

Uradni list

Evropske unije

L 347

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 56

20. december 2013

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 876/2002 in Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta 1
- ★ Uredba (EU) št. 1286/2013 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi akcijskega programa za izboljšanje delovanja sistemov obdavčitve v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES 25
- ★ Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES ⁽¹⁾ 33
- ★ Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES ⁽¹⁾ 50
- ★ Uredba (EU) št. 1289/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve ... 74

Cena: 15 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

★ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 ⁽¹⁾	81
★ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES ⁽¹⁾	104
★ Uredba (EU) št. 1292/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 294/2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo ⁽¹⁾	174
★ Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 ⁽¹⁾	185
★ Uredba (EU) št. 1294/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi akcijskega programa za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES	209
★ Uredba (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES ⁽¹⁾	221
★ Uredba (EU) št. 1296/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o Programu Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije („EaSI“) in spremembi Sklepa št. 283/2010/EU o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost ⁽¹⁾	238
★ Uredba (EU) št. 1297/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 glede nekaterih določb o finančnem upravljanju za nekatere države članice, ki imajo resne težave v zvezi s finančno stabilnostjo ali jim take težave grozijo, pravilih o prenehanju obveznosti za nekatere države članice in pravilih o končnih plačilih	253
★ Uredba (EU) št. 1298/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 glede dodelitve finančnih sredstev za določene države članice iz Evropskega socialnega sklada	256
★ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju "evropsko teritorialno sodelovanje" iz Evropskega sklada za regionalni razvoj	259

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) št. 1285/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 876/2002 in Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 172 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Cilj evropske politike satelitske navigacije je Uniji zagotoviti dva satelitska navigacijska sistema, in sicer sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo, in sistem EGNOS (v nadaljnjem besedilu: sistema). Sistema izhajata iz programov Galileo in EGNOS. Vsako od infrastruktur sestavljajo sateliti in omrežje zemeljskih postaj.

(2) Namen programa Galileo je vzpostavitev in obratovanje prve infrastrukture za globalno satelitsko navigacijo in

določanje položaja, ki je posebej oblikovana za civilne namene in ki jo lahko uporablja cela vrsta javnih in zasebnih akterjev v Evropi in po vsem svetu. Sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo, deluje neodvisno od drugih obstoječih ali potencialnih sistemov in s tem med drugim prispeva k strateški avtonomnosti Unije, kakor sta poudarila Evropski parlament in Svet.

(3) Namen programa EGNOS je izboljšati kakovost odprtih signalov, ki jih oddajajo obstoječi globalni satelitski navigacijski sistemi (v nadaljnjem besedilu: GNSS), ter signalov odprte storitve, ki jo bo ponudil sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo, ko bodo na voljo. Storitve, ki jih zagotavlja program EGNOS, bi morale predvsem pokrivati ozemlja držav članic z zemljepisno lego v Evropi, za ta namen pa tudi Azore, Kanarske otoke in Madeiro.

(4) Evropski parlament, Svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij že ves čas v celoti podpirajo programa Galileo in EGNOS.

(5) Ker sta programa Galileo in EGNOS v pozni razvojni fazi in prehajata v fazo uporabe sistemov, je zanj potreben poseben pravni instrument, ki bo ustrezal njunim potrebam, zlasti v smislu upravljanja in varnosti, ter omogočil zahtevano dobro finančno poslovanje in spodbujala uporabo sistemov.

(6) Sistemi so infrastrukture, vzpostavljene kot vseevropska omrežja, katerih uporaba sega precej čez nacionalne meje držav članic. Poleg tega storitve, ponujene v okviru teh sistemov, prispevajo k razvoju raznovrstnih gospodarskih in družbenih dejavnosti, vključno z razvojem vseevropskih omrežij na področju prometnih, telekomunikacijskih in energetskega infrastrukture.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 179.

- (7) Programa Galileo in EGNOS sta orodje industrijske politike in sta del strategije Evropa 2020, kakor izhaja iz sporočila Komisije z dne 17. novembra 2010 z naslovom „Celostna industrijska politika za dobo globalizacije – Konkurenčnost in trajnost v središču pozornosti“. Omenjena sta tudi v sporočilu Komisije z dne 4. aprila 2011 z naslovom „Za vesoljsko strategijo Evropske unije, ki koristi državljanom“. Za gospodarstvo in državljane Unije prinašata navedena programa številne koristi, katerih skupna vrednost je ocenjena na približno 130 milijard EUR za obdobje 2014–2034.
- (8) Satelitski navigacijski sistemi se uporabljajo v vse več gospodarskih panogah, zlasti v prometu, telekomunikacijah, kmetijstvu in energetiki. Tudi javni organi imajo lahko korist od teh sistemov na različnih področjih, kot so službe za ukrepanje v izrednih razmerah, policija, krizno upravljanje ali upravljanje meja. Razvoj uporabe satelitske navigacije prinaša ogromne koristi za gospodarstvo, družbo in okolje. Take družbeno-gospodarske koristi lahko razdelimo v tri glavne kategorije: neposredne koristi zaradi rasti vesoljskega trga, neposredne koristi zaradi rasti prodajnega trga aplikacij in storitev, ki temeljijo na sistemu GNSS, in posredne koristi zaradi razvoja novih aplikacij ali prenosa tehnologije v druge sektorje, kar ustvarja nove tržne priložnosti v drugih sektorjih, povečuje produktivnost v celotni industriji in javno korist, saj se zmanjšuje onesnaženost in izboljšuje raven varnosti.
- (9) Zato je pomembno, da Unija podpira razvoj aplikacij in storitev, ki temeljijo na teh sistemih. S tem bodo državljani Unije lahko izkoristili prednosti teh sistemov, javnost pa bo ohranila zaupanje v programa Galileo in EGNOS. Ustrezni instrument za financiranje raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, povezanih z razvojem GNSS aplikacij, je Obzorje 2020 - okvirni program za raziskave in inovacije (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020), vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1291./2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾. Vendar bi se moral zelo specifični predhodni del raziskovalnih in razvojnih dejavnosti financirati iz proračunskih sredstev, ki se programoma Galileo in EGNOS dodeljujejo po tej uredbi, kadar se te dejavnosti nanašajo na bistvene elemente, kot so nabori čipov in sprejemniki, ki jih podpira Galileo, kar bo spodbudilo razvoj aplikacij v različnih gospodarskih sektorjih. Vendar tako financiranje ne bi smelo ogroziti uvajanja ali obratovanja infrastrukture, vzpostavljene v okviru programov.
- (10) Glede na rastočo uporabo satelitske navigacije na številnih področjih dejavnosti bi lahko prekinitev zagotavljanja storitev povzročila veliko škodo v sodobnih družbah in številnim gospodarskim subjektom prinesla izgubo. Poleg tega sta sistema satelitske navigacije zaradi svojih strateških razsežnosti občutljivi infrastrukturi, ki bi lahko bili predmet zlorabe. Ti elementi bi lahko ogrozili varnost Unije, njenih držav članic in njenih državljanov. Zato bi bilo treba pri zasnovi, razvoju, uvajanju in obratovanju infrastruktur, vzpostavljenih v okviru programov Galileo in EGNOS, upoštevati standardne prakse.
- (11) Program Galileo vključuje opredeljitveno fazo, ki je končana, fazo razvoja in validacije do leta 2013, uvajalno fazo, ki se je začela leta 2008 in bi se morala končati leta 2020, ter fazo uporabe, ki se mora postopno začeti z letoma 2014 in 2015, da bo sistem leta 2020 v celoti operativen. Prvi štiri operativni sateliti so bili zgrajeni in dani v uporabo med fazo razvoja in validacije, celotna postavitev satelitov pa bi morala biti končana med uvajalno fazo, medtem ko bi obnavljanje moralo potekati med fazo uporabe. Zemeljska infrastruktura, povezana s tem, bi se morala razvijati in upravljati skladno s tem.
- (12) Program EGNOS je v fazi uporabe, odkar sta bili njegova „odprta storitev“ in storitev „varovanja življenj“ („Safety of Life“) oktobra 2009 oziroma marca 2011 razglašeni za operativni. V okviru tehničnih in finančnih omejitev ter na podlagi mednarodnih sporazumov bi se lahko geografska pokritost, ki jo zagotavlja sistem EGNOS, razširila na druge regije sveta, zlasti na ozemlja držav kandidat, tretjih držav, ki so pridružene enotnemu evropskemu nebu, in držav v evropski sosedski politiki. Vendar se ta razširitev ne bi smela financirati iz proračunskih sredstev, dodeljenih programoma Galileo in EGNOS po Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013⁽²⁾ in ne bi smela zakasniti razširitve pokritosti na ozemlja držav članic z zemljepisno lego v Evropi.
- (13) Prvotna zasnova storitev varovanja življenj, kakor jo določa Uredba (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 2. decembra 2013 o določitvi večletnega finančnega okvira 2014–2020 (Glej stran 884 tega Uradnega lista).

- in Sveta ⁽¹⁾, je bila spremenjena, da bi zagotovila interoperabilnost s preostalimi GNSS, se učinkovito odzivala na zahteve za varovanje življenj uporabnikov ter zmanjšala zahtevnost, tveganja in stroške potrebne infrastrukture.
- (14) Da bo storitev varovanja življenj EGNOS delovala čim bolje, jo je treba zagotavljati brez neposrednih stroškov za uporabnika. Tudi regulirano javno storitev Galileo bi bilo treba brezplačno zagotavljati naslednjim uporabnikom regulirane javne storitve, v smislu Sklepa št. 1104/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾: državam članicam, Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje delovanje (v nadaljnjem besedilu: ESZD) in ustrezno pooblaščenim agencijam Unije. Brezplačnost zagotavljanja se ne bi smelo razlagati tako, da vpliva na določbe glede stroškov delovanja organa, pristojnega za regulirano javno storitev, kakor je določeno v Sklepu št. 1104/2011/EU.
- (15) Za optimizacijo uporabe storitev bi morali biti sistemi, omrežja in storitve, ki izhajajo iz programov Galileo in EGNOS, združljivi in interoperabilni med seboj in, kolikor je mogoče, tudi z drugimi sistemi satelitske navigacije ter s konvencionalnimi navigacijskimi sredstvi, kadar je taka združljivost in kompatibilnost določena v mednarodnem sporazumu brez poseganja v cilj strateške avtonomnosti.
- (16) Ker programa Galileo in EGNOS načeloma v celoti financira Unija, bi bilo treba predvideti, da je Unija lastnica vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev, ustvarjenih ali razvitih v okviru navedenih programov. Za popolno spoštovanje katerih koli temeljnih pravic, povezanih z lastništvom, bi bilo treba vzpostaviti ustrezne ureditve z obstoječimi lastniki, zlasti glede bistvenih delov infrastruktur in njihove varnosti. Razumeti bi bilo treba, da določbe glede lastništva neopredmetenih sredstev iz te uredbe ne zajemajo nematerialnih pravic, ki niso prenosljive v skladu z ustreznimi nacionalnimi zakonodajami. Tako lastništvo Unije ne bi smelo posegati v možnost, da Unija v skladu s to uredbo in v primerih, kadar se zdi primerno, ta sredstva da na voljo tretjim stranem ali jim jih odpiše. Zlasti bi Unija morala imeti možnost, da prenese lastništvo pravic intelektualne lastnine, ki izhajajo iz dela v okviru programov Galileo in EGNOS, ali licenco zanje na tretje osebe. Da bi trgi lažje sprejeli satelitsko navigacijo, je treba tretjim osebam zagotoviti optimalno uporabo zlasti pravic intelektualne lastnine, ki izhajajo iz programov Galileo in EGNOS in pripadajo Uniji, vključno z družbenogospodarskega vidika.
- (17) Za sredstva, ustvarjena ali razvita zunaj programov Galileo in EGNOS, določbe glede lastništva iz te uredbe ne učinkujejo. Vendar so tovrstna sredstva včasih lahko pomembna za delovanje programov. Komisija bi morala za spodbuditev razvoja novih tehnologij zunaj programov Galileo in EGNOS pozivati k osredotočenosti tretjih oseb na taka pomembna neopredmetena sredstva in se, kadar bi to koristilo programoma, dogovoriti o pogojih njihove ustrezne uporabe.
- (18) Uvajalno fazo in fazo uporabe programa Galileo ter fazo uporabe programa EGNOS bi morala v celoti financirati Unija. Vendar bi morale države članice v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, imeti možnost, da k programoma Galileo in EGNOS dodatno prispevajo v obliki finančnih sredstev ali v naravi na podlagi ustreznih sporazumov za financiranje dodatnih elementov programov, povezanih z morebitnimi posebnimi cilji zadevnih držav članic. Tudi tretje države in mednarodne organizacije bi morale imeti možnost prispevati k programoma.
- (19) Za zagotavljanje stalnosti in stabilnosti programov Galileo in EGNOS ter zaradi njihove evropske razsežnosti in bistvene evropske dodane vrednosti je potrebno zadoštno in stalno financiranje v celotnih obdobjih finančnega načrtovanja. Treba je določiti tudi znesek, ki bo v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 potreben za financiranje dokončanja uvajalne faze programa Galileo in faz uporabe programov Galileo in EGNOS.
- (20) Z Uredbo (EU, Euratom) št. 1311/2013 je bil odobren znesek v višini največ 7 071,73 milijonov EUR v tekočih cenah za financiranje dejavnosti v zvezi s programoma Galileo in EGNOS v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Zaradi večje jasnosti in nadzora nad stroški bi bilo treba celoten znesek razčleniti v več kategorij. Kljub temu bi morala imeti Komisija zaradi prilagodljivosti in zagotavljanja nemotenega delovanja programov možnost, da prerazporedi sredstva iz ene kategorije v drugo. Dejavnosti programa bi morale zajemati tudi varovanje sistemov in njihovega obratovanja, tudi pri izstrelitvi satelitov. Zato bi se lahko prispevek k stroškom za storitve, ki bi zagotavljale tako varovanje, financiral iz proračuna, dodeljenega programoma Galileo in EGNOS, kolikor bi bila na voljo sredstva po strogem upravljanju stroškov in ob natančnem upoštevanju najvišjega zneska, ki je določen v Uredbi (EU, Euratom)

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o nadaljevanju izvajanja evropskih satelitskih navigacijskih programov (EGNOS in Galileo) (UL L 196, 24.7.2008, str. 1).

⁽²⁾ Sklep št. 1104/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravilih za dostop do regulirane javne storitve, ki jo zagotavlja globalni satelitski navigacijski sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo (UL L 287, 4.11.2011, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

št. 1311/2013. Tak prispevek bi se moral uporabljati samo za zagotavljanje podatkov in storitev, in ne za nakup infrastrukture. Ta uredba določa finančna sredstva za nadaljevanje programov Galileo in EGNOS, ki pomenijo prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾.

- (21) V tej uredbi bi bilo treba opredeliti dejavnosti, za katere so odobrena proračunska sredstva Unije, dodeljena programoma za obdobje 2014–2020. Take odobritve bi bilo treba nameniti zlasti za dejavnosti v zvezi z uvajalno fazo programa Galileo, vključno z ukrepi upravljanja in spremljanja navedene faze, ter za dejavnosti v zvezi z uporabo sistema, vzpostavljenega v okviru programa Galileo, vključno z ukrepi, sprejetimi pred fazo uporabe navedenega programa ali med njeno pripravo, in za dejavnosti v zvezi z uporabo sistema EGNOS. Treba bi jih bilo nameniti tudi za financiranje nekaterih drugih dejavnosti, potrebnih za upravljanje in doseganje ciljev programov Galileo in EGNOS, zlasti s podporo raziskav in razvoja bistvenih elementov, kot so nabori čipov in sprejemniki, ki jih podpira Galileo, in vključno, po potrebi, modulov programske opreme za določanje položaja in nadzor popolnosti delovanja. Navedeni elementi povezujejo storitve, ki jih zagotavlja infrastruktura, in aplikacije na prodajnih trgih ter omogočajo razvoj aplikacij v raznih gospodarskih sektorjih. Njihov razvoj omogoča čim večje družbeno-gospodarske koristi, saj spodbuja izkoristek ponujenih storitev na trgu. Komisija bi morala vsako leto poročati Evropskemu parlamentu in Svetu o strategiji upravljanja stroškov.
- (22) Treba je opozoriti, da stroški naložb in obratovanja sistemov, ocenjeni za obdobje 2014–2020, ne upoštevajo nepredvidenih finančnih obveznosti, ki bi jih Unija utegnila imeti, zlasti obveznosti, povezanih z delovanjem storitev ali lastništva Unije nad sistemi, zlasti glede nepravilnega delovanja sistemov. Te obveznosti so predmet posebne analize Komisije.
- (23) Treba bi bilo tudi opozoriti, da proračunska sredstva, načrtovana v tej uredbi, ne zajemajo del, financiranih iz sredstev, dodeljenih Obzornju 2020, kot so dela v zvezi z razvojem aplikacij na podlagi sistemov. Taka dela bodo omogočila kar najboljšo uporabo storitev, ponujenih v okviru programov Galileo in EGNOS, zagotovitev dobre donosnosti naložb Unije na področju družbenih in

gospodarskih koristi ter povečanje znanja podjetij v Uniji v zvezi s tehnologijo satelitske navigacije. Komisija bi morala poskrbeti za preglednost in jasnost glede različnih virov financiranja za različne vidike programov.

- (24) Unija bi morala poleg tega prejeti prihodke, ki jih ustvarita sistema, zlasti s komercialnimi storitvami, ki jih zagotavlja sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo, za delno zagotovitev nadomestila za naložbe, ki jih je vložila, in te prihodke uporabiti za doseganje ciljev programa Galileo in EGNOS. Poleg tega bi lahko v pogodbah, sklenjenih s subjekti iz zasebnega sektorja, določili mehanizem za delitev prihodkov.
- (25) Za preprečevanje prekoračitev stroškov in zamud, ki so v preteklosti ovirale izvajanje programov Galileo in EGNOS, je treba povečati prizadevanja za obvladovanje tveganj, ki bi lahko povzročili dodatne stroške in/ali zamude, kakor sta zahtevala Evropski parlament v resoluciji z dne 8. junija 2011 o vmesnem pregledu evropskih satelitskih radio-navigacijskih programov: ocena izvajanja, prihodnji izzivi in obeti za financiranje ⁽²⁾ in Svet v svojih sklepih z dne 31. marca 2011 ter kot izhaja iz Sporočila Komisije z dne 29. junija 2011 z naslovom „Proračun za strategijo Evropa 2020“.
- (26) Za dobro javno upravljanje programov Galileo in EGNOS je po eni strani treba jasno razdeliti odgovornosti in naloge, zlasti med Komisijo, Agencijo za evropski GNSS in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA), po drugi strani pa upravljanje postopoma prilagoditi potrebam obratovanja sistemov.
- (27) Komisija bi morala biti kot zastopnica Unije, ki načeloma sama zagotavlja financiranje programov Galileo in EGNOS in je lastnica sistemov, odgovorna za potek navedenih programov in splošni nadzor nad njima. Zato bi morala upravljati sredstva, dodeljena programoma v skladu s to uredbo, ter skrbeti za izvajanje vseh dejavnosti programov in zagotoviti jasno razdelitev odgovornosti in nalog, zlasti med Agencijo za evropski GNSS in ESA. Zato bi bilo treba Komisiji poleg nalog, povezanih s to splošno odgovornostjo, in drugih nalog, za katere je zadolžena na podlagi te uredbe, zaupati tudi specifične naloge. Za kar najboljši izkoristek virov in kompetenc različnih udeleženih strani bi morala imeti Komisija

⁽¹⁾ UL C 420 20.12.2013, str. 1

⁽²⁾ UL C 380 E, 11.12.2012, str. 84.

možnost prenesti nekatere naloge s sporazumi o prenosu pooblastil v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.

predaje, pa tudi s pripravljenostjo te agencije na prevzem takih nalog, da bi zagotovili nemoteno delovanje navedenih programov. V primeru EGNOS bi moral biti prenos opravljen 1. januarja 2014, v primeru Galileo pa se pričakuje v letu 2016.

- (28) Glede na pomen zemeljske infrastrukture sistemov za programa Galileo in EGNOS in njenega vpliva na njihovo varnost bi morala biti določitev lokacije te infrastrukture ena od posebnih nalog Komisije. Pri razporejanju zemeljske infrastrukture sistemov bi morali tudi v prihodnje uporabljati odprt in pregleden postopek. Lokacija takšne infrastrukture bi morala biti določena ob upoštevanju geografskih in tehničnih omejitev, povezanih z optimalno geografsko porazdelitvijo zemeljske infrastrukture, in morebitnih obstoječih instalacij in opreme, primernih za zadevne naloge, ter zagotoviti skladnost z varnostnimi potrebami posameznih zemeljskih postaj in nacionalnimi varnostnimi zahtevami vsake države članice.
- (29) Agencija za evropski GNSS je bila ustanovljena z Uredbo (EU) št. 912/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ z namenom doseganja ciljev programov Galileo in EGNOS ter izvajanja nekaterih nalog, povezanih s potekom navedenih programov. Je agencija Unije, za katero kot za organ v smislu Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 veljajo obveznosti, ki se uporabljajo za agencije Unije. Treba bi ji bilo zaupati nekatere naloge, povezane z varnostjo programov in njenim morebitnim imenovanjem za organ, pristojen za regulirano javno storitev. Prispevati bi morala tudi k promociji in trženju sistemov, vključno z vzpostavitvijo stika z uporabniki in morebitnimi uporabniki storitev, ki jih ponujata programa Galileo in EGNOS, ter bi morala zbirati podatke o njihovih potrebah in napredku na trgu satelitske navigacije. Poleg tega bi morala izpolniti naloge, ki jih Komisija prenese na podlagi enega ali več sporazumov o prenosu pooblastil, ki zajemajo številne druge specifične naloge v zvezi s programoma, zlasti z nalogami, povezanimi s fazo uporabe sistemov, vključno z operativnim upravljanjem sistema, promocijo aplikacij in storitev na trgu satelitske navigacije in promocijo razvoja bistvenih elementov, povezanih s programoma. Da bi Komisija, ki predstavlja Unijo, lahko v celoti izvajala svoja nadzorna pooblastila, bi morali sporazumi o prenosu pooblastil vključevati splošne pogoje upravljanja sredstev, zaupanih Agenciji za evropski GNSS.
- Prenos odgovornosti na Agencijo za evropski GNSS za naloge, povezane z operativnim upravljanjem programov Galileo in EGNOS in njihovo uporabo, bi moral potekati postopoma in biti pogojen z uspešnim pregledom
- (30) Unija bi morala z ESA za uvajalno fazo programa Galileo skleniti sporazum o prenosu pooblastil, ki bo določal naloge ESA v tej fazi. Komisija bi morala kot predstavnica Unije storiti vse v njeni moči, da bi se sporazum o prenosu pooblastil sklenil v šestih mesecih po datumu začetka veljavnosti te uredbe. Da bi Komisija lahko v celoti izvajala svoja nadzorna pooblastila, bi moral sporazum o prenosu pooblastil vključevati splošne pogoje upravljanja sredstev, zaupanih ESA. Glede dejavnosti, ki jih financira izključno Unija, bi morali taki pogoji zagotavljati stopnjo nadzora, primerljivo s stopnjo, ki bi se zahtevala, če bi bila ESA agencija Unije.
- (31) Agencija za evropski GNSS bi morala za fazo uporabe programov Galileo in EGNOS z ESA skleniti delovni dogovor, ki opredeljuje naloge slednje pri razvoju sistemov prihodnje generacije in pri nujenju tehnične podpore za obstoječe generacije sistemov. Ta dogovor bi moral biti v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012. Ne bi se smel nanašati na vlogo ESA pri dejavnostih, povezanih z raziskavami in tehnologijo, ter v zgodnjih fazah razvoja in raziskovalnih dejavnostih v zvezi z infrastrukturo, vzpostavljeno v okviru programov Galileo in EGNOS. Takšne dejavnosti bi bilo treba financirati z drugimi sredstvi in ne iz proračuna za programa, na primer s sredstvi, dodeljenimi Obzorju 2020.
- (32) Odgovornost za potek programov Galileo in EGNOS vključuje zlasti odgovornost za njuno varnost ter za varnost sistemov in njenega obratovanja. Razen v primeru uporabe Skupnega ukrepa Sveta 2004/552/SZVP ⁽²⁾, ki ga je treba pregledati, da bi odražal spremembe programov Galileo in EGNOS, njenega upravljanja in sprememb Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki jih je prinesla Lizbonska pogodba, je za varnost odgovorna Komisija, čeprav so nekatere naloge v zvezi z varnostjo zaupane Agenciji za evropski GNSS. Komisija je zlasti odgovorna za vzpostavitev primernih mehanizmov za zagotavljanje ustreznega usklajevanja med različnimi organi, odgovornimi za varnost.
- (33) Pri izvajanju te uredbe bi se morala Komisija glede zadev, povezanih z varnostjo, posvetovati z ustreznimi strokovnjaki za varnost iz držav članic.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 912/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o ustanovitvi Agencije za evropski GNSS, razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1321/2004 o vzpostavitvi upravljalnih struktur Evropskega satelitskega radio-navigacijskega sistema in spremembah Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 276, 20.10.2010, str. 11).

⁽²⁾ Skupni ukrep Sveta 2004/552/SZVP z dne 12. julija 2004 o vidikih delovanja Evropskega satelitskega radio-navigacijskega sistema, ki vplivajo na varnost Evropske unije (UL L 246, 20.7.2004, str. 30).

- (34) ESZD se glede na svoje specifično strokovno znanje in redne kontakte z upravami tretjih držav in mednarodnih organizacij zdi primeren organ za pomoč Komisiji pri izvajanju nekaterih nalog v zvezi z varnostjo sistemov in programov Galileo in EGNOS na področju zunanjih odnosov, v skladu s Sklepom Sveta 2010/427/EU⁽¹⁾. Komisija bi morala zagotoviti, da je ESZD s svojimi dejavnostmi v celoti vključena v izvajanje nalog v zvezi z varnostjo na področju zunanjih odnosov. ESZD bi bilo treba v ta namen nuditi vso ustrezno tehnično podporo.
- (35) Za zagotavljanje varnega kroženja informacij bi se v ustreznih varnostnih predpisih v okviru področja uporabe te uredbe moralo zagotoviti enakovredno raven varovanja tajnih podatkov EU, kot jo zagotavljajo pravilnik o varnosti, določen v Prilogi k Sklepu Komisije 2001/844/ES, ESPJ, Euratom⁽²⁾, in varnostni predpisi Sveta, določeni v prilogah k Sklepu Sveta 2013/488/EU⁽³⁾. Vsaka država članica bi morala zagotoviti, da se njeni nacionalni varnostni predpisi uporabljajo za vse fizične osebe, ki prebivajo na njenem ozemlju, in vse pravne osebe s sedežem na njenem ozemlju, ki imajo opravka s tajnimi podatki EU, povezanimi s programoma Galileo in EGNOS. Varnostni predpisi ESA in Sklep z dne 15. junija 2011 visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko⁽⁴⁾ bi se morali obravnavati kot enakovredni pravilniku o varnosti iz Priloge k Sklepu 2001/844/ES, ESPJ, Euratom in varnostnim predpisom iz prilog k Sklepu 2013/488/EU.
- (36) Ta uredba ne posega v obstoječa in prihodnja pravila o dostopu do dokumentov, sprejetih v skladu s členom 15(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Te uredbe tudi ne bi smeli razumeti tako, kot da državam članicam nalaga obveznost, da ne upoštevajo svojih ustavnih pravil glede dostopa do dokumentov.
- (37) Za dodeljevanje sredstev Unije, namenjenih za programa Galileo in EGNOS, katerih zgornje meje Komisija ne bi smela preseči, bi bilo treba nujno uporabiti učinkovite postopke javnega naročanja in zlasti zagotoviti, da so pogodbe sklenjene tako, da zagotavljajo najboljšo možno uporabo sredstev, zadovoljive storitve, nemoteno delovanje programov, dobro obvladovanje tveganja in izpolnjevanje predlaganega časovnega načrta. Ustrezni naročnik bi si moral prizadevati za izpolnitev teh zahtev.
- (38) Ker bo programa Galileo in EGNOS načeloma financirala Unija, bi bilo treba pri javnem naročanju v okviru navedenih programov upoštevati pravila Unije v zvezi z javnimi naročili ter si zlasti prizadevati za najboljšo možno uporabo sredstev, obvladovanje stroškov in zmanjšanje tveganj ter za izboljšanje učinkovitosti in zmanjšanje odvisnosti od enega samega dobavitelja. Treba bi bilo zagotoviti prost dostop in pošteno konkurenco v celotni dobavni verigi ter uravnotežene možnosti sodelovanja različnim sektorjem na vseh ravneh, med drugim zlasti novim akterjem ter malim in srednjim podjetjem (v nadaljnjem besedilu: MSP). Preprečevati bi bilo treba morebitne zlorabe prevladujočega položaja in dolgotrajno odvisnost od enega samega dobavitelja. Za zmanjšanje tveganj v zvezi s programom, preprečevanje odvisnosti od enega vira dobave in zagotavljanje boljšega nadzora nad celotnim programom, stroški in časovnim načrtom, bi bilo treba po potrebi uporabljati različne vire dobave. Poleg tega bi morali ohraniti in spodbujati razvoj evropske industrije na vseh področjih, povezanih s satelitsko navigacijo, v skladu z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Unija. Tveganje neučinkovitega izvajanja ali neizpolnitve javnih naročil bi bilo treba čim bolj zmanjšati. Izvajalci bi morali v ta namen dokazati, da so sposobni uspešno izpolniti naročilo v skladu s prevzetimi obveznostmi in v pogodbenem roku. Zato bi morali naročniki po potrebi natančno navesti zahteve glede zanesljivosti dobave in zagotavljanja storitev.
- Poleg tega bi v primeru nabave blaga in storitev občutljive narave naročniki lahko za takšne nabave določili posebne zahteve, predvsem zato, da bi zagotovili varnost podatkov. Industriji Unije bi bilo treba omogočiti, da lahko za nekatere elemente in storitve uporabi vire zunaj Unije, kadar se dokažejo znatne prednosti glede kakovosti in stroškov, pri čemer pa bi bilo treba upoštevati strateški značaj programov ter zahteve Unije v zvezi z varnostjo in nadzorom izvoza. Treba bi bilo izkoristiti naložbe ter izkušnje in kompetence industrije, vključno s tistimi, ki so bile pridobljene v opredeljeni, razvojni in validacijski fazi programov, pri čemer bi bilo treba zagotoviti, da se ne kršijo pravila o konkurenčnih razpisnih postopkih.
- (39) Da bi lahko bolje ocenili skupne stroške proizvoda, storitve ali dela v okviru javnega naročila, vključno z njegovimi dolgoročnimi operativnimi stroški, bi bilo treba med postopkom javnega naročanja, kjer je to ustrezno, upoštevati skupne stroške v celotnem uporabnem

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

⁽²⁾ 2001/844/ES, ESPJ, Euratom: Sklep Komisije z dne 29. novembra 2001 o spremembah njenega poslovnika (UL L 317, 3.12.2001, str. 1).

⁽³⁾ 2013/488/EU: Sklep Sveta z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

⁽⁴⁾ UL C 304, 15.10.2011, str. 7.

življenjskem ciklu zadevnega proizvoda, storitve ali dela, in sicer tako, da bi pri oddaji javnih naročil uporabili pristop stroškovne učinkovitosti, na primer izračun stroškov v življenjskem ciklu, da bi naročilo dodelili ekonomsko najugodnejšemu ponudniku. Naročnik bi moral v ta namen zagotoviti, da je v dokumentaciji o oddaji naročila ali obvestilu o naročilu izrecno navedena metodologija, ki se bo uporabila za izračun stroškov v uporabnem življenjskem ciklu proizvoda, storitve ali dela, in da je s to metodologijo mogoče preveriti točnost podatkov, ki so jih predložili ponudniki.

- (40) Satelitska navigacija je kompleksna tehnologija, ki se ves čas razvija. To je razlog za negotovosti in tveganja pri javnih naročilih, oddanih v okviru programov Galileo in EGNOS, saj se lahko taka javna naročila nanašajo na dolgoročno opremo ali opravljanje storitev. Zaradi teh značilnosti je treba predvideti posebne ukrepe v zvezi z javnimi naročili, ki se uporabljajo poleg pravil iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Tako bi moral imeti naročnik možnost ponovno vzpostaviti pravične konkurenčne pogoje, kadar ima neko podjetje ali več podjetij že pred javnim razpisom informacije o dejavnostih v zvezi z javnim razpisom, zaradi katerih je oziroma so v prednostnem položaju. Imeti bi moral tudi možnost, da naročilo odda v obliki javnega naročila s pogojnimi deli, da pod določenimi pogoji uvede dopolnilo k pogodbi v okviru njenega izvajanja ali določi najmanjšo stopnjo oddaje naročil podizvajalcem. In nenazadnje, zaradi tehnoloških negotovosti, značilnih za programa Galileo in EGNOS, cen javnih naročil ni mogoče vedno natančno oceniti, zato je zaželeno, da se pogodbe sklepajo v posebni obliki, ki obenem ne določa fiksnih in dokončnih cen ter vključuje določbe za varovanje finančnih interesov Unije.
- (41) Treba bi bilo poudariti, da bi se morale države članice v skladu s členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) vzdržati vseh ukrepov, ki bi lahko škodili programoma Galileo in EGNOS ali storitvam. Prav tako bi bilo treba pojasniti, da bi morale zadevne države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev zaščite zemeljskih postaj na svojem ozemlju. Poleg tega bi morale države članice in Komisija sodelovati med seboj in z ustreznimi mednarodnimi in regulativnimi organi, da bi zagotovile, da je radijski spekter, potreben za sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo, na voljo in da je zaščiten, da bi omogočile nemoten razvoj in izvajanje aplikacij na podlagi tega sistema v skladu s Sklepom št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.
- (42) Glede na svetovni pomen sistemov je bistveno, da Unija sklepa sporazume s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami v okviru programov Galileo in EGNOS v skladu s členom 218 PDEU, zlasti za zagotovitev njenega nemotenega poteka, reševanje nekaterih vprašanj, povezanih z varnostjo in zaračunavanjem, zagotovitev čim boljših storitev za državljane Unije ter zadovoljitev potreb tretjih držav in mednarodnih organizacij. Koristno je tudi, da se obstoječi sporazumi po potrebi prilagodijo razvoju programov Galileo in EGNOS. Pri pripravi in izvajanju teh sporazumov se Komisija lahko za pomoč obrne na ESZD, ESA in Agencijo za evropski GNSS v okviru nalog, ki so jim zaupane v skladu s to uredbo.
- (43) Poudariti bi bilo treba, da se Komisija za izpolnitev nekaterih svojih nalog neregulativne narave po potrebi lahko po tehnično pomoč obrne na nekatere zunanje subjekte. Te tehnične pomoči so lahko deležni tudi drugi subjekti, vključeni v javno upravljanje programov Galileo in EGNOS, pri izvajanju nalog, ki so jim zaupane na podlagi te uredbe.
- (44) Unija temelji na spoštovanju temeljnih pravic ter zlasti členov 7 in 8 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, ki izrecno priznavata temeljno pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. V okviru programov Galileo in EGNOS bi bilo treba zagotoviti varstvo osebnih podatkov in zasebnosti.
- (45) Finančne interese Unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v ciklu odhodkov, vključno s preprečevanjem, zaznavanjem in preiskovanjem nepravilnosti, z izterjavo izgubljenih, nepravilno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev, in če je primerno, z upravnimi in finančnimi kaznimi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
- (46) Evropski parlament in Svet je treba redno obveščati o izvajanju programov Galileo in EGNOS, zlasti glede obvladovanja tveganj, stroškov, časovnega načrta in izvajanja. Poleg tega se bodo Evropski parlament, Svet in Komisija sestajali v medinstitucionalnem odboru za Galileo v skladu s skupno izjavo o medinstitucionalnem odboru za Galileo, ki je objavljena skupaj s to uredbo.
- (47) Komisija bo morala na podlagi dogovorjenih kazalnikov opraviti ovrednotenja, da bi ocenila uspešnost in učinkovitost ukrepov, sprejetih za uresničitev ciljev programov Galileo in EGNOS.

⁽¹⁾ Sklep št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (UL L 81, 21.3.2012, str. 7).

- (48) Da bi zagotovili varnost sistemov in njihovega obratovanja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s cilji na visoki ravni, potrebnimi za zagotavljanje varnosti sistemov in njihovega obratovanja. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (49) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (50) Ker dobro javno upravljanje zahteva enotno vodenje programov Galileo in EGNOS, hitrejšo sprejemanje odločitev in enak dostop do informacij, bi morale biti predstavniki Agencije za evropski GNSS in ESA omogočeno, da sodelujejo pri delu odbora za evropske programe GNSS (v nadaljnjem besedilu: odbor), ki je ustanovljen za pomoč Komisiji. Zaradi istega razloga bi morali imeti predstavniki tretjih držav in mednarodnih organizacij, ki so sklenili mednarodni sporazum z Unijo, možnost sodelovanja pri delu odbora, ob upoštevanju varnostnih omejitev in v skladu s pogoji takega sporazuma. Predstavniki Agencije za evropski GNSS, ESA, tretjih držav in mednarodnih organizacij nimajo pravice sodelovati pri glasovanju odbora.
- (51) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve in uporabe satelitskih navigacijskih sistemov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj ta cilj presega finančne in tehnične zmogljivosti vsake posamezne države članice, in ker se ta cilj zaradi svojega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (52) Skupno podjetje Galileo, ki je bilo ustanovljeno z Uredbo Sveta (ES) št. 876/2002 ⁽²⁾, je 31. decembra 2006 prenehalo delovati. Uredbo (ES) št. 876/2002 bi bilo zato treba razveljaviti.

- (53) Ob upoštevanju potrebe po ovrednotenju programov Galileo in EGNOS, obsega sprememb, ki so potrebne v Uredbi (ES) št. 683/2008, ter iz razloga jasnosti in pravne varnosti, bi bilo treba razveljaviti Uredbo (ES) št. 683/2008 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet

Ta uredba določa pravila o vzpostavitvi in uporabi sistemov v okviru evropskih satelitskih navigacijskih programov, zlasti pravila v zvezi z upravljanjem in finančnim prispevkom Unije.

Člen 2

Evropski satelitski navigacijski sistemi in programi

1. Evropska satelitska navigacijska programa Galileo in EGNOS vključujeta vse dejavnosti, ki so potrebne za opredelitev, razvoj, validacijo, izgradnjo, obratovanje, prenavo in izboljšanje evropskih satelitskih navigacijskih sistemov, predvsem sistema, vzpostavljenega v okviru programa Galileo, in sistema EGNOS, ter za zagotavljanje njune varnosti in interoperabilnosti.

Namen teh programov je tudi čim bolj povečati družbeno-ekonomske koristi evropskih satelitskih navigacijskih sistemov, zlasti s spodbujanjem uporabe sistemov in pospeševanjem razvoja aplikacij in storitev, ki temeljijo na teh sistemih.

2. Sistem, vzpostavljen v okviru programa Galileo, je civilni sistem pod civilnim nadzorom in infrastruktura avtonomnega globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS), sestavljena iz konstelacije satelitov in globalnega omrežja zemeljskih postaj.

3. Sistem EGNOS je regionalna infrastruktura satelitske navigacije za spremljanje in popravljanje odprtih signalov, ki jih oddajajo obstoječi globalni satelitski navigacijski sistemi, ter signalov odprte storitve, ponujene s strani sistema, vzpostavljenega v okviru programa Galileo, ko bodo na voljo. Sestavljajo ga zemeljske postaje in več transponderjev, nameščenih na geostacionarnih satelitih.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 876/2002 z dne 21. maja 2002 o ustanovitvi skupnega podjetja Galileo (UL L 138, 28.5.2002, str. 1).

4. Namen posebnih ciljev programa Galileo je zagotoviti, da se signali, ki jih oddaja sistem, vzpostavljen v okviru navedenega programa, lahko uporabijo za naslednje funkcije:

- (a) ponuditi odprto storitev ("Open Service" ali OS), ki je brezplačna za uporabnika, zagotavlja informacije za določanje položaja in sinhronizacijo ter je namenjena zlasti množičnim aplikacijam satelitske navigacije;
- (b) s signali odprte storitve Galileo in/ali v sodelovanju z drugimi satelitskimi navigacijskimi sistemi prispevati k storitvam za nadzor popolnosti delovanja, ki so namenjene uporabnikom aplikacij za varovanje življenja, v skladu z mednarodnimi standardi;
- (c) ponuditi komercialno storitev („Commercial Service“ ali CS), ki z večjo učinkovitostjo ter s podatki, ki imajo večjo dodano vrednost od podatkov, dobljenih z odprto storitvijo, omogoča razvoj aplikacij za poslovne ali komercialne namene;
- (d) ponuditi regulirano javno storitev, namenjeno izključno uporabnikom, ki jih pooblastijo vlade, za občutljive aplikacije, ki zahtevajo visoko raven stalnosti storitve, ki bo brezplačna za države članice, Svet, Komisijo, ESZD in po potrebi ustrezno pooblaščenice agencije Unije; za to storitev se uporabljajo močni in šifrirani signali. Vprašanje, ali se zaračunava drugim primarnim uporabnikom v regulirani javni storitvi iz člena 2 Sklepa št. 1104/2011/EU, se ocenjuje na osnovi posameznega primera, ustrezne določbe pa se opredelijo v sporazumu, sklenjenemu v skladu s členom 3(5) navedenega sklepa;
- (e) prispevati k storitvi iskanja in reševanja ("Search and Rescue Support Service" ali SAR) sistema COSPAS-SARSAT, z odkrivanjem klicev v sili, ki jih oddajajo radijski oddajniki, in vračanjem sporočil tem oddajnikom.

5. Namen posebnih ciljev programa EGNOS je zagotoviti, da se lahko signali, ki jih oddaja sistem EGNOS, uporabijo za naslednje funkcije:

- (a) ponuditi odprto storitev (OS), ki je brezplačna za uporabnika, zagotavlja informacije za določanje položaja in sinhronizacijo ter je namenjena zlasti množičnim aplikacijam satelitske navigacije na območju, ki ga pokriva sistem EGNOS;
- (b) ponuditi storitev razširjanja komercialnih podatkov, in sicer „EGNOS Data Access Service“ (EDAS), ki z večjo učinkovitostjo ter s podatki, ki imajo večjo dodano vrednost od podatkov, dobljenih z odprto storitvijo, omogoča razvoj aplikacij za poslovne ali komercialne namene;

- (c) ponuditi storitev varovanja življenj (SoL), ki je namenjena uporabnikom, za katere je varnost bistvenega pomena; ta storitev, ki je za neposrednega uporabnika brezplačna, izpolnjuje zlasti zahteve nekaterih sektorjev glede stalnosti, razpoložljivosti in natančnosti ter vsebuje funkcijo celovitosti, ki omogoča, da je uporabnik obveščen v primeru nepravilnega delovanja sistema ali dopustnega odstopanja sistemov, ki jih podpira EGNOS v območju pokritosti.

Kot prednostna naloga se bo navedene funkcije znotraj ozemlja držav članic z zemljepisno lego v Evropi zagotovilo čim prej.

Geografska pokritost sistema EGNOS se lahko v okviru tehnične izvedljivosti in na podlagi mednarodnih sporazumov razširi tudi na druge svetovne regije, zlasti na ozemlja držav kandidat, tretjih držav, ki so pridružene enotnemu evropskemu nebu, in držav v evropski sosedski politiki. Stroški take širitve in stroški obratovanja se ne krijejo s sredstvi iz člena 9. Taka širitve ne zakasni širitve geografskega pokritja sistema EGNOS na vsa ozemlja držav članic z zemljepisno lego v Evropi.

Člen 3

Faze programa Galileo

Program Galileo ima naslednje faze:

- (a) opredelitelna faza, v kateri se je oblikovala zgradba sistema in so se določili njegovi sestavni deli, ki se je končala leta 2001;
- (b) razvojna in validacijska faza, za katero je načrtovano, da bo zaključena do 31. Decembra 2013 in ki vključuje izdelavo in izstrelitev prvih satelitov, namestitvev prvih zemeljskih infrastruktur ter vsa dela in postopke, potrebne za validacijo sistema v orbiti;
- (c) uvajalna faza, ki se zaključi do 31. decembra 2020 in zajema:
 - (i) gradnjo, namestitvev in zaščito vse vesolske infrastrukture, zlasti vseh satelitov, potrebnih za izpolnitev posebnih ciljev iz člena 2(4), in potrebnih rezervnih satelitov, ter povezan nadaljnji razvoj in postopke;
 - (ii) gradnjo, namestitvev in zaščito vse zemeljske infrastrukture, zlasti infrastrukture, potrebne za nadzor satelitov in obdelavo satelitskih podatkov radijske navigacije, ter storitvenih centrov in drugih zemeljskih centrov, ter povezan nadaljnji razvoj in postopke;

- (iii) priprave na fazo uporabe, vključno s pripravljalnimi dejavnostmi, povezanimi z zagotavljanjem storitev iz člena 2(4);
- (d) faza uporabe, ki obsega:
- (i) upravljanje, vzdrževanje, stalno izboljševanje, razvoj in zaščito vesoljske infrastrukture, vključno z nadgradnjo in nadgradnjo zaradi zastarelosti;
- (ii) upravljanje, vzdrževanje, stalno izboljševanje, razvoj in zaščito zemeljske infrastrukture, zlasti storitvenih centrov in drugih zemeljskih centrov, omrežij in lokacij, vključno z nadgradnjo in nadgradnjo zaradi zastarelosti;
- (iii) razvoj prihodnjih generacij sistema in nadaljnji razvoj storitev iz člena 2(4);
- (iv) postopke certificiranja in standardizacije, povezane s programom;
- (v) zagotavljanje in trženje storitev iz člena 2(4);
- (vi) sodelovanje z drugimi GNSS; ter
- (vii) vse druge dejavnosti, potrebne za razvoj sistema in nemoten potek programa.

Faza uporabe se postopoma začne med letoma 2014 in 2015 s ponudbo prvih storitev za odprto storitev, storitev iskanja in reševanja ter regulirano javno storitev. Navedene prve storitve se postopoma izboljšujejo, druge funkcije, navedene med posebnimi cilji iz člena 2(4), pa se postopoma izvajajo, da bo do 31. decembra 2020 dosežena polna operativna zmogljivost.

Člen 4

Faza uporabe sistema EGNOS

Faza uporabe sistema EGNOS vključuje zlasti:

- (a) upravljanje, vzdrževanje, stalno izboljševanje, razvoj in zaščito vesoljske infrastrukture, vključno z nadgradnjo in nadgradnjo zaradi zastarelosti;
- (b) upravljanje, vzdrževanje, stalno izboljševanje, razvoj in zaščito zemeljske infrastrukture, zlasti omrežij, lokacij in podpornih objektov, vključno z nadgradnjo in nadgradnjo zaradi zastarelosti;
- (c) razvoj prihodnjih generacij sistema in nadaljnji razvoj storitev iz člena 2(5);

- (d) postopke certificiranja in standardizacije, v zvezi s programom;
- (e) zagotavljanje in trženje storitev iz člena 2(5);
- (f) vse elemente, ki utemeljujejo zanesljivost sistema in njegovega obratovanja;
- (g) usklajevalne dejavnosti, povezane z doseganjem posebnih ciljev iz drugega in tretjega pododstavka člena 2(5).

Člen 5

Združljivost in interoperabilnost sistemov

1. Sistemi, omrežja in storitve, ki delujejo oziroma se izvajajo v okviru programov Galileo in EGNOS, so s tehničnega vidika medsebojno združljivi in interoperabilni.

2. Sistemi, omrežja in storitve, ki izhajajo iz programov Galileo in EGNOS, so združljivi in interoperabilni z drugimi satelitskimi navigacijskimi sistemi ter s konvencionalnimi sredstvi za radijsko navigacijo, kadar sta taki zahtevi po združljivosti in interoperabilnosti določeni v mednarodnem sporazumu, sklenjenem na podlagi člena 29.

Člen 6

Lastništvo

Unija je lastnik vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev, ustvarjenih ali razvitih v okviru programov Galileo in EGNOS. V ta namen se s tretjimi osebami po potrebi sklenejo sporazumi glede obstoječih lastniških razmerij.

Komisija z ustreznim okvirom skrbi za optimalno uporabo sredstev iz tega člena; zlasti čim bolj učinkovito upravlja pravice intelektualne lastnine, povezane s programoma Galileo in EGNOS, pri čemer upošteva, da je treba zaščititi in ovrednotiti pravice intelektualne lastnine Unije ter interese vseh interesnih skupin in poskrbeti za usklajen razvoj trgov in novih tehnologij. V ta namen zagotovi, da pogodbe, sklenjene v okviru programov Galileo in EGNOS, vsebujejo možnost, da se pravice intelektualne lastnine, ki izhajajo iz dela v okviru navedenih programov, prenesejo na tretje osebe ali se tretjim osebam podeli licenca zanje.

POGLAVJE II

PRORAČUNSKI PRISPEVEK IN MEHANIZMI

Člen 7

Dejavnosti

1. Proračunska sredstva Unije, dodeljena programoma Galileo in EGNOS za obdobje 2014–2020 na podlagi te uredbe, se odobrijo za financiranje dejavnosti, povezanih z:

- (a) zaključkom uvajalne faze programa Galileo iz člena 3(c);

- (b) fazo uporabe programa Galileo iz člena 3(d);
- (c) fazo uporabe programa EGNOS iz člena 4;
- (d) upravljanjem in spremljanjem programov Galileo in EGNOS.

2. Proračunska sredstva Unije, dodeljena programoma Galileo in EGNOS, se v skladu s členom 9(2) zagotavljajo tudi za financiranje dejavnosti, povezanih z raziskovanjem in razvijanjem bistvenih elementov, kot so nabori čipov in sprejemniki, ki jih podpira Galileo.

3. S temi proračunskimi sredstvi Unije, namenjenimi programoma Galileo in EGNOS, se krijejo tudi izdatki Komisije v zvezi z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ovrednotenja, ki so potrebne za upravljanje programov in doseganje posebnih ciljev iz člena 2(4) in (5). Taki izdatki lahko vključujejo zlasti:

- (a) študije in sestanke s strokovnjaki;
- (b) dejavnosti obveščanja in komuniciranja, vključno z institucionalnim komuniciranjem glede prednostnih nalog politike Unije, če so neposredno povezane s cilji te uredbe, ter zlasti usmerjene v vzpostavitev sinergij z drugimi ustreznimi politikami Unije;
- (c) omrežja informacijske tehnologije, ki so namenjena obdelavi ali izmenjavi informacij;
- (d) vso drugo tehnično ali administrativno pomoč Komisiji za upravljanje programov.

4. Stroški programov Galileo in EGNOS in njihovih posameznih faz so natančno določeni. Komisija v skladu z načelom preglednega upravljanja enkrat letno obvesti Evropski parlament, Svet in odbor iz člena 36 (v nadaljnjem besedilu: odbor) o dodelitvi sredstev Unije, vključno z varnostno rezervo, za vsako dejavnost, določeno v odstavkih 1, 2 in 3 tega člena, ter o uporabi teh sredstev.

Člen 8

Financiranje programov Galileo in EGNOS

1. Unija v skladu s členom 9 financira dejavnosti, povezane s programoma Galileo in EGNOS iz člena 7(1), (2) in (3), da bi izpolnila cilje iz člena 2, brez poseganja v prispevke iz drugih virov financiranja, vključno s tistimi iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Države članice lahko v posameznih primerih zaprosijo za to, da bodo zagotovile dodatno financiranje programov Galileo in EGNOS za kritje dodatnih elementov pod pogojem, da taki dodatni elementi ne povzročajo finančnih ali tehničnih obremenitev ali zamud za zadevni program. Komisija se na podlagi prošnje države članice in v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3) odloči, ali sta bila izpolnjeni navedena pogoja. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in odboru sporoči vse morebitne učinke uporabe tega odstavka na programa Galileo in EGNOS.

3. Tudi tretje države in mednarodne organizacije lahko zagotovijo dodatna sredstva za programa Galileo in EGNOS. V mednarodnih sporazumih iz člena 29 se določijo pogoji in načini njihove udeležbe.

4. Dodatno financiranje iz odstavkov 2 in 3 tega člena pomeni zunanje namenske prejemke v skladu s členom 21(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 9

Sredstva

1. Finančna sredstva za izvajanje dejavnosti iz člena 7(1), (2) in (3) in za kritje tveganj, povezanih s temi dejavnostmi, znaša 7 071,73 milijonov EUR v tekočih cenah za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Letna sredstva odobrita Evropski parlament in Svet v mejah večletnega finančnega okvira.

Znesek iz prvega pododstavka se razporedi v naslednje kategorije odhodkov v tekočih cenah:

- (a) za dejavnosti iz točke (a) člena 7(1) 1 930 milijonov EUR;
- (b) za dejavnosti iz točke (b) člena 7(1) 3 000 milijonov EUR;
- (c) za dejavnosti iz točke (c) člena 7(1) 1 580 milijonov EUR;
- (d) za dejavnosti iz točke (d) člena 7(1) in člena 7(3) 561,73 milijonov EUR.

2. Brez poseganja v zneske, dodeljene razvoju aplikacij, ki temeljijo na sistemih v okviru Obzorja 2020, se s proračunskimi sredstvi, dodeljenimi programoma Galileo in EGNOS, vključno z namenskimi prejemki, financirajo dejavnosti iz člena 7(2) do najvišjega zneska 100 milijonov EUR v stalnih cenah.

3. Komisija lahko prerazporedi sredstva iz ene kategorije odhodkov, kakor je določeno v točkah (a) do (d) tretjega pododstavka odstavka 1, v drugo v višini do največ 10 % zneska iz prvega pododstavka odstavka 1. Kadar gre pri takšni prerazporeditvi za skupni znesek, višji od 10 % zneska iz prvega pododstavka odstavka 1, se Komisija posvetuje z odborom v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 36(2).

Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o vseh morebitnih prerazporeditvah sredstev med kategorijami odhodkov.

4. Proračunska sredstva se izvršujejo v skladu z ustreznimi določbami te uredbe in Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

5. Proračunske obveznosti, ki se nanašajo na programa Galileo in EGNOS, se izvršujejo v letnih obrokih.

6. Komisija finančna sredstva iz odstavka 1 upravlja pregledno in stroškovno učinkovito. Komisija vsako leto poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o strategiji upravljanja stroškov.

Člen 10

Prihodki od programov Galileo in EGNOS

1. Prihodke od uporabe sistemov prejme Unija, plačajo se v njen proračun in namenijo programoma Galileo in EGNOS, zlasti pa cilju iz člena 2(1). Če se izkaže, da obseg prihodkov presega sredstva, potrebna za financiranje faz uporabe programov, je vsakršna prilagoditev načela dodelitve predmet odobritve Evropskega parlamenta in Sveta na podlagi predloga Komisije.

2. Mehanizem delitve prihodkov se lahko določi v pogodbah, sklenjenih s subjekti v zasebnem sektorju.

3. Obresti iz predhodnega financiranja, plačanega organom, posredno odgovornim za izvrševanje proračuna, se namenijo za dejavnosti, ki so predmet sporazuma o prenosu pooblastil ali pogodbe med Komisijo in zadevnim organom. V skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja organi, posredno odgovorni za izvrševanje proračuna, odprejo račune, ki omogočajo identifikacijo sredstev in ustreznih obresti.

POGLAVJE III

JAVNO UPRAVLJANJE PROGRAMOV GALILEO IN EGNOS

Člen 11

Načela upravljanja programov Galileo in EGNOS

Javno upravljanje programov Galileo in EGNOS temelji na naslednjih načelih:

- (a) stroga razdelitev nalog in odgovornosti med različnimi udeleženi subjekti, zlasti med Komisijo, Agencijo za evropski GNSS in ESA, pri čemer ima splošno odgovornost Komisija;
- (b) iskreno sodelovanje med subjekti iz točke (a) in državami članicami;
- (c) strog nadzor nad programi, pri čemer morajo vsi sodelujoči subjekti v okviru področja odgovornosti dosledno upoštevati stroškovni in časovni načrt, glede na cilje programov Galileo in EGNOS;
- (d) optimalna in racionalna uporaba obstoječih struktur, da bi se izognili vsakršnemu podvajanju tehničnega strokovnega znanja;
- (e) uporaba najboljših praks sistemov in tehnik projektnega vodenja za nadzor izvajanja programov Galileo in EGNOS v luči posebnih zahtev in ob podpori strokovnjakov s tega področja.

Člen 12

Vloga Komisije

1. Komisija ima splošno odgovornost za programa Galileo in EGNOS. Upravlja sredstva v skladu s to uredbo in nadzoruje izvajanje vseh dejavnosti programov, zlasti v zvezi s stroški, časovnim načrtom in učinkovitostjo.

2. Komisija poleg splošne odgovornosti iz odstavka 1 in posebnih nalog iz te uredbe:

- (a) zagotovi jasno razdelitev nalog med različnimi subjekti, udeleženi v programih Galileo in EGNOS, ter v ta namen Agenciji za evropski GNSS in ESA zaupa naloge iz člena 14(2) oziroma člena 15, zlasti s sporazumi o prenosu pooblastil;
- (b) zagotovi pravočasno izvajanje programov Galileo in EGNOS s sredstvi, ki so jim bila namenjena, in v skladu s cilji iz člena 2.

V ta namen vzpostavi in izvaja ustrezne instrumente in strukturne ukrepe, potrebne za prepoznavanje, obvladovanje, ublažitev in spremljanje tveganj v zvezi s programoma;

- (c) upravlja odnose s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami v imenu Unije in v okviru svojih pristojnosti;

(d) državam članicam in Evropskemu parlamentu pravočasno zagotovi vse potrebne informacije v zvezi s programoma Galileo in EGNOS, zlasti glede obvladovanja tveganja, skupnih stroškov, letnih stroškov obratovanja vseh pomembnih delov infrastrukture sistema Galileo, prihodkov, časovnega načrta in učinkovitosti, pa tudi pregled izvajanja sistemov in tehnik vodenja projektov iz točke (e) člena 11.

(e) oceni možnosti za spodbujanje in zagotavljanje uporabe evropskih satelitskih navigacijskih sistemov v različnih gospodarskih sektorjih, tudi z analizo, kako izkoristiti prednosti, ki jih ti sistemi ponujajo.

3. Da bi zagotovila nemoten potek uvajalne faze in faze uporabe programa Galileo ter faze uporabe programa EGNOS iz členov 3 in 4, Komisija po potrebi sprejme ukrepe za:

(a) obvladovanje in zmanjševanje tveganj, neločljivo povezanih s potekom programov Galileo in EGNOS;

(b) opredelitev ključnih faz odločitev za spremljanje in ovrednotenje izvajanja programov;

(c) določitev lokacije zemeljske infrastrukture sistemov v skladu z varnostnimi zahtevami v odprtem in preglednem postopku ter zagotovitev njenega obratovanja;

(d) določitev tehničnih in operativnih specifikacij, potrebnih za izpolnjevanje funkcij iz točk (b) in (c) člena 2(4) ter razvoj sistemov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3).

Člen 13

Varnost sistemov in njenega obratovanja

1. Komisija zagotovi varnost programov Galileo in EGNOS, vključno z varnostjo sistemov in njenega obratovanja. V ta namen Komisija:

(a) upošteva, da je treba zagotoviti nadzor in povezovanje zahtev in standardov v zvezi z varnostjo v vseh programih;

(b) zagotovi, da splošni učinki teh zahtev in standardov podpirajo uspešen napredek programov, zlasti z vidika stroškov, obvladovanja tveganja in časovnega načrta;

(c) vzpostavi mehanizem usklajevanja med različnimi udeleženiimi organi;

(d) upošteva veljavne varnostne standarde in zahteve, da ne bi znižala splošne stopnje varnosti in ogrozila delovanja obstoječih sistemov na podlagi teh standardov in zahtev.

2. Komisija brez poseganja v člena 14 in 16 te uredbe ter člen 8 Sklepa št. 1104/2011/EU sprejme delegirane akte v skladu s členom 35, v katerih določi cilje na visoki ravni, potrebne za zagotavljanje varnosti programov Galileo in EGNOS iz odstavka 1.

3. Komisija opredeli potrebne tehnične specifikacije in druge ukrepe za uresničevanje ciljev na visoki ravni iz odstavka 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3).

4. ESZD v skladu s členom 2(2) Sklepa 2010/427/EU še naprej pomaga Komisiji pri izvajanju njenih nalog na področju zunanjih odnosov.

Člen 14

Vloga Agencije za evropski GNSS

1 V skladu s smernicami, ki jih določi Komisija, Agencija za evropski GNSS:

(a) v zvezi z varnostjo programov Galileo in EGNOS in brez poseganja v člena 13 in 16 zagotovi:

(i) prek Sveta za varnostno akreditacijo varnostno akreditacijo v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 912/2010; za ta namen uvaja in spremlja izvajanje varnostnih postopkov in pregleduje varnost sistema;

(ii) obratovanje centra za varnost Galileo iz člena 6(d) Uredbe (EU) št. 912/2010 v skladu s standardi in zahtevami iz člena 13 te uredbe ter navodili na podlagi Skupnega ukrepa 2004/552/SZVP;

(b) opravlja naloge, določene v členu 5 Sklepa št. 1104/2011/EU, in pomaga Komisiji v skladu s členom 8(6) navedenega sklepa;

(c) v uvajalni fazi in fazi uporabe programa Galileo ter fazi uporabe programa EGNOS prispeva k promociji in trženju storitev iz člena 2(4) in (5), vključno z izvedbo potrebne tržne analize, zlasti pa z letnim poročilom o trgu aplikacij in storitev, ki ga pripravi Agencija za evropski GNSS, z vzpostavljanjem tesnih stikov z uporabniki in morebitnimi uporabniki sistema z namenom zbiranja informacij o njihovih potrebah, s sledenjem gibanj na prodajnih trgih za satelitsko navigacijo in s pripravo akcijskega načrta za sprejem storitev iz člena 2(4) in (5) v skupnostih uporabnikov, ki bo vseboval zlasti bistvene ukrepe za standardizacijo in certificiranje.

2. Agencija za evropski GNSS opravlja tudi druge naloge, povezane z izvajanjem programov Galileo in EGNOS, vključno z upravljaljskimi nalogami, in je zanje odgovorna. Te naloge ji Komisija zaupa s sporazumom o prenosu pooblastil, sprejetim na podlagi sklepa o prenosu pooblastil, v skladu s členom 58(1)(c) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, in vključujejo:

(a) operativne dejavnosti, vključno z upravljanjem infrastrukture, vzdrževanjem in stalnim izboljševanjem sistemov, postopki certificiranja in standardizacije ter zagotavljanjem storitev iz člena 2(4) in (5);

(b) razvojne in uvajalne dejavnosti za razvoj in prihodnje generacije sistemov ter prispevek k definiciji razvoja storitev, vključno z javnimi naročili;

(c) spodbujanje razvoja aplikacij in storitev na podlagi sistemov, pa tudi obveščanje o takih aplikacijah in storitvah, vključno z opredeljevanjem, povezovanjem in usklajevanjem med mrežami evropskih centrov odličnosti za aplikacije in storitve GNSS, izkoriščanjem strokovnega znanja v javnem in zasebnem sektorju ter ocenjevanjem ukrepov za promocijo in obveščanje;

(d) spodbujanje razvoja temeljnih elementov, kot so nabori čipov in sprejemniki, ki podpirajo Galileo.

3. Sporazum o prenosu pooblastil iz odstavka 2 daje Agenciji za evropski GNSS ustrezno raven samostojnosti in pooblastil, zlasti v zvezi z naročnikom v smislu člena 58(1)(c) in člena 60 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Poleg tega določa splošne pogoje za upravljanje sredstev, zaupanih Agenciji za evropski GNSS, in zlasti ukrepe, ki jih je treba izvesti, ustrezno financiranje, postopke upravljanja, ukrepe za spremljanje in nadzor, ukrepe, ki se uporabljajo ob pomanjkljivem izvajanju

pogodb v smislu stroškov, časovni načrt in izvajanje ter pravila glede lastništva vseh opredmetenih in neopredmetenih sredstev.

Ukrepi spremljanja in nadzora določajo zlasti shemo za predvidevanje stroškov, sistematično obveščanje Komisije o stroških in časovnem načrtu ter v primeru razkoraka med predvidenimi sredstvi, učinkovitostjo in časovnim načrtom popravljalne ukrepe za zagotovitev gradnje infrastruktur v okviru dodeljenih proračunskih sredstev.

4. Agencija za evropski GNSS za fazo uporabe programov Galileo in EGNOS z ESA sklene ustrezen delovni dogovor, potreben za uresničevanje njenih nalog v skladu s to uredbo. Komisija Evropski parlament, Svet in odbor obvesti o delovnem dogovoru z Agencijo za evropski GNSS in njegovih morebitnih spremembah. Agencija za evropski GNSS se lahko, kadar je to primerno, obrne tudi na druge subjekte v javnem ali zasebnem sektorju.

5. Agencija za evropski GNSS poleg nalog iz odstavkov 1 in 2 in v okviru svojih pooblastil zagotavlja Komisiji svoje tehnično znanje in ji posreduje vse informacije, potrebne za izvajanje njenih nalog v okviru te uredbe, vključno z oceno možnosti za spodbujanje in zagotavljanje uporabe sistemov iz točke (e) člena 12(2).

6. Z odborom se opravi posvetovanje o sklepu o prenosu pooblastil iz odstavka 2 tega člena v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 36(2). Evropski parlament, Svet in odbor so vnaprej obveščeni o sporazumih o prenosu pooblastil, ki jih nameravata skleniti Unija, ki jo zastopa Komisija, in Agencija za evropski GNSS.

7. Komisija Evropski parlament, Svet in odbor obvesti o vmesnih in končnih rezultatih ocenjevanja javnih razpisov in pogodbah s subjekti v zasebnem sektorju, vključno z informacijami o oddajanju naročil podizvajalcem.

Člen 15

Vloga Evropske vesoljske agencije

1. Za uvajalno fazo programa Galileo iz člena 3(c) Komisija z ESA nemudoma sklene sporazum o prenosu pooblastil, v katerem so določene naloge agencije, zlasti v zvezi z načrtovanjem, uvedbo in javnimi naročili za sistem. Sporazum o prenosu pooblastil z ESA se sklene na podlagi sklepa o prenosu pooblastil, ki ga Komisija sprejme v skladu s členom 58(1)(c) Uredbe (ES, Euratom) št. 966/2012.

Če je to potrebno za izvajanje prenesenih nalog in izvrševanje proračuna, so v sporazumu o prenosu pooblastil določeni splošni pogoji upravljanja sredstev, zaupanih ESA, in zlasti ukrepi, ki jih je treba izvesti v zvezi z načrtovanjem, uvedbo in javnimi naročili za sistem, ustrezno financiranje, postopki upravljanja, ukrepi spremljanja in nadzora, ukrepi, ki se uporabljajo ob pomanjkljivem izvajanju pogodb z vidika stroškov, časovnega načrta in učinkovitosti, ter sistem lastništva nad vsemi opredmetenimi in neopredmetenimi sredstvi.

Ukrepi spremljanja in nadzora določajo zlasti shemo za predvidevanje stroškov, sistematično obveščanje Komisije o stroških in časovnem načrtu ter v primeru razkoraka med predvidenimi sredstvi, učinkovitostjo in časovnim načrtom popravljalne ukrepe za zagotovitev izgradnje infrastrukture v okviru dodeljenih sredstev.

2. Z odborom se opravi posvetovanje o sklepu o prenosu pooblastil iz odstavka 1 tega člena v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 36(2). Evropski parlament, Svet in odbor so vnaprej obveščeni o sporazumu o prenosu pooblastil, ki ga nameravata skleniti Unija, ki jo zastopa Komisija, in ESA.

3. Komisija Evropski parlament, Svet in odbor obvesti o vmesnih in končnih rezultatih ocenjevanja javnih razpisov in pogodbah, ki naj bi jih ESA sklenila s subjekti v zasebnem sektorju, vključno z informacijami o oddajanju naročil podizvajalcem.

4. Delovni dogovor med Agencijo za evropski GNSS in ESA iz člena 14(4) za fazo uporabe programov Galileo in EGNOS iz člena 3(d) in člena 4 opredeljuje tudi vlogo ESA v navedeni fazi in njeno sodelovanje z Agencijo za evropski GNSS, zlasti glede:

- (a) zasnove, načrtovanja, spremljanja, javnega naročanja in validacije v okviru razvoja prihodnje generacije sistemov;
- (b) tehnične podpore v okviru obratovanja in vzdrževanja obstoječe generacije sistemov.

Naveden dogovor je v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 in z ukrepi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 12(3).

5. Brez poseganja v sporazum o prenosu pooblastil in delovni dogovor iz odstavkov 1 oziroma 4 lahko Komisija od

ESA zahteva, da zagotovi tehnično strokovno znanje in informacije, potrebne za izvajanje njenih nalog v skladu s to uredbo.

POGLAVJE IV

VIDIKI V ZVEZI Z VARNOSTJO UNIJE ALI DRŽAV ČLANIC

Člen 16

Skupni ukrep

Kadar obratovanje sistemov lahko vpliva na varnost Unije ali njenih držav članic, se uporabijo postopki iz Skupnega ukrepa 2004/552/SZVP.

Člen 17

Uporaba pravil o tajnosti podatkov

V okviru področja uporabe te uredbe:

- (a) vsaka država članica v svojih nacionalnih varnostnih predpisih zagotovi enakovredno raven varovanja tajnih podatkov EU, kot jo zagotavljajo pravilnik o varnosti, določen v Prilogi k Sklepu 2001/844/ES, ESPJ, Euratom, in varnostna pravila Sveta, določena v prilogah k Sklepu 2013/488/EU;
- (b) države članice Komisijo nemudoma obvestijo o sprejetju nacionalnih varnostnih predpisov iz točke (a);
- (c) fizičnim osebam s prebivališčem v tretji državi in pravnim osebam s sedežem v tretji državi se ravnanje s tajnimi podatki EU v zvezi s programoma Galileo in EGNOS dovoli samo, če se v teh državah uporabljajo varnostni predpisi, ki zagotavlja najmanj enakovredno raven varovanja kot pravilnik Komisije o varnosti, določen v Prilogi k Sklepu 2001/844/ES, ESPJ, Euratom, in varnostna pravila Sveta, določena v prilogah k Sklepu 2013/488/EU. Enakovrednost varnostnih predpisov, ki se uporablja v tretji državi ali mednarodni organizaciji, se opredeli v sporazumu o varovanju tajnosti podatkov med Unijo in zadevno tretjo državo oziroma mednarodno organizacijo, v skladu s postopkom iz člena 218 PDEU in ob upoštevanju člena 13 Sklepa 2013/488/EU;
- (d) brez poseganja v člen 13 Sklepa 2013/488/EU in pravila na področju industrijske varnosti iz Priloge k Sklepu 2001/844/ES, ESPJ, Euratom se lahko fizični osebi ali pravni osebi, tretji državi ali mednarodni organizaciji dovoli dostop do tajnih podatkov EU, če se presodi, da je to v posameznem primeru nujno glede na naravo in vsebino teh podatkov, potrebo prejemnika, da se seznanji z njimi, ter koristi, ki jih bo imela Unija.

POGLAVJE V

JAVNA NAROČILA

ODDELEK I

Splošne določbe, ki se uporabljajo za javna naročila, oddana v uvajalni fazi in fazi uporabe programa galileo ter fazi uporabe programa egnos

Člen 18

Splošna načela

Brez poseganja v ukrepe, potrebne za zaščito bistvenih interesov varnosti Unije ali javne varnosti ali za upoštevanje predpisov Unije o nadzoru izvoza, se za uvajalno fazo in fazo uporabe programa Galileo ter fazo uporabe program EGNOS uporablja Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012. Poleg tega se za uvajalno fazo in fazo uporabe programa Galileo ter za fazo uporabe programa EGNOS uporabljajo naslednja splošna načela: prost dostop in poštena konkurenca v celotni industrijski dobavni verigi, razpisni postopki na podlagi preglednih in pravočasnih informacij ter jasno obveščanja o veljavnih pravilih glede javnih naročil, izbirnih merilih in merilih za oddajo naročil ter o vseh drugih ustreznih informacij, da se omogočijo enaki pogoji za vse morebitne ponudnike.

Člen 19

Posebni cilji

Med postopkom javnega naročanja naročniki pri javnih razpisih zasledujejo naslednje cilje:

- (a) spodbujanje čim večje in čim bolj odprte udeležbe vseh gospodarskih subjektov po vsej Uniji, zlasti novih akterjev in MSP, vključno s spodbujanjem ponudnikov, da sklepajo pogodbe s podizvajalci;
- (b) preprečevanje morebitnih zlorab prevladujočega položaja in odvisnosti od enega samega dobavitelja;
- (c) izkoriščanje prednosti, ki jih ponujajo predhodne naložbe javnega sektorja, in uporaba dosedanjih spoznanj ter izkušenj in kompetenc industrije, vključno s tistimi, ki so bile pridobljene v opredelitveni, razvojni, validacijski in uvajalni fazi programov Galileo in EGNOS, pri čemer je treba zagotoviti spoštovanje pravil o konkurenčnih razpisnih postopkih;
- (d) nabava iz več virov, kadar je to primerno, da se zagotovi boljši splošni nadzor nad programoma Galileo in EGNOS ter njunimi stroški in časovnim načrtom;
- (e) kadar je to primerno, upoštevanje skupnih stroškov v celotnem uporabnem življenjskem ciklu proizvoda, storitve ali dela v okviru javnega naročila.

ODDELEK 2

Posebne določbe, ki se uporabljajo za javna naročila, oddana v uvajalni fazi in fazi uporabe programa galileo ter v fazi uporabe programa egnos

Člen 20

Vzpostavitev pravičnih konkurenčnih pogojev

Naročnik sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev pravičnih konkurenčnih pogojev, kadar predhodna udeležba podjetja pri dejavnostih, povezanih z dejavnostmi, ki so predmet javnega razpisa:

- (a) lahko temu podjetju omogoči precejšnje prednosti v obliki informacij, zaradi katerih je v prednostnem položaju, in se lahko zaradi tega zbudi dvom o spoštovanju načela enake obravnave ali
- (b) vpliva na normalne pogoje konkurence ali nepristranskost in objektivnost pri oddajanju javnih naročil ali izvajanju pogodb.

Ti ukrepi ne smejo izkrivljati konkurence ali ogroziti enake obravnave in zaupnosti informacij, pridobljenih v zvezi s podjetji, njihovimi poslovnimi odnosi in njihovo stroškovno strukturo. V tem okviru ti ukrepi upoštevajo značaj in podrobnosti načrtovanega javnega naročila.

Člen 21

Varnost podatkov

Kadar javna naročila vključujejo, zahtevajo in/ali vsebujejo zaupne podatke, naročnik v razpisnih dokumentih natančno navede vse ukrepe in zahteve, potrebne za zagotavljanje varovanja teh podatkov na zahtevani ravni.

Člen 22

Zanesljivost dobave

Naročnik v razpisnih dokumentih natančno navede svoje zahteve glede zanesljivosti dobave ali zagotavljanja storitev v okviru izvajanja javnega naročila.

Člen 23

Javna naročila s pogojnimi deli

1. Naročnik lahko javno naročilo odda v obliki naročila s pogojnimi deli.
2. Javno naročilo s pogojnimi deli vključuje fiksni del, ki ga spremljata proračunska obveznost in trdna zaveza, da se izvedejo dela, dobave ali storitve, dogovorjene za ta del naročila, ter enega ali več delov, ki so pogojni tako z vidika proračuna kot z vidika izvedbe. V dokumentaciji javnega naročila se navedejo elementi naročila s pogojnimi deli. Opredeljeni so zlasti predmet, cena ali podrobna pravila o določanju cene in podrobna pravila o zagotavljanju dela, dobav in storitev iz vsakega dela.

3. Obveznosti iz fiksnega dela so skladna celota; isto velja za obveznosti iz vsakega pogojnega dela ob upoštevanju obveznosti iz vseh prejšnjih delov.

4. Izvajanje posameznega pogojnega dela je predmet odločitve naročnika, o kateri je pogodbenik obveščen v skladu s pogoji iz javnega naročila. Kadar je pogojni del potrjen pozneje ali ni potrjen, lahko pogodbenik prejme nadomestilo za zamudo ali nadomestilo za odstop, če je to predvideno v javnem naročilu in pod pogoji, ki so tam določeni.

5. Kadar naročnik v zvezi s posameznim delom naročila ugotovi, da dela, dobave ali storitve, dogovorjene za ta del, niso bili izvedeni, lahko zahteva odškodnino in razveljavi pogodbo, če je to predvideno v pogodbi in če so izpolnjeni pogoji, ki so v njej določeni.

Člen 24

Javna naročila s povračilom stroškov

1. Naročnik se lahko pod pogoji iz odstavka 2 odloči za javno naročilo s celotnim ali delnim povračilom stroškov do zgornje cenovne meje.

Cena za plačilo takšnih javnih naročil je povračilo celotnih neposrednih stroškov, ki jih ima pogodbenik pri izvajanju pogodbe, kot so stroški dela, materiala, potrošnega blaga, uporabe opreme in infrastrukture, potrebnih za izvajanje javnega naročila. Tem stroškom se doda pavšalni znesek, ki pokriva splošne stroške in dobiček, ali znesek, ki pokriva splošne stroške, in premija glede na upoštevanje ciljnih rezultatov in časovnega načrta.

2. Naročnik se lahko odloči za pogodbo s celotnim ali delnim povračilom stroškov, kadar je objektivno nemogoče natančno določiti fiksno ceno in če je mogoče razumno dokazati, da bi bila taka fiksna cena izjemno visoka zaradi negotovosti pri izvajanju javnega naročila, ker:

- (a) javno naročilo vsebuje elemente, ki so zelo kompleksni ali uporabljajo novo tehnologijo, in zato vključuje velika tehnična tveganja, ali
- (b) se morajo dejavnosti, ki so predmet javnega naročila, zaradi operativnih razlogov začeti takoj, čeprav še ni mogoče v celoti določiti fiksne in dokončne cene, ker obstajajo velika tveganja ali ker je izvajanje pogodbe deloma odvisno od izvajanja drugih pogodb.

3. Zgornja cenovna meja pri pogodbi s celotnim ali delnim povračilom stroškov je najvišja cena, ki se lahko plača. Prekorači se lahko samo v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih s predhodnim soglasjem naročnika.

4. V dokumentaciji javnega naročila s celotnim ali delnim povračilom stroškov se določi naslednje:

- (a) vrsta javnega naročila, namreč ali gre za javno naročilo s celotnim ali delnim povračilom stroškov z zgornjo cenovno mejo;
- (b) pri javnem naročilu z delnim povračilom stroškov elementi javnega naročila, na katere se nanaša povračilo stroškov;
- (c) višina zgornje cenovne meje;
- (d) merila za oddajanje naročil, ki morajo zlasti omogočati presojo verodostojnosti predvidenega proračuna, povračljivih stroškov, mehanizmov za ugotavljanje stroškov, dobičkov, navedenih v ponudbi;
- (e) vrsta povečanja iz odstavka 1, ki se uporabi pri stroških;
- (f) pravila in postopki za ugotavljanje upravičenosti stroškov, ki jih predvideva ponudnik za izvajanje pogodbe, v skladu s načeli iz odstavka 5;
- (g) računovodska pravila, ki jih morajo upoštevati ponudniki;
- (h) pri pogodbi z delnim povračilom stroškov, ki naj bi se spremenila v pogodbo s fiksno in dokončno ceno, parametri take spremembe.

5. Stroški, ki jih ima pogodbenik med izvajanjem pogodbe s celotnim ali delnim povračilom stroškov, so upravičeni samo, če so:

- (a) dejansko nastali med trajanjem pogodbe, razen stroškov opreme, infrastrukture in neopredmetenih sredstev, potrebnih za izvajanje pogodbe, ki se lahko štejejo za upravičene v njihovi celotni nabavni vrednosti;
- (b) navedeni v predvidenem proračunu, ki je lahko revidiran z dopolnili k prvotni pogodbi;
- (c) potrebni za izvajanje pogodbe;
- (d) posledica izvajanja pogodbe in se lahko pripišejo temu izvajanju;

- (e) prepoznavni, preverljivi, vknjiženi pri pogodbeniku in določeni v skladu z računovodskimi standardi, navedenimi v specifikacijah in v pogodbi;
- (f) v skladu z določbami veljavnega davčnega prava in prava socialne varnosti;
- (g) ne odstopajo od pogodbenih pogojev;
- (h) razumni, utemeljeni in spoštujejo zahteve dobrega finančnega poslovanja, zlasti v zvezi z gospodarnostjo in učinkovitostjo.

Pogodbenik je odgovoren za knjiženje svojih stroškov, ustrezno vodenje poslovnih knjig in vseh drugih dokumentov, potrebnih kot dokazilo, da so stroški, katerih povračilo zahteva, nastali in da so v skladu z načeli iz tega člena. Stroški, ki jih pogodbenik ne more utemeljiti, se štejejo za neupravičene in njihovo povračilo se zavrne.

6. Naročnik za zagotovitev ustreznega izvajanja pogodb s povračilom stroškov opravlja naslednje naloge:

- (a) določi čim bolj realno zgornjo cenovno mejo, pri čemer omogoči prožnost, potrebno za vključitev tehničnih tveganj;
- (b) spremeni pogodbo z delnim povračilom stroškov v pogodbo s fiksno in dokončno ceno v celoti, takoj ko je med izvajanjem pogodbe tako fiksno in dokončno ceno mogoče določiti. Za ta namen določi parametre spremembe za prehod s pogodbe s povračilom stroškov na pogodbo s fiksno in dokončno ceno;
- (c) uvede ukrepe spremljanja in nadzora, ki zlasti določajo sistem predvidevanja stroškov;
- (d) določi ustrezna načela, orodja in postopke za izvajanje pogodbe, zlasti za prepoznavanje in preverjanje upravičenosti stroškov, ki jih ima pogodbenik ali njegovi podizvajalci pri izvajanju pogodbe, in za uvajanje dopolnil k pogodbi;
- (e) preveri, ali pogodbenik in njegovi podizvajalci upoštevajo računovodske standarde, določene v pogodbi, in izpolnjujejo obveznost predložitve računovodskih izkazov, ki bi morali biti resnična in poštena slika njihovih računov;
- (f) pri izvajanju pogodbe stalno preverja učinkovitost načel, orodij in postopkov iz točke (d).

Člen 25

Dopolnila

Naročnik in izvajalci lahko pogodbo spremenijo z dopolnilom, če to dopolnilo izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) ne spremeni predmeta pogodbe;
- (b) ne poruši ekonomskega ravnotežja pogodbe;
- (c) ne uvaja pogojev, ki bi, če bi prvotno obstajali v dokumentaciji javnega naročila, omogočili udeležbo drugih ponudnikov, kot so bili prvotno sprejeti, ali izbiro druge ponudbe, kot je bila prvotno izbrana.

Člen 26

Oddajanje naročil podizvajalcem

1. Naročnik od ponudnika zahteva, da del javnega naročila odda podizvajalcem s konkurenčnim razpisnim postopkom za podizvajalce na ustreznih ravneh, in sicer družbam, ki ne spadajo v skupino, v katero spada sam, zlasti novim akterjem in MSP.

2. Naročnik zahtevani delež naročila, ki se odda podizvajalcem, izrazi v obliki razpona med minimalnim in maksimalnim deležem. Pri tem zagotovi, da je tak delež sorazmeren s predmetom in vrednostjo naročila, ob upoštevanju značaja zadevnega področja dejavnosti ter zlasti stanja konkurence in ugotovljenega industrijskega potenciala.

3. Če ponudnik v ponudbi navede, da podizvajalcem ne namerava dodeliti dela naročila ali da jim namerava dodeliti del, ki je manjši od minimalnega deleža iz odstavka 2, v ponudbi naročniku hkrati navede razloge za to. Naročnik te informacije posreduje Komisiji.

4. Naročnik lahko zavrne podizvajalce, ki jih izbere kandidat v postopku oddaje glavnega javnega naročila ali izbrani ponudnik pri izvajanju javnega naročila. To zavrnitev, ki lahko temelji izključno na merilih, ki se uporabljajo za izbiro ponudnikov za glavno naročilo, pisno utemelji.

POGLAVJE VI

DRUGE DOLOČBE

Člen 27

Načrtovanje

Komisija sprejme letni delovni program v obliki načrta izvajanja, v katerem določi ukrepe, potrebne za uresničitev posebnih ciljev programa Galileo iz člena 2(4) v skladu s fazami iz člena 3 in posebnih ciljev programa EGNOS iz člena 2(5). V letnem delovnem programu opredeli tudi financiranje teh ukrepov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3).

Člen 28

Ukrepi držav članic

Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev dobrega delovanja programov Galileo in EGNOS, vključno z ukrepi za zaščito zemeljskih postaj na svojih ozemljih, vsaj enakovredne tistim, ki se zahtevajo za zaščito ključne evropske infrastrukture v smislu Direktive Sveta 2008/114/ES⁽¹⁾. Države članice se vzdržijo sprejetja ukrepov, ki bi lahko ovirali izvajanje programov ali storitev v sklopu njihovega obratovanja, zlasti v zvezi z nemotenim obratovanjem infrastrukture.

Člen 29

Mednarodni sporazumi

Unija lahko v okviru programov Galileo in EGNOS sklepa sporazume s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami v skladu s postopkom iz člena 218 PDEU.

Člen 30

Tehnična pomoč

Za izvršitev nalog tehnične narave iz člena 12(2) lahko Komisija zaprosi za potrebno tehnično pomoč, zlasti za zmogljivosti in strokovno znanje nacionalnih agencij, pristojnih za vesoljsko področje, ali za pomoč neodvisnih izvedencev in organov, ki ji lahko zagotovijo nepristranske analize in mnenja o poteku programov Galileo in EGNOS.

Subjekti, ki so poleg Komisije udeleženi pri javnem upravljanju programov, zlasti Agencija za evropski GNSS in ESA, lahko prav tako koristijo isto tehnično pomoč pri izvajanju nalog, ki se jim zaupajo na podlagi te uredbe.

Člen 31

Varstvo osebnih podatkov in zasebnosti

1. Komisija zagotovi, da je pri načrtovanju, vzpostavljanju in uporabi sistemov zajamčeno varstvo osebnih podatkov in zasebnosti ter da so vanje vključeni ustrezni zaščitni ukrepi.

2. Vsakršna obdelava osebnih podatkov pri opravljanju nalog in dejavnosti na podlagi te uredbe se izvaja v skladu z veljavnim pravom na področju varstva osebnih podatkov, zlasti Uredbo

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2008/114/ES z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

(ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ in Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾.

Člen 32

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko so pristojni za revizijo na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi te uredbe.

Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ ter Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽⁵⁾, z namenom ugotavljanja, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejanj v škodo finančnih interesov Unije.

Ne glede na prvi in drugi pododstavek mednarodni sporazumi s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih in pogodbe, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki izrecno pooblašajo Komisijo, Računsko sodišče in OLAF za izvajanje takih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽⁴⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. Septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Člen 33

Obveščanje Evropskega parlamenta in Sveta

1. Komisija zagotavlja izvajanje te uredbe. Vsako leto ob predložitvi predloga proračuna Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o izvajanju programov Galileo in EGNOS. To poročilo vsebuje vse informacije o programih, zlasti glede obvladovanja tveganja, skupnih stroškov, letnih operativnih stroškov, prihodkov, časovnega razporeda in učinkovitosti, kakor je določeno v točki (d) člena 12(2), in glede izvajanja sporazumov o prenosu pooblastil, sklenjenih na podlagi členov 14(2) in 15(1). To poročilo vključuje:

- (a) pregled sredstev, dodeljenih programom, in pregled njihove uporabe, kakor je določeno v členu 7(4);
- (b) informacije o strategiji upravljanja stroškov, ki jo Komisija izvaja v skladu s členom 9(6);
- (c) oceno upravljanja pravic intelektualne lastnine;
- (d) pregled izvajanja sistemov in tehnik vodenja projektov, vključno s sistemi in tehnikami za obvladovanje tveganja, kakor je določeno v točki (d) člena 12(2);
- (e) oceno ukrepov za povečanje družbeno-gospodarskih koristi programov.

2. Komisija Evropski parlament in Svet obvesti o vmesnih in končnih rezultatih ocenjevanja javnih razpisov in javnih naročil, ki sta jih Agencija za evropski GNSS in ESA sklenili s subjekti v zasebnem sektorju na podlagi člena 14(7) oziroma člena 15(3).

Evropski parlament in Svet obvesti tudi o:

- (a) morebitni prerazporeditvi sredstev med kategorijami odhodkov, opravljeni na podlagi člena 9(3);
- (b) morebitnih posledicah za programa Galileo in EGNOS zaradi uporabe člena 8(2).

Člen 34

Pregled izvajanja te uredbe

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje do 30. junija 2017 predloži poročilo o izvajanju te uredbe, ki je podlaga za sprejem sklepa o nadaljevanju, spremembi ali ukinitvi ukrepov na podlagi te uredbe in se nanaša na:

- (a) uresničenje ciljev teh ukrepov tako po rezultatih kot po učinkih;
- (b) učinkovitost uporabe sredstev;
- (c) evropsko dodano vrednost.

Ocena zajema tudi tehnološke dosežke v zvezi s sistemi, možnosti poenostavitve, notranjo in zunanjo usklajenost, primernost vseh ciljev in prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije v smislu pametne, trajnostne in vključujoče rasti. Upošteva rezultate ocen dolgoročnih učinkov prejšnjih ukrepov.

2. Ocena upošteva doseženi napredek glede posebnih ciljev programov Galileo in EGNOS iz člena 2(4) oziroma (5) na podlagi kazalnikov uspešnosti, kot so:

- (a) za Galileo in za:
 - (i) uvedbo njegove infrastrukture:
 - število in razpoložljivost operativnih satelitov ter primerjava med številom nadomestnih zemeljskih satelitov in številom načrtovanih satelitov iz sporazuma o prenosu pooblastil;
 - primerjava med dejansko in načrtovano razpoložljivostjo elementov zemeljske infrastrukture (zemeljske postaje, nadzorni centri);
 - (ii) raven storitev:
 - primerjava med karto razpoložljivih storitev po posameznih storitvah in dokumentom, v katerem so storitve opredeljene;
 - (iii) stroške:
 - indeks stroškovne učinkovitosti za vsako večjo postavko programa na podlagi razmerja med dejanskim in predvidenim stroškom;
 - (iv) časovni načrt:
 - indeks uspešnosti pri uresničevanju časovnega načrta za vsako večjo postavko programa na podlagi primerjave med predvidenim stroškom opravljenega dela in predvidenim stroškom načrtovanega dela;

- (v) obseg trga:
- tržna gibanja na osnovi deleža sprejemnikov Galileo in EGNOS v skupnem številu vseh modelov sprejemnikov, upoštevanih v tržnem poročilu Agencije za evropski GNSS iz točke (c) člena 14(1);
- (b) za EGNOS in za:
- (i) razširitev njegove pokritosti:
- napredek pri povečanju pokritosti glede na dogovorjeni načrt za razširitev pokritosti;
- (ii) raven storitev:
- indeks razpoložljivosti storitev, ki temelji na številu letališč z operativnim statusom, na katerih se uporabljajo na EGNOS temelječi postopki, v primerjavi s skupnim številom letališč, na katerih se uporabljajo ti postopki;
- (iii) stroške:
- indeks stroškovne učinkovitosti na podlagi razmerja med dejanskim in predvidenim stroškom;
- (iv) časovni načrt:
- indeks uspešnosti pri uresničevanju časovnega načrta na podlagi primerjave med predvidenim stroškom opravljenega dela in predvidenim stroškom načrtovanega dela.
3. Organi, ki so udeleženi pri izvajanju te uredbe, sporočijo Komisiji podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.

POGLAVJE VII

PRENOS POOBLASTIL IN IZVEDBENI UKREPI

Člen 35

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 13(2) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 1. januarja 2014.

3. Pooblastilo iz člena 13(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 13(2), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 36

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

4. Predstavniki Agencije za evropski GNSS in ESA kot opazovalci sodelujejo pri delu odbora pod pogoji, določenimi v njegovem poslovniku.

5. V mednarodnih sporazumih, ki jih Unija sklene na podlagi člena 29, je lahko po potrebi predvidena udeležba predstavnikov tretjih držav ali mednarodnih organizacij pri delu odbora pod pogoji, določenimi v njegovem poslovniku.

6. Odbor se sestaja redno, po možnosti štirikrat na leto, vsake tri mesece. Komisija na vsakem sestanku predloži poročilo o napredku pri izvajanju programa. Ta poročila vsebujejo splošen pregled stanja in napredka pri izvajanju programa, zlasti glede obvladovanja tveganja, stroškov, časovnega načrta in učinkovitosti. Vsaj enkrat letno ta poročila vsebujejo kazalnike uspešnosti iz člena 34(2).

POGLAVJE VIII
KONČNE DOLOČBE

Člen 37

Razveljavitev

1. Uredbi (ES) št. 876/2002 in (ES) št. 683/2008 se razveljavita z učinkom od 1. Januarja 2014.
2. Vsi ukrepi, sprejeti na podlagi Uredbe (ES) št. 876/2002 ali Uredbe (ES) 683/2008, ostanejo veljavni.

3. Sklicevanja na razveljavljeno Uredbo (ES) št. 683/2008 se štejejo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge.

Člen 38

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) št. 683/2008	Ta uredba
Člen 1	Člen 2
Člen 2	Člen 1
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 8
Člen 5	Člen 4
Člen 6	Člen 8
Člen 7	Člen 5
Člen 8	Člen 6
Člen 9	Člen 7
Člen 10	Člen 9
Člen 11	Člen 10
Člen 12(1)	Člen 11
Člen 12(2) in (3)	Člen 12
Člen 13(1), (2) in (3)	Člen 13
Člen 13(4)	Člen 16
Člen 14	Člen 17
Člen 15	Člen 27
Člen 16	Člen 14
Člen 17	Členi 18 do 26
Člen 18	Člen 15
Člen 19(1) do (4)	Člen 36
Člen 19(5)	Člen 35
Člen 20	Člen 31
Člen 21	Člen 32
Člen 22	Člen 33
Člen 23	
Člen 24	Člen 38
Priloga	Člen 1

Skupna izjava**Evropskega parlamenta, Sveta in Evropske komisije o MEDINSTITUCIONALNEM ODBORU ZA GALILEO (GIP)**

1. Glede na pomen, izjemnost in celovitost evropskih programov GNSS, glede na to, da so sistemi, ki izhajajo iz programov, v lasti Unije, in glede na celotno financiranje proračuna Unije za programe v obdobju 2014–2020 Evropski parlament, Svet in Evropska komisija priznavajo, da je tesno sodelovanje vseh treh institucij nujno potrebno.
 2. Medinstitucionalni odbor za Galileo (GIP) se bo sestajal zato, da bo vsem tem institucijam pomagal pri izpolnjevanju njihove odgovornosti. V ta namen bo ustanovljen GIP, ki bo pozorno spremljal:
 - (a) napredek pri izvajanju evropskih programov GNSS, zlasti glede izvajanja javnih naročil in pogodbenih sporazumov, predvsem v zvezi z ESA;
 - (b) mednarodne sporazume s tretjimi državami, in sicer brez poseganja v določbe člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 - (c) pripravo trgov za satelitsko navigacijo;
 - (d) učinkovitost dogovorov glede upravljanja ter
 - (e) letni pregled delovnega programa.
 3. V skladu z obstoječimi pravili bo GIP spoštoval potrebo po obzirnosti, zlasti glede na zaupnost in občutljivo naravo nekaterih podatkov.
 4. Komisija bo upoštevala stališča GIP.
 5. GIP bo sestavljen iz sedmih predstavnikov, in sicer:
 - treh predstavnikov Sveta,
 - treh predstavnikov EP in
 - enega predstavnika Komisije,ter se bo redno sestajal (načeloma štirikrat na leto).
 6. GIP ne vpliva na že dodeljene odgovornosti in medinstitucionalne odnose.
-

UREDBA (EU) št. 1286/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o vzpostavitvi akcijskega programa za izboljšanje delovanja sistemov obdavčitve v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 114 in 197 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Večletni akcijski program za obdavčitev, določen za obdobje do leta 2014, je bistveno prispeval k olajševanju in poglobitvi sodelovanja med davčnimi organi v Uniji. Davčne uprave sodelujočih držav so priznale dodano vrednost tega programa, vključno pri zaščiti finančnih interesov držav članic Unije in davkoplačevalcev. Izzivov naslednjega desetletja ni mogoče reševati, če so države članice usmerjene le na svoja upravna ozemlja ali ne sodelujejo intenzivno z ostalimi državami članicami. Program Fiscalis, ki ga izvaja Komisija v sodelovanju s sodelujočimi državami, državam članicam zagotavlja okvir Unije za razvoj teh dejavnosti sodelovanja, ki je stroškovno učinkovitejši, kot če bi vsaka država članica določila lastne okvire sodelovanja na dvo- ali večstranski osnovi. Zato je ustrezno zagotoviti nadaljevanje navedenega programa, in sicer z vzpostavitvijo novega programa na istem področju.
- (2) Program, vzpostavljen s to uredbo, "program Fiscalis 2020", in njegov uspeh sta bistvenega pomena v sedanjih gospodarskih razmerah in bi morala podpirati sodelovanje v fiskalnih zadevah.
- (3) Dejavnosti v okviru programa Fiscalis 2020, in sicer evropski informacijski sistemi, kakor so določeni v tej uredbi, (v nadaljnjem besedilu: evropski informacijski sistemi), skupni ukrepi za uradnike davčnih organov ter pobude za skupno usposabljanje, naj bi prispevale k uresničevanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno

in vključujočo rast s krepitvijo delovanja notranjega trga in zagotavljanjem okvira za podporo dejavnostim, ki izboljšujejo upravno sposobnost davčnih organov ter spodbujajo tehnični napredek in inovacije. Z zagotavljanjem okvira za dejavnosti, katerih namen so učinkovitejši davčni organi, krepitev konkurenčnosti podjetij, spodbujanje zaposlovanja ter prispevanje k zaščiti finančnih in gospodarskih interesov držav članic Unije in davkoplačevalcev, bo program Fiscalis 2020 dejavno krepil delovanje sistemov obdavčitve na notranjem trgu in prispeval k postopni odpravi obstoječih ovir in izkrivljanj na notranjem trgu.

- (4) Področje uporabe programa Fiscalis 2020 bi bilo treba uskladiti s trenutnimi potrebami, pri tem pa se osredotočiti na vse davke, harmonizirane na ravni Unije, in druge davke, v kolikor so pomembni za notranji trg in upravno sodelovanje med državami članicami.
- (5) V podporo procesu pristopa in pridružitve tretjih držav bi moralo biti omogočeno, da v programu Fiscalis 2020 sodelujejo tudi države pristopnice in kandidatke ter potencialne države kandidatke in partnerske države v okviru evropske sosedске politike, če bodo izpolnjeni določeni pogoji in če bo njihovo sodelovanje podpiralo le tiste dejavnosti v okviru programa Fiscalis 2020, katerih namen je boj proti davčnim goljufijam in utaji davkov ter obravnavanje agresivnega davčnega načrtovanja. Glede na vse večjo stopnjo medsebojne povezanosti svetovnega gospodarstva bi moral program Fiscalis 2020 še naprej omogočati, da pri njegovih dejavnostih sodelujejo zunanji strokovnjaki. Zunanje strokovnjake, kot so denimo predstavniki vladnih organov, gospodarski subjekti in njihove organizacije ali predstavniki mednarodnih organizacij, bi bilo treba k sodelovanju povabiti le, če je njihov prispevek ocenjen kot bistven za uresničitev ciljev programa Fiscalis 2020.
- (6) Pri ciljih in prednostnih nalogah programa Fiscalis 2020 so upoštevani težave in izzivi, ki so bili na področju obdavčitve opredeljeni za naslednje desetletje. Program Fiscalis 2020 bi moral še naprej imeti pomembno vlogo na ključnih področjih, kot so usklajeno izvajanje prava Unije s področja obdavčitve, zagotavljanje izmenjave informacij in podpora upravnega sodelovanja ter krepitev upravne zmogljivosti davčnih organov. Glede na problematično dinamiko opredeljenih novih izzivov bi bilo treba dodatno pozornost nameniti podpori boja proti davčnim goljufijam, utaji davkov in agresivnemu davčnemu načrtovanju. Pozornost bi bilo treba nameniti tudi zmanjšanju upravnega bremena za davčne organe in zmanjšanju stroškov ravnanja v skladu z zakonodajo za davkoplačevalce ter preprečevanju primerov dvojnega obdavčevanja.

⁽¹⁾ UL C 143, 22.5.2012, str. 48, in UL C 11, 15.1.2013, str. 84.

- (7) Na operativni ravni bi moral program Fiscalis 2020 izvajati, upravljati in podpirati evropske informacijske sisteme ter spodbujati dejavnosti upravnega sodelovanja, izpopolnjevati znanja in spretnosti davčnih uradnikov, krepiti razumevanje in izvajanje prava Unije s področja obdavčitve in podpirati izboljšanje upravnih postopkov ter izmenjavo in razširjanje dobrih upravnih praks. Te cilje bi bilo treba zasledovati s poudarkom na podpori boju proti davčnim goljufijam, utaji davkov in agresivnemu davčnemu načrtovanju.
- (8) Orodja, ki so se uporabljala pred programom Fiscalis 2020, bi bilo treba dopolniti, da bi se ustrezno odzvala na izzive, s katerimi bodo davčni organi soočeni v prihodnjem desetletju, in tudi v prihodnje zagotovila skladnost z razvojem prava Unije. Program Fiscalis 2020 bi moral zajemati dvostranski ali večstranski nadzor in druge oblike upravnega sodelovanja, določene v zadevnem pravu Unije o upravnem sodelovanju, skupine strokovnjakov, ukrepe za krepitev zmogljivosti javne uprave, pri čemer se državam članicam, ki se soočajo s posebnimi in izjemnimi okoliščinami, ki upravičujejo takšne usmerjene ukrepe, zagotovi posebno in specializirano svetovanje na področju obdavčitve, po potrebi pa tudi študije in splošne dejavnosti komuniciranja, da se podpre izvajanje prava Unije s področja obdavčitve.
- (9) Evropski informacijski sistemi imajo ključno vlogo pri medsebojnem povezovanju davčnih organov, in s tem krepitvi sistemov obdavčitve v Uniji, zato bi jih bilo treba še naprej financirati in izboljševati v okviru programa Fiscalis 2020. Poleg tega bi bilo treba omogočiti, da se v program Fiscalis 2020 vključijo novi informacijski sistemi, povezani z davki in vzpostavljeni v skladu s pravom Unije. Evropski informacijski sistemi bi morali, kadar je to ustrezno, temeljiti na skupnih modelih razvoja in strukturi informacijske tehnologije.
- (10) V okviru širšega izboljšanja upravnega sodelovanja in podpore boju proti davčnim goljufijam, utaji davkov in agresivnemu davčnemu načrtovanju bi lahko bilo za Unijo koristno, da sklene sporazume s tretjimi državami, da se jim omogoči uporaba tistih komponent evropskih informacijskih sistemov, ki so komponente Unije, v podporo varni izmenjavi informacij med njimi in državami članicami v okviru dvostranskih davčnih sporazumov.
- (11) V okviru programa Fiscalis 2020 bi bilo treba izvajati tudi skupna usposabljanja. Program Fiscalis 2020 bi moral sodelujoče države še naprej podpirati pri krepitvi poklicnih spretnosti in znanj na področju obdavčitve, in sicer z boljšimi usposabljanji, katerih vsebina bi bila skupno oblikovana ter namenjena davčnim uradnikom in gospodarskim subjektom. V ta namen bi bilo treba sedanji pristop programa Fiscalisa 2020 k skupnemu usposabljanju, ki temelji zlasti na razvoju osrednjega e-učenja, razviti v večplasten podporni program usposabljanja za Unijo.
- (12) Program Fiscalis 2020 bi moral zajemati obdobje sedmih let, kar je v skladu s trajanjem večletnega finančnega okvira iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽¹⁾.
- (13) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno trajanje programa Fiscalis 2020, ki bodo v letnem proračunskem postopku za Evropski parlament in Svet predstavljala prednostni referenčni znesek v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽²⁾.
- (14) V skladu z zavezo Komisije iz njenega sporočila o pregledu proračuna za leto 2010, da bo uskladila in poenostavila programe financiranja, bi bilo treba sredstva deliti z drugimi instrumenti financiranja Unije, če predvidene dejavnosti v okviru programa Fiscalis 2020 sledijo ciljem, ki so skupni različnim instrumentom financiranja, pri čemer pa je treba izključiti dvojno financiranje.
- (15) Ukrepi, potrebni za finančno izvajanje te uredbe, bi se morali sprejeti v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta ⁽³⁾ in Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 ⁽⁴⁾.
- (16) Sodelujoče države bi morale kriti stroške nacionalnih elementov programa Fiscalis 2020, ki bi med drugim zajemali tiste komponente evropskih informacijskih sistemov, ki niso komponente Unije, in vsakršno usposabljanje, ki ne spada v sklop pobud za skupno usposabljanje.
- (17) Glede na pomen vsestranskega sodelovanja sodelujočih držav pri skupnih ukrepih je možen delež sofinanciranja v višini 100 % upravičenih stroškov v zvezi s potnimi in nastanitvenimi stroški, stroški v zvezi z organizacijo dogodkov in dnevniciami, kadar je to potrebno, da se v celoti dosežejo cilji programa Fiscalis 2020.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega uradnega lista).

⁽²⁾ UL C 37, 20.12.2013, str. 1

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

- (18) Finančni interesi Unije bi morali biti v celotnem ciklu odhodkov zaščiteni z ustreznimi ukrepi, kot so preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, izterjava izgubljenih, neupravičeno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi kazni.
- (19) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z določitvijo letnih delovnih programov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (20) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve večletnega programa za izboljšanje delovanja sistemov obdavčitve na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj ne morejo učinkovito izvajati sodelovanja in usklajevanja, potrebnega za uresničitev tega cilja, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (21) Komisiji bi moral pri izvajanju programa Fiscalis 2020 pomagati Odbor za program Fiscalis 2020.
- (22) Za lažjo oceno programa Fiscalis 2020 bi bilo treba že od samega začetka vzpostaviti ustrezen okvir za spremljanje rezultatov, ki jih program Fiscalis 2020 dosega. Komisija bi morala skupaj s sodelujočimi državami določiti prilagodljive kazalnike in vnaprej določiti izhodišča za spremljanje rezultatov dejavnosti v okviru programa Fiscalis 2020. Treba bi bilo pripraviti vmesno oceno uresničevanja ciljev programa Fiscalis 2020, njegove učinkovitosti in njegove dodane vrednosti na evropski ravni. Poleg tega bi morali biti v končni oceni obravnavani dolgoročni vplivi in trajnostna narava učinkov programa Fiscalis 2020. Popolno preglednost bi bilo treba zagotoviti z rednim poročanjem o spremljanju in s predložitvijo ocenjevalnih poročil Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (23) Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v državah članicah v okviru te uredbe in pod nadzorom pristojnih organov držav članic, zlasti javnih neodvisnih organov, ki jih določijo države članice. Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ureja obdelavo

osebnih podatkov, ki jo izvaja Komisija v okviru te uredbe in pod nadzorom Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Vsaka izmenjava ali prenos informacij s strani pristojnih organov bi morala biti v skladu s predpisi o prenosu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES, vsaka izmenjava ali prenos informacij s strani Komisije pa v skladu s predpisi o prenosu osebnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 45/2001.

- (24) Ta uredba nadomešča Odločbo št. 1482/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Navedeno odločbo bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

1. Vzpostavi se večletni akcijski program "program Fiscalis 2020" (v nadaljnjem besedilu: Program), da bi se izboljšalo delovanje sistemov obdavčitve na notranjem trgu in podprlo sodelovanje na tem področju.

2. Program zajema obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) "davčni organi" pomeni javne in druge organe v sodelujočih državah, ki so odgovorni za izvajanje obdavčitve ali dejavnosti, povezanih z davki;
- (2) "zunanj strokovnjaki" pomeni:
- predstavnik vladnih organov, tudi tiste iz držav, ki ne sodelujejo v Programu v skladu s členom 3(2);
 - gospodarske subjekte in organizacije, ki predstavljajo gospodarske subjekte;
 - predstavnik mednarodnih in drugih ustreznih organizacij;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽⁴⁾ Odločba št. 1482/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o vzpostavitvi programa Skupnosti za izboljšanje delovanja sistemov obdavčitve na notranjem trgu (Fiscalis 2013) in razveljavitvi Odločbe 2235/2002/ES (UL L 330, 15.12.2007, str. 1).

(3) "obdavčitev" pomeni naslednje:

- (a) davek na dodano vrednost iz Direktive Sveta 2006/112/ES ⁽¹⁾;
- (b) trošarine za alkohol iz Direktive Sveta 92/83/EGS ⁽²⁾;
- (c) trošarine za tobачne izdelke iz Direktive Sveta 2011/64/EU ⁽³⁾;
- (d) davke na energente in električno energijo iz Direktive Sveta 2003/96/ES ⁽⁴⁾;
- (e) druge davke, ki spadajo v področje uporabe člena 2(1)(a) Direktive Sveta 2010/24/EU ⁽⁵⁾, če so pomembni za notranji trg in za upravno sodelovanje med državami članicami;

(4) "dvostranski ali večstranski nadzor" pomeni usklajeni nadzor davčnih obveznosti enega ali več med seboj povezanih davčnih zavezancev, ki ga organizirata(-jo) dve ali več sodelujočih držav s skupnimi ali dopolnjujočimi se interesi, od katerih sta vsaj dve državi članici.

Člen 3

Sodelovanje v Programu

1. Sodelujoče države so države članice in države iz odstavka 2, če so izpolnjeni pogoji iz navedenega odstavka.
2. V Programu lahko sodelujejo katere koli od naslednjih držav:
 - (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke, ki uživajo ugodnosti iz predpristopne strategije, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v posameznih okvirnih sporazumih, sklepih pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih;
 - (b) partnerske države v okviru evropske sosedске politike, če so dosegle zadostno raven približevanja ustrezne zakonodaje in upravnih metod tistim na ravni Unije.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).
⁽²⁾ Direktiva Sveta 92/83/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače (UL L 316, 31.10.1992, str. 21).
⁽³⁾ Direktiva Sveta 2011/64/EU z dne 21. junija 2011 o strukturi in stopnjah trošarine, ki velja za tobачne izdelke (UL L 176, 5.7.2011, str. 24).
⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).
⁽⁵⁾ Direktiva Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi (UL L 84, 31.3.2010, str. 1).

Partnerske države iz točke (b) prvega pododstavka sodelujejo v Programu v skladu z določbami, ki jih je treba opredeliti skupaj z navedenimi državami po vzpostavitvi okvirnih sporazumov o njihovem sodelovanju v programih Unije. Njihovo sodelovanje podpira le dejavnosti v okviru Programa, katerih namen je boj proti davčnim goljufijam, utaji davkov in agresivnemu davčnemu načrtovanju.

Člen 4

Sodelovanje pri dejavnostih v okviru Programa

Zunanji strokovnjaki so lahko povabljeni, da prispevajo k izbranim dejavnostim v okviru Programa, če je to bistveno za uresničevanje ciljev iz členov 5 in 6. Komisija skupaj s sodelujočimi državami izbere zunanje strokovnjake na podlagi njihovih spretnosti, izkušenj in znanj, ki so pomembni za določene dejavnosti, ob upoštevanju morebitnega nasprotja interesov in ob vzpostavitvi ravnovesja med predstavniki podjetij in drugimi strokovnjaki civilne družbe. Seznam izbranih zunanjih strokovnjakov se javno objavi in se redno posodablja.

Člen 5

Splošni in posebni cilji

1. Splošni cilj Programa je izboljšati pravilno delovanje sistemov obdavčitve na notranjem trgu s poglobitvijo sodelovanja med sodelujočimi državami, njihovimi davčnimi organi in njihovimi uradniki.
2. Posebni cilj Programa je podpora boju proti davčnim goljufijam, utaji davkov in agresivnemu davčnemu načrtovanju ter izvajanju prava Unije s področja obdavčitve z zagotavljanjem izmenjave informacij, s spodbujanjem upravnega sodelovanja ter, kadar je to potrebno in primerno, s krepitvijo upravne zmogljivosti sodelujočih držav, z namenom prispevanja k zmanjševanju upravne obremenitve davčnih organov in stroškov ravnanja v skladu z zakonodajo za davkoplačevalce.
3. Doseganje ciljev iz tega člena se meri zlasti z naslednjim:
 - (a) z razpoložljivostjo skupnega komunikacijskega omrežja za evropske informacijske sisteme in neomejenim dostopom do njega;
 - (b) s povratnimi informacijami sodelujočih držav glede rezultatov ukrepov v okviru Programa.

Člen 6

Operativni cilji in prednostne naloge Programa

1. Operativni cilji in prednostne naloge Programa so:
 - (a) izvajati, izboljšati, upravljati in podpirati evropske informacijske sisteme za obdavčitev;
 - (b) podpirati dejavnosti upravnega sodelovanja;
 - (c) izpopolnjevati znanja in spretnosti davčnih uradnikov;

(d) krepiti razumevanje in izvajanje prava Unije s področja obdavčitve;

(e) podpirati izboljšanje upravnih postopkov ter izmenjavo dobrih upravnih praks.

2. Cilji in prednostne naloge iz odstavka 1 se uresničujejo s posebnim poudarkom na podpori boju proti davčnim goljufijam, utaji davkov in agresivnemu davčnemu načrtovanju.

POGLAVJE II

Upravičeni ukrepi

Člen 7

Upravičeni ukrepi

1. Program pod pogoji iz letnega delovnega programa iz člena 14 zagotavlja finančno podporo za:

(a) skupne ukrepe:

(i) seminarji in delavnice;

(ii) projektne skupine, ki so običajno sestavljene iz omejenega števila držav in delujejo v omejenem časovnem obdobju za uresničitev vnaprej določenega cilja z natančno opisanim rezultatom;

(iii) dvostranski ali večstranski nadzor in druge dejavnosti, ki so določene v pravu Unije o upravnem sodelovanju, ki jih organizirata(-jo) dve ali več sodelujočih držav, od katerih sta najmanj dve državi članici;

(iv) delovni obiski, ki jih organizirajo sodelujoče države ali druga država, da bi uradniki pridobili ali okrepili strokovno znanje in izkušnje ali znanje na davčnem področju;

(v) skupine strokovnjakov, in sicer strukturirane oblike nestalnega sodelovanja in združujejo strokovno znanje in izkušnje za izvajanje nalog na specifičnih področjih, zlasti v zvezi z evropskimi informacijskimi sistemi, po možnosti s podporo spletnih sodelovalnih storitev, upravne pomoči ter infrastrukture in opreme;

(vi) krepitev zmogljivosti javne uprave in podporni ukrepi;

(vii) študije;

(viii) komunikacijski projekti;

(ix) vse druge dejavnosti, ki podpirajo splošne, posebne in operativne cilje ter prednostne naloge iz členov 5 in 6, če je ustrezno utemeljeno, da je potrebna takšna druga dejavnost;

(b) izgradnjo evropskih informacijskih sistemov: razvoj, vzdrževanje, delovanje in nadzor kakovosti tistih komponent evropskih informacijskih sistemov iz točke A Priloge, ki so komponente Unije, ter novih evropskih informacijskih

sistemov, vzpostavljenih v skladu s pravom Unije, z namenom učinkovitega medsebojnega povezovanja davčnih organov;

(c) skupna usposabljanja: skupno oblikovani ukrepi usposabljanja za krepitev potrebnih poklicnih spretnosti in znanj v zvezi z obdavčitvijo.

Delovni obiski iz točke (a)(iv) prvega pododstavka ne presegajo enega meseca. Pri delovnih obiskih v tretjih državah so v okviru Programa upravičeni le potni stroški in stroški bivanja (nastanitev in dnevnica).

Skupine strokovnjakov iz točke (a)(v) prvega pododstavka organizira Komisija v sodelovanju s sodelujočimi državami, njihovo delovanje pa, razen v ustrezno utemeljenih primerih, ne presega enega leta.

2. Sredstva za upravičene ukrepe iz tega člena se dodelijo uravnoteženo in sorazmerno z dejansko potrebo po izvedbi teh ukrepov.

3. Komisija pri ocenjevanju Programa oceni potrebo po uvedbi proračunskih zgornjih mej za različne upravičene ukrepe.

Člen 8

Posebne izvedbene določbe za skupne ukrepe

1. Sodelovanje pri skupnih ukrepih iz točke (a) prvega pododstavka člena 7(1) je prostovoljno.

2. Sodelujoče države zagotovijo, da so za sodelovanje pri skupnih ukrepih imenovani uradniki z ustreznim profilom in kvalifikacijami, vključno z znanjem jezikov.

3. Sodelujoče države po potrebi sprejmejo potrebne ukrepe za ozaveščanje o skupnih ukrepih in zagotavljanje uporabe njihovih rezultatov.

Člen 9

Posebne izvedbene določbe za evropske informacijske sisteme

1. Komisija in sodelujoče države zagotovijo razvoj, delovanje in ustrezno vzdrževanje evropskih informacijskih sistemov iz točke A Priloge.

2. Komisija v sodelovanju s sodelujočimi državami uskladi tiste vidike oblikovanja in delovanja komponent evropskih informacijskih sistemov iz točke A Priloge, vključujoč komponente Unije in tiste, ki niso komponente Unije, ki so potrebni za zagotovitev njihovega delovanja, medsebojne povezanosti in stalnega izboljševanja.

3. Nesodelujoče države lahko tiste komponente evropskih informacijskih sistemov iz točke A Priloge, ki so komponente Unije, uporabljajo na podlagi sporazumov, ki se s temi državami sklenejo v skladu s členom 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 10

Posebne izvedbene določbe za skupno usposabljanje

1. Sodelovanje pri skupnem usposabljanju iz točke (c) prvega pododstavka člena 7(1) je prostovoljno.
2. Sodelujoče države zagotovijo, da so za sodelovanje pri skupnih dejavnostih usposabljanja imenovani uradniki z ustreznim profilom in kvalifikacijami, vključno z znanjem jezikov.
3. Sodelujoče države v nacionalne programe usposabljanja po potrebi vključijo skupaj razvito vsebino usposabljanja, tudi module e-učenja, programe usposabljanja in skupno dogovorjene standarde usposabljanja.

POGLAVJE III

Finančni okvir

Člen 11

Finančni okvir

1. Finančni okvir za izvajanje Programa znaša 223 366 000 EUR po trenutnih cenah.
2. Finančna sredstva za Program lahko krijejo tudi stroške priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, ki so stalno potrebni za upravljanje Programa in doseganje njegovih ciljev; zlasti stroške študij, srečanj strokovnjakov, informacijskih in komunikacijskih dejavnosti, povezanih s cilji, določenimi v tej uredbi, stroške v zvezi z informacijskimi omrežji, osredotočenimi na obdelavo in izmenjavo informacij, pa tudi vse ostale stroške tehnične in upravne pomoči, ki jih je imela Komisija pri upravljanju Programa.

Delež odhodkov za poslovanje načeloma ne preseže 5 % celotnih stroškov Programa.

Člen 12

Vrste posredovanja

1. Komisija izvaja Program v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
2. Finančna podpora Unije za dejavnosti iz člena 7 se zagotovi v obliki:
 - (a) nepovratnih sredstev,
 - (b) pogodb o izvedbi javnega naročila,
 - (c) povračila stroškov zunanjih strokovnjakov iz člena 4.
3. Delež sofinanciranja za nepovratna sredstva znaša 100 % upravičenih stroškov, če gre za potne in nastanitvene stroške, stroške v zvezi z organizacijo dogodkov in dnevnice.

Ta delež velja za vse upravičene ukrepe, razen ukrepa v zvezi s skupinami strokovnjakov iz točke (a)(v) prvega pododstavka

člena 7(1). Veljavni delež sofinanciranja za skupne strokovnjakov, ko so za navedene ukrepe potrebna nepovratna sredstva, se določi v letnih delovnih programih.

4. Tiste komponente evropskih informacijskih sistemov, ki so komponente Unije, se financirajo iz Programa. Sodelujoče države nosijo zlasti stroške nabave, razvoja, namestitve, vzdrževanja in vsakodnevnega delovanja komponent evropskih informacijskih sistemov, ki niso komponente Unije.

Člen 13

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim protipravnim ravnanjem ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičenih izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvrtačnimi upravnimi in finančnimi kaznimi.
2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko opravijo revizije tako na podlagi dokumentacije kot na kraju samem, in sicer pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev ter izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v skladu s to uredbo.
3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami v skladu s določbami in postopki iz Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ter Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki vpliva na finančne interese Unije, v povezavi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, ki se financira v skladu s to uredbo.

POGLAVJE IV

Izvedbena pooblastila

Člen 14

Delovni program

Komisija za izvajanje Programa z izvedbenimi akti sprejme letne delovne programe, v katerih so določeni cilji, ki jih je treba doseči, pričakovani rezultati, metoda izvajanja in njihov skupni znesek. Vsebujejo tudi opis ukrepov, za katere je predvideno financiranje, navedbo zneskov, dodeljenih za posamezno vrsto ukrepa, in okviren časovni raspored izvajanja. Letni delovni programi za nepovratna sredstva vsebujejo prednostne naloge, bistvena merila za ocenjevanje in najvišjo stopnjo sofinanciranja. Ti izvedbeni akti temeljijo na rezultatih preteklih let in se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) (UL L 136, 31.5.1999, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

*Člen 15***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE V

Spremljanje in ocenjevanje*Člen 16***Spremljanje ukrepov v okviru Programa**

1. Komisija v sodelovanju s sodelujočimi državami spremlja Program in ukrepe, ki se izvajajo v njegovem okviru.
2. Komisija in sodelujoče države vzpostavijo količinske in kakovostne kazalnike ter med izvajanjem Programa po potrebi dodajo nove kazalnike. Ti kazalniki se uporabijo za merjenje učinkov Programa glede na vnaprej določena izhodišča.
3. Komisija javno objavi izide spremljanja iz odstavka 1 in kazalnike iz odstavka 2.
4. Izidi spremljanja se uporabijo za ocenjevanje Programa v skladu s členom 17.

*Člen 17***Ocenjevanje in pregled**

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o vmesni in končni oceni v zvezi z vsebino iz odstavkov 2 in 3. Rezultati navedenih ocen se upoštevajo pri odločitvah o morebitnem podaljšanju, spremembi ali opustitvi Programa v sledečih obdobjih. Te ocene izvaja neodvisni zunanji ocenjevalec.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

2. Komisija do 30. junija 2018 pripravi poročilo o vmesni oceni doseganja ciljev ukrepov v okviru Programa, učinkovitosti rabe sredstev in dodani vrednosti na evropski ravni. V tem poročilu so obravnavani tudi poenostavitev in nadaljnja relevantnost ciljev ter prispevek Programa k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

3. Komisija do 31. decembra 2021 pripravi poročilo o končni oceni glede vsebin iz odstavka 2 kakor tudi glede dolgoročnih vplivov in trajnostne narave učinkov Programa.

4. Sodelujoče države Komisiji na njeno zahtevo predložijo vse razpoložljive podatke in informacije, pomembne za prispevanje k njenima poročiloma o vmesni in končni oceni.

POGLAVJE VI

Končne določbe*Člen 18***Razveljavitev**

Odločba št. 1482/2007/ES se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Vendar navedena odločba še naprej ureja finančne obveznosti v zvezi z ukrepi, ki se izvajajo v okviru navedene odločbe, dokler se ti ne zaključijo.

*Člen 19***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

PRILOGA

EVROPSKI INFORMACIJSKI SISTEMI IN NJIHOVE KOMPONENTE, KI SO KOMPONENTE UNIJE

A. Evropski informacijski sistemi so naslednji:

- (1) skupno komunikacijsko omrežje/skupni sistemski vmesnik (CCN/CSI – CCN2), CCN mail3, CSI bridge, http bridge, CCN LDAP in z njim povezana orodja, spletni portal CCN, spremljanje CCN;
- (2) podporni sistemi, zlasti orodje za konfiguracijo aplikacij za CCN, orodje za poročanje o dejavnostih (ART2), elektronsko upravljanje projekta prek spleta Taxud (TEMPO), orodje za upravljanje storitev (SMT), sistem za upravljanje uporabnikov (UM), sistem BPM, nadzorna plošča, ki prikazuje razpoložljivost, in AvDB, portal za upravljanje storitev IT, upravljanje imenika in dostopa uporabnikov;
- (3) informacijski in komunikacijski prostor programov (PICS);
- (4) sistemi v zvezi z DDV, zlasti sistem za izmenjavo informacij o DDV (VIES) in vračilo DDV, vključno z začetno aplikacijo VIES, orodjem za spremljanje VIES, statističnim sistemom za obdavčitev, VIES na spletu, orodjem za konfiguracijo VIES na spletu, preskusnimi orodji za VIES in vračilo DDV, algoritmi številke DDV, izmenjavo e-obrazcev za DDV, DDV na e-storitve (VoeS); preskusno orodje VoeS, preskusno orodje e-obrazcev za DDV in minimalni sistem "vse na enem mestu" (MoSS);
- (5) sistemi, povezani z izterjavo, zlasti e-obrazci za izterjavo terjatev, e-obrazci za enotni izvršilni naslov (UIPE) in za enotno obliko priglasitve (UNF);
- (6) sistemi, povezani z neposredno obdavčitvijo, zlasti sistem obdavčitve prihrankov, preskusno orodje obdavčitve prihrankov, e-obrazci za neposredno obdavčitev, davčna identifikacijska številka TIN na spletu, izmenjave iz člena 8 Direktive Sveta 2011/16/EU ⁽¹⁾ in s tem povezana preskusna orodja;
- (7) drugi sistemi v zvezi z obdavčitvijo, zlasti podatkovna zbirka Davki v Evropi (TEDB);
- (8) sistemi trošarin, zlasti sistem izmenjave podatkov o trošarinah (SEED), sistem za gibanja in nadzor trošarinskega blaga (EMCS), e-obrazci MVS, preskusna aplikacija (TA);
- (9) drugi osrednji sistemi, zlasti informacijski in komunikacijski sistem držav članic za obdavčitev (TIC), samopostrežni sistem preskušanja (SSTS), statistični sistem v zvezi z obdavčitvijo, osrednja aplikacija za spletne obrazce, osrednje službe/informacijski sistem za upravljanje trošarin (CS/MISE).

B. Komponente evropskih informacijskih sistemov, ki so komponente Unije, so:

- (1) informacijska sredstva, kot so strojna oprema, programska oprema in omrežne povezave sistemov, vključno s tem povezano podatkovno infrastrukturo;
- (2) informacijske storitve, potrebne za podporo razvoju, vzdrževanju, izboljševanju in delovanju sistemov; ter
- (3) kateri koli drugi elementi, ki jih je Komisija zaradi učinkovitosti, varnosti in poenostavitve opredelila kot skupne sodelujočim državam.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (UL L 64, 11.3.2011, str. 1).

UREDBA (EU) št. 1287/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

odraža dejstvo, da so omenjena v šestih od sedmih vodilnih pobud v okviru strategije Evropa 2020.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 173 in 195 Pogodbe,

(2) Da bi bila imela podjetja – zlasti MSP – osrednjo vlogo pri zagotavljanju gospodarske rasti v Uniji, ki je najpomembnejša prednostna naloga, je Komisija oktobra 2010 sprejela sporočilo z naslovom "Celostna industrijska politika za dobo globalizacije – Konkurenčnost in trajnost v središču pozornosti", ki ga je Svet potrdil decembra 2010. To je vodilna pobuda strategije Evropa 2020. V sporočilu je opredeljena strategija za spodbujanje rasti in zaposlovanja z ohranjanjem in podpiranjem trdne, raznolike in konkurenčne industrijske baze v Evropi, zlasti prek boljših okvirnih pogojev za podjetja in krepitev več vidikov notranjega trga, vključno s poslovnimi storitvami.

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

(3) Komisija je junija 2008 sprejela sporočilo z naslovom "Najprej pomisli na male – Akt za mala podjetja za Evropo", Svet pa ga je pozdravil decembra 2008. Akt za mala podjetja določa celovit okvir politike za MSP, spodbuja podjetništvo in na področje prava in politike uvaja načelo "najprej pomisli na male", da bi tako okrepili konkurenčnost MSP. V njem je določenih deset načel, prav tako pa so opisani politični in zakonodajni ukrepi za spodbujanje potenciala MSP za rast in ustvarjanje delovnih mest. Izvajanje akta za mala podjetja prispeva k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020. Več ukrepov za MSP je bilo že opredeljenih v vodilnih pobudah.

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija je marca 2010 sprejela sporočilo z naslovom "Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast" (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020). Evropski svet je poročilo potrdil junija 2010. Strategija Evropa 2020 je odgovor na gospodarsko krizo, njen cilj pa je Unijo pripraviti na naslednje desetletje. Določa pet velikopoteznih ciljev na področju podnebja in energije, zaposlovanja, inovacij, izobraževanja in socialne vključenosti, ki naj bi jih dosegli do leta 2020, ter opredeljuje ključne dejavnike rasti, katerih namen je oblikovati bolj dinamično in konkurenčno Unijo. Poudarja tudi pomen krepitev rasti evropskega gospodarstva sočasno z doseganjem visoke ravni zaposlenosti, nizkoogljičnega in energetsko učinkovitega gospodarstva, ki gospodarno izkorišča vire, ter socialne kohezije. Mala in srednja podjetja (MSP) bi morala biti ključna za uresničevanje ciljev strategije Evropa 2020. Njihov pomen

(4) Februarja 2011 je bil objavljen pregled akta za mala podjetja, na podlagi katerega je Svet 30. in 31. maja 2011 sprejel sklepe. Izvajanje akta za mala podjetja je preučeno v tem pregledu, v katerem so poleg tega ocenjene potrebe MSP, ki delujejo v trenutnih gospodarskih razmerah, v katerih vse težje dostopajo do financiranja in trgov. V njem je predstavljen napredek v prvih dveh letih akta za mala podjetja in so določeni novi ukrepi za obvladovanje izzivov gospodarske krize, o katerih poročajo zainteresirane strani, ter predlagani načini za izboljšanje uporabe in izvajanja akta za mala podjetja z jasno vlogo zainteresiranih strani, zlasti poslovnih organizacij. Prednostne naloge iz tega pregleda bi se morale odražati v posebnih ciljnih programih za konkurenčnost podjetij ter MSP. Zagotoviti je treba usklajeno izvajanje takega programa in akta za mala podjetja.

Zlasti ukrepi za uresničevanje posebnih ciljev bi morali prispevati k izpolnjevanju navedenih desetih načel in novih ukrepov, določenih med pregledom akta za mala podjetja.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 125.

⁽²⁾ UL C 391, 18.12.2013, str. 37.

- (5) Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽¹⁾ določa večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020. V večletnem finančnem okviru je opisano, kako bodo doseženi cilji politike glede povečanja rasti in ustvarjanja več delovnih mest v Evropi, uvajanja nizkoogljičnega in okoljsko bolj ozaveščenega gospodarstva ter vidnejše vloge Unije na mednarodnem prizorišču.
- (6) Da bi prispevali h konkurenčnejšim in bolj trajnostnim podjetjem Unije, zlasti MSP, podprli obstoječa MSP, spodbudili kulturo podjetništva ter rast MSP, napredek družbe, ki temelji na znanju, in razvoj, ki temelji na uravnoteženi gospodarski rasti, bi bilo treba vzpostaviti program za konkurenčnost podjetij in MSP (v nadaljnjem besedilu: program COSME).
- (7) V programu COSME bi morala biti posebna pozornost namenjena programu poenostavitve v skladu s sporočilom Komisije z dne 8. februarja 2012 z naslovom "Program poenostavitve za večletni finančni okvir 2014–2020". Izdatke Unije in sredstva držav članic za spodbujanje konkurenčnosti podjetij in MSP bi bilo treba boljše uskladiti, da bi zagotovili dopolnjevanje, večjo učinkovitost in prepoznavnost, pa tudi da bi zagotovili večje proračunske sinergije.
- (8) Komisija se je zavezala, da bo podnebne ukrepe vključila v programe porabe Unije in vsaj 20 % proračuna Unije usmerila v cilje, povezane s podnebjem. Zagotoviti je treba, da se pri pripravi, načrtovanju in izvajanju programa COSME spodbujajo blažitev podnebnih sprememb in prilagoditev nanje ter preprečevanje tveganja. Ukrepi iz te uredbe bi morali prispevati k spodbujanju prehoda na gospodarstvo in družbo, ki bosta nizkoogljična in odporna na podnebne spremembe.
- (9) Iz Sklepa Sveta 2001/822/ES ⁽²⁾ izhaja, da subjekti in ustanove čezmorskih držav in ozemelj izpolnjujejo pogoje za udeležbo v programu COSME.
- (10) Politika konkurenčnosti Unije je namenjena vzpostavitvi institucionalne in ureditve politik, ki ustvarja ugodne pogoje za trajnostno rast podjetij, zlasti MSP. Za doseg konkurenčnosti in trajnosti je nujno udejanjanje in ohranjanje gospodarske konkurenčnosti ter rasti podjetij v skladu s cilji trajnostnega razvoja. Izboljšana produktivnost, tudi virov in energije, je glavni vir trajnostne rasti prihodka. Konkurenčnost je odvisna tudi od sposobnosti podjetij, da v celoti izkoristijo priložnosti, kakršna je notranji trg. To je zlasti pomembno za MSP, ki predstavljajo 99 % podjetij v Uniji, zagotavljajo dve od treh obstoječih delovnih mest v zasebnem sektorju in 80 % novih delovnih mest ter prispevajo več kot polovico skupne dodane vrednosti, ki jo ustvarjajo podjetja v Uniji. MSP so ključni dejavniki gospodarske rasti, zaposlovanja in socialne vključenosti.
- (11) Komisija je v svojem sporočilu z dne 18. aprila 2012 z naslovom "K okrevanju s številnimi novimi delovnimi mesti" ocenila, da bi politike, ki spodbujajo prehod na zeleno gospodarstvo, kot so učinkovita raba virov, energetska učinkovitost, ter politike podnebnih sprememb do leta 2020, zlasti v sektorju MSP, lahko ustvarile več kot pet milijonov delovnih mest. Zato bi lahko posebni ukrepi v okviru programa COSME vključevali spodbujanje razvoja trajnostnih izdelkov, storitev in postopkov kot tudi učinkovite rabe virov in energije ter družbeno odgovornost gospodarskih družb.
- (12) Konkurenčnost je v zadnjih letih zaradi tržnih, političnih in institucionalnih ovir, ki omejujejo konkurenčnost podjetij Unije, zlasti MSP, ključna pri snovanju politik v Uniji.
- (13) Program COSME bi torej moral obravnavati nedelovanje trga, ki zmanjšuje konkurenčnost gospodarstva Unije na svetovni ravni in sposobnost podjetij, zlasti MSP, da bi bila konkurenčna podobnim podjetjem v drugih delih sveta.
- (14) Program COSME bi moral obravnavati zlasti MSP, kot so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES ⁽³⁾. Pri uporabi te uredbe bi se morala Komisija posvetovati z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, tudi s predstavniškimi organizacijami MSP. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti mikro podjetjem, podjetjem, ki se ukvarjajo z obrtniški dejavnostmi, samozaposlenim, svobodnim poklicem in socialnim podjetjem. Posvetiti bi se morali tudi potencialnim, novim in mladim podjetnikom in podjetnicam ter drugim posebnim ciljnim skupinam, kot so starejši ljudje, priseljenci in podjetniki iz prikrajšanih ali ranljivih družbenih skupin, na primer invalidi, pa tudi spodbujanju prevzemov med podjetji, odcepljenim (spin-off) in oddeljenim (spin-out) podjetjem ter drugim priložnostim za podjetnike.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega uradnega lista).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti ("Sklep o pridružitvi čezmorskih držav") (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

⁽³⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

- (15) Prenekatera težava Unije na področju konkurenčnosti je povezana s težavnim dostopanjem MSP do financiranja, saj le težka izkažejo svojo kreditno sposobnost in ne morejo pridobiti dostopa do tveganega kapitala. Te težave slabo vplivajo na raven in kakovost novoustalovljenih podjetij, na rast in stopnjo preživetja podjetij ter na pripravljenost novih podjetnikov, da bi prevzeli poslovno uspešna podjetja s prenosom poslovanja ali dedovanjem. Finančni instrumenti Unije, vzpostavljeni na podlagi Sklepa št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, imajo očitno dodano vrednost in so imeli ugoden učinek za vsaj 220 000 MSP. Povečana dodana vrednost predlaganih finančnih instrumentov za Unijo so med drugim okrepitev notranjega trga za tvegani kapital in razvoj vseevropskega finančnega trga za MSP ter odpravljanje nedelovanja trga, česar države članice ne morejo izboljšati. Ukrepi Unije bi morali biti usklajeni, dosledni in bi morali dopolnjevati finančne instrumente držav članic za MSP, zagotavljati učinek finančnega vzvoda ter odpravljati izkrivljanje trga v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Subjekti, ki bodo lahko izvajali ukrepe, bi morali zagotoviti dodano vrednost in preprečiti dvojno financiranje iz virov Unije.
- (16) Komisija bi morala pozornost nameniti prepoznavnosti financiranja iz finančnih instrumentov v okviru te uredbe, tako da bo znano, da je na voljo podpora Unije in se bo trg odzval na zagotovljeno podporo. Zato bi morali biti finančni posredniki obvezani, da končne prejemnike izrecno opozorijo na to, da financiranje omogoča podpora finančnih instrumentov iz te uredbe. Komisija in države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe, tudi preko uporabnikom prijaznih spletnih sistemov, s katerimi bodo MSP in posrednike obveščale o razpoložljivih finančnih instrumentih. Ti sistemi, med katerimi bi lahko bil tudi enoten portal, ne bi smeli podvajati obstoječih sistemov.
- (17) Evropska podjetniška mreža (v nadaljevanju: Mreža) je dokazala svojo dodano vrednost za evropska MSP kot enotna kontaktna točka za podporo pri poslovanju, ki podjetjem pomaga do boljše konkurenčnosti in obveščeniosti o poslovnih priložnostih na notranjem trgu in širše. Racionalizacijo metodologij in delovnih metod ter zagotavljanje evropske razsežnosti pri storitvah za podporo pri poslovanju je mogoče doseči samo na ravni Unije. Mreža je predvsem pomagala MSP, da so poiskali partnerje za sodelovanje ali prenos tehnologije na notranjem trgu in v tretjih državah ter pridobili nasvete o virih financiranja Unije, pravu Unije in intelektualni lastnini ter programih Unije za spodbujanje ekoloških inovacij in trajnostne proizvodnje. Pridobila je tudi povratne informacije o pravu in standardih Unije. Njeno edinstveno znanje in izkušnje so še posebej pomembni za odpravo neuskklajenosti informacij in nižanje stroškov transakcij, povezanih s čezmejnimi poslovanjem.
- (18) Z internacionalizacijo in inovativnimi storitvami, krepitevijo sodelovanja Mreže z zainteresiranimi stranmi MSP na regionalni in lokalni ravni, posvetovanji in boljšim sodelovanjem z gostiteljskimi organizacijami, zmanjševanjem birokracije, izboljšanjem informacijsko-tehnološke podpore ter povečanjem prepoznavnosti Mreže in njenih storitev na območju, ki ga pokriva, si je treba še naprej prizadevati, da bodo storitve in delovanje Mreže optimalne, zlasti pri obveščanju MSP, tako da bodo izkoristila predlagane storitve.
- (19) Omejena internacionalizacija MSP tako znotraj kot zunaj Evrope vpliva na konkurenčnost. Po nekaterih ocenah se z izvozom trenutno ukvarja ali se je v zadnjih treh letih ukvarjalo 25 % MSP Unije, od tega pa samo 13 % MSP Unije redno izvažajo izven Unije, samo 2 % pa izvaja naložbe zunaj svoje matične države. Poleg tega raziskava Eurobarometra 2012 kaže, da je pri internacionalizaciji in dostopu do javnih naročil še vedno neizkoriščen potencial za rast MSP na zelenih trgih v Uniji in izven nje. V skladu z aktom za mala podjetja, v katerem so bile Unija in države članice pozvane, naj podprejo in spodbudijo MSP, da izkoristijo rast trgov izven Unije, Unija zagotavlja finančno pomoč več pobudam, kot sta Center EU in Japonske za industrijsko sodelovanje in služba za pomoč uporabnikom, namenjena svetovanju MSP glede pravic intelektualne lastnine na Kitajskem. Dodana vrednost Unije se ustvarja s spodbujanjem sodelovanja in zagotavljanjem storitev na evropski ravni, ki dopolnjujejo in ne podvajajo osrednjih dejavnosti držav članic za spodbujanje trgovine ter krepijo skupna prizadevanja javnih in zasebnih ponudnikov storitev na tem področju. Take storitve bi morale zajemati obveščanje o pravicah intelektualne lastnine, standardih ter pravilih in priložnostih na področju javnega naročanja. V celoti bi bilo treba upoštevati del II sklepov Sveta z dne 6. decembra 2011 z naslovom "Krepitev izvajanja industrijske politike po vsej EU" glede sporočila Komisije z naslovom "Celostna industrijska politika za dobo globalizacije – Konkurenčnost in trajnost v središču pozornosti". V tem smislu bi morala

⁽¹⁾ Sklep št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) (UL L 310, 9.11.2006, str. 15).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

jasno načrtana evropska strategija grozdenja dopoljevati nacionalna in regionalna prizadevanja za spodbujanje grozdenja zaradi odličnosti in mednarodnega sodelovanja, saj je lahko grozdenje MSP pomembno sredstvo za krepitev njihove sposobnosti za inovacije in vstop na čezmorske trge.

- (20) Da bi se izboljšala konkurenčnost podjetij Unije, zlasti MSP, morajo države članice in Komisija ustvariti ugodno poslovno okolje. Posebno pozornost je treba nameniti interesom MSP in sektorjem, v katerih so ta podjetja najbolj dejavna. Pobude na ravni Unije so nujne tudi zaradi izmenjave informacij in znanja na evropski ravni, pri čemer so lahko digitalne storitve posebej stroškovno učinkovite. Takšni ukrepi lahko prispevajo k ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev za MSP.
- (21) Vrzeli, razdrobljenost in nepotrebna birokracija na notranjem trgu preprečujejo državljanom, potrošnikom in podjetjem, zlasti MSP, da bi v celoti izkoristili njegove prednosti. Zato so izredno nujna usklajena prizadevanja držav članic, Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije za odpravo pomanjkljivosti pri izvajanju, zakonodaji in obveščanju. V skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti bi morali države članice, Evropski parlament, Svet in Komisija s skupnimi močmi zmanjšati in preprečevati pretirano upravno in regulativno obremenitev MSP. Ukrepi v okviru programa COSME, edinega programa Unije, ki je namenjen posebej MSP, bi morali prispevati k uresničevanju navedenih ciljev ter v ta namen zlasti prispevati k ustvarjanju ugodnejših okvirnih pogojev za podjetja. Pri tem bi morale imeti pomembno vlogo tudi ocene ustreznosti in učinka, ki jih financira program COSME.
- (22) Drug dejavnik, ki vpliva na konkurenčnost, je sorazmerno šibek podjetniški duh v Uniji. V primerjavi s 55 % prebivalcev v Združenih državah in 71 % na Kitajskem bi se za samozaposlitev odločilo samo 45 % državljanov Unije (in manj kot 40 % žensk) (po podatkih iz raziskave Eurobarometra o podjetništvu iz leta 2009). V skladu z aktom za mala podjetja bi bilo treba pozornost nameniti vsem fazam, s katerimi se soočajo podjetniki, vključno z ustanavljanjem, rastjo, prenosom in stečajem (druga priložnost). Visoko dodano vrednost Unije zagotavljajo spodbujanje izobraževanja za podjetništvo ter ukrepi, ki povečujejo skladnost in doslednost, kot so primerjalne analize in izmenjave dobrih praks.
- (23) Program Erasmus za mlade podjetnike je bil vzpostavljen, da bi novim podjetnikom ali osebam, ki želijo postati podjetniki, omogočili pridobitev podjetniških izkušenj v državi članici, ki ni njihova, ter jim tako pomagali izboljšati podjetniške sposobnosti. Kar zadeva cilj izboljšanja okvirnih pogojev za spodbujanje podjetništva in podjetniške kulture, bi morala Komisija imeti možnost, da sprejema ukrepe, ki bodo novim podjetnikom pomagali pri izboljšanju sposobnosti za pridobitev novega podjetniškega znanja, spretnosti in naravnosti ter izboljšanje njihovih tehnoloških zmogljivosti in znanja o vodenju podjetij.
- (24) Konkurenca na svetovni ravni, demografske spremembe, omejena sredstva in novi družbeni trendi ustvarjajo izzive in priložnosti za različne sektorje, ki se spopadajo s svetovnimi izzivi ter jih odlikuje visok delež MSP. Sektorji, ki stavijo na oblikovanje, se morajo prilagoditi, če želijo izkoristiti še neizkoriščen potencial visokega povpraševanja po ustvarjalnih in vključujočih izdelkih, prilagojenih posameznim potrošnikom. Ker ti izzivi veljajo za vsa MSP v Uniji v teh sektorjih, so potrebna skupna prizadevanja na ravni Unije za ustvarjanje dodatne rasti prek pobud, ki pospešujejo razvoj novih izdelkov in storitev.
- (25) Iz programa Cosme se v podporo ukrepom, sprejetim v državah članicah, lahko financirajo sektorske, pa tudi medsektorske pobude na področjih s pomembnim potencialom rasti in podjetniško dejavnost ter zlasti visokim deležem MSP, ki spodbujajo pojavljanje konkurenčnih in trajnostnih industrij ter temeljijo na najbolj konkurenčnih poslovnih modelih, izboljšanih izdelkih in postopkih ter organizacijskih strukturah ali spremenjenih vrednostnih verigah. Kot je navedeno v sporočilu Komisije z dne 30. junija 2010 z naslovom "Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov okvir evropske turistične politike", ki ga je Svet pozdravil oktobra 2010, je turizem pomemben gospodarski sektor Unije. Podjetja v tem sektorju neposredno prispevajo 5 % bruto domačega proizvoda (BDP) Unije. Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) priznava pomen turizma in določa pristojnosti Unije na tem področju. Evropske pobude glede turizma lahko dopolnjujejo ukrepe držav članic s spodbujanjem ustvarjanja ugodnega okolja in spodbujanja sodelovanja med državami članicami, zlasti z izmenjavo dobrih praks. Ukrepi lahko vključujejo izboljšanje baze znanja o turizmu z zagotavljanjem podatkov in analiz ter razvoj nadnacionalnih projektov sodelovanja v tesnem sodelovanju z državami članicami, brez uvedbe obveznih zahtev za podjetja Unije.
- (26) V programu COSME so navedeni ukrepi za uresničevanje ciljev, skupna finančna sredstva za uresničevanje teh ciljev, najmanjša finančna sredstva za finančne instrumente, različne vrste izvedbenih ukrepov ter pregledna ureditev spremljanja in ocenjevanja ter zaščite finančnih interesov Unije.

- (27) Program COSME dopolnjuje druge programe Unije, pri čemer upošteva, da bi moral vsak instrument delovati v skladu z lastnimi postopki. Tako isti upravičeni stroški ne smeli biti dvakrat financirani. Da bi bila ustvarjena dodana vrednost in pomemben učinek financiranja Unije, bi bilo treba razviti tesne sinergije med programom COSME, Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: program Obzorje 2020), Uredbo (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: strukturni skladi) in drugimi programi Unije.
- (28) Načelo preglednosti in načelo enakih možnosti za oba spola bi bilo treba upoštevati v vseh ustreznih pobudah in ukrepih, ki jih zajema program COSME. Pri teh pobudah in ukrepih bi bilo treba upoštevati tudi spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin vseh državljanov.
- (29) Nepovratna sredstva MSP bi se morala dodeljevati po preglednem postopku. Dodelitev nepovratnih sredstev in njihova izplačila bi morala biti pregledna, nebirokratska in v skladu s skupnimi pravili.
- (30) V tej uredbi so določena finančna sredstva za celotno obdobje trajanja programa COSME, kar naj bi v letnem proračunskem postopku predstavljalo prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽³⁾.
- (31) Da bi bilo financiranje omejeno na odpravljanje tržnih, političnih in institucionalnih pomanjkljivosti ter da bi se izognili izkrivljanju trga, bi bilo treba pri zagotavljanju sredstev iz programa COSME upoštevati pravila Unije o državni pomoči.
- (32) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru in protokoli k pridružitvenim sporazumom predvidevajo sodelovanje zadevnih držav v programih Unije. Sodelovanje preostalih tretjih držav bi bilo treba omogočiti, če to predvidevajo sporazumi in postopki.
- (33) Pomembno je zagotoviti dobro finančno poslovanje programa COSME in njegovega izvajanja na kar najbolj učinkovit in uporabnikom prijazen način, obenem pa zagotoviti pravno varnost ter dostopnost programa COSME za vse udeležence.
- (34) Program COSME bi bilo treba spremljati in ocenjevati, da bi ga bilo mogoče prilagoditi. Letno bi bilo treba poročati o njegovem izvajanju ter pri tem opisati doseženi napredek in načrtovane dejavnosti.
- (35) Izvajanje programa COSME bi bilo treba spremljati letno, prek ključnih kazalnikov za oceno rezultatov in učinkov. Ti kazalniki, vključno z ustreznimi izhodišnimi stanji, bi morali zagotoviti minimalno osnovo za oceno ravni uresničevanja ciljev programa COSME.
- (36) Vmesno poročilo o doseganju ciljev ukrepov, podprtih v okviru programa COSME, ki ga pripravi Komisija, bi moralo vključevati tudi oceno nizke stopnje udeležbe MSP, če bo ta ugotovljena v znatnem številu držav članic. Države članice bi lahko rezultate vmesnega poročila po potrebi upoštevale pri svojih politikah.
- (37) Finančni interesi Unije bi morali biti med celotnim ciklom odhodkov zavarovani s sorazmernimi ukrepi, tudi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem nepravilnosti, povračilom izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno uporabljenih sredstev ter po potrebi z upravnimi in denarnimi kaznimi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
- (38) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje letnih delovnih programov za izvajanje programa COSME. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾. Nekateri ukrepi iz letnega delovnega programa vključujejo usklajevanje ukrepov na nacionalni ravni. Pri tem bi bilo treba uporabljati člen 5(4) navedene uredbe.
- (39) Pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU bi bilo treba prenesti na Komisijo v zvezi z dodajanjem kazalnikov, spremembami nekaterih podrobnosti glede finančnih instrumentov in spremembami okvirnih zneskov za več kot 5 % vrednosti finančnih sredstev za posamezen primer. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja,

(1) Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa Obzorje 2020 – Okvirni program za raziskave in inovacije (2014-2020) in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega uradnega lista).

(2) Uredba (EU) št. 1303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EU) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega uradnega lista).

(3) UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

(4) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

- (40) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Sklep št. 1639/2006/ES razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Predmet urejanja

Člen 1

Ustanovitev

Program ukrepov Unije za izboljšanje konkurenčnosti podjetij s posebnim poudarkom na malih in srednjih podjetjih (MSP) (v nadaljnjem besedilu: program COSME) se ustanovi za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 2

Opredelitev

V tej uredbi "MSP" pomeni mikro, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v Priporočilu 2003/361/ES.

Člen 3

Splošni cilji

1. Program COSME prispeva k naslednjima splošnima ciljema, pri čemer je poudarek zlasti na specifičnih potrebah MSP s sedežem v Uniji in MSP s sedežem v tretjih državah, ki sodelujejo v programu COSME v skladu s členom 6:

- (a) okrepiti konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij Unije, zlasti MSP,
- (b) spodbujati kulturo podjetništva ter ustanavljanje in rast MSP.

2. Uresničevanje ciljev iz odstavka 1 se meri z naslednjimi kazalniki:

- (a) uspešnost MSP pri trajnostnem delovanju,
- (b) spremembe nepotrebnih upravnih in regulativnih bremen za nova in obstoječa MSP;
- (c) spremembe deleža MSP, ki izvažajo v države Unije ali izven nje;
- (d) spremembe rasti MSP,

(e) spremembe deleža državljanov Unije, ki bi se odločili za samozaposlitev.

3. Podroben seznam kazalnikov in ciljev programa COSME je določen v Prilogi.

4. Program COSME podpira izvajanje strategije Evropa 2020 in prispeva k doseganju cilja pametne, trajnostne in vključujoče rasti. Program COSME zlasti prispeva h krovnemu cilju glede zaposlovanja.

POGLAVJE II

Posebni cilji in področja ukrepanja

Člen 4

Posebni cilji

1. Posebni cilji programa COSME so:

- (a) izboljšati dostop do financiranja za MSP v obliki lastniških in dolžniških instrumentov,
- (b) izboljšati dostop do trgov, zlasti v Uniji, pa tudi na svetovni ravni,
- (c) izboljšati okvirne pogoje za konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij Unije, zlasti MSP, tudi v sektorju turizma;
- (d) podpirati podjetništvo in kulturo podjetništva.

2. Pri izvajanju programa COSME se spodbuja potrebna prilagoditev podjetij nizkoogljičnemu gospodarstvu, ki je odporno na podnebne spremembe ter učinkovito izrablja energijo in vire.

3. Za merjenje učinka programa COSME pri doseganju posebnih ciljev iz odstavka 1 se uporabljajo kazalniki, določeni v Prilogi.

4. V letnih delovnih programih iz člena 13 se podrobno določijo vsi ukrepi, ki se izvajajo v okviru programa COSME.

Člen 5

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa COSME znašajo 2,298243 milijarde EUR v tekočih cenah, od česar bo najmanj 60 % namenjenih finančnim instrumentom.

Evropski parlament in Svet v okviru večletnega finančnega okvira potrdira letne odobritve.

2. Iz finančnih sredstev, določenih v skladu s to uredbo, se lahko krijejo tudi stroški dejavnosti priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, nujnih za upravljanje programa COSME in doseganje njegovih ciljev. Na stroškovno učinkovit način se uporabijo zlasti za študije, sestanke strokovnjakov, ukrepe obveščanja in sporočanja, vključno z institucionalnim sporočanjem političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane

s splošnima ciljema programa COSME, kritje stroškov v zvezi z omrežji informacijske tehnologije za obdelavo in izmenjavo informacij ter vseh drugih stroškov za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija z upravljanjem programa COSME.

Ti stroški ne presegajo 5 % vrednosti finančnih sredstev.

3. Iz finančnih sredstev za program COSME se okvirno 21,5 % njihove vrednosti dodeli posebnemu cilju iz člena 4(1)(b), 11 % posebnemu cilju iz člena 4(1)(c) in 2,5 % posebnemu cilju iz člena 4(1)(d). Komisija lahko te okvirne zneske spremeni, vendar v nobenem primeru ne za več kot 5 % vrednosti finančnih sredstev. Če bi bilo treba preseči navedeno mejo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23, s katerimi te okvirne zneske spremeni.

4. Z dodeljenimi finančnimi sredstvi se lahko pokrijejo tudi stroški tehnične in upravne pomoči za zagotovitev prehoda med programom COSME in ukrepi, sprejetimi v skladu s Sklepom št. 1639/2006/ES. Proračunska sredstva, odobrena za kritje podobnih stroškov, se po potrebi lahko vnesejo v proračun tudi po letu 2020, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2020 ne bi bili zaključeni.

Člen 6

Sodelovanje tretjih držav

1. Pri programu COSME lahko sodelujejo:

- (a) države Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP) v skladu s pogoji iz Sporazuma o EGP, in druge evropske države, če to dovoljujejo sporazumi in postopki;
- (b) države pristopnice, države kandidatke in morebitne kandidatke za članstvo v skladu s splošnimi načeli in pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih dogovorih;
- (c) države, ki so sodijo v okvir evropskih sosedskih politik, kadar to dovoljujejo sporazumi in postopki ter skladno s splošnimi načeli in pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih, protokolih k pridružitvenim sporazumom in sklepih Pridružitvenega sveta.

2. Subjekt s sedežem v eni od držav iz odstavka 1 lahko sodeluje v delih programa COSME, v katerih sodeluje zadevna država, pod pogoji, določenimi v ustreznih sporazumih iz odstavka 1.

Člen 7

Sodelovanje subjektov iz nesodelujočih držav

1. Subjekti s sedežem v tretji državi iz člena 6 lahko sodelujejo v delih programa COSME, četudi v teh delih zadevna država ne sodeluje. V ukrepih iz programa COSME lahko sodelujejo tudi subjekti, ki imajo sedež v drugih tretjih državah.

2. Subjekti iz odstavka 1 niso upravičeni do finančnih prispevkov Unije – razen kadar je to za program COSME nujno –, zlasti kar zadeva konkurenčnost in dostop do trgov za podjetja Unije. Ta izjema ne velja za pridobitne subjekte.

Člen 8

Ukrepi za izboljšanje dostopa MSP do financiranja

1. Komisija podpira ukrepe, katerih namen je olajšati in izboljšati dostop MSP do financiranja v fazah njihovega ustanavljanja, rasti in prenosa ter ki dopolnjujejo uporabo finančnih instrumentov za MSP s strani držav članic na nacionalni in regionalni ravni. Da bi zagotovili dopolnjevanje, so takšni ukrepi natančno usklajeni s tistimi, ki se izvajajo v okviru kohezijske politike, programa Obzorje 2020 ter na nacionalni ali regionalni ravni. Takšni ukrepi so namenjeni spodbujanju uporabe in zagotavljanja lastniškega in dolžniškega kapitala, kar lahko glede na povpraševanje na trgu vključuje začetni kapital, financiranje poslovnih angelov in nepravi lastniški kapital, vendar izključuje odprodajo sredstev.

2. Unija lahko poleg ukrepov iz odstavka 1 glede na povpraševanje na trgu podpre tudi ukrepe za izboljšanje čezmejnega in večdržavnega financiranja ter tako pomaga MSP, da v skladu s pravom Unije internacionalizirajo svoje dejavnosti.

Komisija lahko glede na povpraševanje na trgu preuči tudi možnost razvoja inovativnih finančnih mehanizmov, kot je skupinsko financiranje (crowdfunding).

3. Podrobnosti o ukrepih iz odstavka 1 so določene v členu 17.

Člen 9

Ukrepi za izboljšanje dostopa do trgov

1. Da bi se konkurenčnost podjetij Unije in njihov dostop do trgov še izboljšala, lahko Komisija podpre ukrepe za izboljšanje dostopa MSP na notranji trg, na primer obveščanje (tudi z digitalnimi storitvami) in med drugim ozaveščanje v zvezi s programi, pravom in standardi Unije.

2. Posebni ukrepi so namenjeni lažšanju dostopa MSP na trge izven Unije. Taki ukrepi lahko zajemajo zagotavljanje informacij o obstoječih ovirah za vstop na trg in poslovnih priložnostih, javnih naročilih in carinskih postopkih ter izboljšanje podpornih storitev na področju standardov in pravic intelektualne lastnine v prednostnih tretjih državah. Ti ukrepi dopolnjujejo in ne podvajajo osrednjih dejavnosti držav članic za spodbujanje trgovine.

3. Ukrepi, ki se izvajajo v okviru programa COSME, so lahko namenjeni spodbujanju mednarodnega sodelovanja, vključno z industrijskimi in regulativnimi dialogi s tretjimi državami. Posebni ukrepi so lahko namenjeni tudi zmanjševanju razlik pri regulativnih okvirih za izdelke med Unijo in drugimi državami, da bi prispevali k razvoju podjetniške in industrijske politike ter da bi prispevali k boljšemu poslovnemu okolju.

Člen 10

Evropska podjetniška mreža

1. Komisija podpira Evropsko podjetniško mrežo (v nadaljevanju: Mreža) pri zagotavljanju integriranih podpornih storitev za MSP Unije, ki želijo raziskati priložnosti na notranjem trgu in v tretjih državah. Ukrepi, ki se izvajajo prek Mreže, lahko vključujejo:

(a) zagotavljanje informacij in svetovanje o pobudah in pravu Unije, podporo za okrepitev upravljalnih zmogljivosti za izboljšanje konkurenčnosti MSP, podporo za izboljšanje znanja MSP na finančnem področju, vključno z obveščanjem in svetovanjem o priložnostih financiranja, dostopu do financiranja ter s tem povezanih shem usposabljanja in mentorstva; ukrepe za večjo dostopnost strokovnega znanja o energetski učinkovitosti, podnebnju in okolju za MSP ter promocijo programov financiranja in finančnih instrumentov Unije (tudi programa Obzorje 2020 v sodelovanju z nacionalnimi kontaktnimi točkami in strukturnih skladov);

(b) pomoč pri vzpostavljanju čezmejnega poslovnega sodelovanja ter partnerstev na področju raziskav in razvoja, prenosa znanja in tehnologije ter inovacij;

(c) zagotavljanje komunikacijskih poti med MSP in Komisijo.

2. Prek Mreže se lahko zagotavljajo tudi storitve v okviru drugih programov Unije, kot je program Obzorje 2020, vključno s svetovanjem, ki spodbuja sodelovanje MSP v drugih programih Unije. Komisija zagotovi, da so različni finančni viri Mreže učinkovito usklajeni in da se storitve, ki jih Mreža izvaja za druge programe Unije, financirajo iz teh programov.

3. Delovanje Mreže se skrbno usklajuje z državami članicami, da bi v skladu z načelom subsidiarnosti preprečili podvajanje dejavnosti.

Komisija Mrežo oceni z vidika učinkovitosti, upravljanja in zagotavljanja visokokakovostnih storitev po vsej Uniji.

Člen 11

Ukrepi za izboljšanje okvirnih pogojev za konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij Unije, zlasti MSP

1. Komisija podpira ukrepe za izboljšanje okvirnih pogojev za konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij Unije, zlasti MSP, da bi tako povečala učinkovitost, skladnost, usklajenost ter doslednost nacionalnih in regionalnih politik, ki podpirajo konkurenčnost, trajnostno delovanje in rast podjetij Unije.

2. Komisija lahko podpre posebne ukrepe za izboljšanje okvirnih pogojev za podjetja, zlasti MSP, prek zmanjšanja in preprečevanja nepotrebnih upravnih in regulativnih bremen. Takšni ukrepi lahko vključujejo redno merjenje učinka zadevnega prava Unije na MSP, po potrebi s prikazovalnikom, podporo skupinam neodvisnih strokovnjakov ter izmenjavo informacij in dobrih praks, vključno s sistematično uporabo testa MSP na ravni Unije in držav članic.

3. Komisija lahko podpre ukrepe, namenjene razvoju novih strategij konkurenčnosti in poslovnega okolja. Takšni ukrepi lahko vključujejo:

(a) ukrepe za izboljšanje priprave, izvajanja in ocenjevanja politik, ki vplivajo na konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij, vključno z izmenjavo dobrih praks glede okvirnih pogojev in upravljanja vrhunskih grozdov in poslovnih omrežij, ter s spodbujanjem nadnacionalnega sodelovanja med grozdi in poslovnimi omrežji, razvoja trajnostnih izdelkov, storitev, tehnologij in postopkov, pa tudi učinkovite rabe virov in energije ter družbene odgovornosti gospodarskih družb;

(b) ukrepe v zvezi z mednarodnimi vidiki politik konkurenčnosti, namenjene zlasti sodelovanju na področju politik med državami članicami, drugimi državami, vključenimi v program COSME, ter svetovnimi trgovinskimi partnericami Unije,

(c) ukrepe za boljšo pripravo politik za MSP, sodelovanje med oblikovalci politik, vzajemne preglede in izmenjavo dobrih praks med državami članicami, če je ustrezno, ob upoštevanju razpoložljivih dokazov in stališč zainteresiranih strani, zlasti pa, da bi bili programi in ukrepi Unije dostopnejši za MSP, kar je v skladu z akcijskim načrtom akta za mala podjetja.

4. Komisija lahko s spodbujanjem usklajenosti podpre ukrepe, ki so jih sprejele države članice, da bi se pospešilo oblikovanje konkurenčnih panog s tržnim potencialom. Taka podpora lahko vključuje ukrepe za izmenjavo dobrih praks ter prepoznavanje potreb po znanju in spretnostih ter usposabljanju v posameznih sektorjih, zlasti v MSP, predvsem pa po e-znanju in e-spretnostih. Vključuje lahko tudi ukrepe za spodbujanje uporabe novih poslovnih modelov in sodelovanja MSP v novih vrednostnih verigah ter uporabe ustreznih zamisli za nove izdelke in storitve v komercialne namene.

5. Komisija lahko dopolni ukrepe držav članic, da bi povečali konkurenčnost in trajnostno delovanje MSP Unije na področjih, ki imajo znaten potencial rasti in zlasti visok delež MSP, kot je turizem. Med temi dejavnostmi je lahko spodbujanje sodelovanja med državami članicami, zlasti z izmenjavo dobrih praks.

Člen 12

Ukrepi za spodbujanje podjetništva

1. Komisija prispeva k spodbujanju podjetništva in podjetniške kulture z izboljšanjem okvirnih pogojev, ki vplivajo na razvoj podjetništva, vključno z odpravljanjem ovir za ustanavljanje podjetij. Podpira poslovno okolje in kulturo, ki sta ugodna za trajnostna podjetja, ustanavljanje in rast podjetij, prevzeme med podjetji, drugo priložnost (ponovni začetek delovanja podjetja) ter odcepljena (spin-offs) in oddeljena podjetja (spin-outs).

2. Posebna pozornost se nameni potencialnim, novim in mladim podjetnikom ter podjetnicam, pa tudi drugim posebnim ciljnim skupinam.

3. Komisija lahko sprejme ukrepe, kot so programi mobilnosti za nove podjetnike, da bi si okrepili sposobnost pridobivanja novega podjetniškega znanja, spretnosti in naravnosti, izboljšali svojo tehnološko zmogljivost in znanje o vodenju podjetij.

4. Komisija lahko podpre ukrepe držav članic za uvedbo in zagotavljanje podjetniškega izobraževanja, usposabljanja, spretnosti ter naravnosti, zlasti med potencialnimi in novimi podjetniki.

POGLAVJE III

Izvajanje programa COSME

Člen 13

Letni delovni programi

1. Komisija za namene izvajanja programa COSME sprejme letne delovne programe v skladu s postopkom pregleda iz člena

16(2). Z vsakim letnim delovnim programom se uresničujejo cilji, določeni v tej uredbi, v njem pa so natančno določeni:

- (a) opis ukrepov, ki bodo financirani, cilji vsakega ukrepa, ki so v skladu s splošnimi in posebnimi cilji iz členov 3 in 4, pričakovani rezultati, način izvedbe, okvirni znesek, namenjen vsakemu ukrepu, skupni znesek za vse ukrepe ter okvirni časovni raspored in plačilni profil izvedbe;
- (b) ustrezni kvalitativni in kvantitativni kazalniki za vsak ukrep za namene analiziranja in spremljanja učinkovitosti doseganja rezultatov in uresničevanja ciljev zadevnega ukrepa;
- (c) bistvena ocenjevalna merila za nepovratna sredstva in sorodne ukrepe, ki so določena tako, da zagotovijo najboljši način doseganja ciljev programa COSME, ter najvišja stopnja sofinanciranja;
- (d) ločeno podrobno poglavje o finančnih instrumentih, iz katerega so v skladu s členom 17 te uredbe za finančne instrumente razvidne obveznosti obveščanja iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, tudi o pričakovani porazdelitvi finančnih sredstev med Kapitalsko shemo za rast in Jamstveno shemo za posojila iz členov 18 oziroma 19 te uredbe, ter informacije, kot so višina jamstva in povezava s programom Obzorje 2020.

2. Komisija izvaja program COSME v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.

3. Program COSME se izvaja tako, da je v podprtih ukrepih mogoče upoštevati prihodnje spremembe in potrebe, zlasti po vmesni oceni iz člena 15(3), in da ukrepi ustrezajo razvijajočim se trgom, gospodarstvu in spremembam v družbi.

Člen 14

Podporni ukrepi

1. Komisija poleg ukrepov iz letnih delovnih programov iz člena 13 redno izvaja podporne ukrepe, med drugim za:

- (a) izboljšanje analize in spremljanje vprašanj sektorske in medsektorske konkurenčnosti;
- (b) odkrivanje in razširjanje dobrih praks in pristopov politike ter njihov nadaljnji razvoj;
- (c) oceno ustreznosti veljavnega prava in oceno učinka novih ukrepov Unije, ki so posebej pomembni za konkurenčnost podjetij, da bi ugotovili, na katerih področjih je treba poenostaviti veljavno pravo, in zagotovili minimalno obremenitev MSP na področjih, na katerih so predlagani novi zakonodajni ukrepi;

(d) oceno zakonodaje, ki vpliva na podjetja, zlasti MSP, industrijske politike in ukrepov, povezanih s konkurenčnostjo;

(e) spodbujanje vzpostavljanja integriranih in uporabniku prijaznih spletnih sistemov, ki zagotavljajo informacije o programih, pomembnih za MSP, pri čemer je treba zagotoviti, da ti ne podvajajo obstoječih portalov.

2. Skupni stroški teh podpornih ukrepov ne presegajo 2,5 % finančnih sredstev programa COSME.

Člen 15

Spremljanje in ocenjevanje

1. Komisija spremlja izvajanje in upravljanje programa COSME.

2. Komisija sestavi letno poročilo o spremljanju, v katerem preuči učinkovitost in uspešnost podprtih ukrepov v smislu finančnega izvajanja, rezultatov, stroškov in, če je mogoče, učinka. Poročilo vsebuje informacije o upravičenih, po možnosti za vsak razpis za zbiranje predlogov posebej, informacije o znesku odhodkov v zvezi s podnebjem, učinku podpore ciljev na področju podnebnih sprememb, ustrezne podatke o posojilih iz Jamstvene sheme za posojila v vrednosti nad oziroma pod 150 000 EUR, kolikor zbiranje takšnih informacij ne povzroča neupravičenega upravnega bremena za podjetja, zlasti MSP. Del poročila o spremljanju je letno poročilo o vsakem finančnem instrumentu, kakor zahteva člen 140(8) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

3. Komisija najpozneje do leta 2018 pripravi vmesno ocenjevalno poročilo o vseh ukrepih, ki so prejeli podporo iz programa COSME, v katerem oceni izpolnjevanje ciljev glede na rezultate in učinke, učinkovitost porabe sredstev in njihovo evropsko dodano vrednost, da bi lahko sprejeli odločitev o podaljšanju, spremembi ali ukinitvi ukrepov. V tem vmesnem ocenjevalnem poročilu obravnava tudi možnosti poenostavitve, notranjo in zunanjo usklajenost ter nadaljnjo ustreznost vseh ciljev, pa tudi prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. V vmesnem poročilu so upoštevani rezultati ocene dolgoročnega učinka predhodnih ukrepov in je v pomoč pri odločanju o morebitnem podaljšanju, spremembi ali začasni ukinitvi naslednjih ukrepov.

4. Komisija pripravi končno ocenjevalno poročilo o dolgoročnejših učinkih ukrepov in trajnostni naravi njihovega vpliva.

5. Vsi upravičenci in druge vključene strani, ki so na podlagi te uredbe prejele sredstva Unije, Komisiji sporočijo ustrezne podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.

6. Komisija poročila iz odstavkov 2, 3 in 4 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu ter jih objavi.

POGLAVJE IV

Finančne določbe in oblike finančne pomoči

Člen 16

Oblike finančne pomoči

Finančna pomoč Unije iz programa COSME se lahko izvaja posredno s prenosom nalog za izvrševanje proračuna na subjekte iz člena 58(1)(c) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 17

Finančni instrumenti

1. Cilj delovanja finančnih instrumentov iz programa COSME, vzpostavljenih v skladu z naslovom VIII Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, je lažji dostop MSP do financiranja v fazah ustanavljanja, rasti in prevzema. Finančni instrumenti vključujejo kapitalsko shemo in jamstveno shemo za posojila. Pri dodeljevanju sredstev tem shemam se upošteva povpraševanje finančnih posrednikov.

2. Finančne instrumente za MSP se po potrebi lahko združi in dopolni z:

(a) drugimi finančnimi instrumenti, ki jih vzpostavijo države članice in njihovi organi upravljanja ter se financirajo iz nacionalnih ali regionalnih skladov ali v okviru dejavnosti iz strukturnih skladov v skladu s členom 38(1)(a) Uredbe (EU) št. 1303/2013;

(b) drugimi finančnimi instrumenti, ki jih vzpostavijo države članice in njihovi organi upravljanja ter se financirajo iz nacionalnih ali regionalnih programov izven okvira dejavnosti strukturnih skladov;

(c) nepovratnimi sredstvi, ki jih financira Unija, med drugim na podlagi te uredbe.

3. Kapitalska shema za rast in Jamstvena shema za posojila iz členov 18 oziroma 19 lahko dopolnjujeta uporabo finančnih instrumentov za MSP s strani držav članic v okviru kohezijske politike Unije.

4. Kapitalska shema za rast in Jamstvena shema za posojila lahko, če je ustrezno, dopustita združitev finančnih sredstev z državami članicami in/ali regijami, ki so pripravljene prispevati del sredstev iz strukturnih skladov, ki so jim bila dodeljena v skladu s členom 38(1)(a) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

5. Finančni instrumenti lahko ustvarijo sprejemljive donose, s čimer se dosežejo cilji drugih partnerjev ali vlagateljev. Kapitalska shema za rast lahko deluje podrejeno, vendar je njen cilj ohranitev vrednosti sredstev iz proračuna Unije.

6. Kapitalska shema rast in Jamstvena shema za posojila se izvajata v skladu z naslovom VIII Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Delegirano uredbo Komisije (EU, Euratom) št. 1268/2012 ⁽¹⁾.

7. Finančni instrumenti iz programa COSME se razvijajo in izvajajo tako, da dopolnjujejo programe, uvedene za MSP v okviru programa Obzorje 2020, in so skladni z njimi.

8. Subjekti, ki jim je poverjeno izvajanje finančnih instrumentov, v skladu s členom 60(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 pri upravljanju sredstev Unije zagotovijo prepoznavnost delovanja Unije. Zato mora poverjeni subjekt zagotoviti, da finančni posredniki izrecno obvestijo končne prejemnike, da je financiranje omogočila podpora finančnih instrumentov iz programa COSME. Komisija zagotovi, da so informacije o prejemnikih, ki so objavljene naknadno v skladu s členom 60(2)(e) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, enostavno dostopne morebitnim končnim prejemnikom.

9. Povračila iz drugega okvira Pomoči za hitro rastoča in inovativna MSP, uvedene s Sklepom št. 1639/2006/ES, prejeta po 31. decembru 2013, se v skladu s členom 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 dodelijo Kapitalski shemi za rast iz člena 18 te uredbe.

10. Finančni instrumenti se izvajajo v skladu z ustreznimi pravili Unije o državni pomoči.

Člen 18

Kapitalska shema za rast

1. Kapitalska shema za rast se izvaja kot okvir enotnega kapitalskega finančnega instrumenta Unije, ki podpira rast podjetij, raziskave in inovacije Unije od zgodnje faze, vključno z začetnim kapitalom, do faze rasti. Enoten kapitalski finančni instrument Unije finančno podporo prejema iz programa Obzorje 2020 in programa COSME.

2. Kapitalska shema za rast je usmerjena predvsem v sklade, ki podjetjem v fazi širitve in rasti, zlasti tistim, ki poslujejo čezmejno, zagotavljajo tvegani kapital in vmesno (mezzanine) financiranje, kot so podrejena in udeležbena posojila, obenem pa lahko v povezavi s Kapitalsko shemo za raziskave in inovacije iz programa Obzorje 2020 vlaga v sklade za zgodnjo fazo in zagotavlja možnosti soinvestiranja poslovnih angelov. Pri vlaganju v zgodnji fazi naložbe iz Kapitalske sheme za rast ne

presejajo 20 % skupnih naložb Unije, razen v primeru večstopenskih skladov in skladov skladov, pri katerih so finančna sredstva iz Kapitalske sheme za rast in kapitalske sheme za raziskave in inovacije v okviru programa Obzorje 2020 zagotovljena sorazmerno, na podlagi naložbene politike skladov. Komisija se lahko odloči, da zaradi spreminjajočih se razmer na trgu spremeni 20-odstotni prag. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2).

3. Kapitalska shema za rast in Kapitalska shema za raziskave in inovacije v okviru programa Obzorje 2020 uporabljata isti izvedbeni mehanizem.

4. Podpora iz Kapitalske sheme za rast se zagotavlja v obliki ene izmed naslednjih naložb:

(a) Evropskega investicijskega sklada neposredno ali drugih subjektov, ki so poverjeni za izvajanje Kapitalske sheme za rast v imenu Komisije ali

(b) sklada skladov ali naložbenih nosilcev s čezmejnimi naložbami, ki jih ustanovijo Evropski investicijski sklad ali drugi subjekti (tudi upravljavci iz zasebnega in javnega sektorja), ki so poverjeni za izvajanje Kapitalske sheme za rast v imenu Komisije, skupaj z vlagatelji iz zasebnih in/ali javnih finančnih institucij.

5. Kapitalska shema za rast vlaga v posredniške sklade tvegane kapitala, tudi v sklade skladov, ki v MSP običajno vlagajo v fazi njihove širitve in rasti. Naložbe v okviru Kapitalske sheme za rast so dolgoročne, torej ponavadi obsegajo 5- do 15-letne pozicije v skladih tvegane kapitala. V nobenem primeru naložbe v okviru Kapitalske sheme za rast ne trajajo dlje kot 20 let od podpisa sporazuma med Komisijo in subjektom, poverjenim za njegovo izvajanje.

Člen 19

Jamstvena shema za posojila

1. Jamstvena shema za posojila zagotavlja:

(a) nasprotna jamstva in druge ureditve porazdelitve tveganja za jamstvene sheme, po potrebi tudi skupna jamstva;

(b) neposredna jamstva in druge ureditve porazdelitve tveganja za vse druge finančne posrednike, ki izpolnjujejo merila iz odstavka 5.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

2. Jamstvena shema za posojila se izvaja kot del enotnega dolžniškega finančnega instrumenta Unije za rast ter raziskave in inovacije podjetij Unije, uporablja pa enak izvedbeni mehanizem kot na povpraševanju MSP temelječi okvir dolžniške sheme za raziskave in razvoj v sklopu programa Obzorje 2020 (RSI II).

3. Jamstveno shemo za posojila sestavljajo:

(a) jamstva za financiranje dolga (tudi prek podrejenih in udeležbenih posojil, zakupa ali bančnih jamstev), ki zmanjšujejo specifične težave, s katerimi se spopadajo delujoča MSP pri dostopu do financiranja, bodisi zato, ker jih povezujejo z visokim tveganjem ali ker nimajo zadostnega razpoložljivega zavarovanja;

(b) listinjenje portfeljev financiranja dolga MSP, ki sprosti dodatno financiranje dolga MSP v skladu z ustreznimi ureditvami porazdelitve tveganja s ciljnim institucijami. Podpora za te transakcije listinjenja je pogojena s tem, da morajo institucije izvora v razumnem obdobju znaten delež likvidnosti, ki tako nastane, ali sproščenega kapitala uporabiti za nova posojila MSP. Znesek tega novega financiranja dolga se izračuna glede na znesek tveganja jamstvenega portfelja. Ta znesek in časovno obdobje se določita v pogajanjih z vsako institucijo izvora posebej.

4. Jamstveno shemo za posojila upravljajo Evropski investicijski sklad ali drugi subjekti, ki so poverjeni za izvajanje Jamstvene sheme za posojila v imenu Komisije. Rok zapadlosti posameznih jamstev v okviru Jamstvene sheme za posojila je lahko največ 10 let.

5. Upravičenost v okviru Jamstvene sheme za posojila se za vsakega posrednika določi na podlagi njegovih dejavnosti in tega, kako učinkovito pomaga MSP pri dostopu do finančnih sredstev za izvedljive projekte. Jamstveno shemo za posojila lahko uporabijo posredniki, ki podpirajo podjetja pri financiranju, med drugim pridobivanju opredmetenih in neopredmetenih sredstev, obratovalnih sredstev ter prevzemu podjetij. Merila, ki se uporabljajo za listinjenje portfeljev financiranja dolga MSP, vključujejo posamične transakcije ter transakcije med več prodajalci in več državami. Upravičenost temelji na dobrih tržnih praksah, zlasti glede kreditne kvalitete in razpršitve tveganja listinjenega portfelja.

6. Z izjemo posojil v listinjenem portfelju Jamstvena shema za posojila pokriva posojila do zneska 150 000 EUR in z minimalno zapadlostjo 12 mesecev. Jamstvena shema za posojila pokriva tudi posojila nad 150 000 EUR, če MSP, ki izpolnjujejo merila za upravičenost v okviru programa COSME, ne izpolnjujejo meril za upravičenost iz okvira dolžniške sheme za MSP v sklopu programa Obzorje 2020, pri čemer je minimalna zapadlost teh posojil 12 mesecev.

Če je ta mejna vrednost presežena, morajo finančni posredniki dokazati, ali je MSP upravičeno do sredstev iz okvira dolžniške sheme za MSP v sklopu programa Obzorje 2020 ali ne.

7. Jamstvena shema za posojila je oblikovana tako, da je mogoče za MSP, ki so prejela podporo, poročati o številu in višini posojil.

Člen 20

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in katerim koli drugim protipravnim dejavnostim ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno plačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblašteni, da opravijo revizije na podlagi dokumentacije in pregledov na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih ter drugih tretjih strankah, ki so prejele sredstva Unije na podlagi te uredbe.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko opravlja preiskave, tudi preglede in inšpekcije na kraju samem, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je prišlo v zvezi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, financirano na podlagi te uredbe, do goljufije, korupcije ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki škoduje finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih, ki so posledica izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

(1) Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. Septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

(2) Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

POGLAVJE V

Odbor in končne določbe

Člen 21

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 22

Delegirani akti

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 v zvezi z dodajanjem kazalnikov s seznama iz Priloge, če bi ti kazalniki lahko pomagali pri preverjanju napredka pri doseganju splošnih in posebnih ciljev programa COSME.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 v zvezi s spremembami nekaterih specifičnih podrobnosti glede finančnih instrumentov. Ti podrobnosti sta: delež naložb Kapitalske sheme za rast glede na vse naložbe Unije v sklade tveganega kapitala za zgodnjo fazo in sestava listinjenih posojilnih portfeljev.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 v zvezi s spremembami okvirnih zneskov iz člena 5(3)(a), ki bi od navedenih zneskov v posameznem primeru odstopale za več kot 5 % vrednosti finančnih sredstev, če bi se izkazalo, da je navedeno odstopanje potrebno.

Člen 23

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 22 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od 23. decembra 2013

3. Pooblastilo iz člena 22 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 22, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 24

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklep št. 1639/2006/ES se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.
2. Vendar se ukrepi, ki so bili uvedeni na podlagi Sklepa št. 1639/2006/ES, in finančne obveznosti, povezane s temi ukrepi, še naprej izvajajo v skladu z navedenim sklepom, dokler niso dokončani.
3. Z dodeljenimi finančnimi sredstvi iz člena 4 se lahko pokrijejo tudi stroški tehnične in upravne pomoči, potrebni za zagotovitev prehoda med programom COSME in ukrepi, sprejetimi v skladu s Sklepom št. 1639/2006/ES.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA

KAZALNIKI ZA SPLOŠNE IN POSEBNE CILJE

Splošni cilj:	1. Povečati konkurenčnost in trajnost podjetij Unije, zlasti MSP	
A. Kazalnik učinka ⁽¹⁾	Trenutno stanje	Dolgoročni cilj in mejnik (2020)
A.1. Uspešnost MSP pri trajnostnem delovanju	Preverjala se bodo redno, na primer z raziskavami Eurobarometer	Večji delež MSP Unije, ki izdelujejo ekološke, tj. okolju prijazne proizvode ⁽²⁾ , v primerjavi z izhodišnim stanjem (ob prvem preverjanju)
A.2. Spremembe nepotrebnih upravnih in regulativnih bremen za nova in obstoječa MSP ⁽³⁾	Število dni za ustanovitev novega MSP leta 2012: 5,4 delovnih dni.	Občutno manjše število dni za ustanovitev novega MSP
	Strošek ustanovitve leta 2012: 372 EUR	Občutno nižji povprečni stroški ustanovitve podjetja v Uniji v primerjavi z izhodišnim stanjem
	Število držav članic, v katerih je mogoče licence in dovoljenja (tudi okoljska dovoljenja) za začetek in opravljanje določene dejavnosti podjetja pridobiti v enem mesecu: 2	Občutno večje število držav članic, v katerih je mogoče licence in dovoljenja (tudi okoljska dovoljenja) za začetek in opravljanje določene dejavnosti podjetja pridobiti v enem mesecu
	Število držav članic, ki so imele leta 2009 enotno kontaktno točko za ustanovitev podjetja, da so lahko podjetniki opravili vse potrebne postopke (na primer registracija, davek, DDV in socialna varnost) prek ene same upravne kontaktne točke, bodisi fizične (pisarna), virtualne (medmrežje) ali obeh: 18	Občutno višje število držav članic z enotno kontaktno točko za ustanovitev podjetja
A.3. Spremembe deleža MSP, ki izvažajo v države Unije ali izven nje	Izvažajo 25 % MSP, 13 % izven Unije (leta 2009) ⁽⁴⁾	Večji delež MSP, ki izvažajo, in večji delež MSP, ki izvažajo izven Unije, v primerjavi z izhodišnim stanjem
Splošni cilj:	2. Spodbuditi kulturo podjetništva ter podpreti ustanavljanje in rast MSP	
Kazalnik učinka	Trenutno stanje	Dolgoročni cilj in mejnik (2020)
B.1. Spremembe rasti MSP	Leta 2010 so MSP ustvarila več kot 58 % skupne bruto dodane vrednosti Unije	Večja proizvodnja MSP (dodana vrednost) in število zaposlenih v MSP v primerjavi z izhodišnim stanjem
	Skupno število zaposlenih v MSP leta 2010: 87,5 milijona (67 % delovnih mest v zasebnem sektorju v Uniji)	
B.2. Spremembe deleža državljanov Unije, ki bi se odločili za samozaposlitev	Ta delež se preveri vsaki dve do tri leta z raziskavo Eurobarometer. Po največjih dostopnih podatkih je bil delež leta 2012 37 % (45 % leta 2007 in 2009)	Večji delež državljanov Unije, ki bi se odločili za samozaposlitev, v primerjavi z izhodišnim stanjem

Posebni cilj:	Izboljšati dostop do financiranja za MSP v obliki lastniških in dolžniških instrumentov	
C. Finančni instrumenti za rast	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
C.1. Število podjetij, katerih dolg se financira	31. decembra 2012 za posojila sproščenih 13,4 milijarde EUR, ki jih je prejelo 219 000 MSP (jamstvena shema MSP)	Vrednost sproščenih sredstev med 14,3 milijardami EUR in 21,5 milijardami EUR; število financiranih podjetij, ki imajo jamstva iz programa COSME, med 220 000 in 330 000
C.2. Število naložb tveganega kapitala iz programa COSME in skupni obseg naložb	31. decembra 2012 sproščenih 2,3 milijarde EUR v obliki sredstev tveganega kapitala za 289 MSP (Pomoč za hitro rastoča in inovativna MSP – GIF).	Skupna vrednost naložb tveganega kapitala med 2,6 milijardami EUR in 3,9 milijardami EUR; število podjetij, ki prejemajo naložbe tveganega kapitala iz programa COSME, med 360 in 540
C.3. Stopnja finančnega vzvoda	Stopnja finančnega vzvoda za jamstveno shemo MSP 1: 32 Stopnja finančnega vzvoda za GIF 1: 6,7	Dolžniški instrument 1: 20 – 1: 30 lastniški instrument 1: 4 – 1: 6 (5)
C.4. Dodana vrednost kapitalske sheme za rast in Jamstvene sheme za posojila	Dodana vrednost jamstvene sheme MSP: 64 % končnih upravičencev je izjavilo, da je bila podpora ključna za pridobitev potrebnih finančnih sredstev. Dodana vrednost GIF: 62 % končnih upravičencev te pomoči je izjavilo, da je bila podpora ključna za pridobitev potrebnih finančnih sredstev	V primerjavi z izhodiščnim stanjem večji delež končnih upravičencev, ki menijo, da Kapitalska shema za rast ali Jamstvena shema za posojila zagotavlja financiranje, ki ga drugače ne bi mogli dobiti
Posebni cilj:	Izboljšati dostop do trgov, zlasti v Uniji, a tudi na svetovni ravni	
D. Mednarodno industrijsko sodelovanje	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
D.1. Število primerov večje usklajenosti predpisov Unije in tretjih držav o industrijskih izdelkih	V okviru regulativnega sodelovanja z glavnimi trgovskimi partnericami (ZDA, Japonsko, Kitajsko, Brazilijo, Rusijo, Kanado, Indijo) po ocenah obstajata v povprečju dve pomembni področji z znatno usklajenimi tehničnimi predpisi	Štiri pomembna področja z znatno usklajenimi tehničnimi predpisi z glavnimi trgovskimi partnericami (ZDA, Japonsko, Kitajsko, Brazilijo, Rusijo, Kanado, Indijo)
E. Evropska podjetniška mreža	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
E.1. Število podpisanih sporazumov o partnerstvu	Podpisani sporazumi o partnerstvu: 2 475 (2012)	Podpisani sporazumi o partnerstvu: 2 500 na leto
E.2. Seznanjenost MSP z Mrežo	Seznanjenost MSP z Mrežo bo preverjena leta 2015	Večja seznanjenost MSP z Mrežo v primerjavi z izhodiščnim stanjem
E.3. Stopnja zadovoljstva strank (% MSP, ki izrazijo zadovoljstvo, dodana vrednost posebnih storitev, ki jih zagotavlja Mreža)	Stopnja zadovoljstva strank (% MSP, ki izrazijo zadovoljstvo, dodana vrednost posebnih storitev): 78 %	Stopnja zadovoljstva strank (% MSP, ki izrazijo zadovoljstvo, dodana vrednost posebnih storitev): > 82 %
E.4. Število MSP, za katera se izvajajo podporne storitve	Število MSP, za katera se izvajajo podporne storitve: 435 000 (leta 2011)	Število MSP, za katera se izvajajo podporne storitve: 500 000 na leto
E.5. Število MSP, ki uporabljajo digitalne storitve (tudi elektronske informacijske storitve), ki jih zagotavlja Mreža	Število MSP, ki v enem letu uporabljajo digitalne storitve: dva milijona.	Število MSP, ki v enem letu uporabljajo digitalne storitve: 2,3 milijona

Posebni cilj:	Izboljšati okvirne pogoje za konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij Unije, zlasti MSP, tudi v turizmu	
F. Dejavnosti za izboljšanje konkurenčnosti	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
F.1. Število sprejetih ukrepov za poenostavitev	5 ukrepov za poenostavitev na leto (leta 2010)	Vsaj 7 ukrepov za poenostavitev na leto
F.2. Učinkovita prilagoditev regulativnega okvira	Ustreznost okvira se je začela preverjati leta 2010. Do sedaj se ustreznost primerno preverja le v trenutnem pilotnem projektu za homologacijo motornih vozil	Med programom COSME bo začetih do 5 preverjanj ustreznosti
F.3. Število držav članic, ki uporabljajo test preverjanja konkurenčnosti	Število držav članic, ki uporabljajo test preverjanja konkurenčnosti: 0	Občutno večje število držav članic, ki uporabljajo test preverjanja konkurenčnosti
F.4. Ukrepi MSP za učinkovito rabo virov (med katerimi so lahko energija, surovine ali voda, recikliranje itd.)	Preverjali se bodo redno, na primer z raziskavami Eurobarometer	Večji delež MSP Unije, ki izvajajo vsaj en ukrep za učinkovitejšo rabo virov (med katerimi so lahko energija, surovine ali voda, recikliranje itd.), v primerjavi z izhodiščnim stanjem (ob prvem preverjanju) Vsaki dve leti večji delež MSP Unije, ki nameravajo sprejeti dodatne ukrepe za učinkovitejšo rabo virov (med katerimi so lahko energija, surovine ali voda, recikliranje itd.), v primerjavi z izhodiščnim stanjem (ob prvem preverjanju)
G. Razvoj politike o MSP	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
G.1. Število držav članic, ki uporabljajo test MSP	Število držav članic, ki uporabljajo test MSP: 15	Občutno večje število držav članic, ki uporabljajo test MSP
Posebni cilj:	Izboljšati okvirne pogoje za konkurenčnost in trajnostno delovanje podjetij Unije, zlasti MSP, tudi v turizmu	
H. Turizem	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
H.1. Udeležba v projektih nadnacionalnega sodelovanja	Tri države na projekt v letu 2011	Večje število držav članic, ki so udeležene v projektih nadnacionalnega sodelovanja, financiranih v okviru programa COSME, v primerjavi z izhodiščnim stanjem
H.2. Število območij, ki sprejmejo razvojne modele trajnostnega turizma, ki jih spodbuja pobuda Evropska območja odličnosti	Skupno število podeljenih nazivov evropskega območja odličnosti je 98 (v povprečju 20 na leto – 10 leta 2007, 20 leta 2008, 22 leta 2009, 25 leta 2010 in 21 leta 2011)	Razvojne modele trajnostnega turizma, ki jih podpira pobuda Evropska območja odličnosti, sprejme več kot 200 območij (približno 20 na leto)
I. Novi poslovni koncepti	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
I.1. Število novih proizvodov/storitev na trgu	Preverjali se bodo redno (ta dejavnost je bila do zdaj omejena na analitično delo manjšega obsega).	Večje skupno število novih izdelkov/storitev v primerjavi z izhodiščnim stanjem (ob prvem preverjanju)

Posebni cilj:	Podpirati podjetništvo in podjetniško kulturo	
J. Podpora podjetništvu	Zadnji znani rezultat (izhodiščno stanje)	Dolgoročni cilj (2020)
J.1. Število držav članic, ki udeležajo podjetniške rešitve na podlagi dobrih praks, opredeljenih v okviru programa	Število držav članic, ki udeležajo podjetniške rešitve: 22 (leta 2010)	Občutno večje število držav članic, ki udeležajo podjetniške rešitve
J.2. Število držav članic, ki udeležajo podjetniške rešitve, usmerjene v potencialne, nove in mlade podjetnike in podjetnice ter druge posebne ciljne skupine	Trenutno je v Evropsko mrežo mentorjev za podjetnice vključenih 12 držav članic. Trenutno ima posebno strategijo podjetniškega izobraževanja 6 držav članic in 2 regiji, 10 držav članic je v splošne strategije vseživljenjskega učenja vključilo nacionalne cilje o podjetniškem izobraževanju, razprava o strategijah podjetništva pa poteka v 8 državah članicah	Občutno večje število držav članic, ki udeležajo podjetniške rešitve, usmerjene v potencialne, nove in mlade podjetnike in podjetnice ter druge posebne ciljne skupine, v primerjavi z izhodišnim stanjem

(1) Ti kazalniki se nanašajo na razvoj področja politike podjetništva in industrije. Komisija ni izključno odgovorna za doseganje ciljev. Na rezultate na tem področju vplivajo tudi vrsta drugih dejavnikov, na katere Komisija nima vpliva.

(2) Ekološki proizvodi in storitve so proizvodi in storitve, katerih prevladujoča funkcija je zmanjšati okoljsko tveganje ter čim bolj omejiti onesnaževanje in porabo virov. Vključeni so tudi proizvodi z okoljskimi značilnostmi (okoljsko primerno zasnovani, z znakom za okolje, ekološko pridelani in z znatno vsebnostjo recikliranega materiala). Vir: Flash Eurobarometer 342, "MSP, učinkovita raba virov in zeleni trg".

(3) V sklepih z dne 31. maja 2011 je Svet spodbudil države članice, da do leta 2012 po potrebi skrajšajo trajanje postopka za ustanovitev novega podjetja na tri delovne dni, stroške zanj pa zmanjšajo na 100 EUR, poleg tega pa naj do konca leta 2013 trajanje postopka za pridobitev licenc in dovoljenj za začetek in opravljanje določene dejavnosti podjetja skrajšajo na tri mesece.

(4) Vir: "Internationalisation of European SMEs", EIM, 2010, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/files/internationalisation_of_european_smes_final_en.pdf.

(5) V času trajanja programa COSME bo 1 EUR iz proračuna Unije vodil do 20–30 EUR za financiranje in 4–6 EUR naložb lastniškega kapitala.

UREDBA (EU) št. 1288/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 165(4) in 166(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporočilo Komisije z naslovom "Proračun za Evropo" z dne 29. junija 2011 poziva k enotnemu programu na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, vključno z mednarodnimi vidiki visokošolskega izobraževanja, ki bo združil akcijski program na področju vseživljenjskega učenja (v nadaljnjem besedilu: Vseživljenjsko učenje), uveden s Sklepom št. 1720/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, program Mladi v akciji (v nadaljnjem besedilu: Mladi v akciji), uveden s Sklepom št. 1719/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, akcijski program Erasmus Mundus

(v nadaljnjem besedilu: Erasmus Mundus), uveden s Sklepom št. 1298/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, program ALFA III, uveden z Uredbo št. 1905/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, ter programa Tempus in Edulink, da se zagotovijo večja učinkovitost, večji strateški poudarek in sinergije, ki jih je treba izkoristiti med različnimi vidiki enotnega programa. Poleg tega se kot del tega enotnega programa (v nadaljnjem besedilu: Program) predlaga tudi šport.

- (2) Vmesna ocenjevalna poročila o obstoječih programih Vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji in Erasmus Mundus ter javno posvetovanje o prihodnjih ukrepih Unije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, pa tudi na področju visokošolskega izobraževanja so razkrila močno in v nekaterih ozirih naraščajočo potrebo po trajnem sodelovanju in mobilnosti na teh področjih na evropski ravni. Ocenjevalna poročila so poudarila pomembnost oblikovanja tesnejših povezav med programi Unije in razvojem politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih, izrazila željo po takšnem oblikovanju ukrepov Unije, da bi se lahko bolje odzivali na paradigmo vseživljenjskega učenja, ter pozvala k pristopu k izvajanju teh ukrepov, ki bo bolj prijazen do uporabnika in prilagodljiv, in k odpravi razdrobljenosti programov mednarodnega sodelovanja na področju visokošolskega izobraževanja.

- (3) Program bi se moral osredotočiti na dostopnost sredstev in preglednost upravnih in finančnih postopkov, tudi z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter digitalizacije. Za Program so izjemnega pomena tudi racionalizacija in poenostavitev organizacije in upravljanja ter trajno prizadevanje za zmanjšanje upravnih odhodkov.

- (4) Javno posvetovanje o strateških možnostih Unije pri izvajanju nove pristojnosti Unije na področju športa in ocenjevalno poročilo Komisije o pripravljanih ukrepih na področju športa sta zagotovila koristne podatke glede prednostnih področij za ukrepanje Unije in ponazorila dodano vrednost, ki jo lahko Unija prispeva pri podpiranju dejavnosti, katerih cilj je ustvarjanje, skupna uporaba ter širjenje izkušenj in znanja o različnih vprašanjih, ki vplivajo na šport na evropski ravni, pod pogojem, da so osredotočene predvsem na osnovno raven.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 154.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 200.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 19. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 3. decembra 2013.

⁽⁴⁾ Sklep št. 1720/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o uvedbi akcijskega programa na področju vseživljenjskega učenja (UL L 327, 24.11.2006, str. 45).

⁽⁵⁾ Sklep št. 1719/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o uvedbi programa Mladi v akciji za obdobje 2007–2013 (UL L 327, 24.11.2006, str. 30).

⁽⁶⁾ Sklep št. 1298/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o ustanovitvi akcijskega programa Erasmus Mundus 2009–2013 za izboljšanje kakovosti visokošolskega izobraževanja in spodbujanje medkulturnega razumevanja s sodelovanjem s tretjimi državami (UL L 340, 19.12.2008, str. 83).

⁽⁷⁾ Uredba (ES) št. 1905/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja (UL L 378, 27.12.2006, str. 41).

- (5) Strategija Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast opredeljuje strategijo rasti Unije za prihajajoče desetletje za podporo takšni rasti z zastavitvijo petih ambicioznih ciljev, ki jih je treba doseči do leta 2020, zlasti na področju izobraževanja, kjer je cilj zmanjšati šolski osip na raven pod 10 % in omogočiti, da bo vsaj 40 % posameznikov, starih med 30 in 34 let, imelo zaključeno terciarno ali enakovredno izobrazbo. To vključuje tudi vodilne pobude strategije, zlasti Mladi in mobilnost in Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta.
- (6) Svet je v svojih sklepih z dne 12. maja 2009 pozval k strateškemu okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (v nadaljnjem besedilu: ET 2020), z zastavitvijo štirih strateških ciljev kot odziv na izzive pri oblikovanju Evrope, ki temelji na znanju, in pri doseganju, da postane vseživljenjsko učenje realnost za vse.
- (7) Na podlagi členov 8 in 10 Pogodbe o delovanju Evropske unije, pa tudi členov 21 in 23 Listine o temeljnih pravicah, Program med drugim spodbuja enakopravnost žensk in moških ter ukrepe za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Pri izvajanju Programa je treba povečati dostopnost za člane prikrajšanih in ranljivih skupin ter dejavno obravnavati posebne učne potrebe invalidov.
- (8) Program bi moral vsebovati močno mednarodno razsežnost zlasti na področju visokošolskega izobraževanja, ne le zaradi izboljšanja kakovosti evropskega visokošolskega izobraževanja v prizadevanjih za doseg širših ciljev ET 2020 in privlačnosti Unije kot destinacije za študij, temveč tudi zaradi spodbujanja razumevanja med ljudmi ter prispevka k trajnostnemu razvoju visokošolskega izobraževanja v partnerskih državah in k širšemu socialno-ekonomskemu razvoju, med drugim s spodbujanjem "kroženja možganov" z ukrepi za mobilnost državljanov partnerskih držav. V ta namen bi bilo treba zagotoviti sredstva iz instrumenta za razvojno sodelovanje (DCI), evropskega sosedskega instrumenta (ENI), instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) in partnerskega instrumenta za sodelovanje s tretjimi državami (PI). Sredstva bi se lahko zagotovila tudi iz Evropskega razvojnega sklada (ERS) v skladu s postopki, ki veljajo zanj. Za uporabo omenjenih sredstev bi bilo treba uporabljati določbe te uredbe, pri čemer bi bilo treba zagotoviti skladnost z uredbami, ki so vzpostavile navedene instrumente in navedeni sklad.
- (9) Svet je v svoji resoluciji z dne 27. novembra 2009 o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) poudaril, da je treba obravnavati vse mlade kot bogastvo v družbi, in pozval k spodbujanju njihovega sodelovanja v razvoju politik, ki jih zadevajo, s pomočjo stalnega strukturiranega dialoga med tistimi, ki odločajo, ter mladimi in mladinskimi organizacijami na vseh ravneh.
- (10) Združitev formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja v en sam program bi moralo ustvariti sinergije in spodbuditi medsektorsko sodelovanje različnih sektorjev izobraževanja, usposabljanja in mladine. Med izvajanjem Programa bi bilo treba ustrezno upoštevati posebne potrebe različnih sektorjev in po potrebi vlogo lokalnih in regionalnih oblasti.
- (11) V podporo mobilnosti, enakosti in študijski odličnosti bi morala Unija kot pilotski projekt uvesti Jamstveno shemo za študentska posojila in tako študentom ne glede na njihovo socialno ozadje omogočiti magistrski študij v neki drugi državi, ki lahko sodeluje v Programu (v nadaljnjem besedilu: država Programa). Jamstvena shema za študentska posojila bi morala biti na voljo finančnim institucijam, ki so pripravljene ponuditi posojila za magistrski študij v drugih državah Programa pod ugodnimi pogoji za študente. To dodatno inovativno orodje za učno mobilnost ne bi smelo niti nadomestiti sedanjih niti ovirati razvoja prihodnjih sistemov štipendij ali posojil za podporo mobilnosti študentov na lokalni ali nacionalni ravni oziroma na ravni Unije. Jamstveno shemo za študentska posojila bi bilo treba pozorno spremljati in ocenjevati, zlasti glede njenega sprejema na trgu v različnih državah. Evropskemu parlamentu in Svetu bi bilo treba v skladu s členom 21(2) in (3) najpozneje do konca leta 2017 poslati vmesno ocenjevalno poročilo, da bi pridobili politične smernice o nadaljevanju izvajanja Jamstvene sheme za študentska posojila.
- (12) Države članice bi si morale prizadevati za sprejetje vseh ustreznih ukrepov za odpravo pravnih in upravnih ovir za pravilno delovanje Programa. To vključuje, kadar je možno, reševanje upravnih vprašanj, ki ustvarjajo težave pri pridobivanju vizumov in dovoljenj za prebivanje. V skladu z Direktivo Sveta 2004/114/ES⁽¹⁾ se države članice spodbujajo, da uvedejo skrajšane postopke sprejema.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2004/114/ES z dne 13. decembra 2004 o pogojih za sprejem državljanov tretjih držav za namene študija, izmenjav učencev, neplačanega usposabljanja ali prostovoljnega dela (UL L 375, 23.12.2004, str. 12).

- (13) Sporočilo Komisije z naslovom "Podpiranje rasti in delovnih mest – program za posodobitev sistemov visokošolskega izobraževanja v Evropi" z dne 20. septembra 2011 določa okvir, znotraj katerega lahko Unija, države članice in visokošolske institucije sodelujejo, da bi povečale število diplomantov, izboljšale kakovost izobraževanja in kar najbolj povečale prispevek, ki ga visokošolsko izobraževanje in raziskave lahko prinesejo k temu, da bodo gospodarstva in družbe držav članic iz svetovne gospodarske krize izšle močnejše.
- (14) Za boljše spoprijemanje z brezposelnostjo mladih v Uniji bi bilo treba posebno pozornost nameniti nadnacionalnemu sodelovanju med institucijami visokošolskega in poklicnega izobraževanja ter podjetji, da se izboljša zaposljivost študentov in razvijejo podjetniške veščine.
- (15) Bolonjska deklaracija, ki so jo dne 19. junija 1999 podpisali ministri za šolstvo 29 evropskih držav, je uvedla medvladni postopek, namenjen vzpostavitvi Evropskega visokošolskega prostora, kar zahteva stalno podporo na ravni Unije.
- (16) Bistvena vloga, s katero poklicno izobraževanje in usposabljanje pripomoreta k doseganju številnih ciljev, določenih v strategiji Evropa 2020, je splošno priznana in opredeljena v prenovljenem kopenhagenskem procesu (2011–2020), predvsem ob upoštevanju njunega potenciala za reševanje visoke stopnje brezposelnosti v Evropi, še posebno brezposelnosti mladih in dolgoročne brezposelnosti, spodbujanje kulture vseživljenjskega učenja, preprečevanje socialne izključenosti in spodbujanje aktivnega državljanstva. Za premostitev razkoraka med znanjem, pridobljenim z izobraževanjem in usposabljanjem, ter veščinami, spretnostmi in kompetencami, pridobljenimi z delom, ter za povečanje zaposljivosti mladih sta potrebna kakovostno pripravništvo in vajeništvo, vključno s tistimi v mikropodjetjih ter malih in srednjih podjetjih.
- (17) Okrepiti je treba intenzivnost in obseg evropskega sodelovanja med šolami ter mobilnosti šolskega osebja in udeležencev izobraževanja, da bi se lotili prednostnih nalog iz Agende za evropsko sodelovanje v šolstvu za 21. stoletje, in sicer izboljšati kakovost šolskega izobraževanja v Uniji na področju razvoja kompetenc, ter da bi izboljšali enakost in vključevanje v šolske sisteme in institucije, pa tudi okrepili in zagotovili podporo za učiteljski poklic in vodenje šol. V zvezi s tem bi bilo treba dati prednost strateškim ciljem za zmanjšanje šolskega osipa, izboljšanje uspešnosti v osnovnih znanjih ter izboljšanje udeležbe in kakovosti, kar zadeva predšolsko vzgojo in varstvo, pa tudi ciljem krepitve strokovnih kompetenc šolskih učiteljev in šolskih vodstvenih delavcev ter izboljšanja priložnosti za izobraževanje otrok iz migrantskih družin in otrok iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij.
- (18) Cilj prenovljene Evropske agende za izobraževanje odraslih, vključene v Resolucijo Sveta z dne 28. novembra 2011, je omogočiti vsem odraslim, da razvijajo in izboljšujejo svoje veščine, spretnosti ter kompetence skozi vse življenje. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti izboljšanju učnih priložnosti za veliko število nizkokvalificiranih Evropejcev, zlasti z jezikovnim in matematičnim opismenjevanjem ter spodbujanjem fleksibilnih učnih poti in ukrepov za ponovno priložnost.
- (19) Dejavnosti Evropskega mladinskega foruma, nacionalnih informacijskih centrov za priznavanje visokošolskih diplom (NARIC), omrežij Eurydice, Euroguidance in Eurodesk, nacionalnih svetovalnih služb e-Twinning, nacionalnih centrov Europass in nacionalnih informacijskih uradov v sosedskih državah so bistvenega pomena za doseganje ciljev Programa, zlasti z zagotavljanjem rednih in posodobljenih informacij glede različnih področij njihove dejavnosti Komisiji in z razširjanjem rezultatov Programa v Uniji in v partnerskih državah.
- (20) V okviru Programa bi bilo treba okrepiti sodelovanje z mednarodnimi organizacijami na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih in športa, zlasti s Svetom Evrope.
- (21) Da bi prispevali k razvoju odličnosti študijev evropskega povezovanja po vsem svetu ter se odzvali na vse večjo potrebo po znanju o procesu in razvoju evropskega povezovanja in dialogu o njem, je pomembno spodbujati odličnost poučevanja, raziskav ter premislek na tem področju, tako da se v okviru programa Jean Monnet podprejo visokošolske institucije, združenja, dejavna na področju evropskega povezovanja, in združenja, ki si prizadevajo za uresničitev ciljev evropskega pomena.
- (22) Sodelovanje v okviru Programa z organizacijami civilne družbe na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih in športa na nacionalni ravni in ravni Unije je izjemno pomembno, da se doseže široko občutek pripadnosti, kar zadeva strategije in politike vseživljenjskega učenja ter upoštevajo zamisli in skrbi zainteresiranih strani na vseh ravneh.

- (23) Sporočilo Komisije z naslovom "Razvoj evropske razsežnosti v športu" z dne 18. januarja 2011 opredeljuje zamisli Komisije za ukrepanje na ravni Unije na področju športa po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe in predlaga seznam konkretnih ukrepov, ki naj bi jih sprejele Komisija in države članice za povečanje evropske športne identitete v treh splošnih poglavjih: družbena vloga športa, gospodarska razsežnost športa in organizacija športa. Prav tako je treba upoštevati dodano vrednost športa, vključno z avtohtonimi športi, in njegov prispevek h kulturni in zgodovinski dediščini Unije.
- (24) Osredotočiti se je treba predvsem na množični šport in na prostovoljstvo v športu, saj imata pomembno vlogo pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in telesnih dejavnosti, ki so koristne za zdravje.
- (25) Izboljšana preglednost in boljše priznavanje kvalifikacij in kompetenc ter razširjena uporaba orodij Unije za preglednost in priznavanje bi morale prispevati k razvoju kakovostnega izobraževanja in usposabljanja ter olajšati mobilnost tako za namene vseživljenjskega učenja kot poklicne namene po vsej Evropi, tako med državami kot med sektorji. Omogočanje dostopa do metod, praks in tehnologij, ki se uporabljajo v drugih državah, bo pomagalo izboljšati zaposljivost.
- (26) V ta namen se priporoča, da se razširi uporaba Enotnega okvira za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass), vzpostavljenega z Odločbo št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, Evropskega registra za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu in Evropskega združenja za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu, vzpostavljenih na podlagi Priporočila 2006/143/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, Ogradja evropskih kvalifikacij, uvedenega na podlagi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 ⁽³⁾, Evropskega sistema kreditnih točk za poklicno izobraževanje in usposabljanje, vzpostavljenega na podlagi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 ⁽⁴⁾ in Evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vzpostavljenega na podlagi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 ⁽⁵⁾ in Evropskega sistema za prenos in zbiranje kreditnih točk.
- (27) Za doseganje večje učinkovitosti pri obveščanju širše javnosti in boljših sinergij dejavnosti obveščanja, ki se izvedejo na pobudo Komisije, bi morali viri iz te uredbe, dodeljeni obveščanju, prispevati tudi h kritju stroškov celostnega obveščanja o političnih prednostnih nalogah Unije, če so te povezane s splošnim ciljem te uredbe.
- (28) Zagotoviti je treba evropsko dodano vrednost vseh ukrepov, ki se izvajajo v okviru Programa, in njihovo dopolnjevanje z dejavnostmi, ki jih izvajajo države članice v skladu s členom 167(4) PDEU, in drugimi dejavnostmi, zlasti na področju kulture in medijev, zaposlovanja, raziskav in inovacij, industrije in podjetništva, kohezijske in razvojne politike ter politike širitve in pobud, instrumentov in strategij na področju regionalne politike in zunanjih odnosov.
- (29) Namen Programa je doseči pozitiven in trajnosten učinek na politike in prakse na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Ta sistemski učinek bi bilo treba doseči z različnimi ukrepi in dejavnostmi, predvidenimi v Programu, katerih namen je spodbujanje sprememb na institucionalni ravni in ki lahko, kadar je primerno, privedejo do inovacij na sistemski ravni. Posameznim projektom, za katere se zaprosi za finančno pomoč iz Programa, ni treba imeti sistemskih učinkov. K doseganju sistemskih učinkov bi moral prispevati skupni rezultat teh projektov.
- (30) Učinkovito upravljanje uspešnosti, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, zahteva razvoj posebnih, merljivih in realističnih kazalnikov uspešnosti, ki se lahko merijo v času in odražajo logiko intervencije.
- (31) Komisija in države članice bi morale izboljšati uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter novih tehnologij, da bi olajšale dostop do ukrepov na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. To bi lahko vključevalo virtualno mobilnost, ki bi morala dopolnjevati učno mobilnost, vendar je ne nadomestiti.

⁽¹⁾ Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) (UL L 390, 31.12.2004, str. 6).

⁽²⁾ Priporočilo 2006/143/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. februarja 2006 o nadaljnjem evropskem sodelovanju pri zagotavljanju kakovosti v visokem šolstvu (UL L 64, 4.3.2006, str. 60).

⁽³⁾ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogradja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (UL C 111, 6.5.2008, str. 1).

⁽⁴⁾ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o

⁽⁵⁾ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (UL C 155, 8.7.2009, str. 1).

- (32) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno obdobje trajanje Programa, ki predstavljajo prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾.
- (33) Za zagotovitev nadaljevanja finančne podpore, dane v okviru Programa za delovanje organov, bi Komisija v začetni fazi Programa morala imeti možnost šteti stroške, ki so neposredno povezani z izvajanjem podprtih dejavnosti, kot upravičene do financiranja, četudi so upravičencu nastali pred vložitvijo vloge za pridobitev sredstev.
- (34) Treba je vzpostaviti merila uspešnosti, na katerih bi morale temeljiti dodeljevanje proračunskih sredstev med države članice za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije.
- (35) Države kandidatke za pristop k Evropski Uniji in tiste države Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so del Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko sodelujejo v programih Unije na podlagi okvirnih sporazumov, sklepov Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumov.
- (36) Švicarska konfederacija lahko sodeluje v programih Unije v skladu s sporazumom, ki bo podpisan med Unijo in to državo.
- (37) Posamezniki iz čezmorskih držav ali ozemelj ter pristojni javni in/ali zasebni organi in institucije iz čezmorskih držav ali ozemelj lahko sodelujejo v programih v skladu s Sklepom Sveta 2001/822/ES ⁽²⁾. Pri izvajanju Programa je treba upoštevati omejitve zaradi oddaljenosti najbolj oddaljenih regij Unije in čezmorskih držav ali ozemelj.
- (38) Komisija in visoki predstavnik Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sta v svojem skupnem sporočilu z naslovom "Nov odziv na spreminjajoče se sosedstvo" z dne 25. maja 2011 med drugim poudarila cilj, da se še bolj olajša sodelovanje sosedskih držav pri ukrepih Unije na področju mobilnosti in krepitve zmogljivosti v visokošolskem izobraževanju in odpiranje prihodnjega programa za izobraževanje sosedskim državam.
- (39) Finančni interesi Evropske unije bi morali biti skozi celoten cikel odhodkov zaščiteni s sorazmernimi ukrepi, med katerimi so preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, povračilo izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi kazni. Medtem ko potrebe po financiranju za zunanjo pomoč Unije naraščajo, gospodarski in proračunski položaj Unije omejuje sredstva, ki so na voljo za tako pomoč. Komisija bi si zato morala prizadevati za čim bolj učinkovito in trajnostno uporabo razpoložljivih sredstev, zlasti z uporabo finančnih instrumentov z učinkom vzvoda.
- (40) Da bi podprli dostop do Programa, bi bilo treba sredstva za podporo mobilnosti posameznikov prilagajati življenjskim stroškom in stroškom bivanja v državi gostiteljici. V skladu z nacionalnim pravom bi bilo treba države članice spodbujati, da ta sredstva oprostijo vseh davkov in socialnih prispevkov. Enaka oprostitev bi se morala uporabljati za javne ali zasebne organe, ki tako finančno podporo dodeljujejo zadevnim posameznikom.
- (41) V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ se čas opravljanja prostovoljstva lahko prizna kot sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi.
- (42) V svojem sporočilu z naslovom "Proračun za strategijo Evropa 2020" z dne 29. junija 2011 je Komisija poudarila svojo zavezo, da bo poenostavila financiranje Unije. Oblikovanje enotnega programa za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport bi moralo privedi k bistveni poenostavitvi, racionalizaciji in sinergijam pri upravljanju Programa. Izvajanje Programa bi bilo treba še bolj poenostaviti z uporabo financiranja na podlagi pavšalov, stroškov na enoto in financiranja v enkratnem znesku, pa tudi z zmanjšanjem formalnih in birokratskih zahtev za upravičence in države članice.
- (43) Boljše izvajanje in kakovostnejša poraba bi morali biti vodilni načeli za doseganje ciljev Programa, ob zagotavljanju optimalne uporabe finančnih sredstev.
- (44) Pomembno je zagotoviti preudarno finančno poslovanje Programa in njegovo izvajanje na kar se da učinkovit in uporabnikom prijazen način, obenem pa zagotoviti pravno varnost in dostopnost Programa vsem udeležencem.
- (45) Da se zagotovi hitro odzivanje na spreminjajoče se potrebe med celotnim trajanjem Programa, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU v zvezi z določbami, ki se nanašajo na dodatne ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem

⁽¹⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1

⁽²⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti ("Sklep o pridružitvi čezmorskih držav") (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno pravočasno in na ustrezen način.

(46) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.

(47) Program bi moral zajemati tri različna področja in odbor, ustanovljen v skladu s členom 30 te uredbe, bi se moral ukvarjati s tako horizontalnimi kot sektorskimi vprašanji. Države članice so odgovorne za zagotovitev ustreznih predstavnikov za udeležbo na sejah odbora v skladu s temami na dnevnem redu, predsedujoči odboru pa za zagotovitev, da je na dnevnih redih sej jasno naveden zadevni sektor oziroma sektorji ter teme glede na vsak sektor, ki bodo obravnavane na vsaki seji. Po potrebi in v skladu s poslovnikom odbora bi moralo biti mogoče ad hoc povabiti zunanje strokovnjake, tudi predstavnike socialnih partnerjev, da na sejah odbora sodelujejo kot opazovalci.

(48) Primerno je zagotoviti pravičen zaključek Programa, zlasti glede nadaljevanja večletne ureditve za njegovo upravljanje, kot je financiranje tehnične in upravne pomoči. Tehnična in administrativna pomoč bi morala od 1. januarja 2014 po potrebi zagotoviti upravljanje ukrepov, ki do konca leta 2013 še niso bili dokončani v okviru predhodnih programov.

(49) Ker cilja te uredbe, in sicer uvesti Program, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ta cilj zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(50) Sklepe št. 1719/2006/ES, št. 1720/2006/ES in št. 1298/2008/ES bi bilo zato treba razveljaviti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(51) Za zagotovitev nadaljevanja finančne podpore, dane v okviru Programa, bi se morala ta uredba uporabljati od 1. januarja 2014. Zaradi nujnosti bi morala ta uredba začeti veljati čim prej po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Področje uporabe Programa

1. Ta uredba uvaja program za ukrepanje Unije na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa z nazivom "Erasmus+" (v nadaljnjem besedilu: Program).

2. Program se izvaja v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

3. Program zajema naslednja področja, pri tem pa upošteva strukture in posebne potrebe različnih sektorjev v državah članicah:

(a) izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh, v duhu vseživljenjskega učenja, tudi šolsko izobraževanje (Cenius) in visokošolsko izobraževanje (Erasmus), mednarodno visokošolsko izobraževanje (Erasmus Mundus), poklicno izobraževanje in usposabljanje (Leonardo da Vinci) ter izobraževanje odraslih (Grundtvig);

(b) mladina (Mladi v akciji), zlasti v okviru neformalnega in priložnostnega učenja;

(c) šport, zlasti množični šport.

4. Program vključuje mednarodno razsežnost, da se s sodelovanjem med Unijo in partnerskimi državami podpre zunanje delovanje Unije, vključno z njenimi razvojnimi cilji.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) "vseživljenjsko učenje" pomeni vse splošno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, neformalno učenje in priložnostno učenje skozi vse življenje, ki izboljša znanje, spretnosti in kompetence ali udeležbo v družbi na osebnem, državljanškem, kulturnem ter družbenem področju in/ali področju, povezanem z zaposlitvijo, vključno z zagotavljanjem storitev svetovanja in usmerjanja;

- (2) "neformalno učenje" pomeni učenje, ki se izvaja prek načrtovanih dejavnosti (v smislu učnih ciljev in časa učenja) v prisotnosti nekakšne oblike pomoči pri učenju (npr. v razmerju učenec–učitelj), vendar ni del formalnega sistema izobraževanja in usposabljanja;
- (3) "priložnostno učenje" pomeni učenje, ki je posledica vsakodnevnih dejavnosti, povezanih z delom, družino ali prostim časom, ki ni organizirano ali strukturirano v smislu ciljev, časa ali pomoči pri učenju; z vidika udeleženca izobraževanja je to učenje lahko nenamerno;
- (4) "strukturirani dialog" pomeni dialog z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki predstavlja forum za stalni skupni razmislek o prednostnih področjih, izvajanju ter spremljanju evropskega sodelovanja na področju mladine;
- (5) "nadnacionalno" se nanaša na vsak ukrep, v katerem sodelujeta vsaj dve državi Programa iz člena 24(1), razen če je navedeno drugače;
- (6) "mednarodno" se nanaša na vsak ukrep, v katerem sodeluje vsaj ena država Programa in vsaj ena tretja država (v nadaljnjem besedilu: partnerska država);
- (7) "učna mobilnost" pomeni fizično preselitev v državo, ki ni država stalnega prebivališča, zaradi študija, usposabljanja ali neformalnega oziroma priložnostnega učenja; lahko ima obliko pripravništva, vajeništva, mladinskih izmenjav, prostovoljstva, poučevanja ali udeležbe na strokovnem usposabljanju in lahko vključuje pripravljalne dejavnosti, kot je usposabljanje v jeziku gostitelja, kot tudi dejavnosti pošiljanja, gostovanja in nadaljnje dejavnosti;
- (8) "sodelovanje za inovativnost in izmenjava dobrih praks" pomeni projekte nadnacionalnega in mednarodnega sodelovanja, ki vključujejo organizacije, ki so dejavne na področjih izobraževanja, usposabljanja in/ali mladine ter lahko vključujejo druge organizacije;
- (9) "podpora za reformo politik" pomeni katero koli vrsto dejavnosti, katere cilj je podpora in olajšanje posodobitve sistemov izobraževanja in usposabljanja ter podpora razvoju evropske mladinske politike s pomočjo procesa sodelovanja glede politik med državami članicami, zlasti odprte metode koordinacije in strukturiranega dialoga z mladimi;
- (10) "virtualna mobilnost" pomeni sveženj dejavnosti, podprtih z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, vključno z e-učenjem, organiziranih na institucionalni ravni, ki uresničujejo ali olajšujejo nadnacionalne in/ali mednarodne izkušnje sodelovanja v okviru poučevanja in/ali učenja;
- (11) "osebje" pomeni osebe, ki bodisi poklicno ali prostovoljno sodelujejo v izobraževanju, usposabljanju ali neformalnem učenju mladine ter lahko vključuje profesorje, učitelje, vodje usposabljanj, vodstvene delavce šol, mladinske delavce in osebe, ki ne sodeluje v izobraževanju;
- (12) "mladinski delavec" pomeni poklicnega delavca ali prostovoljca, ki sodeluje v neformalnem učenju in nudi podporo mladim pri njihovem osebnem, družbeno–izobraževalnem ter poklicnem razvoju;
- (13) "mladi" pomeni posameznike, stare od 13 do 30 let;
- (14) "visokošolska institucija" pomeni:
- (a) katero koli vrsto visokošolske institucije, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča pridobitev priznanih stopenj izobrazbe ali druge priznane kvalifikacije na terciarni ravni, ne glede na to, kako se taka institucija imenuje;
- (b) katero koli institucijo, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča poklicno izobraževanje ali usposabljanje na terciarni ravni;
- (15) "skupna diploma" pomeni celosten študijski program, ki ga ponujata vsaj dve visokošolski instituciji, ki privede do enotnega potrdila o diplomu, ki ga skupaj izdajo in podpisujejo vse sodelujoče institucije in je uradno priznано v državah, kjer se sodelujoče institucije nahajajo;
- (16) "dvojna diploma/večkratna diploma" pomeni študijski program, ki ga ponujata vsaj dve visokošolski instituciji (dvojna diploma) ali več visokošolskih institucij (večkratna diploma), pri katerem študent ob zaključku študijskega programa prejme ločeno potrdilo o diplomu od vsake sodelujoče institucije;
- (17) "mladinska dejavnost" pomeni zunajšolsko dejavnost (kot je mladinska izmenjava, prostovoljstvo ali mladinsko usposabljanje), ki jo izvaja mlada oseba posamično ali v skupini, zlasti v okviru mladinskih organizacij, in za katero je značilen neformalen učni pristop;
- (18) "partnerstvo" pomeni sporazum med skupino institucij in/ali organizacij v različnih državah Programa za izvajanje skupnih evropskih dejavnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali vzpostavitev formalne ali neformalne mreže na ustreznem področju, kot so skupni učni projekti za učence in njihove učitelje v obliki izmenjav razredov in posamezna dolgoročna mobilnost, intenzivni visokošolski programi ter sodelovanje med regionalnimi in lokalnimi organi za spodbujanje medregionalnega, tudi čezmejnega, sodelovanja; lahko se razširi na institucije in/ali organizacije iz partnerskih držav, da bi bilo partnerstvo kakovostnejše;

- (19) "ključne kompetence" pomeni osnovni nabor znanja, veščin, spretnosti in nazorov, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpolnitev in razvoj, aktivno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev, kot je opisano v Priporočilu 2006/962/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (20) "odprta metoda koordinacije" pomeni medvladni način zagotavljanja okvira za sodelovanje med državami članicami, katerih nacionalne politike se lahko na ta način usmerijo na določene skupne cilje; v okviru Programa se odprta metoda koordinacije uporablja za izobraževanje, usposabljanje in mladino;
- (21) "orodja Unije za preglednost in priznavanje" pomeni instrumente, ki pomagajo zainteresiranim stranem razumeti, ceniti in po potrebi priznavati učne rezultate in kvalifikacije po vsej Uniji;
- (22) "sosedske države" pomeni države in ozemlja, ki jih zajema Evropska sosedstva politika;
- (23) "dvojna poklicna pot" pomeni kombiniranje vrhunškega športnega usposabljanja s splošnim izobraževanjem ali delom;
- (24) "množični šport" pomeni organiziran šport, ki ga izvajajo amaterski športniki na lokalni ravni, in šport za vse.
- (a) ciljev strategije Evropa 2020, vključno s krovnim ciljem izobraževanja;
- (b) ciljev strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (v nadaljnjem besedilu: ET 2020), vključno z ustreznimi merili uspešnosti;
- (c) trajnostnega razvoja partnerskih držav na področju visokošolskega izobraževanja;
- (d) splošnega cilja prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018);
- (e) cilja razvoja evropske razsežnosti v športu, zlasti množičnem, v skladu z delovnim načrtom Unije na področju športa; ter
- (f) spodbujanja evropskih vrednot v skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji.

POGLAVJE II

Izobraževanje in usposabljanje

Člen 5

Posebni cilji

1. Program podpira samo tiste ukrepe in dejavnosti, ki predstavljajo morebitno evropsko dodano vrednost in ki prispevajo k doseganju splošnega cilja iz člena 4.
2. Evropska dodana vrednost ukrepov in dejavnosti Programa se zagotovi zlasti z njihovim:
- (a) nadnacionalnim značajem, zlasti kar zadeva mobilnost in sodelovanje, katerih cilj je doseči trajnostni sistemski učinek;
- (b) dopolnjevanjem in sinergijo z drugimi programi in politikami na nacionalni in mednarodni ravni ter na ravni Unije;
- (c) prispevkom k učinkoviti uporabi orodij Unije za preglednost in priznavanje.
1. V skladu s splošnim ciljem Programa, kakor je opredeljen v členu 4, zlasti v skladu s cilji ET 2020, ter v podporo trajnostnemu razvoju partnerskih držav na področju visokošolskega izobraževanja Program zasleduje uresničevanje naslednjih posebnih ciljev:
- (a) izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti, zlasti glede njihove ustreznosti na trgu dela in njihovega prispevka h kohezivni družbi, zlasti s povečanimi priložnostmi za učno mobilnost in z okrepljenim sodelovanjem med svetom izobraževanja in usposabljanja ter svetom dela;
- (b) spodbujati izboljšanje kakovosti, inovativno odličnost in internacionalizacijo na ravni izobraževalnih institucij in institucij za usposabljanje, zlasti z boljšim nadnacionalnim sodelovanjem med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter drugimi zainteresiranimi stranmi;
- (c) spodbujati nastanek evropskega prostora vseživljenjskega učenja, katerega namen je dopoljevati reforme politik na nacionalni ravni ter podpirati posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, zlasti s povečanim sodelovanjem glede politik, boljše uporabo orodij Unije za preglednost in priznavanje ter z razširjanjem dobrih praks, ter ozaveščati o tem evropskem prostoru;

Člen 4

Splošni cilj programa

Program prispeva k uresničevanju:

⁽¹⁾ Priporočilo 2006/962/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (UL L 394, 30.12.2006, str. 10).

- (d) izboljšati mednarodno razsežnost izobraževanja in usposabljanja, zlasti s sodelovanjem med Unijo in institucijami partnerskih držav na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter visokošolskega izobraževanja, s povečanjem privlačnosti evropskih visokošolskih institucij in podpiranjem zunanjega delovanja Unije, vključno z njenimi razvojnimi cilji, in sicer s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med Unijo in visokošolskimi institucijami partnerskih držav ter s ciljno usmerjeno krepitvijo zmogljivosti v partnerskih državah;
- (e) izboljšati poučevanje in učenje jezikov ter spodbujati široko jezikovno raznolikost in medkulturno zavest Unije;
- (f) spodbujati odličnost pri dejavnostih poučevanja in raziskovalnih dejavnostih na področju evropskega povezovanja s pomočjo dejavnosti programa Jean Monnet po vsem svetu, kakor je navedeno v členu 10;

2. Za ocenjevanje Programa so v Prilogi I v zvezi s posebnimi cilji iz odstavka 1 določeni merljivi in ustrezni kazalniki.

Člen 6

Ukrepi Programa

1. Na področju izobraževanja in usposabljanja Program zasleduje uresničevanje svojih ciljev z naslednjimi vrstami ukrepov:
- (a) učna mobilnost posameznikov;
- (b) sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobrih praks ter
- (c) podpora za reformo politik.
2. Posebne dejavnosti programa Jean Monnet so opisane v členu 10.

Člen 7

Učna mobilnost posameznikov

1. Ukrep za učno mobilnost posameznikov podpira naslednje dejavnosti znotraj držav Programa iz člena 24(1):
- (a) mobilnost študentov na vseh stopnjah visokošolskega izobraževanja ter študentov, vajencev in dijakov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Tovrstna mobilnost se lahko izvaja v obliki študija na partnerski instituciji ali pripravništev ali pridobivanja delovnih izkušenj kot vajenec, asistent ali pripravnik v tujini. Mobilnost študija z namenom pridobitve magistrskega naziva se lahko podpre z Jamstveno shemo za študentska posojila iz člena 20;
- (b) mobilnost osebja znotraj držav Programa iz člena 24(1). Tovrstna mobilnost se lahko izvaja v obliki poučevanja ali asistentstva ali sodelovanja pri dejavnostih strokovnega izpopolnjevanja v tujini.

2. Ta ukrep podpira tudi mednarodno mobilnost študentov in osebja v partnerske države in iz njih, vezano na visokošolsko izobraževanje, vključno z mobilnostjo, organizirano na podlagi skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom visoke kakovosti ali skupnih razpisov.

Člen 8

Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks

1. Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks poudarja:
- (a) strateška partnerstva med organizacijami in/ali institucijami, vključenimi v izobraževanje in usposabljanje, ali drugimi ustreznimi sektorji, katerih cilj je razvijati in izvajati skupne pobude ter spodbujati vzajemno učenje in izmenjave izkušenj;
- (b) partnerstva med svetom dela in izobraževalnimi institucijami ter institucijami za usposabljanje v obliki:
- koalicij znanja, zlasti med visokošolskimi institucijami in svetom dela, namenjenih spodbujanju ustvarjalnosti, inovacij, učenja na delovnem mestu in podjetništva z zagotavljanjem ustreznih učnih priložnosti, vključno z razvijanjem novih učnih načrtov in pedagoških pristopov;
 - koalicij sektorskih veččin in spretnosti med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter svetom dela, katerih namen je spodbujanje zaposljivosti, prispevanje k ustvarjanju novih učnih načrtov za posamezni sektor ali medsektorskih učnih načrtov, razvijanje inovativnih načinov poklicnega poučevanja in usposabljanja ter uvajanje orodij Unije za preglednost in priznavanje v prakso;
- (c) podporne platforme informacijske tehnologije, ki pokrivajo vse izobraževalne sektorje in sektorje usposabljanja, vključno zlasti e-Twinning, in omogočajo vzajemno učenje, virtualno mobilnost in izmenjavo dobrih praks ter odpirajo dostop udeležencem iz sosedskih držav.
2. Ta ukrep podpira tudi razvoj, krepitev zmogljivosti, regionalno povezovanje, izmenjavo znanj in procese posodabljanja preko mednarodnih partnerstev med visokošolskimi institucijami v Uniji in v partnerskih državah, zlasti za vzajemno učenje in skupne izobraževalne projekte, pa tudi preko spodbujanja regionalnega sodelovanja ter nacionalnih informacijskih uradov, zlasti s sosedskimi državami.

Člen 9

Podpora za reformo politik

1. Podpora za reformo politik vključuje dejavnosti, sprožene na ravni Unije, ki se nanašajo na:

- (a) izvajanje agende Unije, kar zadeva politike na področju izobraževanja in usposabljanja v okviru odprte metode koordinacije, pa tudi na bolonjski in kopenhagenski proces;
- (b) v državah Programa uporabo orodij Unije za preglednost in priznavanje, zlasti Enotnega okvira za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass), evropskega okvira kvalifikacij (EQF), evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS), evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET), evropskega registra za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (EQAR) in Evropsko združenje za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (ENQA), ter zagotavljanje podpore omrežjem po vsej Uniji ter evropskim nevladnim organizacijam na področju izobraževanja in usposabljanja;
- (c) dialog o politikah z ustreznimi evropskimi zainteresiranimi stranmi s področja izobraževanja in usposabljanja;
- (d) nacionalne informacijske centre za priznavanje visokošolskih diplom (NARIC) in omrežji Eurydice in Euroguidance ter nacionalne centre Europass.

2. Ta ukrep podpira tudi dialog o politikah s partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Člen 10

Dejavnosti programa Jean Monnet

Cilji dejavnosti programa Jean Monnet so:

- (a) spodbujati poučevanje in raziskovanje na področju evropskega povezovanja po celotnem svetu med akademiki na posameznih strokovnih področjih, udeleženci izobraževanja in državljani, zlasti z ustanavljanjem kateder Jean Monnet in drugimi akademskimi dejavnostmi, pa tudi z zagotavljanjem pomoči za druge dejavnosti, ki krepijo znanje na visokošolskih institucijah;
- (b) podpirati dejavnosti akademskih institucij ali združenj, dejavnih na področju študijev evropskega povezovanja, in podpirati znak odličnosti Jean Monnet;
- (c) podpirati naslednje institucije, ki si prizadevajo za cilje evropskega pomena:
 - (i) Evropski univerzitetni inštitut, Firenze;
 - (ii) Evropsko akademijo (v Bruggeu in Natolinu);

(iii) Evropski inštitut za javno upravo, Maastricht;

(iv) Evropsko pravno akademijo, Trier;

(v) Evropsko agencijo za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami, Odense;

(vi) Mednarodni center za evropsko usposabljanje (CIFE), Nica;

(d) spodbujati razpravo o politikah in izmenjave med akademskim okoljem in oblikovalci politik o prednostnih nalogah politik Unije.

POGLAVJE III

Mladina

Člen 11

Posebni cilji

1. V skladu s splošnim ciljem Programa, kakor je opredeljen v členu 4, zlasti cilji prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018), Program zasleduje uresničevanje naslednjih posebnih ciljev:

- (a) izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti mladih, tudi tistih z manj priložnostmi, ter spodbujati njihovo udeležbo v demokratičnem življenju v Evropi in na trgu dela, aktivno državljanstvo, medkulturni dialog, socialno vključenost in solidarnost, zlasti z zagotavljanjem več priložnosti za učno mobilnost mladih in tistih, ki so dejavni v mladinskem delu ali mladinskih organizacijah, ter mladinskih voditeljev, kakor tudi z okrepljenimi povezavami med področjem mladine in trgom dela;
- (b) spodbujati večjo kakovost mladinskega dela, zlasti z okrepljenim sodelovanjem med organizacijami na področju mladine in/ali drugimi zainteresiranimi stranmi;
- (c) dopolnjevati reforme politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter podpirati razvoj znanja in mladinske politike, ki temelji na dejstvih, ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja, zlasti z okrepljenim sodelovanjem na področju politik, boljšo uporabo orodij Unije za preglednost in priznavanje ter s širjenjem dobrih praks;
- (d) okrepiti mednarodno razsežnost mladinskih dejavnosti ter vlogo mladinskih delavcev in organizacij kot podpornih struktur za mlade, ki dopolnjujejo zunanje delovanje Unije, zlasti s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med Unijo, zainteresiranimi stranmi iz partnerskih držav in mednarodnimi organizacijami ter s ciljno usmerjeno krepitvijo zmogljivosti v partnerskih državah.

2. Za namen ocenjevanja Programa so v Prilogi I v zvezi s posebnimi cilji iz odstavka 1 določeni merljivi in ustrezni kazalniki.

Člen 12

Ukrepi Programa

Program zasleduje uresničevanje svojih ciljev z naslednjimi vrstami ukrepov:

- (a) učna mobilnost posameznikov;
- (b) sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobrih praks;
- (c) podpora za reformo politik.

Člen 13

Učna mobilnost posameznikov

1. Učna mobilnost posameznikov podpira:
 - (a) mobilnost mladih v okviru dejavnosti neformalnega in priložnostnega učenja med državami Programa; tovrstna mobilnost se lahko izvaja v obliki mladinskih izmenjav in prostovoljstva v okviru Evropske prostovoljne službe, pa tudi inovativnih dejavnosti, ki temeljijo na obstoječih določbah o mobilnosti;
 - (b) mobilnost oseb, ki so dejavne v mladinskem delu ali mladinskih organizacijah, ter mladinskih voditeljev; tovrstna mobilnost se lahko izvaja v obliki usposabljanja in dejavnosti mreženja.
2. Ta ukrep podpira tudi mobilnost mladih in oseb, dejavnih v mladinskem delu ali mladinskih organizacijah, ter mladinskih voditeljev v partnerske države ali iz njih, zlasti v sosedske države ali iz njih.

Člen 14

Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks

1. Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks podpira:
 - (a) strateška partnerstva, katerih namen je razvijati in izvajati skupne pobude, vključno z mladinskimi pobudami in državljanskimi projekti, ki spodbujajo aktivno državljanstvo, družbene inovacije, sodelovanje v demokratičnem življenju in podjetništvu prek vzajemnega učenja in izmenjave izkušenj;

(b) podporne platforme informacijske tehnologije, ki omogočajo vzajemno učenje in mladinsko delo, ki temelji na znanju, ter virtualno mobilnost in izmenjave dobre prakse.

2. Ta ukrep podpira tudi razvoj, krepitev zmogljivosti in izmenjave znanja preko partnerstev med organizacijami v državah Programa in partnerskih državah, zlasti prek vzajemnega učenja.

Člen 15

Podpora za reformo politik

1. Podpora za reformo politik vključuje dejavnosti v zvezi z:
 - (a) izvajanjem agende Unije, kar zadeva politike na področju mladine, prek odprte metode koordinacije;
 - (b) uporabo orodij Unije za preglednost in priznavanje v državah Programa, zlasti uporabo "Youthpassa", ter podporanjem omrežij po vsej Uniji in evropskih mladinskih nevladnih organizacij;
 - (c) dialogom o politikah z ustreznimi evropskimi zainteresiranimi stranmi in strukturiranim dialogom z mladimi;
 - (d) Evropskim mladinskim forumom, podpornimi centri za razvoj mladinskega dela in omrežja Eurodesk.
2. Ta ukrep podpira tudi dialog o politikah s partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami.

POGLAVJE IV

Šport

Člen 16

Posebni cilji

1. V skladu s splošnim ciljem Programa, kakor je opredeljen v členu 4, in z delovnim načrtom Unije za šport je Program usmerjen predvsem v množični šport in zasleduje uresničevanje naslednjih posebnih ciljev:
 - (a) spopadati se s čezmejnimi dejavniki, ki ogrožajo integriteto športa, kot so uživanje prepovedanih poživil, vnaprejšnji dogovori o rezultatih tekmovanj in nasilje ter vse oblike nestrpnosti in diskriminacije;
 - (b) spodbujati in podpirati dobro upravljanje v športu in dvojne poklicne poti športnikov;
 - (c) spodbujati prostovoljne dejavnosti v športu ter socialno vključevanje, enake možnosti in zavest o pomenu telesne dejavnosti, ki izboljšuje zdravje, z večjo udeležbo v športu in enakopravnim dostopom do športa za vse;

2. Za ocenjevanje Programa so v Prilogi I v zvezi s posebnimi cilji iz odstavka 1 določeni merljivi in ustrezni kazalniki.

(iv) 5 % za učenje odraslih, kar je 3,9 % celotnega proračuna;

Člen 17

Dejavnosti

1. Cilji sodelovanja se uresničujejo z naslednjimi nadnacionalnimi dejavnostmi, ki so usmerjene predvsem v množični šport:

(a) podpora za partnerska sodelovanja;

(b) 10 % za mladino;

(b) podpora neprofitnim evropskim športnim prireditvam, v katerih sodeluje več držav Programa in ki prispevajo k uresničevanju ciljev iz točke (c) člena 16(1);

(c) 3,5 % za Jamstveno shemo za študentska posojila;

(c) podpora za krepitev dejanske podlage za oblikovanje politik;

(d) 1,9 % za program Jean Monnet;

(d) dialog z ustreznimi evropskimi zainteresiranimi stranmi.

(e) 1,8 % za šport, od česar ne več kot 10 % za dejavnosti iz točke (b) člena 17(1);

2. Za športne dejavnosti iz odstavka 1 se lahko zagotovi dodatno financiranje s strani tretjih oseb, kot so zasebna podjetja.

(f) 3,4 % kot nepovratna sredstva za poslovanje nacionalnim agencijam ter

(g) 1,9 % za kritje upravnih odhodkov.

3. V okviru dodelitev iz točk (a) in (b) odstavka 2 se najmanj 63 % dodeli za učno mobilnost posameznikov, najmanj 28 % za sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobrih praks ter 4,2 % za podporo reformi politik.

POGLAVJE V

Finančne določbe

Člen 18

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa od 1. januarja 2014 znašajo 14 774 524 000 EUR po trenutnih cenah.

Evropski parlament in Svet odobrita letna proračunska sredstva v okviru omejitev iz večletnega finančnega okvira.

2. Znesek iz odstavka 1 se dodeli ukrepom iz Programa, kot sledi, z odstopanjem, ki ne presega 5 % vsakega dodeljenega zneska:

(a) 77,5 % za izobraževanje in usposabljanje, od katerih so dodeljene naslednje minimalne dodelitve:

(i) 43 % za visokošolsko izobraževanje, kar je 33,3 % celotnega proračuna;

(ii) 22 % za poklicno izobraževanje in usposabljanje, kar je 17 % celotnega proračuna;

(iii) 15 % za šolsko izobraževanje, kar je 11,6 % celotnega proračuna;

4. Poleg finančnih sredstev iz odstavka 1 in za spodbujanje mednarodne razsežnosti visokošolskega izobraževanja se ukrepom za učno mobilnost v partnerske države ali iz njih, ter za sodelovanje in dialog na področju politik z organi, institucijami in organizacijami iz teh držav, dodeli dodatna sredstva, kakor izhaja iz različnih zunanjih instrumentov (instrument za razvojno sodelovanje (DCI), Evropski sosedski instrument (ENI), Partnerski instrument za sodelovanje s tretjimi državami (PI) in instrument za predpristopno pomoč (IPA)). Za uporabo navedenih sredstev se uporablja ta uredba, pri čemer je treba zagotoviti skladnost z uredbami, ki urejajo posamezni zunanji instrument, ter v primeru instrumenta za razvojno sodelovanje izpolniti merila za uradno razvojno pomoč, kot jih je določil Odbor za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj.

Sredstva so na voljo v obliki dveh večletnih dodelitev, ki zajemajo prva štiri oziroma preostala tri leta. Dodelitev navedenih sredstev se določi v večletnih okvirnih programih zunanjih instrumentov iz prvega pododstavka v skladu z opredeljenimi potrebami in prednostnimi nalogami zadevnih držav. Sodelovanje s partnerskimi državami lahko po potrebi temelji na odobritvi dodatnih sredstev iz teh držav, ki bodo na voljo v skladu s postopki, dogovorjenimi s temi državami.

Ukrepi za mobilnost študentov in osebja med državami Programa in partnerskimi državami, financirani iz instrumenta za razvojno sodelovanje, so usmerjeni na področja, ki so pomembna za vključujoči in trajnostni razvoj držav v razvoju.

5. Finančna sredstva, dodeljena za Program, lahko krijejo tudi stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za upravljanje Programa in doseganje njegovih ciljev; zlasti za študije, sestanke strokovnjakov in ukrepe obveščanja in sporočanja, vključno s celostnim obveščanjem glede političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane s splošnim ciljem te uredbe, stroške, povezane z informacijsko tehnologijo, ki se osredotoča na obdelavo in izmenjavo podatkov, ter vse druge stroške za tehnično in upravno pomoč, ki nastanejo Komisiji v zvezi z upravljanjem Programa.

6. Dodeljena finančna sredstva lahko krijejo tudi stroške za tehnično in upravno pomoč, potrebne, da se zagotovi prehod med Programom in ukrepi, sprejetimi v skladu s sklepi št. 1719/2006/ES, št. 1720/2006/ES in št. 1298/2008/ES. Po potrebi se lahko odobrena sredstva vključijo v proračun po letu 2020 za kritje podobnih stroškov, da se omogoči upravljanje ukrepov in dejavnosti, ki do 31. decembra 2020 še ne bodo dokončani.

7. Finančna sredstva za učno mobilnost posameznikov iz točke (a) člena 6(1) in točke (a) člena 12, ki jih bo upravljala nacionalna agencija ali agencije (v nadaljnjem besedilu: nacionalna agencija), se dodelijo na podlagi prebivalstva in življenjskih stroškov v državi članici, razdalje med glavnimi mesti držav članic in uspešnosti. Za parameter uspešnosti se nameni 25 % skupnih finančnih sredstev v skladu z merili iz odstavkov 8 in 9. Kar zadeva strateška partnerstva iz točke (a) člena 8(1) in točke (a) člena 14(1), ki jih bo izbrala in upravljala nacionalna agencija, se sredstva dodelijo na podlagi meril, ki jih opredeli Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3). Ti izračuni so čim bolj nevtralni glede na različne sisteme izobraževanja in usposabljanja v državah članicah, znatno ne zmanjšujejo letnega proračuna, ki je državam članicam dodeljen vsako leto, ter v čim večji meri zmanjšujejo prekomerna neravnovesja med ravnmi dodeljenih nepovratnih sredstev.

8. Uporablja se dodelitev sredstev na podlagi uspešnosti, da se spodbuja učinkovito in uspešno uporabo virov. Merila, ki se uporabljajo za merjenje uspešnosti temeljijo na najnovejših razpoložljivih podatkih in so usmerjena predvsem na:

(a) raven letnih doseženih realizacij in

(b) raven letnih realiziranih plačil.

9. Dodelitev finančnih sredstev za leto 2014 temelji na najnovejših razpoložljivih podatkih glede izvedenih ukrepov in porabe sredstev v okviru programov Vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji in Erasmus Mundus do vključno 31. decembra 2013.

10. Program lahko zagotavlja podporo s posebnimi inovativnimi načini financiranja, zlasti tistimi iz člena 20.

Člen 19

Posebni načini financiranja

1. Komisija izvaja finančno podporo Unije v skladu z Uredbo (ES, Euratom) št. 966/2012.

2. Komisija lahko objavi skupne razpise s partnerskimi državami ali z njihovimi organizacijami in agencijami, z namenom sofinanciranja projektov v enakih deležih. Projekti se lahko ocenijo in izberejo preko skupnih postopkov ocenjevanja in izbora, za katere se dogovorijo sodelujoče agencije za financiranje, v skladu z načeli iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

3. Javni organi, pa tudi šole, visokošolske institucije in organizacije na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, ki so v zadnjih dveh letih več kot 50 % svojega letnega prihodka prejeli iz javnih virov, se štejejo, da imajo potrebno finančno, strokovno in upravno zmogljivost za izvajanje dejavnosti v okviru Programa. Od njih se ne zahteva predložitev nadaljnje dokumentacije za izkazovanje navedene zmogljivosti.

4. Z odstopanjem od člena 130(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in v upravičenih primerih lahko Komisija šteje stroške, neposredno povezane z izvajanjem podprtih dejavnosti in nastale v prvih šestih mesecih leta 2014, kot upravičene do financiranja od 1. januarja 2014, četudi so upravičencu nastali pred vložitvijo vloge za pridobitev sredstev.

5. Znesek iz točke (c) člena 137(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 se ne uporablja za finančno podporo za učno mobilnost, dodeljeno posameznikom.

Člen 20

Jamstvena shema za študentska posojila

1. Jamstvena shema za študentska posojila zagotavlja finančnim posrednikom delna jamstva v zvezi s posojili, ki se pod najugodnejšimi možnimi pogoji odobrijo študentom, ki se vpisujejo na drugo stopnjo visokošolskega izobraževanja, kot na primer magistrski študij, na priznano visokošolsko institucijo v državi Programa, kot je določeno v členu 24(1), ki ni država njihovega stalnega prebivališča niti država, v kateri so pridobili izobrazbo, ki jim omogoča vpis na magistrski program.

2. Jamstva iz Jamstvene sheme za študentska posojila krijejo nova, do financiranja upravičena študentska posojila, v višini do največ 12 000 EUR za enoletni program in do 18 000 EUR za program, ki traja do dve leti, ali enakovreden znesek v lokalni valuti.

3. Upravljanje Jamstvene sheme za študentska posojila na ravni Unije se v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 zaupa Evropskemu investicijskemu skladu na podlagi sporazuma s Komisijo o prenosu pooblastila, ki določa podrobna pravila in zahteve, ki urejajo izvajanje Jamstvene sheme za študentska posojila, in posamezne obveznosti strank. Na tej podlagi Evropski investicijski sklad sklepa sporazume s finančnimi posredniki, kot so banke, nacionalne in/ali regionalne študentske posojilnice ali druge priznane finančne institucije, ter si prizadeva izbrati finančnega posrednika iz vsake države Programa, da bi zagotovili dostop do Jamstvene sheme za študentska posojila na dosleden in nediskriminatoren način študentom iz vseh držav Programa.

4. Tehnični podatki o delovanju Jamstvene sheme za študentska posojila so določeni v Prilogi II.

POGLAVJE VI

Uspešnost, rezultati in razširjanje

Člen 21

Spremljanje in ocenjevanje uspešnosti in rezultatov

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami redno spremlja uspešnost in rezultate Programa glede na njegove cilje in o njih poroča, zlasti glede:

- (a) evropske dodane vrednosti iz člena 3;
- (b) razdelitve finančnih sredstev v zvezi s sektorji za izobraževanje, usposabljanje in mladino, da bi do konca Programa zagotovili dodeljevanje finančnih sredstev, ki jamči trajnostni sistemski učinek.
- (c) uporabo sredstev iz zunanjih instrumentov iz člena 18(4) ter njihov prispevek k posameznim ciljem in načelom teh instrumentov.

2. Poleg stalnega izvajanja dejavnosti spremljanja Komisija do konca leta 2017 predloži vmesno ocenjevalno poročilo, da bi ocenila učinkovitost ukrepov, sprejetih za doseganje ciljev Programa, ter učinkovitost Programa in njegovo evropsko dodano vrednost, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe. Vmesno ocenjevalno poročilo obravnava obseg za poenostavitev Programa, njegovo notranjo in zunanjo skladnost, stalno ustreznost vseh njegovih ciljev ter prispevek, ki ga ukrepi prinašajo k uresničitvi strategije Evropa 2020. Upošteva tudi rezultate ocenjevanja dolgotrajnega učinka predhodnih programov (Vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji, Erasmus Mundus in drugih mednarodnih programov na področju visokošolskega izobraževanja).

3. Komisija predloži vmesno ocenjevalno poročilo iz odstavka 2 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

4. Brez poseganja v zahteve iz poglavja VII in obveznosti nacionalnih agencij iz člena 28 države članice do 30. junija 2017 Komisiji predložijo poročilo o izvajanju in učinkih Programa na svojih ozemljih.

5. Komisija do 30. junija 2022 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži končno oceno Programa.

Člen 22

Obveščanje in razširjanje

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi razširjanje informacij, obveščanje javnosti in spremljanje v zvezi z vsemi ukrepi in dejavnostmi v okviru Programa, pa tudi razširjanje rezultatov prejšnjih programov Vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji in Erasmus Mundus.

2. Upravičenci projektov, podprtih z ukrepi in dejavnostmi iz členov 6, 10, 12, 17 in 20, bi morali zagotoviti ustrezno obveščanje o doseženih rezultatih in učinkih ter njihovo ustrezno razširjanje. To lahko vključuje zagotavljanje vzajemnega obveščanja v zvezi s priložnostmi za mobilnost.

3. Nacionalne agencije iz člena 28 razvijajo dosledno politiko za učinkovito razširjanje in izkoriščanje rezultatov dejavnosti, podprtih v okviru ukrepov, ki jih upravljajo v okviru Programa, pomagajo Komisiji pri splošni nalogi razširjanja informacij o Programu, vključno z informacijami o ukrepih in dejavnostih, ki se upravljajo na nacionalni ravni in na ravni Unije, ter njegovih rezultatih, in ustrezne ciljne skupine seznanjajo o dejavnostih, ki se izvajajo v njihovi državi.

4. Javni in zasebni subjekti znotraj sektorjev, ki jih Program zajema, uporabljajo tržno ime "Erasmus+" za namene obveščanja in razširjanja informacij v zvezi s Programom. Za posamezne sektorje Programa se uporabljajo naslednja tržna imena:

- "Comenius", povezano s šolskim izobraževanjem;
- "Erasmus", povezano z vsemi vrstami visokošolskega izobraževanja v okviru držav Programa;
- "Erasmus Mundus", povezano z vsemi vrstami aktivnosti visokošolskega izobraževanja med državami Programa in partnerskimi državami;
- "Leonardo da Vinci", povezano s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem,
- "Grundtvig", povezano z učenjem odraslih;

— "Mladi v akciji", povezano z neformalnim in priložnostnim učenjem na področju mladine.

— "Šport", povezano z dejavnostmi na področju športa.

5. Dejavnosti obveščanja prispevajo tudi k celostnemu obveščanju o političnih prednostnih nalogah Unije, če so povezane s splošnim ciljem te uredbe.

POGLAVJE VII

Dostop do Programa

Člen 23

Dostop

1. Za financiranje v okviru Programa se lahko prijavi kateri koli javni ali zasebni subjekt s področja izobraževanja, usposabljanja, mladine in množičnega športa. Program v primeru dejavnosti iz točke (a) člena 13(1) in točke (a) člena 14(1) podpira tudi sodelovanje skupin mladih, dejavnih v mladinskem delu, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije.

2. Pri izvajanju Programa, med drugim v zvezi z izbiranjem sodelujočih in dodeljevanjem šolnin, Komisija in države članice zagotovijo, da se poseben poudarek nameni spodbujanju socialnega vključevanja ter udeležbi oseb s posebnimi potrebami ali z manj priložnostmi.

Člen 24

Sodelovanje držav

1. V Programu lahko sodelujejo naslednje države (v nadaljnjem besedilu: države Programa):

- (a) države članice;
- (b) države pristopnice, države kandidatke in morebitne kandidatke, ki so udeležene v predpristopni strategiji, v skladu s splošnimi načeli ter splošnimi pogoji za sodelovanje navedenih držav v programih Unije, določenih v posameznih okvirnih sporazumih, sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih;
- (c) države Efte, ki so pogodbenice Sporazuma EGP, v skladu z določbami navedenega sporazuma;
- (d) švicarska konfederacija, na podlagi dvostranskega sporazuma, ki bo sklenjen s to državo;
- (e) države, ki jih zajema Evropska sosedska politika in so sklenile sporazume z Unijo, s katerimi se jim omogoči sodelovanje v programih Unije, če sklenejo dvostranske sporazume z Unijo o pogojih za njihovo sodelovanje v Programu.

2. Države Programa imajo vse obveznosti in izpolnijo vse naloge, določene v tej uredbi v zvezi z državami članicami.

3. Program podpira sodelovanje s partnerskimi državami, zlasti s sosedskimi državami, pri ukrepih in dejavnostih iz členov 6, 10 in 12.

POGLAVJE VIII

Sistem za upravljanje in revizijo

Člen 25

Dopolnjevanje

Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotavlja splošno doslednost in dopolnjevanje Programa z:

- (a) ustreznimi politikami in programi, zlasti tistimi, povezanimi s kulturo in mediji, zaposlovanjem, raziskavami in inovacijami, industrijo in podjetništvom, kohezijsko in razvojno politiko, politiko širitve in pobude, instrumente in strategije na področju regionalne politike in zunanjih odnosov;
- (b) drugimi ustreznimi viri financiranja Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, zlasti Evropskim socialnim skladom in drugimi finančnimi instrumenti v zvezi z zaposlovanjem in socialno vključenostjo, Evropskim skladom za regionalni razvoj in okvirnim programom za raziskave in inovacije "Obzorje 2020", pa tudi finančnimi instrumenti v zvezi s pravosodjem in državljanstvom, zdravjem, programi zunanjega sodelovanja in predpristopno pomočjo.

Člen 26

Izvedbeni organi

Program na dosleden način izvajajo naslednji organi:

- (a) Komisija na ravni Unije;
- (b) nacionalne agencije na nacionalni ravni v državah Programa.

Člen 27

Nacionalni organ

1. Izraz "nacionalni organ" se nanaša na enega ali več nacionalnih organov v skladu z nacionalnim pravom in prakso.

2. Države članice do 22. januarja 2014 Komisijo z uradnim obvestilom, ki ga posredujejo njihova stalna predstavništva, obvestijo o osebah, ki so zakonsko pooblaščen, da delujejo v njihovem imenu kot nacionalni organ za namene te uredbe. Če se nacionalni organ v času trajanja Programa zamenja, država članica o tem takoj obvesti Komisijo po enakem postopku.

3. Države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe za odstranitev pravnih in upravnih ovir za pravilno delovanje Programa, vključno, kadar je mogoče, z ukrepi za reševanje vprašanj, ki povzročajo težave pri pridobivanju vizumov.

4. Nacionalni organ do 22. marea 2014 določi nacionalno agencijo ali nacionalne agencije. Kadar obstaja več kot ena nacionalna agencija, države članice vzpostavijo ustreznih mehanizem za usklajeno upravljanje izvajanja Programa na nacionalni ravni, zlasti zato, da zagotovijo skladno in stroškovno učinkovito izvajanje Programa ter učinkovite stike s Komisijo na tem področju, pa tudi zaradi lažjega morebitnega prenosa sredstev med agencijami, kar omogoča prilagodljivost in boljšo uporabo sredstev, dodeljenih državam članicam. Brez poseganja v člen 29(3) vsaka država članica odloča o ureditvi razmerja med nacionalnim organom in nacionalno agencijo, vključno z nalogami, kot je določitev letnega delovnega programa nacionalne agencije.

Nacionalni organ predloži Komisiji ustrezno predhodno oceno o izpolnjevanju pogojev, da nacionalna agencija izpolnjuje točki (c)(v) in (vi) člena 58(1) in člena 60(1), (2) in (3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in člena 38 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012⁽¹⁾, kakor tudi da izpolnjuje zahteve Unije glede standardov notranje kontrole za nacionalne agencije in pravila za upravljanje finančnih sredstev Programa, ki se dodelijo v obliki nepovratnih sredstev.

5. Nacionalni organ določi neodvisni revizijski organ iz člena 30.

6. Nacionalni organ svojo predhodno oceno o izpolnjevanju pogojev pripravi na podlagi svojih lastnih kontrol in revizij in/ali kontrol in revizij, ki jih opravi neodvisni revizijski organ iz člena 30.

7. Če je nacionalna agencija, določena za Program, ista kot nacionalna agencija, določena za predhodna programa Vseživljenjsko učenje ali Mladi v akciji, se lahko obseg kontrol in revizij za namene predhodne ocene o izpolnjevanju pogojev omeji na zahteve, ki so nove in specifične za Program.

8. Nacionalni organ spremlja in nadzoruje upravljanje Programa na nacionalni ravni. Preden sprejme kakršno koli odločitev, ki bi lahko bistveno vplivala na upravljanje Programa, zlasti glede svoje nacionalne agencije, o tem pravočasno obvesti Komisijo in se z njo posvetuje.

9. Nacionalni organ zagotovi ustrezno sofinanciranje poslovanja svoje nacionalne agencije, da se zagotovi upravljanje Programa ob upoštevanju veljavnih pravil Unije.

10. V primeru, da Komisija zavrne določitev nacionalne agencije na podlagi svoje presoje predhodne ocene o izpolnjevanju pogojev, nacionalni organ zagotovi, da se sprejmejo potrebni popravljalni ukrepi, da se nacionalni agenciji omogoči izpolnjevanje minimalnih zahtev, ki jih je določila Komisija, ali pa določi drug organ kot nacionalno agencijo.

11. Na podlagi letne izjave nacionalne agencije o upravljanju, neodvisnega revizijskega mnenja o tej izjavi in analize Komisije o izpolnjevanju pogojev in uspešnosti nacionalne agencije, nacionalni organ do 31. oktobra vsako leto Komisiji zagotovi informacije o svojih dejavnostih spremljanja in nadzora v zvezi s Programom.

12. Nacionalni organ prevzame odgovornost za pravilno upravljanje finančnih sredstev Unije, ki jih Komisija prenese na nacionalno agencijo v obliki nepovratnih sredstev, ki se dodelijo v okviru Programa.

13. V primeru kakršnih koli nepravilnosti, malomarnosti ali goljufij, ki se lahko pripisujejo nacionalni agenciji, ali kakršnih koli resnih pomanjkljivosti ali nezadovoljive uspešnosti nacionalne agencije, če to privede do zahtevkov Komisije zoper nacionalno agencijo, je nacionalna agencija odgovorna za povračilo nepovrnjenih sredstev Komisiji.

14. V okoliščinah iz odstavka 13 lahko nacionalni organ na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije nacionalni agenciji preklicata mandat. Če želi nacionalni organ nacionalni agenciji preklicati mandat iz katerega koli drugega utemeljenega razloga, o tem uradno obvesti Komisijo najmanj šest mesecev pred predvidenim datumom prenehanja mandata nacionalne agencije. V takih primerih se nacionalni organ in Komisija formalno dogovorita o posebnih in časovno omejenih prehodnih ukrepih.

15. V primeru preklica nacionalni organ izvede vse potrebne kontrole glede finančnih sredstev Unije, zaupanih nacionalni agenciji s preklicanim mandatom, in zagotovi neoviran prenos teh sredstev, pa tudi vse dokumentacije in orodij za upravljanje, potrebnih za upravljanje Programa, na novo nacionalno agencijo. Nacionalni organ zagotovi nacionalni agenciji s preklicanim mandatom potrebno finančno podporo za nadaljevanje izpolnjevanja njenih pogodbenih obveznosti do upravičencev Programa in Komisije do prenosa teh obveznosti na novo nacionalno agencijo.

16. Če tako zahteva Komisija, nacionalni organ določi institucije ali organizacije ali vrste takšnih institucij in organizacij, ki se štejejo za upravičene do sodelovanja v posebnih ukrepih Programa na svojem ozemlju.

⁽¹⁾ Delegirana Uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

Člen 28

Nacionalna agencija

1. Izraz "nacionalna agencija" se nanaša na eno ali več nacionalnih agencij v skladu z nacionalnim pravom in prakso.
2. Nacionalna agencija:
 - (a) ima pravno osebnost ali je del subjekta, ki ima pravno osebnost, in jo ureja pravo zadevne države članice. Ministrstvo ne more biti določeno za nacionalno agencijo.
 - (b) ima ustrezno zmogljivost upravljanja, osebje in infrastrukturo za zadovoljivo izpolnitev svojih nalog, tako da je zagotovljeno učinkovito in uspešno upravljanje Programa in dobro finančno upravljanje finančnih sredstev Unije;
 - (c) ima operativna in pravna sredstva za uporabo pravil upravnega, pogodbenega in finančnega upravljanja, določenih na ravni Unije;
 - (d) ponuja ustrezna finančna jamstva, ki jih je po možnosti izdal javni organ in ki ustrezajo ravni finančnih sredstev Unije, ki jih bo morala upravljati;
 - (e) je določena za čas trajanja Programa.
3. Nacionalna agencija je odgovorna za upravljanje vseh faz projektnega življenjskega cikla naslednjih ukrepov Programa, skladno s točkama (c)(v) in (vi) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in členom 44 Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012:
 - (a) učna mobilnost posameznikov, z izjemo mobilnosti, organizirane na podlagi skupnih ali dvojnih/večkratnih diplom, obsežnih prostovoljnih projektov in Jamstvene sheme za študentska posojila;
 - (b) strateška partnerstva v okviru ukrepa "sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobrih praks";
 - (c) upravljanje malih dejavnosti, ki podpirajo strukturiran dialog na področju mladine v okviru ukrepa "podpora za reformo politik".
4. Z odstopanjem od odstavka 3 se lahko sklepi o izboru in dodelitvi sredstev za strateška partnerstva iz točke(b) odstavka 3 upravljaajo na ravni Unije, če je takšen sklep sprejet v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3) in le v posebnih primerih, kadar obstajajo očitni razlogi za takšno centralizacijo.

5. Nacionalna agencija upravičencem dodeli podporo v obliki sporazuma ali sklepa o nepovratnih sredstvih, kakor določi Komisija za zadevni ukrep Programa.

6. Nacionalna agencija vsako leto poroča Komisiji in svojemu nacionalnemu organu v skladu s členom 60(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Nacionalna agencija je odgovorna za izvedbo pripomb, ki jih poda Komisija po zaključku svoje analize letne izjave nacionalne agencije o upravljanju in neodvisnega revizijskega mnenja o njej.

7. Nacionalna agencija brez predhodnega pisnega dovoljenja nacionalnega organa in Komisije ne sme na tretjo osebo prenesti nobene naloge Programa ali izvrševanja proračuna, ki ji je dodeljena. Nacionalna agencija obdrži izključno odgovornost za kakršne koli naloge, prenesene na tretjo osebo.

8. V primeru preklica mandata nacionalni agenciji ta ostane pravno odgovorna za izpolnjevanje svojih pogodbenih obveznosti do upravičencev Programa in Komisije do prenosa teh obveznosti na novo nacionalno agencijo.

9. Nacionalna agencija je odgovorna za upravljanje in zaključitev finančnih sporazumov, ki se nanašajo na predhodne programe Vseživljenjsko učenje in Mladi v akciji, ki so ob začetku Programa še vedno odprti.

Člen 29

Evropska komisija

1. V dveh mesecih po prejemu predhodne ocene o izpolnjevanju pogojev iz člena 27(4) od nacionalnega organa Komisija sprejme, pogojno sprejme ali zavrne določitev nacionalne agencije. Komisija ne sklene pogodbenega razmerja z nacionalno agencijo, dokler ne sprejme predhodne izjave o izpolnjevanju pogojev. Komisija lahko v primeru pogojnega sprejema uporabi sorazmerne previdnostne ukrepe v zvezi s svojim pogodbenim razmerjem z nacionalno agencijo.
2. Potem ko sprejme predhodno izjavo o izpolnjevanju pogojev s strani nacionalne agencije, določene za Program, Komisija formalizira pravne odgovornosti v zvezi s finančnimi sporazumi, ki se nanašajo na predhodna programa Vseživljenjsko učenje in Mladi v akciji in ki so ob začetku Programa še vedno odprti.
3. V skladu s členom 27(4) dokument, ki ureja pogodbeno razmerje med Komisijo in nacionalno agencijo:
 - (a) določa standarde notranje kontrole za nacionalne agencije in pravila za upravljanje sredstev Unije, dodeljenih kot nepovratna sredstva, s strani nacionalnih agencij;

(b) vključuje delovni program nacionalne agencije, ki vsebuje naloge upravljanja nacionalne agencije, deležne podpore Unije;

(c) določa zahteve za poročanje za nacionalno agencijo.

4. Komisija da nacionalni agenciji vsako leto na voljo naslednja finančna sredstva Programa:

(a) finančna sredstva za dodelitev nepovratnih sredstev v zadevni državi članici za dejavnosti Programa, upravljanje katerih je zaupano nacionalni agenciji;

(b) finančni prispevek za naloge upravljanja Programa, ki jih izvaja nacionalna agencija. Ta se zagotovi v obliki prispevka v enkratnem znesku za stroške poslovanja nacionalne agencije in se določi na podlagi zneska finančnih sredstev Unije, ki se dodelijo kot nepovratna sredstva, zaupana nacionalni agenciji.

5. Komisija določi zahteve za delovni program nacionalne agencije. Komisija ne da programskih finančnih sredstev na voljo nacionalni agenciji, dokler uradno ne odobri njenega delovnega programa.

6. Na podlagi zahtev za izpolnjevanje pogojev za nacionalne agencije iz člena 27(4) Komisija pregleda nacionalne sisteme za upravljanje in nadzor, zlasti na podlagi predhodne ocene izpolnjevanja pogojev, ki ji jo zagotovi nacionalni organ, letne izjave nacionalne agencije o upravljanju in mnenja neodvisnega revizijskega organa o njej, pri čemer ustrezno upošteva letne informacije, ki jih prejme od nacionalnega organa glede njegovih dejavnosti spremljanja in nadzora v zvezi s Programom.

7. Potem ko oceni letno izjavo o upravljanju in mnenje neodvisnega revizijskega organa o njej, Komisija naslovi svoje mnenje in pripombe v zvezi s tem na nacionalno agencijo in nacionalni organ.

8. V primeru, da Komisija ne more sprejeti letne izjave nacionalne agencije o upravljanju ali neodvisnega revizijskega mnenja o njej, ali v primeru, da nacionalna agencija pripomb Komisije ne izvaja zadovoljivo, lahko Komisija izvede katere koli preventivne ali popravljalne ukrepe, ki so potrebni, da se zavarujejo finančni interesi Unije v skladu s členom 60(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

9. Komisija z mrežo nacionalnih agencij organizira redne sestanke, da bi zagotovila usklajeno izvajanje Programa v vseh državah Programa.

Člen 30

Neodvisni revizijski organ

1. Neodvisni revizijski organ izda revizijsko mnenje o letni izjavi o upravljanju iz člena 60(5) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

2. Neodvisni revizijski organ:

(a) ima potrebne strokovne kompetence za opravljanje revizij v javnem sektorju;

(b) pri izvajanju svojih revizij zagotovi upoštevanje mednarodno sprejetih revizijskih standardov;

(c) ni v nasprotju interesov, kar zadeva pravno osebo, katere del je nacionalna agencija. Pri svojem delovanju je zlasti neodvisen od pravne osebe, katere del je nacionalna agencija.

3. Neodvisni revizijski organ zagotavlja Komisiji in njenim predstavnikom ter Računskemu sodišču popoln dostop do vseh dokumentov in poročil, na katerih temelji revizijsko mnenje, ki ga izda v zvezi z letno izjavo nacionalne agencije o upravljanju.

POGLAVJE IX

Sistem nadzora

Člen 31

Načela sistema nadzora

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se pri izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, zaščitijo finančni interesi Unije z ukrepi za preprečevanje goljufig, korupcije in kakršnih koli drugih nezakonitih dejavnosti, z izvajanjem učinkovitih kontrol ter, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo napačno plačanih zneskov in po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

2. Komisija je odgovorna za izvajanje nadzornih kontrol v zvezi z ukrepi in dejavnostmi Programa, ki jih upravljajo nacionalne agencije. Določi minimalne zahteve za kontrole, ki jih izvajata nacionalna agencija in neodvisni revizijski organ.

3. Nacionalna agencija je odgovorna za primarne kontrole upravičencev do nepovratnih sredstev za ukrepe in dejavnosti Programa iz člena 28(3). Te kontrole dajo razumna zagotovila, da se dodeljena nepovratna sredstva uporabljajo za predvidene namene in v skladu z veljavnimi pravili Unije.

4. Glede finančnih sredstev Programa, prenesenih na nacionalne agencije, Komisija zagotovi pravilno koordinacijo svojih kontrol z nacionalnimi organi in nacionalnimi agencijami

na podlagi načela enotne revizije in analize na podlagi tveganja. Ta določba se ne uporablja za preiskave, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

Člen 32

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče se pooblastijo za izvajanje revizij na podlagi dokumentacije in na kraju samem v zvezi z vsemi upravičenci do nepovratnih sredstev, izvajalci, podizvajalci in drugimi tretjimi osebami, ki so prejele finančna sredstva Unije. Prav tako lahko izvajajo revizije in kontrole v zvezi z nacionalnimi agencijami.

2. OLAF lahko na kraju samem izvaja kontrole in preglede gospodarskih subjektov, ki jih tako financiranje neposredno ali posredno zadeva, v skladu s postopkom iz Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽¹⁾, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki vpliva na finančne interese Unije v zvezi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo v zvezi s financiranjem Unije.

3. Brez poseganja v odstavka 1 in 2 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih ter pogodbe, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, izrecno pooblašajo Komisijo, Računsko sodišče in OLAF za izvajanje takih revizij, kontrol in pregledov na kraju samem.

POGLAVJE X

Prenos pooblastil in izvedbene določbe

Člen 33

Prenos pooblastila na Komisijo

Da bi zagotovila najustreznejšo raven upravljanja nalog, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34 v zvezi s spremembami člena 28(3), vendar le v zvezi z dodatnimi ukrepi, ki jih upravljajo nacionalne agencije.

Člen 34

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 33 se prenese na Komisijo za čas trajanja Programa.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih na kraju samem in inšpekcijah, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

3. Pooblastilo iz člena 33 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 33, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 35

Izvajanje Programa

Za izvedbo Programa Komisija sprejme letne delovne programe z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3). Vsak letni delovni program zagotavlja, da se splošni in posebni cilji iz členov 4, 5, 11 in 16 letno izvajajo na dosleden način, ter določi pričakovane rezultate, način izvajanja in skupni znesek tega programa. Letni delovni programi prav tako vsebujejo opis ukrepov, ki bodo financirani, navedbo zneska, dodeljenega vsakemu ukrepu in porazdelitev finančnih sredstev med države članice za ukrepe, ki jih upravljajo njihove nacionalne agencije, in okvirni časovni raspored izvajanja. Za nepovratna sredstva vključujejo najvišjo stopnjo sofinanciranja, ki upošteva posebnosti ciljnih skupin, zlasti zmogljivosti za sofinanciranje in možnosti pridobivanja sredstev od tretjih oseb. Zlasti je pri ukrepih, namenjenih organizacijam z omejenimi finančnimi zmoglostmi, stopnja sofinanciranja najmanj 50 %.

Člen 36

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Odbor se lahko za obravnavo sektorskih vprašanj sestane v posebnih sestavah. Po potrebi so v skladu z njegovim poslovnikom ad hoc lahko povabljeni zunanji strokovnjaki, vključno s predstavniki socialnih partnerjev, ki na sestankih sodelujejo kot opazovalci.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE XI

Končne določbe

Člen 37

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklepi št. 1719/2006/ES, št. 1720/2006/ES in št. 1298/2008/ES se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2014.

2. Ukrepi, ki se začnejo izvajati 31. decembra 2013 ali pred tem datumom na podlagi sklepov št. 1719/2006/ES, št. 1720/2006/ES in št. 1298/2008/ES, se upravljajo, če je ustrezno, v skladu z določbami te uredbe.

3. Države članice na nacionalni ravni zagotovijo neoviran prehod med ukrepi, ki se izvajajo v okviru predhodnih programov na področju vseživljenjskega učenja, mladine in mednarodnega sodelovanja v visokošolskem izobraževanju, ter ukrepi, ki se izvajajo v okviru Programa.

Člen 38

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA I

KAZALNIKI ZA OCENJEVANJE PROGRAMA

Program se bo pozorno spremljal na podlagi niza kazalnikov za merjenje uspešnosti pri uresničevanju splošnih in posebnih ciljev Programa ter za zmanjšanje upravnih bremen in stroškov. V ta namen se bodo zbirali podatki v zvezi z naslednjim nizom ključnih kazalnikov.

Evropa 2020 krovni cilji izobraževanja	Delež posameznikov, starih med 18. in 24. let, ki imajo samo nižjo srednjo izobrazbo in niso vpisani v nadaljnje izobraževanje ali usposabljanje
	Delež posameznikov, starih med 30. in 34. let, ki imajo zaključeno terciarno ali enakovredno izobrazbo
Merilo uspešnosti za mobilnost, v skladu s sklepi Sveta o merilu za učno mobilnost	Odstotek visokošolskih diplomantov, ki so del visokošolskega izobraževanja ali usposabljanja (vključno z delovno prakso) opravili v tujini
	Odstotek posameznikov, starih med 18. in 34. let, ki imajo začetno poklicno izobrazbo in kvalifikacijo in ki so del začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (vključno z delovno prakso) opravili v tujini
Količinsko (splošno)	Število osebja, ki prejema podporo Programa, na državo in sektor
	Število udeležencev s posebnimi potrebami ali z manj priložnostmi
	Število in vrsta organizacij in projektov, na državo in ukrep
Izobraževanje in usposabljanje	Število dijakov, študentov in pripravnikov, ki sodelujejo v Programu, na državo, sektor, ukrep in spol
	Število visokošolskih študentov, ki prejemale podporo za študij v partnerski državi, ter število študentov iz partnerskih držav, ki prihajajo na študij v državo Programa
	Število visokošolskih institucij partnerskih držav, ki so vključene v ukrepe mobilnosti in sodelovanja
	Število uporabnikov omrežja Euroguidance
	Odstotek udeležencev, ki so prejeli potrdilo, diplomo ali kako drugo obliko uradnega priznanja za svojo udeležbo v Programu
	Odstotek udeležencev, ki izjavljajo, da so povečali svoje ključne kompetence
	Odstotek udeležencev v dolgoročni mobilnosti, ki izjavljajo, da so povečali svoje jezikovne sposobnosti
Jean Monnet	Število študentov, ki so vključeni v usposabljanje v okviru dejavnosti programa Jean Monnet
Mladina	Število mladih, ki so vključeni v ukrepe mobilnosti, podprte s Programom, na državo, ukrep in spol
	Število mladinskih organizacij iz držav Programa in partnerskih držav, ki so vključene v ukrepe mednarodne mobilnosti in sodelovanja
	Število uporabnikov omrežja Eurodesk
	Odstotek udeležencev, ki so prejeli potrdilo – denimo Youthpass –, diplomo ali kako drugo obliko uradnega priznanja za svojo udeležbo v Programu

	Odstotek udeležencev, ki izjavljajo, da so povečali svoje ključne kompetence
	Odstotek udeležencev v prostovoljnih dejavnostih, ki izjavljajo, da so povečali svoje jezikovne sposobnosti
Šport	Število članov športnih organizacij, ki se prijavljajo za Program in v njem sodelujejo, na državo
	Odstotek udeležencev, ki so rezultate čezmejnih projektov uporabili za: (a) boj proti dejavnikom, ki ogrožajo šport (b) izboljšanje dobrega vodenja in dvojnih poklicnih poti (c) izboljšanje socialne vključenosti, enakih možnosti in stopenj udeležbe

PRILOGA II

TEHNIČNE INFORMACIJE V ZVEZI Z JAMSTVENO SHEMO ZA ŠTUDENSKA POSOJILA

1. Izbira finančnih posrednikov

Na podlagi poziva za zbiranje ponudb se finančni posredniki izberejo skladno z najboljšo tržno prakso, pri čemer se med drugim upoštevajo:

- (a) obseg financiranja, ki je na voljo študentom;
- (b) najugodnejši možni pogoji, ki se ponujajo študentom, ob izpolnjevanju minimalnih standardov posojanja, kot so določeni v odstavku 2;
- (c) dostop do financiranja s strani vseh prebivalcev držav Programa iz člena 24(1);
- (d) ukrepi za preprečevanje goljufij; ter
- (e) skladnost z Direktivo 2008/48/ES Evropskega Parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

2. Varstvo posojiljemalcev

Naslednje varovalke so minimalni pogoji, ki jih morajo zagotoviti finančni posredniki, ki hočejo zagotavljati študentska posojila, za katera jamči Jamstvena shema za študentska posojila:

- (a) ne zahtevajo se dodatna ali starševska jamstva;
- (b) posojila se dodelijo brez diskriminacije;
- (c) finančni posrednik kot del procesa ocenjevanja upošteva tveganje prekomerne zadolženosti študenta ter doseženo raven zadolženosti in morebitnih sodnih odločb v zvezi z neporavnanim dolgom; ter
- (d) vračila temeljijo na hibridnem modelu, ki združuje standardizirana plačila na podlagi hipotekarnih posojil in socialne varovalke, zlasti:
 - (i) obrestno mero, ki je znatno nižja od tržnih obrestnih mer;
 - (ii) začetno obdobje odložitve, preden se začne vračanje dolga, ki traja najmanj 12 mesecev po koncu študijskega programa, če nacionalno pravo ne predvideva takšnih odložitvev, pa določbo za nominalno vračilo v tem dvanajstmesečnem obdobju;
 - (iii) določbo za "pavzo pri vračilu" v trajanju najmanj 12 mesecev v celotnem trajanju posojila, ki jo lahko zahteva diplomant, če nacionalno pravo ne predvideva takšnih odložitvev, pa določbo za nominalno vračilo v tem dvanajstmesečnem obdobju;
 - (iv) možnost odložitve plačevanja obresti v času študija;
 - (v) zavarovanje za primer smrti ali invalidnosti; ter
 - (vi) brez kazni za predčasno popolno ali delno vračilo posojila.

Finančni posredniki lahko ponudijo vračilo, vezano na dohodek, ter boljše pogoje, na primer daljša obdobja odložitvev vračila ali "pavze pri vračilu" ali daljše roke, da upoštevajo posebne potrebe diplomantov, na primer tistih, ki nato začnejo doktorski študij, ali jim dajo na voljo več časa, da najdejo zaposlitev. Zagotavljanje boljših pogojev se upošteva v postopku izbire finančnih posrednikov.

3. Spremljanje in ocenjevanje

Jamstvena shema za študentska posojila se spremlja in ocenjuje, kot je določeno v členu 21, ter na podlagi člena 140(8) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 133, 22.5.2008, str. 66).

Kot del tega procesa Komisija poroča o vplivih Jamstvene sheme za študentska posojila na upravičence in visokošolske sisteme. Poročilo Komisije med drugim vključuje podatke o problematičnih področjih in predloge za spopadanje z njimi, in sicer v zvezi s/z:

- (a) številom študentov, ki prejemajo posojila, podprta z Jamstveno shemo za študentska posojila, vključno s podatki o deležu zaključenega šolanja;
- (b) obsegom posojil, ki jih sklenejo finančni posredniki,
- (c) višino obrestnih mer;
- (d) neporavnanimi dolgovi in stopnjami plačilne nesposobnosti, vključno z ukrepi, ki jih finančni posredniki sprejmejo proti tistim, ki ne odplačujejo posojil;
- (e) ukrepi za preprečevanje goljufij, ki jih sprejmejo finančni posredniki;
- (f) profilom podprtih študentov, vključno z njihovim socialnim in ekonomskim ozadjem, študijsko smerjo, državo izvora in namembno državo, v skladu z nacionalnim pravom o varstvu podatkov;
- (g) geografsko uravnoteženostjo prejetanja posojil ter
- (h) geografsko razporejenostjo finančnih posrednikov.

Ne glede na pristojnosti, ki jih imata Evropski parlament in Svet v skladu s členom 140(9) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Komisija pretehta možnosti za predložitev ustreznih regulativnih sprememb, tudi zakonodajnih, če predviden sprejem na trgu ali sodelovanje finančnih posrednikov nista zadovoljiva.

4. Proračun

Dodeljena proračunska sredstva v celoti krijejo stroške Jamstvene sheme za študentska posojila, tudi plačilne obveznosti do sodelujočih finančnih posrednikov, ki želijo delna jamstva in kritje stroškov upravljanja za Evropski investicijski sklad.

Proračun za Jamstveno shemo za študentska posojila iz točke (c) člena 18(2) ne presega 3,5 % celotnega proračuna za Program.

5. Prepoznavnost in ozaveščanje

Vsi sodelujoči finančni posredniki z obveščanjem bodočih študentov prispevajo k promociji Jamstvene sheme za študentska posojila. Zato Komisija med drugim posreduje informacije nacionalnim agencijam v državah Programa, da lahko opravljajo vlogo informacijskih točk v zvezi s Jamstveno shemo za študentska posojila.

UREDBA (EU) št. 1289/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti točke (a) člena 77(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Mehanizem vzajemnosti, ki se uporabi, če tretja država s seznama iz Priloge II k Uredbi Sveta (ES) št. 539/2001 ⁽²⁾ izvaja vizumsko obveznost za državljane najmanj ene države članice, je treba prilagoditi zaradi začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe in zaradi sodne prakse Sodišča Evropske unije v zvezi s sekundarno pravno podlago. Poleg tega je treba ta mehanizem prilagoditi, da bi se Unija lahko odzvala solidarno v primeru, da bi tretja država s seznama iz Priloge II k Uredbi (ES) št. 539/2001 za državljane vsaj ene države članice izvajala vizumsko obveznost.
- (2) Po prejemu uradnega obvestila ene od držav članic, da tretja država s seznama iz Priloge II k Uredbi (ES) št. 539/2001 za njene državljane izvaja vizumsko obveznost, bi se morale vse države članice odzvati skupaj, s tem pa zagotoviti odziv na ravni Unije na razmere, ki vplivajo na celotno Unijo in zaradi katerih so njeni državljani obravnavani različno.
- (3) Popolna vizumska vzajemnost je cilj, za katerega bi si morala Unija v svojih odnosih s tretjimi državami dejavno prizadevati ter tako prispevati k izboljšanju verodostojnosti in doslednosti svoje zunanje politike.
- (4) S to uredbo bi morali vzpostaviti mehanizem za začasno zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti za tretjo

državo s seznama iz Priloge II k Uredbi (ES) št. 539/2001 (v nadaljevanju: mehanizem zadržanja) v primeru izrednih razmer, ko je potreben hiter odziv za rešitev težav, s katerimi se sooči najmanj ena država članica, pri čemer se upošteva splošen vpliv izrednih razmer na Unijo kot celoto.

- (5) Za namene mehanizma zadržanja znatno in nenadno povečanje pomeni povečanje, ki presega 50-odstotni prag. Pomeni lahko tudi nižje povečanje, če Komisija meni, da je to ustrezno v določenem primeru, o katerem jo obvesti zadevna država članica.
- (6) Za namene mehanizma zadržanja nizka stopnja ugodno rešenih prošelj pomeni, da je stopnja ugodno rešenih prošelj za azil približno 3 ali 4 %. Pomeni lahko tudi višjo stopnjo ugodno rešenih primerov, če Komisija meni, da je to ustrezno v določenem primeru, o katerem jo obvesti zadevna država članica.
- (7) Treba se je izogniti in zoperstaviti vsakršni zlorabi, povezani z izvzetjem iz vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje državljanom tretje države, če ti državljani ogrožajo javni red in notranjo varnost zadevne države članice.
- (8) Ta uredba bi morala zagotavljati pravno podlago za vizumsko obveznost ali za izvzete iz vizumske obveznosti za imetnike potnih listin, ki jih izdajo določeni subjekti, ki jih zadevna država članica priznava kot subjekte mednarodnega prava, ki niso medvladne mednarodne organizacije.
- (9) Ker se pravila, ki se uporabljajo za begunce in osebe brez državljanstva, uvedena z Uredbo Sveta (ES) št. 1932/2006 ⁽³⁾, za takšne osebe, če prebivajo v Združenem kraljestvu ali na Irskem, ne uporabljajo, je treba pojasniti, kakšno je stanje v zvezi z vizumsko obveznostjo za določene begunce in osebe brez državljanstva, ki prebivajo v Združenem kraljestvu ali na Irskem. Ta uredba bi morala državam članicam dopuščati možnost, da ob upoštevanju svojih mednarodnih obveznosti same odločijo o izvzetju iz vizumske obveznosti za navedeno skupino oseb. Države članice bi morale o tovrstnih odločitvah uradno obvestiti Komisijo.

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 5. decembra 2013.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 81, 21.3.2001, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1932/2006 z dne 21. decembra 2006 o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (UL L 405, 30.12.2006, str. 23).

- (10) Uredba (ES) št. 539/2001 ne bi smela posegati v uporabo mednarodnih sporazumov, ki jih je Evropska skupnost sklenila, preden je začela veljati navedena uredba, in zaradi katerih so potrebna odstopanja od skupne vizumske ureditve, pri čemer bi bilo treba upoštevati sodno prakso Sodišča Evropske unije.
- (11) Da bosta Evropski parlament in Svet – glede na to, da je zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti za vse državljane tretje države s seznama iz Priloge II k Uredbi (ES) št. 539/2001 politično zelo občutljivo, hkrati pa ima posledice za države članice, pridružene schengenske države in za samo Unijo, zlasti za njihove zunanje odnose in delovanje schengenskega območja na splošno – ustrezno vključena v drugo fazo uporabe mehanizma vzajemnosti, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z nekaterimi elementi mehanizma vzajemnosti. S prenosom tega pooblastila na Komisijo je upoštevana potreba po politični razpravi o vizumski politiki Unije v schengenskem območju. Obenem je to odraz potrebe po zagotovitvi ustrezne preglednosti in pravne varnosti pri uporabi mehanizma vzajemnosti za vse državljane zadevne tretje države, zlasti z ustrezno začasno spremembo Priloge II k Uredbi (ES) št. 539/2001. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti Evropskemu parlamentu in Svetu predloženi istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (12) Za zagotovitev učinkovite uporabe mehanizma zadržanja in nekaterih določb mehanizma vzajemnosti, zlasti pa da se omogoči ustrezno upoštevanje vseh pomembnih dejavnikov in morebitnih posledic uporabe teh mehanizmov, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z določitvijo kategorij državljanov zadevne tretje države, za katere bi morale veljati začasno zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti v okviru mehanizma vzajemnosti, ter ustreznega trajanja tega zadržanja ter pooblastila za uporabo mehanizma zadržanja. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾. Za sprejemanje teh aktov bi bilo treba uporabiti postopek pregleda.
- (13) Ta uredba predstavlja za Islandijo in Norveško razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma
- med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽²⁾, ki spadajo na področje iz točke (B) člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES⁽³⁾.
- (14) Ta uredba predstavlja za Švico razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽⁴⁾, ki spadajo na področje iz točke (B) člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES⁽⁵⁾.
- (15) Ta uredba predstavlja za Lihtenštajn razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽⁶⁾, ki spadajo na področje iz točke (B) člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU⁽⁷⁾.
- (16) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Združeno kraljestvo ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2000/365/ES⁽⁸⁾. Združeno kraljestvo torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.

(2) UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

(3) Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

(4) UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

(5) Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

(6) UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

(7) Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

(8) Sklep Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 131, 1.6.2000, str. 43).

(1) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (17) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES ⁽¹⁾. Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (18) Uredbo (ES) št. 539/2001 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 539/2001 se spremeni:

(1) člen 1 se spremeni:

(a) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

"4. Če tretja država s seznama iz Priloge II izvaja vizumsko obveznost za državljane najmanj ene države članice, se uporabijo naslednje določbe:

(a) v 30 dneh po tem, ko tretja država začne izvajati vizumsko obveznost, ali – v primerih, ko se ohrani vizumska obveznost, ki obstaja 9. januarja 2014 – v 30 dneh po tem datumu, zadevna država članica o tem pisno uradno obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo.

V tem uradnem obvestilu se:

- (i) navede datum začetka izvajanja vizumske obveznosti in vrste zadevnih potnih listin in vizumov;
- (ii) vključijo natančna obrazložitev predhodnih ukrepov, ki jih je zadevna država članica sprejela za zagotovitev potovanj brez vizumov z zadevno tretjo državo, in vse potrebne informacije.

Informacije o navedenem uradnem obvestilu, vključno z informacijami o datumu začetka izvajanja vizumske obveznosti ter vrstah zadevnih potnih listin in vizumov, Komisija nemudoma objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Če se tretja država odloči odpraviti vizumsko obveznost pred iztekom roka iz prvega pododstavka te točke, se uradno obvestilo ne pošlje oziroma se umakne, informacije pa se ne objavijo;

(b) Komisija takoj po objavi iz tretjega pododstavka točke (a) in ob posvetovanju z zadevno državo članico sprejme ukrepe pri organih tretje države, zlasti na političnem, gospodarskem in trgovinskem področju, z namenom ponovne vzpostavitve oziroma uvedbe potovanj brez vizumov, o teh ukrepih pa nemudoma obvesti Evropski parlament in Svet;

(c) če tretja država v 90 dneh po objavi iz tretjega pododstavka točke (a) in kljub ukrepim, sprejetim v skladu s točko (b), ne odpravi vizumske obveznosti, lahko zadevna država članica zahteva, da Komisija za določene kategorije državljanov te tretje države zadrži izvzetje iz vizumske obveznosti. Če država članica vloži takšno zahtevo, o tem obvesti Evropski parlament in Svet;

(d) Komisija pri preučitvi možnosti nadaljnjega ukrepanja v skladu s točko (e), (f) ali (h) upošteva rezultate ukrepov, ki jih je sprejela zadevna država članica z namenom zagotavljanja potovanj brez vizumov z zadevno tretjo državo, kakor tudi ukrepe, sprejete v skladu s točko (b), in posledice zadržanja izvzetja iz vizumske obveznosti na zunanje odnose Unije in njenih držav članic s to tretjo državo;

(e) če tretja država ne odpravi vizumske obveznosti, Komisija najpozneje šest mesecev po objavi iz tretjega pododstavka točke (a), potem pa v presledkih, ki ne presegajo šestih mesecev, in sicer v skupnem obdobju, ki ne presega dneva, ko delegirani akt iz točke (f) začne veljati oziroma ko je temu delegiranemu aktu izraženo nasprotovanje:

(i) sprejme na zahtevo zadevne države članice ali na lastno pobudo izvedbeni akt, s katerim se izvzetje iz vizumske obveznosti za določene kategorije državljanov te tretje države začasno zadrži za obdobje do šestih mesecev. V tem izvedbenem aktu določi, kdaj v roku 90 dni od začetka veljavnosti tega akta začne učinkovati zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti, pri čemer upošteva razpoložljive vire na konzulatih držav članic. Komisija lahko ob sprejetju nadaljnjih izvedbenih aktov obdobje tega zadržanja podaljšuje za nadaljnja obdobja do šestih mesecev, spreminja pa lahko tudi kategorije državljanov tretje države, za katere je bilo zadržano izvzetje iz vizumske obveznosti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 4a(2). Brez poseganja v uporabo člena 4 morajo vse kategorije državljanov zadevne tretje države, na katere se

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

nanaša izvedbeni akt, med trajanjem tega zadržanja imeti vizum za prehod zunanjih meja držav članic, ali

- (ii) odboru iz člena 4a(1) predloži poročilo o oceni razmer, v katerem navede, zakaj se je odločila, da ne zadrži izvzeta iz vizumske obveznosti, ter o tem obvesti Evropski parlament in Svet.

V tem poročilu se upoštevajo vsi pomembni dejavniki, kot so tisti iz točke (d). Evropski parlament in Svet lahko na podlagi tega poročila opravita politično razpravo;

- (f) če tretja država v 24 mesecih po objavi iz tretjega pododstavka točke (a) ne odpravi vizumske obveznosti, Komisija sprejme delegirani akt v skladu s členom 4b, s katerim za 12 mesecev začasno zadrži uporabo Priloge II za državljane te tretje države. V delegiranem aktu določi, kdaj v roku 90 dni od začetku veljavnosti tega akta začne učinkovati zadržanje uporabe Priloge II, pri čemer upošteva razpoložljive vire na konzulatih držav članic, in ustrezno spremeni Prilogo II. Navedeno spremembo opravi tako, da pri imenu te tretje države vstavi opombo, v kateri navede, da je izvzetje iz vizumske obveznosti za to tretjo državo zadržano, in opredeli trajanje tega zadržanja.

Izvedbeni akt, sprejet na podlagi točke (e), preneha veljati dne, ko začne učinkovati zadržanje uporabe Priloge II za državljane tretje države, ali dne, ko je izraženo nasprotovanje delegiranemu aktu v skladu s členom 4b(5).

Kadar Komisija predloži zakonodajni predlog iz točke (h), se obdobje zadržanja iz prvega pododstavka te točke podaljša za šest mesecev. Opomba iz navedenega pododstavka se ustrezno spremeni.

Brez poseganja v uporabo člena 4 morajo državljani tretje države, na katere se nanaša delegirani akt, med trajanjem tega zadržanja imeti vizum za prehod zunanjih meja držav članic;

- (g) vsa naknadna obvestila drugih držav članic v skladu s točko (a), ki zadevajo isto tretjo državo, med trajanjem uporabe ukrepov, sprejetih v skladu s točko (e) ali (f) glede te tretje države, se vključijo v tekoče postopke brez podaljšanja rokov ali obdobji iz navedenih točk;

- (h) če tretja država v šestih mesecih po začetku veljavnosti delegiranega akta iz točke (f) ne odpravi vizumske obveznosti, lahko Komisija predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe, da bi navedbo te tretje države prenesla iz Priloge II v Prilogo I;

- (i) postopki iz točk (e), (f) in (h) ne vplivajo na pravico Komisije, da kadar koli predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe, da bi navedbo zadevne tretje države prenesla iz Priloge II v Prilogo I;

- (j) če tretja država odpravi vizumsko obveznost, zadevna država članica o tem nemudoma uradno obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo. Komisija to uradno obvestilo nemudoma objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Izvedbeni oziroma delegirani akt, sprejet v skladu s točko (e) ali (f), v zvezi z zadevno tretjo državo preneha veljati sedem dni po objavi iz prvega pododstavka te točke. Če je tretja država uvedla vizumsko obveznost za državljane dveh ali več držav članic, izvedbeni ali delegirani akt v zvezi s to tretjo državo preneha veljati sedem dni po objavi uradnega obvestila v zvezi z zadnjo državo članico, za državljane katere je ta tretja država izvajala vizumsko obveznost. Opomba iz prvega pododstavka točke (f) se ob prenehanju veljavnosti zadevnega delegiranega akta črta. Informacijo o tem prenehanju Komisija nemudoma objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Če tretja država odpravi vizumsko obveznost in zadevna država članica ne pošlje uradnega obvestila v skladu s prvim pododstavkom te točke, Komisija na lastno pobudo nemudoma poskrbi za objavo iz navedenega pododstavka, uporabi pa se drugi pododstavek te točke.";

- (b) odstavek 5 se črta;

- (2) vstavita se naslednja člena:

"Člen 1a

1. Z odstopanjem od člena 1(2) se izvzetje iz vizumske obveznosti za državljane tretje države s seznama iz Priloge II v primeru izrednih razmer začasno zadrži kot zadnje sredstvo in v skladu s tem členom.

2. Država članica lahko uradno obvesti Komisijo, če se v obdobju šestih mesecev, v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta ali z zadnjimi šestimi meseci pred začetkom izvajanja izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane tretje države s seznama iz Priloge II, sooča z eno ali več od naslednjih okoliščin, katerih posledica so izredne razmere, s katerimi se ne more spoprijeti sama, in sicer z znatnim in nenadnim povečanjem števila:

- (a) državljanov te tretje države, za katere se ugotovi, da neupravičeno prebivajo na ozemlju države članice;
- (b) prošenj za azil državljanov te tretje države, za katere je stopnja ugodno rešenih prošenj nizka, če je zaradi tega povečanja azilni sistem države članice še posebno obremenjen;
- (c) zavrženih prošenj za ponovni sprejem, ki jih država članica predloži tej tretji državi za njene državljane.

Primerjava s šestmesečnim obdobjem pred začetkom izvajanja izvzetja iz vizumske obveznosti iz prvega pododstavka se uporablja le v obdobju sedmih let od datuma začetka izvajanja izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane te tretje države.

Uradno obvestilo iz prvega pododstavka se utemlji in vključuje ustrezne informacije in statistične podatke ter natančno obrazložitev predhodnih ukrepov, ki jih je zadevna država članica sprejela, da bi stanje izboljšala. Komisija obvesti Evropski parlament in Svet, takoj ko prejme takšno uradno obvestilo.

3. Komisija preuči vsako obvestilo v skladu z odstavkom 2, ob upoštevanju:

- (a) ali obstajajo katere koli razmere, opisane v odstavku 2;
- (b) števila držav članic, na katere vplivajo katere koli razmere iz odstavka 2;
- (c) splošnega vpliva povečanj iz odstavka 2 na stanje migracij v Uniji, kot je mogoče o tem sklepati iz podatkov, ki so jih predložile države članice;
- (d) poročil Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije, Evropskega azilnega podpornega urada ali

Evropskega policijskega urada (Europol), če to zahtevajo okoliščine posameznega primera, o katerem je bilo poslano uradno obvestilo;

- (e) splošnega vprašanja javnega reda in notranje varnosti ob posvetovanju z zadevno državo članico.

Komisija o rezultatih svoje preučitve obvesti Evropski parlament in Svet.

4. Če Komisija na podlagi preučitve iz odstavka 3 in ob upoštevanju, kako zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti vpliva na zunanje odnose Unije in njenih držav članic z zadevno tretjo državo, v tesnem sodelovanju s to tretjo državo in da bi našli alternativne dolgoročne rešitve, odloči, da je treba ukrepati, v treh mesecih od prejema uradnega obvestila iz odstavka 2 sprejme izvedbeni akt o začasnem zadržanju izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane zadevne tretje države za obdobje šestih mesecev. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 4a(2). V izvedbenem aktu se določi datum, na katerega začne učinkovati zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti.

Brez poseganja v uporabo člena 4 morajo državljani tretje države, na katere se nanaša izvedbeni akt, med trajanjem tega zadržanja imeti vizum za prehod zunanjih meja držav članic.

5. Komisija pred koncem veljavnosti izvedbenega akta, ki je bil sprejet v skladu z odstavkom 4, v sodelovanju z zadevno državo članico Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Poročilo je lahko priložen zakonodajni predlog za spremembo te uredbe, da bi se navedba zadevne tretje države prenesla iz Priloge II v Prilogo I.

6. Če Komisija predloži zakonodajni predlog v skladu z odstavkom 5, lahko veljavnost izvedbenega akta, sprejetega v skladu z odstavkom 4, podaljša za največ 12 mesecev. Sklep o podaljšanju veljavnosti izvedbenega akta se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 4a(2).

Člen 1b

Komisija do 10. januarja 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni učinkovitost mehanizma vzajemnosti iz člena 1(4) in mehanizma zadržanja iz člena 1a, ter po potrebi predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe. Evropski parlament in Svet o takem predlogu odločata po rednem zakonodajnem postopku.;

(3) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

"1. Država članica lahko določi izjeme, za katere ne velja vizumska obveznost, kot je določena s členom 1(1), ali izjeme, za katere ne velja izvzetje iz te obveznosti, kot je določeno s členom 1(2), za naslednje skupine oseb:

- (a) imetnike diplomatskih, službenih/uradnih ali posebnih potnih listov;
- (b) člane civilnega letalskega in ladijskega osebja pri opravljanju svojih dolžnosti;
- (c) člane civilnega ladijskega osebja, ko gredo na kopno, ki imajo pomorski osebni dokument, izdan v skladu s Konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 108 z dne 13. maja 1958 oziroma št. 185 z dne 16. junija 2003 ali s Konvencijo Mednarodne pomorske organizacije o olajšavah v mednarodnem pomorskem prometu z dne 9. aprila 1965;
- (d) osebje in člane misij pomoči ali reševalnih misij ob nesrečah ali nezgodah;
- (e) civilno osebje ladij, ki plujejo v mednarodnih celinskih vodah;
- (f) imetnike potnih listin, ki so jih medvladne mednarodne organizacije, v katere je včlanjena najmanj ena država članica, ali drugi subjekti, ki jih zadevna država članica priznava kot subjekte mednarodnega prava, izdali uradnikom teh organizacij ali subjektov.";

(b) v odstavku 2 se doda naslednja točka:

"(d) brez poseganja v zahteve iz Evropskega sporazuma o odpravi vizumov za begunce, podpisanega 20. aprila 1959 v Strasbourgu, begunce s priznanim statusom ter osebe brez državljanstva in druge osebe, ki nimajo državljanstva nobene države, ki prebivajo v Združenem kraljestvu ali na Irskem in so imetniki potne listine, ki jo je izdalo Združeno kraljestvo ali Irska in jo priznava zadevna država članica."

(4) Vstavita se naslednja člena:

"Člen 4a

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Kadar odbor ne predloži mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 4b

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz točke (f) člena 1(4) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 9. januarja 2014. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz točke (f) člena 1(4) lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, naveden v tej odločitvi. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s točko (f) člena 1(4), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku štirih mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

(* Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13)."

Člen 2

Člen 1a Uredbe (ES) št. 539/2001, kakor je spremenjena s to uredbo, zlasti določbe drugega pododstavka odstavka 2 navedene člena, se uporablja tudi za tretje države, za državljane katerih je bilo izvzetje iz vizumske obveznosti uvedeno pred 9. januarja 2014.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

UREDBA (EU) št. 1290/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

„Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem se je Komisija zavzela, da bo bistveno poenostavila dostop za udeležence.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 173, 183 in drugega odstavka člena 188 Pogodbe,

(3) Obzorje 2020 bi moral podpirati vzpostavitev in delovanje evropskega raziskovalnega prostora, v katerem je zagotovljen prost pretok raziskovalcev, znanstvenega znanja in tehnologije, z intenzivnejšim sodelovanjem tako med Unijo in državami članicami kot med državami članicami, zlasti z uporabo usklajenega sklopa pravil.

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

(4) Pravila za sodelovanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov v okviru Obzorja 2020, določena v tej uredbi (v nadaljnjem besedilu: pravila), bi morala ustrezno odražati priporočila Evropskega parlamenta iz resolucije z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja okvirnih raziskovalnih programov⁽⁵⁾, in priporočila Sveta v zvezi s poenostavitvijo upravnih in finančnih zahtev okvirnih raziskovalnih programov. S temi pravili bi morali zagotoviti nadaljnje izvajanje ukrepov za poenostavitev, ki so se izvajali že na podlagi Sklepa št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁶⁾. Pravila bi morala tudi upoštevati priporočila iz končnega poročila strokovne skupine z naslovom „Vmesna ocena Sedmega okvirnega programa“ z dne 12. novembra 2010, ter omogočiti nadaljnjo odpravo upravnih obremenitev za udeležence in zapletenosti finančnih določb, da bi tako spodbudili udeležbo in zmanjšali število finančnih napak. Pravila bi morala tudi ustrezno odražati pomisleke in priporočila, ki jih je izrazila raziskovalna skupnost na podlagi razprave, s katero je pričela Komisija s sporočilom z dne 29. aprila 2010 z naslovom „Poenostavitev izvajanja raziskovalnih okvirnih programov“ in zelene knjige, ki mu je sledila 9. februarja 2011 z naslovom „Spremeniti izzive v priložnosti: na poti k skupnemu strateškemu okviru za financiranje raziskav in inovacij v EU“.

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020) vzpostavlja Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾. Navedeno uredbo je treba dopolniti s pravili za sodelovanje v posrednih ukrepih, izvedenih v okviru Obzorja 2020, in za izkoriščanje in razširjanje rezultatov teh ukrepov.

(5) Vmesna ocena Obzorja 2020 bi morala zajemati oceno učinka novega modela financiranja, vključno z vplivom na ravni financiranja, na udeležbo v Obzorju 2020 in na njegovo privlačnost.

(2) Obzorje 2020 bi bilo treba izvajati, da bi neposredno prispevali k ustvarjanju vodilnega položaja industrije, k rasti in zaposlovanju ter socialni blaginji državljanov v Evropi, v njem pa bi se morala odražati strateška vizija iz Sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2010 z naslovom

(6) Komisija ali ustrezn organ financiranja bi morala zagotoviti, da bodo ob objavi razpisa za zbiranje predlogov navodila in informacije na voljo vsem morebitnim udeležencem.

⁽¹⁾ UL C 318, 20.10.2012, str. 1.

⁽²⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 111.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. novembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega Uradnega lista).

⁽⁵⁾ UL C 74 E, 13.3.2012, str. 34.

⁽⁶⁾ Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 412, 30.12.2006, str. 1).

- (7) Da bi zagotovili skladnost z drugimi programi, ki jih financira Unija, bi bilo treba Obzorje 2020 izvajati v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 ⁽²⁾ ter pri tem upoštevati specifičnost dejavnosti na področju raziskav in inovacij.
- (8) Zagotoviti bi bilo treba celovit pristop z združitvijo dejavnosti, ki jih obsegajo Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007-2013), vzpostavljen s Sklepom št. 1982/2006/ES, Okvirni program za konkurenčnost in inovacije, ustanovljen s Sklepom št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ter Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, da se omogoči lažje sodelovanje, ustvari skladnejši nabor instrumentov ter prepreči podvajanje in drobljenje in s tem povečata znanstveni in gospodarski učinek. Skupna pravila bi bilo treba uporabljati zaradi zagotovitve skladnega okvira, ki bi moral olajšati sodelovanje v programih, financiranih s sredstvi Unije iz proračuna Obzorja 2020, vključno s programi, ki jih upravljajo EIT, skupna podjetja ali katere koli druge strukture v skladu s členom 187 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), in sodelovanje v programih, ki jih izvajajo države članice v skladu s členom 185 PDEU.
- Vendar pa bi bilo treba zagotoviti prilagodljivost pri sprejemanju specifičnih pravil, če je to utemeljeno s posebnimi potrebami v zvezi s posameznimi ukrepi. Da bi upoštevali posebne operativne razloge, kot so opredeljeni v okviru ustreznih temeljnih aktov organov, ustanovljenih s členom 187 PDEU, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu ter Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (9) Ukrepi, ki spadajo pod področje uporabe te uredbe, bi morali spoštovati temeljne pravice in načela, ki jih priznava zlasti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah. Takšni ukrepi bi morali biti skladni z vsemi pravnimi obveznostmi, vključno z mednarodnim pravom, in z vsemi zadevnimi odločitvami Komisije, kot je obvestilo Komisije z dne 28. junija 2013 ⁽⁵⁾, ter etičnimi načeli, vključno s preprečevanjem vsakršnih kršitev integritete pri raziskovanju.
- (10) V skladu s cilji mednarodnega sodelovanja iz členov 180 in 186 PDEU bi bilo treba spodbujati sodelovanje pravnih subjektov s sedežem v tretjih državah ter mednarodnih organizacij. Izvajanje pravil bi moralo biti skladno z ukrepi, sprejetimi v skladu s členoma 75 in 215 PDEU, ter skladno z mednarodnim pravom. Pri izvajanju pravil bi bilo treba upoštevati pogoje za sodelovanje subjektov Unije v ustreznih programih tretjih držav.
- (11) Pravila bi morala omogočiti skladen, celovit in pregleden okvir za zagotavljanje čim bolj učinkovitega izvajanja in hkrati upoštevati potrebe enostavnega dostopa vseh udeležencev prek poenostavljenih postopkov, zlasti kar zadeva mikro, mala in srednja podjetja (MSP). Finančna pomoč Unije bi se lahko zagotovil v različnih oblikah.
- (12) V skladu z načelom preglednosti in poleg zahteve po obveščanju javnosti, določene v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbi (EU) št. 1268/2012, bi morala Komisija javne razpise za zbiranje predlogov objaviti na spletnih straneh Obzorja 2020 in prek posebnih informacijskih kanalov ter zagotoviti širjenje teh informacij, tudi prek nacionalnih točk za stike, in na zahtevo v dostopni obliki, če je to izvedljivo.
- (13) Merila za izbor in merila za oddajo, določena v tej uredbi, bi bilo treba uporabljati pregledno in na podlagi objektivnih in merljivih parametrov ter ob upoštevanju splošnega cilja Obzorja 2020, da bi vzpostavili dobro delujoč evropski raziskovalni prostor.
- (14) Obdobje med rokom za predložitev celovitih predlogov do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih s kandidati ali do takrat, ko se jih o odločitvi o nepovratnih sredstvih uradno obvesti, bi moralo biti krajše od obdobja iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. V ustrezno utemeljenih primerih in za ukrepe Evropskega raziskovalnega sveta bi bilo treba dopustiti daljše obdobje.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29.10.2012 o spremembi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

⁽³⁾ Sklep št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) (UL L 310, 9.11.2006, str. 15).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (UL L 97, 9.4.2008, str. 1).

⁽⁵⁾ UL C 205, 19.7.2013, str. 9.

- (15) Komisija bi si morala še naprej prizadevati za poenostavitev postopkov prek izkoriščanja učinkovitejših sistemov informacijske tehnologije, na primer nadgraditve portala za udeležence, ki bi moral delovati kot enotna vstopna točka od objave razpisa za predloge, v času predložitve predlogov, pa vse do izvajanja ukrepa, da bi tako vzpostavila točko „vse na enem mestu“. Sistem bi kandidatom lahko zagotavljal tudi povratne informacije o napredku in časovnem okviru njihovih prijav.
- (16) Obravnavanje zaupnih in tajnih podatkov bi bilo treba izvajati v skladu z vso ustreznim pravom Unije, vključno z notranjimi pravili institucij, kot je Sklep Komisije 2001/844/ES, ESPJ, Euratom ⁽¹⁾, ki vsebuje določbe o varnosti tajnih podatkov Evropske unije.
- (17) Kot splošno pravilo in glede na posebnosti ukrepov v okviru Obzorja 2020 bi bilo treba določiti minimalne pogoje za sodelovanje. Zlasti bi bilo treba določiti pravila glede števila udeležencev in njihovih sedežev. V primeru, da v ukrepu ne sodeluje noben subjekt s sedežem v državi članici, bi si bilo treba prizadevati za doseg ciljev iz členov 173 in 179 PDEU.
- (18) V skladu s Sklepom Sveta 2001/822/ES ⁽²⁾, lahko pravni subjekti čezmorskih držav in ozemelj ob upoštevanju posebnih pogojev iz navedenega sklepa sodelujejo v Obzorju 2020.
- (19) Pri tehtanju kdaj bo objavila razpise za zbiranje predlogov in zahtevala informacije, bi morala Komisija v največji možni meri upoštevati običajna počitniška obdobja.
- (20) V primeru neuspešnih predlogov bi morala Komisija obvestiti zadevne kandidate.
- (21) Z jasnimi in preglednimi mehanizmi za pripravo razpisov za zbiranje predlogov na posameznih področjih bi morali omogočiti enake konkurenčne pogoje, povečati privlačnost Obzorja 2020 in povečati sodelovanje.
- (22) Komisija bi morala pri vseh vidikih Obzorja 2020 delovati v skladu z načeli Evropskega kodeksa dobrega
- ravnanja javnih uslužbencev iz Priloge k Sklepu Komisije št. 2000/633/ES, ESPJ, Euratom ⁽³⁾.
- (23) Ustrezno je, da se določijo pogoji za zagotovitev finančnih sredstev Unije udeležencem ukrepov v okviru Obzorja 2020. Da bi zmanjšali zapletenost obstoječih pravil financiranja, bi bilo treba sprejeti poenostavljen sistem povračila stroškov in bolj uporabljati pavšalne zneske, pavšalne stopnje in stroške na enoto.
- (24) V tej uredbi so navedene najvišje stopnje povračil, da bi upoštevali zahtevo glede neprofitnosti ter načelo sofinanciranja in sodelujočim omogočili, da zaprosijo za nižjo stopnjo. Načeloma pa bi morale biti stopnje povračil 100 % ali 70 %.
- (25) Pri klasifikaciji tehnoloških raziskav, razvijanju proizvodov in predstavitvenih dejavnostih bi morali upoštevati opredelitve Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj v zvezi z ravnijo tehnološke pripravljenosti.
- (26) Specifične izzive na področju raziskav in inovacij bi bilo treba obravnavati z novimi oblikami financiranja, kot so nagrade, predkomercialno naročanje, javno naročanje inovativnih rešitev, instrument za MSP in ukrep "Hitra pot do inovacij", ki zahtevajo posebna pravila.
- (27) Za ohranitev enakih konkurenčnih pogojev za vsa podjetja, dejavna na notranjem trgu, bi morala biti finančna sredstva, ki jih zagotavlja Obzorje 2020, zasnovana v skladu s pravili o državni pomoči, da se zagotovi učinkovitost javne porabe in preprečijo izkrivljanja na trgu, kot so izrinjanje zasebnih sredstev, ustvarjanje neučinkovitih struktur trga ali ohranjanje neučinkovitih podjetij. Pri ukrepih na področju inovacij bi bilo treba zagotoviti, da njihovo financiranje ne izkrivlja konkurence ali povzroča motenj na trgu brez zadostnega razloga.
- (28) Finančne interese Unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov ter s tem zagotoviti ustrezno ravnovesje med zaupanjem in nadzorom.
- (29) Pravila bi morala v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 zagotoviti podlago za širše priznavanje običajnih računovodskih metod upravičencev.

⁽¹⁾ 2001/844/ES, ESPJ, Euratom: Sklep Komisije z dne 29. novembra 2001 o spremembah njenega Poslovnika (UL L 317, 3.12.2001).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav) (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

⁽³⁾ 2000/633/ES, ESPJ, Euratom: Sklep Komisije z dne 17. oktobra 2000 o spremembah njenega poslovnika (UL L 267, 20.10.2000, str. 63).

- (30) Pokazalo se je, da je jamstveni sklad, vzpostavljen v skladu z Uredbo (ES) št. 1906/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ki ga upravlja Komisija, pomemben zaščitni mehanizem za blažitev tveganj, povezanih z zneski, ki jih dolgujejo in jih niso povrnili udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti. Zato bi bilo treba ustanoviti nov jamstveni sklad (v nadaljevanju: sklad). Da bi zagotovili učinkovitejše upravljanje in boljše pokrivanje tveganja udeležencev, bi moral sklad zajeti ukrepe v okviru programa, vzpostavljenega v skladu s Sklepom št. 1982/2006/ES, v okviru programa, vzpostavljenega s Sklepom Sveta 2006/970/Euratom ⁽²⁾, v okviru programa, vzpostavljenega s Sklepom Sveta 2012/93/Euratom ⁽³⁾, ter ukrepe v okviru Obzorja 2020 in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1314/2013 ⁽⁴⁾. Sklad bi lahko vključeval le programe, ki jih upravljajo organi financiranja Unije.
- (31) Zaradi boljše preglednosti bi bilo treba objaviti imena strokovnjakov, ki so pomagali Komisiji ali ustreznim organom financiranja pri uporabi te uredbe. Kadar bi objava imena strokovnjaka ogrozila njegovo ali njeno varnost ali integriteto ali neupravičeno posegla v njegovo ali njeno zasebnost, bi morali Komisija ali organi financiranja imeti možnost, da se je vzdržijo.
- (32) Osebnne podatke, ki se nanašajo na strokovnjake, bi bilo treba obdelovati v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
- (33) Določiti bi bilo treba pravila za urejanje izkoriščanja in razširjanja rezultatov, s katerimi bi zagotovili, da udeleženci ustrezno ščitijo, izkoriščajo in razširjajo te rezultate, zlasti pa zagotovili možnost dodatnih pogojev izkoriščanja v evropskem strateškem interesu. Udeleženci, ki so prejeli finančna sredstva Unije in nameravajo uporabiti rezultate, dosežene s temi finančnimi sredstvi, predvsem v tretjih državah, ki se niso pridružile Obzorju 2020, bi morali sporočiti, kako bodo finančna sredstva Unije pripomogla k splošni konkurenčnosti Evrope (načelo vzajemnosti), kakor je določeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih.
- (34) V primeru raziskav, ki bi jih morda lahko razvili v novo medicinsko tehnologijo (kot so zdravila, cepiva in medicinska diagnostika), bi bilo treba po potrebi sprejeti ukrepe za zagotavljanje takojšnjega izkoriščanja in razširjanja rezultatov.
- (35) Kljub uspehu sedanjih dolžniških in lastniških finančnih instrumentov Unije na področju raziskav, razvoja, inovacij ter rasti ostaja ključen element dostop do tvegane financiranja, zlasti za inovativna MSP. Da bi zagotovili kar najbolj učinkovito uporabo dolžniških in lastniških finančnih instrumentov, bi morali omogočiti njihovo medsebojno združevanje in uporabo skupaj z nepovratnimi sredstvi, ki se financirajo iz proračuna Unije, vključno iz Obzorja 2020. Komisija bi morala poleg tega zagotoviti nemoteno delovanje Sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF), vzpostavljenega s Sklepom št. 1982/2006/ES, ter zgodnje faze mehanizma za hitro rastoča in inovativna MSP (GIF1), vzpostavljenega v na podlagi sklepa št. 1639/2006/ES, v okviru dolžniških in lastniških finančnih instrumentov, ki jima bosta sledila na podlagi Obzorja 2020 – to bosta „Storitve Unije za posojila in jamstva za raziskave in inovacije“ ter „Kapitalski instrumenti Unije za raziskave in inovacije“. V tem okviru bi morali prihodke in vračila, ki se ustvarijo s katerim koli od teh finančnih instrumentov, neposredno izkoristiti s finančnimi instrumenti, vzpostavljenimi na podlagi Obzorja 2020.
- (36) Komisija bi morala zagotoviti, da se instrument za MSP v okviru Obzorja 2020 zadovoljivo dopolnjuje s finančnimi instrumenti v okviru Obzorja 2020 ter programa COSME, vzpostavljenega na podlagi Uredbe (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, pa tudi shemami in instrumenti, ki se jih vzpostavi skupaj z državami članicami, kot je skupni program Eurostars ⁽⁷⁾.
- (37) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Uredbo (ES) št. 1906/2006 razveljaviti –

⁽¹⁾ Uredba št. 1906/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri ukrepih v okviru Sedmega okvirnega programa in razširjanju rezultatov raziskav (2007–2013) (UL L 391, 30.12.2006, str. 1).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2006/970/Euratom z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 60).

⁽³⁾ 2012/93/Euratom: Sklep Sveta z dne 19. decembra 2011 o okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 25).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 o raziskovalnem in izobraževalnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje Obzorje 2020 - okvirni program za raziskave in inovacije (Glej stran 948 tega Uradnega lista).

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter malih in srednjih podjetij (COSME) (2014–2020) in razveljavitvi sklepa št. 1639/2006/ES (Glej stran 33 tega Uradnega lista).

⁽⁷⁾ Odločba št. 743/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o sodelovanju Skupnosti v programu za raziskave in razvoj, ki ga je sprejelo več držav članic ter je namenjen podpiranju malih in srednje velikih podjetij, ki se ukvarjajo z raziskavami in razvojem (UL L 201, 30.7.2008, str. 58).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

UVODNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. V tej uredbi so določena posebna pravila za sodelovanje v posrednih ukrepih, ki se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1291/2013, vključno s sodelovanjem v posrednih ukrepih, ki jih financirajo organi financiranja v skladu s členom 9(2) navedene uredbe.

V tej uredbi so določena tudi pravila, ki urejajo izkoriščanje in razširjanje rezultatov.

2. Ob upoštevanju posebnih pravil iz te uredbe, se uporabljajo ustrezna pravila iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbe (EU) št. 1268/2012.

3. V Uredbi (ES) št. 294/2008 ali vsakem temeljnem aktu, s katerim se organ financiranja skladno s členom 185 PDEU pooblasti za izvrševanje proračuna, se lahko določijo pravila, ki odstopajo od pravil iz te uredbe. Da bi upoštevali posebne operative razloge, ki so navedeni v ustreznem temeljnem aktu, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 56, v zvezi z organi financiranja, vzpostavljenimi v skladu s členom 187 PDEU, ki zadevajo:

(a) pogoje za sodelovanje pri razpisih za zbiranje predlogov, ki jih izdajo organi financiranja na področju aeronavtične, da bi tako znižali najnižje število sodelujočih iz člena 9(1);

(b) upravičenost do financiranja, kakor je določena v členu 10, da bi tako organom financiranja v biotehnoloških industrijskih panogah in na področju inovativnih zdravil omogočili, da financiranje omejijo na določene vrste upravičenih udeležencev;

(c) pravila, ki urejajo izkoriščanje in razširjanje rezultatov, s katerimi se organom financiranja na področju inovativnih zdravil omogoči:

(i) razširitev možnosti prenosa rezultatov in obstoječega znanja ter podeljevanja licenc zanje, v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih in brez soglasja drugih udeležencev iz člena 44(1) in (2), na pridružene subjekte, kupce in vse naslednike;

(ii) odobritev posebnih dogovorov o pravicah dostopa do obstoječega znanja zaradi razvoja rezultatov v tržne namene oziroma trženja dejanskih rezultatov (neposredno izkoriščanje) iz člena 48(2) do (4);

(iii) dopolnitev pravil z določbami o odgovornosti in dostopu do podatkov, znanja in informacij, ki presejajo cilje nekega ukrepa in niso potrebni za izvajanje in udejanjanje ukrepa (t.i. "sideground") iz člena 41(2) in členov 45 do 48;

(iv) razširitev pravil o izkoriščanju v druge namene poleg izvajanja ukrepa (uporaba v raziskavah) ali o razvoju rezultatov v tržne namene oziroma trženju dejanskih rezultatov (neposredno izkoriščanje) iz člena 48;

(v) določitev posebnih meril, s katerimi dovolijo podlicence med udeleženci istega ukrepa iz člena 46(2);

(vi) razširitev pravic dostopa, v skladu s pogoji, določenimi v konzorcijski pogodbi iz člena 24(2), za udeležence, njihove pridružene subjekte in tretje osebe, ki za rezultate ali obstoječe znanje pridobijo licence za druge namene poleg izvajanja ukrepa (uporaba v raziskavah), in sicer v skladu z ustreznimi pogoji vključno s finančnimi, ali za razvoj rezultatov v tržne namene oziroma trženje dejanskih rezultatov (neposredno izkoriščanje), kot je navedeno v členih 46 do 48;

(vii) pogojitve pravic dostopa v namen neposrednega izkoriščanja z dogovorom zadevni udeležencev, kot je navedeno v členu 48;

(viii) označiti kot neobvezno razširjanje z objavo v znanstveni publikaciji prostega dostopa, kot je navedeno v členu 43(2);

(d) financiranje ukrepov, pri čemer organom financiranja na področju elektronskih komponent in sistemov dovoli, da uporabljajo deleže financiranja, ki se razlikujejo od tistih iz člena 28(3), če ena ali več držav članic sofinancira udeležence ukrepa.

Organ financiranja, ki je pooblaščen za izvrševanje proračuna na podlagi točke (i) ali (ii) točke (c) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, lahko uporablja pravila, ki se razlikujejo od pravil iz te uredbe, pod pogojem, da to odobri Komisija, če posebni operativni razlogi tega organa tako narekujejo. Komisija to odobri v takih primerih le, če so ta pravila skladna s splošnimi načeli iz te uredbe.

4. Ta uredba se ne uporablja za neposredne ukrepe, ki jih izvaja Skupno raziskovalno središče.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „pravice dostopa“ pomeni pravice do uporabe rezultatov ali obstoječega znanja pod pogoji, določenimi v skladu s to uredbo;
- (2) „pridružen subjekt“ pomeni vsak pravni subjekt, ki je pod neposrednim ali posrednim nadzorom udeleženca, pod istim neposrednim ali posrednim nadzorom kot udeleženec, ali ki neposredno ali posredno nadzoruje udeleženca. Nadzor lahko poteka v kateri koli obliki iz člena 8(2);
- (3) „pridružena država“ pomeni tretjo državo, ki je podpisnica mednarodnega sporazuma z Unijo, kakor je opredeljen v členu 7 Uredbe (EU) št. 1291/2013;
- (4) „obstoječe znanje“ pomeni podatke, znanje ali informacije kakršne koli oblike ali vrste, tako materialne kot nematerialne, vključno z vsemi pravicami, kot so pravice intelektualne lastnine, ki: (i) jih imajo udeleženci pred pristopom k ukrepu, (ii) so potrebni za izvajanje ukrepa ali izkoriščanje njegovih rezultatov in (iii) so jih udeleženci opredelili v skladu s členom 45;
- (5) „temeljni akt“ pomeni pravni akt, ki so ga sprejele institucije Unije v obliki uredbe, direktive ali sklepa v smislu člena 288 PDEU in zagotavlja pravno podlago za ukrep;
- (6) „ukrep na področju inovacij“ pomeni ukrep, ki vključuje zlasti dejavnosti, neposredno namenjene izdelavi načrtov in ureditev ali zasnov za nove, spremenjene ali izboljšane izdelke, postopke ali storitve. V ta namen lahko vključuje izdelavo prototipov, testiranje, prikazovanje, poskusno izvajanje, obsežno potrjevanje izdelkov in replikacijo trga;
- (7) „usklajevalni in podporni ukrep“ pomeni ukrep, ki obsega predvsem spremljajoče ukrepe, kot so standardizacija,

razširjanje rezultatov, ozaveščanje in komuniciranje, mreženje, usklajevalne ali podporne storitve, politični dialogi ter vzajemno učenje in študije, vključno s projektantskimi študijami za novo infrastrukturo, vključuje pa lahko tudi dodatne dejavnosti mreženja in usklajevanje med programi v različnih državah;

- (8) „razširjanje“ pomeni javno razkritje rezultatov z vsemi ustreznimi sredstvi (razen zaradi zaščite ali izkoriščanja rezultatov), vključno z znanstvenimi objavami v kakršnem koli mediju;
- (9) „izkoriščanje“ pomeni uporabo rezultatov v nadaljnjih raziskovalnih dejavnostih, ki niso zajete v zadevnem ukrepu, ali za razvijanje, ustvarjanje in trženje izdelka ali postopka, ali za ustvarjanje in zagotavljanje storitve, ali za dejavnosti standardizacije;
- (10) „pošteni in razumni pogoji“ pomeni ustrezne pogoje, vključno z morebitnimi finančnimi pogoji in pogoji za brezplačnost, ki upoštevajo specifične okoliščine prošnje za dostop, denimo dejansko ali potencialno vrednost rezultatov ali obstoječega znanja, do katerih se zahteva dostop, in/ali obseg, trajanje ali druge značilnosti predvidenega izkoriščanja;
- (11) „organ financiranja“ pomeni organ ali urad, razen Komisije, kakor je določen v točki (c) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in mu je Komisija zaupala naloge v zvezi z izvajanjem proračuna v skladu s členom 9(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013;
- (12) „mednarodna evropska interesna organizacija“ pomeni mednarodno organizacijo, v kateri večino članov sestavljajo države članice ali pridružene države, njen glavni cilj pa je spodbujanje znanstvenega in tehnološkega sodelovanja v Evropi;
- (13) „pravni subjekt“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ustanovljeno in priznано kot tako v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost in lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti;
- (14) „nepridobitni pravni subjekt“ pomeni pravni subjekt, ki je po svoji pravni obliki nepridobitne narave ali ima pravno ali statutarno obveznost, da dobička ne deli svojim delničarjem ali posameznim članom;

- (15) „udeleženec“ pomeni vsak pravni subjekt, ki izvaja ukrep ali del ukrepa v skladu z Uredbo (EU) št. 1291/2013 in ima do Unije ali drugega organa financiranja pravice in obveznosti v skladu s to uredbo;
- (16) „ukrep sofinanciranja programa“ pomeni ukrep, financiran z nepovratnimi sredstvi, katerega glavni namen je dopolnjevati posamezne razpise ali programe, ki jih financirajo subjekti, ki niso organi financiranja Unije, in izvajati programe s področja raziskav in inovacij. Ukrep sofinanciranja programa lahko vključuje tudi dodatne dejavnosti mreženja in usklajevanja med programi različnih držav;
- (17) „predkomercialno naročanje“ pomeni naročanje raziskovalnih in razvojnih storitev, ki vključuje delitev tveganja in koristi pod tržnimi pogoji, ter naročanje konkurenčnega razvoja v fazah, v katerih sta raziskovanje in razvoj naročenih storitev jasno ločena od uvajanja tržnih količin končnih izdelkov;
- (18) „javno naročanje inovativnih rešitev“ pomeni naročanje, kjer so javni organi naročniki stranka za uvajanje inovativnega blaga ali storitev, ki še niso na voljo v serijski tržni obliki, na trg, in lahko vključuje tudi preskušanje skladnosti;
- (19) „rezultati“ pomeni vse materialne in nematerialne rezultate dejavnosti, kot so podatki, znanje ali informacije, ustvarjeni v okviru ukrepa, ne glede na njihovo obliko ali vrsto in ne glede na to, ali se lahko zaščitijo ali ne, ter vse njim pripadajoče pravice, vključno s pravicami intelektualne lastnine;
- (20) „MSP“ pomeni mikro, mala in srednja podjetja, kakor so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES ⁽¹⁾;
- (21) „delovni program“ pomeni dokument, ki ga je sprejela Komisija za izvajanje določenega programa v skladu s členom 5 Sklepa Sveta 2013/743/EU ⁽²⁾;
- (22) „delovni načrt“ pomeni dokument, ki je podoben delovnemu programu Komisije in so ga sprejeli organi financiranja, pooblaščenici za izvajanje dela Obzorja 2020, v skladu s členom 9(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013.

2. V tej uredbi subjekt, ki v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo nima pravne osebnosti, šteje kot izenačen s pravnim subjektom, če so izpolnjeni pogoji iz člena 131(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in člena 198 Uredbe (EU) št. 1268/2012.

3. V tej uredbi prejemniki nepovratnih sredstev ne štejejo za organe financiranja.

Člen 3

Zaupnost

Ob upoštevanju pogojev, določenih v sporazumih, sklepih ali pogodbah o izvajanju, se vsi podatki, znanje in informacije, ki se v okviru ukrepa sporočajo kot zaupni, obravnavajo kot zaupni ob ustreznem upoštevanju prava Unije v zvezi z varstvom tajnih podatkov in dostopom do njih.

Člen 4

Informacije, ki jih je treba dati na razpolago

1. Komisija brez poseganja v člen 3 zagotovi institucijam, organom, uradom ali agencijam Unije, vsem državam članicam ali pridruženim državam na njihovo zahtevo vse razpoložljive koristne informacije o rezultatih, ki so jih v sklopu ukrepa, ki je prejel finančna sredstva Unije, dosegli udeleženci, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

(a) te informacije so pomembne za javni red;

(b) udeleženci niso navedli upravičenih in zadostnih razlogov za zadržanje teh informacij.

Pri ukrepih v okviru posebnega cilja programa "Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov" Komisija institucijam, organom, uradom ali agencijam Unije ali nacionalnim organom držav članic na njihovo zahtevo zagotovi vse razpoložljive uporabne informacije o rezultatih, ki so jih v sklopu ukrepa, ki je bil financiran iz sredstev Unije, dosegli udeleženci. Komisija udeleženca obvesti o posredovanju takšnih informacij. Kadar za posredovanje informacij zaprosi država članica ali institucija, organ, urad ali agencija Unije, Komisija o tem obvesti tudi vse države članice.

2. Zagotavljanje informacij v skladu z odstavkom 1 ne pomeni prenosa nobenih pravic ali obveznosti Komisije ali udeležencev na prejemnika podatkov. Prejemnik pa vseeno obravnava vse takšne informacije kot zaupne, razen če postanejo javne ali jih javno objavijo udeleženci ali pa so bili Komisiji sporočene brez omejitev v zvezi z zaupnostjo. V zvezi s tajnimi podatki se uporabljajo varnostni predpisi Komisije.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014 - 2020) - Obzorje 2020 (Glej stran 965 tega Uradnega lista).

Člen 5

Navodila in informacije za morebitne udeležence

Komisija ali ustrezeni organ financiranja v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbo (EU) št. 1268/2012 zagotovi, da imajo vsi morebitni udeleženci ob objavi razpisa za zbiranje predlogov na voljo dovolj navodil in informacij, zlasti pa ustrezen vzorčni sporazum o nepovratnih sredstvih.

NASLOV II

PRAVILA ZA SODELOVANJE

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 6

Oblike financiranja

V skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1291/2013 lahko financiranje poteka v eni ali več oblikah, določenih z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti prek nepovratnih sredstev, nagrad, naročanja ali finančnih instrumentov.

Člen 7

Pravni subjekti, ki lahko sodelujejo v ukrepih

1. V ukrepih lahko sodelujejo vsi pravni subjekti, ne glede na kraj njihovega sedeža, in mednarodne organizacije, kadar so izpolnjeni pogoji iz te uredbe in vsi pogoji, določeni v ustreznem delovnem programu ali delovnem načrtu.

2. V ustreznem delovnem programu se lahko sodelovanje v Obzorju 2020 ali delih programa za pravne subjekte s sedežem v tretjih državah omeji, kadar se šteje, da pogoji za sodelovanje pravnih subjektov iz držav članic ali njihovih pridruženih subjektov s sedežem v tretjih državah v programih s področja raziskav in inovacij v tretji državi negativno vplivajo na interese Unije.

3. V ustreznem delovnem programu ali delovnem načrtu se lahko – če je to utemeljeno z varnostnimi razlogi – izključijo subjekti, ki ne morejo zagotoviti zadovoljivih varnostnih jamstev, tudi glede dovoljenja za dostop do tajnih podatkov.

4. Skupno raziskovalno središče lahko sodeluje v ukrepih z enakimi pravicami in obveznostmi kot pravni subjekti s sedežem v državah članicah.

Člen 8

Neodvisnost

1. Šteje se, da sta pravna subjekta neodvisna drug od drugega, kadar noben od njiju ni pod neposrednim ali

posrednim nadzorom drugega ali nista pod istim neposrednim ali posrednim nadzorom.

2. Za namene odstavka 1 je lahko nadzor zlasti v kateri koli naslednji obliki:

(a) neposredni ali posredni delež več kot 50 % nominalne vrednosti emisijskega osnovnega kapitala v zadevnem pravnem subjektu ali večina glasovalnih pravic delničarjev ali družabnikov navedenega subjekta;

(b) dejanski ali pravni neposredni ali posredni delež pristojnosti odločanja v zadevnem pravnem subjektu.

3. Za namene odstavka 1 naslednji odnosi med pravnimi subjekti sami po sebi ne štejejo za nadzorni odnos:

(a) ista javna investicijska korporacija, institucionalni vlagatelj ali družba tveganega kapitala ima neposredni ali posredni delež več kot 50 % nominalne vrednosti emisijskega osnovnega kapitala ali večino glasovalnih pravic delničarjev ali družabnikov;

(b) zadevne pravne subjekte ima v lasti ali jih nadzira isti javni organ.

POGLAVJE II

Nepovratna sredstva

Oddelek I

Postopek dodeljevanja

Člen 9

Pogoji za sodelovanje

1. Veljajo naslednji minimalni pogoji:

(a) v ukrepu sodelujejo vsaj trije pravni subjekti;

(b) vsak od treh pravnih subjektov ima sedež v drugi državi članici ali pridruženi državi; in

(c) vsi trije pravni subjekti iz točke (b) so neodvisni drug od drugega v smislu člena 8.

2. Kadar je eden od udeležencev Skupno raziskovalno središče ali mednarodna evropska interesna organizacija ali subjekt, ustanovljen v skladu s pravom Unije, se za namene iz odstavka 1 šteje, da ima ta udeleženec sedež v državi članici ali pridruženi državi, ki ni država članica ali pridružena država, v kateri ima sedež drug udeleženec istega ukrepa.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 je sodelovanja enega pravnega subjekta s sedežem v državi članici ali pridruženi državi, minimalni pogoj za:

- (a) raziskovalne ukrepe Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) na novih področjih;
- (b) instrumenta za MSP, kadar prinaša ukrep očitno evropsko dodano vrednost;
- (c) ukrepe sofinanciranja programov; in
- (d) utemeljene primere, opredeljene v delovnem programu ali delovnem načrtu.

4. Z odstopanjem od odstavka 1 je minimalni pogoj za usklajevalne in podporne ukrepe ter ukrepe usposabljanja in mobilnosti sodelovanje enega pravnega subjekta.

5. Kadar je primerno in ustrezno utemeljeno, so lahko v delovnih programih ali delovnih načrtih določeni dodatni pogoji, skladno z zahtevami posebnih politik ali vrsto in cilji ukrepa, med drugim tudi pogoji v zvezi s številom, vrsto in sedežem udeležencev.

Člen 10

Upravičenost do financiranja

1. Do finančnih sredstev Unije so upravičeni:
 - (a) vsak pravni subjekt s sedežem v državi članici ali pridruženi državi ali ustanovljen v skladu s pravom Unije;
 - (b) vsaka mednarodna evropska interesna organizacija;
 - (c) vsak pravni subjekt s sedežem v tretji državi, ki je navedena v delovnem programu.
2. Finančna sredstva Unije se lahko dodelijo sodelujoči mednarodni organizaciji ali pravnemu subjektu s sedežem v tretji državi, ki nista upravičena do financiranja v skladu z odstavkom 1, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:
 - (a) Komisija ali ustrezní organ financiranja meni, da je sodelovanje bistveno za izvedbo ukrepa;
 - (b) takšno financiranje se zagotovi v skladu z dvostranskim sporazumom o znanstvenem ali tehnološkem sodelovanju

ali kakršnim koli drugim dogovorom med Unijo in mednarodno organizacijo, za subjekte s sedežem v tretjih državah pa z državo, v kateri je sedež subjekta.

Člen 11

Razpisi za zbiranje predlogov

1. Razpisi za zbiranje predlogov se objavijo v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbo (EU) št. 1268/2012, pri čemer se zlasti upošteva, da je treba zagotoviti preglednost, nediskriminacijo in prožnost ter primerno raznolikost raziskav in inovativnih sektorjev.

2. Izjemoma in brez poseganja v druge primere, določene v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbi (EU) št. 1268/2012, se razpisi za zbiranje predlogov ne objavljajo za usklajevalne in podporne ukrepe ter ukrepe sofinanciranja programa, ki jih izvajajo pravni subjekti, navedeni v delovnih programih ali delovnih načrtih, pod pogojem, da ukrep ne spada na področje uporabe razpisa za zbiranje predlogov.

3. V skladu z zadevnimi pravili iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbe (EU) št. 1268/12 se za pripravo predlogov zagotovi dovolj časa, prihodnji razpisi za zbiranje predlogov pa se v delovnih programih najavijo v razumnem roku, pri čemer se določi razumno obdobje med objavo razpisa za zbiranje predlogov in rokom za oddajo predloga.

Člen 12

Skupni razpisi s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami

1. Skupni razpisi za zbiranje predlogov s tretjimi državami ali njihovimi znanstvenimi in tehnološkimi organizacijami ter agencijami ali z mednarodnimi organizacijami se lahko izdajo za skupno financiranje ukrepov na prednostnih področjih skupnega interesa in pričakovane vzajemne koristi zaradi jasne dodane vrednosti za Unijo. Predlogi se ocenijo in izberejo prek skupnih postopkov za ocenjevanje in izbor, o katerih se je treba dogovoriti. Takšni postopki za ocenjevanje in izbor morajo zagotavljati upoštevanje načel iz naslova VI Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in vključevati uravnoteženo skupino neodvisnih strokovnjakov, ki jih imenuje vsaka stran.

2. Pravni subjekti, ki prejmejo finančna sredstva Unije, sklenejo z Unijo ali ustreznim organom financiranja sporazum o nepovratnih sredstvih. Ta sporazum o nepovratnih sredstvih zajema opis dela, ki ga morajo opraviti zadevni udeleženci in sodelujoči pravni subjekti iz vključenih tretjih držav.

3. Pravni subjekti, ki prejmejo finančna sredstva Unije, sklenejo sporazum o usklajevanju s sodelujočimi pravnimi subjekti, ki prejmejo finančna sredstva iz ustreznih tretjih držav ali mednarodnih organizacij.

Člen 13

Predlogi

1. Predlogi zajemajo osnutek načrta za izkoriščanje in razširjanje rezultatov, kadar je to predvideno v delovnem programu ali delovnem načrtu.

2. Vsak predlog za raziskave človeških izvornih celic po potrebi vključuje podrobnosti o podeljevanju licenc in nadzornih ukrepov, ki jih bodo sprejeli pristojni organi zadevnih držav članic, ter o etičnih odobritvah, ki bodo podane. Pri pridobivanju človeških izvornih celic skladno s pravnim okvirom zadevnih držav članic za institucije, organizacije in raziskovalce veljajo stroga pravila glede podeljevanja licenc in nadzora.

3. Predlog, ki nasprotuje etičnim načelom ali kateri koli veljavni zakonodaji ali ne izpolnjuje pogojev iz Sklepa št. /2013/EU, iz delovnega programa, delovnega načrta ali razpisa za zbiranje predlogov, se lahko kadar koli izključi iz postopkov ocenjevanja, izbora in oddaje.

4. Kadar je potrebno in določeno v delovnem programu ali delovnem načrtu, je v predlogih razloženo, kako in zakaj je preučitev na podlagi spola pomembna za vsebino načrtovanega projekta.

Člen 14

Etična presoja

1. Komisija sistematično etično presoja predloge, ki sprožajo etična vprašanja. S to presojo se preveri spoštovanje etičnih načel in zakonodaje, za raziskave, ki se izvajajo zunaj Unije, pa tudi, ali bi bile dovoljene v državah članicah.

2. Komisija si prizadeva zagotoviti čim preglednejši postopek presoje in njegovo pravočasno izvajanje ter da dokumentov ni treba ponovno posredovati, kadar to ni nujno.

Člen 15

Merila za izbor in oddajo

1. Predloženi predlogi se ocenijo na podlagi naslednjih meril za oddajo:

(a) odličnost,

(b) učinek,

(c) kakovost in učinkovitost izvajanja.

2. Za predloge raziskovalnih ukrepov Evropskega raziskovalnega sveta na novih področjih se uporablja samo merilo iz točke (a) odstavka 1.

3. Pri predlogih ukrepov na področju inovacij se lahko merilo iz točke (b) odstavka 1 ponderira višje kot ostala.

4. V delovnem programu ali delovnem načrtu se določijo dodatne podrobnosti uporabe meril za oddajo iz odstavka 1 ter navedejo ponderji in mejne vrednosti.

5. Kadar je ustrezno in skladno s cilji razpisa za zbiranje predlogov, Komisija upošteva možnost dvostopenjskega postopka predložitve iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbe (EU) št. 1268/2012.

6. Predlogi se razvrstijo glede na rezultate ocenjevanja. Izbor se opravi na podlagi te razvrstitve.

7. Ocenjevanje izvajajo neodvisni strokovnjaki.

8. Za pravne subjekte iz člena 11(2), ali v drugih ustrezno utemeljenih izjemnih okoliščinah se lahko ocenjevanje izvaja drugače, kot je določeno v odstavku 7. Komisija za vsak primer takega ocenjevanja državi članici posreduje podrobne informacije o uporabljenem postopku ocenjevanja in rezultatih tega postopka.

9. Kadar finančna sredstva Unije, zahtevana za ukrep, znašajo 500 000 EUR ali več, Komisija ali ustrezní organ financiranja na način, skladen z nacionalnim pravom, vnaprej preveri le finančno sposobnost koordinatorjev. Kadar na podlagi dostopnih informacij obstajajo razlogi za dvom o finančni sposobnosti koordinatorja ali drugih udeležencev, Komisija ali ustrezní organ financiranja vedno preveri njihovo finančno sposobnost.

10. Finančna sposobnost pravnih subjektov se ne preverja, če za njihovo preživetje jamči država članica ali pridružena država, ter za visokošolske in srednješolske izobraževalne ustanove.

11. Glede finančne sposobnosti lahko jamči kateri koli drug pravni subjekt, katerega finančna sposobnost se nato preveri v skladu z odstavkom 9.

Člen 16

Postopek pregleda ocenjevanja

1. Komisija ali ustrezní organ financiranja zagotovi pregledni postopek pregleda ocenjevanja za kandidate, ki menijo, da njihov predlog ni bil ocenjen skladno s postopki iz te uredbe, ustreznim delovnim programom, delovnim načrtom ali razpisom za zbiranje predlogov.

2. Zahtevek za pregled se nanaša na določen predlog in ga poda koordinator predloga v 30 dneh od dne, na katerega ga Komisija ali ustrežni organ financiranja obvesti o rezultatih ocenjevanja.

3. Za preučitev zahtevka iz odstavka 2 je odgovorna Komisija ali ustrežni organ financiranja. Med preučitvijo se pregledajo le postopkovni vidiki ocenjevanja, ne pa uspešnost zadevnega predloga.

4. Odbor za pregled ocenjevanja, ki ga sestavlja osebje Komisije ali osebje ustreznega organa financiranja, pripravi mnenje o postopkovnih vidikih ocenjevalnega procesa. Odboru predseduje uslužbenec Komisije ali ustreznega organa financiranja iz oddelka, ki ni odgovoren za razpis za zbiranje predlogov. Odbor lahko predlaga eno od naslednjega:

(a) ponovno ocenjevanje predloga zlasti s strani ocenjevalcev, ki pri predhodni oceni niso sodelovali;

(b) potrditev prvotnega ocenjevanja.

5. Na podlagi priporočila iz odstavka 4 Komisija ali ustrežni organ financiranja sprejme odločitev in o njej obvesti koordinatorja predloga. Komisija ali ustrežni organ financiranja to odločitev sprejme brez nepotrebnih zamud.

6. Postopek pregleda ne povzroča zamud pri postopku izbire predlogov, na katere se zahtevek za pregled ne nanaša.

7. Postopek pregleda ne preprečuje morebitnih drugih ukrepov, ki jih lahko v skladu s pravom Unije uporabi udeleženec.

Člen 17

Poizvedbe in pritožbe

1. Komisija zagotovi, da obstaja postopek, s katerim udeleženci lahko poizvedujejo ali vložijo pritožbe v zvezi z njihovim sodelovanjem v Obzorju 2020.

2. Komisija zagotovi, da so vsem udeležencem na voljo in na spletu objavljene informacije o tem, kako lahko izrazijo pomisleke ter podajo poizvedbe ali vložijo pritožbe.

Člen 18

Sporazum o nepovratnih sredstvih

1. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami in v skladu s to uredbo sestavi vzorčne sporazume o nepovratnih sredstvih med Komisijo ali ustreznim organom financiranja in

udeleženci. Če je potrebna bistvena sprememba vzorca sporazuma o nepovratnih sredstvih, ga Komisija ustrezno spremeni in pri tem tesno sodeluje z državami članicami.

2. Komisija ali ustrežni organ financiranja z udeleženci sklene sporazum o nepovratnih sredstvih. Umik ali zamenjava subjekta pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih se ustrezno utemelji.

3. Sporazum o nepovratnih sredstvih določa pravice in obveznosti udeležencev ter Komisije ali ustreznega organa financiranja v skladu s to uredbo. Določa tudi pravice in obveznosti pravnih subjektov, ki postanejo udeleženci med izvajanjem ukrepa, ter vlogo in naloge koordinatorja konzorcija.

4. Na podlagi zahtev iz delovnega programa ali delovnega načrta se lahko v sporazumu o nepovratnih sredstvih določijo tudi pravice in obveznosti udeležencev v zvezi s pravicami dostopa, izkoriščanja in razširjanja rezultatov, poleg tistih iz te uredbe.

5. Sporazum o nepovratnih sredstvih po potrebi in čim bolj odraža splošna načela iz Priporočila Komisije o Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev, načela raziskovalne integritete, načela iz Priporočila Komisije o upravljanju intelektualne lastnine pri dejavnostih prenosa znanja ter iz Kodeksa ravnanja za univerze in druge javne raziskovalne organizacije, pa tudi načelo enakosti spolov iz člena 16 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

6. Sporazum o nepovratnih sredstvih po potrebi vsebuje določbe, ki zagotavljajo spoštovanje etičnih načel, vključno z vzpostavitvijo neodvisnega odbora za etiko in pravico Komisije, da zagotovi etično presojo, ki jo izvedejo neodvisni strokovnjaki.

7. V ustrezno utemeljenih primerih so lahko nekatera nepovratna sredstva za ukrepe vključena v okvirna partnerstva v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbe (EU) št. 1268/2012.

Člen 19

Sklepi o nepovratnih sredstvih

Komisija v skladu s členom 121(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ali ustrežni organ financiranja lahko namesto sklenitve sporazumov o nepovratnih sredstvih po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih obvesti o sklepih o nepovratnih sredstvih. Smiselno se uporabljajo določbe te uredbe glede sporazumov o nepovratnih sredstvih.

Člen 20

Roki za dodelitev nepovratnih sredstev

1. V skladu s členom 128(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 se v razpisih za zbiranje predlogov navedeta predvideni datum, do katerega bodo vsi kandidati obveščeni o rezultatih ocene njihove prijave, ter okvirni datum za podpis sporazumov o nepovratnih sredstvih ali za obvestilo o sklepu o nepovratnih sredstvih.

2. Pri določanju datumov iz odstavka 1 se upoštevata:

- (a) rok za obveščanje vseh kandidatov o rezultatu znanstvene ocene njihove prijave, ki je največ pet mesecev od zadnjega dne za predložitev popolnih predlogov;
- (b) rok za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih s kandidati ali za obveščanje kandidatov o sklepih o nepovratnih sredstvih, ki je največ tri mesece od datuma obvestila o njihovi uspešnosti.

3. Roka iz odstavka 2 se lahko prekoračita za ukrepe Evropskega raziskovalnega sveta in v izjemnih, ustrezno utemeljenih primerih, zlasti kadar so ukrepi zapleteni, kadar je veliko predlogov ali kadar za to zaprosijo kandidati.

4. Udeleženci imajo dovolj časa, da lahko predložijo informacije in dokazila, zahtevana za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih. Komisija čim prej sprejme odločitve ali zahteva informacije. Kadar je mogoče, se ponovno posredovanje dokazil skuša omejiti.

Člen 21

Roki za plačilo

Izplačila udeležencem morajo biti pravočasna v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012. Komisija ali ustrezní organ financiranja po izplačilu koordinatorju o tem ustrezno obvesti udeleženca.

Člen 22

Varen elektronski sistem

Vsa komunikacija z udeleženci, vključno s sklenitvijo sporazumov o nepovratnih sredstvih, obvestili o sklepih o nepovratnih sredstvih in morebitnimi spremembami teh sklepov, lahko poteka prek elektronskega sistema komunikacije, ki ga vzpostavi Komisija ali ustrezní organ financiranja, kakor je določeno v členu 179 Uredbe (EU) št. 1268/2012.

Oddelék II

Izvajanje

Člen 23

Izvajanje ukrepov

1. Udeleženci izvajajo ukrepe v skladu z vsemi pogoji in obveznostmi iz te uredbe, Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, Uredbe (EU) št. 1268/2012, Sklepa 2013/743/EU, delovnega programa ali delovnega načrta, razpisa za zbiranje predlogov in sporazuma o nepovratnih sredstvih.

2. Udeleženci ne prevzemajo obveznosti, ki niso združljive s to uredbo ali sporazumom o nepovratnih sredstvih. Kadar udeleženec ne izpolni svojih obveznosti v zvezi s tehničnim izvajanjem ukrepa, morajo obveznosti brez dodatnega financiranja Unije izpolniti drugi udeleženci, razen če jih Komisija ali ustrezní organ financiranja te obveznosti izrecno odveže. Če kateri od udeležencev ne izpolnjuje obveznosti, lahko Komisija v skladu s točko (a) člena 39(3) prenese dolgovane zneske iz jamstvenega sklada za udeležence iz člena 38 na koordinatorja ukrepa. Finančna odgovornost vsakega udeleženca je omejena na njegov lastni dolg, ob upoštevanju določb v zvezi z jamstvenim skladom za udeležence. Udeleženci zagotovijo, da sta Komisija ali ustrezní organ financiranja pravočasno obveščena o vsakem dogodku, ki bi lahko pomembno vplival na izvajanje ukrepa ali interese Unije.

3. Udeleženci izvajajo ukrep in v ta namen sprejmejo vse potrebne in razumne ukrepe. Na voljo imajo ustrezna sredstva, ki jih potrebujejo za izvajanje ukrepa, in ko jih potrebujejo. Kadar je to potrebno za izvajanje ukrepa, lahko izvedbo del v okviru ukrepa zaupajo tretjim osebam, vključno s podizvajalci, ali pa uporabijo sredstva, ki jih zagotovijo tretje osebe s prispevki v naravi, kar mora biti v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Udeleženci so za opravljeno delo še naprej odgovorni Komisiji ali ustreznemu organu financiranja in drugim udeležencem.

4. Podizvajalci se lahko za izvajanje nekaterih vidikov ukrepa izberejo le v primerih, določenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih, in v ustrezno utemeljenih primerih, ki jih v času začetka veljavnosti sporazuma o nepovratnih sredstvih ni bilo mogoče jasno predvideti.

5. Tretje osebe, ki niso podizvajalci, lahko opravljajo dela v okviru ukrepa v skladu s pogoji, določenimi v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Tretja oseba in delo, ki ga bo izvajala, sta navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Stroški, ki jih imajo te tretje osebe, se lahko štejejo za upravičene, če tretja oseba izpolnjuje vse naslednje pogoje:

- (a) bi bila upravičena do financiranja, če bi bila udeleženec;

(b) je pridružen subjekt ali je pravno povezana z udeležencem, kar vključuje sodelovanje izven ukrepa;

(c) je navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih;

(d) upošteva pravila glede upravičenosti stroškov in nadzora odhodkov, ki veljajo za udeleženca v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih;

(e) sprejme solidarno odgovornost z udeležencem za prispevek Unije, ustrezen znesku, ki ga je prijavila tretja oseba, če to zahteva Komisija ali ustrezeni organ financiranja.

6. Tretje osebe lahko udeležencu zagotovijo tudi sredstva v obliki prispevkov v naravi za ukrep. Stroški, ki jih imajo tretje osebe v zvezi z takimi brezplačnimi prispevki, so upravičeni do financiranja, če izpolnjujejo pogoje iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.

7. Ukrep lahko vključuje finančno podporo tretjim osebam, če so izpolnjeni pogoji iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbe (EU) št. 1268/2012. Zneski iz točke (c) člena 137(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 se lahko presežejo, kadar je to potrebno za doseganje ciljev ukrepa.

8. Če ukrepe izvajajo udeleženci, ki so javni organi naročniki v smislu Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, lahko vključujejo ali imajo za svoj cilj predvsem predkomercialno naročanje in naročanje inovativnih rešitev, če je to predvideno v delovnem programu ali delovnem načrtu in nujno za njihovo izvajanje. V takih primerih se za postopke naročanja, ki jih izvajajo udeleženci, uporabljajo pravila iz člena 51(2), (4) in (5) te uredbe.

9. Udeleženci upoštevajo nacionalno zakonodajo, predpise in etična pravila v državah, kjer se bo ukrep izvajal. Po potrebi udeleženci pred začetkom ukrepa ustrezne nacionalne ali lokalne komisije s področja etike zaprosijo za odobritev.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštinih storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 114).

⁽³⁾ Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216, 20.8.2009, str. 76).

10. Delo, ki vključuje živali, se izvaja v skladu s členom 13 PDEU in je skladno z zahtevo glede zamenjave, zmanjšanja in izboljšanja uporabe živali za znanstvene namene v skladu s pravom Unije in zlasti Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

Člen 24

Konzorcij

1. Člani konzorcija, ki želijo sodelovati v ukrepu, morajo imenovati enega med njimi za koordinatorja, kar se navede v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Koordinator je glavna točka za stike med člani konzorcija in Komisijo ali ustreznim organom financiranja, razen če je v sporazumu o nepovratnih sredstvih določeno drugače ali če ne izpolnjuje obveznosti iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.

2. Člani konzorcija, ki sodelujejo v ukrepu, sklenejo notranji dogovor (v nadaljnjem besedilu: konzorcijska pogodba), ki določa njihove pravice in obveznosti glede izvajanja ukrepa v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih, razen v ustrezno utemeljenih primerih, določenih v delovnem programu ali delovnem načrtu ali razpisu za zbiranje predlogov. Komisija objavi smernice v zvezi z glavnimi vprašanji, ki jih udeleženci lahko določijo v konzorcijski pogodbi.

3. V konzorcijski pogodbi je med drugim lahko določeno naslednje:

(a) notranja organizacija konzorcija;

(b) razdelitev finančnih sredstev Unije;

(c) pravila o razširjanju ter pravicah uporabe in dostopa, ki dopolnjujejo pravila iz poglavja I naslova III te uredbe ter določbe iz sporazuma o nepovratnih sredstvih;

(d) ureditev reševanja notranjih sporov;

(e) ureditev odgovornosti, plačila odškodnin in zaupnosti med udeleženci.

⁽⁴⁾ Direktiva 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L 276, 20.10.2010, str. 33).

Člani konzorcija lahko v konzorciju določijo kakršne koli ureditve, ki se jim zdijo primerne, če te niso v nasprotju s sporazumom o nepovratnih sredstvih ali to uredbo.

4. Konzorcij lahko predlaga vključitev ali odstranitev udeležencev ali zamenjavo koordinatorja v skladu z zadevnimi določbami konzorcijske pogodbe, če je ta sprememba v skladu s pogoji za sodelovanje, nima negativnih učinkov na izvajanje ukrepa in ni v nasprotju z načelom enake obravnave.

Oddelek III

Oblike nepovratnih sredstev in pravila financiranja

Člen 25

Oblike nepovratnih sredstev

Nepovratna sredstva so lahko v kateri koli obliki, določeni v členu 123 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, ob upoštevanju ciljev ukrepa.

Člen 26

Upravičenost stroškov

1. Pogoji za upravičenost stroškov so opredeljeni v členu 126 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Stroški tretjih oseb, ki nastanejo v okviru ukrepa, so lahko upravičeni skladno z določbami te uredbe in sporazuma o nepovratnih sredstvih.

2. Neupravičeni stroški so stroški, ki ne izpolnjujejo pogojev iz odstavka 1, med drugim zlasti rezervacije za morebitne prihodnje izgube ali stroške, tečajne izgube, stroški v zvezi z donosom od kapitala, stroški, povrnjeni za drugi ukrep ali program Unije, dolgovi in stroški dolžniške obveznosti ter prekomerni ali nepremišljeni izdatki.

Člen 27

Neposredni upravičeni stroški za osebe

1. Brez poseganja v pogoje iz člena 26 so neposredni upravičeni stroški za osebe v skladu z nacionalno zakonodajo ali pogodbo o zaposlitvi omejeni na plače ter prispevke za socialno varnost in druge stroške, vključene v prejemke osebja, dodeljenega ukrepom.

2. Brez poseganja v pogoje iz člena 26 se lahko kot neposredni upravičeni stroški za osebe štejejo tudi dodatni prejemki osebja udeležencev, ki so nepridobitni pravni subjekti, dodeljeni ukrepom, vključno s plačili na podlagi dopolnilnih pogodb ne glede na njihovo vrsto, in sicer do zneska iz odstavka 3, če so izpolnjeni naslednji dodatni pogoji:

(a) dodatni prejemki osebja se udeležencem izplačujejo v skladu z običajno prakso in dosledno vsakič, ko se zahteva isto delo ali strokovno znanje;

(b) merila, ki se uporabljajo za izračun dopolnilnih plačil, so objektivna in jih udeleženec uporablja na splošno in neodvisno od uporabljenega vira financiranja.

3. Za dodatne osebne prejemke se lahko nameni največ 8 000 EUR na leto na osebo. Za osebo, ki ne dela izključno za ukrep, se uporablja urna omejitev. Urna omejitev se izračuna tako, da se 8 000 EUR deli s številom letnih produktivnih ur, izračunanih v skladu s členom 31.

Člen 28

Financiranje ukrepa

1. Financiranje ukrepa ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, od katerih se odštejejo prihodki.

2. Za prihodke ukrepa se štejejo:

(a) sredstva, ki jih udeležencem zagotovijo tretje osebe s finančnimi transferji ali brezplačnimi prispevki v naravi, če jih je tretja oseba prispevala posebej za uporabo v ukrepu, pri čemer udeleženec vrednost teh sredstev prijavi kot upravičene stroške;

(b) prihodki, ustvarjeni z ukrepom, razen prihodka, ustvarjenega z izkoriščanjem rezultatov ukrepa;

(c) prihodki, ustvarjeni s prodajo sredstev, kupljenih na podlagi sporazuma o nepovratnih sredstvih, največ do vrednosti stroškov, ki jih je udeleženec prvotno zaračunal ukrepu.

3. Za vse dejavnosti, financirane v sklopu ukrepa, se uporablja enotna stopnja povračila upravičenih stroškov. Najvišja stopnja se določi v delovnem programu ali delovnem načrtu.

4. Nepovratna sredstva Obzorja 2020 lahko brez poseganja v načelo sofinanciranja znašajo 100 % skupnih upravičenih stroškov.

5. Nepovratna sredstva Obzorja 2020 se omejijo na največ 70 % skupnih upravičenih stroškov za ukrepe na področju inovacij in ukrepe sofinanciranja programa.

Pri ukrepih na področju inovacij lahko nepovratna sredstva Obzorja 2020 z odstopanjem od odstavka 3 znašajo največ 100 % skupnih upravičenih stroškov nepridobitnih pravnih subjektov, brez poseganja v načelo sofinanciranja.

6. Stopnje povračil iz tega člena se uporabljajo tudi, kadar je za celotni ukrep ali del ukrepa določeno financiranje na podlagi pavšalne stopnje, lestvice stroškov na enoto ali pavšalnega zneska.

Člen 29

Posredni stroški

1. Posredni upravičeni stroški se določijo z uporabo pavšalne stopnje 25 % skupnih neposrednih upravičenih stroškov, razen neposrednih upravičenih stroškov za podizvajalce in stroškov sredstev, ki so jih zagotovile tretje osebe in se ne uporabljajo v prostorih upravičenca, ter finančne podpore tretjim osebam.

2. Ne glede na odstavek 1 se lahko posredni stroški prijavijo v obliki pavšalnega zneska ali stroškov na enoto, če je to določeno v delovnem programu ali delovnem načrtu.

Člen 30

Ocena ravni financiranja

Vmesna ocena Obzorja 2020 zajema oceno učinka več značilnosti, uvedenih z novimi ravnmi financiranja iz členov 27, 28 in 29 te uredbe, da bi lahko ocenili, ali je nov pristop privedel do nezaželenih razmer, ki škodijo priljubljenosti Obzorja 2020.

Člen 31

Letne produktivne ure

1. Upravičeni stroški za osebje krijejo le dejansko opravljene ure oseb, ki neposredno opravljajo delo v sklopu ukrepa. Dokazila v zvezi z dejansko opravljenimi urami zagotovi udeleženec, običajno prek sistema beleženja delovnega časa.

2. Za osebe, ki delajo izključno za ukrep, beleženje časa ni potrebno. V takšnih primerih udeleženec podpiše izjavo, s katero potrjuje, da je zadevna oseba delala izključno za ukrep.

3. Sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev zajema:

- (a) minimalne zahteve glede sistemov za beleženje delovnega časa;
- (b) možnost izbire med nespremenljivim številom letnih produktivnih ur in metodo za določitev števila letnih produktivnih

ur, ki se uporabi za izračun urnih postavk osebja ob upoštevanju običajnih računovodskih metod udeleženca.

Člen 32

Lastniki MSP ter fizične osebe brez plače

Lastniki MSP, ki ne prejemajo plače, in druge fizične osebe, ki ne prejemajo plače, lahko obračunajo stroške za osebje na podlagi lestvice stroškov na enoto.

Člen 33

Stroški na enoto

1. V skladu s členom 124 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 lahko Komisija vzpostavi metode za določitev stroškov na enoto na podlagi:

- (a) statističnih podatkov ali podobnih objektivnih sredstev,
- (b) preverljivih podatkov iz preteklosti udeleženca.

2. Neposredni upravičeni stroški za osebje se lahko financirajo na podlagi stroškov na enoto v skladu z običajnimi računovodskimi metodami udeleženca, če izpolnjujejo vsa naslednja merila:

- (a) izračunani so na podlagi skupnih dejanskih stroškov za osebje, evidentiranih v splošnem računovodstvu udeleženca, ki jih lahko udeleženec prilagodi na podlagi izračunanih ali ocenjenih elementov v skladu s pogoji, ki jih določi Komisija;
- (b) izpolnjujejo člena 26 in 27;
- (c) zagotavljajo spoštovanje pogoja o nepridobitnosti in preprečevanje dvojnega financiranja stroškov;
- (d) so izračunani ob ustreznem upoštevanju člena 31.

Člen 34

Potrdilo o računovodskih izkazih

Potrdilo o računovodskih izkazih obsega celotni znesek nepovratnih sredstev, ki ga je zahteval udeleženec v skladu z obliko povračila dejanskih stroškov in v skladu z obliko stroškov na enoto iz člena 33(2), kar ne zajema zneskov, prijavljenih na podlagi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto, razen tistih, določenih v skladu z običajnimi računovodskimi metodami udeleženca. Potrdilo se predloži le, če ta znesek v času zahtevka za plačilo preostanka znaša 325 000 EUR ali več.

Člen 35

Potrdila o metodi

1. Udeleženci, ki v skladu s členom 33(2) izračunavajo in zahtevajo neposredne stroške za osebe na podlagi stroškov na enoto, lahko Komisiji predložijo potrdilo o metodi izračuna. Ta metoda izpolnjuje pogoje iz člena 33(2) in zahteve iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.

2. Kadar Komisija sprejme potrdilo o metodi, to potrdilo velja za vse ukrepe, financirane v skladu z Uredbo (EU) št. 1291/2013, udeleženec pa stroške izračunava in zahteva na podlagi te metode. Potem ko Komisija sprejme potrdilo o metodi, sprejeti metodologiji ne pripiše nikakršne systemske ali ponavljajoče se napake.

Člen 36

Revizorji, ki izdajajo potrdila

1. Potrdila o računovodskih izkazih in metodi iz členov 34 in 35 izda neodvisni revizor, ki je usposobljen za opravljanje obveznih revizijskih pregledov računovodskih dokumentov v skladu z Direktivo 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ali podobnimi nacionalnimi predpisi, ali pristojni in neodvisni javni uslužbenec, ki so mu ustrezni nacionalni organi priznali pravno sposobnost za revidiranje udeleženca in ni bil vključen v pripravo računovodskih izkazov.

2. Revizor, ki predloži potrdilo o računovodskih izkazih in metodi, na zahtevo Komisije, Računskega sodišča ali Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) omogoči dostop do dokazilnih listin in delovnih dokumentov o reviziji, na podlagi katerih je bilo izdano potrdilo o računovodskih izkazih ali metodi.

Člen 37

Združevanje financiranja

Ukrepu, ki so mu bila dodeljena nepovratna sredstva iz proračuna Unije, se lahko dodelijo tudi nepovratna sredstva na podlagi Uredbe (EU) št. 1291/2013, pod pogojem, da ne krijejo istih stroškovnih postavk.

O d d e l e k I V

J a m s t v a

Člen 38

Jamstveni sklad za udeležence

1. Vzpostavi se jamstveni sklad za udeležence (v nadaljnjem besedilu: sklad), iz katerega se krijejo tveganja, povezana z

neizterljivostjo zneskov, dolžnih Uniji v okviru ukrepov, ki jih prek nepovratnih sredstev financira Komisija v skladu s Sklepom št. 1982/2006/ES in Komisija ali organi financiranja Unije v okviru Obzorja 2020 skladno s pravili iz te uredbe. Sklad nadomesti in nasledi jamstveni sklad za udeležence, vzpostavljen z Uredbo (ES) št. 1906/2006.

2. Sklad deluje v skladu s členom 39. Vse finančne koristi, ki jih ustvari sklad, se pripišejo skladu in uporabljajo izključno za namene iz člena 39(3).

3. Kadar koristi ne zadoščajo za kritje operacij iz člena 39(3), sklad ni dejaven, Komisija ali ustrezní organ financiranja Unije pa od udeležencev ali tretjih oseb neposredno izterja vsak dolžni znesek neposredno od upravičencev.

4. Sklad šteje za zadostno jamstvo v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012. Od udeležencev se ne sme sprejeti nobenega dodatnega jamstva ali varstva oziroma jim ga naložiti, razen v primeru iz odstavka 3 tega člena.

5. Udeleženci ukrepov v okviru Obzorja 2020, katerih tveganje krije sklad, v sklad prispevajo 5 % finančnih sredstev, ki jih za ukrep zagotavlja Unija. Na koncu ukrepa se znesek, prispevan skladu, prek koordinatorja vrne udeležencem.

6. Delež prispevka udeležencev v sklad, določen v odstavku 5, se lahko zniža na podlagi vmesne ocene Obzorja 2020.

Člen 39

Delovanje sklada

1. Sklad upravlja Unija, katero zastopa Komisija, ki deluje kot pooblaščenka udeležencev v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Komisija lahko sklad upravlja neposredno ali njegovo finančno upravljanje zaupa Evropski investicijski banki ali ustrezní finančni ustanovi (v nadaljnjem besedilu: depotna banka). Depotna banka upravlja sklad v skladu z navodili Komisije.

2. Prispevek udeležencev v sklad se lahko poravna iz začetnega vnaprejšnjega financiranja ter vplača v sklad v imenu udeležencev.

3. Kadar udeleženec dolguje zneske Uniji, lahko Komisija ne glede na kazni, ki se lahko naložijo udeležencu, ki ne izpolnjuje obveznosti, sprejme enega od naslednjih ukrepov:

⁽¹⁾ Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS (UL L 157, 9.6.2006, str. 87).

(a) prenese ali depotni banki odredi, naj prenese dolgovani znesek iz sklada neposredno na koordinatorja ukrepa. Ta prenos se izvede potem, ko udeleženec, ki ne izpolnjuje obveznosti, prekine sodelovanje ali od njega odstopi, če ukrep še poteka in če se ostali udeleženci strinjajo, da ga bodo izvedli z enakimi cilji. Zneski, preneseni iz sklada, se štejejo za finančna sredstva Unije;

(b) navedeni znesek uspešno izterja od sklada.

Komisija v korist sklada izda nalog za izterjavo tega zneska od udeleženca ali tretje osebe. Komisija lahko v ta namen v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 sprejme sklep o izterjavi.

4. Izterjani zneski so prihodek, ki se v smislu člena 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 dodeli skladu. Ko se izvedejo vsi nepovratni ukrepi, katerih tveganje krije sklad, Komisija izterja vse neporavnane zneske in jih vključi v proračun Unije v skladu s sklepi zakonodajnega organa.

POGLAVJE III

Strokovnjaki

Člen 40

Imenovanje neodvisnih strokovnjakov

1. Komisija in po potrebi organi financiranja lahko imenujejo neodvisne strokovnjake za ocenjevanje predlogov v skladu s členom 15 ali svetovanje ali pomoč pri:

(a) ocenjevanju predlogov;

(b) spremljanju izvajanja ukrepov, ki potekajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1291/2013 ter prejšnjimi programi za raziskave in/ali inovacije;

(c) izvajanju politike ali programov Unije za raziskave in inovacije, vključno z Obzorjem 2020, ter doseganju in delovanju Evropskega raziskovalnega prostora;

(d) ocenjevanju programov s področja raziskav in inovacij;

(e) oblikovanju politike Unije na področju raziskav in inovacij, vključno s pripravo prihodnjih programov.

2. Neodvisni strokovnjaki se izberejo na podlagi spretnosti, izkušenj in znanja, primernih za izvajanje dodeljenih nalog.

Kadar morajo neodvisni strokovnjaki obravnavati tajne podatke, je pred imenovanjem potrebno ustrezno varnostno preverjanje.

Neodvisni strokovnjaki se določijo in izberejo na podlagi razpisov za prijave posameznikov in razpisov, naslovljenih na ustrezne organizacije, kakor so raziskovalne agencije, raziskovalne institucije, univerze, organizacije za standardizacijo, organizacije civilne družbe ali podjetja, da se vzpostavi podatkovna zbirka kandidatov.

Komisija ali ustrezní organ financiranja lahko po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih pregledno izbere katerega koli posameznega strokovnjaka z ustreznimi znanji in spretnostmi, ki ni vključen v podatkovno zbirko.

Komisija ali ustrezní organ financiranja pri imenovanju neodvisnih strokovnjakov sprejme ustrezne ukrepe, da bi ob upoštevanju razmer na področju ukrepa v skupinah strokovnjakov in ocenjevalnih odborih dosegli uravnoteženo sestavo z vidika različnih spretnosti, izkušenj, znanja, geografske raznolikosti in spola. Po potrebi bi si bilo treba pri tem prizadevati zagotoviti tudi uravnoteženost med zasebnim in javnim sektorjem.

Komisija ali ustrezní organ financiranja lahko pri imenovanju neodvisnih strokovnjakov prosi za nasvet posvetovalne organe. Komisija strokovnjake za raziskovalne ukrepe Evropskega raziskovalnega sveta na novih področjih imenuje ob upoštevanju predloga znanstvenega sveta Evropskega raziskovalnega sveta.

3. Komisija ali ustrezní organ financiranja zagotovi, da strokovnjak, ki se pri zadevi, za katero je zaprosen za mnenje, znajde v nasprotju interesov, v zvezi s to zadevo ne ocenjuje, svetuje ali pomaga.

4. Vsa komunikacija z neodvisnimi strokovnjaki, vključno s sklenitvijo pogodb o njihovem imenovanju in morebitnimi spremembami teh pogodb, lahko poteka prek elektronskega sistema komunikacije, ki ga vzpostavi Komisija ali ustrezní organ financiranja, kakor določa člen 287(4) Uredbe (EU) št. 1268/2012.

5. Imena strokovnjakov, ki so imenovani kot posamezniki in so Komisiji ali organom financiranja pomagali pri izvajanju Uredbe (EU) št. 1291/2013 in Sklepa 2013/743/EU, se vsaj enkrat letno objavijo na spletni strani Komisije ali ustreznega organa financiranja. Taki podatki se zbirajo, obdelujejo in objavljajo v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001.

NASLOV III

**PRAVILA, KI UREJAJO IZKORIŠČANJE IN RAZŠIRJANJE
REZULTATOV**

POGLAVJE I

Nepovratna sredstva

Oddelek I

Rezultati

Člen 41

Lastništvo rezultatov

1. Rezultati so last udeleženca, ki jih je dosegel.

2. Kadar so udeleženci ukrepa rezultate dosegli skupaj in če njihovega posameznega prispevka k skupnim rezultatom ni mogoče določiti ali teh skupnih rezultatov ni mogoče razdeliti zaradi zahtevanja, pridobivanja in/ali ohranjanja varstva ustreznih pravic intelektualne lastnine, so ti rezultati v skupni lasti. Skupni lastniki dosežejo sporazum o razdelitvi in pogojih uveljavljanja tega skupnega lastništva v skladu z obveznostmi iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Skupni lastniki se lahko dogovorijo, da ne bodo ohranili skupnega lastništva in se odločijo za drugačno ureditev; med drugim lahko lastniške deleže prenesejo na enega samega lastnika, drugim udeležencem pa omogočijo pravico dostopa, ko so rezultati že doseženi.

Če v sporazumu o skupnem lastništvu ni dogovorjeno drugače, je vsak skupni lastnik upravičen do podelitve neizključnih licenc za izkoriščanje skupno doseženih rezultatov tretjim osebam, brez pravice do podlicence, pri čemer velja:

- (a) drugi skupni lastniki se predhodno obvestijo;

- (b) drugim skupnim lastnikom se zagotovi pošteno in razumno nadomestilo.

3. Če so zaposleni ali katera koli oseba, ki dela za udeleženca, upravičeni zahtevati pravice do doseženih rezultatov, zadevni udeleženec skladno s svojimi obveznostmi iz sporazuma o nepovratnih sredstvih zagotovi možnost uveljavljanja teh pravic.

Člen 42

Zaščita rezultatov

1. Kadar je možna ali se lahko utemeljeno pričakuje, da bo možna komercialna ali industrijska uporaba rezultatov, udeleženec, ki je lastnik teh rezultatov, preuči možnosti za njihovo

zaščito. Udeleženec jih, če je v danih okoliščinah to možno, razumno in utemeljeno, ustrezno zaščiti za primerno obdobje in primerno območje, pri čemer ustrezno upošteva svoje zakonite interese in zakonite, zlasti komercialne interese drugih udeležencev ukrepa.

2. Kadar udeleženec, ki je prejel finančna sredstva Unije, ne namerava zaščititi doseženih rezultatov iz razlogov razen dejstva, da po zakonodaji Unije ali nacionalni zakonodaji to ni možno ali ker ni možno komercialno ali industrijsko izkoriščanje, in teh rezultatov zaradi zaščite tudi ne namerava prenesti na drug pravni subjekt s sedežem v državi članici ali pridruženi državi, pred začetkom razširjanja takih rezultatov obvesti Komisijo ali ustrezní organ financiranja. Komisija, v imenu Unije, ali ustrezní organ financiranja lahko ob soglasju zadevnega udeleženca prevzame lastništvo teh rezultatov in sprejme potrebne ukrepe za njihovo ustrezno zaščito.

Udeleženec lahko odreče soglasje le, če dokaže, da bi njegovi zakoniti interesi utrpeli veliko škodo. Ti rezultati se ne smejo razširjati, dokler Komisija ali ustrezní organ financiranja ne sprejme odločitve, da ne bo prevzel lastništva nad rezultati, ali se odloči, da bo prevzel lastništvo, in sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev njihove zaščite. Komisija ali ustrezní organ financiranja takšno odločitev sprejme brez nepotrebnega odlašanja. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo zadevni roki.

3. Kadar namerava udeleženec, ki je prejel finančna sredstva Unije, zaščito rezultatov opustiti ali je ne namerava podaljšati iz razlogov razen dejstva, da jih ni možno komercialno ali industrijsko izkoriščati v največ petih letih po izplačilu preostanka, o tem obvesti Komisijo ali ustrezní organ financiranja, ki lahko s prevzemom lastništva zagotovita nadaljevanje ali obnovitev zaščite rezultatov. Udeleženec lahko odreče soglasje le, če dokaže, da bi njegovi zakoniti interesi utrpeli veliko škodo. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo zadevni roki.

Člen 43

Izkoriščanje in razširjanje rezultatov

1. Vsak udeleženec, ki je prejel finančna sredstva Unije, stori vse potrebno za izkoriščanje rezultatov, ki so v njegovi lasti, ali poskrbi, predvsem s prenosom rezultatov in podeljevanjem licenc zanje v skladu s členom 44, da jih izkorišča drug pravni subjekt.

V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo dodatne obveznosti v zvezi z izkoriščanjem rezultatov. Pri raziskavah, s katerimi bi lahko naslovili pomembne družbene izzive, lahko dodatne obveznosti glede izkoriščanja rezultatov vključujejo tudi podeljevanje neizključnih licenc. Vse takšne dodatne obveznosti se navedejo v delovnem programu ali delovnem načrtu.

2. Vsak udeleženec ob upoštevanju vseh omejitev zaradi zaščite intelektualne lastnine, varnostnih pravil ali zakonitih interesov čim prej na ustrezen način razširja rezultate, ki so v njegovi lasti. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se lahko določijo zadevni roki.

V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo in navedejo vse dodatne obveznosti v zvezi z razširjanjem rezultatov.

Če se rezultati razširjajo prek znanstvenih publikacij, velja pravilo o prostem dostopu v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za stroške, povezane s prostim dostopom do znanstvenih publikacij iz raziskav, ki se financirajo v okviru Obzorja 2020, in nastale med ukrepom, je upravičeno povračilo v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se ob ustreznem upoštevanju člena 18 Uredbe (EU) št. 1291/2013 ne določijo pogoji glede prostega dostopa do objav, ki bi po zaključku ukrepa povzročile dodatne stroške objave.

Kar zadeva razširjanje podatkov iz raziskav, se lahko v sporazumu o nepovratnih sredstvih ob upoštevanju pravil prostega dostopa in ohranjanja podatkov iz raziskav določijo pogoji, pod katerimi se zagotovi prost dostop do teh rezultatov, zlasti za raziskovalne ukrepe Evropskega raziskovalnega sveta na novih področjih ter za ukrepe na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij ali drugih ustreznih področjih, ob upoštevanju zakonitih interesov udeležencev ter morebitnih omejitev zaradi pravil o varstvu podatkov, varnostnih predpisov in pravic intelektualne lastnine. V teh primerih se v delovnem programu ali delovnem načrtu navede, če je treba podatke iz raziskav razširjati z zagotovitvijo prostega dostopa.

O vsakem razširjanju rezultatov je treba predhodno obvestiti druge udeležence. Na podlagi obvestila lahko udeleženec nasprotuje, če se nakazuje, da bi njegovi zakoniti interesi v zvezi z rezultati ali obstoječim znanjem prek načrtovanega razširjanja utrpeli veliko škodo. V takšnih primerih se rezultatov ne sme razširjati, razen če se sprejmejo ustrezni ukrepi za zaščito teh zakonitih interesov. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo zadevni roki.

3. Za spremljanje in razširjanje rezultatov, kar izvede Komisija ali ustrezní organ financiranja, udeleženci zagotovijo vse informacije o njihovem izkoriščanju in dejavnostih v zvezi z razširjanjem ter dokumente, ki so potrebni v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Ob upoštevanju zakonitih interesov udeležencev, ki posredujejo informacije, se te informacije javno objavijo. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se med drugim določijo tudi roki v zvezi s takšnimi obveznostmi poročanja.

4. Vse vloge za patente, standarde, objave ali vsako drugo razširjanje rezultatov, tudi v elektronski obliki, kadar je mogoče

vključujejo izjavo (tudi z vizualnimi elementi) o tem, da je ukrep prejel finančno pomoč Unije. Pogoji za to izjavo se določijo v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Člen 44

Prenos rezultatov in podeljevanje licenc zanje

1. Kadar udeleženec prenese lastništvo rezultatov, na prevzemnika prenese tudi svoje obveznosti v zvezi s temi rezultati iz sporazuma o nepovratnih sredstvih, vključno z obveznostjo prenosa teh obveznosti pri vsakem naslednjem prenosu lastništva.

Kadar imajo v primeru združitve ali pripojitve drugi udeleženci še vedno pravico dostopa do rezultatov, ki jih je treba prenesti, ali za to pravico še lahko zaprosijo, udeleženec, ki namerava prenesti rezultate, brez poseganja v obveznosti v zvezi z zaupnostjo, ki izhajajo iz zakonodaje ali predpisov, druge udeležence vnaprej obvesti in jim zagotovi dovolj informacij o predvidenem novem lastniku rezultatov, da jim omogoči preučitev učinka načrtovanega prenosa na možnost uveljavljanja njihovih pravic dostopa.

Na podlagi obvestila lahko udeleženec nasprotuje prenosu lastništva, če dokaže, da bi načrtovani prenos škodil uveljavljanju njegovih pravic dostopa. V takšnem primeru do prenosa ne sme priti, dokler zadevni udeleženci ne dosežejo dogovora. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo zadevni roki.

Drugi udeleženci se lahko s predhodnim pisno izraženim strinjanjem odrečejo pravici do predhodnega obvestila in nasprotovanja prenosom lastništva od enega udeleženca na posebej določeno tretjo osebo.

2. Če se lahko uveljavljajo pravice dostopa do rezultatov in udeleženec, ki je lastnik rezultatov, izpolnjuje vse dodatne obveznosti v zvezi z izkoriščanjem, lahko podeli licence ali kako drugače podeli – tudi izključno – pravico do izkoriščanja rezultatov kateremu koli pravnemu subjektu. Izključne licence za rezultate se lahko podelijo, če vsi ostali zadevni udeleženci potrjujejo, da se odpovedujejo pravicam o dostopu do njih.

3. Sporazum o nepovratnih sredstvih lahko določa, da lahko Komisija ali ustrezní organ financiranja v zvezi z rezultati, ki so jih dosegli udeleženci, ki so prejeli finančna sredstva Unije, nasprotujeta prenosom lastništva ali podelitvam izključne licence tretjim osebam s sedežem v tretji državi, ki se ni pridružila Obzorju 2020, če menita, da podelitev ali prenos ni v skladu z interesi konkurenčnosti gospodarstva Unije, njenimi etičnimi načeli ali varnostnimi pomisleki.

V takem primeru do prenosa lastništva ali podelitve izključne licence ne sme priti, dokler Komisija ali ustrezní organ financiranja nista prepričana, da bodo vzpostavljeni ustrezni zaščitni ukrepi.

Po potrebi sporazum o nepovratnih sredstvih določa, da je treba Komisijo ali ustrezní organ financiranja vnaprej obvestiti o vsakem takšnem prenosu lastništva ali podelitvi izključne licence. V sporazumu o nepovratnih sredstvih se določijo zadevni roki.

Oddelek II

Pravice dostopa do obstoječega znanja in rezultatov

Člen 45

Obstoječe znanje

Udeleženci v pisnem sporazumu na kakršen koli način opredelijo, kaj velja za obstoječe znanje za namene njihovega ukrepa.

Člen 46

Načela glede pravic dostopa

1. Vsaka zahteva za uveljavljanje pravic dostopa ali vsaka opustitev pravic dostopa se poda pisno.
2. Če se lastnik rezultatov ali obstoječega znanja, do katerih se zahteva dostop, ne dogovori drugače, pravice dostopa ne vključujejo pravice do podlicence.
3. Udeleženci istega ukrepa se pred pristopom k sporazumu o nepovratnih sredstvih medsebojno obvestijo o morebitnih pravnih omejitvah ali omejitvi dostopa do obstoječega znanja. Vsak dogovor, ki ga udeleženci pozneje sklenejo v zvezi z obstoječim znanjem, zagotavlja uresničevanje vseh pravic dostopa.
4. Kadar udeleženec prekine sodelovanja v ukrepu, to ne vpliva na njegovo obveznost, da dovoli dostop pod pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.
5. S konzorcijsko pogodbo se lahko določi, da udeleženec, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti in tega ne odpravi, nima več pravice dostopa.

Člen 47

Pravice dostopa za izvajanje

1. Udeleženec ima pravice dostopa do rezultatov drugega udeleženca v istem ukrepu, če te rezultate potrebuje za izvedbo svojega dela v okviru ukrepa.

Takšen dostop se dovoli brezplačno.

2. Udeleženec ima pravice dostopa do obstoječega znanja drugega udeleženca v istem ukrepu, če to obstoječe znanje

potrebuje za izvedbo svojega dela v okviru ukrepa in ob upoštevanju vseh omejitev iz člena 46(3).

Takšen dostop se dovoli brezplačno, če se udeleženci pred pristopom k sporazumu o nepovratnih sredstvih niso dogovorili drugače.

Člen 48

Pravice dostopa za izkoriščanje

1. Udeleženec ima pravice dostopa do rezultatov drugega udeleženca v istem ukrepu, če te rezultate potrebuje za izkoriščanje lastnih rezultatov.

Ob upoštevanju sporazuma se takšen dostop dovoli pod poštenimi in razumnimi pogoji.

2. Udeleženec ima pravice dostopa do obstoječega znanja drugega udeleženca v istem ukrepu, če to obstoječe znanje potrebuje za izkoriščanje lastnih rezultatov in ob upoštevanju vseh omejitev iz člena 46(3).

Ob upoštevanju sporazuma se takšen dostop dovoli pod poštenimi in razumnimi pogoji.

3. Če konzorcijska pogodba ne določa drugače, ima tudi pridruženi subjekt s sedežem v državi članici ali pridruženi državi pravice dostopa do rezultatov in, ob upoštevanju vseh omejitev v skladu s členom 46(3), do obstoječega znanja pod poštenimi in razumnimi pogoji, če jih potrebuje za izkoriščanje rezultatov, ki jih je dosegel udeleženec, h kateremu je subjekt pridružen. Za takšne pravice dostopa se zaprosi neposredno udeleženec, ki ima v lasti rezultate ali obstoječe znanje in jih tudi podeli, razen če v skladu s členom 46(2) ni dogovorjeno drugače.

4. Zahteva za dostop v skladu z odstavki 1, 2 ali 3 se lahko poda največ eno leto po zaključku ukrepa, razen če se udeleženci ne dogovorijo o drugačnem roku.

Člen 49

Pravice dostopa za Unijo in države članice

1. Institucije, organi, uradi in agencije Unije imajo lahko zaradi ustrezno utemeljenega razvijanja, izvajanja in spremljanja politik ali programov Unije pravice dostopa le do rezultatov udeležencev, ki so prejeli finančna sredstva Unije. Takšne pravice dostopa so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo.

Tak dostop se dovoli brezplačno.

2. V zvezi z ukrepi v okviru posebnega cilja "Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov", določene v delu III Priloge I k Uredbi (EU) št. 1291/2013 imajo institucije, organi, uradi in agencije Unije ter nacionalni organi držav članic za razvijanje, izvajanje in spremljanje svojih politik ali programov na tem področju potrebne pravice dostopa do rezultatov udeležencev, ki je prejel finančna sredstva Unije. Takšne pravice dostopa so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo. Takšne pravice dostopa se podelijo brezplačno in z medsebojnim dogovorom, ki opredeljuje posebne pogoje, s katerimi se zagotovi, da se te pravice uporabljajo le za načrtovane namene in da se vzpostavijo ustrezne obveznosti zaupnosti. Takšne pravice dostopa pa ne veljajo za obstoječe znanje udeležencev. Države članice ter institucije, organi, uradi ali agencije Unije o takšnih zahtevah obvestijo vse države članice. V zvezi s tajnimi podatki se uporabljajo varnostni predpisi Komisije.

NASLOV IV

POSEBNE DOLOČBE

Člen 50

Nagrade

1. Finančna sredstva Unije se lahko dodelijo v obliki nagrad, kot so opredeljene v naslovu VII Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbi (EU) št. 1268/2012.

2. Nagrade se lahko podelijo le, če udeleženci sprejmejo ustrezne obveznosti glede objave. Za razširjanje rezultatov se uporablja naslov III te uredbe. Delovni program ali delovni načrt lahko vsebuje posebne obveznosti v zvezi z izkoriščanjem in razširjanjem rezultatov.

Člen 51

Naročanje, predkomercialno naročanje in javno naročanje inovativnih rešitev

1. Pri vsakem naročanju, ki ga izvaja Komisija v svojem imenu ali skupaj z državami članicami, je treba spoštovati pravila o javnem naročanju iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Uredbe (EU) št. 1268/2012.

2. Finančna sredstva Unije se lahko dodelijo v obliki predkomercialnega naročanja ali naročanja inovativnih rešitev, ki ga izvede Komisija ali ustrezní organ financiranja v svojem imenu ali skupaj z javnimi organi naročniki iz držav članic in pridruženih držav.

Postopki oddaje javnega naročila:

(a) upoštevajo načela preglednosti, nediskriminacije, enakega obravnavanja, dobrega finančnega upravljanja, sorazmernosti, pravila o konkurenci in po potrebi direktive

2004/17/ES, 2004/18/ES in 2009/81/ES, kadar Komisija deluje v svojem imenu pa Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012;

(b) lahko določijo posebne pogoje, na primer kraj izvajanja naročenih dejavnosti, ki je za predkomercialno naročanje omejen na ozemlje držav članic in držav, pridruženih Obzorju 2020, če je to ustrezno utemeljeno s cilji ukrepov;

(c) lahko dovoljujejo oddajo več naročil v istem postopku (več virov);

(d) zagotavljajo oddajo naročil ekonomsko najugodnejšemu ponudniku ali ponudnikom.

3. Če razpis za zbiranje predlogov ne določa drugače, so rezultati, pridobljeni z naročilom Komisije, v lasti Unije.

4. V pogodbah v zvezi s predkomercialnim naročanjem se navedejo posebne določbe o lastništvu, pravicah dostopa in podeljevanju licenc, da se zagotovi čim boljše črpanje rezultatov in prepreči vsaka nepoštena prednost. Izvajalec, ki dosega rezultate v predkomercialnem naročanju, je lastnik vsaj pripadajočih pravic intelektualne lastnine. Javni organi naročniki imajo vsaj pravice brezplačnega dostopa do rezultatov za lastno uporabo in pravico, da podelijo ali zahtevajo, da sodelujoči izvajalec podeli neizključne licence za izkoriščanje rezultatov tretjim osebam pod poštenimi in razumnimi pogoji brez pravice do podlicence. Če izvajalec rezultatov komercialno ne izkoristi v določenem roku po predkomercialnem naročilu, kot je določeno v pogodbi, prenese lastništvo vseh rezultatov na javne organe naročnike.

5. V pogodbah v zvezi z javnim naročanjem inovativnih rešitev se lahko navedejo posebne določbe o lastništvu, pravicah dostopa in podeljevanju licenc, da se zagotovi čim boljše črpanje rezultatov in prepreči vsaka nepoštena prednost.

Člen 52

Finančni instrumenti

1. Finančni instrumenti so lahko v kateri koli obliki, navedeni v naslovu VIII Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, in se izvajajo v skladu s tem naslovom ter se lahko združujejo med seboj in z nepovratnimi sredstvi, financiranimi iz proračuna Unije, tudi v okviru Uredbe (EU) št. 1291/2013.

2. Z odstopanjem od drugega pododstavka člena 140(6) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 se prihodki in letna vračila, ki jih ustvari finančni instrument iz Uredbe (EU) št. 1291/2013, v skladu s členom 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 pripišejo temu finančnemu instrumentu.

3. Z odstopanjem od drugega pododstavka člena 140(6) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 se prihodki in letna vračila, ki jih ustvarita Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja, vzpostavljen s Sklepom št. 1982/2006/ES in zgodnja faza mehanizma za hitro rastoča in inovativna MSP (GIF1), vzpostavljenega v skladu s Sklepom št. 1639/2006/ES, v skladu s členom 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 pripišejo sledečim finančnim instrumentom v skladu z Uredbo (EU) št. 1291/2013.

Člen 53

Instrument za MSP

1. Na razpise za zbiranje predlogov, objavljene v okviru namenskega instrumenta za MSP iz člena 22 Uredbe (EU) št. 1291/2013 se lahko prijavijo samo MSP. Sodelujejo lahko z drugimi podjetji, in z raziskovalnimi organizacijami in univerzami.

2. Po tem, ko je bilo podjetje potrjeno kot MSP, se domneva, da ta pravni status prevlada za trajanje celotnega projekta, celo v primerih, ko podjetje zaradi svoje rasti kasneje preseže zgornjo mejo, predvideno v opredelitvi MSP.

3. Pri instrumentu za MSP ali nepovratnih sredstvih organov financiranja ali Komisije, namenjenih MSP, lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe, zlasti o lastništvu, pravicah dostopa, izkoriščanju in razširjanju rezultatov.

Člen 54

Hitra pot do inovacij

1. V skladu s členom 7 lahko v ukrepu "Hitra pot do inovacij" sodelujejo vsi pravni subjekti. V okviru ukrepa "Hitra pot do inovacij" se financirajo ukrepi na področju inovacij. Razpis za zbiranje predlogov za ta ukrep je odprt za predloge s katerega koli tehnološkega področja v okviru posebnega cilja "Vodilni položaj na področju podpornih in industrijskih tehnologij", določenega v točki 1 dela II Priloge I k Uredbi (EU) št. 1291/2013 ali v zvezi s katerim koli posebnim ciljem v okviru posebnega cilja "Družbene spremembe", določenim v točkah 1 do 7 dela III Priloge I k navedeni uredbi.

2. Predlogi se lahko vložijo kadar koli. Komisija določi tri datume na leto, ko bodo ocenjeni. Med datumom ocenjevanja in podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih ali obvestilom

o nepovratnih sredstvih ne sme preteči več kot šest mesecev. Predlogi se razvrstijo glede na učinek, kakovost in učinkovitost izvajanja ter odličnost, pri čemer je merilo učinka ponderirano višje. V posameznega ukrepa sodeluje največ pet pravnih subjektov. Znesek ukrepa je največ 3 milijone EUR.

Člen 55

Druge posebne določbe

1. Pri ukrepih, ki vključujejo dejavnosti v zvezi z varnostjo, lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe, zlasti določbe o predkomercialnih javnih naročilih, javnih naročilih inovativnih rešitev, spremembi sestave konzorcija, zaupnih podatkih, izkoriščanju, razširjanju, prostem dostopu do raziskovalnih publikacij, prenosih rezultatov in podeljevanju licenc zanje.

2. Pri ukrepih za podporo sedanji ali novi raziskovalni infrastrukturi lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe v zvezi z uporabniki infrastrukture in njihovim dostopom do nje.

3. Pri raziskovalnih ukrepih Evropskega raziskovalnega sveta na novih področjih lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe zlasti o pravicah dostopa, prenosljivosti in razširjanju rezultatov, ali v zvezi z udeleženci, raziskovalci in katero koli osebo, ki jo ukrep zadeva.

4. Pri ukrepih usposabljanja in mobilnosti lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe o obveznostih v zvezi z raziskovalci, ki so upravičeni do ukrepa, lastništvom, pravicami dostopa in prenosljivostjo.

5. Pri usklajevalnih in podpornih ukrepih lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe, zlasti določbe o lastništvu, pravicah dostopa, izkoriščanju in razširjanju rezultatov.

6. V primeru skupnosti znanja in inovacij Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo lahko sporazum o nepovratnih sredstvih vsebuje posebne določbe, zlasti določbe o lastništvu, pravicah dostopa, izkoriščanju in razširjanju.

NASLOV V

KONČNE DOLOČBE

Člen 56

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 1(3) se prenese na Komisijo za čas trajanja Obzorja 2020.

3. Pooblastilo iz člena 1(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 1(3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 57

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredba (ES) št. 1906/2006 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

2. Ne glede na odstavek 1 ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spreminjanje ter popolno ali delno prekinitve ukrepov do njihovega zaključka ali do dodelitve finančne pomoči Komisije ali organov financiranja na podlagi Sklepa št. 1982/2006/ES ali katere koli druge zakonodaje, ki se uporablja za to pomoč na dan 31. decembra 2013, in se še naprej uporablja za zadevne ukrepe do njihovega zaključka.

3. Vsi zneski iz jamstvenega sklada za udeležence, vzpostavljenega v skladu z Uredbo (ES) št. 1906/2006, ter vse njegove pravice in obveznosti se z 31. decembrom 2013 prenesejo na sklad. Udeleženci ukrepov v okviru Sklepa št. 1982/2006/ES, ki bodo sporazume o nepovratnih sredstvih podpisali po 31. decembru 2013, prispevajo v sklad.

Člen 58

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

V. LEŠKEVIČIUS

UREDBA (EU) št. 1291/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 173(3) in 182(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Cilj Unije je okrepiti svojo znanstveno in tehnološko bazo z oblikovanjem evropskega raziskovalnega prostora, v katerem bodo raziskovalci, znanost in tehnologija prosto krožili, ter s spodbujanjem Unije k oblikovanju družbe, ki temelji na znanju, ter da postane bolj konkurenčno in trajnostno gospodarstvo glede njene industrije. Da bi te cilje uresničila, bi morala Unija vzpostaviti dejavnosti za izvajanje raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitev in inovacij, spodbujati mednarodno sodelovanje, razširjati in optimizirati rezultate ter spodbujati usposabljanje in mobilnost.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 111.

⁽²⁾ UL C 277, 13.9.2012, str. 143.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 3. decembra 2013.

(2) Cilj Unije je tudi zagotavljanje pogojev, potrebnih za konkurenčnost industrije Unije. Zato bi morali biti ukrepi namenjeni podpiranju boljšega izkoriščanja industrijskega potenciala politik inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja.

(3) Unija se je zavezala, da bo uresničila strategijo Evropa 2020, v kateri so določeni cilji pametne, trajnostne in vključujoče rasti, pri čemer je poudarjena vloga raziskav in inovacij kot ključne gonilne sile družbene in gospodarske blaginje ter okoljske trajnosti, in si zastavila cilj, da do leta 2020 poveča porabo sredstev za raziskave in razvoj do te mere, da bodo zasebne naložbe znašale dve tretjini vseh naložb in bo tako dosežen kumulativni skupni znesek 3 % bruto domačega proizvoda (BDP), obenem pa, da razvije kazalnik inovacijske intenzivnosti. Splošni proračun Unije bi moral odražati ta visoko zastavljeni cilj s premikom k financiranju v prihodnost usmerjenih naložb, kot so raziskave, razvoj in inovacije. Na tej podlagi vodilna pobuda "Unija inovacij" strategijo Evropa 2020 določa strateški in celostni pristop k raziskavam in inovacijam ter določa okvir in cilje, h katerim bi moralo v prihodnosti prispevati financiranje raziskav in inovacij v Uniji. Raziskave in razvoj so ključni dejavniki tudi za druge vodilne pobude strategije Evropa 2020, zlasti za "Evropo, gospodarno z viri", "Industrijsko politiko za dobo globalizacije" in "Evropsko digitalno agendo" ter za cilje drugih politik, kot je podnebna in energetska politika. Poleg tega ima pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020, povezanih z raziskavami in inovacijami, kohezijska politika ključno vlogo s krepitvijo zmogljivosti in zagotavljanjem priložnosti za odličnost.

(4) V sporočilu Komisije z dne 19. oktobra 2010 z naslovom "Pregled proračuna Unije" so izpostavljena ključna načela, na katerih naj bi v prihodnje temeljil splošni proračun Unije, namreč, da se je treba osredotočiti na instrumente z dokazano dodano vrednostjo Unije, bolj upoštevati rezultate ter okrepiti druge javne in zasebne vire financiranja. V njem je predlagano tudi, naj se vsi instrumenti Unije za raziskave in inovacije združijo v skupnem strateškem okviru.

(5) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 ⁽⁴⁾ pozval k znatni poenostavitvi financiranja raziskav in inovacij v Uniji, v svoji resoluciji

⁽⁴⁾ UL C 74 E, 13.3.2012, str. 34.

z dne 12. maja 2011 ⁽¹⁾ je poudaril pomen Unije inovacij pri preoblikovanju Evrope za obdobje po krizi, v svoji resoluciji z dne 8. junija 2011 ⁽²⁾ je po vmesni oceni Sedmega okvirnega programa opozoril na pomembna spoznanja, ki jih je treba upoštevati, v svoji resoluciji z dne 27. septembra 2011 ⁽³⁾ pa je podprl zamisel o skupnem strateškem okviru za financiranje raziskav in inovacij.

- (6) Svet je 26. novembra 2010 pozval, naj se prihodnji programi financiranja Unije bolj osredotočijo na prednostne naloge strategije Evropa 2020, obravnavo družbenih izzivov in ključnih tehnologij, omogočanje raziskovanja s sodelovanjem in na podlagi pobud industrije, poenostavljanje instrumentov, znatno poenostavitev dostopa, skrajševanje časa do prodaje na trgu in nadaljnje povečevanje odličnosti.
- (7) Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 podprl zamisel o skupnem strateškem okviru za financiranje raziskav in inovacij v Uniji, namenjenem izboljšanju učinkovitosti takega financiranja na nacionalni ravni in na ravni Unije ter pozval Unijo, naj se hitro loti še preostalih ovir za privabljanje nadarjenih oseb in naložb, da bo do leta 2014 uresničila evropski raziskovalni prostor in ustvarila resnično enotni trg za znanje, raziskave in inovacije.
- (8) V zeleni knjigi Komisije z dne 9. februarja 2011 z naslovom "Spremeniti izzive v priložnosti: na poti k skupnemu strateškemu okviru za financiranje raziskav in inovacij v EU" so opredeljena ključna vprašanja o tem, kako izpolniti ambiciozne cilje iz sporočila Komisije z dne 19. oktobra 2010, in začela obširno posvetovanje, med katerim so se zainteresirane strani in institucije Unije večinoma strinjali s predstavljenimi zamislimi.
- (9) Pomen celostnega strateškega pristopa so poudarili tudi Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije v svojem mnenju z dne 3. junija 2011, Odbor regij v svojem mnenju z dne 30. junija 2011 ⁽⁴⁾ in Evropski ekonomsko-socialni odbor v svojem mnenju z dne 13. julija 2011 ⁽⁵⁾.
- (10) V sporočilu z dne 29. junija 2011 z naslovom "Proračun za strategijo Evropa 2020" je Komisija predlagala, da se področja, ki so bila obravnavana v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013)

(v nadaljnjem besedilu: Sedmi okvirni program), sprejet s Sklepom št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, in inovacijskega dela Okvirnega programa za konkurenčnost in inovacije (2007–2013), vzpostavljen s Sklepom št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, ter v okviru Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT), vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, obravnavajo z enotnim skupnim strateškim okvirom za raziskave in inovacije, kar bi pripomoglo k uresničevanju cilja strategije Evropa 2020 glede povečanja porabe sredstev za raziskave in razvoj na 3 % BDP do leta 2020. V navedenem sporočilu se je Komisija zavezala tudi, da bo v programe porabe Unije vključila podnebne spremembe in vsaj 20 % splošnega proračuna Unije usmerila v cilje, povezane s podnebjem.

Ukrepanje na področju podnebnih sprememb in učinkovita uporaba virov sta cilja, ki se v svoji usmerjenosti k doseganju trajnostnega razvoja vzajemno krepi. Posebne cilje v zvezi z obema bi bilo treba dopolniti z drugimi posebnimi cilji okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020), vzpostavljenega s to uredbo. Pričakuje se, da naj bi bil zaradi tega najmanj 60-odstotni delež celotnega proračuna Obzorja 2020 povezan s trajnostnim razvojem. Pričakuje se tudi, da naj bi poraba v zvezi s podnebjem preseгла 35 % celotnega proračuna Obzorja 2020, vključno z vzajemno združljivimi ukrepi, ki izboljšujejo učinkovito rabo virov. Komisija bi morala zagotoviti informacije o obsegu in rezultatih podpore ciljev glede podnebnih sprememb. Odhodke v zvezi s podnebjem v okviru Obzorja 2020 bi bilo treba beležiti v skladu z metodologijo iz navedenega sporočila.

- (11) Obzorje 2020 se osredotoča na tri prednostne naloge, in sicer ustvarjanje odlične znanstvene baze, ki bo pripomogla h krepitvi odličnosti Unije na področju znanosti v svetovnem merilu, spodbujanje vodilnega položaja v industriji, ki bo podprl inovacije in podjetja, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji (MSP), ter spoprijemanje z družbenimi izzivi, kar bo neposreden odgovor na izzive, opredeljene v strategiji Evropa 2020, saj se bodo podprle dejavnosti, ki obsegajo celoten razpon od raziskav do trga. Obzorje 2020 bi moralo podpreti vse faze v raziskovalni in inovacijski verigi, vključno z netehnološkimi in socialnimi inovacijami ter dejavnostmi, ki so bližje družbi in trgu, pri čemer bi bilo treba za ukrepe na področju inovacij in raziskav uporabiti različno stopnjo financiranja na podlagi načela, po katerem bi

⁽¹⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 108.

⁽²⁾ UL C 380 E, 11.12.2012, str. 9.

⁽³⁾ UL C 56 E, 26.2.2013, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 259, 2.9.2011, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 318, 29.10.2011, str. 121.

⁽⁶⁾ Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 412, 30.12.2006, str. 1).

⁽⁷⁾ Sklep št. 1639/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) (UL L 310, 9.11.2006, str. 15).

⁽⁸⁾ Uredba (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (UL L 97, 9.4.2008, str. 1).

- morala biti podprta dejavnost deležna toliko več dodatnih sredstev iz drugih virov, kolikor bližje bi bila trgu. Dejavnosti, ki so bližje trgu, zajemajo inovativne finančne instrumente, njihov cilj pa je zadovoljevanje potreb širokega spektra politik Unije, saj poudarjajo najširšo možno uporabo znanja, ustvarjenega s podprtimi dejavnostmi, vse do tržnega izkoriščanja tega znanja. Prednostne naloge Obzorja 2020 bi morale biti podprte tudi s programom za raziskave in usposabljanje, vzpostavljenim z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013 ⁽¹⁾.
- (12) Obzorje 2020 bi moralo biti dostopno novim udeležencem, da se zagotovi obsežno in izvrstno sodelovanje s partnerji po vsej Uniji in da se vzpostavi povezan evropski raziskovalni prostor.
- (13) Skupno raziskovalno središče bi moralo zagotoviti znanstveno in tehnično podporo politikam Unije, oblikovano po meri uporabnika, obenem pa se prožno odzivati na nove zahteve politike.
- (14) Na podlagi trikotnika znanja, tj. raziskav, inovacij in izobraževanja, bi morale skupnosti znanja in inovacij v okviru EIT znatno prispevati k obravnavanju ciljev Obzorja 2020, vključno z družbenimi izzivi, predvsem z vključevanjem raziskav, inovacij in izobraževanja. EIT bi moral spodbujati podjetništvo v okviru svojih dejavnosti na področju visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij. Še zlasti bi moral spodbujati odlično podjetniško izobrazbo ter podpirati zagone in izločitve dejavnosti v nova podjetja.
- (15) V skladu s členom 182(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) Obzorje 2020 določa najvišji skupni znesek in podrobna pravila finančne udeležbe Unije v njem, kakor tudi ustrezne deleže za vsako od predvidenih dejavnosti.
- (16) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno obdobje trajanja Obzorja 2020, ki pomenijo prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku v smislu točke [17] Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2 decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽²⁾.
- (17) Ustrezen delež proračuna za raziskovalne infrastrukture bi bilo treba nameniti e-infrastrukturam.
- (18) Z dejavnostmi v okviru posebnega cilja "Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET)" bi morali dopolnjevati dejavnosti v okviru drugih delov Obzorja 2020, kjer je to mogoče, pa bi bilo treba iskati sinergije.
- (19) Primerno je zagotoviti ustrezen zaključek Obzorja 2020 in njegovih predhodnih programov, zlasti glede nadaljevanja večletnih dogovorov glede njihovega upravljanja, kot je financiranje tehnične in upravne podpore.
- (20) Osrednji cilj Obzorja 2020 je poenostavitev, kar bi se moralo v celoti odražati v njegovi zasnovi, pravilih, finančnem upravljanju in izvajanju. Obzorje 2020 bi moralo stremeti k močni udeležbi univerz, raziskovalnih središč, industrije in zlasti MSP ter biti dostopno novim udeležencem, saj združuje celoten razpon podpore za raziskave in inovacije v enem samem skupnem strateškem okviru, vključno z racionaliziranim nizom oblik financiranja, in uporablja pravila za udeležbo, katerih načela veljajo za vse ukrepe v okviru Obzorja 2020. S poenostavitvijo pravil financiranja bi morali zmanjšati upravne stroške udeležbe in pripomoči k preprečevanju in zmanjševanju števila finančnih napak.
- (21) Obzorje 2020 bi moralo v skladu z vodilno pobudo "Unija inovacij" prispevati k ciljem evropskih partnerstev za inovacije in tako povezati vse zadevne akterje v celotni verigi raziskav in inovacij, s čimer bi instrumente in pobude uredili, poenostavili ter jih bolje uskladili.
- (22) Da bi se poglobil odnos med znanostjo in družbo ter okrepilo javno zaupanje v znanost, bi moralo Obzorje 2020 spodbujati ozaveščeno udejstvovanje državljanov in civilne družbe pri zadevah, povezanih z raziskavami in inovacijami, in sicer s spodbujanjem znanstvenega izobraževanja, večjo dostopnostjo znanosti, razvojem odgovornih načrtov za raziskave in inovacije, ki bodo odpravili pomisleke in izpolnili pričakovanja državljanov in civilne družbe, ter spodbujanjem njihove udeležbe pri dejavnostih v okviru Obzorja 2020. Udejstvovanje državljanov in civilne družbe bi morale spremljati dejavnosti za obveščanje javnosti, s čimer bi zagotovili in ohranili javno podporo Obzorju 2020.
- (23) Vzpostaviti bi bilo treba ustrezno ravnotežje med majhnimi in velikimi projekti v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi" ter posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij".

⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 z dne 11 decembra 2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije – Obzorje 2020 (Glej stran 948 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

- (24) Izvajanje Obzorja 2020 bi se moralo prilagoditi spremenjajočim se priložnostim in potrebam znanosti in tehnologije, industrije, politik ter družbe. Različne strategije bi bilo zato treba določiti v tesni povezavi z zainteresiranimi stranmi iz vseh zadevnih sektorjev, pri čemer pa bi morale biti dovolj prožne, da bi se prilagajale razvoju dogodkov. Med izvajanjem Obzorja 2020 bi se bilo treba stalno posvetovati z zunanjimi strokovnjaki in izkoristiti ustrezne strukture, kot so evropske tehnološke platforme, pobude za skupno načrtovanje programov, evropska partnerstva za inovacije in nasveti znanstvenih odborov, kot je Znanstveni odbor za zdravje.
- (25) Dejavnosti, razvite v okviru Obzorja 2020, bi morale spodbujati enakost med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti tako, da bi obravnavale temeljne vzroke za neuravnoteženo zastopanost spolov, izkoristile celoten potencial raziskovalk in raziskovalcev ter vključile vidik spolov v vsebine raziskav in inovacij, posebno pozornost pa bi namenile zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov – glede na stanje na zadevnem področju raziskav in inovacij – v ocenjevalnih odborih in v drugih ustreznih svetovalnih in strokovnih odborih, da bi se izboljšala kakovost raziskav in spodbujale inovacije. Dejavnosti bi morale biti namenjene tudi izvajanju načel v zvezi z enakostjo med ženskami in moškimi, kot to določata člena 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji ter člen 8 PDEU.
- (26) Obzorje 2020 bi moralo prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev, kot je določeno v priporočilu Komisije z dne 11. marca 2005 ⁽¹⁾, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.
- (27) Da bi lahko Unija konkurirala na svetovni ravni, uspešno obvladovala velike družbene izzive in uresničila cilje strategije Evropa 2020, bi morala v celoti izkoristiti svoje človeške vire. V tem smislu bi moralo Obzorje 2020 prispevati k uresničitvi evropskega raziskovalnega prostora, in sicer s spodbujanjem oblikovanja okvirnih pogojev, s čimer bi prepričali evropske raziskovalce, da ostanejo v Evropi oziroma se v njo vrnejo, privabili raziskovalce z vsega sveta, Evropo pa naredili bolj privlačno za najboljše raziskovalce.
- (28) Da bi okrepili širjenje in izkoriščanje znanja, bi bilo treba zagotoviti odprt dostop do znanstvenih publikacij. Poleg tega bi bilo treba spodbujati odprt dostop do raziskovalnih podatkov, pridobljenih v javno financiranih raziskavah v okviru Obzorja 2020, ob upoštevanju omejitev v zvezi z varstvom zasebnosti, nacionalno varnostjo in pravicami intelektualne lastnine.
- (29) Raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih podpira Obzorje 2020, bi morale spoštovati temeljna etična načela. Upoštevati bi bilo treba mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi morali upoštevati tudi člen 13 PDEU ter zmanjšati uporabo živali pri raziskavah in poskusih z namenom, da se njihova uporaba povsem nadomesti. Vse dejavnosti bi morale biti izvedene tako, da zagotavljajo visoko raven varovanja zdravja ljudi v skladu s členom 168 PDEU.
- (30) Obzorje 2020 bi moralo zagotavljati enako obravnavanje in nediskriminacijo v vsebinah raziskav in inovacij v vseh fazah raziskovalnega cikla.
- (31) Komisija ne spodbuja izrecno uporabe matičnih celic človeških zarodkov. Morebitna uporaba človeških matičnih celic, tako odraslih ljudi kot zarodkov, je odvisna od presoje znanstvenikov glede na cilje, ki jih želijo doseči, in predmet stroge etične presoje. Projektov, ki vključujejo uporabo matičnih celic človeških zarodkov in niso pridobili potrebne odobritve držav članic, ne bi smeli financirati. Dejavnosti, ki so prepovedane v vseh državah članicah, ne bi smeli financirati. Dejavnosti ki je prepovedana v posamezni državi članici, v tej državi članici ne bi smeli financirati.
- (32) Da bi se dosegel največji možni učinek, bi moralo Obzorje 2020 razviti tesne sinergije z drugimi programi Unije na področjih, kot so izobraževanje, vesolje, okolje, energetika, kmetijstvo in ribištvo, konkurenčnost in MSP, notranja varnost, kultura in mediji.
- (33) Tako Obzorje 2020 kot kohezijska politika si prizadevata za boljšo uskladitev s cilji strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Pri tem pristopu je potrebna boljša sinergija med Obzorjem 2020 in kohezijsko politiko. Zato bi bilo treba v okviru Obzorja 2020 razviti tudi tesne povezave z evropskimi strukturami in investicijskimi skladi, ki lahko posebej pomagajo pri krepitvi lokalnih, regionalnih in nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti, zlasti v okviru strategij pametne specializacije.

⁽¹⁾ UL L 75, 22.3.2005, str. 67.

- (34) MSP so pomemben vir inovacij, rasti in delovnih mest v Evropi. Zato je v Obzorju 2020 potrebna močna udeležba MSP, kakor je opredeljeno v Priporočilu Komisije 2003/361/ES⁽¹⁾. S tem bi morali biti podprti cilji Akta za mala podjetja, kot je določeno v sporočilu Komisije z dne 25. junija 2008, z naslovom "Najprej pomisli na male" – "Akt za mala podjetja" za Evropo". Obzorje 2020 bi moralo opredeliti več načinov za podporo dejavnostim na področju raziskav in inovacij in zmogljivostim MSP v različnih fazah inovacijskega cikla.
- (35) Komisija bi morala opraviti ocene in zabeležiti stopnjo udeležbe MSP v Obzorju 2020. V primeru, da se cilj 20 % skupnega združenega proračuna za posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" ter prednostno nalogo "Družbeni izzivi" ne doseže, bi morala Komisija preučiti razloge za to in nemudoma predlagati ustrezne nove ukrepe za povečanje udeležbe MSP.
- (36) Izvajanje Obzorja 2020 lahko spodbudi uvedbo dopolnilnih programov, pri katerih sodelujejo samo nekatere države članice, udeležbo Unije pri programih, ki jih izvaja več držav članic, ali ustanovitev skupnih podjetij ali drugih struktur v smislu členov 184, 185 in 187 PDEU. Take dopolnilne programe bi bilo treba opredeliti in izvajati na odprt, pregleden in učinkovit način.
- (37) Da bi pospešili prehod od ideje do trga prek pristopa od spodaj navzgor in povečali udeležbo industrije, MSP in prvič sodelujočih kandidatov v Obzorju 2020, bi bilo treba pilotni projekt "Hitra pot do inovacij" izvajati v okviru posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" in v okviru prednostne naloge, "Družbeni izzivi". Pospeševati bi morali naložbe zasebnega sektorja v raziskave in inovacije, spodbujati raziskave in inovacije, ki stremijo k ustvarjanju vrednosti, in pospeševati pretvorbo tehnologij v inovativne proizvode, postopke in storitve.
- (38) Pri izvajanju Obzorja 2020 bi bilo treba upoštevati edinstveno vlogo univerz v znanstveni in tehnološki bazi Unije, ki imajo kot ustanove odličnosti v visokošolskem izobraževanju, raziskavah in inovacijah ključno vlogo pri povezovanju evropskega visokošolskega prostora in evropskega raziskovalnega prostora.
- (39) Da bi financiranje Unije doseglo največji možni učinek, bi moralo Obzorje 2020 z mednarodnimi, nacionalnimi in regionalnimi programi, ki podpirajo raziskave in inovacije, razviti tesnejše sinergije, ki so lahko tudi v obliki javno-javnih partnerstev. V ta namen bi moralo Obzorje 2020 spodbujati najboljšo možno uporabo sredstev in se izogibati nepotrebnemu podvajanju.
- (40) Večji učinek bi moral biti dosežen tudi z združevanjem sredstev Obzorja 2020 in sredstev zasebnega sektorja v okviru javno-zasebnih partnerstev na ključnih področjih, na katerih bi lahko raziskave in inovacije prispevale k širšim evropskim ciljem na področju konkurenčnosti, potencirale učinek zasebnih naložb in pomagale pri spoprijemanju z družbenimi izzivi. Ta partnerstva bi morala temeljiti na dolgoročni zavezanosti, med drugim na uravnoteženem prispevanju vseh partnerjev, odgovarjati bi morala za doseganje svojih ciljev ter upoštevati strateške cilje Unije na področju raziskav, razvoja in inovacij. Upravljanje in delovanje teh partnerstev bi moralo potekati na odprt, pregleden, učinkovit in uspešen način, sodelovanje v njih pa bi morali omogočiti širokemu krogu zainteresiranih strani, dejavnih na posameznih področjih. Javno-zasebna partnerstva v obliki skupnih tehnoloških pobud, vzpostavljenih na podlagi Sedmega okvirnega programa se lahko nadaljujejo z uporabo struktur, ki bolj ustrezajo njihovemu namenu.
- (41) Obzorje 2020 bi moralo spodbujati sodelovanje s tretjimi državami na podlagi skupnega interesa in vzajemne koristi. Prizadevati bi si bilo treba za mednarodno sodelovanje na področju znanosti, tehnologije in inovacij, ki bi pripomoglo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 glede krepitve konkurenčnosti, spoprijemanja z družbenimi izzivi ter podpiranja zunanje in razvojne politike Unije, vključno z razvijanjem sinergij z zunanjimi programi in prispevanjem k mednarodnim zavezam Unije, kot je doseganje razvojnih ciljev tisočletja Združenih narodov. Dejavnosti mednarodnega sodelovanja bi bilo treba ohraniti vsaj na ravni Sedmega okvirnega programa.
- (42) Da bi se ohranili enaki pogoji za vsa podjetja, dejavna na notranjem trgu, bi moralo biti financiranje iz Obzorja 2020 oblikovano v skladu s pravili o državni pomoči, da se zagotovi učinkovitost javne porabe in preprečijo izkrivljanja trga, kot so izpodrivanje zasebnih sredstev, ustvarjanje neučinkovitih tržnih struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(43) Evropski svet dne 4. februarja 2011 je priznal potrebo po novem pristopu k nadzoru in upravljanju tveganja na področju financiranja raziskav v Uniji, ko je pozval k vzpostavitvi novega ravnovesja med zaupanjem in nadzorom ter prevzemanjem tveganja in izogibanjem tveganju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov pozval k pragmatičnemu premiku v smeri upravne in finančne poenostavitve ter izrazil mnenje, da bi moralo upravljanje financiranja evropskih raziskav bolj temeljiti na zaupanju in udeležencem dopuščati večja tveganja. Poročilo o vmesni oceni Sedmega okvirnega programa ugotavlja, da je za pomemben napredek pri poenostavitvi potreben bolj radikalen pristop in da je treba ponovno vzpostaviti ravnotežje med tveganjem in zaupanjem.

(44) Finančne interese Unije bi bilo treba v celotnem ciklu odhodkov zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, povračilo izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno uporabljenih sredstev ter po potrebi naložitev kazni. Revidirana strategija nadzora, ki ne bo več osredotočena na zmanjšanje stopnje napak, temveč na nadzor, ki temelji na analizi tveganja, in odkrivanje goljufij, bi morala zmanjšati breme, ki ga nadzor predstavlja za udeležence.

(45) Zagotoviti je treba dobro finančno upravljanje Obzorja 2020 in njegovo izvajanje na kar najbolj učinkovit in uporabnikom prijazen način ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in dostopnosti Obzorja 2020 za vse udeležence. Zagotoviti je treba skladnost z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in z zahtevami glede poenostavitve in izboljšanja zakonodaje.

(46) Za učinkovito upravljanje delovanja, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, je treba opredeliti posebne kazalnike uspešnosti, ki se lahko merijo skozi čas, ki so realni in odražajo logiko posredovanja ter ki so prilagojeni hierarhiji ciljev in dejavnosti. Vzpostaviti bi bilo treba ustrezne usklajevalne mehanizme med strukturami za izvajanje in spremljanje Obzorja 2020 ter med sistemi za spremljanje napredka, dosežkov in delovanja evropskega raziskovalnega prostora.

(47) Obstoječa in nova javno-zasebna partnerstva, vključno s skupnimi tehnološkimi pobudami, bi bilo treba v okviru vmesne ocene Obzorja 2020, in sicer do konca leta 2017, temeljito preučiti ter med drugim opraviti analizo njihove odprtosti, preglednosti in učinkovitosti. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati oceno EIT iz Uredbe (ES)

št. 294/2008, s čimer bi zagotovili, da bi ocena temeljila na skupnih načelih.

(48) Ker ciljev te uredbe, in sicer krepitev splošnega raziskovalnega in inovacijskega okvira ter usklajevanja prizadevanj po vsej Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, saj tako ne prihaja do podvajanj, ohrani se kritična masa na ključnih področjih in se zagotavlja najboljša možna uporaba javnih sredstev, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(49) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Sklep št. 1982/2006/ES razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOSNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavlja okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020) in določa okvir, ki ureja podporo Unije pri dejavnostih na področju raziskav in inovacij, ter s tem krepí evropsko znanstveno in tehnološko bazo in spodbuja koristi za družbo ter boljše izkoriščanje gospodarskega in industrijskega potenciala politik na področju inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) "dejavnosti na področju raziskav in inovacij" pomeni celoten spekter dejavnosti na področju raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitev in inovacij, vključno s spodbujanjem sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, razširjanjem in optimizacijo rezultatov ter spodbujanjem visokokakovostnega usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Uniji;

(2) "neposredni ukrepi" pomeni dejavnosti raziskav in inovacij, ki jih izvaja Komisija s svojim Skupnim raziskovalnim središčem;

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (3) "posredni ukrepi" pomeni dejavnosti raziskav in inovacij, ki jim Unija zagotavlja finančno podporo in ki jih izvajajo udeleženci;
- (4) "javno-zasebno partnerstvo" pomeni partnerstvo, pri katerem se partnerji iz zasebnega sektorja, Unija in po potrebi drugi partnerji, kot so organi javnega sektorja, zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti;
- (5) "javno-javno partnerstvo" pomeni partnerstvo, pri katerem se organi javnega sektorja ali organi z javnimi storitvami na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni in Unija zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti;
- (6) "raziskovalna infrastruktura" pomeni objekte, vire in storitve, ki jih uporabljajo raziskovalne skupnosti za raziskave in spodbujanje inovacij na svojih področjih. Po potrebi se lahko uporabljajo izven področja raziskav, na primer pri izobraževanju ali javnih storitvah. Zajemajo glavno znanstveno opremo ali sklope instrumentov, kognitivne vire, kot so zbirke, arhivi ali znanstveni podatki, e-infrastrukturo, kot so podatki, računalniški sistemi in komunikacijska omrežja, ter vso drugo infrastrukturo edinstvene narave, ki je bistvena za doseganje odličnosti pri raziskavah in inovacijah. Takšna infrastruktura je lahko "na enem mestu", "virtualna" ali "razpršena";
- (7) "strategija pametne specializacije" ima enak pomen kot strategija pametne specializacije iz točke (3) člena 2 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.

Člen 3

Vzpostavitev Obzorja 2020

Obzorje 2020 se vzpostavi za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 4

Dodana vrednost Unije

Obzorje 2020 kar najbolj poveča dodano vrednost in učinek Unije, pri čemer se osredotoča na cilje in dejavnosti, ki jih države članice same ne morejo učinkovito uresničiti. Obzorje

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013. o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

2020 ima osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: Strategija Evropa 2020) z zagotavljanjem skupnega strateškega okvira za financiranje odličnosti raziskav in inovacij s strani Unije, s čimer deluje kot instrument za spodbujanje zasebnih in javnih naložb, ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti in zagotavljanje dolgoročne vzdržnosti, rasti, gospodarskega razvoja, socialne vključenosti in industrijske konkurenčnosti Evrope ter za obravnavanje družbenih izzivov po vsej Uniji.

Člen 5

Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji

1. Splošni cilj Obzorja 2020 je prispevati k vzpostavitvi in znanju in inovacijah temelječe družbe in gospodarstva po vsej Uniji, saj daje na razpolago dodatna finančna sredstva za raziskave, razvoj in inovacije ter prispeva k uresničevanju ciljev na področju raziskav in razvoja, med drugim cilja o financiranju raziskav in razvoja po vsej Uniji, ki naj bi do leta 2020 znašalo 3 % BDP. S tem podpira izvajanje strategije Evropa 2020 in drugih politik Unije ter uresničitev in delovanje evropskega raziskovalnega prostora. Prva skupina zadevnih kazalnikov uspešnosti za ocenjevanje napredka v okviru splošnega cilja je določena v uvodu Priloge I.

2. K izpolnitvi splošnega cilja iz odstavka 1 bodo pripomogle tri prednostne naloge, ki se medsebojno dopolnjujejo in so namenjene:

- (a) odlični znanosti;
- (b) vodilnemu položaju v industriji;
- (c) družbenim izzivom.

Posebni cilji, ki ustrezajo vsaki od teh treh prednostnih nalog, so določeni v delih I do III Priloge I, skupaj s splošnimi smernicami za dejavnosti.

3. K izpolnitvi splošnega cilja iz odstavka 1 bosta pripomogla tudi posebni cilj "Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe", določen v delu IV Priloge I, ter posebni cilj "Znanost z družbo in za njo", določen v delu V Priloge I, skupaj s splošnimi smernicami za dejavnosti.

4. Skupno raziskovalno središče prispeva k splošnemu cilju in prednostnim nalogam iz odstavkov 1 oziroma 2 tako, da zagotavlja znanstveno in tehnično podporo politikam Unije, po potrebi v sodelovanju z ustreznimi nacionalnimi in regionalnimi zainteresiranimi stranmi s področja raziskav, denimo pri razvijanju strategij pametne specializacije. Posebni cilj in splošne smernice za dejavnosti so določeni v delu VI Priloge I.

5. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) prispeva k splošnemu cilju in prednostnim nalogam iz odstavkov 1 oziroma 2 z uresničevanjem posebnega cilja vključevanja trikotnika znanja, tj. visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij. Zadevni kazalniki uspešnosti za EIT so določeni v uvodu Priloge I, posebni cilj pa je skupaj s splošnimi smernicami za dejavnosti določen v delu VII Priloge I.

6. V okviru prednostnih nalog, posebnih ciljev in splošnih smernic za dejavnosti iz odstavkov 2 in 3 se lahko upoštevajo nove in nepredvidene potrebe, ki se pojavijo med obdobjem izvajanja Obzorja 2020. To lahko v ustrezno utemeljenih primerih vključuje odzive na nove priložnosti, krizo in nevarnosti, kakor tudi odzive na potrebe, povezane z razvojem novih politik Unije.

Člen 6

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Obzorja 2020 znašajo 77 028,3 milijonov EUR v tekočih cenah, od tega bo največ 74 316,9 milijonov EUR dodeljenih za dejavnosti iz naslova XIX PDEU.

Letna proračunska sredstva odobrita Evropski parlament in Svet v okviru omejitev iz večletnega finančnega okvira.

2. Znesek za dejavnosti iz naslova XIX PDEU se razporedi med prednostne naloge iz prvega pododstavka člena 5(2) te uredbe, kot sledi:

- (a) "Odlična znanost" – 24 441,1 milijonov EUR v tekočih cenah;
- (b) "Vodilni položaj v industriji" – 17 015,5 milijonov EUR v tekočih cenah;
- (c) "Družbeni izzivi" – 29 679 milijonov EUR v tekočih cenah.

Najvišji skupni znesek finančnega prispevka Unije iz Obzorja 2020 za posebne cilje iz člena 5(3) in za neposredne nejedrske ukrepe Skupnega raziskovalnega središča znaša, kot sledi:

- (i) "Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe" – 816,5 milijonov EUR v tekočih cenah;
- (ii) "Znanost z družbo in za njo" – 462,2 milijonov EUR v tekočih cenah;

(iii) "Nejedrski neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča" – 1 902,6 milijonov EUR v tekočih cenah.

Okvirna razdelitev za prednostne naloge in posebne cilje iz člena 5(2) in (3) je določena v Prilogi II.

3. EIT se financira z najvišjim prispevkom iz Obzorja 2020 v višini 2 711,4 milijonov EUR v tekočih cenah, kakor je določeno v Prilogi II.

4. Finančna sredstva Obzorja 2020 lahko pokrivajo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za upravljanje Obzorja 2020 in doseganje njegovih ciljev, zlasti študije in srečanja strokovnjakov, kolikor so povezana s cilji Obzorja 2020, ter odhodke, povezane z omrežji informacijske tehnologije, ki se osredotočajo na obdelavo in izmenjavo informacij, skupaj z vsemi drugimi stroški za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija z upravljanjem Obzorja 2020.

Po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobritve vnesajo v proračun Obzorja 2020 po letu 2020, da bodo pokriti stroški tehnične in upravne pomoči, s čimer bo omogočeno upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2020 še ne bodo zaključeni. Obzorje 2020 ne zagotavlja financiranja vzpostavitve ali delovanja programa Galileo, programa Copernicus niti Evropskega skupnega podjetja za ITER.

5. Da bi se lahko odzvala na nepredvidene razmere ali na nove razvojne dosežke in potrebe, lahko Komisija po vmesni oceni Obzorja 2020 iz člena 32(3) in na podlagi rezultatov pregleda EIT iz člena 32(2) v okviru letnega proračunskega postopka pregleda zneske za prednostne naloge in posebna cilja "spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe" in "znanost z družbo in za njo" iz odstavka 2 tega člena, okvirno razdelitev po posebnih ciljeh v okviru teh prednostnih nalog iz Priloge II in prispevek za EIT iz odstavka 3 tega člena. Pod enakimi pogoji lahko Komisija tudi prerazporedi odobritve med prednostnimi nalogami in posebnimi cilji ter EIT v višini do največ 7,5 % skupne prvotne dodelitve za vsako prednostno nalogo in posebna cilja "spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe" in "znanost z družbo in za njo", v višini do največ 7,5 % prvotne okvirne razčlenitve za vsak posebni cilj ter do največ 7,5 % prispevka za EIT. Taka prerazporeditev pa ni dovoljena glede zneska za neposredne ukrepe Skupnega raziskovalnega središča iz odstavka 2 tega člena.

Člen 7

Udeležba tretjih držav

1. V Obzorju 2020 lahko sodelujejo:

- (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v njihovih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih pogodbah;

(b) države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta) ali države ali ozemlja, zajete v Evropskega instrumenta sosedstva, ki izpolnjujejo vsa naslednja merila:

- (i) dobra zmogljivost na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
- (ii) dobri rezultate udeležbe v programih Unije na področju raziskav in inovacij;
- (iii) pravično in nepristransko obravnavanje pravic intelektualne lastnine;

(c) države ali ozemlja, pridružena Sedmemu okvirnemu programu.

2. Posebni pogoji glede udeležbe pridruženih držav v Obzorju 2020, vključno s finančnim prispevkom, ki temelji na BDP pridružene države, se določijo z mednarodnimi sporazumi med Unijo in pridruženimi državami.

Pogoji za sodelovanje držav Efte, ki so podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), so skladni z določbami navedenega sporazuma.

NASLOV II

IZVAJANJE

POGLAVJE I

Izvajanje, upravljanje in oblike podpore

Člen 8

Izvajanje s posebnim programom in prispevkom za EIT

Obzorje 2020 se izvaja z enotnim posebnim programom, uvedenim s Sklepom Sveta št. 743/2013 ⁽¹⁾, ki določa cilje in podrobna pravila za izvajanje, in s finančnim prispevkom za EIT.

Posebni program zajema del, ki je posvečen vsaki od treh prednostnih nalog iz člena 5(2), del, posvečen vsakemu od posebnih ciljev iz člena 5(3), ter del, ki je posvečen nejedrskim neposrednim ukrepom Skupnega raziskovalnega središča.

Med tremi prednostnimi nalogami Obzorja 2020 poteka učinkovito usklajevanje.

⁽¹⁾ Sklep Sveta št. 743 /2013 dne 3 decembrom 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014-2020) - Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES (Glej stran 965 tega Uradnega lista)

Člen 9

Upravljanje

1. Obzorje 2020 izvaja Komisija v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.

2. Komisija lahko za del izvajanja Obzorja 2020 pooblasti organe za financiranje iz točke (c) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 10

Oblike podpore Unije

1. Obzorje 2020 podpira posredne ukrepe v eni ali več oblikah financiranja iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti v obliki nepovratnih sredstev, nagrad, javnih naročil in finančnih instrumentov. Finančni instrumenti so glavna oblika financiranja dejavnosti pred komercializacijo, podprtih v okviru Obzorja 2020.

2. Obzorje 2020 podpira tudi neposredne ukrepe, ki jih izvaja Skupno raziskovalno središče.

3. Kadar neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča prispevajo k pobudam na podlagi člena 185 ali člena 187 PDEU, se ta prispevek ne šteje kot del finančnega prispevka, dodeljenega tem pobudam.

Člen 11

Pravila za udeležbo in razširjanje rezultatov

Pravila za udeležbo in razširjanje rezultatov iz Uredbe (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ se uporabljajo za neposredne ukrepe.

POGLAVJE II

Načrtovanje programov

Oddelek I

Splošna načela

Člen 12

Zunanje svetovanje in družbeno udejstvovanje

1. Pri izvajanju Obzorja 2020 se upoštevajo nasveti in prispevki neodvisnih svetovalnih skupin strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija iz široke palete zainteresiranih strani, vključno s področja raziskav, iz industrije in civilne družbe, da se zagotovi potrebna meddisciplinarna in medsektorska perspektiva, ob upoštevanju ustreznih obstoječih pobud na ravni Unije ter na nacionalni in regionalni ravni. Druge prispevke zagotovijo strukture dialoga, ustvarjene v skladu z

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11 decembrom 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014-2020) - Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (Glej stran 81 tega Uradnega lista).

mednarodnimi sporazumi na področju znanosti in tehnologije; v prihodnost usmerjene dejavnosti; usmerjena javna posvetovanja, po potrebi tudi posvetovanja z nacionalnimi in regionalnimi organi ali zainteresiranimi stranmi; ter pregledni in interaktivni postopki, ki zagotavljajo, da so podprte odgovorne raziskave in inovacije.

Po potrebi se upoštevajo tudi nasveti glede določitve in zasnove strateških prednostnih nalog s strani Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije, drugih skupin, povezanih z evropskim raziskovalnim prostorom, in Skupine za podjetniško politiko.

2. V celoti se upoštevajo tudi zadevni vidiki programov za raziskave in inovacije, ki so jih med drugim ustanovili EIT, evropske tehnološke platforme in evropska partnerstva za inovacije, ter mnenje znanstvenih odborov, kot je Znanstveni odbor za zdravje.

Člen 13

Sinergije z nacionalnimi programi in skupno načrtovanje programov

1. Pri izvajanju Obzorja 2020 se upošteva potreba po ustreznih sinergijah in usklajenosti med nacionalnimi in evropskimi programi za raziskave in inovacije, na primer na področjih, kjer usklajevalna prizadevanja potekajo prek pobud skupnega načrtovanja programov.

2. Podpora Unije pobudam skupnega načrtovanja se lahko pretehta s kakršnokoli podporo, ki se zagotovi prek instrumentov iz člena 26, ob upoštevanju pogojev in meril, določenih za take instrumente.

Člen 14

Medsektorska vprašanja

1. Povezave in vmesniki se uvedejo med prednostnimi nalogami Obzorja 2020 in znotraj njih. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni:

- (a) razvoju in uporabi ključnih omogočitvenih in industrijskih tehnologij ter prihodnjih in nastajajočih tehnologij;
- (b) področjem, povezanim z zmanjševanjem razmika med odkritjem in tržno uporabo;
- (c) interdisciplinarnim in medsektorskim raziskavam in inovacijam;
- (d) družbeno, ekonomskim in humanističnim znanostim;

- (e) podnebnim spremembam in trajnostnemu razvoju;
- (f) spodbujanju delovanja in dosežkov evropskega raziskovalnega prostora in vodilne pobude "Unija inovacij";
- (g) okvirnim pogojem v podporo vodilni pobudi "Unija inovacij";
- (h) prispevku k vsem pomembnim vodilnim pobudam strategije Evropa 2020 (vključno z Evropsko digitalno agendo);
- (i) razširjenemu sodelovanju po vsej Uniji na področju raziskav in inovacij in podpori za zmanjšanje razkoraka med raziskavami in inovacijami v Evropi;
- (j) mednarodnim omrežjem za vrhunske raziskovalce in inovatorje, kot je evropsko sodelovanje v znanosti in tehnologiji (COST);
- (k) sodelovanju s tretjimi državami;
- (l) odgovornim raziskavam in inovacijam, ki vključujejo vprašanje spolov;
- (m) vključevanju MSP v raziskave in inovacije ter večji udeležbi zasebnega sektorja;
- (n) povečanju privlačnosti raziskovalnega poklica; ter
- (o) spodbujanju čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev.

2. Kadar je podprt posreden ukrep, ki je zelo pomemben za več prednostnih nalog ali posebnih ciljev iz člena 5(2) in (3), je lahko finančni znesek za ta ukrep sestavljen iz zneskov, dodeljenih za vsako zadevno prednostno nalogo ali zadevni posebni cilj.

Člen 15

Razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, gospodarstev in družbe

Obzorje 2020 se izvaja na način, ki zagotavlja, da podprte prednostne naloge in ukrepi ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, gospodarstev in družbe v globaliziranem svetu, kadar inovacije obsegajo poslovne, organizacijske, tehnološke, družbene in okoljske vidike. Pri predlogih za spremembe prednostnih nalog in ukrepov v okviru Obzorja 2020 upoštevajo zunanje nasvete iz člena 12 ter priporočila iz vmesne ocene iz člena 32(3).

Člen 16

Enakost spolov

Obzorje 2020 zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vključenost vidika spolov v vsebino raziskav in inovacij. Posebna pozornost se nameni zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov – glede na stanje na zadevnem področju raziskav in inovacij – v ocenjevalnih odborih in organih, kot so svetovalne in strokovne skupine.

Vidik spolov je treba ustrezno vključiti v vsebino strategij, programov in projektov na področju raziskav in inovacij ter to spremljati v vseh fazah raziskovalnega cikla.

Člen 17

Poklicna pot raziskovalcev

Obzorje 2020 se izvaja v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013, kar prispeva h krepitvi enotnega trga za raziskovalce in privlačnosti poklicne poti raziskovalcev po vsej Uniji v okviru evropskega raziskovalnega prostora, ob upoštevanju nadnacionalnega značaja večine ukrepov, ki se podpirajo v okviru programa.

Člen 18

Odprt dostop

1. Zagotovi se odprt dostop do znanstvenih publikacij iz javno financiranih raziskav v okviru Obzorja 2020. Izvaja se v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013.

2. Spodbuja se odprt dostop do znanstvenih podatkov iz javno financiranih raziskav v okviru Obzorja 2020. Izvaja se v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013.

Člen 19

Etična načela

1. Vse dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru Obzorja 2020, so v skladu z etičnimi načeli ter ustrezno nacionalno in mednarodno zakonodajo ter zakonodajo Unije, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in njenimi dopolnilnimi protokoli.

Posebna pozornost se nameni načelu sorazmernosti, pravici do zasebnosti, pravici do varstva osebnih podatkov, pravici do telesne in duševne integritete, pravici do nediskriminacije in potrebi po zagotavljanju visoke stopnje varovanja zdravja ljudi.

2. Dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru Obzorja 2020, so osredotočene izključno na uporabo v civilne namene.

3. Naslednja področja raziskovanja se ne financirajo:

(a) raziskovalne dejavnosti s ciljem kloniranja človeka za reproductivne namene;

(b) raziskovalne dejavnosti z namenom spreminjanja genske dediščine človeka, s katerimi bi takšne spremembe lahko postale dedne ⁽¹⁾;

(c) raziskovalne dejavnosti z namenom ustvarjanja človeških zarodkov izključno za raziskovalne namene ali za namen pridobivanja matičnih celic, vključno s prenosom jedra somatske celice.

4. Raziskave človeških matičnih celic, tako odraslih kot zarodkov, se lahko financirajo, odvisno od vsebine znanstvenega predloga in pravnega okvira zadevnih držav članic. Finančna sredstva se ne dodelijo za raziskovalne dejavnosti, ki so prepovedane v vseh državah članicah. Dejavnosti se ne financirajo v državi članici, v kateri je taka dejavnost prepovedana.

5. V okviru vmesne ocene iz člena 32(3) se lahko ob upoštevanju znanstvenih dognanj izvede pregled področij raziskav iz odstavka 3 tega člena.

Člen 20

Dopolnjevanje z drugimi programi Unije

Obzorje 2020 se izvaja na način, ki dopolnjuje druge programe Unije za financiranje in njene politike, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, skupno kmetijsko politiko, Programom za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014-2020), programom Erasmus+ ter programom Life.

Člen 21

Sinergije z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi

Obzorje 2020 poleg prispevka k strukturnim politikam Unije ter nacionalnim in regionalnim strukturnim politikam prispeva tudi k odpravi razkoraka med raziskavami in inovacijami v Uniji, saj spodbuja sinergije z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi. Sredstva se po možnosti lahko združujejo, kakor to določa Uredba (EU) št. 1290/2013.

⁽¹⁾ Raziskave v zvezi z zdravljenjem rakastih obolenj na spolnih žlezah se lahko financirajo.

Oddelek II

Člen 25

Posebna področja ukrepanja**Javno-zasebna partnerstva**

Člen 22

Mikro, mala in srednja podjetja

1. Posebno pozornost je treba nameniti zagotavljanju ustrežne udeležbe mikro, malih in srednjih podjetij (MSP) med celotnim izvajanjem Obzorja 2020 ter zagotavljanju ustreznega učinka raziskav in inovacij nanje. V okviru dogovorov o ocenjevanju in spremljanju se izvedejo kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP.

2. Poleg vzpostavitve boljših pogojev za udeležbo MSP v ustreznih priložnostih v okviru Obzorja 2020 se izvajajo posebni ukrepi. Na podlagi enotnega centraliziranega sistema upravljanja se oblikuje instrument, posebej namenjen MSP, ki se osredotoča na vse vrste MSP z inovacijskim potencialom v širšem smislu in ki se izvaja predvsem "od spodaj navzgor" na podlagi stalno odprtih razpisov, prilagojenih potrebam MSP, kakor to določa posebni cilj "Inovacije v MSP" v točki 3.3(a) dela II Priloge I. Ta instrument upošteva posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" iz točke 1 dela II Priloge I in vsakega od posebnih ciljev v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi" iz točk od 1 do 7 dela III Priloge I ter se izvaja na dosleden način.

3. Celostni pristop iz odstavkov 1 in 2 ter poenostavitev postopkov naj bi omogočila, da se najmanj 20 % skupnega združenega proračuna za posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" ter prednostno nalogo "Družbeni izzivi" nameni MSP.

4. Posebna pozornost se nameni ustreznosti zastopanosti MSP v javno-zasebnih partnerstvih iz člena 25.

Člen 23

Projekti sodelovanja in programi partnerstva

Obzorje 2020 bi se moralo izvajati predvsem z nadnacionalnimi projekti sodelovanja, ki se izvedejo prek razpisov za zbiranje predlogov v okviru delovnih programov Obzorja 2020, določenih v Sklepu št. 743/2013. Te projekte bodo dopolnjevala javno-zasebna in javno-javna partnerstva. Ta partnerstva bodo oblikovana v sodelovanju z državami članicami in bodo določala načela za svoje notranje upravljanje.

Člen 24

Hitra pot do inovacij

Hitra pot do inovacij se izvaja v obliki celovitega pilotnega projekta v skladu s členom 54 Uredbe (EU) št. 1290/2013 ki določa razpis za ta projekt, z začetkom leta 2015.

1. Obzorje 2020 se lahko izvaja preko javno-zasebnih partnerstev, pri katerih se vsi zadevni partnerji zavežejo, da bodo podpirali razvoj in izvajanje predkonkurenčnih dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki so strateško pomembne za konkurenčnost Unije in njen vodilni položaj v industriji, oziroma da bodo obravnavali posebne družbene izzive. Javno-zasebna partnerstva se izvajajo tako, da se ne ovira polne udeležbe najboljših evropskih akterjev.

2. Sodelovanje Unije v javno-zasebnih partnerstvih se izvaja na podlagi že obstoječih in enostavnih struktur upravljanja in ima lahko eno od naslednjih oblik:

- (a) finančni prispevki Unije za skupna podjetja, ustanovljena v skladu s členom 187 PDEU v okviru Sedmega okvirnega programa na podlagi spremembe njihovih temeljnih aktov; za nova javno-zasebna partnerstva, vzpostavljena na podlagi člena 187 PDEU; in za druge organe za financiranje iz podtočk (iv) in (vii) točke (c) člena 58(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Ta oblika partnerstva se izvaja samo v primerih, ko jo upravičujeta področje uporabe zastavljenih ciljev in obseg zahtevanih sredstev, ob doslednem upoštevanju ustreznih ocen učinka, in kadar se z drugimi oblikami partnerstev ne bi uresničili cilji oziroma ustvaril potreben vzvod;
- (b) pogodbene ureditve med partnerji iz odstavka 1, ki določajo cilje partnerstva, zadevne obveznosti partnerjev, ključne kazalnike uspešnosti in rezultate, ki jih je treba doseči, vključno z opredelitvijo dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki potrebujejo podporo iz Obzorja 2020.

Da bi k udeležbi pritegnili zainteresirane partnerje, med drugim končne uporabnike, univerze, MSP oziroma raziskovalne ustanove, bodo javna sredstva prek javno-zasebnih partnerstev postala razpoložljiva v okviru preglednih procesov in predvsem konkurenčnih razpisov, v skladu s pravili za udeležbo, skladnimi s pravili iz Obzorja 2020. Izjeme od uporabe konkurenčnih razpisov je treba ustrezno utemeljiti.

3. Javno-zasebna partnerstva se izberejo in izvajajo na odprt, pregleden in učinkovit način. Njihova izbira temelji na vseh naslednjih merilih:

- (a) dokaz dodane vrednosti ukrepa na ravni Unije in izbire instrumenta, ki se uporabi;
- (b) obseg učinka na industrijsko konkurenčnost, ustvarjanje delovnih mest, trajnostno rast in družbeno-ekonomska vprašanja, vključno z družbenimi izzivi, ki se ocenijo na podlagi jasno določenih in merljivih ciljev;

- (c) dolgoročna zavezanost, vključno z uravnoteženim prispevkom vseh partnerjev na podlagi skupne vizije in jasno opredeljenih ciljev;
- (d) obseg vključenih sredstev in zmožnost ustvarjanja dodatnih naložb v raziskave in inovacije;
- (e) jasno opredeljene vloge vsakega partnerja in dogovorjeni ključni kazalniki uspešnosti v izbranem obdobju;
- (f) dopolnjevanje z drugimi deli Obzorja 2020 in uskladitev s strateškimi prednostnimi nalogami Unije na področju raziskav in inovacij, zlasti iz strategije Evropa 2020.

V javno-zasebnih partnerstvih se po potrebi zagotovi medsebojno dopolnjevanje prednostnih nalog in dejavnosti ter vključenost držav članic.

4. Prednostne naloge s področja raziskav, ki so zajete v javno-zasebnih partnerstvih, se po potrebi lahko vključijo v redne razpise v okviru delovnih programov Obzorja 2020, s čimer se razvijajo nove sinergije s strateško pomembnimi dejavnostmi na področju raziskav in inovacij.

Člen 26

Javno-javna partnerstva

1. Obzorje 2020 – kakor in kadar je primerno – prispeva h krepitvi javno-javnih partnerstev, kadar se ukrepi na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni izvajajo skupaj znotraj Unije.

Posebna pozornost se nameni pobudam za skupno načrtovanje programov med državami članicami. V pobudah za skupno načrtovanje programov, ki so deležne podpore iz Obzorja 2020, lahko sodelujejo vse države članice ali pridružene države.

2. Javno-javno partnerstvo je lahko podprto v okviru ene ali več prednostnih nalog iz člena 5(2), zlasti z:

- (a) instrumentom ERA-NET, ki uporablja nepovratna finančna sredstva za podporo javno-javnim partnerstvom pri njihovi pripravi, vzpostavitvi mrežnih struktur, zasnovi, izvajanju in usklajevanju skupnih dejavnosti ter dodatno pomoč Unije za največ en skupni razpis letno in nadnacionalne ukrepe;
- (b) udeležbo Unije v programih več držav članic v skladu s členom 185 PDEU, kadar jo upravičujeta področje uporabe zastavljenih ciljev in obseg zahtevanih sredstev.

Za namene točke (a) prvega pododstavka je dodatno financiranje odvisno od izkaza dodane vrednosti ukrepov na ravni Unije in predhodnih okvirnih finančnih zavez v denarji ali v naravi s strani subjektov, ki bodo sodelovali pri skupnih razpisih in ukrepih. Kjer je to mogoče, je lahko eden izmed ciljev instrumenta ERA-NET uskladitev pravil in načinov za izvajanje skupnih razpisov in ukrepov. Uporabi se lahko tudi za pripravo pobude v skladu s členom 185 PDEU.

Za namene točke (b) prvega pododstavka se take iniciative predlagajo le v primerih, kadar obstajata potreba po posebni izvedbeni strukturi in ko sodelujoče države pokažejo veliko naklonjenost povezovanju na znanstveni, upravni in finančni ravni. Poleg tega so predlogi za take pobude opredeljeni na podlagi vseh naslednjih meril:

- (a) jasna opredelitev zastavljenega cilja in njegov pomen za cilje Obzorja 2020 in širše cilje politike Unije;
- (b) okvirna finančna zaveza sodelujočih držav v denarju ali v naravi, vključno s predhodnimi zavezami glede uskladitve nacionalnih in/ali regionalnih naložb za nadnacionalne raziskave in inovacije, ter po potrebi za združevanje virov;
- (c) dodana vrednost ukrepa na ravni Unije;
- (d) kritična masa glede na obseg in število zajetih programov, podobnost ali dopolnjevanje dejavnosti in delež raziskav, ki jih pokrivajo na zadevnem področju;
- (e) primernost člena 185 PDEU za doseganje ciljev.

Člen 27

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Pravni subjekti, kot so opredeljeni v točki 13 člena 2(1) Uredbe (EU) št. 1290/2013, s sedežem v tretjih državah in mednarodne organizacije so upravičeni do udeležbe v neposrednih ukrepih Obzorja 2020 pod pogoji iz navedene uredbe. Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami se spodbuja v Obzorju 2020 in je vanj vključeno, zlasti z namenom, da se dosežejo naslednji cilji:

- (a) krepitev odličnosti in privlačnosti Unije na področju raziskav in inovacij ter njene gospodarske in industrijske konkurenčnosti;

(b) učinkovito spoprijemanje s skupnimi družbenimi izzivi;

(c) podpiranje ciljev zunanje in razvojne politike Unije, dopolnjevanje zunanjih in razvojnih programov, vključno z mednarodnimi zavezami in z njimi povezanimi cilji, kot je doseganje razvojnih ciljev tisočletja Združenih narodov. Iskale se bodo sinergije z drugimi politikami Unije.

2. Ciljno usmerjeni ukrepi, namenjeni spodbujanju sodelovanja z določenimi tretjimi državami ali skupinami tretjih držav, vključno s strateškimi partnerji Unije, se izvajajo na podlagi strateškega pristopa ter skupnega interesa, prednostnih nalog in vzajemne koristi, pri čemer se upoštevajo znanstvene in tehnološke zmogljivosti teh držav ter njihove posebne potrebe, tržne priložnosti in pričakovani učinek takih ukrepov.

Spodbujati bi bilo treba vzajemni dostop do programov tretjih držav in ga po potrebi spremljati. Da bi bil učinek mednarodnega sodelovanja kar največji, se spodbujajo usklajevanje in sinergije s pobudami držav članic in pridruženih držav. Narava sodelovanja se lahko razlikuje glede na posamezne partnerske države.

Prednostne naloge na področju sodelovanja se določijo ob upoštevanju razvoja politik Unije, priložnosti za sodelovanje s tretjimi državami ter pravične in enakopravne obravnave pravic intelektualne lastnine.

3. Poleg tega se v okviru Obzorja 2020 izvajajo horizontalne in medsektorske dejavnosti za spodbujanje strateškega razvoja mednarodnega sodelovanja.

Člen 28

Informiranje, sporočanje, izkoriščanje in razširjanje

Komisija izvaja dejavnosti informiranja in sporočanja v zvezi z Obzorjem 2020, vključno z ukrepi sporočanja v zvezi s podprtimi projekti in doseženimi rezultati. Zagotavlja zlasti pravočasne in izčrpne informacije državam članicam.

Del proračuna Obzorja 2020, ki je namenjen sporočanju, služi tudi za kritje sporočanja o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s splošnim ciljem uredbe.

Dejavnosti posredovanja informacij ter izvajanja dejavnosti sporočanja so sestavni del vseh ukrepov, ki jih podpira Obzorje 2020. Informiranje in sporočanje v zvezi z Obzorjem 2020, vključno s podprtimi projekti, je na voljo in dostopno v digitalni obliki.

Poleg tega se podprejo naslednji posebni ukrepi:

(a) pobude, katerih cilj je boljše poznavanje Obzorja 2020 in lažšanje dostopa do financiranja v okviru tega programa, zlasti za tiste regije ali vrste udeležencev, katerih stopnja udeležbe je sorazmerno nizka;

(b) namenska pomoč projektom in konzorcijem, da se jim zagotovi ustrezen dostop do strokovnega znanja, potrebnega za optimalno sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov;

(c) ukrepi, ki združujejo in razširjajo rezultate več projektov, vključno s tistimi, ki se lahko financirajo iz drugih virov, da se ustvarijo uporabnikom prijazne podatkovne zbirke in poročila, ki povzemajo ključne ugotovitve, ter po potrebi sporočanje v zvezi s temi ukrepi in njihovo razširjanje v znanstveni skupnosti, industriji in v splošni javnosti;

(d) razširjanje spoznanj oblikovalcem politike, vključno z organi za standardizacijo, da bi pri ustreznih organih na mednarodni, nacionalni in regionalni ravni ter ravni Unije spodbujali uporabo rezultatov, ki so pomembni za oblikovanje politike;

(e) pobude za spodbujanje dialoga in razprav z javnostjo o vprašanih s področja znanosti, tehnologije in inovacij z vključevanjem raziskovalne in inovacijske skupnosti ter organizacij civilne družbe in za uporabo družbenih medijev in drugih inovativnih tehnologij in metodologij, da bi zlasti pripomogli k boljši ozaveščenosti javnosti glede koristi raziskav in inovacij pri reševanju družbenih izzivov.

POGLAVJE III

Nadzor

Člen 29

Nadzor in revizija

1. Nadzorni sistem, vzpostavljen za izvajanje te uredbe, je oblikovan tako, da zagotavlja razumno zagotovilo za doseganje zadostnega zmanjšanja in ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z učinkovitostjo in uspešnostjo dejavnosti ter zakonitostjo in pravilnostjo transakcij, ob upoštevanju večletne narave programov in narave zadevnih plačil.

2. Nadzorni sistem zagotavlja ustrezno ravnovesje med zaupanjem in nadzorom, ob upoštevanju upravnih in drugih stroškov nadzora na vseh ravneh, zlasti za udeležence, da se lahko izpolnijo cilji Obzorja 2020 ter privabijo najodličnejši raziskovalci in najinovativnejša podjetja.

3. V okviru nadzornega sistema revizijska strategija glede odhodkov v posrednih ukrepih v okviru Obzorja 2020 temelji na finančni reviziji reprezentativnega vzorca odhodkov v celotnem Obzorju 2020. Ta reprezentativni vzorec se dopolni z izborom, ki temelji na oceni tveganj, povezanih z odhodki.

Revizije odhodkov, povezanih s posrednimi ukrepi v okviru Obzorja 2020, se izvajajo dosledno ter v skladu z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, da se omeji breme revizije za udeležence.

Člen 30

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se ob izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, zaščitijo finančni interesi Unije s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in kakršnim koli drugim nezakonitim dejavnostim, z izvajanjem učinkovitih pregledov in, če so ugotovljene nepravilnosti, z izterjavo neupravičeno plačanih zneskov ter z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi, kadar je primerno.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pristojni za revizijo na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi Obzorja 2020.

Brez poseganja v odstavke 3 lahko Komisija izvede revizijo do dve leti po plačilu razlike.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ in Uredbe Sveta (Euratom, EC) št. 2185/96⁽²⁾, z namenom ugotavljanja, ali je v zvezi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo iz okvira Obzorja 2020 prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejanj v škodo finančnih interesov Unije.

4. Ne glede na odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, ter sporazumi in sklepi o nepovratnih sredstvih in pogodbe, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki izrecno pooblašajo Komisijo, Računsko sodišče in OLAF za izvajanje takih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

POGLAVJE IV

Spremljanje in ocenjevanje

Člen 31

Spremljanje

1. Komisija letno spremlja izvajanje Obzorja 2020, njegovega posebnega programa in dejavnosti EIT. To spremljanje, ki temelji na kvantitativnih in, kadar je to primerno, kvalitativnih dokazih, zajema informacije glede medsektorskih vprašanj, kot so družbeno-ekonomske in humanistične znanosti, vzdržnost in podnebne spremembe, vključno z informacijami o višini odhodkov, povezanih s podnebnimi vprašanji, udeležbi MSP, udeležbi zasebnega sektorja, enakosti spolov, večanju udeležbe in napredku glede kazalnikov uspešnosti. Nadzor zajema tudi informacije o obsegu financiranja za javno-zasebna in javno-javna partnerstva, vključno s pobudami za skupno načrtovanje programov. Kadar je potrebno, se nadzor financiranja za javno-zasebna partnerstva opravi v tesnem posvetovanju z udeleženci.

2. Komisija poroča o rezultatih tega spremljanja in jih da na voljo javnosti.

Člen 32

Ocenjevanje

1. Ocenjevanja se izvedejo pravočasno, da se lahko uporabijo pri postopku odločanja.

2. Do 31. decembra 2017 Komisija s pomočjo neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, izvede ponovni pregled EIT, pri tem pa upošteva oceno iz člena 16 Uredbe (ES) št. 294/2008. Če je rezultat tega pregleda pozitiven, se leta 2018 objavi razpis za skupnosti znanja in inovacij. Pri ponovnem pregledu se oceni napredek EIT glede na vse naslednje:

(a) stopnjo porabe in učinkovitost uporabe sredstev, dodeljenih v skladu s členom 6(3) te uredbe, pri čemer se razlikuje med zneskom, uporabljenim za razvoj prvega vala skupnosti znanja in inovacij, in učinkom semenskega kapitala za naslednje vale, ter glede na sposobnost EIT, da privabi sredstva partnerjev iz skupnosti znanja in inovacij ter zlasti iz zasebnega sektorja, kakor to določa Uredba (ES) št. 294/2008;

(b) prispevek EIT ter skupnosti znanja in inovacij k prednostni nalogi "Družbeni izzivi" ter posebnemu cilju "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" in učinkovitost, ocenjena na podlagi kazalnikov iz Priloge I;

(c) prispevek EIT ter skupnosti znanja in inovacij k povezanju visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij;

(d) zmožnost skupnosti znanja in inovacij, da vključijo ustrezne nove partnerje, kadar lahko zagotovijo dodano vrednost.

3. Do 31. decembra 2017 in ob upoštevanju naknadne ocene Sedmega okvirnega programa, ki jo je treba zaključiti pred 31. decembrom 2015, ter pregleda EIT Komisija s pomočjo neodvisnih strokovnjakov, izbranih po preglednem postopku, izvede vmesno oceno Obzorja 2020, njegovega posebnega programa, vključno z Evropskim raziskovalnim svetom (ERC), in dejavnosti EIT.

Pri vmesni oceni se pregleda napredek različnih delov Obzorja 2020 glede na vse naslednje:

(a) uresničevanje (na ravni rezultatov in napredka v smeri doseganja učinka na podlagi – kadar je potrebno – kazalnikov iz Priloge II k posebnemu programu) ciljev Obzorja 2020 in nadaljnji pomen vseh povezanih ukrepov;

(b) učinkovitost in rabo sredstev, pri čemer se posebno pozornost nameni medsektorskim vprašanjem in drugim elementom iz člena 14(1) ter

(c) dodano vrednost Unije.

Obstoječa in nova javno-zasebna partnerstva, vključno s skupnimi tehnološkimi pobudami, se v okviru vmesne ocene temeljito preučijo, pri čemer se med drugim opravi analiza njihove odprtosti, preglednosti in učinkovitosti. Pri tej oceni se upošteva ocena EIT iz člena 16 Uredbe (ES) št. 294/2008, s čimer se zagotovi, da ocena temelji na skupnih načelih.

Hitra pot do inovacij je v okviru vmesne ocene temeljito preučena, pri čemer se med drugim opravi ocena njenega prispevka k inovacijam, udeležbe industrije in novih kandidatov, operativne učinkovitosti in financiranja ter sprostitev zasebnih naložb. Odločitev o nadaljnjem izvajanju Hitre poti do inovacij se sprejme na podlagi rezultatov ocene; izvajanje se lahko ustrezno prilagodi ali razširi.

Pri vmesni oceni se upoštevajo vidiki, povezani z razširjanjem in izkoriščanjem rezultatov raziskav.

Pri tej oceni se upoštevajo tudi možnost dodatne poenostavitve in vidiki, povezani z dostopom do financiranja za udeležence v vseh regijah in za zasebni sektor, predvsem za MSP, kakor tudi možnost za spodbujanje uravnotežene zastopanosti obeh spolov. Poleg tega se pri tej oceni upošteva prispevek ukrepov k ciljem strategije Evropa 2020 ter rezultate glede dolgoročnega učinka predhodnih ukrepov, pa tudi stopnjo sinergije in interakcije z drugimi programi financiranja Unije, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi.

V okviru vmesne ocene se temeljito preučijo model financiranja Obzorja 2020, in sicer tudi glede na naslednje kazalnike:

— sodelovanje udeležencev, ki razpolagajo z vrhunskimi raziskovalnimi infrastrukturami ali so v Sedmem okvirnem programu uporabljali možnost povračila celotnih stroškov;

— poenostavitev za udeležence, ki razpolagajo z vrhunskimi raziskovalnimi infrastrukturami ali so v Sedmem okvirnem programu uporabljali možnost povračila celotnih stroškov;

— priznavanje običajnih računovodskih metod upravičencev;

— obseg uporabe dodatnih prejemkov osebja iz člena 27 Uredbe (EU) št. 1290/2013.

Pri mesni oceni se po potrebi upoštevajo tudi informacije o usklajevanju z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi držav članic, tudi na področjih, na katerih se izvajajo pobude za skupno načrtovanje programov;

4. Do 31. decembra 2023 Komisija s pomočjo neodvisnih strokovnjakov, izbranih po preglednem postopku, izvede naknadno oceno Obzorja 2020, njegovega posebnega programa in dejavnosti EIT. Ta ocena obsega utemeljitev, izvajanje in dosežke ter dolgoročneje učinke in trajnost ukrepov, na podlagi katerih bo sprejeta odločitev o morebitnem podaljšanju, spremembi ali prekinitvi izvajanja katerega koli naknadnega ukrepa. Pri tej oceni se upoštevajo vidiki, povezani z razširjanjem in izkoriščanjem rezultatov raziskav.

5. Kazalniki uspešnosti za oceno napredka v okviru splošnih ciljev Obzorja 2020 in EIT, določeni v uvodu Priloge I, in za posebne cilje, določene v posebnem programu, vključno z zadevnimi osnovnimi usmeritvami, zagotavljajo osnovno izhodišče za preučitev obsega uresnitve ciljev Obzorja 2020.

6. Kadar je potrebno in so na voljo, države članice Komisiji predložijo podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.

7. Komisija ugotovitve ocen iz tega člena skupaj s svojimi pripombami posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

NASLOV III

KONČNE DOLOČBE

Člen 33

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklep št. 1982/2006/ES se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.
2. Ne glede na odstavek 1 se ukrepi, ki so se začeli izvajati v skladu s Sklepom št. 1982/2006/ES, in finančne obveznosti, povezane s temi ukrepi, še naprej izvajajo v skladu z navedenim sklepom, dokler niso dokončani.
3. Finančna sredstva iz člena 6 te uredbe lahko obsega tudi stroške tehnično in upravno pomoč, potrebno za zagotavljanje prehoda z ukrepov, sprejetih na podlagi Sklepa št. 1982/2006/ES, na Obzorje 2020.

Člen 34

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA I

Splošne smernice posebnih ciljev in dejavnosti

Splošni cilj Obzorja 2020 je po vsej Uniji vzpostaviti družbo in vodilno svetovno gospodarstvo, ki temeljita na znanju in inovacijah, obenem pa prispevati k trajnostnemu razvoju. Podprlo bo izvajanje strategije Evropa 2020 in druge politike Unije ter uresničitev in delovanje evropskega raziskovalnega prostora.

Kazalniki uspešnosti za ocenjevanje napredka pri izvajanju tega splošnega cilja so:

- cilji na področju raziskav in razvoja (3 % BDP) v okviru strategije Evropa 2020,
- kazalnik rezultatov za inovacije v okviru strategije Evropa 2020 ⁽¹⁾,
- delež raziskovalcev med aktivnim prebivalstvom.

Ta splošni cilj se uresničuje s tremi različnimi prednostnimi nalogami, ki se medsebojno dopolnjujejo, vsaka pa obsega sklop posebnih ciljev. Izvajale se bodo na usklajen način, da se spodbudi sodelovanje med različnimi posebnimi cilji, izogibe podvajanje prizadevanj in krepi njihov skupni učinek.

Skupno raziskovalno središče prispeva k splošnemu cilju in prednostnim nalogam Obzorja 2020 z uresničevanjem posebnega cilja glede zagotavljanja uporabnikom prilagojene znanstvene in tehnične podpore politikam Unije.

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) prispeva k splošnemu cilju in prednostnim nalogam Obzorja 2020 z uresničevanjem posebnega cilja glede povezovanja trikotnika znanja, tj. visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij. Uspešnost EIT se ocenjuje z naslednjimi kazalniki:

- organizacije univerz, podjetij in raziskav, vključene v skupnosti znanja in inovacij;
- sodelovanje v trikotniku znanja, ki vodi do razvoja inovativnih proizvodov, storitev in postopkov.

Ta priloga določa splošne smernice posebnih ciljev in dejavnosti iz člena 5(2), (3), (4) in (5).

Medsektorska vprašanja in podporni ukrepi v Obzorju 2020

Medsektorska vprašanja, katerih okvirni seznam je v členu 14, se bodo spodbujala v okviru posebnih ciljev treh prednostnih nalog, kakor ukrepi, potrebni za razvoj novega znanja, ključnih kompetenc in glavnih tehnoloških prebojev ter za pretvorbo znanja v gospodarsko in družbeno vrednost. Poleg tega bo treba v več primerih razviti interdisciplinarne rešitve, ki segajo v številne posebne cilje Obzorja 2020. Z Obzorjem 2020 bodo zagotovljene pobude za takšne ukrepe glede medsektorskih vprašanj, vključno z učinkovitim združevanjem proračunov.

Družboslovne vede in humanistika

Raziskave na področju družboslovnih ved in humanistike bodo v celoti vključene v vsakega od stebrov Obzorja 2020 ter vsakega od posebnih ciljev, prispevale pa bodo k podlagi za oblikovanje politike na mednarodni, nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter na ravni Unije. Kar zadeva družbene izzive, bodo družboslovne vede in humanistika vključene kot bistven element dejavnosti, potrebnih za reševanje vseh posameznih družbenih izzivov z največjim možnim učinkom. Poseben cilj družbenega izziva "Evropa v spreminjajočem se svetu" vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo" bo podprl raziskave na področju družboslovnih ved in humanistike z osredotočenjem na vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo.

Znanost in družba

Poglobi se odnos med znanostjo in družbo, spodbujajo se odgovorne raziskave in inovacije ter znanstveno izobraževanje in kultura, zaupanje javnosti v znanost pa se okrepi z dejavnostmi iz Obzorja 2020, ki spodbujajo ozaveščeno udeleževanje državljanov in civilne družbe pri vprašanjih, povezanih z raziskavami in razvojem.

⁽¹⁾ COM(2013)0624.

Spol

Spodbujanje enakosti spolov na področju znanosti in inovativnosti sodi med zaveze Unije. V Obzorju 2020 se bo enakost spolov obravnavala kot medsektorsko vprašanje, da se odpravijo neravnovesja med ženskami in moškimi ter da se vidik spolov vključi v načrtovanje in vsebine raziskav in inovacij.

MSP

V Obzorju 2020 se bo spodbujala in podpirala integrirana udeležba MSP pri vseh posebnih ciljeh. V skladu s členom 22 se ukrepi, določeni v okviru posebnega cilja "Inovacije v MSP" (instrument, namenjen MSP), uporabljajo v okviru posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" in v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi".

Hitra pot do inovacij

Kot je določeno v členu 24, bo Hitra pot do inovacij podprla ukrepe na področju inovacij v okviru posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" in v okviru prednost "Družbeni izzivi", izvajala se bo "od spodaj navzgor" na podlagi stalno odprtih razpisov, čas do dodelitve sredstev pa ne bo smel preseči šest mesecev.

Povečevanje udeležbe

Raziskovalni in inovacijski potencial držav članic kljub nedavni konvergenci ostaja zelo različen, z velikim razkorakom med "vodilnimi na področju inovacij" in "zmernimi inovatorji". Dejavnosti bodo k zmanjšanju razkoraka med raziskavami in inovacijami v Evropi pripomogle s spodbujanjem sinergij z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, pa tudi s posebnimi ukrepi za spodbujanje odličnosti v regijah, ki dosegajo slabe rezultate na področju raziskav, razvoja in inovacij, kar bo povečalo udeležbo v Obzorju 2020 in prispevalo k uresničitvi evropskega raziskovalnega prostora.

Mednarodno sodelovanje

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami ter mednarodnimi, regionalnimi ali globalnimi organizacijami je potrebno za učinkovito reševanje več posebnih ciljev, določenih v Obzorju 2020. Mednarodno sodelovanje je bistvenega pomena za raziskave na novih področjih in temeljne raziskave, da se izkoristijo prednosti nastajajočih znanstvenih in tehnoloških priložnosti. Sodelovanje je potrebno za soočanje z družbenimi izzivi in okrepitev konkurenčnosti evropske industrije. Spodbujanje mobilnosti raziskovalcev in osebja na področju inovacij na mednarodni ravni je tudi bistvenega pomena za krepitev tega globalnega sodelovanja. Mednarodno sodelovanje na področju raziskav in razvoja je ključni vidik globalnih zavez Unije. Mednarodno sodelovanje se bo zato spodbujalo v vsaki od treh prednostnih nalog Obzorja 2020. Poleg tega se bodo podpirale namenske horizontalne dejavnosti, da se zagotovi skladen in učinkovit razvoj mednarodnega sodelovanja po celotnem Obzorju 2020.

Trajnostni razvoj in podnebne spremembe

V okviru Obzorja 2020 se bodo spodbujale in podpirale dejavnosti, namenjene izkoriščanju vodilnega položaja Evrope v tekmi za razvoj novih procesov in tehnologij, ki spodbujajo trajnostni razvoj v širšem smislu in boj proti podnebnim spremembam. Tak horizontalen pristop, ki je v celoti vključen v vse prednostne naloge Obzorja 2020, bo Uniji pomagal, da bo uspešna v svetu z majhno porabo ogljika in omejenimi viri, hkrati pa bo gradila trajnostno in konkurenčno gospodarstvo, ki temelji na učinkovitem izkoriščanju virov.

Prehod od odkritja do tržne uporabe

Premostitveni ukrepi Obzorja 2020 lajšajo prehod od odkritja do tržne uporabe, kar vodi v koriščenje in komercializacijo idej, kadar je to primerno. Ukrepi bi morali temeljiti na širokem inovacijskem konceptu in spodbujati medsektorske inovacije.

Medsektorski podporni ukrepi

Medsektorska vprašanja bodo podprli številni horizontalni podporni ukrepi, med drugim tudi ukrepi za večjo privlačnost raziskovalnega poklica, vključno s splošnimi načeli Evropske listine za raziskovalce, ukrepi za okrepitev znanstvenih dokazov ter razvoj in podporo evropskega raziskovalnega prostora (vključno s petimi pobudami evropskega raziskovalnega prostora) in Unije inovacij, ukrepi za izboljšanje okvirnih pogojev v podporo Uniji inovacij, vključno z načeli iz Priporočila Komisije o upravljanju intelektualne lastnine⁽¹⁾, in preučevanje možnosti za vzpostavitev evropskega instrumenta za valorizacijo pravic intelektualne lastnine ter ukrepi za upravljanje in usklajevanje mednarodnih mrež za odlične raziskovalce in inovatorje (na primer COST).

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije o upravljanju intelektualne lastnine pri dejavnostih prenosa znanja in kodeks ravnanja za univerze in druge javne raziskovalne organizacije (C(2008) 1329 z dne 10. aprila 2008).

DEL I.

PREDNOSTNA NALOGA "Odlična znanost"

Ta del je namenjen krepitvi in povečanju odličnosti znanstvene baze Unije ter konsolidaciji evropskega raziskovalnega prostora, s čimer bi sistem Unije na področju raziskav in inovacij postal bolj konkurenčen na svetovni ravni. Obsega štiri posebne cilje:

- (a) "Evropski raziskovalni svet (ERC)" zagotavlja privlačno in prožno financiranje, ki bo na podlagi konkurence na ravni Unije posameznim nadarjenim in ustvarjalnim raziskovalcem in njihovim ekipam omogočilo, da raziskujejo najboljše poti na področju znanosti.
- (b) "Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET)" bodo podpirale skupno raziskovanje, s čimer se bo povečala zmogljivost Evrope na področju naprednih inovacij, ki spreminjajo ustaljene paradigme. Spodbujale bodo znanstveno sodelovanje med področji glede novih zamisli z visokim tveganjem in pospeševale razvoj najbolj obetavnih novih področij znanosti in tehnologije ter strukturiranje ustreznih znanstvenih skupnosti v vsej Uniji.
- (c) "Ukrepi Marie Skłodowske-Curie" bodo zagotovili odlično in inovativno usposabljanje na področju raziskav, privlačne poklicne možnosti in možnosti za izmenjavo znanja s pomočjo čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev, da bodo kar najboljše pripravljeni na spoprijemanje s sedanji in prihodnjimi izzivi.
- (d) "Raziskovalna infrastruktura" bo razvila in podprla vrhunsko evropsko raziskovalno infrastrukturo ter ji pomagala prispevati k vzpostavitvi evropskega raziskovalnega prostora s spodbujanjem njenega inovacijskega potenciala, privabljanjem raziskovalcev z vsega sveta in z usposabljanjem človeškega kapitala ter dopolnjevala te dejavnosti s politiko mednarodnega sodelovanja Unije.

Za vsakega od navedenih ciljev se je izkazalo, da ima visoko dodano vrednost Unije. Skupaj sestavljajo močan in uravnotežen sklop dejavnosti, ki ob dejavnostih na nacionalni, regionalni in lokalni ravni pokrivajo vse potrebe Evrope glede napredne znanosti in tehnologije. Z združitvijo v en sam program bodo lahko delovale bolj skladno, na racionaliziran, poenostavljen in bolj osredotočen način, obenem pa ohranile kontinuiteto, ki je bistvenega pomena za njihovo nadaljnjo učinkovitost.

Dejavnosti so same po sebi usmerjene v prihodnost, dolgoročno krepijo znanje in spretnosti, se osredotočajo na naslednjo generacijo znanosti, tehnologije, raziskovalcev in inovacij ter zagotavljajo podporo novim nadarjenim ljudem iz celotne Unije in pridruženih držav, pa tudi iz vsega sveta. Po svoji naravi so usmerjene v znanost in večinoma osnovane na modelih financiranja, ki se izvajajo od "spodaj navzgor" ter na pobudo raziskovalcev, zato bo imela evropska znanstvena skupnost veliko vlogo pri določanju raziskovalnih dejavnosti v okviru Obzorja 2020.

DEL II.

PREDNOSTNA NALOGA "Vodilni položaj v industriji"

Namen tega dela je spodbujati razvoj tehnologij in inovacij, na katerih bo osnovana gospodarska dejavnost v prihodnosti, in pomagati inovativnim MSP, da postanejo vodilna svetovna podjetja. Obsega tri posebne cilje:

- (a) "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" namensko podpira raziskave, razvoj in predstavitev, po potrebi pa tudi standardizacijo in certificiranje, na področju informacijske in komunikacijske tehnologije, nanotehnologije, naprednih materialov, biotehnologije, sodobne proizvodnje in predelave ter vesolja. Poudarek bo na sodelovanju in konvergenci med različnimi tehnologijami in znotraj njih ter na njihovi povezanosti z družbenimi izzivi. Na vseh teh področjih se ustrezno upoštevajo potrebe uporabnikov.
- (b) "Dostop do tveganega kapitala" je namenjen odpravi pomanjkanja dolžniškega in lastniškega kapitala za raziskave in razvoj, inovativna podjetja ter projekte v vseh fazah razvoja. Skupaj z lastniškim instrumentom Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) podpira razvoj tveganega kapitala na ravni Unije.
- (c) "Inovacije v MSP" zagotavljajo podporo, prilagojeno posebej MSP, da bi spodbudili vse oblike inovacij v MSP, predvsem tistih, ki imajo potencial za razvoj in širitev na mednarodnem prizorišču, znotraj enotnega trga in onkraj njega.

Dejavnosti so organizirane glede na dejavnosti podjetij. Proračuna za posebna cilja "Dostop do tveganega kapitala" in "Inovacije v MSP" bosta usmerjena v povpraševanje in osnovana na načelu "od spodaj navzgor". Dopolnjena sta z uporabo finančnih instrumentov. Namenski instrument za MSP se prvenstveno izvaja "od spodaj navzgor" in je prilagojen potrebam MSP, upošteva pa posebne cilje prednostne naloge "Družbeni izzivi" in posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij".

Obzorje 2020 bo izvajalo celosten pristop glede udeležbe MSP, pri čemer se bodo med drugim upoštevale potrebe teh podjetij v zvezi s prenosom znanja in tehnologije, s čimer bi zagotovili, da se najmanj 20 % skupnega združenega proračuna za vse posebne cilje prednostne naloge "Družbeni izzivi" in za posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" nameni MSP.

Pri posebnem cilju "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" se uporablja pristop, usmerjen v tehnologije, kar bo pripomoglo k razvoju omogočitvenih tehnologij, ki se lahko uporabijo na več področjih ter v več panogah in storitvah. Uporaba teh tehnologij za reševanje družbenih izzivov se podpira skupaj s prednostno nalogo "Družbeni izzivi".

DEL III.

PREDNOSTNA NALOGA "Družbeni izzivi"

Ta del se neposredno odziva na prednostne naloge politike in družbene izzive, ki so opredeljeni v strategiji Evropa 2020 in so namenjeni spodbujanju kritične mase pobud na področju raziskav in inovacij, potrebnih za uresničitev ciljev politike Unije. Financiranje je osredotočeno na naslednje posebne cilje:

- (a) zdrave, demografske spremembe in dobro počutje;
- (b) prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo;
- (c) zanesljiva, čista in učinkovita energija;
- (d) pameten, okolju prijazen in integriran prevoz;
- (e) podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin;
- (f) Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo;
- (g) varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov.

Pri vseh teh dejavnostih se uporabi v izzive usmerjen pristop in lahko zajemajo temeljne raziskave, uporabne raziskave, prenos znanja ali inovacije, osredotočajo pa se na prednostne naloge politike, ne da bi bila vnaprej natančno določena izbira tehnologij ali rešitev, ki bi jih bilo treba razviti. Pozornost bo poleg tehnološko usmerjenim rešitvam namenjena netehnološkim, organizacijskim in sistemskim inovacijam ter inovacijam v javnem sektorju. Poudarek je na združevanju kritične mase virov in znanja z različnih področij, tehnologij in znanstvenih panog ter raziskovalne infrastrukture, kar naj bi omogočilo reševanje izzivov. Te dejavnosti obsegajo celoten cikel od temeljnih raziskav do trga, pri čemer je sedaj poudarek na dejavnostih, povezanih z inovacijami, kot so poskusno izvajanje, predstavitvene dejavnosti, preskusne naprave, podpora javnemu naročanju, oblikovanje, inovacije, usmerjene v potrebe končnega uporabnika, socialne inovacije, prenos znanja ter tržno uveljavljanje inovacij in standardizacija.

DEL IV.

POSEBNI CILJ "SPODBUJANJE ODLIČNOSTI IN POVEČEVANJE UDELEŽBE"

Namen posebnega cilja "Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe" je v celoti izkoristiti evropski potencial talentov ter kaj najbolj povečati in porazdeliti koristi gospodarstva, ki temelji na inovacijah, po vsej Uniji in skladno z načelom odličnosti.

DEL V.

POSEBNI CILJ "Znanost z družbo in za njo"

Namen posebnega cilja "Znanost z družbo in za njo" je vzpostaviti učinkovito sodelovanje med znanostjo in družbo, zaposliti nove talentirane raziskovalce ter povezati znanstveno odličnost z družbeno ozaveščenostjo in odgovornostjo.

DEL VI.

NEJEDRSKI NEPOSREDNI UKREPI SKUPNEGA RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA

Dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča so sestavni del Obzorja 2020, s čimer zagotavljajo trdno, z dokazi podprto podporo politikam Unije. Temeljijo na potrebah uporabnikov, dopolnjujejo pa jih dejavnosti, usmerjene v prihodnost.

DEL VII.

EVROPSKI INŠTITUT ZA INOVACIJE IN TEHNOLOGIJO (EIT)

EIT ima pomembno vlogo, saj združuje vrhunske raziskave, inovacije in visokošolsko izobraževanje ter tako povezuje trikotnik znanja. V ta namen uporablja predvsem skupnosti znanja in inovacij. Poleg tega z usmerjenimi ukrepi za razširjanje in izmenjavo znanja zagotavlja izmenjavo izkušenj med skupnostmi znanja in inovacij in onkraj njih ter tako spodbuja hitrejšo uveljavljanje inovacijskih modelov po vsej Uniji.

DEL I

ODLIČNA ZNANOST

1. Evropski raziskovalni svet (ERC)

1.1. Posebni cilj

Posebni cilj je krepitev odličnosti, dinamičnosti in ustvarjalnosti evropskega raziskovanja.

Ambicija Evrope je preiti na nov gospodarski model, temelječ na pametni, trajnostni in vključujoči rasti. Za takšno preobrazbo bo potrebno kaj več kot samo manjše izboljšave sedanjih tehnologij in znanja. Potrebna bo precej večja zmogljivost za temeljne raziskave in znanstveno podprte inovacije, ki jo bo spodbujalo novo revolucionarno znanje in ki bo Evropi omogočala, da prevzame vodilno vlogo pri ustvarjanju spremenjenih znanstvenih in tehnoloških paradig, ki bodo ključno gonilo rasti produktivnosti, konkurenčnosti, bogastva, trajnostnega razvoja in družbenega napredka v panogah in sektorjih prihodnosti. Takšne spremembe paradig so v preteklosti običajno izvirale iz znanstvene baze javnega sektorja, preden so ustvarile podlago za oblikovanje popolnoma novih panog in sektorjev.

V svetu vodilne inovacije so tesno povezane z odlično znanostjo. Evropa, nekoč nesporno v vodstvu, je v tekmi za najboljše vrhunske znanstvene dosežke zaostala in ima v primerjavi z Združenimi državami, kar zadeva pomembnejše tehnološke premike v povojnem obdobju, le stransko vlogo. Čeprav največ znanstvenih publikacij na svetu še vedno objavi Unija, pa v Združenih državah nastane dvakrat več najvplivnejših publikacij (zgornji 1 % najpogosteje citiranih). Podobno mednarodna razvrstitev univerz kaže, da na najvišjih mestih prevladujejo univerze iz ZDA. Poleg tega 70 % dobitnikov Nobelove nagrade prihaja iz Združenih držav.

En vidik izziva je dejstvo, da Evropa in Združene države sicer vlagata podobne zneske v znanstveno bazo svojega javnega sektorja, vendar ima Unija v javnem sektorju skoraj trikrat več raziskovalcev, zaradi česar so naložbe na raziskovalca znatno nižje. Poleg tega so ZDA pri dodeljevanju sredstev vodilnim raziskovalcem bolj selektivne. To pojasni, zakaj so raziskovalci javnega sektorja v Uniji v poprečju manj produktivni in so skupaj znanstveno manj vplivni kot njihovi precej manj številni kolegi v ZDA.

Drugi pomembnejši vidik izziva je ta, da javni in zasebni sektor v številnih evropskih državah najboljšim raziskovalcem še vedno ne nudi dovolj privlačnih pogojev. Nadarjeni raziskovalci šele po več letih postanejo povsem neodvisni znanstveniki. Zaradi tega prihaja do precejšnjega tratenja raziskovalnega potenciala Evrope: s prihodom raziskovalcev naslednje generacije, ki naj bi prinesli nove zamisli in energijo, se zavlačuje in v nekaterih primerih je njihov prihod celo oviran, odlični raziskovalci na začetku poklicne poti pa so napeljeni k temu, da možnosti za napredovanje iščejo drugod.

Nadalje ti dejavniki prispevajo k temu, da je Evropa v globalni tekmi za nadarjene znanstvenike precej nezanimiva.

1.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

ERC je bil ustanovljen, da bi s financiranjem posameznih skupin na podlagi vseevropske konkurence najboljšim evropskim raziskovalcem, tako moškim kot ženskam, zagotovil sredstva, ki jih potrebujejo za večjo konkurenčnost na svetovni ravni. Deluje samostojno: je neodvisen znanstveni svet, ki ga sestavljajo najuglednejši in najbolj strokovno usposobljeni znanstveniki, inženirji in učenjaki obeh spolov in različnih starostnih skupin, ki pripravi

splošno znanstveno strategijo in je v celoti pristojen za sprejemanje odločitev o vrsti raziskav, ki se bodo financirale. To so temeljne značilnosti ERC, ki zagotavljajo učinkovitost njegovega znanstvenega programa, kakovost njegovih dejavnosti in postopka za strokovno ocenjevanje ter njegovo verodostojnost v znanstveni skupnosti.

ERC ima s svojim vseevropskim konkurenčnim delovanjem na voljo več nadarjenih strokovnjakov in več zamisli kot katera koli nacionalna shema. Najboljši raziskovalci in najboljše zamisli tekmujejo med sabo. Kandidati vedo, da se morajo zares izkazati, saj je nagrada prožno financiranje pod enakimi konkurenčnimi pogoji, ne glede na ozka grla na lokalni ravni ali razpoložljivost nacionalnih sredstev.

Od raziskav na novih področjih, ki jih financira ERC, se zato pričakuje, da bodo imele precejšen neposreden učinek v smislu premikanja meja znanosti in omogočile ustvarjanje novih in pogosto nepričakovanih znanstvenih in tehnoloških rezultatov ter novih področij za raziskave, zaradi česar se lahko navsezadnje rodijo radikalno nove zamisli, ki bodo spodbujale inovacije in podjetniško iznajdljivost ter se učinkovito spoprijemale z družbenimi izzivi. Na tej kombinaciji posameznih odličnih znanstvenikov in inovativnih zamisli temelji vsaka faza v inovacijski verigi.

ERC ima znaten strukturni vpliv, saj ustvarja močno spodbudo za povečanje kakovosti evropskega raziskovalnega sistema, ki presega raziskovalce in projekte, ki jih ERS financira neposredno. Projekti in raziskovalci, ki jih financira ERC, postavljajo jasen in navdihujoč cilj za raziskave na novih področjih v Evropi, ki so zaradi njih bolj razpoznavne in za najboljše raziskovalce na svetovni ravni tudi privlačnejše. Prestiž gostovanja dobitnikov nepovratnih sredstev ERC in "pečat odličnosti", ki to gostovanje spremlja, krepi konkurenco med evropskimi univerzami in drugimi raziskovalnimi organizacijami, ki tekmujejo, katera bo vrhunskim raziskovalcem ponudila čim bolj privlačne pogoje. Zmožnost nacionalnih sistemov in posameznih raziskovalnih institucij, da privabijo in gostijo dobitnike nepovratnih sredstev ERC, pomeni standard, s pomočjo katerega se lahko ocenijo prednosti in slabosti teh sistemov in institucij ter ustrezno preoblikujejo njihove politike in prakse. Sredstva ERC so torej dopolnilo prizadevanjem na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni za reformo evropskega raziskovalnega sistema, krepitev njegovih zmogljivosti ter polno izrabo njegovega potenciala in privlačnosti.

1.3. Splošne smernice dejavnosti

Temeljna dejavnost ERC je zagotavljanje privlačnega dolgoročnega financiranja, ki bo odlične raziskovalce in njihove ekipe podpiralo pri izvajanju prelomnih raziskav, ki sicer prinašajo velike koristi, a so zelo tvegane.

Sredstva ERC se dodelijo v skladu z naslednjimi uveljavljenimi načeli. Znanstvena odličnost je edino merilo, na podlagi katerega se dodelijo nepovratna sredstva ERC. ERC deluje po načelu "od spodaj navzgor" brez vnaprej določenih prednostnih nalog. Nepovratna sredstva ERC so na voljo posameznim ekipam raziskovalcev, ki delajo v Evropi, ne glede na njihovo starost, spol in državljanstvo. ERC je usmerjen v spodbujanje zdrave konkurence po vsej Evropi, temelječe na trdnih, preglednih in nepristranskih postopkih ocenjevanja, ki se lotevajo zlasti morebitnega problema razlikovanja na podlagi spola.

ERC posebno prednost daje pomoči najboljšim mladim raziskovalcem z odličnimi zamislimi, in sicer jim v kritični fazi, ko ustanavljajo ali utrjujejo svojo lastno raziskovalno ekipo ali program, zagotovi ustrezno podporo, da postanejo samostojni. Obenem bodo v okviru ERC še naprej zagotovljene ustrezne stopnje podpore za uveljavljene raziskovalce.

ERC po potrebi podpira tudi nove načine dela v znanstvenih krogih, pri katerih obstaja možnost za ustvarjanje prelomnih rezultatov, in spodbuja preučevanje tržnega in družbenega inovacijskega potenciala raziskave, ki jo financira.

Zato je cilj ERC do leta 2020 dokazati, da pri njegovih natečajih dejansko sodelujejo najboljši raziskovalci, da je njegovo financiranje pripomoglo k znanstvenim publikacijam najvišje kakovosti ter k raziskovalnim rezultatom z močnim potencialnim družbenim in gospodarskim vplivom ter da je znatno prispeval k temu, da je Evropa postala bolj privlačna za najboljše znanstvenike na svetu. Zlasti je ERC usmerjen v to, da se znatno poveča delež Unije v zgornjem 1 % najpogosteje citiranih publikacij na svetu. Usmerjen je tudi v to, da se bistveno poveča število odličnih raziskovalcev, ki prihajajo iz držav zunaj Evrope in ki jih financira. ERC izmenjuje izkušnje in najboljše prakse z regionalnimi in nacionalnimi agencijami za financiranje raziskav, da bi spodbujal podporo odličnih raziskovalcev. Poleg tega ERC skrbi za to, da so njegovi programi še bolj prepoznavni.

Znanstveni svet ERC nenehno spremlja delovanje in postopke ocenjevanja ERC ter preučuje, kako bi lahko s shemami za nepovratna sredstva, ki poudarjajo učinkovitost, jasnost, stabilnost in preprostost – tako z vidika kandidatov kot z vidika izvajanja in upravljanja –, najboljše dosegli cilje ERC ter se po potrebi odzvali na nove potrebe. Prizadeva si, da bi ohranil in še izboljšal prvovrstni sistem strokovnega ocenjevanja, ki ga je vzpostavil ERC in temelji na popolnoma pregledni, pošteni in nepristranski obravnavi predlogov, zato da bi lahko izluščil prelomno znanstveno odličnost, revolucionarne zamisli in nadarjenost ne glede na spol, nacionalnost, institucijo ali

starost raziskovalca. Obenem bo ERC tudi v prihodnje izvajal lastne strateške študije, da bi se pripravil na svoje dejavnosti in jih podprl, ohranjal bo tesne stike z znanstveno skupnostjo, regionalnimi in nacionalnimi agencijami za financiranje in drugimi zainteresiranimi stranmi ter si prizadeval, da bodo njegove dejavnosti dopolnjevale raziskave na drugih ravneh.

ERC bo zagotovil preglednost pri sporočanju informacij o svojih dejavnostih in rezultatih znanstveni skupnosti in splošni javnosti ter hranil posodobljene podatke o financiranih projektih.

2. Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET)

2.1. Posebni cilj

Posebni cilj je spodbujanje povsem novih tehnologij, ki bi lahko ustvarile možnost za nove discipline na področju znanstvenih spoznanj in tehnologij ter prispevale k evropskim gospodarskim panogam naslednje generacije, in sicer z raziskovanjem izvirnih, na znanstveni podlagi slonečih zamisli z visokim tveganjem. Namen je z zagotavljanjem prožne podpore – v različnem obsegu – ciljno usmerjenemu in interdisciplinarnemu skupnemu raziskovanju in s sprejetjem inovativnih raziskovalnih praks poiskati in izrabiti priložnosti, ki bodo imele dolgoročne koristi za državljanke, gospodarstvo in družbo. FET bodo novim področjem v okviru sodobnih raziskav prinesle dodano vrednost Unije.

FET spodbujajo raziskovanje in tehnologijo, ki presemeta tisto, kar je znano, uveljavljeno in splošno sprejeto, ter podpirajo izvirno in vizionarsko razmišljanje, da bi se odprle možnosti za zmogljive nove tehnologije, iz katerih bi se lahko razvile vodilne tehnološke in intelektualne paradigme za naslednja desetletja. FET spodbujajo prizadevanja za iskanje raziskovalnih priložnosti majhnega obsega na vseh področjih, vključno z novimi temami ter velikimi znanstvenimi in tehnološkimi izzivi, pri katerih je potrebno tesno sodelovanje med programi po vsej Evropi in zunaj nje. Ta pristop temelji na odličnosti in zajema raziskovanje predkonkurenčnih zamisli za oblikovanje prihodnosti tehnologije, družbi in industriji pa omogoča, da imata korist od interdisciplinarnega sodelovanja na področju raziskav, ki ga je treba vzpostaviti na ravni EU, in sicer z ustvarjanjem povezave med znanstveno naravnanimi raziskavami in raziskavami, ki temeljijo na družbenih ciljih in izzivih ali na konkurenčnosti industrije.

2.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Radikalne prodorne rešitve s transformativnim učinkom so vedno bolj odvisne od tesnega sodelovanja med področji znanosti in tehnologije (na primer informacijski in komunikacijski tehnologijami, biologijo, bioinženiringom in robotiko, kemijo, fiziko, matematiko, modeliranjem v medicini, vedami o zemeljskem sistemu, vedami o materialih, nevro- in kognitivni znanosti, družbenimi vedami ali ekonomijo) ter z umetnostjo, behaviorizmom in humanistiko. Za to pa sta poleg odličnosti na področju znanosti in tehnologije morda potrebna tudi nov odnos in povsem novo sodelovanje med zelo različnimi akterji na področju raziskav.

Medtem ko se lahko nekatere zamisli razvijejo v majhnem obsegu, lahko druge pomenijo tako velik izziv, da so za njihov razvoj potrebna obširna skupna prizadevanja preko daljšega časovnega obdobja. To so spoznala vsa velika gospodarstva, zato pa je svetovna konkurenca v zvezi z iskanjem novih tehnoloških priložnosti na področju znanosti, ki bi utegnile imeti precejšen učinek na inovacije in znatno koristiti družbi, ter z razvojem takšnih priložnosti vedno ostrejša. Da bi bile tovrstne dejavnosti učinkovite, bi jih morda morali vzpostaviti hitro, v velikem obsegu in na podlagi skupnega evropskega prizadevanja za skupne cilje, da bi ustvarili kritično maso, spodbujali sinergije in zagotovili kar najboljše učinke izvoda.

FET obravnavajo celoten spekter znanstveno podprtih inovacij: od zgodnjega raziskovanja nastajajočih in krhkih zamisli – v majhnem obsegu in od spodaj navzgor – do oblikovanja novih raziskovalnih in inovacijskih skupnosti okoli transformativnih nastajajočih raziskovalnih področij, vse do obsežnih in skupnih raziskovalnih pobud, temelječih na raziskovalnem načrtu, katerega namen je uresničiti ambiciozne in vizionarske cilje. Vsaka od teh treh ravni ima svojo posebno vrednost, obenem pa se dopolnjuje in je v sinergiji z ostalima. Na primer: raziskave v majhnem obsegu lahko razkrijejo potrebo po razvoju novih tem, kar lahko vodi v ukrepanje velikega obsega, temelječe na ustreznih časovnih načrtih. Vključujejo lahko številne akterje na področju raziskav, vključno z mladimi raziskovalci in raziskovalno intenzivnimi MSP, in skupnosti zainteresiranih strani (civilne družbe, oblikovalce politike, industrijo in javne raziskovalce), ki so osredotočeni na razvijajoče se raziskovalne načrte, medtem ko ti nastajajo, zorijo in se širijo.

2.3. Splošne smernice dejavnosti

Medtem so FET vizionarske, transformativne in nekonvencionalne, sledijo njegove dejavnosti različnim logikam – od popolne odprtosti do različnih stopenj oblikovanja tem, skupnosti in financiranja.

Dejavnosti dajejo trdnejšo obliko različnim logikom ukrepanja v primernem obsegu, pri čemer opredeljujejo in izkoriščajo priložnosti za dolgoročno korist za državljanke, gospodarstvo in družbo:

- (a) FET s spodbujanjem novih zamisli ("odprte FET" ali "FET Open") podpirajo zgodnje znanstveno in tehnološko raziskovanje, ki s kljubovanjem veljavnim paradigmam in podajanjem na neznana področja raziskuje nove temelje za povsem nove prihodnje tehnologije. Na podlagi izbirnega postopka od spodaj navzgor, odprtega za vse raziskovalne zamisli, bo nastal raznolik portfelj ciljno usmerjenih projektov. Ključnega pomena bo zgodnje odkrivanje obetavnih novih področij, premikov in trendov ter privabljanje novih akterjev z velikim potencialom na področju raziskav in inovacij;
- (b) FET s spodbujanjem novih tem in skupnosti ("proaktivne FET" ali "FET Proactive") v tesni povezavi z družbenimi izzivi in temami vodilnega položaja v industriji obravnavajo številne obetavne predhodne raziskovalne teme, pri katerih obstaja možnost ustvarjanja kritične mase medsebojno povezanih projektov, ki skupaj tvorijo obširno in večstransko raziskovanje tem ter oblikujejo evropski sklad znanja;
- (c) FET s spoprijemanjem z velikimi interdisciplinarnimi izzivi na področju znanosti in tehnologije ("vodilne pobude FET" ali "FET Flagships") ob polnem upoštevanju rezultatov svojih pripravljanih projektov podpirajo ambiciozne, znanstveno in tehnološko podprte raziskave, ki so namenjene doseganju znanstvenega in tehnološkega prodora na področjih, ki so na odprt in pregleden način, ob vključevanju držav članic in ustreznih zainteresiranih strani, opredeljena kot pomembna. Takšne dejavnosti bi lahko imele korist od usklajenosti med evropskimi, nacionalnimi in regionalnimi programi. Znanstveni napredek bi moral zagotoviti močno in obsežno podlago za prihodnje tehnološke inovacije in gospodarsko uporabo ter povsem nove koristi za družbo. Te dejavnosti bodo izvedene z uporabo obstoječih instrumentov financiranja.

Odprtim FET bo namenjenih več kot 40 % sredstev FET.

3. Ukrepi "Marie Skłodowska-Curie"

3.1. Posebni cilj

Posebni cilj je zagotoviti najboljši možni razvoj in dinamično uporabo intelektualnega kapitala Evrope, da bi z njim ustvarjali, razvijali in prenašali nove spretnosti, znanja in inovacije ter tako v celoti uresničili njegov potencial v vseh sektorjih in regijah.

Dobro usposobljeni, dinamični in ustvarjalni raziskovalci so ključni element za najboljšo znanost in najbolj produktivne, na raziskavah temelječe inovacije.

Čeprav ima Evropa na področju raziskav in inovacij velik in raznolik nabor usposobljenih človeških virov, je treba ta nabor nenehno dopolnjevati, izboljševati in prilagajati hitro spreminjajočim se potrebam trga dela. Danes dela v poslovnem sektorju samo 46 % teh človeških virov, kar je v primerjavi z glavnimi gospodarskimi konkurenti Evrope precej malo, na Kitajskem je npr. ta delež 69 %, na Japonskem 73 % in v Združenih državah 80 %. Poleg tega demografski dejavniki kažejo, da bo v naslednjih nekaj letih nesorazmerno veliko raziskovalcev doseglo starost za upokožitve. Treba bo tudi povečati mobilnost teh raziskovalcev, saj je še vedno preskromna: v letu 2008 se je samo 7 % absolventov doktorskega študija usposabljal v drugi državi članici, cilj do leta 2030 pa je ta delež povečati na 20 %.

Potrebna reforma se mora začeti že na prvih stopnjah poklicne poti raziskovalcev, med njihovim doktorskim študijem ali primerjalnim podiplomskim usposabljanjem. Evropa mora razviti najmodernejše inovativne sheme usposabljanja, ki bodo skladne z visoko konkurenčnimi in vedno bolj interdisciplinarnimi zahtevami na področju raziskav in razvoja. Da bi raziskovalce opremili s presečnimi inovacijskimi in podjetniškimi spretnostmi, ki jih bodo zahtevala delovna mesta v prihodnosti, ter jih spodbujali, da bodo razmišljali o poklicni poti v industriji ali v najbolj inovativnih podjetjih, je potrebno množično sodelovanje podjetij, tudi MSP, in drugih družbeno-ekonomskih akterjev. Treba bo tudi povečati mobilnost teh raziskovalcev, saj je še vedno preskromna: v letu 2008 se je samo 7 % absolventov doktorskega študija usposabljal v drugi državi članici, cilj do leta 2030 pa je ta delež povečati na 20 %.

Ta reforma se mora izvajati na vsaki stopnji poklicne poti raziskovalcev. Ključnega pomena je, da se mobilnost raziskovalcev poveča na vseh ravneh, vključno z menjavo poklicne poti, in sicer ne samo med državami, ampak tudi med javnim in zasebnim sektorjem. To je velika spodbuda za učenje in razvoj novih znanj in spretnosti. Je tudi ključni dejavnik za sodelovanje med akademskim svetom, raziskovalnimi središči in industrijo po državah. Človeški dejavnik je temelj trajnostnega sodelovanja, ki je ključna gonilna sila za inovativno in ustvarjalno Evropo, sposobno, da se sooča z družbenimi izzivi, in ključen za premagovanje razdrobljenosti nacionalnih politik.

Sodelovanje in izmenjava znanja na podlagi mobilnosti posameznikov na vseh stopnjah poklicne poti in na podlagi izmenjave visoko usposobljenega osebja na področju raziskav in inovacij sta bistvenega pomena za to, da se Evropa vrne na pot trajnostne rasti, da se spoprime z družbenimi izzivi ter s tem prispeva k preseganju razhajanj v raziskovalnih in inovacijskih zmogljivostih.

V zvezi s tem bi morali prek Obzorja 2020 na podlagi boljših pogojev – ki bi jih bilo treba določiti – za prenosljivost nepovratnih sredstev v okviru tega programa spodbujati tudi razvoj poklicne poti in mobilnost raziskovalcev.

Z ukrepi "Marie Skłodowska-Curie" bodo – med drugim s posebnimi ukrepi za odpravo ovir – za raziskovalce in raziskovalke zagotovljene resnično enake možnosti za mobilnost.

Če naj Evropa dohiti svoje konkurente na področju raziskav in razvoja, mora privabiti več mladih žensk in moških, da izberejo poklicno pot raziskovalca oziroma raziskovalke, in zagotoviti zelo privlačne priložnosti in okolje za raziskave in razvoj. Najbolj nadarjeni posamezniki iz Evrope in od drugod bi morali na Evropo gledati kot na zelo prestižen kraj za delo. Enakost spolov, visokokakovostni in zanesljivi zaposlitveni in delovni pogoji ter priznanje so ključni vidiki, ki morajo biti zagotovljeni dosledno po vsej Evropi.

3.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Za ta izziv ne bosta zadostovala ne golo financiranje s strani Unije ne ukrepanje posameznih držav članic. Čeprav so države članice uvedle reforme za izboljšanje svojih institucij za terciarno izobraževanje in posodobitev svojih sistemov usposabljanja, je napredek po Evropi še vedno neenak, saj med državami obstajajo velike razlike. Na splošno je znanstveno in tehnološko sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem v Evropi še vedno šibko. To velja tudi za enakost spolov in za prizadevanja, da se privabijo študenti in raziskovalci zunaj evropskega raziskovalnega prostora. Trenutno je približno 20 % absolventov doktorskega študija v Uniji državljanov tretjih držav, v Združenih državah pa je njihov delež približno 35 %. Da bi se zadeve na tem področju hitreje spremenile, je na ravni Unije potreben strateški pristop, ki bo presegal nacionalne meje. Financiranje Unije je ključnega pomena za spodbujanje nujnih strukturnih reform.

Z ukrepi "Marie Skłodowska-Curie" je bil dosežen izjemen napredek pri spodbujanju mobilnosti – nadnacionalne in medsektorske – in pri odpiranju poklicne poti raziskovalcem na evropski in mednarodni ravni, ob zagotavljanju odličnih pogojev za zaposlitev in delovnih pogojev, ki upoštevajo načela Evropske listine za raziskovalce in Kodeksa za zaposlovanje raziskovalcev. V državah članicah ni ukrepov, ki bi se po obsegu in dosegu, financiranju, mednarodnem značaju ter ustvarjanju in prenašanju znanja lahko primerjali s temi ukrepi. Ti ukrepi so okrepili sredstva institucij, ki so lahko privabile raziskovalce iz drugih držav sveta, in s tem spodbujali širjenje centrov odličnosti v Uniji. S širjenjem svojih najboljših praks na nacionalni ravni so služili za vzor in imeli znaten učinek v strukturnem smislu. Pristop od spodaj navzgor, na podlagi katerega so se izvajali ukrepi "Marie Skłodowska-Curie", je veliki večini teh institucij omogočil, da so se na njih usposabljevale ter v znanju in spretnostih nadgrajevale nove generacije raziskovalcev, ki bi bile sposobni spoprijemanja z družbenimi izzivi.

Nadaljni razvoj ukrepov "Marie Skłodowska-Curie" bo znatno prispeval k razvoju evropskega raziskovalnega prostora. Ukrepi "Marie Skłodowska-Curie", s svojo vseevropsko konkurenčno strukturo financiranja, bodo ob upoštevanju načela subsidiarnosti spodbujali nove, ustvarjalne in inovativne načine usposabljanja, kot so skupni ali večkratni doktorski naslovi in industrijski doktorati, v katere bodo vključeni akterji na področju izobraževanja, raziskav in inovacij, ki bodo morali za sloves odličnosti tekmovati v svetovnem merilu. Z zagotavljanjem sredstev Unije za najboljše raziskovalne in izobraževalne programe v skladu z načeli za inovativno doktorsko usposabljanje v Evropi bodo spodbujali tudi večjo razširjenost in uveljavljanje bolj strukturiranega doktorskega usposabljanja.

Štipendije "Marie Skłodowska-Curie" bodo zajemale tudi začasno mobilnost izkušenih raziskovalcev in inženirjev iz javnih institucij v zasebni sektor in obratno; s tem bodo univerze, raziskovalna središča in podjetja ter drugi družbeno-gospodarski akterji spodbujani k sodelovanju na evropski in mednarodni ravni ter pri tem podprti. Ukrepi "Marie Skłodowska-Curie" bodo s svojim uveljavljenim, preglednim in poštenim sistemom ocenjevanja v okviru mednarodnih natečajev, ki raziskovalcem zagotavljajo prestiž in jih torej motivirajo, da poklicno pot nadaljujejo v Evropi, odkrivali odlične nadarjene ljudi na področju raziskav in inovacij.

Družbeni izzivi, s katerimi se mora spoprijeti visoko usposobljeno osebje na področju raziskav in inovacij, niso samo problem Evrope. So mednarodni izzivi, ki so izredno zapleteni in obsežni. Potrebno je meddržavno, medsektorsko in medpodročno sodelovanje najboljših evropskih in svetovnih raziskovalcev. Ukrepi "Marie Skłodowska-Curie" bodo imeli glede tega ključno vlogo, saj bodo podpirali izmenjavo osebja, s tem pa prek izmenjave znanja na mednarodni in medsektorski ravni, ki je zelo pomembna za odprte inovacije, spodbujali skupno razmišljanje.

Mehanizem sofinanciranja v okviru ukrepov "Marie Skłodowska-Curie" bo ključno vplival na povečanje števila strokovnjakov v Evropi. Številčni in strukturni učinek ukrepanja Unije bo zaradi potenciranja regionalnega, nacionalnega in mednarodnega financiranja – tako javnega kot zasebnega –, namenjenega oblikovanju novih programov s podobnimi in združljivimi cilji in prilagajanju že obstoječih programov mednarodnemu in medsektorskemu usposabljanju, mobilnosti in razvoju poklicne poti, še večji. Takšen mehanizem bo še močneje povezal prizadevanja na področju raziskav in izobraževanja na nacionalni ravni in na ravni Unije.

Vse dejavnosti v okviru tega izziva bodo pripomogle k ustvarjanju popolnoma nove miselnosti v Evropi, ki bo ključnega pomena za ustvarjalnost in inovacije. Ukrepi financiranja "Marie Skłodowska-Curie" bodo okrepili združevanje virov v Evropi, s tem pa pripomogli k boljšemu usklajevanju in upravljanju usposabljanja, mobilnosti in razvoja poklicne poti raziskovalcev. Prispevali bodo k ciljem politike, opredeljenim v vodilnih pobudah "Unija inovacij", "Mladi in mobilnost" ter "Program za nova znanja in spretnosti in nova delovna mesta", poleg tega pa bodo ključnega pomena za uresničitev evropskega raziskovalnega prostora. Ukrepi "Marie Skłodowska-Curie" se bodo zato razvijali v tesni sinergiji z drugimi programi, ki podpirajo te cilje politik, vključno s programom Erasmus+ ter skupnostni znanja in inovacij v okviru EIT.

3.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Spodbujanje novih znanj in spretnosti s pomočjo odličnega začetnega usposabljanja raziskovalcev

Cilj je usposobiti novo generacijo ustvarjalnih in inovativnih raziskovalcev, ki bodo sposobni pretvoriti znanje in zamisli v proizvode in storitve za gospodarsko in družbeno korist v Uniji.

Ključne dejavnosti so namenjene zagotavljanju odličnega in inovativnega usposabljanja podiplomskih raziskovalcev na začetku poklicne poti, in sicer z interdisciplinarnimi projekti, tudi mentorstvom, ki bi omogočalo prenos znanja in izkušenj med raziskovalci, ali z doktorskimi programi, ki bi raziskovalcem pomagali, da razvijajo svojo poklicno pot, in pri katerih bi sodelovali univerze, raziskovalne institucije, podjetja, MSP in druge družbeno-ekonomske skupine iz različnih držav članic, pridruženih držav in/ali tretjih držav. To bo izboljšalo poklicne možnosti mladih podiplomskih raziskovalcev v javnem in zasebnem sektorju.

(b) Spodbujanje odličnosti s pomočjo čezmejne in medsektorske mobilnosti

Cilj je povečati ustvarjalni in inovativni potencial izkušenih raziskovalcev na vseh stopnjah poklicne poti z ustvarjanjem priložnosti za čezmejno in medsektorsko mobilnost.

Ključne dejavnosti so namenjene spodbujanju izkušenih raziskovalcev, da z mobilnostjo razširijo ali poglobijo svoje sposobnosti, in sicer z odpiranjem privlačnih poklicnih možnosti na univerzah, raziskovalnih institucijah, v okviru raziskovalnih infrastruktur, v podjetjih, MSP in drugih družbeno-ekonomskih skupinah v vsej Evropi in zunaj nje. Tako naj bi se izboljšala inovativnost zasebnega sektorja in spodbudila medsektorska mobilnost. Podpirajo se tudi priložnosti za usposabljanje in pridobivanje znanja na vrhunskih raziskovalnih institucijah v tretjih državah, za nadaljevanje raziskovalne poklicne poti po premoru in za (ponovno) zaposlitev raziskovalcev na dolgoročneše delovno mesto v Evropi, tudi v državi izvora, po bivanju v tujini v okviru nadnacionalne/mednarodne mobilnosti, ki zajema vračanje in ponovno vključevanje.

(c) Spodbujanje inovacij s pomočjo sinergij znanja

Cilj je okrepiti mednarodno čezmejno in medsektorsko sodelovanje na področju raziskav in inovacij s pomočjo izmenjave osebja, dejavnega na tem področju, da bi se lahko bolje spoprijeli s svetovnimi izzivi.

Ključne dejavnosti so namenjene podpiranju izmenjav osebja na področju raziskav in inovacij v okviru partnerstva univerz, raziskovalnih institucij, raziskovalnih infrastruktur, podjetij, MSP in drugih družbeno-ekonomskih skupin znotraj Evrope in po celem svetu. To bo zajemalo tudi spodbujanje sodelovanja s tretjimi državami.

(d) Povečanje strukturnega učinka s sofinanciranjem dejavnosti

Cilj je povečati številčni in strukturni učinek ukrepov "Marie Skłodowska-Curie" s potenciranjem dodatnih sredstev ter spodbujati odličnost usposabljanja, mobilnosti in razvoja poklicne poti raziskovalcev na nacionalni ravni.

Namen ključnih dejavnosti je s pomočjo mehanizma sofinanciranja spodbujati regionalne, nacionalne in mednarodne organizacije, tako javne kot zasebne, da oblikujejo nove programe, obstoječe pa prilagodijo za mednarodno in medsektorsko usposabljanje, mobilnost in razvoj poklicne poti. S tem se bo povečala kakovost usposabljanja raziskovalcev v Evropi na vseh stopnjah poklicne poti, tudi na ravni doktorata, spodbujal se bo

prosti pretok raziskovalcev in znanosti v Evropi, zaradi odprtih postopkov zaposlovanja in privlačnih delovnih pogojev se bo povečala privlačnost poklicne poti raziskovalca, podprla se bosta sodelovanje univerz, raziskovalnih institucij in podjetij na področju raziskav in inovacij ter sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami.

(e) Posebna podpora in ukrepanje na ravni politike

Cilji so spremljanje napredka, opredelitev vrzeli in ovir v ukrepih "Marie Skłodowska-Curie" in povečanje njihovega učinka. S tem v zvezi bodo razviti kazalniki in analizirani podatki glede mobilnosti, spretnosti in znanj, poklicnih poti in enakosti spolov pri raziskovalcih ob prizadevanju za sinergije in tesno sodelovanje s podpornimi ukrepi politike za raziskovalce, njihove delodajalce in financerje, ki se bodo izvajali v okviru posebnega cilja "Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo". Dejavnost bo poleg tega namenjena osveščanju o pomenu in privlačnosti poklicne poti raziskovalca in razširjanju rezultatov s področja raziskav in inovacij, nastalih na podlagi dela, podprtega z ukrepi "Marie Skłodowska-Curie".

4. Raziskovalne infrastrukture

4.1. Posebni cilji

Posebni cilj je Evropi priskrbeti raziskovalne infrastrukture na svetovni ravni, ki so dostopne vsem raziskovalcem v Evropi in zunaj nje ter v celoti izkoriščajo njihov potencial za znanstveni napredek in inovacije.

Raziskovalne infrastrukture so ključni dejavniki konkurenčnosti Evrope v celotnem spektru znanstvenih področij in bistvenega pomena za znanstveno podprte inovacije. Raziskave na številnih področjih niso mogoče brez dostopa do superračunalnikov, analitičnih zmogljivosti, sevanj za nove materiale, čistih prostorov in napredne metrologije za nanotehnologijo, posebej opremljenih laboratorijev za biološke in medicinske raziskave, podatkovnih zbirk za genomiko in družbene vede, opazovalnih postaj in senzorjev za vede o Zemlji in okolju, visokohitrostnih širokopasovnih omrežij za prenos podatkov itd. Raziskovalne infrastrukture so nujne za izvajanje raziskav, potrebnih za reševanje velikih družbenih izzivov. So gonilna sila čezmejnega sodelovanja in sodelovanja med področji, obenem pa ustvarjajo celovit in odprt evropski prostor za spletno raziskovanje. Spodbujajo mobilnost ljudi in zamisli, združujejo najboljše znanstvenike iz vse Evrope in vsega sveta ter izboljšujejo znanstveno izobraževanje. Raziskovalce in inovativna podjetja spodbujajo k razvoju vrhunske tehnologije. Na ta način krepijo visokotehnološko inovativno tehnologijo Evrope. So gonilo odličnosti v evropskih raziskovalnih in inovacijskih skupnostih in so lahko izvrsten zgled znanosti za širšo družbo.

Če naj bi raziskovanje v Evropi ostalo med vodilnimi na svetu, mora Evropa na podlagi skupno dogovorjenih meril vzpostaviti zadostno in stabilno osnovo za gradnjo, vzdrževanje in upravljanje raziskovalnih infrastruktur. Za to je potrebno znatno in učinkovito sodelovanje med financerji v Uniji ter nacionalnimi in regionalnimi financerji, v sklopu katerega bodo vzpostavljene trdne povezave s kohezijsko politiko, kar bo zagotovilo sinergije in skladen pristop.

Ta posebni cilj obravnava temeljno zavezo vodilne pobude "Unija inovacij", ki poudarja ključno vlogo raziskovalnih infrastruktur svetovnega formata pri omogočanju prelomnih raziskav in inovacij. Pobuda poudarja potrebo po združevanju virov po vsej Evropi – in v nekaterih primerih na svetovni ravni –, da bi lahko zgradili in upravljali raziskovalne infrastrukture. Tudi vodilna pobuda "Evropska digitalna agenda" poudarja potrebo po krepitvi elektronskih infrastruktur Evrope in pomen razvoja inovacijskih grozdov, ki bodo ustvarili inovativno prednost Evrope.

4.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Najsodobnejše raziskovalne infrastrukture so vedno bolj zapletene in drage, pogosto pa zahtevajo tudi povezovanje različne opreme, storitev in podatkovnih virov ter obširno nadnacionalno sodelovanje. Nobena država nima sama dovolj sredstev za podporo vse raziskovalnih infrastruktur, ki jih potrebuje. Evropski pristop k raziskovalnim infrastrukturam je v preteklih letih zelo napredoval, in sicer v smislu stalnega razvijanja in izvajanja načrta Evropskega strateškega foruma za raziskovalne infrastrukture (ESFRI), povezovanja in odpiranja nacionalnih raziskovalnih objektov in razvoja elektronskih infrastruktur, ki podpirajo odprt digitalni evropski raziskovalni prostor. Mreže raziskovalnih infrastruktur po Evropi krepijo njeno bazo človeških virov, saj zagotavljajo vrhunsko usposabljanje za novo generacijo raziskovalcev in inženirjev in spodbujajo interdisciplinarno sodelovanje. Spodbujale se bodo sinergije z ukrepi "Marie Skłodowska-Curie".

Nadaljnji razvoj in širša uporaba razvojnih infrastruktur na evropski ravni bosta precej prispevala k razvoju evropskega raziskovalnega prostora. Medtem ko je vloga držav članic pri razvoju in financiranju raziskovalnih infrastruktur še vedno ključna, ima Unija pomembno vlogo pri podpiranju infrastruktur na evropski ravni, denimo spodbujanju usklajevanja evropskih raziskovalnih infrastruktur, saj spodbuja nastanek novih in povezanih objektov, omogoča in podpira širok dostop do nacionalnih in evropskih infrastruktur ter zagotavlja, da so regionalne, nacionalne, evropske in mednarodne politike dosledne in učinkovite. Izogibati se je treba podvajanju in razdrobljenosti prizadevanj, spodbujati usklajeno in učinkovito uporabo objektov in po potrebi združevati vire, zato da bo lahko tudi Evropa pridobivala in upravljala raziskovalne infrastrukture, ki bodo med vodilnimi na svetu.

Informacijska in komunikacijska tehnologija je preoblikovala znanost tako, da omogoča sodelovanje na daljavo, masovno obdelavo podatkov, preizkuse in silico in dostop do oddaljenih virov. Raziskave so zato vedno bolj nadnacionalne in interdisciplinarne ter zahtevajo uporabo infrastruktur za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, ki so nadnacionalne tako kot sama znanost.

Učinkovitost obsega in dosega, dosežena z evropskim pristopom k izgradnji, uporabi in upravljanju raziskovalnih infrastruktur, tudi elektronskih, bo precej prispevala k povečanju evropskega potenciala na področju raziskav in inovacij, Unija pa bo zaradi nje bolj konkurenčna na mednarodni ravni.

4.3. Splošne smernice dejavnosti

Dejavnosti so namenjene razvoju evropskih raziskovalnih infrastruktur za leto 2020 in pozneje, spodbujanju njihovega inovacijskega potenciala in človeških virov ter krepitevi evropske politike na področju raziskovalnih infrastruktur.

(a) Razvoj evropskih raziskovalnih infrastruktur za leto 2020 in pozneje

Namen je omogočiti in podpirati ukrepe, povezane: (1) s pripravo, izvajanjem in delovanjem ESFRI in drugih raziskovalnih infrastruktur svetovnega formata, vključno z razvojem regionalnih partnerskih objektov, kadar obstaja močna dodana vrednost za intervencijo Unije; (2) povezovanjem nacionalnih in regionalnih raziskovalnih infrastruktur evropskega interesa ter nadnacionalnim dostopom do njih, zato da bi jih evropski znanstveniki lahko uporabljali za raziskave na najvišji ravni ne glede na to, kje so; (3) z razvojem, uporabo in delovanjem elektronskih infrastruktur, da se zagotovi v svetovnem merilu vodilna zmogljivost na področju mrežnega delovanja, računalništva in znanstvenih podatkov.

(b) Spodbujanje inovacijskega potenciala raziskovalnih infrastruktur in njihovih človeških virov

Namen je spodbuditi raziskovalne infrastrukture, da med prvimi sprejmejo ali razvijejo vrhunsko tehnologijo, spodbujati partnerstva na področju raziskav in razvoja z industrijo, pospeševati uporabo raziskovalnih infrastruktur v industrijske namene in spodbujati oblikovanje inovacijskih grozdov. Ta dejavnost podpira tudi usposabljanje in/ali izmenjavo osebja, ki upravlja raziskovalne infrastrukture.

(c) Krepitev evropske politike na področju raziskovalnih infrastruktur in mednarodnega sodelovanja

Namen je podpreti partnerstva med zadevnimi oblikovalci politike in organi za financiranje, načrtovanje in spremljanje orodij za odločanje ter izvajanje dejavnosti mednarodnega sodelovanja. Evropske raziskovalne infrastrukture lahko prejemajo podporo za dejavnosti na področju mednarodnih odnosov.

Cilja iz točk (b) in (c) se uresničujeta z namenskimi ukrepi ter v okviru ukrepov, sprejetih na podlagi točke (a), kadar je to primerno.

DEL II

VODILNI POLOŽAJ V INDUSTRIJI

1. Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij

Posebni cilj je ohranjanje in krepitev globalnega vodilnega položaja z raziskavami in inovacijami na področju omogočitvenih tehnologij in vesolja kot temelj za industrijsko konkurenčnost v najrazličnejših obstoječih in nastajajočih panogah in sektorjih.

Globalno poslovno okolje se hitro spreminja in cilji strategije Evropa 2020 pomenijo izziv in priložnosti za evropsko industrijo. Evropa mora pospešiti inovacije in nabrano znanje preoblikovati tako, da bo podprlo in izboljšalo obstoječe proizvode, storitve in trge ter ustvarilo nove, hkrati pa ohraniti usmeritev v kakovost in trajnost. Inovacije bi bilo treba izkoristiti v najširšem smislu, pri tem pa preseči tehnologijo in vključiti poslovne, organizacijske in družbene vidike.

Da bi ostali v ospredju svetovne konkurence z močno tehnološko bazo in industrijskimi zmogljivostmi, so na področju informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), nanotehnologij, naprednih materialov, biotehnologije, sodobne proizvodnje in predelave ter vesolja potrebne okrepljene strateške naložbe v raziskave, razvoj, validacijo in poskusno izvajanje.

Uspešno obvladovanje, vključevanje in uporaba omogočitvenih tehnologij s strani evropske industrije so ključni dejavniki za krepitev produktivnosti in inovacijske zmogljivosti v Evropi ter za zagotovitev, da bo Evropa imela napredno, trajnostno in konkurenčno gospodarstvo ter vodilni položaj v svetovnem merilu v sektorjih visokotehnoloških aplikacij in da bo sposobna razviti učinkovite in trajnostne rešitve za družbene izzive. Prodorna narava takih dejavnosti lahko s pomočjo dopolnilnih iznajdb, aplikacij in storitev spodbudi nadaljnji napredek, zaradi česar je lahko donosnost naložb v te tehnologije večja kot na katerem koli drugem področju.

Te dejavnosti bodo prispevale k ciljem vodilnih pobud v okviru strategije Evropa 2020, in sicer "Unija inovacij", "Evropa, gospodarna z viri", "Industrijska politika za dobo globalizacije" in "Evropska digitalna agenda", ter ciljem politike Unije na področju vesolja.

Dopolnjevanje z drugimi dejavnostmi Obzorja 2020

Dejavnosti v okviru posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" bodo v osnovi temeljile na načrtih za raziskave in inovacije, ki jih bodo v glavnem določali industrija in podjetja (vključno z MSP), skupaj z raziskovalno skupnostjo in državami članicami na odprti in pregledni način, in pri teh dejavnostih bo močan poudarek na potenciranju naložb zasebnega sektorja in na inovacijah.

Vključevanje omogočitvenih tehnologij v rešitve za družbene izzive je deležno podpore skupaj z zadevnimi izzivi. Uporaba omogočitvenih tehnologij, ki ne spadajo v okvir katerega od družbenih izzivov, so pa pomembne za krepitev konkurenčnosti evropske industrije, je podprta v okviru posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij". Prizadevati bi si bilo treba za ustrezno usklajevanje s prednostnimi naloga "Odlična znanost" in "Družbeni izzivi".

Skupni pristop

Ta pristop vključuje že programirane dejavnosti ter bolj odprta področja za spodbujanje inovativnih projektov in naprednih rešitev, ki zajemajo celotno vrednostno verigo, vključno z raziskavami in razvojem, pilotnimi projekti velikih razsežnosti, predstavitvenimi dejavnostmi, preskusnimi napravami in živimi laboratoriji, prototipi in potrjevanjem proizvodov na pilotnih linijah. Dejavnosti so oblikovane tako, da povečujejo industrijsko konkurenčnost s spodbujanjem industrije in zlasti MSP k večjim naložbam v raziskave in inovacije, tudi z odprtimi razpisi. Ustrezna pozornost bo namenjena tudi malim in srednje velikim projektom.

Celostni pristop h ključnim omogočitvenim tehnologijam

Pomemben sestavni del posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" so ključne omogočitvene tehnologije (KET, Key Enabling Technologies), in sicer mikro- in nanoelektronika, fotonika, nanotehnologija, biotehnologija, napredni materiali in sodobni proizvodni sistemi⁽¹⁾. Te multidisciplinarne tehnologije, ki zahtevajo veliko znanja in kapitala, segajo v številne različne sektorje in so osnova za precejšnje konkurenčno prednost evropske industrije v smislu spodbujanja rasti in ustvarjanja novih delovnih mest. Celosten pristop, ki spodbuja združevanje, konvergenco in sinergijske učinke KET v različnih inovacijskih ciklih in vrednostnih verigah, lahko prinese obetavne rezultate raziskav in odpre pot novim industrijskim tehnologijam, proizvodom, storitvam in uporabam (npr. na področju vesolja, prometa, kmetijstva, ribištva, gozdarstva, okolja, prehrane, zdravja in energije). Številni vzajemni vplivi med KET in drugimi industrijskimi omogočitvenimi tehnologijami bodo zato raziskani na prožen način kot pomemben vir inovacij. To bo dopolnjevalo podporo raziskavam in inovacijam na področju KET, ki jo lahko nacionalni ali regionalni organi zagotavljajo na podlagi skladov kohezijske politike v okviru strategij pametne specializacije.

Inovacije zahtevajo okrepljena raziskovalna prizadevanja, ki povezujejo različne tehnologije. Zato bi morali biti multidisciplinarni projekti ter projekti, ki povezujejo različne KET, temeljni del prednostne naloge "Vodilni položaj v industriji". Izvedbena struktura Obzorja 2020, ki podpira KET in medsektorske dejavnosti v okviru KET, bi morala zagotoviti sinergije in učinkovito usklajevanje, med drugim z družbenimi izzivi. Poleg tega se bodo, kjer je primerno, iskale sinergije med dejavnostmi KET in dejavnostmi v okviru kohezijske politike 2014-2020 ter z EIT.

⁽¹⁾ COM(2009)0512.

Pomemben cilj vseh omogočitvenih in industrijskih tehnologij, tudi KET, bo spodbujanje vzajemnega vplivanja med tehnologijami pa tudi z uporabami v okviru družbenih izzivov. To je v celoti upoštevano pri razvijanju in izvajanju programov in prednostnih nalog. Zainteresirane strani, ki predstavljajo različne vidike, morajo biti v celoti vključeni v določanje prednostnih nalog in njihovo izvajanje. V določenih primerih so potrebni tudi ukrepi, ki jih skupaj financirajo omogočitvene in industrijske tehnologije ter zadevni družbeni izzivi. Sem bi lahko spadalo skupno financiranje javno-zasebnih partnerstev, ki nameravajo razviti tehnologije, spodbujati inovacije in take tehnologije uporabiti za obravnavanje družbenih izzivov.

IKT ima pomembno vlogo, saj zagotavlja ključne osnovne infrastrukture, tehnologije in sisteme za pomembne gospodarske in družbene procese ter nove zasebne in javne proizvode in storitve. Evropska industrija mora ostati v samem vrhu tehnološkega razvoja na področju IKT, kjer številne tehnologije prehajajo v novo prelomno fazo razvoja, to pa odpira nove priložnosti.

Vesolje je hitro rastoč sektor, ki zagotavlja informacije, pomembne za številna področja moderne družbe, izpolnjuje temeljne zahteve te družbe, obravnava univerzalna znanstvena vprašanja in ščiti položaj Unije kot pomembnega akterja na mednarodnem prizorišču. Raziskovanje vesolja podpira vse dejavnosti, ki se izvajajo v vesolju, vendar je trenutno obravnavano v programih, ki jih izvajajo države članice ali Evropska vesoljska agencija (ESA), ali v okviru okvirnih programov Unije za raziskave. Za ohranitev konkurenčnosti Unije, zavarovanje njene vesoljske infrastrukture in programov, kot sta Copernicus in Galileo, in ohranitev prihodnje vloge Evrope v vesolju sta v skladu s členom 189 PDEU potrebna ukrepanje in vlaganje Unije na področju vesoljskih raziskav.

Poleg tega inovativne storitve in uporabnikom prijazne aplikacije, pri katerih se uporabljajo informacije, pridobljene v vesolju, predstavljajo pomemben vir rasti in ustvarjanja delovnih mest, njihov razvoj pa je pomembna priložnost za Unijo.

Partnerstvo in dodana vrednost

Evropa lahko kritično maso doseže s partnerstvi, grozdi in mrežami, standardizacijo, spodbujanjem sodelovanja med različnimi znanstvenimi in tehnološkimi področji in sektorji s podobnimi raziskovalnimi in razvojnimi potrebami, ki prinašajo preboje, nove tehnologije in inovativne proizvodne, storitvene in procesne rešitve.

Razvoj in izvajanje načrtov za raziskave in inovacije, med drugim prek javno-zasebnih partnerstev, vendar tudi z vzpostavljanjem učinkovitih povezav med industrijo in akademskim svetom, potenciranje dodatnih naložb, dostop do tveganega kapitala, standardizacija in podpora javnim predkomercialnim naročilom ter javnemu naročanju inovativnih proizvodov in storitev so vidiki, ki so bistvenega pomena pri obravnavanju konkurenčnosti.

Potrebne so tudi močne povezave z EIT, ki bodo ustvarjale in spodbujale vrhunski podjetniško nadarjen kader in pospešile inovacije z združevanjem ljudi iz različnih držav, področij in organizacij.

Sodelovanje na ravni Unije lahko podpira tudi trgovinske priložnosti s podpiranje razvoja evropskih ali mednarodnih standardov za nove nastajajoče proizvode, storitve in tehnologije. Razvoj teh standardov bi po posvetovanju z zadevnimi zainteresiranimi stranmi, tudi s področja znanosti in industrije, lahko imel pozitiven učinek. Spodbujale se bodo dejavnosti, ki podpirajo standardizacijo, interoperabilnost in varnost ter predregulativne dejavnosti.

1.1. *Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)*

1.1.1. Posebni cilj za IKT

V skladu z vodilno pobudo "Evropska digitalna agenda" ⁽¹⁾ je posebni cilj raziskav in inovacij na področju IKT omogočiti Evropi, da podpre, razvije in izkoristi priložnosti, ki jih prinaša razvoj IKT, v korist svojih državljanov, podjetij in znanstvenih skupnosti.

⁽¹⁾ COM(2010) 245.

Kot največje svetovno gospodarstvo z največjim deležem svetovnega trga IKT, katerega velikost je leta 2011 presegla 2 600 milijard EUR (2 600 000 000 000 EUR), bi morala Evropa od svojih podjetij, vlad, središč za raziskave in razvoj ter univerz upravičeno pričakovati, da bodo imeli vodilno vlogo pri razvoju IKT na evropski in svetovni ravni, da bodo ustvarjali nova podjetja ter več vlagali v inovacije na področju IKT.

Do leta 2020 naj bi evropski sektor IKT proizvajal vsaj toliko, kolikor znaša njegov delež na svetovnem trgu IKT; leta 2011 je ta delež znašal približno eno tretjino. Obenem bi Evropa morala ustanavljati inovativna podjetja na področju IKT, tako da bi eno tretjino vseh poslovnih naložb v raziskave in razvoj na področju IKT znotraj Unije – kar so leta 2011 znašale več kot 35 milijard EUR na leto – vlagala podjetja, ustanovljena v zadnjih dveh desetletjih. Da bi to lahko izvedli, bi bilo treba povečati javne naložbe v raziskave in razvoj na področju IKT na način, ki bi potenciral zasebno porabo, pri čemer bi bil cilj okrepiti naložbe v naslednjem desetletju; obenem pa bi bilo treba precej povečati število evropskih centrov in grozdov, ki v svetovnem merilu veljajo za odlične na področju IKT.

Za obvladovanje vedno bolj zahtevnih in multidisciplinarnih tehnoloških in poslovnih verig na področju IKT so potrebni partnerstva, porazdelitev tveganja in mobilizacija kritične mase po vsej Uniji. Ukrepanje na ravni Unije naj bi industriji pomagalo pri obravnavanju vidika enotnega trga in pri doseganju ekonomij obsega in dosega. Sodelovanje na skupnih in odprtih tehnoloških platformah s posrednimi učinki in učinki vzvoda bo številnim zainteresiranim stranem omogočilo, da imajo korist od novih dognanj in oblikujejo nadaljnje inovacije. Partnerstvo na ravni Unije omogoča tudi doseganje soglasja in vzpostavlja vidno osrednjo točko za mednarodne partnerje, hkrati pa bo podprlo razvoj standardov ter interoperabilnih rešitev po celotni Uniji in celem svetu.

1.1.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

IKT podpira inovacije in konkurenčnost na številnih zasebnih in javnih trgih in sektorjih ter omogoča znanstveni napredek na vseh področjih. V naslednjem desetletju bo transformativni učinek digitalnih tehnologij in sestavnih delov IKT, infrastruktura in storitev vedno bolj viden na vseh področjih življenja. Računalniški in komunikacijski viri ter viri za shranjevanje podatkov se bodo v prihodnjih letih še širili. Senzorji, naprave in proizvodi, izboljšani na podlagi informacij, bodo ustvarjali ogromne količine informacij in podatkov, tudi v realnem času, zaradi česar bo ukrepanje na daljavo popolnoma običajna stvar, omogočena pa bo tudi globalna uporaba poslovnih procesov in trajnostnih proizvodnih obratov, s tem pa oblikovanje številnih storitev in aplikacij.

Številne izredno pomembne tržne in javne storitve in vsi ključni procesi proizvodnje znanja v znanstvenem, izobraževalnem, poslovnem, kulturnem in kreativnem sektorju ter javnem sektorju bodo zagotovljeni prek IKT, s tem pa bodo tudi dostopnejši. IKT bo zagotovila ključno infrastrukturo za proizvodne in poslovne procese, komunikacijo in transakcije. IKT bo nepogrešljiva tudi zaradi prispevanja k reševanju ključnih družbenih izzivov in zaradi ključne vloge pri družbenih procesih, kot so oblikovanje skupnosti, obnašanje potrošnikov, politična udeležba in javno upravljanje, na primer s pomočjo družbenih medijev ter platform in orodij za kolektivno osveščanje. Za razvijanje konkurenčnih rešitev je bistvenega pomena podpiranje in vključevanje raziskav, ki izhajajo predvsem iz stališča uporabnika.

Podpora Unije raziskavam in inovacijam na področju IKT je bistven prispevek za razvoj tehnologij in aplikacij naslednje generacije, saj pomeni velik del skupnih odhodkov za skupne raziskave in inovacije s srednjim do visokim tveganjem v Evropi. Javne naložbe v raziskave in inovacije na področju IKT na ravni Unije so in ostajajo ključne za mobilizacijo kritične mase, ki prinaša preboje ter širšo in boljšo uporabo inovativnih rešitev, proizvodov in storitev. Še vedno imajo osrednjo vlogo pri razvijanju odprtih platform in tehnologij, ki se uporabljajo po vsej Uniji, pri testiranju in poskusnem izvajanju inovacij v dejanskem vseevropskem okolju in pri optimizaciji sredstev za krepitev konkurenčnosti Unije in spoprijemanje s skupnimi družbenimi izzivi. Podpora Unije raziskavam in inovacijam na področju IKT omogoča tudi visokotehnološkimi MSP, da se širijo in izkoristijo velikost trgov v Uniji. Krepi sodelovanje in odličnost znanstvenikov in inženirjev v Uniji, krepi sinergije z nacionalnimi proračuni in med njimi ter je osrednja točka za sodelovanje s partnerji zunaj Evrope.

Več zaporednih ocen dejavnosti IKT v sklopu Sedmega okvirnega programa je pokazalo, da so bile ciljno usmerjene naložbe v raziskave in inovacije na področju IKT, izvedene na ravni Unije, ključnega pomena za krepitev vodilnega položaja v industriji na področjih, kot so mobilne komunikacije in varnostno kritični sistemi IKT, ter za obravnavanje izzivov, kot so energetska učinkovitost, zdravje, prehranska varnost, promet ali demografske spremembe. Naložbe Unije v raziskovalne infrastrukture IKT so evropskim raziskovalcem zagotovile v svetovnem merilu najboljšo mrežno in računalniško infrastrukturo za raziskovalne namene.

1.1.3. Splošne smernice dejavnosti

Več dejavnosti je usmerjenih v izzive, vezane na vodilni položaj v industrijskem in tehnološkem smislu na področju IKT, in zajema splošne načrte za raziskave in inovacije na tem področju, vključno z naslednjimi:

- (a) nova generacija sestavnih delov in sistemov: oblikovanje naprednih, vgrajenih ter energetsko učinkovitih in z viri gospodarnih sestavnih delov in sistemov;
- (b) računalništvo naslednje generacije: napredni in varni računalniški sistemi in tehnologije, vključno z računalništvom v oblaku;
- (c) internet prihodnosti: programska oprema, strojna oprema, infrastrukture, tehnologije in storitve;
- (d) tehnologije vsebin in upravljanje informacij: IKT za digitalne vsebine ter kulturne in ustvarjalne panoge;
- (e) napredni vmesniki in roboti: robotika in "pametni prostori";
- (f) mikro- in nanoelektronika ter fotonika: ključne omogočitvene tehnologije, povezane z mikro- in nanoelektroniko ter fotoniko, zajete pa so tudi kvantne tehnologije.

Za teh šest pomembnih dejavnosti se pričakuje, da bodo pokrivalo celoten razpon potreb, ob upoštevanju konkurenčnosti evropske industrije na svetovni ravni. Zajeti bi bili vodilni položaj v industriji na področju splošnih, na IKT temelječih rešitev, proizvodov in storitev, potrebnih za spoprijemanje z velikimi družbenimi izzivi, in v uporabo usmerjeni načrti za raziskave in inovacije na področju IKT, ki bodo podprti v okviru ustreznega družbenega izziva. Glede na to, da tehnologija vedno bolj prodira v vsa področja življenja, bo interakcija med ljudmi in tehnologijo v tem pogledu pomembna, hkrati pa bo del navedenih, v uporabo usmerjenih raziskav na področju IKT.

Teh šest dejavnosti vključuje tudi raziskovalne infrastrukture, specifične za IKT, kot so živi laboratoriji za preizkušanje in infrastrukture za temeljne ključne omogočitvene tehnologije ter njihovo vključevanje v napredne proizvode in inovativne pametne sisteme, vključno z opremo, orodji, podpornimi storitvami, čistimi prostori in dostopom do livarn za izdelavo prototipov.

Obzorje 2020 bo podpiralo raziskave in razvoj sistemov IKT ter pri tem v celoti upoštevalo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, zlasti njihovo pravico do zasebnosti.

1.2. Nanotehnologije

1.2.1. Posebni cilj za nanotehnologije

Posebni cilj raziskav in inovacij na področju nanotehnologij je zagotoviti vodilni položaj Unije na tem hitro rastočem svetovnem trgu, in sicer s spodbujanjem znanstvenega in tehnološkega napredka in naložb na področju nanotehnologij in vključitvijo nanotehnologij v konkurenčne proizvode in storitve z visoko dodano vrednostjo za razne uporabe in sektorje.

Do leta 2020 bodo nanotehnologije v splošni uporabi, tj. nevidno vgrajene v večino tehnologij in aplikacij, in bodo temeljile na koristih za potrošnike, kakovosti življenja, zdravstvenem varstvu, trajnostnem razvoju in velikem industrijskem potencialu za zagotavljanje prej nedostopnih rešitev glede produktivnosti in gospodarne rabe virov.

Evropa mora tudi postaviti globalno referenčno merilo glede varne in odgovorne uporabe in upravljanja nanotehnologije, ki bo zagotavljalo visoke družbene in gospodarske donose v povezavi z visokimi varnostnimi in trajnostnimi standardi.

Proizvodi, ki uporabljajo nanotehnologijo, pomenijo svetovni trg, za katerega si Evropa ne more privoščiti, da bi ga zanemarjala. V skladu s tržnimi ocenami bo vrednost proizvodov, v katerih bo nanotehnologija ključni sestavni del, do leta 2015 dosegla 700 milijard EUR oziroma do leta 2020 2 bilijona EUR, kar pomeni 2 oziroma 6 milijonov delovnih mest. Podjetja v Evropi, ki se ukvarjajo z nanotehnologijo, bi morala izkoristiti tolikšno tržno rast in biti sposobna do leta 2020 zavzeti tržni delež, ki bi bil vsaj enak deležu Evrope v globalnem financiranju raziskav (tj. eno četrtino).

1.2.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Nanotehnologije so spekter razvijajočih se tehnologij z dokazanim potencialom, ki imajo po tem, ko je raziskovalno delo pretvorjeno v prelomne, trajnostne in konkurenčne proizvode in proizvodne procese, revolucionaren učinek na področjih, kot so na primer materiali, IKT, prometna mobilnost, biološke vede, zdravstveno varstvo (vključno z zdravljenjem), blago za široko porabo in proizvodnja.

Nanotehnologije bodo imele ključno vlogo pri obravnavanju izzivov, ki so bili opredeljeni v strategiji Evropa 2020. Uspešna uporaba teh ključnih omogočitvenih tehnologij bo s povsem novimi in izboljšanimi proizvodi ali učinkovitejšimi procesi prispevala h konkurenčnosti industrije Unije ter zagotovila odziv na današnje in prihodnje družbene izzive.

Globalno financiranje raziskav na področju nanotehnologij se je s približno 6,5 milijarde EUR v letu 2004 podvojilo na približno 12,5 milijarde EUR v letu 2008, od tega sredstva Unije pomenijo približno četrtnino tega skupnega zneska. Unija ima priznano vodilno vlogo na področju nanoznanosti in nanotehnologij, saj naj bi bilo v njej do leta 2015 približno 4 000 podjetij, dejavnih v tem sektorju. Ta vodilni položaj na področju raziskav je treba ohraniti in okrepiti; še bolj pa mora vodilni položaj priti do izraza pri praktični uporabi in komercializaciji.

Evropa mora s spodbujanjem sodelovanja v velikem obsegu znotraj številnih različnih vrednostnih verig in med njimi, pa tudi med različnimi industrijskimi sektorji, zagotoviti in okrepiti svoj položaj na svetovnem trgu, da bi tako izpeljala proces pretvorbe teh tehnologij v varne, trajnostne in tržno uspešne proizvode. Vprašanja ocene in obvladovanje tveganja ter odgovornega upravljanja se izkazujejo kot odločilna za učinek, ki ga bodo v prihodnosti imele nanotehnologije na družbo, okolje in gospodarstvo.

Torej so dejavnosti osredotočene na široko, odgovorno in trajnostno uporabo nanotehnologij v gospodarstvu, zato da bi nastale koristi z znatnim učinkom za družbo in industrijo. Da bi zagotovili morebitne priložnosti, tudi ustanavljanje novih podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest, bi morale raziskave zagotoviti orodja, ki bi omogočala pravilno izvajanje standardizacije in pravne ureditve.

1.2.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Razvoj nanomaterialov, nanonaprav in nanosistemov naslednje generacije

Namenjen je popolnoma novim proizvodom, ki prinašajo trajnostne rešitve v številnih sektorjih.

(b) Zagotavljanje varnega in trajnega razvoja in uporabe nanotehnologij

Razvoj znanstvenih spoznanj glede morebitnega učinka nanotehnologij in nanosistemov na zdravje ali okolje in zagotavljanje orodij za oceno in obvladovanje tveganja v celotnem življenjskem ciklu, vključno z vprašanji standardizacije.

(c) Razvoj družbene razsežnosti nanotehnologije

Osredotočanje na upravljanje nanotehnologije v družbeno in okoljsko korist.

(d) Učinkovito in trajno spajanje in proizvodnja nanomaterialov, sestavnih delov in sistemov

Osredotočanje na nove dejavnosti, pametno vključevanje novih in obstoječih procesov, vključno s konvergenco tehnologije, ter naknaden razvoj, da bi dosegli zelo natančno in široko proizvodnjo proizvodov ter izgradnjo prožnih in večnamenskih obratov, ki bi zagotavljali učinkovito pretvorbo znanja v industrijske inovacije.

(e) Razvoj in standardizacija tehnik, merilnih metod in opreme, ki omogočajo povečanje zmogljivosti

Osredotočanje na temeljne tehnologije, ki podpirajo razvoj varnih in zapletenih nanomaterialov in nanosistemov ter njihovo uvedbo na trg.

1.3. Napredni materiali

1.3.1. Posebni cilj za napredne materiale

Posebni cilj raziskav in inovacij na področju naprednih materialov je razviti materiale z novimi funkcionalnostmi in izboljšanimi lastnostmi za bolj konkurenčne in varne proizvode, ki zmanjšajo učinek na okolje in porabo virov.

Materiali so temelj industrijskih inovacij in ključnega pomena. Napredni materiali, ki temeljijo na znanju ter imajo nove funkcionalnosti in izboljšane lastnosti, so temeljnega pomena za konkurenčnost industrije in trajnostni razvoj pri raznovrstnih uporabah in sektorjih.

1.3.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Novi napredni materiali so potrebni za razvoj trajnostnih proizvodov in postopkov z boljšimi lastnostmi ter za nadomestitev redkih virov. Takšni materiali so del rešitve za naše industrijske in družbene izzive, saj se bolje obnesejo pri uporabi, zahteve glede virov in energije so manjše, nudijo pa tudi trajnost v celotnem življenjskem ciklu proizvodov.

V uporabo usmerjen razvoj pogosto pomeni oblikovanje popolnoma novih materialov, ki so sposobni zagotoviti načrtovane lastnosti med uporabo. Taki materiali so pomemben element v dobavni verigi proizvodnje z visoko vrednostjo. So tudi temelj za napredek na medsektorskih tehnoloških področjih (na primer področje zdravstvenih tehnologij, bioznanosti, elektronike in fotonike) in v tako rekoč vseh tržnih sektorjih. Materiali sami po sebi so ključen korak za povečanje vrednosti proizvodov in njihovih lastnosti. Ocenjena vrednost in učinek naprednih materialov sta precejšnja, saj stopnja letne rasti pri njih znaša približno 6 %, pričakovani tržni obseg naročil pa naj bi do leta 2015 dosegel 100 milijard EUR.

Materiali so zasnovani v skladu s pristopom, usmerjenim v celotni življenjski cikel, tj. od dobave razpoložljivih materialov do izrabe ("od zibelke do zibelke"), pri čemer se uporabijo inovativni pristopi, da se čim bolj zmanjša količina surovin (vključno z energijo), potrebnih za preoblikovanje teh materialov, ali čim bolj zmanjšajo negativni učinki za ljudi in okolje. Zajeti so tudi stalna uporaba, recikliranje ali drugotna uporaba po izrabi materialov ter s tem povezane družbene inovacije, kot so spremembe vedenja potrošnikov in novi poslovni modeli.

Da bi pospešili napredek, se spodbuja multidisciplinaren in usklajen pristop, ki vključuje kemijo, fiziko, inženirske znanosti, teoretično in računalniško modeliranje, biološke znanosti in vedno bolj tudi ustvarjalno industrijsko oblikovanje.

Spodbujajo se nova združenja za zelene inovacije in industrijske simbioze, ki industrijskim panogam omogočajo diverzifikacijo in širitev poslovnih modelov, ki ponovno uporabljajo odpadke kot osnovo za nove proizvode.

1.3.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Medsektorske in omogočitvene tehnologije materialov

Raziskave glede materialov po obliki, funkcionalnih materialov, večfunkcionalnih materialov z višjo vsebnostjo znanja, novimi funkcionalnostmi in večjo učinkovitostjo ter strukturnih materialov za inovacije v vseh industrijskih sektorjih, vključno z ustvarjalnim sektorjem.

(b) Razvoj in preoblikovanje materialov

Raziskave in razvoj za zagotovitev učinkovitega, varnega in trajnostnega razvoja in nadgradnje, ki bosta omogočila industrijsko proizvodnjo prihodnjih, na oblikovanju temelječih proizvodov, v smeri upravljanja materialov "brez odpadkov" v Evropi.

(c) Upravljanje sestavnih delov materialov

Raziskave in razvoj za nove in inovativne tehnike za materiale in njihove sestavne dele in sisteme.

(d) Materiali za industrijo z nizkimi emisijami, ki bo trajnostna in gospodarna z viri

Razvoj novih proizvodov, uporab in poslovnih modelov ter odgovornega vedenja potrošnikov, ki zmanjšujejo povpraševanje po energiji in spodbujajo proizvodnjo z nizkimi emisijami ogljika.

(e) Materiali za ustvarjalni sektor, tudi dediščino

Uporaba oblikovanja in razvoj konvergenčnih tehnologij za ustvarjanje novih poslovnih priložnosti, vključno z ohranjanjem in obnovo materialov, ki imajo zgodovinsko ali kulturno vrednost, ter povsem novih materialov.

(f) Meroslovje, karakterizacija, standardizacija in nadzor kakovosti

Spodbujanje tehnologij, kot so karakterizacija, nedestruktivno vrednotenje, nepretrgano ocenjevanje in napovedno modeliranje za omogočanje napredka in vplivanja na področju znanosti in inženiringa materialov.

(g) Optimizacija uporabe materialov

Raziskave in razvoj za preučevanje nadomeščanja in nadomestnih možnosti glede uporabe materialov in za preučevanje inovativnih pristopov v zvezi s poslovnimi modeli ter opredelitev kritičnih virov.

1.4. Biotehnologija

1.4.1. Posebni cilj za biotehnologijo

Posebni cilj raziskav in inovacij na področju biotehnologije je razvijati konkurenčne, trajnostne, varne in inovativne industrijske proizvode in postopke ter kot gonilna sila inovacij prispevati k številnim evropskim sektorjem, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, živila, energija, kemikalije in zdravstvo ter na znanju temelječe biogospodarstvo.

Močna znanstvena, tehnološka in inovacijska baza na področju biotehnologije bo podprla evropske industrijske panoge, da bi si zagotovile vodilni položaj v tej ključni omogočitveni tehnologiji. Ta položaj bo dodatno okrepljen z vključitvijo ocene zdravja in varnosti, gospodarskega in okoljskega vpliva uporabe tehnologije ter upravnih vidikov splošnih in posebnih tveganj pri uporabi biotehnologije.

1.4.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Biotehnologija, katere gonilna sila je širjenje znanja o živih sistemih, bo prinesla vrsto novih uporab ter okrepila industrijsko bazo Unije in njeno inovacijsko zmogljivost. Primeri, ki kažejo vedno večji pomen biotehnologije, so uporabe v industriji, vključno z biofarmaceutskimi izdelki, proizvodnjo hrane in krme ter biokemikalijami, katerih tržni delež naj bi dosegel 12 % do 20 % kemične proizvodnje do leta 2015. Biotehnologija zaradi selektivnosti in učinkovitosti biosistemov obravnava tudi več od t. i. dvanajstih načel zelene kemije. Morebitna ekonomska bremena za podjetja Unije se lahko zmanjšajo z izkoriščanjem potenciala biotehnoloških procesov in bioloških izdelkov za zmanjšanje emisij CO₂, ki bodo po ocenah dosegle od 1 do 2,5 milijarde ton ekv. CO₂ na leto do leta 2030.

V evropskem biofarmaceutskem sektorju približno 20 % zdravil že izhaja iz biotehnologije, do 50 % teh zdravil pa je novih. Biotehnologija bo imela z razvojem novih industrijskih procesov veliko vlogo pri prehodu na biogospodarstvo. Biotehnologija tudi odpira nove poti za razvoj trajnostnega kmetijstva, akvakulture in gozdarstva ter za izkoriščanje velikanskega potenciala morskih virov za proizvodnjo inovativnih industrijskih, zdravstvenih, energetskih, kemijskih in okoljskih aplikacij. Nastajajoči sektor morske (modre) biotehnologije naj bi predvidoma zrasel za 10 % letno.

Drugi ključni viri inovacij so povezave med biotehnologijo in drugimi omogočitvenimi in konvergenčnimi tehnologijami, zlasti nanotehnologijami in IKT, z možnostjo uporab, kot sta zaznavanje in diagnosticiranje.

1.4.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Krepitev vrhunskih biotehnologij kot gonila prihodnjih inovacij

Razvoj novih tehnoloških področij, kot so sintetična biologija, bioinformatika in sistemska biologija, ki so zelo obetavne v smislu inovativnih proizvodov in tehnologij ter popolnoma novih načinov uporabe.

(b) Industrijski proizvodi in procesi, ki temeljijo na biotehnologiji

Razvoj industrijske biotehnologije in oblikovanje biopostopkov na industrijski ravni za konkurenčne industrijske proizvode in trajnostne procese (npr. na področju kemije, zdravja, rudarstva, energije, celuloze in papirja, vlaknin in lesa, tekstila, škroba, živilske predelave) ter okoljske in zdravstvene razsežnosti, vključno s postopki odstranjevanja.

(c) Inovativne in konkurenčne tehnološke platforme

Razvoj tehnoloških platform (npr. genomika, metagenomika, proteomika, metabolomika, molekularna orodja, ekspresivni sistemi, fenotipizacija in platforme na podlagi celic) za krepitev vodilnega položaja in konkurenčne prednosti v številnih gospodarsko pomembnih sektorjih.

1.5. Napredna proizvodnja in predelava

1.5.1. Posebni cilj

Posebni cilj raziskav in inovacij na področju napredne proizvodnje in predelave je preoblikovati današnja proizvodna podjetja, sisteme in procese. To bo med drugim opravljeno s potenciranjem ključnih tehnologij za doseg bolj trajnostnih, z vidika porabe virov in energije gospodarnejših medsektorskih proizvodnih in predelovalnih tehnologij, ki zahtevajo veliko znanja, a prinašajo bolj inovativne proizvode, procese in storitve. Omogočanje novih, trajnih proizvodov, postopkov in storitev ter njihove konkurenčne uporabe, kakor tudi napredna proizvodnja in predelava so bistveni tudi za doseg ciljev prednostne naloge "Družbeni izzivi".

1.5.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Proizvodni sektor je zelo pomemben za evropsko gospodarstvo, saj je v letu 2007 prispeval približno 17 % BDP in zaposloval približno 22 milijonov oseb v Uniji. Zaradi zmanjšanja gospodarskih trgovinskih ovir in omogočitvenega učinka komunikacijske tehnologije je proizvodnja izpostavljena močni konkurenci in se seli v države z najnižjimi skupnimi stroški. Evropski pristop k proizvodnji se torej mora temeljito spremeniti, da bi ostal konkurenčen na svetovni ravni, Obzorje 2020 pa lahko k temu pripomore z združitvijo vseh zadevnih zainteresiranih strani.

Evropa mora povečati vlaganja na ravni Unije, da bi ohranila vodilni položaj in usposobljenost na področju proizvodnih tehnologij ter se preusmerila k blagu z visoko dodano vrednostjo, ki zahteva veliko znanja, saj bo s tem ustvarila pogoje in sredstva za trajnostno proizvodnjo in zagotavljanje storitev do konca življenjskega ciklusa proizvedenega proizvoda. Proizvodne in predelovalne industrijske panoge z intenzivno porabo virov morajo še naprej mobilizirati sredstva in znanje na ravni Unije ter povečati vlaganje v raziskave, razvoj in inovacije, da bi lahko še napredovali v smeri konkurenčnega, trajnostnega in z viri gospodarnega gospodarstva z nizkimi emisijami ogljika ter upoštevali dogovore, da se po celotni Uniji do leta 2050 zmanjšajo emisije toplogrednih plinov za industrijske sektorje ⁽¹⁾.

Z močnimi politikami Unije bi Evropa krepila obstoječe industrijske panoge in spodbujala nastajajoče industrijske panoge prihodnosti. Ocenjena vrednost in učinek sektorja naprednih proizvodnih sistemov sta precejšnja, saj naj bi pričakovana velikost trga do leta 2015 dosegla približno 150 milijard EUR, skupna letna stopnja rasti pa približno 5 %.

Ohranjanje znanja in sposobnosti je ključnega pomena, če želimo, da proizvodne in predelovalne zmogljivosti ostanejo v Evropi. Poudarek dejavnosti na področju raziskav in inovacij je na trajnostni in varni proizvodnji in predelavi, ob uvedbi potrebnih tehničnih inovacij in usmeritve v uporabnike z namenom ustvarjanja proizvodov in storitev, ki sicer zahtevajo veliko znanja, a je zanje značilna nizka poraba materialov in energije.

Evropa mora te omogočitvene tehnologije in znanje prenesti v druge proizvodne sektorje, kot je gradbeništvo, ki je velik vir toplogrednih plinov, saj so dejavnosti gradbeništva odgovorne za približno 40 % vse porabe energije v Evropi in za 36 % emisij CO₂. Gradbeni sektor, ki ustvari 10 % BDP in zagotavlja približno 16 milijonov delovnih mest v Evropi v 3 milijonih podjetjih, od katerih je 95 % MSP, mora začeti uporabljati inovativne materiale in proizvodne pristope, da bi ublažil svoj učinek na okolje.

1.5.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Tehnologije za tovarne prihodnosti

Spodbujanje vzdržne industrijske rasti z olajševanjem strateškega premika v Evropi s stroškovno usmerjene proizvodnje na pristop, temelječ na učinkoviti rabi virov in ustvarjanju proizvodov z visoko dodano vrednostjo ter inteligentni in visoko učinkoviti, z IKT podprti proizvodnji v integriranem sistemu.

(b) Tehnologije, zaradi katerih so mogoči energetske učinkoviti sistemi in energetske učinkovite stavbe z majhnim vplivom na okolje

Zmanjšanje porabe energije in emisij CO₂ z raziskavami, razvojem in uporabo trajnostnih gradbenih tehnologij in sistemov v vsej vrednostni verigi ter zmanjšanje splošnega vpliva stavb na okolje.

⁽¹⁾ COM(2011)0112.

(c) Trajnostne, z viri gospodarne in nizkoogljične tehnologije v energetsko intenzivnih predelovalnih industrijah

Povečanje konkurenčnosti predelovalnih industrijskih panog s precejšnjim povečanjem učinkovitosti rabe virov in energije ter zmanjšanjem učinka na okolje takih industrijskih dejavnosti v vsej vrednostni verigi, pa s spodbujanje uporabe tehnologij z nizkimi emisijami ogljika, bolj trajnostnih industrijskih procesov in po potrebi vključevanja obnovljivih virov energije.

(d) Novi trajnostni poslovni modeli

Izpeljava konceptov in metodologij za prilagodljive, na znanju temelječe poslovne modele, narejene s pristopi po meri, tudi alternativnimi, na produktivnosti virov temelječimi pristopi.

1.6. Vesolje

1.6.1. Posebni cilj za vesolje

Posebni cilj vesoljskih raziskav in inovacij je spodbujanje stroškovno učinkovite, konkurenčne in inovativne vesoljske industrije (vključno z MSP) in raziskovalne skupnosti za razvoj in izkoriščanje vesoljske infrastrukture, da bi izpolnili prihodnje potrebe politik Unije in potrebe družbe.

Krepitev evropskega javnega in zasebnega vesoljskega sektorja z intenzivnejšim raziskovanjem in inovacijami na področju vesolja je ključnega pomena za ohranjanje in varovanje zmožnosti Evrope, da vesolje izrabi v podporo politikam Unije, mednarodnim strateškim interesom in konkurenčnosti med uveljavljenimi in novimi državami z lastnimi programi vesoljskih poletov. Dejavnosti na ravni Unije se bodo izvajale v povezavi z dejavnostmi v sklopu vesoljskih raziskav posameznih držav članic in Evropske vesoljske agencije (ESA), njihov cilj pa bo krepitev medsebojnega dopolnjevanja različnih akterjev.

1.6.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Vesolje je pomemben, a pogosto neviden dejavnik, ki omogoča raznolike storitve in proizvode, ključne za sodobno družbo, kot so navigacija in komunikacija ter vremenske napovedi in geografske informacije, pridobljene z opazovanjem Zemlje s sateliti. Oblikovanje in izvajanje politike na evropski, nacionalni in regionalni ravni sta vedno bolj odvisna od informacij, pridobljenih v vesolju. Svetovni vesoljski sektor hitro raste in se širi na nova območja (npr. Kitajsko, Južno Ameriko in Afriko). Evropska industrija je trenutno dokaj pomemben izvoznik vrhunskih satelitov za komercialne in znanstvene namene. Vedno večja svetovna konkurenca je izziv za Evropo na tem področju.

Evropa želi zato zagotoviti, da bo njena industrija na tem izredno konkurenčnem trgu še naprej tako uspešna. Poleg tega so podatki evropskih znanstvenih satelitov in sond pripomogli k nekaterim najpomembnejšim znanstvenim dosežkom na področju ved o Zemlji, temeljne fizike, astronomije in planetologije v zadnjih desetletjih. Obenem so inovativne vesoljske tehnologije, npr. robotika, pripomogle k napredku znanja in tehnologije v Evropi. S to edinstveno zmogljivostjo ima evropski vesoljski sektor ključno vlogo pri obravnavanju izzivov, opredeljenih v strategiji Evropa 2020.

Raziskave, razvoj tehnologij in inovacije podpirajo zmogljivosti v vesolju, ki so bistvene za evropsko družbo. Medtem ko Združene države približno 25 % svojega proračuna za vesolje porabijo za raziskave in razvoj, Unija porabi manj kot 10 %. Poleg tega je raziskovanje vesolja v Uniji obravnavano v nacionalnih programih držav članic, programih ESA in okvirnih programih Unije za raziskave.

Da bi ohranili tehnološko in konkurenčno prednost Evrope in izkoristili naložbe, so ob upoštevanju člena 4(3) in člena 189 PDEU potrebni ukrepi na ravni Unije v povezavi z dejavnostmi na področju vesoljskih raziskav držav članic in ESA, ki na medvladni podlagi za svoje države članice vse od leta 1975 upravlja industrijski razvoj satelitov in misije globoko v vesolje. Potrebni so tudi ukrepi na ravni Unije za spodbujanje sodelovanja najboljših raziskovalcev iz vseh držav članic in zmanjšanje ovir za čezmejne skupne projekte na področju vesoljskih raziskav.

Poleg tega bodo informacije, ki jih zagotavljajo evropski sateliti, nudile vedno več možnosti za nadaljnji razvoj inovativnih satelitskih storitev za uporabnike. To je panoga, značilna za MSP, ki bi jo bilo treba podpreti z ukrepi na področju raziskav in inovacij, da bi lahko v celoti izkoristili to priložnost, zlasti pa precejšnje naložbe dveh programov Unije – Galileo in Copernicus.

Vesolje seveda presega zemeljske meje in zagotavlja edinstveno izhodišče svetovne razsežnosti, s tem pa omogoča nastanek projektov velikega obsega, ki se izvajajo v okviru mednarodnega sodelovanja. Da bi lahko imeli vidno vlogo v takšnih mednarodnih vesoljskih dejavnostih v naslednjih desetletjih, so nujno potrebni skupna evropska politika ter dejavnosti raziskovanja in inovacij na področju vesolja na evropski ravni.

Raziskave in inovacije na področju vesolja v okviru Obzorja 2020 so v skladu s prednostnimi nalogami vesoljske politike Unije in potrebnimi evropskih operativnih programov, kakor jih še naprej opredeljujeta Svet in Komisija (¹).

Evropska vesoljska infrastruktura, na primer programa Copernicus in Galileo, je strateška naložba, zato je razvoj inovativnih aplikacij za uporabnike nujnost. V ta namen bo uporaba vesoljskih tehnologij po potrebi podprta s pripadajočimi posebnimi cilji prednostne naloge "Družbeni izzivi", zato da se zagotovijo družbeno-ekonomske koristi ter donosnost naložb in evropski vodilni položaj pri aplikacijah za uporabnike.

1.6.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Omogočanje evropske konkurenčnosti, neodvisnosti in inovativnosti evropskega vesoljskega sektorja

To zajema ohranjanje in nadaljnji razvoj konkurenčne, trajnostne in podjetniške vesoljske industrije skupaj z vesoljsko raziskovalno skupnostjo svetovnega formata, ki bo ohranila in krepila evropski vodilni položaj in neodvisnost v vesoljskih sistemih ter s tem spodbujala inovacije v vesoljskem sektorju in na Zemlji omogočila inovacije na podlagi vesoljskih tehnologij, na primer z uporabo podatkov, pridobljenih z daljinskim zaznavanjem in navigacijo.

(b) Omogočanje napredka na področju vesoljskih tehnologij

Namenjeno je razvoju naprednih in omogočitvenih vesoljskih tehnologij in operativnih konceptov od zamisli do predstavitve v vesolju. Vključuje tehnologije za dostop do vesolja, tehnologije za zaščito vesoljskih zmogljivosti pred drobirjem in sončevimi blišči ter satelitsko telekomunikacijo, navigacijo in daljinske meritve. Razvoj in uporaba naprednih vesoljskih tehnologij zahtevata nenehno izobraževanje in usposabljanje visoko usposobljenih inženirjev in znanstvenikov ter močno povezanost med njimi in uporabniki vesoljskih aplikacij.

(c) Omogočanje izkoriščanje podatkov, pridobljenih iz vesolja

Bistveno boljše izkoriščanje podatkov, pridobljenih z evropskimi sateliti (znanstvenimi, javnimi ali komercialnimi), bi lahko dosegli z nadaljnimi prizadevanji za obdelavo, arhiviranje, validacijo, standardizacijo in trajno razpoložljivost podatkov, pridobljenih iz vesolja, ter za podporo razvoju novih informacijskih proizvodov in storitev, ki izhajajo iz teh podatkov, pri čemer bi upoštevali člen 189 PDEU, vključno z inovacijami na področju upravljanja, razširjanja in interoperabilnosti podatkov; zlasti pa s spodbujanjem prostega dostopa do podatkov in metapodatkov v okviru vede o Zemlji. Te dejavnosti lahko zagotovijo tudi visok donos pri naložbah v vesoljsko infrastrukturo in pomagamo pri reševanju družbenih izzivov, zlasti če gre za usklajen trud na globalni ravni, na primer prek Globalnega sistema sistemov za opazovanje Zemlje (GEOSS), še posebej s celovitim izkoriščanjem programa Copernicus kot glavnega evropskega prispevka h GEOSS, evropskega programa satelitske navigacije Galileo ali Mednarodnega odbora za podnebne spremembe (IPCC) za vprašanja na področju podnebnih sprememb. Podpore bo deležno hitro uvajanje teh inovacij v ustrezne aplikacije in postopke odločanja. Sem sodi tudi izkoriščanje podatkov za nadaljnje znanstvene raziskave.

(d) Omogočanje evropskih raziskav v podporo mednarodnih partnerstev na področju vesolja

Vesoljska podjetja imajo predvsem globalen značaj. To je zlasti očitno pri dejavnostih, kot so spremljanje razmer v vesolju (Space Situational Awareness – SSA), in številnih projektih o vesoljski znanosti in raziskovanju vesolja. Razvoj vrhunske vesoljske tehnologije vedno bolj poteka v okviru takih mednarodnih partnerstev. Zagotavljanje dostopa do teh partnerstev je pomemben dejavnik uspeha za evropske raziskovalce in industrijo. Opredelitev in izvajanje dolgoročnih časovnih načrtov ter usklajevanje z mednarodnimi partnerji so ključni za ta cilj.

2. Dostop do tveganega kapitala

2.1. Posebni cilj

Posebni cilj je pomoč pri obravnavi pomanjkljivosti na trgu glede dostopa do tveganega kapitala za raziskave in inovacije.

(¹) COM(2011)0152.

Razmere glede naložb na področju raziskav in inovacij so zaskrbljujoče, zlasti za inovativne MSP in srednje velika kapitalna podjetja z velikim potencialom za rast. Pri zagotavljanju sredstev je več velikih tržnih vrzeli, saj se inovacije, potrebne za doseganje ciljev zadevne politike, običajno izkažejo za preveč tvegane za trg, zato širše koristi za družbo ne pridejo v celoti do izraza.

Dolžniški instrument in kapitalni instrument bosta pomagala pri premagovanju teh težav, saj bosta izboljšala financiranje in profile tveganja zadevnih dejavnosti raziskav in inovacij. To bo podjetjem in drugim upravičencem olajšalo dostop do posojil, jamstev in drugih oblik tveganega kapitala, spodbujalo bo naložbe in razvoj obstoječih in novih skladov tveganega kapitala v začetni fazi, izboljšalo prenos znanja in trg na področju intelektualne lastnine, privabilo sredstva na trg tveganega kapitala in na splošno pomagalo pri prehodu iz faze zasnove, razvoja in predstavitve novih proizvodov in storitev v fazo njihovega trženja.

Splošni učinek bo povečanje pripravljenosti zasebnega sektorja, da vlaga v raziskave in inovacije, s tem pa prispeva k doseganju ključnega cilja strategije Evropa 2020, in sicer 3 % BDP Unije, vložene v raziskave in razvoj do konca desetletja, pri čemer dve tretjini prispeva zasebni sektor. Finančni instrumenti bodo obenem pomagali pri doseganju ciljev z zvezi z raziskavami in inovacijami v vseh sektorjih in na vseh področjih, ki so ključnega pomena za reševanje družbenih izzivov, za povečanje konkurenčnosti in podpiranje trajnostne, vključujoče rasti ter zagotavljanje okoljskih in drugih javnih dobrin.

2.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Za povečanje verjetnosti, da so posojila in jamstva sklenjena, cilji politike na področju raziskav in inovacij pa doseženi, je potreben dolžniški instrument za raziskave in inovacije na ravni Unije. Na trgu prisotna vrzel med povpraševanjem po posojilih in jamstvih za tvegane naložbe na področju raziskav in razvoja ter ponudbo teh posojil in jamstev, ki jo trenutno skuša zapolniti Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF), bo verjetno ostala, saj komercialne banke v glavnem ne sodelujejo pri posojilih z večjim tveganjem. Povpraševanje po posojilnih sredstvih RSFF je vse od uvedbe instrumenta sredi leta 2007 veliko: v prvi fazi (2007–2010) je uporaba sredstev tega instrumenta preseгла prvotna pričakovanja za več kot 50 % v smislu aktivnih odobritev posojil (7,6 milijarde EUR v primerjavi z napovedanimi 5 milijardami EUR).

Poleg tega banke običajno ne znajo oceniti vrednosti znanja, na primer intelektualne lastnine, zato pogosto niso pripravljene vlagati v podjetja, ki temeljijo na znanju. Zaradi tega številna ugledna velika in mala podjetja ne morejo dobiti posojil za dejavnosti na področju raziskav in inovacij z večjim tveganjem. Komisija bo v zvezi s svojim instrumentom oziroma instrumenti, ki jih bo ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, oblikovala in izvajala v okviru partnerstva z enim ali več pooblaščenimi subjekti, zagotovila, da bodo zaradi izpolnjevanja opredeljenih potreb upoštewane primerne ravni in oblike tehnoloških in finančnih tveganj.

Te tržne vrzeli v osnovi izhajajo iz negotovosti, informacijske asimetrije in velikih stroškov zaradi poskusov, da bi ta vprašanja rešili: pred kratkim ustanovljena podjetja ne obstajajo dovolj dolgo, da bi lahko zadovoljila morebitne posojilodajalce, tudi uveljavljena podjetja pogosto ne morejo zagotoviti dovolj informacij, ob začetku neke naložbe v raziskave in inovacije pa ni nobenega zagotovila, da bo iz vložene truda dejansko nastala uspešna inovacija.

Poleg tega podjetja v fazi razvoja zasnove ali takšna, ki delajo na novih področjih, običajno nimajo zadostnega jamstva. Naslednji odvračilni dejavnik je ta, da četudi bi iz dejavnosti na področju raziskav in inovacij nastal tržni proizvod ali postopek, ni zagotovila, da bo podjetje, ki se je zadeve sploh lotilo, tudi edino, ki bo imelo koristi od vložene truda.

V zvezi z dodano vrednostjo Unije bo dolžniški instrument pomagal odpraviti tržne pomanjkljivosti, ki zasebnemu sektorju preprečujejo, da bi optimalno vlagal v raziskave in inovacije. Z njegovim izvajanjem bo mogoče združiti kritično maso sredstev iz proračuna Unije in – na podlagi porazdelitve tveganja – iz finančne institucije oziroma institucij, zadolženih za njegovo izvajanje. Podjetja bo spodbudil k temu, da bodo v raziskave in inovacije vlagala več lastnih sredstev, kot bi jih sicer. Poleg tega bo dolžniški instrument pomagal javnim in zasebnim organizacijam, da zmanjšajo tveganje v zvezi s predkomercialnim naročanjem ali naročanjem inovativnih proizvodov in storitev.

Za izboljšanje lastniškega financiranja naložb v začetni fazi in fazi rasti ter za pospeševanje razvoja trga tveganega kapitala v Uniji je potreben kapitalski instrument za raziskave in inovacije na ravni Unije. V fazi prenosa tehnologije in zagonski fazi zaidejo nova podjetja v hudo stisko: javno subvencioniranje raziskav se konča, zasebnih finančnih sredstev pa ni mogoče privabiti. Javna podpora, katere namen je potencirati zasebni ustanovitveni in zagonski kapital, da se zapolni ta vrzel, je trenutno preveč razdrobljena in neenakomerna ali pa osebju, ki jo upravlja, primanjkuje potrebnega strokovnega znanja. Poleg tega so skladi tveganega kapitala v Evropi večinoma premajhni, da bi podprli stalno rast inovativnih podjetij, in nimajo kritične mase za specializacijo in nadnacionalno delovanje.

Posledice so resne. Pred finančno krizo je bil znesek, ki so ga evropski skladi tveganega kapitala vlagali v MSP, približno 7 milijard EUR na leto, številke za leti 2009 in 2010 pa so se gibale med 3 in 4 milijardami EUR. Zmanjšana sredstva za tvegani kapital so vplivala na število zagonskih podjetij, v katera se sicer usmerjajo skladi tveganega kapitala: v letu 2007 je sredstva tveganega kapitala prejelo približno 3 000 MSP, v letu 2010 pa samo približno 2 500.

Kar zadeva dodano vrednost Unije, bo kapitalski instrument za raziskave in inovacije dopolnjeval nacionalne in regionalne sheme, ki ne zmorejo čezmejnih naložb v raziskave in inovacije. Naložbe v začetni fazi bodo služile tudi kot vzor, ki utegne koristiti javnim in zasebnim sektorjem po vsej Evropi. V fazi rasti je mogoče samo na evropski ravni doseči potreben obseg in močno udeležbo zasebnih vlagateljev, ki so ključni za delovanje samozadostnega trga tveganega kapitala.

Dolžniški in kapitalski instrumenti, podprti s sklopom spremljajočih ukrepov, bodo podprli doseganje ciljev politike v okviru Obzorja 2020. Zato bodo namenjeni konsolidaciji in višanju kakovosti znanstvene baze Evrope, spodbujanju raziskav in inovacij s poslovno usmerjenim načrtom ter obravnavanju družbenih izzivov z osredotočanjem na dejavnosti, kot so poskusno izvajanje, predstavitev, preskusne naprave in tržno uveljavljanje. Zagotoviti bi bilo treba posebne podpirne ukrepe, kot so dejavnosti informiranja in svetovanja za MSP. Pri načrtovanju in izvajanju teh dejavnosti se je mogoče posvetovati z regionalnimi organi, združenji MSP, gospodarskimi zbornicami in zadevnimi finančnimi posredniki.

Poleg tega bodo pripomogli k izpolnjevanju ciljev drugih programov in področij politik v zvezi z raziskavami in inovacijami, kot so skupna kmetijska politika, podnebni ukrepi (prehod na nizkoogljično gospodarstvo in prilagajanje podnebnim spremembam) in skupna ribiška politika. V okviru Skupnega strateškega okvira za kohezijsko politiko 2014-2020, v katerem je predvidena večja vloga finančnih instrumentov, bodo razvita dopolnjevanja z nacionalnimi in regionalnimi finančnimi instrumenti.

Pri zasnovi dolžniških in kapitalskih instrumentov so upoštevani potreba po odpravi specifičnih tržnih pomanjkljivosti in značilnosti (kot sta raven dinamičnosti in stopnja ustvarjanja podjetij) ter finančne zahteve teh in drugih področij brez izkrivljanja konkurence. Uporaba finančnih instrumentov mora imeti jasno evropsko dodano vrednost, morala pa bi imeti učinek vzvoda in delovati kot dopolnilo nacionalnim instrumentom. Med izvajanjem Obzorja 2020 se lahko razdelitev proračunskih sredstev med različne instrumente prilagodi v odziv na spremenjajoče se gospodarske razmere.

Kapitalski instrument in del dolžniškega instrumenta za MSP se bosta izvajala v sklopu dveh finančnih instrumentov Unije, ki zagotavljata kapital in posojila za podporo raziskav, inovacij in rasti MSP, skupaj s kapitalskimi in dolžniškimi instrumenti v COSME. Dopolnjevanje med Obzorjem 2020 in COSME bo zagotovljeno.

2.3. Splošne smernice dejavnosti

- (a) Dolžniški instrument, ki zagotavlja dolžniško financiranje za raziskave in inovacije: "Storitev Unije za posojila in jamstva za raziskave in inovacije"

Cilj je izboljšati dostop do dolžniškega financiranja – posojil, jamstev, posrednih osebnih jamstev in drugih oblik dolžniškega in tveganega financiranja – za javne in zasebne subjekte ter javno-zasebna partnerstva, ki se ukvarjajo z dejavnostmi na področju raziskav in inovacij, pri katerih so za uspeh potrebne tvegane naložbe. Poudarek bo na podpiranju raziskav in inovacij z velikim potencialom za odličnost.

Glede na to, da je eden od ciljev Obzorja 2020 prispevati k zmanjšanju vrzeli med raziskavami in razvojem ter inovacijami, s tem pa olajšati uvedbo novih ali izboljšanih proizvodov in storitev na trg, in glede na to, da ima faza potrditve koncepta v procesu prenosa znanja ključno vlogo, se lahko vzpostavijo mehanizmi, ki omogočajo financiranje faz potrditve koncepta, potrebnih za ovrednotenje pomembnosti, ustreznosti in prihodnjega inovacijskega učinka rezultatov raziskav ali izumov, ki so predmet prenosa.

Ciljni končni upravičenci so lahko različno veliki pravni subjekti, ki si lahko sposodijo in vrnejo denar, zlasti MSP s potencialom za inovacije in hitro rast, srednje velika kapitalska podjetja in velika podjetja, univerze in raziskovalni inštituti, raziskovalne in inovacijske infrastrukture, javno-zasebna partnerstva in pravne osebe s posebnim namenom ali projekti.

Financiranje prek dolžniških instrumentov ima dve glavni komponenti:

- (1) usmerjenost v povpraševanje, pri čemer so posojila in jamstva zagotovljena po načelu "kdor prej pride, prej melje", upravičencem, kot so MSP in srednje velika kapitalska podjetja, pa je namenjena posebna podpora. Ta komponenta ustreza stabilni in stalni rasti obsega posojanja iz RSFF, ki temelji na povpraševanju. V okviru dela za MSP bodo podprte tiste dejavnosti, katerih cilj je boljši dostop do financiranja za MSP in druge subjekte, ki so usmerjeni v raziskave in razvoj in/ali inovacije. To bi lahko vključevalo podporo v tretji fazi instrumenta za MSP glede na obseg povpraševanja;
 - (2) ciljna usmerjenost, pri čemer je poudarek na politikah in ključnih sektorjih, ki so bistveni za reševanje družbenih izzivov, krepitev vodilnega položaja v industriji in konkurenčnosti, podpiranje trajnostne, nizkoogljične, vključujoče rasti ter zagotavljanje okoljskih in ostalih javnih dobrin. Ta komponenta Uniji pomaga pri obravnavanju ciljev sektorske politike z vidika raziskav in inovacij.
- (b) Kapitalski instrument, ki zagotavlja kapitalsko financiranje za raziskave in inovacije: "Kapitalski instrumenti Unije za raziskave in inovacije"

Cilj je prispevati k odpravi pomanjkljivosti evropskega trga tveganega kapitala ter zagotoviti lastniški kapital in navidezni lastniški kapital za pokrite razvojnih in finančnih potreb inovativnih podjetij od faze zagona dejavnosti vse do faze rasti in širitve. Poudarek je na podpiranju ciljev Obzorja 2020 in povezanih politik.

Ciljni končni upravičenci so lahko različno velika podjetja, ki izvajajo ali začinjajo izvajati inovacijske dejavnosti, s posebnim poudarkom na inovativnih MSP in srednje velikih kapitalskih podjetjih.

Kapitalski instrument bo osredotočen na sklade tveganega kapitala za zgodnjo fazo in sklade skladov, ki zagotavljajo tvegani kapital in navidezni kapital (vključno z mezzanin-kapitalom) za posamezna podjetja. Z instrumentom bodo omogočene tudi investicije v fazi razširjanja in rasti, skupaj s kapitalskim instrumentom za rast v okviru COSME, da se med zagonom in razvojem podjetij zagotovi neprekinjena podpora.

Kapitalski instrument, ki bo predvsem usmerjen v povpraševanje, uporablja portfeljski pristop, pri katerem skladi tveganega kapitala in drugi primerljivi posredniki izberejo podjetja, v katera se bo vlagalo.

Da bi pripomogli k doseganju določenih ciljev politike, na primer ciljev, povezanih z opredeljenimi družbenimi izzivi, bi lahko uporabili sistem dodeljevanja sredstev, temelječ na pozitivnih izkušnjah, pridobljenih pri Okvirnem programu za konkurenčnost in inovativnost (2007 do 2013) v zvezi z dodeljevanjem sredstev za ekološke inovacije.

Del za zagon podjetij, ki podpira zagon in zgodnje faze dejavnosti, omogoča naložbe kapitala med drugim v organizacije za prenos znanja in podobne organe, in sicer prek podpor za prenos tehnologije (tudi prenos rezultatov raziskav in izumov, ki izhajajo iz javnih raziskav, v proizvodni sektor, na primer na podlagi potrditve koncepta), sklade začetnega kapitala, čezmejne sklade zagonskega kapitala in kapitala za zgodnjo fazo, instrumente sofinanciranja poslovnih angelov, sredstva za intelektualno lastnino, platforme za izmenjavo pravic intelektualne lastnine in trgovanje z njimi ter sklade tveganega kapitala za zgodnjo fazo in čezmejne sklade skladov, ki investirajo v sklade tveganega kapitala. To bi lahko vključevalo podporo v tretji fazi instrumenta za MSP glede na obseg povpraševanja.

Del za rast omogoča naložbe v fazi razširjanja in rasti, skupaj s kapitalskim instrumentom za rast v okviru COSME, vključno z naložbami v čezmejne sklade skladov v zasebnem in javnem sektorju, ki vlagajo v sklade tveganega kapitala in bodo večinoma osredotočeni na temo, ki bo podprla cilje strategije Evropa 2020.

3. Inovacije v MSP

3.1. Posebni cilj

Posebni cilj je pospešiti trajnostno gospodarsko rast na podlagi povečanja stopnje inovacij v MSP, z vključitvijo njihovih različnih inovacijskih potreb v celotnem inovacijskem ciklu za vse vrste inovacij, s tem pa ustvariti več hitro rastočih, mednarodno dejavnih MSP.

Glede na osrednjo vlogo MSP v gospodarstvu Evrope bodo imele raziskave in inovacije v MSP ključno vlogo pri večanju konkurenčnosti, spodbujanju gospodarske rasti in ustvarjanju delovnih mest in s tem doseganju ciljev iz strategije Evropa 2020, zlasti pa iz njene vodilne pobude "Unija inovacij".

Vendar se MSP kljub svojemu pomembnemu deležu v gospodarstvu in zaposlovanju ter precejšnjemu inovacijskemu potencialu srečujejo z vrsto različnih problemov, ki jim otežujejo doseganje večje inovativnosti in konkurenčnosti, med drugim s pomanjkanjem finančnih sredstev in dostopa do financiranja, pomanjkljivimi spretnostmi na področju upravljanja inovacij, slabostmi na področju mreženja in sodelovanja z zunanjimi partnerji ter nezadostno uporabo javnih naročil za spodbujanje inovacij v MSP. Čeprav je v Evropi podobno število zagonskih podjetij kot v Združenih državah, se evropska MSP precej težje razvijejo v velika podjetja, če primerjamo z ZDA. Mednarodno poslovno okolje z vedno bolj medsebojno povezanimi vrednostnimi verigami nanje izvaja dodaten pritisk. MSP morajo okrepiti svojo raziskovalno in inovacijsko zmogljivost. Da bi uspešno konkurirala na hitro rastočih svetovnih trgih, morajo hitreje in v večjem obsegu ustvarjati, uporabljati in komercializirati novo znanje in poslovne zamisli. Izziv je v tem, da se v MSP dodatno spodbujajo inovacije, s tem pa povečajo njihova konkurenčnost, vzdržnost in rast.

Cilj predlaganih ukrepov je dopolniti nacionalne in regionalne politike in programe poslovnih inovacij, pospeševati sodelovanje med MSP, tudi nadnacionalno sodelovanje, grozdi in drugimi akterji v Evropi, pomembnimi na področju inovacij, premostiti vrzel med raziskavami in razvojem ter uspešno uveljaviti na trgu, zagotavljati okolje, prijaznejše do poslovnih inovacij, vključno z ukrepi na strani povpraševanja in ukrepi, usmerjenimi v spodbujanje prenosa znanja, in podpirati upoštevanje spremenljive narave inovacijskih procesov, novih tehnologij, trgov in poslovnih modelov.

Vzpostavljene bodo močne povezave s sektorskimi politikami Unije, zlasti s COSME ter skladi kohezijske politike, da bi zagotovili sinergije in skladen pristop.

3.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

MSP so ključna gonilna sila inovacij zaradi zmožnosti, da nove zamisli hitro in učinkovito preoblikujejo v uspešne posle. So pomembni kanali za prelivanje znanja, ki rezultate raziskav prinesejo na trg. MSP imajo ključno vlogo pri procesih prenosa tehnologije in znanja ter prispevajo k prenosu inovacij, izhajajočih iz raziskav univerz, raziskovalnih ustanov ter podjetij, ki opravljajo raziskave, na trg. Zadnji dve desetletji sta pokazali, da so inovativna MSP pripomogla k prenovi celotnih sektorjev in ustvarjanju novih industrijskih panog. Hitro rastoča podjetja so ključna za razvoj nastajajočih industrijskih panog in pospeševanje strukturnih sprememb, ki jih Evropa potrebuje, da bi postala na znanju temelječe in trajnostno gospodarstvo s trajnostno rastjo in visokokakovostnimi delovnimi mesti.

MSP so prisotna v vseh sektorjih gospodarstva. So bolj pomemben del evropskega gospodarstva kot pa v drugih območjih, npr. Združenih državah. Vse vrste MSP so lahko inovativne. Treba jih je spodbujati in podpirati, da bi vlagale v raziskave in inovacije, ter krepiti njihovo zmožnost za upravljanje inovacijskih procesov. Na ta način bodo lahko izkoristila celoten inovacijski potencial notranjega trga in evropskega raziskovalnega prostora, s tem pa ustvarila nove poslovne priložnosti v Evropi in zunaj nje ter prispevala k iskanju rešitev za ključne družbene izzive.

Udeležba pri raziskavah in inovacijah Unije krepí zmogljivost MSP na področju raziskav, razvoja in tehnologije, večja njihova sposobnost za ustvarjanje, črpanje in uporabo novega znanja, pospešuje gospodarsko izkoriščanje novih rešitev, pospešuje inovacije proizvodov, storitev in poslovnih modelov, spodbuja poslovne dejavnosti na večjih trgih in internacionalizira mreže znanj MSP. MSP, ki imajo vzpostavljeno dobro upravljanje inovacij, pri čemer se pogosto zanašajo na zunanje strokovno znanje in spretnosti, so uspešnejša od drugih.

Čezmejna sodelovanja so pomemben dejavnik v inovacijski strategiji MSP za premagovanje nekaterih težav, povezanih z njihovo velikostjo, kot je dostop do tehnoloških in znanstvenih sposobnosti in novih trgov. Pomagajo, da se zamisli pretvorijo v dobiček in rast podjetja, v zameno pa prispevajo k povečanju zasebnih naložb v raziskave in inovacije.

Regionalni in nacionalni programi za raziskave in inovacije, ki jih pogosto podpre evropska kohezijska politika, imajo ključno vlogo pri spodbujanju MSP. S krepitvijo zmogljivosti in zagotavljanjem priložnosti za odličnost za MSP imajo zlasti skladi kohezijske politike ključno vlogo pri razvoju odličnih projektov, ki se lahko potegujejo za sredstva v okviru Obzorja 2020. Kljub temu lahko le redki nacionalni in regionalni programi zagotovijo financiranje za nadnacionalne dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki jih izvajajo MSP, za širjenje in uporabo

inovativnih rešitev po vsej Uniji ali čezmejne podporne storitve za inovacije. Izziv je v tem, da se MSP zagotovi tematsko odprta podpora za uresničitev mednarodnih projektov v skladu z inovacijskimi strategijami podjetij. Ukrepi na ravni Unije so zato potrebni za dopolnjevanje dejavnosti, ki se izvajajo na nacionalni in regionalni ravni, za povečanje njihovega učinka in za odprtje podpornih sistemov na področju raziskav in inovacij.

3.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Splošna uporaba podpore MSP, zlasti s posebnim namenskim instrumentom

MSP so podprta na vseh ravneh Obzorja 2020. V ta namen se vzpostavijo boljši pogoji za sodelovanje MSP v Obzorju 2020. Poleg tega zagotavlja namenski instrument MSP postopno in celovito podporo, v katero je zajet celoten inovacijski cikel. Instrument MSP je namenjen vsem vrstam inovativnih MSP, ki kažejo velike ambicije za razvoj, rast in internacionalizacijo. Zagotavlja se za vse vrste inovacij, tudi storitvene, netehnološke in družbene inovacije, pod pogojem, da ima vsaka dejavnost jasno evropsko dodano vrednost. Cilj je razvoj in izkoriščanje inovacijskega potenciala MSP z zapolnjevanjem vrzeli v financiranju za raziskave in inovacije z visokim tveganjem v začetni fazi, s spodbujanjem inovacij in povečanjem komercializacije rezultatov raziskav v zasebnem sektorju.

Instrument bo deloval na podlagi enotnega centraliziranega sistema upravljanja, z lahko upravno ureditvijo in enotno vstopno točko. Izvajal se bo predvsem "od spodaj navzgor" prek stalno odprtih razpisov.

Vsi posebni cilji prednostne naloge „Družbeni izzivi: in posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" bodo uporabljali namenski instrument MSP in temu namenili znesek.

(b) Podpora raziskovalno intenzivnih MSP

Cilj je spodbujati nadnacionalne tržno usmerjene inovacije MSP, ki delujejo na področju raziskav in razvoja. Poseben ukrep je namenjen raziskovalno intenzivnim MSP v vseh sektorjih, ki kažejo zmožnost tržnega izkoriščanja projektnih rezultatov. Ta ukrep bo temeljil na programu Eurostars.

(c) Povečanje inovacijske zmogljivosti MSP

Podprejo se nadnacionalne dejavnosti, ki pomagajo pri izvajanju in dopolnjevanju posebnih ukrepov za MSP na vseh ravneh Obzorja 2020, in sicer da bi se okrepila inovacijsko zmogljivost MSP. Te dejavnosti so po potrebi usklajene s podobnimi nacionalnimi ukrepi. Predvideno je tesno sodelovanje z mrežo nacionalnih kontaktnih točk in Evropsko podjetniško mrežo.

(d) Podpiranje tržno usmerjenih inovacij

Treba je podpirati tržno usmerjene nadnacionalne inovacije, da bi izboljšali okvirne pogoje za inovacije, in odpraviti posebne ovire, ki preprečujejo zlasti rast inovativnih MSP.

DEL III

DRUŽBENI IZZIVI

1. Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje

1.1. Posebni cilj

Posebni cilj je izboljšati vseživljenjsko zdravje in dobro počutje za vse.

Vseživljenjsko zdravje in dobro počutje za vse – otroke, odrasle in starejše –, visokokakovostni, gospodarsko vzdržni in inovativni zdravstveni sistemi in sistemi oskrbe v sklopu socialnih sistemov ter priložnosti za nova delovna mesta in rast predstavljajo cilje podpore za raziskave in inovacije, in sicer kot odgovor na ta izziv, ter bodo v veliki meri prispevali k strategiji Evropa 2020.

Stroški zdravstvenih in socialnih sistemov v Uniji se večajo, ukrepi oskrbe in preventive v vseh starostnih obdobjih so vedno dražji. Število Evropejcev, starejših od 65 let, naj bi se s 85 milijonov v letu 2008 skoraj podvojilo na 151 milijonov v letu 2060, v istem obdobju pa naj bi se število oseb, starejših od 80 let, z 22 milijonov predvidoma povečalo na 61 milijonov. Zmanjšanje ali ohranjanje teh stroškov na takšni ravni, da ne postanejo nevzdržni, je delno odvisno od izboljšanja vseživljenjskega zdravja in dobrega počutja za vse, torej od učinkovitega preprečevanja, zdravljenja in obvladovanja bolezni in invalidnosti.

Kronične težave in bolezni so pomemben vzrok za invalidnost, slabo zdravje, upokojevanje zaradi zdravstvenih težav in prezgodnja smrt ter pomenijo precejšnje stroške za družbo in gospodarstvo.

V Uniji zaradi bolezni srca in ožilja letno umre več kot 2 milijona ljudi, gospodarstvo pa te bolezni stanejo več kot 192 milijard EUR, medtem ko je rak vzrok za četrtno vseh smrti in poglavitni vzrok smrti pri osebah, starih med 45 in 64 let. Več kot 27 milijonov ljudi v Uniji trpi zaradi sladkorne bolezni in več kot 120 milijonov zaradi revmatičnih in mišično-skeletnih bolezni. Še vedno so velik problem redke bolezni, za katerimi trpi približno 30 milijonov ljudi po celi Evropi. Skupni stroški zaradi možganskih motenj (tudi tistih, ki vplivajo na duševno zdravje, vključno z depresijo) po ocenah znašajo 800 milijard EUR. Že samo duševne bolezni naj bi po ocenah prizadele 165 milijonov ljudi v Uniji, za kar se porabi 118 milijard EUR. Te številke naj bi se močno povečale, predvsem zaradi staranja evropskega prebivalstva in posledičnega porasta nevrodegenerativnih bolezni. Okoljski in poklicni dejavniki, življenjski slog in družbeno-ekonomski dejavniki so pomembni pri več teh obolenjih in po ocenah naj bi z njimi bila povezana kar tretjina globalnega bremena bolezni.

Nalezljive bolezni (npr. HIV/AIDS, tuberkuloza in malarija) so skrb vsega sveta in pomenijo 41 % od 1,5 milijarde invalidnosti prilagojenih let življenja po vsem svetu, 8 % od tega v Evropi. Bolezni, povezane z revščino, in zapostavljene bolezni so prav tako vprašanje globalnega pomena. Pripraviti se je treba tudi na nove epidemije, pojavljajoče se nalezljive bolezni (tudi z vodo povezane bolezni) in nevarnost vedno večje odpornosti na protimikrobna zdravila. Upoštevati bi bilo treba tudi povečano tveganje za bolezni, ki jih prenašajo živali.

Medtem pa postajajo postopki razvoja zdravil in cepiv dražji in manj učinkoviti. Med prizadevanja za zagotovitev uspešnega razvoja zdravil in cepiv sodijo tudi alternativne metode, ki naj bi zamenjale klasično testiranje varnosti in učinkovitosti. Obravnavati je treba problem nenehnih zdravstvenih neenakosti in potrebe specifičnih skupin prebivalstva (na primer ljudi, ki trpijo zaradi redkih boleznih) ter vsem Evropejcem ne glede na njihovo starost ali socialno ozadje zagotoviti dostop do učinkovitih in primernih zdravstvenih sistemov in sistemov oskrbe.

Tudi drugi dejavniki, kot so prehrana, fizična aktivnost, premoženjski status, vključenost, udejstvovanje, družbeni kapital in delo, vplivajo na zdravje in dobro počutje, zato je pravzaprav potreben celovit pristop.

Zaradi daljše pričakovane življenjske dobe se bosta spremenili starostna struktura in struktura prebivalstva v Evropi. Zato bodo raziskave za spodbujanje vseživljenjskega zdravja, aktivnega staranja in dobrega počutja temelj uspešnega prilagajanja družb demografskim spremembam.

1.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Bolezni in invalidnosti ne poznajo nacionalnih meja. Ustrezno prizadevanje na področju raziskav, razvoja in inovacij na evropski ravni v sodelovanju s tretjimi državami in z udeležbo vseh zainteresiranih strani, tudi pacientov in končnih uporabnikov, lahko bistveno prispeva in pravzaprav mora bistveno prispevati k odzivanju na te globalne izzive, s tem pa stremeti k izpolnitvi razvojnih ciljev tisočletja Združenih narodov, zagotovitvi boljšega zdravja in dobrega počutja za vse ter umestitvi Evrope med vodilne na hitro rastočih svetovnih trgih za inovacije na področju zdravja in dobrega počutja.

Odziv je odvisen od odličnosti raziskav, ki izboljšajo naše temeljno razumevanje dejavnikov zdravja, bolezni, invalidnosti, zdravih pogojev za zaposlitev, razvoja in staranja (vključno s pričakovano življenjsko dobo), ter od celovitega in obširnega prenosa pridobljenega in obstoječega znanja v inovativne, nadgradljive, učinkovite, dostopne in varne proizvode, strategije, ukrepanje in storitve. Poleg tega pomembnost teh izzivov po Evropi in v številnih primerih na svetovni ravni zahteva odziv, za katerega je značilna dolgoročna in usklajena podpora sodelovanju med odličnimi, multidisciplinarnimi in večsektorskimi ekipami. K izzivom je treba pristopiti tudi z vidika družbeno-ekonomskih in humanističnih znanosti.

Tudi zahtevnost izziva in medsebojna odvisnost njegovih delov zahtevata odziv na evropski ravni. Številni pristopi, orodja in tehnologije se lahko uporabljajo na številnih raziskovalnih in inovacijskih področjih tega izziva, zato je zanje najbolj prikladna podpora na ravni Unije. Sem sodijo razumevanje molekularne osnove bolezni, določanje inovativnih terapevtskih strategij in novih modelnih sistemov, multidisciplinarna uporaba znanja na področju fizike, kemije in sistemske biologije, razvoj dolgoročnih kohort in izvajanje kliničnih preskušanj (tudi osredotočenost na napredek in učinke zdravil pri vseh starostnih skupinah), klinična uporaba tehnologij, katerih poimenovanja se končujejo na "-omika", sistemska biomedicina in razvoj IKT ter njihova uporaba v zdravstvenih službah, predvsem e-zdravju. Zahteve posebnih populacij se najbolj učinkovito obravnavajo na celosten način, na primer z razvojem stratificirane in/ali posamezniku prilagojene medicine, z zdravljenjem redkih bolezni in zagotavljanjem rešitev za pomoč na domu ali za samostojno življenje.

Da bi kar najbolj povečali učinek ukrepov na ravni Unije, bo zagotovljena podpora za celoten spekter dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij, od osnovnih raziskav preko prenosa temeljnega znanja o bolezni v nove terapije, do obsežnih preskušanj, poskusnega izvajanja in predstavitvenih dejavnosti, ob zagotavljanju zasebnih naložb, pa vse do javnega in predkomercialnega naročanja novih proizvodov, storitev in nadgradljivih rešitev, ki so po potrebi interoperabilni in podprti z opredeljenimi standardi in/ali skupnimi smernicami. To usklajeno evropsko prizadevanje bo okrepilo znanstvene zmogljivosti v raziskavah na področju zdravja ter prispevalo k sedanjemu razvoju evropskega raziskovalnega prostora. Po potrebi bo tudi povezano z dejavnostmi, razvitimi v okviru programa "Zdravje za rast", pobud v sklopu skupnega načrtovanja programov, vključno s pobudami "Raziskovanje nevrodegenerativnih bolezni", "Zdrava prehrana za zdravo življenje", "Protimikrobna odpornost" in "Daljše in kakovostnejše življenje", ter evropskega partnerstva za inovacije za dejavno in zdravo staranje.

Znanstveni odbor za zdravje bo v znanost usmerjena platforma zainteresiranih strani v, ki bo pripravljala znanstvene prispevke v zvezi s tem družbenim izzivom. Odbor bo zagotovil celovito, znanstveno usmerjeno analizo s tem družbenim izzivom povezanih ovir in priložnosti za raziskave in inovacije, prispeval bo k opredelitvi z njim povezanih prednostnih nalog na področju raziskav in inovacij ter spodbujal udeležbo znanstvene skupnosti z vse Unije pri spopadanju s tem izzivom. Ob dejavnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi bo prispeval h krepitvi zmogljivosti ter spodbujanju izmenjave znanja in tesnejšega sodelovanja po vsej Evropi na tem področju.

1.3. Splošne smernice dejavnosti

Učinkovito spodbujanje zdravja, podprto s trdno znanstveno podlago, preprečuje bolezni, prispeva k dobremu počutju ter je stroškovno učinkovito. Spodbujanje zdravja, aktivnega staranja in dobrega počutja ter preprečevanje bolezni sta odvisna tudi od razumevanja dejavnikov zdravja, učinkovitih preventivnih orodij, učinkovitega nadzоровanja zdravja in bolezni ter pripravljenosti nanje, pa tudi od učinkovitih programov presejanja. Učinkovito spodbujanje zdravja je možno tudi z zagotavljanjem boljših informacij državljanom, s čimer se spodbuja sprejemanje odgovornih odločitev v zvezi z zdravjem.

Učinkovita prizadevanja za preprečevanje, zgodnje odkrivanje, obvladovanje in zdravljenje bolezni, invalidnosti, slabotnosti in zmanjšane funkcionalnosti so podprta s temeljnim razumevanjem njihovih dejavnikov in vzrokov, procesov in učinkov, pa tudi dejavnikov, ki so osnova za dobro zdravje in dobro počutje. Zaradi boljšega razumevanja zdravja in bolezni bo treba vzpostaviti tesno povezavo med temeljnimi, kliničnimi, epidemiološkimi in družbeno-ekonomskimi raziskavami. Učinkovita izmenjava podatkov, standardizirana obdelava podatkov in povezovanje teh podatkov z obsežnimi kohortnimi študijami so prav tako bistvenega pomena; enako velja za prenos ugotovitev raziskav v klinično prakso, zlasti z izvajanjem kliničnih preskušanj, ki bi morale obravnavati vse starostne skupine, da bi jim bila zdravila ustrezno prilagojena.

Ponovno pojavljanje starih nalezljivih bolezni, vključno s tuberkulozo, in večja obolevnost za boleznimi, ki se sicer lahko preprečijo s cepljenjem, sta dodatno opozorilo, da je potreben celosten pristop k boleznim, povezanim z revščino, in zapostavljenim boleznim. Podoben celosten pristop je potreben tudi v zvezi z naraščajočim problemom odpornosti na protimikrobna zdravila.

Z razvijanjem posamezniku prilagojene medicine naj bi bili upoštevani preventivni in terapevtski pristopi k pacientovim potrebam, vendar mora tovrstna medicina temeljiti na zgodnjem odkrivanju bolezni. Prilagoditev nadaljnjim zahtevam zdravstvenega sektorja in sektorja oskrbe zaradi staranja prebivalstva pomeni družbeni izziv. Če naj bi se učinkovito zdravstvo in oskrba ohranila za vsa starostna obdobja, si je treba prizadevati za izboljšanje postopka odločanja v zvezi z zagotavljanjem preventive in zdravljenja, za opredelitev najboljših praks v

zdravstvenem sektorju in sektorju oskrbe in podporo njihovemu razširjanju ter za podporo celostni oskrbi. Boljše razumevanje procesa staranja in preprečevanje s starostjo povezanih bolezni sta temelj za to, da ostanejo evropski državljani zdravi in aktivni v celotnem življenjskem obdobju. Enako pomembna je široka uporaba tehnoloških, organizacijskih in družbenih inovacij, ki zlasti starejšim, kroničnim bolnikom in invalidom pomagajo, da ostanejo dejavni, produktivni in samostojni. To bo pripomoglo tudi k izboljšanju in podaljšanju njihovega fizičnega, socialnega in duševnega dobrega počutja.

Vse te dejavnosti se izvajajo na način, ki zagotavlja podporo v celotnem ciklusu raziskav in inovacij, zaradi česar se okrepi tudi konkurenčnost industrijskih panog v Evropi in razvoj novih tržnih priložnosti. Poudarek bo tudi na vključitvi vseh zainteresiranih strani v zdravstvu, tudi bolnikov in združenj bolnikov ter zdravstvenih delavcev in negovalcev, da bi oblikovali načrt za raziskave in inovacije, ki bo dejavno vključeval državljane ter odražal njihove potrebe in pričakovanja.

Posebne dejavnosti so: poznavanje zdravstvenih dejavnikov (vključno s prehrano, fizično aktivnostjo in spolom ter okoljskimi, družbeno-ekonomskimi, poklicnimi in podnebnimi dejavniki); izboljšanje spodbujanja zdravja in preprečevanja bolezni; razumevanje bolezni in izboljšanje diagnoz in prognoz; razvoj učinkovitih preventivnih in presejalnih programov ter boljša ocena dovzetnosti za bolezni; izboljšanje nadzorovanja nalezljivih bolezni ter pripravljenosti za boj proti epidemijam in novim boleznim; razvoj novih in boljših preventivnih in terapevtskih cepiv in zdravil; uporaba zdravil in-silico za boljše obravnavanje in napovedovanje bolezni; razvoj regenerativne medicine in prilagojenih terapij in zdravljenja bolezni, vključno s paliativno medicino; prenos znanja v klinično prakso in nadgradljivi ukrepi na področju inovacij; izboljšanje informacij o zdravju ter boljše zbiranje in uporaba zdravstvenih kohortnih in administrativnih podatkov; standardizirane analize podatkov in tehnike zbiranja podatkov; aktivno staranje in samostojno življenje in pomoč za samostojno življenje; ozaveščanje in usposabljanje posameznikov, da sami skrbijo za svoje zdravje; spodbujanje celostne oskrbe, ki vključuje psihosocialne vidike; izboljšanje znanstvenih orodij in metod v podporo oblikovanju politik in regulativnih potreb; ter izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti zdravstvenega varstva; in zmanjšanje razlik in neenakosti na področju zdravstva z odločanjem na podlagi dokazov in širjenjem najboljše prakse ter inovativnih tehnologij in pristopov. Spodbujati je treba dejavno vključevanje izvajalcev zdravstvenih storitev, da bi zagotovili hitro uveljavljanje in izvajanje rezultatov.

2. **Prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo**

2.1. *Posebni cilj*

Posebni cilj je zagotoviti zadostno preskrbo z varno in zdravo hrano visoke kakovosti ter z drugimi biološkimi izdelki, in sicer z razvojem produktivnih in trajnostnih sistemov primarne proizvodnje, ki gospodarno izkoriščajo vire, ter s spodbujanjem povezanih ekosistemskih storitev in obnovitve biotske raznovrstnosti ob konkurenčnih in nizkoogljicnih dobavnih, predelovalnih in tržnih verigah. To bo pospešilo prehod na trajnostno evropsko biogospodarstvo in zmanjšalo razkorak med novimi tehnologijami in njihovim izvajanjem.

V prihodnjih desetletjih se bo Evropa soočala z večjo konkurenco za omejene in končne naravne vire, z učinki podnebnih sprememb, zlasti na sisteme primarne proizvodnje (kmetijstvo, vključno z živinorejo in hortikulturo, gozdarstvo, ribištvo in akvakulturo) in potrebo po zagotavljanju trajnostne, varne in zanesljive preskrbe s hrano za evropsko in vedno številčnejše svetovno prebivalstvo. Da bi nahranili 9 milijard prebivalcev na svetu do leta 2050, bo potrebno 70-odstotno povečanje svetovne preskrbe s hrano. Kmetijstvo proizvede približno 10 % emisij toplogrednih plinov v Uniji, in čeprav se v Evropi ta odstotek zmanjšuje, naj bi se delež emisij iz kmetijstva na svetovni ravni do leta 2030 povečal na 20 %. Poleg tega bo morala Evropa zagotoviti zadostno in trajnostno dobavo surovin, energije in industrijskih proizvodov v razmerah, ko se bodo zmanjševali viri fosilnega ogljika (proizvodnja nafte in tekočega plina naj bi se do leta 2050 zmanjšala za približno 60 %), obenem pa ohraniti svojo konkurenčnost. Biološki odpadki (njihova količina je ocenjena na 138 milijonov ton na leto v Uniji, od tega jih 40 % konča na odlagališčih) kljub svoji potencialni dodani vrednosti pomenijo veliko težavo in stroške.

Tako se na primer približno 30 % vse hrane, proizvedene v razvitih državah, zavrže. Treba je uvesti velike spremembe in do leta 2030 ⁽¹⁾ v Uniji zmanjšati to količino za 50 %. Poleg tega nacionalne meje niso pomembne pri pojavu in širjenju živalskih in rastlinskih škodljivcev in bolezni, vključno z zoonozami in patogeni, ki se prenašajo s hrano. Medtem ko so potrebni učinkoviti nacionalni preprečevalni ukrepi, je ukrepanje na ravni Unije bistvenega pomena za končni nadzor in učinkovito delovanje enotnega trga. Izziv je zahteven, vpliva na številne medsebojno povezane sektorje in zahteva celosten in sistematičen pristop.

⁽¹⁾ COM(2011)0112.

Da bi zagotovili tržno povpraševanje po zanesljivi preskrbi z zdravo hrano, biomaterialih, biogorivih in bioizdelkih, ki obsegajo vse od potrošniških proizvodov do osnovnih kemikalij, je potrebnih vedno več bioloških virov. Vendar so zmogljivosti kopenskih in vodnih ekosistemov, potrebnih za njihovo proizvodnjo, omejene, čeprav je zahtevkov za njihovo uporabo veliko, in pogosto ne najbolje upravljane, kakor kaže tudi primer precejšnjega zmanjšanja vsebnosti ogljika v tleh in rodovitnosti ter zmanjševanje staleža rib. Premalo se spodbujajo ekosistemske storitve na kmetijskih zemljiščih, v gozdovih ter morskih in sladkih vodah z vključevanjem kmetijskih, okoljskih in družbenih ciljev v trajnostno proizvodnjo in porabo.

Potencial bioloških virov in ekosistemov bi lahko uporabili na precej bolj trajnosten, učinkovit in celosten način. Lahko bi se na primer bolje izkoristil potencial biomase iz kmetijstva, gozdov in tokov odpadkov kmetijskega, vodnega, industrijskega in tudi urbanega izvora.

V bistvu je potreben prehod na kar najboljšo in obnovljivo uporabo bioloških virov in trajnostne primarne proizvodne in predelovalne sisteme, ki lahko proizvedejo več hrane, vlaken in drugih bioizdelkov z najmanjšimi mogočimi vloženi viri, vplivom na okolje in emisijami toplogrednih plinov, povečanimi ekosistemskimi storitvami, brez odpadkov in z ustrežno družbeno vrednostjo. Namen je vzpostaviti sisteme proizvodnje hrane, ki bodo bazo virov krepili, utrjevali in polnili, kar bo omogočilo trajnostno ustvarjanje blaginje. Bolje je treba razumeti in razvijati odzive na način, kako ustvarjamo, porazdeljujemo, tržimo, porabljamo in reguliramo proizvodnjo hrane. Kritično prizadevanje na področju medsebojno povezanih raziskav in inovacij ter stalni dialog med skupinami političnih, socialnih, gospodarskih in drugih zainteresiranih strani sta bistvena elementa za uresničitev navedenega v Evropi in zunaj nje.

2.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in akvakultura so skupaj z biotehnološkimi industrijskimi panogami pomembni sektorji, ki podpirajo biogospodarstvo. Slednje predstavlja velik in rastoč trg, ki je po ocenah vreden več kot 2 bilijona EUR in zagotavlja 20 milijonov delovnih mest, kar je leta 2009 v Uniji pomenilo 9 % vseh zaposlenih. Naložbe v raziskave in inovacije v okviru tega družbenega izziva bodo Evropi omogočile, da prevzame vodilni položaj na zadevnih trgih, in imele vlogo pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020 in njenih vodilnih pobudah "Unija inovacij" in "Evropa, gospodarna z viri".

V celoti funkcionalno evropsko biogospodarstvo, ki obsega trajnostno proizvodnjo obnovljivih virov s kopnega, ribištva in akvakulture ter njihovo predelavo v hrano, krmo, vlakna, bioizdelke in bioenergijo ter s tem povezane javne dobrine, bo ustvarilo visoko dodano vrednost Unije. Biogospodarstvo ob svoji tržni funkciji ohranja tudi vrsto funkcij v zvezi z javnimi dobrinami, biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve. Če se z njim upravlja na trajnosten način, lahko zmanjša vpliv primarne proizvodnje in dobavne verige kot celote. Poveča lahko njihovo konkurenčnost, okrepi neodvisnost Evrope ter zagotovi delovna mesta in poslovne priložnosti, ključne za razvoj podeželja in obalnih regij. Izzivi, povezani z zanesljivo preskrbo s hrano, trajnostnim kmetijstvom, proizvodnjo vodnega življa, gozdarstvom in splošnim biogospodarstvom, so evropske in svetovne narave. Ukrepi na ravni Unije so bistvenega pomena za združevanje gozdov, ki bodo dosegli potrebno širino in kritično maso, da bodo dopolnjevali prizadevanja posameznih držav članic ali skupin držav članic. Vključevanje več akterjev bo zagotovilo potrebne povezave med raziskovalci, podjetji, kmeti/proizvajalci, svetovalci in končnimi uporabniki, ki bodo spodbujale uspešnost. Raven Unije je potrebna tudi za zagotavljanje skladnosti pri obravnavanju tega izziva v različnih sektorjih in z močnimi povezavami z zadevnimi politikami Unije. Usklajevanje raziskav in inovacij na ravni Unije bo spodbudilo in pomagalo pri pospeševanju potrebnih sprememb po vsej Uniji.

Raziskave in inovacije bodo povezane s širokim spektrom politik Unije in z njimi povezanih ciljev ter bodo podpirale njihovo oblikovanje, vključno s skupno kmetijsko politiko (zlasti politiko za razvoj podeželja in pobudami za skupno načrtovanje programov, vključno z naslednjimi: "Kmetijstvo, varnost preskrbe s hrano in podnebne spremembe", "Zdrava prehrana za zdravo življenje" ter "Zdrava in produktivna morja in oceani") in evropskim inovacijskim partnerstvom "Produktivnost in trajnostni razvoj v kmetijstvu" ter evropskim inovacijskim partnerstvom na področju voda, skupno ribiško politiko, celostno pomorsko politiko, Evropskim programom za podnebne spremembe, Okvirno direktivo o vodah⁽¹⁾, Okvirno direktivo o morski strategiji⁽²⁾, akcijskim načrtom EU za gozdarstvo, tematsko strategijo za zaščito tal, strategijo Unije za biotsko raznovrstnost do leta 2020, strateškim načrtom za energetska tehnologija, industrijskimi in inovativnimi politikami Unije, politikami zunanje in razvojne pomoči, strategijami za zdravstveno varstvo rastlin, strategijami za zdravje in dobro počutje

⁽¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

živili ter ureditvenimi okviri za varstvo okolja, zdravja in varnosti, za spodbujanje učinkovite rabe virov in ukrepov za podnebne spremembe ter za zmanjšanje količine odpadkov. Boljše vključevanje celotnega cikla, tj. od temeljnih raziskav do inovacij, v s tem povezane politike Unije bo znatno izboljšalo dodano vrednost Unije, zagotovilo učinke vzvoda, povečalo družbeni pomen, prispevalo k preskrbi z zdravimi živili in pomagalo pri nadaljnjem razvoju trajnostnega upravljanja s kopnim, morji in oceani ter trgi biogospodarstva.

Z namenom, da podprejo politike Unije, povezane z biogospodarstvom, in spodbudita upravljanje in spremljanje raziskav in inovacij, se bodo v povezavi s strategijo za biogospodarstvo izvajale v prihodnost usmerjene dejavnosti na področju družbeno-ekonomskih strategij, vključno z razvojem kazalnikov, podatkovnih zbirk, modelov, predvidevanjem in napovedovanjem ter oceno učinka spodbud za gospodarstvo, družbo in okolje.

Ukrepi, ki temeljijo na izzivih in se osredotočajo na družbene, gospodarske in okoljske koristi ter posodobitev sektorjev in trgov, povezanih z biogospodarstvom, so podprti z multidisciplinarnim pristopom, ki pospešuje inovacije in vodi v razvoj novih strategij, praks, trajnostnih izdelkov in procesov. Prizadeva si tudi za širok pristop k inovacijam, ki obsegajo vse od tehnoloških, netehnoloških, organizacijskih, gospodarskih in družbenih inovacij do na primer postopkov za prenos tehnologije, novih poslovnih modelov, trženja blagovnih znamk in storitev. Priznati je treba potencial kmetov ter malih in srednjih podjetij, da prispevajo k inovacijam. Pri pristopu k biogospodarstvu se upošteva pomen lokalnega znanja in raznolikosti.

2.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo

Cilj je zadostna preskrba s hrano, krmo, biomaso in drugimi surovinami, obenem pa varovanje naravnih virov, kot so voda, tla in biotska raznovrstnost, v Evropi in po svetu, ter povečanje ekosistemskih storitev, vključno z reševanjem in blažitvijo podnebnih sprememb. Dejavnosti se usmerjajo na povečanje kakovosti in vrednosti kmetijskih izdelkov z zagotavljanjem bolj trajnostnih in produktivnih kmetijskih, pa tudi živinorejskih, in gozdarskih sistemov, ki so raznoliki, odporni in gospodarno izkoriščajo vire (v smislu nizkih emisij ogljika in nizkega zunanega vnosa ter vode), varujejo naravne vire, ustvarjajo manj odpadkov in se lahko prilagajajo spremenljivemu okolju. Poleg tega se usmerjajo na razvoj storitev, konceptov ter politik za uspešna podeželska gospodarstva in spodbujanje trajnostne porabe.

Predvsem pri gozdarstvu je cilj trajnostna proizvodnja biomase in bioizdelkov ter zagotavljanje ekosistemskih storitev, ob ustreznem upoštevanju gospodarskih, ekoloških in družbenih vidikov gozdarstva. Dejavnosti se bodo usmerile na nadaljnji razvoj produktivnosti in trajnosti gozdarskih sistemov, ki so gospodarni z viri in ključnega pomena za krepitev odpornosti gozdov in zaščito biotske raznovrstnosti ter ki lahko zadostijo povečanemu povpraševanju po biomasi.

Preučila se bo tudi povezava funkcijskih rastlin z zdravjem in dobrim počutjem ter izraba hortikulture in gozdarstva za razvoj okolju prijaznejših mestnih območij.

(b) Trajnostna in konkurenčna kmetijsko-živilska industrija za varno in zdravo prehranjevanje

Cilj je zadostiti zahtevam državljanov in okolja po varni, zdravi in cenovno dostopni hrani, ustvariti bolj trajnostno predelavo, distribucijo in porabo hrane in krme ter bolj konkurenčen sektor hrane, pri tem pa upoštevati tudi kulturno komponento kakovosti hrane. Dejavnosti se osredotočajo na zdravo in varno hrano za vse, ozaveščeno izbiro potrošnikov, prehrabene rešitve in inovacije za izboljšanje zdravja ter konkurenčne metode predelave hrane, ki porabijo manj virov in aditivov ter ustvarijo manj stranskih proizvodov, odpadkov in toplogrednih plinov.

(c) Uporaba potenciala živih vodnih virov

Cilj je upravljanje, trajnostno izkoriščanje in ohranjanje živih vodnih virov, da bi kar najbolj povečali družbene in gospodarske koristi/donose evropskih oceanov, morij in celinskih voda, hkrati pa zaščitili biotsko raznovrstnost. Dejavnosti se osredotočajo na to, da bi kar najbolj prispevale k zanesljivi preskrbi s hrano z razvojem trajnostnega in okolju prijaznega ribolova, na trajnostno upravljanje ekosistemov, ki zagotavljajo dobrine in storitve, pa tudi na konkurenčne in okolju prijazne evropske akvakulture v okviru svetovnega gospodarstva, ter na povečanje morskih in pomorskih inovacije s pomočjo biotehnologije za pametno "modro" rast.

(d) Trajnostne in konkurenčne biotehnoške industrijske panoge ter podpora razvoju evropskega biogospodarstva

Cilj je spodbujanje razvoja trajnostnih konkurenčnih biotehnoških industrijskih panog z nizkimi emisijami ogljika, ki gospodarneje izkoriščajo vires. Dejavnosti se usmerjajo na spodbujanje biogospodarstva, ki temelji na znanju, s preoblikovanjem konvencionalnih industrijskih procesov in izdelkov v biotehnoške energetske učinkovite procese in izdelke, ki gospodarneje izkoriščajo vires, razvoj integriranih biorafinerij druge generacije in naslednjih generacij, ki čim bolj uporabljajo biomaso iz primarne proizvodnje, vključno z ostanki, biološke odpadke in stranske proizvode biotehnoške industrije, ter odpiranje novih trgov prek sistemov standardizacije in certifikacije, kakor tudi ureditvenih in predstavitvenih poskusnih dejavnosti/poskusnih dejavnosti na terenu, obenem pa upoštevajo posledice biogospodarstva za rabo tal in spremembo rabe tal, ter stališča in pomisleke civilne družbe.

(e) Medsektorske morske in pomorske raziskave

Cilj je povečati vpliv morij in oceanov Unije na družbo in gospodarsko rast s trajnostnim izkoriščanjem morskih virov ter uporabo različnih virov morske energije in številnimi drugimi načini uporabe morij.

Dejavnosti so usmerjene v medsektorske morske in pomorske znanstvene in tehnološke izzive, da se v vrsti morskih in pomorskih industrij sprosti potencial morij in oceanov ob hkratnem varstvu okolja in prilagajanju na podnebne spremembe. Strateški in usklajen pristop k morskim in pomorskim raziskavam v okviru vseh izzivov in prednostnih nalog Obzorja 2020 bo tudi podprl izvajanje ustreznih politik Unije in tako prispeval k uresničevanju ključnih ciljev "modre rasti".

3. Zanesljiva, čista in učinkovita energija

3.1. Posebni cilj

Posebni cilj je zagotoviti prehod na zanesljiv, cenovno dostopen, javno sprejet, trajnosten in konkurenčen energetski sistem, ki bo ob soočanju z vedno večjim pomanjkanjem virov, naraščajočimi potrebami po energiji in podnebnimi spremembami omogočil zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv.

Unija namerava do leta 2020 zmanjšati emisije toplogrednih plinov za 20 % pod raven iz leta 1990 z nadaljnjim zmanjšanjem za 80–95 % do leta 2050. Poleg tega naj bi obnovljivi viri energije predstavljali 20 % končne porabe energije v letu 2020, skupaj z 20-odstotnim povečanjem energijske učinkovitosti. Da bi dosegli te cilje, je potrebna obnova energetskega sistema, ki bo združeval nizke emisije ogljika in razvoj alternativ fosilnim gorivom, zanesljivo oskrbo z energijo in cenovno dostopnost, obenem pa krepil evropsko gospodarsko konkurenčnost. Evropa je trenutno precej oddaljena od uresničitve tega cilja. 80 % evropskega energetskega sistema je še vedno odvisnega od fosilnih goriv, sektor pa proizvede 80 % vseh emisij toplogrednih plinov v Uniji. Da bi dosegli dolgoročne cilje Unije na področju podnebja in energije, je treba povečati delež proračuna, namenjenega obnovljivim virom energije, učinkovitosti končne rabe energije, inteligentnim omrežjem in dejavnostim shranjevanja energije, v primerjavi s Sedmim okvirnim programom ter povečati proračun, namenjen tržnemu uveljavljanju dejavnosti, ki spodbujajo inovacije na področju energije, v okviru programa "Inteligentna energija – Evropa", ki je del Okvirnega programa za konkurenčnost in inovacije (2007-2013). Skupne dodelitve za te dejavnosti bi morale znašati vsaj 85 % proračuna v okviru tega družbenega izziva. Vsako leto je 2,5 % BDP Unije porabljenega za uvoz energije in ta odstotek se bo najbrž še povečal. To bi vodilo v popolno odvisnost od uvoza nafte in plina do leta 2050. Ker se evropske industrijske panoge in potrošniki soočajo z nestanovitnimi cenami energije na svetovnem trgu, ki jih spremlja zaskrbljenost glede zanesljivosti oskrbe, vedno več svojega dohodka namenjajo energiji. Evropska mesta so odgovorna za 70-80 % ⁽¹⁾ celotne porabe energije v Uniji in približno enak delež emisij toplogrednih plinov.

Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 ⁽²⁾ kaže, da bo treba ciljna zmanjšanja emisij toplogrednih plinov doseči predvsem na ozemlju Unije. To bi pomenilo zmanjšanje emisij CO₂ za več kot 90 % do leta 2050 v energetske sektorju, za več kot 80 % v industriji, za vsaj 60 % v prometnem sektorju in za približno 90 % v stanovanjskem sektorju in storitvah. Iz načrta je med drugim tudi razvidno, da lahko zemeljski plin ob uporabi tehnologij zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida kratko- in srednjeročno prispeva k preoblikovanju energetskega sistema.

Da bi dosegli to ambiciozno zmanjšanje emisij, je treba precej vlagati v raziskave, razvoj, predstavitev in tržno uveljavljanje učinkovitih, varnih in zanesljivih nizkoogljicnih energetskih tehnologij in storitev po dostopnih cenah, vključno s plinom, shranjevanjem električne energije in uveljavitvijo sistemov energije, ki delujejo v majhnem in mikro obsegu. Te morajo biti tesno povezane z netehnološkimi rešitvami na strani ponudbe in povpraševanja, in sicer tudi z uvedbo procesov sodelovanja in vključitvijo potrošnikov. Vse to mora biti del celostne trajnostne nizkoogljicne politike, vključno z obvladovanjem ključnih omogočitvenih tehnologij, zlasti rešitev na področju IKT, sodobne proizvodnje in predelave ter materialov. Cilj je razviti in proizvajati učinkovite energetske tehnologije

⁽¹⁾ Poročilo o energetski prihodnosti sveta za leto 2008 OECD – IEA, 2008.

⁽²⁾ COM(2011)0112.

in storitve, skupaj z vključitvijo obnovljive energije, ki se bodo lahko široko uporabljale na evropskem trgu in mednarodnih trgih, ter vzpostaviti pametno upravljanje na strani ponudbe, ki temelji na odprtem in preglednem trgu za trgovanje z energijo ter pametnih in varnih sistemih upravljanja energetske učinkovitosti.

3.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Nove tehnologije in rešitve morajo biti glede stroškov in zanesljivosti konkurenčne energetskim sistemom z dobro uveljavljenimi obstoječimi energetskimi sistemi in tehnologijami. Raziskave in inovacije so temeljnega pomena za tržno privlačnost teh novih, čistejših, nizkoogljičnih, bolj učinkovitih virov energije v potrebnem obsegu. Niti sama industrija niti posamezne države članice ne zmorejo kriti stroškov in tveganj, katerih gonila (prehod na nizkoogljično gospodarstvo, zagotavljanje cenovno dostopne in zanesljive energije) so zunaj trga.

Za pospeševanje tega razvoja bo potreben strateški pristop na ravni Unije, ki bo zajemal dobavo, povpraševanje in uporabo energije v stavbah, storitve, domačo uporabo, uporabo v prometu in industrijske vrednostne verige. To bo obsegalo usklajevanje sredstev po vsej Uniji, vključno s skladi kohezijske politike, zlasti s pomočjo nacionalnih in regionalnih strategij za pametno specializacijo, shem za trgovanje z emisijami, javnih naročil in drugih mehanizmov financiranja. Potrebne bodo tudi politike na področju zakonodaje in uporabe za obnovljive vire energije ter energetsko učinkovita tehnična pomoč po meri in krepitev zmogljivosti za odstranitev netehnoloških ovir.

Primer takega strateškega pristopa je Strateški načrt za energetsko tehnologijo (načrt SET). Zagotavlja dolgoročni načrt za obravnavanje ključnih inovacijskih ozkih grl, s katerimi se energetske tehnologije soočajo v fazah raziskav na novih področjih, raziskav in razvoja/zasnove zamisli in v predstavitveni fazi, v kateri podjetja pridobivajo kapital za financiranje velikih, prototipnih projektov in poskušajo sprožiti proces uporabe na trgu. Novonastajajoče tehnologije z revolucionarnim potencialom ne bodo spregledane.

Sredstva, ki so potrebna za izvajanje načrta SET v celoti, so bila ocenjena na 8 milijard EUR na leto v naslednjih desetih letih⁽¹⁾. To presega zmogljivosti posameznih držav članic ali zainteresiranih strani na področju raziskav in industrije. Potrebne so naložbe v raziskave in inovacije na ravni Unije, skupaj z mobilizacijo prizadevanj po vsej Evropi v obliki skupnega izvajanja ter porazdelitve tveganja in zmogljivosti. Financiranje raziskav in inovacij na področju energije s strani Unije zato dopolnjuje dejavnosti držav članic, pri čemer je osredotočeno na vrhunske tehnologije in dejavnosti z jasno dodano vrednostjo Unije, zlasti tiste z velikim potencialom za pritegnitev nacionalnih sredstev in ustvarjanje delovnih mest v Evropi. Ukrepi na ravni Unije podpirajo tudi dolgoročne programe z velikim tveganjem in stroški, ki presegajo zmožnosti držav članic, združujejo prizadevanja za zmanjšanje naložbenih tveganj v obsežnih dejavnostih, kot je industrijska predstavitev, in razvijajo vseevropske, interoperabilne energetske rešitve.

Izvajanje načrta SET kot stebra raziskav in inovacij evropske energetske politike bo okrepilo zanesljivost dobave energije Unije in prehod na nizkoogljično gospodarstvo, pomagalo pri povezovanju programov na področju raziskav in inovacij z vseevropskimi in regionalnimi naložbami v energetsko infrastrukturo ter povečalo pripravljenost vlagateljev, da sprostijo kapital za dolgotrajne projekte in projekte, ki pomenijo precejšnja tehnološka in tržna tveganja. Majhnim in velikim podjetjem bo zagotovilo priložnosti za inovacije in jim pomagalo, da postanejo ali ostanejo konkurenčna na svetovni ravni, na kateri so priložnosti za energetsko tehnologijo velike in se še povečujejo.

Na mednarodnem prizorišču ukrep na ravni Unije zagotavlja kritično maso za privabljanje interesa drugih vodilnih tehnoloških ponudnikov in spodbuja mednarodna partnerstva za doseganje ciljev Unije. Mednarodnim partnerjem bo olajšal sporazumevanje z Unijo, da bodo lahko vzpostavili skupni ukrep na področjih, na katerih obstajata vzajemna korist in interes.

Ukrepi v okviru tega družbenega izziva bodo zato sestavljali tehnološki steber evropske energetske in podnebne politike. Prispevali bodo tudi k uresničevanju vodilne pobude "Unija inovacij" na področju energije in ciljev politike, opredeljenih v vodilnih pobudah "Evropa, gospodarna z viri", "Industrijska politika za dobo globalizacije" in "Evropska digitalna agenda".

⁽¹⁾ COM(2009)0519.

Dejavnosti raziskav in inovacij na področju fisijske in fuzijske jedrske energije se izvajajo v okviru programa Euratom, vzpostavljenega z Uredbo (Euratom) št. 1314/2013. Po potrebi bi bilo treba predvideti možne sinergije med tem družbenim izzivom in programom.

3.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Zmanjšanje porabe energije in ogljičnega odtisa s pomočjo pametne in trajnostne uporabe

Dejavnosti se osredotočajo na raziskovanje in preskušanje novih konceptov, netehnoloških rešitev, učinkovitejših, družbeno sprejemljivih in cenovno dostopnih sestavnih delov tehnologij in sistemov z vgrajeno inteligenco v polnem obsegu, da bi omogočili upravljanje z energijo v realnem času za nove in obstoječe stavbe skoraj brez emisij, stavbe skoraj brez emisij in s pozitivno energijsko bilanco, rekonstruirane stavbe, mesta in okrožja, ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov, visoko učinkovite industrijske panoge in množično uporabo energetske učinkovitih rešitev in storitev ter rešitev in storitev varčevanja z energijo s strani podjetij, posameznikov, skupnosti in mest.

(b) Poceni oskrba z električno energijo z nizkimi emisijami ogljika

Dejavnosti se osredotočajo na raziskave, razvoj in celovito predstavitev inovativnih, obnovljivih, učinkovitih, prilagodljivih in nizkoogljicnih elektrarn na fosilna goriva ter tehnologij za zajemanje in shranjevanje ogljika ter tehnologij za ponovno uporabo CO₂, ki ponujajo obsežnejše, poceni tehnologije, ki so varne za okolje, imajo večje izkoristke pretvorbe in so bolj dostopne različnim trgov in okoljem delovanja.

(c) Alternativna goriva in mobilni viri energije

Dejavnosti se osredotočajo na raziskave, razvoj in celovito predstavitev tehnologij in vrednostnih verig, da bi bioenergija in druga alternativna goriva postala bolj konkurenčna in trajnostna na področju energije in toplote ter pri kopenskem, pomorskem in letalskem prevozu, s potencialom za učinkovitejšo pretvorbo energije, da bi se zmanjšal čas, potreben za trženje vodika in gorivnih celic, ter da bi se odprle nove možnosti, ki kažejo dolgoročni potencial za razvoj.

(d) Enotno, inteligentno evropsko elektroenergetsko omrežje

Dejavnosti se usmerjajo na raziskave, razvoj in celovito predstavitev novih tehnologij inteligentnega energetskega omrežja, rezervnih in izravnalnih tehnologij, tudi konvencionalnih elektrarn, ki omogočajo večjo prožnost in učinkovitost, vključno s prožnim skladiščenjem energije, sistemi in tržnimi zasnove za načrtovanje, spremljanje, nadzorovanje in varno upravljanje interoperabilnih omrežij, vključno z vprašanji standardizacije, na odprtem in konkurenčnem trgu brez emisij ogljika, ki je okoljsko trajen in odporen na podnebne spremembe, v običajnih in izrednih razmerah.

(e) Novo znanje in tehnologije

Dejavnosti se osredotočajo na multidisciplinarne raziskave (vključno z vizionarnimi ukrepi) za čiste, varne in trajnostne energetske tehnologije ter skupno uresničenje vseevropskih raziskovalnih programov in instrumentov na svetovni ravni.

(f) Odločno sprejemanje odločitev in sodelovanje javnosti

Dejavnosti so usmerjene v razvoj orodij, metod, modelov in perspektivnih, v prihodnost usmerjenih načrtov za krepko in pregledno podporo politiki, vključno z dejavnostmi na področju udejstvovanja javnosti, sodelovanja uporabnikov, učinkov na okolje in oceno trajnosti za boljše razumevanje z energijo povezanih družbeno-ekonomskih gibanj in pričakovanj.

(g) Tržno uveljavljanje inovacij na področju energije – nadgradnja programa Inteligentna energija – Evropa

Dejavnosti nadgrajujejo in dodatno krepijo dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa Inteligentna energija – Evropa. Osredotočajo se na uporabne inovacije in spodbujanje standardov, da bi olajšale uporabo novih energetskih tehnologij in storitev na trgu, odstranile netehnološke ovire ter pospešile stroškovno učinkovito izvajanje energetskih politik Unije. Pozornost bo namenjena tudi inovacijam, ki bodo omogočile pametno in trajnostno uporabo obstoječih tehnologij.

4. Pametni, zeleni in integrirani prevoz

4.1. Posebni cilj

Posebni cilj je oblikovati evropski prometni sistem, ki gospodarno izkorišča vire, je okolju in podnebnju prijazen, varen in celosten, v korist vseh državljanov, gospodarstva in družbe.

Evropa mora uskladiti naraščajoče potrebe svojih državljanov in blaga po mobilnosti ter spreminjajoče se potrebe, nastale z novimi demografskimi in družbenimi izzivi, s potrebami po gospodarski učinkovitosti ter zahtevami za energetske učinkovite družbe z nizkimi emisijami ogljika in na podnebne spremembe odporno gospodarstvo. Kljub rasti mora biti v prometnem sektorju doseženo znatno zmanjšanje toplogrednih plinov in drugih škodljivih učinkov na okolje ter prekinjena odvisnost od nafte in drugih fosilnih goriv, obenem pa ohranjena visoka raven učinkovitosti in mobilnosti ter spodbujana ozemeljska kohezija.

Trajnostno mobilnost je mogoče doseči samo s korenito spremembo prometnih sistemov, tudi javnega prevoza, ki jo spodbudijo dognanja raziskav na področju prometa, obsežnimi inovacijami in doslednim, vseevropskim izvajanjem bolj zelenih, varnejših, zanesljivejših in pametnejših prometnih rešitev.

Z raziskavami in inovacijami je treba doseči osredotočen in pravočasen napredek za vse načine prevoza, ki bo pripomogel k doseganju ciljev politike Unije, obenem pa okreplil gospodarsko konkurenčnost, podprl prehod na energetske učinkovito gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika, odporno na podnebne spremembe, in omogočil, da bodo storitvene industrijske panoge in predelovalna industrija ohranile vodilni položaj na svetovnem trgu.

Čeprav bodo potrebne naložbe v raziskave, inovacije in izvajanje precej obsežne, bosta neuspeh pri izboljšanju trajnosti celotnega prometnega sistema in sistema mobilnosti ter izguba vodilnega položaja Evrope na področju tehnologije na dolgi rok povzročila nesprejemljivo visoke družbene, ekološke in gospodarske stroške ter škodljive posledice za evropska delovna mesta in dolgoročno gospodarsko rast.

4.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Promet je pomembno gonilo evropske gospodarske konkurenčnosti in rasti. Zagotavlja mobilnost ljudi in blaga, ki je potrebna za povezan evropski notni trg, ozemeljsko kohezijo ter za odprto in vključujočo družbo. Je ena največjih prednosti Evrope glede industrijske zmogljivosti in kakovosti storitve ter ima vodilno vlogo na številnih svetovnih trgih. Prometna panoga in proizvodnja prometne opreme skupaj predstavljata 6,3 % BDP Unije. Skupni prispevek prometnega sektorja h gospodarstvu Unije je še večji, če upoštevamo trgovino, storitve in mobilnost delavcev. Hkrati se evropska prometna panoga sooča z vedno večjo konkurenco iz ostalih delov sveta. Da bi zaščitili konkurenčno prednost Evrope v prihodnosti in ublažili slabosti sedanjega prometnega sistema, bodo potrebne prelomne tehnologije.

Prometni sektor precej prispeva k toplogrednim plinom in ustvari do četrtno vseh emisij. Izrazito prispeva tudi k drugim problemom zaradi onesnaženja zraka. Promet je še vedno 96-odstotno odvisen od fosilnih goriv. Ta učinek na okolje je treba nujno zmanjšati s ciljnim tehnološkimi izboljšavami ter pri tem upoštevati različne izzive, povezane s posameznimi vrstami prevoza, in cikle tehnološke integracije, ki so značilni zanje. Poleg tega je prometna obremenjenost vse večja težava, sistemi namreč še niso dovolj pametni, alternativne možnosti za prehajanje na bolj trajnostne načine prevoza niso vedno privlačne, število žrtev v prometu ostaja izredno visoko, in sicer 34 000 na leto v Uniji, državljanji in podjetja pa pričakujejo prometni sistem, ki je dostopen vsem, varen in zanesljiv. Mestna območja pomenijo poseben izziv in priložnosti za trajnost prometa in za večjo kakovost življenja.

V nekaj desetletjih bi zaradi pričakovanih stopenj rasti prometa evropski promet zastal, stroški za gospodarstvo in vpliv na družbo pa bi postali nevzdržni, kar bi imelo škodljive posledice za gospodarstvo in družbo. Če se bodo dosednji trendi nadaljevali tudi v prihodnje, se bodo potniški kilometri po pričakovanjih v naslednjih 40 letih podvojili in rasli dvakrat hitreje za zračni prevoz. Emisije CO₂ bi se do leta 2050 ⁽¹⁾ povečale za 35 %. Stroški prometne obremenjenosti se bi povečali za približno 50 % na skoraj 200 milijard EUR letno. Zunanji stroški nesreč bi se v primerjavi z letom 2005 povečali za približno 60 milijard EUR.

(1) Bela knjiga Komisije "Načrt za notni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu" (COM(2011)0144 konč.).

"Ohranjanje trenutnega stanja" zato ne pride v poštev. Raziskave in inovacije, podprte s cilji politike in osredotočene na ključne izzive, bodo precej prispevale k doseganju ciljev Unije glede omejitve povečanja globalne temperature za 2 °C, zmanjšanja 60 % emisij CO₂ na področju prometa, izrednega zmanjšanja stroškov prometne obremenjenosti in nesreč ter tako rekoč odprave smrtnih žrtev na cestah do leta 2050 ⁽¹⁾.

Težave glede onesnaževanja, prometne obremenjenosti, varnosti in zaščite se pojavljajo po vsej Uniji in zahtevajo skupne vseevropske odzive. Pospeševanje razvoja in uporabe novih tehnologij in inovativnih rešitev za vozila ⁽¹⁾, infrastrukture in upravljanje prometa bo ključnega pomena za doseganje čistejših, varnejših, dostopnih in učinkovitejših intermodalnih in večmodalnih prometnih sistemov v Uniji, za doseganje rezultatov, potrebnih za blaženje podnebnih sprememb in izboljšanje učinkovitosti rabe virov, ter za ohranjanje vodilnega položaja Unije na svetovnih trgih za proizvode in storitve, povezane s prometom. Teh ciljev ni mogoče doseči samo z razdrobljenimi nacionalnimi prizadevanji.

Financiranje raziskav in inovacij na ravni Unije bo dopolnilo dejavnosti držav članic z osredotočanjem na dejavnosti z jasno evropsko dodano vrednostjo. To pomeni, da bo poudarek na prednostnih področjih, ki ustrezajo ciljem evropske politike; ukrepih, pri katerih je potrebna kritična masa prizadevanj; kjer vseevropske interoperabilne ali multimodalne integrirane prometne rešitve lahko pripomorejo k odpravi ozkih grl v prometnem sistemu, ali kjer lahko skupna nadnacionalna prizadevanja ter boljša uporaba in učinkovitejše razširjanje obstoječih dokazov, pridobljenih na podlagi raziskav, zmanjšajo tveganje naložb v raziskave, uvedejo začetne skupne standarde in skrajšajo čas, potreben za trženje rezultatov raziskav.

Dejavnosti na področju raziskav in inovacij obsegajo številne pobude, vključno z ustreznimi javno-zasebnimi partnerstvi, ki zajemajo celotno inovacijsko verigo in uporabljajo celosten pristop k inovativnim prometnim rešitvam. Več dejavnosti je posebej namenjenih pomoči pri uvajanju rezultatov na trg: programski pristop k raziskavam in inovacijam, predstavitveni projekti, ukrepi za uvajanje na trg in podpora standardizaciji in urejanju ter inovativne strategije naročanja vsi ustrezajo temu cilju. Poleg tega bo sodelovanje in strokovno znanje zainteresiranih stani pomagalo pri premostitvi vrzeli med rezultati raziskav in njihovo uporabo v prometnem sektorju.

Naložbe v raziskave in inovacije za bolj zelen, pameten in popolnoma integriran, zanesljiv prometni sistem bodo pomembno prispevale k ciljem strategije Evropa 2020 ter njeni vodilni pobudi "Unija inovacij". Dejavnosti bodo podprle izvajanje bele knjige "Načrt za enotni evropski prometni prostor - na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu". Prispevale bodo tudi k ciljem politike iz vodilnih pobud "Evropa, gospodarna z viri", "Industrijska politika za dobo globalizacije" in "Evropska digitalna agenda". Povezane bodo tudi z ustreznimi pobudami za skupno načrtovanje programov.

4.3. Splošne smernice dejavnosti

Dejavnosti bodo organizirane tako, da bodo po potrebi omogočale integriran in vrstam prevoza prilagojen pristop. Zagotoviti bo treba večletno prepoznavnost in kontinuiteto, da bi lahko upoštevali posebnosti vseh vrst prevoza in vse razsežnosti izzivov, potrebni pa bodo tudi ustrezni strateški načrti za raziskave in inovacije evropskih tehnoloških platform na področju prometa.

(a) Promet, gospodaren z viri, ki spoštuje okolje

Cilj je kar najbolj zmanjšati vpliv prometnih sistemov na podnebje in okolje (vključno z obremenitvijo s hrupom in onesnaženjem zraka) z izboljšanjem njihove kakovosti in učinkovitosti glede uporabe naravnih virov in goriva ter z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov in odvisnosti od fosilnih goriv.

Dejavnosti se usmerjajo na zmanjšanje porabe virov, zlasti fosilnih goriv, in emisij toplogrednih plinov in ravnih hrupa ter izboljšanje učinkovitosti prometa in vozil; pospeševanje razvoja, proizvodnje in uporabe nove generacije čistih vozil (električnih vozil, vozil na vodikov pogon in drugih vozil z nizkimi emisijami ali brez njih), vključno s prelomnimi spoznanji in optimizacijo na področju motorjev, shranjevanja energije in infrastrukture; raziskovanje in izkoriščanje potenciala alternativnih in trajnostnih goriv ter inovativnih in učinkovitejših pogonskih sistemov in sistemov delovanja, vključno z infrastrukturo za goriva in polnjenjem; čim boljše načrtovanje in uporabo infrastrukture s pomočjo pametnih prometnih sistemov, logistike in pametne opreme; ter povečanje uporabe upravljanja povpraševanja in javnega nemotoriziranega prevoza, ter intermodalnih mobilnostnih verig, zlasti v mestnih območjih. Spodbujale se bodo inovacije za nizke emisije ali brez emisij pri vseh načinih prevoza.

⁽¹⁾ "Vozila" je treba razumeti v širšem smislu, vključno z vsemi prevoznimi sredstvi.

(b) Boljša mobilnost, manjša prometna obremenjenost, večja varnost in zaščita

Cilj je uskladiti naraščajoče potrebe po mobilnosti z izboljšano pretočnostjo prometa s pomočjo inovativnih rešitev za celostne, intermodalne, vključujoče, dostopne, cenovno dostopne, varne, zdrave in stabilne prometne sisteme.

Dejavnosti se osredotočajo na zmanjšanje prometne obremenjenosti, izboljšanje dostopa, interoperabilnosti in izbire potnika ter na zadostitev potrebam uporabnikov z razvojem in spodbujanjem celostnega prometa, upravljanja mobilnosti in logistike od vrat do vrat, povečanje intermodalnosti in uporabe pametnih rešitev na področju načrtovanja in upravljanja ter izredno zmanjšanje števila nesreč in učinka varnostnih groženj.

(c) Globalni vodilni položaj evropskega prometnega sektorja

Cilj je okrepiti konkurenčnost in učinkovitost evropskih panog za proizvodnjo prometne opreme in s tem povezanih storitev (vključno z logističnimi procesi, vzdrževanjem, popravilom, naknadnim opremljanjem in recikliranjem) ter obdržati vodilno vlogo Evrope na področjih (kot je npr. aeronavtika).

Dejavnosti se osredotočajo na razvoj naslednje generacije inovativnih zračnih, vodnih in kopenskih prevoznih sredstev, zagotovitev trajnostne proizvodnje inovativnih sistemov in opreme ter pripravo na prihod prevoznih sredstev prihodnosti z oblikovanjem novih tehnologij, konceptov in zasnov, s pametnimi nadzornimi sistemi in interoperabilnimi standardi, učinkovitimi procesi proizvodnje, inovativnimi storitvami in postopki certifikacije, krajšim časom razvoja in zmanjšanimi stroški življenjskega cikla, ne da bi bila ogrožena operativna varnost in zaščita.

(d) Družbeno-ekonomske in vedenjske raziskave in v prihodnost usmerjene dejavnosti za oblikovanje politike

Cilj je podpreti izboljšano oblikovanje politike, ki je potrebno za spodbujanje inovacij in reševanje izzivov na področju prometa in z njimi povezanih družbenih potreb.

Dejavnosti se osredotočajo na izboljšanje razumevanja družbeno-ekonomskih učinkov, gibanj in vidikov, povezanih s prometom, vključno z razvojem prihodnjega povpraševanja, in želijo oblikovalcem politike zagotoviti podatke in analize, ki temeljijo na dokazih. Pozornost bo namenjena tudi razširjanju rezultatov, ki bodo plod teh dejavnosti.

5. Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin

5.1. Posebni cilj

Posebni cilj je doseči gospodarstvo in družbo, ki gospodarno izkoriščata vire in vodo ter sta odporna na podnebne spremembe, ter varstvo in trajnostno upravljanje naravnih virov in ekosistemov, pa tudi trajnostno oskrbo s surovinami in njihovo uporabo, da se zadosti potrebam naraščajočega svetovnega prebivalstva v okviru trajnostnih omejitev naravnih virov planeta in ekosistemov. Dejavnosti bodo pripomogle k povečanju evropske konkurenčnosti in k varni preskrbi s surovinami ter izboljšanju blaginje, obenem pa zagotovile okoljsko celovitost, odpornost in trajnost, da se povprečna svetovna temperatura ne bi povečala za več kot 2 °C ter da bi se omogočilo ekosistemom in družbi, da se prilagodijo podnebnim spremembam in drugim okoljskim spremembam.

V 20. stoletju je svet tako svojo porabo fosilnih goriv kot črpanje materialnih virov povečal za skoraj desetkrat. Doba na videz obilnih in poceni virov se počasi končuje. Surovine, voda, zrak, biotska raznovrstnost ter kopenski, vodni in pomorski ekosistemi so vsi pod pritiskom. Številni veliki ekosistemi sveta so načeti in do 60 % storitev, ki jih nudijo, se ne uporablja trajnostno. V Uniji se na leto porabi približno 16 ton materialov na osebo, od tega je 6 ton zavrženih in polovica teh materialov konča na odlagališčih. Globalno povpraševanje po virih se povečuje z naraščajočim prebivalstvom in vedno večjimi pričakovanji, zlasti prejemnikov srednje visokih dohodkov v nastajajočih gospodarstvih. Gospodarska rast mora biti ločena od uporabe virov.

Povprečna temperatura Zemljinega površja se je v zadnjih 100 letih povečala za približno 0,8 °C, do konca 21. stoletja pa naj bi se povečala za 1,8 do 4 °C (glede na povprečje v obdobju 1980–1999) ⁽¹⁾. Verjetni učinki teh sprememb na naravne in človeške sisteme bodo izzvali ta planet in njegovo sposobnost prilagajanja, pa tudi ogrozili prihodnji gospodarski razvoj in blaginjo človeštva.

⁽¹⁾ Četrto ocenjevalno poročilo Medvladnega foruma o podnebnih spremembah, 2007 (<http://www.ipcc.ch>).

Vedno večji učinki podnebnih sprememb in okoljskih težav, kot so vedno večja zakisanost oceanov, spremembe v kroženju vode v oceanih, narasla temperatura morske vode, topljenje ledu na Arktiki in znižana slanost vode, degradacija in uporaba tal, izguba rodovitnosti tal, pomanjkanje vode, suša in poplave, nevarnost potresov in vulkanskih izbruhov, spremembe v prostorski porazdelitvi vrst, kemično onesnaženje, prekomerno izkoriščanje virov in izguba biotske raznovrstnosti, kažejo, da se naš planet bliža mejam vzdržnosti. Če na primer ne bo izboljšav glede učinkovite rabe po vseh sektorjih, tudi z uporabo inovativnih vodnih sistemov, bo povpraševanje po vodi v dvajsetih letih ponudbo preseglo za 40 %, kar bo povzročilo resne probleme z vodo in njeno pomanjkanje. Gozdovi izginjajo izredno hitro, in sicer 5 milijonov hektarov na leto. Medsebojni vplivi med surovinami lahko povzročijo sistemsko tveganje, saj izčrpanost enega vira lahko pomeni prelomno točko za druge surovine in ekosisteme. Glede na sedanje stanje bo za podporo naraščajočega svetovnega prebivalstva do leta 2050 potrebna količina virov, enaka več kot dvema planetoma Zemlja.

Trajnostna oskrba s surovinami in gospodarno upravljanje s surovinami, vključno z njihovim iskanjem, črpanjem, predelavo, ponovno uporabo, recikliranjem in nadomeščanjem, je temeljnega pomena za delovanje sodobnih družb in njihovih gospodarstev. Evropski sektorji, kot so sektorji za gradbeništvo, kemikalije, avtomobile, vesolje, stroje in opremo, ki skupaj zagotavljajo dodano vrednost v višini približno 1,3 bilijona EUR in delovna mesta za približno 30 milijonov ljudi, so močno odvisni od dostopa do surovin. Vendar je oskrba Unije s surovinami pod vedno večjim pritiskom. Poleg tega je Unija zelo odvisna od uvoza strateško pomembnih surovin, na katerega zelo močno vplivajo izkrivljanja trga.

Unija ima še vedno dragocene mineralne surovine, vendar njihovo izkoriščanje, črpanje in predelavo omejuje pomanjkanje ustreznih tehnologij in neprimerno ravnanje z odpadki, ter pomanjkanje naložb, ovira pa jih vedno večja svetovna konkurenca. Glede na pomen surovin za evropsko konkurenčnost, za gospodarstvo in za njihovo uporabo v inovativnih proizvodih sta trajnostna oskrba s surovinami in njihovo gospodarno upravljanje pomembna prednostna naloga za Unijo.

Sposobnost gospodarstva, da se prilagodi in postane bolj odporno na podnebne spremembe in bolj gospodarno z viri ter obenem, da ostane konkurenčno, je odvisna od visokih stopenj ekoloških inovacij družbene, gospodarske, organizacijske in tehnološke narave. Ker je svetovni trg za ekološke inovacije vreden približno 1 bilijon EUR na leto, ta znesek pa naj bi se do leta 2030 potrojil, so ekološke inovacije velika priložnost za spodbujanje konkurenčnosti in nastanka delovnih mest v evropskih gospodarstvih.

5.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Da bi lahko izpolnili cilje Unije in mednarodne cilje glede emisij toplogrednih plinov in koncentracij ter odzivanja na učinke podnebnih sprememb, so potrebni prehod v družbo z nizkimi emisijami ogljika, razvoj in uporaba stroškovno učinkovitih in trajnostnih tehnoloških in netehnoloških rešitev ter ukrepov za blažitev in prilagajanje, pa tudi boljše razumevanje odzivov družbe na te izzive. Politični okvirji Unije in globalni politični okvirji morajo zagotoviti zaščito, vrednotenje in ustrezno obnovo ekosistemov in biotske raznolikosti, da bi lahko ohranili zmožnost zagotavljanja virov in storitev v prihodnosti. Z vodo povezane izzive v podeželskem, mestnem in industrijskem okolju je treba reševati s spodbujanjem inovacij na področju vodnih sistemov in učinkovite rabe virov ter zaščito vodnih ekosistemov. Raziskave in inovacije lahko zagotovijo zanesljiv in trajnosten dostop do surovin in njihovo izkoriščanje na kopnem in na morskem dnu ter precejšnje zmanjšanje uporabe in izgube surovin.

Ukrepi Unije so zato osredotočeni na podporo ključnim ciljem in politikam Unije, ki zajemajo celoten inovacijski cikel in elemente trikotnika znanja, vključno s Strategijo Evropa 2020; vodilne pobude "Unija inovacij", "Industrijska politika za dobo globalizacije", "Evropska digitalna agenda" in "Evropa, gospodarno z viri" ter pripadajoči načrt⁽¹⁾; načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050; "Prilagajanje podnebnim spremembam: evropskemu okvirju za ukrepanje naproti"⁽²⁾; pobudo za surovine⁽³⁾; strategijo Unije za trajnostni razvoj⁽⁴⁾; celostno pomorska politika za Unijo⁽⁵⁾; okvirno direktivo o morskem strategiji; okvirno direktivo o vodah in direktive, ki temeljijo na njej; direktivo o poplavah⁽⁶⁾; Akcijski načrt za ekološke inovacije; ter splošni okoljski akcijski program Unije do leta 2020⁽⁷⁾. Ti ukrepi so, kjer je to ustrezno, povezani z ustreznimi evropskimi partnerstvi za inovacije in pobudami za skupno načrtovanje programov. Ti ukrepi krepijo sposobnosti družbe, da postane bolj odporna na okoljske in podnebne spremembe ter zagotavljajo razpoložljivost surovin.

(1) COM (2011)0571 konč.

(2) COM (2009)0147.

(3) COM(2011)0025.

(4) COM(2009)0400.

(5) COM(2007)0575 konč.

(6) Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L 288, 6.11.2007, str. 27).

(7) COM(2012)0710 konč.

Glede na nacionalno in globalno naravo podnebja in okolja, njuno razsežnost in zapletenost ter mednarodno razsežnost dobavne verige surovin je treba izvajati ukrepe na ravni Unije in preko nje. Da bi se učinkovito in na trajnosten način odzvali na ta izziv, je zaradi multidisciplinarne narave potrebnih raziskav treba združiti dodatno znanje in virov. Za zmanjšanje uporabe virov in učinkov na okolje s hkratnim povečevanjem konkurenčnosti bo potreben odločen družbeni in tehnološki prehod na gospodarstvo, ki temelji na trajnostnem odnosu med naravo in blaginjo ljudi. Usklajene raziskovalne in inovacijske dejavnosti bodo izboljšale razumevanje in napovedovanje podnebnih in okoljskih sprememb s sistemskega in medsektorskega vidika, zmanjšale negotovosti, opredelile in ocenile slabosti, tveganja, stroške in priložnosti, obenem pa povečale obseg in izboljšale učinkovitost odzivov in rešitev družbe in politik. Namen ukrepov je tudi izboljšati zagotavljanje in širjenje raziskav in inovacij za podporo oblikovanju politik ter omogočiti akterjem na vseh družbenih ravneh, da aktivno sodelujejo v tem procesu.

Pri obravnavanju razpoložljivosti surovin so potrebna usklajena prizadevanja na področju raziskav in inovacij na številnih področjih in sektorjih, kar bo pripomoglo k zagotavljanju varnih, ekonomsko izvedljivih, okolju prijaznih in družbeno sprejemljivih rešitev v celotni vrednostni verigi (iskanje, črpanje, predelava, oblikovanje, trajnostna raba in ponovna uporaba, recikliranje in nadomeščanje). Inovacije na teh področjih bodo zagotovile priložnosti za rast in delovna mesta ter inovativne možnosti, ki vključujejo znanost, tehnologijo, gospodarstvo, družbo, politiko in upravljanje. Zato so se začela evropska inovacijska partnerstva za vodo in surovine.

Odgovorne ekološke inovacije lahko zagotovijo dragocene nove priložnosti za rast in delovna mesta. Rešitve, razvite s pomočjo delovanja na ravni Unije, bodo odgovor na glavne grožnje za industrijsko konkurenčnost in bodo omogočile hitro uveljavljanje in razširjanje na enotnem trgu in zunaj njega. To bo omogočilo prehod na zeleno gospodarstvo, ki upošteva trajnostno rabo virov. Partnerji za ta pristop bodo mednarodni, evropski in nacionalni oblikovalci politike, programi na področju raziskav in inovacij, tako na mednarodni ravni kot na ravni držav članic, evropska podjetja in industrija, Evropska agencija za okolje in nacionalne agencije za okolje in druge ustrezne zainteresirane strani.

Ukrepi na ravni Unije bodo poleg dvostranskega in regionalnega sodelovanja podpirali tudi zadevna mednarodna prizadevanja in pobude, vključno z Mednarodnim forumom za podnebne spremembe (IPCC), Medvladno platformo o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) in Skupino za opazovanje Zemlje (GEO).

5.3. Splošne smernice dejavnosti

(a) Boj proti podnebnim spremembam in prilagajanje nanje

Cilj je razviti in oceniti inovativne, stroškovno učinkovite in trajnostne ukrepe in strategije za prilagajanje in ublažitev posledic podnebnih sprememb na področju toplogrednih plinov in aerosolov (CO₂ in drugi) in za podporo tehnoloških in netehnoloških zelenih rešitev s pomočjo ustvarjanja dokazov za osveščeno, pravočasno in učinkovito ukrepanje ter mrežno povezovanje potrebnih sposobnosti. Dejavnosti so usmerjene v izboljšanje razumevanja podnebnih sprememb in tveganj, povezanih z ekstremnimi pojavi in nenadnimi podnebnimi spremembami, da bi se zagotovile zanesljive podnebne napovedi; ocenjevanje učinkov in slabosti na svetovni, regionalni in lokalni ravni; razvoj inovativnih, stroškovno učinkovitih ukrepov za prilagajanje, preprečevanje in upravljanje tveganja; ter podpiranje politik in strategij blažitve, vključno s študijami s poudarkom na učinku drugih sektorskih politik.

(b) Varstvo okolja, trajnostno upravljanje naravnih virov, vode, biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Cilj je zagotoviti znanje in orodja za upravljanje z naravnimi viri in njihovo zaščito, da bi dosegli trajnostno ravnovesje med omejenimi viri ter sedanji in prihodnji potrebami družbe in gospodarstva. Dejavnosti so usmerjene na: izboljšanje razumevanja biotske raznovrstnosti in delovanja ekosistemov, njihovega medsebojnega vplivanja z družbenimi sistemi in njihove vloge pri vzdrževanju gospodarstva in dobrega počutja ljudi; razvoj integriranih pristopov za reševanje izzivov, povezanih z vodo, prehod na trajnostno upravljanje vodnih virov in storitev; ter zagotavljanje znanja in orodij za učinkovito sprejemanje odločitev in sodelovanje javnosti.

(c) Zagotavljanje trajnostne oskrbe s surovinami, ki niso povezane z energetske sektorjem in kmetijstvom

Cilj je izboljšati bazo znanja o surovinah in razviti inovativne rešitve za stroškovno učinkovito, z viri gospodarno in okolju prijazno izkoriščanje, črpanje, predelavo, rabo in ponovno uporabo, recikliranje in obnovo surovin ter za njihovo nadomeščanje z gospodarsko privlačnimi in okoljsko trajnostnimi nadomestnimi možnostmi z manjšim učinkom na okolje, vključno s postopki in sistemi sklenjenega kroga. Dejavnosti se

usmerjajo na: izboljšanje baze znanja o razpoložljivosti surovin; spodbujanje trajnostne in učinkovite oskrbe, rabe in ponovne rabe surovin, vključno z mineralnimi viri s kopnega in iz morja; iskanje nadomestnih rešitev za ključne surovine; in izboljšanje družbene ozaveščenosti ter znanj in spretnosti na področju surovin.

(d) Omogočanje prehoda na zeleno gospodarstvo in družbo s pomočjo ekoloških inovacij

Cilj je spodbujati vse oblike ekoloških inovacij, ki omogočajo prehod na zeleno gospodarstvo. Dejavnosti med drugim nadgrajujejo in krepijo dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Programa za ekološke inovacije, in se usmerjajo na krepitev ekološko inovativnih tehnologij, procesov, storitev in proizvodov, vključno s preučevanjem načinov za zmanjšanje količine surovin v proizvodnji in porabi, premagovanje ovir v zvezi s tem, in na spodbujanje njihovega uveljavljanja na trgu in replikacije, s posebnim poudarkom na MSP; podpiranje inovativnih politik, trajnostnih gospodarskih modelov in družbenih sprememb; merjenje in ocenjevanje napredka k zelenemu gospodarstvu; in spodbujanje učinkovite rabe virov s pomočjo digitalnih sistemov.

(e) Razvoj celostnih in trajnostnih globalnih sistemov za opazovanje okolja in informacijskih sistemov

Cilj je zagotoviti, da bodo na voljo dolgoročni podatki in informacije, potrebni za reševanje tega izziva. Dejavnosti se osredotočajo na zmogljivosti, tehnologije in infrastrukture podatkov za opazovanje in spremljanje Zemlje, in sicer prek daljinskih meritev in meritev in situ, ki lahko nenehno zagotavljajo pravočasne natančne informacije in omogočijo napovedi. Spodbujal se bo prost, odprt in neomejen dostop do interoperabilnih podatkov in informacij. Dejavnosti pomagajo opredeliti prihodnje operativne dejavnosti evropskega programa Copernicus in spodbuditi uporabo podatkov iz programa Copernicus za raziskovalne dejavnosti.

(f) Kulturna dediščina

Cilj je raziskati strategije, metodologije in orodja, s katerimi bi omogočili dinamično in trajnostno kulturno dediščino v Evropi kot odgovor na podnebne spremembe. Kulturna dediščina v svojih raznolikih pojavnih oblikah zagotavlja življenjsko okolje, v katerem so se skupnosti sposobne odzivati na vse mogoče spremembe. Raziskave kulturne dediščine zahtevajo večdisciplinski pristop za boljše razumevanje zgodovinskega gradiva. Dejavnosti se osredotočajo na opredeljevanje ravni odpornosti z opazovanjem, spremljanjem in modeliranjem ter omogočajo boljše razumevanje tega, kako skupnosti dojemajo in se odzivajo na podnebne spremembe ter nevarnosti potresov in vulkanskih izbruhov.

6. Evropa v spreminjajočem se svetu - vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo

6.1. Posebni cilj

Posebni cilj je spodbuditi boljše razumevanje Evrope, ponuditi rešitve ter podpreti vključujoče, inovativne evropske družbe, ki kritično razmišljajo, v okviru sprememb brez primere in vedno večje svetovne soodvisnosti.

Evropa se sooča z velikimi družbeno-ekonomskimi spremembami, ki znatno vplivajo na njeno skupno prihodnost. Te so vedno večja gospodarska in kulturna soodvisnost, staranje in demografske spremembe, socialna izključenost in revščina, družbeno vključevanje in razpad, neenakosti in migracijski tokovi, vedno večji digitalni razkorak, spodbujanje kulture inovacij in ustvarjalnosti v družbi in podjetjih ter zmanjšanje zaupanja v demokratične institucije in zaupanja med državljani znotraj meja in preko njih. Ti izzivi so velikanski in zahtevajo skupen evropski pristop, ki temelji na skupnih znanstvenih spoznanjih, ki jih lahko med drugim zagotovijo družbene in humanistične vede.

V Uniji so precejšnje neenakosti med državami in znotraj njih. V indeksu človekovega razvoja, skupnem merilu napredka na področju zdravja, izobraževanja in dohodka, so v letu 2011 države članice ocenjene med 0,771 in 0,910, kar kaže na precejšen razkorak med državami. Precejšnje neenakosti med spoloma prav tako ostajajo: na primer razkorak v plači med spoloma v Uniji v povprečju ostaja pri 17,8 % v korist moških⁽¹⁾. Leta 2011 je bil eden od šestih državljanov Unije (približno 80 milijonov ljudi) je na pragu revščine. V zadnjih dveh desetletjih se je revščina mladih odraslih in družin z otroki povečala. Stopnja brezposelnosti mladih je nad 20 %. 150 milijonov Evropejcev (okrog 25 %) ni še nikdar uporabljalo interneta in morda nikdar ne bo ustrezno računalniško pismenih. Politična apatičnost in polarizacija na volitvah sta se prav tako povečali in odražata negotovo zaupanje državljanov v trenutne politične sisteme.

⁽¹⁾ COM(2010)0491 konč.

Te številke kažejo, da so nekatere socialne skupine in skupnosti vedno izključeni iz družbenega in gospodarskega razvoja in/ali demokratične politike. Te neenakosti dušijo družbeni razvoj in ovirajo gospodarstva v Uniji ter zmanjšujejo zmogljivosti za raziskave in inovacije v državah in med njimi.

Osrednji izziv pri odpravljanju teh neenakosti bo, kako spodbuditi okolje, ki bo omogočalo sožitje in medsebojno bogatenje evropskih, nacionalnih in etničnih identitet.

Poleg tega naj bi se število Evropejcev, starejših od 65, močno povečalo, in sicer za 42 % – s 87 milijonov leta 2010 na 124 milijonov leta 2030. To je velikanski izziv za gospodarstvo, družbo in vzdržnost javnih financ.

Stopnja produktivnosti in gospodarske rasti Evrope se razmeroma zmanjšuje že štiri desetletja. Poleg tega njen delež proizvedenega globalnega znanja in vodilni položaj na področju uspešnosti inovacij v primerjavi s ključnimi nastajajočimi gospodarstvi, kot sta Brazilija in Kitajska, strmo pada. Čeprav ima Evropa močno raziskovalno bazo, mora to bazo oblikovati kot pomembno prednost za inovativno blago in storitve.

Sicer je splošno znano, da mora Evropa več vlagati v znanost in inovacije, vendar bo morala te naložbe usklajevati bolje, kot je to počela v preteklosti. Med finančno krizo se je mnogo gospodarskih in socialnih neenakosti v Evropi še povečalo in za večji del Unije se zdi, da je vrnitev na stopnjo gospodarske rasti pred krizo še zelo daleč. Sedanja kriza tudi kaže, da je za evropske institucije iskanje rešitev za izhod iz kriz izziv, saj krize odražajo razlike med državami članicami in njihovimi interesi.

Te izzive je treba reševati skupaj in na inovativen in multidisciplinaren način, saj so medsebojno povezani na zapletene in pogosto nepričakovane načine. Inovacije lahko prinesejo šibkejšo vključenost, kot se je zgodilo pri fenomenu digitalnega razkoraka ali segmentaciji trga dela. Usklajevanje družbenih inovacij in zaupanja družbe v politikah je včasih težko, na primer v socialno zaostalih območjih v velikih mestih v Evropi. Sicer pa kombinacija inovacij in naraščajočih zahtev državljanov oblikovalce politike ter ekonomske in družbene akterje usmerjajo k iskanju novih odgovorov, ki ne upoštevajo uveljavljenih meja med sektorji, dejavnostmi, blagom ali storitvami. Pojavi, kot so rast interneta, finančnih sistemov, starajočega se gospodarstva in ekološke družbe, nazorno kažejo, kako pomembno je, da se o teh vprašanih razmišlja in se nanje odziva z vidika vključenosti in inovacij hkrati.

Zaradi zapletenosti teh izzivov in razvoja povpraševanja je bistven razvoj inovativnih raziskav in novih pametnih tehnologij, procesov in metod, mehanizmov družbenih inovacij, usklajenih ukrepov in politik, ki bodo predvidele pomemben razvoj dogodkov za Evropo ali nanj vplivale. Treba je na novo preučiti dejavnike inovacij. Poleg tega je potrebno razumevanje temeljnih smeri razvoja in učinkov teh izzivov in ponovno odkrivanje uspešnih oblik solidarnosti, vedenja, usklajevanja in ustvarjalnosti, zaradi katerih je Evropa v primerjavi z drugimi svetovnimi regijami prepoznavna v smislu vključujočih in inovativnih družb, ki kritično razmišljajo.

Potreben je tudi bolj strateški pristop k sodelovanju s tretjimi državami, ki temelji na globljem razumevanju preteklosti Unije ter njene sedanje in bodoče vloge kot globalnega akterja.

6.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Ti izzivi presega nacionalne meje, zato je pri njih potrebna zahtevnejša primerjalna analiza za razvoj baze, na podlagi katere bo mogoče bolje razumeti nacionalne in evropske politike. Takšna primerjalna analiza bi morala obravnavati mobilnost (ljudi, blaga, storitev in kapitala, pa tudi kompetenc, znanja in zamisli) ter oblike institucionalnega sodelovanja, medkulturnih interakcij in mednarodnega sodelovanja. Če teh družbenih izzivov ne bomo bolje razumeli in jih predvidevali, bodo evropske države zaradi pritiska globalizacije medsebojno neprimerno konkurirale, namesto da bi sodelovale, zaradi česar bodo v Evropi poudarjene razlike, ne pa enakost in pravo ravnovesje med konkurenčnostjo in sodelovanjem. Obravnavanje tako pomembnih vprašanj, vključno z družbeno-ekonomskimi izzivi, samo na nacionalni ravni prinaša nevarnost glede neučinkovite rabe virov, prenašanja težav na druge evropske in neevropske države ter poudarjanja družbenih, gospodarskih in političnih napetosti, ki lahko neposredno vplivajo na namene Pogodb v smislu njunih vrednot, zlasti naslov I Pogodbe o Evropski uniji.

Da bi lahko razumeli, analizirali in oblikovali vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo, je v Evropi potreben odziv, ki bo sprostil potencial skupnih zamisli, da bo Evropa v prihodnosti razvila nova znanja, tehnologije in zmogljivosti. V konceptu vključujoče družbe se razlike v kulturi, regijah in družbeno-ekonomskih ureditvah razumejo kot evropska prednost. Evropsko raznolikost je treba spremeniti v vir inovacij in razvoja. Takšna prizadevanja bodo Evropi pomagala pri spoprijemanju z izzivi ne samo znotraj meja, ampak tudi kot globalnemu akterju na mednarodnem prizorišču. Zaradi tega bodo imele države članice korist tudi od drugih izkušenj, omogočilo pa jim bo tudi, da opredelijo lastne posebne ukrepe, ki ustrezajo njihovim zadevnim okvirom.

Spodbujanje novih načinov sodelovanja med državami v Uniji in zunaj nje, pa tudi med zadevnimi raziskovalnimi in inovacijskimi skupnostmi, bo zato osrednja naloga v okviru tega družbenega izziva. Sistematično se bo izvajalo spodbujanje državljanov in industrije k sodelovanju, podpiranje inovativnih družbenih in tehnoloških procesov, spodbujanje pametne in participativne javne uprave, zagotavljanje informacij in spodbujanje z dokazi podprtega oblikovanja politik, da bi okrepili pomen vseh teh dejavnosti za oblikovalce politike, družbene in ekonomske akterje ter državljane. Raziskave in inovacije bodo predpogoj za konkurenčnost evropskih podjetij in storitev, kjer bo posebna pozornost namenjena trajnosti, naprednemu izobraževanju, povečanju zaposlovanja in zmanjšanju revščine.

Financiranje Unije v okviru tega izziva bo zato podpiralo razvoj, izvajanje in prilagajanje ključnih politik Unije, zlasti ciljev strategije Evropa 2020. Po potrebi bo povezano s pobudami za skupno načrtovanje programov, vključno s pobudami "Kulturna dediščina", "Daljše in kakovostnejše življenje" ter "Urbana Evropa", usklajeno pa bo tudi z neposrednimi ukrepi Skupnega raziskovalnega središča.

6.3. Splošne smernice dejavnosti

6.3.1. Vključujoče družbe

Cilj je boljše razumevanje družbenih sprememb v Evropi in njihovega učinka na socialno kohezijo ter analizirati in razviti socialno, gospodarsko, politično in kulturno vključenost ter pozitivno medkulturno dinamiko v Evropi, pa tudi zagotoviti boljše razumevanje družbenih sprememb v Evropi in odnose z mednarodnimi partnerji, in sicer z vrhunsko znanostjo in interdisciplinarnostjo, tehnološkim napredkom in organizacijskimi inovacijami. Glavni izzivi, s katerimi se soočamo v zvezi z evropskimi modeli socialne kohezije in blaginje, so med drugim migracije, vključevanje, demografske spremembe, starajoča se družba in invalidnost, izobraževanje in vseživljenjsko učenje, pa tudi zmanjševanje revščine in socialne izključenosti ob upoštevanju različnih regionalnih in kulturnih značilnosti.

Pri tem imajo družboslovne in humanistične raziskave vodilno vlogo, saj preučujejo spremembe v času in prostoru in omogočajo preučevanje namišljenih prihodnosti. Evropa ima dolgotrajno skupno zgodovino sodelovanja in sporov. Njene dinamične kulturne interakcije zagotavljajo navdih in priložnosti. Raziskave so potrebne za razumevanje identitete in občutka pripadnosti skupnosti, regiji ali narodu. Raziskave bodo oblikovalcem politike pomagale pri oblikovanju politik za spodbujanje zaposlovanja, boj proti revščini in preprečevanje nastanka različnih pregrad, konfliktov ter politične in socialne izključenosti, diskriminacij in neenakosti, na primer neenakosti med spoloma in generacijami ter diskriminacije na podlagi invalidnosti ali narodnosti oziroma digitalnih ali inovacijskih pregrad, v evropskih družbah in v drugih svetovnih regijah. Vključene so zlasti v izvajanje in spremembe strategije Evropa 2020 in obširno zunanje ukrepanje Unije.

Dejavnosti se osredotočajo na razumevanje, spodbujanje ali vzpostavljanje:

- (a) mehanizmov za spodbujanje pametne, trajnostne in vključujoče rasti;
- (b) zaupanja vrednih organizacij, praks, služb in politik, potrebnih za oblikovanje prožnih, vključujočih, participativnih, odprtih in ustvarjalnih družb v Evropi, zlasti ob upoštevanju migracij, vključevanja in demografskih sprememb;
- (c) vloge Evrope kot globalnega akterja, predvsem v zvezi s človekovimi pravicami in pravičnostjo po svetu;
- (d) spodbujanja trajnostnega in vključujočega okolja prek inovativnega prostorskega načrtovanja ter urbanističnega načrtovanja in projektiranja.

6.3.2. Inovativne družbe

Cilj je spodbujanje razvoja inovativnih družb in politik v Evropi s sodelovanjem državljanov, organizacij civilne družbe, podjetij in uporabnikov v raziskavah in inovacijah ter spodbujanje usklajenih politik na področju raziskav in inovacij v okviru globalizacije in potrebe po spodbujanju najvišjih etičnih standardov. Posebna podpora bo namenjena razvoju Evropskega raziskovalnega prostora in razvoju okvirnih razmer za inovacije.

Kulturno in družbeno znanje je poglobljen vir ustvarjalnosti in inovacij, vključno s podjetniškimi in socialnimi inovacijami ter inovacijami v javnem sektorju. V mnogih primerih se socialne inovacije in inovacije, ki jih usmerjajo uporabniki, pojavijo pred razvojem inovativnih tehnologij, storitev in gospodarskih procesov. Ustvarjalne panoge so eden glavnih virov za reševanje družbenih izzivov in konkurenčnost. Ker je medsebojna povezanost med socialnimi in tehnološkimi inovacijami zapletena in redkokdaj linearna, so potrebne nadaljnje raziskave razvoja vseh vrst inovacij in dejavnosti, vključno z medsektorskimi in večdisciplinskimi raziskavami. Te raziskave se financirajo, da se spodbudi njihov učinkovit razvoj v prihodnosti.

Dejavnosti se osredotočajo na:

- (a) krepitev podlage in podpore vodilne pobude "Unija inovacij" in Evropskega raziskovalnega prostora,
- (b) podporo novim oblikam inovacij, s posebnim poudarkom na družbenih inovacijah in ustvarjalnosti, ter razumevanje načina, kako se vse oblike inovacij razvijajo in doživijo uspeh ali neuspeh;
- (c) uporabo inovativnega, ustvarjalnega in produktivnega potenciala vseh generacij;
- (d) spodbujanje celostnega in učinkovitega sodelovanja s tretjimi državami.

6.3.3. Družbe, ki kritično razmišljajo – kulturna dediščina in evropska identiteta

Cilj je prispevati k razumevanju evropskega intelektualnega temelja, njegove zgodovine in mnogih evropskih in neevropskih vplivov kot navdiha za današnje življenje. Za Evropo je značilna vrsta različnih narodov (vključno s pripadniki manjšin in avtohtonimi prebivalci), tradicij, regionalnih in nacionalnih identitet ter različne ravni gospodarskega in družbenega razvoja. Migracija in mobilnost, mediji, industrija in prevoz prispevajo k raznolikosti stališč in življenjskega sloga. Zavedati bi se bilo treba pomena te raznolikosti in priložnosti, ki jih ta ponuja, in ta pomen tudi upoštevati.

Evropske zbirke v knjižnicah, tudi digitalnih, ter arhivih, muzejih, galerijah in drugih javnih institucijah imajo obilico bogate, še neizkoriščene dokumentacije in predmetov za preučevanje. Ti arhivski viri skupaj z nesnovno dediščino predstavljajo zgodovino posameznih držav članic, a tudi skupno dediščino Unije, ki je nastajala skozi čas. Tako gradivo bi moralo postati dostopno, tudi prek novih tehnologij, raziskovalcem in državljanom, da bi se skozi arhiv preteklosti omogočil pogled v prihodnost. Dostopnost in ohranjanje kulturne dediščine v takih oblikah je danes nujna za vitalnost bivanja v evropskih kulturah in med njimi, hkrati pa prispeva k trajnostni gospodarski rasti.

Dejavnosti se osredotočajo na:

- (a) preučevanje evropske dediščine, spomina, identitete, vključevanja ter kulturne interakcije in prenosa, vključno z njenim utelešenjem v kulturnih in znanstvenih zbirkah, arhivih in muzejih, da bi s poglobljeno interpretacijo in razumevanjem preteklosti bolje predstavili sedanost;
- (b) raziskovanje zgodovine, literature, umetnosti, filozofije in ver evropskih držav in regij ter načina, kako je vse to vplivalo na sodobno evropsko raznolikost;
- (c) raziskovanje vloge Evrope v svetu in vzajemnega vpliva in vezi med svetovnimi regijami ter pogled na evropske kulture od zunaj.

7. Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov

7.1. Posebni cilj

Posebni cilj je krepiti varne evropske družbe v okviru sprememb brez primere in vedno večje svetovne soodvisnosti in groženj ter obenem krepiti evropsko kulturo svobode in pravice.

Evropa še nikoli ni bila tako povezana v miru, stopnja varnosti, v kateri živijo evropski državljani, pa je visoka in primerjavi z drugimi deli sveta. Vendar je ranljivost Evrope še vedno prisotna v smislu vse večje globalizacije, v okviru katere se družbe soočajo z varnostnimi grožnjami in izzivi, ki postajajo vse bolj obsežni in kompleksni.

Grožnja velikih vojaških napadov je popustila, varnostna vprašanja pa so osredotočena na nove večplastne, medsebojno povezane in nadnacionalne grožnje. Treba je upoštevati vidike, kot so človekove pravice, degradacija okolja, politična stabilnost in demokracija, družbena vprašanja, kulturna in verska identiteta ali migracija. V tem smislu so notranji in zunanji vidiki varnosti neločljivo povezani. Za zaščito svobode in varnosti potrebuje Unija učinkovite odzive z uporabo celovitega in inovativnega svežnja varnostnih instrumentov. Raziskave in inovacije imajo lahko jasno dopolnilno vlogo, čeprav same po sebi ne morejo zagotoviti varnosti. Namen teh dejavnosti bi moral biti razumevanje, odkrivanje, preprečevanje in odvratanje varnostnih groženj, priprava nanje in zaščita pred njimi. Varnost pomeni tudi temeljne izzive, ki jih ni mogoče rešiti z neodvisno in sektorsko obravnavo, ampak terjajo bolj velikopotezne, usklajene in celostne pristope.

Številne oblike negotovosti, pa naj bo to kriminal, nasilje, terorizem, naravne nesreče ali nesreče, ki jih je povzročil človek, kibernetški napadi, zloraba zasebnosti ali kakšna druga oblika družbene in gospodarske motnje, vedno bolj pogosto prizadenejo državljane.

Po ocenah naj bi bilo v Evropi ⁽¹⁾ vsako leto do 75 milijonov neposrednih žrtev kaznivih dejanj. Neposredni stroški kriminala, terorizma, nezakonitih dejavnosti, nasilja in katastrof v Evropi so bili za leto 2010 ocenjeni na vsaj 650 milijard EUR (približno 5 % BDP Unije). Terorizem je pustil usodne posledice v več delih Evrope in po svetu, pri čemer je terjal veliko življenj ter povzročil velike gospodarske izgube. Ima tudi močan kulturni in globalni učinek.

Državljeni, podjetja in institucije vedno bolj sodelujejo v digitalni interakciji in transakcijah na socialnem, finančnem in tržnem področju življenja, razvoj interneta pa je prinesel tudi kibernetški kriminal, ki povzroča več milijard eurov škode na leto, kibernetške napade na kritično infrastrukturo in kršitve zasebnosti, ki prizadenejo posameznike ali subjekte po vsej celini. Spremembe v naravi in dojemanju negotovosti v vsakodnevnem življenju bodo verjetno vplivale na zaupanje državljanov ne samo v institucije, ampak tudi v soljudi.

Za napovedovanje, preprečevanje in obvladovanje teh groženj je treba razumeti vzroke, razviti in uporabljati inovativne tehnologije, rešitve, orodja in znanja na področju predvidevanja, spodbujati sodelovanje med ponudniki in uporabniki, poiskati rešitve za civilno varnost, povečati konkurenčnost evropske industrije in storitev na področju varnosti, vključno z IKT, ter preprečevati zlorabo zasebnosti in kršitve človekovih pravic prek spleta in drugod ter se proti njim bojevati, obenem pa evropskim državljanom zagotoviti pravice in svoboščine posameznika.

Da bi lahko izboljšali čezmejno sodelovanje različnih urgentnih služb, bi morali posebno pozornost nameniti interoperabilnosti in standardizaciji.

In ne nazadnje, ker bi morale varnostne politike sodelovati z različnimi socialnimi politikami, bo krepitev družbene razsežnosti raziskav na področju varnosti pomemben vidik tega družbenega izziva.

Spoštovanje temeljnih vrednot, kot so svoboda, demokracija, enakost in pravna država, mora biti osnova za kakršno koli dejavnost, ki se izvaja v okviru tega izziva, da se evropskim državljanom zagotovi varnost.

7.2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Unija in njeni državljani, industrija in mednarodni partnerji so soočeni z vrsto varnostnih groženj, kot so kriminal, terorizem, nezakonita trgovina in množične nesreče, ki jih povzroči človek ali so naravne nesreče. Te grožnje lahko sežejo prek meja in prizadenejo fizične cilje ali kibernetški prostor, povzročitelji napadov pa so lahko različni. Napadi na informacijske ali komunikacijske sisteme javnih organov ali zasebnih subjektov ne spodkopavajo na primer le zaupanja državljanov v informacijske ali komunikacijske sisteme oziroma vodijo v neposredno finančno izgubo in izgubo poslovnih priložnosti, temveč lahko tudi resno ogrozijo kritično infrastrukturo in storitve, kot so oskrba z energijo, letalske storitve in druge prevozne storitve, preskrba z vodo in hrano, zdravstvena oskrba, finančne ali telekomunikacijske storitve.

Te grožnje bi lahko ogrozile notranje temelje naše družbe. Tehnologija in ustvarjalno oblikovanje lahko pomembno prispevata k oblikovanju odziva. Kljub vsemu je treba pri oblikovanju novih rešitev upoštevati, da morajo biti sredstva ustrezna in da morajo zadostiti družbenim zahtevam, predvsem v smislu zagotavljanja temeljnih pravic in svoboščin državljanov.

Tudi varnost je pomemben gospodarski izziv glede na delež Evrope na hitro rastočem trgu svetovne varnosti. Glede na morebitne posledice nekaterih groženj za storitve, mreže ali podjetja je takojšnja uporaba ustreznih rešitev na področju varnosti ključnega pomena za gospodarstvo in konkurenčnost evropskih proizvodnih panog. Del tega izziva je sodelovanje med državami članicami, pa tudi s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Financiranje, ki ga Unija v okviru tega družbenega izziva namenja raziskavam in inovacijam, bo zato namenjeno razvoju, izvajanju in prilagajanju ključnih politik Unije, zlasti ciljev strategije Evropa 2020, skupne zunanje in varnostne politike, strategije notranje varnosti Unije in vodilne pobude "Evropska digitalna agenda". Spodbujalo se bo usklajevanje z neposrednimi ukrepi Skupnega raziskovalnega središča.

⁽¹⁾ COM(2011)0274 konč.

7.3. Splošne smernice dejavnosti

Cilj je podpora politik Unije za notranjo in zunanjo varnost in zagotavljanje spletne varnosti, zaupanja in zasebnosti na digitalnem enotnem trgu, obenem pa izboljšanje konkurenčnosti industrije in storitev Unije na področju varnosti, vključno z IKT. Poudarek dejavnosti bo na raziskavah in razvoju naslednje generacije inovativnih rešitev, z oblikovanjem novih konceptov, zasnov ter interoperabilnih standardov. To bo uresničeno z razvojem inovativnih tehnologij in rešitev, ki odpravljajo varnostne vrzeli in pomagajo pri zmanjšanju tveganj zaradi varnostnih groženj.

Ukrepi, usmerjeni v misije, bodo vključevali zahteve različnih končnih uporabnikov (državljanov, podjetij, organizacij civilne družbe in uprav, vključno z nacionalnimi in mednarodnimi organi, organi civilne zaščite, organi kazenskega pregona, mejnimi policijskimi organi itd.), da bi lahko upoštevali razvoj varnostnih groženj in zaščito zasebnosti ter potrebne družbene vidike.

Dejavnosti se osredotočajo na:

- (a) boj proti kriminalu, nezakoniti trgovini in terorizmu, vključno z razumevanjem terorističnih zamisli in prepričanj ter bojem proti njim,
- (b) zaščito in večjo odpornost kritične infrastrukture, dobavnih verig in vrst prevoza,
- (c) krepitev varnosti z upravljanjem meja,
- (v) povečanje spletne varnosti,
- (e) povečanje odpornosti Evrope na krize in katastrofe,
- (f) zagotavljanje zasebnosti in svobode, tudi na spletu, ter izboljšanje družbenega, pravnega in etičnega razumevanja vseh področij varnosti, tveganj in upravljanja,
- (g) izboljšanje standardizacije in interoperabilnosti sistemov, tudi za uporabo v izrednih razmerah,
- (h) podporo politikam Unije za zunanjo varnost, vključno s preprečevanjem konfliktov in vzpostavljanjem miru.

DEL IV

SPODBUJANJE ODLIČNOSTI IN POVEČEVANJE UDELEŽBE

1. Posebni cilj

Posebni cilj je v celoti izkoristiti evropski potencial talentov ter kar najbolj povečati in širše porazdeliti koristi gospodarstva, ki temelji na inovacijah, po vsej Uniji in skladno z načelom odličnosti.

Kljub sedanji težnji k približevanju inovacijskih dosežkov posameznih držav in regij, še vedno obstajajo velike razlike med državami članicami. Poleg tega obstaja možnost, da bo sedanja finančna kriza z omejevanjem nacionalnih proračunov vrzel še povečala. Izkoriščanje evropskega potenciala talentov ter maksimiziranje in širitev koristi inovacij po Uniji je bistvenega pomena za konkurenčnost Evrope in njeno sposobnost reševanja družbenih sprememb v prihodnosti.

2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Evropa mora za dosego trajnostne, vključujoče in pametne družbe kar najbolj izkoristiti znanje, ki je na voljo v Uniji, in sprostiti neizkoriščene možnosti na področju raziskav in inovacij.

Predlagane dejavnosti bodo s podpiranjem in povezovanjem centrov odličnosti prispevale h kreptivi evropskega raziskovalnega prostora.

3. Splošne smernice dejavnosti

Posebni ukrepi bodo omogočili širjenje odličnosti in razširitev udeležbe na naslednji način:

- povezovanje vrhunskih raziskovalnih ustanov in regij z manj razvitim področjem raziskav, razvoja in inovacijskim ciljem oblikovanja novih (ali občutnega izboljšanja obstoječih) centrov odličnosti v državah članicah in regijah z manj razvitim področjem raziskav, razvoja in inovacij;

- tesno sodelovanje raziskovalnih ustanov z namenom, da se v okviru nove ustanove občutno okrepi določeno raziskovalno področje prek sodelovanja z najmanj dvema mednarodno vodilnima ustanovama z zadevnega področja;
- ustanovitev funkcij predsednikov v evropskem raziskovalnem prostoru, kar bi v institucije z jasnim potencialom za raziskovalno odličnost privabilo vrhunske akademike in tako tem institucijam pomagalo, da v celoti izkoristijo omenjeni potencial, s tem pa bi ustvarili enake pogoje za raziskave in inovacije v evropskem raziskovalnem prostoru; Preučiti bi bilo treba morebitne sinergije z dejavnostmi ERC.
- mehanizem za pomoč politikam, da se izboljša oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje nacionalnih oziroma regionalnih politik razvoja in inovativnosti.
- podpiranje dostopa do mednarodnih mrež za vrhunske raziskovalce in inovatorje, ki niso dovolj udeleženi v evropskih in mednarodnih mrežah, vključno s COST;
- krepitev upravne in operativne zmogljivosti nadnacionalnih omrežij nacionalnih kontaktnih točk, vključno z usposabljanjem, da bodo morebitnim udeležencem lahko zagotavljali boljšo podporo.

DEL V

ZNANOST Z IN ZA DRUŽBO

1. Posebni cilj

Cilj je vzpostaviti učinkovito sodelovanje med znanostjo in družbo, zaposliti nove talentirane raziskovalce na področju znanosti ter povezati znanstveno odličnost z družbeno ozaveščenostjo in odgovornostjo.

2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Moč evropskega sistema znanosti in tehnologije je odvisna od njegove sposobnosti za privabljanje talenta in zamisli z vseh strani. To je mogoče doseči le s plodnim in bogatim dialogom ter dejavnim sodelovanjem med znanostjo in družbo, ki bosta prispevala k odgovornejši znanosti in razvoju politike, ki bolj upošteva državljane. Hiter napredek v sodobnih znanstvenih raziskavah in inovacijah je izpostavil pomembna etična, pravna in socialna vprašanja, ki vplivajo na odnos med znanostjo in družbo. Izboljševanje sodelovanja med znanostjo in družbo, da bi razširili socialno in politično podporo znanosti in tehnologiji v vseh državah članicah, je vse pomembnejše vprašanje, ki ga je sedanja gospodarska kriza še bolj poudarila. Javno vlaganje v področje znanosti zahteva veliko socialno in politično mobilizacijo oseb, ki v znanosti zasledujejo enake vrednote, ki so seznanjene z njenimi procesi in udeležene v njih ter ki lahko priznajo njen prispevek k znanju, družbi in gospodarskemu napredku.

3. Splošne smernice dejavnosti

Dejavnosti se osredotočajo na:

- (a) povečevanje privlačnosti poklicnih poti v znanosti in tehnologiji za mlade dijake in študente ter spodbujanje trajnostnega sodelovanja med šolami, raziskovalnimi ustanovami, industrijo in organizacijami civilne družbe;
- (b) spodbujanje enakosti spolov, zlasti s podpiranjem strukturnih sprememb v organizaciji raziskovalnih ustanov ter vsebini in zasnovi raziskovalnih dejavnosti;
- (c) vključevanje družbe v vprašanja, politike in dejavnosti na področju znanosti in inovacij, da bi vključili interese in vrednote državljanov ter izboljšali kakovost, relevantnost, socialno sprejemljivost in vzdržnost rezultatov raziskav in inovacij na različnih področjih dejavnosti, od socialnih inovacij do področij kot sta biotehnologija in nanotehnologija;
- (d) spodbujanje državljanov, naj se vključujejo v znanost s formalnim in neformalnim znanstvenim izobraževanjem ter razširjanje znanstvenih dejavnosti v znanstvenih centrih in na druge ustrezne načine;
- (e) razvoj dostopnosti in uporabe rezultatov raziskav, ki se financirajo z javnimi sredstvi;
- (f) razvoj upravljanja za napredovanje odgovornih raziskav in inovacij s strani vseh zainteresiranih strani (raziskovalcev, javnih organov, industrije in organizacij civilne družbe), ki bo upoštevalo potrebe in želje družbe, ter spodbujanje etičnega okvira za raziskave in inovacije;

- (g) ustrezni in sorazmerni previdnostni ukrepi pri dejavnostih raziskav in inovacij s predvidevanjem in ocenjevanjem morebitnih okoljskih, zdravstvenih in varnostnih vplivov;
- (h) izboljšanje znanja v zvezi s komunikacijo na področju znanosti, s čimer bi se izboljšala kakovost in učinkovitost sodelovanja znanstvenikov, splošnih medijev in javnosti.

DEL VI

NEJEDRSKI NEPOSREDNI UKREPI SKUPNEGA RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA**1. Posebni cilj**

Posebni cilj je zagotoviti k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnično podporo politikam Unije, obenem pa se prožno odzivati na nove zahteve politike.

2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Unija je opredelila velikopotezen načrt politike do leta 2020, ki obravnava sklop zahtevnih in medsebojno povezanih izzivov, kot sta trajnostno upravljanje z viri in konkurenčnost. Da bi se lahko uspešno spoprijela s temi izzivi, so potrebna trdna znanstvena spoznanja, ki segajo na različna področja in omogočajo uravnoteženo oceno možnosti politike. Skupno raziskovalno središče ima vlogo znanstvene službe za oblikovanje politike Unije in bo zagotovilo potrebno znanstveno in tehnično podporo v vseh fazah cikla oblikovanja politik, od zasnove do izvajanja in ocenjevanja. Zaradi prispevanja k temu posebnemu cilju, bo svoje raziskave jasno usmerilo na prednostne politike Unije, obenem pa krepilo medsektorske kompetence in sodelovanje z državami članicami.

Neodvisnost Skupnega raziskovalnega središča od posebnih interesov, zasebnih ali nacionalnih, mu skupaj z njegovo znanstveno-tehnično vlogo omogoča, da spodbuja potrebno doseganje soglasja med zainteresiranimi stranmi in oblikovalci politike. Države članice in državljani Unije imajo korist od raziskav Skupnega raziskovalnega središča, zlasti na področjih, kot so zdravje in varstvo potrošnikov, okolje, varnost in zaščita, ter njegovega upravljanja kriz in katastrof.

Natančneje, države članice in regije bodo imele korist tudi od podpore njihovim strategijam pametne specializacije.

Skupno raziskovalno središče je sestavni del evropskega raziskovalnega prostora in bo še naprej dejavno podpiralo njegovo delovanje s pomočjo tesnega sodelovanja z enakovrednimi institucijami in zainteresiranimi stranmi, s čimer bo čim bolj odprlo dostop do njegovih instrumentov, z usposabljanjem raziskovalcev in tesnim sodelovanjem z državami članicami in mednarodnimi institucijami s podobnimi cilji. To bo spodbudilo tudi vključevanje novih držav članic in pridruženih držav, za katere bo Skupno raziskovalno središče še naprej zagotavljalo namenske tečaje usposabljanja o znanstveno-tehnični podlagi prava Unije. Skupno raziskovalno središče bo vzpostavilo povezave za usklajevanje z drugimi ustreznimi posebnimi cilji programa Obzorje 2020. Da bi dopolnilo svoje neposredne ukrepe in za namene nadaljnjega vključevanja in mreženja v Evropskem raziskovalnem prostoru, lahko Skupno raziskovalno središče sodeluje tudi v neposrednih ukrepih in instrumentih usklajevanja Obzorja 2020 na področjih, na katerih ima ustrezno strokovno znanje za ustvarjanje dodane vrednosti Unije.

3. Splošne smernice dejavnosti

Dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča v Obzorju 2020 bodo osredotočene na prednostne naloge politike Unije in družbene izzive, ki jih obravnavajo. Te dejavnosti so usklajene z cilji strategije Evropa 2020 ter z razdelki "Varnost in državljanstvo" in "Evropa v svetu" iz Večletnega finančnega okvira za 2014-2020.

Ključna področja pristojnosti Skupnega raziskovalnega središča bodo energija, promet, okolje in podnebne spremembe, kmetijstvo in zanesljiva preskrba s hrano, zdravje in varstvo potrošnikov, informacijske in komunikacijske tehnologije, referenčni materiali ter varnost in zaščita (vključno z jedrsko varnostjo in varovanjem v programu Euratom). Dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na teh področjih se bodo izvajale ob upoštevanju ustreznih pobud na ravni regij, držav članic ali Unije s ciljem oblikovati evropski raziskovalni prostor.

Ta področja pristojnosti bodo precej okrepljena z zmogljivostmi, da bi lahko obravnavali celoten ciklus politike in ocenili možnosti politike. To vključuje:

- (a) predvidevanje in napovedovanje – proaktivno strateško razmišljanje o stanju in dogodkih na področju znanosti, tehnologije in družbe ter njihovih morebitnih posledicah za javno politiko;

- (b) ekonomija – za celostno službo, ki obsega tako znanstveno-tehnične kot makro-ekonomske vidike;
- (c) modeliranje – osredotočanje na trajnost in ekonomijo ter prispevanje k temu, da bo Komisija glede analiz pomembnih scenarijev manj odvisna od zunanjih izvajalcev;
- (d) analiza politike – da bi omogočili medsektorsko raziskovanje možnosti politike;
- (e) ocena učinka – zagotavljanje znanstvene podlage za podporo možnosti politike.

Skupno raziskovalno središče si še naprej prizadeva za odličnost v raziskavah in obširno sodelovanje z raziskovalnimi institucijami, ki je podlaga za verodostojno in trdno znanstveno-tehnično podporo politike. V ta namen bo okrepilo sodelovanje z evropskimi in mednarodnimi partnerji, med drugim z udeležbo v posrednih ukrepih. Izvajalo bo tudi predhodne raziskave in krepilo sposobnosti na nastajajočih področjih, pomembnih za politiko na selektivni podlagi.

V središču dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča so:

3.1. *Odlična znanost*

Izvajanje raziskav, da bi okrepili znanstveno dokazno podlago za oblikovanje politike in preučevanje področij znanosti in tehnologije, tudi s predhodnim raziskovalnim programom.

3.2. *Vodilni položaj v industriji*

K evropski konkurenčnosti bo prispeval s podporo procesa standardizacije in standardov s pomočjo prednormativnih raziskav, razvoja referenčnih materialov in meritev ter usklajevanja metodologij na petih osrednjih področjih (energija; promet; vodilne pobude "Evropska digitalna agenda"; varnost in zaščita; varstvo potrošnikov). Izvajanje varnostnih ocen novih tehnologij na področjih, kot sta energija in promet ter zdravje in varstvo potrošnikov. Pomoč pri spodbujanju uporabe, standardizacije in validacije vesoljskih tehnologij in podatkov, zlasti z namenom spoprijemanja z družbenimi izzivi.

3.3. *Družbeni izzivi*

(a) Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje

Prispevanje k zdravju in varstvu potrošnikov z znanstveno in tehnično podporo na področjih, kot so hrana, krma in potrošniški izdelki; okolje in zdravje; diagnostične in presejalne prakse, povezane z zdravjem; ter prehrana in prehranjevanje.

(b) Zanesljiva preskrba s hrano, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo

Podpiranje razvoja, izvajanja in spremljanja evropske kmetijske in ribiške politike, vključno z varnostjo hrane in zanesljivo preskrbo z njo, ter razvoja biogospodarstva, npr. z napovedmi glede proizvodnje pridelkov, tehničnimi in družbeno-ekonomskimi analizami, ter modeliranje in spodbujanje zdravih in produktivnih morij.

(c) Zanesljiva, čista in učinkovita energija

Podpiranje podnebnih in energetskih ciljev 20/20/20 z raziskavami glede tehnoloških in gospodarskih vidikov preskrbe z energijo, učinkovitosti, tehnologij z nizkimi emisijami ogljika, in omrežij za prenos energije/električne energije.

(d) Pametni, zeleni in integrirani prevoz

Podpiranje politike Unije za trajnostno in varno mobilnost oseb in blaga z laboratorijskimi študijami ter pristopi modeliranja in spremljanja, tudi na področjih tehnologij z nizkimi emisijami ogljika za promet, kot so električna, čista in učinkovita vozila ter alternativna goriva, ter pametnih prometnih sistemov.

(e) Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin

Preučevanje medsektorskih izzivov trajnostnega upravljanja z naravnimi viri s pomočjo spremljanja ključnih okoljskih spremenljivk in razvoja celostnega okvira modeliranja za oceno trajnosti.

Podpiranje učinkovite rabe virov, zmanjšanja emisij in trajnostne oskrbe s surovinami s pomočjo celostne družbene, okoljske in gospodarske ocene procesov čiste proizvodnje, tehnologij in proizvodov ter storitev.

Podpiranje razvojne politike Unije z raziskavami, ki bodo pomagale pri zagotavljanju zadostne oskrbe s temeljnimi viri in bodo osredotočene na spremljanje parametrov na področju okolja in surovin, na analize, povezane z varno hrano in zanesljivo preskrbo z njo, in na prenos znanja.

(f) Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo

Prispevanje k izvajanju vodilne pobude "Unija inovacij" in spremljanje izvajanja z makro-ekonomskimi analizami gonilnih sil in ovir na področju raziskav in inovacij ter razvoj metodologij, pregledov stanja in kazalnikov.

Podpiranje Evropskega raziskovalnega prostora s spremljanjem njegovega delovanja in analizo gonilnih sil in ovir za nekatere njegove ključne elemente; ter z mreženjem na področju raziskav, usposabljanjem, odpiranjem ustanov in podatkovnih baz Skupnega raziskovalnega središča uporabnikom v državah članicah ter v državah kandidatkah in pridruženih državah.

Prispevanje h ključnim ciljem vodilne pobude "Evropska digitalna agenda" s kvalitativnimi in kvantitativnimi analizami gospodarskih in družbenih vidikov (Digitalno gospodarstvo, Digitalna družba, Digitalno življenje)

(g) Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov

Spodbujanje notranje varnosti in zaščite z opredelitvijo in oceno slabosti pomembnih infrastruktur kot temeljnih sestavnih delov družbenih funkcij in z oceno operativne zmogljivosti ter družbeno in etično oceno tehnologij, povezanih z digitalno identiteto. Obravnavanje izzivov svetovne varnosti, vključno z nastajajočimi ali hibridnimi grožnjami, s pomočjo razvoja naprednih orodij za podatkovno rudarjenje in analize ter za krizno upravljanje.

Krepitev zmogljivosti Unije za upravljanje naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, s povečanim spremljanjem infrastruktur in razvojem testnih centrov ter globalnih informacijskih sistemov za zgodnje opozarjanje na številne nevarnosti in za upravljanje tveganja, z uporabo okvirov, ki temeljijo na satelitskem opazovanju Zemlje.

DEL VII

EVROPSKI INŠTITUT ZA INOVACIJE IN TEHNOLOGIJO (EIT)

1. Posebni cilj

Posebni cilj je vključiti trikotnik znanja, tj. visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij, ter tako okrepiti inovacijsko zmogljivost Unije in se odzvati na družbene izzive.

Na področju inovacijske zmogljivosti in sposobnosti ustvarjanja novih storitev, proizvodov in procesov se Evropa sooča s številnimi strukturnimi pomanjkljivostmi, kar ovira trajnostno gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest. Med številnimi glavnimi obravnavanimi vprašanji so razmeroma slabi rezultati Evrope glede privabljanja nadarjenih ljudi in njihovega zadržanja; premalo izkoriščene obstoječe raziskovalne prednosti glede ustvarjanja gospodarske ali družbene vrednosti; premalo rezultatov raziskav, uvedenih na trg; nizke ravni podjetniške dejavnosti in miselnosti; nizka stopnja zasebnih naložb v raziskave in razvoj; obseg virov, vključno s človeškimi viri, in centrov odličnosti, ki ne zadoščajo za konkurenčnost na svetovni ravni; ter preveliko število ovir za sodelovanje v okviru trikotnika znanja, tj. visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij na evropski ravni.

2. Utemeljitev in dodana vrednost Unije

Če naj bo Evropa konkurenčna v mednarodnem obsegu, je treba te strukturne pomanjkljivosti odpraviti. Opredeljeni elementi so skupni vsem državam članicam in vplivajo na inovacijsko zmogljivost Unije kot celote.

EIT bo ta vprašanja obravnaval s spodbujanjem strukturnih sprememb na evropskem področju inovacij. To bo dosegel s spodbujanjem povezovanja visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij na najvišji ravni, zlasti prek svojih skupnosti znanja in inovacij, s čimer bo ustvaril nova okolja, ugodna za inovacije, ter s spodbujanjem in podpiranjem nove generacije podjetnikov, pa tudi s spodbujanjem izločitve dejavnosti v inovativna nova podjetja in zagona teh podjetij. S tem bo v celoti prispeval k ciljem strategije Evropa 2020 in zlasti vodilnim pobudam "Unija inovacij" ter "Mladi in mobilnost".

Poleg tega bi si morali EIT ter njegove skupnosti znanja in inovacij prizadevati za sinergijo in sodelovanje med prednostnimi nalogami Obzorja 2020 in z drugimi ustreznimi pobudami. Dejavnosti EIT bodo prek skupnosti znanja in inovacij zlasti prispevale k uresničevanju posebnih ciljev prednostne naloge "Družbeni izzivi" in k uresničevanju posebnega cilja "Vodilni položaj v omogočitvenih in industrijskih tehnologijah".

Povezovanje izobraževanja in podjetništva z raziskavami in inovacijami

Posebna značilnost EIT je povezovanje visokošolskega izobraževanja in podjetništva z raziskavami in inovacijami v smislu povezav v enotni inovacijski verigi po vsej Uniji in onkraj nje, kar naj bi med drugim vodilo do več inovativnih storitev, proizvodov in procesov, uvedenih na trg.

Poslovna logika in k rezultatom usmerjen pristop

EIT prek svojih skupnosti znanja in inovacij deluje v skladu s poslovno logiko in k rezultatom usmerjenim pristopom. Predpogoj je trdno vodstvo: vsaka skupnost znanja in inovacij ima svojega izvršnega direktorja. Vsaka skupnost znanja in inovacij ima svojega izvršnega direktorja. Partnerje skupnosti znanja in inovacij zastopa en pravni subjekt za bolj poenostavljen postopek odločanja. Skupnosti znanja in inovacij morajo pripraviti jasno opredeljen letni poslovni načrt, ki določa večletno strategijo, vključno z ambicioznim portfeljem dejavnosti od izobraževanja do ustanavljanja podjetij, z jasnimi cilji in rezultati, ki so namenjeni doseganju tako družbenega kot tržnega učinka. Veljavna pravila glede udeležbe, ocenjevanja in spremljanja skupnosti znanja in inovacij omogočajo hitre, poslovne odločitve. Podjetja in podjetniki bi morali imeti pomembno vlogo pri vodenju dejavnosti v skupnostih znanja in inovacij, te pa bi morale imeti možnost, da pritegnejo naložbe in dolgoročne zaveze poslovnega sektorja.

Premagovanje razdrobljenosti s pomočjo dolgoročnih celostnih partnerstev

Skupnosti znanja in inovacij EIT so zelo povezane družbe, ki odprto, odgovorno in pregledno povezujejo partnerje iz industrije, vključno z malimi in srednjimi podjetji, visokega šolstva, raziskovalnih in tehnoloških inštitutov, znanih po svoji odličnosti. Skupnosti znanja in inovacij partnerjem iz vse Unije in od drugod omogočajo združevanje v novih, čezmejnih oblikah, kar najbolje izrabljajo obstoječa sredstva in odpirajo dostop do novih poslovnih priložnosti prek novih vrednostnih verig, pri čemer obravnavajo obsežnejše izzive z višjim tveganjem. Udeležba v skupnostih znanja in inovacij je odprta za nove udeležence, vključno z MSP, ki partnerstvu prinašajo dodano vrednost.

Spodbujanje glavne prednosti Evrope na področju inovacij: njenih zelo nadarjenih ljudi

Nadarjenost je ključna za inovacije. S postavljanjem študentov, raziskovalcev in podjetnikov v središče svojega inovacijskega modela EIT spodbuja ljudi in njihovo sodelovanje. Zagotovil bo podjetniško in ustvarjalno kulturo in interdisciplinarno izobraževanje nadarjenim ljudem prek s pomočjo EIT pridobljenih magisterijev in doktoratov, kar naj bi postala mednarodno priznana znanja odličnosti. S tem EIT močno spodbuja mobilnost in usposabljanje znotraj trikotnika znanja.

3. Splošne smernice dejavnosti

EIT v glavnem deluje prek skupnosti znanja in inovacij, zlasti na področjih z dejanskim inovacijskim potencialom. Čeprav so skupnosti znanja in inovacij v splošnem precej neodvisne pri opredeljevanju lastnih strategij in dejavnosti, obstajajo številne inovativne značilnosti, ki so skupne vsem skupnostim znanja in inovacij, kjer se prizadeva za usklajenost in sinergijo. EIT bo poleg tega povečal svoj učinek z razširjanjem dobrih praks o tem, kako povezati trikotnik znanja in razvoj podjetništva, vključevanjem ustreznih novih partnerjev, kjer lahko prispevajo dodano vrednost, in aktivnim spodbujanjem nove kulture izmenjave znanja.

(a) Prenos in uporaba dejavnosti visokega šolstva, raziskav in inovacij za ustanavljanje novih podjetij

EIT je usmerjen k ustvarjanju okolja za razvoj inovacijskega potenciala ljudi in k izkoriščanju njihove zamisli, ne glede na njihov položaj v inovacijski verigi. S tem bo pomagal pri reševanju "evropskega paradoksa", da odlične obstoječe raziskave še zdaleč niso v celoti izkoriščene. S tem EIT pomaga pri prenosu zamisli na trg. Zlasti prek svojih skupnosti znanja in inovacij ter svoje osredotočenosti na spodbujanje podjetniškega razmišljanja bo ustvaril nove poslovne priložnosti tako v obliki zagonov in izločitev dejavnosti v novo podjetje kot znotraj obstoječe industrije. Poudarek bo na vseh oblikah inovacij, tudi tehnoloških, socialnih in netehnoloških.

(b) Vrhunske, v inovacije usmerjene raziskave na področjih ključnega gospodarskega in družbenega interesa

Strategija in dejavnosti EIT bodo osredotočene na področja z resničnim inovacijskim potencialom, ki so jasno povezana z družbenimi izzivi, obravnavanimi v okviru Obzorja 2020. Z obravnavanjem ključnih družbenih izzivov na celosten način bo spodbujal inter- in multidisciplinarnе pristope ter pomagal pri osredotočanju raziskovalnih prizadevanj partnerjev, ki sodelujejo v skupnostih znanja in inovacij.

(c) Razvoj nadarjenih, kvalificiranih in podjetniških ljudi s pomočjo dejavnosti izobraževanja in usposabljanja

EIT celostno vključuje izobraževanje in usposabljanje na vseh stopnjah poklicnega razvoja ter podpira in omogoča razvoj novih in inovativnih izobraževalnih programov, ki bodo odražali potrebo po novih profilih, ki so jo sprožili zahtevni družbeni in gospodarski izzivi. S tem bo imel ključno vlogo pri spodbujanju novih skupnih ali večkratnih stopenj izobrazbe in diplom v državah članicah, ob upoštevanju načela subsidiarnosti.

EIT bo imel tudi pomembno vlogo pri natančnem prilagajanju koncepta "podjetništva" prek svojih izobraževalnih programov, ki spodbujajo podjetništvo v okviru visokointenzivnega znanja, pri čemer temeljijo na inovativnih raziskavah in prispevajo k rešitvam z velikim pomenom za družbo.

(d) Razširjanje najboljše prakse in sistemska izmenjava znanja

EIT bo na področju inovacij in za razvoj skupne kulture inovacij in prenosa znanja uveljavljal nove pionirske pristope, vključno v MSP. To bi se med drugim lahko izvajalo z izmenjavo različnih izkušenj njegovih skupnosti znanja in inovacij prek različnih mehanizmov za razširjanje, kot sta platforma zainteresiranih strani in štipendijska shema.

(e) Mednarodna razsežnost

EIT se zaveda globalnega okvira, v katerem deluje, in pomaga pri oblikovanju povezav s ključnimi mednarodnimi partnerji v skladu s členom 27(2). Z nadgradnjo centrov odličnosti prek skupnosti znanja in inovacij in s spodbujanjem novih priložnosti za izobraževanje bo pripomogel k večji privlačnosti Evrope za nadarjene ljudi iz tujine.

(f) Povečevanje vseevropskega učinka z inovativnim modelom financiranja

EIT bo precej prispeval k ciljem iz Obzorja 2020, zlasti z obravnavanjem družbenih izzivov na način, ki bo dopolnjeval druge pobude na teh področjih. V okviru Obzorja 2020 bo preskusil nove in poenostavljene pristope na področju financiranja in vodenja ter imel tako pionirsko vlogo na področju inovacij v Evropi. Del letnega prispevka bo na konkurenčen način pripisan skupnostim znanja in inovacij. Pristop EIT do financiranja bo trdno slonel na močnem učinku vzvoda ter pritegnitvi javnih in zasebnih sredstev na nacionalni ravni in ravni Unije, o njem pa bo pregledno obveščal države članice in ustrezne zainteresirane strani. Poleg tega bo uporabljal popolnoma nove namenske družbe za usmerjeno podporo posameznim dejavnostim prek sklada EIT.

(g) Povezava regionalnega razvoja in evropskih priložnosti

Prek skupnosti znanja in inovacij ter njihovih skupnih središč – vozlišč odličnosti, ki združujejo partnerje s področja visokega šolstva, raziskav in podjetij na določeni geografski lokaciji – bo EIT povezan tudi z regionalno politiko. Zlasti bo zagotovil boljšo povezavo med institucijami visokošolskega izobraževanja, trgom dela ter regionalnimi inovacijami in rastjo v okviru regionalnih in nacionalnih strategij za pametno specializacijo. S tem bo prispeval k ciljem kohezijske politike Unije.

—

PRILOGA II

Razčlenitev proračuna

Okvirna razčlenitev za Obzorje 2020 je naslednja:

	Milijonov EUR v tekočih cenah
I Odlična znanost, od tega:	24 441,1
1. Evropski raziskovalni svet (ERC)	13 094,8
2. Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET)	2 696,3
3. Ukrepi Marie Skłodowske-Curie	6 162
4. Raziskovalne infrastrukture	2 488
II Vodilni položaj v industriji, od tega:	17 015,5
1. Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij (*), (****)	13 557
2. Dostop do tvegane kapitala (**)	2 842,3
3. Inovacije v MSP (***)	616,2
III Družbeni izzivi, od tega (****):	29 679
1. Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje	7 471,8
2. Prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo	3 851,4
3. Zanesljiva, čista in učinkovita energija	5 931,2
4. Pametni, zeleni in integrirani prevoz	6 339,4
5. Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin	3 081,1
6. Evropa v svetu, ki se spreminja – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo	1 309,5
7. Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov	1 694,6
IV Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe	816,5
V Znanost z družbo in za njo	462,2
VI Nejedrski neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča	1 902,6
VII Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT)	2 711,4
SKUPAJ	77 028,3

(*) Vključno z 7 711 milijonov EUR za informacijske in komunikacijske tehnologije, od tega 1 594 milijonov EUR za fotoniko ter mikro- in nanoelektroniko, 3 851 milijonov EUR za nanotehnologije, napredne materiale ter sodobno proizvodnjo in predelavo, 516 milijonov EUR za biotehnologijo in 1 479 milijonov EUR za vesolje. Zato bo 5 961 milijonov EUR na voljo za podporo ključnim omogočitvenim tehnologijam.

(**) Okoli 994 milijonov EUR tega zneska se lahko namenjeni za izvajanje projektov Strateškega načrta za energetske tehnologije (načrt SET). Okoli tretjina se lahko nameni MSP.

(***) V okviru cilja dodelitve najmanj 20 % skupnega združenega proračuna postavke posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" in postavke prednostne naloge "Družbeni izzivi" za MSP, bo 5 % tega združenega proračuna na začetku dodeljenih instrumentu MSP. Najmanj 7 % skupnega proračuna postavke posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" in postavke prednostne naloge "Družbeni izzivi" bo dodeljenih instrumentu MSP, povprečno porazdeljenega po obdobju Obzorja 2020.

(****) Pilotni ukrepi Hitra pot do inovacij se bodo financirali iz posebnega cilja postavke "Vodilni položaj na področju omogočitvenih tehnologij" in iz ustreznih posebnih ciljev prednostne naloge postavke "Družbeni izzivi". Izvedlo se bo dovolj projektov, da se bo lahko opravila ocena pilotnega projekta Hitra pot do inovacij v celoti.

UREDBA (EU) št. 1292/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o spremembi Uredbe (ES) št. 294/2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 173(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Strategija Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast je dodelila pomembno vlogo Evropskemu inštitutu za inovacije in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: EIT), ki prispeva k številnim vodilnim pobudam.

(2) V obdobju od 2014 do 2020 bi moral EIT k ciljem programa „Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije“, ustanovljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 ⁽³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020) prispevati s povezovanjem trikotnika znanja – visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije.

(3) Za zagotovitev skladnega okvira za udeležence programa Obzorje 2020 bi se morala za EIT uporabljati Uredba EU št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: Pravila za sodelovanje).

(4) Pravila o upravljanju pravic intelektualne lastnine so opredeljena v Pravilih za sodelovanje.

(5) Pravila o pridružitvi tretjih držav so opredeljena v programu Obzorje 2020.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 122.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o ustanovitvi programa Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) (Glej stran 104 tega uradnega lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje v okviru programa „Obzorje 2020“ – okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) (Glej stran 81 tega uradnega lista).

(6) EIT bi moral v svojih visokošolskih, raziskovalnih in inovacijskih dejavnostih spodbujati podjetništvo. Zlasti bi moral spodbujati odlično podjetniško izobraževanje in podpirati ustanavljanje novih in odcepljenih podjetij.

(7) EIT bi se moral neposredno povezati z nacionalnimi in regionalnimi predstavniki ter drugimi zainteresiranimi stranmi v inovacijski verigi, kar bi ustvarilo koristi na obeh straneh. Da bi bila tak dialog in izmenjava bolj sistematična, bi bilo treba ustanoviti forum zainteresiranih strani EIT, pri čemer bi bila širša skupnost zainteresiranih strani združena ob horizontalnih vprašanjih. EIT bi moral izvajati tudi dejavnosti obveščanja zadevnih zainteresiranih strani in komuniciranja z njimi.

(8) EIT bi moral spodbujati ustrezno sodelovanje med različnimi akterji trikotnika znanja, ki so vključeni v skupnostih znanja in inovacij (v nadaljnjem besedilu: SZI). Spodbujati bi moral tudi močno udeležbo zasebnega sektorja, zlasti mikro/malih in srednjih podjetij (v nadaljnjem besedilu: MSP).

(9) Opredeliti bi bilo treba obseg prispevka EIT za SZI in pojasniti izvore finančnih sredstev SZI.

(10) Sestavo organov EIT bi bilo treba poenostaviti. Delovanje upravnega odbora EIT bi bilo treba racionalizirati, dodatno pa bi bilo treba pojasniti tudi zadevne vloge in naloge upravnega odbora in direktorja.

(11) Nove SZI, vključno z njihovimi prednostnimi področji ter organizacijo in časovnim okvirom izbirnega postopka, bi bilo treba oblikovati na podlagi pogojev in načinov, opredeljenih v strateškem inovacijskem programu, in pri tem slediti odprtemu, preglednemu in konkurenčnemu postopku.

(12) SZI bi morale razširiti svoje izobraževalne dejavnosti s ponujanjem strokovnih in drugih ustreznih programov usposabljanja in tako okrepiti nabor znanja in spretnosti v vsej Uniji.

(13) Da se zagotovi skladnost s splošnim sistemom spremljanja in vrednotenja na ravni Unije, je glede organizacije spremljanja in vrednotenja potrebno sodelovanje Komisije in EIT. Zlasti bi bilo treba pojasniti načela za spremljanje SZI in EIT.

- (14) SZI bi si morale prizadevati za sinergijo z ustreznimi pobudami Unije ter nacionalnimi in regionalnimi pobudami.
- (15) Da bi zagotovili širše sodelovanje organizacij iz različnih držav članic v SZI, bi morale biti partnerske organizacije ustanovljene v vsaj treh različnih državah članicah.
- (16) EIT in SZI bi morali razvijati dejavnosti ozaveščanja in razširjati najboljše prakse, tudi prek regionalne inovacijske sheme.
- (17) Merila in postopke za financiranje, spremljanje in vrednotenje dejavnosti SZI bi moral EIT sprejeti pred začetkom postopka izbora SZI.
- (18) V triletnem delovnem programu EIT bi bilo treba upoštevati mnenje Komisije o posebnih ciljeh EIT, kot so opredeljeni v programu Obzorje 2020, ter o njegovem dopolnjevanju s politikami in instrumenti Unije.
- (19) EIT bo kot del programa Obzorje 2020 vključen v odhodke za podnebne spremembe, kot so opredeljeni v navedenem programu.
- (20) Vrednotenje EIT bi moralo pravočasno zagotoviti prispevek za vrednotenje programa Obzorje 2020 v letih 2017 in 2023.
- (21) Komisija bi morala okrepiti svojo vlogo pri spremljanju izvajanja posebnih vidikov dejavnosti EIT.
- (22) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno trajanje programa Obzorje 2020, ki naj bi predstavljala prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽¹⁾. Finančni prispevek za EIT bi bilo treba zagotoviti iz programa Obzorje 2020.
- (23) V nasprotju s prvotnimi predvidevanji, sklad EIT ne bo prejel neposrednega prispevka iz proračuna Unije, zato se postopek Unije v zvezi z razrešnico zanj ne bi smel uporabljati.
- (24) Zaradi jasnosti bi bilo treba Prilogo k Uredbi (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ nadomestiti z novo prilogo.
- (25) Uredbo (ES) št. 294/2008 bi bilo treba zato ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 294/2008 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. „inovacija“: pomeni postopek, vključno z rezultatom tega postopka, v okviru katerega nastajajo nove ideje kot odziv na družbene in gospodarske potrebe ter povpraševanje, na podlagi teh idej pa se ustvarijo novi izdelki, storitve ali poslovni in organizacijski modeli, ki se uspešno predstavijo na obstoječem trgu ali so sposobni ustvarjati nove trge in ki družbi prinašajo vrednost;“

(b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. „skupnost znanja in inovacij“ (SZI): pomeni samostojno partnerstvo visokošolskih zavodov, raziskovalnih organizacij, družb in drugih zainteresiranih strani v inovacijskem procesu v obliki strateške mreže, ne glede na njeno točno pravno obliko, na podlagi srednje- do dolgoročnega inovacijskega načrtovanja za izpolnitev ciljev EIT in za prispevek k doseganju ciljev, določenih v Uredbi (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta^(*) (v nadaljnjem besedilu: program Obzorje 2020)

^(*) Uredba (EU) št. 1291/2013 z dne 11. decembra 2013 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije (2014-2020) in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104.);“

(c) točka 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. „kolokacijski center“: pomeni geografsko območje, na katerem imajo sedež glavni partnerji trikotnika znanja, ki lahko sodelujejo na enostaven način, predstavlja pa tudi kontaktno točko za dejavnost SZI na tem območju;“

(d) točka 4 se črta;

(e) točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. „partnerska organizacija“: pomeni organizacijo, ki je članica SZI in lahko vključuje zlasti visokošolske zavode, raziskovalne organizacije, javne ali zasebne družbe, finančne institucije, regionalne in lokalne organe, fundacije in neprofitne organizacije;“

⁽¹⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (UL L 97, 9.4.2008, str. 1).

(f) točka 9 se nadomesti z naslednjim:

„9. „strateški inovacijski program“ (SIP): pomeni dokument politike, ki zajema prednostna področja in dolgoročno strategijo EIT za prihodnje pobude, vključno s pregledom načrtovanih visokošolskih, raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti, v sedemletnem obdobju;“;

(g) doda se naslednja točka:

„9a. „regionalna inovacijska shema“ (RIS): pomeni shemo ozaveščanja, namenjeno partnerstvu med visokošolskimi zavodi, raziskovalnimi organizacijami, družbami in drugimi zainteresiranimi stranmi za spodbujanje inovacij v vsej Uniji;“;

(h) dodata se naslednji točki:

„10. „forum zainteresiranih strani“: pomeni platformo, ki se je lahko udeležijo predstavniki nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov, organiziranih interesnih skupin in posameznih subjektov s poslovnega, visokošolskega in raziskovalnega področja, iz združenj, civilne družbe in grozdnih organizacij ter drugih zainteresiranih strani iz trikotnika znanja;

11. „dejavnosti SZI z dodano vrednostjo“: pomenijo dejavnosti, ki jih izvajajo partnerske organizacije ali po potrebi pravni subjekti SZI in ki prispevajo k povezovanju trikotnika znanja – visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije –, vključno z dejavnostmi ustanavljanja, upravljanja in usklajevanja SZI, in k splošnim ciljem EIT.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Naloga in cilji

Naloga EIT je s povečanjem inovacijske zmogljivosti držav članic in Unije prispevati k trajnostni evropski gospodarski rasti in konkurenčnosti, da bi se spoprijeli z večjimi izzivi, pred katerimi je evropska družba. To bo dosegel s spodbujanjem sinergije in sodelovanja ter povezovanja visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij na najvišji ravni, tudi s spodbujanjem podjetništva.

Splošni in posebni cilji ter kazalniki rezultatov EIT za obdobje od 2014 do 2020 so opredeljeni v programu Obzorje 2020.“;

(3) člen 4(1) se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) upravni odbor, ki ga sestavljajo člani na visoki ravni z izkušnjami na področju visokošolskega izobraževanja, raziskav, inovacij in podjetništva. Odgovoren je za vodenje dejavnosti EIT, za izbor, imenovanje in vrednotenje SZI ter za vse druge strateške odločitve. Pomaga mu izvršni odbor;“;

(b) točka (b) se črta;

(c) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) direktor, ki ga imenuje upravni odbor in je odgovoren upravnemu odboru za upravno in finančno poslovanje EIT ter je zakoniti zastopnik EIT;“;

(4) člen 5(1) se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) v skladu s SIP opredeli svoje glavne prednostne naloge in dejavnosti;“;

(b) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) v skladu s členom 7 na prednostnih področjih izbere in imenuje SZI ter s sporazumi opredeli njihove pravice in dolžnosti, jim zagotovi ustrezno podporo, uporablja ustrezne ukrepe za nadzor kakovosti, stalno spremlja in vrednoti njihove dejavnosti, zagotavlja ustrezno raven usklajevanja in olajšuje komuniciranje in tematsko sodelovanje med SZI;“;

(c) točka (f) se nadomesti z naslednjim:

„(f) spodbuja razširjanje najboljših praks za povezovanje v okviru trikotnika znanja, vključno med SZI, da bi se s tem razvila skupna kultura inovacij in prenosa znanja, in sodelovanje pri dejavnostih ozaveščanja, tudi v okviru RIS;“;

(d) točka (h) se nadomesti z naslednjim:

„(h) spodbuja multidisciplinarne pristope k inovacijam, na primer povezovanje tehnoloških, družbenih in netehnoloških rešitev, organizacijskih pristopov in novih poslovnih modelov“;

(e) dodajo se naslednje točke:

- „(i) zagotavlja dopolnjevanje in sinergijo med dejavnostmi EIT in drugimi programi Unije, kadar je potrebno;
- (j) v Uniji in zunaj nje promovira SZI kot odlične inovacijske partnerje;
- (k) ustanovi forum zainteresiranih strani, na katerem predstavi svoje dejavnosti, izkušnje, najboljše prakse ter prispevek k politikam in ciljem Unije na področjih inovacij, raziskav in izobraževanja in zainteresiranim stranem omogoči, da izrazijo svoja stališča. Srečanje tega foruma se skliče vsaj enkrat letno. Predstavniki držav članic se v okviru tega foruma sestanejo v posebni sestavi, da se zagotovita ustrezno komuniciranje in izmenjava informacij z EIT, in se obvestijo o dosežkih EIT in SZI, jim svetujejo in z njimi delijo izkušnje. Posebna sestava predstavnikov držav članic v okviru foruma zainteresiranih strani zagotavlja tudi ustrezno sinergijo in dopolnjevanje med dejavnostmi EIT in SZI ter nacionalnimi programi in pobudami, vključno z možnostjo nacionalnega sofinanciranja dejavnosti SZI.“;

(5) člen 6 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) vrhunskimi, v inovacije usmerjenimi raziskavami na področjih ključnih gospodarskih in družbenih interesov, ki se opirajo na rezultate evropskih in nacionalnih raziskav in obetajo krepitev evropske konkurenčnosti na mednarodni ravni ter najdejo rešitve za večje družbene izzive, pred katerimi je evropska družba;“;

(ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) izobraževalnimi dejavnostmi in dejavnostmi usposabljanja na magistrski in doktorski ravni ter strokovnimi programi usposabljanja v disciplinah, ki bi lahko zadostile prihodnjim evropskim družbeno-gospodarskim potrebam in ki širijo nabor talentov Unije ter spodbujajo razvoj sposobnosti, povezanih z inovacijami, izboljšanje vodstvenih in podjetniških sposobnosti, mobilnost raziskovalcev in študentov ter izmenjavo znanja, mentorstvo in mreženje med prejemniki diplom ter usposabljanj z oznako EIT;“;

(iii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) dejavnostmi ozaveščanja in razširjanjem najboljših praks v inovacijskem sektorju, s poudarkom na razvoju sodelovanja med visokošolskim izobraževanjem, raziskavami in podjetji, vključno s storitvenimi in finančnimi sektorji;“;

(iv) doda se naslednja točka:

„(e) prizadevanjem za sinergijo in dopolnjevanje med dejavnostmi SZI in obstoječimi evropskimi, nacionalnimi in regionalnimi programi, kadar je primerno.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. SZI imajo precejšnjo avtonomijo pri opredelitvi svoje notranje organizacije in sestave ter natančnega načrta dela in delovnih metod. Za SZI velja zlasti, da:

(a) vzpostavljajo mehanizme upravljanja, ki odražajo trikotnik znanja – visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije;

(b) si zlasti prizadevajo za sprejemanje novih članov, če ti v partnerstvo prinašajo dodano vrednost;

(c) delujejo odprto in pregledno, v skladu s svojimi notranjimi pravili;

(d) pripravljajo poslovne načrte s cilji in ključnimi kazalniki uspešnosti;

(e) razvijajo strategije za finančno vzdržnost.“;

(6) člen 7 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. EIT na podlagi konkurenčnega, odprtega in preglednega postopka izbire in imenuje partnerstvo, iz katerega bo nastala SZI. EIT v skladu z načeli odličnosti in ob upoštevanju pomembnosti za področje inovacij sprejme in objavi podrobna merila za izbor SZI. Pri izbirnem postopku sodelujejo tudi zunanji in neodvisni strokovnjaki.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. EIT začne postopek izbora in imenovanja SZI v skladu s prednostnimi področji in časovnim okvirom, opredeljenim v SIP.“;

(c) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Izbirna merila za imenovanje SZI lahko v skladu z načeli iz odstavka 1 med drugim vključujejo:

- (a) obstoječo in potencialno inovacijsko zmogljivost, vključno s podjetništvom, v okviru partnerstva ter njegovo odličnost na področju visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij;
- (b) zmogljivost partnerstva za doseganje ciljev SIP in s tem prispevanje k uresničevanju splošnega cilja in prednostnih nalog programa Obzorje 2020;
- (c) multidisciplinarni pristop k inovacijam, vključno s povezovanjem tehnoloških, družbenih in netehnoloških rešitev;
- (d) zmogljivost partnerstva za zagotavljanje trajnostnega in dolgoročnega samostojnega financiranja, vključno z znatnim in čedalje večjim prispevkom iz zasebnega sektorja, industrije in storitev;
- (e) ustrezno uravnoteženo sodelovanje pri partnerstvu organizacij, dejavnih v trikotniku znanja – visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije;
- (f) prikaz načrta upravljanja intelektualne lastnine, ki je ustrezen za zadevni sektor, vključno z načinom, kako se upoštevajo prispevki različnih partnerskih organizacij;
- (g) ukrepe v podporo udeležbi zasebnega sektorja in sodelovanju z njim, vključno s finančnim sektorjem in zlasti MSP, ter za pomoč pri ustanavljanju novih podjetij, odcepljenih podjetij ter MSP, da bi lahko rezultate dejavnosti SZI izkoristili v komercialne namene;
- (h) pripravljenost za pripravo konkretnih ukrepov sodelovanja z javnim sektorjem in tretjimi sektorji, kakor je ustrezno;
- (i) pripravljenost sodelovanja z drugimi organizacijami in omrežji zunaj SZI z namenom izmenjave najboljših praks in odličnosti;
- (j) pripravljenost za pripravo konkretnih predlogov za vzpostavljanje sinergije s pobudami Unije in drugimi ustreznimi pobudami.“;

(d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Minimalni pogoj za oblikovanje SZI je, da sodelujejo vsaj tri partnerske organizacije, ustanovljene v vsaj treh različnih državah članicah. Vse take partnerske organizacije morajo biti med seboj neodvisne v smislu člena 8 Uredbe (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v "Obzorje 2020 - okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020)" ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 81.);“;

(e) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Poleg pogoja iz odstavka 3 se vsaj dve tretjini partnerskih organizacij v SZI ustanovi v državah članicah; v vsaki SZI sodelujeta vsaj ena visokošolska ustanova in eno zasebno podjetje.“;

(f) doda se naslednji odstavek:

„5. EIT sprejme in objavi merila in postopke za financiranje, spremljanje in vrednotenje dejavnosti SZI pred začetkom postopka izbora novih SZI. O njih se takoj obvesti posebna sestava predstavnikov držav članic v okviru foruma zainteresiranih strani.“;

(7) vstavita se naslednja člena:

„Člen 7a

Načela vrednotenja in spremljanja SZI

EIT na podlagi glavnih kazalnikov uspešnosti, določenih med drugim v Uredbi (EU) št. 1291/2013 in v SIP, ter v sodelovanju s Komisijo organizira stalno spremljanje in redno zunanje vrednotenje neposrednih učinkov, rezultatov in vplivov vsake SZI. Rezultati takega spremljanja in vrednotenja se objavijo, o njih pa se poroča Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 7b

Trajanje, nadaljevanje in prenehanje SZI

1. Odvisno od rezultatov stalnega spremljanja ter rednih vrednotenj in posebnosti posameznih področij SZI običajno deluje od sedem do petnajst let.

2. EIT lahko vzpostavi okvirni sporazum o partnerstvu s SZI za začetno obdobje sedmih let.

3. Upravni odbor lahko odloči, da se prvotno določeno obdobje okvirnega sporazuma o partnerstvu s SZI podaljša v okviru finančnih sredstev iz člena 19, če je to najustreznejši način za doseganje ciljev EIT.

4. Če vrednotenja SZI pokažejo neustrezne rezultate, upravni odbor sprejme ustrezne ukrepe, vključno z zmanjšanjem, spremembo ali umikom finančne pomoči ali prekinitvijo sporazuma.“;

(8) v členu 8(2) se vstavi naslednja točka:

„(aa) razširjajo najboljše prakse pri horizontalnih vprašanjih;“;

(9) člen 10 se črta.

(10) člen 13(2) se nadomesti z naslednjim:

“2. EIT svoj poslovnik, posebna finančna pravila iz člena 21(1) ter podrobna merila za izbor SZI iz člena 7 objavi pred objavo razpisa za zbiranje predlogov za izbor SZI.“;

(11) člen 14 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. SZI se financirajo zlasti iz naslednjih virov:

- (a) prispevkov partnerskih organizacij, ki so znatni viri financiranja;
- (b) prostovoljnih prispevkov držav članic, tretjih držav ali njihovih javnih organov;
- (c) prispevkov mednarodnih organov ali institucij;
- (d) prihodkov, ustvarjenih z lastnimi sredstvi in dejavnostmi SZI, ter licenčnih iz naslova pravic intelektualne lastnine;
- (e) premoženja, vključno s tistim, ki ga upravlja Sklad EIT;
- (f) volil, donacij in prispevkov posameznikov, institucij, skladov ali drugih nacionalnih organov;
- (g) prispevka EIT;

(h) finančnih instrumentov, vključno s tistimi, ki se financirajo iz splošnega proračuna Unije.

Prispevki lahko vključujejo prispevke v naravi.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. S prispevkom EIT za SZI se lahko krije do 100 % skupnih upravičenih stroškov dejavnosti SZI z dodano vrednostjo.“;

(c) dodata se naslednja odstavka:

„6. Prispevek EIT v povprečju ne sme presežati 25 % skupnega financiranja SZI.

7. EIT razvije konkurenčen mehanizem pregleda za dodelitev ustreznega deleža svojega finančnega prispevka za SZI. Ta mehanizem vključuje oceno poslovnih načrtov SZI in njihove uspešnosti, ki se meri s stalnim spremljanjem.“;

(12) člen 15 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 15

Načrtovanje programov in poročanje

1. EIT sprejme tekoči triletni delovni program, temelječ na SIP, ko je ta sprejet, ki vsebuje izjavo o glavnih prednostnih nalogah in načrtovanih pobudah EIT in SZI, vključno z oceno finančnih potreb in virov. Program vsebuje tudi ustrezne kazalnike za spremljanje dejavnosti SZI in EIT, pri čemer se uporablja pristop, usmerjen k rezultatom. EIT Komisiji predloži predhodni tekoči triletni delovni program, in sicer do 31. decembra v letu, ki se konča dve leti pred začetkom veljavnosti zadevnega triletnega delovnega programa (v nadaljnjem besedilu: leto N – 2).

Komisija v treh mesecih po predložitvi delovnega programa poda mnenje o posebnih ciljeh EIT, kot so opredeljeni v programu Obzorje 2020, ter o dopolnjevanju EIT s politikami in instrumenti Unije. EIT upošteva mnenje Komisije in, v primeru nestrinjanja, utemelji svoje stališče. Končni delovni program pošlje v vednost Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. Direktor končni delovni program na zahtevo predstavi pristojnemu odboru Evropskega parlamenta.

2. EIT sprejme letno poročilo vsako leto do 30. junija. V njem se navede dejavnosti, ki so jih v predhodnem koledarskem letu izvajali EIT in SZI, in ovrednoti rezultate glede na zastavljene cilje, kazalnike in časovnico, tveganja, povezana z izvajanimi dejavnostmi, ter uporaba sredstev in splošno delovanje EIT. EIT letno poročilo pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu ter ju najmanj enkrat letno obvešča o svojih dejavnostih in o prispevku k programu Obzorje 2020 in politikam ter ciljem Unije na področju inovacij, raziskav in izobraževanja.“;

(13) člen 16 se spremeni:

- (a) v odstavku 2 se besedi „pet let“ nadomestita z besedama „tri leta“;
- (b) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Komisija lahko opravi dodatna vrednotenja strateško pomembnih tem ali vprašanj s pomočjo neodvisnih strokovnjakov, da preuči napredek EIT pri doseganju zastavljenih ciljev ter opredeli dejavnike, ki prispevajo k izvajanju dejavnosti, in najboljše prakse. Komisija pri tem v celoti upošteva upravni učinek na EIT in SZI.“;

(14) člen 17 se spremeni:

- (a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. V SIP se opredelijo prednostna področja in dolgoročna strategija za EIT, vsebuje pa tudi oceno njegovega družbeno-gospodarskega učinka in sposobnosti ustvarjanja najboljše inovacijske dodane vrednosti. SIP upošteva rezultate spremljanja in vrednotenja EIT iz člena 16.“;

- (b) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. SIP vsebuje analizo morebitnih in ustreznih sinergij in dopolnjevanj med dejavnostmi EIT ter drugimi pobudami, instrumenti in programi Unije.“;

- (c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. SIP v skladu s členom 173(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije na predlog Komisije sprejmeta Evropski parlament in Svet.“;

(15) člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Proračunske obveznosti

1. Finančna sredstva iz programa Obzorje 2020 za izvajanje te uredbe v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 so določena v višini 2 711,4 milijarde EUR po tekočih cenah.

2. Ta znesek pomeni prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom

in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju (*).

3. Letna proračunska sredstva v mejah finančnega okvira odobrita Evropski parlament in Svet. Finančni prispevek EIT za SZI se zagotovi iz teh finančnih sredstev.

(*) UL C 373, 20.12.2013, str. 1.“;

(16) člen 20 se spremeni:

- (a) odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Upravni odbor sprejme osnutek načrta, skupaj z osnutkom kadrovskega načrta in predhodnim tekočim triletnim delovnim programom, ter ju do 31. decembra leta N – 2 pošlje Komisiji.“;

- (b) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Komisija na podlagi tega načrta v predlog splošnega proračuna Unije vključi ocene po njenem mnenju potrebnega zneska subvencije, ki bremeni splošni proračun.“;

(17) člen 21 se spremeni:

- (a) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Finančni prispevek za EIT se izvaja v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013 in Uredbo (EU) št. 1291/2013.“;

- (b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Evropski parlament na priporočilo Sveta pred 15. majem leta N + 2 podeli direktorju razrešnico za izvrševanje proračuna EIT za leto N.“;

(18) člen 22(4) se črta;

(19) vstavi se naslednji člen:

„Člen 22a

Prenehanje delovanja EIT

V primeru prenehanja delovanja EIT se njegova likvidacija izvede pod nadzorom Komisije, v skladu z zakonodajo, ki se uporablja. V sporazumih s SZI in aktu o ustanovitvi Sklada EIT se določijo ustrezne določbe, ki se uporabljajo v takem primeru.“;

Člen 2

Priloga k Uredbi (ES) št. 294/2008 se nadomesti s Prilogo k tej uredbi.

Člen 3

Ta uredba začne veljati 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA

Statut Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo

ODDELEK 1

SESTAVA UPRAVNEGA ODBORA

1. Upravni odbor sestavljajo imenovani in predstavniški člani.
2. Imenovanih članov, ki jih imenuje Komisija, je 12, ob zagotavljanju uravnoveženosti med člani z izkušnjami na poslovnem, visokošolskem in raziskovalnem področju. Njihov mandat traja štiri leta, brez možnosti ponovnega imenovanja.

Upravni odbor po potrebi Komisiji poda predlog za imenovanje novega člana oziroma članov. Kandidata oziroma kandidate se izbere na podlagi rezultata preglednega in odprtega postopka, ki vključuje posvetovanje z zainteresiranimi stranmi.

Komisija upošteva uravnoveženost med izkušnjami na visokošolskem, raziskovalnem, inovacijskem in poslovnem področju, uravnoveženo zastopanost spolov in geografsko zastopanost ter različna okolja za visoko izobraževanje, raziskave in inovacije v vsej Uniji.

Komisija imenuje člana oziroma člane ter obvesti Evropski parlament in Svet o postopku izbora in končnem imenovanju teh članov upravnega odbora.

Če imenovani član ne more dokončati svojega mandata, se nadomestni član za dokončanje tega mandata imenuje po enakem postopku, po katerem je bil imenovan član, ki ne more dokončati mandata. Komisija lahko nadomestnega člana, čigar mandat je trajal manj kot dve leti, na zahtevo upravnega odbora ponovno imenuje za nadaljnja štiri leta.

V prehodnem obdobju člani odbora, prvotno imenovani za šest let, dokončajo svoj mandat. Do takrat je imenovanih članov 18. Upravni odbor v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe tretjino od 12 članov, imenovanih v letu 2012, ob odobritvi Komisije izbere za dvoletni mandat, tretjino za štiriletni mandat in tretjino za šestletni mandat.

Komisija lahko v izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah za ohranitev integritete upravnega odbora na lastno pobudo ukine mandat člana odbora.

3. SZI tri predstavniške člane izberejo iz svojih partnerskih organizacij. Njihov mandat traja dve leti in ga je mogoče enkrat podaljšati. Mandat jim preneha, če zapustijo SZI.

Pogoje in postopke za izvolitev in zamenjavo predstavniških članov sprejme upravni odbor na podlagi direktorjevega predloga. Ta mehanizem zagotavlja ustrezno zastopanost raznolikosti in upošteva razvoj SZI.

V prehodnem obdobju predstavniški člani, prvotno izvoljeni za tri leta, dokončajo svoj mandat. Do takrat so predstavniški člani štirje.

4. Člani upravnega odbora delujejo v skladu z interesi EIT ter neodvisno in pregledno varujejo njegove cilje in naloge, identiteto, avtonomnost in skladnost.

ODDELEK 2

ODGOVORNOSTI UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor sprejema potrebne strateške odločitve, zlasti:

- (a) sprejme osnutek strateškega inovacijskega programa (SIP) EIT, tekoči triletni delovni program, njegov proračun, njegove letne računovodske izkaze in bilanco stanja ter njegovo letno poročilo o dejavnostih na podlagi direktorjevega predloga;
- (b) sprejme merila in postopke za financiranje, spremljanje in vrednotenje dejavnosti SZI na podlagi direktorjevega predloga;
- (c) sprejme postopek za izbor SZI;

- (d) izbere in imenuje partnerstvo kot SZI ali prekliče imenovanje, če je to primerno;
- (e) zagotavlja stalno vrednotenje dejavnosti SZI;
- (f) sprejme svoj poslovnik, poslovnik za izvršni odbor in posebna finančna pravila EIT;
- (g) v soglasju s Komisijo določi ustrezne honorarje za člane upravnega in izvršnega odbora; taki honorarji so primerljivi s podobnimi prejemki v državah članicah;
- (h) sprejme postopek za izbor izvršnega odbora in direktorja;
- (i) imenuje in po potrebi razreši direktorja ter nad njim izvaja disciplinski nadzor;
- (j) imenuje računovodjo in člane izvršnega odbora;
- (k) sprejme kodeks pravilnega ravnanja v primeru nasprotja interesov;
- (l) po potrebi ustanovi svetovalne skupine, ki imajo lahko določeno obdobje trajanja;
- (m) vzpostavi notranjo revizijsko funkcijo v skladu z Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 ⁽¹⁾;
- (n) dobi pooblastila za ustanovitev sklada, katerega posebni cilj je spodbujanje in podpiranje dejavnosti EIT;
- (o) odloči o jezikovni ureditvi EIT, pri čemer upošteva obstoječa načela večjezičnosti in praktične zahteve glede njenega uresničevanja;
- (p) na splošno podpira EIT ter tako povečuje njegovo privlačnost in mu daje vlogo svetovno pomembnega organa za odličnost na področjih visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij.

ODDELEK 3

DELOVANJE UPRAVNEGA ODBORA

1. Upravni odbor izvoli svojega predsednika izmed imenovanih članov. Mandat predsednika traja dve leti in se lahko enkrat podaljša.
2. Upravni odbor brez poseganja v odstavek 3 svoje odločitve sprejema z navadno večino članov, ki imajo pravico glasovati.

Vendar pa se za sprejetje odločitev iz točk (a), (b), (c), (i) in (o) oddelka 2 ter iz odstavka 1 tega oddelka zahteva dvotretjinska večina članov z glasovalno pravico.
3. Predstavniški člani ne smejo glasovati o odločitvah iz točk (b), (c), (d), (e), (f), (g), (i), (j), (k), (o) in (p) oddelka 2.
4. Upravni odbor se sestaja na rednih sejah najmanj trikrat na leto in na izrednih sejah na pobudo svojega predsednika ali na zahtevo vsaj ene tretjine vseh svojih članov.
5. Upravnemu odboru pomaga izvršni odbor. Izvršni odbor sestavljajo trije imenovani člani in predsednik upravnega odbora, ki predseduje tudi izvršnemu odboru. Tri člane, razen predsednika, izbere upravni odbor izmed imenovanih članov upravnega odbora. Upravni odbor lahko posebne naloge prenese na izvršni odbor.

ODDELEK 4

DIREKTOR

1. Direktor je oseba s strokovnim znanjem in velikim ugledom na področjih, na katerih deluje EIT. Direktorja imenuje upravni odbor za štiriletni mandat. Upravni odbor lahko ta mandat podaljša enkrat za štiri leta, če meni, da to najboljše služi interesom EIT.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 23. decembra 2002 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 357, 31.12.2002, str. 72).

2. Direktor je odgovoren za dejavnosti in tekoče upravljanje EIT ter je njegov zakoniti zastopnik. Direktor je odgovoren upravnemu odboru in mu redno poroča o poteku dejavnosti EIT.
3. Direktor zlasti:
 - (a) organizira in upravlja dejavnosti EIT;
 - (b) podpira upravni in izvršni odbor pri njunem delu, zagotavlja administrativno pomoč za njune sestanke in posreduje vse informacije, ki jih potrebujeta za izvajanje svojih nalog;
 - (c) pripravi osnutek SIP, predhodni tekoči triletni delovni program, osnutek letnega poročila in predlog letnega proračuna, ki jih predloži upravnemu odboru;
 - (d) pripravi in vodi postopek izbora SZI ter zagotovi, da so različne stopnje postopka izvedene pregledno in objektivno;
 - (e) pripravi pogodbeno sporazume s SZI, se pogaja o njih in jih sklene;
 - (f) organizira forum zainteresiranih strani, vključno s posebno sestavo predstavnikov držav članic;
 - (g) zagotavlja izvajanje učinkovitih postopkov spremljanja in vrednotenja delovanja EIT v skladu s členom 16 te uredbe;
 - (h) je odgovoren za upravne in finančne zadeve, vključno z izvrševanjem proračuna EIT, pri čemer ustrezno upošteva nasvete notranje revizijske funkcije;
 - (i) je odgovoren za vse kadrovske zadeve;
 - (j) predloži osnutek letnih računovodskih izkazov in balance stanja notranji revizijski funkciji ter nato prek izvršnega odbora tudi upravnemu odboru;
 - (k) zagotavlja, da so izpolnjene obveznosti EIT iz sklenjenih pogodb in sporazumov.
 - (l) skrbi za učinkovito komuniciranje z institucijami Unije;
 - (m) deluje v skladu z interesi EIT ter neodvisno in pregledno varuje njegove cilje in naloge, identiteto, avtonomnost in skladnost.

ODDELEK 5

OSEBJE EIT

1. Osebe EIT je osebe, ki ga EIT zaposli neposredno na podlagi pogodb za določen čas. Za direktorja in osebe EIT se uporabljajo Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije.
 2. Strokovnjaki se lahko napotijo na EIT za določen čas. Upravni odbor sprejme določbe, ki napotenim strokovnjakom omogočajo, da delajo za EIT, ter opredelijo njihove pravice in odgovornosti.
 3. EIT v zvezi s svojim osebjem izvaja pooblastila, prenesena na organ, ki je pooblaščen za sklepanje pogodb s svojim osebjem.
 4. Od uslužbenca se lahko zahteva, da v celoti ali delno poravnava vsakršno škodo, ki jo je utrpel EIT, če je pri opravljanju svojih nalog ali v povezavi z njihovim opravljanjem zagrešil hujšo kršitev.
-

UREDBA (EU) št. 1293/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Okoljska in podnebna politika in zakonodaja Unije sta precej prispevali k izboljšanju stanja okolja. Kljub temu še vedno obstajajo veliki okoljski in podnebni izzivi, ki bodo imeli precejšnje posledice za Unijo, če jih ne bomo obravnavali.
- (2) Zaradi obsega in celovitosti bi moralo biti spopadanje z navedenimi okoljskimi in podnebnimi izzivi financirano predvsem iz glavnih programov financiranja Unije. Komisija je v sporočilu z dne 29. junija 2011 z naslovom „Proračun za strategijo Evropa 2020“, v katerem se zaveda izzivov zaradi podnebnih sprememb, navedla, da namerava povečati delež proračuna, namenjenega podnebnju, za vsaj 20 %, in sicer s prispevki iz različnih politik. Ta uredba bi morala prispevati k uresničitvi navedenega cilja.

(3) S temi programi financiranja Unije ni mogoče obravnava vseh posebnih potreb okolja in podnebnih ukrepov. Za okolje in podnebne ukrepe so potrebni posebni pristopi, ki odpravljajo neenako vključevanje njihovih ciljev v prakse držav članic, neenakomerno in nezadostno izvajanje zakonodaje v državah članicah ter nezadostno razširjanje informacij o ciljnih politike in spodbujanje navedenih ciljev. Primerno je poskrbeti za nadaljnje ukrepe v zvezi s programom, vzpostavljenim z Uredbo (ES) št. 614/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, in sprejeti novo uredbo. Zato bi morala ta uredba vzpostaviti namenski program financiranja za okolje in podnebne ukrepe (v nadaljnjem besedilu: program LIFE). Da bi imelo financiranje Unije znaten učinek, bi bilo treba ustvariti tesne sinergije in dopolnjevanje med programom LIFE in drugimi programi Unije za financiranje.

(4) Okoljske dobrine so v Uniji neenakomerno porazdeljene, vendar so njihove prednosti pomembne za celotno Unijo in jih ta tudi čuti. Zaradi dolžnosti Unije, da te dobrine ohrani, je potrebno dosledno izvajanje načel solidarnosti in skupnega prevzemanja odgovornosti, kar pomeni, da je nekatere okoljske in podnebne težave Unije bolje obravnavati na regionalni ali lokalni ravni. Programi LIFE imajo že od leta 1992 ključno vlogo pri boljši solidarnosti in skupnem prevzemanju odgovornosti pri ohranjanju okoljskega in podnebnega javnega dobrega Unije. To vlogo bi moral program LIFE igrati tudi v prihodnje.

(5) Program LIFE glede na značilnosti in obseg ne more rešiti vseh okoljskih in podnebnih težav. Namenjen bi moral biti spodbujanju sprememb v razvoju in izvajanju politik s tem, ko zagotavlja in razširja rešitve in najboljše prakso za uresničevanje okoljskih in podnebnih ciljev ter promovira inovativne okoljske in podnebne tehnologije. Pri teh prizadevanjih bi moral program LIFE podpreti izvajanje splošnega okoljskega akcijskega programa Unije do leta 2020 "Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta", vzpostavljenega s Sklepom Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: sedmi okoljski akcijski program).

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 111.

⁽²⁾ UL C 277, 13.9.2012, str. 61.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 5. decembra 2013.

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 614/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. maja 2007 o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+) (UL L 149, 9.6.2007, str. 1).

⁽⁵⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 "Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta".

- (6) Ta uredba določa finančna sredstva v višini 3 456 655 milijonov EUR po trenutnih cenah, kar je 0,318 % skupnega zneska odobrenih sredstev za prevzem obveznosti iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽¹⁾ za celotno obdobje programa LIFE, kar pomeni za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku prednostni referenčni okvir za proračunski organ v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽²⁾.
- (7) V skladu s sklepi zasedanj Evropskega sveta v Luxembourg decembra 1997 in v Solunu junija 2003 bi morale biti države kandidatke in države zahodnega Balkana, ki so vključene v stabilizacijsko-pridružitveni proces, ter države, za katere se uporablja evropska sosedstva politika, upravičene do sodelovanja v programih Unije v skladu s pogoji iz ustreznih dvostranskih in večstranskih sporazumov, sklenjenih s temi državami.
- (8) V skladu s Sklepom Sveta št. 2001/822/ES ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sklep o pridružitvi čezmorskih držav) so posamezniki iz čezmorskih držav in ozemelj (v nadaljnjem besedilu: ČDO) ter ustrezni javni in/ali zasebni organi in institucije v ČDO, kjer je to primerno, upravičeni sodelovati v programih Unije ob upoštevanju pravil in pogojev teh programov, pa tudi ureditve, ki se uporabljajo v državi članici, s katero so ČDO povezani.
- (9) Če želimo, da bodo naložbe, povezane z okoljem in podnebnimi ukrepi v Uniji, učinkovite, je nekatere ukrepe treba izvesti zunaj njenih meja. Ni nujno, da so te naložbe vedno financirane s finančnimi instrumenti Unije za zunanje delovanje. Ukrepi v državah, ki ne sodelujejo neposredno v programu LIFE, in sodelovanje zadevnih pravnih oseb v dejavnostih, ki so financirane s programom LIFE, bi morali izjemoma biti mogoči, če so izpolnjeni posebni pogoji iz te uredbe.
- (10) Ta uredba bi morala tudi zagotavljati okvir za podporo ustreznim mednarodnim organizacijam in za sodelovanje
- z njimi, da se zadosti potrebam okoljske in podnebne politike, ki ne sodijo v sklop finančnih instrumentov zunanjega delovanja, kot so nekatere študije.
- (11) Okoljske in podnebne potrebe bi morale biti vključene v politike in dejavnosti Unije. Program LIFE bi moral torej dopolnjevati druge programe financiranja Unije, vključno z Evropskim skladom za regionalni razvoj ⁽⁴⁾, Evropskim socialnim skladom ⁽⁵⁾, Kohezijskim skladom ⁽⁶⁾, Evropskim kmetijskim usmerjevalnim in jamstvenim skladom ⁽⁷⁾, Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja ⁽⁸⁾, Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo in Obzorjem 2020 - Okvirnim programom za raziskave in inovacije ⁽⁹⁾.
- Komisija in države članice bi morale to dopolnjevanje zagotoviti na vseh ravneh. Na ravni Unije bi bilo treba dopolnjevanje zagotoviti z vzpostavitvijo strukturnega sodelovanja med programom LIFE in deljenim upravljanjem programov financiranja Unije v skupnem strateškem okviru, ustanovljenim z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 12013 ⁽¹⁰⁾ (uredba o skupnih določbah), zlasti da se spodbudi financiranje ukrepov, ki dopolnjujejo integrirane projekte ali podpirajo uporabo rešitev, metod in pristopov, razvitih s programom LIFE. S programom LIFE bi bilo prav tako treba spodbujati uporabo rezultatov okoljskih in podnebnih raziskav ter inovacij pobude Obzorje 2020. V sklopu tega bi moral zagotavljati možnosti sofinanciranja projektov z jasnimi okoljskimi in podnebnimi koristmi, da bi bilo tako mogoče zagotoviti sinergije med programoma LIFE in Obzorje 2020. Za preprečevanje podvajanja financiranja je potrebno usklajevanje. Komisija bi morala ukrepati, da

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja naložbe za rast in delovna mesta ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (Glej stran 289 tega Uradnega lista).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1081/2006 (Glej stran 470 tega Uradnega lista).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1084/2006 (Glej stran 281 tega Uradnega lista).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L 209, 11.8.2005, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (ES) št. 1290/2005.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o okvirnem programu za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (2014–2020) in razveljavitvi Sklepa 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega Uradnega lista).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁽³⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti ("Sklep o pridružitvi čezmorskih držav") (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

bi preprečila prekrivanje in dodatno upravno breme za upravičence projektov zaradi obveznosti poročanja iz različnih finančnih instrumentov. Že v začetni fazi bi morala opredeliti možne ureditve za sodelovanje ter tako zagotoviti jasnost in praktično izvedljivost integriranih projektov v okviru programa LIFE. Države članice bi morale predvideti navedbo teh ureditev v sporazumih o partnerstvu, saj bodo tako zagotovile, da bodo prednosti integriranih projektov upoštevane pri pripravi operativnih programov in programov podeželskega razvoja.

(12) Ključni izzivi Unije so še naprej ustavitev in zmanjšanje izgube biotske raznovrstnosti ter izboljšanje učinkovitosti sredstev, skupaj s pomisleki glede okolja in zdravja. Zaradi teh izzivov so potrebna okrepljena prizadevanja na ravni Unije, da bo mogoče zagotoviti rešitve in najboljše prakse, ki bodo pomagale pri uresničevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020). Poleg tega je za uresničevanje okoljskih ciljev bistveno tudi izboljšano upravljanje, predvsem s krepitevijo ozaveščenosti in vključevanjem zainteresiranih strani. Zato bi moral imeti podprogram za okolje pri ukrepih tri prednostna področja: okolje in učinkovita raba virov, narava in biotska raznovrstnost ter okoljsko upravljanje in informacije. Moralo bi biti mogoče, da bodo lahko projekti, financirani s programom LIFE, prispevali k uresničevanju posebnih ciljev na več kot enem izmed teh prednostnih področij in da bo v njih sodelovala več kot ena država članica.

(13) V sporočilu Komisije z dne 20. septembra 2011 z naslovom „Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri“ so predlagani mejniki in ukrepi, ki jih Unija potrebuje za prehod k trajnostni rasti z učinkovito rabo virov. Prednostno področje okolje in učinkovita raba virov bi moralo zato podpirati učinkovito izvajanje okoljske politike Unije v javnih in zasebnih sektorjih, zlasti v okoljskih sektorjih, vključenih v časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri, in sicer z omogočanjem razvoja in izmenjave novih rešitev in najboljše prakse. V tem smislu bi morala Komisija poskrbeti za doslednost in preprečiti prekrivanje s programom Obzorje 2020.

(14) V sporočilu Komisije z dne 3. maja 2011 z naslovom „Naše življenjsko zavarovanje, naš naravni kapital: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020“ (v nadaljevanju: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020) so določeni cilji za ustavitev in odpravo izgube

biotske raznovrstnosti. Ti cilji med drugim vključujejo popolno izvajanje Direktive Sveta 92/43/EGS⁽¹⁾ in Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾, kot tudi ohranjanje in obnavljanje ekosistemov in njihove funkcije. Program LIFE bi moral prispevati k uresničevanju teh ciljev. Prednostno področje narava in biotska raznovrstnost bi moralo biti zato osredotočeno na izvajanje in vodenje mreže Natura 2000, določene v Direktivi Sveta 92/43/EGS, zlasti v zvezi z okvirom prednostnih ukrepov, pripravljenim na osnovi člena 8 navedene direktive, na razvoj in razširjanje najboljše prakse v zvezi z biotsko raznovrstnostjo in direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES ter na širše izzive biotske raznovrstnosti, navedene v strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020.

(15) Prispevek programa LIFE k letnim potrebam po financiranju mreže Natura 2000 bi bilo treba obravnavati v povezavi z odhodki za biotsko raznovrstnost iz drugih skladov Unije. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti integriranim projektom v okviru programa LIFE kot usklajenim mehanizmom financiranja za mrežo Natura 2000, saj lahko ustvarijo učinek finančnega vzvoda in povečajo zmogljivost črpanja sredstev za naravo in biotsko raznovrstnost iz drugih skladov Unije.

(16) Gozdovi imajo pomembno vlogo za okolje in podnebje, na primer v zvezi z biotsko raznovrstnostjo, vodo, tlemi ter prilagoditvijo podnebnim spremembam in njihovo ublažitvijo. Gozdovi in tla pomagajo urejati podnebje, saj iz ozračja črpajo ogljikov dioksid (CO₂) in hranijo ogromne količine ogljika. Za optimizacijo te vloge so potrebni podatki in informacije. Zaradi tega bi morala biti uredba tudi okvir za podporo sinergij med okoljskimi in podnebnimi ukrepi, povezanimi z gozdovi in tlemi, vključno z njihovim spremljanjem. Druga področja, kjer so mogoče večje sinergije, so pomanjkanje vode in suša ter obvladovanje poplavne ogroženosti.

(17) Za optimalno izrabo sredstev iz programa LIFE bi bilo treba spodbujati sinergije med dejavnostmi podprograma za okolje, zlasti za zaščito biotske raznovrstnosti, in ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam in njihovo ublažitev v podprogramu za podnebne ukrepe.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁽²⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

- (18) V sporočilu Komisije z dne 15. decembra 2011 z naslovom „Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050“ (v nadaljnjem besedilu: časovni načrt 2050) je navedeno, da bo preskušanje novih pristopov k ublažitvi podnebnih sprememb tudi v prihodnje ključnega pomena za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika. Hkrati je treba kot medsektorsko prednostno nalogo Unije zagotoviti prilagoditev podnebnim spremembam. Spodbujanje upravljanja in ozaveščanje sta ključnega pomena za doseganje konstruktivnih rezultatov in vključenost zainteresiranih strani. Zato bi moral podprogram za podnebne ukrepe podpreti prizadevanja na treh prednostnih področjih: omejevanje podnebnih sprememb, prilagajanje podnebnim spremembam ter upravljanje podnebja in informacije. Za projekte, financirane iz programa LIFE, bi moralo biti omogočeno, da prispevajo k uresničevanju posebnih ciljev na več kot enem od teh prednostnih področij in da bo v njih sodelovala več kot ena država članica.
- (19) Prednostno področje blažitev podnebnih sprememb bi moralo prispevati k razvoju ter izvajanju politike in zakonodaje Unije, povezane s podnebjem, zlasti v zvezi s spremljanjem in poročanjem o toplogrednih plinih, s politikami rabe zemljišč, spremembo namembnosti zemljišč in gozdarstvom, ohranjanjem naravnih ponorov ogljika, sistemom za trgovanje z emisijami, prizadevanji držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, zajemanjem in shranjevanjem ogljika, obnovljivo energijo, energetske učinkovitostjo, prometom in gorivom, varovanjem ozonskega plašča in fluoriranimi plini. Smatra se, da gradnja infrastrukture za zajem in shranjevanje ogljika ne sodi na področje programa LIFE, zato se naj ne bi podprlo.
- (20) V Evropi in svetu je že mogoče opaziti prve posledice podnebnih sprememb, kot so skrajne vremenske razmere, ki povzročajo poplave in suše, ter dvigovanje temperatur in morske gladine. Prednostno področje prilagajanje podnebnim spremembam bi moralo zato pomagati prebivalstvu, gospodarskim sektorjem in regijam, da se prilagodijo takim vplivom, da bi tako s sprejetjem posebnih prilagoditvenih ukrepov in strategij zagotovili odpornejšo Unijo. Ukrepi na tem področju bi morali dopolnjevati ukrepe, ki so upravičeni do financiranja v skladu s finančnim instrumentom za civilno zaščito, vzpostavljenim s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Smatra se, da gradnja velike infrastrukture ne sodi na področje programa LIFE, zato se je naj ne bi podprlo.
- (21) Celovito izvajanje okoljske in podnebne politike in zakonodaje je neločljivo povezano z doseganjem boljšega upravljanja, večje vključenosti zainteresiranih strani in razširjanjem informacij. Zato bi morali prednostni področji upravljanje in informacije v obeh podprogramih podpirati razvoj platform in izmenjavo najboljših praks za večjo skladnost in izvajanje, vključno s programi usposabljanja za sodnike in državne tožilce, ter pridobivati podporo javnosti in zainteresiranih strani pri prizadevanjih za pripravo politike Unije na področju okolja in podnebja. Zlasti bi morali podpreti izboljšave pri širjenju baze znanja in najboljše prakse, izvajanju zakonodaje Unije, ozaveščanju, udeležbi javnosti, dostopu do informacij in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah.
- (22) V okviru te uredbe mora biti zagotovljena podpora v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Projekti, financirani na podlagi programa LIFE, bi morali izpolnjevati merila upravičenosti in razpisna merila, da bo mogoče zagotoviti najboljšo izrabo sredstev Unije in dodano vrednost Unije. Komisija bi morala pri ocenjevanju evropske dodane vrednosti glede na posamezno prednostno področje posebno pozornost posvetiti možnostim za ponovno uporabo in prenosljivosti projektov, trajnosti njihovih rezultatov, njihovem prispevku k doseganju splošnih in posebnih ciljev na prednostnih področjih, pa tudi tematskim prednostnim nalogam, ki se uresničujejo prek teh projektov. Spodbujati bi bilo treba projekte, ki imajo medsektorske vplive. Komisija bi morala spodbujati in zagovarjati tudi uporabo zelenih javnih naročil, zlasti pri izvajanju projektov.
- (23) Za ohranjanje enakih pogojev za vse subjekte, ki delujejo na notranjem trgu, in da bi se bilo mogoče izogniti neupravičenemu izkrivljanju konkurence, bi moralo biti financiranje v skladu s programom LIFE po potrebi namenjeno tržnim neuspehom. Če financiranje pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), bi moralo biti oblikovano skladno s pravili glede državne pomoči, da bi bilo tako mogoče preprečiti izkrivljanje trga, kot je izrivanje zasebnega financiranja, ustvarjanje neučinkovitih tržnih

⁽¹⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Glej stran 924 tega Uradnega lista)

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij, in ne sme biti uveljavljeno, dokler tega ne odobri Komisija v skladu s členom 108(3) PDEU, če ni v skladu z uredbo, sprejeto v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 994/98 ⁽¹⁾.

izrabljati sinergije in zagotavljati skladnost med različnimi viri financiranja Unije s strateško osredotočenostjo na podnebje in okolje, hkrati pa zagotoviti poenostavitev postopkov.

- (24) Da bi bilo mogoče izboljšati izvajanje okoljske in podnebne politike ter okrepiti vključevanje podnebnih in okoljskih ciljev v druge politike, bi moral program LIFE spodbujati projekte, ki podpirajo celostne pristope k izvajanju podnebne in okoljske zakonodaje in politike. Taki integrirani projekti bi se morali uporabljati kot konkretno orodje za boljše vključevanje okoljskih in podnebnih ciljev v druge politike Unije in splošne odhodke Unije v skladu s strategijo Evropa 2020. Služiti bi morali kot primeri dobre prakse za učinkovito in dobro usklajeno izvajanje okoljske in podnebne zakonodaje Unije v državah članicah in regijah. Pri podprogramu za okolje bi se morali integrirani projekti osredotočiti predvsem na izvajanje strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 s posebnim poudarkom na učinkovitem vodenju in utrjevanju mreže Natura 2000, vzpostavljene z Direktivo Sveta 92/43/EGS, in sicer z izvajanjem okvirov prednostnih ukrepov, oblikovanih na podlagi člena 8 navedene direktive, Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter zakonodaje o odpadkih in zraku.
- (25) Čeprav so integrirani projekti osredotočeni na omenjene teme, bi morali biti večnamenski mehanizmi za izvajanje (npr. za okoljske prednosti in povečanje zmogljivosti), ki omogočajo doseganje rezultatov na drugih področjih politik, zlasti morskega okolja v skladu s cilji Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Integrirane projekte bi moralo biti mogoče predvideti tudi na drugih okoljskih področjih. Pri podprogramu podnebnih ukrepov bi morali biti ti projekti predvsem usmerjeni v strategije in akcijske načrte za prilagoditev podnebnim spremembam in njihovo ublažitev.
- (26) Integrirani projekti bi morali biti namenjeni le določenim dejavnostim in ukrepom, medtem ko se druge dejavnosti, ki dopolnjujejo v projekt vključene dejavnosti, financirajo iz drugih programov za financiranje Unije, pa tudi iz nacionalnih in regionalnih sredstev ter sredstev zasebnega sektorja. Financiranje iz programa LIFE bi moralo
- (27) Integrirani projekti, ki so močno osredotočeni na izvajanje okoljske in podnebne zakonodaje in politike Unije z integriranimi pristopi, zahtevajo ukrepanje v celotni Uniji in v vseh sektorjih, na katere se nanaša ta uredba. Zaradi tega je treba v izbirni postopek uvesti razporeditveni element, da se omogoči geografsko ravnovesje, države članice pa bi si morale prizadevati, da bi v programskem obdobju pripravile in predlagale vsaj en integrirani projekt, če ne gre drugače, s tehnično pomočjo programa LIFE.
- (28) Ker so integrirani projekti nov pristop, bi bilo treba zainteresiranim stranem po potrebi ponuditi tehnično pomoč. Fazo uporabe pa bi bilo mogoče poenostaviti s postopkom v dveh korakih. Najprej bi bilo treba pripraviti finančni načrt, ki bi opredeljeval, kateri drugi viri Unije ter državni ali zasebni viri financiranja se bodo uporabili in v kakšnem obsegu. Šele zatem bi bilo treba zahtevati pismo o nameri od najmanj enega izmed teh drugih virov, da bo izpolnjena zahteva za uporabo dodatnih virov financiranja. Obseg, v katerem bodo uporabljeni drugi skladi Unije, bi bilo treba upoštevati pri izbiri projektov, ki bodo prejeli sredstva.
- (29) Uspeh integriranih projektov je odvisen od tesnega sodelovanja med državnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter nedržavnimi akterji, ki so vključeni v uresničevanje ciljev programa LIFE. Zato bi bilo treba uporabiti načela preglednosti in objavljanja odločitev glede oblikovanja, izvajanja, ocenjevanja in spremljanja projektov.
- (30) Projektom v podprogramu za okolje, ki niso integrirani, bi morale vse države članice v obdobju prvega večletnega delovnega programa v skladu z načeloma solidarnosti in delitvijo odgovornosti dodeliti sorazmerni delež sredstev, izračunan na osnovi okvirnih nacionalnih dodelitev.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 994/1998 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 142, 14.5.1998, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskem strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

(31) Vsem državam članicam, ki izpolnjujejo ustrezne zahteve iz te uredbe, bi bilo treba zagotoviti sredstva za projekte za povečanje zmogljivosti, da se izboljša njihova sposobnost udeležbe v programu LIFE. Ta sredstva bi morala biti na voljo na osnovi dogovorjenega načrta za povečanje zmogljivosti, ki bi opredeljeval potrebne ukrepe in financiranje.

- (32) Kakovost bi morala biti glavno merilo pri ocenjevanju projektov in dodeljevanju sredstev v programu LIFE. Razporeditveni elementi, s katerimi naj bi bilo doseženo geografsko ravnovesje, so le okvirnega značaja in ne bi smeli pomeniti, da so sredstva zagotovljena oziroma da je vsaka država članica upravičena do dodelitve sredstev.
- (33) Unija je podpisnica Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: aarhuska konvencija) Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (ECE). Zato bi bilo treba podpreti delo nevladnih organizacij in mrež nepridobitnih subjektov, ki si prizadevajo za cilje v splošnem interesu Unije, saj učinkovito podpirajo cilje aarhuske konvencije, ko zagovarjajo pomisleke in stališča državljanov Unije kot del procesa pri razvoju politike, prav tako pa podpirajo njegovo izvajanje in ozaveščanje o težavah, povezanih s podnebjem in okoljem, ter odzive politike. Primerno je, da program LIFE podpira najrazličnejše nevladne organizacije in mreže nepridobitnih subjektov, ki si prizadevajo za cilje v splošnem interesu Unije in so predvsem dejavne na področju okolja ali podnebnih ukrepov, in sicer s konkurenčnim in preglednim dodeljevanjem pomoči za delovanje, da bi tako lahko učinkovito prispevale k politiki Unije ter spodbujale in krepile izvajanje in uveljavljanje okoljskih in podnebnih ciljev Unije, hkrati pa razširile in okrepile svoje zmožnosti, da postanejo učinkovitejše partnerice.
- (34) Da bi lahko Komisija opravljala svojo vlogo pri začetku razvoja in izvajanju okoljske in podnebne politike, bi morala sredstva iz programa LIFE porabiti za podporo zagonu, izvedbi in vključevanju okoljske in podnebne politike in zakonodaje Unije, vključno z nakupom blaga in storitev. Finančna sredstva, ki so v skladu s to uredbo dodeljena komunikacijskim dejavnostim, bi morala prav tako zajemati korporativno komuniciranje o političnih prednostnih nalogah Unije, pa tudi o izvajanju in stanju prenosa pomembnejše okoljske in podnebne zakonodaje Unije.
- (35) Zaradi finančne krize se vrzel na trgu med ponudbo kreditov, lastniškega in tvegane kapitala ter povpraševanjem po njih verjetno ne bo zmanjšala, zato je prav, da je mogoče s finančnimi instrumenti podpreti projekte, ki lahko ustvarijo prihodke na področju okolja in podnebja. Finančni instrumenti, ki jih podpira program LIFE, bi se morali stroškovno učinkovito uporabljati za obravnavo posebnih potreb trga, in sicer skladno s cilji programa, pri tem pa ne smejo izriniti zasebnega financiranja. Finančne instrumente bi moralo biti mogoče združiti z nepovratnimi sredstvi iz proračuna Unije, tudi v skladu s to uredbo.
- (36) Izkušnje pri preteklih programih LIFE so pokazale, da se je treba osredotočiti na dejanske prednostne naloge okoljske in podnebne politike in področja ukrepanja. Te tematske prednostne naloge ne bi smele biti izčrpane, da bodo lahko prosilci pripravili predloge na drugih področjih, vključili nove ideje in se odzvali na nove izzive. Večletni delovni programi bi morali biti tudi prožni, da bo z njimi mogoče uresničiti cilje in načrte, hkrati pa bi morali zagotoviti potrebno stabilnost projektnih tem, s katerimi se uresničujejo tematske prednostne naloge, da bodo lahko morebitni prosilci načrtovali, pripravili in predložili predloge. Prvi večletni delovni program bi moral biti veljaven vsaj štiri leta, slediti pa bi mu moral drugi, triletni delovni program. Oba delovna programa bi morala vsebovati vzorčni seznam projektnih tem za izvajanje tematskih prednostnih nalog.
- (37) Izkušnje z dosedanjimi programi LIFE so pokazale, kako pomembne so nacionalne kontaktne točke LIFE, zlasti za zagotavljanje podpore prosilcem in upravičencem, s čimer tudi prispevajo k uspešnemu izvajanju programov. Zato bi bilo treba sistem nacionalnih in regionalnih kontaktnih točk LIFE ohraniti in po možnosti okrepiti, zlasti v državah članicah, kjer projekti črpajo malo sredstev, poglobiti pa bi bilo treba tudi sodelovanje med Komisijo in nacionalnimi kontaktnimi točkami LIFE ter med nacionalnimi in regionalnimi kontaktnimi točkami LIFE. Izkušnje z dosedanjimi programi LIFE so prav tako pokazale, da je treba poskrbeti za učinkovito razširjanje projektnih rezultatov in dejavnosti mrež, da se povečata učinek vzvoda in evropska dodana vrednost v programu LIFE, zlasti z organizacijo seminarjev, delavnic in drugih dejavnosti za izmenjavo izkušenj, znanja in dobre prakse v Uniji. Komisija bi morala zato nadaljevati in krepiti dejavnosti usmerjenega razširjanja, vključno tiste, ki so posebej osredotočene na integrirane projekte, zlasti v državah članicah, ki črpajo malo sredstev, in v zvezi z nekaterimi sektorji, prav tako pa bi morala omogočiti sodelovanje in izmenjavo izkušenj med upravičenci programa LIFE in drugimi. Prek ustreznih medijev in z ustrežno tehnologijo bi morala še naprej redno objavljati sezname projektov, financiranih iz programa LIFE, vključno s kratkim opisom ciljev in doseženih rezultatov ter povzetkom dodeljenih sredstev.

- (38) Za poenostavitev programa LIFE ter zmanjšanje upravne bremena za prosilce in upravičence bi bilo treba pogosteje uporabljati pavšalne zneske, ne da bi s tem ogrozili upravičenost stroškov za DDV in stroškov za zaposlene za nedoločen čas v skladu s pogoji iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. V skladu s trenutno prakso bi morala vsota prispevkov javnih organizacij (kot upravičencev, ki usklajujejo, in/ali pridruženih upravičencev) k projektu za najmanj 2 % presežati stroške plač državnih javnih uslužbencev, odgovornih za projekt. Sredstva Unije se ne bi smela uporabljati za subvencioniranje državnih proračunov, na primer za kritje stroškov DDV. O zneskih sredstev Unije, porabljenih za kritje DDV, so na voljo samo omejene informacije. Komisija bi morala zato pri vmesni in naknadni oceni programa LIFE pripraviti pregled nadomestil DDV po posameznih državah članicah, ki so jih upravičenci v projektih LIFE zahtevali v fazi končnih plačil.
- (39) Določiti bi morali najvišje stopnje sofinanciranja, kakršne so potrebne za ohranitev učinkovite ravni pomoči v programu LIFE.
- (40) Program LIFE in njegove podprograme bi bilo treba redno spremljati in ocenjevati na podlagi ustreznih kazalnikov uspešnosti, da se omogoči izvajanje prilagoditev, vključno z revizijo tematskih prednostnih nalog, če je potrebna. Komisija bi morala pri podrobnejši opredelitvi kazalnikov uspešnosti za oceno programov in projektov dati poudarek spremljanju kakovosti na podlagi kazalnikov uspešnosti ter pričakovanih rezultatov in učinkov. Predlagati bi morala tudi način spremljanja dolgoročne uspešnosti projektov, zlasti na prednostnem področju narava in biotska raznovrstnost. Da bi bilo mogoče zagotoviti dokaze o vzporednih koristih, ki jih lahko imata podprograma za podnebne ukrepe in biotsko raznovrstnost, hkrati pa zagotoviti informacije na ravni porabe, bi bilo treba v nadzor programa LIFE vključiti tudi spremljanje izdatkov, povezanih s podnebjem in biotsko raznovrstnostjo, kakor je navedeno v sporočilu o proračunu za Evropo 2020. Takšno spremljanje temelji na enostavni metodologiji z razvrščanjem odhodkov v eno izmed treh kategorij: odhodki, povezani le s podnebjem/biotsko raznovrstnostjo (upoštevani 100-odstotno), odhodki, pomembno povezani s podnebjem/biotsko raznovrstnostjo (upoštevani 40-odstotno), in odhodki, nepovezani s podnebjem/biotsko raznovrstnostjo (upoštevani 0-odstotno). Ta metodologija ne izključuje uporabe natančnejših metodologij, kjer je to ustrezno.
- (41) Program LIFE in projekte bi morala tudi v prihodnje upravljati Komisija, saj ima s tem dolgoletne izkušnje, upravičenci programa LIFE pa imajo pozitivne izkušnje z zunanjimi skupinami za spremljanje. Za vse morebitne spremembe v upravljalški strukturi programa LIFE in projektov bi bilo treba opraviti vnaprejšnjo analizo stroškov in koristi, pri tem pa posebno pozornost nameniti ustreznemu in celovitemu strokovnemu znanju, zlasti na prednostnem področju narava in biotska raznovrstnost.
- (42) Finančni interesi Unije so zaščiteni s sorazmernimi ukrepi v ciklu odhodkov, vključno s preprečevanjem, zaznavanjem in raziskovanjem nepravilnosti, vračanjem nepravilno plačanih ali uporabljenih in izgubljenih sredstev ter kaznimi, kjer je to primerno.
- (43) Da bo mogoče zagotoviti čim boljšo uporabo sredstev Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s kazalniki uspešnosti za tematske prednostne naloge podprograma za okolje in prednostnimi področji podprograma za podnebne ukrepe, spremembami tematskih prednostnih nalog iz Priloge III in povečanja odstotka proračunskih sredstev, ki se kot nepovratna sredstva dodelijo projektom za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (44) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, ki je povezano s sprejetjem večletnih delovnih programov, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.
- (45) Če odbor za program LIFE za okolje in podnebne ukrepe ne poda mnenja o osnutku izvedbenega akta, bi morala Komisija ravnati v skladu z drugim pododstavkom člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011 in osnutka ne bi smela sprejeti. Uporabo tega postopka bi bilo treba med drugim upravičiti s tem, da je treba oceniti sorazmerno porazdelitev sredstev med integrirane projekte, zlasti najvišji znesek, ki ga lahko prejme posamezni integrirani projekt.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (46) Za zagotavljanje učinkovitega prehoda med ukrepi, sprejetimi v skladu z Uredbo (ES) št. 614/2007, in programom LIFE, je treba tudi v prihodnje spremljati, revidirati in kvalitativno ocenjevati dejavnosti, financirane v skladu z navedeno uredbo, potem ko ta preneha veljati.
- (47) Dodana vrednost programa LIFE je v posebnosti njegovega pristopa in osredotočenosti, zaradi česar so njegovi ukrepi zlasti prilagojeni okoljskim in podnebnim potrebam. Program LIFE lahko prispeva k izvajanju okoljskih politik, ki je učinkovitejša od posameznih ukrepov držav članic, saj krepi združevanje virov in strokovnega znanja. Prav tako zagotavlja platformo za razvoj in izmenjavo najboljših praks in znanja za izboljšanje, prečiščevanje in pospeševanje sprememb pri izvajanju pravnega reda ter za krepitev zmogljivosti ob pomoči zasebnim akterjem, zlasti malim in srednje velikim podjetjem, pri preskušanju tehnologij in rešitev majhnega obsega, državam članicam in zainteresiranim stranem pa zagotavlja, da se učijo drug od drugega. Program LIFE ustvarja sinergije pri nacionalnih sredstvih in sredstvih Unije, hkrati pa krepi dodatna sredstva zasebnega sektorja ter s tem povečuje skladnost ukrepov Unije in spodbuja bolj homogeno izvajanje pravnega reda.
- (48) Ker ciljev te uredbe, in sicer krepitev izvajanja in razvoja okoljske in podnebne politike in zakonodaje Unije, med drugim z vključevanjem okoljskih in podnebnih ciljev v druge politike, in spodbujanja boljšega upravljanja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se te cilje zaradi obsega ali učinkov te uredbe lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (49) Uredbo (ES) št. 614/2007 bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PROGRAM ZA OKOLJE IN PODNEBNE UKREPE (LIFE)

Člen 1

Vzpostavitev

Vzpostavljen je program za okolje in podnebne ukrepe (v nadaljnjem besedilu: program LIFE), ki traja od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „pilotni projekti“ pomeni projekte, pri katerih se uporablja tehnika ali metoda, ki pred tem še ni bila uporabljena ali preskušena, ki prinaša morebitne okoljske in podnebne prednosti v primerjavi s trenutno najboljšo prakso in ki jo je pozneje v podobnih razmerah mogoče uporabiti v večjem obsegu;
- (b) „predstavitveni projekti“ pomeni projekte, ki vpeljejo v prakso, preizkusijo, ocenjujejo in razširjajo ukrepe, metodologije ali pristope, so novi ali neznan v posebnem sklopu projekta, kot so geografski, ekološki in socialno-ekonomski sklop, in ki bi jih bilo mogoče v podobnih okoliščinah uporabiti tudi drugje;
- (c) „projekti najboljše prakse“ pomeni projekte, pri katerih se uporabljajo ustrezne, stroškovno učinkovite in naj sodobnejše tehnike, metode in pristopi, hkrati pa se upošteva poseben sklop projekta;
- (d) „integrirani projekti“ pomeni projekte, pri katerih se na velikem ozemeljskem območju, zlasti na regionalni, medregionalni, nacionalni ali nadnacionalni ravni, izvajajo okoljske ali podnebne strategije ali načrti, ki so potrebni v skladu s posebno okoljsko ali podnebno zakonodajo Unije in na podlagi drugih aktov Unije ali ki so jih razvili organi držav članic, zlasti na področju narave, vključno z upravljanjem mreže Natura 2000, vode, odpadkov, zraka ter prilagajanja posledicam podnebnih sprememb in njihove blažitve, pri čemer se zagotovi udeležba zainteresiranih strani in spodbuja uporaba vsaj enega ustreznega dodatnega vira financiranja Unije ali nacionalnega ali zasebnega vira financiranja;
- (e) „projekti tehnične pomoči“ pomeni projekte, ki z nepovratnimi sredstvi za ukrepe ponujajo finančno podporo za pomoč proslcem pri pripravi integriranih projektov, zlasti pa zagotavljajo, da ti projekti izpolnjujejo zahteve glede rokov ter tehnične in finančne zahteve programa LIFE v povezavi s skladi iz člena 8(3);
- (f) „projekti za povečanje zmogljivosti“ pomeni projekte, ki z nepovratnimi sredstvi za ukrepe ponujajo finančno podporo za dejavnosti, potrebne za gradnjo zmogljivosti držav članic, vključno z nacionalnimi in regionalnimi kontaktnimi točkami LIFE, da se državam članicam omogoči učinkovitejše sodelovanje v programu LIFE;

- (g) „pripravljalni projekti“ pomeni projekte v podporo posebnih potreb za razvoj in izvajanje okoljske ali podnebne politike in zakonodaje Unije, ki jih zlasti opredeli Komisija v sodelovanju z državami članicami;
- (h) „projekti za informiranje, ozaveščenost, in razširjanje“ pomeni projekte, namenjene podpori za komuniciranje, razširjanje informacij in ozaveščanje na področjih podprogramov za okolje in za podnebne ukrepe.

Člen 3

Splošni cilji in kazalniki uspešnosti

1. Program LIFE ima zlasti naslednje splošne cilje:

- (a) prispevati k prehodu na trajnejše nizkoogljično gospodarstvo, ki bo učinkovito uporabljalo vire, k varovanju in izboljševanju kakovosti okolja in k ustavitvi ali zmanjšanju izgube biotske raznovrstnosti, vključno s podporo za mrežo Natura 2000 in za boj proti propadanju ekosistemov;
- (b) izboljšati razvoj, izvajanje in uveljavljanje okoljske in podnebne politike in zakonodaje Unije, spodbuditi in zagovarjati vključevanje in postavljanje v ospredje okoljskih in podnebnih ciljev v drugih politikah Unije ter v javni in zasebni praksi, tudi s povečevanjem zmogljivosti javnega in zasebnega sektorja;
- (c) podpreti boljše okoljsko in podnebno upravljanje na vseh ravneh, vključno s tesnejšo udeležbo civilne družbe, nevladnih organizacij in lokalnih akterjev;
- (d) podpreti izvajanje sedmega okoljskega akcijskega programa.

Pri zasledovanju teh ciljev program LIFE prispeva k trajnostnemu razvoju in uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020 ter ustreznih okoljskih in podnebnih strategij in načrtov Unije.

2. Splošni cilji iz odstavka 1 se uresničujejo z izvajanjem naslednjih podprogramov:

- (a) podprogram za okolje,
- (b) podprogram za podnebne ukrepe.

3. Uspešnost programa LIFE se ocenjuje predvsem z naslednjimi kazalniki:

- (a) okoljske in podnebne izboljšave v zvezi s splošnim ciljem, navedenim v točki (a) odstavka 1. Okoljske izboljšave se v zvezi s ciljem ustavitve ali zmanjševanja izgube biotske raznovrstnosti merijo z odstotkom obnovitve ali zagotovitve ustreznega vodenja mreže Natura 2000, površino in vrsto obnovljenih ekosistemov ter številom in vrsto habitatov in vrst, katerih varstveno stanje se je izboljšalo;
- (b) število razvitih in izvedenih ukrepov za izvajanje načrtov, programov ali strategij v skladu z okoljsko ali podnebno politiko in zakonodajo Unije ter število ukrepov, ki so primerni za ponavljanje ali prenos v zvezi s splošnimi cilji iz točke (b) odstavka 1, povezanimi z razvojem in izvajanjem;
- (c) število ukrepov, s katerimi so bile dosežene sinergije ali vključenost v druge programe financiranja Unije oziroma vključenost v prakse javnega ali zasebnega sektorja v zvezi s splošnimi cilji iz točke (b) odstavka 1, povezanimi z izvajanjem in vključevanjem;
- (d) število ukrepov za zagotavljanje boljšega upravljanja, razširjanja informacij in ozaveščenosti o okoljskih in podnebnih vidikih v zvezi s splošnim ciljem iz točke (c) odstavka 1.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za nadaljnjo opredelitev kazalnikov uspešnosti glede na njihovo uporabo za prednostna področja in tematske prednostne naloge, kakor določata člen 9 oziroma Priloga III v zvezi s podprogramom za okolje ter člen 13 v zvezi s podprogramom za podnebne ukrepe.

Člen 4

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa LIFE za obdobje 2014–2020 so 3 456 655 000 EUR po trenutnih cenah, kar je 0,318 % skupnega zneska odobrenih sredstev za prevzem obveznosti iz Uredbe (EU) št. 1311/2013.

Letno odobritev odobrita Evropski parlament in Svet v okviru večletnega finančnega okvira.

2. Uporablja se naslednja razporeditev proračunskih sredstev:

- (a) 2 592 491 250 EUR celotnih finančnih sredstev iz odstavka 1 se dodeli podprogramu za okolje;

- (b) 864 163 750 EUR celotnih finančnih sredstev iz odstavka 1 se dodeli podprogramu za podnebne ukrepe.

Člen 5

Sodelovanje tretjih držav v programu LIFE

V programu LIFE lahko sodelujejo naslednje države:

- (a) države Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EEA);
- (b) države kandidatke, morebitne kandidatke in države pristopnice k Uniji;
- (c) države, za katere se uporablja evropska sosedska politika;
- (d) države, ki so postale članice Evropske agencije za okolje v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 933/1999 ⁽¹⁾.

Tako sodelovanje poteka v skladu s pogoji, določenimi v ustreznih dvostranskih ali večstranskih sporazumih, ki navajajo splošna načela za sodelovanje navedenih tretjih držav v programih Unije.

Člen 6

Dejavnosti zunaj Unije ali v čezmorskih državah in na ozemljih

1. Brez poseganja v člen 5 lahko program LIFE financira dejavnosti zunaj Unije ter v skladu s Sklepom 2001/822/ES (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav) v čezmorskih državah in na ozemljih (v nadaljnjem besedilu: ČDO), če so te dejavnosti nujne za uresničevanje okoljskih in podnebnih ciljev Unije ter za zagotavljanje učinkovitosti ukrepov, ki se izvajajo na ozemljih držav članic, za katera se uporabljata Pogodbi.

2. Pravne osebe s sedežem zunaj Unije so lahko upravičene do sodelovanja v projektih, navedenih v členu 18, če ima upravičenec, ki usklajuje projekt, sedež v Uniji in če dejavnost, ki bo izvedena zunaj Unije, izpolnjuje zahteve iz odstavka 1 tega člena.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 933/1999 z dne 29. aprila 1999 o spremembi Uredbe (EGS) št. 1210/90 o ustanovitvi Evropske agencije za okolje in Evropskega okoljskega informacijskega in opazovalnega omrežja (UL L 117, 5.5.1999, str. 1).

Člen 7

Mednarodno sodelovanje

Med izvajanjem projekta LIFE je sodelovanje z ustreznimi mednarodnimi organizacijami, njihovimi institucijami in organi mogoče, če je to potrebno za uresničevanje splošnih ciljev, navedenih v členu 3.

Člen 8

Dopolnjevanje

1. Komisija in države članice zagotovijo, da bo podpora programa LIFE skladna s politikami in prednostnimi nalogami Unije ter da bo dopolnjevala druge finančne instrumente Unije, hkrati pa poskrbijo za izvajanje ukrepov za poenostavitev.

2. Dejavnosti, financirane s programom LIFE, so skladne z nacionalnim pravom in pravom Unije, tudi s pravili Unije o državni pomoči. Države članice Komisijo obveščajo zlasti o financiranju iz programa LIFE, ki v smislu člena 107(1) PDEU šteje kot državna pomoč, prav tako pa ne sme biti izvedeno, dokler ga ne potrdi Komisija v skladu s členom 108(3) PDEU, razen če je skladno s predpisom, sprejetim v skladu s členom 2(1) in členom 8 Uredbe (ES) št. 994/98.

3. Komisija in države članice v skladu s svojimi ustreznimi odgovornostmi zagotovijo usklajevanje med programom LIFE in Evropskim skladom za regionalni razvoj, Evropskim socialnim skladom, Kohezijskim skladom, Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja in Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo, da bi tako zagotovile sinergije, predvsem v sklopu integriranih projektov, in podprle uporabo rešitev, metod in pristopov, razvitih s programom LIFE. Tako usklajevanje poteka v okviru, ki ga opredeljuje uredba o skupnih določbah, ter prek skupnega strateškega okvira in mehanizmov, opredeljenih v partnerskih sporazumih, kakor zahteva navedena uredba.

4. Komisija tudi zagotovi skladnost in sinergije ter prepreči prekrivanje med programom LIFE in drugimi politikami in finančnimi instrumenti Unije, zlasti s pobudo Obzorje 2020 in pobudami v sklopu zunanjega delovanja Unije.

NASLOV II

PODPROGRAMI

POGLAVJE 1

Podprogram za okolje

Člen 9

Prednostna področja podprograma za okolje

1. Podprogram za okolje ima tri prednostna področja:

- (a) okolje in učinkovita raba virov,

- (b) narava in biotska raznovrstnost,
- (c) okoljsko upravljanje in informacije.

2. Prednostna področja iz odstavka 1 obsegajo tematske prednostne naloge, opredeljene v Prilogi III.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje, kadar je potrebno, delegiranih aktov v skladu s členom 29, s katerimi bo lahko dodala, črtala ali spremenila tematske prednostne naloge iz Priloge III na osnovi naslednjih meril:

- (a) prednostne naloge iz sedmega okoljskega akcijskega programa;
- (b) posebni cilji za posamezna prednostna področja iz členov 10, 11 in 12;
- (c) izkušnje, pridobljene pri izvajanju večletnega delovnega programa iz člena 24;
- (d) izkušnje, pridobljene pri izvajanju integriranih projektov;
- (e) prednostne naloge iz nove okoljske zakonodaje Unije, sprejete po 23 decembra 2013, ali
- (f) izkušnje, pridobljene pri izvajanju obstoječe okoljske zakonodaje in politike Unije.

Komisija najpozneje ob vmesni oceni programa LIFE iz točke (a) člena 27(2) pregleda in po potrebi popravi tematske prednostne naloge iz Priloge III.

3. Vsaj 55 % proračunskih sredstev, dodeljenih projektom, ki so podprti z nepovratnimi sredstvi za dejavnosti iz podprograma za okolje, je namenjenih projektom za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29, s katerimi lahko odstotek iz odstavka 2 tega člena poveča za največ 10 %, če skupna sredstva, zahtevana v referenčnem obdobju dveh zaporednih let z vložitvijo predlogov, ki sodijo na prednostno področje narava in biotska raznovrstnost in ustrezajo minimalnim zahtevam glede kakovosti, za več kot 20 % presegajo znesek, izračunan za predhodni dve leti pred navedenim referenčnim obdobjem.

Člen 10

Posebni cilji za prednostno področje okolje in učinkovita raba virov

Posebni cilji podprograma za okolje na prednostnem področju okolje in učinkovita raba virov so zlasti:

- (a) razvoj, preskus in predstavitev politik ali pristopov vodenja, najboljše prakse in rešitev za okoljske izzive, vključno z razvojem in predstavitvijo inovativnih tehnologij, ki so primerni za ponavljanje, prenos ali vključevanje v druga področja, med drugim v zvezi s povezavo med okoljem in zdravjem, in ki podpirajo politike in zakonodajo, povezane z učinkovito rabo virov, vključno s časovnim okvirom za Evropo, gospodarno z viri;

- (b) podpora uporabe, razvoja, preskušanja in predstavitve integriranih pristopov k izvajanju načrtov in programov v skladu z okoljsko politiko in zakonodajo Unije, predvsem na področjih vode, odpadkov in zraka;

- (c) izboljšanje baze znanja za razvoj, izvajanje, ocenjevanje, spremljanje in vrednotenje okoljske politike in zakonodaje Unije ter za ocenjevanje in spremljanje dejavnikov, pritiskov in odzivov, ki vplivajo na okolje v Uniji in zunaj nje.

Člen 11

Posebni cilji za prednostno področje narava in biotska raznovrstnost

Posebni cilji podprograma za okolje na prednostnem področju narava in biotska raznovrstnost so zlasti:

- (a) prispevati k razvoju in izvajanju politike in zakonodaje Unije na področju narava in biotska raznovrstnost, vključno s strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 ter direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES, zlasti z uporabo, razvojem, preskušanjem in predstavitvijo pristopov, najboljših praks in rešitev;

- (b) podpora nadaljnega razvoja, izvajanja in vodenja mreže Natura 2000 iz člena 3 Direktive 92/43/EGS, predvsem uporaba, razvoj, preskušanje in predstavitev integriranih pristopov za izvajanje prednostnih okvirov ukrepanja, vzpostavljenih na podlagi člena 8 navedene direktive;

- (c) izboljšanje baze znanja za razvoj, izvajanje, ocenjevanje, spremljanje in vrednotenje politike in zakonodaje Unije na področju narava in biotska raznovrstnost ter za ocenjevanje in spremljanje dejavnikov, pritiskov in odzivov, ki vplivajo na naravo in biotsko raznovrstnost v Uniji in zunaj nje.

Člen 12

Posebni cilji za prednostno področje okoljsko upravljanje in informacije

Posebni cilji podprograma za okolje na prednostnem področju okoljsko upravljanje in informacije so zlasti:

- (a) spodbujanje ozaveščenosti o okoljskih zadevah, vključno s podporo javnosti in zainteresiranih strani za oblikovanje politik Unije na področju okolja, ter spodbujanje znanja o trajnostnem razvoju in novih vzorcev za trajnostno potrošnjo;
- (b) podpora komunikacijam, vodenju in razširjanju informacij na področju okolja ter pospeševanje izmenjave znanja o uspešnih okoljskih rešitvah in praksi, vključno z razvojem platform za sodelovanje med zainteresiranimi stranmi in z usposabljanjem;
- (c) spodbujanje in krepitev učinkovitejše skladnosti in uveljavljanje okoljske zakonodaje Unije, predvsem s spodbujanjem razvoja in razširjanja najboljših praks in pristopov k politiki;
- (d) spodbujanje boljšega okoljskega upravljanja s krepitvijo vključevanja zainteresiranih strani, vključno nevladnih organizacij, pri posvetovanjih o politikah in njihovem izvajanju.

POGLAVJE 2

Podprogram za podnebne ukrepe

Člen 13

Prednostna področja podprograma za podnebne ukrepe

Podprogram za podnebne ukrepe ima tri prednostna področja:

- (a) blažitev podnebnih sprememb,
- (b) prilagajanje podnebnim spremembam,
- (c) podnebno upravljanje in informacije.

Člen 14

Posebni cilji za prednostno področje blažitev podnebnih sprememb

Da bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov, ima prednostno področje blažitev podnebnih sprememb zlasti naslednje posebne cilje:

- (a) prispevati k izvajanju in razvoju politike in zakonodaje Unije o blažitvi podnebnih sprememb, med drugim z vključevanjem v politike na vseh področjih, zlasti pa z razvojem, preskušanjem in predstavljanjem pristopov politike ali vodenja, najboljše prakse in rešitev za ublažitev podnebnih sprememb;
- (b) izboljšati bazo znanja za razvoj, ocenjevanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje učinkovitih ukrepov za blažitev

podnebnih sprememb ter za krepitev zmogljivosti pri uporabi tega znanja v praksi;

- (c) omogočiti razvoj in izvajanje integriranih pristopov, kot so strategije za ublažitev podnebnih sprememb in akcijski načrti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
- (d) prispevati k razvoju in predstavitvi inovativnih tehnologij, sistemov, metod in instrumentov za blažitev podnebnih sprememb, ki jih je mogoče ponoviti, prenašati ali vključiti v druga področja.

Člen 15

Posebni cilji za prednostno področje prilagajanje podnebnim spremembam

Da bi okrepili prizadevanja za večjo odpornost proti podnebnim spremembam, ima prednostno področje prilagajanje podnebnim spremembam zlasti naslednje posebne cilje:

- (a) prispevati k razvoju in izvajanju politike Unije o prilagajanju podnebnim spremembam, med drugim z vključevanjem v politike na vseh področjih, zlasti pa z razvojem, preskušanjem in predstavljanjem pristopov politike ali vodenja, najboljših praks in rešitev za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno z ekosistemskim pristopom, kjer je to primerno;
- (b) izboljšati bazo znanja za razvoj, ocenjevanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje učinkovitih ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam, pri čemer imajo tam, kjer je to primerno, prednost ukrepi na osnovi ekosistemskega pristopa, ter za krepitev zmogljivosti pri uporabi tega znanja v praksi;
- (c) omogočiti razvoj in izvajanje integriranih pristopov, kot so strategije za prilagajanje podnebnim spremembam in akcijski načrti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, pri čemer ima tam, kjer je to primerno, prednost ekosistemski pristop;
- (d) prispevati k razvoju in predstavitvi inovativnih tehnologij, sistemov, metod in instrumentov za prilagajanje podnebnim spremembam, ki jih je mogoče ponoviti, prenašati ali vključiti v druga področja.

Člen 16

Posebni cilji za prednostno področje podnebno upravljanje in informacije

Posebni cilji prednostnega področja podnebno upravljanje in informacije so zlasti:

- (a) spodbujanje ozaveščenosti o okoljskih zadevah, vključno s podporo javnosti in zainteresiranih strani za oblikovanje politik Unije na področju okolja, in spodbujanje znanja o trajnostnem razvoju;

- (b) podpora komunikacij, vodenje in razširjanje informacij na področju okolja ter omogočanje izmenjave znanja o uspešnih okoljskih rešitvah in praksi, vključno z razvojem platform za sodelovanje med zainteresiranimi stranmi in z usposabljanjem;
- (c) spodbujanje in krepitev učinkovitejše skladnosti in uveljavljanje podnebne zakonodaje Unije, predvsem s spodbujanjem razvoja in razširjanja najboljše prakse in pristopov k politiki;
- (d) spodbujanje boljšega podnebnega upravljanja s krepitvijo sodelovanja zainteresiranih strani, tudi nevladnih organizacij, pri posvetovanju o politikah in njihovem izvajanju.

NASLOV III

SKUPNE IZVEDBENE DOLOČBE

POGLAVJE 1

Financiranje

Člen 17

Vrste financiranja

1. Sredstva Unije so lahko v naslednjih pravnih oblikah:
 - (a) nepovratna sredstva;
 - (b) javna naročila;
 - (c) prispevki v finančne instrumente v skladu z določbami o finančnih instrumentih iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti členov 139 in 140, ter z operativnimi zahtevami, določenimi v posebnih aktih Unije;
 - (d) vsi drugi ukrepi, potrebni za namene uresničevanja splošnih ciljev iz člena 3.
2. Komisija to uredbo izvaja v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
3. Financiranje po tej uredbi, ki pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, se izvede v skladu z ustreznimi pravili Unije glede državne pomoči.
4. Vsaj 81 % proračunskih sredstev za program LIFE se projektom dodeli v obliki nepovratnih sredstev za dejavnosti ali prek finančnih instrumentov iz točke (c) odstavka 1, če je to primerno.

Komisija lahko navedene finančne instrumente vključi kot element večletnega delovnega programa iz člena 24, če je bila opravljena vnaprejšnja ocena iz točke (f) člena 140(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

5. Integriranim projektom se lahko dodeli največ 30 % vseh proračunskih sredstev, namenjenih za nepovratna sredstva za dejavnosti v skladu z odstavkom 4. Ta največji odstotni delež se znova oceni pri vmesni oceni programa LIFE iz točke (a) člena 27(2), po potrebi pa se pripravi tudi zakonodajni predlog.

Členi 18

Projekti

Z nepovratnimi sredstvi za dejavnosti je mogoče financirati naslednje projekte:

- (a) pilotne projekte;
- (b) predstavitvene projekte;
- (c) projekte najboljše prakse;
- (d) integrirane projekte;
- (e) projekte tehnične pomoči;
- (f) projekte za povečanje zmogljivosti;
- (g) pripravljalne projekte;
- (h) projekte za informiranje, ozaveščenost in razširjanje;
- (i) vse druge projekte, potrebne za uresničevanje splošnih ciljev iz člena 3.

Člen 19

Merila za upravičenost in dodelitev sredstev ter izbira projektov

1. Projekti iz člena 18 izpolnjujejo merila upravičenosti na osnovi opredelitev iz člena 2 in naslednja merila za dodelitev sredstev:
 - (a) so v interesu Unije, ker znatno prispevajo k uresničevanju enega izmed splošnih ciljev programa LIFE iz člena 3, pa tudi posebnih ciljev za prednostna področja iz člena 9, tematskih prednostnih nalog iz Priloge III oziroma posebnih ciljev za prednostna področja iz člena 13;
 - (b) zagotavljajo stroškovno učinkovit pristop ter so tehnično in finančno usklajeni ter
 - (c) jih je mogoče razumno izvesti.
2. Proračunska sredstva se projektom dodelijo pod pogojem, da izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti v skladu z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

3. Projekti, financirani s programom LIFE na enem od prednostnih področij, ne smejo ogrozati okoljskih in podnebni ciljev na drugih prednostnih področjih, po možnosti pa naj spodbujajo sinergije med različnimi cilji in uporabo zelenih javnih naročil.

4. Komisija zagotovi geografsko uravnoteženost integriranih projektov, tako da v programskem obdobju LIFE iz člena 1 vsaki državi članici okvirno dodeli vsaj tri takšne projekte, od tega najmanj enega v podprogramu za okolje in najmanj enega v podprogramu za podnebne ukrepe.

Integrirani projekti se razdelijo z namenom, da se izpolnijo cilji, določeni v skladu s točko (c) člena 24(2) za vsako področje iz točke (d) člena 2.

Da se oceni skladnost z določbami o uporabi sredstev financiranja Unije ali nacionalnih ali zasebnih sredstev financiranja iz točke (d) člena 2, se predlogom za integrirane projekte priloži:

(a) v prvi fazi postopka za oddajo vlog finančni načrt; in

(b) v drugi fazi postopka za oddajo vlog vsaj eno pismo o nameri, v katerem je pojasnjeno, kateri drugi ustrezni viri financiranja Unije ali nacionalni ali zasebni viri financiranja bodo uporabljeni in v kakšnem obsegu.

5. Komisija v obdobju prvega večletnega delovnega programa zagotavlja geografsko ravnotežje za projekte v okviru podprograma za okolje, z izjemo integriranih projektov, tako da sredstva sorazmerno razporeja med vse države članice glede na okvirne nacionalne dodelitve, opredeljene v skladu z merili iz Priloge I. Kadar okvirnih nacionalnih dodelitev ni mogoče uporabiti, se projekti izberejo izključno na osnovi ustreznosti.

6. Če je na seznamu, ki ga Komisija sestavi ob koncu izbirnega postopka, skupni znesek sofinanciranja, potreben za financiranje projektov, z izjemo integriranih projektov, ki jih je predložila država članica, manjši kot okvirni znesek za to državo članico, Komisija preostanek sredstev, če so izpolnjeni pogoji iz odstavkov 1 in 2, porabi za financiranje projektov, z izjemo projektov v ČDO, ki jih predložijo druge države članice in ki najbolj prispevajo k uresničevanju splošnih ciljev iz člena 3.

Kadar Komisija predlaga seznam sofinanciranih projektov, odboru za program LIFE za okolje in podnebne ukrepe poroča o tem, kako je upoštevala dodelitvena merila, določena v skladu z odstavkoma 4 in 5.

7. Komisija posebej upošteva nadnacionalne projekte, kadar je nadnacionalno sodelovanje ključnega pomena za uresničevanje ciljev varstva okolja in podnebja, ter zagotovi, da je vsaj

15 % proračunskih sredstev namenjenih projektom, ki so del nadnacionalnih projektov. Komisija odloča o dodelitvi sredstev nadnacionalnim projektom tudi v primerih, ko ena ali več držav članic, sodelujočih v teh nadnacionalnih projektih, preseže okvirno nacionalno dodelitev.

8. V prvem večletnem delovnem programu je država članica upravičena do financiranja enega projekta za povečanje zmogljivosti v najvišjem znesku 1 000 000 EUR, če izpolnjuje eno od naslednjih meril:

(a) povprečna raven črpanja okvirne nacionalne dodelitve države članice, kakor jo določa člen 6 Uredbe (ES) št. 614/2007, v letih 2010, 2011 in 2012 znaša manj kot 70 %;

(b) BDP na prebivalca države članice v letu 2012 ni dosegel 90 % povprečja Unije ali

(c) država članica je k Uniji pristopila po 1. januarju 2013.

V drugem večletnem delovnem programu je država članica upravičena do financiranja enega projekta za povečanje zmogljivosti v najvišjem znesku 750 000 EUR, če izpolnjuje naslednji merili:

(a) povprečna raven črpanja okvirne nacionalne dodelitve države članice v letih 2014, 2015 in 2016 iz odstavka 5, znaša manj kot 70 % in

(b) povprečna raven črpanja okvirne nacionalne dodelitve države članice v letih 2014, 2015 in 2016 se je povečala v primerjavi s povprečnimi ravnmi črpanja v letih 2010, 2011 in 2012.

Če želi biti država članica upravičena do financiranja projektov za povečanje zmogljivosti, se mora zavezati, da bo v obdobju zadevnega večletnega delovnega programa sredstva in vire za program LIFE, med drugim število zaposlenih, ohranila na ravni, ki ne bo nižja kot v letu 2012. To zavezo vključi v načrt za povečanje zmogljivosti iz odstavka 9.

Kot izjema od določb do upravičenosti iz prvega in drugega pododstavka, države članice, katerih BDP na prebivalca je v letu 2012 presegel 105 % povprečja Unije, v celotnem obdobju izvajanja programa LIFE niso upravičene do financiranja projektov za povečanje zmogljivosti. Financiranje projektov za povečanje zmogljivosti je omejeno na en projekt na državo članico v posameznem večletnem delovnem programu.

9. Komisija uvede hitri postopek dodeljevanja sredstev za vse projekte za povečanje zmogljivosti. Vloge za projekte za povečanje zmogljivosti je mogoče predložiti od 23. decembra 2013. Vloge temeljijo na načrtu za povečanje zmogljivosti, o katerem se država članica dogovori s Komisijo in ki opisuje ukrepe, ki naj bi se financirali iz programa LIFE in bili namenjeni razvoju zmogljivosti države članice za pripravo boljših vlog za financiranje projektov v podprogramih za okolje in podnebne ukrepe. Ti ukrepi lahko med drugim vključujejo:

- (a) zaposlitev novih uslužbencev ter usposabljanje za nacionalne ali regionalne kontaktne točke LIFE;
- (b) omogočanje izmenjave izkušenj in najboljših praks ter spodbujanje širjenja in uporabe rezultatov projektov v okviru programa LIFE;
- (c) pristope usposabljanja za izvajalce usposabljanja;
- (d) programe izmenjave in napotitev med javnimi organi v državah članicah, zlasti izmenjave najboljših strokovnjakov.

Ukrepi v načrtu za povečanje zmogljivosti lahko vključujejo tudi zaposlitev strokovnjakov za odpravljanje priložnostnih tehničnih težav in vrzeli v postopkovnih zmogljivostih, ne pa tudi strokovnjakov, katerih glavna naloga je priprava vlog za letne javne razpise.

Načrt za povečanje zmogljivosti vsebuje tudi oceno stroškov teh ukrepov.

Člen 20

Stopnje sofinanciranja in upravičenost stroškov za projekte

1. Najvišja stopnja sofinanciranja projektov iz člena 18 je:

- (a) v obdobju prvega večletnega delovnega programa do 60 % upravičenih stroškov za vse projekte, ki se financirajo iz podprogramov za okolje in podnebne ukrepe, razen za projekte iz točke (c);
- (b) v obdobju drugega večletnega delovnega programa do 55 % upravičenih stroškov za vse projekte, ki se financirajo iz podprogramov za okolje in podnebne ukrepe, razen za projekte iz točke (c);
- (c) v celotnem obdobju programa LIFE:

- (i) do 60 % upravičenih stroškov za projekte iz točk (d), (e) in (g) člena 18;
- (ii) v skladu s točko (iii) do 60 % upravičenih stroškov za projekte na prednostnem področju narava in biotska raznovrstnost podprograma za okolje;

(iii) do 75 % upravičenih stroškov za projekte na prednostnem področju narava in biotska raznovrstnost podprograma za okolje, namenjene prednostnim habitatom ali vrstam v okviru izvajanja Direktive 92/43/EGS oziroma vrstam ptic, ki jih kot prednostne za financiranje šteje odbor za prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku, ustanovljen v skladu s členom 16 Direktive 2009/147/ES, če je to potrebno za uresničevanje cilja ohranjanja;

(iv) do 100 % upravičenih stroškov za projekte iz točke (f) člena 18.

2. Pogoje za upravičenost stroškov določa člen 126 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Ti stroški vključujejo DDV in stroške zaposlenih.

Komisija pri vmesni in naknadni oceni programa LIFE pripravi pregled nadomestil DDV po posameznih državah članicah, ki so jih upravičenci v okviru programa LIFE zahtevali v fazi končnih plačil.

3. Stroški, povezani z nakupom zemljišč, štejejo kot upravičeni do financiranja Unije pri projektih, navedenih v členu 18, če:

- (a) se bo z nakupom izboljšala, ohranila in obnovila celovitost mreže Natura 2000, vzpostavljene v skladu s členom 3 Direktive 92/43/EGS, vključno prek boljše povezanosti z ustvarjanjem neprekinjenih koridorjev, prekinjenih povezav ali drugih delov zelene infrastrukture;
- (b) je nakup zemljišča edini ali stroškovno najučinkovitejši način za uresničevanje zelenega cilja ohranjanja;
- (c) je nakup zemljišča dolgoročno namenjen za uporabo, skladno s cilji iz členov 11, 14 ali 15, in
- (d) zadevne države članice s prenosom ali kakor koli drugače zagotovijo dolgoročno dodelitev takega zemljišča za namene ohranjanja narave.

Člen 21

Nepovratna sredstva za poslovanje

1. Nepovratna sredstva za poslovanje so namenjena kritju nekaterih operativnih in upravnih stroškov nepridobitnih subjektov, ki si prizadevajo za cilje v splošnem interesu Unije, so dejavni predvsem na področju okolja ali podnebnih ukrepov in sodelujejo pri razvoju, izvajanju in uveljavljanju politike in zakonodaje Unije.

2. Najvišja stopnja sofinanciranja Unije za nepovratna sredstva za poslovanje iz odstavka 1 je 70 % upravičenih stroškov.

Člen 22

Druge vrste dejavnosti

S programom LIFE je mogoče financirati dejavnosti, ki jih izvede Komisija kot podporo pri sprožitvi, izvajanju in vključevanju okoljskih in podnebnih politik ter zakonodaje Unije za uresničevanje splošnih ciljev iz člena 3. Take dejavnosti lahko vključujejo:

- (a) informacije in obveščanje, vključno z akcijami ozaveščanja. Finančna sredstva, ki so v skladu s to uredbo dodeljena komunikacijskim dejavnostim, krijejo tudi korporativno komuniciranje o političnih prednostnih nalogah Unije, pa tudi o izvajanju in stanju prenosa pomembnejše okoljske in podnebne zakonodaje Unije;
- (b) študije, pregledne študije, izdelavo in pripravo scenarijev;
- (c) pripravo, izvajanje, spremljanje, preverjanje in ocenjevanje projektov, politik, programov in zakonodaje;
- (d) delavnice, konference in sestanke;
- (e) platforme za povezovanje v mreže in najboljše prakse;
- (f) vse druge dejavnosti, potrebne za uresničevanje splošnih ciljev, določenih v členu 3.

Člen 23

Upravičenci

S programom LIFE je mogoče financirati javne in zasebne subjekte.

Da se poveča prepoznavnost programa LIFE, upravičenci promovirajo program LIFE in rezultate svojih projektov, pri čemer vedno omenijo prejeto podporo Unije. Logotip programa LIFE iz Priloge II se uporabi pri vseh komunikacijskih dejavnostih in se pojavi na oglasnih deskah na strateških mestih, ki so vidna javnosti. Vse trajno blago, pridobljeno v programu LIFE, nosi logotip programa LIFE, razen če Komisija odloči drugače.

POGLAVJE 2

Izvedbeni ukrepi

Člen 24

Večletni delovni program

1. Komisija z izvedbenimi akti sprejme večletne delovne programe za program LIFE. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(2).

Prvi večletni delovni program traja štiri leta, drugi večletni delovni program pa tri leta.

2. Vsak večletni delovni program v skladu s splošnimi cilji iz člena 3 določa:

- (a) razporeditev sredstev med posameznimi prednostnimi področji in med različnimi vrstami financiranja v vsakem podprogramu v skladu s členom 9(3) in členom 17(4) in (5). Nadaljnje vnaprejšnje razporejanje nepovratnih sredstev za projektne dejavnosti med prednostnimi področji ali v okviru posameznega prednostnega področja ni dovoljeno, z izjemo projektov tehnične pomoči in projektov za povečanje zmogljivosti;
- (b) projektne teme za izvajanje tematskih prednostnih nalog iz Priloge III za projekte, ki bodo financirani v obdobju večletnega delovnega programa;
- (c) kakovostne in količinske rezultate, kazalnike in cilje za vsako prednostno področje in vrsto projekta za obdobje večletnega delovnega programa v skladu s kazalniki uspešnosti iz člena 3(3) in posebnimi cilji za posamezna prednostna področja iz členov 10, 11, 12, 14, 15 in 16;
- (d) tehnično metodologijo za izbirne postopke ter merila za izbiro in dodelitev nepovratnih sredstev projektom v skladu s členoma 2 in 19 te uredbe ter ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012;
- (e) okvirne časovne razporede za javne razpise v obdobju večletnega delovnega programa.

3. V sklopu večletnih delovnih programov Komisija objavi letne javne razpise za prednostna področja iz člena 9(1) in člena 13. Komisija zagotovi, da se neporabljena sredstva v posameznem javnem razpisu prerazporedijo med različne vrste projektov iz člena 18.

4. Komisija z izvedbenim aktom pregleda večletni delovni program najpozneje ob vmesni oceni programa LIFE. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(2).

Člen 25

Načini izvajanja

Komisija dejavnosti za uresničevanje splošnih ciljev iz člena 3 te uredbe izvaja v skladu z načini izvajanja proračuna iz člena 58 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti z neposrednim ali posrednim centraliziranim upravljanjem Komisije ali skupnim upravljanjem z mednarodnimi organizacijami.

Člen 26

Upravna in tehnična pomoč

Z dodeljenimi finančnimi sredstvi programa LIFE je mogoče pokriti tudi potrebne odhodke za priprave, spremljanje, nadzor, revizijo, obveščanje in ocenjevanje, ki je neposredno potrebno za vodenje programa LIFE in uresničevanje njegovih splošnih ciljev iz člena 3.

Komisija redno in v sodelovanju z nacionalnimi kontaktnimi točkami LIFE organizira seminarje in delavnice, objavlja sezname projektov, ki se financirajo v okviru programa LIFE ali izvaja druge dejavnosti, da bi omogočila izmenjavo izkušenj, znanja in najboljših praks pri vseh projektih ter uporabo in prenos rezultatov projektov v celotni Uniji. V ta namen Komisija izvaja dejavnosti za širjenje rezultatov projektov med upravičenci programa LIFE in drugimi, kjer je to primerno, s posebnim poudarkom na državah članicah, ki iz programa LIFE črpajo malo sredstev, ter omogoči komunikacijo in sodelovanje med dokončanimi oziroma potekajočimi projekti z novimi upravičenci, prosilci ali zainteresiranimi stranmi na istem področju.

Komisija najmanj vsaki dve leti organizira tudi posebne seminarje in delavnice oziroma druge vrste dejavnosti, če so potrebne, da bi omogočila izmenjavo izkušenj, znanja in najboljše prakse z zvezi z načrtovanjem, pripravo in izvajanjem integriranih projektov, pa tudi učinkovitostjo pomoči, ki se ponuja prek projektov tehnične pomoči. Te dejavnosti vključujejo nacionalne in regionalne uprave, ki upravljajo druga sredstva Unije, ter druge ustrezne zainteresirane strani.

Člen 27

Spremljanje in vrednotenje

1. Komisija redno spremlja izvajanje programa LIFE in njegovih podprogramov ter poroča o njem, vključno z zneskom izdatkov, povezanih s podnebjem in biotsko raznovrstnostjo. Prav tako oceni sinergije med programom LIFE in drugimi dopolnilnimi programi Unije, zlasti pa med njegovimi podprogrami. Komisija za obdobje drugega večletnega delovnega

programa izračuna okvirne nacionalne dodelitve v skladu z merili iz Priloge I izključno za namene primerjalne analize uspešnosti držav članic.

2. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži:

(a) najpozneje do 30. junija 2017 zunanje in neodvisno poročilo o vmesni oceni programa LIFE in njegovih podprogramov, vključno s kakovostnimi in količinskimi vidiki izvajanja, zneskom izdatkov, povezanih s podnebjem in biotsko raznovrstnostjo, obsegom, v katerem so bile dosežene sinergije med cilji, ter njegovim dopolnjevanjem z drugimi ustreznimi programi Unije, uresničevanjem ciljev pri vseh ukrepih (na ravni rezultatov in vplivov, kjer je to mogoče), učinkovitostjo izrabe virov in dodano vrednostjo programa za Unijo, da bi bilo s tem mogoče podaljšati, spremeniti ali prekiniti izvajanje ukrepov. Navedeno poročilo o vmesni oceni vsebuje tudi količinsko in kakovostno analizo prispevka programa LIFE k varstvenemu stanju habitatov in vrst, ki so na seznamu v direktivah 92/43/EGS in 2009/147/ES. Ocena dodatno obravnava možnosti za poenostavitev, interno in zunanjo skladnost programa LIFE, ustreznost vseh ciljev, pa tudi za prispevek njegovih ukrepov k ciljem strategije Evropa 2020 in trajnostnemu razvoju. Upošteva tudi oceno rezultatov dolgoročnih vplivov LIFE+. Poročilu o vmesni oceni so priložene pripombe Komisije, vključno z načinom, na katerega naj bodo upoštevane ugotovitve vmesne ocene pri izvajanju programa LIFE, zlasti pa obsegom, v katerem je treba spremeniti tematske prednostne naloge iz Priloge III.

Poročilo o vmesni oceni vsebuje ali ima priloženo podrobno oceno obsega in kakovosti povpraševanja po integriranih projektih ter njihovega načrtovanja in izvajanja. Posebna pozornost je namenjena njihovi doseženi ali pričakovani uspešnosti v vlogi finančnega vzvoda za druga sredstva Unije, zlasti ob upoštevanju koristi zaradi večje usklajenosti z drugimi instrumenti Unije za financiranje, pa tudi temu, v kolikšni meri so bile vključene zainteresirane strani in v kolikšni meri so ali bodo integrirani projekti nadomestili prejšnje projekte v okviru LIFE+.

(b) najpozneje do 31. decembra 2023 zunanje in neodvisno naknadno poročilo o oceni, ki vključuje izvajanje in rezultate programa LIFE in njegovih podprogramov, vključno z zneskom izdatkov za podnebje in biotsko raznovrstnost, obsegom, v katerem so bili uresničeni cilji celotnega programa LIFE in njegovih podprogramov, obsegom, v katerem so bile dosežene sinergije med različnimi cilji, ter prispevkom programa LIFE k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020. V naknadnem poročilu o oceni je treba tudi

preučiti, v kolikšnem obsegu so bili okoljski in podnebni cilji vključeni v druge politike Unije, in – kolikor je le mogoče – kakšne so bile ekonomske koristi, dosežene s programom LIFE, ter kolikšna sta bila učinek in dodana vrednost za udeležene skupnosti.

3. Komisija v skladu s tem členom zagotovi, da so rezultati opravljenih ocen javno dostopni.

Člen 28

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija zagotovi, da se pri izvajanju dejavnosti, ki se financirajo na podlagi te uredbe, zaščitijo finančni interesi Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufiji, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim z izvajanjem učinkovitih pregledov in z izterjavo nepravilno plačanih zneskov, kjer je to ustrezno, če se odkrijejo nepravilnosti, pa z uporabo učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih upravnih in finančnih kazni.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pristojni za revizijo na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh izvajalcih in podizvajalcih, ki so iz programa LIFE prejeli sredstva Unije.

Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko v skladu s postopki iz Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96⁽¹⁾ opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

Brez poseganja v prvi in drugi pododstavek se v sporazumih o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter sporazumih in sklepih o nepovratnih sredstvih ter pogodbah, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, Komisija, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblastijo za opravljanje takih revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem.

3. Upravičenci do sredstev Unije hranijo in dajo na voljo Komisiji vso dokazno dokumentacijo v zvezi z izdatki za vse projekte v obdobju petih let po zadnjem plačilu.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

NASLOV IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 29

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(3) ter člena 9(2) in (4) se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od 23 decembra 2013

3. Pooblastilo iz člena 3(3) ter člena 9(2) in (4) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 3(3) ter členom 9(2) in (4), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 30

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor za program LIFE za okolje in podnebne ukrepe. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta, uporabi pa se tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 31

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 614/2007 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo.

*Člen 32***Prehodni ukrepi**

1. Ne glede na prvi odstavek člena 31 se za ukrepe, ki so se začeli izvajati pred 1. januarjem 2014 na podlagi Uredbe (ES) št. 614/2007, do njihovega zaključka še naprej uporablja navedena uredba in ustrezajo v njej navedenim tehničnim določbam. Odbor iz člena 30(1) te uredbe z dnem 23 decembra 2013 nadomesti odbor iz člena 13(1) Uredbe (ES) št. 614/2007.

2. Finančna sredstva, dodeljena programu LIFE, lahko pokrivajo tudi stroške tehnične in upravne pomoči, vključno z obveznim spremljanjem, obveščanjem in ocenjevanjem v skladu z Uredbo (ES) št. 614/2007, potem ko ta preneha veljati, da bi bil tako zagotovljen prehod med ukrepi, sprejetimi na podlagi Uredbe (ES) št. 614/2007, in programom LIFE.

3. Za zneske, ki so v sklopu dodeljenih finančnih sredstev potrebni za ukrepe spremljanja, obveščanja in revizije v obdobju

po 31. decembru 2020, se šteje, da so potrjeni le, če so v skladu z novim finančnim okvirom, ki se uporablja od 1. januarja 2021.

4. Proračunska sredstva, zbrana z namenskimi prihodki iz vračila nepravilno izplačanih zneskov na podlagi Uredbe (ES) št. 614/2007, se v skladu s členom 21 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 porabijo za financiranje programa LIFE.

*Člen 33***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA I

Merila za izračun okvirnih nacionalnih dodelitev za projekte, predložene v podprogramu za okolje, z izjemo integriranih projektov

Za programsko obdobje iz člena 1 Komisija v skladu z načeloma solidarnosti in delitve odgovornosti prerazporedi sredstva za projekte, z izjemo integriranih, med vse države članice na osnovi naslednjih meril:

(a) število prebivalcev:

- (i) celotno prebivalstvo posamezne države članice (ponder 50 %); in
- (ii) gostota prebivalstva posamezne države članice, do višine dvakratne povprečne gostote prebivalstva v Uniji (ponder 5 %);

(b) narava in biotska raznovrstnost:

- (i) skupna površina območij Natura 2000 za vsako državo članico, izražena kot delež celotne površine območij Natura 2000 (ponder 25 %); in
 - (ii) delež ozemlja države članice, ki ga pokrivajo območja Natura 2000 (ponder 20 %).
-

PRILOGA II

Logotip programa LIFE

—

PRILOGA III

Tematske prednostne naloge podprograma za okolje iz člena 9

A. Prednostno področje okolje in učinkovita rabe virov:

- (a) tematske prednostne naloge za vodo, vključno z morskim okoljem: dejavnosti za uresničevanje posebnih ciljev za vodo iz načrta za Evropo, učinkovito z viri, in sedmega okoljskega akcijskega programa, zlasti:
- (i) integrirani pristopi za izvajanje Direktive 2000/60/ES;
 - (ii) dejavnosti za izvajanje Direktive 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
 - (iii) dejavnosti za izvajanje programa ukrepov iz Direktive 2008/56/ES za doseganje dobrega okoljskega stanja morij;
 - (iv) dejavnosti za zagotavljanje varne in učinkovite rabe vodnih virov, boljše količinsko upravljanje vodnih virov, ohranjanje visoke kakovosti vode ter izogibanje nepravilni rabi in slabšanju kakovosti vodnih virov;
- (b) tematske prednostne naloge za odpadke: dejavnosti za uresničevanje posebnih ciljev za odpadke iz načrta za Evropo, učinkovito z viri, in sedmega okoljskega akcijskega programa, zlasti:
- (i) integrirani pristopi za izvajanje načrtov in programov za odpadke;
 - (ii) dejavnosti za izvajanje in razvoj zakonodaje Unije o odpadkih s posebnim poudarkom na prvih korakih hierarhije Unije za ravnanje z odpadki (preprečevanje, ponovna uporaba in recikliranje);
 - (iii) dejavnosti za učinkovito rabo virov in vpliv življenjskega kroga izdelkov, vzorce potrošnje in dematerializacijo gospodarstva;
- (c) tematske prednostne naloge za učinkovito rabo virov, vključno s tlemi in gozdovi, ter za zeleno in krožno gospodarstvo: dejavnosti za izvajanje načrta za Evropo, učinkovito z viri, in sedmega okoljskega akcijskega programa, ki niso zajete v drugih tematskih prednostnih nalogah iz te priloge, zlasti:
- (i) dejavnosti za industrijsko simbiozo in prenos znanja ter razvoj novih modelov za prehod v krožno in zeleno gospodarstvo;
 - (ii) dejavnosti za tematsko strategijo za tla (sporočilo Komisije z dne 22. septembra 2006 z naslovom „Tematska strategija za varstvo tal“) s posebnim poudarkom na zmanjšanju in nadomestilih za pozidavo ter boljši rabi zemljišč;
 - (iii) dejavnosti za spremljanje gozdov in informacijske sisteme ter za preprečevanje gozdnih požarov;
- (d) tematske prednostne naloge za okolje in zdravje, vključno s kemikalijami in hrupom: podporne dejavnosti za uresničevanje posebnih ciljev za okolje in zdravje iz sedmega okoljskega akcijskega programa, zlasti:
- (i) podporne dejavnosti za izvajanje Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (REACH) in Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ (uredba o biocidnih proizvodih), da se zagotovi varnejša, bolj trajnostna in gospodarnejša raba kemikalij (vključno z nanomateriali);

⁽¹⁾ Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L 288, 6.11.2007, str. 27).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 96, 30.12.2006, str. 27).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1).

- (ii) podporne dejavnosti za boljše izvajanje Direktive 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (direktiva o hrupu), da se dosežejo ravni hrupa, ki ne bodo imele večjih negativnih posledic in tveganj za zdravje ljudi;
 - (iii) podporne dejavnosti za izogibanje hujšim nesrečam, še posebej za boljše izvajanje Direktive št. 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (direktiva Seveso III).
- (e) tematske prednostne naloge za kakovost zraka in emisije, vključno z mestnim okoljem: podporne dejavnosti za uresničevanje posebnih ciljev za zrak in emisije iz načrta za Evropo, učinkovito z viri, in sedmega okoljskega akcijskega programa, zlasti:
- (i) integrirani pristopi za izvajanje zakonodaje o kakovosti zraka;
 - (ii) podporne dejavnosti za doseganje skladnosti s standardi Unije za kakovost zraka in povezanimi standardi za emisije, vključno z Direktivo 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ (direktiva o nacionalnih zgornjih mejah za emisije);
 - (iii) podporne dejavnosti za boljše izvajanje Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ (direktiva o industrijskih emisijah) s posebnim poudarkom izboljšanja procesa opredelitve in uvajanju najboljših razpoložljivih tehnologij, zagotavljanju preprostega dostopa javnosti do informacij in povečanju prispevka direktive o industrijskih emisijah k inovacijam.

B. Prednostno področje narava in biotska raznovrstnost:

- (a) tematske prednostne naloge za naravo: dejavnosti za izvajanje direktiv. 92/43/EGS in 2009/147/ES, zlasti:
- (i) dejavnosti za izboljšanje varstvenega stanja habitatov in vrst, vključno z morskimi habitati in vrstami ter vrstami ptic, ki so v interesu Unije;
 - (ii) dejavnosti v podporo bio-geografskim seminarjem mreže Natura 2000;
 - (iii) integrirani pristopi za izvajanje okvirov prednostnih ukrepov;
- (b) tematske prednostne naloge za biotsko raznovrstnost: dejavnosti za izvajanje strategije Unije za biotsko raznovrstnost do leta 2020, zlasti:
- (i) dejavnosti, ki naj bi prispevale k uresničenju cilja št. 2;
 - (ii) dejavnosti, ki naj bi prispevale k uresničenju ciljev št. 3, 4 in 5.

C. Prednostno področje okoljsko upravljanje in informacije

- (a) akcije obveščanja, komuniciranja in ozaveščanja v skladu s prednostnimi nalogami sedmega okoljskega akcijskega programa;
- (b) dejavnosti v podporo učinkovitim nadzornim procesom in ukrepom za spodbujanje skladnosti v zvezi z okoljsko zakonodajo Unije, pa tudi dejavnosti v podporo informacijskim sistemom in orodjem za izvajanje okoljske zakonodaje Unije.

⁽¹⁾ Direktiva 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa (UL L 189, 18.7.2002, str. 12).

⁽²⁾ Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L 197, 24.7.2012, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka (UL L 309, 27.11.2001, str. 22).

⁽⁴⁾ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

Izjavi Komisije

Najvišji znesek, ki se lahko dodeli enemu integriranemu projektu

Komisija pripisuje velik pomen zagotavljanju sorazmerne porazdelitve sredstev med integrirane projekte, da bi jih financirala čim več in zagotovila njihovo uravnoteženo porazdelitev med vsemi državami članicami. V zvezi s tem bo Komisija pri obravnavi osnutka delovnega programa s člani odbora za program LIFE predlagala najvišji znesek, ki se lahko dodeli enemu integriranemu projektu. Ta predlog bo predložen kot del metodologije za izbiro projektov, ki jo je treba sprejeti kot del večletnega delovnega programa.

Stanje financiranja biotske raznovrstnosti v čezmorskih državah in ozemljih

Komisija pripisuje velik pomen varstvu okolja in biotske raznovrstnosti v čezmorskih državah in ozemljih, kot je razvidno iz predloga Sklepa o pridružitvi čezmorskih držav, ki zajema ta sektorja na področjih sodelovanja med Evropsko unijo ter čezmorskimi državami in ozemlji ter opredeljuje različne ukrepe, ki bi jih v zvezi s tem lahko financirala Evropska unija.

Pripravljalni ukrep BEST je bil uspešna pobuda, ki so jo sprejeli čezmorske države in ozemlja ter ki je prinesla oprijemljive rezultate za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve. Ker se BEST končuje, se Komisija nagiba k njegovemu nadaljevanju v okviru enega od novih instrumentov, in sicer programa o svetovnih javnih dobrinah in izzivih v okviru instrumenta za razvojno sodelovanje.

Ta posebna možnost za financiranje biotske raznovrstnosti v čezmorskih državah in ozemljih bo dopolnjena z možnostmi iz člena 6 programa LIFE za obdobje 2014–2020.

UREDBA (EU) št. 1294/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o uvedbi akcijskega programa za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 33 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Večletni akcijski program za carino, ki se je uporabljal pred letom 2014, je bistveno prispeval k olajševanju in krepitvi sodelovanja med carinskimi organi v Uniji. Številne dejavnosti na področju carine so čezmejne narave ter vključujejo in zadevajo vse države članice, zato jih posamezne države članice ne morejo učinkovito in uspešno izvajati. Program carine na ravni Unije, ki ga izvaja Komisija, zagotavlja državam članicam okvir Unije za razvoj teh dejavnosti sodelovanja, ki je stroškovno učinkovitejši, kot če bi vsaka država članica vzpostavila lasten okvir sodelovanja na dvostranski ali večstranski podlagi. Zato je ustrezno, da se zagotovi nadaljevanje prejšnjega večletnega akcijskega programa za carino z uvedbo novega programa na istem področju, in sicer Programa Carina 2020 (v nadaljnjem besedilu: Program).
- (2) Dejavnosti v okviru Programa, namreč evropski informacijski sistemi, skupni ukrepi za carinske uradnike in pobude za skupno usposabljanje, bodo prispevali k uresničevanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast s krepitvijo delovanja notranjega trga. Z zagotavljanjem okvira za dejavnosti, ki stremijo k učinkovitejšim in sodobnejšim carinskim organom, krepitvi konkurenčnosti podjetij, spodbujanju zaposlovanja ter

racionalizaciji in uskladitvi ukrepov držav članic za zaščito njihovih finančnih in gospodarskih interesov ter interesov Unije, bo program dejavno krepil delovanje carinske unije, tako da bodo lahko podjetja in državljani izkoristili celoten potencial notranjega trga in svetovne trgovine.

- (3) Za podporo procesa pristopa in pridružitve tretjih držav bi moral biti program odprt za sodelovanje držav pristopnic in kandidatk ter potencialnih kandidat in partnerskih držav v okviru evropske sosedске politike, če so izpolnjeni določeni pogoji. Ob upoštevanju vse večje medsebojne povezanosti svetovnega gospodarstva bi moral Program še naprej zagotavljati možnost vključitve zunanjih strokovnjakov, kot so uradniki tretjih držav, predstavniki mednarodnih organizacij ali gospodarski subjekti, v nekatere dejavnosti. Sodelovanje zunanjih strokovnjakov šteje za bistveno, kadar koli ciljev programa ni mogoče doseči brez prispevka teh strokovnjakov. Z ustanovitvijo Evropske službe za zunanje delovanje, pod okriljem visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, bo lažje koordinirati in usklajevati politiko na področju, ki je pomembna komponenta zunanjih strategij in ukrepov Unije, tako na dvostranski kot večstranski podlagi.
- (4) Pri ciljih Programa bi bilo treba upoštevati težave in izzive, ki so bili ugotovljeni na področju carine za naslednje desetletje. Program bi moral imeti še naprej vidno vlogo na bistvenih področjih, kot je skladno izvajanje carinske zakonodaje Unije in podobnih zadev. Poleg tega bi moral biti Program osredotočen na zaščito finančnih in gospodarskih interesov Unije ter ohranjanje varnosti in varstva. To bi moralo med drugim vključevati sodelovanje in izmenjavo informacij med organi nadzora trga na nacionalni ravni in ravni Unije ter carinskimi organi. Program bi moral biti osredotočen tudi na olajševanje trgovanja, med drugim s sodelovanjem na področju boja proti goljufijam ter povečevanjem upravne zmogljivosti carinskih organov. V zvezi s tem bi bilo treba opraviti analizo stroškov in koristi opreme za odkrivanje in z njo povezane tehnologije, da bi lahko carinski organi po letu 2020 lažje pridobili sodobna orodja za carinski nadzor. Preučiti bi bilo treba tudi metode za lažje pridobivanje sodobnega orodja za carinski nadzor, vključno s skupnimi javnimi naročili.
- (5) Programska orodja, ki so se uporabljala pred letom 2014, so se izkazala za ustrezna in bi se morala zato ohraniti. Zaradi potrebe po bolj strukturiranem operativnem sodelovanju bi bilo treba dodati dodatna orodja, kot so skupine strokovnjakov, ki jih sestavljajo strokovnjaki

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu)

Unije in nacionalni strokovnjaki, za skupno izvajanje nalog na posebnih področjih, pa tudi ukrepi za krepitev zmogljivosti javne uprave, katerih namen je zagotavljati specializirano pomoč sodelujočim državam, ki potrebujejo učinkovitejšo upravo.

- (6) Evropski informacijski sistemi imajo ključno vlogo pri krepitvi carinskih sistemov v Uniji ter bi jih zato bilo treba še naprej financirati v okviru Programa. Poleg tega bi bilo treba omogočiti, da se v Program vključijo novi informacijski sistemi, povezani s carino, ki so vzpostavljeni v skladu s pravom Unije. Evropski informacijski sistemi bi morali po potrebi temeljiti na skupnih modelih razvoja in skupni arhitekturi IT, da bi povečali prožnost in učinkovitost carinske uprave.
- (7) V okviru Programa bi bilo treba tudi izboljševati usposobljenost ljudi prek skupnega usposabljanja. Carinski uradniki morajo nadgraditi in posodobiti svoje znanje in sposobnosti, ki jih potrebujejo pri izpolnjevanju potreb Unije. Program bi moral imeti bistveno vlogo pri krepitvi človeških kompetenc prek izboljšane podpore usposabljanju, ki je usmerjena tako k carinskim uradnikom kot h gospodarskim subjektom. V ta namen je treba sedanjí pristop Unije k skupnemu usposabljanju, ki je temeljil predvsem na centralnem razvoju e-učenja, razviti v večplasten podporni program za usposabljanje za Unijo.
- (8) Pri Programu bi bilo treba ustrezno pozornost in zadošten delež proračuna nameniti delovanju obstoječih evropskih informacijskih sistemov za carino in razvoju novih evropskih informacijskih sistemov, potrebnih za izvajanje carinskega zakonika Unije. Hkrati bi bilo treba ustrezna sredstva nameniti dejavnostim, ki združujejo uradnike na področju carine, in izboljševanju usposobljenosti ljudi. Poleg tega bi moral Program zagotoviti določeno stopnjo proračunske prožnosti, da bi se lahko odzivali na spremenjene prednostne naloge politike.
- (9) Program bi moral zajemati obdobje sedmih let, da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽¹⁾.
- (10) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno obdobje trajanja Programa, ki naj bi med letnim proračunskim postopkom predstavljala prednostni referenčni znesek

za Evropski parlament in Svet v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽²⁾.

- (11) V skladu z zavezo Komisije iz njenega sporočila z dne 19. oktobra 2010 z naslovom: "Pregled proračuna EU", da bo uskladila in poenostavila programe financiranja, bi bilo treba sredstva deliti z drugimi instrumenti financiranja Unije, če predvidene dejavnosti v okviru Programa sledijo ciljem, ki so skupni različnim instrumentom financiranja, pri čemer bi bilo treba izključiti dvojno financiranje. Ukrepi v okviru Programa bi morali zagotavljati skladnost pri uporabi sredstev Unije, ki podpirajo delovanje carinske unije.
- (12) Ukrepe, ki so potrebni za finančno izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ter Delegrirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 ⁽⁴⁾.
- (13) Finančni interesi Unije bi morali biti v celotnem ciklu odhodkov zaščiteni z ustreznimi ukrepi, med katere sodijo preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, izterjava izgubljenih, neupravičeno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi finančne kazni.
- (14) Sodelovanje na področju pametnega ocenjevanja tveganj je ključno, da se omogoči, da imajo zaupanja vredna podjetja, ki izpolnjujejo pogoje, čim več koristi od poenostavitve pri e-poslovanju carine, in da se omogoči ciljno odkrivanje nepravilnosti.
- (15) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za vzpostavitev letnih delovnih programov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1)

⁽⁴⁾ Delegrirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1)

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega Uradnega lista).

(16) Da bi se ustrezno odzvali na spremenjene prednostne naloge politike, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije, da bi spremenila seznam kazalnikov za merjenje uresničevanja specifičnih ciljev in prilagodila okvirne zneske, dodeljene za posamezne vrste ukrepov. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

(17) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve večletnega programa za izboljšanje delovanja carinske unije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, ker ne morejo učinkovito izvajati sodelovanja in usklajevanja, ki sta potrebna za izvajanje Programa, in ker se ta cilj zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o delovanju Evropske unije. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(18) Komisiji bi moral pri izvajanju Programa pomagati odbor za program Carina 2020.

(19) Za lažje ocenjevanje Programa bi bilo treba že na samem začetku vzpostaviti ustrezen okvir za spremljanje rezultatov Programa. Pripraviti bi bilo treba vmesno oceno uresničevanja ciljev Programa, njegove učinkovitosti in dodane vrednosti na evropski ravni. Poleg tega bi morali biti v končni oceni zajeti dolgoročni učinki in posledice Programa za trajnost. Zagotoviti bi bilo treba popolno preglednost rednega poročanja Evropskemu parlamentu in Svetu o spremljanju in ocenjevanju. Navedena ocenjevanja bi morala temeljiti na kazalnikih, ki merijo učinke programa glede na vnaprej določena izhodišča. S kazalniki bi bilo med drugim treba meriti čas razpoložljivosti skupnega komunikacijskega omrežja brez sistemskih napak, saj je to pogoj za ustrezno delovanje vseh evropskih informacijskih sistemov, da bi carinski organi lahko učinkovito sodelovali v okviru carinske unije.

(20) Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v državah članicah v okviru te uredbe in pod nadzorom pristojnih organov držav članic, zlasti javnih neodvisnih organov, ki

jih določijo države članice. Uredba (EU) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja Komisija v okviru te uredbe in pod nadzorom evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Vsaka izmenjava ali prenos informacij pristojnih organov bi moral biti v skladu s predpisi o prenosu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES, vsaka izmenjava ali prenos informacij Komisije pa bi moral biti v skladu s predpisi o prenosu osebnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 45/2001.

(21) Ta uredba nadomesti Odločbo št. 624/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾. Navedeno odločbo bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Uvede se večletni akcijski program "Carina 2020" (v nadaljnjem besedilu: Program) za podporo delovanju carinske unije.

2. Program zajema obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) "carinski organi" pomeni organe, ki so odgovorni za izvajanje carinskih predpisov;

(2) "zunanji strokovnjaki" pomeni:

(a) predstavnike vladnih organov, tudi iz držav, ki ne sodelujejo v Programu v skladu s členom 3(2);

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih EU ter o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ Odločba št. 624/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. maja 2007 o vzpostavitvi akcijskega programa za carino v Skupnosti (Carina 2013) (UL L 154, 14.6.2007, str. 25).

- (b) gospodarske subjekte in organizacije, ki zastopajo gospodarske subjekte;
- (c) predstavnike mednarodnih in drugih ustreznih organizacij.

Člen 3

Sodelovanje v Programu

1. Sodelujoče države so države članice in države iz odstavka 2, če so izpolnjeni pogoji iz navedenega odstavka.
2. Program je odprt za sodelovanje katere koli od naslednjih držav:
 - (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke, ki uživajo ugodnosti iz predpristopne strategije, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenih v njihovih okvirnih sporazumih, sklepih pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih;
 - (b) partnerske države evropske sosedске politike, če so dosegle zadostno raven prilagoditve ustrezne zakonodaje in upravnih metod tistim, ki jih izvaja Unija.

Partnerske države iz točke (b) prvega pododstavka sodelujejo pri Programu v skladu z določbami, ki jih je treba opredeliti skupaj z navedenimi državami po vzpostavitvi okvirnih sporazumov o njihovem sodelovanju pri programih Unije.

Člen 4

Prispevek k dejavnostim v okviru Programa

Zunanji strokovnjaki so lahko pozvani, da prispevajo k izbranim dejavnostim, organiziranim v okviru Programa, če je to ključno za uresničevanje ciljev iz členov 5 in 6. Komisija skupaj s sodelujočimi državami izbere te strokovnjake na podlagi njihovih sposobnosti, izkušenj in znanja, ki so pomembni za specifične dejavnosti.

Člen 5

Splošni in specifični cilji

1. Splošni cilj Programa je podpora delovanju in posodobitvi carinske unije, da bi okrepili notranji trg na podlagi sodelovanja sodelujočih držav, njihovih carinskih organov in njihovih uradnikov. Splošni cilj se doseže z uresničevanjem specifičnih ciljev.

2. Specifični cilji zajemajo podporo carinskim organom pri varovanju finančnih in gospodarskih interesov Unije in držav članic, vključno z bojem proti goljufijam in zaščito pravic intelektualne lastnine, povečanje varnosti in varstva, zaščito državljanov in okolja, izboljšanje upravne zmogljivosti carinskih organov ter okrepitev konkurenčnosti evropskih podjetij.

Specifični cilji se dosežejo zlasti z:

- (a) uvajanjem računalniške tehnologije,
- (b) zagotavljanjem sodobnih in usklajenih pristopov k carinskem postopkom in kontrolam,
- (c) olajševanjem zakonitega trgovanja,
- (d) zmanjševanjem stroškov za doseganje skladnosti in upravne obremenitve ter
- (e) s krepitvijo delovanja carinskih organov.

3. Doseganje specifičnih ciljev se meri na podlagi kazalnikov iz Priloge I. Če je to potrebno, se lahko ti kazalniki spremenijo med trajanjem Programa.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 15, da spremeni seznam kazalnikov iz Priloge I.

Člen 6

Operativni cilji

Operativni cilji Programa so:

- (a) podpirati pripravo, skladno uporabo in učinkovito izvajanje zakonodaje in politike Unije na področju carine;
- (b) razviti, izboljšati, upravljati in podpirati evropske informacijske sisteme za carino;
- (c) opredeliti, razviti, izmenjevati in uporabljati najboljšo delovno prakso in upravne postopke, zlasti na podlagi primerjalnih analiz;
- (d) izpopolnjevati večine in kompetence carinskih uradnikov;
- (e) izboljšati sodelovanje med carinskimi organi ter mednarodnimi organizacijami, tretjimi državami, drugimi vladnimi organi, vključno z organi za nadzor trga na ravni Unije in nacionalni ravni, gospodarskimi subjekti in organizacijami, ki zastopajo gospodarske subjekte.

POGLAVJE II

UPRAVIČENI UKREPI

Člen 7

Upravičeni ukrepi

Program pod pogoji iz letnega delovnega programa iz člena 14 zagotavlja finančno podporo za naslednje vrste ukrepov:

(a) skupni ukrepi:

- (i) seminarji in delavnice;
- (ii) projektne skupine, ki so običajno sestavljene iz omejenega števila držav in delujejo v omejenem obdobju, da bi uresničevale predhodno določen cilj z natančno opredeljenim rezultatom, vključno z usklajevanjem ali primerjalno analizo;
- (iii) delovni obiski, ki jih organizirajo sodelujoče države ali druga država, da bi lahko uradniki pridobili ali okrepili strokovno znanje ali znanje na področju carine; za delovne obiske, ki jih organizirajo v tretjih državah, so v okviru programa upravičeni le potni stroški in dnevnice (nastanitev in dnevnic);
- (iv) dejavnosti spremljanja, ki jih izvajajo skupne ekipe, ki jih sestavljajo uradniki Komisije in uradniki sodelujočih držav, da bi analizirale carinske prakse, opredelile morebitne težave pri izvajanju pravil ter, kadar je ustrezno, oblikovale predloge za prilagoditev predpisov in delovnih metod Unije,
- (v) skupine strokovnjakov, ki so strukturirane oblike stalnega ali nestalnega sodelovanja in združujejo strokovno znanje in izkušnje za opravljanje nalog na posebnih področjih ali operativnih dejavnosti, po možnosti s podporo spletnega sodelovanja, upravne pomoči ter infrastrukture in opreme;
- (vi) krepitev zmogljivosti carinske uprave in podporni ukrepi;
- (vii) študije;
- (viii) skupno razviti ukrepi na področju komuniciranja;
- (ix) vse druge dejavnosti v podporo splošnim, specifičnim in operativnim ciljem iz členov 5 in 6;

(b) krepitev zmogljivosti na področju informacijske tehnologije: razvoj, vzdrževanje, izvajanje in nadzor kakovosti Unijskih komponent evropskih informacijskih sistemov iz oddelka A Priloge II in novih evropskih informacijskih sistemov, ki so bili vzpostavljeni na podlagi prava Unije;

(c) izboljševanje usposobljenosti ljudi: ukrepi skupnega usposabljanja za krepitev potrebnih strokovnih znanj in veščin, povezanih s carino.

Člen 8

Posebne izvedbene določbe za skupne ukrepe

1. Sodelovanje pri skupnih ukrepih iz točke (a) člena 7 je prostovoljno.
2. Sodelujoče države zagotovijo, da so za sodelovanje pri skupnih ukrepih imenovani uradniki z ustreznim profilom in kvalifikacijami.
3. Sodelujoče države po potrebi sprejmejo potrebne ukrepe za izvajanje skupnih ukrepov, zlasti z ozaveščanjem o teh ukrepih in zagotavljanjem optimalne uporabe njihovih rezultatov.

Člen 9

Posebne izvedbene določbe za krepitev zmogljivosti na področju informacijske tehnologije

1. Komisija in sodelujoče države zagotovijo razvoj, izvajanje in ustrezno vzdrževanje evropskih informacijskih sistemov iz oddelka A Priloge II.
2. Komisija v sodelovanju s sodelujočimi državami uskladi tiste vidike vzpostavitve in delovanja Unijskih komponent, določenih v oddelku B Priloge II, in komponent, ki niso komponente Unije, opisanih v oddelku C Priloge II, evropskega informacijskega sistema iz oddelka A Priloge II, ki so potrebni za zagotovitev njihovega delovanja, medsebojne povezljivosti in stalnega izboljševanja.
3. Unija krije stroške pridobitve, razvoja, namestitve, vzdrževanja in vsakodnevnega delovanja komponent Unije. Stroške pridobitve, razvoja, namestitve, vzdrževanja in vsakodnevnega delovanja komponent, ki niso komponente Unije, pa nosijo sodelujoče države.

Člen 10

Posebne izvedbene določbe za izboljševanje usposobljenosti ljudi

1. Sodelovanje pri skupnih ukrepih usposabljanja iz točke (c) člena 7 je prostovoljno.

2. Sodelujoče države v nacionalne programe usposabljanja po potrebi vključijo skupno razvite vsebine usposabljanja, vključno z moduli e-učenja, programi usposabljanja in skupno dogovorjenimi standardi usposabljanja.

3. Sodelujoče države zagotovijo, da je njihovim uradnikom zagotovljeno začetno in nadaljnje usposabljanje, ki je potrebno za pridobitev skupnih strokovnih znanj in veščin v skladu s programi usposabljanja.

4. Sodelujoče države zagotovijo jezikovno usposabljanje, ki ga uradniki potrebujejo za pridobitev zadostnega jezikovnega znanja, da lahko sodelujejo v Programu.

POGLAVJE III

FINANČNI OKVIR

Člen 11

Finančni okvir

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa za obdobje 2014–2020 se določijo na 522 943 000 EUR po trenutnih cenah.

Sredstva na letni ravni odobrita Evropski parlament in Svet v okviru omejitev iz večletnega finančnega okvira.

2. V finančnem okviru za Program se okvirni zneski dodelijo za upravičene ukrepe iz člena 7 v okviru odstotnih deležev, določenih v Prilogi III za posamezne vrste ukrepov. Komisija lahko odstopa od okvirne dodelitve sredstev iz navedene priloge, vendar dodeljenega deleža finančnih sredstev ne sme povečati za več kot 10 % pri posamezni vrsti ukrepa.

Če se izkaže, da je potrebno prekoračiti navedeno omejitev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 15, s katerimi se spremeni okvirna dodelitev sredstev iz Priloge III.

Člen 12

Vrste posredovanja

1. Komisija izvaja Program v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.

2. Finančna podpora Unije za upravičene ukrepe iz člena 7 se zagotovi v obliki:

(a) nepovratnih sredstev,

(b) pogodb o izvedbi javnega naročila,

(c) povračila stroškov zunanjih strokovnjakov iz člena 4.

3. Delež sofinanciranja za nepovratna sredstva znaša do 100 % upravičenih stroškov, če gre za dnevnice, potne stroške in stroške nastanitve ter stroške, povezane z organizacijo dogodkov.

V letnih delovnih programih se določi veljavni delež sofinanciranja, kadar ukrepi zahtevajo dodelitev nepovratnih sredstev.

4. Finančna sredstva, dodeljena Programu, lahko krijejo tudi:

(a) stroške, ki so nastali zaradi dejavnosti priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za upravljanje Programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti študije, sestanki strokovnjakov, ukrepi obveščanja in sporočanja, vključno s sporočanjem znotraj institucij v zvezi s političnimi prednostnimi nalogami Unije, če so povezane s cilji tega programa,

(b) stroški v zvezi z omrežji IT, ki so povezani z obdelavo in izmenjavo informacij, in

(c) vse druge stroške za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija pri upravljanju Programa.

Člen 13

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in drugim oblikam protipravnega ravnanja ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa tudi z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in finančnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščenici za izvajanje revizij na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev ter izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v skladu s to uredbo.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ter Uredbe

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. Septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

Sveta (Euratom, ES) št. 2185/1996⁽¹⁾, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali katere koli druge oblike protipravnega ravnanja, ki vpliva na finančne interese Unije, v povezavi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, ki se financira v skladu s to uredbo.

POGLAVJE IV

IZVEDBENA POOBLASTILA

Člen 14

Delovni program

1. Komisija za izvajanje Programa sprejme letne delovne programe v obliki izvedbenih aktov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(2).

Z vsakim letnim delovnim programom se uresničujejo cilji Programa tako, da se določijo:

(a) ukrepi v skladu s splošnimi, specifičnimi in operativnimi cilji iz členov 5 in 6, metoda izvajanja, po potrebi vključno z načini za ustanovitev skupin strokovnjakov iz točke (v) točke (a) člena 7, in pričakovani rezultati;

(b) razčlenitev proračuna glede na vrsto ukrepa;

(c) stopnja sofinanciranja za nepovratna sredstva, kot je določeno v členu 12(3).

2. Pri pripravi letnega delovnega programa Komisija upošteva skupni pristop v zvezi s carinsko politiko. Ta pristop se redno pregleduje in se vzpostavi v partnerstvu med Komisijo in državami članicami v skupini za carinsko politiko, ki jo sestavljajo vodje carinskih uprav držav članic ali njihovi predstavniki in predstavniki Komisije.

Komisija redno obvešča skupino za carinsko politiko o ukrepih, ki se nanašajo na izvajanje Programa.

Člen 15

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz drugega pododstavka člena 5(3) in iz drugega pododstavka člena 11(2) se prenese na Komisijo za obdobje, ki se začne 1. januarja 2014 in konča 31. decembra 2020.

3. Pooblastilo iz drugega pododstavka člena 5(3) in iz drugega pododstavka člena 11(2) lahko kadar koli preklic Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu z drugim pododstavkom člena 5(3) in drugim pododstavkom člena 11(2), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 16

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE V

SPREMLJANJE IN OCENJEVANJE

Člen 17

Spremljanje ukrepov v okviru Programa

1. Komisija v sodelovanju s sodelujočimi državami spremlja izvajanje Programa in njegovih ukrepov na podlagi kazalnikov iz Priloge I.

2. Komisija objavi rezultat spremljanja.

3. Rezultati spremljanja se uporabijo za ocenjevanje Programa v skladu s členom 18.

Člen 18

Ocenjevanje

1. Komisija Parlamentu in Svetu predloži vmesno in končno poročilo o oceni Programa v zvezi z zadevami iz odstavkov 2 in 3. Rezultati teh ocen, vključno z ugotovitvami večjih pomanjkljivosti, se upoštevajo pri odločitvah o morebitni obnovi, spremembi ali opustitvi Programa v poznejših obdobjih. Te ocene opravi neodvisni zunanji ocenjevalec.
2. Komisija do 30. junija 2018 pripravi vmesno poročilo o oceni doseganju ciljev ukrepov v okviru Programa, učinkovitosti uporabe sredstev in dodane vrednosti Programa na evropski ravni. V tem poročilu so obravnavani tudi poenostavitev in nadaljnja ustreznost ciljev ter prispevek Programa k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.
3. Komisija do 31. decembra 2021 pripravi končno poročilo o oceni v zvezi z zadevami iz odstavka 2 ter dolgoročnim učinkom in trajnostjo učinkov Programa.
4. Na zahtevo Komisije sodelujoče države predložijo vse podatke in informacije, ki prispevajo k vmesnemu in končnemu poročilu o oceni Komisije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 19

Razveljavitev

Odločba št. 624/2007/ES se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Vendar navedena odločba še naprej ureja finančne obveznosti v zvezi z ukrepi, ki se izvajajo na njeni podlagi, do njihovega zaključka.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

PRILOGA I

Kazalniki

Doseganje specifičnih ciljev iz člena 5(2) se meri na podlagi naslednjih kazalnikov:

- (a) s povratnimi informacijami udeležencev v ukrepih v okviru Programa in uporabnikov indeksa Programa, s katerimi se bo merilo dojetje zainteresiranih strani Programa v zvezi z učinkom ukrepov v okviru Programa, med drugim v smislu:
 - (i) učinka ukrepov v okviru Programa na mreženje;
 - (ii) učinka ukrepov v okviru Programa na sodelovanje;
- (b) s številom smernic in priporočil, izdanih na podlagi dejavnosti v okviru Programa, v zvezi s sodobnimi in usklajenimi pristopi k carinskim postopkom;
- (c) kazalnika razpoložljivosti skupnega komunikacijskega omrežja za evropske komunikacijske sisteme, s katerim se bo merila razpoložljivost skupnega omrežja, ki je nujna za delovanje evropskih informacijskih sistemov, kar zadeva carino. Omrežje bi moralo biti na voljo 98 % časa;
- (d) z indeksom uporabe in izvajanja zakonodaje in politike Unije, s katerim se bo meril napredek pri pripravi, uporabi in izvajanju zakonodaje in politike Unije na področju carine, med drugim na podlagi:
 - (i) števila ukrepov v okviru Programa, organiziranih na tem področju, zlasti v zvezi z zaščito pravic intelektualne lastnine, vprašanji varnosti in varstva, bojem proti goljufijam in varnostjo dobavne verige;
 - (ii) števila priporočil, izdanih na podlagi teh ukrepov;
- (e) s kazalnikom razpoložljivosti evropskega informacijskega sistema, s katerim se bo merila razpoložljivost komponent Unije za carinske aplikacije IT. Te bi morale biti na voljo 97 % časa v delovnem času, sicer pa 95 % časa;
- (f) z indeksom najboljših praks in smernic, s katerim se bo meril napredek na področju opredeljevanja, razvoja, izmenjave in uporabe najboljših delovnih praks in upravnih postopkov, med drugim na podlagi:
 - (i) števila ukrepov v okviru Programa, organiziranih na tem področju;
 - (ii) števila smernic in najboljših praks, ki so bile izmenjane;
- (g) z indeksom znanja se bo meril napredek, ki je rezultat ukrepov v okviru Programa, namenjenih izboljšanju veščin, spretnosti in kompetenc carinskih uradnikov, med drugim na podlagi:
 - (i) števila uradnikov, ki so bili deležni usposabljanja na podlagi skupnega gradiva Unije za usposabljanje;
 - (ii) števila spletnih prenosov modulov e-učenja v okviru Programa;
- (h) s kazalnikom sodelovanja s tretjimi stranmi se bo določilo, kako Program podpira organe, ki niso carinski organi držav članic, z merjenjem števila ukrepov v okviru Programa, ki podpirajo ta cilj.

PRILOGA II

Evropski informacijski sistemi ter njihove komponente Unije in komponente, ki niso komponente Unije

A. Evropski informacijski sistemi so:

- (1) skupno komunikacijsko omrežje/skupni sistemski vmesnik (CCN/CSI –CCN2), CCN mail3, CSI bridge, http bridge, CCN LDAP in s tem povezana orodja, spletni portal CCN, spremljanje CCN;
- (2) podporni sistemi, zlasti orodje za konfiguracijo aplikacij za CCN, orodje za poročanje o dejavnosti (ART2), elektronsko upravljanje projekta prek spleta Taxud (TEMPO), orodje za upravljanje storitev (SMT), sistem za upravljanje uporabnikov (UM), sistem BPM, nadzorna plošča, ki prikazuje razpoložljivost, in AvDB, portal za upravljanje storitev informacijske tehnologije, upravljanje imenika in dostopa uporabnikov;
- (3) aplikacija za izmenjavo informacij in sodelovanje preko spleta (PICS);
- (4) sistemi carine za spremljanje gibanja blaga, zlasti (novi) računalniško podprt tranzitni sistem ((N)CTS), NCTS TIR za Rusijo, sistem kontrole izvoza (ECS) in sistem kontrole uvoza (ICS). Te sisteme podpirajo naslednje aplikacije/komponente: sistem za izmenjavo podatkov s tretjimi državami (SPEED bridge), vozlišče za pretvorbo Edifact SPEED (SPEED-ECN), standardna testna aplikacija SPEED (SSTA), standardna tranzitna testna aplikacija (STTA), tranzitna testna aplikacija (TTA), osrednje službe/referenčni podatki (CSRD2) ter osrednje službe/informacijski sistem za upravljanje (CS/MIS);
- (5) sistem Skupnosti za obvladovanje tveganja (CRMS), ki vključuje obrazce za informacije o tveganju (RIF) in funkcionalne domene skupnih profilov CPCA;
- (6) sistem gospodarskih subjektov (EOS), ki zajema Sistem registracije in identifikacije gospodarskih subjektov (EORI), pooblaščen gospodarske subjekte (AEO), redne odpreme storitve (RSS) in vzajemno priznavanje funkcionalnih domen partnerskih držav. Generična spletna storitev je podporna komponenta tega sistema;
- (7) tarifni sistem (TARIC3), ki je referenčni podatkovni sistem za druge aplikacije, kot so sistem upravljanja kvot (QUOTA2), sistem upravljanja nadzora in spremljanja (SURV2), sistem evropskih zavezujočih tarifnih informacij (EBTI3) in Evropski carinski seznam kemičnih snovi (ECICS2). Kombinirana nomenklatura (KN) in aplikacije za opustitve (Opustitve) upravljajo pravne informacije z neposredno povezavo na tarifni sistem;
- (8) aplikacije za namene nadzora, zlasti sistem upravljanja s primerki (SMS) in informacijski sistem postopkov predelave (ISPP);
- (9) sistem proti ponarejanju in piratstvu (COPIS);
- (10) sistem razširjanja podatkov (DDS2), ki upravlja vse informacije, ki so na voljo javnosti prek interneta;
- (11) informacijski sistem za boj proti goljufijam (AFIS); in
- (12) vsak drug sistem, ki je vključen v večletni strateški načrt iz člena 8(2) Odločbe 70/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ter nasledniki navedenega načrta.

B. Komponente Unije evropskih informacijskih sistemov so:

- (1) sredstva IT, kot so strojna oprema, programska oprema in omrežne povezave sistemov, vključno s povezano podatkovno infrastrukturo;

⁽¹⁾ Odločba št. 70/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o brezpapirnem okolju za carino in trgovino (UL L 23, 26.1.2008, str. 21).

-
- (2) storitve informacijske tehnologije, potrebne za podporo razvoju, vzdrževanju, izboljševanju in delovanju sistemov, in
- (3) vsi drugi elementi, ki jih je Komisija za namene učinkovitosti, varnosti in poenostavitve opredelila kot skupne za sodelujoče države.
- C. Komponente evropskih informacijskih sistemov, ki niso komponente Unije, so vse tiste komponente, ki niso določene kot komponente Unije v oddelku B.
-

PRILOGA III

Okvirna dodelitev sredstev

Okvirna dodelitev sredstev za upravičene dejavnosti iz člena 7 je sledeča:

Vrste dejavnosti	Delež finančnih sredstev (v %)
skupni ukrepi	največ 20 %
krepitev zmogljivosti na področju informacijske tehnologije	vsaj 75 %
izboljševanje usposobljenosti ljudi	največ 5 %

UREDBA (EU) št. 1295/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 166(4), prve alineje člena 167(5) in člena 173(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je vse tesnejša unija med narodi Evrope in med drugim daje Uniji nalogo, da prispeva k razcvetu kultur držav članic in pri tem upošteva njihovo nacionalno in regionalno raznolikost ter hkrati zagotavlja pogoje, ki so potrebni za konkurenčnost industrije Unije. Unija, če je to potrebno, v skladu s členom 167 PDEU in Unescovo Konvencijo iz leta 2005 o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov (v nadaljnjem besedilu: Unescova Konvencija iz leta 2005) podpira in dopolnjuje ukrepe držav članic na področjih spoštovanja in spodbujanja kulturne in jezikovne raznolikosti, krepi konkurenčnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev in lajša prilagajanje spremembam v industriji.
- (2) Podpora Unije kulturnim in ustvarjalnim sektorjem temelji predvsem na izkušnjah, pridobljenih s programi Unije iz Sklepa št. 1718/2006/ES Evropskega parlamenta

in Sveta ⁽⁴⁾ (program MEDIA), Sklepa št. 1855/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ (program Kultura) in Sklepa št. 1041/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ (program MEDIA Mundus). Sklep št. 1622/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ (ukrep Evropske prestolnice kulture) in Sklep št. 1194/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ (ukrep Znak evropske dediščine) prav tako prispevata k ukrepom Unije za podporo kulturnim in ustvarjalnim sektorjem.

- (3) Sporočilo Komisije o Evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije, ki jo je Svet podprl v svoji resoluciji z dne 16. novembra 2007 ⁽⁹⁾, Evropski parlament pa v resoluciji z dne 10. aprila 2008 ⁽¹⁰⁾, določa cilje za prihodnje dejavnosti Unije za kulturne in ustvarjalne sektorje. Njen namen je spodbujati kulturno raznolikost in medkulturni dialog, kulturo kot katalizatorja ustvarjalnosti v okviru za rast in delovna mesta ter kulturo kot bistveni sestavni del mednarodnih odnosov Unije.
- (4) Kulturni in ustvarjalni sektorji ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in zlasti členov 11, 21 in 22 Listine pomembno prispevajo k boju proti vsem oblikam diskriminacije, vključno z rasizmom in ksenofobijo, in so pomembna podlaga za svobodo izražanja in spodbujanje spoštovanja kulturne in jezikovne raznolikosti.
- (5) Unescova Konvencija iz leta 2005, ki je začela veljati 18. marca 2007 in katere pogodbenica je Unija, poudarja, da imajo kulturne dejavnosti, dobrine in storitve tako gospodarsko kot kulturno naravo, saj so nosilke identitet, vrednot in pomenov, zato z njimi ne smemo ravnati, kot da imajo zgolj tržno vrednost. Namen te konvencije je okrepiti mednarodno sodelovanje, vključno z mednarodnimi sporazumi o koprodukciji in kodistribuciji, ter solidarnost, tako da se spodbuja

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 35.⁽²⁾ UL C 277, 13.9.2012, str. 156.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 19. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 5. decembra 2013.⁽⁴⁾ Sklep št. 1718/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o izvajanju podpornega programa za evropski avdiovizualni sektor (MEDIA 2007) (UL L 327, 24.11.2006, str. 12).⁽⁵⁾ Sklep št. 1855/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi programa Kultura (2007–2013) (UL L 372, 27.12.2006, str. 1).⁽⁶⁾ Sklep št. 1041/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi programa za sodelovanje s strokovnjaki iz tretjih držav na avdiovizualnem področju (MEDIA Mundus) (UL L 288, 4.11.2009, str. 10).⁽⁷⁾ Sklep št. 1622/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o vzpostavitvi aktivnosti Skupnosti za dogodek Evropske prestolnice kulture za leta 2007 do 2019 (UL L 304, 3.11.2006, str. 1).⁽⁸⁾ Sklep št. 1194/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uvedbi ukrepa Evropske unije za znak evropske dediščine (UL L 303, 22.11.2011, str. 1).⁽⁹⁾ UL C 287, 29.11.2007, str. 1.⁽¹⁰⁾ UL C 247 E, 15.10.2009, str. 32.

kulturno izražanje vseh držav in posameznikov. Določa tudi, da je treba ustrezno pozornost nameniti posebnim okoliščinam in potrebam različnih socialnih skupin, tudi pripadnikom manjšin. Zato bi moral podporni program za kulturne in ustvarjalne sektorje spodbujati kulturno raznolikost na mednarodni ravni v skladu s to konvencijo.

- (6) Spodbujanje snovne in nesnovne kulturne dediščine v smislu Unescove Konvencije iz leta 2003 o varovanju nesnovne kulturne dediščine in Unescove Konvencije iz leta 1972 o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine bi moralo tudi prispevati k povečanju vrednosti ustreznih krajev, obenem pa pri ljudeh vzbujati občutek pripadnosti h kulturni in zgodovinski vrednosti takih krajev.
- (7) V sporočilu Komisije z naslovom "Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast" (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020) je opredeljena strategija, katere namen je preoblikovati Unijo v pametno, trajnostno in vključujoče gospodarstvo, ki ga bo odlikovala visoka stopnja zaposlenosti, produktivnosti in socialne kohezije. Komisija je v tem sporočilu opozorila, da mora Unija zagotoviti privlačnejše okvirne pogoje za inovativnost in ustvarjalnost. V tem smislu so kulturni in ustvarjalni sektorji vir inovativnih idej, ki jih je mogoče pretvoriti v izdelke in storitve, ki ustvarjajo rast in delovna mesta ter pomagajo pri reševanju težav v zvezi z družbenimi spremembami. Poleg tega sta odličnost in konkurenčnost v teh sektorjih prvenstveno rezultat prizadevanj umetnikov, ustvarjalcev in strokovnjakov, ki jih je treba spodbujati. Zato bi bilo treba izboljšati dostop do financ za kulturne in ustvarjalne sektorje.
- (8) Svet je v svojih sklepih o službah, ki umetnikom in kulturnim delavcem⁽¹⁾ dajejo informacije o mobilnosti, potrdil pomen mobilnosti umetnikov in kulturnih delavcev za Unijo in za doseganje njenih ciljev v okviru strategije Evropa 2020 ter pozval države članice in Komisijo, naj v skladu s svojimi pristojnostmi in ob ustreznem upoštevanju načela subsidiarnosti pripomorejo k posredovanju izčrpnih in točnih informacij umetnikom in kulturnim delavcem, ki skušajo biti mobilni znotraj Unije.
- (9) Da bi prispevali h krepitvi skupnega kulturnega območja, je pomembno spodbujati nadnacionalno mobilnost kulturnih in ustvarjalnih akterjev ter nadnacionalno kroženje kulturnih in ustvarjalnih del, vključno z avdiovizualnimi deli in izdelki, s tem pa spodbujati kulturne izmenjave in medkulturni dialog.
- (10) Programi MEDIA, Kultura in MEDIA Mundus so bili predmet rednega spremljanja in zunanjih ocenjevanj, o njihovi prihodnosti pa so bila organizirana javna posvetovanja, na podlagi katerih je razvidno, da imajo navedeni programi zelo pomembno vlogo pri varovanju in spodbujanju evropske kulturne in jezikovne raznolikosti. Iz navedenih dejavnosti spremljanj, ocenjevanj in posvetovanj ter različnih neodvisnih študij, zlasti študije o podjetniški razsežnosti kulturnih in ustvarjalnih industrij, je razvidno tudi, da se kulturni in ustvarjalni sektorji srečujejo s skupnimi izzivi, in sicer s hitrimi spremembami zaradi digitalnega premika in globalizacije, z razdrobljenostjo trga, povezano z jezikovno raznolikostjo, s težavami pri dostopu do financ, zapletenimi upravnimi postopki in pomanjkanjem primerljivih podatkov, ki vsi potrebujejo ukrepanje na ravni Unije.
- (11) Evropski kulturni in ustvarjalni sektorji so sami po sebi raznoliki glede na nacionalno in jezikovno pripadnost, kar ustvarja kulturno bogato in zelo neodvisno kulturno okolje, ki omogoča izražanje različnih kulturnih tradicij dediščine Evrope. Vendar ima takšna raznolikost za posledico tudi vrsto ovir, ki zavirajo nemoteno nadnacionalno kroženje kulturnih in ustvarjalnih del ter omejujejo mobilnost kulturnih in ustvarjalnih akterjev v Uniji in zunaj nje, kar lahko privede do geografskih neravnovesij in posledično do omejene izbire za potrošnika.
- (12) Ker je za evropske kulturne in ustvarjalne sektorje značilna jezikovna raznolikost, ki v nekaterih sektorjih povzroča razdrobljenost glede na jezikovno pripadnost, so podnaslavljanje, sinhronizacija in zvočni opisi bistveni za kroženje kulturnih in ustvarjalnih del, vključno z avdiovizualnimi deli.
- (13) Digitalni premik občutno vpliva na to, kako se kulturne in ustvarjalne dobrine in storitve ustvarjajo oziroma opravljajo, razširjajo, kako se do njih dostopa ter kako se porabijo in denarno izrazijo. Čeprav je treba priznati potrebo po iskanju novega ravnovesja med vse večjo dostopnostjo kulturnih in ustvarjalnih del, pravičnim plačilom za umetnike in ustvarjalce ter ustvarjanjem novih poslovnih modelov, pa spremembe, ki izhajajo iz digitalnega premika, ponujajo velike priložnosti za evropske kulturne in ustvarjalne sektorje ter za evropsko družbo na splošno. Nižji stroški distribucije, novi distribucijski kanali, potencial za nova in večja občinstva ter nove priložnosti za nišne izdelke lahko olajšajo dostop in povečajo kroženje kulturnih in ustvarjalnih del po vsem svetu. Kulturni in ustvarjalni sektorji morajo, da bi lahko

⁽¹⁾ UL C 175, 15.6.2011, str. 5.

- v celoti izkoristili te priložnosti ter se prilagodili digitalnemu premiku in globalizaciji, razviti nova znanja in spretnosti ter zahtevati boljši dostop do financ, da bi lahko nadgradili opremo, razvili nove produkcijske in distribucijske postopke ter prilagodili svoje poslovne modele.
- (14) Sedanje prakse na področju distribucije podpirajo sistem financiranja filmov, vendar je potreba po spodbujanju privlačnih zakonitih spletnih ponudb in inovacij vse večja, zato je pomembno spodbujati nove načine distribucije za vzpostavitev novih poslovnih modelov.
- (15) Digitizacija kinematografov je zaradi visokih stroškov digitalne opreme aktualno vprašanje za številne majhne kinooperaterje, zlasti operaterje kinodvoran z enim platnom. Čeprav je kultura prvenstveno v pristojnosti držav članic in bi te morale še naprej obravnavati to vprašanje na ustrezni nacionalni, regionalni in lokalni ravni, obstaja možnost financiranja iz programov in skladov Unije, zlasti tistih, ki so namenjeni lokalnemu in regionalnemu razvoju.
- (16) Razvoj občinstva, predvsem v zvezi z mladimi, zahteva posebno zavezo Unije, da bo podpirala zlasti medijsko in filmsko pismenost.
- (17) Eden največjih izzivov kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti mikro-, malih in srednjih podjetij (MSP) ter mikro-, malih in srednjih organizacij, vključno z nepridobitnimi in nevladnimi organizacijami, je težava, s katero se soočajo pri dostopu do sredstev, ki jih potrebujejo za financiranje svojih dejavnosti, za rast ter za ohranjanje in povečanje konkurenčnosti ali mednarodno uveljavitev svojih dejavnosti. Medtem ko je tak izziv skupen MSP na splošno, pa je zaradi nesovne narave številnih njihovih sredstev, prototipičnosti njihovih dejavnosti in njihove lastne potrebe po tveganju in preizkušanju zavoljo inoviranja položaj v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih precej težji. Takšno prevzemanje tveganja mora razumeti in podpirati tudi finančni sektor.
- (18) Evropska zveza ustvarjalnih industrij je kot pilotni projekt medsektorska pobuda, ki podpira predvsem ustvarjalne industrije na ravni politik. Njen namen je učinkoviti kot finančni vzvod za dodatna sredstva za ustvarjalne industrije in spodbuditi povpraševanje drugih industrij in sektorjev po storitvah ustvarjalnih industrij. Potekalo bo preizkušanje novih orodij za boljšo podporo inovacijam v ustvarjalnih industrijah, ki bo podprto s finančnimi vzvodi, da se bo uporabilo za platformo za seznanjanje s politikami, ki bo sestavljena iz evropskih, nacionalnih in regionalnih zainteresiranih strani.
- (19) Z združitvijo sedanjih programov MEDIA, Kultura in MEDIA Mundus za kulturne in ustvarjalne sektorje v enotni celoviti program (v nadaljnjem besedilu: Program) bi učinkoviteje podprli MSP ter mikro-, male in srednje organizacije pri njihovih prizadevanjih izkoristiti priložnosti, ki jih ponujata digitalni premik in globalizacija, ter jim pomagali iskati odgovore na vprašanja, ki so trenutno vzrok za razdrobljenost trga. Program bi moral, da bo učinkovit, s prilagojenimi pristopi v okviru dveh neodvisnih podprogramov in medsektorskega sklopa upoštevati posebno naravo različnih sektorjev, njihove različne ciljne skupine in njihove posebne potrebe. Zlasti je pomembno, da se zagotovijo sinergije na ravni izvajanja med Programom ter nacionalnimi in regionalnimi strategijami za pametno specializacijo. Zato bi moral Program vzpostaviti skladno podporno strukturo za različne kulturne in ustvarjalne sektorje v obliki sistema nepovratnih sredstev, ki bi ga dopolnjeval finančni instrument.
- (20) Program bi moral upoštevati dvojno naravo kulture in kulturnih dejavnosti in priznavati resnično in umetniško vrednost kulture na eni strani ter tržno vrednost teh sektorjev na drugi strani, vključno z njihovim širšim družbenim prispevkom k ustvarjalnosti, inovativnosti in socialni vključenosti.
- (21) Pri izvajanju Programa bi bilo treba upoštevati vrednost kulture same po sebi ter posebno naravo kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, vključno s pomenom nepridobitnih organizacij in projektov podprograma Kultura.
- (22) Jamstvena shema za kulturne in ustvarjalne sektorje kot samostojni finančni instrument (v nadaljnjem besedilu: Jamstvena shema) bi morala na splošno omogočati rast kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, predvsem pa zagotavljati zadostno podporo za nove ukrepe in priložnosti. Izbrani finančni posredniki bi morali ravnati v korist kulturnih in ustvarjalnih projektov, da bi zagotovili uravnotežen portfelj posojil v smislu geografske pokritosti in zastopanosti sektorjev. V zvezi s tem imajo pomembno vlogo tako javne kot zasebne organizacije, da se doseže širok pristop v okviru Jamstvene sheme.
- (23) Zagotoviti bi bilo treba tudi financiranje za ukrep Evropske prestolnice kulture in za upravljanje ukrepa Znak evropske dediščine, saj prispevata h krepitvi občutka pripadnosti skupnemu kulturnemu območju, k spodbujanju medkulturnega dialoga in vzajemnega razumevanja ter povečanju vrednosti kulturne dediščine.

- (24) V Programu bi poleg držav članic ter čezmorskih držav in ozemelj, ki so upravičene do sodelovanja v Programu v skladu s členom 58 Sklepa Sveta 2001/822/ES⁽¹⁾, pod določenimi pogoji morale imeti možnost sodelovati tudi države Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), in Švicarska konfederacija. Tudi države pristopnice, države kandidatke in morebitne države kandidatke, ki so deležne ugodnosti predpristopne strategije in države, ki jih zajema Evropska sosedna politika, bi morale imeti možnost sodelovati v Programu, razen kar zadeva Jamstveno shemo.
- (25) Program bi moral biti ostati odprt za dvostranske ali večstranske ukrepe sodelovanja s tretjimi državami na podlagi dodatnih odobrenih proračunskih sredstev, ki bodo še določena, in posebne ureditve, o kateri se bodo ustrezne strani še dogovorile.
- (26) Spodbujati bi bilo treba sodelovanje na kulturnih in avdiovizualnih področjih med Programom in mednarodnimi organizacijami, kot so Unesco, Svet Evrope, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Svetovna organizacija za intelektualno lastnino.
- (27) Zagotoviti je treba evropsko dodano vrednost vseh ukrepov in dejavnosti, ki se izvajajo v Programu, njihovo dopolnjevanje z dejavnostmi držav članic in njihovo skladnost s členom 167(4) PDEU in drugimi dejavnostmi Unije, zlasti na področjih izobraževanja, zaposlovanja, notranjega trga, podjetništva, mladine, zdravja, državljanstva in pravosodja, raziskav in inovacij, industrijske in kohezijske politike, turizma ter zunanjih odnosov, trgovine in razvoja ter digitalne agende.
- (28) Postopki za spremljanje in ocenjevanje Programa bi morali skladno z načeli za oceno uspešnosti vključevati podrobna letna poročila in se nanašati na posebne, merljive, dosegljive, relevantne in časovno omejene cilje ter kazalnike, vključno s kvalitativnimi. Postopki za spremljanje in ocenjevanje bi morali upoštevati delo ustreznih akterjev, kot so Eurostat, ter ugotovitve projekta ESS-net Culture in statističnega inštituta Unesca. V tem okviru pa bi bilo treba v zvezi z avdiovizualnim sektorjem nadaljevati s sodelovanjem Unije v Evropskem avdiovizualnem observatoriju (v nadaljnjem besedilu: Observatorij).
- (29) Da se zagotovi optimalno spremljanje in ocenjevanje Programa v celotnem času njegovega trajanja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s sprejetjem dodatnih kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (30) Kot je navedeno v Poročilu Komisije z dne 30. julija 2010 o vplivu sklepov Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah pravnih podlag evropskih programov na področju vseživljenjskega učenja, kulture, mladine in državljanstva, se je zaradi znatnega zmanjšanja zamud v postopkih upravljanja povečala učinkovitost programov. Zlasti bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo poenostavitev upravnih in finančnih postopkov, tudi z uporabo premišljenih, objektivnih in redno posodobljenih sistemov za določanje pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnega financiranja.
- (31) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾.
- (32) Komisija je v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 58/2003⁽³⁾ leta 2009 pooblastila Izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo za izvajalske naloge pri upravljanju programa ukrepov Unije na področjih izobraževanja, avdiovizualnem področju in področju kulture. Komisija lahko zato na podlagi analize stroškov in koristi za izvajanje Programa uporablja obstoječo izvajalsko agencijo, kot jo določa navedena Uredba.
- (33) Ta uredba za celotno trajanje Programa določa finančna sredstva v višini ... EUR, ki za Evropski parlament in Svet v okviru letnega proračunskega postopka predstavljajo prednostni referenčni znesek v smislu točke 17

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti („Sklep o pridružitvi čezmorskih držav“) (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 58/2003 z dne 19. decembra 2002 o statutu izvajalskih agencij, pooblaščenih za izvajanje nekaterih nalog pri upravljanju programov Skupnosti (UL L 11, 16.1.2003, str. 1).

Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽¹⁾.

(34) Finančne interese Unije bi bilo treba skozi celoten cikel odhodkov zaščititi s sorazmernimi ukrepi, med katerimi so preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, povračilo izgubljenih, neupravičeno plačanih ali nepravilno uporabljenih sredstev ter po potrebi nalaganje upravnih in denarnih kazni v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba).

(35) Ob upoštevanju Evropskega urada za boj proti goljufijam (urad OLAF) in v skladu z Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽³⁾ in Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ bi bilo treba pripraviti in izvajati ustrezne ukrepe za preprečevanje goljufij in povračilo izgubljenih ali nepravilno prenesenih ali uporabljenih sredstev.

(36) Ker ciljev te uredbe, in sicer varovanja, razvoja in spodbujanja evropske kulture in jezikovne raznolikosti, promocije evropske kulturne dediščine in krepitev konkurenčnosti evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti avdiovizualnega sektorja, glede na nadnacionalno in mednarodno naravo Programa države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se te cilje zaradi njihovega obsega in pričakovanih učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(37) Sklepe št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES bi bilo zato treba razveljaviti.

(38) Določiti bi bilo treba ukrepe, ki bi urejali prehod od programov MEDIA, Kultura in MEDIA Mundus k Programu.

⁽¹⁾ UL C 420, 20.12.2013, str. 1

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽⁴⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

(39) Za zagotovitev nadaljevanja finančne podpore, dane v okviru Programa, bi Komisija morala imeti možnost šteti stroške, neposredno povezane z izvajanjem podprtih dejavnosti, kot upravičene za financiranje, četudi so upravičencu nastali pred vložitvijo vloge za pridobitev sredstev.

(40) Za zagotovitev nadaljevanja finančne podpore, dane v okviru Programa, bi se morala ta uredba uporabljati od 1. januarja 2014. Zaradi nujnosti bi morala ta uredba začeti veljati čim prej po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Uredba in trajanje

1. Ta uredba za podporo evropskim kulturnim in ustvarjalnim sektorjem uvaja program Ustvarjalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Program).

2. Program se izvaja v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „kulturni in ustvarjalni sektorji“ pomeni vse sektorje, katerih dejavnosti temeljijo na kulturnih vrednotah in/ali umetniških in drugih ustvarjalnih izražanjih, ne glede na to, ali so te dejavnosti tržno ali netržno usmerjene, katera vrsta strukture jih izvaja in kako se ta struktura financira. Te dejavnosti vključujejo razvoj, ustvarjanje, produkcijo, razširjanje ter ohranjanje dobrin in storitev, ki vsebujejo kulturna, umetniška ali druga ustvarjalna izražanja, ter povezane dejavnosti, kot so izobraževanje ali upravljanje. Kulturni in ustvarjalni sektorji med drugim vključujejo arhitekturo, arhive, knjižnice in muzeje, umetniške veščine, avdiovizualno področje (vključno s filmom, televizijo, videoigrami in večpredstavnostnimi vsebinami), snovno in nesnovno kulturno dediščino, oblikovanje, festivale, glasbo, literaturo, uprizoritvene umetnosti, založništvo, radijske in vizualne umetnosti;

(2) „MSP“ pomeni mikro-, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES⁽⁵⁾;

⁽⁵⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, majhnih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(3) „sodelujoči finančni posredniki“ pomeni finančne posrednike v smislu drugega pododstavka člena 139(4) Finančne uredbe, ki so bili izbrani v okviru Jamstvene sheme, v skladu s Finančno uredbo in Prilogo I k tej uredbi, in ki zagotavljajo ali načrtujejo zagotavljanje:

(a) posojil MSP ter mikro-, malim in srednjim organizacijam v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih (jamstva iz Evropskega investicijskega sklada (EIS)); ali

(b) posojilnih jamstev drugim finančnim posrednikom, ki zagotavljajo posojila MSP ter mikro-, malim in srednjim organizacijam v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih (posredna osebna jamstva iz EIS).

(4) „ponudniki storitev krepitve zmogljivosti“ pomeni subjekte, ki lahko zagotavljajo strokovno znanje v skladu s Prilogo I, da bi omogočili sodelujočim finančnim posrednikom, da učinkovito ocenijo posebnosti in tveganja, povezana z MSP ter mikro-, malimi in srednjimi organizacijami v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in z njihovimi projekti.

Člen 3

Splošna cilja

Splošna cilja Programa sta:

(a) varovati, razvijati in spodbujati evropsko kulturno in jezikovno raznolikost ter spodbujati evropsko kulturno dediščino;

(b) okrepiti konkurenčnost evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti avdiovizualnega sektorja, za spodbujanje pametne, trajnostne in vključujoče rasti.

Člen 4

Posebni cilji

Posebni cilji Programa so:

(a) podpirati zmogljivosti evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za nadnacionalno in mednarodno delovanje;

(b) spodbujati nadnacionalno kroženje kulturnih in ustvarjalnih del ter nadnacionalno mobilnost kulturnih in ustvarjalnih akterjev, zlasti umetnikov, pa tudi doseči nova in širša občinstva ter izboljšati dostop do kulturnih in ustvarjalnih del v Uniji in zunaj nje s posebnim poudarkom na otrocih, mladih, invalidih in premalo zastopanih skupinah;

(c) trajnostno okrepiti finančno zmogljivost MSP ter mikro-, malih in srednjih organizacij v kulturnih in ustvarjalnih

sektorjih, hkrati pa poskušati zagotoviti uravnoteženo geografsko pokritost in sektorsko zastopanost;

(d) s podporo nadnacionalnemu sodelovanju na področju politik spodbujati razvoj politik, inovacije, ustvarjalnost, razvoj občinstva ter nove poslovne modele in modele upravljanja.

Člen 5

Evropska dodana vrednost

1. Program s priznavanjem resnične in tržne vrednosti kulture podpira ukrepe in dejavnosti z evropsko dodano vrednostjo v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih. Program prispeva k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 ter njenih vodilnih pobud.

2. Evropska dodana vrednost se zagotovi z enim ali več od naslednjih:

(a) nadnacionalno naravo ukrepov in dejavnosti, ki dopolnjujejo regionalne, nacionalne in mednarodne programe ter druge programe in politike Unije, in vplivom takšnih ukrepov in dejavnosti na kulturne in ustvarjalne sektorje ter na državljane in njihovo znanje o drugih kulturah;

(b) razvojem in spodbujanjem nadnacionalnega sodelovanja med kulturnimi in ustvarjalnimi akterji, vključno z umetniki, avdiovizualnimi strokovnjaki, kulturnimi in ustvarjalnimi organizacijami in izvajalci v avdiovizualnem sektorju, ki bo osredotočeno na spodbujanje celovitejših, hitrejših, učinkovitejših in dolgoročnejših odgovorov na globalne izzive;

(c) ekonomijo obsega in kritično maso, ki ju spodbuja podpora Unije, kar ustvarja učinek finančnega vzvoda na dodatna sredstva;

(d) zagotovitvijo enakovrednejšega položaja v evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, tako da se upoštevajo države z nizko proizvodno zmogljivostjo in/ali države ali regije z geografsko in/ali jezikovno omejenim območjem.

Člen 6

Struktura Programa

Program sestavljajo:

(a) podprogram MEDIA;

(b) podprogram Kultura;

(c) medsektorski sklop.

Člen 7

Logotipi podprogramov

1. Komisija zagotovi prepoznavnost Programa z uporabo posebnega logotipa za vsakega od podprogramov.
2. Upravičenci podprograma MEDIA uporabljajo logotip iz Priloge Ia. Komisija podrobno določi, kako se ta logotip uporablja, in o tem obvesti upravičence.
3. Upravičenci podprograma Kultura uporabljajo logotip, ki ga določi Komisija. Komisija podrobno določi, kako se ta logotip uporablja, in o tem obvesti upravičence.
4. Pravico do uporabe logotipov podprogramov imajo tudi Komisija in centri Ustvarjalne Evrope iz člena 16.

Člen 8

Dostop do Programa

1. Program spodbuja kulturno raznolikost na mednarodni ravni v skladu z Unescovo Konvencijo iz leta 2005.
2. V Programu lahko sodelujejo države članice.
3. Brez poseganja v odstavek 4 lahko v Programu sodelujejo naslednje države, če prispevajo dodatna proračunska sredstva in če, za podprogram MEDIA, izpolnjujejo pogoje iz Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾:
 - (a) države pristopnice, države kandidatke in morebitne države kandidatke, ki so deležne ugodnosti predpristopne strategije, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v okvirnih sporazumih, sklepih pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih;
 - (b) države Efte, ki so pogodbenice Sporazuma EGP, v skladu s tem sporazumom;
 - (c) Švicarska konfederacija na podlagi dvostranskega sporazuma s to državo;
 - (d) države, ki jih zajema Evropska sosedstva politika, v skladu s postopki, določenimi s temi državami glede na okvirne sporazume, ki določajo njihovo sodelovanje v programih Unije.

⁽¹⁾ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

4. Države iz točk (a) in (d) odstavka 3 ne morejo sodelovati v Jamstveni shemi.

5. Program je odprt za dvostranske ali večstranske ukrepe sodelovanja, usmerjene na določene države ali regije, na podlagi dodatnih sredstev, ki jih zagotovijo te države ali regije, in posebne ureditve, o kateri se bodo te države ali regije še dogovorile.

6. Program dopušča sodelovanje in skupne ukrepe z državami, ki ne sodelujejo v Programu, in z mednarodnimi organizacijami, ki so dejavne v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, kot so Unesco, Svet Evrope, OECD ali Svetovna organizacija za intelektualno lastnino, na podlagi skupnih prispevkov za uresničitev ciljev Programa.

POGLAVJE II

Podprogram MEDIA

Člen 9

Prednostne naloge podprograma MEDIA

1. Prednostne naloge za krepitev zmogljivosti evropskega avdiovizualnega sektorja za nadnacionalno delovanje so:
 - (a) strokovnjakom v avdiovizualnem sektorju olajšati pridobivanje in nadgrajevanje spretnosti in znanj ter razvoj mrež, vključno z uporabo digitalnih tehnologij, da se zagotovi prilagajanje razvoju trga, preizkušanje novih pristopov za razvoj občinstva in preizkušanje novih poslovnih modelov;
 - (b) povečati zmogljivost izvajalcev v avdiovizualnem sektorju za razvijanje evropskih avdiovizualnih del, ki bodo imela možnost kroženja po Uniji in zunaj nje, ter spodbujanje evropske in mednarodne koprodukcije, tudi z izdajatelji televizijskih programov;
 - (c) spodbujati izmenjave med podjetji z olajšanjem dostopa do trgov in poslovnih orodij, ki izvajalcem v avdiovizualnem sektorju omogočijo povečati prepoznavnost njihovih projektov na trgih Unije in mednarodnih trgih.
2. Prednostne naloge za spodbujanje nadnacionalnega kroženja so:
 - (a) podpirati kinematografsko distribucijo z nadnacionalnim trženjem, znamčenjem, distribucijo in razstavljanjem avdiovizualnih del;
 - (b) spodbujati nadnacionalno trženje, znamčenje in distribucijo avdiovizualnih del na vseh drugih nekinematografskih platformah;

- (c) podpirati razvoj občinstva kot sredstva za spodbujanje zanimanja za evropska avdiovizualna dela in izboljšanje dostopa do njih, zlasti s promocijo, prireditvami, filmsko pismenostjo in festivali;
- (d) spodbujati nove načine distribucije za vzpostavitev novih poslovnih modelov.

Člen 10

Podporni ukrepi podprograma MEDIA

Da bi se izvedle prednostne naloge iz člena 9, podprogram MEDIA podpira:

- (a) razvoj obsežne palete ukrepov za usposabljanje, s katerimi se strokovnjake v avdiovizualnem sektorju spodbuja k pridobivanju in nadgrajevanju spretnosti in znanj, izmenjave znanj in pobude za mreženje, tudi z vključevanjem digitalnih tehnologij;
- (b) razvoj evropskih avdiovizualnih del, zlasti filmov in televizijskih del, kot so igrani, dokumentarni ter otroški in animirani filmi, pa tudi interaktivnih del, kot so videoigre in večpredstavnostne vsebine, s povečanimi možnostmi za čezmejno kroženje;
- (c) dejavnosti, namenjene podpori evropskih avdiovizualnih produkcijskih hiš, zlasti neodvisnih produkcijskih hiš, da bi se spodbujala evropska in mednarodna koprodukcija avdiovizualnih del, vključno s televizijskimi deli;
- (d) dejavnosti, ki evropskim in mednarodnim koprodukcijskim partnerjem omogočajo srečanja in/ali zagotavljajo posredno podporo za avdiovizualna dela, ki nastanejo v koprodukciji z mednarodnimi skladi za koprodukcijo s sedežem v državi, ki sodeluje v Programu;
- (e) lažjanje dostopa do strokovnih avdiovizualnih tržnih prireditelj in trgov ter uporabe spletnih poslovnih orodij v Uniji in zunaj nje;
- (f) vzpostavitev podpornih sistemov za distribucijo nenacionalnih evropskih filmov s kinematografsko distribucijo in na drugih platformah, pa tudi za mednarodne prodajne dejavnosti, zlasti podnaslavljanje, sinhronizacijo in zvočne opise avdiovizualnih del;
- (g) pospeševanje kroženja evropskih filmov po vsem svetu in mednarodnih filmov na vseh distribucijskih platformah v Uniji prek projektov mednarodnega sodelovanja v avdiovizualnem sektorju;
- (h) mrežo evropskih kinematografskih prikazovalcev, ki predvajajo precejšen del nenacionalnih evropskih filmov;

- (i) pobude, ki predstavljajo in spodbujajo raznolikost evropskih avdiovizualnih del – tudi kratkih filmov – kot so festivali in drugi promocijski dogodki;
- (j) dejavnosti, namenjene spodbujanju filmske pismenosti in nadgrajevanju znanja občinstev o evropskih avdiovizualnih delih, vključno z avdiovizualno in kinematografsko dediščino, ter njihovega zanimanja zanje, zlasti med mladim občinstvom;
- (k) inovativne ukrepe za preizkušanje novih poslovnih modelov in orodij na področjih, za katera je verjetno, da bosta na njih vplivali uvedba in uporaba digitalnih tehnologij.

Člen 11

Evropski avdiovizualni observatorij

1. Unija je članica Observatorija za čas trajanja Programa.
2. Sodelovanje Unije v Observatoriju prispeva k uresničenju prednostnih nalog podprograma MEDIA, in sicer:
 - (a) s spodbujanjem preglednosti in vzpostavitve enakih konkurenčnih pogojev pri dostopanju do pravnih in finančnih/tržnih informacij ter s prispevanjem k primerljivosti pravnih in statističnih informacij;
 - (b) z zagotavljanjem podatkov in tržnih analiz, ki so koristni za opredelitev področij delovanja podprograma MEDIA in za ocenjevanje njihovega učinka na trg.
3. Komisija zastopa Unijo v odnosih z Observatorijem.

POGLAVJE III

Podprogram Kultura

Člen 12

Prednostne naloge podprograma Kultura

1. Prednostne naloge na področju krepitev zmogljivosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za nadnacionalno delovanje so:
 - (a) podpirati ukrepe, ki kulturnim in ustvarjalnim akterjem zagotavljajo spretnosti, znanja in izkušnje, ki prispevajo h krepitevi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, vključno s prilagajanjem digitalnim tehnologijam, preizkušanjem inovativnih pristopov za razvoj občinstva ter preizkušanjem novih poslovnih modelov in modelov upravljanja;

(b) podpirati ukrepe, ki kulturnim in ustvarjalnim akterjem omogočajo sodelovanje na mednarodni ravni ter mednarodno uveljavljanje svojih poklicnih poti in dejavnosti v Uniji in zunaj nje, kadar je to mogoče, na podlagi dolgoročnih strategij;

(c) zagotavljati podporo za krepitev evropskih kulturnih in ustvarjalnih organizacij in mednarodnega mreženja, da se olajša dostop do poklicnih priložnosti.

2. Prednostne naloge na področju spodbujanja nadnacionalnega kroženja in mobilnosti so:

(a) podpirati mednarodne turneje, prireditve, razstave in festivale;

(b) podpirati kroženje evropske literature, da se zagotovi njena kar se da široka dostopnost;

(c) podpirati razvoj občinstva kot sredstva za spodbujanje zanimanja za evropska kulturna in ustvarjalna dela in snovno ter nesnovno kulturno dediščino ter izboljšanje dostopa do njih.

Člen 13

Podporni ukrepi podprograma Kultura

1. Da bi se izvedle prednostne naloge iz člena 12, podprogram Kultura podpira:

(a) nadnacionalne projekte sodelovanja, ki bodo povezali kulturne in ustvarjalne organizacije iz različnih držav, da bodo izvajale sektorske ali medsektorske dejavnosti;

(b) dejavnosti evropskih mrež kulturnih in ustvarjalnih organizacij iz različnih držav;

(c) dejavnosti organizacij, ki delujejo v Evropi, za spodbujanje razvoja uveljavljajočih se talentov in spodbujanje nadnacionalne mobilnosti kulturnih in ustvarjalnih akterjev ter kroženja del, z možnostjo širšega vpliva na kulturne in ustvarjalne sektorje in zagotavljanja trajnih učinkov;

(d) literarno prevajanje in njegova nadaljnja promocija;

(e) posebne ukrepe, zasnovane za večjo prepoznavnost bogastva in raznolikosti evropskih kultur in za spodbujanje medkulturnega dialoga in vzajemnega razumevanja, vključno s kulturnimi nagradami Unije, ukrepom Evropske prestolnice kulture in ukrepom Znak evropske dediščine.

2. Ukrepi iz odstavka 1 podpirajo predvsem nepridobitne projekte.

POGLAVJE IV

Medsektorski sklop

Člen 14

Jamstvena shema za kulturne in ustvarjalne sektorje

1. Komisija vzpostavi Jamstveno shemo za kulturne in ustvarjalne sektorje.

Jamstvena shema deluje kot samostojni instrument in se vzpostavi ter upravlja v skladu z naslovom VIII Finančne uredbe.

2. Jamstvena shema ima naslednji prednostni nalogi:

(a) lajšati dostop do financ MSP ter mikro-, malim in srednjim organizacijam v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;

(b) izboljšati sposobnost sodelujočih finančnih posrednikov za ocenjevanje tveganj, povezanih z MSP ter mikro-, malimi in srednjimi organizacijami v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih ter z njihovimi projekti, vključno s tehnično pomočjo, pridobivanjem znanja in ukrepi za mreženje.

Prednostne naloge se izvajajo v skladu s Prilogo I.

3. Komisija v skladu s členom 139(4) Finančne uredbe izvaja Jamstveno shemo s posrednim načinom upravljanja, tako da poveri naloge EIS, kot je navedeno v točki (iii) člena 58(1)(c) navedene uredbe, pod pogoji iz sporazuma med Komisijo in EIS.

Člen 15

Nadnacionalno sodelovanje na področju politik

1. Medsektorski sklop za spodbujanje nadnacionalnega sodelovanja na področju politik podpira:

(a) nadnacionalno izmenjavo izkušenj in znanja ter izkušenj v zvezi z novimi poslovnimi modeli in modeli upravljanja, dejavnosti vzajemnega učenja ter mreženje kulturnih in ustvarjalnih organizacij ter oblikovalcev politik pri razvoju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, po potrebi s spodbujanjem digitalnega mreženja;

(b) zbiranje tržnih podatkov, študije, analize trga dela in potreb po spretnostih, analize evropskih in nacionalnih kulturnih politik in podporo statističnim raziskavam, ki temeljijo na posebnih instrumentih in merilih za vsak sektor, ter ocenjevanja, vključno z meritvami vseh vidikov učinka Programa;

(c) plačilo prispevka za članstvo Unije v Observatoriju, da se spodbuja zbiranje podatkov in analize v avdiovizualnem sektorju;

- (d) preizkušanje novih in medsektorskih poslovnih pristopov k financiranju, distribuciji in denarnemu izražanju ustvarjanja;
- (e) konference, seminarje in dialog o politikah, tudi na področju kulturne in medijske pismenosti, po potrebi s spodbujanjem digitalnega mreženja;
- (f) centre Ustvarjalne Evrope iz člena 16 in izvajanje njihovih nalog.

2. Komisija do 30. junija 2014 opravi študijo izvedljivosti, v kateri preuči možnost zbiranja in analiziranja podatkov v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, ki niso avdiovizualni sektor, rezultate te študije pa predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu.

Komisija lahko glede na rezultate študije poda ustrezen predlog za spremembo te uredbe.

Člen 16

Centri Ustvarjalne Evrope

1. Države, ki sodelujejo v Programu, v sodelovanju s Komisijo ustanovijo centre Ustvarjalne Evrope v skladu z nacionalnim pravom in prakso (v nadaljnjem besedilu: centri Ustvarjalne Evrope).
2. Komisija podpira mrežo centrov Ustvarjalne Evrope.
3. Centri Ustvarjalne Evrope izvajajo naslednje naloge, obenem pa upoštevajo posebne značilnosti vsakega sektorja:
 - (a) zagotavljanje informacij o programu in promocija Programa v njihovih državah;
 - (b) pomoč kulturnim in ustvarjalnim sektorjem v zvezi s Programom in zagotavljanje osnovnih informacij o drugih ustreznih priložnostih za podporo, ki so na voljo v okviru politike Unije;
 - (c) spodbujanje čezmejnega sodelovanja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
 - (d) podpora Komisiji z zagotavljanjem pomoči v zvezi s kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji v državah, ki sodelujejo v Programu, na primer z zagotavljanjem razpoložljivih podatkov o teh sektorjih;
 - (e) podpora Komisiji z zagotavljanjem primerne obveščanja o rezultatih in učinkih Programa ter njihovega razširjanja.

- (f) zagotavljanje obveščanja o informacijah v zvezi z dodeljenim financiranjem Unije in rezultati, doseženimi za njihovo državo, ter njihovega razširjanja.

4. Komisija v sodelovanju z državami članicami z rednim in neodvisnim spremljanjem in ocenjevanjem zagotovi kakovost in rezultate storitev centrov Ustvarjalne Evrope.

POGLAVJE V

Rezultati uspešnosti in razširjanje

Člen 17

Skladnost in dopolnjevanje

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi splošno skladnost in dopolnjevanje Programa z:

- (a) zadevnimi politikami Unije, kot so tiste na področju izobraževanja, zaposlovanja, zdravja, notranjega trga, digitalne agende, mladine, državljanstva, zunanjih odnosov, trgovine, raziskav in inovacij, podjetništva, turizma, pravosodja, širitve in razvoja;
- (b) drugimi zadevnimi viri financiranja Unije za politike na področju kulture in medijev, zlasti Evropskim socialnim skladom, Evropskim skladom za regionalni razvoj in programi za raziskave in inovacije ter finančnimi instrumenti, ki zadevajo pravosodje in državljanstvo, programi za zunanje sodelovanje in predpristopnimi instrumenti.

2. Ta uredba se uporablja in izvaja brez poseganja v mednarodne zaveze Unije.

Člen 18

Spremljanje in ocenjevanje

1. Komisija zagotovi redno spremljanje in zunanje ocenjevanje Programa na podlagi naslednjih kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov uspešnosti:

- (a) kazalniki za splošna cilja iz člena 4:
 - (i) raven in delež zaposlenosti v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, spremembe v zaposlenosti v teh sektorjih ter delež teh sektorjev v bruto domačem proizvodu;
 - (ii) število ljudi, ki dostopajo do evropskih kulturnih in ustvarjalnih del, kadar je mogoče, tudi do del iz držav, ki niso njihova država;

- (b) kazalniki za posebni cilj iz točke (a) člena 5:
- (i) obseg mednarodnih dejavnosti kulturnih in ustvarjalnih organizacij ter število sklenjenih nadnacionalnih partnerstev;
 - (ii) število učnih izkušenj in dejavnosti, ki jih podpira Program in ki so izboljšale kompetence in povečale zaposljivost kulturnih in ustvarjalnih akterjev, vključno s strokovnjaki v avdiovizualnem sektorju.
- (c) kazalniki za posebni cilj iz točke (b) člena 5 v zvezi s podprogramom MEDIA:
- (i) število gledalcev nenacionalnih evropskih filmov v kinematografih v Evropi in evropskih filmov v kinematografih po svetu (deset najpomembnejših neevropskih trgov);
 - (ii) odstotek evropskih avdiovizualnih del v kinematografih, na televiziji in na digitalnih platformah;
 - (iii) število ljudi v državah članicah, ki dostopajo do nenacionalnih evropskih avdiovizualnih del, in število ljudi v državah, ki sodelujejo v Programu, ki dostopajo do evropskih avdiovizualnih del;
 - (iv) število evropskih videoiger, proizvedenih v Uniji in v državah, ki sodelujejo v Programu;
- (d) kazalniki za posebni cilj iz točke (b) člena 4 v zvezi s podprogramom Kultura:
- (i) število ljudi, ki so jih neposredno in posredno dosegli projekti, ki jih podpira Program;
 - (ii) število projektov, namenjenih otrokom, mladim in premalo zastopanim skupinam, ter ocena, koliko ljudi so dosegli;
- (e) kazalniki za posebni cilj iz točke (c) člena 4:
- (i) obseg posojil, zajamčenih v okviru Jamstvene sheme, razvrščenih po državi izvora, velikosti in sektorjih MSP ter mikro-, malih in srednjih organizacij;
 - (ii) obseg posojil, ki jih dodelijo sodelujoči finančni posredniki, razvrščenih po državi izvora;
 - (iii) število in geografska razširjenost sodelujočih finančnih posrednikov;
- (iv) število MSP ter mikro-, malih in srednjih organizacij, ki prejmejo pomoč iz Jamstvene sheme, razvrščenih po državi izvora, velikosti in sektorjih;
- (v) povprečna stopnja neplačila posojil;
- (vi) dosežen finančni učinek vzvoda zajamčenih posojil glede na okvirni finančni učinek vzvoda (1:5,7).
- (f) kazalniki za posebni cilj iz točke (d) člena 4:
- (i) število držav članic, ki uporabljajo rezultate odprte metode koordinacije pri razvoju nacionalnih politik;
 - (ii) število novih pobud ter rezultati politik.
2. Rezultati spremljanja in ocenjevanja se upoštevajo pri izvajanju Programa.
3. Komisija poleg rednega spremljanja Programa pripravi vmesno poročilo o oceni, ki temelji na neodvisni zunanji oceni in ki:
- (a) vključuje kvalitativne in kvantitativne elemente, da se ocenijo učinkovitost Programa pri uresničevanju njegovih ciljev, učinkovitost Programa in njegova evropska dodana vrednost;
 - (b) obravnavajo možnosti za poenostavitev Programa, njegovo notranjo in zunanjo skladnost, dolgoročno ustreznost vseh njegovih ciljev in prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast;
 - (c) upošteva rezultate ocenjevanja glede dolgoročnega učinka sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES.
4. Komisija vmesno poročilo o oceni iz odstavka 3 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži do 31. decembra 2017.
5. Komisija na podlagi končne zunanje in neodvisne ocene pripravi končno poročilo o oceni, v katerem na podlagi izbranih kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov oceni dolgoročne učinke in trajnost Programa. Komisija glede posebnega cilja iz točke (c) člena 4 oceni tudi učinke Jamstvene sheme na dostop do bančnih posojil in s tem povezane stroške za MSP ter mikro-, male in srednje organizacije v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.
6. Komisija končno poročilo o oceni iz odstavka 5 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži do 30. junija 2022.

Člen 19

Obveščanje in razširjanje

1. Komisija državam, ki sodelujejo v Programu, zagotovi informacije o projektih, ki so prejela sredstva Unije, tako da odločitve o izbiri posreduje v dveh tednih po sprejetju.
2. Upravičenci projektov, ki jih podpira Program, zagotovijo obveščanje o informacijah o prejetih sredstvih Unije in doseženih rezultatih ter njihovo razširjanje.
3. Komisija zagotovi razširjanje ustreznih informacij centrom Ustvarjalne Evrope.

POGLAVJE VI

Delegirani akti

Člen 20

Prenos pooblastila na Komisijo

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 21, da se dopolnijo kvalitativni in kvantitativni kazalniki uspešnosti iz člena 18(1).

Člen 21

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 20 se prenese na Komisijo za čas trajanja Programa.
3. Pooblastilo iz člena 20 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 20, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

POGLAVJE VII

Izvedbene določbe

Člen 22

Izvajanje Programa

1. Komisija izvaja Program v skladu s Finančno uredbo.
2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme letni delovni program v zvezi s podprogramoma in medsektorskim sklopom. Komisija v letnem delovnem programu zagotovi letno in dosledno izvajanje splošnih in posebnih ciljev iz členov 3 in 4 ter prednostnih nalog iz členov 9 in 12 ter opredeli pričakovane rezultate, način izvajanja in skupni znesek finančnega načrta. Letni delovni program vsebuje tudi opis ukrepov, ki se financirajo, navedbo zneska, dodeljenega vsakemu ukrepu, in okvirno časovnico izvajanja.

V zvezi z nepovratnimi sredstvi letni delovni program vključuje prednostne naloge, merila za ugotavljanje upravičenosti, merila za izbor in dodelitev sredstev ter najvišjo stopnjo sofinanciranja. Finančni prispevek Programa znaša največ 80 % stroškov podprtih dejavnosti.

Letni delovni program za Jamstveno shemo vključuje merila za ugotavljanje upravičenosti in merila za izbor finančnih posrednikov, merila za izključitev glede na vsebino projektov, predloženih sodelujočim finančnim posrednikom, letno dodelitev sredstev EIS ter merila za ugotavljanje upravičenosti ter merila za izbor in dodelitev sredstev za ponudnike storitev krepitve zmogljivosti.

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(4).

3. Komisija sprejme splošne smernice za izvajanje Programa v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 23(3).

Člen 23

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: Odbor za Ustvarjalno Evropo). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Odbor za Ustvarjalno Evropo se lahko za obravnavo konkretnih vprašanj v zvezi s podprogramoma in medsektorskim sklopom sestane v posebnih sestavah.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 24

Finančne določbe

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 znašajo 1 462 724 000 EUR po trenutnih cenah.

Letna proračunska sredstva v mejah večletnega finančnega okvira odobrita Evropski parlament in Svet.

2. Finančna sredstva iz odstavka 1 se dodelijo, kakor sledi:

(a) najmanj 56 % za podprogram MEDIA;

(b) najmanj 31 % za podprogram Kultura;

(c) največ 13 % za medsektorski sklop, pri čemer se najmanj 4 % dodeli za ukrepe nadnacionalnega sodelovanja iz člena 15 in za centre Ustavjalne Evrope.

3. Upravni stroški, povezani z izvajanjem Programa, so del dodelitev iz odstavka 2 in v celotnem znesku ne presegajo 7 % proračuna Programa, od česar se 5 % dodeli izvajanju podprograma MEDIA in 2 % izvajanju podprograma Kultura.

4. Finančna sredstva iz odstavka 1 lahko pokrivajo stroške, ki se nanašajo na dejavnosti priprave, spremljanja, preverjanja, revizije in ocenjevanja, ki so neposredno potrebne za upravljanje Programa in uresničitev njegovih ciljev, predvsem stroške študij, sestankov strokovnjakov, ukrepov obveščanja in komunikacije, vključno z institucionalno komunikacijo o političnih prednostnih nalogah Unije, če se nanašajo na splošne cilje Programa, ter stroške, povezane z omrežji IT, ki se osredotočajo na obdelavo in izmenjavo informacij, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki jih ima Komisija pri upravljanju Programa.

5. Finančna sredstva iz odstavka 1 lahko pokrivajo stroške tehnične in upravne pomoči, potrebne za zagotovitev prehoda med ukrepi, sprejetimi na podlagi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES ter te uredbe.

Po potrebi se lahko v proračun za obdobje po letu 2020 vnesejo odobrena proračunska sredstva za podobne stroške, da se omogoči upravljanje dejavnosti, ki do 31. decembra 2020 še niso končane.

6. Z odstopanjem od člena 130(2) Finančne uredbe in v upravičenih primerih lahko Komisija šteje stroške, neposredno povezane z izvajanjem podprtih ukrepov in dejavnosti, kot upravičene za financiranje, četudi so upravičencu nastali pred vložitvijo vloge za pridobitev sredstev.

Člen 25

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim protipravnim dejavnostim z učinkovitim preverjanjem in inšpekcijami, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče se pooblastijo za opravljanje revizije na podlagi dokumentacije ter pregledov in inšpekcij na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v okviru Programa.

3. Urad OLAF lahko opravi preiskave, tudi preglede in inšpekcije na kraju samem v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96 in Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, ki se financira v okviru Programa, prišlo do goljufije, korupcije ali katere koli druge protipravne dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblašajo za opravljanje revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

POGLAVJE VIII

Končne določbe

Člen 26

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklepi št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2014.

2. Dejavnosti, ki so se začele izvajati do 31. decembra 2013 na podlagi sklepov iz odstavka 1, se še naprej izvajajo v skladu s temi sklepi, dokler ne bodo zaključene.

*Člen 27***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

PRILOGA I

UREDITEV ZA IZVAJANJE JAMSTVENE SCHEME ZA KULTURNE IN USTVARJALNE SEKTORJE

Finančna podpora, ki jo zagotavlja Jamstvena shema, se nameni MSP ter mikro-, malim in srednjim organizacijam v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, prilagojena pa je posebnim potrebam sektorjev in se kot taka tudi označuje.

1. Naloge

Jamstvena shema zagotavlja:

- (a) jamstva sodelujočim finančnim posrednikom iz vseh držav, ki sodelujejo v Jamstveni shemi;
- (b) sodelujočim finančnim posrednikom dodatno strokovno znanje, da ocenijo tveganja, povezana z MSP ter mikro-, malimi in srednje velikimi organizacijami, pa tudi z njihovimi kulturnimi in ustvarjalnimi projekti;

2. Izbira sodelujočih finančnih posrednikov

EIS izbere sodelujoče finančne posrednike, skladno z najboljšo prakso na trgu in s posebnim ciljem iz točke (c) člena 4. Merila za izbiro vključujejo predvsem:

- (a) obseg financiranja dolga, ki je na voljo MSP ter mikro-, malim in srednjim organizacijam;
- (b) politiko upravljanja tveganja za posojilne dejavnosti, zlasti glede kulturnih in ustvarjalnih projektov;
- (c) sposobnost razviti raznovrsten posojilni portfelj in MSP ter mikro-, malim in srednjim organizacijam v vseh regijah in sektorjih predlagati načrt trženja in promocije.

3. Trajanje Jamstvene sheme

Posamezna jamstva imajo lahko rok zapadlosti do 10 let.

V skladu s točko (i) člena 21(3) Finančne uredbe se vračila, ustvarjena z jamstvi, dodelijo Jamstveni shemi za obdobje, ki ne presega obdobja obveznosti, s pribitkom 10 let. Vračila, ki se v skladu z določbami ustreznih sporazumov o prenosu ustvarijo z dejavnostmi Produkcijskega jamstvenega sklada MEDIA, vzpostavljenega pred letom 2014, se dodelijo Jamstveni shemi v obdobju 2014-2020. Komisija države članice o takih dodelitvah obvešča preko Odbora za Ustvarjalno Evropo.

4. Krepitev zmogljivosti

Krepitev zmogljivosti v okviru Jamstvene sheme je zagotavljanje strokovnega znanja in izkušenj sodelujočim finančnim posrednikom, da bi izboljšali njihovo razumevanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev – glede nesnovne narave sredstev zavarovanja s premoženjem, velikosti trga, ki nima kritične mase, in prototipske narave izdelkov in storitev – in zagotavljanje dodatnega strokovnega znanja in izkušenj na področju razvoja portfeljev in ocenjevanja tveganj, povezanih s kulturnimi in ustvarjalnimi projekti, vsem sodelujočim finančnim posrednikom.

Sredstva, dodeljena za krepitev zmogljivosti, se omejijo na 10 % proračuna za Jamstveno shemo.

EIS izbere ponudnike storitev krepitev zmogljivosti v imenu Jamstvene sheme in pod nadzorom Komisije z javnim in odprtim postopkom oddaje javnega naročila, na podlagi meril, kot so izkušnje pri financiranju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, strokovno znanje, geografski doseg, sposobnost izvedbe in poznavanje trga.

5. Proračun

Proračunska dodelitev pokriva vse stroške Jamstvene sheme, vključno s plačilnimi obveznostmi do sodelujočih finančnih posrednikov, kot so izgube zaradi jamstev, provizije za upravljanje za EIS, ki upravlja vire Unije, in vse druge upravičene stroške ali izdatke.

6. Prepoznavnost in ozaveščanje

EIS prispeva k promociji Jamstvene sheme pri evropskem bančnem sektorju. Poleg tega vsi sodelujoči finančni posredniki in EIS zagotovijo, da se podpora v okviru Jamstvene sheme nameni ustrezna raven prepoznavnosti in preglednosti, z zagotavljanjem informacij o finančnih priložnostih, usmerjenih v MSP ter mikro-, male in srednje organizacije.

EIS zato med drugim mreži centrov Ustvarjalne Evrope zagotavlja tudi informacije, potrebne za izvajanje njihovih nalog.

7. Vrste posojil

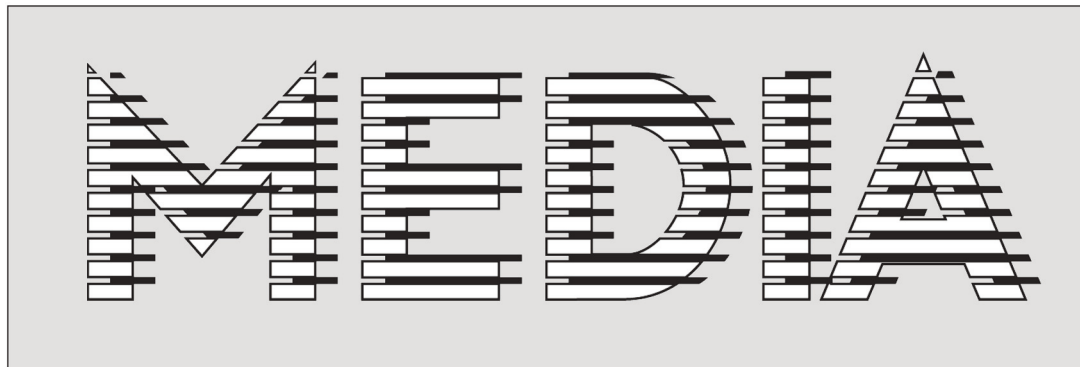
Jamstvena shema zajema zlasti naslednje vrste posojil:

- (a) naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva;
 - (b) prenos podjetij;
 - (c) obratna sredstva (kot so začasno financiranje, financiranje za premostitev vrzeli, denarni tok, kreditne linije).
-

PRILOGA II

LOGOTIP PODPROGRAMA MEDIA

Logotip podprograma MEDIA je naslednji:

UREDBA (EU) št. 1296/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o Programu Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije („EaSI“) in spremembi Sklepa št. 283/2010/EU o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 46(d), člena 149, člena 153(2)(a) in tretjega odstavka člena 175 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s sporočilom Komisije z dne 29. junija z naslovom „Proračun za strategijo Evropa 2020“, v katerem se priporočajo racionalizacija in poenostavitev finančnih instrumentov Unije ter njihova večja usmerjenost v dodano vrednost Unije ter v učinke in rezultate, ta uredba uvaja Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije (v nadaljnjem besedilu: Program), da bi zagotovili nadaljevanje in razvoj dejavnosti, izvajanih na podlagi Sklepa št. 1672/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, Izvedbenega sklepa Komisije 2012/733/EU ⁽⁶⁾ in Sklepa št. 283/2010/EU Evropskega

parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, ki je ustanovila Evropski makrofinančni instrument Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (v nadaljnjem besedilu: Instrument).

- (2) Evropski svet je 17. junija 2010 odobril predlog Komisije za strategijo Evropa 2020 za delovna mesta ter pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: Evropa 2020), ki določa pet glavnih ciljev (vključno s tistimi, ki obravnavajo zaposlovanje, boj proti revščini in socialni izključenosti oziroma izobraževanje) in sedem vodilnih pobud ter ki predstavlja skladen okvir politike za prihodnje desetletje. Evropski svet se je zavzel za polno uporabo ustreznih instrumentov in politik Unije, da bi podprli doseganje skupnih ciljev, in pozval države članice, naj povečajo usklajenost ukrepanja.
- (3) V skladu s členom 148(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je Svet je 21. oktobra 2010 sprejel smernice za zaposlitvene politike, ki skupaj s širšimi smernicami ekonomskih politik držav članic in Unije, sprejetimi v skladu s členom 121 PDEU, tvorijo integrirane smernice strategije Evropa 2020. Program bi moral prispevati k doseganju ciljev Evrope 2020, zlasti k zmanjšanju revščine in ciljem, povezanim z zaposlovanjem, kot so opredeljeni v smernicah o zaposlovanju. V ta namen bi moral Program podpreti izvajanje vodilnih pobud ob posebnem upoštevanju Evropske platforme proti revščini in socialni izključenosti, programa za nova znanja in spretnosti in delovna mesta ter pobude Mladi in mobilnost, kot tudi pobude Sveženj o zaposlovanju mladih.
- (4) V vodilnih pobudah Evrope 2020 z naslovom "Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti" ter "Unija inovacij" so socialne inovacije opredeljene kot močno orodje za obravnavanje socialnih izzivov, ki so posledica staranja prebivalstva, revščine, brezposelnosti, novih vzorcev dela in življenjskih slogov ter pričakovanih državljanov glede socialne pravičnosti, izobraževanja in zdravstva. Program bi moral podpreti dejavnosti za povečanje socialnih inovacij v odziv na socialne potrebe, ki niso dovolj izpolnjene glede boja proti revščini in socialni izključenosti, spodbujanja visoke stopnje kakovostnega in trajnostnega zaposlovanja, zagotavljanja ustrezne socialne zaščite, ki bi preprečevala revščino, izboljšanja delovnih pogojev ter izboljšanja dostopa do zdravstvenega varstva

⁽¹⁾ UL C 143, 22.5.2012, str. 88.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 167.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ Sklep št. 1672/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o uvedbi programa Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost – Progress (UL L 315, 15.11.2006, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL L 141, 27.5.2011, str. 1).

⁽⁶⁾ Izvedbeni sklep Komisije 2012/733/EU z dne 26. novembra 2012 o izvajanju Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta glede uravnoteženja ponudbe in povpraševanja po prostih delovnih mestih ter postavitve mreže EURES na nove temelje (UL L 328, 28.11.2012, str. 21).

⁽⁷⁾ Sklep št. 283/2010/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2010 o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (UL L 87, 7.4.2010, str. 1).

- in usposabljanja za ranljive osebe, ob ustreznem upoštevanju vloge regionalnih in lokalnih organov. Program bi poleg tega moral spodbujati nadnacionalna partnerstva in mrežno povezovanje akterjev v javnem, zasebnem in tretjem sektorju, kot tudi podpreti njihovo udeležbo pri načrtovanju in izvajanju novih pristopov k obravnavanju perečih socialnih potreb in izzivov.
- (5) Program bi moral z eksperimentiranjem na področju socialne politike lajšati zlasti opredelitev in preučitev inovativnih rešitev ter okrepiti njihovo praktično izvedbo, da bi se, kjer je potrebno, državam članicam pomagalo povečati učinkovitost njihovih trgov dela ter nadalje izboljšati njihovo politiko socialne zaščite in vključevanja. Eksperimentiranje na področju socialne politike je praktično preizkušanje socialnih inovacij na podlagi projektov. Omogoča zbiranje dokazov o izvedljivosti socialnih inovacij. Treba bi bilo omogočiti, da se uspešne zamisli uresniči v širšem obsegu s finančno podporo iz Evropskega socialnega sklada (ESS), kot tudi iz drugih virov.
- (6) Odprto metodo usklajevanja, ki se je na področjih zaposlovanja in socialne politike izkazala za uspešno z vidika prožnosti in operativne učinkovitosti, bi bilo treba uporabljati širše in bi jih morale dejavnosti, ki jih podpira Program, nadalje podpirati.
- (7) Napredek v smeri družbeno in okoljsko trajnostnega razvoja v Evropi zahteva, da se predvidijo in razvijejo nove spretnosti in znanja, kar vodi do izboljšanja pogojev za ustvarjanje delovnih mest, kakovosti zaposlovanja in delovnih pogojev prek spremljajočih politik izobraževanja, trga dela ter socialne politike v povezavi s preoblikovanjem industrij in storitev. Program bi zato moral prispevati k ustvarjanju kakovostnih in trajnostnih „zelenih“ in „belih“ delovnih mest ter delovnih mest na področju informacijske in komunikacijske tehnologije, hkrati pa tudi k predvidevanju in razvoju novih spretnosti in znanj za nova kakovostna in trajnostna delovna mesta, prek povezovanja politike zaposlovanja in socialne politike z industrijskimi in strukturnimi politikami ter prek podpore prehodu na z viri učinkovito in nizkoogljično gospodarstvo. Program bi moral zlasti delovati kot spodbujevalec preučevanja možnosti za ustvarjanje delovnih mest z okolju in družbi prijaznimi naložbami pod okriljem javnega sektorja ter lokalnimi in regionalnimi pobudami za zaposlovanje.
- (8) V Programu bi bilo treba, kadar je ustrezno, upoštevati področno razsežnost brezposelnosti, revščine in socialne izključenosti in zlasti vedno večje neenakosti v regijah in med njimi, med podeželskimi območji ter mesti, pa tudi znotraj mest.
- (9) Utrditi je treba socialne vidike notranjega trga. Zaradi potrebe po okrepitvi zaupanja v notranji trg, vključno s prostim pretokom storitev, prek spoštovanja pravice delavcev, je treba zagotoviti, da bodo imeli delavci oziroma podjetja pri tem pretoku enake pravice po vsej Uniji.
- (10) V skladu z Evropo 2020 bi si v Programu bilo treba prizadevati za usklajen pristop k spodbujanju kakovostnega in trajnostnega zaposlovanja ter boj proti socialni izključenosti in revščini ter njuno preprečevanje, pri tem pa upoštevati enakost med ženskami in moškimi. Izvajanje Programa bi bilo treba racionalizirati in poenostaviti, predvsem z vzpostavitvijo sklopa skupnih določb, ki med drugim vključujejo splošne cilje ter ureditve glede spremljanja in vrednotenja. Program bi moral biti osredotočen na projekte z jasno dodano vrednostjo za Unijo, ne glede na njihov obseg. Da bi zmanjšali upravno obremenitev, bi moral Program podpirati vzpostavitev in razvoj mrež in partnerstev. Poleg tega bi bilo treba bolj uporabljati poenostavljene oblike obračunavanja stroškov (pavšalne zneske in pavšalno financiranje), predvsem za izvajanje programov mobilnosti, obenem pa zagotoviti preglednost postopkov. Program bi moral ponudnikom mikrofinanciranja na ravni Unije omogočiti „vse na enem mestu“ in zagotavljati finančna sredstva za mikrokredeite in socialno podjetništvo ter olajšati dostop do posojil in zagotavljati tehnično pomoč.
- (11) Ob upoštevanju omejenih sredstev, ki so na voljo za Program, ter predhodne dodelitve teh sredstev za različne osi, bi bilo treba pri financiranju nameniti prednost razvoju struktur z jasnim multiplikacijskim učinkom, kar bo v korist nadaljnjim aktivnostim in pobudam. Uvesti bi bilo treba tudi ustrezne ukrepe, da bi preprečili kakršno koli možnost prekrivanja ali dvojnega financiranja iz drugih skladov ali programov, zlasti iz ESS.
- (12) Unija bi morala na podlagi zanesljive preučitve pridobiti dokaze, da bi podprla oblikovanje politike na področju zaposlovanja in socialnih zadev, pri tem pa nameniti posebno pozornost posledicam finančne in gospodarske krize. Taki dokazi dodajajo vrednost nacionalnemu ukrepanju, saj zagotovijo razsežnost Unije in primerjavo za zbiranje podatkov in razvoj statističnih orodij, metod in skupnih kazalnikov za namene izdelave celovitega pregleda nad stanjem na področju zaposlovanja, socialne politike in delovnih pogojev po vsej Uniji ter zagotovijo zares kakovostno vrednotenje učinkovitosti in uspešnosti programov in politik, med drugim zaradi uresničevanja ciljev Evrope 2020.

- (13) Unija ima posebno vlogo pri vzpostavljanju platforme za izmenjavo politik in vzajemno učenje med državami, ki sodelujejo v Programu na področjih zaposlovanja, socialne zaščite in socialnega vključevanja, pa tudi socialnega podjetništva. Poznavanje politik, ki se uporabljajo v drugih državah, in njihovih rezultatov, vključno s tistimi, ki so bili doseženi z eksperimentiranjem na področju socialne politike na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, širi razpon možnosti, ki jih imajo na voljo oblikovalci politike, in s tem sproža razvoj novih politik.
- (14) Zagotavljanje minimalnih standardov in nenehnega izboljševanja delovnih pogojev v Uniji sta osrednji značilnosti socialne politike Unije. Unija ima, ob upoštevanju načel "dostojnega dela" in "pametne ureditve", pomembno vlogo pri zagotavljanju, da se zakonodajni okvir prilagaja razvijajočim se vzorcem dela ter novim zdravstvenim in varnostnim tveganjem. Pomembna pa je tudi vloga Unije pri financiranju ukrepov za izboljšanje skladnosti z delovnimi standardi iz ratificiranih konvencij Mednarodne organizacije dela (MOD) in s pravili Unije o varstvu pravic delavcev. To zlasti velja za ukrepe za ozaveščanje, (na primer s socialno oznako), za širjenje informacij in spodbujanje razprave o pomembnih izzivih in političnih vprašanjih v zvezi z delovnimi pogoji, tudi med socialnimi partnerji in drugimi zainteresiranimi stranmi, ter za spodbujanje ukrepov za usklajevanje dela in zasebnega življenja, za uvajanje preventivnih ukrepov in za spodbujanje kulture preprečevanja na področju zdravja in varnosti pri delu.
- (15) Socialni partnerji in organizacije civilne družbe imajo ključno vlogo pri spodbujanju kakovostnega zaposlovanja, v boju proti socialni izključenosti in revščini ter pri spopadanju z brezposelnostjo. Zato bi morali biti socialni partnerji in organizacije civilne družbe, kjer je primerno, udeleženi pri vzajemnem učenju ter razvijanju, izvajanju in širjenju novih politik. Komisija bi morala socialne partnerje in organizacije civilne družbe, na ravni Unije, obveščati o rezultatih, povezanih z izvajanjem Programa, in si z njimi izmenjavati mnenje o tem.
- (16) Unija krepitvi socialne razsežnosti globalizacije ter preprečevanju socialnega dampinga s spodbujanjem dostojnega dela in delovnih standardov ni zavezana le v državah, ki sodelujejo v Programu, ampak tudi na mednarodni ravni, bodisi neposredno v razmerju do tretjih držav bodisi posredno s sodelovanjem z mednarodnimi organizacijami. Zato je treba razviti ustrezne odnose s tretjimi državami, ki ne sodelujejo v Programu, da bi pomagali dosegati njegove cilje, ob upoštevanju vseh pomembnih sporazumov, sklenjenih med temi državami in Unijo. To lahko vključuje navzočnost predstavnikov teh tretjih držav na prireditvah v vzajemnem interesu (kot so konference, delavnice in seminarji), organiziranih v državah, ki sodelujejo v Programu. Poleg tega bi bilo treba razviti sodelovanje z zadevnimi mednarodnimi organizacijami, zlasti z MOD in drugimi ustreznimi organi Združenih narodov, Svetom Evrope in Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), da bi se Program izvajal ob upoštevanju vloge teh organizacij.
- (17) V skladu s členoma 45 in 46 PDEU Uredba (EU) št. 492/2011 vsebuje določbe za uresničitev prostega gibanja delavcev brez diskriminacije z zagotovitvijo tesnega sodelovanja osrednjih zavodov za zaposlovanje držav članic ter teh zavodov in Komisijo. EURES, ki je evropska mreža služb za zaposlovanje bi morala spodbujati boljše delovanje trgov dela s pospeševanjem prostovoljne nadnacionalne čezmejne geografske mobilnosti delavcev, omogočati večjo preglednost na trgu dela, zagotavljati usklajevanje ponudbe in povpraševanja po delovnih mestih ter podpirati dejavnosti na področju posredovalnih, zaposlitvenih, svetovalnih in usmerjevalnih služb na nacionalni in čezmejni ravni, s čimer prispeva k ciljem Evrope 2020. Države članice bi morale spodbuditi, da uporabljajo storitve EURES in omogočijo njihovo dostopnost na enem samem mestu, kadar je to primerno.
- (18) Področje delovanja EURES bi bilo treba na podlagi razpisov za zbiranje ponudb razširiti na razvijanje in podpiranje ciljno usmerjenih programov mobilnosti na ravni Unije, ki so namenjeni zapolnitvi delovnih mest, kadar se na trgu dela pokaže primanjkljaj. V skladu s členom 47 PDEU bi morali navedeni programi podpirati prostovoljno mobilnost mladih delavcev v Uniji. Ciljno usmerjeni programi mobilnosti, kot je tisti, ki temelji na pripravljalnem ukrepu „Tvoja prva zaposlitev EURES“, bi morali mladim olajšati dostop do zaposlitvenih priložnosti in zaposlitev v drugi državi članici ter bi morali spodbujati delodajalce, da mobilnim mladim delojemalcem ponudijo delovna mesta. Vendar programi mobilnosti ne bi smeli odvrčati Unije in držav članic od tega, da mladim pomagajo najti zaposlitev v njihovi matični državi.
- (19) V številnih mejnih regijah imajo čezmejna partnerstva EURES pomembno vlogo pri razvijanju pravega evropskega trga dela. Čezmejna partnerstva EURES vključujejo vsaj dve državi članici ali državo članico in drugo sodelujočo državo. Posledično so ta partnerstva jasne horizontalne narave in so vir dodane vrednosti Uniji. Čezmejna partnerstva EURES bi zato morali še naprej podpirati s horizontalnimi dejavnostmi Unije, ki bi jih lahko dopolnjevali z nacionalnimi sredstvi ali ESS.

- (20) Pri vrednotenju dejavnosti EURES bi bilo treba upoštevati količinska in kakovostna merila. Ker posredovanje zaposlitve iz ene države pomeni posredovanje zaposlitev v drugi, odvisno od spreminjajočih se razmer na trgu dela in povezanih vzorcev mobilnosti, vrednotenje ne bi smelo temeljiti zgolj na številu teh posredovanj v posameznih državah članicah, temveč zlasti na skupnih številkah na ravni Unije. Poleg tega bi bilo treba upoštevati tudi, da rezultati svetovanja niso nujno izmerljivi z vidika mobilnosti ali posredovanja zaposlitev.
- (21) V Evropi 2020 ter zlasti v smernici št. 7 iz Sklepa Sveta 2010/707/EU ⁽¹⁾ sta bila samozaposlovanje in podjetništvo opredeljena kot bistvena za doseg pametne, trajnostne in vključujoče rasti.
- (22) Slab dostop do posojil in lastniškega ali navideznega lastniškega kapitala je ena od glavnih ovir pri ustanavljanju podjetij, zlasti za osebe, ki so najbolj oddaljene od trga dela. Prizadevanja Unije in nacionalna prizadevanja na tem področju je treba okrepiti, da bi povečali ponudbo in dostop do mikrofinanciranja in zadovoljili povpraševanje tistih, ki ga najbolj potrebujejo, predvsem pa brezposelnih, žensk in ranljivih oseb, ki želijo ustanoviti ali razviti mikropodjetje, vključno s samozaposlitvijo, vendar nimajo dostopa do posojila. Poleg tega je med novoustanovljenimi podjetji v Uniji največ mikropodjetij. Zato bi bilo treba omogočiti, da se z mikroposojili doda vrednost in hitro dosežejo konkretni rezultati. Prvi korak, ki sta ga Evropski parlament in Svet leta 2010 naredila v to smer, je bila vzpostavitev Instrumenta. Dejavnosti obveščanja o priložnostih mikrofinanciranja na ravni Unije in držav članic bi bilo treba izboljšati, da bi lažje dosegli tiste, ki to financiranje potrebujejo.
- (23) Mikrofinanciranje in podpora socialnemu podjetništvu bi morala doseči potencialne upravičence in imeti trajni učinek. Prispevati bi morala k visoki ravni kakovostnega in trajnostnega zaposlovanja ter spodbuditi ekonomske politike in politike lokalnega razvoja. Da bi čim bolj povečali priložnosti za oblikovanje uspešnih podjetij, bi morali ukrepe, povezane z mikrofinanciranjem in socialnim podjetništvom, dopolniti z mentorstvom in programi usposabljanja ter vsemi potrebnimi informacijami, ki bi jih redno posodabljali, dostop do njih pa omogočili prek zadevnih ponudnikov financiranja. V ta namen je bistveno, da se zagotovi ustrezno financiranje, predvsem prek ESS.
- (24) Da bi bilo mikrofinanciranje na mladem mikrofinančnem trgu v Uniji bolj razpoložljivo, je treba pospešiti institucionalno zmogljivost ponudnikov mikrofinanciranja ter zlasti nebančnih mikrofinančnih ustanov v skladu s sporočilom Komisije z dne 13. novembra 2007 z naslovom „Evropska pobuda za razvoj mikrokredita v podporo rasti in zaposlovanju“ in s poročilom Komisije z dne 25. julija 2008 z naslovom "Spodbujanje inovatorok in žensk v podjetništvu".
- (25) Socialno gospodarstvo in socialno podjetništvo sta sestavna dela pluralističnega socialnega tržnega gospodarstva v Evropi in imata pomembno vlogo pri zagotavljanju večje socialne konvergence v Evropi. Temeljita na načelih solidarnosti in odgovornosti, prevlade posameznika in socialnih ciljev nad kapitalom ter spodbujanja socialne odgovornosti, socialne kohezije in socialnega vključevanja. Socialna podjetja so lahko gibal socialnih sprememb, saj ponujajo inovativne rešitve ter spodbujajo vključujoče trge dela in socialne storitve, dostopne vsem. Zato pomembno prispevajo k doseganju ciljev Evrope 2020. S Programom bi bilo treba izboljšati dostop socialnih podjetij do različnih vrst finančnih sredstev prek zagotavljanja primernih instrumentov, da bi zadostili njihovim specifičnim finančnim potrebam med celotnim obstojem.
- (26) Da bi izkoristili izkušnje subjektov, kot je skupina Evropske investicijske banke, bi bilo treba ukrepe, ki vključujejo mikrofinanciranje in socialno podjetništvo, izvajati posredno Komisija, tako da naloge izvajanja proračuna zaupa takim subjektom v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba). Uporaba virov Unije združuje finančne vzvode iz mednarodnih finančnih ustanov in drugih vlagateljev, ustvarja sinergije med ukrepi držav članic in Unije ter povezuje pristope. To tako izboljšuje dostop do finančnih sredstev, zlasti za določene ogrožene skupine in mlade, kot tudi doseg mikrofinanciranja za te skupine in mlade. Dostop do finančnih sredstev za mikropodjetja, vključno s samozaposlenimi in socialnimi podjetji, se prav tako izboljša. Prispevek Unije tako pomaga pri razvoju rastočega sektorja socialnih podjetij in mikrofinančnega trga v Uniji ter spodbuja čezmejne dejavnosti. Dejavnosti Unije bi morale dopolnjevati uporabo, s strani držav članic, finančnih instrumentov za mikrofinanciranje in socialno podjetništvo. Subjekti, ki jim je zaupano izvajanje dejavnosti, bi morali zagotoviti, da se doda vrednost in prepreči podvajanje financiranja iz virov Unije.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2010/707/EU z dne 21. oktobra 2010 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (UL L 308, 24.11.2010, str. 46).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L, 298, 26.10.2012, str. 1).

- (27) V skladu z Evropo 2020 bi moral Program prispevati k reševanju perečega problema brezposelnosti mladih. Mladim bi zato bilo treba dati prihodnost in možnost, da imajo ključno vlogo pri razvoju družbe in gospodarstva v Evropi, kar je v kriznih časih še posebej pomembno.
- (28) V Programu bi bilo treba tudi izpostaviti posebno vlogo in pomen malih podjetij v zvezi z usposabljanjem, strokovnim znanjem ter tradicionalnim znanjem in izkušnjami, pa tudi zagotoviti, da bodo imeli mladi dostop do mikrofinanciranja. Program bi moral prispevati k izmenjavi dobrih praks med državami članicami in drugimi državami, ki sodelujejo v programu na vseh teh področjih.
- (29) Ukrepi iz Programa bi morali podpreti države članice in akterje na trgu dela pri izvedbi Priporočila Sveta z dne 22. aprila 2013 ⁽¹⁾ v zvezi z vzpostavitvijo jamstva za mladino. V priporočilu je navedeno, da bi morali vsi mladi, mlajši od 25 let v obdobju štirih mesecev po tem, ko postanejo brezposelni ali prenehajo s formalnim izobraževanjem, prejeti kakovostno ponudbo za zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajiništvo ali pripravništvo. Program bi moral olajšati izmenjavo dobre prakse med državami članicami in drugimi državami, ki sodelujejo v Programu na tem področju.
- (30) V skladu s členom 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 8 PDEU je treba zagotoviti, da Program prispeva k spodbujanju enakosti med ženskami in moškimi v vseh svojih oseh in dejavnostih, vključno z integracijo načela enakosti spolov in, kjer je to ustrezno, s posebnimi ukrepi za spodbujanje zaposlovanja žensk in njihove socialne vključenosti. V skladu s členom 10 PDEU bi moral Program zagotavljati, da izvajanje njegovih prednostnih nalog prispeva k boju proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Da se oceni, kako je pri dejavnostih Programa obravnavana nediskriminatornost, bi bilo potrebno redno spremljanje in vrednotenje.
- (31) Program Progress za obdobje 2007–2013 vsebuje dele z naslovom "Nediskriminacija in raznolikost" ter "Enakost spolov", ki jih je treba v okviru Programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020 ohraniti in nadalje razvijati. Vendar je nad vse pomembno, da se ohrani izrazit poudarek na vprašanih enakosti med ženskami in moškimi ter nediskriminacije v vseh ustreznih pobudah in ukrepih, ki jih zajema ta Program, zlasti na področjih izboljšanja udeležbe žensk na trgu dela, delovnih pogojev ter glede spodbujanja boljšega ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem.
- (32) V skladu s členom 9 PDEU in cilji Evrope 2020 bi moral Program prispevati k doseganju visoke stopnje kakovostnega in trajnega zaposlovanja, zagotavljanju ustreznih socialne zaščite in boju proti revščini in socialni izključenosti, ter bi moral upoštevati zahteve v zvezi z visoko stopnjo zaščite zdravja ljudi.
- (33) Program bi moral dopolnjevati druge programe Unije in obenem potrditi, da bi moral vsak instrument delovati v skladu s svojimi specifičnimi postopki. Tako isti upravičeni stroški ne bi smeli voditi do dvojnega financiranja. Da bi dodali vrednost in dosegli večji učinek financiranja Unije, bi bilo treba Program tesno povezati z drugimi programi Unije in strukturnimi skladi, zlasti ESS in pobudo o zaposlovanju mladih. Program bi moral dopolnjevati druge programe in pobude Unije, ki so usmerjene v boj proti brezposelnosti mladih.
- (34) Program bi se moral izvajati tako, da bi pristojni organ oziroma organi vsake države članice lažje prispevali k doseganju ciljev Programa.
- (35) Za zagotovitev učinkovitejšega obveščanja javnosti na splošno ter večje sinergije med ukrepi komuniciranja na pobudo Komisije, bi morala sredstva, dodeljena dejavnostim obveščanja in komuniciranja v tem Programu, pripomoči tudi k institucionalnemu sporočanju in zagotavljanju informacij o političnih prednostnih nalogah Unije, povezanih s splošnimi cilji tega Programa.
- (36) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno obdobje trajanja Programa, ki pomenijo prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne [2. decembra 2013] med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽²⁾.
- (37) Finančni interesi Unije bi morali biti skozi celoten cikel izdatkov zaščiteni s sorazmernimi ukrepi, med katere spadajo preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, povračilo izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi globe v skladu s Finančno uredbo.

⁽¹⁾ Priporočilo Sveta z dne 22. aprila 2013 o vzpostavitvi jamstva za mladino (UL C 120, 26.4.2013, str. 1).

⁽²⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

- (38) Da bi ves čas trajanja Programa zagotovili, da bo dovolj prožen za odzivanje na spreminjajoče se potrebe in ustrezne politične prednostne naloge, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z razporejanjem sredstev med samimi osmi in za posamezna tematska področja znotraj osi Programa. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (39) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.
- (40) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se te cilje zaradi njihovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti, iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –
- (a) ima v skladu s svojimi pravili, statuti ali drugimi pravnimi dokumenti, na podlagi katerih je ustanovljen za glavni cilj doseganje merljivih, pozitivnih socialnih učinkov namesto ustvarjanja dobička za svoje lastnike, člane in delničarje in ki:
- (i) nudi storitve ali proizvaja blago velikega socialnega pomena in/ali
- (ii) pri proizvodnji izdelkov ali nudenju storitev izpolnjuje svoj socialni cilj;
- (b) svoje dobičke uporablja najprej in predvsem za doseganje svojega osnovnega cilja ter ima vnaprej določene postopke in pravila za vsako razdeljevanje dobička med delničarje in lastnike, kar zagotavlja, da tako razdeljevanje ne spodkopava osnovnega cilja; ter

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SKUPNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. S to uredbo se ustanovi Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije (v nadaljnjem besedilu: Program), katerega namen je prispevati k izvajanju Evrope 2020, vključno z njenimi glavnimi cilji, integriranimi smernicami in vodilnimi pobudami, tako da se zagotavlja finančna podpora za cilje Unije v smislu spodbujanja visoke ravni kakovostnega in trajnega zaposlovanja, zagotavljanja ustrezne in dostojne socialne zaščite, boja proti socialni izključenosti in revščini ter izboljšanja delovnih pogojev.

2. Program traja od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Člen 2

Opredelevanje pojmov

V tej uredbi:

(1) „socialno podjetje“ pomeni podjetje ne glede na pravno obliko, ki:

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(c) se upravlja podjetniško, odgovorno in pregledno, predvsem z vključevanjem delavcev, strank in zainteresiranih strani, na katere vplivajo njegove poslovne dejavnosti;

(2) „mikrokredit“ pomeni posojilo v znesku do 25 000 EUR;

(3) „mikropodjetje“ pomeni podjetje, vključno s samozaposlenimi, ki ima manj kot 10 zaposlenih, ter letni promet ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 2 milijonov EUR, v skladu s Priporočilom Komisije 2003/361/ES⁽²⁾;

(4) „mikrofinanciranje“ vključuje poročstva, mikrokredite, lastniški kapital in navidezni lastniški kapital, ki so odobreni osebam in mikropodjetjem, ki imajo težave pri dostopanju do posojil;

(5) „socialne inovacije“ pomeni inovacije, ki imajo socialne cilje in uporabljajo sredstva socialne narave in zlasti tista, ki se nanašajo na razvoj in izvajanje novih zamisli (glede izdelkov, storitev in vzorcev), ki hkrati izpolnjujejo socialne potrebe in ustvarjajo nove socialne odnose ali sodelovanje in tako niso dobre le za družbo, ampak tudi spodbujajo zmožnost družbe, da ukrepa;

⁽²⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(6) „eksperimentiranje na področju socialne politike“ pomeni ukrepe politike, ki prinašajo inovativne odgovore na socialne potrebe in se izvajajo v majhnem obsegu in v pogojih, ki omogočajo, da se njihov učinek izmeri, preden se jih lahko ponovi v širšem obsegu, če so rezultati prepričljivi.

Člen 3

Struktura programa

1. Program je sestavljen iz naslednjih treh dopolnjujočih se osi:

- (a) os Progress, ki podpira razvoj, izvajanje, spremljanje in vrednotenje instrumentov in politik Unije iz člena 1 in ustreznega prava Unije, ter ki spodbuja oblikovanje politike, temelječe na dokazih, socialno inovativnost in socialni napredek, v partnerstvu s socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe ter javnimi in zasebnimi organi;
- (b) os EURES, ki podpira dejavnosti, ki jih izvaja EURES, namreč specializirane službe, ki jih ustanovijo države EGP in Švicarska konfederacija, skupaj s socialnimi partnerji, drugimi ponudniki zaposlitev in drugimi zainteresiranimi stranmi, da bi razvili izmenjavo in širjenje informacij ter druge oblike sodelovanja, kot so čezmejna partnerstva, da se pospeši pravična prostovoljna geografska mobilnost delavcev ter prispeva k visoki stopnji kakovostnega in trajnega zaposlovanja;
- (c) os mikrofinanciranje in socialno podjetništvo, ki povečuje dostop do in razpoložljivost finančnih sredstev za pravne in fizične osebe, na podlagi člena 26.

2. Skupne določbe iz tega naslova se uporabljajo za vse tri osi, navedene v točkah (a), (b) in (c) odstavka 1, poleg posebnih določb naslova II.

Člen 4

Splošni cilji Programa

1. Program si prizadeva doseči naslednje splošne cilje:

- (a) povečati odgovornost med oblikovalci politike na vseh ravneh in uvesti konkretne, usklajene ukrepe na ravni Unije in držav članic, pri tem pa spoštovati cilje Unije na področjih iz člena 1 v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji, kot tudi organizacijami civilne družbe ter javnimi in zasebnimi organi;
- (b) podpirati razvoj ustreznih, dostopnih in učinkovitih sistemov socialne zaščite in trgov dela ter pospeševati reformo politike na področjih iz člena 1, zlasti s spodbujanjem dostojnega dela in delovnih pogojev, preventivne

kulture za zdravje in varnost pri delu, bolj zdravega ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem, ter dobrega upravljanja socialnih ciljev, vključno s konvergenco, kot tudi vzajemnega učenja in socialnih inovacij;

(c) zagotoviti, da se pravo Unije pri zadevah, povezanih s področji iz člena 1 učinkovito uporablja, in po potrebi prispevati k posodobitvi prava Unije v skladu z načeli dostojnega dela ter ob upoštevanju načel pametne ureditve;

(d) spodbujati pravično prostovoljno geografsko mobilnost delavcev ter povečevati zaposlitvene možnosti z razvojem visoko kakovostnih in vključujočih trgov dela Unije, ki so odprti in vsem dostopni, hkrati pa se spoštuje pravice delavcev po vsej Uniji, vključno s prostim gibanjem;

(e) spodbujati zaposlovanje in socialno vključenost s povečevanjem razpoložljivosti in dostopnosti mikrofinanciranja za ranljive osebe, ki želijo ustanoviti mikropodjetja, kot tudi za obstoječa mikropodjetja, ter s povečevanjem dostopa do financiranja za socialna podjetja;

2. Pri zasledovanju teh ciljev si Program pri vseh oseh in ukrepih prizadeva:

(a) nameniti posebno pozornost ranljivim skupinam, kot so mladi;

(b) spodbujati enakost žensk in moških, tudi z vključitvijo načela enakosti spolov, po potrebi tudi pri dodelitvi proračunskih sredstev;

(c) boriti se proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;

(d) pri opredeljevanju in izvajanju politik in dejavnosti Unije, spodbujati visoko stopnjo kakovostne in trajnostne zaposlenosti, zagotavljati ustrezno in dostojno socialno zaščito, preprečevati dolgotrajno brezposelnost in boriti se proti revščini in socialni izključenosti.

Člen 5

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 znašajo 919 469 000 EUR v tekočih cenah.

2. Naslednji okvirni deleži se dodelijo osem iz člena 3(1):

(a) 61 % osi Progress;

(b) 18 % osi EURES;

(c) 21 % osi mikrofinanciranje in socialno podjetništvo.

3. Komisija lahko uporabi do 2 % finančnih sredstev iz odstavka 1 za financiranje operativnih izdatkov za podporo izvajanju Programa.

4. Komisija lahko uporabi finančna sredstva iz odstavka 1 za financiranje tehnične in/ali upravne pomoči, predvsem v zvezi z revidiranjem, naročanjem prevodov pri zunanjih izvajalcih, srečanja strokovnjakov ter dejavnostmi obveščanja in komuniciranja, ki so v vzajemno korist Komisije in upravičencev.

5. Letna proračunska sredstva odobrita Evropski parlament in Svet pod zgornjo mejo, določeno v večletnem finančnem okviru.

Člen 6

Skupni ukrep

Ukrepi, upravičeni v okviru Programa, se lahko izvajajo skupaj z drugimi instrumenti Unije, pod pogojem, da ti ukrepi izpolnjujejo cilje Programa in drugih zadevnih instrumentov.

Člen 7

Skladnost in dopolnjevanje

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi, da so dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Programa, skladne z drugimi ukrepi Unije, kot so evropski strukturni in investicijski skladi, kot je določeno v skupnem strateškem okviru iz Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, zlasti ESS.

2. Program dopolnjuje druge programe Unije brez poseganja v posamične postopke teh programov. Istih upravičenih stroškov ni mogoče dvakrat financirati, Program pa je tesno povezan z drugimi programi Unije ter evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, zlasti ESS.

3. Dejavnosti, ki prejemajo podporo iz Programa, so skladne s pravom Unije in nacionalnim pravom, vključno s pravili o državnih pomočih in temeljnimi konvencijami ILO.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, zajetih v skupnem strateškem okviru, ter o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

4. Skladnost in komplementarnost se zagotavljata tudi s tesnim sodelovanjem lokalnih in regionalnih organov.

Člen 8

Sodelovanje z zadevnimi telesi

Komisija vzpostavi potrebne povezave z Odborom za zaposlovanje, Odborom za socialno zaščito, Svetovalnim odborom za varnost in zdravje pri delu, skupino generalnih direktorjev za delovne odnose in Svetovalnim odborom za prosto gibanje delavcev, da se zagotovi redno in ustrezno obveščanje teh odborov o napredku pri izvajanju programa. Komisija obvešča tudi druge odbore, ki se ukvarjajo s politikami, instrumenti in ukrepi, ki se nanašajo na program.

Člen 9

Razširjanje rezultatov in komuniciranje

1. Komisija obvešča zainteresirane strani na ravni Unije, vključno s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, o rezultatih izvajanja Programa, in jih pozove k izmenjavi mnenj v zvezi s tem.

2. Rezultati ukrepov, izvedenih v okviru Programa, se redno in primerno sporočajo in razširjajo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij, pa tudi socialnim partnerjem in javnosti, da bi čim bolj povečali njihov učinek, trajnost in dodano vrednost za Unijo.

3. Dejavnosti komuniciranja prispevajo tudi k horizontalnemu obveščanju o političnih prednostnih nalogah Unije, če so povezane s splošnimi cilji te uredbe, ter zagotavljajo informacije o teh prednostnih nalogah.

Člen 10

Finančne določbe

1. Komisija upravlja Program v skladu s Finančno uredbo.

2. V sporazumu o nepovratnih sredstvih je določeno, kateri del finančnega prispevka Unije bo temeljil na vračilu dejanskih upravičenih stroškov, kateri del pa na pavšalnih zneskih, stroških na enoto ali povprečninah.

Člen 11

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne preventivne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi tega Programa, finančni interesi Unije zaščiteni pred goljufijo, korupcijo in drugimi nezakonitimi dejavnostmi z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa, da se sredstva izterjajo, zlasti s pobotanjem neupravičeno izplačanih

zneskov in po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvrtilnimi kaznimi, v skladu s členom 325 PDEU, Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95⁽¹⁾ in Finančno uredbo.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblašteni za izvajanje revizij na podlagi dokumentov ali pregledov na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v okviru Programa.

3. Evropski urad za boj proti goljufigam (OLAF) lahko opravi preglede, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽³⁾, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufige, korupcije ali katerega koli drugega nezakonitega dejanja, ki vpliva na finančne interese Unije v povezavi s sporazumom o nepovratnih sredstvih ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, financirano po Programu.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 vsebujejo pogodbe, sporazumi o nepovratnih sredstvih in sklepi o nepovratnih sredstvih, ki izhajajo iz izvajanja tega Programa, določbe, ki izrecno pooblašajo Komisijo, Računsko sodišče in OLAF, da izvajajo revizije in preiskave iz navedenih odstavkov v skladu z njihovimi pristojnostmi.

Člen 12

Spremljanje stanja

Komisija zaradi rednega spremljanja programa in morebitnih prilagoditev, potrebnih za njegovo politiko in prednostne naloge financiranja, pripravi prvo kvalitativno in kvantitativno poročilo o spremljanju, ki zajema prvo leto, in zatem tri poročila, ki zajemajo obdobje dveh zaporednih let, ter pošlje ta poročila Evropskemu parlamentu in Svetu. Poročila se v vednost posredujejo tudi Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. V poročilih so navedeni rezultati programa in obseg, v katerem se je pri njegovih dejavnostih uporabljalo načelo enakosti moških in žensk in vključevanja enakosti spolov ter kako se je obravnavalo vprašanje nediskriminacije, vključno z vprašanji dostopnosti. Da bi povečali preglednost Programa, se poročila objavijo.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufigam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufigami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Člen 13

Vrednotenje

1. Do 1. julija 2017 se opravi vmesno vrednotenje Programa, da se kvalitativno in kvantitativno izmeri doseženi napredek pri uresničevanju ciljev Programa, obravnava socialno okolje v Uniji in vse večje spremembe, uvedene z zakonodajo Unije, ugotovi, ali so bila sredstva Programa učinkovito uporabljena, in oceni dodana vrednost Programa za Unijo. Rezultati vmesnega vrednotenja se predložijo Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Če vrednotenje iz odstavka 1 tega člena ali katero od vrednotenj, izvedenih v skladu s členom 19 Sklepa št. 1672/2006/ES ali členom 9 Sklepa št. 283/2010/EU, pokaže, da ima Program večje pomanjkljivosti, Komisija po potrebi predstavi predlog Evropskemu parlamentu in Svetu, ki vključuje ustrezne spremembe Programa, pri katerih se upoštevajo rezultati vrednotenja.

3. Pred predložitvijo morebitnega predloga za podaljšanje Programa po letu 2020 Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži oceno konceptualnih prednosti in slabosti Programa v obdobju 2014–2020.

4. Komisija do 31. decembra 2022 naknadno ovrednoti učinek in dodano vrednost Programa za Unijo, potem pa poročilo o tem vrednotenju predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. Poročilo se objavi.

NASLOV II

POSEBNE DOLOČBE ZA OSI PROGRAMA

POGLAVJE I

Os Progress

Člen 14

Tematska področja in financiranje

1. Os Progress podpira ukrepe z enega ali več tematskih področij iz točk (a), (b) in (c). Med celotnim trajanjem Programa se pri okvirni razdelitvi dodelitev iz točke (a) člena 5(2) za različna področja spoštujejo naslednji minimalni deleži:

(a) zaposlovanje, zlasti za boj proti brezposelnosti mladih: 20 %;

(b) socialna zaščita, socialna vključenost ter zmanjšanje in preprečevanje revščine: 50 %;

(c) delovni pogoji: 10 %.

Vsakršen ostanek se dodeli enemu ali več od tematskih področij iz točk (a), (b) ali (c) ali kombinaciji področij.

2. Iz celotne dodelitve za os Progress in v okviru njenih različnih tematskih področij je dodeljenih 15–20 % za spodbujanje socialnega eksperimentiranja kot metode preskušanja in vrednotenja inovativnih rešitev, da bi te rešitve izvajali na širšem nivoju.

Člen 15

Posebni cilji

Poleg splošnih ciljev iz člena 4 so posebni cilji osi Progress:

- (a) razvijati in širiti primerjalno analitično znanje visoke kakovosti zaradi zagotavljanja, da politike Unije na področjih iz člena 1 temeljijo na trdnih dokazih ter ustrezajo potrebam, izzivom in okoliščinam v posameznih državah članicah in drugih državah, ki sodelujejo v Programu;
- (b) pospeševati učinkovito in vključujočo izmenjavo informacij, vzajemno učenje in dialog o politikah Unije na področjih iz člena 1 na ravni Unije ter nacionalni in mednarodni ravni, da bi državam članicam in drugim državam, ki sodelujejo v Programu pomagali pri razvoju njihovih politik in državam članicam pri izvajanju prava Unije;
- (c) zagotavljati finančno podporo za preskušanje inovacij na področju socialne politike in politike trga dela ter po potrebi nadgrajevati zmogljivost glavnih akterjev za načrtovanje in izvajanje politike socialnega eksperimentiranja ter zagotavljati dostop do ustreznega splošnega in strokovnega znanja in izkušenj;
- (d) zagotavljati finančno podporo organizacijam Unije in nacionalnim organizacijam, da se poveča njihova zmogljivost za razvoj, spodbujanje in podpora izvajanju instrumentov in politik Unije iz člena 1 ter zadevnega prava Unije.

Člen 16

Vrste ukrepov

V okviru osi Progress se lahko financirajo naslednje vrste ukrepov:

1. Analitične dejavnosti:

- (a) zbiranje podatkov in statističnih podatkov ob upoštevanju kvalitativnih in kvantitativnih meril ter razvoj skupnih metodologij, klasifikacij, mikrosimulacij, kazalnikov in primerjalnih meril uspešnosti, po potrebi ločenih po spolu in starostni skupini;

- (b) raziskave, študije, analize in poročila, vključno prek financiranja mrež strokovnjakov in razvoja strokovnega znanja o tematskih področjih;

- (c) kvalitativna in kvantitativna vrednotenja in ocene učinka, ki jih opravijo javni in zasebni organi;

- (d) spremljanje in ocenjevanje prenosa in uporabe prava Unije;

- (e) priprava in izvajanje socialnega eksperimentiranja kot metode za preskušanje in vrednotenje inovativnih rešitev zaradi njihovega izvajanja na širši ravni;

- (f) širjenje rezultatov teh analitičnih dejavnosti.

2. Dejavnosti vzajemnega učenja, ozaveščanja in širjenja:

- (a) izmenjave in širjenje dobre prakse, inovativnih pristopov in izkušenj, medsebojni strokovni pregledi, primerjalno spremljanje in vzajemno učenje na evropski ravni;

- (b) prireditve, konference in seminarji, ki jih organizira predsedstvo Sveta;

- (c) usposabljanje pravnih strokovnjakov in strokovnjakov s področja politik;

- (d) oblikovanje in objava priročnikov, poročil in izobraževalnega gradiva ter ukrepi v zvezi z obveščanjem, komuniciranjem in medijskim poročanjem o pobudah, ki jih podpira Program;

- (e) dejavnosti obveščanja in komuniciranja;

- (f) razvoj in vzdrževanje informacijskih sistemov, namenjenih izmenjavi in širjenju informacij o politiki in zakonodaji Unije ter o trgu dela.

3. Podpora v zvezi s/z:

- (a) stroški delovanja ključnih mrež na ravni Unije, katerih dejavnosti so povezane s cilji osi Progress in prispevajo k njim;

- (b) krepitev zmogljivosti nacionalnih uprav in strokovnih služb, pristojnih za spodbujanje geografske mobilnosti, ki so jih pooblastili države članice in ponudniki mikrokreditov;

- (c) organizacijo delovnih skupin nacionalnih uradnikov zaradi spremljanja izvajanja prava Unije;

- (d) mrežnim povezovanjem in sodelovanjem strokovnih organov ter drugih ustreznih zainteresiranih strani, nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov ter zavodov za zaposlovanje na evropski ravni;
- (e) financiranjem opazovalnih skupin na evropski ravni, tudi s ključnimi tematskimi področji;
- (f) izmenjavo osebja med nacionalnimi upravami.

Člen 17

Sofinanciranje Unije

Kadar se dejavnosti v okviru osi Progress financirajo na podlagi razpisa za zbiranje predlogov, lahko prejmejo sredstva iz sofinanciranja Unije, ki po splošnem pravilu ne presegajo 80 % skupnih upravičenih izdatkov. Vsaka finančna podpora, ki presega ta prag, se lahko odobri le v ustrezno utemeljenih izjemnih okoliščinah.

Člen 18

Sodelovanje

1. V osi Progress lahko sodelujejo:
 - (a) države članice;
 - (b) države EGP v skladu s Sporazumom EGP in države članice Efte;
 - (c) države kandidatke in potencialne kandidatke, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji, določenimi v okvirnih sporazumih, ki so z njimi sklenjeni glede njihovega sodelovanja v programih Unije.
2. Os Progress je odprta za vse javne in/ali zasebne organe, akterje in ustanove ter zlasti za:
 - (a) nacionalne, regionalne in lokalne organe;
 - (b) zavode za zaposlovanje;
 - (c) strokovna telesa, ki jih določa pravo Unije;
 - (d) socialne partnerje;
 - (e) nevladne organizacije;
 - (f) visokošolske ustanove in raziskovalne inštitute;
 - (g) strokovnjake za vrednotenje in oceno učinka;

- (h) nacionalne statistične urade;
- (i) medije.

3. Komisija lahko sodeluje z mednarodnimi organizacijami ter zlasti s Svetom Evrope, OECD, MOD in drugimi organi Združenih narodov ter Svetovno banko.

4. Komisija lahko sodeluje s tretjimi državami, ki ne sodelujejo v programu. Predstavniki teh tretjih držav se lahko udeležujejo dogodkov vzajemnega interesa (kot so konference, delavnice in seminarji), organiziranih v državah, ki sodelujejo v Programu, stroški njihove udeležbe pa se lahko krijejo iz Programa.

POGLAVJE II

Os EURES

Člen 19

Tematska področja in financiranje

Os EURES podpira ukrepe na enem ali več tematskih področjih iz točk (a), (b) in (c). Med celotnim trajanjem Programa se pri okvirno razdelitvi dodelitev iz točke (b) člena 5(2) za različna področja spoštujejo naslednji minimalni deleži:

- (a) preglednost prostih delovnih mest in prošenj ter vseh povezanih informacij za potencialne kandidate in delodajalce: 32 %;
- (b) oblikovanje storitev za iskanje in razporejanje delavcev na delovna mesta z uravnoteženjem prostih delovnih mest in prošenj na ravni Unije, zlasti s ciljno usmerjenimi programi mobilnosti: 30 %;
- (c) čezmejna partnerstva: 18 %.

Vsakršen ostanek se dodeli enemu ali več tematskim področjem iz točke (a), (b) ali (c) ali kombinaciji področij.

Člen 20

Posebni cilji

Poleg splošnih ciljev iz člena 4 sta posebna cilja osi EURES:

- (a) potencialnim kandidatom in delodajalcem zagotavljati preglednost prostih delovnih mest oziroma prošenj ter vseh temu ustrežajočih informacij in nasvetov, kot tudi povezanih informacij, na primer v zvezi z življenjskimi in delovnimi pogoji. To se dosega z izmenjavo in širjenjem na nadnacionalni, medregionalni in čezmejni ravni, z uporabo standardnih medsebojno usklajenih obrazcev za prosta delovna mesta in za prošnje, pa tudi z drugimi primernimi sredstvi, kot je individualno svetovanje in mentoriranje, zlasti za nizkokvalificirane osebe;

- (b) podpirati zagotavljanje storitev EURES za iskanje delavcev in njihovo razporejanje na kakovostna in trajnostna delovna mesta z uravnoveženjem ponudbe in povpraševanja po delovnih mestih; podpora storitvam EURES zajema več faz razporejanja na delovno mesto, ki segajo od priprave pred posredovanjem zaposlitve do podpore potem, da bi kandidata uspešno vključili na trg dela; te podporne storitve lahko vključujejo ciljno usmerjene programe mobilnosti za zaposlitev prostih delovnih mest v določenem sektorju, poklicu, državi ali skupini držav ali za določene skupine delavcev, kot so mladi, naklonjeni mobilnosti in kadar se pokaže jasna ekonomska potreba.

Člen 21

Vrste ukrepov

V okviru osi EURES se lahko financirajo ukrepi za spodbujanje prostovoljne mobilnosti posameznikov v Uniji na pravični podlagi in za odpravo ovir za mobilnost, zlasti:

- (a) vzpostavitev in dejavnosti čezmejnih partnerstev EURES, kadar za to zaprosijo zavodi, ki so področno pristojni za obmejne regije;
- (b) zagotavljanje informacij, svetovanje, storitve posredovanja in zaposlovanja za čezmejne delavce;
- (c) razvoj večjezične digitalne platform za uravnoveženje prostih delovnih mest in prošenj;
- (d) razvoj ciljnih programov mobilnosti iz javnih razpisov za zapolnjevanje prostih delovnih mest, če se ugotovi pomanjkanje na trgu delovne sile, in/ali da se pomaga delavcem, naklonjenim mobilnosti, kadar se pokaže jasna ekonomska potreba;
- (e) vzajemno učenje med udeleženci EURES in usposabljanje svetovalcev EURES, vključno s svetovalci čezmejnih partnerstev EURES;
- (f) informacijske in komunikacijske dejavnosti za ozaveščanje o prednostih geografske in poklicne mobilnosti na splošno ter o dejavnostih in storitvah, ki jih zagotavlja EURES.

Člen 22

Sofinanciranje Unije

Kadar se dejavnosti v okviru osi EURES financirajo na podlagi razpisa za zbiranje predlogov, lahko prejmejo sredstva iz sofinanciranja Unije, ki po splošnem pravilu ne presegajo 95 % skupnih upravičenih izdatkov. Vsaka finančna podpora, ki presega ta prag, se odobri le v ustrezno utemeljenih izjemnih okoliščinah.

Člen 23

Spremljanje vzorcev mobilnosti

Komisija skupaj z državami članicami v skladu s členom 12 Uredbe (EU) št. 492/2011 redno spremlja tokove in vzorce mobilnosti, da bi odkrila in preprečila negativne učinke, ki se pojavljajo v zvezi z geografsko mobilnostjo znotraj Unije.

Člen 24

Sodelovanje

1. V okviru osi EURES lahko sodelujejo:

- (a) države članice;
- (b) države EGP v skladu s Sporazumom EGP ter Švicarska konfederacija v skladu s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani o prostem pretoku oseb ⁽¹⁾.

2. Os EURES je odprta za vse organe, akterje in ustanove, ki jih imenuje država članica ali Komisija, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje v mreži EURES, v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije 2012/733/EU. Taki organi, akterji in organizacije še zlasti vključujejo:

- (a) nacionalne, regionalne in lokalne organe;
- (b) službe za zaposlovanje;
- (c) organizacije socialnih partnerjev in druge zainteresirane strani.

POGLAVJE III

Os mikrofinanciranje in socialno podjetništvo

Člen 25

Tematska področja in financiranje

Os mikrofinanciranje in socialno podjetništvo podpira ukrepe z enega ali več tematskih področij iz točk (a) in (b). V celotnem trajanju Programa se pri okvirni razdelitvi dodelitev iz točke (c) člena 5(2) za različna področja spoštujejo naslednji minimalni deleži:

- (a) mikrofinanciranje za ranljive skupine in mikropodjetja: 45 %;
- (b) socialno podjetništvo: 45 %.

⁽¹⁾ UL L 114, 30.4.2002, str. 6.

Vsakršen ostanek se dodeli tematskima področjema iz točke (a) ali (b) ali kombinaciji področij.

Člen 26

Posebni cilji

Poleg splošnih ciljev iz člena 4 so posebni cilji osi mikrofinanciranje in socialno podjetništvo:

- (a) povečati dostop do mikrofinanciranja in njegovo razpoložljivost za:
- (i) ogrožene osebe, ki so ostale brez službe ali jim to grozi ali imajo težave pri vstopanju ali ponovnem vstopanju na trg dela ali jim grozi socialna izključenost ali so socialno izključene in so v zapostavljenem položaju pri dostopu do konvencionalnega trga posojil in ki želijo ustanoviti ali razviti svoje mikropodjetje;
 - (ii) mikropodjetja v ustanavljanju ali razvoju, zlasti tista, ki zaposlujejo osebe iz točke (i);
- (b) povečevati institucionalno zmogljivost ponudnikov mikro-kreditov;
- (c) podpirati razvoj trga socialnih naložb in zagotavljanje dostopa do financ za socialna podjetja z dajanjem na voljo lastniškega kapitala in navideznega lastniškega kapitala, posojilnih instrumentov in nepovratnih sredstev do 500 000 EUR za socialna podjetja, katerih letni promet ne presega 30 milijonov EUR ali katerih letna bilančna vsota ne presega 30 milijonov EUR, ki sama niso kolektivna naložbena podjetja.

Da se zagotovi dopolnjevanje, Komisija in države članice na področju svojih pristojnosti tesno usklajujejo te ukrepe z ukrepi v okviru kohezijske politike in nacionalnih politik.

Člen 27

Vrste ukrepov

V okviru osi mikrofinanciranje in socialna podjetja se lahko financira podpora mikrofinanciranju in socialnim podjetjem, vključno s povečevanjem institucionalne zmogljivosti, zlasti s finančnimi instrumenti iz naslova VIII prvega dela Finančne uredbe ter z nepovratnimi sredstvi.

Člen 28

Sodelovanje

1. V okviru osi mikrofinanciranje in socialno podjetništvo lahko sodelujejo javni in zasebni organi, ustanovljeni na

nacionalni, regionalni ali lokalni ravni v državah iz člena 18(1) ter v navedenih državah ponujajo:

- (a) mikrofinanciranje za osebe in mikropodjetja; in/ali
- (b) financiranje za socialna podjetja.

2. Komisija zagotovi, da je os brez vsake diskriminacije dostopna vsem javnim in zasebnim organom v državah članicah.

3. Da bi navezali stike s končnimi upravičenci in ustvarili konkurenčna mikropodjetja, zmožna preživeti, javni in zasebni organi, ki izvajajo dejavnosti iz točke (a) odstavka 1, tesno sodelujejo z organizacijami, ki zastopajo interese končnih upravičencev do mikrokreditov, vključno z organizacijami civilne družbe, predvsem s prejemnicami podpore ESS, ki zagotavljajo mentorstvo in programe usposabljanja za te končne upravičence. Pri tem se zagotavlja zadostno spremljanje upravičencev pred ustanovitvijo mikropodjetja in po njej.

4. Javni in zasebni organi, ki izvajajo dejavnosti iz točke (a) odstavka 1, spoštujejo visoke standarde upravljanja, vodenja in varstva potrošnikov v skladu z načeli evropskega kodeksa pravičnega ravnanja za ponudnike mikrokreditov in si prizadevajo preprečevati, da bi se osebe in podjetja preveč zadolžili, na primer zaradi posojil, ki bi jim jih dodelili z visokimi obrestmi ali po pogojih, ki bi lahko vodili v plačilno nesposobnost.

Člen 29

Finančni prispevek

Razen v primeru skupnih ukrepov se s proračunskimi sredstvi, dodeljenimi osi mikrofinanciranje in socialno podjetništvo, pokrijejo vsi stroški ukrepov, izvedenih s finančnimi instrumenti, vključno s plačilnimi obveznostmi finančnim posrednikom, kot so izgube zaradi jamstev, provizijami za subjekte, ki upravljajo prispevek Unije, ter vsemi drugimi upravičenimi stroški.

Člen 30

Upravljanje

1. Komisija lahko za izvajanje instrumentov in nepovratnih sredstev iz člena 27 sklene sporazume s subjekti iz člena 139(4) Finančne uredbe, ter zlasti z Evropsko investicijsko banko in Evropskim investicijskim skladom. Taki sporazumi vsebujejo podrobne določbe o izvajanju nalog, zaupanih tem subjektom, vključno z določbami, v katerih je podrobno opredeljena potreba po zagotovitvi dodatnosti k obstoječim finančnim instrumentom Unije in nacionalnim finančnim instrumentom in usklajenosti z njimi ter po uravnoteženem dodeljevanju sredstev med državami članicami in drugimi sodelujočimi državami. Finančni instrumenti iz naslova VIII prvega dela Finančne uredbe se lahko zagotovijo z namenskim naložbenim nosilcem, ki se lahko financira s sredstvi Programa, drugih vlagateljev ali obeh.

2. Namenski naložbeni nosilec iz odstavka 1 lahko med drugim zagotavlja posojila, lastniški kapital in instrumente z delitvijo tveganja za posrednike ali neposredno financiranje socialnih podjetij ali oboje. Lastniški kapital se lahko med drugim zagotovi v obliki odprte lastniške udeležbe, tihih udeležb, delničarskih posojil in kombinacij različnih vrst lastniške udeležbe, ki se omogočijo vlagateljem.

3. Pogoji, kot so obrestne mere za mikrokredite, ki se neposredno ali posredno podpirajo v okviru te osi, odražajo prednosti podpore in so utemeljeni glede na povezano tveganje in dejanske stroške financiranja, povezane s kreditom.

4. V skladu s členom 140(6) Finančne uredbe, se letna povračila, ustvarjena z določenim finančnim instrumentom, dodelijo temu istemu finančnemu instrumentu do 1. januarja 2024, medtem ko se prihodki vnesejo v splošni proračun Unije po odbitku stroškov in provizij za upravljanje. Za finančne instrumente, ki so že bili vzpostavljeni v prejšnjem večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013, se letna povračila in prihodki, ustvarjeni z dejavnostmi, ki so se začele v prejšnjem obdobju, dodelijo finančnemu instrumentu tekočega obdobja.

5. Po poteku sporazumov, sklenjenih s subjekti iz odstavka 1, ali po koncu investicijskega obdobja specializiranega naložbenega nosilca se preostanek, ki pripada Uniji, vplača v splošni proračun Unije.

6. Subjekti iz odstavka 1 tega člena in, če je primerno, upravitelji skladov sklenejo pisne sporazume z javnimi in zasebnimi organi iz člena 28. Ti sporazumi določajo obveznosti javnih in zasebnih ponudnikov, da sredstva, zagotovljena v okviru osi mikrofinanciranje in socialno podjetništvo, uporabijo v skladu s cilji iz člena 26 in zagotovijo informacije za pripravo letnih poročil o izvajanju iz člena 31.

Člen 31

Poročila o izvajanju

1. Subjekti iz člena 30(1) in, če je primerno, njihovi upravitelji skladov Komisiji pošljejo letna poročila o izvajanju, v katerih navedejo dejavnosti, ki so bile podprte, ter zajemajo njihovo finančno izvedbo, razdelitev in dostopnost sredstev in naložb po sektorju, geografskem območju in vrsti upravičencev. Ta poročila določajo tudi sprejete ali zavrjene vloge v zvezi s posameznimi cilji, sklenjene pogodbe z zadevnimi javnimi in zasebnimi organi, financirane ukrepe in dosežke, med drugim v smislu njihovega socialnega učinka, ustvarjanja delovnih mest in trajnosti dodeljene podpore. Komisija ta poročila posreduje v vednost Evropskemu parlamentu.

2. Informacije iz teh letnih poročil o izvajanju se uporabijo za dvoletna poročila o spremljanju iz člena 12. Taka poročila o spremljanju vključujejo letna poročila iz člena 8(2) Sklepa

št. 283/2010/EU, podrobne informacije o dejavnostih komuniciranja in informacije o dopolnjevanju z drugimi instrumenti Unije, zlasti ESS.

NASLOV III

DELOVNI PROGRAMI IN KONČNE DOLOČBE

Člen 32

Delovni programi

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi delovne programe, ki zajemajo tri osi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 36(3).

Delovni programi se po potrebi sprejmejo za obdobje treh let, in vsebujejo opis ukrepov, ki se financirajo, postopke za izbiro ukrepov, ki jih podpre Unija, geografsko pokritost, ciljno občinstvo in okvirni časovni okvir za izvedbo. Delovni programi vključijo tudi znesek, dodeljen vsakemu posebnemu cilju in odražajo prerazporeditev sredstev v skladu s členom 33. Delovni programi povečujejo skladnost Programa s tem, da navajajo povezave med tremi osmi.

Člen 33

Prerazporeditev sredstev med osmi in za posamezna tematska področja znotraj osi

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34 za prerazporeditev sredstev med osmi in za posamezne tematska področja znotraj vsake osi, ki bi za več kot 5 odstotkov in največ 10 odstotkov presejala okvirni znesek, določen za vsak primer, kadar je to nujno zaradi družbeno-ekonomskih dogodkov ali ugotovitev pri vmesnem vrednotenju iz člena 13(1). Prerazporeditev sredstev za tematska področja znotraj posamezne osi se odrazi v delovnih programih iz člena 32.

Člen 34

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 33 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od 1. januarja 2014.

3. Pooblastilo iz člena 33 lahko kadarkoli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne veljati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej naveden. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Tako ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 38

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 33, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Vrednotenje

1. Končno vrednotenje iz člena 13(4) te uredbe vključuje končno vrednotenje iz člena 9 Sklepa št. 283/2010/EU.

2. Komisija najpozneje eno leto po poteku sporazumov s subjekti izvede posebno končno vrednotenje osi mikrofinanciranja in socialno podjetništvo.

Člen 35

Dodatni ukrepi izvajanja

Ukrepi, potrebni za izvajanje Programa, kot so merila za vrednotenje Programa, vključno s tistimi, ki se nanašajo na stroškovno učinkovitost, ter načinom širjenja in prenašanja rezultatov, se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 36(2).

Člen 36

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 37

Prehodni ukrepi

Ukrepi iz členov 4, 5 in 6 Sklepa št. 1672/2006/ES, ki se začnejo pred 1. januarjem 2014, so še naprej urejeni z navedenim sklepom. Komisiji glede teh ukrepov pomaga odbor iz člena 36 te uredbe.

Člen 39

Spremembe Sklepa št. 283/2010/EU

Sklep št. 283/2010/EU se spremeni:

(1) v členu 5 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Po prenehanju veljavnosti Instrumenta se preostanek, ki pripada Uniji, da na voljo za mikrofinanciranje in podporo socialnim podjetjem v skladu z Uredbo (EU) št. 1296/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o Programu Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije („EaSI“) (*).

(*) UL L 347, 20.12.2013, str. 238“;

(2) v členu 8 se črtata odstavka 3 in 4.

Člen 40

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

UREDBA (EU) št. 1297/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 glede nekaterih določb o finančnem upravljanju za nekatere države članice, ki imajo resne težave v zvezi s finančno stabilnostjo ali jim take težave grozijo, pravilih o prenehanju obveznosti za nekatere države članice in pravilih o končnih plačilih

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 177 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Doslej najhujša trajajoča svetovna finančna kriza in upad gospodarske rasti sta resno prizadela gospodarsko rast in finančno stabilnost ter povzročila močno poslabšanje finančnih, gospodarskih in socialnih razmer v državah članicah. Nekatere države imajo zlasti v zvezi z gospodarsko rastjo in finančno stabilnostjo ter vse večjim primanjkljajem in dolgovi resne težave ali pa jim take težave grozijo, tudi zaradi mednarodnih gospodarskih in finančnih razmer.

(2) Čeprav so že bili sprejeti pomembni ukrepi za uravnavanje negativnih učinkov finančne krize, vključno s spremembami zakonodajnega okvira, se obsežno občuti vpliv finančne krize na realno gospodarstvo, trg dela in državljanje. Pritisk na nacionalne finančne vire se povečuje, zato bi bilo nujno treba sprejeti dodatne ukrepe za zmanjšanje tega pritiska na podlagi čim večje in čim boljše uporabe finančnih sredstev iz strukturnih skladov

in Kohezijskega sklada (v nadaljnjem besedilu: skladi). Glede na dolgotrajnost finančnih težav je treba podaljšati uporabo ukrepov, ki so bili sprejeti z Uredbo (EU) št. 1311/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Ti ukrepi so bili sprejeti v skladu s členom 122(2) ter členoma 136 in 143 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

(3) Da bi omogočili lažje upravljanje finančnih sredstev Unije, pomagali pospešiti naložbe v državah članicah in regijah ter izboljšali razpoložljivost sredstev za gospodarstvo, je bila Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 ⁽⁴⁾ spremenjena z Uredbo (EU) št. 1311/2011, da bi se omogočilo povečanje vmesnih plačil iz skladov za znesek, ki ustreza 10 odstotnim točkam nad dejansko stopnjo sofinanciranja za vsako prednostno os za države članice, ki se soočajo z resnimi težavami v zvezi s svojo finančno stabilnostjo in so zaprosile za koriščenje teh sredstev.

(4) Člen 77(6) Uredbe (ES) št. 1083/2006 dovoljuje uporabo večje stopnje sofinanciranja do 31. decembra 2013. Ker pa se države članice še vedno soočajo z resnimi težavami v zvezi s svojo finančno stabilnostjo, uporaba večje stopnje sofinanciranja ne bi smela biti omejena z 31. decembrom 2013.

(5) V skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 7. in 8. februarja 2013 in kot je določeno v členu 22 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, se bo stopnja sofinanciranja, povečana za 10 odstotnih točk, za programsko obdobje 2014–2020 uporabljala do 30. junija 2016, ko bo možnost povečanja ponovno preučena. Ker se programski obdobji 2007–2013 in 2014–2020 prekrivata, je treba zagotoviti skladno in enotno obravnavo držav članic, ki prejemajo

⁽¹⁾ Mnenje z dne 19. septembra 2013 (UL C 341, 21.11.2013, str. 27).

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 5. decembra 2013.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1311/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 glede nekaterih določb o finančnem upravljanju za nekatere države članice, ki imajo ali jim grozijo resne težave v zvezi s svojo finančno stabilnostjo (UL L 337, 20.12.2011, str. 5).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 25).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

finančno pomoč v teh dveh obdobjih. Države članice, ki prejemajo finančno pomoč, bi zato prav tako morale imeti korist od zvišanja stopnje sofinanciranja do konca obdobja, v katerem so upravičene, ter to navesti v svojih zahtevkih za finančno izravnavo, četudi finančne pomoči ne prejemajo več.

- (6) Uredba (EU) št. 1303/2013 je namenjena doseganju ustrezne koncentracije kohezijskih sredstev v najmanj razvitih regijah in državah članicah. Za zmanjšanje razlik v povprečni intenzivnosti pomoči na prebivalca bo največja stopnja prenosa (omejitev) iz skladov na vsako posamezno državo članico v skladu s prihodnjimi uredbami določena na 2,35 % BDP države članice. Omejitev se bo uporabljala na letni osnovi in bo – če bo to primerno – sorazmerno zmanjšala vse prenose (razen za bolj razvite regije in cilj Evropsko teritorialno sodelovanje) zadevni državi članici, da bi se dosegla največja stopnja prenosa. Za države članice, ki so k Uniji pristopile pred letom 2013 in katerih povprečna realna rast BDP je bila v obdobju 2008–2010 nižja od –1 %, bo največja stopnja prenosa določena na 2,59 % njihovega BDP.
- (7) Uredba (EU) št. 1303/2013 omejuje dodelitve za vsako državo članico na 110 % njihove realne ravni v obdobju 2007–2013. Države članice, za katere veljajo te omejitve, je treba bolje zaščititi pred tveganjem samodejnega prenehanja obveznosti dodelitev v obdobju 2007–2013.
- (8) Evropski svet je v svojih sklepih z dne 8. februarja 2013 pozval Komisijo, naj za Romunijo in Slovaško preuči praktične rešitve, kar zadeva zmanjšanje tveganja samodejnega prenehanja obveznosti za sklade iz nacionalnega finančnega okvira za obdobje 2007–2013, vključno s spremembo Uredbe (ES) št. 1083/2006.
- (9) Evropski svet je prav tako izpostavil potrebo po zagotovitvi obvladljive ravni in profila plačil v vseh razdelkih, da bi omejili neporavnane proračunske obveznosti, in sicer predvsem z uporabo pravila o samodejnem prenehanju obveznosti v vseh razdelkih. Zato bi morale biti določbe, ki mehčajo pravila o prenehanju obveznosti za države članice, ki jih zadeva omejitev iz Uredbe (EU) št. 1303/2013, uravnotežene z vidika njihovega vpliva na neporavnane proračunske obveznosti.
- (10) Rok za izračun samodejnega prenehanja letne proračunske obveznosti za leti 2011 in 2012 bi bilo treba podaljšati za eno leto, vendar pa je treba proračunsko obveznost za leto 2012, ki bo še vedno odprta 31. decembra 2015, upravičiti do 31. decembra 2015. To podaljšanje bi moralo pripomoči k boljši absorpciji sredstev, namenjenih operativnim programom v državah članicah, na katere vpliva omejitev prihodnjih dodelitev v okviru kohezijske politike na 110 % njihove realne ravni v obdobju 2007–2013. Ta prožnost je potrebna, ker se programi, ki zadevajo zlasti navedene države članice, izvajajo počasneje, kot je bilo pričakovano.
- (11) Za čim boljšo absorpcijo skladov bi bilo treba pri določitvi zneska končnega plačila za operativne programe uporabljati omejene prilagoditve najvišjega zneska pomoči iz skladov za vsako prednostno os.
- (12) Glede na naravo doslej najhujše krize je potrebno hitro sprejetje podpornih ukrepov, zato je primerno, da začne ta uredba veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (13) Uredbo (ES) št. 1083/2006 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1083/2006 se spremeni:

(1) člen 77 se spremeni:

(a) odstavek 2 se spremeni:

„2. Z odstopanjem od člena 53(2), od drugega stavka člena 53(4) ter od zgornjih meja, določenih v Prilogi III, se vmesna plačila in končna plačila povečajo za znesek, ki ustreza 10 odstotnim točkam nad stopnjo sofinanciranja, ki se uporablja za vsako prednostno os, vendar ne presega 100 % in ki se uporablja za znesek upravičenih izdatkov, ki so na novo prijavljeni in vsaki potrjeni izjavi o izdatkih, predloženi do konca programskega obdobja, ko država članica – po 21. decembra 2013 – izpolnjuje enega od naslednjih pogojev:

- (a) finančna podpora je državi članici dana na voljo v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 407/2010 (*) ali jo državi članici dajo na razpolago druge države članice euroobmočja pred začetkom veljavnosti navedene uredbe;
- (b) srednjeročna finančna pomoč je državi članici dana na voljo v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 332/2002 (**);
- (c) finančna pomoč je državi članici dana na voljo v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropskega mehanizma za stabilnost po začetku njegove veljavnosti.

(*) Uredba Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (UL L 118, 12.5.2010, str. 1).

(**) Uredba Sveta (EU) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 53, 23.2.2002, str. 1).“;

(b) odstavek 6 se črta;

(c) doda se naslednji odstavek:

„12. Z odstopanjem od odstavka 10 prispevek Unije v obliki končnih plačil za vsako prednostno os ne presega najvišjega zneska pomoči iz skladov za vsako prednostno os za več kot 10 %, kot je določeno v

odločitvi Komisije o potrditvi operativnega programa. Vendar prispevek Unije v obliki končnih plačil ne presega prijavljenega javnega prispevka in najvišjega zneska pomoči iz vsakega sklada za vsak operativni program, kot je določeno v odločitvi Komisije o potrditvi operativnega programa.“;

(2) člen 93 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„2b Z odstopanjem od prvega pododstavka odstavka 1 in od odstavka 2 se za države članice, katerih dodeljena finančna sredstva v okviru kohezijske politike so v programskem obdobju 2014–2020 omejena na 110 % njihove realne ravni v obdobju 2007–2013, kot rok iz odstavka 1 določi 31. december tretjega leta po letu, v katerem je bila v okviru njihovih operativnih programov v obdobju 2007–2012 prevzeta proračunska obveznost.“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

„Prvi pododstavek ne posega v uporabo roka iz odstavka 2b za proračunsko obveznost za leto 2012 za države članice iz navedenega odstavka.“.

Člen 2

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

UREDBA (EU) št. 1298/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2013

o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 glede dodelitve finančnih sredstev za določene države članice iz Evropskega socialnega sklada

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 177 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V okviru pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 bi bilo treba obravnavati določena vprašanja, ki izhajajo iz končnih rezultatov pogajanj.

(2) Na zasedanju dne 27 in 28. junija 2013 je Evropski svet menil, da bi bilo treba najti proračunsko rešitev za obravnavanje teh vprašanj glede najbolj prizadetih držav članic, namreč Francije, Italije in Španije.

(3) Za okrepitev ekonomske, socialne in ozemeljske kohezije Unije bi bilo treba ob upoštevanju sedanje gospodarske krize in kot prispevek k posebnim prizadevanjem za obravnavanje posebnih težav brezposelnosti, zlasti brezposelnosti mladih, revščine in socialne izključenosti v Franciji, Italiji in Španiji povečati sredstva Evropskega socialnega sklada (ESS) tem državam članicam za leto 2013.

(4) Da se določijo zneski, ki bodo dodeljeni zadevnim državam članicam v skladu s Prilogo I k Uredbi Sveta

(ES) št. 1083/2006 ⁽²⁾, bi bilo treba prilagoditi določbe, ki določajo skupna sredstva skladov za tri cilje, h katerim prispevajo, in Prilogo II k navedeni uredbi, ki določa merila in metodologijo, ki jih države članice uporabljajo za okvirne letne razčlenitve razpoložljivih odobritev za prevzem obveznosti.

(5) Da se zagotovi učinkovito povečanje odobritev za prevzem obveznosti za leto 2013 in da se olajša izvajanje operativnih programov, bi bilo treba upoštevati zmožnosti absorpcije zadevnih držav članic v okviru ciljev „konvergenca“ ter „regionalna konkurenčnost in zaposlovanje“, h katerima prispevajo skladi.

(6) Da bi se za operativne programe zagotovilo dovolj časa za uporabo dodatnih dodeljenih sredstev ESS, je treba tudi podaljšati rok za proračunske obveznosti v zvezi z operativnimi programi, ki bodo imeli koristi od novih zneskov, določenih v Prilogi II k Uredbi (ES) št. 1083/2006.

(7) Glede na to, da se te odobritve za prevzem obveznosti nanašajo na leto 2013, bi morala ta uredba začeti veljati takoj.

(8) Uredbo (ES) št. 1083/2006 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1083/2006 se spremeni:

(1) člen 18 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Razpoložljiva sredstva za prevzem obveznosti skladov za obdobje 2007–2013 znašajo 308 542 551 107 EUR v cenah iz leta 2004, v skladu z letno razdelitvijo, ki je prikazana v Prilogi I.“;

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 5. decembra 2013.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 25).

(b) odstavka 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Zneski iz odstavkov 12 do 30 in 32 Priloge II se vključijo v zneske iz členov 19, 20 in 21 in so jasno opredeljeni v programskih dokumentih.“;

(2) člena 19 in 20 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 19

Sredstva za cilj ‚konvergenca‘

Skupna sredstva za cilj ‚konvergenca‘ znašajo 81,53 % sredstev iz člena 18(1) (tj. skupno 251 543 760 146 EUR) in se med različnimi deli razdelijo na sledeč način:

- (a) 70,50 % (tj. skupno 177 338 880 991 EUR) za financiranje iz člena 5(1), z uporabo upravičenega prebivalstva, regionalne blaginje, nacionalne blaginje in stopnje brezposelnosti kot meril za izračun okvirne razdelitve po državah članicah;
- (b) 4,98 % (tj. skupno 12 521 289 405 EUR) za prehodno in posebno pomoč iz člena 8(1), z uporabo upravičenega prebivalstva, regionalne blaginje, nacionalne blaginje in stopnje brezposelnosti kot meril za izračun okvirne razdelitve po državah članicah;
- (c) 23,23 % (tj. skupno 58 433 589 750 EUR) za financiranje iz člena 5(2), z uporabo prebivalstva, nacionalne blaginje in površine kot meril za izračun okvirne razdelitve po državah članicah;
- (d) 1,29 % (tj. skupno 3 250 000 000 EUR) za prehodno in posebno pomoč iz člena 8(3).

(5) Priloga I se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA I

Letna razdelitev odobritev za prevzem obveznosti za obdobje 2007–2013

(iz člena 18)

(EUR, po cenah iz leta 2004)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 843 551 107“;

(6) v Prilogi II se doda naslednji odstavek:

83 675 527 EUR se dodeli Franciji, 25 102 658 EUR se dodeli Italiji in 16 735 105 EUR se dodeli Španiji.“

Člen 2

„32. Za leto 2013 se dodatni prispevek v višini 125 513 290 EUR v okviru ESS dodeli na sledeči način:

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 20

Sredstva za cilj ‚regionalna konkurenčnost in zaposlovanje‘

Skupna sredstva za cilj ‚regionalna konkurenčnost in zaposlovanje‘ znašajo 15,96 % sredstev iz člena 18(1) (tj. skupno 49 239 337 841 EUR) in se med različnimi deli razdelijo na sledeč način:

- (a) 78,91 % (tj. skupno 38 854 031 211 EUR) za financiranje iz člena 6, z uporabo upravičenega prebivalstva, regionalne blaginje, stopnje brezposelnosti, stopnje zaposlenosti in gostoto prebivalstva kot meril za izračun okvirne razdelitve po državah članicah; in
- (b) 21,09 % (tj. skupno 10 385 306 630 EUR) za prehodno in posebno pomoč iz člena 8(2), z uporabo upravičenega prebivalstva, regionalne blaginje, nacionalne blaginje in stopnje brezposelnosti kot meril za izračun okvirne razdelitve po državah članicah.“;

(3) v členu 21(1) se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Skupna sredstva za cilj ‚evropsko teritorialno sodelovanje‘ znašajo 2,51 % sredstev iz člena 18(1) (kar znaša 7 759 453 120 EUR) in se, razen zneska iz odstavka 22 Priloge II, med različnimi deli razdelijo na sledeč način.“;

(4) v členu 75 se vstavi naslednji odstavek:

„1b. Z odstopanjem od odstavka 1 se proračunske obveznosti za zneske iz odstavka 32 Priloge II prevzamejo do 30. junija 2014.“;

Ta uredba je v celoti zavezujočain se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 11. decembra 2013.

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

UREDBA (EU) št. 1299/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17 decembra 2013

o posebnih določbah za podporo cilju "evropsko teritorialno sodelovanje" iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 178 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 176 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen pomoči pri odpravljanju ključnih razvojnih neravnovesij v regijah Unije. ESRR na podlagi navedenega člena ter drugega in tretjega odstavka člena 174 PDEU prispeva k zmanjšanju neskladja med stopnjami razvitosti različnih regij in zmanjšanju zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi, med katerimi bi bilo treba posebno pozornost nameniti podeželskim območjem, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto poseljenosti ter otoške, čezmejne in gorske regije.
- (2) V Uredbi (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ so navedene določbe, ki so skupne ESRR, Evropskemu socialnemu skladu (ESS), Kohezijskemu skladu,

Evropskemu skladu za razvoj podeželja (ESRD) ter Evropskemu skladu za pomorstvo in ribištvo (ESPR). V Uredbi (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ so navedene posebne določbe o vrsti dejavnosti, ki jih lahko podpira ESRR, in opredeljeni cilji teh dejavnosti. Navedeni uredbi nista v celoti prilagojeni posebnim potrebam cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", v katerem sodelujeta najmanj dve državi članici ali ena država članica in tretja država. Zato so potrebne posebne določbe za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" glede obsega podpore, geografske pokritosti, finančnih virov, tematske osredotočenosti in prednostnih naložb, načrtovanja, spremljanja in vrednotenja, tehnične pomoči, upravičenosti, upravljanja, spremljanja in imenovanja, sodelovanja tretjih držav ter finančnega upravljanja.

- (3) Za povečanje dodane vrednosti kohezijske politike Unije bi moral biti cilj posebnih določb doseganje znatne poenostavitve za vse vključene: upravičence, organe, pristojne za programe, organe v sodelujočih državah članicah na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, kadar je ustrezno, kot tudi tretje države in Komisijo.
- (4) Za spodbujanje skladnega razvoja ozemlja Unije na različnih ravneh, bi moral ESRR podpirati čezmejno, transnacionalno in medregionalno sodelovanje v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".
- (5) Cilj čezmejnega sodelovanja bi moral biti reševanje skupnih izzivov, ki se skupaj opredelijo v obmejnih regijah, kot so: slaba dostopnost, zlasti v zvezi s povezljivostjo v smislu informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter prometno infrastrukturo, upad sektorjev na lokalni ravni, neustrezno poslovno okolje, pomanjkanje omrežij med lokalnimi in regionalnimi upravami, nizke ravni raziskav in inovacij ter uvajanja IKT, onesnaževanje okolja, preprečevanje tveganj, negativen odnos do državljanov sosednjih držav ter izraba neizkoriščenih možnosti za rast na obmejnih območjih (razvoj čezmejnih zmogljivosti in grozdov na področju raziskav in inovacij, povezovanje čezmejnega trga dela, sodelovanje med ponudniki izobraževalnih storitev, vključno z univerzami, ali med zdravstvenimi centri), ob hkratni krepitvi sodelovanja za splošni skladni razvoj Unije.

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 49.

⁽²⁾ UL C 277, 13.9.2012, str. 96.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17 decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17 decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (Glej stran 289 tega Uradnega lista).

- (6) Cilj transnacionalnega sodelovanja bi moral biti krepitev sodelovanja z ukrepi za spodbujanje celostnega teritorialnega razvoja, povezanega s prednostnimi nalogami Unije na področju kohezijske politike, in bi moralo vključevati pomorsko čezmejno sodelovanje, ki ni zajeto s programi čezmejnega sodelovanja.
- (7) Cilj medregionalnega sodelovanja bi moral biti povečanje uspešnosti kohezijske politike s spodbujanjem izmenjave izkušenj med regijami pri uresničevanju tematskih ciljev ter urbanem razvoju, vključno s povezavami med urbani in podeželskimi območji, da bi izboljšali izvajanje programov in ukrepov teritorialnega sodelovanja ter spodbujali analizo razvojnih trendov na področju teritorialne kohezije prek priprave študij, zbiranja podatkov in drugih ukrepov. Izmenjava izkušenj pri uresničevanju tematskih ciljev bi morala izboljšati oblikovanje in izvajanje predvsem operativnih programov pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta", vendar tudi, kadar je to ustrezno, programov v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", vključno s spodbujanjem vzajemno koristnega sodelovanja med inovativnimi raziskovalno intenzivnimi grozdi in izmenjav med raziskovalci in raziskovalnimi instituti tako v razvitih kot manj razvitih regijah, ob upoštevanju izkušenj „regij znanja“ in „raziskovalnega potenciala v konvergenčnih in najbolj oddaljenih regijah“ iz sedmega okvirnega programa za raziskave.
- (8) Določiti bi bilo treba objektivna merila za opredelitev upravičenih regij in območij. V ta namen bi morala opredelitev upravičenih regij in območij na ravni Unije temeljiti na skupnem sistemu klasifikacije regij iz Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.
- (9) Čezmejno sodelovanje bi moralo podpirati regije na kopenskih ali morskih mejah. Na podlagi izkušenj iz predhodnih programskih obdobj bi morala Komisija za vsak program sodelovanja določiti seznam čezmejnih območij, ki lahko prejmejo podporo na enostavnejši način iz programov čezmejnega sodelovanja. Pri pripravi tega seznama bi morala Komisija upoštevati potrebne prilagoditve za zagotovitev skladnosti, zlasti na kopenskih in morskih mejah, ter ohranitev programskih območij iz programskega obdobja 2007–2013. Take prilagoditve bi lahko vključevale zmanjšanje ali povečanje sedanjih programskih območij ali števila programov čezmejnega sodelovanja ob dopuščanju možnosti geografskega prekrivanja.
- (10) Komisija bi morala opredeliti območja za transnacionalno sodelovanje ob upoštevanju ukrepov, potrebnih za spodbujanje celostnega teritorialnega razvoja. Pri opredelitvi teh območij bi morala Komisija upoštevati izkušnje, pridobljene v prejšnjih programih, ter, kadar je ustrezno, makroregionalne strategije in strategije za morske bazene.
- (11) Za zagotovitev, da lahko imajo od izmenjave izkušenj in dobre prakse koristi vse regije v Uniji, bi morali programi za medregionalno sodelovanje vključevati celotno Unijo.
- (12) Še naprej je treba podpirati ali, kadar je to ustrezno, vzpostaviti čezmejno, transnacionalno in medregionalno sodelovanje s tretjimi državami v sosedstvu Unije, saj je tako sodelovanje pomembno orodje politike regionalnega razvoja in bi moralo koristiti regijam držav članic, ki mejijo na tretje države. V ta namen bi moral ESRR prispevati k čezmejnemu programom in programom za morske bazene iz Evropskega instrumenta sosedstva (EIS) v skladu z bodočim zakonodajnim aktom Unije glede Evropskega instrumenta sosedstva za obdobje 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: zakonodajni akt EIS) in Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) v skladu z bodočim zakonodajnim aktom Unije glede predpristopne pomoči za obdobje 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: zakonodajni akt IPA II).
- (13) Poleg ukrepov na zunanjih mejah, podprtih z instrumenti Unije za zunanje politike, ki zajemajo obmejne regije v Uniji in zunaj nje, bi moralo biti možno, da programi sodelovanja, ki jih podpira ESRR, zajemajo regije v Uniji in v določenih primerih zunaj nje, kadar instrumenti zunanjih politik ne zajemajo regij zunaj Unije, ker niso opredeljene kot država upravičenka ali ker takih programov za zunanje sodelovanje ni mogoče vzpostaviti. Vendar bi bilo treba zagotoviti, da bi podpora iz ESRR za operacije, ki bi se izvajale na ozemlju tretjih držav, v prvi vrsti koristila regijam Unije. Ob upoštevanju teh omejitev bi morala Komisija pri pripravi seznamov čezmejnih in transnacionalnih programskih območij vključiti tudi regije v tretjih državah.
- (14) Določiti je treba vire, ki se dodelijo za vsakega od različnih sklopov cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", ter hkrati ohraniti znatno osredotočenost na čezmejno sodelovanje, vključno z deleži vsake države članice, kar zadeva skupne zneske za čezmejno in transnacionalno sodelovanje, in možnostmi, ki jih imajo države članice glede prožnosti med temi sklopi, in zagotoviti zadostno raven financiranja za sodelovanje najbolj oddaljenih regij.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

- (15) V korist regij Unije bi bilo treba vzpostaviti mehanizem za organiziranje podpore iz ESRR za instrumente zunanjih politik, kot sta EIS in IPA II, tudi kadar ni mogoče sprejeti programov za zunanje sodelovanje ali kadar je treba take programe opustiti. Ta mehanizem bi si moral prizadevati za optimalno in čim bolj usklajeno delovanje teh instrumentov.
- (16) Glavni del sredstev ESRR za programe čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja bi moral biti osredotočen na omejeno število tematskih ciljev, da se čim bolj poveča vpliv kohezijske politike v Uniji. Osredotočenost v medregionalnem programu sodelovanja na tematske cilje bi bilo treba upoštevati pri cilju vsake operacije in ne samo pri omejenem številu tematskih ciljev, da bi se medregionalno sodelovanje čim bolj izkoristilo za povečanje uspešnosti kohezijske politike, predvsem pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta" ter, kadar je ustrezno, cilju "evropsko teritorialno sodelovanje". V primeru drugih programov medregionalnega sodelovanja bi morala tematska osredotočenost izhajati iz njihovega posebnega področja uporabe.
- (17) ESRR bi moral za izpolnitev ciljnih vrednosti in ciljev iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" prispevati k tematskim ciljem razvoja gospodarstva, ki temelji na znanju, raziskavah in inovacijah, vključno s podpiranjem sodelovanja med podjetji, predvsem MSP, in s spodbujanjem vzpostavitve sistemov čezmejnne izmenjave informacij na področju IKT; spodbujanja okolju prijaznejšega, pri izrabi virov učinkovitejšega in bolj konkurenčnega gospodarstva, vključno s spodbujanjem trajnostne čezmejne mobilnosti; spodbujanja visoke stopnje zaposlenosti, ki vodi do socialne in teritorialne kohezije, vključno z dejavnostmi, ki podpirajo trajnostni turizem, kulturo in naravno dediščino kot del teritorialne strategije, z namenom doseči zaposlovanju prijazno rast; ter razvoja administrativne zmogljivosti. Vendar bi bilo treba seznam prednostnih naložb pri različnih tematskih ciljnih prilagoditi posebnim potrebam cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", tako da se zagotovijo dodatne prednostne naložbe z namenom, da se v okviru čezmejnega sodelovanja omogoči zlasti nadaljnje pravno in upravno sodelovanje, sodelovanje med državljani in institucijami ter sodelovanje na področju zaposlovanja, usposabljanja, povezovanja skupnosti in socialnega vključevanja s čezmejnega vidika ter da se v okviru transnacionalnega sodelovanja razvijejo in uskladijo makroregionalne strategije in strategije za morske bazene. Poleg tega bi bilo treba določiti posebne ali dodatne prednostne naložbe za določene programe medregionalnega sodelovanja, da se odrazijo njihove posebne dejavnosti.
- (18) V okviru tematskega cilja spodbujanja socialnega vključevanja in boja proti revščini ter ob upoštevanju njegovega praktičnega pomena je treba zagotoviti, da bi v primeru čezmejnega programa PEACE med Severno Irsko in mejnimi grofijami Irske v podporo miru in spravi, ESRR moral prispevati tudi k spodbujanju socialne in ekonomske stabilnosti v zadevnih regijah, zlasti z ukrepi za spodbujanje kohezije med skupnostmi. Glede na posebnosti navedenega čezmejnega programa se določena pravila glede izbire operacij iz te uredbe ne bi smela uporabljati za navedeni čezmejni program.
- (19) Vsebinske zahteve programov sodelovanja v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" je treba prilagoditi njihovim posebnim potrebam. Te zahteve bi morale zato vključevati tudi tiste vidike, ki so potrebni za uspešno izvajanje na ozemlju sodelujočih držav članic, kot so tisti, ki se nanašajo na organe, pristojne za revizijo in nadzor, postopek za ustanovitev skupnega sekretariata in porazdelitev odgovornosti pri finančnih popravkih. Kadar države članice in regije sodelujejo v makroregionalnih strategijah in strategijah za morske bazene, bi morali zadevni programi sodelovanja določati, kako lahko ukrepi prispevajo k takim strategijam. Poleg tega pa bi bilo treba vsebino takih programov sodelovanja prilagoditi zaradi horizontalne narave medregionalnih programov sodelovanja, zlasti pri opredelitvi upravičenca ali upravičencev v sedanjih programih INTERACT in ESPON.
- (20) Da bi okrepili usklajenost podpore iz ESRR za programe sodelovanja, sprejete na podlagi te uredbe, ki vključujejo najbolj oddaljene regije, z morebitnim dopolnilnim financiranjem iz Evropskega razvojnega sklada (ERS), EIS, IPA II in Evropske investicijske banke (EIB), bi morale države članice in tretje države ali čezmorske države ali ozemlja (slednji v nadaljnjem besedilu: ozemlja), ki sodelujejo v takih programih sodelovanja, v teh programih vzpostaviti pravila glede mehanizmov usklajevanja.
- (21) Če so tretje države ali ozemlja sprejeli povabilo, da sodelujejo v programih sodelovanja, jih je primerno vključiti v postopek priprave takih programov. Posebni postopki za to sodelovanje bi morali biti določeni v tej uredbi. Kadar programi sodelovanja vključujejo najbolj oddaljene regije in tretje države ali ozemlja, bi se morale sodelujoče države članice z odstopanjem od standardnega postopka posvetovati z zadevnimi tretjimi državami ali ozemlji, pred posredovanjem programov Komisiji. Zaradi večje uspešnosti in pragmatičnosti vključevanja tretjih držav ali ozemelj v programe sodelovanja, bi moralo biti

mogoče v uradno potrjene zapisnike posvetovalnih sestankov s takimi tretjimi državami ali ozemlji ali uradno potrjene zapisnike posvetovanj v organizacijah za regionalno sodelovanje vključiti dogovore o vsebini programov sodelovanja in morebitnih prispevkih takih tretjih držav ali ozemelj. Ob upoštevanju načel deljenega upravljanja in poenostavitve bi morala postopek odobritve operativnih programov biti tak, da Komisija odobri samo osrednje elemente programov sodelovanja, druge elemente pa bi morala odobriti udeležena država članica oziroma države članice. Zaradi pravne varnosti in preglednosti je treba zagotoviti, da v primeru, ko udeležena država članica oziroma države članice spremenijo element programa sodelovanja, o katerem ne odloča Komisija, organ upravljanja za ta program v enem mesecu od dneva te odločitve o spremembi uradno obvesti Komisijo o taki odločitvi o spremembi.

- (22) Evropski strukturni in investicijski skladi bi morali v skladu s strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast zagotoviti bolj celostno in vključujoče reševanje lokalnih problemov. Za okrepitev takega pristopa bi morala biti podpora iz ESRR v obmejnih regijah usklajena s podporo iz EKSRP in ESPR ter bi morala, kadar je ustrezno, vključevati evropska združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), ustanovljena na podlagi Uredbe (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, kadar je eden od njihovih ciljev lokalni razvoj.
- (23) Ob upoštevanju izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 bi bilo treba pogoje za izbiro operacij podrobneje pojasniti in poostriiti, tako da se izberejo samo resnične skupne operacije. Zaradi posebnega okvira in specifičnosti programov sodelovanja med najbolj oddaljenimi regijami in tretjimi državami ali ozemlji bi bilo treba uvesti in prilagoditi blažje pogoje sodelovanja z vidika obravnave operacij v okviru teh programov. Opredeliti bi bilo treba pojem edinih upravičencev, takim upravičencem pa bi moralo biti dovoljeno, da sami izvajajo operacije sodelovanja.
- (24) Navesti bi bilo treba odgovornosti vodilnih upravičencev, ki obdržijo splošno odgovornost za izvajanje operacije.
- (25) Zahteve za poročila o izvajanju bi bilo treba prilagoditi področju sodelovanja in upoštevati cikel izvajanja

programa. V interesu dobrega upravljanja bi bilo treba omogočiti, da se sestanki letnega pregleda opravijo pisno.

- (26) V skladu z Uredbo (EU) št. 1303/2013 bi moral organ upravljanja zagotoviti, da se vrednotenja programov sodelovanja izvedejo na podlagi načrta vrednotenja in vključujejo ovrednotenja uspešnosti, učinkovitosti in vpliva teh programov. Vsaj enkrat med programskim obdobjem bi bilo treba ovrednotiti, kako je dana podpora prispevala k uresničenju ciljev programa. Taka vrednotenja bi morala vključevati informacije o vseh predlaganih prilagoditvah med programskim obdobjem.
- (27) Za lažjo oceno napredka pri izvajanju programov bi bilo treba v prilogi k tej uredbi določiti skupne kazalnike učinka, prilagojene posebni naravi programov sodelovanja. Te kazalnike bi bilo treba dopolniti s kazalniki rezultatov za posamezne programe in po potrebi s kazalniki učinka za posamezne programe.
- (28) Zaradi vključenosti več kot ene države članice in posledično višjih administrativnih stroškov zlasti za nadzor in prevode, bi morala biti zgornja meja za izdatke tehnične pomoči višja kot pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta". Da se višji administrativni stroški izravnajo, bi bilo treba države članice spodbujati, da, kadar je mogoče, zmanjšajo upravno breme v zvezi z izvajanjem skupnih projektov. Poleg tega bi morali programi sodelovanja z omejeno podporo ESRR prejeti določen minimalni znesek za tehnično pomoč, ki bi lahko bil večji od 6 %, da bi bilo na voljo dovolj sredstev za uspešno tehnično pomoč.
- (29) Zaradi sodelovanja več kot ene države članice splošno pravilo iz Uredbe (EU) št. 1303/2013, po katerem vsaka država članica sprejme svoja nacionalna pravila o upravičenosti izdatkov, ni ustrezno za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje". Na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 bi bilo treba določiti jasno hierarhijo pravil o upravičenosti izdatkov z jasnim premikom k določitvi pravil o upravičenosti izdatkov na ravni Unije ali za program sodelovanja v celoti, da bi se izognili vsakršnim nasprotjem ali nedoslednostim med različnimi uredbami ter med uredbami in nacionalnimi pravili. Komisija bi morala ob upoštevanju izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 sprejeti pravila za upravičenost izdatkov za kategorije stroškov, določene v tej uredbi.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitve in izboljšanje ustanavljanja in delovanja takih združenj (Glej stran 303 tega Uradnega lista).

- (30) Zaradi pogoste vključenosti osebja iz več kot ene države članice pri izvajanju operacij in zaradi števila operacij, pri katerih so stroški osebja pomemben element, bi bilo treba na podlagi drugih neposrednih stroškov operacij sodelovanja uporabljati pavšalni znesek za stroške osebja, tako da se izogne vodenju ločenega računovodstva za upravljanje takih operacij.
- (31) Poenostaviti bi bilo treba pravila o prožnosti v zvezi z lokacijo operacij zunaj programskega območja. Poleg tega je treba podpirati in s posebnimi ureditvami spodbujati uspešno čezmejno, transnacionalno in medregionalno sodelovanje s tretjimi državami ali ozemlji v sosedstvu Unije, kadar je to potrebno za zagotovitev uspešne pomoči pri razvoju regij držav članic. Zato je primerno, da se izjemoma pod določenimi pogoji dovoli podpora iz ESRR za operacije zunaj dela programskega območja, ki je v Uniji, in na ozemlju sosednjih tretjih držav, kadar te operacije koristijo regijam Unije.
- (32) Države članice bi bilo treba spodbuditi, da prenesejo nalogo organa upravljanja na EZTS ali da tako združenje pooblastijo za upravljanje tistega dela programa sodelovanja, ki se nanaša na ozemlje, ki ga zajema ta EZTS.
- (33) Organ upravljanja bi moral vzpostaviti skupni sekretariat, ki bi med drugim obveščal prijavitelje za podporo, obravnaval prijave projektov in pomagal upravičencem pri izvajanju operacij projektov.
- (34) Organi upravljanja bi morali biti pristojni za naloge, določene v Uredbi (EU) št. 1303/2013, vključno z upravljalnim preverjanjem za zagotovitev enotnih standardov na celotnem programskem območju. Če se za organ upravljanja imenuje EZTS, bi moral taka preverjanja izvajati organ upravljanja oziroma biti zanje odgovoren, in sicer vsaj za tiste države članice in tretje države ali ozemlja, iz katerih so člani, ki sodelujejo v EZTS, medtem ko bi se nadzorniki morali uporabljati samo v ostalih državah članicah in tretjih državah ali ozemljih. Tudi če se ne imenuje nobenega EZTS, bi morale sodelujoče države članice organ upravljanja pooblastiti za izvajanje preverjanj na celotnem programskem območju.
- (35) Organi za potrjevanje bi morali biti pristojni za naloge organa za potrjevanje, določene v Uredbi (EU) št. 1303/2013. Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da za opravljanje nalog organa za potrjevanje imenujejo organ upravljanja.
- (36) Enotni revizijski organ bi moral biti odgovoren za opravljanje nalog revizijskega organa, določene v Uredbi (EU) št. 1303/2013 za zagotovitev enotnih standardov na celotnem programskem območju. Kadar to ni mogoče, bi morala skupina revizorjev pomagati revizijskemu organu za program.
- (37) Da bi okrepili ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije in povečali uspešnost njene kohezijske politike, bi morale biti tretjim državam dovoljeno, da prek prispevka IPA II in sredstev EIS sodelujejo pri programih transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja. Vendar bi morale biti operacije, sofinancirane na podlagi takšnih programov, še naprej usmerjene v izpolnjevanje ciljev kohezijske politike, čeprav bi se delno ali v celoti izvajale zunaj ozemlja Unije. V tem smislu ostajajo prispevki za cilje zunanjih dejavnosti Unije zgolj postranski, saj bi bilo treba težišče programov sodelovanja določiti na podlagi tematskih ciljev in prednostnih naložb kohezijske politike. Da bi bile tretje države uspešno vključene v programe sodelovanja, ki se upravljajo po načelu deljenega upravljanja, bi bilo treba pogoje izvajanja programov določiti v samih programih sodelovanja, po potrebi pa tudi v sporazumih o financiranju, sklenjenih med Komisijo, vladami vsake od tretjih držav in državo članico, ki gosti organ upravljanja zadevnega programa sodelovanja. Pogoji izvajanja programov bi morali biti skladni s pravom Unije, ki se uporablja, in, kadar je ustrezno, z določbami nacionalnega prava sodelujočih držav članic, ki so povezane z uporabo prava Unije.
- (38) Določiti bi bilo treba jasno verigo finančne odgovornosti za izterjavo, ob nepravilnostih, od upravičencev do vodilnega upravičenca, organa upravljanja in Komisije. Treba bi bilo sprejeti določbe o odgovornosti držav članic, kadar taka izterjava ni mogoča.
- (39) Na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007–2013 bi bilo treba določiti izrecno odstopanje za preračun izdatkov, nastalih v valuti, ki ni euro, po mesečnem menjalnem tečaju na datum, ki je časovno čim bližje trenutku nastanka izdatka, ali pa v mesecu, v katerem so bili izdatki predloženi v preverjanje, ali v mesecu, v katerem so bili stroški sporočeni vodilnemu upravičencu. Finančne načrte, poročila in obračune za skupne operacije sodelovanja bi bilo treba skupnemu sekretariatu, organom, pristojnim za programe, in odboru za spremljanje predložiti samo v eurih. Pravilnost preračuna bi bilo treba preveriti.

- (40) Da se določijo posebna pravila za spremembo skupnih kazalnikov učinka in o upravičenosti izdatkov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembo seznama skupnih kazalnikov učinka, določenega v Prilogi k tej uredbi, in v zvezi s posebnimi pravili o upravičenosti izdatkov za programe sodelovanja. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (41) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s seznamami čezmejnih območij in transnacionalnih območij, seznamom programov sodelovanja in skupnim zneskom podpore ESRR za vsak program sodelovanja, nomenklaturo za kategorije ukrepov in modeli za programe sodelovanja in poročila o izvajanju. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (42) Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila, da sprejme sklepe glede odobritve določenih elementov programov sodelovanja in vseh sprememb teh elementov.
- (43) Ta uredba ne bi smela vplivati na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ali katerega koli drugega zakonodajnega predpisa, ki ureja to pomoč na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali drug tak veljavni zakonodajni predpis bi se posledično morali po 31. decembru 2013 še vedno uporabljati za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006, bi morali biti še naprej veljavni.
- (44) Ker cilja te uredbe, in sicer okrepiti gospodarsko, socialno in teritorialno kohezijo prek izboljšanja glavnih regionalnih neravnotežij v Uniji, države članice ne morejo

zadovoljivo doseči, temveč se zaradi razlik v stopnji razvoja posameznih regij, zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi ter omejenih finančnih virov držav članic in regij lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

- (45) Da se zagotovi takojšnja uporaba ukrepov, določenih v tej uredbi, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa področje uporabe ESRR glede cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" in opredeljuje posebne določbe o navedenem cilju.

2. Ta uredba za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" določa prednostne cilje in organizacijo ESRR, merila za upravičenost držav članic in regij do podpore iz ESRR ter razpoložljive finančne vire za podporo iz ESRR in merila za njihovo dodelitev.

Vsebuje tudi določbe, potrebne za zagotovitev uspešnega izvajanja, spremljanja, finančnega upravljanja in nadzora nad operativnimi programi v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" (v nadaljnjem besedilu: programi sodelovanja), tudi kadar pri takih programih sodelovanja sodelujejo tretje države.

3. Za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" in programe sodelovanja v skladu z njim se uporabljata Uredba (EU) št. 1303/2013 in poglavje I Uredbe (EU) št. 1301/2013, če ni drugače določeno v tej uredbi ali se navedene določbe lahko uporabljajo samo za cilj "naložbe za rast in delovna mesta".

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1783/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 1).

Člen 2

Sklopi cilja "evropsko teritorialno sodelovanje"

ESRR v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" podpira naslednje sklope:

- (1) čezmejno sodelovanje med sosednjimi regijami za spodbujanje celostnega regionalnega razvoja med sosednjimi regijami na kopenskih in morskimi mejah dveh ali več držav članic ali med sosednjimi obmejnimi regijami iz najmanj ene države članice in ene tretje države na zunanjih mejah Unije, ki niso zajete v programe v okviru zunanjih finančnih instrumentov Unije;
- (2) transnacionalno sodelovanje na večjih transnacionalnih območjih, v katero so vključeni nacionalni, regionalni ali lokalni partnerji in ki zajema tudi čezmejno sodelovanje na morskimi mejah v primerih, ki niso vključeni v čezmejno sodelovanje, za večje teritorialno povezovanje teh območij;
- (3) medregionalno sodelovanje za večjo uspešnost kohezijske politike s spodbujanjem:
 - (a) izmenjave izkušenj, osredotočenih na tematske cilje, med partnerji po vsej Uniji, vključno s tistimi, povezanimi z razvojem regij iz člena 174 PDEU, v zvezi z odkrivanjem in širjenjem dobre prakse za njen prenos predvsem v operativne programe v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", pa tudi, kadar je ustrezno, v programe sodelovanja;
 - (b) izmenjave izkušenj pri odkrivanju, prenosu in širjenju dobre prakse v zvezi s trajnostnim urbanim razvojem, vključno s povezavami med urbani in podeželskimi območji;
 - (c) izmenjave izkušenj pri opredelitvi, prenosu in širjenju dobre prakse in inovativnih pristopov v zvezi z izvajanjem programov in ukrepov sodelovanja, kot tudi uporabo EZTS;
 - (d) analize trendov razvoja glede na cilje teritorialne kohezije, vključno s teritorialnimi vidiki gospodarske in socialne kohezije, in skladnega razvoja ozemlja Unije s študijami, zbiranjem podatkov in drugimi ukrepi.

Člen 3

Geografska pokritost

1. Pri čezmejnem sodelovanju je podpora namenjena regijam Unije na ravni NUTS 3 na vseh notranjih in zunanjih kopenskih mejah, razen regij, zajetih v programih v okviru zunanjih finančnih

čnih instrumentov Unije, ter vsem regijam Unije na ravni NUTS 3 na morskimi mejah, ki so medsebojno oddaljene največ 150 km, brez poseganja v morebitne prilagoditve, potrebne za zagotovitev skladnosti in neprekinjenosti območij programskega sodelovanja iz programskega obdobja 2007–2013.

Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklep, ki določi seznam čezmejnih območij, ki so deležni podpore, ki je razčlenjen po programih sodelovanja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Ta seznam navaja tudi regije na ravni NUTS 3 v Uniji, ki so bile upoštevane pri dodelitvi sredstev ESRR za čezmejno sodelovanje na vseh notranjih mejah in na tistih zunanjih mejah, ki jih zajemajo zunanji finančni instrumenti Unije, kot sta EIS, v skladu z zakonodajnim aktom EIS, in IPA II, v skladu z zakonodajnim aktom IPA II.

Države članice lahko ob predložitvi osnutkov programov čezmejnega sodelovanja v ustrezno utemeljenih primerih in za zagotovitev skladnosti čezmejnih območij vložijo vlogo, da se regije na ravni NUTS 3, ki niso navedene na seznamu v sklepu iz drugega pododstavka, dodajo določenemu področju čezmejnega sodelovanja.

Na zahtevo zadevne države članice oziroma držav članic lahko Komisija, z namenom da se olajša čezmejno sodelovanje na morskimi mejah za najbolj oddaljene regije in brez poseganja v določbe prvega pododstavka, v sklep iz drugega pododstavka vključi kot čezmejna območja regije na ravni NUTS 3 iz najbolj oddaljenih regij ob morskimi mejah, ki so medsebojno oddaljene več kot 150 kilometrov, kot čezmejna območja, ki lahko prejmejo podporo iz ustrezne dodelitve podpore tem državam članicam.

2. Brez poseganja v člen 20(2) in (3) lahko programi čezmejnega sodelovanja zajemajo regije na Norveškem in v Švici ter zajemajo tudi Liechtenstein, Andoro, Monako in San Marino ter tretje države ali ozemlja, ki mejijo na najbolj oddaljene regije, ki so vse enakovredne regijam na ravni NUTS 3.

3. Pri transnacionalnem sodelovanju Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklep, ki določi seznam transnacionalnih območij, ki prejmejo podporo, ki je razčlenjen po programih sodelovanja in zajema regije na ravni NUTS 2, pri čemer zagotovi neprekinjenost takega sodelovanja na večjih povezanih območjih iz predhodnih programov, ob upoštevanju, kadar je ustrezno, makroregionalnih strategij in strategij za morske bazene. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Države članice lahko ob predložitvi osnutkov programov transnacionalnega sodelovanja vložijo vlogo, da se določenemu transnacionalnemu območju sodelovanja dodajo dodatne regije na ravni NUTS 2, ki mejijo na regije s seznama iz sklepa iz prvega pododstavka. Države članice navedejo razloge za tako vlogo.

4. Brez poseganja v člen 20(2) in (3) lahko programi transnacionalnega sodelovanja zajemajo regije tako v naslednjih tretjih državah kot na naslednjih ozemljih:

(a) tretjih državah ali ozemljih iz seznama ali navedenih v odstavku 2 tega člena;

(b) Ferskih otokih in Grenlandiji.

Brez poseganja v člen 20(2) in (3) lahko transnacionalni programi sodelovanja vključujejo tudi regije v tretjih držav, ki jih zajemajo zunanji finančni instrumenti Unije, kot sta EIS v skladu z zakonodajnim aktom EIS, vključno z zadevnimi regijami Ruske federacije, in IPA II v skladu z zakonodajnim aktom IPA II. Letna odobrena sredstva, ki ustrezajo podpori EIS in IPA II za te programe, bodo razpoložljiva pod pogojem, da programi ustrezno obravnavajo zadevne cilje zunanjega sodelovanja.

Take regije so enakovredne regijam na ravni NUTS 2.

5. Pri medregionalnem sodelovanju podpora iz ESRR zajema celotno ozemlje Unije.

Brez poseganja v člen 20(2) in (3) programi medregionalnega sodelovanja lahko zajemajo celoto ali del tretjih držav ali ozemelj iz točk (a) in (b) prvega pododstavka odstavka 4 tega člena.

6. Regije tretjih držav ali ozemelj iz odstavkov 2 in 4 se informativno navedejo v seznamih iz odstavkov 1 in 3.

7. V ustrezno utemeljenih primerih lahko najbolj oddaljene regije za večjo učinkovitost izvajanja programa združijo v enoten program za teritorialno sodelovanje zneske ESRR, dodeljene za čezmejno in transnacionalno sodelovanje, vključno z dodatno dodelitvijo, določeno v členu 4(2), ob upoštevanju veljavnih pravil za vsako od teh dodelitev.

Člen 4

Viri za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje"

1. Za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" se nameni 2,75 % skupnih virov, ki so na voljo za prevzem proračunskih

obveznosti iz ESRR, ESS in Kohezijskega sklada za programsko obdobje 2014–2020 in so določeni v členu 91(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 (tj. skupno 8 948 259 330 EUR) ter se dodelijo, kot sledi:

(a) 74,05 % (tj. skupaj 6 626 631 760 EUR) za čezmejno sodelovanje;

(b) 20,36 % (tj. skupaj 1 821 627 570 EUR) za transnacionalno sodelovanje;

(c) 5,59 % (tj. skupaj 500 000 000 EUR) za medregionalno sodelovanje.

2. Za programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" se najbolj oddaljenim regijam dodeli najmanj 150 % podpore ESRR, ki so jo prejele v programskem obdobju 2007–2013 za programe sodelovanja. Poleg tega se znesek 50 000 000 EUR iz dodeljenih sredstev za medregionalno sodelovanje rezervira za sodelovanje najbolj oddaljenih regij. Glede tematske osredotočenosti se za to dodatno dodelitev sredstev uporablja člen 6(1).

3. Komisija vsaki državi članici sporoči, kolikšen delež od skupnih zneskov za čezmejno in transnacionalno sodelovanje iz točk (a) in (b) odstavka 1 ji pripada, in sicer za vsako leto posebej. Kot merilo za letno razčlenitev za vsako državo članico se uporabi velikost prebivalstva na območjih iz drugega pododstavka člena 3(1) in prvega pododstavka člena 3(3).

Na podlagi zneskov, sporočenih na podlagi prvega pododstavka, vsaka država članica Komisijo obvesti o tem, ali in kako je uporabila možnost prenosa iz člena 5 ter kako je sredstva razporedila med čezmejne in transnacionalne programe, v katerih sodeluje država članica. Komisija na podlagi informacij, ki jih zagotovijo države članice, z izvedbenimi akti sprejme sklep, v katerem navede seznam vseh programov sodelovanja ter skupni znesek celotne podpore ESRR za vsak program posebej. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

4. Prispevek iz ESRR za čezmejne programe in programe za morske bazene v okviru EIS ter za čezmejne programe v okviru IPA II določijo Komisija in zadevne države članice. Prispevek ESRR, določen za vsako državo članico, se naknadno ne prerazporeja med zadevnimi državami članicami.

5. Podpora iz ESRR za posamezne čezmejne programe in programe za morske bazene v okviru EIS in za čezmejne programe v okviru IPA II se odobri pod pogojem, da se z EIS in IPA II zagotovijo najmanj enakovredni zneski. Taka enakovrednost je omejena z največjim zneskom iz zakonodajnega akta EIS ali zakonodajnega akta IPA II.

6. Letna odobrena proračunska sredstva za podporo iz ESRR čezmejnimi programom in programom za morske bazene v okviru EIS ter čezmejnimi programom v okviru IPA II se vključijo v ustrezne proračunske postavke navedenih instrumentov za proračunsko leto 2014.

7. Leta 2015 in leta 2016 se letni prispevek iz ESRR za programe v okviru EIS in IPA II, za katere ni bil Komisiji do 30. junija predložen noben program iz čezmejnih programov in programov za morske bazene v okviru EIS ter čezmejnih programov v okviru IPA II ter ki ni bil prerazporejen v drug program, predložen v isti kategoriji programov zunanjega sodelovanja, v skladu s točko (a) odstavka 1 dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah, v katerih sodeluje zadevna država članica oziroma sodelujejo zadevne države članice.

Če do 30. juniju 2017 še vedno delujejo čezmejni programi in programi za morske bazene v okviru EIS in čezmejni programi v okviru IPA II, ki niso bili predloženi Komisiji, se celotni prispevek iz ESRR iz odstavka 4 za te programe za preostala leta do leta 2020, ki ni bil prerazporejen v drug sprejeti program iz iste kategorije programov zunanjega sodelovanja, v skladu s točko (a) odstavka 1 dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah, v katerih sodeluje zadevna država članica oziroma sodelujejo zadevne države članice.

8. Kateri koli čezmejni programi in programi za morske bazene iz odstavka 4, ki jih sprejme Komisija, se v skladu z veljavnimi pravili in postopki opustijo ali se jim dodelijo nižja sredstva, zlasti če:

- (a) nobena partnerska država iz programa ni podpisala zadevnega sporazuma o financiranju do roka, določenega v zakonodajnem aktu EIS ali zakonodajnem aktu IPA II, ali
- (b) programa ni mogoče izvesti po načrtih zaradi težav v odnosih med sodelujočimi državami.

V takem primeru se prispevek iz ESRR iz odstavka 4 v višini neodobrenih letnih zneskov, za katere še niso bile prevzete obveznosti, ali letnih zneskov, za katere so bile pravice prevzete ali odvzete, v celoti ali deloma, v istem proračunskem letu, in ki niso bili prerazporejeni v drug program iste kategorije programov zunanjega sodelovanja, na zahtevo zadevne države članice oziroma držav članic, ki sodelujejo v programu, v skladu s točko (a) odstavka 1 dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah.

9. Komisija Odboru, ustanovljenemu s členom 150(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 predloži letni povzetek finančnega izvajanja čezmejnih programov in programov za morske bazene v okviru EIS, ter čezmejnih programov v okviru IPA II, h katerim prispeva ESRR v skladu s tem členom.

Člen 5

Možnost prenosa

Vsaka država članica lahko z enega sklopa na drugega prenese do 15 % finančnih sredstev, dodeljenih za vsak sklop iz točk (a) in (b) člena 4(1).

POGLAVJE II

Tematska osredotočenost in prednostne naložbe

Člen 6

Tematska osredotočenost

1. Najmanj 80 % sredstev ESRR, dodeljenih za vsak program čezmejnega sodelovanja in za transnacionalni program, je osredotočenih na največ štiri tematske cilje, določene v prvem odstavku člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

2. Za medregionalno sodelovanje iz točke (3)(a) člena 2 te uredbe se lahko izberejo vsi tematski cilji, določeni v prvem odstavku člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 7

Prednostne naložbe

1. ESRR v okviru svojega področja uporabe, kot je določen v členu 3 Uredbe (EU) št. 1301/2013, prispeva k tematskim ciljem, določenim v prvem odstavku člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013 s skupnimi ukrepi v okviru programov čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja. Poleg prednostnih naložb, določenih v členu 5 Uredbe (EU) št. 1301/2013, se lahko iz ESRR podpirajo tudi naslednje prednostne naložbe v okviru tematskih ciljev po posameznih sklopih evropskega teritorialnega sodelovanja:

(a) v okviru čezmejnega sodelovanja:

- (i) spodbujanje trajnostnega in kvalitetnega zaposlovanja in podpiranje mobilnosti delavcev s povezovanjem čezmejnih trgov dela, vključno s čezmejno mobilnostjo, skupnimi lokalnimi pobudami na področju zaposlovanja, informacijskimi in svetovalnimi storitvami ter skupnim usposabljanjem;
- (ii) spodbujanje socialne vključenosti in boja proti revščini ter kakršni koli diskriminaciji s spodbujanjem enakosti spolov in enakih možnosti ter čezmejnimi povezovanjem skupnosti;

(iii) vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvijanjem in izvajanjem skupnih shem na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja in usposabljanja;

- (iv) krepitev institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava s spodbujanjem pravnega in upravnega sodelovanja ter sodelovanja med državljani in institucijami;
- (b) v okviru nadnacionalnega sodelovanja: krepitev institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava z razvojem in usklajevanjem makroregionalnih strategij in strategij za morske bazene;
- (c) v okviru medregionalnega sodelovanja: krepitev institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava s/z:
- (i) razširjanjem dobre prakse in strokovnega znanja ter kapitalizacijo rezultatov izmenjave izkušenj v zvezi s trajnostnim urbanim razvojem, vključno s povezavami med urbani in podeželskimi območji na podlagi točke (3)(b) člena 2.
 - (ii) spodbujanjem izmenjave izkušenj, da se poveča uspešnost programov teritorialnega sodelovanja in ukrepov ter uporaba EZTS na podlagi točke (3)(c) člena 2;
 - (iii) krepitvijo podatkovne osnove, da se poveča uspešnost kohezijske politike in doseganje tematskih ciljev prek analize razvojnih trendov v skladu s točko (3)(d) člena 2.
2. ESRR v primeru programa PEACE in v okviru tematskega cilja spodbujanja socialne vključenosti, boja proti revščini in kakršni koli diskriminaciji prispeva tudi k spodbujanju socialne in gospodarske stabilnosti v zadevnih regijah, zlasti z ukrepi za spodbujanje kohezije med skupnostmi.

POGLAVJE III

Načrtovanje programov

Člen 8

Vsebina, sprejetje in sprememba programov sodelovanja

1. Program sodelovanja sestoji iz prednostnih osi. Brez poseganja v člen 59 Uredbe št. 1303/2013 prednostna os ustreza tematskemu cilju in vključuje eno ali več prednostnih naložb navedenega tematskega cilja v skladu s členoma 6 in 7 te uredbe. Prednostna os lahko v ustrezno utemeljenih primerih po potrebi in z namenom povečati vpliv in uspešnost prek tematsko skladnega in celostnega pristopa k uresničevanju ciljev strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast združi eno ali več dopolnilnih prednostnih naložb iz različnih tematskih ciljev, da bi se dosegel največji možen prispevek k tej prednostni osi.

2. Program sodelovanja prispeva k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter k doseganju gospodarske, socialne in teritorialne kohezije ter vsebuje:

(a) utemeljitev izbire tematskih ciljev, ustreznih prednostnih naložb in dodelitev finančnih sredstev, ob upoštevanju skupnega strateškega okvira, določenega v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1303/2013, ter na podlagi analize potreb znotraj programskega območja kot celote in na podlagi takih potreb izbrane strategije po potrebi obravnava manjkajoče povezave v čezmejni infrastrukturi, ob upoštevanju rezultatov predhodnega vrednotenja, izvedenega v skladu s členom 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013;

(b) za vsako prednostno os, razen za tehnično pomoč:

(i) prednostne naložbe in ustrezne posebne cilje;

(ii) pričakovane rezultate za posebne cilje in ustrezne kazalnike rezultatov z izhodiščno in ciljno vrednostjo, po potrebi številčno ovrednotene, v skladu s členom 16, da se okrepi ciljno usmerjeno načrtovanje programov;

(iii) opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora v okviru posamezne prednostne naložbe, in njihovega pričakovanega prispevka k posebnim ciljem iz točke (i), vključno z vodilnimi načeli za izbiro operacij, pa tudi, kadar je to primerno, opredelitvijo glavnih ciljnih skupin, posebnih ciljnih ozemelj, vrstami upravičencev, načrtovane uporabe finančnih instrumentov in velikih projektov;

(iv) skupne in posebne kazalnike učinka, vključno s številčno ovrednoteno ciljno vrednostjo, ki predvidoma prispeva k rezultatom, v skladu s členom 16, in sicer za vsako posamezno prednostno naložbo;

(v) opredelitev faz izvajanja ter finančnih kazalnikov in kazalnikov učinka, in kadar je to ustrezno, kazalnikov učinka, ki se uporabljajo kot mejniki in ciljne vrednosti za okvir uspešnosti v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in Prilogo II k navedeni uredbi;

(vi) po potrebi povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z, kadar je potrebno, ukrepi za okrepitev administrativne zmogljivosti organov, vključenih v upravljanje in nadzor programov in upravičencev, in, kadar je potrebno, ukrepi za povečanje administrativne zmogljivosti zadevnih partnerjev, ki bodo sodelovali pri izvajanju programov;

- (vii) ustrezne kategorije ukrepov po nomenklaturi, ki jo sprejme Komisija, in okvirno razčlenitev načrtovanih virov;
- (c) za vsako prednostno os, ki zadeva tehnično pomoč:
- (i) posebne cilje;
- (ii) pričakovane rezultate za vsak poseben cilj in, kadar je objektivno utemeljeno glede na vsebino ukrepov, ustrezne kazalnike rezultatov z izhodiščno in ciljno vrednostjo v skladu s členom 16;
- (iii) opis ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k posebnim ciljem iz točke (i);
- (iv) kazalnike učinka, ki predvidoma prispevajo k rezultatom;
- (v) ustrezne kategorije ukrepov po nomenklaturi, ki jo sprejme Komisija, in okvirno razčlenitev načrtovanih virov;
- Točka (ii) se ne uporablja za primere, kadar prispevek Unije za prednostno os oziroma osi v zvezi s tehnično pomočjo v okviru operativnega programa ne presega 15 000 000 EUR.
- (d) finančni načrt z naslednjima preglednicama (brez delitve po sodelujočih državah članicah):
- (i) preglednico, v kateri je v skladu s pravili o stopnjah sofinanciranja iz členov 60, 120 in 121 Uredbe (EU) št. 1303/2013 za vsako leto naveden znesek skupnih odobrenih finančnih sredstev, predviden za podporo iz ESRR;
- (ii) preglednico, v kateri je za celotno programsko obdobje za program sodelovanja ter za vsako prednostno os naveden znesek skupno odobrenih finančnih sredstev za podporo iz ESRR in nacionalno sofinanciranje. Za prednostne osi, ki združujejo prednostne naložbe iz različnih tematskih ciljev, je v preglednici za vsak ustrezen tematski cilj naveden znesek skupnih odobrenih finančnih sredstev in nacionalnega sofinanciranja. Kadar nacionalno sofinanciranje sestavljata javno in zasebno sofinanciranje, se v preglednici navede okvirna razčlenitev med javnim in zasebnim delom. V njej se informativno navedeta morebitni prispevek tretjih držav, ki sodelujejo v programu, in predvidena udeležba EIB;
- (e) seznam velikih projektov, za katere se izvajanje načrtuje med programskim obdobjem.
- Komisija sprejme izvedbene akte glede nomenklature iz točk (b)(vii) in c(v) prvega pododstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013.
3. Ob upoštevanju njegove vsebine in ciljev se v programu sodelovanja opiše celostni pristop k teritorialnemu razvoju, tudi v zvezi z regijami in območji iz člena 174(3) PDEU, ob upoštevanju partnerskih sporazumov sodelujočih držav članic, in prikaže, kako ta program sodelovanja prispeva k izpolnitvi njegovih ciljev ter kakšni so pričakovani rezultati, in po potrebi opredeli naslednje:
- (a) pristop k uporabi instrumentov lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in načela za opredelitev območij, na katerih se bo izvajal;
- (b) načela za opredelitev urbanih območij, kjer se izvajajo celostni ukrepi za trajnostni urbani razvoj, in okvirno dodelitev podpore ESRR za take ukrepe;
- (c) pristop k uporabi instrumenta celostne teritorialne naložbe iz člena 11 v primerih, ki niso zajeti v točki (b), in okvirna, njemu dodeljena finančna sredstva iz vsake posamezne prednostne osi;
- (d) kadar države članice in regije sodelujejo v makroregionalnih strategijah in strategijah za morske bazene, prispevek načrtovanih ukrepov v okviru programa sodelovanja k tem strategijam glede na potrebe programskega območja, kot ga opredelijo zadevne države članice, in ob upoštevanju, kjer je to ustrezno, strateško pomembnih projektov, opredeljenih v teh strategijah.
4. Poleg tega se v programu sodelovanja opredelijo:
- (a) izvedbene določbe, ki:
- (i) opredelijo organ upravljanja, organ za potrjevanje, kadar je ustrezno, in revizijski organ;
- (ii) opredelijo organ ali organe, določene za izvajanje nalog kontrole;
- (iii) opredelijo organ ali organe, določene kot pristojne za izvajanje revizijskih nalog;
- (iv) določijo postopek za ustanovitev skupnega sekretariata;
- (v) navedejo kratek opis ureditve upravljanja in nadzora;

- (vi) navedejo porazdelitev odgovornosti med sodelujoče države članice pri finančnih popravkih, ki jih naloži organ upravljanja ali Komisija.
- (b) organ, ki mu bo Komisija opravila izplačila;
- (c) ukrepi, sprejeti za vključitev partnerjev iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 v pripravo programa sodelovanja, in vloga teh partnerjev pri pripravi in izvajanju programa sodelovanja, vključno z njihovo vključitvijo v odbor za spremljanje.
5. V programu sodelovanja se, ob upoštevanju vsebine partnerskih sporazumov in ob upoštevanju institucionalnega in pravnega okvira držav članic, določi tudi naslednje:
- (a) mehanizmi, ki zagotavljajo uspešno usklajevanje med ESRR, ESS, Kohezijskim skladom, EKSRP, ESPR in drugimi instrumenti financiranja na ravni Unije in nacionalni ravni, vključno z usklajevanjem in morebitnim dopolnjevanjem z Instrumentom za povezovanje Evrope na podlagi Uredbe (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, EIS, ERS in IPA II, kot tudi EIB, ob upoštevanju določb iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 1303/2013, kadar države članice in tretje države ali ozemlja sodelujejo v programih sodelovanja, ki vključujejo uporabo odobrenih sredstev iz ESRR za najbolj oddaljene regije s sredstvi iz ERS, mehanizme za usklajevanje na ustrezni ravni za bolj uspešno usklajevanje pri uporabi teh odobrenih sredstev in virov;
- (b) povzetek ocene upravnega bremena za upravičence in po potrebi načrtovane ukrepe za zmanjšanje upravnega bremena skupaj z okvirnim časovnim načrtom za te ukrepe.
6. Informacije, zahtevane na podlagi točke (a) prvega pododstavka odstavka 2, točk (b)(i) do (vii) prvega pododstavka odstavka 2, odstavka 3 in točke (a) odstavka 5, se prilagodijo posebni naravi programov sodelovanja iz točk (3)(b), (c) in (d) člena 2. Informacije, zahtevane na podlagi točke (e) prvega pododstavka odstavka 2 in točke (b) odstavka 5, se ne vključijo v programe sodelovanja iz točke (3)(c) in (d) člena 2.
7. Vsak program sodelovanja, kadar je ustrezno in glede na oceno zadevnih držav članic, v kateri ustrezno utemeljijo primernost njihove vsebine in ciljev programa, vsebuje opis:
- (a) posebnih ukrepov za upoštevanje okoljevarstvenih zahtev, učinkovite rabe virov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, pripravljenosti na nesreče ter preprečevanja in obvladovanja tveganj pri izbiri operacij;
- (b) posebnih ukrepov za spodbujanje enakih možnosti in boj proti kakršni koli diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti med pripravo, oblikovanjem in izvajanjem programa sodelovanja, zlasti v zvezi z dostopom do financiranja ob upoštevanju potreb različnih ciljnih skupin, ki so izpostavljene tveganju take diskriminacije, in posebno zahtev za zagotovitev dostopnosti invalidom;
- (c) prispevka programa sodelovanja k spodbujanju enakosti med moškimi in ženskami ter po potrebi ureditev za zagotovitev vključitve vidika enakosti spolov v program in operativno raven.
- Točki (a) in (b) prvega pododstavka se ne uporabljata za programe sodelovanja iz točk (3)(b), (c) in (d) člena 2.
8. V programih sodelovanja iz točk (3)(c) in (d) člena 2 se določijo upravičenec ali upravičenci, navede pa se lahko tudi postopek odobritve.
9. Sodelujoče države članice in, če so sprejeli povabilo k sodelovanju v programu sodelovanja, tretje države ali ozemlja, kadar je ustrezno, pisno potrdijo, da se strinjajo z vsebino programa sodelovanja, preden se ta predloži Komisiji. S tem se vse sodelujoče države članice in, kadar je to ustrezno, tretje države ali območja, tudi zavežejo, da bodo zagotovili potrebno sofinanciranje za njegovo izvedbo, tretje države ali ozemlja pa se zavežejo, da bodo po potrebi zagotovili finančni prispevek.
- Z odstopanjem od prvega pododstavka se v primeru programov sodelovanja z najbolj oddaljenimi regijami in tretjimi državami ali ozemlji, zadevne države članice posvetujejo z zadevnimi tretjimi državami ali ozemlji, preden Komisiji predložijo programe sodelovanja. V tem primeru se lahko sporazumi v zvezi z vsebino programov sodelovanja in morebitnim prispevkom tretjih držav ali ozemelj navedejo v uradno potrjenem zapisniku posvetovalnih sestankov s tretjimi državami ali ozemlji ali posvetovanj v okviru organizacij za regionalno sodelovanje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

10. Sodelujoče države članice in, če so sprejeli povabilo k sodelovanju v programu sodelovanja, tretje države ali ozemlja pripravijo osnutke programov sodelovanja v skladu z vzorcem, ki ga sprejme Komisija.

11. Komisija z izvedbenimi akti sprejme vzorec iz odstavka 10. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

12. Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklep, s katerim odobri vse elemente, vključno s prihodnjimi spremembami, ki spadajo v ta člen, razen tistih, ki spadajo v točko (b)(vii) odstavka 2, točko (c)(v) odstavka 2, točko (e) odstavka 2, točko (a)(i) in (c) odstavka 4 ter odstavkov 5 in 7 tega člena, ki ostajajo v pristojnosti sodelujočih držav članic.

13. Organ upravljanja o vsakem sklepu, ki spreminja elemente programa sodelovanja, ki jih ne zajema sklep Komisije iz odstavka 12, uradno obvesti Komisijo v enem mesecu od datuma tega sklepa o spremembi. V sklepu o spremembi je določen datum začetka njegove veljavnosti, ki ne sme biti zgodnejši od datuma njegovega sprejetja.

Člen 9

Skupni akcijski načrt

Kadar je za izvajanje skupnega akcijskega načrta iz člena 104(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 pristojno EZTS kot upravičenec, lahko člani osebja skupnega sekretariata programa sodelovanja in člani skupščine EZTS postanejo člani usmerjevalnega odbora iz člena 108(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Člani skupščine EZTS v tem usmerjevalnem odboru nimajo večine.

Člen 10

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

V okviru programov čezmejnega sodelovanja se lahko na podlagi člena 32 Uredbe (EU) št. 1303/2013 izvaja lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, pod pogojem, da skupino za lokalni razvoj sestavljajo predstavniki najmanj dveh držav, od katerih je ena država članica.

Člen 11

Celostne teritorialne naložbe

Za programe sodelovanja je posredniški organ za upravljanje in izvajanje celostnih teritorialnih naložb iz člena 36(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 pravna oseba, ustanovljena v skladu z zakonodajo ene od sodelujočih držav, pod pogojem, da jo ustanovijo javni organi ali organi iz najmanj dveh sodelujočih držav, ali EZTS.

Člen 12

Izbira operacij

1. Operacije v okviru programov sodelovanja izbere odbor za spremljanje iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ta odbor za spremljanje lahko ustanovi usmerjevalni odbor, ki pod njegovo pristojnostjo izbira operacije.

2. Operacije, izbrane v okviru čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja, vključujejo upravičence iz najmanj dveh sodelujočih držav, od tega je vsaj eden iz države članice. Operacija se lahko izvaja samo v eni državi pod pogojem, da ima čezmejni ali transnacionalni vpliv in koristi.

Operacije, ki se nanašajo na medregionalno sodelovanje iz točk (3)(a) in (b) člena 2, vključujejo upravičence iz najmanj treh držav, od katerih sta najmanj dve državi članici.

Pogoji, določeni v prvem pododstavku, se ne uporabljajo za operacije v okviru čezmejnega programa PEACE med Severno Irsko in mejnimi grofijami Irske v podporo miru in spravi, kakor je navedeno v členu 7(2).

3. Ne glede na odstavek 2 se lahko EZTS ali druga pravna oseba, ustanovljena v skladu z zakonodajo ene od sodelujočih držav, prijavi kot edini upravičenec za operacijo, pod pogojem, da so ga v primeru čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja ustanovili javni organi ali organi iz najmanj dveh sodelujočih držav, v primeru medregionalnega sodelovanja pa iz najmanj treh sodelujočih držav.

Pravna oseba, ki izvaja finančni instrument ali, če je primerno, sklad skladov, je lahko edini upravičenec operacije, ne da bi se uporabljale zahteve za njeno sestavo iz prvega pododstavka.

4. Upravičenci sodelujejo pri pripravi in izvajanju operacij. Poleg tega sodelujejo pri zagotavljanju osebja ali financiranju operacij ali pri obojem.

Za operacije v programih med najbolj oddaljenimi regijami in tretjimi državami ali ozemlji se od upravičencev zahteva, da sodelujejo samo na dveh področjih, navedenih v prvem pododstavku.

5. Organ upravljanja vodilnemu ali edinemu upravičencu za vsako operacijo predloži dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, vključno s posebnimi zahtevami za izdelke ali storitve, ki se zagotovijo v okviru operacije, finančnim načrtom in rokom za izvedbo.

Člen 13

Upravičenci

1. Kadar ima operacija iz programa sodelovanja dva ali več upravičencev, vsi upravičenci enega od njih imenujejo za vodilnega upravičenca.

2. Vodilni upravičenec:

(a) z drugimi upravičenci sklene sporazum, ki vsebuje določbe, s katerimi se med drugim jamči dobro finančno poslovanje sredstev, dodeljenih operaciji, vključno z ureditvami za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov;

(b) prevzame odgovornost za zagotovitev izvedbe celotne operacije;

(c) zagotovi, da so izdatki, ki jih predložijo vsi upravičenci, nastali pri izvajanju operacije in ustrezajo dejavnostim, o katerih so se skupaj dogovorili vsi upravičenci, ter so v skladu z dokumentom, ki ga predloži organ upravljanja na podlagi člena 12(5);

(d) zagotovi, da je izdatke, ki so jih predložili drugi upravičenci, preveril kontrolor oziroma kontrolorji, kadar takega preverjanja ne opravi organ upravljanja na podlagi člena 23(3).

3. Če v ureditvi, določeni v skladu s točko (a) odstavka 2, ni določeno drugače, vodilni upravičenec zagotovi, da drugi upravičenci čim prej in v celoti prejmejo celotni znesek prispevka iz skladov. Noben znesek se ne odšteje ali zadrži niti se ne obračuna nobena posebna ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, zaradi katere bi se znižali ti zneski za druge upravičence.

4. Vodilni upravičenci imajo sedež v državi članici, ki sodeluje v programu sodelovanja. Vendar se države članice in tretje države ali ozemlja, ki sodelujejo v programu sodelovanja, lahko dogovorijo, da ima vodilni upravičenec sedež v tretji državi ali ozemlju, ki sodeluje v tem programu sodelovanja, pod pogojem, da je organ upravljanja prepričan, da vodilni upravičenec zmore izvajati naloge iz odstavkov 2 in 3 in da so izpolnjene zahteve glede upravljanja, preverjanj in revizij.

5. Edini upravičenci so registrirani v državi članici, ki sodeluje v programu sodelovanja. Vendar so lahko registrirani v državi članici, ki ne sodeluje v programu, če so izpolnjeni pogoji iz člena 12(3).

POGLAVJE IV

Spremljanje in vrednotenje

Člen 14

Poročila o izvajanju

1. Organ upravljanja do 31. maja 2016 in do istega datuma vsako naslednje leto do vključno leta 2023 predloži Komisiji letno poročilo o izvajanju v skladu s členom 50(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Poročilo o izvajanju, predloženo leta 2016, zajame finančni leti 2014 in 2015 ter obdobje med začetkom upravičenosti izdatkov in 31. decembrom 2013.

2. Rok iz odstavka 1 za poročila, predložena leta 2017 in 2019, je 30. junij.

3. Letna poročila o izvajanju vsebujejo informacije:

(a) o izvajanju programa sodelovanja v skladu s členom 50(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013;

(b) o napredku pri pripravi in izvajanju velikih projektov ter skupnih akcijskih načrtov, kadar je to ustrezno.

4. V letnih poročilih o izvajanju, predloženih leta 2017 in 2019, se navedejo in ocenijo informacije, zahtevane v okviru člena 50(4) oziroma (5) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter informacije iz odstavka 2 tega člena skupaj z naslednjimi informacijami:

(a) napredek pri izvajanju načrta vrednotenja in nadaljnem uresničevanju ugotovitev pri izvedenih vrednotenjih;

(b) rezultatih ukrepov informiranja in obveščanja javnosti, izvedenih v okviru komunikacijske strategije;

(c) vključitvi partnerjev v izvajanje, spremljanje in vrednotenje programa sodelovanja.

V letnih poročilih o izvajanju, predloženih leta 2017 in 2019, se ob upoštevanju vsebine in ciljev vsakega programa sodelovanja, lahko navedejo informacije in oceni naslednje:

(a) napredek pri izvajanju celostnega pristopa k teritorialnemu razvoju, vključno s trajnostnim urbanim razvojem in lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost, v okviru programa sodelovanja;

- (b) napredek pri izvajanju ukrepov za krepitev zmogljivosti organov in upravičencev za upravljanje in uporabo ESRR;
- (c) kadar je ustrezno, prispevek za makroregionalne strategije in strategije za morske bazene;
- (d) posebni ukrepi, sprejeti za spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami ter spodbujanje nediskriminacije, zlasti dostopnost za invalide osebe, ter ureditve, ki se izvajajo za vključitev vidika enakosti spolov v program sodelovanja in operacij;
- (e) ukrepi za spodbujanje trajnostnega razvoja;
- (f) napredek pri izvajanju ukrepov na področju socialnih inovacij.

5. Letna in končna poročila o izvajanju se pripravijo po vzorcih, ki jih sprejme Komisija z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 15

Letni pregled

Sestanek za letni pregled se organizira v skladu s členom 51 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Kadar se sestanek za letni pregled ne organizira v skladu s členom 51(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013, se letni pregled lahko opravi pisno.

Člen 16

Kazalniki za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje"

1. Skupni kazalniki učinka iz Priloge k tej uredbi, kazalniki rezultatov za posamezne programe in, kadar je ustrezno, kazalniki učinka za posamezne programe se uporabljajo v skladu s členom 27(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter točkami (b)(ii) in (iv) ter (c)(ii) in (iv) prvega pododstavka člena 8(2) te uredbe.

2. Za skupne kazalnike učinka in kazalnike učinka za posamezne programe se izhodiščna vrednost določi pri nič. Zbirne številčno ovrednotene ciljne vrednosti za te kazalnike se določijo za leto 2023.

3. Za kazalnike rezultatov za posamezne programe, ki zadevajo prednostne naložbe, se za izhodiščne vrednosti uporabijo najnovejši razpoložljivi podatki in se določijo ciljne vrednosti za leto 2023. Ciljne vrednosti se lahko izrazijo številčno ovrednoteno ali opisno.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29, da sprejme seznam skupnih kazalnikov učinka, določen v Prilogi, z namenom da izvede prilagoditve, kjer je upravičeno, da se zagotovi uspešna ocena napredka pri izvajanju programa.

Člen 17

Tehnična pomoč

Znesek ESRR, dodeljen za tehnično pomoč, je omejen na 6 % skupnega zneska, ki se dodeli programu sodelovanja. Za programe, pri katerih skupna dodeljena sredstva ne presegajo 50 000 000 EUR, je znesek ESRR, dodeljen za tehnično pomoč, omejen na 7 % skupnega dodeljenega zneska, vendar znaša najmanj 1 500 000 EUR in največ od 3 000 000 EUR.

POGLAVJE V

Upravičenost

Člen 18

Splošna pravila o upravičenosti izdatkov

1. Na Komisijo se prenesejo pooblastila, da v skladu s členom 29, sprejme delegirane akte s katerimi določi posebna pravila o upravičenosti izdatkov pri programih sodelovanja, kar zadeva stroške osebja, pisarniške in administrativne izdatke, potne in namestitvene stroške, stroške zunanjih strokovnih izvajalcev in stroške storitev ter izdatke za opremo. Komisija do 22 aprila 2014 hkrati uradno obvesti Evropski parlament in Svet o delegiranih aktih, sprejetih v skladu s členom 29.

2. Brez poseganja v pravila o upravičenosti, ki so določena ali katerih podlaga je v členih 65 do 71 Uredbe (EU) št. 1303/2013, Uredbi (EU) št. 1301/2013, tej uredbi ali delegiranih aktih iz odstavka 1 tega člena, države članice, ki sodelujejo v odboru za spremljanje, določijo dodatna pravila za upravičenost za celotni program sodelovanja.

3. Za zadeve, ki niso zajete v pravilih za upravičenost, ki so določena ali katerih podlaga je v členih 65 do 71 Uredbe (EU) št. 1303/2013, Uredbi (EU) št. 1301/2013, v delegiranih aktih iz odstavka 1 tega člena ali v pravilih, ki jih v skladu z odstavkom 2 tega člena skupaj določijo sodelujoče države članice, se uporabljajo nacionalna pravila države članice, v kateri izdatki nastanejo.

Člen 19

Stroški za osebje

Stroški osebja pri operaciji se lahko izračunajo kot pavšalni znesek v višini do 20 % neposrednih stroškov, ki niso stroški za osebje pri navedeni operaciji.

Člen 20

Upravičenost operacij v programih sodelovanja glede na lokacijo

1. Operacije v okviru programov sodelovanja, za katere veljajo odstopanja iz odstavkov 2 in 3, se izvajajo na delu programskega območja, ki zajema ozemlje Unije (v nadaljnjem besedilu: del programskega območja, ki pripada Uniji).

2. Organ upravljanja lahko sprejme, da se operacija v celoti ali delno izvaja zunaj dela programskega območja, ki pripada Uniji, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) operacija koristi programskemu območju;

(b) celotni znesek, dodeljen v okviru programa sodelovanja za operacije, ki se izvajajo zunaj dela programskega območja, ki pripada Uniji, ne presega 20 % podpore iz ESRR na ravni programa ali 30 % pri programih sodelovanja, pri katerih del programskega območja, ki pripada Uniji, sestavljajo najbolj oddaljene regije;

(c) obveznosti organov upravljanja in revizijskih organov glede upravljanja, nadzora in revizije operacije izpolnjujejo organi programov sodelovanja ali se ti dogovorijo z organi države članice ali tretje države ali ozemlja, v katerih se izvaja operacija.

3. Izdatki za operacije v zvezi s tehnično pomočjo ali promocijske dejavnosti in za krepitev zmogljivosti lahko nastanejo zunaj dela programskega območja, ki pripada Uniji, če so izpolnjeni pogoji iz točk (a) in (c) odstavkov 2.

POGLAVJE VII

Upravljanje, nadzor in določitev

Člen 21

Določitev organov

1. Države članice, ki sodelujejo v programu sodelovanja, določijo en sam organ upravljanja za namene člena 123(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013, en sam organ za potrjevanje za namene člena 123(2) navedene uredbe in en sam revizijski organ za namene člena 123(4) navedene uredbe. Organ upravljanja in revizijski organ imata sedež v isti državi članici.

Države članice, ki sodelujejo v programu sodelovanja, lahko določijo, da je organ upravljanja pristojen tudi za izvajanje nalog organa za potrjevanje. Takšna določitev ne posega v porazdelitev odgovornosti v zvezi z uporabo finančnih popravkov med sodelujoče države članice, ki jih določa v program sodelovanja.

2. Organ za potrjevanje prejme izplačila, ki jih opravi Komisija, in praviloma opravi izplačila vodilnemu upravičencu v skladu s členom 132 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

3. Postopek za določitev organa upravljanja in po potrebi organa za potrjevanje, določen v členu 124 Uredbe (EU) št. 1303/2013, izvede država članica, v kateri ima organ sedež.

Člen 22

Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje

Države članice, ki sodelujejo v programu sodelovanja, lahko uporabijo EZTS z namenom, da mu dajo pristojnosti za upravljanje tega programa sodelovanja ali njegovega dela, zlasti tako, da na EZTS prenesejo pristojnosti organa upravljanja.

Člen 23

Naloge organa upravljanja

1. Brez poseganja v odstavek 4 tega člena organ upravljanja programa sodelovanja opravlja naloge iz člena 125 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

2. Organ upravljanja po posvetovanju z državami članicami in katerimi koli tretjimi državami, ki sodelujejo v programu sodelovanja, ustanovi skupni sekretariat.

Skupni sekretariat pomaga organu upravljanja in odboru za spremljanje pri izvajanju njunih zadevnih nalog. Skupni sekretariat tudi obvešča potencialne upravičence o možnostih financiranja v okviru programov sodelovanja in upravičencem pomaga pri izvajanju operacij.

3. Kadar je organ upravljanja EZTS, preverjanja v skladu s točko (a) člena 125(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 izvaja organ upravljanja oziroma je zanje pristojen vsaj v tistih državah članicah in tretjih državah ali na ozemljih, iz katerih so člani, ki sodelujejo v EZTS.

4. Kadar organ upravljanja ne izvaja preverjanj iz točke (a) člena 125(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 na celotnem programskem območju ali če organ upravljanja ne izvaja preverjanj za države članice in tretje države ali ozemlja, iz katerih so člani, ki sodelujejo v EZTS, v skladu z odstavkom 3, oziroma zanje ni pristojen, vsaka država članica ali, kadar je sprejela povabilo k sodelovanju v programu sodelovanja, vsaka tretja država ali ozemlje imenuje organ ali osebo, odgovorno za izvajanje takih preverjanj za upravičence na svojem ozemlju (v nadaljnjem besedilu: kontrolor oziroma kontrolorji).

Kontrolorji iz prvega pododstavka so lahko isti organi, ki so odgovorni za izvajanje takih preverjanj za operative programe pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta", pri tretjih državah pa za izvajanje primerljivih preverjanj na podlagi instrumentov zunanjih politik Unije.

Organ upravljanja se prepriča, da je izdatke vsakega upravičenca, ki sodeluje pri operaciji, preveril imenovani kontrolor.

Vsaka država članica zagotovi, da se lahko izdatki upravičenca preverijo v treh mesecih od predložitve dokumentov s strani zadevnih upravičencev.

Vsaka država članica ali, kadar je sprejela povabilo k sodelovanju v programu sodelovanja, vsaka tretja država je odgovorna za preverjanja, ki se opravijo na njenem ozemlju.

5. Kadar je mogoče dobavo sofinanciranih izdelkov ali izvedbo sofinanciranih storitev preveriti samo v zvezi s celotno operacijo, preverjanje opravi organ upravljanja ali kontrolor države članice, v kateri ima vodilni upravičenec sedež.

Člen 24

Naloge organa za potrjevanje

Organ za potrjevanje programa sodelovanja opravlja naloge, določene v členu 126 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 25

Naloge revizijskega organa

1. Države članice in tretje države, ki sodelujejo v programu sodelovanja, lahko pooblastijo revizijski organ za neposredno izvajanje nalog iz člena 127 Uredbe (EU) št. 1303/2013 na celotnem ozemlju, ki ga zajema program sodelovanja. Določijo, kdaj revizijski organ spremlja revizor države članice ali tretje države.

2. Kadar revizijski organ nima pooblastil iz odstavka 1, mu pomaga skupina revizorjev, ki jo sestavljajo po en predstavnik vsake države članice ali tretje države, ki sodeluje v programu sodelovanja, opravlja pa naloge iz člena 127 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Vsaka država članica ali, kadar je sprejela povabilo k sodelovanju v programu sodelovanja, vsaka tretja država je odgovorna za revizije, ki se opravijo na njenem ozemlju.

Vsak predstavnik vsake države članice ali tretje države, ki sodeluje v programu sodelovanja, je odgovoren, da se o izdatkih na njegovem ozemlju predložijo dejanski podatki, ki jih revizijski organ zahteva za svojo oceno.

Skupina revizorjev se ustanovi v treh mesecih po sklepu o odobritvi programa sodelovanja. Skupina revizorjev sestavi svoj poslovnik, predseduje pa ji revizijski organ za program sodelovanja.

3. Revizorji so funkcionalno neodvisni od kontrolorjev, ki opravljajo preverjanja v skladu s členom 23.

POGLAVJE VII

Sodelovanje tretjih držav v programih transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja

Člen 26

Pogoji izvajanja za sodelovanje tretjih držav

Veljavni pogoji izvajanja programov, ki urejajo finančno upravljanje ter načrtovanje, spremljanje, vrednotenje in nadzor udeležbe tretjih držav prek prispevkov IPA II ali EIS pri transnacionalnih in medregionalnih programih sodelovanja, se določijo v zadevnem programu sodelovanja in po potrebi tudi v sporazumu o financiranju med Komisijo, vlado zadevnih tretjih držav in državo članico, ki gosti organ upravljanja zadevnega programa sodelovanja. Pogoji izvajanja programov so v skladu s pravili kohezijske politike Unije.

POGLAVJE VIII

Finančno upravljanje

Člen 27

Proračunske obveznosti, plačila in izterjave

1. Podpora programom sodelovanja iz ESRR se izplača na enotni račun, ki nima nacionalnih podračunov.

2. Organ upravljanja zagotovi, da se od vodilnega ali edinega upravičenca izterja vsak nepravilno izplačani znesek. Upravičenci vrnejo vodilnemu upravičencu vse neupravičeno izplačane zneske.

3. Če vodilnemu upravičencu ne uspe zagotoviti povračila zneskov od drugih upravičencev ali če organu upravljanja ne uspe zagotoviti povračila zneskov od vodilnega ali edinega upravičenca, država članica ali tretja država, na ozemlju katere ima zadevni upravičenec sedež ali je v primeru EZTS registriran, vrne organu upravljanja vsak znesek, ki je bil neupravičeno izplačan temu upravičencu. Organ upravljanja je odgovoren za povračilo zadevnih zneskov splošnemu proračunu Unije v skladu s porazdelitvijo odgovornosti med sodelujoče države članice, kot je določeno v programu sodelovanja.

Člen 28

Raba eura

Z odstopanjem od člena 133 Uredbe (EU) št. 1303/2013 upravičenci izdatke, nastale v valuti, ki ni euro, preračunajo v eure z uporabo mesečnega računovodskega menjalnega tečaja Komisije, in sicer v mesecu, v katerem so ti izdatki bodisi:

- (a) nastali;
- (b) bili predloženi v preverjanje organu upravljanja ali kontrolorju v skladu s členom 23 te uredbe, ali
- (c) sporočeni vodilnemu upravičencu.

Izbrana metoda se določi v programu sodelovanja in velja za vse upravičence.

Preračun menjave preveri organ upravljanja ali kontrolor v državi članici ali tretji državi, v kateri ima upravičenec sedež.

POGLAVJE IX

Končne določbe

Člen 29

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 16(4) in 18(1) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 21. decembra 2013 do 31. decembra 2020.
3. Pooblastilo iz členov 16(4) in 18(1) lahko kadar koli preklicuje Evropski parlament ali Svet.

Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 16(4) in členom 18(1), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 30

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje, vključno s celotno ali delno razveljavitvijo podpore, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006 ali kakršne koli druge zakonodaje, ki se uporablja za navedeno podporo na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka veljavna zakonodaja, se posledično uporablja še naprej po 31. decembru 2013 za to podporo ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Za namene tega odstavka podpora zajema operativne programe in velike projekte.

2. Zahtevki za podporo, vloženi ali odobreni v skladu z Uredbo (ES) št. 1080/2006 pred 1. januarjem 2014, še naprej veljajo.

Člen 31

Pregled

Evropski parlament in Svet pregledata to uredbo do 31. decembra 2020 v skladu s členom 178 PDEU.

Člen 32

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Členi 4, 27 in 28 se uporabljajo od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

R. ŠADŽIUS

PRILOGA

SPLOŠNI KAZALNIKI UČINKA ZA CILJ "EVROPSKO TERITORIALNO SODELOVANJE"

	ENOTA	IME
Produktivne naložbe		
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo podporo
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo finančno podporo, ki niso nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nefinančno podporo
	podjetja	število podprtih novih podjetij
	podjetja	število podjetij, ki sodelujejo pri čezmejnih, transnacionalnih ali medregionalnih raziskovalnih projektih
	organizacije	število raziskovalnih institucij, ki sodelujejo pri čezmejnih, transnacionalnih ali medregionalnih raziskovalnih projektih
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo podjetjem (nepovratna sredstva)
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo podjetjem (povratna sredstva)
	ekvivalent polnega delovnega časa	povečanje zaposlenosti v podprtih podjetjih
Trajnostni turizem	obiski/leto	povečanje pričakovanega števila obiskov podprtih spomenikov naravne in kulturne dediščine ter znamenitosti
Infrastruktura IKT	gospodinjstva	dodatna gospodinjstva, ki imajo širokopasovno povezavo s hitrostjo najmanj 30 Mb/s
Promet		
Železniški	kilometri	skupna dolžina novih železniških prog
		od tega: TEN-T
	kilometri	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog
		od tega: TEN-T
Cestni	kilometri	skupna dolžina novih cest
		od tega: TEN-T
	kilometri	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih cest
		od tega: TEN-T
Urbani promet	kilometri	skupna dolžina novih ali izboljšanih tramvajskih prog in prog podzemne železnice
Celinske plovne poti	kilometri	skupna dolžina novih ali izboljšanih celinskih plovnih poti
Okolje		
Trdni odpadki	tone/leto	dodatne zmogljivosti za recikliranje odpadkov

	ENOTA	IME
Oskrba z vodo	osebe	dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo
Čiščenje odpadne vode	populacijski ekvivalent	dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode
Preprečevanje in obvladovanje tveganja	osebe	prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami
	osebe	prebivalci, deležni koristi od ukrepov za zaščito pred gozdnimi požari
Sanacija zemljišč	ha	skupna površina saniranih zemljišč
Narava in biotska raznovrstnost	ha	površina habitatov, podprtih za doseganje boljšega stanja ohranjenosti
Raziskave in inovacije		
	ekvivalent polnega delovnega časa	število novih raziskovalcev pri podprtih subjektih
	ekvivalent polnega delovnega časa	število raziskovalcev, ki delajo v objektih z izboljšanimi raziskovalnimi zmogljivostmi
	podjetja	število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi institucijami
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo projektom za inovacije ali raziskave in razvoj
	podjetja	število podjetij, podprtih za uvedbo izdelkov, ki so novi na trgu
	podjetja	število podjetij, podprtih za uvedbo izdelkov, ki so novi v podjetju
Energija in podnebne spremembe		
Obnovljivi viri energije	MW	dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov
Energetska učinkovitost	gospodinjstva	število gospodinjstev z izboljšano opredeljeno energetske učinkovitostjo
	kWh/leto	zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah
	uporabniki	število dodatnih uporabnikov energije, priključenih na pametna omrežja
Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	t ekvivalenta CO ₂	ocenjeno letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov
Socialna infrastruktura		
Otroško varstvo in izobraževanje	osebe	zmogljivost podprte infrastrukture za otroško varstvo ali izobraževanje
Zdravstvo	osebe	prebivalstvo, deležno boljših zdravstvenih storitev
Posebni kazalniki urbanega razvoja		
	fizične osebe	število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za urbani razvoj
	kvadratni metri	odprt prostor, ustvarjen ali saniran na urbanih območjih

	ENOTA	IME
	kvadratni metri	javne ali poslovne stavbe, zgrajene ali prenovljene na urbanih območjih
	stanovanjske enote	sanirane stanovanjske površine na urbanih območjih
Trg dela in usposabljanje ⁽¹⁾		
	osebe	število udeležencev v čezmejnih pobudah za mobilnost
	osebe	število udeležencev v skupnih lokalnih pobudah za zaposlovanje in skupno usposabljanje
	osebe	število udeležencev v projektih za spodbujanje čezmejne enakosti spolov, enakih možnosti in socialnega vključevanja
	osebe	število udeležencev v skupnih shemah izobraževanja in usposabljanja za čezmejno spodbujanje zaposlovanja mladih, izobraževalnih možnosti ter visokošolskega in poklicnega izobraževanja

⁽¹⁾ Kadar je relevantno, se bodo informacije o udeležencih razčlenile glede na njihov status na trgu dela, pri čemer se navede, ali so „zaposleni“, „brezposelni“, „dolgotrajno brezposelni“, „neaktivni“ ali „neaktivni in se ne izobražujejo ali usposablajo“.

Skupna izjava Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi člena 6 uredbe o ESSR, člena 15 uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju in člena 4 uredbe o Kohezijskem skladu

Evropski parlament in Svet sta seznanjena z zagotovitvijo, ki ga je Komisija dala zakonodajalcem EU, da so skupni kazalniki realizacij za uredbo o ESSR, uredbo o evropskem teritorialnem sodelovanju in uredbo o Kohezijskem skladu, ki bodo vključeni v priloge k vsaki od teh uredb, rezultat dolgega postopka priprave, v katerem so sodelovali strokovnjaki za ocenjevanje iz Komisije in iz držav članic, ter naj se načeloma ne bi več spreminjali.

UREDBA (EU) št. 1300/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 17. decembra 2013****o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1084/2006**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti drugega odstavka člena 177 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Prvi odstavek člena 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da mora Unija razvijati in izvajati svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Kohezijski sklad, ustanovljen s to uredbo, bi zato moral zagotoviti finančni prispevek za projekte na področju okolja in vseevropskih omrežij v okviru prometne infrastrukture.

(2) V Uredbi (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ so predpisane določbe, skupne Evropskemu skladu za regionalni razvoj (ESRR), Evropskemu socialnemu skladu, Kohezijskemu skladu, Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja ter Evropskemu skladu

za pomorstvo in ribištvo. Navedena uredba predstavlja novi okvir za evropske strukturne in investicijske sklade, vključno s Kohezijskim skladom. Zato je treba opredeliti naloge Kohezijskega sklada glede na ta okvir in namen, kot je Kohezijski sklad določen v PDEU.

(3) Predpisati bi bilo treba posebne določbe o vrsti dejavnosti, ki jih lahko podpre Kohezijski sklad, z namenom prispevati k prednostnim naložbam v okviru tematskih ciljev, določenih v Uredbi (EU) št. 1303/2013.

(4) Unija bi morala imeti možnost s Kohezijskim skladom prispevati k ukrepu za uresničevanje svojih okoljskih ciljev, v skladu s členoma 11 in 191 PDEU, in sicer na področju energetske učinkovitosti in obnovljive energije, ter v prometnem sektorju izven vseevropskih omrežij na področju železniškega, rečnega in morskega prometa ter kar zadeva intermodalne prometne sisteme in njihovo interoperabilnost, upravljanje cestnega, morskega in zračnega prometa, čist urbani promet in javni promet.

(5) Ponovno bi bilo treba opozoriti, da se v primerih, ko so stroški ukrepov na podlagi člena 192(1) PDEU ocenjeni kot nesorazmerni za javne organe določene države članice in ko se zagotovi finančna podpora iz Kohezijskega sklada v skladu s členom 192(5) PDEU, vseeno uporablja načelo onesnaževalec plača.

(6) Projekti vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T), ki jih podpira Kohezijski sklad, morajo biti usklajeni s smernicami, določenimi v Uredbi (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Z namenom osredotočenja prizadevanj v tem oziru bi bilo treba prednost nameniti projektom skupnega interesa, kot so opredeljeni v navedeni uredbi.

(7) Naložbe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki izhajajo iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, ne bi smele biti upravičene do podpore iz Kohezijskega sklada, saj so že deležne finančne podpore v okviru navedene

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 38.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 143.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem pomorskem in ribiškem skladu ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega uradnega lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

- direktive. Ta izključitev ne bi smela omejevati možnosti uporabe Kohezijskega sklada za podporo dejavnosti, ki niso navedene v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, čeprav bi te dejavnosti izvajali isti gospodarski subjekti in bi vključevale dejavnosti, kot so naložbe v energetske učinkovitost soproizvodnje toplote in energije ter omrežij za daljinsko ogrevanje, pametnih sistemov za distribucijo, hrambo in prenos energije ter ukrepov za zmanjšanje onesnaževanja zraka, čeprav je eden od posrednih učinkov takšnih dejavnosti tudi zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ali pa so navedeni v nacionalnem načrtu iz Direktive 2003/87/ES.
- (8) Naložbe v stanovanja, ki niso povezane s spodbujanjem energetske učinkovitosti ali uporabe obnovljive energije, ne morejo biti upravičene do podpore iz Kohezijskega sklada, saj so zunaj obsega podpore iz Kohezijskega sklada, kakor je opredeljeno v PDEU.
- (9) Za pospešitev razvoja prometne infrastrukture v Uniji bi moral Kohezijski sklad podpirati projekte prometne infrastrukture z evropsko dodano vrednostjo, določene v Uredbi (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ v celotnem znesku 10 000 000 000 EUR. Dodelitev podpore iz Kohezijskega sklada za te projekte bi morala biti skladna s pravili iz člena 92(6) Uredbe (EU) št. 1303/2013. V skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 bi morala biti podpora na voljo zgolj državam članicam, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, po stopnjah sofinanciranja, ki se uporabljajo za ta sklad.
- (10) Pomembno je zagotoviti, da se pri spodbujanju naložb v obvladovanje tveganj upoštevajo posebna tveganja na regionalni, čezmejni in mednarodni ravni.
- (11) Treba bi bilo zagotoviti dopolnjevanje in sinergije med ukrepi, ki jih podpirajo Kohezijski sklad, ESRR, cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" in Instrument za povezovanje Evrope, da bi preprečili podvajanje prizadevanj in zagotovili optimalno povezovanje različnih vrst infrastrukture na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter po vsej Uniji.
- (12) Zaradi posebnih potreb Kohezijskega sklada in v skladu s strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast je treba v okviru vsakega tematskega cilja iz Uredbe (EU) št. 1303/2013 ukrepe, ki so posebej povezani s Kohezijskim skladom, določiti kot "prednostne naložbe". Pri teh prednostnih naložbah bi bilo treba podrobno opredeliti cilje, ki se medsebojno ne izključujejo in katerim bo Kohezijski sklad prispeval sredstva. Take prednostne naložbe bi morale tvoriti osnovo za opredelitev posebnih ciljev v okviru operativnih programov, ki upoštevajo potrebe in značilnosti programskega področja. Da bi s skupnim izvajanjem povečali prožnost in zmanjšali upravno breme, bi bilo treba v okviru posameznih tematskih ciljev prednostne naložbe ESRR in Kohezijskega sklada uskladiti.
- (13) Za oceno celotnega napredka na ravni Unije pri izvajanju operativnih programov bi bilo treba v prilogi k tej uredbi določiti skupni sklop kazalnikov učinka. Ti kazalniki bi morali ustrezati naložbeni prednostni nalogi in vrsti ukrepa, ki prejema podporo v skladu s to uredbo ter ustreznimi določbami Uredbe (EU) št. 1303/2013. Skupne kazalnike učinka bi bilo treba dopolniti s kazalniki rezultatov za posamezne programe in po potrebi s kazalniki učinka za posamezne programe.
- (14) Da se ta uredba spremeni v zvezi z nekaterimi nebitnimi elementi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembo seznama skupnih kazalnikov učinka iz Priloge I k tej uredbi. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (15) Ker cilja te uredbe, in sicer okrepiti ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije v interesu spodbujanja trajnostnega razvoja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ta cilj zaradi obsega razlik med stopnjami razvoja posameznih regij, zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi ter omejenih finančnih virov držav članic in regij lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, o spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

- (16) Glede na to, da ta uredba nadomešča Uredbo Sveta (ES) št. 1084/2006 ⁽¹⁾, bi bilo treba navedeno uredbo razveljaviti. Kljub temu pa ta uredba ne bi smela vplivati na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1084/2006 ali katerega koli drugega predpisa, ki ureja to pomoč na dan 31. Decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka veljavna zakonodaja bi se posledično po 31. decembru 2013 morala še naprej uporabljati za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni na podlagi Uredbe (ES) št. 1084/2006, bi morali ostati veljavni.
- (17) Da se čim hitreje omogoči uporaba ukrepov, predvidenih v tej uredbi, bi ta uredba morala začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske Unije* –
- (c) naložb v stanovanjske objekte, razen če so povezane s spodbujanjem energetske učinkovitosti ali uporabe obnovljive energije;
- (d) proizvodnje, predelave ter trženja tobaka in tobačnih izdelkov;
- (e) podjetij v težavah, kot je določeno v pravilih Unije o državnih pomočeh;
- (f) naložb v letališko infrastrukturo, razen če so povezane z varstvom okolja ali jih spremljajo naložbe, potrebne za blažitev ali zmanjšanje njenega negativnega okoljskega vpliva.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ustanovitev Kohezijskega sklada in predmet urejanja

1. Kohezijski sklad se ustanovi z namenom okrepitve ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije v interesu spodbujanja trajnostnega razvoja.
2. Ta uredba določa naloge Kohezijskega sklada in obseg njegove podpore pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta" iz člena 81 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 2

Obseg podpore iz Kohezijskega sklada

1. Kohezijski sklad ob zagotavljanju ustreznega ravnotežja in v skladu z naložbenimi in infrastrukturnimi potrebami, značilnimi za vsako državo članico, podpira:
 - (a) naložbe v okolje, vključno s področji, povezanimi s trajnostnim razvojem in energijo, ki predstavljajo okoljske koristi;
 - (b) TEN-T, skladno s smernicami, sprejetimi z Uredbo (EU) št. 1315/2013;
 - (c) tehnično pomoč.
2. Kohezijski sklad ne podpira:
 - (a) razgradnje ali gradnje jedrskih elektrarn;
 - (b) naložb v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki izhajajo iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES;

Člen 3

Podpora Kohezijskega sklada za projekte prometne infrastrukture v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope

Kohezijski sklad podpira projekte prometne infrastrukture z evropsko dodano vrednostjo, predvidene v Uredbi (EU) št. 1316/2013, v znesku 10 000 000 000 EUR, v skladu s členom 92(6) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 4

Prednostne naložbe

Kohezijski sklad podpira naslednje prednostne naložbe v okviru tematskih ciljev iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013, v skladu z razvojnimi potrebami in potencialom za rast iz točke (a)(i) člena 15(1) navedene uredbe, določenimi v partnerskem sporazumu:

- (a) podpiranje prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih s/z:
 - (i) spodbujanjem proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov;
 - (ii) spodbujanjem energetske učinkovitosti in uporabe obnovljive energije v podjetjih;
 - (iii) spodbujanjem energetske učinkovitosti, pametnega gospodarjenja z energijo in uporabe obnovljive energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi poslopji, in v stanovanjskem sektorju;
 - (iv) razvijanjem in uporabljanjem pametnih distribucijskih sistemov, ki delujejo pri nizkih in srednjih napetostih;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1164/94 (UL L 210, 31.7.2006, str. 79).

- (v) spodbujanjem nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi;
- (vi) spodbujanjem uporabe sproizvodnje toplote in energije z visokim izkoristkom na podlagi povpraševanja po koristni toploti;
- (b) spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj s:
- (i) podpiranjem naložb za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu;
- (ii) spodbujanjem naložb za obravnavo posebnih tveganj, zagotavljanjem pripravljenosti na nesreče in razvijanjem sistemov za obvladovanje nesreč;
- (c) ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite uporabe virov z/s:
- (i) vlaganjem v sektor za ravnanje z odpadki za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev naložbenih potreb, opredeljenih s strani držav članic in ki presegajo te zahteve;
- (ii) vlaganjem v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev naložbenih potreb, opredeljenih s strani držav članic in ki presegajo te zahteve;
- (iii) varovanjem in obnavljanjem biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanjem ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenih infrastruktur;
- (iv) sprejemanjem ukrepov za izboljšanje urbanega okolja, oživitve mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa;
- (d) spodbujanje trajnostnega prometa in odpravo ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah s/z:
- (i) podpiranjem multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T;
- (ii) razvijanjem in izboljšanjem okolju prijaznih (vključno z manj hrupnimi) in nizkoogljičnih prevoznih sistemov, vključno s celinskimi plovnimi potmi in pomorskim prometom, pristanišči, multimodalnimi povezavami in letališko infrastrukturo, za spodbujanje trajnostne regionalne in lokalne mobilnosti;
- (iii) razvijanjem in obnavljanjem celovitih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanjem ukrepov za zmanjševanje hrupa;
- (e) izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovito javno upravo z ukrepi za krepitev institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in javnih storitev, povezanih z izvajanjem Kohezijskega sklada.

Člen 5

Kazalniki

1. V skladu s členom 27(4) ter točko (b)(ii) in (iv) ter točko (c)(ii) in (iv) člena 96(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se uporabijo skupni kazalniki učinka, kakor so določeni v Prilogi I k tej uredbi, kazalniki rezultata za posamezne programe in po potrebi kazalniki učinka za posamezne programe.

2. Za skupne kazalnike učinka in kazalnike učinka za posamezne programe se izhodiščna vrednost določi pri nič. Zbirne številčno ovrednotene ciljne vrednosti za te kazalnike se določijo za leto 2023.

3. Za kazalnike rezultata za posamezne programe, ki zadevajo prednostne naložbe, se za izhodiščne vrednosti uporabijo najnovejši razpoložljivi podatki, cilji pa se določijo za leto 2023. Cilji se lahko izrazijo številčno ovrednoteno ali opisno.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 7, da se z namenom prilagoditev spremeni seznam skupnih kazalnikov učinka, določenih v Prilogi I, kjer je to upravičeno za zagotovitev učinkovitega ovrednotenja napredka pri operativnem izvajanju programa.

Člen 6

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje, vključno s popolno ali delno razveljavitvijo, pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1084/2006 ali katerega koli drugega zakonodajnega akta, ki se uporablja za to pomoč na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka veljavna zakonodaja se posledično po 31. decembru 2013 še naprej uporablja za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Za namene tega odstavka pomoč zajema operativne programe in velike projekte.

2. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni na podlagi Uredbe (ES) št. 1084/2006, ostanejo veljavni.

Člen 7

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 5(4) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 21. decembra 2013 do 31. decembra 2020.

3. Pooblastilo iz člena 5(4) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 5(4), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila

Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 8

Razveljavitev

Brez poseganja v člen 6 te uredbe, se Uredba (ES) št. 1084/2006 razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se razume kot sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 9

Pregled

Evropski parlament in Svet to uredbo pregledata do 31. decembra 2020 v skladu s členom 177 PDEU.

Člen 10

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
R. ŠADŽIUS

PRILOGA I

SKUPNI KAZALNIKI UČINKA ZA KOHEZIJSKI SKLAD

	ENOTA	IME
Okolje		
Trdni odpadki	tone/leto	dodatne zmogljivosti za recikliranje odpadkov
Oskrba z vodo	osebe	dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo
Čiščenje odpadne vode	populacijski ekvivalent	dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode
Preprečevanje in obvladovanje tveganja	osebe	prebivalci, deležni ukrepov varstva pred poplavami
	osebe	prebivalci, deležni ukrepov za zaščito pred gozdnimi požari
Sanacija zemljišč	hektarji	skupna površina saniranih zemljišč
Narava in biotska raznovrstnost	hektarji	površina habitatov, podprtih za doseganje boljšega stanja ohranjenosti
Energija in podnebne spremembe		
Obnovljivi viri energije	MW	dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije
Energetska učinkovitost	gospodinjstva	število gospodinjstev z boljšim razredom energetske porabe
	kWh/leto	zmanjšanje letne porabe primarne energije v objektih v javni rabi
	uporabniki	število dodatnih uporabnikov energije, priključenih na pametna omrežja
Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	tone ekvivalenta CO ₂	ocenjeno letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov
Promet		
Železniški	kilometri	skupna dolžina novih železniških prog
	kilometri	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog
Cestni	kilometri	skupna dolžina novih cestnih odsekov
	kilometri	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih cest
Urbani	kilometri	skupna dolžina novih ali izboljšanih tramvajskih prog in prog podzemne železnice
Celinske plovne poti	kilometri	skupna dolžina novih ali izboljšanih celinskih plovnih poti

PRILOGA II

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) No 1084/2006	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	—
Člen 4	—
—	Člen 3
—	Člen 4
—	Člen 5
Člen 5	Člen 6
Člen 5a	—
—	Člen 7
Člen 6	Člen 8
Člen 7	Člen 9
Člen 8	Člen 10

Skupna izjava Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi člena 6 uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj, člena 15 uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju in člena 4 uredbe o Kohezijskem skladu

Evropski parlament in Svet sta seznanjena z zagotovilom, ki ga je Komisija dala zakonodajalcem EU, da so skupni kazalniki realizacij za uredbo o ESRR, uredbo o evropskem teritorialnem sodelovanju in uredbo o Kohezijskem skladu, ki bodo vključeni v prilogi k vsaki od teh uredb, rezultat dolgega postopka priprave, v katerem so sodelovali strokovnjaki za ocenjevanje iz Komisije in iz držav članic, ter naj se načeloma ne bi več spreminjali.

UREDBA (EU) št. 1301/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

skladu, Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja ter Evropskemu skladu za pomorstvo in ribištvo.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 178 in 349 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 176 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen pomoči pri odpravljanju največjih razvojnih neravnovesij v regijah Unije. ESRR v okviru navedenega člena ter drugega in tretjega odstavka člena 174 PDEU prispeva k zmanjšanju neskladij med stopnjami razvitosti različnih regij in zmanjšanju zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi, med katerimi bi bilo treba posebno pozornost nameniti regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto poseljenosti ter otoške, čezmejne in gorske regije.

(2) V Uredbi (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ so predpisane določbe, ki so skupne ESRR, Evropskemu socialnemu skladu (ESS), Kohezijskemu

(3) V podporo prednostnim naložbam v okviru tematskih ciljev iz Uredbe (EU) št. 1303/2013 bi bilo treba predpisati posebne določbe o vrsti dejavnosti, ki jih lahko podpre ESRR. Določiti in razjasniti bi bilo treba tudi dejavnosti zunaj področja uporabe ESRR, vključno z naložbami za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki izhajajo iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Da bi se izognili pretiranemu financiranju, takšne naložbe ne bi smele biti upravičene do podpore iz ESRR, saj so že deležne finančne koristi z uporabo Direktive 2003/87/ES. Ta izključitev ne bi smela omejevati možnosti uporabe ESRR za podporo dejavnosti, ki niso navedene v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, četudi te dejavnosti izvajajo isti gospodarski subjekti in vključujejo dejavnosti, kot so naložbe v energetske učinkovitost omrežij za daljinsko ogrevanje, pametne sisteme za distribucijo, hrambo in prenos energije, ter ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja zraka, čeprav je lahko eden od posrednih učinkov takih dejavnosti zmanjšanje emisij toplogrednih plinov oziroma so te dejavnosti navedene v nacionalnem načrtu iz Direktive 2003/87/ES.

(4) Navesti je treba, katere dodatne dejavnosti ESRR lahko še podpira v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“.

(5) ESRR bi moral prispevati k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in s tem zagotoviti večjo osredotočenost podpore ESRR prednostnim nalogam Unije. Odvisno od tega, katera kategorija regij prejme podporo, bi se morala podpora iz ESRR v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" osredotočiti na raziskave in inovacije, informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (IKT), mala in srednja podjetja (MSP) ter spodbujanje nizkoogljičnega gospodarstva. To tematsko osredotočenost bi bilo treba doseči na nacionalni ravni, vendar bi morala biti omogočena prožnost na ravni operativnih programov ter med različnimi kategorijami regij. Tematsko osredotočenost bi bilo treba po potrebi prilagoditi, da bi bila upoštevana sredstva Kohezijskega sklada, ki je dodeljena v podporo prednostnim naložbam

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 44.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 114.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskemu skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

⁽⁴⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

v zvezi s premikom k nizkoogljičnemu gospodarstvu in ki je navedena v Uredbi (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Stopnja tematske osredotočenosti bi morala upoštevati stopnjo razvitosti regije, prispevek iz sredstev Kohezijskega sklada, kjer je to ustrezno, in posebne potrebe regij, katerih BDP na prebivalca, ki je bil uporabljen kot merilo za upravičenost v programskem obdobju 2007–2013, ni dosegel 75 % povprečnega BDP EU-25 v referenčnem obdobju, regij, ki jim je bil za programsko obdobje 2007–2013 dodeljen status postopnega opuščanja, in določenih regij na ravni NUTS 2, ki jih sestavljajo samo otoške države članice ali otoki.

- (6) Moralo bi biti mogoče, da bi podpora iz ESRR v okviru prednostnih naložb za „lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost“ prispevala k vsem tematskim ciljem iz te uredbe.
- (7) Zaradi posebnih potreb ESRR in v skladu s strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast je treba v vsakem tematskem cilju iz Uredbe (EU) št. 1303/2013 ukrepe, posebej povezane z ESRR, določiti kot „prednostne naložbe“. Pri teh prednostnih naložbah bi bilo treba podrobno opredeliti cilje, ki se medsebojno ne izključujejo in h katerim bo ESRR prispeval sredstva. Take prednostne naložbe bi morale tvoriti osnovo za opredelitev posebnih ciljev v okviru programov, ki upoštevajo potrebe in značilnosti programskega področja.
- (8) Spodbujati je treba inovacije in razvoj MSP na področjih, povezanih z evropskimi in regionalnimi izzivi, kot so ustvarjalne in kulturne industrije ter inovativne storitve, ki odražajo nove družbene zahteve, ali z izdelki in storitvami, povezanimi s starajočim se prebivalstvom, oskrbo in zdravjem, ekološkimi inovacijami, nizkoogljičnim gospodarstvom in učinkovito rabo virov.
- (9) V skladu z Uredbo (EU) št. 1303/2013 se za optimizacijo dodane vrednosti naložb, ki se v celoti ali deloma financirajo iz proračuna Unije na področju raziskav in inovacij, poskušajo doseči sinergije zlasti med delovanjem sklada ESRR in programom Obzorje 2020 – Okvirni program za raziskave in inovacije, pri čemer se spoštujejo njihuni različni cilji.
- (10) Pomembno je zagotoviti, da se pri spodbujanju naložb v obvladovanje tveganj upoštevajo posebna tveganja na regionalni, čezmejni in transnacionalni ravni.
- (11) Dejavnosti v podporo trajnostnemu turizmu, kulturi in naravni dediščini bi morale biti del teritorialne strategije za posebna območja, vključno s preobrazbo nazadujočih industrijskih regij, da bi čim bolj prispevale k spodbujanju rasti, ki ustvarja nova delovna mesta. Podpora tovrstnim dejavnostim bi morala prispevati tudi h krepitvi inovativnosti in večji uporabi IKT, MSP, okoljski učinkovitosti in učinkoviti rabi virov ali spodbujanju socialnega vključevanja.
- (12) Za spodbujanje trajnostne regionalne ali lokalne mobilnosti ali za zmanjšanje onesnaževanja zraka ali onesnaževanja s hrupom je treba spodbujati zdrave, trajnostne in varne oblike prometa. Naložbe v letališko infrastrukturo, ki jih podpira ESRR, bi morale spodbujati okoljsko trajnosten zračni prevoz, med drugim tudi s krepitvijo regionalne mobilnosti prek povezovanja sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T), vključno z multimodalnimi vozlišči.
- (13) Za spodbujanje uresničevanja energetske in podnebne ciljeve, ki jih je Unija določila kot del strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, bi moral ESRR podpirati naložbe za spodbujanje energetske učinkovitosti in zanesljive oskrbe z energijo v državah članicah, med drugim z razvojem pametnih sistemov za distribucijo, hrambo in prenos energije, tudi z vključevanjem porazdeljene proizvodnje iz obnovljivih virov energije. Da bi zadostile svojim zahtevam po zanesljivi oskrbi z energijo na način, ki je skladen z njihovimi cilji v okviru strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, bi države članice morale imeti možnost vlagati v energetske infrastrukture, ki ustrezajo kombinaciji energetskih virov, ki so jo izbrale.
- (14) Pri MSP, ki lahko vključujejo socialna podjetja, bi bilo treba razumeti v skladu z opredelitvijo iz Uredbe (EU) št. 1303/2013, in sicer da zajemajo mikro, mala ali srednja podjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES ⁽²⁾.
- (15) Za spodbujanje socialnega vključevanja in boja proti revščini, zlasti med marginaliziranimi skupnostmi, je treba izboljšati dostop do socialnih, kulturnih in

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1084/2006 (Glej stran 281 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, majhnih in srednje velikih podjetij z dne 6. maja 2003 (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

rekreacijskih storitev z zagotavljanjem infrastrukture manjšega obsega, pri čemer je treba upoštevati posebne potrebe invalidov in starejših.

inovativnih ukrepov na področju trajnostnega urbanega razvoja, ter za dopolnjevanje obstoječih programov in organov je treba oblikovati mrežo za urbani razvoj na ravni Unije.

- (16) Skupnostne storitve bi morale zajemati vse oblike storitev na domu, v okviru družine, stanovanjske in druge skupnostne storitve, ki podpirajo pravico vseh oseb do življenja v skupnosti, temeljijo na enakosti izbire in poskušajo preprečevati osamljenost ali izločitev iz skupnosti.
- (17) Da bi preko skupnega izvajanja povečali prožnost in zmanjšali upravno breme, bi morale biti prednostne naložbe ESRR in Kohezijskega sklada, v okviru ustreznih tematskih ciljev, usklajene.
- (18) Za oceno skupnega napredka na ravni Unije pri izvajanju programov bi bilo treba v prilogi k tej uredbi določiti skupni sklop kazalnikov učinka. Ti kazalniki bi morali ustrezati prednostni naložbi in vrsti ukrepa, ki prejema podporo v skladu s to uredbo in ustreznimi določbami Uredbe (EU) št. 1303/2013. Skupne kazalnike učinka bi bilo treba dopolniti s kazalniki rezultatov za posamezne programe in, kjer je to ustrezno, s kazalniki učinka za posamezne programe.
- (19) V okviru trajnostnega urbanega razvoja se zdi nujno podpreti celostne ukrepe za spopadanje z gospodarskimi, okoljskimi, podnebnimi, demografskimi in socialnimi izzivi, s katerimi se srečujejo urbana območja, vključno s funkcionalnimi urbanih območji, ob upoštevanju potrebe po spodbujanju povezav med urbanih in podeželskimi območji. Načela za izbiro urbanih območji, v katerih se bodo izvajali celostni ukrepi za trajnostni razvoj, in okvirni zneski za te ukrepe bi morali biti določeni v partnerskem sporazumu, pri čemer se za ta namen na nacionalni ravni dodeli najmanj 5 % sredstev iz ESRR. Obseg kakršnih koli prenesenih nalog na organe, pristojne za urbani razvoj, bi moral določiti organ upravljanja ob posvetovanju z organi, pristojnimi za urbani razvoj.
- (20) Za opredelitev ali preizkušanje novih rešitev, ki obravnavajo vprašanja, povezana s trajnostnim urbanim razvojem in ki so pomembna na ravni Unije, bi moral ESRR podpirati inovativne ukrepe na področju trajnostnega urbanega razvoja.
- (21) Za okrepitev gradnje zmogljivosti, mreženja in izmenjave izkušenj med programi in organi, odgovornimi za izvajanje strategij trajnostnega urbanega razvoja in
- (22) ESRR bi moral obravnavati težave pri dostopu do velikih trgov in oddaljenosti od njih, s katerimi se srečujejo območja z zelo majhno gostoto prebivalstva, kakor je navedeno v Protokolu (št. 6) o posebnih določbah o cilju 6 v okviru strukturnih skladov na Finskem in Švedskem k Aktu o pristopu iz leta 1994. ESRR bi moral poleg tega obravnavati posebne težave, s katerimi se srečujejo določeni otoki, mejne regije, gorske regije in redko poseljena območja, katerih geografska lega zavira njihov razvoj, z namenom, da se podpre njihov trajnostni razvoj.
- (23) Posebno pozornost bi bilo treba nameniti najbolj oddaljenim regijam, in sicer s sprejetjem ukrepov iz člena 349 PDEU, ki bi izjemoma razširili obseg podpore iz ESRR na financiranje pomoči za tekoče poslovanje, povezane s povračilom dodatnih stroškov, ki nastanejo zaradi posebnih ekonomskih in socialnih razmer v teh regijah, katerih razvoj močno ovirajo stalni in prepleteni dejavniki, navedeni v členu 349 PDEU, in sicer oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje ter ekonomska odvisnost od maloštevilnih izdelkov. Pomoč za tekoče poslovanje, ki jo v tem okviru zagotovi država članice, je oproščena obveznosti obveščanja iz člena 108(3) PDEU, če v času, ko je odobrena, izpolnjuje pogoje iz uredbe, v kateri je navedeno, da so določene kategorije pomoči združljive z notranjim trgov ob uporabi členov 107 in 108 PDEU ter so sprejete v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 994/98 ⁽¹⁾.
- (24) V skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 7. in 8. februarja 2013 in ob upoštevanju posebnih ciljev, določenih v PDEU, glede najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU je bil položaj Mayotteja spremenjen s Sklepom Evropskega sveta št. 2012/419/EU ⁽²⁾ in torej s 1. januarjem 2014 postane nova najbolj oddaljena regija. Da bi se spodbujal in podpiral osredotočen in hiter infrastrukturni razvoj Mayotteja, bi moralo izjemoma biti mogoče, da se vsaj 50 % sredstev iz ESRR, ki so del sredstev, ki pripadajo Mayotteju, dodeli petim od tematskih ciljev iz Uredbe (EU) št. 1303/2013.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 994/1998 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 142, 14.5.1998, str. 1).

⁽²⁾ Sklep Evropskega sveta 2012/419/EU z dne 11. julija 2012 o spremembi položaja Mayotteja v razmerju do Evropske unije (UL L 204, 31.7.2013, str. 131)

(25) Da se ta uredba dopolni z nekaterimi nebitvenimi elementi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s podrobnimi pravili za merila za izbor inovativnih ukrepov in njihovo upravljanje. Takšno pooblastilo bi bilo treba na Komisijo prenesti tudi v zvezi s spremembami Priloge I k tej uredbi, kadar je to upravičeno za zagotovitev učinkovite ocene napredka pri izvajanju operativnih programov. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

(26) Ker cilja te uredbe, in sicer okrepi ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo z odpravo glavnih regionalnih neravnovesij v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se te cilje zaradi obsega razlik med stopnjami razvoja posameznih regij, zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi ter omejenih finančnih virov držav članic in regij lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(27) Ta uredba nadomešča Uredbo (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾. Zaradi jasnosti bi bilo zato treba Uredbo (ES) št. 1080/2006 razveljaviti. Vendar pa ta uredba ne bi smela vplivati na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006 ali katerega koli drugega zakonodajnega akta, ki ureja to pomoč na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka veljavna zakonodaja bi se posledično po 31. decembru 2013 morala še naprej uporabljati za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006, bi morali ostati veljavni.

(28) Da se čim hitreje omogoči uporaba ukrepov, predvidenih v tej uredbi, bi ta uredba morala začeti veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske Unije –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Skupne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa naloge Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), obseg podpore iz sklada za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" in cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" ter posebne določbe o podpori ESRR za cilj "naložbe za rast in delovna mesta".

Člen 2

Naloge ESRR

ESRR prispeva k financiranju podpore, namenjene krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, tako da odpravlja glavna regionalna neravnovesja v Uniji s trajnostnim razvojem in strukturnim prilagajanjem regionalnih gospodarstev, vključno s preobrazbo nazadujočih industrijskih regij in regij, ki zaostajajo v razvoju.

Člen 3

Obseg podpore iz ESRR

1. ESRR z namenom prispevati k prednostnim naložbam iz člena 5 podpira naslednje dejavnosti:

- (a) produktivne naložbe, ki prispevajo k ustvarjanju in ohranjanju trajnih delovnih mest, z neposredno pomočjo za naložbe v MSP;
- (b) produktivne naložbe, ne glede na velikost zadevnega podjetja, ki prispevajo k prednostnim naložbam iz točk (1) in (4) člena 5 ter, če te naložbe vključujejo sodelovanje med velikimi podjetji in MSP, iz točke (2) člena 5;
- (c) naložbe v infrastrukturo, ki zagotavlja osnovne storitve državljanom na področju energije, okolja, prometa in IKT;
- (d) naložbe v infrastrukturo na področju sociale, zdravstva, raziskav, inovacij, podjetništva in izobraževanja;
- (e) naložbe v razvoj endogenega potenciala s fiksnimi naložbami v opremo in infrastrukturo manjšega obsega, vključno z infrastrukturo manjšega obsega za kulturo in trajnostni turizem, storitvami za podjetja, podporo organom za raziskave in inovacije ter naložbami v tehnologije in aplikativne raziskave v podjetjih;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1783/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 1).

(f) mreženje, sodelovanje in izmenjavo izkušenj med pristojnimi regionalnimi, lokalnimi in drugimi javnimi organi ter organi, pristojnimi za urbani razvoj, gospodarskimi in socialnimi partnerji ter zadevnimi telesi, ki predstavljajo civilno družbo iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013, študije, pripravljalne ukrepe in gradnjo zmogljivosti.

2. V okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" lahko ESRR v vseh regijah podpira tudi čezmejno skupno rabo objektov in človeških virov ter vseh vrst infrastrukture.

3. ESRR ne podpira:

- (a) razgradnje ali gradnje jedrskih elektrarn;
- (b) naložb za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki izhajajo iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES;
- (c) proizvodnje, predelave ter trženja tobaka in tobačnih izdelkov;
- (d) podjetij v težavah, kot je določeno v pravilih Unije o državnih pomočeh;
- (e) naložb v letališko infrastrukturo, razen če so povezane z varstvom okolja ali jih spremljajo naložbe, potrebne za blažitev ali zmanjšanje njenega negativnega vpliva na okolje.

Člen 4

Tematska osredotočenost

1. Tematski cilji iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in pripadajoče prednostne naložbe iz člena 5 te uredbe, za katere lahko v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" prispeva ESRR, so osredotočeni, kot sledi:

- (a) v bolj razvitih regijah:
 - (i) se najmanj 80 % vseh sredstev ESRR na nacionalni ravni dodeli dvema ali več tematskim ciljem iz točk 1, 2, 3 in 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013; ter
 - (ii) se najmanj 20 % vseh sredstev ESRR na nacionalni ravni dodeli tematskemu cilju iz točke 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.
- (b) v regijah v prehodu:
 - (i) se najmanj 60 % vseh sredstev ESRR na nacionalni ravni dodeli dvema ali več tematskim ciljem iz točk 1, 2, 3 in 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013; ter

(ii) se najmanj 15 % vseh sredstev ESRR na nacionalni ravni dodeli tematskemu cilju iz točke 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

(c) v manj razvitih regijah:

- (i) se najmanj 50 % vseh sredstev ESRR na nacionalni ravni dodeli dvema ali več tematskim ciljem iz točk 1, 2, 3 in 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013; ter
- (ii) se najmanj 12 % vseh sredstev ESRR na nacionalni ravni dodeli tematskemu cilju iz točke 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Za namene tega člena se regije, katerih BDP na prebivalca, ki se uporablja kot merilo za upravičenost, je bil v programskem obdobju 2007–2013 nižji od 75 % povprečnega BDP EU-25 v referenčnem obdobju, in regije, ki jim je bil za programsko obdobje 2007–2013 dodeljen status postopnega zmanjševanja pomoči, vendar so v programskem obdobju 2014–2020 upravičene v okviru kategorije bolj razvite regije iz točke (c) prvega pododstavka člena 90(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013, obravnavajo kot regije v prehodu.

Za namene tega člena se vse regije na ravni NUTS 2, ki jih sestavljajo izključno otoške države članice ali otoki, ki so del držav članic, ki prejemajo podporo iz Kohezijskega sklada, in vse najbolj oddaljene regije obravnavajo kot manj razvite regije.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena je lahko najmanjši delež sredstev ESRR, dodeljen za kategorijo regij, manjši, kot je določeno v navedenem odstavku, pod pogojem, da se tako zmanjšanje nadomesti s povišanim deležem, dodeljenim za druge kategorije regij. Končni seštevek zneskov za vse kategorije regij na nacionalni ravni za tematske cilje iz točk 1, 2, 3 in 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1300/2013 in za tiste iz točke 4 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013 tako ni nižji od seštevka na nacionalni ravni, ki izhaja iz uporabe najmanjših deležev sredstev ESRR iz odstavka 1 tega člena.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena se lahko sredstva Kohezijskega sklada, dodeljena za podporo prednostnim naložbam iz točke (a) člena 4 Uredbe (EU) št. 1300/2013, upoštevajo pri doseganju minimalnih deležev iz točk (a)(ii), (b)(ii) in (c)(ii) prvega pododstavka odstavka 1 tega člena. V takem primeru se delež iz točke (c)(ii) prvega pododstavka odstavka 1 tega člena poveča na 15 %. Kjer je to ustrezno, se ta sredstva dodelijo proporcionalno za različne kategorije regij na podlagi njihovih relativnih deležev glede na celotno prebivalstvo zadevne države članice.

Člen 5

Prednostne naložbe

ESRR podpira naslednje prednostne naložbe v okviru tematskih ciljev iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013, v skladu z razvojnimi potrebami in potencialom za rast iz točke (a)(i) člena 15(1) navedene uredbe in ki so določeni v partnerskem sporazumu:

- (1) krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij s/z:
- (a) izboljšanjem infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti pri raziskavah in inovacijah ter promocijo kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu;
 - (b) spodbujanjem naložb podjetij v raziskave in inovacije ter vzpostavljanjem povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj ter visokošolskim izobraževalnim sektorjem, zlasti s spodbujanjem naložb na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih in ekoloških inovacij, aplikacij javnih storitev, spodbujanjem povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij prek pametne specializacije ter podpiranjem tehnoloških in uporabnih raziskav, pilotnih linij, ukrepov za zgodnje ovrednotenje izdelkov, naprednih proizvodnih zmogljivosti in prve proizvodnje, zlasti na področju ključnih spodbujevalnih tehnologij ter razširjanja tehnologij za splošno rabo;
- (2) izboljšanje dostopa do IKT ter njihove uporabe in kakovosti s/z:
- (a) širitvijo širokopasovnih storitev in uvajanjem visokohitrostnih omrežij ter podporo uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo;
 - (b) razvojem izdelkov in storitev IKT ter e-poslovanja in spodbujanjem povpraševanja po IKT;
 - (c) krepitvijo aplikacij IKT za e-upravo, e-učenje, e-vključenost, e-kulturo in e-zdravje;
- (3) izboljšanje konkurenčnosti MSP s/z:
- (a) spodbujanjem podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji;
 - (b) razvijanjem in izvajanjem novih poslovnih modelov za MSP, zlasti v zvezi z internacionalizacijo;
 - (c) podpiranjem vzpostavljanja in širjenja naprednih zmogljivosti za razvoj izdelkov in storitev;
 - (d) podpiranjem zmogljivosti MSP za rast na regionalnih, nacionalnih in mednarodnih trgih ter za vključitev pri inovacijskih procesih;
- (4) podpiranje prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih s/z:
- (a) spodbujanjem proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov;
 - (b) spodbujanjem energetske učinkovitosti in uporabe obnovljivih virov energije v podjetjih;
 - (c) spodbujanjem energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju;
 - (d) razvijanjem in uporabljanjem pametnih distribucijskih sistemov, ki delujejo pri nizkih in srednjih napetostih;
 - (e) spodbujanjem nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi;
 - (f) spodbujanjem raziskav in inovacij na področju nizkoogljičnih tehnologij ter njihove uporabe;
 - (g) spodbujanjem uporabe soproizvodnje toplote in energije z visokim izkoristkom na podlagi povpraševanja po koristni toploti;
- (5) spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj s:
- (a) podpiranjem naložb za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu;
 - (b) spodbujanjem naložb za obravnavo posebnih tveganj, zagotavljanjem pripravljenosti na nesreče in razvijanjem sistemov obvladovanja nesreč;
- (6) ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite uporabe virov s/z:

- (a) vlaganjem v sektor odpadkov za izpolnitev zahtev okoljske zakonodaje Unije ter za zadovoljitev naložbenih potreb, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve;
- (b) vlaganjem v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve;
- (c) ohranjanjem, varstvom, promocijo in razvijanjem naravne in kulturne dediščine;
- (d) varovanjem in obnavljanjem biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanjem ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami;
- (e) sprejemanjem ukrepov za izboljšanje urbanega okolja, oživitve mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa;
- (f) spodbujanjem inovativnih tehnologij za izboljšanje varstva okolja in učinkovitejšo rabo virov v sektorju odpadkov, vodnem sektorju ter v povezavi s tlemi, ali za zmanjšanje onesnaženosti zraka;
- (g) podpiranjem prehoda industrije na z viri gospodarno gospodarstvo, spodbujanjem zelene rasti, ekoloških inovacij in upravljanja okoljske učinkovitosti v javnem in zasebnem sektorju;
- (7) spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah s/z:
- (a) podpiranjem multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T;
- (b) izboljšanjem regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč;
- (c) razvijanjem in izboljševanjem okolju prijaznih (vključno z manj hrupnimi) in nizkoogljicnih prometnih sistemov, vključno s celinskimi plovnimi potmi in pomorskim prometom, pristanišči, multimodalnimi povezavami in letališko infrastrukturo, za spodbujanje trajnostne regionalne in lokalne mobilnosti;
- (d) razvijanjem in obnavljanjem celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanjem ukrepov za zmanjševanje hrupa;
- (e) izboljšanjem energetske učinkovitosti in zanesljivosti oskrbe z energijo prek razvoja pametnih sistemov za distribucijo, hrambo in prenos energije, tudi z vključevanjem porazdeljene proizvodnje iz obnovljivih virov energije.
- (8) spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja in mobilnosti delovne sile s/z:
- (a) podpiranjem razvoja podjetniških inkubatorjev in investicijsko pomočjo za samozaposlitev, mikropodjetja in ustanavljanje podjetij;
- (b) podpiranjem zaposlovanju prijazne rasti z razvojem endogenih potencialov v okviru teritorialne strategije za določena območja, vključno s preobrazbo nazadujočih industrijskih regij ter boljšim dostopom do specifičnih naravnih in kulturnih virov pa tudi razvojem teh virov;
- (c) podpiranjem pobud za lokalni razvoj in pomoči strukturam, ki opravljajo sosedske storitve za ustvarjanje delovnih mest, kadar takih ukrepov ne ureja Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (d) vlaganjem v infrastrukturo za zagotavljanje zaposlovalnih storitev;
- (9) spodbujanje socialne vključenosti ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji s/z:
- (a) vlaganjem v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanjem neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanjem socialne vključenosti z lažjim dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev ter prehodom z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev.
- (b) zagotavljanjem podpore fizični, gospodarski in socialni oživitvi prikrajšanih skupnosti v urbanih in podeželskih območjih;
- (c) zagotavljanjem podpore socialnim podjetjem;
- (d) vlaganjem v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost;
- (10) vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje;

⁽¹⁾ Uredba (EU), št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006 (Glej stran 470 tega Uradnega lista).

(11) izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava z ukrepi za krepitev institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in javnih storitev, povezanih z izvajanjem ESRR, in v podporo ukrepom v okviru ESS za krepitev institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javne uprave.

Člen 6

Kazalniki za cilj "naložbe za rast in delovna mesta"

1. Skupni kazalniki učinka, kakor so določeni v Prilogi I k tej uredbi, kazalniki rezultatov za posamezne programe in po potrebi kazalniki učinka za posamezne programe se uporabijo v skladu s členom 27(4) ter točko (b)(ii) in (iv) in točko (c)(ii) in (iv) člena 96(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

2. Za skupne kazalnike učinka in kazalnike učinka za posamezne programe se izhodiščna vrednost določi pri nič. Zbirne številčno ovrednotene ciljne vrednosti za te kazalnike se določijo za leto 2023.

3. Za kazalnike rezultatov za posamezne programe, ki zadevajo prednostne naložbe, se za izhodiščne vrednosti uporabijo najnovejši razpoložljivi podatki; cilji pa se določijo za leto 2023. Cilji se lahko izrazijo številčno ovrednoteno ali opisno.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 14, da spremeni in prilagodi seznam skupnih kazalnikov učinka, določenih v Prilogi I, kjer je to potrebno za zagotovitev učinkovitega ocenjevanja napredka pri izvajanju operativnih programov.

POGLAVJE II

Posebne določbe o obravnavi posebnih teritorialnih značilnosti

Člen 7

Trajnostni urbani razvoj

1. ESRR v okviru operativnih programov podpira trajnostni urbani razvoj s strategijami, ki določajo celostne ukrepe za spopadanje z gospodarskimi, okoljskimi, podnebnimi, demografskimi in socialnimi izzivi, s katerimi se srečujejo urbana območja, ob upoštevanju potrebe po spodbujanju povezave med urbani in podeželskimi območji.

2. Trajnostni urbani razvoj se izvaja s celostnimi teritorialnimi naložbami, kakor so določene v členu 36 Uredbe

(EU) št. 1303/2013, ali s posebnim operativnim programom ali s posebno prednostno osjo v skladu s točko (c) prvega pododstavka člena 96(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

3. Vsaka država članica ob upoštevanju svojega posebnega ozemeljskega položaja v svojem partnerskem sporazumu določi načela za izbor urbanih območij, v katerih se bodo izvajali celostni ukrepi za trajnostni urbani razvoj, in predvidena sredstva, dodeljena za te ukrepe na nacionalni ravni.

4. Najmanj 5 % sredstev ESRR, dodeljenih na nacionalni ravni v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", se dodeli celostnim ukrepom za trajnostni urbani razvoj, pri čemer so mesta, podregionalni ali lokalni organi, ki so odgovorni za izvajanje trajnostnih urbanih strategij (v nadaljnjem besedilu: organi, pristojni za urbani razvoj), pristojni za naloge, povezane vsaj z izborom operacij v skladu s členom 123(6) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ali, kjer je to primerno, v skladu s členom 123(7) navedene uredbe. Okvirni znesek, ki bo predviden za namene iz odstavka 2 tega člena, se določi v zadevnem operativnem programu ali zadevnih programih.

5. Organ upravljanja ob posvetovanju z organom, pristojnim za urbani razvoj, določi obseg nalog v zvezi z upravljanjem celostnih ukrepov za trajnostni urbani razvoj, ki jih bodo opravili organi, pristojni za urbani razvoj. Organ upravljanja svojo odločitev uradno in pisno evidentira. Organ upravljanja lahko obdrži pravico, da pred odobritvijo opravi končno preverjanje upravičenosti operacij.

Člen 8

Inovativni ukrepi na področju trajnostnega urbanega razvoja

1. ESRR lahko na pobudo Komisije podpre inovativne ukrepe na področju trajnostnega urbanega razvoja v skladu s členom 92(8) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Takšni ukrepi vključujejo študije in pilotne projekte za opredelitev ali preizkušanje novih rešitev za obravnavo vprašanj, povezanih s trajnostnim urbanim razvojem, ki so pomembna na ravni Unije. Komisija spodbuja vključitev zadevnih partnerjev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 v pripravo in izvajanje inovativnih ukrepov.

2. Z odstopanjem od člena 4 te uredbe lahko inovativni ukrepi podpirajo vse dejavnosti, potrebne za doseganje tematskih ciljev iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in pripadajočih prednostnih naložb, določenih v členu 5 te uredbe.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 14, s katerimi se določijo podrobna pravila o načelih za izbor in upravljanje inovativnih ukrepov, ki so deležni podpore ESRR v skladu s to uredbo.

Člen 9

Mreža za urbani razvoj

1. Komisija v skladu s členom 58 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vzpostavi mrežo za urbani razvoj za spodbujanje krepitve zmogljivosti, mreženja in izmenjave izkušenj na ravni Unije med organi, pristojnimi za urbani razvoj in za izvajanje strategij za trajnostni urbani razvoj v skladu s členom 7(4) in (5) te uredbe, in organi, pristojnimi za inovativne ukrepe na področju trajnostnega urbanega razvoja v skladu s členom 8 te uredbe.

2. Dejavnosti mreže za urbani razvoj dopolnjujejo dejavnosti v sklopu medregionalnega sodelovanja v skladu s točko (3)(b) člena 2 Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

Člen 10

Območja z neugodnimi naravnimi ali demografskimi razmerami

V operativnih programih, ki jih sofinancira ESRR in zajemajo območja, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kakor je določeno v točki 4 člena 121 Uredbe (EU) št. 1303/2013, se posebna pozornost nameni obravnavi posebnih težav, s katerimi se srečujejo navedena območja.

Člen 11

Najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva

Člen 4 se ne uporablja za posebna dodatna sredstva za najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva. Navedena sredstva se dodelijo tematskim ciljem iz točk 1, 2, 3, 4 in 7 iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 12

Najbolj oddaljene regije

1. Člen 4 se ne uporablja za posebna dodatna sredstva za najbolj oddaljene regije. Ta sredstva se uporabijo za nadomestilo dodatnih stroškov, povezanih s posebnimi značilnostmi in omejitvami iz člena 349 PDEU, ki so nastali v najbolj oddaljenih regijah s podpiranjem:

- (a) tematskih ciljev iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (b) storitev prevoza blaga in začetne pomoči za prevozne storitve;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (Glej stran 259 tega Uradnega lista).

(c) operacij, povezanih z omejitvami pri skladiščenju, čezmernim obsegom in vzdrževanjem proizvodnih orodij ter pomanjkanjem človeškega kapitala na lokalnem trgu.

2. Posebna dodatna sredstva iz odstavka 1 se lahko uporabijo tudi za pomoč pri financiranju pomoči za tekoče poslovanje ter izdatkov za izpolnjevanje obveznosti javnih storitev in pogodb o javnih storitvah v najbolj oddaljenih regijah.

3. Znesek, za katerega se uporablja stopnja sofinanciranja, je sorazmeren z dodatnimi stroški iz odstavka 1, ki so nastali pri upravičencu, le v primeru pomoči za tekoče poslovanje in odhodkov za izpolnjevanje obveznosti javnih storitev in pogodb o javnih storitvah, vendar lahko pri odhodkih za naložbe krije vse upravičene stroške.

4. Posebna dodatna sredstva iz odstavka 1 tega člena se ne uporabijo za podporo:

(a) operacijam, ki vključujejo izdelke, navedene v Prilogi I k PDEU;

(b) pomoči za prevoz oseb, dovoljeni v skladu s točko (a) člena 107(2) PDEU;

(c) davčnim oprostitvam in oprostitvi socialnih prispevkov.

5. Z odstopanjem od točk (a) in (b) člena 3(1) lahko ESRR podpira produktivne naložbe v podjetjih v najbolj oddaljenih regijah, ne glede na velikost teh podjetij.

6. Za sredstva iz ESRR, ki so del sredstev, dodeljenih za Mayotte kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 PDEU, se ne uporablja člen 4, vsaj 50 % teh sredstev iz ESRR pa se dodeli tematskim ciljem iz točk 1, 2, 3, 4 in 6 prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

POGLAVJE III

Končne določbe

Člen 13

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje, vključno s celotno ali delno razveljavitvijo, pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006 ali katerega koli drugega zakonodajnega akta, ki ureja to pomoč na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka veljavna zakonodaja se po 31. decembru 2013 posledično še naprej uporablja za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Za namene tega odstavka pomoč zajema operativne programe in velike projekte.

2. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006, ostanejo veljavni.

Člen 14

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 6(4) in člena 8(3) se prenese na Komisijo od 21. decembra 2013 do 31. decembra 2020.
3. Pooblastilo iz člena 6(4) in člena 8(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 6(4) in členom 8(3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Člen 15

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1080/2006 se brez poseganja v člen 13 te uredbe razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se razume kot sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 16

Pregled

Evropski parlament in Svet to uredbo pregledata do 31. decembra 2020 v skladu s členom 177 PDEU.

Člen 17

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 12(6) se uporablja z učinkom od 1. januarja 2014.

Za Svet
Predsednik
R. ŠADŽIUS

PRILOGA I

SKUPNI KAZALNIKI UČINKA ZA PODPORO IZ ESRR NA PODLAGI CILJA "NALOŽBE ZA RAST IN DELOVNA MESTA" (ČLEN 6)

	ENOTA	IME
Produktivne naložbe		
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo podporo
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo finančno podporo, ki niso nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nefinančno podporo
	podjetja	število podprtih novih podjetij
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo podjetjem (nepovratna sredstva)
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo podjetjem (povratna sredstva)
	ekvivalent polnega delovnega časa	povečanje zaposlenosti v podprtih podjetjih
Trajnostni turizem	obiskovalci/leto	povečanje pričakovanega števila obiskovalcev podprtih spomenikov kulturne in naravne dediščine ter znamenitosti
Infrastruktura IKT	gospodinjstva	dodatna gospodinjstva, ki imajo širokopasovni dostop do interneta s hitrostjo najmanj 30 Mbps
Promet		
Železniški	kilometri	skupna dolžina novih železniških prog od tega: TEN-T
	kilometri	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog od tega: TEN-T
Cestni	kilometri	skupna dolžina novih cest od tega: TEN-T
	kilometri	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih cest od tega: TEN-T
Urbani promet	kilometri	skupna dolžina novih ali izboljšanih tramvajskih prog in prog podzemne železnice
Celinske plovne poti	kilometri	skupna dolžina novih ali izboljšanih celinskih plovni poti
Okolje		
Trdni odpadki	tone/leto	dodatne zmogljivosti za recikliranje odpadkov
Oskrba z vodo	osebe	dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo
Čiščenje odpadne vode	populacijski ekvivalent	dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode
Preprečevanje in obvladovanje tveganja	osebe	prebivalci, deležni ukrepov varstva pred poplavami
	osebe	prebivalci, deležni ukrepov za zaščito pred gozdnimi požari

	ENOTA	IME
Sanacija zemljišč	hektari	skupna površina saniranih zemljišč
Narava in biotska raznovrstnost	hektari	površina podprtih habitatov za doseganje boljšega stanja ohranjenosti
Raziskave in inovacije		
	ekvivalent polnega delovnega časa	število novih raziskovalcev v podprtih subjektih
	ekvivalent polnega delovnega časa	število raziskovalcev, ki delajo v objektih z izboljšanimi raziskovalnimi infrastrukturnimi zmogljivostmi
	podjetja	število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi ustanovami
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo za projekte inovacij ali raziskav in razvoja
	podjetja	število podjetij, podprtih, da uvedejo izdelke, ki so novi na trgu
	podjetja	število podjetij, podprtih, da uvedejo izdelke, ki so novi v podjetju
Energija in podnebne spremembe		
Obnovljivi viri energije	MW	dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije
Energetska učinkovitost	gospodinjstva	število gospodinjstev z izboljšano energijsko porabo glede na klasifikacijo
	kWh/leto	zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah
	uporabniki	število dodatnih uporabnikov energije, priključenih na pametna omrežja
Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	tone ekvivalenta CO ₂	ocenjeno letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov
Socialna infrastruktura		
Otroško varstvo in izobraževanje	osebe	zmogljivost podprte infrastrukture za otroško varstvo in izobraževanje
Zdravstvo	osebe	prebivalstvo, ki lahko uporablja izboljšane zdravstvene storitve
Posebni kazalniki urbanega razvoja		
	osebe	število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za urbani razvoj
	kvadratni metri	odprt prostor, ustvarjen ali saniran na urbanih območjih
	kvadratni metri	javne ali poslovne stavbe, zgrajene ali prenovljene na urbanih območjih
	stanovanjske enote	sanirane stanovanjske površine na urbanih območjih

PRILOGA II

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) št. 1080/2006	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	Člen 3
—	Člen 4
Člen 4	Člen 5
Člen 5	Člen 5
Člen 6	—
Člen 7	—
—	Člen 6
Člen 8	Člen 7
—	Člen 8
—	Člen 9
Člen 9	—
Člen 10	Člen 10
—	Člen 11
Člen 11	Člen 12
Člen 12	—
Člen 13	—
Člen 14	—
Člen 15	—
Člen 16	—
Člen 17	—
Člen 18	—
Člen 19	—
Člen 20	—
Člen 21	—
Člen 22	Člen 13
—	Člen 14
Člen 23	Člen 15
Člen 24	Člen 16
Člen 25	Člen 17

Skupna izjava Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi člena 6 uredbe o ESSR, člena 15 uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju in člena 4 uredbe o Kohezijskem skladu

Evropski parlament in Svet sta seznanjena z zagotovilom, ki ga je Komisija dala zakonodajalcem EU, da so skupni kazalniki realizacij za uredbo o ESSR, uredbo o evropskem teritorialnem sodelovanju in uredbo o Kohezijskem skladu, ki bodo vključeni v prilogi k vsaki od teh uredb, rezultat dolgega postopka priprave, v katerem so sodelovali strokovnjaki za ocenjevanje iz Komisije in iz držav članic, ter naj se načeloma ne bi več spreminjali.

UREDBA (EU) št. 1302/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje ustanavljanja in delovanja takih združenj

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti tretjega odstavka člena 175 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je Komisija 29. julija 2011 sprejela poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi navedene uredbe. V tem poročilu je Komisija napovedala, da namerava predlagati omejeno število sprememb Uredbe (ES) št. 1082/2006 zaradi olajšanja ustanovitve in delovanja EZTS ter da namerava pojasniti namen nekaterih obstoječih določb. Odpraviti bi bilo treba ovire pri ustanavljanju novih EZTS, hkrati pa ohraniti kontinuiteto in poenostaviti delovanje obstoječih EZTS, s čimer se bo omogočila njihova bolj razširjena uporaba za boljše usklajenost politik in sodelovanje med javnimi organi brez ustvarjanja dodatne obremenitve za nacionalno administracijo ali administracijo Unije.
- (2) O ustanovitvi EZTS bi morali odločiti njegovi člani in njihovi nacionalni organi, njegova ustanovitev pa ni samodejno povezana s pravnimi ali finančnimi prednostmi na ravni Unije.

(3) Z Lizbonsko pogodbo je kohezijski politiki dodana ozemeljska razsežnost, izraz „Skupnost“ pa je bil nadomeščen z izrazom „Unija“. Zato bi bilo treba v Uredbo (ES) št. 1082/2006 vpeljati to novo terminologijo.

(4) EZTS lahko okrepijo spodbujanje in doseganje skladnega razvoja Unije kot celote ter zlasti ekonomske, socialne in teritorialne kohezije njenih regij in prispevajo k doseganju ciljev Strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: Strategija Evropa 2020). EZTS lahko pozitivno prispevajo tudi k odpravljanju ovir v teritorialnem sodelovanju med regijami, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, tudi zaradi posebnega položaja najbolj oddaljenih regij, in so lahko bistveni pri krepitvi sodelovanja s tretjimi državami, čezmorskimi državami in ozemlji ter obmejnimi regijami Unije, tudi s pomočjo programov Unije za zunanje sodelovanje.

(5) Izkušnje z do zdaj ustanovljenimi EZTS kažejo, da se EZTS kot pravni instrument uporablja tudi za sodelovanje v okviru politik Unije razen kohezijske politike, vključno pri izvajanju programov ali delov programov z drugo finančno podporo Unije, kot je tista v okviru kohezijske politike. Učinkovitost in uspešnost EZTS bi bilo treba okrepiti z razširitvijo značaja teh združenj, odstranitvijo trdovratnih ovir in olajšanjem delovanja EZTS, pri tem pa ohraniti možnost držav članic, da omejijo ukrepe, ki jih EZTS lahko izvajajo brez finančne podpore Unije. V skladu z Uredbo (ES) št. 1082/2006 imajo EZTS v vsaki državi članici karseda obsežno pravno sposobnost, ki je podeljena pravnim osebam v okviru nacionalnega prava te države članice, skupaj z možnostjo sklepanja sporazumov z drugimi EZTS ali drugimi pravnimi subjekti za namene izvajanja skupnih projektov sodelovanja, da bi med drugimi zagotovili učinkovitejše delovanje makroregionalnih strategij.

(6) EZTS po svoji opredelitvi delujejo v več državah članicah. Zato Uredba (ES) št. 1082/2006 določa, da se veljavno pravo na določenih področjih določi v konvenciji in statutu. Razjasniti bi bilo treba primere, v katerih take določbe v hierarhični razvrstitvi veljavnega prava, opredeljenega v navedeni uredbi, dajo prednost nacionalnemu pravu države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež. Hkrati bi bilo treba določbe Uredbe (ES) št. 1082/2006 o pravu, ki se uporablja, razširiti na delovanje in dejavnosti EZTS, ki jih za vsak posamezni primer s pravnega vidika pregledajo države članice.

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 53.

⁽²⁾ UL C 113, 18.4.2012, str. 22.

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) (UL L 210, 31.7.2006, str. 19).

(7) Kot posledica različnih statusov lokalnih in regionalnih organov v različnih državah članicah, so pristojnosti, ki so na eni strani meje regionalne, lahko na drugi strani

meje nacionalne, zlasti v manjših ali centraliziranih državah članicah. Zato bi morali nacionalni organi imeti možnost, da lahko poleg držav članic postanejo člani EZTS.

- (8) Medtem ko Uredbe (ES) št. 1082/2006 dopušča, da osebe zasebnega prava postanejo člani EZTS, pod pogojem, da se obravnavajo kot „osebe javnega prava“, kot so opredeljene v Direktivi 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, bi bilo treba omogočiti uporabo, da se EZTS v prihodnosti uporabi za skupno upravljanje javnih storitev, s posebnim poudarkom na storitvah splošnega gospodarskega interesa, ali infrastrukture. Torej bi moralo biti mogoče, da lahko člani EZTS postanejo tudi drugi akterji zasebnega ali javnega prava. Zato bi bilo treba zajeti tudi „javna podjetja“, kot so opredeljena v Direktivi 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega interesa na področjih, kot so izobraževanje in usposabljanje, zdravstveno varstvo, socialne potrebe v zvezi z zdravstveno in dolgotrajno oskrbo, varstvo in vzgoja otrok, dostop do trga dela in ponovno vključevanje nanj, socialna stanovanja in socialno varstvo ter socialno vključevanje ranljivih skupin.
- (9) Uredba (ES) št. 1082/2006 ne vsebuje podrobnih pravil v zvezi s sodelovanjem subjektov iz tretjih držav v EZTS, ustanovljenem v skladu z navedeno uredbo, tj. med člani iz vsaj dveh držav članic. Ob upoštevanju nadaljnega usklajevanja pravil, ki urejajo sodelovanje med eno ali več držav članic in eno ali več tretjih držav, večinoma v okviru čezmejnega sodelovanja v kontekstu evropskega instrumenta sosedstva (ENI) in instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II), pa tudi v okviru dopolnilnega financiranja iz Evropskega razvojnega sklada ter transnacionalnega sodelovanja pod okriljem cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", kamor se sredstva iz ENI in IPA II prenesejo, da bi se v skupnih programih sodelovanja združila s sredstvi iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), bi bilo treba izrecno predvideti sodelovanje članov iz tretjih držav, ki mejijo na državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, v EZTS, ustanovljenih med najmanj dvema državama

članicama. To bi moralo biti mogoče, kadar to dovoljuje zakonodaja tretje države ali sporazumi med vsaj eno sodelujočo državo članico in tretjo državo.

- (10) Da bi okrepili ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije in tako izboljšali zlasti učinkovitost teritorialnega sodelovanja, vključno z eno ali več oblikami čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja med člani EZTS, bi moralo biti omogočeno sodelovanje članov iz tretjih držav, ki mejijo na državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, v EZTS. Pri dejavnostih v okviru programov evropskega teritorialnega sodelovanja, kadar jih sofinancira Unija, bi si morali torej še naprej prizadevati za izpolnjevanje ciljev kohezijske politike Unije, četudi so ti delno ali v celoti doseženi zunaj ozemlja Unije in se posledično tudi dejavnosti EZTS tako vsaj do neke mere izvajajo zunaj ozemlja Unije. V tem smislu in kadar je ustrezno, ostaja prispevek iz dejavnosti EZTS, v katerem so tudi člani iz tretjih držav, ki mejijo na vsaj eno državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, k ciljem politike zunanega delovanja Unije, kot so cilji razvojnega sodelovanja ali gospodarskega, finančnega in tehničnega sodelovanja, zgolj naključen, ker bi se glavnina zadevnih programov sodelovanja po področjih in posledično dejavnosti EZTS morala namreč osredotočiti na cilje kohezijske politike Unije. Zato so kakršni koli cilji morebitnega razvojnega sodelovanja ali gospodarskega, finančnega in tehničnega sodelovanja med le eno državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, in eno ali več tretjimi državami samo pomožni pri ciljih teritorialnega sodelovanja med državami članicami, vključno z njihovimi najbolj oddaljenimi regijami, temelječega na kohezijski politiki. Zato je tretji pododstavek člena 175 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zadostna pravna podlaga za sprejetje te uredbe.
- (11) Po dovoljenju za sodelovanje nacionalnih, regionalnih, podregionalnih in lokalnih organov in organizacij ter po potrebi drugih javnih organov ali institucij, vključno z izvajalci javnih storitev, iz čezmorskih držav in ozemelj v EZTS, in sicer na podlagi Sklepa Sveta 2013/755/EU ⁽³⁾, in ob upoštevanju namere, da bi v primeru programskega obdobja 2014–2020 posebna dodatna finančna sredstva v okviru večletnega finančnega okvira okrepila sodelovanje najbolj oddaljenih regij Unije s sosednjimi tretjimi državami in nekaterimi čezmorskimi državami in ozemlji s seznama Priloge II k PDEU, ki mejijo na najbolj oddaljene regije, bi moral biti EZTS kot pravni instrument dostopen tudi članom iz čezmorskih držav in ozemelj. Zaradi pravne varnosti in preglednosti bi bilo treba vzpostaviti posebne postopke za odobritev pristopa članov iz čezmorskih držav in ozemelj k EZTS v zvezi s tem in po potrebi posebna pravila o pravu, ki se uporablja za zadevna EZTS s člani iz čezmorskih držav in ozemelj.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 114).

⁽²⁾ Direktiva 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštinih storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 1).

⁽³⁾ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

- (12) Uredba (ES) št. 1082/2006 razlikuje med konvencijo, ki določa ustanovitvene elemente bodočega EZTS, in statutom, ki določa izvedbene elemente. Vendar mora na podlagi navedene uredbe statut trenutno vseeno vsebovati vse določbe konvencije. Čeprav sta tako konvencija kot statut pošljeta državam članicam, sta ločena dokumenta in bi se postopek odobritve moral uporabljati samo za konvencijo. Poleg tega bi bilo treba nekatere elemente, ki so zdaj zajeti v statutu, namesto tega vključiti v konvencijo.
- (13) Izkušnje z ustanavljanjem EZTS kažejo, da se trimesečno obdobje, ki ga ima država članica na voljo za odobritev, redko upošteva. Zato bi bilo treba ta rok podaljšati na šest mesecev. Po drugi strani bi bilo treba zaradi zagotavljanja pravne varnosti po izteku tega roka šteti, da je konvencija odobrena s tihim soglasjem, kadar je ustrezno, v skladu z nacionalnim pravom zadevnih držav članic, vključno z njihovimi ustavnimi zahtevami. Vendar bi morala država članica, v kateri bo imelo predlagano EZTS registrirani sedež, uradno odobriti konvencijo. Čeprav bi države članice morale imeti možnost, da za takšno odobritev bodočih članov, ki sodelujejo v EZTS, uporabijo nacionalna pravila o postopku ali določijo posebna pravila v okviru nacionalnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 1082/2006, bi bilo treba odstopanja od določbe v zvezi s tihim soglasjem po izteku šestmesečnega roka izključiti, razen kadar to določa ta uredba.
- (14) Določiti bi bilo treba razloge na podlagi katerih lahko država članica zavrne odobritev sodelovanja bodočega člana ali konvencijo. Vendar se ne bi smelo upoštevati nobenega nacionalnega prava, ki zahteva, da se pravila in postopki, ki niso določeni v Uredbi (ES) št. 1082/2006 ne bi smeli upoštevati pri odločanju o tej odobritvi.
- (15) Ker se Uredba (ES) št. 1082/2006 ne more uporabljati v tretjih državah, bi morala država članica, v kateri bo imelo predlagano EZTS registrirani sedež, pri odobritvi sodelovanja bodočih članov iz tretjih držav, ustanovljenih po pravu teh tretjih držav, preveriti, v posvetovanju s temi državami članicami, po pravu katerih so ustanovljeni drugi bodoči člani EZTS, da tretje države uporabljajo pogoje in postopke, ki so enakovredni tistim iz Uredbe (ES) št. 1082/2006 ali ki so v skladu z mednarodnimi dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi, sklenjenimi med državami članicami Sveta Evrope, naj so tudi države članice Unije ali ne, na podlagi Evropske okvirne konvencije o čezmejnem sodelovanju med ozemlji ali organi Skupnosti, podpisane 21. maja 1980 in na podlagi tega sprejetih dodatnih protokolov. V primeru vključitve več držav članic Unije in ene ali več tretjih držav zadoščati, da je bil takšen sporazum sklenjen med zadevno tretjo državo in eno sodelujočo državo članico Unije.
- (16) Da bi se spodbudil pristop novih članov k obstoječemu EZTS, bi bilo treba poenostaviti postopek za spreminjanje konvencij v takšnih primerih. Zato takšnih sprememb v primeru novega člana iz države članice, ki je že odobrila konvencijo, ne bi bilo treba priglasiti vsem sodelujočim državam članicam, ampak samo tisti državi članici, po katere nacionalnem pravu je ustanovljen novi bodoči član, in državi članici, v kateri se nahaja registrirani sedež EZTS. O posledični spremembi konvencije bi morale biti obveščene vse zadevne države članice. Vendar taka poenostavitev ne bi smela veljati v primeru novega bodočega člana iz države članice, ki še ni odobrila konvencije, ali iz tretje države ali s čezmorske države ali ozemlja, da lahko vse sodelujoče države članice preverijo, ali je takšna pristop v skladu z njihovimi javnimi interesi ali javnimi politikami.
- (17) Glede na povezave med državami članicami ter čezmorskimi državami ali ozemlji, bi bilo treba v postopke za odobritev sodelovanja bodočih članov iz čezmejnih držav ali ozemelj vključiti te države članice. V skladu s posebnim upravljavskim odnosom med državo članico in čezmorsko državo ali ozemljem bi morala država članica bodisi odobriti sodelovanje bodočega člana iz čezmorske države ali ozemlja bodisi zagotoviti pisno potrdilo državi članici, v kateri se nahaja predlagani registrirani sedež EZTS, o tem, da je pristojni organ v čezmorski državi ali ozemlju odobril sodelovanje bodočega člana v skladu s pogoji in postopki, enakovrednimi tistim iz Uredbe (ES) št. 1082/2006. Isti postopek bi se moral uporabljati za primer bodočega člana iz čezmorske države ali ozemlja, ki se želi pridružiti obstoječemu EZTS.
- (18) Ker po začetku veljavnosti te uredbe statuti ne bodo vsebovali vseh določb konvencij, bi bilo treba registrirati in/ali objaviti statute in konvencije. Poleg tega bi bilo treba zaradi preglednosti objaviti obvestilo o odločitvi za ustanovitev EZTS, in sicer v seriji C Uradnega lista Evropske unije. Zaradi usklajenosti bi moralo navedeno obvestilo vsebovati podrobnosti, določene v Prilogi k Uredbi (ES) št. 1082/2006, kot je spremenjena s to uredbo.
- (19) Namen EZTS bi bilo treba razširiti, da bo zajemal lajšanje in spodbujanje teritorialnega sodelovanja na splošno, vključno s strateškim načrtovanjem ter upravljanjem regionalnih in lokalnih zadev v skladu s kohezijsko politiko in drugimi politikami Unije, s čimer se bo prispevalo k strategiji Evropa 2020 ali izvajanju makroregionalnih strategij. EZTS bi zato moralo imeti možnost izvajanja operacij tudi s finančno podporo, ki ne izhaja le iz kohezijske politike Unije. Poleg tega, bi moral vsak član v vsaki državi članici ali tretji državi, ki so zastopane, imeti pristojnost, ki je potrebna za učinkovito delovanje EZTS, razen če država članica ali tretja država odobri

- sodelovanje člana, ki je ustanovljen po njenem nacionalnem pravu tudi, kadar ta član ni pristojen za vse naloge, določene v konvenciji.
- (20) Glede na to, da je EZTS pravni instrument, njegov namen ni zaobiti okvir, ki ga določa pravni red Sveta Evrope ter ki ponuja različne priložnosti in okvire, znotraj katerih lahko regionalni in lokalni organi čezmejno sodelujejo, vključno z nedavnimi evropskimi regionalnimi združenji za sodelovanje⁽¹⁾, ali zagotoviti sklop posebnih skupnih pravil, s katerimi bi bile enotno urejene vse takšne ureditve po Uniji.
- (21) Posebne naloge EZTS in možnost, da države članice omejijo ukrepe, ki jih lahko EZTS izvajajo brez finančne podpore Unije, bi bilo treba uskladiti z določbami o ESRR, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu v programskem obdobju 2014–2020.
- (22) Čeprav je v Uredbi (ES) št. 1082/2006 določeno, da naloge EZTS med drugim ne vključujejo izvajanja „regulativnih pooblastil“, kar ima lahko v različnih državah članicah različne pravne posledice, bi skupščina EZTS, če konvencija to posebej določa, vseeno morala imeti možnost, da v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom določi pogoje za uporabo dela infrastrukture, ki jo EZTS upravlja, ali pogoje, v skladu s katerimi se lahko zagotovi storitev splošnega gospodarskega pomena, vključno s tarifami in pristojbinami, ki jih plačajo uporabniki.
- (23) Zaradi omogočanja dostopnosti EZTS za člane iz tretjih držav ali iz čezmorskih držav ali ozemelj bi morala konvencija vsebovati podrobnosti glede ureditev za njihovo sodelovanje.
- (24) V konvenciji bi bilo treba poleg sklicevanja na veljavno pravo na splošno, kot je določeno v členu 2 Uredbe (ES) št. 1082/2006, navesti tudi pravo Unije in nacionalno pravo, ki se uporabljata za EZTS. Poleg tega bi bilo treba omogočiti, da je to nacionalno pravo lahko pravo države članice, v kateri statutarni organi izvajajo svoja pooblastila, zlasti če osebje, ki dela pod direktorjevo odgovornostjo, deluje v državi članici, ki ni država članica registriranega sedeža EZTS. Prav tako bi bilo treba v konvenciji naštetih veljavno pravo Unije in nacionalno pravo, ki se neposredno nanaša na dejavnosti EZTS, ki se izvajajo v okviru nalog, določenih v konvenciji, vključno z državo, v kateri EZTS upravlja javne storitve splošnega interesa ali infrastrukture.
- (25) V tej uredbi se ne bi smelo obravnavati problemov, povezanih s čezmejnimi javnimi naročili, s katerimi se srečujejo EZTS.
- (26) Zaradi pomembnosti pravil, ki se uporabljajo za osebje EZTS, ter načel v zvezi z ureditvijo glede upravljanja osebja in postopkov zaposlovanja bi bilo ta pravila treba določiti v konvenciji, in ne v statutu. Obstajati bi morala možnost, da se v konvenciji lahko zagotovi določitev različnih možnosti glede izbire pravil, ki se uporabljajo za zaposlene v EZTS. Posebna ureditev glede upravljanja osebja in postopkov zaposlovanja bi morala biti obravnavana v statutih.
- (27) Države članice bi morale nadalje uporabljati možnosti, določene v Uredbi (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾, da bi sporazumno dovolile izjeme glede določitev zakonodaje, ki se uporablja v skladu z navedeno uredbo, v interesu določenih oseb ali kategorij oseb, in da bi se osebje EZTS štelo za takšno kategorijo oseb.
- (28) Glede na pomembnost ureditve v zvezi z odgovornostjo članov, bi morala biti ta ureditev določena v konvenciji in ne v statutu.
- (29) Kadar je izključni cilj EZTS upravljati program sodelovanja ali del programa sodelovanja, ki ga podpira ESRR, ali kadar EZTS zadeva medregionalno sodelovanje ali omrežja, informacije o tem, na katerem ozemlju lahko EZTS opravlja svoje naloge, ne bi smele biti potrebne. V prvem primeru bi moral biti obseg ozemlja opredeljen, in po potrebi spremenjen, v ustreznem programu sodelovanja. V drugem bi zahteva za take informacije ogrozila pristop novih članov medregionalnemu sodelovanju ali omrežjem, čeprav gre v večini primerov za nebitvene dejavnosti.
- (30) Treba bi bilo pojasniti različne ureditve v zvezi z nadzorom upravljanja javnih sredstev in revizijo računovodskih izkazov EZTS.
- (31) EZTS, katerih člani imajo omejeno odgovornost, bi se morala jasneje razlikovati od tistih, katerih člani imajo neomejeno odgovornost. Da bi se EZTS, katerih člani imajo omejeno odgovornost, omogočilo izvajanje dejavnosti, ki lahko ustvarijo dolgove, bi moralo biti poleg tega državam članicam dovoljeno, da od takšnih EZTS zahtevajo, da sklenejo ustrezno zavarovanje za tveganja v zvezi z njihovimi dejavnostmi ali da so taki EZTS predmet ustreznega finančnega jamstva za takšna tveganja.

⁽¹⁾ Protokol št. 3 k Evropski okvirni konvenciji o čezmejnem sodelovanju teritorialnih skupnosti ali oblasti pri evropskih regionalnih združenjih za sodelovanje (ERZS), ki je na voljo za podpis od 16. novembra 2009.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uskladitvi sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

- (32) Države članice bi morale obvestiti Komisijo o vseh določbah, ki so jih sprejele za izvajanje Uredbe (ES) št. 1082/2006, in vseh spremembah teh določb. Za izboljšanje obveščanja in usklajevanja med državami članicami, Komisijo in Odborom regij bi morala Komisija take določbe posredovati državam članicam in Odboru regij. Odbor regij je vzpostavil platformo EZTS, s katero se vsem zainteresiranim stranem omogočata izmenjava izkušenj in dobrih praks ter boljše obveščanje o priložnostih in izzivih EZTS, olajšuje izmenjava izkušenj o ustanavljanju EZTS na teritorialni ravni ter izmenjuje znanje o najboljših praksah glede teritorialnega sodelovanja.
- (33) Določiti bi bilo treba nov rok za poročilo o izvajanju Uredbo (ES) št. 1082/2006. V skladu s postopnim prehodom Komisije na oblikovanje politike na podlagi dokazov bi moralo to poročilo obravnavati glavna vprašanja ocene, vključno z uspešnostjo, učinkovitostjo, relevantnostjo, evropsko dodano vrednostjo, obsegom poenostavitve in vzdržnostjo. Učinkovitost bi bilo treba razumeti, da se nanaša med drugim na naravo poskusov širjenja znanja o instrumentu EZTS znotraj različnih služb Komisije ter med Komisijo in drugimi organi, kot je na primer Evropska služba za zunanje delovanje. Komisija bi morala poslati to poročilo Evropskemu parlamentu, Svetu in v skladu s prvim odstavkom člena 307 PDEU Odboru regij. To poročilo bi bilo treba posredovati do 1. avgusta 2018.
- (34) Za določitev seznama indikatorjev za uporabo v oceni in pripravi poročila o izvajanju Uredbe (ES) št. 1082/2006 bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme delegirane akte. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu ter Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (35) Obstoječa EZTS konvencije in statuti ne bi smela prilagoditi spremembam Uredbe (ES) št. 1082/2006, vpeljane s to uredbo.
- (36) Določiti je treba v skladu s katerim sklopom pravil je treba odobriti EZTS, za katere se je postopek odobritve začel že pred dnevom začetka uporabe te uredbe.
- (37) Za prilagoditev veljavnih nacionalnih pravil za izvajanje te uredbe, preden je treba Komisiji predložiti programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", bi bilo treba to uredbo začeti uporabljati šest mesecev po

začetku njene veljavnosti. Države članice bi morale pri prilagajanju veljavnih nacionalnih pravil zagotoviti, da se določijo pristojni organi za odobritev EZTS, ki bi morali biti v skladu z njihovimi pravnimi in upravnimi ureditvami isti organi, ki so odgovorni za sprejemanje obvestil v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1082/2006.

- (38) Ker cilja te uredbe, to je izboljšanja pravnega instrumenta EZTS, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ga je lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja v skladu z ustavnim sistemom vsake države članice, pri čemer uporaba EZTS ni obvezna.
- (39) Uredbo (ES) št. 1082/2006 bi zato bilo treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Sprememba Uredbe (ES) št. 1082/2006

Uredba (ES) št. 1082/2006 se spremeni:

- (1) člen 1 se spremeni:

- (a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„1. Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (v nadaljnjem besedilu: EZTS) se lahko ustanovi na ozemlju Unije pod pogoji in v skladu z določbami iz te uredbe.

2. Cilj EZTS je olajšati in spodbujati zlasti teritorialno sodelovanje, vključno s čezmejnimi, transnacionalnimi in medregionalnimi oblikami sodelovanja, med člani, kot so določeni v členu 3(1), z namenom krepitve ekonomske, socialne in teritorialne kohezije.“;

- (b) doda se naslednji odstavek:

„5. Registrirani sedež EZTS je v državi članici, po katere pravo je ustanovljen vsaj en član EZTS.“;

(2) člen 2 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Ukrepe organov EZTS urejajo:

- (a) ta uredba;
- (b) konvencija iz člena 8, kadar je to v tej uredbi izrecno dovoljeno; ter
- (c) na področjih, ki s to uredbo niso urejena oziroma so urejena le delno, nacionalno pravo države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež.

Kadar je treba v skladu s pravom Unije ali mednarodnim zasebnim pravom določiti pravo, ki se uporablja, se EZTS obravnava kot pravna oseba države članice, v kateri ima registrirani sedež.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Dejavnosti EZTS v zvezi z opravljanjem nalog iz člena 7(2) in (3) v Uniji urejata pravo Unije in nacionalno pravo, kot je določeno v konvenciji iz člena 8.

Dejavnosti, ki so sofinancirane iz proračuna Unije, so v skladu z zahtevami, določenimi v veljavnem pravu Unije in nacionalnem pravu, ki zadeva uporabo navedenega prava Unije.“;

(3) člen 3 se spremeni:

(a) prvi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Člani EZTS lahko postanejo:

- (a) države članice ali organi na nacionalni ravni;
- (b) regionalni organi;
- (c) lokalni organi;
- (d) javna podjetja v smislu točke (b) člena 2(1) Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*) ali osebe javnega prava v smislu drugega pododstavka člena 1(9) Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta (**);
- (e) podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena v skladu z veljavnim pravom Unije ali nacionalnim pravom;

(f) nacionalni, regionalni ali lokalni organi ali javna podjetja, enakovredni tistim iz točke (d), iz tretjih držav, pod pogoji iz člena 3a.

(*) Direktiva 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštinih storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 1).

(**) Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradnje, blaga in storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 114).“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. EZTS sestavljajo člani, ki prihajajo z ozemelj najmanj dveh držav članic, razen v primeru iz člena 3a(2) in (5).“;

(4) doda se naslednji člen:

„Člen 3a

Pristop članov iz tretjih držav ali čezmorskih držav ali ozemelj

1. V skladu s členom 4(3a) lahko EZTS sestavljajo člani, ki prihajajo z ozemelj najmanj dveh držav članic in ene ali več tretjih držav, ki mejijo vsaj na eno izmed teh držav članic, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, če zadevne države članice in tretje države skupaj izvajajo ukrepe teritorialnega sodelovanja ali programe, ki jih podpira Unija.

Za namene te uredbe šteje, da tretja država ali čezmorska država ali ozemlje meji na državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, če si z njo deli kopensko mejo ali če je tretja država in/ali čezmorska država ali ozemlje upravičena do skupnega morskega čezmejnega ali transnacionalnega programa v okviru cilja evropsko teritorialno sodelovanje ali do drugega programa čezmejnega ali čezmorskega sodelovanja ali sodelovanja na osnovi skupnega morskega bazena, tudi če ju ločijo mednarodne vode.

2. EZTS lahko sestavljajo člani, ki prihajajo z ozemlja ene same države članice in ene ali več tretjih držav, ki mejijo na državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, kadar zadevna država članica meni, da zadevni EZTS spada v okvir njenega teritorialnega sodelovanja znotraj čezmejnega ali transnacionalnega sodelovanja ali njenih dvostranskih odnosov z zadevnimi tretjimi državami.

3. Za namene odstavkov 1 in 2 tretje države, ki mejijo na državo članico, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, vključujejo morske meje med zadevnimi državami.

4. V skladu s členom 4a in ob upoštevanju pogojev iz odstavka 1 tega člena lahko EZTS sestavljajo tudi člani iz vsaj dveh držav članic, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, ali ene ali več čezmorskih držav ali ozemelj, s člani iz ene ali več tretjih držav ali brez njih.

5. V skladu s členom 4a in ob upoštevanju pogojev iz odstavka 2 tega člena lahko EZTS sestavljajo tudi člani iz ozemlja ene same države članice, vključno z njenimi najbolj oddaljenimi regijami, in ene ali več čezmorskih držav ali ozemelj, s člani iz ene ali več tretjih držav ali brez njih.

6. EZTS ne sestavljajo le člani države članice in ene ali več čezmorskih držav ali ozemelj, povezanega s to isto državo članico.”;

(5) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Ko bodoči član v skladu z odstavkom 2 uradno obvesti državo članico, država članica, ki je prejela uradno obvestilo, ob upoštevanju svoje ustavne strukture odobri sodelovanje bodočega člana v EZTS in konvencijo, razen če meni, da:

(a) takšno sodelovanje ali konvencija nista v skladu z ničemer od naslednjega:

(i) to uredbo;

(ii) drugim pravom Unije v zvezi z ukrepi in dejavnostmi EZTS;

(iii) nacionalno zakonodajo v zvezi s pooblastili in pristojnostmi bodočega člana;

(b) tako sodelovanje ni utemeljeno z razlogi javnega interesa ali javne politike te države članice; ali

(c) statut ni skladen s konvencijo.

V primeru neodobritve država članica poda izjavo z navedbo razlogov, zaradi katerih odobritev ni mogoča, in po potrebi predlaga potrebne spremembe konvencije.

Država članica sprejme odločitev glede odobritve v roku šestih mesecev od datuma prejema uradnega obvestila v skladu z odstavkom 2. Če država članica, ki je prejela uradno obvestilo, ne ugovarja v tem roku, se sodelovanje bodočega člana in konvencija štejeta za odobreno. Vendar država članica, v kateri se bo nahajal predlagani registrirani sedež EZTS, uradno odobri konvencijo, da se omogoči vzpostavitev EZTS.

Vsakič, ko se od države članice zahtevajo dodatne informacije za bodočega člana, rok iz tretjega pododstavka preneha teči. Prekinitev začne teči od dneva po datumu, ko je država članica bodočemu članu poslala svoje pripombe, in traja, dokler bodoči član na pripombe ne odgovori.

Rok iz tretjega pododstavka pa ne preneha teči, če bodoči član v desetih delovnih dneh od začetka prekinitve odgovori na pripombe države članice.

Pri odločanju o sodelovanju bodočega člana v EZTS lahko države članice uporabijo svoja nacionalna pravila.”;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„3a. Če bodoči člani EZTS prihajajo iz tretjih držav, se država članica, v kateri bo predlagani registrirani sedež EZTS, v posvetovanju z drugimi zadevnimi državami članicami, prepriča, da so izpolnjeni pogoji iz člena 3a in da je vsaka tretja država odobrila sodelovanje bodočega člana v skladu z:

(a) enakovrednimi pogoji in postopki, kot so določeni v tej uredbi; ali

(b) sporazumom, sklenjenim med najmanj eno državo članico, po katere pravu je ustanovljen bodoči član, in to tretjo državo.”;

(c) odstavka 5 in 6 se nadomestita z naslednjim:

„5. Člani se dogovorijo o konvenciji iz člena 8, pri čemer zagotovijo skladnost z odobritvijo v skladu z odstavkom 3 tega člena.

6. EZTS uradno obvesti države članice, po katerih pravu so ustanovljeni člani EZTS, o vseh spremembah konvencije ali statuta. Vsako spremembo konvencije,

razen izključno v primerih pristopa novega člana iz točke (a) odstavka 6a, odobrijo te države članice v skladu s postopkom iz tega člena.“;

(d) doda se naslednji odstavek:

„6a. V primeru pristopa novih članov k obstoječemu EZTS se uporabljajo naslednje določbe:

- (a) če pristopi novi član iz države članice, ki je že odobrila konvencijo, tak pristop odobri le država članica, po katere zakonodaji je ustanovljen novi član, v skladu s postopkom iz odstavka 3, država članica, v kateri ima EZTS registrirani sedež, pa se uradno obvesti;
- (b) če pristopi novi član iz države članice, ki konvencije še ni odobrila, se uporabi postopek iz odstavka 6;
- (c) če obstoječemu EZTS pristopi nov član iz tretje države, takšen pristop preuči država članica, kjer ima EZTS registrirani sedež, v skladu s postopkom iz odstavka 3a.“;

(6) doda se naslednji člen:

„Člen 4a

Sodelovanje članov iz čezmorskih držav ali ozemelj

V primeru EZTS z bodočim članom iz čezmorske države ali ozemlja se država članica, s katero je čezmorska država ali ozemlje povezano, prepriča, da so izpolnjeni pogoji iz člena 3a, in ob upoštevanju svojega odnosa s čezmorsko državo ali ozemljem:

- (a) odobri sodelovanje bodočega člana v skladu s členom 4(3); ali
- (b) pisno potrdi državi članici, kjer se bo nahajal predlagani registrirani sedež EZTS, da so pristojni organi v čezmorski državi ali ozemlju odobrili sodelovanje bodočega člana v skladu z enakovrednimi pogoji in postopki, kot so tisti v tej uredbi.“;

(7) člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

Pridobitev pravne osebnosti in objava v Uradnem listu

1. Konvencija in statut ter vse njune poznejše spremembe se registrirajo in/ali objavijo v državi članici, kjer

ima zadevno EZTS registrirani sedež, v skladu z veljavnim nacionalnim pravom te države članice. EZTS pridobi status pravne osebe na datum registracije ali objave konvencije in statuta, odvisno od tega, kaj se zgodi prej. Člani obvestijo zadevne države članice in Odbor regij o registraciji ali objavi konvencije in statuta.

2. EZTS zagotovi, da se v desetih delovnih dneh od registracije ali objave konvencije in statuta Odboru regij pošlje prošnja v skladu s predlogo iz Priloge k tej uredbi. Nato Odbor regij to prošnjo posreduje Uradu za publikacije Evropske unije, ta pa v seriji C Uradnega lista Evropske unije objavi obvestilo o ustanovitvi EZTS skupaj s podrobnostmi, navedenimi v Prilogi k tej uredbi.“;

(8) V členu 6 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Ne glede na odstavke 1, 2 in 3 tega člena se za naloge EZTS, ki so navedene v členu 7(3) in zajemajo ukrepe, ki jih sofinancira Unija, uporablja ustrezna zakonodaja v zvezi z nadzorom sredstev, ki jih zagotovi Unija.“;

(9) člen 7 se spremeni:

(a) odstavka 2 in 3 se nadomestita z naslednjim:

„2. EZTS deluje v okviru nalog, ki so mu bile dodeljene, in sicer, ki zajemajo poenostavljanje in pospeševanje teritorialnega sodelovanja za krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije in premoščanje notranjih tržnih ovir. Vsako nalogo določijo člani EZTS, tako da spadajo v pristojnost vsakega člana, razen če država članica ali tretja država odobri sodelovanje člana, ustanovljenega na podlagi njenega nacionalnega prava, tudi če ta član ni pristojen za vse naloge, določene v konvenciji.

3. EZTS lahko izvaja posebne ukrepe teritorialnega sodelovanja med svojimi člani v prizadevanju za cilj iz člena 1(2), in sicer s finančno podporo Unije ali brez nje.

Naloge EZTS lahko zadevajo predvsem izvajanje programov sodelovanja ali njihovih delov ali izvajanje operacij, ki jih Unija podpira prek Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in/ali Kohezijskega sklada.

Države članice lahko omejijo naloge, ki jih EZTS smejo izvajati brez finančne podpore Unije. Vendar, brez poseganja v člen 13, države članice ne izključijo nalog, ki zadevajo prednostne naloge na področju naložb iz člena 7 Uredbe (EU) št. 1299/2013 (*) Evropskega parlamenta in Sveta.

(*) Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj cilju "evropsko teritorialno sodelovanje" (UL L 347, 20.12.2013, str. 259).“;

(b) v odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:

„Vendar lahko skupščina EZTS iz točke (a) člena 10(1) v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom določi pogoje za uporabo dela infrastrukture, ki jo ta EZTS upravlja, ali pogoje, pod katerimi se zagotovi storitev splošnega gospodarskega pomena, vključno s tarifami in pristojbinami, ki jih plačajo uporabniki.“;

(10) v členu 8 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. V konvenciji se določijo:

- (a) ime EZTS in njegov registrirani sedež;
- (b) obseg ozemlja, na katerem lahko EZTS izvaja naloge;
- (c) cilji in naloge EZTS;
- (d) trajanje EZTS in pogoji za prenehanje delovanja;
- (e) seznam članov EZTS;
- (f) seznam organov EZTS in njihovih pristojnosti;
- (g) veljavno pravo Unije in nacionalno pravo države članice, kjer ima EZTS registrirani sedež za namene razlage in izvajanja konvencije;
- (h) veljavno pravo Unije in nacionalno pravo države članice, kjer organi EZTS delujejo;
- (i) ureditev za vključevanje članov iz tretjih držav ali čezmorske države ali ozemlja, če je ustrezno, vključno z določitvijo veljavnega prava, kadar EZTS opravlja naloge v tretjih državah ali čezmorskih državah ali ozemljih;

(j) veljavno pravo Unije in nacionalno pravo, ki se neposredno nanašata na dejavnosti EZTS, ki se izvajajo v okviru nalog, določenih v konvenciji;

(k) pravila, ki se uporabljajo za osebje EZTS, ter načela v zvezi z ureditvijo upravljanja osebja in postopkov zaposlovanja;

(l) ureditev odgovornosti EZTS in njegovih članov v skladu s členom 12;

(m) ustrezna ureditev vzajemnega priznavanja, vključno z ureditvijo za finančni nadzor upravljanja javnih sredstev, in

(n) postopki za sprejemanje statuta ter spreminjanje konvencije, ki izpolnjujejo obveznosti iz členov 4 in 5.

3. Kadar se naloge EZTS nanašajo zgolj na upravljanje programa sodelovanja ali njegovega dela v okviru Uredbe (EU) št. 1299/2013 ali kadar EZTS zadeva medregionalno sodelovanje ali omrežja, informacije iz točke (b) odstavka 2 niso potrebne.“;

(11) člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Statut

1. Statut EZTS sprejmejo njegovi člani soglasno na podlagi konvencije in v skladu z njo.

2. Statut določa vsaj naslednje:

- (a) operativne določbe organov EZTS in njihove pristojnosti ter število predstavnikov članov v ustreznih organih;
- (b) postopke odločanja EZTS,
- (c) delovni jezik ali delovne jezike;
- (d) ureditev delovanja;
- (e) postopke glede upravljanja osebja in zaposlovanja;
- (f) ureditev finančnih prispevkov članov;
- (g) veljavna računovodska in proračunska pravila za člane EZTS;
- (h) imenovanje neodvisnega zunanjskega revizorja računovodskih izkazov EZTS in

(i) postopke za spreminjanje statuta, ki izpolnjujejo obveznosti iz členov 4 in 5.“;

ki deluje kot jamstvo javnega subjekta ali države članice, za kritje tveganj v zvezi z njegovimi dejavnostmi.“;

(12) v členu 11 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Priprava računovodskih izkazov, po potrebi vključno s spremljajočim letnim poročilom, ter revizija in objava teh izkazov so urejene z nacionalnim pravom države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež.“;

(14) v členu 15(2) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Za spore, ki vključujejo EZTS, se uporablja pravo Unije o sodni pristojnosti, razen če ta uredba določa drugače. V primerih, ki niso predvideni v takem pravu Unije, so za reševanje sporov pristojna sodišča države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež.“;

(13) člen 12 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„EZTS je odgovorno za vse svoje dolgove.“;

(15) člen 16 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo določbe za zagotovitev učinkovite uporabe te uredbe, vključno glede določitve pristojnih organov za postopek odobritve, v skladu z njihovo zakonsko in upravno ureditvijo.“

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Brez poseganja v odstavek 3, če so sredstva EZTS nezadostna za izpolnitev njegovih obveznosti, njegovi člani nosijo odgovornost za njegove dolgove ne glede na vrsto teh dolgov, pri čemer je delež vsakega člana določen sorazmerno z njegovim finančnim prispevkom. Podrobnosti o finančnih prispevkih se določijo v statutu.“

Kadar to zahteva nacionalno pravo države članice, lahko zadevna država članica sestavi izčrpen seznam nalog, ki jih člani EZTS v smislu člena 3(1), ustanovljeni po njeni zakonodaji, že imajo, kar zadeva teritorialno sodelovanje v navedeni državi članici.

Člani EZTS se v statutu lahko zavežejo, da bodo po prenehanju članstva v EZTS odgovorni za obveznosti, ki izhajajo iz dejavnosti EZTS med njihovim članstvom.

Država članica Komisiji predloži vse določbe, sprejete na podlagi tega člena, kot tudi vse njihove spremembe. Komisija te določbe posreduje drugim državam članicam in Odboru regij.“;

2a. Če ima vsaj en član EZTS iz posamezne države članice zaradi nacionalnega prava, po katerem je ustanovljen, omejeno odgovornost, lahko tudi drugi člani v konvenciji omejijo svojo odgovornost, kadar jim nacionalno pravo, s katerim se izvaja ta uredba, to omogoča.

(b) doda se naslednji odstavek:

„1a. Določbe iz odstavka 1, kolikor zadevajo državo članico, s katero je povezana čezmorska država ali ozemlje, ob upoštevanju njenega razmerja s to čezmorsko državo ali ozemlje, zagotovijo tudi dejansko izvajanje te uredbe za tiste čezmorske države ali ozemlja, ki mejijo na druge države članice ali njihove najbolj oddaljene regije.“;

Ime EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, vsebuje besedo „omejeno“.

Zahteve za objavo konvencije, statuta in računovodskih izkazov EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, so najmanj enakovredne tistim, ki jo morajo izpolnjevati druge pravne osebe z omejeno odgovornostjo po zakonodaji države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež.

(16) člen 17 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 17

Poročilo

V primeru EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, lahko katera koli zadevna država članica zahteva, naj EZTS sklene ustrezno zavarovanje ali je predmet jamstva banke ali druge finančne institucije s sedežem v državi članici ali pa se vključi v instrument,

Komisija do 1. avgusta 2018 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Odboru regij poročilo o uporabi te uredbe, ki vsebuje oceno njene uspešnosti, učinkovitosti, relevantnosti, evropske dodane vrednosti in možnosti za poenostavitve.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 17a za določitev kazalnikov iz prvega odstavka.“;

(17) doda se naslednji člen:

„Člen 17a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo iz drugega odstavka člena 17 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 21 decembra 2013
3. Pooblastilo iz drugega odstavka člena 17 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu z drugim odstavkom člena 17, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.“;

Člen 2

Prehodne določbe

1. EZTS, ki so bila ustanovljena pred 21 decembra 2013, ni treba uskladiti konvencij in statutov z določbami Uredb (ES) št. 1082/2006, kakor so bile spremenjene s to uredbo.
2. V primeru EZTS, za katera se je postopek iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1082/2006 začel pred 22 junij 2014 in katerih registracija ali objava v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 1082/2006 še ni izvedena, se konvencija in statuti registrirajo in/ali objavijo v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1082/2006, preden je bila spremenjena s to uredbo.
3. EZTS, za katera se je postopek iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1082/2006 začel več kot šest mesecev pred 22 junij 2014, se odobrijo v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1082/2006, preden je bila spremenjena s to uredbo.
4. Druga EZTS, ki niso navedena v odstavkih 2 in 3 tega člena ter za katere se je postopek iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1082/2006 začel pred 22 junij 2014, se odobrijo v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1082/2006, kakor je bila spremenjena s to uredbo.
5. Države članice Komisiji najpozneje 22 junij 2014 predložijo potrebne spremembe nacionalnih določb, sprejete v skladu s členom 16(1) Uredbe (ES) št. 1082/2006.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 22 junij 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
R. ŠADŽIUS

PRILOGA

Predloga za podatke, ki jih je treba predložiti na podlagi člena 5(2)

USTANOVITEV EVROPSKEGA ZDRUŽENJA ZA TERITORIALNO SODELOVANJE (EZTS)

Ime EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, vsebuje besedo „omejeno“ (člen 12(2a)).

Zvezdica (*) označuje polja, katerih izpolnitev je obvezna.

I.1) IME, NASLOV IN KONTAKTNE TOČKE

Registrirano ime*:		
Registrirani sedež*:		
Kraj*:	Poštna številka:	Država*:
Kontaktne točke:	Telefon:	
Naslovnik:		
E-naslov:	Telefaks:	
Spletni naslovi (če je ustrezno):		

I.2) TRAJANJE ZDRUŽENJA*

Trajanje združenja:
☐ nedoločen čas
☐ do: □□/□□/□□□□ (dd/mm/llll)
Datum registracije/objave : □□/□□/□□□□ (dd/mm/llll)

II. CILJI*

šifra NUTS □□□□□□	šifra NUTS □□□□□□
šifra NUTS □□□□□□	šifra NUTS □□□□□□

III. DODATNE PODROBNOSTI O IMENU ZDRUŽENJA (če je ustrezno)

Ime je v (označite ustrezno jezikovno različico):												
BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV	Drugo:	___
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Polno ime (če je ustrezno): _____												
Okrajšano ime (če je ustrezno): _____												

----- Oddelek III uporabite tolikokrat, kot je potrebno -----

IV. ČLANI*

IV. 1) Skupno število članov združenja*: ☐ ☐ ☐

IV. 2) Podatki o članih*		
Uradno ime*:		
Poštni naslov:		
Kraj:	Poštna številka:	Država*:
Kontaktne točke:	Telefon:	
Naslovnik:		
E-naslov:	Telefaks:	
Spletni naslovi (če je ustrezno):		

Vrsta člana*:

- država članica
- nacionalni organ
- regionalni organ
- lokalni organ
- oseba javnega prava
- javno podjetje
- združenje, ki ga sestavljajo:
 - države članice, skupno*
 - nacionalni organi, skupno*
 - regionalni organi, skupno*
 - lokalni organi, skupno*
 - osebe javnega prava, skupno*
 - javna podjetja, skupno*
- tretja država ali čezmorska država ali ozemlje

----- Oddelek IV.2 uporabite tolikokrat, kot je potrebno -----

V. DODATNE INFORMACIJE (če je ustrezno)

VI. DATUM ODPOŠILJANJA TEGA OBVESTILA: (DD/MM/LLLL)

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije v zvezi z ozaveščanjem ter členoma 4 in 4a Uredbe o EZTS

Evropski parlament, Svet in Komisija so se strinjali, da morajo biti njihova prizadevanja za ozaveščanje znotraj institucij in držav članic ter med njimi boljje usklajena, saj bi s tem povečali prepoznavnost možnosti uporabe EZTS kot izbirnega instrumenta, ki je na voljo za teritorialno sodelovanje na vseh področjih politik EU.

V zvezi s tem Evropski parlament, Svet in Komisija pozivajo zlasti države članice, naj v določenih rokih izvedejo ustrezne ukrepe usklajevanja in komunikacije med nacionalnimi organi ter med organi različnih držav članic, da se zagotovijo jasni, učinkoviti in pregledni postopki za odobritev novih združenj EZTS.

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije v zvezi s členom 1(9) uredbe o EZTS

Evropski parlament, Svet in Komisija se strinjajo, da si morajo države članice pri uporabi člena 9(2)(i) Uredbe (EU) št. 1082/2006, kot je bila spremenjena, prizadevati, da pri ocenjevanju pravil, ki se uporabljajo za uslužbence EZTS, kot je predlagano v osnutku konvencije, preučijo različne možnosti režima zaposlovanja, ki so na voljo in med katerimi izbira EZTS, tako v okviru zasebnega kot javnega prava.

Kadar pogodbe o zaposlitvi za uslužbence EZTS ureja zasebno pravo, bodo države članice upoštevale tudi ustrezne zakonodajne akte EU, kot je Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbene obveznosti (Rim I), kot tudi z njo povezano pravno prakso drugih držav članic, zastopanih v EZTS.

Evropski parlament, Svet in Komisija se tudi zavedajo, da bodo predpisi nacionalnega javnega prava v primerih, ko pogodbe o zaposlitvi za uslužbence EZTS ureja javno pravo, predpisi tiste države članice, v kateri se nahaja zadevni organ EZTS. Vendar pa se predpisi nacionalnega javnega prava države članice, v kateri je registriran EZTS, uporabljajo za uslužbence EZTS, za katere ti predpisi veljajo, še preden postanejo uslužbenci EZTS.

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije v zvezi z vlogo Odbora regij v okviru platforme EZTS

Evropski parlament, Svet in Komisija so seznanjeni z dragocenim delom, ki ga opravlja Odbor regij v okviru platforme EZTS, ki jo ta nadzoruje, in spodbujajo Odbor regij, naj še naprej spremlja dejavnosti že delujočih EZTS in tistih, ki se šele ustanovljajo, organizira izmenjavo najboljših praks in ugotavlja, kje se pojavljajo težave.

UREDBA (EU) št. 1303/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 177 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenj Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenj Odbora regij ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenj Računskega sodišča ⁽³⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da si mora Unija za krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije prizadevati zmanjšati neskladja med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij z najbolj omejenimi možnostmi ali otokov, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti podeželju, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer. Unija mora v skladu s členom 175 PDEU podpirati uresničevanje teh ciljev z delovanjem v okviru Usmerjevalnega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, Evropskega socialnega sklada, Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropske investicijske banke in drugih instrumentov.

(2) Za izboljšanje usklajevanja in harmonizacije delovanja skladov za podporo v okviru kohezijske politike, to so Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS) in Kohezijski sklad, s skladi za razvoj

podeželja, to je Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja (EKSRP), ter skladi s področja pomorstva in ribištva, in sicer ukrepom, ki se financirajo v okviru deljenega upravljanja iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR), je treba sprejeti skupne določbe za vse te sklade (v nadaljnjem besedilu: evropski strukturni in investicijski skladi- skladi ESI). Poleg tega ta uredba vsebuje splošne določbe, ki se uporabljajo za ESRR, ESS in Kohezijski sklad, vendar se ne uporabljajo za EKSRP in ESPR, ter splošne določbe, ki se uporabljajo za ESRR, ESS, Kohezijski sklad in ESPR, vendar se ne uporabljajo za EKSRP. Zaradi posebnosti vsakega sklada ESI je v ločenih uredbah treba opredeliti posebna pravila, ki se uporabljajo za vsak sklad ESI in cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" v okviru ESRR.

(3) V skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 17. junija 2010, s katerimi je bila sprejeta strategija Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, bi morale Unija in države članice izvajati pametno, trajnostno in vključujočo rast, spodbujati skladen razvoj Unije in zmanjševati regionalne razlike. Skladi ESI bi morali imeti pomembno vlogo pri doseganju ciljev strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

(4) Glede skupne kmetijske politike (SKP) so bile s prilagajanjem in usklajevanjem pravil upravljanja in nadzora za prvi (Evropski kmetijski jamstveni sklad – EKJS) in drugi steber (EKSRP) SKP dosežene znatne sinergije. Močna povezava med EKJS in EKSRP bi se zato morala ohraniti, ohraniti pa bi bilo treba tudi delujoče strukture v državah članicah.

(5) Najbolj oddaljene regije bi morale biti upravičene do posebnih učinkovitih ukrepov in zadostnega dodatnega financiranja, da se tako upošteva njihov družbeni in gospodarski položaj skupaj z omejitvami, ki so posledica dejavnikov iz člena 349 PDEU.

(6) Severne redko poseljene regije bi morale biti upravičene do posebnih ukrepov in dodatnega financiranja, da se izravnajo hude in neugodne naravne ali demografske razmere iz člena 2 Protokola (št. 6) k Aktu o pristopu iz leta 1994.

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 30, UL C 44, 15.2.2013, str. 76 in UL C 271, 19.9.2013.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 58, in UL C 17, 19.1.2013, str. 56.

⁽³⁾ UL C 47, 17.2.2011, str. 1, UL C 13, 16.1.2013, str. 1 in UL C 267, 17.9.2013, str. 1.

- (7) Za zagotavljanje pravilne in dosledne razlage določb ter večje pravne varnosti za države članice in upravičence je treba opredeliti nekatere pojme, ki se uporabljajo v tej uredbi.
- (8) Kadar se Komisiji v skladu s to uredbo določi rok za sprejetje ali spremembo odločitve, v skladu s to uredbo, v rok za sprejetje ali spremembo take odločitve ne bi smelo biti vključeno obdobje, ki se začne z dnem, ko Komisija državi članici pošlje svoje pripombe, in se konča, ko država članica nanje odgovori.
- (9) Ta uredba je sestavljena iz petih delov, od katerih prvi del določa predmet urejanja in opredelitve, drugi vsebuje pravila, ki se uporabljajo za vse sklade ESI, tretji določbe, ki se uporabljajo samo za ESRR, ESS in Kohezijski sklad (v nadaljnjem besedilu: skladi), četrti pa določbe, ki se uporabljajo izključno za sklade in ESPR, peti pa vsebuje končne določbe. Da se zagotovi dosledna razlaga posameznih delov te uredbe in med to uredbo in uredbami za posamezne sklade, je treba jasno opredeliti različne odnose med njimi. Poleg tega se lahko v pravilih za posamezen sklad določijo posebna dopolnilna pravila, ki pa lahko od zadevnih določb te uredbe odstopajo le, če je tako odstopanje izrecno predvideno v tej uredbi.
- (10) V skladu s členom 317 PDEU bi bilo treba glede deljega upravljanja določiti pogoje, ki Komisiji omogočajo izvrševanje pristojnosti za izvajanje proračuna Unije, in razjasniti pristojnosti pri sodelovanju z državami članicami. Ti pogoji bi morali Komisiji omogočiti, da se prepriča, da države članice uporabljajo sklade ESI zakonito in pravilno ter v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja v smislu Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (v nadaljevanju: finančna uredba). Države članice in organi, ki so jih države članice določile za navedeni namen, bi morali biti odgovorni za pripravo in izvajanje programov na ustrezni teritorialni ravni v skladu z njihovim institucionalnim, pravnim in finančnim okvirom. Ti pogoji bi morali zagotavljati tudi, da je pozornost usmerjena k potrebi po zagotavljanju komplementarnosti in doslednosti zadevnega ukrepanja Unije, spoštovanju načela sorazmernosti in upoštevanju splošnega cilja zmanjšanja administrativnega bremena.
- (11) Vsaka država članica bi morala za partnerski sporazum oziroma vsak posamezni program vzpostaviti partnerstvo s predstavniki pristojnih regionalnih, lokalnih, urbanih in

drugih javnih organov, gospodarskimi in socialnimi partnerji ter drugimi zadevnimi organi, ki predstavljajo civilno družbo, med drugim z okoljskimi partnerji, nevladnimi organizacijami in organi, pristojnimi za socialno vključenost, enakost spolov in nediskriminacijo, po potrebi pa tudi s krovnimi organizacijami takšnih oblasti in organov. Namen takega partnerstva je zagotoviti spoštovanje načela upravljanja na več ravneh, načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter posebnosti različnih institucionalnih in pravnih okvirov držav članic, zagotoviti lastništvo načrtovanih ukrepov zainteresiranih strani ter hkrati graditi na izkušnjah in strokovnem znanju zadevnih akterjev. Države članice bi morale opredeliti ustrezne najbolj reprezentativne partnerje. Ti partnerji bi morali vključevati institucije, organizacije in skupine, ki so sposobne vplivati na pripravo programov oziroma bi priprava in izvajanje programov lahko vplivala nanje. Državam članicam bi moralo biti v tem okviru omogočeno tudi, da po potrebi kot ustrezne partnerje opredelijo tudi „krovne organizacije“, ki so združenja, federacije ali konfederacije ustreznih regionalnih, lokalnih in organov oblasti ali drugih organov, in sicer v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in prakso.

Na Komisijo bi se moralo prenesti pooblastilo za sprejetje delegiranega akta, ki vzpostavlja evropski kodeks dobre prakse o partnerstvu, da se države članice podpre in da se jim olajša organizacija partnerstva v delu, ki zagotavlja dosledno vključenost ustreznih partnerjev v pripravo, izvajanje, spremljanje in vrednotenje partnerskih sporazumov in programov. Ta sprejeti delegirani akt ne bi smel imeti, pod nobenim pogojem in po nobeni metodi razlage, retroaktivnega učinka ali biti podlaga za uvajanje nepravilnosti, ki jim sledijo finančni popravki. Sprejeti delegirani akt ne bi smel določati datum uporabe, ki je pred datumom njegovega sprejetja. S sprejetim delegiranim aktom bi moralo biti državam članicam omogočeno, da v kolikor bodo cilji partnerstva, kakor so določeni v tej uredbi, doseženi, same določijo najustreznejšo podrobno ureditev za izvajanje partnerstva v skladu z njihovim institucionalnim in pravnim okvirom ter njihovimi nacionalnimi in regionalnimi pristojnostmi.

- (12) Dejavnosti skladov ESI in operacije, ki jih podpirajo, bi morale biti skladne z veljavnim pravom Unije in ustreznim nacionalnim pravom, ki je neposredno ali posredno povezano z izvajanjem te uredbe in pravil za posamezni sklad.
- (13) Unija bi morala imeti v okviru prizadevanj za krepitev ekonomske, teritorialne in socialne kohezije na vseh stopnjah izvajanja skladov ESI za cilj odpravo neenakosti, spodbujanje enakosti moških in žensk, vključitev vidika enakosti spolov ter boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, kakor je določeno v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), členu 10

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

PDEU in členu 21 Listine Evropske Unije o temeljnih pravicah, pri čemer se upošteva zlasti dostopnost za invalide, kakor tudi v členu 5(2) Listine o temeljnih pravicah, ki določa, da nikogar ni mogoče prisiliti k prisilnemu ali obveznemu delu.

- (14) Cilji skladov ESI bi se morali dosegati v okviru načela trajnostnega razvoja, cilja Unije o ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja, kot je določeno v členih 11 in 191(1) PDEU ter ob upoštevanju načela „onesnaževalec plača“. V ta namen bi morale države članice z uporabo metodologije, ki temelji na kategorijah intervencij, prednostnih področjih ali ukrepih, ki jih z izvedbenim aktom, ki odraža načelo sorazmernosti, sprejme Komisija, zagotoviti informacije o podpori ciljem na področju podnebnih sprememb, ki so v skladu z načrtom, da se tem ciljem nameni vsaj 20 % proračuna Unije.
- (15) Skladi ESI bi morali za prispevanje k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter tudi vloge, ki jo za vsak posamezen sklad določa Pogodba, vključno z ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, svojo podporo osredotočiti na omejeno število skupnih tematskih ciljev. Natančno področje uporabe posameznega sklada ESI bi bilo treba določiti v pravilih za vsak posamezen sklad posebej. Omogočiti bi bilo treba omejitvev področja uporabe na le nekatere tematske cilje, opredeljene v tej uredbi.
- (16) Da se zagotovijo največji možni prispevki od skladov ESI in določijo strateška vodilna načela, ki bi olajšala postopek načrtovanja na ravni držav članic in regij, bi bilo treba vzpostaviti skupni strateški okvir. Skupni strateški okvir bi moral olajšati sektorsko in teritorialno usklajevanje ukrepanja Unije prek skladov ESI ter drugih zadevnih politik in instrumentov Unije, za doseganje ciljev in ciljnih vrednosti strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ob upoštevanju ključnih teritorialnih izzivov različnih vrst teritorijev.
- (17) Skupni strateški okvir bi moral zato določiti, kako bodo skladi ESI prispevali k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ureditvi za spodbujanje uporabe skladov ESI, ureditvi za usklajevanje skladov ESI in drugih zadevnih politik in instrumentov Unije, horizontalnih načel in ciljev medsektorske politike za izvajanje skladov ESI, ureditvi za obravnavanje ključnih teritorialnih izzivov ter prednostnim področjem za dejavnosti sodelovanja v okviru skladov ESI.
- (18) Države članice in regije se vse pogosteje soočajo z izzivi, povezanimi z vplivom globalizacije, okoljskimi in energetskimi vprašanji, staranjem prebivalstva in demografskimi spremembami, zahtevami po tehnološkem preoblikovanju in inovacijah ter s socialno neenakostjo. Zaradi zapletenosti in medsebojne povezanosti takih izzivov bi morale biti rešitve, ki jih podpirajo skladi ESI, celostne narave v večih razsežnostih prek mnogih sektorjev. V tem oziru in z namenom povečanja uspešnosti in učinkovitosti politik bi bilo potrebno omogočiti povezovanje skladov ESI, ki bi s tem bolje ustrezali posebnim teritorialnim potrebam.
- (19) Za kombinacijo upadanja delavno aktivnega prebivalstva in večanja deleža upokojevcev med celotnim prebivalstvom, pa tudi težav, povezanih z razpršenostjo prebivalstva se pričakuje, da bodo še naprej ustvarjale pritisk med drugim na izobraževanje in sisteme socialnega varstva držav članic, posledično pa tudi na gospodarsko konkurenčnost Unije. Prilagajanje tem demografskim spremembam je eden od osrednjih izzivov, s katerimi se bodo države članice in regije soočale v prihodnjih letih, in kot takemu bi mu bilo treba nameniti posebno pozornost v okviru regij, ki so najbolj prizadete zaradi demografskih sprememb.
- (20) Vsaka država članica bi morala na podlagi skupnega strateškega okvira v sodelovanju s partnerji in po posvetovanju s Komisijo pripraviti partnerski sporazum. Partnerski sporazum bi moral prenesti elemente iz skupnega strateškega okvira v nacionalni kontekst in določiti trdne zaveze doseganju ciljev Unije skozi delovanje skladov ESI. Partnerski sporazum bi moral zagotavljati skladnost ureditve s strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, z namenom posameznega sklada, kot ga določajo cilji iz Pogodbe, ureditve za uspešno in učinkovito izvajanje skladov ESI in ureditve za načelo partnerstva in celostni pristop k teritorialnemu razvoju. Razlikovati bi bilo treba med bistvenimi elementi partnerskega sporazuma, o katerih odloča Komisija, ter drugimi elementi, o katerih ne odloča Komisija in jih lahko spremeni država članica. Če se začetek veljavnosti ene ali več uredb za posamezne sklade preloži ali je preložitvev predvidena, je treba predvideti posebne ureditve za predložitev in sprejetje partnerskega sporazuma in programov. To vključuje uvedbo določb, ki omogočajo predložitev in sprejetje partnerskega sporazuma tudi, ko določeni elementi v zvezi s skladom ali skladi ESI, na katere vpliva preložitvev, manjkajo, in kasnejšo predložitev revidiranega partnerskega sporazuma po začetku veljavnosti preložene uredbe ali preloženih uredb za posamezne sklade. Ker naj bi se v tem primeru programi, ki se sofinancirajo iz evropskega strukturnega in investicijskega sklada, na katerega vpliva

preložitve, predložili in sprejeli šele po začetku veljavnosti ustrezne uredbe za posamezen sklad, bi bilo treba določiti tudi ustrezne roke za predložitev zadevnih programov.

(21) Države članice bi morale svojo podporo osredotočiti na zagotavljanje znatnega prispevka k doseganju ciljev Unije v skladu s posebnimi nacionalnimi in regionalnimi razvojnimi potrebami. Opredeliti bi bilo treba predhodne pogojenosti ter strnjen in izčrpen sklop nepristranskih meril za njihovo oceno, ki bi zagotavljali potrebne pogoje za uspešno in učinkovito uporabo podpore Unije. V ta namen bi morala predhodna pogojenost veljati za prednostno nalogo določenega programa samo, v primeru da gre za neposredno in resnično povezanost z uspešnim in učinkovitim doseganjem posebnih ciljev prednostne naložbe ali prednostne naloge Unije ter ima neposreden vpliv na doseganje teh ciljev, ob upoštevanju, da niso nujno vsi posebni cilji povezani s predhodno pogojenostjo, določeno s pravili za posamezne sklade. Pri ocenjevanju veljavnosti predhodne pogojenosti bi bilo potrebno upoštevati načelo sorazmernosti glede stopnje dodeljene podpore, če je primerno. Izpolnjevanje veljavnih predhodnih pogojenosti bi morala država članica oceniti v okviru lastne priprave programov in, če je primerno, partnerskega sporazuma. Komisija bi morala oceniti skladnost in ustreznost informacij, ki jih zagotovi država članica. Kadar veljavna predhodna pogojenost ni izpolnjena v določenem roku, bi bilo potrebno na Komisijo pod natančno določenimi pogoji prenesti pooblastila za začasno ustavitev vmesnih izplačil za ustrezne prednostne naloge programov.

(22) Komisija bi morala leta 2019 na podlagi okvira uspešnosti in v sodelovanju z državami članicami izvesti pregled uspešnosti. Okvir uspešnosti bi moral biti opredeljen za vsak program z namenom spremljanja napredka pri doseganju ciljev in ciljnih vrednosti, določenih za vsako prednostno nalogo, v programskem obdobju 2014 - 2020 (v nadaljnjem besedilu: programsko obdobje). Da bi preprečila potratno ali neučinkovito porabo proračuna Unije, bi morala imeti Komisija možnost začasno ustaviti plačila programu oziroma ob koncu programskega obdobja uporabiti finančne popravke, kadar obstajajo dokazi, da mejniki prednostne naloge, povezani izključno s finančnimi kazalniki, kazalniki učinka in ključnimi izvedbenimi ukrepi, opredeljenimi v okviru uspešnosti, še zdaleč niso bili doseženi zaradi jasno ugotovljenih pomanjkljivosti pri izvajanju, na katere je prej opozorila Komisija, zadevna država članica pa ni sprejela potrebnih popravilnih ukrepov. Pri uporabi finančnih popravkov bi bilo treba ob spoštovanju načela sorazmernosti upoštevati raven absorpcije in zunanje dejavnike, ki so prispevali k neuspehu. Finančni popravki se ne bi smeli uporabljati, kadar ciljne vrednosti niso dosežene zaradi vpliva

družbeno-gospodarskih ali okoljskih dejavnikov, znatnih sprememb gospodarskih ali okoljskih razmer v državi članici ali iz razlogov višje sile, ki resno vplivajo na izvajanje zadevnih prednostnih nalog. Kazalnikov rezultatov za namene odložitve oziroma finančnih popravkov ne bi smeli upoštevati.

(23) Za omogočanje osredotočenosti na uspešnost in doseganje ciljev strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, bi bilo treba za vsako državo članico določiti rezervo za uspešnost v višini 6 % vseh dodeljenih sredstev za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" ter za EKSRP in ukrepe, financirane v okviru deljenega upravljanja v skladu s prihodnjim pravnim aktom Unije, ki bo uvedel določbe za finančno podporo za pomorsko in ribiško politiko za programsko obdobje 2014-2020 (v nadaljnjem besedilu: uredba o ESPR). Zaradi raznovrstnosti in večnacionalne narave programov v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" rezerve za uspešnost zanje naj ne bi bila na voljo. Viri, dodeljeni pobudi za zaposlovanje mladih, kot je določeno v operativnem programu v skladu s členom 15iii Uredbe (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o ESS); viri, dodeljeni tehnični podpori na pobudo Komisije; prenosi iz prvega stebra SKP v EKSRP v skladu z Uredbo (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, prenosi v EKSRP v skladu z določbami o prostovoljni prilagoditvi neposrednih plačil leta 2013 in o prenosu EKSRP, ki so predpisane v Uredbi Sveta (ES) št. 73/2009 ⁽³⁾ za koledarski leti 2013 in 2014; prenosi iz Kohezijskega sklada v Instrument za povezovanje Evrope v skladu s členom 92(6); prenosi v Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim, kakor bo določen v prihodnjem pravnem aktu Unije, v skladu s členom 92(7), ter inovativni ukrepi za trajnostni urbani razvoj v skladu s členom 92(8) se pri izračunavanju rezerve za uspešnost ne bi smeli upoštevati.

(24) Vzpostaviti je treba tesnejšo povezavo med kohezijsko politiko in gospodarskim upravljanjem Unije, da se zagotovi, da bo uspešnost izdatkov v okviru skladov ESI podprta z zglednimi gospodarskimi politikami, hkrati

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1081/2006 (Glej stran 470 tega uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (Glej stran 608 tega uradnega lista).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

pa bodo lahko skladi ESI po potrebi preusmerjeni v reševanje gospodarskih težav države članice. V okviru prvega sklopa ukrepov, ki povezujejo uspešnost skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem, bi morala Komisija imeti možnost zahtevati spremembe partnerskega sporazuma in programov, da se podpre izvajanje ustreznih priporočil Sveta ali maksimira vpliv rasti in konkurenčnosti dostopnih skladov ESI, kjer države članice dobivajo ustrezno finančno podporo. Reprogramiranje bi se lahko uporabljalo le v primerih, kjer bi resnično lahko neposredno vplivalo na spremembo izizivov, določenih v ustreznih priporočilih Sveta v okviru mehanizmov gospodarskega upravljanja, da se izognemo pogostemu reprogramiranju, ki bi lahko zmotilo predvidljivost upravljanja sredstev. V okviru drugega sklopa ukrepov, ki povezujejo uspešnost skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem, kadar se država članica ne odzove z uspešnimi ukrepi v okviru postopka gospodarskega upravljanja, bi morala Komisija Svetu predlagati začasno zaustavitev dela ali vseh plačil ali obveznosti za programe te države članice. Vzpostaviti je treba različne postopke za zaustavitev obveznosti in plačil. Vendar bi morala Komisija v obeh primerih, ko predlaga zaustavitev, upoštevati vse potrebne informacije in elemente, ki izhajajo iz strukturiranega dialoga, in mnenja, izražena v strukturiranem dialogu z Evropskim parlamentom.

Obseg in stopnja ustavitve bi morala biti sorazmerna in učinkovita in spoštovati enako obravnavo držav članic. Poleg tega bi morala ustavitev upoštevati ekonomske in socialne razmere v ustrezni državi članici ter vsestranski gospodarski vpliv na državo članico zaradi različnih faz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem.

- (25) Na podlagi Protokola (št. 15) o nekaterih določbah, ki se uporabljajo za Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, ki je priložen PEU in PDEU, se nekatere določbe o čezmernem primanjkljaju in povezanih postopkih ne uporabljajo za Združeno kraljestvo. Določbe o začasni ustavitvi vseh ali dela plačil in obveznosti se zato ne bi smele uporabljati za Združeno kraljestvo.
- (26) Zaradi izrednega pomena načela sofinanciranja za izvajanje skladov ESI bi bilo treba vse odločitve o zaustavitvi v okviru drugega sklopa ukrepov, ki povezujejo uspešnost skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem sprejeti ob upoštevanju posebnih zahtev, ki se uporabljajo za zadevne države članice za sofinanciranje programov, ki se financirajo iz skladov ESI, da se zagotovi lastništvo politik na terenu v skladu s sorazmerno uporabo zaustavitve. Ko zadevna država članica ustrezno ukrepa, bi bilo treba začasno ustavitev prekiniti in državi članici znova omogočiti uporabo sredstev.
- (27) Za izvajanje skladov ESI bi bilo treba izvajati s programi, ki pokrivajo programsko obdobje v skladu s partnerskim sporazumom. Programe bi morale oblikovati države članice na podlagi postopkov, ki so transparentni in v skladu z institucionalnim in pravnim okvirom posamezne države članice. Države članice in Komisija bi morale s sodelovanjem zagotavljati usklajenost in doslednost ureditev načrtovanja programov skladov ESI. Ker sta vsebina programov in vsebina partnerskega sporazuma med seboj tesno povezani, bi bilo treba programe predložiti v roku treh mesecev po predložitvi partnerskega sporazuma. Za predložitev programov v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" bi bilo treba določiti rok devetih mesecev od datuma začetka veljavnosti te uredbe, da se ustrezno upošteva njihova mednarodna narava. Zlasti bi bilo potrebno razlikovati med ključnimi elementi partnerskega sporazuma in programov, ki bi morali biti predmet sklepa Komisije, ter drugimi elementi, ki niso zajeti s sklepom Komisije in katerih spremembe so v pristojnosti države članice. Programsko načrtovanje bi moralo zagotoviti usklajenost med skupnim strateškim okvirjem, partnerskim sporazumom, skladi ESI in drugimi obstoječimi instrumenti financiranja ter z vložkom Evropske investicijske banke, kadar je ta potreben.
- (28) Za zagotovitev skladnosti programov, ki jih podpirajo različni skladi ESI, zlasti v okviru zagotavljanja prispevka k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, je treba določiti skupne minimalne zahteve glede vsebine programov, ki se lahko dopolnijo s pravili za posamezne sklade, ki upoštevajo posebna narava vsakega posameznega sklada ESI.
- (29) Določiti je treba jasne postopke za ocenjevanje, sprejemanje in spreminjanje programov s strani Komisije. Za zagotovitev doslednosti med partnerskimi sporazumi in programi bi bilo treba jasno določiti, da razen v primeru programov v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" programov ni mogoče odobriti, preden Komisija sprejme odločitev o odobritvi partnerskega sporazuma. Da se zmanjša administrativno breme držav članic, bi morala odobritev spremembe določenih delov programa s strani Komisije pomeniti tudi samodejno spremembo ustreznih delov partnerskega sporazuma. Poleg tega bi bilo treba z določitvijo posebnih pravil za postopek predložitve in odobritve namenskih operativnih programov za pobudo za zaposlovanje mladih iz Uredbe o ESS zagotoviti takojšnjo mobilizacijo sredstev, dodeljenih pobudi za zaposlovanje mladih.

- (30) Za čim večjo dodano vrednost naložb na področju raziskav in inovacij, ki se v celoti ali deloma financirajo iz proračuna Unije, bi bilo treba iskati sinergije zlasti med delovanjem skladov ESI ter Obzorjem 2020, določenim v Uredbi (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, ob hkratnem upoštevanju njihovih različnih ciljev. Glavna mehanizma za doseganje teh sinergij bi morala biti priznavanje pavšalnih stopenj za upravičene stroške iz Obzorja 2020 za podobno operacijo in upravičenca ter možnost združevanja sredstev iz različnih instrumentov Unije, vključno s skladi ESI in Obzorjem 2020, za isto operacijo ob hkratnem preprečevanju dvojnega financiranja. Za okrepitev zmogljivosti področja raziskav in inovacij na nacionalni in regionalni ravni ter uresničitev cilja gradnje „poti do odličnosti“ v manj razvitih regijah in državah članicah in regijah z manjšo uspešnostjo na področju raziskav, razvoja in inovacij, bi bilo treba razviti tesne sinergije med skladi ESI in programom Obzorje 2020 pri vseh ustreznih prednostnih nalogah.
- (31) S PDEU je bila k ciljem ekonomske in socialne kohezije dodana tudi teritorialna kohezija in pri tem je treba obravnavati vlogo mest, funkcionalnih geografskih območij in podregionalnih območij, ki se soočajo s posebnimi geografskimi in demografskimi težavami. Da bi dosegli naštetu in hkrati bolje izkoristili potencial na lokalni ravni, je treba z določitvijo skupnih pravil in zagotavljanjem tesnega usklajevanja vseh ustreznih skladov ESI okrepiti in olajšati izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Pri lokalnem razvoju, ki ga vodi skupnost, bi bilo treba upoštevati lokalne potrebe in možnosti, pa tudi ustrezne družbeno-kulturne značilnosti. Odgovornost za oblikovanje in izvajanje strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, bi morale kot bistveno načelo prevzeti lokalne akcijske skupine, ki zastopajo interese skupnosti. Podrobne ureditve glede opredelitve območja in prebivalstva, ki ju zajemajo strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, bi bilo treba določiti v ustreznih programih v skladu s pravili za posamezne sklade.
- (32) Da bi omogočili obvladljiv pristop k vključevanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v postopek oblikovanja, bi se lahko izvajal v okviru enotnega tematskega cilja, in sicer za spodbujanje socialne vključenosti in boja proti revščini ali pa spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile, tudi če bi lahko ukrepi, ki se financirajo v okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, prispevali k vsem ostalim tematskim ciljem.
- (33) Kadar strategija urbanega ali teritorialnega razvoja zahteva celosten pristop, ker vključuje naložbe v okviru več prednostnih osi enega ali več operativnih programov, bi moralo biti mogoče, da se ukrepe, ki jih podpirajo skladi, ki jih je mogoče dopolniti s finančno podporo iz EKSRRP ali ESPR, izvaja kot celostno teritorialno naložbo v okviru operativnega programa ali programov.
- (34) Finančni instrumenti so vse pomembnejši zaradi svojega učinka finančnega vzvoda na sklade ESI, ker lahko združujejo različne javne in zasebne vire za podporo ciljem javne politike in ker rotacijske oblike financiranja zagotavljajo večjo trajnost take podpore na dolgi rok.
- (35) Finančni instrumenti, ki jih podpirajo skladi ESI, bi se morali učinkovito uporabljati v primerih posebnih tržnih potreb v skladu s cilji programov in ne bi smeli ovirati zasebnega financiranja. Odločitev o financiranju podpornih ukrepov s finančnimi instrumenti je zato treba sprejeti na podlagi predhodne ocene, v kateri so bili dokazani nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene razmere ter hkrati predvidena raven in obseg potreb po javnih naložbah. V tej uredbi bi bilo potrebno jasno opredeliti bistvene elemente takšnih predhodnih ocen. Glede na zahtevano podrobnost predhodne ocene bi bilo treba opredeliti določbe za postopno izvedbo predhodnih ocen ter pregledovanje in posodabljanje ocene med izvajanjem.
- (36) Finančni instrumenti bi morali biti oblikovani in izvajani tako, da spodbujajo znatno udeležbo zasebnih vlagateljev in finančnih institucij na podlagi ustrezne delitve tveganja. Da so finančni instrumenti dovolj zanimivi za zasebni sektor, se morajo oblikovati in izvajati prožno. Zato bi se morali organi upravljanja odločiti za najustreznejše oblike izvajanja finančnih instrumentov ki so prilagojeni posebnim potrebam ciljnih regij v skladu s cilji ustreznega programa, rezultati predhodne ocene in veljavnimi pravili o državni pomoči. Ta prožnost bi morala po potrebi vključevati tudi možnost ponovne uporabe dela virov, ki se vrnejo v obdobju upravičenosti, da se zagotovi preferenčno izplačilo zasebnih vlagateljev ali javnih vlagateljev, ki delujejo po načelu tržnega gospodarstva. Pri takšnih preferenčnih plačilih bi bilo treba upoštevati tržne standarde in zagotoviti, da je vsaka državna pomoč v skladu z veljavno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo ter omejena na najmanjši možni znesek, ki je potreben za nadomestitev manjkajočega zasebnega kapitala, ob upoštevanju nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih razmer.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 vzpostavitvi Obzorja 2020 - okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega uradnega lista).

- (37) Da se upošteva vračljivi značaj podpore, zagotovljene s finančnimi instrumenti, in zaradi prilagoditve tržnim praksam, bi morala podpora iz skladov ESI, ki se zagotovi končnim prejemnikom v obliki naložbe lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala, posojil ali jamstev oziroma drugih instrumentov za delitev tveganj, omogočati kritje celote naložb končnih prejemnikov, brez razlikovanja stroškov, povezanih z DDV. Skladno s tem bi bilo treba samo v primerih, ko se finančni instrumenti združujejo z nepovratnimi sredstvi, način, kako se DDV upošteva na ravni končnega prejemnika, upoštevati za namen določanja upravičenosti izdatkov, povezanih z nepovratnimi sredstvi.
- (38) Kadar določeni deli naložb ne ustvarjajo neposrednih finančnih donosov, bi lahko bilo združevanje finančnih instrumentov s podporo v obliki nepovratnih sredstev upravičeno, kolikor to dopuščajo veljavna pravila o državni pomoči, da se zagotovi ekonomska vzdržnost projektov. V takšnem primeru bi bilo treba določiti posebne pogoje, da se prepreči dvojno financiranje.
- (39) Da bi zagotovili, da viri, dodeljeni finančnim instrumentom v korist MSP, dosežejo uspešno in učinkovito kritično maso novega financiranja dolga MSP, bi moralo omogočeno, da se te vire uporabi na celotnem ozemlju posamezne države članice, ne glede na njene kategorije regij. Vendar bi moralo biti moralo omogočeno, da se v pogajanjih o sporazumu o financiranju med državo članico in EIB dovoli sorazmerno povračilo regiji ali skupini regij znotraj iste države članice, in sicer v okviru enega samega namenskega nacionalnega programa na posamezen finančni prispevek iz ESRR in EKSRR.
- (40) Prispevki držav članic skupnim finančnim instrumentom za neomejeno jamstvo in sekuritizacijo v korist MSP bi morali biti porazdeljeni po letih 2014, 2015 in 2016, časovni raspored zneskov, ki bi jih morale države članice plačati EIB, pa bi moral biti v skladu z običajno bančno prakso ustrezno določeni v sporazumu o financiranju, da se učinki odobritev plačil za vsako posamezno leto porazdelijo.
- (41) V primeru poslov listinjenja bi bilo treba ob zaključku programa zagotoviti, da je bil v skladu z načeli v zvezi s finančnimi instrumenti, določenimi v finančni uredbi, za cilj podpore MSP uporabljen vsaj znesek, ki ustreza prispevku Unije.
- (42) Upravni organi bi morali imeti prožnost, da vire iz programov prispevajo k finančnim instrumentom, vzpostavljenim na ravni Unije, ki jih neposredno ali posredno upravlja Komisija, ali k instrumentom, vzpostavljenim na nacionalni, regionalni, transnacionalni ali čezmejni ravni, ki jih upravlja upravni organ ali je ta odgovoren za njihovo upravljanje. Organi upravljanja bi morali imeti tudi možnost neposrednega izvajanja finančnih instrumentov prek obstoječih ali novih skladov ali prek skladov skladov.
- (43) Za zagotavljanje sorazmernih ureditev nadzora in varovanje dodane vrednosti finančnih instrumentov pa predvidenih končnih prejemnikov ne bi smeli odvracati s prekomernim administrativnim bremenom. Organi, pristojni za revizijo programov, bi morali izvajati revizije zlasti na ravni organov upravljanja in organov, ki izvajajo finančne instrumente, vključno s skladi skladov. Vendar lahko obstajajo posebne okoliščine, kadar dokumenti, potrebni za izvedbo takšnih revizij, niso na voljo na ravni organov upravljanja ali na ravni organov, ki izvajajo finančne instrumente, ali kadar ne predstavljajo verodostojnih in natančnih evidenc o zagotavljeni podpori. V takšnih posebnih primerih je treba sprejeti določbe, ki bi omogočile izvajanje revizij tudi na ravni končnih prejemnikov.
- (44) Znesek, ki se kadar koli plača finančnim instrumentom iz skladov ESI, bi moral ustrezati znesku, potrebnemu za izvedbo načrtovanih naložb in plačil končnim prejemnikom, vključno s stroški in provizijami za upravljanje. Skladno s tem bi morali biti zahtevki za vmesna izplačila postopni. Znesek, ki ga je potrebno izplačati kot vmesno izplačilo, bi moral biti omejen na največ 25 % skupnega zneska prispevkov iz programa, dodeljenih finančnemu instrumentu v okviru ustreznega sporazuma o financiranju, pri čemer bi bila nadaljnja vmesna izplačila odvisna od minimalnega odstotka dejanskih zneskov, vključenih v prejšnje zahtevke pod postavko upravičenih izdatkov.
- (45) Potrebno je določiti posebna pravila v zvezi z zneski, ki se sprejmejo kot upravičeni izdatki ob zaključku programa, da se zagotovi, da se zneski, vključno s stroški in provizijami za upravljanje, plačani finančnim instrumentom iz skladov ESI, uspešno uporabijo za naložbe končnim prejemnikom. Pravila bi morala biti dovolj prožna, da se omogoči podpora instrumentom, ki temeljijo na lastniškem kapitalu, za ciljna podjetja, in bi zato morala upoštevati določene značilnosti, specifične za instrumente za podjetja, ki temeljijo na lastniškem kapitalu, kot so tržne prakse v zvezi z zagotavljanjem nadaljnega financiranja na področju skladov tveganega kapitala. Ciljnim podjetjem, za katera veljajo pogoji iz te uredbe, bi moralo biti omogočeno, da koristijo stalno podporo iz skladov ESI za takšne instrumente po koncu obdobja upravičenosti.

- (46) Določiti je treba tudi posebna pravila v zvezi s ponovno uporabo virov, ki jih je do izteka obdobja upravičenosti mogoče dodeliti kot podporo iz skladov ESI, ter nadaljnja pravila v zvezi z uporabo virov po izteku obdobja upravičenosti.
- (47) Podpora iz skladov ESI se praviloma ne bi smela uporabiti za financiranje naložb, ki so bile fizično že zaključene ali v celoti izvedene na dan odločitve o naložbah. Vendar bo glede naložb v infrastrukturo s ciljem podpreti urbani razvoj ali urbano obnovo ali podobnih naložb v infrastrukturo s ciljem diverzifikacije nekmetijskih dejavnosti na podeželskih območjih morda potrebna določena mera podpore pri reorganizaciji dolžniškega portfelja v zvezi z nepremičnino, ki je del nove naložbe. V takšnih primerih bi morale biti mogoče uporabiti podporo iz skladov ESI za reorganizacijo dolžniškega portfelja v višini največ 20 % skupnega zneska programske podpore naložbi iz finančnega instrumenta.
- (48) Države članice bi morale spremljati programe, da preverijo izvajanje in napredek pri doseganju ciljev programov. Zato bi morale države članice v skladu s svojim institucionalnim, pravnim in finančnim okvirom ustanoviti odbore za spremljanje skladov ESI ter določiti njihovo sestavo in naloge. Zaradi posebne narave programov v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" bi bilo treba določiti posebna pravila za odbore, ki nadzorujejo te programe. Za lažje usklajevanje med skladi ESI bi se lahko ustanovili skupni nadzorni odbori. Za zagotovitev uspešnosti bi moral nadzorni odbor imeti možnost, da organom upravljanja posreduje pripombe v zvezi z izvajanjem in vrednotenjem programa, vključno z ukrepi za zmanjšanje administrativnega bremena za upravičence, hkrati pa bi moral tudi spremljati ukrepe, sprejete na podlagi svojih pripomb.
- (49) Za poenostavitev upravljanja na vseh ravneh je potrebno uskladiti spremljanje in poročanje v zvezi s skladi ESI. Pomembno je zagotoviti sorazmerne zahteve o poročanju hkrati pa tudi celostne informacije o doseženem napredku na ključnih področjih pregleda. Zato morajo zahteve o poročanju upoštevati potrebe po informacijah v danih letih in morajo biti usklajene z roki pregleda uspešnosti.
- (50) Za spremljanje napredka programov bi bilo treba organizirati letno pregledovalno sejo vsake države članice in Komisije. Vendar bi bilo treba dopustiti možnost, da se država članica in Komisija dogovorita, da razen v letih 2017 in 2019 ne organizirata seje in se tako izogneta nepotrebnemu administrativnemu bremenu.
- (51) Da lahko Komisija spremlja napredek pri doseganju ciljev Unije, pa tudi poslanstev posameznih skladov, določenih v skladu s cilji iz Pogodb, bi morale države članice predložiti poročila o napredku pri izvajanju svojih partnerskih sporazumov. Na podlagi teh poročil bi morala Komisija v letih 2017 in 2019 pripraviti strateško poročilo o napredku. Za zagotovitev rednih orientacijskih razprav o prispevku skladov ESI k uresničevanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in za bolj kakovostno porabo in uspešnost politike v skladu z evropskim semestrom se bi morale o strateških poročilih razpravljati v Svetu. Na podlagi te razprave bi lahko Svet na spomladanskem zasedanju Evropskega sveta prispeval k oceni o vlogi vseh politik Unije in instrumentov pri zagotavljanju trajnostne rasti v okviru ustvarjanja delovnih mest po vsej Uniji.
- (52) Za izboljšanje kakovosti pri načrtovanju in izvajanju programov ter za ugotovitev vpliva programov na doseganje ciljnih vrednosti iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in po potrebi, ob upoštevanju obsega programa glede na bruto domači proizvod (BDP) in cilje v zvezi z brezposelnostjo na zadevnem programskem področju je treba oceniti uspešnost, učinkovitost in vpliv podpore iz skladov ESI. V zvezi s tem bi bilo treba podrobno opredeliti pristojnosti držav članic in Komisije.
- (53) Za izboljšanje kakovosti načrtovanja vsakega programa bi bilo treba opraviti predhodno vrednotenje, s katero bi se ugotovilo, ali se cilji in ciljne vrednosti lahko dosežejo.
- (54) Organ upravljanja ali država članica bi morala oblikovati načrt vrednotenja. Ta načrt vrednotenja bi lahko zajemal več kot en program. V programskem obdobju bi morali organi upravljanja zagotoviti izvajanje vrednotenja uspešnosti, učinkovitosti in vpliva programa. Odbor za spremljanje in Komisijo bi bilo treba obvestiti o rezultatih vrednotenja in tako olajšati upravljalvske odločitve.
- (55) Za oceno uspešnosti in učinkovitosti skladov ESI, njihovega vpliva na splošne cilje skladov ESI in strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast je treba, ob upoštevanju ciljnih vrednosti, določenih s to strategijo Unije, opraviti naknadno vrednotenje. Komisija bi morala za vsak sklad ESI pripraviti zbirno poročilo, v katerem navede glavne ugotovitve naknadnega vrednotenja.

- (56) Koristno bi bilo opredeliti vrste ukrepov, ki se lahko sprejmejo na pobudo Komisije in držav članic kot tehnična podpora s podporo iz skladov ESI.
- (57) Za zagotovitev učinkovite porabe virov Unije in za preprečevanje prekomernega financiranja operacij, ki ustvarjajo neto prihodek po njihovi zaključitvi, bi bilo treba uporabljati različne metode za ugotovitev neto prihodka iz takšnih operacij, vključno s poenostavljenim pristopom, ki temelji na pavšalnih stopnjah za sektorje ali podsektorje. Pavšalne stopnje bi morale temeljiti na zgodovinskih podatkih, ki so na voljo Komisiji, možnostih za povračilo stroškov ter na načelu „onesnaževalec plača“, kadar je ustrezno. Posebna določba bi morala prek delegiranega akta urejati tudi širitev uporabe pavšalnih stopenj na nove sektorje, vključevanje podsektorjev ali pregled stopenj za prihodnje operacije, ko bodo na voljo novi podatki. Uporaba pavšalnih stopenj utegne bi lahko bila zlasti primerna za operacije na področjih informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), raziskav, razvoja in inovacij ter energetske učinkovitosti. Poleg tega je treba določiti izjeme od teh pravil, da se zagotovi uporaba načela sorazmernosti in da se upoštevajo morebitne druge veljavne regulativne in pogodbene določbe.
- (58) Pomembno je zagotoviti sorazmeren pristop in preprečiti podvajanje preverjanja potreb po financiranju v primeru operacij, ki ustvarjajo neto prihodek po njihovem zaključku, za katera hkrati veljajo pravila o državni pomoči, kadar takšna pravila določajo tudi meje podpore, ki se lahko dodeli. Zato velja, da v primeru uporabe pomoči de minimis, skladne državne pomoči za MSP z intenzivnostjo pomoči ali omejitvijo zneska, ki se uporablja, ali skladne državne pomoči velikim podjetjem, pri čemer so bile finančne potrebe individualno preverjene v skladu z veljavnimi pravili o državni pomoči, se ne uporabljajo določbe, ki zahtevajo izračun neto prihodka. Državam članicam pa bi moralo biti dovoljeno, da uporabijo metode za izračun neto prihodka, če to določajo nacionalna pravila.
- (59) Javno-zasebna partnerstva so lahko učinkovito sredstvo za izvajanje operacij, ki zagotavljajo doseganje ciljev javnih politik, in sicer z združevanjem različnih oblik javnih in zasebnih sredstev. Za lažjo uporabo skladov ESI za podporo operacijam, strukturiranim kot javno-zasebna partnerstva, bi morala ta uredba upoštevati določene posebnosti javno-zasebnih partnerstev, in sicer s prilagoditvijo nekaterih skupnih določb o skladih ESI.
- (60) Za zagotovitev enotnih in nepristranskih pogojev za uporabo skladov ESI v Uniji bi bilo treba določiti začetni in končni datum upravičenosti izdatkov. Za lažje izvajanje programov je primerno določiti, da je lahko začetni datum upravičenosti izdatkov pred 1. januarjem 2014, če zadevna država članica predloži program pred tem datumom. Ob upoštevanju nujne potrebe po mobilizaciji virov, dodeljenih pobudi za zaposlovanje mladih za podporo takojšnjemu izvajanju, bi izjemoma moral biti začetni datum upravičenosti izdatkov v okviru te pobude 1. september 2013. Za zagotovitev uspešne uporabe skladov ESI in zmanjšanje tveganja za proračun Unije je treba uvesti omejitve glede podpore za zaključene operacije.
- (61) V skladu z načelom subsidiarnosti in ob upoštevanju izjem iz Uredbe (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, Uredbe ESS, Uredbe (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ in uredbe o ESPR, bi morale države članice sprejeti nacionalna pravila o upravičenosti izdatkov.
- (62) Za poenostavitev uporabe skladov ESI in zmanjšanje tveganja napak je ob potrebnem razlikovanju zaradi upoštevanja posebnosti politike primerno opredeliti oblike podpore, usklajene pogoje za vračilo nepovratnih sredstev in vračljive podpore, pavšalno financiranje, posebna pravila za upravičenost do nepovratnih sredstev in vračljive podpore ter posebne pogoje za upravičenost operacije glede na lokacijo.
- (63) Omogočiti bi bilo treba, da se podpora iz skladov ESI zagotavlja v obliki nepovratnih sredstev, nagrad, vračljive podpore ali finančnih instrumentov oziroma njihove kombinacije, da bi lahko pristojni organi izbrali najprimernejšo obliko podpore za ugotovljene potrebe.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj skladu in o posebnih določbah glede cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (Glej stran 289 tega uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1084/2006 (Glej stran 281 tega uradnega lista)

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (Glej stran 259 tega uradnega lista)

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (Glej stran 487 tega uradnega lista).

- (64) Za zagotovitev uspešnosti, pravičnosti in trajnostnega vpliva ukrepov v okviru skladov ESI bi bilo treba sprejeti določbe, ki zagotavljajo dolgoročne naložbe v podjetja in infrastrukturo ter preprečujejo izrabo skladov ESI za zagotavljanje neupravičene prednosti. Izkušnje so pokazale, da je 5 let primerno najkrajše obdobje, razen ko pravila o državni pomoči določajo drugače. Kljub temu, in v skladu z načelom sorazmernosti, je možno, da bi lahko bilo upravičeno krajše, triletno obdobje, če gre pri naložbah za vzdrževanje naložb ali delovna mesta, ki jih ustvarijo MSP. V primeru če bi operacija, ki vključuje naložbe v infrastrukturo ali produktivne naložbe, kjer upravičenec ni MSP, bi taka operacija morala povrniti prispevek iz skladov ESI, če se v 10 letih od datuma zadnjega izplačila upravičencu proizvodna dejavnost preseli na lokacijo izven Unije. Ustrezno je izključiti ukrepe, ki jih podpirajo ESS in ne vključujejo produktivnih naložb ali naložb v trajno infrastrukturo, razen če te zahteve izhajajo iz veljavnih pravil o državni pomoči, kot tudi prispevke finančnim instrumentom ali iz njih. Neupravičeno izplačane zneske bi bilo treba izterjati in jih obravnavati v skladu s postopki, ki se uporabljajo za nepravilnosti.
- (65) Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev ustrezne vzpostavitve svojih sistemov upravljanja in nadzora, da se zagotovi zakonita in redna uporaba skladov ESI. Zato bi bilo treba določiti obveznosti držav članic glede sistemov upravljanja in nadzora ter glede preprečevanja, ugotavljanja in popravljanja nepravilnosti ter kršitev prava Unije.
- (66) V skladu z načelom deljenega upravljanja bi morale biti države članice in Komisija odgovorne za upravljanje in nadzor programov. Predvsem države članice bi morale biti prek svojih sistemov upravljanja in nadzora odgovorne za izvajanje in nadzor operacij iz programov. Za izboljšanje učinkovitosti nadzora nad izbiro in izvajanjem operacij ter delovanjem sistemov upravljanja in nadzora bi bilo treba podrobno opredeliti naloge organa upravljanja.
- (67) Države članice bi morale izpolniti obveznosti upravljanja, nadzora in revizije ter prevzeti iz tega izhajajoče odgovornosti, ki so določene v pravilih o deljenem upravljanju v tej uredbi, finančni uredbi ter v pravilih posameznega sklada. Države članice bi morale v skladu s pogoji iz te uredbe zagotoviti učinkovite mehanizme pritožb v zvezi z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi. V skladu z načelom subsidiarnosti bi morale države članice, na zahtevo Komisije, preučiti pritožbe, ki so bile predložene Komisiji in spadajo v področje njihove pristojnosti, ter na zahtevo obvestiti Komisijo o rezultatih.
- (68) Določiti bi bilo treba pooblastila in odgovornosti Komisije glede preverjanja uspešnosti delovanja sistemov upravljanja in nadzora ter možnost zahtevati ukrepanje držav članic. Komisijo bi bilo treba pooblastiti za izvajanje revizij na kraju samem in pregledov, ki so osredotočeni na zadeve, povezane z dobrim finančnim poslovanjem, da se preveri delovanje skladov ESI.
- (69) Proračunske obveznosti Unije bi bilo treba izvrševati vsako leto. Za zagotovitev uspešnega upravljanja programov je potrebno določiti skupna pravila za predplačila, vmesne zahtevke za izplačilo in končno plačilo brez poseganja v posebna pravila za vsak sklad ESI.
- (70) Predplačila na začetku programov zagotavljajo, da ima država članica od začetka izvajanja programa na voljo tudi sredstva za podporo upravičencem pri izvajanju programa, tako da ti upravičenci za načrtovane naložbe po potrebi prejmejo vnaprejšnje plačilo in se jim sredstva povrnejo kmalu po predložitvi zahtevka za plačilo. Zato bi bilo potrebno vključiti določbe o zneskih začetnega predplačila iz skladov ESI. Začetno predplačila bi moralo biti v celoti obračunano ob zaključku programa.
- (71) Za varovanje finančnih interesov Unije bi morali biti uvedeni ukrepi, ki so časovno omejeni in dovoljujejo pristojnemu organu, ki mu je bilo pooblastilo preneseno, da prekine izplačila, kadar obstajajo jasni dokazi za znatne pomanjkljivosti v delovanju sistemov upravljanja in nadzora ali za nepravilnosti v zvezi z zahtevkom za izplačilo, ali kadar dokumenti za pregled in sprejetje obračuna niso bili predloženi. Obdobje prekinitve bi moralo trajati do šest mesecev, z možnostjo podaljšanja tega obdobja na devet mesecev s soglasjem države članice, da se zagotovi dovolj časa za odpravo vzrokov prekinitve in se tako izogne začasni ustavitvi.
- (72) Za varovanje proračuna Unije je mogoče, da bo morala Komisija včasih sprejeti finančne popravke. Za zagotovitev pravne varnosti za države članice je pomembno opredeliti okoliščine, v katerih lahko kršitve veljavne zakonodaje Unije ali nacionalne zakonodaje v zvezi z njeno uporabo pripeljejo do finančnih popravkov Komisije. Za zagotovitev, da so finančni popravki, ki jih Komisija naloži državi članici, povezani z zaščito finančnih interesov Unije, tbi bilo treba take popravke omejiti na primere, ko kršitev veljavnega prava Unije ali nacionalnega prava v zvezi z uporabo ustreznega prava Unije zadeva upravičenost, pravilnost, upravljanje ali nadzor operacij ter ustreznih izdatkov, prijavljenih Komisiji.

Za zagotovitev sorazmernosti je pomembno, da Komisija pri odločitvi o finančnem popravku upošteva vrsto in stopnjo kršitve ter povezane finančne posledice za proračun Unije.

- (73) Za spodbujanje finančne discipline je primerno opredeliti ureditve za prenehanje katerega koli dela proračunskih obveznosti v programu, zlasti kadar je znesek lahko izvzet iz prenehanja obveznosti in kadar so zaostanki v izvajanju posledica neobičajnih in nepredvidljivih okoliščin, na katere zadevna stranka nima vpliva, in se njihovim posledicam kljub izkazani skrbnosti ni bilo mogoče izogniti, pa tudi kadar je bil sicer podan zahtevek za plačilo, vendar je bil rok za plačilo prekinjen ali je bilo plačilo začasno ustavljeno.
- (74) Tudi postopek prenehanja obveznosti je nujni del mehanizma za dodeljevanje rezerve za uspešnost in v tem primeru bi morale biti možno prerazporediti sredstva za kasnejše obveznosti v drugih programih in prednostnih nalogah. Poleg tega bi treba pri izvajanju nekaterih posebnih finančnih instrumentov v prid malih in srednjih podjetij, ko je prenehanje obveznosti rezultat nestalnega sodelovanja države članice v teh finančnih instrumentih, določiti kasnejšo prerazporeditev sredstev za obveznosti v drugih programih. Da se omogoči takšna prerazporeditev sredstev, bo treba v finančno uredbo vnesti dodatne določbe, zato bi morali ti postopki začeti veljati od datuma začetka veljavnosti ustreznih sprememb finančne uredbe.
- (75) Dodatne splošne določbe so potrebne glede posebnega delovanja skladov. Zlasti za povečanje njihove dodane vrednosti in njihovega prispevka k prednostnim nalogam iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in ciljem posameznega sklada na podlagi ciljev iz Pogodbe bi bilo treba delovanje teh skladov poenostaviti in usmeriti v cilj "naložb za rast in delovna mesta" ter cilj "evropsko teritorialno sodelovanje".
- (76) Dodatne določbe za posebno delovanje EKSRR in ESPR so določene v posebni zakonodaji za ti področji.
- (77) Za spodbujanje ciljev PDEU glede ekonomske, socialne in teritorialne kohezije bi moral cilj "naložbe za rast in

delovna mesta" podpirati vse regije. Za zagotovitev uravnotežene in postopne podpore in za upoštevanje stopnje gospodarskega in družbenega razvoja bi bilo potrebno vire iz ESRR in ESS za ta cilj dodeliti manj razvitim regijam, regijam v prehodu in bolj razvitim regijam v skladu z njihovim bruto domačim proizvodom (BDP) na prebivalca glede na povprečje EU-27. Za zagotovitev dolgoročne stabilnosti naložb iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada, za utrditev doseženega uspeha ter za spodbujanje gospodarske rasti in socialne kohezije bi morale regije Unije, regije, katerih BDP na prebivalca je bil v programskem obdobju 2007–2013 nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, vendar katerih BDP na prebivalca se je zvišal na več kot 75 % povprečja EU-27, prejeti najmanj 60 % njihovih okvirnih povprečnih letnih sredstev, dodeljenih v obdobju 2007–2013. Vsa sredstva, dodeljena državi članici iz ESRR, ESS in Kohezijskega sklada, bi morala znašati najmanj 55 % vseh njenih sredstev za obdobje 2007–2013. Države članice z bruto nacionalnim dohodkom (BND) na prebivalca, ki ne dosega 90 % povprečja Unije, bi morale imeti koristi od Kohezijskega sklada v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta".

- (78) Za opredelitev regij in območij, upravičenih do podpore iz skladov, bi bilo potrebno določiti nepristranska merila. Zato bi moralo določanje regij in območij na ravni Unije temeljiti na skupnem sistemu klasifikacije regij iz Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 105/2007⁽²⁾.
- (79) Za določitev ustreznega finančnega okvira za sklade bi morala Komisija z izvedbenimi akti, objektivno in pregledno, določiti letno razčlenitev razpoložljivih odobrenih pravic za prevzem obveznosti, tako da se vključijo regije, ki zaostajajo v razvoju, vključno s tistimi, ki prejemajo prehodno podporo. Da bi se upoštevale posebej težke razmere držav članic, ki jih je prizadela kriza, in v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013⁽³⁾ o določitvi večletnega finančnega okvira, bi morala Komisija leta 2016 na podlagi najnovejših statističnih podatkov, ki bodo takrat na voljo, pregledati skupna dodeljena sredstva vseh držav članic in jih po potrebi prilagoditi. Potrebne prilagoditve bi se morale v enakih deležih razporediti po letih 2017–2020.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 105/2007 z dne 1. februarja 2007 o spremembi priloge k Uredbi (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 39, 10.2.2007, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega uradnega lista).

- (80) Za spodbuditev potrebne pospešitve razvoja infrastrukture na področju prometa in energetike ter IKT v Uniji bi bilo treba oblikovati Instrument za povezovanje Evrope v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Podpore iz Kohezijskega sklada bi bilo treba zagotoviti projektom za vzpostavljanje osrednjih omrežij ali projektom in horizontalnim dejavnostim, opredeljenim v delu I Priloge k navedeni uredbi.
- (81) Dodelitev letnih odobrenih proračunskih sredstev iz skladov državi članici bi bilo treba omejiti na zgornjo mejo, ki bi jo bilo treba določiti ob upoštevanju BDP posamezne države članice.
- (82) Določiti je treba zgornje meje navedenih sredstev namenjenih cilju "naložbe za rast in delovna mesta" ter sprejeti nepristranska merila za njihovo dodelitev regijam in državam članicam. Države članice bi morale s koncentracijo podpore poskrbeti za zadostne naložbe v zaposlovanje mladih, mobilnost delavcev, znanje, socialno vključenost in boj proti revščini, da delež iz ESS kot odstotek vseh združenih sredstev strukturnih skladov in kohezijskega sklada na ravni Unije, brez podpore iz kohezijskega sklada za prometno infrastrukturo v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope ter podpore iz strukturnih skladov za pomoč najbolj ogroženim skupinam prebivalstva, v vsaki državi članici ni manjši od 23,1 %.
- (83) Glede na nujnost reševanja brezposelnosti mladih v najbolj prizadetih regijah Unije kot tudi Uniji kot celoti se vzpostavi pobudo za zaposlovanje mladih ter financira iz posebne dodelitve in ciljnih naložb Evropskega socialnega sklada, da se doda in okrepi znatna pomoč, ki je že zagotovljena prek skladov ESI. Cilj pobude za zaposlovanje mladih bi morala biti podpora mladim, zlasti tistim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, in prebivajo v upravičenih regijah. Pobudo za zaposlovanje mladih bi bilo treba izvesti kot del cilja "naložb za rast in delovna mesta".
- (84) Poleg tega je treba v skladu z glavno ciljno vrednostjo o zmanjšanju revščine sklad za evropsko pomoč za najbolj ogrožene skupine prebivalstva zastaviti tako, da se spodbuja socialna vključenost. Predvideti bi bilo treba mehanizem, prek katerega bi se v ta instrument prenesli viri, dodeljeni iz strukturnih skladov vsaki državi članici.
- (85) Ob upoštevanju sedanjih ekonomskih okoliščin največja stopnja prenosa (zgornja meja) iz skladov posamezni državi članici ne bi smela imeti za posledico dodelitev za državo članico, ki presega 110 % njihove realne ravni v programskem obdobju 2007–2013.
- (86) Za zagotovitev ustreznih dodelitev posameznim kategorijam regij se viri skladov ne bi smeli prenašati med manj razvitimi regijami, regijami v prehodu in bolj razvitimi regijami, razen v ustrezno utemeljenih okoliščinah, povezanih z izvajanjem enega ali več tematskih ciljev. Taki prenos bi morali zajemati največ 3 % skupno odobrenih sredstev za navedeno kategorijo regije.
- (87) Za zagotovitev pristnega gospodarskega vpliv v skladu s to uredbo podpora iz skladov ne bi smela nadomestiti javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov držav članic. Poleg tega bi bilo treba za upoštevanje širšega gospodarskega okvira pri podpori iz skladov določiti višino javnih izdatkov glede na splošne makroekonomske razmere, v katerih poteka financiranje, na podlagi kazalnikov iz programov za stabilnost in konvergenčnih programov, ki jih letno predložijo države članice v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1466/1997 ⁽²⁾. Preverjanje načela dodatnosti, ki ga opravi Komisija, bi moralo biti zaradi višine dodeljenih finančnih virov osredotočeno na države članice, v katerih manj razvite regije in regije v prehodu vključujejo najmanj 15 % prebivalstva.
- (88) Določiti je treba dodatne določbe glede načrtovanja, upravljanja, spremljanja in nadzora operativnih programov, ki jih podpirajo skladi, z namenom doseči čim boljše rezultate. Zlasti je treba določiti podrobne zahteve glede vsebine operativnih programov. To bi moralo olajšati pripravo dosledne logike ukrepanja za obravnavanje ugotovljenih razvojnih potreb, določitev okvira za oceno delovanja ter podpreti uspešno in učinkovito izvajanje skladov. V skladu s splošnim načelom bi morala prednostna os zajemati en tematski cilj, en sklad in eno kategorijo regij. Po potrebi in z namenom povečanja uspešnosti v okviru tematsko doslednega celostnega pristopa bi moralo biti mogoče, da se prednostna os nanaša na več kot eno kategorijo regij ter združuje eno ali več dopolnjujočih se naložbenih prednostnih nalog ESRR, ESS in Kohezijskega sklada v okviru enega ali več tematskih ciljev.
- (89) Kadar država članica pripravi največ en program za vsak sklad, tako da se programi in partnerski sporazumi pripravijo na nacionalni ravni, bi bilo treba določiti posebne ureditve, in tako zagotoviti dopolnjevanje med takimi dokumenti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

- (90) Da bi uskladili potrebo po natančnih operativnih programih z jasnimi zavezami držav članic in potrebo po prožnosti zaradi prilagajanja spreminjajočim se razmeram, bi bilo treba razlikovati med bistvenimi elementi operativnega programa, o katerih odloča Komisija, in drugimi elementi, o katerih ne odloča Komisija in jih lahko spremeni država članica. Zato bi bilo treba zagotoviti postopke, ki bi omogočali spremembe nebstvenih elementov operativnih programov na nacionalni ravni brez odločitve Komisije.
- (91) Za izboljšanje dopolnjevanja in poenostavitve izvajanja bi moralo biti mogoče združiti podporo iz Kohezijskega sklada in ESRR s podporo iz ESS v skupnih operativnih programih v okviru cilja „naložbe za rast in delovna mesta“.
- (92) Veliki projekti predstavljajo bistven delež izdatkov Unije in so pogosto strateškega pomena za doseganje ciljev iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Zato je upravičeno, da se operacije nad določenim pragom še naprej odobrijo po posebnih postopkih v skladu s to uredbo. Prag bi bilo treba določiti glede na skupne upravičene stroške po preučitvi pričakovanih neto prihodkov, pri čemer bi moral biti prag za prometne projekte višji, saj je obseg naložb v ta sektor običajno večji. Za zagotovitev jasnosti je ustrezno opredeliti vsebino prijave za velik projekt za ta namen. Prijava bi morala vsebovati informacije, potrebne za zagotovitev, da finančni prispevek iz skladov ne bi povzročil izgube znatnega števila delovnih mest na že obstoječih lokacijah znotraj Unije.
- (93) Za spodbujanje priprave in izvajanja velikih projektov na kakovostni ekonomski in tehnični podlagi in da se spodbudi uporaba strokovnih nasvetov v zgodnji fazi, kadar lahko neodvisni strokovnjaki, ki se jim nudi tehnična podpora Komisije, oziroma, po dogovoru s Komisijo, drugi neodvisni strokovnjaki, podajo jasne izjave o izvedljivosti in ekonomski upravičenosti velikega projekta, bi moral biti postopek odobritve Komisije racionaliziran. Komisija bi morala imeti možnost, da zavrne odobritev finančnega prispevka le, kadar pri neodvisnem pregledu kakovosti ugotovi bistveno pomanjkljivost.
- (94) Kadar neodvisen pregled kakovosti velikega projekta ni bil izveden, bi morala država članica predložiti vse zahtevane informacije, Komisija pa bi morala oceniti veliki projekt, da ugotovi, ali je zahtevek za finančni prispevek upravičen.
- (95) Za kontinuirano izvajanje, da bi se izognili nepotrebnemu administrativnemu bremenu in zaradi uskladitve s sklepom Komisije o smernicah za zaključek programskega obdobja 2007–2013, so za velike projekte, odobrene z Uredbo Sveta (ES) št. 1083/2006 ⁽¹⁾, ki naj bi se izvajali še tudi v času programskega obdobja, ki ga zajema ta uredba, vzpostavljene določbe o fazah. Pod določenimi pogoji bi priglasitev in odobritev druge ali nadaljnjih faz velikega projekta morali potekati po skrajšanem postopku, če je Komisija predhodno fazo oziroma predhodne faze odobrila v okviru programskega obdobja 2007–2013. Vsaka posamezna faza teh operacij, ki je usmerjena v isti splošni cilj, bi se morala izvajati v skladu s pravili, ki veljajo v zadevnem programskega obdobja.
- (96) Da lahko države članice izvajajo le del operativnega programa z uporabo pristopa, ki temelji na rezultatih, je koristno zagotoviti skupni akcijski načrt, ki vključuje projekt ali skupino projektov, ki jih izvede upravičenec in tako prispeva k ciljem operativnega programa. Za poenostavitve in okrepitve ciljne usmerjenosti skladov bi moralo upravljanje skupnih akcijskih načrtov temeljiti izključno na podlagi skupno dogovorjenih temeljnih točk, učinkov in rezultatov, kot je opredeljeno v sklepu Komisije o sprejetju skupnega akcijskega načrta. Nadzor in revizijo skupnega akcijskega načrta bi bilo potrebno omejiti na doseganje teh točk, učinkov in rezultatov. Zato je treba določiti pravila o pripravi, vsebini, sprejetju, finančnem upravljanju in nadzoru skupnih akcijskih načrtov.
- (97) Sprejeti je treba posebna pravila delovanja odbora za spremljanje in letna poročila o izvajanju operativnih programov, ki jih podpirajo skladi. Dodatne določbe za posebno delovanje EKSRR bi bilo treba določiti v posebni zakonodaji za to področje.
- (98) Za zagotovitev razpoložljivosti nujnih ter pravočasnih informacij o izvajanju programa morajo države članice Komisiji redno pošiljati ključne podatke. Za preprečitev dodatnega bremena za države članice bi bilo to treba omejiti na podatke, ki se redno zbirajo, prenos podatkov pa bi bilo treba opraviti z elektronsko izmenjavo podatkov.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 25).

- (99) Da se okrepi spremljanje napredka pri izvajanju skladov in olajša finančno upravljanje, je treba zagotoviti, da so osnovni finančni podatki o napredku pri izvajanju pravočasno na voljo.
- (100) Komisija mora v skladu s členom 175 PDEU Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij vsaka tri leta predložiti poročila o napredku pri vzpostavljanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije. Treba je določiti določbe glede vsebine tega poročila.
- (101) Pomembno je seznanjati širšo javnost z dosežki skladov Unije in jo ozaveščati o ciljih kohezijske politike. Državljeni bi morali imeti pravico vedeti, kam se vlagajo finančni viri Unije. Za zagotovitev ustreznega obveščanja javnosti bi morali biti odgovorni organi upravljanja in upravičenci ter institucije in svetovalni organi Unije. Za zagotovitev večje učinkovitosti pri obveščanju širše javnosti in večje sinergije pri dejavnostih obveščanja na pobudo Komisije bi morali viri, dodeljeni komunikacijskim dejavnostim iz te uredbe, prispevati tudi h kritju stroškov celostnega obveščanja o političnih prednostnih nalogah Unije, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe.
- (102) Za lažjo dostopnost in boljšo preglednost informacij o možnostih financiranja in upravičencih bi bilo treba v vsaki državi članici vzpostaviti enotno spletno stran ali spletni portal z informacijami o vseh operativnih programih, vključno s seznamom operacij, ki prejemajo podporo v okviru posameznih operativnih programov.
- (103) Za zagotovitev obsežnega razširjanja informacij o dosežkih skladov ter vlogi Unije pri tem ter za obveščanje potencialnih upravičencev o možnostih financiranja bi bilo treba v tej uredbi opredeliti podrobna pravila o informiranju in obveščanju javnosti ter nekatere tehnične značilnosti takšnih ukrepov, in sicer ob upoštevanju obsega operativnih programov v skladu z načelom sorazmernosti.
- (104) Da se dodeljena sredstva v okviru posameznega sklada usmerijo predvsem v strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter namene posameznega sklada v skladu s cilji iz Pogodbe, je treba določiti zgornje meje dodeljene tehnične podpore državi članici. Zagotoviti je treba tudi, da bo pravni okvir za načrtovanje tehnične podpore olajšal oblikovanje racionaliziranih ureditev
- izvajanja, kadar države članice izvajajo več skladov hkrati, in možno bi moralo biti, da ta okvir zajema več kategorij regij.
- (105) Treba je določiti elemente za prilagoditev stopnje sofinanciranja operativnih programov iz skladov prednostnim osem, zlasti za povečanje multiplikacijskega učinka virov Unije. Za zagotovitev spoštovanja načela sofinanciranja z ustreznim deležem javne ali zasebne nacionalne podpore je treba določiti tudi največje možne stopnje sofinanciranja po kategorijah regij.
- (106) Države članice morajo za vsak operativni program imenovati organ upravljanja, organ za potrjevanje in funkcionalno neodvisen revizijski organ. Da imajo države članice več prožnosti pri vzpostavitvi sistemov nadzora, je primerno upoštevati tudi možnost, da lahko organ upravljanja izvaja naloge organa za potrjevanje. Države članice bi morale imeti tudi možnost imenovati posredniške organe za izvajanje določenih nalog organa upravljanja ali organa za potrjevanje. V tem primeru bi morale države članice jasno določiti njihove pristojnosti in naloge.
- (107) Za upoštevanje posebne organizacije sistemov upravljanja in nadzora skladov in ESPR ter potrebe za zagotovitev sorazmernega pristopa, bi bilo treba oblikovati posebne določbe za imenovanje organov upravljanja in organov za potrjevanje. Da se izogne nepotrebnemu administrativnemu bremenu, bi bilo treba predhodno preverjanje izpolnjevanja meril za imenovanja, navedenih v tej uredbi, omejiti na organe upravljanja in organe za potrjevanje ter, v skladu s pogoji iz te uredbe, se ne bi smelo zahtevati nobenega dodatnega revizijskega dela, kadar je sistem bistveno enak tistemu iz programskega obdobja 2007-2013. Ne bi smelo biti nobene zahteve za odobritev imenovanja s strani Komisije. Vendar, da se poveča pravna varnost, bi morale držav članice imeti možnost, da predložijo dokumente v zvezi z imenovanjem Komisije ob upoštevanju nekaterih pogojev, določenih v tej uredbi. Spremljanje skladnosti z merili za imenovanja, ki se izvajajo na podlagi ureditve v zvezi z revizijo in nadzorom bi moralo, kadar rezultati pokažejo neskladnost z merili, omogočati pravna sredstva in možnost preklica imenovanja.
- (108) Organ upravljanja je odgovoren za uspešno in učinkovito uporabo skladov in ESPR ter tako izpolnjuje znatno število nalog, povezanih z upravljanjem in spremljanjem programa, finančnim upravljanjem, nadzorom in izbiro projektov. Ustrežno bi bilo treba določiti pristojnosti in naloge organa upravljanja.

- (109) Organ za potrjevanje bi moral pripraviti zahtevke za plačila in jih predložiti Komisiji. Pripraviti bi moral računovodske izkaze, ki potrjujejo popolnost, točnost in resničnost računovodskih izkazov in dejstvo, da so izdatki, vneseni v izkaze, v skladu z veljavnimi pravili Unije in nacionalnimi pravili. Določiti bi bilo treba pristojnosti in naloge organa za potrjevanje.
- (110) Revizijski organ mora zagotoviti, da se izvedejo revizije sistemov upravljanja in nadzora, ustreznega vzorca operacij in računovodskih izkazov. Določiti bi bilo treba pristojnosti in naloge revizijskega organa. Revizije prijavljenih izdatkov bi se morale izvajati na reprezentativnem vzorcu operacij, kar bi omogočilo ekstrapolacijo rezultatov. Kot splošno pravilo za zagotavljanje zanesljivega reprezentativnega vzorca bi se morala uporabljati metoda statističnega vzorčenja. Vendar bi lahko revizijski organi v ustrezno utemeljenih okoliščinah uporabljali nestatistične metode vzorčenja, če so v skladu s pogoji iz te uredbe.
- (111) Brez poseganja v pristojnosti Komisije glede finančnega nadzora bi bilo treba okrepite sodelovanje med Komisijo in državami članicami na tem področju in opredeliti merila, ki bi Komisiji omogočala, da v skladu s svojo strategijo nadzora nad nacionalnimi sistemi ugotovi raven zanesljivosti zagotovil, ki bi jih morala pridobiti od nacionalnih revizijskih organov.
- (112) Poleg splošnih pravil o finančnem upravljanju za sklade ESI bi bilo treba določiti dodatne določbe za sklade in ESPR. Da bi Komisija pred sprejetjem obračuna prejela zadostna zagotovila, bi bilo treba zahtevke za vmesna izplačila poplačati v višini 90 % zneska, ki je rezultat uporabe stopnje sofinanciranja za vsako prednostno nalogo, določeno v sklepu o sprejetju operativnega programa za upravičeni izdatek v okviru prednostne naloge. Preostali zneski bi morali biti državam članicam izplačani po sprejetju obračuna, če Komisija lahko ugotovi, da so popolni, natančni in verodostojni.
- (113) Upravičenci bi morali podpora v celoti prejeti najkasneje 90 dni od datuma vložitve zahtevka za izplačilo s strani upravičenca, če so na voljo sredstva iz začetnega in letnega predplačila ter vmesnih plačil. Organ upravljanja bi lahko prestavil rok, kadar spremni dokumenti niso popolni ali obstajajo dokazi o nepravilnostih, ki jih je treba nadalje raziskati. Predvideti bi bilo treba začetna in letna predplačila, da se zagotovi, da imajo države članice zadostna sredstva za izvajanje programov v okviru takih ureditev. Letna predplačila bi bilo treba potrditi vsako leto s sprejetjem obračuna.
- (114) Za zmanjšanje nevarnosti prijave nepravilnih izdatkov bi bilo treba omogočiti, da organ upravljanja zneske, ki bi jih bilo treba dodatno preveriti, brez dodatne utemeljitve vključi v zahtevek za vmesno plačilo po obračunskem letu, v katerem so bili vneseni v njegov računovodski sistem.
- (115) Za zagotovitev ustrezne uporabe splošnih pravil o prenehanju obveznosti bi moralo biti v pravilih o skladih in ESPR natančno opisano, kako se določijo roki za prenehanje obveznosti.
- (116) Za uporabo zahtev iz finančne uredbe za finančno upravljanje skladov in ESPR je treba določiti postopke za pripravo, pregled in sprejetje obračuna, ki bi morali zagotoviti jasno podlago in pravno varnost teh ureditev. Da bi država članica lahko ustrezno izpolnjevala svoje obveznosti, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da izključijo zneske, katerih zakonitost in pravilnost se trenutno ocenjuje.
- (117) Za znižanje administrativnega bremena upravičencev bi bilo treba določiti posebne časovne roke, v okviru katerih bi organi upravljanja morali zagotoviti dostopnost dokumentacije za operacije po predložitvi izdatkov ali zaključku operacije. V skladu z načelom sorazmernosti bi moralo biti obdobje hranjenja dokumentov odvisno od višine skupnih upravičenih izdatkov za posamezno operacijo.
- (118) Ker se obračun preverja in potrjuje vsako leto, bi bilo treba bistveno poenostaviti postopek zaključevanja. Podlaga za dokončno zaključitev programa bi zato morali biti samo dokumenti, povezani s končnim obračunskim letom, in zaključno poročilo o izvajanju ali zadnje letno poročilo o izvajanju, ne bi pa bilo treba pripraviti nobenih drugih dodatnih dokumentov.
- (119) Za varovanje finančnih interesov Unije in zagotovitev sredstev za uspešno izvajanje programa bi bilo treba določiti določbe, ki bi Komisiji omogočile začasno ustavitev plačil na ravni prednostnih nalog ali operativnih programov.
- (120) Za zagotovitev pravne varnosti državam članicam je ob upoštevanju načela sorazmernosti, primerno določiti posebne ureditve in postopke za finančne popravke, ki jih uvedejo države članice in Komisija v zvezi s skladi in ESPR.

(121) Potreben je pravni okvir, ki bo zagotavljal zanesljive sisteme za upravljanje in nadzor na nacionalni in regionalni ravni ter ustrezno razdelitev vlog in odgovornosti pri deljenem upravljanju. Vloga Komisije bi zato morala biti opredeljena in jasna, prav tako pa bi bilo treba določiti sorazmerna pravila za finančne popravke s strani Komisije.

(122) Pogostost revizijskih pregledov operacij bi morala biti sorazmerna z višino podpore Unije iz skladov in ESPR. Število revizijskih pregledov bi bilo treba zmanjšati, zlasti kadar skupni upravičeni izdatki za operacijo ne presegajo 200 000 EUR za ESRR in Kohezijski sklad, 150 000 EUR za ESS in 100 000 EUR za ESPR. Kljub temu bi bilo treba zagotoviti možnost, da se revizijski pregledi opravijo vedno, ko obstajajo dokazi o nepravilnostih ali goljufigiji, ali v okviru revizijskega vzorca po ukinitvi končane operacije. Komisija bi morala imeti možnost pregleda revizijske sledi revizijskega organa ali sodelovati pri revizijskih pregledih na kraju samem. Kadar Komisija na tak način ne dobi potrebnega zagotovila glede uspešnega delovanja revizijskega organa, bi Komisija morala imeti možnost, da ponovno izvede revizijski pregled, kadar je to v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi. Da bi bila raven revizijskega nadzora Komisije sorazmerna s tveganjem, bi morala Komisija imeti možnost zmanjšati število svojih revizij v zvezi z operativnimi programi, kadar ni bistvenih pomanjkljivosti ali kadar se je mogoče zanesti na revizijski organ. Da bi se zmanjšalo administrativno breme upravičencev, bi bilo treba uvesti posebna pravila, s katerimi bi zmanjšali tveganje prekrivanja revizijskih pregledov istih operacij, ki jih opravljajo različne institucije, in sicer Evropsko računsko sodišče, Komisija in revizijski organ.

(123) Za dopolnitev in spremembo nekaterih nebistvenih elementov te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z evropskim kodeksom dobre prakse glede partnerstva, dopolni in spremeni razdelke 4 do 7 skupnega strateškega okvira, merili za določitev ravni finančnega popravka, ki se uporabi, posebnimi pravili o nakupu zemljišč in o kombiniranju tehnične podpore s finančnimi instrumenti, vlogo, odgovornostjo in pristojnostjo organov za izvajanje finančnih instrumentov, upravljanjem in nadzorom nad finančnimi instrumenti, ustavitvijo izplačil finančnim instrumentom in posledično prilagoditvijo glede uporabe izplačil, vzpostavitev sistema kapitalizacije letnih obrokov za finančne instrumente, posebnimi pravili, ki določajo merila za določanje upravljavskih stroškov in pristojbin na podlagi učinkovitosti, pragove in pravili, ki se uporabljajo za poplačilo kapitaliziranih upravljavskih stroškov ter pristojbin za instrumente, ki temeljijo na lastniškem kapitalu, in mikrokredite, opredelitvijo pavšalnega zneska za neto

prihodke operacij v posameznih sektorjih, kakor tudi določitvijo pavšalnih zneskov za nekatere sektorje ali podsektorje na področjih IKT, raziskav,

razvoja in inovacij in energetske učinkovitosti in dodajanja sektorjev ali podsektorjev, metode izračuna sedanje vrednosti diskontiranih neto prihodkov za operacije, ki ustvarjajo prihodek, dodatnimi pravili o nadomestitvi upravičenca na podlagi operacij javno zasebnega partnerstva, minimalnimi zahtevami, ki se vključijo v sporazume o javno-zasebnem partnerstvu, ki so potrebni za uporabo odstopanja z zvezi z upravičenostjo izdatkov, opredelitvijo pavšalnega zneska, ki se uporablja za posredne stroške za nepovratna sredstva, ki temeljijo na obstoječih metodah in ustreznih zneskih, ki se uporabljajo v politikah Unije, metodologijo, ki se uporabi pri izvajanju kakovostnega pregleda velikega projekta, merili za določitev primerov, ki odstopajo, o katerih je treba poročati, podatkih, ki jih je treba podati ter pogojih in postopkih, ki se uporabijo pri določanju, ali morajo države članice povrniti neizterljive zneske, podatkih, ki se beležijo in shranjujejo v računalniški obliki znotraj sistemov spremljanja, ki jih vzpostavijo organi upravljanja, minimalnimi pravili glede revizijske sledi, obseg in vsebino revizij dejavnosti in revizij izkazov ter metodologije za izbiro vzorčnih dejavnosti ter pravili glede uporabe podatkov, zbranih med revizijami, merili za določanje resnih pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in spremljanja, za vzpostavitev ravni finančnega popravka, ki se uporablja, in za uporabo pavšalnih zneskov ali ekstrapoliranih finančnih popravkov. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

(124) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastila, da lahko za vse sklade ESI z izvedbenimi akti sprejme sklepe o odobritvi elementov partnerskih sporazumov in spremembe partnerskih sporazumov, sklepe o odobritvi elementov revidiranih partnerskih sporazumov, sklepe o programih in prednostnih nalogah, ki so dosegli svoje mejnike in so lahko upravičenci iz dodelitve rezerve na podlagi doseženih rezultatov, sklepe o spremembi programov kot posledica ukrepov za popravilo prenosa finančnih dodelitev drugim programom, sklepe o letnih načrtih ukrepov, ki se financirajo iz tehnične podpore na pobudo Komisije, in, v primeru prenehanja obveznosti, sklepe o spremembi sklepov o sprejetju programov; in kar zadeva ESRR, ESS in Kohezijski sklad, sklepe o opredelitvi regij in držav članic, ki izpolnjujejo merila za naložbe za rast in delovna mesta, sklepe, ki določajo letno razdelitev odobrenih pravic za prevzem obveznosti državam članicam, sklepe o določitvi zneska, ki se prenese iz dodelitve Kohezijskega sklada za vsako državo članico za Instrument za povezovanje Evrope, sklepe o določitvi zneska, ki se prenese iz dodelitve strukturnih

skladov za vsako državo članico za hrano za najbolj ogrožene skupine prebivalstva, sklepe o sprejetju prenosov delov dodelitev iz cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" k cilju "naložbe za rast in delovna mesta", sklepe o tem, ali naj se izvede finančni popravek v primeru

neskladnosti z dodatnostjo, sklepe za sprejetje in spreminjanje operativnih programov, sklepe o zavrnitvi finančnega prispevka za veliki projekt, sklepe o odobritvi finančnega prispevka za izbrani veliki projekt in podaljšanje obdobja za uresničenje pogojev, povezanih z odobritvijo velikih projektov in sklepe o skupnih akcijskih načrtih; in kar zadeva ESRR, ESS, Kohezijski sklad in ESPR, sklepe o zavrnitvi računov in zaračunanega zneska, če računi niso bili sprejeti, sklepe o začasni ustavitvi vmesnih plačil in sklepe o finančnih popravkih.

- (125) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z vzorcem, ki se uporabi pri predložitvi poročila o napredku, vzorcem operativnega programa za sklade, metodologijo, ki se uporabi pri izvajanju analize stroškov in koristi glede velikih projektov, obliko, v kateri se predložijo informacije o velikih projektih vzorcem skupnega akcijskega načrta, obliko letnih in končnih poročil o izvajanju, frekvenco poročanja o nepravilnostih in obliki poročanja, ki jo je treba uporabiti, vzorcem izjave o upravljanju in vzorci revizijske strategije, mnenjem in letnim poročilom o nadzoru. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

- (126) Da se zagotovi potreben prispevek in boljše sodelovanje držav članic za izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije glede te uredbe na nekaterih posebej občutljivih področjih politike, povezanih s skladi ESI, in da se okrepi vloga držav članic pri sprejemanju enotnih pogojev na teh področjih ali pri drugih izvršilnih ukrepih z bistvenimi posledicami ali s potencialno bistvenim vplivom bodisi na nacionalno gospodarstvo, nacionalni proračun ali pravilno delovanje javne uprave držav članic, bi morali biti izvedbeni akti v zvezi z metodologijo za zagotavljanje informacij o podpori ciljem na področju

podnebnih sprememb, podrobno ureditvijo za zagotovitev skladnega pristopa za opredelitev v okviru uspešnosti mejnikov in ciljnih vrednosti za vsako prednostno nalogo in za ocenjevanje doseganja mejnikov in ciljnih vrednosti, standardnimi pogoji za nadzor finančnih instrumentov, podrobno ureditvijo za prenos in upravljanje programskih prispevkov, ki jih upravljajo organi za izvajanje finančnih instrumentov, vzorcem sporazuma o financiranju v zvezi s skupnimi finančnimi instrumenti za neomejeno jamstvo in listinjenje v korist MSP, vzorci, ki se uporabijo pri predložitvi dodatnih informacij glede finančnih instrumentov pri zahtevkih za izplačila Komisiji in pri poročanju Komisiji o finančnih instrumentih, pogojih za sistem elektronske izmenjave informacij o upravljanju in nadzoru, nomenklaturu, na podlagi katere se lahko opredelijo kategorije intervencij v zvezi

s prednostno osjo v operativnih programih; obliko za obvestitev o izbranem velikem projektu, tehničnimi značilnostmi informacijskih in komunikacijskih ukrepov za operacijo ter navodila za oblikovanje simbola in opredelitev njegovih standardnih barv, vzorcem, ki se uporabi pri predložitvi finančnih podatkov Komisiji za namene spremljanja, podrobno ureditvijo za izmenjavo informacij med upravičenci in organi upravljanja, organi za potrjevanje, revizijskimi organi in posredniškimi organi, vzorci za poročilo in mnenje neodvisnega revizijskega organa ter opis obstoječih funkcij in postopkov za organe upravljanja in po potrebi za organe za potrjevanje, tehničnimi specifikacijami za sistem upravljanja in nadzora, vzorcem za zahtevke za izplačila in vzorce za izkaze, sprejeti v skladu s postopkom pregleda, določenim v členu 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

- (127) Ker so morebitni vpliv in posledice nekaterih izvedbenih aktov, ki se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011, tako zelo pomembni za države članice, je izjema od splošnega pravila upravičena. Komisija v skladu s tem ne bi smela sprejeti osnutka izvedbenega akta, kadar odbor ne poda mnenja. Ti izvedbeni akti se nanašajo na določitev metodologije za zagotavljanje informacij o podpori ciljem na področju podnebnih sprememb, določitev metodologije za mejnike in ciljne vrednosti v zvezi z okvirom uspešnosti, uvedbo standardnih pogojev v zvezi s finančnimi instrumenti, določitev podrobne ureditve načinov prenosa in upravljanja prispevkov iz programa v zvezi z določenimi finančnimi instrumenti, sprejetje predloge sporazuma o financiranju v zvezi s skupnimi finančnimi instrumenti za neomejeno jamstvo in sekuritizacijo za MSP, določitev vzorca, ki ga je treba uporabljati za poročanje Komisiji o finančnih instrumentih, določitev nomenklature, na podlagi katere se lahko opredelijo kategorije intervencij

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

v zvezi s prednostno osjo operativnih programov, določitev tehničnih značilnosti informacijskih in komunikacijskih ukrepov za dejavnosti ter navodila za oblikovanje simbola in opredelitev njegovih standardnih barv ter na določitev tehničnih specifikacij evidentiranja in shranjevanja podatkov v zvezi s sistemom upravljanja in nadzora. Za te izvedbene akte bi se zato moral uporabljati tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

(128) Ker ta uredba nadomešča Uredbo (ES) št. 1083/2006, bi bilo treba navedeno uredbo razveljaviti. Kljub temu pa ta uredba ne bi smela vplivati na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje zadevnih projektov do njihovega zaključka, ali podpore, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1083/2006 ali katerega koli drugega zakonodajnega akta, ki se uporablja za to podporo na dan 31. decembra 2013. Zahtevki, predloženi ali odobreni na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006, bi zato morali ostati veljavni. Z odstopanjem od točke (b) člena 59(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 bi bilo treba določiti tudi posebna prehodna pravila o tem, kdaj lahko organ upravljanja v zvezi z operativnimi programi, ki se izvajajo na podlagi prejšnjega zakonodajnega okvira, še naprej opravlja naloge organa za potrjevanje, za namene ocene Komisije v skladu s členom 73(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 pri uporabi člena 123(5) te uredbe in v zvezi s postopkom odobritve velikih projektov iz točke (a) člena 102(1) te uredbe.

(129) Ker cilja te uredbe, in sicer okrepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, države članice zaradi razlik v stopnji razvoja posameznih regij, zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi ter omejenih finančnih virov držav članic in regij, ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(130) Da bi se omogočila takojšnja uporaba ukrepov, predvidenih v tej uredbi, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

PRVI DEL

PREDMET UREJANJA IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa splošna pravila, ki se uporabljajo za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS),

Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), ki delujejo na podlagi skupnega okvira (v nadaljnjem besedilu: evropski strukturni in investicijski skladi - skladi ESI). Določa tudi potrebne določbe za zagotovitev uspešnosti skladov ESI ter usklajevanje skladov med seboj in z drugimi instrumenti Unije. Skupna pravila, ki se uporabljajo za sklade ESI, so določena v drugem delu.

Tretji del določa splošna pravila, ki urejajo ESRR, ESS (v nadaljnjem besedilu skupaj: strukturna sklada) in Kohezijski sklad glede nalog, prednostnih ciljev in organizacije strukturnih skladov in Kohezijski sklad (skladi), meril, ki jih morajo izpolnjevati države članice in regije za upravičenost do podpore iz skladov ESI, razpoložljivih finančnih virov in meril za njihovo dodeljevanje.

Četrti del določa splošna pravila, ki se uporabljajo za sklade in ESPR glede upravljanja in nadzora, finančnega upravljanja, računovodstva in finančnih popravkov.

Pravila iz te uredbe se v skladu z zadnjim pododstavkom tega člena uporabljajo brez poseganja v določbe Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ in posebne določbe iz naslednjih uredb (v nadaljnjem besedilu: uredbe za posamezne sklade) v skladu s petim odstavkom tega člena:

- (1) Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o ESRR);
- (2) Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o ESS);
- (3) Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o Kohezijskem skladu);
- (4) Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o evropskem teritorialnem sodelovanju);
- (5) Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o EKSRP); ter

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o 17. decembra 2013, o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (Glej stran 549 tega uradnega lista).

(6) bodoči pravni akt Unije o vzpostavitvi pogojev za finančno podporo za pomorsko in ribiško politiko za programsko obdobje 2014-2020 (v nadaljnjem besedilu: uredba o ESPR);

Drugi del te uredbe se uporablja za vse sklade ESI, razen če so odstopanja izrecno dovoljena. Tretji in četrti del te uredbe določata dopolnilna pravila k drugemu delu, ki se uporabljajo za sklade oziroma za sklade in ESPR ter lahko izrecno dovoljujejo odstopanja od uredb za posamezne sklade. Uredbe za posamezne sklade lahko določajo dopolnilna pravila k drugemu delu te uredbe za sklade ESI, tretjemu delu te uredbe za sklade ter četrtemu delu te uredbe za sklade in ESPR. Dopolnilna pravila v uredbah za posamezen sklad niso v nasprotju z drugim, tretjim ali četrtim delom te uredbe. V primeru dvoma glede uporabe določb drugi del te uredbe prevlada nad pravili za posamezne sklade, drugi, tretji in četrti deli te uredbe pa prevladajo nad uredbami za posamezne sklade.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „strategija Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ pomeni ciljne vrednosti in skupne cilje, ki usmerjajo ukrepanje držav članic in Unije, kakor je določeno v sklepih, ki jih Evropski svet sprejel 17. junija 2010 kot Prilogo I (nova evropska strategija za delovna mesta in rast, krovne ciljne vrednosti EU), Priporočilu Sveta z dne 13. julija 2010 ⁽¹⁾ ter Sklepu Sveta 2010/707/EU ⁽²⁾, ter kakršno koli spremembo takšnih ciljnih vrednosti in skupnih ciljev;
- (2) „strateški okvir politike“ pomeni dokument ali sklop dokumentov na nacionalni ali regionalni ravni, ki na podlagi dokazov določajo omejeno število skladnih prednostnih nalog in časovni okvir za izvajanje teh prednostnih nalog, vključujejo pa lahko tudi mehanizem spremljanja;
- (3) „strategija pametne specializacije“ pomeni nacionalne ali regionalne strategije za inovacije, ki določajo prednostne naloge za izgradnjo konkurenčne prednosti z razvojem lastnih prednosti na področju raziskav in inovacij ter njihovim usklajevanjem s poslovnimi potrebami, da se novo nastajajoče priložnosti in razvoj trga obravnavajo skladno, ob hkratnem preprečevanju podvajanja in drobljenja prizadevanj; strategija pametne specializacije je lahko v obliki nacionalnega ali regionalnega strateškega okvira politike za raziskave in inovacije ali vključene vanj;
- (4) „pravila za posamezne sklade“, pomenijo določbe določene v, ali oblikovane na podlagi tretjega in četrtega dela te uredbe ali iz uredbe, ki ureja enega ali več skladov ESI iz četrtega odstavka člena 1;
- (5) „načrtovanje“ pomeni večstopenjski postopek organiziranja, odločanja in dodeljevanja finančnih sredstev za večletno izvajanje skupnega ukrepa Unije in držav članic, z vključevanjem partnerjev v skladu s členom 5, za večletno izvajanje skupnega ukrepa Unije in držav članic za doseganje ciljev iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast;
- (6) „program“ pomeni „operativni program“ iz tretjega ali četrtega dela te uredbe in uredbe o ESPR ter „program za razvoj podeželja“ iz uredbe o EKSRP;
- (7) „programsko območje“ pomeni geografsko območje, ki ga pokriva določeni program ali v primeru programa, ki pokriva več kot eno kategorijo regij, geografsko območje, ki ustreza vsaki posamični kategoriji regij;
- (8) „prednostna naloga“ iz drugega in četrtega dela te uredbe pomeni „prednostno os“ iz tretjega dela te uredbe za ESRR, ESS in Kohezijski sklad in „prednostni cilj Unije“ iz uredbe o ESPR in uredbe o EKSRP;
- (9) „operacija“ pomeni projekt, pogodbo, ukrep ali skupino projektov, ki jih izberejo organi upravljanja zadevnih programov ali se izberejo pod njihovo pristojnostjo, ter prispeva k ciljem povezane prednostne naloge ali prednostnih nalog, na katere se nanaša; v okviru finančnih instrumentov operacijo sestavljajo finančni prispevki programa k finančnim instrumentom in nadaljnja finančna podpora navedenih finančnih instrumentov;
- (10) „upravičenec“ pomeni javni ali zasebni organ ter samo za namene uredbe o EKSRP in uredbe o ESPR fizično osebo, odgovorno za začetek ali začetek in izvajanje operacij; in v okviru shem državne pomoči, kakor so opredeljene v točki 12 tega člena, pomeni organ, ki prejme pomoč; in v okviru finančnih instrumentov v skladu z naslovom IV drugega dela te uredbe pomeni organ, ki izvaja finančni instrument ali sklad skladov, kot je ustrezno;
- (11) „finančni instrumenti“ pomeni finančne instrumente, kakor so opredeljeni v točkah (k), (l), (m), (n), (o) in (p) člena 2 finančne uredbe, razen če je v tej uredbi določeno drugače;

⁽¹⁾ Priporočilo Sveta z dne 13. julija 2010 o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Unije (UL L 191, 23.7.2010, str. 28).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2010/707/EU z dne 21. oktobra 2010 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (UL L 308, 24.11.2010, str. 46).

- (12) „končni prejemnik“ pomeni pravno ali fizično osebo, ki prejme finančno podporo iz finančnega instrumenta;
- (13) „državna pomoč“ pomeni pomoč iz člena 107(1) PDEU in se za namene te uredbe šteje, da vključuje tudi pomoč de minimis v smislu Uredbe Komisije (ES) št. 1998/2006 ⁽¹⁾, Uredbe Komisije (ES) št. 1535/2007 ⁽²⁾ in Uredbe Komisije (ES) št. 875/2007 ⁽³⁾;
- (14) „končana operacija“ pomeni operacijo, ki je bila fizično zaključena ali popolnoma izvedena, za katero so upravičenci izvršili vsa zadevna izplačila, njim pa je bil izplačan ustrezen javni prispevek;
- (15) „javni izdatki“ pomenijo kakršen koli javni prispevek za financiranje operacij iz proračuna nacionalnih, regionalnih ali lokalnih javnih oblasti, proračuna Unije za sklade ESI, proračuna oseb javnega prava ali proračuna združenj javnih organov ali oseb javnega prava in za namene določitve stopnje sofinanciranja programov ESS ali prednostnih nalog lahko vključujejo kakršne koli finančne vire, ki jih skupaj prispevajo delodajalci in delavci;
- (16) „oseba javnega prava“ pomeni kateri koli organ, ki ga ureja javno pravo v smislu točke 9 člena 1 Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ in katero koli evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS), ustanovljeno v skladu z Uredbo (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, ne glede na to, ali se v skladu z ustreznimi nacionalnimi izvedbenimi določbami EZTS šteje za osebo javnega prava ali osebo zasebnega prava;
- (17) „dokument“ pomeni dokument na papirju ali elektronskem mediju, na katerem so informacije, pomembne v okviru te uredbe;
- (18) „posredniški organ“ pomeni kateri koli javni ali zasebni organ, ki deluje pod pristojnostjo organa upravljanja ali organa za potrjevanje ali v imenu tega organa izvaja naloge v povezavi z upravičenci, ki izvajajo operacije;
- (19) „strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost“ pomeni usklajene operacije, katerih namen je doseganje lokalnih ciljev in potreb, in ki prispevajo k doseganju ciljev iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ki jih oblikuje in izvaja lokalna akcijska skupina;
- (20) „partnerski sporazum“ pomeni dokument, ki ga pripravi država članica skupaj s partnerji v skladu z načelom upravljanja na več ravneh, v katerem so opredeljene strategija države članice, prednostne naloge in ureditve za uspešno in učinkovito uporabo skladov ESI pri izvajanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ki ga potrdi Komisija na podlagi ocene in v dialogu z zadevno državo članico;
- (21) „kategorija regij“ pomeni razvrstitev regij med „manj razvite regije“, „regije v prehodu“ ali „bolj razvite regije“ v skladu s členom 90(2);
- (22) „zahtevek za izplačilo“ pomeni vlogo za izplačilo ali izjavo o izdatkih, ki jih je država članica predložila Komisiji;
- (23) „EIB“ pomeni Evropsko investicijsko banko, Evropski investicijski sklad ali katero koli podružnico Evropske investicijske banke;
- (24) „javno-zasebna partnerstva“ pomeni oblike sodelovanja med javnimi organi in zasebnim sektorjem, katerih cilj je izboljšati dotok naložb v infrastrukturne projekte ali druge vrste operacij, ki zagotavljajo javne storitve z delitvijo tveganja, združevanjem strokovnega znanja zasebnega sektorja ali dodatnimi viri kapitala;
- (25) „operacija javno-zasebnega partnerstva“ pomeni operacijo, ki se izvaja ali naj bi se izvajala v okviru strukture javno-zasebnih partnerstev;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči de minimis (UL L 379, 28.12.2006, str. 5).

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1535/2007 z dne 20. decembra 2007 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomočeh de minimis v sektorju kmetijske proizvodnje (UL L 337, 21.12.2007, str. 35).

⁽³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 875/2007 z dne 24. julija 2007 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za pomoč de minimis v ribiškem sektorju in o spremembah Uredbe (ES) št. 1860/2004 (UL L 193, 25.7.2007, str. 6).

⁽⁴⁾ Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 114).

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) (UL L 210, 31.7.2006, str. 19).

(26) „depozitni račun“ pomeni bančni račun, ki ga ureja pisni sporazum med organom upravljanja ali posredniškim organom in organom, ki izvaja finančni instrument, v primeru operacije javno-zasebnega partnerstva pa pisni sporazum med javnim organom upravičencem in zasebnim partnerjem, ki ga odobri organ upravljanja ali posredniški organ in je vzpostavljen posebej za hranjenje sredstev, ki se izplačajo po koncu obdobja upravičenosti, izključno za namene, določene v točki (c) člena 42(1), členu 42(2), členu 42(3) in členu 64, ali bančni račun, odprt po pogojih, ki zagotavljajo enakovredna jamstva za izplačila iz skladov;

- (27) „sklad skladov“ pomeni sklad, ustanovljen s ciljem, da prispeva podporo iz programa ali programov za več finančnih instrumentov. Kadar se finančni instrumenti izvajajo prek sklada skladov, se šteje, da je organ, ki izvaja sklad skladov, edini upravičenec v smislu točke 10 tega člena;
- (28) „MSP“ pomeni mikro, malo ali srednje podjetje, kakor je opredeljeno v Priporočilu Komisije 2003/361/ES ⁽¹⁾;
- (29) „obračunsko leto“ pomeni za namene tretjega ali četrtega dela obdobje od 1. julija do 30. junija, razen za prvo obračunsko leto programskega obdobja, ki se začne z dnem začetka upravičenosti do izdatkov in konča s 30. junijem 2015. Finančno obračunsko leto je obdobje od 1. julija 2023 do 30. junija 2024;
- (30) „finančno leto“ pomeni za namene tretjega ali četrtega dela obdobje od 1. januarja do 31. decembra;
- (31) „makroregionalna strategija“ pomeni celovit okvir, ki ga je potrdil Evropski svet in ga lahko podprejo tudi skladi ESI pri obravnavi skupnih izzivov, s katerimi se sooča opredeljeno geografsko območje, povezano z državami članicami in tretjimi državami z istega geografskega območja, ki imajo zato koristi od okrepljenega sodelovanja za doseganje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;
- (32) „strategija morskih bazenov“ pomeni strukturiran okvir sodelovanja na področju določenega geografskega območja, ki ga razvijejo institucije Unije, države članice, njihove regije in po potrebi tretje države, ki si delijo morski bazen; strategija morskih bazenov upošteva geografske, podnebne, gospodarske in politične značilnosti morskega bazena;
- (33) „veljavna predhodna pogojenost“ pomeni konkreten in natančno vnaprej opredeljen ključni dejavnik, ki je pogoj za uspešno in učinkovito doseganje posebnega cilja naložbene prednostne naloge ali prednostne naloge Unije in je neposredno in resnično povezan z doseganjem tega cilja ter nanj neposredno vpliva;
- (34) „posebni cilj“ pomeni rezultat, h kateremu prispeva prednostna naložba ali prednostna naloga Unije v posebnih nacionalnih ali regionalnih okoliščinah, in sicer z dejavnostmi ali ukrepi, sprejetimi v okviru take prednostne naloge;
- (35) „ustrezna priporočila za posamezne države, sprejeta v skladu s členom 121(2) PDEU“ in „ustrezna priporočila Sveta, sprejeta v skladu s členom 148(4) PDEU“ pomenijo priporočila v zvezi s strukturnimi izzivi, ki jih je ustrezno obravnavati v okviru večletnih naložb, ki neposredno sodijo v področje uporabe skladov ES, kakor je določeno v uredbah za posamezne sklade;
- (36) „nepravilnost“ pomeni vsako kršitev prava Unije ali nacionalnega prava v zvezi z njegovo uporabo, ki je posledica delovanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, vključenega v izvajanje skladov ESI, ki zaradi neupravičene postavke izdatkov škoduje ali bi škodovalo proračunu Unije.
- (37) „gospodarski subjekt“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo ali drug subjekt, ki sodeluje pri izvajanju podpore iz skladov ESI, z izjemo držav članic, kadar te izvršujejo javno oblast;
- (38) „sistemska nepravilnost“ pomeni vsako nepravilnost, ki se lahko ponavlja in ima visoko verjetnost pojava v podobnih vrstah operacij ter je posledica resne pomanjkljivosti v uspešnosti delovanja sistemov upravljanja in nadzora; takšna nepravilnost zajema tudi neuspešno vzpostavitev ustreznih postopkov v skladu s to uredbo in pravili za posamezne sklade;
- (39) „resna pomanjkljivost pri uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora“ za namene izvajanja skladov in ESPR v okviru četrtega dela pomeni pomanjkljivost, zaradi katere so potrebne bistvene izboljšave v sistemu, ker takšna nepravilnost, za sklade in ESPR, predstavlja resno tveganje za nastanek nepravilnosti in zaradi obstoja katere ni mogoče izdati revizijskega poročila o delovanju sistema upravljanja in nadzora, brez pridržka.

Člen 3

Izračun roka za odločitve Komisije

Kadar se v skladu s členi 16(2) in (3), 29(3), 30(2) in (3), 102(2), 107(2) ter 108(3) Komisiji določi rok za sprejetje ali spremembo odločitve z izvedbenim aktom, ta rok ne vključuje obdobja, ki se začne na dan, ki sledi dnevno, na katerega je Komisija poslala svoje pripombe državam članicam, in traja, dokler se država članica ne odzove na te pripombe.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, majhnih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

DRUGI DEL**SKUPNE DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA SKLADE ESI**

NASLOV I

NAČELA PODPORE UNIJE ZA SKLADE ESI

Člen 4

Splošna načela

1. Skladi ESI v okviru večletnih programov zagotavljajo podporo, ki dopolnjuje nacionalne, regionalne in lokalne ukrepe za doseganje ciljev iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter v okviru nalog skladov ESI za doseganje njihovih, s Pogodbo določenih, ciljev, vključno z ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, ob upoštevanju ustreznih integriranih smernic Evropa 2020 in priporočil za vsako državo, sprejetih v skladu s členom 121(2) PDEU, in ustreznih priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU in, kjer je primerno na nacionalni ravni, nacionalnega programa reform.

2. Komisija in države članice ob upoštevanju posebnih okoliščin vsake države članice zagotovijo, da je podpora iz skladov ESI v skladu z ustreznimi politikami, horizontalnimi načeli iz členov 5, 7 in 8 in prednostnimi nalogami Unije ter dopolnjuje druge instrumente Unije.

3. Podpora iz skladov ESI se izvaja v tesnem sodelovanju Komisije in držav članic v skladu z načelom subsidiarnosti.

4. Države članice na ustrezni teritorialni ravni v skladu s svojim institucionalnim, pravnim in finančnim okvirom in organi, ki jih imenujejo v ta namen, so odgovorni za pripravo in izvajanje programov ter opravljanje svojih nalog v partnerstvu z ustreznimi partnerji iz člena 5 v skladu s to uredbo in pravili za posamezne sklade.

5. Ureditve za izvajanje in uporabo skladov ESI, zlasti finančnih in upravnih sredstev, potrebnih za njihovo pripravo in izvajanje programov, v zvezi s spremljanjem, poročanjem, vrednotenjem, upravljanjem in nadzorom, so sorazmerne z dodeljeno podporo ob spoštovanju načela sorazmernosti in upoštevanju splošnega cilja zmanjšanja administrativnega bremena za organe, ki sodelujejo pri upravljanju in nadzoru programov.

6. Komisija in države članice v skladu s svojimi pooblastili zagotavljajo uskladitev med vsakim izmed skladov ESI ter uskladitev skladov ESI z drugimi ustreznimi politikami, strategijami in instrumenti Unije, vključno z instrumenti v okviru zunanje delovanja Unije.

7. Del proračuna Unije, dodeljen skladom ESI, se izvaja v okviru deljenega upravljanja med državami članicami in Komisijo v skladu s členom 59 finančne uredbe, z izjemo zneska podpore iz Kohezijskega sklada, prenesenega na Instrument za povezovanje Evrope iz člena 92(6) te uredbe, inovativnih ukrepov na pobudo Komisije v skladu s členom 8 uredbe o ESRR in tehnične podpore na pobudo Komisije in podporo za neposredno upravljanje na podlagi uredbe o ESPR.

8. Komisija in države članice uporabljajo načelo dobrega finančnega poslovanja v skladu s členom 30 finančne uredbe.

9. Komisija in države članice zagotovijo uspešnost skladov ESI med pripravo in izvajanjem v zvezi s spremljanjem, poročanjem in vrednotenjem.

10. Komisija in države članice izvajajo svoje ustrezne naloge v zvezi s skladi ESI s ciljem zmanjšati administrativno breme upravičencev.

Člen 5

Partnerstvo in upravljanje na več ravneh

1. Vsaka država članica za partnerski sporazum in vsak program v skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom organizira partnerstvo s pristojnimi regionalnimi in lokalnimi organi. Partnerstvo vključuje tudi naslednje partnerje:

(a) pristojne urbane in druge javne organe;

(b) ekonomske in socialne partnerje; in

(c) ustrezne organe, ki predstavljajo civilno družbo, vključno z okoljskimi partnerji in nevladnimi organizacijami, ter organi, odgovornimi za spodbujanje socialne vključenosti, enakosti spolov in boja proti diskriminaciji.

2. Države članice v skladu s pristopom upravljanja na več ravneh vključijo partnerje iz odstavka 1 v pripravo partnerskih sporazumov in poročil o napredku ter v vse faze priprave in izvajanja programov, vključno s sodelovanjem v odborih za spremljanje programov v skladu s členom 48.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegirane akta v skladu s členom 149 v zvezi z Evropskim kodeksom dobre prakse za partnerstvo (v nadaljnjem besedilu: kodeks dobre prakse), tako da bo ta v podporo in pomoč državam članicam pri organiziranju partnerstva v skladu z odstavkom 1 in 2 tega člena. V kodeksu dobre prakse se določi

okvir, v katerem države članice v skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom ter nacionalnimi in regionalnimi pristojnostmi izvajajo partnerstvo. Kodeks dobre prakse ob popolnem upoštevanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti določa naslednje elemente:

- (a) glavna načela v zvezi s preglednimi postopki, ki jih je treba spoštovati pri določanju ustreznih partnerjev, in kadar je primerno, njihovih krovnih organizacij, tako se državam članicam pomaga pri imenovanju ustreznih najbolj reprezentativnih partnerjev v skladu z njihovim institucionalnim in pravnim okvirom;
- (b) glavna načela in primere dobre prakse v zvezi z vključevanjem različnih kategorij ustreznih partnerjev iz odstavka 1 v pripravo partnerskega sporazuma in programov, v zvezi z informacijami, potrebnimi pri njihovem vključevanju in pri različnih fazah izvajanja;
- (c) dobre prakse v zvezi z oblikovanjem pravil o članstvu in notranjimi postopki odborov za spremljanje, o katerih po potrebi odločijo države članice ali odbori za spremljanje programov v skladu z ustreznimi določbami te uredbe in pravili za posamezni sklad;
- (d) glavne cilje in dobre prakse v primerih, ko upravni organ ustrezne partnerje vključi v pripravo pozivov za zbiranje predlogov, zlasti dobre prakse za preprečevanje morebitnega navzkrižja interesov v primerih, kadar je možno, da so ustrezni partnerji tudi morebitni upravičenci, in pri vključitvi ustreznih partnerjev v pripravo poročil o napredku in v zvezi s spremljanjem in vrednotenjem programov v skladu z ustreznimi določbami te uredbe in pravili za posamezni sklad;
- (e) okvirna področja, teme in dobre prakse, z namenom da lahko pristojni organi držav članic uporabljajo sklade ESI, vključno s tehnično podporo, pri krepitvi institucionalnih zmogljivosti ustreznih partnerjev v skladu z ustreznimi določbami te uredbe in pravili za posamezne sklade;
- (f) vlogo Komisije pri širjenju dobrih praks;
- (g) glavna načela in dobre prakse, ki bodo državam članicam olajšale ocenjevanje izvajanja partnerstva in njegove dodane vrednosti.

Določbe kodeksa dobre prakse ne smejo biti v nasprotju z ustreznimi določbami te uredbe ali pravili za posamezne sklade.

4. Komisija do 18. april 2014 Evropski parlament in Svet sočasno uradno obvesti o delegiranem aktu iz odstavka 3 tega člena v zvezi z Evropskim kodeksom v okviru partnerstva. Ta delegirani akt ne določa datuma uporabe, ki je pred datumom njegovega sprejetja.

5. Kršenje obveznosti, ki jo imajo države članice na podlagi tega člena ali delegiranega akta, sprejetega na podlagi odstavka 3 tega člena, ne more predstavljati nepravilnosti, ki ji sledi finančni popravek v skladu s členom 85.

6. Komisija se z organizacijami, ki zastopajo partnerje na ravni Unije, najmanj enkrat letno in za vsak sklad ESI posvetuje o izvajanju podpore iz skladov ESI ter Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o izidu.

Člen 6

Skladnost s pravom Unije in nacionalnim pravom

Dejavnosti, ki se podpirajo iz skladov ESI, so v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom v zvezi z njegovo uporabo (v nadaljnjem besedilu: veljavno pravo).

Člen 7

Spodbujanje enakosti moških in žensk ter nediskriminacija

Države članice in Komisija zagotovijo, da se med celotno pripravo in izvajanjem programov, vključno v zvezi s spremljanjem, poročanjem in vrednotenjem, upoštevata in spodbujata enakost moških in žensk ter vključevanje vidika enakosti spolov.

Komisija in države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečitev diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti med pripravo in izvajanjem skladov. Med celotno pripravo in izvajanjem programov se zlasti upošteva dostopnost za invalide.

Člen 8

Trajnostni razvoj

Cilji skladov ESI se uresničujejo v skladu z načelom trajnostnega razvoja in ob spodbujanju cilja Unije o ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja iz člena 11 in člena 191(1) PDEU, ob upoštevanju načela onesnaževalec plača.

Države članice in Komisija zagotovijo, da se med pripravo in izvajanjem partnerskih sporazumov in programov spodbujajo zahteve za varstvo okolja, učinkovito rabo virov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje tem spremembam, biotsko raznovrstnost, pripravljenost na nesreče ter preprečevanje in obvladovanje tveganj. Države članice zagotovijo informacije o podpori ciljem na področju podnebnih sprememb z uporabo metodologije, ki temelji na kategorijah intervencij, prednostnih področjih ali ukrepih, ki so primerni za posamezni sklad ESI. Ta metodologija sestoji iz določitve posebnega koeficienta podpore na podlagi skladov ESI na ravni, ki odraža obseg, v katerem ta podpora prispeva k omilitvenim in prilagoditvenim ciljem na področju podnebnih sprememb. Posebni koeficient, ki se določi, se razlikuje na podlagi tega, ali podpora bistveno ali zmerno prispeva k ciljem glede podnebnih sprememb. Če podpora ne prispeva k doseganju teh ciljev ali je njen prispevek neznaten, se določi koeficient nič. V primeru ESRR, ESS in Kohezijskega sklada se koeficient pripiše kategorijam intervencij po nomenklaturi ki jo določi Komisija. V primeru EKSRP se koeficient pripiše prednostnim področjem, kot je določeno v uredbi o EKSRP, v primeru ESPR pa ukrepom, določenim v uredbi o ESPR.

Komisija z izvedbenim aktom določi enotne pogoje za vse posamezne sklade ESI za izvajanje metodologije iz drugega odstavka. Izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

NASLOV II

STRATEŠKI PRISTOP

POGLAVJE I

Tematski cilji za sklade ESI in skupni strateški okvir

Člen 9

Tematski cilji

Vsak sklad ESI za prispevek k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, pa tudi k poslanstvu posameznih skladov, določenih v skladu s cilji iz Pogodbe, vključno z ekonomsko, teritorialno in socialno kohezijo, podpira naslednje tematske cilje:

- (1) krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij;
- (2) povečanje dostopnosti do IKT ter njihove uporabe in kakovosti;
- (3) povečanje konkurenčnosti MSP, kmetijskega sektorja (za EKSRP) ter sektorja ribištva in akvakulture (za ESPR);
- (4) podpora prehodu na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika v vseh sektorjih;
- (5) spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj;
- (6) ohranjanje in varstvo okolja in spodbujanje učinkovite rabe virov;
- (7) spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah;
- (8) spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja in mobilnosti delovne sile;
- (9) spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji;
- (10) vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti ter vseživljenjsko učenje;
- (11) izboljšanje institucionalnih zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter prispevanje k učinkoviti javni upravi.

Tematski cilji se oblikujejo v prednostne naloge, ki so specifične za vsak posamezen sklad ESI, in se določijo v pravilih za posamezne sklade.

Člen 10

Skupni strateški okvir

1. Za spodbujanje skladnega, uravnoteženega in trajnostnega razvoja Unije je določen skupni strateški okvir iz Priloge I. Skupni strateški okvir določa strateška vodilna načela, ki omogočajo lažje načrtovanje postopka ter sektorsko in teritorialno usklajevanje ukrepov Unije v okviru skladov ESI z drugimi zadevnimi politikami in instrumenti Unije v skladu s cilji in ciljnimi vrednostmi strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ob upoštevanju ključnih teritorialnih izzivov za različne vrste ozemelj.

2. Strateška vodilna načela skupnega strateškega okvira se določijo v skladu z namenom in področjem uporabe pomoči iz vsakega sklada ESI ter v skladu s pravili, ki urejajo delovanje vsakega sklada ESI, kakor je opredeljeno v tej uredbi in v pravilih za posamezne sklade. Skupni strateški okvir državam članicam ne nalaga dodatnih obveznosti poleg obveznosti, določenih v okviru zadevnih sektorskih politik Unije.

3. Skupni strateški okvir omogoča pripravo partnerskega sporazuma in programov v skladu z načeloma sorazmernosti in subsidiarnosti ter ob upoštevanju nacionalnih in regionalnih pristojnosti za odločanje o posebnih in primernih političnih in usklajevalnih ukrepih.

Člen 11

Vsebina

Skupni strateški okvir določa:

- (a) mehanizmi za zagotavljanje prispevka skladov ESI k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter za zagotavljanje skladnosti in doslednosti načrtovanja skladov ESI v zvezi z ustreznimi priporočili za posamezne države, sprejetimi v skladu s členom 121(2) PDEU, ustreznimi priporočili Sveta, sprejetimi v skladu s členom 148(4) PDEU, ter, kjer je primerno, na nacionalni ravni, z nacionalnim programom reform;
- (b) ureditve za spodbujanje celostne uporabe skladov ESI;
- (c) ureditve za usklajevanje skladov ESI z drugimi ustreznimi politikami in instrumenti Unije, vključno z zunanjimi instrumenti za sodelovanje;
- (d) horizontalna načela iz členov 5, 7 in 8 ter medsektorski cilji politike za izvajanje skladov ESI;
- (e) ureditve za obravnavanje ključnih ozemeljskih izzivov za urbana, podeželska, obalna in ribiška območja, demografskih izzivov v regijah ali posebnih potreb geografskih območij, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, iz člena 174 PDEU ter posebnih izzivov v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU;
- (f) prednostna področja za dejavnosti sodelovanja v okviru skladov ESI, pri čemer se po potrebi upoštevajo makroregionalne strategije in strategije za morske baze;

Člen 12

Pregled

Kadar se pojavijo večje spremembe v socialnih ali gospodarskih razmerah znotraj Unije ali pride do sprememb v strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, Komisija lahko pripravi predlog za pregled skupnega strateškega okvira oziroma lahko Evropski parlament v skladu s členom 225 PDEU oziroma Svet v skladu s členom 241 PDEU zahtevata od Komisije, da pripravi tak predlog.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z dopolnjevanjem ali spreminjanjem oddelkov 4 in 7 Priloge I, kadar je treba upoštevati spremembe politike ali instrumentov Unije iz oddelka 4 ali spremembe dejavnosti sodelovanja iz oddelka 7 ali upoštevati uvedbo novih politik, instrumentov ali dejavnosti sodelovanja Unije.

Člen 13

Smernice za upravičence

1. Komisija pripravi smernice o tem, kako uspešno dostopati do skladov ESI in jih uporabljati ter kako izkoristiti dopolnjevanja z drugimi instrumenti zadevnih politik Unije.
2. Smernice se pripravijo do 30. junija 2014 in za vsak tematski cilj vsebujejo pregled ustreznih razpoložljivih instrumentov na ravni Unije s podrobnimi viri informacij, primere dobre prakse za združevanje razpoložljivih instrumentov financiranja znotraj področij politike in med njimi, opis zadevnih organov in teles, udeleženih pri upravljanju posameznega instrumenta, in kontrolni seznam, ki pomaga morebitnim upravičencem najti najustreznejše vire financiranja.
3. Smernice se objavijo na spletnih mestih zadevnih generalnih direktorats Komisije. Komisija in organi upravljanja, ki delujejo v skladu s pravili za posamezne sklade, in v sodelovanju z Odborom regij zagotovijo razširjanje navodil morebitnim upravičencem.

POGLAVJE II

Partnerski sporazum

Člen 14

Priprava partnerskega sporazuma

1. Vsaka država članica pripravi partnerski sporazum za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.
2. Država članica partnerski sporazum pripravi skupaj s partnerji iz člena 5. Partnerski sporazum se pripravi v sodelovanju s Komisijo. Države članice pri pripravi partnerskega sporazuma upoštevajo za javnost pregledne postopke v skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom.
3. Partnerski sporazum zajema vso podporo iz skladov ESI v zadevni državi članici.
4. Vsaka država članica predloži Komisiji svoj partnerski sporazum do 22. april 2014.
5. Kadar ena ali več uredb za posamezne sklade ESI ne začne veljati ali se ne pričakuje, da bo začela veljati do 22. februar 2014 ni potrebno, da bi partnerski sporazum, ki ga predloži država članica iz odstavka 4, vseboval elemente iz točk (a)(ii), (iii), (iv) in (vi) člena 15(1) za sklad ESI, na katerega vpliva taka zamuda ali pričakovana zamuda pri začetku veljavnosti uredbe za posamezne sklade.

Člen 15

Vsebina partnerskega sporazuma

1. Partnerski sporazum določa:

(a) ureditve, ki zagotavljajo uskladitev s strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter s poslanstvi posameznega sklada, določenimi v skladu s cilji iz Pogodbe, vključno z ekonomsko, teritorialno in socialno kohezijo, ter vključno z:

(i) analizo razlik, razvojnih potreb in potencialov rasti ob upoštevanju tematskih ciljev in ozemeljskih izzivov ter, kjer je primerno, nacionalnega programa reform in ustreznih priporočil za vsako državo, sprejetih v skladu s členom 121(2) PDEU ter ustreznih priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU;

(ii) povzetkom predhodnega vrednotenja programov ali ključnih ugotovitev predhodnega vrednotenja partnerskega sporazuma, kadar slednje vrednotenje država članica opravi na lastno pobudo;

(iii) izbranimi tematskimi cilji in za vsakega izmed njih povzetkom glavnih rezultatov, pričakovanih za vsak sklad ESI;

(iv) okvirnimi zneski dodeljene podpore Unije po tematskih ciljih na nacionalni ravni za vsak sklad ESI in skupnimi okvirnimi zneski podpore, predvidene za cilje na področju podnebnih sprememb;

(v) uporabo horizontalnih načel iz členov 5, 7 in 8 in ciljev politike za izvajanje skladov ESI;

(vi) seznamom programov iz ESRR in ESS ter Kohezijskega sklada, razen tistih v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", ter programov iz EKSRP in ESPR, z ustreznimi okvirnimi zneski dodeljene podpore za vsak sklad ESI za vsako leto;

(vii) podatki o dodeljevanju sredstev v zvezi z rezervo za uspešnost, razdeljenimi po ESS in po potrebi po kategoriji regije, ter o vsotah, izključenih zaradi izračunavanja rezerve za uspešnost na podlagi člena 20;

(b) ureditve, ki zagotavljajo uspešno izvajanje skladov ESI, vključno z:

(i) ureditvami, skladnimi z institucionalnim okvirom držav članic, ki zagotavljajo uskladitev skladov ESI z drugimi instrumenti financiranja Unije in nacionalnimi instrumenti financiranja ter z EIB;

(ii) informacijami, ki se zahtevajo za predhodno preverjanje skladnosti s pravili o dodatnosti, ki so opredeljena v tretjem delu;

(iii) povzetkom ocene izpolnjevanja veljavnih predhodnih pogojenosti v skladu s členom 19 in Prilogo XI na nacionalni ravni in, v primeru, da veljavne predhodne pogojenosti niso izpolnjene, ukrepov, ki se sprejmejo, pristojne organe ter časovni okvir za izvedbo teh ukrepov;

(iv) metodologijo in mehanizmi za zagotavljanje skladnosti pri delovanju okvira uspešnosti v skladu s členom 21;

(v) oceno, ali je treba okrepiti administrativno usposobljenost organov, vključenih v upravljanje in nadzor programov, ter, če je primerno, upravičencev in po potrebi povzete ukrepov, ki se sprejmejo v ta namen;

(vi) povzetkom načrtovanih ukrepov v programih, vključno z okvirnim časovnim načrtom za doseganje zmanjšanja administrativnega bremena upravičencev;

(c) ureditev načela partnerstva iz člena 5;

(d) okvirni seznam partnerjev iz člena 5 in povzete ukrepov, sprejetih za vključitev teh partnerjev v skladu s členom 5, ter vloge teh partnerjev pri pripravi partnerskega sporazuma ter poročilo o napredku iz člena 52.

2. Partnerski sporazum navaja tudi naslednje:

(a) celosten pristop k teritorialnemu razvoju, ki ga podpirajo skladi ESI, ali povzete celostnih pristopov k teritorialnemu razvoju, ki temelji na vsebini programov, ki določa:

(i) ureditve za zagotovitev celostnega pristopa k uporabi skladov ESI za teritorialni razvoj posebnih podregionalnih območij, zlasti ureditev za izvajanje členov 32, 33 in 36, ki se jim priložijo načela za opredelitev urbanih območij, na katerih se bodo izvajali celostni ukrepi za trajnostni urbani razvoj;

- (ii) glavna prednostna področja za sodelovanje v okviru skladov ESI, ob upoštevanju, kadar je ustrezno, makro-regijskih strategij in strategij za morske bazene;
- (iii) kadar je ustrezno, celostni pristop za obravnavanje posebnih potreb geografskih območij, ki jih je najbolj prizadela revščina, ali ciljnih skupin, ki jim najbolj grozi diskriminacija ali socialna izključenost, s posebnim poudarkom na marginaliziranih skupnostih, invalidih, dolgotrajno brezposelnih in mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo;
- (iv) kjer je ustrezno tudi celostni pristop za obravnavanje demografskih izzivov regij ali posebnih potreb geografskih območij, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer iz člena 174 PDEU;
- (b) ureditve za zagotovitev učinkovitega izvajanja skladov ESI, vključno z oceno obstoječih sistemov za elektronsko izmenjavo podatkov in povzetek načrtovanih ukrepov, da se postopno omogoči elektronska izmenjava vseh informacij med upravičenci in organi, pristojnimi za upravljanje in nadzor programov.

Člen 16

Sprejetje in sprememba partnerskega sporazuma

1. Komisija oceni skladnost partnerskega sporazuma s to uredbo, pri čemer po potrebi upošteva nacionalni program reform ter ustrezna priporočila za posamezne države, sprejeta v skladu s členom 121(2) PDEU, ter ustrezna priporočila Sveta, sprejeta v skladu s členom 148(4) PDEU, pa tudi predhodno vrednotenje programov, ter državi članici v treh mesecih po tem, ko ta predloži partnerski sporazum, posreduje svoje pripombe. Zadevna država članica zagotovi vse potrebne dodatne informacije in, po potrebi, dopolni partnerski sporazum.
2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitev o odobritvi elementov partnerskega sporazuma, ki spadajo v člen 15(1) in tistih, ki spadajo v člen 15(2), v primerih, ko država članica uporabi določbe člena 96(8) za elemente, za katere je potrebna odločitev Komisije v skladu s členom 96(10), in sicer najpozneje štiri mesece po tem, ko je država članica predložila svoj partnerski sporazum, če so bile vse pripombe Komisije ustrezno upoštevane. Partnerski sporazum ne začne veljati pred 1. januarjem 2014.
3. Komisija pripravi poročilo o rezultatih pogajanj glede partnerskega sporazumov in programov, vključno s pregledom poglobljenih vprašanj za vsako državo članico, do 31. decembra

2015. To poročilo se hkrati predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

4. Kadar država članica predlaga spremembo elementov partnerskega sporazuma, ki so zajeti v sklepu Komisije iz odstavka 2, Komisija opravi oceno v skladu z odstavkom 1 in, če je ustrezno, z izvedbenimi akti sprejme odločitev o odobritvi spremembe v treh mesecih od dne, ko je država članica predložila predlog spremembe.

5. Kadar država članica spremeni elemente partnerskega sporazuma, ki niso zajeti v sklepu Komisije iz odstavka 2, o tem v enem mesecu po datumu sprejetja sklepa o spremembi uradno obvesti Komisijo.

Člen 17

Sprejetje spremenjenega partnerskega sporazuma v primeru zamude začetka veljavnosti uredbe za posamezne sklade

1. Kadar se uporablja člen 14(5), vsaka država članica predloži Komisiji spremenjen partnerskega sporazum, ki vsebuje manjkajoče elemente iz partnerskega sporazuma za zadevni sklad ESI, v dveh mesecih od dneva začetka veljavnosti uredbe za posamezne sklade, pri kateri je prišlo do zamude.

2. Komisija v skladu s členom 16(1) oceni skladnost spremenjenega partnerskega sporazuma z uredbo in z izvedbenimi akti sprejme odločitev o odobritvi spremenjenega partnerskega sporazuma v skladu s členom 16(2).

POGLAVJE III

Tematska osredotočenost, predhodne pogojenosti in pregled uspešnosti

Člen 18

Tematska osredotočenost

Države članice v skladu s pravili za posamezne sklade namenijo podporo intervencijam, ki zagotavljajo največjo dodano vrednost v povezavi s strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, pri tem pa upoštevajo ključne teritorialne izzive za različne vrste ozemelj v skladu s skupnim strateškim okvirom, izzive, opredeljene v nacionalnih programih reform, če je to primerno, in zadevna priporočila za vsako državo v skladu s členom 121(2) PDEU in ustreznimi priporočili Sveta, sprejetimi v skladu s členom 148(4) PDEU. Določbe o tematski osredotočenosti v okviru pravil za posamezne sklade se ne uporabljajo za tehnično podporo.

Člen 19

Predhodne pogojenosti

1. Države članice v skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom, v okviru priprave programov ter, po potrebi, partnerskega sporazuma, ocenijo, ali predhodne pogojenosti, določene v zadevnih pravilih za posamezne sklade, in splošne predhodne pogojenosti, določene v delu II Priloge XI, veljajo za posebne cilje, ki se uresničujejo v okviru prednostnih nalog njihovih programov, in ali so predhodne pogojenosti izpolnjene.

Predhodne pogojenosti veljajo samo, kolikor in če se upošteva opredelitev iz točke (33) člena 2 v zvezi s posebnimi cilji, ki se zasledujejo v sklopu prednostnih nalog programa. Ocena veljavnosti brez poseganja v prej omenjeno opredelitev iz točke (33) člena 2 in v skladu s členom 4(5) upošteva načelo sorazmernosti ob upoštevanju stopnje dodeljene podpore, kjer je potrebno. Ocena izpolnjevanja je omejena na merila, določena v pravilih za posamezne sklade, in merila iz dela II Priloge XI.

2. V partnerskem sporazumu se določijo povzetek ocene izpolnjevanja veljavnih predhodnih pogojenosti na nacionalni ravni ter za tiste, ki na podlagi ocen iz odstavka 1 niso izpolnjeni ob dnevu predložitve partnerskega sporazuma, predvideni ukrepi, pristojni organi in časovni načrt njihovega izvajanja teh ukrepov. Za vsak program se ugotovi, katere predhodne pogojenosti, določene v zadevnih pravilih za posamezne sklade, in katere splošne predhodne pogojenosti, določene v delu II Priloge XI, se uporabljajo za ta program in kateri od njih so v skladu z ocenami iz odstavka 1 izpolnjeni na dan predložitve partnerskega sporazuma in programov. Če veljavne predhodne pogojenosti niso izpolnjene, program vsebuje opis ukrepov, ki jih je potrebno sprejeti, pristojne organe in časovni načrt njihovega izvajanja. Države članice izpolnijo te predhodne pogojenosti najpozneje do 31. decembra 2016 in o njihovi izpolnitvi poročajo najpozneje v letnem poročilu o izvajanju leta 2017 v skladu s členom 50(4) ali poročila o napredku leta 2017 v skladu s točko (c) člena 52(2).

3. Komisija v okviru svoje ocene programov in, kjer je potrebno, partnerskega sporazuma oceni skladnost in ustreznost informacij o veljavnosti predhodnih pogojenosti in izpolnjevanju veljavnih predhodnih pogojenosti, ki jih predloži država članica.

Ocena veljavnosti Komisije v skladu s členom 4(5) upošteva načelo sorazmernosti in stopnjo dodeljene podpore, kjer je potrebno. Ocena izpolnjevanja Komisije je omejena na merila, določena v pravilih za posamezne sklade, in v delu II Priloge XI, ter upošteva nacionalne in regionalne pristojnosti pri odločanju o posebnih in ustreznih političnih ukrepih, vključno z vsebino strategij.

4. Kadar se Komisija in država članica ne strinjata glede veljavnosti predhodne pogojenosti za posebni cilj prednostnih nalog določenega programa ali njegovega izpolnjevanja, Komisija dokaže tako veljavnost v skladu z opredelitvijo iz točke (33) člena 2 kot tudi neizpolnjevanje.

5. Komisija se lahko ob sprejetju programa odloči, da začasno ustavi vsa vmesna plačila ali del vmesnih plačil za zadevno prednostno nalogo tega programa do zadovoljive izvedbe ukrepov iz odstavka 2, če je to potrebno, da se prepreči znatno poseganje v uspešnost in učinkovitost doseganja posebnih ciljev zadevne prednostne naloge. Če se ukrepi za izpolnitev veljavne predhodne pogojenosti, ki ob predložitvi zadevnega programa ni bil izpolnjen, ne izvedejo do roka iz odstavka 2, lahko Komisija na tej podlagi začasno ustavi vmesna plačila zadevnim prednostnim nalogam tega programa. V obeh primerih je obseg začasne ustavitve sorazmeren, pri čemer se upoštevajo ukrepi, ki jih je treba sprejeti, in skladi, za katere obstaja tveganje.

6. Odstavek 5 se ne uporablja v primeru, kadar se Komisija in država članica strinjata glede neveljavnosti predhodne pogojenosti ali dejstva, da je veljavna predhodna pogojenost izpolnjena, kakor je razvidno iz odobritve programa in partnerskega sporazuma, ali v primeru, ko Komisija v roku 60 dni od predložitve zadevnega poročila iz odstavka 2 ne poda nobenih pripomb.

7. Komisija nemudoma odpravi začasno ustavitev vmesnih plačil za prednostno nalogo, če država članica izvede ukrepe v zvezi z izpolnitvijo predhodnih pogojenosti, ki veljajo za zadevni program in ki niso bili izpolnjeni, ko je Komisija sprejela odločitev o začasni ustavitvi. Poleg tega nemudoma odpravi začasno ustavitev tudi, če po spremembi programa, povezanega z zadevno prednostno nalogo, zadevna predhodna pogojenost ni več veljavna.

8. Odstavki 1 do 7 se ne uporabljajo za programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".

Člen 20

Rezerva za uspešnost

6 % virov, dodeljenih ESRR, ESS in Kohezijski sklad v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" iz točke (a) člena 89(2) te uredbe ter EKSRRP in ukrepom, ki se financirajo na podlagi deljenega upravljanja v skladu z uredbo o ESPR, se nameni za rezervo za uspešnost, ki se določi v partnerskem sporazumu in programih in se dodeli za posebne prednostne naloge v skladu s členom 22 te uredbe.

Pri izračunavanju rezerve za uspešnost se ne upoštevajo naslednji viri:

- (a) viri, dodeljeni pobudi za zaposlovanje mladih, kot je določeno v operativnem programu v skladu s členom 18 uredbe o ESS;
- (b) viri, dodeljeni za tehnično podporo na pobudo Komisije;
- (c) viri, preneseni iz prvega stebra SKP v EKSRP v skladu s členoma 7(2) in 14(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013
- (d) viri, preneseni v EKSRP z uporabo členov 10b, 136 in 136b Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 za koledarski leti 2013 in 2014;
- (e) viri, preneseni iz Kohezijskega sklada v Instrument za povezovanje Evrope v skladu s členom 92(6) te uredbe;
- (f) viri, preneseni v Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim v skladu s členom 92(7) te uredbe;
- (g) viri, dodeljeni inovativnim ukrepom za trajnostni urbani razvoj v skladu s členom 92(8) te uredbe.

Člen 21

Pregled uspešnosti

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami opravi pregled uspešnosti programov v vsaki državi članici leta 2019 (v nadaljnjem besedilu: pregled uspešnosti) ob upoštevanju okvira uspešnosti iz ustreznih programov. Metoda za določitev okvira uspešnosti je določena v Prilogi II.

2. S pregledom uspešnosti se na podlagi informacij in ocen iz letnega poročila o izvajanju, ki ga države članice predložijo v letu 2019, preveri, ali so bili doseženi mejniki programov na ravni prednostnih nalog.

Člen 22

Uporaba okvira uspešnosti

1. Rezerva za uspešnost znaša od [5 do 7 %] dodeljenih sredstev za vsako prednostno nalogo v okviru programa, z izjemo prednostnih nalog za tehnično podporo in programov, namenjenih finančnim instrumentom v skladu s členom 39. Skupni znesek rezerve za uspešnost, dodeljene na sklad ESI in kategorijo regij, je 6 %. Zneski, ki ustrezajo rezervi za uspešnost, se določijo v programih, in sicer se razčlenijo po prednostnih nalogah in po potrebi skladih ESI ter po kategorijah regij.

2. Na podlagi pregleda uspešnosti v letu 2019 Komisija v dveh mesecih po prejetju posameznih letnih poročil o izvajanju v letu 2019 z izvedbenim aktom za vsak sklad ESI in državo članico določi programe in prednostne naloge, ki so dosegli svoje mejnike, pri čemer te informacije navede za posamezen sklad ESI in posamezno kategorijo regij, če prednostna naloga zajema več kot en sklad ESI ali kategorijo regij.

3. Rezerva za uspešnost se dodeli le programom in prednostnim nalogam, ki so dosegli svoje mejnike. Če so mejniki prednostne naloge doseženi, velja, da se znesek rezerve za uspešnost, določen za to prednostno nalogo, dokončno dodeli na podlagi sklepa Komisije iz odstavka 2.

4. Če mejniki prednostnih nalog niso doseženi, država članica najpozneje tri mesece po sprejetju sklepa iz odstavka 2 predlaga prerezporeditev ustreznega zneska rezerve za uspešnost prednostnim nalogam, navedenim v sklepu Komisije iz odstavka 2, in druge spremembe programa, ki so posledica prerezporeditve rezerve za uspešnost.

Komisija spremembe zadevnega programa odobri v skladu s členom 30(3) in (4). Če država članica ne predloži informacij v skladu s členom 50(5) in (6), se rezerva za uspešnost za programe ali prednostne naloge zadevnim programom ali prednostnim nalogam ne dodeli.

5. Predlog države članice o prerezporeditvi rezerve za uspešnost je skladen z zahtevami o tematski osredotočenosti in najmanjšimi dodeljenimi sredstvi, določenimi v tej uredbi in pravilih za posamezne sklade. Če mejniki ene ali več prednostnih nalog v zvezi z zahtevami o tematski osredotočenosti in najnižjih dodeljenih sredstvih niso doseženi, lahko država članica izjemoma predlaga prerezporeditev rezerve, ki ni skladna z omenjenimi zahtevami in najnižjimi dodeljenimi sredstvi.

6. Kadar se s pregledom uspešnosti za prednostno nalogo zagotovijo dokazi, da ta prednostna naloga zdaleč ni dosegla mejnikov, ki zadevajo zgolj finančne kazalnike in kazalnike učinka ter ključne faze izvajanja iz okvira uspešnosti, in sicer zaradi ugotovljenih očitnih pomanjkljivosti pri izvajanju, ki jih je Komisija v skladu s členom 50(8) po tesnem posvetovanju z zadevno državo članico predhodno sporočila, država članica pa ni sprejela potrebnih popravilnih ukrepov, da bi navedene pomanjkljivosti odpravila, lahko Komisija najprej pet mesecev po takem sporočilu začasno ustavi celotno vmesno plačilo ali del vmesnega izplačila za prednostno nalogo programa v skladu s postopkom iz pravil za posamezne sklade.

Ko država članica sprejme ustrezne popravne ukrepe, Komisija nemudoma odpravi začasno ustavitev vmesnih plačil. Če popravni ukrepi zadevajo prenos dodeljenih finančnih sredstev na druge programe ali prednostne naloge, ki so mejnike dosegli, Komisija v skladu s členom 30(2) z izvedbenim aktom odobri potrebne spremembe zadevnih programov. Z odstopanjem od člena 30(2) Komisija v takem primeru izjemoma odloča o spremembi najpozneje dva meseca po predložitvi zahteve s strani države članice.

7. Kadar Komisija na podlagi pregleda končnega poročila o izvajanju programa ugotovi resno nedoseganje ciljnih vrednosti, v zvezi s finančnimi kazalniki, kazalniki učinkov in ključnimi fazami izvajanja iz okvira uspešnosti, zaradi jasno ugotovljenih pomanjkljivosti pri izvajanju, ki jih je Komisija v skladu s členom 50(8) po tesnem posvetovanju z zadevno državo članico predhodno sporočila, država članica pa ni sprejela potrebnih popravilnih ukrepov, da bi navedene pomanjkljivosti odpravila, lahko Komisija, ne glede na člen 85, uporabi finančne popravke za zadevne prednostne naloge v skladu s pravili za posamezne sklade.

Komisija pri uporabi finančnih popravkov ob spoštovanju načela sorazmernosti upošteva tudi raven absorpcije in zunanje dejavnike, ki so prispevali k neuspehu.

Finančni popravki se ne uporabljajo, kadar ciljne vrednosti niso bili doseženi zaradi vpliva družbeno-gospodarskih ali okoljskih dejavnikov, bistvenih sprememb gospodarskih in okoljskih razmer v zadevni državi članici ali resnega vpliva višje sile na izvajanje zadevnih prednostnih nalog.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z določitvijo podrobnih pravil o merilih za določanje stopnje finančnega popravka, ki se uporabi.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobne ureditve za zagotavljanje usklajenega pristopa pri določanju mejnikov in ciljnih vrednosti v okviru uspešnosti za vsako prednostno nalogo ter pri ocenjevanju, ali so mejniki in ciljne vrednosti doseženi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

POGLAVJE IV

Ukrepi, povezani z dobrim gospodarskim upravljanjem

Člen 23

Ukrepi za povezovanje uspešnosti skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem

1. Komisija lahko od države članice zahteva, da pregleda in predlaga spremembo svojega partnerskega sporazuma in

ustreznih programov, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta ali za čim večji vpliv skladov ESI na rast in konkurenčnost v državah članicah, ki prejemajo finančno podporo.

To se lahko zahteva iz naslednjih razlogov:

- (a) za podporo izvajanju ustreznih priporočil, sprejetih v skladu s členom 121(2) PDEU, in ustreznih priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU, naslovljenih na zadevno državo članico,
- (b) za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta, naslovljenih na zadevno državo članico in sprejetih v skladu s členom 7(2) ali členom 8(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, pod pogojem, da se te spremembe štejejo za potrebne, da se pomaga popraviti makroekonomska neravnotežja; ali
- (c) za čim večji vpliv razpoložljivih skladov ESI na rast in konkurenčnost, če država članica izpolnjuje enega od naslednjih pogojev:
 - (i) finančna podpora Unije ji je na voljo v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 407/2010 ⁽²⁾;
 - (ii) finančna podpora ji je na voljo v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 332/2002 ⁽³⁾;
 - (iii) na voljo ji je finančna podpora, ki vključuje program za makroekonomsko prilagoditev v skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ ali odločitev Sveta v skladu s členom 136(1) PDEU.

Za namene točke (c) drugega pododstavka se šteje, da je vsak od pogojev izpolnjen, če je bila ta podpora državi članici na voljo pred ali po 21. december 2013 ter ji je še vedno na voljo.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25)

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (UL L 118, 12.5.2010, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 53, 23.2.2002, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

2. Zahteva Komisije naslovljena na državo članico v skladu z odstavkom 1 je upravičena, kadar je potrebna podpora za izvajanje ustreznih priporočil ali za čim večji vpliv evropskih strukturnih in investicijskih skladov na rast in konkurenčnost, kakor je primerno, pri čemer Komisija navede programe ali prednostne naloge, ki jih po njenem mnenju to zadeva, ter naravo pričakovanih sprememb. Ta zahteva se ne odredi pred letom 2015 ali po letu 2019 in tudi ne dve zaporedni leti v zvezi z istim programom.

3. Država članica v roku dveh mesecev po prejetju zahteve iz odstavka 1 nanjo odgovori, pri čemer navede spremembe partnerskega sporazuma in programov, ki so po njenem mnenju potrebne, in razloge za te spremembe ter opredeli zadevne programe ter naravo predlaganih sprememb, navede pa tudi njihove pričakovane učinke na izvajanje priporočil in evropskih strukturnih in investicijskih skladov. Komisija po potrebi v roku enega meseca po prejemu tega odgovora da pripombe.

4. Država članica v dveh mesecih po posredovanju odgovora iz odstavka 3 predloži predlog o spremembi partnerskega sporazuma in ustreznih programov.

5. Če Komisija ni dala pripomb ali kadar se je prepričala, da so bile vse njene pripombe ustrezno upoštevane, čim prej, v vsakem primeru pa najpozneje v treh mesecih po predložitvi s strani države članice, v skladu z odstavkom 3 sprejme sklep o odobritvi sprememb partnerskega sporazuma in ustreznih programov.

6. Kadar se država članica ne odzove na zahtevo, podano v skladu z odstavkom 1, z učinkovitim ukrepanjem v rokih iz odstavkov 3 in 4, lahko Komisija v treh mesecih po predložitvi svojih pripomb iz odstavka 3 ali po predložitvi predloga s strani države članice v skladu z odstavkom 4 Svetu predlaga začasno ustavitev dela ali vseh plačil zadevnih programov ali prednostnih nalog. Komisija v svojem predlogu navede razloge, na podlagi katerih sklepa, da država članica ni učinkovito ukrepala. Komisija pri pripravi svojega predloga upošteva vse pomembne informacije in ustrezno obravnava vse elemente, ki izhajajo iz strukturiranega dialoga iz odstavka 15, ter mnenja, ki so bila podana v tem dialogu.

Svet z izvedbenim aktom sprejme sklep o tem predlogu. Ta izvedbeni akt se uporablja le v zvezi z zahtevki za plačilo, ki so bili vloženi po datumu sprejetja tega izvedbenega akta.

7. Obseg in raven začasne ustavitve plačil, odrejene v skladu z odstavkom 5, sta sorazmerna in učinkovita, pri čemer se spoštuje enako obravnavanje držav članic, zlasti glede vpliva

začasne ustavitve na gospodarstvo zadevne države članice. Začasno ustavljeni programi se določijo na podlagi potreb, navedenih v zahtevi iz odstavkov 1 in 2.

Začasna ustavitev plačil ne presega 50 % plačil vsakega zadevnega programa. V sklepu se lahko določi povečanje ravni začasne ustavitve do 100 % plačil, če se država članica v treh mesecih od sklepa o začasni ustavitvi plačil iz odstavka 6 na zahtevo, podano v skladu z odstavkom 1, ne odzove z učinkovitim ukrepanjem.

8. Kadar država članica na zahtevo Komisije predlaga spremembe partnerskega sporazuma in ustreznih programov, Svet na predlog Komisije sprejme sklep o odpravi začasne ustavitve plačil.

9. Komisija Svetu predlaga začasno ustavitev dela ali vseh obveznosti ali plačil za programe države članice v naslednjih primerih:

- (a) kadar Svet v skladu s členom 126(8) ali členom 126(11) PDEU sklene, da država članica ni sprejela učinkovitih ukrepov za zmanjšanje čezmerne primanjkljaja;
- (b) kadar Svet v skladu s členom 8(3) Uredbe (EU) št. 1176/2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij sprejme dve zaporedni priporočili v istem postopku v zvezi z neravnotežjem, ker je država članica predložila neustrezen popravni akcijski načrt;
- (c) kadar Svet v istem postopku v zvezi z neravnotežjem v skladu s členom 10(4) Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejme dva zaporedna sklepa, s katerima ugotovi neupoštevanje s strani države članice, ker ta ni sprejela priporočenih popravljalnih ukrepov;
- (d) kadar Komisija sklene, da zadevna država članica ni sprejela ukrepov za izvajanje programa za prilagoditev iz Uredbe Sveta (EU) št. 407/2010 ali Uredbe Sveta (ES) št. 332/2002, in posledično odloči, da ne odobri izplačila finančne podpore, odobrene tej državi članici;
- (e) kadar Svet sklene, da država članica ni ravnala skladno s programom za makroekonomsko prilagoditev iz člena 7 Uredbe (EU) št. 472/2013 ali z ukrepi, zahtevanimi v sklepu Sveta, sprejetim v skladu s členom 136(1) PDEU.

Komisija pri pripravi predloga spoštuje določbe odstavka 11 in upošteva vse pomembne informacije v zvezi s tem ter ustrezno obravnava vse elemente, ki izhajajo iz strukturiranega dialoga iz odstavka 15, in mnenja, ki so bila podana v tem dialogu.

Prednost se nameni začasni ustavitvi obveznosti: plačila se začasno ustavijo le, kadar je treba takoj ukrepati in v primeru vztrajnega neupoštevanja. Začasna ustavitve plačil velja za zahteve za plačila, vložene za zadevni program po datumu tega sklepa o začasni ustavitvi.

10. Šteje se, da Svet sprejme predlog Komisije v zvezi z začasno ustavitvijo obveznosti iz odstavka 9, razen če Svet z izvedbenim aktom v enem mesecu od predložitve predloga Komisije s kvalificirano večino sklone, da se predlog zavrne. Začasna ustavitve obveznosti od 1. januarja v letu po sklepu o začasni ustavitvi velja za obveznosti iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov za zadevno državo članico.

Svet na predlog Komisije iz odstavka 9 z izvedbenim aktom sprejme sklep v zvezi z začasno ustavitvijo plačil.

11. Obseg in raven začasne ustavitve obveznosti ali plačil, ki se odredi na podlagi odstavka 10, sta sorazmerna, spoštujeta enako obravnavanje držav članic in upoštevata gospodarske in socialne razmere zadevne države članice, zlasti njeno stopnjo brezposelnosti glede na povprečje Unije in vpliv začasne ustavitve na gospodarstvo zadevne države članice. Vpliv začasne ustavitve na programe izjemnega pomena za obravnavanje neugodnih gospodarskih ali socialnih pogojev je poseben dejavnik, ki ga je treba upoštevati.

Podrobne določbe za določanje obsega in ravni začasne ustavitve so navedene v Prilogi III.

Za začasno ustavitve obveznosti velja nižji prag od naslednjih:

(a) največ 50 % obveznosti v zvezi z naslednjim finančnim letom za sklade ESI v prvem primeru neskladnosti s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 9 in največ 25 % obveznosti v zvezi z naslednjim proračunskim letom za sklade ESI v prvem primeru neskladnosti v zvezi s popravnim akcijskim načrtom v skladu s postopkom v zvezi s čezmernim neravnotežjem iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 9 ali neskladnosti s predlaganimi popravni ukrepi v skladu s postopkom v zvezi s čezmernim neravnotežjem iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 9.

Raven začasne ustavitve se v skladu s težo neskladnosti postopoma poveča na največ 100 % obveznosti, ki se nanašajo na naslednje finančno leto za sklade ESI, v primeru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in do 50 % obveznosti, ki se nanašajo na naslednje finančno leto za sklade ESI, v primeru postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem;

(b) največ 0,5 % nominalnega BDP v prvem primeru neskladnosti s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 9 in največ 0,25 % nominalnega BDP v prvem primeru neskladnosti v zvezi s popravnim akcijskim načrtom v okviru postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 9 ali neskladnosti s priporočenim popravnim ukrepom v okviru postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 9.

Če se neskladnost v zvezi s popravni ukrepi iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka odstavka 9 nadaljuje, se odstotek tega BDP postopoma poveča do:

— največ 1 % nominalnega BDP v primeru vztrajne neskladnosti s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem v skladu s točko (a) prvega pododstavka odstavka 9; ter

— največ 0,5 % nominalnega BDP v primeru vztrajne neskladnosti s postopkom v zvezi s čezmernim neravnotežjem v skladu s točko (b) ali (c) prvega pododstavka odstavka 9 glede na težo neskladnosti;

(c) največ 50 % obveznosti, ki se nanašajo na naslednje finančno leto evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ali največ 0,5 % nominalnega BDP v prvem primeru neskladnosti iz točk (d) in (e) prvega pododstavka odstavka 9.

Pri določanju ravni začasne ustavitve in odločanju o začasni ustavitvi obveznosti ali plačil se upošteva stopnja programskega cikla, zlasti preostalo obdobje za uporabo sredstev po ponovni vključitvi začasno ustavljenih obveznosti v proračun.

12. Brez poseganja v pravila o prenehanju obveznosti iz členov 86 do 88 Komisija nemudoma odpravi začasno ustavitve obveznosti v naslednjih primerih:

(a) kadar je postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno odložen v skladu s členom 9 Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97⁽¹⁾ ali Svet v skladu s členom 126(12) PDEU sklone, da prekliche sklep o obstoju čezmernega primanjkljaja;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6)

(b) kadar Svet potrdi popravni akcijski načrt, ki ga je zadevna država članica predložila v skladu s členom 8(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011, ali je postopek v zvezi čezmernim neravnotežjem začasno odložen v skladu s členom 10(5) navedene uredbe ali je Svet zaključil postopek v zvezi s čezmernim neravnotežjem v skladu s členom 11 navedene uredbe;

(c) kadar Komisija sklene, da je zadevna država članica sprejela ustrezne ukrepe za izvajanje programa za prilagoditev iz člena 7 Uredbe Sveta (EU) št. 472/2013 ali ukrepe, zahtevane na podlagi sklepa Sveta v skladu s členom 136(1) PDEU.

Pri odpravi začasne ustavitve Svet na predlog Komisije sklene, da se v proračun ponovno vključijo začasno ustavljene obveznosti v skladu s členom 8 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013.

Če so izpolnjeni ustrezni pogoji iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka, Svet na predlog Komisije sprejme sklep o odpravi začasne ustavitve plačil.

13. Če se začasna ustavitve obveznosti ali plačil nanaša na zadeve iz točk (a), (b) in (c)(iii) drugega pododstavka odstavka 1 ali točk (a), (b) ali (c) prvega pododstavka 9, se odstavki 6 do 12 ne uporabljajo za Združeno kraljestvo.

14. Ta člen se ne uporablja za programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".

15. Komisija Evropski parlament obvešča o izvajanju tega člena. Komisija ga zlasti nemudoma obvesti o tem, da je eden od pogojev iz odstavka 6 ali točk (a) do (e) prvega pododstavka odstavka 9 izpolnjen za državo članico, in navede podrobnosti o evropskih strukturnih in investicijskih skladih in programih, ki bi lahko bili predmet začasne ustavitve obveznosti ali plačil.

Evropski parlament lahko Komisijo pozove k strukturiranemu dialogu o uporabi določb tega člena, ob upoštevanju zlasti posredovanja informacij iz prvega pododstavka.

Komisija predlog o začasni ustavitvi obveznosti ali plačil oziroma predlog o odpravi začasne ustavitve takoj po njegovem sprejetju predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. Evropski parlament lahko Komisijo pozove, naj utemlji razloge za predlog.

16. Komisija leta 2017 opravi pregled uporabe tega člena. V ta namen pripravi poročilo in ga po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

17. Kadar obstajajo večje spremembe v ekonomskih in socialnih razmerah v Uniji, Komisija lahko pripravi predlog za pregled uporabe tega člena oziroma lahko Evropski parlament v ali Svet v skladu s členoma 225 oziroma 241 PDEU od Komisije zahtevata, da predloži tak predlog.

Člen 24

Zvišanje plačil za države članice z začasnimi proračunskimi težavami

1. Vmesna plačila in izplačila končne razlike se lahko na zahtevo države članice zvišajo za 10 odstotnih točk nad stopnjo sofinanciranja, ki se uporablja za vsako prednostno nalogo iz ESRR, ESS in Kohezijskega sklada ali vsak ukrep iz skladov EKSRP in ESPR. Če država članica izpolni enega od naslednjih pogojev po 21. december 2013, se višja stopnja, ki ne sme preseči 100 %, uporablja za zahtevke take države članice za izplačila za obdobje do 30. junija 2016:

(a) kadar zadevna država članica prejme posojilo Unije v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 407/2010;

(b) kadar zadevna država članica prejme srednjeročno finančno podporo v skladu z Uredbo (EU) št. 332/2002⁽¹⁾, pogojeno z izvajanjem programa makroekonomskega prilagajanja;

(c) kadar je zadevni državi članici na voljo finančna podpora, pogojena z izvajanjem programa makroekonomskega prilagajanja, kakor je določeno v Uredbi (EU) št. 472/2013.

Ta odstavek se ne uporablja za programe iz Uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju.

2. Ne glede na odstavek 1 podpora Unije v obliki vmesnih plačil in končnega plačila ne more biti višja od javne podpore ali najvišjega zneska pomoči iz skladov ESI za vsako prednostno nalogo iz ESRR, ESS in Kohezijskega sklada ali za vsak ukrep iz EKSRP in ESPR, kakor je določeno v sklepu Komisije o potrditvi programa.

3. Komisija pregleda uporabo odstavkov 1 in 2 ter Evropskemu parlamentu in Svetu pred 30. junijem 2016 predloži poročilo s svojo oceno in po potrebi ustrezen zakonodajni predlog.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 53, 23.2.2002, str. 1).

Člen 25

Upravljanje tehnične podpore za države članice z začasnimi proračunskimi težavami

1. Na zahtevo države članice z začasnimi proračunskimi težavami, ki izpolnjuje pogoje iz člena 24(1), se lahko v soglasju s Komisijo del virov iz člena 59 in programiranih v skladu s pravili za posamezni sklad, prenese na tehnično podporo na pobudo Komisije za izvajanje ukrepov v zvezi z zadevno državo članico v skladu s točko (k) tretjega pododstavka člena 58(1), in sicer z neposrednim ali posrednim upravljanjem.

2. Viri iz odstavka 1 se dodajo zneskom, določenim v skladu z zgornjimi mejami iz pravil za posamezni sklad za tehnično podporo na pobudo Komisije. Če je v pravilih za posamezni sklad določena zgornja meja za tehnično podporo na pobudo države članice, se znesek, ki se prenese, upošteva pri izračunu skladnosti s to zgornjo mejo.

3. Država članica zahteva prenos iz odstavka 2 za koledarsko leto, v katerem do 31. januarja leta, v katerem naj bi se prenos izvedel, izpolni pogoje iz člena 24(1). K zahtevi se priloži predlog za spremembo programa ali programov, iz katerega se bo opravil prenos. V skladu s členom 30(2) se partnerski sporazum ustrezno spremeni ter določi skupni znesek, ki se vsako leto prenese na Komisijo.

Če država članica 1. januarja 2014 izpolnjuje pogoje iz člena 24(1), lahko zahtevo za to leto predloži hkrati s partnerskega sporazumom, v katerem je določen znesek, ki se na pobudo Komisije prenese na tehnično podporo.

NASLOV III

NAČRTOVANJE

POGLAVJE I

Splošne določbe o skladih ESI

Člen 26

Priprava programov

1. Skladi ESI se izvajajo prek programov v skladu s partnerskim sporazumom. Vsak program zajema obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

2. Programe pripravijo države članice ali kateri koli organ, ki ga imenujejo države članice, v sodelovanju s partnerji iz člena 5. Države članice pri pripravi programov upoštevajo za javnost pregledne postopke v skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom.

3. Države članice in Komisija sodelujejo, da bi zagotovile uspešno usklajevanje pri pripravi in izvajanju programov skladov ESI, vključno, kadar je primerno, s programi, ki se financirajo iz več skladov za sklade, pri čemer se upošteva načelo sorazmernosti.

4. Države članice predložijo programe Komisiji v treh mesecih po predložitvi partnerskega sporazuma. Programi za evropsko teritorialno sodelovanje se predložijo do 22. septembra 2014. Vse programe spremlja predhodno vrednotenje, določeno v členu 55.

5. Kadar ena ali več uredb za posamezne sklade ESI začne veljati med 22. februar 2014 in 22. junij 2014, se program ali programi, podprti s skladom ESI, na katerega je vplivala zamuda pri začetku veljavnosti uredbe za posamezne sklade, predložijo v treh mesecih po predložitvi spremenjenega partnerskega sporazuma iz člena 17(1).

6. Kadar ena ali več uredb za posamezne sklade za sklade ESI začne veljati po 22. junij 2014, se program ali programi, podprti s skladi ESI, na katere je vplivala zamuda pri začetku veljavnosti uredbe za posamezne sklade, predložijo v treh mesecih po začetku veljavnosti uredbe za posamezne sklade, ki je bila predmet zamude.

Člen 27

Vsebina programov

1. Vsak program določi strategijo za prispevek programa k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ki je skladna s to uredbo, pravili za posamezne sklade in vsebino partnerskega sporazuma.

Vsak program vključuje ureditve za zagotovitev uspešnega, učinkovitega in usklajenega izvajanja skladov ESI ter ukrepe za zmanjšanje administrativnega bremena upravičencev.

2. Vsak program opredeli prednostne naloge glede posebnih ciljev, odobrenih sredstev podpore iz skladov ESI ter ustreznega nacionalnega sofinanciranja, vključno z zneski, povezanimi iz rezerve uspešnosti, ki je lahko javno ali zasebno glede na pravila za posamezne sklade.

3. Kadar države članice in regije sodelujejo v strategijah za makroregije ali za morske bazene, ustrezní program v skladu s potrebami programskega območja, ki ga opredeli država članica, določi prispevek načrtovanih intervencij za te strategije.

4. Pri vsaki prednostni nalogi se določijo kazalniki in ustrezne opisno ali številčno ovrednotene opredeljene ciljne vrednosti, v skladu s pravili za posamezne sklade, za oceno

napredka pri doseganju ciljev med izvajanjem programa, ki so podlaga za spremljanje, vrednotenje in pregled uspešnosti. Ti kazalniki vključujejo:

- (a) finančne kazalnike za dodeljene izdatke;
- (b) kazalnike učinka za podprte operacije;
- (c) kazalnike rezultatov, ki se nanašajo na zadevno prednostno nalogo.

Za vsak sklad ESI se v pravilih za posamezni sklad določijo skupni kazalniki, lahko pa tudi določbe za kazalnike za posamezen program.

5. Vsak program, razen tistih, ki so namenjeni izključno tehnični podpori, vključuje opis, v skladu s pravili za posamezne sklade, za ukrepe, da se upoštevajo načela iz členov 5, 7 in 8.

6. V vsakem programu, razen pri tistih, pri katerih je potrebna tehnična podpora v okviru posebnega programa, se določi okvirni znesek podpore, ki se uporablja za cilje v zvezi s podnebnimi spremembami, na podlagi metodologije iz člena 8.

7. Države članice pripravijo programe v skladu s pravili za posamezne sklade.

Člen 28

Posebne določbe o vsebini programov, namenjenih skupnim instrumentom za neomejena jamstva in listinjenje, ki zagotavljajo kapitalsko olajšavo, ki jo izvaja EIB

1. Z odstopanjem od člena 27 namenski programi iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4) vsebujejo:

- (a) elemente iz prvega pododstavka člena 27(1) in odstavkov 2, 3 in 4 tega člena, kar zadeva načela iz člena 5;
- (b) opredelitev organov iz členov 125, 126 in 127 te uredbe in člena 65(2) uredbe o EKSRP kot pristojnih za ustrezeni sklad;
- (c) za vsako predhodno pogojenost, določeno v skladu s členom 19 in Prilogo XI, ki se uporablja za program, oceno, ali je predhodna pogojenost izpolnjena na datum predložitve partnerskega sporazuma in programa, in, kjer predhodna pogojenosti ni izpolnjena, opis ukrepov za izpolnitev

predhodne pogojenosti, pristojne organe in časovni razpored za te ukrepe v skladu s povzetkom, predloženim v partnerskem sporazumu.

2. Z odstopanjem od člena 55 se predhodna ocena iz točke (a) prvega pododstavka člena 39(4) šteje za predhodno vrednotenje takih programov.

3. Za namene programov iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4) te uredbe se ne uporabljajo člen 6(2) in člen 59(5) in (6) uredbe o EKSRP. Poleg elementov iz odstavka 1 tega člena se za programe v okviru EKSRP uporabljajo zgolj določbe iz točk (c)(i), (f), (h), (i) in (m)(i) do (iii) člena 8(1) uredbe o EKSRP.

Člen 29

Postopek za sprejetje programov

1. Komisija oceni skladnost programov s to uredbo in pravili za posamezne sklade, uspešnost njihovega prispevka k izbranim tematskim ciljem in za vsak sklad ESI posebej določenimi prednostnim nalogam Unije, pa tudi skladnost s partnerskim sporazumom, pri čemer upošteva ustrezna priporočila za vsako državo, sprejeta v skladu s členom 121(1) PDEU, in ustrezna priporočila Sveta, sprejeta v skladu s členom 148(4) PDEU, pa tudi predhodno vrednotenje. Ocena obravnava zlasti ustreznost strategije programa, ciljev, kazalnikov in ciljnih vrednosti ter dodelitev proračunskih virov.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 Komisiji ni potrebno oceniti doslednosti namenskih operativnih programov za pobudo za zaposlovanje mladih iz točke (a) drugega odstavka člena 18 uredbe o ESS in namenskih operativnih programov iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4) te uredbe s partnerskim sporazumom, če država članica ne predloži svojega partnerskega sporazuma do datuma predložitve takega namenskega operativnega programa.

3. Komisija da pripombe v treh mesecih po predložitvi programa. Država članica zagotovi Komisiji vse potrebne dodatne informacije in po potrebi popravi predlagani program.

4. Komisija v skladu s pravili za posamezne sklade odobri vsak program najpozneje šest mesecev po njegovi uradni predložitvi s strani zadevne države članice, če so bile vse pripombe Komisije ustrezno upoštevane, vendar ne pred 1. januarjem 2014 ali preden Komisija sprejme sklep o odobritvi partnerskega sporazuma.

Z odstopanjem od zahteve iz prvega pododstavka lahko Komisija odobri programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" pred sprejetjem odločitve o odobritvi partnerskega sporazuma, namenske operativne programe za pobudo za zaposlovanje mladih iz točke (a) drugega odstavka člena 18 uredbe o ESS in namenske programe iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4) te uredbe pa lahko odobri pred predložitvijo partnerskega sporazuma.

Člen 30

Sprememba programov

1. Država članica predložene zahtevke za spremembo programov ustrezno utemelji in v njih navede zlasti predvideni vpliv sprememb programa na doseganje ciljev iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter posebnih ciljev iz programa, ob upoštevanju te uredbe in pravil za posamezne sklade, horizontalnih načel iz členov 5, 7 in 8 ter partnerskega sporazuma. Priloži se jim spremenjeni program.

2. Komisija informacije, predložene v skladu z odstavkom 1, oceni ob upoštevanju utemeljitev, ki jih je zagotovila država članica. Komisija lahko da pripombe v enem mesecu po predložitvi revidiranega programa, država članica pa Komisiji zagotovi vse potrebne dodatne informacije. Komisija v skladu s pravili za posamezne sklade kar se da hitro odobri zahteve za spremembo programa, vendar najpozneje tri mesece po njegovi predložitvi s strani države članice, pod pogojem, da so bile vse pripombe Komisije ustrezno upoštevane.

Kadar sprememba programa vpliva na informacije iz partnerskega sporazuma v skladu s točkami (a)(iii), (iv) in (vi) člena 15(1), odobritev spremembe programa s strani Komisije hkrati velja tudi kot odobritev posledične spremembe informacij v partnerskem sporazumu.

3. Z odstopanjem od odstavka 2, ko se Komisiji predloži zahteva za spremembo, da bi se prerazporedila rezerva za uspešnost na podlagi pregleda uspešnosti, Komisija da pripombe, če meni, da predlagana prerazporeditev ni v skladu z veljavnimi pravili, z razvojnimi potrebami države članice ali regije ali če obstaja resna nevarnost, da se ciljne vrednosti iz predloga ne bi dosegle. Komisija čim prej odobri zahtevek za spremembo programa oziroma najkasneje v roku dveh mesecev po njegovi predložitvi s strani države članice, pod pogojem, da so bile vse pripombe Komisije ustrezno upoštevane. Odobritev spremembe programa s strani Komisije hkrati velja tudi kot odobritev posledične spremembe informacij v partnerskem sporazumu.

4. Z odstopanjem od odstavka 2, se lahko v uredbi o ESPR določijo posebni postopki za spremembo operativnih programov.

Člen 31

Sodelovanje EIB

1. EIB lahko na zahtevo držav članic sodeluje pri pripravi partnerskega sporazuma ter pri pripravi operacij, zlasti velikih projektov, finančnih instrumentov in javno-zasebnih partnerstev.

2. Komisija se lahko pred sprejetjem partnerskega sporazuma ali programov posvetuje z EIB.

3. Komisija lahko zaprosi EIB, naj preveri tehnično kakovost, ekonomsko in finančno vzdržnost ter izvedljivost velikih projektov, ter za pomoč pri izvajanju ali razvoju finančnih instrumentov.

4. Komisija lahko pri izvajanju določb tega člena dodeli nepovratna sredstva EIB ali z njo sklene pogodbo o izvajanju storitev, ki zajema pobude, ki se izvajajo na večletni osnovi. Sredstva proračuna Unije, odobrena za taka nepovratna sredstva ali pogodbe o storitvi, se izplačajo letno.

POGLAVJE II

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Člen 32

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

1. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, se imenuje LEADER za lokalni razvoj, podpira ga EKSRP, lahko pa ga podpira tudi ESRR, ESS ali ESPR. V tem poglavju so ti skladi v nadaljnjem besedilu navedeni kot „zadevni skladi ESI“.

2. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost:

(a) je osredotočen na posebna podregionalna območja;

(b) vodijo ga lokalne akcijske skupine, sestavljene iz predstavnikov javnih in zasebnih lokalnih socialno-ekonomskih interesov, v katerih na ravni odločanja niti javni organi, kakor so opredeljeni v skladu z nacionalnimi pravili, niti katera koli posamezna interesna skupina nima več kot 49 % glasovalnih pravic;

(c) se izvaja prek celostnih večsektorskih lokalnih razvojnih strategij za posamezno območje;

(d) se oblikuje ob upoštevanju lokalnih potreb in možnosti ter vključuje inovativne značilnosti v lokalnem okolju, mreženje in po potrebi sodelovanje.

3. Podpora iz zadevnih skladov ESI lokalnemu razvoju, ki ga vodi skupnost, je dosledna in usklajena med zadevnimi skladi ESI. To se med drugim zagotovi z usklajeno krepitevijo zmogljivosti ter izbiro, odobritvijo in financiranjem strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in lokalnih akcijskih skupin.

4. Kadar izbirni odbor za strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, ustanovljen v skladu s členom 33(3), določi, da je za izvajanje izbrane strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, potrebna podpora iz več skladov, lahko v skladu z nacionalnimi pravili in postopki imenuje glavni sklad, iz katerega se krijejo vsi tekoči stroški in stroški animacije iz točk (d) in (e) člena 35(1) za strategijo lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

5. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost in podpirajo zadevni skladi ESI, se izvaja v okviru ene ali več prednostnih nalog ustreznega programa ali programov, v skladu s pravili posameznih zadevnih skladov ESI.

Člen 33

Strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost

1. Strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vključuje vsaj naslednje elemente:

- (a) opredelitev območja in prebivalstva, zajetega v strategijo;
- (b) analizo razvojnih potreb in možnosti območja, vključno z analizo prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti;
- (c) opis strategije in njenih ciljev, opis integriranih in inovativnih značilnosti strategije in hierarhijo ciljev, vključno z merljivimi ciljnim vrednostmi za učinke ali rezultate. V povezavi z rezultati se lahko ciljne vrednosti izrazijo količinsko ali kakovostno. Strategija je dosledna z ustreznimi programi vseh vključenih zadevnih skladov ESI;
- (d) opis postopka vključitve skupnosti v razvoj strategije;
- (e) akcijski načrt z opisom prenosa ciljev v ukrepe;
- (f) opis ureditev za upravljanje in spremljanje strategije z navedbo zmogljivosti lokalne akcijske skupine za izvajanje strategije ter opis posebnih ureditev za vrednotenje;
- (g) finančni načrt za strategijo, vključno s predvideno dodelitvijo vsakega od zadevnih skladov ESI.

2. Države članice opredelijo merila za izbiro strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

3. Strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, izbere odbor, ki ga za ta namen ustanovi pristojni organ upravljanja ali več takšnih organov, ki te strategije tudi odobrijo.

4. Strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se v prvem krogu izberejo v dveh letih od datuma odobritve partnerskega sporazuma. Države članice lahko dodatne strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, izberejo tudi po tem datumu, vendar najpozneje do 31. decembra 2017.

5. V odločitvi o odobritvi strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se opredelijo dodelitve vsakega od zadevnih skladov ESI. V odločitvi se opredelijo tudi pristojnosti za upravljanje in nadzor nalog v okviru programa ali programov v zvezi s strategijo lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

6. Na območju iz točke (a) odstavka 1 je najmanj 10 000 in največ 150 000 prebivalcev. Vendar lahko Komisija v ustrezno upravičenih primerih in na podlagi predloga države članice sprejme ali spremeni te omejitve prebivalstva v svojem sklepu o odobritvi oziroma spremembi v okviru člena 15(2) ali (3) partnerskega sporazuma, da se upoštevajo redko ali gosto naseljena območja ali da se zagotovi teritorialna skladnost območij, ki spadajo v strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Člen 34

Lokalne akcijske skupine

1. Lokalne akcijske skupine oblikujejo in izvajajo strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Države članice opredelijo vloge lokalne akcijske skupine in organov, pristojnih za izvajanje ustreznih programov, v zvezi z vsemi izvedbenimi nalogami v zvezi s strategijo lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

2. Pristojni organ upravljanja ali več takšnih organov zagotovi, da lokalne akcijske skupine izberejo enega partnerja iz skupine kot vodilnega partnerja v upravnih in finančnih zadevah ali se združijo v strukturo s splošnim pravnim statusom.

3. Naloge lokalnih akcijskih skupin so med drugim:

- (a) krepitev zmogljivosti lokalnih akterjev za razvoj in izvajanje operacij, vključno s spodbujanjem zmogljivosti njihovega upravljanja projektov;
- (b) oblikovanje nediskriminatornega in preglednega izbirnega postopka ter nepristranskih meril za izbiro operacij, ki preprečujejo navzkrižja interesov, ki zagotavljajo, da pri odločitvi o izbiri najmanj 50 % glasov prispevajo partnerji, ki niso javni organi, ter omogočajo izbiro po pisnem postopku;

- (c) zagotovitev skladnosti s strategijo lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, pri izbiri operacij z njihovo prednostno razvrstitvijo teh operacij glede na njihov prispevek k doseganju ciljev in ciljnih vrednosti te strategije;
- (d) priprava in objava pozivov za zbiranje predlogov ali stalnega razpisa, vključno z opredelitvijo meril za izbiro;
- (e) sprejemanje in ocenjevanje vlog za podporo;
- (f) izbira operacij in določitev zneska podpore ali, če je ustrezno, predložitev predlogov organu, pristojnemu za končno potrditev upravičenosti pred odobritvijo;
- (g) spremljanje izvajanja strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in operacij, ki prejemajo podporo, ter izvajanje posebnih vrednotenj, povezanih s to strategijo.

4. Brez poseganja v točko (b) odstavka 3 je upravičenec lahko lokalna akcijska skupina, ki izvaja operacije v skladu s strategijo lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

5. Pri dejavnostih sodelovanja lokalnih akcijskih skupin iz točke (c) člena 35(1) lahko naloge iz točke (f) odstavka 3 tega člena izvaja pristojni organ upravljanja.

Člen 35

Podpora iz skladov ESI za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

1. Podpora zadevnih skladov ESI za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, zajema:

- (a) stroške pripravljalne podpore, ki zajema krepitev institucionalne usposobljenosti, usposabljanje in mreženje za pripravo in izvedbo strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Taki stroški lahko vključujejo enega ali več naslednjih elementov:

- (i) ukrepe za usposabljanje lokalnih zainteresiranih strani;
- (ii) preučevanje zadevnega območja;
- (iii) stroške, povezane z oblikovanjem strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vključno s stroški za posvetovanje in stroški za ukrepe v zvezi s posvetovanjem z zainteresiranimi stranmi za namene priprave strategije;

- (iv) upravne stroške (operativne stroške in stroške osebja) organizacije, ki se prijavlja za pomoč pri pripravi v pripravljalni fazi;

- (v) pomoč za male pilotne projekte.

Taka pripravljalna pomoč se dodeli ne glede na to, ali strategijo lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, ki jo je oblikovala lokalna akcijska skupina, ki prejema pomoč, izbirni odbor iz člena 33(3) izbere za financiranje.

- (b) izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost;

- (c) pripravo in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine;

- (d) tekoče stroške, povezane z upravljanjem izvajanja strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in sicer so to operativni stroški, stroški za osebje, stroški usposabljanja, stroški, namenjeni za odnose z javnostmi, finančni stroški ter stroški, povezani s spremljanjem in vrednotenjem te strategije iz točke (g) člena 34(3);

- (e) animacijo strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, za lažjo izmenjavo med zainteresiranimi stranmi z namenom zagotavljanja informacij in spodbujanja strategije ter za podporo morebitnim upravičencem z namenom oblikovanja operacij in priprave vlog.

2. Podpora za tekoče stroške in animacijo iz točk (d) in (e) odstavka 1 ne presega 25 % skupnih javnih izdatkov, nastalih pri strategiji lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

POGLAVJE III

Teritorialni razvoj

Člen 36

Celostne teritorialne naložbe

1. Če strategija urbanega razvoja ali druge teritorialne strategije ali teritorialni pakti iz člena 12(1) uredbe o ESS zahtevajo celostni pristop, ki vključuje naložbe iz ESS, ESRR ali Kohezijskega sklada v okviru več prednostnih osi enega ali več operativnih programov, se ukrepi lahko izvajajo kot celostne teritorialne naložbe.

Ukrepi, ki se izvajajo v okviru celostne teritorialne naložbe se lahko dopolnjujejo z finančno podporo EKSRR ali ESPR.

2. Če celostno teritorialno naložbo podpira ESS, ESRR ali Kohezijski sklad, je v zadevnem operativnem programu oziroma zadevnih operativnih programih opisan pristop k uporabi instrumenta celostne teritorialne naložbe in okvirna dodeljena finančna sredstva iz vsake posamezne prednostne osi v skladu s pravili za posamezne sklade.

Kjer je celostna teritorialna naložba dopolnjena s podporo EKSRP ali ESPR, se navede okvirna finančna dodelitev, ukrepi pa so opredeljeni v ustreznih programih v skladu s pravili za posamezne sklade.

3. Država članica ali organ upravljanja lahko imenuje enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, regionalnimi razvojnimi organi ali nevladnimi organizacijami, za upravljanje in izvajanje celostne teritorialne naložbe v skladu s pravili za posamezne sklade.

4. Država članica ali ustrezni organi upravljanja zagotovijo, da sistem spremljanja programa oziroma programov zagotavlja ugotavljanje operacij in realizacij prednostne osi ali prednostne naloge Unije, ki prispeva k celostni teritorialni naložbi.

NASLOV IV

FINANČNI INSTRUMENTI

Člen 37

Finančni instrumenti

1. Skladi ESI se lahko uporabljajo za podporo finančnim instrumentom v okviru enega ali več programov, tudi kadar je ta organizirana prek skladov, da prispevajo k doseganju posebnih ciljev iz prednostne naloge.

Finančni instrumenti se izvajajo za podporo naložbam, ki naj bi bile finančno izvedljive, vendar imajo malo možnosti za zagotovitev zadostnih sredstev iz tržnih virov. Organi upravljanja, organi, ki izvajajo sklad skladov, in organi, ki izvajajo finančni instrument, pri uporabi tega naslova ravnajo v skladu z veljavnim pravom, zlasti s področja državne pomoči in javnih naročil.

2. Podpora finančnih instrumentov temelji na predhodni oceni, s katero so bili ugotovljeni nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene razmere, ter ocenjeni ravni in obsegu potreb po javnih naložbah, ki pa hkrati določa vrste podprtih finančnih instrumentov. Takšna predhodna ocena vključuje:

- (a) analizo nedelovanja trga, neoptimalnih naložbenih razmer in naložbenih potreb področji politike in tematskih ciljev ali prednostnih naložb, ki bi prispevali k doseganju posebnih ciljev, opredeljenih kot prednostne, in ki bi jih podprli s finančnimi instrumenti. Ta analiza temelji na razpoložljivi metodologiji dobrih praks;
- (b) oceno dodane vrednosti finančnih instrumentov, ki bi jim utegnili nameniti podporo iz skladov ESI, skladnosti z drugimi oblikami javnih intervencij na istem trgu, morebitnih posledic za državno pomoč, sorazmernosti predvidene intervencije in ukrepov za čim manjše izkrivljanje trga;

(c) oceno dodatnih javnih in zasebnih virov, ki bi jih morda zbrali s finančnim instrumentom, vse do ravni končnih prejemnikov (pričakovani učinek finančnega vzvoda), po potrebi tudi z oceno potrebe po preferenčnem plačilu in njegove ravni z namenom pritegnitve drugega dela sredstev, ki bi jih zagotovili zasebni vlagatelji, in/ali opisom mehanizmov, ki se bodo uporabili za ugotovitev potrebe in obsega takšnega preferenčnega izplačila, kot je konkurenčen ali ustrezno neodvisen postopek ocenjevanja;

(d) oceno izkušenj, pridobljenih s podobnimi instrumenti in predhodnimi ocenami, ki so jih države članice izvedle v preteklosti, ter načina, kako bodo take izkušnje uporabljene v prihodnosti;

(e) predlagano naložbeno strategijo, vključno s preučitvijo možnosti za ureditve za izvajanje v smislu člena 38, finančne produkte, ki bodo ponujeni, ciljne končne prejemnike in predvideno kombinacijo s podporo v obliki nepovratnih sredstev, kadar je to primerno;

(f) specifikacijo pričakovanih rezultatov in načina, kako naj bi zadevni finančni instrument prispeval k doseganju posebnih ciljev, določenih v okviru zadevne prednostne naloge, vključno s kazalniki za ta prispevek;

(g) določbe, ki omogočajo, da se predhodna ocena po potrebi pregleda in posodobi med izvajanjem katerega koli finančnega instrumenta, ki se izvaja na podlagi takšne ocene, če v fazi izvajanja organ upravljanja meni, da predhodna ocena ne ustreza več popolnoma tržnim pogojem, ki obstajajo v času izvajanja.

3. Predhodna ocena iz odstavka 2 se lahko izvaja v fazah. V vsakem primeru se zaključi, preden se organ upravljanja odloči, da bo finančnemu instrumentu dodelil prispevke iz programa.

Povzetki ugotovitev in zaključki predhodnih ocen v zvezi s finančnimi instrumenti se objavijo v treh mesecih od datuma njihovega dokončnega oblikovanja.

Predhodna ocena se informativno predloži odboru za spremljanje v skladu s pravili za posamezne sklade.

4. Kadar je podpora finančnih instrumentov namenjena financiranju podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, je takšna podpora usmerjena v ustanavljanje novih podjetij, ustvarjanje začetnega kapitala, tj. izhodiščnega in zagonkega kapitala, kapitala za širitev, kapitala za krepitev splošnih dejavnosti podjetja ali za izvedbo novih projektov, preboj na nove trge ali nove dosežke obstoječih podjetij brez poseganja v veljavna pravila Unije o državni pomoči in v skladu s pravili za posamezne sklade. Taka podpora lahko zajema tako naložbe

v opredmetena in neopredmetena sredstva kot obratni kapital v okviru veljavnih pravil Unije o državni pomoči z namenom spodbujati zasebni sektor k zagotavljanju sredstev podjetjem. Zajema lahko tudi stroške prenosa lastninskih pravic v podjetjih, če se takšen prenos izvede med neodvisnimi vlagatelji.

5. Naložbe, ki se podprejo s finančnimi instrumenti, se fizično ne zaključijo ali v celoti izvedejo na datum odločitve o naložbi.

6. Kadar finančni instrumenti zagotavljajo podporo končnim prejemnikom ob upoštevanju naložb v infrastrukturo s ciljem, da se podpreta urbani razvoj in urbana regeneracija, ter podobnih naložb v infrastrukturo s ciljem, da se doseže diverzifikacija nekmetijskih dejavnosti na podeželskih območjih, lahko takšna podpora vsebuje znesek, ki je potreben za reorganizacijo dolžniškega portfelja v zvezi z infrastrukturo, ki je del nove naložbe, do največ 20 % skupnega zneska programske podpore, ki jo finančne instrumente zagotovi naložbi.

7. Finančne instrumente je mogoče kombinirati z nepovratnimi sredstvi, subvencioniranimi obrestnimi merami in subvencioniranimi provizijami za jamstvo. Kadar se podpora iz skladov ESI zagotavlja prek finančnih instrumentov in je združena v eni sami operaciji, pri čemer so druge oblike podpore neposredno povezane s finančnimi instrumenti, usmerjenimi v iste končne prejemnike, vključno s tehnično pomočjo, subvencioniranimi obrestnimi merami in subvencioniranimi provizijami za jamstvo, se določbe, veljavne za finančne instrumente, uporabljajo za vse oblike podpore v okviru te operacije. V takšnih primerih se spoštujejo veljavna pravila Unije o državni pomoči, za vsako obliko podpore pa se vodi ločena evidenca.

8. Končni prejemniki, ki jih podpira finančni instrument skladov ESI, lahko prejema podporo tudi v okviru drugih prednostnih nalog ali programov skladov ESI ali od drugega instrumenta, ki se podpira iz proračuna Unije v skladu z veljavnimi pravili Unije o državni pomoči. V tem primeru se za vsak vir podpore vodi ločena evidenca, pomoč iz finančnega instrumenta skladov ESI pa je del operacije z upravičenimi izdatki, ki so ločeni od drugih virov podpore.

9. Kombinacija podpore, ki se zagotavlja prek nepovratnih sredstev in finančnih instrumentov iz odstavkov 7 in 8, lahko, ob upoštevanju veljavnih pravil Unije o državni pomoči, pokriva isto izdatkovno postavko, če skupna vsota vseh oblik podpore ne presega celotnega zneska zadevne izdatkovne postavke. Nepovratna sredstva se ne uporabljajo za vračilo podpore, prejete iz finančnih instrumentov. Finančni instrumenti se ne uporabljajo za vnaprejšnje financiranje nepovratnih sredstev.

10. Prispevki v naravi niso upravičeni izdatki pri finančnih instrumentih, razen prispevkov zemljišč ali nepremičnin glede naložb s ciljem podpreti razvoj podeželja, urbani razvoj ali urbano obnovo, kadar je zemljišče ali nepremičnina del naložbe. Takšni prispevki zemljišč ali nepremičnin so upravičeni, če so izpolnjeni pogoji iz člena 69(1).

11. DDV ni upravičen izdatek operacije, razen v primeru, ko DDV ni izterljiv na podlagi nacionalne zakonodaje o DDV. Obravnava DDV na ravni naložb končnih prejemnikov se ne upošteva za namene določanja upravičenosti izdatkov v okviru finančnega instrumenta. Če pa se finančni instrumenti kombinirajo z nepovratnimi sredstvi na podlagi odstavkov 7 in 8 tega člena, se določbe člena 69(3) uporabijo za nepovratna sredstva.

12. Za namene uporabe tega člena so, kot je primerno, veljavna pravila Unije o državni pomoči tista, ki so veljavna v času, ko se organ upravljanja ali organ, ki izvaja sklad skladov, pogodbeno zaveže, da bo namenil prispevke za program finančnemu instrumentu, ali ko se finančni instrument pogodbeno zaveže, da bo namenil prispevke za program končnim prejemnikom.

13. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z določanjem dodatnih posebnih pravil glede nakupa zemljišča ter glede kombinacije tehnične pomoči in finančnih instrumentov.

Člen 38

Izvajanje finančnih instrumentov

1. Pri izvajanju člena 37 lahko organi upravljanja finančno prispevajo k naslednjim finančnim instrumentom:

- (a) finančnim instrumentom, vzpostavljenim na ravni Unije, ki jih neposredno ali posredno upravlja Komisija;
- (b) finančnim instrumentom, vzpostavljenim na nacionalni, regionalni, transnacionalni ali čezmejni ravni, ki jih upravlja organ upravljanja ali je njihovo upravljanje v pristojnosti tega organa.

2. Prispevki iz skladov ESI v finančne instrumente na podlagi točke (a) odstavka 1 se razporedijo v ločene račune in se v skladu s cilji zadevnih skladov ESI uporabijo za podporo ukrepom in končnim prejemnikom v skladu s programi, iz katerih takšni prispevki izvirajo.

Za prispevke k finančnim instrumentom iz prvega pododstavka se uporabljajo določbe te uredbe, razen če so izjeme izrecno določene.

Drugi pododstavek ne posega v pravila o ustanovitvi in delovanju finančnih instrumentov iz finančne uredbe, razen če so ta pravila v navzkrižju s pravili iz te uredbe; v tem primeru se uporablja ta uredba.

3. Za finančne instrumente iz točke (b) odstavka 1 lahko organ upravljanja zagotovi finančni prispevek naslednjim finančnim instrumentom:

- (a) finančnim instrumentom, ki so v skladu s standardnimi pogoji, ki jih določi Komisija v skladu z drugim pododstavkom tega odstavka;
- (b) že obstoječim ali novim finančnim instrumentom, ki so oblikovani posebej za uresničitev posebnih ciljev, določenih v ustrezni prednostni nalogi.

Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi s standardnimi pogoji, ki jih upoštevajo finančni instrumenti iz točke (a) prvega pododstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

4. Pri podpori finančnih instrumentov iz točke (b) odstavka 1 lahko organ upravljanja:

- (a) vlaga v kapital obstoječih ali novih pravnih oseb, tudi tistih, ki so financirane iz drugih skladov ESI, namenjenih za izvajanje finančnih instrumentov v skladu s cilji zadevnih skladov ESI, ki bodo prevzele naloge izvajanja; podpora takšnim subjektom se omeji na količine, potrebne za izvajanje novih naložb v skladu s členom 37 in na način, ki je v skladu s cilji te uredbe;
- (b) zaupa naloge izvajanja:
 - (i) EIB;
 - (ii) mednarodnim finančnim institucijam, v katerih je država članica udeležena, ali finančnim institucijam, ustanovljenim v državi članici za uresničevanje javnega interesa pod nadzorom javnega organa;
 - (iii) osebi javnega ali zasebnega prava, ali
- (c) neposredno opravlja naloge izvajanja, ki so pri finančnih instrumentih izključno posojila ali jamstva. V tem primeru se šteje, da je organ upravljanja upravičenec, kakor je opredeljen v točki (10) člena 2.

Pri izvajanju finančnega instrumenta organi iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka zagotovijo skladnost z veljavnim pravom, vključno s pravili, ki veljajo za sklade ESI, državno pomoč in javna naročila, z ustreznimi standardi ter z veljavno zakonodajo o preprečevanju pranja denarja, boju proti terorizmu in davčnih utajah. Navedeni organi ne smejo biti ustanovljeni na ozemljih, katerih oblasti ne sodelujejo z Unijo pri uporabi mednarodno dogovorjenih davčnih standardov, in ne smejo imeti poslovnih odnosov s subjekti, ki so registrirani na takšnih ozemljih, ter morajo te zahteve prenesti v svoje pogodbe z izbranimi finančnimi posredniki.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z določanjem dodatnih posebnih pravil glede vlog, obveznosti in odgovornosti organov, ki izvajajo finančne instrumente, z njimi povezanih meril za izbiro in proizvodov, ki se lahko zagotovijo s finančnimi instrumenti v skladu s členom 37. Komisija o teh delegiranih aktih do 22. april 2014 istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Kadar organi iz točk (a) in (b) prvega pododstavka odstavka 4 izvajajo sklade skladov, lahko del izvajanja zaupajo finančnim posrednikom, če taki subjekti v okviru svoje odgovornosti zagotovijo, da finančni posredniki izpolnjujejo merila iz člena 140(1), (2) in (4) finančne uredbe. Finančni posredniki se izberejo na podlagi odprtih, preglednih, sorazmernih in nediskriminativnih postopkov, pri čemer se preprečijo navzkrižja interesov.

6. Finančne institucije iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 4, ki so jim bile zaupane naloge izvajanja, odprejo fiduciarne račune v svojem imenu in v imenu organa upravljanja ali vzpostavijo finančni instrument kot poseben sveženj financiranja v okviru finančne institucije. V primeru ločenega svežnja financiranja se sredstva programa, naložena v finančni instrument, in druga sredstva, ki so na voljo v finančni instituciji, računovodsko razlikujejo. Sredstva na fiduciarinih računih in v takšnih ločenih svežnjih financiranja se upravljajo v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja ob upoštevanju ustreznih pravil skrbnega in varnega poslovanja ter so ustrezno likvidna.

7. Kadar se finančni instrument izvaja na podlagi točk (a) in (b) prvega pododstavka odstavka 4, se pogoji za prispevke iz programov v finančne instrumente ob upoštevanju izvedbene strukture finančnega instrumenta določijo v sporazumih o financiranju v skladu s Prilogo III na naslednjih ravneh:

- (a) kjer je primerno, med ustrezno pooblaščenimi predstavniki organa upravljanja in organa, ki izvaja sklad skladov, ter

(b) med ustrezno pooblaščenimi predstavniki organa upravljanja ali, kjer je primerno, organa, ki izvaja sklad skladov, in organa, ki izvaja finančni instrument.

8. Za finančne instrumente, ki se izvajajo na podlagi točke (c) prvega pododstavka odstavka 4, se pogoji za prispevke iz programov v finančne instrumente določijo v strateškem dokumentu v skladu s Prilogo IV, ki ga bo preučil odbor za spremljanje.

9. Nacionalni javni in zasebni prispevki, vključno, kjer je to ustrezno, s prispevki v naravi iz člena 37(10), se lahko zagotovijo na ravni sklada skladov, finančnega instrumenta ali končnih prejemnikov, v skladu s pravili za posamezne sklade.

10. Komisija sprejme izvedbene akte za določitev enotnih pogojev v zvezi s podrobno ureditvijo za način prenosa in upravljanja prispevkov iz programa, ki jih upravljajo organi iz prvega pododstavka odstavka 4. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 39

Prispevek ESRR in EKSRR skupnim finančnim instrumentom za neomejeno jamstvo in listinjenje v korist MSP, ki ga izvaja EIB

1. Za namene tega člena „dolžniški kapital“ pomeni posojila, zakup ali jamstva.

2. Države članice lahko prek ESRR in EKSRR zagotovijo finančni prispevek finančnim instrumentom iz točke (a) člena 38(1) te uredbe, ki jih posredno upravlja Komisija z izvedbenimi nalogami, zaupanimi EIB v skladu s točko (c)(iii) člena 58(1) in členom 139(4) finančne uredbe, in sicer ob upoštevanju naslednjih dejavnosti:

(a) neomejena jamstva, ki zagotavljajo finančnim posrednikom kapitalsko olajšavo za nove portfelje dolžniškega kapitala za upravičena MSP v skladu s členom 37(4) te uredbe;

(b) listinjenje, kot je opredeljeno v točki (61) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta:

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

(i) obstoječih portfeljev dolžniškega financiranja za MSP in druga podjetja [z manj kot 500 zaposlenimi];

(ii) novih portfeljev dolžniškega financiranja za MSP.

Finančni prispevek iz točk (a) in (b) prvega pododstavka tega odstavka prispeva k podrejenim in srednjim tranšam portfeljev, omenjenih v teh točkah, če zadevni finančni posrednik ohrani zadosten del tveganja portfeljev, ki bo vsaj enak zahtevi za zadržanje tveganja iz Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ in Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, da se zagotovi ustrezna uskladitev interesov. V primeru listinjenja iz točke (b) prvega pododstavka tega odstavka mora finančni posrednik urediti novo dolžniško financiranje za MSP v skladu s členom 37(4) te uredbe.

Vsaka država članica, ki namerava sodelovati v teh finančnih instrumentih, prispeva znesek, ki je skladen s potrebami po dolžniškem financiranju MSP v tej državi članici in z ocenjenim povpraševanjem po njem, ob upoštevanju predhodne ocene iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 4, in ki v nobenem primeru ne presega 7 % zneska, ki je bil iz ESRR in EKSRR dodeljen državi članici. Za skupni prispevek ESRR in EKSRR vseh sodelujočih držav članic velja skupna zgornja meja 8 500 000 000 EUR (po cenah iz leta 2011).

Kadar Komisija po posvetovanju z EIB in ob upoštevanju minimalne kritične mase, opredeljene v predhodni oceni iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 4, meni, da je skupni minimalni prispevek k instrumentu, ki predstavlja vsoto prispevkov vseh sodelujočih držav članic, nezadosten, se izvajanje finančnega instrumenta preneha, prispevki pa se vrnejo državam članicam.

Kadar se država članica in EIB ne moreta dogovoriti o pogojih sporazuma o financiranju iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 4, lahko država članica predloži zahtevo za spremembo programa iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 4 in prispevek prerazporedi v druge programe in prednostne naloge v skladu z zahtevami po tematski osredotočenosti.

Kadar so izpolnjeni pogoji za prekinitve prispevka države članice instrumentu, vzpostavljenemu v sporazumu o financiranju med zadevno državo članico in EIB iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 4, lahko država članica predloži zahtevo za spremembo programa iz točke (b) prvega pododstavka

⁽²⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

odstavka 4 in prerazporedi preostanek prispevka v druge programe in prednostne naloge v skladu z zahtevami po tematski osredotočenosti.

Kadar se udeležba države članice v finančnem instrumentu prekine, ta država članica predloži zahtevo za spremembo programa. Kadar neporabljene proračunske obveznosti prenehajo, se lahko dajo na voljo zadevni državi članici, da se reprogramirajo za druge programe in prednostne naloge v skladu z zahtevami po tematski osredotočenosti.

3. MSP, ki prejmejo nov dolžniški kapital zaradi novega portfelja, ki ga v okviru finančnega instrumenta iz odstavka 2 vzpostavi finančni posrednik, veljajo za končne prejemnike prispevka ESRR in EKSRP k zadevnemu finančnemu instrumentu.

4. Finančni prispevek iz odstavka 2 izpolnjuje naslednje pogoje:

(a) z odstopanjem od člena 37(2) temelji na predhodni oceni na ravni Unije, ki jo opravi EIB in Komisija;

predhodna ocena na podlagi razpoložljivih podatkovnih virov o dolžniškem bančnem kapitalu in MSP med drugim zajema analizo potreb po financiranju MSP na ravni Unije, pogoje financiranja MSP in potrebe po njihovem financiranju, podatke o njihovi finančni vrzeli v posamezni državi članici, profil gospodarskih in finančnih razmer v sektorju MSP na ravni držav članic, minimalno kritično maso skupnih prispevkov, ocenjen skupni obseg posojil, ki izhajajo iz teh prispevkov, in dodano vrednost;

(b) zagotovi ga vsaka sodelujoča država članica kot del enotnega namenskega nacionalnega programa na finančni prispevek ESRR in EKSRP, ki podpira tematski cilj iz točke (3) prvega pododstavka člena 9;

(c) zanj veljajo pogoji iz sporazuma o financiranju, sklenjenega med vsako sodelujočo državo članico in EIB, ki med drugim zajemajo:

- (i) naloge in obveznosti EIB, vključno s plačilom;
- (ii) minimalno stopnjo finančnega vzvoda, ki mora biti dosežena ob jasno opredeljenih mejnikih v obdobju upravičenosti iz člena 65(2);
- (iii) pogoje za novo dolžniško financiranje;
- (iv) določbe o neupravičenih dejavnostih in merilih za izključitev;

(v) časovni načrt plačil;

(vi) kazni v primeru neuspešnosti finančnih posrednikov;

(vii) izbiro finančnih posrednikov;

(viii) spremljanje, poročanje in revizijo;

(ix) prepoznavnost;

(x) pogoje za prekinitvev sporazuma.

EIB za namene izvajanja instrumenta sklene pogodbene dogovore z izbranimi finančnimi posredniki;

(d) v primeru, da se sporazum o financiranju iz točke (c) ne sklene v šestih mesecih od sprejetja programa iz točke (b), ima država članica pravico, da ta prispevek prerazporedi v druge programe in prednostne naloge v skladu z zahtevami po tematski osredotočenosti.

Komisija za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena sprejme izvedbeni akt, s katerimi določi vzorec sporazuma o financiranju iz točke (c) prvega pododstavka. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

5. V vsaki sodelujoči državi članici je treba ob mejnikih, določenih v sporazumu o financiranju iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 4, doseči minimalni finančni vzvod, ki se izračuna kot razmerje med novim dolžniškim financiranjem za upravičena MSP, ki ga uredijo finančni posredniki, in ustreznim prispevkom ESRR in EKSRP, ki ga zadevna država članica dodeli finančnim instrumentom. Ta minimalni finančni vzvod se lahko razlikuje med sodelujočimi državami članicami.

V primeru, da finančni posrednik ne doseže minimalnega finančnega vzvoda iz sporazuma o financiranju iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 4, je pogodbeno zavezan plačati kazen v korist sodelujoče države članice v skladu s pogoji iz tega sporazuma.

Če finančni posrednik ne doseže minimalnega finančnega vzvoda iz sporazuma o financiranju, to ne vpliva na izdano jamstva in ustrezne posle listinjenja.

6. Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 38(2) se lahko finančni prispevki iz odstavka 2 tega člena nakažejo na ločen račun za vsako državo članico ali, če vsaj dve sodelujoči državi članici soglašata, na skupen račun za vse države članice, ki s tem soglašajo, ter uporabi v skladu s posebnimi cilji programov, iz katerih prispevki izvirajo.

7. Z odstopanjem od člena 41(1) in (2), kar zadeva finančne prispevke iz odstavka 2 tega člena, se zahtevek za plačilo, ki ga država članica predloži Komisiji, obračuna na osnovi 100 % zneskov, ki jih država članica plača EIB v skladu s časovnim načrtom, opredeljenim v sporazumu o financiranju iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 4 tega člena. Ti zahtevki za plačilo temeljijo na zneskih, ki jih zahteva EIB in za katere se ocenjuje, da so potrebni za kritje obveznosti, da se pogodbe o jamstvu ali posli listinjenja zaključijo v naslednjih treh mesecih. Plačila držav članic EIB se opravijo nemudoma in vsekakor preden se obveznosti prenesejo na EIB.

8. Ob zaključitvi programa je upravičen izdatek enak skupnemu znesku prispevkov iz programa k finančnemu instrumentu, ki:

(a) za dejavnosti iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 2 tega člena ustreza virom iz točke (b) prvega pododstavka člena 42(3);

(b) za dejavnosti iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 2 tega člena ustreza skupnemu znesku novega dolžniškega kapitala, ki izhaja iz poslov listinjenja, izplačanega za upravičena MSP v obdobju upravičenosti iz člena 65(2).

9. Za namene členov 44 in 45 so neplačana jamstva v zvezi z neomejenimi jamstvi in izterjani zneski v zvezi s posli listinjenja viri, ki se vrnejo finančnim instrumentom. Pri likvidaciji finančnih instrumentov se neto likvidacijski iztržek, potem ko se odštejejo stroški, provizije in poplačila upnikov, ki so uvrščeni pred ESRR in EKSRP, vrne zadevnim državam članicam.

10. Poročilo iz člena 46(1) vsebuje naslednje dodatne elemente:

(a) skupni znesek podpore ESRR in EKSRP, plačan v finančni instrument v zvezi z neomejenimi jamstvi ali posli listinjenja, glede na program in prednostno nalogo ali ukrep;

(b) napredek pri ustvarjanju novega dolžniškega kapitala v zvezi s členom 37(4) za upravičena MSP.

11. Ne glede na člen 93(1) se lahko viri, dodeljeni instrumentom iz odstavka 2 tega člena, uporabijo za ustvarjanje novega dolžniškega financiranja MSP na celotnem ozemlju države članice ne glede na kategorije regij, razen če v sporazumu o financiranju iz točke (c) prvega pododstavka odstavka 4 ni določeno drugače.

12. Člen 70 se ne uporablja za programe, ki so vzpostavljeni za izvajanje finančnih instrumentov iz tega člena.

Člen 40

Upravljanje in nadzor finančnih instrumentov

1. Organi, imenovani v skladu s členom 124 te uredbe o ESRR, Kohezijski sklad, ESS, ESPR in v skladu s členom 65 uredbe o EKSRP, ne opravljajo preverjanja na kraju samem pri operacijah, ki vključujejo finančne instrumente, ki se izvajajo na podlagi točke (a) člena 38(1). Navedeni imenovani organi od organov, ki jim je zaupano izvajanje teh finančnih instrumentov, prejemajo redna poročila o nadzoru.

2. Organi, pristojni za revizijo programov, ne izvajajo revizije operacij, ki vključujejo finančne instrumente, ki se izvajajo na podlagi točke (a) člena 38(1), in sistemov za upravljanje in nadzor, ki se nanašajo na te finančne instrumente. Od revizorjev, imenovanih v sporazumih o vzpostavitvi teh finančnih instrumentov, prejemajo redna poročila o nadzoru.

3. Organi, prisojni za revizijo programov, lahko izvajajo revizijo na ravni končnih prejemnikov le, ko pride do ene ali več naslednjih situacij:

(a) podporni dokumenti, ki dokazujejo, da so končni prejemniki prejeli podporo finančnih instrumentov in da je ta bila uporabljena za predvidene namene v skladu z veljavnim pravom, niso na voljo na ravni organa upravljanja ali na ravni organov, ki izvajajo finančne instrumente;

(b) obstaja dokaz, da razpoložljivi dokumenti na ravni organa upravljanja ali na ravni organov, ki izvajajo finančne instrumente, ne odražajo verodostojne in natančne evidence zagotavljenih podpore.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z upravljanjem in nadzorom finančnih instrumentov iz točke (b) člena 38(1), vključno s pregledi, ki jih opravlja organ upravljanja in revizijski organ, ureditvami glede vodenja dokazil, elementov, ki jih dokazila podpirajo, ter ureditvami upravljanja, nadzora in revizije. Komisija do 22. april 2014 o teh delegiranih aktih istočasno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Organi, ki izvajajo finančne instrumente, so odgovorni za zagotavljanje, da so dokazila na voljo, in od končnih prejemnikov ne zahtevajo vodenja evidence, ki bi presegle raven, potrebno za izpolnjevanje te dolžnosti.

Člen 41

Zahtevki za izplačilo, vključno z izdatki za finančne instrumente

1. Glede finančnih instrumentov iz točke (a) člena 38(1) in finančnih instrumentov iz točke (b) člena 38(1), ki se izvajajo v skladu s točkama (a) in (b) člena 38(4), se uvedejo delni zahtevki za vmesna plačila za prispevke iz programa, vplačane v finančni instrument, med obdobjem upravičenosti, določenim v členu 65(2) (v nadaljnjem besedilu: obdobje upravičenosti) v skladu z naslednjimi pogoji:

(a) znesek prispevka iz programa, vplačanega v finančni instrument, iz posameznega zahtevka za vmesno plačilo, predloženega v obdobju upravičenosti, ne presega 25 % skupnega zneska prispevkov iz programa, odobrenih za finančni instrument v okviru ustreznega sporazuma o financiranju, kar ustreza izdatkom v smislu točk (a), (b) in (d) člena 42(1), ki naj bi bili plačani v obdobju upravičenosti. Zahtevki za vmesno plačilo, predloženi po obdobju upravičenosti, zajemajo skupni znesek upravičenih izdatkov v smislu člena 42;

(b) vsak zahtevek za vmesno plačilo iz točke (a) tega odstavka lahko zajema do 25 % skupnega zneska nacionalnega sofinanciranja iz člena 38(9), ki naj bi bil vplačan v finančni instrument, ali na ravni končnih prejemnikov za izdatke v smislu točk (a), (b) in (d) člena 42(1), v obdobju upravičenosti;

(c) naknadni zahtevki za vmesno plačilo, predloženi v obdobju upravičenosti, se predložijo le:

(i) za drugi zahtevek za vmesno plačilo, kadar je bilo vsaj 60 % zneska iz prvega zahtevka za vmesna plačila porabljenih kot upravičeni izdatki v smislu točk (a), (b) in (d) člena 42(1);

(ii) za tretji in nadaljnje zahtevke za vmesno plačilo, kadar je bilo vsaj 85 % zneskov iz predhodnih zahtevkov za vmesna plačila porabljenih kot upravičeni izdatki v smislu točk (a), (b) in (d) člena 42(1);

(d) vsak zahtevek za vmesno plačilo, ki zajema izdatke v zvezi s finančnimi instrumenti, ločeno razkriva skupni znesek prispevkov iz programa, vplačanih v finančni instrument, in zneske, izplačane kot upravičeni izdatki v smislu točk (a), (b) in (d) člena 42(1).

Ob zaključku programa zahtevki za končno plačilo zajema skupni znesek upravičenih izdatkov iz člena 42.

2. Glede finančnih instrumentov iz točke (b) člena 38(1), ki se izvajajo v skladu s točko (c) člena 38(4), zahtevki za vmesna plačila in končno plačilo vključujejo skupni znesek plačil organa upravljanja za naložbe v končne prejemnike iz točk (a) in (b) člena 42(1).

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi določi posebna pravila za ustavitev plačil finančnim instrumentom ter posledične prilagoditve v zvezi z zahtevki za izplačila.

4. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te določbe sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorce, ki se uporabljajo za posredovanje dodatnih informacij o finančnih instrumentih z zahtevki za izplačila Komisiji. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 42

Upravičeni izdatki ob zaključku

1. Ob zaključku programa so upravičeni izdatki finančnega instrumenta skupni znesek prispevkov iz programa, ki jih je finančni instrument dejansko izplačal ali, v primeru jamstev, odobrilo v obdobju upravičenosti, kar ustreza:

(a) izplačilom končnim prejemnikom, v primerih iz člena 37(7) pa izplačilom v korist končnih prejemnikov;

(b) virom, odobrenim za pogodbe o jamstvu, neporavnanim ali zapadlim, za izplačilo mogočih pozivov za izpolnitev jamstva za izgube, izračunane na podlagi preudarne predhodne ocene tveganj, ki vključujejo mnogokratnik osnovnih novih posojil ali druge instrumente, povezane s tveganjem, za nove naložbe v končne prejemnike;

(c) kapitaliziranim subvencioniranim obrestnim meram ali subvencioniranim provizijam za jamstvo, ki jih je treba plačati za največ 10 let po obdobju upravičenosti, ki se uporabljajo v povezavi s finančnimi instrumenti, plačanimi na posebej za to ustanovljen depozitni račun za dejansko izplačilo po obdobju upravičenosti, vendar za posojila ali druge instrumente, povezane s tveganjem, za naložbe v končne prejemnike v obdobju upravičenosti;

(d) povračilu nastalih stroškov upravljanja ali plačilu provizij za upravljanje finančnega instrumenta.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z določitvijo posebnih pravil glede vzpostavitve sistema kapitalizacije letnih obrokov za subvencionirane obrestne mere in subvencionirane provizije za jamstvo iz točke (c) prvega odstavka.

2. Pri instrumentih, ki temeljijo na lastniškem kapitalu, in mikrokreditu se kapitalizirani stroški upravljanja ali provizije za upravljanje, ki morajo biti plačane za obdobje največ šest let po obdobju upravičenosti za naložbe v končne prejemnike, ki so bile izvedene v obdobju upravičenosti in ne morejo biti zajete s členoma 44 ali 45, lahko štejejo za upravičeni izdatek, če se vplačajo na depozitni račun, odprt posebej za navedeni namen.

3. Pri instrumentih, ki temeljijo na lastniškem kapitalu in so namenjeni podjetjem iz člena 37(4), za katere se sporazum o financiranju iz točke (b) člena 38(7) podpiše pred 31. decembrom 2017 ter ki do konca obdobja upravičenosti investirajo vsaj 55 % programskih sredstev, dodeljenih v zadevnem sporazumu o financiranju, lahko omejen znesek plačil za naložbe v končne prejemnike, ki se opravi za obdobje, ki ni daljše od štirih let od konca obdobja upravičenosti, šteje za upravičeni izdatek, če je vplačan na depozitni račun, posebej odprt v ta namen, če se pri tem upoštevajo pravila o državni pomoči in če so izpolnjeni vsi spodaj navedeni pogoji.

Znesek, ki se nakaže na depozitni račun:

- (a) se uporabi izključno za nadaljnje naložbe v končne prejemnike, ki so v obdobju upravičenosti prejeli začetne kapitalske naložbe iz finančnega instrumenta, ki so še vedno delno ali v celoti neporavnane,
- (b) se uporablja izključno za nadaljnje naložbe skladno s tržnimi standardi in tržnimi standardnimi pogodbenimi dogovori ter je omejen na minimalni znesek, ki je potreben za spodbuditev sovlaganj zasebnega sektorja, hkrati pa zagotavlja kontinuiteto financiranja za ciljna podjetja, da lahko naložbe koristijo javnim in zasebnim vlagateljem,
- (c) ne presega 20 % upravičenih izdatkov na lastniškem kapitalu temelječega instrumenta iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 1, od katerih se odštejejo maksimalna kapitalska sredstva in dobički, vrnjeni finančnemu instrumentu, ki temelji na lastniškemu kapitalu, v obdobju upravičenosti.

Vsi zneski, plačani na depozitni račun, ki se ne uporabijo za naložbe v končne prejemnike v obdobju iz prvega pododstavka, se uporabijo v skladu s členom 45.

4. Upravičeni izdatki, razkriti v skladu z odstavkoma 1 in 2, ne presegajo vsote:

(a) skupnega zneska podpore iz skladov ESI za namene odstavkov 1 in 2; ter

(b) ustreznega nacionalnega sofinanciranja.

5. Stroške upravljanja in provizije za upravljanje iz točke (d) prvega pododstavka odstavka 1 in odstavka 2 tega člena lahko obračuna organ, ki izvaja sklad skladov, ali organi, ki izvajajo finančne instrumente v skladu s točkama (a) in (b) člena 38(4), pri čemer ti stroški in provizije ne presegajo omejitev, določenih v delegiranem aktu iz odstavka 6 tega člena. Stroški upravljanja zajemajo postavke neposrednih ali posrednih stroškov, povrnjenih na podlagi dokazila o izdatkih, medtem ko se provizije za upravljanje nanašajo na dogovorjeno ceno za opravljene storitve, določeno v konkurenčnem tržnem procesu, kjer je to primerno. Stroški upravljanja in provizije za upravljanje temeljijo na metodologiji izračunavanja na podlagi rezultatov.

Stroški upravljanja in provizije za upravljanje lahko zajemajo provizije za urejanje. Če se provizije za urejanje ali kateri koli njihov del obračuna končnim prejemnikom, se ne prijavijo kot upravičeni izdatek.

Stroški upravljanja in provizije za upravljanje, tudi tisti, nastali zaradi priprav v zvezi s finančnim instrumentom pred podpisom ustreznega sporazuma o financiranju, so upravičeni od datuma podpisa ustreznega sporazuma o financiranju.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranega akta v skladu s členom 149 o določitvi posebnih pravil za merila za izračun stroškov upravljanja in provizij za upravljanje na podlagi uspešnosti ter veljavnih pragov, pa tudi pravil za povračilo kapitaliziranih stroškov upravljanja in provizij za upravljanje instrumentov, ki temeljijo na lastniškem kapitalu, in mikrokredite.

Člen 43

Obresti in drugi dobički iz podpore iz skladov ESI finančnim instrumentom

1. Podpora iz skladov ESI finančnim instrumentom se položi na račune finančnih institucij v državah članicah in začasno vloži v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja.

2. Obresti in drugi dobički, ki se lahko pripišejo podpori iz skladov ESI finančnim instrumentom, se uporabijo za enake namene, vključno s povračilom nastalih stroškov upravljanja ali plačilom provizij za upravljanje finančnega instrumenta v skladu s točko (d) prvega pododstavka člena 42(1) ter izdatki, plačanimi v skladu s členom 42(2), kot prvotna podpora iz skladov ESI, bodisi v istem finančnem instrumentu ali po ukinitvi finančnega instrumenta, v drugih finančnih instrumentih ali oblikah podpore v skladu s specifičnimi cilji prednostne naloge, do konca obdobja upravičenosti.

3. Organ upravljanja zagotovi vodenje ustrezne evidence o uporabi obresti in drugih dobičkov.

Člen 44

Ponovna uporaba virov, ki se lahko pripišejo podpori iz skladov ESI do konca obdobja upravičenosti

1. Viri, ki se vrnejo finančnim instrumentom iz naložb ali sproščenih virov, namenjenih za pogodbe o jamstvu, vključno s poplačili kapitala in dobički ter drugimi dohodki ali donosi, kot so obresti, provizije za jamstva, dividende, kapitalski dobički ali kakršni koli drugi prejemki iz naložb, ki se lahko pripišejo podpori iz skladov ESI, se ponovno uporabijo za naslednje namene, in sicer do višine potrebnih zneskov in po vrstnem redu, dogovorjenem v ustreznih sporazumih o financiranju.

- (a) nadaljnje naložbe z istimi ali drugimi finančnimi instrumenti v skladu s specifičnimi cilji, določenimi v prednostni nalogi;
- (b) kjer je primerno, preferenčno izplačilo zasebnih vlagateljev ali javnih vlagateljev, ki delujejo po načelu vlagatelja v tržnem gospodarstvu in zagotovijo drugi del virov za podporo finančnemu instrumentu iz skladov ESI ali sovlagajo na ravni končnih prejemnikov;
- (c) kjer je primerno, povračilo nastalih stroškov upravljanja in plačilo provizij za upravljanje finančnega instrumenta;

Potreba po preferenčnem plačilu v skladu s točko (b) prvega pododstavka in njegov obseg se ugotovita v predhodni oceni. Preferenčno izplačilo ne presega višine zneska, potrebnega za vzpostavitev spodbud za pritegnitev drugega dela sredstev, ki bi jih zagotovili zasebni vlagatelji, in ne predstavlja čezmernega nadomestila stroškov zasebnim vlagateljem ali javnim vlagateljem, ki delujejo po načelu tržnega gospodarstva. Uskladitev interesov se zagotovi z ustrežno delitvijo tveganja in dobička, treba jo je opraviti na običajni tržni podlagi ter mora biti skladna s pravili Unije o državni pomoči.

2. Organ upravljanja zagotovi vodenje ustrezne evidence uporabe virov iz odstavka 1.

Člen 45

Uporaba virov po koncu obdobja upravičenosti

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se viri, ki se vrnejo finančnim instrumentom, vključno s poplačili kapitala in dobički ter drugimi dohodki ali donosi, ustvarjenimi v obdobju najmanj osem let po koncu obdobja upravičenosti, ki

se lahko pripišejo podpori finančnim instrumentom iz skladov ESI v skladu s členom 37 in se uporabijo v skladu s cilji programa ali programov, bodisi v istem finančnem instrumentu ali, po izstopu teh virov iz zadevnega finančnega instrumenta, v drugih finančnih instrumentih, v obeh primerih pa pod pogojem, da se v oceni tržnih razmer ugotovi stalna potreba po takšnih naložbah ali drugih oblikah podpore.

Člen 46

Poročilo o izvajanju finančnih instrumentov

1. Organ upravljanja pošlje Komisiji posebno poročilo o operacijah, ki vključujejo finančne instrumente, kot priložo k letnemu poročilu o izvajanju.
 - 2. Posebno poročilo iz odstavka 1 za vsak finančni instrument vsebuje naslednje informacije:
 - (a) navedbo programa in prednostne naloge ali ukrepa, iz katerih se zagotovi podpora iz skladov ESI;
 - (b) opis finančnega instrumenta in ureditev za izvajanje;
 - (c) navedbo organov, ki izvajajo finančne instrumente, in organov, ki izvajajo sklade skladov, če je to primerno, iz točke (a) člena 38(1), točk (a), (b) in (c) člena 38(4) ter finančnih posrednikov iz člena 38(6);
 - (d) skupni znesek prispevkov za programe po prednostnih nalogah ali ukrepih, ki se plačajo finančnemu instrumentu;
 - (e) skupni znesek podpore, plačane končnim prejemnikom ali v korist končnih prejemnikov ali odobrene s strani finančnega instrumenta v pogodbah o jamstvu za naložbe v končnih prejemnikih, pa tudi nastale stroške upravljanja ali plačane provizije za upravljanje po programih in prednostnih nalogah ali ukrepih;
 - (f) uspešnost finančnega instrumenta, vključno z napredkom pri njegovem oblikovanju in pri izbiri organov, ki izvajajo finančni instrument, vključno z organom, ki izvaja sklad skladov;
 - (g) obresti in drugi prihodki, ustvarjeni s podporo skladov ESI finančnemu instrumentu ter programska sredstva, vrnjena finančnim instrumentom iz naložb iz členov 43 in 44;
 - (h) napredek pri doseganju pričakovanega učinka finančnega vzvoda naložb finančnega instrumenta ter vrednost naložb in udeležb;

- (i) vrednost kapitalskih naložb glede na prejšnja leta;
- (j) prispevek finančnega instrumenta k doseganju kazalnikov zadevne prednostne naloge ali ukrepa.

Informacije iz točk (h) in (j) prvega pododstavka se lahko navedejo zgolj v prilogi k letnim poročilom o izvajanju, predloženim v letih 2017 in 2019, ter v končnem poročilu o izvajanju. Obveznosti glede poročanja iz točk (a) do (j) prvega pododstavka se ne uporabljajo na ravni končnih prejemnikov.

3. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorce, ki se uporabljajo za poročanje Komisiji o finančnih instrumentih. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

4. Z začetkom leta 2016 Komisija vsako leto v šestih mesecih od roka za predložitev letnih poročil o izvajanju iz člena 111(1) za ESRR, ESS in Kohezijski sklad, člena 75 uredbe o EKSRP za EKSRP in iz ustreznih določb o posameznih skladih za ESPR zagotovi povzetke podatkov o napredku pri financiranju in izvajanju finančnih instrumentov, ki jih pošljejo organi upravljanja v skladu s tem členom. Ti povzetki se posredujejo Evropskemu parlamentu in Svetu ter se objavijo.

NASLOV V

SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

POGLAVJE I

Spremljanje

Oddelek I

Spremljanje programov

Člen 47

Odbor za spremljanje

1. Država članica v treh mesecih po tem, ko je bila obveščena o sklepu Komisije o sprejetju programa, v soglasju z organom upravljanja in v skladu s svojim institucionalnim, pravnim in finančnim okvirom ustanovi odbor za spremljanje izvajanja programa (v nadaljnjem besedilu: odbor za spremljanje).

Država članica lahko tudi za več programov, ki se sofinancirajo iz skladov ESI, ustanovi en sam odbor za spremljanje.

2. Vsak odbor za spremljanje pripravi in sprejme svoj poslovnik v skladu z institucionalnim, pravnim in finančnim okvirom zadevne države članice.

3. Odbor za spremljanje programa cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" ustanovijo države članice, udeležene v programu sodelovanja, in tretje države, v primeru, da so sprejele povabilo k udeležbi v programu sodelovanja, v dogovoru z organom upravljanja v treh mesecih od datuma, ko so bile države članice obveščene o sklepu o odobritvi programa sodelovanja. Ta odbor za spremljanje pripravi in sprejme svoj poslovnik.

Člen 48

Sestava odbora za spremljanje

1. O sestavi odbora za spremljanje odloči država članica, pod pogojem, da odbor za spremljanje sestavljajo predstavniki ustreznih organov držav članic in posredniških organov ter predstavniki partnerjev iz člena 5. Posamezni partnerji po preglednem postopku pooblastijo svoje predstavnike, da jih zastopajo v odboru za spremljanje. Vsak član odbora za spremljanje ima lahko ima glasovalno pravico.

O sestavi odbora za spremljanje programa v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" se dogovorijo države članice, udeležene v programu, in tretje države, v primeru, da so sprejele povabilo k udeležbi v programu sodelovanja. Odbor za spremljanje vključuje ustrezne predstavnike teh držav članic in tretjih držav. V odboru za spremljanje so lahko predstavniki EZTS, ki na področju, ki ga pokriva program, izvajajo dejavnosti v povezavi s programom.

2. Seznam članov odbora za spremljanje se objavi.

3. Komisija svetuje odboru za spremljanje.

4. Če EIB prispeva k programu, lahko svetuje pri delu odbora za spremljanje.

5. Odboru za spremljanje predseduje predstavnik države članice ali organa upravljanja.

Člen 49

Naloge odbora za spremljanje

1. Odbor za spremljanje se sestane najmanj enkrat letno ter pregleda izvajanje programa in napredek pri doseganju njegovih ciljev. Pri tem upošteva finančne podatke, splošne kazalnike in kazalnike za posamezne programe, tudi spremembe vrednosti kazalnikov rezultatov in napredka pri doseganju številčno ovrednotenih ciljnih vrednosti, ter mejnike iz okvira uspešnosti iz člena 21(1) in po potrebi rezultate kvalitativnih analiz.

2. Odbor za spremljanje preuči vsa vprašanja, ki vplivajo na delovanje programa, vključno z ugotovitvami pregledov uspešnosti.

3. Opravi se posvet z odborom za spremljanje, ki, če oceni, da je to primerno, izda mnenje o vseh spremembah programa, ki jih predlaga organ upravljanja.

4. Odbor za spremljanje lahko predloži pripombe organu upravljanja v zvezi z izvajanjem in vrednotenjem programa, vključno z ukrepi za zmanjšanje administrativnega bremena upravičencev. Odbor za spremljanje spremlja ukrepe, sprejete po njegovih pripombah.

Člen 50

Poročila o izvajanju

1. Od leta 2016 do vključno leta 2023 vsaka država članica Komisiji predloži letna poročila o izvajanju programa v preteklem finančnem letu. Vsaka država članica do roka, določenega v pravilih za posamezne sklade, Komisiji predloži končno poročilo o izvajanju programa za ESRR, ESS in Kohezijski sklad ter letno poročilo o izvajanju za EKSRRP in ESPR.

2. Letna poročila o izvajanju obsegajo glavne informacije o izvajanju programa in njegovih prednostnih nalog s sklicevanjem na finančne podatke, skupne kazalnike in kazalnike za posamezne programe ter številčno ovrednotene ciljne vrednosti, po potrebi vključno s spremembami vrednosti kazalnikov rezultatov in začevši z letnim poročilom o izvajanju, ki se predloži leta 2017, mejniki, določenimi v okviru uspešnosti. Poslani podatki se nanašajo na vrednosti za kazalnike za v celoti izvedene operacije, pa tudi za izbrane operacije, kjer je glede na fazo izvajanja to mogoče. Prav tako navajajo zbirno poročilo o ugotovitvah vseh vrednotenij programa, ki so bile objavljene v predhodnem finančnem letu, morebitna vprašanja, ki vplivajo na delovanje programa, ter sprejete ukrepe. V letnem poročilu o izvajanju, predloženem leta 2016, se lahko po potrebi navedejo tudi ukrepi, sprejeti za izpolnitev predhodnih pogojenosti.

3. Posebna pravila o podatkih, ki jih je treba posredovati za ESS, se lahko z odstopanjem od odstavka 2 določijo v uredbi o ESS.

4. Letno poročilo o izvajanju, ki se predloži v letu 2017, navaja in ocenjuje informacije iz odstavka 2 ter napredek pri doseganju ciljev programa, vključno s prispevkom skladov ESI k spremembam vrednosti kazalnikov rezultatov, kadar so na voljo ustrezni podatki vrednotenja. To letno poročilo o izvajanju določa ukrepe, sprejete za izpolnitev predhodnih pogojenosti, ki niso bili izpolnjeni ob sprejetju programov. Ocenjuje tudi izvajanje ukrepov za upoštevanje načel iz členov 7 in 8, vloge partnerjev iz člena 5 pri izvajanju programa ter poroča o podpori, ki se uporablja za cilje, povezane s podnebnimi spremembami.

5. Letno poročilo o izvajanju, ki se predloži v letu 2019, in končno poročilo o izvajanju za sklade ESI poleg informacij in ocene iz odstavkov 2 in 3 vključujeta informacije o napredku in

ocenjujeta napredek pri doseganju ciljev programa in njegov prispevek k doseganju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

6. Da bi se štela za sprejemljiva, bi morala letna poročila o izvajanju iz odstavkov od 1 do 4 vsebovati vse informacije, zahtevane v navedenih odstavkih in v pravilih za posamezne sklade.

Če letno poročilo o izvajanju ni sprejemljivo, Komisija v 15 delovnih dneh po dnevu prejema tega poročila o tem obvesti državo članico, sicer se to poročilo šteje za dopustno.

7. Komisija preuči letno in končno poročilo o izvajanju in državi članici sporoči svoje pripombe v dveh mesecih po dnevu prejema letnega poročila o izvajanju in v petih mesecih po dnevu prejema končnega poročila o izvajanju. Kadar Komisija ne predloži pripomb v teh rokih, se poročila štejejo za sprejeta.

8. Komisija lahko naslovi pripombe na organ upravljanja o vprašanjih, ki bistveno vplivajo na izvajanje programa. Kadar so podane take pripombe, organ upravljanja zagotovi vse potrebne informacije v zvezi z navedenimi pripombami in po potrebi v treh mesecih obvesti Komisijo o sprejetih ukrepih.

9. Letna poročila in končno poročilo o izvajanju ter povzetek njihove vsebine za državljane se objavijo.

Člen 51

Letna pregledovalna seja

1. Komisija in vsaka država članica vsako leto od leta 2016 do vključno leta 2023 organizirata letno pregledovalno sejo za pregled dosežkov posameznih programov ob upoštevanju letnega poročila o izvajanju ter pripomb Komisije, kadar je ustrezno.

2. Na letni pregledovalni seji se lahko obravnava več programov. Na letni pregledovalni seji leta 2017 in leta 2019 se obravnavajo vsi programi v državi članici in upoštevajo tudi poročila o napredku, ki jih predloži država članica v skladu s členom 52 v navedenih letih.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 se država članica in Komisija lahko dogovorita, da organizirata letne pregledovalne seje samo v letih 2017 in 2019.

4. Letni pregledovalni seji predseduje Komisija ali, če to zahteva država članica, država članica in Komisija skupaj.

5. Država članica zagotovi ustrezno nadaljnjo obravnavo pripomb Komisije po letni pregledovalni seji v zvezi z vprašanji, ki bistveno vplivajo na izvajanje programa, ter Komisijo po potrebi v treh mesecih obvesti o sprejetih ukrepih.

Oddelek II

Strateški napredek

Člen 52

Poročilo o napredku

1. Država članica do 31. avgusta 2017 in do 31. avgusta 2019 Komisiji predloži poročilo o napredku pri izvajanju partnerskega sporazuma, doseženem do 31. decembra 2016 oziroma do 31. decembra 2018.

2. V poročilu o napredku se navedejo informacije in ocena glede:

- (a) sprememb razvojnih potreb v državi članici od sprejetja partnerskega sporazuma;
- (b) napredka, doseženega pri uresničevanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ter poslanstev sklada iz člena 4(1) v smislu prispevka skladov ESI k izbranim tematskim ciljem, ter zlasti v zvezi z mejniki, določenimi v okviru uspešnosti za vsak program, in podporo, ki se uporablja za cilje na področju podnebnih sprememb;
- (c) ukrepov, sprejetih za izpolnitev veljavnih predhodnih pogojev iz partnerskega sporazuma, ki niso bili izpolnjeni ob sprejetju partnerskega sporazuma, izvedenih v skladu z določenim časovnim razporedom. Ta točka se uporablja le za poročilo o napredku, ki se predloži leta 2017;
- (d) izvajanja mehanizmov za zagotovitev usklajevanja med skladi ESI ter drugimi instrumenti financiranja Unije in nacionalnimi instrumenti financiranja ter z EIB;
- (e) izvajanja celostnega pristopa k teritorialnemu razvoju ali povzetka izvajanja celostnih pristopov, ki temeljijo na programih, vključno z napredkom pri doseganju prednostnih področij, določenih za sodelovanje;
- (f) po potrebi, sprejetih ukrepov za krepitev zmogljivosti organov držav članic in upravičencev za upravljanje in uporabo skladov ESI;
- (g) ukrepov, sprejetih za zmanjšanje administrativnega bremena upravičencev, ter napredka, doseženega na tem področju;

(h) vloge partnerjev iz člena 5 pri izvajanju partnerskega sporazuma;

(i) povzetka ukrepov, sprejetih v zvezi z uporabo horizontalnih načel iz členov 5, 7 in 8 in ciljev politike za izvajanje skladov ESI.

3. Kadar Komisija v dveh mesecih po datumu predložitve poročila o napredku ugotovi, da so predložene informacije tako nepopolne ali nejasne, da to znatno vpliva na kakovost in zanesljivost zadevne ocene, lahko od države članice zahteva dodatne informacije, pod pogojem, da ta zahtevek ne povzroči neupravičene zamude in da Komisija predloži razloge za utemeljitev domnevnega pomanjkanja kakovosti in zanesljivosti. Država članica Komisiji zagotovi zahtevane informacije v treh mesecih in, kadar je ustrezno, ustrezno popravi poročilo o napredku.

4. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje tega člena sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorec, ki se uporablja za posredovanje poročila o napredku. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

Člen 53

Poročanje Komisije in razprava o skladih ESI

1. Komisija od leta 2016 vsako leto Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži zbirno poročilo v zvezi s programi skladov ESI na podlagi letnih poročil o izvajanju, ki so jih države članice predložile v skladu s členom 50, ter zbirno poročilo o ugotovitvah dostopnih vrednotenih programov. Leta 2017 in 2019 je to zbirno poročilo del strateškega poročila iz odstavka 2.

2. V letih 2017 in 2019 Komisija pripravi strateško poročilo, v katerem povzame poročila o napredku držav članic, in ga do 31. decembra 2017 oziroma do 31. decembra 2019 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij ter navedene institucije povabi k razpravi o poročilu.

3. Svet razpravlja o strateškem poročilu zlasti v zvezi s prispevkom skladov ESI k uresničevanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ter mora biti povabljen na spomladansko zasedanje Evropskega sveta, kjer predstavi svoj pogled.

4. Komisija od leta 2018 naprej v svoje letno poročilo o napredku za spomladansko zasedanje Evropskega sveta vsaki dve leti vključi oddelek s povzetkom najnovejših poročil iz odstavkov 1 in 2, zlasti v zvezi s prispevkom skladov ESI k napredku pri uresničevanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

POGLAVJE II

Vrednotenje

Člen 54

Splošne določbe

1. Vrednotenje se opravi za izboljšanje kakovosti zasnove in izvajanja programov ter oceno njihove uspešnosti, učinkovitosti in vpliva. Vpliv programov se ovrednoti v luči poslanstva posameznega sklada ESI v zvezi s ciljnim vrednostmi v okviru strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter ob upoštevanju obsega programa v povezavi z BDP ter cilji na področju brezposelnosti na zadevnem programskem področju, kadar je ustrezno.

2. Države članice zagotovijo vire, potrebne za izvedbo vrednotenij, ter zagotovijo vzpostavitev postopkov za zagotavljanje in zbiranje podatkov, potrebnih za vrednotenja, vključno s podatki v zvezi s skupnimi kazalniki in, kadar je ustrezno, kazalniki za posamezne programe.

3. Vrednotenje izvajajo notranji ali zunanji strokovnjaki, ki so funkcionalno neodvisni od organov, pristojnih za izvajanje programa. Komisija zagotovi navodila za izvajanje vrednotenij, in sicer takoj po začetku veljavnosti te uredbe.

4. Vsa vrednotenja se objavijo.

Člen 55

Predhodno vrednotenje

1. Države članice opravijo predhodno vrednotenje za izboljšanje kakovosti zasnove vsakega programa.

2. Za predhodno vrednotenje je odgovoren organ, pristojen za pripravo programov. Komisiji se predložijo hkrati s programom in skupaj s povzetkom. Pravila za posamezne sklade lahko določijo pragove v nadaljevanju, pod katerimi se predhodno vrednotenje lahko kombinira z vrednotenjem za drug program.

3. S predhodnim vrednotenjem se ocenijo:

- (a) prispevek k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ob upoštevanju izbranih tematskih ciljev in prednostnih nalog ter nacionalnih in regionalnih potreb ter potencial za razvoj in pridobljena nova spoznanja iz prejšnjih programskih obdobj;
- (b) notranja skladnost predlaganega programa ali dejavnosti ter njeno razmerje z drugimi ustreznimi instrumenti;
- (c) usklajenost dodeljevanja proračunskih virov s cilji programa;
- (d) usklajenost izbranih tematskih ciljev, prednostnih nalog in ustreznih ciljev programov s skupnim strateškim okvirom, partnerskim sporazumom in ustreznimi priporočili za

posamezne države, sprejetimi v skladu s členom 121(2) PDEU, ter, kjer je to ustrezno na nacionalni ravni, nacionalnim reformnim programom;

- (e) ustreznost in jasnost predlaganih kazalnikov programov;
- (f) kako bodo predvideni učinki prispevali k rezultatom;
- (g) ali so številčno ovrednotene ciljne vrednosti realne ob upoštevanju predvidene podpore iz skladov ESI;
- (h) utemeljitev oblike predlagane podpore;
- (i) zadostnost človeških virov in administrativne usposobljenosti za upravljanje programa;
- (j) ustreznost postopkov za spremljanje programa in zbiranje podatkov, potrebnih za vrednotenja;
- (k) ustreznost mejnikov, izbranih za okvir uspešnosti;
- (l) ustreznost načrtovanih ukrepov za spodbujanje enakih možnosti moških in žensk ter za preprečevanje vsakršne diskriminacije, zlasti v zvezi z dostopnostjo za invalide;
- (m) ustreznost načrtovanih ukrepov za spodbujanje trajnostnega razvoja;
- (n) načrtovani ukrepi za zmanjšanje administrativnega bremena za upravičence.

4. Predhodno vrednotenje po potrebi vključuje zahteve za strateško presojo vplivov na okolje, določene v Direktivi 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, pri čemer se upoštevajo potrebe po ublažitvi podnebnih sprememb.

Člen 56

Vrednotenje v programskem obdobju

1. Organ upravljanja ali država članica sestavi načrt vrednotenja, ki lahko zajema več kot en program. Predloži se v skladu s pravili za posamezne sklade.

2. Države članice zagotovijo, da so na voljo ustrezne zmogljivosti za vrednotenje.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

3. Organ upravljanja med programskim obdobjem zagotovi, da se vrednotenja, vključno z vrednotenji za oceno uspešnosti, učinkovitosti in vpliva, izvedejo za vsak program na podlagi načrta vrednotenja, ter da se vsako vrednotenje naknadno primerno obravnava v skladu s pravili za posamezni sklad. Vsaj enkrat v programskem obdobju se ovrednoti, kako je podpora iz skladov ESI prispevala k ciljem za vsako prednostno nalogo. Odbor za spremljanje preuči vsa vrednotenja in jih pošlje Komisiji.

4. Komisija lahko na svojo pobudo ovrednoti programe. O tem obvesti organ upravljanja, rezultati pa se pošljejo organu upravljanja ter predložijo zadevnemu odboru za spremljanje.

5. Odstavki 1, 2 in 3 tega člena se ne uporabljajo za namenske programe iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4).

Člen 57

Naknadno vrednotenje

1. Naknadno vrednotenje izvaja Komisija ali države članice, v tesnem sodelovanju s Komisijo. Naknadno vrednotenje preučujejo uspešnost in učinkovitost skladov ESI ter njihov prispevek k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ob upoštevanju ciljnih vrednosti, določenih za strategijo Unije, in v skladu s posebnimi zahtevami iz pravil za posamezne sklade.

2. Naknadno vrednotenje se opravi do 31. decembra 2024.

3. Naknadno vrednotenje namenskih programov iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4) opravi Komisija in jo konča do 31. decembra 2019.

4. Komisija za vsak sklad ESI do 31. decembra 2025 pripravi zbirno poročilo, v katerem opiše glavne ugotovitve naknadnih vrednotenij.

NASLOV VI

TEHNIČNA PODPORA

Člen 58

Tehnična podpora na pobudo Komisije

1. Na pobudo Komisije lahko skladi ESI podprejo pripravljajno, spremljevalno, upravno in tehnično podporo, vrednotenje, revizijske ter nadzorne ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe.

Ukrepe iz prvega pododstavka lahko izvajajo neposredno Komisija ali posredno, subjekti in osebe, ki niso države članice, v skladu s členom 60 finančne uredbe.

Ukrepi iz prvega pododstavka lahko vključujejo zlasti:

- (a) podpora pri pripravi in oceni projektov, vključno z EIB;
- (b) podporo za institucionalno krepitev in širjenje administrativne usposobljenosti za uspešno upravljanje skladov ESI;
- (c) študije, povezane s poročanjem Komisije o skladih ESI in poročilom o koheziji;
- (d) ukrepe v zvezi z analizo, upravljanjem, spremljanjem, izmenjavo informacij in izvajanjem skladov ESI, pa tudi ukrepe za izvajanje sistemov nadzora ter tehnične in upravne podpore;
- (e) vrednotenja, strokovna poročila, statistične podatke in študije, vključno s splošnimi, ki se nanašajo na sedanje in prihodnje delovanje skladov ESI, ki jih lahko, če je ustrezno, izvede EIB;
- (f) ukrepe za razširjanje informacij, podporo mreženju, izvajanje komunikacijskih dejavnosti, ozaveščanje ter spodbujanje sodelovanja in izmenjave izkušenj, vključno s tretjimi državami;
- (g) vzpostavitev, delovanje in medsebojno povezovanje računalniških sistemov za upravljanje, spremljanje, revizijo, nadzor in vrednotenje;
- (h) ukrepe za izboljšanje metod vrednotenja in izmenjave informacij o praksah vrednotenja;
- (i) ukrepe v zvezi z revizijo;
- (j) krepitev nacionalnih in regionalnih zmogljivosti glede načrtovanja naložb, ocene potreb, priprave, oblikovanja in izvajanja finančnih instrumentov, skupnih akcijskih načrtov in velikih projektov, vključno s skupnimi pobudami z EIB;
- (k) razširjanje primerov dobre prakse, ki pomaga državam članicam krepiti zmogljivosti ustreznih partnerjev iz člena 5 in njihovih krovnih organizacij;
- (l) ukrepe za opredeljevanje, prednostno razporejanje in izvajanje strukturnih in upravnih reform v odzivanju na ekonomske in socialne izzive v državah članicah, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 24(1).

Za doseganje večje učinkovitosti pri obveščanju širše javnosti in boljše sinergije dejavnosti obveščanja na pobudo Komisije se viri, dodeljeni komunikacijskim dejavnostim iz te uredbe, prispevajo tudi k celostnemu obveščanju o političnih prednostnih nalogah Unije, če so te povezane s splošnimi cilji te uredbe.

2. Komisija z izvedbenimi akti vsako leto določi načrte o vrstah dejavnosti v zvezi z ukrepi iz odstavka 1, kadar je predviden prispevek iz skladov ESI.

Člen 59

Tehnična podpora držav članic

1. Skladi ESI lahko na pobudo države članice podprejo ukrepe za pripravo, upravljanje, spremljanje, vrednotenje, obveščanje in komuniciranje, mreženje, reševanje sporov ter nadzor in revizijo. Država članica lahko uporabi sklade ESI za podporo ukrepom za zmanjšanje administrativnega bremena upravičencev, vključno s sistemi elektronske izmenjave podatkov, ter ukrepi za krepitev zmogljivosti organov držav članic in upravičencev za upravljanje in uporabo teh skladov. Skladi ESI se lahko uporabljajo za podporo ukrepom za krepitev zmogljivosti ustreznih partnerjev v skladu s točko (e) člena 5(3) in podporo izmenjavi primerov dobrih praks med takimi partnerji. Ukrepi iz tega odstavka se lahko nanašajo na predhodna ali naslednja programska obdobja.

2. Pravila za posamezne sklade lahko dodajajo ali izključujejo ukrepe, ki se lahko financirajo s tehnično podporo posameznega sklada ESI.

NASLOV VII

FINANČNA PODPORA IZ SKLADOV ESI

POGLAVJE I

Podpora iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov

Člen 60

Določitev stopenj sofinanciranja

1. Sklep Komisije o sprejetju programa določa stopnjo ali stopnje sofinanciranja ter največji znesek podpore iz skladov ESI v skladu s pravili za posamezne sklade.

2. Ukrepi tehnične podpore, ki se izvajajo na pobudo ali v imenu Komisije, se lahko financirajo 100 %.

Člen 61

Operacije, ki ustvarjajo neto prihodek po njihovem zaključku

1. Ta člen se uporablja za operacije, ki ustvarjajo neto prihodek po njihovem zaključku. Za namene tega člena „neto prihodek“ pomeni prilive denarnih sredstev, ki jih neposredno plačajo uporabniki za blago ali storitve, ki jih zagotavlja operacija, kot so pristojbine, ki jih neposredno krijejo uporabniki za uporabo infrastrukture, prodajo ali najem zemljišč ali stavb, ali izplačila za storitve, brez obratovalnih stroškov in stroškov nadomestila za kratkotrajne naprave, nastalih v zadevnem obdobju. Prihranki pri obratovalnih stroških, ki jih ustvari operacija, se obravnavajo kot neto prihodek, razen če se izravna z enakim zmanjšanjem v subvencijah za poslovanje.

V primerih, ko vsi stroški naložbe niso upravičeni do sofinanciranja, se neto prihodek dodeli proporcionalno upravičenemu in neupravičenemu delu stroškov naložbe.

2. Upravičeni izdatki operacije, ki naj bi se sofinancirala iz skladov ESI, se vnaprej zmanjšajo ob upoštevanju možnosti, da ta operacija ustvari neto prihodek v specifičnem referenčnem obdobju, ki zajema tako izvajanje dejavnosti kot obdobje po koncu dejavnosti.

3. Potencialni neto prihodek operacije se določi vnaprej na podlagi ene od naslednjih metod, ki jo izbere organ upravljanja za sektor, podsektor ali vrsto operacije:

- (a) uporaba pavšalne stopnje neto prihodka za sektor ali podsektor, ki se uporablja za operacijo, kot je opredeljeno v Prilogi V ali v katerem koli delegiranem aktu, navedenem v drugem, tretjem in četrtem pododstavku;
- (b) izračun diskontirane vrednosti neto prihodkov operacije, pri čemer se upošteva referenčno obdobje, ustrezno za sektor ali podsektor, ki se nanaša na operacijo, običajno pričakovana donosnost zadevne vrste naložbe, uporaba načela „plača onesnaževalec“ ter po potrebi vidiki pravičnosti v povezavi s sorazmerno blaginjo zadevne države članice ali regije.

Na Komisijo se v ustrezno utemeljenih primerih prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 za spreminjanje Priloge V s prilagoditvijo pavšalnih stopenj, določenih v tej prilogi, ob upoštevanju preteklih podatkov in možnosti za povračilo stroškov ter načela, da plača onesnaževalec, kjer je to primerno.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 za določitev pavšalnih stopenj za sektorje ali podsektorje na področjih IKT, raziskav, razvoja ter inovacij in energetske učinkovitosti. Komisija najpozneje do 30. junija 2015 o teh delegiranih aktih uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

Poleg tega se v ustrezno utemeljenih primerih na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 glede dodajanja sektorjev ali podsektorjev, vključno s podsektorji za sektorje iz Priloge V, ki sodijo med tematske cilje, opredeljene v prvem odstavku člena 9, in so financirani iz skladov ESI.

Kadar se uporablja metoda iz točke (a) prvega pododstavka, se šteje, da se ves neto prihodek, ustvarjen med izvajanjem operacije in po njeni izvedbi, upošteva z uporabo pavšalne stopnje in se zato naknadno ne odšteje od upravičenih izdatkov operacije;

Ko je s sprejetjem delegiranega akta v skladu s tretjim in četrtem pododstavkom določena pavšalna stopnja za nov sektor ali podsektor, se lahko organ upravljanja odloči, da uporabi metodo iz točke (a) prvega pododstavka za nove operacije v povezavi z zadevnim sektorjem ali podsektorjem.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 za določitev metode iz točke (b) prvega pododstavka. Kadar se uporablja navedena metoda, se neto prihodek, ustvarjen med izvajanjem operacije in ki izvira iz virov prihodkov, ki niso upoštevani pri določitvi potencialnega neto prihodka operacije, najpozneje pri končnem zahtevku za izplačilo, ki ga predloži upravičenec, odšteje od upravičenih izdatkov operacije.

4. Metoda, po kateri se neto prihodki odštejejo od izdatkov operacije, vključenih v zahtevek za izplačilo, ki se predloži Komisiji, se določi po nacionalnih pravilih.

5. Kot alternativa uporabi metod, določenih v odstavku 3, se lahko najvišja stopnja sofinanciranja iz člena 60(1) na zahtevo države članice zmanjša ob sprejetju programa za prednostno nalogo ali ukrepa, v okviru katerega se lahko za vse operacije, podprte v okviru te prednostne naloge ali ukrepa, uporablja enotna pavšalna stopnja v skladu z točko (a) prvega pododstavka odstavka 3. Zmanjšanje ni manjše od zneska, izračunane tako, da se najvišja stopnja sofinanciranja Unije, ki se uporablja v skladu s pravili za posamezne sklade, pomnoži z ustrežno pavšalno stopnjo iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 3.

Kadar se uporablja metoda iz prvega pododstavka, se šteje, da se ves neto prihodek, ustvarjen med izvajanjem operacije in po njeni izvedbi, upošteva z uporabo zmanjšane stopnje sofinanciranja in se zato naknadno ne odšteje od upravičenih izdatkov operacije.

6. Kadar objektivno ni mogoče vnaprej določiti prihodkov po eni od metod iz odstavka 3 ali 5, se neto prihodek, ustvarjen v treh letih od zaključka operacije ali do roka za predložitev dokumentov za zaključek programov, ki so določeni v pravilih za posamezne sklade, kar nastopi prej, odšteje od izdatkov, prijavljenih Komisiji.

7. Odstavki 1 do 6 se ne uporabljajo za:

- (a) operacije ali dele operacij, ki jih podpira zgolj ESS;
- (b) operacije, katerih skupni upravičeni stroški pred uporabo odstavkov 1 do 6 ne presegajo 1 000 000 EUR;
- (c) vračljivo podporo, za katero velja obveznost celotnega povračila prejemkov in nagrad;
- (d) tehnično podporo;

- (e) podporo finančnim instrumentom in podporo iz njih;
- (f) operacije, za katere je javna podpora v obliki pavšalnih zneskov ali standardnih stroškov na enoto;
- (g) operacije, ki se izvajajo v okviru skupnega akcijskega načrta;
- (h) operacije, za katere so zneski ali stopnje podpore določene v Prilogi II k uredbi o EKSRRP.

Ne glede na točko (b) prvega pododstavka tega odstavka lahko država članica, kadar uporabi odstavek 5, v ustrezno prednostno nalogo ali ukrep vključi operacije, katerih skupni upravičeni stroški pred uporabo odstavkov 1 do 6 ne presegajo 1 000 000 EUR.

8. Poleg tega se odstavki 1 do 6 ne uporabljajo za operacije, za katere podpora v okviru programa zajema:

- (a) pomoč de minimis;
- (b) skladno državno pomoč za MSP, če v zvezi z državno pomočjo velja intenzivnost pomoči ali omejitev zneska pomoči;
- (c) skladno državno pomoč, če se je v skladu z veljavnimi pravili za državno pomoč izvedla individualna preveritev finančnih potreb.

Ne glede na prvi pododstavek lahko organ upravljanja uporabi odstavke 1 do 6 za operacije, ki spadajo pod točke (a) do (c) prvega pododstavka tega odstavka, kadar je tako predvideno v nacionalnih predpisih.

POGLAVJE II

Posebna pravila glede podpore iz skladov ESI za javno-zasebna partnerstva

Člen 62

Javno-zasebna partnerstva

Skladi ESI se lahko uporabijo za podporo operacijam javno-zasebnih partnerstev. Take operacije javno-zasebnih partnerstev so v skladu z veljavnim pravom, zlasti glede državne pomoči in javnega naročanja.

Člen 63

Upravičenec v okviru operacij javno-zasebnega partnerstva

1. V zvezi z operacijo javno-zasebnega partnerstva in z odstopanjem od točke (10) člena 2 je upravičenec lahko:

- (a) oseba javnega prava, ki začne izvajati operacijo, ali

(b) oseba zasebnega prava države članice („zasebni partner“), ki je izbrana ali naj bi bila izbrana za izvajanje operacije.

2. Oseba javnega prava, ki začne izvajati operacijo javno-zasebnega partnerstva, lahko predlaga, da je zasebni partner, ki naj bi bil izbran po odobritvi operacije, upravičenec za namene podpore iz skladov ESI. V tem primeru mora organ upravljanja zagotoviti, da izbrani zasebni partner izpolnjuje in prevzema vse zadevne obveznosti upravičenca v skladu s to uredbo, kar je pogoj za sprejetje sklepa o odobritvi.

3. Zasebni partner, izbran za izvajanje operacije, se lahko kot upravičenec med tem izvajanjem zamenja, kadar se to zahteva v skladu s predpisi javno-zasebnega partnerstva ali finančnim sporazumom med zasebnim partnerjem in finančno institucijo, ki sofinancira operacijo. V tem primeru postane upravičenec nadomestni zasebni partner ali oseba javnega prava, če organ upravljanja zagotovi, da nadomestni partner izpolnjuje in prevzema vse zadevne obveznosti upravičenca v skladu s to uredbo.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi določi dodatna pravila o nadomestitvi upravičenca in o s tem povezanih obveznostih.

5. Nadomestitev upravičenca se ne šteje za spremembo lastništva v smislu točke (b) člena 71(1), kadar ta nadomestitev spoštuje veljavne pogoje iz odstavka 3 tega člena in delegirane akta, sprejetega na podlagi odstavka 4 tega člena.

Člen 64

Podpora operacijam javno-zasebnega partnerstva

1. V primeru operacije javno-zasebnega partnerstva, ko je upravičenec organ javnega prava, se lahko z odstopanjem od člena 65(2) izdatki v okviru te operacije, ki so nastali zasebnemu partnerju in jih ta plača, štejejo kot izdatki, ki so nastali upravičencu in jih ta plača, ter se vključijo v zahtevek za izplačilo Komisije, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) upravičenec je sklenil sporazum o javno-zasebnem partnerstvu z zasebnim partnerjem;

(b) organ upravljanja je potrdil, da je izdatke, ki jih je prijavil upravičenec, plačal zasebni partner ter da je operacija v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom, programom in pogoji za podporo operaciji.

2. Izplačila upravičencem za izdatke, vključene v zahtevek za izplačilo v skladu z odstavkom 1, se vplačajo na depozitni račun, odprt v ta namen na ime upravičenca.

3. Sredstva, plačna na depozitni račun iz odstavka 2, se uporabijo za izplačila v skladu s sporazumom o javno-zasebnem partnerstvu, vključno z vsemi plačili, ki jih je potrebno plačati v primeru prenehanja sporazuma o javno-zasebnem partnerstvu.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 za določitev minimalnih zahtev, ki jih je potrebno vključiti v sporazume o javno-zasebnih partnerstvih in so potrebne za uporabo izjeme, določene v odstavku 1 tega člena, vključno z določbami, povezanimi s prenehanjem sporazuma o javno-zasebnem partnerstvu, in za zagotovitev ustrezne revizijske sledi.

POGLAVJE III

Upravičenost izdatkov in trajnost

Člen 65

Upravičenost

1. Upravičenost izdatkov se določi na podlagi nacionalnih pravil, razen če so določena posebna pravila v tej uredbi ali na podlagi te uredbe ali pravil za posamezne sklade.

2. Izdatki so upravičeni do prispevka iz skladov ESI, če so nastali upravičencu in so plačani med datumom predložitve programa Komisiji ali med 1. januarjem 2014, kar nastopi prej, in 31. decembrom 2023. Izdatki so upravičeni do prispevka iz skladov EKSRP, če je plačilna agencija zadevno pomoč dejansko plačala med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2023.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 so izdatki v okviru pobude za zaposlovanje mladih upravičeni od 1. septembra 2013.

4. Pri stroških, povrnjenih v skladu s točkama (b) in (c) prvega pododstavka člena 67(1) se ukrepi, ki pomenijo podlago za povračilo, izvedejo med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2023.

5. Z odstopanjem od odstavka 4 je začetni datum v zvezi s stroški, povrnjenimi na podlagi točk (b) in (c) prvega pododstavka člena 67(1), za ukrepe v okviru pobude za zaposlovanje mladih 1. september 2013.

6. Operacije se ne izberejo za podporo skladov ESI, če so bile fizično dokončane ali v celoti izvedene, preden je upravičenec organu upravljanja vložil zahtevek za financiranje v okviru programa, ne glede na to, ali je upravičenec opravil vsa povezana izplačila.

7. Ta člen ne posega v pravila iz člena 58 o upravičenosti tehnične podpore na pobudo Komisije.

8. Ta odstavek se uporablja za operacije, ki ustvarjajo neto prihodek med njihovim izvajanjem in za katere se ne uporabljajo odstavki 1 do 6 člena 61.

Upravičeni izdatki operacije, ki se sofinancira iz skladov ESI, se zmanjšajo za neto prihodek, ki se ne upošteva v času odobritve operacije in je neposredno ustvarjen le med njenim izvajanjem, in sicer najpozneje ob predložitvi končnega zahtevka za izplačilo. V primerih, ko niso vsi stroški upravičeni do sofinanciranja, se neto prihodek dodeli sorazmerno upravičenemu in neupravičenemu delu stroškov.

Ta odstavek se ne uporablja za:

- (a) tehnično podporo;
- (b) finančne instrumente,
- (c) vračljivo podporo, za katero velja obveznost celotnega povračila prejemkov,
- (d) nagrade;
- (e) operacij, za katere veljajo pravila o državni pomoči;
- (f) operacij, za katere je javna podpora v obliki pavšalnih zneskov ali standardnih stroškov na enoto, če se je predhodno upošteval neto prihodek;
- (g) operacij, ki se izvajajo v okviru skupnega akcijskega načrta, če se je predhodno upošteval neto prihodek;
- (h) operacij, za katere so zneski ali stopnje podpore določeni v Prilogi II k Uredbi o EKSRP; ali
- (i) operacij, pri katerih skupni upravičeni stroški niso višji od 50 000 EUR.

Za namene tega člena in člena 61 se vsako izplačilo, ki ga prejme upravičenec in izhaja iz pogodbene kazni kot posledice kršitve pogodbe med upravičencem in tretjo stranjo ali tretjimi stranmi ali nastane zaradi umika ponudbe tretje strani, izbrane na podlagi pravil o javnem naročanju (v nadaljnjem besedilu: deponiranje), ne šteje kot prihodek in se ne odšteje od upravičenega izdatka operacije.

9. Izdatki, ki postanejo upravičeni zaradi spremembe programa, so upravičeni šele z dnem predložitve zahteve za spremembo Komisiji ali, v primeru uporabe člena 96(11), od datuma začetka veljavnosti sklepa o spremembi programa.

Pravila za posamezni sklad za ESPR lahko odstopajo od prvega pododstavka.

10. Z odstopanjem od odstavka 9 se lahko v okviru uredbe o EKSRP uvedejo posebne določbe o začetnem datumu upravičenosti.

11. Operacija lahko prejme podporo iz enega ali več skladov ESI ali enega ali več programov in iz drugih instrumentov Unije, če postavka izdatkov, vključena v zahtevek za izplačilo za povračilo enega od skladov ESI, ne prejema niti podpore drugega sklada ali instrumenta Unije niti podpore iz istega sklada prek drugega programa.

Člen 66

Oblike podpore

Skladi ESI se uporabljajo za podporo v obliki nepovratnih sredstev, nagrad, vračljive podpore in finančnih instrumentov ali njihove kombinacije.

Pri vračljivi podpori se podpora, vrnjena organu, ki je zagotovil pomoč, ali drugemu pristojnemu javnemu organu države članice hrani na posebnem računu ali se loči z računovodskimi kodami in se ponovno uporabi za enak namen ali v skladu s cilji programa.

Člen 67

Oblike nepovratnih sredstev in vračljive podpore

1. Nepovratna sredstva in vračljiva podpora se lahko dodelita v kateri koli od naslednjih oblik:

- (a) povračilo dejansko nastalih in plačanih upravičenih stroškov skupaj s prispevki v naravi in amortizacijo, kadar je primerno;
- (b) standardne lestvice stroškov na enoto;
- (c) pavšalni zneski, ki ne presegajo 100 000 EUR javnega prispevka;
- (d) pavšalno financiranje, določeno z uporabo odstotka za eno ali več določenih kategorij stroškov.

Pravila za posamezne sklade lahko omejijo oblike nepovratnih sredstev ali vračljive podpore, ki se uporabljajo za določene operacije.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko v okviru uredbe o ESPR uvedejo dodatne oblike nepovratnih sredstev in metod izračuna.

3. Možnosti iz odstavka 1 se lahko kombinirajo samo, kadar vsaka zajema različne kategorije stroškov ali kadar so uporabljene za različne projekte v operaciji ali za zaporedne faze operacije.

4. Kadar se operacija ali projekt, ki je del operacije, izvaja izključno z javnimi naročili del, blaga ali storitev, se uporabi samo točka (a) prvega pododstavka odstavka 1. Kadar so javna naročila v operaciji ali projektu, ki je del operacije, omejena na nekatere kategorije stroškov, se lahko uporabljajo vse možnosti iz odstavka 1.

5. Zneski iz točk (b), (c) in (d) prvega pododstavka odstavka 1 se določijo na podlagi ene od naslednjih možnosti:

(a) s pošteno, pravično in preverljivo metodo izračuna, ki temelji na:

- (i) statističnih podatkih ali drugih objektivnih informacijah;
- (ii) preverjenih zgodovinskih podatkih posameznih upravičencev; ali
- (iii) uporabi običajnih praks stroškovnega računovodstva posameznih upravičencev;

(b) skladno z merili za uporabo ustreznih lestvic stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj, ki se uporabljajo v politikah Unije za podobno vrsto operacije in upravičenca;

(c) skladno z merili za uporabo ustreznih lestvic stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj, ki se uporabljajo v okviru programov za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financira država članica za podobno vrsto operacije in upravičenca;

(d) s stopnjami, določenimi s to uredbo ali pravil za posamezne sklade;

(e) s posebnimi metodami za določanje zneskov, uvedenimi v skladu s pravili za posamezni sklad.

6. Dokument, ki določa pogoje za pomoč za vsako operacijo, določi metodo, ki se uporablja za določanje stroškov operacije, in pogoje za izplačilo nepovratne pomoči.

Člen 68

Financiranje na podlagi pavšalnih stopenj za posredne stroške in stroške za osebje v zvezi z nepovratnimi sredstvi in vračljivo podporo

1. Kadar z izvajanjem operacije nastajajo posredni stroški, se lahko izračunajo kot pavšalni znesek na enega od naslednjih načinov:

(a) pavšalni znesek do 25 % upravičenih neposrednih stroškov, pod pogojem, da se stopnja izračuna na podlagi poštene, pravične in preverljive metode izračuna ali metode, ki se uporablja v programih za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financira država članica za podobno vrsto operacije in upravičenca;

(b) pavšalna stopnja do 15 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje, ne da bi morala zadevna država članica s kakršnim koli izračunom določiti stopnjo, ki se uporabi;

(c) pavšalni znesek, ki se uporablja za upravičene neposredne stroške na podlagi obstoječih metod in ustreznih stopenj, ki se uporabljajo v politikah Unije za podobno vrsto operacije in upravičenca.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 149 v zvezi z opredelitvijo pavšalnega zneska in povezanih metod iz točke (c) prvega pododstavka tega odstavka.

2. Za namene določanja stroškov za osebje, ki se nanašajo na izvajanje operacije, se lahko urna postavka, ki se uporablja, izračuna tako, da se zadnji evidentirani letni bruto stroški za zaposlene delijo s 1 720 urami.

Člen 69

Posebna pravila o upravičenosti za nepovratna sredstva in vračljivo podporo

1. Prispevki v naravi v obliki zagotavljanja del, blaga, storitev, zemljišč in nepremičnin, za katere ni bilo opravljeno plačilo v gotovini, podprto z računi ali dokumenti enakovredne dokazne vrednosti, so lahko upravičeni, če pravila za upravičenost skladov ESI in programa to določajo in če so izpolnjena vsa naslednja merila:

(a) javna podpora, plačana operaciji, ki vključuje prispevke v naravi, ne presega skupnih upravičenih izdatkov brez prispevkov v naravi ob koncu operacije;

(b) vrednost, pripisana prispevkom v naravi, ne presega splošno priznanih vrednosti le teh na zadevnem trgu;

(c) vrednost prispevka in njegovo izročitev je mogoče neodvisno oceniti in preveriti;

(d) pri zagotavljanju zemljišč ali nepremičnin je mogoče plačilo v gotovini za namene najemne pogodbe, če nominalni letni znesek ne presega ene enote valute zadevne države članice;

(e) pri prispevkih v naravi v obliki neplačanega dela se vrednost navedenega dela opredeli ob upoštevanju preverjenega porabljenega časa ter stopnje nadomestila za enakovredno delo.

Vrednost zemljišč ali nepremičnin iz točke (d) prvega pododstavka tega odstavka mora potrditi neodvisni kvalificirani strokovnjak ali ustrezno pooblaščen uradni organ in ne sme presehati meje iz točke (b) odstavka 3;

2. Stroški amortizacije se lahko štejejo za upravičene, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) pravila o upravičenosti programa to omogočajo;
- (b) znesek izdatkov je utemeljen z dokazili z enako dokazno vrednostjo kot jo imajo računi za upravičene stroške, kadar se povrnejo v obliki iz točke (a) prvega pododstavka člena 67(1);
- (c) stroški se nanašajo izključno na obdobje podpore operaciji;
- (d) javna nepovratna sredstva niso prispevala k pridobitvi amortiziranih sredstev.

3. Naslednji stroški niso upravičeni do prispevka iz skladov ESI in iz zneska za podporo, prenesenega iz Kohezijskega sklada v CEF iz člena 92(6):

- (a) obresti na dolgove, razen v zvezi z nepovratnimi sredstvi, ki se dajo v obliki subvencioniranih obrestnih mer ali subvencioniranih provizij za jamstvo;
- (b) nakup nepozidanega zemljišča in pozidanega zemljišča v znesku, ki presega 10 % skupnih upravičenih izdatkov za zadevno operacijo. Za propadajoče lokacije in za nekdanje industrijske lokacije, ki vključujejo stavbe, se ta odstotek poveča na 15 %. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z varstvom okolja dovoli višji odstotek;
- (c) davek na dodano vrednost (DDV), razen če ni izterljiv na podlagi nacionalne zakonodaje o DDV.

Člen 70

Upravičenost operacij glede na kraj

1. Odvisno od odstopanj iz odstavkov 2 in 3 ter pravil za posamezne sklade so operacije, ki jih podpirajo skladi ESI, locirane na programskem območju.

2. Organ upravljanja lahko sprejme, da se operacija izvaja zunaj programskega območja, vendar v Uniji, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) operacija koristi programskemu območju;
- (b) skupni znesek, v programu dodeljen operacijam zunaj programskega območja, ne presega 15 % podpore iz ESRR, Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo na ravni prednostne naloge ali 5 % podpore iz EKSRP na ravni programa;

(c) odbor za spremljanje soglaša z zadevno operacijo ali vrstami operacij;

(d) organi, pristojni za program, ki podpira navedeno operacijo, izpolnjujejo obveznosti organov za program v zvezi z upravljanjem, nadzorom in revizijo v zvezi z operacijo ali sklepajo sporazume z organi na območju, na katerem se operacija izvaja.

3. Za operacije v zvezi s tehnično podporo ali promoviranjem lahko izdatki nastanejo zunaj Unije, če so izpolnjeni pogoji iz točke (a) odstavka 2 in obveznosti v zvezi z upravljanjem, nadzorom in revizijo operacije.

4. Odstavki 1, 2 in 3 se ne uporabljajo za programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje", odstavka 2 in 3 pa se ne uporabljata za operacije, ki jih podpira ESS.

Člen 71

Trajnost operacij

1. Operacija, ki vključuje naložbe v infrastrukturo ali produktivne naložbe, vrne prispevek iz skladov ESI, če v petih letih od datuma končnega izplačila upravičencu ali v času, ki je določen v pravilih o državni pomoči, kadar je ustrezno, nastopi karkoli od naslednjega:

- (a) prenehanje ali premestitev proizvodne dejavnosti iz programskega območja;
- (b) sprememba lastništva postavke infrastrukture, ki daje podjetju ali javnemu organu neupravičeno prednost; ali
- (c) bistvena sprememba, ki vpliva na značaj, cilje ali pogoje izvajanja, zaradi česar bi se razvrednotili njeni prvotni cilji.

Neupravičeno plačane zneske za operacijo izterja država članica sorazmerno z obdobjem, v zvezi s katerim ustrezne zahteve niso bile izpolnjene.

Države članice lahko skrajšajo rok iz prvega pododstavka na tri leta v primerih, ko gre za vzdrževanje naložb ali delovnih mest, ki so jih ustvarila MSP.

2. Pri operaciji, ki vključuje naložbe v infrastrukturo ali produktivne naložbe, je treba prispevke iz skladov ESI vrniti, če se proizvodna dejavnost v 10 letih od zadnjega izplačila upravičencu premesti iz Unije, razen kadar je upravičenec MSP. Kadar je prispevek iz skladov ESI v obliki državne pomoči, se namesto desetletnega obdobja uporabi rok, ki velja v okviru pravil o državni pomoči.

3. Operacije, ki jih podpira ESS, in operacije, ki jih podpirajo drugi skladi ESI, ki niso naložbe v infrastrukturo ali produktivne naložbe, vrnejo prispevek iz sklada samo, kadar zanje velja obveznost za vzdrževanje naložb v skladu z veljavnimi pravili o državni pomoči in kadar gre za prenehanje ali premestitev proizvodne dejavnosti v obdobju iz navedenih pravil.

4. Odstavka 1, 2 in 3 se ne uporabljata za prispevke finančnim instrumentom ali iz finančnih instrumentov ali za kakršno koli drugo operacijo, pri kateri preneha proizvodna dejavnost zaradi stečaja, ki ni posledica goljufij.

5. Odstavka 1, 2 in 3 se ne uporabljata za fizične osebe, ki so upravičenci do investicijske podpore in po koncu investicijske operacije postanejo upravičene do pomoči ter prejmejo pomoč v okviru Uredbe (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, kadar so zadevne naložbe neposredno povezane z vrsto dejavnosti, ki je upravičena do podpore iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji.

NASLOV VIII

UPRAVLJANJE IN NADZOR

POGLAVJE I

Sistemi upravljanja in nadzora

Člen 72

Splošna načela sistemov upravljanja in nadzora

Sistemi upravljanja in nadzora v skladu s členom 4(8) vsebujejo:

- (a) opis nalog posameznih organov, vključenih v upravljanje in nadzor, ter dodelitev nalog znotraj vsakega organa;
- (b) spoštovanje načela ločevanja nalog med temi organi in znotraj njih;
- (c) postopke za zagotavljanje pravilnosti in zakonitosti prijavljenih izdatkov;
- (d) računalniške sisteme za računovodstvo, shranjevanje in pošiljanje finančnih podatkov in podatkov o kazalnikih, za spremljanje in poročanje;
- (e) sisteme poročanja in spremljanja, kadar odgovorni organ za izvajanje nalog pooblasti drug organ;
- (f) ureditve za revizijo delovanja sistemov upravljanja in nadzora;
- (g) sisteme in postopke za zagotavljanje ustrezne revizijske sledi;

(h) preprečevanje, odkrivanje in odpravo nepravilnosti, tudi goljufij, ter izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov skupaj z zamudnimi obrestmi.

Člen 73

Pristojnosti v okviru deljenega upravljanja

Države članice in Komisija so na podlagi načela deljenega upravljanja pristojne za upravljanje programov in nadzor nad njimi, in sicer v skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi v tej uredbi, in pravilih za posamezne sklade.

Člen 74

Odgovornosti držav članic

1. Države članice izpolnijo obveznosti upravljanja, nadzora in revizije ter prevzamejo s tem povezane odgovornosti, ki so določene v pravilih o deljenem upravljanju iz finančne uredbe ter pravil za posamezne sklade.

2. Države članice zagotovijo, da so njihovi sistemi upravljanja in nadzora za programe vzpostavljeni v skladu s pravil za posamezne sklade ter da ti sistemi uspešno delujejo.

3. Države članice zagotovijo učinkovite ureditve za obravnavo pritožb v zvezi s skladi ESI. V skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom so odgovorne za področje uporabe, pravila in postopke, ki se nanašajo na te ureditve. Na zahtevo Komisije preučijo pritožbe, ki so bile posredovane Komisiji in sodijo v področje njihove pristojnosti. Države članice, na zahtevo, Komisijo obvestijo o rezultatih takšnih obravnav.

4. Vse uradne izmenjave informacij med državo članico in Komisijo se izvedejo s sistemom elektronske izmenjave podatkov. Komisija sprejme izvedbene akte, ki določajo pogoje, ki jih mora izpolnjevati sistem elektronske izmenjave podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

POGLAVJE II

Pooblastila in pristojnosti Komisije

Člen 75

Pooblastila in pristojnosti Komisije

1. Komisija se na podlagi razpoložljivih informacij, tudi informacij o imenovanju organov, pristojnih za upravljanje in nadzor, dokumentov, ki jih vsako leto v skladu s členom 59(5) finančne uredbe predložijo ti imenovani organi, poročil o nadzoru, letnih poročil o izvajanju, ter na podlagi revizij nacionalnih organov in organov Unije prepriča, da so države članice vzpostavile sisteme upravljanja in nadzora v skladu s to uredbo in pravili za posamezne sklade ter da ti sistemi med izvajanjem programov uspešno delujejo.

2. Uradniki Komisije ali pooblaščen predstavniki Komisije lahko opravijo revizije ali preglede na kraju samem, pri čemer pristojni nacionalni organ obvestijo vsaj 12 delovnih dni vnaprej, razen v izjemnih primerih. Komisija spoštuje načelo sorazmernosti, tako da upošteva potrebo po preprečevanju neupravičenega podvajanja revizij ali pregledov, ki so jih opravile države članice, raven tveganja za proračun Unije in potrebo po zmanjšanju administrativnega bremena za upravičence v skladu s pravili za posamezne sklade. Področje uporabe takšnih revizij ali pregledov lahko zajema zlasti preverjanje uspešnega delovanja sistemov upravljanja in nadzora v programu ali njegovem delu ter delovanje in oceno dobrega finančnega upravljanja operacij ali programov. Pri takšnih revizijah ali pregledih lahko sodelujejo uradniki ali pooblaščen predstavniki države članice.

Uradniki Komisije ali predstavniki Komisije, ki so ustrezno pooblaščen za izvajanje revizij ali pregledov na kraju samem, imajo dostop do vseh potrebnih evidenc, dokumentov in metapodatkov v zvezi z operacijami, ki jih podpirajo skladi ESI, ali sistemi upravljanja in nadzora, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so shranjeni. Države članice Komisiji na zahtevo zagotovijo kopije takih evidenc, dokumentov in metapodatkov.

Pooblastila iz tega odstavka ne vplivajo na uporabo nacionalnih določb, na podlagi katerih določena dejanja izvajajo uradniki, posebej imenovani v nacionalni zakonodaji. Uradniki Komisije in njeni pooblaščen predstavniki med drugim ne sodelujejo pri preiskavah na domu ali uradnih zaslišanjih oseb v okviru nacionalne zakonodaje. Vendar pa imajo taki uradniki in predstavniki brez poseganja v pristojnosti nacionalnih sodišč in ob polnem spoštovanju temeljnih pravic zadevnih pravnih subjektov dostop do tako pridobljenih informacij.

3. Komisija lahko od države članice zahteva sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev uspešnega delovanja njenih sistemov upravljanja in nadzora ali preverjanje pravilnosti izdatkov v skladu s pravili za posamezne sklade.

NASLOV IX

FINANČNO UPRAVLJANJE, PREGLED IN SPREJETJE OBRAČUNA, FINANČNI POPRAVKI IN PRENEHANJE OBVEZNOSTI

POGLAVJE I

Finančno upravljanje

Člen 76

Proračunske obveznosti

Proračunske obveznosti Unije za vsak program se izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Proračunske obveznosti v zvezi z rezervo za uspešnost se v vsakem programu izvajajo ločeno od preostalih dodelitev sredstev programu.

Sklep Komisije o sprejetju programa predstavlja sklep o financiranju v smislu člena 84 finančne uredbe in po uradnem obvestilu zadevni državi članic pravno obveznost v smislu navedene uredbe.

Proračunske obveznosti za prvi obrok posameznega programa nastanejo, ko Komisija sprejme program.

Proračunske obveznosti za naslednje obroke Komisija sprejme pred 1. majem vsakega leta na podlagi sklepa iz drugega odstavka tega člena, razen kadar se uporablja člen 16 finančne uredbe.

Če se pri uporabi okvira uspešnosti v skladu s členom 22 ugotovi, da prednostne naloge niso dosegle svojih mejnikov, Komisija po potrebi razveljavi dodelitev ustreznih proračunskih sredstev, namenjenih zadevnim programom kot del rezerve za uspešnost, in jih spet da na voljo za programe, kjer se sredstva povečajo zaradi sprememb Komisije v skladu s četrtrim pododstavkom člena 22(5).

Člen 77

Splošna pravila za izplačila

1. Komisija opravi izplačila prispevkov iz skladov ESI vsakemu programu v skladu s proračunskimi odobritvami in glede na razpoložljiva sredstva. Vsako izplačilo se knjiži na najstarejšo odprto proračunsko obveznost zadevnega sklada.

2. Plačila v zvezi z obveznostmi iz rezerve za uspešnost se ne opravijo pred dokončno dodelitvijo rezerve za uspešnost v skladu v členom 22(3) in (4).

3. Izplačila so v obliki predplačil, vmesnih plačil in končnega plačila.

4. Kar zadeva oblike podpore na podlagi točk (b), (c) in (d) prvega pododstavka člena 67(1) ter členov 68 in 69, se stroški, izračunani na veljavni osnovi, štejejo za upravičene izdatke.

Člen 78

Splošna pravila za izračun vmesnih plačil in končno plačilo

Pravila za posamezne sklade določajo pravila za izračun zneska, povrnjenega prek vmesnih plačil, in za končno plačilo. Ta znesek je funkcija posebne stopnje sofinanciranja, ki se uporablja za upravičene izdatke.

Člen 79

Zahtevki za izplačilo

1. Posebni postopek in informacije, ki jih je treba predložiti za zahtevke za izplačilo v povezavi z vsakim skladom ESI, se določijo v pravilih za posamezne sklade.

2. Zahtevek za izplačilo, ki se predloži Komisiji, vsebuje vse informacije, ki jih Komisija potrebuje za pripravo računovodskih izkazov v skladu s členom 68(3) finančne uredbe.

Člen 80

Uporaba eura

Zneski iz programov, ki jih predložijo države članice, napovedi izdatkov, izkazov izdatkov, zahtevkov za plačilo, računovodskih izkazov in izdatkov, navedenih v letnih in končnih poročilih o izvajanju, so izraženi v eurih.

Člen 81

Izplačilo začetnega predplačila

1. Po odločitvi Komisije o sprejetju programa Komisija izplača znesek začetnega predplačila za celotno programsko obdobje. Znesek začetnega predplačila se izplača v obrokih glede na proračunske potrebe. Stopnja obrokov se opredeli v pravilih za posamezne sklade.

2. Začetno predplačilo se uporablja samo za izplačila upravičencem pri izvajanju programa. V ta namen so sredstva pristojnemu organu nemudoma na voljo.

Člen 82

Obračun začetnega predplačila

Znesek, plačan kot začetno predplačilo, Komisija v celoti obračuna najpozneje ob zaključku programa.

Člen 83

Prekinitev roka izplačila

1. Rok izplačila za zahtevek za vmesno plačilo lahko odredbodajalec na podlagi prenosa prekine v smislu finančne uredbe za največ šest mesecev, če:

- (a) po informacijah nacionalnega revizijskega organa ali revizijskega organa Unije obstajajo jasni dokazi o znatnih pomanjkljivostih pri delovanju sistema upravljanja in nadzora;
- (b) mora odredbodajalec na podlagi prenosa izvesti dodatna preverjanja, potem ko je bil obveščen in opozorjen, da so izdatki iz zahtevka za plačilo povezani z nepravilnostjo, ki ima resne finančne posledice;
- (c) eden od dokumentov, ki se zahtevajo na podlagi člena 59(5) finančne uredbe, ni bil predložen.

Država članica lahko privoli, da se obdobje prekinitve podaljša za dodatne tri mesece.

Pravila za posamezni sklad za ESPR lahko določajo dodatno podlago za prekinitev plačil, ki so povezana z neizpolnjevanjem veljavnih pravil v okviru skupne ribiške politike, ki so sorazmerna, ob upoštevanju vrste, teže, trajanja in ponovljivosti neizpolnjevanja.

2. Odredbodajalec na podlagi prenosa omeji prekinitev na tisti del izdatkov, ki je zajet v zahtevku za plačilo, ki ga zadevajo elementi iz prvega pododstavka odstavka 1, razen če ni mogoče ugotoviti, za kateri del izdatkov gre. Odredbodajalec na podlagi prenosa nemudoma pisno obvesti državo članico in organ upravljanja o razlogu za prekinitev in od njiju zahteva, da razrešita situacijo. Odredbodajalec na podlagi prenosa prekliče prekinitev, takoj ko so bili sprejeti potrebni ukrepi.

POGLAVJE II

Pregled in sprejetje obračuna

Člen 84

Rok za pregled in sprejetje obračuna s strani Komisije

Komisija do 31. maja leta po koncu obračunskega obdobja v skladu s členom 59(6) finančne uredbe po predpisanih postopkih pregleda in potrdi obračuna in države članice ter jih obvesti, da je obračun popoln, natančen in verodostojen v skladu s pravili za posamezne sklade.

POGLAVJE III

Finančni popravki

Člen 85

Finančni popravki Komisije

1. Komisija izvede finančne popravke s črtanjem prispevka Unije programu, delno ali v celoti, in izterjavo od države članice, da se iz financiranja Unije izključijo izdatki, ki kršijo veljavno pravo.

2. Kršitev veljavnega prava vodi k finančnemu popravku samo v povezavi z izdatki, prijavljenimi Komisiji, in, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (a) kršitev je vplivala na izbiro operacije s strani pristojnega organa za podporo skladov ESI ali v primerih, ko zaradi vrste kršitve tega vpliva ni možno ugotoviti, vendar obstaja utemeljeno tveganje, da je kršitev imela ta vpliv;
- (b) obstaja tveganje, da je kršitev vplivala na znesek izdatkov, prijavljenih za povračila iz proračuna Unije ali v primerih, ko zaradi vrste kršitve ni možno številčno ovrednotiti njenega finančnega vpliva, vendar obstaja znatno tveganje, da je kršitev imela tak učinek.

3. Pri določanju finančnega popravka iz odstavka 1 Komisija spoštuje načelo sorazmernosti, tako da upošteva vrsto in težo kršitve veljavnega prava ter njene finančne posledice za proračun Unije. Komisija Evropski parlament obvešča o odločitvah za uporabo finančnih popravkov.

4. Merila in postopki za uporabo finančnih popravkov so določeni v pravilih za posamezne sklade.

POGLAVJE IV

Prenehanje obveznosti

Člen 86

Načela

1. Vsi programi se predložijo v postopek prenehanja obveznosti, vzpostavljen na podlagi tega, da se zneski, povezani s prevzeto obveznostjo, ki niso zajeti s predplačilom ali zahtevku za plačilo v določenem obdobju, vključno z vsemi zahtevki za izplačilo, za katera v celoti ali deloma velja prekinitev roka izplačila ali začasna ustavitev izplačila, sprostijo.

2. Prevzete obveznosti, ki se nanašajo na zadnje leto obdobja, prenehajo v skladu s pravili o zaključku programov.

3. Pravila za posamezne sklade podrobno določajo natančno uporabo pravila prenehanja obveznosti za vsak sklad ESI.

4. Del prevzetih obveznosti, ki je še odprt, preneha, če dokumenti, potrebni za zaključek, niso bili predloženi Komisiji do rokov iz pravil za posamezne sklade.

5. Proračunske obveznosti v zvezi z rezervo za uspešnost se lahko razveljavijo le v skladu s postopkom prenehanja obveznosti iz odstavka 4.

Člen 87

Izjeme od prenehanja obveznosti

1. Znesek, na katerega se nanaša prenehanje obveznosti, se zmanjša za naslednje zneske, ki so enakovredni tistemu delu proračunske obveznosti, za katerega so:

- (a) operacije začasno ustavljene zaradi sodnih postopkov ali upravnih pritožb z odložilnim učinkom, ali
- (b) zaradi višje sile, ki je resno vplivala na izvajanje celotnega programa ali njegovega dela, ni bilo mogoče podati zahtevka za izplačilo.

Nacionalni organi, ki se sklicujejo na višjo silo na podlagi točke (b) prvega pododstavka, dokažejo njene neposredne posledice na izvajanje celotnega programa ali njegovega dela.

Za namene točk (a) in (b) prvega pododstavka se lahko za zmanjšanje zaprosi enkrat, če je začasna ustavitev ali višja sila

trajala do najdalj enega leta, ali večkrat glede na trajanje višje sile ali število let med datumom sodne ali upravne odločbe, s katero je bilo izvajanje operacije začasno ustavljeno, in datumom končne sodne ali upravne odločbe.

2. Država članica do 31. januarja Komisiji pošlje informacije o izjemah iz točk (a) in (b) prvega pododstavka 1 za znesek, ki bi moral biti prijavljen do konca predhodnega leta.

Člen 88

Postopek

1. Kadar koli obstaja tveganje za uporabo pravila prenehanja obveznosti iz člena 86, Komisija o tem pravočasno obvesti državo članico in organ upravljanja.

2. Komisija na podlagi informacij, ki jih je prejela 31. januarja, državo članico in organ upravljanja obvesti o znesku, na katerega se nanaša prenehanje obveznosti, na podlagi teh informacij.

3. Država članica ima na voljo dva meseca, da pristane na znesek, za katerega se bo uporabilo prenehanje obveznosti, ali da predloži svoje pripombe.

4. Država članica do 30. junija predloži Komisiji popravljen finančni načrt, ki za zadevno finančno leto vsebuje zmanjšani znesek podpore za eno ali več prednostnih nalog programa, pri čemer se upošteva dodelitev glede na sklad ali na kategorijo regije, kjer je to primerno. Če tega ne stori, Komisija popravi finančni načrt, tako da za zadevno finančno leto zmanjša prispevek iz skladov ESI. To zmanjšanje se sorazmerno razporedi vsem prednostnim nalogam.

5. Komisija najpozneje 30. septembra z izvedbenimi akti spremeni sklep o sprejetju programa.

TRETJI DEL

SPLOŠNE DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA ESRR, ESS IN KOHEZIJSKI SKLAD

NASLOV I

CILJI IN FINANČNI OKVIR

POGLAVJE I

Poslanstvo, cilji in geografska pokritost podpore

Člen 89

Poslanstvo in cilji

1. Skladi prispevajo k razvoju in izvajanju ukrepov Unije za krepitev njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v skladu s členom 174 PDEU.

Ukrepi, ki jih podpirajo skladi, prispevajo tudi k izvajanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

2. Za namen poslanstva iz prvega odstavka sta določena naslednja cilja:

- (a) "naložbe za rast in delovna mesta" v državah članicah in regijah, ki ga podpirajo skladi, ter
- (b) "evropsko teritorialno sodelovanje", ki ga podpira ESRR.

Člen 90

Cilj "naložbe za rast in delovna mesta"

1. Strukturna sklada podpirata cilj "naložbe za rast in delovna mesta" v vseh regijah, ki ustrezajo ravni 2 po skupni klasifikaciji statističnih teritorialnih enot (v nadaljnjem besedilu: raven NUTS 2 regije) iz Uredbe (ES) št. 1059/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 105/2007.

2. Viri za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" se razdelijo med naslednje tri kategorije regij na ravni NUTS 2:

- (a) manj razvite regije, katerih BDP na prebivalca ne dosega 75 % povprečnega BDP EU-27;
- (b) regije v prehodu, katerih BDP na prebivalca se giblje med 75 % in 90 % povprečnega BDP EU-27;
- (c) bolj razvite regije, katerih BDP na prebivalca presega 90 % povprečnega BDP EU-27.

Razvrstitev regij v eno teh treh kategorij se določi glede na BDP na prebivalca posamezne regije, merjen po paritetah kupne moči in izračunan na podlagi podatkov Unije za obdobje 2007–2009, v primerjavi s povprečnim BDP EU-27 za isto referenčno obdobje.

3. Iz Kohezijskega sklada se podpirajo države članice, katerih BND na prebivalca, merjen po paritetah kupne moči in izračunan na podlagi podatkov Unije za obdobje 2008–2010, ne dosega 90 % povprečnega BND na prebivalca EU-27 za isto referenčno obdobje.

Države članice, ki so leta 2013 upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, vendar njihov nominalni BND na prebivalca presega 90 % povprečnega BND na prebivalca EU-27, izračunanega v skladu s prvim pododstavkom, prehodno prejmejo posebno podporo iz Kohezijskega sklada.

4. Komisija takoj po začetku veljavnosti te uredbe z izvedbenim aktom sprejme odločitev, ki določa seznam regij, ki izpolnjujejo merila za tri kategorije regij iz odstavka 2, in držav članic, ki izpolnjujejo merila iz odstavka 3. Ta seznam je veljaven od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

5. Komisija leta 2016 pregleda upravičenost držav članic do podpore iz Kohezijskega sklada na podlagi podatkov Unije za BND EU-27 za obdobje 2012–2014. Države članice, katerih nominalni BND na prebivalca presega 90 % povprečnega BND na prebivalca EU-27, postanejo na novo upravičene do podpore iz Kohezijskega sklada, države članice, ki so bile upravičene do teh sredstev in katerih nominalni BND na prebivalca presega 90 %, pa do njih niso več upravičene in prehodno prejmejo posebno podporo iz Kohezijskega sklada.

POGLAVJE II

Finančni okvir

Člen 91

Viri za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo

1. Viri za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, ki so na voljo za proračunsko postavko za obdobje 2014 - 2020, znašajo 325 145 694 739 EUR v cenah iz leta 2011, v skladu z letno razdelitvijo, določeno v Prilogi VI, od česar 322 145 694 739 EUR predstavlja skupne vire, dodeljene ESRR, ESF in Kohezijskemu skladu, 3 000 000 000 EUR pa predstavlja posebno dodelitev za pobudo za zaposlovanje mladih. Zneski virov za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo se za namene načrtovanja in naknadne vključitve v proračun Unije indeksirajo za 2 % na leto.

2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitev, v kateri se določi letna razdelitev skupnih virov po državah članicah za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" ter letna razdelitev virov iz posebne dodelitve za pobudo za zaposlovanje mladih po državah članicah, skupaj s seznamom upravičenih regij, v skladu z merili in metodologijo iz Priloge VII oziroma VIII, brez poseganja v odstavek 3 tega člena ali člen 92(8).

3. Na pobudo Komisije se za tehnično podporo dodeli 0,35 % skupnih virov, po tem ko se od teh odštejeta podpora Instrumentu za povezovanje Evrope iz člena 92(6) in pomoč za najbolj ogrožene iz člena 92(7).

Člen 92

Viri za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" ter cilj "evropsko teritorialno sodelovanje"

1. Virom za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" je namenjenih 96,33 % skupnih virov (tj. skupno 313 197 435 409 EUR), ki se dodelijo:

- (a) 52,45 % (tj. skupno 164 279 015 916 EUR) za manj razvite regije;

- (b) 10,24 % (tj. skupno 32 084 931 311 EUR) za regije v prehodu;
- (c) 15,67 % (tj. skupno 49 084 308 755 EUR) za bolj razvite regije;
- (d) 21,19 % (tj. skupno 66 362 384 703 EUR) za države članice, ki prejmejo podporo iz Kohezijskega sklada;
- (e) 0,44 % (tj. skupno 1 386 794 724 EUR) kot dodatno financiranje za najbolj oddaljene regije iz člena 349 PDEU in regije na ravni NUTS 2, ki izpolnjujejo merila iz člena 2 Protokola št. 6 k Aktu o pristopu iz leta 1994.

2. Poleg zneskov iz člena 91 in odstavku 1 tega člena, je treba zagotoviti še dodaten znesek 94 200 000 EUR za leto 2014 in 92 400 000 EUR za leto 2015, kot je določeno v Dodatnih prilagoditvah iz Priloge VII. Ti zneski se opredelijo v odločitvi Komisije iz člena 91(2).

3. V skladu s členoma 4 in 5 Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013, Komisija leta 2016 v tehnični prilagoditvi za leto 2017 pregleda vse dodelitve za cilj "naložbe v rast in delovna mesta" za vsako državo članico za obdobje 2017–2020, pri čemer uporabi metodo dodeljevanja iz odstavkov 1 do 16 Priloge VII na podlagi najnovejših razpoložljivih statističnih podatkov in, za države članice z omejitvijo, primerjave med akumuliranim nacionalnim BDP, ugotovljenim v letih 2014–2015, in akumuliranim nacionalnim BDP za isto obdobje, ocenjenim leta 2012 v skladu z odstavkom 10 Priloge VII. Kadar je med revidiranimi dodeljenimi sredstvi in skupnimi dodeljenimi sredstvi kumulativno neskladje večje od +/- 5 %, je potrebno skupna dodeljena sredstva ustrezno prilagoditi. V skladu s členom 5 Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013 se prilagoditve v enakih deležih razporedijo po letih obdobja 2017–2020, zadevne zgornje meje finančnega okvira pa se ustrezno spremenijo. Skupni neto učinek pozitivnih ali negativnih prilagoditev ne sme preseči 4 000 000 000 EUR. Po tehnični prilagoditvi Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitev, s katero določi revidirano letno razdelitev skupnih virov za vsako državo članico.

4. Za zagotavljanje, da se dovolj naložb usmeri v zaposlovanje mladih, mobilnost delavcev, znanje, družbeno vključevanje in boj proti revščini, delež sredstev iz strukturnih skladov, ki so na voljo za oblikovanje operativnih programov v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", dodeljenih za ESS v vsaki državi članici, ni manjši kot ustrezen delež ESS za to državo članico, ki je določen v operativnih programih za cilja "konvergenca" ter "regionalna konkurenčnost in zaposlovanje" za programsko obdobje 2007–2013. Temu deležu se doda dodaten znesek za vsako državo članico, ki se določi v skladu z metodo iz Priloge IX, da se zagotovi, da delež ESS kot odstotek celotnih združenih sredstev skladov na ravni Unije, brez podpore iz Kohezijskega sklada za prometno infrastrukturo v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope iz odstavka 6 ter

podpore iz strukturnih skladov za pomoč najbolj ogroženim iz odstavka 7, v vsaki državi članici ni manjši od 23,1 %. Za namene tega odstavka se naložbe iz ESS za pobudo za zaposlovanje mladih štejejo za del deleža strukturnih skladov, dodeljenega ESS.

5. Viri za pobudo za zaposlovanje mladih znašajo 3 000 000 000 EUR iz posebne dodelitve za pobudo za zaposlovanje mladih in vsaj 3 000 000 000 EUR iz ciljnih naložb ESS.

6. Znesek podpore iz Kohezijskega sklada, ki jo je potrebno prenesti v Instrument za povezovanje Evrope znaša 10 000 000 000 EUR. Porabi se za projekte prometne infrastrukture v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 izključno v državah članicah, ki so upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada.

Komisija z izvedbenim aktom sprejme odločitev o znesku, ki se prenese iz dodelitve Kohezijskega sklada vsake države članice v Instrument za povezovanje Evrope, ki ga je potrebno določiti proporcionalno za celotno obdobje. Dodelitve Kohezijskega sklada za vsako državo se ustrezno zmanjšajo.

Letna odobrena proračunska sredstva za podporo iz Kohezijskega sklada iz prvega pododstavka se vnesejo v ustrezne proračunske postavke Instrumenta za povezovanje Evrope v proračunu za leto 2014.

Znesek iz prvega pododstavka, prenesen iz Kohezijskega sklada v Instrument za povezovanje Evrope, se izvede z objavo posebnih razpisov, ki zadevajo projekte v zvezi z vzpostavljanjem osrednjega omrežja ali projekte in horizontalne dejavnosti, opredeljene v delu I Priloge I k Uredbi (EU) št. 1316/2013.

Pravila, ki se v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 uporabljajo za prometni sektor, se uporabljajo tudi za posebne razpise iz četrtega pododstavka. Izбира projektov, upravičenih do financiranja, do 31. decembra 2016 upošteva nacionalne dodelitve iz Kohezijskega sklada. Od 1. januarja 2017 se sredstva, ki so bila prenesena v Instrument za povezovanje Evrope in za katera niso podeljena za noben projekt prometne infrastrukture, dajo na voljo vsem državam članicam, upravičenim do sredstev iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013.

Da se zagotovi podpora državam članicam, upravičenim do sredstev Kohezijskega sklada, ki imajo lahko težave pri načrtovanju projektov, ki bi bili dovolj dodelani ali kakovostni, ali oboje, in bi imeli zadostno dodano vrednost za Unijo, se posebna pozornost nameni podpornim ukrepom za program, namenjenim krepitvi institucionalnih zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in služb v zvezi z razvojem in izvajanjem projektov iz dela I Priloge I k Uredbi (EU) št. 1316/2013. Da se

v vseh državah članicah, upravičenih do sredstev Kohezijskega sklada, zagotovi čim učinkovitejše črpanje prenesenih sredstev, lahko Komisija organizira dodatne razpise.

7. Podpora iz strukturnih skladov za pomoč za najbolj ogrožene v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ne sme biti manjša od 2 500 000 000 EUR in se lahko z dodatno podporo, za katero se država prostovoljno odloči, poveča za največ 1 000 000 EUR.

Komisija z izvedbenim aktom sprejme odločitev o znesku, ki se prenese iz dodelitve strukturnih skladov vsake države članice za pomoč najbolj ogroženim za celotno obdobje. V skladu s tem se na podlagi sorazmernega zmanjšanja na kategorijo regije ustrezno zmanjša dodelitev strukturnih skladov vsake države članice.

Letna odobrena proračunska sredstva za podporo iz strukturnih skladov iz prvega pododstavka se vnesejo v ustrezne proračunske postavke instrumenta pomoči najbolj ogroženim v proračunu za leto 2014.

8. 330 000 000 EUR sredstev strukturnih skladov za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" se dodeli inovativnim ukrepom, ki jih Komisija posredno ali neposredno upravlja na področju trajnostnega urbanega razvoja.

9. Cilju "evropsko teritorialno sodelovanje" se nameni 2,75 % skupnih virov, ki so na voljo za proračunsko obveznost iz skladov za obdobje 2014–2020 (tj. skupno 8 948 259 330 EUR).

10. Za namene tega člena, členov 18, 91, 93, 95, 99, 120, Priloge I in Priloge X k tej uredbi, pa tudi za namene člena 4 uredbe o ESRR, člena 4 in členi 16 do 23 uredbe o ESS, člena 3(3) uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju se najbolj oddaljena regija Mayotte obravnava kot regija na ravni NUTS 2, ki sodi v kategorijo manj razvitih regij. Za namene člena 3(1) in (2) uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju se Mayotte in Saint-Martin obravnavata kot regiji na ravni NUTS 3.

Člen 93

Neprenosljivost virov med kategorijami regij

1. Skupna odobrena proračunska sredstva, dodeljena posameznim državam članicam za manj razvite regije, regije v prehodu in bolj razvite regije, niso prenosljiva med navedenimi kategorijami regij.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko Komisija v ustrezno utemeljenih okoliščinah, ki se nanašajo na izvajanje enega ali več tematskih ciljev, sprejme predlog države članice iz njene prve predložitve partnerskega sporazuma ali v ustrezno utemeljenih okoliščinah ob dodelitvi rezerve za uspešnost ali ob pomembnejši reviziji partnerskega sporazuma, naj se do 3 % skupnih odobrenih proračunskih sredstev ene kategorije regij prenese v sredstva druge kategorije regij.

Člen 94

Neprenosljivost virov med cilji

1. Skupna odobrena proračunska sredstva, dodeljena posameznim državam članicam za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" ter za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje", niso prenosljiva med tema ciljema.

2. Komisija lahko z odstopanjem od odstavka 1 za spoštovanje dejanskega prispevka skladov za poslanstvo iz člena 89(1) v ustrezno utemeljenih okoliščinah in ob upoštevanju pogojev, določenih v odstavku 3 z izvedbenim aktom sprejme predlog države članice iz njene prve predložitve partnerskega sporazuma, da se del njenih odobrenih proračunskih sredstev za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" prenese na sredstva namenjena cilju "naložbe za rast in delovna mesta".

3. Delež za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje" v predlogu države članice iz odstavka 2 ni manjši od 35 % vseh sredstev, dodeljenih tej državi članici v zvezi s ciljem "naložbe za rast in delovna mesta" in ciljem "evropsko teritorialno sodelovanje", po prenosu pa ni manjši od 25 % vseh navedenih sredstev.

Člen 95

Dodatnost

1. Za namene tega člena in Priloge X se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „bruto investicije v osnovna sredstva“ pomenijo pridobitve, zmanjšane za odtujitve, opredmetenih osnovnih sredstev s strani rezidenčnih proizvajalcev v danem obdobju, povečane za določena povečanja vrednosti neproizvedenih sredstev, ki so rezultat proizvodne dejavnosti proizvodnih ali institucionalnih enot, kakor je opredeljeno v Uredbi Sveta (ES) št. 2223/96 ⁽¹⁾;
- (2) „osnovna sredstva“ pomenijo vsa opredmetena ali neopredmetena sredstva, ki izhajajo iz proizvodnih procesov in ki se večkrat ali stalno uporabljajo v drugih proizvodnih procesih več kot eno leto;
- (3) „država“ pomeni celoto institucionalnih enot, ki poleg izpolnjevanja svojih političnih pristojnosti in nalog na področju urejanja gospodarstva zagotavljajo predvsem netržne storitve (lahko tudi blago) za osebno ali skupno porabo ter prerazporejajo dohodek in premoženje;
- (4) „javni ali primerljivi strukturni izdatki“ pomenijo bruto investicije v osnovna sredstva države.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2223/96 z dne 25. junija 1996 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti (UL L 310, 30.11.1996, str. 1)

2. Podpora iz skladov za cilj "naložbe za rast in delovna mesta" ne nadomešča javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov države članice.

3. Države članice ohranijo povprečne letne javne ali primerljive strukturne izdatke za obdobje 2014–2020 vsaj na ravni, ki ustreza referenčni ravni iz partnerskega sporazuma.

Komisija in države članice pri določitvi referenčne ravni iz prvega pododstavka upoštevajo splošne makroekonomske pogoje ter posebne ali izredne razmere, kot so privatizacije, izredna raven javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov države članice v programskem obdobju 2007–2013 ter razvoj drugih kazalnikov javnih naložb. Upoštevajo tudi spremembe nacionalnih dodelitev iz skladov glede na obdobje 2007–2013.

4. Preverjanje, ali se je za to obdobje ohranila raven javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta", se opravi samo v državah članicah, v katerih manj razvite regije zajemajo najmanj 15 % celotnega prebivalstva.

V državah članicah, v katerih manj razvite regije in regije v prehodu zajemajo najmanj 65 % celotnega prebivalstva, se preverjanje opravi na nacionalni ravni.

V državah članicah, v katerih manj razvite regije zajemajo več kot 15 % in manj kot 65 % celotnega prebivalstva, se preverjanje opravi na nacionalni in regionalni ravni. Navedene države članice Komisiji v ta namen predložijo informacije o izdatkih v manj razvitih regijah v vsaki fazi postopka preverjanja.

5. Preverjanje, ali je bila raven javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta" ohranjena, se opravi ob predložitvi partnerskega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: predhodno preverjanje), leta 2018 (v nadaljnjem besedilu: vmesno preverjanje) in leta 2022 (v nadaljnjem besedilu: naknadno preverjanje).

Podrobna pravila za preverjanje dodatnosti so navedena v točki 2 Priloge X.

6. Če Komisija med naknadnim preverjanjem ugotovi, da država članica ni ohranila referenčne ravni javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta" iz partnerskega sporazuma in kot je določeno v Prilogi X, lahko glede na stopnjo nespoštovanja obveznosti izvede finančni popravek, tako da z izvedbenim aktom sprejme odločitev. Komisija pri določanju, ali naj izvede finančni popravek ali ne, upošteva, ali so se gospodarske razmere v državi članici po vmesnem preverjanju bistveno spremenile. Podrobna pravila v zvezi s stopnjami finančnih popravkov so navedena v točki 3 Priloge X.

7. Odstavki od 1 do 6 se ne uporabljajo za programe v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".

NASLOV II

NAČRTOVANJE

POGLAVJE I

Splošne določbe o skladih

Člen 96

Vsebina, sprejetje in spreminjanje operativnih programov pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta"

1. Operativni program sestoji iz prednostnih osi. Prednostna os se nanaša na en sklad in eno kategorijo regij, razen v primeru Kohezijskega sklada, in brez poseganja v člen 59 ustreza tematskemu cilju ter vključuje eno ali več prednostnih naložb navedenega tematskega cilja v skladu s pravili za posamezni sklad. Prednostna os lahko po potrebi in za povečanje svojega vpliva in uspešnosti v okviru tematsko usklajenega celotnega pristopa:

- (a) zadeva več kot eno kategorijo regij;
- (b) združuje eno ali več dopolnilnih prednostnih naložb iz ESSR, Kohezijskega sklada in ESS v en tematski cilj;
- (c) v ustrezno utemeljenih primerih združuje eno ali več dopolnilnih prednostnih naložb iz različnih tematskih ciljev, da doseže največji prispevek k tej prednostni osi;
- (d) za ESS združuje prednostne naložbe iz različnih tematskih ciljev iz točk (8), (9), (10) in (11) prvega odstavka člena 9, in tako olajša njihov prispevek k drugim prednostnim osem ter z namenom izvajanja družbenih inovacij in mednarodnega sodelovanja.

Države članice lahko združijo dve ali več možnosti iz točk (a) do (d).

2. Operativni program prispeva k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter k uresničevanju gospodarske, socialne in teritorialne kohezije, v njem pa se navedejo:

- (a) utemeljitev ali izbira tematskih ciljev, ustreznih prednostnih naložb in odobrenih finančnih sredstev v zvezi s partnerskim sporazumom, ki temelji na opredelitvi regionalnih in po potrebi nacionalnih potreb, vključno s potrebami po soočanju z izzivi, opredeljenimi v ustreznih priporočilih za

posamezno državo, sprejetih v skladu s členom 121(2) PDEU, ter ustreznih priporočilih Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU, ob upoštevanju predhodnega vrednotenja v skladu s členom 55;

(b) za vsako prednostno os, razen za tehnično podporo:

- (i) prednostne naložbe in ustrezni posebni cilji;
- (ii) pričakovani rezultati za posebne cilje in ustrezni kazalniki rezultatov z izhodiščno in ciljno vrednostjo, po potrebi količinsko opredeljeni, v skladu s pravili za posamezni sklad, da bi se okreplila usmerjenost načrtovanja programov v rezultate;
- (iii) opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora v okviru posamezne prednostne naložbe, in njihovega pričakovanega prispevka h konkretnim ciljem iz točke (i), vključno z vodilnimi načeli za izbiro operacije, pa tudi, kadar je to potrebno, opredelitev glavnih ciljnih skupin, posebnih ozemelj, na katera se nanašajo, vrst upravičencev, načrtovane uporabe finančnih instrumentov in velikih projektov;
- (iv) kazalniki učinkov, vključno s količinsko ovrednoteno ciljno vrednostjo, ki naj bi prispevali k rezultatom, v skladu s pravili za posamezni sklad, in sicer za vsako posamezno prednostno naložbo;
- (v) opredelitev faz izvajanja ter finančnih kazalnikov in kazalnikov učinkov in, kjer je primerno, kazalnikov rezultatov ki se uporabljajo kot mejniki in ciljnim vrednostmi za okvir uspešnosti v skladu s členom 21(1) in Prilogo II;
- (vi) ustrezne kategorije intervencij po nomenklaturi, ki jo sprejme Komisija, in okvirna razčlenitev načrtovanih virov;
- (vii) kjer je to primerno, povzetek načrtovane uporabe tehnične podpore, tudi ukrepov za krepitev administrativne usposobljenosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju in nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so taki ukrepi potrebni;

(c) za vsako prednostno os, ki zadeva tehnično podporo:

- (i) posebni cilji;
- (ii) pričakovani rezultati za vsak konkretni cilj in, kjer je objektivno utemeljeno glede na vsebino ukrepov,

ustrezni kazalniki rezultatov z izhodiščno in ciljno vrednostjo v skladu s pravili za posamezni sklad;

- (iii) opis ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka h konkretnim ciljem iz točke (i);
- (iv) kazalniki učinka, ki naj bi prispevali k rezultatom;
- (v) ustrezne kategorije intervencij po nomenklaturi, ki jo sprejme Komisija, in okvirna razčlenitev načrtovanih virov.

Točka (ii) se ne uporablja za primere, če prispevek Unije za prednostno os ali osi v zvezi s tehnično podporo v okviru operativnega programa ne presega 15 000 000 EUR.

(d) finančni načrt ki obsega sledeče preglednice:

- (i) preglednice, v katerih je za vsako leto v skladu s členi 60, 120 in 121 določen znesek skupnih odobrenih proračunskih sredstev, predvidenih za podporo iz posameznega sklada, ki opredeljuje zneske, povezane z rezervo uspešnosti;
- (ii) preglednice, v katerih je za celotno programsko obdobje za operativni program in za vsako prednostno os naveden znesek skupnih odobrenih finančnih sredstev za podporo iz vsakega sklada in nacionalnega sofinanciranja, ki opredeljuje zneske, povezane z rezervo uspešnosti. Za prednostne osi, ki zadevajo več kategorij regij, je v preglednicah za vsako kategorijo regij naveden znesek skupnih odobrenih finančnih sredstev iz skladov in nacionalnega sofinanciranja.

Za prednostne osi, ki združujejo prednostne naložbe iz različnih tematskih ciljev, je v preglednici za vsak ustrezen tematski cilj naveden znesek skupnih odobrenih finančnih sredstev iz skladov in nacionalnega sofinanciranja.

Če nacionalno sofinanciranje sestavljata javno in zasebno sofinanciranje, se v preglednici navede okvirna razčlenitev med javnim in zasebnim sklopom. V njej se informativno navede predvidena udeležba EIB;

(e) seznam velikih projektov, za katere se izvajanje načrtuje med programskim obdobjem.

Komisija sprejme izvedbene akte glede nomenklature iz točke (b)(vi) in (c)(v) prvega pododstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

3. V operativnem programu je, ob upoštevanju njegove vsebine in ciljev ter partnerskega sporazuma, opisan celostni pristop k teritorialnemu razvoju, pri čemer je prikazano, na kakšen način ta operativni program prispeva k doseganju njegovih ciljev in pričakovanih rezultatov, ter po potrebi navedeno naslednje:

- (a) pristop k uporabi instrumentov lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in načel za opredelitev področij, na katerih se bo izvajal;
- (b) okvirni znesek podpore ESRR celostnim ukrepom za trajnostni urbani razvoj, ki jih je treba izvajati v skladu z določbami člena 7(3) uredbe o ESRR, ter okvirno dodelitev podpore ESS za celostne ukrepe;
- (c) pristop k uporabi instrumenta celostne teritorialne naložbe, razen v primerih pod točko (b), in okvirna, njemu dodeljena finančna sredstva iz vsake posamezne prednostne osi;
- (d) ureditve za medregionalne in transnacionalne ukrepe v okviru operativnih programov z upravičenci, ki se nahajajo vsaj v eni od drugih držav članic;
- (e) kadar države članice in regije sodelujejo v makro-regionalnih strategijah in strategijah za morske bazene, glede na programska področja, kot jih opredelijo države članice, prispevek načrtovanih posegov v okviru programa k tovrstnim strategijam.

4. V operativnem programu je poleg tega navedeno naslednje:

- (a) po potrebi, opredelitev, ali in kako so obravnavane posebne potrebe geografskih območij, ki jih je najbolj prizadela revščina, ali ciljne skupine, ki jim najbolj grozi diskriminacija ali izključenost, s posebnim poudarkom na marginaliziranih skupnostih, in invalidih, kjer je to primerno pa tudi opredelitev prispevka k celostnemu pristopu, ki je v ta namen določen v partnerskem sporazumu;
- (b) po potrebi, opredelitev, ali in kako se obravnavajo demografski izzivi regij in posebne potrebe območij, ki so prizadeta zaradi hudih in stalnih neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot je navedeno v členu 174 PDEU, in opredelitev prispevka k celostnemu pristopu, ki je v ta namen določen v partnerskem sporazumu.

5. V operativnem programu se opredelijo:

- (a) organ upravljanja, organ za potrjevanje, kadar je to ustrezno, in revizijski organ;
- (b) organ, kateremu Komisija nakazuje izplačila;

(c) ukrepi, sprejeti za vključitev ustreznih partnerjev iz člena 5 v pripravo operativnega programa, ter njihova vloga pri izvajanju, spremljanju in vrednotenju operativnega programa.

6. V operativnem programu je, ob upoštevanju vsebine partnerskega sporazuma in institucionalnega in pravnega okvira držav članic, določeno tudi naslednje:

- (a) mehanizmi, ki zagotavljajo usklajevanje med skladi, EKSRP, ESPR ter drugimi instrumenti financiranja na ravni Unije in nacionalni ravni ter z EIB, ob upoštevanju ustreznih določb iz skupnega strateškega okvira;
- (b) za vsako predhodno pogojenost, določeno v skladu s členom 19 in Prilogo XI, ki se uporablja za operativni program, ocena, ali je predhodna pogojenost izpolnjena na datum predložitve partnerskega sporazuma in operativnega programa, in, kjer predhodna pogojenost ni izpolnjena, opis ukrepov za njegovo izpolnitev, pristojne organe in časovni raspored za te ukrepe v skladu s povzetkom, predloženim v partnerskem sporazumu;
- (c) povzetek ocene administrativnega bremena za upravičence in po potrebi načrtovane ukrepe skupaj z okvirnim časovnim okvirjem, za zmanjševanje administrativnega bremena.

7. Vsak operativni program, razen tistih, pri katerih se tehnična podpora izvaja v okviru posebnega operativnega programa, v skladu z ustrezno utemeljeno oceno njihove relevantnosti za vsebino in cilje operativnih programov, ki jih pripravi država članica, vključuje opis:

- (a) posebnih ukrepov za upoštevanje okoljevarstvenih zahtev, učinkovite izrabe virov, blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, pripravljenosti na nesreče ter preprečevanja in obvladovanja tveganj pri izbiri operacij;
- (b) posebnih ukrepov za spodbujanje enakih možnosti in boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti med pripravo, oblikovanjem in izvajanjem operativnega programa, zlasti v zvezi z dostopom do financiranja ob upoštevanju potreb različnih ciljnih skupin, ki jim grozi taka diskriminacija, s posebnim poudarkom, da se zagotovi dostopnost invalidnim osebam;
- (c) prispevka operativnega programa k spodbujanju enakosti moških in žensk ter, kadar je ustrezno, ureditev za zagotovitev vključitve vidika enakosti spolov v operativni program in njegovo izvajanje.

Države članice lahko skupaj s predlogom operativnega programa v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" predložijo mnenje nacionalnih organov za enakost o ukrepih iz točk (b) in (c) prvega pododstavka.

8. Kadar država članica pripravi največ en operativni program za vsak sklad, se lahko elementi operativnega programa, ki spadajo v točko (a) prvega pododstavka odstavka 2, točke (a), (c) in (d) odstavka 3, odstavek 4 in odstavek 6, vključijo samo v ustrezne določbe partnerskega sporazuma.

9. Operativni program se pripravi v skladu z vzorcem. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena sprejme izvedbeni akt, ki določa ta vzorec. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

10. Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitve, s katero odobri vse elemente operativnega programa, vključno z njegovimi morebitnimi bodočimi spremembami, ki sodijo v ta člen, razen tistih, ki sodijo v točke (b)(vi), (c)(v) in (e) prvega pododstavka odstavka 2, odstavka 4 in 5, točki (a) in (c) odstavka 6 in odstavek 7, ki ostajajo v pristojnosti držav članic.

11. Organ upravljanja o vsaki odločitvi, ki spreminja elemente operativnega programa, ki jih ne zajema odločitev Komisije iz odstavka 10, uradno obvesti Komisijo v enem mesecu od datuma te odločitve o spremembi. V tej odločitvi o spremembi je določen datum začetka njene veljavnosti, ki ne sme biti zgodnejši od datuma njenega sprejetja.

Člen 97

Posebne določbe o načrtovanju podpore za skupne instrumente za neomejena jamstva in sekuritizacijo v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta"

V skladu s členom 28 operativni programi iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4) vključujejo samo elemente iz točke (b)(i), (ii) in (iv) ter točke (d) prvega pododstavka člena 96(2), člena 96(5) in točke (b) člena 96(6).

Člen 98

Skupna podpora iz skladov v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta"

1. Iz skladov se lahko zagotovi skupna podpora za operativne programe pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta".

2. ESRR in ESS lahko v duhu dopolnjevanja in ob upoštevanju 10-odstotne omejitve financiranja Unije za vsako prednostno os operativnega programa financirata del operacije, katere stroški so upravičeni do podpore iz drugega sklada na

podlagi pravil o upravičenosti, ki se uporabljajo za navedeni sklad, pod pogojem, da so taki stroški potrebni za zadovoljivo izvedbo operacije in so z njo neposredno povezani.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za programe v sklopu cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".

Člen 99

Geografska pokritost operativnih programov pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta"

Operativni programi za ESRR in ESS se pripravijo na ustrezni geografski ravni in najmanj na ravni NUTS 2 v skladu z institucionalnim in pravnim okvirom države članice, specifičnim za državo članico, razen če se Komisija in država članica dogovorita drugače.

Operativni programi s podporo iz Kohezijskega sklada se pripravijo na nacionalni ravni.

POGLAVJE II

Veliki projekti

Člen 100

Vsebina

ESRR in Kohezijski sklad lahko v okviru operativnega programa ali operativnih programov, za katere se v skladu s členom 96(10) te uredbe ali v okviru člena 8(12) uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju uporablja sklep Komisije, podpirata operacijo, ki vključuje vrsto del, dejavnosti ali storitev, katerih namen je samostojna izvedba nedeljive naloge določene gospodarske ali tehnične narave, ki ima jasno opredeljene cilje in katere skupni upravičeni stroški presega 50 000 000 EUR, in v primeru operacij, ki prispevajo k tematskim ciljem iz točke (7) prvega odstavka člena 9, kjer skupni upravičeni stroški presega 7 500 000 EUR (v nadaljnjem besedilu: veliki projekt). Finančni instrumenti se ne štejejo za velike projekte.

Člen 101

Informacije, potrebne za odobritev velikega projekta

Preden se veliki projekt odobri, organ upravljanja zagotovi, da so na voljo naslednje informacije:

- podrobnosti o organu, pristojnem za izvajanje velikega projekta, in njegovih zmogljivostih;
- opis naložbe in njene lokacije;
- skupni stroški in skupni upravičeni stroški ob upoštevanju zahtev iz člena 61;
- opravljene študije izvedljivosti, vključno z analizo možnosti, in rezultati;

- (e) analiza stroškov in koristi, vključno z ekonomsko in finančno analizo ter oceno tveganja;
- (f) analiza vpliva na okolje ob upoštevanju potreb po prilaganju podnebnim spremembam in zmanjšanju vpliva na okolje ter pripravljenosti na nesreče;
- (g) razlaga o načinu, na katerega je velik projekt usklajen z ustreznimi prednostnimi osmi zadevnega operativnega programa ali operativnih programov in predviden prispevek k doseganju posebnih ciljev navedenih prednostnih osi ter pričakovan prispevek k družbeno-gospodarskemu razvoju;
- (h) finančni načrt z vsemi načrtovanimi finančnimi viri in načrtovano podporo iz skladov, EIB ter vsemi drugimi viri financiranja, skupaj s fizičnimi in finančnimi kazalniki za spremljanje napredka, ob upoštevanju ugotovljenih tveganj;
- (i) časovni raspored za izvedbo velikega projekta in, če se pričakuje, da bo obdobje izvajanja daljše od programskega obdobja, faze, za katere se zaprosi za podporo iz skladov med programskim obdobjem.
- (a) dokument iz točke (c) člena 125(3), v katerem so navedeni:
- (i) organ, odgovoren za izvajanje velikega projekta;
- (ii) opis naložbe, njene lokacije, časovnega okvira in predvidenega prispevka velikega projekta k posebnim ciljem zadevne prednostne ali zadevnih prednostnih osi;
- (iii) skupni stroški in skupni upravičeni stroški ob upoštevanju zahtev iz člena 61;
- (iv) načrt financiranja ter fizični in finančni kazalniki za spremljanje napredka, ob upoštevanju ugotovljenih tveganj;
- (b) pregled kakovosti neodvisnih strokovnjakov z jasnimi izjavami o izvedljivosti in ekonomski upravičenosti velikega projekta.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi na podlagi priznanih najboljših praks določi metodologijo, ki se uporablja pri izvedbi analize stroškov in koristi iz točke (e) prvega odstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

Na pobudo države članice lahko informacije iz točk (a) do (i) prvega odstavka ocenijo neodvisni strokovnjaki ob tehnični podpori Komisije, ali, v dogovoru s Komisijo, drugi neodvisni strokovnjaki (v nadaljnjem besedilu: kvalitativni pregled). V drugih primerih države članice posredujejo Komisiji informacije iz točk (a) do (i) prvega odstavka takoj, ko so na voljo.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 za določitev metodologije, ki se uporablja pri izvedbi pregleda kakovosti velikega projekta.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi obliko za predložitev informacij iz točk (a) do (i) prvega odstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

Člen 102

Odločitev o velikem projektu

1. Kadar je veliki projekt pri pregledu kakovosti neodvisnih strokovnjakov ocenjen pozitivno, lahko organ upravljanja na podlagi svoje ocene informacij iz prvega odstavka člena 101 nadaljuje izbor velikega projekta v skladu s členom 125(3). Organ upravljanja uradno obvesti Komisijo o izbranem velikem projektu. To obvestilo ima naslednje elemente:

Če Komisija z izvedbenimi akti v roku treh mesecev od datuma uradnega obvestila iz prvega pododstavka ni sprejela odločitve o zavrnitvi finančnega prispevka velikemu projektu, ki ga je izbrala država članica, se šteje, da je Komisija finančni prispevek odobrila. Komisija finančni prispevek zavrne le, če pri neodvisnem pregledu kakovosti ugotovi bistvene pomanjkljivosti.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi obliko uradnega obvestila iz prvega pododstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

2. V drugih primerih od tistih iz odstavka 1 tega člena Komisija oceni veliki projekt na podlagi informacij iz člena 101, da ugotovi, ali je zahtevek za finančni prispevek za veliki projekt, ki ga izbere organ upravljanja v skladu s členom 125(3), upravičen. Komisija najpozneje tri mesece po datumu predložitve informacij iz člena 101 z izvedbenim aktom sprejme odločitev o odobritvi finančnega prispevka velikemu projektu.

3. Odobritev Komisije v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1 in odstavkom 2 je pogojena s sklenitvijo prve pogodbe o izvajanju del, v primeru operacij, ki se izvajajo v okviru struktur javno-zasebnega partnerstva, pa s podpisom sporazuma o javno-zasebnem partnerstvu med javnim organom in subjektom zasebnega sektorja, in sicer v roku treh let od datuma odobritve. Komisija lahko na podlagi ustrezno utemeljenega zahtevka države članice, zlasti v primeru zamud zaradi upravnih in sodnih postopkov, povezanih z izvajanjem velikih projektov, vloženega v roku treh let, z izvedbenim aktom sprejme odločitev o podaljšanju obdobja za največ dve leti.

4. Kadar Komisija ne odobri finančnega prispevka izbranemu velikemu projektu, v svojem sklepu navede razloge za zavrnitev.

5. Veliki projekti, o katerih se Komisija uradno obvesti v skladu z odstavkom 1 ali ki se ji predložijo v odobritev v skladu z odstavkom 2, so navedeni na seznamu velikih projektov operativnega programa.

6. Izdatki, povezani z velikim projektom, se lahko vključijo v zahtevek za plačilo po uradnem obvestilu iz odstavka 1 ali po predložitvi v odobritev iz odstavka 2. Kadar Komisija velikega projekta, ki ga izbere organ upravljanja, ne odobri, se izjava o izdatkih po sprejetju sklepa Komisije ustrezno popravi.

Člen 103

Sklep o velikem projektu, za katerega se uporablja večfazno izvajanje

1. Z odstopanjem od tretjega pododstavka člena 101(1) ter člena 102(1) in (2) se postopki iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena uporabljajo za operacije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) operacija obsega drugo ali naslednjo fazo velikega projekta v okviru prejšnjega programskega obdobja, za katerega Komisija v skladu z Uredbo (ES) št. 1083/2006 najpozneje 31. decembra 2015 odobri predhodno fazo ali faze; ali v primeru držav članic, ki so k Uniji pristopile po 1. januarju 2013, najpozneje 31. decembra 2016;
- (b) vsota skupnih upravičenih stroškov vseh faz velikega projekta presega ustrezne ravni iz člena 100;
- (c) vloga za veliki projekt in ocena projekta s strani Komisije iz prejšnjega programskega obdobja sta zajeli vse načrtovane faze;
- (d) ni bistvenih sprememb v informacijah o velikem projektu iz prvega odstavka člena 101 te uredbe v primerjavi z informacijami iz vloge za veliki projekt, predložene v skladu z Uredbo (ES) št. 1083/2006, zlasti kar zadeva skupne upravičene izdatke;
- (e) faza velikega projekta, ki naj bi se izvedla v prejšnjem programskem obdobju, je pripravljena ali bo pripravljena za namensko uporabo do roka za predložitev dokumentov o zaključku za ustrezni operativni program ali programe, kakor je opredeljeno v sklepu Komisije.

2. Organ upravljanja lahko nadaljuje izbiranje velikega projekta v skladu s členom 125(3) in predloži obvestilo z vsemi elementi iz točke (a) prvega pododstavka člena 102(1),

skupaj s potrdilom, da je izpolnjen pogoj iz točke (d) odstavka 1 tega člena. Pregled kakovosti informacij s strani neodvisnih strokovnjakov ni potreben.

3. Če Komisija z izvedbenimi akti v roku treh mesecev od datuma uradnega obvestila iz odstavka 2 ni sprejela odločitve o zavrnitvi finančnega prispevka velikemu projektu, ki ga je izbral organ upravljanja, se šteje, da je Komisija finančni prispevek velikemu projektu odobrila. Komisija zavrne finančni prispevek velikemu projektu le, če so se informacije iz točke (d) odstavka 1 bistveno spremenile ali če veliki projekt ni skladen z ustrezno prednostno osjo zadevnega operativnega programa ali programov.

4. Člen 102(3) do (6) se uporablja za odločitve o velikem projektu, za katerega se uporablja večfazno izvajanje.

POGLAVJE III

Skupni akcijski načrt

Člen 104

Področje uporabe

1. Skupni akcijski načrt je operacija, katere področje uporabe je opredeljeno in ki se upravlja glede na učinek in rezultate, ki se z njo dosežejo. Vključuje projekt ali skupino projektov, katerega oziroma katerih bistvo ni zagotavljanje infrastrukture in za izvajanje katerega oziroma katerih je odgovoren upravičenec v okviru operativnega programa ali programov. Realizacije in rezultate skupnega akcijskega načrta skupaj določita država članica in Komisija, prispevajo pa k posebnim ciljem operativnih programov in so podlaga za podporo iz skladov. Rezultati se nanašajo na neposredni vpliv skupnega akcijskega načrta. Upravičenec v skupnem akcijskem načrtu je oseba javnega prava. Skupni akcijski načrti ne štejejo kot veliki projekti.

2. Javni izdatki, ki se dodelijo skupnemu akcijskemu načrtu, znašajo najmanj 10 000 000 EUR ali 20 % javne podpore operativnega programa ali programov, odvisno od tega, katera vrednost je nižja. Za namene izvajanja pilotnega projekta se lahko najnižji javni izdatki, dodeljeni enemu akcijskemu načrtu za vsak operativni program zmanjšajo na 5 000 000 EUR.

3. Odstavek 2 se ne uporablja za operacije, ki so podprte v okviru pobude za zaposlovanje mladih.

Člen 105

Priprava skupnih akcijskih načrtov

1. Predlog skupnega akcijskega načrta lahko predloži država članica, organ upravljanja ali katera koli imenovana oseba javnega prava ob ali po predložitvi zadevnih operativnih programov. Ta predlog zajema vse informacije iz člena 106.

2. Skupni akcijski načrt zajema del obdobja med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2023. Realizacije in rezultati skupnega akcijskega načrta zagotovijo upravičenost do povračila stroškov samo, če so bili doseženi po datumu sklepa o odobritvi skupnega akcijskega načrta iz člena 107 in pred koncem določenega obdobja izvajanja, opredeljenega v tem sklepu.

Člen 106

Vsebina skupnih akcijskih načrtov

Skupni akcijski načrt zajema:

- (1) analizo razvojnih potreb in ciljev, ki ga upravičujejo, ob upoštevanju ciljev operativnih programov ter, kadar je ustrezno, ustreznih priporočil za posamezne države in širokih smernic gospodarskih politik držav članic in Unije v skladu s členom 121(2) PDEU ter ustreznih priporočil Sveta, ki jih države članice upoštevajo v svojih politikah zaposlovanja v skladu s členom 148(4) PDEU;
- (2) okvir z opisom razmerja med splošnimi in posebnimi cilji skupnega akcijskega načrta, mejnikov in ciljnih vrednosti učinka in rezultatov ter projektov ali vrst predvidenih projektov;
- (3) skupne in posebne kazalnike za spremljanje realizacij in rezultatov, kadar je ustrezno, po prednostnih oseh;
- (4) informacije o geografski pokritosti in ciljnih skupinah skupnega akcijskega načrta;
- (5) predvideno obdobje njegovega izvajanja;
- (6) analizo njegovih vplivov na spodbujanje enakosti moških in žensk in boj proti diskriminaciji;
- (7) analizo njegovih vplivov na spodbujanje trajnostnega razvoja, kadar je to ustrezno;
- (8) njegove izvedbene določbe, ki vključujejo:
 - (a) imenovanje upravičenca, odgovornega za izvedbo skupnega akcijskega načrta, zagotovitev jamstev o njegovi usposobljenosti na zadevnem področju ter njegovih upravnih zmogljivostih in zmogljivostih za finančno upravljanje;

- (b) ureditve za usmerjanje skupnega akcijskega načrta v skladu s členom 108;
- (c) ureditve za spremljanje in vrednotenje skupnega akcijskega načrta, vključno z ureditvami, ki zagotavljajo kakovost, zbiranje in shranjevanje podatkov o doseganju mejnikov, učinkov in rezultatov;
- (d) ureditve, ki zagotavljajo širjenje informacij in obveščanje o skupnem akcijskem načrtu in skladih;

(9) finančne ureditve skupnega akcijskega načrta, ki vključujejo:

- (a) stroške doseganja mejnikov, ciljnih vrednosti učinka in rezultatov iz točke 2 na podlagi metod iz člena 67(5) te uredbe in člena 14 uredbe o ESS;
- (b) okvirni časovni načrt opravljanja plačil upravičencu, povezan z mejniki in ciljnimi vrednostmi;
- (c) finančni načrt po operativnih programih in prednostnih oseh, vključno s skupnim upravičenim zneskom in zneskom javnih izdatkov.

Komisija za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena sprejme izvedbene akte, ki določajo obliko vzorca za skupni akcijski načrt. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

Člen 107

Odločitev o skupnem akcijskem načrtu

1. Komisija oceni skupni akcijski načrt na podlagi informacij iz člena 106, da določi, ali je podpora iz skladov upravičena.

Kadar Komisija v dveh mesecih po predložitvi predloga za skupni akcijski načrt ugotovi, da ta ne izpolnjuje zahtev za oceno iz člena 104, državo članico obvesti o svojih pripombah. Država članica Komisiji zagotovi vse potrebne zahtevane dodatne informacije in po potrebi ustrezno popravi skupni akcijski načrt.

2. Če so bile vse pripombe ustrezno upoštevane, Komisija z izvedbenim aktom sprejme odločitev o odobritvi skupnega akcijskega načrta najpozneje štiri mesece potem, ko ga je država članica predložila, vendar ne pred sprejetjem zadevnih operativnih programov.

3. V sklepu iz odstavka 2 se navedejo upravičenec ter splošni in posebni cilji skupnega akcijskega načrta, mejniki in ciljnimi vrednostmi učinka in rezultatov, stroški doseganja navedenih mejnikov, ciljnih vrednosti učinka in rezultatov ter finančni načrt po operativnih programih in prednostnih oseh, vključno s skupnim upravičenim zneskom in zneskom javnih izdatkov, obdobjem izvajanja skupnega akcijskega načrta in, kjer je ustrezno, geografska pokritost in ciljne skupine skupnega akcijskega načrta.

4. Kadar Komisija z izvedbenim aktom zavrne podporo iz skladov, dodeljeno za skupni akcijski načrt, uradno obvesti državo članico o razlogih v roku iz odstavka 2.

Člen 108

Usmerjevalni odbor in sprememba skupnega akcijskega načrta

1. Država članica ali organ upravljanja ustanovi usmerjevalni odbor za skupni akcijski načrt, ki ni isti kot odbor za spremljanje ustreznih operativnih programov. Usmerjevalni odbor se sestane najmanj dvakrat letno in poroča organu upravljanja. Organ upravljanja obvesti pristojni odbor za spremljanje o rezultatih dela usmerjevalnega odbora in napredku pri izvajanju skupnega akcijskega načrta v skladu s točko (e) člena 110(1) in točko (a) člena 125(2).

Sestavo usmerjevalnega odbora določi država članica v soglasju z ustreznim organom upravljanja ob upoštevanju načela partnerstva.

Komisija lahko sodeluje pri delu usmerjevalnega odbora v svetovalni vlogi.

2. Usmerjevalni odbor izvaja naslednje dejavnosti:

- (a) pregleda napredek pri doseganju mejnikov, realizacij in rezultatov skupnega akcijskega načrta;
- (b) preuči in odobri predlog za spremembo skupnega akcijskega načrta, da se upoštevajo vsi dejavniki, ki vplivajo na njegovo uspešnost.

3. Zahtevki za spremembo skupnih akcijskih načrtov, ki jih Komisiji predloži država članica, so ustrezno utemeljeni. Komisija oceni upravičenost zahtevka za spremembo ob upoštevanju informacij, ki jih zagotovi država članica. Komisija lahko da pripombe in država članica Komisiji zagotovi vse potrebne dodatne informacije. Komisija z izvedbenim aktom sprejme odločitev o zahtevku za spremembo najpozneje tri mesece potem, ko ga je država članica predložila, pod pogojem, da so bile vse pripombe Komisije ustrezno upoštevane. Sprememba začne veljati z datumom odločitve, razen če ni v njej določeno drugače.

Člen 109

Finančno upravljanje in nadzor skupnega akcijskega načrta

1. Izplačila upravičencu skupnega akcijskega načrta se obravnavajo kot pavšalni zneski ali standardne lestvice stroškov na enoto. Zgornja meja pavšalnih zneskov iz točke (c) prvega pododstavka člena 67(1) se ne uporablja.

2. Cilj finančnega upravljanja, nadzora in revizije skupnega akcijskega načrta je izključno preveriti, ali so izpolnjeni pogoji za izplačila iz sklepa o odobritvi skupnega akcijskega načrta.

3. Upravičenec skupnega akcijskega načrta in organi, ki delujejo pod njegovo pristojnostjo, lahko pri stroških izvajanju operacij uporabijo lastne računovodske prakse. Za te računovodske prakse in dejanske stroške upravičenca, ni potrebna revizija, ki jo izvaja revizijski organ ali Komisija.

NASLOV III

SPREMLJANJE, VREDNOTENJE, OBVEŠČANJE IN KOMUNICIRANJE

POGLAVJE I

Spremljanje in vrednotenje

Člen 110

Naloge odbora za spremljanje

1. Odbor za spremljanje preverja zlasti:
 - (a) vse dejavnike, ki vplivajo na delovanje operativnega programa;
 - (b) napredek, dosežen pri izvajanju načrta vrednotenja in nadaljnje spremljanje ugotovitev vrednotenja;
 - (c) izvajanje komunikacijske strategije;
 - (d) izvajanje velikih projektov;
 - (e) izvajanje skupnih akcijskih načrtov;
 - (f) ukrepe za spodbujanje enakosti moških in žensk, enakih možnosti ter za boj proti diskriminaciji, vključno z dostopnostjo za invalidne osebe;
 - (g) ukrepe za spodbujanje trajnostnega razvoja;
 - (h) kjer predhodni pogoji, ki se uporabljajo, niso izpolnjeni na datum predložitve partnerskega sporazuma in operativnega programa, odbor preverja tudi napredek pri izpolnjevanju predhodnih pogojev, ki se uporabljajo;
 - (i) finančne instrumente.

2. Z odstopanjem od člena 49(3), odbor za spremljanje preveri in odobri:

- (a) metodologijo in merila, uporabljena za izbor operacije;
- (b) letna in končna poročila o izvajanju;
- (c) načrt vrednotenja za operativni program in spremembe načrta vrednotenja, tudi če gre za del skupnega načrta vrednotenja na podlagi člena 114(1);
- (d) komunikacijsko strategijo za operativni program in morebitne spremembe strategije;
- (e) predlog organa upravljanja za spremembo operativnega programa.

Člen 111

Poročila o izvajanju za cilj "naložbe za rast in delovna mesta"

1. Država članica do 31. maja 2016 in do istega datuma vsakega naslednjega leta do vključno leta 2023 Komisiji predloži letno poročilo o izvajanju v skladu s členom 50(1). Poročilo, predloženo leta 2016, zajema finančni leti 2014 in 2015 ter obdobje med začetnim datumom upravičenosti izdatkov in 31. decembrom 2013.

2. Za poročila, ki se predložijo v letih 2017 in 2019, je rok iz odstavka 1 30. junij.

3. Letna poročila o izvajanju vsebujejo informacije o:

- (a) izvajanju operativnega programa v skladu s členom 50(2);
- (b) napredku pri pripravi in izvajanju velikih projektov ter skupnih akcijskih načrtov.

4. V letnih poročilih o izvajanju, predloženih leta 2017 in 2019, se navedejo in ocenjujejo informacije iz člena 50(4) oziroma (5) ter informacije iz odstavka 3 tega člena, skupaj z naslednjimi informacijami:

- (a) napredkom pri izvajanju načrta vrednotenja in nadaljnjem spremljanju ugotovitev vrednotenja;
- (b) rezultati ukrepov informiranja in obveščanja javnosti o skladih, izvedenih v okviru komunikacijske strategije;
- (c) vključitvijo partnerjev v izvajanje, spremljanje in vrednotenje operativnega programa.

V letnih poročilih o izvajanju, predloženih leta 2017 in 2019, se lahko odvisno od vsebine in ciljev operativnih programov ter informacij o elementih, določijo informacije in oceni naslednje:

- (a) napredek pri izvajanju celostnega pristopa k teritorialnemu razvoju, vključno z razvojem regij, ki se soočajo z demografskimi izzivi in trajnimi ali naravnimi ovirami, trajnostnim urbanim razvojem in lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost, v okviru operativnega programa;
- (b) napredek pri izvajanju ukrepov za krepitev zmogljivosti organov in upravičencev države članice za upravljanje in uporabo skladov;
- (c) napredek pri izvajanju medregionalnih in transnacionalnih ukrepov;
- (d) kjer je primerno, prispevek k makroregijskim strategijam in strategijam morskih bazenov;
- (e) posebni ukrepi za spodbujanje enakosti moških in žensk ter preprečevanje diskriminacije, zlasti z dostopnostjo za invalide osebe, ter ureditvijo, ki se izvaja za vključitev vidika enakosti spolov v operativni program in operacije;
- (f) ukrepi, sprejeti za spodbujanje trajnostnega razvoja v skladu s členom 8;
- (g) rezultati ukrepov informiranja in obveščanja javnosti o skladih, izvedenih v okviru komunikacijske strategije;
- (h) napredek pri izvajanju ukrepov za obravnavanje posebnih potreb geografskih območij, ki jih je najbolj prizadela revščina, ali ciljnih skupin z največjim tveganjem diskriminacije ali socialne izključenosti, s posebnim poudarkom na marginaliziranih skupnostih, invalidnih osebah, dolgotrajno nezaposlenimi in brezposelnimi mladimi, vključno z porabljenimi finančnimi viri, kadar je ustrezno.

Z odstopanjem od prvega in drugega pododstavka in da se zagotovi skladnost med partnerskim sporazumom in poročilom o napredku države članice z največ enim operativnim programom na sklad lahko vključijo informacije v zvezi s predhodnimi pogoji iz člena 50(3), informacije iz člena 50(4) in informacije iz točk (a), (b), (c) in (h) drugega pododstavka tega odstavka v poročilo o napredku namesto v letni poročili o izvajanju, predloženi v letih 2017 in 2019, in končno poročilo o izvajanju, brez poseganja v točko (b) člena 110(2).

5. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena sprejme izvedbene akte, ki vzpostavljajo vzorce letnih in končnih poročil o izvajanju. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

Člen 112

Predložitev finančnih podatkov

1. Države članice Komisiji za namene spremljanja za vsak operativni program in po prednostnih oseh do 31. januarja, 31. julija in 31. oktobra v elektronski obliki predložijo:

(a) upravičene skupne in javne stroške operacij ter število operacij, izbranih za podporo;

(b) skupne upravičene izdatke, ki jih upravičenci predložijo organu upravljanja.

2. Podatki, ki se predložijo do 31. januarja, se razčlenijo po kategoriji ukrepov. Za to predložitev podatkov se šteje, da izpolnjuje zahtevo za predložitev finančnih podatkov iz člena 50(2).

3. V podatke, ki se pošljejo do 31. januarja in do 31. julija, se vključi predvideni znesek, za katerega nameravajo države članice predložiti zahtevke za izplačilo za tekoče in naslednje finančno leto.

4. Presečni datum za podatke, predložene v skladu s tem členom, je konec meseca, ki je pred mesecem predložitve.

5. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena Komisija sprejme izvedbene akte o vzpostavitvi vzorca, ki se uporablja za predložitev finančnih podatkov Komisiji za namene spremljanja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 113

Poročilo o koheziji

Poročilo Komisije iz člena 175 PDEU vključuje:

(a) opis napredka, doseženega pri zagotavljanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, vključno s socialno-ekonomskimi razmerami in razvojem regij ter vključitvijo prednostnih nalog Unije;

(b) opis vloge skladov, financiranja EIB in drugih instrumentov ter vpliva drugih politik Unije in nacionalnih politik pri doseženem napredku;

(c) kjer je primerno, navedbo prihodnjih ukrepov in politik Unije, potrebnih za okrepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ter izpolnjevanje prednostnih nalog Unije.

Člen 114

Vrednotenje

1. Organ upravljanja ali država članica pripravi načrt vrednotenja za enega ali več operativnih programov. Načrt vrednotenja se predloži odboru za spremljanje najkasneje eno leto po sprejetju operativnega programa.

2. Organi upravljanja do 31. decembra 2022 Komisiji za vsak operativni program predložijo poročilo s povzetkom ugotovitev vrednotenj, opravljenih med programskim obdobjem in glavnimi realizacijami in rezultati operativnega programa, s pripombami na posredovane informacije.

3. Komisija izvaja naknadna vrednotenja v tesnem sodelovanju z državami članicami in organi upravljanja.

4. Odstavka 1 in 2 tega člena se ne uporabljata za namenske programe iz točke (b) prvega pododstavka člena 39(4).

POGLAVJE II

Obveščanje in komuniciranje

Člen 115

Obveščanje in komuniciranje

1. Države članice in organi upravljanja so pristojni za:

(a) pripravo komunikacijskih strategij;

(b) vzpostavitev enotne spletne strani ali enotnega spletnega portala z informacijami o vseh operativnih programih v zadevni državi članici in dostopom do njih, vključno z informacijami o časovni razporeditvi izvajanja programov in s tem povezanih procesov javnega posvetovanja;

(c) obveščanje morebitnih upravičencev o možnostih financiranja v okviru operativnih programov;

(d) obveščanje državljanov Unije o vlogi in dosežkih kohezijske politike in skladov z ukrepi obveščanja in komuniciranja o rezultatih in vplivu partnerskih sporazumov, operativnih programov in operacij.

2. Države članice ali organi upravljanja za zagotovitev preglednosti pri podpori iz skladov vodijo seznam operacij po operativnih programih in skladih v obliki preglednic, ki omogočajo razvrščanje, iskanje, izpis in primerjanje podatkov ter njihovo enostavno objavo na spletu, na primer v formatu CVS ali XML. Seznam operacij je dostopen na enotni spletni strani ali enotnem spletnem portalu, kjer sta na voljo seznam in povzetek vseh operativnih programov v navedeni državi članici.

Da bi zasebni sektor, civilno družbo ali nacionalno javno upravo spodbudili k ponovni uporabi seznama operacij, se lahko na spletni strani jasno navedejo veljavna pravila za izdajo dovoljenj, v skladu katerimi so zadevni podatki objavljeni.

Seznam operacij se posodobi najmanj vsakih šest mesecev.

Minimalne informacije, ki se navedejo v seznamu operacij, so navedene v Prilogi XII.

3. Podrobna pravila v zvezi z informacijskimi in komunikacijskimi ukrepi, namenjenimi javnosti, ter ukrepi informiranja za prijavitelje in upravičence so določena v Prilogi XII.

4. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi s tehničnimi značilnostmi informacijskih in komunikacijskih ukrepov za posamezno operacijo ter navodila za oblikovanje simbola in opredelitev standardnih barv. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 116

Komunikacijska strategija

1. Država članica ali organi upravljanja pripravijo komunikacijsko strategijo za vsak operativni program. Lahko se pripravi skupna komunikacijska strategija za več operativnih programov. V komunikacijski strategiji se v skladu z načelom sorazmernosti upošteva obseg zadevnega operativnega programa ali programov.

Komunikacijska strategija vključuje elemente iz Priloge XII.

2. Komunikacijska strategija se najpozneje šest mesecev po sprejetju zadevnega operativnega programa ali programov v skladu s točko (d) člena 110(2) predloži v odobritev odboru za spremljanje.

Kadar se za več operativnih programov pripravi skupna komunikacijska strategija, ki zadeva več odborov za spremljanje, lahko države članice določijo en odbor za spremljanje, ki bo ob posvetovanju z drugimi ustreznimi odbori za spremljanje pristojen za odobritev skupne komunikacijske strategije in kakršnih koli poznejših sprememb te strategije.

Država članica ali organi upravljanja lahko med programskim obdobjem komunikacijsko strategijo po potrebi spremenijo. Organ upravljanja predloži spremenjeno komunikacijsko strategijo v odobritev odboru za spremljanje v skladu s točko (d) člena 110(2).

3. Z odstopanjem od tretjega pododstavka odstavka 2, organ upravljanja v skladu s točko (c) člena 110(1) najmanj enkrat letno obvesti odbor za spremljanje ali pristojne odbore o napredku pri izvajanju komunikacijske strategije iz točke (c) člena 110(1) in analizi rezultatov, pa tudi o dejavnostih obveščanja in komuniciranja, ki jih načrtuje za naslednje leto. Če meni, da je primerno, odbor za spremljanje poda mnenje o dejavnostih, načrtovanih za prihodnje leto.

Člen 117

Uradniki za obveščanje in komuniciranje ter njihove mreže

1. Vsaka država članica imenuje uradnika za obveščanje in komuniciranje za usklajevanje ukrepov obveščanja in komuniciranja v zvezi z enim ali več skladi, vključno z ustreznimi programi za cilj "evropsko teritorialno sodelovanje", ter o tem obvesti Komisijo.

2. Uradnik za obveščanje in komuniciranje je pristojen za usklajevanje nacionalne komunikacijske mreže sklada, kjer takšna mreža obstaja, oblikovanje in vzdrževanje spletne strani ali spletnega portala iz Priloge XII in zagotavljanje pregleda ukrepov komuniciranja, ki se izvajajo na ravni države članice.

3. Vsak organ upravljanja imenuje eno osebo, ki je odgovorna za obveščanje in komuniciranje na ravni operativnih programov, ter o tem obvesti Komisijo. Kjer je to primerno je lahko ena oseba imenovana za več operativnih programov.

4. Komisija vzpostavi mreže Unije, sestavljene iz članov, ki jih imenujejo države članice, za izmenjavo informacij glede rezultatov izvajanja komunikacijskih strategij, izmenjavo izkušenj z izvajanjem ukrepov obveščanja in komuniciranja ter izmenjavo dobrih praks.

NASLOV IV

TEHNIČNA PODPORA

Člen 118

Tehnična podpora na pobudo Komisije

Skladi lahko ob upoštevanju odbitkov, določenih v skladu s členom 91(3), financirajo tehnično podporo do zgornje meje 0,35 % letnih dodeljenih sredstev.

Člen 119

Tehnična podpora držav članic

1. Znesek skladov, ki se dodeli tehnični podpori, je omejen na 4 % skupnega zneska skladov, dodeljenega operativnim programom v državi članici za vsako kategorijo regij v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", kjer je primerno.

Države članice lahko posebna sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih vključijo v izračun omejitve za celotni znesek sredstev, dodeljen vsaki državi članici za tehnično podporo.

2. Iz vsakega sklada se lahko financirajo operacije tehnične podpore, ki izpolnjujejo pogoje za financiranje iz katerega koli drugega sklada. Brez poseganja v odstavek 1, dodeljena sredstva za tehnično podporo iz sklada ne presegajo 10 % vseh sredstev, ki se dodelijo iz navedenega sklada operativnim programom v državi članici za posamezne kategorije regij v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", kjer je to primerno.

3. Z odstopanjem od člena 70(1) in (2) se lahko operacije tehnične podpore izvajajo zunaj programskega območja, vendar v Uniji, pod pogojem, da so te operacije koristne za operativni program ali, če gre za operativni program tehnične podpore, za druge zadevne programe.

4. V primeru strukturnih skladov, kadar se dodeljena sredstva iz odstavka 1 uporabijo za financiranje operacij tehnične podpore v zvezi z več kot eno kategorijo regij, se lahko izdatki, povezani s temi operacijami, predvidijo in sorazmerno uporabijo v okviru prednostne osi, ki združuje različne kategorije regij, pri čemer se dodeljena sredstva v okviru vsake kategorije regij upoštevajo kot delež skupno dodeljenih sredstev državi članici.

5. Kadar skupni znesek sredstev, ki so državi članici dodeljena v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", ne presega 1 000 000 000 EUR, se lahko z odstopanjem od odstavka 1 znesek, dodeljen za tehnično podporo, poveča do 6 % tega skupnega zneska ali 50 000 000 EUR, kar predstavlja manjši končni znesek.

6. Tehnična podpora se zagotovi v obliki financiranja prednostne osi iz enega sklada v okviru operativnega programa ali posebnega operativnega programa ali obeh.

NASLOV V

FINANČNA PODPORA IZ SKLADOV

Člen 120

Določitev stopenj sofinanciranja

1. Z odločitvijo Komisije o sprejetju operativnega programa se določi stopnja sofinanciranja in največji znesek podpore iz

skladov za vsako prednostno os. Če prednostna os zadeva več kot eno kategorijo regij ali več kot en sklad, odločitev Komisije po potrebi določi stopnjo sofinanciranja po kategorijah regij in skladih.

2. V sklepu Komisije se za vsako prednostno os določi, ali se stopnja sofinanciranja za prednostno os uporablja za:

(a) skupne upravičene izdatke, vključno z javnimi in zasebnimi izdatki, ali

(b) upravičene javne izdatke.

3. Stopnja sofinanciranja na ravni vsake prednostne osi in, kjer je primerno, glede na kategorijo regije ali sklad, operativnega programa pri cilju "naložbe za rast in delovna mesta" ne presega:

(a) 85 % za Kohezijski sklad;

(b) 85 % za manj razvite regije držav članic, katerih povprečni BDP na prebivalca za obdobje 2007–2009 je bil nižji od 85 % povprečja EU-27 v istem obdobju, in za najbolj oddaljene regije, vključno z dodatnimi sredstvi, dodeljenimi najbolj oddaljenim regijam v skladu s točko (e) člena 92(1) in členom 4(2) uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju;

(c) 80 % za manj razvite regije držav članic, razen tistih iz točke (b), in za vse regije, katerih BDP na prebivalca, uporabljen kot merilo upravičenosti, za programsko obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za isto referenčno obdobje, vendar zdaj presega 75 % povprečnega BDP EU-27, ter za regije, opredeljene v členu 8(1) Uredbe (EU) št. 1083/2006, ki za programsko obdobje 2007–2013 prejemajo prehodno pomoč;

(d) 60 % za regije v prehodu, razen tistih iz točke (c);

(e) 50 % za bolj razvite regije, razen tistih iz točke (c).

Za obdobje od 1. januarja 2014 do 30. junija 2017 stopnja sofinanciranja na ravni vsake prednostne osi vseh operativnih programov na Cipru ne presega 85 %.

Komisija opravi pregled, da oceni upravičenost ohranitve te stopnje sofinanciranja iz drugega pododstavka po 30. juniju 2017 in po potrebi predloži zakonodajni predlog pred 30. junijem 2016.

Stopnja sofinanciranja na ravni vsake prednostne osi operativnih programov v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje" ne presega 85 %.

Najvišja stopnja sofinanciranja iz točk (b), (c), (d) in (e) prvega pododstavka se zviša za vsako prednostno os, ki izvaja pobudo za zaposlovanje mladih, kadar je prednostna os namenjena socialni inovaciji ali transnacionalnemu sodelovanju ali kombinaciji obeh. To zvišanje se določi v skladu s pravili za posamezni sklad.

4. Stopnja sofinanciranja dodatnih dodeljenih sredstev v skladu s točko (e) členom 92(1) za regije na ravni NUTS 2, ki izpolnjujejo merila iz člena 2 Protokola št. 6 k Akta o pristopu iz leta 1994, ne presega 50 %.

5. Najvišja stopnja sofinanciranja iz odstavka 3 na ravni prednostne osi se zviša za deset odstotnih točk, kadar se prednostna os v celoti izvaja s finančnimi instrumenti ali lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost.

6. Prispevek iz skladov za vsako prednostno os znaša najmanj 20 % upravičenih javnih izdatkov.

7. V okviru operativnega programa se lahko določi posebna prednostna os s stopnjo sofinanciranja do 100 % za podporo operacijam, ki se izvajajo s finančnimi instrumenti, vzpostavljenimi na ravni Unije, ki jih neposredno ali posredno upravlja Komisija. Če se v ta namen določi posebna prednostna os, se podpora v okviru te osi ne sme izvajati z drugimi sredstvi.

Člen 121

Prilagoditev stopenj sofinanciranja

Stopnja sofinanciranja prednostne osi iz skladov se lahko prilagodi, da se upoštevajo:

- (1) pomen prednostne osi za izvajanje strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ob upoštevanju posebnih vrzeli, ki jih je potrebno obravnavati;
- (2) varstvo in izboljševanje okolja, zlasti z uporabo previdnostnega načela, načela preventivnega ukrepanja in načela „onesnaževalec plača“;
- (3) stopnje zbiranja zasebnega financiranja;
- (4) pokritost območij, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer:
 - (a) otoške države članice, upravičene v okviru Kohezijskega sklada, in drugi otoki, razen če na njih leži glavno mesto države članice ali imajo trdno povezavo s celino;
 - (b) gorska območja, kakor so opredeljena v nacionalni zakonodaji države članice;
 - (c) redko (tj. manj kot 50 prebivalcev na kvadratni kilometer) in zelo redko (manj kot 8 prebivalcev na kvadratni kilometer) poseljena območja;

(d) vključitev najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU.

ČETRTI DEL

SPLOŠNE DOLOČBE, KI VELJAJO ZA SKLADE IN ESPR

NASLOV I

UPRAVLJANJE IN NADZOR

POGLAVJE I

Sistemi upravljanja in nadzora

Člen 122

Odgovornosti držav članic

1. Države članice zagotovijo vzpostavitev sistemov upravljanja in nadzora za operativne programe v skladu s členi 72, 73 in 74.

2. Države članice preprečujejo, ugotavljajo in odpravljajo nepravilnosti ter izterjajo neupravičeno plačane zneske skupaj z zamudnimi obrestmi. O nepravilnostih, ki presegajo 10 000 EUR v obliki prispevkov iz skladov, obvestijo Komisijo, ki jo tudi redno obveščajo o pomembnem napredku zadevnih upravnih in sodnih postopkov.

Države članice Komisije o nepravilnostih ne obvestijo v naslednjih primerih:

- (a) kadar je edini vidik nepravilnosti celotna ali delna neizvedba operacije, vključene v sofinanciran operativni program, zaradi stečaja upravičenca;
- (b) kadar jih je upravičenec sporočil organu za upravljanje ali organu za potrjevanje prostovoljno, preden jih kateri od organov odkrije, pred plačilom javnega prispevka ali po njem;
- (c) kadar jih odkrije in popravi organ za upravljanje ali organ za potrjevanje pred vključitvijo zadevnih izdatkov v izkaz o izdatkih, predložen Komisiji.

V vseh ostalih primerih, zlasti pred stečajem ali v primerih suma goljufije, se o odkritih nepravilnostih in povezanih preventivnih in popravnihih ukrepih poroča Komisiji.

Če zneskov, ki so bili neupravičeno plačani upravičencu, ni mogoče izterjati zaradi krivde ali malomarnosti države članice, je država članica odgovorna za vračilo zadevnih zneskov v proračun Unije. Države članice se lahko odločijo, da ne izterjajo neupravičeno plačanega zneska, če znesek, ki naj bi se izterjal od upravičenca, brez obresti, ne presega 250 EUR v obliki prispevkov iz sklada.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi sprejme dodatna natančna pravila o merilih za določanje primerov nepravilnosti, ki jih je potrebno prijaviti, podatkih, ki jih je potrebno zagotoviti, ter o pogojih in postopkih, ki se uporabljajo pri določanju, ali morajo države članice povrniti neizterljive zneske.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pogostost poročanja o nepravilnostih in obliko poročanja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

3. Države članice zagotovijo, da je najpozneje do 31. decembra 2015 vse izmenjave informacij med upravičenci in organom upravljanja, organom za potrjevanje, revizijskim organom in posredniškimi organi mogoče izvesti s sistemi elektronske izmenjave podatkov.

Sistemi iz prvega pododstavka olajšajo interoperabilnost z okviri Unije in nacionalnimi okviri ter omogočajo, da upravičenci predložijo vse informacije iz prvega pododstavka z enim prenosom.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi natančna pravila glede izmenjave informacij iz tega odstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

4. Odstavek 3 se ne uporablja za ESPR.

POGLAVJE II

Organi upravljanja in nadzora

Člen 123

Imenovanje organov

1. Vsaka država članica kot organ upravljanja za vsak operativni program imenuje nacionalni, regionalni ali lokalni javni organ ali telo ali zasebno telo. Isti organ upravljanja se lahko imenuje za več kot en operativni program.

2. Država članica kot organ za potrjevanje vsakega operativnega programa brez poseganja v odstavek 3 imenuje nacionalni, regionalni ali lokalni javni organ ali telo. Isti organ za potrjevanje se lahko imenuje za več kot en operativni program.

3. Država članica lahko za operativni program imenuje organ upravljanja, ki je javni organ ali telo, in ga hkrati pooblasti za opravljanje nalog organa za potrjevanje.

4. Država članica kot revizijski organ vsakega operativnega programa imenuje nacionalni, regionalni ali lokalni javni organ ali telo, ki je funkcionalno neodvisen od organa upravljanja in organa za potrjevanje. Isti revizijski organ se lahko imenuje za več operativnih programov.

5. V primeru skladov, ki se nanašajo na cilj "naložbe za rast in delovna mesta" in v primeru ESPR, so lahko pod pogojem, da se ob upoštevanju načela ločevanja nalog organ upravljanja, organ za potrjevanje in, če je ustrezno, revizijski organ del istega javnega organa ali telesa.

Kadar skupni znesek podpore iz skladov za operativni program presega 250 000 000 EUR ali pri katerih skupni znesek podpore iz ESPR presega 100 000 000 EUR, je revizijski organ lahko del istega javnega organa ali telesa kot organ upravljanja, če je Komisija v skladu z veljavnimi določbami za predhodno programsko obdobje pred datumom sprejetja zadevnega operativnega programa obvestila države članice o svoji odločitvi, da se lahko predvsem opre na svoje revizijsko mnenje, ali če je na podlagi izkušenj iz predhodnega programskega obdobja prepričana, da sta institucionalna organiziranost in odgovornost revizijskega organa zadostno jamstvo za njegovo funkcionalno neodvisnost in zanesljivost.

6. Država članica lahko imenuje enega ali več posredniških organov s pristojnostjo izvajanja nekaterih nalog organa upravljanja ali organa za potrjevanje pod. Ustrezne ureditve med organom upravljanja ali organom za potrjevanje ter posredniškimi organi se formalno pisno zabeležijo.

7. Država članica ali organ upravljanja lahko zaupata upravljanje dela operativnega programa posredniškemu organu na podlagi pisnega sporazuma med posredniškim organom in državo članico ali organom upravljanja (v nadaljnjem besedilu: globalna nepovratna sredstva). Posredniški organ zagotovi jamstva o svoji plačilni sposobnosti in pristojnosti na zadevnem področju kot tudi za svojo upravno usposobljenost in usposobljenost za finančno upravljanje.

8. Države članice lahko na lastno pobudo imenujejo usklajevalni organ, ki je pristojen za zveze s Komisijo in obveščanje Komisije, usklajevanje dejavnosti drugih zadevnih imenovanih organov in spodbujanje usklajene uporabe veljavnega prava.

9. Država članica pisno določi pravila, ki urejajo njeno razmerje do organov upravljanja, organi za potrjevanje in revizijski organi, razmerje do takih organov ter razmerje takih organov do Komisije.

Člen 124

Postopek za imenovanje organa upravljanja in organa za potrjevanje

1. Preden država članica Komisiji predloži prvi zahtevek za vmesno plačilo, Komisijo obvesti o datumu in obliki imenovanj organa upravljanja in po potrebi organa za potrjevanje, ki se izvedeta na ustrezni ravni.

2. Imenovanji iz odstavka 1 temeljita na poročilu in mnenju neodvisnega revizijskega organa, ki oceni, ali imenovana organa izpolnjujeta merila v zvezi z notranjim nadzorom, obvladovanjem tveganj, dejavnostmi upravljanja in nadzornimi dejavnostmi in spremljanjem iz Priloge XIII. Neodvisni revizijski organ je revizijski organ ali druga oseba javnega ali zasebnega prava s potrebnimi revizijskimi zmogljivostmi, ki je neodvisna od organa upravljanja in, kjer je to ustrezno, od organa za potrjevanje, in ki svoje delo opravlja v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi. Kadar neodvisni revizijski organ ugotovi, da je del sistema upravljanja in nadzora, ki zadeva organ upravljanja ali organ za potrjevanje, v bistvu enak kot za predhodno programsko obdobje in da na podlagi revizije, opravljene v skladu z zadevnimi določbami Uredbe (ES) št. 1083/2006 in Uredbe Sveta (ES) št. 1198/2006 ⁽¹⁾, obstajajo dokazi o njegovem uspešnem delovanju med navedenim obdobjem, lahko brez dodatne revizije sklene, da so zadevna merila izpolnjena.

3. Kadar skupni znesek podpore za operativni program iz skladov presega 250 000 000 EUR ali iz ESPR presega 100 000 000 EUR, lahko Komisija v enem mesecu po prejemu obvestila o imenovanju iz odstavka 1 zahteva poročilo in mnenje neodvisnega revizijskega organa iz odstavka 2 ter opis nalog in postopkov, vzpostavljenih za organ upravljanja ali po potrebi organ za potrjevanje. Komisija na podlagi svoje ocene tveganja odloči, ali bo zahtevala te dokumente, pri tem pa upošteva informacije o bistvenih spremembah nalog in postopkov organa upravljanja ali po potrebi organa za potrjevanje v primerjavi z nalogami in postopki, določenimi za predhodno programsko obdobje, ter zadevne dokaze o njihovem uspešnem delovanju.

Komisija lahko da pripombe v dveh mesecih po prejemu dokumentov iz prvega pododstavka. Brez poseganja v uporabo člena 83 preučitev teh dokumentov ne prekinja obravnave zahtevkov za vmesna plačila.

4. Kadar skupni znesek podpore za operativni program iz skladov presega 250 000 000 EUR ali iz ESPR presega 100 000 000 EUR in pride do bistvenih sprememb nalog in postopkov organa upravljanja ali po potrebi organa za potrjevanje v primerjavi z nalogami in postopki, določenimi za predhodno programsko obdobje, lahko država članica na lastno pobudo v dveh mesecih po prejemu obvestila o imenovanju iz odstavka 1 Komisiji predloži dokumente iz odstavka 3. Komisija v treh mesecih po prejemu teh dokumentov predloži pripombe nanje.

5. Kadar iz obstoječih rezultatov revizije in nadzora izhaja, da imenovani organ ne izpolnjuje več meril iz odstavka 2,

država članica na ustrezni ravni glede na resnost problema določi preizkusno obdobje, med katerim se sprejme potrebni sanacijski ukrep.

Kadar imenovani organ ne izvede zahtevanega sanacijskega ukrepa v preizkusnem obdobju, ki ga je določila država članica, država članica na ustrezni ravni preklicuje njegovo imenovanje.

Država članica nemudoma uradno obvesti Komisijo o tem, da je imenovani organ na preizkusu in ji predloži informacije o zadevnem preizkusnem obdobju, o zaključku preizkusnega obdobja zaradi uveljavitve sanacijskih ukrepov in preklicu imenovanja organa. Brez poseganja v uporabo člena 83 predložitev teh dokumentov ne prekinja obravnave zahtevkov za vmesna plačila.

6. Kadar se imenovanje organa upravljanja ali organa za potrjevanje preklicuje, država članica v skladu s postopkom, predvidenim v odstavku 2 imenuje nov organ, ki po imenovanju prevzame naloge organa upravljanja ali organa za potrjevanje, in o tem uradno obvesti Komisijo.

7. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje tega člena sprejme izvedbene akte v zvezi z vzorcem poročila in mnenjem neodvisnega revizijskega organa ter opisom nalog in postopkov, določenih za organ upravljanja ali po potrebi organ za potrjevanje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 125

Naloge organa upravljanja

1. Organ upravljanja je odgovoren za upravljanje operativnega programa v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja.

2. Kar zadeva upravljanje operativnega programa, organ upravljanja:

(a) podpira delo odbora za spremljanje iz člena 47 in mu zagotavlja informacije, ki jih odbor zahteva za izvajanje svojih nalog, zlasti podatke o napredku operativnega programa pri doseganju ciljev, finančne podatke in podatke v zvezi s kazalniki in mejniki;

(b) pripravi letna in končno poročilo o izvajanju iz člena 50 ter jih potem, ko jih potrdi odbor za spremljanje, predloži Komisiji;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1198/2006 z dne 27. julija 2006 o Evropskem skladu za ribištvo (UL L 223, 15.8.2006, str. 1).

- (c) posredniškim organom in upravičencem da na voljo informacije, pomembne za izvajanje njihovih nalog in izvajanje operacij;
- (d) vzpostavi sistem za računalniško beleženje in shranjevanje podatkov o posamezni operaciji, potrebnih za spremljanje, vrednotenje, finančno upravljanje, preverjanje in revizijo, vključno s podatki o posameznih udeležencih v operacijah, če je primerno;
- (e) zagotavlja, da se podatki iz točke (d) zberejo, vnesejo in shranijo v sistem iz točke (d) ter da se podatki o kazalnikih razčlenijo po spolu, če se to zahteva v prilogah I in II uredbe o ESS.
3. Kar zadeva izbiro operacije, organ upravljanja:
- (a) pripravi in po odobritvi uporablja ustrezne izbirne postopke in merila, ki:
- (i) zagotavljajo, da operacije prispevajo k doseganju posebnih ciljev in rezultatov zadevnih prednostnih nalog;
- (ii) so nediskriminatorni in pregledni;
- (iii) upoštevajo splošna načela iz členov 7 in 8;
- (b) zagotavlja, da se izbrana operacija uvrsti na področje uporabe zadevnega sklada ali skladov in da jo je mogoče vključiti v kategorijo intervencije ali v primeru ESPR ukrepa iz prednostne naloge ali prednostnih nalog operativnega programa;
- (c) zagotovi, da se upravičencu da na voljo dokument, v katerem so navedeni pogoji za podporo za posamezno operacijo, vključno s posebnimi zahtevami za izdelke ali storitve, ki se zagotovijo v okviru operacije, finančnim načrtom in rokom izvedbe;
- (d) pred odobritvijo dejavnosti se prepriča, ali ima upravičenec upravne, finančne in operativne zmogljivosti za izpolnitev pogojev iz točke (c);
- (e) če se je operacija začela izvajati pred predložitvijo zahtevka za financiranje organu upravljanja, se prepriča, ali je bila upoštevana veljavna zakonodaja, pomembna za operacijo;
- (f) zagotovi, da izbrane operacije za podporo iz skladov ne vključujejo operacije, ki so bile ali bi morale biti v postopku izterjave v skladu s členom 71 po preselitvi proizvodne dejavnosti zunaj programskega območja;
- (g) določi kategorijo intervencij ali v primeru ESPR ukrepov, katerim se pripišejo izdatki operacije.
4. Kar zadeva finančno upravljanje in nadzor nad operativnim programom, organ upravljanja:
- (a) preveri, ali so bili sofinancirani proizvodi in storitve zagotovljeni ter ali so bili izdatki, ki so jih prijavili upravičenci, plačani in ali so ti v skladu z veljavno zakonodajo, operativnim programom in izpolnjeni pogoji za podporo operaciji;
- (b) zagotavlja, da upravičenci, vključeni v izvajanje operacij, za katere se vrnejo upravičeni in dejansko nastali izdatki, vodijo ločeno računovodstvo ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo;
- (c) ob upoštevanju ugotovljenih tveganj uvede učinkovite in sorazmerne ukrepe za preprečevanje goljufij;
- (d) vzpostavi postopke, ki zagotavljajo, da se vsi dokumenti v zvezi z izdatki in revizijami, ki se zahtevajo za zagotovitev ustrezne revizijske sledi, hranijo v skladu z zahtevami iz točke (g) člena 72;
- (e) pripravi izjavo o upravljanju in letni povzetek iz točk (a) in (b) člena 59(5) finančne uredbe.
- V uredbi o evropskem teritorialnem sodelovanju se lahko z odstopanjem od točke (a) prvega pododstavka določijo posebna pravila, ki se uporabljajo za preverjanje programov sodelovanja.
5. Preverjanja v skladu s točko (a) prvega pododstavka odstavka 4 vključujejo naslednja postopka:
- (a) upravno preverjanje vsakega zahtevka za povračilo, ki ga predložijo upravičenci;
- (b) preverjanje operacij na kraju samem.
- Pogostost in pokritost preverjanja na kraju samem sta sorazmerni z zneskom javne pomoči za operacijo in s stopnjo tveganja, ki je s takimi preverjanji ter revizijami revizijskega organa opredeljena za sistem upravljanja in nadzora kot celoto.
6. Preverjanje posameznih operacij na kraju samem v skladu s točko (b) prvega pododstavka odstavka 5 se lahko izvede z vzorčenjem.
7. Če je organ upravljanja tudi upravičenec v okviru operativnega programa, ureditev preverjanja iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 4 zagotavlja ustrezno ločitev funkcij.

8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi določi pravila za določitev informacij v zvezi s podatki, ki se zapisujejo in hranijo v elektronski obliki v okviru sistema spremljanja iz točke (d) odstavka 2 tega člena.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi tehnične specifikacije sistema, uvedenega v skladu s točko (d) odstavka 2 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

9. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149 o določitvi minimalnih zahtev za revizijsko sled iz točke (d) prvega pododstavka odstavka 4 tega člena v zvezi z vodenjem računovodskih evidenc ter hrambo spremnih dokumentov na ravni organa za potrjevanje, organa upravljanja, posredniških organov in upravičencev.

10. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje tega člena sprejme izvedbene akte v zvezi z vzorcem izjave o upravljanju iz točke (e) prvega pododstavka odstavka 4 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

Člen 126

Naloge organa za potrjevanje

Organ za potrjevanje operativnega programa je pristojen zlasti za:

- (a) pripravo in predložitev zahtevkov za plačilo Komisiji ter potrditev, da ti izhajajo iz zanesljivih računovodskih sistemov, temeljijo na preverljivih spremnih dokumentih in jih je preveril organ upravljanja;
- (b) pripravo računovodskih izkazov iz točke (a) člena 59(5) finančne uredbe;
- (c) potrditev popolnosti, točnosti in verodostojnosti računovodskih izkazov ter da so izdatki iz izkazov v skladu z veljavnim pravom in da so nastali v zvezi z operacijami, izbranimi za financiranje v skladu z merili, ki se uporabljajo za operativni program ter so v skladu s predpisi Unije in veljavnim pravom;
- (d) zagotovitev sistema za računalniško zapisovanje in shranjevanje računovodskih izkazov za posamezne operacije, ki podpira vse podatke, potrebne za pripravo zahtevkov za plačilo in računovodskih izkazov, vključno z evidenco izterljivih in izterjanih zneskov ter zneskov, ki so bili umaknjeni po preklicu celotnega prispevka za operacijo ali operativni program ali njegovega dela;

(e) zagotovitev, da je od organa upravljanja za pripravo in predložitev zahtevkov za plačilo prejel ustrezne informacije o postopkih in preverjanjih v zvezi z izdatki;

(f) upoštevanje rezultatov vseh revizij, ki jih je opravil revizijski organ ali so bile opravljene v njegovi pristojnosti, pri pripravi in predložitvi zahtevkov za plačilo;

(g) računalniško vodenje računovodske evidence izdatkov, predloženih Komisiji, in ustreznega javnega prispevka, plačanega upravičencem;

(h) vodenje evidence izterljivih zneskov ter zneskov, ki so bili umaknjeni po preklicu celotnega ali dela prispevka za določeno operacijo. Izterjani zneski se vrnejo v proračun Unije pred zaključkom operativnega programa tako, da se odštejejo od poznejšega izkaza o izdatkih.

Člen 127

Naloge revizijskega organa

1. Revizijski organ zagotovi, da se izvedejo revizije o pravilnem delovanju sistema upravljanja in nadzora za operativne programe in ustreznega vzorca operacij na podlagi prijavljenih izdatkov. Prijavljeni izdatki se revidirajo na podlagi reprezentativnega vzorca in kot splošno pravilo na podlagi statističnih metod vzorčenja.

Nestatistične metode vzorčenja se lahko uporabijo po strokovni presoji revizijskega organa v ustrezno utemeljenih primerih v skladu s sprejetimi mednarodnimi revizijskimi standardi in v vsakem primeru, kadar zaradi nezadostnega števila operacij za računovodsko leto ni mogoče uporabiti statistične metode.

V teh primerih zadostuje velikost vzorca, ki revizijskemu organu omogoča pripravo veljavnega revizijskega mnenja v skladu z drugim pododstavkom člena 59(5) finančne uredbe.

Nestatistične metode vzorčenja zajemajo najmanj 5 % operacij, za katere so se izdatki prijavili Komisiji v računovodskem letu, in 10 % izdatkov, ki so se prijavili Komisiji v obračunskem letu.

2. Kadar revizije izvede organ, ki ni revizijski organ, revizijski organ zagotovi, da je tak organ funkcionalno neodvisen.

3. Revizijski organ zagotovi, da se pri reviziji upoštevajo mednarodno priznani računovodski standardi.

4. Revizijski organ v osmih mesecih od sprejetja operativnega programa pripravi revizijsko strategijo za izvajanje revizij. V revizijski strategiji so določeni revizijska metodologija, metoda vzorčenja za revizije operacije in načrtovanje revizij v zvezi s tekočim obračunskim letom ter dvema naslednjima obračunskima letoma. Revizijska strategija se letno posodablja od leta 2016 do vključno leta 2022. Kadar se skupni sistem upravljanja in nadzora uporablja za več kot en operativni program, se lahko za zadevne operativne programe pripravi enotna revizijska strategija. Revizijski organ na zahtevo predloži revizijsko strategijo Komisiji.

5. Revizijski organ pripravi:

- (a) revizijsko mnenje v skladu z drugim pododstavkom člena 59(5) finančne uredbe;
- (b) poročilo o nadzoru, ki vključuje glavne ugotovitve revizij, izvedenih v skladu z odstavkom 1, vključno z ugotovljenimi pomanjkljivostmi v sistemu upravljanja in nadzora, ter predlagane in izvedene korektivne ukrepe.

Kadar se za več operativnih programov uporablja skupni sistem upravljanja in nadzora, se informacije iz točke (b) prvega pododstavka lahko združijo v enem poročilu.

6. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega člena sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorce revizijske strategije, revizijskega mnenja in poročila o nadzoru. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 150(2).

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi se določijo področje uporabe in vsebina revizij operacij in računovodskih izkazov ter metodologija za izbiro vzorca operacije iz odstavka 1 tega člena.

8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi se določijo podrobna pravila o uporabi podatkov, zbranih med revizijami, ki jih izvedejo uradniki ali pooblaščen predstavniki Komisije.

POGLAVJE III

Sodelovanje z revizijskimi organi

Člen 128

Sodelovanje z revizijskimi organi

1. Komisija z revizijskimi organi sodeluje pri usklajevanju njihovih revizijskih načrtov in metod ter s temi organi nemudoma izmenja rezultate revizij, izvedenih na sistemih upravljanja in nadzora.

2. Za olajšanje tega sodelovanja v primerih, ko država članica imenuje več kot en revizijski organ, lahko država članica imenuje usklajevalni organ.

3. Komisija, revizijski organi in kakršen koli usklajevalni organ se srečujejo redno in praviloma vsaj enkrat na leto, razen če se dogovorijo drugače, da pregledajo letno poročilo o nadzoru, revizijsko mnenje in revizijsko strategijo ter izmenjajo stališča o vprašanih, povezanih z izboljšanjem sistemov upravljanja in nadzora.

NASLOV II

FINANČNO UPRAVLJANJE, PRIPRAVA, PREGLED, POTRDITEV IN ZAKLJUČEK OBRAČUNA TER FINANČNI POPRAVKI

POGLAVJE I

Finančno upravljanje

Člen 129

Splošna pravila za izplačila

Država članica zagotovi, da je ob zaključku operativnega programa znesek javnih izdatkov, izplačan upravičencem, vsaj enak prispevku iz skladov, ki ga je Komisija izplačala državi članici.

Člen 130

Splošna pravila za izračun vmesnih plačil in končno plačilo

1. Komisija kot vmesno plačilo povrne 90 % zneska, ki izhaja iz uporabe stopnje sofinanciranja za vsako prednostno nalogo iz odločitve, s katero se sprejme operativni program, za upravičene izdatke za prednostno nalogo, vključeno v zahtevek za izplačilo. Komisija v skladu s členom 139 določi preostale zneske, ki jih je potrebno povrniti kot vmesna plačila ali izterjati.

2. Prispevek iz skladov ali ESPR za prednostno nalogo prek vmesnih plačil ter končno plačilo ni višji od:

- (a) upravičenih javnih izdatkov za prednostno nalogo, navedene v zahtevku za izplačilo; ali
- (b) prispevka iz skladov ali ESPR za prednostno nalogo iz odločitve Komisije o odobritvi operativnega programa.

Člen 131

Zahtevki za izplačilo

1. Zahtevki za izplačilo za vsako prednostno nalogo vključujejo:

- (a) skupni znesek upravičenih izdatkov, ki so jih imeli upravičenci in so bili plačani pri izvajanju operacij, kakor je vnesen v računovodskem sistemu organa za potrjevanje;

(b) skupni znesek javnih izdatkov, ki je nastal pri izvajanju operacij in kakor je vnesen v računovodskem sistemu organa za potrjevanje.

2. Upravičeni izdatki v zahtevku za plačilo so podprti s prejetimi računi ali računovodskimi listinami z enako dokazno vrednostjo, razen če gre za druge oblike podpore iz točk (b), (c) in (d) prvega pododstavka člena 67(1), člena 68, člena 69(1) in člena 109 te uredbe in člena 14 uredbe o ESS. Za take oblike podpore so zneski iz zahtevka za izplačilo stroški, izračunani na veljavni osnovi.

3. V primeru sheme pomoči iz člena 107 PDEU, javni prispevek, ki ustreza izdatkom v zahtevku za izplačilo, upravičencem izplača organ, ki dodeli pomoč.

4. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko, v primeru državne pomoči, zahtevek za izplačilo lahko vključuje vnaprejšnja izplačila, ki jih je upravičencu plačal organ, ki dodeli pomoč, pod naslednjimi pogoji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni:

(a) ta vnaprejšnja izplačila so zajeta v garancijo, ki jo nudi banka ali druga finančna institucija s sedežem v državi članici, ali so zajeta v aranžma, ki ga javni subjekt ali država članica nudita kot garancijo;

(b) ta vnaprejšnja izplačila ne presegajo 40 % skupnega zneska pomoči, ki se dodeli upravičencu za posamezno operacijo;

(c) ta vnaprejšnja izplačila so zajeta v izdatke upravičencev za izvrševanje operacije, ki so podprti z računi ali računovodskimi izkazi enakovredne dokazne vrednosti najpozneje v treh letih po letu plačila vnaprejšnjega plačila ali 31. decembra 2023, kar je prej; v nasprotnem primeru bo naslednji zahtevek za plačilo ustrezno popravljen.

5. Vsak zahtevek za izplačilo, ki vključuje vnaprejšnja izplačila vrste iz odstavka 4, posebej navaja skupni znesek, ki je bil iz operativnega programa izplačan v obliki vnaprejšnjih izplačil, znesek, ki je bil zajet v izdatke, ki so jih upravičenci plačali v treh letih od prejema vnaprejšnjega izplačila iz točke (c) odstavka 4, in znesek, ki ni bil zajet v izdatke, ki so jih plačali upravičenci in za katerega triletni roko še ni potekel.

6. Komisija za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje tega člena sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorec zahtevkov za plačilo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 132

Izplačila upravičencem

1. Pod pogojem, da so na razpolago sredstva iz začetnih in letnih predplačil ter vmesnih plačil, organ upravljanja zagotovi, da upravičenec prejme celotni znesek upravičenih javnih izdatkov najpozneje 90 dni od dneva, ko je upravičenec vložil zahtevek za izplačilo.

Noben znesek se ne odšteje ali zadrži, prav tako se ne obračuna nobena posebna ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, zaradi katere bi se znižali zneski za upravičence.

2. Organ upravljanja lahko v ustrezno utemeljenih primerih prekine tek roka za plačilo iz odstavka 1, in sicer, kadar:

(a) znesek iz zahtevka za plačilo še ni zapadel ali niso bile predložene ustrezne dokazne listine, vključno z listinami, potrebnimi za preverjanje upravljanja iz točke (a) prvega pododstavka člena 125(4);

(b) začeta je bila preiskava o domnevnih nepravilnostih v zvezi z zadevnimi izdatki.

O prekinitvi teka roka in razlogih za prekinitve se zadevni upravičenec obvesti pisno.

Člen 133

Uporaba eura

1. Države članice, ki na dan vložitve zahtevka za plačilo še niso sprejele eura kot svoje valute, zneske izdatkov, ki so nastali v nacionalni valuti, preračunajo v eure. Ti zneski se v eure preračunajo z uporabo mesečnega računovodskega menjalnega tečaja Komisije v mesecu, v katerem so bili izdatki zabeleženi v računovodskih izkazih organa za potrjevanje v okviru zadevnega operativnega programa. Menjalni tečaj Komisija vsak mesec objavi v elektronski obliki.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko uredba o evropskem teritorialnem sodelovanju vzpostavi posebna pravila o trenutku preračunavanja v euro.

3. Kadar euro postane valuta države članice, se postopek preračunavanja iz odstavka 1 še naprej uporablja za vse izdatke, ki jih je organ za potrjevanje zabeležil v računovodske izkaze pred datumom začetka veljavnosti nepreklicno določenega menjalnega razmerja med nacionalno valuto in eurom.

Člen 134

Izplačilo predplačila

1. Začetno predplačila se izplača v obrokih:

- (a) leta 2014: 1 % zneska podpore iz skladov in ESPR za celotno programsko obdobje za operativni program ali 1,5 % zneska podpore iz skladov in ESPR za celotno programsko obdobje za operativni program, kadar država članica v skladu s členoma 122 in 143 PDEU oziroma iz Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EIFS) prejema finančno podporo od leta 2010 ali v skladu s členoma 136 in 143 PDEU prejema finančno podporo dne 31. decembra 2013;
- (b) leta 2015: 1 % zneska podpore iz skladov in ESPR za celotno programsko obdobje za operativni program ali 1,5 % zneska podpore iz skladov in ESPR za celotno programsko obdobje za operativni program, kadar država članica v skladu s členoma 122 in 143 PDEU oziroma iz ESPR prejema finančno pomoč od leta 2010 ali v skladu s členoma 136 in 143 PDEU prejema finančno pomoč dne 31. decembra 2014;
- (c) leta 2016: 1 % zneska podpore iz skladov in ESPR za celotno programsko obdobje za operativni program;

Če je operativni program sprejet leta 2015 ali pozneje, se prvi obroki izplačajo v letu sprejetja.

2. Izplačilo letnega predplačila se med letoma 2016 in 2023 izvede pred 1. julijem. Znaša odstotek zneska podpore iz skladov in ESPR za celotno programsko obdobje za operativni program kot sledi:

— 2016: 2 %

— 2017: 2,625 %

— 2018: 2,75 %

— 2019: 2,875 %

— 2020 do 2023: 3 %.

3. Pri izračunavanju zneska začetnega predplačila iz odstavka 1 se iz zneska podpore za celotno programsko obdobje izključijo zneski iz rezerve za uspešnost, ki so bili prvotno dodeljeni operativnemu programu.

Pri izračunavanju zneska letnega predplačila iz odstavka 2 do vključno z letom 2020 se iz zneska podpore za celotno programsko obdobje izključijo zneski iz rezerve za uspešnost, ki so bili prvotno dodeljeni operativnemu programu.

Člen 135

Roki za predložitev zahtevkov za vmesna plačila in njihovo plačilo

1. Organ za potrjevanje v skladu s členom 131(1) redno vloga zahtevek za vmesno plačilo, ki zajema zneske, vnesene v njegov računovodski sistem v danem obračunskem letu. Lahko pa organ za potrjevanje takšne zneske vključi v zahteveke za plačilo, ki se predložijo v naslednjih obračunskih letih, kadar je po njegovem mnenju to potrebno.

2. Organ za potrjevanje vloži končni zahtevek za vmesno plačilo do 31. julija po koncu predhodnega obračunskega leta in v vsakem primeru pred prvim zahtevkom za vmesno plačilo za naslednje obračunsko leto.

3. Prvi zahtevek za vmesno plačilo se predloži, ko Komisija v skladu s členom 124 prejme uradno obvestilo o imenovanju organa upravljanja in organa za potrjevanje.

4. Vmesna plačila za operativni program se ne izvedejo, če Komisiji ni bilo poslano letno poročilo o izvajanju v skladu s pravili za posamezen sklad.

5. Komisija glede na razpoložljiva sredstva izplača vmesno plačilo najpozneje v 60 dneh od datuma, ko zabeleži zahtevek za izplačilo.

Člen 136

Prenehanje obveznosti

1. Komisija za operativni program razveljavi odobritev katerega koli dela zneska, ki ni bil uporabljen za izvedbo začetnih in letnih predplačil in vmesnih plačil do 31. decembra tretjega obračunskega leta po letu proračunske obveznosti v okviru operativnega programa, ali za katerega zahtevek za izplačilo, sestavljen v skladu s členom 131, ni bil predložen v skladu s členom 135.

2. Za tisti del obveznosti, ki je 31. decembra 2023 še neporavnani, se razveljavi odobritev, če Komisija do roka iz člena 141(1) ne prejme vseh dokumentov, zahtevanih na podlagi člena 141(1).

POGLAVJE II

Priprava, pregled in sprejetje obračuna ter zaključek operativnih programov ter ustavitve izplačil

Oddenek I

Priprava, pregled in sprejetje obračuna

Člen 137

Priprava računovodskih izkazov

1. Komisiji se predložijo računovodski izkazi iz točke (a) člena 59(5) finančne uredbe za vsak operativni program. Izkazi zajemajo obračunsko leto in na ravni vsake prednostne osi, in kjer je ustrezno, sklada in kategorije regij, vključujejo:

(a) skupni znesek upravičenih izdatkov, vnesenih v računovodske sisteme organa za potrjevanje, ki je bil vključen v zahtevo za izplačilo, predloženo Komisiji v skladu s členoma 131 in člena 135(2) do 31. julija v letu, ki sledi obračunskemu letu, skupni znesek ustreznih javnih izdatkov, ki so nastali pri izvajanju operacij, in skupni znesek ustreznih plačil upravičencem iz člena 132(1);

(b) preklicane in izterjane zneske med obračunskim letom, zneske, ki jih je treba izterjati na koncu obračunskega leta, izterljive zneske iz člena 71 in neizterljive zneske;

(c) zneske prispevkov programa, izplačane finančnim instrumentom iz člena 41(1) in predhodna plačila državne pomoči iz člena 131(4);

(d) za vsako prednostno nalogo uskladitev izdatkov iz točke (a) in izdatkov, prijavljenih v istem obračunskem letu v zahtevkih za izplačilo, skupaj z obrazložitvijo kakršnih koli razlik.

2. Kadar država članica iz računovodskih izkazov izključi izdatke, ki so bili predhodno vključeni v zahtevek za vmesno plačilo za dano obračunsko leto, ker se trenutno ocenjuje njihova zakonitost in pravilnost, se lahko ti izdatki ali del teh izdatkov, za katere se izkaže, da so zakoniti in pravilni, vključijo v zahtevek za vmesno plačilo za naslednja obračunska leta.

3. Komisija za določitev enotnih pogojev za izvajanje tega člena sprejme izvedbene akte, s katerimi določi vzorec za obračune iz tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 150(3).

Člen 138

Predložitev informacij

Država članica za vsako leto od leta 2016 do vključno leta 2025 do roka iz člena 59(5) finančne uredbe predloži dokumente iz navedenega člena, in sicer:

(a) računovodske izkaze iz člena 137(1) te uredbe za predhodno obračunsko leto;

(b) izjavo o zanesljivosti upravljanja in letni povzetek iz točke (e) prvega pododstavka člena 125(4) te uredbe za predhodno obračunsko leto;

(c) revizijsko mnenje in poročilo o nadzoru iz točk (a) in (b) prvega pododstavka člena 127(5) te uredbe za predhodno obračunsko leto.

Člen 139

Preverjanje in sprejetje obračuna

1. Komisija pregleda dokumente, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 138. Države članice na zahtevo Komisije zagotovijo vse potrebne dodatne informacije, na podlagi katerih lahko Komisija do roka iz člena 84 ugotovi, ali so obračuni popolni, natančni in verodostojni.

2. Komisija potrdi tiste obračune, glede katerih lahko ugotovi, da so popolni, natančni in verodostojni. Takšno odločitev Komisija sprejme, kadar revizijski organ predloži revizijsko mnenje brez pridržka glede popolnosti, natančnosti in verodostojnosti obračunov, razen če ima Komisija na voljo specifične dokaze, da je revizijsko mnenje o obračunih nezanesljivo.

3. Komisija do roka iz člena 84 obvesti zadevne države članice, ali lahko potrdi predložene obračune.

4. Če Komisija iz razlogov na strani države članice do roka iz člena 84 ne more potrditi predloženih obračunov, obvesti države članice o razlogih v skladu z odstavkom 2 tega člena ter ukrepov, ki jih je treba sprejeti ter o časovnem obdobju za njihovo izvedbo. Komisija ob koncu časovnega obdobja za izvedbo ukrepov obvesti državo članico o tem, ali lahko potrdi obračune.

5. Komisija pri odločanju o potrditvi obračunov ne upošteva vprašanj o zakonitosti in pravilnosti z izdatki povezanih transakcij iz obračunov. Brez poseganja v člena 83 in 142 postopek za pregled in potrditev obračunov ne prekinja obravnave zahtevkov za vmesna plačila in ne privede do začasne ustavitve izplačil.

6. Komisija na podlagi potrjenih obračunov izračuna znesek v breme skladov in ESPR za zadevno obračunsko leto in posledične prilagoditve v zvezi s plačili državam članicam. Pri tem upošteva:

- (a) zneske iz proračunskih izkazov iz točke (a) člena 137(1), za katere se uporabi stopnja sofinanciranja za vsako prednostno nalogo;
- (b) skupni znesek plačil Komisije v navedenem obračunskem letu, ki je sestavljen iz:
 - (i) zneska vmesnih plačil Komisije v skladu s členom 130(1) in členom 24 ter
 - (ii) plačanega zneska letnega predplačila iz člena 134(2).

7. Po izračunu na podlagi odstavka 6 Komisija obračuna ustrezno letno predplačilo in v 30 dneh po potrditvi zadevnih obračunov izplača vse neporavnane dodatne zneske. Kadar je potrebno znesek izterjati od države članice, se to stori z nalogom za izterjavo, ki ga izda Komisija in ki se, kjer je mogoče, izvrši s pobotom zneskov, ki pripadajo zadevni državi članici v okviru naknadnih izplačil za isti operativni program. Takšna izterjava ne pomeni finančnega popravka in ne zmanjšuje podpore iz skladov, namenjene operativnemu programu. Izterjani znesek pomeni namenski prejemek v skladu s členom 177(3) finančne uredbe.

8. Kadar Komisija po uporabi postopka iz odstavka 4 ne more sprejeti obračunov, na podlagi razpoložljivih informacij in v skladu z odstavkom 6 določi znesek v breme skladov za zadevno obračunsko leto in o tem obvesti zadevno državo članico. Kadar država članica v dveh mesecih po predložitvi zadevnih informacij s strani Komisije uradno obvesti Komisijo o svojem soglasju, se uporabi odstavek 7. Če tega soglasja ni, Komisija sprejme odločitev z izvedbenimi akti, v kateri navede znesek v breme skladov za zadevno obračunsko leto. Takšna odločitev ne pomeni finančnega popravka in ne zmanjšuje podpore iz skladov, namenjene operativnemu programu. Komisija na podlagi navedene odločitve uporabi prilagoditve plačil za države članice v skladu z odstavkom 7.

9. Sprejetje obračunov s strani Komisije ali odločitev Komisije iz odstavka 8 tega člena ne posega v uporabo popravkov iz členov 144 in 145.

10. Države članice lahko nadomestijo nepravilne zneske, odkrite po predložitvi obračunov, in sicer tako, da opravijo ustrezne prilagoditve v obračunih za obračunsko leto, v katerem je nepravilnost odkrita, brez poseganja v člena 144 in 145.

Člen 140

Dostopnost dokumentov

1. Brez poseganja v pravila, ki urejajo državno pomoč, organ za upravljanje zagotovi, da je v zvezi z izdatki, podprtimi iz skladov, vsa spremna dokumentacija o operacijah, za katere skupni upravičeni izdatki znašajo manj kot 1 000 000 EUR, na zahtevo na voljo Komisiji in Evropskemu računskemu sodišču za obdobje treh let, in sicer od 31. decembra po predložitvi obračunov, ki vsebujejo izdatke teh operacij.

Glede operacij, ki niso tiste iz prvega pododstavka, je vsa spremna dokumentacija na voljo za dve leti, in sicer od 31. decembra po predložitvi obračunov, ki vsebujejo končne izdatke dane končane dejavnosti.

Organ upravljanja lahko sklene, da se bodo za operacije, za katere skupni upravičeni izdatki znašajo manj kot 1 000 000 EUR, uporabljala pravilo iz drugega pododstavka.

Časovno obdobje iz prvega pododstavka se prekine v primeru sodnih postopkov ali na ustrezno utemeljeno zahtevo Komisije.

2. Organ upravljanja obvesti upravičence o začetnem datumu obdobja iz odstavka 1.

3. Dokumenti se hranijo kot izvorniki ali overjeni verodostojni izvodi izvornikov ali na splošno sprejetih nosilcih podatkov, vključno z elektronskimi različicami izvornih dokumentov ali dokumentov, ki so le v elektronski obliki.

4. Dokumenti se hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, ki jih osebni podatki zadevajo, le toliko časa, kolikor je potrebno za namene, za katere so bili podatki zbrani ali za katere se naprej obdelujejo.

5. Postopek potrjevanja skladnosti dokumentov na splošno sprejetih nosilcih podatkov z izvornim dokumentom določijo nacionalni organi, zagotavlja pa, da shranjene različice izpolnjujejo nacionalne zakonske zahteve in da se je nanje možno sklicevati pri reviziji.

6. Kadar so dokumenti samo v elektronski obliki, morajo računalniški sistemi, ki se uporabljajo, izpolnjevati sprejete varnostne standarde, ki zagotavljajo, da shranjeni dokumenti izpolnjujejo nacionalne zakonske zahteve in da se je nanje možno sklicevati pri reviziji.

Oddelek II

Zaključek operativnih programov

Člen 141

Predložitev dokumentov o zaključku in končno plačilo

1. Poleg dokumentov iz člena 138 za zadnje obračunsko leto od 1. julija 2023 do 30. junija 2024 države članice predložijo končno poročilo o izvajanju za operativni program ali zadnje letno poročilo o izvajanju za operativni program, ki se podpira s sredstvi iz ESPR.

2. Končno plačilo se izvede najpozneje tri mesece po datumu sprejetja obračuna končnega obračunskega leta ali en mesec po datumu sprejetja končnega poročila o izvajanju, kar je pozneje.

Oddelek III

Začasna ustavitev izplačil

Člen 142

Začasna ustavitev izplačil

1. Komisija lahko na ravni prednostnih nalog ali operativnih programov začasno zaustavi vsa vmesna plačila ali njihov del, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- (a) obstaja resna pomanjkljivost v uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora operativnega programa, ki ogroža prispevek Unije k operativnemu programu in za katero niso bili sprejeti popravni ukrepi;
- (b) so izdatki iz izkaza o izdatkih povezani z nepravilnostjo, ki ima resne finančne posledice in ni bila odpravljena;
- (c) država članica ni sprejela potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja, ki povzroča prekinitev iz člena 83;
- (d) obstaja resna pomanjkljivost v kakovosti in zanesljivosti sistema spremljanja ali v podatkih o skupnih in posebnih kazalnikih;
- (e) se ukrepi za izpolnitev predhodne pogojenosti, kakor je določeno v členu 19, ne izvedejo;
- (f) obstajajo dokazi, pridobljeni pri pregledu uspešnosti prednostne naloge, da obstajajo resne pomanjkljivosti glede doseganja mejnikov te prednostne naloge v zvezi s finančnimi kazalniki in kazalniki učinka ter ključnih faz izvajanja iz okvira uspešnosti pod pogoji iz člena 22.

Posebna pravila za ESPR lahko določajo posebno podlago za začasno prekinitev izplačil, vezano na neupoštevanje pravil, ki se uporabljajo v okviru skupne ribiške politike, ki mora biti sorazmerna in upoštevati naravo, resnost, trajanje in ponavljanje neupoštevanja.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi začasno ustavitev vseh ali dela vmesnih plačil po tem, ko državi članici ponudi možnost, da predloži svoje pripombe.

3. Komisija preklic začasno ustavitev vseh ali dela vmesnih plačil, ko država članica sprejme ustrezne ukrepe, ki dovoljujejo preklic začasne ustavitve.

POGLAVJE III

Finančni popravki

Oddelek I

Finančni popravki držav članic

Člen 143

Finančni popravki držav članic

1. Države članice so najprej odgovorne za preiskovanje nepravilnosti ter izvajanje potrebnih finančnih popravkov in izterjav. V primeru sistemskih nepravilnosti država članica razširi svojo preiskavo na vse morebitno prizadete operacije.

2. Države članice izvedejo potrebne finančne popravke v povezavi s posameznimi ali sistemskimi nepravilnostmi, ki so odkrite pri operacijah ali operativnih programih. Finančni popravki zajemajo preklic celote ali dela javnega prispevka za operacijo ali operativni program. Države članice upoštevajo značilnosti in resnost nepravilnosti ter finančno izgubo sklada ali ESPR in popravek izvedejo sorazmerno. Finančni popravki se evidentirajo v računovodskih izkazih s strani organa upravljanja za obračunsko leto, v katerem se odloči o preklicu.

3. Prispevek iz skladov ali ESPR, preklican v skladu z odstavkom 2, lahko država članica v skladu z odstavkom 4 ponovno uporabi v zadevnem operativnem programu.

4. Prispevek, preklican v skladu z odstavkom 2, se ne sme ponovno uporabiti za nobeno operacijo, ki je bila predmet popravka ali, kadar je bil finančni popravek izveden zaradi sistemske nepravilnosti, ter za nobeno operacijo, na katero je vplivala sistemska nepravilnost.

5. Pravila za posamezni sklad za ESPR lahko določajo posebno podlago za finančne popravke držav članic, povezanih z neskladnostjo pravil, ki veljajo v skupni ribiški politiki, ki je sorazmerna, ob upoštevanju vrste, resnosti, trajanja in ponovitve neskladnosti.

O d d e l e k II

Finančni popravki Komisije

Člen 144

Merila za finančne popravke

1. Komisija lahko z izvedbenimi akti izvede finančne popravke tako, da prekliče celoten prispevek ali del prispevka Unije za operativni program v skladu s členom 85, če po ustreznem pregledu ugotovi, da:

- (a) obstaja resna pomanjkljivost v uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora operativnega programa, kar ogroža prispevek Unije, ki je bil že izplačan operativnemu programu;
- (b) država članica ni izpolnila svojih obveznosti iz člena 143 pred začetkom postopka finančnih popravkov iz tega odstavka;
- (c) je izdatek v zahtevku za plačilo nepravilen in ga država članica ni popravila pred začetkom postopka finančnih popravkov iz tega odstavka.

Komisija svoje finančne popravke utemelji na posameznih primerih ugotovljene nepravilnosti, pri čemer upošteva, ali je nepravilnost sistemska. Kadar ni mogoče natančno določiti zneska nepravilnih izdatkov v breme skladov ali ESPR, Komisija uporabi pavšalni ali ekstrapolirani finančni popravek.

2. Komisija pri odločanju o znesku popravka iz odstavka 1 spoštuje načelo sorazmernosti tako, da upošteva značilnosti in resnost nepravilnosti ter obseg in finančne posledice pomanjkljivosti v sistemu upravljanja in nadzora, ugotovljene v operativnem programu.

3. Kadar Komisija svoje stališče utemeljuje na podlagi poročil zunanjih revizorjev, se po pregledu ukrepov, ki jih je zadevna država članica sprejela v skladu s členom 143(2), obvestil, poslanih v skladu s členom 122(2), in vseh odgovorov države članice sama odloči glede finančnih posledic.

4. V skladu s členom 22(7), kadar Komisija na podlagi pregleda končnega poročila o izvajanju operativnega programa za sklade ali zadnjega letnega poročila o izvajanju za ESPR ugotovi resno nedoseganje ciljnih vrednosti iz okvira uspešnosti, lahko z izvedbenimi akti izvede finančne popravke za zadevne prednostne naloge.

5. Kadar država članica ne spoštuje svojih obveznosti iz člena 95, lahko Komisija glede na stopnjo nespoštovanja teh obveznosti izvede finančni popravek s preklicem dela ali celotnega prispevka iz strukturnih skladov za zadevno državo članico.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 149, s katerimi določi podrobna pravila v zvezi z merili za ugotavljanje resnih pomanjkljivosti uspešnega delovanja sistemov upravljanja in nadzora, vključno z glavnimi vrstami takih pomanjkljivosti, merila za določitev stopnje finančnega popravka, ki ga je treba uporabiti, ter merila za uporabo pavšalnih stopenj ali ekstrapoliranih finančnih popravkov.

7. Pravila za posamezen sklad lahko za ESPR določajo posebno podlago za postopek finančnih popravkov Komisije, vezano na neupoštevanje pravil, ki se uporabljajo v okviru skupne ribiške politike, ki mora biti sorazmerna in upoštevati naravo, resnost, trajanje in ponavljanje neupoštevanja.

Člen 145

Postopek

1. Komisija pred sprejetjem odločitve o finančnem popravku začne postopek z obvestilom državi članici o začasnih ugotovitvah svojega pregleda in zahtevo, da država članica v dveh mesecih predloži svoje pripombe.

2. Kadar Komisija predlaga finančne popravke na podlagi ekstrapolacije ali pavšala, ima država članica s pregledom zadevne dokumentacije možnost dokazati, da je dejanski obseg nepravilnosti manjši kot v oceni Komisije. Ob soglasju s Komisijo lahko država članica omeji svoj pregled na ustrezen delež ali vzorec dokumentacije. Razen v upravičenih primerih rok za to preverjanje ni daljši od dveh mesecev, ki sledita obdobju dveh mesecev iz odstavka 1.

3. Komisija upošteva vsa dokazila, ki jih država članica predloži v rokih iz odstavkov 1 in 2.

4. Kadar država članica ne sprejme začasnih ugotovitev Komisije, je povabljen na zaslišanje pred Komisijo, da se zagotovi dostopnost vseh ustreznih informacij in pripomb, ki so podlaga za ugotovitve Komisije o zahtevku za finančni popravek.

5. V primeru dogovora in ne glede na odstavek 6 tega člena lahko država članica ponovno uporabi ustrezne sklade v skladu s členom 143(3).

6. Komisija z izvedbenimi akti sprejme odločitev o izvedbi finančnih popravkov v šestih mesecih od datuma zaslišanja ali od datuma prejema dodatnih informacij, kadar se država članica strinja, da predloži take dodatne informacije po zaslišanju. Komisija upošteva vse informacije in pripombe, predložene med postopkom. Če zaslihanje ni izvedeno, začne šestmesečni rok teči dva meseca po datumu vabila na zaslihanje, ki ga je poslala Komisija.

7. Kadar Komisija pri izvajanju svojih pristojnosti v skladu s členom 75 ali Evropsko računsko sodišče odkrije nepravilnosti, ki dokazujejo resno pomanjkljivost pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora, se s finančnim popravkom zmanjša podpora iz skladov za operativni program.

Prvi pododstavek ne velja v primeru resne pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora, ki je pred datumom, ko jo je odkrila Komisija ali Evropsko računsko sodišče:

- (a) bila ugotovljena v letni izjavi o upravljanju, letnem poročilu o nadzoru ali revizijskem mnenju, predloženem Komisiji v skladu s členom 59(5) finančne uredbe, ali v drugih revizijskih poročilih revizijskega organa, predloženih Komisiji, ter so bili sprejeti ustrezni ukrepi, ali
- (b) v zvezi z njo država članica že sprejela ustrezne popravne ukrepe.

Ocena resnih pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora temelji na veljavnem zakonu, kadar so predložene ustrezne izjave o upravljanju, letna poročila o nadzoru in revizijska mnenja.

Ko Komisija odloča o finančnem popravku:

- (a) upošteva načelo sorazmernosti tako, da upošteva vrsto in težo resne pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora ter njene finančne posledice za proračun Unije;
- (b) za uporabo pavšalne stopnje ali ekstrapoliranega popravka izključi nepravilne izdatke, ki jih je predhodno ugotovila država članica, ki so bili predmet prilagoditve v obračunu v skladu s členom 139(10), ter izdatke, ki so predmet tekoče ocene o zakonitosti in pravilnosti v skladu s členom 137(2);
- (c) upošteva pavšalno stopnjo ali ekstrapolirane popravke, ki jih je država članica uporabila za izdatke za druge resne pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila, ko je določila obstoj tveganja za proračun Unije.

8. Pravila za posamezen sklad lahko za ESPR določajo dodatna pravila za finančne popravke iz člena 144(7).

Člen 146

Obveznosti držav članic

Finančni popravek Komisije ne posega v obveznost države članice o izterjavi iz člena 143(2) te uredbe ter vračilu državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU in v skladu s členom 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ⁽¹⁾.

Člen 147

Povračilo

1. Vsako vračilo v proračun Unije se izvede pred rokom, navedenim v nalogu za izterjavo, v skladu s členom 73 finančne uredbe. Ta rok poteče zadnji dan drugega meseca po izdaji naloga.

2. Za vsako zamudo pri vračilu se plačajo zamudne obresti, ki se zaračunajo od datuma zapadlosti plačila do datuma dejanskega plačila. Obrestna mera je eno in pol odstotne točke nad obrestno mero, ki jo Evropska centralna banka uporablja v svojih glavnih operacijah refinanciranja na prvi delovni dan v mesecu datuma zapadlosti.

NASLOV III

SORAZMERNI NADZOR OPERATIVNIH PROGRAMOV

Člen 148

Sorazmerni nadzor operativnih programov

1. Operacije, pri katerih skupni upravičeni izdatki ne presežajo 200 000 EUR za ESRR in Kohezijskega sklada, 150 000 EUR za ESS ali 100 000 EUR za ESPR, niso predmet več kot ene revizije revizijskega organa ali Komisije pred predložitvijo obračunov, ki vsebujejo končne izdatke za končano operacijo. Druge operacije niso predmet več kot ene revizije revizijskega organa ali Komisije v obračunskem letu pred predložitvijo obračunov, ki vsebujejo končne izdatke za končano operacijo. Operacije niso predmet revizije Komisije ali revizijskega organa v nobenem letu, v katerem je revizijo že opravilo Evropsko računsko sodišče, pod pogojem, da lahko rezultate revizijskega dela za take operacije, ki ga opravi Evropsko računsko sodišče, za izpolnitev njihovih nalog uporabita revizijski organ ali Komisija.

2. Pri operativnih programih, za katere najnovejše revizijsko mnenje ne ugotavlja znatnih pomanjkljivosti, se lahko Komisija z revizijskim organom na naslednjem zasedanju iz člena 128(3) dogovori za zmanjšanje stopnje revizijskih dejavnosti, da bo ta sorazmerna z ugotovljenim tveganjem. V takih primerih Komisija ne izvaja revizij na kraju samem, razen kadar obstajajo dokazi o pomanjkljivostih v sistemu upravljanja in nadzora, ki vplivajo na izdatke, prijavljene Komisiji v obračunskem letu, za katerega je obračun Komisija sprejela.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).

3. Pri operativnih programih, pri katerih Komisija ugotovi, da se lahko zanese na mnenje revizijskega organa, se lahko z njim dogovori za omejitve revizij Komisije na kraju samem z revidiranjem delovanja revizijskega organa, razen kadar obstajajo dokazi o pomanjkljivosti v delovanju revizijskega organa v obračunskem letu, za katerega je obračun Komisija sprejela.

4. Ne glede na odstavek 1 lahko revizijski organ in Komisija izvajata revizije operacije, če se pri oceni tveganja ali reviziji Evropskega računskega sodišča odkrije posebno tveganje nepravilnosti ali goljufij, v primeru dokazov o resnih pomanjkljivostih pri uspešnem delovanju sistema upravljanja in nadzora zadevnega operativnega programa ter med obdobjem iz člena 140(1). Komisija lahko, da oceni delo revizijskega organa, opravi revizijo revizijske sledi revizijskega organa ali se udeleži revizij revizijskega organa na kraju samem in, kadar je to v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi ter je nujno, da se prepriča o uspešnem delovanju revizijskega organa, izvede revizije operacij.

PETI DEL

PRENOS POOBLASTIL, IZVEDBENE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Prenos pooblastil in izvedbene določbe

Člen 149

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 5(3), drugega odstavka člena 12, četrtega pododstavka člena 22(7), člena 37(13), tretjega pododstavka člena 38(4), členov 40(4), člena 41(3), drugega pododstavka člena 42(1), člena 42(6), drugega, tretjega, četrtega in sedmega pododstavka člena 61(3), členov 63(4) in 64(4), drugega pododstavka člena 68(1), četrtega pododstavka člena 101(1), petega pododstavka člena 122(2), prvega pododstavka člena 125(8), člena 125(9), člena 127(7) in (8) ter člena 144(6) se prenese na Komisijo od 21. decembra 2013 do 31. decembra 2020.

3. Pooblastila iz člena 5(3), drugega odstavka člena 12, četrtega pododstavka člena 22(7), člena 37(13), tretjega pododstavka člena 38(4), členov 40(4), člena 41(3), drugega pododstavka člena 42(1), člena 42(6), drugega, tretjega, četrtega in sedmega pododstavka člena 61(3), členov 63(4) in 64(4), drugega pododstavka člena 68(1), četrtega pododstavka člena 101(1), petega pododstavka člena 122(2), prvega pododstavka člena 125(8), člena 125(9), člena 127(7) in (8) ter člena 144(6)

lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 5(3), drugim odstavkom člena 12, četrtim pododstavkom člena 22(7), členom 37(13), tretjim pododstavkom člena 38(4), členom 40(4), člena 41(3), drugim pododstavkom člena 42(1), členom 42(6), drugim, tretjim, četrtem in sedmim pododstavkom člena 61(3), členi 63(4) in 64(4), drugim pododstavkom člena 68(1), četrtem pododstavkom člena 101(1), petim pododstavkom člena 122(2), prvim pododstavkom člena 125(8), členom 125(9), členom 127(7) in (8) ter členom 144(6), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 150

Postopek v odboru

1. Komisiji pri uporabi te uredbe, Uredbe o ESRR, Uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju, Uredbe o ESS in Uredbe o Kohezijskem skladu, pomaga Odbor za usklajevanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Če odbor ne poda mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta v zvezi z izvedbenimi pooblastili iz tretjega odstavka člena 8, petega pododstavka člena 22(7), drugega pododstavka člena 38(3), člena 38(10), drugega pododstavka člena 39(4), člena 46(3), drugega pododstavka člena 96(2), člena 115(4) in drugega pododstavka člena 125(8), uporablja pa se tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE II

Prehodne in končne določbe

Člen 151

Pregled

Evropski parlament in Svet to uredbo pregledata do 31. decembra 2020 v skladu s členom 177 PDEU.

Člen 152

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo, vključno s popolnim ali delnim preklicem podpore, ki jo Komisija odobri na podlagi Uredbe (ES) št. 1083/2006 ali katere koli druge zakonodaje, ki se uporablja za navedeno podporo 31. decembra 2013. Ta uredba ali druga taka veljavna zakonodaja se posledično po 31. decembru 2013 naprej uporablja za to podporo ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Za namene tega odstavka podporo zajema operativne programe in velike projekte.

2. Zahtevki za podporo, predloženi ali odobreni v okviru Uredbe (ES) št. 1083/2006, ostajajo veljavni.

3. Kadar država članica uporabi možnost iz člena 123(3), lahko Komisiji predloži zahtevo, da organ upravljanja z odstopanjem od točke (b) člena 59(1) Uredbe (ES) št. 1083/2006 opravlja naloge organa za potrjevanje za ustrezne operativne programe, ki se izvajajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1083/2006. Zahtevo spremlja ocena, ki jo pripravi revizijski organ. Kadar se Komisija na podlagi informacij, ki jih da na voljo revizijski organ, in svojih lastnih revizij prepriča, da sistemi upravljanja in nadzora teh operativnih programov delujejo uspešno in da

organ upravljanja, ki izvaja naloge organa za potrjevanje, ne bo posegal v njihovo delovanje, državo članico o svojem soglasju obvesti v dveh mesecih od prejema zahteve.

Člen 153

Razveljavitev

1. Uredba (ES) št. 1083/2006 se brez poseganja v določbe iz člena 152 razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

2. Sklicevanja na razveljavljeno uredbo štejejo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XIV.

Člen 154

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Členi 20 do 24, člen 29(3), točka (a) člena 38(1), členi 58, 60, 76 do 92, 118, 120, 121 in členi 129 do 147 te uredbe se uporabljajo z učinkom od 1. januarja 2014.

Drugi stavek sedmega pododstavka člena 39(2) in peti odstavek člena 76 se uporabljata z učinkom od datuma, ko začne veljati ustrezna sprememba finančne uredbe v zvezi s prenehanjem obveznosti.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

R. ŠADŽIUS

PRILOGA I

SKUPNI STRATEŠKI OKVIR

1. UVOD

Da se spodbudi usklajen, uravnotežen in trajnostni razvoj Unije ter zagotovi največji možni prispevek iz skladov ESI k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, pa tudi za poslanstva za posamezne sklade skladov ESI, vključno z ekonomsko socialno in teritorialno kohezijo, je potrebno zagotoviti, da se politične zaveze v okviru strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast podprejo z naložbami prek skladov ESI in drugih instrumentov Unije. Skupni strateški okvir zato v skladu s členom 10 ter ob upoštevanju prednostnih nalog in ciljev iz uredb za posamične sklade določa načela strateške usmeritve, da se doseže celovit razvojni pristop z uporabo skladov ESI, usklajeno z drugimi instrumenti in politikami Unije, v skladu s političnimi cilji in krovnimi ciljnim vrednostmi strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in po potrebi njenimi vodilnimi pobudami ter ob upoštevanju ključnih teritorialnih izzivov ter posebnega nacionalnega, regionalnega in lokalnega okolja.

2. PRISPEVEK SKLADOV ESI K STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETNO, TRAJNOSTNO IN VKLJUČUJOČO RAST TER SKLADNOSTI GOSPODARSKEGA UPRAVLJANJA UNIJE.

1. Da bi partnerski sporazumi in programi uspešno podpirali cilj pametne, trajnostne in vključujoče rasti, je v tej uredbi opredeljenih enajst tematskih ciljev, navedenih v prvem odstavku člena 9, ki ustrezajo prednostnim nalogam iz strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in ki bodo deležni podpore iz skladov ESI.
2. V skladu s tematskimi cilji iz prvega odstavka člena 9 in da bi zagotovili potrebno kritično maso za rast in ustvarjanje delovnih mest, države članice svojo podporo osredotočijo v skladu s členom 18 te uredbe in pravili za posamezne sklade v zvezi s tematsko osredotočenostjo, obenem pa zagotavljajo uspešnost porabe sredstev. Posebno pozornost in prednostno obravnavo države članice namenijo izdatkom, prijaznim rasti, vključno z izdatki za izobraževanje, raziskave, inovacije in energetsko učinkovitost ter izdatki za lažji dostop MSP do financiranja in za zagotovitev okoljske trajnosti ter upravljanja naravnih virov in podnebnih ukrepov, pa tudi za posodobitev javne uprave. Upoštevajo tudi ohranitev ali okrepitev dosega in uspešnosti služb za zaposlovanje in aktivnih politik trga dela za boj proti brezposelnosti, s poudarkom na mladih, ter za spopadanje z družbenimi posledicami krize in za spodbujanje družbene vključenosti.
3. Za zagotovitev skladnosti s prednostnimi nalogami, določenimi v okviru evropskega semestra, države članice pri pripravi svojih partnerskih sporazumov načrtujejo uporabo skladov ESI ob upoštevanju nacionalnih programov reform, kadar je to ustrezno, in najnovejših ustreznih priporočil za posamezne države, sprejetih v skladu s členom 121(2) PDEU, ter ustreznih priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU, v skladu s svojimi vlogami in obveznostmi. Države članice po potrebi upoštevajo tudi ustrezna priporočila Sveta na podlagi Pakta za stabilnost in rast ter programe gospodarskega prilagajanja.
4. Da bi se ugotovilo, kako bi lahko skladi ESI najuspešneje prispevali k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, ter da bi se upoštevali cilji Pogodb, vključno z ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, države članice izberejo tematske cilje za načrtovano uporabo skladov ESI v ustreznem nacionalnem, regionalnem in lokalnem okviru.

3. CELOVITI PRISTOP IN UREDITEV ZA UPORABO SKLADOV ESI

3.1 Uvod

1. V skladu s točko (a) člena 15(2) je v partnerskem sporazumu določen celovit pristop k teritorialnemu razvoju. Države članice zagotovijo, da se z izbiro tematskih ciljev in naložb ter prednostnih nalog Unije na celovit način zadovoljijo razvojne potrebe in teritorialni izzivi, v skladu z analizo iz oddelka 6.4. Države članice si prizadevajo, da bi čim bolj izkoristile možnosti, s katerimi bi zagotovile usklajeno in celovito uporabo skladov ESI.
2. Države članice in kadar je to primerno, v skladu s členom 4(4), regije, zagotovijo, da se ukrepi, ki jih podpirajo skladi ESI, dopolnjujejo in izvajajo na usklajen način, da bi se ustvarile sinergije, ki bi zmanjšale administrativne stroške in obremenitev za organe upravljanja in upravičence, v skladu s členi 4, 15 in 27.

3.2 Usklajevanje in dopolnjevanje

1. Države članice in organi upravljanja, ki so pristojni za izvajanje skladov ESI, tesno sodelujejo pri pripravi, izvajanju, spremljanju in vrednotenju partnerskega sporazuma in programov. Zlasti zagotovijo, da so izvedeni naslednji ukrepi:
 - (a) opredelitev področij ukrepanja, kadar se skladi ESI lahko dopolnjujejo za doseg drugih urbanih in tematskih ciljev, določenih v tej uredbi;
 - (b) zagotovitev, v skladu s členom 4(6), ureditve za uspešno usklajevanje skladov ESI, da bi se povečala vpliv in uspešnost skladov, vključno, kjer je to primerno, z uporabo programov, financiranih iz večih skladov;
 - (c) spodbujanje vključevanja organov upravljanja, pristojnih za druge sklade ESI, ali drugih organov upravljanja in ustreznih ministrstev pri razvoju programov podpore, da se zagotovi usklajevanje in se izogne podvajanju;
 - (d) po potrebi vzpostavitev skupnih odborov za spremljanje programov, ki izvajajo sklade ESI, in oblikovanje drugih skupnih pravil upravljanja in nadzora, da se olajša usklajevanje med organi, pristojnimi za izvajanje skladov ESI;
 - (e) uporaba skupnih rešitev e-upravljanja, ki lahko pomagajo prijaviteljem in upravičencem, ter storitev „vse na enem mestu“, tudi za svetovanje o možnostih podpore, ki so na voljo prek vsakega od skladov ESI;
 - (f) vzpostavitev mehanizmov za usklajevanje dejavnosti sodelovanja, ki jih financirata ESRR in ESS z naložbami, ki jih podpirajo programi cilja „naložbe za rast in delovna mesta“;
 - (g) spodbujanje skupnih pristopov med skladi ESI za usmerjanje razvoja operacij, razpisov za zbiranje predlogov in izbirnih postopkov ali drugih mehanizmov za lažji dostop do skladov za integrirane projekte;
 - (h) spodbujanje sodelovanja med upravnimi organi različnih skladov ESI na področjih spremljanja, vrednotenja, upravljanja, nadzora in revizije.

3.3 Spodbujanje celostnih pristopov

1. Države članice, kadar je to ustrezno, združijo sklade ESI v integrirane pakete na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ki so prilagojeni posebnim teritorialnim izzivom za lažje doseganje ciljev iz partnerskih sporazumov in programov. To se lahko doseže z uporabo celostnih ozemeljskih naložb, integriranih operacij, skupnih akcijskih načrtov in lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost.
2. V skladu s členom 36 se lahko za doseganje celovite uporabe tematskih ciljev financiranja iz različnih prednostnih osi ali operativnih programov, ki jih podpirajo ESS, ESRR in Kohezijski sklad, združi v okviru celostne ozemeljske naložbe. Ukrepe, ki se izvršujejo v okviru celostne ozemeljske naložbe, lahko dopolnjuje finančna podpora iz programov v okviru EKSRP oziroma ESPR.
3. V skladu z ustreznimi določbami pravil za posamezne sklade, da bi se povečala vpliv in uspešnost tematsko skladnega integriranega pristopa, lahko prednostna os zadeva več kategorij regij, kombinira eno ali več dopolnilnih naložbenih prednostnih nalog iz ESRR in ESS ter Kohezijskega sklada v en tematski cilj ter, v ustrezno utemeljenih primerih, kombinira eno ali več dopolnilnih naložbenih prednostnih nalog iz različnih tematskih ciljev, da bi se dosegel največji možni prispevek k prednostni osi.
4. Države članice v skladu s svojimi institucionalnimi in pravnimi okviri ter členom 32 spodbujajo razvoj lokalnih in podregionalnih pristopov. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, se izvaja v okviru strateškega pristopa, s tem se zagotovi, da opredelitev lokalnih potreb „od spodaj navzgor“ upošteva prednostne naloge na višji ravni. Države članice zato opredelijo pristop k lokalnemu razvoju, ki ga vodi skupnost, na področju EKSRP in po potrebi ESRR, ESS ali ESPR v skladu s členom 15(2) ter v partnerskem sporazumu navedejo glavne izzive, ki jih je potrebno obravnavati na ta način, glavne cilje in prednostne naloge za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, vrste ozemelj, ki jih je potrebno zajeti, posebno vlogo, ki jo bodo imele lokalne akcijske skupine pri izvajanju strategij, in vlogo, predvideno za EKSPR in po potrebi za ESRR, ESS ali ESPR pri izvajanju strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, pri različnih vrstah ozemlja, kot so podeželska, mestna in obalna območja, ter ustrezne mehanizme usklajevanja.

4. USKLAJEVANJE IN SINERGIJE MED SKLADI ESI IN DRUGIMI POLITIKAMI IN INSTRUMENTI UNIJE

Usklajevanje s strani držav članic, predvideno v tem razdelku, se izvaja, če država članica na zadevnem področju politike namerava izkoristiti podporo iz skladov ESI in drugih instrumentov Unije. Programi Unije v tem oddelku ne predstavljajo izčrpnega seznama.

4.1 Uvod

1. Države članice in Komisija vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi upošteva vpliv politik Unije na nacionalni in regionalni ravni ter na socialno, gospodarsko in teritorialno kohezijo, da bi spodbudile sinergije in uspešno usklajevanje ter opredelile in pospešile najprimernejši način uporabe sredstev Unije za podporo lokalnim, regionalnim in nacionalnim naložbam. Države članice zagotovijo tudi, da se politike in instrumenti Unije ter nacionalni, regionalni in lokalni posegi dopolnjujejo.

2. Države članice in Komisija v skladu s členom 4(6) in v skladu s svojimi pristojnostmi zagotovijo usklajevanje med skladi ESI in drugimi zadevnimi instrumenti Unije na ravni Unije in ravni držav članic. Sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo usklajenost na programski in izvedbeni stopnji med ukrepi, ki jih podpirajo skladi ESI, in cilji drugih politik Unije. V ta namen si prizadevajo upoštevati naslednje vidike:

(a) okrepitev medsebojnega dopolnjevanja in sinergij med različnimi instrumenti Unije na ravni Unije in na nacionalni in regionalni ravni v fazi načrtovanja in izvajanja;

(b) optimizacija obstoječih struktur in po potrebi uvedba novih struktur, ki olajšujejo strateško opredelitev prednostnih nalog za različne instrumente in strukture za usklajevanje na ravni Unije in na nacionalni ravni, izogibanje podvajanju prizadevanj in opredelitev področij, na katerih je potrebna dodatna finančna podpora;

(c) izkoriščanje možnosti za združevanje pomoči iz različnih instrumentov za podporo posameznim operacijam in tesno sodelovanje s tistimi, ki so odgovorni za izvajanje na ravni Unije in na nacionalni ravni za uresničitev skladnih in racionaliziranih možnosti financiranja za upravičence.

4.2 Usklajevanje s skupno kmetijsko politiko in skupno ribiško politiko

1. EKSRP je sestavni del skupne kmetijske politike in dopolnjuje ukrepe iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, ki zagotavljajo neposredno podporo kmetom in podpirajo tržne ukrepe. Države članice zato skupaj upravljajo te intervencije za čim večjo sinergijo ter dodano vrednost pomoči Unije.

2. Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo je namenjen doseganju ciljev preoblikovane skupne ribiške politike in celostne pomorske politike. Zato države članice uporabljajo Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo za podporo prizadevanjem za izboljšanje zbiranja podatkov in okrepitev nadzora ter zagotavljajo iskanje sinergij tudi v podporo prednostnim nalogam celostne pomorske politike, kot je znanje o morju, pomorsko prostorsko načrtovanje, celostno gospodarjenje z obalnim pasom, povezani pomorski nadzor, varstvo morskega okolja in biotske raznovrstnosti ter prilagajanje negativnim učinkom podnebni sprememb na obalna območja.

4.3 Program Obzorje 2020 in drugi programi Unije na področju raziskav in inovacij, ki se upravljajo centralno.

1. Države članice in Komisija so pozorne na krepitev usklajevanja, sinergij in dopolnjevanja med skladi ESI in programom Obzorje 2020, Programom za konkurenčnost podjetij, malih in srednjih podjetij (COSME) in v skladu z Uredbo (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ter drugimi ustreznimi programi financiranja Unije, ki se upravljajo centralno, hkrati pa na jasno delitev področij posredovanja med njimi.

2. Države članice razvijajo nacionalne in/ali regionalne strategije za „pametno specializacijo“ v skladu z nacionalnim programom reform, kjer je to primerno. Take strategije se lahko sprejmejo v obliki regionalnih ali nacionalnih okvirjev strateških politik za raziskave in inovacije za „pametno specializacijo“ ali so vanje vključene. Strategije za pametno specializacijo se razvijajo z vključitvijo nacionalnih ali regionalnih organov upravljanja in zainteresiranih strani, kot so univerze in druge visokošolske ustanove, industrija in socialni partnerji, v podjetniški proces iskanja. Organi, ki jih neposredno zadeva Obzorje 2020, so tesno povezani s tem procesom. Strategije za pametno specializacijo vključujejo:

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES (Glej stran 33 tega Uradnega lista).

- (a) "predhodne ukrepe" za pripravo regionalnih akterjev R&I za sodelovanje v programu Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: "pot do odličnosti"), ki se po potrebi razvijejo s krepitvijo institucionalne usposobljenosti. Komunikacija in sodelovanje med nacionalnimi kontaktnimi točkami Obzorja 2020 in organi upravljanja skladov ESI se okrepijo;
- (b) „nadaljnji ukrepi“ zagotavljajo sredstva za izkoriščanje in razpršitev rezultatov R&I, ki izhajajo iz Obzorja 2020 in predhodnih programov, na trgu, s posebnim poudarkom na vzpostavljanju inovacijam prijaznega okolja za poslovanje in industrijo, tudi za mala in srednja podjetja in v skladu s prednostnimi nalogami za ozemlja v ustrezni strategiji pametne specializacije.
3. Države članice spodbujajo uporabo določb iz te uredbe, ki omogočajo združevanje skladov ESI z viri iz Obzorja 2020 v ustreznih programih, ki se uporabljajo za izvajanje delov strategij iz točke 2. Nacionalnim in regionalnim organom se zagotavlja skupna podpora za oblikovanje in izvajanje takšnih strategij, za iskanje priložnosti za skupno financiranje infrastrukture R&I evropskega interesa, spodbujanje mednarodnega sodelovanja, metodološko podporo z medsebojnimi strokovnimi pregledi, izmenjavo dobrih praks in usposabljanje med regijami.
4. Države članice in, kjer je to v skladu s členom 4(4) primerno, regije, preučijo dodatne ukrepe, namenjene uporabi njihovih zmožnosti za odličnost na področju raziskav in inovacij, na način, ki dopolnjuje in ustvarja sinergije z Obzorjem 2020, zlasti s skupnim financiranjem. Te ukrepe sestavljajo:
- (a) povezovanje odličnih raziskovalnih ustanov in manj razvitih regij ter držav članic in regij z manjšo uspešnostjo na področju raziskav, razvoja in inovacij, da bi se ustvarili novi ali izboljšali obstoječi centri odličnosti v manj razvitih regijah ter v državah članicah in regijah z manjšo uspešnostjo na področju raziskav, razvoja in inovacij;
- (b) vzpostavljanje vezi med manj razvitimi regijami ter v državami članicami, regijami z manjšo uspešnostjo na področju raziskav, razvoja in inovacij in med inovativnimi grozdi priznane odličnosti;
- (c) ustanavljanje „kateder ERP“ za privabljanje izjemnih akademikov, zlasti v manj razvite regije ter v države članice in regije z manjšo uspešnostjo na področju raziskav, razvoja in inovacij;
- (d) podpora dostopu do mednarodnih mrež raziskovalcem in inovatorjem, ki niso v zadostni meri vključeni v Evropski raziskovalni prostor (ERP) ali so iz manj razvitih regij ali držav članic in regij z manjšo uspešnostjo na področju raziskav, razvoja in inovacij;
- (e) po potrebi prispevek k evropskim partnerstvom za inovacije;
- (f) priprava nacionalnih institucij in/ali grozdov odličnosti za sodelovanje v skupnostih znanja in inovacij (SZI) Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT); ter
- (g) gostovanje visokokakovostnih mednarodnih programov mobilnosti raziskovalcev s sofinanciranjem iz „ukrepov Marie Skłodowska-Curie“.

Države članice si prizadevajo, kjer je to primerno ter v skladu s členom 70, biti prožne pri podpori operacij zunaj področja programa, z ravni naložb, ki bi zadostovala za doseganje kritične mase, da bi se ukrepi iz prvega pododstavka izvajali na najuspešnejši možni način.

4.4 Financiranje demonstracijskih projektov v okviru rezerve za nove udeležence (NER 300) ⁽¹⁾

Države članice zagotovijo, da je financiranje iz skladov ESI usklajeno s podporo iz programa NER 300, ki uporablja prihodke iz dražbe 300 milijonov kuponov, rezerviranih v okviru rezerv za nove udeležence evropskega sistema za trgovanje z emisijami.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2010/670/EU z dne 3. novembra 2010 o merilih in ukrepih za financiranje komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in geološko shranjevanje CO₂, ter demonstracijskih projektov inovativnih tehnologij obnovljive energije v skladu s sistemom za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, vzpostavljenim z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 290, 6.11.2010. str. 39).

4.5 Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ⁽¹⁾ in pravni red na področju okolja

1. Države članice in Komisija, s pomočjo boljše tematske osredotočenosti na programe in uporabo načela trajnostnega razvoja v skladu s členom 8, si prizadevajo za izkoriščanje sinergij z instrumenti politike Unije (finančnimi in nefinančnimi instrumenti) za ublažitev podnebnih sprememb in prilagoditve tem spremembam, varstvo okolja in učinkovito rabo virov.
2. Kadar je ustrezno in v skladu s členom 4, države članice spodbujajo in zagotovijo dopolnjevanje in usklajevanje z LIFE, zlasti z integriranimi projekti na področjih narave, biotske raznovrstnosti, vode, odpadkov, zraka, ublažitve in prilagajanja podnebnim spremembam. To usklajevanje se doseže z ukrepi, kot so spodbujanje financiranja dejavnosti prek skladov ESI, ki dopolnjujejo integrirane projekte v okviru LIFE, kot tudi s spodbujanjem uporabe rešitev, metod in pristopov, potrjenih v okviru LIFE, med drugim z vključevanjem naložb v zeleno infrastrukturo, energetska učinkovitost, ekološke inovacije, na ekosistemu temelječe rešitve ter z uvedbo podobnih inovativnih tehnologij.
3. Ustrezni sektorski načrti, programi ali strategije (vključno z okvirom prednostnih ukrepov, načrtom upravljanja povodja, načrtom gospodarjenja z odpadki, načrtom blažitve ali prilagoditveno strategijo) se lahko uporabljajo kot usklajevalni okvir, če je za zadevna področja predvidena podpora.

4.6 ERASMUS + ⁽²⁾

1. Države članice si prizadevajo za uporabo skladov ESI za vključevanje orodij in metod, razvitih in uspešno preskušanih v programu „Erasmus +“, da bi se dosegel čim večji družbeni in gospodarski vpliv naložb v ljudi in bi se dal zagon pobudam mladih in državljskim pobudam.
2. Države članice spodbujajo in zagotavljajo, v skladu s členom 4, uspešno usklajevanje med skladi ESI ter programom „Erasmus +“ na nacionalni ravni z jasnimi razlikovanjem med vrstami naložb in podprti ciljnih skupin. Države članice si prizadevajo za dopolnjevanje glede financiranja ukrepov za mobilnost.
3. Usklajevanje se doseže z vzpostavitvijo ustreznih mehanizmov sodelovanja med upravnimi organi in nacionalnimi agencijami, ustanovljenimi v okviru programa „Erasmus +“, ki lahko spodbudijo pregledno in dostopno komunikacijo z državljanji na ravni Unije, nacionalni ter regionalni ravni.

4.7 Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije (ZiSI) ⁽³⁾

1. Države članice v skladu s členom 4(6) spodbujajo in zagotavljajo uspešno usklajevanje med programom Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije (ZiSI) ter podporo iz skladov ESI v okviru tematskih ciljev zaposlovanja in socialne vključenosti. To uspešno usklajevanje vključuje usklajevanje pomoči, ki se nudi v okviru osi EURES ZiSI z ukrepi za povečanje mednarodne mobilnosti delavcev, ki jo podpira ESS, da bi se spodbudila geografska mobilnost delavcev in povečale zaposlitvene možnosti, pa tudi usklajevanje med podporo skladov ESI samozaposlitvi, podjetništvu, ustanavljanju podjetij in socialnih podjetij, in podporo ZiSI v okviru osi mikrofinanciranja in socialnega podjetništva.
2. Države članice si prizadevajo za okrepitev najuspešnejših ukrepov v okviru osi napredka ZiSI, zlasti glede eksperimentiranja na področju socialnih inovacij in socialne politike s podporo ESS.

4.8 Instrument za povezovanje Evrope (CEF) ⁽⁴⁾

1. Države članice in Komisija za čim večjo evropsko dodano vrednost na področjih prometa, telekomunikacij in energije zagotovijo, da se intervencije ESRR in Kohezijskega sklada načrtujejo v tesnem sodelovanju s podporo iz CEF, da bi zagotovili dopolnjevanje, se izognili podvajanju prizadevanj in zagotovili optimalne povezave različnih vrst infrastrukture na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter v celotni Uniji. Največji finančni vzvod različnih

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 (Glej stran 185 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“: program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES (Glej stran 50 tega Uradnega lista).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1296/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 o programu Evropske Unije za zaposlovanje in socialne inovacije („EaSI“) in spremembi Sklepa št. 283/2010/ o ustanovitvi Evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress za zaposlovanje in socialno vključenost (Glej stran 238 tega Uradnega lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

instrumentov financiranja se zagotovi za projekte z unijsko razsežnostjo in razsežnostjo notranjega trga, zlasti pa za tiste projekte, ki izvajajo prednostna prometna, energetska omrežja in omrežja digitalne infrastrukture, kot so opredeljena v ustreznih okvirih politike vseevropskega prometnega omrežja, da bi se izgradila nova in znatno izboljšala obstoječa infrastruktura.

2. Na področju prometa načrtovanje naložb temelji na dejanski in napovedani potrebi po prometnih povezavah ter prepoznavi manjkajoče povezave in ozka grla ob doslednem upoštevanju razvoja čezmejnih povezav Unije in razvijanju povezav med regijami v državi članici. Naložbe v regionalno povezanost s celostnim vseevropskim prometnim omrežjem (TEN-T) in osrednjim omrežjem TEN-T zagotavljajo, da urbana in podeželska območja izkoriščajo priložnosti, ki jih ustvarjajo velika omrežja.
 3. Prednostni seznam naložb, ki vplivajo čez meje določene države članice, zlasti tistih naložb, ki so del koridorjev osrednjega omrežja TEN-T, se uskladijo z načrtovanjem TEN-T in izvedbenimi načrti koridorjev osrednjega omrežja, tako da so naložbe ESRR in Kohezijskega sklada v prometno infrastrukturo popolnoma v skladu s smernicami TEN-T.
 4. Države članice se osredotočajo na trajnostne oblike prometa in trajnostno urbano mobilnost ter naložbe v področja, ki ponujajo največjo evropsko dodano vrednost, ob upoštevanju potrebe po izboljšanju kakovosti, dostopnosti in zanesljivosti storitev transporta, da se spodbudi javni promet. Po opredelitvi naložb se te prednostno razvrstijo glede na njihov prispevek k mobilnosti, trajnosti, zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in enotnemu evropskemu prometnemu prostoru, v skladu z vizijo iz bele knjige z naslovom „Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu“ za konkurenčen in z viri gospodaren prometni sistem ter poudarja, da je v prometnem sektorju potrebno znatno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Treba bi bilo spodbujati prispevek projektov k trajnostnim evropskim omrežjem tovornega prometa z razvojem celinskih plovnih poti, na podlagi predhodne ocene njihovega okoljskega vpliva.
 5. Skladi ESI izvedejo lokalne in regionalne infrastrukture in njihove povezave s prednostnimi omrežji Unije na področju energetike in telekomunikacij.
 6. Države članice in Komisija vzpostavijo ustrezne mehanizme usklajevanja in tehnične podpore, da se zagotovita komplementarnost in uspešno načrtovanje ukrepov IKT ter se v celoti izkoristijo instrumenti Unije (skladov ESI, skladov Instrumenta za povezovanje Evrope, vseevropska omrežja, Obzorje 2020) za financiranje širokopasovnih omrežij in infrastrukture digitalnih storitev. Izbira najustreznejšega instrumenta financiranja upošteva potencial operacij za ustvarjanje prihodka in njegovo raven tveganja, da se javna sredstva kar najbolj uspešno uporabijo. Države članice bi morale, brez poseganja v končno odločitev o izboru s strani organa upravljanja, v okviru vrednotenja vlog za dodelitev podpore iz skladov ESI upoštevati vrednotenje operacij v zvezi z njimi, ki so bile predložene za Instrument za povezovanje Evrope, a niso bile izbrane.
- 4.9 Instrument za predpristopno pomoč, Evropski sosedski instrument in Evropski razvojni sklad
1. Države članice in Komisija si vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi prizadevajo izboljšati usklajenost zunanjih instrumentov in skladov ESI za izboljšanje uspešnosti pri doseganju številnih ciljev politik Unije. Usklajevanje in dopolnjevanje z Evropskim razvojnimi skladom, instrumentom za predpristopno pomoč ter evropskim sosedskim instrumentom je še posebej pomembno.
 2. Za podporo močnejšemu teritorialnemu povezovanju si države članice prizadevajo izkoristiti sinergije med dejavnostmi teritorialnega sodelovanja v okviru kohezijske politike in evropskimi sosedskimi instrumenti, zlasti v zvezi z dejavnostmi čezmejnega sodelovanja, pri tem pa upoštevajo možnosti, ki jih nudijo EZTS.
5. HORIZONTALNA NAČELA IZ ČLENOV 5, 7 IN 8 IN MEDSEKTORSKI CILJI POLITIKE
- 5.1 Partnerstvo in upravljanje na več ravneh
1. Države članice v skladu s členom 5 spoštujejo načelo partnerstva in upravljanja na več ravneh z namenom lažjega doseganja socialne, ekonomske in ozemeljske kohezije in izvajanje prednostnih nalog Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Spoštovanje navedenih načel zahteva usklajeno ukrepanje, zlasti med posameznimi ravni upravljanja, v skladu z načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter v partnerstvu, vključno z operativnim in institucionalnim sodelovanjem, v zvezi s pripravo in izvajanjem partnerskega sporazuma in programov.

2. Države članice preučijo potrebo po krepitevi institucionalne zmogljivosti partnerjev, da bi razvile njihov potencial v smislu prispevanja k uspešnosti partnerstva.

5.2 Trajnostni razvoj

1. Države članice in organi upravljanja na vseh stopnjah izvajanja zagotavljajo popolno vključitev trajnostnega razvoja v sklade ESI, ob spoštovanju načela trajnostnega razvoja iz člena 3(3) PEU ter obveznosti za vključitev zahtev varstva okolja v skladu s členom 11 PDEU ter načela „onesnaževalec plača“ iz člena 191(2) PDEU.

Organi upravljanja v celotnem življenjskem ciklu programa izvajajo ukrepe za preprečitev ali zmanjšanje okolju škodljivih učinkov posegov ter zagotovitev čistih socialnih, okoljskih in podnebnih koristi. Med izvajanimi ukrepi so lahko naslednji:

- (a) usmerjanje naložb v z viri najbolj gospodarne in trajnostne rešitve;
 - (b) izogibanje naložbam, ki bi lahko imele znaten negativni vpliv na okolje ali podnebje, in podpora ukrepom za ublažitev preostalih vplivov;
 - (c) upoštevanje dolgoročne perspektive, kadar se primerjajo stroški „življenjskega cikla“ alternativnih možnosti za naložbe;
 - (d) povečanje uporabe zelenih javnih naročil.
2. Države članice upoštevajo možnosti za ublažitev podnebnih sprememb in prilagoditev nanje, ki jih prinašajo naložbe, izvedene s podporo skladov ESI, v skladu s členom 8, ter zagotovijo, da so naložbe odporne na vpliv podnebnih sprememb in naravnih nesreč, kot so večje tveganje poplav, suše, vročinski valovi, gozdni požari in ekstremni vremenski pojavi.
 3. Naložbe so v skladu s hierarhijo na področju vodnega gospodarstva, v skladu z Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, s poudarkom na možnostih upravljanja povpraševanja. Alternativne možnosti oskrbe se upoštevajo samo, kadar so izčrpane možnosti za varčevanje z vodo in njeno učinkovito rabo. Javne intervencije v sektorju ravnanja z odpadki dopolnjujejo prizadevanja zasebnega sektorja, zlasti v zvezi z odgovornostjo proizvajalcev. Naložbe spodbujajo inovativne pristope, ki podpirajo visoke ravni recikliranja. Naložbe so v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki, določeno z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Izdatki, povezani z biotsko raznovrstnostjo in varovanjem naravnih virov, so skladni z Direktivo Sveta 92/43/EGS ⁽³⁾.

5.3 Spodbujanje enakosti moških in žensk ter nediskriminacija

1. V skladu s členom 7 si države članice in Komisija prizadevajo doseči enakost moških in žensk in sprejmejo ustrezne ukrepe, da se prepreči vsakršna diskriminacija pri pripravi, izvajanju, spremljanju in vrednotenju operacij v programih, ki jih sofinancirajo skladi ESI. Pri zasledovanju ciljev člena 7 države članice opišejo ukrepe, ki jih je potrebno sprejeti, zlasti v zvezi z izbiro operacij, določanjem ciljev za intervencije ter ureditvami za spremljanje in poročanje. Države članice izvedejo tudi analize glede na spol, če je primerno. Zlasti se z ESS podpirajo posebni ciljno naravnani ukrepi.
2. Države članice v skladu s členoma 5 in 7 zagotovijo sodelovanje ustreznih organov, pristojnih za spodbujanje enakosti spolov in nediskriminacije v partnerstvu, ter zagotavljajo ustrezne strukture v skladu z nacionalnimi praksami za svetovanje o enakosti spolov, nediskriminaciji in dostopnosti, da se zagotovi potrebno strokovno znanje pri pripravi, spremljanju in vrednotenju skladov ESI.
3. Organi upravljanja opravljajo vrednotenja ali samoocenjevanje v sodelovanju z odbori za spremljanje in se osredotočajo na uporabo načela enakosti spolov.

⁽¹⁾ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁽³⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

4. Države članice ustrezno obravnavajo potrebe prikrajšanih skupin, da se jim omogoči boljše vključevanje na trg dela in tako olajša njihovo polno sodelovanje v družbi.

5.4 Dostopnost

1. Države članice in Komisija v skladu s členom 7 sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečitev kakršne koli diskriminacije na podlagi invalidnosti. Organi upravljanja z izvajanjem ukrepov v celotnem življenjskem ciklu programa zagotovijo, da so vsi proizvodi, blago, storitve in infrastruktura, ki so namenjeni ali se zagotavljajo javnosti in so sofinancirani iz skladov ESI, dostopni vsem državljanom, tudi invalidom, v skladu z veljavnim pravom, ter tako prispevajo k okolju brez ovir za invalidne osebe in starejše. Zlasti se zagotovi dostop do fizičnega okolja, prevoza, IKT, da se spodbuja vključitev prikrajšanih skupin, tudi invalidov. Ukrepi lahko vključujejo usmerjanje naložb k zagotavljanju dostopnosti v obstoječih stavbah in pri vzpostavljenih storitvah.

5.5 Obvladovanje demografskih sprememb

1. Izzivi zaradi demografskih sprememb, vključno s tistimi, ki so povezani s krčenjem delovno aktivnega prebivalstva, rasto deleža upokojujencev v celotni populaciji in odseljevanjem, se upoštevajo na vseh ravneh. Države članice v skladu z ustreznimi nacionalnimi ali regionalnimi strategijami, če takšne strategije obstajajo, sklade ESI uporabijo za reševanje demografskih problemov in ustvarjanje rasti v povezavi s starajočo se družbo.
2. Države članice v skladu z ustreznimi nacionalnimi ali regionalnimi strategijami uporabijo sklade ESI za ukrepanje, da se omogoči vključitev vseh starostnih skupin, med drugim z boljšim dostopom do izobraževanja in struktur socialne podpore, z namenom izboljšati možnosti zaposlitve za starejše in mlade, poudarek pa bi moral biti na regijah z visoko stopnjo brezposelnosti mladih v primerjavi s povprečno stopnjo v Uniji. Cilj naložb v zdravstveno infrastrukturo je dolgo in zdravo delovno življenje za vse državljane Unije.
3. Za spopadanje z izzivi v regijah, ki so jih najbolj prizadele demografske spremembe, države članice opredelijo zlasti ukrepe za:
 - (a) podporo demografski obnovi z boljšimi pogoji za družine in izboljšanjem ravnovesja med poklicnim in družinskim življenjem;
 - (b) povečanje zaposlenosti, produktivnosti in gospodarske uspešnosti z naložbami v izobraževanje, IKT ter raziskave in inovacije;
 - (c) osredotočanje na ustreznost in kakovost izobraževanja, usposabljanja in struktur socialne podpore ter, kjer je to primerno, na učinkovitost sistemov socialnega varstva;
 - (d) spodbujanje stroškovno učinkovitega zagotavljanja zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, vključno z naložbami v e-zdravje, e-oskrbo in infrastrukturo.

5.6 Prilagajanje podnebnim spremembam in ublažitev njihovih posledic

V skladu s členom 8 se blažitev podnebnih sprememb, prilagajanje tem spremembam in preprečevanje tveganja vključijo v pripravo in izvajanje partnerskih sporazumov in programov.

6. UREDITVE ZA OBRAVNAVO GLAVNIH OZEMELJSKIH IZZIVOV

- 6.1 Države članice upoštevajo geografske ali demografske značilnosti in sprejmejo ukrepe za obravnavo posebnih teritorialnih izzivov posameznih regij, da se uresniči njihov razvojni potencial, s čimer jim pomagajo tudi, da na najučinkovitejši način dosežejo pametno, trajnostno in vključujočo rast.
- 6.2 Izbira in kombinacija tematskih ciljev, pa tudi izbira ustrezne naložbe ter prednostnih nalog Unije in posebnih ciljev odražajo potrebe in potencial vsake države članice in regije za pametno, trajnostno in vključujočo rast.

- 6.3 Države članice pri pripravi partnerskih sporazumov in programov torej upoštevajo, da lahko glavni družbeni izzivi, s katerimi se danes srečuje Unija, in sicer globalizacija, demografske spremembe, degradacija okolja, migracije, podnebne spremembe, raba energije ter gospodarske in socialne posledice krize, različno vplivajo na različne regije.
- 6.4 Države članice z avtoriteto celovitega pristopa k obravnavanju ozemeljskih izzivov zagotovijo, da programi, financirani iz skladov ESI, odražajo raznolikost evropskih regij glede na značilnosti zaposlovanja in trga dela, medsebojno odvisnost različnih sektorjev, vzorcev dnevnih migracij, staranja prebivalstva in demografskih premikov, kulturnih in krajinskih značilnosti in dediščine, občutljivosti na podnebne spremembe in njihovih vplivov, rabe zemljišč in razpoložljivosti virov, potenciala za bolj trajnostno izkoriščanje naravnih virov, vključno z obnovljivimi viri energije, institucionalnih in upravnih ureditev, povezanosti in dostopnosti ter povezav med podeželskimi in urbanimi območji. V skladu s točko (a) člena 15(1) države članice in regije zato sprejmejo naslednje ukrepe za pripravo na partnerske sporazume in programe:
- (a) analiza značilnosti, razvojnega potenciala in sposobnosti države članice ali regije, predvsem glede na ključne izzive, opredeljene v strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, nacionalnih programih reform, kjer je primerno, ustreznih priporočil za posamezno državo, sprejetih v skladu s členom 121(2) PDEU in ustreznih priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU;
 - (b) ocena glavnih izzivov, ki jih mora obravnavati zadevna regija ali država članica, opredelitev ozkih grl in manjkajočih povezav, inovacijskih vrzeli, vključno s pomanjkanjem zmogljivosti načrtovanja in izvajanja, ki omejujejo dolgoročne možnosti za rast in delovna mesta. To je podlaga za opredelitev mogočih področij in dejavnosti za prednostno obravnavo politik, intervencije in koncentracije;
 - (c) ocena medsektorskih izzivov, izzivov čez mejne pristojnosti ali čezmejnih izzivov, zlasti v kontekstu makroregionalne strategije in strategije za morske bazene;
 - (d) identifikacija ukrepov, da se doseže boljše usklajevanje različnih teritorialnih ravni, ob upoštevanju ustreznega ozemeljskega obsega in konteksta za oblikovanje politik ter institucionalnega in pravnega okvira držav članic, in virov financiranja za uresničevanje celostnega pristopa, ki povezuje strategijo Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast z regionalnimi in lokalnimi akterji.
- 6.5 Zaradi upoštevanja cilja teritorialne kohezije države članice in regije zagotovijo zlasti, da skupni pristop k spodbujanju pametne, trajnostne in vključujoče rasti na zadevnih območjih:
- (a) odraža vlogo mest, urbanih in podeželskih območij, ribiških in obalnih območij ter območij s posebnimi geografskimi ali demografskimi primanjkljaji;
 - (b) upošteva posebne izzive za najbolj oddaljene regije, najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva ter otoške, čezmejne in gorske regije;
 - (c) obravnava povezave med mesti in podeželjem v smislu dostopa do cenovno dostopne, visoko kakovostne infrastrukture in storitev ter težave v regijah z visoko koncentracijo socialno marginaliziranih skupnosti.

7. DEJAVNOSTI SODELOVANJA

7.1 Usklajevanje in dopolnjevanje

1. Države članice si prizadevajo za dopolnjevanje med dejavnostmi sodelovanja in drugimi ukrepi, ki jih podpirajo skladi ESI.
2. Države članice zagotovijo, da dejavnosti sodelovanja uspešno prispevajo k ciljem strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast in je sodelovanje organizirano v podporo širšim ciljem politik. Države članice in Komisija v ta namen vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi zagotovijo dopolnjevanje in usklajevanje z drugimi programi ali instrumenti, ki jih financira Unija.

3. Za okrepitev uspešnosti kohezijske politike si države članice prizadevajo za usklajevanje in dopolnjevanje med ciljem "evropsko teritorialno sodelovanje" in ciljem "naložbe za rast in delovna mesta", zlasti za zagotovitev skladnega načrtovanja in lažjega izvajanja obsežnih naložb.
4. Kadar je ustrezno, države članice zagotovijo, da so cilji makroregionalne strategije in strategije za morske bazene del skupnega strateškega načrtovanja v partnerskih sporazumih v skladu s členom 15(2) te uredbe in v programih v zadevnih regijah in državah članicah v skladu z ustreznimi določbami pravil za posamezne sklade. Države članice si prizadevajo zagotoviti tudi, da skladi ESI podpirajo izvajanje makroregionalne strategije in strategije za morske bazene, če obstajata, v skladu s členom 15(2) te uredbe in ustreznimi določbami pravil za posamezne sklade ter v skladu s potrebami programskega področja, ki jih opredelijo države članice. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja poteka tudi usklajevanje z drugimi instrumenti, ki jih financira Unija, ter drugimi ustreznimi instrumenti.
5. Kadar je primerno, države članice uporabijo možnost izvedbe medregionalnih in transnacionalnih ukrepov z upravičenci v vsaj eni drugi državi članici v okviru operativnih programov cilja "naložbe za rast in delovna mesta", vključno z izvajanjem ustreznih raziskovalnih in inovativnih ukrepov, ki izhajajo iz njihovih strategij pametne specializacije.
6. Države članice in regije kar najbolj izkoristijo programe teritorialnega sodelovanja pri premagovanju ovir za sodelovanje preko upravnih meja, saj se s tem prispeva k strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni regijam, ki so zajete v členu 349 PDEU.

7.2 Čezmejno, transnacionalno in medregionalno sodelovanje v okviru ESRR

1. Države članice in regije si prizadevajo sodelovati za doseganje kritične mase, med drugim na področju IKT, raziskav in inovacij, ter za spodbuditev oblikovanja skupnih pristopov pametne specializacije in partnerstev med izobraževalnimi ustanovami. Medregionalno sodelovanje po potrebi vključuje pospeševanje sodelovanja med inovativnimi raziskovalno intenzivnimi grozdi ter izmenjave med raziskovalnimi ustanovami, pri čemer se upoštevajo izkušnje iz pobud "regije znanja" ter "raziskovalni potencial v konvergenčnih in najbolj oddaljenih regijah" iz sedmega okvirnega programa za raziskave.
2. Države članice in regije si na zadevnih območjih na podlagi čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja prizadevajo:
 - (a) zagotoviti, da območja, ki si delijo bistvene geografske značilnosti (otoke, jezera, reke, morske bazene ali gorovja), podpirajo skupno upravljanje in promocijo svojih naravnih virov;
 - (b) izkoriščati ekonomijo obsega, ki jo je mogoče doseči, zlasti glede naložb v zvezi s souporabo skupnih javnih storitev;
 - (c) spodbujati usklajeno načrtovanje in razvijanje čezmejne omrežne infrastrukture, zlasti manjkajočih čezmejnih povezav, ter okolju prijaznih in interoperabilnih načinov prevoza na večjih geografskih območjih;
 - (d) doseči kritično maso, zlasti na področju raziskav in inovacij, IKT in izobraževanja ter v zvezi z ukrepi za izboljšanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij;
 - (e) okrepiti čezmejne storitve trga dela za pospeševanje čezmejne mobilnosti delavcev;
 - (f) izboljšati čezmejno upravljanje.
3. Države članice in regije si prizadevajo izkoriščati medregionalno sodelovanje za okrepitev uspešnosti kohezijske politike, tako da spodbujajo izmenjavo izkušenj med regijami in mesti za izboljšanje oblikovanja in izvajanja programov v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".

7.3 Prispevek rednih programov k makroregionalnim strategijam in strategijam za morske bazene

1. Države članice si v skladu s točko (a)(ii) člena 15(2) te uredbe ter ustreznimi določbami pravil za posamezne sklade prizadevajo zagotoviti uspešno sprostitev sredstev Unije za makroregionalne strategije in strategije za morske bazene v skladu s potrebami programskega področja, ki jih opredelijo države članice. Poleg drugih ukrepov je uspešno sprostitev sredstev mogoče izvesti s prednostno obravnavo operacij, ki izhajajo iz makroregionalne strategije in strategije za morske bazene, tako da se zanje organizirajo posebni razpisi ali da se tem operacijam da prednost v izbirnem postopku z opredelitvijo operacij, ki se lahko združeno financirajo iz različnih programov.
2. Države članice preučijo uporabo zadevnih nadnacionalnih programov kot okvirov za podporo sklopu politik in skladov, potrebnih za izvajanje makroregionalnih strategij in strategij za morske bazene.
3. Države članice po potrebi spodbujajo uporabo skladov ESI v okviru makroregionalnih strategij za uvajanje evropskih prometnih koridorjev, vključno z modernizacijo carinskih služb, preprečevanje, pripravljenost in odziv na naravne nesreče, gospodarjenje z vodnimi viri na ravni povodij, zeleno infrastrukturo, čezmejno in medsektorsko celostno pomorsko sodelovanje, omrežja R&I in IKT, gospodarjenje s skupnimi morskimi viri v morskem bazenu ter zaščito biotske raznovrstnosti morja.

7.4 Transnacionalno sodelovanje v okviru ESS

1. Države članice si prizadevajo posvetiti pozornost političnim področjem, opredeljenim v zadevnih priporočilih Sveta, da bi čim bolj povečale obseg vzajemnega učenja.
 2. Države članice po potrebi izberejo teme za nadnacionalne dejavnosti in vzpostavijo ustrezne izvedbene mehanizme v skladu s svojimi posebnimi potrebami.
-

PRILOGA II

METODA ZA DOLOČITEV OKVIRA USPEŠNOSTI

1. Okvir uspešnosti sestavljajo mejniki, določeni za vsako prednostno nalogo, z izjemo prednostnih nalog, namenjenih tehnični podpori, in programov, namenjenih finančnim instrumentom v skladu s členom 39, za leto 2018, ter ciljne vrednosti, določene za leto 2023. Mejniki in ciljne vrednosti so predstavljeni v skladu z obliko iz preglednice 1.

Tabela 1: Standardna oblika okvira uspešnosti

Prednostna naloga	Kazalnik in merska enota, kadar je ustrezno		Mejnik za leto 2018	Ciljna vrednost za leto 2023

2. Mejniki so vmesne ciljne vrednosti, neposredno povezane z izpolnjevanjem posebnega cilja prednostne naloge, kadar je to primerno, s katerimi se izrazi predviden napredek pri izpolnjevanju ciljnih vrednosti, določenih za konec obdobja. Mejniki, določeni za leto 2018, vključujejo finančne kazalnike, kazalnike učinka in, kadar je ustrezno, kazalnike rezultatov, ki so tesno povezani s podprtimi intervencijami politike. Kazalniki rezultatov se ne upoštevajo za namene člena 22(6) in (7). Mejniki se lahko določijo tudi za ključne faze izvajanja.
3. Mejniki in ciljne vrednosti so:
- realistični, dosegljivi, ustrezni in zajemajo bistvene informacije o napredku prednostne naloge;
 - skladni z vrsto in značilnostmi posebnih ciljev določene prednostne naloge;
 - pregledni, z objektivno preverljivimi ciljnimi vrednostmi ter opredeljenimi in – če je možno – javno dostopnimi izvornimi podatki;
 - preverljivi, brez nesorazmernega administrativnega bremena;
 - dosledni za vse operativne programe, kadar je ustrezno.
4. Ciljne vrednosti posamezne prednostne naloge za leto 2023 se oblikujejo ob upoštevanju zneska rezerve za uspešnost, povezanega s to prednostno nalogo.
5. V ustrežno utemeljenih primerih, kot so velike spremembe pogojev v gospodarstvu, okolju ali na trgu dela določene države članice ali območja ter kot dodatek spremembam, ki izhajajo iz sprememb dodelitev za posamezno prednostno nalogo, lahko ta država članica predlaga popravo mejnikov in ciljnih vrednosti v skladu s členom 30.

PRILOGA III

DOLOČBE ZA DOLOČANJE OBSEGA IN STOPNJE ZAČASNE USTAVITVE PREVZEMA OBVEZNOSTI ALI PLAČIL IZ ČLENA 23(11)

1. Določanje stopnje začasne ustavitve prevzema obveznosti

Največjo stopnjo začasne ustavitve, ki se uporabi za državo članico, se v prvi fazi določi ob upoštevanju zgornjih meja iz točk (a) do (c) tretjega pododstavka člena 23(11). Ta stopnja se zmanjša, če velja eden ali več naslednjih pogojev:

- (a) kadar je stopnja brezposelnosti v državi članici v letu pred sprožilnim dogodkom iz člena 23(9) za več kot dve odstotni točki višja od povprečja v Uniji, se največja stopnja začasne ustavitve zmanjša za 15 %;
- (b) kadar je stopnja brezposelnosti v državi članici v letu pred sprožilnim dogodkom iz člena 23(9) za več kot pet odstotnih točk višja od povprečja v Uniji, se največja stopnja začasne ustavitve zmanjša za 25 %;
- (c) če je stopnja brezposelnosti v državi članici v letu pred sprožilnim dogodkom iz člena 23(9) za več kot osem odstotnih točk višja od povprečja v Uniji, se največja stopnja začasne ustavitve zmanjša za 50 %;
- (d) če je v državi članici delež prebivalcev, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, v letu pred sprožilnim dogodkom iz člena 23(9) za več kot 10 odstotnih točk višji od povprečja Unije, se največja stopnja začasne ustavitve zmanjša za 20 %;
- (e) če se država članica zaporedoma dve ali več let pred sprožilnim dogodkom iz člena 23(9) sooča z zmanjšanjem realnega BDP, se največja stopnja začasne ustavitve zmanjša za 20 %;
- (f) če se začasna ustavev nanaša na obveznosti iz let 2018, 2019 ali 2020, se na podlagi člena 23(11) uporabi naslednja stopnja zmanjšanja:
 - (i) za leto 2018 se stopnja začasne ustavitve zmanjša za 15 %;
 - (ii) za leto 2019 se stopnja začasne ustavitve zmanjša za 25 %;
 - (iii) za leto 2020 se stopnja začasne ustavitve zmanjša za 50 %.

Skupno zmanjšanje stopnje začasne ustavitve na podlagi uporabe točk (a) do (f) ne sme presežati 50 %.

Če primer, opisan v točki (b) ali (c), nastopi sočasno s točkama (d) in (e), se učinek začasne ustavitve odloži za eno leto.

2. DOLOČANJE OBSEGA ZAČASNE USTAVITVE PREVZEMA OBVEZNOSTI ZA PROGRAME IN PREDNOSTNE NALOGE

Zčasna ustavev prevzema obveznosti, ki velja za državo članico, v prvi fazi sorazmerno vpliva na vse programe in prednostne naloge.

Kljub temu se naslednji programi in prednostne naloge izvzamejo iz obsega začasne ustavitve:

- (i) programi ali prednostne naloge, za katere že velja sklep o začasni ustavitvi, sprejet v skladu s členom 23(6);
- (ii) programi ali prednostne naloge, za katere se bodo zaradi zahteve za ponovno načrtovanje, ki jo v letu sprožilnega dogodka iz člena 23(9) poda Komisija v skladu s členom 23(1), povečala sredstva;
- (iii) programi ali prednostne naloge, za katere so se na podlagi sklepa, sprejetega v skladu s členom 23(5), sredstva povečala v zadnjih dveh letih pred sprožilnim dogodkom iz člena 23(9);

(iv) programi ali prednostne naloge, ki so izjemno pomembni za obravnavo neugodnih gospodarskih ali socialnih okoliščin. Taki programi ali prednostne naloge zajemajo programe ali prednostne naloge, ki podpirajo za Unijo izjemno pomembne naložbe v zvezi s pobudo za zaposlovanje mladih. Programi ali prednostne naloge lahko veljajo za izjemno pomembne, kadar podpirajo naložbe, povezane z izvajanjem priporočil zadevni državi članici v okviru evropskega semestra, katerih cilj so strukturne reforme, ali naložbe, povezane s prednostnimi nalogami, ki podpirajo zmanjševanje revščine ali finančne instrumente za konkurenčnost malih in srednjih podjetij.

3. DOLOČANJE KONČNE STOPNJE ZAČASNE USTAVITVE PREVZEMA OBVEZNOSTI ZA PROGRAME, KI JIH ZAJEMA ZAČASNA USTAVITEV

Prednostna naloga v programu se izloči tako, da se obveznosti za program zmanjšajo sorazmerno s sredstvi, dodeljenimi prednostni nalogi.

Stopnja začasne ustavitve, ki se uporabi za obveznosti programov, je tista, potrebna za doseg skupne stopnje začasne ustavitve, določene v točki 1.

4. DOLOČANJE OBSEGA IN STOPNJE ZAČASNE USTAVITVE PLAČIL

Tudi programi in prednostne naloge iz točk 2(i) do (iv) se izvzamejo iz obsega začasne ustavitve plačil.

Stopnja začasne ustavitve, ki se uporabi, ne presega 50 % plačil za programe in prednostne naloge.

PRILOGA IV

IZVAJANJE FINANČNIH INSTRUMENTOV: SPORAZUMI O FINANCIRANJU

1. Kadar se finančni instrument izvaja v skladu s točkama (a) in (b) člena 38(4), sporazum o financiranju vsebuje pogoje za prispevke iz programa v finančni instrument in vsaj še naslednje elemente:

- (a) naložbeno strategijo ali politiko, vključno z izvedbenimi pogoji, finančnimi produkti, ki bodo ponujeni, ciljnim končnimi prejemniki in predvideno kombinacijo s podporo v obliki nepovratnih sredstev (po potrebi);
- (b) poslovni načrt ali enakovredne dokumente za finančni instrument, ki se bo izvajal, vključno s pričakovanim učinkom finančnega vzvoda iz člena 37(2);
- (c) ciljne rezultate, ki naj bi jih dosegel zadevni finančni instrument, da bi prispeval k posebnim ciljem in rezultatom ustrezne prednostne naloge;
- (d) določbe za spremljanje izvajanja naložb in pretoka sklenjenih poslov, vključno s poročanjem finančnega instrumenta skladu skladov in/ali organu upravljanja, da se zagotovi skladnost s členom 46;
- (e) zahteve glede revizije, kot so minimalne zahteve za dokumentacijo, ki jo je potrebno voditi na ravni finančnega instrumenta (in po potrebi na ravni sklada skladov), ter zahteve v zvezi z vodenjem ločene evidence za različne oblike podpore v skladu s členom 37(7) in (8) (kjer je primerno), vključno z določbami in zahtevami glede dostopa revizijskih organov držav članic, revizorjev Komisije in Evropskega računskega sodišča do dokumentov, da se zagotovi jasna revizijska sled v skladu s členom 40;
- (f) zahteve in postopke za upravljanje postopnega prispevka, ki se zagotavlja iz programa v skladu s členom 41, in za napoved pretoka sklenjenih poslov, vključno z zahtevami za fiduciarno/ločeno računovodstvo iz člena 38(6);
- (g) zahteve in postopke za upravljanje obresti in drugih dobičkov, nastalih v smislu člena 43, vključno s sprejemljivim zakladniškim poslovanjem/naložbami, ter obveznosti in pristojnosti zadevnih strank;
- (h) določbe glede izračunavanja in plačila nastalih stroškov upravljanja ali provizij za upravljanje finančnega instrumenta;
- (i) določbe glede ponovne uporabe virov, ki se lahko pripišejo podpori iz skladov ESI, do konca obdobja upravičenosti v skladu s členom 44;
- (j) določbe glede uporabe virov, ki se lahko pripišejo podpori iz skladov ESI, po koncu obdobja upravičenosti v skladu s členom 45 ter politiko izstopa prispevka iz skladov ESI iz finančnega instrumenta;
- (k) pogoje za morebiten celotni ali delni umik prispevkov iz programov v finančne instrumente, vključno s skladom skladov, kjer je primerno;
- (l) določbe o zagotovitvi, da organi, ki izvajajo finančne instrumente, te upravljajo neodvisno in v skladu z ustreznimi poklicnimi standardi ter delujejo v izključnem interesu strank, ki zagotavljajo prispevke v finančni instrument;
- (m) določbe o likvidaciji finančnega instrumenta.

Poleg tega mora, če so finančni instrumenti organizirani prek sklada skladov, sporazum o financiranju med organom upravljanja in organom, ki izvaja sklad skladov, vsebovati tudi določbe o oceni in izbiri organov, ki izvajajo finančne instrumente, vključno z razpisi za prijavo interesa ali postopki javnega naročanja.

2. Strateški dokumenti iz člena 38(8) za finančne instrumente, ki se izvajajo na podlagi točke (c) člena 38(4), vsebujejo vsaj naslednje elemente:

- (a) naložbeno strategijo ali politiko finančnega instrumenta, splošne pogoje predvidenih dolžniških produktov, ciljne prejemnike in ukrepe, ki bodo podprti;

-
- (b) poslovni načrt ali enakovredne dokumente za finančni instrument, ki se bo izvajal, vključno s pričakovanim učinkom finančnega vzvoda iz točke (c) člena 37(2);
 - (c) uporabo in ponovno uporabo virov, ki se lahko pripišejo podpori iz skladov ESI, v skladu s členi 43, 44 in 45;
 - (d) spremljanje izvajanja finančnega instrumenta in poročanje o njem, da se zagotovi skladnost s členom 46;
-

PRILOGA V

DOLOČITEV PAVŠALNIH STOPENJ ZA PROJEKTE, KI USTVARJAJO NETO PRIHODEK

	Sektor	Pavšalne stopnje
1	CESTNI PROMET	30 %
2	ŽELEZNIŠKI PROMET	20 %
3	URBANI PREVOZ	20 %
4	VODA	25 %
5	TRDNI ODPADKI	20 %

PRILOGA VI

LETNA RAZDELITEV ODOBRENIH PRAVIC ZA PREVZEM OBVEZNOSTI ZA OBDOBJE 2014–2020

Prilagojen letni profil (vključno z dopolnilnimi sredstvi za pobudo za zaposlovanje mladih)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
EUR, po cenah iz leta 2011	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

PRILOGA VII

METODOLOGIJA DODELITVE SREDSTEV

Metoda dodelitve za manj razvite regije, upravičene do sredstev v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" iz točke (a) prvega pododstavka člena 90(2)

1. Sredstva, dodeljena posamezni državi članici, so vsota sredstev, dodeljenih za njene posamezne upravičene regije na ravni NUTS 2, kar se izračuna v skladu s sledečim postopkom:
 - (a) določi se absolutni zneske (v EUR), ki se izračuna tako, da se število prebivalcev regije pomnoži z razliko med BDP regije na prebivalca, ki se meri po paritetah kupne moč, in povprečjem BDP na prebivalca (po paritetah kupne moči) v EU-27;
 - (b) uporabi se odstotni delež zgornjega absolutnega zneska za določitev finančnega okvira regije; ta odstotni delež je razvrščen tako, da v primerjavi s povprečjem EU-27 odraža relativno blaginjo, merjeno po paritetah kupne moči, v državi članici, v kateri leži upravičena regija, npr.:
 - (i) za regije v državah članicah, katerih stopnja BND na prebivalca je pod 82 % povprečja EU-27: 3,15 %;
 - (ii) za regije v državah članicah, katerih stopnja BND na prebivalca je med 82 % in 99 % povprečja EU-27: 2,70 %;
 - (iii) za regije v državah članicah, katerih stopnja BND na prebivalca je nad 99 % povprečja EU-27: 1,65 %;
 - (c) k znesku, izračunanemu v skladu s točko (b), se po potrebi prišteje znesek, ki izhaja iz dodelitve letne premije v višini 1 300 EUR za vsako brezposelno osebo, vendar le za število brezposelnih v tej regiji, ki presega število ljudi, ki bi bili brezposelni, če bi se uporabila povprečna stopnja brezposelnosti v vseh manj razvitih regijah EU.

Metoda dodelitve za regije v prehodu, upravičene do sredstev v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" iz točke (b) prvega pododstavka člena 90(2)

2. Sredstva, dodeljena posamezni državi članici, so vsota sredstev, dodeljenih za njene posamezne upravičene regije na ravni NUTS 2, kar se izračuna v skladu s sledečim postopkom:
 - (a) določi se najmanjša in največja teoretična intenzivnost pomoči za vsako regijo v prehodu, upravičeno do pridobitve sredstev. Najnižja stopnja pomoči se določi glede na povprečno intenzivnost pomoči na prebivalca na državo članico pred uporabo varnostne mreže na regionalni ravni, dodeljene razvitejšim regijam te države članice. Če v državi članici ni drugih razvitih regij, najnižja stopnja pomoči ustreza začetni povprečni intenzivnosti pomoči na prebivalca vseh razvitejših regij, kar je EUR 19,80 na prebivalca na leto. Najvišja stopnja pomoči se nanaša na teoretično regijo z BDP na prebivalca v višini 75 % povprečja EU-27 in se izračuna po postopku, navedenem v točkah (a) in (b) odstavka 1. Od zneska, izračunanega po tej metodi, se upošteva 40 %.
 - (b) izračuna se znesek začetnih regionalnih dodeljenih sredstev, pri čemer se upošteva BDP na prebivalca v regiji (po paritetah kupne moč) na podlagi linearne interpolacije relativnega BDP na prebivalca v regiji v primerjavi s povprečjem EU-27;
 - (c) k znesku, izračunanemu v skladu s točko (b), se po potrebi prišteje znesek, ki izhaja iz dodelitve letne premije v višini 1 100 EUR za vsako brezposelno osebo, vendar le za število brezposelnih v tej regiji, ki presega število ljudi, ki bi bili brezposelni, če bi se uporabila povprečna stopnja brezposelnosti v vseh manj razvitih regijah.

Metoda dodelitve za razvitejše regije, upravičene do sredstev v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" iz točke (c) prvega pododstavka člena 90(2)

3. Skupni začetni teoretični finančni okvir se izračuna tako, da se intenzivnost pomoči na prebivalca in na leto v višini 19,80 EUR pomnoži s številom prebivalcev, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev sredstev.
4. Delež vsake zadevne države članice je vsota deležev njenih regij, upravičenih do sredstev na ravni NUTS 2, pri čemer se ti deleži določijo v skladu z naslednjimi merili, ki so ponderirana, kot je navedeno:
 - (a) skupno število prebivalcev regije (ponderirana vrednost 25 %);

- (b) število brezposelnih oseb v regijah na ravni NUTS 2 s stopnjo brezposelnosti nad povprečjem vseh razvitejših regij (ponderirana vrednost 20 %);
- (c) nova delovna mesta, ki jih je treba ustvariti za doseg ciljne vrednosti strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast za regionalno stopnjo delovne aktivnosti (starost od 20 do 64 let) v višini 75 % (ponderirana vrednost 20 %);
- (d) število oseb v starosti od 30 do 34 let s terciarno stopnjo izobrazbe, ki je potrebno za doseg ciljne vrednosti strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast v višini 40 % (ponderirana vrednost 12,5 %);
- (e) število oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje (v starosti od 18 do 24 let), je potrebno znižati, da bi dosegli ciljno vrednost strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast v višini 10 % (ponderirana vrednost 12,5 %);
- (f) razlika med izmerjenim BDP v regiji (po paritetah kupne moči) in teoretičnim BDP v regiji, če bi slednja imela enak BDP na prebivalca kot najbogatejša regija na ravni NUTS 2 (ponderirana vrednost 7,5 %);
- (g) število prebivalcev regij na ravni NUTS 3 z gostoto prebivalstva pod 12,5 preb./km² (ponderirana vrednost 2,5 %).

Metoda dodelitve za države članice, upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada po členu 90(3)

5. Skupni teoretični finančni okvir se izračuna tako, da se povprečna intenzivnost pomoči na prebivalca na leto v višini 48 EUR pomnoži s številom prebivalcev, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev sredstev. Ta teoretični finančni okvir, ki je posamezni državi članici, upravičeni do pridobitve sredstev, dodeljen vnaprej, ustreza odstotnemu deležu, ki temelji na prebivalstvu, površini in nacionalni blaginji te države ter se določi po naslednjem postopku:
 - (a) izračuna se aritmetično povprečje deležev prebivalstva in površine države članice v odnosu do celotnega prebivalstva in površine vseh držav članic, upravičenih do pridobitve sredstev. Če delež celotnega prebivalstva države članice presega njen delež celotne površine za faktor 5 ali več, kar odraža izjemno visoko gostoto prebivalstva, se za ta korak uporabi le delež celotnega prebivalstva.
 - (b) tako pridobljeni odstotni deleži se prilagodijo s koeficientom, ki pomeni tretjino odstotnega deleža, za katerega BND te države članice na prebivalca (merjen po paritetah kupne moči) za obdobje 2008–2010 presega povprečni BND na prebivalca vseh držav članic, upravičenih do pridobitve sredstev (povprečje je izraženo s 100 %), oziroma ga ne dosega.
6. Da bi se upoštevale znatne potrebe držav članic, ki so k Uniji pristopile 1. maja 2004 ali pozneje, v smislu prometnega in okoljskega sektorja, bo njihov delež Kohezijskega sklada znašal najmanj tretjino celotnih dokončno dodeljenih finančnih sredstev po uporabi zgornje meje iz odstavkov 10 in 13, prejetih v povprečju tekom obdobja.
7. Sredstva, dodeljena iz Kohezijskega sklada za države članice iz drugega pododstavka člena 90(3), se znižujejo tekom obdobja sedmih let. Ta prehodna pomoč bo v letu 2014 znašala 48 EUR na vsakega prebivalca države članice. Zneski v prihodnjih letih bodo izraženi kot odstotni delež zneska, opredeljenega za leto 2014, pri čemer bodo odstotni deleži znašali 71 % za 2015, 42 % za 2016, 21 % za 2017, 17 % za 2018, 13 % za 2019 in 8 % za 2020.

Metoda dodelitve sredstev iz cilja "evropskega teritorialnega sodelovanja" po členu 4 uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju

8. Dodelitev sredstev po državah članicah, ki zajema čezmejno in nadnacionalno sodelovanje, vključno s prispevki iz ESRR za Evropski instrument sosedstva in Instrument za predpristopno pomoč, se določi kot ponderirana vsota deleža prebivalstva obmejnih regij in deleža celotnega prebivalstva posamezne države članice. Ponderirana vrednost se določi na podlagi deležev sklopov čezmejnega in nadnacionalnega sodelovanja. Delež sklopa čezmejnega sodelovanja in sklopa nadnacionalnega sodelovanja znašata 77,9 % in 22,1 %.

Metoda dodelitve sredstev pri dodatnem financiranju za regije iz točke (e) člena 92(1)

9. Najbolj oddaljenim regijam in severnim redko poseljenim regijam na ravni NUTS 2 bodo dodeljena dodatna posebna sredstva, ki ustrezajo intenzivnosti pomoči 30 EUR na prebivalca na leto. Razdeljena bodo po regijah in državah članicah, in sicer sorazmerno glede na celotno prebivalstvo teh regij.

Največja stopnja prenosov iz skladov za podporo koheziji

10. Da bi prispevali k doseganju ustrezne koncentracije kohezijskih sredstev v najmanj razvitih regijah in državah članicah ter k zmanjšanju neskladij v povprečni intenzivnosti pomoči na prebivalca, bo največja stopnja prenosa (zgornja meja) iz skladov na posamezno državo članico znašala 2,35 % BDP te države članice. Zgornja meja se bo uporabila vsako leto, pri čemer bodo morda potrebni popravki zaradi pomika izplačil za pobudo za zaposlovanje mladih na začetek obdobja, z njo pa se bodo po potrebi sorazmerno zmanjšali vsi prenosi (razen za bolj razvite regije in cilj "evropsko teritorialno sodelovanje") na zadevno državo članico, da bi dosegli najvišjo stopnjo prenosa. Za države članice, ki so k Uniji pristopile pred letom 2013 in katerih povprečna realna rast BDP v obdobju 2008–2010 je bila nižja od –1 %, bo najvišja stopnja prenosa 2,59 %.
11. Zgornje meje iz odstavka 10 vključujejo prispevke iz ESRR za financiranje čezmejnega sklopa evropskega sosedskega instrumenta in instrumenta za predpristopno pomoč. Te zgornje meje ne vključujejo posebne dodelitve 3 000 000 000 EUR za pobudo za zaposlovanje mladih.
12. Izračuni BDP, ki jih opravi Komisija, bodo temeljili na statističnih podatkih, ki so bili na voljo maja 2012. Posamezne nacionalne stopnje rasti BDP za obdobje 2014–2020, kot jih je maja 2012 predvidela Komisija, se uporabljajo za vsako državo članico posebej.
13. Po pravilih iz odstavka 10 dodelitev za posamezno državo članico ne presega 110 % njihove realne ravni v programskem obdobju 2007–2013.

Dodatne določbe

14. Za vse regije, katerih BDP na prebivalca (po paritetah kupne moč), je bil uporabljen kot pogoj za pridobitev sredstev, v programskem obdobju 2007–2013 ni dosegal 75 % povprečja EU-25, vendar v katerih BDP presega 75 % povprečja EU-27, bo najmanjša stopnja podpore v obdobju 2014–2020 v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta" vsako leto ustrezala 60 % njihovih prejšnjih okvirnih povprečnih letnih dodeljenih sredstev iz dodelitve za konvergenco, ki jih je Komisija izračunala za večletni finančni okvir 2007–2013.
15. Nobena regija v prehodu ne prejme manj od tega, kar bi prejela, če bi bila razvitejša regija. Za določitev ravni teh najnižjih sredstev se metoda dodelitve za razvitejše regije uporabi za vse regije, katerih BDP na prebivalca dosega vsaj 75 % povprečja EU-27.
16. Najnižja skupna sredstva iz skladov, dodeljena državi članici, ustrezajo 55 % vseh sredstev, ki so ji bila posamično dodeljena za obdobje 2007–2013. Prilagoditve, potrebne za izpolnitev te zahteve, se izvedejo sorazmerno glede na dodeljena sredstva iz skladov, razen dodelitev v okviru cilja "evropsko teritorialno sodelovanje".
17. Za odpravo vplivov gospodarske krize na raven blaginje v državah članicah v euroobmočju ter za spodbujanje rasti in novih delovnih mest v teh državah članicah so iz strukturnih skladov dodeljena sledeča dodatna sredstva:
 - (a) 1 375 000 000 EUR za razvitejše regije Grčije;
 - (b) 1 000 000 000 EUR za Portugalsko, ki se razdeli sledeče: 450 000 000 v EUR za razvitejše regije, od tega 150 000 000 EUR za Madeiro, 75 000 000 EUR za regijo v prehodu in 475 000 000 EUR za manj razvite regije;
 - (c) 100 000 000 EUR za obmejno, osrednjo in zahodno regijo Irske;
 - (d) 1 824 000 000 EUR za Španijo, od tega 500 000 000 EUR za Extremaduro, 1 051 000 000 EUR za regije v prehodu in 273 000 000 EUR za bolj razvite regije;
 - (e) 1 500 000 000 EUR za manj razvite regije Italije, od tega 500 000 000 EUR za neurbana območja.
18. Zaradi izzivov, ki jih prinašata položaj otoških držav članic in oddaljenost nekaterih delov Unije, Malta in Ciper, potem ko bo uporabljena metoda za izračun iz odstavka 16, prejmeta dodatna sredstva v višini 200 000 000 EUR oziroma 150 000 000 EUR v okviru cilja "naložbe za rast in delovna mesta", ki se razdelijo na naslednji način: ena tretjina za Kohezijski sklad in dve tretjini za strukturna sklada.

Španskima regijama Ceuti in Melilli se v okviru strukturnih skladov dodelijo dodatna skupna sredstva v višini 50 000 000 EUR.

Najbolj oddaljeni regiji Mayotte se v okviru strukturnih skladov dodelijo skupna sredstva v višini 200 000 000 EUR.

19. Da bi nekaterim regijam olajšali prilagoditev bodisi na spremembe njihovega statusa upravičenke bodisi na dolgotrajne učinke nedavnih dogajanj v njihovem gospodarstvu, se dodelijo naslednja dodatna sredstva:
- (a) 133 000 000 za Belgijo, od tega 66 500 000 EUR za Limburg in 66 500 000 EUR za regije v prehodu v Valonski regiji;
 - (b) 710 000 000 EUR za Nemčijo, od tega 510 000 000 EUR za nekdanje konvergenčne regije iz kategorije regije v prehodu in 200 000 000 EUR za regijo Leipzig;
 - (c) ne glede na odstavek 10 se v okviru strukturnih skladov manj razvitim regijam Madžarske dodelijo dodatna sredstva v višini 1 560 000 000 EUR, manj razvitim regijam Češke republike dodatna sredstva v višini 900 000 000 EUR in manj razviti regiji Slovenije dodatna sredstva v višini 75 000 000 EUR.
20. Za program PEACE se dodelijo skupna sredstva v višini 150 000 000 EUR, od tega 106 500 000 EUR za Združeno kraljestvo in 43 500 000 EUR za Irsko. Navedeni program se izvaja kot čezmejni program sodelovanja med Severno Irsko in Irsko.

Dodatne prilagoditve v skladu s členom 92(2)

21. Ciper je poleg zneskov iz členov 91 in 92 upravičen do dodatnih sredstev v višini 94 200 000 EUR leta 2014 in 92 400 000 EUR leta 2015, ki so dodana dodeljenim strukturnim skladom.
-

PRILOGA VIII

METODOLOGIJA GLEDE POSEBNE DODELITVE ZA POBUDO ZA ZAPOSLOVANJE MLADIH IZ ČLENA 91

- I. Razdelitev posebne dodelitve za pobudo za zaposlovanje mladih se določi v skladu z naslednjimi koraki:
1. Število mladih brezposelnih v starosti 15–24 let se opredeli v regijah na ravni NUTS 2, kot so opredeljene v členu 16 uredbe o ESS, to so regije na ravni NUTS 2, v katerih stopnja brezposelnosti mladih med 15. in 24. letom v letu 2012 presega 25 %, ter za države članice, kjer je stopnja brezposelnosti mladih v letu 2012 narasla za več kot 30 %, v regijah, v katerih so stopnje brezposelnosti mladih v letu 2012 presega 20 % (v nadaljnjem besedilu: upravičene regije).
 2. Ustrezna dodelitev za vsako upravičeno regijo se izračuna na podlagi razmerja med številom mladih brezposelnih oseb v upravičeni regiji ter skupnim številom mladih brezposelnih iz točke 1 v vseh upravičenih regijah.
 3. Dodelitev za vsako državo članico je vsota dodelitev za vsako od njenih upravičenih regij.
- II. Posebna dodelitev za pobudo za zaposlovanje mladih se ne upošteva za namene uporabe omejitvenih pravil iz Priloge VII v odnosu do dodelitve skupnih virov.
- III. Za določitev posebne dodelitve od pobude za zaposlovanje mladih za otočje Mayotte se stopnja brezposelnosti mladih in število mladih brezposelnih določi na podlagi razpoložljivih podatkov o stopnjah na nacionalni ravni, če podatki Eurostata na ravni NUTS 2 niso na voljo.
- IV. Sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih za obdobje 2016–2020 se lahko zvišajo v okviru proračunskega postopka v skladu s členom 14 Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013. Za razčlenitev dodatnih sredstev po državah članicah velja enak postopek kot se uporablja za prvotno dodelitev, vendar ob sklicevanju na najnovejše letne podatke.
-

PRILOGA IX

METODOLOGIJA DOLOČANJA MINIMALNEGA DELEŽA ESS

Dodatni delež, ki se doda deležu sredstev iz strukturnih skladov iz člena 92(4) in se v državi članici dodeli ESS, ki ustreza deležu te države članice za programsko obdobje 2007–2013, se določi na podlagi stopnje zaposlenosti (za osebe v starosti od 20 – 64 let) v referenčnem letu 2012, kot sledi:

- če je stopnja zaposlenosti 65-odstotna ali manj, se delež poveča za 1,7 odstotnih točk;
- če stopnja zaposlenosti znaša več kot 65 %, a ne več kot 70 %, se delež poveča za 1,2 odstotnih točk;
- če stopnja zaposlenosti znaša več kot 70 %, a ne več kot 75 %, se delež poveča za 0,7 odstotnih točk;
- če stopnja zaposlenosti znaša več kot 75 %, povečanje ni potrebno.

Skupni odstotni delež države članice po povečanju ne presega 52 % sredstev iz strukturnih skladov iz člena 92(4).

Za Hrvaško delež sredstev iz strukturnih skladov brez cilja "evropsko teritorialno sodelovanje, ki se dodeli ESS za programsko obdobje 2007–2013, znaša povprečni delež konvergenčnih regij tistih držav članic, ki so pristopile k Uniji 1. januarja 2004 ali pozneje.

PRILOGA X

DODATNOST

1. JAVNI ALI PRIMERLJIVI STRUKTURNI IZDATKI

V državah članicah, v katerih manj razvite regije zajemajo vsaj 65 % prebivalstva, bo za določitev javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov bo uporabljen podatek o bruto investicijah v osnovna sredstva, sporočen v programih stabilnosti in konvergence, ki ga pripravijo države članice v skladu z Uredbo (ES) št. 1466/97, da bi predstavile srednjeročno proračunsko strategijo. Znesek, ki bo uporabljen, je enak znesku, sporočenemu v okviru javnofinančnega salda, in je povezan z državnimi proračunskimi obeti, predstavi pa se ga kot delež BDP.

V državah članicah, v katerih manj razvite regije zajemajo več kot 15 % in manj kot 65 % prebivalstva, bo podatek o vseh bruto investicijah v osnovna sredstva v manj razvitih regijah uporabljen za določitev javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov. Naveden bo v enaki obliki kot je določeno v prvem pododstavku.

2. PREVERJANJE

Za preverjanje dodatnosti v skladu s členom 95(5) veljajo pravila, ki so navedena v nadaljevanju.

2.1 Predhodno preverjanje

- (a) Ko država članica predloži partnerski sporazum, zagotovi informacije o načrtovanem profilu izdatkov v obliki preglednice 1.

Preglednica 1

Javnofinančni izdatki kot delež BDP	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- (b) Države članice, v katerih manj razvite regije zajemajo več kot 15 % in manj kot 65 % prebivalstva, zagotovijo tudi informacije o načrtovanem profilu izdatkov v teh manj razvitih regijah v obliki preglednice 2.

Preglednica 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bruto investicije v osnovna sredstva države v manj razvitih regijah kot delež BDP	X	X	X	X	X	X	X

- (c) Države članice Komisiji zagotovijo informacije o glavnih makroekonomskih kazalnikih in napovedih, ki so osnova za stopnjo javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov.
- (d) Države članice, v katerih manj razvite regije zajemajo več kot 15 % in manj kot 65 % prebivalstva, Komisiji zagotovijo tudi informacije o metodi, uporabljeni za oceno bruto investicij v osnovna sredstva v teh regijah. V ta namen države članice uporabijo podatke o javnih naložbah na regionalni ravni, če so na voljo. Če ti podatki niso na voljo ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, tudi če je država članica znatno spremenila regionalno razdelitev za obdobje 2014–2020, kakor je opredeljeno v Uredbi (ES) št. 1059/2003, je mogoče z uporabo kazalnikov regionalnih javnih izdatkov ali razmerja med regionalnim prebivalstvom in javnimi naložbami na nacionalni ravni podati oceno bruto investicij v osnovna sredstva.
- (e) Ko Komisija in država članica dosežeta dogovor, se preglednica 1 in po potrebi preglednica 2 vključita v partnerski sporazum zadevne države članice kot referenčna raven javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov, ki jo je potrebno ohraniti v letih od 2014 do 2020.

2.2 Vmesno preverjanje

- (a) Ob vmesnem preverjanju se za državo članico šteje, da je ohranila stopnjo javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov, če je letno povprečje izdatkov v letih od 2014 do 2017 enako referenčni stopnji izdatkov iz partnerskega sporazuma ali višje od nje.
- (b) Po vmesnem preverjanju lahko Komisija v posvetovanju z državo članico popravi referenčno raven javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov v partnerskem sporazumu, če so se gospodarske razmere v tej državi članici v primerjavi z gospodarskimi razmerami, kakor so bile ocenjene ob sprejetju partnerskega sporazuma, bistveno spremenile.

2.3 Naknadno preverjanje

Ob naknadnem preverjanju se za državo članico šteje, da je ohranila stopnjo javnih ali primerljivih strukturnih izdatkov, če je letno povprečje izdatkov v letih od 2014 do 2020 enako referenčni stopnji izdatkov iz partnerskega sporazuma ali višje od nje.

3. FINANČNI POPRAVEK PO NAKNADNEM PREVERJANJU

Kadar se Komisija odloči, da bo v skladu s členom 95(6) izvedla finančni popravek, se stopnja finančnega popravka izračuna tako, da se odštejejo 3 % od razlike med referenčno stopnjo iz partnerskega sporazuma in doseženo stopnjo, ki je izražena kot odstotek referenčne stopnje, rezultat pa se nato deli z 10. Finančni popravek se določi tako, da se navedena stopnja finančnega popravka uporabi za prispevek iz sklada za zadevno državo članico za manj razvite regije za celotno programsko obdobje.

Če razlika med referenčno stopnjo v partnerskem sporazumu in doseženo stopnjo, izraženo kot odstotek referenčne stopnje iz partnerskega sporazuma, znaša 3 % ali manj, se finančni popravek ne izvede.

Finančni popravek ne presega 5 % sredstev, dodeljenih iz skladov zadevni državi članici za manj razvite regije za celotno programsko obdobje.

PRILOGA XI

Predhodne pogojenosti

DEL 1: Tematske predhodne pogojenosti

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>1. Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij</p> <p>(cilj "raziskave in razvoj")</p> <p>(iz točke (1) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESRR:</p> <p>— Vse prednostne naložbe v okviru tematskega cilja št. 1.</p>	<p>1.1. Raziskave in inovacije: obstoj nacionalne ali regionalne strategije za pametno specializacijo v skladu z nacionalnim programom reform, da bi se izkoristili zasebni izdatki za raziskave in inovacije, pri čemer ima ta program lastnosti uspešnih nacionalnih ali regionalnih sistemov za raziskave in inovacije.</p>	<p>— Oblikovana je nacionalna ali regionalna strategija za pametno specializacijo, ki:</p> <p>— temelji na analizi prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in tveganj (analizi SWOT) ali podobni analizi, da se viri usmerijo v omejen sklop prednostnih nalog v zvezi z raziskavami in inovacijami;</p> <p>— navaja ukrepe za spodbujanje zasebnih naložb v raziskave in tehnološki razvoj;</p> <p>— vključuje mehanizem spremljanja.</p> <p>— Sprejet je okvir, v katerem so navedena razpoložljiva proračunska sredstva za raziskave in razvoj.</p>
	<p>ESRR:</p> <p>— Krepitev infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti na tem področju, pa tudi spodbujanje pristojnih centrov, zlasti takšnih, ki so evropskega pomena.</p>	<p>1.2 Infrastruktura za raziskave in inovacije: obstoj večletnega načrta za pripravo proračuna in določitev prednostnih naložb.</p>	<p>— Sprejet je okvirni večletni načrt za pripravo proračuna in določitev prednostnih naložb, povezanih s prednostnimi nalogami Unije in po potrebi z Evropskim strateškim forumom za raziskovalne infrastrukture (ESFRI).</p>
<p>2. Povečanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter njihove uporabe in kakovosti (cilj "širokopsosovne povezave")</p> <p>(iz točke (2) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESRR:</p> <p>— Razvoj proizvodov in storitev IKT, e-trgovanje in krepitev povpraševanja po IKT.</p> <p>— Krepitev aplikacij IKT za e-vlado, e-učenje, e-vključevanje, e-kulturo in e-zdravje.</p>	<p>2.1. Digitalna rast: Strateški okvir politik za digitalno rast, da se spodbudijo cenovno dostopne, visokokakovostne in interoperabilne zasebne in javne storitve (vključno s čezmejnimi pobudami), ki jih omogočajo IKT, ter da bi državljani, vključno z ranljivimi skupinami, podjetja in javne uprave te storitve uporabljali v večjem obsegu.</p>	<p>— Vzpostavljen je npr. strateški okvir politik o digitalni rasti, na primer v okviru nacionalne ali regionalne strategije za pametno specializacijo, ki vsebuje:</p> <p>— pripravo proračuna in razvrstitev prednosti pri ukrepih z uporabo analize SWOT ali podobne analize, skladne s kazalnikom napredka digitalne evropske agende;</p> <p>— izvedeno analizo uravnoteženosti podpore povpraševanju po IKT in ponudbi teh tehnologij;</p>

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
			<ul style="list-style-type: none"> — kazalnike za merjenje napredka pri ukrepanju na področjih, kot so digitalna pismenost, e-vključevanje, e-dostopnost, ter napredek na področju e-zdravje v mejah člena 168 PDEU, po potrebi usklajene z ustreznimi obstoječimi sektorskimi nacionalnimi ali regionalnimi strategijami ali strategijami na ravni Unije; — oceno potreb po obsežnejši krepitvi zmogljivosti IKT.
	<p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Širitev širokopasovnih storitev in vzpostavljanje visokohitrostnih omrežij ter podpora prevzemanju nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno gospodarstvo. 	<p>2.2. Infrastruktura za omrežja naslednje generacije: obstoj nacionalnih ali regionalnih načrtov za omrežja naslednje generacije, v katerih so upoštevani regionalni ukrepi, da bi se dosegli ciljne vrednosti Unije glede visokohitrostnega internetnega dostopa, s poudarkom na področjih, na katerih trg ne zagotavlja kakovostne odprte infrastrukture po sprejemljivih cenah v skladu s pravili Unije o konkurenci in državni pomoči, ter da bi se zagotovile dostopne storitve za ranljive skupine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni in/ali regionalni načrt za omrežja naslednje generacije, ki zajema: <ul style="list-style-type: none"> — načrt za naložbe v infrastrukturo na podlagi ekonomske analize, ki upošteva obstoječe zasebne in javne infrastrukture in načrtovane naložbe; — modele trajnostnih naložb, s katerimi se krepi konkurenca ter zagotavlja dostop do odprtih, cenovno sprejemljivih in kakovostnih infrastrukture in storitev, ki bodo primerne tudi v prihodnosti; — ukrepe za spodbujanje zasebnih naložb.
<p>3. Povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij (MSP)</p> <p>(iz točke (3) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Spodbujanje podjetništva, zlasti z enostavnejšim izkoriščanjem novih idej v gospodarstvu in pospeševanjem ustanavljanja novih podjetij, tudi prek podjetniških inkubatorjev. — Podpora zmožnosti MSP, da sodelujejo pri rasti na regionalnih, nacionalnih in mednarodnih trgih ter pri procesih inovacij. 	<p>3.1. Uvedeni so posebni ukrepi kot podlaga za spodbujanje podjetništva ob upoštevanju Akta za mala podjetja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Posebni ukrepi so: <ul style="list-style-type: none"> — ukrepi, namenjeni skrajšanju časa in zmanjšanju stroškov za ustanovitev podjetja, ob upoštevanju ciljnih vrednosti iz Akta za mala podjetja; — ukrepi, namenjeni skrajšanju časa za pridobitev licenc in dovoljenj za začetek in opravljanje določene dejavnosti podjetja, pri čemer se upoštevajo ciljne vrednosti iz Akta za mala podjetja;

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
			<ul style="list-style-type: none"> — mehanizem za spremljanje izvajanja ukrepov, ki so bili izvedeni v skladu z Aktom za mala podjetja in za ocenjevanje vpliva na MSP.
<p>4. Podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih</p> <p>(iz točke (4) prvega odstavka člena 9(4))</p>	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega gospodarjenja z energijo in uporabe energije iz obnovljivih virov v javni infrastrukturi, vključno v javnih stavbah, in stanovanjskem sektorju. 	<p>4.1. Uvedeni so ukrepi za spodbujanje stroškovno učinkovitih izboljšav na področju učinkovitosti rabe končne energije in stroškovno učinkovitih naložb v energetske učinkovitost pri gradnji ali obnavljanju stavb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ukrepi vključujejo: <ul style="list-style-type: none"> — ukrepe, namenjene zagotavljanju vzpostavitve minimalnih zahtev, povezanih z energetske učinkovitostjo stavb, v skladu s členi 3, 4 in 5 Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾; — ukrepe, potrebne za vzpostavitev sistema certificiranja energetske učinkovitosti stavb v skladu s členom 11 Direktive 2010/31/EU; — ukrepe za zagotovitev strateškega načrtovanja na področju energetske učinkovitosti v skladu s členom 3 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾; — ukrepe v skladu s členom 13 Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ o učinkovitosti rabe končne energije in o energetske storitvah, da se končnim odjemalcem zagotovijo individualni števcji v mejah tehnične izvedljivosti, finančne sprejemljivosti in sorazmerno z morebitnimi prihranki energije
	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Spodbujanje uporabe sproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom na podlagi povpraševanja po uporabljivi toploti. 	<p>4.2. Uvedeni so ukrepi za spodbujanje sproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ukrepi vključujejo: <ul style="list-style-type: none"> — podporo sproizvodnji, ki temelji na povpraševanju po uporabni toploti in prihrankih primarne energije v skladu s členom 7(1) ter točkama (a) in (b) člena 9(1) Direktive 2004/8/ES, ter oceno obstoječega zakonodajnega in drugega pravnega okvira v zvezi s postopki za energetske dovoljenje ali drugimi postopki, ki jo opravijo države članice ali njihovi pristojni organi z namenom, da se:

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
			<p>(a) spodbudi načrtovanje enot za sproizvodnjo, ki ustrezajo ekonomsko utemeljenemu povpraševanju po uporabni toploti in se izogibajo proizvodnji več toplote, kot je uporabne toplote; ter</p> <p>(b) zmanjšajo regulativne in neregulativne ovire za povečanje deleža sproizvodnje.</p>
	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <p>— Spodbujanje proizvodnje in distribucije energije iz obnovljivih virov.</p>	<p>4.3. Uvedeni so ukrepi za spodbujanje proizvodnje in distribucije obnovljivih virov energije (*).</p>	<p>— Vzpostavljeni so pregledni programi podpore, prednostni dostop do omrežja ali zajamčeni dostop in prednostno odpremljanje ter standardna pravila za prevzemanje in delitev stroškov tehnične prilagoditve, ki so bila objavljena, v skladu s členi 14(1) ter 16(2) in (3) Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*).</p> <p>— Država članica je sprejela nacionalni akcijski načrt za energijo iz obnovljivih virov v skladu s členom 4 Direktive 2009/28/ES.</p>
<p>5. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam, preprečevanje tveganj in obvladovanje tveganj</p> <p>(cilj "podnebne spremembe")</p> <p>(iz točke (5) prvega odstavka člena 9(5))</p>	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <p>— Spodbujanje naložb za obravnavo specifičnih tveganj, zagotavljanje pripravljenosti na nesreče in razvoj sistemov obvladovanja nesreč.</p>	<p>5.1. Preprečevanje in obvladovanje tveganja: obstoj nacionalnih ali regionalnih ocen tveganja za obvladovanje naravnih nesreč, v katerih je upoštevano prilagajanje podnebnim spremembam.</p>	<p>— Uvedeno je nacionalno ali regionalno ocenjevanje tveganj, ki vključuje naslednje elemente:</p> <p>— opis postopka, metodologije, metod in podatkov neobčutljive narave, ki se uporabljajo za ocenjevanje tveganj, ter meril, temelječih na oceni tveganja, za določitev prednostnih naložb;</p> <p>— opis scenarijev z enim tveganjem in scenarijev z več tveganji;</p> <p>— upoštevanje nacionalnih strategij za prilagajanje podnebnim spremembam, kadar je ustrezno.</p>

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>6. Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabo virov</p> <p>(iz točke (6) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <p>— Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev okoljske zakonodaje Unije ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presega te zahteve.</p>	<p>6.1. Vodni sektor: obstoj a) politike določanja cen vode, ki zagotavlja ustrezne spodbude za uporabnike za učinkovito rabo vodnih virov, in b) ustreznega prispevka različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev v višini, ki se določi v odobrenem načrtu upravljanja povodja za naložbe, podprte s programi.</p>	<p>— Država članica je zagotovila, da se v sektorjih, ki jih podpirata ESRR in Kohezijski sklad, na podlagi različnih rab vode prispeva k povračilu stroškov vodnih storitev glede na sektor v skladu s prvo alinejo člena 9(1) Direktive 2000/60/ES, pri čemer se po potrebi upoštevajo socialni, okoljski in gospodarski učinki povračila, pa tudi geografske in podnebne značilnosti zadevnega območja oz. zadevnih območij.</p> <p>— Sprejetje načrta upravljanja povodja za vodno območje v skladu s členom 13 Direktive 2000/60/ES.</p>
	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <p>— Vlaganje v sektor ravnanja z odpadki za izpolnitev zahtev okoljske zakonodaje Unije ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presega te zahteve.</p>	<p>6.2. Sektor odpadkov: spodbujanje gospodarsko in okoljsko vzdržnih naložb v sektor odpadkov, zlasti z razvojem načrtov za ravnanje z odpadki v skladu z Direktivo 2008/98/ES in s hierarhijo ravnanja z odpadki.</p>	<p>— V skladu s členom 11(5) Direktive 2008/98/ES je bilo Komisiji predloženo poročilo o izvajanju v zvezi z napredkom pri izpolnjevanju ciljnih vrednosti iz člena 11 Direktive 2008/98/ES.</p> <p>— Obstoj enega ali več načrtov za ravnanje z odpadki, kot zahteva člen 28 Direktive 2008/98/ES.</p> <p>— Obstoj programov preprečevanja nastajanja odpadkov, kot zahteva člen 29 Direktive 2008/98/ES.</p> <p>— Sprejeti so bili potrebni ukrepi za doseganje ciljnih vrednosti glede priprave za ponovno uporabo in recikliranje do leta 2020 v skladu s členom 11(2) Direktive 2008/98/ES.</p>

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>7. Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah</p> <p>(iz točke (7) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T. — Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa. — Razvoj in izboljšanje okolju prijaznih (vključno z manj hrupnimi) in nizkoogljivi prevoznimi sistemi; vključno s celinskimi plovnimi potmi in pomorskim prometom, pristanišči, multimodalnimi povezavami in letališko infrastrukturo, za spodbujanje trajnostne regionalne in lokalne mobilnosti. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, tudi prek multimodalnih vozlišč. 	<p>7.1. Promet: obstoj celostnega načrta oz. načrtov ali okvira oz. okvirov za prometne naložbe v skladu z institucionalnim ustrojem držav članic (vključno z javnim regionalnim in lokalnim prevozom), na katerega je oprt razvoj infrastrukture in ki zagotavlja boljšo povezanost s celostnim in osrednjim omrežjem TEN-T.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Obstoj celostnega načrta oz. načrtov ali okvira oz. okvirov za prometne naložbe, ki so skladne s pravnimi zahtevami za strateško okoljsko presojo in določajo: — prispevek k enotnemu evropskemu prometnemu prostoru v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (?), vključno s prednostnimi naložbami v: — osrednje omrežje TEN-T in celostno omrežje, če je predvideno vlaganje iz ESRR in Kohezijskega sklada; ter — sekundarno povezanost; — realno in zrelo zasnovano projektov, pri katerih se predvideva podpora iz ESRR in Kohezijskega sklada; — ukrepe za zagotovitev zmogljivosti posredniških organov in upravičencev, da bi projekti potekali po načrtih.
	<p>ESRR + Kohezijskega sklada:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v vseevropsko prometno omrežje (TEN-T). — Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa. 	<p>7.2. Železniški: v okviru celostnega prometnega načrta oz. načrtov ali okvira oz. okvirov obstaja izrecen razdelek o razvoju železnice v skladu z institucionalnim ustrojem držav članic (vključno z javnim regionalnim in lokalnim prevozom), na katerega je oprt razvoj infrastrukture in ki zagotavlja boljšo povezanost s celostnim in osrednjim omrežjem TEN-T. Naložbe zajemajo mobilna sredstva, interoperabilnost in krepitev institucionalne usposobljenosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Obstoj razdelka o razvoju železnic v okviru prometnega načrta oz. načrtov ali okvira oz. okvirov, kakor so opredeljeni zgoraj, ki izpolnjuje pravne zahteve za strateško okoljsko presojo in določa realno in zrelo zasnovano projektov (vključno s časovnim razporedom in proračunskim okvirom). — Ukrepi za zagotovitev zmogljivosti posredniških organov in upravičencev, da bi projekti potekali po načrtih.

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<ul style="list-style-type: none"> — Razvoj in izboljšanje okolju prijaznih (vključno z manj hrupnimi) in nizkoogljičnih prevoznih sistemov, vključno s celinskimi plovnimi potmi in pomorskim prometom, pristanišči, multimodalnimi povezavami in letališko infrastrukturo, za spodbujanje trajnostne regionalne in lokalne mobilnosti. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, tudi prek multimodalnih vozlišč. 		
	<p>ESRR + Kohezijski sklad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T. — Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa. — Razvoj in izboljšanje okolju prijaznih (vključno z manj hrupnimi) in nizkoogljičnimi prevoznimi sistemi; vključno s celinskimi plovnimi potmi in pomorskim prometom, pristanišči, multimodalnimi povezavami in letališko infrastrukturo, za spodbujanje trajnostne regionalne in lokalne mobilnosti. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, tudi prek multimodalnih vozlišč. 	<p>7.3. Drugi načini prevoza, vključno s celinskimi plovnimi potmi in pomorskim prometom, pristanišči, multimodalnimi povezavami in letališko infrastrukturo: v okviru celostnega prometnega načrta oz. načrtov ali okvira oz. okvirov obstaja izrecen razdelek o celinskih plovnih poteh in pomorskem prometom, pristaniščih, multimodalnih povezavah in letališki infrastrukturi, ki prispevajo k izboljšanju povezanosti s celostnim in osrednjim omrežjem TEN-T in spodbujanju trajnostne regionalne in lokalne mobilnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Obstoj razdelka o celinskih plovnih poteh in pomorskem prometom, pristaniščih, multimodalnih povezavah in letališki infrastrukturi v okviru prometnega načrta oz. načrtov ali okvira oz. okvirov, ki: <ul style="list-style-type: none"> — je skladen s pravnimi zahtevami za strateško okoljsko presojo; — opredeljuje realno in zrelo zasnovano projektov (vključno s časovnim razporedom in proračunskim okvirom). — Ukrepi za zagotovitev zmogljivosti posredniških organov in upravičencev, da bi projekti potekali po načrtih.
	<p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje energetske učinkovitosti in zanesljivosti oskrbe z energijo prek razvoja pametnih sistemov za distribucijo, hrambo in prenos, tudi z vključevanjem porazdeljene proizvodnje iz obnovljivih virov energije. 	<p>7.4 Razvoj pametnih sistemov za distribucijo, hrambo in prenos energije:</p> <p>obstoj celostnih načrtov za naložbe v pametno energetska infrastrukturo in regulativnih ukrepov, ki prispevajo k izboljšanju energetske učinkovitosti in zanesljivosti oskrbe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovani so celostni načrti, ki opisujejo nacionalne prednostne naloge v zvezi z energetska infrastrukturo in so: <ul style="list-style-type: none"> — v skladu s členom 22 Direktive 2009/72/ES in Direktive 2009/73/ES, kjer je ustrezno, in

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
			<ul style="list-style-type: none"> — v skladu z ustreznimi regionalnimi naložbenimi načrti, skladnimi s členom 12 in desetletnim razvojnim načrtom omrežja na ravni Unije v skladu s točko (b) člena 8(3) Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁶⁾ in Uredbo (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁷⁾ in — v skladu s členom 3(4) Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁸⁾; — Načrti vsebujejo: — realen in zrel načrt projektov za projekte, pri katerih se predvideva podpora iz ESRR; — ukrepe za doseganje ciljev socialne in ekonomske kohezije in varstva okolja v skladu s členoma 3(10) Direktive 2009/72/ES in 3(7) Direktive 2009/73/ES; — ukrepe za optimizacijo rabe energije in spodbujanje energetske učinkovitosti v skladu s členoma 3(11) Direktive 2009/72/ES in 3(8) Direktive 2009/73/ES.
<p>8. Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja in mobilnosti delovne sile</p> <p>(cilj "zaposlovanje")</p> <p>(iz točke (8) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi z lokalnimi pobudami za zaposlovanje in spodbujanjem mobilnosti delavcev. 	<p>8.1. Aktivne politike trga dela so zasnovane in se izvajajo v skladu s smernicami za zaposlovanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Službe za zaposlovanje so zmožne izvajati in tudi izvajajo: — osebne storitve ter zgodnje aktivne in preventivne ukrepe na trgu dela, ki so na voljo vsem iskalcem zaposlitve, pri čemer se osredotočajo na prikrajšane skupine, vključno s pripadniki marginaliziranih skupnosti;

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
			<ul style="list-style-type: none"> — nudenje celostnih in preglednih informacij o prostih delovnih mestih in priložnostih za delo, pri čemer se upoštevajo spremenjajoče se potrebe na trgu dela. — Službe za zaposlovanje so vzpostavile formalno ali neformalno sodelovanje z zainteresiranimi stranmi.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Samozaposlovanje, podjetništvo in ustanavljanje podjetij, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Podpora razvoju podjetniških inkubatorjev in naložbena pomoč za samozaposlitev, mikropodjetja in ustanavljanje podjetij. 	<p>8.2. Samozaposlovanje, podjetništvo in ustanavljanje podjetij: obstoj strateškega političnega okvira za vključujoč zagon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vzpostavljen je strateški politični okvir za vključujočo začetno podporo, ki vsebuje naslednje elemente: — ukrepe, namenjene skrajšanju časa in zmanjšanju stroškov pri ustanovitvi podjetja, ob upoštevanju ciljnih vrednosti iz Akta za mala podjetja; — ukrepe, namenjene skrajšanju časa za pridobitev licenc in dovoljenj za začetek in opravljanje določene dejavnosti podjetja, pri čemer se upoštevajo ciljne vrednosti iz Akta za mala podjetja; — ukrepe, ki povezujejo ustrezne storitve za razvoj podjetij in finančne storitve (dostop do kapitala) ter po potrebi vključujejo prikrajšane skupine, območja ali oboje če je potrebno.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Posodobitev institucij trga dela, kot so javni in zasebni zavodi za zaposlovanje, in boljše usklajevanje s potrebami trga dela, vključno s programi mobilnosti in izboljšanim sodelovanjem med institucijami in zainteresiranimi stranmi. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Naložbe v infrastrukturo za zavode za zaposlovanje. 	<p>8.3. Institucije trga dela so posodobljene in okrepljene v skladu s smernicami za zaposlovanje;</p> <p>Reforme institucij trga dela temeljijo na jasni strategiji in predhodni oceni, ki vključujeta vidike enakosti spolov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ukrepi za reformo služb za zaposlovanje, da bi te lahko izvajale: — osebne storitve ter zgodnje aktivne in preventivne ukrepe na trgu dela, ki so na voljo vsem iskalcem zaposlitve, pri čemer se osredotočajo na prikrajšane skupine, vključno s pripadniki marginaliziranih skupnosti; — nudenje celostnih in preglednih informacij o prostih delovnih mestih in priložnostih za delo, pri čemer se upoštevajo spremenjajoče se potrebe na trgu dela.

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
			<ul style="list-style-type: none"> — Reforma služb za zaposlovanje bo vključevala vzpostavitev formalnih ali neformalnih omrežij sodelovanja z zainteresiranimi stranmi.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Aktivno in zdravo staranje. 	<p>8.4. Aktivno in zdravo staranje: politike aktivnega staranja so zasnovane v skladu s smernicami za zaposlovanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Zainteresirane strani sodelujejo pri zasnovi in spremljanju politik aktivnega staranja, katerih namen je starejše zaposlene obdržati na trgu dela in spodbujati njihovo zaposlovanje. — Država članica je uvedla ukrepe za spodbujanje aktivnega staranja.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Prilagajanje delavcev, podjetij in podjetnikov spremembam. 	<p>8.5. Prilagajanje delavcev, podjetij in podjetnikov spremembam: obstoj politik, ki temeljijo na predvidevanjih ter uspešnem obvladovanju sprememb in prestrukturiranja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uvedeni so instrumenti za podporo socialnim partnerjem in javnim organom pri razvijanju in spremljanju aktivnih pristopov k spremembam in prestrukturiranju, ki zajemajo ukrepe: <ul style="list-style-type: none"> — za spodbujanje predvidevanja sprememb; — za spodbujanje priprav na proces prestrukturiranja ter njegovo upravljanje.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Trajnostna vključitev mladih na trg dela, zlasti tistih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, med njimi mladih, ki jim grozi socialna izključenost ali so pripadniki marginaliziranih skupnosti, tudi s pomočjo jamstva za mlade. 	<p>8.6. Obstoj strateškega okvira politike za spodbujanje zaposlovanja mladih, tudi s pomočjo jamstva za mlade.</p> <p>Predhodna pogojenost velja le za izvajanje pobude za zaposlovanje mladih.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Obstaja strateški okvir politike za spodbujanje zaposlovanja mladih, ki: <ul style="list-style-type: none"> — temelji na dokazilih, ki merijo rezultate za mlade, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, ter ki predstavljajo osnovo za razvoj ciljnih politik in spremljanje razvoja; — opredeljuje javni organ, zadolžen za upravljanje ukrepov za zaposlovanje mladih ter za usklajevanje partnerstev na vseh ravneh in v vseh sektorjih; — vključuje zainteresirane strani, ki so pomembne za reševanje brezposelnosti mladih; — omogoča zgodnje posredovanje in aktivacijo;

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>9. Spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in diskriminaciji</p> <p>(ciljna vrednost v zvezi z revščino)</p> <p>(iz točke (9) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dejavno vključevanje, vključno z namenom spodbujanja enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanja zaposljivosti. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanje neenakosti glede zdravstvenega stanja, spodbujanje socialnega vključevanja z lažjim dostopom do socialnih, kulturnih in rekreacijskih storitev in prehod z institucionalnih storitev na storitve v okviru lokalnih skupnosti. — Podpora fizični, gospodarski in socialni oživitvi prikrajšanih skupnosti na mestnih in podeželskih območjih. 	<p>9.1. Obstoj in izvajanje nacionalnega strateškega političnega okvira za zmanjšanje revščine s ciljem dejavnega vključevanja oseb, izključenih s trga dela, v skladu s smernicami za zaposlovanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — vključuje podporne ukrepe za dostop do zaposlitve, razširitev spretnosti, mobilnost delavcev in trajnostno vključevanje mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, na trg dela. — Oblikovan je nacionalni strateški politični okvir za zmanjšanje revščine s ciljem dejavnega vključevanja, ki: <ul style="list-style-type: none"> — zajame dovolj dejstev, na podlagi katerih je mogoče oblikovati politike za zmanjšanje revščine in spremljati razvoj; — vsebuje ukrepe, ki podpirajo uresničitev nacionalne ciljne vrednosti glede revščine in socialne izključenosti (kot je opredeljen v nacionalnem programu reform), pri čemer ta cilj vključuje spodbujanje trajnostnih in kakovostnih zaposlitvenih možnosti za osebe, ki jim najbolj grozi socialna izključenost, tudi za osebe iz marginaliziranih skupnosti; — v boj proti revščini pritegne zainteresirane strani; — glede na ugotovljene potrebe vključuje ukrepe za prehod z institucionalne oskrbe na oskrbo v skupnosti; — na zahtevo in kadar je to utemeljeno, se lahko zainteresiranim stranem nudi pomoč pri predložitvi prijav za projekte ter izvajanju in upravljanju izbranih projektov.

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Socialno-ekonomsko vključevanje marginaliziranih skupnosti, kot so Romi. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanje neenakosti glede zdravstvenega stanja, spodbujanje socialnega vključevanja z dostopom do socialnih, kulturnih in rekreacijskih storitev in prehod z institucionalnih storitev na storitve v okviru lokalnih skupnosti. — Podpora fizični, gospodarski in socialni oživitvi prikrajšanih skupnosti na urbanih in mestnih območjih. — Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje. 	<p>9.2. Oblikovan je nacionalni strateški politični okvir za vključevanje Romov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni strateški politični okvir za vključevanje Romov, ki: — določa dosegljive nacionalne cilje glede vključevanja Romov, da se premostijo razlike s preostalim prebivalstvom. Te ciljne vrednosti morajo zajemati štiri cilje EU glede vključevanja Romov v zvezi z dostopom do izobraževanja, zaposlitve, zdravstvenega varstva in stanovanj; — po potrebi opredeljuje tiste prikrajšane mikroregije ali ločene soseske, v katerih so skupnosti najbolj prikrajšane, in sicer z uporabo obstoječih socialno-ekonomskih in teritorialnih kazalnikov (tj. zelo nizka izobrazbena raven, dolgoročna brezposelnost itd.); — vključuje učinkovite metode spremljanja za vrednotenje vpliva ukrepov za vključevanje Romov in mehanizem spremljanja za prilagoditev strategije; — je oblikovana, se izvaja in spremlja v tesnem sodelovanju in neprekinjenem dialogu z romsko civilno družbo ter regionalnimi in lokalnimi organi. — Na zahtevo in kadar je to utemeljeno, se zainteresiranim stranem nudi pomoč pri predložitvi prijav za projekte ter izvajanju in upravljanju izbranih projektov.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Lažji dostop do cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena. 	<p>9.3. Zdravje: obstoj nacionalnega ali regionalnega strateškega političnega okvira za zdravje v mejah člena 168 PDEU, ki zagotavlja ekonomsko vzdržnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni strateški politični okvir za zdravje, ki vključuje: — usklajene ukrepe za izboljšanje dostopa do zdravstvenih storitev;

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanje neenakosti glede zdravstvenega stanja, spodbujanje socialnega vključevanja z lažjim dostopom do socialnih, kulturnih in rekreacijskih storitev in prehod z institucionalnih storitev na storitve v okviru lokalnih skupnosti. 		<ul style="list-style-type: none"> — ukrepe za spodbujanje učinkovitosti v zdravstvenem sektorju z uvajanjem modelov za zagotavljanje storitev ter infrastrukture; — sistem spremljanja in pregledovanja. — Država članica ali regija je sprejela okvir, v katerem so navedena okvirna razpoložljiva proračunska sredstva in stroškovno učinkovita koncentracija sredstev za prednostne potrebe za zdravstvo.
<p>10. Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za pridobitev spretnosti ter vseživljenjsko učenje</p> <p>(cilj "izobraževanje")</p> <p>(iz točke (10) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Preprečevanje in zmanjševanje osipa in spodbujanje enakega dostopa do predšolske vzgoje ter osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja, med drugim tudi do (formalnih, neformalnih in priložnostnih) oblik izobraževanja s ciljem ponovnega vključevanja v izobraževanje in usposabljanje. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje. 	<p>10.1. Osip: obstoj strateškega političnega okvira za zmanjšanje osipa v mejah člena 165 PDEU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uveden je sistem za zbiranje in analizo podatkov in informacij o osipu na zadevnih ravneh, ki: — zajame dovolj dejstev, na podlagi katerih je mogoče oblikovati usmerjene politike in spremljati razvoj. — Oblikovan je strateški politični okvir v zvezi z osipom, ki: — je podprt z dejstvi; — zajema ustrezna področja izobraževanja, vključno z razvojem v zgodnjem otroštvu, in je zlasti usmerjen k ranljivim skupinam, pri katerih je največje tveganje osipa, vključno s pripadniki marginaliziranih skupnosti, ter v preventivne, intervencijske in kompenzacijske ukrepe; — vključuje vsa področja politike in vse zainteresirane strani, ki so pomembni za rešitev vprašanja osipa.

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti ter dostopa do terciarnega in enakovrednega izobraževanja za večjo udeležbo in večji delež uspešno zaključenega izobraževanja, zlasti za prikrajšane skupine. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje. 	<p>10.2. Visokošolsko izobraževanje: obstoj nacionalnega ali regionalnega strateškega političnega okvirja za večji delež uspešno zaključenega terciarnega izobraževanja ter za njegovo boljšo kakovost in učinkovitost v mejah člena 165 PDEU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni strateški politični okvir za terciarno izobraževanje, ki vključuje naslednje elemente: <ul style="list-style-type: none"> — po potrebi, ukrepe za povečanje udeležbe in deleža uspešno zaključenega izobraževanja, s katerimi se: <ul style="list-style-type: none"> — povečuje udeležba skupin z nižjimi dohodki in drugih nezadostno zastopanih skupin v visokošolskem izobraževanju, s posebnim poudarkom na prikrajšanih osebah, vključno s pripadniki marginaliziranih skupnosti; — znižuje stopnja osipa oziroma zvišuje stopnja končanega šolanja; — spodbuja inovativne vsebine in zasnovane programov; — ukrepe za povečanje zaposljivosti in podjetništva, s katerimi se: <ul style="list-style-type: none"> — spodbuja pridobivanje medpredmetnih znanj in spretnosti, vključno s podjetništvom, v ustreznih visokošolskih programih; — zmanjšujejo razlike med spoloma pri odločitvi za šolanje in poklic.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje dostopa do vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalni, neformalni in priložnostni obliki, izpopolnjevanja znanja, spretnosti in kompetenc delovne sile, spodbujanje prožnih oblik izobraževanja, med drugim tudi s poklicnim svetovanjem in validacijo pridobljenih kompetenc. 	<p>10.3. Vseživljenjsko učenje: obstoj nacionalnega in/ali regionalnega strateškega političnega okvira za vseživljenjsko učenje v mejah člena 165 PDEU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni strateški politični okvir za vseživljenjsko učenje, ki vključuje ukrepe: <ul style="list-style-type: none"> — s katerimi se podpirajo razvoj vseživljenjskega učenja in povezovalne storitve tovrstnega učenja, vključno z njihovim izvajanjem in nadgrajevanjem spretnosti (tj. potrjevanjem, usmerjanjem, izobraževanjem in usposabljanjem) ter omogočajo vključevanje zainteresiranih strani in partnerstvo z njimi;

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje. 		<ul style="list-style-type: none"> — za pridobivanje spretnosti za različne ciljne skupine, ki so opredeljene kot prednostne v nacionalnem ali regionalnem strateškem političnem okviru (na primer mladi udeleženci poklicnega usposabljanja, odrasli, starši, ki se vračajo na trg dela), nizkokvalificirani in starejši delavci, migranti ter druge prikrajšane skupine, zlasti invalidi); — za večji dostop do vseživljenjskega učenja, vključno s prizadevanji za učinkovito izvajanje orodij za preglednost (na primer evropsko ogrodje kvalifikacij, nacionalna ogrodja kvalifikacij, evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja) — za izboljšanje ustreznosti izobraževanja in usposabljanja glede na trg dela ter njuno prilagoditev potrebam opredeljenih ciljnih skupin (na primer mladi udeleženci poklicnega usposabljanja, odrasli, starši, ki se vračajo na trg dela, nizkokvalificirani in starejši delavci, migranti ter druge prikrajšane skupine, zlasti invalidi).
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja glede na trg dela, lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev ter krepitev in izboljšanje sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, med drugim z mehanizmi za predvidevanje potreb po spretnostih, prilagoditvijo učnih načrtov ter oblikovanjem in razvojem sistemov za učenje na delovnem mestu, vključno z dualnimi učnimi sistemi in vajeniškimi programi. 	<p>10.4. Obstoj nacionalnega ali regionalnega strateškega političnega okvira za boljšo kakovost in učinkovitost sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v mejah člena 165 PDEU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni strateški politični okvir za boljšo kakovost in učinkovitost sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v mejah člena 165 PDEU, ki vključuje ukrepe za:

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje in izobraževanje. 		<ul style="list-style-type: none"> — izboljšanje ustreznosti sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja glede na trg dela v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi, vključno z mehanizmi za predvidevanje potreb po spretnostih, prilagoditvijo učnih načrtov ter krepitevijo različnih oblik učenje na delovnem mestu; — izboljšanje kakovosti in privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tudi z vzpostavitvijo nacionalnega pristopa za zagotavljanje njune kakovosti (na primer v skladu z evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja) in izvajanjem orodij za preglednost in priznavanje, kot je evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.
<p>11. Izboljšanje institucionalnih zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih skupin in učinkovita javna uprava</p> <p>(iz točke (11) prvega odstavka člena 9)</p>	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vlaganje v institucionalne zmogljivosti ter učinkovitost javne uprave in javnih storitev s ciljem reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja. <p>ESRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava z ukrepi za krepitev institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in služb, povezanih z izvajanjem ESRR, in v podporo ukrepom za izboljšanje institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javne uprave, ki jih podpira ESS. 	<ul style="list-style-type: none"> — Obstoj strateškega političnega okvira za izboljšanje upravne učinkovitosti držav članic, vključno z reformo javne uprave. 	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je strateški politični okvir za izboljšanje upravne učinkovitosti in spretnosti v javnih organih države članice, ki vključuje naslednje elemente in je tudi v postopku izvajanja: — analizo in strateško načrtovanje pravnih, organizacijskih in/ali postopkovnih reformnih ukrepov; — razvoj sistemov upravljanja kakovosti; — celostne ukrepe za poenostavitev in racionalizacijo upravnih postopkov; — razvoj in izvajanje strategij in politik v zvezi s človeškimi viri, ki zajemajo ugotovljene glavne pomanjkljivosti na tem področju; — razvoj spretnosti na vseh ravneh poklicni hierarhije v javnih organih;

Tematski cilji	Prednostne naložbe	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
	<p>Kohezijski sklad:</p> <p>— Izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava z ukrepi za krepitev institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in služb, povezanih z izvajanjem Kohezijskega sklada.</p>		— razvoj postopkov in orodij za spremljanje in vrednotenje.

(¹) Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

(²) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

(³) Direktiva 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS (UL L 114, 27.4.2006, str. 64).

(⁴) Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

(⁵) Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

(⁶) Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (UL L 211, 14.8.2009, str. 15).

(⁷) Uredba (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L 211, 14.8.2009, str. 36).

(⁸) Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

DEL 2: Splošne predhodne pogojenosti

Območje	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
1. Boj proti diskriminaciji	Obstoj administrativne usposobljenosti za izvajanje in uporabo protidiskriminacijske zakonodaje in politike Unije na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov	<p>— Ureditev, skladna z institucionalnim in pravnim okvirom držav članic, za vključitev institucij, odgovornih za spodbujanje enake obravnave vseh oseb, v pripravo in izvajanje programov, vključno s svetovanjem o enakosti pri dejavnostih na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov;</p> <p>— ureditev za usposabljanje osebja, ki je vključeno v upravljanje in nadzor evropskih strukturnih in investicijskih skladov na področjih protidiskriminacijske zakonodaje in politike Unije.</p>
2. Enakost spolov	Obstoj administrativne usposobljenosti za izvajanje in uporabo zakonodaje in politike Unije za enakost spolov na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov	<p>— Ureditev, skladna z institucionalnim in pravnim okvirom držav članic, za vključitev institucij, odgovornih za enakost spolov, v pripravo in izvajanje programov, vključno s svetovanjem o enakosti spolov pri dejavnostih na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov;</p> <p>— ureditev za usposabljanje osebja, ki je vključeno v upravljanje in nadzor evropskih strukturnih in investicijskih skladov na področjih zakonodaje in politike Unije za enakost spolov ter vključevanja načela enakosti spolov.</p>

Območje	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
3. Invalidnost	Obstoj administrativne usposobljenosti za izvajanje in uporabo Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES ⁽¹⁾ .	<ul style="list-style-type: none"> — Ureditev, skladna z institucionalnim in pravnim okvirom držav članic, za posvetovanje z institucijami, odgovornimi za uveljavljanje pravic invalidov, ali predstavniškimi organizacijami invalidov in drugimi zainteresiranimi stranmi pri pripravi in izvajanju programov, in njihovo sodelovanje v njih; — ureditev za usposabljanje osebja organov, ki so vključeni v upravljanje in nadzor evropskih strukturnih in investicijskih skladov na področjih ustrezne zakonodaje in politike o invalidnosti na ravni Unije in nacionalni ravni, vključno z dostopnostjo in uporabo Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, kot se odraža v zakonodaji Unije in nacionalni zakonodaji, kot je ustrezno; — ureditev za spremljanje izvajanja člena 9 navedene konvencije na področju skladov ESI med celotno pripravo in izvajanjem programov.
4. Javna naročila	Obstoj ureditve za učinkovito uporabo zakonodaje Unije o javnih naročilih na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov.	<ul style="list-style-type: none"> — Ureditev za učinkovito uporabo zakonodaje Unije o javnih naročilih, podprta z ustreznimi mehanizmi; — ureditev, ki zagotavlja pregledne postopke oddaje javnih naročil; — ureditev za usposabljanje in informiranje osebja, vključenega v izvajanje skladov ESI; — ureditev za zagotovitev administrativne usposobljenosti za izvajanje in uporabo pravil Unije o javnih naročilih.
5. Državna pomoč	Obstoj ureditve za učinkovito uporabo pravil Unije o državni pomoči na področju evropskih strukturnih in investicijskih skladov.	<ul style="list-style-type: none"> — Ureditev za učinkovito uporabo pravil Unije o državni pomoči; — ureditev za usposabljanje in informiranje osebja, vključenega v izvajanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov; — ureditev, ki zagotavlja administrativne usposobljenosti za izvajanje in uporabo pravil Unije o državni pomoči.
6. Okoljska zakonodaja v zvezi s presojo vplivov na okolje in strateško okoljsko presojo	Obstoj ureditve za učinkovito uporabo okoljske zakonodaje Unije v zvezi s presojo vplivov na okolje in strateško okoljsko presojo.	<ul style="list-style-type: none"> — Ureditev za učinkovito uporabo Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (EIA) in Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ (SEA); — ureditev za usposabljanje in informiranje osebja, vključenega v izvajanje direktiv EIA in SEA; — ureditev, ki zagotavlja zadostno administrativno usposobljenost.

Območje	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
7. Statistični sistemi in kazalniki rezultatov	<p>Obstoj potrebne statistične podlage za izvajanje vrednotenja za presojo uspešnosti in vplivov programov.</p> <p>Obstoj sistema kazalnikov rezultatov, potrebnih za izbiro ukrepov, ki najuspešneje prispevajo k zelenim rezultatom, za spremljanje napredka pri doseganju rezultatov in izvajanje vrednotenja vpliva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ureditev za pravočasno zbiranje in združevanje statističnih podatkov, ki vključuje naslednje elemente: <ul style="list-style-type: none"> — opredelitev virov in mehanizmov za zagotavljanje statističnega validiranja; — ureditev za objavo in javni dostop do zbranih podatkov; — učinkovit sistem kazalnikov rezultatov, ki vključuje: <ul style="list-style-type: none"> — izbiro kazalnikov rezultatov za vsak program, ki zagotavlja informacije o tem, kako se izbirajo ukrepi politike, ki se financirajo iz programa; — določitev ciljnih vrednosti za te kazalnike; — usklajenost z naslednjimi pogoji za vsak kazalnik: zanesljivost in statistično validiranje, jasnost normativne razlage, odzivnost na politiko, pravočasno zbiranje podatkov; — postopki, s katerimi se zagotovi, da se pri vseh operacijah, ki se financirajo iz programa, sprejme učinkovit sistem kazalnikov.

(¹) Sklep Sveta z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti (UL L 23, 27.1.2010, str. 35).

(²) Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

(³) Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

PRILOGA XII

INFORMIRANJE IN KOMUNICIRANJE V ZVEZI S PODPORO IZ SKLADOV

1. SEZNAM OPERACIJ

Seznam operacij iz člena 115(2) vsebuje naslednja podatkovna polja v najmanj enem uradnem jeziku države članice:

- ime upravičenca (le pravne osebe, brez fizičnih oseb);
- ime operacije;
- povzetek operacije;
- datum začetka operacije;
- datum zaključka operacije (predvideni datum za fizično dokončanje ali celotno izvedbo operacije);
- skupni upravičeni izdatki, dodeljeni operaciji;
- stopnja sofinanciranja Unije (po prednostnih oseh);
- poštna številka operacije ali drug ustrezen indikator lokacije;
- država;
- ime kategorije ukrepa za operacijo v skladu s točko (b)(vi) prvega pododstavka člena 96(2);
- datum zadnje posodobitve seznama operacij.

Naslovi podatkovnih polj se navedejo še vsaj v enem drugem uradnem jeziku Unije.

2. UKREPI ZA OBVEŠČANJE JAVNOSTI IN KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTJO

Država članica, organ upravljanja in upravičenci sprejmejo potrebne ukrepe za obveščanje javnosti in za komuniciranje z njo o operacijah, ki jih v skladu s to uredbo podpira operativni program.

2.1. Odgovornosti države članice in organa upravljanja

1. Država članica in organ upravljanja zagotovita, da se informacijski in komunikacijski ukrepi izvajajo v skladu s komunikacijsko strategijo, ter si z uporabo različnih oblik in metod komunikacije na ustrezni ravni prizadevata, da mediji kar najbolj obsežno poročajo o teh ukrepih.
2. Država članica ali organ upravljanja je odgovorna za najmanj naslednje informacijske in komunikacijske ukrepe:
 - (a) organiziranje obsežne informacijske dejavnosti, s katero javnost še pred odobritvijo ustreznih komunikacijskih strategij obvesti o začetku operativnega programa ali programov;
 - (b) organiziranje enkrat letno obsežne informacijske dejavnosti, s katero promovira možnosti financiranja in izvajane strategije ter predstavi dosežke operativnega programa ali programov, kadar je ustrezno, vključno z velikimi projekti, skupnimi akcijskimi načrti in drugimi primeri projektov;
 - (c) zagotovitev, da je simbol Unije prikazan na vidnem mestu v prostorih vsakega organa upravljanja;

- (d) elektronsko objavo seznama operacij v skladu z oddelkom 1 te priloge;
 - (e) navedbo primerov operacij glede na operativni program na enotni spletni strani ali na spletni strani operativnega programa, ki je dostopna prek enotnega spletnega portala; primere mora navesti v razširjenem uradnem jeziku Unije, ki ni uradni jezik zadevne države članice;
 - (f) posodabljanje informacij o izvajanju operativnega programa, po potrebi vključno z njegovimi glavnimi dosežki, na enotni spletni strani ali na spletni strani operativnega programa, ki je dostopen prek enotnega spletnega portala.
3. Organ upravljanja v informacijske in komunikacijske ukrepe v skladu z nacionalnimi zakoni in praksami po potrebi vključi naslednje organe:
- (a) partnerje iz člena 5;
 - (b) informacijske centre o Evropi in predstavništva Komisije in informacijske pisarne Evropskega parlamenta v državah članicah;
 - (c) izobraževalne in raziskovalne ustanove.

Ti organi seznanjajo širšo javnost z informacijami iz člena 115(1).

2.2. Odgovornosti upravičencev

1. V vseh ukrepih informiranja javnosti in komuniciranja z njo, je podpora skladov za operacijo prikazana:
- (a) s prikazovanjem simbola Unije v skladu s tehničnimi značilnostmi iz izvedbenega akta, ki ga je Komisija sprejela v skladu s členom 115(4), skupaj z navedbo Unije;
 - (b) z navedbo sklada ali skladov, ki podpirajo operacijo.
- Kadar se ukrep informiranja ali komuniciranja nanaša na operacijo ali več operacij, ki se sofinancirajo iz več kot enega sklada, se lahko sklic iz točke (b) nadomesti s sklicem na sklade ESI.
2. Upravičenec med izvajanjem operacije obvešča javnost o podpori iz skladov:
- (a) na spletni strani upravičenca, če ta obstaja, objavi kratek opis operacije, ki je sorazmeren s stopnjo podpore, vključno z njenimi cilji in rezultati, pri čemer poudari finančno podporo Unije;
 - (b) v zvezi z operacijami, ki ne sodijo pod točki 4 in 5, izobesi vsaj en plakat z informacijami o projektu (najmanj velikosti A3), vključno s finančno podporo Unije, in sicer na dobro vidnem mestu, na primer ob vhodu v stavbo.
3. Upravičenec za operacije, ki jih podpira ESS, in, kadar je ustrezno, za operacije, ki jih podpira ESRR ali Kohezijski sklad, zagotovi, da so udeleženci operacije obveščeni o tem financiranju.

V vsak dokument, ki se nanaša na izvajanje operacije in je namenjen javnosti ali udeležencem, vključno s potrdili o udeležbi ali drugimi potrdili, je vključena izjava o podpori skladov, operativnemu programu.

4. Upravičenec med izvajanjem operacije, ki jo podpira ESRR ali Kohezijski sklad, na dobro vidnem mestu postavi dovolj velik začasni pano za vsako operacijo, ki zajema financiranje infrastrukture ali gradbenih dejavnosti, pri katerih skupna javna podpora operaciji presega 500 000 EUR.

5. Upravičenec najpozneje tri mesece po zaključku operacije na dobro vidnem mestu postavi dovolj veliko stalno ploščo ali pano za vsako operacijo, ki izpolnjuje naslednji merili:

- (a) skupna javna podpora operaciji presega 500 000 EUR;
- (b) operacija zajema nakup fizičnih predmetov ali financiranje infrastrukture ali gradbenih dejavnosti.

Na plošči ali panoju se navedeta ime in glavni namen operacije. Oblikuje se jo v skladu s tehničnimi značilnostmi, ki jih je Komisija sprejela na podlagi člena 115(4).

3. UKREPI INFORMIRANJA ZA MOREBITNE UPRAVIČENCE IN UPRAVIČENCE

3.1. Ukrepi informiranja za morebitne upravičence

1. Organ upravljanja v skladu s komunikacijsko strategijo zagotovi, da se strategija za operativni program ter njegovi cilji in možnosti financiranja, ki jih omogoča skupna podpora Unije in države članice, skupaj s podrobnostmi o finančni podpori iz zadevnih skladov obsežno razširjajo med morebitnimi upravičenci in vsemi zainteresiranimi stranmi.

2. Organ upravljanja zagotovi, da imajo morebitni upravičenci dostop do pomembnih informacij, vključno s posodobljenimi informacijami, kjer je to pomembno, ter da so glede na dostopnost elektronskih in drugih komunikacijskih storitev za določene morebitne upravičence obveščeni vsaj o naslednjem:

- (a) o možnostih financiranja in o objavi vabila k predložitvi vlog;
- (b) o pogojih za upravičenost izdatkov, ki morajo biti izpolnjeni za financiranje v okviru operativnega programa;
- (c) o opisu postopkov za pregled vlog za financiranje in zadevnih rokov;
- (d) o merilih za izbor operacij, ki bodo financirane;
- (e) o kontaktnih osebah na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, ki lahko zagotovijo informacije o operativnih programih;
- (f) o odgovornosti morebitnih upravičencev v zvezi z obveščanjem javnosti o cilju operacije in podpori operaciji iz skladov v skladu s točko 2.2. Organ upravljanja lahko od morebitnih upravičencev zahteva, da v vlogi navedejo okvirne komunikacijske dejavnosti, ki so sorazmerne z obsegom operacije.

3.2. Ukrepi informiranja za upravičence

1. Organ upravljanja obvesti upravičence, da sprejete financiranja pomeni tudi privolitev v vključitev na seznam operacij, ki je objavljen v skladu s členom 115(2).

2. Da bi lahko upravičenci izpolnili svoje obveznosti iz točke 2.2, organ upravljanja priskrbi orodja za obveščanje in komuniciranje, vključno s predlogami v elektronski obliki, kjer je to primerno.

4. ELEMENTI KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE

Komunikacijska strategija, ki jo pripravi organ upravljanja ali po potrebi država članica, vključuje naslednje elemente:

- (a) opis sprejetega pristopa, vključno z glavnimi informacijskimi in komunikacijskimi ukrepi, ki jih mora sprejeti država članica ali organ upravljanja in so namenjeni morebitnim upravičencem, upravičencem, multiplikatorjem ter širši javnosti, ob upoštevanju ciljev iz člena 115;
- (b) opis gradiva, ki bo na voljo v obliki, ki je dostopna invalidom;
- (c) opis načina podpore upravičencev pri komunikacijskih dejavnostih;
- (d) okvirni proračun za izvajanje strategije;

- (e) opis upravnih organov, vključno z osebjem, ki je pristojno za izvajanje informacijskih in komunikacijskih ukrepov;
 - (f) ureditev v zvezi z informacijskimi in komunikacijskimi ukrepi iz točke 2, vključno s spletno stranjo ali spletnim portalom, na katerem so na voljo taki podatki;
 - (g) navedbo, kako bodo informacijski in komunikacijski ukrepi ocenjeni, kar zadeva prepoznavnost politike, operativnih programov in operacij ter vloge skladov in Unije pa tudi ozaveščenost o teh vidikih;
 - (h) kadar je ustrezno, opis uporabe glavnih dosežkov preteklega operativnega programa;
 - (i) letno posodobitev z informacijskimi in komunikacijskimi dejavnostmi, ki jih je potrebno izvesti v naslednjem letu.
-

PRILOGA XIII

MERILA ZA IMENOVANJE ORGANA UPRAVLJANJA IN ORGANA ZA POTRJEVANJE

1. NOTRANJI NADZOR

- (i) Obstoje organizacijske strukture za naloge organa upravljanja in organa za potrjevanje ter dodelitev funkcij znotraj vsakega od teh organov, da se zagotovi spoštovanje načela ločevanja funkcij, kjer je to ustrezno.
- (ii) V primeru prenosa nalog na posredniške organe, okvir za zagotovitev opredelitve pristojnosti in obveznosti vsakega posameznega organa, preverjanja njihovih zmogljivosti za opravljanje prenesenih nalog in obstoja postopkov poročanja.
- (iii) Postopki poročanja in spremljanja nepravilnosti in postopki za vračanje neupravičeno izplačanih zneskov.
- (iv) Načrt za razporeditev ustreznih človeških virov s potrebnimi tehničnimi sposobnostmi na različnih ravneh in za različne funkcije v organizaciji.

2. OBVLADOVANJE TVEGANJ

V skladu z načelom sorazmernosti se zagotovi okvir za izvajanje ustreznega postopka obvladovanja tveganja, kadar je to potrebno, zlasti pa v primeru večjih sprememb dejavnosti.

3. DEJAVNOSTI UPRAVLJANJA IN NADZORA

A. Organ upravljanja

- (i) Postopki za zahtevke za nepovratna sredstva, oceno zahtevkov in izbiro financiranja, vključno z navodili in smernicami, ki zagotavljajo, da operacije prispevajo v skladu s točko (a)(i) člena 125(3) k doseganju posebnih ciljev in rezultatov prednostnih osi.
- (ii) Postopki za preverjanje upravljanja, vključno z upravnimi preverjanji vsakega zahtevka za povračilo, ki ga predložijo upravičenci, in preverjanji operacij na kraju samem.
- (iii) Postopki za obravnavo zahtevkov za povračilo, ki jih predložijo upravičenci, in odobritev izplačil.
- (iv) Postopki za sistem za računalniško zbiranje, beleženje in shranjevanje podatkov o posameznih operacijah, po potrebi vključno s podatki o posameznih udeležencih in z razčlenitvijo podatkov o kazalnikih po spolu, kjer je to potrebno, in za zagotovitev, da je varnost sistemov skladna z mednarodno sprejetimi standardi.
- (v) Postopki, ki jih določi organ upravljanja, za zagotovitev, da upravičenci vodijo ločeno računovodstvo ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo.
- (vi) Postopki za uvedbo uspešnih in sorazmernih ukrepov proti goljufijam.
- (vii) Postopki za zagotovitev ustrezne revizijske sledi in sistema arhiviranja.
- (viii) Postopki za pripravo izjave o zanesljivosti upravljanja, poročila o opravljenih preverjanjih in ugotovljenih pomanjkljivostih in letnega povzetka končnih revizij in preverjanj.
- (ix) Postopki za zagotovitev, da se upravičencu da na voljo dokument, v katerem so navedeni pogoji za podporo za posamezno operacijo.

B. Organ za potrjevanje

- (i) Postopki za potrjevanje zahtevkov za vmesna plačila, predloženih Komisiji.
- (ii) Postopki za pripravo obračuna in potrjevanje njegove pravilnosti, popolnosti in točnosti ter skladnosti izdatkov z veljavno zakonodajo, ob upoštevanju rezultatov vseh revizij.
- (iii) Postopki za zagotovitev ustrezne revizijske sledi z računalniškim vodenjem računovodskih izkazov za vsako operacijo, vključno z evidenco izterljivih in izterjanih zneskov ter zneskov, ki so bili umaknjeni.
- (iv) Kjer je ustrezno, postopki za zagotovitev, da od organa za potrjevanje prejme ustrezne informacije o izvedenih preverjanjih in rezultatih revizij, opravljenih bodisi s strani revizijskega organa ali pod njegovo pristojnostjo.

4. SPREMLJANJE

A. Organ upravljanja

- (i) Postopki za pomoč odboru za spremljanje.
- (ii) Postopki za pripravo letnih in končnih poročil o izvajanju ter njihovo predložitev Komisiji.

B. Organ za potrjevanje

Postopki o izpolnjevanju pristojnosti organa za potrjevanje za spremljanje rezultatov preverjanja upravljanja in rezultatov revizij, opravljenih bodisi s strani revizijskega organa ali pod njegovo pristojnostjo pred predložitvijo zahtevkov za plačilo Komisiji.

PRILOGA XIV

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) št. 1083/2006	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člena 3 in 4	Člen 89
Členi 5, 6 in 8	Člen 90
Člen 7	—
Člen 9	Člena 4 in 6
Člen 10	Člen 4(1)
Člen 11	Člen 5
Člen 12	Člen 4(4)
Člen 13	Člen 4(5)
Člen 14	Člena 4(7) in (8) ter 73
Člen 15	Člen 95
Člen 16	Člen 7
Člen 17	Člen 8
Člen 18	Člen 91
Členi 19 do 21	Člen 92
Člen 22	Člena 93 in 94
Člen 23	Člen 92(6)
Člen 24	Člen 91(3)
Člen 25	Člena 10 in 11
Člen 26	Člen 12
Člen 27	Člen 15
Člen 28	Člena 14 in 16
Člen 29	Člen 52
Člen 30	Člen 53
Člen 31	Člen 113
Člen 32	Členi 26, 29 ter 96(9) in (10)
Člen 33	Člena 30 in 96(11)
Člen 34	Člen 98
Člen 35	Člen 99
Člen 36	Člen 31
Člen 37	Členi 27 in 96(1) do (8)
Člen 38	—

Uredba (ES) št. 1083/2006	Ta uredba
Člen 39	Člen 100
Člen 40	Člen 101
Člen 41	Člena 102 do 103
Člen 42	Člen 123(7)
Člen 43	—
Člen 43a	Člen 67
Člen 43b	Člen 67
Člen 44	Členi 37 do 46
Člen 45	Člena 58 in 118
Člen 46	Člena 59 in 119
Člen 47	Člen 54
Člen 48	Členi 55, 56(1) do (3), 57 ter 114(1) in (2)
Člen 49	Členi 56(4), 57 in 114(3)
Člen 50	Členi 20 do 22
Člen 51	—
Člen 52	Člen 121
Člena 53 in 54	Člena 60 in 120
Člen 55	Člen 61
Člen 56	Členi 65 do 70
Člen 57	Člen 71
Člen 58	Člen 73
Člen 59	Člen 123
Člen 60	Člen 125
Člen 61	Člen 126
Člen 62	Člen 127
Člen 63	Člen 47
Člen 64	Člen 48
Člen 65	Člen 110
Člen 66	Člen 49
Člen 67	Člena 50 in 111
Člen 68	Člena 51 in 112
Člen 69	Členi 115 do 117
Člen 70	Člena 74 in 122
Člen 71	Člen 124
Člen 72	Člen 75

Uredba (ES) št. 1083/2006	Ta uredba
Člen 73	Člen 128
Člen 74	Člen 148
Člen 75	Člen 76
Člen 76	Člena 77 in 129
Člen 77	Člena 78 in 130
Člena 78 in 78a	Člen 131
Člen 79	—
Člen 80	Člen 132
Člen 81	Člena 80 in 133
Člen 82	Člena 81 in 134
Člen 83	—
Člen 84	Člen 82
Členi 85 do 87	Člen 135
Člen 88	—
Člen 89	Člen 141
Člen 90	Člen 140
Člen 91	Člen 83
Člen 92	Člen 142
Člen 93	Člena 86 in 136
Člen 94	—
Člen 95	—
Člen 96	Člen 87
Člen 97	Člen 88
Člen 98	Člen 143
Člen 99	Člena 85 in 144
Člen 100	Člen 145
Člen 101	Člen 146
Člen 102	Člen 147
Člena 103 in 104	Člen 150
Člen 105	Člen 152
Člen 105a	—
Člen 106	Člen 151
Člen 107	Člen 153
Člen 108	Člen 154

Skupna izjava Sveta in Komisije o členu 67

Svet in Komisija se strinjata, da člen 67(4), ki izključuje uporabo poenostavljenih stroškov iz člena 67(1)(b)–(d) v primerih, ko se dejavnost ali projekt v okviru dejavnosti izvaja izključno s postopki javnega naročanja, ne preprečuje izvajanja dejavnosti s postopki javnega naročanja, kadar plačila upravičenca izvajalcu temeljijo na vnaprej določenih stroških na enoto. Svet in Komisija se strinjata, da stroški, ki jih določi in plača upravičenec na podlagi navedenih stroškov na enoto, določenih s postopki javnega naročanja, pomenijo realne stroške, ki dejansko nastanejo in jih upravičenec plača v skladu s členom 67(1)(a).

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije o reviziji Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s prerazporeditvijo odobrenih proračunskih sredstev

Evropski parlament, Svet in Komisija so se dogovorili, da se v revizijo finančne uredbe, s katero se Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta uskladi z večletnim finančnim okvirom 2014–2020, vključijo določbe, ki so potrebne za uporabo ureditev za dodeljevanje rezerve za uspešnost in ki se nanašajo na izvajanje finančnih instrumentov v skladu s členom 39 (pobuda za mala in srednja podjetja) v okviru uredbe o skupnih določbah za evropske strukturne in investicijske sklade v zvezi s prerazporeditvijo:

- i. proračunskih sredstev, ki so bila predvidena za programe v zvezi z rezervo za uspešnost in jih je bilo treba sprostiti, ker mejniki prednostnih nalog v okviru teh programov niso bili doseženi, in
 - ii. proračunskih sredstev, ki so bila predvidena za namenske programe iz člena 39(4)(b) in jih je bilo treba sprostiti, ker država članica ne more več sodelovati v finančnem instrumentu.
-

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije o členu 1

Če bo zaradi upoštevanja posebnosti ESPR in EKSRP potrebno dodatno odstopanje od skupnih pravil, se Evropski parlament, Svet in Evropska komisija zavezujejo, da bodo omogočili to odstopanje in bodo z ustrežno skrbnostjo spremenili uredbo o skupnih določbah za evropske strukturne in investicijske sklade.

Skupna izjava Evropskega parlamenta in Sveta o izključitvi retroaktivnega učinka v zvezi z uporabo člena 5(3)

Evropski parlament in Svet se strinjata, da:

- v zvezi z uporabo členov 14(2), 15(1)(c) in 26(2) uredbe o skupnih določbah za evropske strukturne in investicijske sklade ukrepi držav članic za vključitev partnerjev iz člena 5(1) v pripravo partnerskega sporazuma in programe iz člena 5(2) vključujejo vse ukrepe, ki jih države članice sprejmejo na praktični ravni, ne glede na njihov časovni razpored, pa tudi ukrepe, ki so jih sprejele pred začetkom veljavnosti navedene uredbe in pred datumom začetka veljavnosti delegiranega akta za evropski kodeks ravnanja, sprejetega v skladu s členom 5(3) iste uredbe, v pripravljalni fazi programskega postopka države članice, če so doseženi cilji načela o partnerstvu, določenega v omenjeni uredbi. Na podlagi tega bodo države članice v skladu z nacionalnimi in regionalnimi pristojnostmi odločale o vsebini predlaganega partnerskega sporazuma in osnutka programov v skladu z ustreznimi določbami te uredbe in pravili za posamezen sklad;
 - delegirani akt o evropskem kodeksu dobre prakse, sprejet v skladu s členom 5(3), v nobenem primeru neposredno ali posredno nima retroaktivnega učinka, zlasti ne v zvezi s postopkom odobritve partnerskega sporazuma in programov, saj zakonodajalca EU na Komisijo ne nameravata prenesti pooblastil, ki bi omogočala zavrnitev odobritve partnerskega sporazuma in programov zgolj in izključno na podlagi katere koli neskladnosti z evropskim kodeksom dobre prakse, sprejetim v skladu s členom 5(3);
 - Evropski parlament in Svet pozoveta Komisijo, naj jima osnutek besedila delegiranega akta, ki se bo sprejel v skladu s členom 5(3), da na voljo čim prej, najpozneje pa na datum, ko bo Svet sprejel politični dogovor o uredbi o skupnih določbah za evropske strukturne in investicijske sklade, ali na datum, ko bo Evropski parlament na plenarnem zasedanju glasoval o osnutku poročila o tej uredbi, odvisno od tega, kateri datum bo prej.
-

UREDBA (EU) št. 1304/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 164 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ vzpostavlja okvir za ukrepanje v okviru Evropskega socialnega sklada (ESS), Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijskega sklada, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo ter zlasti določa tematske cilje, načela in pravila načrtovanja, spremljanja in vrednotenja, upravljanja in nadzora. Zato bi bilo treba določiti naloge in področje uporabe ESS, skupaj s povezanimi prednostnimi naložbami za doseg tematskih ciljev, in posebne določbe o vrsti dejavnosti, ki se lahko financirajo iz ESS.

⁽¹⁾ UL C 143, 22.5.2012, str. 82 in UL C 271, 19.9.2013, str. 101.

⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 127.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

(2) ESS bi moral izboljšati zaposlitvene možnosti, okrepiti socialno vključevanje, ukrepati proti revščini, spodbujati izobraževanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje ter oblikovati ukrepe aktivnega, obsežnega in trajnostnega vključevanja v skladu z nalogami, ki so bile ESS zaupane na podlagi člena 162 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), tako da bi v skladu s členom 174 PDEU prispeval k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji. ESS bi moral v skladu s členom 9 PDEU upoštevati zahteve, povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti in visoko stopnje izobraženosti in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravlja.

(3) Evropski svet je 17. junija 2010 pozval, da vse skupne politike, vključno s kohezijsko politiko, podprejo strategijo Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020). Za polno usklajenost ESS s cilji te strategije, zlasti glede zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja in boja proti socialni izključenosti, revščini in diskriminaciji bi moral ESS države članice podpreti, ob upoštevanju ustreznih integriranih smernic in ustreznih priporočil za posamezne države, sprejetih v skladu s členom 121(2) in členom 148(4) PDEU, ter, kadar je primerno, na nacionalni ravni, nacionalne reformne programe, podprte z nacionalnimi strategijami zaposlovanja, nacionalnimi socialnimi poročili, nacionalnimi strategijami vključevanja Romov in nacionalnimi strategijami na področju invalidnosti. Prav tako bi moral ESS prispevati k ustreznim vidikom izvajanja vodilnih pobud, ob posebnem upoštevanju „Programa za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta“, „Mladi in mobilnost“ in „Evropske platforme za boj proti revščini in socialni izključenosti“. Podpirati bi moral tudi ustrezne dejavnosti v okviru pobud „Digitalna agenda“ in „Unija inovacij“.

(4) Unija se spopada s strukturnimi izzivi, ki izhajajo iz gospodarske globalizacije, tehnoloških sprememb in vedno starejše delovne sile ter pomanjkanja spretnosti in delovne sile v nekaterih sektorjih in regijah. Te izzive je še povečala nedavna gospodarska in finančna kriza, ki je povečala stopnje brezposelnosti, pri čemer je prizadela zlasti mlade in druge prikrajšane ljudi, kot so migranti in manjšine.

(5) Cilji ESS bi morali biti spodbujanje zaposlovanja, izboljševanje dostopa do trga dela, usmerjanje posebne pozornosti k tistim, ki so najdlje od trga dela, in podpora prostovoljni mobilnosti delavcev. Poleg tega bi moral ESS podpirati dejavno in zdravo staranje, tudi z inovativnimi oblikami organiziranja dela, ter spodbujati zdravje

- in varnost pri delu in povečevanje zaposljivosti. S spodbujanjem boljšega delovanja trgov dela s krepitvijo transnacionalne geografske mobilnosti delavcev bi moral ESS zlasti podpirati dejavnosti EURES (aktivnosti evropske mreže služb za zaposlovanje) v zvezi z zaposlovanjem in povezanimi storitvami informiranja, svetovanja in usmerjanja na nacionalni in čezmejni ravni. Operacije, financirane iz ESS, bi morale biti skladne s členom 5(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki določa, da se od nikogar ne sme zahtevati, da opravlja prisilno ali obvezno delo.
- (6) ESS bi moral tudi spodbujati socialno vključevanje in delovati proti revščini, da bi pretrgali krog medgeneracijske prikrajšanosti, za kar bi bilo treba izkoristiti vrsto politik, ki so namenjene najbolj prikrajšanim ljudem, ne glede na starost, vključno z otroki, revnimi zaposlenimi in starejšimi ženskami. Pozornost bi bilo treba nameniti udeležbi proslincev za azil in beguncem. ESS bi se lahko uporabil za izboljšanje dostopa do cenovno ugodnih, trajnostnih in visokokakovostnih storitev splošnega pomena, predvsem na področju zdravstva, zaposlovanja in usposabljanja, storitev za brezdomce, zunajšolskega varstva šolarjev, otroškega varstva in storitev dolgotrajne oskrbe. Podpirajo se lahko javne, zasebne in/ali skupnostne storitve, ki jih izvajajo različne vrste ponudnikov, namreč javne uprave, zasebna podjetja, socialna podjetja, nevladne organizacije.
- (7) ESS bi moral biti zavezan spopadanju z zgodnjo opustitvijo šolanja in spodbujanju enakega dostopa do izobraževanja dobre kakovosti, vlaganju v poklicno izobraževanje in usposabljanje, izboljšanju ustreznosti izobraževalnega sistema in sistema usposabljanja glede na trg dela ter pospešiti vseživljenjsko učenje, vključno s formalnimi, neformalnimi in priložnostnimi možnostmi učenja.
- (8) Ob teh prednostnih nalogah bi bilo treba v manj razvitih regijah in državah članicah izboljšati učinkovitost javne uprave na nacionalni in regionalni ravni ter njeno zmožnost za participativno delovanje, da bi povečali gospodarsko rast in zaposlitvene možnosti. Povečati bi bilo treba institucionalno zmogljivost zainteresiranih strani, vključno z nevladnimi organizacijami, ki izvajajo politike na področju zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja ter socialnih zadev pa tudi na področju odpravljanja diskriminacije.
- (9) Podpora v sklopu prednostne naložbe „razvoj, ki ga vodi skupnost“ lahko prispeva k vsem tematskim ciljem, določenim v tej uredbi. Strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost in podpira ESS, bi morale biti vključujoče in upoštevati prikrajšane ljudi na območju, tako pri upravljanju lokalne akcijske skupine kot pri vsebini strategije.
- (10) Obenem je bistveno podpirati razvoj in konkurenčnost mikro, malih in srednjih podjetij Unije in zagotoviti, da se lahko ljudje s pridobivanjem ustreznih spretnosti in znanj ter prek možnosti vseživljenjskega učenja prilagodijo novih izzivom, kot so prehod na gospodarstvo, temelječe na znanju, digitalna agenda ter prehod na nizkoogljično in bolj energetsko učinkovito gospodarstvo. Z izvajanjem svojih primarnih tematskih ciljev bi moral ESS prispevati k obravnavi teh izzivov. V zvezi s tem bi moral ESS podpreti prehod delovne sile iz izobraževanja v zaposlovanje in preusmeritev k bolj „zelenim“ spretnostim in delovnim mestom, podpreti bi moral tudi reševanje primanjkljaja spretnosti, tudi v sektorjih energetske učinkovitosti, obnovljive energije in trajnostnega prometa. ESS bi moral prispevati h kulturnim in ustvarjalnim veščinam. Socialno-kulturni, ustvarjalni in kulturni sektor so pomembni in posredno uresničujejo cilje ESS; njihov potencial bi bilo torej treba bolje vključiti v projekte in načrtovanje ESS.
- (11) Glede na trajno potrebo po odpravi brezposelnosti mladih v Uniji kot celoti bi bilo treba vzpostaviti pobudo za zaposlovanje mladih v najbolj prizadetih regijah. Pobuda za zaposlovanje mladih bi morala v takih regijah podpirati mlade, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, ki so brezposelni ali neaktivni, ter tako okrepiti in pospešiti izvajanje dejavnosti, podprtih s sredstvi ESS. Poleg naložb iz ESS v najbolj prizadetih regijah bi morala biti pobuda za zaposlovanje mladih posebej dodeljena dodatna sredstva. Z usmeritvijo na posameznike namesto na strukture bi morala pobuda za zaposlovanje mladih omogočiti dopolnjevanje z drugimi operacijami, financiranimi iz ESS, in nacionalnimi ukrepi, namenjenimi mladim, ki se ne izobražujejo in se ne usposablajo ter so neaktivni ali brezposelni, tudi z izvajanjem jamstva za mlade, v skladu s Priporočilom Sveta z dne 22. aprila 2013 o vzpostavitvi jamstva za mlade⁽¹⁾, ki določa, da bi morali mladi v štirih mesecih po začetku njihove brezposelnosti ali ob koncu formalnega izobraževanja prejeti ponudbo dobre kakovosti za zaposlitev, nadaljevanje izobraževanja, vajištvo ali pripravništvo. Pobuda za zaposlovanje mladih lahko podpira tudi ukrepe proti zgodnjemu opuščanju šolanja. Dostopa do socialnovarstvenih prejemkov mladim in njihovim družinam ali odvisnim osebam ne bi smeli pogojevati z udeležbo v pobudi za zaposlovanje mladih.

⁽¹⁾ UL C 120, 26.4.2013, str. 1.

- (12) Pobuda za zaposlovanje mladih bi morala biti popolnoma vključena v načrtovanje ESS, po potrebi pa bi bilo treba predvideti posebne določbe za to pobudo, da bi uresničili njene cilje. Treba je poenostaviti in olajšati izvajanje pobude za zaposlovanje mladih, zlasti določbe o finančnem poslovanju in ureditev tematske osredotočenosti. Za zagotovitev, da bodo rezultati pobude za zaposlovanje mladih jasno prikazani in predstavljeni, bi bilo treba izrecno predvideti ureditev spremljanja in vrednotenja ter informiranja in objav. V odborih za spremljanje bi morale v razpravah o pripravi in izvajanju, vključno z vrednotenjem, pobude za zaposlovanje mladih sodelovati tudi organizacije mladih.
- (13) ESS bi moral prispevati k strategiji Evropa 2020 z večjo usmerjenostjo podpore v prednostne naloge Unije. Minimalni delež ESS v financiranju kohezijske politike je določen v skladu s členom 92(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013. ESS bi moral povečati zlasti podporo za boj proti socialni izključenosti in revščini z določitvijo najmanjših, temu namenjenih sredstev, in sicer 20 % vseh sredstev ESS za vsako državo članico. Tudi izbor in število prednostnih naložb za podporo ESS bi bilo treba omejiti, v skladu s stopnjo razvoja podprtih regij.
- (14) Za zagotavljanje natančnejšega spremljanja in izboljšane ocenjevanja rezultatov, doseženih na ravni Unije z ukrepi, ki jih podpira ESS, bi bilo treba v tej uredbi določiti skupen sklop kazalnikov učinkov in rezultatov. Taki kazalniki bi morali ustrezati prednostnim naložbam in vrstam ukrepov, ki bi prejeli podporo v skladu s to uredbo in ustreznimi določbami Uredbe (EU) št. 1303/2013. Po potrebi bi bilo treba kazalnike dopolniti s kazalniki rezultatov in/ali učinkov za posamezne programe.
- (15) Države članice se spodbujajo, da v vseh operativnih programih poročajo o učinkih naložb ESS na enake možnosti, enakost dostopa in vključevanje marginaliziranih skupin.
- (16) Ob upoštevanju zahtev o varstvu podatkov, povezanih z zbiranjem in shranjevanjem občutljivih podatkov o udeležencih, bi morale države članice in Komisija redno ocenjevati uspešnost, učinkovitost in učinek podpore ESS za spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini, predvsem glede prikrajšanih oseb, kot so Romi. Države članice se spodbujajo, da o pobudah, ki se financirajo iz ESS, poročajo v nacionalnih socialnih poročilih, priloženih nacionalnim programom reform, zlasti glede marginaliziranih skupnosti, kot so Romi in migranti.
- (17) Učinkovito in uspešno izvajanje ukrepov, ki jih podpira ESS, je odvisno od dobrega upravljanja in partnerstva med vsemi teritorialnimi in družbeno-gospodarskimi akterji, ob upoštevanju akterjev, ki delujejo na regionalni in lokalni ravni, zlasti krovnih organizacij, ki zastopajo lokalne in regionalne organe oblasti, organizirane civilne družbe, gospodarskih in socialnih partnerjev, predvsem pa socialnih partnerjev in nevladnih organizacij. Zato bi morale države članice zagotoviti udeležbo socialnih partnerjev in nevladnih organizacij pri strateškem upravljanju ESS, in sicer od zasnove prednostnih nalog operativnih programov do izvajanja in vrednotenja rezultatov ESS.
- (18) Države članice in Komisija bi morale zagotoviti, da izvajanje prednostnih nalog, ki jih financira ESS, prispeva k spodbujanju enakosti med moškimi in ženskami v skladu s členom 8 PDEU. Vrednotenja so pokazala, da je pomembno pravočasno in usklajeno upoštevati cilje v zvezi z enakostjo spolov v vseh razsežnostih ter na vseh stopnjah priprave, spremljanja, izvajanja in vrednotenja operativnih programov, in hkrati zagotoviti, da se sprejmejo specifični ukrepi za spodbujanje enakosti spolov, ekonomske neodvisnosti žensk, izobraževanja in nadgrajevanja veččin ter ponovnega vključevanja žrtev nasilja ženskega spola na trg dela in v družbo.
- (19) V skladu s členom 10 PDEU bi morale izvajanje prednostnih nalog, financiranih iz ESS, prispevati k boju proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, pri čemer bi bilo treba nameniti posebno pozornost osebam, ki se soočajo z večplastno diskriminacijo. Diskriminacija na podlagi spola bi morali tolmačiti v širšem pomenu, da bi zajeli tudi druge vidike, povezane s spolom, upoštevaje sodno prakso Sodišča Evropske unije. Izvajanje prednostnih nalog, financiranih iz ESS, bi morale prispevati tudi k spodbujanju enakih možnosti. ESS bi moral podpreti izpolnjevanje obveznosti Unije na podlagi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, med drugim na področju izobraževanja, dela, zaposlovanja in dostopnosti. ESS bi moral spodbujati tudi prehod od institucionalne oskrbe k oskrbi v skupnosti. ESS ne bi smel podpirati nobenih ukrepov, ki prispevajo k segregaciji ali socialni izključenosti.
- (20) Podpora za socialne inovacije prispeva k boljši odzivnosti politik na socialne spremembe. ESS bi moral spodbujati in podpirati inovativna socialna podjetja in podjetnike, kakor tudi inovativne projekte, ki jih izvajajo nevladne organizacije in drugi akterji socialne ekonomije. Zlasti je za izboljšanje učinkovitosti politik pomembno, da se inovativne rešitve pred razširjanjem preskusijo in ovrednotijo, da se upraviči posebna podpora iz ESS. Ena od

- inovativnih rešitev bi bila lahko razvoj meril socialne pravičnosti, kot so na primer oznake socialne pravičnosti, pod pogojem, da se izkaže za uspešno.
- (21) Transnacionalno sodelovanje ima znatno dodano vrednost, zato bi ga morale podpirati vse države članice, razen v ustrezno utemeljenih primerih in ob upoštevanju načela sorazmernosti. Prav tako je treba okrepiti vlogo Komisije pri omogočanju izmenjav izkušenj in pri usklajevanju izvajanja ustreznih pobud.
- (22) Za spodbujanje integriranega in celostnega pristopa pri zaposlovanju in socialnem vključevanju bi moral ESS podpirati medsektorska in teritorialna partnerstva.
- (23) Vključevanje regionalnih in lokalnih zainteresiranih strani bi moralo pripomoči k izvajanju strategije Evropa 2020 in njenih krovnih ciljev. Za dejavnejšo vključitev regionalnih in lokalnih organov, mest, socialnih partnerjev in nevladnih organizacij v celotno pripravo in izvajanje operativnih programov se lahko uporabijo in podprejo teritorialni dogovori, lokalne pobude za zaposlovanje in socialno vključevanje, trajnostne in vključujoče strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost na urbanih in podeželskih območjih, in strategije trajnostnega urbanega razvoja.
- (24) Uredba (EU) št. 1303/2013 določa, da se pravila o upravičenosti izdatkov določijo na nacionalni ravni, razen določenih izjem, za katere je treba določiti posebne določbe, kar zadeva ESS.
- (25) Za lažjo uporabo ESS in zmanjšanje tveganja napak ter z upoštevanjem posebnosti operacij, ki jih podpira ESS, je primerno določiti določbe, ki dopolnjujejo Uredbo (EU) št. 1303/2013 glede upravičenosti izdatkov.
- (26) Uporaba standardnih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in financiranja na podlagi pavšalne stopnje bi morala pripomoči k poenostavitvi za upravičence in zmanjšati upravno breme vseh partnerjev v projektih ESS.
- (27) Pomembno je zagotoviti dobro finančno poslovanje vsakega operativnega programa ter čim učinkovitejše in uporabnikom čim prijaznejše izvajanje programa. Države članice bi se morale vzdržati dodajanja pravil, ki bi upravičencem otežila uporabo sredstev.
- (28) Države članice in regije bi bilo treba spodbuditi, da okrepijo učinke finančnega vzvoda ESS s finančnimi instrumenti, da bi na primer podprli študente, ustvarjanje delovnih mest, mobilnost delavcev, socialno vključevanje in socialno podjetništvo.
- (29) ESS bi moral dopolnjevati druge programe Unije, med ESS in drugimi finančnimi instrumenti Unije pa bi bilo treba razviti tesne sinergije.
- (30) Vlaganje v človeški kapital je glavni vzvod, s katerim si lahko Unija zagotovi mednarodno konkurenčnost in trajno oživetev svojega gospodarstva. Z nobeno drugo vrsto naložb ne bo mogoče doseči strukturnih reform, če jih ne spremlja skladna, v rast usmerjena strategija za razvoj človeškega kapitala. Zato je treba zagotoviti, da bodo v programskem obdobju 2014-2020 viri, namenjeni izboljšanju spretnosti in zvišanju stopnje zaposlenosti, omogočili ustrezen obseg ukrepanja.
- (31) Na Komisijo bi bilo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z opredelitvijo standardnih stroškov na enoto in pavšalnih zneskov ter njihovih najvišjih zneskov glede na različne vrste operacij. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (32) Komisiji bi moral pri upravljanju ESS pomagati odbor iz člena 163 PDEU.
- (33) Ker ta uredba nadomešča Uredbo (ES) št. 1081/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, bi bilo treba navedeno uredbo razveljaviti. Kljub temu pa ta uredba ne bi smela vplivati na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje podpore, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1081/2006 ali katere koli druge zakonodaje, ki ureja to pomoč na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka zakonodaja, ki se uporablja, bi se posledično morali po 31. Decembru 2013 še naprej uporabljati za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni na podlagi Uredbe (ES) št. 1081/2006, bi morali še naprej ostati v veljavi –

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1081/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1784/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 12).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

ustrezajo točkam (a), (b), (c) in (d) tega odstavka, in v skladu s svojimi nalogami ESS podpira naslednje prednostne naložbe:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa naloge Evropskega socialnega sklada (ESS), vključno s pobudo za zaposlovanje mladih, področje uporabe njegove podpore, posebne določbe in vrste izdatkov, upravičenih do pomoči.

Člen 2

Naloge

1. ESS spodbuja visoke stopnje zaposlenosti in kakovost delovnih mest, izboljšuje dostop do trga dela, podpira geografsko in poklicno mobilnost delavcev ter olajšuje njihovo prilagajanje industrijskim spremembam in spremembam proizvodnih sistemov, potrebne za trajnostni razvoj, spodbuja visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja za vse in podpira prehod mladih iz izobraževanja v zaposlovanje, deluje proti revščini in krepi socialno vključevanje, spodbuja enakost spolov, nediskriminacijo in enake možnosti, s tem pa prispeva k uresničevanju prednostnih nalog Unije za krepitev gospodarske, socialne in teritorialne kohezije.

2. ESS uresničuje naloge, določene v odstavku 1, s podpiranjem držav članic pri izvajanju prednostnih nalog in doseganju krovnih ciljev strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020) ter s tem, da državam članicam omogoča obravnavati posebne izzive pri uresničevanju ciljev strategije Evrope 2020. ESS podpira oblikovanje in izvajanje politik in ukrepov, povezanih z njegovimi nalogami, in sicer ob upoštevanju ustreznih integriranih smernic in ustreznih priporočil za posamezne države, sprejetih v skladu s členom 121(2) in členom 148(4) PDEU, po potrebi pa tudi na nacionalni ravni, nacionalne programe reform ter druge zadevne nacionalne strategije in poročila.

3. ESS koristi ljudem, vključno prikrajšanim ljudem, kot so dolgotrajno brezposelni, invalidi, migranti, etnične manjšine, marginalizirane skupnosti in ljudje vseh starosti, ki jim grozita revščina in socialna izključenost. ESS zagotavlja tudi podporo delavcem, podjetjem, vključno z akterji socialne ekonomije, in podjetnikom ter sistemom in strukturam s ciljem olajšanja njihovega prilagajanja novim izzivom, vključno z zmanjševanjem kvalifikacijskih vrzeli, ter spodbujanja dobrega upravljanja, družbenega napredka in izvajanja reform, zlasti na področju zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja in socialne politike.

Člen 3

Področje uporabe podpore

1. V okviru tematskih ciljev iz točk (8), (9), (10) in (11) prvega pododstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ki

(a) za tematski cilj „spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja in podpora mobilnosti delavcev“:

(i) dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje in spodbujanje mobilnosti delavcev.

(ii) trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno prek izvajanja jamstva za mlade;

(iii) samozaposlovanje, podjetništvo in ustanavljanje podjetij, vključno z inovativnimi mikro, malimi in srednjimi podjetji;

(iv) enakost med moškimi in ženskami na vseh področjih, tudi pri dostopu do zaposlitve, poklicnem napredovanju, usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja in spodbujanju enakega plačila za enako delo;

(v) prilagajanje delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe;

(vi) aktivno in zdravo staranje;

(vii) posodobitev institucij trga dela, kot so javne in zasebne službe za zaposlovanje, in ustrežnejši odziv na potrebe trga dela, med drugim prek ukrepov za povečanje transnacionalne mobilnosti delavcev, kot tudi prek programov mobilnosti in boljšim sodelovanjem med institucijami in zainteresiranimi stranmi;

(b) za tematski cilj „spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji“:

(i) aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti;

- (ii) družbeno-ekonomsko vključevanje marginaliziranih skupnosti, kot so Romi;
- (iii) boj proti vsem oblikam diskriminacije in spodbujanje enakih možnosti;
- (iv) spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visokokakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena;
- (v) spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve;
- (vi) strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost;
- (c) za tematski cilj „vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje“:
- (i) zmanjševanje in preprečevanje zgodnjega opuščanja šolanja in spodbujanje enakega dostopa do kakovostne predšolske vzgoje ter osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja, med drugim s formalnimi, neformalnimi in priložnostnimi možnostmi učenja za ponovno vključitev v izobraževanje in usposabljanje;
- (ii) izboljšanje kakovosti in učinkovitosti ter dostopa do terciarnega in enakovrednega izobraževanja za višjo stopnjo udeležbe in uspešnega zaključka izobraževanja, predvsem za prikrajsane skupine;
- (iii) krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc;
- (iv) izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev ter okrepljeni in kakovostnejši sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno prek mehanizmov za napovedovanje potreb po veččinah, prilagoditvijo učnih načrtov ter oblikovanjem in razvojem sistemov za učenje na delovnem mestu, vključno z dualnimi učnimi sistemi in vajeniškimi programi;
- (d) za tematski cilj „izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava“:
- (i) naložbe v institucionalno zmogljivost ter v učinkovitost javnih uprav in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja;
- Ta naložbena prednostna naloga velja samo v državah članicah, upravičenih do podpore iz Kohezijskega sklada, ali v državah članicah, ki imajo eno ali več regij ravni NUTS 2 iz člena 90(2)(a) Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (ii) krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.
2. ESS s prednostnimi naložbami iz odstavka 1 prispeva tudi k drugim tematskim ciljem iz prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013, predvsem s:
- (a) podpiranjem prehoda na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe, gospodarno z viri in okoljsko trajnostno, prek izboljšanja sistemov izobraževanja in usposabljanja, potrebnih za prilagoditev vzorcev ravnanja, spretnosti in kvalifikacij, s strokovnim izpopolnjevanjem zaposlenih in ustvarjanjem novih delovnih mest v sektorjih, povezanih z okoljem in energijo;
- (b) krepitev dostopnosti in uporabe ter kakovosti informacijskih in komunikacijskih tehnologij prek razvoja digitalne pismenosti in e-učenja, ter naložbami v e-vključevanje, e-spretnosti in s tem povezana podjetniška znanja;
- (c) spodbujanjem raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij na podlagi razvoja podiplomskega študija in podjetniških znanj, usposabljanja raziskovalcev, mreženja in partnerstev med visokošolskimi zavodi, raziskovalnimi in tehnološkimi središči ter podjetji;
- (d) krepitev konkurenčnosti in dolgoročne trajnosti malih in srednjih podjetij s spodbujanjem prilagodljivosti podjetij, vodstvenih kadrov in delavcev, večjimi naložbami v človeški kapital in s podporo ustanovam, ki zagotavljajo praktično poklicno izobraževanje in usposabljanje.

Člen 4

Usklajenost in tematska osredotočenost

1. Države članice zagotovijo, da so strategija in ukrepi, določeni v operativnih programih usklajeni in ustrezni za obravnavanje izzivov, opredeljenih v okviru nacionalnih programov reform in po potrebi drugih nacionalnih strategij za boj proti brezposelnosti, revščini in socialni izključenosti ter tudi ustreznih priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 148(4) PDEU, da bi prispevali k uresničevanju krovnih ciljev strategije Evropa 2020 glede zaposlovanja, izobraževanja in zmanjševanja revščine.

2. Vsaj 20 % skupnih sredstev ESS v posamezni državi članici se dodeli tematskemu cilju „spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji“ iz točke (9) prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

3. Države članice si prizadevajo za tematsko osredotočenost na naslednje načine:

- (a) pri bolj razvitih regijah države članice osredotočijo najmanj 80 % sredstev ESS, dodeljenih vsakemu posameznemu operativnemu programu, na do pet prednostnih naložb iz člena 3(1);
- (b) pri regijah v prehodu države članice osredotočijo najmanj 70 % sredstev ESS, dodeljenih vsakemu posameznemu operativnemu programu, na do pet prednostnih naložb iz člena 3(1);
- (c) pri manj razvitih regijah države članice osredotočijo najmanj 60 % sredstev ESS, dodeljenih vsakemu posameznemu operativnemu programu, na do pet prednostnih naložb iz člena 3(1).

4. Prednostne osi iz člena 11(1) se izključijo iz izračuna odstotnih deležev, navedenih v odstavkih 2 in 3 tega člena.

Člen 5

Kazalniki

1. Skupni kazalniki učinkov in rezultatov, določeni v Prilogi I k tej uredbi, in po potrebi kazalniki za posamezne programe se uporabljajo v skladu s členom 27(4) in členom 96(2)(b)(ii) in (iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Pri vseh prednostnih naložbah je treba sporočiti vse skupne kazalnike učinkov in rezultatov. Kazalnike rezultatov iz Priloge II k tej uredbi se sporočijo v skladu z odstavkom 2 tega člena. Po potrebi se podatki razčlenijo po spolu.

Za skupne kazalnike učinka in kazalnike učinka za posamezne programe se izhodiščna vrednost določi pri nič. Kadar narava podprtih operacij to zahteva in dopušča, se zbirne številčno-ovrednotene ciljne vrednosti za te kazalnike določijo za leto 2023. Kazalniki učinka se izrazijo v absolutnih številih.

Za te skupne kazalnike učinka in posebne kazalnike učinka za posamezne programe, pri katerih je bila za leto 2023 določena zbirna številčno-opredeljena ciljna vrednost, se izhodiščne vrednosti določijo z uporabo najnovejših razpoložljivih podatkov ali drugih ustreznih virov informacij. Posebni kazalniki učinka za posamezne programe in s tem povezani cilji so lahko izraženi številčno opredeljeno ali opisno.

2. Poleg odstavka 1 se kazalniki rezultatov, določeni v Prilogi II k tej uredbi, uporabljajo za vse operacije, ki prejemajo pomoč v okviru prednostne naložbe iz člena 3(1)(a)(ii) za izvajanje pobude za zaposlovanje mladih. Vsi kazalniki iz Priloge II k tej uredbi so povezani s številčno-opredeljeno zbirno ciljno vrednostjo za leto 2023 in izhodiščno vrednostjo.

3. Vsak organ upravljanja skupaj z letnimi poročili o izvajanju predloži elektronsko strukturirane podatke za vsako prednostno os, razčlenjeno po naložbenih prednostnih področjih. Podatki se posredujejo za kategorije ukrepov iz člena 96(2)(b)(vi) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter kazalnike učinka in rezultatov. Z odstopanjem od člena 50(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se poslani podatki o kazalnikih učinka in kazalnikih rezultatov nanašajo na delno ali v celoti izvedene operacije.

POGLAVJE II

POSEBNE DOLOČBE ZA PROGRAMSKO NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE

Člen 6

Vključevanje partnerjev

1. Sodelovanje partnerjev iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 pri izvajanju operativnih programov lahko poteka v obliki globalnih nepovratnih sredstev, opredeljenih v členu 123(7) Uredbe (EU) št. 1303/2013. V takih primerih se v operativnem programu opredeli del zadevnega operativnega programa, na katerega se globalna nepovratna sredstva nanašajo, vključno z okvirnimi dodeljenimi finančnimi sredstvi iz vsake posamezne prednostne osi za zadevni del.

2. Za spodbuditev ustrezne udeležbe socialnih partnerjev pri ukrepih, ki jih podpira ESS, organi upravljanja operativnega programa v regiji, opredeljeni v členu 90(2)(a) ali (b) Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali v državi članici, ki je upravičena do podpore iz Kohezijskega sklada, zagotovijo, da se glede na potrebe dodeli ustrezen znesek sredstev iz ESS za dejavnosti krepitve zmogljivosti, in sicer v obliki usposabljanja, mreženja in krepitve socialnega dialoga, ter za dejavnosti, ki jih socialni partnerji izvajajo skupaj.

3. Za spodbuditev ustrezne udeležbe nevladnih organizacij pri ukrepih, ki jih podpira ESS, zlasti na področju socialne vključenosti, enakosti spolov in enakih možnosti, ter dostopa nevladnih organizacij do teh ukrepov, organi upravljanja operativnega programa v regiji, opredeljeni v členu 90(2)(a) ali (b) Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali v državi članici, ki je upravičena do podpore iz Kohezijskega sklada, zagotovijo, da se ustrezen znesek virov ESS dodeli dejavnostim krepitev zmogljivosti nevladnih organizacij.

Člen 7

Spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami

Države članice in Komisija spodbujajo enakost med moškimi in ženskami z vključevanjem tega načela v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 1303/2013 v vseh fazah priprave, izvajanja, spremljanja in ocenjevanja operativnih programov. Države članice in Komisija prek ESS podpirajo tudi posebne ciljno naravnane ukrepe v sklopu kakršnih koli prednostnih naložb iz člena 3 in zlasti člena 3(1)(a)(iv) te uredbe za povečanje trajne udeležbe in napredka žensk v zaposlovanju, s čimer se ukrepa proti feminizaciji revščine, za zmanjšanje segregacije na podlagi spola, boju proti spolnim stereotipom na trgu dela in v izobraževanju in usposabljanju ter za spodbujanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, kot tudi enakopravne porazdelitve obveznosti za oskrbo med moškimi in ženskami.

Člen 8

Spodbujanje enakih možnosti in boj proti diskriminaciji

Države članice in Komisija spodbujajo enake možnosti za vse, brez diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, vključno z dostopnostjo za invalide z vključevanjem načela nediskriminacije iz člena 7 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Države članice in Komisija prek ESS podpirajo tudi posebne ukrepe v okviru katerekoli od prednostnih naložb iz člena 3 in zlasti členu 3(1)(b)(iii) te uredbe. Taki ukrepi so namenjeni boju proti vsem oblikam diskriminacije, kot tudi izboljšanju dostopnosti za invalide, da se poveča vključenost na trgu dela, v izobraževanju in usposabljanju ter s tem okrepi socialna vključenost, zmanjšajo neenakosti v smislu uspešnega zaključka izobraževanja in zdravstvenega stanja ter pospeši prehod od institucionalne oskrbe k oskrbi v skupnosti, zlasti za tiste, ki doživljajo večplastno diskriminacijo.

Člen 9

Socialne inovacije

1. ESS spodbuja socialne inovacije na vseh področjih, ki spadajo v njegovo področje uporabe, kakor je opredeljeno v členu 3, zlasti za preskušanje, vrednotenje in razširjanje inovativnih rešitev, vključno na lokalni ali regionalni ravni, za obravnavo socialnih potreb z zadevnimi akterji in še posebej s socialnimi partnerji.

2. Države članice v operativnih programih ali kasneje pri izvajanju opredelijo področja socialnih inovacij, ki ustrezajo posebnim potrebam držav članic.

3. Komisija olajšuje krepitev zmogljivosti za socialne inovacije, zlasti s pospeševanjem vzajemnega učenja, vzpostavljanjem mrež ter razširjanjem in spodbujanjem dobrih praks in metodologij.

Člen 10

Transnacionalno sodelovanje

1. Države članice podpirajo transnacionalno sodelovanje, da se spodbudi vzajemno učenje, s čimer se poveča uspešnost politik, ki jih podpira ESS. Transnacionalno sodelovanje vključuje partnerje iz vsaj dveh držav članic.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko država članica s samo enim operativnim programom, ki ga podpira ESS, ali enim operativnim programom, ki se financira iz več skladov, izjemoma odloči, da ne bo podprla ukrepov transnacionalnega sodelovanja, in sicer v ustrezno utemeljenih primerih in ob upoštevanju načela sorazmernosti.

3. Države članice lahko v sodelovanju z zadevnimi partnerji izberejo teme transnacionalnega sodelovanja s seznama skupnih tem, ki ga predlaga Komisija in potrdi odbor iz člena 25, ali izberejo katerekoli druge teme, ki ustrezajo njihovim specifičnim potrebam.

4. Komisija olajšuje transnacionalno sodelovanje pri skupnih temah s seznama iz odstavka 3, po potrebi pa tudi pri drugih temah, ki jih izberejo države članice, z vzajemnim učenjem in usklajenimi ali skupnimi ukrepi. Komisija upravlja zlasti platformo na ravni Unije za lažje oblikovanje transnacionalnih partnerstev, izmenjavo izkušenj, krepitev zmogljivosti in mreženje ter uporabo in razširjanje pomembnih rezultatov. Poleg tega Komisija za lažje transnacionalno sodelovanje razvije usklajen okvir za izvajanje, vključno s skupnimi merili za upravičenost, vrstami in časovnim razporedom ukrepov ter skupnimi metodološkimi pristopi za spremljanje in vrednotenje.

Člen 11

Za sklad specifične določbe za operativne programe

1. Z odstopanjem od člena 96(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se lahko v operativnih programih določijo prednostne osi za izvajanje socialnih inovacij in transnacionalnega sodelovanja iz členov 9 in 10 te uredbe.

2. Z odstopanjem od člena 120(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se najvišja stopnja sofinanciranja za prednostno os poveča za deset odstotnih točk, vendar ne preseže 100 %, kadar je prednostna os v celoti namenjena socialnim inovacijam ali transnacionalnemu sodelovanju ali kombinaciji obojega.

3. Poleg določb iz člena 96(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se v operativnih programih določi tudi prispevek načrtovanih ukrepov, ki jih podpira ESS za:

(a) tematske cilje iz točk (1) do (7) prvega odstavka člena 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013 po prednostnih oseh, če je primerno;

(b) socialne inovacije in transnacionalno sodelovanje iz členov 9 in 10 te uredbe, kadar teh področij ne pokriva posebna prednostna os.

Člen 12

Posebne določbe o obravnavi teritorialnih posebnosti

1. ESS lahko podpira strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, na urbanih in podeželskih območjih, kot je navedeno v členih 32, 33 in 34 Uredbe (EU) št. 1303/2013, teritorialne dogovore in lokalne pobude za zaposlovanje, vključno z zaposlovanjem mladih, izobraževanje in socialno vključevanje ter celostne teritorialne naložbe iz člena 36 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

2. Kot dopolnilo k ukrepom ESRR iz člena 7 Uredbe (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ lahko ESS podpre trajnostni urbani razvoj s strategijami integriranih ukrepov za reševanje gospodarskih, okoljskih in socialnih izzivov na urbanih območjih, ki jih določijo države članice na podlagi načel, določenih v njihovih zadevnih partnerskih sporazumih.

POGLAVJE III

POSEBNE DOLOČBE ZA FINANČNO UPRAVLJANJE

Člen 13

Upravičenost izdatkov

1. ESS zagotovi podporo za upravičene izdatke, ki lahko, kot je določeno v členu 120(2)(b) Uredbe (EU) št. 1303/2013, vključujejo vse finančne vire, ki jih skupaj prispevajo delodajalci in delavci.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (Glej stran 289 tega Uradnega lista).

2. ESS lahko podpre izdatke za operacije, ki se izvajajo zunaj programskega območja, vendar v Uniji, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

(a) operacija koristi programskemu območju;

(b) obveznosti organov za operativni program glede upravljanja, nadzora in revizije v zvezi z operacijo izpolnijo organi, ki so pristojni za operativni program, v okviru katerega se ta operacija podpira, ali pa sklenejo dogovore z organi v državi članici, v kateri se operacija izvaja, če so v tej državi članici izpolnjene obveznosti glede upravljanja, nadzora in revizije v zvezi z operacijo.

3. Do mejne vrednosti 3 % proračuna operativnega programa ESS ali dela operativnega programa, ki se financira iz več skladov, namenjenega za ESS, so izdatki, nastali zunaj Unije, za prispevek ESS upravičeni, pod pogojem, da zadevajo tematske cilje iz člena 3(1)(a) ali člena 3(1)(c), in pod pogojem, da je zadevni odbor za spremljanje programa soglašal z operacijo ali vrsto zadevnih operacij.

4. Poleg izdatkov iz člena 69(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 nakup infrastrukture, zemljišč in nepremičnin ni upravičen do prispevka iz ESS.

5. Prispevki v naravi v obliki prejemkov ali plač, ki jih tretja oseba izplača udeležencem operacije, so lahko upravičeni do prispevka iz ESS, pod pogojem, da so prispevki v naravi nastali v skladu z nacionalnimi pravili, vključno z računovodskimi pravili in da ne presegajo stroškov, ki jih krije tretja oseba.

Člen 14

Poenostavljene možnosti obračunavanja stroškov

1. Poleg izbire iz člena 67 Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko Komisija povrne izdatke, ki so jih plačale države članice, na podlagi standardnih stroškov na enoto in pavšalnih zneskov, ki jih določi Komisija. Zneski, izračunani na tej podlagi, se štejejo za javno podporo, izplačano upravičencem, in za upravičene izdatke za namene uporabe Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Za namen prvega pododstavka se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 v zvezi z vrsto zajetih operacij, opredeljenimi standardnih stroškov na enoto in pavšalnih zneskov ter njihovih najvišjih zneskov, ki se lahko prilagodijo v skladu s skupno dogovorjenimi metodami, ob ustreznem upoštevanju izkušenj, pridobljenih v prejšnjem programskem obdobju.

Izključni cilj finančnih revizij je preverjanje, da so izpolnjeni pogoji za povračila s strani Komisije na podlagi standardnih stroškov na enoto in pavšalnih zneskov.

Kadar se v skladu s prvim pododstavkom uporablja financiranje na podlagi standardnih stroškov na enoto in pavšalnih zneskov, lahko država članica svoje uporabi računovodske prakse v podporo operacijam. V tej uredbi in Uredbi (EU) št. 1303/2013 se za take računovodske prakse in iz njih izhajajoče zneske ne uporablja revizija revizijskega organa ali Komisije.

2. V skladu s členom 67(1)(d) in (5)(d) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se pavšalna stopnja do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebe lahko uporabi za kritje preostalih upravičenih stroškov operacije, ne da bi morala zadevna država članica s kakršnim koli izračunom določiti stopnjo, ki se uporabi.

3. Kadar javna podpora za nepovratna sredstva in vračljivo pomoč ne presega 100 000 EUR, se zneski iz člena 67(1)(b), (c) in (d) Uredbe (EU) št. 1303/2013, poleg metod, ki jih določa člen 67(5) Uredbe (EU) št. 1303/2013, lahko določijo za vsak primer posebej s sklicevanjem na predlog proračuna, o katerem se predhodno dogovori organ upravljanja.

4. Ne glede na člen 67(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 imajo nepovratna sredstva in vračljiva pomoč, za katera javna podpora ne presega 50 000 EUR, obliko standardnih lestvic stroškov na enoto ali pavšalnih zneskov v skladu z odstavkom 1 tega člena ali s členom 67 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali pavšalnih stopenj v skladu s členom 67 Uredbe (EU) št. 1303/2013, razen za operacije, ki dobivajo pomoč v okviru sheme državne pomoči. Kadar se uporabi financiranje na podlagi pavšalnih stopenj, se tiste kategorije stroškov, ki se uporabijo za izračun stopnje, povrnejo v skladu s členom 67(1)(a) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 15

Finančni instrumenti

V skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko ESS podpira ukrepe in politike, ki spadajo v njegovo področje uporabe, s finančnimi instrumenti, tudi z mikrokrediti in jamstvenimi skladi.

POGLAVJE IV

POBUDA ZA ZAPOSLOVANJE MLADIH

Člen 16

Pobuda za zaposlovanje mladih

Pobuda za zaposlovanje mladih podpira boj proti brezposelnosti mladih v upravičenih regijah Unije z zagotavljanjem podpore za ukrepe iz člena 3(1)(a)(ii) te uredbe. Namenjena je vsem mladim, mlajšim od 25 let, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, ki prebivajo v upravičenih regijah, ki so neaktivni

ali brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi, in so ali niso prijavljeni kot iskalci dela. Države članice lahko prostovoljno odločijo, da ciljno skupino razširijo na mlade pod 30. letom.

V pobudi za zaposlovanje mladih 2014–2015 so „upravičene regije“ tiste regije ravni NUTS 2, v katerih je bila leta 2012 stopnja brezposelnosti mladih med 15. in 24. letom višja od 25 %, in v državah članicah, kjer se je brezposelnost mladih leta 2012 zvišala za več kot 30 %, pa regije ravni NUTS 2, kjer je bila leta 2012 brezposelnost mladih višja od 20 %.

Sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih za obdobje 2016–2020 se lahko v proračunskem postopku v skladu s členom 14 Uredbe (EU) št. 1311/2013 zvišajo. Za določitev upravičenih regij v pobudi za zaposlovanje mladih za obdobje 2016–2020 se referenčni podatki za leto 2012 iz drugega pododstavka štejejo kot sklicevanje na zadnje razpoložljive letne podatke. Za razčlenitev dodatnih virov po državah članicah velja enak postopek kot za prvotno dodelitev v skladu v Prilogo VIII Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Države članice se v dogovoru s Komisijo lahko odločijo dodeliti omejen znesek, ki ne presega 10 % sredstev v okviru pobude za zaposlovanje mladih, za mlade v podregijah, ki imajo visoko stopnjo brezposelnosti mladih in so zunaj upravičenih regij NUTS 2.

Člen 17

Tematska osredotočenost

Posebna dodelitev sredstev za pobudo za zaposlovanje mladih se ne upošteva za namene izračuna tematske osredotočenosti iz člena 4.

Člen 18

Programsko načrtovanje

Pobuda za zaposlovanje mladih je vključena v programsko načrtovanje ESS v skladu s členom 96 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Države članice po potrebi določijo ustrezne ureditve programskega načrtovanja za pobudo za zaposlovanje mladih v njihovem zadevnem partnerskem sporazumu in njihovem operativnem programu.

Ureditev programskega načrtovanja je lahko v eni ali več od naslednjih oblik:

- (a) posebni operativni program;
- (b) posebna prednostna os v okviru operativnega programa;
- (c) del ene ali več prednostnih osi.

Za pobudo za zaposlovanje mladih se uporabljata člena 9 in 10 te uredbe.

Člen 19

Spremljanje in vrednotenje

1. Poleg nalog odbora za spremljanje, določenih v členu 110 Uredbe (EU) št. 1303/2013 odbor za spremljanje najmanj enkrat letno preuči izvajanje pobude za zaposlovanje mladih v okviru operativnega programa in napredek pri doseganju njegovih ciljev.

2. Letna poročila o izvajanju in končno poročilo iz člena 50(1) in (2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 vsebujejo dodatne informacije o izvajanju pobude za zaposlovanje mladih. Komisija Evropskemu parlamentu posreduje povzetek teh poročil, kot je navedeno v členu 53(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Komisija se udeleži letne razprave v Evropskem parlamentu o teh poročilih.

3. Organi upravljanja od aprila 2015 in za naslednja leta hkrati z letnimi poročili o izvajanju iz člena 50(1) in (2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 elektronsko predložijo Komisiji strukturirane podatke za vsako prednostno os ali kateri koli del prednostne osi, ki podpira pobudo za zaposlovanje mladih. Posredovani podatki o kazalnikih se nanašajo na vrednosti za kazalnike iz prilog I in II k tej uredbi in po potrebi na kazalnike za posamezne programe. Nanašajo se na delno ali v celoti izvedene operacije.

4. Letna poročila o izvajanju iz člena 50(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ali, kadar je ustrezno, poročilo o napredku iz člena 111(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter letno poročilo o izvajanju, predloženo do 31. maja 2016, predstavijo glavne ugotovitve vrednotenja iz odstavka 6 tega člena. Poročila tudi opredelijo in ocenijo kakovost ponudb o zaposlitvi, ki jih prejmejo udeleženci pobude za zaposlovanje mladih, vključno s prikrajšanimi osebami, tistimi iz marginaliziranih skupin in tistimi, ki opustijo izobraževanje brez pridobljene kvalifikacije. Poročila tudi opredelijo in ocenijo njihov napredek pri nadaljevanju izobraževanja, iskanju trajnostne in dostojne zaposlitve ali začetku vajeništva ali kakovostnega pripravništva.

5. Poročila o napredku iz člena 52 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vsebujejo dodatne informacije o pobudi za zaposlovanje mladih in ocenijo njeno izvajanje. Komisija Evropskemu parlamentu posreduje povzetek teh poročil, kot je navedeno v členu 53(2) navedene uredbe in se bo udeležila razprave v Evropskem parlamentu o teh poročilih.

6. Vsaj dvakrat v programskem obdobju se z vrednotenjem oceni uspešnost, učinkovitost in učinek skupne podpore iz ESS in posebnih sredstev za pobudo za zaposlovanje mladih in izvajanje jamstva za mlade.

Prvo vrednotenje bo zaključeno do 31. decembra 2015, drugo vrednotenje pa do 31. decembra 2018.

Člen 20

Ukrepi informiranja in obveščanja javnosti

1. Upravičenci zagotovijo, da se tisti, ki sodelujejo v operaciji, posebej obvestijo o podpori iz pobude za zaposlovanje mladih, zagotovljene s pomočjo sredstev ESS in posebnih sredstev, dodeljenih za pobudo za zaposlovanje mladih.

2. Vsak dokument, ki se nanaša na izvajanje operacije in je izdan za javnost ali udeležence, vključno s potrdili o udeležbi ali drugimi potrdili, vključuje izjavo, da je operacija prejela podporo iz pobude za zaposlovanje mladih.

Člen 21

Tehnična pomoč

Države članice lahko posebna sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih vključijo v izračun omejitve za celotni znesek sredstev, dodeljen vsaki državi članici za tehnično pomoč.

Člen 22

Finančna podpora

1. S sklepom Komisije o sprejetju operativnega programa se določi najvišji znesek podpore iz posebnih sredstev, dodeljenih za pobudo za zaposlovanje mladih in ustrezne podpore ESS kot skupni znesek in tudi po kategorijah regij za vsako prednostno os. Ustrezna podpora ESS je najmanj enaka višini podpore iz posebnih sredstev, dodeljenih za pobudo za zaposlovanje mladih za vsako prednostno os.

2. Na podlagi zneskov iz odstavka 1 se s sklepom Komisije iz odstavka 1 prav tako določi razmerje med kategorijami regij za sredstva ESS za vsako prednostno os.

3. Kadar se pobuda za zaposlovanje mladih izvaja po posebni prednostni osi, ki pokriva upravičene regije iz več kot ene kategorije, se za dodeljena sredstva ESS uporablja najvišja stopnja sofinanciranja.

Za posebna sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih ne velja zahteva nacionalnega sofinanciranja.

Splošna stopnja sofinanciranja prednostne osi, določena s sklepom Komisije iz odstavka 1, se izračuna na podlagi stopnje sofinanciranja sredstev ESS skupaj s posebnimi sredstvi za pobudo za zaposlovanje mladih.

Člen 23

Finančno upravljanje

Poleg člena 130 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Komisija pri povračilu vmesnih plačil in izplačilu končnih plačil za vsako prednostno os, namenjeno pobudi za zaposlovanje mladih, porazdeli povračilo iz proračuna Unije enakovredno med ESS in posebna sredstva za pobudo za zaposlovanje mladih. Po povračilu vseh virov iz posebnih sredstev za pobudo za zaposlovanje mladih, Komisija ostala povračila iz proračuna Unije nameni za ESS.

Komisija porazdeli povračilo iz ESS med kategorije regij v skladu z razmerjem iz člena 22(2).

POGLAVJE V

PRENOS POOBLASTILA IN KONČNE DOLOČBE

Člen 24

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 14(1) se prenese na Komisijo od 21. decembra 2013 do 31. decembra 2020.

3. Pooblastilo iz člena 14(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 14(1), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 25

Odbor iz člena 163 PDEU

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: odbor ESS), ustanovljen v skladu s členom 163 PDEU.

2. Član Komisije, odgovoren za predsedovanje odboru ESS, lahko to odgovornost prenese na visokega uradnika Komisije. Sekretariat odbora ESS zagotovi Komisija.

3. Vsaka država članica za največ sedem let imenuje po enega vladnega predstavnika, enega predstavnika organizacij delavcev, enega predstavnika organizacij delodajalcev in enega namestnika za vsakega člana. V odsotnosti člana ima namestnik samodejno pravico sodelovati v postopkih.

4. Odbor ESS ima po enega predstavnika iz vsake organizacije, ki predstavlja organizacije delavcev in organizacije delodajalcev na ravni Unije.

5. Odbor ESS lahko na svoje seje povabi predstavnike Evropske investicijske banke in Evropskega investicijskega sklada brez glasovalne pravice ter predstavnike zadevnih civilnodružbenih organizacij brez glasovalne pravice, če je na podlagi dnevnega reda seje potrebna njihova prisotnost.

6. Odbor ESS:

(a) da mnenje o osnutkih sklepov Komisije v zvezi z operativnimi programi in programskim načrtovanjem v primeru podpore s strani ESS;

(b) da mnenje o načrtovani uporabi tehnične pomoči v primeru podpore iz ESS, kot tudi in o drugih vprašanjih, ki so pomembna za ESS in vplivajo na izvajanje strategij na ravni Unije;

(c) potrdi seznam skupnih tem transnacionalnega sodelovanja iz člena 10(3).

7. Odbor ESS lahko da mnenje o:

(a) vprašanjih, povezanih s prispevkom ESS k izvajanju strategije Evropa 2020;

(b) vprašanjih v zvezi z Uredbo (ES) št. 1303/2013, pomembnih za ESS;

(c) vprašanjih v zvezi z ESS, ki jih predloži Komisija in ki niso vprašanja iz odstavka 6.

8. Mnenja odbora ESS se sprejmejo z absolutno večino veljavno oddanih glasov in se posredujejo v vednost Evropskemu parlamentu. Komisija odbor ESS obvesti, na kakšen način je upoštevala njegova mnenja.

Člen 26

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje pomoči, vključno s popolno ali delno razveljavitvijo pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1081/2006 ali druge veljavne zakonodaje, ki urejajo to pomoč na dan 31. decembra 2013. Navedena uredba ali druga taka zakonodaja, ki se uporablja, se po 31. decembru 2013 posledično še naprej uporablja za to pomoč ali zadevne operacije do njihovega zaključka.

2. Zahtevki za pomoč, vloženi ali odobreni pred 1. januarjem 2014 na podlagi Uredbe (ES) št. 1081/2006, ostanejo še naprej v veljavi.

Člen 27

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1081/2006 se brez poseganja v določbe iz člena 26 te uredbe razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se šteje za sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

Člen 28

Pregled

Evropski parlament in Svet to uredbo pregledata do 31. decembra 2020 v skladu s členom 164 PDEU.

Člen 29

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
R. ŠADŽIUS

PRILOGA I

Skupni kazalniki učinka in rezultatov za naložbe ESS

(1) Skupni kazalniki učinka o udeležencih

"Udeleženci" ⁽¹⁾ pomeni osebe, ki so neposredno upravičene do ukrepa ESS, ki so lahko identificirane, od katerih se lahko zahteva, da navedejo njihove značilnosti in za katere se namenijo specifični izdatki. Druge osebe se ne štejejo za udeležence. Vse podatke se razčleni po spolu.

Skupni kazalniki učinka za udeležence so:

- brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi*,
- dolgotrajno brezposelni*,
- neaktivni*,
- neaktivni, ki se ne izobražujejo niti usposablajo*,
- zaposleni, vključno s samozaposlenimi*,
- mlajši od 25 let*,
- starejši od 54 let*,
- starejši od 54 let, ki so brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi ali neaktivnimi, ki se ne izobražujejo ali se ne usposablajo*,
- s primarno (ISCED 1) ali nižjo sekundarno izobrazbo (ISCED 2)*,
- z višjo sekundarno (ISCED 3) ali postsekundarno izobrazbo (ISCED 4)*,
- s terciarno izobrazbo (ISCED 5 do 8)*,
- udeleženci, ki živijo v gospodinjstvih brez delovno aktivnih članov*,
- udeleženci, ki živijo v gospodinjstvih brez delovno aktivnih članov z vzdrževanimi otroki*,
- udeleženci, ki živijo v gospodinjstvu z enim odraslim članom z vzdrževanimi otroki*,
- migranti, udeleženci tujega rodu, manjšine (vključno z marginaliziranimi skupnostmi, kot so Romi)**,
- invalidi**,
- druge prikrajšane osebe**.

Skupno število udeležencev bo samodejno izračunano na podlagi kazalnikov učinka.

Te podatke o udeležencih, ki sodelujejo v s strani ESS podprti operaciji, se navede v letnih poročilih o izvajanju, kakor so določena v členu 50(1) in (2) ter člena 111(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

- brezdomci ali prizadeti zaradi izključenosti na področju nastanitve*,
- s podeželskih območij* ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Organi upravljanja vzpostavijo sistem, da se evidence in hramba podatkov o posameznih udeležencih v računalniški obliki, določeni v členu 125(2)(d) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ureditve glede obdelave podatkov, ki so jih vzpostavile države članice, morajo biti v skladu z določbami Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31), zlasti členoma 7 in 8 navedene direktive. Podatki, sporočeni v okviru kazalnikov, označenih z *, so osebni podatki v skladu s členom 7 Direktive 95/46/ES. Njihova obdelava je potrebna za skladnost z zakonsko obveznostjo, ki velja za upravljavca (člen 7(c) Direktive 95/46/ES). Za opredelitev upravljavca glej člen 2 Direktive 95/46/ES.

Podatki, predloženi v okviru kazalnikov, označenih z **, so posebna vrsta podatkov v skladu s členom 8 Direktive 95/46/ES. Ob upoštevanju določb o primernih zaščitnih ukrepih lahko države članice iz razlogov javnega interesa bistvenega pomena določijo dodatna izvetja poleg tistih, ki so določena v členu 8(2) Direktive 95/46/ES, bodisi z nacionalno zakonodajo ali odločitvijo nadzornega organa (člen 8(4) Direktive 95/46/ES).

⁽²⁾ Podatki se zberejo na ravni majhnih upravnih oddelkov (lokalni upravni oddelki 2), v skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

Ti podatki o udeležencih, v okviru zgornjih dveh kazalnikov se bodo navedli v letnih poročilih o izvajanju, kakor je določeno v členu 50(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti podatki se zberejo na podlagi reprezentativnega vzorca udeležencev v okviru vsake prednostne naložbe. Notranja veljavnost vzorca se zagotovi na tak način, da se podatki lahko posplošijo na ravni prednostne naložbe.

(2) Skupni kazalniki učinka za subjekte so:

- število projektov, ki jih v celoti ali delno izvedejo socialni partnerji ali nevladne organizacije,
- število projektov, ki so namenjeni trajnostni udeležbi in napredku žensk v zaposlovanju,
- število projektov, namenjenih javnim upravam ali javnim službam na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni,
- število podprtih mikro, malih in srednjih podjetij (vključno z zadrugami in podjetji socialne ekonomije).

Ti podatki se navedejo v letnih poročilih o izvajanju, kakor so določena v členu 50(1) in (2) ter členu 111(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

(3) Skupni kazalniki takojšnjega učinka o udeležencih so:

- neaktivni udeleženci, ki so se lotili iskanja zaposlitve po zaključku sodelovanja*,
- udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja po zaključku sodelovanja*,
- udeleženci, ki so pridobili kvalifikacijo po zaključku sodelovanja*,
- udeleženci, vključno s samozaposlenimi, ki imajo zaposlitev po zaključku sodelovanja*,
- prikrajšani udeleženci, ki so se lotili iskanja zaposlitve, so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, pridobivajo kvalifikacijo, imajo zaposlitev, vključno s samozaposlitvijo, po zaključku sodelovanja**.

Ti podatki se navedejo v letnih poročilih o izvajanju, kakor so določena v členu 50(1) in (2) ter členu 111(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Vse podatke se razčleni po spolu.

(4) Skupni kazalniki dolgotrajnejših rezultatov o udeležencih so:

- udeleženci, vključno s samozaposlenimi, ki so zaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja*,
- udeleženci z izboljšanim položajem na trgu dela šest mesecev po zaključku sodelovanja*,
- udeleženci, starejši od 54 let, vključno s samozaposlenimi, ki imajo zaposlitev šest mesecev po zaključku sodelovanja*,
- prikrajšani udeleženci, vključno s samozaposlenimi, ki imajo zaposlitev šest mesecev po zaključku sodelovanja**.

Ti podatki bodo navedeni v letnih poročilih o izvajanju, kakor so določena v členu 50(5) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Zberejo se na podlagi reprezentativnega vzorca udeležencev v okviru vsake prednostne naložbe. Notranjo veljavnost vzorca se zagotovi tako, da se podatki lahko posplošijo na ravni prednostne naložbe. Vse podatke se razčleni po spolu.

PRILOGA II

Kazalniki rezultatov za pobudo za zaposlovanje mladih

Ti podatki se predložijo v letnih poročilih o izvajanju, kakor so določena v členu 50(1) in (2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in v poročilu, ki se predloži aprila 2015, kot je določeno v členu 19(3) te uredbe. Vse podatke se razčleni po spolu.

(1) Skupni kazalniki rezultatov o neposrednih rezultatih za udeležence

"Udeleženci" ⁽¹⁾ pomeni osebe, ki so neposredno upravičene do ukrepa pobude za zaposlovanje mladih, ki se lahko identificirajo, od katerih se lahko zahteva njihove značilnosti in za katere se namenijo specifični izdatki.

Kazalniki o neposrednih rezultatih so:

- brezposelni udeleženci, ki končajo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih*,
- brezposelni udeleženci, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljevalno izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja*,
- brezposelni udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, so pridobili kvalifikacijo ali so, vključno s samozaposlenimi, zaposleni po zaključku sodelovanja*,
- dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki zaključijo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih*,
- dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljevalno izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja*,
- dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, ki so pridobili kvalifikacijo ali so, vključno s samozaposlenimi, zaposleni po zaključku sodelovanja*,
- neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, ki zaključijo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih*,
- neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja*,
- neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, so pa udeleženi v dejavnosti izobraževanja/usposabljanja, ki pridobivajo kvalifikacijo ali so, vključno s samozaposlenimi, zaposleni, po zaključku sodelovanja*.

(2) Skupni kazalniki dolgoročnejših rezultatov za udeležence

Kazalniki dolgoročnejših rezultatov so:

- udeleženci v nadaljevalnem izobraževanju, programih usposabljanja, ki privedejo do kvalifikacije, vajeništvu ali pripravništvu šest mesecev po prenehanju sodelovanja*,
- udeleženci, ki so zaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja*,
- udeleženci, ki so samozaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja*.

Podatke za kazalnike dolgoročnejših rezultatov se zbere na podlagi reprezentativnega vzorca udeležencev v okviru vsake prednostne naložbe. Notranja veljavnost vzorca se zagotovi tako, da se podatki lahko posplošijo na ravni prednostne naložbe.

⁽¹⁾ Organi upravljanja vzpostavijo sistem, da se evidence in hramba podatkov o posameznih udeležencih v računalniški obliki, določeni v členu 125(2)(d) Uredbe (EU) št. 1303/2013, (. Ureditve glede obdelave podatkov, ki so jih sprejele države članice, morajo biti v skladu s določbami Direktive 95/46/ES, zlasti členoma 7 in 8 navedene direktive.

Podatki, predloženi v okviru kazalnikov, označenih z *, so osebni podatki v skladu s členom 7 Direktive 95/46/ES. Njihova obdelava je potrebna za skladnost z zakonsko obveznostjo, ki velja za upravljavca (člen 7(c) Direktive 95/46/ES). Za opredelitev upravljavca glej člen 2 Direktive 95/46/ES.

Podatki, predloženi v okviru kazalnikov, označenih z **, so posebna vrsta podatkov v skladu s členom 8 Direktive 95/46/ES. Ob upoštevanju določb o primernih zaščitnih ukrepih lahko države članice iz razlogov javnega interesa bistvenega pomena določijo dodatna izvetja poleg tistih, ki so določena v členu 8(2) Direktive 95/46/ES, bodisi z nacionalno zakonodajo ali odločitvijo nadzornega organa (člen 8(4) Direktive 95/46/ES).

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Evropski parlament in Svet Uredba (ES) št. 1081/2006	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 4
	Člen 5
Člen 5	Člen 6
Člen 6	Člen 7
	Člen 8
Člen 7	Člen 9
Člen 8	Člen 10
Člen 9	—
Člen 10	—
	Člen 11
	Člen 12
Člen 11	Člen 13
	Člen 14
	Člen 15
	Členi 16 do 23
	Člen 24
	Člen 25
Člen 12	Člen 26
Člen 13	Člen 27
Člen 14	Člen 28
Člen 15	Člen 29

UREDBA (EU) št. 1305/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 42 in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom "Skupna kmetijska politika proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem" so opredeljeni morebitni izzivi, cilji in usmeritve skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2013. Glede na razpravo o navedenem sporočilu bi bilo treba SKP s 1. januarjem 2014 reformirati. Ta reforma bi morala zajemati vse glavne instrumente SKP, vključno z Uredbo Sveta (ES) št. 1698/2005⁽¹⁾. Zaradi obsega reforme je ustrezno razveljaviti Uredbo (ES) št. 1698/2005 in jo nadomestiti z novim besedilom.
- (2) Politika razvoja podeželja bi morala biti vzpostavljena za spremljanje in dopolnjevanje neposrednih plačil in tržnih ukrepov SKP ter s tem prispevati k doseganju ciljev te politike, kot so določeni v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU). Poleg tega bi morala takšna politika razvoja podeželja povezovati pomembne cilje politike, določene v sporočilu Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom "Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast" (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020), ter biti usklajena s splošnimi cilji politike ekonomske in socialne kohezije, kot so določeni v PDEU.
- (3) Ker cilja te uredbe, in sicer razvoja podeželja, države članice zaradi povezav razvoja podeželja z drugimi instrumenti SKP, velikih razlik med posameznimi podeželskimi območji in omejenih finančnih sredstev držav članic v razširjeni Uniji ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se z večletnim jamstvom financiranja Unije in osredotočanjem na njegove prednostne naloge lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (4) Za zagotovitev trajnostnega razvoja podeželskih območij se je treba osredotočiti na omejeno število glavnih prednostnih nalog, ki se nanašajo na prenos znanja in inovacije v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih, sposobnost preživetja kmetij, konkurenčnost vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij ter trajnostno upravljanje gozdov, organizacijo živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobit živali, obvladovanje tveganj v kmetijstvu, obnovo, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, ki so povezani s kmetijstvom in gozdarstvom, spodbujanje učinkovite rabe virov in prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju ter spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij. Pri tem bi bilo treba upoštevati raznovrstnost razmer, ki vplivajo na podeželska območja z različnimi značilnostmi ali različnimi kategorijami morebitnih upravičencev, in horizontalne cilje, povezane z inovacijami, okoljem ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. Ukrepi blažitve bi morali zajemati omejevanje emisij v kmetijstvu in gozdarstvu v ključnih dejavnostih, kot sta živinoreja in uporaba gnojil, pa tudi ohranjanje ponorov ogljika ter povečanje sekvenciacije ogljika pri rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in v gozdarstvu. Prednostna naloga Unije za razvoj podeželja, ki se nanaša na prenos znanja

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).

in inovacije v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih, bi morala veljati horizontalno v povezavi z drugimi prednostnimi nalogami Unije na področju razvoja podeželja.

- (5) Uresničitev prednostnih nalog Unije v zvezi z razvojem podeželja bi si bilo treba prizadevati v okviru trajnostnega razvoja ter spodbujanja cilja varovanja in izboljšanja okolja s strani Unije, kot določa člen 11 PDEU, ob upoštevanju načela „onesnaževalec plača“. Države članice bi morale v ta namen z uporabo metodologije, ki jo sprejme Komisija, zagotavljati informacije o podpori ciljem glede podnebnih sprememb v skladu z željo, da se temu cilju nameni vsaj 20 % proračuna Unije.
- (6) Dejavnosti Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in operacij, k izvajanju katerih prispeva, bi morale biti skladne in združljive s podporo v okviru drugih instrumentov SKP.
- (7) Za zagotovitev takojšnjega začetka in učinkovitega izvajanja programov razvoja podeželja bi morala podpora iz EKSRP temeljiti na obstoju preudarnih okvirnih upravnih pogojev. Države članice bi morale zato oceniti ustreznost in izpolnjevanje nekaterih predhodnih pogojenosti. Vsaka država članica bi morala pripraviti nacionalni program razvoja podeželja za svoje celotno ozemlje ali več regionalnih programov ali pa oboje, tj. nacionalni program in več regionalnih programov. V vsakem programu bi morala biti določena strategija za izpolnjevanje ciljev v zvezi s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja in izbor ukrepov. Programiranje bi moralo biti usklajeno s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja, hkrati pa bi moralo biti prilagojeno nacionalnim okoliščinam in dopolnjevati druge politike Unije, zlasti politiko kmetijskega trga, kohezijsko politiko in skupno ribiško politiko. Države članice, ki se odločijo za pripravo več regionalnih programov, bi morale biti poleg tega sposobne pripraviti tudi nacionalni okvir brez ločene dodelitve proračunskih sredstev, da se tako olajša usklajevanje med regijami pri obravnavanju izzivov na ravni celotne države.
- (8) Države članice bi morale imeti možnost, da v svoje programe razvoja podeželja vključijo tematske podprograme, v okviru katerih se obravnavajo specifične potrebe na področjih, ki so zanje posebno pomembna. Tematski podprogrami bi morali biti med drugim namenjeni mladim kmetom, majhnim kmetijam, gorskim območjem, oblikovanju kratkih dobavnih verig, ženskam na podeželskih območjih, blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter biotski raznovrstnosti. Poleg tega bi morali tematski podprogrami zagotavljati možnost prispevanja k prestrukturiranju kmetijskih sektorjev, ki močno vplivajo na razvoj podeželskih območij. Za povečanje učinkovitega posredovanja z nekaterimi tematskimi podprogrami bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da določijo višje stopnje podpore za nekatere operacije, ki jih zajemajo ti tematski podprogrami.
- (9) V programih razvoja podeželja bi morale biti opredeljene potrebe zajetega območja in opisana skladna strategija za njihovo izpolnjevanje ob upoštevanju prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Ta strategija bi morala temeljiti na določitvi ciljev. Vzpostaviti bi bilo treba povezave med opredeljenimi potrebami, določenimi cilji in ukrepi, izbranimi za njihovo izpolnjevanje. Programi razvoja podeželja bi morali vsebovati tudi vse podatke, potrebne za oceno njihove skladnosti z zahtevami iz te uredbe.
- (10) V programih razvoja podeželja je treba cilje določiti glede na skupni sklop kazalnikov ciljev za vse države članice in kjer je to potrebno, glede na specifične kazalnike za posamezen program. Da bi to lažje izvedli, bi bilo treba območja, ki jih zajemajo ti kazalniki, opredeliti v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja. Zaradi horizontalne uporabe prednostne naloge Unije za razvoj podeželja, ki se nanaša na prenos znanja v kmetijstvu in gozdarstvu, so posredovanja v okviru te prednostne naloge bistvenega pomena za kazalnike ciljev, ki so določeni za ostale prednostne naloge Unije.
- (11) Vzpostaviti je treba nekatera pravila za pripravo in spremembo programov razvoja podeželja. Za spremembe, ki ne vplivajo na strategijo programov ali zadevne finančne prispevke Unije, bi bilo treba uvesti poenostavljen postopek.
- (12) Zaradi razvoja in specializacije v kmetijstvu in gozdarstvu ter posebnih izzivov za mikro podjetja ter mala in srednja podjetja (MSP) na podeželskih območjih je potrebna ustrezna raven tehnične in ekonomske usposobljenosti ter vse večja sposobnost pridobivanja in izmenjave znanja in informacij, tudi prek širjenja najboljših kmetijskih in gozdarskih proizvodnih praks. Prenos znanja in dejavnosti informiranja se ne bi smela izvajati le v obliki običajnih tečajev usposabljanja, temveč bi ju bilo treba prilagoditi potrebam akterjev na podeželju. Zato bi bilo treba podpirati tudi delavnice, inštruiranje,

demonstracijske aktivnosti, dejavnosti informiranja in tudi programe kratkoročne izmenjave kmetov in gozdnih posestnikov ter obiskov. Pridobljeno znanje in informacije bi morala kmetom, gozdnim posestnikom, osebam, dejavnim v živilskem sektorju, in podeželskim MSP omogočiti, da povečajo zlasti svojo konkurenčnost in učinkovito rabo virov, izboljšajo svojo okoljsko učinkovitost in hkrati prispevajo k trajnosti podeželskega gospodarstva. Države članice lahko pri zagotavljanju podpore MSP dajo prednost tistim MSP, ki so povezana s kmetijskim in gozdarskim sektorjem. Da bi prenos znanja in dejavnosti informiranja učinkovito prispevali k doseganju teh rezultatov, bi morali biti ponudniki storitev prenosa znanja ustrezno usposobljeni.

- (13) Službe za kmetijsko svetovanje pomagajo kmetom, mladim kmetom, gozdnim posestnikom, drugim upravljavcem zemljišč in MSP na podeželskih območjih izboljšati trajnostno upravljanje ter splošno učinkovitost njihovega kmetijskega gospodarstva ali podjetja. Zato bi bilo treba spodbujati, da se takšne službe vzpostavijo ter da kmetje, mladi kmetje, gozdni posestniki, drugi upravljavci zemljišč in MSP storitve svetovanja uporabljajo. Da bi se povečali kakovost in učinkovitost ponujenih storitev svetovanja, bi bilo treba zagotoviti minimalno usposobljenost in redno usposabljanje svetovalcev. Kakor je določeno v Uredbi (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ bi morale službe za kmetijsko svetovanje kmetom pomagati oceniti učinkovitost njihovega kmetijskega gospodarstva ter opredeliti potrebna izboljšanja v zvezi s predpisanimi zahtevami ravnanja, dobrim kmetijskim in okoljskim stanjem zemljišč, kmetijskimi praksami, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, iz Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ ter ukrepi na ravni kmetij,

določenimi v programih razvoja podeželja, katerih cilji so posodobitev kmetij, krepitev konkurenčnosti, sektorsko povezovanje, inovacije, tržna usmerjenost in spodbujanje podjetništva. Poleg tega bi morale službe za kmetijsko svetovanje kmetom pomagati opredeliti izboljšave v zvezi z zahtevami določenimi za izvajanje člena 11(3)

Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o vodah), ter zahtevami za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ in člena 14 Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾, zlasti kar zadeva skladnost s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi. Po potrebi bi moralo svetovanje zajemati tudi poklicne ali varnostne standarde, povezane s kmetijo, ter posebno svetovanje kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo. Svetovanje bi lahko zajemalo tudi pomoč mladim kmetom pri vzpostavljanju kmetijskih gospodarstev, trajnostni razvoj gospodarskih dejavnosti kmetijskega gospodarstva ter vprašanja lokalne predelave in trženja, povezana z gospodarsko, kmetijsko in okoljsko učinkovitostjo kmetijskega gospodarstva ali podjetja. Posebno svetovanje se lahko nudi tudi v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo, varstvom voda, razvojem kratkih dobavnih verig, ekološkim kmetovanjem in zdravstvenimi vidiki živinoreje. Države članice pri zagotavljanju podpore MSP lahko dajo prednost tistim MSP, ki so povezana s kmetijskim in gozdarskim sektorjem. Službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah bi morale kmetom pomagati izboljšati in olajšati upravljanje njihovega kmetijskega gospodarstva.

- (14) S shemami kakovosti Unije ali nacionalnimi shemami kakovosti, vključno s shemami certificiranja kmetij za kmetijske proizvode in živila, se potrošnikom jamčijo kakovost in lastnosti proizvoda ali uporabljenega proizvodnega procesa na podlagi sodelovanja kmetov v takšnih shemah, dosega se dodana vrednost zadevnih proizvodov in krepijo se njihove tržne priložnosti. Zato bi bilo treba kmete in skupine kmetov spodbujati k sodelovanju v navedenih shemah. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete, v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013 Ker v trenutku vstopa v takšne sheme in v prvih letih sodelovanja v njih trg ne povrne vseh dodatnih stroškov in obveznosti, ki jih imajo kmetje v okviru tega sodelovanja, bi morala biti podpora zagotovljena za novo sodelovanje in zajemati največ pet let. Zaradi posebnih lastnosti bombaža kot kmetijskega proizvoda

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 637/2008 in (ES) št. 73/2009 (Glej stran 608 tega Uradnega lista).

⁽³⁾ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L 309, 24.11.2009, str. 71).

bi morale biti zajete tudi sheme kakovosti za bombaž. Podpora bi morala biti na voljo tudi za dejavnosti informiranja in promocije za proizvode, ki so zajeti v shemah kakovosti in certificiranja ter prejemajo podporo v skladu s to uredbo.

- (15) Za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti kmetijskih gospodarstev in podeželskih podjetij, za izboljšanje učinkovitosti sektorja trženja in predelave kmetijskih proizvodov, vključno z vzpostavitvijo manjših obratov za predelavo in trženje v okviru kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, za zagotovitev infrastrukture, potrebne za razvoj kmetijstva in gozdarstva, ter za podpiranje naložb neprofitnega značaja, potrebnih za doseganje okoljskih ciljev, bi bilo treba podporo namenjati za materialne naložbe, ki prispevajo k doseganju teh ciljev. V programskem obdobju 2007–2013 so se različna področja posredovanja urejala z različnimi ukrepi. Zaradi poenostavitve in tudi zaradi omogočanja upravičencem, da oblikujejo in uresničijo integrirane projekte z višjo dodano vrednostjo, bi moral en ukrep urejati večino vrst materialnih naložb. Države članice bi morale podporo namenjati kmetijam, ki so upravičene do pomoči za naložbe, povezane s podpiranjem sposobnosti preživetja kmetij, na podlagi rezultatov analize prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in nevarnosti (SWOT) kot sredstva za boljše ciljno usmerjanje pomoči. Da bi mladim kmetom olajšali prvo vzpostavitev kmetijskega gospodarstva, bi moralo biti mogoče, da se jim odobri dodatno obdobje upravičenosti do naložb za izpolnjevanje standardov Unije. Za spodbujanje izvajanja novih standardov Unije bi se morala upravičenost do naložb, povezanih z izpolnjevanjem navedenih standardov, potem ko ti postanejo obvezni za kmetijsko gospodarstvo, podaljšati še za dodatno obdobje.
- (16) V kmetijskem sektorju je v primerjavi z drugimi sektorji večja verjetnost, da bo zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov prizadet njegov proizvodni potencial. Da se v primeru takšnih nesreč ali razmer kmetijam pomagata zagotoviti sposobnost preživetja in konkurenčnost, bi bilo treba kmetom omogočiti podporo za obnovo prizadetega potenciala kmetijske proizvodnje. Države članice bi morale prav tako preprečiti preplačilo škode zaradi kombinacije odškodninskih shem Unije (zlasti ukrepa obvladovanja tveganj na podlagi te uredbe) ter nacionalnih in zasebnih odškodninskih shem.
- (17) Za razvoj podeželskih območij je bistvena vzpostavitev in razvoj novih gospodarskih dejavnosti v obliki novih kmetij, diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti, vključno z zagotavljanjem storitev kmetijstvu in gozdarstvu, dejavnosti, povezane z zdravstvenim varstvom, ter dejavnosti socialnega vključevanja in turistične dejavnosti. Za Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti lahko vključuje tudi trajnostno upravljanje lovljenih vrst. Z ukrepom razvoja

kmetij in podjetij bi bilo treba olajšati zagon dejavnosti za mlade kmete in strukturno prilagoditev njihovih kmetijskih gospodarstev po zagonu dejavnosti. Obenem bi bilo treba spodbujati diverzifikacijo kmetov v nekmetijske dejavnosti ter ustanavljanje in razvoj nekmetijskih MSP na podeželskih območjih. Z navedenim ukrepom bi bilo treba spodbuditi tudi podjetništvo žensk na podeželskih območjih. Prav tako bi bilo treba spodbujati razvoj majhnih kmetij, ki so lahko potencialno ekonomsko uspešne. Da se zagotovi sposobnost preživetja novih gospodarskih dejavnosti, ki prejmejo podporo v okviru navedenega ukrepa, bi morala biti pogoj za podporo predložitev poslovnega načrta. Podpora za zagon dejavnosti bi morala zajemati le začetno obdobje izvajanja dejavnosti in ne bi smela postati pomoč za tekoče poslovanje. Kadar se države članice odločijo za dodelitev pomoči v obrokih, bi se smeli ti obroki izplačevati največ pet let. Da bi poleg tega spodbudili prestrukturiranje kmetijskega sektorja, bi bilo treba zagotoviti podporo v obliki letnih ali enkratnih plačil kmetom, upravičenim po shemi za male kmete na podlagi naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013 (v nadaljnjem besedilu: shema malih kmetov), ki se zavežejo, da bodo svoje celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice prenesli na drugega kmeta.

Države članice lahko za rešitev težav kmetov v zvezi z dostopom do zemljišč to podporo ponudijo tudi v kombinaciji z drugimi oblikami podpore, denimo z uporabo finančnih instrumentov.

- (18) MSP so temelj podeželskega gospodarstva Unije. Razvoj kmetij in nekmetijskih podjetij bi moral biti usmerjen v spodbujanje zaposlovanja in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest na podeželskih območjih, ohranjanje obstoječih delovnih mest, zmanjšanje sezonskih nihanj v zaposlovanju, razvoj nekmetijskih sektorjev zunaj kmetijstva ter kmetijske in živilske predelave. Istočasno bi moral spodbujati poslovno povezovanje in lokalne medsektorske povezave. Spodbujati bi bilo treba projekte, ki hkrati vključujejo kmetijstvo in podeželski turizem v okviru pospeševanja trajnostnega in odgovornega turizma na podeželskih območjih ter naravno in kulturno dediščino, pa tudi naložbe v obnovljive vire energije.
- (19) Razvoj lokalne infrastrukture in lokalnih osnovnih storitev na podeželskih območjih, vključno s storitvami za prosti čas in kulturnimi storitvami, obnova vasi in dejavnosti, katerih cilja sta obnova in izboljšanje kulturne in naravne dediščine vasi in podeželskih krajin, je bistveni element vsakega prizadevanja za uresničitev potenciala rasti in spodbujanje trajnosti podeželskih območij. Zato bi bilo treba odobriti podporo operacijam z navedenim ciljem, vključno z dostopom do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter razvojem hitrega in ultrahitrega

širokopasovnega omrežja. V skladu z navedenimi cilji bi bilo treba spodbujati razvoj storitev in infrastrukture, ki omogočajo socialno vključenost, hkrati pa spreminjajo trende družbenega in gospodarskega nazadovanja ter upadanja števila prebivalcev na podeželskih območjih. Da bi bila takšna podpora čim bolj učinkovita, bi bilo treba zajete operacije izvajati v skladu z morebitnimi načrti za razvoj občin in njihovih osnovnih storitev, ki jih pripravi ena ali več podeželskih občin. Zaradi ustvarjanja sinergij in izboljšanja sodelovanja bi bilo treba z operacijami po potrebi spodbujati tudi povezave med podeželjem in mestom. Države članice lahko dajo prednost naložbam lokalnih razvojnih partnerstev, ki jih vodijo skupnosti, in projektom, ki jih vodijo organizacije lokalne skupnosti.

- (20) Gozdarstvo je sestavni del razvoja podeželja, zato bi morala podpora za trajnostno in podnebju prijazno rabo zemljišč zajemati razvoj gozdnih območij in trajnostno upravljanje gozdov. V programskem obdobju 2007–2013 so se različne vrste podpore za naložbe v gozdarstvo in upravljanje gozdov urejale z različnimi ukrepi. Zaradi poenostavitve, pa tudi zaradi omogočanja upravičencem, da oblikujejo in uresničijo integrirane projekte z višjo dodano vrednostjo, bi moral en sam ukrep zajemati vse vrste podpore za naložbe v gozdarstvo in upravljanje gozdov. Ta ukrep bi moral zajemati tudi širitev in izboljšanje gozdnih virov s pogozdovanjem zemljišč in vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov, ki združujejo ekstenzivno kmetijstvo in gozdarske sisteme. Zajemati bi moral tudi obnovo gozdov, poškodovanih v požarih ali drugih naravnih nesrečah in katastrofičnih dogodkih, ustrezne preventivne ukrepe; naložbe v gozdarske tehnologije ter v predelavo; mobilizacija in trženje gozdnih proizvodov z namenom izboljšanja gospodarske in okoljske učinkovitosti gozdnih posestnikov; ter naložbe neprofitnega značaja, s katerimi se izboljšujeta odpornost gozdnih ekosistemov na podnebne spremembe in njihova okoljska vrednost. Podpora ne bi smela izkrivljati konkurence in bi morala biti tržno nevtralna. Zato bi bilo treba določiti omejitve glede velikosti in pravnega statusa upravičencev. Preventivne ukrepe varstva pred požarom bi bilo treba sprejeti na območjih, ki jih države članice uvrščajo med območja s srednjo ali veliko požarno ogroženostjo. Vsi preventivni ukrepi bi morali biti del načrta za varstvo gozdov. V primeru ukrepa za obnovo potenciala poškodovanega gozda bi morala pojav naravne nesreče uradno potrditi javna znanstvena organizacija.

Ukrep v gozdarstvu bi moral biti sprejet ob upoštevanju mednarodnih zavez Unije in držav članic ter na podlagi nacionalnih ali podnacionalnih gozdnih načrtov držav članic ali enakovrednih instrumentov, v katerih bi bilo

treba upoštevati zaveze, sprejete na ministrskih konferencah o varstvu gozdov v Evropi. Takšen ukrep bi moral prispevati k izvajanju gozdarske strategije Unije v skladu s sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom "Nova gozdna strategija EU: gozdovi in na gozdovih temelječ sektor".

- (21) Skupine in organizacije proizvajalcev pomagajo kmetom, da skupaj obvladujejo izzive v zvezi s trženjem njihovih proizvodov tudi na lokalnih trgih zaradi vedno večje konkurence in konsolidacije prodajnih trgov. Zato bi bilo treba spodbujati ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev. Za zagotovitev čim boljše uporabe omejenih finančnih sredstev bi morale biti do podpore upravičene le skupine in organizacije proizvajalcev, ki se štejejo za MSP. Države članice lahko dajo prednost skupinam in organizacijam proizvajalcev, za katere veljajo ukrepi sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila v tej uredbi. Za zagotovitev, da skupine ali organizacije proizvajalcev postanejo ekonomsko uspešni subjekti, bi moral biti pogoj za pridobitev podpore predložitev poslovnega načrta državam članicam. Da se prepreči zagotavljanje pomoči za tekoče poslovanje in ohrani spodbujevalna vloga podpore, bi se ta smela izplačevati največ pet let od datuma priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev na podlagi njenega poslovnega načrta.
- (22) Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila bi morala še naprej imeti pomembno vlogo pri podpiranju trajnostnega razvoja podeželskih območij in pri odzivanju na vse večje povpraševanje družbe po okoljskih storitvah. Kmete in druge upravljavce zemljišč bi morala še naprej spodbujati, da služijo družbi kot celoti z uvedbo ali nadaljnjo uporabo kmetijskih praks, ki prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter so združljive z varstvom in izboljševanjem okolja, krajine in njenih značilnosti, naravnih virov, tal in genske raznovrstnosti. V tem smislu bi bilo treba posebno pozornost nameniti ohranjanju genskih virov v kmetijstvu in dodatnim potrebam sistemov kmetovanja z visoko naravno vrednostjo. Plačila bi morala prispevati h kritju dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti, pri čemer bi morala zajemati le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde in zahteve, v skladu s načelom "onesnaževalec plača". Države članice bi morale poleg tega zagotoviti, da plačila kmetom ne bi povzročila dvojnega financiranja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) št. 1307/2013 S sinergijami, ki nastanejo na podlagi obveznosti, ki jo skupaj sprejme skupina kmetov, se okoljska in podnebna korist pogosto poveča. Vendar s skupnim ukrepanjem nastanejo dodatni transakcijski stroški, ki bi morali biti ustrezno

povrnjeni. Da bi kmetom in drugim upravljavcem zemljišč omogočili pravilno izvajanje prevzetih obveznosti, bi si morale države članice poleg tega prizadevati, da jim zagotovijo potrebne spretnosti in znanja.

Države članice bi morale ohraniti raven prizadevanj iz programskega obdobja 2007–2013 in bi morale vsaj 30 % skupnega prispevka iz EKSRP za vsakega od programov razvoja podeželja nameniti za blažitev posledic podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter za druge okoljske probleme. Ta namenska sredstva bi se morala izvesti prek kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil in plačil za ekološko kmetovanje ter plačil za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, plačil za gozdarstvo, plačil za območje Natura 2000 ter prek podpore za naložbe, povezane z okoljem.

- (23) Plačila kmetom za preusmeritev v ekološko kmetovanje ali za njegovo ohranitev bi morala kmete spodbujati k sodelovanju v takšnih shemah ter tako odgovoriti na vse večje povpraševanje družbe po uporabi okolju prijaznih načinov kmetovanja in višjih standardih dobrobiti živali. Za povečanje sinergije biotske raznolikosti bi bilo treba spodbujati ugodnosti, ki jih prinašajo ekološko kmetovanje, kolektivne pogodbe ali sodelovanje med kmeti, da se lahko zajamejo večja sosednja območja. Da bi preprečili množično vračanje kmetov h konvencionalnemu kmetovanju, bi bilo treba podpreti tako ukrepe za preusmerjanje kot tudi ukrepe za ohranjanje. Plačila bi morala prispevati h kritju dodatno nastalih stroškov in izpada dohodka zaradi obveznosti, pri čemer bi morala zajemati le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde in zahteve. Države članice bi morale poleg tega zagotoviti, da plačila kmetom ne bi povzročila dvojnega financiranja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) št. 1307/2013. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

- (24) Kmetom in gozdnim posestnikom bi bilo treba še naprej dodeljevati podporo za lažje premagovanje posebnih omejitev na zadevnih območjih, ki izhajajo iz izvajanja Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktive Sveta 92/43/EGS ⁽²⁾, ter da se pripomore k učinkovitemu upravljanju območij Natura 2000.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

Kmetom bi bilo treba zagotoviti tudi podporo za lažje premagovanje omejitev na območjih povodij, ki izhajajo iz izvajanja okvirne direktive o vodah. Podpora bi morala biti vezana na posebne zahteve, opisane v programu razvoja podeželja, ki presegajo ustrezne obvezne standarde in zahteve. Države članice bi morale poleg tega zagotoviti, da plačila kmetom ne bi povzročila dvojnega financiranja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) št. 1307/2013. Obenem bi morale države članice pri celotnem oblikovanju svojih programov razvoja podeželja upoštevati specifične potrebe območij Natura 2000.

- (25) Plačila kmetom na gorskih območjih ali drugih območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami bi morala s spodbujanjem nadaljnje rabe kmetijskih zemljišč prispevati k ohranjanju podeželja, pa tudi k ohranjanju in spodbujanju trajnostnih sistemov kmetovanja. Da bi zagotovili učinkovitost takšne podpore, bi bilo treba s plačili kmetom nadomestiti izpad dohodka in dodatne stroške, povezane z omejitvami na zadevnem območju. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

- (26) Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev Unije in enako obravnavo kmetov v vsej Uniji, bi bilo treba gorska območja in območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami opredeliti v skladu z objektivnimi merili. V primeru območij z naravnimi omejitvami bi morala biti ta merila biofizikalna, in bi morala temeljiti na trdnih znanstvenih dokazih. Sprejeti bi bilo treba prehodne ureditve, da bi olajšali postopno opuščanje plačil na območjih, ki zaradi uporabe teh meril ne bodo več štela za območja z naravnimi omejitvami.

- (27) Kmete bi bilo treba še naprej spodbujati k prevzemanju visokih standardov dobrobiti živali z zagotavljanjem podpore kmetom, ki se obvežejo sprejeti standarde živinoreje, ki presegajo ustrezne obvezne standarde. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

(28) Še naprej bi bilo treba dodeljevati plačila gozdnim posestnikom, ki opravljajo okolju prijazne ali podnebju prijazne storitve ohranjanja gozdov s sprejetjem obveznosti za povečanje biotske raznovrstnosti, ohranitev visokokakovostnih gozdnih ekosistemov, izboljšanje njihovega potenciala za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter okrepitev zaščitne vloge gozdov pri eroziji tal, ohranjanju vodnih virov in naravnih nesrečah. V tem smislu bi bilo treba posebno pozornost nameniti ohranjanju in spodbujanju gozdnih genskih virov. Plačila bi bilo treba dodeliti za gozdarsko-okoljske obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene z nacionalnim pravom.

(29) V programskem obdobju 2007–2013 je bila edina vrsta sodelovanja, ki je bila v okviru politike razvoja podeželja izrecno podprta, sodelovanje pri razvoju novih proizvodov, procesov in tehnologij v kmetijskem in živilskem ter gozdarskem sektorju. Podpora za to vrsto sodelovanja je še vedno potrebna, vendar bi jo bilo treba prilagoditi, da bi bolj ustrezala zahtevam ekonomije znanja. V tem smislu bi morala obstajati možnost, da se v okviru tega ukrepa financirajo projekti enega samega izvajalca, če se pridobljeni rezultati razširjajo in se s tem izpolni cilj širjenja novih praks, procesov ali proizvodov. Poleg tega je postalo jasno, da se lahko s podpiranjem mnogo širše palete različnih oblik sodelovanja s širšim krogom upravičencev, ki zajemajo manjše in večje izvajalce, prispeva k doseganju ciljev politike razvoja podeželja, pri čemer se izvajalcem na podeželskih območjih pomaga premagovati gospodarske, okoljske in druge omejitve zaradi razdrobljenosti. Zato bi bilo treba navedeni ukrep razširiti. Podpora malim izvajalcem, da organizirajo skupni delovni proces ter skupno uporabo objektov, naprav in virov bi jim moralo pomagati, da kljub majhnosti dosežejo ekonomsko uspešnost. Podpiranje horizontalnega in vertikalnega sodelovanja med udeleženci v dobavni verigi ter promocijskih dejavnosti na lokalni ravni bi moralo spodbuditi ekonomsko smotrni razvoj kratkih dobavnih verig, lokalnih trgov in lokalnih živilskih verig. Podpiranje skupnih pristopov k okoljskim projektom in praksam bi moralo prispevati k zagotavljanju večjih in trajnejših okoljskih in podnebnih koristi, kot jih lahko dosežejo posamezni izvajalci, ki delujejo brez vključevanja drugih (na primer s praksami, ki se uporabljajo na večjih strnjjenih površinah).

Podporo bi bilo treba zagotoviti v različnih oblikah. Grozdi in mreže so posebno pomembni za izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter razvoj novega in specializiranega strokovnega znanja in izkušenj, storitev

in proizvodov. Pilotni projekti so pomembno orodje za preskušanje tržne uporabnosti tehnologij, tehnik in praks v različnih okoliščinah ter po potrebi za njihovo prilagoditev. Operativne skupine so osrednji element evropskega partnerstva za inovacije (EIP) na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti. Drugo pomembno orodje so lokalne strategije razvoja, ki se izvajajo zunaj okvira lokalnega razvoja LEADER – med javnimi in zasebnimi akterji s podeželskih in mestnih območij. V nasprotju s pristopom LEADER se lahko takšna partnerstva in strategije omejijo na en sektor ali na razmeroma specifične razvojne cilje, vključno z zgoraj navedenimi. Države članice lahko dajo prednost sodelovanju med subjekti, ki vključuje primarne proizvajalce. V okviru tega ukrepa bi morale biti do podpore upravičene tudi medpanožne organizacije. Takšna podpora bi morala biti omejena na obdobje sedmih let, razen za kolektivne okoljske in podnebne ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.

(30) Kmetje so dandanes izpostavljeni vse večjim gospodarskim in okoljskim tveganjem zaradi podnebnih sprememb in večjega nihanja cen. V tem smislu je učinkovito obvladovanje tveganj za kmete čedalje pomembnejše. Posledično bi bilo treba uvesti ukrep obvladovanja tveganj, s katerim bi kmetom pomagali pri spopadanju z najpogostejšimi tveganji, katerim so izpostavljeni. Ta ukrep bi torej moral kmetom pomagati pri kritju premij, ki jih plačajo za zavarovanje pridelka, živali in rastlin, ter pri ustanovitvi vzajemnih skladov in nadomestil, ki se iz takšnih skladov izplačujejo kmetom za izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha boleznih živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljskih nesreč. Prav tako bi bilo treba vanj vključiti instrument za stabilizacijo dohodka v obliki vzajemnega sklada za podporo kmetom, ki se jim izredno zmanjša dohodek. Da bi zagotovili enako obravnavo kmetov v vsej Uniji, neizkrivljanje konkurence in spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije, bi bilo treba določiti posebne pogoje za odobritev podpore v okviru teh ukrepov. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

(31) Pristop LEADER za lokalni razvoj že več let dokazuje učinkovitost pri spodbujanju razvoja podeželskih območij, pri čemer se v celoti upoštevajo večsektorske potrebe za endogeni razvoj podeželja s pristopom od spodaj navzgor. V prihodnosti bi ga bilo zato treba nadaljevati, pri čemer bi morala njegova uporaba ostati obvezna za programe razvoja podeželja na nacionalni in/ali regionalni ravni.

- (32) Podpora iz EKSRP za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER bi morala zajemati tudi projekte medteritorialnega sodelovanja med skupinami znotraj države članice ali projekte transnacionalnega sodelovanja med skupinami v večih državah članicah ali projekte sodelovanja med skupinami v državah članicah in v tretjih državah
- (33) Da se partnerjem na podeželskih območjih, ki še ne uporabljajo LEADER, omogoči priprava za zasnovo in izvajanje strategije lokalnega razvoja, bi bilo treba financirati tudi "začetno orodje LEADER". Podpore se ne bi smelo pogojevati s predložitvijo strategije lokalnega razvoja.
- (34) Naložbe so skupne mnogim ukrepom razvoja podeželja v skladu s to uredbo in lahko zadevajo zelo različne operacije. Da bi zagotovili jasnost pri izvajanju teh operacij, bi bilo treba določiti nekatera skupna pravila za vse naložbe. S temi skupnimi pravili bi bilo treba opredeliti vrste izdatkov, ki jih je mogoče šteti kot izdatke za naložbe, in zagotoviti, da podporo prejmejo le takšne naložbe, ki ustvarjajo novo vrednost v kmetijstvu. Da bi olajšali izvedbo investicijskih projektov, bi bilo treba državam članicam omogočiti izplačevanje predplačil. Za zagotovitev učinkovitosti, poštenosti in trajnostnega učinka pomoči EKSRP bi bilo treba določiti pravila, s katerimi bi zagotovili, da so naložbe v zvezi z operacijami trajne in da se podpora iz EKSRP ne uporablja za izkrivljanje konkurence.
- (35) EKSRP bi lahko podpiral naložbe v namakanje za zagotovitev gospodarskih in okoljskih koristi, pod pogojem, da je zagotovljena trajnost namakanja. Posledično bi bilo treba podporo v vsakem primeru odobriti le, če je na zadevnem območju vzpostavljen načrt upravljanja povodja, kot to zahteva okvirna direktiva o vodah, in če so vodni števci že nameščeni na ravni naložbe ali pa se namestijo v sklopu naložbe. Naložbe v izboljšave obstoječe namakalne infrastrukture ali pripadajoče opreme bi morale prinesiti minimalno povečanje učinkovitosti rabe vode, izraženo kot potencialni prihranek vode. Če je vodno telo, na katerega naložba vpliva, skladno z analitičnim okvirom, določenim v okvirni direktivi za vode, obremenjeno iz razlogov, povezanih s količino vode, bi bilo treba polovico tega povečanja učinkovitosti rabe vode pretvoriti v dejansko zmanjšanje porabe vode na ravni podprte naložbe in tako zmanjšati obremenjenost zadevnega vodnega telesa. Opredeliti bi bilo treba nekatere primere, v katerih se zahteve potencialnega ali dejanskega prihranka vode ne morejo uporabljati ali niso potrebne, tudi kar zadeva naložbe v recikliranje ali ponovno uporabo vode. Z EKSRP bi bilo treba razen podpiranja naložb v izboljšave obstoječe opreme zagotoviti tudi podpiranje naložb v nove projekte namakanja, upoštevaje izsledke okoljske analize. Vendar pa se podpore, razen nekaterih izjem, ne bi smelo odobriti za nove projekte namakanja, če je zadevno vodno telo že obremenjeno, saj obstaja zelo veliko tveganje, da bi se z odobritvijo podpore v takšnih primerih obstoječi okoljski problemi še povečali.
- (36) Pri nekaterih ukrepih na površino v skladu s to uredbo morajo upravičenci prevzeti obveznosti, ki zajemajo vsaj pet let. Možno je, da se v tem obdobju spremenijo razmere na kmetijskem gospodarstvu ali položaj upravičenca. Zato bi bilo treba določiti pravila, s katerimi bi določali ukrepanje v takšnih primerih.
- (37) Nekateri ukrepi v skladu s to uredbo kot pogoj za odobritev podpore določajo, da morajo upravičenci prevzeti obveznosti, ki presegajo zadevno izhodiščno stanje, opredeljeno v smislu obveznih standardov ali zahtev. V luči morebitnih sprememb prava v obdobju prevzema obveznosti, zaradi katerih bi bila potrebna sprememba izhodiščnega stanja, bi bilo treba določiti revizijo zadevnih pogodb, da se zagotovi neprekinjeno izpolnjevanje tega pogoja.
- (38) Da se zagotovi, da so finančna sredstva za razvoj podeželja uporabljena na najboljši možni način za doseg ciljev iz programov razvoja podeželja v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja ter da se zagotovi enaka obravnava vlagateljev, bi morale države članice določiti merila za izbor projektov. Izjema od tega pravila bi morala veljati le za kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila, plačila za ekološko kmetovanje, plačila za območje Natura 2000 in plačila v okviru okvirne direktive v vodah, plačila za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, dobrobit živali, gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ukrepe v zvezi z obvladovanjem tveganja. Pri uporabi meril za izbor bi bilo treba upoštevati obseg operacij v skladu z načelom sorazmernosti.
- (39) EKSRP bi moral s tehnično pomočjo podpirati ukrepe, ki se nanašajo na izvajanje programov razvoja podeželja, vključno s stroški v zvezi z zaščito simbolov in kratic, povezanih s shemami kakovosti Unije, za sodelovanje v katerih se lahko odobri podpora v skladu s to uredbo, in stroški držav članic za razmejitev območij z naravnimi omejitvami.

- (40) Dokazalo se je, da ima lahko povezovanje nacionalnih mrež, organizacij in uprav, ki sodelujejo v različnih fazah izvajanja programa, organizirano v okviru Evropske mreže za razvoj podeželja, zelo pomembno vlogo pri izboljševanju kakovosti programov razvoja podeželja, saj omogoča večje vključevanje zainteresiranih strani v upravljanje razvoja podeželja in obveščanje širše javnosti o njegovih koristih. Zato bi ga bilo treba financirati kot del tehnične pomoči na ravni Unije. Da bi upoštevali specifične potrebe v zvezi z vrednotenjem, bi bilo treba v okviru Evropske mreže za razvoj podeželja vzpostaviti evropsko zmogljivost za vrednotenje razvoja podeželja, da bi povezali vse vključene akterje ter tako pospešili izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj na tem področju.
- (41) EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti bi moral prispevati k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Pomembno je, da poveže vse ustrezne akterje na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni ter državam članicam predstavlja nove ideje, kako racionalizirati, poenostaviti in bolje usklajevati obstoječe instrumente in pobude ter jih po potrebi dopolniti z novimi ukrepi.
- (42) Da bi prispevali k doseganju ciljev EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, bi bilo treba vzpostaviti mrežo EIP za povezovanje operativnih skupin, svetovalnih služb in raziskovalcev, vključenih v izvajanje ukrepov, usmerjenih v inovacije v kmetijstvu. Financirati bi jo bilo treba kot del tehnične pomoči na ravni Unije.
- (43) Države članice bi morale del skupnega zneska vsakega programa razvoja podeželja, namenjenega tehnični pomoči, rezervirati za financiranje vzpostavitve in delovanja nacionalne mreže za podeželje, ki bi povezala organizacije in uprave, dejavne na področju razvoja podeželja, vključno z EIP, z namenom povečanja njihove vključenosti v izvajanje programa in izboljšanja kakovosti programov razvoja podeželja. Nacionalne mreže za podeželje bi morale v ta namen pripraviti in izvajati akcijski načrt.
- (44) V okviru programov razvoja podeželja bi bilo treba s podporo iz EIP za kmetijsko produktivnost in trajnost zagotoviti inovativne ukrepe, s katerimi bi spodbudili z viri gospodaren in produktiven kmetijski sektor z nizkimi emisijami. Cilj EIP bi moral biti spodbujanje hitrejše in širše uporabe inovativnih rešitev v praksi. EIP bi moral ustvariti dodano vrednost s povečanjem uporabe in učinkovitosti instrumentov, povezanih z inovacijami, ter s krepitvijo sinergije med njimi. EIP bi moral zapolniti vrzeli z boljšim povezovanjem raziskovanja in kmetovanja v praksi.
- (45) Izvajanje inovativnih projektov v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti bi morale prevzeti operativne skupine, ki povezujejo kmete, upravljavce gozdov, podeželske skupnosti, raziskovalce, nevladne organizacije, svetovalce, podjetja in druge akterje, ki jih zadevajo inovacije v kmetijskem sektorju. Da bi bili rezultati takšnih projektov koristni za celoten sektor, bi jih bilo treba razširjati, ko gre za rezultate na področju inovacij in izmenjave znanja znotraj Unije in s tretjimi državami.
- (46) Poskrbeti bi bilo treba za določitev skupnega zneska podpore Unije za razvoj podeželja na podlagi te uredbe za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014 do 2020. Razpoložljiva odobrena proračunska sredstva bi morala biti za potrebe programiranja pavšalno indeksirana.
- (47) Za lažje upravljanje sredstev EKSRP bi bilo treba določiti enotno stopnjo prispevka za podporo iz EKSRP za programiranje razvoja podeželja glede na javne izdatke v državah članicah. Da bi upoštevali poseben pomen oziroma naravo nekaterih vrst dejavnosti, bi bilo treba za nekatere vrste operacij določiti posebne stopnje prispevka. Za omilitev posebnih omejitev zaradi ravni razvoja, oddaljenosti in otoške lege bi bilo treba določiti ustrezno stopnjo prispevka EKSRP za manj razvite regije, najbolj oddaljene regije iz PDEU in manjše Egejske otoke ter za regije v prehodu.
- (48) Države članice bi morale sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev preverljivosti in možnosti kontrole svojih ukrepov za razvoj podeželja, vključno s sprejetjem ustreznih določb. V ta namen bi morala organ upravljanja in plačilna agencija zagotoviti predhodno oceno in se zavezati k ocenjevanju ukrepov v celotnem obdobju izvajanja programa. Ukrepe, ki ne izpolnjujejo navedenega pogoja, bi bilo treba prilagoditi.
- (49) Komisija in države članice bi morale sprejeti vse ukrepe, potrebne za zagotovitev dobrega upravljanja programov razvoja podeželja. V tem smislu bi morala Komisija izvajati ustrezne ukrepe in kontrole, države članice pa sprejeti ukrepe za zagotovitev dobrega delovanja svojega sistema upravljanja.

- (50) Za upravljanje in izvajanje posameznega programa razvoja podeželja bi moral biti pristojen en sam organ upravljanja. Njegove naloge bi morale biti podrobno opredeljene v tej uredbi. Imeti bi moral možnost, da del svojih nalog prenese na drug organ, pri tem pa ostane odgovoren za učinkovitost in pravilnost upravljanja. Če program razvoja podeželja vsebuje tematske podprograme, bi moral imeti organ upravljanja možnost, da določi drug organ za upravljanje in izvedbo tega podprograma glede na dodelitve finančnih sredstev, ki so bile zanj opredeljene v programu, hkrati pa zagotoviti dobro finančno poslovanje teh podprogramov. Kadar mora država članica upravljati več kot en program, se lahko ustanovi usklajevalni organ, da se zagotovi skladnost.
- (51) Vsak program razvoja podeželja bi bilo treba redno spremljati v zvezi z izvajanjem programa in napredkom pri doseganju opredeljenih ciljev programa. Ker sta dokazovanje in izboljševanje vpliva in učinkovitosti ukrepov v okviru EKSRP odvisna tudi od ustreznega vrednotenja med pripravo in izvajanjem programa ter njegovim dokončanjem, bi zato morale skupaj Komisija in države članice vzpostaviti sistem spremljanja in vrednotenja z namenom prikaza napredka ter ocene vpliva in učinkovitosti izvajanja politike razvoja podeželja.
- (52) Da bi zagotovili združevanje informacij na ravni Unije, bi moral biti del navedenega sistema spremljanja in vrednotenja sklop skupnih kazalnikov. Ključne informacije o izvajanju programov razvoja podeželja bi bilo treba elektronsko evidentirati in hraniti, kar bi omogočilo lažje združevanje podatkov. Zato bi morali upravičenci predložiti minimalne informacije, ki so potrebne za spremljanje in vrednotenje.
- (53) Za spremljanje programa bi morala biti odgovorna organ upravljanja in odbor za spremljanje, ustanovljen v ta namen. Naloga odbora za spremljanje bi morala biti spremljanje učinkovitosti izvajanja programa. V ta namen bi morale biti njegove pristojnosti podrobno opredeljene.
- (54) Spremljanje programa bi moralo vključevati pripravo letnega poročila o izvajanju, ki se pošlje Komisiji.
- (55) Vsak program razvoja podeželja bi bilo treba ovrednotiti, da se izboljša njegova kakovost in prikažejo njegovi dosežki.
- (56) Za podporo ukrepov razvoja podeželja na podlagi te uredbe bi bilo treba uporabiti člene 107, 108 in 109 PDEU. Kljub temu pa se zaradi posebnosti kmetijskega sektorja navedene določbe PDEU ne bi smele uporabljati za ukrepe razvoja podeželja za operacije, ki spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU ter se izvajajo na podlagi te uredbe in v skladu z njo, ali za plačila držav članic, namenjena zagotovitvi dodatnega nacionalnega financiranja operacije razvoja podeželja, ki se jim odobri podpora Unije in spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU.
- (57) Zaradi zagotavljanja skladnosti z ukrepi razvoja podeželja, ki so upravičeni do podpore Unije, in poenostavitve postopkov bi bilo poleg tega treba plačila držav članic, namenjena zagotovitvi dodatnega nacionalnega financiranja operacij razvoja podeželja, ki se jim odobri podpora Unije in spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU, vključiti v program razvoja podeželja, da bi se ocenila in odobrila v skladu z določbami te uredbe. Da se prepreči izvedba dodatnega nacionalnega financiranja, ki ga Komisija ne odobri, zadevna država članica svojega predlaganega dodatnega financiranja za razvoj podeželja ne bi smela zagotoviti, dokler ni odobreno. O plačilih držav članic, namenjenih zagotovitvi dodatnega nacionalnega financiranja operacij razvoja podeželja, ki se jim odobri podpora Unije in ne spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU, bi bilo treba uradno obvestiti Komisijo v skladu s členom 108(3) PDEU, razen če spadajo na področje uporabe uredbe, sprejete v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 994/98 ⁽¹⁾, pri čemer države članice financiranja ne smejo zagotoviti, dokler Komisija dokončno ne odobri postopka uradne obvestitve.
- (58) Za zagotovitev učinkovite in varne izmenjave podatkov skupnega interesa, pa tudi za beleženje, vodenje in upravljanje ključnih informacij ter poročanje o spremljanju in vrednotenju, bi bilo treba vzpostaviti elektronski informacijski sistem.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 994/1998 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 142, 14.5.1998, str. 1).

- (59) Uporabljati bi se moralo pravo Unije o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, zlasti Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (60) Za dopolnitev ali spremembo nekaterih nebitvenih elementov te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 PDEU. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti hkratno, pravočasno in ustrezno posredovanje zadevnih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (61) Pooblastilo bi moralo zajemati: pogoje, pod katerimi se pravna oseba šteje za mladega kmeta, in določitev prehodnega obdobja za pridobitev znanj in spretnosti, trajanje in vsebino programov kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiske kmetij in gozdov. Zajemati bi moralo tudi posebne sheme Unije iz člena 17(1)(a) in lastnosti skupin proizvajalcev in vrst ukrepov, ki lahko prejmejo podporo v okviru odstavka 2 člena 17, kakor tudi določitev pogojev za preprečitev izkrivljanja konkurence in diskriminacije proizvodov ter izvetje zaščitenih blagovnih znamk iz podpore.
- (62) Pooblastilo bi moralo zajemati tudi: minimalno vsebino poslovnih načrtov ter merila, ki jih morajo države članice uporabiti za določitev pragov iz člena 19(4); opredelitev pogozdovanja in ustvarjanja drugih gozdnih zemljišč ter minimalne okoljske zahteve zanj; pogoje, ki se uporabljajo za kmetijsko-okoljske-podnebne obveznosti glede ekstenzifikacije živinoreje, reje lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, ali ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija, ter opredelitev upravičenih operacij za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov; metodo izračuna, ki naj se uporabi za preprečitev dvojnega financiranja praks iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013 za ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ukrep ekološko kmetovanje, ukrepe v okviru Nature 2000 in ukrepe iz okvirne direktive o vodah; opredelitev območij, na katerih se z obveznostmi na področju dobrobiti živali zagotavljajo višji standardi načinov proizvodnje; vrste operacij, upravičene do podpore v okviru ohranjanja in krepitev gozdnih genskih virov, natančnejšo opredelitev značilnosti pilotnih projektov, grozdov, mrež, kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, ki bodo upravičeni do podpore v okviru ukrepa sodelovanja, ter pogoje odobritve pomoči za vrste operacij v okviru tega ukrepa;
- (63) Poleg tega bi moralo navedeno pooblastilo zajemati tudi: najkrajši in najdaljši čas trajanja komercialnih posojil za vzajemne sklade na podlagi ukrepa obvladovanja tveganj na podlagi te uredbe; pogoje, pod katerimi se lahko stroški, povezani z zakupnimi pogodbami ali rabljeno opremo, štejejo za upravičene naložbene izdatke, ter opredelitev vrst infrastrukture za izkoriščanje obnovljivih virov energije, upravičenih do naložb; pogoje, ki se uporabljajo za pretvorbo ali prilagoditev obveznosti v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34, ter opredelitev drugih okoliščin, v katerih pomoči ni treba vrniti. Zajemati bi moralo tudi: pregled zgornjih mej iz Priloge I, pogoje, pod katerimi se lahko podpora, ki jo Komisija odobri v skladu z Uredbo (ES) št. 1698/2005, vključi v podporo, zagotovljeno v skladu s to uredbo, vključno za tehnično pomoč in naknadna vrednotenja, da se omogoči neoviran prehod s sistema, uvedenega z Uredbo (ES) št. 1698/2005, na sistem, uveden s to uredbo. Da bi se upoštevala Pristopna pogodba Republike Hrvaške, bi morali navedeni delegirani akti za Hrvaško po potrebi vključevati tudi prehod s podpore za razvoj podeželja v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006 ⁽³⁾.
- (64) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z vsebino programov razvoja podeželja in nacionalnimi okviri, njihovo odobritvijo in spremembami, postopki in časovnim razporedom za odobritev programov, postopki in časovnim razporedom za odobritev sprememb programa in nacionalnih okvirov, vključno z začetkom njihove veljavnosti in pogostostjo predložitve, pravili o načinih plačila stroškov udeležencev za prenos znanja in dejavnosti informiranja, posebnimi pogoji za izvajanje ukrepov razvoja podeželja, strukturo in delovanjem mrež, vzpostavljenih v skladu s to uredbo, zahtevami po informacijah in javnem obveščanju, sprejetjem sistema spremljanja in vrednotenja ter pravili za delovanje informacijskega sistema ter pravili o predložitvi

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (UL L 170, 29.6.2007, str. 1).

letnih poročil o izvajanju. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

- (65) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je podal mnenje 14. decembra 2011 ⁽²⁾.
- (66) Zaradi nujnosti zagotoviti nemoteno izvajanje predvidenih ukrepov, bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (67) Nova shema podpore iz te uredbe nadomešča shemo podpore iz Uredbe (ES) št. 1698/2005. Uredbo (ES) št. 1698/2005 bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

CILJI IN STRATEGIJA

POGLAVJE I

Predmet urejanja in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa splošna pravila, ki urejajo podporo Unije za razvoj podeželja, financirano iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1306/2013. Opredeljuje cilje, h katerim mora prispevati politika razvoja podeželja, in ustrezne prednostne naloge Unije za razvoj podeželja. Določa strateški okvir za politiko razvoja podeželja in opredeljuje ukrepe, ki se sprejmejo za izvajanje politike razvoja podeželja. Poleg tega določa pravila o programiranju, mrežnem povezovanju, upravljanju, spremljanju in vrednotenju na podlagi pristojnosti, deljenih med državami članicami in Komisijo, ter pravila, s katerimi se zagotovi usklajenost EKSRP z drugimi instrumenti Unije.

2. Ta uredba dopolnjuje določbe drugega dela Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²⁾ UL C 35, 9.2.2012, str. 1.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov "program", "operacija", "upravičenec", "strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost", "javni izdatki", "MSP", "zaključena operacija", "ter" "finančni instrumenti", kot so določeni v členu 2 in "manj razvite regije" ter "regije v prehodu" kot so določeni v členu 90(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013

Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) "programiranje" pomeni večfazni proces organiziranja, odločanja in dodeljevanja finančnih sredstev, v sodelovanju s partnerji, ki je namenjen večletnemu izvajanju skupnih ukrepov Unije in držav članic, da se uresničujejo prednostne naloge Unije za razvoj podeželja;
- (b) "regija" pomeni teritorialno enoto, ki ustreza ravni 1 ali 2 nomenklature statističnih teritorialnih enot (ravni NUTS 1 in 2) v smislu Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾;
- (c) "ukrep" pomeni sklop operacij, ki prispevajo k izpolnjevanju ene ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja;
- (d) "stopnja podpore" pomeni stopnjo javnega prispevka k operaciji;
- (e) "transakcijski stroški" pomeni dodatne stroške, ki so povezani z izpolnjevanjem obveznosti, vendar jih ni mogoče neposredno pripisati izvajanju teh obveznosti ali vključiti v neposredno povrnjene stroške ali neposredno povrnjen izpad dohodka in ki se lahko izračunajo na podlagi standardnih stroškov;
- (f) "kmetijska površina" pomeni katero koli površino, ki se uporablja kot orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasad, kot je opredeljeno v členu 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013
- (g) "ekonomske izgube" pomeni kakršne koli dodatne stroške, ki nastanejo kmetu zaradi izrednih ukrepov, ki jih kmet sprejme z namenom zmanjšati ponudbo na zadevnem trgu, ali kakršno koli znatno izgubo proizvodnje;
- (h) "slabe vremenske razmere" pomeni vremenske razmere, kot so slana, nevihte in toča, zmrzal, močan dež ali huda suša, ki se lahko primerjajo z naravno nesrečo;

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1)

- (i) "bolezni živali" pomeni bolezni, navedene na seznamu bolezni živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi Sveta 2009/470/ES⁽¹⁾;
- (j) "okoljska nesreča" pomeni specifično onesnaženje, kontaminacijo ali poslabšanje kakovosti okolja, ki je povezano s posebnim dogodkom in je geografsko omejeno, vendar ne zajema splošnih okoljskih tveganj, ki niso povezana s posebnim dogodkom, kot so podnebne spremembe ali onesnaženje zraka;
- (k) "naravna nesreča" pomeni naravni dogodek biotske ali abiotske vrste, ki povzroči pomembne motnje v kmetijskih proizvodnih sistemih ali gozdnih strukturah, zaradi česar sčasoma nastane pomembna gospodarska škoda za kmetijski ali gozdarski sektor;
- (l) "katastrofični dogodek" pomeni nepredviden dogodek biotske ali abiotske vrste, ki je posledica človekove dejavnosti in povzroči pomembne motnje v kmetijskih proizvodnih sistemih ali gozdnih strukturah, zaradi česar sčasoma nastane pomembna gospodarska škoda za kmetijski ali gozdarski sektor;
- (m) "kratka dobavna veriga" pomeni dobavno verigo, ki vključuje omejeno število gospodarskih subjektov, zavezanih sodelovanju, lokalnemu gospodarskemu razvoju ter tesnim geografskim in socialnim odnosom med proizvajalci, predelovalci in potrošniki;
- (n) "mladi kmet" pomeni osebo, ki je v času predložitve vloge ni stara več kot 40 let, ima ustrezno poklicno znanje in sposobnost ter prvič vzpostavlja kmetijsko gospodarstvo kot nosilec tega gospodarstva;
- (o) "tematski cilji" pomeni tematske cilje, kot so opredeljeni v členu 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (p) "skupni strateški okvir" (SSO) pomeni skupni strateški okvir iz člena 10 Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (q) "grozd" pomeni združenje neodvisnih podjetij, tudi novih podjetij, malih, srednjih in velikih podjetij, pa tudi svetovnih organov in/ali raziskovalnih organizacij, ki je namenjeno pospeševanju gospodarske/inovativne dejavnosti s spodbujanjem intenzivnega sodelovanja, skupno uporabo objektov in naprav, izmenjavo znanja in izkušenj ter z učinkovitim prispevanjem k prenosu znanja, mrežnemu povezovanju in razširjanju informacij med podjetji, ki grozd sestavljajo;

⁽¹⁾ Odločba Sveta 2009/470/ES z dne 25. maja 2009 o odhodkih na področju veterine (UL L 155, 18.6.2009, str. 30).

- (r) "gozd" pomeni zemljišče, katerega površina presega 0,5 hektara, z drevesi, ki so višja od 5 metrov, in zastrtostjo, večjo od 10 odstotkov, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova in situ ter ne vključuje zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi ob upoštevanju odstavka 2.

2. Država članica ali regija lahko uporablja opredelitev gozda, ki ni tista iz točke (r) odstavka 1, ki je v skladu z veljavnim nacionalnim pravom ali sistemom za popis. Države članice ali regije takšno opredelitev navedejo v programu razvoja podeželja.

3. Da se zagotovi usklajen pristop pri obravnavi upravičencev in upošteva potreba po prilagoditvenem obdobju v zvezi z opredelitvijo mladega kmeta iz odstavka 1(u), se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 glede pogojev, pod katerimi se lahko pravna oseba šteje za "mladega kmeta", in za določitev prehodnega obdobja za pridobitev poklicnega znanja.

POGLAVJE II

Poslanstvo, cilji in prednostne naloge

Člen 3

Poslanstvo

EKSRP prispeva k uresničevanju strategije Evropa 2020, tako da spodbuja trajnostni razvoj podeželja po vsej Uniji z dopolnjevanjem ostalih instrumentov SKP, kohezijske politike in skupne ribiške politike. Prispeva k razvoju kmetijskega sektorja Unije, ki je prostorsko in okoljsko bolj uravnotežen, podnebju prijazen in na podnebne spremembe odporen, ter konkurenčen in inovativen. Prispeva tudi k razvoju podeželskih območij.

Člen 4

Cilji

Znotraj skupnega okvira SKP prispeva podpora za razvoj podeželja, tudi za dejavnosti v živilskem, neživilskem in gozdarskem sektorju, k doseganju naslednjih ciljev:

- (a) pospeševanja konkurenčnosti kmetijstva;
- (b) zagotavljanja trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in podnebnih ukrepov;
- (c) doseganja uravnoteženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti, vključno z ustvarjanjem in ohranjanjem delovnih mest.

Člen 5

Prednostne naloge Unije za razvoj podeželja

Cilji razvoja podeželja, ki prispevajo k uresničevanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, se zasleduje prek naslednjih šestih prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, ki ponazarjajo ustrezne tematske cilje SSO:

- (1) pospeševanje prenosa znanja ter inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) spodbujanju inovacij, sodelovanja in razvoja baze znanja na podeželskih območjih,
 - (b) krepitvi povezav med kmetijstvom, proizvodnjo hrane in gozdarstvom ter raziskavami in inovacijami, tudi zaradi boljšega okoljskega upravljanja in okoljske učinkovitosti, ter
 - (c) krepitvi vseživljenjskega učenja in poklicnega usposabljanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju;
- (2) krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) izboljšanju ekonomske uspešnosti vseh kmetij ter zagotavljanju lažjega prestrukturiranja in posodabljanja kmetij, zlasti z namenom povečanja njihove udeležbe na trgu in tržne usmerjenosti ter kmetijske diverzifikacije, in
 - (b) zagotavljanju lažjega začetka opravljanja kmetijske dejavnosti ustrezno usposobljenim kmetom, zlasti pa generacijske pomladitve;
- (3) spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobiti živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) izboljšanju konkurenčnosti primarnih proizvajalcev z njihovo boljšo vključitvijo v agroživilsko verigo prek shem kakovosti, dodajanja vrednosti kmetijskim proizvodom, pa tudi promociji na lokalnih trgih in v kratkih dobavnih verigah, skupinah in organizacijah proizvajalcev in medpanožnih organizacijah, ter
 - (b) podpora preprečevanju in obvladovanju tveganja na kmetijah;
- (4) obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom, s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) obnovi, ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti vključno z območji Natura 2000 in območij z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami ter kmetovanja visoke naravne vrednosti in stanja krajine v Evropi,
 - (b) izboljšanju upravljanja voda, vključno z ravnanjem z gnojili in pesticidi, ter
 - (c) preprečevanju erozije tal in izboljšanju upravljanja tal;
- (5) spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje prehoda v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju na nizkoogljeno gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe, s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) povečanju učinkovite rabe vode v kmetijstvu,
 - (b) povečanju učinkovite rabe energije v kmetijstvu in pri predelavi hrane,
 - (c) olajšanju dobave in uporabe obnovljivih virov energije, stranskih proizvodov, odpadkov in ostankov ter drugih neživilskih surovin za namene biogospodarstva,
 - (d) zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in amoniaka v kmetijstvu ter
 - (e) spodbujanju shranjevanja in sekvestracije ogljika v kmetijstvu in gozdarstvu;
- (6) spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) spodbujanju diverzifikacije, ustanavljanju in razvoju malih podjetij in ustvarjanju novih delovnih mest,
 - (b) pospeševanju lokalnega razvoja podeželskih območij ter
 - (c) spodbujanju dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na podeželskih območjih ter njihove uporabe in kakovosti.

Vse navedene prednostne naloge prispevajo k doseganju horizontalnih ciljev, povezanih z inovacijami, okoljem ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. V programe ni treba vključiti vseh šestih prednostnih nalog, če je to utemeljeno na podlagi analize stanja, kar zadeva prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in nevarnosti (analiza SWOT), in predhodnega vrednotenja. V posameznem programu so vključene vsaj štiri prednostne naloge. Kadar država članica predloži nacionalni program in več regionalnih programov, so lahko v nacionalnem programu vključene manj kot štiri prednostne naloge.

V programih so lahko vključena druga prednostna področja zaradi izpolnjevanja ene od prednostnih nalog, če je to upravičeno in merljivo.

NASLOV II

PROGRAMIRANJE

POGLAVJE I

Vsebina programiranja

Člen 6

Programi razvoja podeželja

1. EKSRP v državah članicah deluje na podlagi programov razvoja podeželja. V okviru teh programov se strategija za izpolnjevanje prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja izvaja s sklopom ukrepov iz naslova III. Za doseg ciljev razvoja podeželja, ki se zasledujejo prek prednostnih nalog Unije, se zaprosi za podporo iz EKSRP.

2. Država članica lahko predloži en program za svoje celotno ozemlje ali več regionalnih programov. V ustreznih primerih lahko predloži nacionalni program in več regionalnih programov. Če država članica predloži nacionalni program in več regionalnih programov, se ukrepi in/ali vrste operacij programirajo na nacionalni ali regionalni ravni, hkrati pa se zagotovi usklajenost med strategijami iz nacionalnega programa in regionalnih programov.

3. Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev v skladu s členom 10(2) predložijo tudi nacionalni okvir s skupnimi elementi za te programe brez ločene dodelitve proračunskih sredstev.

V nacionalne okvire držav članic z regionalnimi programi je lahko vključena tudi preglednica, ki po posameznih regijah in letih povzema celotni prispevek EKSRP za zadevno državo članico za celotno programsko obdobje.

Člen 7

Tematski podprogrami

1. Države članice lahko v svoje programe razvoja podeželja vključijo tematske podprograme, ki obravnavajo specifične

potrebe, s čimer prispevajo k uresničevanju prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Takšni tematski podprogrami se lahko med drugim nanašajo na:

- (a) mlade kmete;
- (b) majhne kmetije iz tretjega pododstavka člena 19(2);
- (c) gorska območja iz člena 32(2);
- (d) kratke dobavne verige;
- (e) ženske na podeželskih območjih;
- (f) blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter biotsko raznovrstnost.

Okvirni seznam ukrepov in vrst operacij, posebno pomembnih za posamezen tematski podprogram, je v Prilogi IV.

2. Tematski podprogrami lahko obravnavajo tudi specifične potrebe v zvezi s prestrukturiranjem kmetijskih sektorjev, ki znatno vplivajo na razvoj specifičnega podeželskega območja.

3. Pri operacijah, ki se podpirajo v okviru tematskih podprogramov v zvezi z majhnimi kmetijami, kratkimi dobavnimi verigami, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter biotsko raznovrstnostjo, se lahko stopnje podpore iz Priloge II zvišajo za dodatnih 10 odstotnih točk. V primeru mladih kmetov in gorskih območij se lahko najvišje stopnje podpore zvišajo v skladu s Prilogo II. Vendar najvišja stopnja skupne podpore ne presega 90 %.

Člen 8

Vsebina programov razvoja podeželja

1. Poleg elementov iz člena 27 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vsak program razvoja podeželja vsebuje:

- (a) predhodno vrednotenje iz člena 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (b) SWOT analizo stanja in opredelitev potreb, ki jih je treba obravnavati na geografskem območju, zajetem v programu.

Analiza temelji na prednostnih nalogah Unije za razvoj podeželja. V okviru slednjih se ocenijo specifične potrebe v zvezi z okoljem, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter inovacijami, da se tako opredelijo ustrezni odzivi na ravni prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja na teh treh področjih;

- (c) opis strategije, iz katerega je razvidno, da:
- (i) so na podlagi skupnih kazalnikov iz člena 69 in po potrebi posebnih kazalnikov za posamezen program določeni ustrezni cilji za vsako od prednostnih področij prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključenih v program;
 - (ii) so na podlagi premišljene intervencijske logike, podprte s predhodnim vrednotenjem iz točke (a) in analizo iz točke (b), izbrane ustrezne kombinacije ukrepov za vsako od prednostnih področij prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključenih v program;
 - (iii) je dodelitev finančnih sredstev za ukrepe iz programa upravičena in ustrezna za doseg zastavljenih ciljev;
 - (iv) se prek ustrezno oblikovanih kombinacij ukrepov ali tematskih podprogramov upoštevajo in konkretno obravnavajo specifične potrebe, povezane s posebnimi pogoji na regionalni ali podregionalni ravni;
 - (v) je v program vključen ustrezen pristop k inovacijam zaradi uresničevanja prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključno z EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, k okolju, vključno s specifičnimi potrebami območij Natura 2000, ter k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje;
 - (vi) so bili sprejeti ukrepi za zagotovitev, da je na voljo dovolj možnosti za svetovanje glede regulativnih zahtev in ukrepov, povezanih z inovacijami;
- (d) za vsako predhodno pogojenost, določeno v skladu s členom 19 in za vsako splošno predhodno pogojenost, določeno v skladu z delom 2 Priloge XI k Uredbi (EU) št. 1303/2013 ter v skladu s Prilogo V k tej uredbi, oceno tega, katera od predhodnih pogojenosti se uporablja za program ter katere od njih so izpolnjene na dan predložitve Sporazuma o partnerstvu in programa. Kadar predhodne pogojenosti, ki se uporabljajo, niso izpolnjene, program vsebuje opis ukrepov, ki jih je treba sprejeti, pristojne organe in časovni okvir za takšne ukrepe v skladu s povzetkom, predloženim v Sporazumu o partnerstvu;
- (e) opis okvira uspešnosti, vzpostavljenega za namene člena 21 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (f) opis vsakega od izbranih ukrepov;
- (g) načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Države članice zagotovijo zadostna sredstva za izpolnitev potreb, ki so bile opredeljene, ter zagotovitev ustreznega spremljanja in vrednotenja;
- (h) finančni načrt, ki zajema:
- (i) preglednico, v kateri je v skladu s členom 58(4) določen skupni prispevek EKSRP, ki je načrtovan za vsako leto. Po potrebi se v tej preglednici v okviru skupnega prispevka EKSRP ločeno prikažejo odobrena proračunska sredstva, namenjena manj razvitim regijam, in sredstva, prenesena v EKSRP na podlagi člena 7(2) Uredbe (EU) št. 1307/2013. Načrtovani letni prispevek EKSRP je skladen z večletnim finančnim okvirom;
 - (ii) preglednico, v kateri sta za vsak ukrep, za vsako vrsto operacije, za katero velja posebna stopnja prispevka EKSRP, in za tehnično pomoč določena celoten načrtovani prispevek Unije in veljavna stopnja prispevka EKSRP. Če je ustrezno, se v tej preglednici ločeno prikaže stopnja prispevka EKSRP za manj razvite regije in za druge regije;
 - (i) načrt kazalnikov, ki je razčlenjen na prednostna področja in ga sestavljajo cilji iz točke (i) člena 8(1)(c) ter načrtovani učinki in načrtovani izdatki za vsak ukrep za razvoj podeželja, izbran za ustrezno prednostno področje;
 - (j) po potrebi preglednico o dodatnem nacionalnem financiranju za posamezen ukrep v skladu s členom 82;
 - (k) po potrebi, seznam shem pomoči, ki spadajo v člen 81(1) in so namenjene izvajanju programov;
 - (l) podatke o dopolnjevanju z ukrepi, ki se financirajo iz ostalih instrumentov skupne kmetijske politike ter iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI);
 - (m) ureditve za izvajanje programa, ki vključujejo:
 - (i) določitev vseh organov iz člena 65(2) s strani države članice ter kratek informativni opis upravljalvske in nadzorne strukture za vsakega izmed njih;
 - (ii) opis postopkov za spremljanje in vrednotenje ter sestavo odbora za spremljanje;
 - (iii) določbe za zagotavljanje obveščanja javnosti o programu, tudi prek nacionalne mreže za podeželje iz člena 54;
 - (iv) opis pristopa, s katerim se določijo načela v zvezi z oblikovanjem meril za izbor operacij in strategij lokalnega razvoja ter pri katerem so upoštevani zadevni cilji; v tej zvezi lahko države članice določijo, da se dá prednost MSP, povezanim s kmetijskim in gozdarskim sektorjem;

- (v) v zvezi z lokalnim razvojem, če je to ustrezno, opis mehanizmov za zagotavljanje skladnosti med dejavnostmi, predvidenimi v okviru strategij lokalnega razvoja, ukrepom sodelovanja iz člena 35 ter ukrepom osnovnih storitev in obnove vasi na podeželskih območjih iz člena 20, vključno s povezavami med mestom in podeželjem;
- (n) ukrepe, sprejete za vključevanje partnerjev iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter povzetek izida posvetovanja s partnerji;
- (o) po potrebi, strukturo nacionalne mreže za podeželje iz člena 54(3) ter določbe za njeno upravljanje, na katerih bi temeljili njeni letni akcijski načrti.

2. Če so v program razvoja podeželja vključeni tematski podprogrami, vsak podprogram vključuje:

- (a) posebno analizo stanja, ki temelji na SWOT metodologiji, in opredelitev potreb, ki jih je treba obravnavati v okviru podprograma;
- (b) specifične cilje na ravni podprograma in izbor ukrepov na podlagi natančne opredelitve intervencijske logike podprograma, vključno z oceno pričakovanega prispevka ukrepov, izbranih za doseganje ciljev;
- (c) ločen poseben načrt kazalnikov z načrtovanimi učinki in načrtovanimi izdatki za vsak ukrep za razvoj podeželja, izbran za ustrezno prednostno področje.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za predstavitev elementov, opisanih v odstavkih 1 in 2, v programih razvoja podeželja in pravila za vsebino nacionalnih okvirov iz člena 6(3). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

POGLAVJE II

Priprava, odobritev in sprememba programov razvoja podeželja

Člen 9

Predhodne pogojenosti

Poleg splošnih predhodnih pogojenosti iz dela 2 Priloge XI k Uredbi (EU) št. 1303/2013 se za programiranje EKSRP uporabljajo predhodne pogojenosti iz Priloge V k tej uredbi, če so ustrezne in uporabne za specifične cilje, zastavljene v okviru prednostnih nalog programa.

Člen 10

Odobritev programov razvoja podeželja

1. Države članice za vsak program razvoja podeželja Komisiji predložijo predlog, ki vsebuje informacije iz člena 8.
2. Komisija vsak program razvoja podeželja odobri z izvedbenim aktom.

Člen 11

Sprememba programov razvoja podeželja

Zahteve držav članic za spremembo programov se odobrijo v skladu z naslednjimi postopki:

- (a) Komisija z izvedbenimi akti odloči o zahtevah za spremembo programov, ki se nanašajo na:
- (i) spremembo strategije programa z več kot 50-odstotno spremembo katerega koli količinsko opredeljenega cilja, povezanega s prednostnim področjem;
 - (ii) spremembo stopnje prispevka EKSRP za enega ali več ukrepov;
 - (iii) spremembo skupnega prispevka Unije ali njegove letne porazdelitve na ravni programa;
- (b) Komisija z izvedbenimi akti odobri zahteve za spremembo programa v vseh drugih primerih. Ti vključujejo zlasti:
- (i) uvedbo ali umik ukrepov ali vrst operacij;
 - (ii) spremembe opisa ukrepov, vključno s spremembami pogojev za upravičenost;
 - (iii) prenos sredstev med ukrepi, ki se izvajajo z različnimi stopnjami prispevka EKSRP.

Vendar se za namene točk (b) (i) in (ii) ter (b)(iii), kadar prenos sredstev zadeva manj kot 20 % sredstev, dodeljenih za ukrep, in manj kot 5 % skupnega prispevka EKSRP za program, šteje, da je odobritev podana, če Komisija ne sprejme odločitve glede zahteve v 42 delovnih dneh od njenega prejema. Ta rok ne vključuje obdobja, ki se začne na dan po datumu, ko je Komisija poslala svoje pripombe državi članici, in se izteče na dan, ko država članica odgovori na pripombe.

(c) Odobritev Komisije ni potrebna za redakcijsko-tehnične popravke, ki ne vplivajo na izvajanje politike in ukrepov. Države članice Komisijo obvestijo o teh spremembah.

Člen 12

Pravila o postopkih in časovnem razporedu

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o postopkih in časovnem razporedu za:

- (a) odobritev programov razvoja podeželja in nacionalnih okvirov;
- (b) predložitev in odobritev predlogov za spremembe programov razvoja podeželja in predlogov za spremembe nacionalnih okvirov, vključno z začetkom njihove veljavnosti in pogostostjo predložitev teh predlogov v programskem obdobju.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

NASLOV III

PODPORA ZA RAZVOJ PODEŽELJA

POGLAVJE I

Ukrepi

Člen 13

Ukrepi

Vsak ukrep za razvoj podeželja se programira tako, da izrecno prispeva k izpolnjevanju ene ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Okvirni seznam ukrepov, ki so posebno pomembni z vidika prednostnih nalog Unije, je v Prilogi VI.

Člen 14

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj, demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja. Dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj lahko vključujejo tečaje usposabljanja, delavnice in inštruiranje.

Podpora lahko zajema tudi kratkoročne izmenjave za upravljanje kmetij in gozdov ter obiske kmetij in gozdov.

2. Podpora v okviru tega ukrepa je namenjena osebam, dejavnim v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju, upravljavcem zemljišč in drugim gospodarskim subjektom, ki so MSP in delujejo na podeželskih območjih.

Subjekt, ki zagotovi usposabljanje ali izvaja druge dejavnosti prenosa znanja in informiranja, je upravičen do podpore.

3. Podpora v okviru tega ukrepa ne vključuje tečajev ali usposabljanja, ki so del običajnih izobraževalnih programov ali sistemov na srednješolski ali višjih ravneh.

Subjekti, ki izvajajo dejavnosti prenosa znanja in informiranja, so ustrezno usposobljeni v obliki osebja, ki je kvalificirano in se redno usposablja za opravljanje te naloge.

4. Stroški, ki so upravičeni v okviru tega ukrepa, so stroški organizacije in izvajanja dejavnosti prenosa znanja ali informiranja. Pri demonstracijskih projektih se lahko s podporo krijejo tudi ustrezni investicijski stroški. Stroški, upravičeni do podpore, so tudi stroški potovanja, nastanitve in dnevnic udeležencev ter stroški nadomeščanja kmetov. Vsi stroški, opredeljeni v tem odstavku, se plačajo upravičencu.

5. Za zagotovitev, da so programi kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiski jasno ločeni od podobnih ukrepov v okviru drugih programov Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s trajanjem in vsebino programov kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiskov kmetij in gozdov.

6. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o načinih plačila stroškov udeležencev, tudi z uporabo kuponov ali drugih podobnih oblik.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

Člen 15

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za:

- (a) pomoč kmetom, mladim kmetom, kakor so opredeljeni v tej uredbi, gozdnim posestnikom, drugim upravljavcem zemljišč in MSP na podeželskih območjih pri uporabi storitev svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti ter zmanjšanje negativnega vpliva njihovega kmetijskega gospodarstva, podjetja in/ali naložbe na podnebje in povečanje odpornosti teh gospodarstev, podjetij in/ali naložb na podnebne spremembe;

(b) spodbujanje vzpostavljanja služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje, vključno s sistemom kmetijskega svetovanja iz členov od 12 do 14 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(c) spodbujanje usposabljanja svetovalcev.

2. Do podpore iz odstavkov 1(a) in (c) je upravičen subjekt, ki zagotavlja svetovanje ali usposabljanje. Podpora iz odstavek 1(b) se odobri organu ali subjektu, ki je izbran za vzpostavitev službe za pomoč pri upravljanju kmetij, službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ali službe za kmetijsko ali gozdarsko svetovanje.

3. Organi ali subjekti, izbrani za zagotavljanje svetovanja, imajo ustrezne vire v obliki osebja, ki se redno usposablja in je kvalificirano, izkušnje s svetovanjem in zanesljivost na področjih, v zvezi s katerimi svetujejo. Upravičenci v okviru tega ukrepa so izbrani na podlagi razpisa za zbiranje predlogov. Izbirni postopek se vodi skladno z zakonodajo o javnih naročilih ter je odprt za javne in zasebne organe. Je objektivni in zagotavlja izločitev ponudnikov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

Službe za svetovanje pri svetovanju upoštevajo obveznosti glede nerazkritja iz člena 13(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

4. Svetovanje posameznim kmetom, mladim kmetom, kakor so opredeljeni v tej uredbi, in drugim upravljavcem zemljišč je povezano z vsaj eno prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja in obsega vsaj enega od naslednjih elementov:

(a) obveznosti na ravni kmetij, ki izhajajo iz ene ali več predpisanih zahtev ravnanja in/ali standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013;

(b) po potrebi, kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, kot so določene v poglavju 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013 ter vzdrževanje kmetijske površine iz točke (c) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;

(c) ukrepe na ravni kmetij, določene v programih razvoja podeželja, katerih cilji so posodobitev kmetij, krepitev konkurenčnosti, sektorsko povezovanje, inovacije, tržna usmerjenost in spodbujanje podjetništva;

(d) zahteve, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 11(3) okvirne direktive o vodah;

(e) zahteve, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009, zlasti skladnost s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz člena 14 Direktive 2009/128/ES, ali

(f) če je ustrezno, standarde varstva pri delu ali standarde varstva, povezane s kmetijo;

(g) posebno svetovanje kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo.

Svetovanje lahko zajema tudi druga vprašanja, zlasti informacije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo ter varstvom voda, kot je določeno v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1307/2013 ali vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo kmetijskega gospodarstva, vključno z vidiki konkurenčnosti. To lahko vključuje svetovanje za razvoj kratkih dobavnih verig, ekološko kmetovanje in zdravstvene vidike živinoreje.

5. Svetovanje gozdnim posestnikom zajema vsaj zadevne obveznosti v skladu z direktivami 92/43/EGS, 2009/147/ES in okvirno direktivo o vodah. Zajema lahko tudi vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo gozdne posesti.

6. Svetovanje MSP lahko zajema vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo podjetja.

7. Kadar je to ustrezno utemeljeno in primerno, se lahko svetovanje deloma zagotavlja skupinsko, ob upoštevanju položaja posameznega uporabnika svetovalnih storitev.

8. Podpora iz točk (a) in (c) odstavka 1 ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II. Podpora iz odstavka 1(b) se postopno znižuje in se izplačuje največ pet let od vzpostavitve.

Člen 16

Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema novo sodelovanje kmetov in skupin kmetov v:

(a) shemah kakovosti, vzpostavljenih na podlagi naslednjih uredb in določb:

- (i) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (ii) Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 ⁽²⁾;
- (iii) Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾;
- (iv) Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91 ⁽⁴⁾;
- (v) oddelka 2 poglavja I naslova II dela II Uredbe Sveta (EU) št. 1308/2013 kar zadeva vino;
- (b) shemah kakovosti, vključno s shemami certificiranja kmetij, za kmetijske proizvode, bombaž ali živila, za katere države članice priznavajo, da izpolnjujejo naslednja merila:
- (i) posebnost končnega proizvoda, proizvedenega v skladu s takšnimi shemami, izhaja iz jasnih obveznosti glede zagotovitve:
- posebnih lastnosti proizvoda,
 - posebnih načinov kmetovanja ali proizvodnje ali
 - kakovosti končnega proizvoda, ki znatno presega standarde za trženje proizvodov glede varovanja zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrobiti živali ali varstva okolja;
- (ii) sheme so dostopne vsem proizvajalcem;
- (iii) shema vključuje obvezujoče specifikacije proizvodov, katerih upoštevanje preverjajo javni organi ali neodvisni kontrolni organ;
- (iv) shema je pregledna in zagotavlja popolno sledljivost proizvodov, ali

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89.

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 1601/91 z dne 10. junija 1991 o določitvi splošnih pravil za opredelitev, opis in predstavitev aromatiziranih vin, aromatiziranih pijač na osnovi vina in aromatiziranih mešanih pijač iz vinskih proizvodov (UL L 149, 14.6.1991, str. 1).

(c) prostovoljnih shemah certificiranja kmetijskih proizvodov, za katere države članice priznavajo, da so v skladu s smernicami Unije o najboljših praksah za delovanje prostovoljnih shem certificiranja za kmetijske proizvode in živila.

2. Podpora v okviru tega ukrepa lahko vključuje tudi stroške dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu, za proizvode, ki so zajeti v shemi kakovosti ter prejemajo podporo v skladu z odstavkom 1.

3. Podpora iz odstavka 1 se odobri za največ pet let v obliki letnega spodbujevalnega plačila, katerega višina se določi glede na višino stalnih stroškov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v podprtih shemah.

Za namene tega odstavka "stalni stroški" pomenijo stroške, ki nastanejo zaradi vključitve v podprto shemo kakovosti, in letni prispevek za sodelovanje v njej, po potrebi pa tudi izdatke za preglede, potrebne za preverjanje skladnosti s specifikacijami sheme.

V tem členu "kmet" pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

4. Podpora ne presega najvišjega zneska stopnje podpore iz Priloge II.

5. Da se upošteva novo pravo Unije, ki lahko vpliva na podporo v okviru tega ukrepa, ter da se zagotovi skladnost z drugimi instrumenti Unije za spodbujanje kmetijskih ukrepov in preprečili izkrivljanje konkurence, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s posebnimi shemami Unije iz točke (a) odstavka 1 in, lastnostmi skupin proizvajalcev in vrst ukrepov, ki lahko prejmejo podporo iz odstavka 2, določitvijo pogojev za preprečitev diskriminacije glede nekaterih proizvodov in določitvijo pogojev, na podlagi katerih se blagovne znamke izvzamejo iz podpore.

Člen 17

Naložbe v osnovna sredstva

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema naložbe v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki:

(a) izboljšajo splošno učinkovitost in trajnost kmetijskega gospodarstva;

(b) zadevajo predelavo, trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi ali bombaža, razen ribiških proizvodov; rezultat proizvodnega procesa je lahko proizvod, ki ni zajet v navedeni prilogi;

(c) zadevajo infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, vključno z dostopom do kmetijskih in gozdnih zemljišč, komasacijami in izboljšanjem zemljišč ter oskrbo in varčevanjem z energijo in vodo, ali

(d) so neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko- okoljskih- -podnebnih ciljev iz te uredbe, vključno s stanjem ohranjenosti biotske raznovrstnosti vrst in habitatov ter povečevanjem javne uporabnosti območij Natura 2000 ali drugih sistemov visoke naravne vrednosti, ki se opredelijo v programu.

2. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se odobri kmetom ali skupinam kmetov.

V primeru naložb za podporo prestrukturiranja kmetij države članice podporo ciljno usmerjajo v kmetije v skladu z analizo SWOT, izvedeno v povezavi s prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja "krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov".

3. Podpora iz točk (a) in (b) odstavka 1 ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge I. Navedene najvišje stopnje podpore se lahko v skladu s stopnjami podpore iz Priloge I zvišajo za mlade kmete, za kolektivne naložbe, vključno s tistimi, ki so povezane z združevanjem organizacij proizvajalcev, in za integrirane projekte, ki vključujejo podporo v okviru več kot enega ukrepa, za naložbe na območjih z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32, za naložbe, povezane z operacijami iz členov 28 in 29, ter za operacije, ki prejemajo podporo v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti v skladu s stopnjami podpore iz Priloge II. Vendar najvišja stopnja skupne podpore ne sme presegati 90 %.

4. Za podporo iz točk (c) in (d) odstavka 1 veljajo stopnje podpore iz Priloge II.

5. Podpora se lahko odobri mladim kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo kot nosilci gospodarstva, za naložbe za izpolnjevanje standardov Unije, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, tudi glede varstva pri delu. Takšna podpora se lahko zagotavlja največ 24 mesecev od datuma vzpostavitve.

6. Kadar pravo Unije kmetom nalaga nove zahteve, se lahko podpora odobri za naložbe za zagotovitev skladnosti s temi zahtevami, in sicer za največ 12 mesecev od datuma, ko postanejo obvezne za kmetijsko gospodarstvo.

Člen 18

Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov, in uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) naložbe v preventivne ukrepe, katerih cilj je zmanjšati posledice verjetnih naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov;

(b) naložbe za obnovo kmetijskega zemljišča in potenciala kmetijske proizvodnje, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov.

2. Podpora se odobri kmetom ali skupinam kmetov. Odobri se lahko tudi javnim subjektom, če je ugotovljena povezava med naložbami takšnih subjektov in potencialom kmetijske proizvodnje.

3. Za podporo iz točke (b) odstavka 1 morajo pristojni javni organi držav članic uradno potrditi, da se je zgodila naravna nesreča in da je bilo zaradi te nesreče ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo Sveta 2000/29/ES ⁽¹⁾ za odpravo ali zaježitev širjenja boleznih rastlin ali škodljivcev, uničenega vsaj 30 % zadevnega potenciala kmetijske proizvodnje.

4. Podpora v okviru tega ukrepa se ne odobri za izpad dohodka zaradi naravne nesreče ali katastrofične dogodke.

Države članice zagotovijo, da se prepreči preplačilo zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge II.

Člen 19

Razvoj kmetij in podjetij

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) pomoč za zagon dejavnosti za:

(i) mlade kmete;

(ii) nekmetijske dejavnosti na podeželskih območjih in

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti (UL L 169, 10.7.2000, str. 1).

(iii) razvoj majhnih kmetij;

(b) naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti;

(c) letna ali enkratna plačila kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013 (v nadaljnjem besedilu: shema za male kmete) in ki trajno prenesajo svoje kmetijsko gospodarstvo na drugega kmeta.

2. Podpora iz točke (a)(i) odstavka 1 se odobri mladim kmetom.

Podpora iz točke (a)(ii) odstavka 1 se odobri kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva za diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti, mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih.

Podpora iz točke (a)(iii) odstavka 1 se odobri majhnim kmetijam, kot jih opredelijo države članice.

Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih in kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva.

Podpora iz točke (c) odstavka 1 se odobri kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete in ki so v času predložitve svoje vloge za podporo upravičeni že najmanj eno leto in se zavežejo, da bodo svoje celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice trajno prenesli na drugega kmeta. Podpora se izplačuje od dne prenosa do 31. decembra 2020 ali izračuna glede na to obdobje in izplača kot enkratno plačilo.

3. Vsaka fizična ali pravna oseba ali skupina fizičnih ali pravnih oseb se lahko, ne glede na pravni status skupine ali njenih članov v skladu z nacionalnim pravom, šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, razen delavcev na kmetiji. Kadar se pravna oseba ali skupina pravnih oseb šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, mora ta član v času vložitve vloge za podporo opravljati kmetijsko dejavnost na kmetiji.

4. Pogoj za podporo iz točke (a) odstavka 1 je predložitev poslovnega načrta. Izvajanje poslovnega načrta se mora začeti v devetih mesecih od datuma odločitve o odobritvi pomoči.

Pri mladih kmetih, ki prejema podporo iz točke (a)(i) odstavka 1, je v poslovnem načrtu navedeno, da je mladi kmet v 18 mesecih od datuma vzpostavitve usklajen s členom 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v zvezi z aktivnimi kmeti.

Države članice določijo zgornji in spodnji prag za omogočenje dostopa kmetijskih gospodarstev do podpore iz točk (a)(i) in (a)(iii) odstavka 1. Spodnji prag za podporo iz točke (a)(i) odstavka 1 je višji od zgornjega praga za podporo iz točke (a)(iii) odstavka 1. Podpora je omejena na kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo opredelitvi pojma mikro- in malih podjetij.

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se izplača v najmanj dveh obrokih v obdobju največ petih let. Obroki se lahko postopno znižujejo. Pogoj za izplačilo zadnjega obroka v skladu s točkama (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1 je pravilno izvajanje poslovnega načrta.

6. Najvišji znesek podpore iz točke (a) odstavka 1 je določen v Prilogi I. Države članice določijo znesek podpore iz točk (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1, pri čemer upoštevajo tudi družbeno-gospodarske razmere na območju, zajetem v programu.

7. Podpora iz točke (c) odstavka 1 je enaka 120 % letnega plačila, do prejema katerega je upravičenec upravičen na podlagi sheme za male kmete.

8. Da bi zagotovili smotno in učinkovito uporabo sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 za določitev minimalne vsebine poslovnih načrtov ter merila, ki jih morajo države članice uporabiti za določitev pragov iz odstavka 4 tega člena.

Člen 20

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema zlasti:

(a) pripravo in posodabljanje načrtov za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev ter načrtov za varstvo in upravljanje območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti;

(b) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev vseh vrst male infrastrukture, vključno z naložbami v obnovljive vire energije in v varčevanje z energijo;

(c) širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo;

(d) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev lokalnih osnovnih storitev za podeželsko prebivalstvo, vključno z dejavnostmi za prosti čas in kulturnimi dejavnostmi, in z njimi povezano infrastrukturo;

- (e) naložbe v rekreacijsko infrastrukturo za javno uporabo, turistične informacije in malo turistično infrastrukturo;
- (f) študije in naložbe, povezane z ohranjanjem, obnovo in izboljšanjem kulturne in naravne dediščine vasi, podeželskih krajin in območij z veliko naravno vrednostjo, vključno s povezanimi družbeno-gospodarskimi vidiki, ter dejavnosti okoljskega ozaveščanja;
- (g) naložbe, namenjene selitvi dejavnosti in spremembi namembnosti zgradb ali drugih objektov, ki so v podeželskih naseljih ali blizu njih, da se izboljša kakovost življenja ali poveča okoljska učinkovitost naselja.

2. Podpora v okviru tega ukrepa zadeva le malo infrastrukturo, kot jo posamezna država članica opredeli v programu. Vendar so lahko v programih razvoja podeželja določena posebna odstopanja od tega pravila za naložbe v širokopasovnost in obnovljive vire energije. V tem primeru se določijo jasna merila za zagotovitev dopolnjevanja s podporo v okviru drugih instrumentov Unije.

3. Naložbe iz odstavka 1 so upravičene do podpore, če se zadevne operacije izvajajo v skladu z načrti za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev, če takšni načrti obstajajo, pri čemer so skladne z vsemi ustreznimi lokalnimi strategijami razvoja.

Člen 21

Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje

1. Podpora v okviru tega ukrepa zadeva:
 - (a) pogozdovanje in osnovanje drugih gozdnih zemljišč;
 - (b) vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov;
 - (c) preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, vključno z napadi škodljivcev in izbruhi boleznih, ter s podnebjem povezanih nevarnosti;
 - (d) naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov ter njihovega potenciala za blažitev podnebnih sprememb;
 - (e) naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov.

2. Omejitve glede lastništva gozdov iz členov od 22 do 26 ne veljajo za tropske ali subtropske gozdove in za gozdnata

območja na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe Sveta (EGS) št. 2019/93 ⁽¹⁾ ter francoskih čezmorskih departmajev.

Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu, je pogoj za podporo predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993.

Člen 22

Pogozdovanje in osnovanje drugih gozdnih zemljišč

1. Podpora iz točke (a) člena 21(1) se odobri javnim in zasebnim posestnikom zemljišč in njihovim združenjem ter zajema stroške vzpostavitve in letno premijo na hektar, namenjeno kritju stroškov izpada dohodka iz kmetijske dejavnosti in vzdrževanja, vključno z zgodnjimi in poznimi čiščenji, za največ dvanajst let. V primeru zemljišč v državni lasti se lahko podpora odobri le, če je organ, ki takšno zemljišče upravlja, zasebni organ ali občina.

S podporo za pogozdovanje zemljišč v javni lasti ali za hitro rastoča drevesa se krijejo le stroški vzpostavitve.

2. Do podpore so upravičena kmetijska in nekmetijska zemljišča. Posajene rastlinske vrste so prilagojene okoljskim in podnebnim razmeram na območju ter ustrezajo minimalnim okoljskim zahtevam. Podpora se ne dodeli za sajenje hitro rastočih panjevcev, božičnih dreves ali hitro rastočih dreves za proizvodnjo energije. Na območjih, na katerih je pogozdovanje oteženo zaradi neugodnih talnih in podnebnih razmer, se lahko podpora zagotovi za sajenje drugih lesnatih vrst, kot je grmičevje ali grmovje, prilagojeno lokalnim razmeram.

3. Da bi zagotovili, da je pogozdovanje kmetijskih zemljišč v skladu s cilji okoljske politike, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z opredelitvijo minimalnih okoljskih zahtev iz odstavka 2 tega člena.

Člen 23

Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

1. Podpora iz točke (b) člena 21(1) se odobri zasebnim posestnikom zemljišč, občinam in njihovim združenjem ter zajema stroške vzpostavitve in letno premijo na hektar za kritje stroškov vzdrževanja za največ pet let.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2019/93 z dne 19. julija 1993 o uvedbi posebnih ukrepov za manjše egejske otoke glede nekaterih kmetijskih proizvodov (UL L 184, 27.7.1993, str. 1).

2. V tem členu "kmetijsko-gozdarski sistemi" pomeni sisteme rabe zemljišč, kjer se na istem zemljišču hkrati goji drevesa in izvaja kmetijstvo. Najmanjše in največje število dreves na hektar določijo države članice ob upoštevanju lokalnih talnih in podnebnih razmer ter okoljskih razmer, gozdnih drevesnih vrst in potrebe po zagotavljanju trajnostne rabe zemljišč v kmetijski namene.

3. Podpora ne presega najvišje stopnje podpore iz Priloge II.

Člen 24

Preprečevanje in odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov

1. Podpora iz točke (c) člena 21(1) se odobri zasebnim in javnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem, pri čemer zajema stroške za:

(a) vzpostavitev zaščitne infrastrukture. V primeru protipožarnih presek se lahko s podporo krije tudi pomoč, s katero se prispeva k plačilu stroškov vzdrževanja. Podpora se ne odobri za povezane kmetijske dejavnosti na območjih, zajetih v kmetijsko-okoljskih obveznostih;

(b) lokalne dejavnosti majhnega obsega za preprečevanje požarov ali drugih nevarnosti naravnih nesreč, vključno z uporabo pašnih živali;

(c) vzpostavitev in izboljšanje zmogljivosti za spremljanje gozdnih požarov, škodljivcev in bolezni ter opremo za obveščanje ter

(d) obnovo potenciala gozdov, ki je bil poškodovan v požarih in drugih naravnih nesrečah, vključno s škodljivci in boleznimi, ter v katastrofičnih dogodkih in dogodkih, povezanih s podnebnimi spremembami.

2. V primeru preventivnih ukrepov v zvezi s škodljivci in boleznimi mora biti tveganje zadevnega pojava podprto z znanstvenimi dokazi in potrjeno s strani javnih znanstvenih organizacij. Po potrebi je treba programu priložiti seznam rastlinam škodljivih vrst organizmov, ki lahko povzročijo zadevni pojav.

Upravičene operacije so skladne z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice. Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu, je pogoj za podporo predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na Ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993, v katerem so podrobno določeni cilji preprečevanja.

Območja gozdov, ki se v skladu z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice, uvrščajo med območja s srednjo ali veliko požarno ogroženostjo, so upravičena do podpore v zvezi s preprečevanjem gozdnih požarov.

3. Za podporo iz točke (d) odstavka 1 morajo pristojni javni organi držav članic uradno potrditi, da se je zgodila naravna nesreča in da je bilo zaradi te nesreče ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zajezitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, uničenega vsaj 20 % zadevnega potenciala gozdov.

4. Podpora v okviru tega ukrepa se ne odobri za izpad dohodka zaradi naravne nesreče.

Države članice zagotovijo, da se prepreči preplačilo zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

Člen 25

Naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov

1. Podpora iz točke (d) člena 22(1) se odobri fizičnim osebam, zasebnim in javnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem.

2. Naložbe so namenjene izpolnjevanju obveznosti za doseganje okoljskih ciljev ali za zagotavljanje ekosistemskih storitev in/ali za povečevanje javne uporabnosti gozda in drugih gozdnih zemljišč na zadevnem območju ali za izboljšanje zmoglosti ekosistemov za blažitev podnebnih sprememb, pri čemer niso izključene dolgoročne gospodarske koristi.

Člen 26

Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov

1. Podpora iz točke (e) člena 21(1) se odobri zasebnim posestnikom gozdov, občinam in njihovim združenjem ter MSP za naložbe, s katerimi se povečuje proizvodni potencial gozdov, ali naložbe v zvezi s predelavo, mobilizacijo in trženjem gozdnih proizvodov, ki jim zagotavljata dodano vrednost. Na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 ter francoskih čezmorskih departmajev se podpora lahko odobri tudi podjetjem, ki niso MSP.

2. Naložbe, povezane z izboljšanjem gospodarske vrednosti gozdov, so upravičene glede na pričakovano izboljšanje gozdov na enem ali več posestvih ter lahko vključujejo naložbe v tlom prijazno in sestojem prijazno mehanizacijo in postopke za pridobivanje in predelave lesa.

3. Naložbe v zvezi z uporabo lesa kot surovine ali vira energije so omejene na vse delovne operacije pred industrijsko predelavo.
4. Podpora ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge II.

Člen 27

Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za lažje ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju za namene:

- (a) prilagajanja proizvodnje in obsega proizvodnje proizvajalcev, ki so člani takšnih skupin ali organizacij, zahtevam trga;
- (b) skupnega dajanja blaga v promet, vključno s pripravo za prodajo, centralizacijo prodaje in dobavo trgovcem na debelo;
- (c) oblikovanja skupnih pravil o informacijah o proizvodnji, predvsem glede spravila in razpoložljivosti, in
- (d) drugih dejavnosti, ki jih lahko izvajajo skupine in organizacije proizvajalcev, na primer razvijanja poslovnih in trženjskih spretnosti ter organiziranja in pospeševanja procesov inovacij.

2. Podpora se odobri skupinam in organizacijam proizvajalcev, ki jih pristojni organ države članice uradno prizna na podlagi poslovnega načrta. Omejena je na skupine in organizacije proizvajalcev, ki so MSP.

Države članice preverijo, ali so bili v petih letih po priznanju skupine ali organizacije proizvajalcev izpolnjeni cilji iz poslovnega načrta.

3. Na podlagi poslovnega načrta se podpora izplača v obliki pavšalne pomoči v letnih obrokih za največ pet let po datumu priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev in se postopno znižuje. Izračuna se na podlagi letne tržne proizvodnje skupine ali organizacije proizvajalcev. Države članice zadnji obrok izplačajo šele potem, ko preverijo, ali se poslovni načrt pravilno izvaja.

Države članice lahko v prvem letu podporo, ki se izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, izračunajo na podlagi povprečne letne vrednosti tržne proizvodnje njenih članov v obdobju treh let pred njihovo vključitvijo v skupino ali organizacijo proizvajalcev. V primeru skupin in organizacij proizvajalcev v gozdarskem sektorju se podpora izračuna na podlagi povprečne tržne proizvodnje članov skupine ali organizacije

proizvajalcev v obdobju zadnjih petih let pred njenim priznanjem, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost.

4. Podpora ne presega najvišjih stopenj in zneskov iz Priloge II.

5. Države članice lahko še naprej dajejo podporo za ustanovitev skupin proizvajalcev tudi po tem, ko so bile te skupine priznane kot organizacije proizvajalcev v skladu s pogoji Uredbe (EU) št. 1308/2013 ⁽¹⁾

Člen 28

Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila

1. Države članice v okviru tega ukrepa v skladu s svojimi nacionalno, regionalno ali lokalno specifičnimi potrebami in prednostnimi nalogami zagotovijo možnost pridobitve podpore na svojem celotnem ozemlju. Ta ukrep je namenjen ohranjanju in spodbujanju potrebnih sprememb kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na okolje in podnebje. Njegova vključitev v programe razvoja podeželja je obvezna na nacionalni in/ali regionalni ravni.

2. Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila se odobrijo kmetom, skupinam kmetov ali skupinam kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti na kmetijskih zemljiščih, ki jih določijo države članice in med drugim vključujejo kmetijske površine, opredeljene v členu 2 te uredbe. Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila se lahko odobrijo drugim upravljavcem zemljišč ali skupinam drugih upravljavcev zemljišč, če je to utemeljeno zaradi doseganja okoljskih ciljev.

3. S kmetijsko-okoljskimi-podnebnimi plačili se krijejo le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkami (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013 ter ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vse takšne obvezne zahteve se opredelijo v programu.

4. Države članice si prizadevajo zagotoviti, da se osebam, ki se obvežejo, da bodo izvajale operacije v okviru tega ukrepa, zagotovijo znanje in informacije, potrebne za izvajanje takšnih operacij. To lahko storijo med drugim s strokovnimi nasveti v zvezi s posameznimi obveznostmi in/ali s pogojevanjem podpore v okviru tega ukrepa s pridobitvijo ustreznih usposobljenosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (Glej stran 671 tega Uradnega lista)

5. Obveznosti v okviru tega ukrepa se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice za določene vrste obveznosti v svojih programih razvoja podeželja določijo daljše obdobje, tudi z letnim podaljševanjem obveznosti po zaključku začetnega obdobja, če je to potrebno za doseganje ali ohranjanje zelenih okoljskih koristi. Za nove obveznosti, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo krajše obdobje.

6. Plačila se upravičencem odobrijo letno za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za kmetijsko-okoljske-podnebne obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine kmetov ali skupine kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, je najvišja mogoča raven 30 %.

Države članice pri izračunu plačil iz prvega pododstavka odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013

V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z ohranjanjem okolja podpora odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi površin, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.

7. Države članice lahko za izbiro upravičencev uporabijo postopek iz člena 49(3), če je to potrebno za zagotavljanje učinkovitega izvajanja ukrepa.

8. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

Podpore v okviru tega ukrepa ni mogoče odobriti za obveznosti, ki se krijejo v okviru ukrepa ekološkega kmetovanja.

9. Podpora se lahko zagotovi za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu za operacije, ki jih ne zajemajo določb iz odstavkov 1 do 8. Takšne obveznosti lahko izpolnijo upravičenci, ki niso tisti, navedeni v odstavku 2.

10. Da se zagotovi da so kmetijsko-okoljske -podnebne obveznosti opredeljene v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s:

(a) pogoji, ki se uporabljajo za obveznosti glede ekstenzifikacije živinoreje,

(b) pogoji, ki se uporabljajo za obveznosti glede reje lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, ali ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija, in

(c) opredelitvijo upravičenih operacij iz odstavka 9.

11. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 6, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi, tudi v primeru enakovrednih ukrepov iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013

Člen 29

Ekološko kmetovanje

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri na hektar kmetijske površine kmetom ali skupinam kmetov, ki se prostovoljno obvežejo, da se bodo preusmerili v ali izvajali prakse in metode ekološkega kmetovanja, opredeljene v Uredbi (ES) št. 834/2007, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

2. Podpora se dodeli le za tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. PD/2013, ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vse takšne zahteve se opredelijo v programu.

3. Obveznosti v okviru tega ukrepa se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar se podpora odobri za preusmeritev v ekološko kmetovanje, lahko države članice določijo krajše začetno obdobje, ki ustreza obdobju preusmeritve. Kadar se podpora odobri za izvajanje ekološkega kmetovanja, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo letno podaljševanje obveznosti po zaključku začetnega obdobja. Za nove obveznosti v zvezi z izvajanjem ekološkega kmetovanja, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo krajše obdobje.

4. Plačila se upravičencem odobrijo letno za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine kmetov, je najvišja mogoča raven 30 %.

Države članice pri izračunu plačil iz prvega pododstavka odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

5. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

6. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 4, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi.

Člen 30

Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah

1. Podpora v okviru tega ukrepa se upravičencem odobri letno na hektar kmetijske površine ali na hektar gozda za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica omejitev na zadevnih območjih zaradi izvajanja direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES ter okvirne direktive o vodah.

Države članice pri izračunu podpore v okviru tega ukrepa odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

2. Podpora se odobri kmetom, zasebnim posestnikom gozdov in združenjem zasebnih posestnikov gozdov. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobri tudi drugim upravljavcem zemljišč.

3. Podpora kmetom, povezana z direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES, se dodeli le v povezavi z omejitvami zaradi zahtev, ki presegajo dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz člena 94 in Priloge II k Uredbi Sveta (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013.

4. Podpora kmetom, povezana z okvirno direktivo o vodah, se odobri le v povezavi s posebnimi zahtevami, ki:

(a) so bile uvedene z okvirno direktivo o vodah, so v skladu s programi ukrepov iz načrtov upravljanja povodja za doseganje okoljskih ciljev iz navedene direktive in presegajo ukrepe, ki so potrebni za izvajanje drugega prava Unije za varstvo voda;

(b) presegajo predpisane zahteve ravnanja, dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;

(c) presegajo raven varstva, določeno s pravom Unije v veljavi ob sprejetju okvirne direktive o vodah, kot je določeno v členu 4(9) navedene direktive, ter

(d) uvajajo bistvene spremembe za vrsto rabe zemljišč in/ali bistvene omejitve v načinu kmetovanja, katerih posledica je velik izpad prihodka.

5. Zahteve iz odstavkov 3 in 4 se opredelijo v programu.

6. Do plačil so upravičena naslednja območja:

(a) kmetijska in gozdna območja Natura 2000, določena na podlagi direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES;

(b) druga razmejena naravovarstvena območja z okoljskimi omejitvami v zvezi s kmetovanjem ali gozdovi, ki prispevajo k izvajanju člena 10 Direktive 92/43/EGS, pod pogojem da ta območja v posameznem programu razvoja podeželja ne presegajo 5 % območij Natura 2000, zajetih v ozemljskem območju uporabe navedenega programa;

(c) kmetijske površine, vključene v načrte upravljanja povodja v skladu z okvirno direktivo o vodah.

7. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

8. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 1, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi.

Člen 31

Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami

1. Plačila kmetom na gorskih območjih in drugih območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami se odobrijo letno na hektar kmetijske površine za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so povezani z omejitvami kmetijske proizvodnje na zadevnem območju.

Dodatni stroški in izpad dohodka se izračunajo glede na območja brez naravnih ali drugih posebnih omejitev, pri čemer se upoštevajo plačila v skladu s poglavjem 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013

Države članice lahko, kadar je to ustrezno utemeljeno, pri izračunu dodatnih stroškov in izpada dohodka predvidijo razlike v ravni plačila ob upoštevanju:

— resnosti ugotovljene trajne omejitve, ki vpliva na kmetijske dejavnosti, in

— sistema kmetovanja.

2. Plačila se odobrijo kmetom, ki se obvežejo, da bodo na območjih, določenih v skladu s členom 32, opravljali svojo kmetijsko dejavnost, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

3. Višina plačil se določi v razponu med najnižjim in najvišjim zneskom iz Priloge I. Ta plačila se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povišajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

4. Države članice zagotovijo postopno zniževanje plačil za površine kmetijskih gospodarstev, ki presegajo površino, določeno v programu, razen če odobrena pomoč obsega le najnižje plačilo na hektar na leto, kot je določeno v Prilogi II.

V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabijo postopno zniževanje plačil na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, pod pogojem, da:

(a) je v nacionalni zakonodaji določeno, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s pravicami in obveznostmi posameznih kmetov, ki imajo status nosilca gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov ekonomski, socialni in davčni status in

(b) so ti posamezni člani prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.

5. Poleg plačil iz odstavka 2 lahko države članice upravičencem odobrijo tudi plačila v okviru tega ukrepa v obdobju od leta 2014 do leta 2020 na območjih, ki so bila v programskem obdobju 2007–2013 upravičena do plačil na podlagi člena 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005. Pri upravičencih na območjih, ki zaradi nove razmejitev iz člena 32(3) niso več upravičena do plačil, se navedena plačila postopno znižujejo v obdobju največ štirih let. To obdobje se začne na dan, ko je končana razmejitev iz člena 32(3), najpozneje pa leta 2018. Ta plačila na začetku znašajo največ 80 % povprečnega plačila, določenega v programu za programsko obdobje 2007–2013 v skladu s členom 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005 ter se končajo najpozneje v letu 2020, ko znašajo največ 20 %. Kadar višina plačila zaradi postopnega zniževanja doseže 25 EUR,

lahko država članica nadaljuje izplačevanje plačil na tej ravni do zaključka obdobja postopnega opuščanja plačil.

Po končani razmejitvi upravičenci na območjih, ki so še naprej upravičena do plačil, prejmejo celotno plačilo v okviru tega ukrepa.

Člen 32

Določitev območij z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami

1. Države članice na podlagi odstavkov 2, 3 in 4 določijo območja, ki so upravičena do plačil iz člena 31, v okviru naslednjih kategorij:

(a) gorska območja;

(b) območja, ki niso gorska območja in imajo pomembne naravne omejitve, in

(c) druga območja s posebnimi omejitvami.

2. Gorska območja so upravičena do plačil iz člena 31, če so možnosti rabe zemljišča močno omejene in so proizvodni stroški občutno višji zaradi:

(a) zelo neugodnih podnebnih razmer, ki so posledica nadmorske višine in bistveno skrajšajo rastno sezono;

(b) na nižji nadmorski višini prestrmih pobočij, ki se raztezajo čez večji del zadevnega območja, zaradi česar ni mogoča uporaba mehanizacije ali je potrebna uporaba zelo drage opreme, ali zaradi kombinacije obeh dejavnikov, če sta vsak zase manj oteževalna, v kombinaciji pa povzročata takšne omejitve.

Območja, ki ležijo severno od 62. vzporednika, in nekatera sosednja območja se štejejo za gorska območja.

3. Območja, ki niso gorska območja, se štejejo za območja s pomembnimi naravnimi omejitvami in so upravičena do plačil v skladu s členom 31, če najmanj 60 % kmetijske površine izpolnjuje vsaj eno od meril iz Priloge III po navedeni mejni vrednosti.

Izpolnjevanje navedenih pogojev se zagotavlja na ravni lokalnih upravnih enot (ravni LAU 2) ali na ravni jasno razmejene lokalne enote, ki obsega enotno, jasno določeno sklenjeno geografsko območje z opredeljeno gospodarsko in upravno identiteto.

Pri razmejevanju območij iz tega odstavka države članice na podlagi objektivnih meril izvedejo natančno prilagoditev, da se izključijo območja, na katerih so bile zabeležene pomembne naravne omejitve iz prvega pododstavka, ki pa so bile odpravljene z naložbami ali gospodarsko dejavnostjo, če je dokazana običajna produktivnost zemljišč ali kadar se izguba dohodka ali dodatni stroški iz člena 31(1) izravnavajo z načini proizvodnje ali sistemi kmetovanja.

4. Območja, ki niso zajeta v odstavkih 2 in 3, so upravičena do plačil v skladu s členom 31, če so območja s posebnimi omejitvami in je treba na njih upravljanje zemljišč nadaljevati, da se zavaruje ali izboljša okolje, ohranita podeželje in turistični potencial zadevnega območja ali da se zaščitita obala.

Območja s posebnimi omejitvami vključujejo kmetijska območja, na katerih veljajo podobne naravne proizvodne danosti, pri čemer njihov skupni obseg ne presega 10 % ozemlja zadevne države članice.

Poleg tega so območja lahko upravičena do plačil iz tega odstavka, kadar:

- najmanj 60 % kmetijske površine izpolnjuje vsaj dve izmed meril iz Priloge III, pri čemer nobeno od meril ne odstopa od navedene mejne vrednosti za več kot 20 %, ali
- najmanj 60 % kmetijske površine sestavljajo območja, ki izpolnjujejo vsaj eno od meril iz Priloge III po navedeni mejni vrednosti, in območja, ki izpolnjujejo vsaj dve izmed meril iz Priloge III, pri čemer nobeno od meril ne odstopa od navedene mejne vrednosti za več kot 20 %.

Izpolnjevanje teh pogojev se zagotavlja na ravni LAU 2 ali na ravni prostorsko jasno razmejene lokalne enote, ki obsega enotno, jasno določeno sklenjeno geografsko območje z opredeljeno gospodarsko in upravno identiteto. Države članice pri razmejevanju območij iz tega pododstavka izvedejo natančno prilagoditev, opisano v členu 32(3). Območja, ki se štejejo za upravičena do plačil v skladu s tem pododstavkom, se upoštevajo pri izračunu 10 % omejitve iz drugega pododstavka.

Z odstopanjem se prvi pododstavek ne uporablja za države članice, katerih celotno ozemlje se šteje za območje s posebnimi omejitvami na podlagi uredb (ES) št. 1698/2005 in (ES) št. 1257/1999.

5. Države članice svojim programom razvoja podeželja dodajo:

- (a) obstoječo ali spremenjeno razmejitev na podlagi odstavkov 2 in 4;
- (b) novo razmejitev območij iz odstavka 3.

Člen 33

Dobrobit živali

1. Plačila za dobrobit živali v okviru tega ukrepa se odobrijo kmetom, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več obveznosti na področju dobrobiti živali, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

2. Plačila za dobrobit živali se odobrijo le za tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 in druge ustrezne obvezne zahteve. Te ustrezne zahteve se opredelijo v programu.

Navedene obveznosti se prevzemajo za obdobja od enega do sedmih let z možnostjo podaljšanja.

3. Plačila se kmetom odobrijo letno za kritje dela ali vseh dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzete obveznosti. Z njimi se po potrebi lahko krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti na področju dobrobiti živali.

Podpora ne presega najvišjega zneska iz Priloge II.

4. Da bi zagotovili, da so obveznosti na področju dobrobiti živali skladne s splošno politiko Unije na tem področju, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z opredelitvijo področij, na katerih se z obveznostmi glede dobrobiti živali zagotavljajo višji standardi načinov proizvodnje.

Člen 34

Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri na hektar gozda javnim in zasebnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več gozdarsko-okoljskih in podnebnih obveznosti. V primeru gozdov v državni lasti se lahko podpora odobri le, če je organ, ki takšen gozd upravlja, zasebni organ ali občina.

Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v svojih programih razvoja podeželja, je pogoj za podporo iz odstavka 1 predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na Ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993.

2. S plačili se krijejo le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne zahteve, določene z nacionalnim zakonom o gozdarstvu ali drugim ustreznim nacionalnim pravom. Vse takšne zahteve se opredelijo v programu.

Obveznosti se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice, če je to potrebno in ustrezno utemeljeno, za določene vrste obveznosti v svojih programih razvoja podeželja določijo daljše obdobje.

3. S plačili se krijejo vsi ali del dodatnih stroškov in izpada dohodka upravičencev zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za gozdarsko-okoljske obveznosti. Podpora ne presega najvišjega zneska iz Priloge II.

V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z ohranjanjem okolja podpora odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi dreves in gozdov, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.

4. Podpora se lahko zagotovi javnim in zasebnim subjektom za ohranjanje in krepitev gozdnih genskih virov za operacije, ki niso zajete v odstavkih 1, 2 in 3.

5. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z vrstami operacije, ki so upravičene do podpore iz odstavka 4 tega člena.

Člen 35

Sodelovanje

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za spodbujanje oblik sodelovanja, ki vključujejo vsaj dva subjekta, zlasti pa:

(a) pristope sodelovanja med različnimi akterji v kmetijskem sektorju, gozdarskem sektorju in v živilski verigi v Uniji ter drugimi akterji, ki prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog politike razvoja podeželja, vključno s skupinami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami;

(b) vzpostavljanje grozdov in mrež;

(c) ustanovitev in delovanje operativnih skupin EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56.

2. Sodelovanje iz odstavka 1 se nanaša zlasti na:

(a) pilotne projekte;

(b) razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju;

(c) sodelovanje med malimi izvajalci pri organiziranju skupnih delovnih procesov, skupni uporabi objektov in naprav ter virov, pa tudi pri razvoju in/ali trženju turističnih storitev v povezavi s podeželskim turizmom;

(d) horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;

(e) promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;

(f) skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje;

(g) skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam, vključno z učinkovitim upravljanjem voda, uporabo obnovljivih virov energije in ohranjanjem kmetijske krajine;

(h) horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi pri trajnostnem zagotavljanju biomase za uporabo v postopkih pridelave hrane in proizvodnje energije ter v industrijskih procesih;

(i) izvajanje lokalnih strategij razvoja, ki niso tiste, opredeljene v členu 2(19) Uredbe (EU) št. 1303/2013, ki zadevajo eno ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, zlasti v okviru skupin javnih in zasebnih partnerjev, razen tistih, ki so opredeljeni v točki (b) člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013;

(j) pripravo načrtov za upravljanje gozdov ali enakovrednih načrtov;

(k) diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

3. Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri le novoustanovljenim grozdom in mrežam ter tistim, ki začenjajo dejavnost, ki je še niso izvajali.

Podpora za operacije iz točk (a) in (b) odstavka 2 se lahko odobri tudi posameznim akterjem, če je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja.

4. Rezultati pilotnih projektov iz točke (a) odstavka 2 in operacij iz točke (b) odstavka 2, ki jih izvajajo posamezni akterji iz odstavka 3, se objavijo.

5. Do podpore v okviru tega ukrepa so upravičeni naslednji stroški, povezani z oblikami sodelovanja iz odstavka 1:

(a) stroški študij o zadevnem območju, študij izvedljivosti ter priprave poslovnega načrta, načrta za upravljanje gozdov oziroma enakovrednega načrta ali lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013

(b) stroški animacije zadevnega območja, da se zagotovi izvedljivost skupnega ozemeljskega projekta ali projekta, ki ga bo izvedla operativna skupina EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56. V primeru gozdov lahko animacija zadeva tudi organiziranje usposabljanja, mrežno povezovanje članov in pridobivanje novih članov;

(c) tekoči stroški sodelovanja;

(d) neposredni stroški posebnih projektov, povezanih z izvajanjem poslovnega načrta, okoljskega načrta, načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali neposrednih stroškov drugih ukrepov, usmerjenih v inovacije, vključno s preskušanjem;

(e) stroški promocijskih dejavnosti.

6. Kadar se izvaja poslovni načrt, okoljski načrt, načrt za upravljanje gozdov ali enakovreden načrt ali strategija razvoja, lahko države članice odobrijo pomoč v obliki skupnega zneska, s katerim se krijejo stroški sodelovanja in stroški izvedenih projektov, ali pa krijejo le stroške sodelovanja, za izvajanje projektov pa uporabijo sredstva v okviru drugih ukrepov ali drugih skladov Unije.

Kadar je podpora izplačana v obliki skupnega zneska in je vrsta izvedenega projekta takšna, da jo zajema drug ukrep iz te uredbe, se uporablja ustrezní najvišji znesek ali stopnja podpore.

7. Do podpore je upravičeno tudi sodelovanje med akterji iz različnih regij ali držav članic.

8. Podpora se omeji na največ sedem let, razen za kolektivne okoljske ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.

9. Sodelovanje v okviru tega ukrepa lahko poteka v kombinaciji s projekti, ki jih podpirajo skladi Unije, razen EKSRP, na istem ozemlju. Države članice zagotovijo, da se preprečijo čezmerna nadomestila zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije.

10. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s podrobnejšo opredelitvijo značilnosti pilotnih projektov, grozdov, mrež, kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, ki bodo upravičeni do podpore, ter v zvezi s pogoji odobritve pomoči za vrste operacij iz odstavka 2 tega člena.

Člen 36

Obvladovanje tveganj

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) finančne prispevke za premije za zavarovanje pridelka, živali in rastlin pred ekonomskimi izgubami kmetov, nastalimi zaradi slabih vremenskih razmer, bolezní živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče;

(b) finančne prispevke za vzajemne sklade za plačilo finančnih nadomestil kmetom za ekonomske izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezní živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče;

(c) instrument za stabilizacijo dohodka v obliki finančnih prispevkov za vzajemne sklade za nadomestila kmetom zaradi izrednega zmanjšanja dohodka.

2. V tem členu "kmet" pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

3. V točkah (b) in (c) odstavka 1 „vzajemni sklad“ pomeni shemo, ki jo akreditira država članica v skladu z nacionalnim pravom ter v okviru katere se vključeni kmetje zavarujejo in prejmejo nadomestila za ekonomske izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezní živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče ali zaradi izrednega zmanjšanja dohodka.

4. Države članice zagotovijo, da se preprečijo čezmerna nadomestila zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

5. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z najkrajšim in najdaljšim časom trajanja komercialnih posojil za vzajemne sklade iz točke (b) člena 38(3) in člena 39(4).

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. decembra 2018 predloži poročilo o izvajanju tega člena.

Člen 37

Zavarovanje kmetijskih rastlin, živali in rastlin

1. Podpora iz točke (a) člena 36(1) se lahko odobri le za tiste zavarovalne pogodbe, ki krijejo izgubo, nastalo zaradi slabih vremenskih razmer, bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče ali ukrepa, sprejetega v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, zaradi česar je uničenega več kot 30 % povprečnega letnega pridelka kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letnega pridelka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Uporabljen metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega kmeta v danem letu.

Meritev obsega povzročene škode se lahko prilagodi posebnostim posamezne vrste proizvoda, pri tem pa se uporabijo:

- (a) biološki indeksi (količina izgube biomase) ali enakovredni indeksi izgube pridelka, ki se določijo na ravni kmetije ali na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ali
- (b) vremenski indeksi (vključno s količino padavin in temperaturo), ki se določijo na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

2. Pojave, kot so slabe vremenske razmere, izbruh bolezni živali ali rastlin, napad škodljivcev ali okoljska nesreča, mora kot takšne uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice.

Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je takšen pojav uradno potrjen.

3. Kar zadeva bolezni živali, se lahko finančno nadomestilo iz točke (a) člena 36(1) odobri le za bolezni, navedene na seznamu bolezni živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi 2009/470/ES.

4. Z zavarovalninami se povrnejo največ skupni stroški za nadomestitev izgub iz točke (a) člena 36(1), pri čemer se ne zahteva ali določi vrsta ali količina prihodnjega pridelka.

Države članice lahko omejijo znesek premije, ki je upravičen do podpore, z uporabo ustreznih zgornjih mej.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje iz Priloge II.

Člen 38

Vzajemni skladi za slabe vremenske razmere, bolezni živali in rastlin, napade škodljivcev ter okoljske nesreče

1. Zadevni vzajemni sklad je upravičen do podpore, če:

- (a) ga je akreditiral pristojni organ v skladu z nacionalno zakonodajo;
- (b) vodi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;
- (c) ima oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgovne.

2. Države članice določijo pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil kmetom in njihove upravičenosti v primeru krize ter za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice zagotovijo, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti kmeta.

Pojave iz točke (b) člena 36(1) mora kot takšne uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice.

3. Finančni prispevki iz točke (b) člena 36(1) se lahko nanašajo le na:

- (a) upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, porazdeljene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja;
- (b) zneske, ki jih vzajemni sklad izplača kot finančno nadomestilo kmetom. Poleg tega se lahko finančni prispevki nanašajo na obresti na komercialna posojila, ki jih vzajemni sklad najame za izplačilo finančnega nadomestila kmetom v primeru krize.

Podpora iz točke (b) člena 36(1) se lahko odobri le za kritje izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezni živali ali rastlin, napada škodljivcev, ukrepa, sprejetega v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, ali okoljske nesreče, zaradi česar je uničenega več kot 30 % povprečnega letnega pridelka kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni

najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letnega pridelka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega kmeta v danem letu.

Prispevki javnih skladov se ne plačujejo za začetni kapital.

4. Kar zadeva bolezn živali, se lahko finančno nadomestilo iz točke (b) člena 36(1) odobri za bolezn, navedene na seznamu bolezn živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi 2009/470/ES.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje podpore iz Priloge II.

Države članice lahko omejijo stroške, ki so upravičeni do podpore, z uporabo:

(a) zgornjih mej za posamezni sklad;

(b) ustreznih zgornjih mej na enoto.

Člen 39

Instrument za stabilizacijo dohodka

1. Podpore iz točke (c) člena 36(1) se odobri le, kadar zmanjšanje dohodka presega 30 % povprečnega letnega dohodka posameznega kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Dohodek za namene točke (c) člena 36(1) pomeni vsoto prihodkov, ki jih kmet prejme na trgu, vključno s katero koli obliko javne podpore, pri čemer se odštejejo vhodni stroški. S plačili vzajemnega sklada kmetom se krije manj kot 70 % izgube dohodka proizvajalca v letu, ko slednji postane upravičen do prejetanja te pomoči.

2. Zadevni vzajemni sklad je upravičen do podpore, če:

(a) ga je akreditiral pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom;

(b) vodi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;

(c) ima oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgove.

3. Države članice določijo pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil kmetom v primeru krize ter za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice zagotovijo, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti kmeta.

4. Finančni prispevki iz točke (c) člena 36(1) se lahko nanašajo le na:

(a) upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, porazdeljene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja;

(b) zneske, ki jih vzajemni sklad izplača kot finančno nadomestilo kmetom. Poleg tega se lahko finančni prispevki nanašajo na obresti na komercialna posojila, ki jih vzajemni sklad najame za izplačilo finančnega nadomestila kmetom v primeru krize. Prispevki javnih skladov se ne plačujejo za začetni kapital.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje iz Priloge II.

Člen 40

Financiranje dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil za Hrvaško

1. Podpora se lahko odobri kmetom, ki so upravičeni do dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil iz člena 19 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Pogoji iz navedenega člena se uporabljajo tudi za podporo, ki se odobri v skladu s tem členom.

2. Podpora, ki se kmetom odobri za leta 2014, 2015 in 2016, ne preseže razlike med:

(a) ravno neposrednih plačil na Hrvaškem za zadevno leto v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 1307/2013 in

(b) 45 % ustrezne ravni neposrednih plačil, kot se uporabljajo od leta 2022.

3. Prispevek Unije za podporo, ki se odobri v skladu s tem členom za Hrvaško za leta 2014, 2015 in 2016, ne preseže 20 % zadevne skupne letne dodelitve sredstev EKSRP.

4. Stopnja prispevka EKSRP za dopolnitev neposrednih plačil ne preseže 80 %.

Člen 41

Pravila o izvajanju ukrepov

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o izvajanju ukrepov iz tega oddelka glede:

(a) postopkov za izbiro organov ali subjektov, ki nudijo storitve kmetijskega in gozdarskega svetovanja, pomoč pri upravljanju kmetij in nadomeščanje na kmetijah, ter postopnim zniževanjem pomoči v okviru ukrepa storitev svetovanja iz člena 15;

- (b) ocene napredka v zvezi s poslovnim načrtom s strani države članice, plačilnimi možnostmi in načini dostopanja do drugih ukrepov za mlade kmete v okviru ukrepa razvoja kmetij in podjetij iz člena 19;
- (c) pretvorbe v enote, ki niso navedene v Prilogi II, in količniki za pretvorbo živali v glave velike živine (GVŽ) v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34;
- (d) možnosti uporabe standardnih predpostavk glede dodatnih stroškov in izpada dohodka v okviru ukrepov iz členov od 28 do 31, 33 in 34 ter merili za njegov izračun;
- (e) izračuna zneska podpore, če je dejavnost upravičena do podpore v okviru več kot enega ukrepa.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

LEADER

Člen 42

Lokalne akcijske skupine v okviru pristopa LEADER

1. Poleg nalog iz člena 34 Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko lokalne akcijske skupine izvajajo tudi dodatne naloge, ki jih nanje prenese organ upravljanja in/ali plačilna agencija.
2. Lokalne akcijske skupine lahko pristojno plačilno agencijo zaprosijo za izplačilo predplačila, če je takšna možnost predvidena v programu razvoja podeželja. Znesek predplačil ne presega 50 % javne podpore za tekoče stroške in stroške animacije.

Člen 43

Začetno orodje LEADER

Podpora za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER lahko vključuje tudi "začetno orodje LEADER" za lokalne skupnosti, ki pristopa LEADER niso uveljavile v programskem obdobju 2007–2013. "Začetno orodje LEADER" zajema podporo za krepitev zmogljivosti in male pilotne projekte. Podpora v okviru začetnega orodja LEADER ni pogojena s predložitvijo strategije lokalnega razvoja v okviru pristopa LEADER.

Člen 44

Dejavnosti sodelovanja v okviru pristopa LEADER

1. Podpora iz točke (c) člena 35(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se odobri:

- (a) projektom sodelovanja znotraj države članice (medregijsko sodelovanje) ali projektom sodelovanja med območji v različnih državah članicah ali z območji v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje);
- (b) pripravljalni tehnični podpori za projekte medregijskega in transnacionalnega sodelovanja, če lahko lokalne akcijske skupine dokažejo, da načrtujejo izvedbo konkretnega projekta.

2. Poleg drugih lokalnih akcijskih skupin sta lahko v okviru EKSRP partnerja lokalne akcijske skupine:

- (a) skupina lokalnih javno-zasebnih partnerjev na podeželskem območju, ki izvaja lokalno strategijo razvoja v Uniji ali zunaj nje;
- (b) skupina lokalnih javno-zasebnih partnerjev na nepodeželskem območju, ki izvaja lokalno strategijo razvoja.

3. Kadar projektov sodelovanja ne izberejo lokalne akcijske skupine, države članice vzpostavijo sistem tekočih prijav.

Države članice najpozneje dve leti od datuma odobritve njihovih programov razvoja podeželja objavijo nacionalne ali regionalne upravne postopke v zvezi z izborom projektov transnacionalnega sodelovanja in seznam upravičenih stroškov.

Pristojni organ odobri projekte sodelovanja najpozneje štiri mesece po datumu predložitve vloge za projekt.

4. Države članice o odobrenih projektih transnacionalnega sodelovanja obvestijo Komisijo.

POGLAVJE II

Skupne določbe za več ukrepov

Člen 45

Naložbe

1. Naložbene operacije so upravičene do podpore EKSRP, če je v skladu s pravom, ki velja za takšne naložbe, predhodno ocenjen pričakovani okoljski učinek, kadar je verjetno, da bo naložba imela negativne vplive na okolje.
2. Izdatki, upravičeni do podpore EKSRP, so omejeni na:
 - (a) gradnjo, pridobitev, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin;
 - (b) nakup ali zakup nove mehanizacije in opreme do tržne vrednosti blaga;

(c) splošne stroške v zvezi z izdatki iz točk (a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti. Študije izvedljivosti ostanejo upravičen izdatek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni izdatki v okviru točk (a) in (b);

(d) naslednje naložbe v neopredmetena sredstva: pridobitev ali razvoj računalniške programske opreme ter pridobitev patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk;

(e) stroške priprave načrtov za upravljanje gozdov in drugih enakovrednih načrtov.

3. V primeru kmetijskih naložb nakup pravic kmetijske proizvodnje, plačilnih pravic, živali in enoletnih rastlin ter njihovo sajenje nista upravičena do podpor za naložbe. Vendar so lahko v primeru obnove potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov, v skladu s točko (b) člena 18(1) izdatki za nakup živali upravičeni izdatki.

4. Upravičenci do podpore za naložbe lahko pristojne plačilne agencije zaprosijo za izplačilo predplačila v znesku do 50 % javne pomoči za naložbe, če je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja.

5. Do podpore so lahko upravičena obratna sredstva, ki so pomožna in vezana na novo naložbo v kmetijski ali gozdarski sektor, ki prejema podporo EKSRP prek finančnega instrumenta, vzpostavljenega v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Taki upravičeni izdatki ne presegajo 30 % skupnega zneska upravičenih izdatkov za naložbo. Zadevna zahteva se ustrezno utemelji.

6. Da se upoštevajo posebnosti posameznih vrst naložb, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83, s katerimi se določijo pogoji, pod katerimi se lahko drugi stroški, povezani z zakupnimi pogodbami in rabljeno opremo, štejejo za upravičene izdatke, in v zvezi z opredelitvijo vrst infrastrukture za izkoriščanje obnovljivih virov energije, ki so upravičene do podpore.

Člen 46

Naložbe v namakanje

1. Brez poseganja v člen 45 te uredbe se za upravičene izdatke v primeru namakanja novih in obstoječih namakalnih območij štejejo le naložbe, ki izpolnjujejo pogoje iz tega člena.

2. Komisijo se v skladu s pogoji iz okvirne direktive o vodah obvesti o načrtu upravljanja povodja za celotno območje, na katerem se bo izvedla naložba, pa tudi za katero koli drugo območje, na katerem ima lahko naložba vpliv na okolje. Ukrepi, ki se izvajajo v okviru načrta upravljanja povodja v skladu s členom 11 okvirne direktive o vodah in ki so pomembni za kmetijski sektor, so opredeljeni v ustreznem programu ukrepov.

3. Vodni števci, ki omogočajo merjenje porabe vode na ravni podprte naložbe, so nameščeni ali pa se namestijo v sklopu naložbe.

4. Naložba za izboljšanje obstoječega namakalnega objekta ali pripadajoče opreme za namakanje ali elementa namakalne infrastrukture je upravičena le, če po predhodni oceni omogoča najmanj 5- do 25-% potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta in pripadajoče opreme za namakanje ali infrastrukture;

Če naložba vpliva na telesa podzemnih ali površinskih voda, pri katerih je bilo v zadevnem načrtu upravljanja povodja količinsko stanje ocenjeno z manj kot dobro:

(a) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba;

(b) je pri naložbi na posameznem kmetijskem gospodarstvu treba zagotoviti zmanjšanje pri skupni porabi vode zadevnega gospodarstva najmanj v višini 50 % potencialnega prihranka vode, ki je mogoč na ravni naložbe. Skupna poraba vode kmetijskega gospodarstva vključuje tudi vodo, ki jo gospodarstvo proda.

Nobeden od pogojev iz odstavka 4 se ne uporablja za naložbe v obstoječe objekte in pripadajočo opremo za namakanje, ki vplivajo le na energetske učinkovitost, naložbe v izgradnjo vodnih zbiralnikov ali naložbe v uporabo reciklirane vode, ki ne vplivajo na telo podzemnih ali površinskih voda.

5. Naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, ki vpliva na določeno telo podzemnih ali površinskih voda, je upravičena le, če:

(a) količinsko stanje vodnega telesa v zadevnem načrtu upravljanja povodja ni bilo ocenjeno z manj kot dobro, in

(b) je iz okoljske analize razvidno, da naložba ne bo imela nobenega pomembnega negativnega vpliva na okolje; takšno analizo vplivov na okolje bodisi izvede pristojni organ bodisi jo pristojni organ odobri in se lahko nanaša tudi na skupine kmetijskih gospodarstev.

Območja, ki niso namakana, vendar je na njih nedavno deloval namakalni objekt, kar se ugotovi in utemelji v programu, se lahko štejejo za namakalna območja za namen ugotavljanja neto povečanja namakalnega območja.

6. Z odstopanjem od točke (a) odstavka 5 je lahko naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, vseeno upravičena do podpore EKSRP, če:

- (a) se izvede v povezavi z naložbo v obstoječi namakalni objekt in pripadajočo opremo za namakanje ali element namakalne infrastrukture, za katero je predhodna ocena pokazala, da omogoča najmanj 5- do 25-% potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta in pripadajoče opreme ali infrastrukture, ter
- (b) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe kot celote za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba v obstoječi namakalni objekt in pripadajočo opremo ali element namakalne infrastrukture.

Poleg tega se z odstopanjem pogoj iz točke (a) odstavka 5 ne uporablja za naložbe v vzpostavitev novega namakalnega objekta in pripadajoče opreme, ki bo oskrbovan z vodo iz obstoječega zbiralnika, ki ga je pristojni organ odobril pred 31. oktobrom 2013, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- zadevni zbiralnik je opredeljen v ustreznem načrtu upravljanja povodja in zanj veljajo zahteve o nadzoru iz člena 11(3)(e) okvirne direktive o vodah;
- 31. oktobra 2013 je veljala bodisi zgornja meja za skupni odvzem vode iz zbiralnika bodisi minimalna zahtevana raven pretoka v vodnih telesih, ki jih obremenjuje zbiralnik;
- navedena zgornja meja oziroma minimalna zahtevana raven pretoka izpolnjuje pogoje iz člena 4 okvirne direktive o vodah in
- zaradi zadevne naložbe odvzemi vode ne presegajo zgornje meje, ki je veljala 31. oktobra 2013, oziroma raven pretoka v obremenjenih vodnih telesih ne pade pod minimalno zahtevano raven, ki je veljala 31. oktobra 2013.

Člen 47

Pravila za plačila na površino

1. Število hektarov, za katero velja obveznost na podlagi členov 28, 29 in 34, se lahko od leta do leta spreminja, če:

- (a) je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja,

(b) zadevna obveznost ne velja za fiksne parcele in

(c) doseganje cilja obveznosti ni ogroženo.

2. Kadar se celotno zemljišče oziroma del zemljišča, na katero se nanaša obveznost, ali celotno kmetijsko gospodarstvo prenese na drugo osebo v obdobju navedene obveznosti, lahko obveznost ali njen del, ki ustreza prenesenemu zemljišču, za preostanek obdobja prevzame ta druga oseba ali pa obveznost lahko preneha veljati in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

3. Kadar upravičenec ne more več izpolnjevati prevzetih obveznosti, ker se kmetijsko gospodarstvo ali njegov del arondira ali je predmet javnih ukrepov komasacije ali ukrepov komasacije, ki jih odobrijo pristojni javni organi, države članice sprejmejo ukrepe, ki so potrebni, da se omogoči prilagoditev obveznosti novim razmeram na kmetijskem gospodarstvu. Če se izkaže, da takšna prilagoditev ni mogoča, obveznost preneha in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

4. Prejete pomoči ni treba vrniti v primerih višje sile in izjemnih okoliščin iz člena 2 Uredbe (EU) št. 1306/2013

5. Za obveznosti iz člena 33 se uporabljata tudi odstavek 2, kar zadeva primere prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva, in odstavek 4.

6. Da se zagotovi učinkovito izvajanje ukrepov na površini in se zaščitijo finančni interesi Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s pogoji, ki se uporabljajo za pretvorbo ali prilagoditev obveznosti v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34, ter opredelitvijo drugih okoliščin, v katerih pomoči ni treba vrniti.

Člen 48

Revizijska klavzula

Revizijska klavzula je predvidena za operacije, ki se izvajajo na podlagi členov 28, 29, 33 in 34, da se zagotovi njihova prilagoditev v primeru sprememb ustreznih obveznih standardov, zahtev ali obveznosti iz navedenih členov, ki jih morajo obveznosti presegati. Ta revizijska klavzula zajema tudi prilagoditve, ki so potrebne za preprečitev dvojnega financiranja praks iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v primeru spremembe teh praks.

Operacije, ki se izvajajo na podlagi členov 28, 29, 33 in 34 ter se nadaljujejo po preteku tekočega programskega obdobja, vključujejo revizijsko klavzulo, da se omogoči njihova prilagoditev pravnemu okviru naslednjega programskega obdobja.

Če se upravičenec s takšno prilagoditvijo ne strinja, obveznost preneha in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

Člen 49

Izbor operacij

1. Brez poseganja v točko (d) člena 30(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 organ upravljanja za program razvoja podeželja po posvetovanju z odborom za spremljanje določi merila za izbor operacij. Namen meril za izbor je zagotoviti enako obravnavo vlagateljev, boljšo uporabo finančnih sredstev in ciljno usmerjenost ukrepov v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja. Pri določanju in uporabi meril za izbor se v zvezi z obsegom operacije upošteva načelo sorazmernosti.

2. Organ države članice, ki je pristojen za izbor operacij, zagotovi, da se operacije, z izjemo operacij iz členov 28 do 31, 33, 34 in 36 do 39 izberejo v skladu z merili za izbor iz odstavka 1 ter na podlagi preglednega in dobro dokumentiranega postopka.

3. Po potrebi so lahko upravičenci izbrani na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, pri čemer se uporabijo merila ekonomske in okoljske učinkovitosti.

Člen 50

Opredelitev podeželskega območja

Organ upravljanja za namene te uredbe opredeli pojem "podeželsko območje" na ravni programa. Države članice lahko takšno opredelitev uvedejo za ukrep ali vrsto operacije, če je to ustrezno utemeljeno.

POGLAVJE III

Tehnična pomoč in mrežno povezovanje

Člen 51

Financiranje tehnične pomoči

1. V skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1306/2013 lahko EKSRP na pobudo Komisije in/ali lastno pobudo porabi do 0,25 % letno dodeljenih sredstev za financiranje nalog iz člena 58 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vključno s stroški vzpostavitve in delovanja Evropske mreže za razvoj podeželja iz člena 52 in mreže EIP iz člena 53.

EKSRP lahko financira tudi ukrepe iz člena 41(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ v zvezi z označbami in simboli sheme kakovosti Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

Navedeni ukrepi se izvajajo v skladu s členom 58 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ ter katerimi koli drugimi določbami navedene uredbe in njenimi izvedbenimi določbami, ki se uporabljajo za to obliko izvrševanja proračuna.

2. Na pobudo držav članic se lahko do 4 % skupnega zneska posameznega programa razvoja podeželja nameni nalogam iz člena 59 Uredbe (ES) št. 1303/2013 in stroškom za pripravljeno delo v zvezi z razmejitvijo območij z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32.

Stroški v zvezi s certifikacijskim organom iz člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 niso upravičeni na podlagi tega odstavka.

Znotraj te 4 % omejitve se rezervira znesek za vzpostavitev in delovanje nacionalne mreže za podeželje iz člena 54.

3. Pri programih razvoja podeželja, v katere so vključene tako manj razvite kot druge regije, se lahko stopnja prispevka EKSRP za tehnično podporo iz člena 59(3) v programu določi na podlagi številčno prevladujoče vrste regij.

Člen 52

Evropska mreža za razvoj podeželja

1. V skladu s členom 51(1) se za mrežno povezovanje nacionalnih mrež, organizacij in uprav, ki delujejo na področju razvoja podeželja na ravni Unije, vzpostavi Evropska mreža za razvoj podeželja.

2. Cilji mrežnega povezovanja prek Evropske mreže za razvoj podeželja so:

- (a) večja vključenost vseh zainteresiranih strani, zlasti tistih v kmetijstvu in gozdarstvu ter na drugih področjih razvoja podeželja, v izvajanje razvoja podeželja;
- (b) izboljšanje kakovosti programov razvoja podeželja;
- (c) vključenost pri obveščanju širše javnosti o prednostih politike razvoja podeželja;
- (d) podpora vrednotenju programov razvoja podeželja.

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

3. Naloge mreže so:
- (a) zbiranje, analiza in širjenje informacij o ukrepih na področju razvoja podeželja;
 - (b) zagotavljanje podpore glede postopkov vrednotenja ter zbiranja podatkov in ravnanja z njimi;
 - (c) zbiranje, usklajevanje in širjenje dobrih praks na področju razvoja podeželja na ravni Unije, tudi glede metodologij in orodij vrednotenja;
 - (d) vzpostavitev in vodenje tematskih skupin in/ali delavnic z namenom pospeševanja izmenjave strokovnega znanja in izkušenj ter podpore izvajanju, spremljanju in nadaljnjemu razvoju politike razvoja podeželja;
 - (e) zagotavljanje informacij o dosežkih na podeželskih območjih Unije in v tretjih državah;
 - (f) organiziranje srečanj in seminarjev na ravni Unije za tiste, ki so dejavno vključeni v razvoj podeželja;
 - (g) podpiranje nacionalnih mrež in pobud za transnacionalno sodelovanje ter izmenjave, ki zadevajo ukrepe in izkušnje na področju razvoja podeželja z mrežami v tretjih državah;
 - (h) posebej za lokalne akcijske skupine:
 - (i) ustvarjanje sinergij z dejavnostmi, ki jih zadevne mreže izvajajo na nacionalni ali regionalni ravni ali na obeh ravneh v zvezi s krepitvijo zmogljivosti in izmenjavo izkušenj, ter
 - (ii) sodelovanje z organi za mrežno povezovanje in tehnično podporo za lokalni razvoj, ki jih vzpostavijo ESRR, ESS in ESPR, glede svojih dejavnosti lokalnega razvoja in transnacionalnega sodelovanja.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi organizacijsko strukturo in delovanje Evropske mreže za razvoj podeželja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.
2. Namen mreže EIP je:
- (a) pospeševanje izmenjave strokovnega znanja in izkušenj ter dobrih praks;
 - (b) vzpostavitev dialoga med kmeti in raziskovalno skupnostjo ter spodbujanje vključevanja vseh zainteresiranih strani v proces izmenjave znanja.
3. Naloge mreže EIP so:
- (a) zagotovitev službe za pomoč in zagotavljanje informacij o EIP ključnim akterjem;
 - (b) spodbujanje vzpostavitve operativnih skupin in zagotavljanje informacij o priložnostih, ki jih omogočajo politike Unije;
 - (c) pomoč pri vzpostavljanju pobud za ustanovitev grozdov in pilotnih ali demonstracijskih projektov, ki so med drugim lahko povezani z naslednjimi vprašanji:
 - (i) povečano kmetijsko produktivnost, ekonomsko uspešnost, trajnost, obseg proizvodnje in učinkovitost rabe virov;
 - (ii) inovacije v podporo gospodarstvu, ki temelji na rabi biomase;
 - (iii) biotsko raznovrstnost, ekosistemske storitve, funkcionalnost tal in trajnostno upravljanje voda;
 - (iv) inovativne proizvode in storitve za integrirano dobavno verigo;
 - (v) odpiranje možnosti za nove proizvode in novih tržnih priložnosti za primarne proizvajalce;
 - (vi) kakovost in varnost hrane ter zdravo prehrano;
 - (vii) zmanjšanje izgub po pravilu in živilskih odpadkov;
 - (d) zbiranje in širjenje informacij na področju EIP, vključno z izsledki raziskav in novih tehnologij na področju inovacij in izmenjave znanja, ter izmenjave na področju inovacij s tretjimi državami.

Člen 53

Mreža Evropskega partnerstva za inovacije

1. V skladu s členom 51(1) se vzpostavi mreža EIP za podporo EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 55. Ta mreža omogoča mrežno povezovanje operativnih skupin, svetovalnih služb in raziskovalcev.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi organizacijsko strukturo in delovanje mreže EIP. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

Člen 54

Nacionalna mreža za podeželje

1. Vsaka država članica ustanovi nacionalno mrežo za podeželje, ki združuje organizacije in uprave, ki sodelujejo pri razvoju podeželja. Partnerstvo iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 je prav tako del nacionalne mreže za podeželje.

Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev predložijo poseben program za ustanovitev in delovanje svoje nacionalne mreže za podeželje.

2. Cilji mrežnega povezovanja v okviru nacionalne mreže za podeželje so:

- (a) večja vključenost zainteresiranih strani v izvajanje razvoja podeželja;
- (b) kakovostnejše izvajanje programov razvoja podeželja;
- (c) obveščanje širše javnosti in potencialnih upravičencev o politiki razvoja podeželja in možnostih financiranja;
- (d) spodbujanje inovacij v kmetijstvu, proizvodnji hrane, gozdarstvu in na podeželskih območjih.

3. Podpora EKSRP v skladu s členom 51(3) se uporablja za:

- (a) strukture, potrebne za delovanje mreže;
- (b) pripravo in izvajanje akcijskega načrta, ki vključuje vsaj:
 - (i) dejavnosti za zbiranje primerov projektov, ki zajemajo vse prednostne naloge programov razvoja podeželja;
 - (ii) dejavnosti za lažjo tematsko in analitsko izmenjavo med zainteresiranimi stranmi na področju razvoja podeželja ter lažjo izmenjavo in širjenje izsledkov;
 - (iii) dejavnosti za zagotavljanje usposabljanja in mrežnega povezovanja za lokalne akcijske skupine ter zlasti tehnične pomoči za medregijsko in transnacionalno sodelovanje, spodbujanje sodelovanja med lokalnimi akcijskimi skupinami in iskanje partnerjev za ukrep iz člena 53;
 - (iv) dejavnosti za zagotavljanje mrežnega povezovanja za svetovalce in storitve podpore za inovacije;
 - (v) dejavnosti za izmenjavo in širjenje izsledkov spremljanja in vrednotenja;

(vi) komunikacijski načrt, vključno z informiranjem in obveščanjem javnosti v zvezi s programom razvoja podeželja, v soglasju z organi upravljanja ter informacijske in komunikacijske dejavnosti, ki so namenjene širši javnosti;

(vii) dejavnosti za sodelovanje v Evropski mreži za razvoj podeželja in prispevanja k njej.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za vzpostavitev in delovanje nacionalnih mrež za podeželje ter vsebino posebnih programov iz odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

NASLOV IV

EIP NA PODROČJU KMETIJSKE PRODUKTIVNOSTI IN TRAJNOSTI

Člen 55

Cilji

1. EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti:

(a) spodbuja z viri gospodaren, ekonomsko upravičen, produktiven, konkurenčen ter podnebju prijazen kmetijski in gozdarski sektor z nizkimi emisijami, ki je odporen na podnebne spremembe in se razvija v smeri kmetijsko - ekoloških proizvodnih sistemov, pri čemer upošteva osnovne naravne vire, od katerih sta kmetijstvo in gozdarstvo odvisna;

(b) pomaga zagotavljati stalno in trajnostno oskrbo s hrano, krmo in biomateriali, kar vključuje obstoječe in nove vrste;

(c) izboljšuje procese za ohranjanje okolja ter prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev;

(d) vzpostavlja povezave med najnovejšimi spoznanji iz raziskav in najsodobnejšo tehnologijo ter kmeti, upravljavci gozdov, podeželskimi skupnostmi, podjetji, nevladnimi organizacijami in službami za svetovanje.

2. EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti si prizadeva izpolniti svoje cilje:

(a) z ustvarjanjem dodane vrednosti z boljšim povezovanjem raziskav in kmetijske prakse ter spodbujanjem širše uporabe razpoložljivih inovativnih ukrepov;

(b) s spodbujanjem hitrejšega in širšega prenosa inovativnih rešitev v prakso ter

(c) z obveščanjem znanstvenikov o potrebah po raziskavah kmetijske prakse.

3. EKSRP prispeva k ciljem EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, tako da v skladu s členom 35 podpira operativne skupine EIP iz člena 56 in mrežo EIP iz člena 53.

Člen 56

Operativne skupine

1. Operativne skupine EIP so del EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti. Ustanovijo jih zainteresirani subjekti, kot so kmetje, raziskovalci, svetovalci in podjetja, ki delujejo v kmetijskem in živilskem sektorju ter so pomembni za uresničevanje ciljev EIP.

2. Operativne skupine EIP vzpostavijo notranje postopke, s katerimi se zagotavlja preglednost njihovega delovanja in odločanja ter preprečuje navzkrižje interesov.

3. Države članice v okviru svojih programov odločajo, v kolikšnem obsegu bodo podpirale operativne skupine.

Člen 57

Naloge operativnih skupin

1. Operativne skupine EIP pripravijo načrt, ki vsebuje:

(a) opis inovativnega projekta, ki se bo razvil, preskusil, prilagodil ali izvedel;

(b) opis pričakovanih rezultatov in prispevka k cilju EIP o večji produktivnosti in trajnostnem upravljanju virov.

2. Operativne skupine pri izvajanju svojih inovativnih projektov:

(a) odločajo o pripravi in izvedbi inovativnih dejavnosti ter

(b) izvajajo inovativne dejavnosti z ukrepi, ki se financirajo v okviru programov razvoja podeželja.

3. Operativne skupine razširjajo rezultate svojega projekta, zlasti prek mreže EIP.

NASLOV V

FINANČNE DOLOČBE

Člen 58

Sredstva in njihovo razdeljevanje

1. Brez poseganja v odstavke 5, 6 in 7 tega člena je skupni znesek podpore Unije za razvoj podeželja na podlagi te uredbe za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020 84 936 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011.

2. V skladu s členom 51(1) se 0,25 % sredstev iz odstavka 1 nameni tehnični pomoči za Komisijo.

3. Zaradi načrtovanja zneskov iz odstavka 1 in njihove poznejše vključitve v splošni proračun Unije se ti zneski indeksirajo za 2 % na leto.

4. Letna razdelitev zneskov iz odstavka 1 na države članice po odbitku zneska iz odstavka 2 je navedena v Prilogi I.

5. Sredstva, ki jih država članica prenese v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013 se odštejejo od zneskov, dodeljenih tej državi članici v skladu z odstavkom 4.

6. Letna razdelitev iz odstavka 4 vključuje tudi sredstva, ki se prenesejo v EKSRP z uporabo členov 7(2) in 14(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013 in sredstva, ki se prenesejo v EKSRP z uporabo členov 10b in 136 Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009⁽¹⁾ za koledarsko leto 2013.

7. Da bi upoštevali spremembe v zvezi z letno razdelitvijo iz odstavka 4, vključno s prenosi iz odstavkov 5 in 6, da bi izvedli tehnične prilagoditve brez spremembe skupnega zneska dodeljenih sredstev ali da bi upoštevali kakršne koli druge spremembe, določene z zakonodajnim aktom po sprejetju te uredbe, je Komisija v skladu s členom 83 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za pregled zgornjih mej iz Priloge Ia.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

8 Za namene dodelitve rezerve za uspešnost iz člena 22(3) in (4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se razpoložljivi namenski prejemki, zbrani v skladu s členom 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013 za EKSRP, dodajo zneskom iz člena 20 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti razpoložljivi namenski prejemki se državam članicam dodelijo sorazmerno glede na njihov delež v skupnem znesku podpore iz EKSRP.

Člen 59

Prispevki iz Sklada

1. V odločitvi, s katero se odobri program razvoja podeželja, se določi najvišji prispevek EKSRP k programu. Po potrebi se v odločitvi jasno opredelijo sredstva, dodeljena manj razvitim regijam.

2. Prispevek EKSRP se izračuna na podlagi zneska upravičenih javnih izdatkov.

3. V programih razvoja podeželja se določi enotna stopnja prispevka EKSRP, ki velja za vse ukrepe. Po potrebi se določi ločena stopnja prispevka EKSRP za manj razvite regije, najbolj oddaljene regije, manjše Egejske otoke v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 in regije v prehodu. Najvišja stopnja prispevka EKSRP je:

- (a) 85 % upravičenih javnih izdatkov v manj razvitih regijah, v najbolj oddaljenih regijah in na manjših Egejskih otokih v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93;
- (b) 75 % upravičenih javnih izdatkov za vse regije, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27;
- (c) 63 % upravičenih javnih izdatkov za regije v prehodu, razen tistih iz točke (b) tega odstavka;
- (d) 53 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah.

Najnižja stopnja prispevka EKSRP je 20 %.

4. Z odstopanjem od odstavka 3 je najvišja stopnja prispevka EKSRP:

- (a) 80 % za ukrepe iz členov 14, 27 in 35, lokalni razvoj LEADER iz člena 32 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in operacije iz točke (a)(i) člena 19(1). Za programe manj razvitih regij, najbolj oddaljenih regij, manjših Egejskih otokov v smislu

Uredbe (EGS) št. 2019/93 in regij v prehodu iz točk (ab) in (ac) odstavka 3 se lahko navedena stopnja poveča na največ 90 %;

- (b) 75 % za operacije, ki prispevajo k doseganju okoljskih ciljev ter cilju blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje na podlagi člena 17, točk (a) in (b) člena 21(1), členov 28, 29, 30, 31 ter 34;
- (c) 100 % za finančne instrumente na ravni Unije iz točke (a) člena 38(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (d) stopnja prispevka, ki se uporablja za zadevni ukrep, povečana za dodatnih 10 odstotnih točk za prispevke k finančnim instrumentom iz točke (b) člena 38(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (e) 100 % za operacije, ki so financirane iz sredstev, prenesenih v EKSRP ob uporabi členov 7(2) in 14(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013;
- (f) 100 % za znesek 500 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011, dodeljen Portugalski, in za znesek 7 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011, dodeljen Cipru, če navedeni državi članici 1. januarja 2014 ali pozneje prejmeta finančno pomoč v skladu s členoma 136 in 143 PDEU, in sicer do leta 2016, ko se uporaba te določbe ponovno oceni;
- (g) za države članice, ki 1. januarja 2014 ali pozneje prejmemo finančno pomoč v skladu s členoma 136 in 143 PDEU, se lahko stopnja prispevka EKSRP, ki izhaja iz uporabe člena 24(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 poveča za največ dodatnih 10 odstotnih točk, do največ 95 %, za izdatke, ki jih morajo te države članice plačati v prvih dveh letih izvajanja programa razvoja podeželja. Vendar se stopnja prispevka EKSRP, ki bi se uporabljala brez tega odstopanja, upošteva za skupne javne izdatke v programskem obdobju.

5. Najmanj 5 % in v primeru Hrvaške 2,5 % skupnega prispevka EKSRP k programu razvoja podeželja je rezervirano za pristop LEADER.

6. Vsaj 30 % skupnega prispevka EKSRP k programu razvoja podeželja je rezervirano za ukrepe iz člena 17 za naložbe, povezane s podnebjem in okoljem, iz členov 21, 28, 29 in 30, razen plačil v zvezi z okvirno direktivo o vodah, ter členov 31, 32 in 34.

Prvi pododstavek se ne uporablja za najbolj oddaljene regije in čezmorska ozemlja držav članic.

7. Kadar država članica predloži tako nacionalni program kot več regionalnih programov, se odstavka 5 in 6 za nacionalni program ne uporabljata. Prispevek EKSRP k nacionalnemu programu se upošteva pri izračunu odstotka iz odstavkov 5 in 6 za posamezni regionalni program, sorazmerno deležu tega regionalnega programa v dodeljenih sredstvih na nacionalni ravni.

8. Izdatki, ki jih sofinancira EKSRP, niso sofinancirani s prispevki iz strukturnih skladov, Kohezijskega sklada ali katerega koli drugega finančnega instrumenta Unije.

9. Pri javnih izdatkih za pomoč podjetjem se upoštevajo omejitve pomoči, ki veljajo za državno pomoč, če ta uredba ne določa drugače.

Člen 60

Upravičenost izdatkov

1. Z odstopanjem od člena 65(9) Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko v programih razvoja podeželja v primeru nujnih ukrepov zaradi naravnih nesreč določeno, da se upravičenost izdatkov v zvezi s spremembami programa lahko začne z datumom pojava naravne nesreče.

2. Izdatki so upravičeni do prispevka EKSRP le, če so nastali pri operacijah, ki jih je v skladu z merili za izbor iz člena 49 določil organ upravljanja za zadevni program ali za program v njegovi pristojnosti.

Razen splošnih stroškov, opredeljenih v točki (c) člena 45(2), se v zvezi z naložbenimi operacijami v okviru ukrepov s področja uporabe člena 42 PDEU za upravičene štejejo le izdatki, ki so nastali po predložitvi vloge pristojnemu organu.

Države članice lahko v svojih programih določijo, da so upravičeni le izdatki, ki so nastali po tem, ko je vlogo za podporo odobril pristojni organ.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za člen 51(1) in (2).

4. Plačila upravičencev se dokažejo z računi in potrdili o plačilu. Če to ni mogoče, se plačila dokažejo z dokumenti enake dokazne vrednosti, razen za vrste podpore v skladu s točkami (b), (c) in (d) člena 67(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013

Člen 61

Upravičeni izdatki

1. Če se tekoči stroški krijejo s podporo v skladu s to uredbo, so upravičene naslednje vrste stroškov:

(a) operativni stroški;

(b) stroški za zaposlene;

(c) stroški usposabljanja;

(d) stroški v zvezi z odnosi z javnostmi;

(e) finančni stroški;

(f) stroški mrežnega povezovanja.

2. Študije se štejejo za upravičene izdatke le, če so povezane z določeno operacijo v okviru programa ali s posebnimi cilji programa.

3. Prispevki v naravi v obliki zagotovitve del, blaga, storitev, zemljišč in nepremičnin, za katere ni bilo izvršeno nobeno plačilo z gotovino, ki bi ga bilo mogoče dokazati z računom ali dokumenti enake dokazne vrednosti, so lahko upravičeni do podpore, če so izpolnjeni pogoji iz člena 69 Uredbe (EU) št. 1303/2013

Člen 62

Preverljivost in možnost kontrole ukrepov

1. Države članice zagotovijo, da so vsi ukrepi za razvoj podeželja, ki jih nameravajo izvajati, preverljivi in da jih je mogoče kontrolirati. Zato organ upravljanja in plačilna agencija vsakega programa razvoja podeželja predhodno ocenita preverljivost in možnost kontrole ukrepov, ki se vključijo v program razvoja podeželja. Organ upravljanja in plačilna agencija preverljivost ukrepov in možnost njihove kontrole ocenjujeta tudi med izvajanjem programa razvoja podeželja. Pri predhodni oceni in oceni med izvajanjem se upoštevajo rezultati kontrol v predhodnem in tekočem programskem obdobju. Če ocena pokaže, da zahteve v zvezi s preverljivostjo in možnostjo kontrole ukrepov niso izpolnjene, se zadevni ukrepi ustrezno prilagodijo.

2. Če je pomoč odobrena na podlagi standardnih stroškov ali dodatnih stroškov in izpada dohodka, države članice zagotovijo, da so izračuni ustrezni in natančni ter pripravljeni vnaprej na podlagi ustreznega, pravičnega in preverljivega izračuna. Zato organ, ki je funkcionalno neodvisen od organov, pristojnih za izvajanje programa, ter ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, opravi izračune ali potrdi njihovo ustreznost in natančnost. V program razvoja podeželja se vključi izjava, v kateri se potrjuje ustreznost in natančnost izračunov.

Člen 63**Predplačila**

1. Pogoj za izplačilo predplačil je izdaja bančne garancije ali enakovredno jamstvo v višini 100 % zneska predplačila. Kar zadeva javne upravičence, se predplačila izplačajo občinam, regionalnim organom in njihovim združenjem ter subjektom javnega prava.

Instrument, ki ga javni organ da kot jamstvo, se šteje za enakovrednega garanciji iz prvega pododstavka, če se organ zaveže izplačati znesek, krit z navedenim jamstvom, kolikor ni ugotovljena upravičenost do predplačila.

2. Garancija se lahko sprost, če pristojna plačilna agencija ugotovi, da je znesek dejanskih izdatkov, ki ustrezajo javnemu prispevku, povezanemu z operacijo, presegel znesek predplačila.

NASLOV VI

UPRAVLJANJE, KONTROLA IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI**Člen 64****Odgovornosti Komisije**

Za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja v skladu s členom 317 PDEU Komisija v okviru deljenega upravljanja izvaja ukrepe in kontrole iz Uredbe (EU) št. 1306/2013

Člen 65**Odgovornosti držav članic**

1. Države članice za učinkovito zaščito finančnih interesov Unije sprejmejo zakonske in druge predpise v skladu s členom 58(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

2. Države članice za vsak program razvoja podeželja imenujejo naslednje organe:

(a) organ upravljanja, ki je lahko javni ali zasebni organ, ki deluje na nacionalni ali regionalni ravni, ali pa država članica sama, kadar izvaja to nalogo, je pristojen za upravljanje zadevnega programa;

(b) akreditirano plačilno agencijo v smislu člena 7 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(c) certifikacijski organ v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

3. Države članice za vsak program razvoja podeželja zagotovijo vzpostavitev ustreznega sistema upravljanja in kontrole,

ki zagotavlja jasno dodelitev in ločitev nalog med organom upravljanja in drugimi organi. Države članice so odgovorne za zagotavljanje učinkovitega delovanja sistemov v celotnem programskem obdobju.

4. Države članice jasno opredelijo naloge organa upravljanja, plačilne agencije in lokalnih akcijskih skupin v okviru pristopa LEADER, kar zadeva uporabo meril za upravičenost in izbor ter postopek izbora projektov.

Člen 66**Organ upravljanja**

1. Organ upravljanja je odgovoren za uspešno, učinkovito in pravilno upravljanje in izvajanje programa ter zlasti za:

(a) zagotovitev ustreznega in varnega elektronskega sistema za beleženje, vzdrževanje, vodenje in sporočanje statističnih podatkov v zvezi s programom in njegovim izvajanjem, potrebnih za spremljanje in vrednotenje, in zlasti podatkov, ki so potrebni za spremljanje napredka pri doseganju opredeljenih ciljev in prednostnih nalog;

(b) posredovanje Komisiji, do 31. januarja in 31. oktobra vsako leto programa, ustreznih podatkov o kazalnikih v zvezi z operacijami, izbranimi za financiranje, vključno s podatki o kazalnikih učinka in finančnih kazalnikih,;

(c) zagotovitev, da upravičenci in drugi organi, ki sodelujejo pri izvajanju operacij:

(i) prejmejo informacije o svojih obveznostih na podlagi odobrene pomoči in uporabljajo ločen računovodski sistem ali pa ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo;

(ii) poznajo zahteve glede predložitve podatkov organu upravljanja ter evidentiranja učinkov in rezultatov;

(d) zagotovitev, da je predhodno vrednotenje iz člena 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013 v skladu s sistemom vrednotenja in spremljanja, ter sprejetje tega vrednotenja in njegovo predložitev Komisiji;

(e) zagotovitev, da je načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013 pripravljen, da je naknadno vrednotenje programa iz člena 57 Uredbe (EU) št. 1303/2013 izvedeno v rokih, določenih v navedeni uredbi, zagotovitev, da so takšna vrednotenja v skladu s sistemom spremljanja in vrednotenja, ter njihovo predložitev odboru za spremljanje in Komisiji;

- (f) zagotovitev informacij in dokumentov, potrebnih za spremljanje izvajanja programa glede na njegove posebne cilje in prednostne naloge, odboru za spremljanje;
- (g) pripravo letnega poročila o izvajanju, vključno z združenimi preglednicami za spremljanje, in njegovo predložitev Komisiji, potem ko ga odobri odbor za spremljanje;
- (h) zagotovitev, da plačilna agencija pred odobritvijo izplačil prejme vse potrebne informacije, zlasti informacije o uporabljenih postopkih in izvedenih kontrolah pri operacijah, izbranih za financiranje;
- (i) zagotovitev obveščanja javnosti o programu, tudi prek nacionalne mreže za podeželje, in sicer z obveščanjem morebitnih upravičencev, strokovnih organizacij, gospodarskih in socialnih partnerjev, organov, vključenih v spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami, ter zadevnih nevladnih organizacij, vključno z okoljskimi organizacijami, o možnostih, ki jih nudi program, in pravilih glede dostopa do sredstev programa ter z obveščanjem upravičencev o prispevku Unije, širše javnosti pa o vlogi Unije v programu.

2. Država članica ali organ upravljanja lahko za upravljanje in izvajanje operacij razvoja podeželja določi enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, regionalnimi razvojnimi organi ali nevladnimi organizacijami.

Kadar se del nalog organa upravljanja prenese na drug organ, je organ upravljanja še naprej v celoti odgovoren za učinkovitost in pravilnost upravljanja ter izvajanja navedenih nalog. Organ upravljanja zagotovi, da so opredeljene ustrezne določbe, ki drugemu organu omogočajo pridobitev vseh potrebnih podatkov in informacij za izvajanje teh nalog.

3. Če je v program razvoja podeželja vključen tematski podprogram iz člena 7, lahko organ upravljanja za upravljanje in izvajanje navedene strategije določi enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, lokalnimi akcijskimi skupinami ali nevladnimi organizacijami. V tem primeru se uporablja odstavek 2.

Organ upravljanja zagotovi, da se operacije in učinki takšnega tematskega podprograma za namene sistema spremljanja in vrednotenja iz člena 67 opredelijo ločeno.

4. Ob upoštevanju vloge plačilnih agencij in drugih organov, kot so določeni v Uredbi (EU) št. 1306/2013 se lahko v primeru, ko ima država članica več kot en program, imenuje usklajevalni organ, ki bo zagotavljal usklajenost upravljanja sredstev ter povezavo med Komisijo in nacionalnimi organi upravljanja.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotne pogoje za izvajanje zahtev glede informiranja in obveščanja javnosti iz točke (i) odstavka 1.

NASLOV VII

SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

POGLAVJE I

Splošne določbe

Oddelek 1

Vzpostavitev sistema spremljanja in vrednotenja ter njegovi cilji

Člen 67

Sistem spremljanja in vrednotenja

V skladu s tem naslovom se v sodelovanju med Komisijo in državami članicami pripravi skupni sistem spremljanja in vrednotenja, ki ga Komisija sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

Člen 68

Namen

Namen sistema spremljanja in vrednotenja je:

- prikazati napredek in dosežke politike razvoja podeželja ter ocena vpliva, uspešnosti, učinkovitosti in pomembnosti posredovanj v okviru politike razvoja podeželja;
- prispevati k bolj ciljno usmerjeni podpori za razvoj podeželja;
- podpreti skupni proces pridobivanja znanja in izkušenj, ki je povezan s spremljanjem in vrednotenjem.

Oddelek 2

Tehnične določbe

Člen 69

Skupni kazalniki

- Seznam skupnih kazalnikov, ki se nanašajo na izhodiščno stanje, pa tudi finančno izvajanje, učinke, rezultate in vpliv programa, ter veljajo za vsak program, se opredeli v sistemu spremljanja in vrednotenja iz člena 67, da se omogoči združevanje podatkov na ravni Unije.
- Skupni kazalniki temeljijo na razpoložljivih podatkih in so povezani s strukturo in cilji okvira politike razvoja podeželja ter omogočajo oceno napredka, učinkovitosti in uspešnosti izvajanja politike glede na cilje na ravni Unije, nacionalni ravni in ravni programa. Skupni kazalniki vpliva temeljijo na razpoložljivih podatkih.

3. Izvajalec vrednotenja količinsko ovrednoti vpliv programa, ki se meri s kazalniki vpliva. Komisija na podlagi ugotovitev iz vrednotenja SKP, vključno z vrednotenjem programov razvoja podeželja, ob pomoči držav članic oceni skupni vpliv vseh instrumentov SKP.

Člen 70

Elektronski informacijski sistem

Ključne informacije o izvajanju programa, o vsaki operaciji, izbrani za financiranje, in o zaključenih operacijah, ki so potrebne za spremljanje in vrednotenje, vključno s ključnimi informacijami o vsakem upravičencu in projektu, se beležijo in vodijo elektronsko.

Člen 71

Zagotavljanje informacij

Upravičenci do podpore v okviru ukrepov razvoja podeželja in lokalne akcijske skupine se zavežejo, da bodo organu upravljanja in/ali imenovanim izvajalcem vrednotenja ali drugim organom, pooblaščenim za opravljanje nalog v njihovem imenu, zagotovili vse informacije, potrebne za omogočanje spremljanja in vrednotenja programa, zlasti kar zadeva izpolnjevanje opredeljenih ciljev in prednostnih nalog.

POGLAVJE II

Spremljanje

Člen 72

Postopki spremljanja

1. Organ upravljanja in odbor za spremljanje iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1303/2013 spremljata kakovost izvajanja programa.

2. Organ upravljanja in odbor za spremljanje spremljata vsak program razvoja podeželja z uporabo finančnih kazalnikov, kazalnikov učinka in ciljnih kazalnikov.

Člen 73

Odbor za spremljanje

Države članice z regionalnimi programi lahko ustanovijo nacionalni odbor za spremljanje, ki usklajuje izvajanje teh programov glede na nacionalni okvir in črpanje finančnih sredstev.

Člen 74

Odgovornosti odbora za spremljanje

Odbor za spremljanje se prepriča o učinkovitosti programa razvoja podeželja in uspešnosti njegovega izvajanja. V ta namen odbor za spremljanje poleg nalog iz člena 49 Uredbe (EU) št. 1303/2013

(a) v štirih mesecih po sprejetju odločitve o odobritvi programa, potem ko se z njim opravi posvetovanje, izda mnenje v zvezi z merili za izbor financiranih operacij, ki se pregledajo glede na potrebe programiranja;

(b) preuči dejavnosti in rezultate v zvezi z napredkom pri izvajanju načrta vrednotenja programa;

(c) preuči zlasti ukrepe iz programa v zvezi z izpolnjevanjem predhodnih pogojenosti, ki spadajo v pristojnost organa upravljanja, ter je obveščen o ukrepih v zvezi z izpolnjevanjem drugih predhodnih pogojenosti;

(d) sodeluje v nacionalni mreži za podeželje z namenom izmenjave informacij o izvajanju programa; in

(e) obravnava in odobrava letna poročila o izvajanju, preden se pošljejo Komisiji.

Člen 75

Letno poročilo o izvajanju

1. Država članica Komisiji predloži letno poročilo o izvajanju programa razvoja podeželja v prejšnjem koledarskem letu do 30. junija 2016 in do 30. junija vsakega naslednjega leta do vključno leta 2024. Poročilo, predloženo leta 2016, zajema koledarski leti 2014 in 2015.

2. Letna poročila o izvajanju poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 med drugim vključujejo informacije o finančnih obveznostih in izdatkih za posamezen ukrep ter povzetek dejavnosti, izvedenih v zvezi z načrtom vrednotenja.

3. Letno poročilo o izvajanju, predloženo leta 2017, poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 zajema tudi opis izvajanja morebitnih podprogramov, vključenih v program.

4. Letno poročilo o izvajanju, predloženo leta 2019, poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 zajema tudi opis izvajanja morebitnih podprogramov, vključenih v program, ter oceno napredka pri zagotavljanju celostnega pristopa k uporabi EKS RP in drugih finančnih instrumentov EU za podporo prostorskega razvoja podeželskih območij, tudi s strategijami lokalnega razvoja.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o predložitvi letnih poročil o izvajanju. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

POGLAVJE III

Vrednotenje

Člen 76

Splošne določbe

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi elemente, ki morajo biti vključeni v predhodna in naknadna vrednotenja iz členov 55 in 57 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ter vzpostavi minimalne zahteve za načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

2. Države članice zagotovijo, da so vrednotenja skladna s skupnim pristopom vrednotenja, dogovorjenim v skladu s členom 67, organizirajo pripravo in zbiranje zahtevanih podatkov ter izvajalcem vrednotenja zagotovijo različne informacije, pridobljene s sistemom spremljanja.

3. Države članice poročila o vrednotenju objavijo na internetu, Komisija pa jih objavi na svoji spletni strani.

Člen 77

Predhodno vrednotenje

Države članice zagotovijo, da so izvajalci predhodnega vrednotenja že v zgodnji fazi vključeni v proces priprave programa razvoja podeželja, kar vključuje pripravo analize iz točke (b) člena 8(1), zasnovano intervensijske logike in opredelitev ciljev programa.

Člen 78

Naknadno vrednotenje

Države članice leta 2024 pripravijo poročilo o naknadnem vrednotenju za vsak njihov program razvoja podeželja. To poročilo se Komisiji predloži do 31. decembra 2024.

Člen 79

Povzetki vrednotenj

Povzetki poročil o predhodnem in naknadnem vrednotenju na ravni Unije se pripravijo v pristojnosti Komisije.

Povzetki poročil o vrednotenju se dokončajo najpozneje do 31. decembra v letu po predložitvi zadevnih vrednotenj.

NASLOV VIII

DOLOČBE O KONKURENCI

Člen 80

Pravila za podjetja

Kadar je podpora v skladu s to uredbo odobrena za oblike sodelovanja med podjetji, se lahko odobri le za takšne oblike sodelovanja, ki so skladne s pravili konkurence, kot se uporabljajo na podlagi členov od 206 do 210 Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

Člen 81

Državna pomoč

1. Če v tem naslovu ni drugače določeno, se členi 107, 108 in 109 PDEU uporabljajo za podporo držav članic, namenjeno razvoju podeželja.

2. Členi 107, 108 in 109 PDEU se na področju uporabe člena 42 PDEU ne uporabljajo za plačila, ki jih države članice izvedejo na podlagi te uredbe in v skladu z njo, ali za dodatno nacionalno financiranje iz člena 82.

Člen 82

Dodatno nacionalno financiranje

Plačila, ki jih izvedejo države članice v zvezi z operacijami s področja uporabe člena 42 PDEU in so namenjena dodatnemu financiranju za razvoj podeželja, za katerega se odobri podpora Unije kadar koli med programskim obdobjem, države članice vključijo v program razvoja podeželja, kot je določeno v točki (j) člena 8(1), in kadar izpolnjujejo merila iz te uredbe, jih odobri Komisija.

NASLOV IX

POOBLASTILA KOMISIJE, SKUPNE DOLOČBE TER PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Pooblastila Komisije

Člen 83

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89 je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od datuma začetka veljavnosti te uredbe. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89 lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.

4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), členom 28(10) in (11), členi 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od prejema uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 84

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, ki se imenuje Odbor za razvoj podeželja. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE II

Skupne določbe

Člen 85

Izmenjava informacij in dokumentov

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami vzpostavi informacijski sistem, ki omogoča varno izmenjavo podatkov skupnega interesa med Komisijo in vsako od držav članic. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o delovanju tega sistema. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

2. Komisija zagotovi ustrezen in varen elektronski sistem, v katerem se ključne informacije ter poročila o spremljanju in vrednotenju beležijo, vzdržujejo in upravljajo.

Člen 86

Obdelava in varstvo osebnih podatkov

1. Države članice in Komisija zbirajo osebne podatke zaradi izvajanja svojih obveznosti upravljanja, kontrole, spremljanja in vrednotenja iz te uredbe, in zlasti tistih iz naslovov VI in VII, in teh podatkov ne obdelujejo na način, ki ni skladen s tem namenom.

2. Kadar se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in vrednotenja v skladu z naslovom VII ter se pri tem uporablja varen elektronski sistem iz člena 85, se spremenijo v anonimne in se obdelujejo le v zbirni obliki.

3. Osebni podatki se obdelujejo v skladu s pravili iz Direktive 95/46/ES in Uredbe (ES) št. 45/2001. Zlasti se takšni podatki ne hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za dlje, kot je potrebno za namene, za katere so bili zbrani ali za katere se dodatno obdelujejo, pri čemer se upoštevajo minimalna obdobja hrambe iz veljavnega nacionalnega prava in prava Unije.

4. Države članice obvestijo posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, da lahko nacionalni organi in organi Unije v skladu z odstavkom 1 obdelujejo njihove osebne podatke in da imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, zaradi tega pravice, določene v pravilih o varstvu podatkov iz Direktive 95/46/ES oziroma Uredbe (ES) št. 45/2001.

5. Za ta člen se uporabljajo členi 111 do 114 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

Člen 87

Splošne določbe SKP

Za ukrepe iz te uredbe se uporabljajo Uredba (EU) št. 1306/2013 in določbe, sprejete na podlagi navedene uredbe.

POGLAVJE III

Prehodne in končne določbe

Člen 88

Uredba (ES) št. 1698/2005

Uredba (ES) št. 1698/2005 se razveljavi.

Uredba (ES) št. 1698/2005 se še naprej uporablja za operacije, ki se izvajajo v skladu s programi, ki jih Komisija na podlagi navedene uredbe odobri pred 1. januarjem 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Člen 89

Prehodne določbe

Za lažji prehod s sistema, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1698/2005, na sistem, vzpostavljen s to uredbo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s pogoji, pod katerimi se lahko podpora, ki jo Komisija odobri v skladu z Uredbo (ES) št. 1698/2005, vključi v podporo iz te uredbe, tudi za tehnično pomoč in naknadna vrednotenja. V navedenih delegiranih aktih se lahko določijo tudi pogoji za prehod iz podpore za razvoj podeželja za Hrvaško v okviru Uredbe (ES) št. 1085/2006 na podporo, dodeljeno v okviru te uredbe.

Člen 90

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Za Svet
Predsednik
V. JUKNA

PRILOGA I

RAZDELITEV PODPORE UNIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA (2014–2020)

(trenutne cene v EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ 2014–2020
Belgija	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bolgarija	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Češka	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Danska	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Nemčija	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Estonija	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Irška	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Grčija	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Španija	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Francija	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Hrvaška	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Italija	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Ciper	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Latvija	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Litva	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luksemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Madžarska	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Malta	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Nizozemska	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Avstrija	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Poljska	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

(trenutne cene v EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ 2014–2020
Portugalska	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Romunija	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Slovenija	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovaška	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Finska	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Švedska	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Združeno kraljestvo	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
Skupaj EU-28	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Tehnična pomoč (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Skupaj	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

PRILOGA II

ZNESKI IN STOPNJE PODPORE

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
15(8)	Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah	1 500	na nasvet
		200 000	na tri leta za usposabljanje svetovalcev
16(2)	Dejavnosti informiranja in promocije	70 %	upravičenih stroškov ukrepa
16(4)	Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila	3 000	na kmetijsko gospodarstvo na leto
17(3)	Naložbe v osnovna sredstva		Kmetijski sektor
		50 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27.
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na Hrvaškem za izvajanje Direktive Sveta 91/676/EGS ⁽¹⁾ v obdobju največ štirih let od dneva pristopa v skladu s členoma 3(2) in 5(1) navedene direktive
		75 %	zneska upravičene naložbe na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah Pod pogojem, da najvišja stopnja skupne podpore ne presega 90 %, se lahko zgornje stopnje povečajo za dodatnih 20 odstotnih točk za: — mlade kmete, kot so opredeljeni v tej uredbi ali ki so kmetijsko gospodarstvo ustanovili v petih letih pred vlogo za podporo; — kolektivne naložbe in integrirane projekte, vključno s tistimi, povezanimi z združevanjem organizacij proizvajalcev; — območja z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32; — operacije, ki se podpirajo v okviru EIP; — naložbe v zvezi z operacijami iz členov 28 in 29.

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
			predelavo in trženje proizvodov, naštetih v Prilogi I k PDEU
		50 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah Pod pogojem, da najvišji skupni znesek podpore ne presega 90 %, se lahko zgornje stopnje povečajo za dodatnih 20 odstotnih točk za operacije, ki se podpirajo v okviru EIP ali tistih v zvezi z združevanjem organizacij proizvajalcev.
17(4)	Naložbe v osnovna sredstva	100 %	Neproizvodne naložbe ter kmetijska in gozdarska infrastruktura
18(5)	Obnavljanje potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč, in uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov	80 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za preventivne operacije, ki jih izvajajo posamezni kmetje
		100 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za preventivne operacije, ki jih skupaj izvaja več upravičencev
		100 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za operacije obnove kmetijskega zemljišča in proizvodnega potenciala, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov
19(6)	Razvoj kmetij in podjetij	70 000	na mladega kmeta v skladu s členom 19(1)(a)(i)
		70 000	na upravičenca v skladu s členom 19(1)(a)(ii)
		15 000	na majhno kmetijo v skladu s členom 19(1)(a)(iii)
23(3)	Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov	80 %	zneska upravičenih naložb za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
26(4)	Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov	65 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah
27(4)	Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev	10 %	Kot odstotni delež tržne proizvodnje v prvih petih letih po priznanju. Podpora se postopno znižuje.
		100 000	najvišji znesek na leto v vseh primerih.
28(8)	Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	600 (*)	na ha na leto za enoletnice
		900 (*)	na ha na leto za trajne nasade
		450 (*)	na ha na leto za drugo rabo zemljišča
		200 (*)	na glavo velike živine na leto za lokalne pasme, ki jim grozi prenehanje reje
29(5)	Ekološko kmetovanje	600 (*)	na ha na leto za enoletnice
		900 (*)	na ha na leto za trajne nasade
		450 (*)	na ha na leto za drugo rabo zemljišča
30(7)	Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah	500 (*)	največ na ha na leto v začetnem obdobju, ki ne presega pet let
		200 (*)	največ na ha na leto
		50 (**)	najmanj na ha na leto za plačila na podlagi okvirne direktive o vodah
31(3)	Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami	25	najmanj na ha na leto v povprečju za površino, za katero upravičenec prejema podporo
		250 (*)	največ na ha na leto
		450 (*)	največ na ha na leto v gorskih območjih iz člena 32(2)
33(3)	Dobrobit živali	500	na GVŽ

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
34(3)	Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve in ohranjanje gozdov	200 (*)	na ha na leto
38(5)	Zavarovanje pridelka, živali in rastlin	65 %	zavarovalne premije, ki jo je treba plačati
38(5)	Vzajemni skladi za slabe vremenske razmere, bolezni živali in rastlin, napade škodljivcev ter okoljske nesreče	65 %	upravičenih stroškov
39(5)	Instrument za stabilizacijo dohodkov	65 %	upravičenih stroškov

(¹) Direktiva Sveta z dne 12. decembra 1991, o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih viriv (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

(*) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povečajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

(**) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko znižajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

Opomba: Intenzivnosti pomoči ne posegajo v pravila Unije o državni pomoči.

PRILOGA III

BIOFIZIKALNA MERILA ZA RAZMEJITEV OBMOCIJ Z NARAVNIMI OMEJITVAMI

MERILO	OPREDELITEV	MEJNA VREDNOST
PODNEBJE		
Nizka temperatura (*)	dolžina obdobja rasti (število dni), ki je določena s številom dni s povprečno dnevno temperaturo > 5° C (LGPt5), ali	≤ 180 dni
	vsota termalnega časa (stopinjskih dni) za obdobje rasti, določena z vsoto povprečnih dnevni temperatur > 5° C	≤ 1 500 stopinjskih dni
Suhost	razmerje med letno količino padavin (P) in letno potencialno evapotranspiracijo (PET)	P/PET ≤ 0,5
PODNEBJE IN TLA		
Prekomerna vlažnost tal	število dni, ko vlažnost doseže ali preseže 100 % kapacitete tal	≥ 230 dni
TLA		
Omejeno izsuševanje tal (*)	območja, namočena večji del leta	mokra tla do 80 cm pod površjem več kot 6 mesecev ali mokra tla do 40 cm pod površjem več kot 11 mesecev ali območje s slabim ali zelo slabim odvajanjem vode ali barvni vzorec oglejenih tal do 40 cm pod površjem
Neugodna tekstura in kamnitost (*)	relativna pogostost ilovice, blata, peska, organskih snovi (masa v %) in grobih delcev (prostorninski %)	≥ 15 % prostornine vrhnje plasti tal je grob material, vključno z osamljenimi skalami in balvani, ali
		tekstura v polovici ali (skupno) več od 100 cm površine tal je pesek, ilovnat pesek, opredeljen kot: % blata + (2 × % ilovice) ≤ 30 % ali
		tekstura vrhnje plasti tal je težka ilovica (≥ 60 % ilovice) ali
		organska prst (organska snov ≥ 30 %) debeline najmanj 40 cm ali
		vrhnja plast tal vsebuje 30 % ali več ilovice in v 100 cm od površine tal obstajajo vertične lastnosti
Plitko koreninjenje	globina (cm) od površine tal do trdne kamnine ali trdih tal	≤ 30 cm

MERILO	OPREDELITEV	MEJNA VREDNOST
Slabe kemijske lastnosti (*)	prisotnost soli, izmenljivega natrija, prekomerne kislosti	slanost: ≥ 4 decisiemens na meter (dS/m) v vrhnji plasti tal ali
		vsebnost natrija: ≥ 6 odstotkov izmenljivega natrija (ESP) v polovici ali (skupno) več od 100 cm površinske plasti tal ali
		kislost tal: $\text{pH} \leq 5$ (v vodi) v vrhnji plasti tal
ZEMLJIŠČE		
Strmo pobočje	sprememba nadmorske višine glede na planimetrično razdaljo (%)	≥ 15 %

(*) Države članice morajo izpolnjevanje tega merila preveriti le glede na tiste prage, ki so relevantni za poseben položaj območja.

PRILOGA IV

**OKVIRNI SEZNAM UKREPOV IN OPERACIJ, KI SO POSEBNO POMEMBNI ZA TEMATSKE
PODPROGRAME IZ ČLENA 7**

Mladi kmetje:

- Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena mladim kmetom, ki prvič ustanavljajo kmetijsko gospodarstvo
- Naložbe v osnovna sredstva
- Prenos znanja in dejavnosti informiranja
- Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah
- Sodelovanje
- Naložbe v nekmetijske dejavnosti

Majhne kmetije:

- Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij
- Naložbe v osnovna sredstva
- Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila
- Prenos znanja in dejavnosti informiranja
- Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah
- Sodelovanje

Naložbe v nekmetijske dejavnosti

- Ustanovitev skupin proizvajalcev
- LEADER

Gorska območja:

- Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami
- Kmetijsko-okoljske - podnebne operacije
- Sodelovanje
- Naložbe v osnovna sredstva
- Razvoj kmetij in podjetij na podeželskih območjih
- Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila
- Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov
- Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih
- Prenos znanja in dejavnosti informiranja
- Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah
- Ustanovitev skupin proizvajalcev
- LEADER

Kratke dobavne verige:

- Sodelovanje
- Ustanovitev skupin proizvajalcev
- LEADER
- Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Naložbe v osnovna sredstva

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Ženske na podeželju:

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Naložbe v osnovna sredstva

Razvoj kmetij in podjetij

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Sodelovanje

LEADER

Blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter biotska raznovrstnost:

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Naložbe v osnovna sredstva

Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, ter uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje

Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila

Ekološko kmetovanje

Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah

Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (biotska raznovrstnost)

Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

Sodelovanje

Obvladovanje tveganj

—

PRILOGA V

PREDHODNE POGOJENOSTI ZA RAZVOJ PODEŽELJA

1. POGOJENOSTI V ZVEZI S PREDNOSTNIMI NALOGAMI

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>Prednostna naloga za RP 3: spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobit živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu</p> <p>TC 5: spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj</p>	3.1. Preprečevanje in obvladovanje tveganj: obstoj nacionalnih ali regionalnih ocen tveganja za obvladovanje nesreč, v katerih je upoštevano prilagajanje podnebnim spremembam	<ul style="list-style-type: none"> — Uvedeno je nacionalno ali regionalno ocenjevanje tveganj, ki vključuje naslednje elemente: <ul style="list-style-type: none"> — opis procesa, metodologije, metod in podatkov neobčutljive narave, ki se uporabljajo za ocenjevanje tveganj, ter meril, temelječih na oceni tveganja, za določitev prednostnih naložb; — opis scenarijev z enim tveganjem in scenarijev z več tveganji; — po potrebi upoštevanje nacionalnih strategij za prilagajanja podnebnim spremembam.
<p>Prednostna naloga za RP 4: obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom</p>	4.1. Dobri kmetijski in okoljski pogoji (GAEC): standardi za ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev pri kmetovanju iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) 1306/2013 so določeni na nacionalni ravni	— Standardi ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev pri kmetovanju so določeni v nacionalnem pravu ter opisani v programih;
TC 5: spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj	4.2. Minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev: minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev iz člena 28 poglavja I naslova III te uredbe so določene na nacionalni ravni	— minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev iz poglavja I naslova III te uredbe so opisane v programih;
TC 6: ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov	4.3. Drugi ustrezni nacionalni standardi: ustrezni obvezni nacionalni standardi so določeni za namene člena 28 poglavja I naslova III te uredbe	— ustrezni obvezni nacionalni standardi so opisani v programih.
<p>Prednostna naloga za RP 5: spodbujanje učinkovite rabe virov in podpiranje prehoda na nizkoogljično in podnebju prilagojeno gospodarstvo v sektorjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva</p> <p>TC 4: podpiranje prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih</p> <p>TC 6: ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov</p>	5.1. Energetska učinkovitost: Uvedeni so bili ukrepi za spodbujanje stroškovno učinkovitih izboljšav na področju učinkovitosti rabe končne energije in stroškovno učinkovitih naložb v energetska učinkovitost pri gradnji ali obnovi stavb.	<ul style="list-style-type: none"> — Ukrepi vključujejo: <ul style="list-style-type: none"> — ukrepe, namenjene zagotavljanju vzpostavitve minimalnih zahtev, povezanih z energetska učinkovitostjo stavb, v skladu s členi 3, 4 in 5 Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾; — ukrepe, potrebne za vzpostavitev sistema certificiranja energetske učinkovitosti stavb v skladu s členom 11 Direktive 2010/31/EU; — ukrepe za zagotovitev strateškega načrtovanja na področju energetske učinkovitosti v skladu s členom 3 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
		<ul style="list-style-type: none"> — ukrepe v skladu s členom 13 Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah, da se končnim odjemalcem zagotovijo individualni števcji v mejah tehnične izvedljivosti in finančne sprejemljivosti ter sorazmerno z morebitnimi prihranki energije.
	5.2. Vodni sektor: obstoj a) politike določanja cen vode, ki zagotavlja ustrezne spodbude za uporabnike za učinkovito rabo vodnih virov, in b) ustreznega prispevka različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev v višini, ki se določi v odobrenem načrtu upravljanja povodja za naložbe, podprte s programi.	<ul style="list-style-type: none"> — V sektorjih, podprtih v okviru EKSRP, je država članica zagotovila prispevek različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev glede na sektor v skladu s prvo alineo drugega pododstavka člena 9(1) okvirne direktive o vodah, pri čemer se po potrebi upoštevajo družbeni, okoljski in gospodarski vplivi povračila ter geografske in podnebne razmere ene ali več prizadetih regij.
	5.3. Energija iz obnovljivih virov: Izvedeni so bili ukrepi za spodbujanje proizvodnje in distribucije obnovljivih virov energije ⁽⁴⁾ .	<ul style="list-style-type: none"> — Vzpostavljeni so pregledni programi podpore, prednostni dostop do omrežja ali zajamčeni dostop in prednostno odpremljanje ter standardna pravila za prevzemanje in delitev stroškov tehnične prilagoditve, ki so bila objavljena, v skladu s členi 14(1) ter 16(2) in (3) Direktive 2009/28/ES; — država članica je sprejela nacionalni akcijski načrt za energijo iz obnovljivih virov v skladu s členom 4 Direktive 2009/28/ES.
<p>Prednostna naloga za RP 6: spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij</p> <p>TC 2: povečanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti (cilj širokopasovne povezave)</p>	6.3. Infrastruktura omrežja naslednje generacije: obstoj nacionalnih ali regionalnih načrtov za dostopovna omrežja naslednje generacije, v katerih so upoštevani regionalni ukrepi, da bi se dosegli cilji Unije glede visokohitrostnega internetnega dostopa, s poudarkom na področjih, na katerih trg ne zagotavlja dovolj kakovostne odprte infrastrukture po sprejemljivih cenah v skladu s pravili Unije o konkurenci in državni pomoči, ter da bi se zagotovile dostopne storitve za ranljive skupine.	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni načrt za omrežja naslednje generacije, ki zajema: <ul style="list-style-type: none"> — načrt naložb v infrastrukturo na podlagi ekonomske analize, v kateri se upoštevajo obstoječa zasebna in javna infrastruktura ter načrtovane naložbe; — modele trajnostnih naložb, s katerimi se krepi konkurenca ter zagotavlja dostop do odprtih, cenovno sprejemljivih in kakovostnih infrastrukture in storitev, ki bodo ustrezne tudi v prihodnosti; — ukrepe za spodbujanje zasebnih naložb.

⁽¹⁾ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

⁽²⁾ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1)

⁽³⁾ Direktiva 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS (UL L 114, 27.4.2006, str. 64)

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

PRILOGA VI

OKVIRNI SEZNAM UKREPOV, KI SO POMEMBNI ZA ENO ALI VEČ PREDNOSTNIH NALOG UNIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA

Ukrepi, ki so posebno pomembni za več prednostnih nalog Unije

Člen 15 Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Člen 17 Naložbe v osnovna sredstva

Člen 19 Razvoj kmetij in podjetij

Člen 35 Sodelovanje

Členi 42 - 44 LEADER

Ukrepi, ki so posebno pomembni za pospeševanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih

Člen 14 Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Člen 26 Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov

Ukrepi, ki so posebno pomembni za krepitev konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva in krepitev sposobnosti preživetja kmetij

Člen 16 Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Ukrepi, ki so posebno pomembni za spodbujanje organiziranja živilske verige in obvladovanja tveganj v kmetijstvu

Člen 18 Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, ter uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

Člen 24 Preprečevanje in odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov

Člen 27 Ustanovitev skupin proizvajalcev

Člen 33 Dobrobit živali

Člen 36 Obvladovanje tveganj

Člen 37 Zavarovanje pridelka, živali in rastlin

Člen 38 Vzajemni skladi za bolezni živali in rastlin ter okoljske nesreče

Člen 39 Instrument za stabilizacijo dohodka

Ukrepi, ki so posebno pomembni za obnovo, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, odvisnih od kmetijstva in gozdarstva,

in

spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje kmetijskega, živilskega in gozdarskega sektorja pri prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe

Člen 21(1)(a) Pogozdovanje in ustvarjanje gozdnih zemljišč

Člen 21(1)(b) Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

-
- Člen 21(1)(d) Naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti ter blažitev potencialnih gozdnih ekosistemov
- Člen 28 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila
- Člen 29 Ekološko kmetovanje
- Člen 30 Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah
- Člena 31 in 32 Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami
- Člen 34 Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov
- Ukrepi, ki so posebno pomembni za spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij
- Člen 20 Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih
- Členi 42–44 LEADER
-

UREDBA (EU) št. 1306/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom "Skupna kmetijska politika proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem" so opredeljeni morebitni izzivi, cilji in usmeritve skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2013. Na podlagi razprave o tem sporočilu bi bilo treba SKP reformirati s 1. januarjem 2014. Ta reforma bi morala zajemati vse glavne instrumente SKP, vključno z Uredbo Sveta (ES) št. 1290/2005 ⁽²⁾. Izkušnje, pridobljene pri izvajanju navedene uredbe kažejo, da je treba prilagoditi nekatere prvine mehanizma financiranja in spremljanja. Zaradi obsega reforme je primerno razveljaviti Uredbo (ES) št. 1290/2005 in jo nadomestiti z novim besedilom. Z reformo bi bilo treba tudi čim bolj uskladiti, racionalizirati in poenostaviti njene določbe.
- (2) Da se dopolnijo ali spremenijo nekatere nebitne določbe te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme delegirane akte v

zvezi z akreditacijo plačilnih agencij in usklajevalnih organov, obveznostmi plačilnih agencij glede javne intervencije ter pravil o vsebini nalog upravljanja in kontrole teh agencij, ukrepi, ki se financirajo iz splošnega proračuna Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: proračun Unije) v okviru javne intervencije, in vrednotenjem dejavnosti v povezavi z javno intervencijo. To pooblastilo bi moralo zajemati tudi odstopanja, ki se uporabljajo v primeru neupravičenosti plačil, ki jih plačilne agencije upravičencem izvršijo pred prvim mogočim dnevom plačila ali po zadnjem mogočem dnevu plačila, in kompenzacijo med odhodki in prihodki v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). To pooblastilo bi moralo zajemati tudi metode, ki se uporabijo pri obveznostih in plačilu zneskov, če do začetka proračunskega leta še ni bil sprejet proračun Unije ali če skupni znesek načrtovanih obveznosti presega prag, določen v členu 170(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

Poleg tega bi moralo to pooblastilo zajemati tudi odlog mesečnih plačil Komisije državam članicam v zvezi z odhodki v okviru EKJS in pogoje, v skladu s katerimi Komisija zmanjša ali začasno prekine vmesna plačila državam članicam v okviru EKSRP. To pooblastilo bi moralo zajemati tudi začasno prekinitev mesečnih plačil ali vmesnih plačil, za katera ustrezni statistični podatki niso bili pravočasno poslani, posebne obveznosti držav članic v zvezi s pregledi, merila in metodologijo za uporabo popravkov v okviru postopka potrjevanja skladnosti in izterjavo dolgov. To pooblastilo bi moralo zajemati tudi zahteve v zvezi s carinskimi postopki, prekinitvijo pomoči in kaznimi v primeru neizpolnjevanja pogojev za upravičenost in zaveze ali druge obveznosti, ki izhajajo iz uporabe področne kmetijske zakonodaje. To pooblastilo bi moralo zajemati tudi tržne ukrepe, za katere lahko Komisija začasno prekine mesečna plačila, pravila o varščinah ter delovanje integriranega administrativnega in kontrolnega sistema in ukrepe, izključene iz pregleda transakcij. Podobno bi to pooblastilo moralo zajemati tudi spremembo zneska prejemkov ali plačil, pod katerim pregleda trgovinskega dokumenta podjetij na podlagi te uredbe običajno ne bi bilo treba opravljati, kazni, ki se uporabijo v okviru navzkrižne skladnosti, zahteve glede kontrol v vinskem sektorju in pravila glede ohranjanja trajnih pašnikov. Nazadnje bi to pooblastilo moralo zajemati pravila glede operativnega dogodka in menjalnega tečaja za države članice, ki ne uporabljajo eura, ukrepe za zaščito uporabe prava Unije, če obstaja verjetnost, da bi njegovo uporabo ogrozile izredne monetarne prakse, povezane z nacionalno valuto, v zvezi

⁽¹⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 116.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L 209, 11.8.2005, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

z vsebino skupnega okvira spremljanja in vrednotenja ukrepov, sprejetih na podlagi SKP, ter v zvezi s prehodnimi ukrepi. Zlasti je pomembno, da

in sicer neposredno ali v okviru deljenega upravljanja z državami članicami. Treba bi bilo natančno določiti vrste ukrepov, ki se lahko financirajo iz Skladov.

Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

- (3) SKP obsega vrsto ukrepov, vključno z ukrepi za razvoj podeželja. Pomembno je zagotoviti financiranje teh ukrepov, ki bo prispevalo k doseganju ciljev SKP. Glede na to, da imajo ti ukrepi nekatere skupne elemente, hkrati pa se v več pogledih razlikujejo, bi morale biti njihovo financiranje združeno v istem nizu določb. Po potrebi bi morale te določbe omogočati različno obravnavo. Z Uredbo (ES) št. 1290/2005 sta bila ustanovljena dva evropska kmetijska sklada, in sicer EKJS in EKSRP (v nadaljnjem besedilu: Sklada). Ta Sklada bi bilo treba ohraniti.
- (4) Za ukrepe iz te uredbe bi bilo treba uporabljati Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 in določbe, sprejete na podlagi navedene uredbe. Ta uredba vsebuje zlasti določbe o deljenem upravljanju z državami članicami na podlagi načel dobrega finančnega poslovanja, preglednosti in nediskriminacije ter določbe o vlogi akreditiranih organov in o proračunskih načelih, torej določbe, ki bi jih bilo treba upoštevati v okviru te uredbe.
- (5) Za zagotovitev skladnosti med praksami držav članic in harmonizirane uporabe klavzule o višji sili s strani držav članic bi morala ta uredba po potrebi določati izjeme v primeru višje sile in izjemnih okoliščin, pa tudi neizčrpen seznam možnih primerov višje sile in izjemnih okoliščin, ki jih priznajo pristojni nacionalni organi. Ti organi bi morali sprejeti odločitev o višji sili ali izjemnih okoliščinah za vsak primer posebej, na podlagi ustreznih dokazil in ob uporabi koncepta višje sile v okviru kmetijske zakonodaje Unije, vključno ob upoštevanju sodne prakse Sodišča.
- (6) Odhodke SKP, vključno z odhodki za razvoj podeželja, bi bilo treba financirati iz Skladov v okviru proračuna Unije,
- (7) Treba bi bilo predvideti določbe o akreditaciji plačilnih agencij s strani držav članic in o uvedbi postopkov za pridobitev izjav o upravljanju ter za pridobitev potrditve za sisteme upravljanja in spremljanja ter potrditve letnih obračunov s strani neodvisnih organov. Da se poleg tega zagotovi preglednost nacionalnih pregledov, zlasti pri postopkih za odobritev, potrditev veljavnosti in izplačila, ter zmanjša upravno breme in breme revizij za Komisijo in države članice v primerih, ko je potrebna akreditacija za vsako posamezno plačilno agencijo, bi bilo treba omejiti število organov in teles, ki so jim dodeljena ta pooblastila, ob upoštevanju ustavne ureditve posamezne države članice. Da bi se izognili nepotrebnim stroškom reorganizacije, bi države članice morale imeti možnost, da ohranijo toliko plačilnih agencij, kot jih je bilo akreditiranih pred začetkom veljavnosti te uredbe.
- (8) Kadar država članica akreditira več kot eno plačilno agencijo, mora imenovati en sam javni usklajevalni organ, ki zagotavlja usklajenost pri upravljanju sredstev, zagotovi povezavo med Komisijo in različnimi akreditiranimi plačilnimi agencijami in, da so Komisiji hitro na voljo zahtevani podatki o dejavnostih različnih plačilnih agencij. Javni usklajevalni organ bi moral tudi sprejeti in usklajevati ukrepe za odpravo splošnih pomanjkljivosti in Komisijo obveščati o nadaljnjih ukrepih. Poleg tega bi moral ta organ spodbujati in po možnosti zagotavljati enotno uporabo skupnih pravil in standardov.
- (9) Samo z uporabo plačilnih agencij, ki so jih akreditirale države članice, je razumno jamstvo, da so bili izvedeni potrebni pregledi pred odobritvijo pomoči Unije upravičencem. Zato bi bilo treba v tej uredbi jasno določiti, da se lahko iz proračuna Unije povrnejo samo odhodki akreditiranih plačilnih agencij.
- (10) Da bi se upravičenci bolj zavedali razmerja med kmetijskimi praksami in upravljanjem kmetijskih gospodarstev na eni strani ter standardi glede okolja, podnebnih sprememb, dobrega kmetijskega stanja zemljišč, varnosti hrane, javnega zdravja, zdravja živali in rastlin ter dobrobiti živali na drugi strani, morajo države članice vzpostaviti celovit sistem kmetijskega svetovanja, v okviru katerega se upravičencem nudijo nasveti. Sistem kmetijskega svetovanja ne bi smel na noben način vplivati na obveznost in odgovornost upravičencev do spoštovanja teh standardov. Države članice bi morale tudi zagotoviti jasno ločevanje med svetovanjem in pregledi.

- (11) Sistem kmetijskega svetovanja bi moral zajemati vsaj obveznosti na ravni kmetijskega gospodarstva, ki izhajajo iz standardov in zahtev glede navzkrižne skladnosti. Prav tako bi moral navedeni sistem zajemati zahteve, ki jih je treba upoštevati v zvezi s kmetijskimi praksami, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje in ohranjanje kmetijskih površin v skladu z Uredbo (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter ukrepi na ravni kmetijskega gospodarstva, predvidenimi v programih razvoja podeželja, ki so namenjeni posodabljanju kmetijskih gospodarstev, krepitvi konkurenčnosti, sektorskemu povezovanju, inovacijam, tržni usmerjenosti ter spodbujanju podjetništva.
- Navedeni sistem bi moral zajemati tudi zahteve, ki jih upravičencem naložijo države članice za izvajanje določenih določb Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, zlasti zahteve glede skladnosti s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz člena 14 Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.
- (12) Uporaba sistema kmetijskega svetovanja bi morala biti za upravičence prostovoljna. Vsem upravičencem, tudi kmetom, ki v okviru SKP ne prejemajo podpore, bi moralo biti omogočeno sodelovanje v sistemu. Vendar pa bi lahko države članice določile prednostna merila. Zaradi narave sistema je primerno, da se informacije, pridobljene med potekom svetovalne dejavnosti, obravnavajo kot zaupne, razen v primerih resnih kršitev prava Unije ali nacionalnega prava. Za zagotovitev učinkovitosti sistema bi morali biti svetovalci primerno kvalificirani in se redno usposabljati.
- (13) Komisija bi morala državam članicam zagotoviti finančna sredstva iz EKJS, ki so potrebna za kritje odhodkov, ki so jih izvršile akreditirane plačilne agencije, v obliki povračil po knjiženju odhodkov, ki jih izvršijo te agencije. Dokler niso povračila v obliki mesečnih plačil izplačana, morajo države članice dati na voljo potrebna finančna sredstva glede na potrebe svojih akreditiranih plačilnih agencij.
- Države članice in upravičenci, vključeni v izvajanje SKP, bi morali sami kriti administrativne stroške in stroške za osebe
- (14) Z uporabo agrometeorološkega sistema ter pridobivanjem in izpopolnjevanjem satelitskih posnetkov naj bi Komisiji omogočili zlasti upravljanje kmetijskih trgov, lažje spremljanje kmetijskih odhodkov ter srednjeročno in dolgoročno spremljanje kmetijskih virov. Poleg tega bi bilo treba na podlagi izkušenj, pridobljenih pri uporabi Uredbe Sveta (ES) št. 165/94 ⁽⁵⁾, nekatere njene določbe vključiti v to uredbo in posledično bi bilo treba Uredbo (ES) št. 165/94 razveljaviti.
- (15) Zaradi spoštovanja proračunske discipline je treba določiti letno zgornjo mejo odhodkov, ki jih financira EKJS, in pri tem upoštevati najvišje zneske, ki so bili za ta sklad določeni v večletnem finančnem okviru, določenem v Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 ⁽⁶⁾ [VFO].
- (16) Proračunska disciplina zahteva tudi, da je treba letno zgornjo mejo odhodkov, ki jih financira EKJS, upoštevati v vseh okoliščinah in v vseh fazah proračunskega postopka in izvrševanja proračuna. Zato je treba nacionalno zgornjo mejo za neposredna plačila na državo članico, določeno v Uredbi (EU) št. 1307/2013, upoštevati kot finančno zgornjo mejo za ta neposredna plačila za zadevno državo članico, ter zagotoviti, da povračila teh plačil upoštevajo finančno zgornjo mejo. Proračunska disciplina poleg tega tudi zahteva, da se pri vseh pravnih aktih Unije na področju SKP, ki jih predlaga Komisija ali jih sprejme Unija ali Komisija ter jih financira EKJS, upošteva letna zgornja meja odhodkov, financiranih iz tega sklada.
- (17) Da se zagotovi, da zneski za financiranje SKP ne presežejo letnih zgornjih mej, bi bilo treba ohraniti finančni mehanizem iz Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 ⁽⁷⁾, v skladu s katerim se prilagodi raven neposredne podpore. Kadar Evropski parlament in Svet ne določita teh prilagoditev pred 30. junijem koledarskega leta, za katerega se uporablja, bi morala biti za to pooblaščen Komisija.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru SKP (Glej stran 608 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L 309, 24.11.2009, str. 71).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 165/94 z dne 24. januarja 1994 o sofinanciranju kontrole z daljinskim zaznavanjem s strani Skupnosti (UL L 24, 29.1.1994, str. 6).

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega Uradnega lista).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

- (18) Za podporo kmetijskemu sektorju v primeru večjih kriz, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo ali distribucijo, bi se morala vzpostaviti rezerva za krize, in sicer tako, da se na začetku vsakega leta uporabi znižanje neposrednih plačil z mehanizmom finančne discipline.
- (19) V členu 169(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 je določeno, da se odobritve, za katere obveznosti niso prevzete, v zvezi z ukrepi iz člena 4(1) te uredbe lahko prenesejo samo v naslednje proračunsko leto ter da se lahko takšen prenos uporabi za dodatna plačila samo tistim končnim prejemnikom, za katere je bila v predhodnem proračunskem letu uporabljena prilagoditev neposrednih plačil v skladu s členom 25 te uredbe. Zato, kadar se odobritve tako prenesejo v naslednje proračunsko leto, bi morale nacionalne uprave v enem proračunskem letu izvršiti plačila dvema populacijama upravičencev do neposrednih plačil: na eni strani povrniti neporabljeni preneseni znesek v okviru finančne discipline kmetom, za katere se je v preteklem proračunskem letu izvajala finančna disciplina, na drugi strani pa izvršiti neposredna plačila v proračunskem letu N tistim kmetom, ki so vložili zahteve zanje. Da bi preprečili pretirano upravno obremenitev nacionalnih uprav, bi bilo treba določiti odstopanje od četrtega pododstavka člena 169(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, na podlagi katerega bi nacionalne uprave lahko povrnilo znesek, prenesen v proračunsko leto N, kmetom, za katere se proračunska disciplina izvaja v letu N, namesto kmetom, za katere se je proračunska disciplina izvajala v letu N-1.
- (20) Ukrepi, sprejeti za določanje finančnega prispevka Skladov za namen izračuna finančnih zgornjih mej, ne vplivajo na pristojnosti proračunskega organa, določene v PDEU. Ti ukrepi bi morali zato temeljiti na referenčnih zneskih, določenih v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 19. novembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju in Uredbo (EU, Euratom) št. 1311/2013.
- (21) Proračunska disciplina zahteva tudi nenehno preverjanje srednjeročnega proračunskega stanja. Zato bi morala Komisija ob predložitvi predloga proračuna za posamezno leto Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti svoje napovedi in analize ter po potrebi zakonodajalcu predlagati ustrezne ukrepe. Da se zagotovi upoštevanje letne zgornje meje, bi morala Komisija tudi vedno v celoti uporabiti svoja pooblastila za upravljanje ter Evropskemu parlamentu in Svetu ali Svetu po potrebi predlagati ustrezne ukrepe za izravnavo proračunskega stanja. Če na koncu proračunskega leta zaradi zahtevkov za povračilo, ki jih predložijo države članice, letne zgornje meje ni mogoče upoštevati, bi morala Komisija imeti možnost sprejeti ukrepe, ki bi omogočili začasno razdelitev razpoložljivih proračunskih sredstev med države članice v sorazmerju z njihovimi zahtevki za neporavnana povračila ter upoštevanje zgornje meje, določene za zadevno leto. Za plačila zadevnega leta bi bilo treba bremeniti naslednje proračunsko leto in dokončno določiti skupni znesek financiranja Unije za posamezno državo članico, kakor tudi kompenzacijo med državami članicami, da se zagotovi, da se upošteva določeni znesek.
- (22) Pri izvrševanju proračuna bi morala Komisija uvesti sistem zgodnjega opozarjanja pri mesečnem spremljanju kmetijskih odhodkov, da lahko v primeru, ko obstaja nevarnost prekoračitve letne zgornje meje, kar najhitreje sprejme ustrezne ukrepe v okviru pooblastil za upravljanje, ki jih ima na razpolago, če se ti ukrepi izkažejo za nezadostne, pa predlaga druge ukrepe. Komisija bi morala v rednem poročilu Evropskemu parlamentu in Svetu primerjati odhodke, izvršene do datuma poročila, z oceno predvidenih odhodkov ter predvideti potek izvrševanja v preostanku proračunskega leta.
- (23) Menjalni tečaj, ki ga Komisija uporabi pri pripravi proračunskih dokumentov, bi moral temeljiti na zadnjih dostopnih informacijah, ob upoštevanju časa, ki preteče od priprave do predaje dokumentov.
- (24) Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ določa pravila, ki se uporabljajo za finančno podporo iz skladov, ki so zajeti v navedeni uredbi, vključno z EKSRP. Ta pravila zajemajo tudi upravičenost odhodkov, finančno poslovanje in sisteme upravljanja in kontrole. Glede finančnega upravljanja EKSRP bi se bilo treba zaradi pravne jasnosti in usklajenosti med Skladoma iz te uredbe sklicevati na ustrezne določbe o proračunskih obveznostih, plačilnih rokih in prenehanju obveznosti iz Uredbe (EU) št. 1303/2013.
- (25) Programi razvoja podeželja se financirajo iz proračuna Unije na podlagi obveznosti, izvedenih v letnih obrokih. Državam članicam bi moralo biti omogočeno, da že ob začetku izvajanja programov črpajo predvidena sredstva Unije. Zato je treba uvesti ustrezen omejen sistem predhodnega financiranja, ki bo zagotavljal reden pretok sredstev, tako da bo omogočeno pravočasno izvrševanje plačil upravičencem v okviru programov.

⁽¹⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1303/2013 z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

- (26) Ne glede na predhodno financiranje je treba razlikovati med plačili Komisije akreditiranim plačilnim agencijam ter vmesnimi plačili in izplačili preostanka ter določiti podrobna pravila za njihovo izplačevanje. Pravilo o samodejnem prenehanju prevzetih obveznosti bi moralo pospešiti izvajanje programov in prispevati k dobremu finančnemu poslovanju. Države članice lahko izvrševanje in dobro finančno poslovanje zagotovijo tudi na podlagi pravil o nacionalnih okvirih držav članic z regionalnimi programi, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013. Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (27) Pomembno je, da se pomoč Unije upravičencem izplača pravočasno, da jo lahko učinkovito uporabijo. Če države članice ne spoštujejo plačilnih rokov, določenih v pravu Unije, lahko to povzroči resne težave za upravičence in ogrozi letni proračun Unije. Zato bi bilo treba iz financiranja Unije izključiti odhodke, izvršene ob neupoštevanju plačilnih rokov. Načelo sorazmernosti, določeno v Uredbi (ES) št. 1290/2005, bi bilo treba ohraniti in ga uporabljati za oba sklada. Zaradi upoštevanja načela sorazmernosti bi morala imeti Komisija možnost določiti izjeme od tega splošnega pravila.
- (28) Uredba (ES) št. 1290/2005 predvideva zmanjšanja in začasne prekinitve mesečnih ali vmesnih plačil za Sklada. Kljub razmeroma široki ubeseditvi navedenih določb, se te v praksi uporabljajo predvsem za zmanjšanje plačil v primeru neupoštevanja plačilnih rokov, zgornjih mej in podobnih "računovodskih vprašanj", ki se lahko zlahka odkrijejo v izjavah o odhodkih. Te določbe omogočajo tudi zmanjšanja in začasne prekinitve v primeru resnih in nenehnih pomanjkljivosti v nacionalnih sistemih kontrol. Za zmanjšanja in začasne prekinitve veljajo precej restriktivni vsebinski pogoji in se izvedejo po posebnem dvostopenjskem postopku. Evropski parlament in Svet sta Komisijo večkrat pozvala, naj prekine plačila državam članicam, ki ne spoštujejo pravil. Zato je treba razjasniti sistem, ki ga določa Uredba (ES) št. 1290/2005 v zvezi z zmanjšanimi in začasnimi prekinitvami, ter pravila o zmanjšanjih in začasnih prekinitvah za Sklada združiti v enem samem členu. Sistem zmanjšanj za „računovodska vprašanja“ bi bilo treba ohraniti v skladu z obstoječo upravno prakso. Možnost zmanjšanja ali začasne prekinitve plačil v primeru znatnih in nenehnih pomanjkljivosti v nacionalnih sistemih kontrol bi bilo treba okrepiti, da bi Komisija imela možnost, da ob odkritju resnih pomanjkljivosti čim prej začasno prekine plačila. Ta možnost bi morala zajemati tudi malomarnost v zvezi s sistemom izterjave nepravilnih plačil.
- (29) Področna kmetijska zakonodaja od držav članic zahteva, da do določenega roka pošljejo informacije o številu opravljenih pregledov in njihovih rezultatih. Te kontrolne statistike se uporabijo za določitev stopnje napak na ravni držav članic ter bolj splošno za preverjanje upravljanja Skladov. Kontrolne statistike so za Komisijo pomemben vir informacij, na podlagi katerega se prepiča o dobrem upravljanju Skladov, in so bistveni element za letno izjavo o zanesljivosti. Glede na bistveni pomen kontrolnih statistik in da se zagotovi, da države članice spoštujejo svoje obveznosti glede njihovega pravočasnega pošiljanja, je treba poskrbeti za odvrčilne ukrepe za pozno predložitev zahtevanih podatkov, ki so sorazmerni z obsegom manjkajočih podatkov. Zato bi bilo treba sprejeti določbe, v skladu s katerimi lahko Komisija začasno prekine izplačilo dela mesečnih ali vmesnih plačil, za katera ustrezni statistični podatki niso bili pravočasno poslani.
- (30) Da se omogoči ponovna uporaba sredstev Skladov, so potrebna pravila za dodelitev določenih zneskov. Seznam iz Uredbe (ES) št. 1290/2005 bi bilo treba dopolniti z zneski, ki se nanašajo na prepozna plačila in na potrditev obračunov glede odhodkov v okviru EKJS. Uredba Sveta (EGS) št. 352/78 ⁽²⁾ določa tudi pravila o namembnosti zneskov zaseženih varščin. Te določbe bi bilo treba uskladiti in združiti z obstoječimi določbami o namenskih prejemkih. Zato bi bilo treba Uredbo (EGS) št. 352/78 razveljaviti.
- (31) Uredba Sveta (ES) št. 814/2000 ⁽³⁾ in pravila za njeno izvajanje določajo ukrepe za informiranje v zvezi s SKP, ki se lahko financirajo na podlagi točke (c) člena 5 Uredbe (ES) št. 1290/2005. Uredba (ES) št. 814/2000 vsebuje seznam teh ukrepov in njihovih ciljev ter določa pravila za njihovo financiranje in izvajanje pripadajočih projektov. Od sprejetja navedene uredbe so bila z Uredbo (EU) št. (EU, Euratom) št. 966/2012 sprejeta pravila glede nepovratnih sredstev in javnih naročil. Ta pravila bi bilo treba uporabljati tudi za ukrepe o informiranju v okviru SKP. Zaradi poenostavitve in usklajenosti bi bilo treba Uredbo (ES) št. 814/2000 razveljaviti, hkrati pa ohraniti specifične določbe glede ciljev in vrst ukrepov, ki se financirajo. Ti ukrepi bi morali upoštevati tudi potrebo po zagotavljanju večje učinkovitosti pri komuniciranju s širšo javnostjo, močnejših sinergij med dejavnostmi sporočanja na pobudo Komisije in učinkovitega obveščanja o političnih prednostnih nalogah Unije. Zato bi

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1305/2013 z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (Glej stran 487 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 352/78 z dne 20. februarja 1978 o dodelitvi zaseženih varščin, poroštev in jamstev, danih v skladu s skupno kmetijsko politiko (UL L 50, 22.2.1978, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 814/2000 z dne 17. aprila 2000 o ukrepih za informiranje v zvezi s skupno kmetijsko politiko (UL L 100, 20.4.2000, str. 7).

morali zajemati tudi ukrepe za informiranje v zvezi s SKP v okviru korporativnega komuniciranja, kot je navedeno v Sporočilu Komisije: Proračun za strategijo Evropa 2020 (sporočilo Komisije o proračunu za strategijo Evropa 2020) – Del II: poglavja o posameznih politikah.

- (32) Financiranje ukrepov in dejavnosti v okviru SKP delno poteka na podlagi deljenega upravljanja. Da bi zagotovili dobro upravljanje sredstev Unije, bi morala Komisija preverjati upravljanje Skladov, ki ga izvajajo organi držav članic, pristojni za izvajanje plačil. Treba je določiti vrsto pregledov, ki jih bo izvajala Komisija, opredeliti pogoje glede njene odgovornosti pri izvrševanju proračuna in pojasniti obveznosti držav članic glede sodelovanja.
- (33) Da bi Komisija lahko izpolnila obveznosti preverjanja obstoja in dobrega delovanja sistemov upravljanja in kontrol odhodkov Unije v državah članicah, bi bilo treba ne glede na kontrolo, ki jo izvajajo države članice, določiti, da preglede opravljajo osebe, ki jih pooblasti Komisija, da delujejo v njenem imenu in ki bi lahko pri svojem delu zaprosile za pomoč države članice.
- (34) Pri pripravi informacij, ki bodo poslane Komisiji, je treba v čim večji meri uporabljati informacijsko tehnologijo. Komisija bi morala imeti pri izvajanju pregledov popoln in takojšen dostop do informacij o odhodkih, ki so zabeležene v papirni in elektronski obliki.
- (35) Za vzpostavitev finančnega razmerja med akreditiranimi plačilnimi agencijami in proračunom Unije bi morala Komisija letno potrditi obračune teh plačilnih agencij (v nadaljnjem besedilu: finančna potrditev obračunov). Odločitev o potrditvi obračuna bi morala zajemati popolnost, točnost in resničnost obračunov, ne pa tudi skladnosti odhodkov s pravom Unije.
- (36) Komisija je v skladu s členom 317 PDEU odgovorna za izvrševanje proračuna Evropske unije v sodelovanju z državami članicami. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega proračuna bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da odloči, ali so bili odhodki držav članic izvršeni v skladu s pravom Unije. Državam članicam bi bilo treba zagotoviti pravico, da utemeljijo svoje odločitve o plačilih in da v primeru, kadar med njimi in Komisijo ni medsebojnega soglasja, sprožijo spraven postopek. Da bodo imele države članice pravna in finančna zagotovila glede odhodkov, izvršenih v preteklosti, bi bilo treba določiti najdaljše obdobje, v katerem lahko Komisija določi finančne posledice za neupoštevane pravil. Za EKSRP bi moral biti postopek potrjevanja skladnosti usklajen z določbami o finančnih popravkih Komisije, kot je določeno v delu 2 Uredbe (EU) št. 1303/2013.
- (37) Za EKJS bi bilo treba v primeru odhodkov, ki niso v skladu s pravom Unije in za katere ni obstajala nobena pravica do plačila, izterjane zneske povrniti Skladu. Da bi se omogočilo dovolj časa za izvedbo vseh potrebnih upravnih postopkov, vključno z notranjimi pregledi, bi morale države članice od upravičenca zahtevati izterjavo v 18 mesecih, potem ko je bilo odobreno poročilo o kontroli ali podoben dokument, v katerem je ugotovljena nepravilnost, in, kjer je ustrezno, potem ko ga je prejela plačilna agencija ali organ, pristojen za izterjavo. Treba bi bilo predvideti določbe za sistem finančne odgovornosti, kadar so zagrešene nepravilnosti in ko znesek ni bil v celoti izterjan. V ta namen bi bilo treba uvesti postopek, ki bi Komisiji omogočil, da lahko zaradi varovanja interesov proračuna Unije odloči o delni bremenitvi zadevne države članice za zneske, ki so bili izgubljeni zaradi nepravilnosti in niso bili izterjani v razumnem obdobju. V določenih primerih je zaradi malomarnosti države članice upravičeno zadevno državo članico bremeniti tudi za celotni znesek. Finančno breme pa bi moralo biti pravično porazdeljeno med Unijo in države članice, če slednje izpolnjujejo obveznosti v skladu s svojimi notranjimi postopki. Enaka pravila bi bilo treba uporabiti za EKSRP, pod pogojem, da zneski, ki so bili izterjani ali razveljavljeni zaradi nepravilnosti, ostanejo na razpolago odobrenim programom razvoja podeželja v zadevni državi članici, saj so bili ti zneski dodeljeni zadevni državi članici. Prav tako bi bilo treba oblikovati določbe o obveznosti poročanja držav članic.
- (38) Postopki izterjave, ki jih uporabljajo države članice, lahko povzročijo večletno zamudo pri izterjavah, hkrati pa ne morejo zagotoviti uspešnega izida. Stroški izvajanja teh postopkov so lahko tudi nesorazmerni glede na zneske, ki so ali bi lahko bili izterjani. Zato bi bilo treba v nekaterih primerih državam članicam omogočiti ustavitev postopkov izterjav.

- (39) Za zaščito finančnih interesov proračuna Unije bi morale države članice sprejeti ukrepe za zagotovitev, da se transakcije, financirane iz Skladov, dejansko in pravilno izvedejo. Prav tako bi morale države članice preprečiti, odkriti in učinkovito obravnavati vsako nepravilnost ali neizpolnjevanje obveznosti s strani upravičencev. V ta namen bi bilo treba uporabljati Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95⁽¹⁾. Države članice bi morale v primeru kršitve področne kmetijske zakonodaje, kadar v pravnih aktih Unije niso določena podrobna pravila o upravnih kaznih, naložiti kazni na nacionalni ravni, ki bi morale biti učinkovite, odvračilne in sorazmerne.
- (40) Treba bi bilo preprečiti, da bi se v okviru SKP financirale dejavnosti, ki povzročajo dodatne stroške na področjih drugih politik, ki jih krije splošni proračun Evropske unije, zlasti okolja in javnega zdravja. Poleg tega uvedba novih sistemov plačil in s tem povezanih sistemov spremljanja in kazni ne bi smela povzročiti nepotrebnih dodatnih zapletenih upravnih postopkov in birokracije.
- (41) Pravila glede splošnih načel, ki se uporabljajo za preglede, ukinitvev neupravičenih plačil ter nalaganja kazni so vključena v različne področne kmetijske uredbe. Ta pravila bi bilo treba zbrati v skupnem zakonodajnem okviru na horizontalni ravni. Zajemati bi morala obveznosti držav članic v zvezi z upravnimi pregledi in pregledi na kraju samem, katerih namen je preveriti skladnost z določbami ukrepov SKP, ter bi morala zajemati pravila o izterjavi pomoči ter zmanjšanju in izključitvah pomoči. Prav tako bi bilo treba določiti pravila o preverjanju izpolnjevanja obveznosti, ki niso nujno povezane s plačilom pomoči.
- (42) Različne določbe področne kmetijske zakonodaje vsebujejo zahtevo po pologu varščine, da se pri neizpolnjevanju obveznosti zagotovi plačilo dolgovanega zneska. Da bi se okrepil okvir za varščine, bi bilo treba za vse te določbe uporabljati enotno horizontalno pravilo.
- (43) Države članice bi morale uvesti in voditi integriran administrativni in kontrolni sistem (v nadaljnjem besedilu: integriran sistem) za nekatera plačila, kot določata Uredba (EU) št. 1307/2013 in Uredba (EU) št. 1305/2013. Za izboljšanje učinkovitosti in spremljanja podpore Unije bi bilo treba državam članicam dovoliti, da navedeni integrirani sistem uporabljajo tudi za druge sheme podpore Unije.
- (44) Ohraniti bi bilo treba glavne elemente integriranega sistema, zlasti določbe o računalniški zbirki podatkov, identifikacijskem sistemu za kmetijske parcele, vlogah za pomoč ali zahtevkih za plačilo ter sistemu za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic, pri tem pa bi bilo treba upoštevati razvoj politike, zlasti uvedbo plačila za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, ter ekološke koristi krajinskih značilnosti. Države članice bi morale pri vzpostavljanju teh sistemov ustrezno uporabiti tehnologijo, da bi zmanjšale upravno breme ter zagotovile učinkovite in uspešne kontrole.
- (45) Za vzpostavitev referenčnega sloja v identifikacijskem sistemu za kmetijske parcele, ki je prilagojen za površine z ekološkim pomenom, bi lahko države članice upoštevale specifične informacije, katerih navedbo bi se lahko zahtevalo od kmetov v njihovih vlogah za leta zahtevkov 2015 do 2017, na primer opredelitev tistih krajinskih značilnosti ali drugih območij, ki se jih lahko šteje za površine z ekološkim pomenom, ter po potrebi velikosti takšnih značilnosti in drugih območij.
- (46) Pristojni nacionalni organi bi morali plačila, predvidena v shemah podpore Unije, zajetih v integriranem sistemu, izplačati upravičencem v celoti in v predpisanih rokih, pri čemer se upoštevajo morebitna zmanjšanja, določena s to uredbo. Da bi postalo upravljanje neposrednih plačil bolj prilagodljivo, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da plačila, zajeta v integriranem sistemu, izplačajo v največ dveh obrokih na leto.
- (47) Pregled trgovinskih dokumentov podjetij, ki prejemajo ali izvršujejo plačila, je lahko zelo učinkovito sredstvo nadzora nad transakcijami, ki so del sistema financiranja EKJS. Določbe o pregledu trgovinskih dokumentov so določene v Uredbi Sveta (ES) št. 485/2008⁽²⁾. Ti pregledi dopolnjujejo druge preglede, ki jih države članice že izvajajo. Poleg tega navedena uredba ne vpliva na nacionalne predpise, ki se nanašajo na preglede in so obsežnejši od tistih v navedeni uredbi.
- (48) V skladu z Uredbo (ES) št. 485/2008 bi morale države članice sprejeti potrebne ukrepe za zagotavljanje učinkovitega varovanja finančnih interesov proračuna Unije, zlasti za preverjanje avtentičnosti in skladnosti dejavnosti, ki jih financira EKJS. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba ustrezne določbe združiti v enem aktu. Uredbo (ES) št. 485/2008 bi bilo zato treba razveljaviti.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 485/2008 z dne 26. maja 2008 o pregledu transakcij, ki so del sistema financiranja Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, s strani držav članic (UL L 143, 3.6.2008, str. 1).

- (49) Dokumente, ki se uporabljajo kot podlaga za takšen pregled, bi bilo treba določiti tako, da bi omogočili izvajanje celovitih pregledov. Podjetja, pri katerih bodo opravljeni pregledi, bi bilo treba izbrati na podlagi vrste transakcij, opravljenih na njihovo odgovornost, in sektorske razčlenitve podjetij, ki prejemajo ali izvršujejo plačila, bi bilo treba izbrati v skladu z njihovim finančnim pomenom v sistemu financiranja EKJS.
- (50) Treba bi bilo opredeliti pooblastila uradnikov, odgovornih za preglede, in obveznosti podjetij, da dajo takšnim uradnikom za določeno obdobje na voljo trgovinske dokumente in jim na zahtevo predložijo potrebne informacije. Možno bi moralo biti, da se trgovinske dokumente v nekaterih primerih lahko zaseže.
- (51) Ob upoštevanju mednarodne strukture trgovine s kmetijskimi proizvodi in zaradi delovanja notranjega trga je treba urediti sodelovanje med državami članicami. Prav tako je treba vzpostaviti centraliziran dokumentacijski sistem na ravni Unije za podjetja, ki prejemajo ali izvršujejo plačila in so ustanovljena v tretjih državah.
- (52) Čeprav so države članice odgovorne, da sprejmejo programe pregledov, je treba o teh programih obvestiti Komisijo, tako da lahko ta prevzame nadzorno in usklajevalno vlogo ter zagotovi, da se programi sprejemajo na podlagi ustreznih meril ter da se pregledi osredotočijo na sektorje ali podjetja, pri katerih je nevarnost goljufij velika. Bistveno je, da ima vsaka država članica poseben oddelek, ki je odgovoren za spremljanje pregledov trgovinskih dokumentov v skladu s to uredbo ali za usklajevanje teh pregledov. Ti posebni oddelki bi morali biti neodvisni od oddelkov, ki izvajajo preglede pred plačilom. Za informacije, zbrane med temi pregledi, bi morala veljati poklicna tajnost.
- (53) Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003 ⁽¹⁾, ki jo je nadomestila Uredba (ES) št. 73/2009, je uvedla načelo, da bi moralo biti celotno plačilo upravičencem nekaterih podpor v okviru SKP povezano z upoštevanjem pravil v zvezi z upravljanjem zemljišč, kmetijsko proizvodnjo in kmetijsko dejavnostjo. To načelo je bilo pozneje vključeno v Uredbo Sveta (ES) št. 1698/2005 ⁽²⁾ in Uredbo Sveta (ES) št. 1234/2007 ⁽³⁾.
- V okviru sistema "navzkrižne skladnosti" morajo države članice naložiti kazni v obliki zmanjšanja ali izključitve podpore, ki se prejema v okviru SKP, in sicer v celoti ali delno.
- (54) Sistem navzkrižne skladnosti vgrajuje v SKP osnovne standarde za okolje, podnebne spremembe, dobro kmetijsko in okoljsko stanje zemljišč, javno zdravje, zdrave živali in rastlin ter dobrobit živali. Namen navzkrižne skladnosti je prispevati k razvoju trajnostnega kmetijstva s tem, da se upravičenci bolje zavedajo potrebe po upoštevanju navedenih osnovnih standardov. Prav tako naj bi prispevala k temu, da bi bila SKP bolj skladna s pričakovanji družbe, in sicer z izboljšanjem usklajenosti te politike s politikami na področju okolja, javnega zdravja, zdravja živali in rastlin ter dobrobiti živali. Sistem navzkrižne skladnosti je sestavni del SKP in bi ga bilo treba zato ohraniti. Vendar bi bilo treba njegovo področje uporabe, ki zaenkrat obsega ločena seznama predpisanih zahtev ravnanja in standardov v zvezi z dobrim kmetijskim in okoljskim stanjem zemljišč, racionalizirati tako, da bi zagotovili usklajenost sistema navzkrižne skladnosti in njegovo večjo opaznost. Zato bi bilo treba zahteve in standarde združiti v enem seznamu in jih razvrstiti v skupine glede na področja in teme. Izkušnje tudi kažejo, da številne zahteve, ki spadajo v področje uporabe navzkrižne skladnosti, niso dovolj relevantne za kmetijsko dejavnost ali območje kmetijskega gospodarstva ali pa zadevajo bolj nacionalne organe kot upravičence. Zaradi tega bi bilo treba to področje uporabe prilagoditi. Poleg tega bi bilo treba predvideti določbe za ohranjanje trajnih pašnikov v letih 2015 in 2016.
- (55) Države članice morajo predpisane zahteve upravljanja v celoti izvajati, da bodo postale operativne na ravni kmetijskega gospodarstva in zagotovile potrebno enako obravnavo kmetov.
- (56) V skladu s členom 22 Direktive 2000/60/ES se 23. decembra 2013 Direktiva Sveta 80/68/EGS ⁽⁴⁾ razveljavi. Da se ohranijo ista pravila o navzkrižni skladnosti v

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ter o spremembi uredb (EGS) št. 2019/93, (ES) št. 1452/2001, (ES) št. 1453/2001, (ES) št. 1454/2001, (ES) 1868/94, (ES) št. 1251/1999, (ES) št. 1254/1999, (ES) št. 1673/2000, (EGS) št. 2358/71 in (ES) št. 2529/2001 (UL L 270, 21.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode ("Uredba o notni SUT") (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 80/68/EGS z dne 17. decembra 1979 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem z določenimi nevarnimi snovmi (UL L 20, 26.1.1980, str. 43).

zvezi z varstvom podzemne vode, kot so določena v Direktivi 80/68/EGS na zadnji dan veljavnosti navedene direktive, je primerno, da se prilagodi področje uporabe navzkrižne skladnosti in določi standard dobrega kmetijskega in okoljskega stanja, ki obsega zahteve iz členov 4 in 5 navedene direktive.

(57) Sistem navzkrižne skladnosti prinaša določeno upravno breme za upravičence, pa tudi za nacionalne uprave, saj je treba zagotoviti vodenje evidenc, izvajati preglede in po potrebi predpisati kazni. Te kazni bi morale biti sorazmerne, učinkovite in odvračilne. Ne bi smele vplivati na druge kazni iz prava Unije ali nacionalnega prava. Zaradi doslednosti je ustrezne določbe Unije primerno združiti v enem samem pravnem instrumentu. Za kmete, ki sodelujejo v shemi za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013, lahko dejavnosti, ki so potrebne v okviru sistema navzkrižne skladnosti, presegajo ugodnosti, ki jih prinaša vključenost teh kmetov v sistem. Zaradi poenostavitve bi bilo treba te kmete izvzeti iz sistema navzkrižne skladnosti ter zlasti iz sistema kontrole in morebitnih kazni v zvezi z navzkrižno skladnostjo. Vendar pa izvzetje ne bi smelo posegati v obveznost upoštevanja veljavnih določb področnega prava ali na možnost preverjanja in naložitve kazni v skladu z navedenim pravom.

(58) Z Uredbo (ES) št. 1782/2003 je bil vzpostavljen okvir standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč, na podlagi katerega morajo države članice sprejeti nacionalne standarde ob upoštevanju posebnih značilnosti zadevnih površin, vključno s stanjem tal in podnebnimi razmerami, obstoječimi sistemi kmetovanja (raba zemljišč, kolobarjenje, načini kmetovanja) in strukturami kmetijskih gospodarstev. Cilj standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč je preprečevati erozijo tal, ohranjati organske snovi v tleh in strukturo tal, zagotavljati minimalno raven ohranjanja, preprečevati slabšanje stanja habitatov ter zaščititi in upravljati vode. Širše področje uporabe sistema navzkrižne skladnosti, kot ga določa ta uredba, bi moralo zato vključevati okvir, na podlagi katerega bi morale države članice sprejeti nacionalne standarde dobrega kmetijskega in okoljskega stanja. Okvir Unije bi moral vključevati tudi pravila za boljše reševanje težav glede vode, tal, zalog ogljika, biotske raznovrstnosti in krajine ter predvideti minimalno raven ohranjanja zemljišč.

(59) Upravičenci bi morali natančno poznati svoje obveznosti glede skladnosti s pravili o navzkrižni skladnosti. Zato bi morale države članice izčrpno, razumljivo in s pojasnili sporočiti vse zahteve in standarde, ki so del teh pravil, po možnosti tudi elektronsko.

(60) Za učinkovito izvajanje navzkrižne skladnosti je treba pri upravičencih preverjati izpolnjevanje obveznosti. Če se

država članica odloči uporabiti možnost, da ne uporabi zmanjšanja ali izključitve, kadar zadevni znesek znaša manj kot 100 EUR, bi moral pristojni kontrolni organ v naslednjem letu na vzorcu upravičencev preveriti, ali je bilo zadevna neskladnost s pravili odpravljena.

(61) Da se na področju financiranja odhodkov SKP zagotovi usklajeno sodelovanje med Komisijo in državami članicami ter zlasti da se Komisiji omogočita spremljanje finančnega upravljanja držav članic in potrditve obračunov akreditiranih plačilnih agencij, morajo države članice Komisiji sporočiti določene informacije ali jih hraniti, da ji bodo na razpolago.

(62) Za pripravo podatkov, ki bodo poslani Komisiji, ter za omogočanje popolnega in takojšnjega dostopa Komisije do podatkov o odhodkih v papirni in elektronski obliki, je treba določiti ustrezna pravila glede predstavitve in posredovanja podatkov, vključno s pravili o rokih.

(63) Ker se pri uporabi nacionalnih sistemov kontrol in pri potrjevanju skladnosti lahko sporočajo tudi osebni podatki ali poslovne skrivnosti, bi morale države članice in Komisija zagotoviti zaupnost tako prejetih informacij.

(64) Da se zagotovi dobro finančno upravljanje proračuna Unije in nepristransko obravnavanje na ravni držav članic, pa tudi upravičencev, bi bilo treba določiti pravila za uporabo eura.

(65) Menjalni tečaj med eurom in nacionalno valuto se lahko v obdobju izvajanja operacije spreminja. Zato bi bilo treba tečaj, ki se uporablja za zadevne zneske, določiti ob upoštevanju poslovnega dogodka, na podlagi katerega se uresniči gospodarski cilj operacije. Uporabiti bi bilo treba menjalni tečaj na datum poslovnega dogodka. Treba je opredeliti operativni dogodek ali pa opustiti njegovo uporabo, pri čemer je treba upoštevati nekatera merila in zlasti hitrost, s katero se sporočajo spremembe tečaja. Ta merila so določena v Uredbi Sveta (ES) št. 2799/98⁽¹⁾ in dopolnjujejo podobne določbe iz Uredbe (ES) št. 1290/2005. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba ustrezne določbe združiti v enem aktu. Uredbo (ES) št. 2799/98 bi bilo zato treba razveljaviti.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2799/98 z dne 15. decembra 1998 o vzpostavitvi kmetijsko-monetarne ureditve za euro (UL L 349, 24.12.1998, str. 1).

- (66) Treba bi bilo določiti posebna pravila za obvladovanje izjemnih monetarnih razmer, bodisi v Uniji bodisi na svetovnem trgu, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, da se zagotovi učinkovito delovanje ureditev, vzpostavljenih v okviru SKP.
- (67) Države članice, ki niso uvedle eura, bi morale imeti možnost, da plačila za odhodke, ki izhajajo iz zakonodaje o SKP, izvršijo v eurih namesto v nacionalni valuti. S posebnimi pravili je treba zagotoviti, da ta možnost ne povzroči neupravičene prednosti za plačnike ali prejemnike plačila.
- (68) Vsak posamezni ukrep v okviru SKP bi bilo treba spremljati in ovrednotiti, da se izboljša njegova kakovost in pokažejo njegovi učinki. V tem okviru bi bilo treba določiti seznam kazalnikov, Komisija pa bi morala oceniti uspešnost SKP glede na naslednje cilje politike: trajnostna proizvodnja hrane, trajnostno upravljanje naravnih virov in podnebni ukrepi ter uravnotežen teritorialni razvoj. Zlasti pri ocenjevanju uspešnosti SKP glede na cilj trajnostne proizvodnje hrane bi bilo treba upoštevati vse pomembne dejavnike, vključno z gibanjem cen surovin. Komisija bi morala vzpostaviti okvir za skupen sistem spremljanja in vrednotenja, ki bo med drugim zagotavljal pravočasno razpoložljivost ustreznih podatkov, vključno z informacijami držav članic. Pri tem bi morala upoštevati potrebe po podatkih in sinergije med potencialnimi viri podatkov. Poleg tega je v Sporočilu Komisije o Proračunu za strategijo Evropa 2020 – Del II navedeno, da bi bilo treba odhodke v zvezi s podnebno politiko v skupnem proračunu Unije povečati vsaj na 20 %, in sicer s prispevki iz različnih politik. Komisija bi zato morala biti sposobna oceniti vpliv podpore Unije v okviru SKP na podnebne cilje.
- (69) Uporablja se pravo Unije o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takšnih podatkov, zlasti Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (70) V sodbi z dne 9. novembra 2010 v združenih zadevah C-92/09 in 93/09 ⁽³⁾ Volker und Markus Schecke GbR and Hartmut Eifert v Land Hessen je Sodišče Evropske unije razglasilo za neveljavne točko (8b) člena 42 in člen 44a Uredbe (ES) št. 1290/2005 ter Uredbo Komisije (ES) št. 259/2008 ⁽⁴⁾, kolikor te določbe v zvezi s fizičnimi osebami, ki so upravičenci do sredstev Skladov, določajo obveznost objave osebnih podatkov vseh upravičencev, ne da bi se ob tem opravilo razlikovanje glede na ustrezna merila, kot so obdobja, v katerih so prejeli pomoč, pogostost pomoči ali vrsta in višina pomoči.
- (71) V skladu s to sodbo in do sprejetja novih pravil, ki bodo upoštevala pripombe, ki jih je izrazilo Sodišče, je bila Uredba (ES) št. 259/2008 spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 410/2011 ⁽⁵⁾, v kateri je izrecno določeno, da obveznost glede objave informacij ne velja za fizične osebe.
- (72) Septembra 2011 je Komisija organizirala posvetovanje z zainteresiranimi stranmi, in sicer s predstavniki strokovnih kmetijskih in trgovskih organizacij, predstavniki živilske industrije in delavcev ter predstavniki civilne družbe in institucij Unije. Med tem posvetovanjem so bile predstavljene različne možnosti v zvezi z objavo podatkov fizičnih oseb, ki so upravičenci do sredstev iz kmetijskih skladov Unije, in v zvezi z upoštevanjem načela sorazmernosti pri objavi zadevnih informacij. Na tej konferenci se je razpravljalo o potrebi po objavi imen fizičnih oseb, da bi s tem dosegli cilj boljše zaščite finančnih interesov Unije, povečali preglednost in izpostavili dosežke upravičencev pri zagotavljanju javnih dobrin, obenem pa zagotovili, da ta objava ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh legitimnih ciljev.
- (73) V sodbi v zadevi Volker und Markus Schecke GbR and Hartmut Eifert v Land Hessen Sodišče ni izpodbijalo zakonitosti cilja krepitve javnega nadzora nad porabo denarja Skladov. Vendar je Sodišče poudarilo, da je treba razmisliti o takšnih načinih objave informacij o zadevnih upravičencih, ki so skladni s ciljem takšne objave, hkrati pa manj omejujejo pravico teh upravičencev do spoštovanja njihovega zasebnega življenja na splošno in zlasti pravico do varstva njihovih osebnih podatkov.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ [2010] ECR I-11063.

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 259/2008 z dne 18. aprila 2008 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 glede objavljanja informacij o upravičencih do sredstev iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 76, 19.3.2008, str. 28).

⁽⁵⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 410/2011 z dne 27. aprila 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 259/2008 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 glede objavljanja informacij o upravičencih do sredstev iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 108, 28.4.2011, str. 24).

- (74) Cilj krepitve javnega nadzora v zvezi s posameznimi upravičenci bi bilo treba preučiti ob upoštevanju novega okvira za finančno upravljanje in kontrolo, ki se bo začel uporabljati 1. januarja 2014, ter ob upoštevanju izkušenj držav članic. V tem novem okviru ni možno, da so kontrole, ki jih izvajajo nacionalne uprave, izčrpne, zlasti zato, ker se lahko pri skoraj vseh shemah le omejen del prebivalstva pregleda na kraju samem. Poleg tega ta novi okvir določa, da lahko države članice pod določenimi pogoji zmanjšajo število pregledov na kraju samem.
- Zadostno povečanje najmanjše stopnje kontrole bi v trenutnih razmerah pomenilo dodatno finančno in upravno breme za nacionalne uprave, ki ga te uprave ne bi mogle obvladati.
- (75) Glede na to objava imen upravičencev Skladov omogoča krepitev javnega nadzora nad uporabo Skladov in je zato koristen prispevek k obstoječemu okviru upravljanja in kontrole, ki je potreben za zagotovitev ustrezne ravni zaščite finančnih interesov Unije. To se delno doseže s preventivnim in odvračilnim učinkom takšne objave, delno z odvračanjem posameznih upravičencev od ravnanja, ki ni v skladu s pravili, in hkrati delno s povečanjem osebne odgovornosti kmetov za uporabo prejetih javnih sredstev.
- (76) V tej zvezi bi bilo treba ustrezno priznati vlogo civilne družbe, tudi medijev in nevladnih organizacij, ter njihov prispevek h krepitvi upravnega okvira kontrol zoper goljufije in zlorabe javnih sredstev.
- (77) Objava zadevnih informacij je skladna tudi s pristopom iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.
- (78) Cilj krepitve javnega nadzora v zvezi s posameznimi upravičenci bi lahko drugače dosegli tudi z določljivo obveznostjo držav članic, da morajo zagotoviti dostop javnosti do pomembnih informacij na zahtevo in brez objave. Vendar bi bilo to manj učinkovito in bi lahko povzročilo neželena razhajanja pri izvajanju. Zato bi nacionalni organi morali imeti možnost, da se zanesejo na javni nadzor v zvezi s posameznimi upravičenci na podlagi objave njihovih imen in drugih ustreznih podatkov.
- (79) Da se doseže cilj javnega nadzora nad porabo denarja Skladov, se morajo določene informacije o upravičencih zagotoviti javnosti. Takšne informacije bi morale vključevati identiteto upravičenca, znesek dodeljenih sredstev in sklad, iz katerega so bila dodeljena, ter namen in vrsto zadevnega ukrepa. Objavo takšnih podatkov bi bilo treba urediti na način, ki bo najmanj posegal v pravico upravičencev do spoštovanja njihovega zasebnega življenja na splošno in zlasti v pravico upravičencev do varstva njihovih osebnih podatkov, zlasti obe pravici, ki sta priznani v členih 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (80) Da se zagotovi skladnost te uredbe z načelom sorazmernosti, je zakonodajalec preučil vse alternativne možnosti za doseg cilja javnega nadzora nad porabo denarja Skladov, kot je preučeno v memorandumu, ki je v Prilogi k dokumentu Sveta 6370/13, in se odločil za možnost, ki bi najmanj posegala v pravice zadevnih posameznikov.
- (81) Objava podrobnosti o ukrepu, na podlagi katerega je kmet upravičen do pomoči ali podpore, ter o vrsti in namenu te pomoči ali podpore bi zagotovila konkreten vpogled javnosti v subvencionirano dejavnost in namen, za katerega je bila pomoč ali podpora odobrena. S tem bi se izboljšal tudi preventivni in odvračalni učinek javnega nadzora pri zaščiti finančnih interesov.
- (82) Da bi se zagotovilo ravnotežje med zastavljenim ciljem javnega nadzora nad porabo denarja Skladov na eni strani ter pravico upravičencev do spoštovanja njihovega zasebnega življenja na splošno in do varstva njihovih osebnih podatkov na drugi strani, bi bilo treba upoštevati tudi obseg pomoči. Po obširni analizi in posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi se je izkazalo, da je treba za povečanje učinkovitosti takšnih objav in za omejitev poseganja v pravice upravičencev določiti prag glede zneska prejete pomoči, imena upravičenca pa se ne bi smelo objaviti, če bi bil znesek prejete pomoči nižji od določenega praga.
- (83) Prag bi moral biti de-minimis ter bi moral odražati stopnjo shem podpore, vzpostavljenih v okviru SKP, in temeljiti na njej. Ker pa so strukture kmetijskih gospodarstev držav članic zelo različne in lahko precej odstopajo od povprečja v Uniji, bi bilo treba državam članicam dovoliti uporabo različnih minimalnih pragov, ki bi odražali njihov poseben položaj. Uredba (EU) št. 1307/2013 določa enostavno in posebno shemo za male kmete. Člen 63 navedene uredbe določa merila za izračun zneska pomoči. Zaradi usklajenosti bi moral biti v primeru držav članic, ki uporabljajo shemo, prag, ki se upošteva, določen na enaki stopnji kot zneski, ki jih določijo države članice, kot je navedeno v drugem pododstavku člena 63(1) ali drugem pododstavku člena 63(2) (EU) št. 1307/2013 navedene uredbe. V primeru držav članic, ki sklenejo, da ne bodo uporabljale navedene sheme, bi moral biti prag, ki se upošteva, določen na enaki stopnji kot najvišji znesek pomoči, ki je mogoč na podlagi sheme, kot je navedeno v členu 63 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Če takšen poseben prag ni presežen, bi bilo treba objaviti vse ustrezne informacije, razen imena, da se davkoplačevalcem omogoči natančen pregled nad SKP.

- (84) Dostop javnosti do teh podatkov, skupaj s splošnimi informacijami za javnost iz te uredbe, povečuje preglednost porabe sredstev Unije v okviru SKP in s tem prispeva k prepoznavnosti in boljšemu razumevanju te politike. Državljeni imajo zato možnost tesnejšega sodelovanja v postopku odločanja, javna uprava pa ima večjo legitimnost, je učinkovitejša in državljanom bolj odgovorna. Z dostopom do teh podatkov se lahko državljeni lažje seznanijo s konkretnimi primeri oskrbovanja z "javnimi dobrinami" prek kmetijstva, okrepila pa bi se tudi legitimnost državne podpore za kmetijski sektor.
- (85) Zato je treba šteti, da splošna objava ustreznih podatkov ne presega tega, kar je potrebno v demokratični družbi za zaščito finančnih interesov Unije kakor tudi za prevladujoč pomen cilja javnega nadzora nad porabo denarja Skladov.
- (86) Za izpolnjevanje zahtev o varstvu podatkov bi bilo treba upravičence do sredstev Skladov obvestiti o objavi njihovih podatkov pred objavo. Obvestiti bi jih bilo treba tudi o tem, da lahko podatke obdelujejo revizijski in preiskovalni organi Unije in držav članic z namenom varovanja finančnih interesov Unije. Poleg tega bi bilo treba upravičence seznaniti z njihovimi pravicami iz Direktive 95/46/ES in postopki, ki se uporabljajo za uveljavljanje teh pravic.
- (87) Zato bi bilo treba po poglobljeni analizi in oceni najprimernejšega načina spoštovanja pravice upravičencev do varstva osebnih podatkov, pa tudi na podlagi informacij, ki jih je predložila Komisija med pogajanja o tej uredbi, določiti v tej uredbi nova pravila o objavi podatkov o vseh upravičencih do sredstev Skladov.
- (88) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe, bi bilo treba izvedbena pooblastila prenesti na Komisijo.
- (89) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s: postopki za izdajo, odvzem in pregled akreditacije plačilnih agencij in usklajevalnih organov ter za nadzor akreditacije plačilnih agencij; pravili o delu in pregledih, ki so podlaga za izjavo o upravljanju plačilnih agencij, ter o delovanju usklajevalnega organa in njegovem uradnem sporočanju informacij Komisiji; pravili o nalogah certifikacijskih organov, vključno s pregledi, ter certifikati in poročila, skupaj s podporno dokumentacijo, ki jih ti organi sestavijo. Ta izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (90) Izvedbena pooblastila Komisije bi morala zajemati tudi: revizijska načela, na katerih temeljijo mnenja certifikacijskih organov, vključno z oceno tveganj, notranjimi kontrolami in zahtevano ravnijo revizijskih dokazov, revizijske metode, ki jih certifikacijski organi ob upoštevanju mednarodnih revizijskih standardov uporabljajo pri pripravi svojih mnenj, kjer je to ustrezno tudi glede uporabe enotnega integriranega vzorca za vsako populacijo in po potrebi možnosti spremljanja pregledov na kraju samem, ki jih opravljajo plačilne agencije.
- (91) Zajemati bi morala tudi: pravila za enotno izvajanje sistema kmetijskega svetovanja, določitev mesečnih izplačil iz EKJS državam članicam; določitev zneskov za financiranje javnih intervencijskih ukrepov; pravila v zvezi s financiranjem pridobivanja satelitskih posnetkov, potrebnih za preglede, s strani Komisije in v zvezi z ukrepi, ki jih Komisija sprejme ob uporabi aplikacij za daljinsko zaznavanje, ki se uporabljajo za spremljanje kmetijskih virov; postopek za pridobivanje zadevnih satelitskih posnetkov s strani Komisije in za spremljanje kmetijskih virov, okvir za pridobivanje, izboljšanje in uporabo satelitskih posnetkov in meteoroloških podatkov ter veljavne roke.
- (92) Zajemati bi morala tudi: v zvezi s postopkom finančne discipline prilagoditveno stopnjo za neposredna plačila in njeno prilagoditev ter pogoje, ki se uporabljajo za odobritve, prenesene v skladu s členom 169(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 za financiranje neposrednih plačil; v zvezi s postopkom proračunske discipline začasno določitev zneska plačil in začasno razporeditev razpoložljivih proračunskih sredstev med državami članicami.
- (93) Poleg tega bi morala izvedbena pooblastila Komisije zajemati tudi: določitev obdobja, v katerem morajo akreditirane plačilne agencije pripraviti in poslati Komisiji vmesne izjave o odhodkih v zvezi s programi razvoja podeželja; zmanjšanje ali začasno prekinitvev mesečnih ali vmesnih izplačil državam članicam, podrobnosti o vodenju ločenih računov s strani plačilnih agencij; posebne pogoje v zvezi z informacijami, ki jih je treba beležiti v poslovnih knjigah plačilnih agencij; pravila o financiranju in računovodenju intervencijskih ukrepov v

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

obliki javnega skladiščenja in drugih odhodkov, financiranih iz Skladov, pogoje, ki urejajo izvajanje postopka samodejnega prenehanja obveznosti, postopek in druge praktične ureditve pravilnega delovanja začasne prekinitve plačil državam članicam s strani Komisije v primeru pozne predložitve informacij s strani držav članic.

(94) Izvedbena pooblastila Komisije bi morala zajemati tudi: postopke v zvezi s posebnimi obveznostmi, ki jih morajo države članice izpolniti glede pregledov, postopke v zvezi z obveznostmi sodelovanja, ki jih morajo države članice izpolniti glede pregledov na kraju samem s strani Komisije in glede dostopa do informacij; postopke in druge praktične ureditve glede obveznosti poročanja o nepravilnostih in goljufijah, pogoje, pod katerimi je treba hraniti spremljevalno dokumentacijo o izvršenih plačilih in dokumentacijo o izvajanju upravnih pregledov in fizičnih preverjanj, ki jih predpisuje pravo Unije; potrditev obračunov in potrjevanje skladnosti, izključitev zneskov, za katere se bremeni proračun Unije, iz financiranja Unije, postopki za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov in obresti in oblike uradnih obvestil in sporočil, ki jih države članice pošljejo Komisiji v zvezi z nepravilnostmi.

(95) Izvedbena pooblastila Komisije bi morala zajemati tudi: pravila za doseg enotnega izpolnjevanja obveznosti držav članic glede zaščite finančnih interesov Unije, pravila, potrebna za doseganje enotne uporabe pregledov v Uniji, uporabo in izračun delne ali celotne ukinitve plačil ali plačilnih pravic; izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov in kazni ter glede neupravičeno dodeljenih plačilnih pravic in zaračunavanja obresti. Zajemati bi morala tudi: uporabo in izračun upravnih kazni, podrobna pravila za opredelitev neizpolnjevanja kot manjšega, pravila, ki opredeljujejo primere, v katerih lahko države članice zaradi vrste kazni izterjane kazni obdržijo; in začasno prekinitev mesečnih plačil v posebnih primerih, določenih v Uredbi (EU) št. 1308/2013.

(96) Izvedbena pooblastila Komisije bi morala zajemati tudi: obliko varščine, ki jo je treba položiti, in postopek za polog varščine, za njen sprejem in za nadomestitev prvotne varščine; postopke za sprostitev varščine in uradno obvestilo držav članic ali Komisije v zvezi z varščinami. Zajemati bi morala tudi: pravila, ki so v izrednih razmerah potrebna in upravičena zaradi rešitve specifičnih problemov v zvezi s plačilnimi obdobji in izplačevanjem predplačil; pravila o vlogah za pomoč in zahtevkih za plačilo, vlogah za plačilne pravice, vključno

s končnim rokom za predložitev vlog, zahteve glede najmanjšega obsega informacij, ki jih je treba vključiti v vloge, določbe za spremembo ali umik vlog za pomoč, oprostitev zahteve za vložitev vlog za pomoč in določbe, na podlagi katerih lahko države članice uporabljajo poenostavljene postopke ali popravijo očitne napake.

(97) Izvedbena pooblastila Komisije bi morala zajemati tudi: pravila za izvajanje pregledov zaradi preverjanja izpolnjevanja obveznosti ter pravilnost in popolnost informacij, navedenih v vlogi za pomoč ali zahtevku za plačilo, vključno s pravili o dovoljenih odstopanjih pri meritvah za preglede na kraju samem, tehnične specifikacije, potrebne za enotno izvajanje integriranega administrativnega in kontrolnega sistema; pravila za primere prenosa kmetijskih gospodarstev, ki jih spremlja prenos kakršnih koli še neizpolnjenih obveznosti v zvezi z upravičenostjo do pomoči in pravila o izplačevanju predplačil. Zajemati bi morala tudi: pravila za doseganje enotne uporabe pravil o pregledu trgovinskih dokumentov, postopke v zvezi z zbirkami podatkov držav članic in bankami podatkov izotopskih analiz, ki so v pomoč pri odkrivanju goljufij; postopke v zvezi s sodelovanjem in pomočjo med kontrolnimi organi in telesi, pravila glede izvajanja pregledov za preverjanje skladnosti s tržnimi standardi, pravila za organe, pristojne za izvajanje teh pregledov, pa tudi glede vsebine in pogostosti in faze trženja, za katero se ti pregledi uporabljajo.

(98) Izvedbena pooblastila Komisije bi morala zajemati tudi: sporočila, ki jih države članice pošljejo Komisiji v zvezi s pregledi, povezanimi z označbami porekla in geografskimi označbami ter tradicionalnimi izrazi; pravila v zvezi z organom, pristojnim za preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, tudi kadar je geografsko območje v tretji državi, ukrepe, ki jih morajo izvesti države članice za preprečitev nezakonite uporabe zaščitene oznake porekla, zaščitene geografske oznake in zaščitene tradicionalne izrazov, preglede in preverjanja, ki jih morajo izvesti države članice, vključno s testiranjem.

Zajemati bi morala tudi: pravila glede izvajanja pregledov za preverjanje skladnosti z obveznostmi navzkrižne skladnosti; podrobna postopkovna in tehnična pravila glede izračuna in uporabe upravnih kazni zaradi neizpolnjevanja zahtev navzkrižne skladnosti; pravila glede sporočanja informacij Komisiji s strani držav članic, kot je navedeno v členu 104; in ukrepe za zaščito uporabe prava Unije, če bi jo lahko ogrozile izredne monetarne prakse, povezane z nacionalno valuto.

- (99) Poleg tega bi morala izvedbena pooblastila Komisije zajemati tudi: sklop kazalnikov za spremljanje in vrednotenje SKP, pravila o informacijah, ki jih morajo države članice pošiljati Komisiji zaradi spremljanja in vrednotenja SKP; pravila o obliki in časovnem načrtu objave upravičencev Skladov; enotno izvajanje obveznosti obveščanja upravičencev o tem, da bodo njihovi podatki dostopni javnosti, in sodelovanje med Komisijo in državami članicami v zvezi z objavo upravičencev Skladov.
- (100) Pri sprejetju nekaterih izvedbenih aktov bi bilo treba uporabiti svetovalni postopek. Pri izvedbenih aktih, ki vključujejo izračun zneskov, ki ga opravi Komisija, svetovalni postopek Komisiji omogoči, da prevzame polno odgovornost za upravljanje proračuna, saj je njegov cilj povečati učinkovitost, predvidljivost in hitrost ob upoštevanju rokov in proračunskih postopkov. Pri izvedbenih aktih v okviru plačil državam članicam in izvajanja postopkov potrditve obračunov svetovalni postopek Komisiji omogoča, da prevzame polno odgovornost za upravljanje proračuna in preverjanje letnih obračunov nacionalnih plačilnih agencij z namenom njihovega sprejetja, v primeru odhodkov, ki niso izvršeni v skladu s pravili Unije, pa izključitve takšnih odhodkov iz financiranja Unije. V drugih primerih bi se moral za sprejetje izvedbenih aktov uporabiti postopek pregleda.
- (101) Na Komisijo bi moralo biti preneseno pooblastilo, da brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011 sprejme izvedbene akte, s katerimi določi poravnalni znesek, na voljo za odhodke EKJS, ter odloči o dodatnih plačilih ali odbitkih v okviru postopka za mesečna plačila.
- (102) Ker bi lahko prehod s sistema na podlagi uredb, ki jih razveljavlja ta uredba, na sistem iz te uredbe, povzročil praktične in posebne težave, bi bilo treba Komisiji omogočiti sprejetje potrebnih in utemeljenih ukrepov.
- (103) Zaradi nujnosti zagotoviti nemoteno izvajanje predvidenih ukrepov, bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (104) Načrtovalno obdobje programov razvoja podeželja, financiranih na podlagi te uredbe, se začne 1. januarja 2014, zato bi se morala ta uredba začeti uporabljati s tem datumom. Vendar ker kmetijsko finančno leto pokriva plačane odhodke in prejete prihodke plačilnih agencij, ki jih te vključijo v obračune proračuna Skladov za proračunsko leto "N", ki se začne 16. oktobra leta "N-1" in konča 15. oktobra leta "N", bi se morale nekatere določbe, zlasti tiste o akreditaciji in odvzemu akreditacije plačilnih agencij in usklajevalnih organov ter relevantnih pooblastilih Komisije, o finančnem upravljanju Skladov kot so zgornja meja proračuna, rezerva za krize v kmetijskem sektorju, finančna disciplina, ter prenos odobritev, začeti uporabljati prej, in sicer na datum začetka proračunskega leta 2014, ki je 16. oktober 2013. Iz istih razlogov bi se morale določbe glede postopkov za mesečna plačila s strani Komisije državam članicam in upoštevanja rokov za plačila s strani plačilnih agencij, uporabljati za odhodke, nastale od začetka proračunskega leta 2014, to je od 16. oktobra 2013.
- (105) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je sprejel mnenje ⁽¹⁾.
- (106) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi njihove povezanosti z drugimi instrumenti SKP in zaradi omejenih finančnih sredstev v razširjeni Uniji, temveč se zaradi večletnega jamstva financiranja Unije in osredotočenjem na njene prednostne naloge, lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE

Člen 1

Področje uporabe

Ta uredba določa pravila o:

- (a) financiranju odhodkov skupne kmetijske politike (SKP), vključno z odhodki za razvoj podeželja;
- (b) sistemu kmetijskega svetovanja;
- (c) sistemih upravljanja in kontrol, ki jih vzpostavijo države članice;
- (d) sistemu navzkrižne skladnosti;
- (e) potrditvi obračunov.

⁽¹⁾ UL C 35, 9.2.2012, str. 1.

Člen 2

Pojmi, uporabljeni v tej uredbi

1. V tej uredbi:

- (a) "kmet" pomeni kmeta v smislu člena 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (b) "kmetijska dejavnost" pomeni kmetijsko dejavnost v smislu člena 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (c) "kmetijska površina" pomeni kmetijsko površino v smislu člena 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (d) "kmetijsko gospodarstvo" pomeni kmetijsko gospodarstvo v smislu člena 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013, razen kot je določeno v členu 91(3);
- (e) "neposredna plačila" pomeni neposredna plačila v smislu člena 1 Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (f) "področna kmetijska zakonodaja" pomeni vse veljavne akte, sprejete na podlagi člena 43 PDEU v okviru SKP, ter, kadar je to ustrezno, vse delegirane ali izvedbene akte, sprejete na podlagi takšnih aktov, in drugega dela Uredbe (EU) št. 1303/2013, kolikor se uporablja za EKSRP;
- (g) "nepravilnost" pomeni nepravilnost v smislu člena 1(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95.

2. Za namene financiranja, upravljanja in spremljanja SKP so lahko "višja sila" in "izjemne okoliščine" zlasti priznani v naslednjih primerih:

- (a) smrt upravičenca;
- (b) dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo;
- (c) huda naravna nesreča, ki resno prizadene kmetijsko gospodarstvo;
- (d) uničenje objektov za živino na kmetijskem gospodarstvu zaradi nesreče;
- (e) epizootska bolezen ali bolezen rastlin, ki prizadene del ali vso živino oziroma kmetijske rastline upravičenca;
- (f) razlastitev celotnega ali velikega dela kmetijskega gospodarstva, če te razlastitve ni bilo mogoče pričakovati na dan predložitve vloge.

NASLOV II

SPLOŠNE DOLOČBE ZA KMETIJSKA SKLADA

POGLAVJE I

Kmetijska sklada

Člen 3

Sklada za financiranje kmetijskih odhodkov

1. Za doseganje ciljev SKP, kot jih določa PDEU, financiranje različnih ukrepov te politike, vključno z ukrepi za razvoj podeželja, zagotavljata:

- (a) Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS);
- (b) Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP).

2. EKJS in EKSRP (v nadaljnjem besedilu: Sklada) spadata v splošni proračun Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: proračun Unije).

Člen 4

Odhodki EKJS

1. EKJS se izvaja z deljenim upravljanjem med državami članicami in Unijo. Financira naslednje odhodke, ki so izvršeni v skladu s pravom Unije:

- (a) ukrepe za urejanje ali podpiranje kmetijskih trgov;
- (b) neposredna plačila kmetom v okviru SKP;
- (c) finančni prispevek Unije za ukrepe obveščanja in promocije kmetijskih proizvodov na notranjem trgu Unije in v tretjih državah, ki jih izvajajo države članice na podlagi programov, ki niso tisti iz člena 5, in ki jih izbere Komisija;
- (d) finančni prispevek Unije za shemo šolskega sadja in zelenjave iz člena 23 Uredbe (EU) št. 1308/2013 in za ukrepe v zvezi z boleznimi živali in izgubo zaupanja potrošnikov iz člena 21 oziroma 155 navedene uredbe

2. EKJS v skladu s pravom Unije na neposreden način financira naslednje odhodke:

- (a) promocijo kmetijskih proizvodov, ki jo izvaja Komisija neposredno ali prek mednarodnih organizacij;
- (b) ukrepe, sprejete v skladu s pravom Unije in namenjene ohranjanju, opredeljevanju, zbiranju in uporabi genskih virov v kmetijstvu;

- (c) vzpostavitev in vzdrževanje kmetijskih računovodskih informacijskih sistemov;
- (d) sisteme kmetijskih raziskav, vključno z raziskavami o strukturi kmetijskih gospodarstev.

Člen 5

Odhodki EKSRP

EKSRP se izvaja z deljenim upravljanjem med državami članicami in Unijo. Financira finančni prispevek Unije k programom razvoja podeželja, ki se izvajajo v skladu s pravom Unije o podpori za razvoj podeželja.

Člen 6

Drugi odhodki, vključno z odhodki za tehnično pomoč

Vsak od Skladov lahko na pobudo Komisije in/ali v njenem imenu na neposreden način financira pripravljalne dejavnosti, spremljanje, dejavnosti za upravno in tehnično podporo ter vrednotenje, revizijo in nadzor, ki so potrebni za izvajanje SKP. Ti ukrepi vključujejo zlasti:

- (a) ukrepe, potrebne za analizo, upravljanje, spremljanje, izmenjavo informacij in izvajanje SKP ter ukrepe za izvajanje sistemov kontrol ter tehnično in upravno pomoč;
- (b) pridobivanje satelitskih posnetkov, potrebnih za preglede, s strani Komisije v skladu s členom 21;
- (c) ukrepe, ki jih Komisija sprejme z uporabo aplikacij za daljinsko zaznavanje, ki se uporabljajo za spremljanje kmetijskih virov v skladu s členom 22;
- (d) ukrepe za vzdrževanje in razvoj metod in tehničnih sredstev za obveščanje, medsebojno povezovanje, spremljanje in kontrolo finančnega upravljanja sredstev, ki se uporabljajo za financiranje SKP;
- (e) zagotavljanje informacij o SKP v skladu s členom 45;
- (f) študije o SKP in vrednotenje ukrepov, ki jih financirata Sklada, vključno z izboljšanjem metod vrednotenja in izmenjavo informacij o praksah v okviru SKP;
- (g) po potrebi izvajalske agencije, ustanovljene v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 58/2003⁽¹⁾, ki delujejo v povezavi s SKP;
- (h) ukrepe v zvezi s širjenjem informacij, ozaveščanjem, spodbujanjem sodelovanja in izmenjavo izkušenj na ravni Unije, sprejete v okviru razvoja podeželja, vključno z mrežnim povezovanjem med zadevnimi stranmi;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 58/2003 z dne 19. decembra 2002 o statutu izvajalskih agencij, pooblaščenih za izvajanje nekaterih nalog pri upravljanju programov Skupnosti (UL L 11, 16.1.2003, str. 1).

- (i) ukrepe za razvoj, registracijo in zaščito logotipov v okviru politik Unije za kakovost ter s tem povezano zaščito pravic intelektualne lastnine in potrebni razvoj informacijske tehnologije (IT).

POGLAVJE II

Plačilne agencije in drugi organi

Člen 7

Akreditacija in odvzem akreditacije plačilnim agencijam in usklajevalnim organom

1. Plačilne agencije so oddelki ali organi držav članic, odgovorni za upravljanje in kontrolo odhodkov iz člena 4(1) in člena 5.

Izvajanje teh nalog, razen izplačil, se lahko prenese.

2. Države članice kot plačilne agencije akreditirajo oddelke ali organe, katerih upravna organizacija in sistem notranje kontrole v zadostni meri zagotavljata, da se izplačila zakonito in pravilno izvršujejo ter ustrezno obračunajo. Plačilne agencije morajo v ta namen izpolnjevati minimalne pogoje za akreditacijo v zvezi z notranjim okoljem, kontrolnimi dejavnostmi, obveščanjem in sporočanjem ter spremljanjem, ki jih določi Komisija na podlagi točke (a) člena 8(1).

Vsaka država članica ob upoštevanju svojih ustavnih določb omeji število svojih akreditiranih plačilnih agencij na največ eno na nacionalni ravni ali, kjer je to ustrezno, na eno na regijo. Kadar pa so plačilne agencije vzpostavljene na regionalni ravni, države članice poleg tega bodisi akreditirajo plačilno agencijo na nacionalni ravni za sheme pomoči, ki jih je treba v skladu z njihovo naravo upravljati na nacionalni ravni, ali pa prenesejo upravljanje teh shem na regionalne plačilne agencije.

Z odstopanjem od drugega pododstavka lahko države članice ohranijo toliko plačilnih agencij, kot jih je bilo akreditiranih pred 20. decembra 2013.

Komisija do konca leta 2016 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju sistema plačilnih agencij v Uniji in po potrebi priloži zakonodajne predloge.

3. Odgovorna oseba akreditirane plačilne agencije do 15. februarja v letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu, sestavi:

- (a) letne obračune odhodkov, izvršenih za izvajanje nalog, zaupanih njihovim akreditiranim plačilnim agencijam, skupaj s potrebnimi informacijami za njihovo potrditev v skladu s členom 51;

- (b) izjavo o upravljanju glede popolnosti, točnosti in resničnosti obračunov ter pravilnega delovanja sistemov notranje kontrole, ki temelji na objektivnih merilih, ter glede zakonitosti in pravilnosti povezanih transakcij;
- (c) letni povzetek končnih revizijskih poročil in opravljenih kontrol, vključno z analizo vrst in razsežnosti napak ter pomanjkljivosti, ugotovljenih v sistemih, pa tudi popravilnih ukrepov, ki jih je treba izvesti ali načrtovati.

Komisija lahko izjemoma podaljša rok 15. februarja do najpozneje 1. marca na zahtevo zadevne države članice.

4. Kadar je akreditiranih več plačilnih agencij, država članica določi javni usklajevalni organ (v nadaljnjem besedilu: usklajevalni organ), ki mu dodeli naslednje naloge:

- (a) zbirati informacije, ki se dajo na razpolago Komisiji, ter jih poslati Komisiji;
- (b) sprejeti oziroma usklajevati ukrepe za odpravo splošnih pomanjkljivosti in Komisijo obveščati o vseh nadaljnjih ukrepih;
- (c) spodbujati in po možnosti zagotavljati usklajeno uporabo pravil Unije.

Države članice usklajevalni organ posebej akreditirajo za obdelovanje finančnih informacij iz točke (a) prvega pododstavka.

5. Kadar akreditirana plačilna agencija ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več enega ali več akreditacijskih meril iz odstavka 2, ji država članica na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije odvzame to akreditacijo, razen če plačilna agencija izvede potrebne spremembe v roku, določenem glede na resnost problema.

6. Plačilne agencije izvajajo in zagotavljajo kontrolo dejavnosti, povezanih z javno intervencijo, za katere so odgovorne, ter na tem področju ohranijo vso odgovornost.

Člen 8

Pooblastila Komisije

1. Da se zagotovi dobro delovanje sistema iz člena 7, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z:

- (a) minimalnimi pogoji za akreditacijo plačilnih agencij in usklajevalnih organov iz člena 7(2) oziroma člena 7(4);

- (b) obveznostmi plačilnih agencij glede javne intervencije ter pravili o vsebini njihovih upravljavskih in kontrolnih odgovornosti.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o:

- (a) postopkih za izdajo, odvzem in pregled akreditacije plačilnih agencij in usklajevalnih organov ter postopke za nadzor akreditacije plačilnih agencij;
- (b) delu in pregledih, ki so podlaga za izjavo o upravljanju plačilnih agencij;
- (c) delovanju usklajevalnega organa in uradnem sporočanju informacij Komisiji v skladu s členom 7(4).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 9

Certifikacijski organi

1. Certifikacijski organ je javni ali zasebni revizijski organ, ki ga imenuje država članica. Če gre za zasebni revizijski organ in če tako zahteva veljavno pravo Unije ali nacionalno pravo, ga izbere država članica s postopkom javnega razpisa. Ta organ predloži mnenje, pripravljeno v skladu z mednarodno priznanimi revizijskimi standardi, o popolnosti, točnosti in resničnosti letnih obračunov plačilne agencije, pravilnem delovanju njenega sistema notranje kontrole ter zakonitosti in pravilnosti odhodkov, za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo. V tem mnenju je tudi navedeno, ali se je med pregledom pojavil dvom glede navedb v izjavi o upravljanju.

Certifikacijski organ razpolaga s potrebnim tehničnim strokovnim znanjem. Ta organ je operativno neodvisen od zadevne plačilne agencije in usklajevalnega organa, pa tudi od organa, ki je to agencijo akreditiral.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o nalogah certifikacijskih organov, vključno s pregledi, ter o certifikatih in poročilih, skupaj s podporno dokumentacijo, ki jih pripravijo ti organi. V izvedbenih aktih se ob upoštevanju potrebe po kar najbolj učinkovitem preskušanju transakcij in strokovni revizijski presoji glede integriranega pristopa določi tudi naslednje:

- (a) revizijska načela, na katerih temeljijo mnenja certifikacijskih organov, vključno z oceno tveganj, notranjimi kontrolami in zahtevano ravnijo revizijskih dokazov;

(b) revizijske metode, ki jih certifikacijski organi ob upoštevanju mednarodnih revizijskih standardov uporabljajo pri pripravi svojih mnenj, kjer je to ustrezno pa tudi uporabo enotnega integriranega vzorca za vsako populacijo in po potrebi možnost spremljanja pregledov na kraju samem, ki jih opravljajo plačilne agencije.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 10

Dopustnost plačil, ki jih izvršijo akreditirane plačilne agencije

Unija lahko odhodke iz člena 4(1) in člena 5 financira le, če so plačila izvršile akreditirane plačilne agencije.

Člen 11

Celotno plačilo upravičencem

Razen če pravo Unije izrecno določa drugače, se plačila, povezana s financiranjem na podlagi te uredbe, upravičencem izplačajo v celoti.

NASLOV III

SISTEM KMETIJSKEGA SVETOVANJA

Člen 12

Načelo in področje uporabe

1. Države članice vzpostavijo sistem svetovanja upravičencem glede upravljanja z zemljišči in upravljanja s kmetijskimi gospodarstvi (v nadaljnjem besedilu: sistem kmetijskega svetovanja). Ta sistem kmetijskega svetovanja izvajajo imenovani javni organi in/ali izbrani zasebni organi.

2. Sistem kmetijskega svetovanja zajema najmanj:

(a) obveznosti na ravni kmetijskega gospodarstva, ki izhajajo iz predpisanih zahtev ravnanja ter standardov za vzdrževanje zemljišč v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju, kot je določeno v poglavju I naslova VI;

(b) kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, kot je določeno v poglavju 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013, in ohranjanje kmetijskih površin v skladu s točko (c) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;

(c) ukrepe na ravni kmetijskega gospodarstva, določene v programih razvoja podeželja, ki so namenjeni posodabljanju kmetijskega gospodarstva, krepitvi konkurenčnosti, sektorskemu povezovanju, inovacijam in tržni usmerjenosti ter spodbujanju podjetništva;

(d) zahteve na ravni upravičencev, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 11(3) Direktive 2000/60/ES;

(e) zahteve na ravni upravičencev, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009, zlasti zahtevo iz člena 14 Direktive 2009/128/ES.

3. Sistem kmetijskega svetovanja lahko poleg tega zajema zlasti:

(a) spodbujanje preusmerjanja kmetijskih gospodarstev in diverzifikacije njihovih gospodarskih dejavnosti;

(b) obvladovanje tveganj in uvedbo ustreznih preprečevalnih ukrepov za obvladovanje naravnih in drugih hudih nesreč ter živalskih in rastlinskih bolezni;

(c) minimalne zahteve nacionalnega prava v skladu s členom 28(3) in členom 29(2) Uredbe (EU) št. 1305/2013;

(d) informacije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo in varstvom voda, kot je določeno v Prilogi I k tej uredbi.

Člen 13

Posebne zahteve za sistem kmetijskega svetovanja

1. Države članice zagotovijo, da so svetovalci, ki delajo v sistemu kmetijskega svetovanja, ustrezno kvalificirani in se redno usposablajo.

2. Države članice zagotovijo ločitev svetovanja od kontrol. V tem pogledu in brez poseganja v nacionalno pravo v zvezi z dostopom javnosti do dokumentov države članice zagotovijo, da izbrani in imenovani organi iz člena 12(1) ne razkrijejo osebnih ali posameznikovih informacij ali podatkov, ki jih pridobijo med dejavnostjo svetovanja, drugim osebam, razen upravičencu, ki upravlja zadevno kmetijsko gospodarstvo, z izjemo kakršne koli nepravilnosti ali kršitve, ki je ugotovljena med njihovo dejavnostjo in ki je zajeta v obveznost, določeno v pravu Unije ali nacionalnem pravu, o obveščanju javnih organov, zlasti v primeru kaznivih dejanj.

3. Zadevni nacionalni organ morebitnemu upravičencu zagotovi, zlasti na elektronski način, ustrezní seznam izbranih in imenovanih organov iz člena 12(1).

Člen 14

Dostop do sistema kmetijskega svetovanja

Upravičenci in kmetje, ki ne prejemajo podpore v okviru SKP, lahko prostovoljno uporabljajo sistem kmetijskega svetovanja.

Brez poseganja v četrti pododstavek člena 99(2) pa lahko države članice v skladu z objektivnimi merili določijo kategorije upravičencev, ki imajo prednostni dostop do sistema kmetijskega svetovanja, vključno z mrežami, ki delujejo z omejenimi sredstvi v smislu členov 53, 55 in 56 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

V takšnih primerih države članice zagotovijo, da je prednost dana kmetom, ki imajo z izjemo sistema kmetijskega svetovanja najbolj omejen dostop do drugih sistemov svetovanja.

Sistem kmetijskega svetovanja zagotavlja, da imajo upravičenci dostop do svetovanja, prilagojenega položaju njihovega kmetijskega gospodarstva.

Člen 15

Pooblastila Komisije

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila za enotno izvajanje sistema kmetijskega svetovanja, da bi ta sistem lahko postal v celoti operativen.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

NASLOV IV

FINANČNO UPRAVLJANJE SKLADOV

POGLAVJE I

EKJS

Oddelek 1

Financiranje odhodkov

Člen 16

Zgornja meja proračunskih sredstev

1. Letna zgornja meja odhodkov EKJS je sestavljena iz najvišjih zneskov, določenih za ta sklad v okviru Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013.

2. Kadar pravo Unije določa vsote, ki se odštejejo ali prištejejo zneskom iz odstavka 1, sprejme Komisija izvedbene akte brez uporabe postopka iz člena 116, s katerimi določi poravnalni znesek, ki je na voljo za odhodke EKJS na podlagi podatkov iz prava Unije.

Člen 17

Mesečna plačila

1. Komisija da proračunska sredstva, potrebna za financiranje odhodkov iz člena 4(1), na voljo državam članicam v obliki mesečnih plačil na podlagi odhodkov, ki so jih izvršile akreditirane plačilne agencije v referenčnem obdobju.

2. Dokler Komisija ne nakaže mesečnih plačil, države članice v skladu s potrebami svojih akreditiranih plačilnih agencij priskrbijo sredstva, potrebna za odhodke.

Člen 18

Postopek za mesečna plačila

1. Brez poseganja v uporabo členov 51 in 52 Komisija izvrši mesečna plačila za odhodke, ki so jih izvršile akreditirane plačilne agencije v referenčnem mesecu.

2. Mesečna plačila se vsaki državi članici izplačajo najpozneje tretji delovni dan drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem so bili odhodki izvršeni. Odhodki držav članic, izvršeni od 1. do 15. oktobra, se štejejo za izvršene v mesecu oktobru. Odhodki, izvršeni od 16. do 31. oktobra, se štejejo za izvršene v mesecu novembru.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi mesečna plačila, ki jih izvrši na podlagi izjave držav članic o odhodkih in informacij, pridobljenih v skladu s členom 102(1), ob upoštevanju zmanjšanj ali začasnih prekinitev, uporabljenih na podlagi člena 41, ali kakršnih koli drugih popravkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte brez uporabe postopka iz člena 116, s katerimi določi dodatna plačila ali odbitke. Odbor iz člena 116(1) je o tem obveščen na svoji naslednji seji.

Člen 19

Upravni stroški in stroški osebja

Sklad se ne bremeni za odhodke, ki jih izvršijo države članice in upravičenci pomoči iz EKJS v zvezi z upravnimi stroški in stroški osebja.

Člen 20

Odhodki za javno intervencijo

1. Kadar za javno intervencijo v okviru skupne ureditve trgov znesek na enoto ni določen, EKJS zadevni ukrep financira na podlagi standardnih zneskov, ki so enotni po vsej Uniji, zlasti za sredstva iz držav članic, ki se uporabljajo za odkup proizvodov, za materialne operacije, povezane s skladiščenjem, ter po potrebi za predelavo intervencijskih proizvodov.

2. Da se zagotovi financiranje odhodkov javne intervencije s strani EKJS, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi s:

(a) vrsto ukrepov, ki so upravičeni do financiranja Unije, in pogojih za povračilo;

(b) pogoji za upravičenost in načinih izračuna na podlagi elementov, ki jih plačilne agencije dejansko ugotovijo, ali pavšalnih zneskov, ki jih določi Komisija, ali pavšalnih ali nepavšalnih zneskov, določenih v področni kmetijski zakonodaji.

3. Da se zagotovi ustrezno upravljanje sredstev, vključenih v proračun Unije in namenjenih EKJS, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi določi pravila v zvezi z vrednotenjem dejavnosti v zvezi z javno intervencijo ter ukrepe, ki jih je treba sprejeti v primeru izgube ali poslabšanja stanja proizvodov iz javne intervencije, in določitev zneskov, ki se bodo financirali.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, ki določijo zneske iz odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Člen 21

Pridobivanje satelitskih posnetkov

Na podlagi specifikacije, ki jo pripravi posamezna država članica, se Komisija in države članice dogovorijo o seznamu satelitskih posnetkov, ki se zahtevajo za pregleda.

Komisija brezplačno priskrbi satelitske posnetke kontrolnim organom ali izvajalcem storitev, ki jih navedeni organi pooblastijo za njihovo zastopanje.

Komisija ostane lastnica satelitskih posnetkov in jih po dokončanju dela dobi nazaj. Prav tako lahko določi, da se opravi delo za izboljšanje tehnik in metod dela v zvezi s preverjanjem kmetijskih površin z daljinskim zaznavanjem.

Člen 22

Spremljanje kmetijskih virov

Cilj ukrepov, ki se financirajo v skladu s točko (c) člena 6, je dati Komisiji na razpolago sredstva za:

- (a) upravljanje kmetijskih trgov Unije na svetovni ravni,
- (b) zagotavljanje agroekonomskega in kmetijsko-okoljskega spremljanja kmetijskih zemljišč, vključno s pogozdenimi kmetijskimi površinami, in spremljanja stanja kmetijskih rastlin, da se omogoči izvedba ocen, zlasti glede donosa in kmetijske proizvodnje,
- (c) deljenje dostopa do takšnih ocen v mednarodnem okviru, na primer pri tistih pobudah, ki jih usklajujejo organizacije Združenih narodov ali druge mednarodne agencije,
- (d) prispevanje k preglednosti svetovnih trgov ter

(e) zagotavljanje tehnološkega spremljanja agrometeorološkega sistema.

Ukrepi, ki se financirajo v skladu s točko (c) člena 6, zadevajo zlasti zbiranje ali nakup podatkov, potrebnih za izvajanje in spremljanje SKP, vključno s satelitskimi in meteorološkimi podatki, vzpostavitev infrastrukture prostorskih podatkov in spletne strani, izvedbo posebnih študij v zvezi s podnebnimi pogoji, daljinsko zaznavanje, ki se uporablja kot pomoč pri spremljanju zdravja tal, ter posodobitev agrometeoroloških in ekonometričnih modelov. Ti ukrepi se po potrebi izvajajo v sodelovanju z nacionalnimi laboratoriji in organi.

Člen 23

Izvedbena pooblastila

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi:

- (a) pravila o financiranju v skladu s točkama (b) in (c) člena 6,
- (b) postopek za izvajanje ukrepov iz členov 21 in 22 z namenom doseganja zastavljenih ciljev,
- (c) okvir za pridobivanje, izboljšanje in uporabo satelitskih posnetkov in meteoroloških podatkov ter veljavne roke.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Oddelek 2

Proračunska disciplina

Člen 24

Upoštevanje zgornje meje

1. V proračunskem postopku in pri izvrševanju proračuna sredstva za odhodke EKJS v nobenem trenutku ne presežejo zneska iz člena 16.

Pri vseh zakonodajnih instrumentih, ki jih predlaga Komisija in sprejmejo Evropski parlament in Svet, Svet ali Komisija in ki vplivajo na proračun EKJS, se upošteva znesek iz člena 16.

2. Kadar za kmetijske odhodke za posamezno državo članico pravo Unije določa finančno zgornjo mejo v eurih, so takšni odhodki povrnjeni v eurih do te določene zgornje meje, in kadar se uporablja člen 41, s potrebnimi prilagoditvami.

3. Nacionalne zgornje meje za neposredna plačila iz člena 7 Uredbe (EU) št. 1307/2013, popravljene s prilagoditvami, določenimi v členu 26 te uredbe, so finančne zgornje meje v eurih.

Člen 25

Rezerva za krize v kmetijskem sektorju

Vzpostavi se rezerva, namenjena zagotovitvi dodatne podpore kmetijskemu sektorju v primeru večjih kriz, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo ali distribucijo (v nadaljnjem besedilu: rezerva za krize v kmetijskem sektorju), in sicer tako, da se na začetku vsakega leta uporabi znižanje neposrednih plačil z mehanizmom finančne discipline iz člena 26.

Skupni znesek rezerve je 2 800 milijonov EUR z enakimi letnimi obroki v znesku 400 milijonov EUR (v cenah iz leta 2011) za obdobje 2014–2020 in bo vključen v razdelek 2 večletnega finančnega okvira, kot je določen v Prilogi k Uredbi (EU, Euratom) št. 1311/2013.

Člen 26

Finančna disciplina

1. Da se zagotovi upoštevanje letnih zgornjih mej iz Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013 za financiranje s trgom povezanih odhodkov in neposrednih plačil, se določi prilagoditvena stopnja za neposredna plačila (v nadaljnjem besedilu: prilagoditvena stopnja), kadar napovedi za financiranje ukrepov v okviru navedene vmesne zgornje meje za posamezno proračunsko leto kažejo, da bodo veljavne letne zgornje meje presežene.

2. Komisija predloži predlog Evropskemu parlamentu in Svetu v zvezi s prilagoditveno stopnjo najpozneje 31. marca koledarskega leta, za katero se uporablja ta prilagoditvena stopnja.

3. Če v posameznem letu Evropski parlament in Svet ne določita prilagoditvene stopnje do 30. junija, Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi prilagoditveno stopnjo, ter o tem nemudoma obvesti Evropski parlament in Svet. Takšne izvedbene akte se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

4. Komisija lahko do 1. decembra na podlagi novih informacij, ki jih ima na voljo, sprejme izvedbene akte, s katerimi prilagodi prilagoditveno stopnjo, določeno v skladu z odstavkoma 2 ali 3. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

5. Z odstopanjem od četrtega pododstavka člena 169(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 države članice povrnejo odobritve, prenesene v skladu s členom 169(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, končnim prejemnikom, za katere se v proračunskem letu, v katero se odobritve prenesejo, uporablja prilagoditev.

Povrnitev iz prvega pododstavka se uporabi le za končne upravičence v tistih državah članicah, v katerih se je v predhodnem proračunskem letu izvajala finančna disciplina.

6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pogoje in podrobna pravila, ki se uporabljajo za odobritve, prenesene v skladu s členom 169(3) Uredbe (EU, Euratom)

št. 966/2012 za financiranje odhodkov iz točke (b) člena 4(1) te uredbe. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

7. Pri uporabi tega člena se v določitev prilagoditvene stopnje vključi znesek za rezervo za krize v kmetijskem sektorju iz člena 25. Kakršen koli znesek, ki do konca proračunskega leta ni uporabljen za krizne ukrepe, se izplača v skladu z odstavkom 5 tega člena.

Člen 27

Postopek proračunske discipline

1. Komisija hkrati s predlogom proračuna za proračunsko leto N predloži Evropskemu parlamentu in Svetu svoje napovedi za proračunska leta $N - 1$, N in $N + 1$.

2. Če ob pripravi predloga proračuna za proračunsko leto N obstaja tveganje, da bo znesek iz člena 16 za proračunsko leto N presežen, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu ali Svetu predlaga ukrepe, potrebne za zagotovitev upoštevanja navedene zneska.

3. Če Komisija v katerem koli trenutku meni, da obstaja tveganje, da bo znesek iz člena 16 presežen, in v okviru svojih pooblastil ne more sprejeti ustreznih ukrepov za izboljšanje stanja, predlaga druge ukrepe, s katerimi zagotovi upoštevanje tega zneska. Kadar je pravna podlaga za ustrezní ukrep člen 43(3) PDEU, ta ukrep sprejme Svet, ali, kadar je pravna podlaga za ustrezní ukrep člen 43(2) PDEU, ta ukrep sprejmeta Evropski parlament in Svet.

4. Če ob koncu proračunskega leta N zahtevki za povračila držav članic presegajo ali bi lahko presegli znesek iz člena 16, Komisija:

(a) upošteva zahtevke držav članic sorazmerno in v mejah razpoložljivih proračunskih sredstev ter sprejme izvedbene akte, s katerimi začasno določi znesek plačil za zadevni mesec;

(b) za vse države članice najpozneje do 28. februarja proračunskega leta $N + 1$ določi njihov položaj glede financiranja Unije za proračunsko leto N;

(c) sprejme izvedbene akte, s katerimi na podlagi enotne stopnje financiranja Unije določi skupni znesek financiranja Unije po državah članicah v mejah proračunskih sredstev, ki so bila na razpolago za mesečna plačila;

(d) izvrši morebitne kompenzacije za države članice najpozneje v času mesečnih plačil za mesec marec leta $N + 1$.

Izvedbeni akti iz točk (a) in (c) prvega pododstavka se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Člen 28

Sistem zgodnjega opozarjanja in spremljanja

Da se zagotovi, da se proračunska zgornja meja iz člena 16 ne preseže, Komisija v zvezi z odhodki EKJS mesečno izvaja sistem zgodnjega opozarjanja in spremljanja.

Komisija ob začetku vsakega proračunskega leta v ta namen določi mesečne profile odhodkov, po potrebi na podlagi povprečnih mesečnih odhodkov predhodnih treh let.

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu redno predloži poročilo s pregledom razvoja odhodkov, izvršenih glede na profile in oceno predvidenega izvrševanja za tekoče proračunsko leto.

Člen 29

Referenčni menjalni tečaj

1. Ko Komisija sprejme predlog proračuna ali pisni predlog spremembe k predlogu proračuna, ki zadeva kmetijske odhodke, za izdelavo ocen proračunskih sredstev za EKJS uporabi povprečni menjalni tečaj med eurom in US dolarjem po zabeleženih tržni vrednosti v zadnjem četrletju, ki se konča najmanj 20 dni, preden Komisija sprejme proračunski dokument.

2. Pri sprejemanju predloga spremembe in dopolnitve proračuna ali pisnega predloga spremembe k njemu Komisija, kolikor ti dokumenti zadevajo proračunska sredstva za ukrepe iz točka (a) člena 4(1), uporabi:

(a) povprečni menjalni tečaj med eurom in US dolarjem po dejanski tržni vrednosti, zabeleženi od 1. avgusta v predhodnem proračunskem letu do izteka zadnjega četrletja, ki se konča najmanj 20 dni, preden Komisija sprejme proračunski dokument in najpozneje 31. julija tekočega proračunskega leta; in

(b) povprečni menjalni tečaj, dejansko zabeležen v zadnjem četrletju, ki se konča najmanj 20 dni, preden Komisija sprejme proračunski dokument za napoved preostanka proračunskega leta.

POGLAVJE II

EKSRP

Oddenek 1

Splošne določbe za eksrp

Člen 30

Preprečevanje dvojnega financiranja

Odhodki, ki se financirajo iz EKSRP, se ne financirajo iz nobenega drugega naslova v okviru proračuna Unije.

Člen 31

Skupne določbe za plačila

1. V skladu s členom 77(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 plačila, ki jih Komisija izvrši v okviru prispevka EKSRP iz člena 5 te uredbe, ne presežejo proračunskih obveznosti.

Ta plačila se namenijo za najstarejšo odprto proračunsko obveznost.

2. Uporablja se člen 84 Uredbe (EU, Euratom) 966/2012.

Oddenek 2

Financiranje programov razvoja podeželja

Člen 32

Finančni prispevek EKSRP

Finančni prispevek EKSRP za odhodke v okviru programov razvoja podeželja se določi za posamezni program z zgornjo mejo, ki je določena s pravom Unije o podpori EKSRP za razvoj podeželja.

Člen 33

Proračunske obveznosti

V zvezi z obveznostmi za programe razvoja podeželja v proračunu Unije se uporablja člen 76 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Oddenek 3

Finančni prispevek za programe razvoja podeželja

Člen 34

Določbe za plačila za programe razvoja podeželja

1. Proračunska sredstva, potrebna za financiranje odhodkov iz člena 5, so na voljo državam članicam v obliki predhodnega financiranja, vmesnih plačil in izplačila preostalega zneska, kot je opisano v tem oddelku.

2. Skupni znesek plačil predhodnega financiranja in vmesnih plačil ne presega 95 % prispevka EKSRP za vsak program razvoja podeželja.

Kadar je dosežena zgornja meja 95 %, države članice nadaljujejo posredovanje zahtevkov za plačila Komisiji.

Člen 35

Ureditev predhodnega financiranja

1. Potem ko Komisija odobri program razvoja podeželja, državi članici plača začetni znesek predhodnega financiranja za celotno programsko obdobje. Začetni znesek predhodnega financiranja izplača v naslednjih obrokih:

(a) v letu 2014: 1 % zneska podpore iz EKSRP za celotno programsko obdobje za program in 1,5 % zneska podpore iz EKSRP za celotno programsko obdobje za program, kadar država članica prejema finančno pomoč od leta 2010 ali v skladu s členoma 122 in 143 PDEU ali iz evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF) ali finančno pomoč prejema na dan 31. decembra 2013 v skladu s členoma 136 in 143 PDEU;

(b) v letu 2015: 1 % zneska podpore iz EKSRP za celotno programsko obdobje za program in 1,5 % zneska podpore iz EKSRP za celotno programsko obdobje za program, če država članica prejema finančno pomoč od leta 2010 v skladu s členoma 122 in 143 PDEU ali iz EFSF ali finančno pomoč prejema na dan 31. decembra 2014 v skladu s členoma 136 in 143 PDEU;

(c) v letu 2016: 1 % zneska podpore iz EKSRP za celotno programsko obdobje za program.

Če je program razvoja podeželja sprejet leta 2015 ali pozneje, se prvi obroki izplačajo v letu sprejetja.

2. Komisiji se povrne celotni znesek, nakazan za predhodno financiranje, če ni bil izvršen noben odhodek in ni bila poslana nobena izjava o odhodkih za program razvoja podeželja v roku 24 mesecev od datuma, ko je Komisija plačala prvi obrok zneska za predhodno financiranje.

3. Obresti, ki nastanejo s predhodnim financiranjem, se dodelijo zadevnemu programu razvoja podeželja in se odštejejo od zneska javnih odhodkov, zabeleženega v končni izjavi o odhodkih.

4. Skupni znesek predhodnega financiranja se potrdi v skladu s postopkom iz člena 51 te uredbe pred zaključkom programa razvoja podeželja.

Člen 36

Vmesna plačila

1. Vmesna plačila se izvršijo za vsak program razvoja podeželja. Izračunajo se z uporabo stopnje sofinanciranja vsakega ukrepa za izvršene javne odhodke v zvezi s tem ukrepom, kot je navedeno v členu 59 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

2. Ob upoštevanju razpoložljivih sredstev Komisija ob upoštevanju zmanjšanj ali začasnih prekinitiv, ki se izvedejo v

skladu s členom 41, izvrši vmesna plačila za povračilo odhodkov, ki so jih izvršile akreditirane plačilne agencije za izvajanje programov.

3. Vsako vmesno plačilo izvrši Komisija ob upoštevanju naslednjih zahtev:

(a) Komisiji se predloži izjava o odhodkih, ki jo podpiše akreditirana plačilna agencija, v skladu s točko (c) člena 102(1);

(b) skupni znesek prispevka EKSRP za vsak ukrep za celotno obdobje, ki ga zajema zadevni program, se ne preseže;

(c) Komisiji se predloži zadnje letno poročilo o napredku izvajanja programa razvoja podeželja.

4. Če ena od zahtev iz odstavka 3 ni izpolnjena, Komisija nemudoma obvesti akreditirano plačilno agencijo ali usklajevalni organ, če je bil ta imenovan. Če katera od zahtev iz točke (a) ali točke (c) odstavka 3 ni izpolnjena, izjava o odhodkih ni sprejemljiva.

5. Brez poseganja v uporabo členov 51 in 52 Komisija izvrši vmesna plačila v 45 dneh od evidentiranja izjave o odhodkih, ki izpolnjuje zahteve iz odstavka 3 tega člena.

6. Akreditirane plačilne agencije pripravijo in pošljejo Komisiji neposredno ali s posredovanjem usklajevalnega organa, če je bil ta imenovan, vmesne izjave o odhodkih v zvezi s programi razvoja podeželja, in sicer v rokih, ki jih določi Komisija.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi roke za akreditirane plačilne agencije, da pošljejo te vmesne izjave o odhodkih. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

V te izjave o odhodkih so vključeni odhodki, ki jih je izvršila akreditirana plačilna agencija v vsakem zadevnem obdobju. Vendar se v primerih, ko odhodkov iz člena 65(9) Uredbe (EU) št. 1303/2013 ni mogoče prijaviti Komisiji v zadevnem obdobju, ker ta spremembe programa še ni odobrila, ti lahko prijavijo v naslednjih obdobjih.

Vmesne izjave o odhodkih, ki se nanašajo na odhodke, izvršene od 16. oktobra naprej, se vključijo v proračun naslednjega proračunskega leta.

7. Uporablja se člen 83 Uredbe (EU) 1303/2013.

Člen 37

Plačilo preostalega zneska in zaključek programa

1. Komisija po prejemu zadnjega letnega poročila o napredku pri izvajanju programa razvoja podeželja ob upoštevanju razpoložljivih sredstev izvrši plačilo preostalega zneska na podlagi veljavnega finančnega načrta, letnih obračunov zadnjega leta izvajanja zadevnega programa razvoja podeželja in ustrezne odločitve o potrditvi obračunov. Ti obračuni se Komisiji predložijo najpozneje šest mesecev po končnem datumu za upravičenost odhodkov iz člena 65(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in zajemajo odhodke, ki jih izvrši plačilna agencija do zadnjega datuma za upravičenost odhodkov.

2. Preostali znesek se plača najpozneje šest mesecev po tem, ko Komisija presodi, da so informacije in dokumenti iz odstavka 1 tega člena sprejemljivi, in ko so bili zadnji letni obračuni potrjeni. Pri zneskih, pri katerih po izplačilu preostalega zneska še vedno obstajajo prevzete obveznosti, Komisija brez poseganja v določbe člena 38(5) najpozneje v roku šestih mesecev določi prenehanje prevzetih obveznosti.

3. Če Komisiji v roku iz odstavka 1 niso bili poslani zadnje letno poročilo o napredku in dokumenti, potrebni za potrditev obračunov zadnjega leta izvajanja programa, obveznost za preostali znesek samodejno preneha v skladu s členom 38.

Člen 38

Samodejno prenehanje prevzetih obveznosti za programe razvoja podeželja

1. Komisija določi samodejno prenehanje katerega koli dela proračunske obveznosti za program razvoja podeželja, ki se ni uporabil za predhodno financiranje ali vmesna plačila ali ji zanj ni bila predložena nobena izjava o odhodkih, ki bi izpolnjevala zahteve iz člena 36(3) in se nanašala na odhodke, izvršene do 31. decembra tretjega leta po letu proračunske obveznosti.

2. Del proračunskih obveznosti, ki je še odprt na zadnji datum za upravičenost odhodkov iz člena 65(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in za katerega izjava o odhodkih ni bila predložena najpozneje v šestih mesecih po navedenem datumu, samodejno preneha.

3. V primeru sodnega postopka ali upravne pritožbe z odločilnim učinkom se obdobje za samodejno prenehanje prevzete obveznosti iz odstavkov 1 ali 2 za zneske za zadevne dejavnosti prekine, in sicer za čas trajanja tega postopka ali upravne pritožbe, če Komisija od države članice prejme utemeljeno uradno obvestilo najpozneje do 31. decembra leta N + 3.

4. Pri izračunu zneskov obveznosti, ki so samodejno prenehale, se ne upošteva naslednjega:

(a) del proračunskih obveznosti, za katerega je bila predložena izjava o odhodkih, vendar je Komisija vračilo zanj zmanjšala ali začasno prekinila 31. decembra leta N + 3;

(b) del proračunskih obveznosti, ki ga plačilna agencija ni mogla izplačati zaradi višje sile in ima resne posledice za izvajanje programa razvoja podeželja. Nacionalni organi, ki se sklicujejo na višjo silo, morajo prikazati njene neposredne posledice za izvajanje celotnega programa ali njegovega dela.

Države članice Komisiji do 31. januarja pošljejo informacije o izjemah iz prvega pododstavka za zneske, prijavljene do konca predhodnega leta.

5. Komisija države članice pravočasno obvesti, če obstaja tveganje samodejnega prenehanja prevzetih obveznosti. Obvesti jih o zadevnem znesku glede na informacije, ki jih ima na voljo. Države članice imajo od prejema tega obvestila na voljo dva meseca, da soglašajo z zadevnim zneskom ali predložijo pripombe. Komisija izvrši samodejno prenehanje prevzetih obveznosti najpozneje devet mesecev po zadnjem roku, ki izhaja iz uporabe odstavkov 1 do 3.

6. V primeru samodejnega prenehanja prevzetih obveznosti se prispevek EKSRRP za zadevni program razvoja podeželja za zadevno leto zmanjša za znesek samodejnega prenehanja prevzete obveznosti. Država članica predloži Komisiji v odobritev spremenjen finančni načrt, s katerim porazdeli zmanjšani znesek pomoči med ukrepe. Če država članica tega ne stori, Komisija za vsak ukrep sorazmerno zmanjša dodeljene zneske.

POGLAVJE III

Skupne določbe

Člen 39

Kmetijsko proračunsko leto

Brez poseganja v posebne določbe o izjavah o odhodkih in prihodkih v zvezi z javno intervencijo, ki jih določi Komisija v skladu s točko (a) člena 46(6), kmetijsko proračunsko leto pokriva plačane odhodke in prejete prihodke plačilnih agencij, ki jih te vključijo v obračune proračuna Skladov za proračunsko leto "N", ki se začne 16. oktobra leta "N - 1" in konča 15. oktobra leta "N".

Člen 40

Upoštevanje plačilnih rokov

Če so plačilni roki določeni v pravu Unije, plačila, ki jih plačilna agencija upravičencem izvrši pred prvim mogočim datumom plačila in po zadnjem mogočem datumu plačila, niso upravičena do financiranja Unije, razen v primerih, pod pogoji in v omejitvah, ki se določijo ob upoštevanju načela sorazmernosti.

Da bi bili odhodki, izvršeni pred prvim mogočim dnevom plačila ali po zadnjem mogočem dnevu plačila, upravičeni do financiranja Unije, hkrati pa bi se omejil finančni vpliv, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, ob odstopanju od pravila iz prvega odstavka.

Člen 41

Zmanjšanje in začasna prekinitev mesečnih in vmesnih plačil

1. Če lahko Komisija na podlagi izjav o odhodkih ali informacij iz člena 102 ugotovi, da so odhodke izvršili organi, ki niso akreditirane plačilne agencije, da plačilna obdobja ali finančne zgornje meje, določeni s pravom Unije, niso bili upoštevani ali da odhodki kako drugače niso bili izvršeni v skladu s pravili Unije, lahko zmanjša ali začasno prekine mesečna ali vmesna plačila zadevni državi članici v okviru izvedbenih aktov v zvezi z mesečnimi plačili iz člena 18(3) ali v okviru vmesnih plačil iz člena 36, potem ko se da državi članici možnost za predložitev pripomb.

Če Komisija na podlagi izjav o odhodkih ali informacij iz člena 102 ne more ugotoviti, ali so bili odhodki izvršeni v skladu s pravili Unije, od zadevne države članice zahteva, naj v obdobju, ki ne sme biti krajše od 30 dni, priskrbi dodatne informacije in predloži pripombe. Če država članica na zahtevo Komisije ne odgovori v določenem roku ali če je zadevni odgovor nezadovoljiv ali kaže, da odhodki niso bili izvršeni v skladu s pravili Unije, lahko Komisija zmanjša ali začasno prekine mesečna ali vmesna plačila zadevni državi članici v okviru izvedbenih aktov v zvezi z mesečnimi plačili iz člena 18(3) ali v okviru vmesnih plačil iz člena 36.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi zmanjša ali začasno prekine mesečna ali vmesna plačila državi članici, če ena ali več ključnih sestavin zadevnega nacionalnega sistema kontrol ne obstaja ali zaradi resnosti ali trajanja ugotovljenih pomanjkljivosti ni učinkovitih oziroma so v sistemu za izterjavo nepravilnih plačil podobne resne pomanjkljivosti ter če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (a) pomanjkljivosti iz prvega pododstavka so trajnejše narave in so bile vzrok za vsaj dva izvedbena akta v skladu s členom 52 o izločitvi odhodkov zadevne države članice iz financiranja Unije, ali
- (b) Komisija ugotovi, da zadevna država članica v bližnji prihodnosti ne more izvesti potrebnih popravljalnih ukrepov v skladu z akcijskim načrtom z jasnimi kazalniki napredka, ki se pripravi ob posvetovanju s Komisijo.

Zmanjšanje ali začasna prekinitev se uporabi za ustrezne odhodke, ki jih je izvršila plačilna agencija, pri kateri obstajajo pomanjkljivosti, za obdobje, ki se določi v izvedbenih aktih iz tega odstavka in ne presega dvanajst mesecev. Če po preteku obdobja še vedno obstajajo pogoji za zmanjšanje ali začasno prekinitev, lahko Komisij sprejme izvedbene akte, s katerimi podaljša to obdobje za dodatna obdobja, ki skupaj ne presegajo dvanajst mesecev. Zmanjšanje ali začasna prekinitev se ne podaljša, če navedeni pogoji več ne obstajajo.

Izvedbeni akti iz tega odstavka se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Komisija pred sprejetjem izvedbenih aktov iz tega odstavka zadevno državo članico obvesti o svojem namenu in jo pozove, naj se odzove v obdobju, ki ni krajše od 30 dni.

V izvedbenih aktih, ki določajo mesečna plačila iz člena 18(3) ali vmesna plačila iz člena 36, se upoštevajo izvedbeni akti, sprejeti v skladu s tem odstavkom.

3. Zmanjšanja in začasne prekinitve iz tega člena se uporabljajo v skladu z načelom sorazmernosti in ne posegajo v uporabo členov 51 in 52.

4. Zmanjšanja in začasne prekinitve iz tega člena ne posegajo v člene 19, 22 in 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Začasne prekinitve iz členov 19 in 22 Uredbe (EU) št. 1303/2013 se uporabljajo v skladu s postopkom iz odstavka 2 tega člena.

Člen 42

Začasna prekinitev plačila v primeru pozne predložitve

Kadar področna kmetijska zakonodaja od držav članic zahteva, da v določenem roku predložijo informacije o številu izvedenih pregledov na podlagi člena 59 in njihovih rezultatih, države članice pa te roke prekoračijo, lahko Komisija začasno prekine mesečna plačila iz člena 18 ali vmesna plačila iz člena 36, pod pogojem, da je Komisija dala državam članicam pravočasno pred začetkom obdobja, ki ga podatki pokrivajo, na voljo vse informacije, obrazce in pojasnila, potrebna za izračun zadevnih statističnih podatkov. Znesek, katerega plačilo se začasno prekine, ne presega 1,5 % odhodkov, za katere ustrezni statistični podatki niso bili pravočasno poslani. Komisija pri uporabi začasne prekinitve ukrepa v skladu z načelom sorazmernosti in upošteva trajanje zamude. Zlasti upošteva, ali je zaradi pozne predložitve informacij ogrožen mehanizem podeljevanja razrešnic v okviru letnega proračuna. Komisija pisno uradno obvesti zadevno državo članico, preden začasno prekine mesečna plačila. Komisija povrne zneske, katerih plačila so

bila začasno prekinjena, ko od zadevnih držav članic prejme statistične podatke, pod pogojem, da prejme te statistične podatke najpozneje 31. januarja naslednjega leta.

Člen 43

Razporeditev prejemkov

1. V smislu člena 21 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 so namenski prejemki:

- (a) zneski, ki morajo biti v skladu s členom 40 in členom 53 v zvezi z odhodki iz EKJS ter členoma 52 in 54 vplačani v proračun Unije, vključno s pripadajočimi obrestmi;
- (b) zneski, ki se zberejo ali izterjajo v skladu z oddelkom III poglavja III naslova I dela II Uredbe (ES) št. 1234/2007;
- (c) zneski, ki so bili zbrani kot posledica kazni v skladu s posebnimi pravili iz področne kmetijske zakonodaje Unije, razen če navedena zakonodaja izrecno določa, da lahko države članice te zneske obdržijo;
- (d) zneski, ki ustrezajo kaznim, ki se uporabijo v skladu s pravili o navzkrižni skladnosti iz poglavja II naslova VI, kar zadeva odhodke iz EKJS;
- (e) vse zasežene varščine, poročstva ali jamstva, dana v skladu s pravom Unije, sprejeto v okviru SKP, razen razvoja podeželja. Vendar pa države članice obdržijo zasežene varščine, položene pri izdaji izvoznega ali uvoznega dovoljenja ali v okviru razpisnega postopka, katerih izključni namen je zagotoviti, da ponudniki predložijo resne ponudbe.

2. Zneski iz odstavka 1 se plačajo v proračun Unije in se v primeru ponovne uporabe uporabijo izključno za financiranje odhodkov EKJS ali EKSRP.

3. Ta uredba se smiselno uporablja za namenske prejemke iz odstavka 1.

4. Pri knjiženju namenskih prejemkov iz te uredbe se v zvezi z EKJS smiselno uporabljata člena 170 in 171 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 44

Vodenje ločenih računov

Vsaka plačilna agencija vodi ločene račune za odobritve, vnesene v proračun Unije za Sklada.

Člen 45

Ukrepi za informiranje

1. Zagotavljanje informacij, financirano v skladu s točko (e) člena 6, je namenjeno zlasti temu, da pomaga razložiti, izvajati in razvijati SKP ter da osvešča javnost o vsebini in ciljih te politike, z informacijskimi kampanjami ponovno vzpostavlja zaupanje potrošnikov po krizah, obvešča kmete in druge osebe, ki so aktivne na podeželju, ter spodbuja evropski model kmetijstva in ga približa državljanom.

Omogoča skladno, objektivno in izčrpno informiranje v Uniji in zunaj nje, da se zagotovi natančen celovit pregled SKP.

2. Ukrepi iz odstavka 1 so lahko:

- (a) letni delovni programi ali drugi specifični ukrepi, ki jih predstavijo tretje osebe;
- (b) dejavnosti, ki se izvajajo na pobudo Komisije.

Ukrepi, ki jih zahteva pravo ali ukrepi, ki že prejemajo finančna sredstva v okviru drugih ukrepov Unije, so izključeni.

Pri izvajanju dejavnosti iz točke (b) lahko Komisiji pomagajo zunanji strokovnjaki.

Ukrepi iz prvega pododstavka prispevajo tudi k obveščanju institucij o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s splošnimi cilji te uredbe.

3. Komisija vsako leto do 31. oktobra objavi razpis za oddajo predlogov ob upoštevanju pogojev iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

4. O ukrepih, ki so predvideni in se sprejmejo v skladu s tem členom, se uradno obvesti odbor iz člena 116(1).

5. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsaki dve leti predloži poročilo o izvajanju tega člena.

Člen 46

Pooblastila Komisije

1. Da se upoštevajo prihodki, ki jih plačilne agencije zberejo za proračun Unije ob plačilih, izvedenih na podlagi izjav o odhodkih, ki jih predložijo države članice, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 glede pogojev, pod katerimi se kompenzirajo določene vrste odhodkov in prihodkov v okviru Skladov.

2. Da se omogoči pravična porazdelitev razpoložljivih proračunskih sredstev med države članice, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 te uredbe v zvezi z metodo, ki se uporabi pri obveznostih in plačilu zneskov, če do začetka proračunskega leta še ni bil sprejet proračun Unije ali če skupni znesek načrtovanih obveznosti presega prag, določen v členu 170(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

3. Da bi preverila skladnost podatkov, ki jih uradno sporočijo države članice v zvezi z odhodki ali drugimi informacijami iz te uredbe, se na Komisijo prenese pooblastilo, če obveznost uradnega obveščanja Komisije na podlagi člena 102 ni izpolnjena, za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 glede odloga mesečnih plačil državam članicam iz člena 42 v zvezi z odhodki v okviru EKJS in pogojih, v skladu s katerimi Komisija zmanjša ali začasno prekine vmesna plačila državam članicam v okviru EKSRP iz navedenega člena,

4. Da se pri uporabi člena 42 zagotovi spoštovanje načela sorazmernosti, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi s pravili o:

(a) seznamu ukrepov, zajetih v členu 42;

(b) stopnji začasne prekinitve plačil iz navedenega člena.

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi nadaljnja pravila v zvezi z obveznostjo iz člena 44 ter posebne pogoje, ki veljajo za informacije, ki jih je treba zabeležiti v poslovne knjige, ki jih vodijo plačilne agencije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o:

(a) financiranju in obračunavanju intervencijskih ukrepov v obliki javnega skladiščenja in drugih odhodkov, ki jih financirata Sklada;

(b) pogojih, ki urejajo izvajanje postopka samodejnega prenehanja obveznosti;

(c) postopku in drugih praktičnih ureditvah za pravilno delovanje mehanizma iz člena 42.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

POGLAVJE IV

Potrditev obračunov

Oddelek I

Splošne določbe

Člen 47

Pregledi na kraju samem, ki jih izvede Komisija

1. Komisija lahko brez poseganja v preglede, ki jih države članice izvajajo v skladu s svojimi zakoni in drugimi predpisi ali na podlagi člena 287 PDEU, ali v kakršne koli preglede, ki se izvedejo na podlagi člena 322 PDEU ali Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽¹⁾, izvede preglede na kraju samem v državah članicah, da preveri zlasti:

(a) skladnost upravnih praks s pravili Unije;

(b) obstoj potrebnih spremnih dokumentov ter njihovo ujemanje z dejavnostmi, ki jih financirata EKJS ali EKSRP;

(c) pogoje, pod katerimi se izvajajo in preverjajo dejavnosti, ki jih financira EKJS ali EKSRP;

(d) ali plačilna agencija izpolnjuje akreditacijska merila iz člena 7(2) in ali država članica pravilno uporablja določbe iz člena 7(5).

Osebe, ki jih Komisija pooblasti za izvajanje pregledov na kraju samem v njenem imenu, ali zastopniki Komisije, ki delujejo v okviru dodeljenih pooblastil, imajo dostop do poslovnih knjig ter vseh drugih dokumentov, vključno z dokumenti in metapodatki, pripravljenimi ali prejetimi in shranjenimi na elektronskih nosilcih, v zvezi z odhodki, ki jih financira EKJS ali EKSRP.

Pooblastila za izvajanje pregledov na kraju samem ne vplivajo na uporabo nacionalnih določb, na podlagi katerih nekatera dejanja opravijo uradniki, posebej imenovani v skladu z nacionalnim pravom. Brez poseganja v posebne določbe Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ in Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96 osebe, ki jih pooblasti Komisija, da delujejo v njenem imenu, med drugim ne sodelujejo pri preiskavah na domu ali uradnih zaslišanjih oseb na podlagi nacionalnega prava zadevne države članice. Kljub temu pa imajo dostop do tako pridobljenih informacij.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2.)

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 19.9.2013, str. 1)

2. Komisija pred pregledom na kraju samem pravočasno obvesti zadevno državo članico ali državo članico, na ozemlju katere se bo pregled izvedel, pri čemer upošteva upravno obremenitev plačilnih agencij pri organizaciji pregledov. Uradniki zadevne države članice lahko sodelujejo pri takšnih pregledih.

Na zahtevo Komisije in s soglasjem države članice pristojni organi te države članice izvedejo dodatne preglede ali preiskave v zvezi z dejavnostmi iz te uredbe. Pri teh pregledih lahko sodelujejo zastopniki Komisije ali osebe, ki jih Komisija pooblasti, da delujejo v njenem imenu.

Za izboljšanje pregledov lahko Komisija s soglasjem zadevnih držav članic pri nekaterih pregledih ali preiskavah zaprosi za pomoč organe teh držav članic.

Člen 48

Dostop do informacij

1. Države članice dajo Komisiji na razpolago vse informacije, potrebne za dobro delovanje Skladov, ter sprejmejo vse ustrezne ukrepe za omogočanje pregledov, za katere Komisija meni, da so koristni v okviru upravljanja financiranja Unije, vključno s pregledi na kraju samem.

2. Države članice Komisiji na zahtevo posredujejo zakone in druge predpise, ki so jih sprejele za izvajanje pravnih aktov Unije v zvezi s SKP, kadar imajo ti akti finančne posledice za EKJS ali EKSRP.

3. Države članice dajo Komisiji na razpolago informacije o odkritih nepravilnostih in primerih domnevnih goljufij ter o ukrepih v skladu z oddelkom III tega poglavja za izterjavo neupravičeno plačanih zneskov, povezanih s temi nepravilnostmi in goljufijami.

Člen 49

Dostop do dokumentov

Akreditirane plačilne agencije hranijo podporne dokumente o izvršenih plačilih in dokumente o izvajanju upravnih pregledov in fizičnih preverjanj, ki jih predpisuje pravo Unije, ter te dokumente in informacije dajo na razpolago Komisiji. Podporni dokumenti se lahko hranijo v elektronski obliki pod pogoji, ki jih določi Komisija na podlagi člena 50(2).

Kadar te dokumente hrani organ, ki deluje po pooblastilu plačilne agencije in je zadolžen za odobritev odhodkov, ta organ akreditirani plačilni agenciji pošlje poročila o številu izvedenih pregledov, njihovi vsebini in ukrepih, sprejetih na podlagi rezultatov teh pregledov.

Člen 50

Pooblastila Komisije

1. Da se zagotovi pravilna in učinkovita uporaba določb o pregledih na kraju samem ter dostopu do dokumentov in

informacij iz tega poglavja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, ki dopolnjujejo posebne obveznosti, ki jih morajo v skladu s tem poglavjem izpolnjevati države članice.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, ki določijo pravila o:

- (a) postopkih v zvezi s posebnimi obveznostmi, ki jih morajo države članice izpolnjevati v zvezi s pregledi iz tega poglavja;
- (b) postopkih v zvezi z obveznostmi glede sodelovanja, ki jih morajo države članice izpolnjevati za izvajanje členov 47 in 48;
- (c) postopkih in drugih praktičnih ureditvah v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti poročanja iz člena 48(3);
- (d) pogojih za hrambo podpornih dokumentov iz člena 49, tudi o tem, v kakšni obliki in kako dolgo se hranijo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Oddelak II

Potrditve

Člen 51

Potrditev obračunov

Komisija pred 31. majem leta, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu, na podlagi informacij, predloženih v skladu s točko (c) člena 102(1), sprejme izvedbene akte, s katerimi odloči o potrditvi obračunov akreditiranih plačilnih agencij. Ti izvedbeni akti zajemajo popolnost, točnost in resničnost predloženih letnih obračunov in ne posegajo v vsebino odločitev, sprejetih naknadno v skladu s členom 52.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Člen 52

Potrditev skladnosti

1. Kadar Komisija ugotovi, da odhodki iz področja uporabe člena 4(1) in člena 5 niso bili izvršeni v skladu s pravom Unije oziroma, za EKSRP, v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom iz člena 85 Uredbe (EU) št. 1303/2013, sprejme izvedbene akte, s katerimi določi zneske, ki se izključijo iz financiranja Unije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

2. Komisija oceni zneske, ki se izključijo iz financiranja, na podlagi teže ugotovljene neskladnosti. Upošteva naravo kršitev ter finančno škodo, povzročeno Uniji. Pri izključitvi upošteva ugotovljene neupravičeno porabljene zneske, kadar teh ni mogoče ugotoviti s sorazmernim prizadevanjem, pa lahko uporabi ekstrapolacijske ali pavšalne popravke. Pavšalni popravki se uporabijo le takrat, kadar zaradi narave primera ali zato, ker država članica Komisiji ni predložila potrebnih informacij, s sorazmernim prizadevanjem ni mogoče natančneje opredeliti finančne škode, povzročene Uniji.

3. Pred sprejetjem vsake odločitve o zavrnitvi financiranja se ugotovitve preverjanj Komisije in odgovori države članice pisno uradno sporočijo obema stranema, ki si nato prizadevata za sklenitev dogovora o ukrepih, ki jih je treba sprejeti. V tem delu postopka imajo države članice možnost, da dokažejo, da je dejanski obseg neskladnosti manjši od ocene Komisije.

Če dogovor ni sklenjen, lahko država članica zahteva uvedbo postopka za uskladitev medsebojnih stališč v štirih mesecih. Poročilo o izidu postopka se predloži Komisiji. Komisija upošteva priporočila iz poročila, preden odloči o morebitni zavrnitvi financiranja, če pa se odloči, da ne bo upoštevala priporočil iz poročila, svojo odločitev utemelji.

4. Financiranje se ne sme zavrniti za:

- (a) odhodke iz člena 4(1), izvršene več kot 24 mesecev pred pisnim uradnim obvestilom Komisije državi članici o ugotovitvah preverjanj;
- (b) odhodke za večletne ukrepe, ki so zajeti v odhodkih iz člena 4(1) ali v programih iz člena 5, za katere je prejemniku zadnja obveznost naložena več kot 24 mesecev pred pisnim uradnim obvestilom Komisije državi članici o ugotovitvah preverjanj;
- (c) odhodke za ukrepe, predvidene v programih iz člena 5, razen tistih iz točke (b) tega odstavka, za katere je bilo izplačilo ali, glede na okoliščine, končno plačilo s strani plačilne agencije izvršeno več kot 24 mesecev pred pisnim uradnim obvestilom Komisije državi članici o ugotovitvah preverjanj.

5. Odstavek 4 se ne uporablja v primeru:

- (a) nepravilnosti, zajetih v oddelku III tega poglavja;

(b) državnih pomoči, za katere je Komisija uvedla postopek iz člena 108(2) PDEU, ali kršitev, v zvezi s katerimi je Komisija državi članici poslala uradni opomin v skladu s členom 258 PDEU;

(c) kršitev obveznosti držav članic iz poglavja III naslova V te uredbe, če Komisija državo članico pisno uradno obvesti o ugotovitvah preverjanj v 12 mesecih po prejemu poročila države članice o rezultatih pregledov zadevnih odhodkov.

Člen 53

Pooblastila Komisije

1. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za izvajanje:

(a) potrditve obračunov iz člena 51 glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti v zvezi s sprejetjem odločitve in njenim izvajanjem, vključno z izmenjavo informacij med Komisijo in državami članicami ter roki, ki jih je treba upoštevati;

(b) potrditve skladnosti iz člena 52 glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti v zvezi s sprejetjem odločitve in njenim izvajanjem, vključno z izmenjavo informacij med Komisijo in državami članicami ter roki, ki jih je treba spoštovati, pa tudi s spravnim postopkom iz navedenega člena, vključno z ustanovitvijo, opredelitvijo nalog, sestavo in delovnimi dogovori spravnega organa.

2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

3. Da bi Komisiji omogočili, da zaščiti finančne interese Unije, in zagotovili učinkovito uporabo določb v zvezi s potrditvijo skladnosti iz člena 52, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z merili in metodologijo za uporabo popravkov.

Oddelk III

Nepravilnosti

Člen 54

Skupne določbe

1. Za vsak neupravičeno plačani znesek zaradi nepravilnosti ali malomarnosti države članice od upravičenca zahtevajo njegovo izterjavo v 18 mesecih po odobritvi in, po potrebi, po tem, ko plačilna agencija ali organ, pristojen za izterjavo, prejme poročilo o kontroli ali podoben dokument, v katerem je ugotovljena nepravilnost. Ustrezni zneski se ob zahtevku za izterjavo knjižijo v knjigi terjatev plačilne agencije.

2. Če se izterjava ne izvede v štirih letih po datumu zahtevka za izterjavo, oziroma v osmih letih, kadar spor v zvezi z izterjavo rešujejo nacionalna sodišča, 50 % finančnih posledic neizterjave krije zadevna država članica, 50 % pa se knjiži v breme proračuna Unije, brez poseganja v zahtevo, da mora zadevna država članica nadaljevati postopek izterjave v skladu s členom 58.

Kadar je v okviru postopka izterjave z dokončnim upravnim ali pravnim aktom ugotovljeno, da ni bilo nepravilnosti, zadevna država članica prijavi Skladoma finančno breme, ki ga je imela v skladu s prvim pododstavkom, kot odhodek.

Če pa iz razlogov, ki jih ni mogoče pripisati zadevni državi članici, izterjave ni mogoče opraviti v roku iz prvega pododstavka, znesek za izterjavo pa presega 1 milijon EUR, lahko Komisija na zahtevo države članice podaljša rok za največ polovico prvotno predvidenega obdobja.

3. Države članice se lahko v ustrezno utemeljenih primerih odločijo, da bodo izterjavo opustile. Ta odločitev se lahko sprejme le v naslednjih primerih:

(a) kadar je skupna vsota že izvršenih in predvidenih stroškov izterjave višja od zneska izterjave, ta pogoj velja za izpolnjenega, če:

(i) znesek, ki ga je treba izterjati od upravičenca v okviru posameznega plačila za shemo pomoči ali podporni ukrep, brez obresti ne presega 100 EUR ali

(ii) znesek, ki ga je treba izterjati od upravičenca v okviru posameznega plačila za shemo pomoči ali podporni ukrep, brez obresti znaša med 100 EUR in 150 EUR in zadevna država članica na podlagi nacionalnega prava za neizterjavo javnih dolgov uporablja prag, ki je enak ali višji od zneska, katerega je treba izterjati;

(b) kadar izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalnim pravom.

Kadar se odločitev iz prvega pododstavka tega odstavka sprejme, preden se za neporavnani znesek začnejo uporabljati pravila iz odstavka 2, finančne posledice neizterjave krije proračun Unije.

4. Države članice v letnih obračunih, ki jih pošljejo Komisiji v skladu s točko (c)(iv) člena 102(1), navedejo finančne zneske, ki jih bremenijo na podlagi odstavka 2 tega člena. Komisija preveri pravilnost uporabe in po potrebi poskrbi za nujne prilagoditve v izvedbenem aktu iz člena 51(1).

5. Komisija lahko, pod pogojem da je upoštevala postopek iz člena 52(3), sprejme izvedbene akte, s katerimi odloči, da iz financiranja Unije izključi zneske, za katere se bremenijo proračun Unije, v naslednjih primerih:

(a) če država članica ni upoštevala rokov iz odstavka 1;

(b) če meni, da odločitev države članice o opustitvi izterjave iz odstavka 3 ni upravičena;

(c) če meni, da so nepravilnosti ali neizvršene izterjave posledica nepravilnosti ali malomarnosti upravnih organov ali drugih uradnih teles ali organov države članice.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).

Člen 55

Posebne določbe za EKJS

Zneski, izterjani zaradi nepravilnosti ali malomarnosti, in pripadajoče obresti se nakažejo plačilnim agencijam, ki jih vknjižijo kot prihodke, namenjene EKJS, in sicer v mesecu, ko je bil denar dejansko prejet.

Ob nakazovanju v proračun Unije, kot je navedeno v prvem odstavku, lahko država članica za pavšalno povračilo stroškov izterjave zadrži 20 % ustreznega zneska, razen pri zneskih, ki se izterjajo zaradi nepravilnosti ali malomarnosti upravnih organov ali drugih služb zadevne države članice.

Člen 56

Posebne določbe za EKSRP

Države članice opravijo finančne popravke v zvezi z nepravilnostmi ali malomarnostjo, ugotovljenimi v dejavnostih ali programih razvoja podeželja, tako da v celoti ali delno ukinejo zadevno financiranje Unije. Države članice upoštevajo naravo in težo ugotovljenih nepravilnosti ter višino finančne izgube za EKSRP.

Zneski, za katere se ukine financiranje Unije iz EKSRP, in izterjani zneski s pripadajočimi obrestmi se ponovno uporabijo za zadevni program. Vendar pa lahko država članica ukinjena ali izterjana sredstva Unije ponovno uporabi le za dejavnost, predvideno v istem programu razvoja podeželja, in pod pogojem, da ta sredstva ne bodo ponovno uporabljena za dejavnosti, ki so bile predmet finančnih popravkov. Država članica po zaključku programa razvoja podeželja izterjane zneske vrne v proračun Unije.

*Člen 57***Pooblastila Komisije**

1. Da se zagotovi pravilna in učinkovita uporaba določb o pogojih za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov in pripadajočih obresti, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi s posebnimi obveznostmi, ki jih morajo izpolnjevati države članice.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o:

(a) postopkih za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov in obresti iz tega oddelka ter za omogočanje Komisiji, da je obveščena o nedokončanih postopkih izterjav;

(b) oblikah uradnih obvestil in sporočil, ki jih države članice pošljejo Komisiji v zvezi z obveznostmi iz tega oddelka.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

NASLOV V

SISTEMI KONTROL IN KAZNI

POGLAVJE I

Splošna pravila*Člen 58***Zaščita finančnih interesov Unije**

1. V okviru SKP države članice sprejmejo vse zakonske in druge predpise, pa tudi vse druge potrebne ukrepe za zagotavljanje učinkovite zaščite finančnih interesov Unije, zlasti za:

(a) preverjanje zakonitosti in pravilnosti dejavnosti, ki jih financirata Sklada;

(b) zagotavljanje učinkovitega preprečevanja goljufij, predvsem na področjih, pri katerih je večje tveganje, ki bo namenjeno odvratanju, izvajalo pa se bo ob upoštevanju stroškov in koristi ter sorazmernosti ukrepov;

(c) preprečevanje, odkrivanje ter odpravo nepravilnosti in goljufij;

(d) uvedbo učinkovitih, odvračilnih in sorazmernih kazni v skladu s pravom Unije oziroma, kadar to ni mogoče, v skladu z nacionalnim pravom ter po potrebi za uvedbo sodnih postopkov;

(e) izterjavo neupravičeno plačanih zneskov skupaj z obrestmi in po potrebi za uvedbo sodnih postopkov.

2. Države članice vzpostavijo učinkovite sisteme upravljanja in kontrole, da se zagotovi skladnost s pravom, ki ureja sheme podpore Unije, katerih namen je čim bolj zmanjšati tveganje finančne škode, povzročene Uniji.

3. Države članice Komisijo obvestijo o določbah in ukrepih, sprejetih v skladu z odstavkoma 1 in 2.

Vsi pogoji, ki jih določijo države članice kot dopolnilo k pogojem za prejemanje podpore iz EKJS ali EKSRP, določenim v predpisih Unije, so preverljivi.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi potrebna pravila, s katerimi naj bi dosegli enotno uporabo tega člena, ki se nanašajo na:

(a) postopke, roke in izmenjavo informacij v zvezi z obveznostmi iz odstavkov 1 in 2;

(b) uradna obvestila in sporočila, ki jih države članice pošljejo Komisiji v zvezi z obveznostjo iz odstavka 3.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

*Člen 59***Splošna načela za preglede**

1. Sistem, ki ga vzpostavijo države članice v skladu s členom 58(2), vključuje, razen če je predvideno drugače, sistematične upravne preglede vseh vlog za pomoč in zahtevkov za plačilo. Ta sistem dopolnjujejo pregledi na kraju samem.

2. Kar zadeva preglede na kraju samem, pristojni organ pripravi vzorec pregledov iz celotne populacije prosilcev, ki po potrebi vključuje ključni del, da se pridobi reprezentativna stopnja napake, in del, določen na podlagi ocene tveganj, ki se osredotoči na področja, pri katerih je tveganje za napake največje.

3. Pristojni organ o vsakem pregledu na kraju samem pripravi poročilo.

4. Kadar je to ustrezno, se vsi pregledi na kraju samem, predvideni v pravilih Unije glede pomoči v kmetijstvu in podpori za razvoj podeželja, opravijo istočasno.

5. Države članice zagotovijo minimalno stopnjo pregledov na kraju samem, potrebnih za učinkovito upravljanje tveganj, in to stopnjo po potrebi povečajo ali zmanjšajo. Države članice lahko zmanjšajo minimalno stopnjo, kadar sistemi upravljanja in kontrol pravilno delujejo ter stopnje napak ostajajo na sprejemljivi ravni.

6. V primerih, ki jih na podlagi točke (h) člena 62(2) določi Komisija, se lahko vloge za pomoč in zahtevki za plačilo ali vsa druga obvestila, zahtevki ali zaprosila v primeru očitnih napak, ki jih prizna pristojni organ, popravijo ali prilagodijo, potem ko so že bili predloženi.

7. Vloga za pomoč ali zahtevek za plačilo se zavrne, če upravičenec ali njegov zastopnik prepreči izvedbo pregleda na kraju samem, razen v primerih višje sile ali v izjemnih okoliščinah.

Člen 60

Klavzula o izogibanju

Brez poseganja v posebne določbe se nobena ugodnost na podlagi področne kmetijske zakonodaje ne odobri fizičnim ali pravnim osebam, v zvezi s katerimi je ugotovljeno, da so bili pogoji za pridobitev takšnih ugodnosti ustvarjeni umetno in v nasprotju s cilji te zakonodaje.

Člen 61

Skladnost shem podpore za namene pregledov v vinskem sektorju

Za namene uporabe shem podpore v vinskem sektorju, kot je navedeno v Uredbi (EU) št. 1308/2013, države članice zagotovijo, da so upravni in kontrolni postopki, ki se uporabljajo za te sheme, skladni z integriranim sistemom iz poglavja II tega naslova v zvezi z naslednjimi elementi:

- (a) računalniško zbirko podatkov;
- (b) identifikacijskimi sistemi za kmetijske parcele;
- (c) upravnimi pregledi.

Postopki omogočajo skupno delovanje ali izmenjavo podatkov z integriranim sistemom.

Člen 62

Pooblastila Komisije v zvezi s pregledi

1. Da se zagotovi pravilna in učinkovita uporaba pregledov ter da se preverjanje pogojev glede upravičenosti izvaja na učinkovit, dosleden in nediskriminatorenen način, ki ščiti finančne interese Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi določi dodatne zahteve, povezane s carinskimi postopki, zlasti tistimi iz Uredbe (ES) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, če je to potrebno zaradi ustreznega upravljanja sistema.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila, ki so potrebna za enotno uporabo tega poglavja, zlasti:

- (a) pravila o upravnih pregledih in pregledih na kraju samem, ki jih morajo izvajati države članice v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti, zavez in meril za upravičenost, ki izhajajo iz uporabe prava Unije;
- (b) pravila o minimalni stopnji pregledov na kraju samem in o obveznosti njenega povečanja ali možnosti njenega zmanjšanja, kot je določeno v členu 59(5);
- (c) pravila in metode, ki se uporabljajo za poročanje o opravljenih pregledih in preverjanjih ter njihovih rezultatih;
- (d) organe, pristojne za izvajanje pregledov glede skladnosti, pa tudi vsebino, pogostost in fazo trženja, za katero se ti pregledi uporabljajo;
- (e) v zvezi s konopljo, kot je navedeno v členu 52 Uredbe (EU) št. 1307/2013, pravila o posebnih kontrolnih ukrepih in metodah za določanje vsebnosti tetrahidrokanabinola;
- (f) v zvezi z bombažem, kot je navedeno v členu 56 Uredbe (EU) št. 1307/2013, sistem za preglede odobrenih medpanožnih organizacij;
- (g) v zvezi z vinom, kot je navedeno v Uredbi (EU) št. 1308/2013, pravila o izmeri površin, pa tudi preglede in pravila, ki urejajo posebne finančne postopke za izboljšavo pregledov;
- (h) primere, v katerih se lahko vloge za pomoč in zahtevki za plačilo ali vsa druga obvestila, zahtevki ali prošnje popravijo in prilagodijo, potem ko so že bili predloženi, v skladu s členom 59(6);
- (i) preizkuse in metode, ki jih je treba uporabiti za ugotavljanje upravičenosti proizvodov za javno intervencijo in zasebno skladiščenje, pa tudi uporabo razpisnih postopkov tako za javno intervencijo kot za zasebno skladiščenje.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 63

Neupravičeno izplačani zneski in upravne kazni

1. Kadar je ugotovljeno, da upravičenec ne izpolnjuje meril za upravičenost, zavez ali drugih obveznosti v zvezi s pogoji za odobritev pomoči ali podpore, kot jih določa področna kmetijska zakonodaja, se pomoč ne plača ali se v celoti ali delno ukine, ustrezne plačilne pravice iz člena 21 Uredbe (EU) št. 1307/2013 pa se, kadar je to ustrezno, ne dodelijo ali se ukinejo.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

2. Države članice poleg tega, kadar tako določa področna kmetijska zakonodaja, naložijo tudi upravne kazni v skladu s pravili iz člena 64 in člena 77. To ne posega v določbe iz členov 91 do 101 naslova VI.

3. Brez poseganja v člen 54(3) se izterjajo zneski, vključno s pripadajočimi obrestmi, in plačilne pravice, ki jih zadevajo ukinitve iz odstavka 1 in kazni iz odstavka 2.

4. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 115, s katerimi določi pogoje za delno ali celotno ukinitve iz odstavka 1.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna postopkovna in tehnična pravila o:

- (a) uporabi in izračunu delne ali celotne ukinitve iz odstavka 1;
- (b) izterjavi neupravičeno izplačanih zneskov in kazni ter glede neupravičeno dodeljenih plačilnih pravic in zaračunavanju obresti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 64

Uporaba upravnih kazni

1. Kar zadeva upravne kazni iz člena 63(2), se ta člen uporablja v primeru neizpolnjevanja meril za upravičenost, obveznosti ali drugih zavez, ki izhajajo iz uporabe področne kmetijske zakonodaje, razen tistih iz členov 67 do 78 poglavja II tega naslova in iz členov 91 do 101 naslova VI ter tistih, za katere veljajo kazni iz člena 89(3) in 89(4).

2. Upravne kazni se ne naložijo:

- (a) kadar je neizpolnjevanje posledica višje sile;
- (b) kadar je neizpolnjevanje posledica očitnih napak, kot je navedeno v členu 59(6);
- (c) kadar je neizpolnjevanje posledica napake pristojnega organa ali drugega organa in kadar ni razumno pričakovati, da bi oseba, ki jo upravna kazen zadeva, napako lahko odkrila;
- (d) kadar lahko zadevna oseba pristojnemu organu zadovoljivo dokaže, da ni odgovorna za neizpolnjevanje obveznosti iz odstavka 1, ali če se pristojni organ drugače prepriča, da zadevna oseba ni kriva;

(e) kadar je neizpolnjevanje zgolj manjše, vključno kadar je izraženo v obliki praga, ki ga določi Komisija v skladu s točko (b) odstavka 7;

(f) v drugih primerih, v katerih kazni ni primerno naložiti, kar določi Komisija v skladu s točko (b) odstavka 6.

3. Upravne kazni se lahko naložijo upravičencu do pomoči ali podpore in drugim fizičnim ali pravnim osebam, vključno s skupinami ali združenji upravičencev ali drugih oseb, ki jih zavezujejo obveznosti, določene s pravili iz odstavka 1.

4. Upravne kazni so lahko v eni od naslednjih oblik:

(a) znižanje zneska pomoči ali podpore, ki se izplača v zvezi z vlogo za pomoč ali zahtevkom za plačilo, na katerega vpliva neizpolnjevanje, ali nadaljnji zahtevki; vendar, kar zadeva podporo za razvoj podeželja, to ne posega v možnostčasne prekinitve podpore, kadar je mogoče pričakovati, da bo upravičenec neizpolnjevanje odpravil v razumnem času;

(b) plačilo zneska, izračunanega na podlagi količine in/ali obdobja, ki ju zadeva neizpolnjevanje;

(c)časna prekinitve ali ukinitve odobritve, priznanja ali dovoljenja;

(d) odvzem pravice do sodelovanja v zadevnem sistemu pomoči ali pri zadevnem podpornem ali drugem ukrepu ali do koriščenja ugodnosti zadevnega sistema pomoči ali zadevnega podpornega ali drugega ukrepa.

5. Upravne kazni so sorazmerne ter se stopnjujejo glede na resnost, obseg, trajanje in ponavljanje ugotovljenega neizpolnjevanja, zanje pa veljajo naslednje omejitve:

(a) znesek upravne kazni iz točke (a) odstavka 4 ne presega 200 % zneska vloge za pomoč ali zahtevka za plačilo;

(b) kar zadeva razvoj podeželja, ne glede na točko (a) znesek upravne kazni iz točke (a) odstavka 4 ne presega 100 % upravičenega zneska;

(c) znesek upravne kazni iz točke (b) odstavka 4 ne presega zneska, primerljivega z deležem iz točke (a) tega odstavka;

(d)časna prekinitve, ukinitve ali odvzem iz točk (c) in (d) odstavka 4 lahko traja največ tri zaporedna leta, če se neizpolnjevanje ponovi, pa se lahko podaljša.

6. Da bi se po eni strani upošteval odvračilni učinek pristojbin in kazni, ki se naložijo, po drugi strani pa posebnost posameznih shem pomoči ali podpornih ukrepov, za katere se uporablja področna kmetijska zakonodaja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi se:

- (a) opredeli za posamezno shemo pomoči ali podporni ukrep in zadevno osebo iz odstavka 3, s seznama iz odstavka 4 in v okviru omejitev iz odstavka 5, upravna kazen in se določi posebna stopnja, ki ju naložijo države članice, vključno v primerih količinsko neopredeljivega neizpolnjevanja;
- (b) opredeli primere, v katerih se upravne kazni ne naložijo, kakor je določeno v točki (f) odstavka 2.

7. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobna postopkovna in tehnična pravila za enotno izvajanje tega člena o:

- (a) uporabi in izračunu upravnih kazni;
- (b) podrobnih pravilih za opredelitev neizpolnjevanja kot manjše narave, vključno z določitvijo količinskega praga, izraženega z nominalno vrednostjo ali deležem upravičenega zneska pomoči ali podpore, ki pa ni nižji od 3 % pri podpori za razvoj podeželja, in ni nižji od 1 % pri vseh drugih pomočeh ali podporah;
- (c) pravila, ki opredeljujejo primere, v katerih lahko države članice zaradi vrste kazni izterjane kazni obdržijo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 65

Začasna prekinitve plačil državam članicam v posebnih primerih, ki jih zajema Uredba (EU) št. 1308/2013

1. V primerih, v katerih morajo države članice na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013 v določenem roku poslati določene informacije, a jih ne pošljejo ali jih ne pošljejo pravočasno ali pa pošljejo napačne, lahko Komisija začasno prekine mesečna plačila iz člena 18, pod pogojem, da je državam članicam pravočasno dala na razpolago potrebne informacije, obrazce in pojasnila. Znesek, ki se začasno ne izplača, se nanaša na odhodke za tržne ukrepe, za katere niso bile poslani zahtevane informacije ali niso bile poslani pravočasno ali pa so napačne.

2. Da se zagotovi spoštovanje načela sorazmernosti pri uporabi odstavka 1, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi s tržnimi ukrepi, za katere velja začasna prekinitve, ter stopnjo in obdobjem začasne prekinitve plačil iz odstavka 1.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobna pravila glede postopka in drugih praktičnih ureditev za pravilno delovanje začasne prekinitve mesečnih plačil iz odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 66

Varščine

1. Če tako narekuje področna kmetijska zakonodaja, države članice zahtevajo polog varščine, ki zagotavlja, da bo v primeru neizpolnjevanja določene obveznosti na podlagi področne kmetijske zakonodaje v korist pristojnega organa plačan ali zasežen določen znesek.

2. Razen v primeru višje sile se varščina v celoti ali delno zaseže, če določena obveznost ni bila izpolnjena ali je bila izpolnjena le delno.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi določi pravila, ki zagotavljajo nediskriminatorno obravnavanje, enakost in spoštovanje sorazmernosti pri pologu varščine, in:

- (a) določajo odgovorno osebo v primeru neizpolnjevanja obveznosti;
- (b) določajo posebne primere, ko lahko pristojni organ opusti zahtevo po varščini;
- (c) določajo pogoje, ki se uporabljajo za varščino, ki bo položena, in za garanta, ter o pogojih za polog in sprostitev te varščine;
- (d) določajo posebne pogoje, povezane z varščino, položeno v okviru predplačil;
- (e) določajo posledice kršitve obveznosti, za katere je bila položena varščina, kakor je določeno v odstavku 1, vključno z zasgom varščin in stopnjo zmanjšanja, ki se uporabi pri sprostitvi varščin za nadomestila, dovoljenja, ponudbe, razpise ali posebne zahtevke in kadar obveznost, zajeta v tej varščini, delno ali v celoti ni izpolnjena, pri čemer se upošteva vrsta obveznosti, količina, pri kateri je bila obveznost kršena, obdobje, ki presega rok, do katerega naj bi bila obveznost izpolnjena, in čas, v katerem se predložijo dokazi o izpolnitvi obveznosti.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o:

- (a) obliki varščine, ki bo položena, in postopku za polog varščine, sprejem varščine in nadomestitev prvotne varščine;

- (b) postopkih za sprostitev varščine;
- (c) uradnih obvestilih, ki jih morajo poslati države članice in Komisija.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

POGLAVJE II

Integrirani administrativni in kontrolni sistem

Člen 67

Področje uporabe in uporabljene opredelitve

1. Vsaka država članica vzpostavi in upravlja integrirani administrativni in kontrolni sistem (v nadaljnjem besedilu: integrirani sistem).

2. Integrirani sistem se uporablja za sheme podpore iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 1307/2013 in za podporo, odobreno v skladu s točkama (a) in (b) člena 21(1) ter členu od 28 do 31, 33, 34 in 40 Uredbe (EU) št. 1305/2013, in, kadar je ustrezno, v skladu s točkama (b) in (c) člena 35(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

To poglavje pa se ne uporablja za ukrepe iz člena 28(9) Uredbe (EU) št. 1305/2013. Ne uporablja se tudi za ukrepe iz točk (a) in (b) člena 21(1) navedene uredbe, kar zadeva stroške zagona dejavnosti.

3. Integrirani sistem se v potrebnem obsegu uporablja tudi za kontrolo navzkrižne skladnosti iz naslova VI.

4. V tem poglavju:

- (a) „kmetijska parcela“ pomeni strnjeno površino zemljišča, ki jo prijavi en kmet in ne zajema več kakor ene skupine kmetijskih rastlin; kadar se v smislu Uredbe (EU) št. 1307/2013 zahteva ločena prijava uporabe površine znotraj skupine kmetijskih rastlin, ta posebna uporaba po potrebi še dodatno razmeji kmetijsko parcelo; države članice lahko določijo dodatna merila za nadaljnjo razmejitev kmetijske parcele;
- (b) „neposredno plačilo na površino“ pomeni shemo osnovnega plačila; shemo enotnega plačila na površino in prerazporeditveno plačilo, kot je določeno v poglavju 1 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013; plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, kot je določeno v poglavju 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013; plačilo za območja z naravnimi omejitvami, kot je določeno v poglavju 4 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013; plačilo za mlade kmete, kot je določeno v poglavju 5 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013; prostovoljno vezano podporo, kot je določena v poglavju 1 naslova IV, kadar je podpora izplačana na hektar; posebno plačilo za bombaž, kot je določeno v poglavju 2 naslova IV; shemo za male kmete, kot je določena v naslovu V Uredbe (EU) št. 1307/2013; posebne ukrepe za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah

Unije, kot so določeni v naslovu IV Uredbe (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, kadar je podpora izplačana na hektar; ter posebne ukrepe za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov, kot so določeni v poglavju IV Uredbe (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, kadar je podpora izplačana na hektar.

Člen 68

Elementi integriranega sistema

1. Integrirani sistem vsebuje naslednje elemente:

- (a) računalniško zbirko podatkov;
- (b) identifikacijski sistem za kmetijske parcele;
- (c) sistem za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic;
- (d) vloge za pomoč in zahtevke za plačila;
- (e) integrirani kontrolni sistem;
- (f) enotni sistem za evidentiranje vsakega upravičenca do podpore iz člena 67(2), ki predloži vlogo za pomoč ali zahtevek za plačilo.

2. Kadar je ustrezno, integrirani sistem vključuje sistem za identifikacijo in registracijo živali, vzpostavljen v skladu z Uredbo (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ter Uredbo Sveta (ES) št. 21/2004 ⁽⁴⁾.

3. Komisija lahko brez poseganja v odgovornost držav članic za izvajanje in uporabo integriranega sistema zaprosi za pomoč specializiranih organov ali oseb, da bi olajšala vzpostavitev, spremljanje in delovanje integriranega sistema, ter zlasti, da bi pristojnim organom držav članic zagotovila tehnično svetovanje, če bi zanj zaprosili.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 23).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedu ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 (UL L 204, 11.8.2000, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L 5, 9.1.2004, str. 8).

4. Države članice sprejmejo vse nadaljnje ukrepe, potrebne za pravilno uporabo integriranega sistema in si vzajemno pomagajo pri izvajanju kontrol, zahtevanih v skladu s to uredbo.

Člen 69

Računalniška zbirka podatkov

1. Računalniška zbirka podatkov (v nadaljnjem besedilu: zbirka podatkov) za vsakega upravičenca do podpore iz člena 67(2) zabeleži podatke, pridobljene iz vlog za pomoč in zahtevkov za plačila.

Ta zbirka podatkov omogoča prek pristojnega organa države članice zlasti vpogled v podatke za tekoče koledarsko in/ali tržno leto ter za predhodnih deset koledarskih in/ali tržnih let. Kadar na raven podpore kmetov vplivajo podatki za zgodnejša koledarska leta in/ali tržna leta, začeni z letom 2000, potem zbirka podatkov omogoča vpogled tudi v podatke, ki se nanašajo na ta leta. Zbirka podatkov tudi omogoča neposreden in takojšen vpogled v podatke za najmanj štiri zaporedna predhodna koledarska leta in za podatke v zvezi s "trajnim pašnikom", kot je opredeljen v točki (c) člena 2 Uredbe Komisije (ES) št. 1120/2009⁽¹⁾, v njeni prvotni različici, in v zvezi s "trajnim travinjem in trajnim pašnikom", kot sta opredeljena v točki (h) člena 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013 za obdobja od njenega začetka veljavnosti, pa za najmanj pet zaporednih predhodnih koledarskih let.

Z odstopanjem od drugega pododstavka se od držav članic, ki so pristopile k Uniji leta 2004 ali pozneje, zahteva, da omogočijo vpogled v te podatke šele od leta njihovega pristopa.

2. Države članice lahko vzpostavijo decentralizirane zbirke podatkov, pod pogojem, da so te zbirke podatkov, pa tudi upravni postopki za beleženje podatkov in dostop do njih, oblikovani enotno na vsem ozemlju države članice in da so medsebojno združljivi, tako da omogočajo navzkrižno preverjanje.

Člen 70

Identifikacijski sistem za kmetijske parcele

1. Identifikacijski sistem za kmetijske parcele se vzpostavi na podlagi kart, katastrskih dokumentov ali drugih kartografskih virov. Pri tem se uporabljajo tehnike računalniškega geografskega informacijskega sistema, vključujoč letalske ali satelitske ortofote z enotnim standardom, s katerim se zagotovi točnost, ki ustreza najmanj točnosti kartografskega merila 1: 10 000, od leta 2016 naprej pa točnosti kartografskega merila 1:5 000 ob upoštevanju obrisa in stanja parcele. Slednje se določi v skladu z obstoječimi standardi Unije.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1120/2009 z dne 29. oktobra 2009 o podrobnih pravilih za izvajanje sheme enotnega plačila iz naslova III Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete (UL L 316, 2.12.2009, str. 1).

Ne glede na prvi pododstavek pa lahko države članice še naprej uporabljajo takšne tehnike, vključno z letalskimi ali satelitskimi ortofoti z enotnim standardom, s katerim se zagotovi točnost, ki ustreza najmanj točnosti kartografskega merila 1:10 000, pridobljenimi na podlagi dolgoročnih pogodb, ki so bile dogovorjene pred novembrom 2012.

2. Države članice zagotovijo, da identifikacijski sistem za kmetijske parcele vključuje referenčni sloj za površine z ekološkim pomenom. Ta referenčni sloj zlasti zajema ustrezne posebne obveznosti in/ali sheme okoljskega certificiranja iz člena 43(3) Uredbe (EU) št. 1307/2013, ki ustrezajo praksam iz člena 46 navedene uredbe, preden bodo najpozneje za leto zahtevkov 2018 na razpolago obrazci za vloge iz člena 72 te uredbe za plačila za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, iz členov 43 do 46 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

Člen 71

Sistem za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic

1. Sistem za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic omogoča preverjanje pravic in navzkrižno preverjanje z vlogami za pomoč in identifikacijskim sistemom za kmetijske parcele.

2. Sistem iz odstavka 1 prek pristojnega organa države članice omogoča neposreden in takojšen vpogled v podatke za najmanj štiri zaporedna predhodna koledarska leta.

Člen 72

Vloge za pomoč in zahtevki za plačila

1. Upravičenec do podpore iz člena 67(2) vsako leto predloži vlogo za neposredna plačila oziroma zahtevke za plačilo za ustrezne ukrepe za razvoj podeželja na površino ali žival, v katerem po potrebi navede:

(a) vse kmetijske parcele na kmetijskem gospodarstvu, pa tudi ne-kmetijske površine, za katere se zahteva podpora iz člena 67(2);

(b) plačilne pravice, prijavljene za namene aktiviranja;

(c) vse druge informacije iz te uredbe ali informacije, ki se zahtevajo zaradi izvajanja zadevne področne kmetijske zakonodaje ali pa jih zahteva zadevna država članica.

Kar zadeva neposredna plačila na površino, vsaka država članica določi najmanjšo velikost kmetijske parcele, za katero se lahko vlogo vloži. Vendar pa najmanjša velikost ne sme presežati 0,3 ha.

2. Kadar skupna kmetijska površina ne presega enega hektarja, se lahko države članice z odstopanjem od točke (a) odstavka 1 odločijo, da kmetijskih parcel do površine 0,1 ha, za katere ni vložena vloga za plačilo, ni treba prijaviti, če vsota takšnih parcel ne presega enega hektarja, in/ali odločijo, da kmetu, ki ne zaprosi za neposredno plačilo na površino, ni treba prijaviti kmetijskih parcel. V vseh primerih kmet v svoji vlogi navede, da razpolaga s kmetijskimi parcelami, in na zahtevo pristojnih organov označi lokacijo teh parcel.

3. Države članice zagotovijo, tudi po elektronski poti, vnaprej pripravljene obrazce na podlagi ugotovljenih površin iz predhodnega leta ter grafični prikaz lokacije teh površin.

Država članica lahko določi, da vloga za pomoč in zahtevek za plačilo:

(a) sta veljavna, če upravičenec potrdi, da ni sprememb glede na vlogo za pomoč in zahtevek za plačilo, vložena v predhodnem letu;

(b) morata vsebovati le spremembe glede na vlogo za pomoč in zahtevek za plačilo, vložena za predhodno leto.

Kar zadeva shemo za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013, se ta možnost omogoči vsem zadevnim kmetom.

4. Država članica lahko določi, da zbirna vloga za pomoč zajema več shem podpor ali ukrepov ali vse sheme podpor in ukrepov iz člena 67 ali druge sheme podpor in ukrepov.

5. Z odstopanjem od Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71⁽¹⁾ se izračun datuma za vložitev ali dopolnitev vloge za pomoč, zahtevka za plačilo ali dokazil, pogodb ali izjav v skladu s tem poglavjem prilagodi posebnim zahtevam integriranega sistema. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi s pravili glede rokov, datumov in izteka rokov, kadar končni rok za vložitev vlog ali dopolnitev pade na državni praznik, soboto ali nedeljo.

Člen 73

Sistem za identifikacijo upravičencev

Enotni sistem za beleženje identitete vsakega upravičenca do podpore iz člena 67(2) zagotovi, da je v primeru, ko isti upravičenec predloži več vlog za pomoč in zahtevkov za plačilo, to v sistemu razvidno.

⁽¹⁾ Uredba (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (UL L 124, 8.6.1971, str. 1).

Člen 74

Preverjanje pogojev za upravičenost in zmanjšanj

1. Države članice v skladu s členom 59 prek plačilnih agencij ali organov, ki so jih pooblastile, da delujejo v njihovem imenu, opravijo upravne preglede vlog za pomoč, da se preveri, ali so izpolnjeni pogoji za upravičenost do pomoči. Poleg teh pregledov se opravijo tudi pregledi na kraju samem.

2. Države članice za namene pregledov na kraju samem sestavijo načrt vzorčenja kmetijskih gospodarstev in/ali upravičencev.

3. Države članice lahko uporabijo tehnike daljinskega zaznavanja in globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS) za pregled kmetijskih parcel na kraju samem.

4. V primeru, da pogoji za upravičenost niso izpolnjeni, se uporabi člen 63.

Člen 75

Plačila upravičencem

1. Plačila v okviru shem podpor in ukrepov iz člena 67(2) se izplačajo v obdobju med 1. decembrom in 30. junijem naslednjega koledarskega leta.

V tem obdobju se plačila izplačajo v največ dveh obrokih.

Brez poseganja v prvi in drugi pododstavek lahko države članice pred 1. decembrom in ne prej kot 16. oktobra izplačajo predplačila v višini do 50 % za neposredna plačila in do 75 % za podporo, odobreno v okviru razvoja podeželja iz člena 67(2).

V zvezi s podporo, odobreno v okviru razvoja podeželja iz člena 67(2), se ta odstavek uporablja v zvezi z vlogami za pomoč ali zahtevki za plačila, predloženimi od leta zahtevkov 2018, razen za izplačila predplačil v višini do 75 %, kot je določeno v tretjem pododstavku tega odstavka.

2. Plačila iz odstavka 1 se ne izvedejo, dokler se ne zaključi preverjanje pogojev za upravičenost, ki ga na podlagi člena 74 opravijo države članice.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se lahko predplačila za podporo, odobreno v okviru razvoja podeželja iz člena 67(2), izplača potem, ko so bili zaključeni upravni pregledi v skladu s členom 59(1).

3. V izjemnem primeru Komisija sprejme izvedbene akte, ki so potrebni in upravičeni za rešitev specifičnih problemov v zvezi z uporabo tega člena. Ti izvedbeni akti lahko odstopajo od odstavkov 1 in 2, vendar samo v obsegu in obdobju, ki je nujno potrebno.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 76

Prenos pooblastil

1. Da se zagotovi izvajanje integriranega sistema iz tega poglavja na učinkovit, dosleden in nediskriminatoren način, ki ščiti finančne interese Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi:

(a) s posebnimi opredelitvami, ki so potrebne za zagotovitev usklajenega izvajanja integriranega sistema, poleg tistih, ki so določene v Uredbi (EU) št. 1307/2013 in Uredbi (EU) št. 1305/2013;

(b) glede členov 67 do 75 v zvezi s pravili o dodatnih ukrepih, potrebnih za zagotovitev skladnosti z zahtevami glede kontrol iz te uredbe ali področne kmetijske zakonodaje, ki jih sprejmejo države članice v zvezi s pridelovalci, službami, organi, organizacijami ali drugimi izvajalci, na primer klavnicami ali združenji, ki so udeleženi v postopku odobritve pomoči, v primerih, ko ta uredba ne določa ustreznih upravnih kazni; takšni ukrepi v kar največji možni meri smiselno sledijo določbam o kaznih iz odstavkov (1) do (5) člena 77.

2. Za zagotovitev pravilne razdelitve sredstev, dodeljene na podlagi vlog za pomoč iz člena 72 upravičencem in omogočanje preverjanja, ali upravičenci izpolnjujejo obveznosti v zvezi s tem, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi:

(a) z osnovnimi značilnostmi, tehničnimi pravili, vključno z ustreznimi tolerančnimi mejami za posodobitev referenčnih parcel, upoštevajoč obris in stanje parcele, in vključno s pravili o vključitvi krajskih značilnosti, ki so locirane neposredno poleg parcele, ter v zvezi z zahtevami glede kakovosti identifikacijskega sistema za kmetijske parcele iz člena 70 in sistema za identifikacijo upravičencev iz člena 73;

(b) z osnovnimi značilnostmi, tehničnimi pravili in zahtevami glede kakovosti sistema za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic iz člena 71;

(c) s pravili za uvedbo opredelitve osnove za izračun pomoči, vključno s pravili, kako obravnavati nekatere primere, v katerih upravičene površine vključujejo krajske značilnosti ali drevesa; ta pravila državam članicam omogočijo, da pri površinah pod trajnim travinjem, razdrobljene krajske

značilnosti in drevesa, katerih skupna površina ne presega določenega deleža referenčne parcele, samodejno veljajo za del upravičene površine, ne da bi jih bilo treba v ta namen izrisati.

Člen 77

Uporaba upravnih kazni

1. Kar zadeva upravne kazni iz člena 63(2), se ta člen uporablja v primeru neizpolnjevanja meril upravičenosti, obveznosti ali drugih zavez, ki izhajajo iz uporabe pravil o podpori iz člena 67(2).

2. Upravne kazni se ne naložijo:

(a) če do neizpolnjevanja pride zaradi višje sile;

(b) če do neizpolnjevanja pride zaradi očitnih napak, kot je navedeno v členu 59(6);

(c) če do neizpolnjevanja pride zaradi napake pristojnega organa ali drugega organa in če ni razumno pričakovati, da bi oseba, ki jo upravna kazen zadeva, napako lahko odkrila;

(d) če lahko zadevna oseba pristojnemu organu zadovoljivo dokaže, da ni kriva za neizpolnjevanje obveznosti iz odstavka 1, ali če se pristojni organ drugače prepriča, da zadevna oseba ni kriva;

(e) kadar je neizpolnjevanje zgolj manjše, vključno kadar je izraženo v obliki praga, ki ga določi Komisija v skladu s točko (b) odstavka 7;

(f) v drugih primerih, v katerih kazni ni primerno naložiti, kar določi Komisija v skladu s točko (b) odstavka 7.

3. Upravne kazni se lahko naložijo upravičencu do pomoči ali podpore, vključno s skupinami ali združenji upravičencev, ki jih zavezujejo obveznosti, določene s pravili iz odstavka 1.

4. Upravne kazni imajo lahko naslednje oblike:

(a) znižanje zneska pomoči ali podpore, ki je izplačan ali se izplača v zvezi z vlogami za pomoč ali zahtevki za plačilo, na katere vpliva neizpolnjevanje, in/ali v zvezi z vlogami za pomoč ali zahtevki za plačilo za pretekla ali prihodnja leta;

(b) plačilo zneska, izračunanega na podlagi količine in/ali obdobja, ki ju zadeva neizpolnjevanje;

(c) odvzem pravice do sodelovanja v zadevnem sistemu pomoči ali pri zadevnem podpornem ukrepu.

5. Upravne kazni so sorazmerne ter se stopnjujejo glede na resnost, obseg, trajanje in ponavljanje ugotovljenega neizpolnjevanja, zanje pa veljajo naslednje omejitve:

- (a) znesek upravne kazni za zadevno leto iz točke (a) odstavka 4 ne presega 100 % zneska vlog za pomoč ali zahtevkov za plačilo;
- (b) znesek upravne kazni za zadevno leto iz točke (b) odstavka 4 ne presega 100 % zneska vlog za pomoč ali zahtevkov za plačilo, za katere se uporablja kazen;
- (c) izključitev iz točke (c) odstavka 4 lahko traja največ tri zaporedna leta, če se neizpolnjevanje ponovi, pa se lahko izključitev ponovno določi.

6. Ne glede na odstavka 4 in 5 so v zvezi s plačilom iz poglavja 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013 upravne kazni v obliki zmanjšanja zneska plačil, ki se izplačajo ali jih je treba izplačati na podlagi navedene uredbe.

Upravne kazni iz tega odstavka so sorazmerne in se stopnjujejo glede na resnost, obseg, trajanje in ponavljanje zadevnega neizpolnjevanja.

Znesek takšnih upravnih kazni v danem letu v prvih dveh letih uporabe poglavja 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013 (leti zahtevkov 2015 in 2016) ne presega 0 %, v tretjem letu uporabe (leto zahtevkov 2017) 20 % in od četrtega leta uporabe (leto zahtevkov 2018) 25 % zneska plačila iz poglavja 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013, do katerega bi bil zadevni kmet upravičen, če bi izpolnil pogoje za to plačilo.

7. Da bi se po eni strani upošteval odvrtačilni učinek kazni, ki se naložijo, po drugi strani pa posebnosti posameznih shem pomoči ali podpornih ukrepov iz člena 67(2), se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi se:

- (a) opredelijo za posamezno shemo pomoči ali podporni ukrep in zadevna oseba iz odstavka 3, s seznama iz odstavka 4 in v okviru omejitev iz odstavkov 5, in 6, upravna kazen in posebna stopnja, ki ju naložijo države članice, vključno v primerih količinsko neopredeljivega neizpolnjevanja;
- (b) opredelijo primeri, v katerih se upravne kazni ne naložijo, kakor je določeno v točki (f) odstavka 2.

8. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobna postopkovna in tehnična pravila za enotno izvajanje tega člena, zlasti:

- (a) pravila za uporabo in izračun takšnih upravnih kazni;
- (b) podrobna pravila za opredelitev neizpolnjevanja kot manjše narave, vključno z določitvijo količinskega praga, izraženega z nominalno vrednostjo ali deležem upravičenega zneska pomoči ali podpore, ki ni nižji od 0,5 %.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 78

Izvedbena pooblastila

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi naslednje:

- (a) osnovne značilnosti, tehnična pravila in zahteve glede kakovosti za računalniško zbirko podatkov iz člena 69;
- (b) pravila o vlogah za pomoč in zahtevkih za plačila iz člena 72 ter vlogah za plačilne pravice, vključno z zadnjim dnevom za vložitev vlog, zahtevami glede minimalnega nabora informacij, ki se vključijo v vloge, določbami za dopolnitve ali umik vlog za pomoč, oprostitvijo zahteve za vložitev vlog za pomoč in določbami, na podlagi katerih lahko države članice uporabljajo poenostavljene postopke ali popravijo očitne napake;
- (c) pravila za izvajanje pregledov, da se preverijo izpolnjevanje obveznosti ter pravilnost in popolnost informacij, navedenih v vlogi za pomoč ali zahtevku za plačilo, vključno s pravili o tolerancah meritev za preglede na kraju samem;
- (d) tehnične specifikacije, potrebne za enotno izvajanje tega poglavja;
- (e) pravila, ki se nanašajo na primere prenosa kmetijskih gospodarstev, ki jih spremlja prenos kakršnih koli obveznosti v zvezi z upravičenostjo do zadevne pomoči, ki jih je še treba izpolniti;
- (f) pravila o izplačevanju predplačil iz člena 75.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

POGLAVJE III

Pregled transakcij

Člen 79

Področje uporabe in opredelitve

1. To poglavje določa posebna pravila za pregled trgovinskih dokumentov tistih subjektov ali njihovih predstavnikov (v nadaljnjem besedilu: podjetja), ki prejema ali izvajajo plačila, neposredno ali posredno povezana s sistemom financiranja EKJS, da bi preverili, ali so se transakcije, ki so del sistema financiranja EKJS, dejansko in pravilno izvajale.

2. To poglavje se ne uporablja za ukrepe, ki jih zajema integrirani sistem iz poglavja II tega naslova. Da bi se odzvali na spremembe sektorske kmetijske zakonodaje in zagotovili učinkovitost sistema naknadnih kontrol, vzpostavljenega v tem poglavju, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z določitvijo seznama ukrepov, ki so po svoji naravi in zaradi zahtev glede kontrol neprimerni za dodatne naknadne kontrole s pregledom trgovinskih dokumentov, zato se tak pregled v skladu s tem poglavjem zanje ne uporablja.

3. V tem poglavju se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) "trgovinski dokument" pomeni vse knjige, registre, knjigovodske listine in dodatno dokumentacijo, obračune, evidence o proizvodnji in kakovosti ter korespondenco, ki se nanaša na poslovno dejavnost podjetja, in poslovne podatke v kakršni koli obliki, vključno z elektronsko shranjenimi podatki, če se ti dokumenti ali podatki neposredno ali posredno nanašajo na transakcije iz odstavka 1;

(b) "tretja oseba" pomeni vsako fizično ali pravno osebo, neposredno ali posredno povezano s transakcijami, ki jih v okviru sistema financiranja izvaja EKJS.

Člen 80

Pregled s strani držav članic

1. Države članice sistematično pregledujejo trgovinske dokumente podjetij in pri tem upoštevajo vrsto transakcij, ki jih je treba pregledati. Države članice zagotovijo, da izbor podjetij za pregled daje čim bolj zanesljivo jamstvo, da so ukrepi za preprečevanje in ugotavljanje nepravilnosti učinkoviti. Pri izboru se med drugim upoštevajo finančni pomen podjetij v zadevnem sistemu in drugi dejavniki tveganja.

2. Po potrebi se pregled iz odstavka 1 razširi na fizične in pravne osebe, s katerimi so podjetja povezana, ter druge fizične ali pravne osebe, ki so lahko pomembne za doseganje ciljev iz člena 81.

3. Pregled, opravljen v skladu s tem poglavjem, ne posega v preglede, izvedene v skladu s členoma 47 in 48.

Člen 81

Cilji pregleda

1. Pravilnost primarnih podatkov, ki se pregledujejo, se preveri s številom navzkrižnih kontrol, ki ustreza stopnji potencialnega tveganja, po potrebi tudi trgovinskih dokumentov tretjih oseb, vključno s:

(a) primerjavami s trgovinskimi dokumenti dobaviteljev, strank, prevoznikov in drugih tretjih oseb;

(b) fizičnimi pregledi količine in vrste zalog, kjer je to ustrezno;

(c) primerjavo z evidencami finančnih tokov, ki vodijo do transakcij, opravljenih v okviru sistema financiranja EKJS, ali iz njih izhajajo, ter

(d) pregledi, povezanimi z vodenjem poslovnih knjig ali evidenc finančnih gibanj, ki med pregledom pokažejo, da so dokumenti, ki jih ima plačilna agencija kot dokazilo za izplačilo pomoči upravičencu, pravilni.

2. Zlasti kadar morajo podjetja v skladu z določbami Unije ali nacionalnimi določbami voditi posebna knjigovodska poročila o zalogah, preiskava teh poročil v ustreznih primerih vključuje primerjavo s trgovinskimi dokumenti in, kadar je ustrezno, z dejanskimi količinami zalog.

3. Pri izboru transakcij, ki jih je treba pregledati, se v celoti upošteva stopnja potencialnega tveganja.

Člen 82

Dostop do trgovinskih dokumentov

1. Odgovorne osebe v podjetju ali tretja oseba zagotovijo, da se uradnikom, pristojnim za pregled, ali osebam, ki so pooblaščenice, da delujejo v njihovem imenu, predložijo vsi trgovinski dokumenti in vse dodatne informacije. Elektronsko shranjeni podatki so na voljo na ustreznem nosilcu podatkov.

2. Uradniki, pristojni za pregled, ali osebe, ki so pooblaščenice, da delujejo v njihovem imenu, lahko zahtevajo, da se jim predložijo izvlečki ali izvodi dokumentov iz odstavka 1.

3. Če se med pregledom, opravljenim v skladu s tem poglavjem, ugotovi, da trgovinski dokumenti, ki jih hrani podjetje, niso ustrezni za namene pregleda, se podjetje pozove, naj v prihodnje evidence vodi tako, kot zahteva država članica, pristojna za pregled, in sicer brez poseganja v obveznosti, ki jih za zadevni sektor narekujejo druge uredbe.

Države članice določijo datum, s katerim morajo biti takšne evidence pripravljene.

Če so vsi, ali nekateri, trgovinski dokumenti, ki jih je treba pregledati v skladu s tem poglavjem, v podjetju, ki pripada isti poslovni skupini, družbi ali združenju podjetij, vodenim na enotni osnovi kot podjetje, pri katerem se opravlja pregled, in ima sedež bodisi na ozemlju Unije bodisi zunaj njega, podjetje da te trgovinske dokumente na razpolago uradnikom, pristojnim za pregled, na kraju in ob času, ki ga določijo države članice, pristojne za izvajanje pregleda.

4. Države članice zagotovijo, da imajo uradniki, pristojni za pregled, pravico zaseči trgovinske dokumente ali naročiti njihov zaseg. Ta pravica se uveljavlja ob upoštevanju ustreznih nacionalnih določb in ne posega v uporabo kazensko procesnih predpisov v zvezi z zasego dokumentov.

Člen 83

Medsebojna pomoč

1. Države članice si pri izvajanju pregleda, določenega v tem poglavju, med seboj pomagajo v naslednjih primerih:

(a) če ima podjetje ali tretja oseba sedež v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bil ali bi moral biti izplačan oziroma prejet zadevni znesek;

(b) če ima podjetje ali tretja oseba sedež v državi članici, ki ni država članica, v kateri so dokumenti in podatki, ki so potrebni za pregled.

Komisija lahko usklajuje skupne ukrepe, ki zajemajo medsebojno pomoč med dvema ali več državami članicami.

2. V prvih treh mesecih po proračunskem letu EKJS, v katerem je bilo opravljeno plačilo, države članice Komisiji pošljejo seznam podjetij s sedežem v tretji državi, za katere je bil ali bi moral biti v tej državi članici izplačan ali prejet zadevni znesek.

3. Če so za pregled določenega podjetja v skladu s členom 80 potrebne dodatne informacije v drugi državi članici, zlasti za navzkrižno preverjanje v skladu s členom 81, se lahko predložijo posebni zahtevki za pregled, skupaj z utemeljitvijo. Pregled takšnih posebnih zahtevkov se pošilja Komisiji četrtletno, in sicer v enem mesecu po koncu vsakega četrtletja. Komisija lahko zahteva kopijo posameznih zahtevkov.

Preglede iz teh zahtevkov je treba opraviti najkasneje šest mesecev po prejemu zahtevka za pregled, o rezultatih pregleda pa je treba nemudoma obvestiti državo članico, ki je pregled zahtevala, in Komisijo. Komisija je obveščena četrtletno, in sicer v enem mesecu po koncu vsakega četrtletja.

Člen 84

Priprava programov

1. Države članice izdelajo programe za preglede, ki se bodo na podlagi člena 80 izvedli v naslednjem obdobju pregledov.

2. Vsako leto pred 15. aprilom države članice pošljejo Komisiji svoj program iz odstavka 1 in v njem navedejo:

(a) število podjetij, ki jih je treba pregledati, in njihovo razčlenitev po sektorjih na podlagi zneskov, ki se nanje nanašajo;

(b) merila, sprejeta za izdelavo programa.

3. Programe, ki so jih izdelale države članice in predložile Komisiji, države članice izvajajo, če Komisija v osmih tednih ne izrazi pripomb.

4. Za spremembe programa, ki jih uvedejo države članice, se smiselno uporablja odstavek 3.

5. Komisija lahko kadar koli zahteva, da se v program držav članic vključi določena kategorija podjetij.

6. Podjetja, katerih prejemki ali izplačila so skupaj znašala manj kot 40 000 EUR, se v skladu s tem poglavjem pregledajo le iz posebnih razlogov, ki jih navedejo države članice v svojem letnem programu iz odstavka 1 ali Komisija v morebitni predlagani spremembi tega programa. Da bi se upošteval gospodarski razvoj, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi prilagodi prag 40 000 EUR.

Člen 85

Posebni oddelki

1. V vsaki državi članici se ustanovi poseben oddelk, pristojen za spremljanje uporabe tega poglavja. Ti oddelki so odgovorni zlasti za:

(a) izvajanje pregleda, določenega v tem poglavju, s strani uradnikov, neposredno zaposlenih v tem posebnem oddelku, ali

(b) usklajevanje in splošen nadzor nad pregledom, ki ga izvajajo uradniki iz drugih oddelkov.

Države članice lahko prav tako določijo, da se izvajanje pregleda na podlagi tega poglavja skupaj dodeli posebnemu oddelku in drugim nacionalnim oddelkom, če je prvi odgovoren za njegovo usklajevanje.

2. Oddelk ali oddelki, odgovorni za uporabo tega poglavja, so organizirani tako, da niso odvisni od oddelkov ali delov oddelkov, pristojnih za plačila in pregled, ki se izvaja pred plačilom.

3. Da se zagotovi ustrezna uporaba tega poglavja, posebni oddelk iz odstavka 1 sprejme vse potrebne ukrepe in zadevna država članica mu da vsa potrebna pooblastila, da lahko opravlja naloge iz tega poglavja.

4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za kaznovanje fizičnih ali pravnih oseb, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti na podlagi tega poglavja.

Člen 86

Poročila

1. Države članice pred 1. januarjem, ki sledi obdobju pregledov, Komisiji predložijo podrobno poročilo o uporabi tega poglavja.

2. Države članice in Komisija redno izmenjujejo stališča o uporabi tega poglavja.

Člen 87

Dostop do informacij in pregled, ki ga izvaja Komisija

1. V skladu z ustreznim nacionalnim pravom imajo uslužbenci Komisije dostop do vseh dokumentov, pripravljenih bodisi za pregled ali po pregledu, izvedenem na podlagi tega poglavja, in podatkov, vključno s tistimi, shranjenimi v sistemih za obdelavo podatkov. Ti podatki se predložijo na zahtevo na ustreznem nosilcu podatkov.

2. Pregled iz člena 80 izvajajo uradniki držav članic. Uslužbenci Komisije lahko sodelujejo pri tem pregledu. Sami ne smejo izvajati pooblastil za pregled, dodeljenih državnim uradnikom. Vendar pa imajo dostop do istih prostorov in istih dokumentov kakor uradniki držav članic.

3. Kadar se izvaja pregled v skladu s členom 83, so lahko pri pregledih v zaproseni državi članici, če se ta s tem strinja, prisotni uradniki države članice prosilke, ki imajo dostop do istih prostorov in istih dokumentov kakor uradniki te države članice.

Uradniki države članice prosilke, ki so prisotni pri pregledu v zaproseni državi članici, lahko kadar koli predložijo dokazilo o svojem uradnem položaju. Pregled vedno izvajajo uradniki zaprosene države članice.

4. Brez poseganja v določbe uredb (EU, Euratom) št. 883/2013 in (Euratom, ES) št. 2185/96, kadar nacionalne določbe kazensko procesnega prava določena pravna dejanja pridružujejo za uradnike, posebej imenovane po nacionalnem pravu, niti uslužbenci Komisije niti uradniki države članice, navedeni v odstavku 3, pri teh pravnih dejanjih ne sodelujejo. Nikakor se ne udeležijo zlasti hišnih preiskav ali uradnih zaslišanj oseb v okviru kazenskega prava zadevne države članice. Kljub temu pa imajo dostop do informacij, ki so bile tako pridobljene.

Člen 88

Pooblastila Komisije

Komisija po potrebi sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme pravila za enotno uporabo tega poglavja, zlasti v povezavi z:

- (a) izvajanjem pregleda iz člena 80 v zvezi z izborom podjetij, pogostostjo in urnikom pregleda;
- (b) hranjenjem trgovinskih dokumentov in vrsto dokumentov, ki jih je treba shraniti, ali podatkov, ki jih je treba zabeležiti;
- (c) izvajanjem in usklajevanjem skupnih ukrepov iz člena 83(1);
- (d) podrobnostmi in specifikacijami glede vsebine, oblike in načina predložitve zahtevkov, vsebine, oblike in načina uradnega obveščanja ter predložitve in izmenjave informacij, potrebnih v okviru tega poglavja;
- (e) pogoji in načini objave ali posebnimi pravili in pogoji, ki jih mora pri razširjanju informacij, potrebnih v okviru te uredbe, ali dajanju teh informacij na voljo pristojnim organom držav članic upoštevati Komisija;
- (f) odgovornostmi posebnega oddelka iz člena 85;
- (g) vsebino poročil iz člena 86.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

POGLAVJE IV

Druge določbe o pregledih in kaznih

Člen 89

Drugi pregledi in kazni v zvezi s tržnimi pravili

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se proizvodi, navedeni v členu 119(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013, ki niso označeni v skladu z določbami navedene uredbe, ne dajo na trg oziroma se s trga umaknejo.

2. Brez poseganja v posebne določbe, ki jih lahko sprejme Komisija, se ob uvozu proizvodov, določenih v točkah (a) in (b) člena 189(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013, v Unijo opravijo pregledi, da se preveri, ali so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1 navedenega člena.

3. Države članice preglede opravijo na podlagi analize tveganja, da se preveri, ali so proizvodi iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 1308/2013 skladni s pravili iz oddelka I poglavja I naslova II dela II Uredbe (EU) št. 1308/2013, in ustrezno uporabijo upravne kazni.

4. Brez poseganja v akte v vinskem sektorju, sprejete na podlagi člena 64, države članice v primeru kršitev pravil Unije v vinskem sektorju uporabijo sorazmerne, učinkovite in odvračilne upravne kazni. Takšne kazni se ne uporabijo v primerih iz točk (a) do (d) člena 64(2) in kadar je neizpolnjevanje zgolj manjše narave.

5. Da se zavarujejo sredstva Unije ter poreklo, izvor in kakovost vina Unije se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z:

- (a) vzpostavitev banke podatkov izotopskih analiz, ki bo v pomoč pri odkrivanju goljufij in se bo oblikovala na podlagi vzorcev, ki jih zberejo države članice;
- (b) pravili o kontrolnih organih in vzajemni pomoči med njimi;
- (c) pravili o skupni uporabi ugotovitev držav članic.

6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi vse sprejme ukrepe, potrebne za:

- (a) postopke v zvezi z zbirkami podatkov držav članic in bankami podatkov izotopskih analiz, ki so v pomoč pri odkrivanju goljufij;
- (b) postopke v zvezi s sodelovanjem in pomočjo med kontrolnimi organi in telesi;
- (c) v povezavi z obveznostjo iz odstavka 3, pravila za izvajanje pregledov, namenjene preverjanju skladnosti s tržnimi standardi, pravila za organe, pristojne za izvajanje teh pregledov, pa tudi glede vsebine, pogostosti in faze trženja, za katero se ti pregledi uporabljajo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 90

Pregledi v zvezi z označbami porekla, geografskimi označbami in zaščitnimi tradicionalnimi izrazi

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da ustavijo nezakonito uporabo zaščitnih označb porekla, zaščitnih geografskih označb in zaščitnih tradicionalnih izrazov iz Uredbe (EU) št. 1308/2013.

2. Države članice imenujejo pristojni organ, ki bo odgovoren za izvajanje pregledov v zvezi z obveznostmi iz oddelka II poglavja I naslova II dela 2 Uredbe (EU) št. 1308/2013 v skladu z merili iz člena 4 Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega

parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ter zagotovijo, da so vsi izvajalci, ki izpolnjujejo navedene obveznosti, upravičeni do vključitve v sistem pregledov.

3. Znotraj Unije pristojni organ iz odstavka 2 ali eden ali več kontrolnih organov v smislu točke 5 drugega pododstavka člena 2 Uredbe (ES) št. 882/2004, ki delujejo kot certifikacijski organ za proizvode v skladu z merili iz člena 5 navedene uredbe, vsako leto zagotovijo preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda med proizvodnjo in med polnjenjem vina ali po njem.

4. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi z:

- (a) obvestili, ki jih morajo države članice poslati Komisiji;
- (b) pravili v zvezi z organom, pristojnim za preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, tudi kadar je geografsko območje v tretji državi;
- (c) ukrepi, ki jih morajo države članice izvesti, da se prepreči nezakonita uporaba zaščitnih označb porekla, zaščitnih geografskih označb in zaščitnih tradicionalnih izrazov;
- (d) pregledi in preverjanji, ki jih morajo izvesti države članice, vključno s testiranjem.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

NASLOV VI

NAVZKRIŽNA SKLADNOST

POGLAVJE I

Področje uporabe

Člen 91

Splošno načelo

1. Kadar upravičenec iz člena 92 ne izpolnjuje pravil v zvezi z navzkrižno skladnostjo, določenih v členu 93, se mu naloži upravna kazen.

2. Upravna kazen iz odstavka 1 se uporabi samo, če je neupoštevanje pravil posledica dejanja ali opustitve, za katero je neposredno odgovoren zadevni upravičenec, in če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih dodatnih pogojev:

- (a) neupoštevanje pravil je povezano s kmetijsko dejavnostjo upravičenca;
- (b) gre za kmetijsko površino kmetijskega gospodarstva upravičenca.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1).

V zvezi z gozdnimi območji pa se ta kazen ne uporablja, če se za zadevno območje ne zaprosi za podporo v skladu s točko (a) člena 21(1) in členi 30 in 34 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

3. V tem naslovu:

- (a) „kmetijsko gospodarstvo“ pomeni vse proizvodne enote in površine, ki jih upravlja upravičenec iz člena 92 in so na ozemlju iste države članice;
- (b) „zahteva“ pomeni vsako posamezno predpisano zahtevo ravnanja v skladu s pravom Unije, navedeno v Prilogi II, v okviru določenega akta, ki se po vsebini razlikuje od vseh drugih zahtev istega akta.

Člen 92

Zadevni upravičenci

Člen 91 se uporablja za upravičence, ki prejemajo neposredna plačila na podlagi Uredbe (EU) št. 1307/2013, plačila na podlagi členov 46 in 47 Uredbe (EU) št. 1308/2013 ter letne premije na podlagi točk (a) in (b) člena 21(1) ter členov 28 do 31, 33 in 34 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

Vendar pa se člen 91 ne uporablja za upravičence, ki sodelujejo v shemi za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013. Kazen, določena v navedenem členu, se poleg tega ne uporablja za podporo, navedeno v členu 28(9) Uredbe (EU) št. 1305/2013.

Člen 93

Pravila o navzkrižni skladnosti

1. Pravila o navzkrižni skladnosti so sestavljena iz predpisanih zahtev ravnanja na podlagi prava Unije in standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč, določenih na nacionalni ravni, kot je navedeno v Prilogi II, in sicer na naslednjih področjih:

- (a) okolje, podnebne spremembe in dobro kmetijsko stanje zemljišč;
- (b) javno zdravje, zdravje živali in rastlin;
- (c) dobrobit živali.

2. Pravni akti iz Priloge II v zvezi s predpisanimi zahtevami ravnanja se uporabljajo v veljavni različici, v primeru direktiv pa v obliki, kot so bile prenesene v državah članicah.

3. Poleg tega pravila o navzkrižni skladnosti za leti 2015 in 2016 zajemajo tudi ohranitev trajnih pašnikov. Države članice, ki so bile 1. januarja 2004 članice Unije, zagotovijo, da

zemljišča, ki so se na datum, predviden za vloge za pomoč na površino za leto 2003, uporabljala kot trajni pašnik, ostanejo trajni pašniki znotraj opredeljenih meja. Države članice, ki so v Unijo vstopile leta 2004, zagotovijo, da zemljišča, ki so uporabljala kot trajni pašnik dne 1. maja 2004, ostanejo trajni pašniki znotraj opredeljenih meja. Bolgarija in Romunija zagotovita, da zemljišča, ki so se 1. januarja 2007 uporabljala kot trajni pašnik, ostanejo trajni pašniki znotraj opredeljenih meja. Hrvaška zagotovi, da zemljišča, ki so se 1. julija 2013 uporabljala kot trajni pašnik, ostanejo trajni pašniki znotraj opredeljenih meja.

Prvi pododstavek se ne uporablja za zemljišča, ki se uporabljajo kot trajni pašnik in se bodo pogozdila, če je taka pogozditev skladna z okoljem in ne vključuje sajenja božičnih dreves ali hitro rastočih vrst, ki se gojijo kratkoročno.

4. Da bi se upošteval odstavek 3, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, s katerimi se določijo pravila o ohranjanju trajnih pašnikov, zlasti za zagotovitev, da se ukrepi za ohranitev trajnih pašnikov sprejemajo na ravni kmetov, vključno s posameznimi obveznostmi, ki jih je treba spoštovati, na primer obveznost ponovne pretvorbe površin v trajne pašnike, če je ugotovljeno, da delež zemljišč, ki se uporabljajo kot trajni pašnik, upada.

Da se v zvezi z ohranjanjem trajnih pašnikov zagotovi pravilno izpolnjevanje obveznosti s strani držav članic in s strani posameznih kmetov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z določitvijo pogojev in metod za določitev deleža trajnega pašnika in kmetijskih zemljišč, ki ga je treba ohranjati.

5. Za namene odstavkov 3 in 4 „trajni pašnik“ pomeni trajni pašnik, kot je opredeljen v točki (c) členu 2 prvotne Uredbe (ES) št. 1120/2009.

Člen 94

Obveznosti držav članic v zvezi z dobrim kmetijskim in okoljskim stanjem zemljišč

Države članice zagotovijo, da se vse kmetijske površine, vključno z zemljišči, ki se ne uporabljajo več za proizvodne namene, vzdržujejo v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju. Države članice na podlagi Priloge II za upravičence določijo, na nacionalni ali regionalni ravni minimalne standarde za vzdrževanje zemljišč v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju, pri tem pa upoštevajo posebne značilnosti zadevnih površin, vključno s stanjem tal in podnebnimi razmerami, obstoječimi sistemi kmetovanja, rabo zemljišč, kolobarjenjem, načini kmetovanja ter strukturami kmetijskih gospodarstev.

Države članice ne določijo minimalnih zahtev, ki niso navedene v Prilogi II.

Člen 95

Obveščanje upravičencev

Države članice, po potrebi z uporabo elektronskih sredstev, zadevnim upravičencem predložijo seznam zahtev in standardov, ki se uporabljajo na ravni kmetijskih gospodarstev, ter jasne in natančne informacije v zvezi s temi zahtevami in standardi.

POGLAVJE II

Kontrolni sistem in upravne kazni v zvezi z navzkrižno skladnostjo

Člen 96

Preverjanja navzkrižne skladnosti

1. Države članice uporabljajo, če je to ustrezno, integrirani sistem, določen v poglavju II naslova V, ter zlasti elemente iz točk (a), (b), (d), (e) in (f) člena 68(1).

Države članice lahko za zagotavljanje upoštevanja pravil o navzkrižni skladnosti uporabljajo svoje obstoječe upravne in kontrolne sisteme.

Ti sistemi, zlasti sistem za identifikacijo in registracijo živali, vzpostavljeni v skladu z Direktivo Sveta 2008/71/ES⁽¹⁾ ter uredbama (ES) št. 1760/2000 in (ES) št. 21/2004, so združljivi z integriranim sistemom iz poglavja II naslova V te uredbe.

2. Glede na zadevne zahteve, standarde, akte ali področja navzkrižne skladnosti lahko države članice sklenejo izvesti upravne preglede, zlasti tiste, ki so že predvideni v kontrolnih sistemih, ki se uporabljajo za zadevno zahtevo, standard, akt ali področje navzkrižne skladnosti.

3. Države članice opravljajo preglede na kraju samem, da bi preverile, ali upravičenec izpolnjuje obveznosti iz tega naslova.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za izvajanje pregledov, namenjenih preverjanju izpolnjevanja obveznosti iz tega naslova, vključno s pravili, ki omogočajo, da se pri analizi tveganja upoštevajo naslednji dejavniki:

- (a) sodelovanje kmetov v sistemu kmetijskega svetovanja iz naslova III te uredbe;
- (b) sodelovanje kmetov v sistemu certificiranja, če ta zajema zadevne zahteve in standarde.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2008/71/ES z dne 15. julija 2008 o identifikaciji in registraciji prašičev (UL L 213, 8.8.2008, str. 31).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Člen 97

Uporaba upravnih kazni

1. Upravna kazen iz člena 91 se naloži, kadar pravila o navzkrižni skladnosti niso upoštevana kadar koli v posameznem koledarskem letu („zadevno koledarsko leto“) in je za to neupoštevanje neposredno odgovoren upravičenec, ki je v zadevnem koledarskem letu vložil vlogo za pomoč ali zahtevek za plačilo.

Prvi pododstavek se smiselno uporablja za upravičence, pri katerih je bilo ugotovljeno neupoštevanje pravil o navzkrižni skladnosti, in sicer kadar koli v treh letih od 1. januarja leta, ki sledi koledarskemu letu, v katerem je bilo odobreno prvo plačilo v okviru podpornih programov za prestrukturiranje in preusmeritev, ali kadar koli v enem letu od 1. januarja leta, ki sledi koledarskemu letu, v katerem je bilo odobreno plačilo v okviru podpornih programov za zeleno trgatvev iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 (v nadaljnjem besedilu: zadevna leta).

2. V primerih, ko se zemljišče prenese v zadevnem koledarskem letu ali zadevnih letih, se odstavek 1 uporablja tudi, kadar je zadevna neskladnost posledica dejanja ali opustitve, za katero je neposredno odgovorna oseba, na katero ali od katere je bilo kmetijsko zemljišče preneseno. Kadar je oseba, ki je neposredno odgovorna za tovrstno dejanje ali opustitev, v zadevnem koledarskem letu ali zadevnih letih vložila vlogo za pomoč ali zahtevek za plačilo, se z odstopanjem od prvega stavka uporabi upravna kazen na podlagi skupnih zneskov plačil iz člena 92, ki so bila ali še bodo odobrena tej osebi.

V tem odstavku „prenos“ pomeni katero koli vrsto transakcije, s katero kmetijsko zemljišče preneha biti na razpolago prenosniku.

3. Ne glede na odstavek 1 se lahko države članice ob upoštevanju pravil, ki bodo sprejeta v skladu s členom 101, odločijo, da ne bodo uporabile upravnih kazni, kadar višina kazni na upravičenca in na koledarsko leto znaša 100 EUR ali manj.

Kadar se država članica odloči, da bo uporabila možnost iz prvega pododstavka, pristojni organ v naslednjem letu za vzorec upravičencev sprejme potrebne ukrepe, s katerimi preveri, ali je upravičenec odpravil zadevno ugotovljeno neupoštevanje pravil. Upravičenec je uradno obveščen o ugotovljenem neupoštevanju pravil in o obveznosti, da ga odpravi.

4. Naložitev upravne kazni ne vpliva na zakonitost in pravilnost plačil, za katere se uporablja.

Člen 98**Uporaba upravnih kazni v Bolgariji, na Hrvaškem in v Romuniji**

Kar zadeva predpisane zahteve ravnanja na področju dobrega počutja živali iz Priloge II, se za Bolgarijo in Romunijo upravne kazni iz člena 91 začnejo uporabljati najpozneje od 1. januarja 2016.

Za Hrvaško se kazni iz člena 91 glede predpisanih zahtev ravnanja (PZR) iz Priloge II uporabljajo v skladu z naslednjim časovnim načrtom:

- (a) od 1. januarja 2014 za PZR 1 do PZR 3 in PZR 6 do PZR 8;
- (b) od 1. januarja 2016 za PZR 4, PZR 5, PZR 9 in PZR 10;
- (c) od 1. januarja 2018 za PZR 11 do PZR 13.

Člen 99**Izračun upravnih kazni**

1. Upravna kazen iz člena 91 se uporabi kot zmanjšanje ali izključitev skupnega zneska plačil iz člena 92, ki so bila ali bodo odobrena zadevnemu upravičencu v zvezi z vlogami za pomoč, ki jih je vložil ali jih bo vložil v koledarskem letu ugotovitve.

Za izračun zadevnih zmanjšanj in izključitev se upoštevajo resnost, obseg, trajnost in ponavljanje ugotovljene neskladnosti, pa tudi merila iz odstavkov 2, 3 in 4.

2. V primeru, da je ugotovljena neskladnost zaradi malomarnosti, odstotek zmanjšanja ne presega 5 %, v primeru ponovitve pa 15 %.

Države članice lahko vzpostavijo sistem zgodnjega opozarjanja, ki se uporablja za primere neskladnosti, ki zaradi manjše stopnje resnosti, obsega in trajanja v upravičenih primerih ne vodijo do zmanjšanja ali izključitve. Kadar se država članica odloči za to možnost, pristojni organ upravičencu pošlje zgodnje opozorilo, v katerem ga obvesti o ugotovljeni neskladnosti in obveznosti, da jo odpravi. Če se z naknadnim preverjanjem ugotovi, da neskladnost ni bila odpravljena, se zmanjšanje na podlagi prvega pododstavka uporabi retroaktivno.

Primeri neskladnosti, ki predstavljajo neposredno tveganje za javno zdravje ali zdravje živali, pa vedno vodijo do zmanjšanja ali izključitve.

Države članice lahko dajo upravičencem, ki prvič prejmejo zgodnje opozorilo, prednostni dostop do sistema kmetijskega svetovanja.

3. V primeru namerne neskladnosti, odstotek znižanja ni manjši od 20 % in se lahko povzpne do popolne izključitve iz ene ali več shem pomoči ter se lahko uporablja eno ali več koledarskih let.

4. V vsakem primeru skupni znesek zmanjšanj in izključitev za eno koledarsko leto ni višji od skupnega zneska, navedenega v prvem pododstavku odstavka 1.

Člen 100**Zneski, ki izhajajo iz navzkrižne skladnosti**

Države članice lahko obdržijo 25 % zneskov, ki izhajajo iz uporabe zmanjšanj in izključitev iz člena 99.

Člen 101**Pristojnosti Komisije v zvezi z naložitvijo in izračunom upravnih kazni**

1. Zaradi pravilne razdelitve sredstev upravičencem in zaradi učinkovitega, doslednega in nediskriminatornega izvajanja navzkrižne skladnosti se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z določitvijo:

- (a) usklajene osnove za izračun upravnih kazni zaradi navzkrižne skladnosti iz člena 99, ob upoštevanju zmanjšanj v zvezi s finančno disciplino;
- (b) pogojev za naložitev in izračun upravnih kazni zaradi navzkrižne skladnosti, tudi v primeru neskladnosti, za katero je neposredno odgovoren zadevni upravičenec.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobna postopkovna in tehnična pravila v zvezi z izračunom in uporabo upravnih kazni iz členov 97 do 99, tudi kar zadeva upravičence, ki so skupina oseb na podlagi členov 28 in 29 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

NASLOV VII**SKUPNE DOLOČBE****POGLAVJE I****Sporočanje****Člen 102****Sporočanje informacij**

1. Poleg določb, ki jih narekujejo področne uredbe, države članice pošljejo Komisiji naslednje informacije, izjave in dokumente:

- (a) za akreditirane plačilne agencije in akreditirane usklajevalne organe:

- (i) dokumente o njihovi akreditaciji,
 - (ii) njihovo funkcijo (akreditirana plačilna agencija ali akreditiran usklajevalni organ),
 - (iii) kjer je ustrezno, dokument o odvzemu akreditacije;
- (b) za certifikacijske organe:
- (i) naziv;
 - (ii) naslov;
- (c) za ukrepe v zvezi z dejavnostmi, ki jih financirata Sklada:
- (i) izjave o odhodkih, ki veljajo tudi kot zahtevki za plačilo in jih podpiše akreditirana plačilna agencija ali akreditiran usklajevalni organ, priloženi pa morajo biti zahtevani podatki,
 - (ii) oceno finančnih zahtev za EKJS in, kar zadeva EKSRP, posodobljeno oceno predvidenih izjav o odhodkih za tekoče leto in oceno predvidenih izjav o odhodkih za naslednje proračunsko leto,
 - (iii) izjavo o upravljanju in letne obračune akreditiranih plačilnih agencij,
 - (iv) letni povzetek rezultatov vseh razpoložljivih revizij in pregledov, opravljenih v skladu s časovnim načrtom in podrobno opredeljenimi določbami v pravilih za zadevni sektor.

Letni obračuni akreditiranih plačilnih agencij, ki zadevajo odhodke EKSRP, se predložijo na ravni vsakega programa.

2. Države članice Komisijo podrobno obvestijo o ukrepih, ki so jih sprejele zaradi ohranjanja dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč iz člena 94, ter o sistemu kmetijskega svetovanja iz naslova III.

3. Države članice Komisijo redno obveščajo o uporabi integriranega sistema iz poglavja II naslova V. Komisija o tej zadevi pripravi izmenjavno mnenj z državami članicami.

Člen 103

Zaupnost

1. Države članice in Komisija sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo zaupnost informacij, posredovanih ali pridobljenih v okviru ukrepov preverjanja in potrditve obračunov, izvedenih na podlagi te uredbe.

Za te informacije se uporabljajo pravila iz člena 8 Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96.

2. Brez poseganja v nacionalne določbe v zvezi s sodnimi postopki, se informacije, zbrane med postopkom pregleda iz poglavja III naslova V, varujejo kot poklicna tajnost. Razkrijejo se lahko le osebam, ki se z njimi morajo seznaniti, da bi lahko izvajale svoje dolžnosti v državah članicah ali institucijah Unije.

Člen 104

Pooblastila Komisije

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o:

- (a) obliki, vsebini, periodičnosti, rokih in podrobnostih predložitve Komisiji ali zagotavljanju dostopa Komisije do:
 - (i) izjav o odhodkih in ocen predvidenih odhodkov ter njihovih posodobitev, skupaj z namenskimi prejemki;
 - (ii) izjave o upravljanju in letnih obračunov plačilnih agencij, kot tudi do rezultatov vseh razpoložljivih revizij in kontrol, ki so bile opravljene;
 - (iii) poročil o certifikaciji obračunov;
 - (iv) imena in podrobnejše podatke o akreditiranih plačilnih agencijah, akreditiranih usklajevalnih organih in certifikacijskih organih;
 - (v) podrobnosti upoštevanja in izplačil odhodkov, financiranih v okviru Skladov;
 - (vi) uradnih obvestil o finančnih popravkih, ki so jih izvedle države članice v okviru dejavnosti ali programov razvoja podeželja, in povzetkov poročil o postopkih izterjave, ki so jih države članice sprožile zaradi nepravilnosti;
 - (vii) podatkov v zvezi z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 58;

(b) ureditvah izmenjave podatkov in dokumentov med Komisijo in državami članicami ter vzpostavitvi informacijskih sistemov, skupaj z vrsto, obliko in vsebino podatkov, ki jih je treba obdelati v teh sistemih, in pravili za njihovo shranjevanje;

(c) uradnem obveščanju Komisije o podatkih, dokumentih, statistiki in poročilih s strani držav članic ter rokih in metodah za uradno obveščanje.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

POGLAVJE II

Uporaba eura

Člen 105

Splošna načela

1. Zneski iz odločitev Komisije o sprejetju programov razvoja podeželja, zneski obveznosti in plačil Komisije, pa tudi zneski izkazanih ali potrjenih odhodkov ter zneski iz izjav o odhodkih držav članic, se izrazijo in izplačajo v eurih.

2. Cene in zneski, določeni v področni kmetijski zakonodaji, se izrazijo v eurih.

V državah članicah, katerih valuta je euro, seodobrijo ali zberejo v eurih, v drugih državah pa v nacionalnih valutah.

Člen 106

Menjalni tečaj in operativni dogodek

1. V državah članicah, katerih valuta ni euro, se cene in zneski iz člena 105(2) na podlagi menjalnega tečaja pretvorijo v nacionalno valuto.

2. Operativni dogodek za menjalni tečaj je:

(a) dokončanje carinskih uvoznih ali izvoznih formalnosti za zneske, zbrane ali odobrene v trgovini s tretjimi državami;

(b) v vseh drugih primerih poslovni dogodek, s katerim se doseže gospodarski cilj operacije.

3. Kadar se neposredno plačilo, predvideno v Uredbi (ES) št. 1307/2013, upravičencu izplačuje v valuti, ki ni euro, države članice pretvorijo znesek pomoči, izražen v eurih, v nacionalno valuto na podlagi zadnjega menjalnega tečaja Evropske centralne banke pred 1. oktobrom tistega leta, za katero se odobri pomoč.

Države članice lahko z odstopanjem od prvega pododstavka odločijo, da v upravičenih primerih izvedejo pretvorbo na podlagi povprečja menjalnih tečajev, ki ga določi Evropska centralna banka v mesecu pred 1. oktobrom leta, za katero se odobri pomoč. Če se države članice odločijo za to možnost, ta povprečni tečaj določijo in objavijo pred 1. decembrom zadevnega leta.

4. Kar zadeva EKJS, države članice, katerih valuta ni euro, pri pripravi izjav o odhodkih uporabijo enak menjalni tečaj, kot so ga uporabile pri izplačevanju plačil upravičencem ali prejemanju dohodkov, kot je v skladu z določbami tega poglavja.

5. Da se opredeli operativni dogodek iz odstavka 2 ali da se določi zaradi posebnih razlogov, povezanih z ureditvijo trga ali zadevnega zneska, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, ki vsebujejo

pravila o teh operativnih dogodkih in menjalnih tečajih, ki jih je treba uporabiti. Posamezni operativni dogodek se določi ob upoštevanju naslednjih meril:

(a) dejanska uporabnost sprememb menjalnega tečaja v najkrajšem možnem času;

(b) podobnost operativnih dogodkov za podobne operacije, izvedene v okviru ureditve trga;

(c) skladnost operativnih dogodkov za različne cene in zneske v zvezi z ureditvijo trga;

(d) uporabnost in učinkovitost preverjanja uporabe ustreznih menjalnih tečajev.

6. Da se pri državah članicah, ki niso uvedle eura, izogne uporabi različnih menjalnih tečajev pri knjiženju prihodkov ali izplačane pomoči upravičencem v valuti, ki ni euro, na eni strani in pri pripravi izjave o odhodkih, ki jo pripravi plačilna agencija, na drugi strani, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, ki bodo določali pravila o menjalnem tečaju, ki se uporablja pri pripravi izjav o odhodkih in kadar so evidentirani postopki javnega skladiščenja v obračunih plačilne agencije.

Člen 107

Zaščitni ukrepi in odstopanja

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za zaščito uporabe prava Unije, če obstaja verjetnost, da bodo njegovo uporabo ogrozile nenavadne monetarne prakse, povezane z nacionalno valuto. Ti izvedbeni akti lahko odstopajo od obstoječih pravil, a le tako dolgo, kolikor je to nujno potrebno.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Evropski parlament, Svet in države članice so nemudoma uradno obveščeni o ukrepih iz prvega pododstavka.

2. Kadar obstaja verjetnost, da bi nenavadne monetarne prakse, povezane z nacionalno valuto, ogrozile uporabo prava Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115, ki odstopajo od tega oddelka, in sicer zlasti v naslednjih primerih:

(a) kadar država uporablja neobičajne menjalne postopke, na primer več menjalnih tečajev, ali izvaja barter pogodbe;

(b) kadar valuta držav ne kotira na uradnem deviznem trgu ali če bi trend takšnih valut lahko povzročil izkrivljanje trgovine.

Člen 108

Uporaba eura v državah, ki niso del euroobmočja

1. Če se država članica, katere valuta ni euro, odloči, da bo odhodke, ki izhajajo iz področne kmetijske zakonodaje, izplačala v eurih namesto v svoji nacionalni valuti, država članica sprejme ukrepe, s katerimi zagotovi, da uporaba eura ne pomeni sistematične prednosti v primerjavi z uporabo nacionalne valute.

2. Država članica Komisijo uradno obvesti o načrtovanih ukrepih, preden začnejo veljati. Ukrepi ne smejo začeti veljati, dokler Komisija ne da svojega soglasja.

POGLAVJE III

Poročanje in vrednotenje

Člen 109

Letno finančno poročilo

Do konca septembra vsakega leta, ki sledi proračunskemu letu, Komisija pripravi finančno poročilo o upravljanju Skladov v preteklem proračunskem letu, ki ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 110

Spremljanje in vrednotenje SKP

1. Vzpostavi se skupen okvir spremljanja in vrednotenja ter merjenje uspešnosti SKP ter zlasti:

- (a) neposrednih plačil iz Uredbe (EU) št. 1307/2013,
- (b) tržnih ukrepov iz Uredbe (EU) št. 1308/2013,
- (c) ukrepov za razvoj podeželja iz Uredbe (EU) št. 1305/2013 ter
- (d) določb te uredbe.

Komisija spremlja navedene ukrepe politike na podlagi poročil držav članic v skladu s pravili iz uredb iz prvega pododstavka. Komisija pripravi večletni načrt vrednotenja, ki vključuje redna vrednotenja posameznih instrumentov, ki jih bo izvajala.

Da se zagotovi učinkovito merjenje uspešnosti, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi z vsebino in oblikovanjem navedenega okvira.

2. Uspešnost ukrepov SKP iz odstavka 1 se meri glede na naslednje cilje:

- (a) trajnostna proizvodnja hrane, s poudarkom na kmetijskih dohodkih, kmetijski produktivnosti in stabilnosti cen;

(b) trajnostno upravljanje naravnih virov in ukrepanje na področju podnebnih sprememb, s poudarkom na emisijah toplogrednih plinov, biotski raznovrstnosti, prsti in vodah;

(c) uravnotežen teritorialni razvoj, s poudarkom na zaposlovanju na podeželju, rasti in revščini na podeželskih območjih.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi niz kazalnikov za cilje iz prvega pododstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

Kazalniki so povezani s strukturo in cilji politike in omogočajo oceno napredka, učinkovitosti in uspešnosti politike glede na zastavljene cilje.

3. Okvir spremljanja in vrednotenja odraža strukturo SKP na naslednji način:

- (a) za neposredna plačila, določena v Uredbi (EU) št. 1307/2013, tržne ukrepe, določene v Uredbi (EU) št. 1308/2013, in določbe te uredbe Komisija spremlja te instrumente na podlagi poročil držav članic v skladu s pravili iz teh uredb. Komisija pripravi večletni načrt vrednotenja, ki določa redna vrednotenja specifičnih instrumentov, ki naj bi se izvajala pod odgovornostjo Komisije. Vrednotenja pravočasno izvajajo neodvisni ocenjevalci;
- (b) spremljanje in vrednotenje ukrepov politike za razvoj podeželja se bo izvajalo v skladu s členi od 67 do 79 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

Komisija zagotovi, da se bo skupni učinek vseh instrumentov SKP, navedenih v odstavku 1, meril in ocenil glede na skupne cilje, navedene v odstavku 2. Uspešnost SKP pri doseganju skupnih ciljev se meri in oceni na podlagi skupnih kazalnikov učinka, specifični cilji pa na podlagi kazalnikov rezultata. Komisija na podlagi rezultatov vrednotenja SKP, vključno z vrednotenjem programov razvoja podeželja, ter drugih ustreznih virov informacij pripravi poročila o merjenju in oceni skupne uspešnosti vseh instrumentov SKP.

4. Države članice Komisiji predložijo vse informacije, ki so potrebne za spremljanje in vrednotenje zadevnih ukrepov. Takšne informacije v največji mogoči meri temeljijo na priznanih virih podatkov, kot sta Mreža knjigovodskih podatkov s kmetij in Eurostat.

Komisija upošteva potrebe po podatkih in sinergije med potencialnimi viri podatkov, zlasti njihovo uporabo v statistične namene, kadar je to ustrezno.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila v zvezi z informacijami, ki jih morajo poslati države članice, pri čemer upošteva potrebo po preprečevanju neupravičenih upravnih bremen, pa tudi pravila v zvezi s potrebami po podatkih in sinergijami med potencialnimi viri podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

5. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. decembra 2018 predloži prvo poročilo o izvajanju tega člena, vključno s prvimi rezultati o uspešnosti SKP. Drugo poročilo, vključno z oceno uspešnosti SKP, se predloži do 31. decembra 2021.

POGLAVJE IV

Preglednost

Člen 111

Objava upravičencev

1. Države članice zagotovijo letno naknadno objavo upravičencev Skladov. V objavi se navede:

- (a) brez poseganja v prvi odstavek člena 112 te uredbe, ime upravičenca, kot sledi:
 - (i) ime in priimek, kadar je upravičenec fizična oseba;
 - (ii) polno uradno ime, kot je registrirano, kadar je upravičenec pravna oseba z avtonomno pravno osebnostjo v skladu z zakonodajo zadevne države članice;
 - (iii) polno ime združenja, kot je registrirano ali drugače uradno priznано, kadar je upravičenec združenje brez lastne pravne osebnosti;
- (b) občino, v kateri upravičenec prebiva ali je v njej registriran, in poštno številko ali del poštne številke, ki določa občino, kadar je ta poštna številka na voljo;
- (c) zneske plačila za vsak ukrep, financiran iz sredstev Skladov, ki jih je posamezen upravičenec prejel v zadevnem proračunskem letu;
- (d) vrsto in opis ukrepov, financiranih iz sredstev Skladov, in v okviru katerih je bilo plačilo, navedeno v točki (c), odobreno.

Informacije iz prvega pododstavka so dostopne na eni spletni strani za vsako državo članico. Dostopne so dve leti od datuma prve objave.

2. Glede plačil na podlagi ukrepov, financiranih iz sredstev EKSRP, kot je navedeno v točki (c) prvega pododstavka odstavka

1, se objavijo zneski, ki ustrezajo skupnemu javnemu financiranju in vključujejo tako sredstva Unije kot nacionalni prispevek.

Člen 112

Prag

Države članice ne objavijo imena upravičenca, kot je določeno v točki (a) prvega pododstavka člena 111(1) te uredbe, v naslednjih primerih:

- (a) za države članice, ki vzpostavijo shemo za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št.1307/2013, kadar je znesek pomoči, ki ga je prejel upravičenec v enem letu, enak ali manjši od zneska, ki ga je določila država članica v skladu z drugim pododstavkom člena 63(1) ali drugim pododstavkom člena 63(2) navedene uredbe;
- (b) za države članice, ki ne vzpostavijo sheme za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št.1307/2013, kadar je znesek pomoči, ki ga je prejel upravičenec v enem letu, enak ali manjši od 1 250 EUR.

Kadar se uporablja točka (a) prvega pododstavka, zneske, ki jih države članice določijo v skladu s členom 63 Uredbe (EU) št. 1307/2013 in o njih uradno obvestijo Komisijo v skladu s to uredbo, Komisija objavi v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi člena 114.

Kadar se uporabi prvi odstavek tega člena, države članice objavijo informacije iz točk (b), (c) in (d) prvega pododstavka člena 111(1), upravičenec pa se označi s kodo. Države članice določijo obliko te kode.

Člen 113

Podatki o upravičencih

Države članice upravičence obvestijo o tem, da bodo njihovi podatki objavljeni v skladu z določbami člena 111 in da lahko podatke obdelujejo revizijski in preiskovalni organi Unije in držav članic z namenom varovanja finančnih interesov Unije.

Države članice v zvezi z osebnimi podatki v skladu z zahtevami Direktive 95/46/ES upravičence obvestijo o njihovih pravicah, določenih s pravili o varstvu podatkov, in o postopkih, ki se uporabljajo za uveljavljanje teh pravic.

Člen 114

Pooblastila Komisije

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o:

- (a) obliki, vključno z načinom predstavitve posameznem ukrepu, in časovnem načrtu objave, ki ju določata člena 111 in 112;
- (b) enotni uporabi člena 113;

(c) sodelovanju med Komisijo in državami članicami.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 116(3).

NASLOV VIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 115

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 in 120 je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 in 120 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od datuma začetka veljavnosti te uredbe. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz členov 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 in 120 lahko kadarkoli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 in 120, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament in Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 116

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, imenovan Odbor za kmetijska sklada. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

Za namene členov 15, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 77, 78, 89, 90, 96, 101 in 104 lahko v zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na neposredna plačila, razvoj podeželja in/ali skupno ureditev trgov, Komisiji pomaga Odbor za kmetijska sklada, Odbor za neposredna plačila, Odbor za razvoj podeželja in/ali Odbor za skupno ureditev kmetijskih trgov, ustanovljeni na podlagi te uredbe in uredb (EU) št. 1307/2013, (EU) št. 1305/2013 oziroma (EU) št. 1308/2013. Navedeni odbori so odbori v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor v primeru aktov iz člena 8 ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 117

Obdelava in varstvo osebnih podatkov

1. Države članice in Komisija zbirajo osebne podatke zaradi izvajanja svojih upravljaljskih, kontrolnih, revizijskih obveznosti ter obveznosti spremljanja in vrednotenja v okviru te uredbe, predvsem tistih iz poglavja II naslova II, naslova III, poglavij III in IV naslova IV, naslovov V in VI ter poglavja III naslova VII, ter tudi za statistične namene in teh podatkov ne obdelujejo na način, ki ni skladen s tem namenom.

2. Kadar se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in vrednotenja v okviru poglavja III naslova VII ter za statistične namene, se spremenijo v anonimne ter se obdelajo le v zbirni obliki.

3. Osebni podatki se obdelujejo v skladu s pravili Direktive 95/46/ES in Uredbe (ES) št. 45/2001. Zlasti se takšni podatki ne hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za dlje, kot je potrebno za namene, za katere so bili zbrani ali za katere se nadalje obdelujejo, pri čemer se upoštevajo minimalna obdobja hrambe iz veljavnega nacionalnega prava in prava Unije.

4. Države članice obvestijo posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, da lahko nacionalni organi in organi Unije v skladu z odstavkom 1 obdelajo njihove osebne podatke in da imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, zaradi tega pravice, določene v ustreznih pravilih o varstvu podatkov v Direktivi 95/46/ES oziroma Uredbi (ES) št. 45/2001.

5. Za ta člen veljajo členi 111 do 114.

Člen 118**Raven izvrševanja**

Države članice so odgovorne za izvajanje programov in opravljanje svojih nalog na podlagi te uredbe na ravni, za katero menijo, da je primerna, v skladu z njihovim ustreznim institucionalnim, pravnim in finančnim okvirom države članice ter ob upoštevanju te uredbe in drugih ustreznih predpisov Unije.

Člen 119**Razveljavitev**

1. Uredbe (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 se razveljavijo.

Vendar pa se člen 31 Uredbe (ES) št. 1290/2005 in zadevna izvedbena pravila uporabljajo do 31. decembra 2014.

2. Sklicevanja na razveljavljene uredbe se štejejo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

Člen 120**Prehodni ukrepi**

Da se zagotovi nemoten prehod z določb iz razveljavljenih uredb iz člena 118 na določbe te uredbe, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 115 v zvezi s primeri, v katerih se lahko uporabljajo odstopanja od pravil iz te uredbe in dodatki k njim.

Člen 121**Začetek veljavnosti in uporaba**

1. Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

2. Vendar pa se naslednje določbe uporabljajo:

(a) členi 7, 8, 16, 25, 26 in 43 od 16. oktobra 2013;

(b) člena 18 in 40 za odhodke, ki se izvršijo po 16. oktobru 2013;

(c) člen 52 od 1. januarja 2015.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

V. JUKNA

PRILOGA I

INFORMACIJE NA PODROČJU BLAŽITVE PODNEBNIH SPREMEMB IN PRILAGAJANJA NANJE, BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI IN VARSTVA VODA, KOT JE DOLOČENO V TOČKI (D) ČLENA 12(3)

Blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje:

- Informacije o morebitnih vplivih podnebnih sprememb v zadevnih regijah in emisij toplogrednih plinov pri zadevnih načinih kmetovanja ter o prispevku kmetijskega sektorja k blažitvi prek izboljšanih načinov kmetovanja in kmetijsko-gozdarskih praks ter prek razvijanja projektov obnovljive energije na kmetijah in izboljšanja energetske učinkovitosti na kmetijah.
- Informacije, ki so kmetom v pomoč pri načrtovanju, kako najbolje vlagati v obvarovanje svojih kmetijskih sistemov pred podnebnimi spremembami, in o tem, katera sredstva Unije lahko za to uporabijo; in zlasti informacije o prilagoditvi kmetijskih zemljišč nihanjem in dolgoročnejšim spremembam podnebja ter informacije o tem, kako prilagoditi praktične kmetijske ukrepe, in informacije o tem, kako bi povečali odpornost kmetijskih sistemov na poplave in suše ter izboljšali in optimizirali raven ogljika v tleh.

Biotska raznovrstnost:

- Informacije o pozitivni povezavi med biotsko raznovrstnostjo in kmetijsko-ekosistemsko odpornostjo ter o razpršitvi tveganj, pa tudi o povezavi med monokulturami in izpadom pridelka / škode na pridelku zaradi škodljivcev ter izrednih vremenskih dogodkov.
- Informacije o tem, kako se najbolj uspešno prepreči širjenje tujih invazivnih vrst in zakaj je to pomembno za učinkovito delovanje ekosistema ter odpornost na podnebne spremembe, vključno z informacijami o dostopu do financiranja za programe za zatiranje, če so predvideni dodatni stroški.

Varstvo voda:

- Informacije o trajnostnih sistemih namakanja z majhno porabo vode ter o možnostih za optimizacijo sistemov, ki se napajajo z deževnico, za spodbujanje učinkovite rabe vode.
- Informacije o zmanjšanju rabe vode v kmetijstvu, vključno z izbiro kmetijskih rastlin, izboljšanjem humusa v tleh za boljše zadrževanje vode in manjšo potrebo po namakanju.

Splošni del

- Izmenjava najboljše prakse, usposabljanje in krepitev zmogljivosti (uporablja se za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, biotsko raznovrstnost in varstvo voda, kakor je navedeno v tej prilogi).

PRILOGA II

PRAVILA O NAVZKRIŽNI SKLADNOSTI V SKLADU S ČLENOM 93

PZR: predpisana zahteva ravnanja

DKOS: standardi za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč

Področje	Glavna zadeva	Zahteve in standardi		
Okolje, podnebne spremembe, dobro kmetijsko stanje zemljišč	Voda	PZR 1	Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1)	Člena 4 in 5
		DKOS 1	Vzpostavitev varovalnih pasov vzdolž vodnih tokov ⁽¹⁾	
		DKOS 2	Kadar je za uporabo vode za namakanje potrebno dovoljenje, ravnanje v skladu s postopki za dodelitev dovoljenja	
		DKOS 3	Zaščita podtalnice pred onesnaževanjem: prepoved neposrednega izpusta v podtalnico in ukrepi za preprečevanje posrednega onesnaževanja podtalnice z izpustom v tla in pronicanjem skozi tla nevarnih snovi, navedenih v Prilogi k Direktivi 80/68/EGS v različici, ki je veljala na zadnji dan njene veljavnosti, kar zadeva kmetijsko dejavnost.	
	Prst in zaloga ogljika	DKOS 4	Minimalna talna odeja	
		DKOS 5	Minimalno upravljanje zemljišč, ki odraža specifične pogoje, za omejitev erozije na zemljiščih	
		DKOS 6	Vzdrževanje ravni vsebnosti organskih snovi v prsti z ustreznimi praksami, vključno s prepovedjo sežiganja ornih strnišč, razen zaradi zdravstvenega varstva rastlin ⁽²⁾ .	
	Biotska raznovrstnost	PZR 2	Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).	Člen 3(1), člen 3(2)(b), člen 4(1), (2) in (4)
		PZR 3	Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7)	Člen 6(1) in (2)
	Krajina, minimalna raven vzdrževanja	DKOS 7	Ohranjanje krajinskih značilnosti, vključno, kadar je to ustrezno, z živimi mejami, ribniki, jarki, drevesi v vrsti, skupini ali posamično, omejkami, ozarami in terasami, vključno s prepovedjo rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri ptičih in morda ukrepi za odvratanje invazivnih rastlinskih vrst	
Javno zdravje, zdravje živali in rastlin	Varnost hrane	PZR 4	Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1)	Člena 14 in 15, člen 17(1) ⁽³⁾ ter členi 18, 19 in 20

Področje	Glavna zadeva	Zahteve in standardi		
		PZR 5	Direktiva Sveta 96/22/ES z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živinoreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatično delovanje, in beta-agonistov ter o razveljavitvi direktiv 81/602/EGS, 88/146/EGS in 88/299/EGS (UL L 125, 23.5.1996, str. 3)	Člen 3(a), (b), (d) in (e) ter členi 4, 5 in 7
	Identifikacija in registracija živali	PZR 6	Direktiva Sveta 2008/71/ES z dne 15. julija 2008 o identifikaciji in registraciji prašičev (UL L 213, 8.8.2005, str. 31)	Členi 3, 4 in 5
		PZR 7	Uredba (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedu ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 (UL L 204, 11.8.2000, str. 1)	Člena 4 in 7
		PZR 8	Uredba Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L 5, 9.1.2004, str. 8)	Členi 3, 4 in 5
	Bolezni živali	PZR 9	Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1)	Členi 7, 11, 12, 13 in 15
	Fitofarmacevtska sredstva	PZR 10	Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1)	Člen 55, prvi in drugi stavek
Dobrobit živali	Dobrobit živali	PZR 11	Direktiva Sveta 2008/119/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet (UL L 10, 15.1.2009, str. 7)	Člena 3 in 4
		PZR 12	Direktiva Sveta 2008/120/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev (UL L 47, 18.02.2009, str. 5)	Člena 3 in 4
		PZR 13	Direktiva Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali (UL L 221, 8.8.1998, str. 23)	Člen 4

(¹) Varovalni pasovi v okviru dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč morajo na ranljivih območjih, določenih v skladu s členom 3(2) Direktive 91/676/EGS, in zunaj njih izpolnjevati vsaj zahteve v zvezi s pogoji za vnos gnojil v tla blizu vodotokov, navedene v točki A.4 Priloge II k Direktivi 91/676/EGS, ki jih je treba uporabljati v skladu z delovnimi programi, ki jih države članice določijo v skladu s členom 5(4) Direktive 91/676/EGS.

(²) Zahteva se lahko omeji na splošno prepoved sežiganja ornih strnišč, vendar se lahko država članica odloči za določitev dodatnih zahtev.

(³) Kot se izvaja zlasti z:

- členom 14 Uredbe (ES) št. 470/2009 in Prilogo k Uredbi (ES) št. 37/2010,
- Uredbo (ES) št. 852/2004: člen 4(1) in del A Priloge I (II 4(g, h, j), 5(f, h), 6; III 8(a, b, d, e), 9(a, c)),
- Uredbo (ES) št. 853/2004: člen 3(1) in poglavje 1 oddelka IX Priloge III (I-1 b, c, d, e; I-2 a(i, ii, iii), b(i, ii), c; I-3; I-4; I-5; II-A 1, 2, 3, 4; II-B 1(a, d), 2, 4 (a, b)), poglavje 1(1) oddelka X Priloge III,
- Uredbo (ES) št. 183/2005: člen 5(1) in del A Priloge I (I-4 e, g; II-2 a, b, e), člen 5(5) in Priloga III (1, 2), člen 5(6) ter
- Uredbo (ES) št. 396/2005: člen 18.

PRILOGA III

KORELACIJSKA TABELA

1. Uredba (EGS) št. 352/78

Uredba (EGS) št. 352/78	Ta uredba
člen 1	člen 43(1)(e)
člen 2	člen 43(2)
člen 3	člen 46(1)
člen 4	—
člen 5	—
člen 6	—

2. Uredba (ES) št. 2799/98

Uredba (ES) št. 2799/98	Ta uredba
člen 1	—
člen 2	člena 105(2) in 106
člen 3	člen 106
člen 4	—
člen 5	—
člen 6	—
člen 7	člen 107
člen 8	člen 108
člen 9	—
člen 10	—
člen 11	—

3. Uredba (ES) št. 814/2000

Uredba (ES) št. 814/2000	Ta uredba
člen 1	člen 45(1)
člen 2	člen 45(2)
člen 3	—
člen 4	—
člen 5	—
člen 6	—
člen 7	—
člen 8	člen 45(5)
člen 9	—
člen 10	člena 45(4) in 116
člen 11	—

4. Uredba (ES) št. 1290/2005

Uredba (ES) št. 1290/2005	Ta uredba
člen 1	člen 1
člen 2	člen 3
člen 3	člen 4
člen 4	člen 5
člen 5	člen 6
člen 6	člen 7
člen 7	člen 9
člen 8	člen 102
člen 9	člen 58
člen 10	člen 10
člen 11	člen 11
člen 12	člen 16
člen 13	člen 19
člen 14	člen 17
člen 15	člen 18
člen 16	člen 40
člen 17	člen 41(1)
člen 17a	člen 41(2)
člen 18	člen 24
člen 19	člen 27
člen 20	člen 28
člen 21	člen 29
člen 22	člen 32
člen 23	člen 33
člen 24	člen 34
člen 25	člen 35
člen 26	člen 36
člen 27	člen 41(1)
člen 27a	člen 41(2)
člen 28	člen 37
člen 29	člen 38
člen 30	člen 51
člen 31	člen 52
člen 32	člena 54 in 55
člen 33	člena 54 in 56
člen 34	člen 43

Uredba (ES) št. 1290/2005	Ta uredba
člen 35	—
člen 36	člen 48
člen 37	člen 47
člen 38	—
člen 39	—
člen 40	—
člen 41	člen 116
člen 42	—
člen 43	člen 109
člen 44	člen 103
člen 44a	člen 113(1)
člen 45	člen 105(1) in člen 106(3) in (4)
člen 46	—
člen 47	člen 119
člen 48	člen 120
člen 49	člen 121
5. Uredba (ES) št. 485/2008	
Uredba (ES) št. 485/2008	Ta uredba
člen 1	člen 79
člen 2	člen 80
člen 3	člen 81
člen 4	—
člen 5	člen 82(1), (2) in (3)
člen 6	člen 82(4)
člen 7	člen 83
člen 8	člen 103(2)
člen 9	člen 86
člen 10	člen 84
člen 11	člen 85
člen 12	člen 106(3)
člen 13	—
člen 14	—
člen 15	člen 87
člen 16	—
člen 17	—

Skupna izjava Evropskega parlamenta in Sveta o navzkrižni skladnosti

Svet in Evropski parlament pozivata Komisijo, naj spremlja, kako bodo države članice prenesle in izvajale Direktivo 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike ter Direktivo 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov, in, če bo ustrezno, naj potem ko ju bodo začele izvajati vse države članice in ko bodo opredeljene obveznosti, ki bodo neposredno veljale za kmete, predloži zakonodajni predlog o spremembi te uredbe, da bi zadevne dele navedenih direktiv vključili v sistem navzkrižne skladnosti.

UREDBA (EU) št. 1307/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. december 2013

o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 42 in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Akta o pristopu iz leta 1979 in zlasti odstavka 6 Protokola št. 4 o bombažu, priloženega Aktu,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Skupna kmetijska politika proti letu 2020:“ odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem“ so opredeljeni morebitni izzivi, cilji in usmeritve skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2013. Na podlagi razprave o Sporočilu bi bilo treba SKP s 1. januarjem 2014 reformirati. Reforma bi morala obsegati vse glavne instrumente SKP, vključno z

Uredbo Sveta (ES) št. 73/2009 ⁽⁵⁾. Zaradi obsega reforme je primerno razveljaviti Uredbo (ES) št. 73/2009 in jo nadomestiti z novim besedilom. Z reformo bi bilo treba tudi racionalizirati in poenostaviti ustrezne določbe.

- (2) Eden od temeljnih ciljev in ključnih zahtev reforme SKP je zmanjšanje upravnega bremena. To bi bilo treba dosledno upoštevati pri oblikovanju ustreznih določb za shemo neposredne podpore.
- (3) Vse temeljne elemente v zvezi s plačilom podpore Unije kmetom bi bilo treba vključiti v to uredbo, ki bi morala določati tudi pogoje dostopa do teh plačil, ki so neločljivo povezani s temi temeljnimi elementi.
- (4) Pojasniti bi bilo treba, da se za ukrepe iz te uredbe uporabljajo Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ (EU) in določbe, sprejete na njeni podlagi. Zaradi skladnosti z drugimi pravnimi instrumenti SKP so nekatera pravila iz Uredbe (ES) št. 73/2009 sedaj določena v Uredbi (EU) št. 1306/2013, zlasti pravila za zagotavljanje upoštevanja obveznosti, zajetih v določbah o neposrednih plačilih, vključno s pregledi ter uporabo upravnih ukrepov in upravnih kazni v primeru neupoštevanja, pravila v zvezi z navzkrižno skladnostjo, kot so predpisane zahteve ravnanja ter dobro kmetijsko in okoljsko stanje zemljišč, spremljanje in vrednotenje ustreznih ukrepov ter pravila v zvezi s plačilom predplačil in izterjavo neupravičenih izplačil.
- (5) Da se dopolnijo ali spremenijo nekatere nebitne določbe te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

⁽¹⁾ Mnenje z dne 8. marca 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 116 in UL C 44, 15.2.2013, str. 159.

⁽³⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 174.

⁽⁴⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

- (6) Ta uredba bi morala vsebovati seznam shem podpore za neposredna plačila, na katera se nanaša. Zaradi nove zakonodaje o shemah podpore, ki se lahko sprejme po začetku veljavnosti te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi s spremembo tega seznama.
- (7) Za zagotovitev pravne varnosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z vzpostavitvijo okvira, znotraj katerega morajo države članice določiti merila, ki jih morajo kmetje izpolnjevati, da bi izpolnili obveznost vzdrževanja kmetijske površine v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, in minimalne aktivnosti, ki jih je treba izvesti na površinah, ki se naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, kot tudi merila za ugotavljanje prevladovanja trav in drugih zelenih krmnih rastlin ter za določitev uveljavljenih lokalnih praks v zvezi trajnim travinjem in trajnimi pašniki (v nadaljnjem besedilu: trajno travinje).
- (8) Da bi zagotovili skladnost zneskov za financiranje SKP z letnimi zgornjimi mejami iz člena 16(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013, bi bilo treba ohraniti možnost prilagoditve ravni neposredne podpore v vsakem koledarskem letu, kot je določeno v členu 25 navedene uredbe. Da bi prilagoditev neposrednih plačil pripomogla k bolj uravnoteženi porazdelitvi plačil med malimi in velikimi upravičenci, se ta uporablja le za plačila, ki se odobrijo kmetom v višini več kot 2 000 EUR v ustreznem koledarskem letu. Ob upoštevanju ravni neposrednih plačil za kmete v Bolgariji, na Hrvaškem in v Romuniji v okviru uporabe mehanizma postopnega uvajanja za vsa neposredna plačila, odobrena v navedenih državah članicah, bi bilo treba ta instrument finančne discipline v Bolgariji in Romuniji uporabljati šele od 1. januarja 2016 ter na Hrvaškem od 1. januarja 2022. Predvideti bi bilo treba posebna pravila v zvezi z navedenim instrumentom finančne discipline in nekaterih drugih določb v primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb, kadar nacionalna zakonodaja za posamezne člane predvideva individualne pravice in obveznosti, primerljive s pravicami posameznih kmetov, ki imajo status nosilca kmetijskega gospodarstva, da bi okrepili kmetijske strukture ter spodbujali ustanavljanje zadevnih pravnih oseb ali skupin.
- (9) Da bi zagotovili pravilno uporabo prilagoditve neposrednih plačil, kar zadeva finančno disciplino, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi s pravili o osnovi za izračun znižanj, ki jih države članice uporabljajo za kmete, v skladu z uporabo finančne discipline.
- (10) Izkušnje pridobljene z uporabo različnih shem podpore za kmete so pokazale, da je bila podpora v več primerih dodeljena fizičnim ali pravnim osebam, katerih poslovni namen ni imel ali je imel le v zanemarljivi meri za cilj opravljanje kmetijske dejavnosti. Za zagotovitev boljše ciljne usmerjenosti podpore države članice neposrednih plačil ne bi smele dodeljevati določenim fizičnim in pravnim osebam, razen če lahko take osebe dokažejo, da se s kmetijsko dejavnostjo ne ukvarjajo le obrobno. Države članice bi morale tudi imeti možnost, da ne odobrijo neposrednih plačil drugim fizičnim ali pravnim osebam, ki se s kmetijsko dejavnostjo ukvarjajo le obrobno. Vendar bi bilo treba državam članicam omogočiti, da dodelijo neposredna plačila malim kmetom, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo občasno, saj ti kmetje neposredno prispevajo k vitalnosti podeželskih območij. Poleg tega države članice ne bi smele dodeljevati neposrednih plačil fizičnim ali pravnim osebam, katerih kmetijske površine se večinoma naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, in ki ne opravljajo določene minimalne aktivnosti.
- (11) Da bi zagotovili varstvo pravic kmetov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z merili za določitev primerov, v katerih je treba upoštevati kmetijsko površino kmeta predvsem kot površino, ki se naravno vzdržuje v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, merili za določitev razlikovanja med prejemki, ki izhajajo iz kmetijskih in nekmetijskih dejavnosti ter zneskom neposrednih plačil, ki so pomembni za uporabo preizkusa obrobnosti, in merili, ki jih morajo izpolnjevati kmetje, da bi dokazali, da se s kmetijsko dejavnostjo ne ukvarjajo le obrobno.
- (12) Da bi preprečili pretirano upravno obremenitev zaradi upravljanja plačil majhnih zneskov, države članice na splošno ne bi smele odobriti neposrednih plačil, kadar bi bil znesek nižji od 100 EUR oziroma kadar bi upravičena površina kmetijskega gospodarstva, za katero se uveljavlja podpora, znašala manj kot en hektar. Ker pa so kmetijske strukture držav članic zelo različne in lahko precej odstopajo od povprečja v Uniji, bi bilo treba državam članicam dovoliti uporabo najnižjih pragov, ki bi odražali njihov poseben položaj. Zaradi zelo specifične kmetijske strukture v najbolj oddaljenih regijah in na manjših Egejskih otokih bi morale biti državam članicam omogočeno, da odločijo o uporabi najnižjih pragov v navedenih regijah. Poleg tega bi se morale države članice odločiti za uporabo ene od obeh vrst najnižjih pragov ob upoštevanju posebnosti strukture svojega kmetijskega sektorja. Ker se lahko plačilne pravice odobrijo kmetom s kmetijskimi gospodarstvi „brez zemljišča“, bi bila uporaba praga na podlagi hektara neučinkovita. Za takšne kmete bi moral zato veljati minimalni znesek, povezan s podporo. Zaradi enake obravnave kmetov v Bolgariji, na Hrvaškem in v Romuniji, katerih neposredna

plačila so v postopku postopnega uvajanja, bi moral najnižji prag v navedenih državah članicah temeljiti na končnih zneskih, ki se odobrijo ob koncu postopka postopnega uvajanja.

- (13) Za razdelitev neposredne dohodkovne podpore med kmete je značilno dodeljevanje nesorazmernih zneskov plačil razmeroma majhnemu številu velikih upravičencev. Veliki upravičenci zaradi njihove sposobnosti izkoristiti ekonomije obsega, ne potrebujejo enake ravni enotne podpore, da bi bil cilj dohodkovne podpore učinkovito dosežen. Poleg tega so se veliki upravičenci sposobni prilagajati in zato lažje poslujejo tudi ob nižjih ravneh enotne podpore. Države članice bi morale zato za vsaj 5 % zmanjšati del osnovnega plačila, ki se dodeli kmetom in presega 150 000 EUR. Da bi preprečili nesorazmerne učinke na velike kmetije z visokim številom zaposlenih, se lahko države članice odločijo, da se pri uporabi tega mehanizma upošteva intenzivnost plačanega dela. Da bi bilo tako zmanjšanje ravni podpore učinkovito, ugodnosti ne bi smeli odobriti kmetom, ki umetno ustvarjajo pogoje za izogibanje učinkom tega zmanjševanja. Iztržek zmanjšanja plačil velikim upravičencem bi moral ostati v državah članicah, v katerih je bil ustvarjen, in bi moral biti na voljo kot podpora Unije za ukrepe, ki se financirajo v okviru evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).
- (14) Za vsako državo članico bi bilo treba določiti neto zgornje meje, da bi se omejila plačila kmetom po uporabi zmanjšanja plačila. Za upoštevanje posebnosti podpore SKP, odobrene v skladu z Uredbo (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ in Uredbo (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ ter dejstva, da za ta neposredna plačila zmanjšanje plačila ne velja, neto zgornja meja za zadevne države članice ne bi smela vključevati teh neposrednih plačil.
- (15) Da bi se upoštevale spremembe v zvezi s skupnimi najvišjimi zneski neposrednih plačil, ki se lahko dodelijo, vključno s tistimi, ki izhajajo iz sklepov, ki jih morajo sprejeti države članice v zvezi s prenosi med prvim in drugim stebrom in uporabo zmanjševanja ter, kadar je ustrezno, omejevanja plačila, kot tudi tiste, ki izhajajo iz uradnih obvestil, ki jih mora poslati Hrvaška v zvezi z razminiranimi zemljišči, ki se ponovno uporabljajo za kmetijske dejavnosti, bi bilo treba na Komisijo prenesti
- (16) Pojasniti bi bilo treba, da se tiste določbe te uredbe, ki bi lahko povzročile ravnanje države članice, ki bi se štelo kot državna pomoč, izključijo iz uporabe pravil o državni pomoči, saj zadevne določbe vključujejo ustrezne pogoje za odobritev podpore ali predvidevajo, da Komisija sprejme takšne pogoje, da se prepreči neupravičeno izkrižljanje konkurence.
- (17) Državam članicam bi bilo treba zaradi okrepitve njihove politike razvoja podeželja dati možnost, da sredstva v okviru svoje zgornje meje neposrednih plačil prenesejo v podporo, ki jim je bila dodeljena za razvoj podeželja. Državam članicam bi bilo treba dati tudi možnost, da prenesejo sredstva iz dodeljene podpore za razvoj podeželja v zgornjo mejo neposrednih plačil. Da bi zagotovili učinkovitost tega orodja, bi bilo treba državam članicam dati možnost, da enkrat pregledajo svojo prvotno odločitev, in sicer z učinkom od leta predložitve vlog 2018, če odločitev, ki temelji na tem pregledu, ne povzroči zmanjšanja zneskov, dodeljenih za razvoj podeželja.
- (18) Da bi lahko dosegli cilje SKP, bi bilo treba sheme podpore morda treba prilagoditi razvoju, po potrebi v kratkih rokih. Zato bi bilo treba predvideti morebiten pregled shem podpor, zlasti glede na gospodarski razvoj ali proračunski položaj, zaradi česar se upravičenci ne morejo zanašati, da bodo pogoji za podporo ostali nespremenjeni.
- (19) Kmetje v državah članicah, ki so pristopile k Uniji 1. maja 2004 ali pozneje, so prejemale neposredna plačila na podlagi mehanizma za postopno uvajanje, določenega v njihovih aktih o pristopu. Za Bolgarijo in Romunijo bo takšen mehanizem veljal še leta 2015, za Hrvaško pa bo veljal do leta 2021. Poleg tega je bilo tem državam članicam dovoljeno dodeljevanje dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil. Možnost dodeljevanja teh plačil bi bilo treba ohraniti za Hrvaško in, kot dopolnilo shemi osnovnega plačila, Bolgarijo in Romunijo, dokler njihovo postopno uvajanje ne bo končano. Kar zadeva odobritev dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil Hrvaški, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje izvedbenih aktov brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 23).

⁽²⁾ Uredbo (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (20) Uredba (ES) št. 73/2009, kot je bila spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2011, za Hrvaško določa posebno nacionalno rezervo za razminiranje, iz katere se v desetletnem obdobju po pristopu k Uniji financira dodeljevanje plačilnih pravic za zemljišča, ki bodo vsako leto razminirana in se bodo ponovno uporabljala za kmetijske dejavnosti. Primerno je določiti pravila za izračun zneskov, namenjenih financiranju pomoči za ta zemljišča iz shem podpore, ki so določene v tej uredbi, in pravila za upravljanje te rezerve. Da bi se upoštevali zneski, ki izhajajo iz uradnih obvestil, ki jih mora poslati Hrvaška v zvezi z razminiranjem zemljišč, ki se ponovno uporabljajo za kmetijske dejavnosti, bi bilo treba pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov prenesti na Komisijo, kar zadeva pregled nekaterih finančnih določb, ki veljajo na Hrvaškem.
- (21) Zaradi boljšega razdeljevanja podpore med kmetijska zemljišča v Uniji, tudi v državah članicah, ki so uporabljale shemo enotnega plačila na površino, uvedeno z Uredbo (ES) št. 73/2009, bi bilo treba shemo osnovnega plačila iz Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003⁽¹⁾, ki se je nadaljevala na podlagi Uredbe (ES) št. 73/2009 in s katero so bili prej obstoječi mehanizmi podpore združeni v enotno shemo nevezanih neposrednih plačil, nadomestiti z novo shemo osnovnega plačila. S takšnim ukrepom bi morale načeloma prenehati veljati plačilne pravice, ki so bile pridobljene na podlagi navedenih uredb, in se ne bi več smele dodeljevati nove. Dodelitev novih plačilnih pravic bi morala temeljiti na številu upravičenih hektarov, ki jih imajo kmetje na voljo v prvem letu izvajanja sheme. Vendar pa imajo države članice, ki zdaj uporabljajo shemo enotnega plačila na regionalni ali regionalni mešani podlagi, možnost, da obdržijo svoje obstoječe plačilne pravice. Da bi se izognili primeru, ko bi povečanje upravičene površine v neki državi članici nesorazmerno zmanjšalo znesek neposrednih plačil na hektar in s tem vplivalo na notranji proces konvergence, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da pri prvi dodelitvi plačilnih pravic uporabijo nekatere omejitve z namenom določitve števila plačilnih pravic.
- (22) Zaradi zaporednih vključitev različnih sektorjev v shemo enotnega plačila in posledičnega prilagoditvenega obdobja, ki je na voljo kmetom, postaja vse težje upravičiti obstoj znatnih individualnih razlik v ravni podpore na hektar, ki izhajajo iz uporabe zgodovinskih referenčnih podatkov. Zato bi bilo treba z zmanjšanjem povezav z zgodovinskimi referenčnimi podatki in ob upoštevanju splošnega okvira proračuna Unije neposredno dohodkovno podporo med države članice razdeliti pravičnejše. Da bi zagotovili enakomernjšo porazdelitev neposredne podpore in upoštevali še vedno obstoječe razlike v ravni plač in stroških vložka, bi bilo treba raven neposredne podpore na hektar postopno prilagoditi. Države članice, v katerih neposredna plačila znašajo manj kot 90 % povprečja Unije, bi morale odpraviti tretjino razlike med njihovo sedanjo ravno in povprečno ravno, pri čemer bi vse države članice prešle na minimalno raven do proračunskega leta 2020. To konvergenco bi morale sorazmerno financirati vse države članice, v katerih so ravni neposrednih plačil nad povprečno ravni v Uniji.
- (23) Poleg tega bi morale praviloma imeti vse plačilne pravice, aktivirane v državi članici ali določeni regiji v letu 2019, enotno vrednost na enoto. Da pa bi se izognili negativnim finančnim posledicam za kmete, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da pri izračunu vrednosti plačilnih pravic, ki bi jih morali imeti kmetje v letu 2019, upoštevajo zgodovinske dejavnike, pod pogojem, da vrednost nobene plačilne pravice v letu 2019 ne bo nižja od 60 % povprečne vrednosti. Države članice bi morale na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, ki jih same določijo, to zblíževanje financirati z zmanjšanjem vrednosti plačilnih pravic, ki presega povprečje za leto 2019. V zvezi s tem in da bi se izognili nesprejemljivo težavnim izgubam za nekatere kmete, lahko države članice to zmanjšanje omejijo na 30 % začetne vrednosti zadevnih pravic, tudi če ta omejitev ne omogoča, da bi vse plačilne pravice dosegle 60 % povprečne vrednosti v letu 2019. To zblíževanje bi bilo treba izvajati v enakomernih korakih, razen za države članice, ki se odločijo za enotno vrednost na enoto od prvega leta izvajanja sheme. Pri zblíževanju plačilnih pravic, katerih vrednost presega povprečje, bi bilo treba upoštevati tudi ocenjena sredstva, ki so na voljo za plačilne pravice. Vendar pa bi morale države članice, ki obdržijo obstoječe plačilne pravice in ki so se že odločile za ukrepe konvergence v skladu s členom 63(3) Uredbe (ES) št. 1782/2003, izvajati te ukrepe konvergence, kadar je to ustrezno, pa bi se morala vrednost vseh plačilnih pravic prilagoditi, da se upošteva ocenjena sredstva plačilnih pravic, ki so na voljo.
- (24) Izkušnje, pridobljene pri uporabi sheme enotnega plačila, kažejo, da bi bilo treba nekatere njene najpomembnejše elemente ohraniti, vključno z določitvijo nacionalnih zgornjih mej, da skupna raven podpore ne bi presegla sedanjih proračunskih omejitev. Države članice bi morale še naprej upravljati nacionalno rezervo ali pa bi morale imeti možnost, da oblikujejo regionalne rezerve. Take nacionalne ali regionalne rezerve bi se morale prednostno uporabljati za spodbujanje udeležbe mladih kmetov in kmetov, ki začnejo opravljati kmetijsko dejavnost v shemi, in imeti možnost, da to rezervo

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ter o spremembi uredb (EGS) št. 2019/93, (ES) št. 1452/2001, (ES) št. 1453/2001, (ES) št. 1454/2001, (ES) št. 1868/94, (ES) št. 1251/1999, (ES) št. 1254/1999, (ES) št. 1673/2000, (EGS) št. 2358/71 in (ES) št. 2529/2001 (UL L 270, 21.10.2003, str. 1).

uporabljajo ob upoštevanju nekaterih drugih posebnih situacij. Pravila za prenos in uporabo plačilnih pravic bi bilo treba ohraniti.

- (25) Pridobljene izkušnje v zvezi z uporabo Uredbe (ES) št. 73/2009 kažejo, da države članice niso uporabile celotnega zneska sredstev, ki so na voljo v okviru nacionalnih zgornjih mej, določenih v navedeni uredbi. Čeprav ta uredba v primerjavi s sistemom iz navedene uredbe zmanjšuje tveganje, da sredstva ne bi bila uporabljena, bi morale imeti države članice kljub temu možnost, da razdelijo plačilne pravice za vrednost, višjo od zneska, ki je na voljo za njihovo shemo osnovnega plačila, da bi bila sredstva učinkoviteje uporabljena. Državam članicam bi bilo torej treba omogočiti, da v okviru določenih skupnih omejitev in v zvezi z neto zgornjimi mejami za neposredna plačila, izračunajo potrebni znesek, s katerim se lahko poveča njihova osnovna zgornja meja.
- (26) Do osnovnega plačila je praviloma upravičena katera koli kmetijska površina kmetijskega gospodarstva, vključno s površinami, ki 30. junija 2003 niso bila v dobrem kmetijskem stanju, v državah članicah, ki so k Uniji pristopile 1. maja 2004 in so se odločile za uporabo sheme enotnega plačila na površino, ki se uporablja za kmetijsko dejavnost. Glede na to, da lahko nekmetijske dejavnosti prispevajo k diverzifikaciji dohodka kmetijskih gospodarstev in k vitalnosti podeželskih območij, se kmetijska površina kmetijskega gospodarstva, ki se uporablja tudi za nekmetijske dejavnosti, šteje za upravičeno pod pogojem, da se uporablja prednostno za kmetijske dejavnosti. Da bi ocenili njeno prednostno uporabo, bi bilo treba določiti skupna merila za vse države članice. V zvezi s tem in za boljše usmerjanje neposrednih plačil, bi lahko države članice zaradi pravne varnosti in jasnosti oblikovale seznam površin, ki se prednostno uporabljajo za nekmetijske dejavnosti in zato niso upravičene. Da se ohrani upravičenost zemljišča, ki je bilo upravičeno do aktiviranja pravic do prahe pred ukinitvijo obveznosti prahe, pa je treba predvideti, da so nekatere pogozdene površine, vključno s tistimi, ki se pogozdujejo v okviru nacionalnih shem, ki izpolnjujejo ustrezna pravila iz Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005⁽¹⁾ ali Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾, ali površine, za katere veljajo nekatere okoljske obveznosti, upravičene do osnovnega plačila.
- (27) Da bi se izognili primeru, ko bi povečanje upravičene površine v neki državi članici nesorazmerno zmanjšalo znesek neposrednih plačil na hektar in s tem vplivalo na notranji proces konvergence, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da pri določitvi upravičenih površin trajnega travinja, kadar trave in druge zelene krmne rastline tradicionalno ne prevladujejo na površinah za pašo, pač pa so del uveljavljenih lokalnih praks.
- (28) Za konopljo bi bilo treba ohraniti posebne ukrepe, s katerimi se zagotovi, da se nezakonite kmetijske rastline ne morejo skriti med kmetijske rastline, upravičene do osnovnega plačila, kar bi lahko škodljivo vplivalo na trg konoplje. Zato bi bilo treba plačila še naprej dodeljevati le za površine, posajene s sortami konoplje, pri katerih obstajajo določena zagotovila glede vsebnosti psiho-tropnih snovi.
- (29) Da bi zagotovili pravno varnost in razjasnili specifične primere, ki se lahko pojavijo pri uporabi sheme osnovnega plačila, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi s pravili o upravičenosti in dostopu kmetov do sheme osnovnega plačila, v primeru dedovanja in pričakovanega dedovanja, dedovanja v okviru zakupa, spremembe pravnega statusa ali poimenovanja, prenosom plačilnih pravic in v primeru združitev ali razdružitve kmetijskega gospodarstva in v primeru pogodbene klavzule glede pravice do prejemanja plačilnih pravic v prvem letu dodelitve plačilnih pravic. Prenos pooblastila bi moral zajemati tudi pravila o izračunu vrednosti in števila ali spremembi vrednosti plačilnih pravic v zvezi z dodelitvijo plačilnih pravic, vključno s pravili o možnostičasne vrednosti in števila ali časnega povečanja plačilnih pravic, dodeljenih na podlagi vloge kmeta, pogojev za določitevčasne in dokončne vrednosti in števila plačilnih pravic ter o primerih, ko bi pogodba o prodaji ali zakupu lahko vplivala na dodelitev plačilnih pravic. Poleg tega bi prenos pooblastila moral zajemati tudi pravila o določitvi in izračunu vrednosti in števila plačilnih pravic, prejetih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv; pravila o spremembi vrednosti na enoto plačilnih pravic v primeru delov plačilnih pravic in prenosa plačilnih pravic brez zemljišča. Dodatno bi moral prenos pooblastila zajemati tudi merila za dodelitev plačilnih pravic kmetom, ki niso prejeli neposrednih plačil v letu 2013 ali v skladu z uporabo nacionalnih ali regionalnih rezerv; merila za uporabo omejitev na število plačilnih pravic, ki se dodelijo, in merila za določanje koeficienta znižanja za pretvorbo nekaterih površin trajnega travinja v upravičene hektare.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1305/2013 z dne 17. december 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (EKSRP) (Glej stran 487 tega Uradnega lista).

- (30) Da bi zagotovili ustrezno upravljanje plačilnih pravic, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z vsebino izjave in zahtevami za aktiviranje plačilnih pravic.
- (31) Zaradi ohranjanja javnega zdravja bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi s pravili, ki dodelitev plačil pogojujejo z uporabo certificiranih semen nekaterih sort konoplje in opredeljujejo postopek za določitev sort konoplje in preverjanje njihove vsebnosti tetrahidrokanabinola.
- (32) Zaradi precejšnjih upravnih, tehničnih in logističnih težav, ki jih prehod na shemo osnovnega plačila pomeni za države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009, bi jim bilo treba dovoliti, da uporabljajo shemo enotnega plačila na površino z namenom odobritve osnovnega plačila v dodatnem prehodnem obdobju najpozneje do konca leta 2020. Če država članica sklene, da bo do leta 2018 uvedla shemo osnovnega plačila, se lahko odloči za diferenciranje plačil v okviru sheme enotnega plačila na površino glede na stopnjo določenih plačil, odobrenih v letu 2014 v okviru režimov posebne podpore in ločenih plačil iz Uredbe (ES) št. 73/2009, oziroma v primeru Cipra v okviru sektorskih finančnih ovojnic za prehodno nacionalno pomoč.
- (33) Da bi zagotovili varstvo pravic upravičencev in razjasnili specifične primere, ki lahko nastanejo pri uporabi sheme enotnega plačila na površino, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi s pravili o upravičenosti in dostopu kmetov do sheme enotnega plačila na površino.
- (34) V državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino in jim je bilo dovoljeno, da odobrijo prehodno nacionalno pomoč, je imela taka pomoč pomembno vlogo pri podpiranju prihodka kmetov v posameznih sektorjih. Zaradi tega in da bi se izognili nenadnemu in znatnemu zmanjšanju podpore od leta 2015 v sektorjih, ki so do leta 2014 prejeli prehodno nacionalno pomoč, je primerno, da se v teh državah članicah zagotovi možnost dodelitve te pomoči kot dopolnitev sheme enotnega plačila na površino. Da bi zagotovili kontinuiteto podpore z že odobreno prehodno nacionalno pomočjo, je primerno omejiti pogoje, ki za to pomoč veljajo v letu 2013, oziroma v primeru Bolgarije in Romunije za dopolnilna nacionalna neposredna plačila, kot jih odobri Komisija na podlagi prošenj držav članic. Prav tako je primerno, da se najvišji zneski pomoči po posameznih sektorjih omejijo v primerjavi z ravno iz leta 2013, da se zagotovi enakomerno zmanjšanje ravni pomoči in njihova združljivost z mehanizmom konvergence.
- (35) Predvideti bi bilo treba specifična pravila za prvo dodelitev in izračun vrednosti plačilnih pravic, če države članice, ki v skladu s to uredbo uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, uvedejo shemo osnovnega plačila. Da bi zagotovili nemoten prehod z ene sheme na drugo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z nadaljnjimi pravili o uvedbi sheme osnovnega plačila v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino.
- (36) Ob upoštevanju potrebe, da mora biti enotna podpora kmetom z manjšimi kmetijskimi gospodarstvi zadostna, če želimo učinkovito doseči cilj dohodkovne podpore, bi morale biti državam članicam dovoljeno, da neposredno podporo ponovno razdelijo med kmete, tako da jim odobrijo dodatno plačilo za prve hektare.
- (37) Eden od ciljev nove SKP je izboljšanje okoljske učinkovitosti z obvezno „zeleno“ komponento neposrednih plačil, ki bo v vsej Uniji podprla uporabo kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje. V ta namen bi morale države članice uporabiti del sredstev v okviru svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila, da bi poleg osnovnega plačila, pri katerem se lahko upošteva notranja konvergenca v državi članici ali regiji, odobrile letno plačilo za obvezne prakse, ki jih morajo izvajati kmetje in so prednostno namenjene izpolnjevanju ciljev podnebne in okoljske politike. Te prakse bi se morale izvajati v obliki enostavnih, splošnih, nepogodbenih in letnih ukrepov, ki presegajo navzkrižno skladnost in so povezani s kmetijstvom, kot so diverzifikacija kmetijskih rastlin, ohranjanje trajnega travinja, ki vključuje tradicionalne sadovnjake, v katerih se sadno drevje goji v nizki gostoti na travinju, in vzpostavitev površin z ekološkim pomenom. Da bi lažje dosegli cilje zelene komponente in omogočili njeno učinkovito upravljanje in kontrolo, bi se morale te prakse uporabljati na celotni upravičeni površini kmetijskega gospodarstva. Te prakse bi morale biti obvezne tudi za kmete, katerih gospodarstva so v celoti ali delno na območjih „Natura 2000“, na katera se nanaša Direktiva Sveta 92/43/EGS ⁽¹⁾ ter Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, ali na območjih, na katera se nanaša Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, če so te prakse združljive s cilji navedenih direktiv.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁽²⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁽³⁾ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

- (38) Ob upoštevanju priznanih ugodnih vplivov sistemov ekološkega kmetovanja na okolje, bi morali kmetje za tiste površine njihovega kmetijskega gospodarstva, za katere izpolnjujejo pogoje iz Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007⁽¹⁾, biti upravičeni do „zelene“ komponente, ne da bi izpolnjevali kakršne koli dodatne obveznosti.
- (39) Neupoštevanje „zelene“ komponente bi bilo treba kaznovati na podlagi Uredbe (EU) št. 1306/2013.
- (40) Da bi se prilagodili raznovrstnosti kmetijskih sistemov in različnim okoljskim razmeram po vsej Uniji, je upravičeno, da se poleg praks zelene komponente, določenih v tej uredbi, priznajo prakse, zajete v kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepih ali shemah certificiranja, ki so podobne zeleni komponenti in imajo enake ali celo boljše učinke na podnebje in okolje. Zaradi pravne jasnosti bi bilo treba te prakse določiti v prilogi k tej uredbi. Države članice bi se morale odločiti, ali bodo kmetom omogočile uporabe enakovrednih praks in praks zelene komponente iz te uredbe, da bi od njih zahtevale uporabo najprimernejših praks za izpolnjevanje ciljev tega ukrepa, in Komisijo obvestiti o svojih odločitvah. Zaradi pravne varnosti bi morala Komisija oceniti, ali so prakse, zajete v uradno sporočenih enakovrednih ukrepih, zajete v prilogi. Če Komisija meni, da temu ni tako, bi morala ustrezno obvestiti države članice z izvedbenim aktom, sprejetim brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011. Da bi omogočili enostavnejše izvajanje enakovrednosti in zaradi možnosti kontrole bi bilo treba določiti pravila glede območja, ki jih enakovredni ukrepi pokrivajo, pri čemer bi bilo treba upoštevati značilnosti kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov in shem certificiranja. Da bi zagotovili pravilno uporabo enakovrednih praks in se izognili dvojnemu financiranju, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov, da bi seznamu enakovrednih praks dodali nove prakse, določili zahteve za nacionalne ali regionalne sheme certificiranja in, kadar je to potrebno, določili podrobna pravila za izračun zadevnih zneskov.
- (41) Obveznosti v zvezi z diverzifikacijo kmetijskih rastlin bi bilo treba izvajati tako, da bi upoštevali težave majhnih kmetij pri diverzifikaciji in hkrati še naprej spodbujali večje koristi za okolje, zlasti izboljšanje kakovosti tal. Določiti bi bilo treba izjeme za kmetije, ki že izpolnjujejo cilje diverzifikacije kmetijskih rastlin, tako da v veliki meri zajemajo travinje ali praho, za specializirane kmetije, ki vsako leto izvedejo kolobarjenje svojih parcel, ali za kmetije, ki bi imele zaradi svoje geografske lege prevelike težave pri uvajanju tretje kmetijske rastline. Da bi bile obveznosti v okviru ukrepa diverzifikacije kmetijskih rastlin izpolnjene sorazmerno in nediskriminatorno in da bi hkrati spodbudili večje varstvo okolja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi s priznavanjem novih rodov in vrst in določanjem pravil v zvezi z natančnim izračunavanjem deležev različnih kmetijskih rastlin.
- (42) Zaradi okoljskih koristi, ki jih prinašajo trajne travinje in zlasti sekvestracija ogljika, bi bilo treba sprejeti določbe za ohranjanje trajnega travinja. To varstvo bi moralo zajemati prepoved oranja in prestrukturiranja okoljsko najbolj občutljivih območij „Nature 2000“, zajetih v direktivah 92/43/EGS in 2009/147/ES in bolj splošno zaščito, ki bi temeljila na razmerju trajnega travinja v primerjavi s prestrukturiranjem v druge uporabe. Države članice bi morale imeti pristojnost za razmejitve nadaljnjih okoljsko občutljivih območij, ki niso zajeta v navedenih direktivah. Poleg tega bi morale določiti, na kateri teritorialni ravni bi se moral ta delež uporabljati. Da bi zagotovili učinkovito varstvo trajnega travinja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov za določitev okvira za določitev, s strani držav članic, trajnega travinja, ki ni zajeto v direktivah 92/43/EGS ali 2009/147/ES.
- (43) Da bi se razmerje trajnega travinja v okviru skupnih kmetijskih površin pravilno določilo in ohranjalo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z vzpostavitvijo podrobnih metod za določanje tega razmerja, podrobnimi pravili glede ohranjanja trajnega travinja in ustreznega časovnega okvira, ki ga imajo posamezni kmetje za izpolnitev obveznosti preusmeritve zemljišč.
- (44) Določiti bi bilo treba površine z ekološkim pomenom, predvsem z namenom ohranitve in izboljšanja biotske raznovrstnosti na kmetijah. Površine z ekološkim pomenom bi zato morale zajemati površine, ki neposredno vplivajo na biotsko raznovrstnost, kot so zemljišče v prahi, krajinske značilnosti, terase, varovalni pasovi, pogozdene površine in kmetijsko-gozdarska območja, oziroma površine, ki posredno vplivajo na biotsko raznovrstnost prek zmanjšane uporabe vložkov na kmetiji, kot so površine z naknadnimi posevki in zimsko ozelenitvijo. Obveznosti, določene v zvezi z ukrepom površine z ekološkim pomenom, bi bilo treba izvesti tako, da breme za male kmete ne bi bilo nesorazmerno v primerjavi z večjimi okoljskimi koristmi. Določiti bi bilo treba izjeme za kmetije, ki že izpolnjujejo cilje

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

površin z ekološkim pomenom in v veliki meri zajemajo travinje ali praho. V primeru pretežno gozdnatih držav članic bi bilo treba določiti izjeme tudi za kmete, ki opravljajo kmetijsko dejavnost na površinah z naravnimi omejitvami v nekaterih pretežno gozdnatih območjih, kjer je velika nevarnost opuščanja zemljišč. Poleg tega bi bilo treba predvideti možnost, da države članice in kmetije izpolnjujejo to obveznost na regionalni ali kolektivni ravni, da bi se pridobile sosednje površine z ekološkim pomenom, ki so bolj koristne za okolje. Zaradi poenostavitve bi morale države članice imeti možnost, da poenotijo merjenje površin z ekološkim pomenom.

- (45) Da bi zagotovili, da se vzpostavijo površine z ekološkim pomenom ob upoštevanju posebnosti držav članic, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z določanjem nadaljnjih meril za uvrščanje površin med površine z ekološkim pomenom; priznavanjem drugih vrst površin z ekološkim pomenom; določanjem konverzijskih in utežnih faktorjev za nekatere vrste površine z ekološkim pomenom; določanjem pravil za izvajanje dela površine z ekološkim pomenom na regionalni ravni s strani držav članic; določanjem pravil za kolektivno izpolnjevanje obveznosti, da površine z ekološkim pomenom upravljajo kmetijska gospodarstva v neposredni bližini, vzpostavijo okvira za merila take neposredne bližine, ki jih morajo določiti države članice, ter oblikovanjem metod za določanje razmerja med gozdnim in kmetijskim zemljiščem. Komisija bi morala pri dodajanju drugih vrst površin z ekološkim pomenom zagotoviti, da so te površine namenjene izboljšanju splošne okoljske uspešnosti kmetijskega gospodarstva, predvsem kar zadeva biotsko raznovrstnost, izboljšanje kakovosti tal in vode, ohranitev krajine in doseganje ciljev za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje.
- (46) Da bi spodbudili trajnostni razvoj kmetijstva na območjih s posebnimi naravnimi omejitvami, bi bilo treba državam članicam omogočiti uporabo dela sredstev v okviru svojih zgornjih mej za neposredna plačila, da bi poleg osnovnega plačila odobrile letno plačilo na površino vsem kmetom, ki opravljajo dejavnost na teh površinah ali na nekaterih izmed teh površin, kadar se za to odloči država članica. To plačilo ne bi smelo nadomestiti podpore v okviru programov razvoja podeželja in ne bi smelo biti odobreno kmetom na območjih, ki so bila določena v skladu z Uredbo (ES) št. 1698/2005, vendar niso bila določena v skladu z Uredbo (EU) št. 1305/2013.
- (47) Vzpostavitev in razvoj novih gospodarskih dejavnosti v kmetijskem sektorju s strani mladih kmetov sta finančno zahtevna, kar bi bilo treba upoštevati pri dodeljevanju in usmerjanju neposrednih plačil. Ta razvoj je bistvenega pomena za konkurenčnost kmetijskega sektorja v Uniji in zaradi tega bi bilo treba vzpostaviti dohodkovno podporo za mlade kmete, ki začene svoje kmetijske dejavnosti, da jim bi olajšali zagon njihove dejavnosti in strukturno prilagoditev njihovih kmetijskih gospodarstev po začetni vzpostavitvi. Za ta namen bi morale imeti države članice uporabiti dela svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila za odobritev letnega plačila mladim kmetom, in sicer poleg osnovnega plačila. Države članice bi morale imeti možnost, da sprejmejo metodo izračunavanja tega plačila in če ta metoda vključuje obveznost določitve omejitve plačila na kmeta, se taka omejitev določi na podlagi splošnih načel prava Unije. To plačilo bi moralo biti odobreno za obdobje največ petih let, saj bi moralo zajemati le začetno obdobje izvajanja dejavnosti in ne bi smelo postati pomoč za tekoče poslovanje. Na voljo bi moralo biti mladim kmetom, ki začene opravljati kmetijsko dejavnost in v letu prve predložitve vloge v okviru sheme osnovnega plačila ali v okviru sheme enotnega plačila na površino niso starejši od 40 let.
- (48) Da bi zagotovili varstvo pravic upravičencev in se izognili diskriminaciji med njimi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z določitvijo pogojev, pod katerimi se pravna oseba lahko šteje za upravičeno do prejema plačila za mlade kmete.
- (49) Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da del sredstev v okviru svojih nacionalnih zgornjih mej za neposredna plačila uporabijo za vezano podporo v nekaterih sektorjih ali regijah v jasno opredeljenih primerih. Sredstva, ki se lahko uporabijo za katero koli vezano podporo, bi bilo treba omejiti na ustrezno raven, hkrati pa dovoliti, da se takšna podpora odobri v posameznih sektorjih ali regijah držav članic, za katere so značilne posebne razmere in v katerih so zaradi gospodarskih, okoljskih in/ali socialnih razlogov zlasti pomembne določene vrste kmetovanja ali določeni kmetijski sektorji. Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da za to podporo uporabijo do 8 % svojih nacionalnih zgornjih mej ali 13 %, kadar njihova raven vezane podpore preseže 5 % v vsaj enem od let v obdobju 2010–2014 ali kadar uporabijo shemo enotnega plačila na površino do 31. decembra 2014. Poleg tega, da se ohrani samookrba živinoreje, ki temelji na beljakovinah, bi moralo biti državam članicam, ki se odločijo za uporabo vsaj 2 % svojih nacionalnih zgornjih mej za podporo proizvodnje stročnic, dovoljeno, da te deleže povečajo za največ dve odstotni točki. V ustrezno utemeljenih primerih, ko se v določeni sektorju ali regiji pokažejo določene pree potrebe, in na podlagi odobritve Komisije bi bilo treba državam članicam dovoliti, da uporabijo več kot 13 % svojih nacionalnih zgornjih mej. Kot alternativa tem odstotkom se lahko države članice odločijo za uporabo do treh milijonov EUR na leto za financiranje vezane podpore. Vezano podporo bi bilo treba odobriti le v obsegu, ki je potreben za spodbujanje ohranitve sedanje

ravni proizvodnje v zadevnih sektorjih ali regijah. Ta podpora bi morala biti na voljo tudi kmetom, ki imajo 31. decembra 2013 posebne plačilne pravice, dodeljene v skladu z Uredbo (ES) št. 1782/2003 in Uredbo (ES) št. 73/2009, in ne razpolagajo z upravičenimi hektari za aktiviranje plačilnih pravic. V zvezi z odobritvijo prostovoljne vezane podpore, ki presega 13 % letne nacionalne zgornje meje, določene za državo članico, bi bilo treba Komisijo nadalje pooblastiti za sprejetje izvedbenih aktov brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011.

- (50) Da bi zagotovili učinkovito in namensko porabo sredstev Unije in da bi se izognili dvojnemu financiranju na podlagi drugih podobnih podpornih instrumentov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z uvedbo pogojev za odobritev prostovoljne vezane podpore, kot tudi pravil za njihovo skladnost z drugimi ukrepi Unije in o kopicenju podpore.
- (51) Da se zavaruje pred kakršnimi koli tveganji motenj proizvodnje v regijah, del podpore sektorju bombaža v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009 ostaja s posebnim plačilom na upravičeni hektar še naprej vezan na pridelavo bombaža, ki proizvajajo bombaž, pri tem pa se upoštevajo vsi ustrezni dejavniki. To odločitev bi bilo treba ohraniti v skladu s cilji iz Protokola št. 4 o bombažu, ki je priložen Aktu o pristopu iz leta 1979.
- (52) Da bi zagotovili učinkovito uporabo in upravljanje posebnega plačila za bombaž, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z določitvijo pravil in pogojev za odobritev zemljišč in sort za namene posebnega plačila za bombaž; pravili o pogojih za odobritev tega plačila, zahtevami glede upravičenosti in agronomskimi praksami; merili za odobritev medpanožnih organizacij; obveznostmi za proizvajalce in pravili, ki urejajo razmere, v katerih odobrena medpanožna organizacija ne izpolnjuje teh meril.
- (53) V poglavju 2 Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 ⁽¹⁾ je določeno, da mora vsaka država članica, ki proizvaja bombaž, Komisiji vsaka štiri leta in prvič do 1. januarja 2009 predložiti osnutek štiriletnega programa prestrukturiranja

ali do 31. decembra 2009 en sam osnutek spremenjenega osemletnega programa prestrukturiranja. Izkušnje so pokazale, da bi bilo prestrukturiranje sektorja bombaža bolje urediti z drugimi ukrepi, vključno s tistimi v okviru programiranja razvoja podeželja, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013. Taki ukrepi bi omogočili tudi boljše usklajevanje z ukrepi v drugih sektorjih. Vendar bi bilo treba spoštovati pridobljene pravice in legitimna pričakovanja podjetij, ki že sodelujejo v programih prestrukturiranja. Zato bi bilo treba omogočiti, da se štiri- ali osemletni programi, ki se že izvajajo, izvedejo do konca, in to brez možnosti podaljšanja. Sredstva, ki bi bila na voljo v okviru štiriletnih programov, bi bila lahko potem od leta 2014 vključena v razpoložljiva sredstva Unije za ukrepe v okviru razvoja podeželja. Sredstev, ki bi bila na voljo po izteku osemletnih programov, leta 2018 zaradi programskega obdobja ne bi bilo smiselno vključiti v programe razvoja podeželja in bi jih bilo zato bolje prenesti v sheme podpore v okviru te uredbe, kot je to že določeno v Uredbi (ES) št. 637/2008. Uredba (ES) št. 637/2008 bo zato od 1. januarja 2014 za države članice s štiriletnimi programi oziroma od 1. januarja 2018 za države članice z osemletnimi programi postala brezpredmetna, in bi jo bilo zato treba razveljaviti.

- (54) Za zmanjšanje upravnih stroškov v zvezi z upravljanjem in kontrolo neposredne podpore bi morale države članice imeti možnost, da uvedejo preprosto in specifično shemo za male kmete. V ta namen bi morale imeti države članice možnost, da določijo, da se vsa neposredna plačila nadomestijo s pavšalnim plačilom ali plačilom na podlagi zneska, ki se vsako leto odobri kmetom. Uvesti bi bilo treba pravila, s katerimi bi poenostavili formalnosti, med drugim z zmanjšanjem obveznosti za male kmete v zvezi z vlogami za podporo, kmetijskimi praksami, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, navzkrižno skladnostjo in kontrolami iz Uredbe (EU) št. 1306/2013, ne da bi se s tem ogrozilo izpolnjevanje splošnih ciljev reforme in ob razumevanju, da se zakonodaja Unije, kakor je navedeno v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1306/2013, uporablja za male kmete. Cilj sheme bi moral biti podpora obstoječi kmetijski strukturi majhnih kmetij v Uniji, ne da bi se preprečeval razvoj v smeri konkurenčnejših struktur. Zato bi bilo treba dostop do sheme načeloma omejiti na obstoječa kmetijska gospodarstva. Sodelovanje kmetov v tej shemi bi moralo biti prostovoljno. Vendar bi bilo treba za povečanje njenega učinka, kar zadeva poenostavitve, državam članicam omogočiti, da nekatere kmete vanjo vključijo samodejno, pri čemer imajo ti možnost, da iz nje izstopijo.
- (55) Da bi zagotovili pravno varnost, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z določitvijo pogojev za udeležbo v shemi za male kmete, v okviru katere se položaj udeleženih kmetov spremeni.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 637/2008 z dne 23. junija 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in o uvedbi nacionalnih programov prestrukturiranja za sektor bombaža (UL L 178, 5.7.2008, str. 1).

- (56) Zaradi poenostavitve in upoštevanja posebnega položaja najbolj oddaljenih regij bi bilo treba neposredna plačila v teh regijah upravljati v okviru programov podpor, vzpostavljenih z Uredbo (EU) št. 228/2013. Zato se določbe iz te uredbe v zvezi z osnovnim plačilom in povezanimi plačili ter vezano podporo v teh regijah in za shemo za male kmete ne bi smele uporabljati.
- (57) Za uporabo te uredbe ter za spremljanje, analiziranje in upravljanje neposrednih plačil je potrebno obveščanje s strani držav članic. Da bi zagotovili pravilno uporabo pravil, določenih v tej uredbi, in poskrbeli, da bi bila taka uradna obvestila hitra, učinkovita, natančna, stroškovno učinkovita in v skladu z varstvom osebnih podatkov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z določitvijo potrebnih ukrepov glede uradnih obvestil, ki jih morajo države članice poslati Komisiji ali za namene preverjanja, nadzorovanja, spremljanja, vrednotenja in revidiranja neposrednih plačil in v skladu z zahtevami, določenimi v mednarodnih sporazumih, vključno z zahtevami po uradnem obveščanju na podlagi teh sporazumov ter v povezavi z nadaljnjimi pravili glede narave in vrste informacij, ki jih je treba sporočiti, kategorijami podatkov, ki jih je treba obdelati, in najdaljšim obdobjem hrambe, pravic do dostopa do informacij ali informacijskih sistemov in pogojev objave teh podatkov.
- (58) Osebnne podatke, zbrane za namene uporabe neposrednih plačil, bi bilo treba obdelovati v skladu s temi nameni. Zagotoviti bi bilo treba tudi njihovo anonimnost in jih zbrati pri obdelovanju za namene spremljanja in vrednotenja ter zaščititi v skladu s pravom Unije o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, zlasti Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Oseba, na katero se podatki nanašajo, bi morala biti obveščena o tej obdelavi podatkov in o svojih pravicah do varstva podatkov.
- (59) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje dal 14. decembra 2011 ⁽³⁾.
- (60) Da bi zagotovili nemoten prehod z ureditev, določenih v Uredbi (ES) št. 73/2009, na ureditve, določene v tej uredbi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje nekaterih aktov v povezavi z uvedbo ukrepov, ki so potrebni za zaščito vseh pridobljenih pravic in legitimnih pričakovanj kmetov.
- (61) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe in za preprečitev nepoštena konkurence ali diskriminacije med kmeti, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z: določitvijo zneska, ki se vključi v posebno nacionalno rezervo za razminiranje na Hrvaškem, določanjem letne nacionalne zgornje meje za shemo osnovnega plačila, sprejemanjem pravil v zvezi z vlogami za dodelitev plačilnih pravic, sprejemanjem ukrepov v zvezi z vračilom neaktiviranih plačilnih pravic v nacionalno rezervo, sprejetjem načinov, v skladu s katerimi morajo kmetje nacionalne organe uradno obvestiti o prenosu plačilnih pravic, in rokov za ta obvestila; določanjem letne nacionalne zgornje meje za shemo enotnega plačila na površino; sprejetjem pravil glede prošenj za dodelitev plačilnih pravic, predloženih v letu dodelitve plačilnih pravic, kadar se države članice preusmerijo v shemo osnovnega plačila; določanjem letne zgornje meje ali prerazporeditvenega plačila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.
- (62) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe in v izogib nepošteni konkurenci ali diskriminaciji med kmeti, bi bilo treba na Komisijo prenesti tudi izvedbena pooblastila v zvezi s: sprejemanjem pravil glede postopka, vključno s časovnim rasporedom za njihovo predložitev, uradnega obveščanja s strani držav članic in ocenjevanja s strani Komisije, kar zadeva enakovredne prakse; sprejemanjem določenih omejitev, v okviru katerih se obveznost vzdrževanja trajnega travinja šteje za izpolnjeno; določanjem letne zgornje meje plačil za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje; določanjem letne zgornje meje plačil za območja z naravnimi omejitvami, določanjem letne zgornje meje plačil za mlade kmete. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.
- (63) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe in v izogib nepošteni konkurenci ali diskriminaciji med kmeti, bi bilo treba na Komisijo prenesti tudi izvedbena pooblastila v zvezi z: določitvijo prostovoljno vezane podpore; sprejemanjem pravil o postopku ocene in odobritve odločitev v okviru prostovoljne vezane podpore; sprejemanjem pravil o postopku odobritve zemljišča in sort za namene posebnega plačila za bombaž in uradnem obveščanju pridelovalcev v zvezi s to odobritvijo; sprejemanjem pravil o izračunu zmanjšanja zneska posebnega plačila za bombaž; sprejemanjem pravil glede in metodami uradnega obveščanja in sprejemanjem potrebnih in

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ UL C 35, 9.2.2012, str. 1.

upravičenih ukrepov za reševanje specifičnih problemov v nujnih primerih. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.

- (64) Da bi rešili nujne težave, ki se pojavijo v eni ali več državah članicah, ter obenem zagotovili neprekinjeno delovanje sistema neposrednih plačil, bi morala Komisija sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, v ustrezno utemeljenih primerih izjemne okoliščine vplivajo na odobritev podpore in ogrožajo učinkovito izvajanje plačil v okviru shem podpore iz te uredbe.
- (65) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi povezanosti te uredbe z drugimi instrumenti skupne kmetijske politike, razlik med posameznimi podeželskimi območji in omejenih finančnih sredstev držav članic v razširjeni Uniji lažje dosežejo na ravni Unije prek večletnega jamstva financiranja Unije in z osredotočanjem na jasno opredeljene prednostne naloge, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (66) Ker se Uredba (ES) št. 73/2009 v letu 2014 še vedno uporablja, bi se morala ta uredba splošno uporabljati od 1. januarja 2015. Vendar določbe te uredbe o fleksibilnosti med stebri predvidevajo možnost za države članice, da sprejemajo odločitve in o njih obveščajo Komisijo do 31. decembra 2013. Poleg tega nekatere druge določbe te uredbe zahtevajo ukrepanje v letu 2014. Te določbe bi bilo zato treba uporabljati od začetka veljavnosti te uredbe.
- (67) Zaradi nujnosti zagotoviti nemoteno izvajanje predvidenih ukrepov bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v Uradnem listu Evropske unije –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Področje uporabe

Ta uredba določa:

- (a) skupna pravila o plačilih, ki se odobrijo neposredno kmetom v okviru shem podpore iz Priloge I (v nadaljnjem besedilu: neposredna plačila);

(b) posebna pravila v zvezi z:

- (i) osnovnim plačilom za kmete (v nadaljnjem besedilu: shema osnovnega plačila in prehodno poenostavljeno shemo, v nadaljnjem besedilu: shema enotnega plačila na površino);
- (ii) prostovoljno prehodno nacionalno pomočjo za kmete;
- (iii) prostovoljnimi prerazporeditvenimi plačili;
- (iv) plačilom za kmete, ki izvajajo kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje;
- (v) prostovoljnimi plačili za kmete na območjih z naravnimi omejitvami;
- (vi) plačilom za mlade kmete, ki začnejo opravljati kmetijsko dejavnost;
- (vii) prostovoljno shemo vezane podpore;
- (viii) posebnim plačilom za bombaž;
- (ix) prostovoljno poenostavljeno shemo za male kmete;
- (x) okvirom, v okviru katerega lahko Bolgarija, Hrvaška in Romunija dopolnijo neposredna plačila.

Člen 2

Sprememba Priloge I

Da bi zagotovili pravno varnost, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki spreminjajo seznam shem podpore iz Priloge I, kolikor je potrebno za upoštevanje vseh novih zakonodajnih aktov o shemah podpore, ki bi lahko bili sprejeti po sprejetju te uredbe.

Člen 3

Uporaba za najbolj oddaljene regije in manjše Egejske otoke

Člen 11 se ne uporablja za regije Unije iz člena 349 PDEU (v nadaljnjem besedilu: najbolj oddaljene regije) in za neposredna plačila, odobrena na manjših Egejskih otokih v skladu z Uredbo (EU) št. 229/2013.

Naslovi III, IV in V te uredbe se ne uporabljajo za najbolj oddaljene regije.

Člen 4

Opredelitev pojmov in z njimi povezane določbe

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „kmet“ pomeni fizično ali pravno osebo oziroma združenje fizičnih ali pravnih oseb, ne glede na pravni status, ki je takemu združenju in njegovim članom dodeljen z nacionalno zakonodajo, katerih kmetijsko gospodarstvo je na ozemlju uporabe Pogodb, opredeljenem v členu 52 PEU v povezavi s členoma 349 in 355 PDEU, in ki opravlja kmetijsko dejavnost;
- (b) „kmetijsko gospodarstvo“ pomeni vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja kmet ter se nahajajo na ozemlju iste države članice;
- (c) „kmetijska dejavnost“ pomeni:
- (i) proizvodnjo, rejo ali gojenje kmetijskih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali,
- (ii) vzdrževanje kmetijske površine v stanju, primernem za pašo ali pridelavo brez pripravljanih ukrepov, ki presejajo uporabo običajnih kmetijskih metod in strojev, na podlagi meril, ki jih določijo države članice v skladu z okvirom, ki ga vzpostavi Komisija, ali
- (iii) izvajanje minimalne aktivnosti, ki jo opredeli država članica, na kmetijskih površinah, ki se naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo;
- (d) „kmetijski proizvodi“ pomenijo proizvode iz Priloge I k Pogodbama, z izjemo ribiških proizvodov, ter bombaž;
- (e) „kmetijska površina“ pomeni katero koli površino, ki se uporablja kot orno zemljišče, trajno travinje in trajni pašnik ali trajni nasad;
- (f) „orno zemljišče“ pomeni zemljišče, ki se obdeluje za namene pridelave kmetijskih rastlin, ali območja, ki so na voljo za pridelavo kmetijskih rastlin, pa so neobdelana, vključno s površinami pod praho v skladu s členi 22, 23 in 24 Uredbe (ES) št. 1257/1999, členom 39 Uredbe (ES) št. 1698/2005 ter členom 28 Uredbe (EU) št. 1305/2013, ne glede na to, ali gre za zemljišče pod rastlinjaki ali s pritrjeno ali premično zaščito;
- (g) „trajni nasad“ pomeni nasad rastlin, ki niso vključene v kolobar in niso trajno travinje in trajni pašnik, ki je na istem zemljišču najmanj pet let in daje večkratne pridelke, vključno z drevesnicami in hitro rastočimi panjevci;
- (h) „trajno travinje in trajni pašniki“ (v nadaljnjem besedilu s skupnim izrazom „trajno travinje“) pomeni zemljišče, ki se uporablja za gojenje trave ali drugih zelenih krmnih rastlin naravno (samozasejane) ali s setvijo (posejane) in ki najmanj pet let ni bilo vključeno v kolobarjenje kmetijskega gospodarstva; vključuje lahko tudi druge vrste, kot so grmičevje in/ali drevesa, ki se lahko uporabljajo za pašo pod pogojem, da so trave in druge zelene krmne rastline prevladujoče, ter, kadar se tako odločijo države članice, zemljišča, ki se lahko uporabljajo za pašo in so del uveljavljenih lokalnih praks, pri katerih trave in druge zelene krmne rastline tradicionalno ne prevladujejo na površinah za pašo;
- (i) „trave ali druge zelene krmne rastline“ pomenijo vse zelene rastline, ki tradicionalno rastejo na naravnih pašnikih ali so običajno vsebovane v mešanicah semen za pašnike ali travnike v državi članici, ne glede na to, ali se uporabljajo za pašo ali ne;
- (j) „drevesnice“ pomenijo naslednje površine mladih olesenelih (lesnatih) rastlin na prostem, ki se gojijo za raseditev:
- trsnice in matičnjaki,
- sadne drevesnice in jagodičevje,
- drevesnice okrasnega drevja,
- gozdne drevesnice za prodajo sadik brez gozdnih drevesnic v gozdu za lastne potrebe kmetijskega gospodarstva,
- sadike drevja in grmovja za zasaditev v vrtovih, parkih, ob cestah in na brežinah (na primer živa meja, vrtnice in drugo okrasno grmičevje, okrasni iglavci), vedno vključno z njihovimi podlagami in sadikami;
- (k) „hitro rastoči panjavec“ pomeni površine, zasajene z drevesnimi vrstami z oznako KN 0602 90 41, ki jih določijo države članice in vključujejo olesenele rastline trajnice, pri katerih korenike ali ostanki stebel po žetvi ostanejo v tleh, s poganjki, ki se pojavijo naslednjo sezono, in z najdaljšimi obhodnjami, ki jih določijo države članice;
- (l) „prodaja“ pomeni prodajo ali vsak drug dokončni prenos lastništva zemljišča ali plačilnih pravic; ne vključuje prodaje zemljišča, če je zemljišče preneseno na javne organe ali za uporabo v javnem interesu ter je prenos izveden za nekmetijske namene;
- (m) „zakup“ pomeni najemno pogodbo ali podobno začasno transakcijo;

(n) „prenos“ pomeni zakup oziroma prodajo ali dejansko oziroma pričakovano dedovanje zemljišča ali plačilnih pravic ali kakršen koli drug dokončni prenos zemljišča ali plačilnih pravic; ne zajema pa vračila pravic po preteku zakupa.

2. Države članice:

(a) določijo merila, ki jih morajo kmetje upoštevati, da bi izpolnili obveznost vzdrževanja kmetijske površine v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, kot je navedeno v točki (c)(ii) odstavka 1;

(b) kadar je ustrezno v državi članici, določijo minimalne aktivnosti, ki jih je treba izvesti na kmetijskih površinah, ki se naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, kot je navedeno v točki (c)(iii) odstavka 1;

(c) določijo drevesne vrste, ki se štejejo za hitro rastoče panjevce, in določijo najdaljše obhodnje glede teh drevesnih vrst, kot je navedeno v točki (k) odstavka 1.

Države članice se lahko odločijo, da se zemljišča, ki se lahko uporabljajo za pašo, in so del uveljavljenih lokalnih praks, pri katerih trave in druga zelnata krma tradicionalno ne prevladujejo v pašnih območjih, štejejo za trajno travinje, kot je navedeno v točki (h) odstavka 1.

3. Da bi zagotovili pravno varnost, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki določajo:

(a) okvir, v katerem naj države članice določijo merila, ki jih morajo kmetje upoštevati, da bi izpolnili obveznost vzdrževanja kmetijske površine v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, kot je navedeno v točki (c)(ii) odstavka 1;

(b) okvir, v katerem države članice določijo minimalno dejavnost, ki jo je treba izvesti na kmetijskih površinah, ki se naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, kot je navedeno v točki (c)(iii) odstavka 1;

(c) merila za ugotavljanje prevladovanja trav in drugih zelenih krmnih rastlin ter merila za določanje uveljavljenih lokalnih praks iz točke (h) odstavka 1.

NASLOV II

SPLOŠNE DOLOČBE O NEPOSREDNIH PLAČILIH

POGLAVJE 1

Splošna pravila o neposrednih plačilih

Člen 5

Splošne določbe skupne kmetijske politike

Za sheme iz te uredbe se uporabljajo Uredba (EU) št. 1306/2013 in določbe, sprejete na njeni podlagi.

Člen 6

Nacionalne zgornje meje

1. Za vsako državo članico in za vsako leto nacionalna zgornja meja, ki zajema skupno vrednost vseh dodeljenih plačilnih pravic, nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv in zgornjih mej, določenih v skladu s členi 42, 47, 49, 51 in 53, ustreza tisti iz Priloge II.

Kadar država članica uporabi možnost iz člena 22(2), se nacionalna zgornja meja iz Priloge II, določena za ustrezno leto za to državo članico, lahko prekorači, in sicer za znesek, izračunan v skladu s tem odstavkom.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 za vsako državo članico, ki uporablja shemo enotnega plačila na površino, in za vsako leto nacionalna zgornja meja, ki zajema zgornje meje, določene v skladu s členi 36, 42, 47, 49, 51 in 53, ustreza tisti iz Priloge II.

3. Zaradi upoštevanja razvoja v zvezi s skupnimi najvišjimi zneski neposrednih plačil, ki se lahko odobrijo, vključno s tistimi, ki so rezultat odločitev, ki jih sprejemajo države članice v skladu s členom 14, in tistimi, ki izhajajo iz uporabe drugega odstavka člena 20(2), se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, s katerimi se prilagodijo nacionalne zgornje meje iz Priloge II.

Člen 7

Neto zgornje meje

1. Brez poseganja v člen 8 skupni znesek neposrednih plačil, ki se lahko v državi članici odobri za koledarsko leto v skladu z naslovi III, IV in V, potem ko se uporabi člen 11, ne presežejo ustrezajoče zgornje meje iz Priloge III.

Kadar bi skupni znesek neposrednih plačil, ki naj bi bila odobrena v državi članici, presežela zgornje meje iz Priloge III, ta država članica linearno zmanjša zneske vseh neposrednih plačil, z izjemo neposrednih plačil, odobrenih na podlagi Uredbe (EU) št. 228/2013 in Uredbe (EU) št. 229/2013.

2. Za vsako državo članico in za vsako leto se ocenjeni rezultat zmanjšanja plačil iz člena 11 (ki se odraža z razliko med nacionalno zgornjo mejo iz Priloge II, kateri se doda znesek, ki je na voljo v skladu s členom 58, in neto zgornjo mejo iz Priloge III) da na voljo kot podpora Unije za ukrepe v okviru načrtovanja programov razvoja podeželja, ki se financirajo v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), kot določa Uredba (EU) št. 1305/2013

3. Zaradi upoštevanja razvoja v zvezi s skupnimi najvišjimi zneski neposrednih plačil, ki se lahko odobrijo, vključno s tistimi, ki so rezultat odločitev, ki jih sprejemajo države članice v skladu s členom 14, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, s katerimi se prilagodijo zgornje meje iz Priloge III.

Člen 8

Finančna disciplina

1. Prilagoditvena stopnja, določena v skladu s členom 26 Uredbe (EU) št. 1306/2013, se uporablja samo za neposredna plačila, višja od 2 000 EUR, ki se odobrijo kmetom v ustreznem koledarskem letu.

2. Zaradi postopnega uvajanja neposrednih plačil iz člena 16, se od 1. januarja 2016 za Bolgarijo in Romunijo uporablja odstavek 1 tega člena.

Zaradi postopnega uvajanja neposrednih plačil iz člena 17, se od 1. januarja 2022 za Hrvaško uporablja odstavek 1 tega člena.

3. Da bi zagotovili pravilno izvajanje prilagoditev neposrednih plačil glede finančne discipline, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki določajo pravila o osnovi za izračun zmanjšanj, ki jih države članice uporabijo za kmete v skladu z odstavkom 1 tega člena.

4. V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabljajo prilagoditveno stopnjo iz odstavka 1 na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, kadar nacionalno pravo predvideva, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s tistimi posameznih kmetov, ki imajo status vodje kmetijskega gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov gospodarski, socialni in davčni status, pod pogojem, da so prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.

Člen 9

Aktivni kmet

1. Neposredna plačila se ne odobrijo fizičnim ali pravnim osebam ali skupinam fizičnih ali pravnih oseb, katerih kmetijske površine so predvsem površine, ki se naravno vzdržujejo v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, in ki na teh površinah ne izvajajo minimalnih dejavnosti, ki jih opredelijo države članice v skladu s točko (b) člena 4(2).

2. Neposredna plačila se ne odobrijo fizičnim ali pravnim osebam oziroma skupinam fizičnih ali pravnih oseb, ki upravljajo letališča, železniške storitve, vodne objekte, nepremičninske storitve ali stalna športna in rekreacijska igrišča.

Po potrebi se lahko države članice na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril odločijo na seznam iz prvega pododstavka dodati katero koli drugo podobno nekmetijsko podjetje ali dejavnost in se pozneje odločijo, da jo črtajo s seznama.

Oseba oziroma skupina oseb, za katere se uporablja prvi ali drugi pododstavek, se šteje za aktivnega kmeta, če v obliki, ki jo zahtevajo države članice, predloži preverljive dokaze, ki izkazujejo kar koli od naslednjega:

(a) letni znesek neposrednih plačil pomeni najmanj 5 % skupnih prihodkov, ki jih je prejela iz nekmetijskih dejavnosti v zadnjem obračunskem letu, za katero so na voljo takšni dokazi,

(b) njene kmetijske dejavnosti niso zanemarljive,

(c) njihova glavna dejavnost ali poslovni namen je opravljanje kmetijske dejavnosti.

3. Poleg odstavkov 1 in 2 se lahko države članice na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril odločijo, da ne bodo odobrile neposrednih plačil fizičnim ali pravnim osebam oziroma skupinam fizičnih ali pravnih oseb, katerih:

(a) kmetijske dejavnosti pomenijo le zanemarljiv delež vseh njihovih gospodarskih dejavnosti in/ali

(b) glavna dejavnost ali poslovni namen ni opravljanje kmetijske dejavnosti.

4. Odstavka 2 in 3 se ne uporabljata za kmete, ki so za preteklo leto prejeli neposredna plačila, ki niso preseгла določene zneska. O tem znesku se odločijo države članice na podlagi objektivnih meril, kot so njihove nacionalne ali regionalne značilnosti, in ni višji od 5 000 EUR.

5. Da se zagotovi varstvo pravic kmetov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki določajo:

(a) merila za določitev primerov, pri katerih se za kmetovo kmetijsko površino šteje predvsem, da je površina, ki se naravno vzdržuje v stanju, primernem za pašo ali pridelavo;

(b) merila za določitev razlikovanja med prihodki iz kmetijskih in nekmetijskih dejavnosti;

(c) merila za določitev zneska neposrednih plačil iz odstavkov 2 in 4, zlasti v zvezi s plačilnimi pravicami v prvem letu dodelitve plačilnih pravic, kadar vrednost plačilnih pravic še ni bila dokončno določena, in v zvezi s plačilnimi pravicami za nove kmete;

(d) merila, ki jih morajo kmetje upoštevati, da bi za namene odstavkov 2 in 3 dokazali, da njihove kmetijske dejavnosti niso zanemarljive in da je njihova glavna dejavnost ali poslovni namen opravljanje kmetijske dejavnosti.

6. Države članice do 1. avgusta 2014 obvestijo Komisijo o odločitvi iz odstavkov 2, 3 ali 4, v primeru sprememb odločitev, pa v dveh tednih od datuma sprejetja odločitve o spremembi.

Člen 10

Minimalne zahteve za prejemanje neposrednih plačil

1. Države članice odločijo, v katerem od naslednjih primerov ne odobrijo neposrednih plačil kmetu v:

(a) kadar je skupni znesek neposrednih plačil, ki se uveljavljajo ali naj bi bila odobrena, pred uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013 v danem koledarskem letu nižji od 100 EUR;

(b) kadar je upravičena površina kmetijskega gospodarstva, za katero se uveljavljajo ali naj bi bila odobrena neposredna plačila, pred uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013 manjša od enega hektara.

2. Da bi države članice upoštevale strukturo svojih kmetijskih gospodarstev, lahko prilagodijo pragove iz točk (a) in (b) odstavka 1 v okviru omejitev iz Priloge IV.

3. Kadar se država članica odloči, da uporabi prag za površino v skladu s točko (b) odstavka 1, kljub temu uporabi točko (a) navedenega odstavka pri tistih kmetih, ki prejemajo vezano podporo, povezano z živalmi, iz naslova IV in imajo v posesti manj hektarov od praga za površino.

4. Zadevne države članice se lahko odločijo, da ne bodo uporabile odstavka 1 v najbolj oddaljenih regijah in na manjših Egejskih otokih.

5. V Bolgariji in Romuniji se znesek, ki se uveljavlja ali naj bi bil odobren, kot določa točka (a) odstavka 1, za leto 2015, izračuna na podlagi ustreznega zneska iz točke A Priloge V.

Na Hrvaškem se znesek, ki se uveljavlja ali naj bi bil odobren, kot določa točka (a) odstavka 1, za leta od 2015 do 2021 izračuna na podlagi zneska iz točke A Priloge VI.

Člen 11

Zmanjšanje plačil

1. Države članice zmanjšajo znesek neposrednih plačil, ki se v skladu s poglavjem 1 naslova III odobri kmetu za določeno koledarsko leto, in sicer za najmanj 5 % za del zneska, ki presega 150 000 EUR.

2. Države članice lahko pred uporabo odstavka 1 plače, povezane s kmetijsko dejavnostjo, ki se dejansko plačajo in jih kmet prijavi v predhodnem koledarskem letu, vključno z davki in socialnimi prispevki, povezanimi z zaposlitvijo, odštejejo od zneska neposrednih plačil, ki se v skladu s poglavjem 1 naslova III odobrijo kmetu v določenem koledarskem letu. Kadar podatki o plačah, ki so dejansko izplačane in jih kmet prijavi v predhodnem koledarskem letu, niso na voljo, se uporabijo najnovejši razpoložljivi podatki.

3. Kadar se država članica odloči, da na podlagi poglavja 2 naslova III kmetom odobri prerazporeditveno plačilo in za ta namen uporabi več kot 5 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II, se lahko odloči, da tega člena ne uporabi.

Kadar se država članica odloči, da na podlagi poglavja 2 naslova III kmetom odobri prerazporeditveno plačilo in zaradi uporabe najvišjih vrednosti iz člena 41(4) ne more doseči uporabe več kot 5 % letne nacionalne zgornje meje, se lahko odloči, da tega člena ne uporabi.

4. Nobena ugodnost izogibanja zmanjšanju plačila se ne odobri kmetom, za katere je ugotovljeno, da so po 18. oktobru 2011 umetno ustvarjali pogoje, da bi se izognili učinkom tega člena.

5. V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabljajo znižanje iz odstavka 1 na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, kadar nacionalno pravo predvideva, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s tistimi posameznih kmetov, ki imajo status vodje kmetijskega gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov gospodarski, socialni in davčni status, pod pogojem, da so prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.

6. Države članice do 1. avgusta 2014 Komisijo obvestijo o odločitvah, sprejetih v skladu s tem členom, in o vsakem ocenjenem rezultatu zmanjšanj v letih 2015–2019.

Člen 12

Večkratne vloge

Za površino, ki ustreza številu upravičenih hektarov, za katero kmet v skladu s poglavjem 1 naslova III predloži vlogo za osnovno plačilo, se lahko predloži vloga za katero koli drugo neposredno plačilo, pa tudi za katero koli drugo pomoč, ki ni zajeta s to uredbo, razen če v tej uredbi ni izrecno določeno drugače.

Člen 13

Državna pomoč

Z odstopanjem od člena 211(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ se členi 107, 108 in 109 PDEU ne uporabljajo za plačila držav članic v skladu s to uredbo.

Člen 14

Prožnost med stebri

1. Države članice se lahko do 31. decembra 2013 odločijo, da kot dodatno podporo za ukrepe v okviru načrtovanja programov razvoja podeželja, ki se financirajo v okviru EKSRP, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013, dajo na voljo do 15 % svojih letnih nacionalnih zgornjih mej za koledarsko leto 2014, kot je določeno v Prilogi VIII k Uredbi (ES) št. 73/2009, in svojih letnih nacionalnih zgornjih mej za koledarska leta 2015 do 2019, kot je določeno v Prilogi II k tej uredbi. Ustrezni znesek zato ni več na voljo za odobritev neposrednih plačil.

Odločitev iz prvega pododstavka se sporoči Komisiji do 31. decembra 2013. V njej je naveden odstotek iz navedenega pododstavka, ki se lahko po posameznih koledarskih letih razlikuje.

Države članice, ki ne sprejmejo odločitve iz prvega pododstavka za koledarsko leto 2014, lahko sprejmejo to odločitev za koledarska leta od 2015 do 2019 do 1. avgusta 2014. O vseh takih odločitvah obvestijo Komisijo do tega dne.

Države članice se lahko odločijo za pregled odločitev iz tega odstavka z učinkom od koledarskega leta 2018. Vse odločitve, ki temeljijo na tem pregledu, ne povzročijo zmanjšanja odstotka, sporočenega Komisiji v skladu s prvim, drugim in tretjim pododstavkom. Države članice o vseh odločitvah, ki temeljijo na tem pregledu, obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2017.

2. Države članice, ki ne sprejmejo odločitve iz odstavka 1, se lahko do 31. decembra 2013 odločijo, da kot neposredna plačila dajo na voljo do 15 %, oziroma Bolgarija, Estonija, Španija, Latvija, Litva, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Finska, Švedska in Združeno kraljestvo pa do 25 % zneska, namenjenega za podporo ukrepom v okviru načrtovanja programov razvoja podeželja, financiranih v okviru EKSRP, za obdobje 2015–2020, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013. Ustrezni znesek zato ni več na voljo za podporne ukrepe v okviru načrtovanja programov razvoja podeželja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in o razveljavitvi uredb (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1601/96, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (Glej stran 671 tega Uradnega lista).

Odločitev iz prvega pododstavka se sporoči Komisiji do 31. decembra 2013. V njej je naveden odstotek iz navedenega pododstavka, ki se lahko po posameznih koledarskih letih razlikuje.

Države članice, ki ne sprejmejo odločitve iz prvega pododstavka za proračunsko leto 2015, lahko sprejmejo to odločitev za proračunska leta 2016–2020 do 1. avgusta 2014. O vseh takih odločitvah obvestijo Komisijo do tega dne.

Države članice se lahko odločijo za pregled odločitev iz tega odstavka z učinkom za proračunski leti 2019 in 2020. Vsaka odločitev, ki temelji na takšnem pregledu ne povzroči povečanja odstotka, sporočenega Komisiji v skladu s prvim, drugim in tretjim pododstavkom. Države članice o vseh odločitvah, ki temeljijo na tem pregledu obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2017.

Člen 15

Pregled

Sheme podpore iz Priloge I se uporabljajo brez poseganja v možnost pregleda, ki se lahko glede na gospodarski razvoj in proračunski položaj izvede kadar koli. Ta pregled lahko povzroči sprejem zakonodajnih aktov, delegiranih aktov na podlagi člena 290 PDEU ali izvedbenih aktov na podlagi člena 291 PDEU.

POGLAVJE 2

Določbe za Bolgarijo, Hrvaško in Romunijo

Člen 16

Postopno uvajanje neposrednih plačil v Bolgariji in Romuniji

V Bolgariji in Romuniji se zgornje meje, določene v skladu s členi 42, 47, 49, 51, 53 in 65, v letu 2015 določijo na podlagi zneska iz točke A Priloge V.

Člen 17

Postopno uvajanje neposrednih plačil na Hrvaškem

Na Hrvaškem se uvedejo neposredna plačila v skladu z naslednjim razporedom povečanj, izraženih kot odstotek ustrezne ravni neposrednih plačil, ki se uporablja od leta 2022:

25 % leta 2013,

30 % leta 2014,

35 % leta 2015,

40 % leta 2016,

50 % leta 2017,

60 % leta 2018,

70 % leta 2019,

80 % leta 2020,

90 % leta 2021,

100 % od leta 2022.

Člen 18

Dopolnilna nacionalna neposredna plačila in neposredna plačila v Bolgariji in Romuniji

1. V letu 2015 lahko Bolgarija in Romunija uporabita nacionalna neposredna plačila za dopolnitev plačil, odobrenih v okviru sheme osnovnega plačila iz oddelkov 1, 2 in 3 poglavja 1 naslova III. Skupni znesek teh plačil ne preseže ustreznega zneska iz točke B Priloge V.

2. V letu 2015 lahko Bolgarija uporabi nacionalna neposredna plačila za dopolnitev plačil, odobrenih v okviru posebnega plačila za bombaž iz poglavja 2 naslova IV. Skupni znesek teh plačil ne preseže zneska iz točke C Priloge V.

3. Dopolnilna nacionalna neposredna plačila se odobrijo v skladu z objektivnimi merili in na način, ki zagotavlja enako obravnavo kmetov ter preprečuje izkrivljanje trga in konkurence.

Člen 19

Dopolnilna nacionalna neposredna plačila za Hrvaško

1. Hrvaška lahko po odobritvi Komisije dopolni katero koli shemo podpore iz Priloge I, kadar je to ustrezno.

2. Znesek dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil, ki se lahko odobri v določenem letu in za določeno shemo podpore, se omeji s posebnim finančnim okvirom. Ta okvir ustreza razliki med:

(a) zneskom neposredne podpore, ki je na voljo za zadevno shemo podpore po polni uvedbi neposrednih plačil v skladu s členom 17 za koledarsko leto 2022, in

(b) zneskom neposredne podpore, ki je na voljo za zadevno shemo podpore po uporabi razporeda povečanj v skladu s členom 17 v zadevnem koledarskem letu.

3. Skupni znesek odobrenih dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil ni višji od zgornje meje iz točke B Priloge VI za ustrezno koledarsko leto.

4. Hrvaška se lahko na podlagi objektivnih meril in po odobritvi Komisije odloči o zneskih dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil, ki bodo odobreni.

5. Komisija sprejme izvedbene akte o odobritvi plačil na podlagi tega člena o opredelitvi ustreznih shem podpore in določitvi ravni, do katere se lahko izplačajo dopolnilna nacionalna neposredna plačila.

Glede dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil, ki dopolnjujejo prostovoljno vezano podporo iz poglavja 1 naslova IV, izvedbeni akti navedejo tudi posebne vrste kmetovanja ali posebni kmetijski sektorji iz člena 52(3), na katere se lahko nanašajo dopolnilna nacionalna neposredna plačila.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 71(2) ali (3).

6. Pogoji za upravičenost do dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil za Hrvaško so enaki tistim, ki veljajo za podporo v okviru ustreznih shem podpore, kot je določeno v tej uredbi.

7. Dopolnilna nacionalna neposredna plačila za Hrvaško se lahko prilagodijo, če bi se to izkazalo za potrebno zaradi sprememb v SKP. Odobrijo se v skladu z objektivnimi merili in na način, ki zagotavlja enako obravnavo kmetov ter preprečuje izkrivljanje trga in konkurence.

8. Hrvaška predloži poročilo z informacijami o ukrepih za izvajanje dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil do 30. junija leta, ki sledi njihovi izvedbi. Poročilo zajema vsaj naslednje:

(a) morebitne spremembe okoliščin, ki vplivajo na dopolnilna nacionalna neposredna plačila;

(b) za vsako dopolnilno nacionalno neposredno plačilo število upravičencev in skupni znesek odobrenega dopolnilnega nacionalnega neposrednega plačila kot tudi število hektarov in število živali ali drugih enot, za katere je bilo dopolnilno nacionalno neposredno plačilo odobreno;

(c) poročilo o kontrolnih ukrepih v zvezi z odobrenimi dopolnilnimi nacionalnimi neposrednimi plačili.

Člen 20

Posebna nacionalna rezerva za razminiranje na Hrvaškem

1. Hrvaška od leta 2015 dalje do 31. januarja vsako leto obvesti Komisijo o površinah, ki so bile opredeljene v skladu s členom 57a(10) Uredbe (ES) št. 73/2009 in so se v predhodnem koledarskem letu ponovno uporabljale za kmetijske dejavnosti.

Hrvaška sporoči Komisiji tudi število plačilnih pravic, ki so na voljo kmetom na dan 31. decembra v predhodnem koledarskem letu, ter znesek neporabljenih sredstev v posebni nacionalni rezervi za razminiranje na isti dan.

Kadar je primerno, se sporočila iz prvega in drugega pododstavka pripravijo po posameznih regijah, kot je določeno v skladu s členom 23(1) te uredbe.

2. Komisija pri prilagoditvi Priloge II v skladu s členom 6(3) izračuna znesek na letni ravni, ki se doda zneskom, določenim za Hrvaško v navedeni prilogi, za financiranje podpore, ki bo odobrena na podlagi shem iz Priloge I za površine iz odstavka 1 tega člena. Ta znesek se izračuna na podlagi podatkov, ki jih Hrvaška sporoči v skladu z odstavkom 1 tega člena, in ocenjenih povprečnih neposrednih plačil na hektar na Hrvaškem za zadevno leto.

Najvišji znesek, ki se doda v skladu s prvim pododstavkom na podlagi vseh površin, ki jih v skladu z odstavkom 1 tega člena Hrvaška sporoči do leta 2022, je 9 600 000 EUR in je odvisen od razporeda uvedbe neposrednih plačil v skladu s členom 17. Temu ustrezni najvišji letni zneski so določeni v Prilogi VII.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi delež zneska, ki se doda v skladu z odstavkom 2 in ga Hrvaška vključi v posebno nacionalno rezervo za razminiranje, da se dodelijo plačilne pravice za površine iz odstavka 1. Navedeni delež se izračuna na podlagi razmerja med zgornjo mejo za shemo osnovnega plačila in nacionalno zgornjo mejo iz Priloge II preden se nacionalna zgornja meja poveča v skladu z odstavkom 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

4. Hrvaška za leta od 2015 do 2022 uporabi posebno nacionalno rezervo za razminiranje, da kmetom dodeli plačilne pravice na podlagi razminiranih zemljišč, ki jih kmetje prijavijo za zadevno leto, kadar:

(a) ima takšno zemljišče upravičene hektarje v smislu člena 32(2) do (5);

(b) se je zadevno zemljišče v predhodnem koledarskem letu znova uporabljalo za kmetijske dejavnosti; in

(c) je Komisija prejela uradno sporočilo o zemljišču v skladu z odstavkom 1 tega člena.

5. Vrednost plačilnih pravic, določena v skladu s tem členom, je enaka nacionalni ali regionalni povprečni vrednosti plačilnih pravic v letu dodelitve v okviru zneska, ki je na voljo v posebni nacionalni rezervi za razminiranje.

6. Da bi se upoštevale posledice ponovne uporabe razminiranih zemljišč za kmetijske dejavnosti, ki jih Hrvaška uradno sporoči v skladu s tem členom, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, s katerimi prilagodi zneske iz Priloge VI.

NASLOV III

SHEMA OSNOVNEGA PLAČILA, SHEMA ENOTNEGA PLAČILA NA POVRŠINO IN Z NJIMA POVEZANA PLAČILA

POGLAVJE 1

Shema osnovnega plačila in shema enotnega plačila na površino

Oddelček 1

Vzpostavitev sheme osnovnega plačila

Člen 21

Plačilne pravice

1. Podpora na podlagi sheme osnovnega plačila se omogoči kmetom, ki:

(a) pridobijo plačilne pravice na podlagi te uredbe prek dodelitve v skladu s členom 20(4), prek prve dodelitve v skladu s členom 24 ali 39, prek dodelitve iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv v skladu s členom 30 ali prek prenosa v skladu s členom 34, ali

(b) izpolnjujejo člen 9 in imajo lastniške ali zakupljene plačilne pravice v državi članici, ki se je v skladu z odstavkom 3 odločila, da obdrži svoje obstoječe plačilne pravice.

2. Plačilne pravice, pridobljene na podlagi sheme enotnega plačila v skladu z Uredbo (ES) št. 1782/2003 in Uredbo (ES) št. 73/2009, prenehajo veljati 31. decembra 2014.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 države članice, ki so vzpostavile shemo enotnega plačila v skladu z oddelkom I poglavja 5 naslova III ali poglavjem 6 naslova III Uredbe (ES) št. 1782/2003 ali poglavjem 3 naslova III Uredbe (ES) št. 73/2009, se lahko do 1. avgusta 2014 odločijo, da ohranijo obstoječe plačilne pravice. O vsaki odločitvi obvestijo Komisijo do tega dne

4. Glede države članice, ki sprejme odločitev iz odstavka 3, kadar število lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic, določenih v skladu z Uredbo (ES) 1782/2003 in Uredbo (ES) št. 73/2009, ki jih ima kmet na zadnji dan predložitve vloge, ki se določi v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 78 Uredbe (EU) št. 1306/2013 presega število upravičenih hektarov, ki jih kmet prijavi v svoji vlogi za pomoč v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za leto 2015 in ki so mu na voljo na datum, ki ga določi država članica in je najpozneje datum, določen v tej državi članici za spremembo takšne vloge za pomoč, to število plačilnih pravic, ki presega število upravičenih hektarov, na ta zadnji dan preneha veljati.

Člen 22

Zgornja meja sheme osnovnega plačila

1. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi za vsako državo članico določi letno nacionalno zgornjo mejo za shemo osnovnega plačila, tako da od letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II odšteje zgornje meje, določene v skladu s členi 42, 47, 49, 51 in 53. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

2. Za vsako državo članico se znesek, izračunan v skladu z odstavkom 1 tega člena, lahko poveča za največ 3 % ustrezne letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II, potem ko se odšteje znesek, ki izhaja iz uporabe člena 47(1). Kadar država članica uporabi to povečanje, Komisija takšno povečanje upošteva pri določitvi letne nacionalne zgornje meje za shemo osnovnega plačila v skladu z odstavkom 1 tega člena. V ta namen države članice do 1. avgusta 2014 uradno obvestijo Komisijo o letnih odstotkih, za katere se bo povečal znesek, izračunan v skladu z odstavkom 1 tega člena.

3. Države članice lahko svojo odločitev iz odstavka 2 vsako leto ponovno pregledajo in o odločitvi, ki temelji na takšnem pregledu, do 1. avgusta leta pred predložitvijo vloge, obvestijo Komisijo.

4. Skupna vrednost vseh plačilnih pravic in nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv je za vsako državo članico in za vsako leto enaka ustrezni letni nacionalni zgornji meji, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 1.

5. Če se zgornja meja za državo članico, ki jo določi Komisija v skladu z odstavkom 1, razlikuje od tiste za preteklo leto, zaradi odločitve, ki jo sprejme ta država članica v skladu z odstavkom 3 tega člena, tretjim in četrtem pododstavkom člena 14(1), tretjim in četrtem pododstavkom člena 14(2), členom 42(1), drugim pododstavkom člena 49(1) in drugim pododstavkom člena 51(1) ali členom 53, mora ta država članica linearno znižati ali zvišati vrednost vseh plačilnih pravic, da se zagotovi skladnost z odstavkom 4 tega člena.

Člen 23

Regionalna dodelitev nacionalnih zgornjih mej

1. Države članice se lahko do 1. avgusta 2014 odločijo, da bodo shemo osnovnega plačila uporabile na regionalni ravni. V takšnih primerih opredelijo regije v skladu z objektivnimi in nediskriminatornimi merili, kot so njihove agronomske in družbeno-gospodarske značilnosti, njihov regionalni kmetijski potencial in njihova institucionalna ali upravna struktura.

Države članice, ki uporabljajo člen 36, lahko sprejmejo odločitev iz prvega pododstavka do 1. avgusta leta pred prvim letom izvajanja sheme osnovnega plačila.

2. Države članice razdelijo letno nacionalno zgornjo mejo za shemo osnovnega plačila iz člena 22(1) med regije v skladu z objektivnimi in nediskriminatornimi merili.

Države članice, ki ne uporabljajo člena 30(2), to delitev opravijo po uporabi linearnega zmanjšanja, predvidenega v členu 30(1).

3. Države članice lahko odločijo, da za regionalne zgornje meje veljajo postopne letne spremembe v skladu s predhodno določenimi letnimi koraki ter objektivnimi in nediskriminatornimi merili, kot so kmetijski potencial ali okoljska merila.

4. Kolikor je to potrebno za upoštevanje veljavnih regionalnih zgornjih mej, določenih v skladu z odstavkom 2 ali 3, države članice v vseh zadevnih regijah linearno zmanjšajo ali povečajo vrednost plačilnih pravic.

5. Države članice, ki uporabljajo odstavek 1, se lahko odločijo, da bodo z datumom, ki ga določijo same, prenehale uporabljati shemo osnovnega plačila na regionalni ravni.

6. Države članice, ki uporabljajo prvi pododstavek odstavka 1, Komisijo obvestijo o odločitvi iz navedenega odstavka ter o ukrepih, sprejetih za uporabo odstavkov 2 in 3, do 1. avgusta 2014.

Države članice, ki uporabljajo drugi pododstavek odstavka 1, Komisijo obvestijo o vsaki odločitvi iz navedenega pododstavka ter o ukrepih, sprejetih za uporabo odstavkov 2 in 3, do 1. avgusta zadevnega leta.

Države članice, ki uporabljajo odstavek 1, obvestijo Komisijo o vsaki odločitvi iz odstavka 5, in sicer do 1. avgusta leta pred prvim letom izvajanja te odločitve.

Člen 24

Prva dodelitev plačilnih pravic

1. Plačilne pravice se dodelijo kmetom, ki imajo pravico, da se jim odobrijo neposredna plačila v skladu s členom 9 te uredbe, če:

(a) zaprosijo za dodelitev plačilnih pravic na podlagi sheme osnovnega plačila do zadnjega datuma za predložitev vloge v letu 2015, ki se določi v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 78 Uredbe (EU) št. 1306/2013 razen v primeru višje sile ali v izjemnih okoliščinah, in

(b) so bili ti kmetje upravičeni do prejetja plačil, pred vsakršnim znižanjem ali izključitvijo iz poglavja 4 naslova II Uredbe (ES) št. 73/2009, na podlagi vloge za pomoč za neposredna plačila, ali prehodno nacionalno pomoč, ali za dopolnilna nacionalna neposredna plačila, v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009 za leto 2013.

Prvi pod odstavek se ne uporablja v državah članicah, ki uporabljajo člen 21(3) te uredbe.

Države članice lahko dodelijo plačilne pravice kmetom, ki so upravičeni do neposrednih plačil v skladu s členom 9 te uredbe, ki izpolnjujejo pogoje iz točke (a) prvega pododstavka, in ki:

(a) za leto 2013 niso prejeli plačil na podlagi vloge za pomoč iz prvega pododstavka tega odstavka in ki so na dan, ki ga določi zadevna država članica v skladu s členom 11(2) Uredbe Komisije (ES) št. 1122/2009 ⁽¹⁾ za leto predložitve vlog 2013:

(i) so v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila

— pridelali sadje, zelenjavo, jedilni krompir, semenski krompir ali okrasne rastline, na najmanjši površini, izraženi v hektarih, če se je zadevna država članica odločila sprejeti tako zahtevo, ali

— obdelovali vinograde, ali

(ii) so v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino imeli samo kmetijska zemljišča, ki 30. junija 2003 niso bila v dobrem kmetijskem stanju, kakor določa člen 124(1) Uredbe (ES) št. 73/2009,

(b) so jim v letu 2014 dodeljene plačilne pravice iz nacionalne rezerve v okviru sheme enotnega plačila v skladu s členom 41 ali 57 Uredbe (ES) št. 73/2009, ali

(c) ki nikoli niso imeli lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic, določenih v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009 ali

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1122/2009 z dne 30. november 2009 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 v zvezi z navzkrižno skladnostjo, modulacijo ter integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom v okviru shem neposrednih podpor za kmete, določenih za navedeno uredbo, ter za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 v zvezi z navzkrižno skladnostjo v okviru sheme podpore, določene za sektor vina (UL L 316, 2.12.2009, str. 65).

Uredbo (ES) št. 1782/2003, in ki predložijo preverljive dokaze, da so na dan, ki ga določi država članica v skladu s členom 11(2) Uredbe (ES) št. 1122/2009 za leto predložitve vlog 2013, pridelovali, vzrejali ali gojili kmetijske proizvode, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali. Države članice lahko določijo svoja lastna dodatna objektivna in nediskriminatorna merila za upravičenost za to kategorijo kmetov, kar zadeva ustrezne sposobnosti, izkušnje ali izobrazbo.

2. Razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin je število plačilnih pravic, dodeljenih na kmeta v letu 2015, enako številu upravičenih hektarov, ki jih kmet prijavi v svoji vlogi za pomoč v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za leto 2015 in so mu na voljo na datum, ki ga določi država članica. Ta datum ne sme biti poznejši od datuma, določenega v tej državi članici za spremembo takšne vloge za pomoč.

3. Države članice lahko uporabljajo eno ali več omejitev, kakor so določene v odstavkih 4 do 7, za število plačilnih pravic, ki se dodelijo na podlagi odstavka 2:

4. Država članica se lahko odloči, da je število plačilnih pravic, ki se dodelijo enako bodisi številu upravičenih hektarov, ki jih kmet prijavi v skladu s členom 34(2) Uredbe (ES) št. 73/2009 v letu 2013, bodisi številu upravičenih hektarov iz odstavka 2 tega člena, odvisno od tega, katero število je najnižje. Za Hrvaško se ta možnost uporablja brez poseganja v dodelitev plačilnih pravic za razminirane hektare v skladu s členom 20(4) te uredbe.

5. Kadar skupno število upravičenih hektarov iz odstavka 2 tega člena, prijavljenih v državi članici, pomeni povečanje za več kot 35 % skupnega števila upravičenih hektarov, prijavljenih v skladu s členom 35 Uredbe (ES) št. 73/2009 v letu 2009, ali v primeru Hrvaške v letu 2013, lahko države članice omejijo število plačilnih pravic, ki se dodelijo v letu 2015, do najmanj 135 % ali 145 % skupnega števila upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2009, ali v primeru Hrvaške skupnega števila upravičenih hektarov, prijavljenih leta 2013, v skladu s členom 35 Uredbe (ES) št. 73/2009.

Države članice pri uporabi te možnosti kmetom dodelijo zmanjšano število plačilnih pravic. To število se izračuna z uporabo sorazmernega zmanjšanja dodatnega števila upravičenih hektarov, ki jih vsak kmet prijavi v letu 2015, v primerjavi s številom upravičenih hektarov v smislu člena 34(2) Uredbe (ES) št. 73/2009, ki jih je ta kmet navedel v svoji vlogi za pomoč v letu 2011, oziroma v primeru Hrvaške v letu 2013, brez poseganja v razminirane hektare, za katere je treba dodeliti plačilne pravice v skladu s členom 20(4) te uredbe;

6. Države članice se lahko odločijo, da bodo za namen določitve števila plačilnih pravic, ki se dodelijo kmetu, uporabile koeficient znižanja za tiste upravičene hektare iz prvega pododstavka, ki vključujejo trajno travinje na površinah s težkimi podnebnimi pogoji, predvsem zaradi nadmorske višine in drugih naravnih omejitev, kot so slaba kakovost zemlje, nagnjenost terena in težavna oskrba z vodo;

7. Države članice se lahko odločijo, da je število plačilnih pravic, ki se dodelijo kmetu, enako številu upravičenih hektarov iz odstavka 2 tega člena, ki niso bili vinogradi na dan, ki ga določi država članica v skladu s členom 11(2) Uredbe (ES) št. 1122/2009 za leto predložitve vlog 2013, ali hektari obdelovalnih zemljišč trajnih rastlinjakov.

8. Fizične ali pravne osebe, ki svoje kmetijsko gospodarstvo v celoti ali delno prodajo ali oddajo v zakup v skladu z odstavkom 1 tega člena, lahko s pogodbo, podpisano pred zadnjim dnevom za predložitev vloge v letu 2015, ki se določi v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 78 Uredbe (EU) št. 1306/2013 prenesejo pravico do prejemanja plačilnih pravic v skladu z odstavkom 1 tega člena na enega ali več kmetov, pod pogojem, da ta izpolnjuje pogoje iz člena 9 te uredbe.

9. Država članica se lahko odloči, da bo določila najmanjšo velikost na kmetijsko gospodarstvo, izraženo v upravičenih hektarih, za katero kmet lahko zahteva dodelitev plačilnih pravic. Ta najmanjša velikost ne presega pragov iz točke (b) člena 10(1) v povezavi z odstavkom 2 navedenega člena.

10. Države članice po potrebi Komisijo do 1. avgusta 2014 obvestijo o odločitvah iz tega člena.

11. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila v zvezi z vlogami za dodelitev plačilnih pravic, vloženi v letu dodelitve teh pravic, kadar morda še niso dokončno določene in kadar na njihovo dodelitev vplivajo posebne okoliščine. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 25

Vrednost plačilnih pravic in njena konvergenca

1. Države članice v letu 2015 izračunajo vrednost na enoto plačilnih pravic, in sicer tako, da se fiksni odstotek nacionalne zgornje meje iz Priloge II za vsako zadevno leto deli s številom plačilnih pravic v letu 2015 na nacionalni ali regionalni ravni, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv v letu 2015.

Fiksni odstotek iz prvega pododstavka se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja za shemo osnovnega

plačila, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1) oziroma 23(2) te uredbe, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi odstavka 2 člena 30, deli z nacionalno zgornjo mejo za leto 2015 iz Priloge II. Plačilne pravice se izrazijo v številu, ki ustreza številu hektarov.

2. Z odstopanjem od metode za izračun iz odstavka 1 se lahko države članice odločijo, da diferencirajo vrednost plačilnih pravic v letu 2015, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv v letu 2015, za vsako relevantno leto na podlagi njihove začetne vrednosti na enoto, kakor je izračunana v skladu s členom 26.

3. Najpozneje od leta predložitve vlog 2019 imajo vse plačilne pravice v državi članici, oziroma v primeru uporabe člena 23 v regiji, enotno vrednost na enoto.

4. Z odstopanjem od odstavka 3 se lahko država članica odloči, da se plačilnim pravicam, katerih začetna vrednost na enoto, izračunana v skladu s členom 26, je nižja od 90 % nacionalne ali regionalne vrednosti na enoto v letu 2019, najpozneje za leto predložitve vlog 2019 poveča vrednost na enoto vsaj za tretjino razlike med njihovo začetno vrednostjo na enoto in 90 % nacionalne ali regionalne vrednosti na enoto v letu 2019.

Države članice se lahko odločijo, da določijo odstotek iz prvega pododstavka na raven, višjo od 90 %, vendar ne nad 100 %.

Poleg tega države članice zagotovijo, da najpozneje za leto predložitve vlog 2019 nobena plačilna pravica nima vrednosti na enoto, ki bi bila nižja od 60 % nacionalne ali regionalne vrednosti na enoto v letu 2019, razen če bi to v državi članici, ki uporablja prag iz odstavka 7, povzročilo največje zmanjšanje, ki presega navedeni prag. V teh primerih se najnižja vrednost na enoto določi na ravni, ki je potrebna za izpolnjevanje tega praga.

5. Nacionalna ali regionalna vrednost na enoto v letu 2019 iz odstavka 4 se izračuna tako, da se fiksni odstotek nacionalne zgornje meje iz Priloge II ali regionalne zgornje meje za kalendarско leto 2019 deli s številom upravičenih hektarov v letu 2015 v zadevni državi članici ali regiji, razen tistih, ki se v letu 2015 dodelijo iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv. Ta fiksni odstotek se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja sheme osnovnega plačila, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1) oziroma 23(2) te uredbe, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi odstavka 2 člena 30, deli z nacionalno zgornjo mejo iz Priloge II ali regionalno zgornjo mejo za leto 2015.

6. Regionalne zgornje meje iz odstavka 5 se izračunajo tako, da se uporabi fiksni odstotek za nacionalno zgornjo mejo iz Priloge II za leto 2019. Ta fiksni odstotek se izračuna tako, da se zadevne regionalne zgornje meje, določene za leto 2015 v skladu s členom 23(2), delijo z nacionalno zgornjo mejo, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1), po uporabi linearnega zmanjšanja iz člena 30(1), kadar se uporablja drugi pododstavek člena 23(2).

7. Za financiranje povečanja vrednosti plačilnih pravic iz odstavka 4, kadar imajo plačilne pravice začetno vrednost na enoto v letu 2019 višjo od nacionalne ali regionalne vrednosti na enoto, se razlika med njihovo začetno vrednostjo na enoto in nacionalno ali regionalno vrednostjo na enoto v letu 2019 zniža na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, ki jih določijo države članice. Ta merila lahko vključujejo določitev največjega zmanjšanja začetne vrednosti na enoto na 30 %.

8. Kadar se uporablja odstavek 2 tega člena, se prehod z začetne vrednosti na enoto plačilnih pravic, kot je izračunano v skladu s členom 26, na njihove končne vrednosti na enoto v letu 2019, kot je določeno v skladu z odstavkom 3 ali odstavki 4 do 7 tega člena, izvede v enakih korakih, z začetkom v letu 2015.

Da se za vsako leto zagotovi skladnost s fiksnim odstotkom iz odstavka 1 tega člena, se prilagodi vrednost plačilnih pravic, katerih začetna vrednost na enoto je višja od nacionalne ali regionalne vrednosti na enoto v letu 2019.

9. Z odstopanjem od odstavka 8 tega člena, kadar države članice, ki se odločijo v skladu s členom 21(3) obdržati njihove obstoječe pravice uporabijo odstavek 2 tega člena, se prenos med začetno vrednostjo na enoto plačilnih pravic, kakor je določena v skladu s členom 26(5) in njihovo končno vrednostjo ne enoto v letu 2019, kakor je določena v skladu z odstavkom 3 ali odstavki 4 do 7 tega člena, naredi kjer je ustrezno, z uporabo korakov, o katerih se odloči na nacionalni ravni v skladu s členom 63(3) Uredbe (ES) št. 1782/2003.

Za zagotovitev upoštevanja fiksnega odstotka iz odstavka 1 tega člena za vsako leto, se vrednost vseh plačilnih pravic linerano prilagodi.

10. Države članice v letu 2015 obvestijo kmete o vrednosti njihovih plačilnih pravic, izračunanih v skladu s tem členom in členoma 26 in 27, za vsako leto obdobja, zajetega s to uredbo.

Člen 26

Izračun začetne vrednosti na enoto

1. Začetna vrednost na enoto plačilne pravice iz člena 25(2) se v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila za

koledarsko leto 2014 in ki se niso odločile obdržati obstoječih plačilnih pravic v skladu s členom 21(3), določi v skladu z metodo iz odstavka 2 ali 3.

2. Fiksni odstotek plačil, ki jih je prejel kmet za leto 2014 v okviru sheme enotnega plačila, v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009, pred znižanji in izključitvami iz poglavja 4 naslova II te uredbe, se deli s številom plačilnih pravic, ki so mu dodeljene v letu 2015, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv v letu 2015.

Ta fiksni odstotek se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja sheme osnovnega plačila, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1) oziroma 23(2) te uredbe, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi odstavka 2 člena 30 te uredbe, deli z zneskom plačil v letu 2014 na podlagi sheme enotnega plačila v zadevni državi članici ali regiji pred zmanjšanji in izključitvami iz poglavja 4 naslova II Uredbe (ES) št. 73/2009.

3. Fiksni odstotek vrednosti pravic, vključno s posebnimi pravicami, ki jih je imel kmet na dan vložitve svoje vloge za leto 2014 v okviru sheme enotnega plačila, v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009, se deli s številom plačilnih pravic, ki so mu dodeljene v letu 2015, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv v letu 2015.

Ta fiksni odstotek se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja sheme osnovnega plačila, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1) oziroma 23(2) te uredbe, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi odstavka 2 člena 30 te uredbe deli s skupno vrednostjo vseh pravic v zadevni državi članici ali regiji za leto 2014, vključno s posebnimi pravicami, na podlagi sheme enotnega plačila.

Za namene tega odstavka se šteje, da ima kmet plačilne pravice na dan vložitve svoje vloge za leto 2014, kadar so mu bile plačilne pravice do tega datuma dodeljene ali nanj dokončno prenesene;

4. Država članica, ki uporablja shemo enotnega plačila na površino v koledarskem letu 2014, določi začetno vrednost na enoto plačilne pravice iz člena 25(2) te uredbe tako, da se fiksni odstotek skupne vrednosti pomoči, ki jo kmet prejme za leto 2014 v okviru sheme enotnega plačila na površino v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009 in v skladu s členoma 132 in 133a navedene uredbe pred znižanjem in izključitvami iz poglavju 4 naslova II navedene uredbe, deli s številom plačilnih pravic, ki so mu dodeljene v letu 2015, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv v letu 2015.

Ta fiksni odstotek se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja sheme osnovnega plačila, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1) oziroma členom 23(2) te uredbe, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi iz odstavka 2 člena 30 te uredbe, deli s skupno vrednostjo pomoči, dodeljene v okviru sheme enotnega plačila na površino v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009, in v skladu s členi 132 in 133a navedene uredbe za leto 2014 v zadevni državi članici ali regiji, pred znižanji in izključitvami iz poglavja 4 naslova II navedene Uredbe.

5. Države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila za leto 2014 in ki se v skladu s členom 21(3) te uredbe odločijo, da bodo ohranile svoje obstoječe plačilne pravice iz člena 25(2) te uredbe, izračunajo začetno vrednost na enoto plačilne pravice tako, da se vrednost pravic pomnoži s fiksnim odstotkom. Ta fiksni odstotek se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja sheme osnovnega plačila, ki se za leto 2015 določi v skladu s členom 22(1) oziroma 23(2) te uredbe, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi odstavka 2 člena 30 te uredbe, deli z zneskom plačil v letu 2014 na podlagi sheme enotnega plačila zadevne države članice ali regije pred zmanjšanji in izključitvami iz Poglavja 4 Naslova II Uredbe (ES) št. 73/2009.

6. Za namene metod izračuna iz tega člena lahko države članice pod pogojem, da zadevni sektorji ne prejmejo prostovoljne vezane podpore na podlagi naslova IV te uredbe, upoštevajo tudi podporo, odobreno za koledarsko leto 2014 na podlagi ene ali več shem v skladu s členom 52, členom 53(1) ter točkama (a) in (b) člena 68(1) Uredbe (ES) št. 73/2009, in za države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009, v skladu s točko (c) člena 68(1) ter členi 126, 127 in 129 navedene uredbe.

Države članice, ki so se odločile, da uporabijo prostovoljno vezano podporo na podlagi naslova IV te uredbe, lahko upoštevajo razlike med ravno pomoči, dodeljene v koledarskem letu 2014, in ravno podporo, ki se dodeli v skladu z naslovom IV te uredbe, kadar uporabijo metode izračuna iz tega člena, pod pogojem, da:

(a) se prostovoljna vezana podpora na podlagi naslova IV te uredbe dodeli sektorju, ki mu je bila odobrena podpora v koledarskem letu 2014 v skladu s členom 52, členom 53(1) ter točkama (a) in (b) člena 68(1), in – za države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino –, v skladu s točko (c) člena 68(1) ter členi 126, 127 in 129 Uredbe (ES) št. 73/2009, ter

(b) je znesek na enoto prostovoljno vezane podpore manjši kot znesek na enoto podpore v letu 2014.

Člen 27

Vključitev posebne nacionalne rezerve za razminiranje

V členih 25 in 26 se vsak sklic na nacionalno rezervo za Hrvaško razume tako, da vključuje posebno nacionalno rezervo za razminiranje iz člena 20.

Poleg tega se znesek iz posebne nacionalne rezerve za razminiranje odšteje od zgornjih meja sheme osnovnega plačila iz drugega pododstavka člena 25(1), odstavkov 5 in 6 navedenega člena in člena 26.

Člen 28

Nepričakovani dobički

Za namene člena 25(4) do (7) in člena 26 lahko država članica na podlagi objektivnih meril določi, da se v primerih prodaje, odstopa ali preteka celotnega ali delnega zakupa kmetijskih površin po datumu, določenem v skladu s členom 35 ali členom 124(2) Uredbe (ES) št. 73/2009, in pred datumom, določenim v skladu s členom 33(1) te uredbe, povečanje ali del povečanja vrednosti plačilnih pravic, ki bi bile dodeljene zadevnemu kmetu, vrne v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve, kadar bi povečanje privedlo do nepričakovanih dobičkov za zadevnega kmeta.

Ta objektivna merila se določijo na način, ki zagotavlja enakovredno obravnavo kmetov ter preprečuje izkrivljanje trga in konkurence, in vključujejo najmanj naslednje:

(a) najkrajše trajanje zakupa; in

(b) delež prejetega plačila, ki se vrne v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve.

Člen 29

Obvestila v zvezi z vrednostjo plačilnih pravic in konvergenco

Države članice do 1. avgusta 2014 obvestijo Komisijo o vsaki odločitvi iz členov 25, 26 in 28.

Oddelek 2

Nacionalna rezerva in regionalne rezerve

Člen 30

Vzpostavitev in uporaba nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv

1. Vsaka država članica vzpostavi nacionalno rezervo. Za oblikovanje nacionalne rezerve države članice v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila linearno odstotno zmanjšajo zgornjo mejo sheme osnovnega plačila na nacionalni ravni.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice, ki uporabljajo možnost iz člena 23(1), vzpostavijo regionalne rezerve. Za oblikovanje regionalne rezerve v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila linearno odstopno zmanjšajo ustrezno zgornjo mejo sheme osnovnega plačila na regionalni ravni iz prvega pododstavka člena 23(2).

3. Zmanjšanje iz odstavkov 1 in 2 ne sme biti večje od 3 %, razen, če je višji odstotek potreben za pokritje potreb po dodelitvi za leto 2015 v skladu z odstavkom 6 ali točkama (a) in (b) odstavka 7 ali za države članice, ki uporabljajo člen 36, za prvo leto izvajanja sheme osnovnega plačila.

4. Države članice dodelijo plačilne pravice iz svojih nacionalnih ali regionalnih rezerv v skladu z objektivnimi merili in na način, ki zagotavlja enako obravnavo kmetov ter ne povzroča izkrivljanj trga in konkurence.

5. Plačilne pravice iz odstavka 4 se dodelijo samo kmetom, ki so upravičeni do odobritve neposrednih plačil v skladu s členom 9.

6. Države članice uporabijo svoje nacionalne ali regionalne rezerve, da bi prednostno dodelile plačilne pravice mladim kmetom in kmetom, ki začenjajo opravljati kmetijsko dejavnost.

7. Države članice lahko svoje nacionalne ali regionalne rezerve uporabijo za:

(a) dodelitev plačilnih pravic kmetom, da se prepreči opuščanje zemljišč, tudi na površinah, kjer se izvajajo programi prestrukturiranja ali razvoja podeželja v obliki javne intervencije,

(b) dodelitev plačilnih pravic kmetom za kompenzacijo specifično slabšega položaja;

(c) dodelitev plačilnih pravic kmetom, ki se jim je zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin preprečila dodelitev plačilnih pravic v skladu s tem poglavjem;

(d) v primerih, da uporabljajo člen 21(3) te uredbe, dodelitev plačilnih pravic kmetom, katerih število upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2015 v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 in ki so jim na voljo na datum, ki ga določi država članica in je najpoznejše datum, določen v tej državi članici za spremembo takšne vloge za pomoč, je večje od števila lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic, določenih v skladu z Uredbo

(ES) št. 1782/2003 in Uredbo (ES) št. 73/2009, ki jih imajo na zadnji dan za predložitev vloge, ki se določi v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 78 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

(e) stalno linearno povečevanje vrednosti vseh plačilnih pravic na podlagi sheme osnovnega plačila na nacionalni ali regionalni ravni, če so ustrezne nacionalne ali regionalne rezerve večje od 0,5 % letne nacionalne ali regionalne zgornje meje za shemo osnovnega plačila, pod pogojem, da na voljo ostanejo zadostni zneski za dodelitve v skladu z odstavkom 6, točkama (a) in (b) tega odstavka in odstavkom 9 tega člena;

(f) kritje letnih potreb za plačila, ki se odobrijo v skladu s členoma 51(2) in 65(1), (2) in (3) te uredbe.

Za namen tega odstavka se države članice odločijo, kateri načini uporabe, navedeni v teh členih, bodo prednostni.

8. Države članice pri uporabi odstavka 6 ter točk (a), (b) in (c) odstavka 7 določijo vrednost plačilnih pravic, dodeljenih kmetom na nacionalno ali regionalno povprečno vrednost plačilnih pravic v letu dodelitve.

Vrednost nacionalnega ali regionalnega povprečja se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja za shemo osnovnega plačila, določena v skladu s členom 22(1) oziroma členom 23(2) za leto dodelitve, razen zneska nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv, in v primeru Hrvaške posebne rezerve za razminiranje, deli s številom dodeljenih plačilnih pravic.

Države članice določijo korake za postopne letne spremembe vrednosti plačilnih pravic, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv, pri čemer upoštevajo spremembe nacionalnih ali regionalnih zgornjih mej za shemo osnovnega plačila, določenih v skladu s členi 22(1) oziroma 23(2), ki so posledica različnih ravni nacionalnih zgornjih mej iz Priloge II.

9. Kadar je kmet na podlagi dokončne odločitve sodišča ali dokončnega upravnega akta pristojnega organa države članice upravičen do dodelitve plačilnih pravic ali povečanja vrednosti obstoječih plačilnih pravic, prejme število in vrednost plačilnih pravic, določenih v navedeni odločitvi ali upravnem aktu, na datum, ki ga določi država članica. Vendar ta datum ni poznejši od najpoznejšega roka za predložitev vloge na podlagi sheme osnovnega plačila po datumu odločitve sodišča ali upravnega akta ob upoštevanju uporabe členov 32 in 33.

10. Države članice lahko pri uporabi odstavka 6, točke (a) in (b) odstavka 7 in odstavka 9 dodelijo nove pravice ali povečajo vrednost na enoto vseh obstoječih pravic kmeta, in sicer do vrednosti nacionalnega ali regionalnega povprečja.

11. V tem členu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „mladi kmetje“ pomeni kmete, ki izpolnjujejo pogoje, določene v členu 50(2), in po potrebi pogoje iz člena 50(3) in (11);

(b) „kmet, ki začneja opravljati kmetijsko dejavnost“ pomeni fizične ali pravne osebe, ki v obdobju petih let pred začetkom opravljanja kmetijske dejavnosti niso opravljale nobene kmetijske dejavnosti v svojem imenu in na lastno odgovornost ali niso imele kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnost. V primeru pravne osebe fizična oseba ali osebe, ki ima (imajo) kontrolo pravne osebe, v obdobju petih let pred začetkom izvajanja kmetijske dejavnosti, ki jo opravlja pravna oseba, ne sme opravljati nobene kmetijske dejavnosti v svojem imenu in na lastno odgovornost oziroma ne sme imeti kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnost. Države članice lahko vzpostavijo svoja lastna dodatna objektivna in nediskriminatorna merila za upravičenost te kategorije kmetov glede sposobnosti, izkušenj ali izobrazbe.

Člen 31

Polnjenje nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv

1. Nacionalna rezerva ali regionalne rezerve se polnijo z zneski iz:

(a) plačilnih pravic, ki ne dajejo plačilne pravice v dveh zaporednih letih zaradi uporabe:

(i) člena 9,

(ii) člena 10(1), ali

(iii) člena 11(4) te uredbe;

(b) števila plačilnih pravic, enakega skupnemu številu plačilnih pravic, ki jih kmet v obdobju dveh zaporednih let ni aktiviral v skladu s členom 32 te uredbe, razen kadar je aktiviranje preprečila višja sila ali izjemne okoliščine, se pri določitvi lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic, ki jih ima kmet in se vrnejo v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve, da prednost tistim pravicam z najnižjo vrednostjo;

(c) plačilnih pravic, ki jih kmetje prostovoljno vrnejo;

(d) uporabe člena 28 te uredbe;

(e) neupravičeno dodeljenih plačilnih pravic v skladu s členom 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(f) linearnega zmanjšanja vrednosti plačilnih pravic na podlagi sheme osnovnega plačila na nacionalni ali regionalni ravni, kadar nacionalna rezerva ali regionalne rezerve ne zadostujejo za upoštevanje primerov iz člena 30(9) te uredbe;

(g) linearnega zmanjšanja vrednosti plačilnih pravic na podlagi sheme osnovnega plačila na nacionalni ali regionalni ravni za primere iz člena 30(6) te uredbe, kadar države članice menijo, da je to potrebno;

(h) uporabe člena 34(4) te uredbe.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi potrebne ukrepe v zvezi z vračilom neaktiviranih plačilnih pravic v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Oddelek 3

Izvajanje sheme osnovnega plačila

Člen 32

Aktiviranje plačilnih pravic

1. Podpora na podlagi sheme osnovnega plačila se kmetom odobri s prijavo v skladu s členom 33(1) ob aktiviranju plačilne pravice na upravičeni hektar v državi članici, v kateri je bila dodeljena. Aktivirane plačilne pravice dajejo pravico do letnega plačila zneskov, določenih v njih, brez poseganja v uporabo finančne discipline, zmanjševanja plačil v skladu s členom 11 in linearna zmanjšanja v skladu s členom 7, členom 51(2) in točko (c) člena 65(2) te uredbe ter uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013

2. V tem naslovu „upravičeni hektar“ pomeni:

(a) vsako kmetijsko površino kmetijskega gospodarstva, vključno s površinami, ki 30. junija 2003 niso bile v dobrem kmetijskem stanju v državah članicah, ki so 1. maja 2004 pristopile k Uniji in se ob pristopu odločile, da bodo uporabljale shemo enotnega plačila na površino, ki se uporablja za kmetijske dejavnosti ali ki se, kadar se površina uporablja tudi za nekmetijske dejavnosti, pretežno uporablja za kmetijske dejavnosti; ali

(b) vsako površino, ki je v letu 2008 imela pravico do plačil na podlagi sheme enotnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino iz naslovov III oziroma IVa Uredbe (ES) št. 1782/2003 ter ki:

(i) ne ustreza več opredelitvi „upravičeni hektar“ na podlagi točke (a) zaradi izvajanja Direktive 92/43/EGS, Direktive 2000/60/ES in Direktive 2009/147/ES,

(ii) je v obdobju trajanja zadevne obveznosti posameznega kmeta pogozdena v skladu s členom 31 Uredbe (ES) št. 1257/1999, členom 43 Uredbe (ES) št. 1698/2005 ali členom 22 Uredbe (EU) št. 1305/2013 ali na podlagi nacionalne sheme, katere pogoji so skladni s členom 43(1), (2) in (3) Uredbe (ES) št. 1698/2005 ali členom 22 Uredbe (EU) št. 1305/2013, ali

(iii) je v času trajanja zadevne obveznosti posameznega kmeta površina pod prah v skladu s členi 22, 23 in 24 Uredbe (ES) št. 1257/1999 ali členom 39 Uredbe (ES) št. 1698/2005 ali členom 28 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

3. Za namene točke (a) odstavka 2:

(a) se, kadar se kmetijska površina kmetijskega gospodarstva uporablja tudi za nekmetijske dejavnosti, za zadevno površino šteje, da se uporablja predvsem za kmetijske dejavnosti, če se kmetijske dejavnosti lahko izvajajo, ne da bi bile bistveno ovirane zaradi intenzivnosti, narave, trajanja in časovne razporeditve nekmetijskih dejavnosti;

(b) lahko države članice sestavijo seznam površin, ki se uporabljajo predvsem za nekmetijske dejavnosti.

Države članice določijo merila za izvajanje tega odstavka na svojem ozemlju.

4. Površine se štejejo za upravičene hektarje, če ustrezajo opredelitvi upravičenega hektara v celotnem koledarskem letu, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin.

5. Za namene opredelitve „upravičenega hektara“ lahko države članice, ki so sprejele odločitev iz drugega pododstavka člena 4(2), uporabijo koeficient znižanja za spremembo zadevnih hektarov v „upravičene hektarje“.

6. Za površine, ki se uporabljajo za proizvodnjo konoplje, se šteje, da so upravičeni hektarji le, če vsebnost tetrahidrokanabinaola pri uporabljenih sortah ne presega 0,2 %.

Člen 33

Prijava upravičenih hektarov

1. Kmet za aktiviranje plačilnih pravic iz člena 32(1) prijavi parcele, ki ustrezajo upravičenim hektarom, povezanim s plačilno pravico. Razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin so prijavljene parcele na voljo kmetu na dan, ki ga določi država članica, ki ni pozneje kot dan, ki je v tej državi določen za spremembo vloge za pomoč v skladu s členom 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013

2. Države članice lahko v ustrezno utemeljenih okoliščinah kmetu dovolijo, da spremeni svojo prijavo, če ohrani vsaj število hektarov, ki ustrezajo njegovim plačilnim pravicam, in spoštuje pogoje za odobritev plačila na podlagi sheme osnovnega plačila za zadevno površino.

Člen 34

Prenos plačilnih pravic

1. Plačilne pravice se lahko prenesejo le na kmeta, ki je upravičen do odobritve neposrednih plačil v skladu s členom 9, s sedežem v isti državi članici, razen pri prenosu na podlagi dejanskega ali pričakovanega dedovanja.

Plačilne pravice, vključno v primeru dejanskega ali pričakovanega dedovanja, se lahko aktivirajo le v državi članici, v kateri so bile dodeljene.

2. Kadar država članica uporablja možnost iz člena 23(1), se plačilne pravice lahko prenesejo ali aktivirajo samo znotraj iste regije, razen ob dejanskem ali pričakovanem dedovanju.

Plačilne pravice, vključno v primeru dejanskega ali pričakovanega dedovanja, se lahko aktivirajo le v regiji, v kateri so bile dodeljene.

3. Države članice, ki ne uporabljajo možnosti iz člena 23(1), lahko odločijo, da se lahko plačilne pravice prenesejo ali aktivirajo samo znotraj iste regije, razen v primeru dejanskega ali pričakovanega dedovanja.

Takšne regije se določijo na ustreznih teritorialnih ravni v skladu z objektivnimi merili in na način, ki zagotavlja enako obravnavo kmetov ter preprečuje izkrivljanje trga in konkurence.

4. Kadar se plačilne pravice prenesejo brez zemljišča, lahko države članice v skladu s splošnimi načeli prava Unije odločijo, da se del prenesenih plačilnih pravic vrne v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve ali da se vrednost na enoto teh pravic zmanjša v korist nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv. Takšno zmanjšanje je mogoče uporabiti za eno ali več vrst prenosa.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna pravila po katerih kmetje obvestijo nacionalne organe o prenosu plačilnih pravic, in roke za takšno uradno obvestilo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 35

Prenos pooblastil

1. Da se zagotovi pravna varnost in razjasni posebne primere, ki se lahko pojavijo pri uporabi sheme osnovnega plačila, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi s:

- (a) pravili o upravičenosti in dostopu do sheme osnovnega plačila za kmete v primeru dedovanja in pričakovanega dedovanja, dedovanja na podlagi zakupa, spremembe pravnega statusa ali poimenovanja, prenosa plačilnih pravic ter združitve ali razdružitve kmetijskega gospodarstva in uporabo pogodbene klavzule iz člena 24(8);
- (b) pravili o izračunu vrednosti in števila plačilnih pravic ali povečanju ali zmanjšanju vrednosti plačilnih pravic v zvezi z njihovo dodelitvijo na podlagi katere koli določbe tega naslova, vključno s pravili:
 - (i) o možnosti določitve začasne vrednosti in števila plačilnih pravic ali začasnega povečanja plačilnih pravic, dodeljenih na podlagi vloge kmeta,
 - (ii) o pogojih za določitev začasne in dokončne vrednosti in števila plačilnih pravic,
 - (iii) o primerih, ko bi prodajna ali zakupna pogodba lahko vplivala na dodelitev plačilnih pravic;
- (c) pravili o določitvi in izračunu vrednosti in števila plačilnih pravic, prejetih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv;
- (d) pravili o spremembi vrednosti na enoto plačilnih pravic v primeru delov plačilnih pravic in v primeru prenosa plačilnih pravic iz člena 34(4);
- (e) merili za uporabo možnosti iz točk (a), (b) in (c) tretjega pododstavka člena 24(1);
- (f) merili za uporabo omejitev na število plačilnih pravic, ki se dodelijo v skladu s členom 24(4) do (7);
- (g) merili za dodelitev plačilnih pravic v skladu s členom 30(6) in (7);

(h) merili za določitev koeficienta znižanja iz člena 32(5).

2. Da bi zagotovili ustrezno upravljanje plačilnih pravic, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi s pravili o vsebini prijave in zahtevami za aktiviranje plačilnih pravic.

3. Da se ohrani javno zdravje, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi s pravili o pogojevanju odobritve plačil z uporabo certificiranih semen nekaterih sort konoplje ter o postopku za določitev sort konoplje in preverjanje njihove vsebnosti tetrahidrokanabinola iz člena 32(6).

Oddelek 4

Shema enotnega plačila na površino

Člen 36

Shema enotnega plačila na površino

1. Države članice, ki v letu 2014 uporabljajo shemo enotnega plačila na površino iz poglavja 2 naslova V Uredbe (ES) št. 73/2009, lahko sprejmejo odločitev, da navedeno shemo pod pogoji iz te uredbe uporabljajo največ do 31. decembra 2020. O svoji odločitvi o takšni uporabi in končnem datumu takšne uporabe obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2014.

Med uporabo sheme enotnega plačila na površino se za te države članice ne uporabljajo oddelki 1, 2 in 3 tega poglavja, razen drugega pododstavka člena 23(1), člena 23(6) ter člena 32(2) do (6).

2. Enotno plačilo na površino se odobri vsako leto za vsak upravičeni hektar, ki ga kmet prijavi v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013. Izračuna se vsako leto, tako da se letni finančni okvir, določen v skladu z odstavkom 4 tega člena, deli s skupnim številom upravičenih hektarov, prijavljenih v zadevni državi članici v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko države članice, ki se odločijo za uporabo člena 38 z začetkom najpozneje 1. januarja 2018, v obdobju, v katerem uporabljajo ta člen, uporabljajo do 20 % letnega finančnega okvira iz odstavka 2 tega člena za diferenciacijo enotnega plačila na površino na hektar.

Pri tem upoštevajo podporo, odobreno za koledarsko leto 2014 na podlagi ene ali več shem v skladu s točkami (a), (b) in (c) člena 68(1) ter členi 126, 127 in 129 Uredbe (ES) št. 73/2009.

Ciper lahko pomoč diferencira ob upoštevanju posebnih finančnih okvirov za posamezne sektorje, o določeni v Prilogi XVIIa k Uredbi (ES) št. 73/2009, zmanjšanih za kakršno koli pomoč, odobreno istemu sektorju v skladu s členom 37 te uredbe.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih za vsako državo članico določi letno nacionalno zgornjo mejo za shemo enotnega plačila na površino, tako da od letne nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II, odšteje zgornje meje, določene v skladu s členi 42, 47, 49, 51 in 53. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

5. Razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin morajo biti hektarji iz odstavka 2 na voljo kmetu na dan, ki ga določi država članica, ki ni pozneje kot dan, ki je v tej državi določen za spremembo vloge za pomoč v skladu s členom 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi s pravili o upravičenosti in dostopu kmetov do sheme enotnega plačila na površino.

Člen 37

Prehodna nacionalna pomoč

1. Države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino v skladu s členom 36, se lahko odločijo za odobritev prehodne nacionalne pomoči v obdobju 2015–2020.

2. Prehodna nacionalna pomoč se lahko odobri kmetom v sektorjih, za katere je bila v letu 2013 odobrena ta pomoč ali, v primeru Bolgarije in Romunije, dopolnilna nacionalna neposredna plačila.

3. Pogoji za odobritev prehodne nacionalne pomoči so enaki pogojem, ki veljajo za odobritev plačil v skladu s členom 132(7) ali členom 133a Uredbe (ES) št. 73/2009 za leto 2013, z izjemo zmanjšanja plačil, ki izhajajo iz uporabe člena 132(2) v povezavi s členoma 7 in 10 navedene uredbe.

4. Skupni znesek prehodne nacionalne pomoči, ki se lahko odobri kmetom v katerem koli sektorju iz odstavka 2, je omejen z naslednjim odstotkom finančnih okvirov za posamezne sektorje, kot jih dovoli Komisija v letu 2013 v skladu s členom 132(7) ali členom 133a(5) Uredbe (ES) št. 73/2009:

— 75 % v letu 2015

— 70 % v letu 2016

— 65 % v letu 2017

— 60 % v letu 2018

— 55 % v letu 2019

— 50 % v letu 2020.

V primeru Cipra se ta odstotek izračuna na podlagi posebnih finančnih okvirov za posamezne sektorje, kot so določeni v Prilogi XVIIa Uredbe (ES) št. 73/2009.

5. Za Ciper se odstavka 2 in 3 ne uporabljata.

6. Država članica o vsaki odločitvi iz odstavka 1 obvesti Komisijo najpozneje do 31. marca vsako leto. Obvestilo vsebuje naslednje informacije:

(a) finančni okvir, specifičen za posamezen sektor in

(b) po potrebi najvišjo stopnjo prehodne nacionalne pomoči.

7. Države članice lahko na podlagi objektivnih meril in v okviru omejitev iz odstavka 4 določijo zneske prehodne nacionalne pomoči, ki bodo odobreni.

Oddelek 5

Izvajanje sheme osnovnega plačila v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino

Člen 38

Uvedba sheme osnovnega plačila v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino

Če ni drugače določeno v tem oddelku, se ta naslov uporablja za države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino iz oddelka 4 tega poglavja.

Členi 24 do 29 se za te države članice ne uporabljajo.

Člen 39

Prva dodelitev plačilnih pravic

1. Plačilne pravice se dodelijo kmetom, upravičenim do odobritve neposrednih plačil v skladu s členom 9 te uredbe, če

(a) zaprosijo za dodelitev plačilnih pravic v okviru sheme osnovnega plačila do zadnjega dne, na katerega lahko predložijo vlogo za pomoč, ki bo določen v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 78 Uredbe (EU) št. 1306/2013, v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin;

(b) so bili upravičeni do prejema plačil pred morebitnimi znižanji ali izključitvami iz poglavja 4 naslova II Uredbe (ES) št. 73/2009 na podlagi vloge za pomoč za neposredna plačila ali za prehodno nacionalno pomoč ali za dopolnilna nacionalna neposredna plačila, v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009 za leto 2013.

Države članice lahko dodelijo plačilne pravice kmetom, ki so upravičeni do neposrednih plačil v skladu s členom 9 te uredbe, ki izpolnjujejo pogoje iz točke (a) prvega pododstavka in ki niso prejeli plačil za leto 2013 na podlagi vloge za pomoč iz točke (b) prvega pododstavka tega odstavka in ki so do dneva, ki ga določi zadevna država članica v skladu s členom 11(2) Uredbe (ES) št. 1122/2009 za leto predložitve zahtevka 2013, imeli le kmetijska zemljišča, ki 30. junija 2003 niso bila v dobrem kmetijskem stanju, kot določa člen 124(1) Uredbe (ES) št. 73/2009.

2. Razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin je število plačilnih pravic, dodeljenih na kmeta v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila enako številu upravičenih hektarov, ki jih kmet prijavi v svoji vlogi za pomoč v skladu s členom 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za prvo leto izvajanja sheme osnovnega plačila in ki so mu na voljo na datum, ki ga določi država članica. Ta datum ne sme biti poznejši od datuma, določenega v tej državi članici za spremembo takšne vloge za pomoč.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi z določitvijo dodatnih pravil o uvedbi sheme osnovnega plačila v državah članicah, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila v zvezi z vlogami za dodelitev plačilnih pravic, vloženimi v letu dodelitve teh pravic, kadar morda še niso dokončno določene in kadar na njihovo dodelitev vplivajo posebne okoliščine.

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 40

Vrednost plačilnih pravic

1. Države članice v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila izračunajo vrednost na enoto plačilnih pravic, tako da fiksni odstotek nacionalne zgornje meje iz Priloge II za vsako

zadevno leto delijo s številom plačilnih pravic v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv.

Fiksni odstotek iz prvega pododstavka se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja za shemo osnovnega plačila, ki se določi v skladu s členom 22(1) oziroma 23(2) te uredbe za prvo leto izvajanja sheme osnovnega plačila, po uporabi linearnega zmanjšanja, določenega v odstavku 1 ali, kadar je to primerno, odstavku 2 člena 30, deli z nacionalno zgornjo mejo iz Priloge II za prvo leto izvajanja sheme osnovnega plačila. Plačilne pravice se izrazijo v številu, ki ustreza številu hektarov.

2. Z odstopanjem od metode za izračun iz odstavka 1 se lahko države članice odločijo, da diferencirajo vrednost plačilnih pravic v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila, razen tistih, dodeljenih iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv, za vsako zadevno leto na podlagi njihove začetne vrednosti na enoto.

3. Začetna vrednost na enoto plačilnih pravic iz odstavka 2 se določi tako, da se fiksni odstotek skupne vrednosti pomoči, med katere se ne šteje pomoč v skladu s členi 41, 43, 48 in 50 ter naslovom IV te uredbe in ki jih je navedeni kmet prejel v skladu s to uredbo za koledarsko leto pred izvajanjem sheme osnovnega plačila, in sicer pred uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013, deli s številom plačilnih pravic, dodeljenih temu kmetu v prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila, med katere se ne štejejo tiste, ki so mu bile dodeljene iz nacionalne rezerve ali regionalnih rezerv.

Navedeni fiksni odstotek se izračuna tako, da se nacionalna ali regionalna zgornja meja sheme osnovnega plačila, ki se določi v skladu s členom 22(1) oziroma členom 23(2) te uredbe za prvo leto izvajanja sheme osnovnega plačila, po uporabi linearnega zmanjšanja iz odstavka 1 ali po potrebi iz člena 30(2) deli s skupno vrednostjo pomoči, med katere se ne šteje pomoči v skladu s členi 41, 43, 48 in 50 ter naslovom IV te uredbe, odobrene za koledarsko leto pred izvajanjem sheme osnovnega plačila v zadevni državi članici ali regiji, pred uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

4. Pri uporabi odstavka 2 države članice v skladu s splošnimi načeli prava Unije preidejo na približevanje vrednosti plačilnih pravic na nacionalni ali regionalni ravni. V ta namen določijo ukrepe, ki jih je treba sprejeti, in metodo izračuna, ki jo je treba uporabiti, ter o njih uradno obvestijo Komisijo do 1. avgusta leta pred izvajanjem sheme osnovnega plačila. Navedeni ukrepi vključujejo postopne letne spremembe začetnih vrednosti plačilnih pravic iz odstavka 3 v skladu z objektivnimi in nediskriminativnimi merili, in sicer od prvega leta izvajanja sheme osnovnega plačila.

V prvem letu izvajanja sheme osnovnega plačila države članice obvestijo kmete o vrednosti njihovih pravic, izračunani v skladu s tem členom, za vsako leto obdobja, zajetega s to uredbo.

5. Za namene odstavka 3 lahko država članica na podlagi objektivnih meril določi, da se v primerih prodaje, odstopa ali preteka celotnega ali delnega zakupa kmetijskih površin po datumu, določenem v skladu s členom 36(5), in pred datumom, določenim v skladu s členom 33(1), povečanje ali del povečanja vrednosti plačilnih pravic, ki bi bile dodeljene zadevnemu kmetu, vrne v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve, kadar bi povečanje zadevnemu kmetu prineslo nepričakovane dobičke.

Ta objektivna merila se določijo na način, ki zagotavlja enakovredno obravnavo kmetov ter preprečuje izkrivljanje trga in konkurence, in vključujejo najmanj naslednje:

- (a) najkrajše trajanje zakupa;
- (b) delež prejetega plačila, ki se vrne v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve.

POGLAVJE 2

Prerazporeditveno plačilo

Člen 41

Splošna pravila

1. Države članice se lahko do 1. avgusta katerega koli leta odločijo, da kmetom, ki so upravičeni do plačila na podlagi sheme osnovnega plačila iz oddelkov 1, 2, 3 in 5 poglavja 1 ali na podlagi sheme enotnega plačila na površino iz oddelka 4 poglavja 1 (prerazporeditveno plačilo), odobrijo letno plačilo, ki se jim začne izplačevati naslednje leto.

Države članice Komisijo obvestijo o vsaki odločitvi do datuma iz prvega pododstavka.

2. Države članice, ki so se odločile za uporabo sheme osnovnega plačila na regionalni ravni v skladu s členom 23, lahko uporabijo prerazporeditveno plačilo na regionalni ravni.

3. Brez poseganja v uporabo finančne discipline, zmanjševanje plačil v skladu s členom 11, linearna zmanjšanja v skladu s členom 7 te uredbe ter v uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013 se razporeditveno plačilo iz odstavka 1 tega člena odobri vsako leto, potem ko kmet aktivira plačilne pravice ali, v državi članici, ki uporablja člen 36 te uredbe, ko kmet prijavi upravičene hektarje.

4. Države članice vsako leto izračunajo znesek prerazporeditvenega plačila tako, da znesek, ki ga določi država članica in ni višji od 65 % nacionalnega ali regionalnega povprečnega plačila na hektar, pomnožijo s številom plačilnih pravic, ki jih kmet aktivira v skladu s členom 33(1), ali številom upravičenih hektarjev, ki jih kmet prijavi v skladu s členom 36(2). Število takšnih plačilnih pravic ali hektarov ne presega najvišjega praga, ki ga določijo države članice in ki ni višji od 30 hektarov ali povprečne velikosti kmetijskih gospodarstev, določene v Prilogi VIII, če v zadevni državi članici ta povprečna velikost presega 30 hektarov.

5. Če se upoštevajo najvišje vrednosti iz odstavka 4, lahko države članice na nacionalni ravni določijo stopnjevanje v okviru števila hektarov, določenega v skladu s tem odstavkom, ki se uporablja za vse kmete enako.

6. Države članice določijo nacionalno povprečno plačilo na hektar iz odstavka 4 tega člena na podlagi nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II za koledarsko leto 2019, in števila upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2015 v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2).

Države članice določijo regionalno povprečno plačilo na hektar iz odstavka 4 tega člena z uporabo deleža nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II za koledarsko leto 2019, in števila upravičenih hektarov, ki so bili v letu 2015 prijavljeni v zadevni regiji v skladu s členom 33(1). Ta delež se za vsako regijo izračuna tako, da se zadevna regionalna zgornja meja, določena v skladu s členom 23(2), deli z nacionalno zgornjo mejo, določeno v skladu s členom 22(1), po uporabi linearnega zmanjšanja iz člena 30(1), kadar odstavek 2 navedenega člena ni uporabljen.

7. Države članice zagotovijo, da se ugodnosti iz tega poglavja ne odobrijo tistim kmetom, za katere se ugotovi, da so po 18. oktobru 2011 svoje kmetijsko gospodarstvo razdelili izključno z namenom, da bi pridobili koristi v okviru prerazporeditvenega plačila. To velja tudi za kmete, katerih gospodarstva so posledica takšne delitve.

8. V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabijo največje število plačilnih pravic ali hektarov iz odstavka 4 na ravni članov navedenih pravnih oseb ali skupin, kadar nacionalna zakonodaja določa, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s tistimi, ki jih imajo posamezni kmetje, ki imajo status vodje kmetijskega gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov gospodarski, socialni in davčni status, pod pogojem, da so prispevali h krepitvi kmetijske strukture zadevnih pravnih oseb ali skupin.

Člen 42

Finančne določbe

1. Države članice lahko do datuma iz člena 41(1) odločijo, da bodo za financiranje prerazporeditvenega plačila porabile do 30 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II. O vsaki takšni odločitvi obvestijo Komisijo do navedenega datuma.

2. Komisija na podlagi odstotka nacionalne zgornje meje, ki ga države članice porabijo v skladu z odstavkom 1 tega člena, sprejme izvedbene akte, v katerih vsako leto določi ustrezne zgornje meje za prerazporeditveno plačilo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

POGLAVJE 3

Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje

Člen 43

Splošna pravila

1. Kmetje, ki so upravičeni do plačila na podlagi sheme osnovnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino, na vseh svojih upravičenih hektarjih v smislu člena 32(2) do (5), upoštevajo bodisi kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, iz odstavka 2 tega člena bodisi enakovredne prakse iz odstavka 3 tega člena.

2. Kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, so:

(a) diverzifikacija kmetijskih rastlin;

(b) ohranjanje obstoječega trajnega travinja in

(c) obstoj površine z ekološkim pomenom na kmetijski površini.

3. Enakovredne prakse so tiste, ki vključujejo podobne prakse, ki na podnebje in okolje vplivajo enako ali ugodneje kot ena ali več praks iz odstavka 2. Te enakovredne prakse in praksa ali prakse iz odstavka 2, ki so ji enakovredne, so navedene v Prilogi IX in jih krijejo:

(a) obveznosti, ki so bile sprejete v skladu s členom 39(2) Uredbe(ES) št. 1698/2005 ali členom 28(2) Uredbe (EU) št. 1305/2013

(b) nacionalne ali regionalne sheme okoljskega certificiranja, vključno s tistimi za certificiranjem skladnosti z nacionalno okoljsko zakonodajo, ki presega ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe

(EU) št. 1306/2013, katerih namen je doseči cilje glede kakovosti prsti in vode, biotske raznovrstnosti, ohranjanja krajine ter blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje. Te sheme certificiranja lahko vključujejo prakse, navedene v Prilogi IX k tej uredbi, prakse iz odstavka 2 tega člena ali kombinacijo teh praks.

4. Za enakovredne prakse iz odstavka 3 ni dovoljeno dvojno financiranje.

5. Države članice lahko odločijo, po potrebi tudi na regionalni ravni, da kmetom omejijo izbiro možnosti iz točk (a) in (b) odstavka 3.

6. Države članice lahko odločijo, po potrebi tudi na regionalni ravni, da kmeti izpolnijo vse svoje zadevne obveznosti iz odstavka 1 v skladu z nacionalnimi ali regionalnimi okoljskimi shemami certificiranja iz točke (b) odstavka 3.

7. Ob upoštevanju odločitev držav članic iz odstavkov 5 in 6 lahko kmet upošteva eno (ali več) praks iz točke (a) odstavka 3 samo tedaj, če te povsem nadomeščajo sorodno prakso ali prakse iz odstavka 2. Kmet lahko uporablja sheme certificiranja iz točke (b) odstavka 3 samo, če te zajemajo vse obveznosti iz odstavka 1.

8. Države članice obvestijo Komisijo o svojih odločitvah iz odstavkov 5 in 6 ter o specifičnih obveznostih in shemah certificiranja, ki jih nameravajo uporabljati kot enakovredne prakse v smislu odstavka 3.

Komisija oceni, ali seznam iz Priloge IX krije prakse, vključene v specifične obveznosti ali sheme certificiranja, in če meni, da niso, ustrezno obvesti države članice z izvedbenimi akti, sprejetimi brez uporabe postopka iz člena 71(2) ali (3). Če Komisija državo članico obvesti, da seznam iz Priloge IX ne krije navedenih praks, država članica kot enakovredne prakse v smislu odstavka 3 tega člena ne prizna specifičnih obveznosti ali shem certificiranja, katere zajema obvestilo Komisije.

9. Brez poseganja v odstavka 10 in 11 tega člena ter uporabo finančne discipline, linearnega zmanjšanja v skladu s členom 7 te uredbe ter uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013, države članice odobrijo plačilo iz tega poglavja kmetom, ki upoštevajo tiste prakse iz odstavka 1 tega člena, ki se nanje nanašajo, ter v kolikor ti kmetje delujejo v skladu s členi 44, 45 in 46 te uredbe.

To plačilo je v obliki letnega plačila na upravičeni hektar, prijavljen v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2), njegova višina pa se vsako leto izračuna tako, da se znesek, ki izhaja iz uporabe člena 47, deli s številom upravičenih hektarov, prijavljenih v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2) v zadevni državi članici ali regiji.

Z odstopanjem od drugega pododstavka lahko države članice, ki se odločijo za uporabo člena 25(2), odobrijo plačilo iz tega odstavka kot odstotek skupne vrednosti plačilnih pravic, ki jih je kmet za vsako zadevno leto aktiviral v skladu s členom 33(1).

Navedeni odstotek se za vsako leto in posamezno državo članico ali regijo izračuna tako, da se znesek, ki izhaja iz uporabe člena 47, deli s skupno vrednostjo vseh plačilnih pravic, ki se v tej državi članici ali regiji aktivirajo v skladu s členom 33(1).

10. Kmetje, katerih kmetijska gospodarstva so v celoti ali deloma na območjih, zajetih v direktivah 92/43/EGS, 2000/60/ES ali 2009/147/ES, so upravičeni do plačila iz tega poglavja, pod pogojem, da upoštevajo prakse iz tega poglavja, kolikor so te prakse na zadevnem kmetijskem gospodarstvu skladne s cilji navedenih direktiv.

11. Kmetje, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 29(1) Uredbe (ES) št. 834/2007 v zvezi z ekološkim kmetovanjem, so zaradi tega upravičeni do plačila iz tega poglavja.

Prvi pododstavek se uporablja le za enote kmetijskega gospodarstva, ki se uporabljajo za ekološko pridelavo v skladu s členom 11 Uredbe (ES) št. 834/2007.

12. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, s katerimi:

- (a) seznamu iz Priloge IX doda enakovredne prakse;
- (b) določi ustrezne zahteve, ki se uporabljajo za nacionalne ali regionalne sheme certificiranja iz točke (b) odstavka 3 tega člena, vključno z ravno zagotavljanja varnosti, ki jo morajo zagotavljati te sheme;
- (c) določi podrobna pravila za izračun zneska iz člena 28(6) Uredbe (EU) št. 1305/2013 za prakse iz točk 3 in 4 oddelka I in točke 7 oddelka III Priloge IX k tej uredbi in katere koli nadaljnje enakovredne prakse, ki se dodajo navedeni prilogi v skladu s točko (a) tega odstavka, za katere je potreben poseben izračun, da bi se izognili dvojnemu financiranju.

13. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila o postopku obveščanja, vključno z razporedom za njihovo predložitev, in o oceni iz odstavka 8, ki jo pripravi Komisija. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 44

Diverzifikacija kmetijskih rastlin

1. Kadar orno zemljišče kmeta zajema od 10 do 30 hektarov, in se ne uporablja v celoti za pridelavo kmetijskih rastlin, ki so velik del leta pod vodo, ali za velik del cikla pridelave, sta na tem ornem zemljišču vsaj dve različni kmetijski rastlini. Glavna kmetijska rastlina ne zajema več kot 75 % ornega zemljišča.

Kadar orno zemljišče kmeta zajema več kot 30 hektarov in se ne uporablja v celoti za pridelavo kmetijskih rastlin, ki so velik del leta ali velik del cikla pridelave pod vodo, so na tem ornem zemljišču vsaj tri različne kmetijske rastline. Glavna kmetijska rastlina ne zajema več kot 75 % ornega zemljišča, dve glavni kmetijski rastlini skupaj pa ne zajemata več kot 95 % ornega zemljišča.

2. Brez poseganja v število kmetijskih rastlin v skladu z odstavkom 1 se tam določene najvišje zgornje meje ne uporabljajo za kmetijska gospodarstva, kjer je več kot 75 % ornega zemljišča preraščeno s travo ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali pa je v prahi. V tem primeru glavna kmetijska rastlina na preostaliorni površini ne zajema več kot 75 % preostalega ornega zemljišča, razen kadar je to preostalo zemljišče preraščeno s travo ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali pa je zemljišče v prahi.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za kmetijska gospodarstva:

- (a) pri katerih se več kot 75 % ornega zemljišča uporablja za proizvodnjo trave ali drugih zelenih krmnih rastlin, je v prahi ali pa je kombinacija vseh navedenih uporab, če velikost ornega zemljišča, ki se ne uporablja za te namene, ne presega 30 hektarov;
- (b) kadar je več kot 75 % upravičene kmetijske površine trajno travinje ali se uporablja za proizvodnjo trave ali drugih zelenih krmnih rastlin ali za pridelavo kmetijskih rastlin, ki so velik del leta ali velik del cikla pridelave pod vodo, ali pa gre za kombinacijo vseh navedenih uporab, vendar pod pogojem, da velikost ornega zemljišča, ki se ne uporablja za te namene, ne presega 30 hektarov;
- (c) kadar kmet več kot 50 % prijavljenih površin, ki spadajo pod orno zemljišče, ni prijavil v vlogi za pomoč iz predhodnega leta in če se glede na primerjalne podatke, pridobljene z geoprostorskimi pripomočki, povsod na ornem zemljišču prideluje druga kmetijska rastlina kot v predhodnem koledarskem letu;

(d) ki so na območju severno od 62. vzporednika ali na nekaterih sosednjih območjih. Kadar orno zemljišče takšnih kmetijskih gospodarstev zajema več kot 10 hektarov, sta na ornem zemljišču vsaj dve kmetijski rastlini in nobena od teh kmetijskih rastlin ne zajema več kot 75 % ornega zemljišča, razen kadar je glavna kmetijska rastlina trava ali druge zelene krmne rastline ali pa je zemljišče v prahi.

4. V tem členu „kmetijska rastlina“ pomeni:

- (a) kulturo katerega koli rodu, opredeljenega v botanični razvrstitvi kmetijskih rastlin,
- (b) kulturo katere koli vrste v primeru družin Brassicaceae, Solanaceae, in Cucurbitaceae,
- (c) zemljišča v prahi,
- (d) trave in druge zelene krmne rastline.

Zimska kmetijska rastlina in spomladanska kmetijska rastlina sta različne kmetijske rastline, čeprav pripadata istemu rodu.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, s katerimi:

- (a) poleg rodov in vrst iz odstavka 4 tega člena prizna tudi druge rodove in vrste ter
- (b) določi pravila, ki se uporabijo za natančen izračun deležev različnih kmetijskih rastlin.

Člen 45

Trajno travinje

1. Države članice opredelijo okoljsko občutljivo trajno travinje ki je na območjih, ki jih zajema direktiva 92/43/EGS ali 2009/147/ES, vključno s šotišči in mokrišči s teh območij, in ga je treba strogo varovati, da bi bile izpolnjene zahteve iz navedenih direktiv.

Države članice lahko za zaščito trajnega travinja, ki ima veliko vrednost za okolje, določijo nova občutljiva območja zunaj območij, ki jih zajema direktiva 92/43/EGS ali 2009/147/ES, vključno s trajnim travinjem na z ogljikom bogati prsti.

Kmetje trajnega travinja na območjih, ki jih določijo države članice v skladu s prvim pododstavkom in po potrebi drugim pododstavkom ne spreminjajo ali zorjejo.

2. Države članice zagotovijo da se delež površin s trajnim travinjem v primerjavi s celotno površino kmetijskih zemljišč, ki jo prijavijo kmetje v skladu s členom 73(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013, ne zmanjša za več kot za 5 % glede na referenčni delež, ki ga določijo države članice v letu 2015, tako da

velikost zemljišča s trajnim travinjem iz točke (a) drugega pododstavka tega odstavka delijo z velikostjo celotne kmetijske površine iz točke (b) navedenega pododstavka.

Za namene vzpostavitve referenčnega deleža iz prvega pododstavka:

- (a) "zemljišče s trajnim travinjem" pomeni zemljišča, ki se uporabljajo kot trajni pašniki in so jih kmetje, za katere veljajo obveznosti iz tega poglavja, v skladu z Uredbo (ES) št. 73/2009 prijavili leta 2012, na Hrvaškem pa leta 2013, poleg tega pa tudi zemljišča s trajnim travinjem, ki so jih kmetje, za katere veljajo obveznosti iz tega poglavja, leta 2015 prijavili v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 in ki leta 2012 oziroma v primeru Hrvaške leta 2013 niso bila prijavljena kot zemljišča, ki se uporabljajo kot trajni pašniki;
- (b) "celotna kmetijska površina" pomeni kmetijsko površino, ki so jo leta 2015 v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 prijavili kmetje, za katere veljajo obveznosti iz tega poglavja.

Referenčni delež površin s trajnim travinjem, se ponovno izračuna, kadar imajo kmetje, za katere veljajo obveznosti iz tega poglavja, obveznost, da v skladu s členom 93 Uredbe (EU) št. 1306/2013 v letu 2015 ali 2016 pretvorijo površino v trajno travinje. V teh primerih se te površine dodajo površinam s trajnim travinjem iz točke (a) drugega pododstavka tega odstavka.

Delež površin s trajnim travinjem se izračuna vsako leto na podlagi površin, ki jih v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za zadevno leto prijavijo kmetje, za katere veljajo obveznosti iz tega poglavja.

Obveznost iz tega odstavka se uporablja na nacionalni, regionalni ali ustrezni podregionalni ravni. Države članice lahko odločijo, da se na ravni kmetijskega gospodarstva uporablja obveznost za ohranjanje trajnega travinja, s čimer naj bi se zagotovilo, da se delež trajnega travinja ne bi zmanjšal za več kot za 5 %. Države članice o takšni odločitvi do 1. avgusta 2014 obvestijo Komisijo.

Države članice Komisijo obvestijo o referenčnih deležih in deležih iz tega odstavka.

3. Kadar se ugotovi, da se je delež iz odstavka 2 zmanjšal za več kot 5 % na regionalni, podregionalni ali po potrebi državni ravni, zadevna država članica naloži obveznost na ravni kmetijskih gospodarstev, da tisti kmetje, ki imajo na voljo zemljišča, ki so bila v preteklem obdobju pretvorjena iz trajnih pašnikov in zemljišč s trajnim travinjem v zemljišča za drugo uporabo, pretvorijo ta zemljišča nazaj v zemljišča s trajnim travinjem.

Toda če absolutna površina s trajnim travinjem, določena v skladu s točko (a) drugega pododstavka odstavka 2, ostane v določenih mejah, se šteje, da je bila obveznost iz prvega pododstavka odstavka izpolnjena.

4. Odstavek 3 se ne uporablja, kadar je zmanjšanje pod prag posledica pogozdovanja, ki ustreza z okolju in ne vključuje sajenja hitro rastočega panjevca, božičnih dreves ali hitro rastočih dreves za proizvodnjo energije.

5. Da se ohrani delež trajnega travinja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, s katerimi se določi podrobna pravila o ohranjanju trajnega travinja, vključno s pravili o ponovni pretvorbi v primeru nespoštovanja obveznosti iz odstavka 1 tega člena, pravila za države članice o določitvi obveznosti na ravni kmetijskega gospodarstva za ohranjanje trajnega travinja iz odstavkov 2 in 3 ter vse potrebne prilagoditve referenčnega deleža iz odstavka 2.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki:

- (a) določijo okvir, znotraj katerega se določajo nova občutljiva območja iz drugega pododstavka odstavka 1 tega člena;
- (b) opredelijo podrobne metode za določitev deleža trajnega travinja in celotne kmetijske površine, ki ga je treba ohraniti v skladu z odstavkom 2 tega člena;
- (c) opredelijo preteklo obdobje iz odstavka 3 tega člena.

7. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi meje iz drugega pododstavka odstavka 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 46

Površina z ekološkim pomenom

1. Kadar površina ornega zemljišča kmetijskega gospodarstva presega 15 hektarov, kmetje zagotovijo, da so od 1. januarja 2015 površine, ki ustrezajo vsaj 5 % ornih zemljišč kmetijskega gospodarstva, ki jih je kmet prijavil v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 in ki jih države članice v skladu z odstavkom 2 tega člena štejejo za površine z ekološkim pomenom, vključujoč površine, navedene v točkah (c), (d), (g) in (h) navedenega odstavka, površine z ekološkim pomenom.

Odstotek iz prvega pododstavka tega odstavka se poveča s 5 % na 7 %, če Evropski parlament in Svet sprejmeta ustrezeni zakonodajni akt v skladu s členom 43(2) PDEU.

Komisija do 31. marca 2017 predloži poročilo o oceni izvajanja prvega pododstavka tega odstavka, ki mu po potrebi predloži predlog zakonodajnega akta iz drugega pododstavka.

2. Države članice do 1. avgusta 2014 določijo, da se za eno ali več od naslednjega šteje, da je površina z ekološkim pomenom:

- (a) zemljišče v prahi;
- (b) terase;
- (c) krajinske značilnosti, vključno z elementi, ki mejijo na orno zemljišče kmetijskega gospodarstva, ki lahko z odstopanjem od člena 43(1) te uredbe vključujejo krajinske značilnosti, ki ne spadajo med upravičene površine v skladu s točko (c) člena 76(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013
- (d) varovalni pasovi, vključno z varovalnimi pasovi s trajnim travinjem, če so ta ločena od sosednjih upravičenih kmetijskih površin;
- (e) hektarji kmetijsko-gozdnih površin, ki prejemajo ali so prejeli podporo na podlagi člena 44 Uredbe (ES) št. 1698/2005 in/ali člena 23 Uredbe (EU) št. 1305/2013
- (f) pasovi upravičenih hektarov ob gozdu;
- (g) območja s hitro rastočim panjcem, na katerih se ne uporabljajo mineralna gnojila in/ali fitofarmaceutska sredstva za zaščito rastlin;
- (h) pogozdene površine iz točke (b)(ii) člena 32(2) te uredbe;
- (i) površine z naknadnimi posevki ali ozelenitvijo, nastale s sajenjem in kalitvijo semen, za katere se uporabljajo utežni faktorji iz odstavka 3 tega člena;
- (j) površine s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik.

Razen območij kmetijskih gospodarstev iz točk (g) in (h) prvega pododstavka tega odstavka so površine z ekološkim pomenom na ornih zemljiščih kmetijskega gospodarstva. V primeru površin iz točk (c) in (d) prvega pododstavka tega odstavka lahko površine z ekološkim pomenom tudi mejijo na orne površine kmetijskega gospodarstva, ki jih je kmet prijavil v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

3. Zaradi poenostavitve upravnih postopkov in upoštevanja značilnosti različnih vrst površin z ekološkim pomenom iz prvega pododstavka odstavka 2 ter njihovega lažjega merjenja lahko države članice pri izračunu skupnih hektarov površine z ekološkim pomenom na kmetijskem gospodarstvu uporabijo faktorje pretvorbe in/ali utežnih faktorjev iz Priloge X. Če država članica odloči, da bo kot površine z ekološkim pomenom obravnavala površine iz točke (i) prvega pododstavka odstavka 2 ali katere koli površine, katerih utežni faktor je manjši od 1, potem je obvezna uporaba utežnih faktorjev iz Priloge X.

4. Odstavek 1 se ne uporablja za kmetijska gospodarstva:

(a) kadar se več kot 75 % orne površine uporablja za proizvodnjo trave ali drugih zelenih krmnih rastlin, je v prahi, se uporablja za pridelavo stročnic ali pa gre za kombinacijo vsega navedenega, pod pogojem, da površina ornih zemljišč, ki se ne uporablja za te namene, ne presega 30 hektarov;

(b) kadar je več kot 75 % upravičene kmetijske površine trajno travinje ali se uporablja za proizvodnjo trave ali drugih zelenih krmnih rastlin ali za pridelavo kmetijskih rastlin, ki so bodisi velik del leta bodisi velik del cikla pridelave pod vodo, ali pa gre za kombinacijo vseh navedenih uporab, vendar pod pogojem, da velikost ornega zemljišča, ki se ne uporablja za te namene, ne presega 30 hektarov.

5. Države članice se lahko odločijo, da bodo izvajale do polovice odstotnih točk površin z ekološkim pomenom iz odstavka 1 na regionalni ravni, da bi pridobili sosednje površine z ekološkim pomenom. Države članice določijo površine in obveznosti za sodelujoče kmete ali skupine kmetov. Namen določitve površin in obveznosti je podpreti izvajanje politik Unije s področja okolja, podnebja in biotske raznovrstnosti.

6. Države članice lahko odločijo, da kmetom, katerih kmetijska gospodarstva so v neposredni bližini, dovolijo, da obveznost iz odstavka 1 izpolnijo skupaj (v nadaljnjem besedilu: skupinsko izvajanje), pod pogojem, da so zadevne površine z ekološkim pomenom sosednje površine. Da bi spodbudile izvajanje politik Unije glede okolja, podnebja in biotske raznovrstnosti, lahko države članice določijo območja, na katerih bi bilo mogoče njihovo skupinsko izvajanje, lahko pa kmetom in skupinam, ki sodelujejo pri takem skupinskem izvajanju, naložijo tudi dodatne obveznosti.

Vsak kmet, ki sodeluje pri takšnem skupinskem izvajanju, zagotovi, da je vsaj 50 % površine, za katere velja obveznost iz odstavka 1, na zemljišču njegovega kmetijskega gospodarstva in v skladu z drugim pododstavkom odstavka 2. Pri takšnem skupinskem izvajanju lahko sodeluje največ deset kmetov.

7. Države članice, v katerih gozdovi prekrivajo več kot 50 % skupne površine, lahko odločijo, da se odstavek 1 ne uporablja

za kmetijska gospodarstva na območjih, ki so jih navedene države članice v skladu s točkama (a) ali (b) člena 32(1) Uredbe (EU) št. 1305/2013 razglasile za območja z naravnimi omejitvami, če več kot 50 % površine enote iz drugega pododstavka tega odstavka prekrivajo gozdovi in je razmerje med gozdnimi in kmetijskimi površinami večje od 3:1.

Gozdna območja in delež gozda proti kmetijskim zemljiščem, se ocenijo na ravni, ki ustreza ravni LUE 2, ali na ravni druge jasno omejene enote, ki zajema eno samo jasno, povezano zemljepisno območje, na katerem obstajajo podobne razmere za kmetijstvo.

8. Države članice do 1. avgusta 2014 obvestijo Komisijo o odločitvah iz odstavka 2 in do 1. avgusta leta pred predložitvijo vloge o kateri koli odločitvi iz odstavkov 3, 5, 6 ali 7.

9. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70:

(a) o določitvi dodatnih meril za uvrstitev vrst površin iz odstavka 2 tega člena med površine z ekološkim pomenom;

(b) o dodajanju drugih vrst površin poleg tistih iz odstavka 2, ki se lahko upoštevajo za namene spoštovanja odstotka iz odstavka 1;

(c) o prilagoditvi Priloge X zaradi določitve pretvorbenih in/ali utežnih faktorjev iz odstavka 3 ter zaradi upoštevanja meril in/ali vrst površin, ki jih bo opredelila Komisija na podlagi točk (a) in (b) tega odstavka;

(d) o določitvi pravil za uvedbo izvajanja iz odstavkov 5 in 6, vključno z minimalnimi zahtevami takšnega izvajanja;

(e) o vzpostavitvi okvira, v katerem države članice opredelijo merila, ki jih morajo izpolnjevati kmetijska gospodarstva, da se zanje šteje, da so kmetijska gospodarstva v neposredni bližini za namene odstavka 6;

(f) o opredelitvi metod za določitev odstotka skupne površine, ki jo pokriva gozd in razmerje med gozdom in kmetijskimi zemljišči iz odstavka 7.

Člen 47

Finančne določbe

1. Države članice za financiranje plačil iz tega poglavja porabijo 30 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II.

2. Države članice uporabijo plačilo iz tega poglavja na nacionalni ravni.

Države članice, ki uporabijo člen 23, se lahko odločijo, da bodo uporabile plačilo na regionalni ravni. V takšnem primeru v vsaki regiji uporabijo delež zgornje meje, določen v skladu z odstavkom 3 tega člena. Ta delež se za vsako regijo izračuna tako, da se zadevna regionalna zgornja meja, določena v skladu s členom 23(2), deli z nacionalno zgornjo mejo, določeno v skladu s členom 22(1), po tem, ko se je uporabilo linearno zmanjšanje iz odstavka 1 člena 30, kadar se odstavek 2 navedenega člena ne uporabi.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi vsako leto določi ustrezno zgornjo mejo za plačilo iz tega poglavja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

POGLAVJE 4

Plačilo za območja z naravnimi omejitvami

Člen 48

Splošna pravila

1. Države članice lahko odobrijo plačilo kmetom, ki so upravičeni do plačila na podlagi sheme osnovnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino iz poglavja 1 in katerih kmetijska gospodarstva so v celoti ali delno na območjih z naravnimi omejitvami, ki jih določijo države članice v skladu s členom 32(1) Uredbe (EU) št. 1305/2013 (v nadaljnjem besedilu: območja z naravnimi omejitvami).

2. Države članice se lahko odločijo, da bodo plačilo za območja z naravnimi omejitvami odobrile vsem območjem, ki spadajo v področje uporabe odstavka 1, ali da bodo na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril plačilo omejile na nekatera območja.

3. Brez poseganja v odstavek 2 tega člena, v uporabo finančne discipline, v uporabo postopnega zmanjševanja neposrednih plačil v skladu s členom 11 in v linearno zmanjšanje v skladu s členom 7 te uredbe, ter v uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013 se plačilo za območja z naravnimi omejitvami odobri vsako leto na upravičeni hektar na površinah, za katere se je država članica odločila, da jim bo odobrila plačilo v skladu z odstavkom 2 tega člena. Izplača se, potem ko zadevni kmet aktivira plačilne pravice za zadevne hektarje ali, v državah članicah, ki uporabljajo člen 36 te uredbe, potem, ko zadevni kmet prijavi te upravičene hektarje.

4. Plačilo na hektar območja z naravnimi omejitvami se izračuna tako, da se znesek, ki izhaja iz uporabe člena 49, deli s številom upravičenih hektarov, prijavljenih v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2), ki so na območjih, za katera se je država članica odločila, da zanje odobri plačilo v skladu z odstavkom 2 tega člena.

Države članice lahko na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril določijo tudi največje število hektarov na kmetijo, za katere se lahko odobri podpora v skladu s tem poglavjem.

5. Države članice smejo uporabiti plačilo za območja z naravnimi omejitvami na regionalni ravni pod pogoji iz tega odstavka, če so določile zadevne regije v skladu z objektivnimi in nediskriminatornimi merili, zlasti pa z značilnostmi njihovih naravnih omejitev, vključno z resnostjo teh omejitev, in njihovimi agronomskimi razmerami.

Države članice razdelijo nacionalno zgornjo mejo iz člena 49(1) med regije v skladu z objektivnimi in nediskriminatornimi merili.

Plačilo za območja z naravnimi omejitvami se na regionalni ravni izračuna tako, da se regionalna zgornja meja, izračunana v skladu z drugim pododstavkom tega odstavka, deli s številom upravičenih hektarov, prijavljenih v zadevni regiji v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2), ki so na območjih, za katera se je država članica odločila, da zanje odobri plačilo v skladu z odstavkom 2 tega člena.

Člen 49

Finančne določbe

1. Države članice se lahko do 1. avgusta 2014 odločijo, da bodo za financiranje plačila za območja z naravnimi omejitvami porabile do 5 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II. O vsaki takšni odločitvi obvestijo Komisijo do navedenega datuma.

Države članice lahko do 1. avgusta 2016 svojo odločitev pregledajo in jo spremenijo z učinkom od 1. januarja 2017. O vsaki takšni odločitvi obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2016.

2. Komisija vsako leto na podlagi odstotka nacionalne zgornje meje, ki ga države članice porabijo v skladu z odstavkom 1, sprejme izvedbene akte, v katerih določi ustrezne zgornje meje za plačilo za območja z naravnimi omejitvami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

POGLAVJE 5

Plačilo za mlade kmete

Člen 50

Splošna pravila

1. Države članice odobrijo letno plačilo mladim kmetom, ki so upravičeni do plačila na podlagi sheme osnovnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino iz poglavja 1 (v nadaljnjem besedilu: plačila za mlade kmete).

2. V tem poglavju „mladi kmetje“ pomenijo fizične osebe:
- (a) ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo kot njegovi nosilci ali so ga vzpostavili v petih letih pred prvo predložitvijo vloge na podlagi sheme osnovnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino iz člena 72(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 in
- (b) ki niso starejše od 40 let v letu predložitve vloge iz točke (a).
3. Države članice lahko določijo dodatna objektivna in nediskriminatorska merila za upravičenost mladih kmetov, ki zaprosijo za plačilo za mlade kmete, kar zadeva ustrezne večine in/ali zahteve glede usposabljanja.
4. Brez poseganja v uporabo finančne discipline, v zmanjševanje plačil v skladu s členom 11 in v linearna zmanjšanja v skladu s členom 7 te uredbe ter v uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013 se plačilo za mlade kmete odobri vsako leto, potem ko kmet aktivira plačilne pravice, v državah članicah, ki uporabljajo člen 36 te uredbe, pa potem, ko kmet prijavi upravičene hektarje.
5. Plačilo za mlade kmete se odobri posameznemu kmetu za največ pet let. To obdobje se zmanjša za število let, ki so pretekla med trenutkom vzpostavitve iz točke (a) odstavka 2 in prve predložitve vloge za plačila mladim kmetom.
6. Države članice, ki ne uporabljajo člen 36, vsako leto izračunajo znesek plačila za mlade kmete tako, da pomnožijo število pravic, ki jih je kmet aktiviral v skladu s členom 32(1), z zneskom, ki ustreza:
- (a) 25 % povprečne vrednosti lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic, ki jih ima kmet; ali
- (b) 25 % zneska, izračunanega tako, da se fiksni odstotek nacionalne zgornje meje za koledarsko leto 2019, kot je določen v Prilogi II, deli s številom vseh upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2015 v skladu s členom 33(1). Navedeni fiksni odstotek je enak deležu nacionalne zgornje meje, preostale za shemo osnovnega plačila v skladu s členom 22(1) za leto 2015.
7. Države članice, ki uporabljajo člen 36, vsako leto izračunajo znesek plačila za mlade kmete tako, da znesek, ki ustreza

25 % enotnega plačila na površino, izračunanega v skladu s členom 36, pomnožijo s številom upravičenih hektarov, ki jih je kmet prijavil v skladu s členom 36(2).

8. Države članice lahko z odstopanjem od odstavkov 6 in 7 vsako leto izračunajo znesek plačil za mlade kmete tako, da znesek, ki ustreza 25 % nacionalnega povprečnega plačila na hektar, pomnožijo s številom pravic, ki jih je aktiviral kmet v skladu s členom 32(1), ali s številom upravičenih hektarov, ki jih je kmet prijavil v skladu s členom 36(2).

Nacionalno povprečno plačilo na hektar se izračuna tako, da se nacionalna zgornja meja za koledarsko leto 2019, določena v Prilogi II, deli s številom upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2015 v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2).

9. Države članice določijo enotno najvišjo vrednost, ki se uporablja za število plačilnih pravic, ki jih je aktiviral kmet, ali za število upravičenih hektarov, ki jih je prijavil kmet. Ta najvišja vrednost ni manjša od 25 in večja od 90. Pri uporabi odstavkov 6, 7 in 8 države članice upoštevajo navedeno najvišjo vrednost.

10. Namesto uporabe odstavkov 6 do 9, lahko države članice dodelijo letni pavšalni znesek na kmeta, ki se izračuna tako, da se fiksno število hektarov pomnoži z zneskom, ki ustreza 25 % nacionalnega povprečnega plačila na hektar, kot je določeno v skladu z odstavkom 8.

Fiksno število hektarov iz prvega pododstavka tega odstavka se izračuna tako, da se skupno število upravičenih hektarov, ki so jih v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2) v letu 2015 prijavili mladi kmeti, ko so zaprosili za plačilo za mlade kmete, deli s skupnim številom mladih kmetov, ki so v letu 2015 zaprosili za to plačilo.

Države članice lahko v katerem koli letu po letu 2015 ponovno izračunajo fiksno število hektarov, če se število mladih kmetov, ki zaprosijo za pomoč, ali velikost kmetijskih gospodarstev mladih kmetov ali oboje bistveno spremeni.

Letni pavšalni znesek, ki se lahko odobri kmetu, ne presega skupnega zneska njegovega osnovnega plačila pred uporabo člena 63 Uredbe (EU) št. 1306/2013 v danem letu.

11. Da bi zagotovili varstvo pravic upravičencev in preprečili njihovo diskriminacijo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi s pogoji, pod katerimi se lahko šteje, da je pravna oseba upravičena do plačila za mlade kmete.

Člen 51

Finančne določbe

1. Države članice za financiranje plačila za mlade kmete porabijo odstotek, ki ni višji od 2 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II. Države članice obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2014 o ocenjenem odstotku, ki je potreben za financiranje tega plačila.

Države članice lahko do 1. avgusta vsakega leta ocenjeni odstotek spremenijo z učinkom od naslednjega leta. O sprememjenem odstotku obvestijo Komisijo do 1. avgusta leta pred predložitvijo vloge.

2. Brez poseganja v najvišjo dovoljeno vrednost 2 %, kadar skupni znesek plačila za mlade kmete, za katerega se zaprosi v državi članici v določenem letu, preseže zgornjo mejo, določeno v skladu z odstavkom 4 tega člena, in kadar je navedena zgornja meja nižja od navedene najvišje dovoljene vrednosti določeno v odstavku 1 tega člena, financirajo države članice razliko z uporabo točke (f) prvega pododstavka člena 30(7) v ustreznem letu ali z uporabo linearnega zmanjšanja vseh plačil, ki se odobrijo vsem kmetom v skladu s členom 32 ali členom 36(2) ali z obema načinoma.

3. Kadar skupni znesek plačila za mlade kmete, za katerega se zaprosi v državi članici v določenem letu, preseže zgornjo mejo, določeno v skladu z odstavkom 4 tega člena, in kadar ta zgornja meja znaša 2 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II, države članice, da bi upoštevale navedeno zgornjo mejo, uporabijo linearno zmanjšanje za zneske, ki se izplačajo v skladu s členom 50.

4. Komisija vsako leto na podlagi odstotka, o katerem jo države članice obvestijo v skladu z odstavkom 1, sprejme izvedbene akte, v katerih določi ustrežajoče zgornje meje za plačilo mladim kmetom.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

NASLOV IV

VEZANA PODPORA

POGLAVJE 1

Prostovoljna vezana podpora

Člen 52

Splošna pravila

1. Države članice lahko kmetom odobrijo vezano podporo pod pogoji, določenimi v tem poglavju (v nadaljnjem besedilu v tem poglavju: vezana podpora).

2. Vezana podpora se lahko odobri za naslednje sektorje in proizvode: žita, oljnice, stročnice, zrnate stročnice, lan, kono-pljo, riž, oreške, škrobni krompir, mleko in mlečne proizvode, semena, ovčje in kozje meso, goveje in telečje meso, oljčno olje, sviloprejke, posušeno krmo, hmelj, sladkorno peso, sladkorni trs in cikorijo, sadje in zelenjavo ter hitro rastoči panjevec.

3. Vezana podpora se lahko odobri le sektorjem ali regijam države članice, v katerih se določene vrste kmetovanja ali določeni kmetijski sektorji, ki so posebej pomembni iz gospodarskih, socialnih ali okoljskih razlogov, spopadajo s težavami.

4. Z odstopanjem od odstavka 3 se lahko vezana podpora odobri tudi kmetom, ki:

(a) imajo 31. decembra 2014 plačilne pravice, odobrene v skladu z oddelkom 2 poglavja 3 naslova III in členom 71m Uredbe (ES) št. 1782/2003 ter v skladu s členom 60 in četrtem odstavkom člena 65 Uredbe (ES) št. 73/2009, in

(b) nimajo upravičenih hektarov za aktiviranje plačilnih pravic na podlagi sheme osnovnega plačila iz poglavja 1 naslova III te uredbe.

5. Vezana podpora se lahko odobri le v obsegu, ki je potreben za spodbujanje ohranitve trenutne ravni proizvodnje v zadevnih sektorjih ali regijah.

6. Vezana podpora je v obliki letnega plačila in se odobri v opredeljenih količinskih omejitvah ter temelji na določenih površinah in donosih ali na določenem številu živali.

7. V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabljajo količinske omejitve iz odstavka 6 na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, kadar nacionalna zakonodaja določa, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s tistimi posameznih kmetov, ki imajo status vodje kmetijskega gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov gospodarski, socialni in davčni status, pod pogojem, da so prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.

8. Vsaka vezana podpora, odobrena v skladu s tem členom, je skladna z drugimi ukrepi in politikami Unije.

9. Da bi zagotovili učinkovito in usmerjeno porabo sredstev Unije ter preprečili dvojno financiranje v okviru drugih podobnih instrumentov podpore, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, v katerih so določeni:

(a) pogoji za odobritev vezane podpore,

(b) pravili o skladnosti z drugimi ukrepi Unije in o kumulaciji podpore.

Člen 53

Finančne določbe

1. Države članice se lahko do 1. avgusta leta pred prvim letom izvajanja vezane podpore odločijo, da za financiranje te podpore porabijo do 8 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II.

2. Države članice se lahko z odstopanjem od odstavka 1 odločijo, da porabijo do 13 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II, če:

(a) do 31. decembra 2014:

(i) uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, kakor je določeno v naslovu V Uredbe (ES) št. 73/2009,

(ii) financirajo ukrepe na podlagi člena 111 navedene uredbe,

(iii) zanje velja odstopanje iz člena 69(5) ali, v primeru Malte, iz člena 69(1) navedene uredbe in/ali

(b) dodelijo, v vsaj enem letu v obdobju 2010–2014, več kot 5 % svojega zneska, ki je na voljo za odobritev neposrednih plačil iz naslova III, naslova IV, razen oddelka 6 poglavja 1 naslova IV, in naslova V Uredbe (ES) št. 73/2009 za financiranje:

(i) ukrepov iz oddelka 2 poglavja 2 naslova III Uredbe (ES) št. 73/2009,

(ii) podpore iz podtočk (i) do (iv) točke (a) ter točk (b) in (e) člena 68(1) navedene uredbe ali

(iii) ukrepov iz poglavja 1, razen oddelka 6 naslova IV navedene uredbe.

3. Višino odstotkov letne nacionalne zgornje meje iz odstavkov 1 in 2 je mogoče zvišati za največ dve odstotni točki v tistih državah članicah, ki se odločijo, da bodo uporabile vsaj 2 % svoje letne nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II, za podporo proizvodnji stročnic v skladu s tem poglavjem.

4. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 se lahko države članice, ki dodelijo, v vsaj enem letu v obdobju 2010–2014, več kot 10 % svojega zneska, ki je na voljo za odobritev neposrednih plačil iz naslova III, naslova IV, razen oddelka 6 poglavja 1 naslova IV, in naslova V Uredbe (ES) št. 73/2009 za financiranje

(a) ukrepov iz oddelka 2 poglavja 2 naslova III Uredbe (ES) št. 73/2009,

(b) podpore iz podtočk (i) do (iv) točke (a) ter točk (b) in (e) člena 68(1) navedene uredbe ali

(c) ukrepov iz poglavja 1, razen oddelka 6 naslova IV navedene uredbe,

po odobritvi s strani Komisije v skladu s členom 55 te uredbe odločijo, da bodo porabile več kot 13 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II te uredbe.

5. Z odstopanjem od odstotkov, določenih v odstavkih 1 do 4, lahko države članice odločijo, da bodo za financiranje vezane podpore na leto porabile do 3 milijone EUR.

6. Države članice lahko do 1. avgusta 2016 spremenijo svojo odločitev, sprejeto v skladu z odstavki 1 do 4, ter se z učinkom od leta 2017 odločijo:

(a) da bodo ohranile, povečale ali zmanjšale odstotek, določen v skladu z odstavki 1, 2 in 3 vendar po potrebi v okviru tam določenih omejitev, ali da bodo ohranile ali zmanjšale odstotek, določen v skladu z odstavkom 4,

(b) spremenile pogoje za odobritev podpore;

(c) da podpore iz tega poglavja ne bodo več odobrile.

7. Komisija vsako leto na podlagi odločitve, ki jo posamezna država članica sprejme v skladu z odstavki 1 do 6 tega člena sprejme izvedbene akte, v katerih določi ustrezne zgornje meje za vezano podporo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 54

Uradna obvestila

1. Države članice o odločitvah iz člena 53 obvestijo Komisijo do datumov iz navedenega člena. Razen pri odločitvi iz točke (c) člena 53(6) obvestilo vsebuje informacije o ciljnih regijah, izbranih vrstah kmetovanja ali kmetijskih sektorjih in ravni podpore, ki bo odobrena.

2. Odločitve iz člena 53(2) in (4) ali, če je ustrezno, točke (a) člena 53(6) vsebujejo podroben opis posebnega položaja v ciljni regiji in posebnih značilnosti vrst kmetovanja ali posebnih kmetijskih sektorjev, zaradi katerih odstotek iz člena 53(1) ne zadostuje za reševanje težav iz člena 52(3) in ki utemeljujejo višjo raven podpore.

Člen 55

Odobritev s strani Komisije

1. Komisija sprejme izvedbene akte brez uporabe postopka iz člena 71(2) ali (3), v katerih dobri odločitev iz člena 53(4) ali, če je to ustrezno, točke (a) člena 53(6), kadar je v zadevni sektorju ali regiji razvidna ena od naslednjih potreb:

- (a) potreba po ohranitvi določene ravni specifične pridelave zaradi pomanjkanja nadomestnih možnosti ali po zmanjšanju tveganja opustitve pridelave in posledičnih socialnih in/ali okoljskih problemov,
- (b) potreba po zagotavljanju stabilne oskrbe lokalne predelovalne industrije, s čimer bi preprečili negativne socialne in gospodarske posledice morebitnega prestrukturiranja, ki bi iz tega sledilo;
- (c) potreba po kompenzaciji slabšega položaja kmetov v določenem sektorju, ki je posledica ponavljajočih se motenj na zadevnem trgu;
- (d) potreba po intervenciji, kadar se šteje, da je kakršna koli druga podpora, ki je na voljo na podlagi te uredbe, Uredbe (EU) št. 1305/2013 ali katere koli odobrene sheme državne pomoči, nezadostna za zadovoljitev potreb iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila o postopku ocene in odobritve odločitev iz odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

POGLAVJE 2

Plačilo za bombaž, vezano na kmetijsko rastlino

Člen 56

Področje uporabe

Pomoč se odobri kmetom, ki pridelujejo bombaž iz oznake KN 5201 00 pod pogoji iz tega poglavja (v nadaljnjem besedilu: posebno plačilo za bombaž).

Člen 57

Upravičenost

1. Posebno plačilo za bombaž se odobri na hektar upravičene pridelovalne površine za bombaž. Površina je upravičena le, če je na kmetijskem zemljišču, na katerem je država članica odobrila pridelavo bombaža, posajenem s sortami, ki jih je odobrila država članica, in dejansko požetem pod normalnimi pogoji rasti.

Posebno plačilo za bombaž se izplača za bombaž neoporečne, čiste in prodajne kakovosti.

2. Države članice odobrijo zemljišče in sorte iz odstavka 1 v skladu s pravili in pogoji, ki se sprejmejo v skladu z odstavkom 3.

3. Da bi zagotovili učinkovito upravljanje posebnega plačila za bombaž, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi se pravili in pogoji za odobritev zemljišča in sort za namene posebnega plačila za bombaž.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila o postopku odobritve zemljišč in sort za namene posebnega plačila za bombaž in uradnem obveščanju pridelovalcev v zvezi s to odobritvijo. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 58

Osnovne površine, fiksni donosi in referenčni zneski

1. Nacionalne osnovne površine so:

- Bolgarija: 3 342 ha,
- Grčija: 250 000 ha,
- Španija: 48 000 ha,
- Portugalska: 360 ha.

2. Fiksni donosi v referenčnem obdobju so:

- Bolgarija: 1,2 tone/ha,
- Grčija: 3,2 tone/ha,
- Španija: 3,5 tone/ha,
- Portugalska: 2,2 tone/ha.

3. Znesek posebnega plačila za določeno kmetijsko rastlino na hektar upravičene površine se izračuna tako, da se donosi iz odstavka 2 pomnožijo z naslednjimi referenčnimi zneski:

- Bolgarija: 584,88 EUR v letu 2015 in 649,45 EUR za leto 2016 in pozneje
- Grčija: 234,18 EUR
- Španija: 362,15 EUR
- Portugalska: 228,00 EUR

4. Če upravičena pridelovalna površina za bombaž v dani državi članici in v danem letu preseže osnovno površino, določeno v odstavku 1, se znesek iz odstavka 3 za to državo članico zmanjša sorazmerno s prekoračenjem osnovne površine.

5. Da bi omogočili uporabo posebnega plačila za bombaž, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi s pravili o pogojih za odobritev tega plačila, zahtevah glede upravičenosti in agronomskih praksah.

6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila o izračunu zmanjšanja iz odstavka 4. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 59

Odobrene medpanožne organizacije

1. V tem poglavju „odobrena medpanožna organizacija“ pomeni pravno osebo, ki jo sestavljajo kmetje, ki pridelujejo bombaž, in vsaj en obrat za odzrnjevanje bombaža, v katerem se izvajajo dejavnosti, kot so:

- (a) pomoč za boljše usklajevanje načina dajanja bombaža na trg, zlasti z raziskovalnimi študijami in tržnimi raziskavami;
- (b) priprava standardnih oblik pogodbe, usklajenih s predpisi Unije;
- (c) usmerjanje proizvodnje k proizvodom, ki so bolj prilagojeni potrebam na trgu in povpraševanju potrošnikov, zlasti kar zadeva kakovost in varstvo potrošnikov;
- (d) posodabljanje metod in načinov za izboljšanje kakovosti proizvodov;
- (e) razvijanje tržnih strategij za promoviranje bombaža prek shem za potrjevanje kakovosti.

2. Država članica, v kateri imajo obrati za odzrnjevanje bombaža sedež, odobri medpanožne organizacije, ki izpolnjujejo merila, ki se določijo v skladu z odstavkom 3.

3. Da bi zagotovili učinkovito uporabo posebnega plačila za bombaž, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi z:

- (a) merili za odobritev medpanožnih organizacij,
- (b) obveznostmi proizvajalcev in
- (c) pravili za primere, v katerih odobrena medpanožna organizacija ne izpolnjuje meril iz točke (a).

Člen 60

Odobritev plačila

1. Posebno plačilo za bombaž se kmetom odobri na upravičeni hektar v skladu s členom 58.

2. Za kmete, ki so člani odobrene medpanožne organizacije, se posebno plačilo za bombaž na upravičeni hektar v okviru osnovne površine iz člena 58(1), poveča za znesek 2 EUR.

NASLOV V

SHEMA ZA MALE KMETE

Člen 61

Splošna pravila

1. Države članice lahko vzpostavijo shemo za male kmete v skladu s pogoji iz tega naslova (v nadaljnjem besedilu: shema za male kmete).

Za sodelovanje v shemi za male kmete se lahko odločijo kmetje, ki imajo v letu 2015 lastniške ali zakupljene plačilne pravice ali ki so se v državah članicah, ki uporabljajo člen 36, odločili za uporabo sheme enotnega plačila na površino, in izpolnjujejo minimalne zahteve iz člena 10(1).

2. Plačila na podlagi sheme za male kmete nadomestijo plačila, ki se odobrijo v skladu z naslovoma III in IV.

Prvi pododstavek se ne uporablja, kadar se država članica odloči za način plačila iz točke (a) prvega pododstavka člena 63(2). V tem primeru je plačilo odvisno od ustreznih pogojev, določenih v naslovih III in IV, brez poseganja v odstavek 3 tega člena.

3. Kmetje, ki sodelujejo v shemi za male kmete, so izvzeti iz kmetijskih praks iz poglavja 3 naslova III.

4. Nobena ugodnost iz tega naslova se ne odobri kmetom, za katere je ugotovljeno, da so po 18. oktobru 2011 umetno ustvarjali razmere, da bi prejeli ugodnosti sheme za male kmete.

Člen 62

Sodelovanje

1. Kmetje, ki želijo sodelovati v shemi za male kmete, predložijo vlogo do datuma, ki ga določijo države članice, ki pa ni poznejši od 15. oktobra 2015. Vendar države članice ne smejo določiti datuma, ki bi bil zgodnejši od zadnjega dne za predložitev vloge na podlagi sheme osnovnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino.

Kmetje, ki do datuma, ki ga določijo države članice, ne zaprosijo za sodelovanje v shemi za male kmete, se po tem datumu odločijo, da se iz nje umaknejo, ali so bili izbrani za podporo na podlagi točke (c) člena 19(1) Uredbe (EU) št. 1305/2013, niso več upravičeni do sodelovanja v navedeni shemi.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice določijo, da so kmetje, katerih znesek neposrednih plačil na podlagi naslovov III in IV je nižji od najvišjega zneska, ki ga država članica določi v skladu s členom 63, samodejno vključeni v shemo za male kmete, razen če se iz nje izrecno umaknejo do datuma, ki ga določi država članica v skladu z odstavkom 1, ali v katerem koli naslednjem letu. Države članice, ki uporabljajo to možnost, zadevne kmete pravočasno obvestijo o njihovi pravici, da se umaknejo iz sheme.

3. Vsaka država članica zagotovi, da so kmetje o ocenjenem znesku plačila iz člena 63 obveščeni pravočasno pred datumom za predložitev vloge za sodelovanje v shemi ali umik iz nje, ki ga določijo države članice.

Člen 63

Znesek plačila

1. Države članice določijo znesek letnega plačila za vsakega kmeta, ki sodeluje v shemi za male kmete, na eni od naslednjih ravni:

- (a) znesek ne presega 25 % nacionalnega povprečnega plačila na upravičenca, ki ga države članice določijo na podlagi nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II za koledarsko leto 2019, in števila kmetov, ki so v letu 2015 prijavili upravičene hektarje v letu 2015 v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2);
- (b) znesek ustreza nacionalnemu povprečnemu plačilu na hektar, pomnoženemu s številom, ki ustreza številu hektarov, ki ne presega petih hektarov, ki ga določijo države članice. Države članice določijo nacionalno povprečje na hektar na podlagi nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II za koledarsko leto 2019, in števila upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2015 v skladu s členom 33(1) ali členom 36(2).

Zneska iz točk (a) ali (b) prvega pododstavka nista nižja od 500 EUR in ne višja od 1 250 EUR.

Kadar je znesek zaradi uporabe točk (a) in (b) prvega pododstavka nižji od 500 EUR ali višji od 1 250 EUR, se zaokroži navzgor ali navzdol na najnižji oziroma najvišji znesek.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko država članica odloči, da sodelujočim kmetom odobri:

- (a) znesek, enak skupni vrednosti plačil, ki bodo vsako leto dodeljena kmetu na podlagi naslovov III in IV, ali
- (b) znesek, enak skupni vrednosti plačil, ki bodo v letu 2015 dodeljena kmetu na podlagi naslovov III in IV, ki ga lahko

države članice v naslednjih letih sorazmerno prilagodijo skladno s spremembami nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi II.

Znesek iz točk (a) ali (b) prvega pododstavka ni višji od zneska, ki ga določijo države članice in je med 500 EUR in 1 250 EUR.

Kadar je zaradi uporabe točk (a) ali (b) prvega pododstavka znesek nižji od 500 EUR, se lahko zadevne države članice odločijo, da bodo ta znesek zaokrožile na 500 EUR.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2, je lahko na Cipru, Hrvaškem, Malti in v Sloveniji znesek iz navedenih odstavkov nižji od 500 EUR, vendar ne nižji od 200 EUR, na Malti pa ne nižji od 50 EUR.

Člen 64

Posebni pogoji

1. Kmetje med sodelovanjem v shemi za male kmete:

- (a) ohranijo vsaj število upravičenih hektarov, ki ustreza številu lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic ali številu upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2015 v skladu s členom 36(2);
- (b) izpolnijo minimalne zahteve iz točke (b) člena 10(1).

2. Za plačilne pravice, ki jih kmet, ki sodeluje v shemi za male kmete, aktivira v letu 2015 v skladu s členoma 32 in 33, se šteje, da so aktivirane pravice za čas sodelovanja kmeta v navedeni shemi.

Lastniške ali zakupljene plačilne pravice, ki jih ima kmet med sodelovanjem v navedeni shemi, se ne štejejo kot neuporabljene plačilne pravice, ki se vrnejo v nacionalno rezervo ali regionalne rezerve v skladu s točko (b) člena 31(1).

V državah članicah, ki uporabljajo člen 36, se šteje, da so upravičeni hektarji, ki jih kmet, ki sodeluje v shemi za male kmete, prijavi v letu 2015 v skladu s členom 36(2), prijavljeni za čas sodelovanja kmeta v navedeni shemi.

3. Z odstopanjem od člena 34 plačilne pravice, ki jih ima kmet, ki sodeluje v shemi za male kmete, niso prenosljive, razen v primeru dedovanja ali pričakovane dedovanja.

Kmetje, ki z dedovanjem ali pričakovanim dedovanjem prejmejo plačilne pravice od kmeta, ki sodeluje v shemi za male kmete, so upravičeni do sodelovanja v navedeni shemi, če izpolnjujejo zahteve za sodelovanje v shemi osnovnega plačila in podedujejo vse plačilne pravice, ki jih je imel kmet, od katerega so prejeli plačilne pravice.

4. Odstavka 1 in 2 ter prvi pododstavek odstavka 3 tega člena se ne uporabljajo, kadar se država članica odloči za način plačila iz točke (a) prvega pododstavka člena 63(2), ne da bi uporabila tretji pododstavek člena 63(2).

5. Zaradi zagotavljanja pravne varnosti se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki določajo pogoje sodelovanja v shemi, kadar se položaj sodelujočega kmeta spremeni.

Člen 65

Finančne določbe

1. Države članice za financiranje plačila iz tega naslova od skupnih zneskov, ki so na voljo za ustrezna plačila, odštejejo zneske, do katerih bi bili mali kmetje upravičeni:

- (a) na podlagi sheme osnovnega plačila ali sheme enotnega plačila na površino iz poglavja 1 naslova III,
- (b) prerazporeditvenega plačila iz poglavja 2 naslova III,
- (c) plačila za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, iz poglavja 3 naslova III,
- (d) plačila za območja z naravnimi omejitvami iz poglavja 4 naslova III,
- (e) plačila za mlade kmete iz poglavja 5 naslova III in
- (f) vezane podpore iz naslova IV.

Kadar v državah članicah, ki so se odločile za izračun zneska plačila v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 63(2), vsota navedenih zneskov za posameznega kmeta presega najvišji znesek, ki so ga določile, se vsak znesek sorazmerno zmanjša.

2. Razlika med vsoto vseh plačil, ki se izplačajo na podlagi sheme za male kmete, in skupnim zneskom, ki se financira v skladu z odstavkom 1, se financira na enega ali več od naslednjih načinov:

- (a) z uporabo člena 30(7) v zadevnem letu;
- (b) z uporabo sredstev za financiranje plačil za mlade kmete, določenih v poglavju 5 naslova III, ki v zadevnem letu niso bila porabljena;
- (c) z linearnim zmanjšanjem vseh plačil, ki se odobrijo v skladu s členom 32 ali 36.

3. Razen kadar se država članica odloči za določitev zneska letnega plačila v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 63(2), elementi, na podlagi katerih so določeni zneski iz odstavka 1 tega člena, ostanejo enaki celoten čas sodelovanja malega kmeta v shemi.

4. Če skupni znesek plačil, ki jih je treba izplačati na podlagi sheme za male kmete, presega 10 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II, države članice linearno zmanjšajo zneske, ki se izplačajo v skladu s tem naslovom, da bi zagotovile upoštevanje navedenega odstotka, razen če so določile znesek plačila v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 63(2), ne da bi uporabile tretji pododstavek člena 63(2).

Enaka izjema se uporablja za države članice, ki so znesek plačila določile v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 63(2) brez uporabe tretjega pododstavka člena 63(2), katerih nacionalna zgornja meja iz Priloge II za leto 2019 je višja kot za leto 2015 in ki uporabljajo metodo za izračun iz člena 25(1) ali člena 36(2).

NASLOV VI

NACIONALNI PROGRAMI PRESTRUKTURIRANJA ZA SEKTOR BOMBAŽA

Člen 66

Uporaba letnega proračuna za programe prestrukturiranja

1. Za države članice, ki so uporabile prvi pododstavek člena 4(1) Uredbe (ES) št. 637/2008, se ustrezni letni proračun, ki je na voljo v skladu s členom 5(1) navedene uredbe, prenese z učinkom od 1. januarja 2014 in pomeni dodatna sredstva Unije za ukrepe v okviru načrtovanja programov razvoja podeželja, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013

2. Za države članice, ki so uporabile drugi pododstavek člena 4(1) Uredbe (ES) št. 637/2008, se ustrezni letni proračun, ki je na voljo v skladu s členom 5(1) navedene uredbe, z učinkom od 1. januarja 2017 vključi v njihove nacionalne zgornje meje iz Priloge II k tej uredbi.

NASLOV VII

KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE 1

Uradna obvestila in nujni primeri

Člen 67

Zahteve glede uradnih obvestil

1. Da bi zagotovili pravilno uporabo pravil iz te uredbe, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 o potrebnih ukrepih glede uradnih obvestil, ki jih države članice pošiljajo Komisiji za namene te uredbe ali za namene preverjanja, kontrole, spremljanja, vrednotenja in revizije neposrednih plačil ali za upoštevanje zahtev iz mednarodnih sporazumov, ki so bili sklenjeni s sklepom Sveta, vključno z zahtevami glede uradnega obveščanja v okviru navedenih sporazumov. Komisija pri tem upošteva potrebo po podatkih in sinergije med potencialnimi viri podatkov.

Pridobljene informacije se lahko po potrebi posredujejo ali dajo na voljo mednarodnim organizacijam in pristojnim organom tretjih držav ter se lahko objavijo ob upoštevanju varstva osebnih podatkov in legitimnega interesa podjetij, da se varujejo njihove poslovne skrivnosti.

2. Da bi zagotovili hitro, učinkovito, natančno in cenovno smotno uradno obveščanje iz odstavka 1, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70, ki določajo dodatna pravila o:

- (a) naravi in vrsti informacij, ki se uradno sporočajo;
- (b) kategorijah podatkov, ki jih je treba obdelati, in najdaljših obdobjih hrambe;
- (c) pravicah dostopa do informacij ali informacijskih sistemov, ki so dani na voljo;
- (d) pogojih objavljanja informacij.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi:

- (a) metode uradnega obveščanja;
- (b) pravila o zagotavljanju informacij, kot je potrebno za uporabo tega člena;
- (c) ureditve za upravljanje informacij, ki se uradno sporočajo, ter pravila o vsebini, obliki, časovni razporeditvi, pogostosti in rokih za uradna obvestila;
- (d) ureditve za posredovanje ali dajanje na voljo informacij in dokumentov državam članicam, mednarodnim organizacijam, pristojnim organom v tretjih državah ali javnosti ob upoštevanju varstva osebnih podatkov ter legitimnega interesa kmetov in podjetij, da se varujejo njihove poslovne skrivnosti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

Člen 68

Obdelava in varstvo osebnih podatkov

1. Države članice in Komisija zbirajo osebne podatke za namene iz člena 67(1). Teh podatkov ne obdelujejo na način, ki ni skladen s temi nameni.

2. Če se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in vrednotenja, kot je določeno v členu 67(1), se spremenijo v anonimne in se obdelajo le v agregirani obliki.

3. Osebni podatki se obdelujejo v skladu s z Direktivo 95/46/ES in Uredbo (ES) št. 45/2001. Zlasti se takšni podatki ne hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za dlje, kot je treba za namene, za katere so bili zbrani ali za katere se nadalje obdelujejo, pri čemer se upoštevajo minimalna obdobja hrambe iz veljavnega nacionalnega prava in prava Unije.

4. Države članice obvestijo posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, da lahko nacionalni organi in organi Unije v skladu z odstavkom 1 obdelajo njihove osebne podatke in da imajo ti posamezniki zaradi tega pravice, določene v Direktivi 95/46/ES oziroma Uredbi (ES) št. 45/2001.

5. Za ta člen veljajo členi 111 do 114 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

Člen 69

Ukrepi za reševanje specifičnih problemov

1. Komisija zaradi reševanja specifičnih problemov sprejme izvedbene akte, ki so v nujnih primerih potrebni in upravičeni. Takšni izvedbeni akti lahko odstopajo od določb te uredbe, vendar samo toliko in tako dolgo, kot je nujno potrebno. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 71(2).

2. V izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih in da se rešijo ti specifični problemi ob hkratni zagotovitvi nemotenega delovanja sistema neposrednih plačil v izjemnih okoliščinah, sprejme Komisija v skladu s postopkom iz člena 71(3) izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj.

3. Ukrepi, sprejeti na podlagi odstavkov 1 in 2, ostanejo v veljavi največ dvanajst mesecev. Če po navedenem obdobju specifični problemi iz navedenih odstavkov še niso odpravljeni, lahko Komisija zaradi vzpostavitve trajne rešitve predloži ustrezne zakonodajne predloge.

4. Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o vsakem ukrepu, sprejetem na podlagi odstavka 1 ali 2, v dveh delovnih dneh po njegovem sprejetju.

POGLAVJE 2

Prenos pooblastil in izvedbene določbe

Člen 70

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2, člena 4(3), člena 6(3), člena 7(3), člena 8(3), člena 9(5), člena 20(6), člena 35, člena 36(6), člena 39(3), člena 43(12), člena 44(5), člena 45(5) in (6), člena 46(9), člena 50(11), člena 52(9), člena 57(3), člena 58(5), člena 59(3), člena 64(5), člena 67(1) in (2) ter člena 73 se prenese na Komisijo za sedem let od 1. januarja 2014. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz člena 2, člena 4(3), člena 6(3), člena 7(3), člena 8(3), člena 9(5), člena 20(6), člena 35, člena 36(6), člena 39(3), člena 43(12), člena 44(5), člena 45(5) in (6), člena 46(9), člena 50(11), člena 52(9), člena 57(3), člena 58(5), člena 59(3), člena 64(5), člena 67(1) in (2) ter člena 73 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 2, člena 4(3), člena 6(3), člena 7(3), člena 8(3), člena 9(5), člena 20(6), člena 35, člena 36(6), člena 39(3), člena 43(12), člena 44(5), člena 45(5) in (6), člena 46(9), člena 50(11), člena 52(9), člena 57(3), člena 58(5), člena 59(3), člena 64(5), člena 67(1) in (2) ter člena 73 začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 71

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, imenovan „odbor za neposredna plačila“. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Če odbor o aktih iz člena 24(11), člena 31(2) in člena 67(3) ne predloži mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

POGLAVJE 3

Prehodne in končne določbe

Člen 72

Razveljavitve

1. Uredba (ES) št. 637/2008 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Vendar se do 31. decembra 2017 še vedno uporablja za države članice, ki so uporabile možnost iz drugega pododstavka člena 4(1) navedene uredbe.

2. Uredba (ES) št. 73/2009 se razveljavi.

Brez poseganja v odstavek 3 se sklicevanja na razveljavljeno uredbo štejejo kot sklicevanja na to uredbo ali Uredbo (EU) št. 1306/2013 in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XI k tej uredbi.

3. Sklicevanja v tej uredbi na uredbi (ES) št. 73/2009 in (ES) št. 1782/2003 se razumejo kot sklicevanja na navedeni uredbi, kot sta veljali pred razveljavitvijo.

Člen 73

Prehodne določbe

Da bi zagotovili nemoten prehod z ureditev, določenih v Uredbi (ES) št. 73/2009, na ureditve, določene v tej uredbi, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 v zvezi z ukrepi, ki so potrebni za zaščito vseh pridobljenih pravic in legitimnih pričakovanj kmetov.

Člen 74

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v Uradnem listu Evropske unije.

Uporablja se od 1. januarja 2015.

Vendar se člen 8, člen 9(6), člen 11(6), člen 14, člen 16, člen 21(2) in (3), člen 22(2), prvi pododstavek člena 23(1), člen 23(6), člen 24(10), člen 29, prvi pododstavek člena 36(1), člen 41(1), člen 42(1), člen 43(2) in (13), četrti pododstavek člena 45(2), člen 46(2) in (8), člen 49(1), člen 51(1), člen 53, člen 54, člen 66(1), člen 67, člen 70 in člen 72(1) uporabljajo od datuma začetka veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

V. JUKNA

PRILOGA I

Seznam shem podpore

Sektor	Pravna podlaga	Opombe
Shema osnovnega plačila	Oddelki 1,2, 3 in 5 poglavja 1 naslova III te uredbe	Nevezano plačilo
Shema enotnega plačila na površino	Člen 36 te uredbe	Nevezano plačilo
Prerazporeditveno plačilo	Poglavje 2 naslova III te uredbe	Nevezano plačilo
Nevezano plačilo Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje	Poglavje 3 naslova III te uredbe	Nevezano plačilo
Plačilo za območja z naravnimi omejitvami	Poglavje 4 naslova III te uredbe	Nevezano plačilo
Plačilo za mlade kmete	Poglavje 5 naslova III te uredbe	Nevezano plačilo
Prostovoljna vezana podpora	Poglavje 1 naslova IV te uredbe	
Posebno plačilo za bombaž	Poglavje 2 naslova IV te uredbe	Plačilo na površino
Shema za male kmete	Naslov V te uredbe	Nevezano plačilo
POSEI	Poglavje IV Uredbe EU št. 228/ 2013	Neposredna plačila v okviru ukrepov, določenih v programih
Egejski otoki	Poglavje IV Uredbe (EU) št. 229/2013	Neposredna plačila v okviru ukrepov, določenih v programih

PRILOGA II

Nacionalne zgornje meje iz člena 6

(v tisočih EUR)

Koledarsko leto	2015	2016	2017	2018	2019 in naslednje leto
Belgija	536 076	528 124	520 170	512 718	505 266
Bolgarija	721 251	792 449	793 226	794 759	796 292
Česka	874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
Danska	916 580	907 108	897 625	889 004	880 384
Nemčija	5 144 264	5 110 446	5 076 522	5 047 458	5 018 395
Estonija	121 870	133 701	145 504	157 435	169 366
Irska	1 215 003	1 213 470	1 211 899	1 211 482	1 211 066
Grčija	2 039 122	2 015 116	1 991 083	1 969 129	1 947 177
Španija	4 842 658	4 851 682	4 866 665	4 880 049	4 893 433
Francija	7 553 677	7 521 123	7 488 380	7 462 790	7 437 200
Hrvaška (*)	130 550	149 200	186 500	223 800	261 100
Italija	3 902 039	3 850 805	3 799 540	3 751 937	3 704 337
Ciper	50 784	50 225	49 666	49 155	48 643
Latvija	195 649	222 363	249 020	275 887	302 754
Litva	417 890	442 510	467 070	492 049	517 028
Luksemburg	33 603	33 545	33 486	33 459	33 431
Madžarska	1 271 593	1 270 410	1 269 187	1 269 172	1 269 158
Malta	5 127	5 015	4 904	4 797	4 689
Nizozemska	780 815	768 340	755 862	744 116	732 370
Avstrija	693 065	692 421	691 754	691 746	691 738
Poljska	2 987 267	3 004 501	3 021 602	3 041 560	3 061 518
Portugalska	565 816	573 954	582 057	590 706	599 355
Romunija	1 629 889	1 813 795	1 842 446	1 872 821	1 903 195
Slovenija	137 987	136 997	136 003	135 141	134 278
Slovaška	380 680	383 938	387 177	390 781	394 385
Finska	523 333	523 422	523 493	524 062	524 631
Švedska	696 890	697 295	697 678	698 723	699 768
Združeno kraljestvo	3 555 915	3 563 262	3 570 477	3 581 080	3 591 683

(*) Hrvaška nacionalna zgornja meja za koledarsko leto 2020 je 298 400 000 EUR, za leto 2021 je 335 700 000 EUR, za leto 2022 pa 373 000 000 EUR.

PRILOGA III

Neto zgornje meje iz člena 7

(v milijonih EUR)

Koledarsko leto	2015	2016	2017	2018	2019 in naslednje leto
Belgija	536,1	528,1	520,2	512,7	505,3
Bolgarija	723,6	795,1	795,8	797,4	798,9
Česka	874,5	873,7	872,8	872,8	872,8
Danska	916,6	907,1	897,6	889,0	880,4
Nemčija	5 144,3	5 110,4	5 076,5	5 047,5	5 018,4
Estonija	121,9	133,7	145,5	157,4	169,4
Irska	1 215,0	1 213,5	1 211,9	1 211,5	1 211,1
Grčija	2 227,0	2 203,0	2 178,9	2 157,0	2 135,0
Španija	4 903,6	4 912,6	4 927,6	4 941,0	4 954,4
Francija	7 553,7	7 521,1	7 488,4	7 462,8	7 437,2
Hrvaška (*)	130,6	149,2	186,5	223,8	261,1
Italija	3 902,0	3 850,8	3 799,5	3 751,9	3 704,3
Ciper	50,8	50,2	49,7	49,2	48,6
Latvija	195,6	222,4	249,0	275,9	302,8
Litva	417,9	442,5	467,1	492,0	517,0
Luksemburg	33,6	33,5	33,5	33,5	33,4
Madžarska	1 271,6	1 270,4	1 269,2	1 269,2	1 269,2
Malta	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
Nizozemska	780,8	768,3	755,9	744,1	732,4
Avstrija	693,1	692,4	691,8	691,7	691,7
Poljska	2 987,3	3 004,5	3 021,6	3 041,6	3 061,5
Portugalska	566,0	574,1	582,2	590,9	599,5
Romunija	1 629,9	1 813,8	1 842,4	1 872,8	1 903,2
Slovenija	138,0	137,0	136,0	135,1	134,3
Slovaška	380,7	383,9	387,2	390,8	394,4
Finska	523,3	523,4	523,5	524,1	524,6
Švedska	696,9	697,3	697,7	698,7	699,8
Združeno kraljestvo	3 555,9	3 563,3	3 570,5	3 581,1	3 591,7

(*) Hrvaška neto zgornja meja za koledarsko leto 2020 je 298 400 000 EUR, za leto 2021 je 335 700 000 EUR, za leto 2022 pa 373 000 000 EUR.

PRILOGA IV

Zgornje meje za prilagoditve pragov iz člena 10(2)

Država članica	Omejitev za prag v EUR (člen 10(1)(a))	Omejitev za prag v hektarjih (člen 10(1)(b))
Belgija	400	2
Bolgarija	200	0,5
Česka	200	5
Danska	300	5
Nemčija	300	4
Estonija	100	3
Irska	200	3
Grčija	400	0,4
Španija	300	2
Francija	300	4
Hrvaška	100	1
Italija	400	0,5
Ciper	300	0,3
Latvija	100	1
Litva	100	1
Luksemburg	300	4
Madžarska	200	0,3
Malta	500	0,1
Nizozemska	500	2
Avstrija	200	2
Poljska	200	0,5
Portugalska	200	0,3
Romunija	200	0,3
Slovenija	300	0,3
Slovaška	200	2
Finska	200	3
Švedska	200	4
Združeno kraljestvo	200	5

PRILOGA V

Finančne določbe iz členov 10, 16 in 18, ki se uporabljajo za Bolgarijo in Romunijo

A. Zneski za uporabo točke (a) člena 10(1) in za izračun nacionalne zgornje meje za plačila iz člena 16 v letu 2015:

Bolgarija: 790 909 000 EUR

Romunija: 1 783 426 000 EUR

B. Skupni znesek nacionalnih neposrednih plačil, ki dopolnjujejo shemo osnovnega plačila iz člena 18(1) v letu 2015:

Bolgarija: 69 657 000 EUR

Romunija: 153 536 000 EUR

C. Skupni znesek nacionalnih neposrednih plačil, ki dopolnjujejo posebno plačilo za bombaž iz člena 18(2) v letu 2015:

Bolgarija: 258 952 EUR

—

PRILOGA VI

Finančne določbe iz členov 10 in 19, ki se uporabljajo za Hrvaško

A. Zneski za uporabo točke (a) člena 10(1):

373 000 000 EUR

B. Skupni zneski dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil iz člena 19(3):

(v tisočih EUR)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
242 450	223 800	186 500	149 200	111 900	74 600	37 300

PRILOGA VII

Najvišji zneski, ki se v skladu s členom 20(2) dodajo zneskom iz Priloge II

(v tisočih EUR)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

PRILOGA VIII

Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva iz člena 41(4)

Država članica	Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva (v hektarjih)
Belgija	29
Bolgarija	6
Česka	89
Danska	60
Nemčija	46
Estonija	39
Irska	32
Grčija	5
Španija	24
Francija	52
Hrvaška	5,9
Italija	8
Ciper	4
Latvija	16
Litva	12
Luksemburg	57
Madžarska	7
Malta	1
Nizozemska	25
Avstrija	19
Poljska	6
Portugalska	13
Romunija	3
Slovenija	6
Slovaška	28
Finska	34
Švedska	43
Združeno kraljestvo	54

PRILOGA IX

Seznam enakovrednih praks iz člena 43(3)

I. Prakse, enakovredne diverzifikaciji kmetijskih rastlin:

1) Diverzifikacija kmetijskih rastlin

Zahteva: vsaj tri kmetijske rastline, glavna kmetijska rastlina pokriva največ 75 % in uporablja se eden ali več od naslednjih pogojev:

- so vsaj štiri kmetijske rastline,
- uporabljajo se nižji najvišji pragovi,
- obstaja ustrežnejša izbira kmetijske rastline, kot so leguminoze beljakovinske rastline ali kmetijske rastline, ki jih ni treba namakati ali tretirati s pesticidi, odvisno od primera,
- vključene so regionalne sorte starih ali tradicionalnih/ogroženih vrst kmetijskih rastlin (na vsaj 5 % površin, na katerih se izvaja kolobarjenje).

2) Kolobarjenje

Zahteva: vsaj tri kmetijske rastline, glavna kmetijska rastlina pokriva največ 75 % in uporablja se eden ali oba naslednja pogoja:

- upošteva se za okolje ugodnejše večletno zaporedje kmetijskih rastlin in/ali praha,
- so vsaj štiri kmetijske rastline.

3) Zimska talna odeja (*)

4) Naknadni posevki (*)

II. Prakse, enakovredne ohranjanju trajnega travinja:

1) Gospodarjenje s travniki ali pašniki

Zahteva: ohranjanje trajnega travinja in eden ali več od naslednjih pogojev:

- režim košnje ali način košnje (datum, metode, omejitve),
- ohranjanje krajinskih značilnosti na trajnem travinju in nadzor nad grmičevjem,
- posebne sorte trav in/ali način sejanja ob obnavljanju, odvisno od vrste travinja (brez uničevanja visoke naravne vrednosti),
- odstranjevanje rastlinja za krmo ali seno,
- ustrezno gospodarjenje s strmimi pobočji,
- način gnojenja,
- omejitve pri uporabi pesticidov.

2) Sistemi ekstenzivnega pašništva

Zahteva: ohranjanje trajnega travinja in eden ali več od naslednjih pogojev:

- ekstenzivno pašništvo (čas, največja gostota živine),

(*) Prakse upoštevajo izračun iz točke (c) člena 43(12).

- ovčarstvo ali planšarstvo,
- uporaba lokalnih ali tradicionalnih pasem za pašo na trajnem travinju.

III. Prakse, enakovredne upravljanju površin z ekološkim pomenom:

Zahteva: uporablja se katera koli izmed naslednjih praks na deležu ornega zemljišča, določenem v skladu s členom 46(1):

- 1) Ekološka praha
 - 2) Vzpostavitev varovalnih pasov za območja z visoko naravno vrednostjo, območja Natura 2000 ali druga območja, namenjena zaščiti biotske raznovrstnosti, tudi ob živih mejah in vodotokih
 - 3) Upravljanje neobdelovanih varnostnih pasov in ozar (režim košnje, lokalne ali posebne sorte trav in/ali način sejanja, ponovno sejanje regionalnih sort, brez uporabe pesticidov, gnojil in/ali mineralnih gnojil, brez namakanja in brez gaženja tal)
 - 4) Ozare, pasovi skozi polja in zaplate, prilagojene prostoživečim ali posebnim živalskim vrstam (zelnate meje, zaščita gnezd, pasovi z divjimi cveticami, mešanica semen iz lokalnega okolja, nepožete kmetijske rastline)
 - 5) Urejanje (obrezovanje, datumi, metode, obnavljanje) krajinskih značilnosti (drevesa, žive meje, olesenelo obrežno rastlinje, kamniti zidovi (terase), jarki, ribniki)
 - 6) Ohranjanje trave na ornih šotnih zemljiščih ali vlažnih tleh (brez uporabe gnojil in brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev)
 - 7) Pridelava na ornem zemljišču brez uporabe gnojil (mineralnih in naravnih) in/ali fitofarmaceutskih sredstev, brez namakanja in brez sejanja iste poljščine dve leti zapored na istem kraju (*)
 - 8) Pretvorba ornega zemljišča v trajno travinje za ekstenzivno rabo
-

PRILOGA X

Faktorji pretvorbe in utežni faktorji iz člena 46(3)

Značilnosti	Pretvorbeni faktor	Utežni faktor	Površina z ekološkim pomenom
zemljišče v prahi			
terase			
krajinske značilnosti			
varovalni pasovi			
hektarji kmetijsko-gozdnih površin			
pasovi upravičenih hektarov ob gozdu			
površine s hitro rastočim panjevcem			
pogozdene površine iz člena 32(2)(b)(ii)			
površine z naknadnimi posevki ali ozelenitvijo			
površine s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik			

PRILOGA XI

Korelacijska tabela

iz člena 72(2)

Uredba (ES) št 73/2009	ta uredba	Uredba (EU) št 1306/2013
člen 1	člen 1	—
člen 2	člen 4	—
člen 3	člen 5	—
člen 4(1)	—	člen 91
člen 4(2)	—	člen 95
člen 5	—	člen 93
člen 6(1)	—	člen 94
člen 6(2)	—	—
člen 7	—	—
člen 8	člen 7	—
člen 9	—	—
člen 10	—	—
člen 10a	—	—
člen 10b	—	—
člen 10c	—	—
člen 10d	—	—
člen 11	člen 8	člen 26(1) in (2)
člen 11(3)	člen 8(2)	—
člen 11a	člen 8(3)	—
člen 12(1) in (2)	—	člen 12
člen 12(3)	—	člen 14
člen 12(4)	—	—
člen 13	—	člen 13(2)
člen 14	—	člen 67
člen 15	—	člen 68(1) in (2)
člen 16	—	člen 69
člen 17	—	člen 70
člen 18	—	člen 71
člen 19	—	člen 72

Uredba (ES) št 73/2009	ta uredba	Uredba (EU) št 1306/2013
člen 20	—	člen 74(1), (2) in (3)
člen 21	—	člen 74(4)
člen 22	—	člen 96
člen 23	—	člen 97
člen 24	—	člen 99
člen 25	—	člen 100
člen 26	—	člen 61
člen 27(1)	—	člen 102(3)
člen 27(2)	—	člen 47
člen 27(3)	—	člen 68(3)
člen 28(1)	člen 10	—
člen 28(2)	člen 9(3)	—
člen 28(3)	člen 31(1)(a) (i) in (ii)	—
člen 29	—	člen 75
člen 30	—	člen 60
člen 31	—	člen 2(2)
člen 32	člen 15	—
člen 33	—	—
člen 34 (2)	člen 32(2) in (4)	—
člen 35	člen 33	—
člen 36	—	—
člen 37	člen 12	—
člen 38	—	—
člen 39(1)	člen 32(6)	—
člen 39(2)	člen 35(3)	—
člen 40(1)	člen 6(1)	—
člen 41(1)	člen 30(1)	—
člen 41(2)	člen 30(3) in (6)	—
člen 41(3)	člen 30(3) in (7)(a)	—
člen 41(4)	—	—
člen 41(5)	člen 30(10)	—
člen 41(6)	—	—
člen 42	člen 31(1)(b)	—
člen 43(1)	člen 34(1), (2) in (3)	—

Uredba (ES) št 73/2009	ta uredba	Uredba (EU) št 1306/2013
člen 43(2)	—	—
člen 43(3)	člen 34(4)	—
člen 44	—	—
člen 45	—	—
člen 46	—	—
člen 47	—	—
člen 48	—	—
člen 49	—	—
člen 50	—	—
člen 51	—	—
člen 52	—	—
člen 53	—	—
člen 54	—	—
člen 55	—	—
člen 56	—	—
člen 57	—	—
člen 57a	člen 20 in Priloga VII	—
člen 58	—	—
člen 59	—	—
člen 60	—	—
člen 61	—	—
člen 62	—	—
člen 63	—	—
člen 64	—	—
člen 65	—	—
člen 66	—	—
člen 67	—	—
člen 68	—	—
člen 69	—	—
člen 70	—	—
člen 71	—	—
člen 72	—	—
člen 73	—	—
člen 74	—	—

Uredba (ES) št 73/2009	ta uredba	Uredba (EU) št 1306/2013
člen 75	—	—
člen 76	—	—
člen 77	—	—
člen 78	—	—
člen 79	—	—
člen 80	—	—
člen 81	—	—
člen 82	—	—
člen 83	—	—
člen 84	—	—
člen 85	—	—
člen 86	—	—
člen 87	—	—
člen 88	člen 56	—
člen 89	člen 57	—
člen 90	člen 58	—
člen 91	člen 59	—
člen 92	člen 60	—
člen 93	—	—
člen 94	—	—
člen 95	—	—
člen 96	—	—
člen 97	—	—
člen 98	—	—
člen 99	—	—
člen 100	—	—
člen 101	—	—
člen 102	—	—
člen 103	—	—
člen 104	—	—
člen 105	—	—
člen 106	—	—
člen 107	—	—
člen 108	—	—

Uredba (ES) št 73/2009	ta uredba	Uredba (EU) št 1306/2013
člen 109	—	—
člen 110	—	—
člen 111	—	—
člen 112	—	—
člen 113	—	—
člen 114	—	—
člen 115	—	—
člen 116	—	—
člen 117	—	—
člen 118	—	—
člen 119	—	—
člen 120	—	—
člen 121	člena 16 in 17	—
člen 121a	—	člen 98, drugi pododstavek
člen 122	—	—
člen 123	—	—
člen 124(1) do (5), (7) in (8)	—	—
člen 124(6)	—	člen 98, prvi pododstavek
člen 125	—	—
člen 126	—	—
člen 127	—	—
člen 128	—	—
člen 129	—	—
člen 130	—	—
člen 131	—	—
člen 132	člena 18 in 19	—
člen 133	—	—
člen 133a	člen 37	—
člen 134 (črtan)	—	—
člen 135 (črtan)	—	—
člen 136	—	—
člen 137	—	—
člen 138	člen 3	—
člen 139	člen 13	—
člen 140	člen 67	—

Uredba (ES) št 73/2009	ta uredba	Uredba (EU) št 1306/2013
člen 141	člen 71	—
člen 142(a) do (q) in (s)	člen 70	—
člen 142(r)	člen 69	—
člen 143	—	—
člen 144	—	—
člen 145	—	—
člen 146	člen 72	—
člen 146a	—	—
člen 147	člen 73	—
člen 148	—	—
člen 149	člen 74	—
Priloga I	Priloga I	—
Priloga II	—	Priloga II
Priloga III	—	Priloga II
Priloga IV	Priloga III	—
Priloga V	—	—
Priloga VI	—	—
Priloga VII	Priloga IV	—
Priloga VIII	Priloga II	—
Priloga IX	—	—
Priloga X	—	—
Priloga XI	—	—
Priloga XII	—	—
Priloga XIII	—	—
Priloga XIV	—	—
Priloga XV	—	—
Priloga XVI	—	—
Priloga XVII	—	—
Priloga XVIIa	—	—

UREDBA (EU) št. 1308/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

čim bolj uskladiti, racionalizirati in poenostaviti določbe, zlasti tiste, ki obsegajo več kot en kmetijski sektor, ter omogočiti, da lahko Komisija z delegiranimi akti sprejme ne bistvene elemente ukrepov.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti prvega pododstavka člena 42 in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

(2) Ta uredba bi morala vsebovati vse osnovne elemente skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov.

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

(3) Ta uredba bi se morala uporabljati za vse kmetijske proizvode s seznama v Prilogi I k Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), da se zagotovi skupna ureditev trga za vse tovrstne proizvode, kot zahteva člen 40(1) PDEU.

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenj Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

(4) Treba bi bilo pojasniti, da bi se morale za ukrepe iz te uredbe načeloma uporabljati Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ in določbe, sprejete na njeni podlagi. Zlasti Uredba (EU) št. 1306/2013 predpisuje določbe za zagotavljanje upoštevanja obveznosti, predpisanih z določbami v zvezi s SKP, vključno s pregledi in uporabo upravnih ukrepov in upravnih kazni v primeru neupoštevanja, ter pravila v zvezi s pologom in sprostitev varščin ter izterjavo nepravilno izplačanih zneskov.

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Skupna kmetijska politika proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem“, so opredeljeni morebitni izzivi, cilji in usmeritve skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2013. Na podlagi razprave o tem sporočilu bi bilo treba SKP s 1. januarjem 2014 reformirati. V reformo bi morali biti zajeti vsi glavni akti SKP, tudi Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 ⁽⁵⁾. Zaradi obsega reforme je primerno razveljaviti navedeno uredbo in jo nadomestiti z novo uredbo o skupni ureditvi trgov kmetijskih proizvodov. Z reformo bi bilo treba tudi

(5) Na podlagi člena 43(3) PDEU Svet sprejme ukrepe o določitvi cen, prelevmanov, pomoči in količinskih omejitvah. Kadar se uporablja člen 43(3) PDEU, bi morala ta uredba zaradi jasnosti izrecno navajati dejstvo, da bo Svet sprejel ukrepe na tej pravni podlagi.

(6) Da bi dopolnili ali spremenili nekatere ne bistvene določbe te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejema akte. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 8. marca 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 191, 29.6.2012, str. 116 in UL C 44, 15.2.2013, str. 158.

⁽³⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 174.

⁽⁴⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2013. (še ni objavljeno v Uradnem listu)

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembrom 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

- (7) V tej uredbi bi bilo treba opredeliti določene pojme za določene sektorje. Zaradi upoštevanja posebnosti sektorja riža bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov za spremembo opredelitev pojmov, ki se nanašajo na sektor riža, kolikor je to potrebno zaradi tržnih trendov.
- (8) Ta uredba se nanaša na opis proizvodov in vsebuje navedbo tarifnih števil ali podštevil kombinirane nomenklature. Zaradi sprememb nomenklature skupne carinske tarife bodo v prihodnje morda potrebne tehnične prilagoditve te uredbe. Zaradi upoštevanja takšnih sprememb bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov za potrebne tehnične prilagoditve. Zaradi jasnosti in enostavnosti bi bilo treba razveljaviti Uredbo Sveta (EGS) št. 234/79 ⁽¹⁾, ki trenutno podeljuje takšno pooblastilo, ter pooblastilo vključiti v to uredbu.
- (9) Določiti bi bilo treba tržna leta za žita, riž, sladkor, posušeno krmo, semena, vino, oljčno olje in namizne oljke, lan in konopljo, sadje in zelenjavo, predelano sadje in zelenjavo, banane, mleko in mlečne proizvode ter sviloprejke, ki bi morala biti čim bolj prilagojena biološkimi proizvodnim cikli vsakega od teh proizvodov.
- (10) Da bi se stabilizirali trgi in zagotovil primeren življenjski standard za kmetijsko skupnost, je bil oblikovan diferenciran sistem tržne podpore za različne sektorje in uvedene so bile sheme neposredne podpore, ob upoštevanju različnih potreb v vsakem od teh sektorjev na eni strani in medsebojne odvisnosti različnih sektorjev na drugi strani. To so ukrepi v obliki javne intervencije ali izplačila pomoči za zasebno skladiščenje. Še vedno je treba ohraniti ukrepe tržne podpore ter jih obenem racionalizirati in poenostaviti.
- (11) Treba bi bilo določiti lestvice Unije za razvrščanje, označevanje in pripravo trupov v sektorjih govejega, telečjega, prašičjega, ovčjega in kozjega mesa za namene beleženja cen in uporabe intervencijskih ureditev v teh sektorjih. Poleg tega je namen takšnih lestvic Unije izboljšati preglednost trga.
- (12) Zaradi jasnosti in preglednosti bi bilo treba določbe o javni intervenciji podvreči skupni strukturi, pri čemer bi bilo treba nadaljevati politiko, ki se izvaja v vsakem sektorju. V ta namen je primerno razlikovati med referenčnimi pragi in intervencijskimi cenami ter opredeliti
- slednje. Pri tem je zlasti pomembno pojasniti, da uporabljenim administrativno določenim cenam iz prvega stavka osmega odstavka Priloge 3 k Sporazumu STO o kmetijstvu (tj. tržno-cenovni podpori) ustrezajo samo intervencijske cene za javno intervencijo. V povezavi s tem bi bilo treba razumeti, da lahko tržna intervencija poteka v obliki javne intervencije, kot tudi v drugih oblikah intervencije, ki ne temeljijo na predhodno določenih navedbah cen.
- (13) Kot je glede na prakso in izkušnje iz prejšnjih skupnih ureditev trga (SUT) primerno za vsak zadevni sektor, bi moral biti sistem javne intervencije na voljo v določenih obdobjih leta in biti v teh obdobjih na voljo stalno ali odvisno od tržnih cen.
- (14) Cena javne intervencije bi morala biti za določene količine nekaterih proizvodov fiksna, v drugih primerih pa odvisna od razpisov, pri čemer naj odraža prakso in izkušnje iz prejšnjih SUT.
- (15) V tej uredbi bi bilo treba predvideti možnost odpreme proizvodov, odkupljenih z javno intervencijo. Take ukrepe bi bilo treba izvesti na način, s katerim se je mogoče izogniti motnjam na trgu in ki zagotavlja enak dostop do blaga in enako obravnavo kupcev.
- (16) Obstoječi program razdeljevanja hrane najbolj ogroženim osebam v Uniji, ki je bil sprejet v okviru SKP, bi morala urejati ločena uredba, sprejeta zato, da bi bili upoštevani cilji socialne kohezije navedenega programa. Kljub temu bi morala ta uredba vsebovati določbo, ki bi omogočala odpremo proizvodov, namenjenih za javno intervencijo, v okviru navedenega programa.
- (17) Za zagotovitev tržnega ravnotežja in stabilizacije tržnih cen bo morda treba dodeliti pomoč za zasebno skladiščenje določenih kmetijskih proizvodov. Da se zagotovi preglednost trga, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določanjem pogojev, na podlagi katerih lahko odloči, da zaradi razmer na trgu dodeli pomoč za zasebno skladiščenje.
- (18) Da bi zagotovili, da so proizvodi, odkupljeni v okviru javne intervencije oziroma za katere se prejema pomoč za zasebno skladiščenje, primerni za dolgotrajno skladiščenje ter so neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti, in upoštevali posebnosti različnih sektorjev za namene zagotavljanja ekonomičnega delovanja javne intervencije in zasebnega skladiščenja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 234/79 z dne 5. februarja 1979 o postopku za prilagajanje nomenklature skupne carinske tarife, ki se uporablja za kmetijske proizvode (UL L 34, 9.2.1979, str. 2).

- zvezi z določitvijo zahtev in pogojev glede kakovosti in upravičenosti, ki jih morajo ti proizvodi izpolnjevati poleg zahtev, določenih v tej uredbi.
- (19) Da bi upoštevali posebnosti sektorjev žit in neoluščenega riža, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo meril kakovosti za odkup in prodajo teh proizvodov.
- (20) Da se zagotovita ustrezna skladiščna zmogljivost in učinkovitost sistema javne intervencije glede stroškovne učinkovitosti, razdeljevanja in dostopa za izvajalce ter da se ohrani kakovost proizvodov, odkupljenih v okviru javne intervencije za odpremo ob koncu obdobja skladiščenja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z zahtevami, ki jih morajo izpolnjevati skladišča za vse proizvode, ki spadajo v okvir javne intervencije, in pravili o skladiščenju proizvodov znotraj in zunaj držav članic, ki so odgovorne zanje in za njihovo obravnavo glede carinskih dajatev in morebitnih drugih zneskov, ki se dodelijo ali poberejo v okviru SKP.
- (21) Da se zagotovi želeni učinek zasebnega skladiščenja na trg, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pravili in pogoji, ki se uporabljajo, kadar je skladiščena količina nižja od pogodbene količine, pogoji za dodelitev predplačila ter pogoji, ki se uporabljajo za ponovno trženje in odpremo proizvodov, zajetih v pogodbah za zasebno skladiščenje.
- (22) Da se zagotovi pravilno delovanje sistemov javne intervencije in zasebnega skladiščenja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določanjem uporabe razpisnih postopkov, dodatnih pogojev, ki jih morajo izpolniti izvajalci, in zahtevo, naloženo izvajalcem, za polog varščine.
- (23) Zaradi upoštevanja tehničnega razvoja ter potreb v sektorjih govejega, telečjega, prašičjega, ovčjega in kozjega mesa ter zaradi potrebe po standardizaciji priprave različnih proizvodov za izboljšanje preglednosti trga, beleženja cen in uporabe ukrepov tržne intervencije bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov za prilagajanje in posodabljanje lestvic Unije za razvrščanje trupov v teh sektorjih ter v zvezi z določanjem nekaterih povezanih dodatnih določb in odstopanj.
- (24) Spodbujati bi bilo treba uživanje sadja in zelenjave, kot tudi mleka in mlečnih proizvodov med šolarji, da bi tako vztrajno povečevali delež takih proizvodov v prehrani otrok v obdobju, ko se njihove prehranjevalne navade še oblikujejo, s tem pa prispevali k uresničevanju ciljev SKP, zlasti k stabilizaciji trgov ter zagotavljanju preskrbe sedaj in v prihodnje. Zato bi bilo treba spodbujati pomoč Unije pri financiranju ali sofinanciranju preskrbe otrok s takšnimi proizvodi v izobraževalnih ustanovah.
- (25) Da se zagotovi dobro proračunsko upravljanje sheme šolskega sadja in zelenjave in sheme šolskega mleka Unije, bi bilo treba določiti ustrezne določbe za vsakega od njih. Pomoč Unije se ne bi smela uporabljati kot nadomestilo financiranja obstoječih nacionalnih shem šolskega sadja in zelenjave in shem šolskega mleka. Zaradi proračunskih omejitev bi morale države članice vseeno imeti možnost, da svoje finančne prispevke v te sheme nadomestijo s prispevki iz zasebnega sektorja. Da bi bile njihove sheme šolskega sadja in zelenjave učinkovite, bodo morda potrebni spremljevalni ukrepi, za katere bi jim moralo biti dovoljeno odobriti nacionalno pomoč. Države članice, ki sodelujejo v shemah, bi morale javnost obvestiti o vlogi pomoči Unije pri subvencioniranju.
- (26) Da bi spodbudili zdrave prehranjevalne navade otrok in zagotovili, da je pomoč namenjena otrokom, ki redno obiskujejo izobraževalne ustanove, ki jih upravljajo ali priznavajo države članice, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s shemo šolskega sadja in zelenjave glede dodatnih meril v zvezi z namenjanjem pomoči, odobritve in izbora prosilcev za pomoč ter priprave nacionalnih ali regionalnih strategij in spremljevalnih ukrepov.
- (27) Da bi zagotovili učinkovito in ciljno porabo sredstev Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s shemo šolskega sadja in zelenjave, ki se nanašajo na metodo prerazporejanja pomoči med državami članicami na podlagi prejetih zahtevkov za pomoč, stroške, za katere je mogoče dodeliti pomoč Unije, tudi možnost določitve splošne zgornje meje teh stroškov, ter obveznost držav članic, da spremljajo in vrednotijo učinkovitost svojih shem šolskega sadja in zelenjave.
- (28) Za spodbujanje ozaveščenosti o shemi šolskega sadja in zelenjave bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z zahtevo, da države članice, ki sodelujejo v shemi šolskega sadja in zelenjave, javnost obvestijo o vlogi pomoči Unije pri subvencioniranju.

- (29) Da bi upoštevali razvoj vzorcev uživanja mlečnih proizvodov, inovacije in trende na trgu mlečnih proizvodov, razpoložljivost proizvodov na različnih trgih v Uniji in prehranske vidike, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s shemo šolskega mleka v zvezi s proizvodi, ki so upravičeni do vključitve v shemo, nacionalnih ali regionalnih strategij države članice, po potrebi vključno s spremljevalnimi ukrepi, ter spremljanja in vrednotenja sheme.
- (30) Da bi zagotovili, da so do pomoči Unije upravičeni ustrezni upravičenci in prosilci ter da je pomoč uporabljena učinkovito in uspešno, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pravili o upravičencih in prosilcih, ki so upravičeni do pomoči, zahtevo, da prosilce odobrijo države članice, ter uporabo mlečnih proizvodov pri pripravi obrokov v izobraževalnih ustanovah.
- (31) Da bi zagotovili, da prosilci za pomoč spoštujejo svoje obveznosti, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z zahtevo za polog varščine, kadar je izplačano predplačilo pomoči.
- (32) Za spodbujanje ozaveščenosti o shemi šolskega mleka bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pogoji, v skladu s katerimi države članice javnost obveščajo o njihovi udeležbi v tej shemi ter da shemo subvencionira Unija.
- (33) Da bi zagotovili, da je pomoč upoštevana v ceni proizvodov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z vzpostavitevjo spremljanja cen v okviru sheme šolskega mleka.
- (34) Financiranje Unije je potrebno, da se priznane organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev ali medpanožne organizacije spodbudijo k pripravi delovnih programov za izboljšanje proizvodnje in trženja oljčnega olja in namiznih oljk. V tem okviru bi morala ta uredba določati, da bo podpora Unije dodeljena v skladu s prednostnimi ukrepi za dejavnosti, ki se izvajajo v okviru zadevnih delovnih programov. Vendar bi bilo treba zmanjšati sofinanciranje in tako izboljšati učinkovitost takih programov.
- (35) Da se zagotovi učinkovita in uspešna poraba pomoči Unije, ki se odobri organizacijam proizvajalcev, združenjem organizacij proizvajalcev ali medpanožnim organizacijam v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk, da bi izboljšale kakovost proizvodnje oljčnega olja in namiznih oljk, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s posebnimi ukrepi, ki jih je mogoče financirati iz pomoči Unije, ter dejavnostmi in stroški, ki jih ni mogoče financirati iz te pomoči, minimalno dodelitvijo finančnih sredstev Unije za posebna področja, zahtevo za polog varščine ter merili, ki jih morajo države članice upoštevati pri izboru in odobritvi delovnih programov.
- (36) V tej uredbi bi bilo treba razlikovati med sadjem in zelenjavo, ki vključujeta sadje in zelenjavo za takojšnjo uporabo, ter sadje in zelenjavo za predelavo na eni strani ter predelanim sadjem in zelenjavo na drugi strani. Pravila o operativnih skladih, operativnih programih in finančni pomoči Unije bi se morala uporabljati samo za prvo skupino, pri čemer bi se morali obe vrsti sadja in zelenjave v tej skupini obravnavati na primerljiv način.
- (37) Proizvodnja sadja in zelenjave je nepredvidljiva, proizvodi pa so pokvarljivi. Celo omejeni presežki lahko povzročijo občutne motnje na trgu. Zato bi bilo treba uvesti ukrepe za obvladovanje kriz, ki bi jih bilo treba še naprej vključevati v operativne programe.
- (38) Pri proizvodnji in trženju sadja in zelenjave bi bilo treba v celoti upoštevati okoljske vidike, vključno s postopki gojenja, ravnanjem z odpadki in odstranitvijo proizvodov, umaknjenih s trga, zlasti glede varstva kakovosti vode, ohranjanja biološke raznovrstnosti in ohranjanja podeželja.
- (39) V okviru politike razvoja podeželja bi bilo treba podpreti ustanavljanje skupin proizvajalcev za vse sektorje v vseh državah članicah. Posebno podporo v sektorju sadja in zelenjave bi bilo zato treba ukiniti.
- (40) Da bi organizacije proizvajalcev in njihova združenja v sektorju sadja in zelenjave dobili večjo odgovornost za svoje finančne odločitve ter da bi se javna sredstva, ki so jim dodeljena, usmerila v prihodnje zahteve, bi bilo treba določiti pogoje za uporabo teh sredstev. Ustrezna rešitev je skupno financiranje operativnih skladov, ki jih ustanovijo organizacije proizvajalcev in njihova združenja. V določenih primerih bi bilo treba dovoliti dodatne možnosti financiranja. Operativne sklade bi bilo treba uporabiti samo za financiranje operativnih programov v sektorju sadja in zelenjave. Zaradi nadziranja izdatkov Unije bi bilo treba omejiti pomoč za organizacije proizvajalcev in njihova združenja, ki ustanovijo operativne sklade.

- (41) V regijah, v katerih je organizacija proizvodnje v sektorju sadja in zelenjave slaba, bi bilo treba dovoliti dodeljevanje dodatne nacionalne finančne pomoči. V primeru držav članic, ki so glede struktur v posebej neugodnem položaju, bi morala pomoč povrniti Unija.
- (42) Da se organizacijam proizvajalcev in njihovim združenjem v sektorju sadja in zelenjave zagotovi učinkovita, usmerjena in vzdržna podpora, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z operativnimi skladi in operativnimi programi, nacionalnim okvirom in nacionalno strategijo za operativne programe glede obveznega spremljanja in vrednotenja učinkovitosti nacionalnega okvira in nacionalnih strategij, finančno pomočjo Unije, ukrepi za preprečevanje in obvladovanje kriz in nacionalno finančno pomočjo.
- (43) Pomembno je, da se predvidijo podporni ukrepi v vinskem sektorju, ki okrepijo konkurenčne strukture. Medtem ko naj bi te ukrepe določila in financirala Unija, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da same izberejo primerne ukrepe, ki bodo ustrezali potrebam njihovih regionalnih organov, po potrebi ob upoštevanju njihovih posebnosti, in jih vključijo v nacionalne podporne programe. Države članice bi morale biti odgovorne za izvajanje takih programov.
- (44) Eden od ključnih ukrepov, upravičenih do nacionalnih podpornih programov, bi morala biti promocija in trženje vin Unije. S podpiranjem inovativnosti je mogoče izboljšati tržnost in konkurenčnost proizvodov vinske trte iz Unije. Še naprej bi morale biti zajete dejavnosti prestrukturiranja in preusmeritve zaradi njihovih pozitivnih strukturnih učinkov na vinski sektor. Podpora bi bilo treba zagotoviti tudi za naložbe v vinskem sektorju, namenjene izboljšanju gospodarske uspešnosti podjetij. Podpora za destilacijo stranskih proizvodov bi morala biti ukrep, ki je na voljo državam članicam, ki želijo takšen instrument uporabljati za zagotovitev kakovosti vina ob varovanju okolja.
- (45) Preventivni instrumenti, kot so zavarovanje letine, vzajemni skladi in zelena trgatev, bi morali biti upravičeni do podpore v okviru podpornih programov za vino, da bi spodbudili odgovoren pristop do kriznih razmer.
- (46) Določbe o podpori vinogradnikom z dodelitvijo pravic do plačila, kakor so odločile države članice, se bodo uporabljale od finančnega leta 2015 v skladu s členom 103n Uredbe (ES) št. 1234/2007 pod pogoji iz navedene določbe.
- (47) Da se zagotovi, da podporni programi držav članic za vino dosežejo svoje cilje in da se sredstva Unije uporabijo uspešno in učinkovito, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pravili: o odgovornosti za izdatke med datumom, ko Komisija prejme podporne programe, in spremembe podpornih programov, ter datumom začetka njihove uporabe; s pravili glede vsebine podpornih programov ter izdatkih, upravnih in kadrovskih stroškov ter dejavnostih, ki se lahko vključijo v podporne programe držav članic, ter pogojih in možnosti plačevanja prek posrednikov v primeru podpore za zavarovanje letine, s pravili o zahtevi za polog varščine v primeru izplačanega predplačila; s pravili o uporabi nekaterih izrazov; s pravili o določitvi zgornje meje za izdatke za ponovno zasaditev sadovnjakov iz zdravstvenih ali fitosanitarnih razlogov; s pravili o preprečevanju dvojnega financiranja projektov; s pravili na podlagi katerih morajo proizvajalci umakniti stranske proizvode vinarstva in o izjemah od te obveznosti, da se prepreči dodatno upravno breme, ter s pravili za prostovoljno certificiranje žganjarn in s pravili o možnosti držav članic, da ustvarijo pogoje za pravilno delovanje podpornih ukrepov.
- (48) Za čebelarstvo so značilni raznovrstnost proizvodnih pogojev in pridelkov ter razpršenost in različnost gospodarskih subjektov, tako v fazi proizvodnje kot trženja. Poleg tega je zaradi vedno večjega vpliva nekaterih škodljivcev na zdravje čebel in zlasti zaradi širjenja varoze več državah članicah v zadnjih letih in zaradi težav, ki jih ta bolezen povzroča pri proizvodnji medu, še vedno potrebno ukrepanje Unije, saj varoze ni mogoče popolnoma izkoreniniti in jo je treba zdraviti z odobrenimi proizvodi. Glede na te okoliščine bi bilo treba za izboljšanje proizvodnje in trženja čebelarskih proizvodov v Uniji vsaka tri leta pripraviti nacionalne programe za ta sektor, da bi se izboljšali splošni pogoji za proizvodnjo in trženje čebelarskih proizvodov. Te nacionalne programe bi morala delno financirati Unija.
- (49) Treba bi bilo določiti, katere ukrepe je mogoče vključiti v čebelarske programe. Da bi zagotovili, da je shema pomoči Unije prilagojena najnovejšemu razvoju ter da se z zajetimi ukrepi dejansko izboljšujejo splošni pogoji za proizvodnjo in trženje čebelarskih proizvodov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s posodabljanjem seznama ukrepov prek prilagajanja obstoječih ukrepov ali dodajanja novih ukrepov.

- (50) Da se zagotovi učinkovita in uspešna raba sredstev Unije za čebelarstvo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s preprečevanjem prekrivanja financiranja med čebelarskimi programi držav članic in programi razvoja podeželja ter v zvezi z osnovo za dodelitev finančnega prispevka Unije vsaki sodelujoči državi članici.
- (51) V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 73/2009⁽¹⁾ se s 1. januarjem 2010 uporablja nevezano plačilo na površino za hmelj. Da bi lahko organizacije proizvajalcev hmelja tudi v prihodnje opravljale svoje dejavnosti kot doslej, bi bilo treba v posebni določbi predvideti, da se v zadevni državi članici za iste dejavnosti uporabijo enaki zneski. Da bi zagotovili, da so iz pomoči financirani cilji organizacij proizvajalcev, določeni v tej uredbi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z zahtevki za pomoč ter pravili o upravičenih površinah za hmelj in izračunu pomoči.
- (52) Pomoč Unije za gojenje sviloprejk bi bilo treba ločiti in vključiti v sistem neposrednih plačil, pri čemer se sledi pristopu, ki je bil glede pomoči izbran v drugih sektorjih.
- (53) Pomoč za posneto mleko in posneto mleko v prahu, proizvedeno v Uniji in namenjeno uporabi kot krmilo ter predelavi v kazein in kazeinate, se je izkazala za neučinkovito pri podpori trgu, zato bi jo bilo treba odpraviti skupaj s pravili o uporabi kazeina in kazeinativ pri proizvodnji sira.
- (54) V Odločitev, da se prehodna prepoved zasaditve vinske trte na ravni Unije odpravi, je upravičena z dosego glavnih ciljev reforme ureditve trga vina v Uniji, sprejete v letu 2008, zlasti z odpravo dolgotrajnega strukturnega presežka v pridelavi vina ter postopnim večanjem konkurenčnosti in tržne usmerjenosti vinskega sektorja v Uniji. Tak pozitiven razvoj je rezultat precejšnjega zmanjšanja vinogradniških površin v Uniji, odhoda manj konkurenčnih pridelovalcev in postopnega ukinjanja nekaterih ukrepov tržne podpore, kar je odpravilo spodbudo gospodarsko neuspešnim naložbam. Zmanjšanje zmogljivosti dobave in podpora strukturnim ukrepom ter spodbujanje izvoza vina so omogočili boljšo prilagoditev na zmanjšano povpraševanje na ravni Unije, ki je posledica vse manjše potrošnje v državah članicah s tradicijo pridelave vina.
- (55) Vendar pa je možnost postopne rasti povpraševanja na ravni svetovnega trga spodbuda za povečanje zmogljivosti dobave, torej za zasaditev novih vinskih trt v prihodnjem desetletju. Medtem ko bi si bilo treba prizadevati za doseg glavnega cilja, tj. za povečanje konkurenčnosti vinskega sektorja Unije, da bi tako ohranili tržni delež na svetovnem trgu, pa bi prehitre nove zasaditve vinske trte kot odziv na predvidene trende v mednarodnem povpraševanju lahko spet vodile do srednjeročne prekomerne zmogljivosti dobave ter morebitnih socialnih in ekonomskih posledic na določenih vinorodnih območjih. Da bi zagotovili urejeno rast nasadov vinske trte med leti 2016 in 2030, bi bilo treba na ravni Unije uvesti nov sistem za upravljanje zasaditev vinske trte, v obliki sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte.
- (56) Skladno s tem novim sistemom bi se dovoljenja za zasaditev vinske trte lahko izdala, ne da bi pridelovalci nosili stroške, in bi morala poteči po treh letih, če se ne bi izkoristila. To bi prispevalo k hitremu in neposrednemu izkoriščanju dovoljenj s strani pridelovalcev vina, ki so jim bila izdana, ter s tem preprečilo špekulacije.
- (57) Rast novih nasadov vinske trte bi morala biti urejena z zaščitnim mehanizmom na ravni Unije, ki bi temeljil na obveznosti držav članic, da letno izdajo dovoljenja za nove nasade, ki predstavljajo 1 % površine zasajenih vinogradov, vendar pa bi moral zagotavljati prožnost, da bi se lahko odzvali na okoliščine v vsaki državi članici. Države članice bi morale imeti možnost, da na podlagi objektivnih in nediskriminatornih razlogov odločijo, ali bodo na nacionalni ali regionalni ravni zagotovile manjše površine, vključno na ravni območij, ki so upravičena do posebnih zaščitnih oznach porekla in zaščitnih geografskih oznach, ter obenem zagotoviti, da so omejitve, ki jih določijo, večje od 0 % in niso preveč omejujoče glede na cilje, za katere si prizadevajo.
- (58) Da se zagotovi nediskriminatorna izdaja dovoljenj, bi bilo treba določiti nekatera merila, zlasti kadar je skupno število hektarjev, za katere v vlogi zaprosijo proizvajalci večje od skupnega števila hektarjev, ki so na voljo na podlagi vlog, ki jih odobrijo države članice.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

- (59) Izdaja dovoljenj pridelovalcem, ki izkrčujejo obstoječe vinograde, bi morala biti samodejna, in sicer po predložitvi vloge in neodvisno od zaščitnega mehanizma za nove nasade, saj ne prispeva k povečanju skupne površine vinogradov. Države članice bi morale imeti možnost, da za določena območja, na katerih se lahko proizvaja vino z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, na podlagi priporočil priznanih in reprezentativnih strokovnih organizacij omejijo izdajo dovoljenj za ponovne zasaditve.
- (60) Novi sistem dovoljenj za zasaditve vinske trte se ne bi smel uporabljati za države članice, ki ne uporabljajo unijske prehodne ureditve pravic do zasaditve, in bi moral biti prostovoljen za tiste države članice, v katerih je površina, zasajena z vinsko trto, pod določenim pragom kljub uporabi pravic do zasaditve vinske trte.
- (61) Da bi zagotovili nemoten prehod med prejšnjo ureditvijo pravic do zasaditve in novim sistemom, bi bilo treba določiti prehodne določbe, zlasti da bi se izognili pretiranemu zasajevanju pred začetkom novega sistema. Državam članicam bi bilo treba zagotoviti določeno prožnost, ki bi jim omogočila, da rok za vložitev zahtev za pretvorbo pravic do zasaditve v dovoljenja določijo med 31. decembrom 2015 in 31. decembrom 2020.
- (62) Da bi zagotovili usklajeno in uspešno izvajanje novega sistema dovoljenj za zasaditve vinske trte, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pogoji, pod katerimi se sistem ne uporablja za nekatere zasaditve vinske trte, pravili glede meril za upravičenost in prednostnih meril, dodajanjem meril za upravičenost in prednostnih meril, soobstojem vinskih trt, ki bodo izkrčene, in novo zasajenih vinskih trt, ter v zvezi z razlogi, zaradi katerih lahko države članice omejijo izdajo dovoljenj za ponovne zasaditve.
- (63) Nadzor nad nedovoljenimi nasadi bi bilo treba učinkovito izvajati, da bi tako zagotovili skladnost s pravili novega sistema.
- (64) Uporaba standardov za trženje kmetijskih proizvodov lahko prispeva k izboljšanju gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje ter tudi kakovosti takih proizvodov. Uporaba takih standardov je zato v interesu proizvajalcev, trgovcev in potrošnikov.
- (65) Po Sporočilu Komisije o politiki kakovosti kmetijskih proizvodov in razpravah, ki so mu sledile, je primerno ohraniti tržne standarde po sektorjih ali proizvodih, tako da bodo upoštevana pričakovanja potrošnikov in da se bo prispevalo k izboljšanju gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje kmetijskih proizvodov ter k njihovi kakovosti.
- (66) Za tržne standarde bi bilo treba uvesti horizontalne določbe.
- (67) Tržni standardi bi morali biti razdeljeni na obvezna pravila za specifične sektorje ali proizvode in neobvezne rezervirane navedbe, določene na podlagi sektorja ali proizvoda.
- (68) Tržne standarde bi bilo treba načeloma uporabljati za vse zadevne kmetijske proizvode, ki se tržijo v Uniji.
- (69) Ta uredba bi morala vsebovati seznam sektorjev in proizvodov, za katere se lahko uporabljajo tržni standardi. Zaradi upoštevanja pričakovanih potrošnikov in potrebe po izboljšanju kakovosti kmetijskih proizvodov ter gospodarskih pogojev za njihovo proizvodnjo in trženje, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s spreminjanjem tega seznama pod strogimi pogoji.
- (70) Zaradi upoštevanja pričakovanih potrošnikov in izboljšanja gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje ter kakovosti določenih kmetijskih proizvodov ter prilagajanja stalno spreminjajočim se tržnim pogojem in spremembam v povpraševanju potrošnikov ter razvoju zadevnih mednarodnih standardov in zaradi preprečevanja nastajanja ovir za inovacije pri proizvodih, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s sprejemanjem tržnih standardov po sektorjih ali proizvodih v vseh fazah trženja ter odstopanj od takih standardov in izvzetij iz njih. Tržni standardi bi morali med drugim upoštevati naravne in bistvene lastnosti zadevnih proizvodov ter ne bi smeli povzročiti bistvenih sprememb v običajni sestavi zadevnega proizvoda. Tržni standardi bi morali tudi upoštevati možnost, da bodo potrošniki zavedeni zaradi pričakovanih in dojemanih. Odstopanja od standardov ali izvzetja iz njih ne bi smela povzročiti dodatnih stroškov, ki bi jih nosili izključno kmetje.
- (71) Z uporabo tržnih standardov bi bilo treba omogočiti enostavno oskrbovanje trga s proizvodi standardizirane in zadovoljive kakovosti in bi se morali nanašati zlasti na tehnične opredelitve, razvrstitve, predstavitev, trženje in označevanje, pakiranje, način pridelave, konzerviranje, skladiščenje, prevoz, povezano upravno dokumentacijo, certifikacijo in časovne omejitve, omejitve uporabe in odstranitve.

- (72) Ob upoštevanju interesa proizvajalcev, da obveščajo o lastnostih proizvodov in kmetovanja, ter interesa potrošnikov za prejemanje ustreznih in preglednih informacij o proizvodu bi moralo biti mogoče določiti kraj kmetovanja in/ali kraj porekla za vsak primer posebej na ustrezni geografski ravni, pri čemer bi bilo treba obenem upoštevati posebne značilnosti nekaterih sektorjev, zlasti kar zadeva predelane kmetijske proizvode.
- (73) Za proizvode, uvožene iz tretjih držav, bi bilo treba določiti posebna pravila, pod pogojem, da nacionalne določbe, ki veljajo v tretjih državah, upravičujejo odstopanja od tržnih standardov in se zagotovi njihova enakovrednost z zakonodajo Unije. Prav tako je primerno določiti pravila o uporabi tržnih standardov za proizvode, ki se izvozijo iz Unije.
- (74) Proizvodi iz sektorja sadja in zelenjave, ki se sveži prodajajo potrošnikom, bi se morali tržiti samo, če so neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti ter če je navedena država porekla. Da bi zagotovili pravilno uporabo te zahteve in upoštevali nekatere posebne razmere, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s posebnimi odstopanji od te zahteve.
- (75) Po vsej Uniji bi bilo treba izvajati politiko kakovosti ter v ta namen uporabljati certifikacijski postopek za proizvode iz sektorja hmelja in prepovedati trženje proizvodov, za katere certifikat ni bil izdan. Da bi zagotovili pravilno uporabo te zahteve in upoštevali določene posebne razmere, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z ukrepi, ki odstopajo od te zahteve, zaradi izpolnjevanja tržnih zahtev nekaterih tretjih držav ali za proizvode, namenjene za posebno uporabo.
- (76) Za nekatere sektorje in proizvode so opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake pomembni elementi za določitev konkurenčnih pogojev. Zato je primerno, da se za te sektorje in/ali proizvode določijo opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake, ki se lahko v Uniji uporabljajo le za trženje proizvodov, ki izpolnjujejo ustrezne zahteve.
- (77) Da se prilagodijo opredelitve in prodajne oznake določenih proizvodov potrebam, ki so posledica sprememb v potrošniškem povpraševanju, tehničnega napredka ali potrebi po inovacijah pri proizvodih, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s spremembami opredelitev in prodajnih oznak, odstopanji od njih in izvzetji iz njih.
- (78) Da bi pri izvajalcih in v državah članicah zagotovili jasno in pravilno razumevanje opredelitev in prodajnih oznak, določenih za nekatere sektorje, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo v zvezi s pravili za njihovo določitev in uporabo.
- (79) Da se upoštevajo posebne lastnosti posameznega proizvoda ali sektorja, različne faze trženja, tehnični pogoji, vse možne večje praktične težave, pa tudi natančnost in ponovljivost metod analize, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo dovoljenega odstopanja od enega ali več specifičnih standardov, pri čemer se za celotno serijo proizvodov šteje, da ni v skladu s standardom, če se to odstopanje preseže.
- (80) Treba bi bilo določiti nekatere enološke postopke in omejitve za proizvodnjo vina, zlasti kar zadeva rezanje in uporabo nekaterih vrst grozdnega mošta, grozdnega soka in svežega grozdja iz tretjih držav. Da bi bili izpolnjeni mednarodni standardi, bi morala Komisija pri nadaljnjih enoloških postopkih upoštevati enološke postopke, ki jih priporoča Mednarodna organizacija za trto in vino (OIV).
- (81) Treba bi bilo določiti pravila za razvrstitev sort vinske trte, po katerih bi morale države članice, ki pridelajo več kot 50 000 hektolitrov na leto, še naprej odgovorne za razvrščanje sort vinske trte, iz katerih se na njihovih ozemljih lahko prideluje vino. Nekateri sorte vinske trte bi bilo treba izključiti.
- (82) Države članice bi morale imeti možnost, da ohranijo ali sprejmejo določena nacionalna pravila o ravneh kakovosti za mazave maščobe.
- (83) Za vinski sektor bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da omejijo ali izključijo uporabo določenih enoloških postopkov, ohranijo strožje omejitve za vina, ki se pridelujejo na njihovem ozemlju, ter dovolijo poskusno uporabo nedovoljenih enoloških postopkov.
- (84) Da bi zagotovili pravilno in pregledno uporabo nacionalnih pravil za nekatere proizvode in sektorje, kar zadeva tržne standarde, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določanjem pogojev za uporabo takšnih tržnih standardov ter pogojev za posedovanje proizvodov, pridobljenih s poskusnimi postopki, promet z njimi in njihovo uporabo.

- (85) Poleg tržnih standardov bi bilo treba določiti neobvezne navedbe kakovosti, s katerimi se zagotovi, da navedbe, ki opisujejo posebne lastnosti proizvoda oziroma značilnosti kmetovanja ali predelave, niso zlorabljene na trgu ter da se lahko potrošniki zanesejo nanje pri ugotavljanju različnih elementov kakovosti proizvodov. Ob upoštevanju ciljev te uredbe in zaradi jasnosti bi morale biti obstoječe neobvezne navedbe kakovosti našete v tej uredbi.
- (86) Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da določijo pravila v zvezi z odstranitvijo vinskih proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe. Da bi zagotovili pravilno in pregledno uporabo nacionalnih pravil o vinskih proizvodih, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo pogojev za uporabo vinskih proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe.
- (87) Zaradi upoštevanja razmer na trgu ter razvoja tržnih in mednarodnih standardov bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pridržanjem dodatne neobvezne rezervirane navedbe in določanjem pogojev za njeno uporabo, spreminjanjem pogojev za uporabo neobvezne rezervirane navedbe in preklicem neobveznih rezerviranih navedb.
- (88) Da se upoštevajo lastnosti določenih sektorjev in pričakovanja potrošnikov bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo podrobnosti glede zahtev za uvedbo dodatne rezervirane navedbe.
- (89) Da se zagotovi skladnost proizvodov, opisanih z neobveznimi rezerviranimi navedbami, z veljavnimi pogoji uporabe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo dodatnih pravil o uporabi neobveznih rezerviranih navedb.
- (90) Da se upoštevajo posebnosti trgovine med Unijo in nekaterimi tretjimi državami ter posebnih lastnosti določenih kmetijskih proizvodov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov o pogojih, pod katerimi se šteje, da imajo uvoženi proizvodi enakovredno raven skladnosti z zahtevami Unije glede tržnih standardov, in ki dopuščajo ukrepe, ki odstopajo od pravil, v skladu s katerimi se lahko proizvodi v Uniji tržijo samo v skladu s takšnimi standardi, ter pravilih glede uporabe tržnih standardov za proizvode, ki se izvozijo iz Unije.
- (91) Določbe o vinu bi bilo treba uporabljati ob upoštevanju mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU.
- (92) Koncept kakovostnih vin v Uniji temelji med drugim na posebnih lastnostih, ki se pripisujejo geografskemu poreklu vina. Takšna vina potrošniki prepoznajo po zaščiteneh označbah porekla in geografskih označbah. Da se omogoči pregleden in bolj izpopolnjen okvir, ki bi podprl navedbe kakovosti zadevnih proizvodov, bi bilo treba vzpostaviti ureditev za pregledovanje vlog za označbo porekla ali geografsko označbo v skladu s pristopom horizontalne politike Unije za kakovost, ki se uporablja za živila razen vina in žganih pijač, določena v Uredbi (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (93) Da bi ohranili posebne kakovostne lastnosti vin z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo bi bilo treba državam članicam omogočiti, da uporabljajo strožja pravila.
- (94) Da bi bili izpolnjeni pogoji za zaščito v Uniji, bi bilo treba označbe porekla in geografske označbe za vino priznati in registrirati na ravni Unije v skladu s postopkovnimi pravili, ki jih določi Komisija.
- (95) Možnost za zaščito bi morale imeti tudi označbe porekla in geografske označbe iz tretjih držav, če so zaščitene v državi porekla.
- (96) Postopek registracije bi moral vsaki fizični ali pravni osebi z zakonitim interesom v državi članici ali tretji državi omogočiti, da z vložitvijo ugovora uveljavlja svoje pravice.
- (97) Registrirane označbe porekla in geografske označbe bi bilo treba zaščititi pred uporabami, ki izkoriščajo ugled proizvodov, ki izpolnjujejo ustrezne zahteve. Zaradi spodbujanja poštene konkurence in preprečevanja zavažanja potrošnikov bi bilo treba to zaščito razširiti tudi na proizvode in storitve, ki jih ta uredba ne zajema, vključno s proizvodi, ki niso navedeni v Prilogi I k Pogodbama.
- (98) Da se upošteva obstoječe prakse označevanja bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z dovoljevanjem uporabe imena sorte vinske trte, ki vsebuje zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali je iz nje sestavljeno.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

- (99) Da se upoštevajo posebnosti proizvodnje na razmejenem geografskem območju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo dodatnih meril za razmejitev geografskega območja ter omejitvami in odstopanji glede proizvodnje na razmejenem geografskem območju.
- (100) Da se zagotovi kakovost in sledljivost proizvoda bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pogoji, pod katerimi so lahko v specifikacije proizvoda vključene dodatne zahteve.
- (101) Da se zagotovi varstvo zakonitih pravic ali interesov proizvajalcev in izvajalcev, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s tipom vlagatelja, ki lahko vloži vlogo za zaščito označbe porekla ali geografske označbe; pogoji, ki jih je treba upoštevati pri vlogah za zaščito označbe porekla ali geografske označbe; pregledom, ki ga opravi Komisija; postopkom ugovora ter postopki za spremembo, preklic in pretvorbo zaščiteneh označb porekla ali zaščiteneh geografskih označb. To pooblastilo bi moralo zajemati tudi pogoje, ki veljajo za čezmejne vloge; pogoje za vloge v zvezi z geografskimi območji v tretji državi; datum začetka uporabe zaščite ali njene spremembe ter pogoje v zvezi s spremembami specifikacij proizvodov.
- (102) Da se zagotovi ustrezno raven zaščite, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z omejitvami glede zaščiteneh imen.
- (103) Da se zagotovi, da uporaba te uredbe za imena vin, za katera je bila zaščita odobrena pred 1. avgustom 2009 ali za katera je bila vloga za zaščito vložena pred tem datumom, ne vpliva nepotrebno na gospodarske subjekte in pristojne organe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z določitvijo prehodnih pravilo takšnih imenih vin, v zvezi z vini, ki so bila dana na trg ali označena pred določenim datumom, ter v zvezi s spremembami specifikacij proizvodov.
- (104) Določeni izrazi se v Uniji tradicionalno uporabljajo, da potrošniki iz njih dobijo informacije o posebnostih in kakovosti vin, ki dopolnjujejo informacije, ki izhajajo iz zaščiteneh označb porekla in geografskih označb. Da bi zagotovili delovanje notranjega trga in pošteno konkurenco ter se izognili zavajanju potrošnikov, bi morali biti ti tradicionalni izrazi upravičeni do zaščite v Uniji.
- (105) Da se zagotovi ustrezno raven zaščite, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z jezikom in zapisom tradicionalnega izraza, ki ga je treba zaščititi.
- (106) Da se zagotovi varstvo zakonitih pravic proizvajalcev in izvajalcev, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s tipom vlagateljev, ki lahko vložijo vlogo za zaščito tradicionalnega izraza, pogoji za veljavnost vloge za priznanje tradicionalnega izraza, razlogi za ugovarjanje predlaganemu priznanju tradicionalnega izraza, obsegom zaščite, vključno z razmerjem do blagovnih znamk, zaščiteneh tradicionalnih izrazov, zaščiteneh označb porekla ali geografskih označb, homonimov ali določenih imen vinske trte, v zvezi z razlogi za preklic tradicionalnega izraza, datumom vložitve vloge ali zahteve ter v zvezi s postopki, ki jih je treba upoštevati pri vlogah za zaščito tradicionalnega izraza, vključno s pregledom, ki ga opravi Komisija, postopkom ugovora in postopki za preklic in spremembo.
- (107) Da se upoštevajo posebnosti trgovine med Unijo in določenimi tretjimi državami bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pogoji, pod katerimi se tradicionalni izrazi lahko uporabljajo za proizvode iz tretjih držav, in s tem povezanimi odstopanji.
- (108) Opis, označevanje in predstavitve proizvodov vinskega sektorja, ki so zajeti v tej uredbi, lahko pomembno vplivajo na njihovo trženje. Razlike med zakonodajami držav članic pri označevanju proizvodov vinskega sektorja lahko ovirajo nemoteno delovanje notranjega trga. Zato bi bilo treba določiti pravila, ki upoštevajo zakonite interese potrošnikov in pridelovalcev. Zato je primerno določiti predpise Unije o označevanju in predstavitvi.
- (109) Da se zagotovi skladnost z obstoječimi praksami označevanja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z izjemnimi okoliščinami, ki upravičujejo opustitev navedbe izrazov „zaščiteni označba porekla“ ali „zaščiteni geografski označba“.
- (110) Da se upoštevajo posebne značilnosti vinskega sektorja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s predstavitvijo in uporabo navedb na oznakah, ki niso določene v tej uredbi; nekaterimi obveznimi in neobveznimi podrobnostmi ter predstavitvijo.

- (111) Da se zagotovi varstvo zakonitih interesov izvajalcev, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z začasnim označevanjem in predstavitvijo vin z označbo porekla ali geografsko označbo, kadar ta označba porekla ali geografska označba izpolnjuje potrebne zahteve.
- (112) Da se zagotovi, da gospodarski subjekti niso oškodovani, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s prehodnimi določbami glede vina, danega na trg s prehodnega v skladu z zadevnimi pravili, veljavnimi pred 1. avgustom 2009.
- (113) Da se upoštevajo posebnosti trgovine s proizvodi iz vinskega sektorja med Unijo in določenimi tretjimi državami, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z odstopanji od pravil o označevanju in predstavitvi za proizvode, namenjene za izvoz, kadar je to potrebno po pravu zadevne tretje države.
- (114) Po izteku sistema kvot bodo še vedno potrebni posebni instrumenti za zagotovitev uravnotežene porazdelitve pravic in obveznosti med podjetji za proizvodnjo sladkorja in pridelovalci sladkorne pese. Zato bi bilo treba določiti standardne določbe, ki urejajo pisne panožne sporazume med njimi.
- (115) Reforma ureditve trga sladkorja, sprejeta leta 2006, je povzročila daljnosežne spremembe v sektorju sladkorja v Uniji. Da bi se lahko pridelovalci sladkorne pese prilagodili novim razmeram na trgu in večji tržni usmerjenosti sektorja, bi bilo treba sedanji sistem kvot za sladkor podaljšati do konca tržnega leta 2016/2017, ko bo ukinjen.
- (116) Da se upoštevajo posebnosti sektorja sladkorja bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s posodobitvijo tehničnih opredelitev za sektor sladkorja, posodobitvijo odkupnih pogojev za sladkorno peso iz te uredbe ter dodatnimi pravili za določanje bruto in tara mase ter vsebnosti sladkorja v sladkorni pesi, dobavljeni podjetju, ter v zvezi s pravili o pulpi sladkorne pese.
- (117) Nedavne izkušnje so pokazale, da so potrebni posebni ukrepi, s katerimi bi zagotovili zadostno dobavo sladkorja na trg Unije v obdobju, ko se še uporabljajo kvote za sladkor.
- (118) Da se upoštevajo posebnosti sektorja sladkorja in zagotovili ustrezno upoštevanje interesov vseh strani ter glede na to, da je treba preprečevati motnje na trgu, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z: odkupnimi pogoji in dobavnimi pogodbami, posodabljanjem odkupnih pogojev za sladkorno peso iz te uredbe, in merili, ki jih morajo uporabljati podjetja za proizvodnjo sladkorja, ko prodajalcem sladkorne pese dodeljujejo količine sladkorne pese, ki jih bodo zajemale predsetvene pogodbe o dobavi.
- (119) Da se upošteva tehnični napredek, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pripravo seznama proizvodov, pri proizvodnji katerih se lahko uporablja industrijski sladkor, industrijska izoglukoza ali industrijski inulinski sirup.
- (120) Da se zagotovi, da odobrena podjetja, ki proizvajajo ali predelujejo sladkor, izoglukozo ali inulinski sirup, izpolnjujejo svoje obveznosti, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z dodelitvijo in odvzemom odobritve takšnim podjetjem, ter merili za upravne kazni.
- (121) Da se upoštevajo posebnosti sektorja sladkorja in zagotovi ustrezno upoštevanje interesov vseh strani, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pomenom pogojev za delovanje sistema kvot in pogoji za prodajo v najbolj oddaljene regije.
- (122) Da se zagotovil, da pridelovalci dejansko sodelujejo pri odločitvi o prenosu določene količine proizvodnje, bi bilo treba na Komisija prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s prenosom sladkorja.
- (123) Zaradi boljšega izkoriščanja vinogradniških možnosti bi morale države članice Komisiji poslati preglednico pridelovalne zmogljivosti na podlagi registra vinogradov. Da bi države članice spodbudili, da pošljejo preglednico, bi bilo treba podporo za prestrukturiranje in preusmeritev omejiti na tiste države članice, ki so poslale preglednico.
- (124) Da bi države članice lažje spremljale in preverjale pridelovalne zmogljivosti, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z vsebino registra vinogradov ter izjemami.
- (125) Da bi zagotovili zadovoljivo raven sledljivosti zadevnih proizvodov, zlasti zaradi varstva potrošnikov, bi bilo treba vsem proizvodom vinskega sektorja, ki so zajeti v tej uredbi, priložiti spremni dokument, kadar so v obtoku znotraj Unije.

- (126) Da se olajša prevoz vinskih proizvodov in da bi države članice lažje spremljale ta prevoz, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi s pravili: o spremnem dokumentu in njegovi uporabi, o pogojih, pod katerimi spremni dokument šteje za dokument, ki potrjuje zaščitene označbe porekla ali geografske označbe, o obveznosti vodenja registra in njegovi uporabi, o določitvi, kdo vodi register, in o oprostitvah obveznosti vodenja registra ter o dejavnostih, ki jih je treba vključiti v register.
- (127) Ker ne obstaja zakonodaja Unije o formalnih pisnih pogodbah, lahko države članice v okviru nacionalnega pogodbenega prava, določijo obvezno uporabo takšnih pogodb, če pri tem ne kršijo zakonodaje Unije ter zlasti spoštujejo pravilno delovanje notranjega trga in skupne ureditve trga. Ker so razmere v Uniji zelo različne, in v interesu subsidiarnosti, bi morala biti odločitev o tem prepuščena državam članicam. Zaradi zagotovitve ustreznih minimalnih standardov za take pogodbe ter dobrega delovanja notranjega trga in skupne ureditve trga pa bi bilo treba v primeru sektorja mleka in mlečnih proizvodov nekatere osnovne pogoje za uporabo takih pogodb določiti na ravni Unije. Vsi ti osnovni pogoji bi morali biti predmet prostega dogovarjanja. Ker imajo lahko nekatere mlekarske zadruge v statutih določena pravila s podobnim učinkom, bi jih bilo treba zaradi enostavnosti izvzeti iz zahteve za sklenitev pogodbe. Da bi povečali učinkovitost takšnega pogodbenega sistema, bi morale države članice odločiti, ali bi se morale uporabljati, kadar posredniki zbirajo mleko od kmetov, da bi ga dobavili predelovalcem.
- (128) Da bi zagotovili uspešen razvoj proizvodnje in iz tega izhajajoč primeren življenjski standard proizvajalcev mleka, bi bilo treba okrepiti njihovo pogajalsko moč v odnosu do predelovalcev, kar bi moralo omogočiti pravičnejšo porazdelitev dodane vrednosti v dobavni verigi. Za uresničitev teh ciljev SKP bi bilo zato treba sprejeti določbo na podlagi člena 42 in člena 43(2) PDEU, da se organizacijam proizvajalcev, ki jih sestavljajo proizvajalci mleka ali njihova združenja, omogoči, da se z mlekarno skupaj pogajajo o pogodbenih pogojih, vključno s cenami, za vso proizvodnjo surovega mleka svojih članov ali del te proizvodnje. Da bi ohranili dejansko konkurenco na trgu mleka in mlečnih proizvodov, bi morale za to možnost veljati primerne količinske omejitve. Da ne bi ogrozili učinkovitega delovanja zadrug in zaradi jasnosti, bi bilo treba posebej določiti naslednje: ko iz članstva kmeta v zadrugi izhaja obveznost oddaje surovega mleka, in sicer v zvezi z vso kmetovo proizvodnjo mleka ali njenim delom, za kar so pogoji določeni v statutu zadruge ali na njem temelječih pravilih in odločitvah, ti pogoji ne bi smeli biti predmet pogajanj prek organizacije proizvajalcev.
- (129) Glede na pomen zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb, predvsem za občutljive podeželske regije, ter da bi zagotovili dodano vrednost in ohranili zlasti kakovosti sirov z zaščiteno označbo porekla in zaščiteno geografsko označbo ter glede na prenehanje uporabe sistema mlečnih kvot, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da na zahtevo medpanožne organizacije, organizacije proizvajalcev ali skupine, opredeljene v Uredbi (EU) št. 1151/2012, uporabijo pravila za uravnavanje celotne ponudbe takih sirov, proizvedenih na opredeljenem geografskem območju. Takšno zahtevo bi morala podpirati velika večina proizvajalcev mleka, ki predstavljajo veliko večino količine mleka, uporabljenega za proizvodnjo tega sira, v primeru medpanožnih organizacij in skupin pa bi jo morala podpirati velika večina proizvajalcev sira, ki predstavljajo veliko večino proizvodnje tega sira.
- (130) Da bi lahko spremljala tržne trende, Komisija potrebuje pravočasne podatke o količinah oddanega surovega mleka. Zato bi bilo treba določiti, da prvi kupec takšne podatke redno sporoča državam članicam ter da država članica o njih uradno obvesti Komisijo.
- (131) Organizacije proizvajalcev in njihova združenja imajo lahko koristno vlogo pri koncentraciji ponudbe, izboljšanju trženja, načrtovanju in prilagajanju proizvodnje povpraševanju, optimizaciji proizvodnih stroškov in stabilizaciji cen proizvajalcev, izvajanju raziskav, spodbujanju najboljših praks in zagotavljanju tehnične pomoči, ravnanju s stranskimi proizvodi in instrumenti za obvladovanje tveganja, ki so na voljo njihovim članom, s čimer prispevajo h krepitvi položaja proizvajalcev v prehranski verigi.
- (132) Medsektorske organizacije imajo lahko pomembno vlogo pri omogočanju dialoga med udeleženci v dobavni verigi ter pri spodbujanju najboljših praks in preglednosti trga.
- (133) Obstoječa pravila o opredelitvi in priznavanju organizacij proizvajalcev, njihovih združenj in medpanožnih organizacij bi bilo zato treba uskladiti, racionalizirati in razširiti, da bodo omogočali morebitno priznavanje na zahtevo na podlagi statotov, oblikovanih za določene sektorje v skladu s to uredbo. Zlasti bi morali s pogoji za priznanje

in statuti organizacij proizvajalcev zagotoviti, da so takšni organi ustanovljeni na pobudo proizvajalcev in da nadzor nad njimi poteka v skladu s pravili, na podlagi katerih lahko proizvajalci člani demokratično preverjajo svojo organizacijo in njene odločitve.

- (134) Obstoječe določbe v različnih sektorjih, ki krepijo vpliv organizacij proizvajalcev, njihovih združenj in medpanožnih organizacij, tako da državam članicam pod določenimi pogoji omogočajo razširitev nekaterih pravil takšnih organizacij na izvajalce nečlane, so se izkazale za učinkovite ter bi jih bilo treba uskladiti, racionalizirati in razširiti na vse sektorje.
- (135) Treba bi bilo predvideti možnost sprejetja določenih ukrepov za lažjo prilagoditev ponudbe zahtevam trga, kar lahko prispeva k stabilizaciji trgov in k zagotavljanju primernega življenjskega standarda zadevne kmetijske skupnosti.
- (136) Da bi spodbudili ukrepanje organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij za lažje prilagajanje ponudbe zahtevam trga, razen ukrepanj v zvezi z unikom proizvodov s trga, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z: ukrepi za izboljšanje kakovosti, spodbujanje boljše organizacije proizvodnje, predelave in trženja, lažje beleženje gibanja tržnih cen ter omogočanje oblikovanja kratkoročnih in dolgoročnih napovedi na podlagi uporabljenih proizvodnih sredstev.
- (137) Da bi izboljšali delovanje trga za vina, bi morale imeti države članice možnost, da uresničujejo odločitve, ki jih sprejmejo medpanožne organizacije. Vendar bi morala biti pri takih odločitvah izključena ravnanja, ki bi lahko izkrivljala konkurenco.
- (138) Uporaba formalnih pisnih pogodb v sektorju mleka je sicer obravnavana v ločenih določbah, a lahko tovrstne pogodbe obenem pomagajo okrepiti odgovornost izvajalcev v drugih sektorjih in povečati njihovo zavedanje o tem, da je treba bolj upoštevati signale trga, izboljšati prenos cen in ponudbo prilagoditi povpraševanju, lahko pa te pogodbe prispevajo tudi k preprečevanju določenih nepoštenih trgovinskih praks. Ker ne obstaja zakonodaja Unije o tovrstnih pogodbah, lahko države članice v okviru nacionalnega pogodbenega prava določijo obvezno uporabo takšnih pogodb, če pri tem ravnajo skladno s pravom Unije ter zlasti spoštujejo pravilno delovanje notranjega trga in skupne ureditve trga.
- (139) Da bi zagotovili vzdržen razvoj proizvodnje in s tem ustrezen življenjski standard za proizvajalce v sektorju govejega in telečjega mesa in v sektorju oljčnega olja ter za proizvajalce določenih poljščin, bi bilo treba okrepiti njihovo pogajalsko moč v odnosu do izvajalcev nižje v dobavni verigi, s čimer bi omogočili pravičnejšo porazdelitev dodane vrednosti vzdolž te verige. Za uresničitev teh ciljev SKP bi morale priznane organizacije proizvajalcev imeti možnost, da se ob upoštevanju količinskih omejitev pogajajo o pogojih dobavnih pogodb, vključno

s cenami, za vso proizvodnjo svojih članov ali del te proizvodnje, pri čemer si prizadevajo za enega ali več ciljev, in sicer koncentracijo ponudbe, dajanje proizvodov, ki jih proizvedejo njihovi člani, na trg in optimizacijo proizvodnih stroškov, ter pod pogojem da je rezultat zasledovanja teh ciljev združevanje dejavnosti, ki bo po vsej verjetnosti znatno izboljšalo učinkovitost, tako da bodo dejavnosti organizacij proizvajalcev na splošno prispevale k izpolnitvi ciljev člena 39 PDEU. To bi se lahko zgodilo, če bi organizacija proizvajalcev izvajala določene specifične dejavnosti, ki bi imele precejšen pomen z vidika obsega zadevne proizvodnje, njenih stroškov in dajanja proizvoda na trg.

- (140) Da bi se zagotovilo dodano vrednost in ohranilo kakovost, zlasti sušenega stegna z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, bi bilo treba državam članicam pod strogimi pogoji dovoliti, da uporabljajo pravila za uravnavanje ponudbe takšnega sušenega stegna, če taka pravila podpirati velika večina proizvajalcev sušenega stegna, po potrebi pa tudi rejci prašičev na geografskem območju, vezanem na to sušeno stegno.
- (141) Obveznost registracije vseh dobavnih pogodb za hmelj, proizveden v Uniji, je obremenjujoča in bi jo zato bilo treba odpraviti.
- (142) Da bi se zagotovilo, da so cilji in odgovornosti organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij jasno določeni, in da prispevajo k učinkovitosti ukrepov teh organizacij in združenj brez nalaganja nepotrebnega upravnega bremena in ogrožanja načela svobode združevanja, zlasti za nečlane takšnih organizacij, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s: pravili o posebnih ciljih, za katere si takšne organizacije in združenja lahko prizadevajo, si zanje morajo ali ne smejo prizadevati in ki bi po potrebi morali dopolnjevati cilje, določene v tej uredbi; takšnih organizacijah in združenjih, statutih organizacij, ki niso organizacije proizvajalcev, posebnih pogojih, ki se uporabljajo za statute organizacij proizvajalcev v določenih sektorjih, vključno z odstopanji, strukturi, trajanju članstva, velikosti, demokratični odgovornosti in dejavnostih takšnih organizacij in združenj, učinkih, izhajajočih iz združitve; pogojih za priznanje, preklic in začasno prekinitev priznanja, iz tega izhajajočih učinkih ter zahtevah za sprejemanje popravilnih ukrepov v primeru neupoštevanja meril za priznanje;

nadnacionalnih organizacijah in združenjih ter upravni pomoči pri nadnacionalnem sodelovanju; sektorjih, za katere je potrebno dovoljenje države članice in pri katerih se dejavnosti lahko oddajo v izvajanje zunanjim izvajalcem, pogojih in naravi tovrstnih dejavnosti ter zagotavljanju tehničnih sredstev s strani organizacij ali združenj; osnovi za izračun minimalnega obsega ali vrednosti tržne proizvodnje organizacij in združenj; izračunu količine

surovega mleka, za katero se organizacija proizvajalcev pogaja, sprejemu članov, ki niso proizvajalci, v organizacije proizvajalcev ali članov, ki niso organizacije proizvajalcev, v združenja organizacij proizvajalcev;

razširitvi nekaterih pravil organizacij na nečlane in obveznem plačilu članarine za nečlane, vključno z uporabo in dodelitvijo takega plačila s strani navedenih organizacij ter seznamom strožjih pravil v zvezi s proizvodnjo, ki se lahko razširijo, dodatnih zahtevah glede reprezentativnosti organizacij, zadevnih gospodarskih območjih, vključno s preverjanjem njihove opredelitve s strani Komisije, minimalnih obdobjih, v katerih morajo biti pravila veljavna, preden se razširijo, osebah ali organizacijah, za katere se pravila ali prispevki lahko uporabljajo, in okoliščinah, v katerih lahko Komisija zahteva, da se razširitev pravil ali obvezni prispevki zavrnejo ali odpravijo.

- (143) Spremljanje trgovinskih tokov je predvsem vprašanje upravljanja, ki bi se ga morali lotiti na prožen način. Odločitev o uvedbi zahtev za dovoljenja bi bilo treba sprejeti ob upoštevanju potrebe po dovoljenjih za upravljanje zadevnih trgov in zlasti potrebe po spremljanju uvoza ali izvoza zadevnih proizvodov.
- (144) Da bi se upoštevale mednarodne obveznosti Unije in njeni veljavni socialni in okoljski standardi ter standardi za dobrobit živali, potrebe po spremljanju razvoja trgovine in tržnih trendov ter uvoza ali izvoza, potreba po dobrem upravljanju trga in potreba po zmanjšanju upravnega bremena bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s seznamom proizvodov, za katere je treba predložiti uvozno ali izvozno dovoljenje, ter primeri in okoliščinami, v katerih predložitev uvoznega ali izvoznega dovoljenja ni potrebna.
- (145) Da bi se določili dodatni elementi sistema dovoljenj, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pravili o: pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz dovoljenja, njegovih pravnih učinkih in primerih, v katerih je dovoljeno odstopanje od spoštovanja obveznosti uvoza ali izvoza količine, navedene v dovoljenju, ali v katerih je treba navesti poreklo; izdaji uvoznega dovoljenja ali sprostitev v prosti promet, za kar je treba predložiti dokument, ki ga izda tretja država ali subjekt in ki med drugim potrjuje poreklo, pristnost in kakovostne lastnosti proizvodov; prenosu dovoljenja ali omejitvi te prenosljivosti; dodatnih pogojih za uvozna dovoljenja za konopljo in načelu upravne pomoči med državami članicami za preprečevanje ali obravnavanje goljufij in nepravilnosti; ter primerih in okoliščinah, v katerih je treba ali ni treba položiti varščine, ki zagotavlja, da se uvoz ali izvoz proizvodov opravi v času trajanja veljavnosti dovoljenja.
- (146) Bistveni elementi carin, ki se uporabljajo za kmetijske proizvode in odražajo sporazume Svetovne trgovinske organizacije (STO) in dvostranske sporazume, so določeni v skupni carinski tarifi. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje ukrepov za podroben izračun uvoznih dajatev v skladu s temi bistvenimi elementi.
- (147) Za določene proizvode bi bilo treba ohraniti sistem vhodne cene. Da bi se zagotovila učinkovitost sistema vhodne cene, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s preverjanjem – na podlagi uporabe pavšalne uvozne vrednosti – točnosti deklarirane cene pošiljke ter v zvezi z določljivimi pogojev, v katerih se zahteva položitev varščine.
- (148) Da bi preprečili ali odpravili škodljive učinke na trgu Unije, ki bi lahko nastali zaradi uvoza določenih kmetijskih proizvodov, bi bilo treba pri uvozu teh proizvodov zaračunati dodatno dajatev, kadar so izpolnjeni določeni pogoji.
- (149) Pod določenimi pogoji je primerno odpreti in upravljati uvozne tarifne kvote, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, ali iz drugih pravnih aktov Unije. Za uvozne tarifne kvote bi morala sprejeta metoda upravljanja ustrezno upoštevati zahteve po preskrbi obstoječega in hitro rastočega trga proizvodnje, predelave in potrošnje v Uniji v smislu konkurenčnosti, zanesljivosti in trajnosti preskrbe ter potrebo po ohranjanju ravnotežja trga.

- (150) Da bi se spoštovale zaveze iz sporazumov, sklenjenih v okviru urugvajskega kroga večstranskih trgovinskih pogajanj, glede tarifnih kvot za uvoz 2 000 000 ton koruze in 300 000 ton sirka v Španijo in glede tarifnih kvot za uvoz 500 000 ton koruze na Portugalsko, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z oblikovanjem določb, potrebnih za uvoz v okviru zadevnih tarifnih kvot ter po potrebi za javno skladiščenje količin, ki jih uvozijo plačilne agencije zadevnih držav članic.
- (151) Da bi zagotovili pošten dostop do razpoložljivih količin in enako obravnavo izvajalcev v okviru tarifne kvote, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z: določitvijo pogojev in zahtev za upravičenost, ki jih mora izvajalec izpolniti za vložitev zahtevka v okviru tarifne kvote; določitvijo pravil o prenosu pravic med izvajalci in po potrebi omejitvah, ki se uporabljajo za prenos v okviru upravljanja tarifne kvote; pogojevanjem sodelovanja pri tarifni kvoti s pologom varščine; po potrebi določitvijo vseh posebnosti, zahtev ali omejitev, ki se uporabljajo za tarifno kvoto, določeno v mednarodnem sporazumu ali drugem zadevnem aktu.
- (152) Kmetijski proizvodi so v nekaterih primerih lahko upravičeni do posebne obravnave pri uvozu v tretje države, če izpolnjujejo določene zahteve in/ali cenovne pogoje. Za zagotovitev pravilne uporabe takšnega sistema je potrebno upravno sodelovanje med organi tretje države uvoznice in Unije. V ta namen bi moralo biti proizvodom priloženo potrdilo, izdano v Uniji.
- (153) Da bi zagotovili, da so lahko proizvodi, ki se izvažajo, v skladu z mednarodnimi sporazumi, ki jih Unija sklene na podlagi PDEU, upravičeni do posebne obravnave pri uvozu v tretjo državo, če so upoštevani določeni pogoji, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov, s katerimi se predpiše, da morajo pristojni organi držav članic na zahtevo in po ustreznih preverjanjih izdati dokument, ki potrjuje izpolnjevanje pogojev.
- (154) Da bi preprečili motnje na trgu za konopljo za vlakna, ki bi jih povzročili prepovedani pridelki, bi morali s to uredbo predpisati nadzor nad uvozom konoplje in semena konoplje, tako da se zagotovi ustreznost takih proizvodov glede vsebnosti tetrahidrokanabinola. Poleg tega bi moral za uvoz konopljinega semena, ki ni namenjeno setvi, še naprej veljati sistem kontrole, ki določa sistem dovoljenj za zadevne uvoznike.
- (155) Po vsej Uniji se za proizvode iz sektorja hmelja izvaja politika kakovosti. Za uvožene proizvode bi bilo treba v to uredbo vključiti določbe, s katerimi bo zagotovljeno, da bodo uvoženi samo proizvodi, katerih lastnosti so enakovredne vsaj lastnostim najnižje zahtevane kakovosti. Zaradi zmanjšanja upravnega bremena bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s primeri, v katerih ne veljajo obveznosti, povezane s potrdilom o enakovrednosti in označevanjem embalaže.
- (156) Unija je s tretjimi državami sklenila več preferencialnih ureditev dostopa na trg, ki tem državam omogočajo, da v Unijo pod ugodnimi pogoji izvažajo trsni sladkor. Za določen čas bi bilo treba ohraniti s tem povezane določbe o ocenjevanju potreb rafinerij po sladkorju za prečiščevanje in pod določenimi pogoji določbe o pridržanju uvoznih dovoljenj za specializirane uporabnike večjih količin uvoženega surovega trsnega sladkorja, ki se v Uniji štejejo za stalne rafinerije. Da se zagotovi, da je uvoženi sladkor za prečiščevanje prečiščen v skladu s temi zahtevami, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z uporabo izrazov za delovanje uvoznih režimov; pogoji in zahtevami za upravičenost, ki jih mora izpolniti izvajalec, da vložiti zahtevek za uvozno dovoljenje, vključno s pologom varščine, ter pravili o upravnih kaznih, ki se naložijo.
- (157) Sistem carin omogoča opustitev vseh drugih zaščitnih ukrepov na zunanjih mejah Unije. Mehanizem notranjega trga in carin se lahko v izjemnih okoliščinah izkaže za neustreznega. V takšnih primerih bi morala biti Unija, zato da njen trg ne bi ostal brez zaščite pred motnjami, ki bi se lahko pojavile, zmožna nemudoma sprejeti vse potrebne ukrepe. Taki ukrepi bi morali biti v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije.
- (158) Primerno je, da se omogoči opustitev uporabe postopkov aktivnega in pasivnega oplemenitenja, kadar taka ureditev moti ali utegne motiti trg Unije.
- (159) Nadomestila za izvoz v tretje države, ki temeljijo na razliki med cenami v Uniji in na svetovnem trgu ter spadajo v okvir omejitev, določenih z zavezami v STO, bi morali ohraniti kot ukrep, ki bi lahko zajemal določene proizvode, za katere bi se ta uredba uporabljala, kadar bi se razmere na notranjem trgu prekrivale z razmerami, opisanimi za izredne ukrepe. Subvencionirani

izvozi bi morali biti omejeni glede vrednosti in količine, razpoložljivo nadomestilo pa bi moralo znašati nič, pri čemer to ne bi smelo vplivati na uporabo izrednih ukrepov.

- (160) Upoštevanje omejitev, izraženih v vrednosti, bi bilo treba zagotoviti v trenutku določitve izvoznih nadomestil, in sicer s spremljanjem izplačil po pravilih, ki veljajo za Evropski kmetijski jamstveni sklad. Spremljanje bi bilo olajšati z obvezno vnaprejšnjo določitvijo izvoznih nadomestil, pri čemer je treba določiti možnost, da se pri diferenciranih izvoznih nadomestilih spremeni navedeni namembni kraj znotraj geografskega območja, za katero se uporablja enotna stopnja izvoznega nadomestila. V primeru spremembe namembnega kraja bi morali plačati izvozno nadomestilo, ki se uporablja za dejanski namembni kraj in je omejeno z zneskom, ki se uporablja za vnaprej določen namembni kraj.
- (161) Upoštevanje količinskih omejitev bi bilo treba zagotoviti z zanesljivim in učinkovitim sistemom spremljanja. Zato bi morala biti odobritev izvoznih nadomestil pogojena z izvoznim dovoljenjem. Izvozna nadomestila bi bilo treba odobriti v okviru razpoložljivih omejitev ob upoštevanju posebnega položaja vsakega zadevnega proizvoda. Izjeme pri tem pravilu bi morale biti dovoljene samo za predelane proizvode, ki niso navedeni v Prilogi I k Pogodbama in za katere se količinske omejitve ne uporabljajo. Določiti bi bilo treba odstopanje od zahteve strogega upoštevanja pravil o upravljanju, kadar ni verjetno, da bi izvoz, za katerega se uporabljajo izvozna nadomestila, presegel količine, ki so določene.
- (162) V primeru izvoza živega goveda bi bilo treba izvozna nadomestila odobriti in izplačati samo, če so upoštewane določbe iz zakonodaje Unije, ki se nanašajo na dobrobit živali, zlasti na zaščito živali med prevozom.
- (163) Da bi zagotovili pravilno delovanje sistema izvoznih nadomestil, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z zahtevo za polog varščine, ki bi zagotavljala, da bodo izvajalci izpolnili svoje obveznosti.
- (164) Da bi čim bolj zmanjšali upravno breme izvajalcev in organov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo pragov, pod katerimi izdaja ali predložitve izvoznega dovoljenja ne bi bila nujno potrebna, opredelitvijo namembnih krajev ali dejavnosti, pri katerih bi lahko bila upravičena oprostitve obvezne predložitve izvoznega dovoljenja, in dovolitvijo naknadne izdaje izvoznega dovoljenja v upravičenih okoliščinah.
- (165) Da bi obravnavali konkretne okoliščine, ki utemeljujejo popolno ali delno upravičenost do izvoznih nadomestil, in izvajalcem pomagali premostiti obdobje med vložitvijo zahtevka za izvozno nadomestilo in končnim plačilom tega nadomestila, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pravili o: drugem datumu za nadomestilo; predplačilu izvoznih nadomestil, vključno s pogoji za polog in sprostitve varščine; dodatnih dokazilih, kadar obstaja dvom o resničnem namembnem kraju proizvodov in možnost ponovnega uvoza v carinsko območje Unije; namembnih krajih, ki se obravnavajo kot izvoz iz Unije, in vključitvi namembnih krajev znotraj carinskega območja Unije, ki so upravičeni do izvoznih nadomestil.
- (166) Da bi izvoznikom proizvodov s seznama v Prilogi I k Pogodbama in predelanih proizvodov iz teh proizvodov zagotovili enak dostop do izvoznih nadomestil, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z uporabo določenih pravil, ki veljajo za kmetijske proizvode, za proizvode, ki se izvažajo kot predelano blago.
- (167) Da bi zagotovili, da so proizvodi, za katere se odobrijo izvozna nadomestila, izvoženi iz carinskega območja Unije, preprečili njihov povratek v navedeno območje ter čim bolj zmanjšali upravno breme izvajalcev pri zbiranju in predložitvi dokazil, da so proizvodi, upravičeni do nadomestila, dospeli v namembno državo za diferencirana nadomestila, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pravili o: roku, v katerem mora biti končan izstop iz carinskega območja Unije, vključno z rokom za začasni ponovni vstop; predelavi, ki je v tem času dovoljena za proizvode, za katere so bila dodeljena izvozna nadomestila; dokazilu o dospelju na namembni kraj za upravičenost do diferenciranih nadomestil; pragih za nadomestila in pogojih, pod katerimi so lahko izvozniki oproščeni predložitve takšnega dokazila, ter pogojih za odobritev dokazila o dospelju na namembni kraj, kjer se uporabljajo diferencirana nadomestila, ki ga predložijo neodvisne tretje strani.
- (168) Da bi izvoznike spodbudili k spoštovanju pogojev dobrobiti živali, in omogočanja pristojnim organom, da preverjajo pravilnost porabe izvoznih nadomestil, kadar je to pogoj za izpolnitev zahtev za dobrobit živali, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z zahtevami za dobrobit živali zunaj carinskega območja Unije, vključno z uporabo neodvisnih tretjih strani.

- (169) Da bi upoštevali posebnosti različnih sektorjev, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s posebnimi zahtevami in pogoji za izvajalce in proizvode, upravičene do izvoznega nadomestila, ter z določitvijo koeficientov za namene izračuna izvoznih nadomestil ob upoštevanju staranja določenih žganih pijač, pridobljenih iz žit.
- (170) Minimalne izvozne cene za cvetoče čebulice niso več koristne in bi jih bilo treba odpraviti.
- (171) V skladu s členom 42 PDEU se določbe PDEU v zvezi s konkurenco uporabljajo za proizvodnjo kmetijskih proizvodov in trgovino z njimi le v obsegu, ki ga določa zakonodaja Unije v okviru člena 43(2) PDEU, ter v skladu s postopkom, določenim v navedenem členu.
- (172) Zaradi posebnosti kmetijskega sektorja in njegove odvisnosti od dobrega delovanja celotne verige preskrbe s hrano, tudi učinkovite uporabe pravil o konkurenci za vse povezane sektorje v celotni prehranski verigi, ki je lahko izrazito skoncentrirana, bi bilo treba posebno pozornost nameniti uporabi pravil o konkurenci, določenih v členu 42 PDEU. Zato je potrebno tesno sodelovanje med Komisijo in organi držav članic, pristojnimi za konkurenco. Primeren instrument z navodili za ravnanje podjetij in drugih zainteresiranih strani so tudi smernice, ki jih po potrebi sprejme Komisija.
- (173) Zagotoviti bi bilo treba, da se pravila o konkurenci, ki se nanašajo na sporazume, sklepe in ravnanja iz člena 101 PDEU ter na zlorabo prevladujočega položaja, uporabljajo za proizvodnjo kmetijskih proizvodov in trgovino z njimi, če njihova uporaba ne ogroža uresničitve ciljev SKP.
- (174) Poseben pristop bi bilo treba dopustiti za organizacije kmetov ali proizvajalcev oziroma njihova združenja, katerih cilj je skupna proizvodnja ali trženje kmetijskih proizvodov ali uporaba skupnih objektov, razen če tako skupno delovanje preprečuje ali izkrivlja konkurenco ali ogroža izpolnjevanje ciljev iz člena 39 PDEU.
- (175) Brez poseganja v ureditev ponudbe določenih proizvodov, kot sta sir in stegna z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali vino, za katerega velja poseben niz pravil, bi bilo treba za določene dejavnosti medpanožnih organizacij uporabiti poseben pristop pod pogojem, da te ne povzročajo delitve trgov, ne vplivajo na dobro delovanje SUT, ne izkrivljajo ali odpravljajo konkurence, ne pomenijo določanja cen ali kvot in ne povzročajo diskriminacije.
- (176) Pravilno delovanje notranjega trga bi bilo z odobritvijo nacionalne pomoči ogroženo. Zato bi za kmetijske proizvode praviloma morali uporabljati določbe PDEU, ki urejajo državno pomoč. Ne glede na to, bi morale biti v določenih okoliščinah dovoljene izjeme. Pri takih izjemah bi Komisija morala imeti možnost, da sestavi seznam obstoječih, novih ali predlaganih nacionalnih pomoči, dá ustrezne pripombe državam članicam in predlaga ustrezne ukrepe.
- (177) Določbe o premijah za izkrčitev in določeni ukrepi v sklopu podpornih programov za vino sami po sebi ne bi smeli ovirati nacionalnih plačil za iste namene.
- (178) Finska in Švedska lahko zaradi posebnega gospodarskega položaja proizvodnje in trženja severnih jelenov in iz njih pridobljenih proizvodov še naprej odobravata nacionalna plačila za ta sektor.
- (179) Na Finskem se sladkorna pesa prideluje v posebnih geografskih in podnebnih razmerah, kar poleg splošnih učinkov reforme sektorja sladkorja dodatno negativno vpliva na sektor. Tej državi članici bi zato moralo biti na trajni podlagi dovoljeno, da svojim pridelovalcem sladkorne pese izplačuje nacionalna plačila.
- (180) Državam članicam bi moralo biti omogočeno, da izplačujejo nacionalna plačila da bi sofinancirale čebelarske ukrepe iz te uredbe in za zaščito panjev, ki so v slabšem položaju zaradi strukturnih ali naravnih razmer ali spadajo v okvir programov gospodarskega razvoja, razen nacionalnih plačil, ki so namenjena za proizvodnjo ali trgovino.
- (181) Države članice, ki sodelujejo v programih za omogočanje boljšega dostopa do hrane otrokom, bi morale imeti možnost, da za dobavo proizvodov in za nekatere s tem povezane stroške dobrijo nacionalno pomoč poleg pomoči Unije.

- (182) Da bi države članice upravičene krizne primere obravnavale tudi po koncu prehodnega obdobja, bi morale imeti možnost, da izvršijo nacionalna plačila za krizno destilacijo znotraj skupne proračunske meje 15 % vrednosti zadevnega letnega proračuna posamezne države članice za nacionalni podporni program. Takšna nacionalna plačila bi bilo treba uradno sporočiti Komisiji in jih pred odobritvijo potrditi.
- (183) Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da še naprej izplačujejo nacionalna plačila za oreške, kakor je trenutno določeno v členu 120 Uredbe (ES) št. 73/2009, da se ublažijo učinki nevezanosti nekdanje sheme pomoči Unije za oreške. Ker je navedeno uredbo treba razveljaviti, bi bilo treba zaradi jasnosti ta nacionalna plačila določiti v tej uredbi.
- (184) Za učinkovit in uspešen odziv na nevarnosti motenj na trgu bi bilo treba poskrbeti za posebne intervencijske ukrepe. Določiti bi bilo treba obseg teh ukrepov.
- (185) Da bi se učinkovito in uspešno odzvali na nevarnosti motenj na trgu, ki jih povzročijo znatna povišanja ali znižanja cen na notranjih ali zunanjih trgih ali drugi dogodki in okoliščine, ki močno motijo ali bi lahko močno motili trg, bi bilo treba – kadar je verjetno, da se bo to stanje ali njegovi učinki na trg nadaljevali ali poslabšali – na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z ukrepi, potrebnimi za obravnavo teh razmer na trgu, ob spoštovanju vseh obveznosti iz mednarodnih sporazumov in pod pogojem, da se zdijo vsi drugi ukrepi, ki so na voljo v sklopu te uredbe, nezadostni, vključno z ukrepi, s katerimi se razširi ali spremeni področje uporabe, trajanje ali drugi vidiki drugih ukrepov, določenih s to uredbo, ali se zagotovijo izvozna nadomestila ali popolnoma ali delno opustijo uvozne dajatve, tudi za nekatere količine ali obdobja glede na potrebe.
- (186) Omejitve prostega pretoka, ki izhajajo iz uporabe ukrepov, katerih namen je preprečiti širitev bolezni živali, bi lahko povzročile težave na trgu v eni ali več državah članicah. Izkušnje kažejo, da so hude motnje na trgu, kakor je znatno znižanje potrošnje ali cen, lahko povezane z izgubo zaupanja potrošnikov zaradi tveganj za zdravje ljudi, živali ali rastlin. Glede na izkušnje bi bilo treba ukrepe, sprejete zaradi izgube zaupanja potrošnikov, razširiti na rastlinske proizvode.
- (187) Izjemni ukrepi za podporo trgu govejega in telečjega mesa, mleka in mlečnih proizvodov, prašičjega mesa, ovčjega in kozjega mesa, jajc ter perutnine bi morali biti neposredno povezani z veterinarsko-sanitarnimi ukrepi, sprejetimi za preprečevanje širjenja bolezni. Treba bi jih bilo sprejeti na zahtevo držav članic, da bi se izognili hudim motnjam na trgih.
- (188) Da bi se učinkovito odzvali na izredne razmere, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s podaljšanjem seznama proizvodov iz te uredbe, glede katere je mogoče sprejeti izredne podporne ukrepe.
- (189) Komisija bi morala biti pooblaščenca za sprejemanje potrebnih ukrepov za reševanje specifičnih problemov v nujnih primerih.
- (190) Učinkovito in uspešno odzivanje na nevarnost motenj na trgu je lahko še zlasti pomembno v sektorju mleka. Podobno se lahko v izrednih razmerah pojavijo posebni problemi. Zato je treba poudariti, da se lahko Komisija pri sprejemanju navedenih ukrepov ob motnjah na trgu, tudi tržnih neravnovesjih, ali ukrepov, ki so potrebni za odpravo posebnih problemov v izrednih razmerah, še posebej usmeri v sektor mleka.
- (191) Da bi se odzvali na obdobja velikih tržnih neravnovesij, bi bile lahko primerne posebne kategorije skupnih ukrepov kot izredni ukrepi zasebnih izvajalcev za stabilizacijo zadevnih sektorjev, za katere bi veljali natančni zaščitni ukrepi, omejitve in pogoji. Kadar bi takšni ukrepi lahko spadali v področje uporabe člena 101(1) PDEU, bi morala imeti Komisija možnost, da zagotovi časovno omejeno odstopanje. Vendar bi morali ti ukrepi dopolnjevati ukrepe Unije v okviru javne intervencije in zasebnega skladiščenja ali izrednih ukrepov, predvidenih v tej uredbi, ter ne bi smeli škodovati delovanju notranjega trga.
- (192) Omogočiti bi bilo treba, da se od podjetij, držav članic ali tretjih držav zahteva, naj predložijo sporočila za namene uporabe te uredbe, spremljanja, analiziranja in upravljanja trga s kmetijskimi proizvodi, zagotavljanja preglednosti trga in pravnega delovanja ukrepov SKP, preverjanja, kontrole, spremljanja, vrednotenja in revizije ukrepov SKP ter izpolnjevanja zahtev, določenih v mednarodnih sporazumih, vključno z zahtevami po uradnem obveščanju v skladu s temi sporazumi. Da se zagotovi usklajen, racionaliziran in poenostavljen pristop, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje vseh potrebnih ukrepov glede obveščanja. Komisija bi morala pri tem upoštevati potrebe po podatkih in sinergije med potencialnimi viri podatkov.

- (193) Da bi zagotovili celovitost informacijskih sistemov ter pristnost in čitljivost posredovanih dokumentov in povezanih posredovanih podatkov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z: naravo in vrsto informacij, ki se uradno sporočajo; kategorijami podatkov, ki bodo obdelani, in najdaljšim obdobjem njihove hrambe; namenom obdelave, zlasti v primeru objave teh podatkov in njihovega posredovanja tretjim državam; pravicami dostopa do razpoložljivih informacij ali informacijskih sistemov ter pogoji objavljanja informacij.
- (194) Uporablja se pravo Unije o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, zlasti Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (195) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 14. decembra 2011 ⁽³⁾.
- (196) Sredstva iz rezerve za krizne razmere v kmetijskem sektorju bi bilo treba prenesti pod pogoji in po postopku iz člena 24 Uredbe (EU) št. 1306/2013 in točke 22 Medinstitucionalnega sporazuma med 17. decembra 2013 Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽⁴⁾, obenem pa bi bilo treba pojasniti, da se kot temeljni akt uporablja ta uredba.
- (197) Da bi zagotovili nemoten prehod z ureditve, določene v Uredbi (ES) št. 1234/2007, na ureditev, določeno v tej uredbi, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje nekaterih aktov v zvezi z vzpostavitvijo potrebnih ukrepov, zlasti ukrepov, ki so potrebni za zaščito pridobljenih pravic in upravičenih pričakovanih podjetij.
- (198) Postopek v nujnih primerih bi bilo treba pri sprejemanju delegiranih aktov na podlagi te uredbe uporabiti izjemoma, kadar tako zahtevajo izredno nujni razlogi, da se učinkovito in uspešno odzovemo na nevarnosti motenj na trgu ali na nastale motnje na trgu. Izbiro postopka v nujnih primerih bi bilo treba upravičiti, prav tako bi bilo treba jasno določiti primere, v katerih naj bi se ta postopek uporabil.
- (199) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
- (200) Za sprejetje aktov o izvajanju te uredbe bi bilo treba uporabiti postopek pregleda, saj se ti akti nanašajo na SKP iz točke (ii) člena 2(2)(b) Uredbe (EU) št. 182/2011. Za sprejetje aktov o izvajanje te uredbe, ki se nanašajo na zadeve konkurence, pa bi se moral uporabiti svetovalni postopek, ker se ta postopek na splošno uporablja za sprejetje izvedbenih aktov na področju konkurenčnega prava.
- (201) Komisija bi morala sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj v zvezi s sprejemanjem, spreminjanjem ali preklicem zaščitnih ukrepov Unije, opustitvijo uporabe predelave ali postopkov aktivnega ali pasivnega oplemenitenja, če je to potrebno za takojšen odziv na razmere na trgu, in za reševanje specifičnih problemov v nujnih primerih, ki zahtevajo takšno takojšnje ukrepanje, kadar je to potrebno iz izredno nujnih razlogov v ustrezno utemeljenih primerih.
- (202) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastila, da brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011 sprejme izvedbene akte v zvezi z nekaterimi ukrepi na podlagi te uredbe, za katere je potrebno takojšnje ukrepanje ali pri katerih gre zgolj za uporabo splošnih določb pri specifičnih okoliščinah brez diskrecije.
- (203) Komisija bi morala biti poleg tega pooblaščenca, da izvaja določene upravne ali upravljalvske naloge, ki ne pomenijo sprejemanja delegiranih ali izvedbenih aktov.
- (204) V tej uredbi bi bilo treba za Hrvaško v skladu z aktom o njenem pristopu določiti nekatera specifična pravila ⁽⁶⁾.
- (205) Na podlagi Uredbe (ES) št. 1234/2007 bo več ukrepov po posameznih sektorjih prenehalo veljati v razumnem roku po začetku veljavnosti te uredbe. Po razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1234/2007 bi se morale ustrezne določbe še naprej uporabljati do izteka zadevnih shem.
- (206) Uredba Sveta (EGS) št. 922/72 ⁽⁷⁾ v zvezi s pomočjo za sviloprejke za gojitveno leto 1972/1973 je zastarela,

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov s strani institucij in organov Skupnosti in prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ UL C 35, 9.2.2012, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽⁶⁾ UL L 112, 24.4.2012, str. 21.

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 922/72 o določitvi splošnih pravil za dodeljevanje pomoči v zvezi s sviloprejkami za gojitveno leto 1972/73 (UL L 106, 5.5.1972, str. 1).

Uredbo (EGS) št. 234/79 v zvezi s postopkom za prilaganje nomenklature skupne carinske tarife je nadomestila ta uredba, Uredba Sveta (ES) št. 1601/96 ⁽¹⁾ v zvezi s pomočjo proizvajalcem hmelja za letino v letu 1995 pa je bila začasen ukrep in je že zaradi tega zastarela. Uredbo Sveta (ES) št. 1037/2001 ⁽²⁾ o odobritvi ponudbe in dobave določenih uvoženih vin so nadomestile določbe Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike o trgovini z vinom, sprejetega s Sklepom Sveta 2006/232/ES ⁽³⁾, in je zato zastarela. Zaradi jasnosti in pravne varnosti bi bilo treba navedene uredbe razveljaviti.

- (207) Določena pravila v sektorju mleka in mlečnih proizvodov, zlasti tista v zvezi s pogodbenimi odnosi in pogajanjem, uravnavanju ponudbe sira z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ter izjavah prvih kupcev, organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij, so začela veljati pred kratkim in ostajajo ob trenutnih gospodarskih razmerah na trgu mleka in mlečnih proizvodov ter zaradi strukture dobavne verige upravičena. Zato bi jih bilo treba v tem sektorju uporabljati dovolj dolgo (pred odpravo mlečnih kvot in po njej), da bi lahko dosegla svoj polni učinek. Vendar bi morala biti ta pravila začasna in bi jih bilo treba preverjati. Komisija bi morala sprejeti poročili o premikih na trgu mleka, v katerih bodo obravnavane zlasti možne spodbude za kmete, da pristopijo k sporazumom o skupni proizvodnji, in ju predložiti, prvega do 30. junija 2014 in drugega do 31. decembra 2018 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

DEL I

UVODNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. S to uredbo se vzpostavlja skupna ureditev trgov za kmetijske proizvode, kar pomeni vse proizvode iz Priloge I k Pogodbama, z izjemo ribiških proizvodov in proizvodov iz ribogojstva, kot so opredeljeni v zakonodajnih aktih Unije na področju skupne ureditve trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1601/96 z dne 30. julija 1996 o določitvi višine pomoči proizvajalcem hmelja za letino v letu 1995 (UL L 206, 16.8.1996, str. 46).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1037/2001 z dne 22. maja 2001 o odobritvi ponudbe in dobave za neposredno prehrano ljudi nekaterih uvoženih vin, ki so lahko bila obdelana z enološkimi postopki, ki niso predvideni v Uredbi (ES) št. 1493/1999 (UL L 145, 31.5.2001, str. 12).

⁽³⁾ Sklep Sveta 2006/232/ES z dne 20. decembra 2005 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike o trgovini z vinom (UL L 87, 24.3.2006, str. 1).

2. Kmetijski proizvodi, kot so opredeljeni v odstavku 1, se razdelijo v naslednje sektorje, kot so navedeni v ustrezni delih seznama iz Priloge I:

- (a) žita, del I;
- (b) riž, del II;
- (c) sladkor, del III;
- (d) posušena krma, del IV;
- (e) semena, del V;
- (f) hmelj, del VI;
- (g) oljčno olje in namizne oljke, del VII;
- (h) lan in konoplja, del VIII;
- (i) sadje in zelenjava, del IX;
- (j) proizvodi iz predelanega sadja in zelenjave, del X;
- (k) banane, del XI;
- (l) vino, del XII;
- (m) živo drevje in druge rastline, čebulice, korenine in podobno, rezano cvetje in okrasno listje, del XIII;
- (n) tobak, del XIV;
- (o) goveje in telečje meso, del XV;
- (p) mleko in mlečni proizvodi, del XVI;
- (q) prašičje meso, del XVII;
- (r) ovčje in kozje meso, del XVIII;
- (s) jajca, del XIX;
- (t) perutninsko meso, del XX;
- (u) etilni alkohol kmetijskega izvora, del XXI;
- (v) čebelarski proizvodi, del XXII;
- (w) sviloprejke, del XXIII;
- (x) drugi proizvodi, del XXIV.

Člen 2

Splošne določbe o skupni kmetijski politiki (SKP)

Uredba (EU) št. 1306/2013 in določbe, sprejete na podlagi navedene uredbe, se uporabljajo za ukrepe iz te uredbe.

Člen 3

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se v zvezi z določenimi sektorji uporabljajo opredelitve pojmov, kakor so navedene v Prilogi II.

2. Opredelitve pojmov iz oddelka B dela II Priloge II se uporabljajo samo do konca tržnega leta 2016/2017 za sladkor.

3. Opredelitve pojmov, določene v Uredbi (EU) št. 1306/2013, Uredbi (EU) št. 1307/2013 ⁽¹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, se uporabljajo v tej uredbi, razen če je v tej uredbi drugače določeno.

4. Da bi upoštevali posebnosti sektorja riža, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 za spremembo opredelitev pojmov v zvezi s sektorjem riža iz dela I Priloge II, kolikor je to potrebno za posodobitev opredelitev pojmov zaradi sprememb na trgu.

5. Za namene te uredbe:

(a) „manj razvite regije“ pomeni regije, kakor so opredeljene v točki (a) prvega pododstavka člena 90(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

(b) „slabe vremenske razmere, ki jih je mogoče izenačiti z naravno nesrečo“ pomeni vremenske razmere, na primer zmrzal, toča, led, dež ali suša, ki uničijo več kot 30 % povprečja letne proizvodnje zadevnega kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer se najvišja in najnižja vpisna vrednost ne upošteva.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredb Sveta (ES) št. 637/2008 in (ES) št. 73/2009 (Glej stran 608 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (Glej stran 487 tega Uradnega lista).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, in o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 85 tega Uradnega lista).

Člen 4

Prilagoditev nomenklature skupne carinske tarife, ki se uporablja za kmetijske proizvode

Kadar je to potrebno zaradi upoštevanja sprememb kombinirane nomenklature, se na Komisijo prenese pooblastilo, da v skladu s členom 227 sprejeme delegirane akte, s katerimi se opis proizvodov in sklici iz te uredbe prilagodijo tarifnim številkam ali podštevilkam kombinirane nomenklature.

Člen 5

Pretvorbeni količniki za riž

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi:

(a) določi pretvorbene količnike za riž v različnih fazah predelave, stroške predelave in vrednost stranskih proizvodov;

(b) sprejme vse potrebne ukrepe glede uporabe pretvorbennih količnikov za riž.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 6

Tržna leta

Določijo se naslednja tržna leta:

(a) od 1. januarja do 31. decembra posameznega leta za sektor sadja in zelenjave, predelane sadja in zelenjave ter banan;

(b) od 1. aprila do 31. marca naslednjega leta za sektor posušene krme in sektor sviloprejk;

(c) od 1. julija do 30. junija naslednjega leta za:

(i) sektor žit;

(ii) sektor semen;

(iii) sektor oljčnega olja in namiznih oljk;

(iv) sektor lana in konoplje;

(v) sektor mleka in mlečnih proizvodov;

(d) od 1. avgusta do 31. julija naslednjega leta za vinski sektor;

(e) od 1. septembra do 31. avgusta naslednjega leta za sektor riža;

(f) od 1. oktobra do 30. septembra naslednjega leta za sektor sladkorja.

Člen 7

Referenčni pragi

1. Določijo se naslednji referenčni pragi:
 - (a) za sektor žit, 101,31 EUR na tono, ki se nanaša na veleprodajno stopnjo blaga, dobavljenega do skladišča pred raztovarjanjem;
 - (b) za neoluščeni riž, 150 EUR na tono za standardno kakovost, določeno v točki A Priloge III, ki se nanaša na veleprodajno stopnjo blaga, dobavljenega do skladišča pred raztovarjanjem;
 - (c) za sladkor standardne kakovosti, določen v točki B Priloge III, v zvezi z nepakiranim sladkorjem, franko tovarna:
 - (i) za beli sladkor: 404,4 EUR na tono;
 - (ii) za surovi sladkor: 335,2 EUR na tono;
 - (d) za sektor govejega in telečjega mesa 2 224 EUR na tono za trupe goveda moškega spola razreda mesnatosti/zamaščenosti R3, kakor je določeno z lestvico Unije za razvrščanje trupov goveda, starega osem mesecev ali več, iz točke A Priloge IV;
 - (e) za sektor mleka in mlečnih proizvodov:
 - (i) 246,39 EUR na 100 kg za maslo;
 - (ii) 169,80 EUR na 100 kg za posneto mleko v prahu;
 - (f) za prašičje meso 1 509,39 EUR na tono za trupe prašičev standardne kakovosti, opredeljene glede na maso in vsebnost pustega mesa, kot je določeno z lestvico Unije za razvrščanje trupov prašičev iz točke B Priloge IV:
 - (i) trupi, katerih masa je 60 kg ali več, vendar manj kot 120 kg: razred E;
 - (ii) trupi, katerih masa je 120 kg ali več, vendar manj kot 180 kg: razred R;
 - (g) za sektor oljčnega olja:
 - (i) 1 779 EUR na tono za ekstra deviško oljčno olje;
 - (ii) 1 710 EUR na tono za deviško oljčno olje;
 - (iii) 1 524 EUR na tono za oljčno olje lampante, ki ima stopnjo proste kislosti dve, ta znesek pa se zmanjša za 36,70 EUR na tono za vsako dodatno stopnjo kislosti.

2. Referenčne prage, določene v odstavku 1, preverja Komisija, ki upošteva objektivna merila, zlasti proizvodne trende, stroške proizvodnje (predvsem vložke) in tržne trende. Referenčni zneski so po potrebi posodobljeni v skladu z rednim zakonodajnim postopkom glede na proizvodne in tržne trende.

DEL II

NOTRANJI TRG

NASLOV I

TRŽNA INTERVENCIJA

POGLAVJE I

Javna intervencija in pomoč za zasebno skladiščenje

Oddelek 1

Splošne določbe o javni intervenciji in pomoči za zasebno skladiščenje

Člen 8

Področje uporabe

To poglavje določa pravila o tržni intervenciji glede:

- (a) javne intervencije, pri kateri proizvode odkupijo pristojni organi držav članic in jih skladiščijo do odpreme, in
- (b) dodeljevanja pomoči za skladiščenje proizvodov s strani zasebnih izvajalcev.

Člen 9

Poreklo upravičenih proizvodov

Proizvodi, upravičeni do odkupa v okviru javne intervencije ali do dodelitve pomoči za zasebno skladiščenje, morajo imeti poreklo v Uniji. Če so proizvedeni iz pridelkov, morajo biti ti pridelki pridelani v Uniji, in če so proizvedeni iz mleka, mora biti to mleko pridelano v Uniji.

Člen 10

Lestvica Unije za razvrščanje trupov

Lestvica Unije za razvrščanje trupov se v skladu s točko A oziroma B Priloge IV uporablja v sektorju govejega in telečjega mesa za trupe goveda, starega osem mesecev ali več, ter v sektorju prašičjega mesa za prašiče, ki niso bili uporabljeni za vzrejo.

Države članice lahko v sektorju ovčjega in kozjega mesa uporabljajo lestvico Unije za razvrščanje trupov ovc v skladu s pravili, določenimi v točki C Priloge IV.

Oddelek 2

Javna intervencija

Člen 11

Proizvodi, upravičeni do javne intervencije

Javna intervencija se uporablja za naslednje proizvode v skladu s pogoji, določenimi v tem oddelku, ter morebitnimi dodatnimi zahtevami in pogoji, ki jih lahko določi Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 19 in izvedbenimi akti v skladu s členom 20:

- (a) navadno pšenico, trdo pšenico, ječmen in koruzo;
- (b) neoluščeni riž;
- (c) sveže ali ohlajeno goveje in telečje meso, ki spada pod oznake KN 0201 10 00 in 0201 20 20 do 0201 20 50;
- (d) maslo, izdelano v odobrenem podjetju v Uniji neposredno in izključno iz pasterizirane smetane, pridobljene neposredno in izključno iz kravjega mleka, z najmanjšo vsebnostjo maslene maščobe 82 utežnih odstotkov in največjo vsebnostjo vode 16 utežnih odstotkov;
- (e) posneto mleko v prahu najvišje kakovosti, izdelano po pršnem postopku iz kravjega mleka v odobrenem podjetju v Uniji, z najmanjšo vsebnostjo beljakovin 34,0 utežnih odstotkov nemastne suhe snovi.

Člen 12

Obdobja javne intervencije

Javna intervencija je na voljo:

- (a) za navadno pšenico, trdo pšenico, ječmen in koruzo od 1. novembra do 31. maja;
- (b) za neoluščeni riž od 1. aprila do 31. julija;
- (c) za goveje in telečje meso skozi vse leto;
- (d) za maslo in posneto mleko v prahu od 1. marca do 30. septembra.

Člen 13

Začetek in zaključek javne intervencije

1. V obdobjih iz člena 11:
 - (a) je javna intervencija na voljo za navadno pšenico, maslo in posneto mleko v prahu;
 - (b) javno intervencijo za trdo pšenico, ječmen, koruzo in neoluščeni riž (vključno s posebnimi sortami ali tipi neoluščenega riža) lahko začne Komisija na podlagi izvedbenih

aktov, če je to potrebno zaradi razmer na trgu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2);

- (c) javno intervencijo za sektor govejega in telečjega mesa lahko začne Komisija z izvedbenimi akti, sprejetimi brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3), če je povprečna tržna cena v reprezentativnem obdobju, določena na podlagi točke (c) prvega odstavka člena 20, v državi članici ali regiji države članice, zabeležena na podlagi lestvice Unije za razvrščanje trupov goveda iz točke A Priloge IV, pod 85 % referenčnega praga, določenega v točki (d) člena 7(1).

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi konča javno intervencijo za sektor govejega in telečjega mesa, kadar pogoji, določeni v točki (c) odstavka 1 tega člena, v reprezentativnem obdobju, določenem v skladu s točko (c) prvega odstavka člena 20, niso več izpolnjeni. Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

Člen 14

Odkup po fiksni ceni ali prek razpisa

Kadar se javna intervencija začne v skladu s členom 13(1), Svet v skladu s členom 43(3) PDEU sprejme ukrepe za določitev odkupnih cen za proizvode iz člena 11, po potrebi pa tudi ukrepe glede količinske omejitve, kadar se odkup izvede po fiksni ceni.

Člen 15

Cena javne intervencije

1. Cena javne intervencije pomeni:
 - (a) ceno, po kateri se proizvodi odkupijo v okviru javne intervencije, kadar se odkup izvede po fiksni ceni, ali
 - (b) najvišjo ceno, po kateri se lahko odkupijo proizvodi, upravičeni do javne intervencije, kadar se odkup izvede z javnim razpisom.
2. Ukrepe za določitev višine cene javne intervencije, vključno z zneski povišanj in znižanj, sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Člen 16

Splošna načela o odpremi iz javne intervencije

1. Odprema proizvodov, odkupljenih v okviru javne intervencije, se izvede na način, ki:
 - (a) preprečuje morebitne motnje na trgu;

(b) zagotavlja enak dostop do blaga in enako obravnavanje kupcev ter

(c) je skladen z zavezami iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU.

2. Proizvode, ki so bili odkupljeni v okviru javne intervencije, je mogoče odpremiti tako, da se dajo na razpolago za sistem razdeljevanja hrane najbolj ogroženim osebam v Uniji, določen v zadevnih pravnih aktih Unije. V takšnih primerih je obračunska vrednost takšnih proizvodov enaka višini ustrezne fiksne cene javne intervencije iz člena 14(2) te uredbe.

3. Komisija vsako leto objavi podrobne pogoje, pod katerimi so bile v predhodnem letu prodani proizvodi, odkupljeni v okviru javne intervencije.

Oddelek 3

Pomoči za zasebno skladiščenje

Člen 17

Upravičeni proizvodi

Pomoč za zasebno skladiščenje se lahko dodeli za naslednje proizvode v skladu s pogoji, določenimi v tem oddelku, ter morebitnimi dodatnimi zahtevami in pogoji, ki jih Komisija sprejme z delegiranimi akti v skladu s členom 1718(1) ali členom 1819 ter izvedbenimi akti v skladu s členom 1718(2) ali členom 20:

- (a) beli sladkor;
- (b) oljčno olje;
- (c) lanena vlakna;
- (d) sveže ali ohlajeno meso goveda, starega osem mesecev ali več;
- (e) maslo, izdelano iz smetane, pridobljene neposredno in izključno iz kravjega mleka;
- (f) sir;
- (g) posneto mleko v prahu, izdelano iz kravjega mleka;
- (h) prašičje meso;
- (i) ovčje in kozje meso.

Točka (f) prvega odstavka se nanaša samo na sir z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo v skladu z Uredbo (EU) št. 1151/2012, ki je skladiščen tudi po preteku obdobja zorenja, določenega v specifikaciji proizvoda za proizvod iz člena 7 navedene uredbe, in/ali obdobja zorenja, ki prispeva k večji vrednosti sira.

Člen 18

Pogoji za dodelitev pomoči

1. Da se zagotovi preglednosti trga se na Komisijo po potrebi prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pogoje, po katerih se lahko odloči dodeliti pomoč za zasebno skladiščenje za proizvode, navedene v členu 17, ob upoštevanju:

- (a) povprečne zabeležene tržne cene v Uniji in referenčnih pragov ter proizvodnih stroškov za zadevne proizvode in
- (b) potrebe po pravočasnem odzivu na posebej težke tržne razmere ali gospodarske trende, ki imajo močan negativni učinek na marže v sektorju.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih:

- (a) dodeli pomoč za zasebno skladiščenje za proizvode, navedene v členu 17, ob upoštevanju pogojev iz odstavka 1 tega člena;
- (b) omeji dodeljevanje pomoči za zasebno skladiščenje.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

3. Ukrepe za določitev zneska pomoči za zasebno skladiščenje iz člena 17 sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Oddelek 4

Skupne določbe o javni intervenciji in pomoči za zasebno skladiščenje

Člen 19

Prenos pooblastila

1. Da bi zagotovili, da so proizvodi, odkupljeni v okviru javne intervencije oziroma za katere se prejema pomoč za zasebno skladiščenje, primerni za dolgotrajno skladiščenje ter so neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti in da se upošteva posebnosti različnih sektorjev za namene zagotavljanja ekonomskega delovanja javne intervencije in zasebnega skladiščenja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi zahteve in pogoje, ki jih morajo ti proizvodi izpolnjevati poleg zahtev, določenih v tej uredbi. Cilj teh zahtev in pogojev je, da se za odkupljene in skladiščene proizvode zagotovi:

- (a) njihova kakovost, kar zadeva parametre kakovosti, kakovostne skupine, kakovostne razrede, kategorije, lastnosti proizvoda in starost;

(b) izpolnjevanje pogojev, kar zadeva količino, pakiranje, vključno z označevanjem, konzerviranje, predhodne pogodbe za skladiščenje, odobritev podjetij ter fazo proizvodov, za katero se uporablja cena javne intervencije in pomoč za zasebno skladiščenje.

2. Da bi upoštevali posebne značilnosti sektorjev žit in neoluščenega riža, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 za določitev meril kakovosti za odkup in prodajo navadne pšenice, trde pšenice, ječmena, koruze in neoluščenega riža.

3. Da se zagotovi, da skladiščna zmogljivost in učinkovitost sistema javne intervencije omogočata stroškovno učinkovitost, distribucijo in dostop za izvajalce ter da se ohrani takšna kakovost proizvodov, odkupljenih v okviru javne intervencije, da jih je mogoče odpredati ob koncu obdobja skladiščenja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določijo:

(a) zahteve, ki jih morajo izpolnjevati skladiščni prostori za vse proizvode, ki so predmet javne intervencije;

(b) pravila o skladiščenju proizvodov znotraj in zunaj držav članic, ki so odgovorne zanje in za njihovo obravnavo z vidika carinskih dajatev in morebitnih drugih zneskov, ki se dodelijo ali poberejo v okviru SKP.

4. Da bi zagotovili, da ima pomoč za zasebno skladiščenje zeleni učinek na trgu, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določijo:

(a) pravila in pogoji, ki se uporabljajo, če je skladiščena količina manjša od pogodbene količine;

(b) pogoji za dodelitev predplačila takšne pomoči.

(c) pogoji, v skladu s katerimi se lahko odloči, da je mogoče proizvode, ki so zajeti v pogodbah za zasebno skladiščenje, ponovno tržiti ali odpredati.

5. Da bi zagotovili pravilno delovanje sistemov javne intervencije in zasebnega skladiščenja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, v katerih se:

(a) predvidi uporaba razpisnih postopkov, ki zagotavljajo enak dostop do blaga in enako obravnavanje izvajalcev;

(b) določijo dodatni pogoji, ki jih morajo izpolniti izvajalci, da bi državam članicam in izvajalcem olajšali učinkovito upravljanje in nadzor sistema;

(c) za izvajalce določi zahtevo za polog varščine, ki zagotavlja, da bodo izpolnili svoje obveznosti.

6. Da se upošteva tehnični napredek in potrebe sektorjev iz člena 10 ter potrebo po standardizaciji predstavitve različnih proizvodov za namene boljše preglednosti trga, beleženja cen in uporabe ukrepov tržne intervencije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi:

(a) prilagodi in posodobi določbe Priloge IV o lestvicah Unije za razvrščanje, označevanje in pripravo trupov;

(b) določi dopolnilne določbe o razvrščanju, vključno z osebami, usposobljenimi za razvrščanje, uvrščanju, vključno s tehnikami samodejnega uvrščanja, identifikaciji, tehtanju in označevanju trupov ter o izračunu povprečnih cen v Uniji in ponderiranih koeficientih, ki se uporabljajo pri izračunu teh cen;

(c) v sektorju govejega in telečjega mesa določi odstopanja od določb in posebna odstopanja, ki jih lahko države članice odobrijo klavnicam, v katerih se zakolje le malo goveda, ter dodatne določbe za zadevne proizvode, vključno z določbami o razredih mesnatosti in stopnji zamaščenosti, v sektorju ovčjega mesa nadaljnje določbe o masi, barvi mesa in stopnji zamaščenosti ter merila za razvrščanje lahkih jagnjet;

(d) državam članicam dovoli, da ne uporabljajo razvrstitvene lestvice za razvrščanje prašičjih trupov ter da dovoli, da poleg mase in ocenjenega deleža pustega mesa uporabijo dodatna ocenjevalna merila ali določi odstopanja od te lestvice.

Člen 20

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi ukrepe, potrebne za enotno uporabo tega poglavja. Ti ukrepi se lahko zlasti nanašajo na:

(a) stroške, ki jih mora plačati izvajalec, kadar proizvodi, dobavljeni za javno intervencijo, ne izpolnjujejo minimalnih zahtev glede kakovosti;

(b) določitev minimalne skladiščne zmogljivosti za intervencijska skladišča;

(c) reprezentativna obdobja, trge in tržne cene, potrebne za uporabo tega poglavja;

(d) dobavo proizvodov, odkupljenih v okviru javne intervencije, stroške prevoza, ki jih krije ponudnik, prevzem proizvodov s strani plačilnih agencij in plačilo;

- (e) različne dejavnosti v zvezi s postopkom izkoščevanja za sektor govejega in telečjega mesa;
- (f) praktične podrobnosti za pakiranje, trženje in označevanju proizvodov;
- (g) postopke za odobritev podjetij, ki proizvajajo maslo in posneto mleko v prahu, za namene tega poglavja;
- (h) morebitno odobritev skladiščenja zunaj ozemlja države članice, v kateri so bili proizvodi odkupljeni in skladiščeni;
- (i) prodajo ali odpremo proizvodov, odkupljenih v okviru javne intervencije, zlasti kar zadeva prodajne cene, pogoje za odpremo iz skladišča, nadaljnjo uporabo ali namembni kraj odpremljenih proizvodov, vključno s postopki v zvezi s proizvodi, ki so na voljo za uporabo v sistemu iz člena 16(2), vključno s prenosi med državami članicami;
- (j) kar zadeva proizvode, odkupljene v okviru javne intervencije, določbe v zvezi z možnostjo držav članic, da na lastno odgovornost prodajajo majhne količine, ki so še v skladiščih, ali količine, ki jih ni več mogoče prepakirati oziroma so slabše kakovosti;
- (k) pri zasebnem skladiščenju, sklenitev in vsebino pogodb med pristojnim organom države članice in prosilci;
- (l) oddajo proizvodov v zasebno skladiščenje ter njihovo hranjenje v zasebnem skladišču in odpremo iz njega;
- (m) trajanje obdobja zasebnega skladiščenja in določbe, v skladu s katerimi se taka obdobja, določena v pogodbah, lahko skrajšajo ali podaljšajo;
- (n) postopke, ki se uporabljajo za odkup po fiksni ceni, vključno s postopki za polog varščine in njeno višine ali za dodelitev vnaprej določene pomoči za zasebno skladiščenje;
- (o) uporabo razpisnih postopkov za javno intervencijo in zasebno skladiščenje, zlasti kar zadeva:
- (i) predložitev ponudb in minimalno količino za zahtevek ali predložitev;
 - (ii) postopke za polog varščine in njeno višine ter
 - (iii) izbor ponudb, ki zagotavlja, da se prednost nameni ponudbam, ki so za Unijo najugodnejše, pri čemer ni nujno, da sledi oddaja naročila;
- (p) uporabo lestvic Unije za razvrščanje trupov goveda, prašičev in ovac;
- (q) drugačno pripravo trupov in polovic od tiste, ki je določena v točki A.IV Priloge IV, za namen določitve tržnih cen;
- (r) korekcijske faktorje, ki jih morajo uporabiti države članice pri drugačni pripravi trupov goveda in ovac, kadar se ne uporablja referenčna priprava;
- (s) praktične podrobnosti za označevanje razvrščenih trupov in za izračun tehtane povprečne cene v Uniji za trupe goveda, prašičev in ovac, ki ga opravi Komisija;
- (t) dovoljenje, da države članice za prašiče, zaklane na njihovem ozemlju, zagotovijo drugačno pripravo trupov prašičev od tiste iz točke B.III Priloge IV, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
- (i) običajna poslovna praksa na njihovem ozemlju se razlikuje od standardne priprave, opredeljene v prvem pododstavku točke B.III Priloge IV;
 - (ii) tako narekujejo tehnične zahteve;
 - (iii) koža je s trupov enakomerno odstranjena;
- (u) določbe, na podlagi katerih odbor iz Unije, ki ga sestavljajo strokovnjaki Komisije in strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, na terenu preveri uporabo razvrščanja trupov v državah članicah, da se zagotovita točnost in zanesljivost razvrščanja trupov. V teh določbah se navede, da Unija krije stroške, nastale zaradi preverjanja.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 21

Druga izvedbena pooblastila

Komisija sprejme izvedbene akte za dovolitev državam članicam, da z odstopanjem od točke C.III Priloge IV za jagnjeta z maso trupa manj kot 13 kg uporabijo naslednja merila za razvrščanje:

- (a) masa trupa;
- (b) barva mesa;
- (c) zamaščenost.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

POGLAVJE II

Sheme pomoči

Oddelek 1

Sheme za izboljšanje dostopa do hrane

Člen 22

Ciljna skupina

Sheme pomoči za izboljšanje razdeljevanja kmetijskih proizvodov ter izboljšanje prehranjevalnih navad otrok so namenjene otrokom, ki redno obiskujejo vrtec ali malo šolo, osnovno ali srednjo šolo, ki jih upravljajo ali priznavajo pristojni organi držav članic.

Pododdelek 1

Sheme šolskega sadja in zelenjave

Člen 23

Pomoč pri razdeljevanju sadja in zelenjave, proizvodov iz predelane sadja in zelenjave ter banan otrokom

1. Pomoč Unije se dodeli za:

- (a) dobavo proizvodov iz sektorjev sadja in zelenjave, predelane sadja in zelenjave ter banan za otroke v ustanovah iz člena 22 ter
- (b) določene pripadajoče stroške, povezane z logistiko in razdeljevanjem, opremo, obveščanjem javnosti, spremljanjem, vrednotenjem in spremljevalnimi ukrepi.

2. Države članice, ki želijo sodelovati v shemi, najprej pripravijo strategijo na nacionalni ali regionalni ravni za njegovo izvajanje. Določijo tudi spremljevalne ukrepe, potrebne za zagotovitev učinkovitosti sheme, ki lahko vključujejo obveščanje o ukrepih za izobraževanje o zdravih prehranjevalnih navadah, lokalnih prehranskih verigah in preprečevanju tratenja hrane.

3. Države članice pri pripravi strategij sestavijo seznam proizvodov iz sektorjev sadja in zelenjave, predelane sadja in zelenjave ter banan, ki jih bodo v okviru svoje sheme šteje za upravičene do pomoči. Proizvodi iz Priloge V se ne vključijo v ta seznam.

Vendar je v ustrezno utemeljenih primerih, na primer kadar država članica želi zagotoviti široko izbiro proizvodov v svoji shemi ali želi, da bi njena shema postala privlačnejša, v strategiji države članice lahko določeno, da lahko taki proizvodi postanejo upravičeni do pomoči, če so dodane samo omejene količine snovi iz navedene priloge.

Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni zdravstveni organi potrdijo seznam proizvodov, ki so upravičeni do pomoči v okviru njihove sheme.

Države članice svoje proizvode izberejo na podlagi objektivnih meril, med katerimi so lahko zdravstveni in okoljski vidiki, ter sezonskost, sorta ali razpoložljivost proizvodov, pri čemer dajo, v kolikor je to izvedljivo, prednost proizvodom s poreklom iz Unije, in zlasti lokalnim nabavam, lokalnim trgom, kratkim dobavnim verigam ali okoljevarstvu.

4. Ukrepe za določitev pomoči Unije iz odstavka 1 sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

5. Pomoč Unije iz odstavka 1 se vsaki državi članici dodeli na podlagi objektivnih meril, upoštevajoč delež otrok, starih od šest do deset let, ki prebivajo v njej.

Države članice, ki sodelujejo v shemi, za pomoč Unije zaprosijo vsako leto na podlagi svoje strategije iz odstavka 2.

Ukrepe o določitvi minimalnega zneska pomoči Unije za vsako državo članico, ki sodeluje v shemi, ter o okvirni in dokončni dodelitvi pomoči sodelujočim državam članicam sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

6. Pomoč Unije iz odstavka 1 se ne porabi za nadomestilo financiranja nobenih obstoječih nacionalnih shem šolskega sadja, v okviru katerih se zagotavljajo sadje in zelenjava, predelano sadje in zelenjava ter banane, ali drugih shem razdeljevanja v šolah, ki vključujejo takšne proizvode.

Če pa ima država članica že vzpostavljeno shemo, ki bi bil na podlagi tega člena lahko upravičen do pomoči Unije, in name-rava to shemo razširiti ali izboljšati njeno učinkovitost, med drugim kar zadeva ciljno skupino, trajanje sheme ali upravičene proizvode, se pomoč Unije lahko dodeli pod pogojem, da se pri tem spoštujejo omejitve v zvezi z deležem pomoči Unije, določene v skladu s členom 43(3) PDEU, v razmerju do skupnega obsega nacionalnega prispevka. V takem primeru država članica v svoji izvedbeni strategiji navede, kako namerava razširiti svojo shemo ali izboljšati njeno učinkovitost.

7. Država članica lahko v skladu s členom 217 poleg pomoči Unije dodeli tudi nacionalno pomoč.

8. Shema šolskega sadja in zelenjave Unije ne posega v nobene ločene nacionalne sheme šolskega sadja in zelenjave, ki so v skladu s pravom Unije.

9. Unija lahko na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1306/2013 financira tudi ukrepe informiranja, spremljanja in vrednotenja v zvezi s shemo šolskega sadja in zelenjave, vključno z ukrepi, namenjenimi ozaveščanju javnosti z njo, in s tem povezane ukrepe mrežnega povezovanja.

10. Države članice, ki sodelujejo v shemi na krajih, kjer se hrana razdeljuje, objavijo, da sodelujejo v shemi pomoči, ki jo subvencionira Unija.

Člen 24

Prenos pooblastila

1. Da bi pri otrocih spodbujali zdrave prehranjevalne navade in zagotovili, da se pomoč nameni otrokom iz ciljne skupine iz člena 22, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih glede:

- (a) dodatnih meril v zvezi z namenjanjem pomoči s strani držav članic;
- (b) odobritve in izbora prosilcev za pomoč s strani držav članic;
- (c) priprave nacionalnih ali regionalnih strategij in glede spremljevalnih ukrepov.

2. Da bi zagotovili učinkovito in ciljno usmerjeno porabo sredstev Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

- (a) metodi za prerazporeditev okvirne dodelitve pomoči iz člena 23(4a) med državami članicami na podlagi prejetih zahtevkov za pomoč;
- (b) stroških, navedenih v strategijah držav članic, ki so upravičeni do pomoči Unije, in o možnosti določitve skupne zgornje meje za specifične stroške;
- (c) obveznosti držav članic za spremljanje in vrednotenje učinkovitosti njihovih shem šolskega sadja in zelenjave.

3. Da se spodbudi ozaveščenost s shemo, se na Komisijo prenese pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 227, s katerimi se od držav članic s shemo šolskega sadja in zelenjave zahteva, da javnost obvestijo o vlogi pomoči Unije pri subvencioniranju.

Člen 25

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi ukrepe, potrebne za uporabo tega pododdelka, tudi glede:

- (a) informacij, ki se navedejo v strategijah držav članic;

(b) zahtevkov za pomoč in plačil pomoči;

(c) načinov obveščanja javnosti o shemi in z njo povezanih ukrepih mrežnega povezovanja;

(d) predložitve, oblike in vsebine poročil o spremljanju in vrednotenju, ki jih pripravijo države članice, ki sodelujejo v shemi šolskega sadja in zelenjave Unije.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Pododdelek 2

Shema šolskega mleka

Člen 26

Pomoč za razdeljevanje mleka in mlečnih proizvodov otrokom

1. Pomoč Unije se dodeli za razdeljevanje nekaterih mlečnih proizvodov in predelanih mlečnih proizvodov, ki spadajo pod oznake KN 0401, 0403, 0404 90 in 0406 ali pod oznako KN 2202 90, otrokom v izobraževalnih ustanovah iz člena 22.

2. S 1. avgustom 2015 države članice, ki želijo sodelovati v shemi, najprej pripravijo strategijo na nacionalni ali regionalni ravni za njegovo izvajanje. Določijo lahko tudi spremljevalne ukrepe, ki lahko vključujejo informacije o ukrepih za izobraževanje o zdravih prehranjevalnih navadah, lokalnih prehranskih verigah in preprečevanju tratenja hrane, ki so potrebni za zagotovitev učinkovitosti programa.

3. Pri pripravi strategij države članice sestavijo seznam mleka in mlečnih proizvodov, ki so upravičeni do pomoči v okviru njihovih shem, v skladu s pravili, ki jih je sprejela Komisija na podlagi člena 27.

4. Z izjemo brezplačnega razdeljevanja obrokov otrokom v izobraževalnih ustanovah se pomoč Unije iz odstavka 1 ne uporablja za nadomestilo financiranja katerih koli obstoječih nacionalnih shem šolskega mleka in mlečnih proizvodov ali shem razdeljevanja v šolah, ki vključujejo mleko ali mlečne proizvode. Če pa ima država članica že vzpostavljeno shemo, ki bi bil na podlagi tega člena upravičena do pomoči Unije, in namerava to shemo razširiti ali izboljšati njeno učinkovitost, med drugim kar zadeva ciljno skupino sheme, njeno trajanje ali upravičene proizvode, se pomoč Unije lahko dodeli. V tem primeru država članica v svoji izvedbeni strategiji navede, kako namerava razširiti svojo shemo ali izboljšati njeno učinkovitost.

5. Država članica lahko v skladu s členom 217 poleg pomoči Unije dodeli tudi nacionalno pomoč.

6. Shema Unije šolskega mleka in mlečnih proizvodov ne posega v morebitne ločene nacionalne sheme, ki spodbujajo uživanje mleka in mlečnih proizvodov v šolah in so v skladu s pravom Unije.

7. Ukrepe za določitev pomoči Unije za vse vrste mleka in mlečne proizvode in največje možne količine, ki je še upravičena do pomoči Unije iz odstavka 1, sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

8. Države članice, ki sodelujejo v shemi na krajih, kjer se hrana razdeljuje, javnost obvestijo, da sodelujejo v shemi pomoči, ki jo subvencionira Unija.

Člen 27

Prenos pooblastila

1. Da se upošteva razvoj vzorcev uživanja mlečnih proizvodov, inovacije in razvoj na trgu mlečnih proizvodov, razpoložljivost proizvodov na različnih trgih Unije ter prehranske vidike, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določijo:

- (a) proizvode, ki so upravičeni do sheme v skladu z določbami iz člena 26(1) in ob upoštevanju prehranskih vidikov;
- (b) pripravo nacionalnih ali regionalnih strategij s strani držav članic po potrebi vključno s spremljevalnimi ukrepi ter
- (c) ukrepe, potrebne za spremljanje in vrednotenje.

2. Da se zagotovi učinkovita in uspešna poraba pomoči Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

- (a) pravilih glede upravičenosti do pomoči za upravičence in prosilce;
- (b) zahtevi po odobritvi prosilcev s strani držav članic;
- (c) uporabi mlečnih proizvodov, ki so upravičeni do pomoči, pri pripravi obrokov v izobraževalnih ustanovah.

3. Da bi zagotovili, da prosilci za pomoč spoštujejo svoje obveznosti, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje

delegiranih aktov v skladu s členom 227 glede zahteve za polog varščine, kadar je izplačano predplačilo pomoči.

4. Da se spodbuja ozaveščenost o shemi pomoči, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določijo pogoji, v skladu s katerimi države članice javnost obvestijo o svojem sodelovanju v shemi pomoči ter o tem, da jo subvencionira Unija.

5. Da se zagotovi, da se pomoč odraža v ceni, po kateri so proizvodi na voljo v okviru sheme, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, v katerih določijo pravila o vzpostavitvi spremljanja cen v okviru sheme.

Člen 28

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določijo ukrepe, potrebne za uporabo tega pododdelka, vključno o:

- (a) postopkih za zagotovitev upoštevanja maksimalne količine, ki je upravičena do pomoči;
- (b) postopkih za polog varščine, kadar se izplača predplačilo, in njeno višino;
- (c) informacijah, ki jih je treba poslati državam članicam za odobritev prosilcev, vlog za pomoč in plačil;
- (d) načinih obveščanja javnosti o shemi;
- (e) upravljanjem spremljanja cen v skladu s členom 27(5).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 2

Pomoč v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk

Člen 29

Programi za podporo sektorju oljčnega olja in namiznih oljk

1. Unija financira triletno delovne programe, ki jih pripravijo organizacije proizvajalcev, priznane v skladu s členom 152, združenja organizacij proizvajalcev, priznana v skladu s členom 156, ali medpanožne organizacije, priznane v skladu s členom 157, na enem ali več od naslednjih področij:

- (a) spremljanje in upravljanje trga v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk;

- (b) izboljšanje vplivov na okolje pri gojenju oljk;
- (c) povečanje konkurenčnosti gojenja oljk s posodobitvijo;
- (d) izboljšanje kakovosti proizvodnje oljčnega olja in namiznih oljk;
- (e) sistem sledljivosti, certificiranje in zaščita kakovosti oljčnega olja in namiznih oljk, zlasti spremljanje kakovosti oljčnega olja, ki se prodaja končnim porabnikom, pod nadzorom državnih uprav;
- (f) širjenje informacij o ukrepih, ki jih izvajajo organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev ali medpanožne organizacije za izboljšanje kakovosti oljčnega olja in namiznih oljk.

2. Unija za financiranje delovnih programov iz odstavka 1 nameni:

- (a) 11 098 000 EUR na leto za Grčijo;
- (b) 576 000 EUR na leto za Francijo in
- (c) 35 991 000 EUR na leto za Italijo.

3. Najvišji znesek, ki ga nameni Unija za financiranje delovnih programov iz odstavka 1, je enak zneskom, ki so jih zadržale države članice. Financiranje upravičenih stroškov lahko znaša največ:

- (a) 75 % za dejavnosti na področjih iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1;
- (b) 75 % za naložbe v osnovna sredstva in 50 % za druge dejavnosti na področju iz točke (d) odstavka 1;
- (c) 75 % za delovne programe, ki jih v najmanj treh tretjih državah ali državah članicah neproizvajalkah izvajajo priznane organizacije iz odstavka 1 iz najmanj dveh držav članic proizvajalk na področjih iz točk (e) in (f) odstavka 1, in 50 % za druge dejavnosti na teh področjih.

Dopolnilno financiranje zagotovi država članica do 50 % stroškov, ki niso kriti iz sredstev Unije.

Člen 30

Prenos pooblastila

Da se zagotovi uspešna in učinkovita poraba pomoči Unije iz člena 29 ter da se izboljša kakovost proizvodnje oljčnega olja in namiznih oljk, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 pooblaščen v zvezi s:

- (a) posebnimi ukrepi, ki se lahko financirajo iz pomoči Unije, ter dejavnostmi in stroški, ki jih ni mogoče financirati, na področjih iz člena 29(1);
- (b) minimalno dodelitvijo finančnih sredstev Unije za posebna področja po državah članicah;
- (c) zahtevo za polog varščine ob vložitvi vloge za odobritev delovnega programa, kadar se izplača predplačilo pomoči;
- (d) merili, ki jih morajo države članice upoštevati pri izboru in odobritvi delovnih programov.

Člen 31

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega oddelka, glede:

- (a) izvajanja delovnih programov in sprememb takšnih programov;
- (b) plačila pomoči, vključno s predplačili pomoči;
- (c) postopkov za polog varščine ob predložitvi vloge za odobritev delovnega programa, kadar se izplača predplačilo pomoči, in njene višine.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelk 3

Pomoč v sektorju sadja in zelenjave

Člen 32

Operativni skladi

1. Organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave in/ali njihova združenja lahko ustanovijo operativni sklad. Sklad se financira iz:

- (a) finančnih prispevkov:
 - (i) članov organizacije proizvajalcev in/ali same organizacije proizvajalcev ali
 - (ii) združenj organizacij proizvajalcev prek članov teh združenj;

- (b) finančne pomoči Unije, ki se lahko dodeli organizacijam proizvajalcev ali njihovim združenjem, kadar ta združenja predstavijo, upravljajo in izvajajo operativni program ali delni operativni program v skladu s pogoji, ki jih sprejme Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 37 in izvedbenimi akti v skladu s členom 38.

2. Operativni skladi se uporabljajo samo za financiranje operativnih programov, ki so bili predloženi državam članicam in z njihove strani potrjeni.

Člen 33

Operativni programi

1. Operativni programi v sektorju sadja in zelenjave trajajo najmanj tri in največ pet let. Vključujejo najmanj dva od ciljev iz točke (c) člena 152(1) ali dva od naslednjih ciljev:

- (a) načrtovanje proizvodnje, vključno z napovedjo in spremljanjem proizvodnje in porabe;
- (b) izboljšanje kakovosti proizvodov, bodisi svežih ali predelanih;
- (c) povečanje tržne vrednosti proizvodov;
- (d) promocijo proizvodov, bodisi svežih ali predelanih;
- (e) okoljske ukrepe, zlasti glede vode, in okolju prijazne načine pridelave, vključno z ekološkim kmetovanjem;
- (f) preprečevanje in obvladovanje kriz.

Operativni programi se predložijo državam članicam v odobritev.

2. Združenja organizacij proizvajalcev lahko prav tako predložijo cel ali delni operativni program, sestavljen iz ukrepov, ki so jih organizacije članice opredelile v okviru svojih operativnih programov, a jih niso izvedle. Za operativne programe združenj organizacij proizvajalcev veljajo enaka pravila kot za operativne programe organizacij proizvajalcev, obravnavajo pa se skupaj z operativnimi programi organizacij članic.

Države članice v ta namen zagotovijo, da:

- (a) se ukrepi na podlagi operativnih programov združenja organizacij proizvajalcev v celoti financirajo s prispevki teh organizacij članic združenja in da so taka sredstva pridobljena iz operativnih skladov teh organizacij članic;
- (b) so ukrepi in ustrezna finančna udeležba opredeljeni v operativnem programu vsake posamezne organizacije članice;
- (c) ne prihaja do podvajanja financiranja.

3. Preprečevanje in obvladovanje kriz iz točke (f) prvega pododstavka odstavka 1 sta povezana z izogibanjem krizam na trgih sadja in zelenjave in njihovim reševanjem ter v zvezi s tem zajemata:

- (a) naložbe, ki omogočajo učinkovitejše upravljanje količin, danih na trg;
- (b) ukrepe za usposabljanje in izmenjavo najboljših praks;
- (c) promocijo in obveščanje za preprečevanje kriz ali med njimi;
- (d) podporo za upravne stroške vzpostavljanja vzajemnih skladov;
- (e) ponovno zasaditev sadovnjakov, če je to potrebno po obvezni izkrčitvi iz zdravstvenih ali fitosanitarnih razlogov po navodilu pristojnega organa države članice;
- (f) umik s trga;
- (g) zgodnje obiranje ali opustitev spravila sadja in zelenjave;
- (h) zavarovanje letine.

Podpora za zavarovanje letine prispeva k varovanju prihodkov pridelovalcev, kadar imajo izgube zaradi naravnih nesreč, neugodnih vremenskih dogodkov, bolezní ali napadov škodljivcev.

V skladu z zavarovalnimi pogodbami morajo upravičenci sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje tveganja.

Ukrepi za preprečevanje in obvladovanje kriz, vključno z vračilom glavnice in obresti iz petega pododstavka, ne zajemajo več kot tretjine odhodkov v okviru operativnega programa.

Organizacije proizvajalcev lahko najamejo posojila po komercialnih pogojih za financiranje ukrepov preprečevanja in obvladovanja kriz. V tem primeru je vračilo glavnice in obresti teh posojil lahko del operativnega programa in je tako lahko upravičeno do finančne pomoči Unije v skladu s členom 34. Vse posebne ukrepe v okviru preprečevanja in obvladovanja kriz je mogoče financirati s takšnimi posojili, neposredno ali na oba načina.

4. Za namene tega oddelka:

- (a) „zgodnje obiranje“ pomeni spravilo vseh nezrelih netržnih proizvodov, ki pred zgodnjim obiranjem niso bili poškodovani zaradi vremena, bolezní ali drugih razlogov, na posameznem območju, ki se izvede pred običajnim začetkom spravila;
- (b) „opustitev spravila“ pomeni končanje trenutnega proizvodnega cikla na zadevnem območju, pri čemer so proizvodi dobro razviti ter neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti. Uničenje proizvodov zaradi podnebnih razmer ali bolezní se ne obravnava kot opustitev spravila.

5. Države članice zagotovijo, da:

- (a) operativni programi vključujejo dva ali več okoljskih ukrepov ali
- (b) da je najmanj 10 % odhodkov v okviru operativnih programov namenjenih okoljskim ukrepom.

Pri okoljskih ukrepih se upoštevajo zahteve glede kmetijsko-okoljsko-podnebnih plačil iz člena 28(3) Uredbe (EU) št. 1305/2013.

Kadar za najmanj 80 % proizvajalcev, ki so člani organizacije proizvajalcev, velja ena ali več identičnih kmetijsko-okoljsko-podnebnih obveznosti iz člena 28(3) Uredbe (EU) št. 1305/2013, vsaka od teh obveznosti šteje kot okoljski ukrep iz točke (a) prvega pododstavka tega odstavka.

S podporo okoljskim ukrepom iz prvega pododstavka tega odstavka se krijejo dodatni stroški in izpad dohodka zaradi izvajanja ukrepa.

6. Države članice zagotovijo, da so naložbe, ki povečujejo pritisk na okolje, dovoljene samo v primerih, ko so vzpostavljeni učinkoviti načini za zaščito okolja pred temi pritiski.

Člen 34

Finančna pomoč Unije

1. Finančna pomoč Unije je enaka znesku dejansko plačanih finančnih prispevkov iz točke (a) člena 32(1), vendar znaša največ 50 % dejanskih nastalih izdatkov.

2. Za posamezne organizacije proizvajalcev ali njihova združenja se finančna pomoč Unije omeji na 4,1 % vrednosti tržne proizvodnje.

Vendar se lahko ta odstotek v primeru organizacij proizvajalcev poveča na 4,6 % vrednosti tržne proizvodnje, če se znesek, ki presega 4,1 % vrednosti tržne proizvodnje, uporabi izključno za ukrepe preprečevanja in obvladovanja kriz.

V primeru združenj organizacij proizvajalcev se ta odstotek lahko poveča na 4,7 % vrednosti tržne proizvodnje, če se znesek, ki presega 4,1 % vrednosti tržne proizvodnje, uporabi izključno za ukrepe preprečevanja in obvladovanja kriz, ki jih ta združenja organizacij proizvajalcev izvedejo v imenu svojih članov.

3. 50-odstotna omejitev iz odstavka 1 se na zahtevo organizacije proizvajalcev poveča na 60 % za operativni program ali del operativnega programa, kadar ta izpolnjuje najmanj enega od naslednjih pogojev:

- (a) predloži ga več organizacij proizvajalcev Unije, ki delujejo v različnih državah članicah v okviru nadnacionalnih sistemov;
- (b) predloži ga ena ali več organizacij proizvajalcev, vključenih v projekte, ki se izvajajo na medpanožni osnovi;
- (c) zajema samo posebno podporo za proizvodnjo ekoloških proizvodov, ki jih zajema Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 ⁽¹⁾;
- (d) je prvi program, ki ga predloži priznana organizacija proizvajalcev, ki se je rezultat združitve dveh priznanih organizacij proizvajalcev;
- (e) je prvi program, ki ga predloži priznano združenje organizacij proizvajalcev;
- (f) predložijo ga organizacije proizvajalcev v državah članicah, v katerih organizacije proizvajalcev tržijo manj kot 20 % proizvodnje sadja in zelenjave;
- (g) predloži ga organizacija proizvajalcev v eni izmed najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU.

4. 50-odstotna omejitev iz odstavka 1 se poveča na 100 % v primeru umika sadja in zelenjave s trga, ki ne presega 5 % obsega tržne proizvodnje vsake organizacije proizvajalcev in se odstrani z:

- (a) brezplačno razdelitvijo dobrot delnim organizacijam in ustanovam, ki jih v ta namen odobrijo države članice, za uporabo v dejavnostih pomoči osebam, za katere nacionalna zakonodaja predvideva pravico do javne pomoči, zlasti zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev za preživetje, ali
- (b) s prosto razdelitvijo komurkoli od naslednjega: kazenskim institucijam, šolam, ustanovam iz člena 22, otroškim počitniškim taborom, bolnišnicam in domovom za ostarele, ki jih določijo države članice, ki sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da so tako razdeljene količine dodatek h količinam, ki jih te ustanove navadno kupujejo.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

Člen 35

Nacionalna finančna pomoč

1. V regijah držav članic, v katerih je stopnja organiziranosti proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave še posebno nizka, lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi državam članicam na podlagi ustrezno utemeljene prošnje dovoli, da plačajo organizacijam proizvajalcev nacionalno finančno pomoč v višini do največ 80 % finančnih prispevkov iz točke (a) člena 32(1). To pomoč se doda operativnemu skladu.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. V regijah držav članic, v katerih organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev in skupine proizvajalcev iz člena 27 Uredbe (EU) št. 1305/2013 tržijo manj kot 15 % vrednosti proizvodnje sadja in zelenjave v tistih regijah, v katerih proizvodnja sadja in zelenjave predstavlja najmanj 15 % skupne kmetijske proizvodnje teh regij, lahko Unija na prošnjo zadevne države članice povrne nacionalno finančno pomoč iz odstavka 1 tega člena.

Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih odloči o tem povračilu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 36

Nacionalni okvir in nacionalna strategija za operativne programe

1. Države članice oblikujejo nacionalni okvir, ki vsebuje splošne pogoje v zvezi z okoljskimi ukrepi iz člena 33(5). Ta okvir zlasti določa, da se pri takšnih ukrepih upoštevajo ustrezne zahteve iz Uredbe (EU) št. 1305/2013, zlasti tiste, določene v členu 3 navedene uredbe.

Države članice predlagani okvir predložijo Komisiji, ki lahko z izvedbenimi akti, sprejetimi brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3), v treh mesecih po predložitvi zahteva spremembo, če ugotovi, da predlog ne bi prispeval k izpolnjevanju ciljev iz člena 191 PDEU in sedmega okoljskega akcijskega programa Unije. Pri naložbah v posamezna kmetijska gospodarstva, ki jih podpirajo operativni programi, se prav tako upoštevajo ti cilji.

2. Vsaka država članica oblikuje nacionalno strategijo za trajnostne operativne programe na trgu sadja in zelenjave. Takšna strategija vključuje:

(a) analizo stanja glede prednosti in slabosti ter možnosti za razvoj;

(b) utemeljitev izbranih prednostnih nalog;

(c) cilje operativnih programov in instrumentov ter kazalnike uspešnosti;

(d) oceno operativnih programov;

(e) obveznosti organizacij proizvajalcev glede poročanja.

Nacionalna strategija vključuje tudi nacionalni okvir iz odstavka 1.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za države članice, v katerih ni priznanih organizacij proizvajalcev.

Člen 37

Prenos pooblastila

Da se organizacijam proizvajalcev in njihovim združenjem v sektorju sadja in zelenjave zagotovi učinkovita, usmerjena in trajnostna podpora, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pravila o:

(a) operativnih skladih in operativnih programih glede:

(i) ocenjenih zneskov, odločitev organizacij proizvajalcev in njihovih združenj o finančnih prispevkih in uporabe operativnih skladov;

(ii) ukrepov, dejavnosti, izdatkov ter upravnih in kadrovske stroškov, ki se vključijo v operativne programe ali iz njih izključijo, sprememb operativnih programov in dodatnih zahtev, ki jih določijo države članice;

(iii) izogibanja dvojnemu financiranju med operativnimi programi in programi razvoja podeželja;

(iv) operativnih programov združenj organizacij proizvajalcev;

(v) posebnih pravil, ki se uporabljajo v primeru, ko združenja organizacij proizvajalcev upravljajo, obdelujejo, izvajajo in predstavljajo celotne operativne programe ali njihove dele;

(vi) obvezne uporabe skupnih kazalnikov za namene spremljanja in vrednotenja operativnih programov;

(b) nacionalnem okviru in nacionalni strategiji za operativne programe v zvezi z obveznim spremljanjem in vrednotenjem učinkovitosti nacionalnih okvirov in nacionalnih strategij;

- (c) finančni pomoči Unije v zvezi z:
- (i) osnovo za izračun finančne pomoči Unije in vrednostjo tržne proizvodnje iz člena 34(2);
 - (ii) veljavnimi referenčnimi obdobji za izračun pomoči;
 - (iii) zagotovitvijo predplačil in obveznostjo za polog varščine, kadar se izplača predplačilo pomoči;
 - (iv) posebnimi pravili za financiranje operativnih programov združenj organizacij proizvajalcev, zlasti tistih, ki se nanašajo na uporabo omejitev, določenih v členu 34(2);
- (d) ukrepih za preprečevanje in obvladovanje kriz v zvezi z:
- (i) možnostjo držav članic, da ne uporabijo enega ali več ukrepov za preprečevanje in obvladovanje kriz;
 - (ii) pogoji glede točki (a), (b) in (c) prvega pododstavka člena 33(3);
 - (iii) dovoljenimi namembnimi kraji, ki jih določijo države članice za umaknjene proizvode;
 - (iv) najvišjo stopnjo podpore za umike s trga;
 - (v) zahtevo za predhodna obvestila v primeru umikov s trga;
 - (vi) osnovo za izračun obsega tržne proizvodnje za brezplačno razdeljevanje iz člena 34(4) in določitev največjega obsega tržne proizvodnje v primeru umikov;
 - (vii) zahtevo za prikaz emblema Unije na embalaži proizvodov, namenjenih za brezplačno razdeljevanje;
 - (viii) pogoji za prejemnike umaknjenih proizvodov;
 - (ix) uporabo izrazov za namene tega oddelka;
 - (x) pogoji, ki jih sprejmejo države članice in se nanašajo na zgodnje obiranje in opustitev spravila;
 - (xi) zavarovanje letine;
 - (xii) vzajemnimi skladi in
 - (xiii) pogoji za ponovno zasaditev sadovnjakov iz zdravstvenih ali fitosanitarnih razlogov v skladu s točko (e) prvega pododstavka člena 33(3) ter določitev zgornjo mejo izdatkov zanjo;
- (e) nacionalni finančni pomoči v zvezi s:
- (i) stopnjo organiziranosti proizvajalcev;
 - (ii) zahtevo za polog varščine, kadar se izplača predplačilo;
 - (iii) največjim deležem povračila nacionalne finančne pomoči s strani Unije.

Člen 38

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe v zvezi z:

- (a) upravljanjem operativnih skladov;
- (b) informacijami, ki morajo biti navedene v operativnih programih, nacionalnih okvirih in nacionalnih strategijah iz člena 36, predložitvijo operativnih programov državam članicam, roki, spremnimi dokumenti in odobritvijo s strani držav članic;
- (c) izvajanjem operativnih programov s strani organizacij proizvajalcev in združenj organizacij proizvajalcev;
- (d) predložitvijo, obliko in vsebino poročil o spremljanju in vrednotenju nacionalnih strategij in operativnih programov;
- (e) zahtevki za pomoč in plačili pomoči, vključno s predplačili in delnimi plačili pomoči;
- (f) praktičnimi podrobnostmi za prikaz emblema Unije na embalaži proizvodov, namenjenih za brezplačno razdeljevanje;
- (g) upoštevanjem tržnih standardov v primeru umikov;
- (h) stroški prevoza, sortiranja in pakiranja v primeru brezplačnega razdeljevanja;
- (i) ukrepi za promocijo, obveščanje in usposabljanje v primeru preprečevanja in obvladovanja kriz;
- (j) izvajanjem ukrepov umika, zgodnjega obiranja, opustitve spravila in ukrepov za zavarovanje letine;
- (k) vlaganjem zahtevkov za nacionalno finančno pomoč, njeno odobritvijo, plačilom in povračilom;
- (l) postopki za polog varščine kadar se izplača predplačilo in določitev njene višine.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 4

Podporni programi v vinskem sektorju

Pododdelek 1

Splošne določbe in upravičeni ukrepi

Člen 39

Področje uporabe

V tem oddelku so določena pravila, ki urejajo dodeljevanje sredstev Unije državam članicam in uporabo teh sredstev v državah članicah v okviru petletnih nacionalnih podpornih programov (v nadaljnjem besedilu: podporni programi) za financiranje posebnih podpornih ukrepov kot pomoč vinskemu sektorju.

Člen 40

Združljivost in skladnost

1. Podporni programi so združljivi s pravom Unije ter skladni z dejavnostmi, politikami in prednostnimi nalogami Unije.

2. Države članice so pristojne za podporne programe in zagotovijo, da so notranje skladni ter pripravljeni in izvedeni objektivno ob upoštevanju gospodarskega položaja zadevnih proizvajalcev in potrebe po izogibanju neupravičeno neenakemu obravnavanju proizvajalcev.

3. Podpora se ne dodeli za:

- (a) raziskovalne projekte in ukrepe za podporo raziskovalnim projektom, ki niso naštetih v točkah (d) in (e) člena 45(2);
- (b) ukrepe iz programov držav članic za razvoj podeželja na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013.

Člen 41

Predložitev podpornih programov

1. Vsaka država članica proizvajalka iz Priloge VI Komisiji predloži osnutek petletnega podpornega programa, ki vsebuje najmanj en upravičen ukrep, določen v členu 43.

2. Podporni ukrepi v osnutku podpornih programov se pripravijo za geografsko raven, za katero zadevna država članica meni, da je najustreznejša. Država članica se o podpornem programu posvetuje s pristojnimi organi in organizacijami na ustreznih teritorialni ravni, preden ga predloži Komisiji.

3. Vsaka država članica predloži en osnutek podpornega programa, ki lahko upošteva regionalne posebnosti.

4. Podporni programi se začnejo uporabljati tri mesece po predložitvi osnutka podpornega programa Komisiji.

Vendar pa lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi ugotovi, da predloženi osnutek podpornega programa ni v skladu s pravili, določenimi v tem oddelku, in o tem obvesti državo članico. V takem primeru država članica Komisiji predloži revidiran osnutek podpornega programa. Revidirani podporni program se začne uporabljati dva meseca po predložitvi revidiranega osnutka podpornega programa, razen če se neskladje nadaljuje, v tem primeru pa se uporablja ta pododstavek.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

5. Odstavek 4 se smiselno uporablja za spremembe, ki so jih predložile države članice glede podpornih programov, ki se uporabljajo.

Člen 42

Vsebina podpornih programov

Podporni programi vključujejo vsaj naslednje elemente:

- (a) podroben opis predlaganih ukrepov in njihovih količinsko opredeljenih ciljev;
- (b) izid opravljenih posvetovanj;
- (c) oceno, ki prikazuje pričakovani tehnični, gospodarski, okoljski in družbeni vpliv;
- (d) časovni razpored izvajanja ukrepov;
- (e) splošno finančno preglednico, ki prikazuje namenjena sredstva in predvideno okvirno razdelitev sredstev med ukrepe v skladu s proračunskimi omejitvami, določenimi v Prilogi VI;
- (f) merila in količinske kazalnike, ki se uporabljajo za spremljanje in vrednotenje, ter ukrepe, potrebne za zagotovitev, da se podporni programi izvajajo ustrezno in učinkovito, ter
- (g) imenovanje pristojnih organov in teles, odgovornih za izvajanje podpornega programa.

Člen 43

Upravičeni ukrepi

Podporni programi lahko vsebujejo samo enega ali več naslednjih ukrepov:

- (a) promocijo v skladu s členom 45;
- (b) prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov v skladu s členom 46;
- (c) zeleno trgatve v skladu s členom 47;

- (d) vzajemne sklade v skladu s členom 48;
- (e) zavarovanje letine v skladu s členom 49;
- (f) naložbe v skladu s členom 50;
- (g) inovativnost v vinskem sektorju v skladu s členom 51;
- (h) destilacijo stranskih proizvodov v skladu s členom 52.

Člen 44

Splošna pravila za podporne programe

1. Razpoložljiva sredstva Unije se dodelijo v okviru proračunskih omejitev iz Priloge VI.
2. Podpora Unije se dodeli samo za upravičene izdatke, ki nastanejo po predložitvi zadevnega osnutka podpornega programa.
3. Države članice ne prispevajo k stroškom za ukrepe, ki jih financira Unija na podlagi podpornih programov.

Pododdelek 2

Posebni podporni ukrepi

Člen 45

Promocija

1. Podpora v skladu s tem členom zajema ukrepe obveščanja ali promocije v zvezi z vini Unije:
 - (a) v državah članicah, da bi potrošnike obveščali o odgovornem uživanju vina in o sistemih Unije za označbe porekla in geografske označbe, ali
 - (b) v tretjih državah, da bi izboljšali konkurenčnost.
2. Ukrepi iz točke (b) odstavka 1 se uporabljajo za vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali za vina z navedbo sorte vinske trte ter so lahko sestavljeni iz enega ali več od naslednjega:
 - (a) odnosov z javnostmi, promocijskih ali reklamnih ukrepov, zlasti s poudarkom na visokih standardih proizvodov Unije, predvsem z vidika kakovosti, varnosti hrane ali okolja;
 - (b) udeležbe na prireditvah, sejnih ali razstavah mednarodnega pomena;
 - (c) informacijskih kampanj, zlasti o sistemih Unije za označbe porekla, geografske označbe in ekološko pridelavo;

- (d) študij novih trgov, potrebnih za razširitev možnosti prodaje;
- (e) študij za vrednotenje rezultatov ukrepov obveščanja in promocije.

3. Prispevek Unije za ukrepe obveščanja ali promocije iz odstavka 1 ne presega 50 % upravičenih izdatkov.

Člen 46

Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov

1. Cilj ukrepov za prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov je povečati konkurenčnost proizvajalcev vina.
2. Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov se podpre, če države članice predložijo preglednico svoje pridelovalne zmogljivosti v skladu s členom 145(3).
3. Podpora za prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov, ki bi lahko prispevala tudi k izboljšanju sistemov trajnostne pridelave ter vplivanja vinskega sektorja na okolje, lahko zajema le eno ali več naslednjih dejavnosti:
 - (a) zamenjavo sort, vključno s precepljanjem;
 - (b) spremembo lokacije vinogradov;
 - (c) ponovno zasaditev vinogradov, kadar je to potrebno po obvezni izkrčitvi iz zdravstvenih ali fitosanitarnih razlogov po navodilu pristojnega organa države članice;
 - (d) izboljšave metod upravljanja in obdelovanja vinogradov, zlasti uvedbo naprednih sistemov trajnostnega pridelovanja.

Običajna obnova vinogradov, kar pomeni ponovna zasaditev iste zemljiške parcele z isto sorto vinske trte po istem sistemu gojenja, ko se trtam izteče naravna življenjska doba, ne dobi podpore.

Države članice lahko določijo dodatne specifikacije, zlasti glede starosti vinogradov, ki se nadomestijo.

4. Podpora za prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov, tudi za izboljšanje metod upravljanja vinogradov, se sme dodeliti le v naslednjih oblikah:
 - (a) nadomestilo proizvajalcem za izgubo dohodka zaradi izvajanja ukrepa;
 - (b) prispevek k stroškom prestrukturiranja in preusmeritve.

5. Nadomestilo proizvajalcem za izgubo dohodka iz točke (a) odstavka 4 lahko krije do 100 % ustrezne izgube in ima lahko eno izmed naslednjih oblik:

(a) ne glede na pododdelek II oddelka IVa poglavja III naslova I dela II Uredbe (ES) št. 1234/2007, v katerem je določena prehodna ureditev v zvezi s pravicami do zasaditve, dovoljenje za sočasni obstoj novih in starih vinskih trt do konca prehodne ureditve za obdobje, ki ni daljše od treh let;

(b) finančno nadomestilo.

6. Prispevek Unije k dejanskim stroškom prestrukturiranja in preusmeritve vinogradov ne presega 50 % teh stroškov. V manj razvitih regijah Unije prispevek za stroške prestrukturiranja in preusmeritve vinogradov ne presega 75 %.

Člen 47

Zelena trgatev

1. Za namene tega člena "zelena trgatev" pomeni popolno uničenje ali odstranitev grozdov v nezrelem stanju in s tem zmanjšanje pridelka na zadevni površini na nič.

Puščanje komercialnega grozdja na trti na koncu običajnega proizvodnega cikla (opustitev trgatve) ne šteje za zeleno trgatev.

2. Podpora za zeleno trgatev prispeva k ponovnemu uravnoteženju ponudbe in povpraševanja na trgu vina v Uniji, da se preprečijo krize na tem trgu.

3. Podpora za zeleno trgatev se lahko dodeli kot nadomestilo v obliki pavšalnega plačila na hektar, ki ga določi zadevna država članica. Plačilo ne sme presegati 50 % vsote neposrednih stroškov uničenja ali odstranitve grozdov in izgube dohodka v zvezi s takim uničenjem ali odstranitvijo.

4. Zadevna država članica vzpostavi sistem, ki temelji na objektivnih merilih, da zagotovi, da z ukrepom zelene trgatve posamezni proizvajalci vina ne prejmejo nadomestila, ki bi preseglo zgornjo mejo, določeno v odstavku 3.

Člen 48

Vzajemni skladi

1. Podpora za ustanovitev vzajemnih skladov zagotavlja pomoč tistim proizvajalcem, ki se želijo zavarovati pred tržnimi nihanjem.

2. Podpora za ustanovitev vzajemnih skladov se lahko dodeli v obliki začasne in regresivne pomoči za kritje upravnih stroškov skladov.

Člen 49

Zavarovanje letine

1. Podpora za zavarovanje letine prispeva k varovanju prihodkov pridelovalcev, kadar imajo izgubo zaradi naravnih nesreč, neugodnih vremenskih dogodkov, bolezni ali napadov škodljivcev.

V skladu z zavarovalnimi pogodbami morajo upravičenci sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje tveganja.

2. Podpora za zavarovanje letine se lahko dodeli v obliki finančnega prispevka Unije, ki ne presega:

(a) 80 % stroškov zavarovalnih premij, ki jih vplačujejo proizvajalci za zavarovanje pred izgubami, nastalimi zaradi neugodnih vremenskih dogodkov, ki lahko štejejo za naravne nesreče;

(b) 50 % stroškov zavarovalnih premij, ki jih vplačajo proizvajalci za zavarovanje:

(i) pred izgubami iz točke (a) in drugimi izgubami zaradi neugodnih vremenskih dogodkov;

(ii) pred izgubami, ki jih povzročijo živali, rastlinske bolezni ali škodljivci.

3. Podpora za zavarovanje letine se lahko dodeli, če ustrezne zavarovalnine ne znašajo več kot 100 % nadomestila za izgubo dohodka proizvajalca ob upoštevanju morebitnih nadomestil, ki jih je proizvajalec pridobil iz drugih shem podpore v zvezi z zavarovanim tveganjem.

4. Podpora za zavarovanje letine ne sme izkrivljati konkurence na zavarovalnem trgu.

Člen 50

Naložbe

1. Podpora se lahko dodeli za materialne ali nematerialne naložbe v predelovalne obrate, vinarsko infrastrukturo ter tržne strukture in orodja. Te naložbe so namenjene izboljšanju splošne uspešnosti podjetja in njegovi prilagoditvi povpraševanju na trgu, pa tudi izboljšanju njegove konkurenčnosti in se nanašajo na pridelavo ali trženje proizvodov vinske trte iz dela II Priloge VII, tudi z namenom večjega prihranka energije in splošne energetske učinkovitosti ter trajnostnih postopkov.

2. Najvišja stopnja podpore iz odstavka 1:

(a) se uporablja samo za mikro, mala in srednja podjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(b) se lahko poleg tega uporablja za vsa podjetja iz najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU in manjših egejskih otokov, kot so opredeljeni v členu 1(2) Uredbe (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

V primeru podjetij, ki niso zajeta v členu 2(1) naslova I Priloge k Priporočilu 2003/361/ES in imajo manj kot 750 zaposlenih ali prihodek od prodaje, nižji od 200 milijonov EUR, se največja intenzivnost pomoči razpolovi.

Podpora se ne dodeli podjetjem v težavah v smislu smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ⁽²⁾.

3. Upravičeni izdatki izključujejo neupravičene stroške iz člena 75(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013.

4. V zvezi z upravičenimi naložbenimi stroški se za prispevek Unije uporabljajo naslednje najvišje stopnje pomoči:

(a) 50 % v manj razvitih regijah;

(b) 40 % v regijah, ki ne štejejo za manj razvite regije;

(c) 75 % v najbolj oddaljenih regijah iz člena 349 PDEU;

(d) 65 % za manjše egejske otoke, kot so opredeljeni v členu 1(2) Uredbe (EU) št. 229/2013.

5. Za podporo iz odstavka 1 tega člena se smiselno uporablja člen 71 Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Člen 51

Inovativnost v vinskem sektorju

Podpora se lahko dodeli za materialne ali nematerialne naložbe v razvoj novih proizvodov, postopkov in tehnologij, povezanih s proizvodi iz dela II Priloge VII. Namen te podpore je izboljšanje trženja in konkurenčnosti proizvodov vinske trte, pridelanih v Uniji, in lahko vključuje tudi prenos znanja. Najvišje stopnje pomoči glede prispevka Unije k podpori na podlagi tega člena so enake kot tiste, ki so določene v členu 50(4).

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).

⁽²⁾ UL C 244, 1.10.2004, str. 2.

Člen 52

Destilacija stranskih proizvodov

1. Podpora se lahko dodeli za prostovoljno ali obvezno destilacijo stranskih proizvodov pridelave vina, ki je bila opravljena v skladu s pogoji iz oddelka D dela II Priloge VIII. Znesek pomoči se določi na vol. % in na hektoliter proizvedenega alkohola. Za volumenski delež alkohola v stranskih proizvodih, namenjenih za destilacijo, ki presega 10 % volumenskega deleža alkohola v proizvedenem vinu, se pomoč ne izplača.

2. Podpora se dodeli destilarnam, ki predelujejo stranske proizvode vinarstva, oddane v destilacijo za surov alkohol z volumenskim deležem alkohola najmanj 92 vol. %.

Države članice lahko odobritev podpore pogojujejo s tem, da upravičenec položi varščino.

3. Najvišje veljavne ravni pomoči temeljijo na stroških zbiranja in predelave ter jih določi Komisija z izvedbenimi akti v skladu s členom 54.

4. Zadevna pomoč vključuje pavšalni znesek za nadomestilo stroškov zbiranja stranskih proizvodov vinarstva. Ta znesek se iz destilarne prenese k proizvajalcu, kadar slednji nosi pripadajoče stroške.

5. Alkohol, ki nastane pri destilaciji, upravičeni do podpore, iz odstavka 1, se uporabi izključno v industrijske namene ali za pridobivanje energije, da se prepreči izkrivljanje konkurence.

Pododdelek 3

Postopkovne določbe

Člen 53

Prenos pooblastila

Da bi zagotovili, da podporni programi držav članic za vino dosežejo svoje cilje in da je raba sredstev Unije uspešna in učinkovita, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi:

(a) pravila o odgovornosti za izdatke med datumom, ko Komisija prejme podporne programe in spremembe podpornih programov, ter datumom začetka njihove uporabe;

(b) pravila o vsebini podpornih programov ter izdatkih, upravnih in kadrovske stroškov in dejavnosti, ki se lahko vključijo v podporne programe držav članic, ter pogojev in možnosti za plačevanje prek posrednikov v primeru podpore za zavarovanje letine iz člena 49;

(c) pravila o zahtevi za polog varščine v primeru izplačanega predplačila;

(d) pravila o uporabi izrazov za namene tega oddelka;

(e) pravila o določitvi zgornje meje za izdatke za ponovno zasaditev sadovnjakov iz zdravstvenih ali fitosanitarnih razlogov v skladu s točko (c) prvega pododstavka člena 46(3);

(f) pravila o preprečevanju dvojnega financiranja med:

(i) različnimi dejavnostmi podpornega programa države članice za vino in

(ii) podpornim programom države članice za vino in njenimi programi razvoja podeželja ali promocijskimi programi;

(g) pravila na podlagi katerih morajo proizvajalci umakniti stranske proizvode vinarstva, in o izjemah glede te obveznosti, da se prepreči dodatno upravno breme, ter pravila za prostovoljno certificiranje žganjarn;

(h) pravila, ki državam članicam dovoljujejo, da ustvarijo pogoje za ustrezno delovanje podpornih ukrepov iz svojih programov.

Člen 54

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe v zvezi s:

(a) predložitvijo podpornih programov, ustreznim finančnim načrtovanjem in revizijo podpornih programov;

(b) postopki vlaganja in izbora zahtevkov ter plačilnimi postopki;

(c) predložitvijo, obliko in vsebino poročil in vrednotenj podpornih programov držav članic;

(d) določitvijo ravni pomoči za zeleno trgatve in destilacijo stranskih proizvodov s strani držav članic;

(e) finančnim poslovanjem in določbami v zvezi z izvajanjem podpornih ukrepov s strani držav članic;

(f) postopki za polog varščine v primeru izplačanega predplačila in njeno višino.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelak 5

Pomoč v sektorju čebelarstva

Člen 55

Nacionalni programi in financiranje

1. Da bi izboljšali splošne pogoje za proizvodnjo in trženje čebelarskih proizvodov, lahko države članice pripravijo nacionalne programe v sektorju čebelarstva za obdobje treh let (v nadaljnjem besedilu: čebelarski programi). Ti programi se pripravijo v sodelovanju s predstavniškimi organizacijami na področju čebelarstva.

2. Prispevek Unije za čebelarske programe je enakovreden 50 % izdatkov, ki jih krijejo države članice za te programe, odobrene v skladu s točko (c) prvega odstavka člena 57.

3. Da bi bile države članice upravičene do prispevka Unije, predvidenega v odstavku 2, opravijo študijo proizvodne in tržne strukture sektorja čebelarstva na svojem ozemlju.

4. V čebelarske programe se lahko vključijo naslednji ukrepi:

(a) tehnična pomoč čebelarjem in organizacijam čebelarjev;

(b) zatiranje škodljivcev in bolezni čebel, zlasti varoze;

(c) racionalizacija sezonske selitve panjev;

(d) ukrepi za podporo laboratorijem za analizo čebelarskih proizvodov, da bi čebelarjem pomagali tržiti proizvode in povečati njihovo vrednost;

(e) ukrepi za podporo pri obnovi čebeljega fonda v Uniji;

(f) sodelovanje s specializiranimi organi za izvajanje programov aplikativnih raziskav na področju čebelarstva in čebelarskih proizvodov;

(g) spremljanje trga;

(h) izboljšanje kakovosti proizvodov, da bi izrabili njihov potencial na trgu.

Člen 56

Prenos pooblastila

1. Da bi zagotovili uspešno in učinkovito rabo sredstev Unije za čebelarstvo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

(a) preprečevanju dvojnega financiranja med čebelarskimi programi držav članic in programi razvoja podeželja;

(b) osnovi za dodelitev finančnega prispevka Unije vsaki sodelujoči državi članici med drugim na podlagi skupnega števila čebeljih panjev v Uniji.

2. Da se zagotovi, da je shema pomoči Unije prilagojena najnovejšemu razvoju in da se splošni pogoji za proizvodnjo in trženje čebelarskih proizvodov zaradi zadevnih ukrepov izboljšujejo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi posodobi seznam ukrepov iz člena 55(4), ki se lahko vključijo v čebelarske programe držav članic, z dodajanjem drugih ukrepov ali prilagajanjem obstoječih, ne da bi se kateri koli črtal. Ta posodobitev seznama ukrepov ne vpliva na nacionalne programe, ki so bili sprejeti pred začetkom veljavnosti delegiranega akta.

Člen 57

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega oddelka, v zvezi z:

- (a) vsebino nacionalnih programov in študij, ki jih države članice opravijo v zvezi s proizvodno in tržno strukturo svojega sektorja čebelarstva;
- (b) postopek za prerezporeditev neuporabljenih sredstev;
- (c) odobritev čebelarskih programov, ki jih predložijo države članice, vključno z dodelitvijo finančnega prispevka Unije vsaki sodelujoči državi članici in najvišjo ravno financiranja s strani držav članic.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddenek 6

Pomoč v sektorju hmelja

Člen 58

Pomoč organizacijam proizvajalcev

1. Unija dodeli pomoč organizacijam proizvajalcev v sektorju hmelja, priznanim v skladu s členom 152, za financiranje doseganja ciljev iz točk (c)(i), (ii) ali (iii) člena 152(1).
2. Financiranje Unije za pomoč organizacijam proizvajalcev iz odstavka 1 znaša 2 277 000 EUR na leto za Nemčijo.

Člen 59

Prenos pooblastila

Da bi zagotovili, da bo s pomočjo iz člena 58 financirano doseganje ciljev iz člena 152, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 v zvezi z:

- (a) zahtevki za pomoč, vključno s pravili o rokih in spremnih dokumentih;
- (b) pravili o upravičenih površinah za hmelj in izračunu zneskov, ki jih je treba plačati vsaki organizaciji proizvajalcev.

Člen 60

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, potrebne za uporabo tega oddelka za plačilo pomoči.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

POGLAVJE III

Sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte

Člen 61

Veljavnost

Sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte iz tega poglavja se uporablja od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2030, Komisija pa izvede vmesni pregled, v katerem oceni delovanje sistema ter po potrebi pripravi predloge.

Oddenek 1

Upravljanje sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte

Člen 62

Dovoljenja

1. Sorte vinske trte, razvrščene v skladu s členom 81(2), se lahko zasadijo ali ponovno zasadijo le, če se skladno s pogoji iz tega poglavja izda dovoljenje v skladu s členi 64, 66 in 68.
2. Države članice izdajo dovoljenje iz odstavka 1, ki velja za določeno površino, izraženo v hektarih, če pridelovalec predloži vlogo, ki ustreza objektivnim in nediskriminatornim merilom za upravičenost. Tako dovoljenje se izda, ne da bi se pridelovalcem zaračunala pristojbina.
3. Dovoljenja iz odstavka 1 veljajo tri leta od dneva, ko so bila izdana. Pridelovalcu, ki v obdobju veljavnosti ne izkoristi izdanega dovoljenja, se naložijo upravne kazni, določene v členu 89(4) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

4. To poglavje se ne uporablja za zasaditev ali ponovno zasaditev območij, namenjenih za poskuse ali za matične nasade za cepiče, ali območij, katerih vino ali proizvodi vinske trte so namenjeni izključno za porabo vinogradnikove družine, ali območij, ki bodo ponovno zasajena zaradi obveznega odkupa v javnem interesu, v okviru nacionalnega prava.

Člen 63

Zaščitni mehanizem za nove nasade

1. Države članice vsako leto dajo na razpolago dovoljenja za nove nasade, ki predstavljajo 1 % skupne površine, dejansko zasajene z vinsko trto na njihovem ozemlju, kakor so jo izmerile 31. julija prejšnjega leta.

2. Države članice lahko:

(a) na nacionalni ravni uporabijo odstotek, nižji od tistega, ki je določen v odstavku 1;

(b) omejijo izdajo dovoljenj na regionalni ravni za določena območja, ki so upravičena do pridelave vin z zaščiteno označbo porekla, za območja, upravičena do pridelave vin z zaščiteno geografsko označbo, ali za območja brez geografske označbe.

3. Katera koli od omejitev odstavka 2 prispeva k urejeni rasti nasadov, je nad 0 % in je upravičena zaradi enega ali več naslednjih posebnih razlogov:

(a) potrebe, da bi se izognili dokazanemu tveganju prekomerne dobave vinskih proizvodov glede na tržne obete za te proizvode, ki ne presega tistega, kar je potrebno za izpolnjevanje te potrebe;

(b) potrebe, da bi se izognili dokazanemu tveganju, da bo določena zaščitena označba porekla ali zaščitena geografska označba močno razvrednotena.

4. Države članice objavijo vse odločitve, sprejete v skladu z odstavkom 2, ki jih ustrezno upravičijo. Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o teh odločitvah ter o razlogih zanje.

Člen 64

Izdaja dovoljenj za nove zasaditve

1. Če skupna površina iz upravičenih vlog v določenem letu ne presega površine, ki jo da na voljo država članica, se odobrijo vse takšne vloge.

Za namene tega člena lahko države članice uporabijo enega ali več naslednjih objektivnih in nediskriminatornih meril za upravičenost:

(a) vlagatelj ima kmetijsko površino, ki ni manjša od površine, za katero prosi za dovoljenje;

(b) vlagatelj ima ustrezno poklicno znanje in usposobljenost,

(c) vloga ne predstavlja velikega tveganja, da bo prilaščen sloves posebnih zaščitnih označb porekla, ki se domneva, razen če javni organi dokažejo, da takšno tveganje obstaja;

(d) eno ali več meril iz odstavka 2, če so ustrezno utemeljeni ter uporabljeni objektivno in nediskriminatorno.

2. Če skupna površina iz upravičenih vlog iz odstavka 1 v določenem letu presega površino, ki jo da na voljo država članica, se dovoljenja izdajo vsem vlagateljem glede na sorazmerno razdelitev hektarjev na podlagi površine, v zvezi s katero so prosili za dovoljenje. Izdaja dovoljenja je lahko delno ali v celoti utemeljena tudi z enim ali več naslednjimi objektivnimi in nediskriminatornimi prednostnimi merili:

(a) pridelovalci, ki nasade vinske trte sadijo prvič in vodijo vinogradniško gospodarstvo (novi udeleženci);

(b) površine, kjer vinogradi prispevajo k ohranjanju okolja;

(c) površine, ki jih je treba na novo zasaditi v okviru projektov kosomacije;

(d) površine, za katere so značilne naravne ali posebne omejitve;

(e) trajnost projektov razvoja ali ponovne zasaditev na podlagi gospodarske ocene;

(f) na novo zasajene površine, ki prispevajo k boljši konkurenčnosti kmetijskega gospodarstva in regije;

(g) projekti, ki bi lahko izboljšali kakovost proizvodov z geografskimi označbami;

(h) na novo zasajene površine zaradi povečanja malih ali srednjih gospodarstev.

3. Države objavijo merila iz odstavkov 1 in 2, ki jih uporabljajo, ter o njih nemudoma uradno obvestijo Komisijo.

Člen 65

Vloga strokovnih organizacij

Država članica lahko pri uporabi člena 63(2) upošteva priporočila, ki jih dajo priznane strokovne organizacije, dejavne v vinskem sektorju in navedene v členih 152, 156 in 157, zainteresirane skupine pridelovalcev iz člena 95 ali druge vrste strokovnih organizacij, ki so priznane skladno z zakonodajo

zadevne države članice, pod pogojem, da se o teh priporočilih predhodno dogovorijo ustrezne reprezentativne strani na zadevnem geografskem območju.

Priporočila se dajo za največ tri leta.

Člen 66

Ponovne zasaditve

1. Države članice dovoljenje samodejno izdajo pridelovalcem, ki izkrčijo površino, posajeno z vinskimi trtami od 1. januarja 2016, in predložijo vlogo. Tako dovoljenje velja za površino, ki je po čistem pridelku enakovredna. Površine, ki jih zadevajo taka dovoljenja, ne štejejo za namene iz člena 63.

2. Države članice lahko izdajo dovoljenje iz odstavka 1 pridelovalcem, ki načrtujejo izkrčitev površine, zasajene z vinsko trto, če se izkrčitev zadevne površine izvede najpozneje konec četrtega leta od datuma, na katerega so se zasadile nove vinske trte.

3. Dovoljenje iz odstavka 1 se uporabi za isto vinogradniško gospodarstvo, na katerem se je izvedla izkrčitev. Na območjih, ki so upravičena do pridelave vin z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, lahko države članice na podlagi priporočila strokovne organizacije v skladu s členom 65 omejijo ponovno zasaditev na trte, ki so skladne z isto zaščiteno označbo porekla ali geografsko označbo kot izkrčena površina.

4. Ta člen se ne uporablja za izkrčitev nedovoljenih nasadov.

Člen 67

De minimis

1. Sistem dovoljenj za zasaditve vinske trte, določen v tem poglavju, se ne uporablja v državah članicah, kjer se 31. decembra 2007 ni uporabljala prehodna ureditev v zvezi s pravicami do zasaditve, ki je določena v pododdelku II oddelka IVa poglavja III naslova I dela II Uredbe (ES) št. 1234/2007.

2. Države članice, za katere se je 31. decembra 2007 uporabljala prehodna ureditev iz odstavka 1 in v katerih površina, ki je trenutno zasajena z vinsko trto, ne presega 10 000 hektarov, lahko odločijo, da sistema dovoljenj za zasaditve vinske trte iz tega poglavja ne bodo izvajale.

Člen 68

Prehodne določbe

1. Pravice do zasaditve, ki se pred 31. decembrom 2015 dodelijo pridelovalcem v skladu s členom 85h, členom 85i ali členom 85k Uredbe (ES) št. 1234/2007 in jih ti pridelovalci

niso izkoristili ter so do navedenega datuma še veljavne, se lahko od 1. januarja 2016 pretvorijo v dovoljenja iz tega poglavja.

Take pretvorbe se izvedejo na zahtevo, ki jo morajo ti pridelovalci predložiti pred 31. decembrom 2015. Države članice lahko odločijo, da bodo pridelovalcem dovolile predložiti tovrstno zahtevo za pretvorbo pravic v dovoljenja do 31. decembra 2020.

2. Dovoljenja, ki se izdajo v skladu z odstavkom 1, veljajo enako obdobje kot pravice do zasaditve iz odstavka 1. Če se ta dovoljenja ne uporabijo, prenehajo veljati najpozneje 31. decembra 2018 oziroma, če je država članica sprejela odločitev iz drugega pododstavka odstavka 1, najpozneje do 31. decembra 2023.

3. Površine, ki jih zadevajo dovoljenja, izdana skladno z odstavkom 1, ne štejejo za namene iz člena 63.

Člen 69

Prenos pooblastila

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov skladu s členom 227 v zvezi s:

- (a) pogoji za uporabo izjeme iz člena 62(4);
- (b) pravili glede meril iz člena 64(1) in (2);
- (c) dodajanjem meril tistim, ki so navedena v členu 64(1) in (2);
- (d) soobstojem vinskih trt, k izkrčitvi katerih se je zavezal pridelovalec, z novo zasajenimi vinskimi trtami v skladu s členom 66(2);
- (e) razlogih za odločitve države članice v skladu s členom 66(3).

Člen 70

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi potrebne ukrepe v zvezi s:

- (a) postopki izdaje dovoljenj;
- (b) evidencami, ki jih morajo voditi države članice in obvestili, ki jih morajo pošiljati Komisiji.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 2

Nadzor sistema dovoljenj za zasaditve vinske trte

Člen 71

Nedovoljeni nasadi

1. Pridelovalci na lastne stroške izkrcijo površine, brez dovoljenja zasajene z vinsko trto.
2. Če pridelovalci izkrcitve ne izvedejo v štirih mesecih od datuma, na katerega so obveščeni o nepravilnosti, države članice zagotovijo, da se izkrcitev takih nedovoljenih nasadov opravi v dveh letih po preteku štirih mesecev. Pripadajoči stroški se zaračunajo zadevnemu pridelovalcu.
3. Države članice Komisiji do 1. marca vsako leto sporočijo skupno površino območij, ki so ugotovljena za zasajena z vinsko trto brez dovoljenja po 1. januarju 2016, ter območij, izkrcenih v skladu z odstavkoma 1 in 2.
4. Pridelovalcu, ki ne izpolni obveznosti iz odstavka 1 tega člena, se naložijo kazni, ki se določijo v skladu s členom 64 Uredbe (EU) št. 1306/2013.
5. Površine, zasajene z vinsko trto brez dovoljenja, niso upravičene do podpornih ukrepov na nacionalni ravni ali na ravni Unije.

Člen 72

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi potrebne ukrepe, s katerimi določi podrobnosti glede zahtev za obveščanje, ki jih morajo izpolniti države članice, vključno z morebitnimi znižanji proračunskih omejitev, določenih v Prilogi VI v primeru neizpolnjevanja obveznosti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

NASLOV II

PRAVILA V ZVEZI S TRŽENJEM IN ORGANIZACIJAMI PROIZVAJALCEV

POGLAVJE I

Pravila v zvezi s trženjem

Oddelek 1

Tržni standardi

Pododdelek 1

Uvodne določbe

Člen 73

Področje uporabe

Brez poseganja v druge določbe, ki se uporabljajo za kmetijske proizvode, in določbe, ki so bile sprejete v veterinarskem, fitosanitarnem in živilskem sektorju za zagotovitev, da proizvodi

ustrezajo higienskim in zdravstvenim standardom, in za zaščito zdravja živali, rastlin in ljudi, so v tem oddelku določena pravila o tržnih standardih. Ta pravila so razdeljena na obvezna pravila in neobvezne rezervirane navedbe za kmetijske proizvode.

Pododdelek 2

Tržni standardi po sektorjih ali proizvodih

Člen 74

Splošno načelo

Proizvodi, za katere so bili določeni tržni standardi po sektorjih ali proizvodih v skladu s tem pododdelkom, se v Uniji lahko tržijo le, če so v skladu s temi standardi.

Člen 75

Določitev in vsebina

1. Tržni standardi se lahko uporabljajo za enega ali več navedenih sektorjev in proizvodov:

- (a) oljčno olje in namizne oljke;
- (b) sadje in zelenjavo;
- (c) proizvode iz predelanega sadja in zelenjave;
- (d) banane;
- (e) žive rastline;
- (f) jajca;
- (g) perutninsko meso;
- (h) mazave maščobe, namenjene za prehrano ljudi;
- (i) hmelj.

2. Da se upošteva pričakovanja potrošnikov ter izboljša gospodarske pogoje za proizvodnjo in trženje, pa tudi kakovost kmetijskih proizvodov iz odstavkov 1 in 4 tega člena, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o tržnih standardih po sektorjih ali proizvodih v vseh fazah trženja, pa tudi o odstopanjih in izvzetjih od uporabe takšnih standardov z namenom prilagoditve stalno spreminjajočim se tržnim pogojem, spreminjajočemu se povpraševanju potrošnikov, spremembam ustreznih mednarodnih standardov in preprečitve nastajanja ovir za inovacije pri proizvodih.

3. Brez poseganja v člen 26 Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ lahko tržni standardi iz odstavka 1 zajemajo eno ali več naslednjega, ki se določi na podlagi sektorja ali proizvoda in ob upoštevanju lastnosti posameznega sektorja, potrebe po ureditvi dajanja na trg in pogojev iz odstavka 5 tega člena:

- (a) tehnične opredelitve, poimenovanje in prodajne oznake za sektorje, ki niso določeni v členu 78;
- (b) merila za razvrščanje, kot je razvrščanje v razrede, po masi, velikosti, starosti in v kategorije;
- (c) vrsto, sorto rastline ali živalsko pasmo ali komercialni tip;
- (d) predstavitev, označevanje, povezano z obveznimi tržnimi standardi, pakiranje, pravila, ki veljajo za pakirnice, označevanje, leto pridelave in uporabo posebnih navedb brez poseganja v člene od 92 do 123 te uredbe;
- (e) merila, kot so videz, konsistenca, konformacija, lastnosti proizvoda in odstotek vsebnosti vode;
- (f) posebne snovi, ki se uporabljajo v proizvodnji, ali sestavni deli ali sestavine, vključno z navedbo vsebnosti, čistosti in določitve snovi;
- (g) način kmetovanja in pridelave, tudi enološki postopki in napredni sistemi trajnostne pridelave;
- (h) rezanje mošta in vina, vključno z opredelitvami pojmov, tipiziranje in omejitve, ki veljajo za to;
- (i) pogostnost zbiranja, dobavo, konzerviranje in ravnanje, metodo konzerviranja in temperaturo, skladiščenje in prevoz;
- (j) kraj kmetovanja in/ali poreklo razen perutninskega mesa in mazavih maščob;
- (k) omejitve glede uporabe nekaterih snovi in praks;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

- (l) posebno uporabo;
- (m) pogoje, ki urejajo odstranitev, posedovanje, promet in uporabo proizvodov, ki niso v skladu s tržnimi standardi, sprejetimi na podlagi odstavka 1, ali opredelitvami, poimenovanji in prodajnimi oznakami iz člena 78, ter odstranjevanje stranskih proizvodov.

4. Poleg odstavka 1 se za vinski sektor lahko uporabljajo tržni standardi. Za ta sektor se uporabljajo točke (f), (g), (h), (k) in (m) odstavka 3.

5. Tržni standardi po sektorjih ali proizvodih, sprejeti v skladu z odstavkom 1 tega člena, se določijo brez poseganja v člene od 84 do 88 in Prilogo IX ter ob upoštevanju:

- (a) posebnosti zadevnega proizvoda;
- (b) dejstva, da je treba zagotoviti pogoje za lažje dajanje proizvodov na trg;
- (c) interesa proizvajalcev, da obveščajo o lastnostih proizvodov in kmetovanja, ter interesa potrošnikov, da prejmejo ustrezne in pregledne informacije o proizvodu, vključno s krajem kmetovanja, ki se določi za vsak primer posebej na ustrezni geografski ravni, potem ko so bili ocenjeni zlasti stroški in upravna obremenitev izvajalcev ter koristi proizvajalcev in končnih potrošnikov;
- (d) metod, ki so na voljo za določitev fizikalnih, kemičnih in organoleptičnih lastnosti proizvodov;
- (e) standardnih priporočil, ki jih sprejmejo mednarodni organi;
- (f) potrebe po ohranitvi naravnih in osnovnih lastnosti proizvodov ter da se je treba izogniti bistveni spremembi sestave zadevnega proizvoda.

6. Da bi upoštevali pričakovanja potrošnikov ter potrebo po izboljšanju gospodarskih pogojev za pridelavo in trženje kmetijskih proizvodov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 za spremembo seznama sektorjev iz odstavka 1. Takšni delegirani akti so strogo omejeni na dejanske potrebe, ki nastanejo zaradi potrošniškega povpraševanja, tehničnega napredka ali potreb po inovacijah pri proizvodih, Komisija pa mora pred njihovim sprejetjem Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem oceni zlasti potrebe potrošnikov, stroške in upravna bremena za izvajalce, vključno z učinkom na notranji trg in mednarodno trgovino, ter koristi za proizvajalce in končne potrošnike.

Člen 76

Dodatne zahteve za trženje proizvodov v sektorju sadja in zelenjave

1. Proizvodi iz sektorja sadja in zelenjave, ki se potrošniku prodajajo sveži, se lahko tržijo le, če so neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti ter je navedena država porekla in če upoštevajo morebitne veljavne tržne standarde iz člena 75.

2. Tržni standardi iz odstavka 1 in vsi tržni standardi, ki veljajo za sektor sadja in zelenjave ter so določeni v skladu s tem pododdelkom, se uporabljajo na vseh stopnjah trženja, tudi med uvozom in izvozom, in lahko zajemajo kakovost, razvrščanje v razrede, maso, velikost, pakiranje, embalažo, skladiščenje, prevoz, predstavitev in trženje.

3. Imetnik proizvodov iz sektorja sadja in zelenjave, za katerega veljajo tržni standardi, takih proizvodov znotraj Unije ne razstavlja, jih ponuja v prodajo, dobavlja ali z njimi trguje na noben drug način kakor v skladu s temi standardi in je odgovoren za zagotavljanje take skladnosti.

4. Da se zagotovi pravilna uporaba zahtev iz odstavka 1 tega člena in da se upoštevajo nekatere posebne razmere, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o posebnem odstopanju od tega člena, ki je potrebno za njegovo pravilno uporabo.

Člen 77

Certificiranje hmelja

1. Poleg tržnih standardov, ki se uporabljajo kadar je ustrezno je za proizvode iz sektorja hmelja, obrane ali pripravljene v Uniji, treba opraviti certifikacijski postopek iz tega člena.

2. Certifikati se lahko izdajo samo za proizvode z lastnostmi vsaj najnižje zahtevane kakovosti, ki veljajo na določeni stopnji trženja. Za hmelj v prahu, hmelj v prahu z višjo vsebnostjo lupulina, hmeljni ekstrakt in mešane hmeljne proizvode se certifikat lahko izda samo, če vsebnost alfa kislin v teh proizvodih ni nižja od vsebnosti teh kislin v hmelju, iz katerega so bili pridobljeni.

3. V certifikatih so navedeni vsaj:

- (a) kraj(-i) pridelave hmelja;
- (b) leto(-a) spravila pridelka ter
- (c) sorta ali sorte.

4. Proizvodi iz sektorja hmelja se lahko tržijo ali izvozijo samo, če je bil zanje izdan certifikat v skladu s tem členom.

Pri uvoženih proizvodih iz sektorja hmelja se kot enakovredno certifikatu šteje potrdilo iz člena 190(2).

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določi ukrepe, ki odstopajo od odstavka 4 tega člena:

- (a) za izpolnitev tržnih zahtev nekaterih tretjih držav ali
- (b) za proizvode, namenjene za posebno uporabo.

Ukrepi, na katere se nanaša prvi pododstavek:

- (i) ne posegajo v običajno trženje proizvodov, za katere je bil izdan certifikat, in
- (ii) imajo jamstva, da bi se izognili kakršni koli zamenjavi s temi proizvodi.

Člen 78

Opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake za nekatere sektorje in proizvode

1. Poleg tržnih standardov, ki se uporabljajo, kadar je ustrezno, se za naslednje sektorje ali proizvode uporabljajo opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake iz Priloge VII:

- (a) goveje in telečje meso;
- (b) vino;
- (c) mleko in mlečne proizvode, namenjene za prehrano ljudi;
- (d) perutnino;
- (e) jajca;
- (f) mazave maščobe, namenjene za prehrano ljudi ter
- (g) oljčno olje in namizne oljke.

2. Opredelitve, poimenovanja ali prodajne oznake iz Priloge VII se lahko v Uniji uporabijo le za trženje proizvoda, ki izpolnjuje ustrezne zahteve iz navedene priloge.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o spremembah opredelitev in prodajnih oznak iz Priloge VII, odstopanju od njih ali izjemah v zvezi z njimi. Ti delegirani akti so strogo omejeni na dejanske potrebe, ki nastanejo zaradi razvoja potrošniškega povpraševanja, tehničnega napredka ali potreb po inovacijah pri proizvodih.

4. Da bi zagotovili, da bodo izvajalci in države članice jasno in pravilno razumeli opredelitve in prodajne oznake, določene v Prilogi VII, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 v zvezi s pravili za določitev in uporabo teh opredelitev in oznak.

5. Da se upoštevajo pričakovanja potrošnikov in razvoj na trgu mlečnih proizvodov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določijo mlečni proizvodi, za katere se navedejo živalske vrste izvora mleka, razen goveda, ter potrebna zadevna pravila.

Člen 79

Dovoljeno odstopanje

1. Da se upoštevajo posebne značilnosti posameznega proizvoda ali sektorja, različne stopnje trženja, tehnični pogoji, vse možne večje praktične težave, pa tudi natančnost in ponovljivost metod analize, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o dovoljenem odstopanju od enega ali več posebnih standardov, pri čemer se za celotno serijo proizvodov šteje, da ni v skladu s standardom, če se to odstopanje preseže.

2. Komisija pri sprejemanju aktov iz odstavka 1 upošteva, da se bistvene lastnosti proizvodov ne smejo spremeniti in da se njihova kakovost ne sme znižati.

Člen 80

Enološki postopki in metode analize

1. Samo enološki postopki, ki so dovoljeni v skladu s Prilogo VIII in določeni v točki (g) člena 75(3) ter v členu 83(2) in (3), se v Uniji uporabljajo za proizvodnjo in konzerviranje proizvodov iz dela II Priloge VII.

Prvi pododstavek se ne uporablja za:

- (a) grozdni sok in zgoščeni grozdni sok ter
- (b) grozdni mošt in zgoščeni grozdni mošt, namenjen za pripravo grozdnega soka.

Dovoljeni enološki postopki se lahko uporabljajo samo za zagotavljanje ustrezne vinifikacije, ustreznega konzerviranja ali ustreznega prečiščenja proizvoda.

Proizvodi iz dela II Priloge VII se proizvajajo v Uniji v skladu s pravili iz Priloge VIII.

2. Proizvodi iz dela II Priloge VII se ne tržijo v Uniji, če:

- (a) so bili proizvedeni po enoloških postopkih, ki niso dovoljeni v Uniji;

(b) so bili proizvedeni po enoloških postopkih, ki niso dovoljeni na nacionalni ravni, ali

(c) niso skladni s pravili iz Priloge VIII.

Proizvodi vinske trte, ki jih ni mogoče tržiti v skladu s prvim pododstavkom, se uničijo. Države članice lahko z odstopanjem od tega pravila dovolijo, da se določeni od takih proizvodov z lastnostmi, ki jih določijo same, uporabljajo v destilarnah, kisarnah ali za industrijske namene, vendar to dovoljenje ne sme postati spodbuda za proizvodnjo proizvodov vinske trte, po nedovoljenih enoloških postopkih.

3. Pri odobritvi enoloških postopkov za vino iz točke (g) člena 75(3) Komisija:

(a) upošteva enološke postopke in analizne metode, ki jih priporoča in objavi Mednarodna organizacija za trto in vino (OIV), ter izsledke poskusne uporabe še nedovoljenih enoloških postopkov;

(b) upošteva varovanje zdravja ljudi;

(c) upošteva možnost, da bi lahko bili potrošniki zavedeni zaradi svojega ustaljenega dojetja proizvoda in temu ustreznih pričakovanj, ter pri tem upošteva tudi, ali so na voljo praktični načini obveščanja, s katerimi bi odpravili to tveganje;

(d) omogoči, da se ohranijo naravne in bistvene lastnosti vina ter da se sestava zadevnega proizvoda bistveno ne spremeni;

(e) zagotovi sprejemljivo minimalno raven skrbi za okolje;

(f) upošteva splošna pravila glede enoloških postopkov in pravila, ki so določena v Prilogi VIII.

4. Da se zagotovi pravilna obravnava vinskih proizvodov, ki jih ni mogoče tržiti, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 v zvezi s pravili o nacionalnih postopkih iz drugega pododstavka odstavka 2 tega člena ter odstopanj od teh pravil za umik ali uničenje vinskih proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev.

5. Komisija za proizvode iz dela II Priloge VII po potrebi sprejme izvedbene akte, v katerih opredeli metode iz točke (d) člena 75(3). Te metode temeljijo na morebitnih ustreznih metodah, ki jih priporoča in objavi OIV, razen če bi bile neučinkovite ali neustrezne glede na izpolnjevanje cilja Unije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Dokler se ti izvedbeni akti ne sprejmejo, se uporabljajo metode in pravila, ki jih dovoli zadevna država članica.

Člen 81

Sorte vinske trte

1. Proizvodi, navedeni v delu II Priloge VII in proizvedeni v Uniji, se proizvedejo iz sort vinske trte, ki jih je mogoče razvrstiti v skladu z odstavkom 2 tega člena.

2. Ob upoštevanju odstavka 3 države članice razvrstijo sorte vinske trte, ki se smejo zasaditi, ponovno zasaditi ali cepiti na njihovem ozemlju za pridelavo vina.

Države članice smejo razvrstiti le sorte vinske trte, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) zadevna sorta spada v vrsto *Vitis vinifera* ali je pridobljena s križanjem vrste *Vitis vinifera* z drugimi vrstami rodu *Vitis*;
- (b) sorta ni ena od naslednjih: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton in Herbermont.

Kadar je sorta vinske trte izločena iz razvrstitve iz prvega pododstavka, se izkrči v 15 letih po izločitvi.

3. Države članice, v katerih pridelava vina ne presega 50 000 hektolitrov na vinsko leto, izračunano na podlagi povprečne pridelave v zadnjih petih vinskih letih, so izvzete iz obveznosti razvrstitve, določene v prvem pododstavku odstavka 2.

Vendar se smejo za pridelavo vina tudi v teh državah članicah zasaditi, ponovno zasaditi ali cepiti le sorte vinske trte, ki so skladne z drugim pododstavkom odstavka 2.

4. Z odstopanjem od prvega in tretjega pododstavka odstavka 2 ter drugega pododstavka odstavka 3 države članice za znanstvene raziskave in poskuse dovolijo zasaditev, ponovno zasaditev ali cepitev naslednjih sort vinske trte:

- (a) sorte vinske trte, ki niso razvrščene, če gre za države članice, ki niso tiste iz odstavka 2;
- (b) sorte vinske trte, ki niso skladne z drugim pododstavkom odstavka 2, če gre za države članice iz odstavka 3.

5. Površine, zasajene s sortami vinske trte za pridelavo vina, ki so bile zasajene v nasprotju z odstavki 2, 3 in 4, se izkrčijo.

Vendar takšnih površin ni treba izkrčiti, če je zadevna pridelava namenjena izključno za porabo v gospodinjstvu pridelovalca vina.

Člen 82

Posebna uporaba vina, ki ne ustreza kategorijam iz dela II Priloge VII

Razen glede ustekleničenih vin, za katera je mogoče dokazati, da je bilo polnjenje opravljeno pred 1. septembrom 1971, se vina, proizvedena iz sort vinske trte, vključenih v razvrstitve, sestavljene v skladu s prvim pododstavkom člena 81(2), ki pa ne ustrezajo nobeni od kategorij iz dela II Priloge VII, uporabljajo samo za porabo v gospodinjstvu posameznega pridelovalca vina, proizvodnjo vinskega kisa ali destilacijo.

Člen 83

Nacionalna pravila za nekatere proizvode in sektorje

1. Ne glede na člen 75(1) lahko države članice sprejmejo ali ohranijo nacionalna pravila, ki določajo različne ravni kakovosti za mazave maščobe. Taka pravila omogočajo, da se te ravni kakovosti ocenijo na podlagi meril, ki se zlasti nanašajo na uporabljene surovine, organoleptične lastnosti proizvodov ter njihovo fizikalno in mikrobiološko stabilnost.

Države članice, ki uporabljajo možnost iz prvega pododstavka, zagotovijo, da se na proizvodih drugih držav članic, ki izpolnjujejo merila, določena z navedenimi nacionalnimi pravili, na nediskriminatoren način lahko uporabijo izrazi, ki navajajo, da so bila ta merila izpolnjena.

2. Države članice lahko omejijo ali prepovejo uporabo nekaterih enoloških postopkov, ki jih dovoljuje pravo Unije, in določijo strožja pravila za vina, ki se pridelujejo na njihovem ozemlju, da bi izboljšale ohranjanje bistvenih lastnosti vin z zaščiteno označbo porekla ali z zaščiteno geografsko označbo ter penečih vin in likerskih vin.

3. Države članice lahko dovolijo poskusno uporabo nedovoljenih enoloških postopkov.

4. Da se zagotovi pravilna in pregledna uporaba tega člena, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pogoje za uporabo odstavkov 1, 2 in 3 tega člena ter pogoje za posedovanje, promet in uporabo proizvodov, pridobljenih s poskusnimi postopki iz odstavka 3 tega člena

5. Države članice lahko sprejmejo ali ohranijo dodatne nacionalne določbe za proizvode, za katere velja tržni standard Unije, le če so te določbe skladne z zakonodajo Unije, zlasti z načelom prostega pretoka blaga, ter če je v njih upoštevana Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

Pododdelek 3

Neobvezne rezervirane navedbe

Člen 84

Splošna določba

Vzpostavi se shema za neobvezne rezervirane navedbe po sektorjih ali proizvodih, ki proizvajalcem kmetijskih proizvodov, ki imajo zaradi svojih lastnosti ali značilnosti dodano vrednost, omogoči, da na notranjem trgu lažje obveščajo o teh lastnostih ali značilnostih, ter zlasti za podpiranje in dopolnjevanje posebnih tržnih standardov.

Ta pododdelek ne uporablja za vinske proizvode iz člena 92 (1).

Člen 85

Obstoječe neobvezne rezervirane navedbe

1. Neobvezne rezervirane navedbe, zajete v tej shemi na dan 20. decembrom 2013, so navedene v Prilogi IX, pogoji za njihovo uporabo pa se določijo v skladu s točko (a) člena 86.

2. Neobvezne rezervirane navedbe iz odstavka 1 tega člena so veljavne do spremembe ali preklica v skladu s členom 86.

Člen 86

Rezervacija, sprememba in preklic neobveznih rezerviranih navedb

Da se upoštevajo pričakovanja potrošnikov, razvoj znanstvenih in tehničnih dognanj, položaj na trgu ter razvoj tržnih in mednarodnih standardov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi:

- (a) rezervira dodatno neobvezno rezervirano navedbo, pri čemer določi pogoje njene uporabe;
- (b) spremeni pogoje uporabe neobvezne rezervirane navedbe ali
- (c) preklicne neobvezno rezervirano navedbo.

⁽¹⁾ Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL L 204, 21.7.1998, str. 37).

Člen 87

Dodatne neobvezne rezervirane navedbe

1. Navedba se lahko rezervira kot dodatna neobvezna rezervirana navedba le, če izpolnjuje vse naslednje zahteve:

- (a) navedba se nanaša na lastnost proizvoda ali na značilnosti kmetovanja ali predelave ter na sektor ali proizvod;
- (b) uporaba navedbe omogoča jasnejše obveščanje o dodani vrednosti proizvoda zaradi njegovih posebnih lastnosti ali značilnosti kmetovanja ali predelave;
- (c) pri dajanju proizvoda na trg lastnost ali značilnost iz točke (a) prepoznajo potrošniki v več državah članicah;
- (d) pogoji in uporaba navedbe so v skladu z Direktivo 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ali Uredbo (EU) št. 1169/2011.

Komisija pri uvedbi dodatnega neobveznega rezerviranega izraza upošteva vse zadevne mednarodne standarde in obstoječe rezervirane izraze za zadevne proizvode ali sektorje.

2. Da se upoštevajo značilnosti določenih sektorjev in pričakovanja potrošnikov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določi nadaljnje podrobnosti v zvezi z zahtevami za uvedbo dodatnih rezerviranih navedb iz odstavka 1 tega člena.

Člen 88

Omejitve uporabe neobveznih rezerviranih navedb

1. Neobvezna rezervirana navedba se lahko uporablja le za opis proizvodov, ki so v skladu z veljavnimi pogoji uporabe.
2. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da označevanje proizvodov ne povzroča zamenjave z neobveznimi rezerviranimi navedbami.
3. Da bi se zagotovila skladnost proizvodov, opisanih z neobveznimi rezerviranimi navedbami, z veljavnimi pogoji uporabe, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi se določi dodatna pravila o uporabi neobveznih rezerviranih navedb.

⁽²⁾ Direktiva 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L 109, 6.5.2000, str. 29).

Pododdelek 4

Tržni standardi v zvezi z uvozom in izvozom

Člen 89

Splošne določbe

Da se upoštevajo posebnosti trgovine med Unijo in določenimi tretjimi državami ter posebne lastnosti določenih kmetijskih proizvodov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

- (a) pogojih, pod katerimi se za uvožene proizvode šteje, da glede na tržne standarde Unije zagotavljajo enakovredno raven skladnosti, in pogojih, ki omogočajo odstopanje od člena 74, ter
- (b) pravilih o uporabi tržnih standardov za proizvode, izvožene iz Unije.

Člen 90

Posebne določbe za uvoz vina

1. Če ni drugače določeno v mednarodnih sporazumih, sklenjenih v skladu s PDEU, se za proizvode, ki se uvažajo v Unijo ter se uvrščajo pod oznake KN 2009 61, 2009 69 in 2204, uporabljajo določbe o označbah porekla in geografskih označbah ter označevanju vina iz oddelka 2 tega poglavja ter opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake iz člena 78 te uredbe.

2. Če ni drugače določeno v mednarodnih sporazumih, sklenjenih v skladu s PDEU, so proizvodi iz odstavka 1 tega člena pridelani po enoloških postopkih, ki jih dovoli Unija v skladu s to uredbo, oziroma so pred odobritvijo v skladu s členom 80(3) pridelani po enoloških postopkih, ki jih priporoča in objavi OIV.

3. Ob uvozu proizvodov iz odstavka 1 se predloži:

- (a) potrdilo, ki dokazuje skladnost z določbami iz odstavkov 1 in 2 ter ga v državi porekla izda pristojni organ s seznama, ki ga objavi Komisija;
- (b) analizno poročilo, ki ga sestavi organ ali urad, ki ga imenuje država porekla, če je proizvod namenjen za neposredno prehrano ljudi.

Pododdelek 5

Skupne določbe

Člen 91

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi:

- (a) vzpostavi seznam mleka in mlečnih proizvodov iz drugega odstavka točke 5 dela III Priloge VII ter mazavih maščob iz točke (a) šestega odstavka oddelka I dela VII Priloge VII na podlagi okvirnih seznamov proizvodov, za katere države članice menijo, da na njihovem ozemlju ustrezajo navedenim določbam in ki jih države članice pošljejo Komisiji;
- (b) določi pravila za uporabo tržnih standardov po sektorjih ali proizvodih;
- (c) določi pravila za ugotavljanje, ali so bili proizvodi proizvedeni v nasprotju z dovoljenimi enološkimi postopki;
- (d) določi pravila za metode analize za določitev lastnosti proizvodov;
- (e) določi pravila za določitev dovoljenega odstopanja;
- (f) določi pravila za izvajanje ukrepov iz člena 89;
- (g) določi pravila za identifikacijo ali registracijo proizvajalca in/ali industrijskih objektov, v katerih je bil proizvod pripravljen ali predelan, za postopke certificiranja ter trgovinske dokumente, za spremne dokumente in zapise, ki jih je treba hraniti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 2

Označbe porekla, geografske označbe in tradicionalni izrazi v vinskem sektorju

Pododdelek 1

Uvodne določbe

Člen 92

Področje uporabe

1. Pravila o označbah porekla, geografskih označbah in tradicionalnih izrazih iz tega oddelka se uporabljajo za proizvode iz točk 1, 3 do 6, 8, 9, 11, 15 in 16 dela II Priloge VII.
2. Pravila iz odstavka 1 temeljijo na:
 - (a) zaščiti zakonitih interesov potrošnikov in proizvajalcev;
 - (b) zagotavljanju nemotenega delovanja notranjega trga za zadevne proizvode ter

(c) spodbujanju proizvodnje kakovostnih proizvodov iz tega oddelka, pri čemer se lahko uporabljajo tudi ukrepi v okviru nacionalne politike kakovosti.

Pododdelek 2

Označbe porekla in geografske označbe

Člen 93

Opredelitev pojmov

1. V tem oddelku se uporabljata naslednji opredelitvi pojmov:

(a) „označba porekla“ pomeni ime regije, določenega kraja ali izjemoma v ustrezno utemeljenih primerih ime države, ki se uporablja za opis proizvodov iz člena 92 (1), ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

(i) kakovost in lastnosti proizvoda so pretežno ali izključno posledica določenega geografskega okolja z njemu lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki;

(ii) grozdje, iz katerega so proizvodi proizvedeni, izvira izključno s tega geografskega območja;

(iii) pridelani so na navedenem geografskem območju ter

(iv) proizvodi so pridobljeni iz sort vinske trte vrste *Vitis vinifera*;

(b) „geografska označba“ pomeni označbo, ki se nanaša na regijo, določen kraj ali izjemoma v ustrezno utemeljenih primerih na državo in se uporablja za opis proizvodov iz člena 92 (1), ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

(i) imajo določeno kakovost, sloves ali druge lastnosti, ki jih je mogoče pripisati temu geografskemu poreklu;

(ii) vsaj 85 % grozdja, iz katerega so proizvedeni, izvira izključno s tega geografskega območja;

(iii) pridelani so na navedenem geografskem območju ter

(iv) pridobljeni so iz sort vinske trte vrste *Vitis vinifera* ali s križanjem vrste *Vitis vinifera* z drugimi vrstami rodu *Vitis*.

2. Določena tradicionalno uporabljana imena pomenijo označbo porekla, kadar:

(a) označujejo vino;

(b) se nanašajo na geografsko ime;

(c) izpolnjujejo zahteve iz točk od (a)(i) do (iv) odstavka 1 ter

(d) se za njih izvede postopek za pridobitev zaščite označbe porekla in geografske označbe iz tega pododdelka.

3. Označbe porekla in geografske označbe, vključno s tistimi, ki se nanašajo na geografska območja v tretjih državah, so lahko upravičene do zaščite v Uniji v skladu s pravili iz tega pododdelka.

4. Pridelava iz točke (a)(iii) odstavka 1 obsega vse zadevne postopke, od trgatve grozdja do zaključka postopka pridelave vina, razen poproizvodnih postopkov.

5. Za namene uporabe točke (b)(ii) odstavka 1 grozdje, ki lahko v deležu do 15 % izvira zunaj razmejenega območja, prihaja iz države članice ali tretje države, v kateri leži razmejeno območje.

Člen 94

Vloge za zaščito

1. Vloge za zaščito imen kot označb porekla ali geografskih označb vključujejo tehnično dokumentacijo, ki vsebuje:

(a) ime, ki naj se zaščiti;

(b) ime in priimek ter naslov vlagatelja;

(c) specifikacijo proizvoda iz odstavka 2 ter

(d) enotni dokument, ki povzema specifikacijo proizvoda iz odstavka 2.

2. Specifikacija proizvoda zainteresiranim stranem omogoča, da preverijo pogoje pridelave, v zvezi z označbo porekla ali geografsko označbo.

Specifikacija proizvoda je sestavljena vsaj iz:

(a) imena, ki naj se zaščiti;

(b) opisa vina ali vin:

(i) glavnih analitskih in organoleptičnih lastnosti za vina z označbo porekla;

(ii) glavnih analitskih lastnosti ter vrednotenja ali navedbe organoleptičnih lastnosti za vina z geografsko označbo;

(c) po potrebi posebnih enoloških postopkov pridelave vina ali vin ter ustreznih omejitev pri njihovi pridelavi;

- (d) razmejitve zadevnega geografskega območja;
- (e) največjega hektarskega donosa;
- (f) navedbe sorte ali sort vinske trte, iz katerih je pridobljeno vino oziroma vina;
- (g) podrobnosti, ki potrjujejo povezavo iz točke (a)(i) oziroma točke (b)(i) člena 93(1);
- (h) veljavnih zahtev, ki so določene v zakonodaji Unije ali nacionalni zakonodaji ali jih, če tako določijo države članice, določi organizacija, ki upravlja zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, ob upoštevanju, da morajo biti take zahteve objektivne in nediskriminatorne ter skladne s pravom Unije;
- (i) imena in naslova organov ali teles, ki preverjajo skladnost z določbami iz specifikacije proizvoda, in opisa njihovih specifičnih nalog.

3. Kadar se vloga za zaščito nanaša na geografsko območje, ki se nahaja v tretji državi, vsebuje poleg elementov iz odstavkov 1 in 2 tudi dokazilo, da je zadevno ime zaščiteno v državi porekla.

Člen 95

Vlagatelji

- Vloga za zaščito označbe porekla ali geografske označbe lahko vloži katera koli zainteresirana skupina proizvajalcev, v izjemnih ustrezno utemeljenih primerih pa tudi en sam proizvajalec. Pri vlogi lahko sodelujejo druge zainteresirane strani.
- Proizvajalci lahko vložijo vlogo za zaščito le za vina, ki jih pridelujejo.
- Pri imenih, ki označujejo čezmejno geografsko območje, ali tradicionalnih imenih, povezanih s čezmejnim geografskim območjem, se lahko vloži skupna vloga.

Člen 96

Predhodni nacionalni postopek

- Pri vlogah za zaščito označbe porekla ali geografske označbe vin, ki izvirajo iz Unije, se opravi predhodni nacionalni postopek.
- Vloga za zaščito se vloži v državi članici, z ozemljem katere je povezana označba porekla ali geografska označba.

3. Država članica, v kateri se vloži vloga za zaščito, vlogo pregleda, da preveri, ali izpolnjuje pogoje iz tega pododdelka.

Ta država članica izvede nacionalni postopek, ki zagotavlja primerno objavo vloge in določa, da lahko v obdobju vsaj dveh mesecev od dneva objave vsaka fizična ali pravna oseba z zakonitim interesom in stalnim prebivališčem ali sedežem na njenem ozemlju ugovarja predlagani zaščiti, tako da v to državi članici vloži ustrezno utemeljeno izjavo.

4. Če država članica, ki pregleduje vlogo, meni, da označba porekla ali geografska označba ni skladna s pogoji iz tega pododdelka ali ni skladna z zakonodajo Unije, vlogo zavrne.

5. Če država članica, ki pregleduje vlogo, meni, da so zahteve izpolnjene, izvede nacionalni postopek, ki zagotavlja primerno objavo specifikacije proizvoda vsaj na spletu, in vlogo posreduje Komisiji.

Člen 97

Preučitev s strani Komisije

- Komisija objavi datum vložitve vloge za zaščito označbe porekla ali geografske označbe.
- Komisija preveri, ali vloge za zaščito iz člena 94 izpolnjujejo pogoje iz tega pododdelka.
- Kadar Komisija meni, da so pogoji iz tega pododdelka izpolnjeni, sprejme izvedbene akte, o objavi v *Uradnem listu Evropske unije* enotnega dokumenta iz točke (d) člena 94(1) in napotila na objavo specifikacije proizvoda, ki je bila opravljena v okviru predhodnega nacionalnega postopka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).
- Kadar Komisija meni, da pogoji iz tega pododdelka niso izpolnjeni, sprejme izvedbene akte s katerimi vlogo zavrne.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 98

Postopek ugovora

Vsaka država članica ali tretja država ali vsaka fizična ali pravna oseba z zakonitim interesom, ki ima stalno prebivališče ali sedež v kateri izmed držav članic, ki ni vložila vloge za zaščito, ali v tretji državi, lahko v dveh mesecih od dneva objave enotnega dokumenta iz točke (d) člena 94(1) ugovarja predlagani zaščiti, tako da Komisiji predloži ustrezno utemeljeno izjavo glede pogojev za upravičenost iz tega pododdelka.

Fizične ali pravne osebe, ki imajo stalno prebivališče ali sedež v tretji državi, predložijo takšno izjavo bodisi neposredno bodisi prek organov zadevne tretje države v dvomesečnem roku iz prvega odstavka.

Člen 99

Odločitev o zaščiti

Komisija na podlagi informacij, ki jih ima na voljo, po koncu postopka ugovora iz člena 98 sprejme izvedbene akte o prenosu zaščite označbe porekla ali geografske označbe, ki izpolnjuje pogoje iz tega pododdelka in je skladna s pravom Unije, oziroma o zavrnitvi vloge, kadar ti pogoji niso izpolnjeni.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 100

Homonimi

1. Če je vložena vloga za registracijo imena, ki je popoln ali delni homonim imena, ki je že bilo registrirano v skladu s to uredbo, se pri registraciji imena ustrezno upoštevajo lokalna in tradicionalna raba ter možnost zamenjevanja.

Homonimno ime, zaradi katerega potrošnik napačno meni, da proizvodi prihajajo z drugega območja, se ne registrira, čeprav ime točno ustreza zadevnemu območju, regiji ali kraju porekla zadevnih proizvodov.

Registrirano homonimno ime se lahko uporablja le, če se pozneje registriran homonim v praksi dovolj razlikuje od že registriranega imena, pri čemer se upošteva, da je treba zagotoviti enako obravnavo zadevnih proizvajalcev in preprečiti zavažanje potrošnika.

2. Odstavek 1 se uporablja smiselno, če je ime, za katero je vložena vloga za registracijo, popoln ali delni homonim geografske označbe, zaščitene v skladu s pravom držav članic.

3. Kadar ime sorte vinske trte vsebuje zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali je sestavljeno iz nje, se to ime ne uporablja za označevanje kmetijskih proizvodov.

Da se upoštevajo obstoječe prakse označevanja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi izjeme od tega pravila.

4. Zaščita označb porekla in geografskih označb proizvodov iz člena 93 ne posega v zaščitene geografske označbe, ki se

uporabljajo za žgane pijače, kot so določene v členu 2 Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

Člen 101

Dodatni razlogi za zavrnitev zaščite

1. Ime, ki je postalo generično, se ne zaščiti kot označba porekla ali geografska označba.

Za namene tega oddelka pomeni „ime, ki je postalo generično“, ime vina, ki je v Uniji postalo obče ime za vino, čeprav se nanaša na kraj ali regijo, v kateri se je ta proizvod prvotno proizvajal ali tržil.

Pri ugotavljanju, ali je ime postalo generično, se upoštevajo ustrezni dejavniki, zlasti:

- (a) obstoječe stanje v Uniji, zlasti na območjih potrošnje;
- (b) ustrezno pravo Unije ali nacionalno pravo.

2. Ime se ne zaščiti kot označba porekla ali geografska označba, kadar bi zaradi ugleda in slovesa blagovne znamke lahko taka zaščita zavedla potrošnika glede resničnega porekla vina.

Člen 102

Razmerje do blagovnih znamk

1. Registracija blagovne znamke, ki vsebuje ali jo sestavlja zaščitena označba porekla ali geografska označba, ki ni v skladu z zadevno specifikacijo proizvoda, ali katere uporaba je zajeta v členu 103(2) in ki se nanaša na proizvod, ki spada v eno od kategorij s seznama v delu II Priloge VII, se:

- (a) zavrne, če je prijava za registracijo blagovne znamke vložena po datumu predložitve vloge za zaščito označbe porekla ali geografske označbe Komisije in je označba porekla ali geografska označba nato zaščitena, ali
- (b) razveljavi.

2. Brez poseganja v člen 101(2) se lahko blagovna znamka iz odstavka 1 tega člena, ki je bila prijavljena, registrirana ali, v primerih, ko to možnost določa zadevno pravo, pridobljena z dobroverno uporabo na ozemlju Unije pred dnem zaščite označbe porekla ali geografske označbe v izvorni državi ali pred 1. januarjem 1996, še naprej uporablja in nadaljšuje kljub zaščiti označbe porekla ali geografske označbe, če ne obstajajo razlogi za neveljavnost ali razveljavitev blagovne

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač (UL L 39, 13.2.2008, str. 16).

znamke, določeni v Direktivi 2008/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ali v Uredbi Sveta (ES) št. 207/2009 ⁽²⁾.

V takih primerih je poleg uporabe ustreznih blagovnih znamk dovoljena tudi uporaba označbe porekla ali geografske označbe.

Člen 103

Zaščita

1. Zaščiteno označbo porekla in zaščiteno geografsko označbo lahko uporablja vsak izvajalec, ki trži vino, ki je bilo pridelano v skladu z ustrežno specifikacijo proizvoda.

2. Zaščitena označba porekla in zaščitena geografska označba ter vino, za katero se uporablja navedeno zaščiteno ime v skladu s specifikacijo proizvoda, so zaščiteni pred:

(a) vsako neposredno ali posredno komercialno rabo navedenega zaščitenega imena:

(i) za primerljive proizvode, ki niso v skladu s specifikacijo proizvoda za zaščiteno ime, ali

(ii) kolikor bi takšna raba izkoriščala sloves označbe porekla ali geografske označbe;

(b) vsako zlorabo, posnemanjem ali prikazovanjem, tudi če je resnično poreklo proizvoda ali storitve navedeno ali če je zaščiteno ime prevedeno, drugače zapisano ali prečrkovano ali če mu je dodan izraz, kot so "stil", "tip", "metoda", "kot se proizvaja v", "imitacija", "okus", "kot" ali podobno;

(c) vsako drugo napačno ali zavajajočo navedbo izvora, porekla, vrste ali bistvenih lastnosti proizvoda na notranji ali zunanji embalaži, v reklamnem gradivu ali dokumentih, ki se nanašajo na zadevni vinski proizvod, in pred uporabo embalaže, ki lahko ustvari napačen vtis o poreklu proizvoda;

(d) vsemi drugimi praksami, ki lahko potrošnika zavajajo glede resničnega porekla proizvoda.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (UL L 299, 8.11.2008, str. 25).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 207/2009 z dne 26. februarja 2009 o blagovni znamki Skupnosti (UL L 78, 24.3.2009, str. 1).

3. Zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe v Uniji ne postanejo generične v smislu člena 101(1).

Člen 104

Register

Komisija vzpostavi in vodi javno dostopen elektronski register zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb za vino. Označbe porekla in geografske označbe proizvodov iz tretjih držav, ki so zaščitene v Uniji v skladu z mednarodnim sporazumom, katerega pogodbenica je Unija, se lahko vpišejo v register. Ta imena se v register vpišejo kot zaščitene geografske označbe, razen če so v navedenem sporazumu izrecno opredeljena kot zaščitene označbe porekla v smislu te uredbe.

Člen 105

Spremembe specifikacije proizvoda

Vlagatelj, ki izpolnjuje pogoje, določene v členu 95, lahko vloži vlogo za odobritev spremembe specifikacije proizvoda za zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, zlasti zaradi upoštevanja razvoja znanstvenih in tehničnih dognanj ali zaradi nove razmejitve geografskega območja iz točke (d) drugega pododstavka člena 94(2). Vloge vsebujejo opis in utemeljitev zahtevanih sprememb.

Člen 106

Preklic

Komisija lahko na lastno pobudo ali na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice, tretje države ali fizične ali pravne osebe z zakonitim interesom sprejme izvedbene akte, s katerimi prekliche zaščito označbe porekla ali geografske označbe, če skladnost z ustrežno specifikacijo proizvoda ni več zagotovljena.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 107

Obstoječa zaščitena imena vin

1. Imena vin iz členov 51 in 54 Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999 ⁽³⁾ ter člena 28 Uredbe Komisije (ES) št. 753/2002 ⁽⁴⁾, so samodejno zaščitena na podlagi te uredbe. Komisija jih vključi v register iz člena 104 te uredbe.

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1493/1999 z dne 17. maja 1999 o skupni ureditvi trga za vino (UL L 179, 14.7.1999, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 753/2002 z dne 29. aprila 2002 o določitvi nekaterih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999 glede opisa, poimenovanja, predstavitve in zaščite nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja (UL L 118, 4.5.2002, str. 1).

2. Komisija z izvedbenimi akti, sprejetimi brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) te uredbe, iz registra iz člena 104 te uredbe ustrezno uradno odstrani imena vin, za katera se uporablja člen 118s(3) Uredbe (ES) št. 1234/2007.

3. Člen 106 se ne uporablja za obstoječa zaščitena imena vin iz odstavka 1 tega člena.

Komisija lahko do 31. decembra 2014 na lastno pobudo sprejme izvedbene akte, s katerimi prekliche zaščito obstoječih zaščiteneh imen vin iz odstavka 1 tega člena, če ne izpolnjujejo pogojev iz člena 93.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

4. Za Hrvaško se na podlagi te uredbe zaščitijo imena vin, objavljena v Uradnem listu Evropske unije ⁽¹⁾, s pridržkom ugodnega izida postopka ugovora. Komisija jih vključi v register iz člena 104.

Člen 108

Pristojbine

Države članice lahko zaračunavajo pristojbine za kritje stroškov, vključno s stroški, nastalimi pri pregledu vlog za zaščito, izjav o ugovoru, vlog za spremembe in zahtev za preklic po tem pododdelku.

Člen 109

Prenos pooblastila

1. Da se upoštevajo posebnosti pridelave na razmejenem geografskem območju, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 s katerimi določi:

- (a) dodatna merila za razmejitev geografskih območij ter
- (b) omejitve in odstopanja glede proizvodnje na razmejenem geografskem območju.

2. Da se zagotovita kakovost in sledljivost proizvodov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pogoje, pod katerimi lahko specifikacije proizvodov vključujejo dodatne zahteve.

3. Da se zavarujejo zakonite pravice in interesi proizvajalcev in izvajalcev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

- (a) tipu vlagatelja, ki lahko vloži vlogo za zaščito označbe porekla ali geografske označbe;
- (b) pogojih, ki jih je treba izpolnjevati pri vložitvi vloge za zaščito označbe porekla ali geografske označbe, pregledu s strani Komisije, postopku ugovora ter postopkih za spremembo, preklic in pretvorbo zaščiteneh označb porekla ali zaščiteneh geografskih označb;
- (c) pogojih, ki veljajo za čezmejne vloge;
- (d) pogojih za vloge v zvezi z geografskimi območji v tretji državi;
- (e) datumu začetka veljavnosti zaščite ali spremembe zaščite;
- (f) pogojih v zvezi s spremembami specifikacij proizvodov.

4. Da se zagotovi ustrezna raven zaščite, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o omejitvah v zvezi z zaščiteneh imenom.

5. Da se zagotovi, da uporaba tega oddelka ne vpliva neugodno na gospodarske subjekte in pristojne organe v zvezi z imeni vin, za katera je bila zaščita odobrena pred 1. avgustom 2009 ali pa je bila pred tem datumom vložena vloga za njihovo zaščito, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 s katerimi določi prehodna pravila v zvezi z:

- (a) imeni vin, ki so jih države članice priznale kot označbe porekla ali geografske označbe do 1. avgusta 2009, in imeni vin, za katera je bila pred tem datumom vložena vloga za zaščito;
- (b) vini, ki so bila dana na trg ali označena pred določenim datumom, ter
- (c) spremembami specifikacij proizvodov.

Člen 110

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi potrebne ukrepe v zvezi z:

- (a) informacijami, ki jih je treba zagotoviti v specifikaciji proizvoda glede povezave med geografskim območjem in končnim proizvodom;
- (b) javno dostopnostjo sklepov o zaščiti ali zavrnitvi;
- (c) vzpostavitvijo in vodenjem registra iz člena 104;

⁽¹⁾ UL C 116, 14.4.2011, str. 12.

(d) pretvorbo iz zaščitene označbe porekla v zaščiteno geografsko označbo;

(e) predložitvijo čezmejnih vlog.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi potrebne ukrepe glede postopka za pregled vlog za zaščito ali za odobritev spremembe označbe porekla ali geografske označbe in postopka za zahteve za ugovor, preklic ali pretvorbo ter predložitve informacij v zvezi z obstoječimi zaščitnimi imeni vin, zlasti glede:

(a) vzorcev dokumentov in oblike pošiljanja;

(b) rokov;

(c) podrobnih podatkov o dejstvih, dokazov in spremnih dokumentov, ki se pošljejo za podporo vloge ali zahteve.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 111

Druga izvedbena pooblastila

Kadar se šteje, da je ugovor nedopusten, Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi ugovor zavrne kot nedopusten. Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

Pododdelek 3

Tradicionalni izrazi

Člen 112

Opredelitev pojma

„Tradicionalni izraz“ pomeni izraz, ki ga države članice tradicionalno uporabljajo za proizvode iz člena 92 (1), in sicer za označevanje:

(a) da ima proizvod zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom, ali

(b) postopka proizvodnje ali metode staranja ali kakovosti, barve, vrste kraja ali posebnega dogodka iz zgodovine, povezane s proizvodom z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo.

Člen 113

Zaščita

1. Zaščiteni tradicionalni izraz se sme uporabljati le za proizvod, proizveden v skladu z opredelitvijo, določeno v členu 112.

Tradicionalni izrazi so zaščiteni pred nezakonito uporabo.

2. Tradicionalni izrazi so samo v jeziku in za kategorije proizvodov vinske trte, navedene v vlogi, zaščiteni pred:

(a) vsako zlorabo zaščitene imena, tudi če mu je dodan izraz, kot so „stil“, „tip“, „metoda“, „kot se proizvaja v“, „imitacija“, „okus“, „kot“ ali podobno;

(b) vsako drugo napačno ali zavajajočo označbo vrste, lastnosti ali bistvenih značilnosti proizvoda na notranji ali zunanji embalaži, v reklamnem gradivu ali dokumentih, ki se nanašajo na proizvod;

(c) vsemi drugimi praksami, ki utegnejo potrošnika zavesti, zlasti z ustvarjanjem vtisa, da vino izpolnjuje pogoje za zaščiten tradicionalni izraz.

3. Tradicionalni izrazi v Uniji ne postanejo generični.

Člen 114

Prenos pooblastila

1. Da se zagotovi ustrezna raven zaščite, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 v zvezi z jezikom in zapisom izraza, ki se zaščiti.

2. Da se zagotovi zaščita zakonitih pravic in interesov proizvajalcev in izvajalcev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določijo:

(a) tip vlagateljev, ki lahko vložijo vlogo za zaščito tradicionalnega izraza;

(b) pogoje za veljavnost vloge za varovanje tradicionalnega izraza;

(c) razloge za ugovarjanje predlaganemu priznanju tradicionalnega izraza;

(d) obseg zaščite, razmerje do blagovnih znamk, zaščiteneh tradicionalnih izrazov, zaščiteneh označb porekla ali geografskih označb, homonimov ali nekaterih imen vinske trte;

(e) razloge za preklic tradicionalnega izraza;

(f) datum predložitve vloge ali zahteve ali zahteve za ugovor ali preklic;

(g) postopke, ki jih je treba uporabiti pri vlogah za zaščito tradicionalnega izraza, vključno s pregledom s strani Komisije, postopki ugovora ter postopki za preklic in spremembo.

3. Da se upoštevajo posebne značilnosti trgovine med Unijo in določenimi tretjimi državami, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pogoje, pod katerimi se tradicionalni izrazi lahko uporabljajo za proizvode iz tretjih držav, in odstopanja od člena 112 in člena 113(2).

Člen 115

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi potrebne ukrepe glede postopka za pregled vlog za zaščito ali za odobritev spremembe tradicionalnega izraza ter postopka za zahteve za ugovor ali preklic, zlasti glede:

- (a) vzorcev dokumentov in oblike pošiljanja;
- (b) rokov;
- (c) podrobnosti dejstev, dokazov in spremnih dokumentov, ki se pošljejo za podporo vloge ali zahteve;
- (d) podrobnih pravil o javni dostopnosti zaščiteneh tradicionalnih izrazov.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme oziroma zavrne vlogo za zaščito tradicionalnega izraza ali zahtevo za spremembo zaščitenega izraza ali preklic zaščite tradicionalnega izraza.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi zaščiti tradicionalne izraze, glede katere je bila vloga za zaščito sprejeta, zlasti z njihovo razvrstitvijo v skladu s členom 112 ter z objavo opredelitve in/ali pogojev za uporabo.

4. Izvedbeni akti iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 116

Druga izvedbena pooblastila

Kadar se šteje, da je ugovor nedopusten, Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim zavrne ugovor kot nedopusten.

Ta izvedbeni akt se sprejme brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

Oddelek 3

Označevanje in predstavitev v vinskem sektorju

Člen 117

Opredelitev pojmov

V tem oddelku:

- (a) „označevanje“ pomeni vse besede, navedbe, trgovska imena, blagovne znamke, slikovni material ali simbol na embalaži, dokumentu, napisu, oznaki, obročku ali vratni etiketi, ki spremlja zadevni proizvod ali se nanj nanaša;
- (b) „predstavitev“ pomeni vse informacije, ki se potrošnikom sporočajo na embalaži zadevnega proizvoda, vključno z obliko in vrsto steklenic.

Člen 118

Uporaba horizontalnih pravil

Če ni drugače določeno v tej uredbi, se za označevanje in predstavitev uporabljajo Direktiva Sveta 89/396/EGS ⁽¹⁾, Direktiva 2000/13/ES, Direktiva 2007/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, Direktiva 2008/95/ES in Uredba (EU) št. 1169/2011.

Označevanja proizvodov iz točk 1 do 11, 13, 15 in 16 v delu II Priloge VII se ne sme dopolniti z drugimi navedbami kot z navedbami iz te uredbe, razen če izpolnjujejo zahteve iz Direktive 2000/13/ES ali Uredbe (EU) št. 1169/2011.

Člen 119

Obvezne navedbe

1. Označevanje in predstavitev proizvodov iz točk od 1 do 11, 13, 15 in 16 dela II Priloge VII, ki se tržijo v Uniji ali so namenjeni za izvoz, vsebujeta naslednje obvezne navedbe:

- (a) poimenovanje kategorije proizvoda vinske trte v skladu z delom II Priloge VII;
- (b) za vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo:
 - (i) navedbo "zaščitena označba porekla" ali "zaščitena geografska označba" ter
 - (ii) ime zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe;

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 89/396/EGS z dne 14. junija 1989 o označbah ali znakih za identifikacijo serije, v katero spada živilo (UL L 186, 30.6.1989, str. 21).

⁽²⁾ Direktiva 2007/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o določitvi predpisov v zvezi z nazivnimi količinami predpakiranih proizvodov, razveljavitvi direktiv Sveta 75/106/EGS in 80/232/EGS ter spremembi Direktive Sveta 76/211/EGS (UL L 247, 21.9.2007, str. 17).

- (c) dejanski volumenski delež alkohola;
- (d) navedbo izvora;
- (e) navedbo polnilca ali, v primeru penečega vina, gaziranega penečega vina, kakovostnega penečega vina ali kakovostnega aromatičnega penečega vina, ime proizvajalca ali prodajalca;
- (f) navedbo uvoznika v primeru uvoženega vina ter
- (g) navedbo vsebnosti sladkorja v primeru penečega vina, gaziranega penečega vina, kakovostnega penečega vina ali kakovostnega aromatičnega penečega vina.

2. Z odstopanjem od točke (a) odstavka 1 se lahko navedba kategorije proizvoda vinske trte izpusti za vina, katerih oznake vključujejo ime zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe.

3. Z odstopanjem od točke (b) odstavka 1 se lahko navedba "zaščitena označba porekla" ali "zaščitena geografska označba" izpusti v naslednjih primerih:

- (a) kadar je tradicionalni izraz v skladu s točko (a) člena 112 naveden na oznaki v skladu s specifikacijo proizvoda iz člena 94(2);
- (b) v izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah, ki jih Komisija opredeli z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s členom 227, da se zagotovi upoštevanje obstoječih praks označevanja.

Člen 120

Neobvezne navedbe

1. Označevanje in predstavitev proizvodov iz točk od 1 do 11, 13, 15 in 16 dela II Priloge VII lahko vsebujeta zlasti naslednje neobvezne navedbe:

- (a) letnik;
- (b) ime ene ali več sort vinske trte;
- (c) navedbe glede vsebnosti sladkorja v primeru vin, ki so niso navedena v točki (g) člena 119(1);
- (d) tradicionalne izraze v skladu s točko (b) člena 112 za vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo;
- (e) simbol Unije, ki označuje zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo;

(f) navedbe nekaterih načinov pridelave;

(g) ime druge geografske enote, ki je manjša ali večja od območja, ki je podlaga za označbo porekla ali geografsko označbo, za vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo.

2. Brez poseganja v člen 100(3) v zvezi z uporabo navedb iz točk (a) in (b) odstavka 1 tega člena za vina brez zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe:

(a) države članice sprejmejo zakone in druge predpise, da zagotovijo postopke certificiranja, odobritve in preverjanja ter tako zajamčijo verodostojnost zadevnih informacij;

(b) države članice lahko na podlagi nediskriminatornih in objektivnih meril ter ob spoštovanju pravične konkurence za vino, proizvedeno iz sort vinske trte na njihovem ozemlju, sestavijo sezname izvzetih sort vinske trte, zlasti:

(i) če pri potrošnikih obstaja tveganje zamenjave pravega porekla vina, ker je sorta vinske trte bistveni del obstoječe zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe;

(ii) če pregledi ne bi bili stroškovno učinkoviti, ker zadevna sorta vinske trte predstavlja zelo majhen del vinogradov države članice;

(c) pri mešanicah vina iz različnih držav članic se sorta vinske trte ne označi, razen če se zadevne države članice odločijo drugače in zagotovijo izvedljivost ustreznih postopkov certificiranja, odobritve in preverjanja.

Člen 121

Jeziki

1. Obvezne in neobvezne navedbe iz členov 119 in 120 so, kadar so izražene v besedah, v enem ali več uradnih jezikih Unije.

2. Brez poseganja v odstavek 1 je ime zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe ali tradicionalni izraz iz točke (b) člena 112 na oznaki v jeziku ali jezikih, za katere zaščita velja. V primeru zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe ali posebne nacionalne označbe, ki ni v latinici, je lahko ime tudi v enem ali več uradnih jezikih Unije.

Člen 122

Prenos pooblastila

1. Da se upoštevajo posebne lastnosti vinskega sektorja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih in omejitvah glede:

- (a) predstavitev in uporabe navedb na oznakah, ki niso določene v tem oddelku;
- (b) obveznih navedb o:
 - (i) izrazih, ki se uporabljajo za izražanje obveznih navedb, in pogojih za njihovo uporabo;
 - (ii) izrazih, ki se nanašajo na kmetijsko gospodarstvo, in pogojih za njihovo uporabo;
 - (iii) določbah, ki državam članicam proizvajalkam omogočajo uvedbo dodatnih pravil v zvezi z obveznimi navedbami;
 - (iv) določbah, ki omogočajo nadaljnja odstopanja poleg odstopanj iz člena 119(2) glede nenavajanja kategorije proizvoda vinske trte, ter
 - (v) določbah o uporabi jezikov;
- (c) neobveznih navedb o:
 - (i) izrazih, ki se uporabljajo za izražanje neobveznih navedb, in pogojih za njihovo uporabo;
 - (ii) določbah, ki državam članicam proizvajalkam omogočajo uvedbo dodatnih pravil v zvezi z neobveznimi navedbami;
- (d) predstavitev v zvezi s:
 - (i) pogoji uporabe nekaterih oblik steklenic in seznamom nekaterih posebnih oblik steklenic;
 - (ii) pogoji uporabe steklenic in zapiral za peneča vina;
 - (iii) določbami, ki državam članicam proizvajalkam omogočajo uvedbo dodatnih pravil v zvezi s predstavitvijo;
 - (iv) določbami o uporabi jezikov.

2. Da se zagotovi varstvo zakonitih interesov izvajalcev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih glede začasnega

označevanja in predstavitve vin z označbo porekla ali geografsko označbo, kadar ta označba porekla ali geografska označba izpolnjuje potrebne zahteve.

3. Da se zagotovi, da gospodarski subjekti niso oškodovani, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o prehodnih določbah glede vina, danega na trg in označenega v skladu z zadevnimi pravili, ki so se uporabljala pred 1. avgustom 2009.

4. Da se upoštevajo posebnosti trgovine med Unijo in določenimi tretjimi državami, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o odstopanjih od tega oddelka glede proizvodov, ki se izvozi, če je to potrebno po pravu zadevne tretje države.

Člen 123

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi potrebne ukrepe v zvezi s postopki in tehničnimi merili, ki se uporabljajo za ta oddelek, tudi ukrepe, potrebne za postopke certificiranja, odobritve in preverjanja, ki se uporabljajo za vina brez zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

POGLAVJE II

Posebne določbe za posamezne sektorje

Oddelek 1

Sladkor

Člen 124

Veljavnost

Z izjemo členov 125 in 126 se ta oddelek uporablja do konca tržnega leta 2016/2017.

Pododdelek 1

Posebni ukrepi

Člen 125

Sporazumi v sektorju sladkorja

1. Pogoje za nakup sladkorne pese in sladkornega trsa, vključno s predsetvenimi pogodbami o dobavi, urejajo pisni panožni sporazumi, sklenjeni med pridelovalci sladkorne pese in sladkornega trsa iz Unije ali, v njihovem imenu, organizacijami, katerih člani so, na eni strani in podjetji za proizvodnjo sladkorja iz Unije ali, v njihovem imenu, organizacijami, katerih člani so, na drugi strani.

2. Podjetja za proizvodnjo sladkorja o panožnih sporazumih iz točke 6 oddelka A dela II Priloge II uradno obvestijo pristojne organe države članice, v kateri proizvajajo sladkor.

3. Panožni sporazumi od 1. oktobra 2017 izpolnjujejo odkupne pogoje iz Priloge X.

4. Da se upoštevajo posebne značilnosti sektorja sladkorja in njegov razvoj v obdobju po odpravi proizvodnih kvot, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi:

- (a) posodobi pogoje iz oddelka A dela II Priloge II;
- (b) posodobi odkupne pogoje za sladkorno peso, določene v Prilogi X;
- (c) določi dodatna pravila za določanje bruto in tara mase ter vsebnosti sladkorja sladkorne pese, dobavljene podjetju, ter o pulpi sladkorne pese.

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe za izvajanje tega člena, tudi o postopkih, uradnih obvestilih in upravnih pomoči pri panožnih sporazumih, pri katerih je udeležena več kot ena država članica. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 126

Poročanje o cenah na trgu za sladkor

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi vzpostavi sistem za poročanje o cenah na trgu za sladkor, tudi ureditev za objavo ravnih cen na tem trgu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Sistem iz prvega pododstavka temelji na informacijah, ki jih predložijo podjetja za proizvodnjo belega sladkorja ali drugi izvajalci, ki se ukvarjajo s trgovino s sladkorjem. Te informacije so tajne.

Komisija zagotovi, da posebne cene ali imena posameznih gospodarskih izvajalcev niso objavljena.

Pododdelek 2

Zahteve, ki veljajo za sektor sladkorja med obdobjem iz člena 124

Člen 127

Dobavne pogodbe

1. Poleg zahtev iz člena 125(1) panožni sporazumi izpolnjujejo odkupne pogoje iz Priloge XI.

2. V dobavnih pogodbah se razlikuje med količinami sladkorja, ki bodo proizvedene iz sladkorne pese kot:

(a) kvotni sladkor ali

(b) izvenkvotni sladkor.

3. Vsako podjetje za proizvodnjo sladkorja predloži državi članici, v kateri proizvaja sladkor, naslednje informacije:

(a) količine sladkorne pese iz točke (a) odstavka 2, za katere so sklenila predsetvene dobavne pogodbe, ter vsebnost sladkorja, na kateri temeljijo te pogodbe;

(b) ustrezni ocenjeni donos.

Države članice lahko zahtevajo dodatne informacije.

4. Podjetja za proizvodnjo sladkorja, ki za količino sladkorne pese, ki ustreza sladkorju, za katerega imajo kvoto, po potrebi prilagojeno glede na koeficient preventivnega umika, določen v skladu s prvim podstavkom člena 135(2), niso podpisala predsetvenih dobavnih pogodb po najnižji ceni za kvotno sladkorno peso iz v člena 130, morajo za vso sladkorno peso, ki jo predelajo v sladkor, plačati vsaj najnižjo ceno za kvotno sladkorno peso.

5. Panožni sporazumi lahko odstopajo od odstavkov 3, 3 in 4, če to odobri zadevna država članica.

6. Če panožnih sporazumov ni, zadevna država članica sprejme potrebne ukrepe, skladne s to uredbo, da zavaruje interese zadevnih strani.

Člen 128

Proizvodna dajatev

1. Proizvodna dajatev se zaračuna za kvote za sladkor, izoglukoza in inulinski sirup, ki jih imajo podjetja za proizvodnjo sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa iz člena 136(2).

2. Ukrepe za določitev proizvodnega dajatve za kvotni sladkor, kvotno izoglukoza in kvotni inulinski sirup iz odstavka 1 sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Člen 129

Proizvodno nadomestilo

1. Za proizvode v sektorju sladkorja iz točk (b) do (e) dela III Priloge I se lahko dodeli proizvodno nadomestilo, če presežni sladkor ali uvoženi sladkor, presežna izoglukoza ali presežni inulinski sirup niso na voljo po ceni, ki ustreza svetovni ceni za proizvodnjo proizvodov iz točk (b) in (c) drugega pododstavka člena 140(2).

2. Ukrepe za določitev proizvodnega nadomestila iz odstavka 1 sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Člen 130

Umik sladkorja

1. Da se prepreči padec cen na notranjem trgu in odpravili stanje čezmerne proizvodnje na podlagi predvidene bilance oskrbe in ob upoštevanju obveznosti Unije, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s Pogodbo, lahko Komisija sprejme izvedbene akte o umiku s trga v določenem tržnem letu količine sladkorja ali izoglukoze, proizvedene v okviru kvote, ki presega prag, izračunan v skladu z odstavkom 2.

2. Prag za umik iz odstavka 1 se za vsako podjetje s kvoto izračuna tako, da se njegova kvota pomnoži s koeficientom. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ta koeficient za tržno leto na podlagi pričakovanih tržnih gibanj, najpozneje do 28. februarja predhodnega tržnega leta.

Na podlagi posodobljenih tržnih gibanj lahko Komisija do 31. oktobra zadevnega tržnega leta sprejme izvedbene akte o prilagoditvi koeficienta oziroma če koeficient ni bil določen v skladu s prvim pododstavkom, o določitvi koeficienta.

3. Vsako podjetje, ki mu je bila dodeljena kvota, do začetka naslednjega tržnega leta na svoje stroške skladišči sladkor, ki je bil proizveden v okviru kvote in presega prag, izračunan v skladu z odstavkom 2. Količine sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa, umaknjene v tržnem letu, se obravnavajo kot prve količine, proizvedene v okviru kvote za naslednje tržno leto.

Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko Komisija ob upoštevanju pričakovanih gibanj na trgu sladkorja sprejme izvedbene akte, ki določajo, da se v tekočem ali naslednjem tržnem letu ali v obeh letih ves umaknjeni sladkor, izoglukoza ali inulinski sirup ali del umaknjene sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa šteje za:

(a) presežni sladkor, izoglukozo ali inulinski sirup, ki je na voljo za uporabo kot industrijski sladkor, industrijska izoglukoza ali industrijski inulinski sirup, ali

(b) začasno proizvodno kvoto, katere del se lahko ob upoštevanju obveznosti Unije iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, rezervira za izvoz.

4. Če je dobava sladkorja v Uniji nezadostna, lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi dovoli prodajo določene količine umaknjene sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa na trgu Unije pred koncem obdobja umika.

5. Kadar se umaknjeni sladkor obravnava kot prva količina sladkorja, proizvedena v okviru kvote za naslednje tržno leto iz člena 135, se pridelovalcem sladkorne pese izplača minimalna cena za zadevno tržno leto.

Zahteve iz člena 135 glede minimalne cene se ne uporabljajo, kadar se umaknjeni sladkor uporabi kot industrijski sladkor ali izvozi v skladu s točkama (a) in (b) drugega pododstavka odstavka 3 tega člena.

Kadar se umaknjeni sladkor v skladu z odstavkom 4 tega člena proda na trgu Unije pred koncem obdobja umika, se pridelovalcem sladkorne pese izplača najnižja cena za tekoče tržno leto.

6. Izvedbeni akti na podlagi tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 131

Začasni mehanizem upravljanja trga

1. Komisija lahko za obdobje iz člena 124 sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, potrebne za zagotovitev zadostne oskrbe s sladkorjem na trgu Unije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

S takšnimi ukrepi je lahko za potrebno količino in časovno obdobje prilagojena stopnja dajatve, ki jo je treba plačati za uvoz surovega sladkorja.

V okviru začasnega mehanizma upravljanja trga ukrepe o določitvi presežne dajatve sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

2. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ustrezno količino izvenkvotnega sladkorja in uvoženega surovega sladkorja, ki jo je mogoče dati na trg Unije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 132

Prenos pooblastil

Da se upoštevajo posebne značilnosti sektorja sladkorja in zagotovili ustrezno upoštevanje interesov vseh strani ter glede na to, da je treba preprečiti morebitne motnje trga, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

(a) odkupnih pogojih in dobavnih pogodbah iz člena 127;

(b) posodobitvi odkupnih pogojev za sladkorno peso, določene v Prilogi XI;

(c) merilih, ki jih uporabijo podjetja za proizvodnjo sladkorja pri dodelitvi količin sladkorne pese prodajalcem sladkorne pese, ki bodo udeleženi pri predsetvenih dobavnih pogodbah iz člena 127(3).

Člen 133

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega pododdelka za postopke, vsebino in tehnična merila.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Pododdelek 3

Sistem regulacije proizvodnje

Člen 134

Kvote v sektorju sladkorja

1. Za sladkor, izoglukoza in inulinski sirup se uporablja sistem kvot.

2. Kar zadeva sistem kvot iz odstavka 1 tega člena, če proizvajalec preseže ustrezno kvoto in ne uporabi presežnih količin, kot je določeno v členu 139, se za takšne količine plača presežna dajatev v skladu s pogoji iz členov 139 do 142.

Člen 135

Najnižja cena sladkorne pese

Najnižjo ceno kvotne sladkorne pese določi Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Člen 136

Dodelitev kvot

1. Kvote za proizvodnjo sladkorja, izoglukoze in inulinskega sirupa na nacionalni ali regionalni ravni so določene v Prilogi XII.

2. Države članice dodelijo kvoto vsakemu podjetju za proizvodnjo sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa, ki ima sedež na njihovem ozemlju in je odobreno v skladu s členom 137.

Za vsako podjetje je dodeljena kvota enaka kvoti, ki je bila dodeljena podjetju za tržno leto 2010/2011 na podlagi Uredbe (ES) št. 1234/2007.

3. Kadar je kvota dodeljena podjetju za proizvodnjo sladkorja, ki ima več kot en proizvodni obrat, države članice sprejmejo ukrepe, za katere menijo, da so potrebni za ustrezno upoštevanje interesov pridelovalcev sladkorne pese in sladkornega trsa.

Člen 137

Odobrena podjetja

1. Države članice na zahtevo izdajo odobritev podjetju, ki proizvaja sladkor, izoglukoza ali inulinski sirup, ali podjetju, ki te proizvode predeluje v enega od proizvodov s seznama iz člena 140(2), če:

(a) podjetje dokaže svoje ustrezne zmogljivosti za proizvodnjo sladkorja;

(b) podjetje soglaša, da bo zagotovilo vse informacije, in dovolilo, da se zanj opravlja nadzor v skladu s uredbo;

(c) podjetju odobritev ni bila začasno ali trajno odvzeta.

2. Odobrena podjetja državi članici, na katere ozemlju pridelujejo sladkorno peso ali sladkorni trs ali izvajajo prečiščevanje, predložijo naslednje informacije:

(a) količine sladkorne pese ali sladkornega trsa, za katere je bila sklenjena dobavna pogodba, ter ustrezne ocenjene donose sladkorne pese ali sladkornega trsa ter sladkorja na hektar;

(b) podatke o predvidenih in dejanskih dobavah sladkorne pese, sladkornega trsa in surovega sladkorja, proizvodnji sladkorja in zalogah sladkorja;

(c) količine prodanega belega sladkorja ter ustrezne cene in pogoji.

Člen 138

Prerazporeditev nacionalnih kvot in zmanjšanje kvot

1. Država članica lahko za največ 10 % zmanjša kvoto za sladkor ali izoglukoza, ki je bila dodeljena podjetju s sedežem na njenem ozemlju. Pri tem država članica uporabi objektivna in nediskriminatorna merila.

2. Država članica lahko prenaša kvote med podjetji v skladu s pravili iz Priloge XIII in ob upoštevanju interesov vseh zadevnih strani, zlasti pridelovalcev sladkorne pese in sladkornega trsa.

3. Količine, ki so zmanjšane v skladu z odstavkoma 1 in 2, zadevna država članica dodeli enemu ali več podjetjem na svojem ozemlju, ne glede na to, ali imajo kvoto ali ne.

Člen 139

Izvenkvotna proizvodnja

1. Sladkor, izoglukoza ali inulinski sirup, katerih proizvodnja v tržnem letu presega kvoto iz člena 136, se lahko:

- (a) uporabijo za predelavo v nekatere proizvode iz člena 140;
- (b) prenesejo v proizvodno kvoto za naslednje tržno leto v skladu s členom 141;
- (c) uporabijo za poseben režim preskrbe za najbolj oddaljene regije v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (d) izvozijo v okviru količinske omejitve, ki jo z izvedbenimi akti določi Komisija ob upoštevanju zavez iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, ali
- (e) dajo na notranji trg v skladu z mehanizmom, opisanim v členu 131, da bi na podlagi predvidene bilance oskrbe ponudbo prilagodili povpraševanju.

Ukrepi iz točke (e) prvega odstavka tega člena se izvedejo pred ukrepi za preprečevanje motenj na trgu iz člena 219(1).

Za druge količine se zaračuna presežna dajatev iz člena 142.

2. Izvedbeni akti iz tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 140

Industrijski sladkor

1. Industrijski sladkor, industrijska izoglukoza ali industrijski inulinski sirup se rezervirajo za proizvodnjo enega izmed proizvodov iz odstavka 2, kadar:

- (a) so predmet dobavne pogodbe, sklenjene pred koncem tržnega leta med proizvajalcem in uporabnikom, ki sta oba pridobila odobritev v skladu s členom 137, in
- (b) so uporabniku dobavljeni najpozneje 30. novembra naslednjega tržnega leta.

2. Da bi upoštevali tehnični napredek, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu

s členom 227, s katerim določi seznam proizvodov, pri proizvodnji katerih se lahko uporablja industrijski sladkor, industrijska izoglukoza ali industrijski inulinski sirup.

Seznam vključuje zlasti:

- (a) bioetanol, alkohol, rum, živi kvas in količine sirupov za namaze ter za predelavo v "Rinse appelstroop";
- (b) določene industrijske izdelke brez vsebnosti sladkorja, vendar se med njihovo predelavo uporablja sladkor, izoglukoza ali inulinski sirup;
- (c) določene proizvode kemijske ali farmacevtske industrije, ki vsebujejo sladkor, izoglukozo ali inulinski sirup.

Člen 141

Prenos presežnega sladkorja

1. Vsako podjetje se lahko odloči za prenos celotne ali delne proizvodnje, ki presega njegovo kvoto sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa, ki se nato obravnava kot del proizvodnje naslednjega tržnega leta. Brez poseganja v odstavek 3 je ta odločitev nepreklicna.

2. Podjetja, ki sprejmejo odločitev iz odstavka 1:

- (a) zadevno državo članico obvestijo pred datumom, ki ga določi ta država članica:
 - (i) med 1. februarjem in 31. avgustom tekočega tržnega leta o količinah trsnega sladkorja, ki jih bodo prenesla,
 - (ii) med 1. februarjem in 31. avgustom tekočega tržnega leta o drugih količinah pesnega sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa, ki jih bodo prenesla;
- (b) se zavežejo, da bodo te količine skladiščila na svoje stroške do konca tekočega tržnega leta.

3. Če je bila dokončna proizvodnja podjetja v zadevnem tržnem letu manjša, kot je bilo ocenjeno ob sprejetju odločitve v skladu z odstavkom 1, se lahko prenesena količina prilagodi za nazaj najpozneje do 31. oktobra naslednjega tržnega leta.

4. Prenesene količine se štejejo kot prve količine, proizvedene v okviru kvote za naslednje tržno leto.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 23).

5. Za sladkor, skladiščen med tržnim letom v skladu s tem členom, ne smejo veljati drugi ukrepi glede skladiščenja iz člena 16 ali 130.

Člen 142

Presežna dajatev

1. Presežna dajatev se obračuna za količine:

- (a) presežnega sladkorja, presežne izoglukoze in presežnega inulinskega sirupa, proizvedenih v katerem koli tržnem letu, razen za količine, prenesene v proizvodno kvoto naslednjega tržnega leta in skladiščene v skladu s členom 141, ali za količine iz točk (c), (d) in (e) prvega pododstavka člena 139(1);
- (b) industrijskega sladkorja, industrijske izoglukoze in industrijskega inulinskega sirupa, za katere do datuma, ki ga z izvedbenimi akti določi Komisija, ni predloženo dokazilo, da so bile uporabljene v enem izmed proizvodov iz člena 140(2);
- (c) sladkorja, izoglukoze in inulinskega sirupa, ki so bile umaknjene s trga v skladu s členom 130 in pri katerih niso izpolnjene obveznosti iz člena 130(3).

Izvedbene akte v skladu s točko (b) prvega pododstavka sprejme Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Ukrepe za določitev presežne dajatve iz odstavka 1 sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Člen 143

Prenos pooblastila

1. Da bi zagotovili, da podjetja iz člena 137 izpolnjujejo svoje obveznosti, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pravila za dodelitev in odvzem odobritve takšnim podjetjem ter merila za upravne kazni.

2. Da se upoštevajo posebne značilnosti sektorja sladkorja in zagotovili ustrezno upoštevanje interesov vseh strani, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pomenu pogojev za delovanje sistema kvot ter določi pogoje za prodajo v najbolj oddaljene regije.

3. Da bi zagotovili, da pridelovalci sladkorne pese dejansko sodelujejo pri odločitvi o prenosu določene količine proizvodnje, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pravila o prenosu sladkorja.

Člen 144

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

V zvezi s podjetji iz člena 137 lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila:

- (a) o vlogah podjetij za odobritev, evidencah, ki jih hranijo odobrena podjetja, informacijah, ki jih predložijo odobrena podjetja;
- (b) o sistemu pregledov odobrenih podjetij, ki jih izvajajo države članice;
- (c) o obveščanju Komisije in odobrenih podjetij s strani držav članic;
- (d) o dobavi surovin podjetjem, vključno z dobavnimi pogodbami in dobavnicami;
- (e) o enakovrednosti glede sladkorja iz točke (a) prvega pododstavka člena 139(1);
- (f) za poseben režim preskrbe za najbolj oddaljene regije;
- (g) o izvozu iz točke (d) prvega pododstavka člena 139(1);
- (h) o sodelovanju držav članic, da se zagotovijo učinkoviti pregledi;
- (i) za spremembe datumov iz člena 141 za specifična tržna leta;
- (j) za določitev presežnih količin, obveščanju o in plačilih presežnih dajatev iz člena 142;
- (k) o sprejetju seznama stalnih rafinerij v smislu točke 6 oddelka B dela II Priloge II.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 2

Vino

Člen 145

Register vinogradov in preglednica pridelovalne zmogljivosti

1. Države članice vodijo register vinogradov, ki vsebuje posodobljene podatke o pridelovalni zmogljivosti. Od 1. januarja 2016 ta obveznost velja samo, če države članice uporabljajo sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte iz poglavja III naslova I ali nacionalne podporne programe.

2. Za države članice, v katerih je skupna površina, zasajena s sortami vinske trte, ki so razvrščene v skladu s členom 81(2), manjša od 500 hektarjev, obveznost iz odstavka 1 tega člena ne velja do 31. decembra 2015.

3. Države članice, ki v svojih podpornih programih v skladu s členom 46 predvidijo prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov, pripravijo na podlagi registra vinogradov posodobljeno preglednico svoje pridelovalne zmogljivosti in jo predložijo Komisiji vsako leto do 1. marca. Od 1. januarja 2016 podrobnosti o obveščanju Komisije o vinorodnih površinah določi Komisija z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

4. Da države članice lažje spremljajo in preverjajo pridelovalno zmogljivost, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 glede pravil o vsebini registra vinogradov in izjemah.

Člen 146

Pristojni nacionalni organi za vinski sektor

1. Države članice brez poseganja v druge določbe te uredbe o določitvi pristojnih nacionalnih organov imenujejo enega ali več organov, ki so odgovorni za zagotovitev upoštevanja predpisov Unije v vinskem sektorju. Imenujejo predvsem laboratorije, pooblaščne za opravljanje uradnih analiz v vinskem sektorju. Imenovani laboratoriji izpolnjujejo splošna merila za delovanje preskusnih laboratorijev iz standarda ISO/IEC 17025.

2. Države članice sporočijo Komisiji imena in naslove organov in laboratorijev iz odstavka 1. Komisija objavi te informacije in jih redno posodablja.

Člen 147

Spremnimi dokumenti in register

1. Proizvodi vinskega sektorja se dajo v promet v Uniji skupaj z uradno odobrenim spremnim dokumentom.

2. Fizične ali pravne osebe ali skupine oseb, ki pri opravljanju svojega poklica posedujejo proizvode vinskega sektorja, zlasti proizvajalci, polnilnici, predelovalci in trgovci, morajo voditi register o prejemu in izdaji navedenih proizvodov.

3. Da se olajša prevoz vinskih proizvodov in njihovo preverjanje s strani držav člani, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o:

(a) pravilih o spremnem dokumentu in njegovi uporabi;

(b) pogojih, pod katerimi se spremni dokument šteje za dokument, ki potrjuje zaščitene označbe porekla ali geografske označbe;

(c) obveznosti vodenja registra in njegovi uporabi;

(d) tem, kdo mora voditi register in kdo je oproščen te obveznosti;

(e) dejavnostih, ki morajo biti vključene v register.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi:

(a) pravila o sestavi registra, proizvodih, ki morajo biti vključeni vanj, rokov za vnos v registre in zaprtju registrov;

(b) ukrepe, ki od držav članic zahtevajo, da določijo najvišji sprejemljiv odstotek izgub;

(c) splošne in prehodne določbe za vodenje registrov;

(d) pravila, ki določajo, kako dolgo se hranijo spremni dokumenti in registri.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 3

Mleko in mlečni proizvodi

Člen 148

Pogodbena razmerja v sektorju mleka in mlečnih proizvodov

1. Lorsqu'un État membre décide que toute livraison, sur son territoire, de lait cru d'un agriculteur à un transformateur de lait cru doit faire l'objet d'un contrat écrit entre les parties et/ou que les premiers acheteurs doivent faire une offre écrite de contrat pour la livraison de lait cru par les agriculteurs, ce contrat et/ou cette offre de contrat répondent aux conditions fixées au paragraphe 2.

Lorsqu'un État membre décide que les livraisons de lait cru d'un agriculteur à un transformateur de lait cru doivent faire l'objet d'un contrat écrit entre les parties, l'État membre décide également quelles étapes de la livraison sont couvertes par un contrat de ce type si la livraison de lait cru est effectuée par l'intermédiaire d'un ou de plusieurs collecteurs.

Aux fins du présent article on entend par "collecteur", une entreprise transportant du lait cru d'un agriculteur ou d'un autre collecteur jusqu'à un transformateur de lait cru ou à un autre collecteur, ce transport étant, à chaque fois, assorti d'un transfert de propriété dudit lait cru.

2. Pogodba in/ali ponudba pogodbe iz odstavka 1:

(a) se pripravi pred oddajo;

(b) se pripravi v pisni obliki in

(c) vsebuje zlasti naslednje elemente:

(i) ceno, ki se plača za oddajo in je:

— nespremenljiva in določena v pogodbi in/ali

— računana s kombiniranjem različnih dejavnikov, določenih v pogodbi, ki lahko vključujejo tržne kazalnike, ki odražajo spremembe tržnih razmer, oddane količine in kakovost ali sestavo oddanega surovega mleka;

(ii) količino surovega mleka, ki se lahko odda in/ali se mora oddati, in časovni raspored takih oddaj;

(iii) trajanje pogodbe, ki se lahko sklene bodisi za določen ali nedoločen čas z določbami o odpovedi;

(iv) podrobnosti o plačilnih rokih in postopkih;

(v) načine zbiranja ali oddaje surovega mleka ter

(vi) pravila, ki se uporabijo v primeru višje sile.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 se pogodba in/ali ponudba pogodbe ne zahteva, kadar kmet odda surovo mleko zadrugi, katere član je, če statut te zadruge ali pravila in odločitve, ki so v njem določeni ali iz njega izhajajo, vsebujejo določbe s podobnimi učinki, kot jih imajo določbe iz točk (a), (b) in (c) odstavka 2.

4. Stranki se prosto pogajata o vseh elementih pogodb za oddajo surovega mleka, ki jih sklenejo kmetje, zbiralci ali predelovalci surovega mleka, vključno z elementi iz točke (c) odstavka 2.

Ne glede na prvi pododstavek se uporabljata ena ali obe točki:

(a) kadar država članica odloči, da je pisna pogodba za oddajo surovega mleka obvezna v skladu z odstavkom 1, lahko določi minimalno trajanje, ki velja samo za pisne pogodbe med kmetom in prvim kupcem surovega mleka; tako minimalno trajanje je vsaj šest mesecev in ne škoduje pravilnemu delovanju notranjega trga;

(b) kadar država članica odloči, da mora prvi kupec surovega mleka pripraviti pisno ponudbo pogodbe za kmeta v skladu z odstavkom 1, lahko določi, da mora ponudba vsebovati

minimalno trajanje pogodbe, ki je določeno v nacionalni zakonodaji za ta namen; tako minimalno trajanje znaša vsaj šest mesecev in ne škoduje pravilnemu delovanju notranjega trga.

Drugi pododstavek ne posega v pravico kmeta, da zavrne tako minimalno trajanje, pod pogojem, da to stori pisno. V takem primeru se stranki prosto pogajata o vseh elementih pogodbe, tudi o elementih iz točke (c) odstavka 2.

5. Države članice, ki uporabljajo možnosti iz tega člena, o načinu njihove uporabe uradno obvestijo Komisijo.

6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, potrebne za enotno uporabo točk (a) in (b) odstavka 2 in odstavka 3 tega člena, in ukrepe za uradna obvestila držav članic v skladu s tem členom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 149

Pogodbena pogajanja v sektorju mleka in mlečnih proizvodov

1. Organizacija proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov, ki je priznana v skladu s členom 152(3), se lahko pogaja v imenu kmetov, ki so njeni člani, v zvezi z njihovo celotno skupno proizvodnjo ali njenim delom, o pogodbah za oddajo surovega mleka, ki jo kmet zagotovi predelovalcu surovega mleka ali zbiralcu v smislu drugega pododstavka člena 148(1).

2. Organizacije proizvajalcev se lahko pogajajo:

(a) ne glede na to, ali so kmetje nanjo prenesli lastništvo nad surovim mlekom ali ne;

(b) ne glede na to, ali je dogovorjena cena enaka, kar zadeva skupno proizvodnjo nekaterih ali vseh kmetov, ki so njeni člani, ali ne;

(c) pod pogojem, da za to posamezno organizacijo proizvajalcev izpolnjeni vsi od naslednjih pogojev:

(i) količina surovega mleka, o kateri se tako pogaja, ne presega 3,5 % celotne proizvodnje Unije;

(ii) količina surovega mleka, o kateri se tako pogaja in ki je proizvedena v kateri koli posamezni državi članici, ne presega 33 % celotne nacionalne proizvodnje te države članice ter

(iii) količina surovega mleka, o kateri se tako pogaja in ki je oddana v kateri koli posamezni državi članici, ne presega 33 % celotne nacionalne proizvodnje te države članice;

- (d) če zadevni kmetje niso člani nobene druge organizacije proizvajalcev, ki se tudi pogaja o takih pogodbah v njihovem imenu; vendar lahko države članice v ustrezno utemeljenih primerih odstopajo od tega pogoja, kadar imajo kmetje ločena proizvodna obrata na različnih geografskih območjih;
- (e) če zaradi članstva kmeta v zadrugi za surovo mleko ne velja obveznost oddaje v skladu s pogoji, določenimi v statutu te zadruge ali v pravilih in odločitvah, ki so v njem predvideni ali iz njega izhajajo, ter
- (f) če organizacija proizvajalcev pristojne organe države članice ali držav članic, v katerih deluje, uradno obvesti o količini surovega mleka, o kateri se tako pogaja.

3. Ne glede na pogoje, določene v točki (c)(ii) in (iii) odstavka 2, se lahko organizacija proizvajalcev pogaja v skladu z odstavkom 1, pod pogojem, da za to organizacijo proizvajalcev količina surovega mleka, o kateri se pogaja, ki se proizvede ali odda v državi članici, v kateri znaša celotna letna proizvodnja surovega mleka manj kot 500 000 ton, ne presega 45 % celotne nacionalne proizvodnje te države članice.

4. Za namene tega člena navajanje organizacij proizvajalcev vključuje združenja takih organizacij proizvajalcev.

5. Komisija za namene uporabe točke (c) odstavka 2 in odstavka 3 objavi količine surovega mleka, ki se proizvedejo v Uniji in državah članicah, na način, ki se ji zdi ustrezen, pri čemer uporabi najnovejše razpoložljive podatke.

6. Z odstopanjem od točke (c) odstavka 2 in odstavka 3, tudi če tam določeni pragi niso bili preseženi, lahko organ za konkurenco iz drugega pododstavka tega odstavka v posameznem primeru odloči, da bi morala organizacija proizvajalcev bodisi ponoviti posamezna pogajanja ali jih sploh ne bi smelo biti, če meni, da je to potrebno, da se prepreči izključevanje konkurence ali resna škoda za mala in srednje velika podjetja, ki na ozemlju, za katerega je navedeni organ pristojen, predelujejo mleko.

V primeru pogajanj, ki se nanašajo na več kot eno državo članico, Komisija brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) sprejme odločitev iz prvega pododstavka. V drugih primerih to odločitev sprejme nacionalni organ za konkurenco iz države članice, na katero se nanašajo pogajanja.

Odločitve iz tega odstavka se ne začnejo uporabljati pred datumom, ko so zadevna podjetja o njih uradno obveščena.

7. V tem členu:

- (a) „nacionalni organ za konkurenco“ pomeni organ iz člena 5 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003⁽¹⁾;
- (b) „MSP“ pomeni mikro, malo ali srednje podjetje v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES.

8. Države članice, v katerih potekajo pogajanja v skladu s tem členom, Komisijo uradno obvestijo o uporabi točke (f) odstavka 2 in odstavka 6.

Člen 150

Uravnavanje ponudbe sira z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo

1. Države članice lahko na zahtevo organizacije proizvajalcev, priznane v skladu s členom 152(3), medpanožne organizacije, priznane v skladu s členom 157(3), ali skupine proizvajalcev ali predelovalcev iz člena 3(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 za omejeno časovno obdobje določijo zavezujoča pravila za uravnavanje ponudbe sira z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo iz člena 5(1) in (2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

2. Pravila iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo, če obstaja predhodni sporazum med strankami na geografskem območju iz točke (c) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2013. Takšen sporazum skleneta vsaj dve tretjini proizvajalcev mleka ali njihovih predstavnikov, ki proizvedejo vsaj dve tretjini surovega mleka, uporabljenega za proizvodnjo sira iz odstavka 1 tega člena, in, kadar je ustrezno, vsaj dve tretjini proizvajalcev tega sira, ki predstavljajo vsaj dve tretjini proizvodnje tega sira na geografskem območju iz točke (c) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

3. Za namene odstavka 1 je za sir z zaščiteno geografsko označbo geografsko območje porekla surovega mleka, kot je določeno v specifikaciji proizvoda za sir, isto kot geografsko območje iz točke (c) člena 7(1) Uredbe (ES) št. 1151/2012 v zvezi s tem sirom.

4. Pravila iz odstavka 1:

- (a) se nanašajo le na uravnavanje ponudbe zadevnega proizvoda ter prilagajajo ponudbo tega sira povpraševanju po njem;
- (b) lahko učinkujejo le na zadevni proizvod;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

- (c) so lahko zavezujoča za največ tri leta in se po tem obdobju obnovijo na podlagi nove zahteve iz odstavka 1;
- (d) ne škodujejo trgovini z drugimi proizvodi, na katere se ta pravila ne nanašajo;
- (e) ne zadevajo poslov po prvem trženju zadevnega sira;
- (f) ne omogočajo določanja cen, niti okvirnih ali priporočenih;
- (g) ne smejo povzročiti, da prekomeren delež zadevnega proizvoda, ki bi sicer bil na voljo, ne bi bil več na voljo;
- (h) ne povzročajo diskriminacije, ovirajo dostopa novih udeležencev do trga ali škodujejo malim proizvajalcem;
- (i) prispevajo k ohranjanju kakovosti in/ali razvoju zadevnega proizvoda;
- (j) ne posegajo v člen 149.

5. Pravila iz odstavka 1 se objavijo v uradnem glasilu zadevne države članice.

6. Države članice izvajajo preglede, da zagotovijo izpolnjevanje pogojev iz odstavka 4, in razveljavijo pravila iz odstavka 1, če pristojni nacionalni organi ugotovijo neizpolnjevanje teh pogojev.

7. Države članice nemudoma uradno obvestijo Komisijo o pravilih iz odstavka 1, ki so jih sprejele. Komisija druge države članice obvesti o uradnih obvestilih o takih pravilih.

8. Komisija lahko kadar koli sprejme izvedbene akte, s katerimi se zahteva, da država članica razveljavi pravila, ki jih je ta država članica določila v skladu z odstavkom 1, če Komisija ugotovi, da ta pravila niso v skladu s pogoji iz odstavka 4, da preprečujejo ali izkrivljajo konkurenco na precejšnjem delu notranjega trga ali da ogrožajo prosto trgovino ali doseganje ciljev iz člena 39 PDEU. Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe člena 229(2) ali (3) te uredbe.

Člen 151

Obvezno prijavljanje v sektorju mleka in mlečnih proizvodov

Prvi kupci surovega mleka od aprila 2015 pristojnemu nacionalnemu organu prijavijo količine surovega mleka, ki so jim bile oddane vsak mesec.

Za namene tega člena in člena 148, „prvi kupec“ pomeni podjetje ali skupino, ki od proizvajalcev kupuje mleko, z namenom da ga:

(a) zbira, pakira, skladišči, hladi ali predela, vključno na podlagi pogodbe;

(b) proda enemu ali več podjetjem, ki obdelujejo ali predelujejo mleko ali druge mlečne proizvode.

Države članice Komisijo uradno obvestijo o količini surovega mleka iz prvega pododstavka.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o vsebini, obliki in časovnem razporedu takih prijav ter ukrepe glede uradnih obvestil držav članic v skladu s tem členom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

POGLAVJE III

Organizacije proizvajalcev in združenja ter medpanožne organizacije

Oddelek 1

Opredelitev in priznanje

Člen 152

Organizacije proizvajalcev

1. Države članice lahko na zahtevo priznajo organizacije proizvajalcev, ki:

(a) jih sestavljajo in v skladu s točko (c) člena 153(2) nadzorujejo proizvajalci v določenem sektorju iz člena 1(2);

(b) so ustanovljene na pobudo proizvajalcev;

(c) si prizadevajo za specifični cilj, ki lahko vključuje vsaj enega od naslednjih ciljev:

(i) zagotovitev, da se proizvodnja načrtuje in prilagaja povpraševanju, zlasti glede kakovosti in količine;

(ii) koncentracija ponudbe in dajanje na trg proizvodov, ki jih izdelajo njeni člani, vključno z neposrednim trženjem;

(iii) optimizacija proizvodnih stroškov in donosnosti naložb zaradi uporabe okoljskih standardov in standardov glede dobrobiti živali ter stabilizacija cen proizvajalcev;

(iv) raziskovanje in oblikovanje pobud na področju trajnostnih načinov pridelave, inovativnih praks, gospodarske konkurenčnosti in tržnih trendov;

- (v) spodbujanje uporabe okolju prijaznih postopkov gojenja in pridelave ter postopkov in tehnik, ki zagotavljajo dobre razmere za živali, in nudenje tehnične pomoči zanje;
- (vi) spodbujanje uporabe proizvodnih standardov, izboljšanja kakovosti proizvodov in razvijanja proizvodov z zaščiteno oznako porekla ali zaščiteno geografsko oznako ali proizvodov z nacionalnim znakom kakovosti ter zagotavljanje ustrezne tehnične pomoči;
- (vii) ravnanje s stranskimi proizvodi in odpadki, zlasti za varovanje kakovosti vode, tal in krajine, ter ohranjanje ali spodbujanje biotske raznovrstnosti;
- (viii) prispevanje k trajnostni rabi naravnih virov in blaženju podnebnih sprememb;
- (ix) oblikovanje pobud na področju promocije in trženja;
- (x) upravljanje vzajemnih skladov, navedenih v operativnih programih v sektorju sadja in zelenjave iz člena 31(2) te uredbe in členu 36 Uredbe (EU) št 1305/2013;
- (xi) zagotavljanje potrebne tehnične pomoči za uporabo terminkih trgov in zavarovalnih shem;

2. Organizacija proizvajalcev, priznana v skladu z odstavkom 1, lahko ostane priznana, če trži proizvode pod oznako KN ex 2208, razen proizvodov iz Priloge I k Pogodbama, pod pogojem, da delež teh proizvodov ne presega 49 % skupne vrednosti tržne proizvodnje organizacije proizvajalcev in da za te proizvode ne prejema podpora Unije. Ti proizvodi se v primeru organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave ne upoštevajo pri izračunu vrednosti tržne proizvodnje za namene člena 34(2).

3. Države članice z odstopanjem od odstavka 1 priznajo organizacije proizvajalcev, ki jih sestavljajo proizvajalci v sektorju mleka in mlečnih proizvodov in:

- (a) so ustanovljene na pobudo proizvajalcev;
- (b) si prizadevajo za specifični cilj, ki lahko vključuje enega ali več naslednjih ciljev:
 - (i) zagotovitev, da se proizvodnja načrtuje in prilagaja povpraševanju, zlasti glede kakovosti in količine;
 - (ii) koncentracijo ponudbe in dajanje na trg proizvodov, ki jih pridelajo njeni člani;

- (iii) optimizacijo proizvodnih stroškov in stabiliziranje cen proizvajalcev.

Člen 153

Statut organizacij proizvajalcev

1. V statutu organizacije proizvajalcev se od članov proizvajalcev zlasti zahteva, da:

- (a) uporabljajo pravila, ki jih je organizacija proizvajalcev sprejela v zvezi s poročanjem o proizvodnji, proizvodnji, trženjem in varstvom okolja;
- (b) so člani le ene organizacije proizvajalcev za kateri koli proizvod podjetja; vendar lahko države članice odstopajo od tega pogoja v ustrezno utemeljenih primerih, ko imajo člani proizvajalcev dva ločena proizvodna obrata, ki se nahajata na različnih geografskih območjih;
- (c) zagotavljajo informacije, ki jih v statistične namene zahteva organizacija proizvajalcev.

2. V statutu organizacij proizvajalcev so določeni tudi:

- (a) postopki za določanje, sprejemanje in spreminjanje pravil iz točke (a) odstavka 1;
- (b) finančni prispevki članov za financiranje organizacije proizvajalcev;
- (c) pravila, ki članom proizvajalcev omogočajo, da demokratično preverjajo svojo organizacijo in njene odločitve;
- (d) kazni za kršitev obveznosti iz statuta, zlasti za neplačilo finančnih prispevkov, ali pravil, ki jih je določila organizacija proizvajalcev;
- (e) pravila o sprejemanju novih članov in zlasti minimalno trajanje članstva, ki ne more biti krajše od enega leta;
- (f) računovodska in proračunska pravila, nujna za delovanje organizacije.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za organizacije proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov.

Člen 154

Priznanje organizacij proizvajalcev

1. Da država članica prizna organizacijo proizvajalcev, mora biti organizacija proizvajalcev, ki zaprosi za tako priznanje, pravna oseba ali jasno opredeljen del pravne osebe, ki:

- (a) izpolnjuje zahteve iz točk (a), (b) in (c) člena 152(1);

(b) ima na območju, na katerem deluje, minimalno število članov in/ali minimalni obseg ali vrednost tržne proizvodnje, ki ju določi zadevna država članica;

(c) zadostno dokaže, da lahko svoje dejavnosti izvaja pravilno z vidika trajanja, učinkovitosti, zagotavljanja človeške, tehnične in materialne pomoči članom oziroma koncentracije ponudbe;

(d) ima statut, ki je skladen s točkami (a), (b) in (c) tega odstavka.

2. Države članice lahko odločijo, da se za organizacije proizvajalcev, ki so bile priznane pred 1. januarjem 2014 na podlagi nacionalne zakonodaje in izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1 tega člena, šteje, da so priznane kot organizacije proizvajalcev v skladu s členom 152.

3. Organizacije proizvajalcev, ki so bile priznane pred 1. januarjem 2014 na podlagi nacionalne zakonodaje in ki ne izpolnjujejo pogojev iz odstavka 1, lahko še do 1. januarja 2015 izvajajo svoje dejavnosti v skladu z nacionalno zakonodajo.

4. Države članice:

(a) v štirih mesecih po vložitvi zahtevka, ki so mu priložena vsa ustrezna dokazila, odločijo, ali bodo priznale organizacijo proizvajalcev; ta zahtevek se vložijo pri državi članici, v kateri ima organizacija sedež;

(b) v časovnih obdobjih, ki jih določijo same, opravljajo preglede, s katerimi preverijo, ali priznane organizacije proizvajalcev spoštujejo določbe tega poglavja;

(c) v primeru nespoštovanja ali nepravilnosti pri uporabi ukrepov iz tega poglavja naložijo tem organizacijam in združenjem veljavne kazni, ki so jih določile, ter po potrebi odločijo, ali je treba priznanje preklicati;

(d) Komisijo do 31. marca vsako leto, obvestijo o vsaki odločitvi o odobritvi, zavrnitvi ali preklicu priznanja, sprejeti v predhodnem koledarskem letu.

Člen 155

Zunanje izvajanje

Države članice lahko dovolijo, da katero koli dejavnost (razen proizvodnje) priznane organizacije proizvajalcev ali priznanega združenja organizacij proizvajalcev v sektorjih, ki jih določi Komisija v skladu s točko (f) člena 173(1), izvajajo zunanji

izvajalci tudi podružnice, pod pogojem, da je organizacija proizvajalcev ali združenje organizacij proizvajalcev še naprej odgovorno za izvajanje dejavnosti, prenesene na zunanjega izvajalca, ter splošni upravljavski nadzor in nadziranje komercialne ureditve za izvajanje dejavnosti.

Člen 156

Združenja organizacij proizvajalcev

1. Države članice lahko na zahtevo priznajo združenja organizacij proizvajalcev v določenem sektorju iz člena 1(2), ki so ustanovljena na pobudo priznanih organizacij proizvajalcev.

Ob upoštevanju pravil, sprejetih v skladu s členom 173, lahko združenja organizacij proizvajalcev izvajajo katere koli dejavnosti ali naloge organizacij proizvajalcev.

2. Država članica lahko z odstopanjem od odstavka 1 na podlagi zahtevka prizna združenje priznanih organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov, če meni, da je združenje sposobno učinkovito opravljati vse dejavnosti priznane organizacije proizvajalcev in da izpolnjuje pogoje iz člena 161(1).

Člen 157

Medpanožne organizacije

1. Države članice lahko na zahtevo priznajo medpanožne organizacije v specifičnem sektorju iz člena 1(2), ki:

(a) jih sestavljajo predstavniki gospodarskih dejavnosti, povezanih s proizvodnjo in vsaj eno od naslednjih faz dobavne verige: predelavo proizvodov iz enega ali več sektorjev ali trgovino z njimi, vključno z njihovo distribucijo;

(b) se ustanovijo na pobudo vseh ali nekaterih organizacij ali združenj, ki jih sestavljajo;

(c) imajo poseben namen glede na interese članov in potrošnikov, ki lahko vključuje zlasti enega od naslednjih ciljev:

(i) izboljšanje znanja in preglednosti proizvodnje in trga, vključno z objavo združenih statističnih podatkov o proizvodnih stroških, cenah, po potrebi vključno z indeksi cen, količinah in trajanju predhodno sklenjenih pogodb, pa tudi z zagotavljanjem analiz o možnem prihodnjih tržnih trendih na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni;

(ii) napovedovanje proizvodnih zmogljivosti in beleženje cen na javnih trgih;

- (iii) pomoč za boljše usklajevanje načina dajanja proizvodov na trg, zlasti z raziskavami in analizami trga;
- (iv) raziskovanje potencialnih izvoznih trgov;
- (v) brez poseganja v člena 148 in 168 priprava standardnih oblik pogodb, usklajenih s predpisi Unije, za prodajo kmetijskih proizvodov kupcem in/ali dobavo predelanih proizvodov distributerjem in prodajalcem na drobno, ob upoštevanju potrebe po doseganju pravičnih konkurenčnih pogojev in preprečevanju izkrivljanja trga;
- (vi) boljša izraba potenciala proizvodov, tudi na ravni prodajnih možnosti, in oblikovanje pobud za krepitev gospodarske konkurenčnosti in inovativnosti;
- (vii) zagotavljanje informacij in izvajanje raziskav, potrebnih za inovativnost, racionalizacijo, izboljšanje in prilagajanje proizvodnje ter, kjer je ustrezno, predelave in trženja, tako da bodo proizvodi bolj ustrezali zahtevam trga ter okusu in pričakovanju potrošnikov, zlasti glede kakovosti proizvodov, vključno s posebnimi lastnostmi proizvodov z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, in varstva okolja;
- (viii) iskanje načinov za omejitev uporabe sredstev za zaščito zdravja živali in fitofarmaceutskih sredstev, boljše upravljanje drugih vložkov v proizvodnjo, zagotavljanje kakovosti proizvodov in varstva tal in vode, spodbujanje varnosti hrane, predvsem s sledljivostjo proizvodov, ter izboljšanje zdravja in dobrobiti živali;
- (ix) razvoj metod in instrumentov za izboljšanje kakovosti proizvodov v vseh fazah proizvodnje ter predelave in trženja, kadar je to ustrezno;
- (x) kakršno koli ukrepanje za zaščito, varstvo in spodbujanje ekološkega kmetovanja ter označb porekla, oznak kakovosti in geografskih označb;
- (xi) spodbujanje in raziskovanje integrirane, trajnostne pridelave ali drugih okolju prijaznih načinov pridelave;
- (xii) spodbujanje zdrave in odgovorne potrošnje proizvodov na notranjem trgu in/ali obveščanje o škodljivosti nezdravih vzorcev uživanja;
- (xiii) spodbujanje potrošnje proizvodov na notranjem in na zunanem trgu in/ali zagotavljanje informacij o njih;
- (xiv) prispevanje k ravnanju s stranskimi proizvodi ter zmanjševanju odpadkov in ravnanju z njimi.
2. Države članice lahko v ustrezno utemeljenih primerih ter na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril odločijo, da je pogoj iz točke (c) člena 158(1) izpolnjen z omejitvijo števila medpanožnih organizacij na regionalni ali nacionalni ravni, če je tako določeno z nacionalnimi predpisi, veljavnimi pred 1. januarjem 2014, in to ne škoduje pravilnemu delovanju notranjega trga.
3. Kar zadeva sektor mleka in mlečnih proizvodov, lahko države članice z odstopanjem od odstavka 1 priznajo medpanožne organizacije, ki:
- (a) so uradno zahtevale priznanje in jih sestavljajo predstavniki gospodarskih dejavnosti, povezanih s proizvodnjo surovega mleka in najmanj eno od naslednjih faz v dobavni verigi: predelavo proizvodov iz sektorja mleka in mlečnih proizvodov, trgovino z njimi, vključno z njihovo distribucijo;
- (b) so ustanovljene na pobudo vseh ali nekaterih predstavnikov iz točke (a);
- (c) v eni ali več regijah Unije ob upoštevanju interesov članov teh medpanožnih organizacij in potrošnikov izvajajo eno ali več naslednjih dejavnosti:
- (i) izboljšanje znanja in preglednosti proizvodnje in trga, vključno z objavo statističnih podatkov o cenah, količinah in trajanju predhodno sklenjenih pogodb za oddajo surovega mleka ter z zagotavljanjem analiz o možnem prihodnjem razvoju trga na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- (ii) pomoč pri boljši uskladitvi načina dajanja proizvodov iz sektorja mleka in mlečnih proizvodov na trg, zlasti z raziskavami in analizami trga;
- (iii) spodbujanje uživanja mleka in mlečnih proizvodih ter zagotavljanje informacij o mleku in mlečnih proizvodih na notranjih in zunanjih trgih;
- (iv) raziskovanje potencialnih izvoznih trgov;
- (v) priprava standardnih oblik pogodb, usklajenih s pravili Unije za prodajo surovega mleka kupcem ali dobavo predelanih proizvodov distributerjem in trgovcem na drobno, pri čemer se upošteva potreba po doseganju poštenih konkurenčnih pogojev in preprečevanju izkrivljanja trga;

- (vi) zagotavljanje informacij in izvajanje raziskav, potrebnih za usmerjanje proizvodnje k proizvodom, ki bolj ustrezajo zahtevam trga ter okusu in pričakovanju potrošnikov, zlasti glede kakovosti proizvodov in varstva okolja;
- (vii) ohranjanje in razvoj pridelovalnih zmogljivosti v sektorju mleka, med drugim s spodbujanjem programov za inovativnost in podpornih programov za uporabne raziskave in razvoj, da bi v celoti izkoristili potencial mleka in mlečnih proizvodov, predvsem zato, da se ustvarijo proizvodi z dodano vrednostjo, ki so privlačnejši za potrošnika;
- (viii) iskanje načinov za omejevanje uporabe sredstev za zaščito zdravja živali, boljše upravljanja drugih vložkov ter izboljšanje varnosti hrane in zdravja živali;
- (ix) razvoj metod in instrumentov za izboljšanje kakovosti proizvodov v vseh fazah proizvodnje in trženja;
- (x) izkoriščanje potenciala ekološkega kmetovanja ter varstvo in spodbujanje takega kmetovanja, kakor tudi proizvodnje proizvodov z oznabami porekla, oznakami kakovosti in geografskimi oznabami ter
- (xi) spodbujanje integrirane pridelave ali drugih okolju prijaznih načinov pridelave.

Člen 158

Priznavanje medpanožnih organizacij

1. Države članice lahko priznajo medpanožne organizacije, ki to zahtevajo, pod pogojem, da:

- (a) izpolnjujejo zahteve iz člena 157;
- (b) izvajajo svoje dejavnosti v eni ali več regijah na zadevnem ozemlju;
- (c) predstavljajo pomemben delež gospodarskih dejavnosti iz točke (a) člena 157(1);
- (d) se z izjemo primerov iz člena 162 same ne ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo ali trgovino.

2. Države članice lahko odločijo, da se za medpanožne organizacije, ki so bile priznane pred 1. januarjem 2014 na podlagi nacionalne zakonodaje in izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1 tega člena, šteje, da so priznane kot medpanožne organizacije v skladu s členom 157.

3. Medpanožne organizacije, ki so bile priznane pred 1. januarjem 2014 na podlagi nacionalne zakonodaje in ki ne

izpolnjujejo pogojev iz odstavka 1 tega člena, lahko svoje dejavnosti izvajajo v skladu z nacionalno zakonodajo še do 1. januarja 2015.

4. Države članice lahko priznajo medpanožne organizacije v vseh sektorjih, ki so obstajale pred 1. januarjem 2014 in so bile priznane na zahtevo ali ustanovljene z zakonom, četudi ne izpolnjujejo pogoja iz točke (b) člena 157(1) ali točke (b) člena 157(3).

5. Kadar države članice priznajo medpanožno organizacijo v skladu z odstavkom 1 ali 2:

- (a) v štirih mesecih po vložitvi zahtevka, ki so mu priložena vsa ustrezna dokazila, odločijo, ali bodo priznale medpanožno organizacijo; ta zahtevek se vloži pri državi članici, v kateri ima organizacija sedež;
- (b) v časovnih obdobjih, ki jih določijo same, opravljajo preglede, s katerimi preverijo, ali priznane medpanožne organizacije spoštujejo pogoje, povezane z njihovim priznanjem;
- (c) v primeru nespoštovanja ali nepravilnosti pri izvajanju ukrepov iz te uredbe naložijo tem organizacijam veljavne kazni, ki so jih določile, ter po potrebi odločijo, ali je treba priznanje preklicati;
- (d) preklicajo priznanje, če zahteve in pogoji za priznanje, določeni v tem členu, niso več izpolnjeni;
- (e) Komisijo vsako leto do 31. marca obvestijo o vsaki odločitvi o odobritvi, zavrnitvi ali preklicu priznanja, sprejeti v predhodnem koledarskem letu.

Oddelek 2

Dodatna pravila za posebne sektorje

Člen 159

Obvezno priznanje

Z odstopanjem od členov od 152 do 158 države članice na zahtevo priznajo:

- (a) organizacije proizvajalcev v:
 - (i) sektorju sadja in zelenjave za enega ali več proizvodov iz navedenega sektorja in/ali takšne proizvode, ki so namenjeni izključno predelavi;
 - (ii) sektorju oljčnega olja in namiznih oljk;

(iii) sektorju sviloprejk;

(iv) sektorju hmelja;

(b) medpanožne organizacije v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk ter sektorju tobaka.

Člen 160

Organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave

Organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave uresničujejo vsaj enega od ciljev iz točk (c)(i), (ii) in (iii) člena 152(1).

V statutu organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave je določeno, da morajo proizvajalci, ki so njeni člani, svojo celotno proizvodnjo tržiti prek organizacije proizvajalcev.

Šteje se, da organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave v gospodarskih zadevah v skladu s pristojnostmi delujejo v imenu svojih članov in za njih.

Člen 161

Priznanje organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov

1. Države članice kot organizacije proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih proizvodov priznajo vse pravne osebe ali jasno opredeljene dele pravnih oseb, ki zaprosijo za tako priznanje, pod pogojem, da:

(a) izpolnjujejo zahteve iz člena 152(3);

(b) imajo na območju, na katerem delujejo, minimalno število članov in/ali minimalni obseg tržne proizvodnje, ki jo določi zadevna država članica;

(c) je zadostno dokazano, da lahko svoje dejavnosti izvajajo pravilno z vidika trajanja, učinkovitosti in koncentracije ponudbe;

(d) imajo statute, ki so skladni s točkami (a), (b) in (c) tega odstavka.

2. Države članice lahko odločijo, da se za organizacije proizvajalcev, ki so bile priznane pred 2. aprilom 2012 na podlagi nacionalne zakonodaje in izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1 tega člena, šteje, da so priznane kot organizacije proizvajalcev v skladu s členom 152(3).

3. Države članice:

(a) v štirih mesecih po vložitvi zahtevka, ki so mu priložena vsa ustrezna dokazila, odločijo, ali bodo priznale organizacijo proizvajalcev; zahtev se vložijo v državi članici, v kateri ima organizacija svoj sedež;

(b) v časovnih obdobjih, ki jih določijo same, opravljajo preglede, s katerimi preverijo, ali priznane organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev spoštujejo določbe tega poglavja;

(c) v primeru nespoštovanja ali nepravilnosti pri izvajanju ukrepov iz tega poglavja naložijo tem organizacijam in združenjem veljavne kazni, ki so jih določile, ter po potrebi odločijo, ali je treba priznanje preklicati;

(d) Komisijo vsako leto do 31. marca obvestijo o vsaki odločitvi o odobritvi, zavrnitvi ali preklicu priznanja, sprejeti v predhodnem koledarskem letu.

Člen 162

Medpanožne organizacije v sektorjih oljčnega olja in namiznih oljk ter tobaka

Za medpanožne organizacije v sektorjih oljčnega olja in namiznih oljk ter tobaka lahko specifični cilj iz točke (c) člena 157(1) vključuje tudi najmanj enega od naslednjih ciljev:

(a) koncentracijo in usklajevanje ponudbe ter trženje proizvodov članov;

(b) skupno prilagajanje proizvodnje in predelave zahtevam trga ter izboljšanje proizvoda;

(c) spodbujanje racionalizacije in izboljšanja proizvodnje in predelave.

Člen 163

Priznanje medpanožnih organizacij v sektorju mleka in mlečnih proizvodov

1. Države članice lahko priznajo medpanožne organizacije v sektorju mleka in mlečnih proizvodov, pod pogojem, da take organizacije:

(a) izpolnjujejo zahteve iz člena 157(3);

(b) izvajajo svoje dejavnosti v eni ali več regijah na zadevnem ozemlju;

(c) predstavljajo pomemben delež gospodarskih dejavnosti iz točke (a) člena 157(3);

(d) same ne proizvajajo, predelujejo ali tržijo proizvodov v sektorju mleka in mlečnih proizvodov.

2. Države članice lahko odločijo, da se za medpanožne organizacije, ki so bile priznane pred 2. aprilom 2012 na podlagi nacionalne zakonodaje in izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1, šteje, da so priznane kot medpanožne organizacije v skladu s členom 157(3).

3. Kadar države članice uporabijo možnost za priznanje medpanožne organizacije v skladu z odstavkom 1 ali 2:

(a) v štirih mesecih po vložitvi zahtevka, ki so mu priložena vsa ustrezna dokazila, odločijo, ali bodo priznale medpanožno organizacijo; zahtevek se vloži pri državi članici, v kateri ima organizacija svoj sedež;

(b) v časovnih obdobjih, ki jih določijo same, opravljajo preglede, s katerimi preverijo, ali medpanožne organizacije spoštujejo pogoje, povezane za njihovim priznanjem;

(c) v primeru nespoštovanja ali nepravilnosti pri izvajanju ukrepov iz te uredbe naložijo tem organizacijam veljavne kazni, ki so jih določile, ter po potrebi odločijo, ali je treba priznanje preklicati;

(d) prekličejo priznanje, če:

(i) zahteve in pogoji za priznanje, določeni v tem členu, niso več izpolnjeni;

(ii) medpanožna organizacija sodeluje pri kakršnem koli sporazumu, sklepu in usklajenem ravnanju iz člena 210(4); tak preklic priznanja ne posega v kakršne koli druge kazni, ki jih je treba naložiti v skladu z nacionalnim pravom;

(iii) medpanožna organizacija ne izpolnjuje obveznosti o uradnih obvestilih iz točke (a) prvega pododstavka člena 210(2);

(e) Komisijo vsako leto do 31. marca obvestijo o vsaki odločitvi o odobritvi, zavrnitvi ali preklicu priznanja, sprejeti v predhodnem koledarskem letu.

Oddelek 3

Razširitev pravil in obveznih prispevkov

Člen 164

Razširitev pravil

1. Kadar se priznana organizacija proizvajalcev, priznana združenje organizacij proizvajalcev ali priznana medpanožna organizacija, ki deluje na določenem gospodarskem območju

ali določenih območjih države članice, šteje za reprezentativno glede proizvodnje ali predelave določenega proizvoda ali trgovanja z njim, lahko zadevna država članica na zahtevo te organizacije določi, da so nekateri sporazumi, sklepi ali usklajena ravnanja, sprejeti v okviru te organizacije, za omejeno obdobje zavezujoči za druge izvajalce, ki delujejo na zadevnem gospodarskem območju ali zadevnih gospodarskih območjih, ne glede na to, ali so izvajalci posamezniki ali skupine, in ki niso vključeni v navedeno organizacijo oziroma združenje.

2. V tem oddelku „gospodarsko območje“ pomeni geografski predel, ki ga sestavljajo bližnja ali sosednja proizvodna območja, na katerih so proizvodni in tržni pogoji homogeni.

3. Organizacija ali združenje se šteje za reprezentativno, kadar na zadevnem gospodarskem območju oziroma območjih države članice:

(a) njen oziroma njegov delež obsega proizvodnje, trgovine ali predelave za zadevni proizvod ali zadevne proizvode znaša:

(i) v primeru organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave najmanj 60 % ali

(ii) v drugih primerih vsaj dve tretjini ter

(b) v primeru organizacij proizvajalcev zajema več kot 50 % zadevnih proizvajalcev.

Kadar pa ugotavljanje deleža obsega proizvodnje ali predelave zadevnega proizvoda ali zadevnih proizvodov ali trgovine z njimi povzroča praktične težave, lahko država članica za medpanožne organizacije določi nacionalne predpise za ugotavljanje določene ravni reprezentativnosti iz točke (a)(ii) prvega pododstavka.

Kadar se zahtevek za razširitev pravil na druge izvajalce nanaša na več kot eno gospodarsko območje, organizacija oziroma združenje dokaže minimalno raven reprezentativnosti, kakor je opredeljeno v prvem pododstavku, za vsako od pridruženih panog v vsakem zadevnem gospodarskem območju.

4. Pravila, za katera se lahko zahteva razširitev na druge izvajalce v skladu z odstavkom 1, so povezana z enim od naslednjih namenov:

(a) poročanje o proizvodnji in razmerah na trgu;

(b) strožja pravila glede proizvodnje od veljavnih nacionalnih pravil ali pravil Unije;

(c) priprava standardnih pogodb, usklajenih s pravili Unije;

- (d) trženj;
- (e) varstvo okolja;
- (f) ukrepi za promocijo in izkoriščanje potenciala proizvodov;
- (g) ukrepi za zaščito ekološkega kmetovanja ter geografskega porekla, oznak kakovosti in geografskih označb;
- (h) raziskave, s katerimi se proizvodom doda vrednost, zlasti z novimi možnostmi uporabe, ki ne ogrožajo javnega zdravja;
- (i) študije za izboljšanje kakovosti proizvodov;
- (j) raziskave, zlasti na področju razvoja pridelovalnih metod, ki omogočajo manjšo rabo fitofarmaceutskih sredstev in sredstev za zaščito zdravja živali ter zagotavljajo ohranjanje tal in ohranjanje ali izboljšanje stanja okolja;
- (k) opredelitev najnižje zahtevane kakovosti ter minimalnih standardov za pakiranje in predstavitev;
- (l) uporaba certificiranega semena in spremljanje kakovosti proizvodov;
- (m) zdravje živali ali rastlin ali varnosti hrane;
- (n) ravnanje s stranskimi proizvodi.

Ta pravila ne škodujejo drugim izvajalcem v zadevni državi članici ali Uniji in ne smejo imeti nobenega od učinkov iz člena 210(4) ali biti drugače neskladna z veljavnim pravom Unije ali veljavnimi nacionalnimi pravili.

5. Razširitev pravil iz odstavka 1 se v celoti objavi v uradni publikaciji zadevne države članice, tako da so izvajalci obveščeni o njej.

6. Države članice uradno obvestijo Komisijo o vsaki odločitvi, sprejeti na podlagi tega člena.

Člen 165

Finančni prispevki nečlanov

Kadar se pravila priznane organizacije proizvajalcev, priznanega združenja organizacij proizvajalcev ali priznane medpanožne organizacije v skladu s členom 164 razširijo in so dejavnosti, ki jih pravila zajemajo, v splošnem gospodarskem interesu gospodarskih subjektov, katerih dejavnosti se nanašajo na navedene proizvode, lahko država članica, ki je priznala organizacijo, po posvetovanju z ustreznimi deležniki odloči, da posamezni gospodarski subjekti ali skupine, ki niso člani organizacije, a imajo od teh dejavnosti korist, organizaciji plačajo celoto ali

del finančnega prispevka, ki ga plačujejo člani, do višine, do katere so taki prispevki namenjeni za pokrivanje neposrednih stroškov iz izvajanja zadevnih dejavnosti.

Oddelek 4

Prilagoditev ponudbe

Člen 166

Ukrepi za lažjo prilagoditev ponudbe zahtevam trga

Da se spodbudi ukrepanje organizacij iz členov od 152 do 163 za lažjo prilagoditev ponudbe zahtevam trga, razen ukrepanja v zvezi z umikom proizvodov s trga, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 glede ukrepov v sektorjih, navedenih v členu 1(2), za:

- (a) izboljšanje kakovosti;
- (b) spodbujanje boljše organizacije proizvodnje, predelave in trženja;
- (c) lažje beleženje gibanja tržnih cen;
- (d) omogočanje oblikovanja kratkoročnih in dolgoročnih navedi na podlagi uporabljenih proizvodnih sredstev.

Člen 167

Pravila trženja za boljše in stabilnejše delovanje skupnega trga za vino

1. Države članice pridelovalke lahko za boljše in stabilnejše delovanje skupnega trga za vino, vključno z grozdem, moštom in vinom, iz katerih se to vino pridobiva, zlasti s sklepi, ki jih sprejmejo medpanožne organizacije, priznane v skladu s členoma 157 in 158, določijo pravila trženja za urejanje ponudbe.

Takšna pravila morajo biti sorazmerna z zastavljenim ciljem in ne smejo:

- (a) zadevati poslov po prvem trženju zadevnega proizvoda;
- (b) omogočati določanja cen, vključno z okvirnimi ali priporočenimi cenami;
- (c) omogočati zadrževanja prevelikega deleža letnega pridelka, ki bi sicer bil na voljo;
- (d) omogočati zavrnitve izdaje nacionalnih potrdil in potrdil Unije, ki so potrebna za promet in trženje vina, kadar je tako trženje v skladu z navedenimi pravili.

2. Pravila iz odstavka 1 se v celoti objavijo v uradni publikaciji zadevne države članice, tako da so izvajalci o njih obveščeni.

3. Države članice uradno obvestijo Komisijo o kakršnih koli odločitvah, sprejetih na podlagi tega člena.

Oddelék 5

Sistemi sklepanja pogodb

Člen 168

Pogodbени odnosi

1. Če država članica brez poseganja v člen 148 o sektorju mleka in mlečnih proizvodov ter člen 125 o sektorju sladkorju v zvezi s kmetijskimi proizvodi iz sektorja, navedenega v členu 1(2), ki ni sektor mleka in mlečnih proizvodov ter sladkorja, odloči da:

- (a) mora obstajati pisna pogodba med strankama za vsako dobavo teh proizvodov na njenem ozemlju s strani proizvajalca predelovalcu ali distributerju in/ali
- (b) morajo prvi kupci pripraviti pisno ponudbo za pogodbo o dobavi na njenem ozemlju teh proizvodov s strani proizvajalcev,

takšna pogodba ali takšna ponudba za sklenitev pogodbe izpolnjuje pogoje iz odstavka 4 in 6 tega člena.

2. Kadar država članica odloči, da mora biti med strankama sklenjena pisna pogodba, kadar proizvajalec predelovalcu dobavi proizvode iz tega člena, odloči tudi, katero stopnjo ali stopnje dobave zajema taka pogodba, če dobava zadevnih proizvodov poteka prek enega ali več posrednikov.

Države članice zagotovijo, da določbe, sprejete na podlagi tega člena, ne škodujejo pravilnemu delovanju notranjega trga.

3. V primeru iz odstavka 2 lahko država članica vzpostavi mehanizem za mediacijo, ki bo zajemal primere, ko ni sporazuma o sklenitvi takšne pogodbe, da se tako zagotovijo pravični pogodbени odnosi.

4. Vsaka pogodba ali ponudba za sklenitev pogodbe iz odstavka 1:

- (a) se pripravi pred oddajo;
- (b) se pripravi v pisni obliki in
- (c) vsebuje zlasti naslednje elemente:

(i) ceno, ki se plača za oddajo ter je:

— nespremenljiva in določena v pogodbi in/ali

— izračunana s kombiniranjem različnih dejavnikov, določenih v pogodbi, ki lahko vključujejo tržne kazalnike, ki odražajo spremembe tržnih razmer, dobavljene količine in kakovost ali sestavo dobavljenih kmetijskih proizvodov;

- (ii) količino in kakovost zadevnih proizvodov, ki se lahko dobavijo ali se morajo dobaviti, in čas teh dobav;
- (iii) trajanje pogodbe, ki se lahko sklene bodisi za določen bodisi za nedoločen čas, ter določbe o odpovedi;
- (iv) podrobnosti o plačilnih rokih in postopkih;
- (v) načine zbiranja ali dobave kmetijskih proizvodov ter
- (vi) pravila, ki se uporabljajo v primeru višje sile.

5. Z odstopanjem od odstavka 1 pogodba ali ponudba za sklenitev pogodbe ni potrebna, kadar proizvajalec dobavi zadevne proizvode kupcu, ki je zadruga, katere član je proizvajalec, če statut te zadruge ali pravila in odločitve, ki so v njem določene ali iz njega izhajajo, vsebujejo določbe s podobnimi učinki, kot jih imajo določbe iz točk (a), (b) in (c) odstavka 4.

6. Stranke se prosto pogajajo o vseh elementih pogodb za dobavo kmetijskih proizvodov, ki jih sklenejo proizvajalci, zbiralci, predelovalci ali distributerji, tudi o elementih iz točke (c) odstavka 4.

Ne glede na prvi pododstavek se uporabljata ena ali obe točki:

- (a) kadar država članica odloči, da so pisne pogodbe za dobavo kmetijskih proizvodov obvezne v skladu z odstavkom 1, lahko določi minimalno trajanje pogodbe, ki velja samo za pisne pogodbe med proizvajalcem in prvim kupcem kmetijskih proizvodov. Tako minimalno trajanje pogodbe je vsaj šest mesecev in ne škoduje pravilnemu delovanju notranjega trga;
- (b) kadar država članica odloči, da mora prvi kupec kmetijskih proizvodov proizvajalcu dati pisno ponudbo za sklenitev pogodbe v skladu z odstavkom 1, lahko določi, da mora ponudba vsebovati minimalno trajanje pogodbe, ki je za ta namen določeno v nacionalni zakonodaji. Tako minimalno trajanje pogodbe je vsaj šest mesecev in ne škoduje pravilnemu delovanju notranjega trga.

Drugi pododstavek ne posega v pravico proizvajalca, da tako minimalno trajanje pogodbe zavrne, pod pogojem, da to stori pisno. V tem primeru se stranki prosto pogajata o vseh elementih pogodbe, tudi o elementih iz točke (c) odstavka 4.

7. Države članice, ki uporabljajo možnosti iz tega člena, zagotovijo, da sprejete določbe ne škodujejo pravilnemu delovanju notranjega trga.

Države članice Komisijo obvestijo o tem, kako uporabljajo ukrepe, sprejete na podlagi tega člena.

8. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, potrebne za enotno uporabo točk (a) in (b) odstavka 4 ter odstavka 5 tega člena, in ukrepe v zvezi z uradnim obveščanjem, ki ga države članice izvedejo v skladu s tem členom.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 169

Pogodbena pogajanja v sektorju oljčnega olja

1. Organizacija proizvajalcev v sektorju oljčnega olja, ki je priznana po členu 152(1) in uresničuje en ali več ciljev koncentracije ponudbe, dajanja proizvodov, ki jih proizvedejo njeni člani, na trg in optimizacije proizvodnih stroškov, se lahko v imenu svojih članov pogaja za sklenitev pogodb o dobavi dela ali celotne skupne proizvodnje oljčnega olja svojih članov.

Organizacija proizvajalcev izpolni cilje iz tega odstavka, če je rezultat uresničevanja teh ciljev združevanje dejavnosti, in bo tako združevanje po vsej verjetnosti znatno izboljšalo učinkovitost, tako da dejavnosti organizacije proizvajalcev na splošno prispevajo k izpolnitvi ciljev člena 39 PDEU.

To se lahko doseže, če:

- (a) organizacija proizvajalcev izvaja vsaj eno od naslednjih dejavnosti:
 - (i) skupna distribucija, vključno s skupno prodajno mrežo ali skupnim prevozom;
 - (ii) skupno pakiranje, označevanje ali promocija;
 - (iii) skupna organizacija nadzora kakovosti;
 - (iv) skupna uporaba opreme ali skladiščnih prostorov;
 - (v) skupna predelava;
 - (vi) skupno ravnanje z odpadki, ki neposredno nastajajo pri proizvodnji oljčnega olja;
 - (vii) skupno javno naročanje vložkov;

(b) so te dejavnosti obsežne z vidika količine zadevnega oljčnega olja ter stroškov proizvodnje in dajanja proizvoda na trg.

2. Priznana organizacija proizvajalcev se lahko pogaja:

- (a) ne glede na to, ali so proizvajalci nanjo prenesli lastništvo nad zadevnim oljčnim oljem;
- (b) ne glede na to, ali je dogovorjena cena enaka za skupno proizvodnjo nekaterih ali vseh članov;
- (c) če obseg proizvodnje oljčnega olja, o katerem se tako pogaja in ki je proizvedeno v kateri koli posamezni državi članici, za določeno organizacijo proizvajalcev ne presega 20 % zadevnega trga; za namen izračuna tega se razlikuje med oljčnim oljem za prehrano ljudi in oljčnem oljem za druge namene;
- (d) če za obseg proizvodnje oljčnega olja, o katerem se tako pogaja, organizacija proizvajalcev skoncentrira ponudbo in daje na trg proizvode svojih članov;
- (e) če zadevni proizvajalci niso člani nobene druge organizacije proizvajalcev, ki se prav tako pogaja o takih pogodbah v njihovem imenu;
- (f) če za zadevno oljčno olje ne velja obveznost ponudbe, ki bi bila posledica članstva proizvajalca v zadrugi, ki sama ni članica zadevne organizacije proizvajalcev, v skladu s pogoji, določenimi v statutu zadruga ali pravilih in odločitvah, ki so v njem predvideni ali iz njega izhajajo, ter
- (g) če organizacija proizvajalcev pristojne organe države članice, v kateri deluje, uradno obvesti o obsegu proizvodnje oljčnega olja, o katerem se tako pogaja.

3. Za namene tega člena navajanje organizacij proizvajalcev vključuje tudi združenja takih organizacij proizvajalcev, priznana po členu 156(1).

4. Komisija za namene uporabe točke (c) odstavka 2 na način, ki se ji zdi ustrezen, objavi obseg proizvodnje oljčnega olja v državah članicah.

5. Z odstopanjem od točke (c) odstavka 2, tudi če tam določeni prag ni presežen, lahko organ za konkurenco iz drugega pododstavka tega odstavka v posameznem primeru odloči, da mora organizacija proizvajalcev ponoviti posamezna pogajanja, ali jih sploh ne dovoli, če meni, da je to potrebno, da se prepreči izključevanje konkurence, ali če ugotovi, da so ogorženi cilji člena 39 PDEU.

V primeru pogajanj, ki se nanašajo na več kot eno državo članico, Komisija brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) sprejme odločitev iz prvega pododstavka. V drugih primerih navedeno odločitev sprejme nacionalni organ za konkurenco iz države članice, na katero se nanašajo pogajanja.

Odločitve iz tega odstavka se ne uporabljajo pred datumom uradnega obvestila zadevnim podjetjem.

V tem členu se uporablja opredelitev "nacionalnega organa za konkurenco" iz točke (a) člena 149(7).

6. Države članice, v katerih potekajo pogajanja v skladu s tem členom, Komisijo uradno obvestijo o uporabi točke (g) odstavka 2 in odstavka 5.

Člen 170

Pogodbena pogajanja v sektorju govejega in telečjega mesa

1. Organizacija proizvajalcev v sektorju govejega in telečjega mesa, ki je priznana po členu 152(1) in uresničuje en ali več ciljev koncentracije ponudbe, dajanja proizvodov, ki jih proizvedejo njeni člani, na trg in optimizacije proizvodnih stroškov, se lahko v imenu svojih članov pogaja za sklenitev pogodb o dobavi dela ali celotne skupne vzreje živega goveda rodu *Bos taurus*, namenjenega zakolu, ki spadajo pod oznako KN ex 0102 29 21, ex 0102 29 41, ex 0102 29 51, ex 0102 29 61 ali ex 0102 29 91):

(a) starega manj kot dvanajst mesecev in

(b) starega dvanajst mesecev ali več.

Organizacija proizvajalcev izpolni cilje iz tega odstavka, če je rezultat uresničevanja teh ciljev združevanje dejavnosti, ki bo po vsej verjetnosti znatno izboljšalo učinkovitost, tako da dejavnosti organizacije proizvajalcev na splošno prispevajo k izpolnitvi ciljev člena 39 PDEU.

To se lahko doseže, če:

(a) organizacija proizvajalcev izvaja vsaj eno od naslednjih dejavnosti:

(i) skupna distribucija, vključno s skupno prodajno mrežo ali skupnim prevozom;

(ii) skupna promocija;

(iii) skupna organizacija nadzora kakovosti;

(iv) skupna uporaba opreme ali skladiščnih prostorov;

(v) skupno ravnanje z odpadki, ki neposredno nastajajo pri vzreji živega goveda;

(vi) skupno javno naročanje vložkov;

(b) so te dejavnosti obsežne z vidika obsega proizvodnje zadevnega govejega in telečjega mesa ter stroškov proizvodnje in dajanja proizvoda na trg.

2. Priznana organizacija proizvajalcev se lahko pogaja:

(a) ne glede na to, ali so kmetje nanjo prenesli lastništvo ali ne;

(b) ne glede na to, ali je dogovorjena cena enaka, kar zadeva skupno proizvodnjo nekaterih ali vseh članov;

(c) če obseg proizvodnje govejega in telečjega mesa, o katerem se tako pogaja in ki je proizvedeno v kateri koli posamezni državi članici, za določeno organizacijo proizvajalcev ne presega 15 % celotne nacionalne proizvodnje vsakega proizvoda iz točk (a) in (b) odstavka 1 te države članice, izražene v ekvivalentu mase trupa;

(d) če za obseg proizvodnje govejega in telečjega mesa, o katerem se tako pogaja, organizacija proizvajalcev skoncitrira ponudbo in daje proizvode svojih članov na trg;

(e) če zadevni proizvajalci niso člani nobene druge organizacije proizvajalcev, ki se prav tako pogaja o takih pogodbah v njihovem imenu;

(f) če za zadevni proizvod ne velja obveznost ponudbe, ki bi bila posledica članstva proizvajalca v zadrugi, ki sama ni članica zadevne organizacije proizvajalcev, v skladu s pogoji, določenimi v statutu zadruga ali pravilih in odločitvah, ki so v njem predvideni ali iz njega izhajajo, ter

(g) če organizacija proizvajalcev pristojne organe države članice, v kateri deluje, uradno obvesti o obsegu proizvodnje govejega in telečjega mesa, o katerem se tako pogaja.

3. Za namene tega člena navajanje organizacije proizvajalcev vključuje tudi združenja takih organizacij proizvajalcev, priznana po členu 156(1).

4. Komisija za namene uporabe točke (c) odstavka 2 na način, ki se ji zdi ustrezen, objavi obseg proizvodnje govejega in telečjega mesa v državah članicah, izražen v ekvivalentu mase trupa.

5. Z odstopanjem od točke (c) odstavka 2, tudi kadar tam določeni pragi niso preseženi, lahko organ za konkurenco iz drugega pododstavka tega odstavka v posameznem primeru odloči, da mora organizacija proizvajalcev ponoviti posamezna pogajanja, ali jih sploh ne dovoli, če meni, da je to potrebno, da se prepreči izključevanje konkurence, ali če ugotovi, da je proizvod, o katerem se tako pogaja, zaradi posebnih značilnosti ali predvidene uporabe del ločenega trga in da bi takšna skupna pogajanja zajela več kot 15 % nacionalne proizvodnje takšnega trga, ali če ugotovi, da so ogroženi cilji člena 39 PDEU.

V primeru pogajanj, ki se nanašajo na več kot eno državo članico, Komisija brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) sprejme odločitev iz prvega pododstavka. V drugih primerih navedeno odločitev sprejme nacionalni organ za konkurenco iz države članice, na katero se nanašajo pogajanja.

Odločitve iz tega odstavka se ne uporabljajo pred datumom uradnega obvestila zadevnim podjetjem.

V tem členu se uporablja opredelitev "nacionalnega organa za konkurenco" iz točke (a) člena 149(7).

6. Države članice, v katerih potekajo pogajanja v skladu s tem členom, Komisijo uradno obvestijo o uporabi točke (g) odstavka 2 in odstavka 5.

Člen 171

Pogodbena pogajanja za nekatere poljščine

1. Organizacija proizvajalcev, ki je priznana po členu 152(1) in uresničuje en ali več ciljev koncentracije ponudbe, dajanja proizvodov, ki jih proizvedejo njeni člani, na trg in optimizacije proizvodnih stroškov, se lahko za del ali celotno skupno proizvodnjo svojih članov v njihovem imenu pogaja za sklenitev pogodb o dobavi enega ali več naslednjih proizvodov, ki niso namenjeni za setev, v primeru ječmena pa niso namenjeni za proizvodnjo sladu:

- (a) navadna pšenica, ki spada pod oznako KN ex 1001 99 00;
- (b) ječmen, ki spada pod oznako KN ex 1003 90 00;
- (c) koruza, ki spada pod oznako KN 1005 90 00;
- (d) rž, ki spada pod oznako KN 1022 90 00;
- (e) trda pšenica, ki spada pod oznako KN 1001 19 00;
- (f) oves, ki spada pod oznako KN 1004 90 00;
- (g) tritikala, ki spada pod oznako KN ex 1008 60 00;
- (h) seme oljne ogrščice, ki spada pod oznako KN ex 1205;

- (i) sončnično seme, ki spada pod oznako KN ex 1206 00;
- (j) soja, ki spada pod oznako KN 1201 90 00;
- (k) bob, ki spada pod oznaki KN ex 0708 in ex 0713;
- (l) navadni grah, ki spada pod oznaki KN ex 0708 in ex 0713.

Organizacija proizvajalcev izpolni cilje iz tega odstavka, če je rezultat uresničevanja teh ciljev združevanje dejavnosti, ki bo po vsej verjetnosti znatno izboljšalo učinkovitost, tako da dejavnosti organizacije proizvajalcev na splošno prispevajo k izpolnitvi ciljev člena 39 PDEU.

To se lahko doseže, če:

- (a) organizacija proizvajalcev izvaja vsaj eno od naslednjih dejavnosti:
 - (i) skupna distribucija, vključno s skupno prodajno mrežo ali skupnim prevozom;
 - (ii) skupna promocija;
 - (iii) skupna organizacija nadzora kakovosti;
 - (iv) skupna uporaba opreme ali skladiščnih prostorov;
 - (v) skupno javno naročanje vložkov;
 - (b) so te dejavnosti obsežne z vidika količine zadevnega proizvoda ter stroškov proizvodnje in dajanja proizvoda na trg.
2. Priznana organizacija proizvajalcev se lahko pogaja:
- (a) ne glede na to, ali so proizvajalci nanjo prenesli lastništvo ali ne;
 - (b) ne glede na to, ali je dogovorjena cena enaka, kar zadeva skupno proizvodnjo nekaterih ali vseh članov;
 - (c) če obseg proizvodnje v kateri koli posamezni državi članici, o katerem se tako pogaja, za vsak proizvod iz odstavka 1 in posamezno organizacijo proizvajalcev ne preseže 15 % skupne nacionalne proizvodnje tega proizvoda v zadevni državi članici;
 - (d) če za količino proizvodov, o kateri se tako pogaja, organizacija proizvajalcev koncentrira ponudbo in daje proizvode svojih članov na trg;
 - (e) če zadevni proizvajalci niso člani nobene druge organizacije proizvajalcev, ki se prav tako pogaja o takih pogodbah v njihovem imenu;

(f) če za zadevni proizvod ne velja obveznost ponudbe, ki bi bila posledica članstva proizvajalca v zadrugi, ki sama ni članica zadevne organizacije proizvajalcev, v skladu s pogoji, določenimi v statutu zadruge ali pravilih in odločitvah, ki so v njem predvideni ali iz njega izhajajo, ter

(g) če organizacija proizvajalcev pristojne organe države članice, v kateri deluje, uradno obvesti o obsegu proizvodnje vsakega proizvoda, o katerem se tako pogaja.

3. Za namene tega člena navajanje organizacij proizvajalcev vključuje tudi združenja takih organizacij proizvajalcev, priznana po členu 156(1).

4. Komisija za namene uporabe točke (c) odstavka 2 za proizvode iz odstavka 1 objavi obseg proizvodnje v državah članicah na način, ki se ji zdi ustrezen.

5. Z odstopanjem od točke (c) odstavka 2, tudi če tam določeni pragi niso preseženi, se lahko organ za konkurenco iz drugega pododstavka tega odstavka v posameznem primeru odloči, da mora organizacija proizvajalcev ponoviti posamezna pogajanja, ali jih sploh ne dovoli, če meni, da je to potrebno, da se prepreči izključevanje konkurence, ali če ugotovi, da je proizvod, o katerem se tako pogaja, zaradi posebnih značilnosti ali predvidene uporabe del ločenega trga in da bi takšna skupna pogajanja zajela več kot 15 % nacionalne proizvodnje takšnega trga, ali če ugotovi, da so ogroženi cilji člena 39 PDEU.

V primeru pogajanj, ki se nanašajo na več kot eno državo članico, Komisija brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) sprejme odločitev iz prvega pododstavka. V drugih primerih navedeno odločitev sprejme nacionalni organ za konkurenco iz države članice, na katero se nanašajo pogajanja.

Odločitve iz tega odstavka se ne uporabljajo pred datumom uradnega obvestila zadevnim podjetjem.

V tem členu se uporablja opredelitev "nacionalnega organa za konkurenco" iz točke (a) člena 149(7).

6. Države članice, v katerih potekajo pogajanja v skladu s tem členom, Komisijo uradno obvestijo o uporabi točke (g) odstavka 2 in odstavka 5.

Člen 172

Uravnavanje ponudbe stegna z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo

1. Države članice lahko na zahtevo organizacije proizvajalcev, priznane v skladu s členom 152(1) te uredbe, medpanožne organizacije, priznane v skladu s členom 157(1) te uredbe, ali

skupine proizvajalcev ali predelovalcev iz člena 3(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 za omejeno časovno obdobje določijo zavezujoča pravila za uravnavanje ponudbe stegna z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo iz člena 5(1) in (2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

2. Pravila iz odstavka 1 tega člena so pogojena z obstojem predhodnega sporazuma med strankami na geografskem območju iz točke (c) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012. Tak sporazum se po posvetovanju z rejci prašičev na geografskem območju sklene med vsaj dvema tretjinama predelovalcev tega stegna, ki predstavljata najmanj dve tretjini proizvodnje tega stegna na geografskem območju iz točke (c) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012 in, če to kot ustrezno oceni država članica, najmanj dvema tretjinama rejcev prašičev na geografskem območju iz točke (c) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

3. Pravila iz odstavka 1:

(a) se nanašajo le na uravnavanje ponudbe zadevnega proizvoda in/ali njegove surovine ter prilagajajo ponudbo tega stegna povpraševanju po njej;

(b) lahko učinkujejo le na zadevni proizvod;

(c) so lahko zavezujoča največ tri leta in se lahko po tem obdobju obnovijo na podlagi nove zahteve iz odstavka 1;

(d) ne škodujejo trgovini z drugimi proizvodi, na katere se ta pravila ne nanašajo;

(e) ne zadevajo poslov po prvem trženju zadevnega stegna;

(f) ne omogočajo določanja cen, niti okvirnih ali priporočenih;

(g) ne smejo povzročiti, da prekomeren delež zadevnega proizvoda, ki bi sicer bil na voljo, ne bi bil več na voljo;

(h) ne povzročajo diskriminacije, ovirajo dostopa novih udeležencev do trga ali škodujejo malim proizvajalcem;

(i) prispevajo k ohranjanju kakovosti in/ali razvoju zadevnega proizvoda.

4. Pravila iz odstavka 1 se objavijo v uradnem glasilu zadevne države članice.

5. Države članice izvajajo preglede, da zagotovijo izpolnjevanje pogojev iz odstavka 3, in razveljavijo pravila iz odstavka 1, če pristojni nacionalni organi ugotovijo neizpolnjevanje teh pogojev.

6. Države članice nemudoma uradno obvestijo Komisijo o pravilih iz odstavka 1, ki so jih sprejele. Komisija druge države članice obvesti o vseh uradnih obvestilih o takih pravilih.

7. Komisija lahko kadar koli sprejme izvedbene akte, s katerimi se zahteva, naj država članica razveljavi pravila, ki jih je ta država članica določila v skladu z odstavkom 1, če Komisija ugotovi, da ta pravila niso v skladu s pogoji iz odstavka 4, da preprečujejo ali izkrivljajo konkurenco na precejšnjem delu notranjega trga ali da ogrožajo prosto trgovino ali doseganje ciljev iz člena 39 PDEU. Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe člena 229(2) ali (3) te uredbe.

Oddelek 6

Postopkovna pravila

Člen 173

Prenos pooblastila

1. Da bi zagotovili jasno določene cilje in odgovornosti organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij, ki prispevajo k učinkovitosti ukrepov teh organizacij in združenj brez povzročanja nepotrebne upravne bremene in ogrožanja načela svobode združevanja, zlasti za nečlane takih organizacij, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 glede naslednjih zadev v zvezi z organizacijami proizvajalcev, združenji organizacij proizvajalcev in medpanožnimi organizacijami za enega ali več sektorjev iz člena 1(2) ali posebne proizvode teh sektorjev:

- (a) posebnih ciljev, za katere si takšne organizacije in združenja morajo prizadevati oziroma si zanje ne smejo prizadevati ali ne ter ki po potrebi dopolnjujejo cilje, ki so določeni v členih od 152 do 163;
- (b) pravil takšnih organizacij in združenj, statutih organizacij, ki niso organizacije proizvajalcev, posebnih pogojev, veljavnih za statute organizacij proizvajalcev v določenih sektorjih, vključno z odstopanji od obveznosti trženja celotne proizvodnje prek organizacije proizvajalcev iz drugega pododstavka člena 160, strukture, trajanja članstva, velikosti, odgovornosti in dejavnosti teh organizacij in združenj, učinkov, ki izhajajo iz priznanja, preklica priznanja in združitve;
- (c) pogojev za priznanje, preklic in začasno prekinitve priznanja, učinkov, ki izhajajo iz priznanja, preklica in začasne

prekinitve priznanja, ter glede zahtev za takšne organizacije in združenja, da sprejmejo popravne ukrepe v primeru nespoštovanja meril za priznanje;

- (d) nadnacionalnih organizacij in združenj, vključno s pravili iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka;
 - (e) pravil o vzpostavitvi in pogojih upravne pomoči, ki jo pri nadnacionalnem sodelovanju zagotovijo zadevni pristojni organi;
 - (f) sektorjev, za katere se uporablja člen 161, pogojev za oddajanje dejavnosti v izvajanje zunanjim izvajalcem, narave dejavnosti, ki se lahko dajo v izvajanje zunanjim izvajalcem, in zagotavljanja tehničnih sredstev s strani organizacij ali združenj;
 - (g) osnove za izračun minimalnega obsega ali vrednosti tržne proizvodnje organizacij in združenj;
 - (h) sprejema članov, ki niso proizvajalci, v organizacije proizvajalcev in članov, ki niso organizacije proizvajalcev, v združenja organizacij proizvajalcev;
 - (i) razširitve nekaterih pravil organizacij v skladu s členom 164 na nečlane in obveznega plačila članarine za nečlane v skladu s členom 165, vključno z uporabo in dodelitvijo tega plačila s strani teh organizacij ter seznamom strožjih pravil v zvezi s proizvodnjo, ki se lahko razširijo v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 164(4), pri čemer se zagotovi, da so takšne organizacije v odnosu do nečlanov transparentne in odgovorne ter da člani tovrstnih organizacij niso ugodneje obravnavani kot nečlani, zlasti glede obveznega plačila članarine;
 - (j) dodatnih zahtev glede reprezentativnosti organizacij iz člena 164, zadevnih gospodarskih območij, vključno s preverjanjem njihove opredelitve s strani Komisije, minimalnih obdobj, v katerih se morajo pravila uporabljati, preden se razširijo, oseb ali organizacij, za katere se pravila ali prispevki lahko uporabljajo, in okoliščin, v katerih lahko Komisija zahteva, naj se razširitev pravil ali obveznih prispevkov zavrne ali odpravi.
2. Da se zagotovijo jasno določeni cilji in odgovornosti organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij v sektorju mleka in mlečnih proizvodov, ki prispevajo k učinkovitosti njihovih ukrepov brez povzročanja nepotrebne bremen, se z odstopanjem od odstavka 1 na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi:
- (a) pogoje za priznanje nadnacionalnih organizacij proizvajalcev in nadnacionalnih združenj organizacij proizvajalcev;

- (b) pravila o vzpostavitvi in pogojih upravne pomoči, ki jo organizacijam proizvajalcev, vključno z združenji organizacij proizvajalcev, pri nadnacionalnem sodelovanju zagotovijo zadevni pristojni organi;
- (c) dodatna pravila za izračun količine surovega mleka, o kateri potekajo pogajanja iz točke (c) člena 149(2) in člena 149(3);
- (d) pravila o razširitvi nekaterih pravil organizacij v skladu s členom 164 na nečlane in obveznem plačilu članarine za nečlane iz člena 165.

Člen 174

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, potrebne za uporabo tega poglavja, zlasti:

- (a) ukrepe za izvajanje pogojev za priznanje organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij, določenih v členih 154 in 158;
- (b) postopke v primeru združitve organizacij proizvajalcev;
- (c) postopke, ki jih določijo države članice v zvezi z minimalno velikostjo in minimalnim trajanjem članstva;
- (d) postopke za razširitev pravil in finančne prispevke iz členov 164 in 165, zlasti glede uresničevanja koncepta „gospodarskega območja“ iz člena 164(2);
- (e) postopke v zvezi z upravno pomočjo;
- (f) postopke v zvezi z oddajanjem dejavnosti v izvajanje zunanjim izvajalcem;
- (g) postopke in tehnične pogoje glede izvajanja ukrepov iz člena 166.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko Komisija, kar zadeva sektor mleka in mlečnih proizvodov, sprejme izvedbene akte, ki določajo podrobna pravila, potrebna za:

- (a) izvajanje pogojev za priznanje organizacij proizvajalcev, njihovih združenj ter medpanožnih organizacij, določenih v členih 161 in 163;
- (b) uradno obvestilo iz točke (f) člena 149(2);

(c) uradna obvestila držav članic Komisiji v skladu s členi 161(3)(d), 163(3)(e), 149(8) in 150(7);

(d) postopke v zvezi z upravno pomočjo pri nadnacionalnem sodelovanju.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 175

Druga izvedbena pooblastila

Komisija lahko z izvedbenimi akti sprejme posamezne sklepe o:

- (a) priznanju organizacij, ki izvajajo dejavnosti v več kot eni državi članici, v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi točke (d) člena 173(1);
- (b) ugovoru zoper priznanje ali preklicu priznanja medpanožne organizacije s strani države članice;
- (c) seznamu gospodarskih območij, ki jih države članice priglasijo v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi točke (h) člena 173(1) in točke (d) 173(2);
- (d) zahtevi, naj država članica zavrne ali prekliče razširitev pravil ali plačilo finančnih prispevkov nečlanov, za katere se je zadevna država članica odločila.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

DEL III

TRGOVINA S TRETJIMI DRŽAVAMI

POGLAVJE I

Uvozna in izvozna dovoljenja

Člen 176

Splošna pravila

1. Brez poseganja v primere, pri katerih se uvozna ali izvozna dovoljenja zahtevajo v skladu s to uredbo, se lahko zahteva predložitev dovoljenja za uvoz z namenom sprostitev v prosti promet ali za izvoz enega ali več proizvodov iz naslednjih sektorjev v Unijo ali iz nje:

- (a) žit;
- (b) riža;
- (c) sladkorja;
- (d) semen;

- (e) oljčnega olja in namiznih oljk, kar zadeva proizvode, ki spadajo pod oznake KN 1509, 1510 00, 0709 92 90, 0711 20 90, 2306 90 19, 1522 00 31 in 1522 00 39; statusa zadevnih proizvodov, trgovinskih ureditev, ki jih je treba spoštovati, namena dejavnosti, pravnega statusa vlagatelja in zadevnih količin.
- (f) lana in konoplje, kar zadeva konopljo;
- (g) sadja in zelenjave;
- (h) predelanega sadja in zelenjave;
- (i) banan;
- (j) vina;
- (k) živih rastlin;
- (l) govejega in telečjega mesa;
- (m) mleka in mlečnih proizvodov;
- (n) prašičjega mesa;
- (o) ovčjega in kozjega mesa;
- (p) jajc;
- (q) perutnine;
- (r) etilnega alkohola kmetijskega porekla.
2. Da se zagotovijo dodatni elementi sistema dovoljenj, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pravila o:
- (a) pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz dovoljenja, njegovih pravnih učinkih in primerih, v katerih je dovoljeno odstopanje od izpolnjevanja obveznosti uvoza ali izvoza količine, navedene v dovoljenju, ali primerih, v katerih je treba v dovoljenju navesti poreklo;
- (b) izdaji uvoznega dovoljenja ali sprostitvi v prost promet, za kar je treba predložiti dokument, ki ga izda tretja država ali subjekt in ki med drugim potrjuje poreklo, pristnost in kakovostne lastnosti proizvodov;
- (c) prenosu dovoljenja ali omejitvah takšne prenosljivosti;
- (d) dodatnih pogojih za uvozna dovoljenja za konopljo v skladu s členom 189 ter načelu upravne pomoči med državami članicami za preprečevanje ali obravnavo goljufij in nepravilnosti;
- (e) primerih in okoliščinah, v katerih se zahteva ali ne zahteva polog varščine, ki zagotavlja, da se uvoz ali izvoz proizvodov opravi v času trajanja veljavnosti dovoljenja.

Člen 178

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi ukrepe, potrebne za uporabo tega poglavja, vključno s pravili o:

3. Dovoljenja so veljavna v celotni Uniji.
- Člen 177**
- Prenos pooblastila**
1. Da se upoštevajo mednarodne obveznosti Unije ter veljavni socialni in okoljski standardi Unije in standardi Unije glede dobrega počutja živali, dejstvo, da je treba spremljati trgovinske in tržne trende, uvoz in izvoz proizvodov, ter dejstvo, da je treba trg učinkovito upravljati in zmanjšati upravno breme, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi:
- (a) seznam proizvodov sektorjev iz člena 176(1), za katere je treba predložiti uvozno ali izvozno dovoljenje;
- (b) primere in okoliščine, v katerih se predložitev uvoznega ali izvoznega dovoljenja ne zahteva, ob upoštevanju carinskega
- (a) obliki in vsebini dovoljenja;
- (b) predložitvi vloge ter izdaji dovoljenj in njihovi uporabi;
- (c) obdobju veljavnosti dovoljenja;
- (d) postopkih za polog varščine in njeni višini;
- (e) dokazilih, da so izpolnjene zahteve za uporabo dovoljenj;
- (f) ravni dovoljenega odstopanja pri obveznosti izvoza ali uvoza količine, navedene v dovoljenju;
- (g) izdaji nadomestnih dovoljenj in dvojnikov dovoljenj;

(h) obravnavi dovoljenj s strani držav članic in izmenjavi informacij, potrebnih za upravljanje sistema, vključno s postopki v zvezi s posebno upravno pomočjo med državami članicami.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 179

Druga izvedbena pooblastila

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi:

- (a) omeji količine, za katere se lahko izdajo dovoljenja;
- (b) zavrne zaprosene količine ter
- (c) začasno ustavi predložitev zahtevkov, da lahko upravlja trg, kadar se predlagajo zahtevki za velike količine.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

POGLAVJE II

Uvozne dajatve

Člen 180

Izvajanje mednarodnih sporazumov in določenih drugih aktov

Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi ukrepe za izpolnjevanje zahtev iz mednarodnih sporazumov, ki so bili sklenjeni v skladu s PDEU, ali iz katerega koli drugega ustreznega akta, sprejetega v skladu s členom 43(2) ali členom 207 PDEU ali skupno carinsko tarifo, v zvezi z izračunom uvoznih dajatev za kmetijske proizvode. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 181

Sistem vhodne cene za nekatere proizvode sektorjev sadja in zelenjave, predelanega sadja in zelenjave ter vina

1. Za uporabo stopnje dajatve skupne carinske tarife za proizvode sektorjev sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave ter za grozdni sok in grozdni mošt je vhodna cena pošiljke enaka njeni carinski vrednosti, izračunani v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2913/92⁽¹⁾ (carinski zakonik) in Uredbo Komisije (ES) št. 2454/93⁽²⁾.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, 19.10.1992, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 253, 11.10.1993, str. 1).

2. Da se upoštevajo potrebe po zagotavljanju učinkovitosti sistema, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi zagotovi, da se natančnost deklarirane vhodne cene zadevne pošiljke preveri z uporabo pavšalne uvozne vrednosti, in določi pogoje, v katerih se zahteva polog varščine.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za izračun pavšalne uvozne vrednosti iz odstavka 3. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 182

Dodatne uvozne dajatve

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi proizvode iz sektorjev žit, riža, sladkorja, sadja in zelenjave, predelanega sadja in zelenjave, govejega in telečjega mesa, mleka in mlečnih proizvodov, svinjskega mesa, ovčjega in kozjega mesa, jajc, perutnine in banan ter za proizvode iz grozdnega soka in grozdnega mošta, za katere se pri uvozu poleg stopnje dajatve, določene v skupni carinski tarifi, uporabi dodatna uvozna dajatev za preprečitev ali odpravo škodljivih učinkov na trgu Unije, ki bi lahko bili posledica navedenega uvoza, če:

- (a) je uvoz izveden po ceni, ki je nižja od cene, ki jo Unija prijavi pri Svetovni trgovinski organizaciji (sprožitvena cena), ali
- (b) količina uvoza v katerem koli letu presega določeno raven (sprožitvena količina).

Sprožitvena količina temelji na možnostih za dostop na trg, opredeljenih kot uvoz, izražen kot odstotek ustrezne domače porabe v preteklih treh letih.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Dodatnih uvoznih dajatev ni, kadar ni verjetno, da bi takšen uvoz povzročil motnje na trgu Unije, ali kadar bi bili učinki nesorazmerni glede na zastavljeni cilj.

3. Za namen točke (a) prvega pododstavka odstavka 1 se uvozne cene določijo na podlagi uvoznih cen c.i.f. zadevne pošiljke. Uvozne cene c.i.f. se preverijo glede na reprezentativne cene za ta proizvod na svetovnem trgu ali na uvoznem trgu Unije.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 183

Druga izvedbena pooblastila

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi:

- (a) določi stopnjo uporabljene uvozne dajatve v skladu s pravili, določenimi v katerem od mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, skupni carinski tarifi in izvedbenih aktih iz člena 180;
- (b) določi reprezentativne cene in sprožitvene količine za namene uporabe dodatnih uvoznih dajatev v okviru pravil, sprejetih na podlagi člena 182(1).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

POGLAVJE III

Upravljanje tarifnih kvot in posebna obravnava pri uvozu v tretje države

Člen 184

Tarifne kvote

1. Tarifne kvote za uvoz kmetijskih proizvodov z namenom sprostitve v prosti promet v Uniji ali njihov del ali tarifne kvote za uvoz kmetijskih proizvodov Unije v tretje države, ki jih delno ali v celoti upravlja Unija in izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, ali katerega koli drugega akta, sprejetega v skladu s členom 43(2) ali členom 207 PDEU, odpre in/ali upravlja Komisija z delegiranimi akti na podlagi člena 186 te uredbe ter izvedbenimi akti na podlagi členov 187 in 188 te uredbe.

2. Tarifne kvote se upravljajo na način, s katerim se prepreči vsakršna diskriminacija med zadevnimi izvajalci, tako da se uporabi ena izmed naslednjih metod, kombinacija teh metod ali druga ustreznna metoda:

- (a) metoda, ki temelji na kronološkem vrstnem redu vloženih zahtevkov (načelo „prvi prispe, prvi dobi“);
- (b) metoda razdelitve sorazmerno z zahtevanimi količinami ob vložitvi zahtevkov („metoda hkratnega preverjanja“);
- (c) metoda, ki temelji na upoštevanju običajnih trgovinskih tokov („metoda tradicionalnih/novih izvajalcev“).

3. Sprejeta metoda upravljanja:

- (a) v primeru uvoznih tarifnih kvot ustrezno upošteva zahteve po preskrbi obstoječih in rastočih trgov proizvodnje,

predelave in potrošnje v Uniji, kar zadeva konkurenčnost, zanesljivost in trajnost preskrbe, ter potrebo po ohranjanju ravnovesja na teh trgih, in

- (b) v primeru izvoznih tarifnih kvot dovoljuje polno izrabo možnosti, ki so na voljo v okviru zadevne kvote.

Člen 185

Posebne tarifne kvote

Da se uveljavijo tarifne kvote za uvoz 2 000 000 ton koruze in 300 000 ton sirka v Španijo ter tarifne kvote za uvoz 500 000 ton koruze na Portugalsko, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi zagotovi potrebne določbe za uvoz v okviru tarifne kvote ter, če je ustrezno, za javno skladiščenje količin, ki jih uvozijo plačilne agencije zadevnih držav članic, in za njihovo odpremo na trgu teh držav članic.

Člen 186

Prenos pooblastila

1. Da se zagotovi pošten dostop do razpoložljivih količin in enaka obravnava izvajalcev v okviru tarifne kvote, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi:

- (a) določi pogoje in zahteve za upravičenost, ki jih mora izvajalec izpolniti za vložitev zahtevka v okviru tarifne kvote; zadevne določbe lahko predpisujejo minimalne izkušnje pri trgovanju s tretjimi državami in pridruženimi ozemlji ali izkušnje s predelovanjem, izražene z minimalno količino in obdobjem v določenem tržnem sektorju; navedene določbe lahko vključujejo posebna pravila, ki ustrezajo ugotovljenim potrebam in veljavnim praksam v zadevnem sektorju ter uporabam in potrebam predelovalne industrije;
- (b) oblikuje pravila o prenosu pravic med izvajalci in po potrebi o omejitvah za prenos v okviru upravljanja tarifne kvote;
- (c) pogoji sodelovanje pri tarifni kvoti s pologom varščine;
- (d) uredi, kadar je to potrebno, vsake posamezne posebnosti, zahteve ali omejitve, ki se uporabljajo za tarifno kvoto in so določene v mednarodnem sporazumu ali drugem aktu iz člena 184(1).

2. Da se zagotovi, da so izvoženi proizvodi pod določenimi pogoji na podlagi mednarodnih sporazumov, ki jih je sklenila Unija v skladu s PDEU, lahko upravičeni do posebne obravnave pri uvozu v tretjo državo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 te uredbe v zvezi s pravili, ki od pristojnih organov držav članic

zahtevajo, naj na zahtevo in po ustreznih preverjanjih izdajo dokument, ki potrjuje izpolnjevanje pogojev za proizvode, ki so lahko, če se izvozijo, upravičeni do posebne obravnave pri uvozu v tretjo državo, če so izpolnjeni določeni pogoji.

Člen 187

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi:

- (a) letne tarifne kvote, po potrebi ustrezno porazdeljene čez vse leto, in metodo upravljanja, ki jo je treba uporabljati;
- (b) postopke za uporabo posebnih določb, opredeljenih v sporazumu ali aktu, s katerim se sprejme uvozni ali izvozni režim, zlasti glede:
 - (i) jamstev, ki zajemajo vrsto, izvor in poreklo proizvoda;
 - (ii) priznanja dokumenta, ki se uporabi za preveritev jamstev iz točke (i);
 - (iii) predložitve dokumenta, ki ga izda država izvoznica;
 - (iv) namembnega kraja in uporabe proizvodov;
- (c) obdobje veljavnosti dovoljenj ali odobritev;
- (d) postopke za polog varščine in njeno višino;
- (e) uporabo dovoljenj in po potrebi posebne ukrepe, zlasti v zvezi s pogoji, pod katerimi se vložijo zahtevki za uvoz in odobrijo dovoljenja, ki se izdajo v okviru tarifnih kvot;
- (f) postopke in tehnična merila za uporabo člena 185;
- (g) potrebne ukrepe v zvezi z vsebino, obliko, izdajanjem in uporabo dokumenta iz člena 186(2).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 188

Druga izvedbena pooblastila

1. Komisija sprejme izvedbene akte o vodenju postopka, s katerim se zagotovi, da količine, ki so na voljo v okviru tarifne

kvote, niso presežene, zlasti z določitvijo koeficienta dodelitve za vsak zahtevak, ko se dosežejo razpoložljive količine, zavrnitvijo nerešenih zahtevkov in po potrebi začasno ustavitvijo vlaganja zahtevkov.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte o ponovni dodelitvi neporabljenih količin.

3. Izvedbeni akti iz tega člena se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

POGLAVJE IV

Posebne določbe za uvoz določenih proizvodov

Člen 189

Uvoz konoplje

1. Naslednji proizvodi se lahko uvozijo v Unijo samo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) surova prava konoplja, ki spada pod oznako KN 5302 10 00, ki izpolnjuje pogoje iz člena 32(6) in člena 35(3) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (b) semena sort konoplje za setev, ki spadajo pod oznako KN ex 1207 99 20, ki jih spremlja dokazilo, da vsebnost tetrahidrokanabinola zadevne sorte ne presega vrednosti, ki je določena v skladu s členom 32(6) in členom 35(3) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (c) semena konoplje, ki niso namenjena setvi in spadajo pod oznako KN 1207 99 91 ter jih uvažajo le uvozniki, ki jim je dovoljenje izdala država članica, da se zagotovi, da takšna semena niso namenjena za setev.

2. Ta člen se uporablja brez poseganja v bolj omejevalna pravila, ki jih sprejmejo države članice skladno s Pogodbo PDEU in obveznostmi iz Sporazuma STO o kmetijstvu.

Člen 190

Uvoz hmelja

1. Proizvodi iz sektorja hmelja se lahko uvozijo iz tretjih držav samo, če so njihovi standardi kakovosti vsaj enakovredni standardom kakovosti, sprejetim za podobne proizvode, pridelane v Uniji ali pridobljene iz takih proizvodov.

2. Za proizvode velja, da ustrezajo standardom iz odstavka 1, če jih spremlja potrdilo, ki so ga izdali organi države porekla in je priznано kot enakovredno certifikatu iz člena 77.

Za hmelj v prahu, „hmelj v prahu z višjo vsebnostjo lupulina“, ekstrakt hmelja in mešane proizvode iz hmelja se potrdilo lahko prizna za enakovredno certifikatu samo, če vsebnost alfa kisline v teh proizvodih ni nižja od vsebnosti te kisline v hmelju, iz katerega so bili pridobljeni.

3. Da bi zmanjšali upravno breme, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi pogoje, pod katerimi ne veljajo obveznosti, povezane s potrdilom o enakovrednosti in označevanjem embalaže.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi merila, potrebna za uporabo tega člena, vključno s pravili o priznanju potrdil o enakovrednosti in preverjanju uvoza hmelja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 191

Odstopanja za uvožene proizvode in posebna varščina v vinskem sektorju

Na podlagi mednarodnih obveznosti Unije se lahko v skladu s členom 43(2) PDEU sprejmejo odstopanja od točke 5 oddelka B ali oddelka C dela II Priloge VIII za uvožene proizvode.

V primeru odstopanj od točke 5 oddelka B dela II Priloge VIII uvozniki za te proizvode ob sprostivni v prosti promet položijo varščino pri določenih carinskih organih. Varščina se sprostí, ko uvoznik carinskemu organom države članice sprostivne v prosti promet predloži zadovoljiv dokaz, da:

- (a) za proizvode niso bila uporabljena odstopanja ali,
- (b) če so bila zanje uporabljena odstopanja, da proizvodi niso bili vinificirani, ali če so bili vinificirani, da so tako pridobljeni proizvodi ustrezno označeni.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila za zagotovitev enotne uporabe tega člena, vključno z zneski varščine in ustreznim označevanjem. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 192

Uvoz surovega sladkorja za prečiščevanje

1. Do konca tržnega leta 2016/2017 se stalnim rafinerijam dodeli izključna uvozna zmogljivost 2 500 000 ton na tržno leto, izražena v belem sladkorju.

2. Edini predelovalni obrat sladkorne pese, ki je leta 2005 deloval na Portugalskem, se šteje za stalno rafinerijo.

3. Uvozna dovoljenja za sladkor za prečiščevanje se izdajo le stalnim rafinerijam pod pogojem, da zadevne količine ne prese-gajo količin iz odstavka 1. Dovoljenja je mogoče prenesti le med stalnimi rafinerijami, veljajo pa do konca tržnega leta, za katero so bila izdana.

Ta odstavek se uporablja za prve tri mesece vsakega tržnega leta.

4. Ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju, da se uvoženi sladkor za prečiščevanje prečisti v skladu s tem členom, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi:

- (a) uporabo izrazov za delovanje uvoznih režimov iz odstavka 1;
- (b) pogoje in zahteve za upravičenost, ki jih mora izvajalec izpolniti za vložitev zahtevka za uvožno dovoljenje, vključno s pologom varščine;
- (c) pravila o upravnih kaznih, ki se zaračunajo.

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi potrebna pravila za predložitev dokazil in dokumentov v zvezi z zahtevami in obveznostmi uvoznikov, predvsem stalnih rafinerij. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 193

Opustitev uvoznih dajatev v sektorju sladkorja

Da se zagotovijo zaloge, potrebne za proizvodnjo proizvodov iz člena 140(2), lahko Komisija do konca tržnega leta 2016/2017 sprejme izvedbene akte, s katerimi v celoti ali delno, opusti uvozne dajatve za nekatere količine naslednjih proizvodov:

- (a) sladkor, ki spada pod oznako KN 1701;
- (b) izoglukoza, ki spada pod oznake KN 1702 30 10, 1702 40 10, 1702 60 10 in 1702 90 30.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

POGLAVJE V

Zaščitni ukrepi in aktivno oplemenitenje

Člen 194

Zaščitni ukrepi

1. Komisija sprejme zaščitne ukrepe za uvoz v Unijo ob upoštevanju odstavka 3 tega člena in v skladu z uredbama Sveta (ES) št. 260/2009 ⁽¹⁾ in (ES) št. 625/2009 ⁽²⁾.

2. Če ni drugače določeno v katerem koli drugem aktu Evropskega parlamenta in Sveta ter katerem koli drugem aktu Sveta, Komisija skladno z odstavkom 3 tega člena sprejme zaščitne ukrepe za uvoz v Unijo, ki so predvideni z mednarodnimi sporazumi, sklenjenimi v skladu s PDEU.

3. Komisija lahko na zahtevo države članice ali lastno pobudo sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe iz odstavkov 1 in 2 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Kadar Komisija prejme zahtevek države članice, z izvedbenimi akti odloči o zahtevku v petih delovnih dneh po prejemu zahtevka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

V izredno nujnih in ustrezno utemeljenih primerih Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 229(3), ki se začnejo uporabljati takoj.

Sprejeti ukrepi se sporočijo državam članicam in začnejo učinkovati nemudoma.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi prekliče ali spremeni zaščitne ukrepe Unije, sprejete v skladu z odstavkom 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

V izredno nujnih in ustrezno utemeljenih primerih Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 229(3), ki se začnejo uporabljati takoj.

Člen 195

Opustitev predelave in postopkov aktivnega oplemenitenja

Komisija lahko v primeru motenj ali morebitnih motenj na trgu Unije zaradi predelave ali postopkov aktivnega oplemenitenja na zahtevo države članice ali lastno pobudo sprejme izvedbene

akte, s katerimi v celoti ali delno opusti uporabo predelave ali postopkov aktivnega oplemenitenja za proizvode iz sektorjev žit, riža, sladkorja, oljčnega olja in namiznih oljk, sadja in zelenjave, predelanega sadja in zelenjave, vina, govejega in telečjega mesa, mleka in mlečnih proizvodov, prašičjega mesa, ovčjega in kozjega mesa, jajc, perutninskega mesa in etilnega alkohola kmetijskega porekla. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Kadar Komisija prejme zahtevek države članice, z izvedbenimi akti odloči o zahtevku v petih delovnih dneh po prejemu zahtevka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

V izredno nujnih in ustrezno utemeljenih primerih Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 229(3), ki se začnejo uporabljati takoj.

Sprejeti ukrepi se sporočijo državam članicam in začnejo učinkovati nemudoma.

POGLAVJE VI

Izvozna nadomestila

Člen 196

Področje uporabe

1. V obsegu, potrebnem, da se omogoči izvoz na podlagi kotacij ali cen na svetovnem trgu, kadar so razmere na notranjem trgu enake tistim, opisanim v členu 219(1) ali členu 221, in v okviru omejitev, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, se lahko razlika med temi kotacijami ali cenami in cenami v Uniji krije z izvoznimi nadomestili za:

(a) proizvode, ki se izvozijo brez nadaljnje predelave, iz naslednjih sektorjev:

(i) žit;

(ii) riža;

(iii) sladkorja, za proizvode iz točk od (b) do (d) in točke (g) dela III Priloge I;

(iv) govejega in telečjega mesa;

(v) mleka in mlečnih proizvodov;

(vi) prašičjega mesa;

(vii) jajc;

(viii) perutnine;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 260/2009 z dne 26. februarja 2009 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 84, 31.3.2009, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 625/2009 z dne 7. julija 2009 o skupnih pravilih za uvoz iz nekaterih tretjih držav (UL L 185, 17.7.2009, str. 1).

(b) proizvode iz točk od (i) do (iii) ter točk (v) in (vii) točke (a) tega odstavka, ki se izvozijo kot predelano blago v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1216/2009⁽¹⁾ in kot proizvodi, ki vsebujejo sladkor, iz točke (b) dela X Priloge I te uredbe.

2. Izvozna nadomestila za proizvode, ki se izvažajo kot predelano blago, niso višja od nadomestil, ki se uporabljajo za izvoz enakih proizvodov brez nadaljnje predelave.

3. Brez poseganja v uporabo člena 219(1) in člena 221 razpoložljivo nadomestilo za proizvode iz odstavka 1 tega člena znaša 0 EUR.

Člen 197

Razdelitev izvoznih nadomestil

Za dodelitev količin, ki se lahko izvažajo z izvoznim nadomestilom, se uporabi metoda dodelitve količin, ki:

(a) najbolj ustreza vrsti proizvoda in stanju na zadevnem trgu ter omogoča kar najbolj učinkovito uporabo razpoložljivih sredstev, upoštevajoč učinkovitost in strukturo izvoza Unije in njegov vpliv na tržno ravnotežje brez povzročanja diskriminacije med zadevnimi izvajalci, zlasti med velikimi in majhnimi izvajalci;

(b) ob upoštevanju upravnih zahtev izvajalcem povzroča najmanj upravnih ovir.

Člen 198

Določitev izvoznih nadomestil

1. Za enake proizvode se uporabljajo enaka izvozna nadomestila v vsej Uniji. Spreminjajo se lahko glede na namembni kraj, zlasti kadar to zahtevajo razmere na svetovnem trgu, posebne zahteve nekaterih trgov ali obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU.

2. Ukrepe za določitev nadomestil sprejme Svet v skladu s členom 43(3) PDEU.

Člen 199

Odobritev izvoznih nadomestil

1. Nadomestila za proizvode iz točke (a) člena 196(1), ki se izvozijo brez nadaljnje predelave, se lahko odobrijo samo na podlagi zahtevka za izvozno dovoljenje in predloženega izvoznega dovoljenja.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1216/2009 z dne 30. novembra 2009 o trgovinskih režimih za nekatero blago, pridobljeno s predelavo kmetijskih proizvodov (UL L 328, 15.12.2009, str. 10).

2. Nadomestilo, ki se uporablja za proizvode iz točke (a) odstavka 196(1), je tisto nadomestilo, ki se uporablja na dan vložitve zahtevka za dovoljenje, ali nadomestilo, ki izhaja iz zadevnega razpisnega postopka, pri diferenciranem nadomestilu pa tisto nadomestilo, ki se uporablja na isti dan:

(a) za namembni kraj, ki je naveden na dovoljenju, ali

(b) za dejanski namembni kraj, če se ta razlikuje od namembnega kraja, navedenega na dovoljenju, pri čemer uporabljeni znesek ne presega zneska, ki se uporablja za namembni kraj, ki je naveden na dovoljenju.

3. Nadomestilo se izplača ob predložitvi dokazila, da:

(a) so proizvodi zapustili carinsko območje Unije v skladu z izvoznim postopkom iz člena 161 carinskega zakonika;

(b) so bili proizvodi v primeru diferenciranega nadomestila uvoženi v namembni kraj, naveden na dovoljenju, ali v drug namembni kraj, za katerega je bilo določeno nadomestilo, brez poseganja v točko (b) odstavka 2.

Člen 200

Izvozna nadomestila za žive živali v sektorju govejega in telečjega mesa

Za proizvode iz sektorja govejega in telečjega mesa velja, da je pogoj za odobritev in izplačilo nadomestila za izvoz živih živali upoštevanje prava Unije v zvezi z dobrobitjo živali in zlasti njihovo zaščito med prevozom.

Člen 201

Izvozne omejitve

Obveznosti glede količin, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, se spoštujejo na podlagi izvoznih dovoljenj, izdanih za referenčna obdobja, ki se uporabljajo za zadevne proizvode.

V okviru izpolnjevanja obveznosti po Sporazumu STO o kmetijstvu konec referenčnega obdobja ne vpliva na veljavnost izvoznih dovoljenj.

Člen 202

Prenos pooblastila

1. Da se zagotovi pravilno delovanje sistema izvoznih nadomestil, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi zahteva za polog varščine, ki zagotavlja, da bodo izvajalci izpolnili svoje obveznosti.

2. Da se čim bolj zmanjša upravno breme izvajalcev in organov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi prage, pod katerimi izdaja ali predloži izvoznega dovoljenja ni nujno potrebna, opredeli namembne kraje ali dejavnosti, v katerih je oprostitvev od obvezne predložitve izvoznega dovoljenja lahko upravičena, in dovoli naknadno izdajo izvoznega dovoljenja v utemeljenih okoliščinah.

3. Da se obravnavajo konkretne okoliščine, ki utemeljujejo popolno ali delno upravičenost do izvoznih nadomestil, in pomagali izvajalcem premostiti obdobje med predložitvijo zahtevka in končnim plačilom izvoznega nadomestila, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih glede:

- (a) drugega datuma za nadomestilo;
- (b) predplačila izvoznih nadomestil, vključno s pogoji za polog in sprostitev varščine;
- (c) dodatnih dokazil, kadar obstajajo dvomi glede resničnega namembnega kraja proizvodov in možnost ponovnega uvoza v carinsko območje Unije;
- (d) namembnih krajev, ki se obravnavajo kot izvoz iz Unije, in vključitve namembnih krajev znotraj carinskega območja Unije, ki so upravičeni do izvoznih nadomestil.

4. Da se izvoznikom proizvodov iz Priloge I k Pogodbama in predelanih proizvodov iz teh proizvodov zagotovi enak dostop do izvoznih nadomestil, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o uporabi člena 199(1) in (2) za proizvode iz točke (b) člena 196(1).

5. Da se zagotovili, da se proizvodi, za katere se uporabljajo izvozna nadomestila, izvozijo iz carinskega območja Unije in da se prepreči njihov povratek v navedeno območje, ter da se čim bolj zmanjša upravno breme izvajalcev pri zbiranju in predložitvi dokazil, da so proizvodi, upravičeni do nadomestila, dosegli namembno državo za diferencirana nadomestila, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 o pravilih glede:

- (a) roka, v katerem mora biti končan izstop iz carinskega območja Unije, vključno z rokom za začasni ponovni vstop;

(b) predelave proizvodov, za katere se uporabljajo izvozna nadomestila, v navedenem obdobju;

(c) dokazila, da so proizvodi dospeli na namembni kraj, za upravičenje do diferenciranih nadomestil;

(d) pragov za nadomestila in pogojev, pod katerimi so lahko izvozniki upravičeni predložitve takšnega dokazila;

(e) pogojev za odobritev dokazila, ki ga predložijo neodvisne tretje strani, o dospelju na namembni kraj, kjer se uporabljajo diferencirana nadomestila.

6. Da se izvoznike spodbudi k spoštovanju pogojev za dobrobit in omogočili, da pristojni organi preverijo pravilnost izplačanih izvoznih nadomestil, kadar se ta pogojujejo z izpolnjevanjem zahtev za dobrobit živali, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227 v zvezi s spoštovanjem zahtev za dobrobit živali zunaj carinskega območja Unije, vključno z uporabo neodvisnih tretjih strani.

7. Da se upoštevajo posebnosti različnih sektorjev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi posebne zahteve in pogoje za izvajalce in proizvode, upravičene do izvoznega nadomestila, in koeficiente za namene izračunavanja izvoznih nadomestil ob upoštevanju staranja nekaterih žganih pijač, pridobljenih iz žit.

Člen 203

Izvedbena pooblastila v skladu s postopkom pregleda

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega poglavja, zlasti o:

(a) ponovni razdelitvi izvoznih količin, ki niso bile dodeljene ali porabljene;

(b) metodi za ponovni izračun plačila izvoznega nadomestila, če oznaka proizvoda ali namembni kraj, navedena v dovoljenju, nista skladna z dejanskim proizvodom ali namembnim krajem;

(c) proizvodih iz točke (b) člena 196(1);

(d) postopkih za polog varščine in njeno višino;

(e) uporabi ukrepov, sprejetih v skladu s členom 202(4).

Sprejeti ukrepi se sporočijo državam članicam in začnejo učinkovati nemudoma.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 204

Druga izvedbena pooblastila

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi:

- (a) določi ustrezne ukrepe za preprečitev zlorabe prožnosti iz člena 199(2), zlasti kar zadeva postopek za vložitev zahtevkov;
- (b) določi ukrepe, potrebne za spoštovanje obveznosti glede količin iz člena 201, vključno z odpravo ali omejitvijo izdaje izvoznih dovoljenj, če se te obveznosti glede količin presežejo ali se lahko presežejo;
- (c) določi koeficiente, ki se uporabljajo za izvozna dovoljenja v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi člena 202(6).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

POGLAVJE VII

Pasivno oplemenitenje

Člen 205

Opustitev postopkov pasivnega oplemenitenja

Komisija lahko v primeru motenj ali morebitnih motenj na trgu Unije zaradi postopkov pasivnega oplemenitenja na zahtevo države članice ali lastno pobudo sprejme izvedbene akte, s katerimi v celoti ali delno opusti uporabo postopkov pasivnega oplemenitenja za proizvode iz sektorjev žit, riža, sadja in zelenjave, predelanega sadja in zelenjave, vina, govejega in telečjega mesa, prašičjega mesa, ovčjega in kozjega mesa ter perutninskega mesa. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Kadar Komisija prejme zahtevek države članice, z izvedbenimi akti odloči o zahtevku v petih delovnih dneh po prejemu zahtevka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

V izredno nujnih in ustrezno utemeljenih primerih Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 229(3), ki se začnejo uporabljati takoj.

DEL IV PRAVILA KONKURENCE

POGLAVJE I

Pravila za podjetja

Člen 206

Smernice Komisije za uporabo pravil konkurence v kmetijstvu

V skladu s členom 42 PDEU in razen če je v tej uredbi določeno drugače, se členi od 101 do 106 PDEU in določbe za njihovo izvajanje ob upoštevanju členov od 207 do 210 te uredbe uporabljajo za vse sporazume, sklepe in ravnanja iz člena 101(1) in člena 102 PDEU, ki se nanašajo na pridelavo kmetijskih proizvodov ali trgovino z njimi.

Da bi zagotovili delovanje notranjega trga in enotno uporabo pravil Unije na področju konkurence, Komisija in organi držav članic za konkurenco v tesnem sodelovanju uporabljajo pravila Unije na področju konkurence.

Komisija poleg tega po potrebi objavi smernice v pomoč nacionalnim organom za konkurenco ter podjetjem.

Člen 207

Upoštevni trg

Na podlagi opredelitve upoštevnega trga je mogoče opredeliti in določiti območje konkurence med podjetji; opredelitev upoštevnega trga temelji na dveh kumulativnih elementih:

- (a) upoštevni proizvodni trg: v tem poglavju „proizvodni trg“ pomeni trg z vsemi proizvodi, ki jih potrošnik zaradi njihove značilnosti, cene in predvidene uporabe šteje za zamenljive ali nadomestljive;
- (b) upoštevni geografski trg: v tem poglavju „geografski trg“ pomeni trg, ki zajema območje, na katerem so zadevna podjetja vključena v ponudbo zadevnih proizvodov in na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni ter ki ga je mogoče ločiti od sosednjih območij, zlasti zato, ker so pogoji konkurence v teh območjih občutno drugačni.

Člen 208

Prevladujoč položaj

V tem poglavju „prevladujoč položaj“ pomeni, da je podjetje v položaju ekonomske moči, ki mu omogoča, da preprečuje vzdrževanje učinkovite konkurence na upoštevnem trgu, saj ima možnost, da v veliki meri deluje neodvisno od konkurentov, kupcev in nazadnje potrošnikov.

Člen 209

Izjeme za cilje SKP ter kmete in njihova združenja

1. Člen 101(1) PDEU se ne uporablja za sporazume, sklepe in ravnanja iz člena 206 te uredbe, ki so potrebni za doseganje ciljev, določenih v členu 39 PDEU.

Člen 101(1) PDEU se ne uporablja za sporazume, odločitve in usklajena ravnanja kmetov, združenj kmetov, združenj takih združenj, organizacij proizvajalcev, priznanih po členu 152 te uredbe, ali združenj organizacij proizvajalcev, priznanih po členu 156 te uredbe, ki zadevajo proizvodnjo ali prodajo kmetijskih proizvodov ali uporabo skupnih objektov za skladiščenje, obdelavo ali predelavo kmetijskih proizvodov, razen če so ogroženi cilji iz člena 39 PDEU.

Ta odstavek se ne uporablja za sporazume, odločitve in usklajena ravnanja, ki določajo obveznost zaračunavanja enakih cen ali izključujejo konkurenco.

2. Sporazumi, odločitve in usklajena ravnanja, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1 tega člena, se ne prepovejo, v ta namen pa se tudi ne zahteva predhodna odločitev.

V vseh nacionalnih postopkih ali postopkih Unije za uporabo člena 101 PDEU nosi breme dokazovanja kršitve člena 101(1) PDEU organ, ki kršitev domneva. Stranka, ki zahteva, naj zanjo veljajo izjeme, določene v odstavku 1 tega člena, nosi breme dokazovanja, da izpolnjuje pogoje iz navedenega odstavka.

Člen 210

Sporazumi in usklajena ravnanja priznanih medpanožnih organizacij

1. Člen 101(1) PDEU se ne uporablja za sporazume, odločitve in usklajena ravnanja medpanožnih organizacij, priznanih

po členu 157(1) te uredbe, z namenom izvajanja dejavnosti iz točke (c) člena 157(1) in za mleko in mlečne proizvode, iz točke (c) člena 157(3) te uredbe, ter, kar zadeva sektorja oljčnega olja in namiznih oljk ter tobaka, dejavnosti iz člena 162 te uredbe.

2. Odstavek 1 se uporablja, če:

(a) je bila Komisija o sporazumih, sklepih in usklajenih ravnanjih iz teh sporazumov uradno obveščena; in

(b) Komisija v dveh mesecih po prejemu vseh zahtevanih podatkov ugotovi, da ti sporazumi, odločitve in usklajena ravnanja niso nezdržljivi s pravili Unije.

Kadar Komisija ugotovi, da sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja iz odstavka 1 niso združljivi s pravili Unije, svojo ugotovitev objavi brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3).

3. Sporazumi, odločitve in usklajena ravnanja iz odstavka 1 ne smejo začeti učinkovati pred potekom dvomesečnega obdobja iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 2.

4. Sporazumi, odločitve in usklajena ravnanja se v vsakem primeru razglasijo za nezdržljive s pravili Unije, če:

(a) bi lahko povzročili kakršno koli delitev trgov znotraj Unije;

(b) bi lahko vplivali na pravilno delovanje ureditve trga;

(c) bi lahko povzročili izkrivljanje konkurence, ki ni nujno potrebno za doseg ciljev SKP, za katere si prizadeva medpanožna organizacija s svojim delovanjem;

(d) pomenijo določanje cen ali določanje kvot;

(e) bi lahko povzročili diskriminacijo ali izključili konkurenco za znaten delež zadevnih proizvodov.

5. Če Komisija po poteku dvomesečnega obdobja iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 2 ugotovi, da pogoji za uporabo odstavka 1 niso izpolnjeni, brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) sprejme sklep, ki določa, da za zadevni sporazum, odločitev ali usklajeno ravnanje velja člen 101(1) PDEU.

Ta sklep Komisije se ne začne uporabljati, preden o njem ni uradno obveščena zadevna medpanožna organizacija, razen če ta predloži napačne informacije ali zlorabi izjemo iz odstavka 1.

6. V primeru večletnih sporazumov je uradno obvestilo za prvo leto veljavno tudi za naslednja leta sporazuma. Vendar lahko Komisija v tem primeru kadar koli na lastno pobudo ali na zahtevo druge države članice izda ugotovitev o nezdržljivosti.

7. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, potrebne za enotno uporabo tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

POGLAVJE II

Pravila o državni pomoči

Člen 211

Uporaba členov od 107 do 109 PDEU

1. Členi od 107 do 109 PDEU se uporabljajo za pridelavo kmetijskih proizvodov in trgovino z njimi.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se členi od 107 do 109 PDEU ne uporabljajo za plačila, ki jih države članice izvršijo na podlagi in v skladu s:

(a) ukrepi iz te uredbe, ki jih delno ali v celoti financira Unija;

(b) členi od 213 do 218 te uredbe.

Člen 212

Nacionalna plačila v zvezi s podpornimi programi za vino

Z odstopanjem od člena 44(3) lahko države članice dodelijo nacionalna plačila v skladu s pravili Unije o državni pomoči za ukrepe iz členov 45, 49 in 50.

Najvišja stopnja pomoči, kot je določena v ustreznih pravilih Unije o državni pomoči, se uporablja za celotno javno financiranje, tj. za sredstva Unije in nacionalna sredstva.

Člen 213

Nacionalna plačila za severne jelene na Finskem in Švedskem

Na podlagi dovoljenja, ki ga izda Komisija brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3), lahko Finska in Švedska izplačujeta nacionalna plačila za proizvodnjo in trženje severnih jelenov in iz njih pridobljenih proizvodov (oznaka KN ex 0208 in ex 0210), če to ne pomeni povečanja običajne ravni proizvodnje.

Člen 214

Nacionalna plačila za sektor sladkorja na Finskem

Finska lahko pridelovalcem sladkorne pese izplačuje nacionalna plačila v višini do 350 EUR na hektar za tržno leto.

Člen 215

Nacionalna plačila za čebelarstvo

Države članice lahko izplačujejo nacionalna plačila za zaščito panjev, ki so oslabljeni zaradi strukturnih ali naravnih razmer ali spadajo v okvir programov gospodarskega razvoja, razen tistih, ki so namenjena za proizvodnjo ali trgovino.

Člen 216

Nacionalna plačila za destilacijo vina v kriznih primerih

1. Države članice lahko pridelovalcem vina izplačujejo nacionalna plačila za prostovoljno ali obvezno destilacijo vina v utemeljenih kriznih primerih.

Ta plačila so sorazmerna in ustrezna za premagovanje kriznih razmer.

Skupni znesek, ki je v državi članici v določenem letu na voljo za takšna plačila, ne presega 15 % celotnih sredstev, ki so na voljo za zadevno državo članico v zadevnem letu, kakor je določeno v Prilogi VI.

2. Države članice, ki želijo uporabiti nacionalna plačila iz odstavka 1, Komisiji predložijo ustrezno utemeljeno uradno obvestilo. Komisija brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) odloči, ali je ukrep odobren in ali se plačila lahko izplačajo.

3. Alkohol, ki nastane pri destilaciji iz odstavka 1, se lahko uporabi izključno v industrijske namene ali za pridobivanje energije, da se prepreči vsako izkrivljanje konkurence.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 217

Nacionalna plačila za razdeljevanje proizvodov otrokom

Države članice lahko poleg pomoči Unije iz členov 23 in 26 izplačajo nacionalna plačila za razdeljevanje proizvodov otrokom v izobraževalnih ustanovah ali za stroške iz odstavka 23(1), povezane s tem.

Države članice lahko ta plačila financirajo z dajatvijo v zadevnem sektorju ali s kakšnim drugim prispevkom zasebnega sektorja.

Države članice lahko poleg pomoči Unije iz člena 23 izplačajo nacionalna plačila za financiranje spremljevalnih ukrepov, ki so potrebni za učinkovito izvajanje sistema Unije za preskrbo s sadjem in zelenjavo, predelanim sadjem in zelenjavo ter bananami, kot je navedeno v členu 23(2).

Člen 218

Nacionalna plačila za oreške

1. Države članice lahko izplačajo nacionalna plačila do največ 120,75 EUR na hektar na leto kmetom, ki pridelujejo naslednje pridelke:

- (a) mandlje, ki spadajo pod oznaki KN 0802 11 in 0802 12;
- (b) lešnike, ki spadajo pod oznaki KN 0802 21 in 0802 22;
- (c) orehe, ki spadajo pod oznaki KN 0802 31 00 in 0802 32 00;
- (d) pistacije, ki spadajo pod oznaki KN 0802 51 00 in 0802 52 00;
- (e) rožiče, ki spadajo pod oznako KN 1212 92 00.

2. Nacionalna plačila iz odstavka 1 se lahko izplačajo samo za največjo površino:

Država članica	Največja površina (v ha)
Belgija	100
Bolgarija	11 984
Nemčija	1 500
Grčija	41 100
Španija	568 200
Francija	17 300
Italija	130 100
Ciper	5 100
Luksemburg	100
Madžarska	2 900
Nizozemska	100
Poljska	4 200
Portugalska	41 300

Država članica	Največja površina (v ha)
Romunija	1 645
Slovenija	300
Slovaška	3 100
Združeno kraljestvo	100

3. Države članice lahko dodelitev nacionalnih plačil iz odstavka 1 pogojujejo s članstvom kmetov v organizaciji proizvajalcev, ki je priznana po členu 152.

DEL V

SPLOŠNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Izredni ukrepi

Oddelek 1

Motnje na trgu

Člen 219

Ukrepi proti motnjam na trgu

1. Da se učinkovito in uspešno odzove na nevarnosti motenj na trgu, ki jih povzročijo znatna povišanja ali padci cen na notranjih ali zunanjih trgih ali drugi dogodki in okoliščine, ki močno motijo ali bi lahko močno motili trg, če obstaja verjetnost, da se bodo te razmere ali njihovi učinki na trg nadaljevali ali poslabšali, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi izvede ukrepe, ki so potrebni za obravnavo teh razmer na trgu, pri čemer je treba upoštevati vse obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, in pod pogojem, da vsi drugi ukrepi iz te uredbe niso zadostni.

Kadar v primerih nevarnosti motenj na trgu iz prvega pododstavka tega odstavka to zahtevajo izredno nujni razlogi, se za delegirane akte, sprejete na podlagi prvega pododstavka tega odstavka, uporablja postopek iz člena 228.

Ti izredno nujni primeri lahko vključujejo potrebo po takojšnjem ukrepanju za odpravo ali preprečitev motenj na trgu, ko se nevarnost motenj na trgu pojavi tako hitro ali nepričakovano, da je za učinkovito in uspešno odpravo nastalih razmer potrebno takojšnje ukrepanje, ali ko bi se z ukrepanjem preprečilo, da se takšna nevarnost motenj na trgu uresniči, nadaljuje ali razvije v resnejšo ali daljšo motnjo, ali ko bi se zaradi zavlačevanja s takojšnjim ukrepanjem lahko pojavile ali poslabšale motnje ali bi bilo pozneje treba sprejeti povečano število ukrepov za odpravo nevarnosti ali motnje ali bi to ogrozilo proizvodnjo ali poslabšalo tržne pogoje.

Za odpravo motenj na trgu ali njihove nevarnosti se lahko na podlagi takih ukrepov v potrebnem obsegu in za potreben čas razširijo ali spremenijo področje uporabe, trajanje ali drugi vidiki drugih ukrepov, določenih v tej uredbi, ali določijo izvozna nadomestila ali delno oziroma v celoti opusti uporaba uvoznih dajatev, po potrebi tudi za nekatere količine ali obdobja.

2. Ukrepi iz odstavka 1 se ne uporabljajo za proizvode iz oddelka 2 dela XXIV Priloge I.

Vendar lahko Komisija z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu z nujnim postopkom iz člena 228, določi, da se ukrepi iz odstavka 1 uporabljajo za en ali več proizvodov iz oddelka 2 dela XXIV Priloge I.

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi postopkovna pravila in tehnična merila, ki so potrebna za uporabo ukrepov, sprejetih na podlagi odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Oddelek 2

Ukrepi za podporo trgu v zvezi z boleznimi živali in izgubo zaupanja potrošnikov zaradi tveganja za zdravje ljudi, živali ali rastlin

Člen 220

Ukrepi v zvezi z boleznimi živali in izgubo zaupanja potrošnikov zaradi tveganja za zdravje ljudi, živali ali rastlin

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme izredne podporne ukrepe za prizadeti trg, da se upoštevajo:

- (a) trgovinske omejitve znotraj Unije in s tretjimi državami, ki lahko izhajajo iz uporabe ukrepov za boj proti širjenju boleznih živali, in
- (b) resne motnje na trgu, ki so neposredno povezane z izgubo zaupanja potrošnikov zaradi tveganja za zdravje ljudi, živali ali rastlin in nevarnosti boleznih.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Ukrepi iz odstavka 1 se uporabljajo za katerega koli od naslednjih sektorjev:

- (a) govejega in telečjega mesa;
- (b) mleka in mlečnih proizvodov;

- (c) prašičjega mesa;
- (d) ovčjega in kozjega mesa;
- (e) jajc;
- (f) perutnine.

Ukrepi iz točke (b) prvega pododstavka odstavka 1 v zvezi z izgubo zaupanja potrošnikov zaradi tveganja za zdravje ljudi ali rastlin se uporabljajo tudi za vse druge kmetijske proizvode, razen proizvodov, ki so navedeni v oddelku 2 dela XXIV Priloge I.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu z nujnim postopkom iz člena 228, s katerimi razširi seznam proizvodov iz prvih dveh pododstavkov tega odstavka.

3. Ukrepi iz odstavka 1 se sprejmejo na zahtevo zadevne države članice.

4. Ukrepi iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 1 se lahko sprejmejo samo, če zadevna država članica hitro sprejme veterinarsko-sanitarne ukrepe za zaježitev boleznih, ter samo v obsegu in za časovno obdobje, ki sta nujno potrebna za podporo zadevnemu trgu.

5. Unija zagotovi delno financiranje v višini 50 % stroškov, ki jih krijejo države članice za ukrepe iz odstavka 1.

Vendar pa Unija za sektorje govejega in telečjega mesa, mleka in mlečnih proizvodov, prašičjega mesa ter ovčjega in kozjega mesa za boj proti slinavki in parkljevki zagotovi delno financiranje v višini 60 % takih stroškov.

6. Države članice zagotovijo, da primeri, ko proizvajalci prispevajo k stroškom, ki jih krijejo države članice, ne povzročajo izkrivljanja konkurence med proizvajalci v različnih državah članicah.

Oddelek 3

Specifični problemi

Člen 221

Ukrepi za reševanje specifičnih problemov

1. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme potrebne in upravičene nujne ukrepe za reševanje specifičnih problemov. Ti ukrepi lahko odstopajo od določb te uredbe samo toliko, kolikor je nujno potrebno, in za nujno potrebno obdobje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Komisija za reševanje specifičnih problemov in v izredno nujnih in ustrezno utemeljenih primerih, ki se nanašajo na razmere, zaradi katerih bi se pogoji v proizvodnji in na trgu zelo verjetno hitro poslabšali in bi jih bilo težko izboljšati, če bi se sprejetje ukrepov zavleklo, sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 229(3), ki se začnejo uporabljati takoj.

3. Komisija ukrepe iz odstavka 1 ali 2 sprejme le, če ni mogoče sprejeti potrebnih nujnih ukrepov v skladu s členom 219 ali 220.

4. Ukrepi, sprejeti na podlagi odstavka 1 ali 2, veljajo največ dvanajst mesecev. Če se po tem obdobju posebni problemi, ki so privedli do sprejetja teh ukrepov, nadaljujejo, lahko Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 227 da se poišče trajna rešitev za te probleme ali pa predstavi ustrezne zakonodajne predloge.

5. Komisija v dveh delovnih dneh po sprejetju vsakega ukrepa, sprejetega na podlagi odstavka 1 ali 2, obvesti Evropski parlament in Svet o takem sprejetju.

Oddelek 4

Sporazumi in odločitve v obdobjih hudih neravnovesij na trgih

Člen 222

Uporaba člena 101(1) PDEU

1. Komisija lahko v obdobjih hudega neravnovesja na trgih sprejme izvedbene akte, s katerimi določi, da člen 101(1) PDEU ne velja za sporazume in odločitve priznanih organizacij proizvajalcev, njihovih združenj in priznanih medpanožnih organizacij iz katerega koli sektorja iz člena 1(2) te uredbe, pod pogojem, da takšni sporazumi in odločitve ne ogrožajo pravilnega delovanja notranjega trga, so namenjeni izključno stabilizaciji zadevnega sektorja in spadajo v eno ali več naslednjih kategorij:

- (a) umik s trga ali brezplačna distribucija njihovih proizvodov;
- (b) predelava in obdelava;
- (c) skladiščenje s strani zasebnih izvajalcev;
- (d) ukrepi skupne promocije;
- (e) sporazumi o zahtevah glede kakovosti;

(f) skupni nakup vložkov, potrebnih za preprečevanje širjenja škodljivcev in boleznih živali in rastlin v Uniji, ali vložkov, potrebnih za odpravo posledic naravnih nesreč v Uniji;

(g) začasno načrtovanje proizvodnje, ob upoštevanju posebne narave proizvodnega ciklusa.

Komisija v izvedbenih aktih navede vsebinsko in geografsko področje uporabe tega odstopanja in glede na odstavek 3 obdobje trajanja odstopanja.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

2. Odstavek 1 se uporablja samo, kadar je Komisija že sprejela enega od ukrepov iz tega poglavja, če so bili proizvodi odkupljeni z javno intervencijo ali če je bila dodeljena pomoč za zasebno skladiščenje iz poglavja I naslova I dela II.

3. Sporazumi in odločitve iz odstavka 1 veljajo največ šest mesecev.

Vendar lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi odobri veljavnost takih sporazumov in odločitev največ za nadaljnjih šest mesecev. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

POGLAVJE II

Obveščanje in poročanje

Člen 223

Zahteve glede obveščanja

1. Komisija lahko za namene uporabe te uredbe, spremljanja, analiziranja in upravljanja trga kmetijskih proizvodov, zagotavljanja preglednosti trga, pravilnega delovanja ukrepov SKP, preverjanja, kontrole, spremljanja, vrednotenja in revizije ukrepov SKP in izpolnjevanja zahtev iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih v skladu s PDEU, vključno z zahtevami po uradnem obveščanju na podlagi teh sporazumov, v skladu s postopkom iz odstavka 2 sprejme potrebne ukrepe v zvezi z obveščanjem s strani podjetij, držav članic in tretjih držav. Pri tem upošteva potrebe po podatkih in sinergije med potencialnimi viri podatkov.

Pridobljene informacije se lahko posredujejo ali dajo na voljo mednarodnim organizacijam in pristojnim organom tretjih držav ter se lahko objavijo ob upoštevanju varstva osebnih podatkov in zakonitega interesa podjetij, da se varujejo njihove poslovne skrivnosti, vključno s cenami.

2. Da se zagotovi celovitost informacijskih sistemov ter pristnost in čitljivost posredovanih dokumentov in povezanih podatkov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 227, s katerimi določi:

- (a) naravo in vrsto informacij, ki se uradno sporočajo;
- (b) kategorije podatkov, ki se obdelujejo, in najdaljša obdobja hrambe ter namen obdelave, zlasti v primeru objave teh podatkov in njihovega posredovanja tretjim državam;
- (c) pravice dostopa do razpoložljivih informacij ali informacijskih sistemov;
- (d) pogoje objavljanja informacij.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena, vključno z:

- (a) metodami uradnega obveščanja;
- (b) pravili o informacijah, ki se uradno sporočajo;
- (c) ureditvami za upravljanje informacij, ki se uradno sporočajo, ter za vsebino, obliko, časovni okvir, pogostnost in roke za uradna obvestila;
- (d) ureditvami za posredovanje ali dajanje na voljo informacij in dokumentov državam članicam, mednarodnim organizacijam in pristojnim organom v tretjih državah ali javnosti ob upoštevanju varstva osebnih podatkov in zakonitega interesa podjetij, da se varujejo njihove poslovne skrivnosti.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

Člen 224

Obdelava in varstvo osebnih podatkov

1. Države članice in Komisija zbirajo osebne podatke za namene iz člena 223(1) in teh podatkov ne obdelujejo na način, ki ni skladen s temi nameni.

2. Kadar se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in ocenjevanja, kot je določeno v členu 223(1), se spremenijo v anonimne in se obdelajo le v zbirni obliki.

3. Osebni podatki se obdelujejo v skladu z Direktivo 95/46/ES in Uredbe (ES) št. 45/2001. Zlasti se takšni podatki ne hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za dlje, kot je potrebno za namene, za katere so bili zbrani ali za katere se še dodatno obdelujejo, pri čemer se upoštevajo minimalna obdobja hrambe iz veljavne nacionalne zakonodaje in zakonodaje Unije.

4. Države članice obvestijo posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, da lahko nacionalni organi in organi Unije v skladu z odstavkom 1 obdelajo njihove osebne podatke in da imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, zaradi tega pravice, določene v Direktivi 95/46/ES oziroma Uredbi (ES) št. 45/2001.

Člen 225

Obveznost poročanja Komisije

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo:

- (a) vsake tri leta in prvič do 21. decembrom 2016 o izvajanju ukrepov v zvezi s sektorjem čebelarstva, kakor določajo členi od 55, 56 in 57, vključno o novostih v zvezi s sistemom za identifikacijo čebeljih panjev;
- (b) do 30. junija 2014 in tudi do 31. decembra 2018 o razvoju razmer na trgu v sektorju mleka in mlečnih proizvodov ter zlasti o izvajanju členov 148 do 151, člena 152(3) in člena 157(3), pri čemer se zlasti ocenijo učinki na proizvajalce mleka in proizvodnjo mleka v regijah z omejenimi možnostmi v povezavi s splošnim ciljem ohranjanja proizvodnje v takih regijah, in navedejo morebitne spodbude za kmete, da sklenejo sporazume o skupni proizvodnji; poročilo se priložijo ustrezni predlogi;
- (c) do 31. decembra 2014 o možnosti razširitve šolskih shem na oljčno olje in namizne oljke;
- (d) do 31. decembra 2017 o uporabi pravil konkurence v kmetijskem sektorju v vseh državah članicah, zlasti o izvajanju členov 209 in 210 ter členov 169, 170 in 171 v zadevnih sektorjih.

POGLAVJE III

Rezerva za krize v kmetijskem sektorju

Člen 226

Uporaba rezerve

Sredstva, prenesena iz rezerve za krize v kmetijskem sektorju pod pogoji in po postopku iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1306/2013 in odstavka 22 Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju, so dana na voljo za ukrepe, za katere se ta uredba uporablja, za leto ali leta, za katera je potrebna dodatna podpora, in ki se izvajajo v okoliščinah, ki presega običajen razvoj dogodkov na trgu.

Zlasti se sredstva prenesejo za vse odhodke na podlagi:

(a) členov od 8 do 21;

(b) členov od 196 do 204 ter

(c) členov 219, 220 in 221 te uredbe.

DEL VI

PRENOS POOBLASTIL, IZVEDBENE DOLOČBE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Prenos pooblastil in izvedbene določbe

Člen 227

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz te uredbe se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od 20. decembra 2013. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako dolgo obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz te uredbe lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s to uredbo, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 228

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti v skladu s tem členom, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje

v skladu z odstavkom 2. Uradno obvestilo Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu, sprejetem v skladu s tem členom, navaja razloge za uporabo postopka v nujnih primerih.

2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu, sprejetem v skladu s tem členom, v skladu s postopkom iz člena 227(5). V tem primeru Komisija nemudoma po prejemu uradnega obvestila o odločitvi Evropskega parlamenta ali Sveta o nasprotovanju aktu ta akt razveljavi.

Člen 229

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, imenovan Odbor za skupno ureditev kmetijskih trgov. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor v primeru aktov iz člena 80(5), točk (c) in (d) člena 91, člena 97(4), člena 99, člena 106 ter člena 107(3) ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 Uredbe.

POGLAVJE II

Prehodne in končne določbe

Člen 230

Razveljavitve

1. Uredba (ES) št. 1234/2007 se razveljavi.

Vendar se še naprej uporabljajo naslednje določbe Uredbe (ES) št. 1234/2007:

(a) za sistem omejevanja proizvodnje mleka: oddelek III poglavja III naslova I dela II, člen 55, člen 85 ter prilogi IX in X do 31. marca 2015;

(b) za sektor vina:

(i) členi od 85a do 85e za površine iz člena 85a(2), ki še niso bile izkrčene, in za površine iz člena 85b(1), ki še niso bile urejene, dokler se take površine ne izkrčijo ali uredijo in člena 188a(1) in (2);

(ii) prehodna ureditev v zvezi s pravicami do zasaditve iz pododdelka II oddelka IVa poglavja III naslova I dela II do 31. decembra 2015;

(iii) člen 118m(5) do izčrpanja zalog vin, poimenovanih „Mlado vino portugizac“, ki obstajajo na dan 1. julija 2013;

(iv) člen 118s(5) do 30. junija 2017;

(c) člen 113a(4), členi 114, 115 in 116, člen 117(1) do (4) ter točka (e)(iv) člena 121, pa tudi točke I(2) in (3) ter III(1) dela Bin del C Priloge XIV ter točke 1, 3, 5 in 6 dela II in točka 2 dela IV Priloge XV za namen uporabe teh členov do datuma začetka uporabe ustreznih pravil o trženju, ki se določijo na podlagi delegiranih aktov iz člena 75(2), člena 76(4), člena 78(3) in (4), člena 79(1), člena 80(4), člena 83(4), člena 86, člena 87(2), člena 88(3) in člena 89 te uredbe;

(d) člena 133a(1) in člena 140a do 30. septembra 2014;

(e) prvi in drugi pododstavek člena 182(3) do konca tržnega leta 2013/2014 za sladkor, ki se izteče 30. septembra 2014;

(f) člen 182(4) do 31. decembra 2017;

(g) člen 182(7) do 31. marca 2014;

(h) točka 3(b) dela III Priloge XV do 31. decembra 2015;

(i) Priloga XX do datuma začetka veljavnosti zakonodajnega akta, ki bo nadomestil Uredbo (ES) št. 1216/2009 in Uredbo Sveta (ES) št. 614/2009 ⁽¹⁾.

2. Sklicevanja na Uredbo (ES) št. 1234/2007 se štejejo kot sklicevanja na to uredbo in Uredbo (EU) št. 1306/2013 ter se razlagajo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XIV k tej uredbi.

3. Uredbe Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1601/96 in (ES) št. 1037/2001 se razveljavijo.

Člen 231

Prehodne določbe

1. Da se zagotovi nemoten prehod z ureditev, določenih v Uredbi (ES) št. 1234/2007, na ureditve, določene v tej uredbi, je Komisija v skladu s členom 227 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi z ukrepi, ki so potrebni za zaščito pridobljenih pravic in upravičenih pričakovanj podjetij.

2. Za vse večletne programe, sprejete pred 1. januarjem 2014, se po začetku veljavnosti te uredbe in do izteka teh programov še naprej uporabljajo zadevne določbe Uredbe (ES) št. 1234/2007.

Člen 232

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Vendar se:

(a) člen 181 uporablja od 1. oktobra 2014;

(b) točka II(3) dela VII Priloge VII uporablja od 1. januarja 2016.

2. Členi 148 do 151, člen 152(3), člen 156(2), člen 157(3), člena 161 in 163, člen 173(2) ter člen 174(2) se uporabljajo do 30. junija 2020.

3. Členi od 127 do 144 ter člena 192 in 193 se uporabljajo do konca tržnega leta 2016/2017 za sladkor, ki se izteče 30. septembra 2017.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013.

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

V. JUKNA

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 614/2009 z dne 7. julija 2009 o skupnem sistemu trgovine za ovalbumin in laktalbumin (UL L 181, 14.7.2009, str. 8).

PRILOGA I

SEZNAM PROIZVODOV IZ ČLENA 1(2)

DEL I

Žita

Sektor žit zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 0709 99 60	Sladka koruza, sveža ali ohlajena
0712 90 19	Sušena sladka koruza, cela, narezana na koščke ali rezine, zdrobljena ali mleta, vendar ne dodatno pripravljena, razen hibridov za setev
1001 91 20	Navadna pšenica in soržica, semenska
ex 1001 99 00	Pira, navadna pšenica in soržica, razen za setev
1002	Rž
1003	Ječmen
1004	Oves
1005 10 90	Semenska koruza, razen hibridne
1005 90 00	Koruza, razen semenske
1007 10 90,	Sirek v zrnu, razen hibridov za setev
1007 90 00	
1008	Ajda, proso, kanarska čužka in druga žita
(b) 1001 11 00,	Trda pšenica
1001 19 00	
(c) 1101 00	Pšenična moka ali soržična moka
1102 90 70	Ržena moka
1103 11	Pšenični drobljenci in zdrob
1107	Slad, pražen ali nepražen
(d) 0714	Manioka, maranta, salep, topinambur, sladki krompir ter podobne korenovke in gomolji z visokim deležem škroba ali inulina, sveži, ohlajeni, zamrznjeni ali posušeni, celi ali razrezani ali v peletih; sredica sagovega drevesa
ex 1102	Žitna moka, razen pšenične ali soržične moke:
1102 20	–Koruzna moka:
1102 90	–drugo:
1102 90 10	--Ječmenova moka
1102 90 30	--Ovsena moka
1102 90 90	--drugo:
ex 1103	Žitni drobljenci, zdrob in peleti, razen pšeničnih drobljencev in zdroba (tarifna podštevilka 1103 11), riževega drobljenca in zdroba (tarifna podštevilka 1103 19 50) in riževih peletov (tarifna podštevilka 1103 20 50)
ex 1104	Žitna zrnja, drugače obdelana (npr. oluščena, valjana, v kosmičih, perlirana, rezana ali drobljena), razen riža iz tarifne številke 1006 in riževih kosmičev iz tarifne podštevilke 1104 19 91; žitni kalčki, celi, valjani, v kosmičih ali zmleti
1106 20	Moka, zdrob in prah iz saga ali korenovk ali gomoljev iz tarifne številke 0714

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 1108	Škrob; inulin:
	– Škrob:
1108 11 00	-- Pšenični škrob
1108 12 00	-- Koruzni škrob
1108 13 00	-- Krompirjev škrob
1108 14 00	-- Škrob iz manioke
ex 1108 19	-- Drug škrob:
1108 19 90	--- drugo:
1109 00 00	Pšenični gluten, osušen ali neosušen
1702	Drugi sladkorji, vključno s kemično čisto laktozo, maltozo, glukozo in fruktozo, v trdnem stanju; sladkorni sirupi, ki ne vsebujejo dodanih snovi za aromatiziranje ali barvil; umetni med, mešan ali ne z naravnim medom; karamel
ex 1702 30	– Glukoza in glukozni sirup, ki ne vsebuje fruktoze, ali ki v suhem stanju vsebuje manj kot 20 mas. % fruktoze:
	-- drugo:
ex 1702 30 50	--- v obliki belega kristaliničnega prahu, aglomeriranega ali neaglomeriranega, ki v suhem stanju vsebuje manj kot 99 mas. % glukoze
ex 1702 30 90	--- drugo, ki v suhem stanju vsebuje manj kot 99 mas. % glukoze
ex 1702 40	– Glukoza in glukozni sirup, ki v suhem stanju vsebuje vsaj 20 mas. % fruktoze, vendar manj kot 50 mas. %, razen invertnega sladkorja:
1702 40 90	-- drugo:
ex 1702 90	– drugo, vključno invertni sladkor in drugi sladkorji in druge mešanice sladkornih sirupov, ki v suhem stanju vsebujejo 50 mas. % fruktoze:
1702 90 50	-- Maltodekstrin in maltodekstrinski sirup
	-- Karamel:
	--- drugo:
1702 90 75	---- v obliki prahu, aglomeriran ali neaglomeriran
1702 90 79	---- drugo:
2106	Živila, ki niso navedena ali zajeta na drugem mestu:
ex 2106 90	– drugo:
	-- Aromatizirani ali obarvani sladkorni sirupi:
	--- drugo:
2106 90 55	---- glukozni sirupi in maltodekstrinski sirupi
ex 2302	Otrobi in drugi ostanki pri presejevanju, mletju ali drugi obdelavi žit, v obliki peletov ali ne
ex 2303	Ostanki pri proizvodnji škroba in podobni ostanki, rezanci sladkorne pese, odpadki sladkornega trsa in drugi odpadki pri proizvodnji sladkorja, ostanki in odpadki iz pivovarn ali destilarn, v obliki peletov ali ne:
2303 10	– Ostanki pri proizvodnji škroba in podobni ostanki
2303 30 00	– Odpadki in ostanki iz pivovarn ali destilarn
ex 2306	Oljne pogače in drugi trdni ostanki, dobljeni pri ekstrakciji rastlinskih maščob ali olj, razen tistih iz tarifne številke 2304 ali 2305, nezmlati ali zmleti ali v obliki peletov:
	– drugo:
2306 90 05	-- Iz koruznih kalčkov

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 2308 00	Rastlinski materiali in rastlinski odpadki, rastlinski ostanki in stranski proizvodi, v obliki peletov ali ne, ki se uporabljajo kot krma za živali, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu:
2308 00 40	– Želod in divji kostanj, drozge ali tropine iz drugega sadja razen grozdja
2309	Pripravki, ki se uporabljajo kot krma za živali:
ex 2309 10	– Hrana za pse ali mačke, pakirana v embalaži za prodajo na drobno:
2309 10 11	– ki vsebuje škrob, glukozo, glukozni sirup, maltodekstrin ali maltodekstrinski sirup iz
2309 10 13	tarifnih podštevil 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 in 2106 90 55
2309 10 31	ali mlečne proizvode
2309 10 33	
2309 10 51	
2309 10 53	
ex 2309 90	– drugo:
2309 90 20	– Proizvodi, na katere se nanaša dodatna opomba 5 k poglavju 23 kombinirane nomenklature
	– drugo, vključno s premiksi:
2309 90 31	– ki vsebuje škrob, glukozo, glukozni sirup, maltodekstrin ali maltodekstrinski sirup iz
2309 90 33	tarifnih podštevil 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 in 2106 90 55
2309 90 41	ali mlečne proizvode:
2309 90 43	
2309 90 51	
2309 90 53	

(¹) Za namene te tarifne podštevilke „mlečni proizvodi“ pomeni proizvode iz tarifnih števil od 0401 do 0406 ter tarifnih podštevil 1702 11 00, 1702 19 00 in 2106 90 51.

DEL II

Riž

Sektor riža zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 1006 10 21 do 1006 10 98	Riž v luski (neoluščen ali surov), razen za setev
1006 20	Oluščen (rjav) riž
1006 30	Manj brušen ali popolnoma brušen riž, poliran ali glaziran ali ne
(b) 1006 40 00	Lomljen riž
(c) 1102 90 50	Riževa moka
1103 19 50	Rižev drobljenec in zdrob
1103 20 50	Riževi peleti
1104 19 91	Riževi kosmiči
ex 1104 19 99	Riževa zrna, valjana
1108 19 10	Rižev škrob

DEL III

Sladkor

Sektor sladkorja zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 1212 91	Sladkorna pesa
1212 93 00	Sladkorni trs
(b) 1701	Sladkor iz sladkornega trsa ali sladkorne pese ter kemično čista saharoza, v trdnem stanju
(c) 1702 20	Javorjev sladkor in javorjev sirup
1702 60 95 in	Drugi sladkorji v trdnem stanju in sladkorni sirupi, ki ne vsebujejo dodanih snovi za aromatiziranje ali barvil, ki pa ne zajemajo laktoze, glukoze, maltodekstrina in izoglukoze
1702 90 95	
1702 90 71	Karamel, ki v suhi snovi vsebuje 50 mas. % ali več saharoze
2106 90 59	Aromatizirani ali obarvani sladkorni sirupi, razen izoglukočnih, laktočnih, glukoznih in maltodekstrinskih sirupov
(d) 1702 30 10	Izoglukoza
1702 40 10	
1702 60 10	
1702 90 30	
(e) 1702 60 80	Inulinski sirup
1702 90 80	
(f) 1703	Melase, dobljene pri ekstrakciji ali rafinaciji sladkorja
(g) 2106 90 30	Aromatizirani ali obarvani izoglukočni sirupi
(h) 2303 20	Rezanci sladkorne pese, odpadki sladkornega trsa in drugi odpadki pri proizvodnji sladkorja

DEL IV

Posušena krma

Sektor posušene krme zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) ex 1214 10 00	– Zdrob in peleti iz lucerne, umetno toplotno sušeni
	– Zdrob in peleti iz lucerne, drugače sušeni in zmleti
ex 1214 90 90	– Lucerna, turška detelja, detelja, volčji bob, grašica in podobni proizvodi za krmo, umetno toplotno sušeni, razen sena in krmnega ohrovta in proizvodov, ki vsebujejo seno
	– Drugače sušena in zmleta lucerna, turška detelja, detelja, volčji bob, grašice, medena detelja, navadni grahor in navadna nokota
(b) ex 2309 90 96	– Beljakovinski koncentradi, dobljeni iz sokov lucerne in trav
	– Dehidrirani proizvodi, dobljeni izključno iz trdnih ostankov in soka, ki nastane pri pripravi omenjenih koncentratov

DEL V

Semena

Sektor semen zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
0712 90 11	Hibridi sladke koruze: – za setev
0713 10 10	Grah (<i>Pisum sativum</i>): – za setev
ex 0713 20 00	Čičerka: – za setev
ex 0713 31 00	Fižol vrste <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper ali <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek: – za setev
ex 0713 32 00	Drobni rdeči (Adzuki) fižol, (<i>Phaseolus</i> ali <i>Vigna angularis</i>): – za setev
0713 33 10	Navadni fižol, vključno beli (<i>Phaseolus vulgaris</i>): – za setev
ex 0713 34 00	Vigna vrste (<i>Vigna subterranea</i> ali <i>Voandzeia subterranea</i>):
ex 0713 35 00	– za setev
ex 0713 39 00	Kitajski fižol (<i>Vigna unguiculata</i>): – za setev
	Drugo: – za setev
ex 0713 40 00	Leča: – za setev
ex 0713 50 00	Bob (<i>Vicia faba</i> var. major) in konjski bob (<i>Vicia faba</i> var. equina, <i>Vicia faba</i> var. minor):
ex 0713 60 00	– za setev
	Kajanus (<i>Cajanus cajan</i>): – za setev
ex 0713 90 00	Druge sušene stročnice: – za setev
1001 91 10	Pira: – semenska
1001 91 90	Drugo: – semenska
ex 1005 10	Hibridna koruza, semenska
1006 10 10	Riž v luski (neoluščen ali surov): – za setev
1007 10 10	Sirek v zrnu, hibridi: – semenska

Oznaka KN	Poimenovanje
1201 10 00	Soja, cela ali lomljena: – semenska
1202 30 00	Arašidi, nepraženi ali drugače termično obdelani, oluščeni ali lomljeni ali ne: – semenska
1204 00 10	Laneno seme, celo ali lomljeno: – za setev
1205 10 10 in ex 1205 90 00	Seme oljne repice ali ogrščice, celo ali lomljeno: – za setev
1206 00 10	Sončično seme, celo ali lomljeno: – za setev
ex 1207	Drugo oljno seme in plodovi, celo ali lomljeno: – za setev
1209	Seme, plodovi in trosi, namenjeni za setev

DEL VI

Hmelj

Sektor hmelja zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
1210	Hmelj, svež ali sušen, zdrobljen ali zmlet ali ne, v prahu ali peletih; lupulin
1302 13 00	Rastlinski sokovi in ekstrakti hmelja

DEL VII

Oljčno olje in namizne oljke

Sektor oljčnega olja in namiznih oljk zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 1509	Oljčno olje in njegove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano
1510 00	Druga olja, dobljena izključno iz oljk, in njihove frakcije, rafinirana ali ne, toda kemično nemodificirana, tudi mešanice teh olj ali frakcij z olji ali frakcijami iz tarifne številke 1509
(b) 0709 92 10	Oljke, sveže ali ohlajene, za razne namene, razen za proizvodnjo olja
0709 92 90	Druge oljke, sveže ali ohlajene
0710 80 10	Oljke (termično neobdelane ali termično obdelane s paro ali kuhanjem v vodi), zamrznjene
0711 20	Oljke, začasno konzervirane (npr.: z žveplovim dioksidom, v slanici, žveplani vodi ali drugih raztopinah za konzerviranje), vendar kot takšne neprimerne za takojšnjo prehrano
ex 0712 90 90	Sušene oljke, cele, narezane na koščke ali rezine, zdrobljene ali mlete, vendar ne dodatno pripravljene
2001 90 65	Oljke, pripravljene ali konzervirane v kisu ali očetni kislini
ex 2004 90 30	Oljke, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini, zamrznjene
2005 70 00	Oljke, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini, nezamrznjene

Oznaka KN	Poimenovanje
(c) 1522 00 31 1522 00 39 2306 90 11 2306 90 19	Ostanki predelave maščobnih substanc ali živalskih ali rastlinskih voskov, ki vsebujejo olja z značilnostmi oljčnega olja Oljne pogače in drugi trdni ostanki, dobljeni pri ekstrakciji oljčnega olja

DEL VIII

Lan in konoplja

Sektor lana in konoplje zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
5301	Lan, surov ali predelan, toda nepreden; laneno predivo in odpadki (vključno z odpadki preje in razvlaknjenimi tekstilnimi surovinami)
5302	Prava konoplja (<i>Cannabis sativa</i> L.), surova ali predelana, toda nepredena; predivo in odpadki prave konoplje (vključno z odpadki preje in razvlaknjenimi tekstilnimi surovinami)

DEL IX

Sadje in zelenjava

Sektor sadja in zelenjave zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
0702 00 00	Paradižnik, svež ali ohlajen
0703	Čebula, šalotka, česen, por in druge čebulnice, sveže ali ohlajene
0704	Zelje, cvetača, kolerabice, ohrovt in podobne užitne kapusnice, sveže ali ohlajene
0705	Solata (<i>Lactuca sativa</i>) in radič (<i>Cichorium</i> spp.), sveža ali ohlajena
0706	Korenje, repa, rdeča pesa, črni koren, gomoljna zelena, redkev in podobne užitne korenovke, sveže ali ohlajene
0707 00	Kumare in kumarice, sveže ali ohlajene
0708	Stročnice, oluščene ali ne, sveže ali ohlajene
ex 0709	Druge vrtnine, sveže ali ohlajene, razen vrtnin iz tarifnih podštevil 0709 60 91, 0709 60 95, 0709 60 99, 0709 92 10, 0709 92 90 in 0709 99 60
ex 0802	Drugi oreški, sveži ali suhi, neoluščeni ali oluščeni, razen oreškov betela in kole iz tarifne podštevilke 0802 70 00, 0802 80 00
0803 10 10	Sveži pisang
0803 10 90	Suhi pisang
0804 20 10	Fige, sveže
0804 30 00	Ananas
0804 40 00	Avokado
0804 50 00	Guava, mango in mangostin
0805	Agrumi, sveži ali suhi
0806 10 10	Sveže namizno grozdje
0807	Melone (vključno lubenice) in papaja, sveže
0808	Jabolka, hruške in kutine, sveže

Oznaka KN	Poimenovanje
0809	Marelice, češnje in višnje, breskve (vključno nektarine), slive in trnulje, sveže
0810	Drugo sadje, sveže
0813 50 31	Mešanice izključno iz oreškov iz tarifnih števil 0801 in 0802
0813 50 39	
0910 20	Žafran
ex 0910 99	Timijan, svež ali ohlajen
ex 1211 90 86	Bazilika, melisa, meta, <i>Origanum vulgare</i> (origano/divji majaron), rožmarin, žajbelj, sveži ali ohlajeni
1212 92 00	Rožiči

DEL X

Proizvodi iz predelanega sadja in zelenjave

Sektor predelanega sadja in zelenjave zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) ex 0710	Vrtnine (termično neobdelane ali termično obdelane s paro ali kuhanjem v vodi), zamrznjene, razen sladke koruze iz tarifne podštevilke 0710 40 00, oljk iz tarifne podštevilke 0710 80 10 in plodov iz rodu <i>Capsicum</i> ali <i>Pimenta</i> iz tarifne podštevilke 0710 80 59
ex 0711	Vrtnine, začasno konzervirane (npr.: z žveplovim dioksidom, v slanici, žveplani vodi ali drugih raztopinah za konzerviranje), vendar kot takšne neprimerne za takojšnjo prehrano, razen oljk iz tarifne podštevilke 0711 20, plodov iz rodu <i>Capsicum</i> ali <i>Pimenta</i> iz tarifne podštevilke 0711 90 10 ter sladke koruze iz tarifne podštevilke 0711 90 30
ex 0712	Sušene vrtnine, cele, narezane na koščke ali rezine, zdrobljene ali mlete, vendar ne dodatno pripravljene, razen umetno sušenega krompirja, neprimerne za človeško prehrano iz tarifne podštevilke ex 0712 90 05, sladke koruze iz tarifnih podštevil 0712 90 11 in 0712 90 19 ter oljk iz tarifne podštevilke ex 0712 90 90
0804 20 90	Suhe fige
0806 20	Suho grozdje
ex 0811	Sadje in oreški, nekuhani ali kuhani v vreli vodi ali sopari, zamrznjeni, ki ne vsebujejo dodanega sladkorja ali drugih sladil, razen zamrznjenih banan iz tarifne podštevilke ex 0811 90 95
ex 0812	Sadje in oreški, začasno konzervirani (npr.: z žveplovim dioksidom, v slanici, v žveplani vodi ali v drugih raztopinah za konzerviranje), vendar kot takšni neprimerni za takojšnjo prehrano, razen začasno konzerviranih banan iz tarifne podštevilke ex 0812 90 98
ex 0813	Sadje, suho, razen tistega, ki se uvršča v tarifne številke od 0801 do 0806; mešanice oreškov ali suhega sadja iz tega poglavja, razen mešanic izključno iz oreškov iz tarifnih števil 0801 in 0802 iz tarifnih podštevil 0813 50 31 in 0813 50 39
0814 00 00	Lupine agrumov ali melon (vključno lubenic), sveže, zamrznjene, suhe ali začasno konzervirane v slanici, žveplani vodi ali v drugih raztopinah za konzerviranje
0904 21 10	Suha sladka paprika (<i>Capsicum annuum</i>), nezdobljena in nezmlata
(b) ex 0811	Sadje in oreški, nekuhani ali kuhani v vreli vodi ali sopari, zamrznjeni, ki vsebujejo dodani sladkor ali druga sladila
ex 1302 20	Pektinske snovi in pektinati

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 2001	<p>Vrtnine, sadje, oreški in drugi užitni deli rastlin, pripravljene ali konzervirane v kisu ali očetni kislini, razen:</p> <ul style="list-style-type: none"> — plodov iz rodu <i>Capsicum</i>, razen sladke paprike ali pimenta iz tarifne podštevilke 2001 90 20 — sladke koruze (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) iz tarifne podštevilke 2001 90 30 — jama, sladkega krompirja in podobnih užitnih delov rastlin, ki vsebujejo 5 mas. % ali več škroba iz tarifne podštevilke 2001 90 40 — palmovih srčkov iz tarifne podštevilke ex 2001 90 92 — oljk iz tarifne podštevilke 2001 90 65 — listov vinske trte, hmeljevih poganjkov in drugih podobnih užitnih delov rastlin iz tarifne podštevilke ex 2001 90 97
2002	Paradižnik, pripravljen ali konzerviran kako drugače kot v kisu ali očetni kislini
2003	Gobe in gomoljike, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali v očetni kislini
ex 2004	Druge vrtnine, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini, zamrznjene, razen proizvodov iz tarifne številke 2006, razen sladke koruze (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) iz tarifne podštevilke 2004 90 10, oljk iz tarifne podštevilke ex 2004 90 30 in krompirja, pripravljenega ali konzerviranega v obliki moke, zdroba ali kosmičev iz tarifne podštevilke 2004 10 91
ex 2005	Druge vrtnine, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini, nezamrznjene, razen proizvodov iz tarifne številke 2006, razen oljk iz tarifne podštevilke 2005 70 00, sladke koruze (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>) iz tarifne podštevilke 2005 80 00 in plodov iz rodu <i>Capsicum</i> , razen sladke paprike ali pimenta iz tarifne podštevilke 2005 99 10 in krompirja, pripravljenega ali konzerviranega v obliki moke, zdroba ali kosmičev iz tarifne podštevilke 2005 20 10
ex 2006 00	Vrtnine, sadje, oreški, sadne lupine in drugi deli rastlin, konzervirani v sladkorju (odcejeni, glazirani ali kristalizirani), razen banan, konzerviranih v sladkorju iz tarifnih številk ex 2006 00 38 in ex 2006 00 99
ex 2007	Džemi, sadni želeji, marmelade, sadni pireji ali pireji iz oreškov in sadne paste ali paste iz oreškov, dobljeni s toplotno obdelavo, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali ne, razen: <ul style="list-style-type: none"> — homogeniziranih proizvodov iz banan iz tarifne podštevilke ex 2007 10 — džemov, sadnih želejev, marmelad, pirejev ali past iz banan iz tarifnih podštevilk ex 2007 99 39, ex 2007 99 50 in ex 2007 99 97
ex 2008	Sadje, oreški in drugi užitni deli rastlin, drugače pripravljene ali konzervirane, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali alkohol ali ne, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu, razen: <ul style="list-style-type: none"> — arašidnega masla iz tarifne podštevilke 2008 11 10 — palmovih srčkov iz tarifne podštevilke 2008 91 00 — koruze iz tarifne podštevilke 2008 99 85 — jama, sladkega krompirja in podobnih užitnih delov rastlin, ki vsebujejo 5 mas. % ali več škroba iz tarifne podštevilke 2008 99 91 — listov vinske trte, hmeljevih poganjkov in drugih podobnih užitnih delov rastlin iz tarifne podštevilke ex 2008 99 99 — mešanic banan, drugače pripravljenih ali konzerviranih iz tarifnih podštevilk ex 2008 97 59, ex 2008 97 78, ex 2008 97 93 in ex 2008 97 98 — banan, drugače pripravljenih ali konzerviranih iz tarifnih podštevilk ex 2008 99 49, ex 2008 99 67 in ex 2008 99 99
ex 2009	Sadni sokovi (razen grozdnega soka in grozdnega mošta iz tarifnih podštevilk 2009 61 in 2009 69 ter bananinega soka iz tarifnih podštevilk ex 2009 89 35, 2009 89 38, 2009 89 79, 2009 89 86, 2009 89 89 in 2009 89 99) in zelenjavni sokovi, nefermentirani in brez dodane alkohola, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali ne

DEL XI

Banane

Sektor banan zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznake KN	Poimenovanje
0803 90 10	Sveže banane, razen pisang
0803 90 90	Posušene banane, razen pisang
ex 0812 90 98	Banane, začasno konzervirane
ex 0813 50 99	Mešanice, ki vsebujejo posušene banane
1106 30 10	Moka, zdrob in prah iz banan
ex 2006 00 99	Banane, konzervirane v sladkorju
ex 2007 10 99	Homogenizirani proizvodi iz banan
ex 2007 99 39	Džemi, sadni želeji, marmelade, pireji in paste iz banan
ex 2007 99 50	
ex 2007 99 97	
ex 2008 97 59	Mešanice, ki vsebujejo drugače pripravljene ali konzervirane banane, ne vsebujejo pa dodatnega alkohola
ex 2008 97 78	
ex 2008 97 93	
ex 2008 97 96	
ex 2008 97 98	
ex 2008 99 49	Banane, drugače pripravljene ali konzervirane
ex 2008 99 67	
ex 2008 99 99	
ex 2009 89 35	Bananin sok
ex 2009 89 38	
ex 2009 89 79	
ex 2009 89 86	
ex 2009 89 89	
ex 2009 89 99	

DEL XII

Vino

Sektor vina zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 2009 61	Grozdni sok (vključno grozdni mošt)
2009 69	
2204 30 92	Drugi grozdni mošti, razen delno prevretih ali katerih vrenje je zaustavljeno drugače kot z dodatkom alkohola
2204 30 94	
2204 30 96	
2204 30 98	
(b) ex 2204	Vino iz svežega grozdja, tudi ojačena vina; grozdni mošt, razen mošta iz tarifne številke 2009, razen grozdnega mošta iz tarifnih podštevil 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 in 2204 30 98
(c) 0806 10 90	Sveže grozdje, razen namiznega grozdja
2209 00 11	Vinski kis
2209 00 19	

Oznaka KN	Poimenovanje
(d) 2206 00 10	Piquette
2307 00 11	Vinska usedlina
2307 00 19	
2308 00 11	Grozdne tropine
2308 00 19	

DEL XIII

Živo drevje in druge rastline, čebulice, korenine in podobno, rezano cvetje in okrasno listje

Sektor živih rastlin zajema vse proizvode iz poglavja 6 kombinirane nomenklature.

DEL XIV

Tobak

Sektor tobaka zajema surovi ali nepredelani tobak in tobačne odpadke iz oznake KN 2401.

DEL XV

Goveje in telečje meso

Sektor govejega in telečjega mesa zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 0102 29 05 do 0102 29 99, 0102 39 10 in 0102 90 91	Živo govedo domačih pasem, razen plemenskih čistih pasem
0201	Goveje meso, sveže ali ohlajeno
0202	Goveje meso, zamrznjeno
0206 10 95	Mišični del (stebriček) in rebrni del trebušne prepone, sveža ali ohlajena
0206 29 91	Mišični del (stebriček) in rebrni del trebušne prepone, zamrznjena
0210 20	Goveje meso, nasoljeno, v slanici, sušeno ali dimljeno
0210 99 51	Mišični del (stebriček) in rebrni del trebušne prepone, v slanici, sušena ali dimljena
0210 99 90	Užitna moka in zdrob iz mesa ali klavničnih proizvodov
1602 50 10	Drugi pripravljene ali konzervirane izdelki iz mesa ali klavničnih odpadkov goved, nekuhan; mešanice kuhanega mesa ali klavničnih odpadkov in nekuhanega mesa ali klavničnih odpadkov
1602 90 61	Drugi pripravljene ali konzervirane izdelki iz mesa, ki vsebujejo goveje meso ali klavnične odpadke, nekuhan; mešanice kuhanega mesa ali klavničnih odpadkov in nekuhanega mesa ali klavničnih odpadkov
(b) 0102 21, 0102 31 00 in 0102 90 20	Živo čistopasemsko plemensko govedo
0206 10 98	Užitni klavnični proizvodi iz goved, razen mišičnega dela (stebrička) in rebrnega dela trebušne prepone, sveži ali ohlajeni, razen tistih za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov
0206 21 00	Užitni klavnični proizvodi iz goved, razen mišičnega dela (stebriček) in rebrnega dela trebušne prepone, zamrznjeni, razen tistih za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov
0206 22 00	
0206 29 99	
0210 99 59	Užitni klavnični proizvodi iz goved, nasoljeni, v slanici, sušeni ali dimljeni, razen mišičnega dela (stebrička) in rebrnega dela trebušne prepone

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 1502 10 90	Maščobe goved, razen tistih iz tarifne številke 1503
1602 50 31 in 1602 50 95	Drugo pripravljeno ali konzervirano meso ali klavnični proizvodi iz goved, razen nekuhanega mesa ali klavničnih proizvodov in mešanic kuhanega mesa ali klavničnih proizvodov in nekuhanega mesa ali klavničnih proizvodov
1602 90 69	Drugo pripravljeno ali konzervirano meso, ki vsebuje goveje meso ali klavnične proizvode, razen nekuhanega, in mešanice kuhanega mesa ali klavničnih proizvodov in nekuhanega mesa ali klavničnih proizvodov

DEL XVI

Mleko in mlečni proizvodi

Sektor mleka in mlečnih proizvodov zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 0401	Mleko in smetana, nekoncentrirana, ki ne vsebujeta dodanega sladkorja ali drugih sladil
(b) 0402	Mleko in smetana, koncentrirana, ali ki vsebujeta dodan sladkor ali druga sladila
(c) 0403 10 11 do 0403 10 39 0403 9011 do 0403 90 69	Pinjenec, kislo mleko in kislja smetana, jogurt, kefir in drugo fermentirano ali kislo mleko in smetana, koncentrirani ali ne, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali ne, nearomatizirani, ki ne vsebujejo dodanih sadja, oreškov ali kakava
(d) 0404	Sirotko, koncentrirana ali ne ali, ki vsebuje dodan sladkor ali druga sladila ali ne; proizvodi, sestavljeni iz naravnih mlečnih sestavin, ki imajo dodan sladkor ali druga sladila ali ne, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu
(e) ex 0405	Maslo ter druge maščobe in olja, dobljeni iz mleka; mlečni namazi z vsebnostjo maščob več kot 75 mas. %, vendar z manj kot 80 mas. % maščobe
(f) 0406	Sir in skuta
(g) 1702 19 00	Laktoza in laktozni sirup, ki ne vsebuje dodanih snovi za aromatiziranje ali barvil, ki vsebuje manj kot 99 mas. % laktoze, izraženo kot brezvodna laktoza, računano na suho snov
(h) 2106 90 51	Aromatiziran ali obarvan laktozni sirup
(i) ex 2309	Pripravki, ki se uporabljajo kot krma za živali:
ex 2309 10	– Hrana za pse ali mačke, pakirana v embalaži za prodajo na drobno:
2309 10 15	– ki vsebuje škrob, glukozo, glukozni sirup, maltodekstrin ali maltodekstrinski sirup iz tarifnih podštevil 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 in 2106 90 55 ali mlečne proizvode
2309 10 19	
2309 10 39	
2309 10 59	
2309 10 70	
ex 2309 90	– drugo:
2309 90 35	– drugo, vključno s premiksi:
2309 90 39	– ki vsebuje škrob, glukozo, glukozni sirup, maltodekstrin ali maltodekstrinski sirup iz tarifnih podštevil 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 in 2106 90 55 ali mlečne proizvode
2309 90 49	
2309 90 59	
2309 90 70	

DEL XVII

Prašičje meso

Sektor prašičjega mesa zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) ex 0103	Živi prašiči domačih pasem, razen čistopasemskih plemenskih živali
(b) ex 0203	Meso domačih prašičev, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno
ex 0206	Užitni klavnični proizvodi domačih prašičev, razen tistih za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov, sveži, ohlajeni ali zamrznjeni
0209 10	Prašičja maščoba brez pustega mesa, netopljena ali kako drugače ekstrahirana, sveža, ohlajena, zamrznjena, nasoljena, v slanici, sušena ali dimljena
ex 0210	Meso in užitni klavnični proizvodi domačih prašičev, nasoljeni, v slanici, sušeni ali dimljeni
1501 10	Prašičja maščoba (vključno z mastjo)
1501 20	
(c) 1601 00	Klobase in podobni izdelki, iz mesa, klavničnih odpadkov ali krvi; sestavljena živila na osnovi teh proizvodov
1602 10 00	Homogenizirani proizvodi iz mesa, klavničnih proizvodov ali krvi
1602 20 90	Pripravljeni ali konzervirani proizvodi iz jeter katere koli živali, razen gosi ali race
1602 41 10	Drugi pripravljeni ali konzervirani proizvodi, ki vsebujejo meso ali klavnične proizvode domačega prašiča
1602 42 10	
1602 49 11 do	
1602 49 50	
1602 90 10	Proizvodi iz krvi katere koli živali
1602 90 51	Drugi pripravljeni ali konzervirani proizvodi, ki vsebujejo meso ali klavnične proizvode domačega prašiča
1902 20 30	Polnjene testenine, kuhane ali nekuhane ali drugače pripravljene, ki vsebujejo več kot 20 mas. % klobas in podobnih proizvodov iz mesa in klavničnih proizvodov vseh vrst, vključno z maščobami kakršnih koli vrst ali izvora

DEL XVIII

Ovčje in kozje meso

Sektor ovčjega in kozjega mesa zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 0104 10 30	Jagnjeta (do enega leta)
0104 10 80	Žive ovce, razen čistopasemskih plemenskih živali in jagnjet
0104 20 90	Žive koze, razen čistopasemskih plemenskih živali
0204	Ovčje ali kozje meso, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno
0210 99 21	Ovčje ali kozje meso, s kostmi, soljeno, v slanici, sušeno ali dimljeno
0210 99 29	Ovčje ali kozje meso, brez kosti, soljeno, v slanici, sušeno ali dimljeno
(b) 0104 10 10	Žive ovce čistopasemske plemenske živali
0104 20 10	Žive koze čistopasemske plemenske živali
0206 80 99	Užitni klavnični proizvodi ovc in koz, sveži ali ohlajeni, razen za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov

Oznaka KN	Poimenovanje
0206 90 99	Užitni klavnični proizvodi ovc in koz, zamrznjeni, razen za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov
0210 99 85	Užitni klavnični proizvodi ovc in koz, soljeni, v slanici, sušeni ali dimljeni
ex 1502 90 90	Maščobe ovc ali koz, razen tistih iz tarifne številke 1503
(c) 1602 90 91	Drugi pripravljene ali konzervirani proizvodi iz mesa ali klavničnih proizvodov ovc in koz
1602 90 95	

DEL XIX

Jajca

Sektor jajc zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 0407 11 00	Perutninska jajca, v lupini, sveža, konzervirana ali kuhana
0407 19 11	
0407 19 19	
0407 21 00	
0407 29 10	
0407 90 10	
(b) 0408 11 80	Ptičja jajca brez lupine ter jajčni rumenjaki, sveža, sušena, kuhana v sopari ali v vreli vodi, oblikovana, zamrznjena ali kako drugače konzervirana, z dodatkom sladkorja ali drugih sladil ali brez njih, razen tistih, ki so neprimerna za človeško prehrano
0408 19 81	
0408 19 89	
0408 91 80	
0408 99 80	

DEL XX

Perutninsko meso

Sektor perutninskega mesa zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
(a) 0105	Živa perutnina, kokoši in petelini vrste <i>Gallus domesticus</i> , race, gosi, purani in pegatke
(b) ex 0207	Meso in užitni klavnični proizvodi perutnine iz tarifne številke 0105, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno, razen jeter iz točke (c)
(c) 0207 13 91	Perutninska jetra, sveža, ohlajena ali zamrznjena
0207 14 91	
0207 26 91	
0207 27 91	
0207 43 00	
0207 44 91	
0207 45 93	
0207 45 95	
0210 99 71	
0210 99 79	
(d) 0209 90 00	Perutninska maščoba, netopljena ali kako drugače ekstrahirana, sveža, ohlajena, zamrznjena, nasoljena, v slanici, sušena ali dimljena
(e) 1501 90 00	Perutninska maščoba

Oznaka KN	Poimenovanje
(f) 1602 20 10	Gosja ali račja jetra, drugače pripravljena ali konzervirana
1602 31	Perutninsko meso ali perutninski klavnični proizvodi iz tarifne številke 0105, drugače pripravljeni ali konzervirani
1602 32	
1602 39	

DEL XXI

Etilni alkohol kmetijskega porekla

1. Sektor etilnega alkohola zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 2207 10 00	Nedenaturiran etilni alkohol, z vsebnostjo alkohola 80 vol. % ali več, dobljen iz kmetijskih proizvodov, navedenih v Prilogi I k Pogodbama
ex 2207 20 00	Denaturirani etilni alkohol in drugi destilati, s katero koli vsebnostjo alkohola, dobljeni iz kmetijskih proizvodov, navedenih v Prilogi I k Pogodbama
ex 2208 90 91 in ex 2208 90 99	Nedenaturiran etilni alkohol, z vsebnostjo alkohola manj kot 80 vol. %, dobljen iz kmetijskih proizvodov, navedenih v Prilogi I k Pogodbama

2. Sektor etilnega alkohola zajema tudi proizvode na osnovi etilnega alkohola kmetijskega porekla iz oznake KN 2208, ki so shranjeni v posodah z vsebnostjo več kot dva litra in imajo vse lastnosti etilnega alkohola, kot so opisane v točki 1.

DEL XXII

Čebeljarski proizvodi

Sektor čebelarstva zajema proizvode, navedene v naslednji tabeli:

Oznaka KN	Poimenovanje
0409 00 00	Med, naravni
ex 0410 00 00	Matični mleček in propolis, užitni
ex 0511 99 85	Matični mleček in propolis, neužitni
ex 1212 99 95	Cvetni prah
ex 1521 90	Čebelji vosek

DEL XXIII

Sviloprejke

Sektor sviloprejk zajema sviloprejke, ki spadajo pod oznako KN ex 0106 90 00 in jajčeca sviloprejk, ki spadajo pod oznako KN ex 0511 99 85.

DEL XXIV

Drugi proizvodi

„Drugi proizvodi“ pomeni vse kmetijske proizvode, razen tistih, navedenih v delih I–XXIII, vključno s tistimi, ki so navedeni v oddelkih 1 in 2 tega dela.

Oddelek 1

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 0101	Živi konji, osli, mule in mezgi:
	- Konji
0101 21 00	-- Čistopasemske plemenske živali ^(a) :
0101 29	-- drugo:
0101 29 90	--- razen za zakol
0101 30 00	-- Osli
0101 90 00	drugo
ex 0102	Živo govedo:
	-- razen čistopasemskih plemenskih živali:
	--- razen domačih pasem
0102 39 90, 0102 90 99 in	
ex 0103	Živi prašiči:
0103 10 00	- Čistopasemske plemenske živali ^(b)
	- drugo:
ex 0103 91	-- Mase pod 50 kg
0103 91 90	--- razen domačih pasem
ex 0103 92	-- Mase 50 kg ali več
0103 92 90	-- razen domačih pasem
0106	Druge žive živali
ex 0203	Meso prašičev, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno:
	- Sveži ali ohlajeni:
ex 0203 11	-- Trupi in polovice:
0203 11 90	--- razen domačih prašičev
ex 0203 12	-- Stegna, plečeta in njihovi kosi, s kostmi:
0203 12 90	--- razen domačih prašičev
ex 0203 19	-- drugo:
0203 19 90	--- razen domačih prašičev
	- Zmrznjeni:
ex 0203 21	-- Trupi in polovice:
0203 21 90	--- razen domačih prašičev
ex 0203 22	-- Stegna, plečeta in njihovi kosi, s kostmi:
0203 22 90	--- razen domačih prašičev
ex 0203 29	-- drugo:
0203 29 90	--- razen domačih prašičev
ex 0205 00	Meso oslov, mul ali mezgov, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 0206	Užitni klavnični proizvodi goved, prašičev, ovc, koz, konj, oslov, mul ali mezgov, sveži, ohlajeni ali zamrznjeni:
ex 0206 10	- Od goved, sveži ali ohlajeni
0206 10 10	-- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
	- Od goved, zamrznjeni:
ex 0206 22 00	-- Jetra:
	--- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
ex 0206 29	-- drugo:
0206 29 10	--- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
ex 0206 30 00	- Od prašičev, sveži ali ohlajeni:
	-- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
	-- drugo:
	--- razen domačih prašičev
	- Od prašičev, zamrznjeni:
ex 0206 41 00	-- Jetra:
	--- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
	--- drugo:
	---- razen domačih prašičev
ex 0206 49 00	-- drugo:
	--- od domačih prašičev:
	---- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
	--- drugo:
ex 0206 80	- Drugi, sveži ali ohlajeni:
0206 80 10	-- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
	-- drugo:
0206 80 91	--- od konj, oslov, mul in mezgov
ex 0206 90	- Drugi, zamrznjeni:
0206 90 10	-- za proizvodnjo farmacevtskih proizvodov (°)
	-- drugo:
0206 90 91	--- od konj, oslov, mul in mezgov
0208	Drugo meso in užitni klavnični proizvodi, sveži, ohlajeni ali zamrznjeni
ex 0210	Meso in užitni klavnični proizvodi, nasoljeni, v slanici, sušeni ali dimljeni; užitna moka in zdrob iz mesa ali iz klavničnih proizvodov:
	- Meso, prašičje:
ex 0210 11	-- Stegna, plečeta in njihovi kosi, s kostmi:
0210 11 90	--- razen domačih prašičev
ex 0210 12	-- Prsi s potrebušino in njihovi kosi:
0210 12 90	--- razen domačih prašičev

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 0210 19	-- drugo:
0210 19 90	--- razen domačih prašičev
	- Drugo, vključno užitna moka in zdrob iz mesa ali klavničnih proizvodov:
0210 91 00	-- od primatov
0210 92	-- od kitov, delfinov in pliskavk (sesalcev reda <i>Cetacea</i>); od morskih krav in dugongov (sesalcev reda <i>Sirenia</i>); od tjujnjev, morskih levov in mrožev (sesalcev podreda <i>Pinnipedia</i>)
0210 93 00	-- od plazilcev (vključno kače in želve)
ex 0210 99	-- drugo:
	--- meso:
0210 99 31	---- severnih jelenov
0210 99 39	---- drugo:
	--- drugo:
	---- klavnični proizvodi: razen domačih prašičev, govedi, ovc in koz
0210 99 85	----- razen perutninskih jeter
ex 0407	Ptičja jajca, v lupini, sveža, konzervirana ali kuhana:
0407 19 90	- razen perutninskih
0407 29 90 in	
0407 90 90	
ex 0408	Ptičja jajca brez lupine ter jajčni rumenjaki, sveža, sušena, kuhana v sopari ali v vreli vodi, oblikovana, zamrznjena ali kako drugače konzervirana, z dodatkom sladkorja ali drugih sladil ali brez njih:
	- Rumenjaki:
ex 0408 11	-- Sušeni:
0408 11 20	--- neprimerni za človeško prehrano ^(d)
ex 0408 19	-- drugo:
0408 19 20	--- neprimerni za človeško prehrano ^(d)
	- drugo:
ex 0408 91	-- Sušeni:
0408 91 20	--- neprimerni za človeško prehrano ^(d)
ex 0408 99	-- drugo:
0408 99 20	--- neprimerni za človeško prehrano ^(d)
0410 00 00	Užitni proizvodi živalskega izvora, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu
0504 00 00	Čreva, mehurji in želodci živali (razen ribjih), celi ali v kosih, sveži, ohlajeni, zamrznjeni, nasoljeni, v slanici, sušeni ali dimljeni
ex 0511	Proizvodi živalskega izvora, ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu; mrtve živali iz poglavja 1 ali 3, neuporabne za človeško prehrano:
0511 10 00	- Bikovo seme
	- drugo:
ex 0511 99	-- drugo:
0511 99 85	--- drugo:

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 0709	Druge vrtnine, sveže ali ohlajene:
ex 0709 60	– Plodovi iz rodu <i>Capiscum</i> ali <i>Pimenta</i> :
	– drugo:
0709 60 91	– – – iz rodu <i>Capsicum</i> , za proizvodnjo capsicina ali barvil na bazi <i>capsicum</i> oljnih smol (°)
0709 60 95	– – – za industrijsko proizvodnjo eteričnih olj ali smol (°)
0709 60 99	– – – drugo:
ex 0710	Vrtnine (termično neobdelane ali termično obdelane s paro ali kuhanjem v vodi), zamrznjene:
ex 0710 80	– Druge vrtnine:
	– Plodovi iz rodu <i>Capiscum</i> ali <i>Pimenta</i> :
0710 80 59	– – – razen sladkih paprik
ex 0711	Vrtnine, začasno konzervirane (npr.: z žveplovim dioksidom, v slanici, žveplani vodi ali drugih raztopinah za konzerviranje), vendar kot takšne neprimerne za takojšnjo prehrano:
ex 0711 90	– Druge vrtnine in mešanice vrtnin:
	– Vrtnine:
0711 90 10	– – – plodovi iz rodu <i>Capsicum</i> ali <i>Pimenta</i> , razen sladkih paprik
ex 0713	Sušene stročnice, oluščene ali ne ali zdrobljene:
ex 0713 10	– Grah (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 90	– – razen za setev
ex 0713 20 00	– Čičerka:
	– – razen za setev
	– Fižol (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.):
ex 0713 31 00	– – fižol vrste <i>Vigna mungo</i> (L) Hepper ali <i>Vigna radiata</i> (L) Wilczek:
	– – – razen za setev
ex 0713 32 00	– – Drobnri rdeči (Adzuki) fižol, (<i>Phaseolus</i> ali <i>Vigna angularis</i>):
	– – – razen za setev
ex 0713 33	– – Navadni fižol, vključno beli (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 90	– – – razen za setev
ex 0713 34 00	– – <i>Vigna</i> vrste (<i>Vigna subterranea</i> ali <i>Voandzeia subterranea</i>):
ex 0713 35 00	– – – razen za setev
ex 0713 39 00	– – Kitajski fižol (<i>Vigna unguiculata</i>):
	– – – razen za setev
	– drugo:
	– – – razen za setev
ex 0713 40 00	– Leča:
	– – razen za setev
ex 0713 50 00	– Bob (<i>Vicia faba</i> var. major) in konjski bob (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> in <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):
	– – razen za setev
ex 0713 60 00	– Kajanus (<i>Cajanus cajan</i>):

Oznaka KN	Poimenovanje
	-- razen za setev
ex 0713 90 00	- drugo:
	-- razen za setev
0801	Kokosovi orehi, brazilski orehi in indijski orehi, sveži ali suhi, oluščeni ali neoluščeni
ex 0802	Drugi oreški, sveži ali suhi, neoluščeni ali oluščeni:
0802 70 00	- kola orehi (<i>Cola</i> spp.)
0802 80 00	- areka orehi
ex 0804	Dateljni, fige, ananas, avokado, guava, mango in mangostin, sveži ali suhi:
0804 10 00	- Dateljni
0902	Pravi čaj, aromatiziran ali ne
ex 0904	Poper iz rodu <i>Piper</i> ; suhi ali zdrobljeni ali zmleti plodovi iz rodu <i>Capsicum</i> ali <i>Pimenta</i> , razen sladke paprike iz tarifne podštevilke 0904 21 10
0905	Vanilija
0906	Cimet in cvetovi cimetovega drevesa
0907	Klinčki (celi plodovi, popki in peclji)
0908	Muškatni orešček, macis in kardamom
0909	Seme janeža, zvezdastega janeža, komarčka, koriandra, orientalske ali navadne kumine;
ex 0910	Ingver, kurkuma, lovorjev list, curry in druge začimbe, razen timijana in žafrana
ex 1106	Moka, zdrob in prah iz sušenih stročnic iz tarifne številke 0713, iz saga ali korenovk ali gomoljev iz tarifne številke 0714, ali iz proizvodov iz poglavja 8:
1106 10 00	- iz sušenih stročnic iz tarifne številke 0713
ex 1106 30	- iz proizvodov iz poglavja 8:
1106 30 90	-- razen banan
ex 1108	Škrob; inulin:
1108 20 00	- Inulin
1201 90 00	Soja, cela ali lomljena, razen semen
1202 41 00	Arašidi, nepraženi ali drugače termično obdelani, v lupini, razen semen
1202 42 00	Arašidi, nepraženi ali drugače termično obdelani, oluščeni, lomljeni ali nelomljeni, razen semen
1203 00 00	Kopra
1204 00 90	Laneno seme, celo ali lomljeno, razen za setev
1205 10 90 in ex 1205 90 00	Seme oljne repice ali ogrščice, celo ali lomljeno, razen za setev
1206 00 91	Sončnično seme, celo ali lomljeno, razen za setev
1206 00 99	
1207 29 00	Bombaževo seme, celo ali lomljeno, razen za setev
1207 40 90	Sezamovo seme, celo ali lomljeno, razen za setev
1207 50 90	Gorčično seme, celo ali lomljeno, razen za setev
1207 91 90	Makovo seme, celo ali lomljeno, razen za setev
1207 99 91	Konopljinno seme, celo ali lomljeno, razen za setev

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 1207 99 96	Drugo oljno seme in plodovi, celo ali lomljeno, razen za setev
1208	Moka in zdrob iz oljnih semen ali plodov, razen iz gorčice
ex 1211	Rastline in deli rastlin (vključno semena in plodovi) vrst, ki se uporabljajo predvsem v parfumeriji, v farmaciji ali za insekticidne, fungicidne in podobne namene, sveži ali posušeni, rezani ali celi, zdrobljeni ali v prahu, razen proizvodi pod oznako KN ex 1211 90 86 iz dela IX;
ex 1212	Rožiči, morske in druge alge, sladkorna pesa in sladkorni trs, sveži, ohlajeni, zamrznjeni ali sušeni, zmleti ali ne; sadne koščice in jedra iz sadnih koščic in drugi rastlinski proizvodi (tudi nepražene korenine cikorijske, <i>Cichorium intybus</i> var. <i>sativum</i>), ki se uporabljajo predvsem za človeško prehrano in niso navedeni ali zajeti na drugem mestu:
ex 1212 99	-- razen sladkornega trsa:
1212 99 41 in 1212 99 49	--- seme rožičev
ex 1212 99 95	--- Drugo, razen korenine cikorijske
1213 00 00	Žitna slama in žitne pleve, surove, nepripravljene, zrezane, mlete ali stisnjene ali ne ali v obliki peletov
ex 1214	Rumena (podzemna) koleraba, krmna pesa, krmne korenovke; seno, lucerna, detelja, turška detelja, krmni ohrovt, volčji bob, grašice in podobni proizvodi za krmo, tudi v obliki peletov:
ex 1214 10 00	- Zdrob in peleti iz lucerne (alfalfa), razen umetno toplotno sušene lucerne ali drugače sušene in zmlete lucerne
ex 1214 90	- drugo:
1214 90 10	-- Krmna pesa, rumena koleraba in druge krmne korenovke
ex 1214 90 90	-- Drugo, razen:
	- Lucerna, turška detelja, detelja, volčji bob, grašice in podobni proizvodi za krmo, umetno toplotno sušeni, razen sena in krmnega ohrovt in proizvodov, ki vsebujejo seno
	- Lucerna, turška detelja, detelja, volčji bob, grašice, medena detelja, navadni grahor in navadna nokota
ex 1502	Maščobe goved, ovc ali koz, razen tistih iz tarifne številke 1503:
ex 1502 10 10 ex 1502 90 10	- Za industrijske namene, razen za proizvodnjo živil za človeško prehrano, razen maščob, dobljenih iz kosti in odpadkov ⁽⁶⁾
1503 00	Stearin iz svinjske masti, olje iz svinjske masti, oleostearin, oleo olje in olje iz loja, neemulgirani ali nemešani ali kako drugače obdelani
ex 1504	Masti in olja rib ali morskih sesalcev ter njihove frakcije, rafinirani ali ne, toda kemično nemodificirani, razen olj iz ribjih jeter in njihovih frakcij iz tarifne številke 1504 10 ter masti in olj rib ter njihovih frakcij, razen olj iz jeter iz tarifne številke 1504 20
1507	Sojino olje in njegove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano
1508	Olje iz arašidov in njegove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano

Oznaka KN	Poimenovanje
1511	Palmovo olje in njegove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano
1512	Olje iz sončničnih semen, semen žafranike in bombaževega semena in njihove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano
1513	Olje iz kokosovega oreha (kopra), palmovih jedrc (koščic) ali orehov palme babassu in njihove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano
1514	Olje iz oljne repice, ogrščice ali gorčice in njegove frakcije, rafinirano ali ne, toda kemično nemodificirano
ex 1515	Druge rastlinske masti in olja, nehlapna (razen jojoba olje iz tarifne podštevilke ex 1515 90 11), in njihove frakcije, rafinirani ali ne, toda kemično nemodificirani
ex 1516	Masti in olja živalskega ali rastlinskega izvora in njihove frakcije, deloma ali v celoti hidrogenirani, interesterificirani, reesterificirani ali elaidinizirani, rafinirani ali ne, toda ne dodatno predelani (razen hidrogeniranega ricinusovega olja, t. i. „opalnega voska“ iz tarifne podštevilke 1516 20 10)
ex 1517	Margarina; užitne mešanice ali preparati iz masti ali olj živalskega ali rastlinskega izvora ali frakcij različnih masti ali olj iz tega poglavja, razen užitnih masti ali olj in njihovih frakcij iz tarifne številke 1516, razen tarifnih podštevil 1517 10 10, 1517 90 10 in 1517 90 93
1518 00 31	Maščobna rastlinska olja, tekoča, mešana, za tehnične ali industrijske namene, razen za proizvodnjo živil za človeško prehrano ⁽⁶⁾
1518 00 39	
1522 00 91	Oljne gošče in usedline; milnice, dobljene pri predelavi maščobnih substanc ali živalskih ali rastlinskih voskov, razen tistih, ki vsebujejo olja z značilnostmi oljčnega olja
1522 00 99	Drugi ostanki, dobljeni pri predelavi maščobnih substanc ali živalskih ali rastlinskih voskov, razen tistih, ki vsebujejo olja z značilnostmi oljčnega olja
ex 1602	Drugi pripravljene ali konzervirane proizvodi iz mesa, klavničnih proizvodov ali krvi: – iz prašičev:
ex 1602 41	-- Stegna in njegovi kosi:
1602 41 90	--- razen domačih prašičev
ex 1602 42	-- Plečeta in njihovi kosi:
1602 42 90	--- razen domačih prašičev
ex 1602 49	-- Drugo, tudi mešanice:
1602 49 90	--- razen domačih prašičev
ex 1602 90	– Drugo, tudi proizvodi iz krvi katerih koli živali: -- razen proizvodov iz krvi katerih koli živali:
1602 90 31	--- divjadi ali kuncev --- drugo: ---- ki ne vsebujejo mesa ali klavničnih proizvodov domačih prašičev: ----- ki ne vsebujejo govejega mesa ali klavničnih proizvodov:
1602 90 99	----- razen od ovc ali koz
ex 1603 00	Ekstrakti in sokovi iz mesa
1801 00 00	Kakavova zrna, cela ali zdrobljena, surova ali pražena
1802 00 00	Kakavove lupine, luščine, kožice in drugi odpadki kakava

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 2001	Vrtnine, sadje, oreški in drugi užitni deli rastlin, pripravljene ali konzervirane v kisu ali očetni kislini:
ex 2001 90	– drugo:
2001 90 20	-- Plodovi iz rodu <i>Capsicum</i> , razen sladkih paprik ali pimenta
ex 2005	Druge vrtnine, pripravljene ali konzervirane drugače, kot v kisu ali očetni kislini, nezamrznjene, razen proizvodov iz tarifne številke 2006:
ex 2005 99	– Druge vrtnine in mešanice vrtnin:
2005 99 10	-- Plodovi iz rodu <i>Capsicum</i> , razen sladkih paprik ali pimenta
ex 2206	Druge fermentirane pijače (npr.: jabolčnik, hruškovec, medica); mešanice fermentiranih pijač in mešanice fermentiranih pijač z brezalkoholnimi pijačami, ki niso navedene ali zajete na drugem mestu:
2206 00 31 do 2206 00 89	– razen piquette
ex 2301	Moka, zdrob in peleti iz mesa ali klavničnih proizvodov, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev, neprimernih za prehrano ljudi; ocvirki:
2301 10 00	– Moka, zdrob in peleti iz mesa ali klavničnih odpadkov; ocvirki
ex 2302	Otrobi in drugi ostanki pri presejevanju, mletju ali drugi obdelavi žit ali stročnic, v obliki peletov ali ne:
2302 50 00	– iz stročnic
2304 00 00	Oljne pogače in drugi trdni ostanki, dobljeni pri ekstrakciji olja iz soje, nezmlati ali zmleti ali v obliki peletov
2305 00 00	Oljne pogače in drugi trdni ostanki, dobljeni pri ekstrakciji olja iz arašidov, nezmlati ali zmleti ali v obliki peletov
ex 2306	Oljne pogače in drugi trdni ostanki, nezmlati ali zmleti ali v obliki peletov, dobljeni pri ekstrakciji rastlinskih maščob ali olj, razen tistih iz tarifne številke 2304 ali 2305, z izjemo podštevil 2306 90 05 (Oljne pogače in drugi trdni ostanki, dobljeni pri ekstrakciji koruznih kalčkov) ter 2306 90 11 in 2306 90 19 (Oljne pogače in drugi trdni ostanki, dobljeni pri ekstrakciji oljčnega olja)
ex 2307 00	Vinska usedlina; vinski kamen:
2307 00 90	– Vinski kamen
ex 2308 00	Rastlinski materiali in rastlinski odpadki, rastlinski ostanki in stranski proizvodi, v obliki peletov ali ne, ki se uporabljajo kot krma za živali, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu:
2308 00 90	– razen grozdnih tropin, želoda in divjega kostanja, drozg ali tropin iz drugega sadja razen grozdja
ex 2309	Pripravki, ki se uporabljajo kot krma za živali:
ex 2309 10	– Hrana za pse ali mačke, pakirana v embalaži za prodajo na drobno:
2309 10 90	-- razen tistih, ki vsebujejo škrob, glukozo, glukozni sirup, maltodekstrin ali maltodekstrinski sirup iz tarifnih podštevil 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 in 2106 90 55, ali mlečne proizvode
ex 2309 90	– drugo:
ex 2309 90 10	-- Drugo, vključno s premiksi: -- Hrana za morske sesalce, topljiva

Oznaka KN	Poimenovanje
ex 2309 90 91 do 2309 90 96	<p>--- razen tistih, ki vsebujejo škrob, glukozo, glukozni sirup, maltodekstrin ali maltodekstrinski sirup iz tarifnih podštevil 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 in 2106 90 55, ali mlečne proizvode</p> <p>– Beljakovinski koncentradi, dobljeni iz sokov lucerne in trav</p> <p>– Dehidrirani proizvodi, dobljeni izključno iz trdnih ostankov in soka, ki nastane pri pripravi koncentratov iz prve alineje</p>

(^a) Za vnos pod to tarifno podštevilko veljajo pogoji, navedeni v ustreznih predpisih Unije (glej Direktivo Sveta 94/28/ES (¹) in Uredbo Komisije (ES) št. 504/2008 (²)).

(¹) Direktiva Sveta 94/28/ES z dne 23. junija 1994 o določitvi načel v zvezi z zootehničnimi in genealoškimi pogoji, ki veljajo za uvoz živali, njihovega semena, jajčnih celic in zarodkov iz tretjih držav, in o dopolnitvi Direktive 77/504/EGS o čistopasemskem plemenskem govedu (UL L 178, 12.7.1994, str. 66).

(²) Uredba Komisije (ES) št. 504/2008 z dne 6. junija 2008 o izvajanju direktiv Sveta 90/426/EGS in 90/427/EGS v zvezi z metodami za identifikacijo kopitarjev (UL L 149, 7.6.2008, str. 3).

(^b) Za vnos pod to tarifno podštevilko veljajo pogoji, navedeni v ustreznih predpisih Unije (glej Direktivo Sveta 88/661/ES (³), Direktivo 94/28/ES in Odločbo Komisije 96/510/ES (⁴)).

(³) Direktiva Sveta z dne 19. decembra 1988 o zootehniških standardih, ki se uporabljajo za plemenske živali vrste prašič (UL L 382, 31.12.1988, str. 36).

(⁴) Odločba Komisije z dne 18. julija 1996 o zootehniških spričevalih za uvoz plemenskih živali, njihovega semena, jajčnih celic in zarodkov (UL L 210, 20.8.1996, str. 53).

(^c) Za vnos pod to tarifno podštevilko veljajo pogoji, navedeni v ustreznih predpisih Unije (glej člene od 291 do 300 Uredbe (EGS) št. 2454/93).

(^d) Za vnos pod to tarifno podštevilko veljajo pogoji, navedeni v odstavku F oddelka II uvodnih določb kombinirane nomenklature.

Oddelek 2

Oznaka KN	Poimenovanje
0101 29 10	Živi konji, za zakol (^a)
ex 0205 00	Meso konj, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno
0210 99 10	Konjsko meso, nasoljeno, v slanici ali sušeno
0511 99 10	Tetive in kite; obrezki in podobni odpadki surovih kož
0701	Krompir, svež ali ohlajen
0901	Kava, pražena ali nepražena, s kofeinom ali brez kofeina; lupine in kožice kave; kavni nadomestki, ki vsebujejo kakršen koli delež kave
1105	Moka, zdrob, prah, kosmiči, granule in peleti iz krompirja
ex 1212 99 95	Korenine cikorijske
2209 00 91 in 2209 00 99	Kis in nadomestki kisa, dobljeni iz očetne kisline, razen vinskega kisa
4501	Pluta, naravna, surova ali enostavno obdelana; odpadki plute; zdrobljena, drobljena ali zmleta pluta

(^a) Za vnos pod to tarifno podštevilko veljajo pogoji, navedeni v ustreznih predpisih Unije (glej člene od 291 do 300 Uredbe (EGS) št. 2454/93).

PRILOGA II

OPREDELITVE IZ ČLENA 3(1)

DEL I

Opredelitve v zvezi s sektorjem riža

I. Izrazi „neoluščen riž“, „oluščen nebrušen riž“, „manj brušen riž“, „popolnoma brušen riž“, „okroglozrnat riž“, „srednjezrnat riž“, „dolgozrnat riž A ali B“ in „lomljen riž“ so opredeljeni na naslednji način:

1. (a) „Neoluščen riž“ pomeni riž, ki je po mlatenju ohranil zunanjo lusko.
- (b) „Oluščen nebrušen riž“ pomeni neoluščen riž, s katerega je bila odstranjena le zunanja luska. Sem spada riž, ki ga komercialno poimenujemo „rjav riž“, „cargo riž“, „loonzain“ in „riso sbramato“.
- (c) „Manj brušen riž“ pomeni neoluščen riž, s katerega so bili odstranjeni zunanja luska, del kalčka in celotno ali delno o semenje (perikarp), vendar so bile ohranjene notranje plasti semenja.
- (d) „Popolnoma brušen riž“ pomeni neoluščen riž, s katerega so bili odstranjeni zunanja luska, celotno zunanje in notranje o semenje (perikarp), celoten kalček v primeru dolgo- in srednje zrnatega riža in vsaj del kalčka v primeru okroglo zrnatega riža, podolgovate bele črte pa lahko ostanejo na največ 10 mas. % zrnja.
2. (a) „Okroglozrnat riž“ pomeni riž, pri katerem je dolžina zrn do vključno 5,2 mm in pri katerem je razmerje med dolžino in širino manj kot 2.
- (b) „Srednjezrnat riž“ pomeni riž, pri katerem je dolžina zrn več kot 5,2 mm, do vključno 6,0 mm, in pri katerem razmerje med dolžino in širino ni več kot 3.
- (c) „Dolgozrnat riž“ pomeni
 - (i) dolgozrnat riž A, pri katerem je dolžina zrn več kot 6,0 mm, njegovo razmerje dolžina/širina pa je večje od 2 in manjše od 3;
 - (ii) dolgozrnat riž B, pri katerem je dolžina zrn več kot 6,0 mm, njegovo razmerje dolžina/širina pa je 3 ali več.
- (d) „Meritve zrn“ pomeni meritve zrn popolnoma brušenega riža, opravljene po naslednji metodi:
 - (i) vzeti reprezentativni vzorec iz proizvodne serije;
 - (ii) presejati vzorec, tako da dobimo samo cela zrna, vključno z nezrelimi;
 - (iii) opraviti dve meritvi, vsakič izmeriti po 100 zrn in izračunati povprečje;
 - (iv) rezultat izraziti v milimetrih, zaokrožen na eno decimalno mesto.
3. „Lomljen riž“ pomeni dele zrnja, katerih dolžina ne presega treh četrtin povprečne dolžine celega zrna.

II. Za zrna in lomljena zrna, ki so oporečne kakovosti, se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „Cela zrna“ pomeni zrna, s katerih je bil odstranjen samo del konice, ne glede na lastnosti, pridobljene v posameznih fazah brušenja.
2. „Okrušena zrna“ pomeni zrna, s katerih je bila odstranjena cela konica.
3. „Lomljena zrna ali delci“ pomeni zrna, s katerih je bil odstranjen delček, ki je večji od konice; med lomljena zrna spadajo:
 - (i) velika lomljena zrna (delci zrna, ki so dolgi najmanj toliko kot polovica zrna, vendar ne tvorijo celega zrna);

- (ii) srednja lomljena zrna (delci zrna, ki so dolgi najmanj toliko kot četrtnina dolžine zrna, vendar krajši od minimalne dolžine „velikih lomljenih zrn“);
 - (iii) drobna lomljena zrna (delci zrna, ki so krajši od četrtnine dolžine zrna, vendar preveliki, da bi šli skozi sito z mrežnim očesom 1,4 mm);
 - (iv) drobcji (majhni koščki ali delčki zrna, ki gredo lahko skozi sito z mrežnim očesom 1,4 mm); razcepljeno zrno (koščki, nastali z vzdolžno delitvijo zrna) spada pod to opredelitev.
4. „Nezrela zrna“ pomeni zrna, ki niso popolnoma zrela.
 5. „Naravno deformirana zrna“ pomeni zrna, ki so naravno deformirana, dedno ali ne, v primerjavi z morfološkimi lastnostmi, značilnimi za določeno sorto.
 6. „Kredasta zrna“ pomeni zrna, katerih najmanj tri četrtnine površine izgleda neprosojno in kredasto.
 7. „Zrna z rdečimi progami“ pomeni zrna, ki zaradi ostankov semenskega mešička kažejo vzdolžne rdeče proge, ki so različno intenzivne in obarvane.
 8. „Pikasta zrna“ pomeni zrna, na katerih se kaže majhen, dobro razmejen krogec temne barve bolj ali manj pravilne oblike; med pikasta zrna spadajo tudi zrna, ki imajo neizrazite črne proge samo na površini; proge in pike ne smejo imeti rumenega ali temnega kolobarja.
 9. „Zrna z madeži“ pomeni zrna, katerih naravna barva je na manjši površini vidno spremenjena; madeži so lahko različnih barv (črnkasti, rdečkasti, rjavi); globoke črne proge prav tako štejejo za madeže. Če je barva madežev dovolj intenzivna (črna, rožnata, rdečkasto rjava), da je takoj opazna, in če pokrivajo površino, ki ni manjša od polovice površine zrna, je treba zrna šteti za rumena zrna.
 10. „Rumena zrna“ pomeni zrna, katerih naravna barva se je v celoti ali delno spremenila, vendar ne s sušenjem, tako da je njihov ton v barvi limone ali oranžno rumen.
 11. „Zrna jantarne barve“ pomeni zrna, katerih barva se je po vsej površini rahlo in enotno spremenila, vendar ne s sušenjem; zaradi tega se je barva zrn spremenila v svetlo jantarno rumeno barvo.

DEL II

Tehnične opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem sladkorja

Oddelek A

Splošne opredelitve

1. „Beli sladkor“ pomeni sladkor, ki ne vsebuje dodatkov za aromo ali barvil ali kakršnih koli drugih dodatkov in v suhem stanju vsebuje 99,5 mas. % ali več saharoze, določene s polarimetrično metodo.
2. „Surovi sladkor“ pomeni sladkor, ki ne vsebuje dodatkov za aromo ali barvil ali kakršnih koli drugih dodatkov in v suhem stanju vsebuje manj kot 99,5 mas. % saharoze, določene s polarimetrično metodo.
3. „Izoglukoza“ pomeni proizvod, pridobljen iz glukoze ali njenih polimerov z vsebnostjo najmanj 10 mas. % fruktoze po teži v suhem stanju.
4. „Inulinski sirup“ pomeni proizvod, neposredno pridobljen s hidrolizo inulina ali oligofruktoz, ki vsebuje najmanj 10 mas. % fruktoze v suhem stanju v prosti obliki ali v obliki saharoze in je izražen kot ekvivalent sladkorja/izoglukoze. Da bi preprečili omejitve na trgu za proizvode z nizko sladilno močjo, ki jih proizvajajo predelovalci inulinskih vlaken brez kvote za inulinski sirup, lahko Komisija to opredelitev spremeni z delegiranimi akti na podlagi točke (a) člena 125(4).
5. „Dobavna pogodba“ pomeni pogodbo, sklenjeno med prodajalcem in podjetjem za dobavo sladkorne pese za proizvodnjo sladkorja.
6. „Panožni sporazum“ pomeni:
 - (a) sporazum, sklenjen pred sklenitvijo kakršne koli dobavne pogodbe, med podjetji ali organizacijo podjetij, priznано v zadevni državi članici, ali skupino takšnih organizacij podjetij na eni strani in združenjem prodajalcev, priznanim v zadevni državi članici, ali skupino takšnih organizacij prodajalcev na drugi;

- (b) če sporazum iz točke (a) ne obstaja, zakon o podjetjih in zakon o zadrugah, če urejata dobavo sladkorne pese s strani delničarjev ali članov podjetja ali zadruge, ki proizvaja sladkor.

Oddelek B

Opredelitev pojmov, ki se uporabljajo v obdobju iz člena 124

1. „Kvotni sladkor“, „kvotna izoglukoza“ in „kvotni inulinski sirup“ pomenijo vsako količino proizvodnje sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa, pripisano določenemu tržnemu letu v okviru kvote zadevnega podjetja.
2. „Industrijski sladkor“ pomeni vsako količino proizvodnje sladkorja, pripisano določenemu tržnemu letu, ki je višja od količine sladkorja iz točke 5, namenjeno za industrijsko proizvodnjo enega izmed proizvodov iz člena 140(2).
3. „Industrijska izoglukoza“ in „industrijski inulinski sirup“ pomenita vsako količino proizvodnje izoglukoze ali inulinskega sirupa, pripisano določenemu tržnemu letu, ki je namenjena za industrijsko proizvodnjo enega izmed proizvodov iz člena 140(2).
4. „Presežni sladkor“, „presežna izoglukoza“ in „presežni inulinski sirup“ pomenijo vsako količino proizvodnje sladkorja, izoglukoze ali inulinskega sirupa, pripisano določenemu tržnemu letu, ki je višja od količin iz točk 1, 2 in 3.
5. „Kvotna sladkorna pesa“ pomeni vso sladkorno peso, predelano v kvotni sladkor.
6. „Stalna rafinerija“ pomeni proizvodni obrat:
 - katerega edina dejavnost je prečiščevanje uvoženega surovega trsnega sladkorja ali
 - ki je v tržnem letu 2004/2005 ali v primeru Hrvaške v tržnem letu 2007/2008 prečistil najmanj 15 000 ton uvoženega surovega trsnega sladkorja.

DEL III

Opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem hmelja

1. „Hmelj“ pomeni posušeno socvetje, imenovano tudi storžek, (ženske) vzpenjajoče se rastline hmelja (*Humulus lupulus*); ta socvetja, ki so zelenkasto rumene barve in jajčaste oblike, imajo pecelj in so večinoma velika največ od 2 do 5 cm.
2. „Hmelj v prahu“ pomeni proizvod, pridobljen z mletjem hmelja, ki vsebuje vse njegove naravne sestavine.
3. „Hmelj v prahu z višjo vsebnostjo lupulina“ pomeni proizvod, pridobljen z mletjem hmelja po predhodni mehanski odstranitvi dela listov, pecljev, lističev storžka in vretenc.
4. „Hmeljni ekstrakt“ pomeni koncentrirane proizvode, pridobljene z delovanjem topila na hmelj ali na hmelj v prahu.
5. „Mešani hmeljni proizvodi“ pomeni mešanico dveh ali več proizvodov iz točk 1 do 4.

DEL IV

Opredelitve pojmov v zvezi z vinskim sektorjem

V zvezi z vinsko trto

1. „Izkrčitev“ pomeni popolno odstranitev vseh rastlin vinske trte na površini, zasajeni z vinsko trto.
2. „Zasaditev“ pomeni dokončno zasaditev rastlin vinske trte ali delov rastlin vinske trte, bodisi cepljenih bodisi necepljenih, za pridelavo grozdja ali vzpostavitev matičnega nasada za cepiče.
3. „Precepljanje“ pomeni cepljenje vinske trte, ki je že bila cepljena.

V zvezi s proizvodi

4. „Sveže grozdje“ pomeni plod vinske trte, ki se uporablja za pridelavo vina, zrel ali tudi delno sušen, ki ga je mogoče zdrozgati ali stisniti z običajnimi kletarskimi postopki in lahko začne spontano alkoholno vreti.
5. „Sveži grozdni mošt, pri katerem je vrenje ustavljeno z dodatkom alkohola“, pomeni proizvod, ki:
 - (a) ima dejanski delež alkohola najmanj 12 vol. % in največ 15 vol. %;
 - (b) je pridobljen tako, da se neprevretemu grozdnemu moštu, ki ima naravni delež alkohola najmanj 8,5 vol. % in izvira izključno iz sort vinske trte, ki jih je mogoče razvrstiti v skladu s členom 81(2), doda:
 - (i) bodisi nevtralni alkohol vinskega izvora, vključno z alkoholom, pridobljenim z destilacijo sušenega grozdja, katerega dejanski delež alkohola je najmanj 96 vol. %,
 - (ii) bodisi neprečiščeni proizvod, pridobljen z destilacijo vina, katerega dejanski delež alkohola je najmanj 52 vol. % in največ 80 vol. %.
6. „Grozdni sok“ pomeni tekoči, neprevreti, toda za vrenje sposobni proizvod, ki:
 - (a) je pridobljen z ustreznim postopkom, da je nespremenjen ustrezen za porabo;
 - (b) je pridobljen iz svežega grozdja ali grozdnega mošta ali z razredčenjem. Kadar je pridobljen z razredčenjem, se razredči zgoščeni grozdni mošt ali zgoščeni grozdni sok.

Dovoljeni najvišji dejanski delež alkohola grozdnega soka je do 1 vol. %.
7. „Zgoščeni grozdni sok“ je nekaramelizirani grozdni sok, dobljen z delnim sušenjem grozdnega soka s katero koli odobreno metodo, razen neposrednega segrevanja, tako da vrednost, izmerjena na refraktometru v skladu s predpisano metodo pri temperaturi 20 °C, ni nižja od 50,9 %.

Dovoljeni najvišji dejanski delež alkohola zgoščenega grozdnega soka je do 1 vol. %.

8. „Vinske droži“ pomeni ostanke:
 - (a) ki se kopicijo v posodi z vinom po vrenju, med skladiščenjem ali po odobrenem postopku obdelave;
 - (b) ki nastanejo s filtriranjem ali centrifugiranjem proizvoda iz točke (a);
 - (c) ki se kopicijo v posodah z grozdnim moštom med skladiščenjem ali po odobrenem postopku obdelave ali
 - (d) ki nastanejo s filtriranjem ali centrifugiranjem proizvoda iz točke (c).
9. „Grozдне tropine“ pomeni prevreti ali neprevreti ostanek po stiskanju svežega grozdja.
10. „Piquette“ pomeni proizvod, pridobljen:
 - (a) z vrenjem neobdelanih grozdnih tropin, namočenih v vodi, ali
 - (b) z izpiranjem prevretilih grozdnih tropin z vodo.
11. „Vino, alkoholizirano za destilacijo“, pomeni proizvod, ki:
 - (a) ima dejanski delež alkohola najmanj 18 vol. % in največ 24 vol. %;

(b) je pridobljen izključno tako, da se vinu, ki ne vsebuje ostanka sladkorja, doda neprečiščeni proizvod destilacije vina, katerega dejanski delež alkohola je največ 86 vol. %, ali

(c) ima največjo vsebnost hlapnih kislin, izraženih kot očetna kislina, 1,5 grama na liter.

12. „Cuvée“ pomeni

(a) grozdni mošt;

(b) vino ali

(c) mešanico grozdnih moštov in/ali vin z različnimi lastnostmi,

namenjeno za pripravo določene vrste penecih vin.

Delež alkohola

13. „Dejanski volumenski delež alkohola“ pomeni število volumenskih enot čistega alkohola, ki ga pri temperaturi 20 °C vsebuje 100 volumenskih enot proizvoda pri tej temperaturi.

14. „Potencialni volumenski delež alkohola“ pomeni število volumenskih enot čistega alkohola pri temperaturi 20 °C, ki se lahko tvorijo s popolnim prevretjem sladkorja, vsebovanega v 100 volumenskih enotah proizvoda pri tej temperaturi.

15. „Skupni volumenski delež alkohola“ pomeni vsoto dejanskega in potencialnega deleža alkohola.

16. „Naravni volumenski delež alkohola“ pomeni skupni volumenski delež alkohola proizvoda pred kakršno koli obogatitvijo.

17. „Dejanski masni delež alkohola“ pomeni število kilogramov čistega alkohola, ki jih vsebuje 100 kilogramov proizvoda.

18. „Potencialni masni delež alkohola“ pomeni število kilogramov čistega alkohola, ki se lahko tvorijo s popolnim prevretjem sladkorja, vsebovanega v 100 kilogramih proizvoda.

19 „Skupni masni delež alkohola“ pomeni vsoto dejanskega in potencialnega deleža alkohola.

DEL V

Opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem govejega in telečjega mesa

„Govedo“ pomeni žive živali vrste domače govedo, ki spada pod oznake KN 0102 21, 0102 31 00, 0102 90 20, ex 0102 29 10 do ex 0102 29 99, 0102 39 10, 0102 90 91.

DEL VI

Opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem mleka in mlečnih proizvodov

Za izvajanje tarifne kvote za maslo s poreklom iz Nove Zelandije izraz „izdelano neposredno iz mleka ali smetane“ ne izključuje masla, izdelanega iz mleka ali smetane brez uporabe skladiščenih materialov, v enem samem, samozadostnem in neprekinjenem postopku, med katerim gre lahko smetana skozi stopnjo koncentrirane mlečne maščobe in/ali frakcioniranja takšne mlečne maščobe.

DEL VII

Opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem jajc

1. „Jajca v lupini“ pomeni perutninska jajca v lupini, sveža, konzervirana ali kuhana, razen valilnih jajc, navedenih pod točko 2.

2. „Valilna jajca“ pomeni perutninska valilna jajca.

3. „Celi proizvodi“ pomeni ptičja jajca brez lupine, z dodatkom sladkorja ali drugih sladil ali brez njih, ustrezna za človeško prehrano.

4. „Ločeni proizvodi“ pomeni rumenjake ptičjih jajc, z dodatkom sladkorja ali drugih sladil ali brez njih, ustrezne za prehrano ljudi.

DEL VIII

Opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem perutninskega mesa

1. „Živa perutnina“ pomeni žive kokoši, race, gosi, purane in pegatke, ki tehtajo več kot 185 gramov.
2. „Piščanci“ pomeni žive kokoši, race, gosi, purane in pegatke, ki tehtajo manj kot 185 gramov.
3. „Zaklana perutnina“ pomeni mrtve kokoši vrste *Gallus domesticus*, race, gosi, purane in pegatke, cele, z drobovino ali brez nje.
4. „Predelani proizvodi“ pomeni naslednje:
 - (a) proizvode iz točke (a) dela XX Priloge I;
 - (b) proizvode iz točke (b) dela XX Priloge I, razen zaklane perutnine in užitnih klavničnih proizvodov, imenovanih "kosi perutnine";
 - (c) užitne klavnične proizvode iz točke (b) dela XX Priloge I;
 - (d) proizvode iz točke (c) dela XX Priloge I;
 - (e) proizvode iz točk (d) in (e) dela XX Priloge I;
 - (f) proizvode iz točke (f) dela XX Priloge I, razen tistih, ki spadajo pod oznako KN 1602 20 10.

DEL IX

Opredelitve pojmov v zvezi s sektorjem čebelarstva

1. Med pomeni med iz Direktive Sveta 2001/110 ES ⁽¹⁾, kar velja tudi za glavne vrste medu.
2. „Čebelarški proizvodi“ pomeni med, čebelji vosek, matični mleček, propolis ali cvetni prah.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu (UL L 10, 12.1.2002, str. 47).

PRILOGA III

STANDARDNA KAKOVOST RIŽA IN SLADKORJA IZ ČLENOV 7 IN 135

A. Standardna kakovost za neoluščen riž

Neoluščen riž standardne kakovosti:

- (a) je neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti, brez vonja;
- (b) z vsebnostjo vlage največ 13 %;
- (c) ima donos popolnoma brušenega riža 63 mas. % v celih zrnih (z deležem največ 3 % okrušenih zrn), od katerih predstavljajo mas. % popolnoma brušenih riževih zrn, ki niso neoporečne kakovosti:

kredasta zrna neoluščenega riža pod oznakama KN 1006 10 27 in 1006 10 98	1,5 %
kredasta zrna neoluščenega riža, ki ne spada pod oznaki KN 1006 10 27 in 1006 10 98	2,0 %
zrna z rdečimi progami	1,0 %
pikasta zrna	0,50 %
zrna z madeži	0,25 %
rumena zrna	0,02 %
zrna jantarne barve	0,05 %

B. Standardne kakovosti za sladkor

I. Standardna kakovost za sladkorno peso

Sladkorna pesa standardne kakovosti:

- (a) je neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti;
- (b) ima na prevzemnem mestu 16 % vsebnosti sladkorja.

II. Standardna kakovost za beli sladkor

1. Beli sladkor standardne kakovosti ima naslednje lastnosti:

- (a) je neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti; je suh, iz homogenih kristalov v zrnih, sipek;
- (b) minimalno polarizacijo: 99,7;
- (c) najvišjo vsebnost vlage: 0,06 %;
- (d) najvišjo vsebnost invertnega sladkorja: 0,04 %;
- (e) število točk, izračunanih v skladu s točko 2, ne presega 22 točk ter ne presega naslednjih vrednosti:
 - 15 točk za vsebnost pepela,
 - 9 točk za tip barve, ki se izračuna z uporabo metode Inštituta za kmetijsko tehnologijo iz Braunschweiga („metoda Braunschweig“),
 - 6 točk za obarvanje raztopine, ki se izračuna z uporabo metode Mednarodnega odbora za enotne metode analiziranja sladkorja („metoda ICUMSA“).

2. Ena točka ustreza:
 - (a) 0,0018 % vsebnosti pepela, ki se izračuna z uporabo metode ICUMSA pri 28° Brix;
 - (b) 0,5 enote tipa barve, ki se izračuna z uporabo metode Braunschweig;
 - (c) 7,5 enote za obarvanje raztopine, ki se izračuna z uporabo metode ICUMSA.
3. Metode za določanje faktorjev iz točke 1 so enake tistim, ki se uporabljajo za določanje navedenih faktorjev pri intervencijskih ukrepih.

III. *Standardna kakovost za surovi sladkor*

1. Surovi sladkor standardne kakovosti je sladkor, katerega donos v belem sladkorju znaša 92 %.
 2. Donos surovega pesnega sladkorja se izračuna tako, da se od stopnje polarizacije navedenega sladkorja odšteje:
 - (a) odstotek vsebnosti pepela v tem sladkorju, pomnožen s štiri;
 - (b) odstotek vsebnosti invertnega sladkorja v tem sladkorju, pomnožen z dve;
 - (c) število 1.
 3. Donos surovega trsnega sladkorja se izračuna tako, da se od stopnje polarizacije navedenega sladkorja, pomnožene z dva, odšteje 100.
-

PRILOGA IV

LESTVICE UNIJE ZA RAZVRŠČANJE TRUPOV IZ ČLENA 10

A. Lestvica Unije za razvrščanje trupov goved, starih osem mesecev ali več

I. Opredelitev pojmov

Uporabijo se naslednje opredelitve pojmov:

1. „Trup“ pomeni celo telo zaklane živali, kakor je pripravljeno po izkrvavitvi, odstranitvi notranjih organov in kože.
2. „Polovica“ pomeni proizvod, pridobljen s simetrično razpolovitvijo trupa po sredi vratnih, hrbtnih, ledvenih vretenc in križnice ter po sredi prsnice in medenične zrasti.

II. Kategorije

Trupi goveda se razvrstijo v naslednje kategorije:

- Z: trupi živali, starih od 8 mesecev do manj kot 12 mesecev;
- A: trupi nekastriranih samcev, starih od 12 mesecev do manj kot 24 mesecev;
- B: trupi nekastriranih samcev, starih od 24 mesecev;
- C: trupi kastriranih samcev, starih od 12 mesecev;
- D: trupi samic, ki so že telile;
- E: trupi drugih samic, starih od 12 mesecev.

III. Razvrščanje

Trupi se razvrstijo na podlagi ocene:

1. Mesnatosti:

Razvoj profila trupov, še posebej najpomembnejših delov (stegno, hrbet, pleče)

Razred mesnatosti	Poimenovanje
S Superiorna	Vsi profili izredno konveksni; izjemna razvitost mišic (dvojna omišičenost)
E Odlična	Vsi profili konveksni do super konveksni; mišice izjemno razvite
U Zelo dobra	Profili večinoma konveksni; mišice zelo dobro razvite
R Dobra	Profili večinoma ravni; mišice dobro razvite
O Zadovoljiva	Profili večinoma ravni do konkavni; mišice povprečno razvite
P Slaba	Vsi profili konkavni do zelo konkavni; mišice slabo razvite

2. Zamaščenosti:

— Količina maščobe na površini trupa in v prsni votlini

Razred zamaščenosti	Poimenovanje
1 Slaba	Brez maščobe ali zelo slaba pokritost trupa z maščobo
2 Zadovoljiva	Neznatna pokritost z maščobo, meso je vidno skoraj povsod
3 Srednja	Meso, razen stegna in pleč, skoraj povsod pokrito z maščobo, manjše maščobne obloge v prsni votlini
4 Močna	Meso prekrito z maščobo, vendar na stegnu in plečetu še delno vidno, nekaj različnih maščobnih oblog v prsni votlini
5 Zelo močna	Celoten trup pokrit z maščobo; obilne obloge v prsni votlini

Države članice lahko razdelijo obstoječe razrede iz točk 1 in 2 v največ tri podrazrede.

IV. Priprava

Trupi in polovice se pripravijo:

- (a) brez glave in brez spodnjih delov nog; glava se loči od trupa pri atlasno-okcipitalnem sklepu, spodnji deli nog se odrežejo pri skočnem (tarzalnem) ali zapestnem (karpalnem) sklepu;
- (b) brez organov, ki jih vsebujeta prsna in trebušna votlina, z ledvicami, ledvičnim in medeničnim lojem ali brez njih;
- (c) brez spolnih organov s pripadajočim mišičevjem ter pri samicah brez vimena ali vimenske maščobe.

V. Razvrščanje in označevanje

Klavnice, odobrene v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se vsi trupi ali polovice goved, starih osem mesecev ali več in zaklanih v takih klavnicah in z oznako zdravstvene ustreznosti, določeno v členu 5(2) v povezavi s poglavjem III oddelka I Priloge I k Uredbi (ES) št. 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, razvrstijo in označijo v skladu z lestvico Unije.

Države članice lahko pred označevanjem živali z žigom odobrijo odstranitev podkožne maščobe s trupov ali polovic, če to upravičuje zamaščenost.

B. Lestvica Unije za razvrščanje trupov prašičev

I. Opredelitev pojma

„Trup“ pomeni telo zaklanega prašiča po izkrvavitvi in odstranitvi drobovja; cel ali razpolovljen po sredi.

II. Razvrščanje

Trupi se uvrščajo v razrede glede na ocenjeni delež pustega mesa in se ustrezno razvrstijo:

Razredi	Pusto meso kot odstotni delež mase trupa
S	60 ali več
E	55 ali več, vendar manj kot 60
U	50 ali več, vendar manj kot 55

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004, str. 206).

Razredi	Pusto meso kot odstotni delež mase trupa
R	45 ali več, vendar manj kot 50
O	40 ali več, vendar manj kot 45
P	manj kot 40

III. Priprava

Trupi se pripravijo brez jezika, ščetin, kopit, genitalij, ledvične maščobe, ledvic in prepone.

IV. Delež pustega mesa

1. Delež pustega mesa se oceni z metodami za ocenjevanje, ki jih odobri Komisija. Odobrijo se lahko le statistično potrjene metode za oceno, ki temeljijo na fizikalnih meritvah enega ali več anatomskih delov trupa prašiča. Za odobritev metod za ocenjevanje mora biti statistična napaka pri oceni znotraj najvišjega dovoljenega odstopanja.
2. Vendar pa komercialne vrednosti trupov ne določa le njihov ocenjeni delež pustega mesa.

V. Označevanje trupov

Razen če Komisija ne določi drugače), se razvrščeni trupi označijo z žigom v skladu z lestvico Unije.

C. Lestvica Unije za razvrščanje trupov ovac

I. Opredelitev pojma

Uporabljata se opredelitvi „trup“ in „polovica“ iz točke A.I.

II. Kategorije

Trupi se razvrstijo v naslednje kategorije:

A: trupi ovac, starih manj kot dvanajst mesecev,

B: trupi drugih ovac.

III. Razvrščanje

Za razvrstitev trupov se smiselno uporabljajo določbe iz točke A.III. Vendar pa se izraz „stegno“ v točki A.III.1. ter v 3. in 4. vrsti tabele pod točko A.III.2. zamenja z izrazom „zadnja četrt“.

IV. Priprava

Trupi in polovice so pripravljene brez glave (odrezane pri atlanto-okcipitalnem sklepu), spodnjih delov nog (odrezanih pri karpalnem ali tarzalnem sklepu), repa (odrezan med šestim in sedmim repnim vretencem), vimena, genitalij, jeter in drobovja. Trup vsebuje ledvice in medenični loj.

Državam članicam se omogoči, da dovolijo drugačno pripravo, kadar se ne uporablja referenčna priprava.

V. Označevanje trupov

Razvrščeni trupi in polovice se označijo z žigom v skladu z lestvico Unije.

PRILOGA V

SEZNAM PROIZVODOV, IZVZETIH IZ SCHEME ŠOLSKEGA SADJA IN ZELENJAVE IZ ČLENA 23(3), KI JE SOFINANCIRAN IZ POMOČI UNIJA

Proizvodi s čemerkoli od naslednjega:

- dodanim sladkorjem,
 - dodano maščobo,
 - dodano soljo,
 - dodanimi sladili.
-

PRILOGA VI

PRORAČUNSKE OMEJITVE ZA PODPORNE PROGRAME IZ ČLENA 44(1)

v 1 000 EUR na proračunsko leto

	2014	2015	2016	od 2017
Bolgarija	26 762	26 762	26 762	26 762
Česka	5 155	5 155	5 155	5 155
Nemčija	38 895	38 895	38 895	38 895
Grčija	23 963	23 963	23 963	23 963
Španija	353 081	210 332	210 332	210 332
Francija	280 545	280 545	280 545	280 545
Hrvaška	11 885	11 885	11 885	10 832
Italija	336 997	336 997	336 997	336 997
Ciper	4 646	4 646	4 646	4 646
Litva	45	45	45	45
Luksemburg	588	—	—	—
Madžarska	29 103	29 103	29 103	29 103
Malta	402	—	—	—
Avstrija	13 688	13 688	13 688	13 688
Portugalska	65 208	65 208	65 208	65 208
Romunija	47 700	47 700	47 700	47 700
Slovenija	5 045	5 045	5 045	5 045
Slovaška	5 085	5 085	5 085	5 085
Združeno kraljestvo	120	—	—	—

PRILOGA VII

OPREDELITVE, POIMENOVANJA IN PRODAJNE OZNAKE PROIZVODOV IZ ČLENA 78

V tej prilogi „prodajna oznaka“ pomeni ime, pod katerim se živilo prodaja, v smislu člena 5(1) Direktive 2000/13/ES ali ime živila v smislu člena 17 Uredbe (EU) št. 1169/2011.

DEL I

Meso goveda, starega manj kot dvanajst mesecev

I. Opredelitev pojma

V tem delu te priloge „meso“ pomeni vsak trup, meso s kostmi ali brez njih ter razrezane ali nerazrezane klavnične proizvode, namenjene prehrani ljudi, ki so pridobljeni iz goveda, starega manj kot dvanajst mesecev, in sicer sveže, zamrznjeno ali globoko zamrznjeno meso, pakirano oziroma embalarano ali ne.

II. Razvrščanje goveda, starega manj kot dvanajst mesecev, v klavnici

Izvajalci ob zakolu vsa goveda, stara manj kot dvanajst mesecev, pod nadzorom pristojnega organa razvrstijo v eno od naslednjih dveh kategorij:

(A) kategorija V: govedo, staro manj kot osem mesecev.

Identifikacijska črka kategorije: V;

(B) kategorija Z: govedo, staro od osem mesecev do manj kot 12 mesecev.

Identifikacijska črka kategorije: Z.

To razvrščanje se opravi na podlagi informacij iz potnega lista, s katerim je opremljeno govedo, oziroma, če to ni mogoče, na podlagi podatkov iz računalniške baze podatkov iz člena 5 Uredbe (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

III. Prodajne oznake

1. Meso goveda, starega manj kot dvanajst mesecev, se v državah članicah trži samo pod naslednjo(-imi) prodajno(-imi) oznako(-ami), določeno(-imi) za vsako državo članico:

(A) Za meso goveda, starega manj kot osem mesecev (identifikacijska črka kategorije: V):

Država trženja	Prodajne oznake, ki jih je treba uporabiti
Belgija	veau, viande de veau/kalfsvlees/Kalbfleisch
Bolgarija	meso от малки телета
Češka	Telecí
Danska	Lyst kalvekød
Nemčija	Kalbfleisch
Estonija	Vasikaliha
Irska	Veal
Grčija	μσσχάρι γάλακτος
Španija	Ternera blanca, carne de ternera blanca
Francija	veau, viande de veau
Italija	vitello, carne di vitello
Ciper	μσσχάρι γάλακτος

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedih ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa (UL L 204, 11.8.2000, str. 1).

Latvija	Teļa gaļa
Litva	Veršiena
Luksemburg	veau, viande de veau/Kalbfleisch
Madžarska	Borjúhús
Malta	Vitella
Nizozemska	Kalfsvlees
Avstrija	Kalbfleisch
Poljska	Cielęcina
Portugalska	Vitela
Romunija	carne de vițel
Slovenija	Teletina
Slovaška	Teľacie mäso
Finska	vaalea vasikanliha/ljust kalvkött
Švedska	ljust kalvkött
Združeno kraljestvo	Veal

(B) Za meso goveda, starega od osem mesecev do manj kot 12 mesecev (identifikacijska črka kategorije: Z):

Država trženja	Prodajne oznake, ki jih je treba uporabiti
Belgija	jeune bovin, viande de jeune bovin/jongrundvlees/Jungrindfleisch
Bolgarija	Телешко месо
Česka	hovězí maso z mladého skotu
Danska	Kalvekød
Nemčija	Jungrindfleisch
Irska	rosé veal
Estonija	noorloomaliha
Grčija	vealό μοσχάρι
Španija	Španija Ternera, carne de ternera
Francija	Francija jeune bovin, viande de jeune bovin
Italija	vitellone, carne di vitellone
Ciper	vealό μοσχάρι
Latvija	jaunlopa gaļa
Litva	Jautiena
Luksemburg	jeune bovin, viande de jeune bovin/Jungrindfleisch
Madžarska	Növendék marha húsa
Malta	Vitellun
Nizozemska	rosé kalfsvlees
Avstrija	Jungrindfleisch
Poljska	młoda wołowina
Portugalska	Vitelão
Romunija	carne de tineret bovin

Slovenija	meso težjih telet
Slovaška	mäso z mladého dobytkä
Finska	vasikanliha/kalvkött
Švedska	Kalvkött
Združeno kraljestvo	Beef

2. Prodajne oznake iz odstavka 1 se lahko dopolnijo z navedbo imena ali oznake zadevnih kosov mesa ali klavničnega proizvoda.

3. Prodajne oznake, navedene za kategorijo V v tabeli pod točko A iz odstavka 1, in vsa nova imena, izpeljana iz teh prodajnih oznak, se uporabljajo le, če so izpolnjene vse zahteve iz te priloge.

Predvsem se izrazi „veau“, „telecí“, „Kalb“, „μσσχόπι“, „ternera“, „kalv“, „veal“, „vittello“, „vitella“, „kalf“, „vitela“ in „teletina“ ne uporabijo v prodajni oznaki in ne navedejo na etiketi mesa iz goveda, starega več kot dvanajst mesecev.

4. Pogoji iz odstavka 1 se ne uporabljajo za meso iz goveda, za katerega je bila označba porekla ali geografska označba zaščitenä v skladu z Uredbo (EU) št. 1151/2012 registrirana pred 29. junijem 2007.

IV. Obvezne navedbe na oznaki

1. Brez poseganja v Direktivo 2000/13/ES, Uredbo (EU) št. 1169/2011 ter člene 13, 14 in 15 Uredbe (ES) št. 1760/2000 izvajalci v vsaki fazi proizvodnje in trženja meso goveda, starega manj kot 12 mesecev, označijo z naslednjimi informacijami:

(a) prodajnimi oznakami v skladu s točko III tega dela;

(b) starostjo živali ob zakolu, navedeno na obrazcu kot:

— „starost ob zakolu: manj kot 8 mesecev“ oziroma

— „starost ob zakolu: od 8 do manj kot 12 mesecev“.

Izvajalci lahko z odstopanjem od točke (b) prvega pododstavka v fazah pred ponudbo končnemu potrošniku navedbo starosti ob zakolu nadomestijo z navedbo kategorije: „kategorija V“ oziroma „kategorija Z“.

2. Za meso goveda, starega manj kot dvanajst mesecev, ki ni predpakirano in je namenjeno za prodajo končnemu potrošniku na prodajnih mestih na drobno, pravila o načinu navedbe podatkov iz odstavka 1 določijo države članice.

V. Beleženje

Izvajalci v vsaki fazi proizvodnje in trženja zabeležijo naslednje podatke:

(a) identifikacijsko številko in datum rojstva živali, samo v klavnici;

(b) referenčno številko, ki omogoča ugotovitev povezave med identifikacijo živali, iz katerih je pridobljeno meso, na eni strani ter prodajno oznako, starostjo ob zakolu in identifikacijsko črko kategorije, navedeno na oznaki mesa, na drugi;

(c) datum, na katerega so živali in meso prispeli v obrat oziroma ga zapustili.

VI. Uradni pregledi

1. Države članice imenujejo pristojni organ oziroma organe, ki so odgovorni za uradne preglede za preverjanje uporabe tega dela, in o tem obvestijo Komisijo.

2. Uradne preglede opravijo pristojni organ oziroma organi v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
3. Strokovnjaki Komisije po potrebi skupaj z zadevnimi pristojnimi organi in, če je ustrezno, s strokovnjaki iz držav članic opravijo preglede na kraju samem, da se prepričajo o izvajanju določb iz te priloge.
4. Država članica, na ozemlju katere se opravljajo pregledi, Komisiji zagotovi vso pomoč, ki bi jo lahko potrebovala za izpolnitev svojih nalog.
5. Za meso, uvoženo iz tretjih držav, izpolnjevanje zahtev iz tega dela zagotavlja pristojni organ, ki ga imenuje tretja država, oziroma neodvisni organ tretje strani. Neodvisni organ predloži vsa jamstva o izpolnjevanju pogojev, določenih z evropskim standardom EN 45011 ali Vodilom 65 ISO/IEC.

DEL II

Kategorije proizvodov vinske trte

(1) Vino

"Vino" pomeni proizvod, pridobljen izključno s popolnim ali delnim alkoholnim vrenjem svežega zdrozganega ali nezdrozganega grozdja ali grozdnega mošta.

Vino:

- (a) ima po morebitni uporabi postopkov, določenih v oddelku B dela I Priloge VIII, dejanski delež alkohola najmanj 8,5 vol. %, če vino izvira izključno iz grozdja vinorodnih con A in B iz Dodatka I k tej prilogi, in najmanj 9 vol. %, če vino izvira iz grozdja drugih vinorodnih con;
- (b) ima v primeru zaščitene oznake porekla ali zaščitene geografske oznake z odstopanjem od minimalnega dejanskega deleža alkohola, ki se sicer uporablja, po morebitni uporabi postopkov, določenih v oddelku B dela I Priloge VIII, dejanski delež alkohola najmanj 4,5 vol. %;
- (c) ima skupni delež alkohola največ 15 vol. %. Z odstopanjem:
 - se zgornja meja skupnega deleža alkohola lahko poviša do 20 vol. % za vina iz nekaterih vinorodnih območij Unije, ki so pridelana brez kakršne koli obogatitve, kar Komisija določi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2),
 - lahko zgornja meja skupnega deleža alkohola presega 15 vol. % za vina z zaščiteno označbo porekla, ki so bila pridelana brez obogatitve;
- (d) ima, razen pri odstopanjih, ki jih Komisija lahko sprejme z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2), skupno vsebnost kisline, izraženo kot vinska kislina, najmanj 3,5 gramov na liter ali 46,6 miliekvivalentov na liter.

„Retsina“ pomeni vino, pridelano izključno na geografskem območju Grčije iz grozdnega mošta, obdelanega s smolo alepskega bora. Uporaba smole alepskega bora je dovoljena samo za pridobivanje vina „retsina“ pod pogoji, ki jih določajo veljavni grški predpisi.

Z odstopanjem od točke (b) drugega pododstavka se „Tokaji eszencia“ in „Tokajská esencia“ štejeta za vino.

Vendar lahko države članice dovolijo uporabo izraza „vino“, če:

- (a) je v sestavljenem imenu navedeno tudi ime sadja in se sestavljeno ime uporablja za trženje proizvodov, pridobljenih z vrenjem sadja, ki ni grozdje, ali
- (b) je del sestavljenega imena.

Izogibati se je treba zamenjevanju s proizvodi, ki spadajo v kategorije vina iz te priloge.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1).

- (2) Mlado vino, ki je še v vrenju
"Mlado vino, ki je še v vrenju" pomeni proizvod, pri katerem alkoholno vrenje še ni končano in še ni ločeno od svojih droži.
- (3) Likersko vino
"Likersko vino" pomeni proizvod:
- (a) katerega dejanski delež alkohola je najmanj 15 vol. % in največ 22 vol. %;
- (b) katerega skupni delež alkohola je najmanj 17,5 vol. %, razen nekaterih likerskih vin z označbo porekla ali geografsko označbo, navedenih na seznamu, ki ga Komisija pripravi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2);
- (c) ki je pridobljen iz:
- delno prevretega grozdnega mošta,
 - vina,
 - kombinacije obeh proizvodov ali
 - grozdnega mošta ali njegove mešanice z vinom za nekatera likerska vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, ki jih določi Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2);
- (d) katerega izhodiščni naravni delež alkohola je najmanj 12 vol. %, razen nekaterih likerskih vin z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, navedenih na seznamu, ki ga Komisija pripravi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2);
- (e) ki mu je dodan:
- (i) posamezno ali v kombinaciji:
- nevtralni alkohol vinskega izvora, vključno z alkoholom, pridobljenim z destilacijo sušenega grozdja, katerega dejanski delež alkohola je najmanj 96 vol. %,
 - destilat iz vina ali sušenega grozdja, katerega dejanski delež alkohola je najmanj 52 vol. % in največ 86 vol. %;
- (ii) skupaj z enim ali več naslednjimi proizvodi, kadar je to ustrezno:
- zgoščeni grozdni mošt,
 - kombinacija enega od proizvodov iz točke (e)(i) z grozdnim moštom iz prve in četrte alinee točke (c);
- (f) ki so mu z odstopanjem od točke (e), če so to določena likerska vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, navedena na seznamu, ki ga Komisija pripravi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2), dodani:
- (i) proizvodi iz točke (e)(i), posamezno ali v kombinaciji, ali
- (ii) eden ali več naslednjih proizvodov:
- vinski destilat ali destilat iz sušenega grozdja z dejanskim deležem alkohola najmanj 95 vol. % in največ 96 vol. %,
 - žganja iz vina ali grozdnih tropin z dejanskim deležem alkohola najmanj 52 vol. % in največ 86 vol. %,
 - žganja iz sušenega grozdja z dejanskim deležem alkohola najmanj 52 vol. % in manj kot 94,5 vol. % ter

(iii) eden ali več naslednjih proizvodov, kadar je to ustrezno:

- delno prevreti grozdni mošt iz sušenega grozdja,
- zgoščeni grozdni mošt, pridobljen z neposrednim segrevanjem, ki razen tega postopka ustreza opredelitvi zgoščenega grozdnega mošta,
- zgoščeni grozdni mošt,
- kombinacija enega od proizvodov iz točke (f)(ii) z grozdnim moštom iz prve in četrte alinee točke (c).

(4) Peneče vino

"Peneče vino" pomeni proizvod:

(a) ki je pridobljen s primarnim ali sekundarnim alkoholnim vrenjem iz:

- svežega grozdja,
- grozdnega mošta ali
- vina;

(b) pri katerem se ob odpiranju posode sprosti ogljikov dioksid, ki izvira izključno iz vrenja;

(c) ki ima v zaprti posodi pri temperaturi 20 °C zaradi raztopljenega ogljikovega dioksida nadpritisk najmanj 3 bare ter

(d) pri katerem je skupni delež alkohola cuvéejev, namenjen za njegovo pridelavo, najmanj 8,5 vol. %.

(5) Kakovostno peneče vino

"Kakovostno peneče vino" pomeni proizvod:

(a) ki je pridobljen s primarnim ali sekundarnim alkoholnim vrenjem iz:

- svežega grozdja,
- grozdnega mošta ali
- vina;

(b) pri katerem se ob odpiranju posode sprosti ogljikov dioksid, ki izvira izključno iz vrenja;

(c) ki ima v zaprti posodi pri temperaturi 20 °C zaradi raztopljenega ogljikovega dioksida nadpritisk najmanj 3,5 bare ter

(d) pri katerem je skupni delež alkohola cuvéejev, namenjenega za njegovo pridelavo, najmanj 9 vol. %.

(6) Kakovostno aromatično peneče vino

"Kakovostno aromatično peneče vino" pomeni kakovostno peneče vino:

(a) ki je pridobljeno tako, da se za pripravo cuvéeja uporabi le grozdni mošt ali delno prevret grozdni mošt, ki izvira iz posebnih sort vinske trte s seznama, ki ga Komisija pripravi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2).

Kakovostna aromatična peneča vina, tradicionalno proizvedena z uporabo vin za pripravo cuvéeja, določi Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2);

- (b) ki ima v zaprti posodi pri temperaturi 20 °C zaradi raztopljenega ogljikovega dioksida nadpritisk najmanj 3 bare;
- (c) ki ima dejanski delež alkohola najmanj 6 vol. % ter
- (d) ki ima skupni delež alkohola najmanj 10 vol. %.
- (7) Gazirano peneče vino
- "Gazirano peneče vino" pomeni proizvod:
- (a) ki je pridobljen iz vina brez zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe;
- (b) pri katerem se ob odpiranju posode sprosti ogljikov dioksid, ki v celoti ali delno izvira iz dodatka tega plina, ter
- (c) ki ima v zaprti posodi pri temperaturi 20 °C zaradi raztopljenega ogljikovega dioksida nadpritisk najmanj 3 bare.
- (8) Biser vino
- "Biser vino" pomeni proizvod, ki:
- (a) je pridobljen iz vina, mladega vina, ki je še v vrenju, grozdnega mošta ali delno prevretega grozdnega mošta, pod pogojem, da je skupni delež alkohola takega proizvoda najmanj 9 vol. %;
- (b) ima dejanski delež alkohola najmanj 7 vol. %;
- (c) ima v zaprti posodi pri temperaturi 20 °C zaradi notranjega raztopljenega ogljikovega dioksida nadpritisk najmanj 1 bar in največ 2,5 bara ter
- (d) je shranjen v posodah prostornine največ 60 litrov.
- (9) Gazirano biser vino
- "Gazirano biser vino" pomeni proizvod, ki:
- (a) je pridobljen iz vina, mladega vina, ki je še v vrenju, grozdnega mošta ali delno prevretega grozdnega mošta;
- (b) ima dejanski delež alkohola najmanj 7 vol. % in skupni delež alkohola najmanj 9 vol. %;
- (c) ima v zaprti posodi pri temperaturi 20 °C zaradi raztopljenega ogljikovega dioksida, ki je delno ali v celoti dodan, nadpritisk najmanj 1 bar in največ 2,5 bara ter
- (d) je shranjen v posodah prostornine največ 60 litrov.
- (10) Grozdni mošt
- "Grozdni mošt" pomeni tekoči proizvod, pridobljen naravno ali s fizikalnimi postopki iz svežega grozdja. Dovoljeni dejanski delež alkohola grozdnega mošta je največ 1 vol. %.
- (11) Delno prevreti grozdni mošt
- "Delno prevret grozdni mošt" pomeni proizvod, pridobljen z vrenjem grozdnega mošta z dejanskim deležem alkohola več kot 1 vol. %, vendar manj kakor tri petine njegovega skupnega volumenskega deleža alkohola.
- (12) Delno prevreti grozdni mošt iz sušenega grozdja
- "Delno prevret grozdni mošt iz sušenega grozdja" pomeni proizvod, pridobljen z delnim vrenjem grozdnega mošta iz sušenega grozdja, ki ima skupno vsebnost sladkorja pred vrenjem najmanj 272 g na liter ter naravni in dejanski delež alkohola najmanj 8 vol. %. Ne glede na to nekatera vina, ki jih Komisija določi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2) in izpolnjujejo te zahteve, ne veljajo za delno prevreti grozdni mošt iz sušenega grozdja.

(13) Zgoščeni grozdni mošt

"Zgoščeni grozdni mošt" pomeni nekaramelizirani grozdni mošt, ki je pridobljen z delnim izparevanjem grozdnega mošta s katero koli dovoljeno metodo, razen neposrednega segrevanja, tako da vrednost, izmerjena na refraktometru v skladu s predpisano metodo iz prvega pododstavka člena 80(5) in točke (d) prvega pododstavka člena 91 pri temperaturi 20 °C, ni nižja od 50,9 %.

Dovoljeni dejanski delež alkohola zgoščenega grozdnega mošta je največ 1 vol. %.

(14) Rektificirani zgoščeni grozdni mošt

„Rektificirani zgoščeni grozdni mošt“ pomeni:

(a) tekoči nekaramelizirani proizvod, ki:

(i) je pridobljen z delnim izparevanjem grozdnega mošta s katero koli dovoljeno metodo, razen neposrednega segrevanja, tako da vrednost, izmerjena na refraktometru v skladu s prvim pododstavkom člena 80(5) in točko (d) prvega pododstavka člena 91 pri temperaturi 20 °C, ni nižja od 61,7 %;

(ii) je bil obdelan v skladu z odobrenimi postopki razkisanja in odstranitve drugih sestavin, razen sladkorja;

(iii) ima naslednje lastnosti:

- pH največ 5 pri 25 °Brix,
- optično gostoto največ 0,100 pri 425 nm za debelino 1 cm v grozdnem moštu s koncentracijo 25 °Brix,
- tako nizko vsebnost saharoze, da je ni mogoče zaznati z določeno analizno metodo,
- indeks Folin–Ciocalteu največ 6,00 pri 25 °Brix,
- titracijsko kislost največ 15 miliekvivalentov na kilogram skupnih sladkorjev,
- vsebnost žveplovega dioksida največ 25 miligramov na kilogram skupnih sladkorjev,
- vsebnost skupnih kationov največ 8 miliekvivalentov na kilogram skupnih sladkorjev,
- prevodnost največ 120 mikro–Siemens/cm pri 25 °Brix in temperaturi 20 °C,
- vsebnost hidroksimetilfurfurala največ 25 mg na kilogram skupnih sladkorjev,
- mezoinozitol mora biti v sledovih.

(b) trdi nekaramelizirani proizvod, ki:

(i) je pridobljen s kristalizacijo tekočega rektificiranega zgoščenega grozdnega mošta brez uporabe topil;

(ii) je bil obdelan v skladu z odobrenimi postopki razkisanja in odstranitve drugih sestavin, razen sladkorja;

(iii) ima po redčenju na raztopino z vrednostjo 25 °Brix naslednje lastnosti:

- pH največ 7,5,
- optično gostoto pri 425 nm za debelino 1 cm največ 0,100,
- tako nizko vsebnost saharoze, da je ni mogoče zaznati z določeno analizno metodo,
- indeks Folin–Ciocalteu največ 6,00,
- titracijsko kislost največ 15 miliekvivalentov na kilogram skupnih sladkorjev,
- vsebnost žveplovega dioksida največ 10 miligramov na kilogram skupnih sladkorjev,

- vsebnost skupnih kationov največ 8 miliekvivalentov na kilogram skupnih sladkorjev,
- prevodnost pri 20 °C največ 120 mikro-Siemens/cm,
- vsebnost hidroksimetilfurfurala največ 25 mg na kilogram skupnih sladkorjev,
- mezoinozitol mora biti v sledovih.

Dovoljeni dejanski delež alkohola rektificiranega zgoščenega grozdnega mošta je največ 1 vol. %;

(15) Vino iz sušenega grozdja

"Vino iz sušenega grozdja" pomeni proizvod, ki:

- (a) je pridelan brez obogatitve iz grozdja, delno posušenega na soncu ali v senci;
- (b) ima skupni delež alkohola najmanj 16 vol. % in dejanski delež alkohola najmanj 9 vol. % ter
- (c) ima naravni delež alkohola najmanj 16 vol. % (ali 272 g sladkorja na liter).

(16) Vino iz prezrelega grozdja

"Vino iz prezrelega grozdja" pomeni proizvod, ki:

- (a) je pridelan brez obogatitve;
- (b) ima naravni delež alkohola več kot 15 vol. % ter
- (c) ima skupni delež alkohola najmanj 15 vol. % in dejanski delež alkohola najmanj 12 vol. %.

Države članice lahko predpišejo čas staranja za ta proizvod.

(17) Vinski kis

"Vinski kis" pomeni kis, ki:

- (a) je pridobljen izključno iz vina z očetnim kislinskim vrenjem ter
- (b) ima vsebnost skupnih kislin, izraženo kot očetna kislina, najmanj 60 g na liter.

DEL III

Mleko in mlečni proizvodi

1. „Mleko“ pomeni izključno običajni izloček mlečnih žlez, pridobljen z eno ali več molžami brez kakršnega koli dodajanja ali odvzemanja.

Vendar se izraz „mleko“ lahko uporabi:

- (a) za mleko, ki je obdelano tako, da se njegova sestava ne spremeni, ali za mleko, katerega vsebnost maščobe je standardizirana v skladu z delom IV;
- (b) v povezavi z eno besedo ali več besedami za poimenovanje vrste, kakovostnega razreda, izvora in/ali predvidene uporabe takega mleka ali za opis fizikalne obdelave ali spremembe sestave mleka, pod pogojem, da je sprememba omejena na dodajanje in/ali odvzem naravnih sestavin mleka.

2. V tem delu „mlečni proizvodi“ pomeni proizvode, pridobljene izključno iz mleka, pri čemer se razume, da se smejo dodati snovi, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo, pod pogojem, da se te snovi ne uporabljajo za delno ali popolno nadomestitev katere koli sestavine mleka.

Izključno za mlečne proizvode se rezervirajo:

(a) naslednja imena, ki se uporabljajo v vseh fazah trženja:

- (i) sirotka;
- (ii) smetana;
- (iii) maslo;
- (iv) pinjenec;
- (v) masleno olje;
- (vi) kazeini;
- (vii) anhidridna mlečna maščoba (AMF);
- (viii) sir;
- (ix) jogurt;
- (x) kefir;
- (xi) kumis;
- (xii) viili/fil;
- (xiii) smetana;
- (xiv) fil;
- (xv) rjaženka;
- (xvi) fermentirano mleko (rūgušpiens);

(b) imena v smislu člena 5 Direktive 2000/13/ES ali člena 17 Uredbe (EU) št. 1169/2011, ki se dejansko uporabljajo za mlečne proizvode.

3. Izraz „mleko“ in poimenovanja, ki se uporabljajo za mlečne proizvode, se lahko uporabijo tudi v povezavi z eno ali več besedami za poimenovanje sestavljenih proizvodov, pri katerih noben del ne nadomesti in tudi ni namenjen nadomestitvi katere koli sestavine mleka ter pri katerih je mleko ali mlečni proizvod bistveni del tako glede kakovosti kot značilnih lastnosti izdelka.

4. Kar zadeva mleko, se navedejo živalske vrste, od katerih mleko izvira, razen goveda.

5. Poimenovanja iz točk 1, 2 in 3 se ne smejo uporabljati za noben izdelek, razen za izdelke iz navedene točke.

Ta določba pa ne velja za poimenovanja izdelkov, katerih vrsta je zaradi uveljavljene uporabe natančno poznana, in/ali kadar se poimenovanje očitno uporabi za opis značilne lastnosti izdelka.

6. V zvezi z izdelki, ki niso navedeni v točkah 1, 2 in 3 tega dela, se ne smejo uporabiti nalepke, trgovinski dokumenti, reklamni material ali kakršna koli oblika oglaševanja, opredeljena v členu 2 Direktive Sveta 2006/114/ES⁽¹⁾, ali kakršna koli oblika predstavitve, ki navaja, nakazuje ali namiguje, da je izdelek mlečni proizvod.

Vendar se v zvezi z izdelkom, ki vsebuje mleko ali mlečne proizvode, poimenovanje „mleko“ ali poimenovanja, navedena v drugem pododstavku točke 2 tega dela, lahko uporabljajo samo za opis osnovnih surovin in za naštevaje sestavin v skladu z Direktivo 2000/13/ES ali Uredbo (EU) št. 1169/2011.

⁽¹⁾ Direktiva 2006/114/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju (UL L 376, 27.12.2006, str. 21).

DEL IV

Mleko za prehrano ljudi iz oznake KN 0401

I. Opredelitev pojmov

Za namene tega dela:

- (a) „mleko“ pomeni proizvod, dobljen z molžo ene ali več krav;
- (b) „konzumno mleko“ pomeni izdelke, navedene v točki III, namenjene dobavi potrošniku brez nadaljnje predelave;
- (c) „vsebnost maščobe“ pomeni masni delež mlečne maščobe v zadevnem mleku, izražen v odstotkih;
- (d) „vsebnost beljakovin“ pomeni masni delež beljakovin v zadevnem mleku, izražen v odstotkih, ki se izračuna tako, da se skupna vsebnost dušika v mleku, izražena v masnih odstotkih, pomnoži s 6,38.

II. Dobava ali prodaja končnemu potrošniku

- 1. Končnemu potrošniku se lahko brez predelave dobavlja ali prodaja samo mleko, ki izpolnjuje zahteve, predpisane za konzumno mleko, neposredno ali prek restavracij, bolnišnic, menz ali drugih podobnih obratov javne prehrane.
- 2. Prodajne oznake, ki se uporabljajo za te izdelke, so oznake iz točke III. Te oznake se uporabljajo samo za izdelke iz navedene točke brez poseganja v njihovo uporabo v sestavljenih oznakah.
- 3. Države članice sprejmejo ukrepe za obveščanje potrošnikov o vrsti in sestavi zadevnih izdelkov, kadar lahko pomanjkanje takšnih informacij povzroči zmedo.

III. Konzumno mleko

1. Za konzumno mleko se štejejo naslednji izdelki:

- (a) surovo mleko: mleko, ki ni bilo segreto na temperaturo, višjo od 40 °C, ali obdelano po postopku z enakim učinkom;
- (b) polnomastno mleko: toplotno obdelano mleko, ki glede vsebnosti maščob izpolnjuje eno od naslednjih zahtev:
 - (i) standardizirano polnomastno mleko: mleko z vsebnostjo maščobe najmanj 3,50 % (m/m). Vendar lahko države članice predvidijo dodatno kategorijo polnomastnega mleka z vsebnostjo maščobe 4,00 % (m/m) ali več,
 - (ii) nestandardizirano polnomastno mleko: mleko z vsebnostjo maščobe, kakršno je imelo ob molži in pri katerem po molži vsebnost maščobe ni bila spremenjena z dodajanjem ali odvzemanjem mlečne maščobe ali z mešanjem z mlekom, katerega naravna vsebnost maščobe je bila spremenjena. Vendar mora biti vsebnost maščobe najmanj 3,50 % (m/m);
- (c) pol posneto mleko: toplotno obdelano mleko, katerega vsebnost maščobe je bila zmanjšana in znaša najmanj 1,50 % (m/m) in največ 1,80 % (m/m);
- (d) posneto mleko: toplotno obdelano mleko, katerega vsebnost maščobe je bila zmanjšana in znaša največ 0,50 % (m/m).

Toplotno obdelano mleko, ki ni v skladu z zahtevami o vsebnosti maščobe iz točk (b), (c) in (d) prvega pododstavka, se šteje za konzumno mleko, če je vsebnost maščobe na embalaži jasno označena z eno decimalko in lahko čitljiva v obliki „... % maščobe“. Takšno mleko ne bo označeno kot polnomastno, pol posneto ali posneto mleko.

2. Brez poseganja v točko 1(b)(ii) se dopuščajo samo naslednje spremembe:

- (a) sprememba naravne vsebnosti maščobe z odvzemanjem ali dodajanjem smetane ali dodajanjem polnomastnega mleka, pol posnetega mleka ali posnetega mleka zaradi upoštevanja predpisanih vsebnosti maščobe za konzumno mleko;

(b) obogatitev mleka z mlečnimi beljakovinami, mineralnimi solmi ali vitamini v skladu z Uredbo (ES) št. 1925/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom⁽¹⁾;

(c) zmanjšanje vsebnosti laktoze z njeno pretvorbo v glukozo in galaktozo.

Spremembe sestave mleka iz točk (b) in (c) so dovoljene samo, če so navedene na embalaži proizvoda tako, da se jih ne da izbrisati ter da so dobro vidne in čitljive. Vendar take navedbe ne odpravljajo obveznosti v zvezi z označevanjem hranilne vrednosti, določene z Uredbo (EU) št. 1169/2011. Če se dodajo beljakovine, mora biti vsebnost beljakovin obogatene mleka 3,8 % (m/m) ali več.

Vendar pa države članice lahko omejijo ali prepovejo spremembe sestave mleka iz točk (b) in (c).

3. Konzumno mleko:

(a) ima zmrziščno točko blizu povprečne zmrziščne točke surovega mleka, zabeležene na območju izvora zbravnega konzumnega mleka;

(b) ima maso najmanj 1 028 gramov na liter pri mleku z vsebnostjo maščobe 3,5 % (m/m) pri temperaturi 20 °C ali enakovredno maso na liter pri mleku z drugačno vsebnostjo maščobe;

(c) vsebuje najmanj 2,9 % (m/m) beljakovin pri mleku z vsebnostjo maščobe 3,5 % (m/m) ali enakovredno koncentracijo pri mleku z drugačno vsebnostjo maščobe.

DEL V

Proizvodi iz sektorja perutninskega mesa

I. Ta del se uporablja za trženje v Uniji v okviru poklicne ali trgovinske dejavnosti nekaterih vrst in predstavitev perutninskega mesa ter pripravkov in proizvodov iz perutninskega mesa ali klavničnih proizvodov naslednjih vrst:

— *Gallus domesticus*,

— rac,

— gosi,

— puranov,

— pegatk.

Te določbe se uporabljajo tudi za perutninsko meso v slanici, ki spada v oznako KN 0210 99 39.

II. Opredelitve pojmov

1. „perutninsko meso“ pomeni perutninsko meso, ustrezno za prehrano ljudi, ki ni bilo obdelano drugače kakor s hlajenjem;

2. „sveže perutninsko meso“ pomeni perutninsko meso, ki v nobenem trenutku ni otrdelo zaradi postopka hlajenja, preden je bilo hranjeno pri temperaturi nad – 2 °C in pod 4 °C. Vendar lahko države članice določijo nekoliko drugačne temperaturne zahteve za najkrajši čas, potreben za razsek in ravnanje s svežim perutninskim mesom v maloprodajnih trgovinah ali obratih neposredno ob prodajnih mestih, kjer se razsek in ravnanje izvajata le za namene oskrbe potrošnikov neposredno na kraju samem;

3. „zamrznjeno perutninsko meso“ pomeni perutninsko meso, ki mora biti v okviru običajnega postopka zakola čim prej zamrznjeno in zmeraj hranjeno pri temperaturi pod – 12 °C;

4. „hitro zamrznjeno perutninsko meso“ pomeni perutninsko meso, ki se zmeraj hrani pri temperaturi pod – 18 °C, in sicer v okviru dovoljenih odstopanj iz Direktive Sveta 89/108/EGS⁽²⁾;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1925/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (UL L 404, 30.12.2006, str. 26).

⁽²⁾ Direktiva Sveta z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaj držav članic o hitro zamrznjenih živilih za prehrano ljudi (UL L 40, 11.2.1989, str. 34).

5. „pripravek iz perutninskega mesa“ pomeni perutninsko meso, vključno s perutninskim mesom, sesekljanim na koščke, ki so mu dodana živila, začimbe ali dodatki ali je obdelano s postopkom, ki ne spremeni notranje strukture mišičnih vlaken mesa;

6. „pripravek iz svežega perutninskega mesa“

pomeni pripravek iz perutninskega mesa, za katerega se uporabi sveže perutninsko meso.

Vendar lahko države članice določijo nekoliko drugačne temperaturne zahteve za najkrajši čas, ki je potreben, in le kolikor je potrebno, da se olajšata razsek in ravnanje v tovarni med proizvodnjo pripravkov iz svežega perutninskega mesa;

7. „proizvod iz perutninskega mesa“ pomeni mesni izdelek, kakor je opredeljen v točki 7.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004, za katerega se uporabi perutninsko meso.

III. Perutninsko meso in pripravki iz perutninskega mesa se tržijo v enem izmed naslednjih stanj:

- sveže,
- zamrznjeno,
- hitro zamrznjeno.

DEL VI

Jajca kokoši vrste *Gallus gallus*

I. Področje uporabe

1. Brez poseganja v člen 75 v zvezi s tržnimi standardi za valilna jajca in piščance domače perutnine se ta del uporablja za trženje jajc v Uniji, če so bila jajca proizvedena v Uniji, so bila uvožena iz tretjih držav ali so namenjena izvozu iz Unije.

2. Države članice lahko iz zahtev iz tega dela, z izjemo točke III(3), izvzamejo jajca, ki jih proizvajalec proda neposredno končnemu potrošniku:

- (a) v proizvodni enoti ali
- (b) na krajevni javni tržnici ali s prodajo od vrat do vrat v proizvodni regiji zadevne države članice.

Če se taka izjema odobri, se lahko vsak proizvajalec sam odloči, ali bo to izjemo uporabil ali ne. Če se ta izjema uporabi, se jajc ne sme razvrščati po kakovosti in masi.

Države članice lahko v skladu z nacionalno zakonodajo opredelijo pojme „krajevna javna tržnica“, „prodaja od vrat do vrat“ in „proizvodna regija“.

II. Kakovostni in masni razredi

1. Jajca se razvrstijo po kakovosti kot jajca:

- (a) razreda A ali „sveža“,
- (b) razreda B.

2. Jajca razreda A se razvrstijo tudi po masi. Razvrščanje jajc po masi pa se ne zahteva za jajca, ki se dobavljajo živilski in neživilski industriji.

3. Jajca razreda B se dobavljajo samo živilski in neživilski industriji.

III. Označevanje jajc

1. Jajca razreda A se označijo z oznako proizvajalca.

Jajca razreda B se označijo z oznako proizvajalca in/ali z drugo oznako.

Države članice lahko jajca razreda B izvzamejo iz te zahteve, če se ta jajca tržijo izključno na njihovem ozemlju.

2. Označevanje jajc v skladu s točko 1 se opravi v proizvodni enoti ali v prvi pakirnici, kamor se jajca prepeljejo.
3. Jajca, ki jih proizvajalec proda končnemu potrošniku na krajevni javni tržnici v proizvodni regiji zadevne države članice, se označijo v skladu s točko 1.

Vendar pa lahko države članice proizvajalce, ki imajo do 50 kokoši nesnic, oprostijo te zahteve, in sicer pod pogojem, da sta na prodajnem mestu navedena ime in naslov proizvajalca.

DEL VII

Mazave maščobe

I. Prodajne oznake

Izdelki iz točke (f) člena 78(1) se ne smejo brez predelave dobaviti ali prepustiti končnemu uporabniku bodisi neposredno bodisi prek restavracij, bolnišnic, menz ali podobnih obratov, razen če izpolnjujejo pogoje, določene v Dodatku II.

Prodajne oznake, ki se uporabljajo za te proizvode, so določene v Dodatku II brez poseganja v točko II(2), (3) in (4).

Prodajne oznake v Dodatku II so rezervirane za tam opredeljene proizvode z naslednjimi oznakami KN in vsebnostjo maščob vsaj 10 mas. %, vendar manj kot 90 mas. %.

- (a) mlečne maščobe, ki spadajo pod oznaki KN 0405 in ex 2106;
- (b) maščobe, ki spadajo pod oznako KN ex 1517;
- (c) maščobe rastlinskega in/ali živalskega izvora pod oznakama KN ex 1517 in ex 2106.

Vsebnost maščobe brez soli je vsaj dve tretjini suhe snovi.

Vendar se te prodajne oznake uporabljajo samo za proizvode, ki ostanejo trdni pri temperaturi 20 °C in so ustrezni za mazanje.

Te opredelitve se ne uporabljajo za:

- (a) poimenovanje proizvodov, katerih vrsta je zaradi uveljavljene uporabe natančno poznana, in/ali kadar se poimenovanje očitno uporabi za opis značilne lastnosti proizvoda;
- (b) koncentrirane proizvode (maslo, margarina, mešanice) z vsebnostjo maščobe 90 % ali več.

II. Terminologija

1. Izraz „tradicionalni“ se lahko uporabi skupaj z imenom „maslo“ iz točke 1 dela A Dodatka II, kadar je izdelek pridobljen neposredno iz mleka ali smetane.

V tej točki pomeni „smetana“ izdelek, pridobljen iz mleka v obliki emulzije vrste olje v vodi z vsebnostjo mlečne maščobe vsaj 10 %.

2. Izrazi za izdelke iz Dodatka II, ki navajajo, pomenijo ali kažejo na drugačno vsebnost maščobe, kakor je navedena v dodatku, so prepovedani.
3. Dodatno in z odstopanjem od odstavka 2 se lahko izraza „manj maščob“ ali „lahko“ uporabita za izdelke iz Dodatka II, ki vsebujejo največ 62 % maščobe.

Izraz „manj maščob“ in izraz „lahko“ lahko nadomestita izraza „tričetrtnastno“ ali „polmastno“, uporabljena v Dodatku II.

4. Prodajni označbi „minarine“ in „halvarine“ se lahko uporabita za proizvode iz točke 3 dela B Dodatka II.

5. Izraz „rastlinski“ se lahko uporabi skupaj s prodajno označbo v delu B Dodatka II pod pogojem, da izdelek vsebuje samo maščobo rastlinskega izvora z odstopanjem 2 % vsebnosti maščobe za živalsko maščobo. To odstopanje se uporablja tudi v primeru sklicevanja na rastlinske vrste.

DEL VIII

Poimenovanja in opredelitve oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin

Uporaba poimenovanj in opredelitev oljčnih olj in olj iz oljčnih tropin iz tega dela je obvezna pri trženju zadevnih proizvodov v Uniji in, če je skladno z obveznimi mednarodnimi predpisi, v trgovini s tretjimi državami.

V maloprodaji je dovoljeno tržiti le olja iz točk 1(a) in (b), 3 ter 6.

(1) DEVIŠKA OLJČNA OLJA

"Deviško oljčno olje" pomeni olja, pridobljena iz plodov oljk izključno z mehanskimi ali drugimi fizikalnimi sredstvi pod pogoji, ki ne povzročijo sprememb olja, in ki niso bila drugače obdelana, razen oprana, prelita, centrifugirana ali filtrirana, razen olj, pridobljenih z uporabo topil ali pripomočkov s kemičnim ali biokemičnim delovanjem ali s postopkom ponovnega zaestrenja, ter kakršnih koli mešanic z drugimi vrstami olja.

Deviška oljčna olja so razvrščena in opisana izključno na naslednji način:

(a) Ekstra deviško oljčno olje

"Ekstra deviško oljčno olje" pomeni deviško oljčno olje, ki ima največjo vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, 0,8 g na 100 g in druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(b) Deviško oljčno olje

"Deviško oljčno olje" pomeni deviško oljčno olje, ki ima največjo vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, 2 g na 100 g in druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(c) Lampantno oljčno olje

"Lampantno oljčno olje" pomeni deviško oljčno olje, ki ima vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, več kakor 2 g na 100 g in/ali druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(2) RAFINIRANO OLJČNO OLJE

"Refinirano oljčno olje" pomeni oljčno olje, pridobljeno z rafiniranjem deviškega oljčnega olja, ki ima vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, največ 0,3 g na 100 g in druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(3) OLJČNO OLJE – MEŠANICA RAFINIRANEGA OLJČNEGA OLJA IN DEVIŠKEGA OLJČNEGA OLJA

"Oljčno olje iz mešanice rafiniranega oljčnega olja in deviškega oljčnega olja" pomeni oljčno olje, pridobljeno z mešanjem rafiniranega oljčnega olja in deviškega oljčnega olja razen lampantnega oljčnega olja, ki ima vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, največ 1 g na 100 g in druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(4) SUROVO OLJE IZ OLJČNIH TROPIN

"Surovo olje iz oljčnih tropin" pomeni olje, ki je pridobljeno iz oljčnih tropin z obdelavo s topili ali fizikalnimi sredstvi, ali olje, ki razen nekaterih opredeljenih lastnosti ustreza lampantnemu oljčnemu olju, razen olja, pridobljenega s ponovnim zaestrenjem, in mešanic z drugimi vrstami olja, in je skladno z drugimi lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(5) RAFINIRANO OLJE IZ OLJČNIH TROPIN

"Rafinirano olje iz oljčnih tropin" pomeni olje, ki je pridobljeno z rafiniranjem surovega olja iz oljčnih tropin in ima vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, največ 0,3 g na 100 g in druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

(6) OLJE IZ OLJČNIH TROPIN

"Olje iz oljčnih tropin" pomeni olje, ki je pridobljeno z mešanjem rafiniranega olja iz oljčnih tropin in deviškega oljčnega olja, razen lampantnega oljčnega olja, in ima vsebnost prostih maščobnih kislin, izraženo kot oleinska kislina, največ 1 g na 100 g in druge lastnosti, ki so skladne z lastnostmi, ki jih določi Komisija v skladu s členom 75(2) za to kategorijo.

Dodatek I

Vinorodne cone

Vinorodne cone so:

(1) Vinorodna cona A obsega:

- (a) v Nemčiji: površine, zasajene z vinsko trto, razen tistih, ki so vključene v točko 2(a);
- (b) v Luksemburgu: vinorodno regijo Luksemburga;
- (c) v Belgiji, na Irskem, Nizozemskem, Poljskem, Švedskem in v Združenem kraljestvu: vinorodna območja teh držav članic;
- (d) na Češkem: vinorodno regijo dežele Čechy.

(2) Vinorodna cona B obsega:

- (a) v Nemčiji: površine, zasajene z vinsko trto na določenem pridelovalnem območju Baden;
- (b) v Franciji: površine, zasajene z vinsko trto v departmajih, ki niso navedeni v tej prilogi, in v naslednjih departmajih:
 - v Alzaciji: Bas-Rhin, Haut-Rhin,
 - v Loreni: Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vosges,
 - v Šampanji: Aisne, Aube, Marne, Haute-Marne, Seine-et-Marne,
 - v Juri: Ain, Doubs, Jura, Haute-Saône,
 - v Savoiji: Savoie, Haute-Savoie, Isère (občina Chapareillan),
 - v dolini Loare: Cher, Deux-Sèvres, Indre, Indre-et-Loire, Loir-et-Cher, Loire-Atlantique, Loiret, Maine-et-Loire, Sarthe, Vendée, Vienne in površine, zasajene z vinsko trto v okrožju Cosne-sur-Loire v departmaju Nièvre;
- (c) v Avstriji: avstrijsko vinorodno območje;
- (d) na Češkem: vinorodno regijo dežele Moravske in površine, zasajene z vinsko trto, ki niso vključene v točko 1(d);
- (e) na Slovaškem: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih regijah: Malokarpatská vinohradniška oblasť, Južno-slovenská vinohradniška oblasť, Nitrianska vinohradniška oblasť, Stredoslovenská vinohradniška oblasť, Východoslovenská vinohradniška oblasť in vinorodna območja, ki niso vključena v točko 3(f);
- (f) v Sloveniji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih regijah:
 - v Podravski regiji: Štajerska Slovenija, Prekmurje,
 - v Posavski regiji: Bizeljsko Sremič, Dolenjska in Bela krajina, ter površine, zasajene z vinsko trto v regijah, ki niso vključene v točko 4(d);
- (g) v Romuniji: območje Podişul Transilvaniei;
- (h) na Hrvaškem: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih podregijah: Moslavina, Prigorje-Bilogora, Plešivica, Pokuplje in Zagorje-Medžimurje.

(3) Vinorodna cona C I obsega:

- (a) v Franciji: površine, zasajene z vinsko trto:
 - v naslednjih departmajih: Allier, Alpes-de-Haute-Provence, Hautes-Alpes, Alpes-Maritimes, Ariège, Aveyron, Cantal, Charente, Charente-Maritime, Corrèze, Côte-d'Or, Dordogne, Haute-Garonne, Gers, Gironde, Isère (razen občine Chapareillan), Landes, Loire, Haute-Loire, Lot, Lot-et-Garonne, Lozère, Nièvre (razen okrožja Cosne-sur-Loire), Puy-de-Dôme, Pyrénées-Atlantiques, Hautes-Pyrénées, Rhône, Saône-et-Loire, Tarn, Tarn-et-Garonne, Haute-Vienne, Yonne,

- v okrožjih Valence in Die v departmaju Drôme (razen kantonov Dieulefit, Loriol, Marsanne in Montélimar),
 - v okrožju Tournon in v kantonih Antraigues, Burzet, Coucouron, Montpezat-sous-Bauzon, Privas, Saint-Etienne de Lugdarès, Saint-Pierreville, Valgorge in Voulte-sur-Rhône v departmaju Ardèche;
- (b) v Italiji: površine, zasajene z vinsko trto na območju Valle d'Aosta ter v pokrajinah Sondrio, Bolzano, Trento in Belluno;
- (c) v Španiji: površine, zasajene z vinsko trto v provincah A Coruña, Asturias, Cantabria, Guipúzcoa in Vizcaya;
- (d) na Portugalskem: površine, zasajene z vinsko trto v delu regije Norte z določenim pridelovalnim območjem za „Vinho Verde“, pa tudi „Concelhos de Bombarral, Lourinhã, Mafra e Torres Vedras“ (razen „Freguesias da Carvoeira e Dois Portos“), ki spadajo v „Região vitícola da Extremadura“;
- (e) na Madžarskem: vse površine, zasajene z vinsko trto;
- (f) na Slovaškem: površine, zasajene z vinsko trto v regiji Tokajská vinohradnícka oblast;
- (g) v Romuniji: površine, zasajene z vinsko trto, ki niso vključene v točko 2(g) ali 4(f);
- (h) na Hrvaškem: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih podregijah: Hrvaško Podonavje in Slavonija.
- (4) Vinorodna cona C II obsega:
- (a) v Franciji: površine, zasajene z vinsko trto:
- v naslednjih departmajih: Aude, Bouches-du-Rhône, Gard, Hérault, Pyrénées-Orientales (razen kantonov Olette in Arles-sur-Tech), Vaucluse,
 - v delu departmaja Var, na katerega na jugu mejijo severna območja občin Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour in Sainte-Maxime,
 - v okrožju Nyons in v kantonu Loriol-sur-Drôme v departmaju Drôme,
 - v tistih delih departmaja Ardèche, ki niso navedeni v točki 3(a);
- (b) v Italiji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih deželah: Abruci, Kampanja, Emilija-Romanja, Furlanija-Juljska krajina, Lacij, Ligurija, Lombardija (razen pokrajine Sondrio), Marke, Molise, Piemont, Toskana, Umbrija, Benečija (razen pokrajine Belluno), vključno z otoki, ki spadajo k tem deželam, kakor so Elba in drugi otoki toskanskega otočja, Ponziane, Capri in Ischia;
- (c) v Španiji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih provincah:
- Lugo, Orense, Pontevedra,
 - Ávila (razen občin na določenem pridelovalnem območju „comarca“, Cebreros), Burgos, León, Palencia, Salamanca, Segovia, Soria, Valladolid, Zamora,
 - La Rioja,
 - Álava,
 - Navarra,
 - Huesca,
 - Barcelona, Girona, Lleida,
 - v tistem delu province Zaragoza, ki leži severno od reke Ebro,
 - v občinah province Tarragona, ki so vključene v zaščiteno označbo porekla Penedés,

- v delu province Tarragona z določenim pridelovalnim območjem „comarca“ v Conca de Barberá;
- (d) v Sloveniji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih regijah: Brda ali Goriška Brda, Vipavska dolina ali Vipava, Kras in Slovenska Istra;
- (e) v Bolgariji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih regijah: Dunavska ravnina (Дунавска равнина), črnomoški rajon (Черноморски район), Rozova dolina (Розова долина);
- (f) v Romuniji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih regijah:
- Dealurile Buzăului, Dealu Mare, Severinului in Plaiurile Drâncei, Colinele Dobrogei, Terasele Dunării, južna vinska regija, vključno s peščenimi in drugimi ugodnimi območji;
- (g) na Hrvaškem: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih podregijah: Hrvaška Istra, Hrvaško Primorje, Dalmatinska Zagora, severna Dalmacija ter srednja in južna Dalmacija.
- (5) Vinorodna cona C III (a) obsega:
- (a) v Grčiji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih prefekturah („nomoi“): Florina, Imathia, Kilkis, Grevena, Larisa, Ioannina, Levkas, Akhaia, Messinia, Arkadia, Korinthia, Iraklio, Khandia, Rethimni, Samos, Lasithi in otok Thira (Santorini);
- (b) na Cipru: površine, zasajene z vinsko trto na nadmorski višini nad 600 metrov;
- (c) v Bolgariji: površine, zasajene z vinsko trto, ki niso vključene v točko 4(e).
- (6) Vinorodna cona C III (b) obsega:
- (a) v Franciji: površine, zasajene z vinsko trto:
- v departmajih Korzike,
- v delu departmaja Var med morjem in mejo občin (ki so vključene) Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour in Sainte-Maxime,
- v kantonih Olette in Arles-sur-Tech ter departmaju Pyrénées-Orientales;
- (b) v Italiji: površine, zasajene z vinsko trto v naslednjih deželah: Kalabrija, Bazilikata, Apulija, Sardinija in Sicilija, vključno z otoki, ki spadajo k tem deželam, kakor so Pantelleria ter Liparski, Egadski in Pelagijski otoki;
- (c) v Grčiji: površine, zasajene z vinsko trto, ki niso vključene v točko 5(a);
- (d) v Španiji: površine, zasajene z vinsko trto, ki niso vključene v točko 3(c) ali 4(c);
- (e) na Portugalskem: površine, zasajene z vinsko trto v regijah, ki niso vključene v točko 3(d);
- (f) na Cipru: površine, zasajene z vinsko trto na nadmorski višini do 600 metrov;
- (g) na Malti: površine, zasajene z vinsko trto.
- (7) Razmejitev območij, zajetih v upravnih enotah v tej prilogi, izhaja iz nacionalnih predpisov, veljavnih 15. decembra 1981, oziroma za Španijo iz nacionalnih predpisov, veljavnih 1. marca 1986, in za Portugalsko iz nacionalnih predpisov, veljavnih 1. marca 1998.

Dodatek II

Mazljive maščobe

Skupina maščob	Prodajne oznake	Kategorije izdelkov
Opredelitve pojmov		Dodaten opis kategorije z navedbo % vsebnosti maščobe na maso
<p>A. Mlečne maščobe</p> <p>Izdelki v obliki trdne, voljne emulzije, pretežno vrste voda v olju, pridobljeni izključno iz mleka in/ali nekaterih mlečnih proizvodov, pri katerih je maščoba bistvena vrednostna sestavina. Vendar se lahko dodajo druge snovi, potrebne za njihovo izdelavo, če se te snovi ne uporabijo za delno ali popolno nadomestitev mlečnih sestavin.</p>	1. Maslo	Izdelek z vsebnostjo mlečne maščobe ne manj kot 80 %, vendar manj kot 90 %, najvišjo vsebnostjo vode 16 % in najvišjo vsebnostjo suhe snovi mleka brez maščobe, ki znaša 2 %.
	2. Tričetrtnasto maslo (*)	Izdelek z vsebnostjo mlečne maščobe ne manj kot 60 %, vendar ne več kot 62 %.
	3. Polmastno maslo (**)	Izdelek z vsebnostjo mlečne maščobe ne manj kot 39 %, vendar ne več kot 41 %.
	4. Mlečni namaz X %	Izdelek z naslednjo vsebnostjo mlečne maščobe: — manj kot 39 %; — več kot 41 %, vendar manj kot 60 %, — več kot 62 %, vendar manj kot 80 %.
<p>B. Maščobe</p> <p>Izdelki v obliki trdne, voljne emulzije, pretežno vrste voda v olju, pridobljeni iz trdnih in/ali tekočih rastlinskih in/ali živalskih maščob, ustreznih za prehrano ljudi, z vsebnostjo mlečne maščobe največ 3 % vsebnosti maščobe.</p>	1. Margarina	Izdelek, pridobljen iz rastlinskih in/ali živalskih maščob, z vsebnostjo maščobe ne manj kot 80 %, vendar manj kot 90 %.
	2. Tričetrtnastna margarina (***)	Izdelek, pridobljen iz rastlinskih in/ali živalskih maščob, z vsebnostjo maščobe ne manj kot 60 %, vendar ne več kot 62 %.
	3. Polmastna margarina (****)	Izdelek, pridobljen iz rastlinskih in/ali živalskih maščob, z vsebnostjo maščobe ne manj kot 39 %, vendar ne več kot 41 %.
	4. Mastni namazi X %	Izdelek, pridobljen iz rastlinskih in/ali živalskih maščob, z naslednjo vsebnostjo maščob: — manj kot 39 %; — več kot 41 %, vendar manj kot 60 %, — več kot 62 %, vendar manj kot 80 %.
<p>C. Maščobe, sestavljene iz rastlinskih in/ali živalskih proizvodov</p> <p>Izdelki v obliki trdne, voljne emulzije, pretežno vrste voda v olju, pridobljeni iz trdnih in/ali tekočih rastlinskih in/ali živalskih maščob, ustreznih za prehrano ljudi, z vsebnostjo mlečne maščobe med 10 % in 80 % vsebnosti maščobe.</p>	1. Mešanica	Izdelek, pridobljen iz mešanice rastlinskih in/ali živalskih maščob, z vsebnostjo maščobe ne manj kot 80 %, vendar manj kot 90 %.
	2. Tričetrtnastna mešanica (*****)	Izdelek, pridobljen iz mešanice rastlinskih in/ali živalskih maščob, z vsebnostjo maščobe ne manj kot 60 %, vendar ne več kot 62 %.
	3. Polmastna mešanica (*****)	Izdelek, pridobljen iz mešanice rastlinskih in/ali živalskih maščob, z vsebnostjo maščobe ne manj kot 39 %, vendar ne več kot 41 %.

Skupina maščob	Prodajne oznake	Kategorije izdelkov
Opredelitve pojmov		Dodaten opis kategorije z navedbo % vsebnosti maščobe na maso
	4. Mešani namaz X %	Izdelek, pridobljen iz mešanice rastlinskih in/ali živalskih maščob, z naslednjo vsebnostjo maščob: — manj kot 39 %; — več kot 41 %, vendar manj kot 60 %, — več kot 62 %, vendar manj kot 80 %.

- (*) Ustreza „smør 60“ v danščini.
 (**) Ustreza „smør 40“ v danščini.
 (***) Ustreza „margarine 60“ v danščini.
 (****) Ustreza „margarine 40“ v danščini.
 (*****) Ustreza „blandingsprodukt 60“ v danščini.
 (*****) Ustreza „blandingsprodukt 40“ v danščini.

PRILOGA VIII

ENOLOŠKI POSTOPKI IZ ČLENA 80

DEL I

Obogatitev, dokisanje in razkisanje v nekaterih vinorodnih conah**A. Omejitve za obogatitev**

1. Če je to potrebno zaradi podnebnih razmer v nekaterih vinorodnih conah Unije, lahko zadevne države članice dovolijo povečanje naravnega volumenskega deleža alkohola v svežem grozdju, grozdnem moštu, delno prevretem grozdnem moštu, mladem vinu, ki je še v vrenju, in vinu, če so bili pridobljeni iz sort vinske trte, ki jih je mogoče razvrstiti v skladu s členom 81.
2. Povečanje naravnega volumenskega deleža alkohola se doseže z uporabo enoloških postopkov iz oddelka B in ne presega naslednjih mejnih vrednosti:
 - (a) 3 vol. % v vinorodni coni A;
 - (b) 2 vol. % v vinorodni coni B;
 - (c) 1,5 vol. % v vinorodnih conah C.
3. V letih z izjemno neugodnimi vremenskimi razmerami lahko države članice zahtevajo, naj se mejne vrednosti iz točke 2 zvišajo za 0,5 %. Komisija v odziv na takšno zahtevo v skladu s pooblastili iz člena 91 čim prej sprejme izvedbeni akt. Komisija si prizadeva sprejeti odločitev v štirih tednih po vložitvi zahtevka.

B. Postopki obogatitve

1. Povečanje naravnega volumenskega deleža alkohola iz oddelka A se opravi samo po naslednjem postopku:
 - (a) pri svežem grozdju, delno prevretem grozdnem moštu ali mladem vinu, ki je še v vrenju, z dodajanjem saharoze, zgoščenega grozdnega mošta ali rektificiranega zgoščenega grozdnega mošta;
 - (b) pri grozdnem moštu z dodajanjem saharoze, zgoščenega grozdnega mošta ali rektificiranega zgoščenega grozdnega mošta ali z delnim zgoščevanjem, vključno z reverzno osmozo;
 - (c) pri vinu z delnim zgoščevanjem s hlajenjem.
2. Postopki iz točke 1 se med seboj izključujejo, če se vino ali grozdni mošt obogati z zgoščenim grozdnim moštom ali rektificiranim zgoščenim grozdnim moštom in se izplača pomoč v skladu s členom 103y Uredbe (ES) št. 1234/2007.
3. Dodajanje saharoze, določeno v točkah 1(a) in (b), je dovoljeno le s suhim sladkanjem in le v:
 - (a) vinorodni coni A;
 - (b) vinorodni coni B;
 - (c) vinorodni coni C,

z izjemo vinogradov v Grčiji, Španiji, Italiji, Cipru, na Portugalskem ter vinogradov v francoskih departmajih pod pristojnostjo drugostopenjskih sodišč:

— Aix-en-Provence,

— Nîmes,

— Montpellier,

— Toulouse,

— Agen,

- Pau,
- Bordeaux,
- Bastia.

Vendar lahko nacionalni organi dovolijo obogatitev s suhim sladkanjem kot izjemo v navedenih francoskih departmajih. Francija Komisijo in druge države članice nemudoma uradno obvesti o izdaji takšnih dovoljenj.

4. Dodajanje zgoščenega grozdnega mošta ali rektificiranega zgoščenega grozdnega mošta ne sme povzročiti povečanja prvotnega volumna svežega zdrozganega grozdja, grozdnega mošta, delno prevretega grozdnega mošta ali mladega vina, ki je še v vrenju, za več kakor 11 % v vinorodni coni A, za več kakor 8 % v vinorodni coni B in za več kakor 6,5 % v vinorodni coni C.
5. Zgoščevanje grozdnega mošta ali vina, ki sta bila obdelana s postopki iz točke 1:
 - (a) ne sme povzročiti zmanjšanja prvotnega volumna teh proizvodov za več kakor 20 %;
 - (b) ne glede na točko 2(c) oddelka A ne sme povzročiti povečanja naravnega deleža alkohola teh proizvodov za več kakor 2 vol. %.
6. Postopki iz točk 1 in 5 ne smejo povzročiti povečanja skupnega volumenskega deleža alkohola v svežem grozdju, grozdnem moštu, delno prevretem grozdnem moštu, mladem vinu, ki je še v vrenju, ali vinu:
 - (a) na več kakor 11,5 vol. % v vinorodni coni A,
 - (b) na več kakor 12 vol. % v vinorodni coni B,
 - (c) na več kakor 12,5 vol. % v vinorodni coni C I,
 - (d) na več kakor 13 vol. % v vinorodni coni C II ter
 - (e) na več kakor 13,5 vol. % v vinorodni coni C III.
7. Z odstopanjem od točke 6 lahko države članice:
 - (a) pri rdečem vinu povečajo najvišji skupni volumenski delež alkohola v proizvodih iz točke 6 na 12 vol. % v vinorodni coni A in na 12,5 vol. % v vinorodni coni B;
 - (b) povečajo skupni volumenski delež alkohola v proizvodih iz točke 6 za proizvodnjo vin z označbo porekla do stopnje, ki jo določijo države članice.

C. Dokisanje in razkisanje

1. Pri svežem grozdju, grozdnem moštu, delno prevretem grozdnem moštu, mladem vinu, ki je še v vrenju, in vinu je dovoljeno:
 - (a) razkisanje v vinorodnih conah A, B in C I;
 - (b) dokisanje in razkisanje v vinorodnih conah C I, C II in C III (a) brez poseganja v točko 7 ali
 - (c) dokisanje v vinorodni coni C III (b).
2. Proizvodi iz točke 1, razen vina, se lahko dokisajo le do vrednosti 1,50 g/l, izražene kot vinska kislina, ali 20 miliekvivalentov na liter.
3. Dokisanje vin je dovoljeno le do vrednosti 2,50 g/l, izražene kot vinska kislina, ali 33,3 miliekvivalenta na liter.
4. Razkisanje vin je dovoljeno le do vrednosti 1 g/l, izražene kot vinska kislina, ali 13,3 miliekvivalenta na liter.
5. Grozdni mošt, namenjen zgoščevanju, se lahko delno razkisa.

6. Ne glede na točko 1 lahko v letih z izjemnimi vremenskimi razmerami države članice dovolijo dokisanje proizvodov iz točke 1 v vinorodnih conah A in B pod pogoji iz točk 2 in 3 tega oddelka.
7. Dokisanje in obogatitev, razen z odstopanjem, ki ga sprejme Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2), ter dokisanje in razkisanje enega samega proizvoda se med seboj izključujejo.

D. Postopki

1. Razen dokisanja in razkisanja vina ni dovoljen noben postopek iz oddelkov B in C, razen če se pod pogoji, ki jih Komisija določi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2), v času, ko se sveže grozdje, grozdni mošt, delno prevreti grozdni mošt ali mlado vino, ki je še v vrenju, spreminjajo v vino ali katero koli drugo pijačo, namenjeno za neposredno prehrano ljudi, razen penečega vina ali gaziranega penečega vina, izvede v vinorodni coni, v kateri je bilo uporabljeno sveže grozdje potrgano.
2. Zgoščevanje vin se izvaja v vinorodni coni, v kateri je bilo sveže grozdje potrgano.
3. Dokisanje in razkisanje vina se izvajata le v vinogradniško-vinarskem podjetju in v vinorodni coni, v kateri je bilo potrgano grozdje, uporabljeno za pridelavo zadevnega vina.
4. O vsakem postopku iz točk 1, 2 in 3 so uradno obveščeni pristojni organi. Enako velja za količine zgoščenega grozdnega mošta, rektificiranega zgoščenega grozdnega mošta ali saharoze, ki jih imajo fizične ali pravne osebe ali skupine oseb, zlasti pridelovalci, polnilci, predelovalci in trgovci, ki jih Komisija določi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2), pri opravljanju svojega poklica hkrati in na istem mestu kot sveže grozdje, grozdni mošt, delno prevreti grozdni mošt ali neustekleničeno vino. Obvestilo o teh količinah se lahko nadomesti z vpisom v register vhodnega materiala in porabe zaloga.
5. Vsak postopek iz oddelkov B in C se vpiše v spremni dokument iz člena 147, s katerim se proizvodi, ki so bili obdelani s temi postopki, dajejo v promet.
6. Postopki iz oddelkov B in C se razen pri odstopanjih, ki jih upravičujejo izjemne vremenske razmere,
 - (a) v vinorodni coni C ne izvajajo po 1. januarju;
 - (b) v vinorodnih conah A in B ne izvajajo po 16. marcu in se izvajajo le za proizvode iz grozdja od trgatve neposredno pred temi datumi.
7. Ne glede na točko 6 se lahko zgoščevanje s hlajenjem, dokisanje in razkisanje vin izvajajo vse leto.

DEL II

Omejitve

A. Splošni del

1. Vsi dovoljeni enološki postopki izključujejo dodajanje vode, razen ko to zahteva posebna tehnična potreba.
2. Vsi dovoljeni enološki postopki izključujejo dodajanje alkohola, razen pri pridobivanju svežega grozdnega mošta, katerega vrenje je zaustavljeno z dodatkom alkohola, likerskem vinu, penečem vinu, vinu, alkoholiziranim za destilacijo, in biser vinu.
3. Vino, alkoholizirano za destilacijo, se uporablja samo za destilacijo.

B. Sveže grozdje, grozdni mošt in grozdni sok

1. Sveži grozdni mošt, katerega vrenje je zaustavljeno z dodatkom alkohola, se lahko uporabi le med fazo priprave proizvodov, ki niso uvrščeni v oznake KN 2204 10, 2204 21 in 2204 29. To ne posega v strožje določbe, ki jih lahko države članice uporabljajo na svojem ozemlju za pripravo proizvodov, ki niso uvrščeni v oznake KN 2204 10, 2204 21 in 2204 29.
2. Grozdni sok in zgoščeni grozdni sok se ne predelujeta v vino ali dodajata vinu. Alkoholno vrenje teh proizvodov je na ozemlju Unije prepovedano.

3. Točki 1 in 2 se ne uporabljata za proizvode, iz katerih, na Irskem, Poljskem in v Združenem kraljestvu pridelujejo proizvode, uvrščene v oznako KN 2206 00, za katere lahko države članice dovolijo uporabo sestavljenega imena, ki vključuje prodajno oznako „vino“.
4. Delno prevreti grozdni mošt iz sušenega grozdja se lahko da na trg samo za pridelavo likerskih vin, in sicer samo v vinorodnih regijah, v katerih je bil tak način uporabe tradicionalen 1. januarja 1985, ter za pridelavo vina iz prezrelega grozdja.
5. Sveže grozdje, grozdni mošt, delno prevreti grozdni mošt, zgoščeni grozdni mošt, rektificirani zgoščeni grozdni mošt, grozdni mošt, katerega vrenje je zaustavljeno z dodatkom alkohola, grozdni sok in zgoščeni grozdni sok ter vino ali mešanica teh proizvodov s poreklom iz tretjih držav se na ozemlju Unije ne sme predelovati v proizvode iz dela II Priloge VII ali takim proizvodom dodajati.

C. Tipiziranje vin

Rezanje vina s poreklom iz tretje države z vinom iz Unije in rezanje med vini s poreklom iz tretjih držav sta v Uniji prepovedana.

D. Stranski proizvodi

1. Čezmerno stiskanje grozdja se prepove. Ob upoštevanju lokalnih in tehničnih razmer države članice določijo najmanjšo količino alkohola, ki jo vsebujejo tropine in droži po stiskanju grozdja.

Države članice določijo, da količina alkohola v zadevnih stranskih proizvodih znaša vsaj 5 % volumenskega deleža alkohola, ki ga vsebuje proizvedeno vino.

2. Razen alkohola, žganih pijač in piquette se iz vinskih droži ali grozdnih tropin ne pridelujejo niti vina niti druge pijače za neposredno prehrano ljudi. Nalivanje vina na vinske droži ali grozdnih tropin ali stisnjeni aszú pulp je dovoljeno pod pogoji, ki jih Komisija določi z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2), na območjih, kjer se ti postopki tradicionalno uporabljajo za proizvodnjo „Tokaji fordítás“ in „Tokaji máslás“ na Madžarskem ter „Tokajský fordítás“ in „Tokajský máslás“ na Slovaškem.
3. Stiskanje vinskih droži in ponovna fermentacija grozdnih tropin za druge namene kot destilacijo ali proizvodnjo piquette sta prepovedana. Filtriranje in centrifugiranje vinskih droži se ne štejeta za stiskanje, če so pridobljeni proizvodi neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti.
4. Piquette se lahko, kadar njegovo proizvodnjo dopušča zadevna država članica, uporabi samo za destilacijo ali za lastno porabo v gospodinjstvu pridelovalca vina.
5. Brez poseganja v možnost držav članic, da sklenejo, da se stranski proizvodi odstranijo z destilacijo, morajo vse fizične ali pravne osebe ali skupine oseb, ki imajo stranske proizvode, te odstraniti pod pogoji, ki jih določi Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 75(2).

PRILOGA IX

NEOBVEZNE REZERVIRANE NAVEDBE

Kategorija proizvoda (sklicevanje na razvrstitev kombinirane nomenklature)	Neobvezna rezervirana navedba
Perutninsko meso (oznaki KN 0207 in 0210)	hranjenje z ... % ... gos, krmljena z ovsom ekstenzivna zaprta reja /reja v skednju prosta reja tradicionalna prosta reja prosta reja – popolna svoboda starost ob zakolu dolžina obdobja krmljenja
Jajca (oznaka KN 0407)	sveža ekstra ali posebno sveža oznaka o vrsti krmnega obroka kokoši nesnic
Oljčno olje (oznaka KN 1509)	prvo hladno stiskanje hladna ekstrakcija kislost pikantno sadno: zrelo ali zeleno grenko intenzivno srednje lahko uravnoteženo blago olje

PRILOGA X

ODKUPNI POGOJI ZA SLADKORNO PESO V OBDOBJUIZ ČLENA 125(3)

TOČKA I

1. Dobavne pogodbe se sklenejo v pisni obliki za določeno količino sladkorne pese.
2. Dobavne pogodbe se lahko sklenejo za več let.
3. V dobavnih pogodbah je lahko določeno, ali je mogoče dobaviti dodatno količino sladkorne pese in pod katerimi pogoji.

TOČKA II

1. V dobavnih pogodbah se navedejo nabavne cene za količine sladkorne pese iz točke I.
2. Cena iz odstavka 1 velja za sladkorno peso standardne kakovosti, določeno v točki B Priloge III.

Cena se prilagodi navzgor ali navzdol, o čemer se stranki dogovorita vnaprej, da bi se lahko upoštevala odstopanja od standardne kakovosti.

3. V dobavni pogodbi se navede, kako se razlike v tržnih cenah porazdelijo med stranki.
4. V dobavnih pogodbah je navedena določena vsebnost sladkorja za sladkorno peso. Vključevati morajo pretvorbena lestvico, ki prikazuje različne vsebnosti sladkorja in faktorje za pretvorbo dobavljenih količin sladkorne pese v količine, ki ustrezajo vsebnosti sladkorja, navedeni v dobavni pogodbi.

Pretvorbena lestvica temelji na donosih, ki ustrezajo različnim vsebnostim sladkorja.

TOČKA III

Dobavne pogodbe vsebujejo določbe v zvezi s časovno razporeditvijo in običajnim trajanjem dobav sladkorne pese.

TOČKA IV

1. V dobavnih pogodbah se določijo zbirna mesta za sladkorno peso ter pogoji dobave in prevoza.
2. V dobavnih pogodbah so stroški nakladanja in prevoza z zbirnih mest jasno navedeni. Kadar morajo podjetja za proizvodnjo sladkorja v skladu z dobavno pogodbo prispevati k stroškom nakladanja in prevoza, se odstotek ali zneski jasno navedejo.
3. V dobavnih pogodbah so stroški vsake stranke jasno opredeljeni.

TOČKA V

1. V dobavnih pogodbah se določijo prevzemna mesta za sladkorno peso.
2. Kadar so prodajalci sladkorne pese in podjetja za proizvodnjo sladkorja že podpisali dobavno pogodbo za predhodno tržno leto, veljajo dogovorjena prevzemna mesta za dobave v navedenem tržnem letu še naprej. Panožni sporazumi lahko odstopajo od te določbe.

TOČKA VI

1. V dobavnih pogodbah se določi, da se vsebnost sladkorja ugotavlja z uporabo polarimetrične metode ali druge metode, o kateri soglašata obe stranki, da se tako upošteva tehnološki razvoj. Vzorec sladkorne pese se odvzame ob prevzemu.
2. Panožni sporazumi lahko določajo, da se vzorci odvezamejo v kateri od drugih faz. V teh primerih se v dobavni pogodbi določi možnost popravka, da se nadomesti vsak padeč vsebnosti sladkorja med prevzemom in odvzemanjem vzorca.

TOČKA VII

V dobavnih pogodbah se določi, da se bruto in tara teža ter vsebnost sladkorja določijo po postopku, o katerem se:

- (a) skupaj dogovorita podjetje za proizvodnjo sladkorja in združenje proizvajalcev sladkorne pese, če tako določa panožni sporazum;
- (b) dogovori podjetje za proizvodnjo sladkorja pod nadzorom združenja proizvajalcev sladkorne pese;
- (c) dogovori podjetje za proizvodnjo sladkorja pod nadzorom izvedenca, ki ga je priznala zadevna država članica, pod pogojem, da zadevne stroške krije prodajalec sladkorne pese.

TOČKA VIII

1. Dobavne pogodbe od podjetij za proizvodnjo sladkorja zahtevajo, naj za celotno količino dobavljene sladkorne pese opravijo eno ali več navedenega:
 - (a) prodajalcu sladkorne pese brezplačno vrnejo sveže rezance iz tovara dobavljene sladkorne pese, franko tovarna;
 - (b) prodajalcu sladkorne pese brezplačno vrnejo del teh rezancev, stisnjenih, posušenih ali melasiranih, franko tovarna;
 - (c) prodajalcu sladkorne pese vrnejo rezance, stisnjene ali posušene, franko tovarna; v tem primeru lahko podjetje za proizvodnjo sladkorja zahteva, naj prodajalec sladkorne pese plača stroške stiskanja ali sušenja;
 - (d) prodajalcu sladkorne pese plačajo nadomestilo, pri čemer se upošteva možnost prodaje zadevnih rezancev.
2. Če se deli celotne količine dobavljene sladkorne pese obravnavajo različno, se v dobavni pogodbi določi več kot ena obveznost iz odstavka 1.
3. Panožni sporazumi lahko določijo, da se rezanci dobavijo na stopnji, ki ni navedena v točkah (a), (b) in (c) odstavka 1.

TOČKA IX

V dobavnih pogodbah se določi rok za vsa predplačila in plačila nabavne cene za sladkorno peso.

TOČKA X

Če so v dobavnih pogodbah določena pravila glede zadev, ki jih obravnava ta priloga, ali če vsebujejo določbe, ki urejajo druge zadeve, te določbe in njihovi učinki ne smejo biti v nasprotju s to prilogo.

TOČKA XI

1. Panožni sporazumi, navedeni v točki 6 oddelka A dela II Priloge II, vsebujejo arbitražno klavzulo.
2. V panožnih sporazumih se lahko določi standardna oblika dobavnih pogodb, združljiva s to uredbo in predpisi Unije.
3. Kadar panožni sporazumi na ravni Unije na regionalni ali lokalni ravni določajo pravila, ki pokrivajo zadeve, ki jih ureja ta uredba, ali vsebujejo določbe, ki urejajo druge zadeve, te določbe in učinki ne smejo biti v nasprotju s to prilogo.
4. Sporazumi iz odstavka 3 določajo zlasti:
 - (a) pretvorbeno lestvico iz točke II(4);
 - (b) pravila o izbiri in dobavi semen sort sladkorne pese za pridelavo;
 - (c) minimalno dovoljeno vsebnost sladkorja sladkorne pese, ki bo dobavljena;

- (d) zahtevo za posvetovanje med podjetjem za proizvodnjo sladkorja in predstavniki prodajalcev sladkorne pese, preden se določi dan za dobavo sladkorne pese;
 - (e) plačilo premij prodajalcem sladkorne pese za zgodnjo ali pozno dobavo;
 - (f) podrobnosti o pogojih in stroških v zvezi z rezanci iz točke VIII;
 - (g) odstranitev rezancev, ki jo opravi prodajalec sladkorne pese;
 - (h) pravila o prilagoditvi cen v primeru sklenitve večletnih pogodb;
 - (i) pravila o vzorčenju in metodah za določanje bruto in tara teže ter vsebnosti sladkorja.
-

PRILOGA XI

ODKUPNI POGOJI ZA SLADKORNO PESO V OBDOBJU IZ ČLENA 124

TOČKA II

1. Dobavne pogodbe se sklenejo v pisni obliki za določeno količino sladkorne pese iz kvote.
2. Dobavne pogodbe določajo, ali je mogoče dobaviti dodatno količino sladkorne pese in pod katerimi pogoji.

TOČKA III

1. V dobavnih pogodbah se navedejo odkupne cene za količine sladkorne pese iz točke (a) in po potrebi iz točke (b) člena 127(2). Za količine iz točke (a) člena 127(2) navedene cene ne smejo biti nižje od najnižje cene sladkorne pese iz kvote, navedene v členu 135.
2. V dobavnih pogodbah je navedena določena vsebnost sladkorja za sladkorno peso. Vključevati morajo pretvorbena lestvico, ki prikazuje različne vsebnosti sladkorja in faktorje za pretvorbo dobavljenih količin sladkorne pese v količine, ki ustrezajo vsebnosti sladkorja, navedeni v dobavni pogodbi.

Pretvorbena lestvica temelji na donosih, ki ustrezajo različnim vsebnostim sladkorja.

3. Kadar prodajalec sladkorne pese s podjetjem za proizvodnjo sladkorja podpiše dobavno pogodbo za dobavo sladkorne pese, kot je navedeno v točki (a) člena 127(2), se vse dobave tega prodajalca, pretvorjene v skladu z odstavkom 2 te točke, do količine sladkorne pese, določene v dobavni pogodbi, štejejo za dobave v smislu točke (a) člena 127(2).
4. Podjetja za proizvodnjo sladkorja, ki proizvajajo količino sladkorja, nižjo od njihove kvote za sladkorno peso, za katero so podpisala predsetvene dobavne pogodbe v okviru točke (a) člena 127(2), razporedijo količino sladkorne pese, ki ustreza razliki proizvodnje do višine njihove kvote, med prodajalce sladkorne pese, s katerimi so podpisala predsetvene dobavne pogodbe v smislu točke (a) člena 127(2).

Panožni sporazumi lahko odstopajo od te določbe.

TOČKA III

1. Dobavne pogodbe vsebujejo določbe v zvezi s časovno razporeditvijo in običajnim trajanjem dobav sladkorne pese.
2. Določbe iz odstavka 1 so določbe, ki so se uporabljale v predhodnem tržnem letu, upoštevajoč višino dejanske proizvodnje. Panožni sporazumi lahko od teh določb odstopajo.

TOČKA IV

1. V dobavnih pogodbah se določijo zbirni centri za sladkorno peso.
2. Če so prodajalci sladkorne pese in podjetja za proizvodnjo sladkorja že sklenili dobavno pogodbo za predhodno tržno leto, veljajo dogovorjeni zbirni centri za dobave v navedenem tržnem letu še naprej. Panožni sporazumi lahko odstopajo od te določbe.
3. V dobavnih pogodbah se določi, da stroške nakladanja in prevoza z zbirnih mest nosi podjetje za proizvodnjo sladkorja, v skladu s posebnimi sporazumi, ki temeljijo na lokalnih pravilih ali praksah, ki so se uporabljali pred predhodnim tržnim letom.
4. Na Danskem, na Irskem, v Grčiji, Španiji, Portugalskem, Finskem in v Združenem kraljestvu, kjer se sladkorna pesa dobavlja franko tovarna, se v dobavni pogodbi določi, da podjetja za proizvodnjo sladkorja prispevajo k stroškom nakladanja in prevoza, ter navede odstotek ali višina zneska.

TOČKA V

1. V dobavnih pogodbah se določijo prevzemna mesta za sladkorno peso.
2. Kadar prodajalci sladkorne pese in podjetja za proizvodnjo sladkorja že sklenejo dobavno pogodbo za predhodno tržno leto, veljajo dogovorjena prevzemna mesta za dobave v navedenem tržnem letu še naprej. Panožni sporazumi lahko odstopajo od te določbe.

TOČKA VI

1. V dobavni pogodbi se določi, da se vsebnost sladkorja ugotavlja z uporabo polarimetrične metode. Vzorec sladkorne pese se odvzame ob prevzemu.
2. Panožni sporazumi lahko določajo, da se vzorci od vzamejo v kateri od drugih faz. V teh primerih se v dobavni pogodbi določi možnost popravka, da se nadomesti kakršen koli padec vsebnosti sladkorja med prevzemom in odvzemom vzorca.

TOČKA VII

V dobavnih pogodbah se določi, da se bruto in tara teža ter vsebnost sladkorja določijo po enem izmed naslednjih postopkov:

- (a) združeno, s sodelovanjem med podjetjem za proizvodnjo sladkorja in združenjem proizvajalcev sladkorne pese, če tako predvideva panožni sporazum;
- (b) podjetje za proizvodnjo sladkorja pod nadzorom združenja proizvajalcev sladkorne pese;
- (c) podjetje za proizvodnjo sladkorja pod nadzorom izvedenca, ki ga je priznala zadevna država članica, pod pogojem, da zadevne stroške krije prodajalec sladkorne pese.

TOČKA VIII

1. Dobavne pogodbe od podjetij za proizvodnjo sladkorja zahtevajo, naj za celotno količino dobavljene sladkorne pese opravijo eno ali več od navedenega:
 - (a) prodajalcu sladkorne pese brezplačno vrnejo sveže rezance iz tovara dobavljene sladkorne pese, franko tovarna;
 - (b) prodajalcu sladkorne pese brezplačno vrnejo del teh rezancev, stisnjenih, posušenih ali posušenih in melasiranih, franko tovarna;
 - (c) prodajalcu sladkorne pese vrnejo rezance, stisnjene ali posušene, franko tovarna; v tem primeru lahko podjetje za proizvodnjo sladkorja zahteva, naj prodajalec sladkorne pese plača stroške stiskanja ali sušenja;
 - (d) prodajalcu sladkorne pese plačajo nadomestilo, pri čemer se upošteva možnost prodaje zadevnih rezancev.
2. Če se deli celotne količine dobavljene sladkorne pese obravnavajo različno, se v dobavni pogodbi določi več kot ena obveznost iz prvega pododstavka.
3. Panožni sporazumi lahko določijo, da se rezanci dobavijo na stopnji, ki ni navedena v točkah (a), (b) in (c) odstavka 1.

TOČKA IX

1. V dobavnih pogodbah se določi rok za vsa predplačila in plačila nabavne cene za sladkorno peso.
2. Rok iz odstavka 1 je rok, ki je veljal v predhodnem tržnem letu. Panožni sporazumi lahko odstopajo od te določbe.

TOČKA X

Če so v dobavnih pogodbah določena pravila glede zadev, ki jih obravnava ta priloga, ali če vsebujejo določbe, ki urejajo druge zadeve, te določbe in njihovi učinki ne smejo biti v nasprotju s to prilogo.

TOČKA XI

1. Panožni sporazumi, navedeni v točki 6 oddelka A dela II Priloge II, predvidevajo arbitražno klavzulo.
2. Kadar panožni sporazumi na ravni Unije na regionalni ali lokalni ravni določajo pravila, ki pokrivajo zadeve, ki jih ureja ta uredba, ali vsebujejo določbe, ki urejajo druge zadeve, te določbe in učinki ne smejo biti v nasprotju s to prilogo.

3. Sporazumi iz odstavka 2 določajo zlasti:

- (a) pravila o dodelitvi količin sladkorne pese, za katere se podjetja za proizvodnjo sladkorja še pred setvijo odločijo, da jih bodo kupila za proizvodnjo sladkorja v okviru omejitev kvote, prodajalcem sladkorne pese;
- (b) pravila o porazdelitvi iz točke II(4);
- (c) pretvorbena lestvica iz točke II(2);
- (d) pravila o izbiri in dobavi semen sort sladkorne pese za pridelavo;
- (e) minimalno dovoljeno vsebnost sladkorja sladkorne pese, ki bo dobavljena;
- (f) zahtevo za posvetovanje med podjetjem za proizvodnjo sladkorja in predstavniki prodajalcev sladkorne pese, preden se določi dan za dobavo sladkorne pese;
- (g) plačilo premij prodajalcem sladkorne pese za zgodnjo ali pozno dobavo;
- (h) podrobnosti v zvezi:
 - (i) z delom rezancev iz točke VIII(1)(b);
 - (ii) s stroški iz točke VIII(1)(c);
 - (iii) z nadomestilom iz točke VIII(1)(d);
- (i) odstranitev rezancev, ki jo opravi prodajalec sladkorne pese;
- (j) brez poseganja v člen 135, pravila o načinu porazdelitve razlik med referenčnim pragom in dejansko prodajno ceno za sladkor med podjetje za proizvodnjo sladkorja in prodajalce sladkorne pese.

TOČKA XII

Če v panožnem sporazumu ni določeno, kako naj se med prodajalce sladkorne pese porazdelijo količine sladkorne pese, namenjene za proizvodnjo sladkorja v okviru kvote, za katere podjetje za proizvodnjo sladkorja ponudi odkup pred setvijo, lahko zadevna država članica sama določi pravila za takšno porazdelitev.

Ta pravila lahko tradicionalnim prodajalcem, ki sladkorno peso prodajajo zadrugam, dajo tudi pravico do dobav, ki je ne bi imeli, če bi bili v te zadruge vključeni.

PRILOGA XII

NACIONALNE IN REGIONALNE KVOTE ZA PROIZVODNJO SLADKORJA, IZOGLUKOZE IN INULINSKEGA SIRUPA IZ ČLENA 136

Države članice ali regije (1)	Sladkor (2)	Izoglukoza (3)	(v tonah)
			Inulinski sirup (4)
Belgija	676 235,0	114 580,2	0
Bolgarija	0	89 198,0	
Češka	372 459,3		
Danska	372 383,0		
Nemčija	2 898 255,7	56 638,2	
Irska	0		
Grčija	158 702,0	0	
Španija	498 480,2	53 810,2	
Francija (matična Francija)	3 004 811,15		0
Francoski čezmorski departmaji	432 220,05		
Hrvaška	192 877,0		
Italija	508 379,0	32 492,5	
Latvija	0		
Litva	90 252,0		
Madžarska	105 420,0	250 265,8	
Nizozemska	804 888,0	0	0
Avstrija	351 027,4		
Poljska	1 405 608,1	42 861,4	
Portugalska (celinska)	0	12 500,0	
Avtonomna regija Azori	9 953,0		
Romunija	104 688,8	0	
Slovenija	0		
Slovaška	112 319,5	68 094,5	
Finska	80 999,0	0	
Švedska	293 186,0		
Združeno kraljestvo	1 056 474,0	0	
SKUPAJ	13 529 618,2	720 440,8	0

PRILOGA XIII

PODROBNA PRAVILA O PRENOSU KVOT SLADKORJA ALI IZOGLUKOZE V SKLADU S ČLENOM 138

TOČKA I

V tej prilogi:

- (a) „združitev podjetij“ pomeni združitev dveh ali več podjetij v eno samo podjetje;
- (b) „prenos podjetja“ pomeni prenos ali prevzem premoženja podjetja, ki so mu bile dodeljene kvote, na eno ali več podjetij;
- (c) „prenos tovarne“ pomeni prenos lastništva tehnične enote, vključno z vso opremo, ki je potrebna za izdelavo zadevnega proizvoda, na eno ali več podjetij, česar posledica je delni ali popolni prevzem proizvodnje podjetja, ki prenaša lastništvo;
- (d) „zakup tovarne“ pomeni zakupno pogodbo tehnične enote, vključno z vso opremo, ki je potrebna za proizvodnjo sladkorja, sklenjeno za uporabo te tovarne za najmanj tri zaporedna tržna leta, pri čemer stranki soglašata, da ne bo prekinjena pred koncem tretjega tržnega leta, s podjetjem, ki ima sedež v isti državi članici kakor zadevna tovarna, če se podjetje, ki je zakupilo zadevno tovarno, po uveljavitvi zakupa lahko šteje za podjetje, ki proizvaja izključno sladkor glede na svojo celotno proizvodnjo.

TOČKA II

1. Brez poseganja v odstavek 2 se pri združitvi ali prenosu podjetij za proizvodnjo sladkorja ali prenosu tovarn za proizvodnjo sladkorja kvote prilagodijo, kot sledi:
 - (a) pri združitvi podjetij za proizvodnjo sladkorja države članice podjetju, nastalemu z združitvijo, dodelijo kvoto, ki je enaka vsoti kvot, dodeljenih zadevnim podjetjem za proizvodnjo sladkorja pred združitvijo;
 - (b) pri prenosu podjetja za proizvodnjo sladkorja država članica dodeli kvoto prenesenega podjetja prevzemnemu podjetju za proizvodnjo sladkorja ali, če gre za več prevzemnih podjetij, se kvota dodeli sorazmerno z obsegom proizvodnje sladkorja, ki jo je prevzelo vsako podjetje;
 - (c) pri prenosu tovarne za proizvodnjo sladkorja država članica zniža kvoto podjetja, ki prenaša lastništvo tovarne, in poviša kvoto podjetja ali podjetij za proizvodnjo sladkorja, ki zadevno tovarno kupuje oziroma kupujejo, v višini odštete količine, sorazmerno z obsegom prevzete proizvodnje.
2. Če več pridelovalcev sladkorne pese ali sladkornega trsa, na katere neposredno vpliva eden izmed postopkov iz odstavka 1, izrecno izrazi pripravljenost za dobavo sladkorne pese ali sladkornega trsa podjetju za proizvodnjo sladkorja, ki ni udeleženo pri teh postopkih, lahko država članica dodeli kvoto na podlagi obsega proizvodnje, ki ga prevzame podjetje, kateremu nameravajo pridelovalci dobavljati sladkorno peso ali sladkorni trs.
3. Pri zapiranju, v okoliščinah, ki ne ustrezajo okoliščinam iz odstavka 1:
 - (a) podjetja za proizvodnjo sladkorja;
 - (b) ene ali več tovarn podjetja za proizvodnjo sladkorja,

lahko država članica dodeli del kvot, povezanih s takim zapiranjem, enemu ali več podjetjem za proizvodnjo sladkorja.

Tudi v primeru iz točke (b) predhodnega pododstavka, če nekateri od zadevnih pridelovalcev izrecno izrazijo svojo pripravljenost za dobavo sladkorne pese ali sladkornega trsa določenemu podjetju za proizvodnjo sladkorja, lahko država članica dodeli delež kvot, ki ustrezajo zadevnim sladkorni pesi in sladkornemu trsu, podjetju, ki mu nameravajo dobavljati zadevne proizvode.

4. Pri sklicevanju na odstopanje iz člena 127(5) lahko zadevna država članica od zadevnih pridelovalcev sladkorne pese in od podjetij za proizvodnjo sladkorja zahteva, naj v svoje panožne sporazume vključijo posebne klavzule, ki državi članici omogočijo uporabo odstavkov 2 in 3 te točke.

5. Pri zakupu tovarne v lasti podjetja za proizvodnjo sladkorja lahko država članica zmanjša kvote podjetja, ki daje tovarno v zakup, in dodeli del, za katerega je bila zmanjšana kvota, tistemu podjetju, ki je vzelo tovarno v zakup, da bi v njej proizvajalo sladkor.

Če je zakupna pogodba prekinjena v treh tržnih letih iz točke I(d), država članica za nazaj razveljavi prilagoditev kvot iz prvega pododstavka te točke od datuma, ko je začel veljati zakup. Če se zakupna pogodba prekine zaradi višje sile, država članica ni dolžna razveljaviti prilagoditve.

6. Če podjetje za proizvodnjo sladkorja ne more več zagotoviti izpolnjevanja svojih obveznosti do pridelovalcev sladkorne pese ali sladkornega trsa skladno z zakonodajo Unije in če so to preverili pristojni organi zadevne države članice, lahko država članica za eno ali več tržnih let del zadevnih kvot dodeli enemu ali več podjetjem za proizvodnjo sladkorja, sorazmerno z obsegom proizvodnje, ki jo prevzemajo.
7. Kadar država članica odobri podjetju za proizvodnjo sladkorja cenovna in prodajna jamstva za predelavo sladkorne pese v etilni alkohol, lahko država članica v dogovoru z navedenim podjetjem in zadevnimi pridelovalci sladkorne pese za eno ali več tržnih let dodeli celotno kvoto ali njen del za proizvodnjo sladkorja enemu ali več drugim podjetjem.

TOČKA III

Pri združitvi ali prenosu podjetij za proizvodnjo izoglukoze ali prenosu tovarne za proizvodnjo izoglukoze lahko država članica zadevne kvote za proizvodnjo izoglukoze dodeli enemu ali več drugim podjetjem ne glede na to, ali imajo proizvodno kvoto ali ne.

TOČKA IV

Ukrepi, sprejeti v skladu s točkama II in III, začnejo učinkovati le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) upoštevani so interesi vseh zadevnih strani;
- (b) zadevna država članica meni, da bodo ukrepi najverjetneje izboljšali strukturo sektorjev za pridelavo sladkorne pese, sladkornega trsa in proizvodnjo sladkorja;
- (c) ukrepi zadevajo podjetja s sedežem na istem ozemlju, za katero je kvota določena v Prilogi XII.

TOČKA V

Če do združitve ali prenosa pride med 1. oktobrom in 30. aprilom naslednjega leta, začnejo ukrepi iz točk II in III učinkovati v tekočem tržnem letu.

Če do združitve ali prenosa pride med 1. majem in 30. septembrom istega leta, začnejo ukrepi iz točk II in III veljati v naslednjem tržnem letu.

TOČKA VI

Kadar se uporabita točki II in III, države članice obvestijo Komisijo o prilagojenih kvotah najpozneje v 15 dneh po preteku obdobja iz točke V.

PRILOGA XIV

KORELACIJSKA TABELA IZ ČLENA 230

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 1	člen 1	—
člen 2(1)	člen 3(1) in (2)	—
člen 2(2)(a) in (b)	—	—
člen 2(2)(c)	člen 15(1)(a)	—
člen 3	člen 6	—
člen 4	—	—
člen 5, prvi odstavek	—	—
člen 5, drugi odstavek, prvi del	člen 3(4)	—
člen 5, drugi odstavek, drugi del	—	—
člen 5, tretji odstavek	člen 5(a)	—
člen 6	—	—
člen 7	člen 9	—
člen 8	člen 7	—
člen 9	člen 126	—
člen 10	člen 11	—
člen 11	člen 12	—
člen 12	člen 13	—
člen 13	člen 14 (1)	—
člen 14 (črtan)	—	—
člen 15 (črtan)	—	—
člen 16 (črtan)	—	—
člen 17 (črtan)	—	—
člen 18(1) do(4)	člen 15(2) (1)	—
člen 18(5)	—	—
člen 19 (črtan)	—	—
člen 20 (črtan)	—	—
člen 21 (črtan)	—	—
člen 22 (črtan)	—	—
člen 23 (črtan)	—	—
člen 24 (črtan)	—	—
člen 25	člen 16(1)	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 26	—	—
člen 27	—	—
člen 28	—	—
člen 29	—	—
člen 30 (črtan)	—	—
člen 31	člen 17	—
člen 32	—	—
člen 33	[člen 18]	—
člen 34	[člen 18]	—
člen 35 (črtan)	—	—
člen 36 (črtan)	—	—
člen 37	[člen 18]	—
člen 38	[člen 18]	—
člen 39	[člen 19(3)]	—
člen 40	[člen 19(5)(a) in člen 20(o)(iii)]	—
člen 41	—	—
člen 42(1)	člen 10	—
člen 42(2)	člen 20(u)	—
člen 43(a) do (f), (i), (j) in (l)	člena 19 in 20	—
člen 43(g), (h) in (k)	—	—
člen 44	člen 220(1)(a), (2) in (3)	—
člen 45	člen 220(1)(b), (2) in (3)	—
člen 46(1)	člen 220(5)	—
člen 46(2)	člen 220(6)	—
člen 47	člen 219	—
člen 48	člen 219	—
člen 49	člen 135 (1)	—
člen 50	člena 125 in 127	—
člen 51	člen 128 (1)	—
člen 52	člen 130	—
člen 52a	—	—
člen 53(a)	člen 132(c)	—
člen 53(b)	člen 130(2)	—
člen 53(c)	člen 130(6)	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 54	člen 166	—
člen 55	— ⁽²⁾	—
člen 56	člen 136	—
člen 57	člen 137	—
člen 58	—	—
člen 59	—	—
člen 60	člen 138	—
člen 61	člen 139	—
člen 62	člen 140	—
člen 63	člen 141	—
člen 64(1)	člen 142(1)	—
člen 64(2) in(3)	člen 142(2) ⁽¹⁾	—
člen 65	— ⁽²⁾	—
člen 66	—	—
člen 67	—	—
člen 68	—	—
člen 69	—	—
člen 70	—	—
člen 71	—	—
člen 72	—	—
člen 73	—	—
člen 74	—	—
člen 75	—	—
člen 76	—	—
člen 77	—	—
člen 78	—	—
člen 79	—	—
člen 80	—	—
člen 81	—	—
člen 82	—	—
člen 83	—	—
člen 84	—	—
člen 84a	—	—
člen 85(a)	člen 143(1) in člen 144(a)	—
člen 85(b)	člen 144(j)	—

Uredba (ES) št. 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 85(c)	člen 144(i)	—
člen 85(d)	—	—
člen 85a	— ⁽¹⁾	—
člen 85b	— ⁽¹⁾	—
člen 85c	— ⁽¹⁾	—
člen 85d	— ⁽¹⁾	—
člen 85e	— ⁽¹⁾	—
člen 85f	— ⁽¹⁾	—
člen 85g	— ⁽¹⁾	—
člen 85h	— ⁽¹⁾	—
člen 85i	— ⁽¹⁾	—
člen 85j	— ⁽¹⁾	—
člen 85k	— ⁽¹⁾	—
člen 85l	— ⁽¹⁾	—
člen 85m	— ⁽¹⁾	—
člen 85n	— ⁽¹⁾	—
člen 85o	—	—
člen 85p	—	—
člen 85q	—	—
člen 85r	—	—
člen 85s	—	—
člen 85t	—	—
člen 85u	—	—
člen 85v	—	—
člen 85w	—	—
člen 85x	—	—
člen 86 (črtan)	—	—
člen 87 (črtan)	—	—
člen 88 (črtan)	—	—
člen 89 (črtan)	—	—
člen 90 (črtan)	—	—
člen 91	—	—
člen 92	—	—
člen 93	—	—
člen 94	—	—
člen 94a	—	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 95	—	—
člen 95a	—	—
člen 96 (črtan)	—	—
člen 97	člen 129 (1)	—
člen 98	— (1)	—
člen 99	—	—
člen 100	—	—
člen 101 (črtan)	—	—
člen 102	člen 26 (1)	—
člen 102(2)	člen 217	—
člen 102a	člen 58	—
člen 103	členi 29, 30 in 31	—
člen 103a	—	—
člen 103b	člen 32	—
člen 103c	člen 33	—
člen 103d	člen 34	—
člen 103e	člen 35	—
člen 103f	člen 36	—
člen 103g	člen 37(a) in člen 38(b)	—
člen 103ga	člen 23	—
člen 103ga(7)	člen 217	—
člen 103h(a) do (e)	člena 37 in 38	—
člen 103h(f)	člena 24 in 25	—
člen 103i	člen 39	—
člen 103j	člen 40	—
člen 103k	člen 41	—
člen 103l	člen 42	—
člen 103m	člen 43	—
člen 103n	člen 44	—
člen 103n(4)	člen 212	—
člen 103o	—	—
člen 103p	člen 45	—
člen 103q	člen 46	—
člen 103r	člen 47	—
člen 103s	člen 48	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 103t	člen 49	—
člen 103u(1)(a)	člen 50	—
člen 103u(1)(b)	člen 51	—
člen 103u(2) do (5)	člen 52	—
člen 103v	člen 50	—
člen 103w	—	—
člen 103x	—	—
člen 103y	—	—
člen 103z	—	—
člen 103za	člena 53 in 54	—
člen 104	—	—
člen 105(1)	člen 55(1)	—
člen 105(2)	člen 215	—
člen 106	člen 55(4)	—
člen 107	člen 55(3)	—
člen 108(1)	člen 55(2)	—
člen 108(2)	—	—
člen 109, prvi stavek	člen 55(1), zadnji stavek	—
člen 110	člena 56 in 57	—
člen 111	—	—
člen 112	—	—
člen 113(1)	člen 75(1)(a) do (e) in (2)	—
člen 113(2)	člen 75(5)	—
člen 113(3), prvi pododstavek	člen 74	—
člen 113(3), drugi pododstavek	—	člen 89
člen 113a(1) do (3)	člen 76	—
člen 113a(4)	— ⁽¹⁾	člen 89
člen 113b	člen 75(3)	—
člen 113c	člen 167	—
člen 113d(1), prvi pododstavek	člen 78(1) in (2)	—
člen 113d(1), drugi pododstavek	Priloga VII, del II(1)	—
člen 113d(2)	člen 78(3)	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 113d(3)	člen 82	—
člen 114	člen 78(1) ⁽¹⁾	—
člen 115	člen 78(1), člen 75(1)(h)	—
člen 116	člen 78(1), člen 75(1)(f) in (g)	—
člen 117	člen 77	—
člen 118	člen 78(1)	—
člen 118a	člen 92	—
člen 118b	člen 93	—
člen 118c	člen 94	—
člen 118d(1)	člen 94(3)	—
člen 118d(2) in (3)	[člen 109(3)]	—
člen 118e	člen 95	—
člen 118f	člen 96	—
člen 118g	člen 97	—
člen 118h	člen 98	—
člen 118i	člen 99	—
člen 118j	člen 100	—
člen 118k	člen 101	—
člen 118l	člen 102	—
člen 118m	člen 103	—
člen 118n	člen 104	—
člen 118o	—	—
člen 118p	—	—
člen 118q	člen 105	—
člen 118r	člen 106	—
člen 118s	člen 107	—
člen 118t	člen 108	—
člen 118u	člen 112	—
člen 118v	člen 113	—
člen 118w	člen 117	—
člen 118x	člen 118	—
člen 118y	člen 119	—
člen 118z	člen 120	—
člen 118za	člen 121	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 118zb	—	—
člen 119	—	—
člen 120	—	—
člen 120a	člen 81	—
člen 120b	—	—
člen 120c	člen 80	—
člen 120d, prvi pododstavek	člen 83(2)	—
člen 120d, drugi pododstavek	[člen 223]	—
člen 120e(1)	člen 75(3) in (4)	—
člen 120e(2)	člen 83(3) in (4)	—
člen 120f	člen 80(3)	—
člen 120g	člen 80(5) in člen 91(c)	—
člen 121(a)(i)	člen 75(2)	—
člen 121(a)(ii)	člen 75(3)	—
člen 121(a)(iii)	člen 89	—
člen 121(a)(iv)	člen 75(2) in člen 91(b)	—
člen 121(b)	člen 91(a), člen 78(3)	—
člen 121(c)(i)	člen 91(a)	—
člen 121(c)(ii) in (iii)	člen 91(d)	—
člen 121(c)(iv)	[člen 223]	—
člen 121(d)(i)	člen 78(1)	—
člen 121(d)(ii) do (v) in (vii)	člen 75(2) in (3)	—
člen 121(d)(vi)	člen 89	—
člen 121(e)(i)	člen 78(1)	—
člen 121(e)(ii) do (v), (vii)	člen 75(2) in (3)	—
člen 121(e)(vi)	člen 75(2)	—
člen 121(f)(i)	člen 78(1)	—
člen 121(f)(ii), (iii) in (v)	člen 75(3)	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 121(f)(iv) in (vii)	člen 91(g)	—
člen 121(f)(vi)	[člen 223]	—
člen 121(g)	člen 75(3)	—
člen 121(h)	člen 91(d)	—
člen 121(i)	—	—
člen 121(j)(i)	člen 75(3)	—
člen 121(j)(ii)	—	—
člen 121(k)	člen 122	—
člen 121(l)	členi 114, 115 in 116	—
člen 121(m)	člen 122	—
člen 121, drugi odstavek	člen 78(3)	—
člen 121, tretji odstavek	člen 75(3) in (4)	—
člen 121, četrti odstavek, (a) do (f)	člen 75(3)	—
člen 121, četrti odstavek, (g)	člen 75(3)(m)	—
člen 121, četrti odstavek, (h)	člen 80(4)	—
člen 122	člen 152	—
člen 123	člen 157	—
člen 124	—	—
člen 125	—	—
člen 125a	člen 153	—
člen 125b	člen 154	—
člen 125c	člen 156	—
člen 125d	člen 155	—
člen 125e	—	—
člen 125f	člen 164	—
člen 125g	člen 164(6)	—
člen 125h	člen 175(d)	—
člen 125i	člen 165	—
člen 125j	člen 164	—
člen 125k	člen 158	—
člen 125l	člen 164	—
člen 125m	člen 164(6) [in člen 175(d)]	—
člen 125n	člen 165	—
člen 125o	člena 154 in 158	—

Uredba (ES) št. 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 126	člen 165	—
člen 126a(1), (3) in (4)	člen 161	—
člen 126a(2)	člen 156(2)	—
člen 126b	člen 157(3)	—
člen 126c	člen 149	—
člen 126d	člen 150	—
člen 126e	člen 173(2) in člen 174(2)	—
člen 127	člen 173	—
člen 128	—	—
člen 129	—	—
člen 130	člen 176(1)	—
člen 131	člen 176(2)	—
člen 132	člen 176(3)	—
člen 133	[člen 177(2)(e)]	—
člen 133a(1)	člen 181	—
člen 133a(2)	člen 191	—
člen 134	člena 177 in 178	—
člen 135	—	—
člen 136	[člen 180]	—
člen 137	[člen 180]	—
člen 138	[člen 180]	—
člen 139	[člen 180]	—
člen 140	[člen 180]	—
člen 140a	člen 181	—
člen 141	člen 182	—
člen 142	člen 193	—
člen 143	člen 180	—
člen 144	člen 184	—
člen 145	člen 187(a)	—
člen 146(1)	—	—
člen 146(2)	člen 185	—
člen 147	—	—
člen 148	člen 187	—
člen 149	[člen 180]	—
člen 150	[člen 180]	—
člen 151	[člen 180]	—

Uredba (ES) št. 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 152	[člen 180]	—
člen 153	člen 192	—
člen 154	—	—
člen 155	—	—
člen 156	člen 192(5)	—
člen 157	člen 189	—
člen 158	člen 190	—
člen 158a	člen 90	—
člen 159	člen 194	—
člen 160	člen 195	—
člen 161	členi 176, 177, 178 in 179	—
člen 162	člen 196	—
člen 163	člen 197	—
člen 164(1)	člen 198(1)	—
člen 164(2) do (4)	člen 198(2) ⁽¹⁾	—
člen 165	— ⁽¹⁾	—
člen 166	— ⁽¹⁾	—
člen 167	člen 199	—
člen 168	člen 200	—
člen 169	člen 201	—
člen 170	člena 202 in 203	—
člen 171	člen 184	—
člen 172	[člen 186(2)]	—
člen 173	—	—
člen 174	člen 205	—
člen 175	člen 206	—
člen 176	člen 209	—
člen 176a	člen 210	—
člen 177	člen 210	—
člen 177a	člen 210	—
člen 178	člen 164	—
člen 179	člen 210(7)	—
člen 180	člen 211	—
člen 181	člen 211	—
člen 182(1)	člen 213	—
člen 182(2)	—	—
člen 182(3), tretji pododstavek	člen 214	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 182(3), prvi, drugi in četrty pododstavek	—	—
člen 182(4) do (7)	—	—
člen 182a	člen 216	—
člen 183	—	—
člen 184(1)	—	—
člen 184(2)	člen 225(a)	—
člen 184(3) do (8)	—	—
člen 184(9)	člen 225(b)	—
člen 185	—	—
185a	člen 145	—
člen 185b	člen 223	—
člen 185c	člen 147	—
člen 185d	člen 146	—
člen 185e	člen 151	—
člen 185f	člen 148	—
člen 186	člen 219	—
člen 187	člen 219	—
člen 188	člen 219	—
člen 188a(1) in (2)	— ⁽¹⁾	—
člen 188a(3) in (4)	—	—
člen 188a(5) do (7)	[člen 223]	—
člen 189	[člen 223]	—
člen 190	—	—
člen 190a	—	—
člen 191	člen 221	—
člen 192	člen 223	—
člen 193	—	—
člen 194	—	člena 62 in 64
člen 194a	—	člen 61
člen 195	člen 229	—
člen 196	—	—
člen 196a	člen 227	—
člen 196b	člen 229	—
člen 197	—	—
člen 198	—	—
člen 199	—	—
člen 200	—	—

Uredba (ES) št 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
člen 201	člen 230(1) in (3)	—
člen 202	člen 230(2)	—
člen 203	—	—
člen 203a	člen 231	—
člen 203b	člen 231	—
člen 204	člen 232	—
Priloga I	Priloga I (deli I do XX, XXIV/1)	—
Priloga II	Priloga I (deli XXI do XXIII)	—
Priloga III	Priloga II	—
Priloga IV	Priloga III	—
Priloga V	Priloga IV	—
Priloga VI	Priloga XII	—
Priloga VII	—	—
Priloga VIIa	—	—
Priloga VIIb	—	—
Priloga VIIc	—	—
Priloga VIII	Priloga XIII	—
Priloga IX	— ⁽¹⁾	—
Priloga X	— ⁽¹⁾	—
Priloga Xa	—	—
Priloga Xb	Priloga VI	—
Priloga Xc	—	—
Priloga Xd	—	—
Priloga Xe	—	—
Priloga XI	—	—
Priloga XIa	Priloga VII, del I	—
Priloga XIb	Priloga VII, del II	—
Priloga XII	Priloga VII, del III	—
Priloga XIII	Priloga VII, del IV	—
Priloga XIV.A	Priloga VII, del VI	—
Priloga XIV.B	Priloga VII, del V	—
Priloga XIV.C	Člen 75(2) in (3) ⁽¹⁾	—
Priloga XV	Priloga VII, del VII	—

Uredba (ES) št. 1234/2007	Ta uredba	Uredba (EU) št. 1306/2013
Priloga XVa	Priloga VIII, del I	—
Priloga XVb	Priloga VIII, del II	—
Priloga XVI	Priloga VII, del VIII	—
Priloga XVIa	[člen 173(1)(i)]	—
Priloga XVII	[člen 180]	—
Priloga XVIII	[člen 180]	—
Priloga XIX	—	—
Priloga XX	—	—
Priloga XXI	—	—
Priloga XXII	Priloga XIV	—

(¹) Glej tudi uredbo Sveta, ki se bo sprejela v skladu s členom 43(3) PDEU.

(²) Glej tudi člen 230.

UREDBA (EU) št. 1309/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti tretjega odstavka člena 175,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 26. marca 2010 odobril predlog Komisije, da sproži novo strategijo za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: Strategija Evropa 2020). Ena od treh prednostnih nalog strategije Evropa 2020 je vključujoča rast s krepitvijo vloge in položaja ljudi prek omogočanja visoke stopnje zaposlenosti, vlaganja v spretnosti, zmanjševanja revščine in posodobitve trga dela, usposabljanja in uveljavljanja sistemov socialnega varstva, da bi ljudje lažje predvideli spremembe in jih obvladali ter da bi družba postala bolj vključujoča in povezana. Premagovanje negativnih učinkov globalizacije zahteva tudi ustvarjanje delovnih mest po vsej Uniji ter oblikovanje odločne politike za podpiranje rasti.
- (2) Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) je bil ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ za čas trajanja večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013. ESGP Uniji omogoča, da izkaže solidarnost delavcem, ki so postali presežni zaradi velikih strukturnih sprememb v

svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije in svetovne finančne in gospodarske krize, ter lahko podpira prejemnike na majhnih trgih dela ali v izrednih okoliščinah, zlasti glede kolektivnih vlog, ki vključujejo mala in srednja podjetja, čeprav je število odpustov nižje od običajnega praga za uporabo ESGP.

- (3) V Sporočilu z dne 29. junija 2011 z naslovom „Proračun za strategijo Evropa 2020“ je Komisija priznala vlogo ESGP kot prožnega sklada, ki podpira delavce, ki izgubijo zaposlitev, in jim pomaga, da čim hitreje najdejo drugo zaposlitev. Unija bi morala za čas trajanja večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 nadaljevati z zagotavljanjem posebne enkratne podpore za olajšanje ponovne vključitve presežnih delavcev na trg dela na območjih, sektorjih, ozemljih ali področjih trga dela, ki so jih prizadele hude gospodarske motnje. ESGP bi moral glede na svoj namen, ki je zagotavljanje podpore v nujnih situacijah in nepričakovanih okoliščinah, ostati zunaj večletnega finančnega okvira.
- (4) Področje uporabe Uredbe (ES) št. 1927/2006 je bilo leta 2009 razširjeno z Uredbo (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ kot del Evropskega načrta za oživitve gospodarstva za vključitev delavcev, ki so postali presežni neposredno zaradi svetovne gospodarske in finančne krize. Da se omogoči uporaba ESGP v sedanjih ali prihodnjih kriznih razmerah, bi moralo njegovo področje uporabe zajemati odpuste, ki so posledica resnih gospodarskih motenj kot posledice še vedno trajajoče svetovne finančne in gospodarske krize, ki je predmet Uredbe (ES) št. 546/2009, ali nove svetovne finančne in gospodarske krize.
- (5) Evropski center za spremljanje sprememb s sedežem v Evropski fundaciji za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) v Dublinu Komisiji in državam članicam pomaga pri kvalitativnih in kvantitativnih analizah in s tem pri vrednotenju trendov globalizacije in uporabi ESGP.
- (6) Da bi se ohranila evropska razsežnost ESGP, bi bilo treba vlogo za podporo podati takrat, kadar število odpustov doseže najnižji prag. Vendar pa se na majhnih trgih dela, kot so majhne države članice ali oddaljene regije, ali v izjemnih okoliščinah lahko vloge vložijo za nižje število odpustov.

⁽¹⁾ UL C 143, 22.5.2012, str. 42.⁽²⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 159.⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (UL L 406, 30.12.2006, str. 1).⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (UL L 167, 29.6.2009, str. 26).

- (7) Presežni delavci in samozaposleni delavci, ki so opustile dejavnost, bi morali imeti enak dostop do ESPG ne glede na vrsto pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja. Zato bi bilo treba v tej uredbi delavce, ki so postali presežni, in samozaposlene delavce, ki so opustile dejavnost, šteti za prejemnike sredstev ESPG.
- (8) ESPG bi moral zagotavljati začasno pomoč mladim, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, v regijah, ki so upravičene po pobudi za zaposlovanje mladih, saj so te regije nesorazmerno prizadete zaradi velikega števila odpustov.
- (9) Finančni prispevki iz ESPG bi morali biti prvenstveno usmerjeni k aktivnim ukrepom na trgu dela, katerih cilj je ponovna hitra vključitev prejemnikov v trajnostno zaposlitev v njihovem prvotnem sektorju ali zunaj njega. Zato bi bilo treba omejiti vključevanje denarnih pomoči v usklajeni sveženj prilagojenih storitev. Podjetja bi lahko spodbujali, da bi zagotovila sofinanciranje za ukrepe v okviru ESPG.
- (10) Pri oblikovanju usklajenega svežnja ukrepov aktivne politike trga dela bi morale države članice dati prednost ukrepom, ki bodo znatno prispevali k zaposljivosti prejemnikov. Države članice bi si morale prizadevati za ponovno vključitev v trajnostno zaposlitev čim večjega števila prejemnikov, ki sodelujejo v teh ukrepih, in sicer čim prej v šestmesečnem roku za predložitev končnega poročila o izvajanju finančnega prispevka.
- (11) Države članice bi morale biti pri oblikovanju usklajenega svežnja ukrepov za aktivno politiko zaposlovanja posebej pozorne na prikrajšane prejemnike, vključno z mlajšimi in starejšimi brezposelnimi ter delavci, ki jim preti revščina, saj imajo te skupine zaradi svetovne finančne in gospodarske krize ter globalizacije posebne težave pri ponovnem vstopanju na trg dela.
- (12) Pri izvajanju ESPG bi bilo treba spoštovati in spodbujati načeli enakosti spolov in nediskriminacije, ki sta temeljni vrednoti Unije in zapisani v strategiji Evropa 2020.
- (13) Da bi države članice učinkovito in hitro pomagale prejemnikom, bi se morale čim bolj potruditi za vložitev popolnih vlog za finančni prispevek iz ESPG. Zagotavljanje dodatnih informacij bi moralo biti časovno omejeno.
- (14) V interesu prejemnikov in organov, odgovornih za izvajanje ukrepov, bi morala država članica prosilka ustrezno obveščati vse udeležene v postopku za pridobitev pomoči o stanju vloge.
- (15) Finančni prispevki iz ESPG v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja ne bi smeli nadomestiti podpornih ukrepov, ki so prejemnikom na voljo v okviru skladov Unije ali drugih politik ali programov Unije, ampak bi morali te ukrepe po možnosti dopolnjevati.
- (16) Vključiti bi bilo treba posebne določbe za dejavnosti informiranja in komuniciranja o primerih ESPG in rezultatih.
- (17) Da bi izrazili solidarnost Unije z delavci, ki so postali presežni, in samozaposlenimi osebami, ki so opustile dejavnost, bi bilo kot prispevno stopnjo sofinanciranja treba določiti 60 % stroškov svežnja in njegovega izvajanja.
- (18) Za lažje izvajanje te uredbe bi morali biti odhodki upravičeni od datuma, na katerega začne država članica opravljati prilagojene storitve ali od datuma na katerega ima država članica upravne izdatke za izvajanje ESPG.
- (19) Za zadostitev potrebam, ki nastanejo zlasti v prvih mesecih vsakega leta, ko so možnosti za prerazporeditev iz drugih proračunskih vrstic še posebno majhne, bi bilo treba v letnem proračunskem postopku zagotoviti ustrezen znesek za plačila v proračunski vrstici ESPG.
- (20) Proračunski okvir ESPG določa Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo z dne 2. decembra 2013 o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Medinstitucionalni sporazum).
- (21) V interesu prejemnikov bi morala biti finančna pomoč na voljo čim hitreje in učinkoviteje. Države članice in institucije Unije, vključene v proces odločanja o ESPG, bi si morale čim bolj prizadevati za skrajšanje obravnave in poenostavitev postopkov, da bi zagotovile nemoteno in hitro sprejemanje odločitev o uporabi ESPG.
- (22) Kadar se podjetje zapre, se lahko delavcem, ki so postali presežni, pomaga, da prevzamejo nekatere ali vse dejavnosti, država članica, v kateri se nahaja podjetje, pa lahko vnaprej nakaže nujno potrebna sredstva, da jim to omogoči.

⁽¹⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1

(23) Da se Evropskemu parlamentu omogoči politični nadzor, Komisiji pa stalno spremljanje rezultatov, pridobljenih s pomočjo iz ESPG, bi morale države članice pravočasno predložiti končno poročilo o izvajanju ESPG.

(24) Države članice bi morale ohraniti pristojnost za izvrševanje finančnega prispevka ter upravljanje in nadzor ukrepov, ki se financirajo s sredstvi Unije, v skladu z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (finančna uredba) ⁽¹⁾. Države članice bi morale upravičiti uporabo finančnega prispevka, prejetega iz ESPG. Ker je obdobje izvajanja dejavnosti ESPG kratko, bi se morala pri obveznostih poročanja odražati posebna narava pomoči iz ESPG. Zato je potrebno odstopanje od finančne uredbe glede obveznosti poročanja.

(25) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseg navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Cilji

Ta uredba ustanavlja Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) za obdobje večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Cilj ESPG je prispevati k pametni, vključujoči in trajnostni gospodarski rasti in spodbujanju trajnostnega zaposlovanja v Uniji z omogočanjem, da Unija izkaže solidarnost in podporo delavcem, ki so postali presežni, in samozaposlenim osebam, ki so opustile dejavnost, zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije, zaradi še vedno trajajoče svetovne finančne in gospodarske krize, ki je predmet Uredbe (ES) št. 546/2009, ali nove svetovne finančne in gospodarske krize.

Namen ukrepov, upravičenih do finančnih prispevkov iz ESPG, je zagotoviti, da čim večji delež prejemnikov, ki sodelujejo v teh ukrepih, najde trajnostno zaposlitev čim prej v šestmesečnem roku za predložitev končnega poročila iz člena 18(1).

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

Člen 2

Področje uporabe

Ta uredba se uporablja za vloge držav članic za finančne prispevke iz ESPG za dejavnosti, ki so namenjeni:

- (a) delavcem, ki so postali presežni, in samozaposlenim osebam, ki so opustile dejavnost, zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije in se pokažejo zlasti kot bistveno povečanje uvoza v Unijo, velikih sprememb v trgovanju Unije z blagom ali storitvami, hiter upad tržnega deleža Unije v sektorju ali preselitev dejavnosti v tretje države, pod pogojem, da imajo ti odpusti pomemben negativen učinek na lokalno, regionalno ali nacionalno gospodarstvo;
- (b) delavcem, ki so postali presežni, in samozaposlenim osebam, ki so opustile dejavnost, zaradi še vedno trajajoče svetovne finančne in gospodarske krize, ki je bila predmet Uredbe (ES) št. 546/2009, ali zaradi nove svetovne finančne in gospodarske krize.

Člen 3

Opredelitev pojma

V tej uredbi „prejemnik“ pomeni:

- (a) delavca, katerega delovno razmerje se je predčasno končalo z odpustom ali se je končalo v referenčnem obdobju iz člena 4 in ni bilo obnovljeno;
- (b) samozaposleno osebo, ki je zaposlovala največ deset delavcev, ki so postali presežni znotraj področja uporabe te uredbe, in ki je tudi sama opustila dejavnost, če je bila dejavnost dokazljivo odvisna od podjetja iz točke (a) člena 4(1), ali da je v skladu s točko (b) člena 4(1) samozaposlena oseba delovala v zadevni gospodarski panogi.

Člen 4

Merila za pomoč

1. Finančni prispevek iz ESPG se zagotovi, kadar so izpolnjeni pogoji iz člena 2 in imajo za posledico:

- (a) najmanj 500 delavcev, ki so postali presežni, ali samozaposlenih oseb, ki so opustile dejavnost, v referenčnem obdobju štirih mesecev v podjetju v državi članici, vključno z delavci, ki so postali presežni, in samozaposlenimi osebami, ki so opustile dejavnost, pri njegovih dobaviteljih ali proizvajalcih v poproizvodni fazi;

(b) najmanj 500 delavcev, ki so postali presežni, ali samozaposlenih oseb, ki so opustile dejavnost, v referenčnem obdobju devetih mesecev, zlasti v malih ali srednjih podjetjih, ki vsa delujejo v isti gospodarski panogi po ravni oddelkov NACE Revizija 2 in se nahajajo v eni regiji ali dveh sosednjih regijah ravni NUTS 2 ali v več kot dveh sosednjih regijah ravni NUTS2, če je prizadetih več kot 500 delavcev ali samozaposlenih oseb v dveh regijah skupaj.

2. Na majhnih trgih dela ali v izrednih okoliščinah – zlasti v zvezi s kolektivnimi vlogami, pri katerih so udeležena tudi mala in srednja podjetja – ki jih država članica prosilka ustrezno utemelji, je lahko vloga za finančni prispevek na podlagi tega člena sprejemljiva, tudi če pogoji iz točke (a) ali (b) odstavka 1 niso v celoti izpolnjeni, kadar odpusti resno vplivajo na zaposlenost in lokalno, regionalno ali nacionalno gospodarstvo. Država članica prosilka navede, katero od meril za pomoč iz točk (a) in (b) odstavka 1 ni v celoti izpolnjeno. Skupna višina prispevkov, ki se dodelijo v izrednih okoliščinah, ne sme presežati 15 % najvišjega letnega zneska ESPG.

Člen 5

Izračun števila odpustov in opustitev dejavnosti

1. Države članice prosilke navedejo metodo, ki so jo uporabile za izračun števila delavcev in samozaposlenih oseb iz člena 3, za namene člena 4.

2. Država članica prosilka izračuna število iz odstavka 1 na enega od naslednjih dni:

(a) dan, ko delodajalec v skladu s členom 3(1) Direktive Sveta 98/59/ES ⁽¹⁾ uradno pisno obvesti pristojni javni organ o načrtovanem kolektivnem odpustu; v tem primeru država članica prosilka Komisiji predloži dodatne informacije o dejanskem številu odpustov v skladu s členom 4(1) te uredbe, preden Komisija dokonča oceno;

(b) dan, ko delodajalec obvesti delavca o odpustu ali prekinitvi pogodbe o zaposlitvi;

(c) dan dejanske prekinitve pogodbe o zaposlitvi ali njenega izteka;

(d) dan izteka napotitve v podjetje uporabnika ali

(e) za samozaposleno osebo na dan prenehanja dejavnosti, ki se določi v skladu z nacionalnim pravom ali upravnimi določbami.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 98/59/ES z dne 20. julija 1998 o približevanju zakonodaj držav članic o kolektivnih odpustih (UL L 225, 12.8.1998, str. 16).

Člen 6

Upravičeni prejemniki

1. Država članica prosilka lahko zagotovi prilagojene storitve, sofinancirane iz ESPG, upravičenim prejemnikom, med katerimi so lahko:

(a) delavci, ki so postali presežni, in samozaposlene osebe, ki so opustile dejavnost, izračunano v skladu s členom 5 v referenčnem obdobju iz člena 4;

(b) delavci, ki so postali presežni, in samozaposlene osebe, ki so opustile dejavnost, izračunano v skladu s členom 5 pred ali po referenčnem obdobju iz točke (a) člena 4(1); ali

(c) delavci, ki so postali presežni, in samozaposlene osebe, ki so opustile dejavnost, kadar vloga, vložena na podlagi člena 4(2), odstopa od meril iz točke (a) člena 4(1)(a).

Delavci in samozaposlene osebe iz točk (b) in (c) prvega pododstavka štejejo za upravičene, če so postali presežni oziroma so opustile svojo dejavnost po splošni razglasitvi načrtovanih odpustov in če je mogoče ugotoviti jasno vzročno povezavo z dogodkom, ki je povzročil odpuste v referenčnem obdobju.

2. Z odstopanjem od člena 2 lahko države članice prosilke do 31. decembra 2017 zagotovijo prilagojene storitve, sofinancirane iz ESPG, določenemu številu mladih, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje in so na dan vložitve vloge stari manj kot 25 let ali, kadar države članice tako določijo, manj kot 30 let – in sicer številu, ki je enako številu ciljnih prejemnikov, pri tem pa imajo prednost osebe, ki so postale presežne ali ki so opustile dejavnost, če so vsaj nekateri odpusti v smislu člena 3 nastala v regijah ravni NUTS 2, ki so upravičene v skladu s pobudo za zaposlovanje mladih. Podpora se lahko zagotovi mladim, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje in so mlajši od 25 let ali, kadar države članice tako določijo, od 30 let v teh regijah ravni NUTS 2, ki so upravičeni do sredstev pobude za zaposlovanje mladih.

Člen 7

Upravičeni ukrepi

1. Finančni prispevek iz ESPG se lahko izplača za aktivne ukrepe na trgu dela, ki so del usklajenega svežnja prilagojenih storitev, namenjenih za olajšanje ponovne vključitve ciljnih prejemnikov, predvsem starejših in mladih brezposelnih, na trg dela ali v samozaposlitev. Usklajeni sveženj prilagojenih storitev lahko vključuje zlasti:

(a) usposabljanje in preusposabljanje po meri, vključno s spretnostmi na področju informacijske in komunikacijske tehnologije in certificiranjem pridobljenih izkušenj, pomoč pri iskanju zaposlitve, poklicno svetovanje, svetovalne storitve, mentorstvo, pomoč pri iskanju nadomestne zaposlitve, spodbujanje podjetništva, pomoč za samozaposlitev, nova podjetja in delavske prevzeme in dejavnosti sodelovanja;

(b) posebne časovno omejene ukrepe, kot so pomoči za iskanje zaposlitve, spodbude za zaposlovanje, namenjene delodajalcem, pomoči za mobilnost, dnevnice ali pomoči za usposabljanje (vključno s pomočmi za negovalce);

(c) ukrepe, s katerimi se spodbuja zlasti prikrajšane, starejše in mlade brezposelne, da ostanejo na trgu dela ali se nanj vrnejo.

Stroški ukrepov iz točke (b) ne smejo preseči 35 % skupnih stroškov usklajenega svežnja prilagojenih storitev, navedenih v tem odstavku.

Stroški naložb za samozaposlitev, nova podjetja in delavske prevzeme ne smejo preseči 15 000 EUR.

Pri zasnovi usklajenega svežnja prilagojenih storitev bi bilo treba predvideti prihodnje obete na trgu dela in potrebne spretnosti. Usklajeni sveženj bi moral biti združljiv s prehodom na okoljsko trajnostno gospodarstvo, ki bo učinkovito izkoriščalo vire.

2. Do finančnega prispevka iz ESPG niso upravičeni naslednji ukrepi:

(a) posebni časovno omejeni ukrepi iz točke (b) odstavka 1, ki niso pogojeni z udeležbo ciljnih prejemnikov v dejavnostih iskanja zaposlitve ali usposabljanja;

(b) ukrepi, za katere so po nacionalni zakonodaji ali kolektivnih pogodbah odgovorna podjetja.

IZ ESPG se ne financirajo pasivni ukrepi socialne zaščite.

3. Usklajeni sveženj prilagojenih storitev se pripravi v posvetovanju s ciljnimi prejemniki, njihovimi predstavniki ali socialnimi partnerji.

4. Na pobudo države članice prosilke se finančni prispevek iz ESPG lahko izplača za pripravo, upravljanje, širjenje informacij in obveščanje javnosti, dejavnosti nadzora in poročanja.

Člen 8

Vloge

1. Država članica prosilka vloži vlogo pri Komisiji v dvanajstih tednih od datuma, ko so izpolnjena merila iz člena 4(1) ali (2).

2. V dveh tednih po datumu vloge ali, kadar je ustrezno, po datumu, ko Komisija prejme prevod vloge – kar je pozneje, Komisija potrdi prejem vloge in državo članico obvesti, ali so za oceno vloge potrebne dodatne informacije.

3. Kadar Komisija zahteva take dodatne informacije, država članica odgovori v šestih tednih po datumu zahteve. Komisija ta rok podaljša za dva tedna, če država članica prošnjo za podaljšanje ustrezno utemelji.

4. Komisija na podlagi informacij, ki jih posreduje država članica, oceni skladnost vloge s pogoji za finančni prispevek v dvanajstih tednih od prejema popolne vloge oziroma, kadar je potrebno, od posredovanja prevoda vloge. Kadar Komisija izjemoma ne bi mogla spoštovati tega roka, pisno obrazloži razloge za zamudo.

5. Popolna vloga vsebuje naslednje informacije:

(a) obrazloženo analizo povezave med odpusti ali opustitvijo dejavnosti in velikimi strukturnimi spremembami v svetovnih trgovinskih tokovih, ali resno motnjo v lokalnem, regionalnem in nacionalnem gospodarstvu, nastalo zaradi globalizacije ali nadaljevanja svetovne finančne in gospodarske krize ali nove svetovne finančne in gospodarske krize. Ta analiza temelji na statističnih in drugih informacijah na najustreznejši ravni, da se dokaže izpolnjevanje meril za pomoč iz člena 4;

(b) potrditev, da je podjetje, kadar po odpustih nadaljuje dejavnost, izpolnilo svoje pravne obveznosti v zvezi z odpuščanjem in da je ustrezno poskrbelo za svoje delavce;

(c) oceno števila odpustov v skladu s členom 5 in obrazložitev dogodkov, ki so povzročili te odpuste;

(d) po potrebi opredelitev podjetij, dobaviteljev ali proizvajalcev v proizvodni fazi, sektorjev ter kategorij predvidenih prejemnikov, razčlenjene po spolu in starostni skupini;

(e) pričakovani vpliv odpustov na lokalno, regionalno ali nacionalno gospodarstvo in zaposlenost;

- (f) opis usklajenega svežnja prilagojenih storitev in s tem povezanih odhodkov, vključno z ukrepi za podporo zaposlovalnih pobud za invalide, starejše in mlade prejemnike;
- (g) obrazložitev, kako ta sveženj dopolnjuje druge ukrepe, financirane iz drugih nacionalnih skladov ali skladov Unije, ter informacije o ukrepih, ki so za podjetja po nacionalnem pravu ali kolektivnih pogodbah obvezni;
- (h) oceno proračuna za vsakega od sestavnih delov usklajenega svežnja prilagojenih storitev v podporo ciljnim prejemnikom ter za vse dejavnosti priprave, upravljanja, obveščanja in oglaševanja, nadzora in poročanja;
- (i) datume, na katere so se prilagojene storitve za ciljne prejemnike in dejavnosti za izvajanje ESPG, kakor so določene v členu 7(1) in (4), začele izvajati ali naj bi se začele izvajati;
- (j) postopke, upoštevane pri posvetovanju s ciljnim prejemniki ali njihovimi predstavniki ali socialnimi partnerji, kot tudi lokalnimi in regionalnimi organi ali po potrebi drugimi ustreznimi organizacijami;
- (k) izjavo o usklajenosti zaprosene podpore iz ESPG s postopkovnimi in materialnopravnimi pravili Unije o državni pomoči in izjavo, zakaj prilagojene storitve ne nadomeščajo ukrepov, za katere so po nacionalnem pravu ali kolektivnih pogodbah odgovorna podjetja;
- (l) vire nacionalnega vnaprejšnjega financiranja ali sofinanciranja in po potrebi druge oblike sofinanciranja.

Člen 9

Dopolnjevanje, skladnost in usklajevanje

1. Finančni prispevek iz ESPG ne nadomesti ukrepov, za katere so po nacionalnem pravu ali kolektivnih pogodbah odgovorna podjetja.
2. Podpora za ciljne prejemnike dopolnjuje ukrepe držav članic na državni, regionalni in lokalni ravni, tudi tiste, ki se sofinancirajo iz skladov Unije.
3. Finančni prispevek iz ESPG se omeji na to, kar je potrebno za zagotavljanje solidarnosti inčasne, enkratne podpore ciljnim prejemnikom. Ukrepi, ki prejmejo podporo iz ESPG, so skladni s pravom Unije in nacionalnim pravom, vključno s pravili o državni pomoči.

4. Komisija in država članica prosilka v skladu s svojimi pristojnostmi zagotovita usklajevanje pomoči iz skladov Unije.

5. Država članica prosilka zagotovi, da posebni ukrepi, ki prejmejo finančni prispevek iz ESPG, ne dobijo pomoči tudi iz drugih finančnih instrumentov Unije.

Člen 10

Enakost med moškimi in ženskami ter nediskriminacija

Komisija in države članice zagotovijo, da sta enakost med moškimi in ženskami ter vključevanje vidika spola sestavni del in v celoti promovirana na različnih stopnjah izvajanja finančnega prispevka iz ESPG. Komisija in države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe, da pri dostopu do ESPG in na različnih stopnjah izvajanja finančnega prispevka preprečijo vso razlikovanje na podlagi spola, rase, narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Člen 11

Tehnična pomoč na pobudo Komisije

1. Na pobudo Komisije se lahko največ 0,5 % najvišjega letnega zneska ESPG uporabi za financiranje dejavnosti priprave, spremljanja, zbiranja podatkov in razvoja temeljnega znanja, bistvenega za izvajanje ESPG. Uporabi se lahko tudi za financiranje upravne in tehnične podpore, dejavnosti informiranja in komuniciranja ter revizije, nadzora in ocenjevanja, ki so potrebni za izvajanje te uredbe.
2. Evropski parlament in Svet na podlagi predloga Komisije na začetku vsakega leta zagotovi znesek za tehnično pomoč v okviru zgornje meje iz odstavka 1.
3. Naloge iz odstavka 1 se izvedejo v skladu s finančno uredbo in izvedbenimi pravili, ki se uporabljajo za to obliko izvrševanja proračuna.
4. Tehnična pomoč Komisije vključuje zagotavljanje informacij in navodil za države članice pri uporabi, nadzoru in ocenjevanju ESPG. Komisija bi morala informacije o uporabi ESPG ter jasne smernice zagotoviti tudi evropskim in nacionalnim socialnim partnerjem.

Člen 12

Obveščanje, sporočanje in objava

1. Država članica prosilka zagotovi informacije o financirane ukrepe in jih objavi. Take informacije naslovi na ciljne prejemnike, lokalne in regionalne organe, socialne partnerje, medije in širšo javnost. S tem poudari vlogo Unije in zagotovi prepoznavnost prispevka iz ESPG.

2. Komisija vzdržuje in redno posodablja spletno stran, dostopno v vseh uradnih jezikih institucij Unije, za zagotovitev posodobljenih informacij o ESPG, navodil za predložitev vlog, kot tudi podatkov o odobrenih in zavrženih vlogah in o vlogi Evropskega parlamenta in Sveta v proračunskem postopku.

3. Komisija izvaja dejavnosti informiranja in sporočanja o primerih ESPG in rezultatih na osnovi izkušenj, da bi izboljšali učinkovitost ESPG in zagotovili, da so državljani in delavci v Uniji seznanjeni z ESPG. Komisija vsako drugo leto poroča o uporabi ESPG po državah in po sektorjih.

4. Viri, dodeljeni za dejavnosti sporočanja po tej uredbi, prispevajo tudi k pokrivanju institucionalnega komuniciranja političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane s splošnimi cilji te uredbe.

Člen 13

Določitev finančnega prispevka

1. Komisija na podlagi ocene, opravljene v skladu s členom 8, in zlasti ob upoštevanju števila ciljnih prejemnikov, predlaganih ukrepov in ocenjenih stroškov, čim prej oceni ter predlaga znesek finančnega prispevka iz ESPG, ki se lahko izplača, če sploh, glede na omejitve virov, ki so na voljo. Znesek ne presega 60 % skupnih ocenjenih stroškov iz točke (h) člena 8(5).

2. Kadar Komisija na podlagi ocene, opravljene v skladu s členom 8, sklene, da so pogoji za finančni prispevek v okviru te uredbe izpolnjeni, takoj začne postopek iz člena 15.

3. Kadar Komisija na podlagi ocene, opravljene v skladu s členom 8, sklene, da pogoji za finančni prispevek v okviru te uredbe niso izpolnjeni, o tem nemudoma uradno obvesti državo članico prosilko.

Člen 14

Upravičenost izdatkov

1. Izdatki za finančni prispevek iz ESPG so upravičeni od datumov, določenih v vlogi v skladu s točko (i) člena 8(5), na katere zadevna država članica začne, ali bi morala začeti, zagotavljati prilagojene storitve za ciljne prejemnike, ali ima upravne izdatke za izvajanje ESPG v skladu s členom 7(1) oziroma (4).

2. V primeru nepovratnih sredstev se ustrezno uporabljata člena 67 in 68 Uredbe (EU, Euratom) št. 1303/2013 Evrop-

skega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in člena 14 Uredbe (EU, Euratom) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in vsi delegirani akti, ki jih na podlagi navedenih uredb sprejme Komisija.

Člen 15

Proračunski postopek

1. Ureditev za ESPG je usklajena s točko 13 Medinstitucionalnega sporazuma.

2. Odobritve v zvezi z ESPG se vključijo v splošni proračun Unije kot rezervacija.

3. Komisija na eni strani ter Evropski parlament in Svet na drugi strani si prizadevajo čim bolj skrajšati čas, potreben za uporabo ESPG.

4. Kadar je Komisija sklenila, da so izpolnjeni pogoji za zagotovitev finančnega prispevka iz ESPG, predloži predlog za njegovo uporabo. Odločitev o uporabi ESPG skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet v enem mesecu po predložitvi Evropskemu parlamentu in Svetu. Svet odloča s kvalificirano večino, Evropski parlament pa z večino svojih poslancev in tremi petinami oddanih glasov.

Ko Komisija predstavi predlog sklepa o uporabi ESPG, hkrati Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi tudi prerazporeditev v ustrezne proračunske vrstice. V primeru nestrinjanja se začne postopek tristranskih pogovorov.

Prerazporeditve v zvezi z ESPG se opravijo v skladu s členom 27 finančne uredbe.

5. Ko Komisija sprejme predlog sklepa o uporabi ESPG, istočasno sprejme sklep o finančnem prispevku z izvedbenim aktom, ki začne veljati na datum, ko Evropski parlament in Sveta sprejmeta odločitev o uporabi ESPG.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006 (Glej stran 470 tega Uradnega lista).

6. Predlog sklepa o uporabi ESPG v skladu z odstavkom 4 vključuje naslednje:

(a) oceno, opravljeno v skladu s členom 8(4), skupaj s povzetkom informacij, na katerih temelji navedena ocena;

(b) dokazila o izpolnjevanju meril iz členov 4 in 9 ter

(c) razloge, ki upravičujejo predlagane zneske.

Člen 16

Izplačilo in uporaba finančnega prispevka

1. Komisija po začetku veljavnosti sklepa o finančnem prispevku v skladu s členom 15(5) zadevni državi članici izplača finančni prispevek v celoti (100 %) z enkratnim izplačilom predfinanciranja načeloma v 15 dneh. Predfinanciranje se obračuna, ko se finančni prispevek v skladu s členom 18(2) zaključi.

2. Finančni prispevek iz odstavka 1 se izvaja v okviru deljenega upravljanja, v skladu s členom 59 finančne uredbe.

3. Komisija določi podrobne tehnične pogoje financiranja v sklepu o finančnem prispevku iz člena 15(5).

4. Država članica čim prej izvede upravičene ukrepe iz člena 7, vendar ne pozneje kot 24 mesecev po datumu vloge, vložene v skladu s členom 8(1).

Država članica lahko odloči, da preloži začetek upravičenih ukrepov za največ tri mesece po datumu vložitve vloge. V tem primeru se upravičeni ukrepi izvedejo v 24-mesečnem obdobju po začetnem datumu, ki ga država članica navede v vlogi.

Kadar prejemnik vstopi v izobraževanje ali tečaj usposabljanja, ki traja dve leti ali več, se lahko šolnina sofinancira iz ESPG do roka za predložitev končnega poročila iz člena 18(1), če se šolnina plača pred tem rokom.

5. Zadevna država članica lahko pri izvajanju ukrepov, ki jih zajema sveženj prilagojenih storitev, Komisiji predloži predlog za spremembo vključenih ukrepov tako, da doda druge upravičene ukrepe, navedene v točkah (a) in (c) člena 7(1), pod pogojem, da so take spremembe ustrezno utemeljene in celotni

znesek ne preseže finančnega prispevka iz člena 15(5). Komisija oceni predlagane spremembe in, če se strinja, o tem uradno obvesti državo članico.

6. Izdatki na podlagi člena 7(4) so upravičeni do roka za predložitev končnega poročila.

Člen 17

Uporaba eura

V vlogah, sklepih o finančnih prispevkih in poročilih v okviru te uredbe ter v vseh drugih s tem povezanih dokumentih se vsi zneski izrazijo v eurih.

Člen 18

Končno poročilo in zaključek

1. Najpozneje v šestih mesecih po izteku obdobja, določenega v členu 16(4), zadevna država članica Komisiji predloži končno poročilo o izvajanju finančnega prispevka, vključno z:

(a) vrsto ukrepov in glavnimi rezultati;

(b) navedbo agencij, ki v državi članici izvajajo sveženj ukrepov;

(c) značilnostmi ciljnih prejemnikov in njihovim zaposlitvenim statusom;

(d) informacijami, ali je podjetje, z izjemo mikro ter malih in srednjih podjetij, v preteklih petih letih prejelo državno financiranje ali finančna sredstva iz Kohezijskega sklada ali strukturnih skladov Unije;

(e) izkazom, ki upravičuje odhodke in po potrebi navaja dopolnjevanje ukrepov s tistimi, ki se financirajo iz Evropskega socialnega sklada (ESS).

Vsi podatki o prejemnikih so po možnosti razčlenjeni po spolu.

2. Komisija najpozneje šest mesecev po tem, ko prejme vse informacije, zahtevane v skladu z odstavkom 1, zaključi finančni prispevek z določitvijo končnega zneska finančnega prispevka iz ESPG in po potrebi preostanek zneska, če sploh, ki ga v skladu s členom 22 dolguje zadevna država članica.

Člen 19

Dveletno poročilo

1. Komisija do 1. avgusta 2015 in potem vsako drugo leto Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi obširno poročilo o obsegu in kakovosti dejavnosti v okviru te uredbe in Uredbe (ES) št. 1927/2006 v prejšnjih dveh letih. Poročilo se osredotoči predvsem na rezultate, dosežene z ESPG, in vsebuje zlasti informacije v zvezi s predloženimi vlogami, sprejetimi sklepi, financiranimi ukrepi, odstotkom delavcev v posamezni državi članici, ki so se ponovno zaposlili, vključno s statističnimi podatki o deležu prejemnikov, ki so se ponovno vključili na trg dela, po državah članicah, ter z dopolnjevanjem takih ukrepov z ukrepi, ki se financirajo iz drugih skladov Unije, zlasti ESS, ter zaključkom izplačanih finančnih prispevkov. Poročilo vsebuje tudi navedbe tistih vlog, ki so bile zavrnjene ali zmanjšane zaradi pomanjkanja sredstev ali zaradi neupravičenosti.

2. Poročilo se v vednost posreduje Računskemu sodišču, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in socialnim partnerjem.

Člen 20

Ocena

1. Komisija na lastno pobudo in v tesnem sodelovanju z državami članicami izvede:

- (a) do 30. junija 2017, vmesno oceno učinkovitosti in trajnosti doseženih rezultatov;
- (b) do 31. decembra 2021, naknadno oceno s pomočjo zunanjih strokovnjakov, da se izmerita učinek ESPG in njegova dodana vrednost.

2. Rezultati ocen iz odstavka 1 se v vednost posredujejo Evropskemu parlamentu, Svetu, Računskemu sodišču, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in socialnim partnerjem. Priporočila iz ocen bi bilo treba upoštevati pri pripravi novih programov na področju zaposlovanja in socialnih zadev.

3. Ocene iz odstavka 1 vsebujejo podatke o številu vlog in zajemajo uspešnost ESPG po državah in po sektorjih, da se lahko oceni, ali ESPG dosega ciljne prejemnike.

Člen 21

Upravljanje in finančni nadzor

1. Brez poseganja v pristojnost Komisije za izvrševanje splošnega proračuna Unije države članice prevzamejo odgovornost v prvi fazi za upravljanje ukrepov, ki prejemajo podporo iz ESPG, in za finančni nadzor ukrepov. V ta namen ukrepi, ki jih sprejmejo, vključujejo:

- (a) preverjanje, da so bili sistemi upravljanja in nadzora uvedeni in se izvajajo tako, da zagotavljajo učinkovito in pravilno uporabo sredstev Unije po načelih dobrega finančnega poslovanja;
- (b) preverjanje, da so bili financirani ukrepi pravilno izvedeni;
- (c) zagotavljanje, da so izdatki utemeljeni z zanesljivo spremno dokumentacijo, zakoniti in redni;
- (d) preprečevanje, ugotavljanje in popravljanje nepravilnosti, kakor so opredeljeni v členu 122 Uredbe (EU, Euratom) št. 1303/2013 in izterjavo neupravičeno plačanih zneskov in po potrebi zamudnih obresti. Države članice Komisijo uradno obvestijo o vseh takih nepravilnostih in jo redno obveščajo o poteku upravnih in pravnih postopkov.

2. Države članice imenujejo organe, odgovorne za upravljanje in nadzor ukrepov, ki prejemajo podporo iz ESPG v skladu s členom 59(3) finančne uredbe ter merili in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 1303/2013. Ti organi pri posredovanju končnega poročila iz člena 18 te uredbe posredujejo Komisiji informacije iz člena 59(5) finančne uredbe o izvajanju finančnega prispevka.

3. Kadar se ugotovijo nepravilnosti, države članice izvedejo potrebne finančne popravke. Popravki, ki jih izvedejo države članice, zajemajo ukinitve celotnega ali dela finančnega prispevka. Države članice izterjajo vsak neupravičeno izplačan znesek, ga povrnejo Komisiji, in kadar zadevna država članica zneska ne povrne v predpisanem roku, se izterjajo zamudne obresti.

4. Komisija v skladu s svojo pristojnostjo za izvrševanje splošnega proračuna Unije sprejme vse ukrepe, potrebne za preverjanje, da so financirani ukrepi izvedeni po načelih dobrega in učinkovitega finančnega poslovanja. Odgovornost države članice prosilke je, da zagotavlja nemoteno delovanje sistemov upravljanja in nadzora. Komisija se prepriča, da sistemi delujejo.

V ta namen lahko uradniki ali uslužbenci Komisije, brez poseganja v pooblastila Računskega sodišča ali preglede, ki jih izvaja država članica v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi, izvajajo preglede na kraju samem, vključno z ključnimi pregledi ukrepov, ki se financirajo iz ESPG, z napovedjo najmanj en delovni dan vnaprej. Komisija obvesti državo članico prosilko, zato da dobi vso potrebno pomoč. Pri takih pregledih lahko sodelujejo uradniki ali uslužbenci zadevne države članice.

5. Države članice zagotovijo, da je vsa spremna dokumentacija v zvezi z nastalimi odhodki Komisiji in Računskemu sodišču na voljo še tri leta po zaključku finančnega prispevka, prejetega iz ESPG.

Člen 22

Povračilo finančnega prispevka

1. Kadar so dejanski stroški ukrepa nižji od ocenjenega zneska, izraženega v skladu s členom 15, Komisija z izvedbenim aktom sprejme sklep, s katerim od zadevne države članice zahteva povrnitev ustreznega zneska prejetega finančnega prispevka.
2. Kadar zadevna država članica ne izpolni obveznosti, navedenih v sklepu o finančnem prispevku, Komisija z izvedbenim aktom sprejme sklep o potrebnih ukrepih in od države članice zahteva povrnitev celotnega ali dela prejetega finančnega prispevka.
3. Pred sprejetjem sklepa v skladu z odstavkom 1 ali 2 Komisija ustrezno preveri zadevo in zlasti da zadevni državi članici na voljo določeno obdobje, v katerem predloži pripombe.
4. Če Komisija po potrebnih preverjanjih sklene, da država članica ne izpolnjuje svojih obveznosti iz člena 21(1), ter ni bil dosežen dogovor in država članica v obdobju, ki ga je določila Komisija, ni izvedla popravkov, Komisija ob upoštevanju morebitnih pripomb države članice v roku treh mesecev po izteku

obdobja iz odstavka 3 sklene izvesti potrebne finančne popravke z ukinitvijo celotnega ali dela prispevka iz ESPG za zadevni ukrep. Vsak znesek, neupravičeno izplačan zaradi ugotovljene nepravilnosti, se izterja, in če država članica prosilka zneska ne povrne v predpisanem roku, se izterjajo zamudne obresti.

Člen 23

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1927/2006 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.

Ne glede na prvi odstavek se navedena uredba še naprej uporablja za vloge, vložene do 31. decembra 2013.

Člen 24

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se za vse vloge, vložene med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
L. LINKEVIČIUS

UREDBA (EU) št. 1310/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o določitvi nekaterih prehodnih določb glede podpore za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), o spremembi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sredstev in njihove razdelitve za leto 2014 in o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 in uredb (EU) št. 1307/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z njihovo uporabo v letu 2014

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 42 ter člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, ki se bo uporabljala od 1. januarja 2014, določa pravila glede podpore Unije za razvoj podeželja in razveljavlja Uredbo Sveta (ES) št. 1698/2005 ⁽³⁾, brez poseganja v nadaljnjo uporabo uredb, s katerimi se izvaja navedena uredba, dokler se jih ne razveljavijo. Za lažji prehod z obstoječih shem podpore na podlagi Uredbe (ES) št. 1698/2005 na novi pravni okvir, ki zajema programsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2014 (v nadaljnjem besedilu: novo programsko obdobje), bi bilo treba sprejeti prehodne določbe, da se preprečijo težave ali zamude pri izvajanju podpore za razvoj podeželja, do katerih bi lahko prišlo zaradi datuma sprejetja novih programov za razvoj podeželja. Zato bi bilo treba

državam članicam dovoliti, da za nekatere ukrepe še naprej prevzemajo pravne obveznosti v okviru svojih obstoječih programov za razvoj podeželja v letu 2014, zadevni izdatki pa bi morali biti upravičeni do podpore v novem programskem obdobju.

(2) Glede na znatne spremembe metode za razmejitev območij z znatnimi naravnimi omejitvami v novem programskem obdobju, se za nove pravne obveznosti, prevzete v letu 2014, ne bi smela uporabljati obveznost, naložena kmetu, da mora na območju kmetovati nadaljnjih pet let.

(3) Za zagotovitev pravne varnosti med prehodom bi morali biti nekateri izdatki na podlagi Uredbe (ES) št. 1698/2005 upravičeni do prispevka iz Evropskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) v novem programskem obdobju, če še ostajajo odprta plačila. V to bi bilo treba vključiti tudi nekatere dolgoročne obveznosti v okviru podobnih ukrepov, določenih v Uredbi Sveta (EGS) št. 2078/92 ⁽⁴⁾, Uredbi Sveta (EGS) št. 2080/92 ⁽⁵⁾ in Uredbi Sveta (ES) št. 1257/1999 ⁽⁶⁾, če so ti ukrepi prejeli podporo v okviru Uredbe (ES) št. 1698/2005 in so v letu 2014 plačila še odprta. Zaradi dobrega finančnega poslovanja in učinkovitega izvajanja programov bi bilo treba takšne izdatke jasno opredeliti v programih za razvoj podeželja ter v sistemih upravljanja in nadzora držav članic. Da bi se izognili nepotrebni kompleksnosti finančnega upravljanja programov za razvoj podeželja v novem programskem obdobju, bi bilo treba za prehodne izdatke uporabljati stopnje sofinanciranja novega programskega obdobja.

(4) Glede na resne težave, s katerimi se številne države članice še vedno soočajo v povezavi s svojo finančno stabilnostjo, in da se v času prehoda s sedanjega na novo programsko obdobje omejujejo negativni učinki, ki izhajajo iz teh težav, z omogočanjem kar najboljše porabe razpoložljivih sredstev iz EKSRP, je treba trajanje

⁽¹⁾ UL C 341, 21.11.2013, str. 71.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (Glej stran 487 tega Uradnega lista)

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2078/92 z dne 30. junija 1992 o metodah kmetijske pridelave, ki so skladne z zahtevami varovanja okolja in ohranjanja podeželja (UL L 215, 30.7.1992, str. 85).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2080/92 z dne 30. junija 1992 o uvedbi programa pomoči Skupnosti za gozdarske ukrepe v kmetijstvu (UL L 215, 30.7.1992, str. 96).

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ter o spremembi in razveljavitvi določenih uredb (UL L 160, 26.6.1999, str. 80).

odstopanja, ki povečuje najvišje deleže prispevka EKSRP, določene v členu 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005, podaljšati do končnega datuma za upravičenost izdatkov za programsko obdobje 2007–2013, in sicer do 31. decembra 2015.

(5) Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ki določa nove sheme podpore, naj bi se uporabljala od 1. januarja 2015. Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 ⁽²⁾, zato še naprej predstavlja podlago za dodeljevanje dohodkovne podpore kmetom v koledarskem letu 2014. Upoštevati bi bilo treba Uredbo Sveta (EU) št. 1311/2013 ⁽³⁾. Za zagotovitev skladnosti pri izvajanju določb o navzkrižni skladnosti in spoštovanja standardov, ki jih zahtevajo nekateri ukrepi, bi bilo treba določiti, da se relevantne določbe, ki se uporabljajo v programskem obdobju 2007–2013, še naprej uporabljajo do začetka uporabe novega zakonodajnega okvira. Iz istega razloga bi se morale še naprej uporabljati določbe v zvezi z dopolnilnimi nacionalnimi neposrednimi plačili za Hrvaško, ki se uporabljajo v letu 2013.

(6) Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ državam članicam ponuja možnost, da za neposredna plačila izplačajo predplačila. Na podlagi Uredbe (ES) št. 73/2009 mora izvršitev te možnosti odobriti Komisija. Izkušnje, pridobljene pri izvajanju shem neposredne podpore, kažejo, da je primerno dovoliti, da kmetje prejmejo predplačila. Pri vlogah v letu 2014 bi bilo treba ta predplačila omejiti na največ 50 % plačil iz shem podpor, naštetih v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 73/2009 in na največ 80 % plačil za goveje in teleče meso.

(7) Za uskladitev z Uredbo (EU) št. 1311/2013 ter zlasti z izravnavo razpoložljivega zneska za odobritev nepo-

sredne podpore kmetom in z mehanizmom zunanje konvergence je treba za leto 2014 spremeniti nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi VIII k Uredbi (ES) št. 73/2009. Sprememba nacionalnih zgornjih mej bo neizogibno vplivala na zneske, ki jih posamezni kmetje lahko prejmejo kot neposredna plačila v letu 2014. Zato bi bilo treba določiti, kako bo ta sprememba vplivala na vrednost pravic do plačila in višino ostalih neposrednih plačil. Da bi upoštevali položaj manjših kmetov, še posebej ker se v letu 2014 ne uporablja modulacija ali prilagoditveni mehanizem, zlasti tudi ne izvzetje direktnih plačil v višini do 5 000 EUR iz takega mehanizma, bi bilo treba državam članicam, ki ne odobrijo prerazporeditvenega plačila in ki se ne odločijo za prenos sredstev v podporo za razvoj podeželja preko prilagoditvenega mehanizma, dovoliti, da ne znižajo vrednosti vseh pravic do plačila.

(8) Na podlagi izkušenj, pridobljenih pri finančnem izvajanju Uredbe (ES) št. 73/2009, bi bilo treba pojasniti nekatere njene določbe, zlasti v zvezi z elementi, na katere se nanašajo številke iz Priloge VIII k navedeni uredbi, in povezavo z možnostjo držav članic, da sredstva, ki niso bila porabljena v shemi enotnega plačila, porabijo za financiranje posebne podpore.

(9) Države članice so se lahko na podlagi Uredbe (ES) št. 73/2009 odločile, da določen delež nacionalne zgornje meje uporabijo za posebno podporo svojim kmetom ter da prejšnjo odločitev pregledajo s sprejemom odločitve o spremembi ali prenehanju takšne podpore. Primerno je določiti dodaten pregled navedenih odločitev z učinkom od koledarskega leta 2014. Da se prepreči prekinitvev stopnje podpore, je treba istočasno za eno leto podaljšati posebne pogoje iz člena 69(5) Uredbe (ES) št. 73/2009, na podlagi katerih se v nekaterih državah članicah izplačuje posebna podpora in ki se iztečejo leta 2013. Glede na uvedbo prostovoljne vezane podpore, ki bo v jasno opredeljenih primerih na voljo nekaterim sektorjem ali regijam od 1. januarja 2015, je primerno dovoliti državam članicam, da v letu 2014 raven nekaterih vrst posebne podpore iz člena 68 Uredbe (ES) št. 73/2009 zvišajo na 6,5 %.

(10) Enotna podpora kmetom z manjšimi kmetijskimi gospodarstvi bi morala biti zadostna, da se učinkovito doseže cilj dohodkovne podpore. Ker se v letu 2014 ne uporablja modulacija ali prilagoditveni mehanizem, zlasti tudi ne izvzetje direktnih plačil v višini do 5 000 EUR iz takega mehanizma, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da že v letu 2014 neposredno podporo prerazporedijo med kmete tako, da jim odobrijo dodatno plačilo za prve hektare.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o pravilih za neposredna plačila kmetom iz shem podpore v okviru skupne kmetijske politike in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (Glej stran 608 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (Glej stran 884 tega Uradnega lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

- (11) Shema enotnega plačila na površino, določena v Uredbi (ES) št. 73/2009, je prehodna in naj bi se končala 31. decembra 2013. V okviru reforme skupne kmetijske politike (SKP) je bilo sklenjeno, da bi bilo treba državam članicam, ki uporabljajo to shemo, dovoliti, da jo z namenom odobritve osnovnega plačila uporabljajo še v nadaljnjem prehodnem obdobju, ki bi trajalo najdlje do konca leta 2020. Zaradi tega bi bilo treba za eno leto podaljšati obdobje uporabe sheme enotnega plačila na površino iz Uredbe (ES) št. 73/2009. Poleg tega bi bilo treba zaradi upoštevanja trenutnega prestrukturiranja zemljišč in zaradi poenostavitve v zadevnih državah članicah med upravičene kmetijske površine šteti tudi tiste upravičene površine, ki 30. junija 2003 niso bile v dobrem kmetijskem stanju, kar bo veljalo od 1. januarja 2015 na podlagi Uredbe (EU) št. 1307/2013.
- (12) V skladu s členom 133a Uredbe (ES) št. 73/2009 lahko nove države članice, razen Bolgarije in Romunije, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, v letu 2013 odobrijo prehodno državno pomoč za kmete. Glede na podaljšanje sheme enotnega plačila na površino v letu 2014 bi morale te države članice obdržati to možnost. Glede na raven dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil na podlagi člena 132 Uredbe (ES) št. 73/2009 za Bolgarijo in Romunijo v letu 2014 bi morali imeti ti državi članici možnost, da se v letu 2014 odločita za prehodno državno pomoč namesto za odobritev dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil.
- (13) Prehodna državna pomoč se odobri pod pogoji, enakimi tistim, ki se za to pomoč uporabljajo v letu 2013, oziroma v primeru Bolgarije in Romunije pod pogoji, enakimi tistim, ki se v letu 2013 uporabljajo za dopolnilna nacionalna neposredna plačila. Da pa bi olajšali upravljanje prehodne državne pomoči v letu 2014, se ne bi smela uporabljati znižanja iz člena 132(2) v povezavi s členoma 7 in 10 Uredbe (ES) št. 73/2009. Poleg tega bi bilo treba najvišjo raven pomoči na sektor omejiti na določen odstotek, da se zagotovi skladnost prehodne državne pomoči z mehanizmom konvergence. Zaradi težkih finančnih razmer na Cipru bi bilo za to državo članico treba določiti nekatere prilagoditve.
- (14) Da se državam članicam omogoči obravnavanje potreb njihovih kmetijskih sektorjev ali okrepitev njihovih politik razvoja podeželja na prožnejši način, bi jim bilo treba dati možnost, da sredstva iz zgornjih mej neposrednih plačil prenesejo v podporo za razvoj podeželja in obratno. Hkrati bi bilo treba tem državam članicam, v katerih raven neposredne podpore ostaja nižja od 90 % povprečne ravni podpore v Uniji, dati možnost, da dodatna sredstva iz svoje podpore za razvoj podeželja prenesejo v zgornje meje neposrednih plačil. Takšne odločitve bi bilo treba z nekaterimi omejitvami sprejeti za celotno obdobje proračunskih let 2015–2020, z možnostjo pregleda leta 2017, pod pogojem, da nobena odločitev na podlagi takšnega pregleda ne vključuje nobene znižanja zneskov, dodeljenih za razvoj podeželja.
- (15) Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ je razveljavila Direktivo Sveta 80/68/EGS ⁽²⁾ z učinkom od 22. decembra 2013. Da se ohranijo enaka pravila v okviru navzkrižne skladnosti v zvezi z varstvom podzemne vode, kot so določena v Direktivi 80/68/EGS na zadnji dan njene veljavnosti, je ustrezno, da se prilagodi področje uporabe navzkrižne skladnosti in določi standard dobrega kmetijskega in okoljskega stanja, ki obsega zahteve iz člena 4 in člena 5 navedene direktive.
- (16) Člen 83 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ določa, da se sklicevanje na člen 3 Direktive Sveta 91/414/EGS ⁽⁴⁾ v Prilogi II k Uredbi (ES) št. 73/2009 razume kot sklicevanje na člen 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009. V Uredbi (EU) št. 1306/2013 pa je to sklicevanje omejeno na prvi in drugi stavek člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009. Da bi zagotovili skladnost zahteve za uporabo fitofarmaceutskih sredstev v letu 2014 in naslednjih letih, bi bilo treba ustrezno spremeniti Prilogo II k Uredbi (ES) št. 73/2009.
- (17) Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ določa vključitev podpore za rejo sviloprejk v shemo neposredne podpore in posledično njeno črtanje iz Uredbe (EU) št. 1308/2013. Zaradi zapoznele uporabe nove sheme neposredne podpore bi bilo treba pomoči v sektorju sviloprejk podaljšati za še eno leto.
- (18) Finski je bilo dovoljeno, da v skladu s členom 141 Akta o pristopu iz leta 1994 izplačuje državno podporo za nekatere kmetijske sektorje na južnem Finskem. Ob upoštevanju časovnice SKP in glede na težke gospodarske razmere v kmetijstvu na južnem Finskem, zaradi česar proizvajalci še vedno potrebujejo posebno podporo, je ustrezno določiti integracijske ukrepe, na podlagi katerih lahko Komisija v skladu s členom 42 Pogodbe o delovanju Evropske unije Finski dovoli, da pod določenimi pogoji odobri državno pomoč za južno Finsko. Dohodkovno pomoč bi bilo treba

⁽¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 80/68/EGS z dne 17. decembra 1979 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem z določenimi nevarnimi snovmi (UL L 20, 26.1.1980, str. 43).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 91/414/EGS z dne 15. julija 1991 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet (UL L 230, 19.8.1991, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) No 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (Glej stran 671 tega Uradnega lista)

postopoma zniževati prek celotnega obdobja, leta 2020 pa ne bi smela presegati 30 % zneskov, odobrenih leta 2013.

- (19) Od 1. januarja 2015 bi se morale uporabljati določbe o sistemu kmetijskega svetovanja, integriranem administrativnem in kontrolnem sistemu ter navzkrižni skladnosti iz naslova III, poglavja II naslova V oziroma naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013.
- (20) Zaradi vključitve člena 136a v Uredbo (ES) št. 73/2009 je treba spremeniti sklicevanja na člen 14 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v Uredbi (EU) št. 1305/2013.
- (21) Uredbe (ES) št. 73/2009, (EU) št. 1307/2013, (EU) št. No 1306/2013, (EU) št. 1308/2013 in (EU) št. 1305/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (22) Da bi omogočili takojšnjo uporabo predvidenih prehodnih določb, bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave in bi se morala uporabljati od 1. januarja 2014. Da se prepreči kakršno koli prekrivanje pravil o prožnosti med stebri iz Uredbe (ES) št. 73/2009 in Uredbe (EU) št. 1307/2013, kakor spremenjena s to uredbo, bi bilo treba tozadevno spremembo Uredbe (ES) št. 73/2009 uporabljati od 31. decembra 2013, spremembe Uredbe (EU) št. 1307/2013 pa od datuma začetka njene veljavnosti. Poleg tega bi bilo treba spremembe priloge II in III k Uredbi (ES) št. 73/2009, s katerimi naj bi zagotovili nadaljnjo uporabo obstoječih pravil o navzkrižni skladnosti, uporabljati od datuma razveljavitve Direktive 80/68/EGS, in sicer od 22. decembra 2013.
- (23) Ob upoštevanju dejstva, da bo leto 2014 prehodno leto, v katerem bodo države članice morale pripraviti celovito izvajanje reforme SKP, je pomembno, da se zagotovi kar najmanjša upravna obremenitev, izhajajoča iz prehodne ureditve, določene v tej uredbi –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PREHODNE DOLOČBE O PODPORI ZA RAZVOJ PODEŽELJA

Člen 1

Pravne obveznosti v letu 2014 na podlagi Uredbe (ES) št. 1698/2005

1. Brez poseganja v člen 88 Uredbe (EU) št. 1305/2013 lahko države članice v letu 2014 za ukrepe iz člena 20, z izjemo točk (a)(iii), c(i) in (d) navedene uredbe, ter iz člena 36

Uredbe (ES) št. 1698/2005 še naprej prevzemajo nove pravne obveznosti do upravičencev v skladu s programi za razvoj podeželja, sprejetimi na podlagi Uredbe (ES) št. 1698/2005, tudi po tem, ko so bila finančna sredstva za programsko obdobje 2007–2013 porabljena, pod pogojem, da je vloga za podporo predložena pred sprejetjem ustreznega programa za razvoj podeželja za programsko obdobje 2014–2020.

Brez poseganja v točko E Priloge VI k Aktu o pristopu iz leta 2012 in določb, sprejetih na podlagi Akta, lahko Hrvaška za ukrepe iz točk (a) in (c) člena 171(2) Uredbe Komisije (ES) št. 781/2007⁽¹⁾ v skladu s programom Instrumenta za predpristopno pomoč za razvoj podeželja (IPARD), sprejetim na podlagi navedene uredbe, še naprej prevzema nove pravne obveznosti do upravičencev v letu 2014, tudi po tem, ko so ustrezna finančna sredstva iz tega programa porabljena, pod pogojem, da je vloga za podporo predložena pred sprejetjem njenega programa za razvoj podeželja za programsko obdobje 2014–2020.

Izdatki, nastali na podlagi teh obveznosti, so upravičeni v skladu s členom 3 te uredbe.

2. Pogoj, določen v drugi alineji člena 14(2) Uredbe (ES) št. 1257/1999, se ne uporablja za nove pravne obveznosti, ki jih države članice prevzamejo v letu 2014 na podlagi točk (a)(i) in (ii) člena 36 Uredbe (ES) št. 1698/2005.

Člen 2

Nadaljnja uporaba členov 50a in 51 Uredbe (ES) št. 1698/2005

Brez poseganja v člen 88 Uredbe (EU) št. 1305/2013 se člena 50a in 51 Uredbe (ES) št. 1698/2005 uporabljata do 31. decembra 2014 za dejavnosti, ki so izbrane v okviru programov za razvoj podeželja v programskem obdobju 2014–2020 v skladu s točkama (a) in (b) člena 21(1) Uredbe (EU) št. 1305/2013 glede letne premije ter v skladu s členi 28 do 31, 33 in 34 navedene uredbe.

Člen 3

Upravičenost nekaterih vrst izdatkov

1. Brez poseganja v člen 6(1) in člen 88 Uredbe (EU) št. 1305/2013 so izdatki v zvezi s pravnimi obveznostmi do upravičencev, nastalimi na podlagi ukrepov iz členov 20 in 36 Uredbe (ES) št. 1698/2005, ter v primeru Hrvaške brez poseganja v točko E Priloge VI k Aktu o pristopu iz leta 2012 in določbe, sprejete na podlagi Akta, ter ukrepov iz točk (a) in (c)

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 718/2007 z dne 12. junija 2007 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (UL L 170, 29.6.2007, str. 1).

člena 171(2) Uredbe (ES) št. 718/2007, upravičeni do prispevka iz EKSRP v programskem obdobju 2014–2020 v naslednjih primerih:

(a) za plačila med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2015, v primeru Hrvaške pa med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2016, kadar so dodeljena finančna sredstva za zadevni ukrep ustreznega programa, sprejetega na podlagi Uredbe (ES) št. 1698/2005 oziroma Uredbe (ES) št. 718/2007, že porabljena, ter

(b) za plačila po 31. decembru 2015, v primeru Hrvaške pa po 31. decembru 2016.

Ta odstavek se uporablja tudi za pravne obveznosti do upravičencev, ki so prevzete na podlagi ustreznih ukrepov iz uredb (ES) št. 1257/1999, (EGS) št. 2078/92 in (EGS) št. 2080/92, ki prejemajo podporo na podlagi Uredbe (ES) št. 1698/2005.

2. Izdatki iz odstavka 1 so upravičeni do prispevka iz EKSRP v programskem obdobju 2014–2020, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) takšni izdatki so določeni v zadevnem programu za razvoj podeželja za programsko obdobje 2014–2020;

(b) uporablja se stopnja prispevka EKSRP za ustrezn ukrep v skladu z Uredbo (EU) št. 1305/2013, določena v Prilogi I k tej uredbi; in

(c) države članice zagotovijo, da so zadevne prehodne dejavnosti jasno označene v njihovih sistemih upravljanja in nadzora.

Člen 4

Uporaba nekaterih določb Uredbe (ES) št. 73/2009 v letu 2014

Z odstopanjem od Uredbe (EU) št. 1305/2013 se za leto 2014:

(a) sklic na poglavje I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 v členih 28, 29, 30 in 33 Uredbe (EU) št. 1305/2013 bere kot sklic na člena 5 in 6 Uredbe (ES) št. 73/2009 ter prilogi II in III k navedeni uredbi.

(b) sklic na člen 19 Uredbe (EU) št. 1305/2013 v členu 40(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013 bere kot sklic na člen 132 Uredbe (ES) št. 73/2009;

(c) sklic na člen 17 Uredbe (EU) št. 1305/2013 v točki (a) člena 40(2) Uredbe (EU) št. 1307/2013 bere kot sklic na člen 121 Uredbe (ES) št. 73/2009.

POGLAVJE II

SPREMEMBE

Člen 5

Spremembe Uredbe (ES) št. 1698/2005

Člen 70(4c) Uredbe (ES) št. 1698/2005 se spremeni:

(a) v prvem pododstavku se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„(4c) Z odstopanjem od zgornjih mej iz odstavkov 3, 4 in 5 se lahko prispevek EKSRP poveča na največ 95 % upravičenih javnih izdatkov v regijah, upravičenih po konvergenčnem cilju, v najbolj oddaljenih regijah in za manjše Egejske otoke ter na 85 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah. Ti deleži se nanašajo na upravičene izdatke, na novo prijavljene v posameznih potrjenih izjavah o izdatkih do končnega datuma za upravičenost izdatkov za programsko obdobje 2007–2013, in sicer do 31. decembra 2015, kadar država članica 20. decembra 2013 ali pozneje izpolnjuje enega od naslednjih pogojev:“;

(b) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Država članica, ki želi uporabiti odstopanje iz prvega pododstavka, Komisiji predloži zahtevo za ustrezno spremembo svojega programa za razvoj podeželja. Odstopanje se uporablja, ko Komisija potrdi spremembe programa.“.

Člen 6

Spremembe Uredbe (ES) št. 73/2009

Uredba (ES) št. 73/2009 se spremeni:

(1) v členu 29 se doda naslednji odstavek:

„5. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko države članice od 16. oktobra 2014 kmetom plačajo predplačila do največ 50 % neposrednih plačil v okviru shem podpor iz Priloge I za vloge, vložene v letu 2014. V primeru plačil za goveje in telečje meso iz oddelka 11 poglavja 1 naslova IV lahko države članice ta odstotek povečajo na največ 80 %.“;

(2) člen 40 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 40

Nacionalne zgornje meje

1. Za vsako državo članico in vsako leto je skupna vrednost vseh dodeljenih pravic do plačila, nacionalne rezerve iz člena 41 in zgornjih mej, določenih v skladu s členom 51(2), členom 69(3) in členom 72b, enaka svoji nacionalni zgornji meji, ki je določena v Prilogi VIII.

2. Država članica po potrebi linearno zniža ali poveča vrednost vseh pravic do plačila, zneska nacionalne rezerve iz člena 41 ali oboje, da zagotovi spoštovanje svoje nacionalne zgornje meje iz Priloge VIII.

Države članice, ki se odločijo, da ne bodo izvajale poglavja 5a naslova III te uredbe in uporabljale možnosti iz člena 136a(1), se lahko odločijo, da zaradi potrebnega znižanja vrednosti pravic do plačila iz prvega pododstavka ne bodo znižale tistih pravic do plačila, ki so jih v letu 2013 aktivirali kmetje, ki so v letu 2013 uveljavljali zahtevek za neposredno plačilo, manjši od zneska, ki ga določi zadevna država članica; ta znesek ne presega 5 000 EUR.

3. Brez poseganja v člen 26 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (*) zneski neposrednih plačil, ki se lahko v državi članici odobrijo za koledarsko leto 2014 na podlagi členov 34, 52, 53, 68 in 72a te uredbe ter za pomoč rejcem sviloprekj na podlagi člena 111 Uredbe (ES) št. 1234/2007, ne presegajo zgornjih mej iz Priloge VIII k tej uredbi za zadevno leto, znižanih za zneske, določene na podlagi uporabe člena 136b te uredbe za koledarsko leto 2014, kot je določeno v Prilogi VIIIa k tej uredbi.

Države članice lahko po potrebi ter zaradi spoštovanja zgornjih mej, določenih v Prilogi VIII k tej uredbi in znižanih za zneske, določene na podlagi uporabe člena 136b te uredbe za koledarsko leto 2014, kot je določeno v prilogi VIIIa k tej uredbi, linearno znižajo zneske neposrednih plačil za koledarsko leto 2014.

(*) Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).“

(3) v členu 41(1) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) skupno vrednostjo vseh dodeljenih pravic do plačila in zgornjih mej, določenih v skladu s členom 51(2), členom 69(3) in členom 72b te uredbe.“;

(4) v členu 51(2) se doda naslednji pododstavek:

„Za leto 2014 so zgornje meje za neposredna plačila iz členov 52 in 53 enake zgornjim mejam, določenim za leto 2013, pomnoženim s koeficientom, ki se za vsako

zadevno državo članico izračuna tako, da se nacionalna zgornja meja za leto 2014 iz Priloge VIII deli z nacionalno zgornjo mejo za leto 2013. To množenje se uporablja samo za države članice, v katerih je nacionalna zgornja meja iz Priloge VIII za leto 2014 nižja od nacionalne zgornje meje za leto 2013.“;

(5) v členu 68(8) se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„8. Tiste države članice, ki so sprejele odločitev iz člena 69(1), jo lahko do 1. februarja 2014 pregledajo in se odločijo, da bodo z učinkom od leta 2014.“;

(6) člen 69 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice se lahko do 1. avgusta 2009, do 1. avgusta 2010, 1. avgusta 2011, do 1. septembra 2012, v primeru Hrvaške do datuma njenega pristopa, ali do 1. februarja 2014 odločijo, da bodo od leta, ki sledi tej odločitvi, oziroma v primeru Hrvaške od prvega leta izvajanja sheme enotnega plačila, ali od leta 2014 v primeru odločitve, sprejete do 1. februarja 2014, uporabile do 10 % sredstev iz nacionalne zgornje meje iz člena 40, Malta pa 2 000 000 EUR, za posebno podporo iz člena 68(1).“;

(b) v odstavku 3 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Izključno za zagotovitev upoštevanja nacionalnih zgornjih mej iz člena 40(2) in za izračun iz člena 41(1) se zneski za dodelitev podpore iz točke (c) člena 68(1) odštejejo od nacionalne zgornje meje iz člena 40(1). Štejejo se kot dodeljena pravica do plačila.“;

(c) v odstavku 4 se odstotek "3,5 %" nadomesti z odstotkom "6,5 %";

(d) v prvem stavku odstavka 5 se letnica „2013“ nadomesti z letnico „2014“;

(e) v odstavku 6 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Izključno zaradi zagotovitve spoštovanja nacionalnih zgornjih mej iz člena 40(2) in za izračun iz člena 41(1) zadevni znesek ne šteje kot del zgornjih mej, določenih na podlagi odstavka 3 tega člena, kadar država članica uporabi možnost iz točke (a) prvega pododstavka tega odstavka.“;

(7) v naslovu III se doda naslednje poglavje:

„Poglavje 5a

PRERAZPOREDITVENO PLAČILO ZA LETO 2014

Člen 72a

Splošna pravila

1. Države članice se lahko do 1. marca 2014 odločijo, da za leto 2014 odobrijo plačilo za kmete, ki so upravičeni do plačila na podlagi sheme enotnega plačila iz poglavij 1, 2 in 3 (v nadaljnjem besedilu: prerazporeditveno plačilo).

Države članice Komisijo uradno obvestijo o svoji odločitvi do 1. marca 2014.

2. Države članice, ki so se odločile za uporabo sheme enotnega plačila na regionalni ravni v skladu s členom 46, lahko prerazporeditveno plačilo uporabijo na regionalni ravni.

3. Brez poseganja v uporabo finančne discipline, v linearna znižanja iz člena 40(3), ter v uporabo členov 21 in 23, se prerazporeditveno plačilo odobri, potem ko kmet aktivira pravice do plačila.

4. Države članice znesek prerazporeditvenega plačila izračunajo tako, da znesek, ki ga določi država članica in ni višji od 65 % nacionalnega ali regionalnega povprečnega plačila na hektar, pomnožijo s številom pravic do plačila, ki jih je kmet aktiviral v skladu s členom 34. Število takšnih pravic do plačila ne presega najvišje vrednosti, ki jo določijo države članice in ki ni večja od 30 hektarov ali povprečne velikosti kmetijskih gospodarstev, določene v Prilogi VIIIb, če je v zadevni državi članici ta povprečna velikost večja od 30 hektarov.

5. Če se upoštevajo najvišje vrednosti iz odstavka 4, lahko države članice na nacionalni ravni določijo stopnjevanje v okviru števila hektarov, določenega v skladu s tem odstavkom, ki se uporablja za vse kmete enako.

6. Države članice nacionalno povprečno plačilo na hektar iz odstavka 4 določijo na podlagi nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi VIIIc, in števila upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2014 v skladu s členom 34(2).

Države članice regionalno povprečno plačilo na hektar iz odstavka 4 določijo z uporabo deleža nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi VIIIc, in števila upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2014 v zadevni regiji v skladu s členom 34(2). Delež se za vsako regijo izračuna tako, da se

zadevna regijska zgornja meja, določena v skladu s členom 46(3), deli z nacionalno zgornjo mejo, določeno za leto 2014 v skladu s členom 40.

7. Države članice zagotovijo, da se nobena ugodnost, določena na podlagi tega poglavja, ne odobri tistim kmetom, za katere se ugotovi, da so po 18. oktobru 2011 svoje kmetijsko gospodarstvo razdelili izključno z namenom, da bi pridobili koristi v okviru prerazporeditvenega plačila. To velja tudi za kmete, katerih gospodarstva so posledica takšne delitve.

Člen 72b

Finančne določbe

1. Države članice se lahko do 1. marca 2014 odločijo, da bodo za financiranje prerazporeditvenega plačila porabile do 30 % letne nacionalne zgornje meje, določene na podlagi člena 40 za leto vložitve zahtevkov 2014. O takšni odločitvi uradno obvestijo Komisijo do navedenega datuma.

2. Komisija na podlagi odstotka nacionalne zgornje meje, ki ga države članice porabijo v skladu z odstavkom 1 tega člena, sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ustrezno zgornjo mejo za prerazporeditveno plačilo. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 141b(2).“;

(8) v členu 90 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Znesek pomoči na upravičeni hektar se določi z množenjem donosov iz odstavka 2 z naslednjimi referenčnimi zneski:

Bolgarija: 520,20 EUR

Grčija: 234,18 EUR

Španija: 362,15 EUR

Portugalska: 228,00 EUR.“;

(9) v členu 122 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Shema enotnega plačila na površino je na voljo do 31. decembra 2014.“;

(10) v členu 124 se odstavek 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Kmetijska površina nove države članice je za namene sheme enotnega plačila na površino tisti del kmetijske površine v obdelavi, ki je v dobrem kmetijskem stanju, ne glede na to, ali je v uporabi ali ne, in se, če je to primerno, prilagodi v skladu z objektivnimi in nediskriminatornimi merili, ki jih po odobritvi Komisije določi nova država članica.

V tem naslovu „kmetijska površina v obdelavi“ pomeni skupno površino ornih zemljišč, trajnih travnikov, trajnih nasadov in vrtov, kot jih za potrebe svojih statistik določi Komisija.

2. Do odobritve plačila v okviru sheme enotnega plačila na površino so upravičene vse enote rabe ali poljine, ki ustrezajo merilom iz odstavka 1, pa tudi enote rabe ali poljine, zasajene s hitro rastočim panjcem (oznaka KN ex 0602 90 41).

Razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin so enote rabe ali poljine iz prvega pododstavka na razpolago kmetu na datum, ki ga določi država članica in ni poznejši od datuma, določenega v zadevni državi članici za spremembo zahtevka za pomoč.

Najmanjša velikost upravičene površine na gospodarstvo, za katero se lahko zahteva plačilo, je 0,3 ha. Vsaka nova država članica lahko na podlagi objektivnih meril in po odobritvi Komisije določi, da bo najmanjšo velikost določila na višji ravni, pod pogojem, da ne presega 1 ha.“;

(11) v naslovu V se vstavi naslednje poglavje:

„Poglavje 2a

PRERAZPOREDITVENO PLAČILO ZA LETO 2014

Člen 125a

Splošna pravila

1. Nove države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, se lahko do 1. marca 2014 odločijo, da za leto 2014 odobrijo plačilo kmetom, ki so do njega upravičeni na podlagi sheme enotnega plačila na površino iz poglavja 2 (v nadaljnjem besedilu: prerazporeditveno plačilo za nove države članice).

Zadevne nove države članice Komisijo uradno obvestijo o svoji odločitvi do 1. marca 2014.

2. Brez poseganja v uporabo finančne discipline ter uporabo členov 21 in 23 se prerazporeditveno plačilo za nove države članice izvede v obliki povečanja zneskov na hektar, odobrenih v okviru sheme enotnega plačila na površino.

3. Države članice znesek prerazporeditvenega plačila za nove države članice izračunajo tako, da znesek, ki ga določi država članica in ni višji od 65 % nacionalnega povprečnega plačila na hektar, pomnožijo s številom upravičenih hektarov, za katere so kmetu odobreni zneski na podlagi sheme enotnega plačila na površino. Število takšnih hektarov ne presega najvišje vrednosti, ki jo določijo države članice, ki ni večja od 30 ali povprečne velikosti kmetijskih gospodarstev, določene v Prilogi VIII, če v zadevni novi državi članici ta povprečna velikost presega 30 hektarov.

4. Če se upoštevajo najvišje vrednosti iz odstavka 3, lahko države članice na nacionalni ravni določijo stopnjevanje v okviru števila hektarov, določenega v skladu s tem odstavkom, ki se uporablja za vse kmete enako.

5. Države članice določijo nacionalno povprečno plačilo na hektar iz odstavka 3 na podlagi nacionalne zgornje meje, določene v Prilogi VIIIc, in števila upravičenih hektarov, prijavljenih v letu 2014 na podlagi sheme enotnega plačila na površino.

6. Nove države članice zagotovijo, da se ugodnosti na podlagi tega poglavja, ne odobrijo tistim kmetom, za katere se ugotovi, da so po 18. oktobru 2011 svoje kmetijsko gospodarstvo razdelili izključno z namenom, da bi pridobili koristi v okviru prerazporeditvenega plačila za nove države članice. To velja tudi za kmete, katerih gospodarstva so posledica takšne delitve.

Člen 125b

Finančne določbe

1. Nove države članice se lahko do 1. marca 2014 odločijo, da bodo za financiranje prerazporeditvenega plačila za nove države članice porabile do 30 % letne nacionalne zgornje meje iz člena 40 za leto vložitve zahtevkov 2014, Bolgarija in Romunija pa do 30 % zneskov, določenih v Prilogi VIII d. O takšni odločitvi uradno obvestijo Komisijo do navedenega datuma.

Letni finančni okvir iz člena 123 se zniža za znesek iz prvega pododstavka.

2. Komisija na podlagi odstotka nacionalne zgornje meje, ki ga zadevne nove države članice porabijo v skladu z odstavkom 1 tega člena, sprejme izvedbene akte, s katerimi določi ustrezno zgornjo mejo za prerazporeditveno plačilo za nove države članice in ustrezno znižanje letnega finančnega okvira iz člena 123. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 141b(2).“;

(12) v členu 131 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Nove države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino, se lahko do 1. avgusta 2009, 1. avgusta 2010, 1. avgusta 2011, 1. septembra 2012 ali 1. februarja 2014 odločijo, da bodo od leta, ki sledi tej odločitvi, ali od leta 2014 v primeru odločitve, sprejete do 1. februarja 2014, do 10 % sredstev iz svojih nacionalnih zgornjih mej iz člena 40 uporabile za dodelitev podpore kmetom, kakor je določeno v členu 68(1) in v skladu s poglavjem 5 naslova III, kot se uporablja zanje.“;

(13) naslov člena 133a se nadomesti z naslednjim:

„Prehodna državna pomoč v letu 2013“;

(14) v poglavju 4 naslova V se vstavi naslednji člen:

„Člen 133b

Prehodna državna pomoč v letu 2014

1. Nove države članice, ki uporabljajo shemo enotnega plačila na površino v skladu s členom 122, se lahko odločijo za odobritev prehodne državne pomoči v letu 2014.

2. Bolgarija in Romunija lahko pomoč na podlagi tega člena odobri le, če se do 1. februarja 2014 odločita, da v letu 2014 ne bosta odobrili nobenih dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil na podlagi člena 132.

3. Pomoč na podlagi tega člena se lahko odobri kmetom v sektorjih, za katere je bila v letu 2013 odobrena prehodna državna pomoč v skladu s členom 133a, ali, v primeru Bolgarije in Romunije, dopolnilna nacionalna neposredna plačila v skladu s členom 132.

4. Pogoji za odobritev pomoči na podlagi tega člena so enaki pogojem, ki veljajo za odobritev plačil v skladu s členom 132 ali členom 133a za leto 2013, z izjemo znižanj zaradi uporabe člena 132(2) v povezavi s členoma 7 in 10.

5. Skupni znesek pomoči, ki se lahko odobri kmetom v katerem koli sektorju iz odstavka 3, se omeji na 80 % posebnih finančnih okvirov za posamezne sektorje za leto 2013, kot jih potrdi Komisija v skladu s členom 133a(5) ali, za Bolgarijo in Romunijo, v skladu s členom 132(7).

Posebni finančni okviri za posamezne sektorje so za Ciper določeni v Prilogi XVIIIa.

6. Za Ciper se odstavka 3 in 4 ne uporabljata.

7. Nove države članice Komisijo do 31. marca 2014 uradno obvestijo o odločitvah iz odstavkov 1 in 2. Uradno obvestilo o odločitvi iz odstavka 1 vključuje naslednje informacije:

(a) finančni okvir za posamezen sektor;

(b) po potrebi najvišjo stopnjo prehodne državne pomoči.

8. Nove države članice se lahko na podlagi objektivnih meril in v okviru omejitev, ki jih v skladu z odstavkom 5 potrdi Komisija, odločijo o odobrenih zneskih prehodne državne pomoči.“;

(15) v naslovu VI se doda naslednji člen:

„Člen 136a

Prožnost med stebri

1. Države članice se lahko do 31. decembra 2013 odločijo, da za dodatno podporo ukrepom v okviru programov za razvoj podeželja, ki se financirajo iz EKSRP, kakor je opredeljeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013 (*) Evropskega parlamenta in Sveta, dajo na voljo do 15 % sredstev iz svojih letnih nacionalnih zgornjih mej za koledarsko leto 2014, kot so določene v Prilogi VIII k tej uredbi in iz svojih letnih nacionalnih zgornjih mej za koledarska leta 2015 do 2019, kot so določene v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1307/2013 (**) Evropskega parlamenta in Sveta. Ustrezní znesek zato ni več na voljo za odobritev neposrednih plačil.

Odločitev iz prvega pododstavka se uradno sporoči Komisiji do 31. decembra 2013. V tej odločitvi se navede odstotek iz navedenega pododstavka, ki se lahko po posameznih koledarskih letih razlikuje.

Države članice, ki ne sprejmejo odločitve iz prvega pododstavka za koledarsko leto 2014, lahko do 1. avgusta 2014 sprejmejo navedeno odločitev za koledarska leta od 2015 do 2019. Komisijo o takšni odločitvi uradno obvestijo do tega datuma

Države članice se lahko odločijo za pregled odločitve iz tega odstavka z učinkom od koledarskega leta 2018. Vsaka odločitev, ki temelji na takem pregledu ne povzroči zmanjšanja odstotka, ki se uradno sporoči Komisiji v skladu s prvim, drugim in tretjim pododstavkom. Države članice o vsaki odločitvi, ki temelji na takšnem pregledu, uradno obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2017.

2. Pred 31. decembrom 2013 se lahko države članice, ki ne sprejmejo odločitve iz odstavka 1, odločijo, da kot neposredna plačila dajo na voljo največ 15 %, v primeru Bolgarije, Estonije, Španije, Latvije, Litve, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Finske, Švedske in Združenega kraljestva pa največ 25 % zneska, namenjenega za podporo ukrepom v okviru načrtovanja programov za razvoj podeželja, financiranih v okviru EKSRP, v obdobju 2015–2020, kot določa Uredba (EU) št. 1305/2013. Ustrezní znesek zato ni več na voljo za podporne ukrepe v okviru načrtovanja programov za razvoj podeželja.

Odločitev iz prvega pododstavka se uradno sporoči Komisiji do 31. decembra 2013. V tej odločitvi se navede odstotek iz navedenega pododstavka, ki se lahko po posameznih koledarskih letih razlikuje.

Države članice, ki ne sprejmejo odločitve iz prvega pododstavka za proračunsko leto 2015, lahko do 1. avgusta 2014 sprejmejo navedeno odločitev, kar zadeva proračunska leta 2016–2020. Komisijo o takšni odločitvi uradno obvestijo do tega datuma.

Države članice se lahko odločijo za pregled odločitve iz tega odstavka z učinkom za proračunski leti 2019 in 2020. Nobena odločitev, ki temelji na takšnem pregledu, ne povzroči povečanja odstotka, ki se uradno sporoči Komisiji v skladu s prvim, drugim in tretjim pododstavkom. Države članice o vsaki takšni odločitvi, ki temelji na takšnem pregledu, uradno obvestijo Komisijo do 1. avgusta 2017.

3. Za upoštevanje odločitev, ki jih države članice uradno sporočijo v skladu z odstavkoma 1 in 2, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 141a, s katerimi se prilagodijo zgornje meje iz Priloge VIII.

(*) Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20.12.2013, str. 487)

(**) Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L 347, 20.12.2013, str. 608);

(16) v naslovu VI se doda naslednji člen:

„Člen 136 b

Transfer v EKSRRP

Države članice, ki so se v skladu s členom 136 odločile, da bodo dale na voljo znesek iz proračunskega leta 2011 za podporo Unije v okviru načrtovanja programov za razvoj podeželja in financiranje iz EKSRRP, zneske iz Priloge VIIIa še naprej dajejo na voljo za načrtovanje programov za razvoj podeželja in financiranje iz EKSRRP za proračunsko leto 2015.“;

(17) vstavi se naslednji člen:

„Člen 140a

Prenos pooblastil

Za upoštevanje odločitev, ki jih države članice uradno sporočijo v skladu s členom 136a(1) in (2), ter morebitnih

drugih sprememb nacionalnih zgornjih mej iz Priloge VIII se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 141a, s katerimi se prilagodijo zgornje meje iz Priloge VIIIc.

Za zagotovitev čim boljše uporabe linearnega znižanja na podlagi člena 40(3) v letu 2014, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 141a, s katerimi se določajo pravila za izračun znižanja, ki ga države članice uporabijo za kmete v skladu s členom 40(3).“;

(18) člen 141a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 141a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 11a, člena 136a(3) in člena 140a se prenese na Komisijo do 31. decembra 2014.

3. Pooblastilo iz člena 11a, člena 136a(3) in člena 140a lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 11a, členom 136a(3) in členom 140a, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

(19) priloge I, VIII in XVIIa se spremenijo in se dodajo nove priloge VIIIa, VIIIb, VIIIc in VIId v skladu s točkami (1), (4), (5) in (6) Priloge II k tej uredbi;

(20) priloge II in III se spremenita v skladu s točkama (2) in (3) Priloge II k tej uredbi.

Člen 7

Spremembe Uredbe (EU) št. 1307/2013

Uredba (EU) št. 1307/2013 se spremeni:

(1) V členu 6 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Za upoštevanje sprememb v zvezi s skupnimi najvišjimi zneski neposrednih plačil, ki se lahko odobrijo, vključno s tistimi, ki izhajajo iz odločitev držav članic v skladu s členom 136a Uredbe (ES) št. 73/2009 in členom 14 te uredbe ter iz uporabe drugega odstavka člena 20(2) te uredbe, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 70 te uredbe, s katerimi se prilagodijo nacionalne zgornje meje iz Priloge II k tej uredbi.“;

(2) v členu 26(6) se doda naslednji pododstavek:

„Države članice pri metodah izračunov iz tega člena, pod pogojem, da se ne uporabi prerazporeditveno plačilo v skladu s členom 41, v celoti upoštevajo podporo, odobreno za koledarsko leto 2014 na podlagi členov 72a in 125a Uredbe (ES) št. 73/2009.“;

(3) v členu 36(3) se doda naslednji pododstavek:

„Države članice za diferenciacijo sheme enotnega plačila na površino in pod pogojem, da se ne uporabi prerazporeditveno plačilo v skladu s členom 41, v celoti upoštevajo podporo, odobreno za koledarsko leto 2014 na podlagi člena 125a Uredbe (ES) št. 73/2009.“;

(4) v členu 72(2) se za prvim pododstavkom vstavi naslednji pododstavek:

„Vendar se še naprej uporablja v zvezi z zahtevki za pomoč za leta vložitve zahtevkov, ki se začnejo pred 1. januarjem 2015.“;

Člen 8

Spremembe Uredbe (EU) št. 1306/2013

Uredba (EU) št. 1306/2013 se spremeni:

(1) v členu 119(1) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Vendar se člen 31 Uredbe (ES) št. 1290/2005 in zadevna izvedbena pravila še naprej uporabljajo do 31. decembra 2014, člena 30 in 44a Uredbe (ES) št. 1290/2005 in zadevna izvedbena pravila pa se še naprej uporabljajo za odhodke, ki so nastali v kmetijskem proračunskem letu 2013, oziroma za plačila, ki so bila izvršena v navedenem letu.“;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 119a

Odstopanje od Uredbe (EU) št. 966/2012

Z odstopanjem od člena 59(5) Uredbe (EU) št. 966/2012 in člena 9(1) te uredbe se za kmetijsko proračunsko leto 2014 ne zahteva, da mnenje certifikacijskega organa ugotovi, ali so odhodki, za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo, zakoniti in pravilni.“;

(3) v členu 121 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Vendar pa se naslednje določbe uporabljajo, kot sledi:

(a) členi 7, 8, 16, 25, 26 in 43 od 16. oktobra 2013;

(b) člen 52, naslov III, poglavje II naslova Vin naslov VI od 1. januarja 2015.

3. Ne glede na odstavka 1 in 2 se:

(a) členi 9, 18, 40 in 51 uporabljajo za odhodke, ki se izvršijo od 16. oktobra 2013;

(b) poglavje IV naslova VII uporablja za plačila, izvršena od kmetijskega proračunskega leta 2014 naprej.“.

Člen 9

Spremembe Uredbe (EU) št. 1308/2013

Uredba (EU) št. 1308/2013 se spremeni:

(1) vstavi se naslednji člen:

„Člen 214a

Nacionalna plačila za nekatere sektorje na Finskem

Finska lahko na podlagi dovoljenja Komisije za obdobje 2014–2020 še naprej odobri državne pomoči, ki jih je leta 2013 odobrila proizvajalcem na podlagi člena 141 Akta o pristopu iz leta 1994, pod pogojem, da:

(a) se znesek dohodkovne pomoči v celotnem obdobju postopno znižuje in v letu 2020 ne presega 30 % zneska, odobrenega leta 2013, ter

(b) so bile pred morebitno uporabo te možnosti za zadevne sektorje v celoti uporabljene sheme podpore v okviru SKP.

Komisija dovoljenje sprejme brez uporabe postopka iz člena 229(2) ali (3) te uredbe.“;

(2) v členu 230(1) se vstavijo naslednje točke:

„(ba) člen 111 do 31. marca 2015;

(ca) člen 125a(1)(e) in (2) ter, v zvezi s sektorjem sadja in zelenjave, Priloga XVIa do datuma začetka uporabe ustreznih pravil, ki se določijo na podlagi delegiranih aktov iz točk (b) in (i) člena 173(1);

(da) členi 136, 138 in 140 ter Priloga XVIII za namene uporabe navedenih členov do datuma začetka uporabe pravil, ki se določijo na podlagi izvedbenih aktov iz členov 180 in točke (a) člena 183, ali do 30. junija 2014, karkoli nastopi prej.“

Člen 10

Spremembe Uredbe (EU) št. 1305/2013

Uredba (EU) št. 1305/2013 se spremeni:

(1) v členu 31 se doda naslednji odstavek:

„6. Hrvaška lahko plačila na podlagi tega ukrepa odobri upravičencem na območjih, ki so bila določena v skladu s členom 32(3), tudi če prilagoditev iz tretjega pododstavka navedenega odstavka ni zaključena. Prilagoditev se zaključi najpozneje 31. decembra 2014. Upravičenci na območjih, ki po zaključku prilagoditve niso več upravičena, ne prejmejo nadaljnjih plačil na podlagi tega ukrepa.“

(2) v členu 58 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. V letno razdelitev iz odstavka 4 tega člena se vključijo tudi sredstva, ki se v EKSRP prenesejo z uporabo člena 136a(1) Uredbe (ES) št. 73/2009 in člena 7(2) Uredbe

(EU) št. 1307/2013, ter sredstva, ki se v EKSRP prenesejo z uporabo členov 10b, 136 in 136b Uredbe (ES) št. 73/2009 za koledarski leti 2013 in 2014.“

(3) V členu 59(4) se točka (f) nadomesti z naslednjim:

„(f) 100 % za znesek 100 milijonov EUR v cenah iz leta 2011, dodeljen Irski, za znesek 500 milijonov EUR v cenah iz leta 2011, dodeljen Portugalski, in za znesek 7 milijonov EUR v cenah iz leta 2011, dodeljen Cipru, če te države članice 1. januarja 2014 ali pozneje prejmejo finančno pomoč v skladu s členoma 136 in 143 PDEU, in sicer do leta 2016, ko se uporaba te določbe ponovno oceni.“

POGLAVJE III

KONČNE DOLOČBE

Člen 11

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Vendar se:

— točke (15), (17) in (18) člena 6 uporabljajo od datuma začetka veljavnosti te uredbe;

— točka (20) člena 6 uporablja od 22. decembra 2013 in

— točka (3) člena 8 uporablja od datumov začetka uporabe, ki so določeni v navedeni točki.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013.

Za Svet
Predsednik
M. SCHULZ

Za Evropski parlament
Predsednik
V. JUKNA

PRILOGA I

Korelacija med členi v ukrepih v programskih obdobjih 2007–2013 in 2014–2020

Uredba (ES) št. 1698/2005	Uredba (EU) št. 1305/2013
Člen 20(a)(i): poklicno usposabljanje in informiranje	Člen 14
Člen 20(a)(ii): pomoč mladim prevzemnikom kmetij	Člen 19(1)(a)(i)
Člen 20(a)(iii): zgodnje upokojevanje	/
Člen 20(a)(iv): uporaba svetovalnih storitev	Člen 15(1)(a)
Člen 20(a)(v): ustanavljanje služb za pomoč pri upravljanju, služb za zagotavljanje nadomeščanja in služb za svetovanje	Člen 15(1)(b)
Člen 20(b)(i): posodabljanje kmetijskih gospodarstev	Člen 17(1)(a)
Člen 20(b)(ii): izboljševanje gospodarske vrednosti gozdov	Člen 21(1)(d)
Člen 20(b)(iii): dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom	Člen 17(1)(b) Člen 21(1)(e)
Člen 20(b)(iv): sodelovanje pri razvoju novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij	Člen 35
Člen 20(b)(v): kmetijska in gozdarska infrastruktura	Člen 17(1)(c)
Člen 20(b)(vi): obnovitvene-preventivne dejavnosti	Člen 18
Člen 20(c)(i): izpolnjevanje standardov	/
Člen 20(c)(ii): sheme kakovosti hrane	Člen 16
Člen 20(c)(iii): informiranje in pospeševanje prodaje	Člen 16
Člen 20(d)(i): delno samooskrbno kmetovanje	Člen 19(1)(a)(iii)
Člen 20(d)(ii): skupine proizvajalcev	Člen 27
Člen 36(a)(i): plačila zaradi omejenih možnosti v gorah	Člen 31
Člen 36(a)(ii): plačila zaradi omejenih možnosti na območjih, ki niso gorska območja	Člen 31
Člen 36(a)(iii): območja Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo 2000/60/ES	Člen 30
Člen 36(a)(iv): kmetijskookoljska plačila	Člen 28 Člen 29
Člen 36(v): plačila za dobro počutje živali	Člen 33
Člen 36(b)(i): prvo pogozdovanje kmetijskih površin	Člen 21(1)(a)
Člen 36(b)(ii): prva vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov	Člen 21(1)(b)

Uredba (ES) št. 1698/2005	Uredba (EU) št. 1305/2013
Člen 36(b)(iii): prvo pogozdovanje nekmetijskih površin	Člen 21(1)(a)
Člen 36(b)(iv): plačila v okviru območij Natura 2000	Člen 30
Člen 36(b)(v): gozdnookoljska plačila	Člen 34
Člen 36(b)(vi): obnavljanje proizvodnega potenciala gozdov in uvajanje preventivnih ukrepov	Člen 21(1)(c)
Člen 36(b)(vii): neproizvodne naložbe	Člen 21(1)(d)
Ukrepi na podlagi Uredbe (ES) št. 718/2007	Ukrepi na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013
Člen 171(2)(a): naložbe v kmetijska gospodarstva, da se prestrukturirajo in nadgradijo po standardih Skupnosti	Člen 17(1)(a)
Člen 171(2)(c): naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in ribiških proizvodov, da se te dejavnosti prestrukturirajo in nadgradijo po standardih Skupnosti	Člen 17(1) (b)

PRILOGA II

Priloge k Uredbi (ES) št. 73/2009 se spremenijo:

(1) V Prilogi I se za vrstico v zvezi s „posebno podporo“ vstavi naslednja vrstica:

„Prerazporeditveno plačilo	poglavje 5a naslova III in poglavje 2a naslova V	Nevezano plačilo“
----------------------------	--	-------------------

(2) Priloga II se spremeni:

(a) Točka A „Okolje“ se nadomesti z naslednjim:

„1.	Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 103, 25.4.1979, str. 1)	Člen 3(1), člen 3(2)(b), člen 4(1), (2) in (4) ter člen 5(a), (b) in (d)
2.	—	—
3.	Direktiva Sveta 86/278/EGS z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L 181, 4.7.1986, str. 6)	Člen 3
4.	Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1)	Člena 4 in 5
5.	Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7)	Člen 6 in člen 13(1)(a)“;

(b) točka 9 točke B „Javno zdravje, zdravje živali in rastlin“ se nadomesti z naslednjim:

„9.	Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1)	Člen 55, prvi in drugi stavek“;
-----	---	---------------------------------

(3) v Prilogi III se vnos v zvezi z „zaščito in upravljanjem vodnih virov“ nadomesti z naslednjim:

„Zaščita in upravljanje vodnih virov:	— vzpostavitev varovalnih pasov vzdolž vodnih tokov ⁽¹⁾
zaščita vodnih virov pred onesnaževanjem in odplakami ter upravljanje uporabe vode	— če je za uporabo vode za namakanje potrebno dovoljenje, ravnanje v skladu s postopki za dodelitev dovoljenja
	Zaščita podtalnice pred onesnaževanjem: prepoved neposrednega izpusta v podtalnico in ukrepi za preprečevanje posrednega onesnaževanja podtalnice z izpustom v tla in pronicanjem skozi tla nevarnih snovi, navedenih v Prilogi k Direktivi 80/68/EGS v različici, ki je veljala na zadnji dan njene veljavnosti, kar zadeva kmetijsko dejavnost

⁽¹⁾ Opomba: Varovalni pasovi v okviru dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev morajo na ranljivih območjih, določenih v skladu s členom 3(2) Direktive 91/676/EGS, in zunaj njih izpolnjevati vsaj zahteve v zvezi s pogoji za vnos gnojil v tla blizu vodotokov, navedenimi v točki A.4 Priloge II k Direktivi 91/676/EGS, ki jih je treba uporabljati v skladu z delovnimi programi, ki jih države članice določijo v skladu s členom 5(4) Direktive 91/676/EGS.“;

(4) V Prilogi VIII se stolpec za leto 2014 nadomesti z naslednjim:

„Razpredelnica 1

(v tisoč EUR)

Država članica	2014.
Belgija	544 047
Danska	926 075
Nemčija	5 178 178
Grčija	2 047 187
Španija	4 833 647
Francija	7 586 341
Irska	1 216 547
Italija	3 953 394
Luksemburg	33 662
Nizozemska	793 319
Avstrija	693 716
Portugalska	557 667
Finska	523 247
Švedska	696 487
Združeno kraljestvo	3 548 576

Razpredelnica 2 (*)

(v tisoč EUR)

Bolgarija	642 103
Češka	875 305
Estonija	110 018
Ciper	51 344
Latvija	168 886
Litva	393 226
Madžarska	1 272 786
Malta	5 240
Poljska	2 970 020
Romunija	1 428 531
Slovenija	138 980
Slovaška	377 419
Hrvaška	113 908

(*) Zgornje meje so izračunane ob upoštevanju razporeda povečanij iz člena 121.“

(5) Za Prilogo VIII se vstavijo naslednje priloge:

„Priloga VIIIa

Zneski, ki nastanejo v letu 2014 zaradi uporabe člena 136(b):

Nemčija: 42 600 000

Švedska: 9 000 000

Priloga VIIIb

Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva, ki se uporablja na podlagi člena 72a(4) in člena 125a(3)

Država članica	Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva (v hektarjih)
Belgija	29
Bolgarija	6
Češka	89
Danska	60
Nemčija	46
Estonija	39
Irska	32
Grčija	5
Španija	24
Francija	52
Hrvaška	5,9
Italija	8
Ciper	4
Latvija	16
Litva	12
Luksemburg	57
Madžarska	7
Malta	1
Nizozemska	25
Avstrija	19
Poljska	6
Portugalska	13
Romunija	3
Slovenija	6
Slovaška	28
Finska	34
Švedska	43
Združeno kraljestvo	54

Priloga VIIIc

Nacionalne zgornje meje iz člena 72a(3) in člena 125a(3)

(v tisoč EUR)

Belgija	505 266
Bolgarija	796 292
Češka	872 809
Danska	880 384
Nemčija	5 018 395
Estonija	169 366
Irska	1 211 066
Grčija	1 931 177
Španija	4 893 433
Francija	7 437 200
Hrvaška	265 785
Italija	3 704 337
Ciper	48 643
Latvija	302 754
Litva	517 028
Luksemburg	33 432
Madžarska	1 269 158
Malta	4 690
Nizozemska	732 370
Avstrija	691 738
Poljska	3 061 518
Portugalska	599 355
Romunija	1 903 195
Slovenija	134 278
Slovaška	394 385
Finska	524 631
Švedska	699 768
Združeno kraljestvo	3 591 683

Priloga VIII d

Zneska za Bolgarijo in Romunijo iz člena 125b(1)

Bolgarija	789 365 000 EUR
Romunija	1 753 000 000 EUR*

(6) Priloga XVII a se nadomesti z naslednjim:

„Priloga XVII a

Prehodna državna pomoč za Ciper

(v EUR)

Sektor	2013	2014
Žita (izvzeta je trda pšenica)	141 439	113 151
Trda pšenica	905 191	724 153
Mleko in mlečni izdelki	3 419 585	2 735 668
Govedina	4 608 945	3 687 156
Ovce in koze	10 572 527	8 458 022
Sektor prašičereje	170 788	136 630
Perutnina in jajca	71 399	57 119
Vino	269 250	215 400
Oljčno olje	3 949 554	3 159 643
Namizno grozdje	66 181	52 945
Suho grozdje	129 404	103 523
Predelan paradižnik	7 341	5 873
Banane	4 285 696	3 428 556
Tobak	1 027 775	822 220
Sadje listopadnih dreves, vključno s koščičastim sadjem	173 390	138 712
Skupaj	29 798 462	23 838 770*

UREDBA SVETA (EU, EURATOM) št. 1311/2013
z dne 2. decembra 2013
o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 312 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Letne zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti po kategorijah odhodkov in letne zgornje meje odobritev plačil, določene v tej uredbi, morajo spoštovati zgornje meje za obveznosti in lastna sredstva iz Sklepa Sveta 2007/436/ES, Euratom ⁽¹⁾.
- (2) Ob upoštevanju potrebe po ustrezni stopnji predvidljivosti za pripravo in izvajanje srednjeročnih naložb bi bilo treba določiti, da večletni finančni okvir zajema sedem let od 1. januarja 2014. Pregledan bo najpozneje leta 2016, in sicer po volitvah v Evropski parlament, kar bo institucijam, vključno z leta 2014 izvoljenim Evropskim parlamentom, omogočilo ponovno oceno prednostnih nalog. Rezultate tega pregleda bi bilo treba upoštevati pri vsakršni reviziji te uredbe v preostalih letih večletnega finančnega okvira. Ta ureditev je v nadaljevanju imenovana "pregled/revizija".
- (3) Evropski parlament, Svet in Komisija so se dogovorili, da v okviru vmesnega pregleda/revizije večletnega finančnega okvira skupaj preučijo najprimernejše trajanje naslednjega večletnega finančnega okvira, in sicer še

preden bo Komisija predložila svoje predloge, da bi našli pravo razmerje med trajanjem mandatov članov Evropskega parlamenta in Evropske komisije ter potrebo po stabilnosti programskih ciklov in predvidljivosti naložb.

- (4) Vzpostaviti bi bilo treba posebno in največjo možno prožnost, da bo Unija lahko izpolnjevala svoje obveznosti v skladu s členom 323 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

- (5) Naslednji posebni instrumenti so potrebni, saj Uniji omogočajo, da se odzove na posebne nepredvidene okoliščine ali financira jasno opredeljene odhodke, ki jih ne bi bilo mogoče financirati iz razlik do zgornjih mej na razpolago za enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira, kar pomaga pri izvajanju proračunskega postopka: rezerva za nujno pomoč, Solidarnostni sklad Evropske unije, instrument prilagodljivosti, Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, varnostna rezerva, posebna prožnost za reševanje brezposelnosti mladih in krepitev raziskav ter skupna razlika v okviru obveznosti za rast in zaposlovanje, zlasti zaposlovanje mladih. Posebne določbe bi morale biti določene, da se omogoči, da se v proračun vnesejo odobritve za prevzem obveznosti nad zgornjimi mejami iz večletnega finančnega okvira, kadar je treba uporabiti posebne instrumente.

- (6) Če je treba uveljavljati jamstva, dana iz splošnega proračuna Unije za posojila, odobrena v okviru aranžmaja za plačilne bilance ali evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo, ki sta določena v Uredbi Sveta (ES) št. 332/2002 ⁽²⁾ in Uredbi Sveta (EU) št. 407/2010 ⁽³⁾, bi bilo treba potrebni znesek uporabiti nad zgornjimi mejami odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil iz večletnega finančnega okvira, hkrati pa spoštovati zgornjo mejo lastnih sredstev.

- (7) Večletni finančni okvir bi bilo treba določiti v cenah iz leta 2011. Določiti bi bilo treba tudi pravila za tehnične prilagoditve večletnega finančnega okvira, po katerih bi se preračunavale zgornje meje in razpoložljive razlike do zgornjih mej.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (UL L 163, 23.6.2007, str. 17).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 53, 23.2.2002, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (UL L 118, 12.5.2010, str. 1).

- (8) V večletnem finančnem okviru se ne bi smele upoštevati proračunske postavke, ki se financirajo z namenskimi prejemki v smislu Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba).
- (9) Lahko se zgodi, da bi bilo treba to uredbo revidirati v primeru nepredvidenih okoliščin, na katere se ne bi bilo mogoče odzvati v okviru zgornjih mej, določenih kot del večletnega finančnega okvira. Zato je treba predvideti možnost revizije večletnega finančnega okvira v takih primerih.
- (10) Določiti bi bilo treba pravila za druge primere, ko bi bilo treba prilagoditi ali revidirati večletni finančni okvir. Takšne prilagoditve ali revizije so lahko povezane z izvrševanjem proračuna, ukrepi, ki povezujejo učinkovitost skladov z dobrim gospodarskim upravljanjem, spremembo Pogodb, širitvami, ponovno združitvijo Cipra ali zamudami pri sprejemanju novih pravil, ki urejajo nekatera področja.
- (11) Sredstva za kohezijsko politiko za posamezne države so določena na podlagi statističnih podatkov in napovedi, na katerih temelji posodobitev predloga te uredbe, ki jo je Komisija pripravila julija 2012. Glede na negotovosti pri napovedih in učinek na države članice, za katere velja zgornja meja dodeljenih kohezijskih sredstev, ter zaradi upoštevanja izredno težkega položaja držav članic, ki jih je prizadela kriza, bo Komisija leta 2016 pregledala skupna dodeljena sredstva za vse države članice v okviru cilja kohezijske politike "naložbe za rast in delovna mesta" za obdobje 2017–2020.
- (12) Določiti je treba splošna pravila za medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku.
- (13) Posebna pravila so potrebna tudi v zvezi z obsežnimi infrastrukturnimi projekti, katerih trajanje daleč presega obdobje, določeno za večletni finančni okvir. Treba je določiti najvišje mogoče zneske za prispevke iz splošnega proračuna Unije k tem projektom in tako zagotoviti, da ne vplivajo na druge projekte, ki se financirajo iz navedenega proračuna.
- (14) Komisija bi morala predlog novega večletnega finančnega okvira predstaviti do 1. januarja 2018, da bi ga institucije lahko sprejele dovolj zgodaj pred začetkom naslednjega večletnega finančnega okvira. V primeru, da novi finančni okvir ne bi bil sprejet pred koncem obdobja trajanja večletnega finančnega okvira iz te uredbe, bi bilo treba še naprej uporabljati to uredbo.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (15) Opravljeno je bilo posvetovanje z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij, ki sta sprejela mnenji ⁽²⁾ –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

Splošne določbe

Člen 1

Večletni finančni okvir

Večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: večletni finančni okvir) je določen v Prilogi.

Člen 2

Vmesni pregled/revizija večletnega finančnega okvira

Komisija najpozneje do konca leta 2016 predstavi pregled delovanja večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 ter pri tem v celoti upošteva takratne gospodarske razmere in najnovejše makroekonomske projekcije. Temu obveznemu pregledu se po potrebi priloži zakonodajni predlog za revizijo te uredbe v skladu s postopki, določenimi v PDEU. Brez poseganja v člen 7 te uredbe se s tako revizijo ne znižajo predhodno dodeljena sredstva za posamezne države.

Člen 3

Spoštovanje zgornjih mej večletnega finančnega okvira

1. Evropski parlament, Svet in Komisija v vsakem proračunskem postopku in pri izvrševanju proračuna za navedeno leto spoštujejo letne zgornje meje odhodkov iz večletnega finančnega okvira.

Posebna zgornja meja za razdelek 2 iz Priloge se določi brez poseganja v prožnost med obema stebroma skupne kmetijske politike (SKP). Prilagojena zgornja meja, ki se uporabi za steber I SKP po opravljenih prenosih med Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja in neposrednimi plačili, se določi v ustreznem pravnem aktu, večletni finančni okvir pa se ustrezno prilagodi v skladu s predvideno tehnično prilagoditvijo iz člena 6(1) te uredbe.

2. Posebni instrumenti iz členov 9 do 15 zagotavljajo prožnost večletnega finančnega okvira in so zasnovani tako, da omogočajo nemoten potek proračunskega postopka. V proračun se lahko vključijo odobritve za prevzem obveznosti nad zgornjimi mejami ustreznih razdelkov iz večletnega finančnega okvira, kadar je treba uporabiti sredstva iz rezerve za

⁽²⁾ Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu uredbe Sveta o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL C 229, 31.7.2012, str. 32); Mnenje Odbora regij – Novi večletni finančni okvir za obdobje po letu 2013 (UL C 391, 18.12.2012, str. 31).

nujno pomoč, Solidarnostnega sklada Evropske unije, instrumenta prilagodljivosti, Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, varnostne rezerve, posebne prožnosti za reševanje brezposelnosti mladih in krepitev raziskav ter skupne razlike v okviru obveznosti za rast in zaposlovanje, zlasti zaposlovanje mladih, v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 ⁽¹⁾, Uredbo (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter Medinstitucionalnim sporazumom med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo ⁽³⁾.

3. Kadar se uveljavlja jamstvo za posojilo, ki ga krije splošni proračun Unije v skladu z Uredbo (ES) št. 332/2002 ali Uredbo (EU) št. 407/2010, se uveljavlja nad zgornjimi mejami iz večletnega finančnega okvira.

Člen 4

Spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev

1. V vsakem letu, ki ga zajema večletni finančni okvir, skupne zahtevane odobritve plačil po letni prilagoditvi ter ob upoštevanju vseh drugih prilagoditev in revizij ter uporabe člena 3(2) in (3), ne smejo biti tolikšne, da bi vpoklicna stopnja za lastna sredstva preseгла zgornjo mejo lastnih sredstev, določeno v skladu s Sklepom 2007/436/ES, Euratom.

2. Po potrebi se zgornje meje iz večletnega finančnega okvira znižajo ob reviziji, da se zagotovi spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu s Sklepom 2007/436/ES, Euratom.

Člen 5

Skupna razlika v okviru zgornje meje za plačila

1. Komisija v okviru tehnične prilagoditve iz člena 6 vsako leto, z začetkom leta 2015, prilagodi zgornjo mejo plačil za leta 2015–2020 navzgor z zneskom, ki ustreza razliki med izvršenimi plačili in zgornjo mejo plačil večletnega finančnega okvira za leto $n - 1$.

2. Letne prilagoditve za leta od 2018 do 2020 v primerjavi s prvotnimi zgornjimi mejami plačil za zadevna leta ne presegajo naslednjih najvišjih zneskov (v cenah iz leta 2011):

2018 - 7 milijard EUR

2019 - 9 milijard EUR

2020 - 10 milijard EUR.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 311, 14.11.2002, str. 3).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (UL L 406, 30.12.2006, str. 1).

⁽³⁾ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo z dne 2. decembra 2013 o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju (UL C 373, 20.12.2013, str. 1).

3. Vsakršna prilagoditev navzgor se v celoti pokrije z ustreznim znižanjem zgornje meje plačil za leto $n-1$.

Člen 6

Tehnične prilagoditve

1. Komisija vsako leto pred začetkom proračunskega postopka za leto $n+1$ opravi naslednje tehnične prilagoditve večletnega finančnega okvira:

(a) revalorizacijo zgornjih mej ter skupnih zneskov odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v cenah iz leta $n+1$;

(b) izračun razpoložljive razlike do zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu s Sklepom 2007/436/ES, Euratom;

(c) izračun absolutnega zneska varnostne rezerve iz člena 13;

(d) izračun skupne razlike v okviru zgornje meje za plačila iz člena 5;

(e) izračun skupne razlike v okviru obveznosti iz člena 14.

2. Komisija opravi tehnične prilagoditve iz odstavka 1 na podlagi fiksnega 2-odstotnega letnega deflatorja.

3. Komisija sporoči rezultate tehničnih prilagoditev iz odstavka 1 ter gospodarske napovedi, na katerih temeljijo, Evropskemu parlamentu in Svetu.

4. Brez poseganja v člena 7 in 8 dodatne tehnične prilagoditve za zadevno leto, bodisi med zadevnim letom bodisi kot naknadni popravki v naslednjih letih, niso mogoče.

Člen 7

Prilagoditve sredstev za kohezijsko politiko

1. Da bi se upošteval izredno težek položaj držav članic, ki jih je prizadela kriza, bo Komisija leta 2016 skupaj s tehnično prilagoditvijo za leto 2017 pregledala skupna dodeljena sredstva za vse države članice v okviru cilja kohezijske politike "naložbe za rast in delovna mesta" za obdobje 2017–2020, pri čemer bo uporabljena metoda dodelitve, opredeljena v ustreznem temeljnem aktu, in sicer na podlagi najnovejših razpoložljivih statističnih podatkov in primerjave kumulativnega nacionalnega BDP, izmerjenega v letih 2014 in 2015, ter ocene kumulativnega nacionalnega BDP za leto 2012 v državah članicah, za katere velja zgornja meja dodeljenih kohezijskih sredstev. Komisija prilagodi navedena skupna dodeljena sredstva, kadar bo kumulativno neskladje večje od $\pm 5\%$.

2. Potrebne prilagoditve se v enakih deležih razporedijo po letih obdobja 2017–2020, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno spremenijo. Zgornje meje za plačila se prav tako ustrezno spremenijo, da se zagotovi skladen razvoj odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti.

3. Če je država članica na novo upravičena do sredstev iz Kohezijskega sklada ali izgubi obstoječo upravičenost, Komisija v tehnični prilagoditvi za leto 2017 na podlagi vmesnega pregleda upravičenosti držav članic do sredstev iz Kohezijskega sklada iz člena 90(5) Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ doda pridobljeni znesek sredstvom, ki so bila državi članici dodeljena za obdobje 2017–2020, ali pa ga od teh sredstev odšteje.

4. Potrebne prilagoditve, izvedene na podlagi odstavka 3, se v enakih deležih razporedijo po letih obdobja 2017–2020, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno spremenijo. Zgornje meje za plačila se prav tako ustrezno spremenijo, da se zagotovi skladen razvoj odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti.

5. Skupni neto učinek prilagoditev iz odstavkov 1 in 3, naj bo pozitiven ali negativen, ne sme presegati 4 milijarde EUR.

Člen 8

Prilagoditve, povezane z ukrepi, ki povezujejo učinkovitost skladov z dobrim gospodarskim upravljanjem,

Če Komisija v okviru ukrepov, ki povezujejo učinkovitost skladov z dobrim gospodarskim upravljanjem, sprostí zamrznjene proračunske obveznosti iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada, Kohezijskega sklada, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, v skladu z ustreznim temeljnim aktom prenese zamrznjene obveznosti na naslednja leta. Zamrznjenih obveznosti za leto n ni mogoče ponovno vključiti v proračun po letu $n+3$.

POGLAVJE 2

Posebni instrumenti

Člen 9

Rezerva za nujno pomoč

1. Rezerva za nujno pomoč je namenjena zagotavljanju hitrega odziva na posebne potrebe tretjih držav po pomoči ob dogodkih, ki jih ni bilo mogoče predvideti ob pripravi

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

proračuna, in sicer predvsem za humanitarne operacije, pa tudi za civilno krizno upravljanje in zaščito ter razmere izrednih pritiskov zaradi migracijskih tokov na zunanjih mejah Unije, kadar to zahtevajo okoliščine.

2. Letni znesek rezerve je določen na 280 milijonov EUR (cene iz leta 2011) in se lahko v skladu s Finančno uredbo porabi do leta $n + 1$. Rezerva je vključena v splošni proračun Unije kot rezervacija. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n + 1$, zapade.

Člen 10

Solidarnostni sklad Evropske unije

1. Solidarnostni sklad Evropske unije je namenjen zagotavljanju finančne pomoči v primeru večjih nesreč na ozemlju države članice ali države kandidatke, kakor je opredeljeno v ustreznem temeljnem aktu. Zgornja meja letnega zneska, ki je na razpolago navedenemu skladu, znaša 500 milijonov EUR (cene iz leta 2011). Vsako leto 1. oktobra ostane na razpolago vsaj ena četrtnina letnega zneska za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta. Del letnega zneska, ki ni vključen v proračun, se lahko porabi do leta $n + 1$. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n + 1$, zapade.

2. V izjemnih primerih in če preostala finančna sredstva, ki so na razpolago v Solidarnostnem skladu Evropske unije v letu, ko se zgodi nesreča, kakor je opredeljeno v ustreznem temeljnem aktu, ne zadostujejo za kritje zneska pomoči, za katerega Evropski parlament in Svet menita, da je potreben, lahko Komisija predlaga, da se razlika financira iz letnih zneskov, ki so na razpolago za naslednje leto.

Člen 11

Instrument prilagodljivosti

1. Instrument prilagodljivosti je namenjen zagotavljanju financiranja, in sicer v danem proračunskem letu in do višine navedenega zneska, jasno opredeljenih odhodkov, ki jih ni mogoče financirati v okviru zgornjih mej, ki so na razpolago za enega ali več drugih razdelkov. Letna zgornja meja, ki je na razpolago Instrumentu prilagodljivosti, je 471 milijonov EUR (cene iz leta 2011).

2. Neporabljeni del letnega zneska instrumenta prilagodljivosti se lahko uporabi do leta $n + 3$. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjih let, od najstarejšega dalje. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n + 3$, zapade.

Člen 12

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji

1. Sredstva v okviru Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, katerega cilji in področje uporabe so določeni v Uredbi (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta, ne presejajo najvišjega letnega zneska 150 milijonov EUR (cene iz leta 2011).
2. Odobritve za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji so vključene v splošni proračun Unije kot rezervacija.

Člen 13

Varnostna rezerva

1. Kot skrajna možnost za odziv na nepredvidene okoliščine se določi varnostna rezerva v višini do 0,03 % bruto nacionalnega dohodka Unije nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020. Uporabi se lahko le za spremembo proračuna ali letni proračun.
2. Uporaba varnostne rezerve v nobenem letu ne presega najvišjega zneska, predvidenega v letni tehnični prilagoditvi večletnega finančnega okvira, in je skladna z zgornjo mejo lastnih sredstev.
3. Zneski, ki so na voljo s sprostitev varnostne rezerve, se v celoti pokrijejo z razlikami iz enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira za tekoče ali prihodnja proračunska leta.
4. Tako kriti zneski se nadalje ne sprostijo v okviru večletnega finančnega okvira. Uporaba varnostne rezerve ne presega skupne zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti in za plačila, kot je določena v večletnem finančnem okviru za tekoče in prihodnja proračunska leta.

Člen 14

Skupna razlika za rast in zaposlovanje, zlasti zaposlovanje mladih

1. Razpoložljive razlike v okviru zgornjih mej večletnega finančnega okvira za odobritve za prevzem obveznosti za leta 2014 do 2017 tvorijo skupno razliko večletnega finančnega okvira v okviru obveznosti, ki je na razpolago nad zgornjimi mejami, določenimi večletnem finančnem okviru za leta 2016 do 2020 za cilje politike, povezane z rastjo in zaposlovanjem, zlasti zaposlovanjem mladih.
2. Komisija v okviru tehnične prilagoditve iz člena 6 vsako leto izračuna razpoložljivi znesek. Evropski parlament in Svet lahko skupno razliko večletnega finančnega okvira ali del te razlike porabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Člen 15

Posebna prožnost za reševanje brezposelnosti mladih in krepitev raziskav

Znesek do 2 543 milijona EUR (cene iz leta 2011) se lahko predhodno zagotovi v letih 2014 in 2015 kot del letnega proračunskega postopka za posebne cilje politik, povezanih z reševanjem brezposelnosti mladih, raziskavami, programom ERASMUS, še posebej z vajeništvom ter malimi in srednjimi podjetji. Navedeni znesek se v celoti pokrije z odobritvami v okviru in/ali med razdelki, s čimer se ne spremenijo skupne letne zgornje meje za obdobje 2014–2020 in skupna dodeljena sredstva po razdelkih ali podrazdelkih v tem obdobju.

Člen 16

Prispevek k financiranju obsežnih projektov

1. V obdobju 2014–2020 je iz splošnega proračuna Unije za evropska satelitska navigacijska programa (EGNOS in Galileo) na razpolago največ 6 300 milijonov EUR (cene iz leta 2011).
2. V obdobju 2014–2020 je iz splošnega proračuna Unije za projekt mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja (ITER) na razpolago največ 2 707 milijonov EUR (cene iz leta 2011).
3. V obdobju 2014–2020 je iz splošnega proračuna Unije za program Copernicus (evropski program za spremljanje Zemlje) na razpolago največ 3 786 milijonov EUR (cene iz leta 2011).

POGLAVJE 3

Revizija

Člen 17

Revizija večletnega finančnega okvira

1. Brez poseganja v člen 4(2), člene 18 do 22 ter člen 25, se lahko v nepredvidenih okoliščinah večletni finančni okvir revizira ob upoštevanju zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu s Sklepom 2007/436/ES, Euratom.
2. Praviloma se vsak predlog za revizijo večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 predloži in sprejme pred začetkom proračunskega postopka za zadevno leto ali za prvo od zadevnih let.
3. Pri vsakem predlogu revizije večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se preučijo možnosti za prerazporeditev odhodkov med programi, ki jih zajema razdelek, na katerega se nanaša revizija, pri čemer se zlasti upoštevajo vsakršna pričakovanja, da se odobritve ne bodo porabile v celoti. Treba si je prizadevati, da znaten znesek ostane v okviru obstoječe zgornje meje zadevnega razdelka, in sicer v absolutnem smislu in kot delež novih načrtovanih odhodkov.

4. Pri vsaki reviziji večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se upoštevajo možnosti za izravnavo vsakega zvišanja zgornje meje enega razdelka z znižanjem zgornje meje drugega razdelka.

5. Pri vsaki reviziji večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se ohrani ustrezno razmerje med obveznostmi in plačili.

Člen 18

Revizija, povezana z izvrševanjem

Komisija hkrati z obvestilom o rezultatih tehničnih prilagoditev večletnega finančnega okvira Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi predloge za revizijo skupnih odobritev plačil, ki so po njenem mnenju potrebne glede na izvrševanje, da se zagotovi skrbno upravljanje letnih zgornjih mej za plačila, še zlasti pa skladen razvoj odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti. Evropski parlament in Svet se o navedenih predlogih odločita pred 1. majem leta n.

Člen 19

Revizija zaradi novih pravil ali programov za strukturna sklada, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo, Sklad za migracije in azil ter Sklad za notranjo varnost

1. Če so po 1. januarju 2014 sprejeta nova pravila ali programi v okviru deljenega upravljanja za strukturna sklada, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo, Sklad za migracije in azil ter Sklad za notranjo varnost, se večletni finančni okvir revidira, da se omogoči prenos dodeljenih sredstev, ki niso porabljena v letu 2014, na naslednja leta, in sicer dodatno na ustrezne zgornje meje odhodkov.

2. Revizija, povezana s prenosom neporabljenih dodeljenih sredstev za leto 2014, se sprejme pred 1. majem 2015.

Člen 20

Revizija večletnega finančnega okvira zaradi spremembe Pogodb

Če se v obdobju 2014–2020 Pogodbi spremenita tako, da ima sprememba proračunske posledice, se skladno s tem revidira večletni finančni okvir.

Člen 21

Revizija večletnega finančnega okvira zaradi širitve Unije

Če v obdobju 2014–2020 k Uniji pristopi(-jo) nova(-e) država(-e) članica(-e), se večletni finančni okvir revidira, da se upoštevajo potrebe po odhodkih, ki izhajajo iz rezultatov pristopna.

Člen 22

Revizija večletnega finančnega okvira zaradi ponovne združitve Cipra

V primeru ponovne združitve Cipra v obdobju 2014–2020 se večletni finančni okvir revidira, da se upošteva ta celovita rešitev ciprskega vprašanja in dodatne finančne potrebe, ki izhajajo iz ponovne združitve.

Člen 23

Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Evropski parlament, Svet in Komisija (v nadaljnjem besedilu: institucije) sprejmejo ukrepe za lažji potek letnega proračunskega postopka.

Institucije sodelujejo v dobri veri med celotnim postopkom, da bi uskladile svoja stališča. Institucije na vseh stopnjah postopka sodelujejo prek ustreznih medinstitucionalnih stikov, da bi spremljale napredovanje dela in analizirale stopnjo zblíževanja.

Institucije zagotovijo čim večjo usklajenost svojih časovnih razporedov dela, da se omogoči konvergentna in usklajena izvedba postopkov, ki bi privedla h končnemu sprejetju splošnega proračuna Unije.

Na vseh stopnjah postopka se lahko med predstavniki z različnih hierarhičnih ravni, odvisno od narave pričakovanih razprav, skličejo tristranski sestanki. Vsaka institucija v skladu s svojim poslovníkom določi svoje udeležence za vsak sestanek in svoj mandat za pogajanja ter drugi instituciji pravočasno obvesti o podrobnostih sestankov.

Člen 24

Enotnost proračuna

Vsi odhodki in prihodki Unije in Euratoma so vključeni v splošni proračun Unije v skladu s členom 7 Finančne uredbe, vključno z odhodki, ki nastanejo zaradi kakršne koli odločitve, ki jo Svet sprejme soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom v okviru člena 332 PDEU.

Člen 25

Prehod na naslednji večletni finančni okvir

Komisija do 1. januarja 2018 predloži predlog novega večletnega finančnega okvira.

Če Svet do 31. decembra 2020 ne sprejme uredbe o novem večletnem finančnem okviru, se do sprejetja uredbe o novem finančnem okviru uporabljajo zgornje meje in druge določbe, ki veljajo za zadnje leto, ki ga zajema večletni finančni okvir. Če po letu 2020 k Uniji pristopi nova država članica, se podaljšani finančni okvir po potrebi revidira, da se upoštevajo rezultati pristopna.

Člen 26

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 2. decembra 2013

Za Svet
Predsednik
E. GUSTAS

VEČLETNI FINANČNI OKVIR (EU-28)

(v milijonih EUR – cene iz leta 2011)

ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj 2014-2020
1. Pametna in vključujoča rast	60 283	61 725	62 771	64 238	65 528	67 214	69 004	450 763
1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079	125 614
1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925	325 149
2. Trajnostna rast: naravni viri	55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558	373 179
od tega: tržni ukrepi in neposredna plačila	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851
3. Varnost in državljanstvo	2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469	15 686
4. Evropa v svetu	7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794	58 704
5. Uprava	8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417	61 629
od tega: upravni odhodki institucij	6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590	49 798
6. Nadomestila	27	0	0	0	0	0	0	27
ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI SKUPAJ	134 318	135 328	136 056	137 100	137 866	139 078	140 242	959 988
v odstotku BND	1,03 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %	0,99 %	0,98 %	0,98 %	1,00 %
ODOBRITVE PLAČIL SKUPAJ	128 030	131 095	131 046	126 777	129 778	130 893	130 781	908 400
v odstotku BND	0,98 %	0,98 %	0,97 %	0,92 %	0,93 %	0,93 %	0,91 %	0,95 %
Razpoložljiva razlika	0,25 %	0,25 %	0,26 %	0,31 %	0,30 %	0,30 %	0,32 %	0,28 %
Zgornja meja lastnih sredstev v odstotku BND	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %

SKLEPI

SKLEP št. 1312/2013/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. december 2013

o strateškem inovacijskem programu Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) – prispevek EIT k bolj inovativni Evropi

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 173(3) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (ES) št. 294/2008 zahteva, da Komisija predloži predlog prvega strateškega inovacijskega programa (v nadaljnjem besedilu: SIP) na podlagi osnutka, ki ga pripravi Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: EIT).

(2) V SIP bi bilo treba določiti prednostna področja in dolgoročno strategijo za EIT in vključiti oceno njegovega gospodarskega učinka in sposobnosti ustvarjanja najboljše inovacijske dodane vrednosti. V SIP bi bilo treba upoštevati rezultate spremljanja in vrednotenja EIT.

(3) Prvi SIP bi moral vključevati podrobne specifikacije in pogoje v zvezi z delovanjem EIT, postopke sodelovanja med upravnim odborom in skupnostmi znanja in inovacij (v nadaljnjem besedilu: SZI) in načine financiranja SZI –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sprejme se strateški inovacijski program (v nadaljnjem besedilu: SIP) Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo za obdobje od 2014 do 2020, kakor je določen v Prilogi.

Člen 2

SIP se izvaja v skladu z Uredbo (ES) št. 294/2008.

Člen 3

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Strasbourgu, 11. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
V. LEŠKEVIČIUS

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (UL L 97, 9.4.2008, str. 1).

⁽²⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 122.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. novembra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu)

PRILOGA

STRATEŠKI INOVACIJSKI PROGRAM EIT

Vsebina

Povzetek glavnih ukrepov

1. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo: inovacijski akter na ravni unije
 - 1.1. EIT: reševanje družbenih izzivov s pomočjo inovacij v trikotniku znanja
 - 1.2. Dodana vrednost EIT: razlikovalne značilnosti
 - 1.3. Sinergije in dopolnjevanje z drugimi pobudami za politike in financiranje
2. Poglobitev vloge EIT po letu 2013: prednostne naloge
 - 2.1. Spodbujanje rasti, vpliva in trajnosti prek EIT
 - 2.1.1. Konsolidacija ter spodbujanje rasti in vpliva obstoječih SZI
 - 2.1.2. Ustanavljanje novih SZI
 - 2.2. Povečanje vpliva EIT
 - 2.3. Novi mehanizmi za izvajanje in k rezultatom usmerjeno spremljanje
3. Učinkovito odločanje in ureditev dela
 - 3.1. Poenostavitev in razjasnitev odločanja EIT
 - 3.2. Vlaganje v SZI: razmerja med EIT in SZI
 - 3.3. Sodelovanje z zainteresiranimi stranmi
4. Ocena finančnih potreb in virov financiranja za obdobje 2014–2020
 - 4.1. Konsolidacija pametnega modela financiranja za SZI
 - 4.2. Proračunske potrebe EIT

Informativni list 1: inovacije za zdravo življenje in dejavno staranje

Informativni list 2: surovine – trajnostno odkrivanje, pridobivanje, predelava, recikliranje in uporaba nadomestnih surovin

Informativni list 3: hrana za prihodnost – trajnostna oskrbovalna veriga od virov do potrošnikov

Informativni list 4: proizvodnja z dodano vrednostjo

Informativni list 5: mobilnost v mestih

Povzetek glavnih ukrepov

Oddelek 2.1.1 Konsolidacija ter spodbujanje rasti in vpliva obstoječih SZI

EIT bo:

- spodbujal SZI k razširitvi izbire dejavnosti izobraževanja in usposabljanja, k svetovanju o njih ter ozaveščanju o obstoju teh izobraževalnih programov;
- postopoma vzpostavil konkurenčne mehanizme pregleda za dodeljevanje odstotnega deleža nepovratnih sredstev SZI, ki bo odvisen od poslovnih načrtov in uspešnosti SZI in pri katerem se bo upoštevalo dejstvo, da SZI rastejo z različno hitrostjo;
- spodbujal SZI k razvoju skupnih dejavnosti v zvezi s horizontalnimi vprašanji;

- vzpostavil sistem strokovnega vrednotenja za kvalifikacije z znakom EIT in sodeloval v dialogu z nacionalnimi in mednarodnimi organi za zagotavljanje kakovosti, da bi spodbujal usklajen pristop.

Oddelek 2.1.2 Ustanavljanje novih SZI

EIT bo:

- pripravil izbirni postopek za vsak val SZI, ki bo prijaviteljem za SZI omogočal dovolj časa za pripravo predlogov;
- pripravil razpis za pet novih SZI, kot sledi: razpis za dve novi SZI v letu 2014 za tematski področji „zdravo življenje in dejavno staranje“ ter „surovine“; razpis za dve novi SZI v letu 2016 za tematski področji „hrana za prihodnost“ in „proizvodnja z dodano vrednostjo“ ter eno novo SZI v letu 2018 za tematsko področje „mobilnost v mestih“;
- si čim bolj prizadeval, da bi o prihodnjih izbirnih postopkih za SZI seznanil čim večje število potencialnih zainteresiranih strani;
- zagotovil, da bodo okvirni pogoji prihodnjih izbirnih postopkov za SZI privedli do optimalnega izida, zlasti z jasnimi usmeritvami glede zahtev in postopkov, ter z zadostnim časom, da lahko predlagatelji organizirajo partnerstvo.

Oddelek 2.2 Povečanje vpliva EIT

EIT bo:

- spodbujal udeležbo v dejavnostih ozaveščanja ter po potrebi zlasti podpiral SZI v v zvezi z regionalno inovacijsko shemo;
- vzpostavil oziroma prilagodil spletno orodje za zagotovitev platforme za izmenjavo znanja in povezovanje v mreže okrog EIT;
- vzpostavil in podpiral funkcionalno in močno mrežo diplomantov iz dejavnosti izobraževanja in usposabljanja v okviru EIT/SZI (v nadaljnjem besedilu: diplomanti EIT);
- omogočil sistematičen dostop do izkušenj in zgodb o uspehu v okviru SZI širši inovacijski skupnosti v Uniji in zunaj nje, kar lahko vključuje razvoj repozitorija odprtih programov iz dejavnosti izobraževanja in usposabljanja v okviru EIT in SZI;
- zagotovil močno udeležbo zasebnega sektorja, zlasti MSP, v trikotniku znanja.

Oddelek 2.3 Novi mehanizmi za izvajanje in k rezultatom usmerjeno spremljanje

EIT bo:

- vzpostavil program za poenostavitev, vključno z merili za ocenjevanje napredka, ter poročal Komisiji o napredku pri izvajanju tega programa na podlagi letnega poročila o dejavnostih; zagotovil, da se po vsej Uniji razširjajo modeli za poenostavitev, in obvestil druge pobude Unije;
- v sodelovanju s Komisijo in SZI vzpostavil celovit sistem za spremljanje prispevka EIT k programu Obzorje 2020, vpliva EIT prek lastnih dejavnosti in dejavnosti SZI ter rezultatov SZI. EIT bo o vseh svojih dejavnostih spremljanja poročal v letnem poročilu o dejavnostih, ki ga bo poslal Evropskemu parlamentu in Svetu.

Oddelek 3.1 Poenostavitev in razjasnitev odločanja EIT

EIT bo:

- s pametno strategijo človeških virov, vključno s sistematično uporabo notranjega in zunanega strokovnega znanja, in notranjimi postopki upravljanja zagotovil, da se bo EIT razvil v referenčno ustanovo za inovativno upravljanje;
- sprejel konkretne ukrepe za nadaljnje spodbujanje kulture odprtosti in preglednosti.

Oddelek 3.2 Vlaganje v SZI: razmerja med EIT in SZI

EIT bo:

- zagotovil jasno in usklajeno usmerjanje glede pričakovanj, obveznosti in odgovornosti v celotnem življenjskem ciklu SZI;
- v tesnem sodelovanju s SZI razvijal zmogljivost znotraj sedeža EIT, da bi olajšal izmenjavo in učenje med SZI;
- zagotovil SZI številne storitve glede horizontalnih vprašanj, pri katerih se lahko doseže povečanje učinkovitosti, ter izvajal druge skupne politike z enakim namenom;
- zagotovil usmerjanje v zvezi s povezovanjem in združevanjem partnerjev, ki ne morejo postati polnopravni vlagatelji in partnerji določene SZI.

Oddelek 3.3 Sodelovanje z zainteresiranimi stranmi

EIT bo:

- vzpostavil stalen forum zainteresiranih strani EIT in njegovo posebno sestavo predstavnikov držav članic, da olajša interakcijo in vzajemno učenje s širšo inovacijsko skupnostjo iz celotnega trikotnika znanja, in vključno z nacionalnimi in regionalnimi organi, pri čemer lahko spletna platforma dodatno pomaga spodbujati interakcije med udeleženci;
- sistematično uporabljal obstoječa združenja univerz, poslovnih in raziskovalnih organizacij ter organizacij grozdov kot platforme za izmenjavo znanja in razširjanje rezultatov;
- vzpostavil mehanizem, kot je letno srečanje med EIT, SZI in ustreznimi službami Evropske komisije, za nadaljnje omogočanje sinergij med EIT in SZI na eni strani ter drugimi pobudami Unije na drugi.

STRATEŠKI INOVACIJSKI PROGRAM EIT

1. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo: inovacijski akter na ravni unije

Ta strateški inovacijski program (SIP) opredeljuje prednostne naloge za Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) za obdobje 2014–2020 in njegove načine delovanja. Zato je ključno orodje evropskih oblikovalcev politik za strateško usmerjanje EIT, ki EIT pušča znatno mero samostojnosti pri opredeljevanju načinov in sredstev za doseganje zastavljenih ciljev.

SIP je rezultat poglobljenega procesa, ki si je prizadeval upoštevati dosedanje izkušnje EIT in v polni meri odraziti dejansko stanje na področju evropskih inovacij. Temelji na osnutku prvega SIP upravnega odbora EIT, ki je bil predložen Evropski komisiji 15. junija 2011, v skladu z zahtevami iz Uredbe (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

Opira se tudi na rezultate neodvisne ocene začetnega obdobja EIT in na postopek posvetovanja, na voljo vsem, ki že zdaj sodelujejo ali bi želeli sodelovati v dejavnostih EIT, vključno s podjetji, visokošolskimi ustanovami in raziskovalnimi organizacijami ter nacionalnimi in regionalnimi organi.

1.1. EIT: reševanje družbenih izzivov z inovacijami v trikotniku znanja

V hitro spreminjajočem se svetu pot Evrope v prihodnost temelji na rasti, ki je pametna, trajnostna in vključujoča. Da bi ta cilj dosegli in ohranili konkurenčnost v globalnem gospodarstvu in družbi znanja, sta bila „trikotnik znanja“, ki ga sestavljajo visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije ter medsebojno delovanje med temi tremi elementi priznana kot ključni gonilni sili. Evropska unija je ukrepala v skladu s tem in je v strategiji Evropa 2020 ta področja opredelila kot prednostne naloge politik. Te prednostne naloge se zlasti izvajajo prek vodilnih pobud „Unija inovacij“ in „Mladi in mobilnost“, ki tvorita splošni okvir politik za ukrepanje Unije na teh področjih. Dopolnjujejo ju druge vodilne pobude, na primer „Celostna industrijska politika za dobo globalizacije“, „Evropska digitalna agenda“ in „Evropa, gospodarna z viri“. EIT bo v polni meri prispeval k doseganju ciljev teh vodilnih pobud.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 294/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (UL L 97, 9.4.2008, str. 1).

Razlogi za umestitev visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij v središče pozornosti so neposredni. Ob gospodarstvu znanja in naraščajoči svetovni konkurenci ter ob soočanju z demografskimi izzivi doma bodo prihodnja gospodarska rast in delovna mesta v Evropi vedno bolj odvisna od inovacijskih prebojev na področju izdelkov, storitev in poslovnih modelov ter od sposobnosti Evrope, da razvija, pritegne in zadrži nadarjene. Čeprav obstajajo po vsej Evropi posamezne zgodbe o uspehu, mora Unija dohiti vodilne v svetu na področju inovacij. Poleg tega se Unija sooča s čedalje večjo konkurenco za nadarjene iz novih centrov odličnosti v gospodarstvih v vzponu.

Evropa mora okrepiti svoja prizadevanja na področju visokošolskega izobraževanja, raziskav in inovacij ter sprejeti močno, odprto in pravo podjetniško kulturo, ki je bistvenega pomena za spodbujanje in podporo zajemanja vrednosti raziskav in inovacij, za ustanavljanje novih podjetij in doseganje dejanske tržne uporabe inovacij v potencialnih hitro rastočih panogah. Evropa mora okrepiti vlogo visokošolskih ustanov kot motorjev inovacij, saj morajo nadarjeni imeti prave veščine, znanje in nazore, da bi lahko spodbujali inovacije.

EIT je bil ustanovljen prav s tem ciljem – prispevati k trajnostni gospodarski rasti in konkurenčnosti s krepitvijo inovacijske zmogljivosti Unije in njenih držav članic ter povečati njihovo zmožnost pretvarjanja rezultatov raziskav v izdelke in storitve visoke vrednosti. EIT bo s popolnim povezovanjem visokega šolstva, raziskav in inovacij v trikotniku znanja močno prispeval zlasti k reševanju družbenih izzivov v okviru programa Obzorje 2020 in zagotovil sistemsko spremembo v načinu sodelovanja evropskih inovacijskih akterjev.

EIT za doseg tega cilja združuje strateško usmeritev na ravni EIT s pristopom od spodaj navzgor v okviru tematskih področij svojih skupnosti znanja in inovacij (SZI). SZI so močno povezana vseevropska partnerstva, ki dolgoročno združujejo odlične univerze, raziskovalne centre, mala in velika podjetja ter druge inovacijske akterje okrog specifičnih družbenih izzivov. Vsaka SZI je organizirana okoli manjšega števila med seboj povezanih kolokacijskih centrov, v katerih partnerji tesno sodelujejo vsak dan in delijo skupne strateške cilje. Kolokacijski centri nadgrajujejo obstoječe centre odličnosti, jih nadalje razvijajo v lokalne inovacijske ekosisteme in jih povezujejo v širšo mrežo inovacijskih stičišč po vsej Evropi. Posamezne SZI v okviru EIT imajo visoko stopnjo samostojnosti pri opredeljevanju svoje notranje organizacije, sestave, programa in načinov dela, kar jim omogoča, da same izberejo najbolj ustrezen pristop za doseganje svojih ciljev. EIT bi moral v vsej Evropi delovati kot vzornik z izkazovanjem učinkovitega in blagega upravljanja. EIT na strateški ravni organizira postopek izbora SZI v skladu s tematskimi področji, ki sta jih določila Evropski parlament in Svet, ter jih usklajuje s prilagodljivim okvirom, po potrebi pa jih podpira in jim svetuje glede upravnih zadev ter razširja najboljše modele upravljanja in financiranja SZI. EIT bi moral spodbujati usklajevanje in sodelovanje med SZI, da bi tako zagotovil sinergije in dodano vrednost.

EIT prek SZI poskuša pospeševati inovacije in pomagati ustvarjati večdisciplinarna in meddisciplinarna okolja, v katerih je večja verjetnost, da bodo inovacije uspevale in ustvarjale preboje v načinih sodelovanja med visokošolskimi, raziskovalnimi in poslovnimi področji. Ta pristop pomaga pri reševanju čedalje bolj zapletenih in med seboj povezanih družbenih izzivov, opredeljenih v programu Obzorje 2020, z združevanjem sektorskih in medsektorskih inovacij ter povezovanjem odličnih ljudi iz različnih sektorjev, ozadij in disciplin – ki se sicer ne bi nujno srečali – da skupaj najdejo rešitve za izzive.

Dosežki

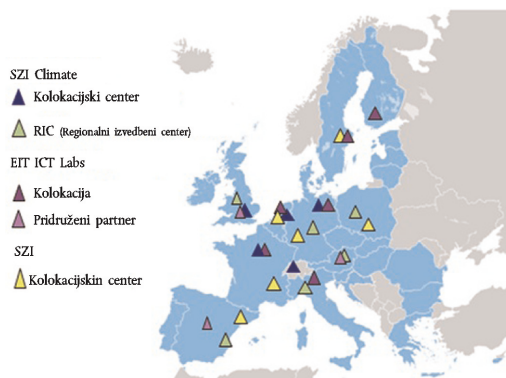
EIT je dokončal svojo začetno fazo, katere namen je bil pričeti z dejavnostmi EIT prek prvih SZI in vzpostaviti funkcije odločanja in izvrševanja EIT – upravni odbor in sedež. EIT je uspešno dosegel tudi svoj glavni cilj, in sicer popolno povezavo celotne inovacijske verige z združevanjem visokošolskih ustanov, raziskovalnih organizacij in podjetij v okviru prvih treh SZI, ustanovljenih v letu 2010 na področjih, ki sta jih Evropski parlament in Svet opredelila kot bistvena za prihodnji razvoj Evrope. Ta področja so trajnostna energija (v nadaljevanju: SZI InnoEnergy), prilagajanje podnebnim spremembam in njihova ublažitev (v nadaljevanju: SZI Climate) ter informacijska in komunikacijska družba prihodnosti (v nadaljevanju: EIT ICT Labs).

EIT se poleg tega zdaj utrjuje kot inovacijska ustanova prek svojega sedeža v Budimpešti. Prav tako je ustanovil fundacijo EIT, pravno neodvisno organizacijo, namenjeno spodbujanju in podpiranju dela in dejavnosti EIT ter povečevanju družbenega vpliva EIT.

SZI na poti do povezanih partnerstev, odličnih v svetovnem merilu

Prve tri SZI, ustanovljene leta 2010, so prve dejavnosti izvedle leta 2011. Kljub temu, da jim še vedno primanjkuje izkušenj, so uspešno dosegle kritično maso na svojih področjih, vključno z uravnoteženim sodelovanjem različnih sestavnih delov trikotnika znanja. Združena moč partnerjev v SZI – tako v številu kot v pomenu, ki ga imajo na svojih področjih – jim omogoča, da dosežejo odličnost v svetovnem merilu.

Graf 1 – kolokacija SZI

SZI so pri oblikovanju svojih strategij in struktur upravljanja uporabile različne pristope, ki odražajo različna tematska področja. Ena SZI je bila ustanovljena kot podjetje, drugi dve pa kot nepridobitni združenji. Vse so zgrajene okrog približno 30 osrednjih partnerjev in od pet do šest kolokacijskih centrov, ki so običajno obdani z različnim številom dodatnih pridruženih partnerjev, vključno z malimi in srednjimi podjetji (MSP).

Vzpostavitev SZI kot posameznih pravnih subjektov, ki jih vodi glavni izvršni direktor, je jasno odstopanje od tradicionalnega pristopa na osnovi več upravičencev. Vse SZI poleg tega sledijo poslovni logiki za strateško načrtovanje svojih dejavnosti in vse SZI izvajajo kolokacijski koncept, in sicer povezujejo različne skupine na enem fizičnem kraju, ki deluje kot klirinška hiša za mnoge dejavnosti SZI, ter združujejo kompetence in spretnosti, razvite na različnih specializiranih področjih na vseevropski ravni. Zlasti podjetja bodo imela pomembno vlogo pri izvajanju dejavnosti SZI, te pa bi morale biti sposobne mobilizirati naložbe in dolgoročno zavezanost poslovnega sektorja.

Dejavnosti SZI obsegajo celotno inovacijsko verigo in med drugim vključujejo uvedbo magistrskih in doktorskih študijskih programov z znakom EIT, ki združujejo odlično znanost z izobraževanjem na področju podjetništva, storitvami ustanavljanja podjetij in projekti mobilnosti. Z osredotočenjem začetnih dejavnosti SZI na nadarjenost in ljudi so bili prvi rezultati doseženi na področju izobraževanja in podjetništva, vključno z uvedbo magistrskih in doktorskih študijskih programov. Dve SZI sta združili sile in sodelujeta v skupnem programu magistrskega študija v pametnih omrežjih.

Dosežki SZI v njihovem prvem letu (2010–2011) so obetavni:

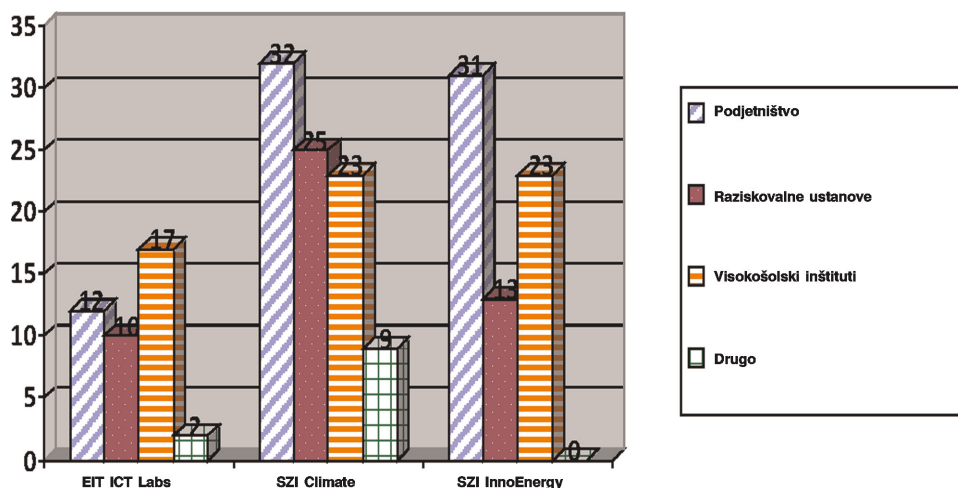
Skoraj 500 študentov je dokončalo usposabljanje v poletnih šolah in več kot 200 študentov je trenutno vpisanih v posebne programe magistrskega študija z znakom SZI. Povpraševanje nadarjenih ljudi je veliko: SZI InnoEnergy je na primer prejela 950 vlog za svoj magistrski program, sprejeli pa so lahko 155 študentov. Študentje, ki so leta 2010 in 2011 diplomirali v SZI Climate, so oblikovali združenje diplomantov, da bi ohranili dolgoročno sodelovanje s SZI.

Ustanovljeno je bilo že šest novih podjetij z izhodiščnim kapitalom iz nagrad in odlikovanj ali s podporo SZI. Trenutno je več kot 50 novih podjetij v fazi inkubacije. Skupnost EIT ICT Labs podpira 18 malih podjetij s poslovnimi inštruktorji.

Povezave znotraj trikotnika znanja so bile vzpostavljene na regionalni ravni prek meddisciplinarnih programov za strokovno izpopolnjevanje, kot je program SZI Climate „Pionirji v praksi“ (tega projekta za mobilnost se je do zdaj udeležilo 59 posameznikov).

Določena so bila nova pravila intelektualne lastnine, ki predvidevajo delitev dobička iz pravic intelektualne lastnine med sodelujoče družbe in pravno osebo SZI.

Graf 2 – partnerji SZI 2011 (podjetništvo, visoko šolstvo, raziskovalne ustanove)

1.2. Dodana vrednost EIT: razlikovalne značilnosti

Za pristop EIT so značilni številni elementi, s katerimi prinaša resnično dodano vrednost na ravni Unije:

- Preseganje razdrobljenosti z dolgoročnimi povezanimi partnerstvi in doseganje kritične mase s pomočjo njegove evropske razsežnosti: Na podlagi obstoječih pobud za sodelovanje EIT privede izbrana partnerstva v SZI na trajnejšo in bolj strateško raven. SZI omogočajo, da se partnerji, odlični v svetovnem merilu, združijo v nove konfiguracije, optimizirajo obstoječa sredstva in razvijejo nove in po potrebi odprte inovativne modele, dostopajo do novih poslovnih priložnosti prek novih vrednostnih verig, ki obravnavajo večja tveganja in večje izzive. Poleg tega centri odličnosti, čeprav jih je v vseh državah članicah veliko, pogosto posamično ne dosegajo kritične mase, potrebne za globalno konkurenčnost. Kolokacijski centri SZI nudijo močnim lokalnim akterjem priložnost za tesno čezmejno povezovanje z drugimi odličnimi partnerji, s čimer jim omogočajo, da delujejo in so priznani na svetovni ravni.
- Povečanje učinka naložb na izobraževanje, raziskave in inovacije ter preskušanje novih načinov za upravljanje inovacij: EIT s pospeševanjem prevzemanja in izkoriščanja tehnologij in izsledkov raziskav ter s prenosom raziskovalnih rezultatov v izobraževanje deluje kot katalizator inovacij, ki dodaja vrednost obstoječi raziskovalni bazi. Inovacijske dejavnosti posledično prispevajo k uskladitvi in povečanju vlaganj v raziskave ter k doseganju večje odzivnosti dejavnosti izobraževanja in usposabljanja na potrebe podjetij. V ta namen je EIT opremljen s precejšno stopnjo prilagodljivosti za preskušanje novih inovacijskih modelov, ki omogoča resnično razlikovanje pri upravljanju SZI in financiranju modelov ter hitro prilagajanje za boljše izkoriščanje novih priložnosti.
- Razvijanje talenta prek meja in spodbujanje podjetništva s povezovanjem v trikotniku znanja: EIT razvija inovacije, ki temeljijo na interesih ljudi, in postavlja študente, raziskovalce in podjetnike v središče svojih prizadevanj. Zagotavlja nove poklicne poti ter možnosti za mobilnost med univerzami in zasebnim sektorjem ter inovativne projekte za strokovni razvoj. Znak EIT, ki je podeljen inovativnim magistrskim in doktorskim programom SZI, bo po pričakovanjih prispeval k oblikovanju mednarodno priznane znamke odličnosti, ki bo pomagala pritegniti nadarjene iz Evrope in tujine. Podjetništvo se spodbuja prek nove generacije študentov, odličnih v svetovnem merilu, vključno s študenti doktorskega študija, ki imajo znanje in nazore, potrebne za spreminjanje zamisli v nove poslovne priložnosti. Ti študenti imajo ključno vlogo pri povezovanju trikotnika znanja.
- Pametno financiranje na podlagi finančnih vzvodov, združeno s pristopom, usmerjenim k rezultatom in podjetjem: EIT zagotavlja do 25 % proračuna SZI in katalizira 75 % finančnih sredstev iz široke palete javnih in zasebnih partnerjev in partnerjev tretjega sektorja, s čimer sam po sebi predstavlja podjetniški pristop in ustvarja precejšen učinek finančnega vzvoda z združevanjem velikih vlaganj in usmerjanjem različnih javnih in zasebnih virov za doseganje skupno dogovorjenih strategij. SZI bodo z notranjimi predpisi preprečile dvojno financiranje dejavnosti na nacionalni ravni in ravni EIT.

- Poleg tega z osredotočanjem tako na tržni kot družbeni učinek EIT uporablja pristop, usmerjen k rezultatom. SZI delujejo po poslovni logiki na podlagi letnih poslovnih načrtov, ki vključujejo ambiciozen portfelj dejavnosti od izobraževanja do ustanavljanja podjetij, z jasnimi cilji, končnimi izsledki in ključnimi kazalniki uspešnosti, s katerimi se ti merijo.

1.3. Sinergije in dopolnjevanje z drugimi pobudami za politike in financiranje

Medsebojna povezanost med raziskavami, inovacijami in visokošolskim izobraževanjem se v okviru pobud in programov Unije vse bolj priznava. Na evropski, nacionalni in regionalni ravni obstaja veliko možnosti za ukrepe, ki se medsebojno krepijo. Na ravni Unije bo strateški okvir, ki ga zagotavlja program Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020) – dodatno zagotovil, da bodo te sinergije v celoti izkoriščene.

EIT bo bistveno prispeval k ciljem, opredeljenim v programu Obzorje 2020, zlasti z obravnavanjem družbenih izzivov na način, ki dopolnjuje druge pobude na teh področjih. V okviru programa Obzorje 2020 bo EIT del cilja „družbeni izzivi“, vendar bo s pristopom neprekinjene interakcije prek ciljev prav tako prispeval k cilju „vodilni položaj industrije“ s spodbujanjem raziskav, ki temeljijo na rezultatih, in spodbujanjem ustanavljanja hitro rastočih inovativnih MSP. Navsezadnje bo prispeval k oblikovanju cilja „odlična znanstvena baza“ s spodbujanjem mobilnosti prek meja – disciplin, sektorjev in držav – in z vključevanjem kulture podjetništva in prevzemanja tveganj v inovativne podiplomske stopnje izobrazbe.

EIT bo s tem znatno prispeval k spodbujanju okvirnih pogojev, ki so potrebni za uresničitev inovativnega potenciala raziskav Unije in dokončanje evropskega raziskovalnega prostora (ERP).

Poleg tega EIT prinaša povsem razvito in potrebno izobraževalno razsežnost v politiko raziskav in inovacij Unije. Prek inovativnega, podjetniškega izobraževanja ima pomembno premostitveno vlogo med okvirom za raziskave in inovacije ter politikami in programi izobraževanja ter zagotavlja dolgoročno zavezanost, ki je potrebna za doseganje trajnostnih sprememb v visokošolskem izobraževanju. EIT zlasti z novimi, nad- in meddisciplinarnimi stopnjami izobrazbe z znakom EIT, ki jih podeljujejo sodelujoče visokošolske ustanove v skladu z nacionalnimi predpisi in postopki akreditacije, vodi skupna prizadevanja v smeri izobraževanja za inovacije z jasno povezavo s širšim evropskim programom za posodobitev visokošolskih institucij, s čimer spodbuja evropski visokošolski prostor.

Poleg tega obstajajo priložnosti za vzajemno krepitev interakcije s kohezijsko politiko Unije z obravnavanjem povezav med lokalnimi in globalnimi vidiki inovacij. Kolokacijski centri zagotavljajo čezmejno sodelovanje in imajo dobre možnosti za izkoriščanje različnih shem financiranja iz svojih regij. Kolokacijski centri imajo veliko vlogo pri krepitevi lokalno-globalne povezanosti SZI kot celote, vključno s tesnim sodelovanjem z regionalnimi organi, zlasti tistimi, ki sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju regionalnih inovacijskih strategij za pametno specializacijo. Poleg tega bi se lahko okrepile povezave med SZI in lokalnimi organizacijami grozdov, da se poveča udeležba MSP v dejavnostih SZI. Čeprav se priložnosti za sinergije razlikujejo glede na tematsko področje SZI, pa se za več pobud in programov na ravni Unije zdi posebej verjetno, da bodo zagotavljali koristi iz sodelovanja in usklajevanja. Ker sam koncept EIT/SZI temelji na dodajanju vrednosti obstoječi evropski odličnosti, si bodo sedanje in prihodnje SZI po definiciji prizadevale, da te sinergije raziščejo v največji meri. SZI bodo po pričakovanjih dodale vrednost pobudam, ki lahko obstajajo na ustreznih področjih, vključno s pobudami za skupno načrtovanje programov, evropskimi partnerstvi za inovacije in javno-zasebnimi partnerstvi.

Pobude za skupno načrtovanje programov, ključni instrument za odpravo razdrobljenosti na področju raziskav, bi morale zagotoviti jedro vseevropske raziskovalne baze SZI, kadar in kjer je to ustrezno. SZI pa lahko pospešijo in spodbudijo izkoriščanje odličnih javnih raziskav, združenih v okviru pobud za skupno načrtovanje programov, in na ta način obravnavajo razdrobljenost na področju inovacij. Skupne tehnološke pobude in novoustanovljena javna in zasebna partnerstva zagotavljajo platforme za spodbujanje raziskav velikega obsega, usmerjenih k industriji, in izboljšujejo razvoj glavnih tehnologij. SZI lahko pomagajo katalizirati te velike naložbe v raziskave, da bi okrepili prenos tehnologije in komercializacijo ter razvili nove projekte znotraj obstoječih podjetij s podjetniškimi talenti. S pristopom, ki temelji na trikotniku znanja, bo EIT dopolnjeval vlaganje Evropskega raziskovalnega sveta (ERS) na področju pionirskih raziskovalnih dejavnosti, odličnih v svetovnem merilu, z obravnavanjem celotne inovacijske verige od zamisli do uporabe in izkoriščanja ter bo zagotovil dodatne priložnosti na področju inovacij in izpostavljenosti podjetništvu raziskovalcev v programu „Marie Skłodowska-Curie“ in študentov v programu „Erasmus +“, da bi pomagal spodbuditi razvoj evropskega raziskovalnega prostora in evropskega visokošolskega prostora.

Prihodnja evropska inovacijska partnerstva bodo zagotavljala splošne okvire za usklajevanje in pametne sinergije med raziskovalnimi in inovacijskimi instrumenti ter politikami, ki temeljijo na ponudbi in povpraševanju. SZI lahko prispevajo k evropskim partnerstvom za inovacije s svojim distribuiranim značajem in praktičnimi izkušnjami ter zlasti z razvojem potrebnega človeškega kapitala, izobraževanjem ključnih akterjev, kot so podjetniki in raziskovalci, ter opredelijo okvirnih pogojev in najboljše prakse glede vprašanj politike oziroma regulativnih ali standardizacijskih vprašanj v svojem zadevnem sektorju.

V praksi se bodo priložnosti za sinergije uresničile na različne načine od SZI do SZI in od izziva do izziva. Danes se razvijajo povezave na ravni SZI z drugimi pobudami, ki se razlikujejo glede na posebnosti vsake SZI in njeno tematsko področje. Poleg tega bi moral EIT spodbujati sinergije in interakcijo med SZI v stebrih programa Obzorje 2020 in z drugimi ustreznimi pobudami ter pri tem upoštevati, da lahko prihaja do prekrivanja.

Primeri sinergij med SZI in drugimi pobudami v praksi (od 9/2011)

- EIT ICT Labs se povezuje in tesno sodeluje s prihodnjim spletnim javno-zasebnim partnerstvom, skupno tehnološko pobudo Artemis in pobudami EUREKA, kot sta ITEA2 (Informacijska tehnologija za evropski napredek) in partnerstvo Zaupanje v digitalno življenje. Z uporabo „katalizatorjev“ SZI, kot so Inovacijski radar, Pospeševalnik patentov in Prenos tehnologije tekom življenjskega cikla raziskovalnih projektov, ki jih financira Unija, EIT ICT Labs povečuje svoj vpliv na trgu. S ponujanjem dostopa do svojih kolokacijskih centrov lahko izboljša mobilnost ljudi in zamisli po vsej Evropi.
- SZI InnoEnergy prispeva k izvajanju strateškega načrta Unije za energetska tehnologijo (načrt SET), med drugim s sodelovanjem v platformi SETIS za spremljanje in vzporejanje tehnologij ter s prispevkom k evropskim industrijskim pobudam. Prav tako trenutno sodeluje s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije (JRC) za simulacijske sposobnosti pri oblikovanju scenarijev.
- SZI Climate aktivno zagotavlja sinergije s pobudami za skupno načrtovanje programov na tem področju, saj bosta inovacijska agenda in izvedbeni načrt SZI delno temeljila na skupnem strateškem programu, opredeljenem v skupnem načrtovanju programov za podnebje (storitve za podnebje in prilagajanje podnebjem). Regionalne inovacijske in izvedbene skupnosti v okviru SZI Climate zagotavljajo izviren vseevropski regionalni inovacijski model, ki uporablja regije kot preskuševališča, ki povezujejo razvoj vodstvene zmogljivosti in regionalnih prednosti z globalnimi izzivi.

2. Poglobitev vloge EIT po letu 2013: prednostne naloge

2.1. Spodbujanje rasti, vpliva in trajnostne narave prek EIT

Izkušnje iz faze ustanavljanja

Proces ustanavljanja prvih SZI je vključeval precej „učenja skozi prakso“. Pokazal je, da so SZI novi koncepti, vse strani, vključene v proces, pa so podcenjevale izziv pravnega organiziranja SZI in oblikovanja pogodbenih razmerij s SZI in njihovimi partnerji. Nezadostno znanje glede primernosti različnih oblik pravne osebe ni pomagalo olajšati procesa ustanavljanja. Medtem ko je treba ohraniti pristop od spodaj navzgor, ki vsaki SZI daje precej svobode, da organizira svoja partnerstva, je treba zagotoviti nadaljnje smernice in podporo za določitev primernih pravnih oblik organiziranja. Poleg tega se ne sme podcenjevati izziva, ki ga predstavlja združevanje različnih akademskih in poslovnih kultur v eno pravno osebo; od tod torej pomembnost skupnih vrednot tako na ravni SZI kot EIT. Poleg tega so SZI institucionalne inovacije velikega obsega in nobena SZI po svojih značilnostih, vključno z velikostjo in organizacijo, ni enaka drugi. To nudi bogato paleto inovacijskih modelov, vendar je zaradi tega splošno usklajevanje in spremljanje SZI bolj zahtevno.

V prihodnosti bi moral EIT zagotoviti jasnejše smernice od procesa izbora naprej, da se zagotovi, da imajo vse SZI enake bistvene strateške značilnosti, in hkrati omogočijo različni pristopi na področju organizacije, izvajanja in financiranja SZI.

EIT bi moral zmanjšati upravna bremena in najboljše prakse ter izkušnje obstoječih SZI posredovati novim SZI. Sedanje skupno število treh SZI namreč še ne zagotavlja potrebne kritične mase, da bi EIT lahko razvil svoj polni potencial kot vodilni inovacijski inštitut.

Poleg tega mora biti EIT več kot „vsota svojih sestavnih delov“ in dejavnosti med SZI je treba spodbujati.

EIT si mora dolgoročno ustvariti jasno identiteto in svetovno prepoznavno znamko EIT. Oblikovanje močne znamke EIT lahko vključuje dejavnosti za vzpostavitev močne osebne in poslovne mreže okoli skupnosti EIT (študentje, diplomanti, učitelji, podjetniki, strokovnjaki itd.) ter organizacijo konferenc in dogodkov za krepitev občutka identitete in prepoznavnosti.

EIT kot vlagatelj v trikotnik znanja

EIT namerava na podlagi teh izkušenj utrditi in dalje razviti svojo vlogo „vlagatelja“, ki podpira obstoječe centre odličnosti na področju raziskav, podjetništva in visokošolskega izobraževanja v Evropi, jim omogoča, da se združijo, in prek SZI spodbuja dolgoročno sistematično sodelovanje med njimi.

Pristop „EIT kot vlagatelj“ pomeni osredotočenost na prepoznavanje najboljših strateških priložnosti in izbiro portfelja partnerstev, odličnih v svetovnem merilu – to je SZI – da te priložnosti uresničijo. EIT kot del tega pristopa z jasnimi in preglednimi postopki dodeli letna nepovratna sredstva SZI na podlagi njihove pretekle uspešnosti in predlaganih dejavnosti v njihovem poslovnem načrtu. Pri oceni poslovnih načrtov bodo pomagali zunanji, neodvisni strokovnjaki. Glede na to EIT ne sme samo določiti splošnih usmeritev in vizij, temveč mora SZI zagotavljati ustrezno raven podpore in spremljati njihovo uspešnost. Hkrati se SZI daje precejšnja stopnja svobode za opredelitev njihovega programa, notranjih strategij in organizacije ter za izvajanje njihovih dejavnosti in mobilizacijo potrebnih nadarjenih ljudi in sredstev.

Donosnost vlaganja EIT v SZI bo merjena v oprijemljivih koristih za evropsko gospodarstvo in družbo nasploh, kot so ustvarjanje novih podjetij, izdelkov in storitev na obstoječih in prihodnjih trgih, boljše usposobljeni podjetniki, nove in privlačnejše priložnosti za zaposlitev ter pritegnitev in zadržanje nadarjenih ljudi iz vse Unije in tujine.

To zahteva, da se vzpostavi robusten sistem spremljanja in vrednotenja za EIT, ki se osredotoča na dosežke, rezultate ter ustvarjanje gospodarskih in družbenih učinkov v primerjavi z najboljšimi mednarodnimi praksami. Vzpostavitev uravnoteženega sistema spremljanja uspešnosti za ocenjevanje vpliva EIT prek SZI, uspešnosti EIT kot organizacije in prispevka EIT k programu Obzorje 2020 je prednostna naloga v tej smeri.

Pomemben element v tem pogledu je prav tako razvoj, skupaj s SZI, resnične „identitete podjetja“ EIT okrog nabora skupnih vrednot. Čeprav imajo vse SZI in njihovi posamezni partnerji dejansko lastne korporativne identitete in vrednote, pa so vsem skupne vrednote, ki združujejo skupnost EIT/SZI. Te so: odličnost v trikotniku znanja, visoko usposobljeni in podjetni ljudje, dolgoročno sodelovanje prek meja, med disciplinami in sektorji ter osredotočanje na družbeni in gospodarski vpliv. Taka identiteta bo prav tako izboljšala zunanjo prepoznavnost in ugled EIT in SZI.

2.1.1. Utrditev ter spodbujanje rasti in vpliva obstoječih SZI

EIT bo aktivno podpiral prve tri SZI za izboljšanje njihovega potenciala in vpliva ter njihovega prispevka k ciljem programa Obzorje 2020. Sčasoma bodo SZI razširile svoj prvotni portfelj dejavnosti, da bi izkoristile nove tržne ali družbene priložnosti in se prilagodile spreminjajočemu globalnemu okolju. Da bi ta razvoj podprl, bo EIT v tesnem sodelovanju z vsako posamezno SZI na odprt in pregleden način svetoval in določil strategije financiranja po meri, ki istočasno podpirajo strateške dejavnosti z vidika EIT.

SZI bi morale ostati dinamična partnerstva in zato biti odprta za nove partnerje iz vse Evrope na podlagi odličnosti, vendar morajo prav tako po potrebi prekiniti obstoječa partnerstva. SZI bi morale izkoristiti nove vire obstoječe in potencialne odličnosti vedno, ko prinašajo dodano vrednost, s sodelovanjem novih partnerjev v obstoječih kolokacijskih centrih, boljšim delom med kolokacijskimi centri znotraj vsake SZI ali celo z ustanovitvijo novega kolokacijskega centra, pri čemer morajo njihova partnerstva s SZI še naprej ostati osredotočena, robustna in obvladljiva.

Za doseganje največje uspešnosti SZI je enako pomembno, da sta sodelovanje in konkurenčnost dobro uravnotežena. EIT bo skupnosti SZI spodbujal k sodelovanju med SZI na področjih, ki nudijo velike možnosti za sinergije, npr. prek skupnih programov za strokovno izpopolnjevanje, skupnih raziskovalnih dejavnosti, magistrskih ali doktorskih programov ali mobilnosti med SZI, ki poteka med univerzami in podjetji. Sočasno bo EIT zagotavljal spodbude za določeno stopnjo konkurenčnosti, da SZI spodbudi, da ostanejo osredotočene na rezultate in učinke ter sprejmejo ustrezne ukrepe v primeru slabih rezultatov.

SZI ne gradijo samo na obstoječi odlični raziskovalni bazi svojih partnerjev, temveč so tudi na čelu spodbujanja in izvajanja izobraževalnega poslanstva EIT. Namen je izobraževati in usposabljanje nadarjene ljudi v spretnostih, znanju in miselnosti, potrebnih v svetovnem gospodarstvu in družbi, ki temeljita na znanju, tudi v podjetništvu. V ta namen EIT med drugim dejavno spodbuja programe izobraževanja z znakom EIT s spremljanjem njihove kakovosti in skladnega izvajanja po vseh SZI. Pri tem delu se bodo močno opirali na vrednotenja kolegov in strokovnjakov ter vzpostavili dialog z nacionalnimi in mednarodnimi organi za zagotavljanje kakovosti. To bo izboljšalo nacionalno in mednarodno priznavanje in ugled kvalifikacij z znakom EIT in povečalo njihovo privlačnost v svetovnem merilu ter tako izboljšalo zaposljivost diplomantov, hkrati pa bo zagotovilo platformo za sodelovanje na mednarodni ravni. V prihodnosti se bo SZI spodbujalo, da svoje izobraževalne dejavnosti razširijo prek podiplomskega izobraževanja, ob večji izbiri različnih načinov študija, da bi poskrbeli za širši nabor inovativnih dejavnosti strokovnega izpopolnjevanja, vključno z izobraževanjem vodilnih delavcev, programi usposabljanja po meri – tudi poklicnimi programi usposabljanja – in poletnimi šolami, pa tudi pripravništva pri SZI in njihovih partnerjih.

Da bi povečale učinek svojih izobraževalnih dejavnosti in dosegle širše občinstvo, lahko SZI na eksperimentalni podlagi predvidijo oblikovanje modulov učenja na daljavo in e-učenja za dodiplomske programe ali svežnje, namenjene šolskemu izobraževanju.

EIT bo:

- spodbujal SZI k razširitvi izbire dejavnosti izobraževanja in usposabljanja, k svetovanju o njih ter ozaveščanju o obstoju teh izobraževalnih programov;
- postopoma vzpostavil konkurenčne mehanizme pregleda za dodeljevanje odstotnega deleža nepovratnih sredstev SZI, ki bo odvisen od poslovnih načrtov in uspešnosti SZI in pri katerem se bo upoštevalo dejstvo, da SZI rastejo z različno hitrostjo;
- spodbujal SZI k razvoju skupnih dejavnosti v zvezi s horizontalnimi vprašanji;
- vzpostavil sistem strokovnega vrednotenja za kvalifikacije z znakom EIT in sodeloval v dialogu z nacionalnimi in mednarodnimi organi za zagotavljanje kakovosti, da bi spodbudil usklajen pristop.

2.1.2. Ustanavljanje novih SZI

Da bi dodatno izboljšal učinke in spodbujal inovacije na novih področjih družbenih izzivov, bo EIT postopoma razširil svoj portfelj SZI. Z zasledovanjem naraščajoče poti razvoja pri ustanavljanju novih SZI bo EIT zagotovil, da bodo izkušnje, pridobljene iz prejšnjih krogov, ustrezno upoštevane in da se SZI ustanovijo samo na področjih, kjer obstajata očiten inovacijski potencial in vrhunska odličnost, na katerih se lahko gradi. V obdobju 2014–2020 bodo zato nove SZI ustanovljene v treh valovih. Razpis za dve SZI bo objavljen leta 2014, naslednji razpis za dve SZI leta 2016, razpis za eno SZI pa leta 2018, če bo rezultat pregleda EIT iz člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ pozitiven, kar bo privedlo do portfelja osmih SZI v obdobju 2014–2020 (kar pomeni vzpostavitev od 35 do 45 kolokacijskih centrov po vsej Uniji). Postopek izbora za SZI v veliki meri temelji na pozitivnih rezultatih izkušenj, pridobljenih v procesu vzpostavljanja SZI prve faze, ter na temeljitim zunanjem vrednotenju EIT in obstoječih SZI, vključno z oceno gospodarskega in družbenega učinka SZI ter prispevka EIT h krepitvi inovacijske zmogljivosti Unije in držav članic, kakor tudi na rezultatih iz vrednotenja programa Obzorje 2020, kadar je to ustrezno.

Novi SZI bodo vzpostavljene na področjih, ki imajo resničen potencial za inovacije. EIT s tem v celoti prispeva k ciljem širšega programa politike Unije in zlasti k ciljem programa Obzorje 2020, ki opredeljuje številne velike družbene izzive, ter k spodbujevalnim in industrijskim tehnologijam. Cilj je vzpostaviti SZI na tematskih področjih, ki se lahko zaradi svoje velikosti in zapletene narave rešujejo samo z meddisciplinarnim, čezmejnem in medsektorskim pristopom. Izbira tematskih področij mora zato temeljiti na skrbni analizi, ali SZI lahko prispeva resnično dodano vrednost in pozitivno vpliva na gospodarstvo in družbo.

Evropska komisija je izvedla to analizo v okviru procesa, katerega namen je objektivno oceniti potencial tematskih področij prihodnjih SZI. Eno izhodišče je bil osnutek SIP, ki ga je upravni odbor EIT predložil Komisiji junija 2011. Hkrati je bil razvit nabor robustnih meril, da se omogoči objektivna ocena inovacijskega potenciala vsakega prihodnjega tematskega področja. Veljavnost teh meril je bila preverjena s širšo inovacijsko skupnostjo iz celotnega trikotnika znanja na podlagi odprtega javnega posvetovanja. Rezultat tega postopka je naslednji seznam meril:

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije (2014–2020), (Glej stran 104 tega uradnega lista).

- reševati pomembne gospodarske in družbene izzive, s katerimi se sooča Evropa, in prispevati k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020;
- uskladiti z zadevnimi politikami Unije in obstoječimi pobudami v okviru programov Obzorje 2020 in Erasmus+;
- sposobnost mobilizirati vlaganja in dolgoročno zavezanost poslovnega sektorja, imeti obstoječi trg za svoje izdelke ali sposobnost ustvariti nove;
- ustvarjati trajnostni in sistematski učinek, merjen v številu novih izobraženih podjetnih oseb, novih tehnologij in novih podjetij ter novih visokokvalificiranih delovnih mest;
- po vsej Evropi združiti kritično maso raziskav, izobraževanja in inovacijskih zainteresiranih strani, odličnih v svetovnem merilu, ki se sicer ne bi povezali, vključno s sodelovanjem s partnerji zunaj Evrope;
- zahtevati naddisciplinarne pristope in spodbujati visokošolske ustanove k razvijanju novih vrst izobraževanja prek meja disciplin;
- obravnavati večje inovacijske razlike, kot je evropski paradoks, tj. tematska področja, pri katerih ima Evropa močno raziskovalno bazo, vendar slabo inovacijsko uspešnost.

Ocena tematskih področij, ki jih je EIT predlagal v osnutku in ki jih je predlagala širša skupnost zainteresiranih strani, je jasno pokazala nekatere razlike glede možnega učinka, ki bi ga vzpostavitev SZI zagotavljala. Zaradi tega so bile številna tematska področja povsem opuščena, druga pa so bila na novo opredeljena, da bi bolje ustrezala posebnostim evropskega in svetovnega okolja na tem področju.

Naslednja tematska področja so bila opredeljena kot področja, pri katerih ima vzpostavitev nove SZI največje možnosti za dodajanje vrednosti obstoječim dejavnostim in zagotavljanje resničnega pospeška inovacijam:

- inovacije za zdravo življenje in dejavno staranje;
- surovine – trajnostno odkrivanje, pridobivanje, predelava, recikliranje in uporaba nadomestnih surovin;
- hrana za prihodnost – trajnostna oskrbovalna veriga od virov do potrošnikov;
- proizvodnja z dodano vrednostjo;
- mobilnost v mestih.

Več podrobnosti o posameznih tematskih področjih je v informativnih listih na koncu dokumenta ⁽¹⁾.

Na podlagi teh tematskih področij bo EIT lahko samostojno organiziral postopek izbora novih SZI. Uspeh prihodnjih razpisov za SZI bo v veliki meri odvisen od jasnih usmeritev, kar zadeva pričakovanja in zahteve, kakor tudi od časovnega okvira, ki bo prijaviteljem za SZI omogočil, da se pred predložitvijo predloga pravno in finančno dobro organizirajo. SZI bodo izbrane na podlagi podrobnih pravil, opredeljenih v Uredbi o EIT, ki bodo temeljila na splošnih načelih odličnosti in inovacijske pomembnosti. Vsaka izbrana SZI bo morala pokazati, kako bo ustvarila največji vpliv na danem področju, in dokazati vitalnost svoje strategije.

⁽¹⁾ Informativni listi so povzetek opravljene analize pomembnosti in dodane vrednosti vzpostavljanja SZI na predlaganih tematskih področjih. Navajajo okvirne informacije o morebitnem delovanju SZI na specifičnem področju, vendar ne določajo dejavnosti in delovnih metod prihodnjih SZI.

Ker je treba k ustanavljanju novih SZI pristopiti postopno, je izbor tematskih področij za tri valove temeljil na zrelosti področja, možnem družbenem in gospodarskem učinku ter priložnostih za sinergije z drugimi pobudami. Temi za val za leto 2014 sta:

- inovacije za zdravo življenje in dejavno staranje;
- surovine – trajnostno odkrivanje, pridobivanje, predelava, recikliranje in uporaba nadomestnih surovin.

Temu za val za leto 2016 sta:

- hrana za prihodnost – trajnostna oskrbovalna veriga od virov do potrošnikov;
- proizvodnja z dodano vrednostjo.

Tema za val za leto 2018 je:

- mobilnost v mestih.

EIT bo:

- pripravil izbirni postopek za vsak val SZI, ki bo prijaviteljem za SZI omogočal dovolj časa za pripravo predlogov;
- objavil razpise za pet novih SZI: razpis za dve novi SZI v letu 2014 na temo zdravega življenja in dejavnega staranja ter na temo surovin, razpis za dve novi SZI v letu 2016 na temo hrane za prihodnost in na temo proizvodnje z dodano vrednostjo ter razpis za eno novo SZI v letu 2018 na temo mobilnosti v mestih;
- si po najboljših močeh prizadeval zagotoviti, da bo o prihodnjih izbirnih postopkih za SZI seznanil čim večje število potencialnih zainteresiranih strani;
- zagotovil, da bodo okvirni pogoji prihodnjih izbirnih postopkov za SZI privedli so optimalnega izida, zlasti z zagotovitvijo jasnih usmeritev glede zahtev in postopkov ter z zagotovitvijo zadostnega časa, da lahko predlagatelji organizirajo partnerstvo.

2.2. Povečanje vpliva EIT

Spodbujanje inovacij po vsej Uniji

V začetnem obdobju je EIT svoja prizadevanja v glavnem osredotočal na ustanovitev SZI. Medtem ko je jasen cilj za EIT krepiti obstoječe centre odličnosti, bo EIT prav tako zagotoviti koristi za območja Unije, ki v SZI ne sodelujejo neposredno. Zaradi tega je bistvenega pomena za EIT, da dejavno spodbuja razširjanje najboljših praks za povezovanje trikotnika znanja, da bi razvil skupno kulturo izmenjave inovacij in znanja.

EIT si mora v prihodnje prizadevati, da postanejo izkušnje SZI razumljive in ponovljive, ter jih vgraditi v kulturo, ki lahko deluje kot vzornik v Evropi in zunaj nje. S prepoznavanjem, analiziranjem in izmenjavo najboljših praks ter novimi modeli SZI za upravljanje in financiranje si EIT prizadeva zagotoviti, da se znanje, ustvarjeno znotraj EIT in njegovih SZI, razširja in izkorišča v prid ljudi in institucij, vključno s tistimi, ki ne sodelujejo neposredno v SZI.

EIT si bo tudi prizadeval povečati svojo prepoznavnost v Uniji. Za zagotovitev zadostnega dostopa do informacij o delovanju in ciljih EIT in SZI bi bilo treba uporabiti vsa ustrezna sredstva in poti komunikacije.

EIT ima lahko odločilno vlogo pri združevanju različnih pristopov, ki jih uporabljajo SZI, in pri doseganju njihove prenosljivosti na področja, na katerih je inovacijska zmogljivost majhna in ki sicer ne bi bila sposobna izkoristiti izkušenj, ki jih je pridobil EIT. Takšen obseg bo zagotovil, da bodo koristi izkušenj EIT spodbujale razvoj inovacijske zmogljivosti na teh področjih. S to dejavnostjo je mogoče ustvariti velike donose, če temelji na delu SZI.

Uvedba regionalne inovacijske sheme (RIS), usmerjene k partnerstvom med visokošolskimi ustanovami, raziskovalnimi organizacijami, podjetji in drugimi organizacijami zainteresiranih strani, bo zagotovila poseben mehanizem za razširjanje najboljše prakse in čedalje širšo udeležbo pri dejavnostih SZI.

Takšna shema udeležencem zunaj SZI ne bo samo zagotavljala priložnosti, da od SZI pridobijo znanje in z njimi stopijo v stik, temveč jih bo prav tako spodbudila, da v polni meri izkoristijo svoje znanje in izkušnje, pridobljene na področjih zunaj SZI, s tem pa bo povečala inovacijsko zmogljivost po vsej Uniji. Poleg tega bodo morali udeleženci shem RIS pokazati jasno tematsko usmeritev s sklicevanjem na ustrezne regionalne inovacijske načrte, zlasti na strategije za pametno specializacijo, s čimer bi zagotovili strateški učinek.

Shemo bodo SZI izvajale prostovoljno, pri čemer jih bo po potrebi podpiral EIT. Udeleženci bodo izbrani v odprtem in preglednem postopku, ki ga bodo vodile SZI.

Dejavnosti v okviru sheme RIS bodo v pristojnosti SZI. Mednje bi lahko sodili tudi ukrepi strukturirane mobilnosti, s katerimi bi zagotovili, da bodo imeli nadarjeni ljudje – študenti, raziskovalci, učitelji in podjetniki vseh starosti in na vseh ravneh poklicne poti – zunaj SZI možnost udeležiti se dejavnosti SZI.

Udeleženci sheme RIS bodo uporabljali predvsem druge vire financiranja, tudi nacionalno financiranje, strukturne sklade in lastna sredstva, s katerimi bi omogočili udeležbo v shemi, EIT pa lahko SZI spodbuja k izvajanju sheme RIS s financiranjem ukrepov strukturirane mobilnosti v okviru programa dejavnosti razširjanja in ozaveščanja.

Glavna gonilna sila učenja na ravni EIT so lahko: odlične raziskave za oblikovanje novih podjetij in novih poslovnih modelov, ki temeljijo na inovacijah, vključno z možnostjo, da MSP ter javne institucije dejavnije sodelujejo pri inovacijah, upravljanje portfeljev intelektualne lastnine in novi pristopi k skupni uporabi intelektualne lastnine, podjetništvu in novim celostnim oblikam večdisciplinarnega izobraževanja; inovativni upravljavski in finančni modeli, ki temeljijo na konceptu odprtih inovacij ali vključujejo javne organe. To bo pomagalo EIT biti vzornik in delovati kot osrednja točka v evropskem inovacijskem okolju ter postati mednarodno priznana inovacijska ustanova, odlična v svetovnem merilu.

Spodbujanje in privabljanje nadarjenih

Nadarjeni ljudje so osrednjega pomena za uspešne inovacije. Ena od najpomembnejših vlog EIT je dati nadarjenim ljudem priložnost, da v polni meri izkoristijo svoje zmožnosti, in ustvariti okolja, v katerih lahko uspevajo. EIT ustvarja taka okolja s pomočjo SZI, vendar jih mora dopolniti s strategijami za privabljanje in vključevanje vrhunskih talentov zunaj SZI.

Poleg tega ima EIT jasno vlogo pri privabljanju nadarjenih zunaj Unije. Z oblikovanjem močne blagovne znamke in navezovanjem strateških povezav s ključnimi partnerji po svetu lahko EIT prispeva k privlačnosti partnerjev znotraj SZI. EIT mora v tesnem sodelovanju s SZI razviti močno mednarodno strategijo, s katero bi prepoznal in navezal stike z ustreznimi sogovorniki in morebitnimi partnerji. V zvezi s tem morajo EIT in SZI v polni meri izkoristiti obstoječe pobude Unije na tem področju, kot so programi Unije na področju raziskav, izobraževanja in usposabljanja ter programi za mlade, vključno s programom „Erasmus+“ in dejavnosti „Marie Skłodowska-Curie“ ter preostalimi pobudami za mobilnost na ravni Unije. EIT lahko poleg tega med drugim s spodbujanjem vzpostavitve mreže diplomantov EIT podpira izmenjavo znanja, mentorstvo in mreženje.

EIT bo svoja prizadevanja za spodbujanje nadarjenih ljudi in genialnih zamisli dopolnil z drugimi ukrepi, kot sta organizacija natečajev za ideje ali podeljevanje nagrad za inovacije, bodisi na lastno pobudo bodisi v sodelovanju z vodilnimi svetovnimi partnerji.

EIT bo:

- spodbujal udeležbo v dejavnostih ozaveščanja in po potrebi zlasti podpiral SZI v zvezi z regionalno inovacijsko shemo;
- vzpostavil oziroma prilagodil spletno orodje za zagotovitev platforme za izmenjavo znanja in povezovanje v mreže okrog EIT;
- vzpostavil in podpiral funkcionalno in močno mrežo diplomantov iz dejavnosti izobraževanja in usposabljanja v okviru EIT/SZI (v nadaljnjem besedilu: diplomanti EIT);

- omogočil sistematičen dostop do izkušenj in zgodb o uspehu v okviru SZI širši inovacijski skupnosti v Uniji in zunaj nje, kar lahko vključuje razvoj repozitorija odprtih programov iz dejavnosti izobraževanja in usposabljanja v okviru EIT in SZI;
- zagotovil močno udeležbo zasebnega sektorja, tudi MSP, v trikotniku znanja.

2.3. Novi mehanizmi za izvajanje in k rezultatom usmerjeno spremljanje

Da bi dosegel učinkovite rezultate ter spodbujal inovacijske preboje in sodelovanje poslovne skupnosti, mora EIT poenostavitve izvesti na odgovoren način. EIT svojo prilagodljivost še vedno lahko izkoristi do polne mere, da bi lahko nadaljeval s poenostavljanjem.

EIT kot „vlagatelj“ v SZI obravnava poenostavitev kot dinamičen proces, ki je vgrajen v delovanje EIT in je sestavni del njegove vloge zagotavljanja podpore SZI. V ta namen si bo EIT prizadeval za prilagoditev, izboljšanje in racionalizacijo svojih postopkov spremljanja, poročanja in financiranja ter nenehno iskal poenostavljene pristope, ki lahko pomagajo SZI obvladovati nove, nastajajoče potrebe in spodbujati njihov učinek.

SZI bodo zagotavljale idealni preskusni poligon za nove pristope k financiranju in upravljanju inovacij. Na podlagi eksperimentov in izkušenj SZI bo EIT oblikoval program poenostavitev na ključnih področjih, kot so pogodbeni sporazumi, poenostavljeno poročanje, pavšalni zneski in pavšalne stopnje, da bi zmanjšal upravno obremenitev za SZI.

Komisija bo natančno spremljala zmožnost EIT, da pripravi kar se da enostavne sporazume in načela za financiranje in upravljanje dejavnosti SZI, ki temeljijo na lastnem programu EIT za poenostavitev. Pridobljena spoznanja – vključno z neuspehi – bodo dana na voljo prihodnjim SZI in programom Unije ter projektom v okviru programa Obzorje 2020.

Komisija je okreplila svoja prizadevanja, kar zadeva podporo EIT pri vzpostavljanju k rezultatom usmerjenega zanesljivega in stabilnega sistema spremljanja. Ta sistem spremljanja bo zagotovil polno odgovornost EIT in SZI, kakovost končnih izsledkov in prispevek k prednostnim nalogam programa Obzorje 2020 ter hkrati omogočil dovolj prilagodljivosti pri delovanju SZI ter odprtost za nove zamisli in partnerje. Omogočil bo razvoj zmogljivosti EIT za zbiranje in analiziranje vhodnih podatkov, prejetih od SZI, vključno z viri financiranja za merjenje uspešnosti EIT glede na njegove lastne cilje ter primerjavo praks EIT in SZI z najboljšimi praksami na evropski in svetovni ravni.

Ta sistem bo oblikovan tako, da bo prilagodljiv, po potrebi pa bo upoštevan tudi razvijajoči se in rastoči portfelj dejavnosti EIT in SZI. Na podlagi priporočila neodvisnega zunanjega ocenjevanja in splošnih določb o spremljanju iz programa Obzorje 2020 je Komisija v povezavi z EIT in SZI predlagala vzpostavitev k rezultatom usmerjenega sistema spremljanja uspešnosti EIT, ki bo obravnaval štiri ravni dejavnosti:

- raven programa Obzorje 2020: redno spremljanje prispevka EIT in SZI k doseganju ciljev programa Obzorje 2020;
- raven EIT: ocenjevanje rezultatov EIT kot uspešnega in učinkovitega organa Unije; to bo merjeno z vidika podpore, ki jo nudi SZI, intenzivnosti in pokrivanja njegovih dejavnosti ozaveščanja, razširjanja in mednarodnih dejavnosti ter njegove sposobnosti zagotavljanja poenostavljenih postopkov;
- raven sodelovanja med SZI: spremljanje prispevka vseh SZI k doseganju strateških ciljev EIT, kakor so opredeljeni v zadevnem instrumentu, kot je kazalnik dosežkov EIT;
- raven posameznih SZI: spremljanje uspešnosti posameznih SZI na podlagi individualnih ciljev in ključnih kazalnikov uspešnosti, kakor so določeni v poslovnih načrtih posameznih SZI. SZI imajo različne poslovne modele in trge, zato imajo tudi različne industrijske ključne kazalnike uspešnosti, ki so bistvenega pomena za uspešno upravljanje posamezne SZI.

EIT bo:

- razvil program za poenostavitev, vključno z merili za ocenjevanje napredka, ter poročal Komisiji o napredku pri izvajanju tega programa na podlagi letnega poročila o dejavnostih; zagotovil, da se po vsej Uniji razširjajo modeli za poenostavitev, in obvestil druge pobude Unije;

— v sodelovanju s Komisijo in SZI vzpostavil celovit sistem spremljanja prispevka EIT k programu Obzorje 2020, vpliva EIT prek lastnih dejavnosti in dejavnosti SZI ter rezultatov SZI. EIT bo o vseh svojih dejavnostih spremljanja poročal v letnem poročilu o dejavnostih, ki ga bo poslal Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Učinkovito odločanje in ureditev dela

Upravljalvska struktura EIT združuje pristop SZI od spodaj navzgor s strateškim usmerjanjem z ravni EIT. Za odločanje na ravni EIT mora biti zato značilen resnično strateški pogled, združen z učinkovitimi mehanizmi za izvajanje in sistematskim vključevanjem akterjev v trikotniku znanja po vsej Evropi.

Model vodenja EIT je izkazal svojo vrednost, vendar izkušnje iz začetnega obdobja kažejo, da je mogoče storiti še več, da se izboljša učinkovitost mehanizmov EIT za sprejemanje odločitev in izvajanje. Razmerje med upravnim odborom EIT, pristojnim za strateške odločitve, in sedežem EIT, pristojnim za izvajanje, je treba bolj jasno opredeliti in poenostaviti. Sedež EIT bo moral opredeliti kritična področja, na katerih mora EIT zagotavljati podporo SZI, pri čemer je treba doseči ustrezno ravnotežje med funkcijami zagotavljanja podpore in spremljanja. Upravni odbor mora bolj zagotoviti, da bodo izkušnje SZI in širše inovacijske skupnosti ustrezno upoštewane pri strateških odločitvah. Navsezadnje pa bi moral biti EIT še naprej odgovoren Svetu in državam članicam.

3.1. Poenostavitev in razjasnitev odločanja EIT

Upravni odbor EIT določa strateško usmeritev EIT in okvirne pogoje za SZI ter prek svojih članov povezuje EIT z različnimi skupnostmi zainteresiranih strani na tem področju. V skladu s poslovno naravnanim pristopom EIT mora biti odločanje učinkovito, hitro in osredotočeno.

V zvezi s tem so odločujoči dejavniki velikost, sestava in postopki upravnega odbora. Načelo neodvisnih članov, združeno z omejenim številom izvoljenih članov, ki predstavljajo skupnost SZI, se je izkazalo kot dobro in omogoča zbiranje strokovnega znanja iz celotnega trikotnika znanja. Vendar je prvotni model z 18 izvoljenimi člani ter z nedavno še štirimi dodatnimi predstavniki SZI pokazal svoje omejitve. Po velikosti manjši odbor bo privedel do učinkovitejšega odločanja in zmanjšal upravne stroške.

Navsezadnje se lahko nadaljnja učinkovitost doseže s ponovnim osredotočanjem upravnega odbora EIT na njegovo osrednjo vlogo, to je zagotavljanje strateškega usmerjanja. Poleg tega se bo z okrepljenim posvetovanjem z Evropsko komisijo o triletnem delovnem programu EIT še dodatno okrepila usklajenost z drugimi pobudami Unije. Informacije o EIT in SZI iz triletnega delovnega programa EIT bodo omogočile oceno in zagotovitev dopolnjevanja z drugimi deli programa Obzorje 2020 ter drugimi politikami in instrumenti Unije. Vse te spremembe so bile vključene v spremenjeno Uredbo (ES) št. 294/2008.

Odločitve upravnega odbora EIT izvaja sedež EIT pod vodstvom direktorja, ki odgovarja za dejavnosti EIT. Pri tem sedež odraža v rezultate usmerjeno naravo EIT in njegovih SZI in je gonilna sila v ozadju poenostavljanja postopkov. Hkrati sedež EIT razvija zmogljivost za sistematično predelavo znanja SZI in daje ta spoznanja na voljo v dobro širše inovacijske skupnosti. Sčasoma bo sedež EIT postal bogat repozitorij najboljših praks in resnični partner znanja za oblikovalce politik.

Pritegnitev in zadržanje nadarjenih strokovnjakov je za sedež EIT izziv. Da bi se EIT zagotovil kader iz vrst najbolj nadarjenih ljudi z največ spretnostmi, bo opredelil jasno strategijo človeških virov, vključno z možnostmi izven neposrednega zaposlovanja, kot so začasno dodeljevanje strokovnjakov ali kratkotrajna dodelitev, spodbujanje rednih izmenjav osebja in delovne prakse z odličnimi inovacijskimi, raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami iz Unije in preostalega dela sveta.

EIT bo:

— s pametno strategijo človeških virov, vključno s sistematično uporabo notranjega in zunanega strokovnega znanja, in notranjimi postopki upravljanja zagotovil, da se bo EIT razvil v referenčno ustanovo za inovativno upravljanje;

— sprejel konkretne ukrepe za nadaljnje spodbujanje kulture odprtosti in preglednosti.

3.2. Vlaganje v SZI: razmerja med EIT in SZI

Interakcije med EIT in SZI ne zagotavljajo samo okvira za uspešno delovanje SZI, temveč so prav tako osrednjega pomena za proces vzajemnega učenja, ki EIT omogoča, da igra svojo vlogo kot preskuševališče za nove inovacijske modele. Da bi SZI zagotovil ustrezne okvirne pogoje, mora EIT v vseh fazah procesa zagotavljati jasne in usklajene usmeritve, ne da bi bil ob tem preveč predpisujoč. Te usmeritve bi zadevale zlasti upravljanje SZI ter načine vključevanja osrednjih in neosrednjih partnerjev. Da bi dosegli največjo učinkovitost, morajo biti interakcije med sedežem EIT in SZI sistematične in redne ter jasne in pregledne ter morajo temeljiti na zaupanju. K temu bi morala prispevati pogodbeno razmerja med EIT in SZI ter organizacijska ureditev sedeža EIT.

Z oddaljitvijo od zgolj upravne vloge bo sedež EIT optimiziral svoje operativne funkcije, da bo lahko vodil SZI do maksimalne uspešnosti in dal dobre rezultate na voljo širši javnosti. Večja učinkovitost se lahko doseže z zagotavljanjem številnih centraliziranih storitev in funkcij, namesto na individualni ravni SZI. Medtem ko vse SZI obravnavajo določena tematska področja, pa so številni elementi horizontalne narave, in ravno pri teh lahko EIT zagotovi oprijemljivo dodano vrednost. Take funkcije ponudnika znanja se lahko zlasti nanašajo na to, da sedež EIT postane posrednik informacij in premišljen sogovornik, npr. pri spodbujanju izmenjave in vzajemnega učenja med SZI, olajševanju odnosov z institucijami Unije in drugimi ključnimi organizacijami, kot je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), ali glede specifičnih horizontalnih vprašanj, kot je svetovanje glede intelektualne lastnine, prenos tehnologije in znanja, primerjanje z najboljšimi mednarodnimi praksami ali izvajanje študij predvidevanj za opredelitev prihodnjih usmeritev za EIT in SZI. EIT in SZI bi se morali skupaj odločiti, kje se lahko te naloge najučinkoviteje obravnavajo. V tem pogledu bo bistvenega pomena za EIT in SZI, da vzpostavijo izvedljive mehanizme za sistematično sodelovanje glede horizontalnih vprašanj.

EIT bo:

- zagotovil jasno in usklajeno usmerjanje glede pričakovanj, obveznosti in odgovornosti v celotnem življenjskem ciklu SZI;
- v tesnem sodelovanju s SZI razvijal zmogljivost znotraj sedeža EIT za olajšanje izmenjave in učenja med SZI;
- zagotovil SZI številne storitve glede horizontalnih vprašanj, pri katerih se lahko doseže povečanje učinkovitosti, ter izvajal druge skupne politike z enakim namenom;
- zagotovil usmeritve v zvezi s povezovanjem in združevanjem partnerjev, ki ne morejo postati polnopravni vlagatelji in partnerji določene SZI.

3.3. Sodelovanje z zainteresiranimi stranmi

Dejavna izmenjava in vzajemno učenje z drugimi pobudami bi morala biti temelj prizadevanj EIT pri preskušanju novih inovativnih modelov. EIT mora zato izkoristiti obstoječe najboljše prakse in zunanje strokovno znanje, da bi postal referenčni organ za inovacije, za kar si prizadeva. Zato je nujno, da upravni odbor svoje odločitve sprejema na podlagi poznavanja spoznanj in potreb inovacijskih akterjev na terenu in v okviru širšega evropskega okvira. S sprejemanjem kulture odprtosti in zunanjega angažiranja lahko EIT dejavno spodbuja prevzemanje in sprejemanje novih inovacij v širši družbi.

V ta namen bo EIT neposredno sodeloval z državami članicami in drugimi zainteresiranimi stranmi iz celotne inovacijske verige in s tem ustvarjal koristne učinke na obeh straneh. Da bi tak dialog in izmenjava postala bolj sistematična, bi lahko bila vzpostavitev foruma zainteresiranih strani v okviru EIT, ki bi združevala širšo skupnost zainteresiranih strani okrog horizontalnih vprašanj, primerno orodje za omogočanje dvosmerne, interaktivne komunikacije.

Zainteresirane strani bodo predstavniki nacionalnih in regionalnih organov, organizirani interesi in posamezni subjekti s področja podjetništva, visokošolskega izobraževanja in raziskav, organizacij grozdov ter druge zainteresirane strani iz celotnega trikotnika znanja.

Predstavniki držav članic se sestajajo v posebni sestavi v forumu zainteresiranih strani, da se zagotovi ustrezna komunikacija in izmenjava informacij z EIT, ter se obvestijo o dosežkih, svetujejo EIT in SZI ter z njimi delijo izkušnje. Posebna sestava predstavnikov držav članic v forumu zainteresiranih strani zagotavlja tudi ustrezne sinergije in dopolnjevanje med dejavnostmi EIT in SZI ter nacionalnimi programi in pobudami, vključno z možnostjo nacionalnega sofinanciranja dejavnosti SZI. Organizacija foruma zainteresiranih strani je bila vključena v spremenjeno Uredbo (ES) št. 294/2008.

Poleg tega bo dejavno posvetovanje z drugimi institucijami Unije, zlasti z zadevnimi službami Komisije, od samega začetka v procesu pomagalo v največji meri povečati sinergije in vzajemno učenje z drugimi pobudami Unije.

EIT bo:

- vzpostavil stalen forum zainteresiranih strani v okviru EIT in njegovo posebno sestavo predstavnikov držav članic, da olajša interakcijo in vzajemno učenje s širšo inovacijsko skupnostjo iz celotnega trikotnika znanja, in vključno z nacionalnimi in regionalnimi organi, pri čemer lahko spletna platforma dodatno pomaga spodbujati interakcijo med udeleženci;
- sistematično uporabljal obstoječa združenja univerz, poslovnih in raziskovalnih organizacij ter organizacij grozdov kot platformo za izmenjavo znanja in razširjanje rezultatov;
- vzpostavil mehanizem, kot je letno srečanje med EIT, SZI in ustreznimi službami Evropske komisije, za nadaljnje omogočanje sinergij med EIT in SZI na eni strani ter drugimi pobudami Unije na drugi strani.

4. Ocena finančnih potreb in virov financiranja za obdobje 2014–2020

4.1. Utrditev pametnega modela financiranja za SZI

EIT je oblikoval izviren model financiranja, ki gradi na skupnih prednostih in virih obstoječih odličnih organizacij; financiranje EIT deluje kot katalizator za spodbujanje in združevanje dopolnilnih finančnih virov iz široke palete javnih in zasebnih partnerjev. Na tej podlagi EIT zagotavlja povprečno do 25 % skupnega financiranja SZI, medtem ko bi morale preostalih najmanj 75 % celotnega proračuna SZI priti iz drugih virov, ki niso povezani z EIT. To vključuje lastne prihodke in vire partnerjev SZI, pa tudi javno financiranje na nacionalni in regionalni ravni ter ravni Unije, zlasti sedanje in prihodnje strukturne sklade in okvirni program za raziskave in inovacije. Pri slednjem SZI (ali nekateri njihovi partnerji) zaprosijo za financiranje v skladu s posameznimi pravili programov in enakopravno z drugimi prosilci. Prispevek partnerjev SZI ni klasična zahteva za „sofinanciranje“ z nepovratnimi sredstvi, temveč je predpogoj za najnižjo raven sodelovanja obstoječih organizacij in njihovih finančnih obveznosti do SZI. Ta pristop od spodaj navzgor jamči močno zavezanost partnerjev SZI, spodbuja vlaganje ter strukturne in organizacijske spremembe med partnerji SZI ter širše.

Izkušnje prvih SZI kažejo, da je industrija finančno zavezana izvajanju poslovnih načrtov SZI in da delež industrijskih partnerjev v proračunu SZI znaša med 20 % in 30 % celotnega letnega proračuna SZI.

Financiranje EIT je predvideno samo za „dejavnosti SZI z dodano vrednostjo“, in sicer dejavnosti, ki omogočajo povezovanje trikotnika znanja (visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije), in partnerjev znotraj SZI in med njimi, v skladu s cilji in prednostnimi nalogami iz poslovnih načrtov SZI. Vključuje zlasti osnovne in uporabne raziskave, inovacije, izobraževalne in podjetniške projekte ter projekte ustanavljanja podjetij v okviru SZI, ki dopolnjujejo naložbo v dobro utečene dejavnosti (npr. obstoječe raziskovalne projekte). V finančnem prispevku EIT bi morale biti prav tako vključene upravne, upravljalne in usklajevalne dejavnosti SZI.

SZI gredo skozi različne razvojne faze z različnimi značilnostmi njihovih skupnih proračunov, preden dosežejo raven ustaljenega delovanja. Absorpcijska zmogljivost SZI je na samem začetku relativno omejena, vendar se v naslednjih letih znatno poveča.

Po začetni dveletni fazi vzpostavitve bi se morali proračuni SZI znatno povečati, SZI pa lahko mobilizirajo znatno raven novih sredstev od obstoječih in novih partnerjev v sorazmerno kratkem času. Da bi dosegli zadostno kritično maso in učinek na evropski ravni, bodo letni proračuni SZI znašali med 250 in 450 milijonov EUR pri ustaljenem delovanju, odvisno od strategije, partnerstva in tržnih možnosti vsake posamezne SZI.

Čeprav SZI v prvih letih delovanja ne bodo povsem finančno neodvisne od EIT, se bodo spodbujale, da srednjeročno postanejo trajnostne, tj. da postopoma zmanjšajo svojo odvisnost od financiranja EIT zaradi svoje nadaljnje utrditve in širitve. Financiranje EIT se bo še naprej zagotavljalo za nekatere dejavnosti SZI z dodano vrednostjo, pri katerih naložba EIT prinaša precejšnje donose, kot so izobraževanje, ustanavljanje podjetij, kolokacija, dejavnosti ozaveščanja in razširjanje.

Trenutno EIT financira SZI izključno z nepovratnimi sredstvi. V naslednjem večletnem finančnem okviru (2014–2020) utegnejo biti vzpostavljeni novi finančni mehanizmi na podlagi dolžniških ali lastniških instrumentov. Kot „vlagatelj“ v SZI bo EIT ta razvoj skrbno spremljal in spodbujal SZI, da jih v polni meri izkoristijo, pri čemer bo po potrebi olajševal in usklajeval dostop do teh instrumentov.

4.2. Proračunske potrebe EIT

Potrebe proračuna EIT v obdobju 2014–2020 znašajo 2,7114 milijarde EUR in temeljijo na treh glavnih sestavnih delih, in sicer potrebnih odhodkih za utrditev obstoječih treh SZI, postopen razvoj v smeri novih SZI v letu 2014, 2016 in 2018 ter dejavnosti razširjanja in ozaveščanja ter upravnih odhodkih.

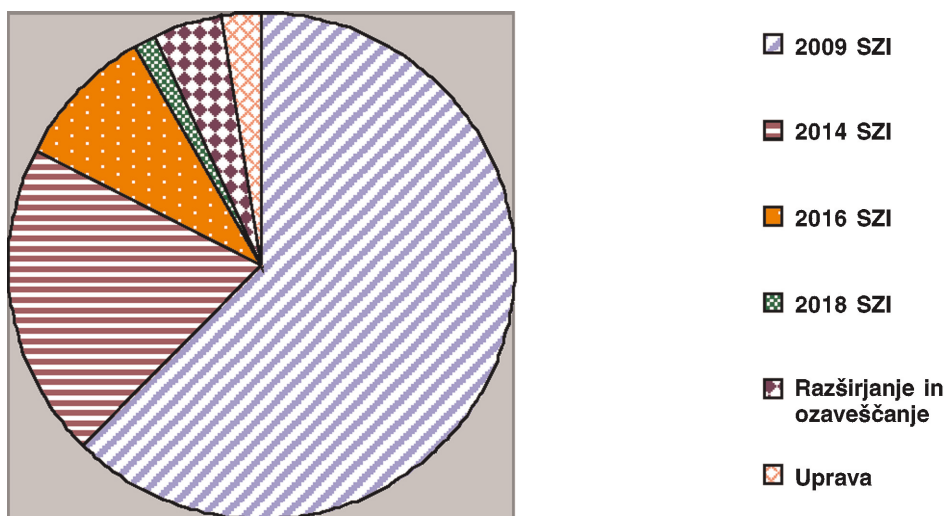
Približno 1 695 milijarde EUR (62,5 % celotnega proračuna EIT) je predvideno za financiranje SZI, ki so bile določene v letu 2009 in že ustaljeno delujejo; 542 milijonov EUR (20 %) je predvideno za drugi val SZI, 249 milijonov EUR (9,2 %) za tretji val in 35 milijonov EUR (1,3 %) za zadnji val.

Tako predvideni proračun EIT za SZI v obdobju 2014–2020 znaša 2,5 milijarde EUR (93 % celotnega proračuna EIT za obdobje 2014–2020). Z močnim učinkom finančnega vzvoda EIT se pričakuje, da bodo SZI mobilizirale 7,5 milijarde EUR iz drugih javnih in zasebnih virov.

EIT bo prav tako sodeloval v številnih dejavnostih razširjanja ter ozaveščanja, tudi pri zagotavljanju podpore za strukturirano mobilnost v okviru RIS, kar bo znatno izboljšalo učinke njegovih operacij po vsej Evropi. Poleg tega bo več horizontalnih podpornih storitev in storitev spremljanja zagotovilo dodano vrednost in povečale učinkovitost dejavnosti SZI. Pri izvajanju in razvijanju teh dejavnosti se bo EIT moral ravnati po strategiji, katere cilj je visoko razmerje učinkovitosti, tj. največji učinek, ki se doseže z neobvezujočimi mehanizmi. Za izvajanje teh dejavnosti je potrebno okoli 125 milijona EUR (4,6 %) proračuna EIT.

Če naj EIT kot prvi razvije nove modele odprtih inovacij in poenostavitev, bi bilo to treba upoštevati pri njegovem pristopu k upravljanju. Sedež EIT mora biti racionalizirana organizacija, ki uporablja strateški pristop, usmerjen k izkoriščanju strokovnega znanja, kadar koli je to potrebno, toda brez ustvarjanja prevelikih in trajnih struktur. Upravni izdatki, ki pokrivajo potrebno osebje, upravne, infrastrukturne in stroške poslovanja, ob poteku časa ne bodo presegli 2,4 % proračuna EIT. Del upravnih izdatkov krije Madžarska kot država gostiteljica, ki zagotavlja brezplačne pisarniške prostore do konca leta 2030, kakor tudi letni prispevek 1,5 milijona EUR za stroške osebja do konca leta 2015. Na podlagi tega bodo upravni izdatki za obdobje 2014–2020 zato znašali približno 65 milijonov EUR.

Graf 3: razčlenitev proračunskih potreb

Natančna razčlenitev je podana v finančnem izkazu, priloženem predlogu za spremembo Uredbe o EIT. V naslednjem večletnem finančnem okviru bo EIT financiran predvsem s prispevki iz programa Obzorje 2020, za kar je predviden znesek 2,7114 milijarde EUR.

Informativni list 1: inovacije za zdravo življenje in dejavno staranje

1. IZZIV

Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje so bili opredeljeni kot glavni družbeni izzivi, ki bodo obravnavani v programu Obzorje 2020. Glavni cilji vseh ukrepov za obravnavanje tega izziva bi morali biti izboljšanje kakovosti življenja evropskih državljanov vseh starosti in ohranjanje gospodarske trajnosti sistemov zdravstvenega in socialnega varstva kljub naraščajočim stroškom, zmanjševanju človeških virov in pričakovanjem državljanov, da bodo deležni najboljše možne oskrbe.

Izzivi v zvezi s sektorjema zdravstvenega in socialnega varstva so številni in med seboj tesno povezani. Segajo od kroničnih bolezni (bolezni srca in ožilja, rak, sladkorna bolezen), vključno s preveliko telesno težo in debelostjo, nalezljivih bolezni (HIV/AIDS, tuberkuloza) in degenerativnih bolezni živčevja (kar se slabša, ker se prebivalstvo čedalje bolj stara) do socialne izključenosti, okrnjenega dobrega počutja, večje odvisnosti bolnikov od formalne in neformalne nege in izpostavljenosti številnim okoljskim dejavnikom z neznanimi dolgoročnimi posledicami za zdravje. Poleg tega ovire za uporabo, izkoriščanje in uvajanje novih spoznanj, izdelkov in storitev preprečujejo učinkovite odzive na navedene izzive.

Cilj odziva na te izzive je opredeljen v programu Obzorje 2020 kot „zagotoviti boljše zdravje, kakovost življenja in splošno dobro počutje za vse s podpiranjem raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti. Te dejavnosti se bodo osredotočale na ohranjanje in spodbujanje zdravja skozi celotno življenje in na preprečevanje bolezni; na izboljšanje naše sposobnosti ozdraviti, zdraviti in obvladovati bolezni in invalidnost; podpiranje dejavnega staranja in na zagotavljanje prispevka k doseganju trajnostnega in učinkovitega sektorja nege, vključno z lokalnimi in regionalnimi storitvami, pa tudi prilagajanjem mest in njihovih zmogljivosti na starajoče se prebivalstvo“.

2. POMEN IN VPLIV

SZI na področju inovacij za zdravo življenje in dejavno staranje bo pomagala uresničiti prednostne naloge programa Obzorje 2020, in sicer tiste, opredeljene v okviru družbenega izziva „Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje“.

To tematsko področje je z vidika družbene in javne politike zelo pomembno. Vprašanja zdravega življenja in dejavnega staranja vplivajo na skoraj vsa področja našega življenja in družbe ter pogosto zahtevajo regulativno ukrepanje. Sektor zdravstvenega in socialnega varstva je prav tako zelo pomemben z družbeno-gospodarskega vidika, saj je eden od sektorjev, za katerega se porabi največ denarja (javnega in zasebnega) ⁽¹⁾; sektor pa ne nudi samo priložnosti za gospodarske in tehnološke inovacije, temveč ima prav tako velike možnosti za družbene inovacije. Starajoče se prebivalstvo pomeni izziv za javne storitve, zanj pa sta potrebna na primer razvoj in izboljšanje lokalnih storitev in prilagajanja mest.

Družbenogospodarska pomembnost se lahko dodatno poudari z dejstvom, da ima Evropa koristi od trdnega farmacevtskega sektorja in dobro razvitih sistemov zdravstvenega in socialnega varstva, ki zagotavljajo delovna mesta milijonom ljudi po vsej Uniji. Sektor prav tako sodi med največje visokotehnološke proizvodne sektorje v Uniji. Možnosti za rast na teh področjih so zelo velike, saj starajoča se družba prinaša povečanje povpraševanja po oskrbi in izdelkih ter storitvah za samostojno življenje.

Tudi drugi sektorji pridejo v poštev, kot je turizem. Starajoče se prebivalstvo v veliki meri predstavlja generacija, ki je vajena in še vedno pripravljena potovati, zahteva visoko kakovost in ima zato tudi vse večjo potrebo po dostopnih storitvah (prevoz, hoteli, zabava itd.). Dostopnejše turistične storitve lahko povečajo konkurenčnost celotnega sektorja in bi spodbudile nadaljnjo vključitev starajočega se prebivalstva.

Ne nazadnje ima Unija koristi od ravni raziskav in izobraževanja, odlične v svetovnem merilu, na tem področju. V mnogih državah članicah dejansko obstajajo odlične raziskovalne infrastrukture in ustanove, ki zagotavljajo privlačno osnovo za sodelovanje industrije v načrtovanih dejavnostih EIT.

Izzivi, povezani z zdravim življenjem, veljajo za vso Evropo. Odzivi, ki jih lahko zagotovi SZI, zahtevajo intenzivno sodelovanje med odličnimi večdisciplinarnimi in večsektorskimi skupinami z udeleženci iz vseh sektorjev trikotnika znanja (visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije). Dodana vrednost SZI na tem tematskem področju bi bilo povezovanje dejavnosti inovacij in visokošolskega izobraževanja z že obstoječo odlično raziskovalno bazo. Pri tem bo

⁽¹⁾ Poraba za zdravstvo se razlikuje od države do države. Delež v BDP je v razponu od 1,1 % do 9,7 % in od 4 % do več kot 18 % skupne javne porabe. Sektorji, povezani z zdravjem, imajo visoko intenzivnost raziskav in razvoja: farmacevtski izdelki in biotehnologija so po številkah daleč pred katerim koli drugim sektorjem (15,9 %); oprema in storitve za zdravstveno oskrbo so prav tako zelo visoko (6,8 %).

SZI dajala poseben poudarek visokošolskim učnim načrtom, razvoju novih spretnosti (potrebni npr. za razvoj tehnologije, pa tudi pri oskrbi starejših), in krepila podjetniške vidike za spodbujanje razvoja zelo podjetne delovne sile na tem področju, za podporo razvoja novih izdelkov in storitev ter za krepitev obstoječih ali celo ustvarjanja novih vrednostnih verig.

Primeri možnih izdelkov in storitev, ki bi lahko bili ustvarjeni prek SZI, presegajo tehnološke aplikacije (kot so aplikacije, ki obdelujejo, kodificirajo, standardizirajo in razlagajo podatke na področjih, kot so rak, bolezni srca in ožilja ali orodja za oceno tveganja in zgodnje odkrivanje) in bi lahko sprožili družbene inovacije z novimi koncepti, ki na primer izboljšujejo upravljanje življenjskega sloga in prehrano, spodbujajo dejavno in samostojno življenje v starostnikom prijaznem okolju ali vzdržujejo ekonomsko trajnostne sisteme oskrbe.

Z osredotočenjem na sistemske vidike evropskih sistemov zdravstvenega in socialnega varstva in podpore dejavnemu staranju bi lahko SZI na tem tematskem področju prav tako vključevala tesnejše sodelovanje med velikimi in malimi, bolj specializiranimi podjetji zaradi večjega kroženja znanja. Poleg tega bi lahko bila posebna dodana vrednost, ki bi jo lahko SZI zagotavljala na tem področju, ustvarjanje inovativnih partnerstev na lokalni ravni, kar je zlasti pomembno v sektorju storitev.

SZI za zdravo življenje in dejavno staranje bi s svojim celostnim pristopom k trikotniku znanja zato ključno prispevala k reševanju „evropskega paradoksa“: dodajanje vrednosti odličnemu položaju Unije na področju znanstvenih raziskav in preoblikovanje te prednosti v inovativne izdelke in storitve ter nove poslovne priložnosti in trge.

Glavna tveganja, kar zadeva uspeh SZI v okviru tega tematskega področja, so v glavnem povezana s potrebnimi spremljajočimi pogoji inovacijskega in političnega regulativnega okvira, ki bi lahko zahtevali nekatere prilagoditve, ki jih SZI ne nameravajo obravnavati neposredno⁽¹⁾. Zato se morajo SZI glede teh zadev povezovati s tekočimi inovacijskimi dejavnostmi in dejavnostmi politike v Uniji in na nacionalni ravni (glej naslednji oddelek).

3. SINERGIJE IN DOPOLNJEVANJE Z OBSTOJEČIMI POBUDAMI

Vprašanja, povezana z zdravjem in dejavnim staranjem, močno podpirajo mnoge pobude Unije. Take pobude poleg zdravstvenega sektorja zajemajo široko paleto področij politike, kot so gospodarstvo, varnost in okolje. Zato posredno prispevajo k takšnim ciljem strategije Evropa 2020, kot so raziskave, razvoj in inovacije, zaposlovanje in socialna vključenost.

SZI na področju inovacij za bolj zdravo življenje in dejavno staranje bo tesno sodelovala s pilotnim evropskim partnerstvom za inovacije za dejavno in zdravo staranje. Upoštevala bo konkretne ukrepe, predstavljene v strateškem inovacijskem načrtu evropskega partnerstva za inovacije, in prispevala k izpolnjevanju njegovih ciljev. To bo ustvarilo dopolnjevanje pri ključnih akterjih izobraževanja in usposabljanja, prav tako pa pri zagotavljanju edinstvene strukturirane mreže izvajalcev dejavnosti, ki so primerni za opredeljevanje okvirnih pogojev in najboljših praks glede političnih, regulativnih in standardizacijskih vprašanj, ki imajo vpliv v sektorju. V okviru evropskega partnerstva za inovacije lahko SZI na tem področju prav tako prispeva k vodilni tržni pobudi – eZdravje, ki si prizadeva spodbujati trg za inovativne rešitve eZdravja s svojim osredotočenjem na instrumente politik (standardizacija, sistemi izdajanja potrdil in javna naročila).

Usklajevanje bo prav tako okrepljeno s pobudo za skupno načrtovanje programov za pospešitev raziskav na področju alzheimerjeve bolezni in drugih degenerativnih bolezni živčevja in s pobudo za skupno načrtovanje programov „Daljše in boljše življenje“ – možnosti in izzivi, ki jih prinašajo demografske spremembe, pa tudi s pobudo za skupno načrtovanje programov „Zdrava prehrana za zdravo življenje“. SZI bo na tem področju pospeševala in spodbujala izkoriščanje odličnih javnih raziskav, ki jih združujejo te pobude za skupno načrtovanje programov, in se na ta način lotevala razdrobljenosti na področju inovacij.

SZI bo prav tako močno gradila na pomembnih rezultatih raziskav skupne tehnološke pobude za inovativna zdravila in številnih raziskovalnih projektov okvirnega programa, ki obravnavajo to tematsko področje (kot so zdravstveni raziskovalni program ali raziskovalne dejavnosti informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) na področju zdravja in staranja), ter jih izkoriščala, da bi spodbudila prenos in komercializacijo tehnologije prek vrhunskih podjetniških talentov. Podobno se bo usklajevala z delom skupnega programa sosedske pomoči za samostojno življenje in programa za konkurenčnost in inovacije.

⁽¹⁾ Na primer glede dostopa bolnika do zdravil visoke kakovosti, ki se odlaga zaradi zakonodaje za odobritev novih zdravil na trgu, pri čemer je več časa namenjeno preskusom in potrjevanju, ter za določitev cen in načinov povračila stroškov.

SZI na tem področju bi torej dopolnjevala te dejavnosti, saj bi se osredotočala na naddisciplinarnе dejavnosti znotraj trikotnika znanja z močnim poudarkom na inovativnih izdelkih in storitvah ter podjetniškem izobraževanju.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

SZI, ki se osredotoča na širše vprašanje inovacij za bolj zdravo življenje in dejavno staranje, izpolnjuje merila, predlagana za izbor tematskih področij SZI:

- obravnava pomemben gospodarski in družbeni izziv (vseživljenjsko zdravje in dobro počutje vseh ob ohranjanju gospodarsko trajnostnih sistemov varstva) in prispeva k uresničevanju strategije Evropa 2020 in njenih ciljev v zvezi z zaposlovanjem, inovacijami, izobraževanjem in socialnim vključevanjem;
- osredotočanje te SZI je usklajeno s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v programu Obzorje 2020, in dopolnjuje druge dejavnosti Unije na področjih zdravstvenega in socialnega varstva, zlasti z ustreznimi pobudami za skupno načrtovanje programov ter evropskim partnerstvom za inovacije za dejavno in zdravo staranje;
- gradi lahko na močni raziskovalni bazi in na trdnem industrijskem sektorju, ki bo pritegnil SZI. Sposobna je mobilizirati naložbe in dolgoročno zavezanost poslovnega sektorja ter ponuja možnosti za različne nove izdelke in storitve;
- soočila se bo z evropskim paradoksom, saj bo izkoristila močno raziskovalno bazo Unije in našla nove inovativne pristope, da bi izboljšala kakovost življenja evropskih državljanov in ohranjala gospodarsko trajnost sistemov za zdravstveno in socialno varstvo;
- ustvarja trajnostni in sistemski učinek, merjen v številu novih izobraženih podjetnih oseb, novih tehnologij in novih podjetij. Spodbujala bo nov tehnološki razvoj in družbene inovacije;
- prizadeva si preseči visoko stopnjo razdrobljenosti celotnega sektorja zdravstvenega in socialnega varstva in bo združila kritično maso odličnih zainteresiranih strani na področju raziskav, inovacij, izobraževanja in usposabljanja po vsem sektorju;
- uporablja sistemski pristop in tako zahteva naddisciplinarno delo, ki vključuje različna področja znanja, kot so medicina, biologija, psihologija, ekonomija, sociologija, demografija in IKT.

Informativni list 2: surovine ⁽¹⁾ – trajnostno odkrivanje, pridobivanje, predelava, recikliranje in uporaba nadomestnih surovin

1. IZZIV

Sodobna družba je povsem odvisna od dostopa do surovin. Dostop do surovin je bistvenega pomena za uspešno delovanje gospodarstva Unije. Vendar pa triptih zmanjševanja omejenih naravnih virov, nenehnega naraščanja prebivalstva in hitro naraščajočih ravni potrošnje v svetu v razvoju nenehno povečuje povpraševanje po surovinah in naravnih virih planeta. Ti dejavniki so nekateri od tistih, ki so odgovorni za predvideno povečanje porabe naravnih virov v naslednjih desetletjih.

Kot je že bilo izpostavljeno v časovnem načrtu za gospodarnost z viri in programu Obzorje 2020, moramo zagotoviti dostopnost, razpoložljivost in trajnostno rabo surovin, ki so potrebne za evropsko gospodarstvo in za zadovoljitev potreb, povezanih z našim dobrim počutjem, in hkrati doseči gospodarstvo z učinkovito rabo virov, ki izpolnjuje potrebe naraščajočega prebivalstva v okviru ekoloških omejitev planeta, ki ni neskončen.

2. POMEN IN VPLIV

To tematsko področje je zelo pomembno v smislu gospodarskega in družbenega vpliva. Surovine so ključnega pomena za svetovno gospodarstvo in kakovost življenja; izboljšanje gospodarnosti z viri bo ključno za zagotavljanje rasti in delovnih mest za Evropo. Prineslo bo pomembne gospodarske priložnosti, izboljšalo produktivnost, znižalo stroške in povečalo konkurenčnost.

⁽¹⁾ V tem informativnem listu se bo uporabljala ožja opredelitev „neenergetske, nekmetske surovine“, da se zmanjša možnost za prekrivanje z obstoječimi SZI za podnebne spremembe in energijo, kakor tudi z drugimi prihodnjimi prednostnimi področji SZI, kot je hrana.

Čeprav Unija dejansko ima odlično raziskovalno preteklost in obstajajo različni centri odličnosti, bi bilo mogoče storiti mnogo več, da bi od tega imeli koristi na tem prednostnem področju. Za ta namen bi bila posebej primerna SZI.

Ob uskladitvi z drugimi dejavnostmi EU bi se morala SZI na tem področju osredotočiti na krepitev vozlišča znanja in centra strokovnega znanja na področju akademskega, tehničnega in praktičnega izobraževanja in raziskav v trajnostnem rudarstvu (površinski kop, podpovršinski kop, rudarjenje v globokem morju, urbano rudarstvo, rudarjenje na odlagališčih), upravljanju materialov, tehnologijah recikliranja, upravljanju izrabljenih izdelkov, uporabi nadomestnih materialov in odprti trgovini s surovinami, pa tudi svetovnem upravljanju surovin. To bi delovalo kot posrednik in klirinška hiša za evropske centre odličnosti za navedena povezana področja in upravljalo program strateškega pomena za industrijo Unije. Zaradi tega in zato, da se čim bolj poveča vpliv ukrepov in prepreči kakršno koli podvajanje z dejavnostmi Unije, vključno z evropskim partnerstvom za inovacije za surovine, bo SZI zagotovila potrebne dopolnitve na področjih človeškega kapitala (tj. usposabljanje, izobraževanje) za tehnološko inovativne pilotne ukrepe (npr. predstavitevni obrati) za trajnostno raziskovanje kopnega in morja, pridobivanje in predelavo, učinkovito uporabo virov, zbiranje, recikliranje, ponovno uporabo ter uporabo nadomestnih surovin.

Hkrati bi to lahko vključevalo cilje v zvezi s tem, da postane tehnološki pionir z ustvarjanjem pilotnih projektov in demonstratorjev inovativnih procesov in rešitev, ki na primer vključujejo uporabo gospodarsko privlačnih in trajnostnih alternativnih materialov, vključno z biomateriali strateškega pomena za Unijo. To lahko posledično sproži širitev obstoječih trgov in nastanek novih, in sicer na področjih trajnostnega odkrivanja, pridobivanja in predelave, z viri gospodarnega upravljanja materialov, tehnologij recikliranja in uporabe nadomestnih materialov. Potrebno bo oceniti učinke in pripraviti inovativne, stroškovno učinkovite ukrepe za prilagoditev in preprečevanje tveganj za posebej občutljive habitate, kot je Arktika.

SZI na tem področju bo zelo pomembna za premagovanje ovir, ki jih predstavlja pomanjkanje tehnologije. Potrebne so tehnične inovacije, da se razvije cela vrsta dopolnilnih tehnologij, ki bi lahko spremenile obliko tradicionalnih vrednostnih verig mineralov in surovin. To je področje, ki zahteva nadaljnje delo za razvoj novih procesov in optimiziranje ter komercializacijo obstoječega znanja na tem področju. Podjetniški pristop SZI bi bil posebej primeren za obravnavanje tega vprašanja.

Drugi element dodane vrednosti SZI na področju surovin je njen prispevek k reševanju omejenih priložnosti sektorja za mreženje. Raznolika narava različnih vpletenih raziskovalnih področij pravzaprav pomeni, da obstajajo omejene priložnosti za srečanja z raziskovalci znotraj različnih področij delovanja in za pridobivanje koristi od izmenjave zamisli in sodelovanja, ki bo potrebno za spodbujanje stroškovno učinkovitih, nizkoogljičnih in okolju primernih rešitev. Mreženje znotraj SZI, ki združuje zainteresirane strani iz treh sklopov trikotnika znanja po celotni vrednostni verigi, bi prispevalo k premagovanju te slabosti. Omogočilo bo izboljšanje prenosa tehnologije ter znanja in izkušenj ter raziskovalcem, študentom in podjetnikom zagotovilo znanje in spretnosti, potrebne za uresničevanje inovativnih rešitev in njihovo spreminjanje v nove poslovne priložnosti.

3. SINERGIJE IN DOPOLNJEVANJE Z OBSTOJEČIMI POBUDAMI

Unija je opredelila to prednostno področje kot enega od velikih izzivov. SZI bi prispevala k programu Obzorje 2020, in sicer k družbenemu izzivu, povezanemu s trajnostno dobavo surovin in gospodarnostjo z viri. Prispevala bi k predlaganemu evropskemu partnerstvu za inovacije za surovine. Evropsko partnerstvo za inovacije za surovine bo zagotavljalo splošne okvire za omogočanje usklajevanja in sinergij med obstoječimi raziskovalnimi in inovacijskimi instrumenti ter politikami na tem področju, ki temeljijo na ponudbi in povpraševanju. To bo zajemalo v tehnologijo usmerjene dejavnosti in tudi opredelitev okvirnih pogojev in najboljših praks v zvezi s vprašanji politik, regulativnimi ali standardizacijskimi vprašanji, ki vplivajo na inovacije v danem sektorju ali izzivu. SZI na tem področju bi zagotovila dopolnjevanje pri izobraževanju ključnih akterjev in tudi pri zagotavljanju edinstvene strukturirane mreže izvajalcev dejavnosti. Zagotovila bi trdno podlago v podporo drugim ukrepom, povezanim z inovacijami, ki bodo izvedeni v okviru evropskega partnerstva za inovacije in za uspeh katerih so človeški viri nujno potrebni.

Prav tako bo primerna za podporo evropskemu partnerstvu za inovacije pri opredeljevanju okvirnih pogojev in najboljših praks v zvezi z vprašanji politik, regulativnimi in standardizacijskimi vprašanji, ki vplivajo na sektor. SZI bi prav tako močno gradila na rezultatih številnih raziskovalnih projektov 7. okvirnega programa, ki obravnavajo to področje, zlasti projektov, financiranih v okviru nanoznanosti, nanotehnologij, materialov in novih proizvodnih tehnologij in okoljskih tem, ter jih izkoriščala.

Na podoben način bi prav tako gradila na ekoinovacijskih projektih replikacije trga v Programu za konkurenčnost in inovacije, kjer je bilo recikliranje materialov eno od prednostnih področij. Pridobivanje takih izkušenj se bo nadaljevalo s programom Obzorje 2020, in sicer v okviru družbenih izzivov na področju podnebnih sprememb, okolja, gospodarnosti z viri in surovin.

Poleg tega je treba poiskati sinergije z Evropsko mrežo znanj o redkih zemeljskih elementih, ki je bila vzpostavljena za najpomembnejše surovine, imenovane redke zemlje.

SZI na tem področju bi iskala dopolnjevanje in sinergije s temi dejavnostmi ter bi se morala osredotočiti na naddisciplinarno dejavnosti znotraj trikotnika znanja z močnim poudarkom na inovativnih izdelkih in storitvah ter na podjetniškem izobraževanju.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

SZI na tem področju je najbolj primerna za obravnavanje zgoraj opisanih izzivov. Prav tako izpolnjuje merila, predlagana za izbiro tematskih področij SZI v SIP:

- obravnava pomemben gospodarski in družben izziv, s katerim se sooča Evropa (potrebo po razvoju inovativnih rešitev za stroškovno učinkovito, nizkoogljično in okolju prijazno odkrivanje, pridobivanje, predelavo, uporabo, ponovno uporabo, recikliranje in upravljanje izrabljenih surovin), ter prispeva k uresničevanju programa Evropa 2020 in njegovih ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami in energijo, zaposlovanjem, inovacijami in izobraževanjem;
- osredotočanje te SZI je usklajeno s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v programu Obzorje 2020, in dopolnjuje druge dejavnosti Unije v sektorju surovin, zlasti z evropskim partnerstvom za inovacije za surovine;
- sposobna je mobilizirati naložbe iz poslovnega sektorja in nudi možnosti za različne nove izdelke in storitve, in sicer na področjih trajnostnega pridobivanja in predelave, upravljanja materialov, tehnologij recikliranja in nadomestnih materialov;
- ustvarja trajnostni in sistemski učinek, merjen v novih izobraženih podjetnih osebah, novih tehnologijah in novih podjetjih. Zlasti ponuja priložnosti za ustvarjanje družbene vrednosti s prizadevanji za obravnavanje cilja trajnosti celotnega življenjskega cikla izdelka: učinkovitejša uporaba surovin in učinkovito izboljšanje recikliranja in ponovnega pridobivanja surovin;
- vključuje močno izobraževalno komponento, ki manjka pri drugih pobudah, in jo bo združila s kritično maso odličnih raziskovalnih in inovacijskih zainteresiranih strani;
- zahteva naddisciplinarno delo, ki vključuje različna področja znanja, kot so geologija, ekonomika, okoljske znanosti, kemija, mehanika in številna industrijska področja (gradbeništvo, avtomobilska, letalska in vesoljska industrija, strojna industrija in oprema ter obnovljivi viri energije);
- soočila se bo z evropskim paradoksom, saj ima Evropa na tem področju močno raziskovalno bazo in nizko inovacijsko uspešnost. Ponuja priložnosti za inovacije v trajnostnem rudarstvu in upravljanju materialov. Nadomeščanje in recikliranje materialov lahko pospešita nadaljnjo spremembo sektorja in povečata naložbene dejavnosti z ustvarjanjem novih izdelkov, storitev in pristopov oskrbovalne verige.

Informativni list 3: hrana za prihodnost – trajnostna oskrbovalna veriga od virov do potrošnikov

1. IZZIV

Svetovna veriga oskrbe s hrano se sooča z zapletenim nizom izzivov.

Na strani povpraševanja je za položaj značilno naraščajoče svetovno prebivalstvo, naraščajoč življenjski standard (zlasti v državah v vzponu), ki ustvarjajo povpraševanje po bolj raznoliki, visokokakovostni prehrani, kar zahteva dodatno proizvodnjo hrane. Zaradi tega Združeni narodi predvidevajo, da se bo do leta 2050 povpraševanje po hrani povečalo za okoli 70 %⁽¹⁾. Sočasno hitra rast sektorja bioenergije še dodatno povečuje povpraševanje po stranskih proizvodih, pridobljenih iz procesa proizvodnje hrane.

Na strani ponudbe bodo svetovne podnebne spremembe še povečale pritiske na proizvodnjo in oskrbo s hrano. Poleg tega so številni sistemi za proizvodnjo hrane v svetu netrajnostni. Brez sprememb bo svetovni sistem oskrbe s hrano še naprej uničeval okolje in ogrožal sposobnost sveta, da v prihodnosti proizvaja hrano.

⁽¹⁾ Organizacija za prehrano in kmetijstvo Združenih narodov (FAO). 2009. Svetovno kmetijstvo do leta 2050.

Te probleme je treba zlasti videti v povezavi s stališči, skrbmi in obnašanjem potrošnikov, saj so gonilo proizvodnje potrošniki in trgi. V zadnjih dveh desetletjih se je zapletenost porabe hrane dramatično povečala. Potrošniki zahtevajo cenovno sprejemljive, raznolike, visokokakovostne in že pripravljene prehranske izdelke, ki ustrezajo njihovemu okusu in potrebam. Skrbi glede različnih vprašanj, od varnosti hrane in varstva okolja do etičnih pomislekov, kot so poštene trgovinske prakse ali dobrobit živali, se nenehno povečujejo in vodijo do naraščanja zahtev potrošniških skupin po političnem ukrepanju. Končno imajo lahko navade pri uživanju hrane (vključno z odpadki hrane) močan vpliv na zdravje in dobro počutje potrošnikov ter na primarno proizvodnjo in okolje.

Program Obzorje 2020 obravnava to zapletenost in opredeljuje izzive, ki se nanašajo na ta sektor: „Izziv je zagotoviti oskrbo z varno in visokokakovostno hrano in bioizdelki ter zagotoviti trajnostno upravljanje bioloških virov, prispevati k razvoju podeželja in obalnih območij ter h konkurenčnosti evropskih industrijskih panog, ki temeljijo na bioizdelkih, ob hkratnem ohranjanju zemeljskih in morskih ekosistemov, zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv, ublažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter spodbujanju doseganja proizvodnje brez odpadkov in gospodarnosti z viri.“

2. POMEN IN VPLIV

SZI za trajnostno oskrbovalno verigo bo pomagala izpolniti prednostne naloge programa Obzorje 2020, to je prednostne naloge, opredeljene v okviru družbenega izziva „Varnost hrane, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo“.

To tematsko področje je poleg tega zelo pomembno z vidika gospodarskega in družbenega vpliva. Vprašanja varnosti hrane in zanesljivosti oskrbe s hrano vplivajo na skoraj vse sektorje našega gospodarstva in družbe ter pogosto zahtevajo regulativno ukrepanje.

Prehrambna industrija je največji proizvodni sektor v Evropi in ima bistveno vlogo v širšem gospodarskem razvoju Evrope. Kljub svoji pomembni vlogi pa je konkurenčnost evropske industrije hrane in pijače postavljena pred preizkušnje. V zadnjem desetletju se je delež Evrope na svetovnem trgu zmanjšal s 25 % na 21 % zaradi konkurence iz gospodarstev v vzponu, kot so Kitajska, Indija in Brazilija. Ker je čedalje manj sposobna biti konkurenčna samo s ceno, mora biti evropska prehrambna industrija sposobna dodati vrednost z ustvarjanjem bolj zdravih, trajnostnih izdelkov, pri katerih se gospodarji z viri, da bi lahko obrnila ta trend upadanja.

Potrebno je ukrepanje, da se zagotovi trajnosten svetovni sistem oskrbe s hrano, odporen na podnebne spremembe, hkrati pa zadosti naraščajočemu povpraševanju po hrani v okviru omejitvev razpoložljivih površin za pridelavo in vse manjših staležev rib, varovanja naravnega okolja in zdravja ljudi.

SZI na tem področju se bo osredotočala na verigo oskrbe s hrano. To osredotočanje je zlasti primerno za celostni pristop SZI. Obsega vložek virov na samem začetku verige (gnojila itd.), proizvodnjo, predelavo, pakiranje in distribucijo hrane in se konča s potrošniki, kar bi lahko bila posebna prednostna naloga SZI (zmanjšanje odpadkov hrane, zdrava prehrana itd.). Cilj je zagotoviti učinkovitejši in uspešnejši sistem verige za oskrbo s hrano ob hkratnem izboljšanju trajnosti in sledljivosti v vseh delih te verige.

Obravnavanje verige oskrbe s hrano prek SZI bo tako dalo možnost za obravnavanje ne samo nekaterih od glavnih gospodarsko in družbeno pomembnih izzivov, s katerimi se Evropa sooča, pač pa tudi za mobilizacijo naložb in dolgoročno zavezanost poslovnega sektorja – in sicer pri uporabi novih in inovativnih tehnologij, procesov in znanja za povečanje trajnostne proizvodnje, predelave, pakiranja in distribucije hrane, za zmanjšanje odpadkov in spodbujanje kakovostnejše prehrane. S svojim celostnim pristopom bo SZI na tem področju sposobna vplivati na to, da se bo pristop industrije bolj osredotočil na inovacije, ki temeljijo na interesih potrošnikov, kar bo koristilo zdravju in kakovosti življenja potrošnikov. To bo združeno s potencialom novih poslovnih modelov in tržnih strategij, ki se osredotočajo na potrebe in trende potrošnikov ter gradijo na okrepljeni ozaveščenosti o prehranski verigi, ki lahko ima potencial, da uskladi inovacije in tehnološke možnosti z interesi potrošnikov in tako ustvari nove poslovne priložnosti.

SZI na tem področju bo zelo pomembna za odpravo visoke stopnje razdrobljenosti celotne verige oskrbe s hrano. Združila bo kritično maso odličnih zainteresiranih strani na področju raziskav, inovacij, izobraževanja in usposabljanja vzdolž celotne verige. Vsi elementi verige (primarni sektor, proizvodnja hrane, predelovalci hrane, prodajalci na drobno, poti prehranskih storitev in nenazadnje potrošnik) so neločljivo povezani med seboj za snovanje prihodnjih inovacij. SZI bo zagotavljala potreben sistemski in naddisciplinarni pristop za uspešno reševanje teh vprašanj.

Glavna dodana vrednost SZI na tem področju bo njena vloga pri reševanju sedanjega pomanjkanja spretnosti ter človeških virov. Trenutno se verjetno kar polovica evropskih panog za proizvodnjo hrane in pijače sooča s pomanjkanjem znanstvenega in usposobljenega kadra. To je ovira za inovacije v tem sektorju. SZI se bo tega vprašanja lotila s povezovanjem izobraževanja z drugimi sektorji v trikotniku znanja. Hkrati bo zagotovila priložnost za spodbujanje novih izobraženih podjetnikov, sposobnih razvijati nove inovativne tehnologije in poslovne dejavnosti. Poudarek na podjetništvu bi bil zlasti pomemben v prehranbnem sektorju, za katerega je značilno veliko število MSP.

Glavna tveganja, kar zadeva uspeh SZI v okviru tega tematskega področja, so v glavnem povezana s potrebnimi spremljajočimi inovacijskimi okvirnimi pogoji, ki jih SZI ne obravnavajo neposredno. Za povečanje trajnosti po celotni verigi oskrbe s hrano bodo morda potrebne nekatere spremembe v ureditvi, na primer za internalizacijo stroškov za proizvodnjo hrane. Zato se morajo SZI glede teh zadev povezovati s tekočimi inovacijskimi dejavnostmi in dejavnostmi politike v Unije in na nacionalni ravni (glej naslednji oddelek).

3. SINERGIJE IN DOPOLNJEVANJE Z OBSTOJEČIMI POBUDAMI

Unija je na tem področju polno angažirana. SZI bi prispevala k reševanju družbenega izziva „Varnost hrane, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo“ programa Obzorje 2020. Zlasti bi sodelovala s predlaganim evropskim partnerstvom za inovacije „Kmetijska produktivnost in trajnost“. Medtem ko bo pri slednjem poudarek slonel na gradnji mostov med vrhunskimi raziskavami in praktičnimi inovacijami, bi SZI zlasti zagotavljala dopolnjevanje pri izobraževanju ključnih akterjev, kot so podjetniki in potrošniki. Prav tako je potrebno usklajevanje s pobudo za skupno načrtovanje programov „Kmetijstvo, varnost hrane in podnebne spremembe“, ki bo združilo nacionalna raziskovalna prizadevanja za vključitev prilaganja, blaženja in varnosti hrane v sektorje kmetijstva, gozdarstva in rabe zemljišč.

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo bo spodbujal okoljsko in socialno trajnost ribištva in akvakulture, s čimer bo postavil v ospredje potrebo po tehničnem razvoju in novih podjetniških spretnostih na teh področjih, v skladu z razvojem obnašanja potrošnikov, kar bo zagotovilo možnosti za sinergije. Podobno bo usklajevanje prav tako možno z nedavno začetim pobudama za skupno načrtovanje programov „Zdrava hrana za zdravo življenje“ in „Povezovanje raziskav o podnebnih spremembah v Evropi“ z evropskimi tehnološkimi platformami na sorodnih področjih (zlasti platformo Hrana za življenje) ali številnimi projekti v okviru 7. okvirnega programa. Na podoben način bi prav tako gradila na ekoinovacijskih projektih replikacije trga v programu za konkurenčnost in inovacije, kjer sta bili hrana in pijača med prednostnimi področji. Pridobivanje takih izkušenj se bo nadaljevalo v programu Obzorje 2020, in sicer v okviru družbenega izziva „podnebne spremembe, okolje, gospodarnost z viri in surovine“.

SZI na tem področju bi dopolnjevala te dejavnosti, saj bi se osredotočala na naddisciplinarne dejavnosti znotraj trikotnika znanja z močnim poudarkom na inovativnih izdelkih in storitvah ter na podjetniškem izobraževanju, kakor tudi potrošniških vprašanjih.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

SZI, ki se osredotoča na verigo oskrbe s hrano, je najprimernejša za reševanje zgoraj opisanih izzivov. Prav tako izpolnjuje merila, predlagana za izbiro tematskih področij SZI:

- obravnava pomemben gospodarski in družbeni izziv (potrebo, da se zagotovi prožen in trajnosten svetovni sistem oskrbe s hrano, hkrati pa zadosti naraščajočemu povpraševanju po hrani znotraj omejitev glede razpoložljivosti površin za pridelavo, varstva naravnega okolja in zdravja ljudi) ter prispeva k uresničevanju strategije Evropa 2020 in njenih ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami in energijo, zaposlovanjem, inovacijami in izobraževanjem;
- osredotočanje te SZI je usklajeno s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v programu Obzorje 2020, in dopolnjuje druge dejavnosti Unije v prehranbnem sektorju, zlasti z evropskim partnerstvom za inovacije „Kmetijska produktivnost in trajnost“;
- sposobna je mobilizirati naložbe in dolgoročno zavezanost poslovnega sektorja in zagotavlja možnosti za različne nove izdelke in storitve, in sicer pri uporabi novih in inovativnih tehnologij, postopkov in znanja za povečanje trajnostne proizvodnje, predelave, pakiranja in distribucije hrane, zmanjšanje odpadkov in spodbujanje kakovostnejše prehrane ter bolj zdravega prebivalstva;
- ustvarja trajnostni in sistemski učinek, merjen v številu novih izobraženih podjetnih oseb, novih tehnologij in novih podjetij; spodbujala bo nov tehnološki razvoj ter učinkovitejše in trajnostnejše proizvodne sisteme;

- prizadeva si preseči visoko stopnjo razdrobljenosti celotne verige oskrbe s hrano, pri čemer zagovarja sledljivost, in bo združila kritično maso odličnih zainteresiranih strani s področja raziskav, inovacij, izobraževanja in usposabljanja vzdolž celotne verige;
- zato zahteva naddisciplinarno delo, ki vključuje različna področja znanja, kot so agronomija, ekologija, biologija, kemija, prehrana in družbena ekonomija;
- soočila se bo z evropskim paradoksom, saj bo našla nove inovativne pristope, da bi zagotovila trajnostnejšo in učinkovitejšo oskrbovalno verigo in izboljšala varnost hrane.

Informativni list 4: proizvodnja z dodano vrednostjo

1. IZZIV

Eden izmed glavnih izzivov, opredeljenih v evropskem programu za inovacije, ki ga je prav tako treba obravnavati v programu Obzorje 2020, je konkurenčnost držav članic Unije na svetovnem trgu. Eden izmed sektorjev, v katerih je problem posebej pereč, je proizvodnja.

Proizvodnja v evropskih državah je izpostavljena precejšnjim pritiskom: povečana konkurenca iz drugih razvitih gospodarstev, nizkocenovna proizvodnja v državah v razvoju in pomanjkanje surovin so pritiski, s katerimi se soočajo evropska proizvodna podjetja. Hkrati obstajajo dodatni dejavniki, ki botrujejo spremembam v proizvodnem sektorju: nove tržne in družbene potrebe, hiter napredek v znanosti in tehnologiji, okoljske in trajnostne zahteve.

Eden od možnih odgovorov za reševanje teh izzivov je razvoj „proizvodne industrije visoke vrednosti (ali dodane vrednosti)“. Ta koncept opredeljuje celovit sistem, ki obsega celoten krog proizvodnje, distribucije in obravnavanja blaga in izdelkov/storitev po izteku življenjske dobe, ob uporabi inovacijskega sistema, ki temelji na interesih potrošnikov/uporabnikov. Namesto da bi tekmovali predvsem pri ceni, proizvajalci z dodano vrednostjo dosegajo vrednost z inovacijami na področju izdelkov/storitev, z odličnostjo procesov, veliko prepoznavnostjo blagovne znamke in/ali prispevanjem k trajnostni družbi.

Proizvodni sektor je znatnega gospodarskega, družbenega in okoljskega pomena. V letu 2010 je delež proizvodnega sektorja znašal 15,4 % BDP Unije in je zagotavljal več kot 33 milijonov delovnih mest. Ta številka se zviša na 37 %, če se upoštevajo proizvodnja energije, gradbeništvo in z njimi povezane poslovne storitve. Sočasno je proizvodnja prav tako prispevala k okrog 25 % odpadkov, 23 % toplogrednih plinov in 26 % dušikovih oksidov, ustvarjenih v Evropi.

Ob upoštevanju navedenega je povsem jasno, da morata biti splošna cilja na področju proizvodnje večja konkurenčnost Evrope znotraj svetovnega trga ter razvoj trajnostnejših in okolju prijaznejših proizvodnih procesov.

2. POMEN IN VPLIV

SZI na področju proizvodnje z dodano vrednostjo bo pomagala izpolniti prednostne naloge programa Obzorje 2020 v smislu napredne proizvodnje in predelave ter njegov posebni cilj „spremeniti današnje industrijske oblike proizvodnje v smeri trajnostnih nizkoemisijskih nadsektorskih tehnologij proizvodnje in predelave, ki temeljijo na znanju, da bi uresničili inovativne izdelke, procese in storitve“.

Sposobna bo mobilizirati naložbe in dolgoročno zavezanost poslovnega sektorja ter širiti in ustvarjati nove trge. Zlasti bi lahko imela pomembno vlogo pri podpiranju ukrepov, opredeljenih v strateškem raziskovalnem programu evropske tehnološke platforme „Manufuture“:

- okoljsko primerna zasnova;
- razvoj izdelkov in storitev z dodano vrednostjo;
- razvoj novih poslovnih modelov;
- razvoj naprednih proizvodnih tehnoloških procesov;
- nove nastajajoče proizvodne znanosti in tehnologije;
- preoblikovanje obstoječih infrastruktur za raziskave in izobraževanje, da bodo podpirale proizvodnjo, odlično v svetovnem merilu.

Hkrati s podpiranjem razvoja novih izdelkov, storitev, poslovnih modelov in proizvodnih procesov je treba dati poudarek trajnosti in ekoinovacijam z zmanjšanjem negospodarnosti z viri in energijo, čim večjim povečanjem pozitivnih učinkov na okolje, pa tudi s prispevanjem h krepitvi pozitivnih gospodarskih in družbenih učinkov. Konkretno bo tak čisti pristop zahteval energetske in materialno učinkovite procese in stroje, uporabo obnovljivih virov energije in/ali uporabo pametnega upravljanja energije, kar bo posledično privedlo do bistvenega zmanjšanja odpadkov in emisij. S prispevanjem k razvoju in uporabi trajnostnejše, z viri bolj gospodarne in konkurenčne proizvodnje bi bila SZI sposobna sprožiti spremembo v obnašanju industrije in potrošnikov ter ustvariti sistemske učinke.

SZI na področju proizvodnje z dodano vrednostjo bi prav tako lahko imela zelo pomembno vlogo in vpliv na regionalni ravni: spodbujanje ustvarjanja med seboj povezanih regionalnih grozdov z lokalnimi prenosi in sodelovanjem, razvoj kompetenc v vrhunskih proizvodnih tehnologijah in razvoj odličnosti v proizvodnih tehnologijah bi bile ključne naloge SZI na regionalni ravni. V zvezi s tem bi lahko posebno pozornost namenili tistim regijam, ki so bolj prizadete zaradi zmanjševanja proizvodnih zmogljivosti, kakor tudi MSP.

Eden izmed glavnih izzivov pri doseganju zgoraj navedenih ciljev je razpoložljivost visoko usposobljene delovne sile, ki zadošča tako po kakovosti kot po številu. SZI bi zato morala imeti zelo pomembno vlogo pri preoblikovanju izobraževalnega sistema na tem področju. Z vzpostavljanjem tesnejših povezav med povpraševalci po znanju in spretnostih in ponudniki izobraževanja bi SZI spodbujala skupne podiplomske stopnje izobrazbe, podiplomsko strokovno usposabljanje in industrijske programe usposabljanja za „resnično življenje“.

Krepitev zmogljivosti bo prav tako osrednji element SZI v proizvodnji z dodano vrednostjo. To se ne nanaša samo na zagotavljanje visoko usposobljene delovne sile, temveč tudi na možnost, da postane SZI forum za interakcijo in spodbujanje meddisciplinarnih spretnosti in kompetenc, zlasti za združevanje več ključnih spodbujevalnih tehnologij, kakor predlaga skupina na visoki ravni za ključne spodbujevalne tehnologije ⁽¹⁾.

SZI na tem področju bo imela možnost, da poveže različne akterje in zainteresirane strani v tem zelo naddisciplinarnem sektorju, vključno s ključnimi zgornjimi in spodnjimi deli vrednostne verige. To vključuje predelovalne panoge (npr. industrijo jekla ali kemično industrijo), ki so neposredno povezane z vrednostno verigo za proizvodnjo z dodano vrednostjo.

3. SINERGIJE IN DOPOLNJEVANJE Z OBSTOJEČIMI POBUDAMI

SZI, kakor je opisana zgoraj, bi dopolnjevala številne druge pobude Unije, tudi na ravni držav članic in industrijskih združenj.

Poleg že omenjene evropske tehnološke platforme „Manufuture“ bi prav tako lahko vzpostavljala povezave z evropsko tehnološko platformo za integracijo inteligentnih sistemov in skupno tehnološko pobudo za vgrajene računalniške sisteme. Javno-zasebno partnerstvo za tovarne prihodnosti in druga partnerstva, ki bi se morebiti začela izvajati v programu Obzorje 2020 znotraj tega tematskega področja, in številni projekti okvirnih programov bi prav tako bili samoumevni partnerji sodelovanja. SZI bi upoštevala raziskovalne prednostne naloge in akcijske načrte, opredeljene v okviru evropske tehnološke platforme, in raziskovalno delo, ki je bilo do zdaj v zvezi s tem področjem izvedeno v okviru projektov skupnih tehnoloških pobud, javno-zasebnih partnerstev in okvirnih programov.

Na podoben način bi gradila na ekoinovacijskih projektih replikacije trga v Programu za konkurenčnost in inovacije, kjer so bile pridobljene izkušnje na področju bolj trajnostne proizvodnje. Pridobivanje takih izkušenj se bo nadaljevalo v programu Obzorje 2020, in sicer v okviru družbenih izzivov „podnebne spremembe“, „okolje“, „gospodarnost z viri“ in „surovine“. Prav tako se lahko upoštevajo sinergije s pilotnim programom za preverjanje okoljskih tehnologij, katerega cilj je spodbujanje okoljskih tehnologij visoke vrednosti tako, da zagotovijo tretjo stran, ki potrdi njihovo uspešnost.

SZI za proizvodnjo z dodano vrednostjo bi prav tako lahko bila povezovalna točka za sinergijske učinke z Evropskim svetom za tehnološke raziskave, ki ga skupina na visoki ravni za ključne spodbujevalne tehnologije priporoča za spodbujanje odličnosti v tehnoloških raziskavah in inovacijah.

SZI na tem področju bi te dejavnosti dopolnjevala, saj bi se osredotočala na naddisciplinarne dejavnosti znotraj trikotnika znanja z močnim poudarkom na podjetniškem izobraževanju.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/kets/hlg_report_final_en.pdf.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

SZI, ki se osredotoča na povezovanje vseh zainteresiranih strani, ki jih proizvodnja zadeva, in ki daje močan poudarek preoblikovanju programa za izobraževanje na tem področju, bi bila zelo primerna za reševanje zgoraj navedenih izzivov. Prav tako izpolnjuje merila, predlagana za izbiro tem SZI v SIP:

- obravnava velik gospodarski in družbeno pomemben izziv, s katerim se sooča Evropa (povečati konkurenčnost držav članic na svetovnem trgu in prispevati k razvoju trajnostnejšega in okolju prijaznejšega proizvodnega procesa), in prispeva k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020 za pametno in trajnostno rast;
- osredotočanje te SZI je usklajeno s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v programu Obzorje 2020, in dopolnjuje druge dejavnosti Unije na tem področju;
- gradi lahko na trdnem industrijskem sektorju, ki ga bo SZI pritegnila;
- ponuja možnosti za različne nove izdelke, storitve in poslovne modele in bo zlasti zelo primerna za obravnavanje nujne potrebe po usposobljenih ljudeh v tem sektorju;
- uporablja sistemski pristop in tako zahteva naddisciplinarno delo in razvoj novega izobraževanja prek meja disciplin;
- združila bo kritično maso odličnih zainteresiranih strani na področju raziskav, inovacij, izobraževanja in usposabljanja vzdolž vrednostne verige, ki se sicer ne bi združevali;
- soočila se bo z evropskim paradoksom, saj bo izkoriščala močno raziskovalno bazo Unije in našla nove inovativne pristope, da bi zagotovila konkurenčnejši, trajnostnejši proizvodni sektor, ki je gospodaren z viri.

Informativni list 5: mobilnost v mestih

1. IZZIV

Tematsko področje pametnega, zelenega in celostnega prometa je opredeljeno kot eden od glavnih družbenih izzivov, ki bodo obravnavani v programu Obzorje 2020. Bela knjiga o prometni politiki za leto 2011 nadalje krepi pomen sprejetja ukrepov na tem področju v naslednjem desetletju. Mobilnost v mestih je posebej zahtevna naloga. Obravnava številne teme, kot so promet (vključno z novimi koncepti mobilnosti, organizacijo prometa, logistiko, varnostjo prometnih sistemov), okoljska vprašanja (zmanjševanje toplogrednih plinov, onesnaževanje zraka in hrup), načrtovanje naselij (novi koncepti za zблиževanje dela in bivanja), in ima pomemben vpliv na gospodarski in družbeni ravni (ustanavljanje novih podjetij, zaposlovanje, socialna vključenost, stanovanja in lokacijske strategije). Splošni cilj je izboljšati kakovost življenja evropskih državljanov, ki v čedalje večjem številu živijo v velikih mestnih konglomeratih, kjer se ustvari večina gospodarskih dosežkov Evrope⁽¹⁾.

Trajnostna mobilnost v mestih se lahko doseže samo, če bodo odkrite prodorne inovacije, ki vodijo do bolj zelenih, bolj vključujočih, varnejših in pametnejših rešitev. Če to ne bo doseženo, bo to dolgoročno gledano privedlo do visokih družbenih, ekoloških in gospodarskih stroškov. Državljeni pa bi morali sprejeti nove inovativne koncepte mobilnosti, zlasti ko gre za zamenjavo individualnih prevoznih sredstev za javni prevoz in skupno rabo prevoznih sredstev. Doseganje sprememb v obnašanju brez negativnih učinkov na kakovost življenja in življenjske stroške v mestnih območjih bo eden izmed velikih izzivov, ki jih bo treba obravnavati na tem področju.

2. POMEN IN VPLIV

Ključni cilj SZI za mobilnost v mestih bo zagotoviti bolj zelen, bolj vključujoč, varnejši in pametnejši mobilnosti sistem v mestih.

Kakor je že opisano zgoraj, je to tematsko področje z vidika družbene in javne politike zelo pomembno. Prav tako je zelo pomembno z družbeno-ekonomskega vidika, saj vključuje gospodarske sektorje, ki so pomembni glede BDP in zaposlovanja, kot so avtomobilski ali gradbeni sektor. Mobilnost v mestih je poleg tega povezana s strategijami varstva okolja in je v celoti vgrajena v politike na področju socialne vključenosti, lokacije, stanovanj in načrtovanja mest.

⁽¹⁾ Več kot 70 % Evropejcev živi v mestnih območjih, kar predstavlja več kot 25 % ozemlja Unije. Okoli 85 % BDP v Uniji se ustvari v mestnih območjih. Pričakuje se, da bo do leta 2050 urbanizacija v Evropi narasla na okrog 83 %.

SZI na področju mobilnosti v mestih je v skladu s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v programu Obzorje 2020, in s cilji strategije Evropa 2020 za doseganje pametnejšega, trajnostnejšega ter bolj nizkoogljičnega in vključujočega razvoja mest. SZI na tem tematskem področju bi lahko prispevala k vsakemu od ciljev strategije Evropa 2020, na primer s spodbujanjem ekološko učinkovitih rešitev, inteligentnih sistemov IKT za upravljanje prometa in zagotavljanjem učinkovitejših in cenovno dostopnejših prevoznih storitev.

Ker je mobilnost v mestih po svoji naravi sistemska, bi lahko SZI na tem področju zagotovila številne možnosti za inovacije vzdolž inovacijske verige, kot so razvoj multimodalnih prometnih sistemov in pametnejše ter trajnostnejše prometne rešitve.

SZI za mobilnost v mestih črpa iz trdne tehnološke in industrijske baze in nudi možnosti za nove izdelke in storitve ⁽¹⁾, zlasti na področjih trajnostnega načrtovanja in ekoindustrije.

Poleg tega bo razvoj inovativnih modelov mobilnosti v mestih prav tako užival močno pozornost in podporo politik, kar je v korist tej tematski prednostni nalogi. Ti inovativni modeli ureditve mest imajo poleg tega lahko vpliv na svetovni ravni, če bi se kot najboljše prakse prenesli na hitro rastoče mestne konglomerate v drugih delih sveta, zlasti v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki.

SZI na tem področju bi mobilnost v mestih in načrtovanje mestnega prometa umestila v širši okvir trajnostnega načrtovanja mest in prostorskega razvoja na lokalni in regionalni ravni. SZI bi tako imela prednost delati na večdisciplinarnem in medsektorskem področju ter prispevati k premagovanju sedanjih ravni organizacijske razdrobljenosti, s katerimi se sektor sooča. Ustvarila bi priložnost za vzpostavitev tesnejšega sodelovanja med javnimi organi (v glavnem na lokalnih, regionalnih ravneh), lokalnimi združenji in zasebnim sektorjem (kot so razvijalci in infrastrukturni akterji), raziskovalnimi inštituti in univerzami (s povezovanjem v trikotniku znanja).

Povezovanje partnerjev, odličnih v svetovnem merilu, v nove konfiguracije bo dalo SZI za mobilnost v mestih možnost za optimiziranje obstoječih virov in izkoriščanje poslovnih priložnosti, ustvarjenih v okviru teh novih vrednostnih verig.

SZI na področju mobilnosti v mestih se bo osredotočila na tiste dejavnosti trikotnika inovacij, ki so lahko upravičene do dodatne podpore Unije, zlasti prek EIT. Dejansko bo glavna dodana vrednost SZI na tem področju njena vloga pri povezovanju treh sklopov trikotnika znanja in doseganju systemske spremembe v načinu, kako inovacijski akterji sodelujejo. Podobno bo osredotočanje SZI na inovacije, ki temeljijo na interesu ljudi in ki postavljajo študente, raziskovalce in podjetnike v središče prizadevanj SZI, bistvenega pomena za reševanje zgoraj opisanih izzivov. Posledično bo dan velik poudarek izobraževanju/usposabljanju, podjetništvu in uporabi rezultatov, npr. razvoju spretnosti in znanja strokovnjakov za mestni promet v lokalnih in regionalnih upravah (vseživljenjsko učenje/programi izmenjave osebja/strokovno usposabljanje), predlaganje posebnih visokošolskih programov na področju mobilnosti v mestih (poletne šole/programi izmenjav), uspešno dajanje inovativnih prometnih konceptov na trg (pomoč univerz in raziskovalnih institucij za odcepljene dele podjetij in novoustanovljena podjetja itd.).

Poleg tega bi se lahko znotraj SZI, ki se osredotoča na to temo, okreplil koncept kolokacije, saj ima to tematsko področje močno lokalno in regionalno razsežnost.

3. SINERGIJE IN DOPOLNJEVANJE Z OBSTOJEČIMI POBUDAMI

Teme, povezane z mobilnostjo, so deležne močne podpore v mnogih pobudah Unije. Unija je na tem področju polno angažirana.

Povezave z drugimi dejavnostmi Unije obstajajo in bodo okrepljene. SZI na področju mobilnosti v mestih bo upoštevala ukrepe, pripravljene v okviru akcijskega načrta o mobilnosti v mestih in akcijskega načrta o inteligentnem prometnem sistemu.

Zlasti bo sodelovala z načrtovanimi evropskimi pobudami za pametna mesta in skupnosti, ki vključuje energetska učinkovitost, IKT in mestni promet.

⁽¹⁾ Nekateri primeri novih možnih trgov: nove storitve za potnike, vzdrževanje in upravljanje prometa in cestnih zastojev, nove aplikacije v vozilih, imerzivne komunikacijske storitve za podporo komunikacijam in izogibanje potovanju (JRC 65426 EN).

SZI bi zlasti dopolnjevala dejavnosti izobraževanja ključnih akterjev, prav tako pa zagotavljanje strukturirane mreže izvajalcev dejavnosti, ki so najbolj primerni za opredelitev okvirnih pogojev in najboljše prakse glede političnih in regulativnih vprašanj, ki vplivajo na sektor.

Prav tako je potrebno usklajevanje s pobudo za skupno načrtovanje programov „Urbana Evropa“, ki bo združila nacionalna raziskovalna prizadevanja, da se mestna območja spremenijo v inovacijske in tehnološke centre, uresničijo okolju prijazni in inteligentni logistični prometni sistemi med mesti in v mestih, zmanjšajo posledice za okolje in poveča nevtralnost za podnebje. SZI na tem področju bo pospeševala in spodbujala izkoriščanje odličnih javnih raziskav, ki jih združujejo te pobude za skupno načrtovanje programov, in se na ta način lotevala razdrobljenosti na področju inovacij.

Pobuda CIVITAS, ki podpira predstavitvene in raziskovalne projekte za izvajanje inovativnih ukrepov v čistem mestnem prometu, in evropska industrijska pobuda za pametna mesta in skupnosti, ki si prizadeva za večjo trajnost in učinkovitost pri proizvodnji in uporabi energije v mestih, bosta prav tako tipični pobudi za sodelovanje SZI na področju mobilnosti v mestih.

SZI na tem področju bi lahko prav tako vzpostavila povezave z evropskimi tehnološkimi platformami za promet in energijo, javno-zasebnim partnerstvom za evropske zelene avtomobile in s številnimi projekti okvirnega programa na tem področju. SZI bi upoštevala raziskovalne prednostne naloge in akcijske načrte, opredeljene v okviru evropskih tehnoloških platform, in raziskovalno delo, ki je bilo do zdaj opravljeno v projektih javno-zasebnih partnerstev in okvirnega programa, da bi izboljšala in pospešila prevzemanje in izkoriščanje teh rezultatov raziskovanj.

Skušala bo dopolnjevati tudi „Evropsko zvezo za mobilnost in industrije mobilnosti“. Namen Evropske zveze za mobilnost in industrije mobilnosti, sofinancirane v Programu za konkurenčnost in inovacije, je združiti regionalne in nacionalne oblikovalce politike, ki podpirajo inovativne rešitve glede storitev na področju mobilnosti in industrije mobilnosti, da se mobilizira večja in boljša podpora za MSP za inovativne storitve v takih industrijah.

Prav tako bo gradila na Programu inteligentne energije za Evropo, ekoinovacijski replikaciji trga, ter storitvah in pilotnih projektih, ki temeljijo na IKT, za pametno mobilnost v mestih v okviru Programa za konkurenčnost in inovacije.

SZI na tem področju bi te dejavnosti dopolnjevala, saj bi se osredotočala na naddisciplinarne dejavnosti znotraj trikotnika znanja z močnim poudarkom na inovativnih izdelkih in storitvah ter podjetniškem izobraževanju.

SZI, ki se osredotoča na mobilnost v mestih, bi prav tako dopolnjevala nekatere specifične dejavnosti, ki jih že izvajata dve obstoječi skupnosti SZI. In sicer dejavnosti SZI za podnebne spremembe v okviru teme prehoda k prilagodljivim nizkoogljičnim mestom in dejavnosti EIT ICT Labs v okviru inteligentnih prometnih sistemov in digitalnih mest prihodnosti. SZI za mobilnost v mestih bo prevzela dejavnosti, ki se izvajajo v okviru navedenih SZI in jih umestila v širši okvir bolj zelenega, bolj vključujočega, varnejšega in pametnejšega sistema mobilnosti v mestih.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

SZI, ki se osredotoča na mobilnost v mestih, je najprimernejša za reševanje zgoraj opisanih izzivov. Prav tako izpolnjuje merila, predlagana za izbiro tematskih področij SZI:

- obravnava pomemben gospodarski in družbeni izziv (doseči evropski prometni sistem, ki je gospodaren z viri, okolju prijazen, varen in brežhiben v dobro državljanov, gospodarstva in družbe) in prispeva k uresničevanju strategije Evropa 2020 in njenih ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami in energijo, zaposlovanjem, inovacijami in izobraževanjem;
- osredotočanje te SZI je usklajeno s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v programu Obzorje 2020, in dopolnjuje druge dejavnosti Unije na področju prometa, okolja in energije;
- s krepitvijo podjetniške miselnosti povezuje nove nastajajoče tehnologije z novimi vrednostnimi verigami in podpira preoblikovanje akademskih raziskav v izdelke in storitve;
- prizadevala si bo torej rešiti evropski paradoks, saj bo izkoristila močno raziskovalno bazo Unije in našla nove inovativne pristope za zagotovitev bolj zelenega, bolj vključujočega, varnejšega in pametnejšega sistema mobilnosti v mestih;

-
- združila bo kritično maso odličnih zainteresiranih strani na področju raziskav, inovacij, izobraževanja in usposabljanja, ki se sicer ne bi združili;
 - uporablja medsektorski pristop in zato povezuje različne ravni odgovornosti od zasebnih subjektov do javne uprave, zlasti na lokalni ravni, do posameznega državljana;
 - zahteva naddisciplinarne pristope, ki vključujejo različna področja znanja, in razvoj novih načinov izobraževanja prek meja disciplin.
-

SKLEP št. 1313/2013/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 196 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Ker sta se v zadnjih letih močno povečala število in silovitost naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, in ker bodo prihodnje nesreče hujše in kompleksnejše kot doslej ter imele obsežnejše in dolgotrajnejše posledice, ki jih bodo povzročile zlasti podnebne spremembe in morda celo vzajemno učinkovanje številnih naravnih in tehnoloških nevarnosti, je celosten pristop k obvladovanju nesreč vse pomembnejši. Evropska unija bi morala spodbujati solidarnost ter podpirati, dopolnjevati in olajšati usklajevanje dejavnosti držav članic na področju civilne zaščite, da bi se izboljšala učinkovitost sistemov za preventivo pred naravnimi nesrečami in nesrečami, ki jih povzroči človek, ter za pripravljenost in odziv nanje.

(2) Mehanizem Skupnosti na področju civilne zaščite je bil vzpostavljen z Odločbo Sveta 2001/792/ES, Euratom ⁽²⁾, ki je bila prenovljena z Odločbo Sveta 2007/779/ES, Euratom ⁽³⁾. Financiranje tega mehanizma je bilo zagotovljeno z Odločbo Sveta 2007/162/ES, Euratom ⁽⁴⁾, ki je vzpostavila finančni instrument za civilno zaščito

(v nadaljnjem besedilu: finančni instrument). V njej je določeno, da se finančna pomoč Unije dodeli za bolj učinkovito odzivanje na večje nesreče ter krepitev preventivnih ukrepov pred vsemi vrstami nesreč in pripravljenosti nanje, vključno z nadaljevanjem ukrepov, ki so bili predhodno sprejeti na podlagi Odločbe Sveta 1999/847/ES ⁽⁵⁾. Veljavnost finančnega instrumenta poteče 31. decembra 2013.

(3) V okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite (v nadaljnjem besedilu: mehanizem Unije) bi bilo treba predvsem zagotoviti zaščito ljudi, pa tudi okolja in premoženja, vključno s kulturno dediščino, ob vseh vrstah naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, tudi ob ekoloških nesrečah, onesnaževanju morja in izrednih zdravstvenih razmerah, ki se zgodijo v Uniji ali zunaj nje. Ob vseh teh nesrečah se lahko v okviru mehanizma Unije zaprosi za civilno zaščito in druge vrste nujne pomoči zaradi dopolnjevanja odzivnih zmognosti prizadete države. Kar zadeva nesreče, ki jih povzročijo teroristična dejanja, jedrske ali radiološke nesreče, bi morale biti v mehanizmu Unije vključene le dejavnosti na področju preventive in pripravljenosti, ki spadajo na področje civilne zaščite.

(4) Mehanizem Unije bi moral prispevati tudi k izvajanju člena 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), tako da bi bili po potrebi na voljo sredstva in zmognosti v okviru tega mehanizma.

(5) Mehanizem Unije je jasen izraz evropske solidarnosti, saj omogoča, da Unija brez poseganja v ustrezna vodilna načela in ureditve na področju civilne zaščite praktično in pravočasno prispeva k preventivi pred nesrečami ter k pripravljenosti in odzivu ob nesrečah in grožnji nesreč. Ta sklep zato ne bi smel vplivati na vzajemne pravice in obveznosti držav članic iz dvostranskih ali večstranskih pogodb v zvezi z zadevami, na katere se nanaša ta sklep, niti na odgovornost držav članic, da zaščitijo ljudi, okolje in premoženje na svojem ozemlju.

(6) Pri uporabi mehanizma Unije bi bilo treba ustrezno upoštevati pravo Unije in njene mednarodne obveznosti ter izkoristiti sinergije z ustreznimi pobudami Unije, kot so evropski program za spremljanje Zemlje (Copernicus), evropski program za varovanje ključne infrastrukture (EPCIP – European Programme for Critical Infrastructure Protection) in skupno okolje za izmenjavo informacij (CISE – Common Information Sharing Environment).

⁽¹⁾ UL C 277, 13.9.2012, str. 164.

⁽²⁾ Odločba Sveta 2001/792/ES, Euratom z dne 23. oktobra 2001 o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti za pospeševanje okrepljenega sodelovanja na področju civilne zaščite (UL L 297, 15.11.2001, str. 7).

⁽³⁾ Odločba Sveta 2007/779/ES, Euratom z dne 8. novembra 2007 o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti na področju civilne zaščite (UL L 314, 1.12.2007, str. 9).

⁽⁴⁾ Odločba Sveta 2007/162/ES, Euratom z dne 5. marca 2007 o vzpostavitvi finančnega instrumenta za civilno zaščito (UL L 71, 10.3.2007, str. 9).

⁽⁵⁾ Odločba Sveta 1999/847/ES z dne 9. decembra 1999 o določitvi akcijskega programa Skupnosti na področju civilne zaščite (UL L 327, 21.12.1999, str. 53).

- (7) Pri obvladovanju nesreč je zelo pomembna vloga regionalnih in lokalnih organov. Regionalni in lokalni organi morajo biti zato ustrezno vključeni v dejavnosti, ki se izvajajo na podlagi tega sklepa v skladu z nacionalnimi strukturami držav članic.
- (8) Za zaščito pred nesrečami je najpomembnejša preventiva in na tem področju so potrebne nadaljnje dejavnosti, k čemur sta pozvala tudi Svet v sklepih z dne 30. novembra 2009 in Evropski parlament v resoluciji z dne 21. septembra 2010 v zvezi s sporočilom Komisije z naslovom "Pristop Skupnosti k preprečevanju naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek". Mehanizem Unije bi moral vključevati splošni okvir politike v zvezi z dejavnostmi Unije za preventivo tveganj za nesreče, da bi s preprečevanjem ali zmanjševanjem posledic ter spodbujanjem preventivne kulture zagotovili višjo raven zaščite pred nesrečami in odpornosti proti njim, pri čemer bi bilo treba ustrezno upoštevati verjetne posledice podnebnih sprememb in potrebo po ustreznih prilagoditvenih dejavnostih. Ocene tveganja, načrtovanje za obvladovanje tveganja in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja, ki jih posamezne države članice pripravijo na nacionalni ali ustreznih podnacionalni ravni in pri katerih po potrebi sodelujejo druge ustrezne službe, ter pregled tveganj, pripravljen na ravni Unije, in medsebojni pregledi so v tem pogledu bistveni za zagotovitev celostnega pristopa k obvladovanju nesreč, saj združujejo dejavnosti na področju preventive, pripravljenosti in odziva. Mehanizem Unije bi zato moral vključevati splošni okvir za izmenjavo informacij o tveganjih in zmožnostih obvladovanja tveganj, kar pa ne bi smelo posegati v člen 346 PDEU, v skladu s katerim ni nobena država članica dolžna dajati informacij, katerih razkritje bi bilo po njenem mnenju v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti.
- (9) Unija bi morala z nadaljnjim razvijanjem in boljšo integracijo čeznacionalnih sistemov zaznavanja ter zgodnjega opozarjanja in alarmiranja, ki so v evropskem interesu, pomagati državam članicam, da skrajšajo čas za odziv na nesreče in opozarjanje državljanov Unije. Pri takih sistemih bi bilo treba upoštevati obstoječe in prihodnje informacijske vire in sisteme ter jih nadgrajevati, hkrati pa spodbujati uporabo ustreznih novih tehnologij.
- (10) Mehanizem Unije bi moral vključevati splošni okvir politike, namenjen nenehnemu izboljševanju ravni pripravljenosti sistemov civilne zaščite, zadevnih služb in njihovih osebja ter prebivalcev Unije. To bi moralo zajemati program vaj, program pridobljenih izkušenj, kot tudi programe in omrežje na ravni Unije in držav članic za usposabljanje na področju preventive pred nesrečami ter pripravljenosti in odziva nanje, k čemur je Svet pozval v svojih sklepih z dne 27. novembra 2008 v zvezi z evropsko ureditvijo usposabljanja za obvladovanje nesreč.
- (11) Da bi izboljšali sodelovanje na področju civilne zaščite ter da bi bil skupni odziv držav članic še hitrejši in bolje usklajen, bi bilo treba oblikovati module za intervencijo civilne zaščite, ki bi jih sestavljali sredstva ene ali več držav članic in naj bi bili popolnoma interoperabilni. Moduli bi morali biti organizirani na ravni držav članic, ki bi jih vodile in jim poveljevale.
- (12) Mehanizem Unije bi moral olajšati mobilizacijo in usklajevanje intervencij pomoči. Temeljiti bi moral na strukturi Unije, tako da bi ga sestavljali Center za usklajevanje nujnega odziva (ERCC), evropske zmogljivosti za nujni odziv (EERC) v obliki prostovoljnega nabora predhodno odrejenih zmogljivosti držav članic, usposobljeni strokovnjaki, skupni komunikacijski in informacijski sistem za nujne primere (CECIS), ki bi ga vodila Komisija, ter kontaktne točke v državah članicah. Mehanizem Unije bi moral biti okvir za zbiranje preverjenih informacij o razmerah, za obveščanje držav članic in posredovanje izkušenj iz opravljenih intervencij.
- (13) Za izboljšanje načrtovanja operacij za odziv na nesreče v okviru mehanizma Unije in zagotovitev večje razpoložljivosti ključnih zmogljivosti je treba razviti EERC v obliki prostovoljnega nabora predhodno odrejenih zmogljivosti držav članic, in sistematičen postopek za ugotavljanje morebitnih vrzeli v zmogljivostih.
- (14) Kar zadeva intervencije pomoči v okviru odziva na nesreče zunaj Unije, bi moral mehanizem Unije omogočati in podpirati dejavnosti držav članic in Unije kot celote, da bi spodbudili usklajenost mednarodnega delovanja na področju civilne zaščite. Če so navzoči, imajo Združeni narodi splošno usklajevalno vlogo v operacijah pomoči v tretjih državah. Pomoč v okviru mehanizma Unije bi morala biti usklajena z Združenimi narodi in drugimi relevantnimi mednarodnimi akterji, da bi bila razpoložljiva sredstva čim bolj smotrno uporabljena in da bi se izognili kakršnemu koli nepotrebemu podvajanju prizadevanj. Boljše usklajevanje pomoči civilne zaščite v okviru mehanizma Unije je osnovni pogoj za to, da se lahko podprejo prizadevanja za splošno usklajevanje in se zagotovi celovit prispevek Unije k skupnim prizadevanjem za pomoč v nesrečah. Pri nesrečah, kjer se pomoč zagotavlja v skladu z mehanizmom Unije in Uredbo Sveta (ES) št. 1257/96 ⁽¹⁾, bi morala Komisija zagotoviti učinkovitost, skladnost in komplementarnost celotnega odziva Unije ob upoštevanju Evropskega soglasja o humanitarni pomoči ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

⁽²⁾ Skupna izjava Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije (UL C 25, 30.1.2008, str. 1).

- (15) Izboljšati je treba razpoložljivost in dostopnost ustreznih prevoznih sredstev, da se podpre razvoj zmožnosti hitrega odzivanja na ravni Unije. Unija bi morala podpirati in dopolnjevati prizadevanja držav članic tako, da olajša usklajevanje in združevanje prevoznih sredstev ter po potrebi prispevala k financiranju dodatnih prevoznih sredstev, pri čemer bi morala biti izpolnjena določena merila in upoštevani obstoječi sistemi.
- (16) Intervencije pomoči bi bilo treba izvajati glede na zahtevo in jih usklajevati na kraju samem, da bi bile čim bolj učinkovite in da bi pomoč dosegla prizadeto prebivalstvo. Komisija bi morala napotnim strokovnim ekipam zagotavljati ustrezno logistično podporo.
- (17) Mehanizem Unije se lahko uporabi tudi kot podpora civilne zaščite konzularni pomoči državljanom Unije ob nesrečah v tretjih državah, če zanje zaprosijo konzularni organi zadevnih držav članic. Da bi bila uporaba mehanizma Unije čim bolj učinkovita in da bi se izognili težavam na terenu, bi morale zadevne države članice takšne prošnje, če je le mogoče, uskladiti med seboj in z vsemi drugimi ustreznimi akterji. Za takšno pomoč bi lahko na primer zaprosila vodilna država ali država članica, ki usklajuje pomoč za vse državljane Unije. Koncept vodilne države bi bilo treba razumeti v smislu smernic Evropske unije o izvajanju koncepta vodilne države za konzularne zadeve ⁽¹⁾. Ta sklep se uporablja brez poseganja v pravila Unije o konzularni zaščiti državljanov Unije v tujini.
- (18) Pri načrtovanju odzivnih operacij je koristno navezati stike z ustreznimi nevladnimi organizacijami in drugimi ustreznimi subjekti, da bi ugotovili, ali imajo le-ti še kakšne druge odzivne zmožljivosti, ki bi jih lahko prek pristojnih organov držav članic dali na voljo ob nesrečah.
- (19) Pri odzivu na nesreče imajo lahko pomembno vlogo vojaška sredstva, ki se uporabijo pod civilnim vodenjem in kot zadnja možnost. Kadar je uporaba vojaških zmožljivosti v podporo operacijam civilne zaščite primerna, bi morale sodelovanje z vojsko potekati v skladu z načini, postopki in merili, ki jih Svet ali njegova pristojna telesa določijo, da se mehanizmu Unije dajo na voljo vojaške zmožljivosti, potrebne za civilno zaščito, in bi moralo biti v skladu z ustreznimi mednarodnimi smernicami.
- (20) Kadar pomoč v okviru mehanizma Unije prispeva k humanitarnemu odzivu Unije, zlasti v zapletenih izrednih razmerah, bi morale biti dejavnosti, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, skladne s humanitarnimi načeli ter načeli za uporabo civilne zaščite in vojaških sredstev, določenimi v Evropskem soglasju o humanitarni pomoči.
- (21) Omogočiti bi bilo treba sodelovanje držav Evropskega združenja za prosto trgovino (v nadaljnjem besedilu: Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), držav pristopnic, držav kandidat in potencialnih kandidat. Države kandidatke in potencialne kandidatke, ki ne sodelujejo pri mehanizmu Unije, ter države, ki so del evropske sosedske politike, bi prav tako morale biti upravičene do sodelovanja v nekaterih dejavnostih, financiranih na podlagi tega sklepa.
- (22) Za zagotovitev enotnih pogojev pri izvajanju tega sklepa bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sodelovanjem ERCC s kontaktnimi točkami v državah članicah ter v zvezi z operativnimi postopki pri odzivanju na nesreče v Uniji in zunaj nje; sestavnimi deli CECIS in postopkom izmenjave informacij prek tega sistema; postopkom razmeščanja strokovnih ekip ter določanjem modulov, drugih odzivnih zmožljivosti in strokovnjakov; operativnimi zahtevami glede delovanja in interoperabilnosti modulov; ciljnim zmožljivostmi, zahtevami glede kakovosti in interoperabilnosti ter postopkom certificiranja in registriranja, ki so potrebni za delovanje EERC, pa tudi v zvezi s finančno ureditvijo; ugotavljanjem in zapolnjevanjem vrzeli v EERC; organizacijo programa usposabljanja, okvira vaj in programa pridobljenih izkušenj; ter organizacijo podpore pri prevozu pomoči. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (23) Za sprejetje izvedbenih aktov iz tega sklepa bi se moral uporabiti postopek pregleda.
- (24) Ta sklep je podlaga za tesnejše sodelovanje med Unijo in državami članicami in olajšuje usklajevanje na področju civilne zaščite, s tem pa tudi učinkovitejše delovanje z vidika obsega in komplementarnosti. Kadar je obseg nesreče prevelik za odzivne zmožnosti države članice, se lahko ta država članica odloči, da bo v okviru mehanizma Unije zaprosila za dodatna sredstva za civilno zaščito in druga sredstva za odziv na nesreče, s katerimi bo dopolnila svoja lastna sredstva.

⁽¹⁾ UL C 317, 12.12.2008, str. 6.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (25) Ker ciljev tega sklepa države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se jih zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (26) Ta sklep ne vpliva na dejavnosti, zajete v prihodnjem zakonodajnem aktu Unije v zvezi z vzpostavitvijo instrumenta za stabilnost, dejavnosti za javno zdravje, sprejete v pravnih aktih Unije o akcijskih programih Unije na področju zdravja, ali dejavnosti za varstvo potrošnikov, sprejete v prihodnjem zakonodajnem aktu Unije v zvezi z programom za potrošnike za obdobje 2014-2020.
- (27) Zaradi skladnosti ta sklep ne vključuje dejavnosti, zajete v Sklepu Sveta 2007/124/ES, Euratom⁽¹⁾ in prihodnjem zakonodajnem aktu Unije v zvezi z vzpostavitvijo instrumenta finančne podpore na področju policijskega sodelovanja, preprečevanja kriminala in boja proti njemu ter kriznega upravljanja v okviru Sklada za notranjo varnost ali dejavnosti v zvezi z vzdrževanjem javnega reda in miru ter zagotavljanjem notranje varnosti. Ta sklep se ne uporablja za dejavnosti, ki jih zajema Uredba (ES) št. 1257/96.
- (28) Določbe tega sklepa ne vplivajo na sprejetje pravno zavezujočih aktov na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, v katerih so določeni posebni nujni ukrepi v primeru jedrskih ali radioloških nesreč.
- (29) Ta sklep zadeva dejavnosti na področju preventive pri onesnaževanju morja ter pripravljenost in odziv nanj, razen delovanja na podlagi Uredbe (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾.
- (30) Komisija lahko za zagotovitev izvajanja tega sklepa financira dejavnosti, povezane s pripravljenostjo, spremljanjem, nadzorom, revizijo in evalvacijo, ki so potrebne za vodenje mehanizma Unije in doseganje njegovih ciljev.
- (31) Povračilo stroškov ter oddaja javnih naročil in dodeljevanje subvencij na podlagi tega sklepa bi se moralo izvajati v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾. Zaradi posebne narave dejavnosti na področju civilne zaščite je primerno določiti, da je mogoče donacije dodeljevati pravnim osebam, ne glede ali spadajo pod zasebno ali javno pravo. Pomembno je tudi, da so bila izpolnjena pravila iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti glede načel gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.
- (32) Finančne interese Unije bi bilo treba v celotnem ciklu odhodkov zaščititi v ustreznimi ukrepi, med katerimi so preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, izterjava izgubljenih, neupravičeno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter, kjer je primerno, upravne in denarne kazni v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
- (33) Ta sklep določa finančna sredstva za celotno trajanje mehanizma Unije, ki pomenijo prednostni referenčni znesek za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽⁴⁾. Ta referenčni finančni znesek delno izhaja iz Razdelka 3 „Varnost in državljanstvo“ in delno iz Razdelka 4 „Evropa v svetu“ večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.
- (34) Finančna sredstva za izvajanje tega sklepa bi bilo treba razdeliti v skladu z odstotnimi deleži iz Priloge I.
- (35) Zaradi pregleda razdelitve finančnih sredstev za izvajanje tega sklepa bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da na podlagi rezultatov vmesne evalvacije do 30. junija 2017 sprejme akte v skladu s členom 290 PDEU. Če je kadarkoli potreben pregled proračunskih sredstev, ki so na voljo za odziv, bi bilo treba uporabiti nujni postopek. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2007/124/ES, Euratom z dne 12. februarja 2007 o uvedbi posebnega programa „Preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje posledic v zvezi s terorizmom ter drugimi tveganji, povezanimi z varnostjo“ (UL L 58, 24.2.2007, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost (UL L 208, 5.8.2002, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Evropske unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2012 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽⁴⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

(36) Ta sklep bi se moral uporabljati od 1. januarja 2014, saj je vezan na večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

POGLAVJE I

SPLOŠNI IN POSEBNI CILJI, VSEBINA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Splošni cilj in vsebina

1. Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (v nadaljnjem besedilu: mehanizem Unije) je namenjen krepitevi sodelovanja med Unijo in državami članicami na področju civilne zaščite ter olajševanju usklajevanja na tem področju, da bi se izboljšala učinkovitost sistemov za preventivo pred naravnimi nesrečami in nesrečami, ki jih povzroči človek, ter za pripravljenost in odziv nanje.

2. Mehanizem Unije zagotavlja predvsem zaščito ljudi, pa tudi okolja in premoženja, vključno s kulturno dediščino, ob vseh vrstah naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, tudi posledicah terorizma, ter ob tehnoloških, radioloških ali ekoloških nesrečah, onesnaževanju morja in izrednih zdravstvenih razmerah, ki se zgodijo v Uniji ali zunaj nje. V primeru posledic terorističnih dejanj ali radioloških nesreč, lahko mehanizem Unije zadeva le dejavnosti na področju pripravljenosti in odziva.

3. Mehanizem Unije spodbuja praktično sodelovanje in usklajevanje ter s tem tudi solidarnost med državami članicami, brez poseganja v njihovo osnovno odgovornost, da zaščitijo ljudi, okolje in premoženje, vključno s kulturno dediščino, na lastnem ozemlju pred nesrečami ter zagotovijo zadostne zmogljivosti lastnih sistemov za obvladovanje nesreč, da lahko ustrezno in dosledno ukrepajo ob nesrečah, katerih naravo in obseg je mogoče razumno pričakovati in biti pripravljen nanje.

4. V tem sklepu so določena splošna pravila za mehanizem Unije in pravila za zagotavljanje finančne pomoči v okviru mehanizma Unije.

5. Mehanizem Unije ne vpliva na obveznosti iz veljavnih zadevnih pravnih aktov Unije na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ali iz veljavnih mednarodnih sporazumov.

6. Ta sklep se ne uporablja za dejavnosti, ki se izvajajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1257/96, Uredbe (ES) št. 1406/2002,

Uredbe (ES) št. 1717/2006, Sklepa št. 1082/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ali zakonodaje Unije o akcijskih programih na področju zdravja, notranjih zadev in pravosodja.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta sklep se uporablja za sodelovanje na področju civilne zaščite. Tako sodelovanje vključuje:

(a) dejavnosti na področju preventive in pripravljenosti v Uniji ter – kar zadeva člene 5(2), 13(3) in 28 – zunaj Unije; in

(b) dejavnosti pomoči pri odzivu na neposredne škodljive posledice nesreč, ki se zgodijo v Uniji ali zunaj nje, tudi v državah iz člena 28(1), na podlagi prošnje za pomoč prek mehanizma Unije.

2. V tem sklepu so pri preventivi pred nesrečami ter pripravljenosti in odzivu nanje upoštevane posebne potrebe izoliranih, najbolj oddaljenih in drugih regij ali otokov Unije, pri odzivu na nesreče pa posebne potrebe čezmorskih držav in ozemelj.

Člen 3

Posebni cilji

1. Mehanizem Unije podpira, dopolnjuje in olajšuje usklajevanje dejavnosti držav članic v prizadevanjih, da bi izpolnili naslednje skupne posebne cilje:

(a) visoka raven zaščite pred nesrečami s preprečevanjem ali zmanjševanjem njihovih morebitnih posledic, spodbujanjem preventivne kulture in izboljšanjem sodelovanja med službami civilne zaščite in drugimi pristojnimi službami;

(b) dvig pripravljenosti na ravni držav članic in na ravni Unije za odziv na nesreče;

(c) lažanje hitrega in učinkovitega odziva ob nesrečah ali grožnji nesreč; in

(d) povečanje ozaveščenosti javnosti o nesrečah in njene pripravljenosti nanje.

2. Za spremljanje, evalvacijo in pregled uporabe tega sklepa se uporabljajo ustrezni kazalniki. Ti kazalniki so:

(a) napredek pri izvajanju okvirnih dejavnosti za preventivno pred nesrečami: merjen s številom držav članic, ki so Komisiji predložile povzetek svoje ocene tveganja in oceno svoje zmogljivosti obvladovanja tveganj iz člena 6;

⁽¹⁾ Sklep št. 1082/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 2119/98/ES (UL L 293, 5.11.2013, str. 1).

- (b) napredek pri dvigu ravni pripravljenosti na nesreče: merjen s količino odzivnih zmogljivosti, ki so del prostovoljnega nabora, glede na ciljne zmogljivosti iz člena 11 ter število modulov, registriranih v CECIS;
- (c) napredek pri izboljšanju odziva na nesreče: merjen s hitrostjo intervencij v okviru mehanizma Unije ter s tem, v kolikšni meri pomoč prispeva k zadovoljevanju potreb na terenu; in
- (d) napredek pri povečanju ozaveščenosti javnosti o nesrečah in njene pripravljenosti na nesreče: merjen z ravno seznanjenosti državljanov Unije s tveganji na njihovem območju.

Člen 4

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve:

1. „nesreča“ pomeni vsako situacijo, ki resno vpliva ali bi lahko resno vplivala na ljudi, okolje ali premoženje, vključno s kulturno dediščino;
2. „odziv“ pomeni vsako dejanje na podlagi prošnje za pomoč v okviru mehanizma Unije, če grozi nesreča, ali med njo ali po njej, da se odpravijo neposredne škodljive posledice nesreče;
3. „pripravljenost“ pomeni stanje pripravljenosti ter zmožnost človeških in materialnih sredstev, struktur, skupnosti in organizacij za učinkovit in hiter odziv na nesrečo, ki je rezultat vnaprej izvedenih dejavnosti;
4. „preventiva“ pomeni vsako dejanje, namenjeno zmanjšanju tveganj ali ublažitvi škodljivih posledic nesreče za ljudi, okolje in premoženje, vključno s kulturno dediščino;
5. „zgodnje opozarjanje“ pomeni pravočasno in učinkovito zagotovitev informacij, ki omogočajo izvedbo dejanj za preprečevanje ali zmanjšanje tveganj in škodljivih posledic nesreče ter olajša pripravljenost na učinkovit odziv;
6. „modul“ pomeni samozadostno in samostojno ureditev zmožnosti držav članic, ki ima vnaprej določene naloge in deluje v skladu s potrebami, ali mobilno operativno ekipo držav članic, sestavljen pa je iz kombinacije človeških in materialnih sredstev ter ga je mogoče opisati v smislu primernosti za interveniranje ali opravljanje naloge ali nalog;
7. „ocena tveganja“ pomeni celoten medsektorski postopek ugotavljanja, analize in evalvacije tveganja na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni;

8. "zmožnost obvladovanja tveganja" pomeni sposobnost države članice ali njenih regij za zmanjšanje, prilagoditev ali ublažitev tveganj (posledic in verjetnosti nesreč), ugotovljenih v njenih ocenah tveganja, na ravni, ki so sprejemljive za to državo članico. Zmožnost obvladovanja tveganja se ocenjuje glede na tehnične, finančne in upravne zmogljivosti za pripravo ustreznih:

- (a) ocen tveganja;
- (b) načrtovanja za obvladovanje tveganja za preventivo in pripravljenost; ter
- (c) ukrepov za preventivo pred tveganji in pripravljenost;

9. "podpora države gostiteljice" pomeni vsako dejavnost države, ki prejema oziroma pošilja pomoč, ali Komisije, izveden v fazi pripravljenosti ali odziva, za odstranitev predvidljivih ovir za mednarodno pomoč, ponujeno prek mehanizma Unije. Vključuje podporo držav članic za lažji tranzit te pomoči prek njihovega ozemlja;
10. „odzivna zmogljivost“ pomeni pomoč, ki se lahko na prošnjo zagotovi prek mehanizma Unije;
11. „logistična podpora“ pomeni bistveno opremo ali storitve, ki jih strokovne ekipe iz člena 17(1) potrebujejo za opravljanje svojih nalog, med drugim komunikacije, začasno nastanitev, hrano ali prevoz po državi.

POGLAVJE II

PREVENTIVA

Člen 5

Preventivne dejavnosti

1. Komisija pri doseganju preventivnih ciljev in izvajanju preventivnih dejavnosti:
 - (a) skrbi za izboljšanje temeljnega znanja o tveganjih nesreč ter omogoča izmenjavo znanj, najboljših praks in informacij, tudi med državami članicami, ki se soočajo z enakimi tveganji;
 - (b) podpira in spodbuja države članice pri ocenjevanju in prikazovanju tveganj z izmenjavo dobrih praks, olajševanjem dostopa do posebnih znanj in izvedenskih mnenj o vprašanih skupnega interesa;
 - (c) pripravi in redno posodablja medsektorski pregled ter prikaz tveganj za naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, s katerimi bi se lahko soočila Unija, pri čemer uporabi usklajen pristop na področjih različnih politik, na katerih je mogoče obravnavati preventivo pred nesrečami ali vplivati nanjo, ter ustrezno upošteva verjetne posledice podnebnih sprememb;

- (d) spodbuja izmenjavo dobrih praks pri pripravi nacionalnih sistemov civilne zaščite za ukrepanje ob posledicah podnebnih sprememb;
- (e) spodbuja in podpira države članice pri načrtovanju in izvajanju dejavnosti za obvladovanje tveganj z izmenjavo dobrih praks ter olajševanjem dostopa do specifičnih znanj in izvedenskih mnenj o vprašanih skupnega interesa;
- (f) zbira in razširja informacije, ki jih dajo na voljo države članice, organizira izmenjavo izkušenj o oceni zmožnosti obvladovanja tveganja in do 22. decembra 2014 skupaj z državami članicami pripravi smernice o vsebini, metodologiji in strukturi teh ocen; omogoča tudi izmenjavo dobrih praks pri načrtovanju preventive in pripravljenosti, vključno s prostovoljnimi medsebojnimi pregledi;
- (g) v skladu z roki iz točke (c) člena 6 redno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o napredku pri izvajanju člena 6;
- (h) spodbuja uporabo različnih skladov Unije, ki jih je mogoče nameniti za trajnostno preventivo pred nesrečami, države članice in regije pa spodbuja, naj izkoristijo tovrstne možnosti financiranja;
- (i) poudarja pomen preventive tveganj in podpira države članice pri ozaveščanju in obveščanju javnosti ter izobraževanju;
- (j) spodbuja preventivne ukrepe v državah članicah in tretjih državah iz člena 28 z izmenjavo dobrih praks ter olajševanjem dostopa do specifičnih znanj in izvedenskih mnenj o vprašanih skupnega interesa; in
- (k) v tesnem sodelovanju z državami članicami izvede dodatne podporne in dopolnilne preventivne dejavnosti, ki so potrebne za doseg cilja iz točke (a) člena 3(1).
- (a) pripravijo ocene tveganj na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni ter do 22. decembra 2015, nato pa vsaka tri leta, Komisiji predložijo povzetek pomembnih elementov teh ocen;
- (b) pripravijo in izpopolnijo načrtovanje za obvladovanje tveganj na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni;
- (c) Komisiji predložijo oceno svoje zmožnosti obvladovanja tveganja na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni vsaka tri leta po dokončnem oblikovanju zadevnih smernic iz točke (f) člena 5(1) in kadarkoli pride do večjih sprememb; in
- (d) prostovoljno sodelujejo pri medsebojnih pregledih ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja.

POGLAVJE III

PRIPRAVLJENOST

Člen 7

Center za usklajevanje nujnega odziva

Ustanovi se center za usklajevanje nujnega odziva (ERCC). ERCC zagotavlja operativne zmogljivosti neprekinjeno 24 ur na dan, sedem dni v tednu, ter ga države članice in Komisija uporabljajo za izpolnjevanje ciljev mehanizma Unije

Člen 8

Dejavnosti Komisije na področju splošne pripravljenosti

Komisija v zvezi s pripravljenostjo izvaja naslednje dejavnosti:

- (a) vodi ERCC;
- (b) vodi skupni komunikacijski in informacijski sistem za nujne primere (CECIS), da je omogočena komunikacija in izmenjava informacij med ERCC in kontaktnimi točkami držav članic;
- (c) prispeva k vzpostavitvi in boljši integraciji čeznacionalnih sistemov za zaznavanje nesreč ter zgodnje opozarjanje in alarmiranje, ki so v evropskem interesu, da se omogoči hiter odziv, ter spodbuja medsebojno povezovanje nacionalnih sistemov za zgodnje opozarjanje in alarmiranje ter povezave z ERCC in CECIS. Pri teh sistemih se upoštevajo ter nadgrajujejo obstoječi in prihodnji viri in sistemi informiranja, spremljanja in zaznavanja;
- (d) vzpostavi in vodi zadeve v zvezi z zmožnostjo za mobilizacijo in pošiljanje strokovnih ekip, odgovornih za:
- (i) oceno potreb, ki bi jih bilo mogoče obravnavati v okviru mehanizma Unije, v državi, ki zaprosi za pomoč,

Člen 6

Obvladovanje tveganj

Države članice spodbujajo učinkovit in usklajen pristop k preventivi pred nesrečami in pripravljenosti nanje z izmenjavo informacij, ki niso občutljive narave, in sicer informacij, katerih razkritje ne bi bilo v nasprotju z bistvenimi varnostnimi interesi držav članic, in najboljših praks v okviru mehanizma Unije ter v ta namen:

- (ii) če je potrebno, olajševanje usklajevanja pomoči pri odzivu na nesreče na terenu in vzdrževanje stikov s pristojnimi organi države, ki zaprosi za pomoč, in
- (iii) strokovno podporo državi, ki zaprosi za pomoč, na področju preventive, pripravljenosti ali odziva;
- (e) zagotavlja in vzdržuje zmožnost za logistično podporo tem strokovnim ekipam;
- (f) razvija in vzdržuje omrežje usposobljenih strokovnjakov iz držav članic, ki so lahko v kratkem času na voljo za pomoč ERCC pri spremljanju, obveščanju in olajševanju usklajevanja;
- (g) olajšuje usklajevanje pri predhodnem razmeščanju zmogljivosti držav članic za odziv na nesreče v Uniji;
- (h) podpira prizadevanja za izboljšanje interoperabilnosti modulov in drugih odzivnih zmogljivosti, pri čemer upošteva najboljše prakse na ravni držav članic in na mednarodni ravni;
- (i) v okviru svojih pristojnosti izvede vse potrebne dejavnosti za olajševanje podpore države gostiteljice, vključno s smernicami o podpori države gostiteljice, ki jih pripravi in posodablja na podlagi operativnih izkušenj ter v sodelovanju z državami članicami;
- (j) v okviru prostovoljnih medsebojnih pregledov podpira vzpostavitev programov za ocenjevanje strategij pripravljenosti držav članic, ki temeljijo na vnaprej določenih merilih, na podlagi katerih bo mogoče pripraviti priporočila za še večjo stopnjo pripravljenosti Unije; in
- (k) v tesnem sodelovanju z državami članicami izvede dodatne podporne in dopolnilne dejavnosti na področju pripravljenosti, ki so potrebne za doseg cilja iz točke (b) člena 3(1).
- pomoči, ki bi lahko bili na voljo za posredovanje na podlagi prošnje prek mehanizma Unije. Pri tem upoštevajo, da je lahko sestava modulov ali drugih odzivnih zmogljivosti odvisna od vrste nesreče in posebnih potreb, ki se ob njej pojavijo.
2. Moduli so sestavljeni iz sredstev ene ali več držav članic in:
- (a) lahko izvajajo vnaprej določene naloge na področju odziva v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi smernicami ter:
- (i) so lahko po prejemu prošnje za pomoč prek ERCC napoteni v zelo kratkem času; in
- (ii) lahko določeno časovno obdobje delujejo samostojno in samostojno;
- (b) so interoperabilni z drugimi moduli;
- (c) se usposablajo in vadijo, da izpolnijo zahtevo po interoperabilnosti;
- (d) so pod vodstvom osebe, pristojne za delovanje modulov; in
- (e) lahko po potrebi sodelujejo z drugimi organi Unije in/ali mednarodnimi institucijami, zlasti Združenimi narodi.
3. Države članice prostovoljno vnaprej določijo strokovnjake, ki bi jih bilo mogoče napotiti kot člane strokovnih ekip, kot je določeno v točki (d) člena 8.
4. Države članice predvidijo možnost, da glede na potrebe zagotovijo druge odzivne zmogljivosti, ki bi jih lahko dale na voljo pristojne službe ali nevladne organizacije in drugi ustrezni subjekti.
- Druge odzivne zmogljivosti so lahko sestavljene iz sredstev ene ali več držav članic in po potrebi:
- (a) lahko opravljajo naloge na področju odziva v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi smernicami ter:
- (i) so lahko po prejemu prošnje za pomoč v ERCC napotene v zelo kratkem času; in
- (ii) lahko določeno časovno obdobje delujejo samostojno in samostojno;
- (b) lahko sodelujejo z drugimi organi Unije in/ali mednarodnimi institucijami, zlasti Združenimi narodi, če je potrebno.

Člen 9

Dejavnosti držav članic na področju splošne pripravljenosti

1. Države članice prostovoljno razvijajo module, zlasti zato, da bi zadovoljile prednostne intervencijske ali podporne potrebe v okviru mehanizma Unije.

Države članice vnaprej določijo module, druge odzivne zmogljivosti ter strokovnjake v svojih pristojnih službah, zlasti v njihovih službah civilne zaščite ali drugih službah nujne

5. Države članice lahko ob upoštevanju ustreznih varnostnih zahtev zagotavljajo informacije o ustreznih vojaških zmogljivostih, ki bi jih bilo kot zadnjo možnost mogoče uporabiti pri pomoči prek mehanizma Unije, kot so prevoz in logistična ali zdravniška podpora.
6. Države članice Komisiji sporočijo ustrezne informacije o strokovnjakih, modulih in drugih odzivnih zmogljivostih iz odstavkov 1 do 5, ki jih dajo na voljo za pomoč prek mehanizma Unije, ter te informacije po potrebi posodobijo.
7. Države članice določijo kontaktne točke iz točke (b) člena 8 in o njih obvestijo Komisijo.
8. Za olajševanje izvajanja nalog podpore države gostiteljice, države članice izvedejo ustrezne pripravljalne dejavnosti.
9. Države članice ob podpori Komisije sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotavljanje pravočasnega prevoza ponujene pomoči v skladu s členom 23.

Člen 10

Načrtovanje operacij

1. Komisija in države članice si skupaj prizadevajo za izboljšanje načrtovanja operacij za odziv na nesreče v okviru mehanizma Unije, tudi s pripravo scenarijev za odziv na nesreče, popisom sredstev in izdelavo načrtov za uporabo odzivnih zmogljivosti.
2. Komisija in države članice pri načrtovanju operacij za odziv na humanitarno krizo zunaj Unije opredelijo in spodbujajo sinergije med pomočjo civilne zaščite in financiranjem humanitarne pomoči, ki jo zagotavljajo Unija in države članice.

Člen 11

Evropske zmogljivosti za nujni odziv

1. Vzpostavijo se evropske zmogljivosti za nujni odziv (EERC). Gre za prostovoljni nabor predhodno odrejenih odzivnih zmogljivosti držav članic, vključujejo pa module, druge odzivne zmogljivosti in strokovnjake.
2. Komisija v sodelovanju z državami članicami na podlagi ugotovljenih tveganj opredeli vrste in obseg ključnih odzivnih zmogljivosti, ki so potrebne za EERC (v nadaljnjem besedilu: ciljne zmogljivosti).
3. Komisija v sodelovanju z državami članicami opredeli zahteve glede kakovosti odzivnih zmogljivosti, ki jih države članice dajo na voljo za EERC. Zahteve glede kakovosti temeljijo na uveljavljenih mednarodnih standardih, kadar ti že obstajajo. Države članice so odgovorne za kakovost svojih odzivnih zmogljivosti.

4. Komisija vzpostavi in vodi postopek certificiranja in registracije odzivnih zmogljivosti, ki jih dajo države članice na voljo za EERC.

5. Države članice prostovoljno določijo in registrirajo odzivne zmogljivosti, ki jih dajo na voljo za EERC. Večnacionalne module, ki jih zagotovita dve ali več držav članic, skupaj registrirajo vse zadevne države članice.

6. Odzivne zmogljivosti, ki jih države članice dajo na voljo za EERC, so vedno na voljo za nacionalne namene.

7. Odzivne zmogljivosti, ki jih države članice dajo na voljo za EERC, so na voljo za odzivne operacije v okviru mehanizma Unije na podlagi prošnje za pomoč prek ERCC. Dokončno odločitve o njihovi uporabi sprejmejo države članice, ki so zadevne odzivne zmogljivosti registrirale. Če države članice ob posameznih nesrečah zaradi nujnih razmer doma, višje sile ali – v izjemnih primerih – iz drugih resnih razlogov teh odzivnih zmogljivosti ne morejo dati na voljo, o tem čim prej obvestijo Komisijo, pri čemer se sklicujejo na ta člen.

8. Odzivne zmogljivosti držav članic med uporabo vodijo države članice in ostanejo pod njihovim vodstvom in poveljstvom, v posvetovanju s Komisijo pa se jih lahko odkloče, če država članica zaradi nujnih razmer doma, višje sile ali – v izjemnih primerih – iz drugih resnih razlogov teh odzivnih zmogljivosti ne more več dajati na voljo. Komisija prek ERCC po potrebi omogoča usklajevanje različnih odzivnih zmogljivosti v skladu s členoma 15 in 16.

9. Države članice in Komisija zagotovijo ustrezno seznanjenost javnosti o intervencijah, ki vključujejo EERC.

Člen 12

Odpravljanje vrzeli v odzivnih zmogljivostih

1. Komisija spremlja napredek pri doseganju ciljnih zmogljivosti, določenih v skladu s členom 11(2) in ugotovi, ali obstajajo potencialno znatne vrzeli v odzivnih zmogljivostih v EERC.
2. Kadar ugotovi, da obstajajo potencialno znatne vrzeli, Komisija preuči, ali so potrebne zmogljivosti državam članicam na voljo zunaj EERC.
3. Komisija spodbuja države članice, naj vsaka zase ali kot konzorcij držav članic, ki skupaj ukrepajo proti skupnim tveganjem, odpravijo vse strateške vrzeli v odzivnih zmogljivostih v skladu z odstavkom 2. Komisija lahko države članice pri teh dejavnostih podpre v skladu s členom 20, točkama (i) in (j) člena 21(1) in členom 21(2).
4. Komisija vsaki dve leti obvesti Evropski parlament in Svet o napredku pri doseganju ciljnih zmogljivosti in o še vedno obstoječih vrzelih v EERC.

Člen 13

Usposabljanje in vaje ter razširjanje pridobljenih izkušenj in znanja

1. Komisija v okviru mehanizma Unije izvaja naslednje naloge na področju usposabljanja in vaj ter razširjanja pridobljenih izkušenj in znanja:

- (a) vzpostavitev in vodenje program za usposabljanje osebja civilne zaščite in osebja za obvladovanje nesreč na področju preventive pred nesrečami, pripravljenosti in odziva nanje. Program vključuje skupne tečaje in sistem izmenjav strokovnjakov, posameznike pa je mogoče začasno premestiti v druge države članice.

Namen programa usposabljanja je izboljšati usklajenost, združljivost in komplementarnost zmogljivosti iz členov 9 in 11 ter izboljšati usposobljenost strokovnjakov iz točk (d) in (f) člena 8;

- (b) vzpostavitev in vodenje omrežja za usposabljanje, v katerem lahko sodelujejo centri, ki usposablajo osebje civilne zaščite in osebje za obvladovanje nesreč, ter drugi ustrezni akterji in institucije na področju preventive pred nesrečami, pripravljenosti in odziva nanje.

Namen omrežja za usposabljanje je:

- (i) izboljšati obvladovanje nesreč v vseh fazah ob upoštevanju prilagajanja na podnebne spremembe in blažitve teh sprememb;
- (ii) ustvariti sinergije med člani omrežja z izmenjavo izkušenj in primerov najboljše prakse, ustreznih raziskav, pridobljenih izkušenj, tečajev in delavnic, vaj in pilotnih projektov; in
- (iii) pripraviti smernice za usposabljanje na področju civilne zaščite v Uniji in tovrstnega mednarodnega usposabljanja, vključno z usposabljanjem za preventivo, pripravljenost in odziv na nesreče;
- (c) izdelava strateškega okvira, v katerem so določeni cilji in vloga vaj, in dolgoročnega celostnega načrta, v katerem so začrtane zadevne prednostne naloge, ter vzpostavitev in vodenje programa vaj;
- (d) vzpostavitev in vodenje programa za razširjanje izkušenj, pridobljenih pri izvajanju dejavnosti civilne zaščite v okviru mehanizma Unije, vključno z vidiki celotnega cikla obvladovanja nesreč, da bi zagotovili široko podlago za učne procese in nadgradnjo znanja. Program vključuje:
- (i) spremljanje, analizo in evalvacijo vseh ustreznih dejavnosti civilne zaščite v okviru mehanizma Unije;

- (ii) spodbujanje uveljavljanja pridobljenih izkušenj v praksi za ustvarjanje temelja za načrtovanje dejavnosti v okviru cikla obvladovanja nesreč; in

- (iii) izdelavo metod in orodij za zbiranje, analiziranje, spodbujanje in uveljavljanje pridobljenih izkušenj;

Navedeni program po potrebi zajema izkušnje, pridobljene pri intervencijah zunaj Unije za iskanje povezav in sinergij med pomočjo, ki se zagotavlja v okviru mehanizma Unije, in humanitarnim odzivom;

- (e) oblikovati smernice za razširjanje znanja in izvajanje različnih nalog iz točk (a) do (d) na ravni držav članic; in

- (f) spodbujati in pospeševati uvajanje in uporabo ustreznih novih tehnologij za namen mehanizma Unije;

2. Komisija pri opravljanju nalog iz odstavka 1 upošteva zlasti potrebe in interese držav članic, ki se soočajo s tveganji za nesreče podobne narave.

3. Komisija lahko na zahtevo države članice, tretje države ali Združenih narodov ali njihovih agencij na teren pošlje strokovno ekipo in tako svetuje o ukrepih na področju pripravljenosti.

POGLAVJE IV

ODZIV

Člen 14

Uradno obveščanje o nesrečah v Uniji

1. Ob nesreči v Uniji, ki ima ali bi lahko imela čezmejne posledice ali ki prizadene ali bi lahko prizadela druge države članice, ali če nesreča grozi, država članica, v kateri se je nesreča zgodila ali se bo verjetno zgodila, nemudoma uradno obvesti države članice, ki bi jih nesreča lahko prizadela, pa tudi Komisijo, kadar bi nesreča lahko imela znatne posledice.

Prvi pododstavek se ne uporablja, če je ta obveznost uradnega obveščanja že bila izpolnjena v skladu z drugo zakonodajo Unije na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ali na podlagi veljavnih mednarodnih sporazumov.

2. Ob nesreči v Uniji ali če nesreča, zaradi katere bi lahko ena ali več držav članic zaprosile za pomoč, ali če grozi takšna nesreča, država članica, v kateri se je nesreča zgodila ali se bo verjetno zgodila, takoj uradno obvesti Komisijo o tem, da je prek ERCC mogoče pričakovati morebitno prošnjo za pomoč, da lahko Komisija po potrebi obvesti druge države članice in sproži delovanje svojih pristojnih služb.

3. Če je primerno, se uradno obveščanje iz odstavkov 1 in 2 izvede prek CECIS.

Člen 15

Odzivanje na nesreče v Uniji

1. Če se v Uniji zgodi ali grozi nesreča, lahko prizadeta država članica zaprosi za pomoč prek ERCC. Prošnja mora vsebovati kar najbolj natančne podatke.

2. V izjemnih primerih povečanega tveganja lahko država članica zaprosi tudi za pomoč v obliki začasne vnaprejšnje razmestitve odzivnih zmogljivosti.

3. Komisija po prejemu prošnje za pomoč, če je primerno, brez odlašanja:

(a) posreduje prošnjo kontaktnim točkam drugih držav članic;

(b) skupaj s prizadeto državo članico zbere preverjene informacije o razmerah in jih razpošlje državam članicam;

(c) v posvetovanju z državo članico, ki zaprosi za pomoč, pripravi priporočila za zagotavljanje pomoči v okviru mehanizma Unije, zasnovana glede na potrebe na terenu in na vseh ustreznih že pripravljenih načrtih iz člena 10(1) ter pozove države članice, naj uporabijo določene zmogljivosti in olajšujejo usklajevanje zahtevane pomoči; in

(d) izvede dodatne dejavnosti za olajševanje usklajevanja odziva.

4. Vsaka država članica, na katero se naslovi prošnja za pomoč prek mehanizma Unije, nemudoma presodi, ali je sposobna nuditi zahtevano pomoč, in o svoji odločitvi prek CECIS obvesti državo članico, ki zaprosi za pomoč, ter navede obseg ter pogoje in, kadar je ustrezno, stroške pomoči, ki bi jo lahko nudila. ERCC skrbi za obveščenost držav članic.

5. Država članica, ki zaprosi za pomoč, je odgovorna za usmerjanje intervencij pomoči. Organi države članice, ki zaprosi za pomoč, določijo smernice in po potrebi opredelijo omejitve pri nalogah, ki jih imajo moduli ali druge odzivne zmogljivosti. Podrobnosti o izvajanju nalog se prepustijo pristojni osebi, ki jo imenuje država članica, ki nudi pomoč. Država članica, ki zaprosi za pomoč, lahko zaprosi tudi za prihod strokovne ekipe, da bi ji pomagala pri oceni, usklajevanju na terenu med ekipami držav članic ali tehnično svetovala.

6. Država članica, ki zaprosi za pomoč, olajšuje sprejem pomoči z ustreznimi dejavnostmi iz okvira podpore države gostiteljice.

7. Vloga Komisije iz tega člena ne vpliva na pristojnosti in odgovornost držav članic v zvezi z njihovimi ekipami, moduli

in drugimi podpornimi zmogljivostmi, vključno z vojaškimi zmogljivostmi. Zlasti podpora Komisije ne zajema vodenja in poveljevanja ekipam, modulom ali drugim oblikam podpore, ki jih države članice prispevajo prostovoljno na podlagi usklajevanja na ravni poveljstev, pa tudi na terenu.

Člen 16

Spodbujanje skladnosti odziva na nesreče zunaj Unije

1. Če se zunaj Unije zgodi ali grozi nesreča, lahko prizadeta država zaprosi za pomoč prek ERCC. Za pomoč lahko zaprosi tudi prek Združenih narodov ali njihovih agencij ali ustrezne mednarodne organizacije, ki lahko tudi same zaprosijo za pomoč.

2. Intervencije na podlagi tega člena se lahko izvedejo bodisi kot samostojne intervencije pomoči bodisi kot prispevek k intervenciji, ki jo vodi mednarodna organizacija. Usklajevanje Unije je v celoti del splošnega usklajevanja, za katerega skrbi Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih dejavnosti, Unija pa pri tem spoštuje njegovo vodilno vlogo.

3. Komisija podpira skladnost pri dostavljanju pomoči z naslednjimi dejavnostmi:

(a) stalnim dialogom s kontaktnimi točkami v državah članicah, da bi Unija v okviru mehanizma Unije učinkovito in usklajeno prispevala k skupnemu prizadevanju za pomoč ob nesrečah, zlasti s:

(i) takojšnjim obveščanjem držav članic o vseh prispelih prošnjah za pomoč;

(ii) podpiranjem skupne ocene razmer in potreb, tehničnim svetovanjem in/ali navzočnostjo strokovne ekipe za civilno zaščito, da se omogoči usklajevanje na terenu;

(iii) izmenjavo ustreznih ocen in analiz z vsemi ustreznimi akterji;

(iv) zagotavljanjem pregleda nad pomočjo, ki jo nudijo države članice in drugi akterji;

(v) svetovanjem glede zaprosene vrste pomoči, da je dana pomoč skladna z ocenjenimi potrebami, in

(vi) pomočjo pri reševanju vseh praktičnih težav v zvezi z dostavo pomoči na področjih, kot sta tranzit in carina;

(b) takojšnjo pripravo priporočil, po možnosti v sodelovanju s prizadeto državo, zasnovanih glede na potrebe na terenu in na vseh ustreznih že pripravljenih načrtih, ter s pozivanjem držav članic, naj uporabijo določene zmogljivosti in olajšajo ustrezno usklajevanje zahtevane pomoči;

(c) povezovanjem s prizadeto državo v zvezi s tehničnimi podrobnostmi, kot so natančne potrebe po pomoči, sprejemanje ponudb in praktična ureditev za lokalno sprejemanje in razdeljevanje pomoči;

(d) povezovanjem z Uradom ZN za usklajevanje humanitarnih dejavnosti ali podporo temu uradu in sodelovanjem z drugimi ustreznimi akterji, ki prispevajo k skupnim prizadevanjem za pomoč, da bi kar najbolj povečali sinergije, se dopolnjevali ter se izognili podvajanju in vrzelim; in

(e) povezovanjem z vsemi ustreznimi akterji, zlasti v zaključni fazi intervencije pomoči v okviru mehanizma Unije, da bi omogočili nemoten prenos pristojnosti.

4. Brez poseganja v vlogo Komisije, kot je opredeljena v odstavku 3, in ker se je treba v okviru mehanizma Unije takoj operativno odzvati, Komisija o njegovem aktiviranju obvesti Evropsko službo za zunanje delovanje, s čimer omogoči skladnost operacij civilne zaščite in celotnih odnosov Unije s prizadeto državo. Komisija države članice o tem podrobno obvešča v skladu z odstavkom 3.

5. Na terenu je po potrebi zagotovljena zveza z delegacijo Unije, da lahko slednja omogoči stike z vlado prizadete države. Delegacija Unije po potrebi nudi logistično podporo strokovnim ekipam za civilno zaščito iz točke (ii) točke (a) odstavka 3.

6. Vsaka država članica, na katero se naslovi prošnja za pomoč v okviru mehanizma Unije, nemudoma presodi, ali je sposobna nuditi zahtevano pomoč, in o svoji odločitvi prek CECIS obvesti ERCC, ter navede obseg in pogoje pomoči, ki bi jo lahko nudila. ERCC skrbi za obveščenost držav članic.

7. Mehanizem Unije se lahko uporabi tudi kot podpora civilne zaščite konzularni pomoči državljanom Unije ob nesrečah v tretjih državah, če zanjo zaprosijo konzularni organi zadevnih držav članic.

8. Komisija lahko po prejemu prošnje za pomoč izvede vse potrebne dodatne podporne in dopolnilne dejavnosti za zagotovitev skladnosti pri zagotavljanju pomoči.

9. Usklajevanje prek mehanizma Unije ne vpliva niti na dvostranske stike med državami članicami in prizadeto državo niti na sodelovanje med državami članicami ter Združenimi narodi in drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami. Takšni dvostranski stiki se lahko uporabijo tudi kot pomoč pri usklajevanju prek mehanizma Unije.

10. Vloga Komisije iz tega člena ne posega v pristojnosti in odgovornost držav članic za njihove ekipe, module in drugo

pomoč, vključno z vojaškimi zmogljivostmi. Zlasti pa podpora Komisije ne zajema vodenja in poveljevanja ekipam, modulom ali drugi obliki podpore, ki jih države članice prispevajo prostovoljno na podlagi usklajevanja na ravni poveljstev, pa tudi na terenu.

11. Prizadevati si je treba za sinergije z drugimi instrumenti Unije, zlasti z dejavnostmi, ki se financirajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1257/96. Komisija zagotovi usklajevanje med instrumenti, poskrbi pa tudi, da so dejavnosti držav članic na področju civilne zaščite, ki prispevajo k širšemu humanitarnemu odzivu, če je ustrezno, v največji možni meri financirane na podlagi tega sklepa.

12. Države članice, ki zagotavljajo pomoč ob nesrečah, ob aktiviranju mehanizma Unije o svojih dejavnostih podrobno obveščajo ERCC.

13. Ekipe in moduli držav članic na terenu, ki sodelujejo v intervenciji v okviru mehanizma Unije, se tesno povežejo z ERCC in strokovnimi ekipami na terenu, kot je navedeno v točki (ii) točke (a) odstavka 3.

Člen 17

Podpora na terenu

1. Komisija lahko izbere, imenuje in pošlje na teren strokovno ekipo, ki jo sestavljajo strokovnjaki iz držav članic:

(a) ob nesrečah zunaj Unije iz člena 16(3);

(b) ob nesrečah v Uniji iz člena 15(5);

(c) na prošnjo za izvedenska mnenja o preventivi v skladu s členom 5(2), ali

(d) na prošnjo za izvedenska mnenja o pripravljenosti v skladu s členom 13(3).

Zaradi podpore ekipi in lažjih stikov z ERCC se lahko ekipi pridružijo tudi strokovnjaki Komisije in drugih služb Unije. Zaradi boljšega sodelovanja in lažje priprave skupnih ocen se lahko v ekipo vključijo tudi strokovnjaki, ki jih vanje napoti Urad za usklajevanje humanitarnih dejavnosti ali druge mednarodne organizacije.

2. Postopek za izbiro in imenovanje strokovnjakov je sledeč:

(a) države članice imenujejo strokovnjake, za katere so odgovorne in ki jih je mogoče razporediti v strokovne ekipe;

(b) Komisija izbere strokovnjake in vodje teh ekip na podlagi njihove usposobljenosti in izkušenj, tudi dosežene ravni usposobljenosti v okviru usposabljanja za mehanizem Unije, predhodnih izkušenj z misij v okviru mehanizma Unije in drugih dejavnosti v zvezi z mednarodno pomočjo. Izbor temelji tudi na drugih merilih, vključno z znanjem jezikov, da ima ekipa kot celota potrebne spretnosti in znanja v posamezni situaciji; in

(c) Komisija imenuje strokovnjake/vodje ekip za misijo v soglasju z državo članico, ki jih predlaga.

3. Napotene strokovne ekipe skrbijo za usklajevanje med intervencijskimi ekipami držav članic in se povežejo s pristojnimi organi države, ki zaprosi za pomoč, kot je določeno v točki (d) člena 8. ERCC vzdržuje tesne stike z ekipami ter jim svetuje in zagotavlja logistično podporo.

Člen 18

Prevoz in oprema

1. Ob nesrečah v Uniji ali zunaj nje lahko Komisija pomaga državam članicam pri dostopu do opreme ali prevoznih sredstev, tako da:

(a) zagotavlja in izmenjuje informacije o opremi in prevoznih sredstvih, ki jih lahko dajo na voljo države članice, da bi se tako olajšalo združevanje tovrstne opreme ali prevoznih sredstev;

(b) državam članicam pomaga pri identifikaciji in dostopu do prevoznih sredstev, ki so lahko na voljo iz drugih virov, vključno s komercialnim trgom; ali

(c) državam članicam pomaga pri identifikaciji opreme, ki je lahko na voljo iz drugih virov, vključno s komercialnim trgom.

2. Komisija lahko prevozna sredstva, ki jih dajo na voljo države članice, dopolni z dodatnimi prevoznimi sredstvi ter tako zagotovi hiter odziv na nesreče.

POGLAVJE I

FINANČNE DOLOČBE

Člen 19

Proračunska sredstva

1. Finančna sredstva za izvajanje mehanizma Unije v obdobju od 2014 do 2020 znašajo 368 428 000 EUR v tekočih cenah.

223 776 000 EUR v tekočih cenah izhaja iz razdelka 3 finančnega okvira „Varnost in državljanstvo“, 144 652 000 EUR v tekočih cenah pa iz razdelka 4 „Evropa v svetu“.

Letne odobritve odobrita Evropski parlament in Svet v okviru omejitve iz večletnega finančnega okvira.

2. Odobritve iz povračil upravičencev za odziv pomenijo namenske prejemke v smislu člena 18(2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

3. Finančna sredstva iz odstavka 1 se lahko uporabijo tudi za kritje izdatkov v zvezi s pripravami, spremljanjem, nadziranjem, revizijo in evalvacijo, ki so potrebni za vodenje mehanizma Unije in za izpolnitev njegovih ciljev.

Takšni odhodki lahko zlasti zajemajo študije, srečanja strokovnjakov, dejavnosti obveščanja in komuniciranja, vključno z institucionalnim sporočanjem v zvezi s političnimi prednostnimi nalogami Unije, če so povezane s splošnimi cilji mehanizma Unije, izdatke, povezane z omrežji informacijske tehnologije, katerih glavna dejavnost je obdelava in izmenjava informacij, vključno z njihovimi povezavami z obstoječimi ali prihodnjimi sistemi, zasnovanimi za spodbujanje medsektorske izmenjave podatkov, in povezano opremo, ter vse druge izdatke za tehnično in administrativno pomoč, ki jih ima Komisija pri vodenju programa.

4. Finančna sredstva iz odstavka 1 se v obdobju 2014–2020 razdelijo v skladu z odstotnimi deleži in načeli iz Priloge I.

5. Komisija razčlenitev iz Priloge I pregleda na podlagi rezultatov vmesne evalvacije iz točke (a) člena 34(2). Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 30 sprejme delegirane akte, s katerimi za več kot 8 odstotnih točk, a ne več kot 16 odstotnih točk prilagodi posamezne vrednosti iz Priloge I, če se pri tej evalvaciji ugotovi, da je to potrebno. Ti delegirani akti se sprejmejo do 30. junija 2017.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v izjemno nujnih primerih, ko je treba oceniti, koliko proračunskih sredstev je na voljo za nujni odziv, sprejme delegirane akte, s katerimi posamezne vrednosti iz Priloge I prilagodi za več kot 8 odstotnih točk, a ne več kot 16 odstotnih točk v okviru dodeljenih proračunskih sredstev in v skladu s postopkom iz člena 31.

Člen 20

Splošne upravičene dejavnosti

Do finančne pomoči za izboljšanje preventive in pripravljenost ter učinkovitejši odziv na nesreče so upravičene naslednje splošne dejavnosti:

(a) študije, ankete, pripravljane modelov in scenarijev za učinkovitejšo izmenjavo znanja, dobrih praks in informacij;

- (b) usposabljanja, vaje, delavnice, izmenjave osebja in strokovnjakov, oblikovanje omrežij, predstavitveni projekti in prenos tehnologij;
- (c) spremljanje, ocenjevanje in evalvacija;
- (d) obveščanje javnosti, izobraževanje in ozaveščanje ter s tem povezane dejavnosti razširjanja informacij, da bi državljani Unije sodelovali pri preventivi pred nesrečami v Uniji in zmanjševanju njihovih posledic ter da bi se lahko učinkoviteje in vzdržljivo zaščitili;
- (e) vzpostavitev in vodenje programa za razširjanje izkušenj, pridobljenih pri intervencijah in vajah v okviru mehanizma Unije, tudi na področjih, povezanih s preventivo in pripravljenostjo; in
- (f) komunikacijske dejavnosti in ukrepi za boljšo seznanjenost z dejavnostmi civilne zaščite držav članic in Unije na področjih preventive, pripravljenosti in odziva na nesreče.
- (g) načrtovanje odzivnih operacij v okviru mehanizma Unije v skladu s členom 10;
- (h) podpiranje dejavnosti za izboljšanje pripravljenosti iz člena 13;
- (i) razvijanje EERC iz člena 11 v skladu z odstavkom 2 tega člena;
- (j) ugotavljanje vrzeli v EERC v skladu s členom 12 in podpiranje držav članic pri zapolnjevanju teh vrzeli s sofinanciranjem novih odzivnih zmogljivosti v višini, ki ne presega 20 % upravičenih stroškov, če:
 - (i) ocene tveganja potrjujejo potrebo po novih zmogljivostih;
 - (ii) se pri postopku ugotavljanja vrzeli iz člena 12 izkaže, da države članice teh zmogljivosti nimajo na voljo;
 - (iii) države članice te zmogljivosti razvijejo same ali v okviru konzorcija;
 - (iv) se te zmogljivosti najmanj za dve leti dajo na voljo v prostovoljni nabor zmogljivosti, in
 - (v) je sofinanciranje teh zmogljivosti stroškovno učinkovito.

Člen 21

Upravičene dejavnosti na področju preventive in pripravljenosti

1. Do finančne pomoči na področju preventive in pripravljenosti so upravičene naslednje dejavnosti:

- (a) sofinanciranje projektov, študij, delavnic, anket ter podobnih ukrepov in dejavnosti iz člena 5;
 - (b) sofinanciranje medsebojnih pregledov iz točke (d) člena 6 in točke (j) iz člena 8;
 - (c) izpolnjevanje nalog, ki jih zagotavlja ERCC v skladu s točko (a) člena 8;
 - (d) pripravlanje na mobilizacijo in pošiljanje strokovnih ekip iz točke (d) člena 8 in člena 17 ter razvijanje in vzdrževanje zadostnih zmogljivosti za takojšen odziv prek omrežja usposobljenih strokovnjakov držav članic iz točke (f) člena 7;
 - (e) vzpostavitev in vzdrževanje CECIS in orodij za omogočanje komunikacije in izmenjave informacij med ERCC in kontaktnimi točkami v državah članicah ter drugimi udeleženci v okviru mehanizma Unije;
 - (f) prispevanje k razvoju čeznacionalnih sistemov za zaznavanje nesreč ter zgodnje opozarjanje in alarmiranje, ki so v evropskem interesu, da se omogoči hiter odziv ter spodbuja medsebojno povezovanje nacionalnih sistemov za zgodnje opozarjanje in alarmiranje ter njihovo povezovanje z ERCC in CECIS. Pri teh sistemih se upoštevajo in nadgrajujejo obstoječi in prihodnji viri in sistemi informiranja, spremljanja ali zaznavanja;
 - (k) zagotavljanje razpoložljivosti logistične podpore strokovnim skupinam iz člena 17(1);
 - (l) olajševanje usklajevanja pri vnaprejšnjem razmeščanju zmogljivosti držav članic za odziv na nesreče v Uniji v skladu s točko (g) člena 8;
 - (m) podpiranje svetovanja o ukrepih na področju preventive in pripravljenosti, tako da se na prošnjo države članice, tretje države, Združenih narodov ali njihovih agencij na teren pošlje strokovna ekipa, kot je navedeno v členu 5(2) in členu 13(3).
2. Upravičenost do finančne pomoči za dejavnosti iz točke (i) odstavka 1 je omejena na:
- (a) stroške vzpostavitve in vodenja EERC na ravni Unije ter s tem povezanih postopkov iz člena 11;
 - (b) stroške obveznih tečajev usposabljanja, vaj in delavnic, potrebnih za certificiranje odzivnih zmogljivosti držav članic za namene EERC (v nadaljnjem besedilu: stroški certificiranja). Stroški certificiranja lahko zajemajo stroške na enoto ali pavšalne zneske, ki se določijo glede na vrsto zmogljivosti in krijejo do 100 % upravičenih stroškov;

- (c) enkratne stroške, ki so potrebni za nadgradnjo odzivnih zmogljivosti držav članic, sprva namenjenih izključno za nacionalno rabo, tako da so pripravljene in na voljo za uporabo v okviru EERC ter skladne z zahtevami glede kakovosti za prostovoljni nabor zmogljivosti, in s priporočili, pripravljenimi med postopkom certificiranja (v nadaljnjem besedilu: stroški prilagoditve). Stroški prilagoditve lahko vključujejo stroške, povezane z interoperabilnostjo modulov in drugih odzivnih zmogljivosti, avtonomijo, samozadostnostjo in prevoznimi možnostmi, pakiranjem, in podobne stroške, pa tudi stroške oblikovanja večnacionalnih odzivnih zmogljivosti (na primer delavnice, usposabljanja, razvijanje skupnih metodologij, standardov in postopkov ter podobne dejavnosti), če so ti stroški izrecno povezani s tem, da so te zmogljivosti na voljo kot del prostovoljnega nabora zmogljivosti. V to niso vključeni niti stroški opreme ali človeških virov, ki so potrebni za začetno vzpostavitev odzivnih zmogljivosti, niti redni stroški vzdrževanja ali tekoči stroški. Ti stroški prilagoditve lahko zajemajo stroške na enoto ali pavšalne zneske, ki se določijo glede na vrsto zmogljivosti, in krijejo do 100 % upravičenih stroškov, če to ne presega 30 % povprečnih stroškov vzpostavitve zmogljivosti; in
- (d) stroške sklepanja in vodenja okvirnih pogodb, okvirnih sporazumov o partnerstvu ali podobnih ureditev za odpravo začasnih pomanjkljivosti ob neobičajnih nesrečah na podlagi pristopa, da je treba upoštevati več možnih nevarnosti.

Financiranje iz točke (d) tega odstavka:

- (i) lahko zajema stroške ali plačila za oblikovanje in pripravo pogodb ali ureditev, pogajanja o njih ter njihovo sklenitev in vodenja, pa tudi stroške razvijanja standardnih operativnih postopkov in nalog za zagotovitev učinkovite uporabe civilne zaščite. Tako financiranje lahko zajema tudi največ 40 % stroškov, potrebnih za zagotavljanje hitrega dostopa do sredstev;
- (ii) ne zajema stroškov nabave ali razvijanja novih odzivnih zmogljivosti niti stroškov uporabe teh dodatnih zmogljivosti ob nesreči. Stroške uporabe teh dodatnih zmogljivosti ob nesreči krijejo države članice, ki zaprosijo za pomoč;
- (iii) ne presega 10 % finančnih sredstev iz člena 19(1). Če je 10 % prag dosežen pred koncem programskega obdobja, in če je potrebno, da se zagotovi ustrezno delovanje mehanizma Unije, se lahko 10 % prag z izvedbenimi akti zviša za največ 5 odstotnih točk. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2).

Člen 22

Upravičene dejavnosti pri odzivu

Do finančne pomoči so upravičene naslednje dejavnosti pri odzivu:

- (a) pošiljanje strokovnih ekip iz člena 17(1) ter logistična podpora in pošiljanje strokovnjakov iz točk (d) in (e) člena 8;
- (b) podpiranje držav članic pri dostopu do opreme in prevoznih sredstev ob nesrečah, kot je navedeno v členu 23; in
- (c) na podlagi prejema prošnje za pomoč, izvedba vseh potrebnih dodatnih podpornih in dopolnilnih dejavnosti za čim učinkovitejše olajševanje usklajevanja odziva.

Člen 23

Upravičene dejavnosti, povezane z opremo in prevoznimi sredstvi

1. Da se omogoči dostop do opreme in prevoznih sredstev v okviru mehanizma Unije, so do finančne pomoči upravičene naslednje dejavnosti:

- (a) zagotavljanje in izmenjava informacij o opremi in prevoznih sredstvih, ki se jih države članice odločijo dati na voljo, da bi se olajšalo združevanje tovrstne opreme ali prevoznih sredstev;
- (b) pomoč državam članicam pri identifikaciji in olajševanju dostopa do prevoznih sredstev, ki so lahko na voljo iz drugih virov, vključno s komercialnim trgov;
- (c) pomoč državam članicam pri identifikaciji opreme, ki je lahko na voljo iz drugih virov, vključno s komercialnim trgov; in
- (d) financiranje prevoznih sredstev za zagotovitev hitrega odziva na nesreče. Takšne dejavnosti so upravičene do finančne pomoči samo, če so izpolnjena naslednja merila:
- (i) prošnja za pomoč v okviru mehanizma Unije je vložena v skladu s členoma 15 in 16;
- (ii) dodatna prevozna sredstva so potrebna za zagotovitev učinkovitosti odziva na nesreče v okviru mehanizma Unije;
- (iii) pomoč ustreza potrebam, ki jih je ugotovil ERCC, in se dostavi v skladu s priporočili ERCC o tehničnih specifikacijah, kakovosti, časovni ustreznosti in načinih dostave;

- (iv) država, ki zaprosi za pomoč, sprejme pomoč v okviru mehanizma Unije neposredno ali prek Združenih narodov ali njihovih agencij oziroma ustreznih mednarodnih organizacij; in
- (v) pomoč ob nesrečah v tretjih državah dopolnjuje kakršen koli celovit humanitarni odziv Unij.
2. Znesek finančne pomoči Unije za prevozna sredstva ne presega 55 % skupnih upravičenih stroškov.

3. Finančna pomoč Unije za prevoz lahko v naslednjih primerih zajema tudi do 85 % skupnih upravičenih stroškov:

- (a) stroški se nanašajo na prevoz zmogljivosti iz prostovoljnega nabora predhodno odrejenih zmogljivosti držav članic v skladu s členom 11; ali
- (b) pomoč je potrebna za izpolnitev kritičnih potreb, ni pa na voljo ali ni na voljo v zadostnem obsegu v prostovoljnem naboru.

4. Finančna pomoč Unije za prevozna sredstva lahko poleg tega zajema do 100 % skupnih upravičenih stroškov, opisanih v točkah (i), (ii) in (iii), če je to potrebno zaradi operativne učinkovitosti pri združevanju pomoči, ki jo dajo države članice na voljo, in so stroški povezani s čimer koli od naslednjega:

- (i) kratkoročnim najemom skladiščnih objektov, v katerih se pomoč držav članic začasno shrani, da bi olajšali njen usklajen prevoz;
- (ii) prepakiranjem pomoči držav članic, da se čim bolj izkoristijo prevozne zmogljivosti, ki so na voljo, ali izpolnijo posebne operativne zahteve; ali
- (iii) lokalnim prevozom skupne pomoči, da se omogoči usklajena dostava na končni destinaciji v državi članici, ki je zaprosila za pomoč.

Finančna pomoč Unije v skladu s tem odstavkom ne presega 75 000 EUR v tekočih cenah za vsako aktivacijo mehanizma Unije. V izjemnih primerih se lahko ta prag z izvedbenimi akti preseže. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2).

5. V primeru združevanja prevoznih operacij, v katere je vključenih več držav članic, lahko ena država članica prevzame pobudo in zaprosi za finančno pomoč Unije za celotno operacijo.

6. Če država članica zaprosi Komisijo, da odda naročilo za prevozne storitve, Komisija zaprosi za delno povračilo stroškov v skladu s stopnjami financiranja iz odstavkov 2, 3 in 4.

7. V skladu s tem členom je finančna pomoč Unije za prevozna sredstva upravičena za kritje vseh stroškov v zvezi s premikom prevoznih sredstev, vključno s stroški vseh storitev, pristojbinami, logističnimi stroški in stroški pretovarjanja, stroški goriva in morebitnimi stroški nastanitve ter vsemi drugimi posrednimi stroški, kot so davki, splošne dajatve in tranzitni stroški.

Člen 24

Upravičenci

Nepovratna sredstva na podlagi tega sklepa se lahko dodelijo pravnim osebam, za katere velja zasebno ali javno pravo.

Člen 25

Vrste finančnih intervencij in izvedbeni postopki

1. Komisija izvaja finančno pomoč Unije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.

2. Finančna pomoč na podlagi tega sklepa se lahko dodeli v kateri koli obliki, določeni v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012, zlasti v obliki donacij, povračil stroškov, javnih naročil ali prispevkov v skrbniške sklade.

3. Komisija z izvedbenimi akti za izvajanje tega sklepa sprejme letne delovne programe, razen za dejavnosti, ki spadajo pod odziv na nesreče iz poglavja IV, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2). V letnih delovnih programih določi cilje, pričakovane rezultate, način izvajanja in skupni odobreni znesek. Zajemajo tudi opis dejavnosti, ki se financirajo, navedbo zneskov, dodeljenih posamezni dejavnosti, in okvirni časovni raspored izvedbe. Letni delovni programi v zvezi s finančno pomočjo iz člena 28(2) vsebujejo opise predvidenih dejavnosti v državi, na katero se nanašajo.

Člen 26

Komplementarnost in skladnost pri delovanju Unije

1. Dejavnosti, ki prejmejo finančno pomoč na podlagi tega sklepa, ne prejmejo pomoči v okviru drugih finančnih instrumentov Unije.

Komisija zagotovi, da kandidati za finančno pomoč na podlagi tega sklepa in prejemniki takšne pomoči Komisijo obvestijo o finančni pomoči, ki so jo prejeli iz drugih virov, vključno s splošnim proračunom Unije, ter o vloženih vlogah za takšno pomoč.

2. Treba si je prizadevati za sinergije in komplementarnost z drugimi instrumenti Unije. Komisija v primeru odziva na humanitarne krize v tretjih državah zagotavlja komplementarnost in skladnost dejavnosti, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, in dejavnosti, ki se financirajo v okviru Uredbe (ES) št. 1257/96.

3. Če pomoč v okviru mehanizma Unije prispeva k humanitarnemu odzivu Unije, zlasti v zahtevnih izrednih razmerah, dejavnosti, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, temeljijo na ugotovljenih potrebah ter so skladne s humanitarnimi načeli ter načeli za uporabo civilne zaščite in vojaških sredstev, določenimi v Evropskem soglasju o humanitarni pomoči.

Člen 27

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju dejavnosti, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, finančni interesi Unije zaščiteni z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter, kjer je to ustrezno, z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in finančnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko opravijo revizije na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih donacij, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi tega sklepa.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o subvenciji ali pogodbo, financirano na podlagi tega sklepa, prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega dejanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi o subvencijah in sklepi o subvencijah, ki izhajajo iz izvajanja tega sklepa, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašča za opravljanje takšnih revizij ter preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami ali drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

POGLAVJE VI

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 28

Tretje države in mednarodne organizacije

1. V okviru mehanizma Unije lahko sodelujejo:

(a) države Evropskega združenja za prosto trgovino (države Efte), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), in sicer v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP, ter druge evropske države, če to določajo sporazumi in postopki;

(b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji v zvezi z udeležbo teh držav v programih Unije, določenih v zadevnih okvirnih sporazumih oziroma sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih ureditvah.

2. Finančna pomoč iz člena 20 in točk (a), (b), (f) in (h) člena 21(1) se lahko dodeli tudi državam kandidatkam in potencialnim kandidatkam, ki ne sodelujejo v okviru mehanizma Unije, ter državam v okviru evropske sosedске politike, če ta finančna pomoč dopolnjuje finančna sredstva, ki so na voljo v okviru prihodnjega zakonodajnega akta Unije v zvezi z ustanovitvijo instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II), in prihodnjega zakonodajnega akta Unije v zvezi z ustanovitvijo evropskega sosedskega instrumenta.

3. Mednarodne ali regionalne organizacije lahko sodelujejo v dejavnostih v okviru mehanizma Unije, če to omogočajo ustrezni dvostranski ali večstranski sporazumi med temi organizacijami in Unijo.

Člen 29

Pristojni organi

Za namene uporabe tega sklepa države članice imenujejo pristojne organe in o tem obvestijo Komisijo.

Člen 30

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 19(5) in (6) se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2020.

3. Pooblastilo iz člena 19(5) in (6) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 19(5), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 31

Nujni postopek

1. Delegirani akti, sprejeti v skladu s tem členom, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. Uradno obvestilo Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu navaja razloge za uporabo postopka v nujnih primerih.

2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 30(5). V tem primeru Komisija nemudoma po prejemu uradnega obvestila o odločitvi Evropskega parlamenta ali Sveta o nasprotovanju aktu ta akt razveljavi.

Člen 32

Izvedbeni akti

1. Komisija sprejme izvedbene akte o naslednjih zadevah:
 - (a) sodelovanju ERCC s kontaktnimi točkami v državah članicah, kot je določeno v točki (b) člena 8, členu 15(3) in točki (a) člena 16(3); ter operativnih postopkih pri odzivanju na nesreče v Uniji, kot so določeni v členu 15, in na nesreče zunaj Unije, kot so določeni v členu 16, vključno z določanjem ustreznih mednarodnih organizacij;
 - (b) sestavnih delih CECIS in postopku izmenjave informacij prek tega sistema, kot je določeno v točki (b) člena 8;
 - (c) postopku razmeščanja strokovnih ekip na terenu, kot je določeno v členu 17;
 - (d) določanju modulov, drugih odzivnih zmogljivosti in strokovnjakov, kot je določeno v členu 9(1);

- (e) operativnih zahtevah glede delovanja in interoperabilnosti modulov, kot je določeno v členu 9(2), vključno z njihovimi nalogami, zmogljivostmi, glavnimi sestavnimi deli, samozadostnostjo in napotitvijo;
- (f) ciljnih zmogljivostih, zahtevami glede kakovosti in interoperabilnosti ter postopkom certificiranja in registriranja, ki so potrebni za delovanje EERC, kot je določeno v členu 11, pa tudi o finančni ureditvi, kot je določeno v členu 21(2);
- (g) ugotavljanju in zapolnjevanju vrzeli v EERC, kot je določeno v členu 12;
- (h) organizaciji programa usposabljanja, okvira za vaje in programa za razširjanje pridobljenih izkušenj, kot je določeno v členu 13; in
- (i) organizaciji podpore pri prevozu pomoči, kot je določeno v členih 18 in 23.

2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2).

Člen 33

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor mnenja ne predloži, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 34

Evalvacija

1. Izvajanje dejavnosti, ki prejemajo finančno pomoč, se redno spremlja.
2. Komisija oceni uporabo tega sklepa ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži:
 - (a) vmesno evalvacijsko poročilo o doseženih rezultatih ter kvalitativnih in kvantitativnih vidikih izvajanja tega sklepa, in sicer najpozneje do 30. junija 2017;
 - (b) sporočilo o nadaljevanju izvajanja tega sklepa najpozneje do 31. decembra 2018; in
 - (c) poročilo o naknadni evalvaciji najpozneje do 31. decembra 2021.

Vmesnemu evalvacijskemu poročilu in sporočilu iz točke (a) oziroma (b) se, če je ustrezno, priloži predloge za spremembe tega sklepa.

POGLAVJE VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 35

Prehodne določbe

1. Dejavnosti, ki se začnejo izvajati pred 1. januarjem 2014 na podlagi Odločbe 2007/162/ES, Euratom, se po potrebi še naprej vodijo v skladu z navedeno odločbo.
2. Države članice na nacionalni ravni zagotovijo nemoten prehod med dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru prejšnjega finančnega instrumenta, in tistimi, ki se bodo izvajale na podlagi določb iz tega sklepa.

Člen 36

Razveljavitev

Odločba 2007/162/ES, Euratom in Odločba 2007/779/ES, Euratom se razveljavita. Sklicevanja na razveljavljeni odločbi veljajo kot sklicevanja na ta sklep in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II k temu sklepu.

Člen 37

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije. Uporablja se od 1. januarja 2014.

Člen 38

Naslovniki

Ta sklep je naslovljen na države članice v skladu s Pogodbami.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

L. LINKEVIČIUS

*PRILOGA I***Odstotni deleži za dodelitev finančnih sredstev za izvajanje mehanizma Unije iz člena 19(1)**

Preventiva: 20 % +/- 8 odstotnih točk

Pripravljenost: 50 % +/- 8 odstotnih točk

Odziv: 30 % +/- 8 odstotnih točk

Načela

Komisija pri izvajanju tega sklepa da prednost dejavnostim, za katere so v tem sklepu določeni roki v obdobju pred iztekom tega roka, z namenom izpolnitve zadevnega roka.

PRILOGA II

Korelacijska tabela

Uredba Sveta 2007/162 ES, Euratom	Uredba Sveta 2007/779 ES, Euratom	Ta uredba
člen 1 (1)		—
člen 1 (2)		člen 1 (4)
člen 1 (3)		—
člen 1 (4)	člen 1(2)	člen 2 (2)
	člen 1 (1)	—
	člen 1 (2), prvi pododstavek	člen 1 (2)
	člen 1 (2), drugi pododstavek	člen 1 (5)
člen 2 (1)		člen 2 (1), točka (a)
člen 2 (2)		člen 2 (1), točka (b)
člen 2 (3)		člen 1 (6)
	člen 2, točka (1)	—
	člen 2, točka (2)	člen 13 (1), točka (a)
	člen 2, točka (3)	člen 20, točka (b)
	člen 2, točka (4)	člen 8, točka (d)
	člen 2, točka (5)	člen 7 in člen 8, točka (a)
	člen 2, točka (6)	člen 8, točka (b)
	člen 2, točka (7)	člen 8, točka (c)
	člen 2, točka (8)	člen 18 (1)
	člen 2, točka (9)	člen 18 (2)
	člen 2, točka (10)	člen 16 (7)
	člen 2, točka (11)	—
člen 3	člen 3	člen 4
člen 4 (1)		člen 20 in člen 21
člen 4 (2), točka (a)		člen 22, točka (a)
člen 4 (2), točka (b)		člen 22, točka (b), in člen 23 (1), točke (a), (b) in (c)
člen 4 (2), točka (c)		člen 23 (1), točka (d)
člen 4 (3)		člen 23 (2) in (4)
člen 4 (4)		člen 32 (1), točka (i)
	člen 4(1)	člen 9 (1)

Uredba Sveta 2007/162 ES, Euratom	Uredba Sveta 2007/779 ES, Euratom	Ta uredba
člen 5	člen 4 (2)	člen 9 (3)
	člen 4 (3)	člen 9 (1) in (2)
	člen 4 (4)	člen 9 (4)
	člen 4 (5)	člen 9 (5)
	člen 4 (6)	člen 9 (6)
	člen 4 (7)	člen 9 (9)
	člen 4 (8)	člen 9 (7)
		člen 24
	člen 5, točka (1)	člen 8, točka (a)
	člen 5, točka (2)	člen 8, točka (b)
	člen 5, točka (3)	člen 8, točka (c)
člen 6 (1)	člen 5, točka (4)	člen 8, točka (d)
	člen 5, točka (5)	člen 13 (1), točka (a)
	člen 5, točka (6)	—
	člen 5, točka (7)	člen 13 (1), točka (d)
	člen 5, točka (8)	člen 13 (1), točka (f)
	člen 5, točka (9)	člen 18
	člen 5, točka (10)	člen 8, točka (e)
	člen 5, točka (11)	člen 8, točka (g)
	člen 6 (1)	člen 25 (1)
	člen 6 (2)	člen 25 (2)
	člen 6 (3)	člen 25 (3), tretji in četrti stavek
člen 6 (4)	—	
člen 6 (5)	člen 25 (3), prvi in drugi stavek	
člen 6 (6)	—	
člen 7	člen 6	člen 14
		člen 28 (1)
	člen 7 (1)	člen 15 (1)
	člen 7 (2)	člen 15 (3)
	člen 7 (2), točka (a)	člen 15 (3), točka (a)
	člen 7 (2), točka (c)	člen 15 (3), točka (b)
	člen 7 (2), točka (b)	člen 15 (3), točka (c)
	člen 7 (3), prvi in tretji stavek	člen 15 (4) in člen 16 (6)

Uredba Sveta 2007/162 ES, Euratom	Uredba Sveta 2007/779 ES, Euratom	Ta uredba
	člen 7 (4)	člen 15 (5)
	člen 7 (5)	—
	člen 7 (6)	člen 17 (3), prvi stavek
člen 8		člen 26
	člen 8 (1) prvi pododstavek	člen 16 (1)
	člen 8 (1), drugi pododstavek	člen 16 (2), prvi stavek
	člen 8 (1), tretji pododstavek	—
	člen 8 (1), četrti pododstavek	—
	člen 8 (2)	člen 16 (4)
	člen 8 (3)	—
	člen 8 (4), točka (a)	člen 16 (3), točka (a)
	člen 8 (4), točka (b)	člen 16 (3), točka (c)
	člen 8 (4), točka (c)	člen 16 (3), točka (d)
	člen 8 (4), točka (d)	člen 16 (3), točka (e)
	člen 8 (5)	člen 16 (8)
	člen 8 (6), prvi pododstavek	člen 17 (1) in člen 17 (2), točka (b)
	člen 8 (6), drugi pododstavek	člen 17 (3), drugi stavek
	člen 8 (7), prvi pododstavek	—
	člen 8 (7), drugi pododstavek	člen 16 (2), drugi stavek
	člen 8 (7), tretji pododstavek	člen 16 (9)
	člen 8 (7), četrti pododstavek	člen 16 (11)
	člen 8 (7), peti pododstavek	—
	člen 8 (8)	člen 16 (10)
	člen 8 (9), točka (a)	člen 16 (12)
	člen 8 (9), točka (b)	člen 16 (13)
člen 9		člen 16 (2)
	člen 9	člen 18
člen 10		člen 19 (3)

Uredba Sveta 2007/162 ES, Euratom	Uredba Sveta 2007/779 ES, Euratom	Ta uredba
	člen 10	člen 28
člen 11		—
	člen 11	člen 29
člen 12 (1)		člen 27 (1)
člen 12 (2)		—
člen 12 (3)		—
člen 12 (4)		—
člen 12 (5)		—
	člen 12 (1)	člen 32 (1), točka (e)
	člen 12 (2)	člen 32 (1), točka (a)
	člen 12 (3)	člen 32 (1), točka (b)
	člen 12 (4)	člen 32 (1), točka (c)
	člen 12 (5)	člen 32 (1), točka (h)
	člen 12 (6)	člen 32 (1), točka (d)
	člen 12 (7)	—
	člen 12 (8)	—
	člen 12 (9)	člen 32 (1), drugi del točke (a)
člen 13	člen 13	člen 33
člen 14		člen 19
člen 15	člen 14	člen 34
	člen 15	člen 36
člen 16		člen 37, drugi stavek
člen 17	člen 16	člen 38

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA SVETA (EURATOM) št. 1314/2013

z dne 16. decembra 2013

o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti prvega odstavka člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Eden od ciljev Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) je prispevati k izboljšanju življenjskega standarda v državah članicah, tudi s spodbujanjem in zagotavljanjem jedrskih raziskav v državah članicah ter njihovim dopolnjevanjem z izvajanjem programa Skupnosti za raziskave in usposabljanje.
- (2) Jedrske raziskave lahko prispevajo k družbeni in gospodarski blaginji ter okoljski trajnosti z izboljševanjem jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem. Enako pomemben je tudi potencialen prispevek jedrskih raziskav k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način.
- (3) S podpiranjem jedrskih raziskav bo program Skupnosti za raziskave in usposabljanje za obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) prispeval k doseganju ciljev okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020

(v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), sprejetega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, in omogočil izvajanje strategije Evropa 2020 ter ustvarjanje in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora.

- (4) Ne glede na morebitne učinke jedrske energije za oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi. Zato bi bilo treba v okviru programa Euratoma za raziskave in usposabljanje kar največ pozornosti nameniti jedrski varnosti in, kadar je potrebno, vidikom zaščite, s čimer se ukvarja Skupno raziskovalno središče.
- (5) V Evropskem strateškem načrtu za energetske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: načrt SET) iz sklepov z zasedanja Sveta dne 28. februarja 2008 v Bruslju je predviden pospešen razvoj tehnologij z nizkimi emisijami ogljika. Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 sklenil, da bodo Unija in njene države članice spodbujale naložbe v obnovljive vire energije tervarne in trajnostne tehnologije z nizkimi emisijami ogljika ter da se bodo usmerile v izvajanje tehnoloških prednostnih nalog, določenih v načrtu SET. Vsaka država članica se lahko še naprej sama odloči, katere vrste tehnologij bi rada podpirala.
- (6) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale, zlasti v medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z zasedanja dne 1. in 2. decembra 2008 v Bruslju opozoril na stalno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenem zlasti prek ustreznega izobraževanja in usposabljanja, povezanima z raziskavami in usklajenima na ravni Skupnosti.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 111.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega Uradnega lista).

- (7) Čeprav se lahko vsaka država članica sama odloči, ali bo izkoriščala jedrsko energijo ali ne, se opaža tudi, da je jedrska energija v različnih državah različno pomembna.
- (8) S podpisom sporazuma o ustanovitvi Mednarodne organizacije za fuzijsko energijo ITER za skupno izvajanje projekta mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja ITER ⁽¹⁾ se je Skupnost odločila za sodelovanje v izgradnji poskusnega reaktorja ITER (v nadaljnjem besedilu: ITER) in njegovem prihodnjem izkoriščanju. Prispevek Skupnosti se upravlja prek „Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije“ (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje), ustanovljenega z Odločbo Sveta 2007/198/Euratom ⁽²⁾. Dejavnosti tega skupnega podjetja, vključno z ITER, je treba urejati s posebnim zakonodajnim aktom.
- (9) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva preusmeritev evropskega fuzijskega programa v pripravo skupnega programa dejavnosti za izvajanje tega časovnega načrta. Da bi zaščitili dosežke dejavnosti na področju poteka-jočih fuzijskih raziskav, ter dolgoročne zaveze zainteresiranih strani na tem področju in sodelovanje med njimi, bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo podporo Skupnosti. Večji poudarek bi bilo treba nameniti predvsem dejavnostim v podporo ITER, pa tudi razvoju in izgradnji predstavitvenega reaktorja, po potrebi pa tudi dejavnejšemu sodelovanju zasebnega sektorja. To racionalizacijo in preusmeritev bi bilo treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v znanstveni skupnosti na področju fuzije.
- (10) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti in zaščite. Da bi kar najbolj izkoristili človeške vire in preprečili podvajanje raziskav v Uniji, bi bilo treba vsako novo dejavnost, ki jo izvaja Skupno raziskovalno središče, preučiti z vidika skladnosti z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah. Varnostni vidiki v okvirnem programu Obzorje 2020 bi morali biti omejeni na neposredne ukrepe Skupnega raziskovalnega središča.
- (11) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej ustvarjati dodatne vire prek konkurenčnih dejavnosti, vključno s sodelovanjem v posrednih ukrepih programa Euratoma, delom za tretje strani in v manjšem obsegu izkoriščanjem intelektualne lastnine.
- (12) V interesu vseh držav članic je, da Unija oblikuje okvir v podporo skupnim vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Za to so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko Skupno raziskovalno središče bistveno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.
- (13) S ciljem poglobljanja odnosa med znanostjo in družbo ter krepitve javnega zaupanja v znanost bi moral program Euratoma dati prednost ozavešeni udeležbi državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem znanstvenega izobraževanja, povečevanjem dostopnosti do znanstvenega znanja, razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo skrbem in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih v okviru programa Euratoma.
- (14) Izvajanje programa Euratoma bi se moralo odzivati na razvijajoče se priložnosti in potrebe glede znanosti in tehnologije, industrije, politik in družbe. Programi bi se morali oblikovati v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi iz vseh zadevnih sektorjev, zagotoviti pa bi se morala prilagodljivost na spremembe. Med programom Euratoma bi lahko uporabili zunanje svetovanje, tudi z uporabo ustreznih struktur, kot so evropske tehnološke platforme.
- (15) V zaključkih razprav s simpozija "Koristi in omejitve raziskav jedrske fisije za nizkoogljično gospodarstvo", ki sta ga organizirala Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor dne 26. in 27. februarja 2013 v Bruslju, in ki je temeljil na interdisciplinarni študiji, v katero se bili med drugim vključeni strokovnjaki s področij energije, ekonomije in družboslovja, je bila izpostavljena potreba po nadaljevanju jedrskih raziskav na evropski ravni.

⁽¹⁾ UL L 358, 16.12.2006, str. 62

⁽²⁾ Odločba Sveta 2007/198/Euratom z dne 27. marca 2007 o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu (UL L 90, 30.3.2007, str. 58).

- (16) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev⁽¹⁾, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.
- (17) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale biti usmerjene v spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in izkoriščanjem vseh potencialov žensk in moških v raziskavah ter vključevanjem vidika spolov v vsebino projektov, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti usmerjene tudi v udejanjanje načel glede enakosti med ženskami in moškimi iz členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (18) Dejavnosti s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, morajo spoštovati temeljna etična načela. Po potrebi bi bilo treba glede energetskih vprašanj upoštevati mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi bilo treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter omejiti uporabo živali pri raziskavah in poskusih, da bi jo lahko kasneje povsem opustili. Vse dejavnosti bi bilo treba izvajati ob zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.
- (19) Doseči bi bilo treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sodelovanju malih in srednje velikih podjetij.
- (20) Program Euratoma bi moral spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, zlasti na področju varnosti, ki bi temeljilo na skupnem interesu in vzajemnih koristih in zlasti spodbujalo nenehno izboljševanje jedrske varnosti.
- (21) Da bi ohranili enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki so dejavna na notranjem trgu, bi bilo treba financiranje, ki ga zagotavlja program Euratoma, zasnovati v skladu s pravili o državni pomoči, da bi zagotovili učinkovitost javne porabe in preprečili izkrivljanje trga, npr. izrivanje zasebnega financiranja, vzpostavljanje neučinkovitih tržnih struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij.
- (22) Potrebo po novem pristopu k nadzoru in upravljanju tveganja na področju financiranja raziskav v Uniji je Evropski svet priznal v svojih sklepih z dne 4. februarja 2011, v katerih je pozval k vzpostavitvi novega ravnovesja med zaupanjem in nadzorom ter prevzemanjem tveganja in izogibanjem tveganju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja okvirnih raziskovalnih programov⁽²⁾ pozval k pragmatičnemu premiku k upravni in finančni poenostavitvi ter izrazil mnenje, da bi moralo upravljanje financiranja raziskav Unije bolj temeljiti na zaupanju udeležencem in dopuščati večja tveganja.
- (23) Finančne interese Evropske unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, kar zajema preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in po potrebi kazni. Revidirana strategija nadzora, ki je namesto na nižanje deleža napak usmerjena v nadzor in odkrivanje goljufij, temelječa na tveganju, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.
- (24) Zagotoviti je treba kar najbolj učinkovito in uporabnikom prijazno dobro finančno upravljanje programa Euratoma in njegovo izvajanje ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in njegove dostopnosti za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba)⁽³⁾ ter zahtevami za poenostavitev in boljšo zakonodajo.
- (25) Da bi s poenostavljenimi postopki zagotovili kar najučinkovitejše izvajanje in enostaven dostop vseh udeležencev ter zanje oblikovali skladen, celovit in pregleden okvir, bi morala za sodelovanje v programu Euratoma in razširjanje rezultatov raziskav z določenimi prilagoditvami ali izjemami veljati pravila, ki se uporabljajo za okvirni program Obzorje 2020 in so določena v Uredbi (EU) št. 1291/2013 Evropskega Parlamenta in Sveta.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (UL L 75, 22.3.2005, str. 67).

⁽²⁾ UL C 74E, 13.3.2012, str. 34.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (26) Pomembno je še naprej spodbujati izkoriščanje intelektualne lastnine, ki jo razvijejo udeleženci, ob varovanju legitimnih interesov drugih udeležencev in Skupnosti v skladu s poglavjem 2 Pogodbe.
- (27) Jamstveni skladi za udeležence, ki jih upravlja Komisija in so vzpostavljeni v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1908/2006⁽¹⁾ in Uredbo Sveta (Euratom) št. 139/2012⁽²⁾, so se izkazali za pomemben zaščitni mehanizem pri zmanjševanju tveganj v zvezi z zneski, ki jih dolgujejo in jih niso povrnili udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti. Jamstveni sklad za udeležence, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾, bi moral zajemati tudi ukrepe v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1908/2006, Uredbo (Euratom) št. 139/2012 in to uredbo.
- (28) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje delovnih programov in odločanje o odobritvi financiranja posrednih ukrepov. Ta izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾.
- (29) Za doseganje ciljev programa Euratoma na ustreznih področjih je potrebna podpora medsektorskim dejavnostim, tako v okviru programa Euratoma kot skupaj z dejavnostmi okvirnega programa Obzorje 2020.
- (30) Za učinkovito upravljanje uspešnosti, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, je treba oblikovati posebne kazalnike učinkovitosti, ki se lahko merijo dolgoročno,
- so realistični in v katerih se odraža namen ukrepa, ustrezajo pa tudi pomembnosti ciljev in dejavnosti. Zagotoviti bi bilo treba ustrezne mehanizme za usklajevanje med izvajanjem in spremljanjem programa Euratoma na eni strani ter spremljanjem napredka, dosežkov in delovanja Evropskega raziskovalnega prostora na drugi strani.
- (31) O znanstveni in tehnološki vsebini neposrednih ukrepov Skupnega raziskovalnega središča je potekalo posvetovanje s svetom guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča⁽⁵⁾, ustanovljenim s Sklepom Komisije 96/282/Euratom.
- (32) Zaradi pravne varnosti bi bilo treba razveljaviti Sklep Sveta z dne 16. decembra 1980 o ustanovitvi posvetovalnega odbora za fuzijski program⁽⁶⁾, Sklep Sveta 84/338/Euratom, ESPJ, EGS⁽⁷⁾, Sklep Sveta 2006/970/Euratom⁽⁸⁾, Odločbo Sveta 2006/976/Euratom⁽⁹⁾, Odločbo Sveta 2006/977/Euratom⁽¹⁰⁾, Uredbo (Euratom) No 1908/2006, Sklep Sveta 2012/93/Euratom⁽¹¹⁾, Uredbo (Euratom) št. 139/2012, Sklep Sveta 2012/94/Euratom⁽¹²⁾ ter Sklep Sveta 2012/95/Euratom⁽¹³⁾.
-
- ⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 1908/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri ukrepih v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 1).
- ⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 139/2012 z dne 19. decembra 2011 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri posrednih ukrepih okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 1).
- ⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (Glej stran 81 tega Uradnega lista).
- ⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).
- ⁽⁵⁾ Sklep Komisije z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji Skupnega raziskovalnega središča (UL L 107, 30.4.1996, str. 12).
- ⁽⁶⁾ Dokument Sveta 4151/81 (ATO 103) z dne 8.1.1981, neobjavljen v Uradnem listu.
- ⁽⁷⁾ Sklep Sveta 84/338/Euratom ESPJ, EGS z dne 29. junija 1984 o strukturah in postopkih za upravljanje in usklajevanje raziskovalnih, razvojnih in predstavitvenih dejavnosti Skupnosti (UL L 177, 4.7.1984, str. 25).
- ⁽⁸⁾ Sklep Sveta 2006/970/Euratom z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 60).
- ⁽⁹⁾ Odločba Sveta 2006/976/Euratom z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 404).
- ⁽¹⁰⁾ Odločba Sveta 2006/977/Euratom z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu, ki ga bo s pomočjo neposrednih ukrepov izvajalo Skupno raziskovalno središče v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 434).
- ⁽¹¹⁾ Sklep Sveta 2012/93/Euratom z dne 19. decembra 2011 o okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo za jedrske raziskave in dejavnosti usposabljanja (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 25).
- ⁽¹²⁾ Sklep Sveta 2012/94/Euratom z dne 19. decembra 2011 o posebnem programu, ki se bo s posrednimi ukrepi izvajal v sklopu okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 38).
- ⁽¹³⁾ Sklep Sveta 2012/95/Euratom z dne 19. decembra 2011 o posebnem programu, ki ga bo z neposrednimi ukrepi izvajalo Skupno raziskovalno središče v sklopu okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013) (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 40).

(33) Komisija se je posvetovala z Znanstvenim in tehničnim odborom Euratoma –

Člen 3

Cilji

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

VZPOSTAVITEV

Člen 1

Vzpostavitev

Ta uredba vzpostavlja program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) ter določa pravila za sodelovanje v tem programu, vključno z sodelovanjem v programih organov financiranja, ki upravljajo sredstva, dodeljena v skladu s to uredbo, in v dejavnostih, ki se izvajajo skupaj na podlagi te uredbe in okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) "dejavnosti s področja raziskav in inovacij" pomeni vse dejavnosti raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitvenih dejavnosti in inovacij, vključno s spodbujanjem sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, razširjanjem in optimiziranjem rezultatov ter spodbujanjem usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Evropski skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost);
- (b) „neposredni ukrepi“ pomeni raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih Komisija izvaja prek Skupnega raziskovalnega središča;
- (c) „posredni ukrepi“ pomeni raziskovalne in inovacijske dejavnosti, za katere Unija ali Skupnost (v nadaljnjem besedilu: Unija) zagotovi finančno podporo in jih izvajajo udeleženci;
- (d) "javno-zasebno partnerstvo" pomeni partnerstvo, pri katerem se partnerji iz zasebnega sektorja, Skupnost in po potrebi drugi partnerji, na primer organi javnega sektorja, zavežejo, da bodo skupaj podpirali razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti;
- (e) "javno-javno partnerstvo" pomeni partnerstvo, pri katerem se organi javnega sektorja ali organi, ki opravljajo javne storitve, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni s Skupnostjo zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti.

1. Splošni cilj programa Euratoma je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem, da bi na varen, učinkovit in zanesljiv način po možnosti prispevali zlasti k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema. Splošni cilj se uresničuje z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, ki zasledujejo posebne cilje iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Posebni cilji posrednih ukrepov programa Euratoma so:

- (a) podpora varnosti jedrskih sistemov;
- (b) prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo;
- (c) podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji;
- (d) podpora zaščiti pred sevanjem in razvoj medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov;
- (e) vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo;
- (f) postavitev temeljev za prihodnje fuzijske elektrarne z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov;
- (g) spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije;
- (h) zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalnih infrastruktur vseevropskega pomena.

3. Posebni cilji neposrednih ukrepov programa Euratoma so:

- (a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo, njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
- (b) izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;

- (c) povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
- (d) spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
- (e) podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti.

Svet guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča preuči vsak nov prispevek k dejavnosti središča, da preveri skladnost z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah.

4. Program Euratoma se izvaja ob zagotavljanju, da podprte prednostne naloge in dejavnosti ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike, trgov in družbe, s čimer se kar najbolj izkoriščajo človeški in finančni viri ter preprečuje podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Uniji.

5. V posebnih ciljih iz odstavkov 2 in 3 se lahko upoštevajo nove in nepredvidene potrebe, ki se pojavijo med obdobjem izvajanja programa Euratoma. To lahko v ustrezno utemeljenih primerih vključuje odzive na nastajajoče priložnosti, krize in nevarnosti, na potrebe, povezane z razvojem novih politik Unije, ter na poskusno izvajanje ukrepov, za katere je predvidena podpora v okviru prihodnjih programov.

Člen 4

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa Euratoma znašajo 1 603 329 000 EUR. Ta znesek se razdeli, kot sledi:

- (a) posredni ukrepi programa za fuzijske raziskave in razvoj 728 232 000 EUR;
- (b) posredni ukrepi na področju jedrske fisije in zaščite pred sevanjem 315 535 000 EUR;
- (c) neposredni ukrepi 559 562 000 EUR.

Za izvajanje posrednih ukrepov programa Euratoma upravni odhodki Komisije v povprečju znašajo največ 7 % med trajanjem programa Euratoma, leta 2018 pa največ 6 %.

2. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje tega programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, in stroške, povezane z informacijsko tehnološkimi

omrežji, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki nastanejo pri Komisiji zaradi upravljanja programa Euratoma. Stroški za stalne in ponavljajoče se ukrepe, kot so nadzor, revizije in mreže informacijske tehnologije, se pokrijejo v okviru omejitev za upravne odhodke Komisije, ki so določeni v odstavku 1.

3. Po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih se lahko sredstva vnesejo v proračun po letu 2018, da bodo pokriti stroški tehnične in upravne pomoči, s čimer bo omogočeno upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2018 še ne bodo zaključeni.

4. Če neposredni ukrepi prispevajo k pobudam subjektov, ki jim je Komisija zaupala izvajanje nalog v skladu s členom 6(2) in členom 15, se ta prispevek ne šteje za del finančnega prispevka, dodeljenega tem pobudam.

5. Proračunske obveznosti se lahko razdelijo na letne obroke. Komisija vsako leto dodeli letne obroke ob upoštevanju napredka pri izvajanju ukrepov, za katere se dodeljuje finančna podpora, ocenjenih potreb in proračuna, ki je na voljo.

Člen 5

Pridruževanje tretjih držav

1. Programu Euratoma se lahko pridružijo:

- (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih;
- (b) države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ali države ali ozemlja, ki jih zajema Evropska sosedstva politika in izpolnjujejo vsa naslednja merila:
 - (i) dobre zmogljivosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
 - (ii) dobri rezultati sodelovanja v programih Unije na področju raziskav in inovacij;
 - (iii) pravična in nepristranska obravnava pravice intelektualne lastnine;
- (c) države ali ozemlja, ki so pridružene sedmemu okvirnemu programu Euratoma.

2. Posebni pogoji glede sodelovanja pridruženih držav v programu Euratoma, vključno s finančnim prispevkom, ki temelji na bruto domačem proizvodu pridružene države, se določijo z mednarodnimi sporazumi med Unijo in pridruženimi državami.

NASLOV II

IZVAJANJE

POGLAVJE I

Izvajanje, upravljanje in oblike podpore

Člen 6

Upravljanje in oblike podpore Skupnosti

1. Program Euratoma se izvaja s posrednimi ukrepi z uporabo ene ali več oblik financiranja, določenih z Finančno uredbo, zlasti nepovratnih sredstev, nagrad, naročil in finančnih instrumentov. Podpore Skupnosti lahko sestavljajo tudi neposredni ukrepi v obliki raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, ki jih izvaja Skupno raziskovalno središče.

2. Brez poseganja v člen 10 Pogodbe lahko Komisija zaupa del izvajanja programa Euratoma organom financiranja iz člena 58(1)(c) Finančne uredbe.

Komisija lahko izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma zaupa tudi organom, ki so ustanovljeni na podlagi okvirnega programa Obzorje 2020 ali na katere se ta program sklicuje.

3. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(2) sprejme sklep o odobritvi financiranja posrednih ukrepov.

Člen 7

Pravila za sodelovanje in razširjanje rezultatov raziskav

1. Ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena, za sodelovanje vseh pravnih subjektov v posrednih ukrepih, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, veljajo pravila iz Uredbe (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

2. Za namene programa Euratoma "varnostna pravila" iz prvega pododstavka člena 43(2) Uredbe (EU) št. 1290/2013 vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 41(3) Uredbe (EU) št. 1290/2013 lahko Komisija ali organ financiranja v zvezi z rezultati, ki so jih dosegli udeleženci, ki so prejeli finančna

sredstva Skupnosti, nasprotuje prenosom lastništva ali podelitvam izključne in neizključne licence tretjim osebam s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu Euratoma, če meni, da podelitev ali prenos ni v skladu z interesi razvijanja konkurenčnosti gospodarstva Unije ali z etičnimi načeli ali varnostnimi vidiki. „Varnostni vidiki“ vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 46(1) Uredbe (EU) št. 1290/2013 lahko imajo Skupnost in njena skupna podjetja za namen razvoja, izvajanja in spremljanja politik in programov Skupnosti ali obveznosti, prevzetih z mednarodnim sodelovanjem s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pravice dostopa do rezultatov udeležence, ki je prejel finančna sredstva Skupnosti. Te pravice dostopa vključujejo pravico, da tretjim osebam dovolijo uporabo rezultatov pri javnih naročilih in pravico do podeljevanja podlicenc, so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo in se podelijo brezplačno.

3. „Jamstveni sklad za udeležence“, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013, nadomesti in nasledi jamstvene sklade za udeležence, ustanovljene v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1908/2006 in Uredbo (Euratom) št. 139/2012.

Vsi zneski iz jamstvenih skladov za udeležence, ustanovljenih z uredbama (Euratom) št. 1908/2006 in (Euratom) št. 139/2012, se dne 31. decembra 2013 prenesejo na jamstveni sklad za udeležence. Udeleženci ukrepov na podlagi Sklepa 2012/93/Euratom, ki podpišejo sporazume o dodelitvi sredstev po 31. decembru 2013, prispevajo v jamstveni sklad za udeležence.

Člen 8

Medsektorske dejavnosti

1. Za doseganje ciljev programa Euratoma in obvladovanje izzivov, skupnih programu Euratoma in okvirnemu programu Obzorje 2020, so do finančnega prispevka Unije upravičene tudi dejavnosti, ki vključujejo različne posredne ukrepe iz Priloge I, in/ali dejavnosti za izvajanje posebnega programa okvirnega programa Obzorje 2020, vzpostavljenega s Sklepom Sveta 2013/743/EU ⁽¹⁾.

2. Finančni prispevek iz odstavka 1 tega člena je lahko sestavljen iz finančnih prispevkov za posredne ukrepe iz člena 4 te uredbe in člena 6 Uredbe (EU) št. 1291/2013 in se lahko izvaja z enotno shemo financiranja.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in o razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES (Glej stran 965 tega Uradnega lista).

Člen 9**Enakost spolov**

Program Euratoma zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vključenost vidika spolov v vsebino raziskav in inovacij.

Člen 10**Etična načela**

1. Vse dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so skladne z etičnimi načeli ter ustrezno nacionalno zakonodajo, zakonodajo Unije in mednarodno zakonodajo, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in njenimi dopolnilnimi protokoli.

Posebna pozornost se nameni načelu sorazmernosti, pravici do zasebnosti, pravici do varstva osebnih podatkov, pravici do telesne in duševne celovitosti, pravici do nediskriminacije in potrebi po zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

2. Dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so namenjene izključno za civilno uporabo.

Člen 11**Delovni programi**

1. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(3) sprejme delovne programe za izvajanje posrednih ukrepov. Ti delovni programi omogočajo pristope od spodaj navzgor, ki obravnavajo cilje na inovativne načine.

V delovnih programih so določeni bistveni elementi za izvajanje ukrepov v skladu z Finančno uredbo, vključno s podrobnimi cilji, ustreznim financiranjem in časovnim načrtom, ter večletni pristop in strateške usmeritve za prihodnja leta izvajanja.

2. Za neposredne ukrepe Komisija v skladu s Sklepom 96/282/Euratom izdela večletni delovni program, v katerem podrobneje določi cilje, prednostne znanstvene in tehnološke naloge iz Priloge I ter časovni načrt izvajanja.

V večletnem delovnem programu se upoštevajo tudi ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Po potrebi se posodablja.

3. V delovnih programih iz odstavkov 1 in 2 se upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni, ter stanje zadevne politike, trga in družbenega razvoja. Po potrebi se posodablja.

4. Delovni programi iz odstavkov vsebujejo oddelek, kjer so opredeljene medsektorske dejavnosti iz člena 8.

Člen 12**Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Odbor⁽¹⁾ se sestaja v dveh različnih sestavah, ki obravnavata vidike programa Euratoma v zvezi s fisijo oziroma v zvezi s fuzijo.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja postopek pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

4. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja ta to odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 13

Komisija odbor iz člena 12 redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju programa Euratoma in mu pravočasno predloži podatke o vseh posrednih ukrepih, ki se predlagajo ali financirajo v okviru programa Euratoma.

Člen 14**Zunanje svetovanje in družbeno delovanje**

1. Za izvajanje programa Euratoma se po potrebi upoštevajo nasveti in prispevki:

(a) znanstvenega in tehničnega odbora Euratoma v skladu s členom 134 Pogodbe,

(b) neodvisnih svetovalnih skupin strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija,

(c) struktur dialoga, vzpostavljenih v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo,

(d) v prihodnost usmerjenih dejavnosti,

⁽¹⁾ Komisija bo zaradi poenostavitve izvajanja programa Euratoma v skladu z veljavnimi smericami povrnila stroške za enega predstavnika posamezne države članice, ki se bo udeležil sestanka programskega odbora, določenega v dnevnem redu; prav tako bo povrnila stroške enemu strokovnjaku/svetovalcu iz posamezne države članice za tiste točke dnevnega reda, za katere država članica zahteva posebno strokovno mnenje.

- (e) namenskih javnih posvetovanj (po potrebi tudi z regionalnimi in nacionalnimi organi ali zainteresiranimi stranmi) ter
- (f) pregledne in interaktivne postopke, ki zagotavljajo podporo za odgovorne raziskave in inovacije.

2. V celoti se upoštevajo tudi programi za raziskave in inovacije, ki jih med drugim ustanovijo evropske tehnološke platforme, pobude za skupno načrtovanje programov in evropska partnerstva za inovacije.

POGLAVJE II

Posebna področja ukrepanja

Člen 15

Mala in srednje velika podjetja

Posebna pozornost se nameni zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP) ter zasebnega sektorja na splošno v programu Euratoma in ustreznega učinka inovacij nanje. Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Člen 16

Javno-zasebna in javno-javna partnerstva

Za doseganje ciljev iz člena 3 lahko določene dejavnosti programa Euratoma izvajajo:

- (a) skupna podjetja, ustanovljena na podlagi poglavja 5 Pogodbe;
- (b) javno-javna partnerstva, ki temeljijo na shemi financiranja „ukrepi sofinanciranja programa“;
- (c) pogodbeno javno-zasebna partnerstva iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

Člen 17

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Subjekti s sedežem v tretjih državah in mednarodne organizacije so upravičeni do sodelovanja v posrednih ukrepih programa Euratoma pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU) 1290/2013. Izjeme od splošnega načela glede tega določa člen 7 te uredbe. S programom Euratoma se spodbuja mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami za:

- (a) krepitev odličnosti in privlačnosti Unije na področju raziskav in inovacij ter njene konkurenčnosti na področju gospodarstva in industrije;
- (b) učinkovito spoprijemanje s skupnimi družbenimi izzivi;
- (c) podpiranje ciljev zunanjih in razvojnih politik Unije, ki dopolnjujejo zunanje in razvojne programe. Iščejo se sinergije z drugimi politikami Unije.

2. Usmerjeni ukrepi, namenjeni spodbujanju sodelovanja z določenimi tretjimi državami ali skupinami tretjih držav, se izvajajo na podlagi strateškega pristopa ter skupnega interesa, prednostnih nalog in vzajemne koristi, pri čemer se upoštevajo njihove znanstvene in tehnološke zmogljivosti, tržne priložnosti ter pričakovan učinek.

Spodbujati je treba vzajemni dostop do programov tretjih držav. Za doseganje čim večjega učinka se spodbujajo usklajevanje in sinergije s pobudami držav članic in pridruženih držav. Vrsta sodelovanja se lahko razlikuje glede na posamezne partnerske države.

Prednostne naloge na področju sodelovanja upoštevajo razvoj priložnosti v politikah Unije za sodelovanje s tretjimi državami ter pravično in nepristransko obravnavo pravic intelektualne lastnine.

Člen 18

Informiranje, sporočanje, izkoriščanje in razširjanje

1. Pri izvajanju programa Euratoma so dejavnosti razširjanja in sporočanja sestavni del ukrepov, ki jih podpira ta program.
2. Dejavnosti sporočanja lahko vključujejo:
- (a) pobude, namenjene dvigu ozaveščenosti in lažšanju dostopa do financiranja iz programa Euratoma, zlasti za regije ali vrste udeležencev z razmeroma nizko udeležbo;
- (b) namensko pomoč projektom in konzorcijem, da se jim zagotovi dostop do strokovnega znanja, potrebnega za optimalno sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov;
- (c) pobude za izboljšanje dialoga in razprav s širšo javnostjo o vprašanih s področja znanosti, tehnologije in inovacij ter za uporabo družbenih medijev in drugih inovativnih tehnologij in metodologij;
- (d) sporočanje političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane s cilji te uredbe: Komisija zagotavlja zlasti pravočasne in temeljite informacije državam članicam.

3. Ob upoštevanju Pogodbe in ustrezne zakonodaje Unije lahko dejavnosti razširjanja vključujejo:

- (a) ukrepe, ki združujejo rezultate iz več projektov, vključno s tistimi, ki se morebiti financirajo iz drugih virov, za zagotavljanje uporabniku prijaznih podatkovnih zbirk in poročil, ki povzemajo ključne ugotovitve;
- (b) razširjanje rezultatov oblikovalcem politike, vključno z organi za standardizacijo, da se spodbudi uporaba za politiko pomembnih rezultatov pri ustreznih organih na mednarodni ravni, ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni.

POGLAVJE III

Nadzor

Člen 19

Nadzor in revizija

1. Namen nadzornega sistema, zagotovljenega za izvajanje te uredbe, je vzpostavitev razumnega zagotovila za doseganje ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z učinkovitostjo in uspešnostjo operacij ter zakonitostjo in pravilnostjo spremljajočih transakcij ob upoštevanju večletne narave programov in vrste zadevnih plačil.

2. Nadzorni sistem zagotovi ustrezno ravnovesje med zaupanjem in nadzorom ob upoštevanju upravnih in drugih stroškov nadzora na vseh ravneh, zlasti za udeležence, tako da se lahko dosežejo cilji programa Euratoma ter privabijo najodličnejši raziskovalci in najinovativnejša podjetja.

3. Kot del nadzornega sistema revizijska strategija glede odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma temelji na finančni reviziji reprezentativnega vzorca odhodkov v celotnem programu. Ta reprezentativni vzorec se dopolni z izbiro na podlagi ocene tveganj, povezanih z odhodki.

Revizije odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma se izvajajo usklajeno ter skladno z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, da se breme revizije za udeležence zmanjša na najmanjšo možno mero.

Člen 20

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se ob izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščitijo s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in kakršnim koli drugim nezakonitim

dejavnostim, in sicer z izvajanjem učinkovitih pregledov in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo nepravilno plačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščenici za izvajanje revizij na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev ter izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v skladu s to uredbo.

Ne glede na odstavek 3 lahko Komisija izvede revizijo največ dve leti po zadnjem plačilu.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) No 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, in Uredbi Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali javnim naročilom, ki se financira iz programa Euratoma, prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe ter sporazumi in sklepi o donaciji, ki so posledica izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblaščajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

POGLAVJE IV

Spremljanje in ocenjevanje

Člen 21

Spremljanje

1. Komisija letno spremlja izvajanje programa Euratoma, vključno z napredkom in dosežki. Komisija odboru iz člena 12 glede tega ustrezno poroča.

2. Komisija poroča o rezultatih spremljanja iz odstavka 1 in jih da na voljo javnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 136, 31.5.1999, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Člen 22

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.

Komisija do 31. maja 2017 ob pomoči neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, ter ob upoštevanju naknadne ocene sedmega okvirnega programa Euratoma, vzpostavljenega s Sklepom 2006/970/Euratom, in okvirnega programa Euratoma (2012–2013), vzpostavljenega s Sklepom 2012/93/Euratom, ki bo zaključeno do konca leta 2015, opravi vmesno oceno programa Euratoma v zvezi z doseganjem ciljev na ravni rezultatov in napredka pri doseganju učinkov ter nadaljnjo ustreznostjo vseh ukrepov, učinkovitostjo in uporabo sredstev, področjem za dodatne poenostavitve in evropsko dodano vrednostjo. Ocena upošteva tudi prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, vidnost dolgoročnega učinka predhodnih ukrepov ter tudi stopnjo sinergije in interakcije z drugimi programi financiranja Unije, vključno s strukturnimi skladi.

Komisija ob pomoči neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, do 31. decembra 2022 opravi naknadno oceno programa Euratoma. Ta ocena zajema namen, izvajanje in dosežke ter dolgoročneje učinke in trajnost ukrepov, kar se upošteva pri odločitvi o morebitnem podaljšanju, spremembi ali prekinitvi naslednjega ukrepa.

2. Ne glede na odstavek 1 se neposredni in posredni ukrepi programa Euratoma ocenjujejo ločeno.

3. Z ocenami iz odstavkov 1 in 2 se preuči napredek pri doseganju ciljev, določenih v členu 3, ob upoštevanju ustreznih kazalnikov učinkovitosti iz Priloge II.

4. Po potrebi in če so na voljo, države članice Komisiji zagotovijo podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.

5. Komisija zaključke ocen iz odstavkov 1 in 2 s pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

NASLOV III

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 23

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Z učinkom od 1. januarja 2014 se razveljavijo: Sklep z dne 16. decembra 1980 o ustanovitvi posvetovalnega odbora za fuzijski program, Sklep 84/338/Euratom, ESPJ, EGS, Sklep 2006/970/Euratom, Odločba 2006/976/Euratom, Odločba 2006/977/Euratom, Uredba (Euratom) št. 1908/2006, Sklep 2012/93/Euratom, Uredba (Euratom) št. 139/2012, Sklep 2012/94/Euratom in Sklep 2012/95/Euratom.

2. Za dejavnosti, ki so upravičene do finančnih prispevkov Skupnosti v skladu s programi, vzpostavljenimi s sklepi iz odstavka 1, ter ustrezne finančne obveznosti še naprej veljajo pravila, ki se uporabljajo za navedene programe do njihovega zaključka.

3. Finančna sredstva iz člena 4 se lahko dodelijo tudi za odhodke tehnične in upravne pomoči, ki so potrebni za prehod med programom Euratoma in ukrepi, sprejetimi v skladu s Sklepom 2012/93/Euratom, Sklepom 2012/94/Euratom in Sklepom 2012/95/Euratom.

4. Da bi zagotovili nemoteno podporo Skupnosti za fuzijske raziskave, so do podpore Skupnosti upravičeni tudi odhodki, ki jih imajo po 1. januarju 2014 upravičenci do ukrepov sofinanciranja programa iz točke (i) Priloge I.

Člen 24

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 16. decembra 2013

Za Svet
Predsednik
V. JUKNA

PRILOGA I

DEJAVNOSTI

Utemeljitev programa Euratoma — oblikovanje poti do leta 2020

Z doseganjem ciljev iz člena 3 bo program Euratoma okrepil rezultate v okviru treh prednostnih nalog okvirnega programa „Obzorje 2020“, in sicer: *Odlična znanost, Vodilni položaj v industriji, Družbeni izzivi*.

Vprašanje jedrske energije je del razprav o boju proti podnebnim spremembam in zmanjševanju evropske odvisnosti od uvožene energije. Program Euratoma bo – v širšem okviru iskanja trajnostne mešanice energetske vire prihodnosti – tudi z raziskovalnimi dejavnostmi prispeval k razpravi o koristih in omejitvah jedrske energije, pridobljene s fisijo, za nizkoogljeno gospodarstvo. Z zagotavljanjem nenehnega izboljševanja jedrske varnosti bi naprednejše jedrske tehnologije lahko omogočile tudi znatno izboljšanje učinkovitosti in uporabe virov ter proizvedle manj odpadkov kot sedanji koncepti. Vidikom jedrske varnosti bo namenjeno kar največ pozornosti.

Program Euratoma bo okrepil okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju ter usklajuje prizadevanja držav članic na področju raziskav, s čimer preprečuje podvajanje, ohranja kritično maso na ključnih področjih in zagotavlja optimalno porabo javnih sredstev. Usklajevanje pa državam članicam ne preprečuje programov za zadostitev nacionalnih potreb.

Strategija, da se fuzija vzpostavi kot verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo brezogljene energije, bo temeljila na načrtu z mejniki za cilje proizvodnje električne energije do leta 2050. Za izvajanje te strategije je treba prestrukturirati delo na področju fuzije v Uniji, vključno z vodenjem, financiranjem in upravljanjem, da se zagotovi preusmeritev s čistih raziskav na načrtovanje, gradnjo in delovanje prihodnjih objektov, kot so ITER, DEMO in drugi. Zato bo potrebno tesno sodelovanje med vsemi dejavnimi na področju fuzije v Uniji, Komisijo in nacionalnimi agencijami za financiranje.

Za ohranitev strokovnega znanja in izkušenj Unije, potrebnih za doseganje teh ciljev, mora program Euratoma dodatno okrepiti njun pomen v usposabljanju, in sicer z uvedbo zmogljivosti za usposabljanje vseevropskega pomena, ki bodo izvajale namenske programe. To bo še naprej spodbujalo Evropski raziskovalni prostor in nadaljnje povezovanje novih držav članic in pridruženih držav.

Dejavnosti za doseganje ciljev programa*Posredni ukrepi*

Da se zagotovi, da posredni ukrepi programa Euratoma vzajemno krepijo raziskovalna prizadevanja držav članic in zasebnega sektorja, se bodo prednostne naloge delovnih programov določile na podlagi ustreznih prispevkov nacionalnih javnih organov in zainteresiranih strani na področju jedrskih raziskav, združenih v organe ali okvire, kot so tehnološke platforme in tehnični forumi za jedrske sisteme in varnost, ravnanje s končnimi odpadki, zaščita pred sevanjem/tveganja nizkega odmerka, fuzijske raziskave ali vse ustrezne organizacije ali forumi zainteresiranih strani na področju jedrske energije.

(a) Podpora varnosti jedrskih sistemov (Družbeni izzivi, Odlična znanost, Vodilni položaj v industriji)

V skladu s splošnim ciljem podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim v zvezi z varnim delovanjem in razgradnjo reaktorskih sistemov (vključno z napravami za gorivni cikel), ki se uporabljajo v Uniji, ali po potrebi ohranjanju obsežnega strokovnega znanja na področju jedrske varnosti v Uniji za tiste vrste reaktorjev, ki se lahko uporabljajo v prihodnosti, s poudarkom izključno na varnostnih vidikih, vključno z vsemi vidiki gorivnega ciklusa, kot sta ločevanje in pretvorba.

(b) Prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo (Odlična znanost, Družbeni izzivi)

Skupne in/ali usklajene raziskovalne dejavnosti glede preostalih ključnih vidikov geološkega odlaganja izrabljenega goriva in dolgoživih radioaktivnih odpadkov ter po potrebi predstavitev tehnologij in varnosti. Navedene dejavnosti spodbujajo razvoj skupnega stališča Unije o glavnih vprašanjih v zvezi z ravnanjem z odpadki, od izpusta goriv do odstranjevanja.

Raziskovalne dejavnosti v zvezi z upravljanjem drugih tokov radioaktivnih odpadkov, za katere industrijsko zreli postopki še niso na voljo.

- (c) Podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji (Odlična znanost)

Spodbujanje skupnih dejavnosti usposabljanja in mobilnosti med raziskovalnimi središči in industrijo, med različnimi državami članicami in pridruženimi državami ter podpora pri ohranjanju večdisciplinarne jedrske usposobljenosti za zagotovitev dolgoročne razpoložljivosti primerno usposobljenih raziskovalcev, inženirjev in zaposlenih v jedrskem sektorju v Uniji.

- (d) Podpora zaščiti pred sevanjem in razvoj medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščitene in varne dobave ter uporabe radioaktivnih izotopov (Odlična znanost, Družbeni izzivi)

Skupne in/ali usklajene raziskovalne dejavnosti, zlasti tiste glede tveganj pri majhnih odmerkih pri industrijski, medicinski ali okoljski izpostavljenosti, obvladovanju izrednih razmer v primeru nesreč, pri katerih je prisotno sevanje, in radioekologiji, za zagotovitev vseevropske znanstvene in tehnološke podlage za zanesljiv, primeren in družbeno sprejemljiv sistem zaščite.

Raziskovalne dejavnosti o medicinski uporabi ionizirajočega sevanja, ki se osredotočajo na vidike operativne varnosti zaščite pred sevanjem in njihovo uporabo.

- (e) Premik k dokazovanju verodostojnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov (Vodilni položaj v industriji, Družbeni izzivi)

Podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije in kateri koli subjekt iz odstavka (i), za zagotovitev hitrega zagona zelo učinkovitega delovanja ITER ter uporabo ustreznih objektov (vključno z JET, Joint European Torus), integrirano modeliranje, med drugim z uporabo visoko zmogljivih računalnikov, in usposabljanje za pripravo naslednje generacije raziskovalcev in inženirjev.

- (f) Postavitev temeljev za prihodnje fuzijske elektrarne z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov (Vodilni položaj v industriji, Družbeni izzivi)

Podpora skupnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije in kateri koli subjekt iz odstavka (i), za razvoj in zagotovitev primernosti materialov za predstavitveno elektrarno, ki med drugim zahtevajo pripravljiva dela za ustrezní objekt za testiranje materialov in pogajanja o udeležbi Unije v ustreznem mednarodnem okviru za ta objekt. Tak razvoj in usposobljenosti izkoriščajo vse možne ravni zmogljivosti glede poskusov, računalništva in teoretičnih sposobnosti, ki so na voljo.

Podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije in kateri koli subjekt iz odstavka (i), ki bodo obravnavale vprašanja delovanja reaktorja in bodo razvijale in predstavljale vse ustrezne tehnologije za predstavitveno fuzijsko elektrarno. Navedene dejavnosti vključujejo pripravo celovite projektne zasnove za predstavitveno elektrarno in izkoriščanje možnosti stelaratorjev kot tehnologije za elektrarne.

- (g) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije (Vodilni položaj v industriji)

Izvajanje ali podpora upravljanju znanja in prenosu tehnologije iz raziskav, sofinanciranih iz programa Euratoma, na industrijo, ki izkorišča vse inovativne vidike raziskav.

Spodbujanje inovacij, med drugim s prostim dostopom do znanstvenih publikacij, podatkovne zbirke za upravljanje in razširjanje znanj ter s spodbujanjem vključevanja tehnoloških tematik v izobraževalne programe.

Dolgoročno program Euratoma podpira pripravo in razvoj konkurenčnega industrijskega sektorja za jedrsko fuzijo, ki bo omogočal lažje vključevanje zasebnega sektorja in po potrebi MSP, zlasti z izvajanjem časovnega načrta tehnologije za fuzijsko elektrarno z dejavno udeležbo industrije pri projektih načrtovanja in razvoja.

- (h) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena (Odlična znanost)

Dejavnosti, ki podpirajo gradnjo, obnovo, uporabo in stalno razpoložljivost ključnih raziskovalnih infrastruktur v okviru programa Euratoma, ustrezen dostop do njih in sodelovanje med njimi.

(i) Evropski fuzijski program

Nepovratna sredstva (ukrep sofinanciranja programa) se dodelijo pravnim osebam, ki jih ustanovijo ali imenujejo države članice in tretje države, pridružene programu Euratoma, in ki bodo pripravile skupni program dejavnosti za izvajanje načrta z mejniki za cilje proizvodnje električne energije do leta 2050. Ta nepovratna sredstva lahko vključujejo sredstva Skupnosti v naravi, npr. znanstveno in tehnično izkoriščanje zmogljivosti reaktorja JET v skladu s členom 10 Pogodbe ali napotitev osebja Komisije.

Neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča

Prednostne naloge za neposredne ukrepe se določijo prek posvetovanj političnih generalnih direktoratsv Komisije in sveta guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča.

Cilj jedrskih dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča je podpreti izvajanje direktiv Sveta 2009/71/Euratom⁽¹⁾ in 2011/70/Euratom⁽²⁾ ter sklepov Sveta, ki dajejo prednost najvišjim standardom za jedrsko zaščito v Uniji ter na mednarodni ravni.

Skupno raziskovalno središče prispeva zlasti k raziskavam na področju jedrske varnosti, potrebnim za varno, zaščiteno in miroljubno uporabo jedrske energije in drugih nefisijskih aplikacij. Skupno raziskovalno središče bo zagotovilo znanstveno podlago za ustrezne politike Unije in se po potrebi v mejah svojega poslanstva in pristojnosti odzove na jedrske dogodke, incidente in nesreče. Za ta namen bo Skupno raziskovalno središče izvajalo raziskave in presoje, zagotavljalo reference in standarde ter izvajalo namensko usposabljanje in izobraževanje. Po potrebi se bodo iskale tudi sinergije z ustreznimi medsektorskimi pobudami, da bi tako kar najbolj izkoristili človeške in finančne vire ter preprečili podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Evropski uniji. Dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na teh področjih se bodo izvajale ob upoštevanju ustreznih pobud na regionalni ravni, na ravni držav članic ali na ravni Evropske unije s ciljem oblikovati Evropski raziskovalni prostor.

(a) Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo, njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke

Skupno raziskovalno središče bo prispevalo k razvoju orodij in metod za doseganje visokih varnostnih standardov za jedrske objekte in gorivne cikle, pomembne za Evropo. Ta orodja in metode vključujejo:

(1) modeliranje in metode analize hudih nesreč za oceno mejnih vrednosti varnega delovanja jedrskih naprav, podporo oblikovanju skupnega evropskega pristopa k ocenjevanju naprednih gorivnih ciklusov in zasnov ter preiskovanje in razširjanje znanja, pridobljenega iz operativnih izkušenj. Skupno raziskovalno središče bo še naprej izvajalo svojo "evropsko klirinško hišo za povratne informacije o operativnih izkušnjah jedrskih elektrarn", da bi svoje dejavnosti usmerilo na izzive, povezane z jedrsko varnostjo, po nesreči v Fukušimi, pri čemer se bodo v državah članicah iskale kompetence na tem področju;

(2) zmanjšanje znanstvene negotovosti pri predvidevanju dolgoročnega obnašanja jedrskih odpadkov in razširjanja radionuklidov v okolju ter ključne vidike raziskav pri razgradnji jedrskih objektov;

(3) izmenjavo z ustreznimi zainteresiranimi stranmi za krepitev sposobnosti Unije za odzivanje na jedrske nesreče in dogodke z raziskavami na področju sistemov opozarjanja in modelov za radiološko razpršitev po zraku ter z uporabo sredstev in strokovnega znanja za analiziranje in modeliranje jedrskih nesreč.

(b) Izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko

Največja možna pozornost se namenja področju neširjenja. Skupno raziskovalno središče bo:

(1) razvilo izboljšane metodologije, metode za odkrivanje/preverjanje ter tehnologije za podporo zaščiti Skupnosti in krepitvi mednarodne zaščite;

(2) razvilo in uporabljalo izboljšane metode in tehnologijo za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na jedrske nesreče in nesreče z radioaktivnim sevanjem, vključno z zagotovitvijo primernosti tehnologije za odkrivanje in razvojem metod in tehnik jedrske forenzike za boj proti nezakoniti trgovini, v sinergiji z globalnim okvirom CBRN (kemične, biološke, radiološke in jedrske snovi);

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 172, 2.7.2009, str. 18).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L 199, 2.8.2011, str. 48).

- (3) podprlo izvajanje Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in z Unijo povezanih strategij z analitičnimi študijami in spremljanjem tehničnega razvoja izvoznih nadzornih režimov za podporo ustreznim službam Komisije in Unije.
- (c) Povečevanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo
- Skupno raziskovalno središče bo še naprej razvijalo znanstveno bazo za jedrsko varnost in zaščito. Poudarek bo namenjen raziskavam temeljnih lastnosti in obnašanju aktinidov, strukturnih in jedrskih materialov. V podporo standardizaciji Unije bo Skupno raziskovalno središče zagotavljalo najsodobnejše jedrske standarde, referenčne podatke in meritve, vključno z razvojem in izvajanjem ustreznih podatkovnih zbirk in orodij za ocenjevanje. Skupno raziskovalno središče bo podpiralo nadaljnji razvoj medicinskih aplikacij, in sicer novih metod za zdravljenje raka na podlagi alfa sevanja.
- (d) Izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja
- Skupno raziskovalno središče spremlja nove razvojne dosežke na področju raziskav in instrumentov, varnosti in okoljskih predpisov. V ta namen se izvaja tekoči investicijski načrt za znanstveno infrastrukturo.
- Za ohranitev vodilne vloge Unije na področju jedrske zaščite in varnosti Skupno raziskovalno središče razvija orodja za upravljanje znanja, spremlja trende Unije na področju človeških virov s svojim Observatorijem človeških virov v sektorju jedrske energije in izvaja namenske programe usposabljanja in izobraževanja, ki vključujejo tudi vidike razgradnje.
- (e) Podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti
- Skupno raziskovalno središče širi svoje strokovno znanje in izboljšuje odličnost, da zagotovi neodvisne znanstvene in tehnične dokaze, ki bi lahko bili potrebni za podpiranje politike Unije o jedrski varnosti in zaščiti.
- Skupno raziskovalno središče kot izvedbeni urad Euratoma v Mednarodnem forumu četrte generacije (GIF) nadaljuje usklajevanje prispevkov Skupnosti na forumu GIF. Skupno raziskovalno središče bo nadaljevalo in dodatno razvijalo mednarodno sodelovanje na področju raziskav z ključnimi partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami (MAAE, OECD/NEA), da bi spodbujali politike Unije na področju jedrske varnosti in zaščite.

Medsektorske dejavnosti v okviru programa Euratoma

Za doseganje splošnih ciljev bo program Euratoma podpiral dopolnilne dejavnosti (neposredne in posredne, usklajevanje in spodbujanje skupnega programiranja), ki zagotavljajo sinergije med prizadevanji na področju raziskav za reševanje skupnih izzivov (kot so materiali, hladilna tehnologija, referenčni jedrski podatki, modeliranje in simulacije, daljinsko upravljanje, upravljanje odpadkov, zaščita pred sevanjem).

Medsektorske dejavnosti in vmesniki z okvirnim programom Obzorje 2020

Za doseganje ciljev programa Euratoma se bodo zagotovile ustrezne povezave in vmesniki (kot so skupni razpisi) s posebnim programom okvirnega programa Obzorje 2020.

Program Euratoma lahko prispeva k dolžniškemu in kapitalskemu instrumentu, ki sta bila vzpostavljena v sklopu okvirnega programa Obzorje 2020 in bosta razširjena, tako da bosta zajela cilje iz člena 3.

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

Mednarodno sodelovanje na področju jedrskih raziskav in inovacij, ki temelji na skupnih ciljih in medsebojnem zaupanju, se nadaljuje s ciljem zagotoviti jasne in pomembne koristi za Unijo in njeno okolje. Kot prispevek k doseganju posebnih ciljev iz člena 3 si bo Skupnost prizadevala okrepiti znanstveno in tehnično strokovno znanje Unije prek mednarodnih sporazumov o sodelovanju in spodbujati dostop evropske jedrske industrije Unije na novo nastajajoče trge.

Dejavnosti mednarodnega sodelovanja se bodo spodbujale v večstranskih okvirih (na primer MAAE, OECD, ITER, GIF) in z nadaljevanjem obstoječega in razvojem novega dvostranskega sodelovanja z državami, ki imajo močno raziskovalno-razvojno in industrijsko osnovo ter raziskovalne obrate, ki delujejo, se načrtujejo ali gradijo.

PRILOGA II

KAZALNIKI UČINKOVITOSTI

V tej prilogi je za vsak poseben cilj programa Euratoma predstavljenih nekaj ključnih kazalnikov učinkovitosti za ocenjevanje rezultatov in učinkov, ki se lahko med izvajanjem programa Euratoma še podrobneje določijo.

1. Kazalniki za posredne ukrepe

- (a) Podpora varnosti jedrskih sistemov
 - Število projektov (skupni raziskovalni in/ali usklajeni ukrepi), ki bodo verjetno privedli do vidnega izboljšanja v izvajanju jedrske varnosti v Evropi.
- (b) Prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo
 - Število projektov, ki prispevajo k razvoju varnih dolgoročnih rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki.
- (c) Podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Evropski uniji
 - Usposabljanje v raziskavah – število doktorskih študentov in postdoktorskih raziskovalcev, ki jih podpirajo projekti Euratoma na področju fisije.
 - Število raziskovalcev in pripravnikov v fuzijskem programu Euratoma.
- (d) Podpora zaščiti pred sevanjem in razvoj medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov
 - Število projektov, ki bi lahko imeli vidni učinek na regulativno prakso v zvezi z zaščito pred sevanjem in na razvoj medicinske uporabe sevanja.
- (e) Vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo.
 - Število strokovno pregledanih objav v vplivnih revijah.
- (f) Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov
 - Odstotek mejnikov, postavljenih v fuzijskem načrtu za obdobje 2014–2018, ki jih je dosegel program Euratoma.
- (g) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije
 - Število oddeljenih podjetij (*spin-offs*), ki so nastala v okviru fuzijskih raziskav v programu Euratoma.
 - Prijave patentov, ki izhajajo iz raziskovalnih dejavnosti, podprtih v okviru programa Euratoma, in patenti, podeljeni na podlagi teh dejavnosti.
- (h) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena
 - Število raziskovalcev, ki imajo s podporo programa Euratoma dostop do raziskovalnih infrastruktur.

2. Kazalniki za neposredne ukrepe

- (a) Kazalnik učinka za politično podporo Skupnega raziskovalnega središča
 - Število opredmetenih posebnih učinkov na politike Unije na podlagi tehnične in znanstvene podpore politiki, ki jo zagotavlja Skupno raziskovalno središče.

(b) Kazalnik znanstvene produktivnosti Skupnega raziskovalnega središča

— Število strokovno pregledanih objav.

Kazalnika iz točk (a) in (b), se lahko predstavita v skladu z naslednjimi cilji Skupnosti na področju neposrednih ukrepov:

- izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo, njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
 - izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;
 - povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
 - izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
 - podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti.
-

SKLEPI

SKLEP SVETA

z dne 3. decembra 2013

o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES

(Besedilo velja za EGP)

(2013/743/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 182(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 182(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) se okvirni programu za raziskave in inovacije (2014–2020) - Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020), vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 ⁽³⁾ izvaja s posebnim programom, v katerem so opredeljeni posebni cilji in pravila za njihovo izvajanje, čas trajanja ter predvidena potrebna sredstva.

(2) K izpolnitvi splošnega cilja Obzorja 2020 bodo pripomogle tri prednostne naloge, ki so namenjene ustvarjanju

odlične znanosti („Odlična znanost“), ustvarjanju vodilnega položaja v industriji („Vodilni položaj v industriji“) in reševanju družbenih izzivov („Družbeni izzivi“). K izpolnitvi splošnega cilja iz odstavka 1 bosta pripomogla tudi posebna cilja "Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe" in "Znanost z družbo in za njo". Te prednostne naloge in posebne cilje bi bilo treba izvajati s posebnim programom, ki bi zajemal del posvečen vsaki od treh prednostnih nalog, del posvečen posebnemu cilju „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“, del posvečen posebnemu cilju „Znanost z družbo in za njo“ ter del, ki je posvečen nejedrskim neposrednim ukrepom Skupnega raziskovalnega središča (v nadaljnjem besedilu: JRC).

(3) Vse prednostne naloge in posebni cilji Obzorja 2020 bi morali imeti mednarodno razsežnost. Dejavnosti mednarodnega sodelovanja bi bilo treba ohraniti vsaj na ravni Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (v nadaljnjem besedilu: Sedmi okvirni program), sprejetim s Sklepom št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

(4) Medtem ko Uredba (EU) št. 1291/2013 določa splošni cilj Obzorja 2020, njegove prednostne naloge in splošne smernice posebnih ciljev in dejavnosti, bi morali biti v posebnem programu opredeljeni posebni cilji in splošne smernice za dejavnosti, ki so značilne za vsak posamezen del tega programa. Določbe o izvajanju, opredeljene v Uredbi (EU) št. 1291/2013, se v celoti uporabljajo za posebni program, vključno s tistimi o etičnih načelih.

(5) Vsak del posebnega programa bi moral dopolnjevati druge dele tega programa in bi se moral izvajati skladno z njimi.

⁽¹⁾ UL C, 181, 21.6.2012, str. 111

⁽²⁾ UL C, 277, 13.9.2012, str. 143

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega Uradnega lista).

⁽⁴⁾ Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 412, 30.12.2006, str. 1).

- (6) Nujno je treba okrepiti, razširiti in povečati odličnost znanstvene baze Unije ter zagotoviti prvovrstne raziskave in talente in s tem dolgoročno konkurenčnost in blaginjo Evrope. Prednostna naloga „Odlična znanost“ bi moral podpirati dejavnosti Evropskega raziskovalnega sveta (v nadaljnjem besedilu: ERC) na področju raziskav na novih področjih, prihodnjih in nastajajočih tehnologij, ukrepov „Marie Skłodowska-Curie“ in evropskih raziskovalnih infrastruktur. Te dejavnosti bi morale biti namenjene dolgoročnemu razvoju zmogljivosti, biti močno usmerjene na naslednjo generacijo znanosti, sistemov in raziskovalcev ter zagotavljati podporo novim talentom iz celotne Unije in iz pridruženih držav. Dejavnosti Unije v podporo odlični znanosti bi morale pomagati pri utrjevanju evropskega raziskovalnega prostora (v nadaljnjem besedilu: ERP) ter krepitvi konkurenčnosti in privlačnosti znanstvenega sistema Unije v svetovnem merilu.
- (7) Raziskovalne ukrepe, ki se izvajajo v okviru prednostne naloge „Odlična znanost“, bi bilo treba določiti glede na potrebe in priložnosti na področju znanosti. Raziskovalno agendo bi bilo treba določiti v tesni povezavi z znanstveniki. Raziskave bi bilo treba financirati glede na odličnost.
- (8) ERC bi moral nadomestiti in naslediti ERC, ustanovljen s Sklepom Komisije 2007/134/ES⁽¹⁾. Delovati bi moral v skladu z uveljavljenimi načeli znanstvene odličnosti, samostojnosti, učinkovitosti in preglednosti.
- (9) Za ohranitev in okrepitev vodilnega položaja Unije na področju industrije je nujno treba spodbujati naložbe zasebnega sektorja v raziskave, razvoj in inovacije, stimulirati raziskave in inovacije v skladu z agendo, ki jo bodo določila podjetja, ter pospeševati razvoj novih tehnologij, ki bodo temelj za prihodnja podjetja in gospodarsko rast. Prednostna naloga „Vodilni položaj v industriji“ bi moral podpirati naložbe v odlične raziskave in inovacije na področju ključnih omogočitvenih tehnologij in drugih industrijskih tehnologij, olajšati dostop do tvegane kapitala za inovativna podjetja in projekte ter široko podpreti inovacije v mikro, malih in srednjih podjetjih (MSP) po vsej Uniji.
- (10) Raziskave in inovacije na področju vesolja, ki so v deljeni pristojnosti Unije, bi bilo treba vključiti v prednostno nalogo „Vodilni položaj v industriji“ kot celovit sklop, da bi tako dosegli kar največji znanstveni, gospodarski in družbeni učinek ter zagotovili uspešno in stroškovno učinkovito izvajanje.
- (11) Reševanje glavnih družbenih izzivov, opredeljenih v strategiji Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020), zahteva velike naložbe v raziskave in inovacije, da se v potrebnem obsegu in na potrebnih področjih uporabe razvijejo in uporabljajo povsem nove in napredne rešitve. Ti izzivi pomenijo hkrati tudi velike gospodarske priložnosti za inovativna podjetja in tako prispevajo h konkurenčnosti in zaposlovanju v Uniji.
- (12) Prednostna naloga „Družbeni izzivi“ bi moral s podporo dejavnostim na področju odličnih raziskav in inovacij povečati uspešnost raziskav in inovacij pri odzivanju na ključne družbene izzive. Te dejavnosti bi bilo treba izvajati s pristopom, ki bo temeljil na izzivih ter združeval vire in znanje iz različnih sektorjev, tehnologij in disciplin. Pomemben vidik premagovanja vseh teh izzivov so tudi raziskave na področju družboslovja in humanistike. Dejavnosti bi morale zajemati celoten spekter raziskav in inovacij, vključno z inovacijskimi dejavnostmi, kot so pilotni projekti, predstavitvene dejavnosti, poskusne platforme, podpora za javno naročanje, prednormativne raziskave, določanje standardov ter tržno uveljavljanje inovacij. Dejavnosti bi morale po potrebi neposredno podpirati pristojnosti v okviru ustreznih sektorskih politik na ravni Unije. Vsi izzivi bi morali prispevati k doseganju višjega cilja trajnostnega razvoja.
- (13) V okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi" ter posebnega cilja „Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“ bi bilo treba vzpostaviti ustrezno ravnotežje med majhnimi in velikimi projekti.
- (14) Posebni cilj „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ bi moral v celoti izkoristiti potencial Evropske baze talentov ter zagotavljati, da bodo koristi na inovacijah temelječega gospodarstva kar največje in da bodo na široko posejane po vsej Uniji v skladu z načelom odličnosti.
- (15) Posebni cilj „Znanost z družbo in za njo“ bi moral vzpostaviti učinkovito sodelovanje med znanostjo in družbo, spodbujati zaposlovanje novih talentiranih raziskovalcev ter znanstveno odličnost povezati z družbeno ozaveščenostjo in odgovornostjo.
- (16) Kot sestavni del Obzorja 2020 bi morale JRC še naprej zagotavljati neodvisno, v uporabnike usmerjeno znanstveno in tehnično podporo pri oblikovanju, razvijanju, izvajanju in spremljanju politik Unije. JRC bi moralo za izpolnitev svojega poslanstva izvajati raziskave na najvišji kakovostni ravni. Pri izvajanju neposrednih ukrepov bi moralo JRC v skladu s svojim poslanstvom posebno pozornost nameniti področjem, ki so ključnega pomena za Unijo, to je pametni, vključujoči in trajnostni rasti ter razdelkom "Varnost in državljanstvo" in "Evropa v svetu" iz Večletnega finančnega okvira za 2014-2020.

(1) Sklep Komisije z dne 2. februarja 2007 o ustanovitvi Evropskega raziskovalnega sveta (UL L 57, 24.2.2007, str. 14).

- (17) Neposredne ukrepe JRC bi bilo treba izvajati prožno, učinkovito in pregledno, pri tem pa upoštevati zadevne potrebe uporabnikov JRC in potrebe politik Unije ter spoštovati cilj zaščite finančnih interesov Unije. Navedene raziskovalne dejavnosti bi morali po potrebi prilagoditi tem potrebam ter znanstvenemu in tehnološkemu razvoju, njihov namen pa bi moral biti doseči znanstveno odličnost.
- (18) JRC bi moralo še naprej zagotavljati dodatne vire prek konkurenčnih dejavnosti, vključno z udeležbo pri posrednih ukrepih Obzorja 2020, delom tretjih oseb in v manjši meri z izkoriščanjem intelektualne lastnine.
- (19) Posebni program bi moral dopolnjevati ukrepe v državah članicah ter druge ukrepe Unije v okviru splošnih prizadevanj za izvedbo strategije Evropa 2020.
- (20) V skladu s Sklepom Sveta 2001/822/ES ⁽¹⁾, lahko v Obzorju 2020 sodelujejo tudi pravni subjekti čezmorskih držav in ozemelj ob upoštevanju posebnih pogojev iz navedenega programa.
- (21) V skrbi, da bodo posebni pogoji za uporabo finančnih instrumentov odražali pogoje na trgu, bi bilo treba v skladu s členom 290 PDEU na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov, s katerimi bi prilagodili ali podrobneje opredelili posebne pogoje za uporabo finančnih instrumentov. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (22) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje posebnega programa, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbeno pooblastilo, da sprejme delovne programe za izvajanje posebnega programa.
- (23) Izvedbena pooblastila v zvezi z delovnimi programi za prednostne naloge „Odlična znanost“, „Vodilni položaj v industriji“ in „Družbeni izzivi“ ter za posebna cilja „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ ter „Znanost z družbo in za njo“ bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (24) S Svetom guvernerjev JRC, ustanovljenim s Sklepom Komisije 96/282/Euratom ⁽³⁾, je bilo opravljeno posvetovanje o znanstveni in tehnološki vsebini posebnega programa glede nejedrskih neposrednih ukrepov JRC.
- (25) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba razveljaviti Odločbo Sveta 2006/971/ES ⁽⁴⁾, Odločbo Sveta 2006/972/ES ⁽⁵⁾, Odločbo Sveta 2006/973/ES ⁽⁶⁾, Odločbo Sveta 2006/974/ES ⁽⁷⁾ ter Odločbo Sveta 2006/975/ES ⁽⁸⁾ –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina

S tem sklepom je vzpostavljen posebni program za izvajanje Uredbe (EU) št. 1291/2013 in so določeni posebni cilji podpore, ki jo Unija namenja raziskovalnim in inovacijskim dejavnostim iz člena 1 navedene uredbe, ter pravila za izvajanje.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽³⁾ Sklep Komisije 96/282/Euratom z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji JRC (UL L 107, 30.4.1996, str. 12).

⁽⁴⁾ Odločba Sveta 2006/971/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu „Sodelovanje“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 86).

⁽⁵⁾ Odločba Sveta 2006/972/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu „Zamisli“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 243).

⁽⁶⁾ Odločba Sveta 2006/973/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu „Ljudje“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 270).

⁽⁷⁾ Odločba Sveta 2006/974/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu „Zmogljivosti“ za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 299).

⁽⁸⁾ Odločba Sveta 2006/975/ES z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu, ki ga bo s pomočjo neposrednih ukrepov izvajalo Skupno raziskovalno središče v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (UL L 400, 30.12.2006, str. 368).

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti („Sklep o pridružitvi čezmorskih držav“) (UL L 314, 30.11.2001, str. 1).

Člen 2

Vzpostavitev posebnega programa

1. Vzpostavi se posebni program za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: posebni program) za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

2. V skladu s členom 5(2), (3) in (4) Uredbe (EU) št. 1291/2013 posebni program sestavljajo naslednji deli:

- (a) del I „Odlična znanost“;
- (b) del II „Vodilni položaj v industriji“;
- (c) del III „Družbeni izzivi“;
- (d) del IV „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“;
- (e) del V „Znanost z družbo in za njo“;
- (f) del VI „Nejedrski neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča (JRC)“.

Člen 3

Posebni cilji

1. Del I „Odlična znanost“ v skladu s prednostno nalogo „Odlična znanost“ iz člena 5(2)(a) Uredbe (EU) št. 1291/2013 odličnost evropskih raziskav izboljšuje tako, da zasleduje naslednje posebne cilje:

- (a) z dejavnostmi Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) izboljšati raziskave na novih področjih („Evropski raziskovalni svet (ERC)“);
- (b) izboljšati raziskave na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij („Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET)“);
- (c) z ukrepi Marie Skłodowske-Curie izboljšati sposobnosti, usposabljanje in razvoj poklicne poti („Ukrepi Marie Skłodowske-Curie“);
- (d) razširiti evropske raziskovalne infrastrukture, vključno z e-infrastrukturami („Raziskovalne infrastrukture“).

Splošne smernice za dejavnosti za te posebne cilje so določene v delu I Priloge I.

2. Del II „Vodilni položaj v industriji“ v skladu s prednostno nalogo „Vodilni položaj v industriji“ iz točke (b) člena 5(2) Uredbe(EU) št. 1291/2013 krepi vodilni položaj industrije in njeno konkurenčnost tako, da zasleduje naslednje posebne cilje:

- (a) z raziskavami, tehnološkim razvojem, predstavitvenimi dejavnostmi in inovacijami spodbuja vodilni položaj evropske industrije na področju naslednjih omogočitvenih in industrijskih tehnologij („Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“):
 - (i) informacijskih in komunikacijskih tehnologijah (IKT);
 - (ii) nanotehnologijah;
 - (iii) naprednih materialih;
 - (iv) biotehnologiji;
 - (v) napredni proizvodnji in predelavi;
 - (vi) vesolju;

(b) izboljšuje dostop do tveganega financiranja naložb v raziskave in inovacije („Dostop do tveganega kapitala“);

(c) povečuje število inovacij v MSP („Inovacije v MSP“).

Splošne smernice za dejavnosti za te posebne cilje so določene v delu II Priloge I.

Določijo se posebni pogoji za uporabo finančnih instrumentov v okviru posebnega cilja pod točko (b) prvega pododstavka. Ti pogoji so določeni v oddelku 2 dela II Priloge I.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 11 v zvezi s spremembami deleža naložb iz kapitalskega instrumenta za Obzorje 2020 v primerjavi s skupnim zneskom naložb Unije v fazi širitve in rasti glede na finančne instrumente iz oddelka 2 dela II Priloge I.

3. Del III „Družbeni izzivi“ z raziskavami, tehnološkim razvojem, predstavitvenimi in inovacijskimi dejavnostim prispeva k prednostni nalogi „Družbeni izzivi“ iz točke (c) člena 5(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013 ter sledi naslednjim posebnim ciljem:

- (a) izboljšati vseživljenjsko zdravje in dobro počutje za vse ("Zdravje, demografska sprememba in dobro počutje");
- (b) zagotoviti zadostno preskrbo z varno in zdravo hrano visoke kakovosti ter z drugimi biološkimi izdelki, in sicer z razvojem produktivnih in trajnostnih sistemov primarne proizvodnje, ki gospodarneje izkoriščajo vire, ter s spodbujanjem povezanih ekosistemskih storitev in obnovitve biotske raznovrstnosti ob konkurenčnih in nizkoogljičnih dobavnih, predelovalnih in tržnih verigah ("Prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo");
- (c) zagotoviti prehod na zanesljiv, dostopen, javno sprejet, trajnosten in konkurenčen energetski sistem, ki bo ob soočanju z vedno večjim pomanjkanjem virov, naraščajočimi potrebami po energiji in podnebnimi spremembami omogočil zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv ("Varna, čista in učinkovita energija");
- (d) vzpostaviti evropski prometni sistem, ki učinkovito izrablja vire, je podnebju in okolju prijazen, varen in brez pomanjkljivosti ter koristi vsem državljanom, gospodarstvu in družbi ("Pameten, okolju prijazen in integriran promet");
- (e) doseči gospodarstvo in družbo, ki gospodarno izkoriščata vire in vodo ter sta odporna na podnebne spremembe, ter trajnostno upravljanje naravnih virov in ekosistemov, pa tudi trajnostno oskrbo s surovinami in njihovo uporabo, da se zadosti potrebam naraščajočega svetovnega prebivalstva v okviru trajnostnih omejitev naravnih virov planeta in ekosistemov („Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin“);
- (f) spodbuditi boljše razumevanje Evrope, ponuditi rešitve ter podpreti vključujoče in inovativne evropske družbe, ki kritično razmišljajo, v okviru sprememb brez primere in vedno večje svetovne soodvisnosti ("Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo");
- (g) spodbuditi varne evropske družbe v okviru sprememb brez primere in vedno večje svetovne soodvisnosti in groženj ter

obenem krepi evropsko kulturo svobode in pravice ("Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov").

Splošne smernice za dejavnosti za te posebne cilje so določene v delu III Priloge I.

4. Del IV „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ prispeva k posebnemu cilju „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ iz člena 5(3) Uredbe (EU) št. 1291/2013, tako da v celoti izkorišča evropski potencial talentov ter zagotavlja, da so koristi gospodarstva, ki temelji na inovacijah, čim večje in porazdeljene po vsej Uniji skladno z načelom odličnosti.

Splošne smernice za dejavnosti za ta posebni cilj so določene v delu IV Priloge I.

5. Del V „Znanost z družbo in za njo“ prispeva k posebnemu cilju „Znanost z družbo in za njo“ iz člena 5(3) Uredbe (EU) št. 1291/2013, tako da vzpostavlja učinkovito sodelovanje med znanostjo in družbo, zaposluje nove talentirane raziskovalce ter povezuje znanstveno odličnost z družbeno ozaveščenostjo in odgovornostjo.

Splošne smernice za dejavnosti za ta posebni cilj so določene v delu V Priloge I.

6. Del VI „Nejedrski neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča (JRC)“ prispeva k vsem prednostnim nalogam iz člena 5(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013 z znanstveno in tehnično podporo evropskim politikam, oblikovano po meri porabnika.

Splošne smernice dejavnosti za ta posebni cilj so določene v delu VI Priloge I.

7. Rezultati in učinek posebnega programa se ocenijo s kazalniki uspešnosti.

Nadaljnje podrobnosti o kazalnikih uspešnosti so določene v Prilogi II.

Člen 4

Proračun

1. V skladu s členom 6(1) Uredbe (EU) št. 1291/2013 znašajo finančna sredstva za izvajanje posebnega programa 74 316,9 milijonov EUR.

2. Znesek iz odstavka 1 tega člena se razdeli med šest delov iz člena 2(2) tega sklepa v skladu s členom 6(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013. Okvirna razčlenitev proračunskih sredstev za posebne cilje iz člena 3 tega sklepa in skupni najvišji znesek prispevka za ukrepe JRC so določeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1291/2013.

3. Za upravne odhodke Komisije se nameni največ 5 % zneskov iz člena 6(2) Uredbe (EU) št. 1291/2013, določenih za dele I do V posebnega programa. Komisija zagotovi, da se med izvajanjem programa njeni upravni odhodki zmanjšujejo in si prizadeva do leta 2020 doseči cilj 4,6 % ali manj. Ti zneski se pregledajo pri vmesnem ocenjevanju Obzorja 2020, določenega v členu 32(3) Uredbe (EU) št. 1291/2013.

4. Da bi omogočili upravljanje dejavnosti, ki ne bodo zaključene do 31. decembra 2020, bodo za kritje odhodkov za tehnično in upravno pomoč po potrebi odobrena sredstva v proračunu po letu 2020.

NASLOV II

IZVAJANJE

Člen 5

Delovni programi

1. Posebni program se izvaja z delovnimi programi.
2. Komisija za izvajanje delov I do V posebnega programa iz točk (a) do (e) člena 2(2) sprejme skupne ali ločene delovne programe, razen za izvajanje ukrepov v okviru posebnega cilja „Evropski raziskovalni svet (ERC)“ iz točke (a) člena 3(1). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 10(4).
3. Delovne programe za izvajanje ukrepov v okviru posebnega cilja „Evropski raziskovalni svet (ERC)“ iz točke (a) člena 3(1), ki jih je določil Znanstveni svet v skladu s točko (b) člena 7(2), sprejme Komisija z izvedbenim aktom skladno s svetovalnim postopkom iz člena 10(3). Komisija lahko od delovnega programa, ki ga določi Znanstveni svet, odstopi samo, če meni, da ni v skladu z določbami tega sklepa. V tem primeru Komisija sprejme delovni program z izvedbenim aktom v skladu s postopkom pregleda iz člena 10(4). Komisija ta ukrep ustrezno utemelji.
4. Komisija z izvedbenim aktom sprejme ločen večletni delovni program za del VI posebnega programa iz točke (f) člena 2(2).

V tem delovnem programu upošteva tudi mnenje Sveta guvernerjev JRC iz Sklepa 96/282/Euratom.

5. V delovnih programih se upošteva stanje znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, na ravni Unije in na mednarodni ravni ter ustrezen politični, tržni in družbeni razvoj. Delovni programi po potrebi vsebujejo informacije o usklajevanju z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi, ki jih izvajajo države članice (vključno z njihovimi regijami), tudi na področjih, na katerih se izvajajo skupne pobude za načrtovanje programov. Po potrebi se posodobijo.

6. Delovni programi za izvajanje delov I do V iz točk (a) do (e) člena 2(2) tega sklepa določajo zastavljene cilje, pričakovane rezultate, načine za izvajanje in njihov skupni znesek, vključno z morebitnimi okvirnimi odhodki podnebne politike, če je to potrebno. V njih so opisane tudi dejavnosti, ki se financirajo, navedeni zneski, dodeljeni posamezni dejavnosti, in okvirni časovni raspored za izvajanje, vsebujejo pa tudi večletni pristop in strateške smernice za naslednja leta izvajanja. Določajo prednostne naloge, merila za izbor in dodelitev nepovratnih sredstev ter sorazmerno težo različnih meril za dodelitev in najvišjo stopnjo financiranja za skupne upravičene stroške. Določajo tudi dodatne obveznosti glede uporabe in širjenja za udeležence v skladu s členom 43 Uredbe (EU) št. 1290/2013⁽¹⁾. Omogočajo strateške pristope od zgoraj navzdol in, po potrebi, obratno, ki cilje obravnavajo inovativno.

Poleg tega navedeni programi dela vsebujejo poseben oddelek, v katerem so opredeljena medsektorska vprašanja iz člena 14 in pod naslovom "Medsektorska vprašanja in podporni ukrepi v Obzorju 2020" v Prilogi I Uredbe (EU) št. 1291/2013, ki obsegajo dva ali več posebnih ciljev znotraj iste prednostne naloge ali iz dveh ali več prednostnih nalog. Ti ukrepi se izvajajo v medsebojni povezavi.

7. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 10(4) sprejme naslednje ukrepe:

- (a) sklep o odobritvi financiranja posrednih ukrepov, kadar je ocenjeni znesek prispevka Unije v okviru posebnega programa enak ali večji od 2,5 milijona EUR; z izjemo ukrepov v okviru posebnega cilja "Evropski raziskovalni svet (ERC)" iz točke (a) člena 3(1) tega sklepa in z izjemo ukrepov, financiranih v okviru pilotnega projekta „Hitra pot do inovacij“ iz člena 24 Uredbe (EU) 1291/2013;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (Glej stran 81 tega Uradnega lista).

- (b) sklep o odobritvi financiranja ukrepov v zvezi z uporabo človeških zarodkov in zarodnih izvornih celic ter drugih ukrepov v okviru posebnega cilja "Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov" iz točke (g) člena 3(3) tega sklepa;
- (c) sklep o odobritvi financiranja ukrepov, kadar je ocenjeni znesek prispevka Unije v okviru posebnega programa enak ali večji od 0,6 milijona EUR za ukrepe v okviru posebnega cilja "Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo" iz točke (f) člena 3(3) ter ukrepe v okviru posebnih ciljev „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ in „Znanost z družbo in za njo“ iz člena 3(4) oziroma (5) tega sklepa;
- (d) pripravo formalnih pogojev za ocene iz člena 32 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

Člen 6

Evropski raziskovalni svet

1. Komisija ustanovi Evropski raziskovalni svet (ERC), ki je pristojen za izvajanje ukrepov iz dela I „Odlična znanost“ v okviru posebnega cilja „Evropski raziskovalni svet (ERC)“ iz točke (a) člena 3(1) tega sklepa. ERC nasledi ERC, ustanovljen s Sklepom 2007/134/ES.
2. ERC sestavljata neodvisen Znanstveni svet iz člena 7 in posebna izvedbena struktura iz člena 8.
3. ERC ima predsednika, ki je izbran med vodilnimi znanstveniki z mednarodnim ugledom.

Predsednika imenuje Komisija po preglednem postopku zaposlovanja, v katerem sodeluje za to ustanovljeni neodvisni odbor, za štiriletno obdobje z možnostjo enkratnega podaljšanja. Postopek zaposlovanja in izbranega kandidata odobri Znanstveni svet.

Predsednik predseduje Znanstvenemu svetu, zagotavlja njegovo vodilno vlogo in povezanost s posebno izvedbeno strukturo ter ga zastopa v svetu znanosti.

4. ERC deluje v skladu z načeli znanstvene odličnosti, samostojnosti, učinkovitosti, uspešnosti, preglednosti in odgovornosti. Zagotavlja nadaljnje izvajanje ukrepov ERC, ustanovljenega s Sklepom 2006/972/ES.

5. Dejavnosti ERC podpirajo raziskave na vseh področjih, ki jih izvajajo nacionalne in nadnacionalne skupine, ki si konkurirajo na evropski ravni. ERC dodeljuje nepovratna sredstva za raziskave na novih področjih zgolj na podlagi merila odličnosti.

6. Komisija zagotavlja samostojnost in celovitost ERC ter pravilno izvajanje zaupanih nalog.

Komisija zagotovi, da je izvajanje ukrepov ERC v skladu z načeli iz odstavka 4 tega člena in s splošno strategijo za ERC iz točke (a) člena 7(2), ki jo izdela Znanstveni svet.

Člen 7

Znanstveni svet

1. Znanstveni svet sestavljajo najboljši znanstveniki, inženirji in akademiki, moški in ženske iz različnih starostnih skupin, z ustreznim strokovnim znanjem z različnih raziskovalnih področij, ki delujejo v svojem imenu in neodvisno od tujih interesov.

Člane Znanstvenega sveta imenuje Komisija po neodvisnem in preglednem postopku za imenovanje, o katerem se dogovori z Znanstvenim svetom ter ki vključuje posvetovanje z znanstveno skupnostjo in poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člani Znanstvenega sveta so imenovani za štiri leta z možnostjo enkratnega podaljšanja na podlagi sistema rotacije, ki zagotavlja neprekinjenost dela Znanstvenega sveta.

2. Znanstveni svet izdela:

(a) splošno strategijo ERC;

(b) delovni program za izvajanje dejavnosti ERC;

(c) metode in postopke za medsebojni strokovni pregled in ocenjevanje predlogov, na podlagi katerih se izberejo predlogi, ki se financirajo;

(d) svoje stališče o kateri koli zadevi, ki bi lahko z znanstvenega vidika izboljšala dosežke in učinek ERC ter kakovost izvedenih raziskav;

(e) kodeks ravnanja, ki med drugim ureja preprečevanje navzkrižja interesov.

Komisija odstopi od stališč Znanstvenega sveta v skladu s točkami (a), (c), (d) in (e) prvega pododstavka samo, če meni, da določbe tega sklepa niso bile spoštovane. V tem primeru Komisija sprejme ukrepe za ohranitev kontinuitete pri izvajanju posebnega programa in uresničevanju njegovih ciljev ter določi točke, v katerih odstopa od stališč Znanstvenega sveta, in jih ustrezno utemelji.

3. Znanstveni svet deluje v skladu z mandatom iz oddelka 1.1 dela I Priloge I.

4. Znanstveni svet deluje izključno v interesu doseganja posebnega cilja „Evropski raziskovalni svet (ERC)“ iz točke (a) člena 3(1) v skladu z načeli iz člena 6(4). Deluje povezovalno in pošteno ter svoje delo opravlja učinkovito in kar se da pregledno.

Člen 8

Posebna izvedbena struktura

1. Posebna izvedbena struktura je pristojna za upravno izvajanje in izvajanje programa v skladu z oddelkom 1.2 dela I Priloge I. Znanstvenemu svetu pomaga pri opravljanju vseh njegovih nalog.

2. Komisija zagotovi, da posebna izvedbena struktura dosledno, učinkovito in s potrebno prožnostjo sledi izključno ciljem in zahtevam ERC.

NASLOV III

KONČNE DOLOČBE

Člen 9

Spremljanje in obveščanje o izvajanju

1. Komisija vsako leto spremlja izvajanje Obzorja 2020 in o njem poroča v skladu s členom 31 Uredbe (EU) št. 1291/2013 in Prilogo III k temu sklepu.

2. Komisija redno obvešča odbor iz člena 10 o splošnem napredku izvajanja posrednih ukrepov iz posebnega programa, da odbor lahko dovolj zgodaj ustrezno prispeva k pripravi delovnih programov, zlasti večletnega pristopa in strateških usmeritev, ter mu zagotovi pravočasne informacije o vseh predlaganih ali financiranih ukrepih v okviru Obzorja 2020, kot je določeno v Prilogi IV.

Člen 10

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (programski odbor). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Odbor se sestaja v različnih sestavah, kot je določeno v Prilogi V, glede na zadevo, ki jo obravnava.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

5. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja za to odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 11

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(2) se prenese na Komisijo za obdobje trajanja Obzorja 2020.

3. Pooblastilo iz člena 3(2) lahko kadar koli prekliče Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem uradno obvesti Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 3(2), začne veljati le, če Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Svetu o tem aktu ali če je pred iztekom tega roka Svet obvestila Komisijo, da mu ne bo nasprotoval. Ta rok se na pobudo Sveta podaljša za en mesec.

6. Komisija Evropski parlament obvesti o sprejetju delegiranih aktov, ugovorih nanje ali preklicu pooblastila s strani Sveta.

Člen 12

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Odločbe 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES se razveljavijo s 1. januarjem 2014.

2. Ukrepe, sprejete na podlagi odločb iz odstavka 1 tega člena, in finančne obveznosti za ukrepe, ki se izvajajo na podlagi teh odločb, do njihovega zaključka še naprej urejajo navedene odločbe. Po potrebi vse obstoječe naloge odborov, ustanovljenih z odločbami iz odstavka 1 tega člena, prevzame odbor iz člena 10 tega sklepa.

3. Z dodeljenimi finančnimi sredstvi za posebni program se lahko krijejo tudi odhodki za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotavljanje prehoda med posebnim programom in ukrepi na podlagi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES.

Člen 13

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 14

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 3. decembra 2013

Za Svet
Predsednik
E. GUSTAS

PRILOGA I

SPLOŠNE SMERNICE ZA DEJAVNOSTI

Skupne prvine posrednih ukrepov

1. NAČRTOVANJE PROGRAMOV

1.1. Splošno

Uredba (EU) št. 1291/2013 določa načela za spodbujanje programskega pristopa, pri katerem dejavnosti strateško in povezovalno prispevajo k uresničevanju njegovih ciljev ter dopolnjujejo druge z njimi povezane politike in programe v Uniji.

Posredni ukrepi Obzorja 2020 bodo izvedeni z oblikami financiranja iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta⁽¹⁾, zlasti z nepovratnimi sredstvi, nagradami, javnimi naročili in finančnimi instrumenti. Vse oblike financiranja se bodo pri vseh splošnih in posebnih ciljeh Obzorja 2020 uporabljale prožno, pri čemer se njihova uporaba določi na podlagi potreb in posebnosti vsakega posebnega cilja.

Posebna pozornost bo namenjena zagotavljanju uravnoteženega pristopa do raziskav in inovacij, ki ni omejen zgolj na razvoj novih proizvodov in storitev, ki temeljijo na znanstvenih in tehnoloških prebojih, ampak vključuje tudi vidike, kot so uporaba obstoječih tehnologij v novih aplikacijah, nenehno izboljševanje ter netehnološke in družbene inovacije. Samo celovit pristop do inovacij lahko hkrati rešuje družbene izzive ter spodbuja ustanavljanje novih konkurenčnih podjetij in sektorjev.

Zlasti pri prednostni nalogi "Družbeni izzivi" ter posebnemu cilju "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" bo poseben poudarek na raziskovalnih in inovacijskih dejavnostih skupaj z dejavnostmi, ki so blizu končnim uporabnikom in trgu, kot so predstavitvene dejavnosti, pilotni projekti ali dokaz koncepta. Sem spadajo po potrebi tudi dejavnosti, ki podpirajo socialne inovacije in pristope na strani povpraševanja, kot so predhodna standardizacija ali predtržno oddajanje naročil, javno naročanje inovativnih rešitev, standardizacija in drugi ukrepi, usmerjeni v uporabnika, da se pospešita uvajanje inovativnih proizvodov in storitev na trg ter njihovo širjenje. Poleg tega bodo pri razpisih za zbiranje predlogov mogoči pristopi od spodaj navzgor, dejavnosti v delovnih načrtih pa bodo širše določene. Pri posameznih izzivih in tehnologijah bodo postopki odprti, preprosti in hitri, da bodo najboljši evropski raziskovalci, podjetniki in podjetja imeli priložnost predlagati prodorne rešitve po lastni izbiri.

S podrobnim določanjem prednostnih nalog med izvajanjem Obzorja 2020 bo pri načrtovanju programov za raziskave zagotovljen strateški pristop, pri katerem se bodo uporabljali načini upravljanja, ki bodo tesno povezani z razvojem politik in bodo omejitve običajnih sektorskih politik obenem presegali. Ta bo temeljil na trdnih dokazih, analizi in predvidevanju, napredek pa se bo ocenjeval glede na odporen sklop kazalnikov uspešnosti. Ta medsektorski pristop za načrtovanje in upravljanje bo omogočil učinkovito usklajevanje med vsemi posebnimi cilji Obzorja 2020 ter omogočil obravnavo izzivov, ki so skupni več ciljem hkrati, kot na primer trajnostni razvoj, podnebne spremembe, družboslovne in humanistične vede ali pomorske znanosti in tehnologije.

Pri določanju prednostnih nalog bodo upoštevani tudi številni prispevki in posvetovanja. Po potrebi bodo ustanovljene skupine neodvisnih strokovnjakov, ki bodo svetovale pri izvajanju Obzorja 2020 ali njegovih posebnih ciljev. Te strokovne skupine imajo ustrezno strokovno znanje in izkušnje z zadevnih področij ter različnih poklicev, vključno s sodelovanjem z akademskimi krogi, industrijo in civilno družbo. Po potrebi se upoštevajo tudi nasveti glede določitve in zasnovne strateških prednostnih nalog Odbora za Evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC), drugih skupin, povezanih z njim, in Skupine za podjetniško politiko.

Pri določanju prednostnih nalog se lahko upoštevajo tudi strateške agende za raziskave evropskih tehnoloških platform, pobude za skupno načrtovanje programov ali prispevki evropskih inovacijskih partnerstev. Po potrebi bodo k določanju prednostnih nalog in njihovem izvajanju prispevala tudi javno-javna in javno-zasebna partnerstva, ki se podpirajo v okviru Obzorja 2020, v skladu z Uredbo (EU) št. 1291/2013. Tudi izmenjava mnenj s končnimi uporabniki, državljani in organizacijami civilne družbe z ustreznimi metodami, kot so konference za doseg soglasja, tehnološke ocene, pri katerih je mogoče sodelovati, ali neposredno sodelovanje v procesih raziskav in inovacij, bo eden od mejnikov pri določanju prednostnih nalog.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

Ker je Obzorje 2020 sedemletni program, se lahko gospodarski, družbeni in politični okvir, v katerem deluje, med njegovim trajanjem bistveno spremeni. Omogočeno mora biti, da se Obzorje 2020 na te spremembe prilagodi. Zato bo pri vsakem posebnem cilju mogoče podpreti dejavnosti, ki presegajo opredeljitve v nadaljevanju, če je to upravičeno, ker se je treba odzvati na večje spremembe, potrebe politik ali nepredvidene dogodke.

Dejavnosti iz različnih delov in njihovi posamezni cilji bi se morali izvajati tako, da bi po potrebi zagotovili dopolnjevanje in skladnost med njimi.

1.2. Dostop do tveganega kapitala

Obzorje 2020 bo podjetjem in drugim vrstam subjektov pomagal olajšati dostop do posojil, jamstev in lastniškega financiranja z dvema instrumentoma.

Z dolžniškim instrumentom se bodo posameznim upravičencem zagotovila posojila za naložbe v raziskave in inovacije, finančnim posrednikom jamstva za posojila upravičencem, kombinirala pa se bodo lahko tudi posojila in jamstva ter jamstva in/ali protijamstva za nacionalne, regionalne in lokalne programe financiranja dolga. Zajemal bo sklop za MSP, namenjen MSP, ki so usmerjena v raziskave in inovacije, z zneski posojil, ki bodo dopolnjevali financiranje MSP z instrumentom za posojilna jamstva v okviru Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja MSP (COSME) (2014-2020).

Instrument za lastniški kapital bo zagotovil tvegani in/ali dolžniško-lastninski kapital za posamezna podjetja v začetni fazi (sklop za ustanovitev). S tem mehanizmom se bodo lahko podprle tudi naložbe v fazah širitve in rasti v povezavi s kapitalnim instrumentom za rast v okviru COSME, vključno s skladi skladov.

Ta instrumenta bosta bistvena zlasti za posebni cilj „Dostop do tveganega kapitala“, vendar se lahko po potrebi uporabita tudi pri drugih posebnih ciljeh Obzorja 2020.

Instrument za lastniški kapital in sklop za MSP v okviru dolžniškega instrumenta se bosta izvajala s finančnima instrumentoma Unije, ki zagotavljata lastniški in dolžniški kapital za podporo raziskav, inovacij in rasti MSP v povezavi s kapitalnim in dolžniškim instrumentom v okviru COSME.

1.3. Sporočanje, uporaba in razširjanje

Raziskave in inovacije, ki se financirajo na ravni Unije, imajo ključno dodano vrednost, saj omogočajo razširjanje, uporabo in posredovanje rezultatov po vsej celini ter tako še povečajo njihov učinek. Obzorje 2020 bo zato pri vseh posebnih ciljeh omogočal posebno podporo za ukrepe za razširjanje (tudi prek odprtega dostopa do znanstvenih publikacij), komunikacijo in dialog s posebnim poudarkom na sporočanju rezultatov končnim uporabnikom, državljanom, akademikom, organizacijam civilne družbe, industriji in oblikovalcem politike. Pri tem se lahko v okviru Obzorja 2020 za prenos informacij uporabi omrežja. Komunikacijske dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Obzorja 2020, bodo namenjene obveščanju o tem, da so bili rezultati pridobljeni s finančno pomočjo Unije, pa tudi temu, da bi se s publikacijami, dogodki, bazami znanja, zbirkami podatkov, spletnimi stranmi ali ciljno uporabo družbenih medijev povečala ozaveščenost javnosti o pomembnosti raziskav in inovacij.

2. DOPOLNJEVANJE, MEDSEKTORSKA VPRAŠANJA IN PODPORNİ UKREPI

Struktura Obzorja 2020 temelji na ciljeh, ki so določeni za njegove tri prednostne naloge: "Odlična znanost", "Vodilni položaj v industriji" in "Družbeni izzivi". Posebna pozornost je namenjena zagotavljanju ustreznega usklajevanja med temi prednostnimi nalogami in popolnemu izkoriščanju sinergij, ki nastajajo pri vseh posebnih ciljeh, da se čim bolj poveča njihov skupni učinek na cilje politik Unije na višji ravni. Cilji Obzorja 2020 se zato obravnavajo s posebnim poudarkom na iskanju učinkovitih rešitev, kar precej presega pristop, ki temelji zgolj na običajnih znanstvenih in tehnoloških disciplinah ter gospodarskih sektorjih.

Medsektorski ukrepi se spodbujajo v delu I „Odlična znanost“, delu II „Vodilni položaj v industriji“, delu III "Družbeni izzivi", delu IV „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ ter delu V „Znanost z družbo in za njo“, da se omogoči skupen razvoj novega znanja, prihodnjih in nastajajočih tehnologij, raziskovalnih struktur ter ključnih kompetenc. Raziskovalne infrastrukture se uporabijo za širšo uporabo v družbi, na primer v javnih storitvah, spodbujanju znanosti, civilni zaščiti in kulturi. Poleg tega se določanje prednostnih nalog med izvajanjem za neposredne ukrepe JRC in dejavnosti Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) ustrezno uskladi z drugimi deli Obzorja 2020.

Poleg tega bodo v številnih primerih za učinkovito uresničevanje ciljev strategije Evropa 2020 in vodilne pobude "Unija inovacij" potrebne meddisciplinarne rešitve, ki bodo zato vključene v več posebnih ciljnih Obzorja 2020. Obzorje 2020 vsebuje posebne določbe za spodbujanje takih medsektorskih ukrepov, med drugim z učinkovitim združevanjem proračunskih sredstev. Sem spada na primer tudi možnost, da se za prednostno nalogo "Družbeni izzivi" ter posebni cilj "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" uporabijo določbe o finančnih instrumentih in instrument, posebej namenjen MSP.

Medsektorski ukrepi bodo bistveni tudi za spodbujanje medsebojnega učinkovanja med prednostno nalogo "Družbeni izzivi" ter posebnim ciljem "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij", ki je potrebno za ustvarjanje pomembnih tehnoloških prebojev. Področja, na katerih se lahko razvije takšno medsebojno učinkovanje, so: e-zdravje, pametna omrežja, inteligentni prometni sistemi, racionalizacija podnebnih ukrepov, nanomedicina, napredni materiali za lahka vozila ali razvoj industrijskih biopostopkov in bioproizvodov. Zato se bodo spodbujale sinergije med prednostno nalogo "Družbeni izzivi" in razvojem generičnih omogočitvenih in industrijskih tehnologij. To se bo posebej upoštevalo pri razvoju večletnih strategij in določanju prednostnih nalog za vsakega od teh posebnih ciljev. Zato bodo morale biti v izvajanje v celoti vključene zainteresirane strani, ki zastopajo različna stališča, v številnih primerih pa bodo potrebni tudi ukrepi, ki združujejo sredstva, namenjena posebnemu cilju "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" ter zadevnim posebnim ciljem v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi".

Posebna pozornost bo namenjena tudi usklajevanju dejavnosti, ki se financirajo v okviru Obzorja 2020, z dejavnostmi, ki jih financirajo drugi podporni programi Unije, kot so skupna kmetijska politika, skupna ribiška politika, program LIFE, program Erasmus+ ali program Zdravje za rast ter zunanji in razvojni programi financiranja Unije. To pomeni ustrezno povezanost s skladi kohezijske politike v okviru nacionalnih in regionalnih strategij raziskav in inovacij za pametno specializacijo, pri čemer lahko podpora za gradnjo zmogljivosti za raziskave in inovacije na regionalni ravni deluje kot „lestev k odličnosti“; ustanovitev regionalnih centrov odličnosti lahko pomaga zmanjšati inovacijsko vrzel v Evropi, podpiranje predstavitvenih in pilotnih projektov velikega obsega pa lahko pomaga doseči cilj ustvarjanja vodilnega položaja industrije v Evropi.

A. Družboslovje in humanistika

Raziskave na področju družboslovja in humanistike bodo v celoti vključene v vse posebne cilje Obzorja 2020. Tako bo mogoče takšne raziskave podpirati v okviru posebnih ciljev "Evropski raziskovalni svet (ERC)", "Ukrepi Marie Skłodowske-Curie" ali "Raziskovalne infrastrukture".

Zato bodo družboslovne in humanistične vede sistematično vključene kot bistvena prvina dejavnosti, ki so potrebne za okrepitev vodilnega položaja industrije in reševanje vsakega od družbenih izzivov. V dejavnosti v zvezi z družbenimi izzivi je zajeto poznavanje zdravstvenih dejavnikov in doseganje čim večje učinkovitosti zdravstvenih sistemov, podpiranje politik, ki spodbujajo avtonomizacijo podeželskih območij, raziskovanje in ohranjanje evropske kulturne dediščine in bogastva, spodbujanje ozaveščenosti potrošnikov, ustvarjanje vključujočega digitalnega ekosistema, ki temelji na znanju in informacijah, stvarno odločanje o energetski politiki ter zagotavljanje potrošniku prijaznega evropskega elektroenergetskega omrežja in prehod na trajnostni energetski sistem, podpiranje z dokazi podprte prometne politike in napovedi, podpiranje ublažitve podnebnih sprememb in strategij za prilagoditev nanje, pobude in ukrepi za učinkovito rabo virov v smeri zelenega in trajnostnega gospodarstva ter razumevanje kulturne in socialno-ekonomske razsežnosti varnosti, tveganja in upravljanja (tudi pravne razsežnosti in razsežnosti človekovih pravic).

Poleg tega bo posebni cilj „Evropa v spreminjajočem se svetu: vključujoče, inovativne in varne družbe“ podpiral raziskave na področju družboslovja in humanistike v zvezi z medsektorskimi vprašanji, kot so ustvarjanje pametne in trajnostne rasti, socialne, kulturne in vedenjske spremembe v evropskih družbah, socialne inovacije, inovacije v javnem sektorju ali položaj Evrope kot svetovnega akterja.

B. Znanost in družba

Poglobi se odnos med znanostjo in družbo ter njuna medsebojna povezanost, spodbujajo se odgovorne raziskave in inovativnost ter znanstveno izobraževanje, komunikacija na področju znanosti in kultura, zaupanje javnosti v znanost in inovacije pa se okrepi z ukrepi iz Obzorja 2020, ki so v korist ozaveščenemu vključevanju državljanov in civilne družbe v raziskave in razvoj ter tozadevnemu dialogu z njimi.

C. Spol

Spodbujanje enakosti spolov na področju znanosti in inovativnosti sodi med zaveze Unije. V Obzorju 2020 bo enakost spolov obravnavana kot medsektorsko vprašanje, da se popravijo neravnotežja med ženskami in moškimi ter da se razsežnost spola vključi v načrtovanje in vsebine raziskav in inovacij.

D. MSP

Obzorje 2020 bo celovito spodbujal in podpiral okrepljeno sodelovanje MSP pri vseh posebnih ciljeh.

Poleg vzpostavitve boljših pogojev za udeležbo MSP v Obzorju 2020 se v skladu s členom 22 Uredbe (EU) št. 1291/2013 posebni ukrepi, določeni na podlagi posebnega cilja „Inovacije v MSP“ (instrument, posebej namenjen MSP), uporabljajo tudi pri posebnem cilju „Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“ ter prednostni nalogi „Družbeni izzivi“. Ta povezovalni pristop bi moral zagotoviti, da bo najmanj 20 % skupnih proračunskih sredstev s tega področja namenjenih MSP.

Posebno pozornost je treba nameniti ustrezni zastopanosti MSP v javno-zasebnih partnerstvih iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

E. Hitra pot do inovacij

„Hitra pot do inovacij“ je projekt, ki bo bistveno skrajšal čas, ki poteče od zamisli do komercializacije, ter naj bi povečal udeležbo industrije v Obzorju 2020 in število udeležencev, ki se v ta program prijavljajo prvič.

V skladu s členom 24 Uredbe (EU) št. 1291/2013 bo projekt „Hitra pot do inovacij“ podprl ukrepe na področju inovacij v okviru posebnega cilja „Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“ in v okviru prednostne naloge „Družbeni izzivi“, izvajali se bodo „od spodaj navzgor“ na podlagi stalnih javnih razpisov, čas do dodelitve sredstev pa ne bo smel presegati šest mesecev. Projekt „Hitra pot do inovacij“ bo prispeval k inovacijam v Evropi, ki podpirajo konkurenčnost Unije.

F. Povečanje udeležbe

Raziskovalni in inovacijski potenciali držav članic kljub nedavnemu določenemu povečanju konvergence ostajajo zelo različni, z velikim razkorakom med „vodilnimi na področju inovacij“ in „zmernimi inovatorji“. Dejavnosti bodo k zmanjšanju razkoraka med raziskavami in inovacijami v Evropi pripomogle s spodbujanjem sinergij z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, pa tudi s posebnimi ukrepi za spodbujanje odličnosti v regijah, ki dosegajo slabe rezultate na področju raziskav, razvoja in inovacij, kar bo povečalo udeležbo v Obzorju 2020 in prispevalo k uresničitvi ERP.

G. Mednarodno sodelovanje

Mednarodno sodelovanje s partnerji v tretjih državah je potrebno zaradi učinkovitega obravnavanja številnih posebnih ciljev, določenih v Obzorju 2020, zlasti tistih, ki se nanašajo na zunanjo in razvojne politike ter mednarodne obveznosti Unije. To velja za vse skupne družbene izzive, ki jih obravnava Obzorje 2020. Mednarodno sodelovanje je prav tako bistvenega pomena za raziskave na novih področjih in osnovne raziskave, da se izkoristijo prednosti, ki jih ponujajo možnosti nastajajočih znanosti in tehnologij. Spodbujanje mobilnosti raziskovalcev in inovatorjev na mednarodni ravni je zato ključno za krepitev tega sodelovanja na svetovni ravni. Dejavnosti na mednarodni ravni so prav tako pomembne za okrepitev konkurenčnosti evropske industrije, saj spodbujajo uvedbo novih tehnologij in trženje z njimi, na primer z razvojem svetovnih standardov in smernic za interoperabilnost, ter spodbujajo sprejemljivost in širjenje evropskih rešitev zunaj Evrope. Vse mednarodne dejavnosti bi morale temeljiti na učinkovitem in pravičnem okviru za prenos znanja, ki je bistven za inovacije in rast.

Mednarodno sodelovanje se v okviru Obzorja 2020 osredotoča na sodelovanje s tremi glavnimi skupinami držav:

- (1) industrializiranimi državami in državami v vzponu;
- (2) državami kandidatki za širitev in sosednjimi državami ter
- (3) državami v razvoju.

Obzorje 2020 bo po potrebi spodbujal sodelovanje na dvoregionalni ali večstranski ravni. Mednarodno sodelovanje na področju raziskav in inovacij je ključni vidik zavez Unije na svetovni ravni in ima pomembno vlogo pri partnerstvih Unije z državami v razvoju, zlasti pri pospeševanju doseganja razvojnih ciljev novega tisočletja Združenih narodov.

Člen 27 Uredbe (EU) št. 1291/2013 določa splošna načela za sodelovanje pravnih subjektov iz tretjih držav in mednarodnih organizacij. Ker je odprtost do tretjih držav na splošno zelo koristna za raziskave in inovacije, Obzorje 2020 še naprej sledi načelu splošne odprtosti in obenem spodbuja vzajemni dostop do programov tretjih držav. Po potrebi in zlasti zaradi zaščite evropskih interesov v zvezi z intelektualno lastnino se lahko sprejme previdnejši pristop.

Poleg tega bo s strateškim pristopom do mednarodnega sodelovanja na podlagi skupnih interesov, prednostnih nalog in vzajemnih koristi ter s spodbujanjem usklajevanja in sinergij z dejavnostmi držav članic izveden niz ciljnih ukrepov. Mednje spadajo mehanizem za podporo skupnih razpisov in možnosti za sofinanciranje programov skupaj s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami. Treba si bo prizadevati za sinergije z drugimi politikami Unije.

Strateški forum za mednarodno znanstveno in tehnološko sodelovanje (SFIC) bo tudi v prihodnje zaprosen za strateško mnenje.

Med področji, na katerih je mogoče takšno strateško mednarodno sodelovanje, ne da bi to vplivalo na druge priložnosti za sodelovanje, so:

- (a) nadaljevanje partnerstva evropskih držav in držav v razvoju na področju kliničnih študij (EDCTP2) pri kliničnem preskušanju za zdravstvene posege proti HIV, malariji, tuberkulozi in zapostavljenim boleznim;
- (b) podpiranje z letnim članstvom v programu Human Frontier Science Programme (HFSP), da se državam članicam, ki niso države G-7, omogoči, da v celoti izkoristijo prednosti financiranja, ki ga zagotavlja HFSP;
- (c) mednarodni konzorcij o redkih boleznih, na katerem sodelujejo nekatere države članice in tretje države. S to pobudo naj bi se do leta 2020 razvili diagnostični testi za najbolj redke bolezni in 200 novih terapij za redke bolezni;
- (d) podpiranje dejavnosti Mednarodnega foruma za biogospodarstvo, temelječe na znanju, in projektne skupine EU-ZDA za biotehnoške raziskave ter povezovanje z ustreznimi mednarodnimi organizacijami in pobudami (npr. svetovna raziskovalna partnerstva za emisije toplogrednih plinov in zdravje živali);
- (e) prispevanje k večstranskim postopkom in pobudam, kot so Medvladni forum za podnebne spremembe (IPCC), Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) ter Skupina za opazovanje Zemlje (GEO);
- (f) dialogi o vesolju med Unijo ter Združenimi državami in Rusijo, vodilnima velesilama na področju vesoljskih poletov, so izjemno dragoceni in tvorijo podlago za vzpostavitev strateškega sodelovanja v obliki partnerstev na področju vesolja;
- (g) dogovor o izvajanju dejavnosti sodelovanja med Unijo in Združenimi državami na področju domovinske varnosti/civilne varnosti/raziskav, podpisan 18. novembra 2010;
- (h) sodelovanje z državami v razvoju, vključno s tistimi iz podsaharske Afrike, na področju decentralizirane proizvodnje energije za odpravljanje revščine;
- (i) nadaljnje sodelovanje pri raziskavah z Brazilijo na področju druge generacije biogoriv in druge uporabe biomas.

Poleg tega se bodo spodbujale namenske medsektorske dejavnosti, da se zagotovi skladen in učinkovit razvoj mednarodnega sodelovanja v okviru celotnega Obzorja 2020.

H. Trajnostni razvoj in podnebne spremembe

V okviru Obzorja 2020 se bodo spodbujale in podpirale dejavnosti, s katerimi bo mogoče izkoristiti vodilni položaj Evrope v tekmi za razvoj novih procesov in tehnologij, ki spodbujajo trajnostni razvoj v širšem smislu in boj proti podnebnim spremembam. Tak horizontalen pristop, ki je v celoti vključen v vse prednostne naloge Obzorja 2020, bo pomagal EU, da bo uspešna v svetu z majhno porabo ogljika in omejenimi viri, hkrati pa bo gradila trajnostno in konkurenčno gospodarstvo, ki bo temeljilo na učinkovitem izkoriščanju virov.

I. Prehod od odkritja do tržne uporabe

Premostitveni ukrepi Obzorja 2020 lajšajo prehod od odkritja do tržne uporabe, kar omogoča izkoriščanje in komercializacijo idej, kadar je to ustrezno. Ukrepi bi morali temeljiti na širokem inovacijskem konceptu in spodbujati medsektorske inovacije.

J. Medsektorski podporni ukrepi

Medsektorska vprašanja bodo podprli številni horizontalni podporni ukrepi, med drugim tudi z: ukrepi za večjo privlačnost raziskovalnega poklica, vključno s splošnimi načeli Evropske listine za raziskovalce, kot so določeni v Priporočilu Komisije z dne 11. marca 2005 ⁽¹⁾; ukrepi za okrepitev znanstvenih dokazov ter razvoj in podporo ERP (vključno s petimi pobudami ERP) in vodilno pobudi "Unija inovacij"; ukrepi za priznavanje najuspešnejših prejemnikov sredstev in projektov v Obzorju 2020 na različnih področjih s podelitvijo simboličnih nagrad; ukrepi za izboljšanje okvirnih pogojev v podporo vodilni pobudi "Unija inovacij", vključno z načeli iz Priporočila Komisije o upravljanju intelektualne lastnine ⁽²⁾, in preučevanje možnosti za vzpostavitev evropskega instrumenta za valorizacijo pravic intelektualne lastnine; ter ukrepi za upravljanje in usklajevanje mednarodnih mrež za odlične raziskovalce in inovatorje, kot je na primer evropsko sodelovanje v znanosti in tehnologiji (COST).

3. PARTNERSTVA

Za doseganje trajnostne rasti v Evropi je treba čim bolj povečati prispevek javnih in zasebnih akterjev. To je bistveno za krepitev ERP ter za doseganje ciljev vodilnih pobud "Unija inovacij" ter "Evropska digitalna agenda" in drugih vodilnih pobud Evrope 2020. Poleg tega odgovorne raziskave in inovacije zahtevajo, da se iz sodelovanja med partnerji z različnimi pogledi, a skupnimi interesi, razvijejo najboljše rešitve.

Obzorje 2020 določa možnost in jasen sklop meril za ustanavljanje javno-javnih in javno-zasebnih partnerstev. Javno-zasebna partnerstva lahko temeljijo na pogodbenem dogovoru med javnimi in zasebnimi akterji, v omejenih primerih pa lahko postanejo tudi institucionalizirana javno-zasebna partnerstva (kot so skupne tehnološke pobude in druga skupna podjetja).

Obstoječa javno-javna in javno-zasebna partnerstva lahko v okviru Obzorja 2020 prejmejo podporo pod pogojem, da obravnavajo cilje Obzorja 2020, prispevajo k uresničitvi ERP, izpolnjujejo merila, določena v Obzorju 2020, ter so v okviru Sedmega okvirnega programa dosegla bistven napredek.

Pobude na podlagi člena 185 PDEU, ki se podpirajo v okviru šestega okvirnega programa Evropske skupnosti na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: Šesti okvirni program), sprejet s Sklepom št. 1513/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ in/ali v okviru Sedmega okvirnega programa in ki lahko pod navedenimi pogoji ponovno prejmejo podporo, so: partnerstvo evropskih držav in držav v razvoju na področju kliničnih študij (EDCTP), skupni program Sosedstva pomoč za samostojno življenje (AAL), raziskovalni in razvojni program za Baltsko morje (BONUS), program Eurostars in evropski metrološki raziskovalni program (EMRP). Podporo lahko ponovno prejme tudi Evropska zveza organizacij za energetske raziskave (EERA), ki je bila ustanovljena na podlagi Evropskega strateškega načrta za energetska tehnologija (načrt SET). Pobude skupnega načrtovanja se lahko v okviru Obzorja 2020 podpirajo z instrumenti iz člena 26 Uredbe (EU) št. 1291/2013, med drugim tudi s pobudami iz člena 185 PDEU.

Nadaljnjo podporo lahko pod navedenimi pogoji prejmejo skupna podjetja, ki so bila ustanovljena v okviru Sedmega okvirnega programa na podlagi člena 187 PDEU: pobuda za inovativna zdravila (IMI), Čisto nebo, raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR), skupno podjetje za gorivne celice in vodik (GCV) ter skupna tehnološka pobuda elektronske komponente in sistemi za vodilno vlogo Evrope (ECSEL). JTI

Nadaljnjo podporo lahko pod navedenimi pogoji prejmejo tudi druga javno-zasebna partnerstva, ki se podpirajo v okviru Sedmega okvirnega programa: tovarne prihodnosti, energetska učinkovite stavbe, evropska pobuda za zelene avtomobile in internet prihodnosti. Nadaljnjo podporo lahko prejmejo tudi evropske industrijske pobude v okviru načrta SET.

V okviru Obzorja 2020 se lahko ustanovijo tudi nadaljnja javno-javna partnerstva in javno-zasebna partnerstva, če izpolnjujejo določena merila.

⁽¹⁾ UL L 75, 22.3.2005, str. 67.

⁽²⁾ Priporočilo Komisije z dne 10. aprila 2008 o upravljanju intelektualne lastnine pri dejavnostih prenosa znanja in kodeks ravnanja za univerze in druge javne raziskovalne organizacije (C(2008) 1329).

⁽³⁾ Sklep št. 1513/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o šestem okvirnem programu Evropske skupnosti na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti, ki prispeva k oblikovanju Evropskega raziskovalnega prostora in k inovacijam (2002-2006) (UL L 232, 29.8.2002, str. 1).

DEL I

ODLIČNA ZNANOST

1. EVROPSKI RAZISKOVALNI SVET (ERC)

ERC bo spodbujal raziskave na novih področjih svetovnega merila. Raziskave na meji in onstran meja našega trenutnega vedenja so zelo pomembne za gospodarsko in družbeno blaginjo, hkrati pa so same po sebi zelo tvegane, saj vstopajo na nova in zahtevna raziskovalna področja, njihove meje med disciplinami pa so zabrisane.

Da se pri pionirskih dognanjih bistveno pospeši napredek, bo ERC posamezne skupine podpiral pri raziskavah na vseh področjih temeljnih znanstvenih in tehnoloških raziskav, ki spadajo na področje uporabe Obzorja 2020, vključno z inženirstvom ter družbenimi in humanističnimi vedami. Po potrebi se lahko v skladu s cilji ERC in za učinkovito izvajanje upoštevajo posebne ciljne skupine (npr. mladi raziskovalci/nastajajoče skupine). Posebna pozornost bo namenjena nastajajočim in hitro rastočim novim področjem s pionirskim znanjem ter povezanostjo med disciplinami.

Neodvisni raziskovalci vseh starosti in obeh spolov iz vseh držav sveta, vključno z raziskovalci, ki se želijo uveljaviti kot neodvisni vrhunski raziskovalci, prejmejo podporo, da lahko raziskujejo v Evropi.

ERC daje prednost zlasti pomoči najboljšim mladim raziskovalcem z odličnimi zamislimi, da bi jim v kritični fazi, ko ustanavljajo ali krepijo svojo samostojno raziskovalno skupino ali program, zagotovili ustrezno podporo za prehod v samostojnost. V okviru ERC bodo tudi še naprej zagotovljene ustrezne stopnje podpore za uveljavljene raziskovalce.

Upoštevan bo pristop „na pobudo raziskovalcev“. To pomeni, da bo ERC podpiral projekte, ki jih izberejo raziskovalci v okviru tem razpisov za zbiranje predlogov. Predlogi se ocenijo izključno na podlagi merila odličnosti, ki so ga strokovnjaki prisodili med strokovnim ocenjevanjem, pri čemer se bo upoštevala odličnost novih skupin, mladih raziskovalcev in uveljavljenih skupin ter posebna pozornost namenila izrazito pionirskim predlogom s temu ustreznim velikim znanstvenim tveganjem.

ERC bo deloval kot avtonomen, v znanost usmerjen organ za financiranje, ki ga sestavljata neodvisen Znanstveni svet ter pregledna in stroškovno učinkovita posebna izvedbena struktura.

Znanstveni svet bo oblikoval splošno znanstveno strategijo in bo popolnoma pooblaščen za odločanje o vrsti raziskav, ki se bodo financirale.

Znanstveni svet bo pripravil delovni program za uresničevanje ciljev ERC, ki temeljijo na znanstveni strategiji, določeni v nadaljevanju. V skladu z znanstveno strategijo bo sprejel potrebne pobude za mednarodno sodelovanje, vključno z dejavnostmi obveščanja, da se poveča prepoznavnost ERC za najboljše raziskovalce iz preostalega sveta.

Delovanje ERC in njegove postopke za ocenjevanje bo stalno spremljal Znanstveni svet, ki bo preučil, kako najlaže doseči svoje širše cilje. Poleg tega bo podporne ukrepe ERC združil glede na nastajajoče potrebe.

ERC si bo pri svojem delovanju prizadeval doseči odličnost. Upravni stroški in stroški za osebje ERC, ki nastanejo zaradi Znanstvenega sveta in posebne izvedbene strukture, se bodo upravljali preudarno in stroškovno učinkovito. Upravni odhodki bodo omejeni na najnižjo mogočo raven, ki še zagotavlja zadostna sredstva za izvajanje v svetovnem merilu, da se čim bolj poveča financiranje raziskav na novih področjih.

ERC podeljuje nagrade in nepovratna sredstva po enostavnih in preglednih postopkih, ki se osredotočajo na odličnost, spodbujajo iniciativnost ter prožnost povezujejo z odgovornostjo. Da bi zagotovil spoštovanje teh načel, bo ERC nenehno iskal nove načine za poenostavitev in izboljšanje svojih postopkov.

Glede na edinstveno strukturo in vlogo ERC kot v znanost usmerjenega organa za financiranje se bo izvajanje in upravljanje dejavnosti ERC ob polnem sodelovanju Znanstvenega sveta stalno pregledovalo in ocenjevalo, da se ocenijo njegovi dosežki ter postopki in strukture prilagodijo in izboljšajo glede na izkušnje.

1.1. Znanstveni svet

Znanstveni svet bo opravljal svoje naloge iz člena 7, kot sledi:

(1) Znanstvena strategija:

- oblikoval bo splošno znanstveno strategijo ERC glede na znanstvene možnosti in evropske znanstvene potrebe;
- stalno in v skladu z znanstveno strategijo bo zagotavljal delovni program in potrebne spremembe, vključno z razpisi za zbiranje predlogov in merili, ter po potrebi opredelil posebne ciljne skupine (npr. začetne/nastajajoče skupine).

(2) Znanstveno upravljanje, spremljanje in nadzor kakovosti:

- če je potrebno z znanstvenega vidika, bo izrazil stališče o izvajanju in upravljanju razpisov za zbiranje predlogov, ocenjevalnih merilih, metodah za strokovni pregled, vključno o izboru strokovnjakov, postopkih za strokovni pregled in ocenjevanju predlogov ter potrebnih izvedbenih pravilih in smernicah, na podlagi katerih se pod nadzorom Znanstvenega sveta odloči, kateri predlog se bo financiral, izrazil bo stališče tudi o vsaki drugi zadevi, ki vpliva na dosežke in učinek dejavnosti ERC ter kakovost opravljenih raziskav, vključno z osnovnimi določbami o modelu sporazuma o nepovratnih sredstvih ERC;
- spremljal bo kakovost dejavnosti, ocenjeval izvajanje in dosežke ter oblikoval priporočila za popravne ali prihodnje ukrepe.

(3) Sporočanje in razširjanje:

- zagotovil bo preglednost pri komuniciranju z znanstveno skupnostjo, ključnimi interesnimi skupinami in javnostjo o dejavnostih in dosežkih ERC;
- o svojih dejavnostih bo redno poročal Komisiji.

Znanstveni svet je polno pooblaščen za sprejemanje odločitev o vrsti raziskav, ki se bodo financirale, in je porok za znanstveno kakovost dejavnosti.

Po potrebi se Znanstveni svet posvetuje z znanstveniki, inženirji in strokovnjaki, regionalnimi in nacionalnimi agencijami za financiranje raziskav in drugimi zainteresiranimi stranmi.

Člani Znanstvenega sveta prejmejo honorar za opravljene naloge ter po potrebi povračilo za potne stroške in dnevnice.

Predsednik ERC bo imel za čas imenovanja prostore v Bruslju in bo večino svojega delovnega časa ⁽¹⁾ namenil delovanju ERC. Njegov honorar je sorazmeren z višjim vodstvenim kadrom Komisije.

Znanstveni svet izmed svojih članov izvoli tri podpredsednike, ki predsedniku pomagajo pri reprezentativnih in organizacijskih nalogah. Podpredsedniki imajo lahko tudi naziv podpredsednika ERC.

Pomoč bo zagotovljena trem podpredsednikom, da se zagotovi ustrezna lokalna upravna pomoč na njihovih matičnih inštitutih.

1.2. Posebna izvedbena struktura

Posebna izvedbena struktura bo pristojna za vse vidike upravnega in praktičnega izvajanja programa, kot je določeno v delovnem programu. Zlasti bo izvajala postopke za ocenjevanje, strokovni pregled in izbor v skladu s strategijo Znanstvenega sveta ter zagotavljala finančno in znanstveno upravljanje nepovratnih sredstev.

Posebna izvedbena struktura bo podpirala Znanstveni svet pri vodenju vseh navedenih nalog, zagotovila dostop do potrebnih dokumentov in podatkov v njeni lasti ter Znanstveni svet stalno obveščala o svojih dejavnostih.

⁽¹⁾ Načeloma najmanj 80 %.

Da se pri strateških in operativnih zadevah zagotovi učinkovita povezava s posebno izvedbeno strukturo, bosta imela vodstvo Znanstvenega sveta in direktor posebne izvedbene strukture redne usklajevalne seje.

Uprava ERC bo imela v ta namen zaposleno osebje, h kateremu bodo po potrebi spadali tudi uradniki iz institucij Unije in ki bo opravljalo zgolj upravne naloge, da se zagotovita stabilnost in kontinuiteta, potrebni za učinkovito upravo.

1.3. Vloga Komisije

Komisija bo svoje obveznosti iz členov 6, 7 in 8 izpolnjevala, kot sledi:

- zagotovila bo neprekinjeno delovanje in obnovo Znanstvenega sveta ter podpirala stalni odbor za imenovanje prihodnjih članov Znanstvenega sveta;
- zagotovila bo neprekinjeno delovanje posebne izvedbene strukture ter prenos nalog in pristojnosti nanjo, pri čemer bo upoštevala mnenje Znanstvenega sveta;
- ob upoštevanju mnenja Znanstvenega sveta bo imenovala direktorja in višje uslužbenke posebne izvedbene strukture;
- ob upoštevanju mnenja Znanstvenega sveta bo pravočasno sprejela delovni program, stališča o metodologiji izvajanja in potrebna izvedbena pravila, kot je določeno v pravilih ERC za predložitev predlogov in v modelu sporazuma o nepovratnih sredstvih ERC;
- programski odbor bo redno obveščala in se z njim posvetovala o izvajanju dejavnosti ERC.

2. PRIHODNJE IN NASTAJAJOČE TEHNOLOGIJE

Dejavnosti, povezane s prihodnjimi in nastajajočimi tehnologijami (FET), bodo sledile različnim zakonitostim posredovanja – teme, skupnosti in financiranje segajo od povsem odprte strukture do različnega stopenjskega strukturiranja ter tvorijo naslednja tri področja: odprte prihodnje in nastajajoče tehnologije (v nadaljnjem besedilu: odprte FET), proaktivne prihodnje in nastajajoče tehnologije (v nadaljnjem besedilu: proaktivne FET) in vodilne pobude prihodnjih in nastajajočih tehnologij (v nadaljnjem besedilu: vodilne pobude FET).

2.1. Odprte FET: spodbujanje novih zamisli

Podpiranje številnih zelo tveganih vizionarskih znanstveno-tehnoloških sodelovalnih raziskovalnih projektov v zgodnji fazi je potrebno za uspešno iskanje novih temeljev za izrazito nova prihodnja znanstvena spoznanja in tehnologije. Ker je ta dejavnost izrazito tematsko neopredeljena in nedoločevalna, omogoča nove ideje v najširšem spektru tem in disciplin, ne glede na to, kdaj se porodijo in od kod prihajajo, ter aktivno spodbuja ustvarjalno „neukalupljeno“ mišljenje. Spodbujanje takih krhkih idej zahteva prilagodljiv, tveganju prijazen in zelo meddisciplinaren raziskovalni pristop, ki znatno presega stroge tehnološke okvire. Da se v prihodnosti doseže vodilni položaj znanosti in industrije, je odločilno, da se na področju raziskav in inovacij pritegne in spodbuja udeležba novih akterjev z visokim potencialom, kot so mladi raziskovalci in MSP z visoko razvito tehnologijo.

2.2. Proaktivne FET: spodbujanje nastajajočih tem in skupnosti

Novе ideje in teme morajo dozoreti, pri tem pa je treba delovati v smeri strukturiranja nastajajočih skupnosti ter podpiranja oblikovanja in razvoja preobrazbenih raziskovalnih tem. Glavne prednosti tega strukturalnega in obenem raziskovalnega pristopa so nastanek novih področij, ki še niso dovolj zrela, da bi jih lahko vključili v raziskovalne načrte industrije, ter vzpostavitev in strukturiranje raziskovalnih skupnosti okoli njih. S tem je narejen korak od sodelovanja med majhnim številom raziskovalcev do projektne grozda, pri čemer se obravnavajo določeni vidiki raziskovalne teme in izmenjujejo rezultati. To bo doseženo v tesni povezavi z prednostnimi nalogami "Družbeni izzivi" in "Vodilni položaj v industriji".

2.3. Vodilne pobude FET: spoprijemanje z velikimi meddisciplinarnimi znanstvenimi in tehnološkimi izzivi

Raziskovalne pobude znotraj tega področja so znanstveno in tehnološko naravnane, obsežne, večdisciplinarne in sledijo skupnemu vizionarskemu cilju. Obravnavajo velike znanstvene in tehnološke izzive, ki zahtevajo sodelovanje med številnimi disciplinami, skupnostmi in programi. Znanstveni in tehnološki napredek bi moral zagotoviti trdno in široko podlago za prihodnje inovacije in njihovo gospodarsko izkoriščanje ter nove koristi za družbo s potencialno velikim vplivom. Zaradi njihove presežne narave in razsežnosti se lahko uresničijo samo z skupnimi dolgoročnimi in nenehnimi prizadevanji.

2.4. Posebni izvedbeni vidiki

Svetovalni odbor FET, ki bo vključeval najbolj ugledne in strokovno usposobljene znanstvenike in inženirje, bo zainteresiranim stranem omogočil, da sodelujejo pri splošni znanstveni in tehnološki strategiji, ter jim tudi svetoval pri opredeljevanju delovnega programa.

Prihodnje in nastajajoče tehnologije bodo še naprej znanstveno in tehnološko usmerjene, podpirala pa jih bo enostavna in učinkovita izvedbena struktura. Sprejeti bodo enostavni upravni postopki, da se pri znanstveno naravnanih tehnoloških inovacijah ohrani poudarek na odličnosti, spodbudi inovativnost ter združita hitro sprejemanje odločitev in prilagodljivost z odgovornostjo. Za utrditev področja raziskav FET (npr. analiza portfelja) in vključitev skupnosti zainteresiranih strani (npr. za konzultacije) bodo uporabljeni najustreznejši pristopi. Cilj bo nenehno izboljševanje ter iskanje novih možnosti za poenostavitev in izboljšanje postopkov, da se zagotovi spoštovanje teh načel. Poleg ocen na programske ravni bodo za dejavnosti FET opravljene tudi ocene učinkovitosti in učinka.

V smislu svojega poslanstva, da se spodbujajo znanstveno naravnane raziskave na področju prihodnjih tehnologij, naj bi prihodnje in nastajajoče tehnologije združile akterje iz sveta znanosti, tehnologije in inovacij, po potrebi vključno z uporabniki iz javnega in zasebnega sektorja. To pomeni, da bi morale imeti aktivno in katalitično vlogo pri spodbujanju novega mišljenja, novih praks in novega sodelovanja.

Odrpte prihodnje in nastajajoče tehnologije združujejo dejavnosti, ki naj bi poiskale obetavne nove ideje povsem od spodaj navzgor. Visoko tveganje, povezano s takimi idejami, je mogoče odvrniti tako, da se številne med njimi raziščejo. Ključne značilnosti teh dejavnosti so učinkovitost glede na čas in sredstva, nizki oportunitetni stroški prosilcev ter nesporna odprtost za nekonvencionalne in meddisciplinarne ideje. Z nezapletenimi, hitrimi in stalno odprtimi postopki za vložitev se iščejo obetavne nove, zelo tvegane raziskovalne ideje, ki odpirajo nove možnosti za nove inovacijske akterje z visokim potencialom, kot so mladi raziskovalci in MSP z visoko razvito tehnologijo. Za dopolnitev dejavnosti odprtih FET lahko dejavnosti v okviru prednostnih nalog "Vodilni položaj v industriji" in "Družbeni izzivi" spodbudijo povsem novo uporabo znanja in tehnologij.

V okviru proaktivnih FET se bodo redno objavljali razpisi za več visoko tveganih inovativnih tem z velikim potencialom, ki se financirajo na taki stopnji, da je mogoče izbrati več projektov. Ti projekti bodo podprti z ukrepi za vzpostavitev skupnosti, ki spodbujajo dejavnosti, kot so skupni dogodki, razvoj novih študijskih programov in raziskovalnih načrtov. Pri izbiranju tem bodo upoštevani odličnost znanstveno naravnanih raziskav na področju prihodnjih tehnologij, potencial oblikovanja kritične mase ter učinek na znanost in tehnologijo.

Izvedenih bi lahko bilo več usmerjenih pobud velikega obsega (vodilne pobude FET) na podlagi pozitivnih rezultatov pripravljanih projektov FET. Temeljiti bi morale na odprtih partnerstvih, ki omogočajo prostovoljno združevanje prispevkov na ravni Unije ter nacionalnih in zasebnih prispevkov z uravnoteženim upravljanjem, ki nosilec programov omogoča ustrezen vpliv, pa tudi visoko stopnjo samostojnosti in prilagodljivosti pri izvajanju, kar zagotavlja, da vodilna pobuda dosledno sledi široko podprtemu raziskovalnemu načrtu. Izbira tem, ki bodo izvedene kot vodilne pobude, bo temeljila na znanstveni in tehnološki odličnosti, hkrati pa bodo upoštevani enotni cilj, potencialni učinek, vključevanje zainteresiranih strani in sredstev v povezovalen raziskovalni načrt ter po potrebi podpora zainteresiranih strani in nacionalnih/regionalnih raziskovalnih programov. Te dejavnosti bodo izvedene z uporabo obstoječih instrumentov financiranja.

Dejavnosti treh področij FET dopolnjujejo dejavnosti mrežnega povezovanja in na skupnosti temelječe dejavnosti, ki ustvarjajo plodno in dinamično evropsko podlago za znanstveno naravnane raziskave na področju prihodnjih tehnologij. Podpirajo prihodnji razvoj dejavnosti FET, spodbujajo razpravo o posledicah novih tehnologij in povečujejo njihov učinek.

3. UKREPI MARIE SKŁODOWSKIE-CURIE

3.1. Spodbujanje novih spretnosti z odličnim začetnim usposabljanjem raziskovalcev

Evropa potrebuje močno in ustvarjalno bazo človeških virov, ki je mobilna med državami in sektorji in vključuje pravo kombinacijo spretnosti, ki omogočajo ustvarjanje inovacij ter prenos znanja in idej v proizvode in storitve v korist gospodarstva in družbe.

To se bo zlasti doseglo s strukturiranjem in izboljšanjem odličnosti v bistvenem delu visokokakovostnega začetnega usposabljanja raziskovalcev in doktorandov na začetku poklicne poti v vseh državah članicah in pridruženih državah, po potrebi pa tudi prek sodelovanja tretjih držav. Če raziskovalci na začetku poklicne poti pridobijo različne spretnosti, ki jim bodo pomagale pri reševanju sedanjih in prihodnjih izzivov, bo naslednja generacija raziskovalcev imela koristi od boljših poklicnih možnosti v javnem in zasebnem sektorju ter tako bolj privabljala mlade, da se odločijo za raziskovalno poklicno pot.

Ukrep se bo izvajal s podporo konkurenčno izbranim raziskovalnim programom usposabljanja iz vse Unije, ki se izvajajo prek partnerstev med univerzami, raziskovalnimi ustanovami, raziskovalnimi infrastrukturami, podjetji, MSP in drugimi družbeno-gospodarskimi akterji iz različnih evropskih ter drugih držav. Podpore bodo dobile tudi posamezne ustanove, ki lahko zagotavljajo enako obogatitev okolja. Pri uresničevanju ciljev bo treba zagotoviti prožnost, da bi lahko upoštevali različne potrebe. Uspešna partnerstva se bodo praviloma izvajala v obliki mrež za raziskovalno usposabljanje, ki lahko omogočajo inovativne vrste izobraževanj, kot so skupni ali večkratni doktorati, ali industrijskih doktoratov, medtem ko bodo posamezne ustanove navadno sodelovale v inovativnih doktorskih programih. Industrijski doktorati so pomembni za ohranjanje inovativnega duha med raziskovalci, poleg tega krepijo vezi med industrijo in akademskimi krogi. V tem okviru je predvidena podpora za najboljše raziskovalce na začetku poklicne poti, ki želijo sodelovati v teh odličnih programih, ki lahko med drugim vključujejo mentorstvo pri prenosu znanja in izkušenj.

V teh programih usposabljanja bodo obravnavani razvoj in širjenje ključnih raziskovalnih sposobnosti, pri čemer bodo raziskovalci pridobili raziskovalno mišljenje, podjetniški duh in inovacijske spretnosti, ki bodo ustrezale prihodnjim potrebam trga delovne sile. Programi bodo zagotavljali tudi usposabljanje na področju prenosljivih sposobnosti, kot so timsko delo, pripravljenost prevzemanja tveganj, projektno vodenje, standardizacija, podjetništvo, etika, pravice intelektualne lastnine, sporočanje in družbeni domet, ki so bistveni za ustvarjanje, razvoj, trženje in razpršitev inovacij.

3.2. Razvijanje odličnosti s čezmejno in medsektorsko mobilnostjo

Evropa mora privabiti najboljše evropske in neevropske raziskovalce. Pri tem je treba zlasti podpirati privlačne poklicne možnosti za izkušene raziskovalce v javnem in zasebnem sektorju ter njihovo mobilnost med državami, sektorji in disciplinami, da bi povečali njihov ustvarjalni in inovacijski potencial.

Sredstva bodo namenjena najboljšim in najobetavnejšim izkušenim raziskovalcem, ne glede na narodnost, ki želijo z nadnacionalno ali mednarodno mobilnostjo izboljšati svoje sposobnosti. Podpirajo se lahko skozi vse različne faze poklicne poti, vključno z najmlajšimi raziskovalci, ki so ravno pridobili doktorat ali enakovredne izkušnje. Ti raziskovalci bodo prejeli sredstva pod pogojem, da bodo mobilni med državami ter tako širili ali izpopolnjevali svoje sposobnosti na univerzah, v raziskovalnih ustanovah, raziskovalnih infrastrukturah, podjetjih, MSP ali pri drugih družbeno-gospodarskih akterjih po lastni izbiri (npr. v organizacijah civilne družbe) in pri tem sodelovali v raziskovalnih in inovacijskih projektih, ki ustrezajo njihovim osebnim potrebam in interesom. Spodbujala se bo njihova mobilnost iz javnega v zasebni sektor ali obratno, in sicer z začasnimi napotitvami. To naj bi izboljšalo inovativnost zasebnega sektorja in spodbudilo medsektorsko mobilnost. Podpiral se bo tudi kombinirani polovični delovni čas med javnim in zasebnim sektorjem, da bi pospešili prenos znanja med sektorji in spodbudili ustanavljanje novih podjetij. Takšne prikrojene raziskovalne možnosti bodo obetavnim raziskovalcem pomagale, da postanejo povsem neodvisni, in jim olajšale poklicni prehod med javnim in zasebnim sektorjem.

Da bi lahko v celoti izkoristili potencial raziskovalcev, se bodo podpirale tudi možnosti za usposabljanje in pridobivanje novega znanja v raziskovalni instituciji na visoki ravni v tretji državi, vrnitev na poklicno raziskovalno pot po premoru in (ponovno) vključevanje v dolgoročneje raziskovalno pozicijo v Evropi, tudi v njihovi izvorni državi, po nadnacionalni/mednarodni izkušnji mobilnosti, ki zajema vidike vračanja in ponovnega vključevanja.

3.3. Spodbujanje inovacij z medsebojnim bogatenjem znanja

Družbeni izzivi postajajo vse bolj globalni, zato je čezmejno in medsektorsko sodelovanje odločilno za njihovo uspešno reševanje. Izmenjava znanj in idej od raziskav do trga (in obratno) je tako bistvena in se lahko doseže samo s povezovanjem ljudi. Pri tem se bodo s podporo spodbujale prožne izmenjave visoko usposobljenega raziskovalnega in inovacijskega osebja med sektorji, državami in disciplinami.

Da bi okrepili mednarodno sodelovanje, se bodo z evropskimi sredstvi v okviru partnerstev med univerzami, raziskovalnimi ustanovami, raziskovalnimi infrastrukturami, podjetji, MSP in drugimi družbeno-gospodarskimi akterji v Evropi ter med Evropo in tretjimi državami financirale izmenjave raziskovalnega in inovacijskega osebja. Za podporo lahko zaprosi raziskovalno in inovacijsko osebje na vseh stopnjah poklicne poti, od najmlajšega (podiplomski raziskovalec) do najvišjega (vodilni raziskovalec), vključno z upravnim in tehničnim osebjem.

3.4. Povečevanje strukturnega učinka s sofinanciranjem dejavnosti

Kvantitativni in strukturni učinek ukrepov Marie Skłodowske-Curie je mogoče dodatno povečati, če se spodbujajo regionalni, nacionalni ali mednarodni programi, ki z vseevropskimi možnostmi za mobilno usposabljanje, poklicno pot in izmenjavo povečujejo odličnost in razširjanje najboljših praks ukrepov Marie Skłodowske-Curie. Tako se bo povečala tudi privlačnost evropskih centrov odličnosti.

To bo doseženo s sofinanciranjem novih ali obstoječih regionalnih, nacionalnih in mednarodnih – tako javnih kot zasebnih – programov, ki omogočajo mednarodno, medsektorsko in meddisciplinarno usposabljanje raziskovalcev, ter čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev in inovacijskega osebja na vseh stopnjah poklicne poti.

Tako bo mogoče izkoristiti sinergije med dejavnostmi Unije in dejavnostmi na regionalni in nacionalni ravni, s čimer se bo odpravila tudi razdrobljenost ciljev, ocenjevalnih metod in delovnih pogojev raziskovalcev. V okviru dejavnosti sofinanciranja se bo odločno spodbujala uporaba pogodb o zaposlitvi.

3.5. Posebna podpora in ukrepi politike

Za učinkovito reševanje izzivov je bistveno spremljanje napredka. Ukrepi Marie Skłodowske-Curie bodo podpirali razvoj kazalnikov in analiza podatkov o mobilnosti, spretnostih in poklicnih poteh raziskovalcev ter enakosti spolov med njimi, da bi prepoznali vrzeli in ovire pri teh ukrepih ter izboljšali njihov učinek. Pri izvajanju teh dejavnosti bo poudarek na sinergijah in tesnem usklajevanju s podpornimi ukrepi politike, ki se za raziskovalce, njihove delodajalce in osebe, ki zagotavljajo sredstva, izvajajo v okviru posebnega cilja „Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo“. Financirani bodo tudi posebni ukrepi, ki podpirajo pobude, s katerimi se ozavešča o pomembnosti poklicne poti raziskovalca ter razširjajo rezultati raziskav in inovacij, ki so rezultat ukrepov Marie Skłodowske-Curie.

Da bi dodatno povečali učinek ukrepov Marie Skłodowske-Curie, bo mreženje med raziskovalci Marie Skłodowske-Curie (sedanjimi in preteklimi) okrepljeno s strategijo za storitve alumni. To vključuje podpiranje foruma za kontakte in izmenjavo med raziskovalci, da se raziščejo možnosti za sodelovanje in zaposlitvene priložnosti, organiziranje skupnih dogodkov ter vključevanje nekdanjih študentov v dejavnosti obveščanja kot ambasadorjev ukrepov Marie Skłodowske-Curie in ERP.

3.6. Posebni izvedbeni vidiki

Ukrepi Marie Skłodowske-Curie bodo namenjeni vsem dejavnostim usposabljanja in razvoja poklicne poti z vseh raziskovalnih in inovacijskih področjih, ki so določena v PDEU i, od temeljnih raziskav do uvedbe na trg in inovacijskih storitev. Prosilci bodo lahko sami izbrali raziskovalna in inovacijska področja in sektorje.

Da bi lahko izkoristili svetovno bazo znanja, se bodo za ukrepe Marie Skłodowske-Curie lahko prijavi raziskovalno in inovacijsko osebje, univerze, raziskovalne ustanove, raziskovalne infrastrukture, podjetja in drugi družbeno-gospodarski akterji, vključno s tretjimi državami, v skladu s pogoji iz Uredbe (EU) št. 1290/2013.

V vseh navedenih dejavnostih bo pozornost namenjena spodbujanju številne udeležbe podjetij, zlasti MSP, ter drugih družbeno-gospodarskih akterjev pri uspešnem izvajanju in učinku ukrepov Marie Skłodowske-Curie. V okviru vseh ukrepov Marie Skłodowske-Curie se ob upoštevanju zaščite pravic intelektualne lastnine spodbuja dolgoročno sodelovanje med višješolskimi ustanovami, raziskovalnimi organizacijami ter javnim in zasebnim sektorjem.

Ukrepi Marie Skłodowske-Curie se bodo razvijali v tesnem sodelovanju z drugimi programi, ki podpirajo te cilje politik, vključno s programom Erasmus+ ter skupnostmi znanja in inovacij v okviru EIT.

V primeru posebnih potreb se ohranja možnost, da so nekatere dejavnosti v okviru ukrepov Marie Skłodowske-Curie usmerjene v posebne družbene izzive, vrste raziskovalnih in inovacijskih ustanov ali geografske lokacije, da bi se lahko odzvali na spreminjanje zahtev Evrope glede spretnosti, raziskovalnega usposabljanja, razvoja poklicnih poti in izmenjave znanja.

Da bi pri ukrepih Marie Skłodowske-Curie lahko sodelovali vsi talenti, bodo uvedeni splošni ukrepi, s katerimi bi odpravili morebitna nesorazmerja pri dostopu do nepovratnih sredstev, na primer s spodbujanjem enakih možnosti za raziskovalce in raziskovalke ter primerjanjem zastopanosti spolov. Poleg tega bodo ukrepi Marie Skłodowske-Curie raziskovalcem pomagali doseči stabilnejšo poklicno pot ter ustrezno ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem glede na družinske razmere, raziskovalcem, ki se vračajo na poklicno pot po premoru, pa olajšali ponovno vključitev na delovno mesto. Priporoča se, da vsi financirani udeleženci sprejmejo in spoštujejo načela Evropske listine za raziskovalce in Kodeksa ravnanja za zaposlovanje raziskovalcev, ki spodbujata odprto zaposlovanje in privlačne delovne pogoje.

Da bi še povečali razširjanje in sodelovanje javnosti, se lahko od upravičencev ukrepov Marie Skłodowske-Curie zahteva, naj pripravijo načrt ustreznih dejavnosti obveščanja širše javnosti. Načrt dejavnosti obveščanja bo ocenjen v postopku ocenjevanja in po koncu projekta.

4. RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE

Cilj dejavnosti bo, da se do leta 2020 in pozneje vzpostavijo odlične evropske raziskovalne infrastrukture, da se spodbujajo njihov inovacijski potencial in človeški viri ter krepi evropska politika. Da bi pri razvoju raziskovalnih infrastruktur zagotovili sinergije in skladnost, bodo ukrepi usklajeni s sredstvi Kohezijskega sklada. Spodbujala se bo sinergija z ukrepi Marie Skłodowske-Curie.

4.1. Razvoj evropskih raziskovalnih infrastruktur do leta 2020 in pozneje

4.1.1. Razvoj vrhunskih raziskovalnih infrastruktur

Cilj je olajšati in spodbujati pripravo, izvajanje, dolgoročno trajnost in učinkovito delovanje raziskovalnih infrastruktur, ki jih je opredelil Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture (ESFRI), ter drugih raziskovalnih infrastruktur svetovnega merila, ki bodo Evropi pomagale pri reševanju velikih znanstvenih, industrijskih in družbenih izzivov. V tem cilju so zajete zlasti tiste infrastrukture, ki naj bi vzpostavile, vzpostavljajo ali so že vzpostavile upravljanje na podlagi Konzorcija za evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC) ali enakovredne strukture na mednarodni ravni.

Financiranje Unije bo glede na potrebe prispevalo k naslednjim fazam:

- (a) pripravljalni fazi prihodnjih infrastruktur (npr. podrobni gradbeni načrti, pravni dogovori, večletno načrtovanje in zgodnje vključevanje industrije);
- (b) izvedbeni fazi (npr. raziskave in razvoj ter inženiring skupaj z industrijo in uporabniki ter razvoj regionalnih partnerskih ustanov⁽¹⁾), da se doseže bolj uravnotežen razvoj ERP) in/ali
- (c) operativni fazi (npr. dostop, ravnanje s podatki, obveščanje, usposabljanje in mednarodno sodelovanje).

Pod to dejavnost spadajo tudi *načrtovalne študije* za nove raziskovalne infrastrukture na podlagi pristopa od spodaj navzgor.

4.1.2. Vključevanje in odpiranje obstoječih nacionalnih in regionalnih raziskovalnih infrastruktur v evropskem interesu

Cilj je po potrebi odpreti ključne nacionalne in regionalne raziskovalne infrastrukture za evropske raziskovalce iz akademskih krogov in industrije ter zagotoviti optimalno uporabo in skupen razvoj teh infrastruktur.

Unija bo podprla mreže in grozde, ki na evropski ravni povezujejo ključne nacionalne raziskovalne infrastrukture. Sredstva bodo namenjena zlasti za nadnacionalni in virtualni dostop raziskovalcev ter uskladitev in izboljšanje storitev, ki jih zagotavljajo infrastrukture.

4.1.3. Razvoj, uporaba in delovanje z IKT podprtih e-infrastruktur⁽²⁾

Cilj je, da se do leta 2020 vzpostavi vodilna zmogljivost na področju mrežnega delovanja, računalništva in znanstvenih podatkov na svetovni ravni na enotnem in odprtem evropskem prostoru za spletne raziskave, pri čemer lahko raziskovalci uporabljajo najsodobnejše, vseprisotne in zanesljive storitve na področju mreženja in računalništva ter neomejen in prost dostop do okolij e-znanosti in globalnih podatkovnih virov.

Da bi dosegli ta cilj, bo podpora namenjena: globalnim raziskovalnim in izobraževalnim mrežam, ki ponujajo napredne, standardizirane in nadgradljive meddomenske storitve na zahtevo, mrežnim infrastrukturam in infrastrukturam v oblaku z neomejenimi računskimi zmogljivostmi in zmogljivostmi za obdelavo podatkov, ekosistemom superračunalniških naprav, ki se razvijajo v eksa-merilu, programskim in servisnim infrastrukturam, na primer za simulacijo in vizualizacijo, orodjem za sodelovanje v realnem času ter interoperabilni, odprti in zaupanja vredni znanstveni podatkovni infrastrukturi.

⁽¹⁾ Regionalna partnerska ustanova je raziskovalna infrastruktura nacionalnega ali regionalnega pomena v smislu družbeno-gospodarskih koristi, usposabljanja ter privabljanja raziskovalcev in tehnikov; priznava se kot partnerica vseevropske raziskovalne infrastrukture ali drugih raziskovalnih infrastruktur svetovnega merila. Kakovost regionalne partnerske ustanove, vključno z ravnjo znanstvenih storitev, vodenja in politike dostopa, mora biti na ravni standardov, ki jih zahtevajo vseevropske raziskovalne infrastrukture.

⁽²⁾ Ker so vse raziskave računsko in podatkovno intenzivne, je dostop do najnovejših e-infrastruktur bistven za vse raziskovalce. GÉANT povezuje npr. 40 milijonov uporabnikov v več kot 8 000 ustanovah iz 40 držav, medtem ko je evropska mrežna infrastruktura (EGI) z več kot 290 spletnimi stranmi v 50 državah največja infrastruktura za porazdeljeno računalništvo na svetu. Neustavljiv napredek IKT, naraščajoče računске potrebe in potrebe po obdelavi ogromnih količin podatkov pomenijo pri zagotavljanju ustreznih storitev raziskovalcem velike finančne in organizacijske izzive.

4.2. Spodbujanje inovacijskega potenciala raziskovalnih infrastruktur in njihovih človeških virov

4.2.1. Izkoriščanje inovacijskega potenciala raziskovalnih infrastruktur

Namen je spodbuditi inovacije tako na ravni samih infrastruktur kot v industriji, na primer v dobaviteljski in uporabniški industriji.

V ta namen bo podpora namenjena:

- (a) partnerstvom z industrijo za raziskave in razvoj, da se razvijejo zmogljivosti Unije in industrijska ponudba na visokotehnoloških področjih, kot so znanstveni instrumenti ali IKT;
- (b) predtržnemu oddajanju javnih naročil s strani raziskovalnih infrastruktur, da spodbujajo inovacije in med prvimi sprejmejo ali razvijejo vrhunske tehnologije;
- (c) spodbujanju uporabe raziskovalnih infrastruktur s strani industrije, npr. s testnimi centri ali na znanju temelječimi centri, ter
- (d) spodbujanju povezovanja raziskovalnih infrastruktur v lokalne, regionalne in svetovne inovacijske ekosisteme.

Unija bo spodbujala tudi uporabo raziskovalnih infrastruktur, zlasti e-infrastruktur, na področju javnih storitev, družbenih inovacij, kulture, izobraževanja in usposabljanja.

4.2.2. Krepitev človeškega kapitala raziskovalnih infrastruktur

Zaradi kompleksnosti raziskovalnih infrastruktur in izrabe njihovega celotnega potenciala morajo njihovi upravljalci, inženirji in tehniki ter njihovi uporabniki pridobiti nove spretnosti.

S finančnimi sredstvi Unije se bodo podpirali usposabljanje osebja, ki je pristojno za upravljanje in delovanje raziskovalnih infrastruktur vseevropskega interesa, izmenjava osebja in najboljših praks med takimi ustanovami ter ustrezna razpoložljivost človeških virov na ključnih področjih, vključno z učnimi načrti za posebne izobraževalne programe. Spodbujala se bo sinergija z ukrepi Marie Skłodowske-Curie.

4.3. Okrepitev evropske politike raziskovalnih infrastruktur in mednarodnega sodelovanja

4.3.1. Okrepitev evropske politike raziskovalnih infrastruktur

Cilj je s partnerstvi med ustreznimi oblikovalci politik, organi za financiranje ali svetovalnimi skupinami (npr. ESFRI, posvetovalna skupina za e-infrastrukture (e-IRG), organizacije EIROforuma, nacionalni javni organi) izboljšati in izrabi sinergije med nacionalnimi pobudami in pobudami Unije, razviti medsebojno dopolnjevanje in sodelovanje med raziskovalnimi infrastrukturami in dejavnostmi, ki se financirajo v okviru drugih politik Unije (kot so regionalna, kohezijska, industrijska, zdravstvena, okoljska, zaposlovalna ali razvojna politika) ter zagotoviti usklajenost med različnimi financiranjmi Unije. Unija bo podpirala tudi ankete, spremljanje in ocenjevanje raziskovalnih infrastruktur na ravni Unije ter ustrezne študije politike in naloge sporočanja.

Obzorje 2020 bo spodbujal prizadevanja držav članic, da optimizirajo raziskovalne objekte s podpiranjem sodobne podatkovne baze Unije o prosto dostopnih raziskovalnih infrastrukturah v Evropi.

4.3.2. Spodbujanje strateškega mednarodnega sodelovanja

Cilj je spodbuditi razvoj globalnih raziskovalnih infrastruktur, tj. raziskovalnih infrastruktur, ki zahtevajo sredstva in sporazume v svetovnem merilu. Cilj je tudi spodbuditi sodelovanje med evropskimi raziskovalnimi infrastrukturami in njihovimi neevropskimi ustanovami, da se zagotovita globalna interoperabilnost in domet ter spoštujejo mednarodni sporazumi o vzajemni uporabi, odprtosti in sofinanciranju infrastruktur. Pri tem bodo ustrezno upoštevana priporočila skupine Carnegie izkušenih uradnikov svetovnih raziskovalnih infrastruktur. Pozornost bo namenjena tudi ustrezni udeležbi Unije pri usklajevanju z mednarodnimi organizacijami, kot sta Združeni narodi (ZN) ali Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

4.4. Posebni izvedbeni vidiki

Med izvajanjem bodo potekala posvetovanja s strokovnimi skupinami ter zainteresiranimi stranmi in svetovalnimi organi, kot sta ESFRI in e-IRG.

Pri izvajanju bodo upoštevani trije pristopi: od spodaj navzgor, če natančna vsebina in partnerstvo projektov nista znana; ciljna usmerjenost; če so posebne raziskovalne infrastrukture in/ali skupnosti natančno opredeljene; ter poimenovanje upravičencev, na primer če (konzorcij) upravljavec (upravljavci) infrastrukture prejme prispevek za operativne stroške.

Cilji dejavnosti iz točk 4.2 in 4.3 se uresničujejo z namenskimi ukrepi, po potrebi pa tudi z ukrepi, oblikovanimi v okviru točke 4.1.

DEL II

VODILNI POLOŽAJ V INDUSTRIJI

1. VODILNI POLOŽAJ NA PODROČJU OMOGOČITVENIH IN INDUSTRIJSKIH TEHNOLOGIJ

Splošno

Uspešno obvladovanje, vključevanje in uporaba omogočitvenih tehnologij s strani evropske industrije so ključni dejavniki za krepitev produktivnosti in inovacijske zmogljivosti v Evropi ter za zagotovitev, da bo Evropa imela napredno, trajnostno in konkurenčno gospodarstvo ter vodilni položaj v svetovnem merilu v sektorjih visokotehnoloških aplikacij in da bo sposobna razvijati učinkovite in trajnostne rešitve za družbene izzive in pri tem med drugim upoštevati potrebe uporabnikov. Kot sestavni del financiranja bodo inovacijske dejavnosti združene z raziskavami in razvojem.

Povezovalec pristop za ključne omogočitvene tehnologije

Pomemben sestavni del posebnega cilja „Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“ so ključne omogočitvene tehnologije (KET), opredeljene kot mikro- in nanoelektronika, fotonika, nanotehnologija, biotehnologija, napredni materiali in napredni proizvodni sistemi. Veliko inovativnih proizvodov hkrati vključuje več teh tehnologij v obliki samostojnih ali integriranih delov. Medtem ko je vsaka tehnologija tehnološka inovacija, lahko pomeni skupna korist številnih interakcij med ključnimi omogočitvenimi tehnologijami in drugimi industrijskimi omogočitvenimi tehnologijami ter njihovimi kombinacijami tudi tehnološki preskok. Uporaba medsektorskih ključnih omogočitvenih tehnologij bo povečala konkurenčnost in učinek proizvodov, pospešila rast in nastanek delovnih mest ter zagotovila nove možnosti reševanja družbenih izzivov. Zato bodo izrabljeni številni medsebojni učinki teh tehnologij. Namenska podpora bo zagotovljena za obsežnejše pilotne in predstavitvene projekte, ki se bodo izvajali v različnih okoljih in pogojih.

Sem spadajo ključne omogočitvene tehnologije (KET) in medsektorske dejavnosti ključnih omogočitvenih tehnologij (multi-KET), ki združujejo in povezujejo različne posamezne tehnologije ter jih tako potrjujejo v industrijskem okolju in dograjujejo v popoln in kvalificiran sistem, pripravljen za trg ali blizu vstopu na trg. Predpogoj za to bo močna vključenost zasebnega sektorja v te dejavnosti in prikaz, kako rezultati projektov prispevajo k tržni vrednosti v Uniji, zato bi lahko izvajanje potekalo v obliki javno-zasebnih partnerstev. V tem obsegu in s strukturo izvajanja Obzorja 2020 bo oblikovan skupni delovni program za medsektorske dejavnosti KET. Ob upoštevanju potreb trga in zahtev družbenih izzivov bo njegov cilj zagotoviti generične ključne elemente KET in multi-KET za različna področja uporabe, vključno z družbenimi izzivi. Poleg tega se bodo po potrebi iskale sinergije med dejavnostmi ključnih omogočitvenih tehnologij in dejavnostmi v okviru kohezijske politike – v smislu nacionalnih in regionalnih strategij za raziskave in inovacije za pametno specializacijo – ter z EIT, Evropsko investicijsko banko (EIB) in po potrebi dejavnostmi držav članic v okviru pobud za skupno načrtovanje programov.

Posebni izvedbeni vidiki

Inovacijske dejavnosti bodo vključevale integracijo posameznih tehnologij, predstavitev zmogljivosti za proizvodnjo in zagotavljanje inovativnih proizvodov, sistemov, procesov in storitev, pilotne projekte za uporabnike in potrošnike za dokazovanje izvedljivosti in dodane vrednosti ter predstavitev velikega obsega za lažji prenos rezultatov raziskav na trg. Ustrezna pozornost bo namenjena tudi malim in srednje velikim projektom. Poleg tega bo izvajanje v okviru tega dela spodbudilo vključevanje malih in srednje velikih raziskovalnih ekip, kar bo prispevalo k dejavnejšemu sodelovanju MSP.

Vključene bodo različne posamezne tehnologije in potrjene v industrijskem okolju ter tako dograjene v popoln in kvalificiran sistem, pripravljen za trg. Predpogoj za to bo močna vključenost zasebnega sektorja v te dejavnosti, tudi javno-zasebnih partnerstev.

Tehnološki razvoj v raziskovalnih in inovacijskih pobudah bodo dopolnjevali ukrepi na strani povpraševanja. Mednje spadajo najboljša uporaba javnih naročil inovacij, razvoj ustreznih tehničnih standardov in tehničnih dejavnosti v podporo standardizaciji in pravni ureditvi, zasebno povpraševanje ter vključevanje uporabnikov v ustvarjanje inovacijam prijaznih trgov.

Zlasti pri nanotehnologiji in biotehnologiji bo sodelovanje z zainteresiranimi stranmi in splošno javnostjo usmerjeno v boljšo ozaveščenost o koristih in tveganjih. Pri uvajanju teh tehnologij se bodo sistematsko ocenjevala varnost ter upravljala skupna tveganja. Družboslovne in humanistične vede bodo po potrebi prispevale k upoštevanju tega, kar uporabniki potrebujejo, želijo in sprejemajo, ter k zagotavljanju družbenega delovanja in ozaveščenega odločanja potrošnikov.

Dejavnosti iz tega posebnega cilja bodo dopolnjevale podporo za raziskave in inovacije pri omogočitvenih tehnologijah, ki jo lahko nacionalni ali regionalni organi zagotavljajo na podlagi skladov kohezijske politike v okviru strategij pametne specializacije.

V okviru financiranja ukrepov ta posebni cilj podpira tudi dejavnosti za prenos tehnologije (tako na nacionalni kot regionalni ravni), vključno z oblikovanjem mednarodnih in regionalnih inovacijskih grozdov, za spodbujanje učinkovitejših povezav med univerzami in industrijo.

Na področjih skupnega interesa in koristi se bodo skupaj z vodilnimi državami partnericami izvajale strateške pobude za mednarodno sodelovanje. Za omogočitvene in industrijske tehnologije je med drugim še zlasti pomembno naslednje:

- dostop do vodilnega svetovnega znanstvenega in tehnološkega strokovnega znanja;
- razvoj globalnih standardov;
- odprava ozkih grl pri industrijskem izkoriščanju, sodelovanju pri raziskavah in razvoju ter trgovinskih pogojih;
- varnost nanotehnoloških in biotehnoloških proizvodov ter dolgoročne posledice njihove uporabe;
- razvoj materialov in metod za zmanjšanje porabe energije in virov;
- industrijsko vodene mednarodne pobude za sodelovanje v skupnosti proizvajalcev ter
- interoperabilnost sistemov.

1.1. Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)

Nekatere dejavnosti bodo v celotni vrednostni verigi usmerjene v izzive, povezane z vodilnim položajem industrije in tehnologije pri IKT, ter bodo zajemale generične agende za raziskave in inovacije na področju IKT, med drugim zlasti:

1.1.1. Nova generacija sestavnih delov in sistemov: oblikovanje naprednih, vgrajenih ter energetske učinkovitih sestavnih delov in sistemov z učinkovito rabo virov

Cilj je ohraniti in okrepiti vodilno vlogo Evrope na področju tehnologij, povezanih z naprednimi, vgrajenimi ter energetske učinkovitimi in vzdržljivimi sestavnimi deli in sistemi z učinkovito rabo virov. Sem spadajo tudi mikro-nano-bio sistemi, organska elektronika, povezovanje velikih področij, temeljne tehnologije za internet stvari (IoT - Internet of Things) ⁽¹⁾, vključno s platformami za podpiranje zagotavljanja naprednih storitev, senzorji, pametni integrirani sistemi, vgrajeni in porazdeljeni sistemi ter sistemi sistemov in razvoj zapletenih sistemov.

1.1.2. Računalništvo naslednje generacije: napredni in varni računalniški sistemi in tehnologije, vključno z računalništvom v oblaku

Cilj je povečati evropska sredstva v procesni in sistemski arhitekturi, tehnologije za medsebojno povezovanje in lokalizacijo podatkov, računalništvo v oblaku, vzporedno računalništvo, modeliranje in simulacijsko programsko opremo za vse tržne segmente, tudi tehnične aplikacije (kot so kvantifikacija negotovosti, ocena tveganja in odločanje v inženirstvu).

1.1.3. Internet prihodnosti: programska oprema, strojna oprema, infrastrukture, tehnologije in storitve

Cilj je okrepiti konkurenčnost evropske industrije pri razvoju, obvladovanju in oblikovanju interneta naslednje generacije, ki bo postopoma nadomestila in preseгла sedanji splet, fiksna in mobilna omrežja in storitvene infrastrukture ter omogočila medsebojno povezovanje več milijard naprav (internet stvari (IoT - Internet of Things)) prek več operaterjev in področij, ki bo spremenilo naš način komuniciranja ter dostop in uporabo znanja. Sem spadajo raziskave in inovacije s področja omrežij, programske opreme, procesov in storitev, kibernetске varnosti, zasebnosti, zanesljivosti in zaupanja, brezžičnih ⁽²⁾ komunikacijskih in optičnih omrežij, poglobljenih interaktivnih multimedijev ter povezanega podjetja prihodnosti.

⁽¹⁾ Internet stvari (IoT - Internet of Things) bo usklajen medsektorsko.

⁽²⁾ Vključno z vesoljsko podprtimi omrežji.

1.1.4. Vsebinske tehnologije in upravljanje informacij: IKT za digitalne vsebine ter za kulturne in ustvarjalne panoge

Cilj je utrditev položaja Evrope kot ponudnice proizvodov in storitev, ki temeljijo na individualni in poslovni ustvarjalnosti. V ta namen bodo podjetjem in državljanom zagotovljena nova orodja za ustvarjanje, izkoriščanje, hrambo in ponovno uporabo vseh oblik digitalnih vsebin in dostopanje do njih v katerem koli jeziku ter za modeliranje, analiziranje in vizualizacijo velikih količin podatkov (masovni podatki), vključno s povezanimi podatki. Sem spadajo nove tehnologije za umetnost, jezik, učenje, medsebojno izmenjavo, digitalno hrambo, spletno oblikovanje, dostop do vsebin, analizo in medije ter inteligentni in prilagodljivi sistemi za upravljanje informacij s podatkovnim rudarjenjem, strojnimi učenjem, tehnologijami za statistične analize in vizualno računalništvo.

1.1.5. Napredni vmesniki in roboti: robotika in pametni prostori

Cilj je okrepiti vodilni položaj evropske znanosti in industrije na področju industrijske robotike in storitvene robotike, kognitivnih in komunikacijskih sistemov, naprednih vmesnikov in pametnih prostorov ter občutljivih strojev na podlagi izboljšane zmogljivosti računalnikov in mreženja ter napredka pri sposobnosti oblikovanja in gradnje sistemov, ki so sposobni učenja, samostojne sestave, prilagoditve in odzivanja ali optimizirajo interakcije med ljudmi in stroji. Po potrebi je treba razvite sisteme in napredek na področju najnovejšega razvoja potrditi v realnih okoljih.

1.1.6. Mikro- in nanoelektronika ter fotonika: ključne omogočitvene tehnologije, povezane z mikro- in nanoelektroniko ter fotoniko, kar vključuje kvantne tehnologije

Cilj je izkoristiti odličnost Evrope v teh ključnih omogočitvenih tehnologijah ter podpreti in dodatno okrepiti konkurenčnost in vodilni tržni položaj njene industrije. Med dejavnosti bodo spadale tudi raziskave in inovacije o snovanju, naprednih procesih, pilotnih proizvodnih linijah, s tem povezanimi proizvodnimi tehnologijami in predstavitvenimi dejavnostmi za potrjevanje tehnološkega razvoja ter inovativnih poslovnih modelov, pa tudi podpiranje naslednje generacije tehnologij ob uporabi napredka, doseženega v kvantni fiziki.

Za teh šest pomembnih dejavnosti se pričakuje, da bodo ob upoštevanju konkurenčnosti evropske industrije na svetovni ravni pokrile celoten razpon potreb. Sem spadajo vodilni položaj industrije na področju generičnih IKT-podprtih rešitev, proizvodov in storitev, ki so potrebne za reševanje glavnih družbenih izzivov, ter na uporabnosti temelječe raziskovalne in inovacijske agende, ki se bodo podpirale v okviru ustreznih družbenih izzivov. Glede na vse bolj napredno tehnologijo na vseh področja življenja bo interakcija med ljudmi in tehnologijo v tem pogledu pomembna, poleg tega pa bo del v uporabo usmerjenih raziskav na področju IKT. Raziskave, ki vključujejo v uporabnike usmerjene perspektive, bodo prispevale k razvoju konkurenčnih rešitev.

V vsako od šestih pomembnih dejavnosti so vključene tudi IKT-specifične raziskovalne infrastrukture, kot so živi laboratoriji za preskušanje in infrastrukture za ključne omogočitvene tehnologije ter njihova vključitev v napredne proizvode in inovativne inteligentne sisteme, vključno z opremo, orodji in podpornimi storitvami, čistimi prostori in dostopom do livarn za izdelavo prototipov.

To je treba izvajati na način, ki zagotavlja dopolnjevanje in usklajenost s posebnim ciljem "Raziskovalne infrastrukture" v okviru prednostne naloge „Odlična znanost“.

Dejavnosti bodo podpirale raziskave in razvoj sistemov IKT in pri tem v celoti upoštevale temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, zlasti njihovo pravico do zasebnosti.

1.2. Nanotehnologije

1.2.1. Razvoj nanomaterialov, nanonaprav in nanosistemov naslednje generacije

Razvoj in povezovanje znanja o fenomenih na ravni „nano“ na presečiščih različnih znanstvenih disciplin, katerih cilj je razviti bistveno nove proizvode in sisteme, ki omogočajo trajnostne rešitve v najrazličnejših sektorjih.

1.2.2. Zagotavljanje varnega in trajnega razvoja ter uporabe nanotehnologij

Pridobitev znanstvenih spoznanj o morebitnih vplivih nanotehnologij na zdravje in okolje pri proaktivnem in znanstveno utemeljenem upravljanju nanotehnologij ter zagotavljanje potrjenih znanstvenih orodij, metod in platform za ocenjevanje in obvladovanje nevarnosti, izpostavljenosti in tveganja v celotnem življenjskem ciklu nanomaterialov in nanosistemov, vključno z vprašanji standardizacije.

1.2.3. Razvoj družbene razsežnosti nanotehnologij

Obravnava človekovih in fizičnih potreb po uvedbi nanotehnologij ter poudarek na upravljanju nanotehnologij za družbene in okoljske koristi, vključno s komunikacijskimi strategijami, da se zagotovi družbeno udejstvovanje.

1.2.4. Učinkovito in trajno spajanje in proizvodnja nanomaterialov, sestavnih delov in sistemov

Osredotočanje na nove prožne, nadgradljive in ponovljive enote dejavnosti, pametno vključevanje novih in obstoječih procesov, vključno s konvergenco tehnologije, kot je nanobiotehnologija, ter povečanje obsega, da bi omogočili trajnostno, visoko natančno široko proizvodnjo proizvodov ter prožnih in večnamenskih obratov, ki zagotavlja učinkovit prenos znanja v industrijske inovacije.

1.2.5. Razvoj in standardizacija tehnik, ki povečujejo zmogljivost, merilnih metod in opreme

Poudarek na temeljnih tehnologijah, podpiranju razvoja in tržne uvedbe varnih kompleksnih nanomaterialov in nanosistemov, vključno z nanomeroslovjem, karakterizacijo in manipulacijo snovi v nanometrskem merilu, modeliranjem, računalniškimi oblikovanjem in naprednim inženiringom na atomski ravni.

1.3. Napredni materiali

1.3.1. Medsektorske in omogočitvene tehnologije materialov

Raziskave materialov po obliki, funkcionalnih materialov, večfunkcionalnih materialov z višjo vsebnostjo znanja, novih funkcionalnosti in večje učinkovitosti, kot so samopopravljajoči se ali biodružljivi materiali, samosestavljeni materiali, novi magnetni materiali ter strukturni materiali za inovacije v vseh industrijskih sektorjih, zlasti za trge visokih vrednosti in vključno s kreativnimi industrijami.

1.3.2. Razvoj in predelava materialov

Raziskave in razvoj za zagotovitev učinkovitega, varnega in trajnostnega razvoja in naknadni razvoj, ki bo omogočil industrijsko proizvodnjo prihodnjih proizvodov, ki bodo temeljili na oblikovanju, naproti upravljanju materialov „brez odpadkov“ v Evropi, npr. v kovinsko-predelovalni, kemični ali biotehnoški industriji, in za izboljšanje razumevanja mehanizmov propadanja materialov (obraba, korozija, mehanska zanesljivost).

1.3.3. Upravljanje sestavnih delov materialov

Raziskave in razvoj na področju novih in inovativnih tehnik za materiale, sestavne dele in sisteme, povezovanje, oprijemljivost, ločevanje, sestavljanje, samostojno sestavljanje in razstavljanje, razpadanje in razgrajevanje sestavnih delov materialov ter upravljanje stroškov življenjskega cikla in okoljskih vplivov z novo uporabo tehnologije naprednih materialov.

1.3.4. Materiali za trajnostno industrijo z učinkovito rabo virov in nizkimi emisijami

Razvoj novih proizvodov, uporab, poslovnih modelov in odgovornega ravnanja potrošnikov, ki bi povečal rabo obnovljivih virov za trajnostno uporabo, zmanjšal povpraševanje po energiji v celotnem življenjskem ciklu proizvoda in spodbudil proizvodnjo z nizkimi emisijami, prav tako pa okrepitev procesov, recikliranje, odstranjevanje onesnaževal, pridelava materialov za skladiščenje energije in materialov s potencialom visoke dodane vrednosti iz odpadkov oziroma s ponovno predelavo.

1.3.5. Materiali za ustvarjalni sektor vključno z dediščino

Uporaba oblikovanja in razvoj konvergenčnih tehnologij za ustvarjanje novih poslovnih priložnosti, vključno z ohranjanjem in obnovo evropske dediščine in materialov, ki imajo zgodovinsko ali kulturno vrednost, ter povsem novih materialov.

1.3.6. Meroslovje, karakterizacija, standardizacija in nadzor kakovosti

Spodbujanje tehnologij, kot so karakterizacija, nedestruktivno vrednotenje, stalno ocenjevanje in spremljanje, ter napovedno modeliranje uspešnosti za napredek in vpliv na področju znanosti in inženiringa materialov.

1.3.7. Optimizacija uporabe materialov

Raziskave in razvoj za preučevanje možnosti zamenjave in nadomestnih možnosti uporabe materialov, vključno z reševanjem problema surovin z razvojem prilagojenih materialov ali nadomestitvijo redkih, kritičnih ali nevarnih materialov, ter pristopi inovativnega poslovnega modela in identifikacija nujno potrebnih virov.

1.4. Biotehnologija

1.4.1. Krepitev vrhunskih biotehnologij kot gonila prihodnjih inovacij

Cilj je evropski industriji dati takšne temelje, da bo lahko tudi srednje- in dolgoročno ostala na čelu inovacijskih dosežkov. Vključuje razvoj nastajajočih tehnoloških področij, npr. sintezno biologijo, bioinformatiko in sistemsko biologijo, ter izkoriščanje zblíževanja z drugimi omogočitenimi tehnologijami, kot so nanotehnologije (npr. bionanotehnologija) in IKT (npr. bioelektronika) ter inženirska tehnologija. Na teh in drugih vrhunskih področjih so potrebni ustrezni ukrepi v prid raziskav in razvoja, da se olajša učinkovit prenos in izvajanje v nove uporabe.

1.4.2. Industrijski proizvodi in procesi, ki temeljijo na biotehnologiji

Cilj je dvojen: po eni strani omogočiti evropski industriji (npr. industriji na področju kemije, zdravja, rudarstva, energije, celuloze in papirja, vlaknin in lesa, tekstila, škroba in živilske predelave), da razvije nove proizvode in procese, ki bodo izpolnjevali industrijske in družbene zahteve, po možnosti z uporabo okolju prijaznih in trajnostnih proizvodnih metod, ter konkurenčne in izpopolnjene biotehnološke alternative za nadomestitev uveljavljenih, ter po drugi strani izrabiti potencial biotehnologije za odkrivanje, spremljanje, preprečevanje in odpravljanje onesnaževanja. Zajema raziskave in inovacije s področja novih encimov z optimiziranimi biokatalitičnimi funkcijami, encimskih in presnovnih poti, oblikovanja bioprocsov na industrijski ravni, vključitve bioprocsov v postopke industrijske proizvodnje, naprednega vrenja, nadrejenega in podrejenega procesiranja ter vpogleda v dinamiko mikrobioloških skupnosti. Vključen bo tudi razvoj prototipov za ocenjevanje tehnično-ekonomske izvedljivosti ter trajnosti razvitih proizvodov in procesov.

1.4.3. Inovativne in konkurenčne platformne tehnologije

Cilj je razvoj tehnoloških platform (npr. genomika, metagenomika, proteomika, metabolomika, molekularna orodja, ekspresivni sistemi, fenotipizacija in platforme na podlagi celic) za krepitev vodilnega položaja in konkurenčne prednosti v številnih gospodarsko pomembnih sektorjih. Vključuje vidike, kot so okrepitev razvoja bioloških virov z optimiziranimi lastnostmi in uporabo, ki presegajo običajne alternative, ustvarjanje pogojev za raziskovanje, razumevanje in trajnostno izkoriščanje kopenske in morske biotske raznovrstnosti za nove uporabe, bioproizvode in bioprocse ter spodbujanje razvoja biotehnoloških zdravstvenih rešitev (npr. diagnostike, biologike, biomedicinskih naprav).

1.5. Napredna proizvodnja in predelava

1.5.1. Tehnologije za tovarne prihodnosti

Spodbujanje vzdržne industrijske rasti z olajševanjem strateškega premika v Evropi s stroškovno usmerjene proizvodnje na pristop, ki temelji na ustvarjanju visoke dodane vrednosti proizvodov ter inteligentni in visoko učinkoviti IKT-podprti proizvodnji v integriranem sistemu. Za to se je treba lotiti problema povečanja proizvodnje ob manjši porabi materialov in energije ter manj odpadkih in onesnaževanja, s čimer bi dosegli visoko ekološko učinkovitost. Poudarek bo na razvoju in povezovanju prilagodljivih proizvodnih sistemov prihodnosti, s posebnim poudarkom na potrebah evropskih MSP, da se vzpostavijo napredni in trajnostni proizvodni sistemi in postopki. Poudarek bo tudi na metodologijah za povečanje prožne, varne in pametne proizvodnje, v okviru katere se uporabljajo ustrezne ravni avtomatizacije, okolje pa je delavcem prijazno.

1.5.2. Tehnologije, zaradi katerih so mogoči energetska učinkoviti sistemi in energetska učinkovite stavbe z majhnim vplivom na okolje

Zmanjševanje porabe energije in emisij CO₂ z razvojem in uporabo trajnostnih gradbenih tehnologij in sistemov ter zizvajanjem in ponavljanjem ukrepov za večjo uporabo energetska učinkovitih sistemov in materialov v novih, obnovljenih in rekonstruiranih stavbah. Upoštevanje življenjskega cikla in vse večji pomen konceptov oblikovanja-gradnje-delovanja bodo ključni elementi pri reševanju prehoda na stavbe s skoraj nično porabo energije v Evropi do leta 2020 in uresničevanju energetska učinkovitih območij s sodelovanjem širše skupnosti zainteresiranih strani.

1.5.3. Trajnostne tehnologije, tehnologije, gospodarne z viri, in nizkoogljične tehnologije v energetska intenzivnih predelovalnih industrijah

Povečanje konkurenčnosti predelovalnih industrij, kot so kemična, cementna, celulozna in papirna industrija, steklarska in mineralna industrija ali industrija neželeznih kovin in jekla, z občutnim izboljšanjem učinkovitosti virov in energetske učinkovitosti ter zmanjševanjem okoljskih učinkov takih industrijskih dejavnosti. Poudarek bo na razvoju in potrjevanju omogočitenih tehnologij za inovativne snovi, materiale in tehnološke rešitve za nizkoogljične proizvode, energetska manj intenzivnih procesih in storitvah v celotni verigi ustvarjanja vrednosti ter na uvajanju tehnologij in tehnik z izredno nizko proizvodnjo ogljika, da se dosežejo posebna znižanja intenzivnosti emisij toplogrednih plinov.

1.5.4. Novi vzdržni poslovni modeli

Medsektorsko sodelovanje pri zasnovah in metodologijah za „na znanju temelječo“, specializirano proizvodnjo lahko spodbudi učenje v organizacijah, ustvarjalnost in inovacije, s poudarkom na poslovnih modelih v prirojenih pristopih, ki se lahko prilagodijo zahtevam globaliziranih vrednostnih verig in omrežij, spreminjajočih se trgov ter nastajajočih in prihodnjih industrijskih panog. To vključuje oblikovanje trajnostnih poslovnih modelov, in sicer z upoštevanjem celotnega življenjskega cikla proizvoda in procesa.

1.6. Vesolje

Na področju vesoljskih raziskav se bodo dejavnosti na ravni Unije izvajale v povezavi z dejavnostmi vesoljskih raziskav držav članic in Evropske vesoljske agencije (ESA), pri čemer je cilj krepitev medsebojnega dopolnjevanja dejavnosti različnih strani.

1.6.1. Omogočanje evropske konkurenčnosti, neodvisnosti in inovativnosti evropskega vesoljskega sektorja

Cilj je ohraniti vodilni položaj v vesolju tako, da se obdržita in še naprej razvijata stroškovno učinkovita, konkurenčna in inovativna vesoljska industrija (vključno z MSP) in raziskovalna skupnost ter spodbujajo vesoljske inovacije.

1.6.1.1. Ohranjanje in nadaljnji razvoj konkurenčne, trajnostne in podjetniške vesoljske industrije in raziskovalne skupnosti ter okrepitev evropske neodvisnosti pri vesoljskih sistemih

Evropa je vodilna v vesoljskih raziskavah in razvoju vesoljskih tehnologij ter stalno razvija lastne operativne vesoljske infrastrukture (npr. program Galileo in program Copernicus). Evropska industrija se je uveljavila celo kot izvoznica prvorazrednih satelitov in drugih vesoljskih tehnologij. Vendar pa je ta položaj negotov zaradi konkurenčnosti drugih vesoljskih velesil. Cilj tega ukrepa je razvoj znanstvene baze tako, da se poskrbi za stalnost programov vesoljskih raziskav in inovacij, na primer z vrsto manjših in pogostejših predstavitvenih projektov v vesolju. Tako bo Evropa lahko razvila lastno industrijsko bazo in skupnost za vesoljske raziskave in tehnološki razvoj (RTD), s čimer bo prispevala k napredku, ki presega sedanjo raven, in postala bolj neodvisna od uvoza kritičnih tehnologij.

Podpreti je treba standardizacijo, da se optimizirajo naložbe in razvije dostop do trga.

1.6.1.2. Spodbujanje inovacij v vesoljskem sektorju in drugih sektorjih

Več izzivov na področju vesoljskih tehnologij ima vzporednice z zemeljskimi izzivi, na primer na področju aeronavtik, energije, okolja, telekomunikacij, informacijskih in komunikacijskih tehnologij, raziskovanja naravnih virov, senzorjev, robotike, naprednih materialov, varnosti in zdravja. Te stične točke ponujajo možnosti (zlasti za MSP) za zgodnji skupni razvoj tehnologij na vesoljskem in drugih področjih, vključno z nevesoljskimi industrijami, ki bi se tako lahko hitreje razvile v prebojne inovacije, kot bi se s poznejšim odcepljanjem podjetij. Izkoriščanje obstoječe evropske vesoljske infrastrukture bi bilo treba spodbujati z razvojem inovativnih izdelkov in storitev, ki temeljijo na daljinskem zaznavanju, določanju geografskega položaja ali drugih vrstah satelitsko podprtih podatkov. Poleg tega bi morala Evropa po potrebi z dobro naravnanimi ukrepi še bolj okrepiti pravkar začeti razvoj podjetniškega vesoljskega sektorja, tudi s podporo pobudam za prenos vesoljske tehnologije.

1.6.2. Omogočanje napredka v vesoljskih tehnologijah

Cilj je razvoj naprednih in omogočitvenih vesoljskih tehnologij in operativnih konceptov od zamisli do predstavitve v vesolju.

Sposobnosti dostopanja do vesolja ter razvoja, vzdrževanja in upravljanja vesoljskih sistemov v zemeljski orbiti in še dlje so bistvenega pomena za prihodnost evropske družbe. Potrebne zmogljivosti zahtevajo naložbe v raziskave in inovacije na področju številnih vesoljskih tehnologij (na primer za lansirne sisteme in druga plovila, satelite, robotiko, instrumente in senzorje) ter operativne koncepte vse od zamisli do predstavitve v vesolju. Evropa je trenutno sicer ena od treh vodilnih vesoljskih sil, večinoma financiranih z naložbami držav članic prek ESA in nacionalnih programov, vendar je treba glede na naložbe v vesoljske raziskave in razvoj v Združenih državah (npr. približno 20 % celotnega proračuna NASA) evropsko usmeritev v bodoče vesoljske tehnologije in njihovo uporabo okrepiti vzdolž celotne verige na področju:

- (a) raziskav na področju nizkih ravni tehnološke pripravljenosti, ki pogosto temeljijo na ključnih omogočitvenih tehnologijah in imajo potencial za razvoj prebojnih tehnologij z zemeljsko uporabnostjo;
- (b) izboljšav obstoječih tehnologij, na primer z miniaturizacijo, večjo energetsko učinkovitostjo in povečano senzorsko občutljivostjo;
- (c) predstavitev in potrjevanja novih tehnologij in konceptov v vesolju ter analognih zemeljskih okoljih;

- (d) misij, npr. v zvezi z analizo vesoljskega okolja, zemeljskimi postajami, zaščito vesoljskih sistemov in infrastrukture pred poškodbami in uničenjem zaradi trčenj z vesoljskimi odpadki ali drugimi vesoljskimi objekti in posledicami vesoljskih vremenskih pojavov, vključno s sončnimi baklami (poznavanje razmer v vesolju (SSA – Space Situational Awareness)), spodbujanjem inovativnega zbiranja in prenosa podatkov ter infrastrukturo za arhiviranje podatkov in vzorcev;
- (e) satelitskih komunikacij, naprednih navigacijskih tehnologij in tehnologij za daljinsko zaznavanje, vključno z raziskavami, ki so bistvenega pomena za prihodnje generacije vesoljskih sistemov Unije (npr. Galileo in Copernicus).

1.6.3. Omogočanje izrabe vesoljskih podatkov

Cilj je doseči obsežnejšo znanstveno, javno in tržno uporabo vesoljskih podatkov, pridobljenih v okviru sedanjih, arhiviranih in prihodnjih evropskih misij.

Vesoljski sistemi zagotavljajo informacije, ki jih pogosto ni mogoče pridobiti na noben drug način. Iz objavljenih podatkov je razvidno, da pri podatkih, pridobljenih v okviru evropskih misij, kljub prvorazrednosti teh misij verjetnost uporabe ni tolikšna kot pri podatkih, pridobljenih v okviru misij ZDA. Bistveno obsežnejše izkoriščanje podatkov, pridobljenih z evropskimi sateliti (znanstvenimi, javnimi ali komercialnimi), bi lahko dosegli z nadaljnimi prizadevanji za obdelavo, arhiviranje, potrjevanje, standardizacijo in trajno razpoložljivost podatkov, pridobljenih iz vesolja v okviru evropskih misij, ter podporo razvoju novih informacijskih proizvodov in storitev, ki izhajajo iz teh podatkov, ter po potrebi v kombinaciji s podatki na podlagi zemeljskega opazovanja. Inovacije na področju pridobivanja, obdelave in zlivanja podatkov ter njihovega širjenja in interoperabilnosti, zlasti s spodbujanjem prostega dostopa do podatkov in metapodatkov v okviru vede o Zemlji ter njihove izmenjave, ki temeljijo na inovativnih IKT-podprtih oblikah sodelovanja, lahko zagotovijo višjo donosnost naložb v vesoljske infrastrukture in pripomorejo k premagovanju družbenih izzivov. Kalibracija in potrjevanje vesoljskih podatkov (za posamezne instrumente, med instrumenti in misijami ter glede na predmete na kraju samem) sta ključna za učinkovito uporabo vesoljskih podatkov na vseh področjih; treba pa je izboljšati standardizacijo podatkov iz vesolja in referenčne okvire.

Dostop do podatkov iz vesoljskih misij in njihovo izrabo je treba globalno uskladiti. Za podatke, zbrane med opazovanjem Zemlje, se usklajeni pristopi in najboljše prakse delno dosegaajo v sodelovanju z medvladno organizacijo Skupina za opazovanje Zemlje (GEO – Group on Earth Observation), ki naj bi podprla globalni sistem sistemov za opazovanje Zemlje ter v kateri sodeluje tudi Unija, in sicer s popolnim izkoristkom programa Copernicus. Podpore bo deležno hitro uvajanje teh inovacij v ustrezne aplikacije in postopke odločanja. V to spada tudi izkoriščanje podatkov za nadaljnje znanstvene raziskave.

1.6.4. Omogočanje evropskih raziskav v podporo mednarodnih vesoljskih partnerstev

Cilj je podpirati prispevek evropskih raziskav in inovacij k dolgoročnim mednarodnim vesoljskim partnerstvom.

Čprav vesoljske informacije zagotavljajo veliko lokalnih koristi, imajo vesoljska podjetja bistveno globalen značaj. To je še zlasti razvidno pri kozmičnih nevarnostih za Zemljo in vesoljskih sistemih. Škoda zaradi izgube satelitov kot posledica vesoljskega vremena in odpadkov se ocenjuje na okrog 100 milijonov EUR letno. Prav tako globalni so številni projekti na področju vesoljske znanosti in raziskovanja vesolja. Razvoj vrhunskih vesoljskih tehnologij vedno pogosteje poteka v takih mednarodnih partnerstvih, zato je dostop do takih mednarodnih projektov pomemben dejavnik za uspeh evropskih raziskovalcev in industrije. Prispevek Unije pri takih globalnih vesoljskih prizadevanjih je treba opredeliti v dolgoročnih strateških načrtih (10 let in več) ter ga uskladiti s prednostnimi nalogami Unije na področju vesoljske politike ter z državami članicami in evropskimi partnerji, kot so ESA in nacionalne vesoljske agencije, in, če je to smiselno, tudi z mednarodnimi partnerji ter vesoljskimi agencijami vesoljskih veselil.

1.6.5. Posebni izvedbeni vidiki

Prednostne naloge vesoljskih raziskav in inovacij v okviru Obzorja 2020 so v skladu s prednostnimi nalogami vesoljske politike EU, kot so opredeljene s strani Sveta za vesolje in v Sporočilu Komisije z dne 4. aprila 2011 z naslovom „Za vesoljsko strategijo Evropske unije, ki koristi državljanom“. Izvajanje bo po potrebi temeljilo na strateških agendah za raziskave, pripravljenih po posvetovanju z državami članicami in nacionalnimi vesoljskimi agencijami, ESA, zainteresiranimi stranmi iz evropske vesoljske industrije (vključno z MSP), akademskim svetom, tehnološkimi inštituti in Svetovalno skupino za vesolje. Kar zadeva sodelovanje v mednarodnih projektih, bo agenda za raziskave in inovacije določena v sodelovanju z evropskimi zainteresiranimi stranmi in mednarodnimi partnerji (npr. NASA, ROSCOSMOS in JAXA).

Uporaba vesoljskih tehnologij je po potrebi podprta s pripadajočimi posebnimi cilji v okviru prednostne naloge „Družbeni izzivi“.

2. DOSTOP DO TVEGANEGA KAPITALA

Z Obzorjem 2020 bosta uvedena dva instrumenta (instrument za lastniški kapital in dolžniški instrument), sestavljena iz različnih sklopov. Instrument za lastniški kapital in MSP segment v okviru dolžniškega instrumenta se bosta izvajala soodvisno s COSME, v sklopu dveh finančnih instrumentov Unije, ki zagotavljata lastniški kapital in financiranje s posojili za raziskave, inovacije in rast MSP.

Instrument za lastniški kapital in dolžniški instrument lahko po potrebi omogočita združevanje finančnih sredstev z državami članicami ali regijami, ki si želijo prispevati del sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov v skladu z Uredbo (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

Namesto da bi končnim upravičencem zagotovila na primer posojila, jamstva ali lastniški kapital, bo Komisija finančne institucije pooblastila, da zagotovijo podporo zlasti preko delitve tveganja, jamstvenih shem ter naložb lastniškega kapitala in navideznega lastniškega kapitala.

2.1. Dolžniški instrument

Z dolžniškim instrumentom se bodo posameznim upravičencem zagotovila posojila za naložbe v raziskave in inovacije, finančnim posrednikom (proti-) jamstva za posojila upravičencem, kombinirala pa se bodo lahko tudi posojila in (proti-) jamstva ter jamstva in/ali protijamstva za nacionalne in regionalne programe financiranja dolga. Z dolžniškim instrumentom se bosta podpirala podaljšanje zapadlosti ter instrument, posebej namenjen MSP, glede na obseg povpraševanja (glej oddelek 3 „Inovacije v MSP“ dela II). Sredstva iz dolžniškega instrumenta se lahko združi s sredstvi iz instrumenta za lastniški kapital v enega ali več integriranih sistemov, po potrebi skupaj z dodatnimi nepovratnimi sredstvi (vključno s povprečninami). Mogoča so tudi ugodna, konvertibilna, podrejena, konzorcijska in liziška posojila ter listinjenje.

Poleg zagotavljanja posojil in jamstev s tržno naravnanim pristopom „kdor prvi prispe, prvi dobi“ bo dolžniški instrument v različnih delih namenjen posebnim politikam in sektorjem. V ta namen se lahko po potrebi črpajo sredstva iz jasno razmejenih proračunskih prispevkov za:

- (a) druge dele Obzorja 2020, zlasti za del III „Družbeni izzivi“;
- (b) druge okvire, programe in proračunske postavke v splošnem proračunu Unije;
- (c) določene regije in države članice, ki želijo prispevati sredstva iz skladov za kohezijsko politiko;
- (d) posebne subjekte (na primer skupne tehnološke pobude) ali pobude.

Proračunski prispevki se lahko doprineejo ali dodajo kadar koli med trajanjem Obzorja 2020.

Parametri za delitev tveganja in drugi parametri se lahko med oddelki politik ali sektorjev razlikujejo, če sta njihova vrednost ali status v skladu s skupnimi pravili za dolžniške instrumente. Poleg tega lahko oddelki pri skupni promocijski kampanji za dolžniški instrument sledijo posebnim komunikacijskim strategijam. Če je pri ocenjevanju prospektivnih posojil iz posebnega dela potrebno posebno strokovno znanje, se lahko na nacionalni ravni uporabijo tudi specializirani finančni posredniki.

Sklop za MSP v okviru dolžniškega instrumenta je osredotočen na MSP in mala srednja kapitalaska podjetja, ki so usmerjena v raziskave in inovacije, ter zagotavlja posojila v zneskih, ki presegajo 150 000 EUR, s čimer dopolnjuje financiranje MSP prek instrumenta za posojilna jamstva v okviru COSME. Sklop za MSP v okviru dolžniškega instrumenta je namenjen tudi za posojila v višini do 150 000 EUR za MSP in mala srednja kapitalaska podjetja, ki so usmerjena v raziskave in inovacije.

Črpanje sredstev dolžniškega instrumenta – ki je opredeljen kot skupno financiranje (tj. financiranje Unije skupaj s prispevkom drugih finančnih institucij), deljeno s finančnim prispevkom Unije – bo v razponu od povprečno 1,5 do 6,5, odvisno od vrste operacije (raven tveganja, ciljni upravičenci in zadevni program dolžniškega finančnega instrumenta). Multiplikacijski učinek – ki je opredeljen kot vsota naložb podprtih upravičencev, deljena s finančnim prispevkom Unije – bo znašal predvidoma od 5 do 20, odvisno od vrste operacije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 320 tega Uradnega lista).

2.2. Instrument za lastniški kapital

Poudarek pri instrumentu za lastniški kapital bo na skladih tveganega kapitala ter javnih in zasebnih skladih skladov za zgodnjo fazo, ki zagotavljajo tvegani kapital in/ali dolžniško-lastninski kapital posameznim podjetjem, ki so del portfelja. Ta podjetja se lahko poleg tega odločijo za financiranje dolga prek finančnih posrednikov, ki upravljajo dolžniški instrument. Ob tem bodo v okviru instrumenta za lastniški kapital raziskane tudi možnosti za podporo zasebnim investitorjem in drugim potencialnim virom kapitalskega financiranja. To bi lahko vključevalo podporo v tretji fazi instrumenta za MSP glede na obseg povpraševanja (tudi prenos rezultatov raziskav in izumov, ki izhajajo iz javnih raziskav, v proizvodni sektor, na primer na podlagi potrditve koncepta).

Z instrumentom za lastniški kapital se bodo lahko izvajale tudi naložbe v fazah širitve in rasti v povezavi s kapitalskim instrumentom za rast v okviru COSME (to vključuje naložbe v sklade skladov s široko bazo vlagateljev, med katere bodo spadali tudi zasebni, institucionalni in strateški vlagatelji ter nacionalne javne in poljavne finančne institucije). V slednjem primeru naložbe v okviru instrumenta za lastniški kapital znotraj Obzorja 2020 ne presežejo 20 % skupnih naložb v Uniji, razen v primerih večstopenjskih skladov, pri katerih bo financiranje iz kapitalskega instrumenta za rast ter instrumenta za lastniški kapital iz Obzorja 2020 zagotovljeno sorazmerno na podlagi politike o investicijskih skladih. Instrument za lastniški kapital se tako kot kapitalski instrument za rast izogiba odkupu ali nadomeščanju kapitala, namenjenega razdelitvi prevzetega podjetja. Komisija se lahko odloči, da ob upoštevanju sprememb tržnih razmer spremeni 20-odstotno zgornjo mejo.

Lastniški finančni instrument Unije za raziskave in inovacije ter rast MSP iz prvega odstavka oddelka 2 bi moral biti ustrezno velik in obsežen, da bi lahko bil v oporo inovativnim podjetjem od najzgodnejše faze preko rasti do širitve, in sicer z integriranim pristopom.

Naložbene parametre bo treba določiti tako, da se lahko posebni cilji politik, tudi ciljna naravnost na posebne skupine morebitnih upravičencev, dosežejo tudi, če instrument ohrani v trg in povpraševanje usmerjeni značaj.

Instrument za lastniški kapital se lahko podpre s proračunskimi prispevki iz:

- (a) drugih delov Obzorja 2020;
- (b) drugih okvirov, programov in proračunskih postavk v splošnem proračunu Unije;
- (c) določenih regij ali držav članic; ter
- (d) drugih posebnih subjektov ali pobud.

Črpanje instrumenta za lastniški kapital – ki je opredeljen kot skupno financiranje (tj. financiranje Unije skupaj s prispevkom drugih finančnih institucij), deljeno s finančnim prispevkom Unije – bo predvidoma znašalo približno 6, odvisno od posebnosti trga, njegov multiplikacijski učinek – ki je opredeljen kot vsota naložb podprtih upravičencev, deljena s finančnim prispevkom Unije – pa povprečno 18.

2.3. Posebni izvedbeni vidiki

Izvajanje dveh instrumentov bo poverjeno skupini Evropske investicijske banke (EIB in Evropski investicijski sklad (EIS)) in/ali drugim finančnim institucijam, ki so lahko pooblaščen za izvrševanje finančnih instrumentov v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012. Njihovo oblikovanje in izvajanje bosta prilagojena splošnim določbam o finančnih instrumentih, določenim v navedeni uredbi, in bolj podrobnim operativnim zahtevam, ki se bodo določile v smernicah Komisije. Uporaba finančnih instrumentov mora imeti jasno evropsko dodano vrednost, morala pa bi imeti učinek vzvoda in delovati kot dopolnilo nacionalnim instrumentom.

Med finančnimi posredniki, ki jih pooblaščen subjekti na podlagi odprtih, preglednih, sorazmernih in nediskriminatornih postopkov izberejo za izvajanje finančnih instrumentov v skladu s členom 139(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, so lahko zasebne finančne institucije ter vladne in polvladne finančne institucije, nacionalne in regionalne javne banke ter nacionalne in regionalne investicijske banke.

Njihove prvine je mogoče kombinirati z dodatnimi nepovratnimi sredstvi (vključno s povprečninami) v enega ali več povezovalnih programov, s katerimi se podpirajo določene kategorije upravičencev ali posebni namenski projekti, na primer MSP, podjetja s srednje veliko kapitalizacijo s potencialom rasti ali obsežne predstavitve inovativnih tehnologij.

Njihovo izvajanje bo podprto z nizom spremljevalnih ukrepov. Mednje spadajo ukrepi, kot je tehnična pomoč za finančne posrednike, udeležene pri ocenjevanju upravičenosti vlog za posojilo ali vrednosti sredstev v obliki znanja, sistemi za določanje pripravljenosti za naložbe, ki pokrivajo inkubacijo, usposabljanje in mentorstvo MSP, ter spodbujanje njihove interakcije s potencialnimi vlagatelji, ukrepi za ozaveščanje družb tveganega kapitala in zasebnih investitorjev o potencialu rasti inovativnih MSP, vključenih v programe financiranja Unije, sheme za pritegnitev zasebnih vlagateljev, da podprejo rast inovativnih MSP in podjetij s srednje veliko kapitalizacijo, ukrepi za izboljšanje čezmejne in večdržavnega financiranja dolgov in kapitala, sheme v spodbudo dobredelnim fundacijam in posameznikom, da bi podprli raziskave in inovacije, ter sheme za zagotavljanje tveganega kapitala v podjetjih ter spodbujanje dejavnosti družinskih podjetij in zasebnih investitorjev.

Pri pripravi in izvajanju teh dejavnosti se je po potrebi mogoče posvetovati z organi, kot so regionalni organi, združenja MSP, gospodarske zbornice in zadevni finančni posredniki.

Vzajemno dopolnjevanje bo zagotovljeno z instrumenti COSME.

3. INOVACIJE V MSP

3.1. Splošna uporaba podpore MSP, zlasti s posebnim namenskim instrumentom

MSP bodo deležna podpore na vseh področjih Obzora 2020. V ta namen bodo vzpostavljeni boljši pogoji za sodelovanje MSP v Obzoru 2020. Poleg tega je instrument, posebej namenjen MSP, usmerjen v vse vrste inovativnih MSP, ki si močno prizadevajo za razvoj, rast in mednarodno razsežnost. Na voljo bo za vse vrste inovacij, tudi netehnološke, družbene in storitvene inovacije, pri čemer mora imeti vsaka dejavnost jasno evropsko dodano vrednost. Tako naj bi pripomogli k zapolnjevanju vrzeli pri financiranju visoko tveganih raziskav in inovacij v zgodnji fazi, spodbudili prebojne inovacije in okrepili trženje rezultatov raziskav v zasebnem sektorju.

Vsi posebni cilji v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi" ter posebnega cilja "Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij" bodo uporabili namenski instrument za MSP in mu dodelili ustrezen znesek, da bi dosegli vsaj 20 % skupnega združenega proračuna za vse posebne cilje prednostne naloge "Družbeni izzivi" in posebni cilj „Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“, namenjen MSP.

Za financiranje in podporo lahko zaprosijo le MSP. Lahko sodelujejo glede na svoje potrebe, med drugim tudi za sklepanje pogodb o raziskovalnih in razvojnih dejavnosti s podizvajalci. Projekti morajo biti v jasnem interesu in morebitno korist MSP ter imeti jasno evropsko razsežnost.

Instrument za MSP bo pri posameznem družbenem izzivu ali omogočitveni tehnologiji zajel vsa področja znanosti, tehnologije in inovacij ter temeljil na pristopu od spodaj navzgor, tako da se bodo lahko financirale vse obetavne ideje, zlasti medsektorski in meddisciplinarni projekti.

Instrument za MSP bo deloval na podlagi enotnega centraliziranega sistema upravljanja, z lahko upravno ureditvijo in enotno vstopno točko. Izvajal se bo predvsem „od spodaj navzgor“ preko stalno odprtih razpisov.

Instrument za MSP bo zagotovil poenostavljeno in stopenjsko podporo. Njegove tri faze bodo obsegale celoten inovacijski cikel. Prehod iz ene faze v drugo bo nemoten, če se bo za projekt MSP v predhodni fazi izkazalo, da se ga splača dodatno financirati. Prosilci niso obvezani, da opravijo vse tri faze zaporedno. Vsaka faza bo na voljo vsem MSP:

— faza 1: Ocena koncepta in izvedljivosti:

MSP bodo prejela sredstva, da bi raziskala znanstveno ali tehnično izvedljivost in tržni potencial nove zamisli (dokaz koncepta) ter tako razvila inovacijski projekt. Pozitivni rezultat te ocene, pri kateri je pomembna povezava med temo projekta in morebitnimi potrebami uporabnikov/kupcev, bo omogočil dodelitev sredstev v okviru naslednjih(-e) faz(e);

— faza 2: Raziskave in razvoj, predstavitev, tržna replikacija:

Ob upoštevanju koncepta inovacijskega bona bodo podpirane raziskave in razvoj s posebnim poudarkom na predstavitvenih dejavnostih (preskušanje, razvoju prototipov, študijah razširitve, snovanju, pilotnih projektih za inovativne postopke, proizvode in storitve, potrjevanju ter preverjanju učinkovitosti itd.) in tržni replikaciji, s čimer se spodbuja vključevanje končnih uporabnikov in potencialnih strank. Inovacijski boni bodo spodbujali sodelovanje mladih podjetnikov;

— faza 3: Trženje:

V tej fazi ne bo zagotovljeno neposredno financiranje, razen za podporne dejavnosti, ampak olajšan dostop do zasebnega kapitala in okolij, ki spodbujajo inovacije. Predvidene so povezave s finančnimi instrumenti (glej oddelek 2 „Dostop do tveganega kapitala“ v delu II), med drugim tudi tako, da imajo MSP, ki so uspešno zaključila fazo 1 in/ali 2 prednost pri uporabi jasno omejenega obsega finančnih sredstev. MSP bodo deležna tudi podpornih ukrepov, kot so povezovanje v mreže, usposabljanje, uvajanje in svetovanje. Poleg tega se lahko ta faza poveže z ukrepi, ki spodbujajo predtržno oddajanje javnih naročil in naročil inovativnih rešitev.

Z enotno podporo, izvajanjem in spremljanjem instrumenta za MSP v okviru Obzorja 2020 bo malim in srednje velikim podjetjem zagotovljen preprost dostop. Da bi pospešili učinek zagotovljene podpore, se na podlagi obstoječih mrež za podporo MSP, kot so Evropska podjetniška mreža in drugi ponudniki storitvenih inovacij, oblikuje mentorski program za MSP, ki so upravičenci. Poleg tega bodo raziskane povezave z ustreznimi nacionalnimi in/ali regionalnimi posredniki, da se tako zagotovi učinkovito izvajanje mentorskega programa.

Da se spodbudijo in spremljajo posebni ukrepi za MSP, določeni v Obzorju 2020, bo ustanovljen namenski organ, ki ga bodo sestavljale zainteresirane strani in strokovnjaki s področja raziskav in inovacij MSP.

3.2. Posebna podpora

3.2.1. Podpora za raziskovalno intenzivnejša MSP

Poseben ukrep bo spodbujal nadnacionalno tržno usmerjene inovacije MSP, ki se ukvarjajo z raziskavami in razvojem. Namenjen je raziskovalno intenzivnim MSP v katerem koli sektorju; ta morajo izkazati tudi svojo sposobnost za tržno izkoriščanje rezultatov projektov.

Ukrep bo obsegal celotno področje znanosti in tehnologije v skladu s pristopom od spodaj navzgor, ustrezno potrebi MSP, ki se ukvarjajo z raziskavami in razvojem.

Ukrep se bo izvajal v okviru pobude na podlagi člena 185 PDEU; oprt bo na program Eurostars, ki se preusmeri v skladu z usmeritvami iz vmesne ocene.

3.2.2. Krepitev inovacijskih zmogljivosti MSP

Podpirane bodo nadnacionalne dejavnosti, ki pomagajo pri izvajanju in dopolnjevanju posebnih ukrepov za MSP na vseh ravneh Obzorja 2020, zlasti za krepitev inovacijske zmogljivosti MSP. Med dejavnosti lahko spadajo ozaveščanje, obveščanje in razširjanje informacij, usposabljanje in ukrepi za mobilnost, povezovanje v mreže in izmenjava najboljših praks, razvoj visokokakovostnih podpornih mehanizmov in storitev za inovacije z veliko dodano vrednostjo Unije za MSP (npr. upravljanje intelektualne lastnine in inovacij, prenos znanja, inovativna uporaba IKT in e-znanje v malih in srednje velikih podjetjih) ter pomoč MSP, da se pri raziskavah in inovacijah povežejo s partnerji iz celotne Unije, kar jim omogoča, da vanje vključijo tehnologije in razvijejo inovacijske zmogljivosti. Posredniške organizacije, ki zastopajo skupine inovativnih MSP, se pozivajo k izvajanju medsektorskih in medregionalnih inovacijskih dejavnosti z MSP, ki imajo vzajemno okrepljene sposobnosti, da bi se tako razvile nove industrijske verige ustvarjanja vrednosti.

Te dejavnosti so po potrebi usklajene s podobnimi nacionalnimi ukrepi. Predvideno je tesno sodelovanje z mrežo nacionalnih kontaktnih točk. V okviru nacionalnih in regionalnih inovacijskih strategij za pametno specializacijo se bodo spodbujale sinergije s kohezijsko politiko Unije.

Načrtovana je močna povezava z mrežo Enterprise Europe Network (v okviru COSME), ki naj bi zagotovila njeno usklajevanje z nacionalnimi kontaktnimi točkami. Podpora lahko sega od izboljšanih informacij in svetovalnih storitev z mentorstvom, svetovanjem in iskanjem partnerjev za MSP, ki želijo razviti čezmejne inovacijske projekte, vse do zagotavljanja podpornih inovacijskih storitev. To bo utrdilo pristop „vse na enem mestu“, ki je značilen za podporo MSP v okviru mreže Enterprise Europe Network, pri čemer je mreža močno prisotna že na regionalni in lokalni ravni.

3.2.3. Podpora tržno naravnanih inovacij

Te dejavnosti bodo spodbudile tržno naravnane inovacije, kar naj bi privedlo do okrepitve inovacijske zmogljivosti MSP, in sicer z izboljšanjem okvirnih pogojev za inovacije ter odpravo posebnih ovir, ki preprečujejo rast inovativnih MSP s potencialom za hitro rast. Prav tako se podpirajo posebne storitve za spodbujanje inovacij (npr. uporaba intelektualne lastnine, mreže za javno oddajanje naročil, podpiranje uradov za prenos tehnologije, strateško načrtovanje) ter pregledi javnih inovacijskih politik.

DEL III

DRUŽBENI IZZIVI

1. ZDRAVJE, DEMOGRAFSKE SPREMEMBE IN DOBRO POČUTJE

Učinkovita promocija zdravja, podprta s trdno znanstveno podlago, preprečuje bolezni, prispeva k dobremu počutju in je stroškovno učinkovita. Promocija zdravja, aktivnega staranja, dobrega počutja in preprečevanja bolezni je odvisna tudi od razumevanja determinant zdravja, učinkovitih preventivnih orodij, kot so cepiva, učinkovitega spremljanja zdravja in bolezni ter pripravljenosti na bolezni, pa tudi od učinkovitih presejalnih programov.

Uspešno prizadevanje za preprečevanje, zgodnje odkrivanje, obvladovanje in zdravljenje bolezni, invalidnosti, slabotnosti in zmanjšane funkcionalnosti sloni na temeljnem poznavanju vzrokov, procesov in vplivov, pa tudi dejavnikov, na katerih temeljita dobro zdravje in dobro počutje. Zaradi boljšega razumevanja zdravja in bolezni bo treba vzpostaviti tesno povezavo med temeljnimi, kliničnimi, epidemiološkimi in družbeno-ekonomskimi raziskavami. Učinkovita izmenjava podatkov in povezovanje teh podatkov z realnimi obsežnimi kohortnimi študijami sta prav tako bistvenega pomena, enako kot prenos rezultatov raziskav v klinično prakso, zlasti s kliničnimi študijami.

Prilagoditev novim zahtevam za zdravstveni sektor in sektor oskrbe zaradi staranja prebivalstva pomeni družbeni izziv. Če naj bi se učinkovito zdravstvo in oskrba ohranila za vsa starostna obdobja, si je treba prizadevati za boljše in hitreje sprejemanje odločitev na področju zagotavljanja preventive in zdravljenja, za opredelitev in podporo razširjanju najboljše prakse v zdravstvenem varstvu, da bi izboljšali ozaveščenost ter za podporo celostni oskrbi. Boljše razumevanje procesa staranja in preprečevanje s starostjo povezanih bolezni sta temelj za to, da evropski državljani ostanejo zdravi in aktivni vse življenje. Enako pomembna je široka uporaba tehnoloških, organizacijskih in družbenih inovacij, ki zlasti starejšim, kroničnim bolnikom in invalidom pomagajo, da ostanejo dejavni in samostojni. To bo prispevalo k izboljšanju in podalžanju fizičnega, socialnega in duševnega dobrega počutja.

Ta posebni cilj bi moral v ustreznih dejavnostih obravnavati kronična stanja in bolezni, ki med drugim vključujejo: bolezni srca in ožilja, raka, presnovne bolezni in dejavnike tveganja, vključno s sladkorno boleznijo, kronično bolečino, nevrološke in neurodegenerativne motnje, motnje duševnega zdravja in zdravstvene motnje zaradi uživanja psihoaktivnih snovi, redke bolezni, prekomerno težo in debelost, avtoimunske bolezni, revmatična in kostno-mišična obolenja ter različne bolezni, ki prizadenejo posamezne organe, pa tudi akutna stanja in različne funkcionalne omejitve. Obravnavati bi moral tudi nalezljive bolezni, ki med drugim vključujejo HIV/AIDS, tuberkulozo in malarijo, zapostavljene bolezni in bolezni, povezane z revščino, ter bolezni, ki jih prenašajo živali, nove epidemije, ponovno pojavljajoče se nalezljive bolezni (tudi z vodo povezane bolezni), pa tudi nevarnost večanja protimikrobne odpornosti ter poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom.

Z razvijanjem posamezniku prilagojene medicine naj bi bili upoštevani preventivni in terapevtski pristopi k pacientovim potrebam, vendar mora tovrstna medicina temeljiti na zgodnjem odkrivanju bolezni.

Vse te dejavnosti se izvajajo na način, ki zagotavlja podporo v celotnem ciklusu raziskav in inovacij, zaradi česar se okrepi tudi konkurenčnost industrijskih panog v Evropi in razvoj novih tržnih priložnosti. Podpora bo namenjena translacijskim pristopom, ki združujejo več korakov inovacijskega procesa v sektorju zdravstvenega varstva.

Posebne dejavnosti so opisane v nadaljevanju.

1.1. Razumevanje zdravja, dobrega počutja in bolezni

1.1.1. Razumevanje determinant zdravja, izboljšanje promocije zdravja in preprečevanje bolezni

Boljše razumevanje determinant zdravja je potrebno, da se zagotovi znanstvena podlaga za učinkovito promocijo zdravja in preprečevanje bolezni, omogočilo pa bo tudi razvoj celovitih kazalnikov zdravja in dobrega počutja v Uniji na podlagi obstoječih podatkovnih virov in sistemov kazalnikov. Preučevali se bodo okoljski, vedenjski (vključno z življenjskim slogom), psihološki, organizacijski, kulturni, družbeno-ekonomski, biološki in genetski dejavniki v najširšem smislu. Sem spadajo tudi dolgoročne kohortne študije in njihova povezanost s podatki, pridobljenimi z raziskavami na področjih, katerih poimenovanja se končujejo z „-omika“, sistemsko biomedicino, vključno z ustrežno uporabo sistemske biologije, in drugimi metodami.

Za boljše razumevanje okolja kot determinante zdravja bo potreben meddisciplinaren pristop, ki med drugim vključuje molekularnobiološki, epidemiološki in toksikološki pristop, ki zadeva ljudi, in z njim pridobljene podatke za raziskovanje delovanja različnih kemikalij, istočasni izpostavljenosti onesnaževalom ter drugim z okoljem in podnebjem povezanim dejavnikom stresa, za integrirano toksikološko preskušanje ter iskanje alternativ za poskuse na živalih. Potrebni so

inovativni pristopi za ocenjevanje izpostavljenosti, pri katerih se uporabljajo biološki označevalci nove generacije, ki temeljijo na „-omikah“ in epigenetiki, biološko spremljanje ljudi ter individualne ocene izpostavljenosti in modeliranja za razumevanje kombiniranih, kumulativnih in nastajajočih izpostavljenosti, upoštevajoč družbeno-gospodarske, kulturne, poklicne, psihološke in vedenjske dejavnike. Podpiral se bo boljši dostop do okoljskih podatkov z uporabo naprednih informacijskih sistemov.

Na ta način se lahko ocenijo obstoječe in načrtovane politike in programi ter zagotovi podpora politiki. Podobno se lahko razvijejo boljša vedenjska terapija ter preventivni in izobraževalni programi, vključno s tistimi za boljšo zdravstveno ozaveščenost o prehrani, telesni dejavnosti, cepljenju in drugih ukrepih osnovnega zdravstva.

1.1.2. Razumevanje bolezni

Izboljšati je treba razumevanje zdravja in bolezni v celotnem življenjskem ciklu, da se lahko razvijejo novi in boljši ukrepi za preprečevanje, diagnosticiranje, zdravljenje in rehabilitacijo. Meddisciplinarne, temeljne in translacijske raziskave o patofiziologiji bolezni so bistvenega pomena za boljše razumevanje vseh vidikov bolezenskih procesov, vključno z novo določitvijo mej med normalnimi variacijami in boleznijo na osnovi molekularnih podatkov, ter za potrjevanje in uporabo rezultatov raziskav v klinični praksi.

Podporne raziskave bodo zajemale in spodbujale razvoj in uporabo novih orodij in pristopov za pridobivanje biomedicinskih podatkov, med drugim bioslikanja, „-omik“, pristopov z veliko prebojnostjo in sistemsko-medicinskih pristopov. Pri teh dejavnostih bo potrebna tesna povezanost temeljnih in kliničnih raziskav ter dolgoročnih kohortnih študij (in ustreznih raziskovalnih področij), kot je opisano zgoraj. Za standardizacijo, shranjevanje, izmenjavo in dostop do podatkov, ki so bistveni za povečanje njihove uporabnosti ter spodbujanje bolj inovativnih in učinkovitih načinov za analiziranje in združevanje podatkovnih nizov, bo potrebna tudi tesna povezanost z raziskovalno in medicinsko infrastrukturo (zbirkami podatkov, biobankami itd.).

1.1.3. Izboljšanje spremljanja in pripravljenosti

Človeštvo ogrožajo nove in nastajajoče okužbe, vključno s tistimi, ki jih povzročajo zoonoze, pa tudi tistimi, ki nastajajo zaradi odpornosti obstoječih povzročiteljev bolezni na zdravila ter drugih neposrednih in posrednih posledic podnebnih sprememb in mednarodnega gibanja ljudi. Za modeliranje epidemij in učinkovit odziv na pandemije so potrebne nove ali boljše metode za spremljanje, diagnosticiranje, mreže za zgodnje opozarjanje, organizacijo zdravstvenih storitev ter pripravljalne kampanje. Potrebno je tudi prizadevanja za ohranitev in okrepitev zmogljivosti za boj proti nalezljivim boleznim, ki so odporna na zdravila.

1.2. Preprečevanje bolezni

1.2.1. Razvoj učinkovitih preventivnih in presejalnih programov ter boljša ocena dovzetnosti za bolezni

Razvoj preventivnih in presejalnih programov je odvisen od določanja bioloških označevalcev tveganja in začetka bolezni (vključno s funkcionalnimi in vedenjskimi), oblikovani pa bi morali biti na podlagi mednarodno sprejetih meril. Pridobiti bi bilo treba znanje in razviti metode za prepoznavanje posameznikov in populacij, pri katerih obstaja klinično relevantno povečano tveganje za bolezen. Določitev posameznikov in populacij, za katere obstaja visoko tveganje bolezni, bo omogočila razvoj individualnih, stratificiranih in skupnih strategij za uspešno in stroškovno učinkovito preprečevanje bolezni.

1.2.2. Izboljšanje diagnoz in prognoz

Potrebno je boljše razumevanje zdravja, bolezni in bolezenskih procesov v celotnem življenjskem ciklusu, da se razvijejo nove in učinkovitejše diagnostične in teranostične metode. Razvite bodo nove in obstoječe metode, tehnologije in orodja, ki naj bi z zgodnejšo in natančnejšo diagnozo in prognozo ter dostopnim in pacientu prilagojenim zdravljenjem bistveno izboljšale rezultate pri posameznih boleznih.

1.2.3. Razvoj boljših preventivnih in terapevtskih cepiv

Razviti je treba učinkovitejše preventivne in terapevtske posege in cepiva ter na dokazih temelječe programe cepljenja za širši razpon bolezni, vključno z boleznimi, povezanimi z revščino, kot so HIV/AIDS, tuberkuloza, malarija in zapostavljene nalezljive bolezni, pa tudi za druge hude bolezni. Zato je treba bolje razumeti bolezni in bolezenske procese ter s tem povezane epidemije ter opraviti klinične preskuse in s tem povezane študije.

1.3. Zdravljenje in obravnava bolezni

1.3.1. Zdravljenje bolezni, vključno z razvojem regenerativne medicine

Treba je podpirati izboljšanje medsektorske podporne tehnologije za zdravila, bioterapije, cepiva in druge terapevtske pristope, vključno s presajanjem organov, kirurgijo, gensko in celično terapijo ter jedrsko medicino; zagotoviti uspešnejši razvoj zdravil in cepiv (vključno z alternativnimi metodami, ki bi zamenjale klasično testiranje varnosti in učinkovitosti, na primer z razvojem novih metod); razviti boljše medicinske in podporne pripomočke in sisteme, vključno s pristopi, ki temeljijo na izvornih celicah; razviti nova biološka zdravila, vključno s terapevtskimi cepivi; razviti boljše medicinske in podporne pripomočke in sisteme; izboljšati paliativne terapije; ohraniti in povečati sposobnosti za boj proti boleznim in sprejemanje zdravstvenih ukrepov, ki so odvisni od razpoložljivosti učinkovitih in varnih protimikrobnih zdravil ter razviti celovite pristope za zdravljenje spremljajočih bolezni pri vseh starostih in preprečiti preveliko porabo zdravil. Te izboljšave bodo olajšale razvoj novih, učinkovitejših, uspešnejših, trajnejših in bolj osebnih metod za zdravljenje bolezni ter obravnavanje invalidnosti in slabotnosti, vključno z naprednimi in celičnimi terapijami za zdravljenje kroničnih bolezni.

1.3.2. Prenos znanja v klinično prakso in nadgradljivi inovacijski ukrepi

Podpirali se bodo klinični preskusi, ki so pomemben način za prenos biomedicinskega znanja na uporabo pri pacientih, pa tudi izboljšanje njihove prakse. Sem spadajo razvoj boljših metod, da se pri poskusih zagotovi osredotočenost na ustrezne skupine prebivalstva, vključno s tistimi, ki so istočasno zboleli za drugimi boleznimi in/ali se že zdravijo, določitev primerljive učinkovitosti posegov in rešitev ter okrepljena uporaba zbirk podatkov in elektronskih zdravstvenih kartotek kot virov podatkov za poskuse in prenos znanja. Podpiran bo predklinični in klinični razvoj določenih zdravil sirot. Podpora bo namenjena tudi prenosu drugih vrst ukrepov, npr. ukrepov za samostojno življenje, v resnično svetovno okolje.

1.4. Aktivno staranje in skrb za svoje zdravje

1.4.1. Aktivno staranje in samostojno življenje ter pomoč za samostojno življenje

Za stroškovno učinkovite ter uporabnikom prijazne rešitve za aktivno in samostojno vsakdanje življenje ter pomoč za samostojno življenje (doma, na delovnem mestu, na javnih mestih itd.) starajočega se prebivalstva in invalidov so potrebne večdisciplinarne napredne in uporabne raziskave in inovacije v družbeno-ekonomskih, vedenjskih, gerontoloških, digitalnih in drugih znanostih, ki upoštevajo razlike med spoloma. To velja za različna okolja, tehnologije, sisteme in storitve, ki izboljšujejo kakovost življenja in človeške funkcije, vključno z mobilnostjo, pametnimi prilagojenimi podpornimi tehnologijami, storitveno in socialno robotiko ter podpornim okoljem. Podpirali se bodo raziskovalni in inovacijski pilotni projekti, pri katerih se ocenjujeta izvajanje in širša uporaba rešitev. Poudarek bo na sodelovanju končnih uporabnikov, uporabniških skupnostih in formalnih/neformalnih skrbnikov.

1.4.2. Ozaveščanje in usposabljanje posameznikov, da sami skrbijo za svoje zdravje

Usposabljanje posameznikov, da sami izboljšajo in skrbijo za svoje zdravje vse življenje, bo z zdravljenjem kroničnih bolezni zunaj zdravstvenih ustanov pripomoglo k stroškovno učinkovitim zdravstvenim sistemom in izboljšalo zdravstvene rezultate. Za to bodo potrebne raziskave družbeno-ekonomskih dejavnikov, kulturnih vrednot, vedenjskih in družbenih modelov, odnosov in pričakovanj družbe v zvezi z osebnimi zdravstvenimi tehnologijami, mobilnimi in/ali prenosnimi napravami, novimi diagnostičnimi postopki, senzori in napravami za spremljanje ter prilagojenimi storitvami, med drugim z orodji, ki temeljijo na nanomedicini, s katerimi se spodbujajo zdrav način življenja, dobro počutje, duševno zdravje, samopomoč, boljša povezanost med državljani in zdravstvenim sistemom, prilagojeni programi za obravnavo bolezni in invalidnosti, da bi med drugim zagotovili večjo samostojnost bolnikov, ter podpora infrastrukturam znanja. Rešitve bodo razvijane in preskušane z uporabo odprtih inovativnih platform, kot so večji demonstratorji za socialne in storitvene inovacije.

1.5. Metode in podatki

1.5.1. Izboljšanje informacij o zdravju in boljša uporaba podatkov o zdravju

Podpora bo namenjena tudi povezovanju infrastruktur, informacijskih struktur in virov (vključno s tistimi iz kohortnih študij, protokolov, zbirk podatkov, kazalnikov, anket o zdravstvenih pregledih itd.) ter standardizaciji, interoperabilnosti, shranjevanju in izmenjavi podatkov ter dostopu do njih, da bi omogočili trajno in dolgoročno ter ustrezno izkoriščanje takih podatkov. Pozornost bi bilo treba nameniti obdelavi podatkov, upravljanju znanja, modeliranju, vizualizaciji, varnosti IKT in vprašanju, povezanim z zasebnostjo. Izboljšati je treba zlasti razpoložljivost informacij in podatkov o negativnih rezultatih in neželenih učinkih zdravljenja.

1.5.2. Izboljšanje znanstvenih orodij in metod v podporo oblikovanju politik in regulativnih potreb

Treba je podpreti raziskave, razvoj, vključevanje in uporabo znanstvenih orodij, metod in statističnih podatkov za hitro, natančno in napovedno ocenjevanje varnosti, učinkovitosti in kakovosti zdravstvenih posegov in tehnologij, vključno z novimi zdravili, biološkimi zdravili, naprednimi terapijami in medicinskimi pripomočki. To je zlasti pomembno za nov razvoj na področjih, kot so biološka zdravila, cepiva, protimikrobna sredstva, celične/tkivne in genske terapije, organi in presajanje organov, specializirana proizvodnja, biobanke, novi medicinski pripomočki, kombinirani izdelki, diagnostični/terapevtski postopki, gensko testiranje, interoperabilnost in e-zdravje, vključno z vidiki zasebnosti. Podpirati je treba tudi razvoj metodologij za ocenjevanje tveganja, okvirov za skladnost, pristope glede preskusov ter strategije, povezane z okoljem in zdravjem. Prav tako je treba podpirati razvoj ustreznih metod za lažje ocenjevanje etičnih vidikov zgoraj navedenih področij.

1.5.3. Uporaba zdravil in-silico za boljše obravnavanje in napovedovanje bolezni

Zdravstveni sistemi, ki temeljijo na računalniških simulacijah, v katerih so uporabljeni posebni podatki o bolnikih, ter na sistemskomedicinskih pristopih in fiziološkem modeliranju, se lahko uporabljajo za napovedovanje dovzetnosti za bolezni, njenega razvoja in verjetnosti uspešnega zdravljenja. Modelno podprta simulacija se lahko uporablja za podpiranje kliničnih preskusov, predvidljivosti odziva na zdravljenje ter personalizacijo in optimizacijo zdravljenja.

1.6. Zagotavljanje zdravstvenega varstva in celostna oskrba

1.6.1. Spodbujanje celostne oskrbe

Spodbujanje zdravljenja kroničnih bolezni, vključno z invalidnimi bolniki, zunaj zdravstvenih ustanov je odvisno tudi od okrepljenega sodelovanja med ponudniki zdravstvenega in socialnega oziroma neformalnega varstva. Podpora bo namenjena raziskavam in inovativnim aplikacijam za odločanje na podlagi porazdeljenih podatkov o fizičnem in duševnem zdravju, vključno s psihosocialnimi vidiki, ter za zagotavljanje dokazov za široko uporabo in trženje novih rešitev, vključno z interoperabilnimi elektronskimi zdravstvenimi storitvami in oskrbo na daljavo. Zlasti v zvezi z demografskimi spremembami se bodo podpirale tudi raziskave in inovacije, s katerimi bo mogoče izboljšati organizacijo dolgoročne oskrbe, pa tudi inovacije v zvezi s politiko in upravljanjem. Cilj uveljavljanja novih in celostnih rešitev glede oskrbe bo osebna izpolnitev in izboljšanje obstoječih sposobnosti ter poudarek na kompenzaciji pomanjkljivosti.

1.6.2. Izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti zdravstvenega varstva in zmanjšanje neenakosti z odločanjem na podlagi dokazov in širjenjem najboljše prakse ter inovativnih tehnologij in pristopov

Podpreti je treba oblikovanje sistematičnega pristopa k ocenjevanju zdravstvenih tehnologij in zdravstvene ekonomike ter zbiranja dokazov, širjenja najboljše prakse ter inovativnih tehnologij in pristopov v zdravstvenem sektorju, vključno z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami in aplikacijami e-zdravja. Podpirale se bodo primerjalne analize reform javnih zdravstvenih sistemov v Evropi in tretjih državah ter ocene njihovih srednjeročnih in dolgoročnih gospodarskih in družbenih vplivov. Prav tako se bodo podpirale analize prihodnjih potreb po številu zdravstvenega osebja in potrebnih znanj v zvezi z novimi načini oskrbe. Podpirale se bodo raziskave o razvoju neenakosti na področju zdravja in njihovem medsebojnem vplivu z drugimi gospodarskimi in socialnimi neenakostmi ter o učinkovitosti politik, katerih cilj je zmanjšanje teh razlik v Evropi in zunaj nje. Naposled je treba podpreti tudi ocenjevanje rešitev za varnost pacientov in sistemov zagotavljanja kakovosti, vključno z vlogo pacientov.

1.7. Posebni izvedbeni vidiki

Izvajanje tega posebnega cilja bo vključevalo podporo za prenos znanja in tehnologij ter druge oblike širjenja, obsežne pilotne in predstavitvene dejavnosti ter standardizacijo. Na ta način se bo pospešilo tržno uvajanje izdelkov in storitev ter se bodo potrdile obsežne rešitve za Evropo in zunaj nje. Takšni ukrepi ne bodo le podpirali evropske industrijske konkurenčnosti in sodelovanje malih in srednjih podjetij, temveč bo potrebna tudi dejavna vloga vseh zainteresiranih strani. Iskale se bodo sinergije z drugimi ustreznimi programi in dejavnostmi, javnimi in zasebnimi, na ravni Unije ter na nacionalni in mednarodni ravni. Iskale se bodo zlasti sinergije z dejavnostmi, razvitimi v okviru programa Zdravje za rast.

Znanstveni odbor za zdravje bo v znanost usmerjena platforma zainteresiranih strani, ki bo pripravljala znanstvene prispevke v zvezi s tem družbenim izzivom. Odbor bo zagotovil celovito, znanstveno usmerjeno analizo s tem družbenim izzivom povezanih ovir in priložnosti za raziskave in inovacije, prispeval bo k opredelitvi z njim povezanih prednostnih nalog na področju raziskav in inovacij ter spodbujal udeležbo znanstvene skupnosti z vse Unije pri spopadanju s tem izzivom. Ob dejavnem sodelovanju zainteresiranih strani bo prispeval h krepitvi zmogljivosti ter spodbujanju izmenjave znanja in tesnejšega sodelovanja po vsej Evropi na tem področju.

Lahko bi se razmislilo o podpori za ustrezne pobude skupnega načrtovanja programov ter za ustrezna javno-javna in javno-zasebna partnerstva.

Vzpostavljene bodo tudi primerne povezave z ukrepi ustreznih evropskih inovacijskih partnerstev in ustreznimi vidiki raziskovalnih in inovacijskih agend evropskih tehnoloških platform.

2. PREHRANSKA VARNOST, TRAJNOSTNO KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO, MORSKE IN POMORSKE RAZISKAVE TER RAZISKAVE CELINSKIH VODA IN BIOGOSPODARSTVO

2.1. Trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo

Potrebni so ustrezno znanje, orodja, storitve in inovacije, da se podprejo produktivnejši, okolju prijaznejši, z viri učinkovitejši in odpornejši kmetijski in gozdarski sistemi, ki zagotavljajo dovolj hrane, krme, biomase in drugih surovin ter ekosistemske storitve, obenem pa zagotavljajo zaščito biotske raznovrstnosti in podpirajo razvoj gospodarskih zmožnosti preživetja podeželskega prebivalstva. Z raziskavami in inovacijami se bodo zagotovile možnosti za vključitev kmetijskih in okoljskih ciljev v trajnostno proizvodnjo, s čimer se: povečujeta produktivnost kmetijstva in njegova učinkovitost z viri, vključno z učinkovito rabo vode, izboljšuje varnost živinoreje in pridelave rastlin, zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov, zmanjšuje nastajanje odpadkov, zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov zaradi kmetijstva, zmanjšuje nastajanje odpadkov, izpiranje hranil in drugih kemičnih sredstev iz obdelovane zemlje v kopensko in vodno okolje, zmanjšuje odvisnost od mednarodnega uvoza rastlinskih beljakovin v Evropo, povečuje raznovrstnost v primarnih proizvodnih sistemih ter spodbuja obnavljanje biotske raznovrstnosti.

2.1.1. Povečanje učinkovitosti proizvodnje in obvladovanje posledic podnebnih sprememb ob zagotavljanju vzdržnosti in odpornosti

Z dejavnostmi se bosta povečali produktivnost ter sposobnost prilagajanja rastlin, živali in proizvodnih sistemov pri obvladovanju hitro spreminjajočih se okoljskih in podnebnih razmer ter vse redkejših naravnih virov. Iz tega izhajajoče inovacije bodo podlaga za prehod na gospodarstvo z nizko porabo energije, nizkimi emisijami in malo odpadki ter manjšim povpraševanjem po naravnih virih v celotni dobavni verigi hrane in krme. Poleg tega, da prispevajo k prehranski varnosti, bodo ustvarile nove možnosti za uporabo biomase in stranskih proizvodov iz kmetijstva v raznovrstnih uporabah v prehranski namene.

Da bi se izboljšalo delovanje rastlin, živali, mikroorganizmov, se bodo iskali večdisciplinarni pristopi, hkrati pa zagotovila učinkovita uporaba virov (vode, tal, prsti, hranilnih snovi, energije in drugih surovin) in ekološka celovitost podeželskih območij. Poudarek bo na integriranih in raznovrstnih proizvodnih sistemih in agronomskih praksah, vključno z uporabo preciznih tehnologij in pristopov za ekološko okrepitev v korist konvencionalnega in ekološkega kmetijstva. Z novimi oblikami kmetijstva, hortikulture in gozdarstva v mestnih in primestnih območjih se bo spodbujal tudi razvoj bolj zelenih mestnih območij. Te se bodo obravnavale s preučevanjem novih zahtev za značilnosti rastlin, tehnik gojenja, tehnologij, trženja in mestnega projektiranja v povezavi s zdravjem ljudi in dobrim počutjem, okoljem in podnebnimi spremembami. Genetsko izboljšanje rastlin in živali z vidika sposobnosti prilagajanja, zdravja in produktivnosti bo temeljilo na vseh pristopih konvencionalne in sodobne vzreje ter boljši uporabi genskih virov.

Ustrezna pozornost bo posvečena obdelavi zemlje za povečanje pridelka. Ob upoštevanju splošnega cilja, da se zagotovi pridelava visokokakovostne in varne hrane, se bo spodbujalo zdravje rastlin in živali. Dejavnosti v zvezi z zdravjem in varstvom rastlin bodo izboljšale znanje in podprle razvoj okolju prijaznih strategij integriranega varstva rastlin pred škodljivci, izdelkov in sredstev za preprečevanje vnosa patogenov, obvladovanje škodljivcev in bolezni ter zmanjšanje izgub pred in po spravilu pridelka. Na področju zdravja živali se bodo spodbujale strategije za izkoreninjenje bolezni, vključno z zoonozami, in raziskave protimikrobne odpornosti. Okrepljeni bodo integrirani ukrepi za obvladovanje bolezni, zajedavcev in škodljivcev, in sicer od boljšega razumevanja interakcije med gostiteljem in patogenom do spremljanja, diagnosticiranja in zdravljenja. Preučevanje učinkov različnih praks na dobro počutje živali bo pomagalo reševati družbene probleme. Navedena področja bodo podpirale temeljne raziskave, v katerih bodo obravnavana ustrezna biološka vprašanja ter podprta razvoj in izvajanje politik Unije, ter ustrezne ocene njihovega gospodarskega in tržnega potenciala.

2.1.2. Zagotavljanje ekosistemskih storitev in javnih dobrin

Kmetijstvo in gozdarstvo sta edinstvena sistema, ki poleg tržnih proizvodov zagotavljata tudi širše družbene javne dobrine (vključno s kulturno in rekreacijsko vrednostjo) in pomembne ekološke storitve, kot so funkcionalna ter biotska raznovrstnost na kraju samem, opravevanje, urejanje in shranjevanje voda, funkcije tal, urejanje krajine, zmanjševanje erozije, odpornost na poplave in suše ter sekvenciranje ogljika/zmanjševanje toplogrednih plinov. Raziskovalne dejavnosti bodo prispevale k boljšemu razumevanju zapletene interakcije med sistemi primarne proizvodnje in ekosistemskimi storitvami in bodo podpirale zagotavljanje javnih dobrin in storitev tako, da se bodo zagotovile rešitve za upravljanje, orodja za podporo pri odločanju ter ocena njihove tržne in netržne vrednosti. Med posebna vprašanja, ki jih je treba

obravnavati, spada opredelitev podeželskih in (pri-)mestnih kmetijskih/gozdnih sistemov in vzorcev krajine, za katere je verjetno, da bodo te cilje dosegli. S spremembami v aktivnem upravljanju kmetijskih sistemov, npr. z uporabo tehnologij in novih praks, se bosta izboljšala zmanjševanje toplogrednih plinov in sposobnost prilagajanja kmetijskega sektorja na škodljive posledice podnebnih sprememb.

2.1.3. Krepitev vloge podeželskih območij, podpora politik in podeželskih inovacij

V podeželskih skupnostih bodo razvojne možnosti uresničene s krepitvijo njihove sposobnosti za primarno proizvodnjo in zagotavljanjem ekosistemskih storitev ter odpiranjem možnosti za proizvodnjo novih in raznovrstnih proizvodov (vključno s hrano, krmo, materiali in energijo), ki bodo zadovoljili naraščajoče povpraševanje po nizkoogljicnih lokalnih dobavnih sistemih. Potrebne so družbeno-ekonomske raziskave ter znanstvene in družbene študije skupaj z razvojem novih konceptov in institucionalnimi novostmi, da se zagotovi kohezija podeželskih območij ter prepreči gospodarska in socialna izključenost, spodbudi diverzifikacija gospodarskih dejavnosti (vključno s storitvenim sektorjem), zagotovijo ustrezni odnosi med podeželskimi in mestnimi območji ter olajša izmenjava, predstavitev, inovacije in širjenje znanja in spodbuja participativno gospodarjenje z viri. Poleg tega je treba preučiti načine, s katerimi bi lahko javne dobrine v podeželskih območjih pretvorili v lokalne/regionalne družbeno-ekonomske koristi. Potrebe po inovacijah, določene na regionalni in lokalni ravni, bodo dopolnjene z medsektorskimi raziskovalnimi ukrepi na mednarodni, medregionalni in evropski ravni. Raziskovalni projekti bodo z zagotavljanjem potrebnih analitičnih orodij, kazalnikov, integriranih modelov in naprednih dejavnosti oblikovalcem politike in drugim akterjem pomagali pri izvajanju, spremljanju in ocenjevanju ustreznih strategij, politik in zakonodaje, ne samo na podeželju, ampak v celotnem biogospodarstvu. Hkrati so potrebna orodja in podatki za pravilno ocenjevanje morebitnih prednosti in slabosti različnih vrst uporabe virov (zemlje, vode, tal, hranilnih snovi, energije in drugih surovin) ter proizvodov biogospodarstva. Po družbeno-ekonomskih in primerjalnih merilih bodo obravnavani kmetijski/gozdarski sistemi in njihova trajnost.

2.1.4. Trajnostno gozdarstvo

Cilj je trajnostna proizvodnja bioloških proizvodov, ekosistemov, storitev (vključno s storitvami, povezanimi z vodo in blažitvijo podnebnih sprememb) ter zadostne biomase ob ustreznem upoštevanju ekonomskih, ekoloških in socialnih vidikov gozdarstva, pa tudi regionalnih razlik. Na splošno bo cilj dejavnosti v gozdarskem sektorju spodbujati večfunkcionalne gozdove, ki imajo številne ekološke, gospodarske in družbene koristi. Dejavnosti bodo usmerjene v nadaljnji razvoj trajnostnih gozdarskih sistemov, ki so kos družbenim spremembam in zahtevam, vključno s potrebami lastnikov gozdov, z vzpostavitvijo večfunkcionalnih pristopov, ki bodo zadostili potrebi po pametni, trajnostni in vključujoči rasti, ob upoštevanju podnebnih sprememb. Takšni trajnostni gozdarski sistemi so ključni za okrepitev odpornosti gozdov in zaščito biotske raznovrstnosti ter potrebo po zadovoljitvi povečanega povpraševanja po biomasi. To bo treba podpreti z raziskovanjem zdravja dreves, varstva gozdov in obnovitve po požarih.

2.2. Trajnost in konkurenčen živilskopredelovalni sektor za varno in zdravo prehrano

Obravnavati je treba potrebe potrošnikov po varni, zdravi, visokokakovostni in cenovno dostopni hrani, pri tem pa upoštevati učinke zaužite hrane ter proizvodnje živil in krme na zdravje ljudi, okolje in svetovne ekosisteme. Obravnavane bodo prehranska in krmilna varnost ter preskrbljenost, konkurenčnost evropske živilskopredelovalne industrije ter trajnost proizvodnje hrane, oskrbe in porabe, ki zajemajo celotno prehransko verigo, ter s tem povezane storitve, bodisi konvencionalne bodisi ekološke, od primarne proizvodnje do porabe. Ta pristop bo prispeval k doseganju varne preskrbe s hrano za vse Evropejce in odpravo lakote v svetu, zmanjšanju bremena bolezni, povezanih s prehrano in živili, s spodbujanjem prehoda na zdravo in trajnostno prehrano prek izobraževanja potrošnikov in inovacij v kmetijstvu in v živilski industriji, zmanjševanju porabe vode in energije pri predelavi hrane, prevozu in distribuciji, zmanjšanju živilskih odpadkov za 50 % do leta 2030 ter zagotavljanju zelo raznolike zdrave, visokokakovostne in varne hrane za vse.

2.2.1. Ozaveščene odločitve potrošnikov

Obravnavale se bodo prednostne izbire potrošnikov, njihov odnos, potrebe, vedenje, življenjski slog in izobrazba ter kulturna komponenta kakovosti hrane, okrepljena bo tudi komunikacija med potrošniki ter raziskovalno skupnostjo prehranske verige in njenimi akterji, da se izboljša ozaveščenost javnosti o proizvodnji hrane in omogočijo ozaveščene odločitve, trajnostna in zdrava potrošnja in učinki na proizvodnjo, vključujočo rast in kakovost življenja, zlasti pri ranljivih skupinah. Družbene inovacije so odgovor na družbene izzive, z inovativnimi napovednimi modeli in metodami na področju varstva potrošnikov pa bodo zagotovljeni primerljivi podatki in ustvarjena podlaga za odzivanje na potrebe politike Unije.

2.2.2. Zdrava ter varna živila in prehrana za vse

Obravnavane bodo prehranske potrebe, uravnotežena prehrana in vpliv živil na fiziološke funkcije ter na fizične in duševne zmogljivosti ter povezave med prehrano, demografskimi trendi (kot je staranje) ter kroničnimi boleznimi in motnjami. Določile se bodo prehrabene rešitve in inovacije, ki omogočajo izboljšanje zdravja in dobrega počutja. Analizirali, ocenili, spremljali, nadzorovali ter sledili se bodo kemična in mikrobnna onesnaženost hrane in krme, ustrezna tveganja in izpostavljenost ter alergeni v celotni dobavni verigi hrane, krme in pitne vode od proizvodnje in skladiščenja do predelave, pakiranja, distribucije, priprave in dostave hrane ter domače priprave. Inovacije v prehranski varnosti, izboljšana orodja za oceno tveganja in koristi ter obveščanje o tveganjih in izboljšani standardi varnosti hrane, ki se izvajajo v celotni prehranski verigi, bodo zagotovili večje zaupanje in varstvo potrošnikov v Evropi. Boljši svetovni standardi prehranske varnosti bodo obenem pomagali okrepiti konkurenčnost evropske živilske industrije.

2.2.3. Trajnostna in konkurenčna živilskopredelovalna industrija

Na vseh stopnjah proizvodne verige živil in krme, vključno s hrano, predelavo, pakiranjem, nadzorom nad predelavo, zmanjševanjem odpadkov, uporabo stranskih proizvodov in varno rabo oziroma odstranjevanjem živalskih stranskih proizvodov, se bodo obravnavale potrebe živilske industrije in industrije krme, da bi se lahko odzvali na družbene, okoljske, podnebne in gospodarske spremembe na lokalni in globalni ravni. Razvijane bodo inovativne in z viri učinkovite tehnologije in postopki ter raznovrstni, varni, zdravi, cenovno ugodni in visokokakovostni proizvodi, ki bodo temeljili na znanstvenih dokazih. To bo okrepilo inovacijski potencial evropske prehranske dobavne verige, izboljšalo njeno konkurenčnost, ustvarilo gospodarsko rast in nova delovna mesta ter evropski živilski industriji omogočilo, da se prilagodi na spremembe. Drugi vidiki, ki bodo obravnavani, so sledljivost, logistika in storitve, družbeno-ekonomski in kulturni dejavniki, dobro počutje živali in druga etična vprašanja, odpornost živilske verige na okoljska in podnebna tveganja, omejitve negativnih učinkov živilske verige ter spreminjajoče se prehrane in proizvodnih sistemov na okolje.

2.3. Sprostitev potenciala živih vodnih virov

Ena glavnih značilnosti živih vodnih virov je, da so obnovljivi in da njihovo trajnostno izkoriščanje temelji na poglobljenem razumevanju ter visoki stopnji kakovosti in produktivnosti vodnih ekosistemov. Splošni cilj je gospodarjenje z živimi vodnimi viri, da bi kar najbolj povečali družbene in gospodarske koristi/donose evropskih oceanov, morij in celinskih voda.

Zato je treba čim bolj povečati trajnostni prispevek ribištva in akvakulture k prehranski preskrbljenosti v okviru svetovnega gospodarstva, zmanjšati veliko odvisnost Unije od uvoza morskih sadežev (približno 60 % skupne evropske porabe morske hrane je odvisne od uvoza, Unija pa je največji svetovni uvoznik ribiških proizvodov) ter podpirati morske in pomorske inovacije z biotehnologijami za spodbujanje pametne „modre“ rasti. V skladu s trenutnimi političnimi okviri, zlasti celotno pomorsko politiko in Okvirno direktivo o morskem strategiji⁽¹⁾, se bo z raziskovalnimi dejavnostmi podprl ekosistemski pristop pri gospodarjenju z naravnimi viri in njihovem izkoriščanju – pri čemer se omogoči trajnostna raba morskih dobrin in storitev – ter pri ustvarjanju „okolju prijaznejših“ zadevnih sektorjev.

2.3.1. Razvoj trajnostnega in okolju prijaznega ribištva

V skladu z novo skupno ribiško politiko, okvirno direktivo o morskem strategiji in strategijo Unije 2020 o biološki raznovrstnosti mora evropsko ribištvo postati bolj trajnostno, konkurenčno in okolju prijaznejše. Prehod na ekosistemski pristop pri upravljanju ribištva zahteva poglobljeno razumevanje morskih ekosistemov. Pridobljena bodo nova spoznanja, orodja in modeli za boljše razumevanje, kaj ohranja morske ekosisteme zdrave in produktivne, ter za predvidevanje, ocenjevanje in ublažitev učinka ribištva na morske ekosisteme (vključno z globokim morjem). Razvite bodo nove ribolovne strategije in tehnologije, ki družbi zagotavljajo storitve ter obenem ohranjajo zdrave morske ekosisteme. Ocenjeni bodo družbeno-ekonomski učinki različnih možnosti upravljanja. Prav tako bodo poleg novih orodij ocenjevanja in upravljanja za obvladovanje tveganj in negotovosti preučeni učinki okoljskih sprememb in prilagajanje nanje, vključno s podnebnimi spremembami. Dejavnosti bodo podpirale raziskave o biologiji, genetiki in dinamiki populacij rib, vlogi glavnih vrst v ekosistemih, ribolovnih dejavnostih in njihovem spremljanju, vedenju ribiškega sektorja in njegovi prilagoditvi na nove trge (npr. na sistem okoljskega označevanja) ter vključevanju ribiške industrije v procese odločanja. Prav tako bo obravnavana skupna uporaba pomorskega prostora za druge dejavnosti, zlasti na obalnem območju, in njen družbeno-ekonomski vpliv.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskem strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

2.3.2. Razvoj konkurenčne in okolju prijazne evropske akvakulture

Trajnostna akvakultura ima velik potencial za razvoj trajnostnih, zdravih, varnih in konkurenčnih proizvodov, ki so prilagojeni potrebam in željam potrošnikov, ter za okoljske storitve (bioremediacija, gospodarjenje s tlemi in vodo itd.) in proizvodnjo energije, vendar je ta potencial v Evropi treba izkoristiti v celoti. Pri vseh vidikih udomačitve ustaljenih vrst in diverzifikacije novih vrst se bodo izboljšali znanje in tehnologije, pri čemer se bodo upoštevali interakcija med akvakulturo in vodnimi ekosistemi, da bi zmanjšali vpliv akvakulture na okolje, učinki podnebnih sprememb in načini, kako se lahko sektor nanje prilagodi. Nadaljevanje raziskovalnih prizadevanj je še posebej potrebno v zvezi z zdravjem in boleznimi gojenih vodnih organizmov (vključno z orodji in metodami preprečevanja in blaženja), vprašanji prehranjevanja (vključno z razvojem alternativnih, posebej prilagojenih sestavin in krme za akvakulturo) ter v zvezi z razmnoževanjem in gojenjem, ki sta med največjimi ovirami za trajnostni razvoj evropske akvakulture. Inovacije se bodo spodbujale tudi pri trajnostnih proizvodnih sistemih v notranjosti, obalnih območjih in na morju. Prav tako se bo upoštevalo posebnosti najbolj oddaljenih evropskih regij. Pozornost bo namenjena tudi razumevanju družbenih in gospodarskih razsežnosti sektorja za podpiranje stroškovno in energetsko učinkovite proizvodnje, ki je usklajena s povpraševanjem na trgu in zahtevami potrošnikov, pri čemer bodo zagotovljene konkurenčnost in privlačne možnosti za vlagatelje in proizvajalce.

2.3.3. Spodbujanje morskih in pomorskih inovacij z biotehnologijo

Več kot 90 % morske biotske raznovrstnosti ostaja neraziskane, kar ponuja velik potencial za odkrivanje novih vrst in aplikacij na področju morskih biotehnologij, ki naj bi ustvarile 10 % letne rasti v tem sektorju. Podpora se bo zagotovila za nadaljnje raziskovanje in izkoriščanje velikih možnosti, ki jih ponujata morska biotska raznovrstnost in vodna biomasa, da se omogočijo novi inovativni in trajnostni procesi, proizvodi in storitve na trgih ter potencialna uporaba v sektorjih, vključno s kemično industrijo in industrijo materialov, ribištvo in akvakulturo, farmacevtsko industrijo, oskrbo z energijo ter kozmetično industrijo.

2.4. Trajnostne in konkurenčne biotehnoške industrijske panoge ter podpora razvoju evropskega biogospodarstva

Splošni cilj je pospešiti prehod evropske industrije s fosilnih goriv na trajnostno, z viri učinkovito industrijo z nizkimi emisijami ogljika. Raziskave in inovacije bodo sredstvo za zmanjšanje odvisnosti Unije od fosilnih goriv, obenem pa bodo prispevale k izpolnjevanju ciljev energetske in podnebne politike za leto 2020 (10 % pogonskih goriv iz obnovljivih virov energije in 20-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov). Po ocenah bi prehod na biološke surovine in biološke metode predelave do leta 2030 prihranil do 2,5 milijarde ton ekvivalenta CO₂ na leto, pri čemer bi se za znatno povečali trgi biosurovin in novih potrošniških izdelkov. Za izkoriščanje tega potenciala je treba vzpostaviti široko bazo znanja in razviti ustrezne (bio)tehnologije, pri čemer je poudarek predvsem na treh bistvenih prvinah: a) prehodu s trenutnih postopkov, ki temeljijo na fosilnih gorivih, na z viri in energijo učinkovite biotehnoške postopke; b) vzpostavitvi zanesljivih, trajnostnih in ustreznih dobavnih verig biomase, stranskih proizvodov in toka odpadkov ter široke mreže biorafinerij po vsej Evropi ter c) podpori razvoju trgov ekoloških proizvodov in postopkov, ob upoštevanju s tem povezanih tveganj in koristi. Prizadevanja bodo namenjena ustvarjanju sinergij s posebnim ciljem „Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij“.

2.4.1. Spodbujanje biogospodarstva za bioindustrije

Z odkrivanjem ter uporabo kopenskih in vodnih bioloških virov ob hkratnem zmanjšanju škodljivih vplivov na okolje bo dosežen velik napredek k trajnostnim, z viri učinkovitim industrijam z nizkimi emisijami ogljika in porabo vode, na primer z vzpostavljanjem zaprtih krogov hranil, tudi med mestnimi in podeželskimi območji. Preučiti bi bilo treba prednosti in slabosti različnih uporab biomase. Dejavnosti bi morale biti usmerjene na biomaso, ki ne bo v konkurenčnem položaju s hrano, hkrati bi bilo treba tudi upoštevati trajnost z njimi povezanih sistemov za uporabo zemlje. Cilj je razvoj bolj trajnostnih bioproizvodov in biološko aktivnih sestavin z novimi lastnostmi in funkcijami za industrijo in potrošnike. Ekonomska vrednost obnovljivih virov, bioloških odpadkov in stranskih proizvodov bo z novimi in z viri učinkovitimi postopki popolnoma izkoriščena, med drugim s preoblikovanjem bioloških odpadkov z mestnih območij v vložek v kmetijstvo.

2.4.2. Razvoj integriranih biorafinerij

Podpirale se bodo dejavnosti za spodbujanje trajnostnih bioproizvodov, vmesnih produktov in biomase/biogoriv, s pretežnim poudarkom na piramidnem pristopu, pri čemer ima prednost proizvodnja izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Razvite bodo tehnologije in strategije, s katerimi se bo zagotovila dobava surovin. S povečanjem vrst biomase za uporabo v drugi in tretji generaciji biorafinerij, vključno z gozdarstvom, biološkimi odpadki in industrijskimi stranskimi proizvodi, bodo preprečeni konflikti med proizvodnjo hrane in goriva, podprl pa se bo gospodarski in okolju prijazen razvoj podeželskih in obalnih območij v Uniji.

2.4.3. Podpora tržnega razvoja za bioproizvode in bioprocese

Z ukrepi na strani povpraševanja se bodo odprli novi trgi za biotehnoške inovacije. Standardizacija in certificiranje na ravni Unije in na mednarodni ravni sta med drugim potrebna za določitev sestavin bioproizvodov, njihovih funkcij in biološke razgradljivosti. Nadalje je treba razviti metode in pristope za analiziranje življenjskega cikla ter jih stalno prilagajati znanstvenemu in industrijskemu napredku. Raziskovalne dejavnosti, ki podpirajo standardizacijo proizvodov in postopkov (vključno z usklajevanjem mednarodnih standardov), ter regulativne dejavnosti na področju biotehnologije so bistveni za oblikovanje novih trgov in realizacijo trgovinskih priložnosti.

2.5. Medsektorske morske in pomorske raziskave

Cilj je povečati vpliv morij in oceanov Unije na družbo in gospodarsko rast z izkoriščanjem morskih virov ter uporabo različnih virov morske energije in številnimi drugimi načini uporabe morij. Dejavnosti so usmerjene v medsektorske morske in pomorske znanstvene in tehnološke izzive, da se v vrsti morskih in pomorskih industrij sprosti potencial morij in oceanov ob hkratnem varstvu okolja in prilagajanju na podnebne spremembe. Strateški in usklajen pristop k morskim in pomorskim raziskavam v okviru vseh izzivov in prednostnih nalog Obzorja 2020 bo tudi podprl izvajanje ustreznih politik Unije in tako prispeval k uresničevanju ključnih ciljev „modre rasti“.

Ker so morske in pomorske raziskave večdisciplinarne, bo treba nadaljevati tesno sodelovanje in skupne aktivnosti z drugimi deli Obzorja 2020, zlasti posebnim ciljem "Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin" v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi".

2.5.1. Vpliv podnebnih sprememb na morske ekosisteme in pomorsko gospodarstvo

Podpora bo namenjena dejavnostim za povečanje sedanjega poznavanja delovanja morskih ekosistemov ter medsebojnega delovanja med oceani in atmosfero. To bo povečalo možnosti, da se oceni vloga oceanov pri podnebnju ter vpliv podnebnih sprememb in zakisovanja oceanov na morske ekosisteme in obalna območja.

2.5.2. Razvoj potenciala morskih virov prek povezovalnega pristopa

Za spodbujanje dolgoročne, trajnostne rasti na področju morskega okolja in ustvarjanje sinergij po vseh morskimi sektorjih je potreben celosten pristop. Raziskovalne dejavnosti bodo usmerjene na ohranjanje morskega okolja, pa tudi na vpliv pomorskih dejavnosti in proizvodov na nepomorske sektorje. To bo omogočilo napredek na področju ekoloških inovacij, kot so novi proizvodi, postopki in uporaba konceptov, orodij in ukrepov upravljanja za oceno in blažitev vpliva človekovih pritiskov na morsko okolje, da bi napredovali v smeri trajnostnega upravljanja pomorskih dejavnosti.

2.5.3. Medsektorski koncepti in tehnologije, ki omogočajo rast v pomorskem sektorju

Napredek pri medsektorskih omogočitvenih tehnologijah (npr. informacijske in komunikacijske tehnologije, elektronika, nanomateriali, zlitine, biotehnologije itd.) ter nov razvoj in koncepti v inženiringu bodo še naprej omogočali rast. Dejavnosti bodo omogočale pomembne dosežke na področju morskih in pomorskih raziskav ter opazovanja oceanov (npr. globokomorske raziskave, sistemi opazovanja, senzorji, avtomatizirani sistemi za spremljanje dejavnosti in nadzor, presejalni testi za morsko biotsko raznovrstnost, morske geološke nevarnosti in daljinsko vodene podvodne naprave). Cilj je zmanjšati vpliv na morsko okolje (npr. podvodni hrup, uvedba invazivnih vrst in onesnaževal iz morja ali kopnega) ter zmanjšati ogljični odtis človekovih dejavnosti. Medsektorske omogočitvene tehnologije bodo podprle izvajanje morskih in pomorskih politik Unije.

2.6. Posebni izvedbeni vidiki

Poleg običajnega zunanega svetovanja bo Stalni odbor za raziskave v kmetijstvu (SCAR) strokovno svetoval na številnih področjih, vključno s strateškimi vidiki prihodnjih dejavnosti in usklajevanjem raziskav v kmetijstvu na ravni držav in na ravni Unije. Vzpostavljene bodo tudi primerne povezave z ukrepi ustreznih evropskih inovacijskih partnerstev in ustreznimi vidiki raziskovalnih in inovacijskih agend evropskih tehnoloških platform.

Učinek rezultatov raziskav in njihovo širjenje bosta dejavno podprta s posebnimi ukrepi za sporočanje, izmenjavo znanja in sodelovanje različnih akterjev skozi vse projekte. Pri izvajanju bodo združene številne dejavnosti, vključno z obsežnimi predstavitenimi in pilotnimi dejavnostmi. Spodbujal se bo enostaven in odprt dostop do rezultatov raziskav in najboljših praks.

Posebna podpora malim in srednjim podjetjem bo kmetijskim gospodarstvom, ribičem in drugim vrstam malih in srednjih podjetij omogočala, da bolje sodelujejo pri raziskovalnih in predstavitvenih dejavnostih. Upoštevale se bodo posebne potrebe sektorja primarne proizvodnje po podpornih storitvah za podpiranje inovacij ter strukturah za obveščanje. Izvajanje bo obsegalo številne dejavnosti, vključno z izmenjavo znanja, pri čemer se bo zagotovilo sodelovanje kmetov ali drugih primarnih proizvajalcev in posrednikov, da se določijo potrebe končnih uporabnikov po raziskavah. Spodbujal se bo enostaven in odprt dostop do rezultatov raziskav in najboljših praks.

S podpiranjem standardizacije in regulativnih vidikov se bo pospešila uporaba novih biomaterialov in biostoritev na trgu.

Lahko bi se razmislilo o podpori za ustrezne pobude skupnega načrtovanja programov ter za ustrezna javno-javna in javno-zasebna partnerstva.

Prizadevalo se bo za sinergije z drugimi skladi Unije na področju tega družbenega izziva, kot so Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (EMFF).

V prihodnost usmerjene dejavnosti se bodo izvajale v vseh sektorjih biogospodarstva, vključno z razvojem zbirke podatkov, kazalnikov in modelov, ki obravnavajo globalno, evropsko, nacionalno in regionalno razsežnost. Razvit bo evropski observatorij za biogospodarstvo, ki bo opredeljeval in spremljal dejavnosti Unije in globalne dejavnosti na področju raziskav in inovacij, vključno s tehnološkim ocenjevanjem, razvil ključne kazalnike uspešnosti ter spremljal inovacijske politike v biogospodarstvu.

3. ZANESLJIVA, ČISTA IN UČINKOVITA ENERGIJA

3.1. Zmanjšanje porabe energije in ogljičnega odtisa s pomočjo pametne in trajnostne uporabe

Energetski viri in vzorci porabe evropskih industrij, prometnih sistemov, stavb, predelov mest, mest in velemest so v veliki meri netrajnostni, kar močno vpliva na okolje in podnebne spremembe. Za upravljanje energije v realnem času za nove in obstoječe stavbe s skoraj ničelnimi emisijami, stavbe s skoraj ničelno porabo energije in stavbe s pozitivno energijsko bilanco, naknadno opremljene stavbe ter aktivne stavbe, visoko učinkovite industrije in množično uporabo energetske učinkovitih pristopov s strani podjetij, posameznikov, skupnosti, mest in predelov mest ne bo potreben le tehnološki napredek, temveč tudi netehnološke rešitve, kot so nove svetovalne in finančne storitve in storitve upravljanja povpraševanja, ter spoznanja vedenjskih znanosti in socialnih ved, hkrati pa bo treba upoštevati vprašanja javnomnenjske podpore. Na ta način lahko večja energetska učinkovitost zagotovi enega najbolj stroškovno učinkovitih načinov za zmanjšanje povpraševanja po energiji ter s tem poveča varnost oskrbe z energijo, zmanjša okoljske in podnebne vplive ter spodbudi konkurenčnost. Za doseg te ciljev sta pomembna nadaljnji razvoj obnovljivih virov energije in povečanje energetske učinkovitosti.

3.1.1. Vpeljava tehnologij in storitev za pametno in učinkovito uporabo energije na množični trg

Zmanjševanje porabe in izgube energije, hkrati pa zagotavljanje storitev, ki jih družba in gospodarstvo potrebuje, ne zahteva le, da se na množični trg vpeljejo bolj učinkoviti, stroškovno konkurenčni, okolju prijaznejši in pametnejši oprema, proizvodi in storitve, temveč tudi, da se sestavni deli in naprave vključijo tako, da bodo skupno delovali za optimizacijo splošne porabe energije stavb, storitev in industrije.

Da se zagotovi, da bodo potrošniki v celoti sprejeli in izkoristili vse ugodnosti teh tehnologij in storitev (vključno z možnostjo, da lahko sami spremljajo lastno porabo), je treba njihovo energetske učinkovitost prilagoditi okolju uporabe in jo zanj optimizirati. To zahteva raziskovanje, razvoj in preskušanje inovativnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter tehnik spremljanja in nadzora, pa tudi predstavitvene projekte in predkomercialno uvajanje, da se zagotovita interoperabilnost in nadgradljivost. Cilj takšnih projektov bi moral biti prispevek k znatnemu zmanjšanju ali optimizaciji skupne porabe energije in stroškov energije z oblikovanjem skupnih postopkov za zbiranje, primerjanje in analiziranje porabe energije ter podatkov o emisijah, da se izboljšajo merljivost, preglednost, javnomnenjska podpora, načrtovanje ter preglednost porabe energije in njenih vplivov na okolje. Pri teh procesih bi bilo treba ohranjati varnost in vgrajeno zasebnost, da bi zaščitili tehnike spremljanja in nadzora. Razvijanje platform in njihova uporaba za preverjanje stabilnosti takšnih sistemov bosta prispevala k zanesljivosti.

3.1.2. Sprostitev potenciala učinkovitih in obnovljivih sistemov ogrevanja in hlajenja

V Uniji se znaten delež energije porabi za ogrevanje ali hlajenje. Razvoj stroškovno učinkovitih in smotrnih tehnologij ter tehnik povezovanja sistemov, kot so omrežne povezljivosti s standardiziranimi jeziki in storitvami na tem področju, bi lahko pomembno vplival na zmanjšanje povpraševanja po energiji. Potrebne so raziskave ter predstavitev novih oblikovalskih tehnik in sistemov ter sestavnih delov za industrijsko, komercialno in zasebno uporabo, na primer decentralizirano in daljinsko oskrbo z vročo vodo ter ogrevanje in hlajenje prostorov. Vključene bi morale biti različne tehnologije,

kot so: toplotna sončna energija in geotermalna energija, biomasa, toplotne črpalke, sočasna proizvodnja toplote in energije ter uporaba odpadne energije; z njimi bi se izpolnjevale zahteve hiš in okolišev s skoraj nično porabo energije ter spodbujale pametne stavbe. Potreben je nadaljnji napredek, zlasti na področju shranjevanja toplotne energije iz obnovljivih virov ter za spodbujanje razvoja in uvedbe učinkovite kombinacije sistemov hibridnega ogrevanja in hlajenja, za centralizirano in decentralizirano uporabo.

3.1.3. Spodbujanje evropske pobude za pametna mesta in skupnosti

Mestna območja so eden največjih porabnikov energije v Uniji in izpuščajo ustrezno velik delež toplogrednih plinov, hkrati pa ustvarjajo znatno količino onesnaževal zraka. Poleg tega imajo ta območja vedno slabšo kvaliteto zraka in so pod vplivom podnebnih sprememb, zato morajo razviti lastne strategije za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Inovativne energetske rešitve (npr. energetska učinkovitost, sistemi oskrbe z električno energijo, sistemi za ogrevanje in hlajenje ter vključevanje obnovljivih virov v grajeno okolje), povezane s prevoznimi sistemi, rešitvami za pametno gradnjo in urbanistično načrtovanje, ravnanjem z odpadki, čiščenjem komunalne odpadne vode, pa tudi rešitve IKT za mestno okolje, so zato ključnega pomena za prehod na družbo z nizkimi emisijami ogljika. Predvideti je treba ciljno usmerjene pobude, ki bodo podpirale konvergenco industrijskih vrednostnih verig sektorja energetike, prometa in IKT za pametne mestne uporabe. Obenem je treba oblikovati in v celoti preskusiti nove tehnološke in organizacijske modele ter modele načrtovanja in poslovanja v skladu s potrebami in sredstvi mest in skupnosti in njihovih prebivalcev. Raziskave so potrebne tudi za razumevanje socialnih, okoljskih, gospodarskih in kulturnih vprašanj, ki jih zadeva ta prehod.

3.2. Poceni oskrba z električno energijo z nizkimi emisijami ogljika

Električna energija bo imela osrednjo vlogo pri vzpostavljanju okoljsko trajnostnega gospodarstva z nizkimi emisijami ogljika. Obnovljivi viri energije so v središču tega razvoja. Uveljavljanje proizvodnje električne energije z nizkimi emisijami ogljika je prepočasno zaradi visokih stroškov, ki so s tem povezani. Nujno je treba najti rešitve, s katerimi bi se znatno zmanjšali stroški ter povečali učinkovitost, trajnost in javnomnenjska podpora, da se pospeši tržno razširjanje poceni, zanesljive in nizkoogljicne proizvodnje električne energije. Dejavnosti bodo usmerjene v raziskave, razvoj in celovito predstavitev inovativnih obnovljivih virov energije, vključno s sistemi energije, ki delujejo v majhnem in mikro obsegu, učinkovitimi in prilagodljivimi elektrarnami na fosilna goriva z nizkimi emisijami ogljika ter tehnologijami za zajemanje in shranjevanje ogljika, ali tehnologij za ponovno uporabo CO₂.

3.2.1. Razvoj celotnega potenciala vetrne energije

Cilji vetrne energije so znižati stroške proizvodnje električne energije iz vetra na kopnem in na morju za do približno 20 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2010, povečati število vetrnih elektrarn na morju in omogočiti ustrezno vključitev v elektroenergetsko omrežje. Poudarek bo na razvoju, preskušanju in predstavitvi naslednje generacije obsežnejših sistemov pretvorbe vetrne energije (vključno z inovativnimi sistemi za shranjevanje energije), višjih izkoristkih pretvorbe energije, večjih možnosti za proizvodnjo električne energije na kopnem in na morju (vključno z oddaljenimi lokacijami in zahtevnimi vremenskimi razmerami) ter novih serijskih proizvodnih procesih. Upoštevani bodo okoljski vidiki in vidiki biotske raznovrstnosti razvoja vetrne energije.

3.2.2. Razvoj učinkovitih, zanesljivih in stroškovno konkurenčnih sistemov sončne energije

Če naj sončna energija, vključno s fotovoltaiko in koncentracijo sončne energije, znatno poveča svoj delež na trgu z električno energijo, je treba do leta 2020 v primerjavi z letom 2010 prepoloviti njene stroške.

Na področju fotovoltaike bodo potrebne nadaljnje raziskave, med drugim novih konceptov in sistemov, pa tudi predstavitve in preskušanje množične proizvodnje za obsežno dobavo in vgrajevanje fotovoltaike v stavbe.

Glede izkoriščanja koncentracije sončne energije bo poudarek na razvijanju načinov za povečanje učinkovitosti in zmanjšanje stroškov ter vplivov na okolje, in sicer z uporabo demonstracijskih tehnologij v industriji z izgradnjo prvih elektrarn te vrste. Preskušene bodo rešitve za učinkovito kombinacijo med proizvodnjo elektrike iz sončne energije in razsoljevanjem vode.

3.2.3. Razvoj konkurenčnih in okoljsko varnih tehnologij za zajemanje, prevoz, shranjevanje in ponovno uporabo CO₂

Zajemanje in shranjevanje ogljika (CCS - Carbon capture and storage) je ključna možnost, ki jo je treba v veliki meri uporabiti v trgovinskem obsegu na svetovni ravni, da se do leta 2050 odzovemo na izziv brezogljicne proizvodnje električne energije in nizkoogljicne industrije. Cilj je zmanjšati dodatne stroške CCS v sektorju električne energije za elektrarne na premog in naftni skrilavec in plinske elektrarne v primerjavi z enakimi obrati brez CCS ter energetske intenzivnimi industrijskimi obrati.

Podpora bo zagotovljena zlasti dokazovanju pomena celotne verige CCS za reprezentativni portfelj različnih tehnoloških možnosti zajemanja, prevoza, shranjevanja in ponovne uporabe. Poleg tega se bodo izvajale raziskave za nadaljnji razvoj teh tehnologij in zagotavljanje bolj konkurenčnih tehnologij za zajemanje, izboljšanih komponent, integriranih sistemov in postopkov, varnega geološkega shranjevanja in praktičnih rešitev ter javnomnenjsko podporo za ponovno uporabo zajetega CO₂, da se omogoči komercialna uporaba tehnologij CCS za elektrarne na fosilna goriva in druge industrijske panoge z veliko ogljikovimi emisijami, ki bodo začele obratovati po letu 2020. Podpora bo zagotovljena tudi tehnologijam čistejšega premoga kot dopolnilnim tehnologijam k CSS.

3.2.4. Oblikovanje možnosti izkoriščanja uporabe geotermalne in vodne energije, energije morja in drugih obnovljivih virov energije

Geotermalna energija, vodna energija in energija morja, pa tudi drugi obnovljivi viri energije lahko prispevajo k dekarbonizaciji evropske oskrbe z energijo, hkrati pa povečajo njeno prilagodljivost na spremenljivo proizvodnjo in uporabo energije. Cilj je dodatno razviti in zagotoviti tržno dozorelost stroškovno učinkovitih in trajnostnih tehnologij, da bi se lahko uporabile v industrijskem obsegu in se vključile v elektroenergetsko omrežje. Izboljšani geotermalni sistemi so tehnologija, ki bi jo bilo treba še naprej raziskovati, razvijati in predstavljati, zlasti na področju raziskovanja, vrtenja in proizvodnje toplote. Energija morja, kot je energija plime in oseke, morskih tokov, morskega valovanja ali iz osmoze, je brez emisij in predvidljiva ter lahko prispeva tudi k razvoju celotnega potenciala vetrne energije na morju (kombinacija morskih virov energije). Raziskovalne dejavnosti bi morale vključevati inovativne raziskave (v laboratorijskem obsegu) nizkocenovnih zanesljivih sestavnih delov in materialov, prilagojenih na zelo korozivno okolje in visoko stopnjo obraščanja mikroorganizmov, pa tudi predstavitve v različnih pogojih, prisotnih v evropskih vodah.

3.3. Alternativna goriva in mobilni viri energije

Za uresničenje evropskih ciljev na področju energetike in zmanjšanja CO₂ je potrebno tudi spodbujanje uporabe novih goriv in mobilnih virov energije. To je še posebej pomembno za obravnavanje izziva pametnega, zelenega in integriranega prevoza. Vrednostne verige za te tehnologije in alternativna goriva niso dovolj razviti, zato je treba njihov razvoj pospešiti, da dosežejo demonstracijsko fazo.

3.3.1. Zagotovitev večje konkurenčnosti in trajnosti energije biomase

Cilj energije iz biomase je zagotoviti tržno dozorelost najbolj obetavnih tehnologij, da se omogoči obsežna trajnostna proizvodnja naprednih biogoriv različnih vrednostnih verig v pristopu biorafinerij za kopenski, pomorski in zračni promet ter visoko učinkovita soproizvodnja toplote, električne energije in zelenega plina iz biomase, vključno s CCS. Cilj je razviti in demonstrirati tehnologijo za različne elemente za proizvodnjo bioenergije na različnih stopnjah razvoja, ob upoštevanju različnih geografskih in podnebnih razmer ter logističnih omejitev, hkrati pa čim bolj zmanjšati negativne okoljske in družbene vplive, povezane z rabo tal. Dolgoročneje raziskave bodo podpirale razvoj trajnostne bioenergetske industrije po letu 2020. Te dejavnosti bodo dopolnjevale predhodne (na primer surovine, biološki viri) in naknadne (na primer vključitev v vozni park) raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru drugih ustreznih posebnih ciljev v okviru prednostne naloge "Družbeni izzivi".

3.3.2. Pospeševanje uvajanja tehnologij vodika in gorivnih celic na trg

Gorivne celice in vodik imajo velik potencial za prispevanje k reševanju energetskih izzivov, s katerimi se sooča Evropa. Za zagotovitev tržne konkurenčnosti teh tehnologij bo potrebno znatno znižanje stroškov. Tako bo treba v naslednjih desetih letih stroške sistemov gorivnih celic za prevoz zmanjšati za faktor deset. Zato bo podpora namenjena predstavitev in predkomercialnemu uvajanju prenosnih, stacionarnih, mikrostationarnih in prometnih naprav in s tem povezanih storitev, pa tudi dolgoročnim raziskavam in tehnološkemu razvoju, da se omogoči konkurenčnost celotne verige gorivnih celic ter trajnostna proizvodnja vodika in vzpostavitev zadevne infrastrukture po vsej Uniji. Da se omogočijo dovolj obsežni tržni prodori, pa tudi razvoj ustreznih standardov, je potrebno močno nacionalno in mednarodno sodelovanje.

3.3.3. Nova alternativna goriva

Obstaja vrsta novih možnosti z dolgoročnim potencialom, kot so s kovino v prahu bogato gorivo, gorivo iz fotosintetičnih mikroorganizmov (v vodnem in kopenskem okolju) in proizvodnja energije s posnemanjem fotosinteze ter goriva, temelječa na sončni svetlobi. Te nove smeri morda prinašajo učinkovitejšo pretvorbo energije ter stroškovno učinkovitejšo in bolj trajnostne tehnologije. Podpora bo namenjena zlasti temu, da se bi te nove in druge potencialne tehnologije prebile iz laboratorijev v predstavitveno fazo, tako da bi bile do leta 2020 lahko deležne predtržne predstavitve.

3.4. Enotno in pametno evropsko elektroenergetsko omrežje

Elektroenergetsko omrežja se morajo odzvati na tri medsebojno povezane izzive, da se omogoči vzpostavitev potrošniku prijaznega in vedno bolj brezogljivega elektroenergetskega sistema: oblikovanje vseevropskega trga, vključevanje veliko večjega deleža obnovljivih virov energije ter upravljanje interakcij med milijoni dobaviteljev in odjemalcev (pri čemer bo vedno večje število gospodinjstev oboje hkrati), vključno z lastniki vozil na električni pogon. Elektroenergetsko omrežja prihodnosti bodo imela ključno vlogo pri prehodu na brezogljivi elektroenergetski sistem, hkrati pa bodo zagotavljala dodatno fleksibilnost in stroškovne prednosti za potrošnike. Glavni cilj do leta 2020 je zagotoviti prenos in distribucijo približno 35 % ⁽¹⁾ električne energije iz razpršenih in koncentriranih obnovljivih virov energije.

Tesno povezana raziskovalna in predstavitvena prizadevanja bodo podlaga za razvoj novih komponent, tehnologij in postopkov, ki bodo ustrezali lastnostim tako prenosne kot distribucijske plati omrežja, ter prožnega skladiščenja energije.

Preučiti je treba vse možnosti za uspešno izravnavo energetske ponudbe in povpraševanja, da se čim bolj zmanjšajo emisije in stroški. Treba je razvijati nove tehnologije inteligentnega energetskega omrežja, rezervne in izravnalne tehnologije, vključno s konvencionalnimi elektrarnami, ki omogočajo večjo prožnost in učinkovitost, ter nove komponente omrežja, s katerimi bo mogoče povečati in izboljšati prenos in zanesljivost omrežij. Raziskati je treba nove tehnologije za energetske sisteme in infrastrukturo za dvosmerno digitalno komunikacijo in jih vključiti v elektroenergetsko omrežje, poleg tega jih je treba uporabiti za vzpostavitev pametnih interakcij z drugimi energetskimi omrežji. To bo prispevalo k izboljšanju načrtovanja, spremljanju, nadzoru in varnemu delovanju omrežij, vključno z vprašanji standardizacije, v običajnih in izrednih razmerah, pa tudi k upravljanju interakcij med dobavitelji in odjemalci, prenosu ter upravljanju in trženju pretoka električne energije. Kazalniki ter analiza stroškov in koristi, ki se nanašajo na postavitev bodoče infrastrukture, bi morali vključevati ugotovitve v zvezi s celotnim elektroenergetskim sistemom. Poleg tega bodo kar se da okrepljene sinergije med pametnimi elektroenergetskimi omrežji in telekomunikacijskimi omrežji, in sicer v izogib podvajanju naložb, da se poveča varnost in da se pospeši uvedba pametnih energetskih storitev.

Nove naprave za skladiščenje energije (vključno z baterijami in velikimi enotami za skladiščenje, ki na primer pretvarjajo energijo v plin) in novi sistemi za vozila bodo zagotovili potrebno prožnost med proizvodnjo in povpraševanjem. Izboljšanje tehnologij IKT bo nadalje povečalo prožnost povpraševanja po električni energiji, saj bodo odjemalcem (industrijskim in zasebnim) zagotovljena potrebna orodja za avtomatizacijo. Varnost, zanesljivost in zasebnost so tudi tu pomembni vidiki.

Nove načrtovalne, trženjske in regulativne zasnove morajo spodbujati splošno in stroškovno učinkovitost elektroenergetske dobavne verige in interoperabilnost infrastrukture ter nastajanje odprtega in konkurenčnega trga za tehnologije, proizvode in storitve v zvezi s pametnim energetskim omrežjem. Za preskušanje in potrjevanje rešitev ter ocenjevanje koristi z vidika sistema in posameznih zainteresiranih strani so potrebni obsežni demonstracijski projekti, preden se bodo začele uporabljati po vsej Evropi. Te projekte bi morale spremljati raziskave, namenjene razumevanju, kako se potrošniki in podjetja odzivajo na gospodarske pobude, spremembe vedenja, informacijske storitve in druge inovativne priložnosti, ki jih zagotavljajo pametna omrežja.

3.5. Nova znanja in tehnologije

Dolgoročno bodo potrebne nove, učinkovitejše in stroškovno konkurenčne tehnologije, ki bodo tudi čiste, varne in trajnostne. Napredek je treba pospešiti z multidisciplinarnimi raziskavami in skupnim izvajanjem vseevropskih raziskovalnih programov in instrumentov na svetovni ravni, da se dosežejo znanstveni preboji v energetskih konceptih in omogočitenih tehnologijah (npr. nanoznanosti, raziskavah materialov, fiziki trdnih delcev, IKT, bioznanosti, geoznanosti, računalništvu in vesolju). Kjer je to ustrezno, se bo podprlo tudi varno in okoljsko trajnostno raziskovanje in izkoriščanje nekonvencionalnih virov plina in nafte ter razvoj inovacij na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij.

Zahtevnejše raziskave bodo potrebne tudi, da bi našli rešitve za prilagoditev energetskih sistemov na spreminjajoče se podnebne razmere. Prednostne naloge se lahko prilagodijo novim znanstvenim in tehnološkim potrebam in priložnostim ali novim opažanjem, ki bi lahko nakazovali obetavne premike ali tveganja za družbo in ki bi se utegnili pojaviti med izvajanjem Obzorja 2020.

3.6. Trdno odločanje in sodelovanje javnosti

Raziskave na področju energije bi morale biti v oporo energetski politiki in tesno povezane z njo. Da se oblikovalcem politik zagotovijo prodorne analize, je potrebno obširno poznavanje in raziskovanje prevzemanja in uporabe energetskih tehnologij in storitev, infrastrukture, trgov (vključno z regulativnimi okviri) in vedenja potrošnikov. Podpora bo dodeljena, in sicer zlasti v okviru informacijskega sistema Komisije v sklopu načrta SET (SETIS), za razvoj trdnih in preglednih teorij,

⁽¹⁾ Delovni dokument služb Komisije SEC(2009) 1295 k sporočilu Komisije „Vlaganje v razvoj tehnologij z nizkimi emisijami ogljika (Načrt SET)“ (COM(2009) 519 konč).

orodij, metod, modelov in perspektivnih, v prihodnost usmerjenih načrtov za oceno glavnih gospodarskih in družbenih vprašanj, povezanih z energijo; za vzpostavljanje podatkovnih zbirk in oblikovanje scenarijev za razširjeno Unijo in za oceno vpliva energetike in z energijo povezanih politik na varnost oskrbe, porabo, okolje, naravne vire, podnebne spremembe, družbo in konkurenčnost sektorja energije; in za izvajanje dejavnosti v okviru družbeno-gospodarskih raziskav ter družboslovne študije.

Opirajoč se na prednosti, ki jih nudijo splet in socialne tehnologije, se bodo v odprtih platformah za inovacije, kot so "living labs" in večji demonstratorji inovacij na področju storitev, pa tudi prek anket med določenimi skupinami, ob hkratnem zagotavljanju zasebnosti, preučevali obnašanje potrošnikov, vključno z ranljivimi potrošniki, kot so invalidi ter osebe z vedenjskimi spremembami.

3.7. Uveljavljanje inovacij na področju energije na trgu – nadgradnja programa *Inteligentna energija – Evropa*

Inovativne rešitve za uveljavljanje in replikacijo na trgu so bistvenega pomena za pravočasno splošnejše in stroškovno učinkovito uvajanje novih energetske tehnologij. Poleg tehnološko motiviranih raziskav in predstavitev to terja ukrepe z jasno dodano vrednostjo Unije, namenjene razvoju, uporabi, izmenjavi in replikaciji netehnoloških inovacij z visokim faktorjem vzvoda v trajnostnih energetskih trgih Unije med različnimi disciplinami in ravni upravljanja.

Te inovacije bodo osredotočene na ustvarjanje ugodnih tržnih pogojev za nizkoogljične, obnovljive ter energetske varčne tehnologije in rešitve, in sicer na regulativni, upravni in finančni ravni. Podpora bo namenjena ukrepom za lažje izvajanje energetske politike, za pripravo terena za razmah naložb, za podporo za krepitev zmogljivosti in javnomnenjsko podporo. Pozornost bo namenjena tudi inovacijam na področju pametne in trajnostne uporabe obstoječih tehnologij.

Raziskave in analize nenehno potrjujejo pomembno vlogo človeškega dejavnika pri uspehu ali neuspehu trajnostnih energetskih politik. Spodbujali se bodo inovativne organizacijske strukture, razširjanje in izmenjava dobrih praks ter posebni ukrepi za usposabljanje in izgradnjo zmogljivosti.

3.8. Posebni izvedbeni vidiki

Vodilo pri določanju prednostnih nalog za izvajanje dejavnosti v sklopu tega družbenega izziva je potreba po krepitvi energetskih raziskav in inovacij na evropski ravni. Eden od poglobitvenih namenov mora biti ta, da se podpre izvajanje programa raziskav in inovacij v okviru strateškega načrta za energetske tehnologije (načrt SET) ⁽¹⁾ za doseganje ciljev politike Unije na področju energije in podnebnih sprememb. Časovnice in izvedbeni načrti v sklopu načrta SET bodo zato dragocen prispevek k določitvi delovnih programov. Struktura upravljanja načrta SET se bo uporabljala kot načelna podlaga za strateško določanje prednostnih nalog ter usklajevanje energetskih raziskav in inovacij po Uniji.

Netehnološki program se bo ravnal po energetske politiki in zakonodaji Unije. Podpore naj bo deležno okolje, ki bo omogočalo množično uporabo predstavljenih tehnoloških in storitvenih rešitev, postopkov in političnih pobud za tehnologije z nizkimi emisijami ogljika in energetske učinkovitost v celotni Uniji. To lahko vključuje tudi podporo za tehnično pomoč za razvoj in širše uvajanje naložb v energetske učinkovitost in obnovljive vire energije.

Dejavnosti na področju uveljavljanja na trgu nadgrajujejo in dodatno krepijo dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa *Inteligentna energija – Evropa*.

Pomembno bo partnersko povezovanje z evropskimi zainteresiranimi stranmi, in sicer zaradi skupne uporabe virov in skupnega izvajanja dejavnosti. Od primera do primera se lahko razmišlja o pretvorbi obstoječih evropskih industrijskih pobud v okviru načrta SET v formalna javno-zasebna partnerstva, če se zdi to ustrezno, da se povečata obseg in skladnost financiranja ter se spodbudijo skupne raziskave in inovativni ukrepi, tako med javnimi kot zasebnimi zainteresiranimi stranmi. Preučila se bo zagotovitev podpore, vključno s posredovanjem držav članic, navezam izvajalcev raziskav iz javnega sektorja, zlasti evropski zvezi organizacij za energetske raziskave, ustanovljeni v skladu z načrtom SET zaradi združevanja javnih raziskovalnih virov in infrastrukture za delo na ključnih raziskovalnih področjih evropskega pomena. Z mednarodnimi usklajevalnimi ukrepi naj se prednostne naloge iz načrta SET podpirajo v skladu z načelom spremenljive geometrije, in sicer ob upoštevanju možnosti in posebnosti držav. Vzpostavljene bodo tudi primerne povezave z ukrepi ustreznih evropskih inovacijskih partnerstev in ustreznimi vidiki raziskovalnih in inovacijskih agend evropskih tehnoloških platform.

⁽¹⁾ COM(2007) 723.

Lahko bi se razmislilo o podpori za ustrezne pobude skupnega načrtovanja programov ter za ustrezna javno-javna in javno-zasebna partnerstva. Pri dejavnostih bo poudarek tudi na krepitevi podpore in spodbujanju vključevanja MSP.

Informacijski sistem Komisije v sklopu načrta SET (SETIS) bo uporabljen za to, da se skupaj z zainteresiranimi stranmi razvijejo ključni kazalniki uspešnosti (KPI), ki bodo spremljali napredek pri izvajanju. KPI se bodo redno posodabljali ob upoštevanju najnovejšega razvoja. Izvajanje v okviru tega družbenega izziva si bo bolj na splošno prizadevalo izboljšati usklajevanje ustreznih programov, pobud in politik Unije, kot so na primer kohezijska politika, zlasti prek nacionalnih in regionalnih strategij za pametno specializacijo, in sistema trgovanja z emisijami, na primer v zvezi s podporo za predstavitvene projekte.

4. PAMETEN, ZELEN IN INTEGRIRAN PROMET

4.1. Z viri gospodaren in do okolja spoštljiv promet

Evropa je za cilj politike določila 60-odstotno zmanjšanje CO₂ do leta 2050 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Cilj je za polovico zmanjšati uporabo avtomobilov na konvencionalno gorivo v mestih in doseči urbano logistiko skoraj brez emisij CO₂ v glavnih urbanih središčih do leta 2030. Delež goriva z nizkimi emisijami ogljika v letalstvu bi moral doseči 40 % do leta 2050, emisije CO₂ iz goriv v pomorskem prometu pa bi bilo treba zmanjšati za 40 % do leta 2050 ⁽¹⁾ v primerjavi z ravnmi iz leta 2005.

Ta učinek na okolje je treba nujno zmanjšati s ciljnim tehnološkimi izboljšavami ter pri tem upoštevati, da so posamezne vrste prevoza pred različnimi izzivi in da so zanje značilni posebni cikli tehnološke integracije.

Raziskave in inovacije bodo znatno prispevale k razvoju in uporabi potrebnih rešitev za vse načine prevoza, kar bo močno zmanjšalo emisije iz prometa, ki so škodljive za okolje (kot so CO₂, NO_x, SO_x in hrup), zmanjšalo odvisnost prometa od fosilnih goriv in s tem zmanjšalo učinek prometa na biotsko raznovrstnost in podnebne spremembe ter prispevalo k ohranjanju naravnih virov.

To bo doseženo z naslednjimi posebnimi dejavnostmi:

4.1.1. Zrakoplovi, vozila in plovila, ki bodo čistejša in tišja, za boljše okoljsko učinkovitost ter zmanjšanje zaznanega hrupa in vibracij

Dejavnosti na tem področju bodo usmerjene v končne proizvode, vendar bo pri njih šlo tudi za poenostavljene in ekološke zasnovane ter procese izdelave, pri čemer se upošteva celoten postopek življenjskega cikla in z možnostjo recikliranja, upoštevano že pri načrtovanju. Dejavnosti bodo zajemale tudi izboljšave obstoječih proizvodov in storitev z vključitvijo novih tehnologij.

- (a) Razvoj in pospeševanje prevzemanja čistejših in tišjih pogonskih tehnologij sta pomembna za zmanjševanje ali odpravljanje vplivov na podnebje in zdravje evropskih državljanov, npr. CO₂, hrupa in onesnaževanja zaradi prometa. Potrebne so nove in inovativne rešitve, ki bodo temeljile na električnih motorjih in baterijah, vodiku in gorivnih celicah, plinskih motorjih, naprednih zgradbah in tehnologijah motorjev ali hibridnem pogonu. Tehnološki prodori bodo tudi prispevali k izboljšanju okoljske učinkovitosti tradicionalnih in novih pogonskih sistemov.
- (b) Preučevanje možnosti za uporabo alternativnih virov energije z nizkimi emisijami bo pomagalo zmanjšati porabo fosilnih goriv. To vključuje uporabo trajnostnih goriv in električne energije iz obnovljivih virov energije v vseh vrstah prometa vključno z letalstvom, zmanjšanje porabe goriva z zbiranjem energije ali raznoliko oskrbo z energijo in drugimi inovativnimi rešitvami. Oblikovani bodo novi celostni pristopi, pri katerih bodo upoštevani vozila, skladiščenje energije, oskrba z energijo, črpalna in polnilna infrastruktura, vključno z vmesniki med vozilom in omrežjem ter inovativnimi rešitvami za uporabo alternativnih goriv.
- (c) Povečanje splošne storilnosti zrakoplovov, plovil in vozil z zmanjšanjem njihove teže in zmanjšanjem njihovega aerodinamičnega, hidrodinamičnega ali kotalnega upora z uporabo lažjih materialov, enostavnejših struktur in inovativno zasnovano bo prispevalo k zmanjšanju porabe goriv.

⁽¹⁾ Bela knjiga Komisije „Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu“ (COM(2011) 144 konč.).

4.1.2. Razvoj pametne opreme, infrastrukture in storitev

To bo pomagalo izboljšati operacije prevoza in zmanjšati porabo virov. Poudarek bo na rešitvah za učinkovito načrtovanje, zasnovno, uporabo in upravljanje letališč, pristanišč, logističnih platform in površinskih prometnih infrastruktur ter na samostojnih in učinkovitih sistemih vzdrževanja, spremljanja in nadzora. Za povečanje zmogljivosti je treba sprejeti nove politike, poslovne modele, zamisli, tehnologije in rešitve na področju informacijske tehnologije. Posebna pozornost bo namenjena podnebni odpornosti opreme in infrastrukture, stroškovno učinkovitim rešitvam, ki temeljijo na pristopu življenjskega ciklusa, ter razširjanju novih materialov in tehnologij, ki omogočajo bolj učinkovito vzdrževanje z nižjimi stroški. Pozornost bo posvečena tudi dostopnosti, prijaznosti do uporabnikov in socialni vključenosti.

4.1.3. Izboljšanje prometa in mobilnosti v mestih

To bo v korist velikemu in naraščajočemu deležu prebivalstva, ki živi in dela v mestih ali mesta uporablja za storitve in prosti čas. Treba bo razviti in preskusiti nove koncepte mobilnosti, prometno organizacijo, modele multimodalne dostopnosti, logistiko, zagotavljanje inovativnih vozil in urbanih javnih storitev ter rešitve v zvezi z načrtovanjem, ki bodo prispevali k zmanjšanju obsega zastojev, onesnaževanja zraka in hrupa ter pripomogli k bolj učinkovitemu mestnemu prometu. Razviti je treba javen in nemotoriziran prevoz ter tudi druge z viri gospodarne možnosti prevoza potnikov in tovara, ki bodo realna alternativa uporabi zasebnih motornih vozil, pri čemer se je treba opreti na obsežnejšo uporabo inteligentnih prometnih sistemov ter inovativno upravljanje ponudbe in povpraševanja. Posebne pozornosti bo deležna interakcija med prevoznimi sistemi in drugimi urbani sistemi.

4.2. Boljša mobilnost, manj zastojev, več varnosti in zaščite

Pri ustreznih ciljeh evropske prometne politike gre za izboljšanje storilnosti in učinkovitosti ob vse večjem povpraševanju po mobilnosti, da bi Evropa postala najbolj varno zračnoprometno, železniško in plovno območje ter da bi se do leta 2050 približali cilju nič smrtnih žrtev v cestnem prometu, do leta 2020 pa prepolovitvi njihovega števila. Do leta 2030 naj bi 30 % cestnega tovornega prometa na razdaljo več kot 300 kilometrov prešlo na železniške in vodne poti. Nemoten, dostopen, cenovno dosegljiv, uporabniku prilagojen in učinkovit prevoz potnikov in blaga po vsej Evropi, tudi ob internaliziranih zunanjih stroških, terja nov evropski multimodalno-prevozni upravljavski, informacijski in plačilni sistem ter učinkovite vmesnike med omrežji za daljše relacije in mobilnost v mestih.

Boljši evropski prometni sistem bo prispeval k učinkovitejši uporabi prevoza in večji kakovosti življenja prebivalcev ter k bolj zdravemu okolju.

Raziskave in inovacije bodo pomembno prispevale k tem ambicioznim ciljem politik z dejavnostmi na naslednjih posebnih področjih:

4.2.1. Bistveno zmanjšanje prometnih zastojev

To se lahko doseže z izvajanjem inteligentnega, večmodalnega in popolnoma intermodalnega prometnega sistema „od vrat do vrat“ ter z izogibanjem nepotrebnim uporabi prometa. To pomeni spodbujanje večjega povezovanja med načini prevoza, optimizacijo prevoznih verig ter bolje integrirane prevoze in prevozne storitve. Takšne inovativne rešitve bodo olajšale dostopnost in izbiro za potnike, tudi med starajočim se prebivalstvom in ranljivimi uporabniki, ter ponudile možnosti za zmanjšanje obsega zastojev z boljšim obvladovanjem nesreč in razvojem sistemov za optimizacijo prometa.

4.2.2. Bistvene izboljšave v mobilnosti ljudi in blaga

To se lahko doseže z razvojem, predstavitvijo in široko uporabo inteligentnih prometnih aplikacij in sistemov upravljanja. To vključuje: načrtovanje analize in upravljanja povpraševanja, sisteme obveščanja in plačilne sisteme, ki so interoperabilni na evropski ravni, ter polno vključevanje informacijskih tokov, sistemov upravljanja, infrastrukturnih omrežij in storitev mobilnosti v nov skupen multimodalni okvir, ki temelji na odprtih platformah. To bo tudi zagotavljalo prožnost in hitro odzivanje na krizne dogodke in ekstremne vremenske pogoje z večmodalno prerazporeditvijo potovanj in prevozov. Nove aplikacije za določanje položaja in točnega časa ter za navigacijo, ki so omogočene na podlagi programa Galileo in skupne evropske geostacionarne navigacijske storitve (EGNOS), bodo bistvenega pomena za doseganje tega cilja.

- (a) Inovativne tehnologije za upravljanje zračnega prometa bodo prispevale k pospešitvi varnosti in učinkovitosti ob hitro naraščajočem povpraševanju, k doseganju večje točnosti, k zmanjšanju trajanja postopkov v zvezi s potovanji na letališčih in k vzdržljivosti sistema zračnega prevoza. Uveljavljanje in nadaljnji razvoj „enotnega evropskega neba“ bosta temeljila na raziskovalnih in inovacijskih dejavnostih, ki bodo zagotavljale rešitve za večjo avtomatizacijo in

samostojnost pri upravljanju zračnega prometa ter obratovanju in nadzoru zrakoplovov, boljše povezanost zračnih in zemeljskih komponent ter nove rešitve za učinkovito in nemoteno delo s potniki in tovorom v celotnem prometnem sistemu.

- (b) Kar zadeva plovbo, bodo boljše in celostne tehnologije za načrtovanje in upravljanje prispevale k nastanku „modrega pasu“ v morjih, ki obdajajo Evropo, izboljšanju pristaniških dejavnosti in ustreznemu okviru za prevoz po celinskih plovnih poteh.
- (c) V železniškem in cestnem prometu bosta optimizacija upravljanja omrežja in interoperabilnost izboljšali učinkovito uporabo infrastrukture in olajšali čezmejne dejavnosti. Razvili se bodo celoviti sistemi za sodelovanje pri upravljanju cestnega prometa in informacijski sistemi, ki bodo temeljili na komunikaciji od vozila do vozila in od vozila do infrastrukture.

4.2.3. Razvoj novih konceptov tovrnega prometa in logistike

S tem se lahko zmanjša pritisk na prevozni sistem in okolje ter izboljšajo varnost in tovrne zmogljivosti. Dejavnosti lahko združujejo na primer visoko storilnost in vozila, ki malo vplivajo na okolje, opremljena z vgrajenimi pametnimi in varnimi ter na infrastrukturo oprtimi sistemi. Ti bi morali temeljiti na celostnem logističnem pristopu za področje prometa. Dejavnosti bodo podpirale tudi razvoj vizije e-tovora o procesu brezpapirnega tovrnega prometa, ko bodo elektronski pretok informacij, storitve in plačila povezani s fizičnim pretokom tovora za različne vrste prevoza.

4.2.4. Zmanjšanje števila prometnih nesreč, smrtnih žrtev in poškodovanih ter izboljšanje zaščite

To bo doseženo s preučitvijo vidikov, ki so sami po sebi povezani z organizacijo, upravljanjem in spremljanjem storilnosti ter tveganj prometnih sistemov, in s posebno pozornostjo, namenjeno zasnovi, izdelavi in obratovanju zrakoplovov, vozil in plovil, različne infrastrukture in terminalov. Poudarek bo na pasivni in aktivni varnosti, preventivni varnosti in okrepljenih postopkih za avtomatizacijo in usposabljanje, da se zmanjšajo tveganje in posledice človeških napak. Za boljše predvidevanje, oceno in zmanjšanje vpliva vremena, naravnih tveganj in drugih kriznih primerov bodo zasnovana posebna orodja in tehnike. Dejavnosti bodo usmerjene tudi v vključevanje varnostnih vidikov v načrtovanje in upravljanje pretoka potnikov in tovora, v zasnovo zrakoplovov, vozil in plovil, v upravljanje prometa in sistemov ter v zasnovo različne prometne infrastrukture ter tovornih in potniških terminalov. Inteligentne prometne in povezljivostne aplikacije se lahko uporabijo tudi za izboljšanje zaščite. Dejavnosti bodo usmerjene tudi v izboljšanje varnosti vseh udeležencev v prometu, zlasti najbolj ogroženih in v mestnih območjih.

4.3. Evropski prometni sektor kot vodilni v svetu

S tem, ko bodo raziskave in inovacije ostale na čelu tehnološkega razvoja in izboljševanja konkurenčnosti obstoječih proizvodnih procesov, bodo ob vse večji konkurenci prispevale tudi k rasti in visoko kvalificiranim delovnim mestom v evropskem prometnem sektorju. Gre namreč za nadaljnji razvoj konkurenčnosti enega glavnih gospodarskih sektorjev, ki neposredno pomeni 6,3 % bruto domačega proizvoda (BDP) Evropske unije in zaposluje skoraj 13 milijonov ljudi v Evropi. Med posebnimi cilji so razvoj naslednje generacije inovativnih in okolju prijaznih zračnih, vodnih in kopenskih prevoznih sredstev, zagotavljanje trajnostne proizvodnje inovativnih sistemov in opreme ter priprava terena za prevozna sredstva prihodnosti, z ukvarjanjem z novimi tehnologijami, koncepti in zasnovami, pametnimi nadzornimi sistemi, učinkovitimi razvojnimi in proizvodnimi procesi, inovativnimi storitvami in postopki certificiranja. Evropa želi v svetu prevzeti vodilno vlogo v učinkovitosti, okoljski učinkovitosti in varnosti pri vseh vrstah prevoza ter še utrditi svoje prvenstvo na svetovnih trgih, tako glede končnih proizvodov kot podsistemov.

Raziskave in inovacije se bodo usmerile na naslednje posebne dejavnosti:

4.3.1. Razvoj naslednje generacije prevoznih sredstev kot zagotovilo za tržni delež v prihodnosti

To bo pripomoglo k okrepitvi vodilne vloge Evrope pri zrakoplovih, hitrih vlakih, običajnem in (pri)mestnem železniškem prometu, cestnih vozilih, elektromobilnosti, potniških križarkah, trajektih in specializiranih visokotehnoloških ladjah ter morskimi ploščadih. Prav tako bo povečalo konkurenčnost evropskega gospodarstva v prihajajočih tehnologijah in sistemih ter podpiralo diverzifikacijo na nove trge, vključno v drugih sektorjih zunaj sektorja prometa. To vključuje razvoj inovativnih varnih in okolju prijaznih zrakoplovov, vozil in plovil, ki vključujejo učinkovite pogonske sisteme, sisteme za visoko učinkovitost ter inteligentne sisteme delovanja in nadzora.

4.3.2. Pametni nadzorni sistemi v prevoznih sredstvih

Ti so potrebni za doseganje višje stopnje učinkovitosti in povezovanja sistemov v prometu. Razviti bodo ustrezni vmesniki za komunikacijo med zrakoplovi, vozili, plovili in različno infrastrukturo v vseh zadevnih kombinacijah ter ob upoštevanju vplivov elektromagnetnih polj, da bo mogoče opredeliti skupne operativne standarde. Sistemi lahko med drugim zagotavljajo informacije o upravljanju prometa in uporabniške informacije neposredno napravam v vozilu, in sicer na podlagi zanesljivih prometnih podatkov v realnem času o stanju in zastojih na cestah iz teh naprav.

4.3.3. Razvitejši proizvodni procesi

Ti procesi bodo omogočili prilagajanje uporabnikom, znižanje stroškov življenjskega ciklusa in skrajšanje časa, potrebnega za razvoj, ter olajšali standardizacijo in certifikacijo zrakoplovov, vozil in plovil, vključno z njihovimi deli, opremo in pripadajočo infrastrukturo. Dejavnosti na tem področju bodo razvijale hitre in stroškovno učinkovite konstrukcijske in proizvodne tehnike, vključno s sestavljanjem, izgradnjo, vzdrževanjem in recikliranjem z digitalnimi instrumenti in avtomatizacijo ter sposobnostjo za integracijo zapletenih sistemov. To bo spodbujalo konkurenčne dobavne verige, ki bodo zmožne hitro doseči trg in zmanjšati stroške, ne da bi to omajalo operativno varnost in zaščito. Tudi uporaba inovativnih materialov na področju prometa je prednostna naloga, ki ima tako okoljski kot konkurenčni pomen, gre pa tudi za večjo varnost in zaščito.

4.3.4. Raziskovanje popolnoma novih prometnih konceptov

Dolgoročneje bo to pripomoglo h konkurenčnosti Evrope. Strateške multidisciplinarne raziskave in dejavnosti preverjanja konceptov bodo usmerjene v rešitve z inovativnimi prometnimi sistemi. To bo vključevalo povsem avtomatizirane in druge nove vrste zrakoplovov, vozil in plovil z dolgoročnim potencialom ter visoko okoljsko učinkovitostjo, pa tudi nove storitve.

4.4. Družbeno-ekonomske in vedenjske raziskave ter v prihodnost usmerjene dejavnosti za oblikovanje politik

Ukrepi v podporo analizi politik in razvoju, tudi zbiranje dokazov za razumevanje odnosa do prostorskih, družbeno-ekonomskih in širših družbenih vidikov prometa, so potrebni za spodbujanje inovacij in oblikovanje skupne zbirke dokazov za premagovanje težav v zvezi s prometom. Dejavnosti bodo usmerjene v razvoj in izvajanje evropskih politik za raziskave in inovacije za promet in mobilnost, prospektivne študije in tehnološko načrtovanje ter na krepitev ERP.

Razumevanje lokalnih in regionalnih posebnosti, vedenja in pogledov uporabnikov, družbene sprejemljivosti, učinka strateških ukrepov, mobilnosti, spreminjajočih se potreb in vzorcev, razvoja bodočega povpraševanja, poslovnih modelov in njihovih posledic je nadvse pomembno za razvoj evropskega prometnega sistema. Razvijali se bodo scenariji ob upoštevanju družbenih trendov, dokazov o vzročnosti, strateških ciljev in tehnološkega predvidevanja glede na leto 2050. Zaradi boljšega razumevanja povezave med teritorialnim razvojem, socialno kohezijo in evropskim prometnim sistemom so potrebni močni modeli, na podlagi katerih je mogoče sprejeti dobre politične odločitve.

Raziskave bodo usmerjene v zmanjševanje družbene in teritorialne neenakosti pri dostopu do mobilnosti in na izboljšanje položaja ranljivih uporabnikov prometa. Lotiti se je treba tudi gospodarskih vprašanj s poudarkom na možnostih za internalizacijo zunanjih stroškov prometa pri različnih vrstah prometa ter na obdavčevanju in modelih za določanje cen. Na podlagi prospektivnih raziskav bo pripravljena ocena bodočih potreb po kvalifikacijah in delovnih mestih, raziskavah in razvoju in uvajanju inovacij ter nadnacionalnem sodelovanju.

4.5. Posebni izvedbeni vidiki

Dejavnosti bodo organizirane tako, da bodo po potrebi omogočale integriran in vrstam prevoza prilagojen pristop. Zagotoviti bo treba večletno prepoznavnost in kontinuiteto, da bi lahko upoštevali posebnosti vseh vrst prevoza in vse razsežnosti izzivov ter ustrezne vidike strateških raziskovalnih in inovacijskih agend evropskih tehnoloških platform.

Lahko se preuči možnost podpore za ustrezne pobude skupnega načrtovanja programov ter za ustrezna javno-javna in javno-zasebna partnerstva. Vzpostavljene bodo tudi primerne povezave z ukrepi ustreznih evropskih partnerstev za inovacije. Pri dejavnostih bo poudarek tudi na krepitvi podpore in spodbujanju vključevanja MSP.

5. PODNEBNI UKREPI, OKOLJE, UČINKOVITA RABA VIROV IN SUROVIN

5.1. Boj proti podnebnim spremembam in prilagajanje nanje

Sedanje koncentracije CO₂ v ozračju so skoraj 40 % višje kot na začetku industrijske revolucije in najvišje v zadnjih 2 milijonih let. Drugi toplogredni plini, tj. tisti, ki niso CO₂, prav tako prispevajo k podnebnim spremembam in imajo vse pomembnejšo vlogo. Brez odločnega ukrepanja bi podnebne spremembe na svetovni ravni lahko stale najmanj 5 % BDP vsako leto, v nekaterih scenarijih tudi do 20 %. Nasprotno pa bi lahko z zgodnjim in učinkovitim ukrepanjem neto stroške omejili na približno 1 % BDP na leto. Za doseganje cilja 2 °C in v izogib najhujšim posledicam podnebnih sprememb bodo morale razvite države do leta 2050 emisije toplogrednih plinov zmanjšati za 80–95 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

Cilj je torej oblikovati in oceniti inovativne, stroškovno učinkovite in trajnostne ukrepe in strategije za prilagajanje in ublažitev tako učinkov CO₂ kot drugih toplogrednih plinov, tj. tistih, ki niso CO₂, in aerosolov ter poudariti tehnološke, pa tudi netehnološke zelene rešitve s predložitvijo dokazov za ozaveščeno, zgodnje in učinkovito ukrepanje ter povezovanjem zahtevanih sposobnosti.

Da bi to dosegli, mora poudarek pri raziskavah in inovacijah biti na naslednjem:

5.1.1. Izboljšanje razumevanja podnebnih sprememb in zagotavljanje zanesljivih podnebnih projekcij

Boljše razumevanje vzrokov in razvoja podnebnih sprememb ter natančnejše podnebne projekcije so ključnega pomena, da bi družba lahko zaščitila življenja, dobrine in različno infrastrukturo ter zagotovila učinkovito sprejemanje odločitev, pa tudi ustrezne blažiltvene in prilagoditvene rešitve. Bistveno je dodatno izboljšati znanstveno bazo znanja o podnebnih dejavnikih, procesih, mehanizmih, povratnih učinkih in mejnih vrednostih, povezanih z delovanjem kopenskih, morskih in polarnih ekosistemov ter ozračja. Boljše razumevanje bo omogočilo tudi natančnejše zaznavanje podnebnih sprememb in ugotavljanje, ali gre za naravne ali antropogene vzročne dejavnike. Zanesljivejše podnebne napovedi in predvidevanja z ustreznimi časovnimi in prostorskimi lestvicami bodo oprte na izboljšave pri meritvah in razvoj bolj natančnih scenarijev in modelov, tudi v celoti vezanih modelov zemeljskih sistemov, ob upoštevanju paleopodnebnih zgodovine.

5.1.2. Ocenjevanje učinkov in šibkih točk ter razvoj inovativnih, stroškovno učinkovitih ukrepov za prilagajanje ter preprečevanje in obvladovanje tveganja

Znanje o sposobnosti družbe, gospodarstva in ekosistemov za prilagajanje na podnebne spremembe je pomanjkljivo. Učinkoviti, uravnoteženi in družbeno sprejemljivi ukrepi, usmerjeni v okolje, gospodarstvo in družbo, ki bodo odporni na podnebne spremembe, zahtevajo celovito analizo sedanjih in prihodnjih posledic, šibkih točk, izpostavljenosti prebivalstva, tveganj in njihovega obvladovanja, sekundarnih učinkov, kot so migracije in konflikti, stroškov in priložnosti, povezanih s podnebnimi spremembami in spremenljivostjo, ob upoštevanju izrednih dogodkov ter z njimi povezanih nevarnosti, katerih vzrok je podnebje, in njihovih ponavljanj. Ta analiza bo pripravljena tudi glede škodljivih vplivov podnebnih sprememb na biotsko raznovrstnost, ekosisteme in ekosistemske storitve, vodne vire, infrastrukture ter gospodarska in naravna bogastva. Poudarek bo na najbolj ranljivih naravnih ekosistemih in grajenem okolju ter ključnih družbenih, kulturnih in gospodarskih sektorjih v Evropi. Z ukrepi se bodo preučili posledice in vse večja tveganja za zdrave ljudi, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, nevarnosti, katerih vzrok je podnebje, in povečane koncentracije toplogrednih plinov v ozračju. Z raziskavami se bodo ocenili inovativni, pravično porazdeljeni in stroškovno učinkoviti prilagoditveni odzivi na podnebne spremembe, vključno z zaščito in prilagoditvijo naravnih virov in ekosistemov, ter s tem povezani učinki za podporo njihovega razvoja in izvajanja na vseh ravneh in v vseh obsegih ter za obveščanje o tem. To bo vključevalo tudi morebitne posledice, stroške, tveganja in koristi, povezane z geoinženirskimi možnostmi. Preučevani bodo kompleksne medsebojne povezave, trki in sinergije med strateškimi odločitvami v zvezi s prilagajanjem in preprečevanjem tveganja ter drugimi podnebnimi in sektorskimi politikami, vključno s posledicami za zaposlovanje in življenjski standard ranljivih skupin.

5.1.3. Podpora politikam za blažitev posledic podnebnih sprememb, vključno s študijami s poudarkom na učinku drugih sektorskih politik

Za prehod Unije na konkurenčno, z vidika virov učinkovito in na podnebne spremembe odporno gospodarstvo in družbo do leta 2050 je treba oblikovati učinkovito in dolgoročno strategijo, ki temelji na nizkih emisijah, ter doseči pomemben napredek na področju naših zmogljivosti za inovacije. Z raziskavami se bodo ocenili okoljska in družbenoekonomska tveganja, priložnosti in učinki možnosti za ublažitev podnebnih sprememb, pa tudi učinki drugih sektorskih politik. Raziskave bodo podlaga za razvoj in potrditev novih podnebno-energetsko-gospodarskih modelov ob upoštevanju ekonomskih instrumentov in zadevnih zunanjih stroškov, da se preverijo možnosti politike za ublažitev in poti nizkoogljicnih tehnologij v različnih obsegih ter za ključne gospodarske in družbene sektorje na ravni Unije in svetovni ravni. S

temi ukrepi bodo olajšane tehnološke, institucionalne in družbenoekonomske inovacije, in sicer prek izboljšanja povezav med raziskavami in praktično uporabo ter med podjetniki, končnimi uporabniki, raziskovalci, oblikovalci politike in ustanovami, usmerjenimi v znanje.

5.2. Varstvo okolja, trajnostno upravljanje naravnih virov, vode, biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Družbe so pred veliko preizkušnjo, kako vzpostaviti trajnostno ravnatežje med potrebami ljudi in okoljem. Okoljski viri, vključno z vodo, zrakom, biomaso, plodnimi tlemi, biotsko raznovrstnostjo in ekosistemi ter storitvami, ki jih ti zagotavljajo, so temelj za učinkovito delovanje evropskega in globalnega gospodarstva ter kakovost življenja. Po predvidevanjih naj bi bile globalne poslovne priložnosti, povezane z naravnimi viri, do leta 2050 vredne več kot 2 000 milijard EUR ⁽¹⁾. Kljub temu se ekosistemi po Evropi in svetu uničujejo bolj, kot jih je narava zmožna obnavljati, okoljski viri pa se izkoriščajo prekomerno in celo uničujejo. V Uniji je na primer vsako leto uničenih 1 000 km² najbolj plodnih tal in dragocenih ekosistemov, poleg tega se zavrže četrtnina sladke vode. Takšnih vzorcev ne smemo več dopuščati. Raziskave morajo prispevati k spreminjanju trendov, ki so škodljivi za okolje, in zagotavljanju, da ekosistemi še naprej zagotavljajo vire, dobrine in storitve, ki so bistvenega pomena za dobro počutje in gospodarsko blaginjo ter trajnostni razvoj.

Namen te dejavnosti je torej zagotoviti znanje in orodja za upravljanje z naravnimi viri in njihovo zaščito, s čimer se bo doseglo trajnostno ravnatežje med omejenimi viri ter sedanjimi in prihodnjimi potrebami družbe in gospodarstva.

Da bi to dosegli, mora poudarek pri raziskavah in inovacijah biti na naslednjem:

5.2.1. Spodbujanje razumevanja biotske raznovrstnosti in delovanja ekosistemov, njihove interakcije s socialnimi sistemi ter njihove vloge pri vzdrževanju gospodarstva in blaginje ljudi

Človeško ravnanje lahko povzroči spremembe v okolju, ki so trajne ter spremenijo značaj ekosistemov in njihove biotske raznovrstnosti. Ta tveganja je zato pomembno predvideti z ocenjevanjem, spremljanjem in napovedovanjem učinka človekovih dejavnosti na okolje, vključno s spremembo rabe zemljišč, ter okoljskih sprememb na človekovo dobro počutje. Raziskave morskih (od obalnih območij do odprtega morja, vključno s trajnostjo morskih virov), polarnih, sladkovodnih, kopenskih in urbanih ekosistemov, vključno z ekosistemi, ki so odvisni od podzemne vode, bodo izboljšale naše razumevanje zapletenih interakcij med naravnimi viri ter družbenimi, gospodarskimi in ekološkimi sistemi, vključno z naravnimi prelomnimi točkami, ter odpornosti ali občutljivosti človeških in bioloških sistemov. S temi raziskavami naj bi dognali, kako biotska raznovrstnost in ekosistemi delujejo ter se odzivajo na antropogene učinke, kako jih je mogoče obnoviti in kako bo to vplivalo na gospodarstvo in blaginjo ljudi. Preučene bodo tudi rešitve izzivov, povezanih z viri, v evropskem in mednarodnem kontekstu. Raziskave bodo prispevale k politikam in praksam, ki zagotavljajo, da družbene in gospodarske dejavnosti delujejo v mejah trajnosti in prilagodljivosti ekosistemov in biotske raznovrstnosti.

5.2.2. Razvoj integriranih pristopov za reševanje izzivov, povezanih z vodo, ter prehod na trajnostno upravljanje in uporabo vodnih virov in storitev

Razpoložljivost in kakovost sladke vode sta postali globalna problema z daljnosežnimi gospodarskimi in socialnimi posledicami. Z nenehno naraščajočim povpraševanjem po različnih in pogosto spornih rabah (npr. v kmetijstvu, industriji, pri rekreacijskih dejavnostih, javnih storitvah, ohranjanju ekosistemov in pokrajine ter obnovi in izboljšanju okolja) ter povečano ranljivostjo tega vira, ki se stopnjuje s podnebnimi in globalnimi spremembami, urbanizacijo, onesnaževanjem in prekomernim izkoriščanjem sladkovodnih virov, postaja ohranjanje in izboljševanje kakovosti in razpoložljivosti vode ter blaženje vpliva človekovih dejavnosti na sladkovodne ekosisteme ključen izziv tako za uporabnike vode v različnih sektorjih kot za vodne ekosisteme.

Raziskave in inovacije bodo usmerjene v te pritiske in bodo zagotovile integrirane strategije, orodja, tehnologije in inovativne rešitve za zadovoljevanje sedanjih in prihodnjih potreb. Njihov cilj bo razvijati ustrezne strategije za gospodarjenje z vodami, izboljšati kakovost vode, obvladovati neravnatežja med povpraševanjem in razpoložljivostjo ali ponudbo vode na različnih ravneh in v različnih razsežnostih, zaključiti vodni cikel ter spodbujati trajnostno ravnanje končnih uporabnikov, usmerjene bodo tudi v z vodo povezana tveganja ter bodo obenem podpirale celovitost, zgradbo in delovanje vodnih ekosistemov v skladu z merodajnimi politikami Unije.

⁽¹⁾ Ocene, ki sta jih pripravila podjetje PricewaterhouseCoopers za „s trajnostjo povezane globalne poslovne priložnosti v zvezi z naravnimi viri (vključno z energijo, gozdarstvom, prehrano in kmetijstvom, vodo in kovinami)“ ter WBCSD (2010) z Vizijo 2050: nova agenda za gospodarstvo, Svetovni poslovni svet za trajnostni razvoj: Ženeva, URL: http://www.wbcsd.org/web/projects/BZrole/Vision2050-FullReport_Final.pdf.

5.2.3. Zagotavljanje znanja in orodij za učinkovito sprejemanje odločitev in sodelovanje javnosti

Družbeni in gospodarski sistemi ter sistemi upravljanja se morajo še vedno ukvarjati z vse manjšo razpoložljivostjo virov in škodo, nastalo v ekosistemih. Raziskave in inovacije bodo podprle odločitve politike, ki so potrebne za upravljanje naravnih virov in ekosistemov, da bi se izognili škodljivim podnebnim in okoljskim spremembam ali se prilagodili nanje ter spodbujali institucionalne, gospodarske, vedenjske in tehnološke spremembe, ki zagotavljajo trajnost. Na temelju raziskav bodo oblikovani sistemi za vrednotenje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, vključno z razumevanjem zaloge naravnega kapitala in pretoka ekosistemskih storitev. Poudarek bo na ekosistemih in ekosistemskih storitvah, pomembnih za zadevno politiko, kot so sladke vode, morja in oceani (vključno z obalnimi območji), gozdovi, polarna območja, kakovost zraka, biotska raznovrstnost, raba zemljišč in tla. Odpornosti družbe in ekosistemov na onesnaževala in patogene ter na hude nesreče, vključno z naravnimi tveganji (kot so seizmična in vulkanska tveganja, poplave in suše) in gozdnimi požari, bodo v oporo izboljšanje zmogljivosti za napovedovanje, zgodnje opozarjanje in ocenjevanje ranljivosti in posledic, vključno z vidikom več tveganj. Raziskave in inovacije bodo torej v oporo okoljski politiki in politiki za učinkovitejšo izkoriščanje virov ter bodo zagotovile možnosti za učinkovito, na dokazih temelječe upravljanje znotraj varnih omejitev. Oblikovani bodo inovativni načini, da bi povečali skladnost politik, dosegli kompromise in obvladovali navzkrižne interese, pa tudi okrepili ozaveščenost javnosti glede rezultatov raziskav in sodelovanje državljanov pri sprejemanju odločitev.

5.3. Zagotavljanje trajnostne oskrbe z neenergetskimi in neemetijskimi surovinami

Sektorji, kot so gradbeništvo, kemična, avtomobilska, letalska in vesoljska industrija ter stroji in oprema, ki imajo skupno dodano vrednost več kot 1 000 milijard EUR in zagotavljajo zaposlitev za približno 30 milijonov ljudi, so odvisni od dostopa do surovin. Unija je samozadostna pri oskrbi z mineralnimi surovinami za gradbeništvo. Čeprav je ena od največjih proizvajalk nekaterih industrijskih rudnin na svetu, je neto uvoznica večine izmed njih. Poleg tega je močno odvisna od uvoza kovinskih rudnin in je popolnoma odvisna od uvoza nekaterih kritičnih surovin.

Nedavna gibanja kažejo, da bosta na povpraševanje po surovinah vplivala razvoj gospodarstev v razponu in hitro razširjanje ključnih osnovnih tehnologij. Evropa mora zagotoviti trajnostno upravljanje in oskrbo s surovinami od znotraj in zunaj svojih meja za vse sektorje, ki so odvisni od dostopa do surovin. Cilji politike za kritične surovine so opisani v pobudi Komisije o surovinah⁽¹⁾.

Namen te dejavnosti je torej izboljšati bazo znanja glede surovin in razviti inovativne rešitve za stroškovno učinkovito in okolju prijazno iskanje, črpanje oziroma pridobivanje, predelavo, ponovno uporabo, recikliranje in ponovno pridobivanje surovin ter njihovo nadomestitev z ekonomsko privlačnimi in okoljsko trajnostnimi alternativami, ki imajo manjši vpliv na okolje.

Da bi to dosegli, mora poudarek pri raziskavah in inovacijah biti na naslednjem:

5.3.1. Izboljšanje baze znanja glede razpoložljivosti surovin

Izboljšana bo ocena dolgoročne razpoložljivosti svetovnih virov in virov Unije, vključno z dostopom do urbanih rudnikov (odlagališča in rudarski odpadki), obalnih in globokomorskih virov (npr. globokomorsko rudarjenje redkih zemeljskih rudnin) in z njimi povezanimi negotovostmi. To znanje bo družbi pomagalo doseči bolj učinkovito uporabo, recikliranje in ponovno uporabo redkih ali okolju škodljivih surovin. Prav tako bo pripomoglo k razvoju svetovnih pravil, praks in standardov, ki bodo urejali ekonomsko izvedljivo, okolju prijazno in družbeno sprejemljivo iskanje, črpanje oziroma pridobivanje ter predelavo virov, vključno s praksami pri rabi zemljišč in morskem prostorskem načrtovanju, na podlagi ekosistemskega pristopa.

5.3.2. Spodbujanje trajnostne oskrbe s surovinami in njihove uporabe, vključno z mineralnimi viri s kopnega in iz morja, kar zajema iskanje, črpanje oziroma pridobivanje, predelavo, ponovno uporabo, recikliranje in ponovno pridobivanje

Raziskave in inovacije so potrebne v celotnem življenjskem ciklusu materialov, da bi zagotovili cenovno dostopno, zanesljivo in trajnostno oskrbo s surovinami in upravljanje surovin, ki so nujno potrebne za evropsko industrijo. Razvoj in uporaba ekonomsko izvedljivih, družbeno sprejemljivih in okolju prijaznih tehnologij iskanja, črpanja oziroma pridobivanja ter predelave bosta spodbudila učinkovito uporabo virov. Pri tem bo šlo tudi za mineralne vire s kopnega in iz morja ter za izkoriščanje potenciala urbanih rudnikov. Nove in ekonomsko izvedljive in z viri gospodarne tehnologije, poslovni modeli in postopki recikliranja in ponovnega pridobivanja materialov, vključno z zaprtimi krožnimi procesi in

(1) COM(2008) 699 konč.

sistemi, bodo poleg tega pripomogli k zmanjšanju odvisnosti Unije od oskrbe s primarnimi surovinami. To bo vključevalo potrebo po daljši uporabi, visokokakovostnem recikliranju in ponovnem pridobivanju ter korenitem zmanjšanju trošenja sredstev. Uporabljen bo pristop na osnovi celotnega življenjskega ciklusa od oskrbe z razpoložljivimi surovinami do konca uporabe z upoštevanjem minimalnih zahtev glede porabe energije in virov.

5.3.3. Najti alternative za kritične surovine

Ob pričakovanju morebitne manjše razpoložljivosti nekaterih materialov na svetovni ravni, npr. zaradi trgovinskih omejitev, bodo preučena in razvita nadomestila in alternative za kritične surovine s podobno funkcijsko storilnostjo. S tem se bo zmanjšala odvisnost Unije od primarnih surovin in izboljšal vpliv na okolje.

5.3.4. Izboljšanje družbene ozaveščenosti ter spretnosti in znanj v zvezi s surovinami

Za potreben prehod na bolj samozadostno gospodarstvo, ki bo učinkovito izkoriščalo vire, bodo potrebne kulturne, vedenjske, družbenoekonomske, sistemske in institucionalne spremembe. Da bi rešili vse večji problem pomanjkanja strokovnega znanja v surovinskem sektorju Unije (vključno z evropsko rudarsko industrijo), se bodo spodbujala učinkovitejša partnerstva med univerzami, geološkimi raziskavami, industrijo in drugimi zainteresiranimi stranmi. Podpirati po treba tudi razvoj inovacijskega, okolju prijaznega znanja in sposobnosti. Poleg tega je ozaveščenost javnosti o pomenu domačih surovin za evropsko gospodarstvo še vedno omejena. Da bi olajšali potrebne strukturne spremembe, bo cilj raziskav in inovacij okrepiti vlogo državljanov, oblikovalcev politike, strokovnih delavcev in institucij.

5.4. Omogočanje prehoda na zeleno gospodarstvo in družbo s pomočjo ekoloških inovacij

Unija ne more uspešno delovati v svetu vedno večje porabe virov, degradacije okolja in izgube biotske raznovrstnosti. Za ločitev rasti od uporabe naravnih virov so potrebne strukturne spremembe glede načina, kako se ti viri ob upoštevanju varstva okolja uporabljajo, ponovno uporabijo in upravljajo. Z ekološkimi inovacijami bomo lahko zmanjšali pritisk na okolje, povečali učinkovitost izkoriščanja virov in Unijo usmerili na pot k doseganju gospodarstva, ki učinkovito upravlja z viri in energijo. Ekološke inovacije prav tako ustvarjajo velike priložnosti za rast in nova delovna mesta ter krepijo evropsko konkurenčnost na svetovnem trgu, katerega vrednost naj bi po letu 2015 dosegla bilijon EUR ⁽¹⁾. 45 % podjetij je že uvedlo vsaj eno vrsto ekološke inovacije. Ocenjuje se, da so približno 4 % ekoloških inovacij pripomogli k več kot 40-odstotnemu zmanjšanju porabe surovin na enoto proizvoda ⁽²⁾, kar kaže na obetavne možnosti v prihodnosti. Kljub temu pa se pogosto zgodi, da zelo obetavne in tehnično napredne tehnologije, procesi, storitve in proizvodi, ki pomenijo ekološke inovacije, ne pridejo na trg zaradi predkomercialnih izzivov in ne razvijejo v celoti svojega okoljskega in gospodarskega potenciala, ker sta njihov razvoj in uvedba na trg po oceni zasebnih vlagateljev preveč tvegana.

Cilj ukrepanja je torej spodbujati vse oblike ekoloških inovacij, ki omogočajo prehod na okolju prijazno gospodarstvo.

Da bi to dosegli, mora poudarek pri raziskavah in inovacijah biti na naslednjem:

5.4.1. Krepitev ekološko inovativnih tehnologij, procesov, storitev in proizvodov, vključno s preučevanjem načinov za zmanjšanje količine surovin v proizvodnji in porabi ter premagovanjem ovir v zvezi s tem, in spodbujanje njihovega uveljavljanja na trgu

Spodbujale se bodo vse oblike ekoloških inovacij, tako tiste, ki nadgrajujejo že obstoječe inovacije, kot izvirne inovacije, pri čemer bodo združene tehnološke, organizacijske, družbene, vedenjske in poslovne inovacije ter inovacije v zadevni politiki ob kreptivi udeležnosti civilne družbe. Tako se bo spodbujalo tudi bolj krožno gospodarstvo ob hkratnem zmanjševanju vplivov na okolje in povečevanju okoljske odpornosti ter upoštevanju povratnih učinkov na okolje in morebiti druge sektorje. To bo vključevalo inovacije, usmerjene na uporabnika, poslovne modele, industrijske simbioze, sisteme za servisiranje proizvodov, zasnovane proizvode, pristope po načelu celotnega življenjskega ciklusa in od začetka do začetka ter preučevanje načinov za zmanjšanje količine surovin v proizvodnji in porabi ter premagovanjem ovir v zvezi s tem. Obravnavano bo tudi vprašanje možnosti za prehod na bolj trajnostne vzorce porabe. Cilj bo izboljšati

⁽¹⁾ Evropski parlament, „Oddelek za gospodarsko in znanstveno politiko: Ekološke inovacije – prizadevanja EU za z viri in energijo učinkovito gospodarstvo, študija in informativno gradivo“, marec 2009.

⁽²⁾ „Izziv ekoloških inovacij – pot do Evrope, gospodarne z viri – letno poročilo 2010“, maj 2011.

učinkovitost uporabe virov z absolutnim zmanjšanjem vhodnih materialov, odpadkov in izpustov škodljivih snovi (npr. tistih, ki so navedene v Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in drugih uredbah) skozi celotno verigo ustvarjanja vrednosti ter spodbujati ponovno uporabo, recikliranje in nadomeščanje virov.

Poudarek bo na spodbujanju prehoda z raziskav na trg z vključevanjem industrije in zlasti novoustanovljenih in inovativnih MSP, organizacij civilne družbe in končnih uporabnikov, in sicer od razvoja prototipov ter predstavitve tehnične, socialne in okoljske učinkovitosti vse do prve uporabe in replikacije ekološko inovativnih tehnik, proizvodov, storitev in praks, ki so pomembne za Unijo, na trgu. Ukrepi bodo prispevali k odpravljanju ovir za razvoj in široko uporabo ekološko inovativnih, ustvarjalnih ali razvijajočih se trgov za zadevne rešitve ter k večji konkurenčnosti podjetij Unije, zlasti MSP, na svetovnih trgih. S povezovanjem ekoloških inovatorjev naj bi okrepili širjenje in uporabo znanja ter izboljšali povezavo med ponudbo in povpraševanjem.

5.4.2. Podpora inovativnim politikam in družbenim spremembam

Prehajanje na zeleno gospodarstvo in družbo bodo omogočile šele strukturne in institucionalne spremembe. Raziskave in inovacije bodo usmerjene v poglobitve ovire za družbene in tržne spremembe, namenjene pa bodo temu, da se potrošniki, vodje podjetij in oblikovalci politik spodbudijo k prevzemanju inovativnega in trajnostnega ravnanja, ob prispevku družboslovja in humanistike. Oblikovana bodo trdna in pregledna orodja, metode in modeli za ocenjevanje in omogočanje glavnih gospodarskih, družbenih, kulturnih in institucionalnih sprememb, ki so potrebne za preusmeritev v zeleno gospodarstvo in družbo. Z raziskavami, ki bodo obsegale družbenoekonomske raziskave, vedenjske vede, udeležbo uporabnikov in sprejemanje inovacij s strani javnosti, pa tudi dejavnosti za izboljšanje obveščanja in ozaveščenost javnosti, naj bi ugotovili, kako spodbujati trajnostne načine življenja in vzorce potrošnje. V celoti bodo izkoriščene predstavitvene dejavnosti.

5.4.3. Merjenje in ocenjevanje napredka na poti k okolju prijaznemu gospodarstvu

Razviti je treba zanesljive kazalnike na vseh ustreznih prostorskih lestvicah, ki bi dopolnjevali BDP, metode in sisteme za podporo in ocenjevanje prehoda na okolju prijazno gospodarstvo in učinkovitosti ustreznih možnosti politike. Raziskave in inovacije, ki bodo temeljile na pristopu življenjskega ciklusa, bodo izboljšale kakovost in razpoložljivost podatkov, merilnih metod in sistemov, ki so pomembni za učinkovito uporabo virov in ekološke inovacije, ter spodbujale razvoj inovativnih kompenzacijskih shem. Z družbenoekonomskimi raziskavami bo poskrbljeno za boljše razumevanje temeljnih vzgibov za ravnanje proizvajalcev in potrošnikov, kar bo prispevalo k oblikovanju učinkovitejših instrumentov politike za lažji prehod na z viri gospodarno in na podnebne spremembe odporno gospodarstvo. Poleg tega bodo oblikovani metodologije ocenjevanja tehnologij in integrirano modeliranje, da bi na vseh ravneh podprli politike učinkovitosti virov in ekoloških inovacij, hkrati pa povečali skladnost politike in sklepanje kompromisov. Rezultati bodo omogočili spremljanje, ocenjevanje in zmanjšanje materiala in tokov energije, ki so vpleteni v proizvodnjo in potrošnjo, oblikovalcem politik in podjetjem pa bodo omogočili vključevanje okoljskih in zunanjih stroškov v njihove ukrepe in odločitve.

5.4.4. Spodbujanje učinkovitosti virov prek digitalnih sistemov

Inovacije v informacijskih in komunikacijskih tehnologijah (IKT) so lahko ključno orodje v podporo učinkovitosti virov. Da bi to dosegli, bodo sodobne in inovativne IKT prispevale k znatno učinkovitejši produktivnosti, zlasti prek samodejnih postopkov, spremljanja v realnem času in sistemov za podporo pri odločanju. Namen uporabe IKT bo pospešitev postopne dematerializacije gospodarstva z večjim prehodom na digitalne storitve ter spodbujanje sprememb pri vedenju potrošnikov in poslovnih modelih z uporabo IKT v prihodnosti.

5.5. Razvoj celovitih in trajnostnih globalnih sistemov za opazovanje okolja in informacijskih sistemov

Celoviti sistemi za opazovanje okolja in celoviti informacijski sistemi so bistveni za zagotavljanje dolgoročnih podatkov in informacij, ki so potrebni za reševanje tega družbenega izziva. Ti sistemi se bodo uporabljali za spremljanje, ocenjevanje in predvidevanje razmer, stanja in gibanj na področju podnebja in naravnih virov, vključno s surovinami, kopenskimi in morskimi (od obalnih območij do odprtega morja) ekosistemi in ekosistemskimi storitvami, v vseh sektorjih gospodarstva. Informacije in znanje, ki jih bodo ti sistemi zagotovili, se bodo uporabili za spodbujanje pametne uporabe strateških virov, podporo razvoju na dokazih osnovanih politik, spodbujanje novih okoljskih in podnebnih storitev ter razvoj novih priložnosti na svetovnih trgih.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

Zmogljivosti, tehnologije in podatkovne infrastrukture za opazovanje in spremljanje Zemlje morajo temeljiti na napredku na področju IKT, vesoljskih tehnologij in omogočenih omrežij, opazovanj, pridobljenih na podlagi daljinskega zaznavanja, novih senzorjev *in situ*, mobilnih storitev, komunikacijskih omrežij in participativnih orodij spletnih storitev ter na boljši računalniški infrastrukturi in infrastrukturi za pripravo modelov z namenom, da bi stalno zagotavljali pravočasne in natančne informacije in napovedi. Spodbujan bo prost, odprt in neomejen dostop do interoperabilnih podatkov in informacij ter učinkovito in – po potrebi – varno skladiščenje, upravljanje in razširjanje rezultatov raziskav. Dejavnosti pomagajo opredeliti prihodnje operativne dejavnosti programa Copernicus in spodbuditi uporabo podatkov iz programa Copernicus za raziskovalne dejavnosti.

5.6. Kulturna dediščina

Kulturna dediščina je edinstvena in nenadomestljiva, tako v opredmeteni obliki kot s svojo neopredmeteno vrednostjo, kulturnim pomenom in vsebino. Kulturna dediščina je gonilo družbene kohezije, identitete in blaginje ter znatno prispeva tudi k trajnostni rasti in ustvarjanju delovnih mest. Vseeno pa je evropska kulturna dediščina podvržena propadanju in škodi, ki ju še pospešuje vse večja izpostavljenost človekovim dejavnostim (npr. turizem) in ekstremnim vremenskim pojavom zaradi podnebnih sprememb ter drugih naravnih tveganj in nesreč.

Cilj te dejavnosti je zagotoviti znanje in inovativne rešitve za ohranjanje in upravljanje opredmetene kulturne dediščine v Evropi, ki jo ogrožajo podnebne spremembe, in sicer s prilagoditvenimi in blažitvenimi strategijami, metodologijami, tehnologijami, proizvodi in storitvami.

Da bi to dosegli, mora poudarek pri multidisciplinarnih raziskavah in inovacijah biti na naslednjem:

5.6.1. Opredeljevanje ravni odpornosti z opazovanjem, spremljanjem in modeliranjem

Za izboljšanje znanstvene baze znanja o posledicah podnebnih sprememb in drugih okoljskih in antropogenih dejavnikov tveganja za kulturno dediščino bodo razvite nove in izboljšane tehnike ocenjevanja, spremljanja in modeliranja. Znanje in razumevanje, pridobljeno na podlagi scenarijev, modelov in orodij, vključno z analizo percepcije vrednosti, bo pripomoglo k zagotavljanju trdne znanstvene podlage za razvoj odpornostnih strategij, politik in standardov znotraj usklajenega okvira za ocenjevanje tveganja in upravljanje objektov kulturne dediščine.

5.6.2 Zagotavljanje temeljitejšega razumevanja dojemanja podnebnih sprememb ter seizmoloških in vulkanskih tveganj in odzivanja nanje med različnimi skupinami

Raziskovalci in inovatorji bodo celovito pristopili k razvoju z viri gospodarnih rešitev za preprečevanje, prilagajanje in blaženje, ki bodo slonele na inovativnih metodologijah, tehnologijah, produktih in storitvah za ohranjanje objektov kulturne dediščine, kulturnih krajin in zgodovinskih habitatov.

5.7. Posebni izvedbeni vidiki

Dejavnosti bodo izboljšale sodelovanje Unije in njen finančni prispevek v večstranskih procesih in pobudah, kot so Medvladni forum o podnebnih spremembah (IPCC), Medvladna platforma o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) ter Skupina za opazovanje Zemlje (GEO). Sodelovanje z drugimi večjimi javnimi in zasebnimi financerji raziskav, pa tudi s poglavitnimi raziskovalnimi omrežji, bo pripomoglo k boljši učinkovitosti raziskav po svetu in v Evropi ter prispevalo k svetovnemu upravljanju raziskav.

Sodelovanje na področju znanosti in tehnologije bo prispevalo k svetovnemu tehnološkemu mehanizmu iz Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) ter olajšalo tehnološki razvoj, tehnološke inovacije in prenos tehnologije v podporo prilagajanju podnebnim spremembam in blažitvi toplogrednih plinov.

Na podlagi rezultatov konference ZN Rio+20 bi bilo treba skušati opredeliti mehanizem, namenjen sistematičnemu zbiranju, primerjavi in analizi znanstvenega in tehnološkega znanja o ključnih vprašanih trajnostnega razvoja in zelenega gospodarstva, ki bo vključeval tudi okvir za merjenje napredka. S tem bodo obstoječi znanstveni sveti in organi dopolnjeni, obenem pa se bo z njimi skušalo doseči sinergije.

Raziskovalne dejavnosti v okviru tega družbenega izziva bodo prispevale k operativnim storitvam v okviru programa Copernicus, in sicer z zagotavljanjem razvojne baze znanja za program Copernicus.

Lahko bi se razmislilo o podpori za ustrezne pobude skupnega načrtovanja programov ter za ustrezna javno-javna in javno-zasebna partnerstva.

Vzpostavljene bodo tudi primerne povezave z ukrepi ustreznih evropskih inovacijskih partnerstev in ustreznimi vidiki raziskovalnih in inovacijskih agend evropskih tehnoloških platform.

S posebnimi ukrepi bo poskrbljeno, da bodo rezultati raziskav in inovacij Unije na področju podnebja ter učinkovite uporabe virov in surovin pozneje uporabljeni tudi v okviru drugih programov Unije, kot so LIFE+, evropski strukturni in investicijski skladi ter programi zunanjega sodelovanja.

Ukrepi bodo med drugim temeljili na tistih iz programa za ekološke inovacije in jih bodo tudi okrepili.

Zagotavljali bodo tudi stalno analizo znanstvenega in tehnološkega napredka v Uniji ter v njenih najpomembnejših partnerskih državah in regijah, zgodnje raziskovanje tržnih priložnosti za nove okoljske tehnologije in prakse ter pripravo za raziskave in inovacijsko politiko.

6. EVROPA V SPREMINJAJOČEM SE SVETU – VKLJUČUJOČE IN INOVATIVNE DRUŽBE, KI KRITIČNO RAZMIŠLJAJO

Ta oddelek vključuje raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki prispevajo k razvoju bolj vključujočih, inovativnih in razmišljujočih družb, pa tudi posebne ukrepe za podporo določenim medsektorskim vprašanjem, navedenim v tem družbenem izzivu ⁽¹⁾.

6.1. Vključujoče družbe

Sedanji trendi v evropskih družbah prinašajo možnosti za bolj združeno Evropo, pa tudi tveganja in izzive. Te možnosti, tveganja in izzive je treba razumeti in predvideti, da se bo Evropa razvijala z ustrežno solidarnostjo in sodelovanjem na socialnem, gospodarskem, političnem, izobraževalnem in kulturnem področju, pri čemer je treba upoštevati medsebojno vedno bolj povezan in odvisen svet.

V tem okviru so cilji razumevanje, analiziranje in razvoj socialne, gospodarske in politične vključenosti ter vključujočih trgov dela, boj proti revščini in socialni izključenosti, krepitev človekovih pravic, digitalne vključenosti, enakosti, solidarnosti in medkulturne dinamike s spodbujanjem vrhunske znanosti, interdisciplinarnih raziskav, razvoja kazalnikov, tehnološkega napredka, organizacijskih inovacij, regionalnih inovacijskih grozdov ter novih oblik sodelovanja in soustvarjanja. Raziskave in druge dejavnosti podpirajo izvajanje strategije Evropa 2020, pa tudi drugih ustreznih politik Unije. Pri tem morajo imeti družboslovne in humanistične raziskave vodilno vlogo. Za določanje, spremljanje, ocenjevanje in obravnavanje ciljev evropskih strategij in politik bodo potrebne usmerjene raziskave, na podlagi katerih bodo oblikovalci politik lahko analizirali in ocenili učinek in učinkovitost predvidenih ukrepov, zlasti v korist socialne vključenosti. V ta namen morata celovita socialna vključenost in udeležba v družbi zajeti vsa področja življenja in vse starosti.

Za razumevanje, spodbujanje ali vzpostavljanje se bodo izvajali naslednji posebni cilji:

6.1.1. Mehanizmi za spodbujanje pametne, trajnostne in vključujoče rasti

Evropa je razvila posebno in dokaj edinstveno kombinacijo gospodarskega napredka, socialnih politik, katerih cilj je visoka raven socialne kohezije, humanističnih skupnih kulturnih vrednot, ki vključujejo demokracijo in pravno državo, človekove pravice, spoštovanje in ohranjanje raznolikosti ter spodbujanje izobraževanja in znanosti, umetnosti in humanističnih ved kot temeljnih gonil socialnega in gospodarskega napredka ter blaginje. S stalnimi prizadevanji za gospodarsko rast je povezanih več pomembnih človekovih, socialnih, okoljskih in gospodarskih stroškov. Pametna, trajnostna in vključujoča rast v Evropi pomeni precejšnje spremembe v tem, kako se opredeljujeta, merita (vključno z merjenjem napredka ne samo s splošno uporabljenim kazalnikom BDP), ustvarjata in ohranjata rast ter družbena blaginja skozi čas.

⁽¹⁾ Brez poseganja v proračun tega družbenega izziva.

V raziskavah bo analiziran razvoj udeležbe državljanov, trajnostnega načina življenja, kulturnega razumevanja ter družbeno-gospodarskih pogledov in vrednot ter njihove povezanosti s paradigmi, politikami in delovanjem institucij, skupnosti, trgov, podjetij, upravljanjem in verskimi sistemi v Evropi ter njihovimi odnosi z drugimi regijami in gospodarstvi. Razvijana bodo orodja za boljšo presojo vsebinskih in vzajemnih učinkov takšnega razvoja ter primerjavo javnih politik in različnih izzivov po vsej Evropi ter preučene možnosti politike in mehanizmov odločanja na področjih, kot so zaposlovanje, obdavčenje, neenakosti, revščina, socialna vključenost, izobraževanje in usposabljanje, razvoj skupnosti, konkurenčnost in notranji trg, da bi lahko razumeli nove pogoje in možnosti za intenzivnejšo evropsko integracijo in večjo vlogo njenih socialnih, kulturnih, znanstvenih in gospodarskih komponent in sinergij kot virov za primerjalne prednosti Unije na svetovni ravni.

Posledice demografskih sprememb zaradi starajoče se družbe in migracijskih gibanj bodo analizirane z vidika njihovega pomena za rast, trg dela in blaginjo. Da bi se lahko odzvali na izziv prihodnje rasti, je v tem okviru pomembno upoštevati različne sestavine znanja in pri tem raziskave osredotočiti na vprašanja učenja, izobraževanja in usposabljanja ali na vlogo in mesto mladih v družbi. Raziskave bodo tudi razvile boljša orodja za oceno trajnostnih učinkov različnih gospodarskih politik. Prav tako bodo preučile, kako se nacionalna gospodarstva razvijajo in katere oblike upravljanja na evropski in mednarodni ravni bi lahko pomagale preprečiti makroekonomska neravnotežja, monetarne težave, davčno konkurenco, brezposelnost in težave na področju zaposlovanja ter druge oblike družbenih, gospodarskih in finančnih težav. Upoštevale bodo vse večjo soodvisnost med Unijo in svetovnimi gospodarstvi, trgi in finančnimi sistemi ter iz tega izhajajoče izzive za institucionalni razvoj in javno upravo. Zaradi evropske krize javnega dolga bo poudarek tudi na raziskavah, ki bodo opredelile okvirne pogoje za stabilne evropske finančne in gospodarske sisteme.

6.1.2. Zaupanja vredne organizacije, prakse, službe in politike, potrebne za oblikovanje prožnih, vključujočih, participativnih, odprtih in ustvarjalnih družb v Evropi, zlasti ob upoštevanju migracij, vključevanja in demografskih sprememb

Razumevanje družbenih, kulturnih in političnih sprememb v Evropi zahteva analizo spreminjajočih se demokratičnih praks in pričakovanj ter zgodovinskega razvoja identitet, raznolikosti, ozemelj, religij, kultur, jezikov in vrednot. To vključuje dobro razumevanje zgodovine evropskega združevanja. Z raziskavami bodo določeni načini za prilagoditev in izboljšanje evropskih socialnih sistemov, javnih služb in širše socialne razsežnosti politik za doseganje kohezije in enakosti spolov, spodbujanje participativnih, odprtih in ustvarjalnih družb ter družbene in gospodarske enakopravnosti ter medgeneracijske solidarnosti. Raziskave bodo analizirale, kako postajajo družbe in politika bolj evropske v širšem smislu z razvojem identitet, kultur in vrednot, kroženjem znanja, zamisli in prepričanij ter kombinacijo načel in praks vzajemnosti, enotnosti in enakopravnosti, ob namenjanju posebne pozornosti migracijam, vključevanju in demografskim spremembam. Analizirale bodo, kako lahko ranljivo prebivalstvo (npr. Romi) celovito sodeluje v izobraževanju, družbi in demokraciji, zlasti s pridobivanjem različnih sposobnosti in varstvom človekovih pravic. Analiza vprašanj, kako se politični sistemi razvijajo ter kako se odzivajo na opisan družbeni razvoj, bo zato osrednjega pomena. Raziskave bodo obravnavale tudi razvoj ključnih sistemov, ki zagotavljajo osnovne oblike človeških in socialnih vezi, kot so družina, delo, izobraževanje in zaposlitev, ter prispevajo k odpravljanju družbene neenakosti, izključenosti in revščine.

Natančno je treba obravnavati dejavnike, kot so socialna kohezija, pravično in zanesljivo pravosodje, izobraževanje, demokracija, toleranca in raznolikost, da bi lahko opredelili in bolje izkoriščali evropske primerjalne prednosti na svetovni ravni ter zagotovili boljšo podporo politikam, ki bo temeljila na dokazih. Raziskave bodo upoštevale pomen mobilnosti in migracij, vključno s tokovi znotraj Evrope, ter demografije v prihodnjem razvoju evropskih politik.

Poleg tega je razumevanje napetosti in priložnosti, ki izhajajo iz uveljavljanja informacijskih in komunikacijskih tehnologij, tako na individualni kot kolektivni ravni, pomembno za odpiranje novih poti vključujočih inovacij. Glede na vse večji družbeno-gospodarski pomen digitalne vključenosti bodo raziskave in inovacijske dejavnosti spodbujale vključujoče rešitve informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter uspešno pridobivanje računalniških spretnosti, kar bo privedlo do večje vloge državljanov in konkurenčne delovne sile. Poudarek bo na novem tehnološkem napredku, ki bo omogočil korenito izboljšanje personalizacije, prijaznosti do uporabnika in dostopnosti z boljšim razumevanjem vedenja in vrednot državljanov, potrošnikov in uporabnikov, vključno z osebami s posebnimi potrebami. To bo zahtevalo pristop, ki bi že v fazi zasnov vključeval raziskave in inovacije.

6.1.3. Vloga Evrope kot globalnega akterja, predvsem v zvezi s človekovimi pravicami in pravičnostjo po svetu

Različni evropski zgodovinski, politični, socialni in kulturni sistemi se vse bolj spopadajo z vplivom globalnih sprememb. Da bo Evropa dodatno razvila svoje zunanje delovanje v sosedstvu in zunaj njega ter okrepila svojo vlogo v svetu, mora izboljšati zmogljivosti za določanje, prednostno obravnavanje, pojasnjevanje, ocenjevanje in spodbujanje ciljev svoje politike v interakciji z drugimi regijami in družbami v svetu, da bi tako spodbudila sodelovanje ali preprečila oziroma

rešila spore. V zvezi s tem mora prav tako izboljšati svoje zmogljivosti za napovedovanje ter odzivanje na razvoj in vplive globalizacije. To zahteva boljše poznavanje in pridobivanje izkušenj iz zgodovine, kulture in politično-gospodarskih sistemov drugih svetovnih regij, pa tudi vloge in vpliva nadnacionalnih akterjev. Evropa mora tudi učinkovito prispevati k svetovnemu upravljanju in pravičnosti po svetu na ključnih področjih, kot so trgovina, razvoj, delo, gospodarsko sodelovanje, okolje, izobraževanje, enakost spolov in človekove pravice, obramba in varnost. To pomeni potencial za gradnjo novih zmogljivosti z vidika orodij, storitev, sistemov in instrumentov za analizo ali z diplomatskega vidika na formalni in neformalni mednarodni ravni z vladnimi in nevladnimi udeleženci.

6.1.4. Spodbujanje trajnostnega in vključujočega okolja z inovativnim prostorskim in urbanističnim načrtovanjem in projektiranjem

Danes 80 % državljanov Unije živi v mestih in okrog njih, zato imata lahko neustrezno urbanistično načrtovanje in projektiranje velike posledice na njihovo življenje. Da bi bila Evropa uspešna pri zagotavljanju rasti, delovnih mest in trajnostne prihodnosti, je treba razumeti način delovanja mest za vse državljane, kot tudi razumeti njihovo zasnov, življenjske razmere v njih in njihovo privlačnost, med drugim za naložbe in strokovno znanje.

Evropske raziskave in inovacije bi morale zagotoviti orodja in metode za: bolj trajnostno, odprto, inovativno in vključujoče urbanistično načrtovanje in projektiranje za mesta in primestja; boljše razumevanje dinamike mestnih družb, družbenih sprememb in vezi med energijo, okoljem, prometom in rabo tal, vključno z medsebojno povezanostjo z okoljskimi podeželskimi območji; boljše razumevanje projektiranja in uporabe javnega prostora v mestih, tudi v okviru migracij, da bi se izboljšala socialna vključenost in razvoj ter zmanjšale nevarnosti in kriminal v mestih; nove načine za zmanjšanje pritiskov na naravne vire in spodbuditev trajnostne gospodarske rasti ob izboljšanju kakovosti življenja evropskih državljanov v mestih; in v prihodnost usmerjeno vizijo o družbeno-ekološkem prehodu na nov model urbanističnega razvoja, ki krepi mesta v Uniji kot središča inovacij ter centre ustvarjanja delovnih mest in socialne kohezije.

6.2. Inovativne družbe

Delež Unije na področju globalnega pridobivanja znanja ostaja precejšen, vendar bi bilo treba njegov družbeno-gospodarski učinek kljub vsemu čim bolj povečati. Prizadevalo se bo za povečanje učinkovitosti raziskovalnih in inovacijskih politik ter povečanje sinergij in skladnosti nadnacionalnih politik. Inovacije se bodo obravnavale v širšem smislu, vključno z obširnimi inovacijami, osredotočenimi na politike, družbo, uporabnika in trg. Upoštevale se bodo izkušnje in moč inovacij kreativnih in kulturnih industrij. Te dejavnosti bodo podpirale uresničitev in delovanje ERP in zlasti vodilnih pobud strategije Evropa 2020 "Unija inovacij" in "Evropska digitalna agenda".

Izvajali se bodo naslednji posebni cilji:

6.2.1. Krepitev znanstvene dokazne podlage ter podpora za Unijo inovacij in ERP

Da bi ocenili in prednostno razvrstili naložbe ter okrepili Unijo inovacij in ERP, bo zagotovljena podpora za analizo raziskovalnih, izobraževalnih in inovacijskih politik, sistemov in akterjev v Evropi in tretjih državah, pa tudi podpora za razvoj kazalnikov ter podatkovne in informacijske infrastrukture. Potrebne bodo tudi v prihodnost usmerjene dejavnosti in pilotne pobude, gospodarske analize in analize glede na spol, spremljanje politike, medsebojno učenje, orodja in dejavnosti za usklajevanje ter razvoj metodologij za oceno učinka in vrednotenje, pri čemer se bodo uporabile neposredne povratne informacije interesnih skupin, podjetij, javnih organov, organizacij civilne družbe in državljanov. Te analize bi morale biti izvedene v skladu s študijami sistemov visokošolskega izobraževanja v Evropi in tretjih državah v okviru programa Erasmus+.

Za zagotovitev enotnega trga za raziskave in inovacije se bodo izvajali ukrepi za spodbujanje ravnanja, združljivega z ERP. Spodbujale se bodo dejavnosti, ki podpirajo politike, povezane s kakovostjo usposabljanja na področju raziskav, mobilnostjo in poklicnim razvojem raziskovalcev, vključno s pobudami za zagotavljanje storitev mobilnosti, odprtih postopkov zaposlovanja, sodelovanja žensk v znanosti, pravic raziskovalcev in sodelovanja z globalnimi skupnostmi raziskovalcev. Te dejavnosti se bodo izvajale ob iskanju sinergij in tesnem usklajevanju z ukrepi Marie Skłodowske-Curie v okviru prednostne naloge „Odlična znanost“. Podpirale se bodo institucije z inovativnimi zamislimi za hitro izvajanje načel ERP, vključno z evropsko listino za raziskovalce in kodeksom ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev, priporočilom Komisije o upravljanju intelektualne lastnine pri dejavnostih prenosa znanja in kodeksom ravnanja za univerze in druge javne raziskovalne organizacije⁽¹⁾.

⁽¹⁾ COM(2008) 1329 konč., 10.4.2008.

Pri usklajevanju politik bo oblikovan sistem za svetovanje, da bi bilo strokovno svetovanje na področju politik na voljo nacionalnim organom pri opredeljevanju njihovih nacionalnih programov reform ter raziskovalnih in inovacijskih strategij.

Za izvajanje vodilne pobude "Unija inovacij" je treba podpreti tudi tržno usmerjene inovacije, odprte inovacije, inovacije v javnem sektorju in socialne inovacije, da bi se okrepile inovacijske zmogljivosti podjetij in pospešila evropska konkurenčnost. Treba bo izboljšati splošne okvirne pogoje za inovacije ter odpraviti določene ovire, ki preprečujejo rast inovativnih podjetij. Spodbujali se bodo učinkoviti mehanizmi za podporo inovacij (recimo izboljšanje upravljanja grozdov, javno-zasebna partnerstva in mrežno sodelovanje), visoko specializirane podporne storitve za inovacije (npr. upravljanje oz. izkoriščanje intelektualne lastnine, povezovanje lastnikov in uporabnikov pravic intelektualne lastnine v mreže, upravljanje inovacij, podjetniške veščine, mreže izvajalcev) in pregledi javnih politik v zvezi z inovacijami. Vprašanja, ki zadevajo MSP, se bodo podpirala v okviru posebnega cilja „Inovacije v MSP“.

6.2.2. Podpora novim oblikam inovacij, s posebnim poudarkom na socialnih inovacijah in ustvarjalnosti, ter razumevanje, kako se vse oblike inovacij razvijajo in doživijo uspeh ali neuspeh

Socialne inovacije ustvarjajo nove proizvode, storitve, postopke in modele, ki izpolnjujejo družbene potrebe in ustvarjajo nove družbene odnose. Ker se sredstva za inoviranje stalno spreminjajo, so potrebne nadaljnje raziskave razvoja vseh vrst inovacij in načina, kako inovacije zadovoljujejo potrebe družbe. Pomembno je razumeti, kako lahko socialne inovacije in ustvarjalnost privedejo do sprememb v obstoječih strukturah, praksah in politikah ter kako jih je mogoče spodbujati in povečati. Pomembno je oceniti učinek spletnih platform, ki državljane povezujejo v mreže. Podpora bo zagotovljena tudi uporabi oblikovanja v podjetjih, mrežnemu povezovanju in preskušanju uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij za izboljšanje učnih procesov ter mrežam socialnih inovatorjev in socialnih podjetnikov. Raziskave bodo usmerjene tudi na procese inovacij in to, kako se razvijajo, ter njihovo uspešnost ali neuspešnost (vključno v povezavi s tveganji in vlogo različnih regulativnih okolij).

Bistvenega pomena bo spodbujanje inovacij, da bi pospešili učinkovite, odprte in na državljane osredotočene javne storitve (npr. e-uprava). To bo zahtevalo multidisciplinarne raziskave novih tehnologij in obsežne inovacije, povezane zlasti z digitalno zasebnostjo, interoperabilnostjo, osebno elektronsko identifikacijo, odprtimi podatki, dinamičnimi uporabniškimi vmesniki, platformami za vseživljenjsko učenje in e-učenje, porazdeljenimi sistemi za učenje, konfiguracijo in integracijo na državljane osredotočenih javnih služb ter inovacijami, ki jih usmerjajo uporabniki, tudi na področju družbenih znanosti in humanističnih ved. Te dejavnosti bodo obravnavale tudi dinamiko socialnih omrežij ter črpanje podatkov iz množic in selektivno zunanje izvajanje za soustvarjanje rešitev, ki obravnavajo socialne težave in temeljijo na primer na odprtih sklopih podatkov. Prispevale bodo k upravljanju zapletenih postopkov odločanja, zlasti obravnavi in analizi velikih količin podatkov za skupno oblikovanje politik, simulaciji postopkov odločanja, tehnikam vizualizacije, modeliranju procesov in skupnim sistemom, pa tudi k analiziranju spreminjajočih se odnosov med državljani in javnim sektorjem.

Razviti bodo posebni ukrepi, da bi se na nacionalni ravni in na ravni Unije javni sektor vključil kot gibalo za inovacije in spremembe, zlasti prek podpore politike in čezmejnih inovacijskih ukrepov na čim višji geografski ravni, ki omogočajo pametno uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij v javni upravi in s strani javne uprave za nemoteno izvajanje javnih storitev za državljane in podjetja.

6.2.3. Uporaba inovativnega, ustvarjalnega in produktivnega potenciala vseh generacij

Dejavnosti bodo prispevale k preučevanju priložnosti Evrope za inovacije v smislu novih proizvodov in tehnologij, izboljšanih storitev ter novih podjetniških in družbenih modelov, prilagojenih spreminjajoči se demografski strukturi družbe. Dejavnosti bodo izboljšale izkoriščanje potenciala vseh generacij s spodbujanjem oblikovanja pametnih politik, da bi aktivno staranje postalo realnost v razvijajočem se medgeneracijskem okviru, in s podpiranjem vključevanja generacij mladih Evropejcev v vsa področja družbenega, političnega, kulturnega in gospodarskega življenja, pri čemer je treba med drugim upoštevati zaznavanje možnosti za inovacije glede na veliko brezposelnost v številnih delih Unije.

6.2.4. Spodbujanje usklajenega in učinkovitega sodelovanja s tretjimi državami

Horizontalne dejavnosti bodo zagotovile strateški razvoj mednarodnega sodelovanja v okviru Obzorja 2020 in obravnavale medsektorske cilje politik. Dejavnosti v podporo dvostranskemu, večstranskemu in dvoregionalnemu političnemu dialogu na področju raziskav in inovacij s tretjimi državami in regijami ter v mednarodnih forumih in organizacijah bodo olajšale izmenjavo mnenj glede politik, vzajemno učenje in določanje prednostnih nalog, spodbujale vzajemni dostop do programov in spremljale učinek sodelovanja. Dejavnosti mrežnega povezovanja in tesnega medinstitucionalnega sodelovanja bodo vzajemno olajšale najboljša partnerstva med akterji na raziskovalnem in inovacijskem področju ter izboljšale

sposobnosti in zmogljivosti sodelovanja v manj razvitih tretjih državah. Dejavnosti bodo spodbujale usklajevanje med politikami in programi sodelovanja v Uniji ter nacionalnimi politikami in programi sodelovanja, pa tudi skupne ukrepe držav članic in pridruženih držav s tretjimi državami, da se poveča njihov skupni vpliv. Tudi „prisotnost“ evropskih raziskav in inovacij v tretjih državah bo utrjena in okrepljena, zlasti s preučitvijo možnosti vzpostavljanja virtualnih evropskih „hiš za znanost in inovacije“, zagotavljanja storitev za evropske organizacije, ki svoje dejavnosti širijo v tretje države, ter dostopa organizacij ali raziskovalcev iz drugih držav članic in pridruženih držav do raziskovalnih centrov, ustanovljenih s tretjimi državami.

6.3. Družbe, ki kritično razmišljajo – kulturna dediščina in evropska identiteta

Cilj je prispevati k razumevanju evropskega intelektualnega temelja, njegove zgodovine in mnogih evropskih in neevropskih vplivov kot navdiha za današnje življenje. Za Evropo je značilna vrsta različnih narodov (vključno z manjšinami in avtohtonimi prebivalci), tradicij, regionalnih in nacionalnih identitet ter različne ravni gospodarskega in družbenega razvoja. Migracija in mobilnost, mediji, industrija in prevoz prispevajo k raznolikosti stališč in življenjskih slogov. Zavedati bi se bilo treba pomena te raznolikosti in priložnosti, ki jih ta ponuja, in ga tudi upoštevati.

Evropske zbirke v knjižnicah, tudi digitalnih, v arhivih, muzejih, galerijah in drugih javnih institucijah imajo obilico bogate, še neizkoriščene dokumentacije in predmetov za preučevanje. Ti arhivski viri skupaj z nesnovno dediščino predstavljajo zgodovino posameznih držav članic in tudi skupno dediščino Unije, ki je nastajala skozi čas. Tako gradivo bi moralo postati dostopno, tudi prek novih tehnologij, raziskovalcem in državljanom, da bi se skozi arhiv preteklosti omogočil pogled v prihodnost. Dostopnost in ohranjanje kulturne dediščine v takih oblikah je danes nujna za vitalnost bivanja v evropskih kulturah in med njimi, hkrati pa prispeva k trajnostni gospodarski rasti.

Dejavnosti bodo usmerjene na:

6.3.1. Preučevanje evropske dediščine, spomina, identitete, povezovanja ter kulturne interakcije in prenosa, vključno z njenim utelešenjem v kulturnih in znanstvenih zbirkah, arhivih in muzejih, da bi s poglobljeno interpretacijo preteklosti bolje predstavili in razumeli sedanost

Dejavnosti bodo prispevale h kritični analizi vprašanja, kako se je snovna in nesnovna evropska dediščina izoblikovala skozi čas, vključno z jezikom, spomini, praksami, institucijami in identitetami. Vključevale bodo študije interpretacij in praks kulturnih interakcij, integracije in izključenosti.

Intenzivni proces evropske integracije je poudaril, da obstaja območje širše evropske identitete – takšne, ki dopolnjuje druge vrste identitet v Evropi. Širok obseg dokazov in pričanj o območjih evropske identitete lahko najdemo v evropskih in neevropskih znanstvenih zbirkah, arhivih in muzejih ter kulturnih spomenikih. Ponujajo gradivo in dokumente, s katerimi je mogoče bolje razumeti procese izgradnje identitete, ki omogočajo razmislek o družbenih, kulturnih ali celo gospodarskih procesih ter prispevajo k nekdanjim, sedanjim in prihodnjim oblikam evropske identitete. Cilj je razviti inovacije ter uporabiti in analizirati predmete in/ali dokumentacijo v kulturnih in znanstvenih zbirkah, arhivih in muzejih, da bi se izboljšalo naše razumevanje načina, kako dokumenti identiteti slediti, jo izoblikovati ali o njej razpravljati.

Preučena bodo vprašanja večjezičnosti, interpretacije in kroženja zamisli po Evropi, iz Evrope in vanjo ter vprašanje, kako ta področja sestavljajo del skupne evropske intelektualne dediščine.

6.3.2. Raziskovanje zgodovine, literature, umetnosti, filozofije in ver evropskih držav in regij ter načina, kako so ta področja vplivala na sodobno evropsko raznolikost

Kulturna raznolikost je pomembna značilnost, ki utemeljuje posebnost Evrope in zagotavlja vir moči, dinamike in kreativnosti. Dejavnosti bodo obravnavale sodobno evropsko raznolikost in način, kako je zgodovina izoblikovala to raznolikost, hkrati pa bodo omogočile analizo vprašanja, kako je taka raznolikost koristna za nov medkulturni razvoj ali celo napetosti in spore. V zvezi s to raznolikostjo bo vloga umetnosti, medijev, krajin, literature, jezikov, filozofije in ver osrednja, saj ta področja ponujajo različne razlage družbene, politične in kulturne realnosti ter vplivajo na vizijo in prakse posameznikov in družbenih akterjev.

6.3.3. Raziskovanje vloge Evrope v svetu ter vzajemnega vpliva in vezi med svetovnimi regijami ter pogled na evropske kulture od zunaj

Dejavnosti bodo obravnavale kompleksnost družbeno-gospodarskih in kulturnih povezav med Evropo in drugimi regijami po svetu ter ocenile potencial za boljše medkulturne izmenjave in dialog, ob upoštevanju širšega družbenega, političnega in gospodarskega razvoja. S tem bo lažje analizirati razvoj različnih stališč v Evropi do drugih regij po svetu in obratno.

6.4. Posebni izvedbeni vidiki

Da bi spodbudili najboljšo kombinacijo pristopov, bo vzpostavljeno sodelovanje med temi družbenimi izzivi in prednostno nalogo „Vodilni položaj v industriji“, in sicer v obliki medsektorskih ukrepov, usmerjenih v področje interakcije med ljudmi in tehnologijo. Tehnološke inovacije na temelju informacijskih in komunikacijskih tehnologij bodo imele pomembno vlogo pri spodbujanju produktivnosti in vključevanju ustvarjalnosti državljanov vseh generacij v inovativno družbo.

Izvajanje v okviru tega družbenega izziva bo podprto tudi z upravljanjem in usklajevanjem mednarodnih mrež za odlične raziskovalce in inovatorje, kot sta na primer COST in EURAXESS, ter zato tudi prispeva k ERP.

Lahko bi se razmislilo o podpori za ustrezne pobude skupnega načrtovanja programov ter za ustrezna javno-javna in javno-zasebna partnerstva.

Vzpostavljene bodo tudi primerne povezave z ukrepi ustreznih evropskih inovacijskih partnerstev in ustreznimi vidiki raziskovalnih in inovacijskih agend evropskih tehnoloških platform.

Ukrepi za raziskave in inovacije v okviru tega družbenega izziva bodo prispevali k izvajanju dejavnosti mednarodnega sodelovanja Unije na področju raziskav in inovacij z bolj strateškim vključevanjem v sodelovanje na področju znanosti, tehnologije in inovacij z glavnimi partnerskimi tretjimi državami. Zato bo Strateški forum za mednarodno znanstveno in tehnološko sodelovanje (SFIC) še naprej strateško svetoval Svetu in Komisiji glede mednarodne razsežnosti ERP.

7. VARNE DRUŽBE – VAROVANJE SVOBODE IN VARNOSTI EVROPE IN NJENIH DRŽAVLJANOV

Unija, njeni državljani in mednarodni partnerji se srečujejo z vrsto varnostnih groženj in izzivov, kot so kriminal, terorizem in množične nesreče, ki jih povzroči človek, ali naravne nesreče. Te grožnje in izzivi lahko sežejo prek meja in prizadenejo fizične tarče ali kibernetki prostor. Napadi na kritično infrastrukturo, omrežja in spletne strani javnih organov in zasebnih subjektov ne ogrožajo le zaupanja državljanov, temveč lahko resno prizadenejo bistvene sektorje, kot so energetika, promet, zdravstvo, finance ali telekomunikacije.

Za napovedovanje, preprečevanje in obvladovanje teh groženj je treba razviti in uporabljati inovativne tehnologije, rešitve, orodja in znanja na področju predvidevanja, spodbujati sodelovanje med ponudniki in uporabniki, poiskati rešitve za civilno varnost, povečati konkurenčnost evropske industrije in storitev na področju varnosti, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, ter preprečevati zlorabo zasebnosti in kršitve človekovih pravic na spletu in drugod ter se proti njim bojevati, obenem pa evropskim državljanom zagotoviti pravice in svoboščine posameznika.

Usklajevanje in izboljšanje raziskav na področju varnosti in inovacij bosta tako pomemben element in bosta pomagala pri načrtovanju sedanjih prizadevanj na področju raziskav, vključno s predvidevanjem groženj, ter izboljšala ustrezne pravne pogoje in postopke za usklajevanje, vključno s prednormativnimi dejavnostmi.

Dejavnosti v okviru tega družbenega izziva so usmerjene izključno na uporabo v civilne namene; temeljile bodo na k nalogam usmerjenem pristopu, spodbujale učinkovito sodelovanje končnih uporabnikov, industrije in raziskovalcev ter vključile ustrezne družbene razsežnosti in obenem spoštovale etična načela. Podpirale bodo politike Unije za notranjo in zunanjo varnost, vključno s skupno zunanjo in varnostno politiko ter skupno varnostno in obrambno politiko, ter izboljšale kibernetko varnost, zaupanje in zasebnost na enotnem digitalnem trgu. Poudarek dejavnosti bo na raziskavah in razvoju naslednje generacije inovativnih rešitev, z oblikovanjem novih konceptov in zasnov, ter interoperabilnih standardov. To bo doseženo z razvojem inovativnih tehnologij in rešitev, ki odpravljajo varnostne vrzeli in pomagajo pri zmanjšanju tveganj zaradi varnostnih groženj.

Izvajali se bodo naslednji posebni cilji:

7.1. *Boj proti kriminalu, nezakoniti trgovini in terorizmu, vključno z razumevanjem terorističnih zamisli in prepričanj ter bojem proti njim*

Cilj je preprečiti incidente in ublažiti njihove morebitne posledice. Za to so potrebne nove tehnologije in zmogljivosti za preprečevanje in zatiranje kriminala (tudi kibernetškega), nezakonite trgovine in terorizma (tudi kibernetškega), vključno z razumevanjem vzrokov in posledic radikalizacije in nasilnega ekstremizma, ter odzivanje na teroristične zamisli in prepričanja, da bi preprečili tudi grožnje, povezane z zračnim prometom.

7.2. *Zaščita in večja odpornost kritične infrastrukture, dobavnih verig in vrst prevoza*

Nove tehnologije, procesi, metode in namenske zmogljivosti bodo prispevali k zaščiti kritične infrastrukture (tudi v mestnih območjih), sistemov in storitev, ki so bistvenega pomena za delovanje družbe in gospodarstva (vključno s komunikacijami, prometom, financami, zdravstvom, prehrano, vodo, energetiko, logistiko in dobavno verigo ter okoljem). To bo vključevalo analiziranje in varovanje javnih in zasebnih kritičnih omrežnih infrastruktur in storitev pred vsemi vrstami groženj, vključno s tistimi, povezanimi z zračnim prometom. To bo vključevalo tudi zaščito pomorskih prometnih poti.

7.3. *Krepitev varnosti z upravljanjem meja*

Tehnologije in zmogljivosti so potrebne tudi za izboljšanje sistemov, opreme, orodij, postopkov in metod za hitro prepoznavanje, da se izboljša varnost in upravljanje meja na kopnem, morju in obalnih območjih, vključno s kontrolo in nadzorom, ter hkrati izkoristi celoten potencial evropskega sistema nadzora meja (EUROSUR). Razvijale in preskušale se bodo glede na njihovo učinkovitost, skladnost s pravnimi in etičnimi načeli, sorazmernost, družbeno sprejemljivost in spoštovanje temeljnih pravic. Raziskave bodo podpirale tudi izboljšanje evropskega integriranega upravljanja meja, vključno z okrepljenim sodelovanjem z državami kandidatkami, morebitnimi državami kandidatkami in državami evropske sosedске politike.

7.4. *Večja kibernetška varnost*

Kibernetška varnost je predpogoj za ljudi, podjetja in javne službe, da se izkoristijo priložnosti, ki jih ponujajo internet ali katera koli druga dodatna podatkovna omrežja in komunikacijska infrastruktura. Treba je zagotoviti večjo varnost sistemov, omrežij in naprav za dostop ter programske opreme in storitev, vključno z računalništvom v oblaku, hkrati pa upoštevati interoperabilnost številnih tehnologij. Podprle se bodo raziskave in inovacije, da bi se pripomoglo k preprečevanju in odkrivanju kibernetških napadov in njihovem obvladovanju v realnem času na več področjih in v okviru več pristojnosti ter ščitilo ključno infrastrukturo informacijske in komunikacijske tehnologije. Digitalna družba je v polnem razvoju z nenehno spreminjajočimi se načini uporabe in zlorabe interneta, novimi oblikami družbene interakcije, novimi mobilnimi in na kraj vezanimi storitvami ter pojavom interneta stvari (IoT - Internet of Things). To zahteva novo vrsto raziskav, ki bi morala temeljiti na novih aplikacijah, uporabi in družbenih trendih. Izvajati se bodo začele prožne pobude na področju raziskav, vključno z dejavnostmi na področju proaktivnih raziskav in razvoja, za hiter odziv na nov sodobni razvoj v smeri zaupanja in varnosti. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zaščiti otrok, saj so posebej ogroženi zaradi novih oblik kibernetške kriminalitete in zlorab prek interneta.

Delo v zvezi s tem bi moralo potekati v tesnem sodelovanju s področjem informacijske in komunikacijske tehnologije iz prednostne naloge „Vodilni položaj v industriji“.

7.5. *Povečanje odpornosti Evrope na krize in nesreče*

V ta namen je treba razviti namenske tehnologije in zmogljivosti za podporo različnih operacij obvladovanja izrednih razmer, ki so posledica kriznih situacij in naravnih nesreč (kot so civilna zaščita, protipožarne dejavnosti, preprečevanje onesnaženja okolja in morij, civilna obramba, razvoj informacijskih infrastruktur na področju zdravstva, reševalne naloge in procesi obnove po nesreči), ter zagotoviti kazenski pregon. Raziskave bodo zajemale celotno verigo kriznega upravljanja in družbeno odpornost ter podpirale vzpostavitev evropskih zmogljivosti za odzivanje na nesreče.

7.6. *Zagotavljanje zasebnosti in svobode, tudi na spletu, ter izboljšanje družbenega, pravnega in etičnega razumevanja vseh področij varnosti, tveganja in upravljanja*

Varovanje človekove pravice do zasebnosti, tudi v digitalni družbi, bo zahtevalo razvoj okvirov in tehnologij z vgrajeno zasebnostjo za podpiranje novih proizvodov in storitev. Razvite bodo tehnologije, ki bodo uporabnikom omogočale nadzor nad njihovimi osebnimi podatki in uporabo teh podatkov s strani tretjih oseb, ter orodja za odkrivanje in zaustavitev nezakonitih vsebin ter kršitev varnosti podatkov in za varovanje človekovih pravic na spletu, ki bodo preprečila omejevanje vedenja posameznikov ali skupin z nezakonitimi dejavnostmi iskanja in profiliranja.

Vse nove varnostne rešitve in tehnologije morajo biti sprejemljive za družbo, spoštovati morajo pravo Unije in mednarodno pravo ter biti učinkovite in sorazmerne v prepoznavanju in obravnavanju varnostnih groženj. Boljše razumevanje družbeno-ekonomskih, kulturnih in antropoloških razsežnosti varnosti, vzrokov negotovosti, vloge medijev in komunikacije ter dojemanja državljanov je zato bistvenega pomena. Obravnavana bodo etična in pravna vprašanja, varstvo človekovih pravic in temeljnih svobod ter vprašanja v zvezi s tveganjem in upravljanjem.

7.7. *Izboljšanje standardizacije in interoperabilnosti sistemov, tudi za uporabo v izrednih razmerah*

Prednormativne in standardizacijske dejavnosti bodo podprte na vseh področjih delovanja. Pozornost bo namenjena vrzelim na področju standardizacije ter naslednji generaciji orodij in tehnologij. Dejavnosti na vseh področjih delovanja bodo obravnavale tudi vključitev in interoperabilnost sistemov in storitev, vključno z vidiki, kot so komunikacija, razdeljene arhitekture in človeški dejavniki, tudi za uporabo v izrednih razmerah.

7.8. *Podpora politikam Unije za zunanjo varnost, vključno s preprečevanjem konfliktov in vzpostavljanjem miru*

Potrebne so nove tehnologije, zmogljivosti in rešitve za podporo politikam Unije za zunanjo varnost pri civilnih nalogah, ki vključujejo civilno zaščito in humanitarno pomoč, upravljanje meja in ohranjanje miru pri stabilizaciji v razmerah po krizi, med drugim tudi s preprečevanjem sporov, vzpostavljanjem miru in mediacijo. V ta namen bodo potrebne raziskave v zvezi s preprečevanjem sporov ter vzpostavljanjem miru in pravice, zgodnjo identifikacijo dejavnikov, ki povzročajo spore, in vplivi postopkov restorativne pravičnosti.

Za to je treba spodbujati interoperabilnost med civilnimi in vojaškimi zmogljivostmi pri civilnih nalogah, ki zajemajo civilno zaščito, humanitarno pomoč, upravljanje meja ali civilne mirovne operacije. S tem bo tehnološki razvoj vključen v občutljivo območje tehnologij z dvojno rabo, da bi se izboljšala interoperabilnost med civilno zaščito in vojaškimi silami ter med silami za civilno zaščito na svetovni ravni, pa tudi zanesljivost, organizacijski, pravni in etični vidiki, trgovinska vprašanja, varovanje zaupnosti in integriteta informacij ter sledljivost vseh transakcij in obdelava informacij.

7.9. *Posebni izvedbeni vidiki*

Ker bodo raziskave in inovacije izključno usmerjene na uporabo v civilne namene, se bo aktivno izvajalo usklajevanje z dejavnostmi Evropske obrambne agencije, da bi se okrepilo sodelovanje z njo, zlasti z že vzpostavljenim evropskim okvirom za sodelovanje, ker se na nekaterih področjih uporablja tehnologija z dvojno rabo. Dodatno bodo okrepljeni tudi mehanizmi usklajevanja z določenimi agencijami Evropske unije, kot so Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex), Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA), Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA) ter Evropski policijski urad (Europol), da se izboljša usklajenost programov in politik Unije na področju notranje in zunanje varnosti z drugimi pobudami Unije.

Ob upoštevanju posebne narave varnosti bodo vzpostavljene posebne ureditve glede načrtovanja in upravljanja, ki bodo vključevale dogovor z odborom iz člena 10 tega sklepa. Tajne ali drugače občutljive informacije, povezane z varnostjo, bodo zaščitene, v delovnih programih pa se lahko določijo posebne zahteve in merila za mednarodno sodelovanje. To bo vključeno tudi v načrtovanje in ureditve upravljanja za posebni cilj "Varne družbe - varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov" (vključno s komitološkimi vidiki).

DEL IV

SPodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe

Cilj je v celoti izkoristiti evropski potencial talentov ter kar najbolj povečati in širše porazdeliti koristi, ki jih zagotavlja na inovacijah temelječe gospodarstvo, po vsej Uniji skladno z načelom odličnosti.

V Evropi obstajajo precejšnje razlike glede uspešnosti raziskav in inovacij, ki jih je treba odpraviti s posebnimi ukrepi. Ti bodo usmerjeni v sprostitev odličnosti in inovacij ter bodo ločeni od politik in ukrepov, ki se financirajo s sredstvi evropskih strukturnih in investicijskih skladov, po potrebi bodo pa te politike in ukrepe dopolnjevali ter nanje imeli učinek sinergije. Ukrepi vključujejo:

- (a) povezovanje vrhunskih raziskovalnih ustanov in regij z manj razvitim področjem raziskav, razvoja in inovacij (v nadaljnjem besedilu: RDI). Namen tega povezovanja je ustanovitev novih (ali občutno izboljšanje obstoječih) centrov odličnosti v državah članicah in regijah z manj razvitim področjem RDI. Osredotočeno bo na pripravljalno fazo, v kateri se takšna ustanova vzpostavi ali nadgradi in posodobi, ta postopek pa olajša povezava z eno od vodilnih evropskih ustanov s tega področja, ki bo pomagala tudi pri pripravi poslovnega načrta. Pričakuje se zaveza regije ali države članice prejemnice (npr. podpora iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov). Glede na kakovost poslovnega načrta se lahko Komisija odloči za nadaljnjo finančno podporo v prvi fazi udejstvovanja centra. Preučilo se bo povezovanje z inovativnimi grozdi ter priznavanje odličnosti v državah članicah in regijah z manj razvitim področjem RDI, tudi z medsebojnimi pregledi in podeljevanjem oznak odličnosti za tiste institucije, ki izpolnjujejo mednarodne standarde;

- (b) tesno sodelovanje raziskovalnih ustanov. Njegov namen je v okviru nove ustanove občutno okrepiti določeno raziskovalno področje prek sodelovanja z najmanj dvema mednarodno vodilnima ustanovama z zadevnega področja. Podprl bi se celovit sklop ukrepov za spodbujanje tega sodelovanja (npr. izmenjave zaposlenih, strokovni obiski, kratka izobraževanja na kraju samem ali virtualna usposabljanja in delavnice, obiskovanje konferenc, pripravo skupnih dejavnosti v obliki poletnih šol ter dejavnosti razširjanja in ozaveščanja);
- (c) predsedniki v ERP. Ustanovitev mest predsednikov v ERP, da bi v institucije z jasnim potencialom za raziskovalno odličnost privabili izjemne akademike in tako tem institucijam pomagali, da v celoti izkoristijo omenjeni potencial in se s tem ustvarijo enaki pogoji za raziskave in inovacije v ERP. To bo vključevalo institucionalno podporo za ustvarjanje konkurenčnega raziskovalnega okolja in okvirne pogoje, potrebne za privabljanje, ohranjanje in razvijanje vrhunskih raziskovalnih talentov v teh institucijah. Preučiti bi bilo treba morebitne sinergije z dejavnostmi ERC;
- (d) mehanizem za pomoč politikam. Njegov namen bo izboljšati oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje nacionalnih oz. regionalnih politik razvoja in inovativnosti. Javnim organom na nacionalni ali regionalni ravni bo zagotavljal strokovno pomoč na prostovoljni osnovi ter jim omogočal, da dobijo dostop do ustreznih zbirke znanja, izkoristijo prednosti, ki temeljijo na spoznanjih mednarodnih strokovnjakov, uporabljajo najnovejše metodologije in orodja ter prejemajo prilagojena priporočila;
- (e) podpiranje dostopa do mednarodnih mrež za vrhunske raziskovalce in inovatorje, ki niso dovolj udeleženi v evropskih in mednarodnih mrežah. To bo vključevalo podporo prek evropskega sodelovanja v znanosti in tehnologiji (COST).
- (f) Krepitev upravne in operativne zmogljivosti nadnacionalnih omrežij nacionalnih kontaktnih točk, med drugim z usposabljanjem ter finančno in tehnično podporo, ter hkratna izboljšava okvira za delovanje nacionalnih kontaktnih točk in pretoka informacij med njimi in organi, ki izvajajo Obzorje 2020, tako da lahko nacionalne kontaktne točke bolje podpirajo potencialne udeležence.

DEL V

ZNANOST Z DRUŽBO IN ZA NJO

Cilj je vzpostaviti učinkovito sodelovanje med znanostjo in družbo, zaposliti nove talentirane raziskovalce na področju znanosti ter povezati znanstveno odličnost z družbeno ozaveščenostjo in odgovornostjo.

Moč evropskega sistema znanosti in tehnologije je odvisna od njegove sposobnosti za privabljanje talenta in zamisli z vseh strani. To je mogoče doseči le s plodnim in bogatim dialogom ter dejavnim sodelovanjem med znanostjo in družbo, ki bosta prispevala k odgovornejši znanosti in razvoju politike, ki bolj upošteva državljanke. Hiter napredek v sodobnih znanstvenih raziskavah in inovacijah je izpostavil pomembna etična, pravna in socialna vprašanja, ki vplivajo na odnos med znanostjo in družbo.

Izboljševanje sodelovanja med znanostjo in družbo, da bi razširili socialno in politično podporo znanosti in tehnologiji v vseh državah članicah, je vse pomembnejše vprašanje, ki ga je sedanja gospodarska kriza še bolj poudarila. Javno vlaganje v področje znanosti zahteva veliko socialno in politično mobilizacijo oseb, ki v znanosti zasledujejo enake vrednote, ki so seznanjene z njenimi procesi in udeležene v njih ter ki lahko priznajo njen prispevek k znanju, družbi in gospodarskemu napredku.

Dejavnosti bodo usmerjene v:

- (a) povečevanje privlačnosti poklicnih poti v znanosti in tehnologiji za mlade študente ter spodbujanje trajnostnega sodelovanja med šolami, raziskovalnimi ustanovami, industrijo in organizacijami civilne družbe;
- (b) spodbujanje enakosti spolov, zlasti s podpiranjem strukturnih sprememb v organizaciji raziskovalnih ustanov ter vsebini in zasnovi raziskovalnih dejavnosti;
- (c) vključevanje družbe v vprašanja, politike in dejavnosti na področju znanosti in inovacij, da bi vključili interese in vrednote državljanov ter izboljšali kakovost, relevantnost, socialno sprejemljivost in vzdržnost rezultatov raziskav in inovacij na različnih področjih dejavnosti, od socialnih inovacij do področij, kot sta biotehnologija in nanotehnologija;

- (d) spodbujanje državljanov, naj se vključujejo v znanost s formalnim in neformalnim znanstvenim izobraževanjem, ter razširjanje znanstvenih dejavnosti v znanstvenih centrih in na druge ustrezne načine;
- (e) razvoj dostopnosti in uporabe rezultatov raziskav, ki se financirajo z javnimi sredstvi;
- (f) razvoj upravljanja za napredovanje odgovornih raziskav in inovacij s strani vseh zainteresiranih strani (raziskovalcev, javnih organov, industrije in organizacij civilne družbe), ki bo upoštevalo potrebe in želje družbe, ter spodbujanje etičnega okvira za raziskave in inovacije;
- (g) ustrezne in sorazmerne previdnostne ukrepe pri dejavnostih raziskav in inovacij s predvidevanjem in ocenjevanjem morebitnih okoljskih, zdravstvenih in varnostnih vplivov;
- (h) izboljšanje znanja v zvezi s komunikacijo na področju znanosti, s čimer bi se izboljšala kakovost in učinkovitost sodelovanja znanstvenikov, splošnih medijev in javnosti.

DEL VI

NEJEDRSKI NEPOSREDNI UKREPI SKUPNEGA RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA

JRC bo prispevalo k splošnemu cilju in prednostnim nalogam Obzorja 2020 z zagotavljanjem znanstvene in tehnične podpore politikam Unije, po potrebi v sodelovanju z ustreznimi nacionalnimi in regionalnimi znanstvenimi interesnimi skupinami. Dejavnosti JRC se bodo izvajale ob upoštevanju ustreznih pobud na ravni regij, držav članic ali Unije, cilj pa je oblikovati ERP.

1. ODLIČNA ZNANOST

JRC bo izvajalo raziskave, da bi se okrepila znanstvena dokazna podlaga za oblikovanje politik in preučila nova področja znanosti in tehnologije, tudi s predhodnim raziskovalnim programom.

2. VODILNI POLOŽAJ V INDUSTRIJI

JRC bo k inovacijam in konkurenčnosti prispevalo:

- (a) z nadaljnjim prispevanjem k strateškemu usmerjanju in znanstveni agendi ustreznih instrumentov posrednega raziskovanja, kot so evropska partnerstva za inovacije ter javno-zasebna partnerstva in javno-javna partnerstva;
- (b) s podporo prenosa znanja in tehnologije prek opredelitve ustreznih okvirov glede pravic intelektualne lastnine za različne raziskovalne in inovacijske instrumente ter spodbujanjem sodelovanja pri prenosu znanja in tehnologije med večjimi javnimi raziskovalnimi organizacijami;
- (c) s prispevki k lažšanju uporabe, standardizacije in potrjevanja vesoljskih tehnologij in podatkov, zlasti za spoprijemanje z družbenimi izzivi.

3. DRUŽBENI IZZIVI

3.1. Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje

JRC bo prispevalo k usklajevanju metod, standardov in praks v podporo zakonodaji Unije o zdravju in varstvu potrošnikov z:

- (a) ocenjevanjem tveganja in priložnosti novih tehnologij in kemikalij, vključno z nanomateriali, v živilih, krmi in potrošniških izdelkih; razvojem in potrjevanjem usklajenih meritev, metod identifikacije in kvantifikacije, integriranimi strategijami testiranja ter najsodobnejšimi orodji za ocenjevanje toksikološkega tveganja, vključno z usklajenimi metodami za poskuse na živalih; vrednotenjem zdravstvenih učinkov okoljske onesnaženosti;
- (b) zagotavljanjem razvoja in kakovosti praks zdravniških pregledov in presejalnih testov, vključno z genetskim testiranjem in zgodnjim odkrivanjem rakavih obolenj.

3.2. Prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo

JRC bo podprlo razvoj, izvajanje in spremljanje evropskih kmetijskih in ribiških politik, vključno z zagotavljanjem prehranske varnosti in razvojem biogospodarstva:

- (a) z vzpostavitvijo globalnega sistema in orodij za napovedovanje pridelka ter spremljanje produktivnosti pridelka; podporo za izboljšanje kratko- in dolgoročnih napovedi glede kmetijskih proizvodov, vključno s predvidenimi učinki podnebnih sprememb;
- (b) s prispevkom k biotehnološkim inovacijam in izboljšano učinkovito rabo virov, da se s tehnično-gospodarskimi analizami in modeliranjem proizvede „več z manj“;
- (c) z modeliranjem scenarijev za sprejemanje odločitev v kmetijskih politikah ter analizo učinka politike na makro-/mikroravnih oz. regionalnih ravneh; z analizo učinka skupne kmetijske politike proti letu 2020 ⁽¹⁾ na gospodarstva v razvoju/nova gospodarstva;
- (d) z nadaljnjim razvojem metod za nadzor in upravljanje ribištva ter za sledljivost rib in ribjih proizvodov; z razvojem zanesljivih kazalnikov zdravja ekosistemov in biogospodarskega modeliranja za boljše razumevanje neposrednih (npr. ribolov) in posrednih učinkov (podnebne spremembe) človeških dejavnosti na dinamiko staleža rib in morsko okolje ter njihovega družbenogospodarskega vpliva.

3.3. Varna, čista in učinkovita energija

JRC se bo usmerjalo na podnebne in energetske cilje 20-20-20 ter prehod Unije na konkurenčno nizkoogljično gospodarstvo do leta 2050, in sicer z raziskavami o tehnoloških in družbeno-gospodarskih vidikih:

- (a) zanesljivosti oskrbe z energijo, zlasti v zvezi s povezavami in medsebojno odvisnostjo s sistemi za oskrbo z energijo in prenos energije zunaj Evrope; opredeljevanja domačih primarnih ter zunanjih virov in infrastruktur energije, od katerih je Evropa odvisna;
- (b) prenosnih omrežij za energijo/električno energijo, zlasti modeliranja in simulacije čezevropskih energetskih omrežij, analize tehnologij inteligentnih omrežij/superomrežij ter sprotne simulacije napajalnih sistemov;
- (c) energetske učinkovitosti, zlasti metodologij za spremljanje in ocenjevanje dosežkov instrumentov politike za energetsko učinkovitost, tehnično-gospodarske analize uporabe energetske učinkovitih tehnologij in instrumentov ter uporabe inteligentnih omrežij;
- (d) nizkoogljičnih tehnologij (vključno z varnostjo jedrske energije v programu Euratom), zlasti ocene uspešnosti in prednormativnih raziskav perspektivnih nizkoogljičnih tehnologij; analize in modeliranja gibal in ovir pri njihovem razvoju in uporabi; ocene obnovljivih virov energije ter ozkih grl, kot so kritične surovine, v dobavni verigi nizkoogljičnih tehnologij; stalnega razvoja informacijskega sistema v sklopu načrta SET (SETIS) ter s tem povezanih dejavnosti.

3.4. Pameten, okolju prijazen in integriran promet

JRC bo podprlo cilje do leta 2050 glede konkurenčnega, pametnega, z viri gospodarnega in integriranega prometnega sistema za varen in zanesljiv prevoz ljudi in blaga, in sicer z laboratorijskimi študijami, modeliranjem in spremljanjem glede:

- (a) strateških nizkoogljičnih tehnologij za vse načine prevoza, vključno z elektrifikacijo cestnega prometa in zrakoplovi/ladjami/vozili na alternativen pogon, ter nadaljnega razvoja notranjega sistema Komisije za posredovanje podatkov za zbiranje in razširjanje informacij o ustreznih tehnologijah; razpoložljivosti in stroškov nefosilnih goriv in energetskih virov, vključno z učinki elektrificiranega cestnega prometa na električna omrežja in proizvodnjo električne energije;

⁽¹⁾ COM(2010) 672 konč.

- (b) čistih in učinkovitih vozil, zlasti določanja usklajenih postopkov testiranja in ocenjevanja inovativnih tehnologij v smislu emisij, izkoristka in varnosti goriva, tako konvencionalnega kot alternativnega; razvoja izboljšanih metodologij za merjenje emisij in izračunov okoljskih pritiskov; koordinacije in usklajevanja različnih dejavnosti inventarizacije in spremljanja emisij na evropski ravni;
- (c) sistemov za pametno mobilnost, da bi dosegli varno, inteligentno in integrirano mobilnost, vključno s tehnološko-ekonomsko oceno novih prevoznih sistemov in komponent, zahtevki za boljše upravljanje prometa in prispevki k oblikovanju celostnega pristopa k povpraševanju po prometu in njegovem upravljanju;
- (d) integrirane prometne varnosti, zlasti zagotavljanja orodij in storitev za zbiranje, izmenjavo ter analizo podatkov o incidentih in nesrečah v letalstvu, pomorstvu in kopenskem prometu; okrepitev preprečevanja nesreč z analizo in usposabljanjem glede varnosti v različnih načinih prometa, kar prispeva k varčevanju in povečanju sredstev.

3.5. Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin

JRC bo prispevalo k oblikovanju okolju prijaznejše Evrope, varnosti zaloge virov in svetovnemu trajnostnemu upravljanju naravnih virov:

- (a) z omogočanjem dostopa do interoperabilnih okoljskih podatkov in informacij z nadaljnjim razvojem standardov in sporazumov o interoperabilnosti, geoprostorskih orodij in inovativne infrastrukture za informacijsko komunikacijsko tehnologijo, kot sta infrastruktura za prostorske informacije v Evropski uniji (INSPIRE), ter drugih pobud Unije in svetovnih pobud;
- (b) z merjenjem in spremljanjem ključnih okoljskih spremenljivk ter ocenjevanjem stanja in spreminjanja naravnih virov z nadaljnjim razvojem kazalnikov in informacijskih sistemov, ki prispevajo k okoljskim infrastrukturam; z ocenjevanjem ekosistemskih storitev, vključno z njihovim vrednotenjem in učinki podnebnih sprememb;
- (c) z razvojem integriranega okvira modeliranja za ocenjevanje trajnosti na podlagi tematskih modelov, kot so zemlja, uporaba zemljišč, voda, kakovost zraka, biotska raznovrstnost, emisije toplogrednih plinov, gozdarstvo, kmetijstvo, energija in promet, ter z obravnavanjem učinkov podnebnih sprememb in odzivov nanje;
- (d) s podpiranjem ciljev razvojne politike Unije s spodbujanjem prenosa tehnologije, spremljanjem bistvenih virov (kot so gozdovi, zemlja in zaloge hrane) ter raziskavami za omejevanje učinkov podnebnih sprememb in okoljskih vplivov porabe virov ter za sklepanje kompromisov pri konkurenci za zemljišče med proizvodnjo hrane ali energije na eni strani in biotsko raznovrstnostjo na drugi;
- (e) z integrirano oceno v zvezi s politikami za trajnostno proizvodnjo in porabo, vključno z varnostjo oskrbe s strateškimi surovinami, učinkovito rabo virov, nizkoogljičnimi čistimi proizvodnimi postopki in tehnologijami, razvojem izdelkov in storitev, vzorcev porabe in trgovine; z nadaljnjim razvojem in integracijo v analizah ocen življenjskega kroga;
- (f) z integrirano analizo učinka možnosti za blažitev podnebnih sprememb in/ali prilagoditev podnebnim spremembam na podlagi razvoja kvantitativnega orodja modelov v regionalnem in globalnem obsegu, ki segajo od sektorske do makrogospodarske ravni.

3.6. Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo

JRC bo k ciljem vodilne pobude "Unija inovacij" in razdelka "Evropa v svetu" iz Večletnega finančnega okvira za 2014-2020 prispevalo z naslednjimi dejavnostmi:

- (a) celovitimi analizami gibal in ovir pri raziskavah in inovacijah ter razvojem platforme modeliranja za oceno njihovih mikro- in makrogospodarskih učinkov;
- (b) prispevki k spremljanju izvajanja vodilne pobude "Unije inovacij" prek preglednic stanja, razvoja kazalnikov itd. ter uporabo javnega informacijskega in obveščevalnega sistema za shranjevanje ustreznih podatkov in informacij;

- (c) delovanjem javne informacijske in obveščevalne platforme za pomoč nacionalnim in regionalnim organom s pametno specializacijo; kvantitativno gospodarsko analizo prostorskega vzorca gospodarske dejavnosti, zlasti z obravnavo gospodarskih, družbenih in teritorialnih neskladij in sprememb v vzorcu kot odziva na tehnološki razvoj;
- (d) ekonometrično in makrogospodarsko analizo reforme finančnega sistema, da bi prispevali k ohranjanju učinkovitega okvira Unije za obvladovanje finančne krize; nadaljnjim zagotavljanjem metodološke podpore za spremljanje proračunskih položajev države članice v zvezi s Paktom za stabilnost in rast;
- (e) spremljanjem delovanja ERP ter analiziranjem gibal in ovir pri nekaterih njegovih ključnih elementih (kot sta mobilnost raziskovalcev in vzpostavitev nacionalnih raziskovalnih programov) ter predlaganjem ustreznih možnosti politike; ohranjanjem pomembne vloge v ERP prek mreženja, usposabljanja, odpiranja svojih objektov in zbirk podatkov uporabnikom v državah članicah ter državah kandidatkah in pridruženih državah;
- (f) razvojem kvantitativnih gospodarskih analiz digitalnega gospodarstva; izvajanjem raziskav o vplivu informacijskih in komunikacijskih tehnologij na cilje digitalne družbe; študijo vpliva občutljivih varnostnih vprašanj na življenja posameznikov (digitalno življenje).

3.7. Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov

JRC bo k ciljem razdelka "Varnost in državljanstvo" iz Večletnega finančnega okvira za 2014-2020 prispevalo z naslednjimi dejavnostmi:

- (a) usmerjenostjo na opredelitev in oceno ranljivosti kritičnih infrastruktur (vključno z globalnimi navigacijskimi sistemi in finančnimi trgi); izboljšanjem orodij za boj proti goljufijam, ki škodijo splošnemu proračunu Unije, in orodij za pomorski nadzor; oceno operativne zmogljivosti tehnologij za osebno identiteto ali tehnologij, ki nanjo vplivajo (digitalna identiteta);
- (b) boljšimi zmogljivosti Unije za zmanjšanje tveganja hudih nesreč ter obvladovanje naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, predvsem prek razvoja globalnih informacijskih sistemov za zgodnje opozarjanje na številne nevarnosti in informacijskih sistemov za obvladovanje tveganja, pri čemer se uporabljajo tehnologije za opazovanje Zemlje;
- (c) nadaljnjim zagotavljanjem orodij za oceno in upravljanje globalnih varnostnih izzivov, kot so terorizem in neširjenje orožja (kemičnega, biološkega, radiološkega in jedrskega (v programu Euratom)) ter grožnje, ki jih povzročijo družbeno-politična nestabilnost in nalezljive bolezni; nova področja, ki jih je treba obravnavati, vključujejo ranljivost ali odpornost do novih ali hibridnih groženj, npr. dostopa do surovin, piratstva, pomanjkanja/konkurenčnosti virov in učinkov podnebnih sprememb na pojavljanje naravnih nesreč.

4. POSEBNI IZVEDBENI VIDIKI

JRC bo v skladu s prednostnimi nalogami razdelka "Evropa v svetu" iz Večletnega finančnega okvira za 2014-2020 okrepilo znanstveno sodelovanje s ključnimi mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami (npr. organi ZN, Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj, Združenimi državami, Japonsko, Rusijo, Kitajsko, Brazilijo in Indijo) na področjih z močno globalno razsežnostjo, kot so podnebne spremembe, prehranska varnost ali nanotehnologija. To sodelovanje bo natančno usklajeno z dejavnostmi mednarodnega sodelovanja Unije in držav članic.

JRC bo, da bi lahko bolje prispevalo k oblikovanju politik, dodatno razvilo svojo zmogljivost za analizo in zagotavljanje medsektorskih strateških možnosti ter izvajanje s tem povezanih ocen učinka. Ta zmogljivost se bo podpirala zlasti s krepitevijo:

- (a) modeliranja na ključnih področjih (npr. pri energiji in prometu, kmetijstvu, podnebnju, okolju in gospodarstvu); poudarek bo na sektorskih in integriranih modelih (za ocene trajnosti), zajeti pa bodo znanstveno-tehnični in gospodarski vidiki;
- (b) v prihodnost usmerjenih študij, ki bodo zagotovile analize trendov in dogodkov v znanosti, tehnologiji in družbi ter načine, na katere bi ti lahko vplivali na javne politike in inovacije ter okrepili konkurenčnost in trajnostno rast; to bo JRC omogočilo, da pozornost usmeri na vprašanja, ki bi v prihodnosti lahko zahtevala posredovanje politike, in predvideva potrebe uporabnikov.

JRC bo okrepilo svojo podporo postopkom standardizacije in standardov kot horizontalna komponenta v podporo evropske konkurenčnosti. Dejavnosti bodo vključevale prednormativne raziskave, razvoj referenčnih materialov in meritev ter usklajitev metodologij. Opredeljenih je bilo pet osrednjih področij (energija, promet, vodilna pobuda "Digitalna agenda", zaščita in varnost (vključno z jedrsko v programu Euratom) ter varstvo potrošnikov). Poleg tega bo JRC še naprej spodbujalo širjenje svojih rezultatov ter zagotavljalo podporo institucijam in organom Unije pri upravljanju pravic intelektualne lastnine.

JRC bo vzpostavilo zmogljivosti v vedenjskih vedah za podporo razvoju bolj učinkovite ureditve, ki bodo dopolnjevale dejavnosti JRC na izbranih področjih, kot so prehrana, energetska učinkovitost in politike proizvodov.

Socialno-ekonomske raziskave bodo del dejavnosti na ustreznih področjih, kot so vodilna pobuda "Digitalna agenda", trajnostna proizvodnja in poraba ali javno zdravje.

Da bo JRC izpolnilo svoje naloge kot referenčni center Unije, še naprej imelo ključno vlogo v ERP in se vključilo v nova raziskovalna področja, je bistveno, da ima na voljo najsodobnejšo infrastrukturo. JRC bo nadaljevalo prenavo in obnovo programa, da zagotovi skladnost z veljavnimi predpisi za okolje ter zaščito in varnost, ter vlagalo v znanstveno infrastrukturo, vključno z razvojem platform modeliranja, sredstvi za nova področja, kot je genetsko testiranje, itd. Take naložbe bodo izvedene s podrobnim usklajevanjem z načrtom Evropskega strateškega foruma za raziskovalne infrastrukture (ESFRI), pri čemer se bodo upoštevali obstoječi objekti v državah članicah.

PRILOGA II

KAZALNIKI USPEŠNOSTI

Naslednja tabela določa več ključnih kazalnikov za ocenjevanje rezultatov in učinkov posebnih ciljev Obzorja 2020. Te ključne kazalnike je mogoče med izvajanjem Obzorja 2020 še dodatno razčleniti.

1. DEL I. PREDNOSTNA NALOGA „ODLIČNA ZNANOST“

Kazalniki za posebne cilje:

- Evropski raziskovalni svet (ERC)
 - delež objav v okviru projektov, financiranih s strani ERC, ki so med 1 % najbolj citiranih objav na zadevnem znanstvenem področju
- Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET)
 - strokovno pregledane objave v vplivnih revijah
 - patentne prijave in odobreni patenti na področju prihodnjih in nastajajočih tehnologij
 - Ukrepi Marie Skłodowske-Curie
- medsektorsko in meddržavno kroženje raziskovalcev, vključno z absolventi doktorskega študija
- Raziskovalne infrastrukture (vključno z e-infrastrukturami)
 - število raziskovalcev, ki imajo s podporo Unije dostop do raziskovalnih infrastruktur

2. DEL II. PREDNOSTNA NALOGA „VODILNI POLOŽAJ V INDUSTRIJI“

Kazalniki za posebne cilje:

- Vodilni položaj na področju omogočitvenih in industrijskih tehnologij
 - patentne prijave in odobreni patenti na področju različnih omogočitvenih in industrijskih tehnologij
 - delež sodelujočih podjetij, ki uvajajo inovacije, nove za podjetje ali trg (obsega obdobje projekta in dodatna tri leta)
 - število skupnih javno-zasebnih objav
- Dostop do tveganega kapitala
 - skupne naložbe, zbrane s financiranjem dolgov in naložb tveganega kapitala
 - število financiranih organizacij in obseg uporabljenih zasebnih sredstev
- Inovacije v MSP
 - delež sodelujočih MSP, ki uvajajo inovacije, nove za podjetje ali trg (obsega obdobje projekta in dodatna tri leta)
 - rast in ustvarjanje delovnih mest v sodelujočih MSP

3. DEL III. PREDNOSTNA NALOGA „DRUŽBENI IZZIVI“

Kazalniki za posebne cilje:

- Za vse družbene izzive:
 - strokovno pregledane objave v vplivnih revijah na področju raznih družbenih izzivov

- patentne prijave in odobreni patenti na področju raznih družbenih izzivov
- število prototipov in dejavnosti preskušanja
- število skupnih javno-zasebnih objav

Poleg tega se napredek za vsak izziv oceni glede na prispevek k posebnim ciljem, ki so podrobno navedeni v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 104/2013

4. DEL VI. NEJEDRSKI NEPOSREDNI UKREPI SKUPNEGA RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA (JRC)

Kazalnika za posebni cilj:

- število primerov konkretnih učinkov na evropske politike, ki izhajajo iz tehnične in znanstvene podpore JRC
 - število strokovno pregledanih objav v vplivnih revijah
-

PRILOGA III

SPREMLJANJE

Komisija bo spremljala izvajanje Obzorja 2020, zlasti naslednje elemente:

1. prispevek k uveljavitvi ERP,
 2. povečanje udeležbe,
 3. udeležbo MSP,
 4. družbene vede in humanistiko,
 5. znanost in družbo,
 6. spol,
 7. mednarodno sodelovanje,
 8. trajnostni razvoj in podnebne spremembe, vključno z informacijami o odhodkih, povezanih s podnebnimi spremembami,
 9. prehod od odkritja do tržne uporabe,
 10. digitalno agendo,
 11. udeležbo zasebnega sektorja,
 12. financiranje javno-zasebnih in javno-javnih partnerstev,
 13. sporočanje in razširjanje,
 14. vzorce udeležbe neodvisnih strokovnjakov.
-

PRILOGA IV

Informacije, ki jih zagotovi Komisija v skladu s členom 9(2)

1. Informacije o posameznih projektih, s katerimi se omogoči spremljanje vsakega predloga od začetka do konca, kar zajema predvsem:
 - podane predloge,
 - rezultate ocenjevanja posameznih predlogov,
 - sporazume o nepovratnih sredstvih,
 - zaključene projekte.
 2. Informacije o izidu posameznih razpisov in izvajanju projektov, kar zajema predvsem:
 - rezultate posameznih razpisov,
 - izid pogajanj o sporazumih o nepovratnih sredstvih,
 - izvajanje projektov, vključno s podatki o plačilih in rezultati projektov.
 3. Informacije o izvajanju programov, vključno z ustreznimi informacijami na ravni okvirnega programa, posebnega programa, posameznih posebnih ciljev in povezanih tem ter JRC, pa tudi o sinergijah z drugimi ustreznimi programi Unije.
 4. Informacije o izvrševanju proračuna Obzorja 2020, vključno z informacijami o obveznostih in plačilih v zvezi s pobudami na podlagi členov 185 in 187 PDEU.
-

PRILOGA V

Sestave programskega odbora

Seznam sestav ⁽¹⁾ programskega odbora v skladu s členom 10(2):

1. Strateška sestava: Strateški pregled izvajanja celotnega programa, skladnost med različnimi deli programa in medsektorska vprašanja, vključno s posebnimi cilji „Spodbujanje odličnosti in povečevanje udeležbe“ ter „Znanost z družbo in za njo“.

Del I — „Odlična znanost“:

2. Evropski raziskovalni svet (ERC), Prihodnje in nastajajoče tehnologije (FET) ter Ukrepi „Marie Skłodowska-Curie“
3. Raziskovalne infrastrukture

Del II — „Vodilni položaj v industriji“:

4. Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)
5. Nanotehnologije, napredni materiali, biotehnologija, napredna proizvodnja in predelava
6. Vesolje
7. MSP in Dostop do tveganega kapitala

Del III — „Družbeni izzivi“:

8. Zdravje, demografske spremembe in dobro počutje
9. Prehranska varnost, trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo, morske in pomorske raziskave ter raziskave celinskih voda in biogospodarstvo
10. Varna, čista in učinkovita energija
11. Pameten, okolju prijazen in integriran promet
12. Podnebni ukrepi, okolje, učinkovita raba virov in surovin
13. Evropa v spreminjajočem se svetu – vključujoče in inovativne družbe, ki kritično razmišljajo
14. Varne družbe – varovanje svobode in varnosti Evrope in njenih državljanov

⁽¹⁾ Komisija bo zaradi poenostavitve izvajanja programa v skladu z veljavnimi smernicami povrnila stroške za enega predstavnika posamezne države članice, ki se bo udeležil sestanka programskega odbora, določenega v dnevnem redu; prav tako bo povrnila stroške enemu strokovnjaku/svetovalcu iz posamezne države članice za tiste točke dnevnega reda, za katere država članica zahteva posebno strokovno mnenje.

- ★ Uredba (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1084/2006 281

- ★ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja "naložbe za rast in delovna mesta" ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 289

- ★ Uredba (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje ustanavljanja in delovanja takih združenj 303

- ★ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 320

- ★ Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006..... 470

- ★ Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 487

- ★ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 549

- ★ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 608

- ★ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 671

- ★ Uredba (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006 855

- ★ Uredba (EU) št. 1310/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o določitvi nekaterih prehodnih določb glede podpore za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), o spremembi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sredstev in njihove razdelitve za leto 2014 in o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 in uredb (EU) št. 1307/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z njihovo uporabo v letu 2014 865
- ★ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 884

SKLEPI

- ★ Sklep št. 1312/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. december 2013 o strateškem inovacijskem programu Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) – prispevek EIT k bolj inovativni Evropi ⁽¹⁾ 892
- ★ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ⁽¹⁾ 924

II Nezakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 z dne 16. decembra 2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 948

SKLEPI

2013/743/EU:

- ★ Sklep Sveta z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES ⁽¹⁾ 965

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Več informacij o Evropski uniji najdete na spletišču <http://europa.eu>.

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL